Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΑΠΑΝΤΑ.

LVCIANI SAMOSATENSIS

OPERA.

EX VERSIONE

IOANNIS BENEDICTI.

Cum NOTIS *integris*

Ioannis Bourdelotii, Iacobi Palmerii a Grentemesnil, Tanaquilli Fabri, Aegidii Menagii, Franciſci Guiéti, Ioannis Georgii Graevii, Iacobi Gronovii, Lamberti Barlaei, Iacobi Tollii, & ſelectis aliorum.

Accedunt inedita Scholia in Lucianum, ex Bibliotheca

ISAACI VOSSII.

Vol. II.

REG. BIBLIOTHECA GORITIENSIS

AMSTELODAMI,
Ex Typographia P. & I. BLAEV,
Proſtant apud WOLFGANG, IANSSONIO-WAESBERGIOS, BOOM, à SOMEREN, & GOETHALS.
M DC LXXXVII.

B. St.

I-Ga-5

[redacted]

Imagines.	pag. 1
Pro Imaginibus.	16
Toxaris, ſive Amicitia.	31
Lucius, ſive Aſinus.	76
Iupiter Confutatus.	117
Iupiter Tragœdus.	127
Somnium, ſeu Gallus.	157
Icaromenippus, ſive Hypernephelus.	186
Bis Accuſatus, ſeu Fora.	211
De Paraſito, ſive quòd Ars ſit Paraſitica.	238
Anacharſis, ſeu de Gymnaſiis.	269
De Luctu.	299
Rhetorum præceptor.	308
Philopſeudes, ſive Incredulus.	326
Hippias, ſeu Balneum.	354
Præfatio, ſeu Bacchus.	359
Præfatio, ſeu Hercules Gallicus.	365
De Electro, ſeu Cygnis.	369
Muſcæ Encomium.	372
Adverſus indoctum, & multos libros ementem.	378
De non temerè credendo Calumniæ.	395
Pſeudologiſta, ſeu de Apophrade.	431
De Domo.	450
Macrobii.	465
Patriæ encomium.	476
De Dipſadibus.	481
Diſſertatio cum Heſiodo.	486
Navigium, ſeu Vota.	490

Dialogi Meretricii.

Glycera & Thaïs.	515
Myrtium, Pamphilus, & Doris.	517
Mater, & Philinna.	519
Meliſſa, & Bacchis.	522

Clonarium, & Leæna. 525
Crobyle, & Corinna. 528
Mater, & Muſarium. 531
Ampelis, & Chryſis. 534
Dorcas, Pannychis, Philoſtratus, Polemon. 536
Chelidonium, & Droſe. 539
Tryphæna, & Charmides. 542
Ioëſſa, Pythias, & Lyſias. 545
Leontichus, Chenidas, & Hymnis. 549
Cochlis, & Parthenis, 556
De morte Peregrini. 558
Fugitivi. 591
Saturnalia. 606
Cronoſolon. 613
Epiſtolæ Saturnales. 623
Sympoſium, vel Lapithæ. 633
De Syria Dea. 655
Demoſthenis encomium. 685
Deorum concilium. 708
Cynicus. 717
Pſeudoſophiſta, ſeu Solœciſta. 728
Philopatris, ſeu Qui docetur. 763
Charidemus, ſeu de Pulchritudine. 780
Nero, ſive de Foſſione Iſthmi. 798
Tragopodagra. 804
Ocypus. 822
Epigrammata. 834

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ.

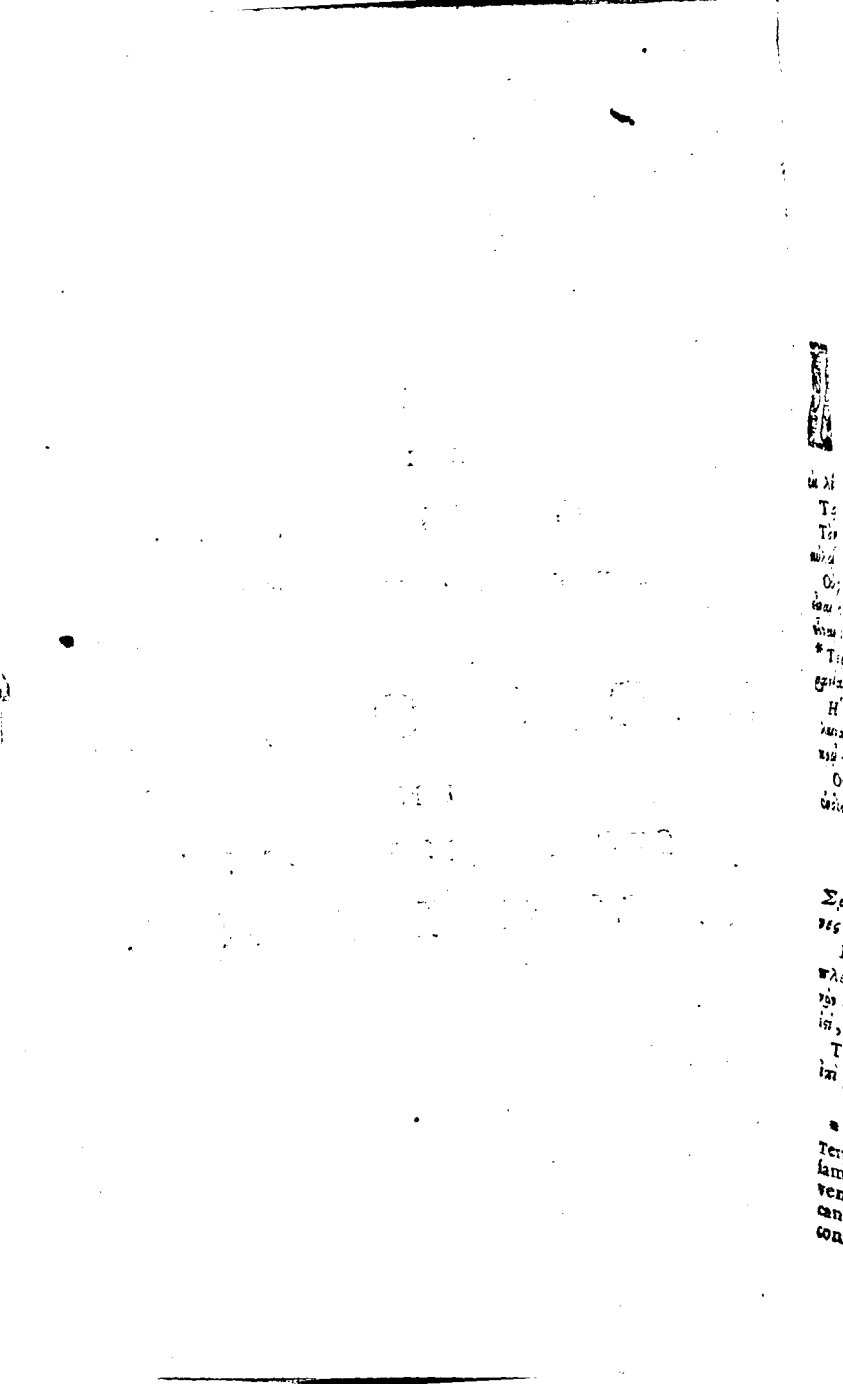
ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΜΕΡΟΣ.

SCHOLIA

IN

SECVNDVM VOLVMEN

LVCIANI.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΜΕΡΟΣ.

Εἰκόνες.

Pag. 1. Mſ. in 4. Αὐτῇ τῇ μέτρῳ φασὶ] Τῇ αὐτῇ μέτρῳ, τῇ αὐτῇ ϖϱομυθίᾳ. ἔτι δὲ παροιμιῶδες.

Κἀν τῷ Παιδικῷ εἴπῃς] Τῷ Πϱάκτῳ, ἤτοι τῷ ἀηδόνα.

Σίπυλον] Ὄϱος Λυδίας ϖϱὸς τῷ Σμύϱναν, ἐν ᾧ ἡ Νιόβη ἐκ λίθου πεποίηϒ.

Τῇ Θϱᾳκεῖ] Τῇ Ὀϱφεῖ.

Τὸν Κιθαιϱῶνα] Ἀμφίονα ὃς τὰς Θήβας ἔκτισε τὰς Βοιωτίας, ὑπὸ αὐλῷ καὶ κιθάϱᾳ.

Οὐχ ὥσϖεϱ ἡ Κλειὼ] Καὶ γὰ πὰς Μούσας ἄλλω ἄλλης φασὶν ἔφοϱον εἶναι τέχνης λογικῆς καὶ ἐπιζήμιος. Κλειὼ μὲν ἱστοϱίας, ἧς καὶ οὐϱανίαν εἶναι φασὶ, Θαλείαν κωμῳδίας, Εὐτέϱπην αὐλῶν, Μελπομένην τϱαγῳδίας, * Τεϱψιχόϱην ψαλτηϱίου, Ἐϱατὼ κυμβάλων, Πολυμνίαν ὀϱχήσεως, Οὐϱανίαν ἀστϱολογίας, Καλλιόπην ϖοιήσεως.

Ἢ Σαπφὼ δὲ] Ὅσον εἰς σῶμα, εἰδεχθεστάτη Σαπφὼ μικϱόστε καὶ μέλαινα ὁϱωμένη. καὶ τί γὰ ἄλλο ἡ ἀηδὼν, ἀμόϱφοις τοῖς πίλοις ἐπὶ μικϱᾷ τῷ σώματι ἐφειλημμένη;

Οὐδὲν τϱαγικὸν] Οὐ ϖϱοσϖοιητὸν ἢ μεθ' ὑποκϱίσεως γινόμενον, ἀλλὰ ϖοδιάζετον καὶ ἐξ ἀληθοῦς γνώμης κωτϱῳδούμενον.

Ὑπὲϱ τῶν εἰκόνων.

P. 16. Mſ. in 4. Ὁ λόγος ἐτῷ ἀντιχαϱὴ ϖϱὸς εἰς Πάνθειαν τὴν Σμυϱναίαν, γυναῖκα ϖάνυ Οὐήϱᾳ χϱησθ Καίσαϱι, ἐπαίνου ἐστὶν, ὃν καὶ εἰκόνες ἐπάγουσιν.

Καὶ ἠδὴ ὅσας ὀλίζας] Εἴληπται μὲ ἀπὸ τῆ Ἀττικῆς στωπάξεως τῆς ϖλείσων ὅσων, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀντίστϱοφον τῆ στωπάσεως, τὸ γὰϱ ἀναφοϱικὸν ϖϱὸ ϖάξεν, καὶ τὸ ἀντικείμενον τῇ ϖοσῇ, τὸ μὲ γὰ ϖλείσων ὅσων ἐστὶ, τὸ ϑ ὅσους ὀλίζας.

Τινὰς ϖλοκάμους] Σημαίνει ὅτι βόστϱυχοι μὲ ἐπὶ ἀνδϱῶν, ϖλόκαμοι ϑ ἐπὶ γυναικῶν εὐσήμως ἂν ῥηθειεν.

* Hic legebatur Euterpe, ſed cùm jam hoc haberetur nomen, deeſſetque Terpſichore, manifeſtum erat feſtinantem Librarium poſteriorem hancce Muſam oblitum. Licèt non conveniat Mythologis inter ſe circa Muſarum inventa, nec præſtantiſſimi Poëtæ diviſionem hanc artium inter Muſas agnoſcant, attamen quod hic dicitur de Euterpes, & Terpſichores inventis ſatis conſentit cum Epigram. CXXXVIII. *Auſonii* ad quod vide *El. Vinetum*.

Παραθεωρεῖν με] Ἀντὶ τοῦ παραβλέπειν, συγκρίνειν.

Τῷ Καισάριαν] Τῷ Κηφέως λίμνῃ γαμετῷ.

Ἡλίας τοῦ Ἀλεξάνδρου] Σημαίνει τὸ ἀκόμπαστον καὶ συνετὸν καὶ ἐχέφρον Ἀλεξάνδρου.

Μὴ ὑπὲρ τὸ πόδιον] Παροιμία ἐπὶ τῶν ὑπερπίνειν ἀξιούντων τὸ καθ' ἑαυτὸν μέτρημα, ἃ ποιεῖν φιλοῦσι οἱ αὐχμηρότεροι.

Ὀξυηκώτερον] Ὅτι ὁ Μελάμπους ὀξυήκους.

Mſ. in fol. Ὑπὲρ τῶν ἡνίων· κάλλος γυναικὸς ἀπερρωμένον πλάσις. [ὡσὰς τὰς Θεανοῦς ἀνεπισυγκρίνας τύπους.] ἤκουσε κακῶς ὡς ἄπρεπον συγκρίνας· Ἀνεπλήγη ὡσὰς ταῦτα κρυψοῖς τοῖς λόγοις, δεικνὺς συνωδὰς τηλικαύτας συγκρίσεις. [ὑδὲ ὁμαρτίξαι] ὁμοιοπαθὴς ὁ Ζωίλος ἐπλήγη, ὀφελίσας καὶ ἀθετήσας πολλὰ τοῦ Ὁμήρου ἐπῶν.

Τέταρτος ἢ Φιλία.

P. 32. Mſ. in 4. Οὐκ ἂν φθάνητε] Ἀντὶ τοῦ πίπτετε ἂν πάντες ἐπὶ τὸ ὅμοιον ἀποκαλέσητε.

Ἐκτραχηλίσασα] Τὸ ἐν τῇ σωτηρίᾳ παιζόμενον ἐπδείρασα.

Ἐκ τῶν ὀνύχων] Ὡς ἐπὶ ἄγρας ἱερακίων ἢ ἀετῶν μετῆλθε τὸν λόγον.

Καὶ μὴ ἐκ ὀφθαλμῶν] Διατύπωσις αἰσχρὰ καὶ ἀθέσμως.

Ἐν τοσούτῳ πάθει] Ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ μεταξύ.

Ὑπερήμεροι] Ὑπερήμεροι, ἐπὶ πάσης ἀποφθεσμίας λέγεται.

Λύκιος ἢ Ὄνος.

P. 76. Mſ. in fol. Συμβόλαιον] Γραμματεῖον. [λιτόν] ἀπλᾶς. [σκῆψις] ἀποφάσεις. [ἐπιμόν.] ἀναιδὲς. σπληρὸν. ἀπὸ τοῦ ἰέσθαι, ὃ ἐστιν ὁρμᾶν. τοιοῦτοι γὰρ καὶ ἀναιδεῖς. [γοργὸς] φοβερὸς. [ἐπὶ κόρῃ] παιδείας. [ἄμμος] δέσμος. [ἀφθὸν] πολὺ, μέγα, ἀδιάλειπτον, πλούσιον. [καταψηφίσασα] καταπραΰνησε. κατεψηλαφήσασε. [ἐπαύλῃ σωμάτων ἐκείνων ἀνθρώπων ὅσον ἦν] ἔπαυλις ἡ οἰκία ἀπὸ ἧς τῆς αὔλιν ποιεῖσθαι· αὔλις δὲ ἡ κοίτη. [ἀναίσχυντα] ἐκπεπτωκὰ τῆς ψυχῆς. [σαλεύων] χαμαιζηλοτέρων. [σαρδόνιον γελῶντες] Σαρδὼ νῆσος ἀπὸ τοὺς ἡρακλείας σήλας. ἔνθα βοτάνη γίνεται ὅμοιον σελίνοις. ἂν οἱ γαυρούμενοι ἀπασμῷ καταχρίωνται, ἀκουσίως γελῶσι, καὶ ὕστερον πλαυτῶσι. Τιμαῖος δὲ φησιν ἐκεῖ ὡς τοὺς ὑπὲρ ἔτη μεγίστους γενεῖς αὐτῶν θύουσι τῷ Κρόνῳ. γελῶντες καὶ τύπτοντες ξύλοις, καὶ τοὺς ἀχρήστους κρημνοὺς καταθέντες, ὅθεν σαρδόνιον γέλως ἐκλήθη. ἄλλοι δὲ φασιν ὅτι ἐκεῖνοι οἱ ἐνήσκοντες γέροντες γελῶσιν ἀκουσίως ὡσὰς τῶν ὑπὸ τῶν παίδων ἀφορήτως ἀπάνθρωπον πλαυτοῦντο, ὅθεν ἡ παροιμία. [καλωδίῳ] χοινίκῳ. [ἐφάπτατο] ἐπελάθετο [ἐνήκη] τέφρᾳ. [καζαγώγιον] οἰκίαν [δηκέϊον] μαγειρεῖον. [λαφύσσουσιν] διαπεφορτώσεις. [καιτῶς] παρὰ δόξαν. [ἐκόστατο] ἀεὶ. [συπτίον] σύπτιλον. [τυρεύων] καζασεσύζων. [ἄπλετον] μέγα. ἄπειρον. ἀχώρητον. [τλημοῦ] τλήμονα τὰ πλωΐδη καὶ πλαυτοῦσα ἢ ὕδατος. ἢ βάθρα. Ἰσσίος δὲ εἶπε τὸ γεωργήσιμα χωρία. [πεφυρμένοι] φύρω, μολύνω, ὀνοβρίχω, συγχέω, περφύσω, μιγνύω. [ἀκέρσιος] ἀπαρομάλλητος. [ὁμιλοῦ] πλῆθος. [ἀμέραχον] ἀνδρεῖον, εὔτιμον, ὑπερήφανον. [ἀγύρτεις] ἀλαζόνας, ἀπατεῶνας. [ἐπερατεύσαντο] ἐψευδοντο.

[εἰρκτὴν]

[εἰρυτὴν] φυλακικὸν. [πέπειν.] δρᾶν ποιεῖν. [ὑστεραῖον] ἀνόγειον. [λάπεσιν] ὕδωρ. [μελίπηκτα] εἴδος πλακοῦντος. [μάπυι] σινάπυι. [κατηχεῖν] κατηχῶ, ὠστρέπομαι, παραινῶ αἰτιατικῇ. κατηχῶ δὲ ἀντὶ τοῦ ἦχον τῇ γυναικῇ. [ἡ πορεία] ὁ καιρὸς τῆς πορείας. [χαμεύνιον] παιδιὰ καὶ μικρὸν εὐτή.

Ζεὺς Ἐλεγχόμενος.

P. 117. Mſ. in 4. Πάνυ μὲν οὖν] Τοῦτο καθ' Ἑλλήνων ἠπόρησεν. εἴτ' ἐκεῖνό τι δύναται εἰμαρμένη καὶ τύχη παρὰ τὰ μέρη, εἴτε ἰσοδυναμοῦσι. διὸ ὡς μεγάλης ὕσης τῆς ἀπορείας, ἐποίησε τὸν Δία..... ὧν αὐτῶν ἀπορηθῆναι δυνάμενον.

Μετρέων] Ταπεινὸς, ἐπιεικής.

Οὐδὲν γὰρ ὅπως] Πλατωνικὸν τὸ θεώρημα.

Καθήσειν] κρεμάσειν.

Τὰ λίνα αὐτῶν] Τῷ Διὸς ἐπόντος ὅτι ἡμεῖς οἱ θεοὶ τῆς ἡμετέρας ἀρτήμεθα τῶν μοιρῶν ὁ Κωΐσκος ἐγέλασε.

Τῷ βίαι] Τῷ δυνάμει.

Τὰς θυσίας φησὶ] Δηλόπι ὁ λόγος.

Μὴ ὀκνήσῃς] Ἀπὸ κοινοῦ τὸ μὴ ὀκνήσῃς ἴν' ᾖ καὶ ὅπερ ἀσφαλέστερον ἀπαρεμφάτου μὴ ὀκνήσῃς.

Ἀντίδοσιν] Ἀνθ' ὧν λαμβάνουσιν ἀγαθῶν τὰς θυσίας ἀποδείκνυσι.

Γλαυκὸν παθεῖς] Γλαυκὸν λέγεται τὸ χοϊνιον εἰς ὃ δεσμεῖται ὁ κάδος, δι' οὗ τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς φρεάτων ἀνέλκουσιν. ἰμαντὰ λέγεται καὶ ἡ λαβὴ κάδου ἢ πίνου ἄλλου λαβὴ χοινίκος ἔντασις. διὸ καὶ ἡμᾶς λέγεται, κυρίως μὲν ὁ λῆρος, καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὸ χοινίκιον.

Ὁ Προμηθεὺς] Λέγουσιν ὅτι ὁ Ζεὺς τὸ πῦρ ἐκρυπτεν καὶ οὐκ ἠθέλησε δοῦναι αὐτὸ τοῖς ἀνθρώποις. ὁ δὲ Προμηθεὺς κλέψας αὐτὸ τούτοις ἔδωκε, καὶ ὀργισθεὶς ὁ Ζεὺς ἔδησεν αὐτὸν ἐν τῷ Καυκάσῳ ὄρει, καὶ ἐποίησεν ἀετὸν ἐσθίειν τὸ ἧπαρ αὐτοῦ.

Τὸν γὰρ πατέρα σου] Πατὴρ δὲ Διὸς ὑπῆρχεν ὁ Κρόνος. ὅτου ἐγνωκὼς ὡς εἰς τὰ ἀπ' αὐτοῦ γινομένων τὰ βασιλείας ἐνεβάλλει αὐτὸν, ἐπεὶ δ' ἂν ἔχειν ἰὸν κατὰθυμιεν αὐτὸν. τοῦτο ἐποίησε δύο υἱοῖς, τῷ Ἅιδῃ καὶ τῷ Ποσειδῶνι. ὅτι δὲ ἐγεννήθη ὁ Ζεὺς, ἡ Ῥέα ἡ γυνὴ τοῦ Κρόνου, δέδωκεν αὐτῷ λίθον ἀντὶ τοῦ Διός. ὁ δὲ Κρόνος καταπιὼν, καὶ τοὺς ὡστέρους παῖδας ἐξήμεσεν. αὐξηθεὶς δὲ ὁ Ζεὺς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα τῆς βασιλείας ἐδίωξε, καὶ δεσμὸς βαλὼν αὐτῷ εἰς τὸ ταρτάρου ἀπέλιπε.

Τὸν σὸν ἀδελφὸν] Ὁ Ποσειδῶν ἀδελφὸς ὢν τοῦ Διὸς Ἅιδῃ τὸ βαρέως ἄρχειν αὐτὸν, ἐβλαβύσθη μὴ καὶ ἄλλων θεῶν ὑποτάξῃ αὐτὸν. γνοὺς ὃ τοῦτο ὁ Ζεὺς τότως ἐπιμορήσθη. τὸν δὲ Ποσειδῶνα ἔπεμψεν εἰς Τροίαν ἐπὶ τῷ δουλεύσαι τῷ Λαομέδοντι.

Παρὰ Ἀδμήτῳ] Ὁ Ἀσκληπιὸς ὑὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅτου τῇ ἰδίᾳ τέχνῃ τῇ ἰατρικῇ χρώμενος, ὡς μυθολογοῦσι, τοὺς ἀποθνήσκοντας ἤγειρεν. καὶ ὀργισθεὶς ὁ Ζεὺς, ἐκεραύνωσεν αὐτόν. ἐπὶ τούτῳ λυπηθεὶς ὁ Ἀπόλλων, τοὺς Κύκλωπας τοὺς εἰωθότας κεραυνοδιάζειν τοὺς κεραυνοὺς κατετόξευσεν. καὶ θυμωθεὶς ὁ Ζεὺς, ἐπέτρεψε τὸν Ἀπόλλωνα τῷ Ἀδμήτου δουλεῦσαι. ὁ δὲ Ἄδμητος, υἱὸς βασιλεὺς Θεσσαλίας.

Ἐν ἀκμῇ] Ἐν βραχυτάτῳ. λέγεται δὲ ἀκμὴ τὸ βραχὺ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τειχῶν τῶν μηδὲ κριῶσιν ἀφ' βραχύτητα δυναμένων.

Εἰ μὴ διὰ τοῦτο φῄς] Ἀντὶ τοῦ τοῦτο.

Τὸ πάλαι αἰχμῇ] Κροῖσος ὁ Λυδῶν βασιλεὺς εἶδεν ὄνειρον, ὡς ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἄτυς αἰχμῇ σιδηρᾷ τεθνήξει. Φοβηθεὶς δὲν, ἵνα σωμεχάρῃ τὸ παιδίον ἔτι τοῦ πολεμίου ἀπελθεῖν, ὅτε ἀφ' τότε παρελθεῖν ὡς ὦ ἀμέμφῃ σίδηρος. συὸς δὲ τὸν χάρακα φανέντος, πιστεύσας ἔπεμψεν εἰς θήρων τὸν παῖδα. καὶ ὡς τῇ θηρεύειν ἀφῆκας εἰς τὸ θηρευόμενον, μίψας τοῦ δοὺς, αὐτὸν μὲν ἡμάρτεν, ἀναιρεῖ δὲ τὸν Κροίσου υἱόν.

Ἄλοχα] Τὰ αὔλακα, ὃ ἐστι ἀροτριθείσας γῆν, λέγει δὲ τὰ γυναικά.

Ἀπροσφῶντες] Φανερῶντες.

Ἄρνεια κρέα] Ὁ Κροῖσος θέλων πειρᾶσθαι εἰ ἀληθῆ μαντεύεται ὁ Ἀπόλλων, μίξας ἄρνεια κρέα καὶ χελώνης, ἕψας αὐτὰ καὶ ἐποίησεν ἀπελθεῖν τινας πρὸς αὐτὸν καὶ ἐρωτῆσαι αὐτὸν τί ποιεῖ· ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, Ὀδμή μ' ἐς φρένας ἦλθε κραταιρίνου χελώνης Ἑψομένης σὺν χαλκῷ ἅμ' ἀρνείοισι κρέεσσι.

Διηνεκὴς μένων] Ἐν ἑτοίμῳ ἔχων.

Καλλίας ὁ] Ἀλκιβιάδης Κλεινίου, Σκαμβωνίδης τὸ δῆμον, τραυλὸς ὢν ὡς Ἀριστοφάνης Σφηττὸς. γήμας δὲ τὴν Ἱππονίκου θυγατέρα, Καλλίαν δὲ ἀδελφὸν, αὐτῇ μὲ ἐπισκευὴν ἐπείρας. τὸν δὲ Καλλίαν ἐπιορκοῦντα ἀφ' τῷ χρήματα ἀπελεῖν. καὶ συμβέβηκεν πρὸ τῆς ἡλικιωτῶν, κόνδυλον τῷ Ἱππονίκῳ ἐπέστειλεν. καὶ βαδίζων εἰς τὰς τῶν ἱερῶν ἀγορὰς, τὰς καλλίστας τῶν βοῶν συλεγόμενον, ἵνα μὴ τῶν ἱερῶν. αὐτῇ δὲ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ ἐπεμίχθη Ἀλκιβιάδης ἀφ' τοὺς νόμους. ὅτε δὲ Ἀκμὴ συκαλέστο, ἤτοι ὅτι τὰς μικρὰς ἀκμὴς συκάλων. ἢ ὅτι ἀπὸ Ἀκμῆς χωρίου ἦν.

Παρεδόθη τοῖς ἔνδεκα] Οἱ ἔνδεκα ἄρχοντες ἦσαν ἀφ' Ἀθηναίοις, τῶν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἐπικαλούμενοι. καὶ τοὺς συναγομένους ὡς κλέπτας, ἢ ἀνδραποδιστὰς, ἢ λωποδύτας, ἂν μὲ ὁμολογῶσι, θανατώσεως ζημιοῦσιν. ἐὰν δὲ ἀμφισβητῶσιν, εἰς δικαστήριον εἰσάγουσι. καὶ ὁ δὲ ἂν κλαπῇ πρὸς αὐτὸν ποιῶσι. καὶ εἴ τις ἄλλο κακοῦργον ἁλῷη καὶ, οἱ ἔνδεκα τοῦτον ἀφαλαμβάνουσι.

Τί δὲ κἀκεῖνον ἐρωτᾷς] Ἀντὶ τοῦ δὲ ἐκεῖνον.

Τιτυὸς] Ὁ Τιτυὸς ἠθέλησε βιάσασθαι τὴν Λητὼ γυναικὰ ὄσαν τοῦ Διὸς, μητέρα δὲ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος. καὶ ἀφ' τοῦτο κολάζεται ὑπὸ τῆς ᾅδη, αὐτοῦ γὰρ ὑπὸ τῆς ἐδάφη ἐκπλωμένου, ἀφαιροῦνται οἱ γύπες τὸ ἧπαρ αὐτοῦ κατεσθίουσι.

Ἀγαπήσομεν] Ἀρκεσθησόμεθα.

Mſ. in fol. Ζεὺς ἐλεχόμενος. Βάπασος] ὁ ἀφ' πυρὸς τέχνας ἐργαζόμενος. [τὸν σὸν ἀδελφὸν] ὁ Ποσειδῶν, ἀδελφὸς ὢν τοῦ Διὸς, μὴ φέρων βασιλείαν τοῦ Διὸς ἀφ' τὸ βαρέως ἄρχειν αὐτὸν, ἐβουλεύσατο μὴ καὶ ἀκῶν θεῶν ὑποτάξαι αὐτὸν. γνοὺς δὲ τοῦτο ὁ Ζεὺς τὴν βουλὴν ἐμμωρήσατο. τὸ δὲ Ποσειδῶνα ἔπεμψεν εἰς Τροίαν ἐπὶ τὸ δουλεύσαι τῷ Λαομεδόντι. [μοῖρά τις ἦ] πάνυ γενναίως καὶ τοῦτο καθ' Ὁμήρου ἀπόρησεν. εἰσὶ ἄλλο τι δύνασθαι ἡ εἱμαρμένη καὶ τύχη ἀφ' τὰς μοίρας. [κατατίθεσαι] τοῦτέστι μεταστίλεσαι. [σκέπαρνον] ὁ πέλεκυς καὶ τὸ ἔργον, ἀφ' τὸ σκέπτειν τὰ ἄρνα.

ἄρνα. [καθείξας] ἐγκληστήμῳ. [τοὶ χάρ τοι] ᾧ ἔτεκεν. [διηγερλόμῳ] ἀντὶ ᾧ δύμησε χάλα κρατῶν ὥσπερ τὸ δόρυ. [ἀνεσκολοπίζοντο] Γύγης ἀνὴρ ἐνάρης ἀνεσκολοπίσθη ὡς αὐτὸς. [τὸ δὲ κάκεῖνο] ἀντὶ ᾧ δὶ ἐκεῖνον. [ἐφιμείσσω] ἐφάπτομαι καὶ λαμβάνομαι. [ἀγαπησόμῳ.] δέκεσθησόμεθα.

Ζεὺς Τραγῳδός.

P. 127. Mf. in 4. Ἡ τραγῳδία πεπλήρωται συμφορῶν. ἐπεὶ δὲ τὸ συμφορᾶ τῶν ὁ Ζεὺς ἐστι, εἰκότως αὐτὸν ὡς τραγικὸν ὑποπτεύει. Διὸ τοῦτο γὰρ διὰ ἰάμβων τραγικῶν διαλέγεται αὐτῷ Ἥρᾳ καὶ Ἀθήνη. ἢ αὐτὸς ᾧ διὰ ἰάμβων ὡσεὶς αὐτὰς ὑπικρίνει.

Ὦ μεγαλεπιφρόνων] Ἀδιανόητος ὅλως ὁ πῆχυς, ὡς καὶ ᾧ Διὸς καὶ τὸ τραγῳδεῖν ἀγνοοῦντος.

Ὑποδραματουργεῖν] Τὸ δραματουργεῖν ᾧ ὑποδραματουργεῖν ταύτῃ διαφέρει. δραματουργεῖ μὲν γὰρ ὁ ποιητὴς, καὶ τὸ ὑποθέσεως ὅλης, καὶ τῶν ἐπῶν, ὡς Εὐριπίδης, Εὔπολις, Ἀριστοφάνης καὶ ἕτερος τοιοῦτος. ὑποδραματουργεῖ δὲ, ὁ περὶ τὸ δραματουργῶν τόπον εἰρημένα λαμβάνων καὶ κοσμῶν, καὶ τοῖς οἰκείοις αὐτὰ παίζειν ἐναρμόττων, ἅπερ τοῖς ἤδη πεπραγμένοις ἁρμοδιώτερα.

Ἐπὶ ξυρᾷ ἕστηκεν] Ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν ἐν ἀκμῇ ὄντων κινδύνῳ λεγομένη, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τὸν ξυρὸν ἵστασθαι.

Τὰ νέρθε] Τὰ κάτωθεν ἀπὸ τῶν κατὰ χθονίων. ἐπεὶ δὲ, ὡς λέγουσιν, οἱ Τιτᾶνες ἐδέδεντο.

Πῶλος ἡ Ἀερσήμη] Οὗτοι τραγῳδίας ἦσαν ὑποκριταί. ἐπειδὴ δὲ ὁ Ζεὺς τραγικὰς ἰάμβους ἔλεγεν αὐτοῖς, διὰ τοῦτο εἶπεν ὅτι αὐτὸ Διὸς Πῶλος ἐφάνη ἡ Ἀερσήμη. Πῶλος ᾧ καὶ Ἀερσήμη ὑποκριταὶ πεφανεῖς. ὑποκρίνονται δὲ οἱ περὶ τοῖς τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας καὶ θεὸς, καὶ τοῦτο νῦν Ἥρα γυναικεία κρυπτομένη ὀλιγωρία καὶ ὅτι ὅλως θεῶν ὑποστέργοντα ὡσόσωπα, ὑποκρινομένη ἀσπαθῶς τῷ Διὶ ὑποπίπτοντα.

Καὶ νῦν μετίσωροι] Πρὸς ἀκρόασιν.

Ἀλλ' ὅτι ἀγνοήσουσι] Τὸ ἀγνοήσουσι, ἀντὶ τοῦ ἀγνοηθήσ). σκοπὸς δὲ ὅτι ὁ τοῖς ἄρχουσι κατ' ἰδίαν τι πράττειν καὶ μὴ τοῖς ὀχλουμένοις αὐτὰ κοινοῦσθαι, συφοντικὸν δοκεῖ.

Ἀλλ' ἐς Διὸς ἔλθετε πάντες] Πρὸς τὴν λοιπὴν διασυρμῳδίαν μᾶλλον ᾧ μανίαν τῇ ἀεὶ τὰς λεγομένας θεὰς, καὶ Πριαπόν τινα θεὸν εἶναι Ἕλληνες μεμυθολογήκασιν. ὃν οἱ μὲν αὐτὸν τὸν αὐτὸν φασιν εἶναι τῷ Διονύσῳ, ἐπιθετικῶς αὐτῷ τούτῳ δῆθεν Περσέπτα καλυμένῃ, ἄλλοι δὲ Διονύσου μὲν υἱὸν μητέρος ᾧ ἡ Ἀφροδίτης ἢ Διώνης. Μιασίας δὲ ὁ Παταρεὺς ἑρμαφρόδιτον τὸν Περσέπτα λέγει, ἄλλοι δὲ Ἀφροδίτης υἱόν. καὶ ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὰς λειμῶνας, ἐπὶ τῇ ἀμορφίᾳ τοῦ μηδέπω εἰδέι ἐοικέναι. ἐξ οὗ χάριν φασὶ γλῶσσαν μεγάλην καὶ γαστέρα καὶ αἰδοῖον, λεχθῆναι ᾧ ὑπ' αὐτοῦ ὅτι σημαίνει τὸ ἄγαλμα αὐτῷ, ὡς ὁ κρατῶν γλώσσης καὶ γαστρὸς καὶ μίξεως, ἄμεμπτον ἔξειν τὸν βίον.

Πῶγχυ νάνυμνοι] Ἀντὶ ὕμνων.

Οἱ Φειδίαι μὲ] Οὗτοι ἀγαλματοποιοὶ ἦσαν ἄριστοι.

Ἡ Βυ-

Η Βενδὶς δὲ αὕτη] Ἡ μὲν Βενδὶς, Θρακεία θεὸς. ὁ δὲ Ἄνυβις Αἰγύπτιος. ὃν οἱ λόγιοι ἓ κυνοπρόσωπον φασίν. Μίθρης, Περσικὸς, ὁ Ἄττις, Φρύγιος. ὁ μὲν Μίθρης, ὁ αὐτὸς ὢν τῷ Ἡφαίστῳ, ἄλλοι δὲ τῷ ἡλίῳ φασίν. ἐπεὶ ὃν οἱ βάρβαροι πλεῖστῳ σέβουσι, εἰκότως καὶ πολυτελῶς τὲς ἑαυτῶν θεὲς κατασκάζουσι. τὸν Ἄττιν δὲ Φρύγες σέβονται, τὸν αὐτὸν ὄντα τῷ Διονύσῳ. φασὶ δὲ αὐτὸν καὶ θηλυδρίαν ὑπὸ Ῥέας τ τ θεῶν ἀπηκτέναι μητρός. ἐφ' ᾧτε ἐρώμενον αὐτῆς ὑπάρξαι. ἔνιοι δὲ καὶ γνήσιον ἐξ αὐτῆς ὄντα δι' ἀσέλγειαν παιδεῖν αὐτὸν φασι. τύτῳ ἱερατικῶς λειτουργοῦντες ἀκτενισμόμοι σφόδρα τὰ γεννητικὰ ἄρθρα ἀπατίθενται ὕπνος. Διὸ καὶ τοῦτο καὶ νῦν παίζοντες τὸν κῆ πάντων δυνέχον, ὡς τῷ Ἄττιδι ἐπιτηδείων ἀνακείσθ. ἁρμοδιώτερον δὲ ἕνεκα λέγουσιν, καθ' ὅτι καὶ αὐτὸς Ἄττις τοιῦτο ἐπεμφορήσας τῷ μύσῳ ἐξεταζόμενος.

Χρυσῆ γάρ εἰμι] Χρυσῆν ἔλεγεν Ὅμηρος τὴν Ἀφροδίτην, τυτέστι καλὴν, αὐτὴ δὲ ἦλθε σφοδρότερον, ὅσον οὐ ἓ ὀνόμασεν.

Πάνυ λημῶ] Λημὰ δέ ἐστιν ὁ ἐν τοῖς ὄμμασι ῥύπος.

Πεντέληθεν] Ἀπὸ Πεντέλης. Πεντέλη δέ ἐστι λίθος παρ' Ἀθηναίοις οἷς ἀγάλμασι πεποιημένος.

Πραξιτέλ] Οὕτως ἀγαλματοποιὸς ἄριστος, ὅς τις κατεσκεύασε τὸ ἐν Κνίδῳ τ Ἀφροδίτης ἄγαλμα.

Τὲς κόμαπας] Τὲς κομήτας φασὶν. εἰσὶ δὲ οἱ πυροπάλισκοι, οἷς λαστέσοντιν οἱ νόμοι.

Ἐν τῇ θηπκῇ] Θῆτες ἐκαλοῦντο ἔνδε τοῖς Ἀθηναίοις οἱ πάντων πενέστατοι. ἀπὸ ἓ θητεύειν, ὃ ἐστι μισθοῦ δουλεύειν τρεφόμενοι. ἐν τῇ θητικῇ ὧν ἐκκλησιάζειν λέγει ἀντὶ ἓ ἐν τῇ πενιχρᾷ πάγματι.

Ὅσα τελίσκομ] Δαπανήμ.

Ὑπὲρ τὲς πεντακοσιομεδίμνους] Εἰς τέσσαρας διηρῆτο πάγματα πᾶσα ἡ πόλις τ Ἀθηναίων. εἰς πεντακοσιομεδίμνους, οἵ πνες ἦσαν πάνυ πλούσιοι. εἰς ἱππέας, ἡπίου πλουσίας. εἰς ζευγίτας, ἐπ ἡτίονας. εἰς θῆτας, τὲς πένητας. εἰπὼν δὲ ἀνωτέρω τὴν Ἀφροδίτην ὡς πενιχρὰν εἰς τὸ θητικὸν τελεῖν, εἰς πεντακοσιομεδίμνους εἶπε τοῦτον ὡς πλούσιον.

Τὴν πύνκ] Πυξὶ λεγόμτην ἡ ἐκκλησία τ Ἀθηναίων παρὰ τὸ πεπυκνῶσθ τὲς συνερχομένους ἐν αὐτῇ.

Ἀλλ' Ἡράκλες] Εἰώθασιν οἱ ἄνθρωποι ἐν κακοῖς ὄντες, ἐπικαλεῖσθ τ Ἡρακλέα ὡς ἀλεξίκακον. εὐμόρφως δὲ ὁ Λυκιανὸς τ Δία ἐποίησεν ἐπικαλούμνον τ Ἡρακλέα, παρὰ τ θεῶν ἐνοχλούμνον.

Ὦ Ζεῦ τῶν Ἑλλήνων σωτῆσιν] ἀντὶ ἓ τῶν Ἑλλήνων γλῶσσαν.

Εὐσεβεστοτάτη] Εὐσεβεικὴ.

Πρᾶσαι] Ἀντὶ ἓ πεποίσαι.

Διαμείλεις] Βραδύνεις.

Πεπερώνηται σοι] Ὑβριστικῶς πέπρακ.

Ὀλιγόρως] Κατεφρονητικῶς.

Περὶ τ Καφηρέα] Ἀκρωτήριον τῆς Εὐβοίας. ἔχε δὲ ἰδίως καὶ Εὔβοια ἐν τῇ ἔξω θαλάσσῃ Καφηρέα. Καφηρεὺς ὁ λεγόμτην τόπος θαλάττης ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς τραχὺς καὶ σπαγώδης, σκοπέλοις διειλημμένος, καὶ ἔρημος καὶ χειμῶσι καὶ τὲ εἰς δύσεσιν δύοντος ἄστρ, ἅτε κρημνοῖς ἀφοσοιχζόμνος καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις κακοῖς, ἔτι καὶ θηρικοῖς τοῖς ἀνέμοις καταπνεόμνος.

πωτόμῳ, ὡς ὁ παρ' Ὁμήρῳ πρόβλης σκήπτῳ, τὸ ἔπος κύμασι λείπ' παντοίων ἀνέμων Καφηρεὺς ὧν κῆμ' αὐτὸς. κῆμ' ἴσως εἴρηκ' Καφηρεὺς, ἀπὸ τῆς καπνοειδοῦς ἀναθύσεως, κῆφος γὰρ τὸ κνῶμα, ἀφ' ἧς κῆμ' Ὅμηρος Αἴαντ' εἰς Ἀχαμέμνονα δίον ἀγῆ κεκαφηότα νίκην, οἱονεὶ κνωσιῶντα, ἤτοι τῇ τῆς πολεμικῆς ἀγῶνος καμάτῳ ἢ τῇ ἀμαρωσίᾳ τῆς νίκης, τῆς χαρᾶς αὐτῷ τὰς ἀναπνευστικὰς πόρας κρύπτουσης, κῆμ' πέρας τῆς συνήθους ἐπιπαθείας τὸ κνῶμα κατεπιγνύσης, παρ' ὃ δὴ καὶ πνεῖς ἔλαθεν πλείας ἐκπεπνευκότες, μὴ δυνηθέντες τοσοῦτον τὸ ἔκτοθεν ἐπιπαφόμενον κνῶμα, ὅσον ἐξήρκεσεν τῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς δύρυχωρίαν πληρῶσαι. ἢ ὅτι συναπέρχεται τῇ δύρύτητι τῆς συμπλώσεως πᾶν τὸ ψυχικὸν πνεῦμα, ὡς ἀπὸ τινος τοιούτου σκαφίου τῆς ἀμέτρως ἐκχόμενον. *

Ἐν Κεραμεικῷ] Δύο ἦσαν Κεραμεικοὶ παρ' Ἀθηναίοις, ὁ μὲν ἐν τῇ πόλει. ὁ δὲ ἔξω τοῦ τείχους, ἐνταῦθα ὢν ὁ ἐν τῇ πόλει λίαν πατεῖται.

Τῷ μικρολογίᾳ] Τὴν σκνιπότητα.

Ἤδη κορυζῶντα] Ὑπὸ τῆς γηρᾶς μύξας ἐκχέοντα, κόρυζαν γὰρ αἱ μύξαι.

Τῶν ἱρμάτων] Ὑφαλῶν πτερῶν.

Ποικίλλω] Ποικίλη γὰρ ἦν παρ' Ἀθηναίοις, ἐκαλεῖτο δ' ὕτως ἀπὸ ποικίλης τοῦ αὐτῇ ζωγραφίας.

Καὶ Διατετορεύσθαι] Ἀμφισβητοῦσι.

Ἐπισπασάμενον] Ἐπισύραι, χαλάσας.

Τὸν Ἐπικούρειον Δάμιν] Ἐπικούρειοι καὶ Στωικοὶ δύο γένη φιλοσόφων, τούτων οἱ μὲν Ἐπικούρειοι, ἄκρα ἀθηνοίας ἔλεγον διοικεῖσθαι τὰ πράγματα, οἱ δὲ Στωικοὶ τὴν πρόνοιαν.

Τὸν ἐπίτροπον] Τὸν ἄξιον δ' ἐπιτροπῆναι, τυτίσι πληγῆναι.

Σαρδόνιον ἐπιγελῶν] Σαρδόνιον γέλωτα λέγει, ὁ οὐ τὸ πικρὸν μόνον.

Παροινοφορτῶν] Συνακολουθῶν.

Τὸ κήρυγμα] Τοῦτο λέγει ὅτι καθιζομένοις ὁ συμβολοπώλης ὑφηγεῖται νόμος, ὃς ἐκανὸς γνώμων ἐστὶ φέρειν, ἀνίσαθι ἐρῶν ὅτι κῆ ἴχῃ.

Τῶν τελείων θεῶν] Νόμος ἐκέλευσε παρ' Ἀθηναίοις, πρώτους λέγειν τοὺς ὑπὲρ τὸ ν' ἔτη γεγονότας, κῆμ μετ' αὐτῶν τοὺς λοιπούς. οὕτω ἐξῆν ἢ δημηγορῆσαι, ἢτε τοῖς ἀπόροις ἢτε τοῖς ξένοις, ἢτε τοῖς μὴ κατακλείσασι τῷ ἴννομον ἡλικίαν. τὸ δὲ γνόμενον παρ' Ἀθηναίοις, νῦν παρὰ τοῖς θεοῖς ὑποπίπτει).

Ὦ θεοὶ πάλαι λακκορδίαν φασὶν] Λόγιον ἐπὶ τῶν ἀνεπικρύπτων, κῆμ

* Hæc omnia de Caphareo Promontorio habentur totidem verbis in Etymologico Magno. Stephanus aliam vocis Etymologiam tradit, quæ verior, licèt iple eam satis non intellexerit. Καθαρὸς, inquit, ἐκαλεῖτο, ὅτι ἐν σκλέυταις ἐκεῖ ἐκαθαίρον οἱ Εὐβοεῖς. Nempe Καθαρὸς est Græcè quod Καφαρὸς fuit lingua Phœnicia, nam ut καθαίρειν significat *expiare*, *lustrare* apud Græcos, ita etiam sumitur apud Phœnices כפר *Caphar*. Sic nimirum scopulum, aut navale hoc Euboeæ vocaverant qui cum Cadmo ex Phœnicia in eas oras advenerant. Vid. Bochartum in Canaan. Lib. 1. c. XLII. qui tamen veram hujus vocis originem non est assecutus.

ἀπερικαλύπτων λεγομένων, μηδὲν ὑποδιαπομπεύειν ἢ λέγειν, ἀλλ' ὡς ἕνι τὸ πρᾶγμα διεξιόντας.

Καὶ μάρτυρα θέμιν] Θέμις ἐστὶν ἡ δίκη. καλῶς ἢ τὴν δίκην ὤμοσεν· ὡς δικαίως τῶν θεῶν ἀπολαμβανόντων, ὅτι αὐτοὶ ἠμάρτον, ὡς Ἀφθὰς τὸν Ἄλυν.

Τὸν Ἄλυν] Κροῖσον τὸν τῶν Λυδῶν βασιλέα ἐρωτήσαντα εἰ Ἀφθήσεται τὸν Ἄλυν ὁ Κῦρος, ὁ Περσῶν βασιλεύς, ἀπεκρίνατο. ὅτι Ἀφθήσεται μεγάλην ἀρχὴν καταλύσας. οὐδὲ, ἀγνοήσας ποίαν ἀρχήν, Ἀφθήσεται τὸν Ἄλυν, τὴν ἰδίαν ἀπώλεσεν.

Ὦ θεία Σαλαμίς] Περσῶν καὶ Ἑλλήνων ναυμαχούντων σὺν Σαλαμῖνι μελλόντων ἔχρησε τοῖς Ἕλλησιν ὁ Ἀπόλλων, τοῦτον τὸν χρησμὸν. λέγεται δ' αὐτὸν Θεμιστοκλῆς ὁ Ἀθηναῖος νοήσας, ὅσον ἂν χαρὰν φήσει θεῖαν καλοῦσι τὴν Σαλαμῖνα, εἰ σὺν αὐτῇ πίπτειν ἔμελλον Ἕλληνες, πόλιν οὖσαν Ἑλληνικὴν, ὥστε τῶν Περσῶν πολεμιωτάτου θανάτου.

Δέον ἀμαπᾶν] Ἀρκεῖαζ, οὐχαρίεσσαν.

Τῶν παρεγγράπτων τούτων] Πάντες οἱ πολῖται παρ' Ἀθηναίοις εἰς γραμματεῖα ἐνεγράφοντο. εἴτις δὲ μὴ ὢν πολίτης ἐνεγράφη παρ' ἀξίαν, παρέγραπτος ἐκαλεῖτο. Ἀφ' τούτου τοῦτος παρεγράπτως ὠνόμασε.

Εἰ γὰρ μὴ ὁ Θησεύς] Ὁ Αἰγεὺς Ἀθηναῖος ὢν, ἐν Τροιζῆνι πόλει τῆς Πελοποννήσου συνεκαθεύδησεν Αἴθρᾳ τῇ θυγατρὶ τοῦ Πιτθέως. ἡ δὲ Αἴθρα ἐγέννησε τὸν Θησέα. ὁ τοίνυν Θησεὺς εἰς τὰς Ἀθήνας εἰς τὸν πατέρα ἐρχόμενος, πολλοὺς λῃστὰς σύρων, πάντας ἀπέκτεινεν ἐν τῇ ὁδῷ πορευόμενος.

Τὸν Σκείρωνα] Λῃσταὶ ἦσαν ἔτοι κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἀπὸ Τροιζῆνος εἰς τὰς Ἀθήνας ἄγουσαν. καὶ ὁ μὲν Σκείρων λῃστὴς ἦν· ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας πλύνειν τοὺς πόδας ἐπὶ τῆς θαλάσσης καθημένους. καὶ κατέβαλλεν εἰς θάλασσαν ἐρέπτων, καὶ ἡ χελώνη δεχομένη κατήσθιε.

Πιτυοκάμπτην] Πιτυοκάμπτης ἦν, καὶ ἔτος λῃστὴς ὢν, ἔκαμπτε πίτυς, καὶ ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας κρατεῖν οἱ δ' ἀναπαιόμενοι ἀπώλλυντο.

Καπρόθυμον] Τὸν Ἡρακλέα.

Καὶ κνισᾷ] Καπνὸν ἐν τοῖς βωμοῖς ἀπεργάζεται.

Ὁ δὲ Κερκυὼν, καὶ ἔτος ἀδίκως τὰ ἄθλα εἰς τὴν ξένην, καὶ παλαίειν ἠνάγκαζε. καὶ τὸν μὲν βιαιόμενον διέφθειρε, καὶ ὁ τόπος παλαίστρα ἐκαλεῖτο ἐν ᾧ ἦν, πλησίον Ἐλευσῖνος. διέφθειρε δὲ πάντας τοὺς καταπαλαίοντας αὐτοῦ εἰς πάλην, πλὴν Θησέως, Θησεὺς δὲ καταπαλαίσας αὐτὸν σοφίᾳ πλέον. παλαιστικὴ γὰρ εὑρέθη Θησεῖ καὶ μεθόδῳ πρῶτον καὶ ῥώμῃ χρώμενος εἰς τὰς παλαίστρας. ἦν δὲ καὶ ἕτερός τις ὄνομα Διτυέρσης. ὅτος πειρῶν, ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας θερίζειν καὶ ζεύγους συνιστάμενος, εἰ δὲ ἀντέτεινον, ἔκτεινεν αὐτούς. τοῦτον δὲ Ἡρακλῆς ἀπέκτεινεν.

Καὶ Φάλαρις ὁ Ἀκραγαντῖνος ὅτος καλπωτάτας ἐπόησε κολάσεις.

Βούσιρις ἦν ὁ Αἰγύπτιος, ὅστις ὁμὸς ἦν, ὡς καὶ αὐθρώπους ἐθύειν.

Ὁ δὲ Ἐχεμος τὸ Ἠπείρου βασιλεὺς πεμπτοκαιδέκατος. Διομήδης δὲ ὁ Θρᾷξ. ὅτος ἵππους εἶχεν ἀνθρωποφάγους. καὶ ἐς σκάφη ἔβαλλεν αὐτούς.

Ἐξ Ὀλυμπίας] Γράφεται καὶ Πίσης, Πίσα δὲ πόλις τῆς Ἠλιακῆς μοίρας Πελοποννήσου, καθ' ἣν καὶ ἀγὼν ἐπελεῖτο τὰ Ὀλύμπια.

Μυᾶν

Μυᾶν ἐκάτερον] Η μνᾶ ἕξ δραχμὰς ἔχει· ἡ δὲ Ἀττικὴ μνᾶ εἶχε δραχμὰς ρ', ὡς φησὶν ὁ Πολυδεύκης. Εὔπολις Κόλαξι, δεῖπνον δὲς ρ' δραχμῶν, καὶ ἐπίφερε. κἀλαξὶν οἶνον δὲς ἑτέρας μνᾶν. δηλονότι μνᾶν εἴρηκε καὶ τὰς ἑκατὸν ρ' δραχμάς. ἡ μὲν τοι δραχμὴ εἶχεν ὀβολοὺς ς', ὅθεν καὶ ἑπτωβολία τὸ ἕκτον ἢ πυκτικόν.

Ἐν Γερασῷ] Γερασὸς πόλις Εὐβοίας, ἔτι μέχρι νῦν λεγομένη, καὶ ὁ Ὠρεὸς πόλις Εὐβοίας. ἧς οἱ πολῖται Ὠρεῖται λέγονται.

Ἐξ Ἐρήμης] Ἐρήμη λεγομένη νῆσος ἐστὶ Εὐβοϊκὴ πρὸς τὴν δίκης ἡμέρας, ὁ εἰς τὸν ἀντιδίκων ἀπολειφθείς· τότε γὰρ οἱ δικασταὶ καταδικάζουσι τοῦ ἀπολειφθέντος ἐρήμῳ.

Θυννώδες] Ἐπειδὴ τὰς θύννας ὁ λόχος ἀμφισβητήσιμος νικῶμεν, ἀλλὰ πρωτείας ἀναιρεῖται, εἰκότως τὸ φονεῦσαι τὸν Δάμιν θυννώδες ὠνόμασεν.

Ἀμφήριστον] Ἀμφισβητήσιμον.

Ἐς τὸ τῶ δώδεκα] Ἀφ' οὗ οἱ δώδεκα θεοὶ ἄρχειν ἐτάχθησαν, δηλονότι παυθείσης τῆς Κρόνου δυναστείας.

Χαριέντως γάρ] Γελοιῶδες, ἀνόητον.

Ληξιαρχικὸν] Δύο ἦσαν γραμματεῖα παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις. καὶ ἐν τῷ ἑνὶ ἐγράφοντο ἅμα τῷ γεννηθῆναι, ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ, ἡνίκα τὴν ἡλικίαν ἐμάνθανε. τοῦτο δὲ καλεῖτο Ληξιαρχικόν. ἐπεὶ καὶ οἱ ἐγγραφόμενοι ἐν αὐτῷ κύριοι ἐγίνοντο τότε τῆς πατρῴας ληξεως, τουτέστι τῆς κλήρου καὶ ὑποστάσεως. ληξις γὰρ καλεῖται ἡ πατρῴα κληρονομία. ἐπὶ δὲ τῶν ὀρφανῶν κωλύει πομπεύειν, ἐὰν ἐπιτρόπους παρεπέμψῃ τὰ πατρῷα. ὡς ἂν αὐτῶν διεπόντων μὴ φθαρείσης τὴν τῶν ὀρφανῶν, εἶτα ἐπεὶ σὺν ἂν ἐπιδοῦσιν οἱ ὀρφανοὶ ἡβήσωσιν, ἐξὴν αὐτοῖς ἀπὸ τῶν νόμων εἰς τὸ Ληξιαρχικὸν ἐγγραφῆναι, ἀναλαμβάνειν τὰ πατρῷα. τὸ δὲ λῶ τὸ τῆς λήξεως, ἤτοι τῆς ἑαυτῶ ἀρχῆς κληρονομίας. τοῦτο νῦν συνεύθυνα εἰς τὸν Ἀπόλλωνα φησὶν ὁ Ζεύς, ὡς εἰ καὶ ἀμήνιος εἶ, καὶ τοῦτο αἰτιᾶ, τὸ μὴ ἐξὸν εἶναι σοι λέγειν, ἀλλ' ὧν ἔξεσι. πάλαι γὰρ τῶν αὐτεξουσίων ἐπιλαθόμενοι, ὡς καὶ ὑπὲρ ἄλλα καὶ ὑπὲρ ἑαυτῶν ἐξεῖναι σοι λέγειν καὶ γνώμην εἰσηνέγκατο τῷ βουλομένῳ. τὸ δὲ ὀλίγον δεῖν τῆς ἐπὶ Κρόνου βουλῆς ὤν, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ Κρόνου τῶν βουλῶν συμπλεκόντων θεῶν. ὁκτὼ γὰρ ἦσαν οἱ πάλαι θεοί, ὡς καὶ Ἡσίοδος δείκνυσι τοὺς Ἀλικαρνασσεῖς.

Ἐφίεσαι] Συγχωρεῖν, ἐπιτρέπειν.

Γέλωτα ὀφλισκάνεις] Γέλωτα χλευασθῆναι, ἀντὶ τοῦ γελᾶσθαι.

Τῆς ἐπὶ Κρόνου βουλῆς ὤν] Ὁ Κρόνος, ὡς οἱ Ἕλληνες λέγουσι, πάλαι ἐβασίλευσε τῶν θεῶν, καὶ εἶχεν ἄλλους δώδεκα τοὺς σὺν αὐτῷ διοικοῦντας τὰ ὅλα καὶ τῆς βασιλείας οὐκ ἦν Διὸς ἡ ἰδία ἡβὴ ἐβλήθη εἰς τὸ Τάρταρον, καὶ μὴ τοῦτο, ἄλλη συμβουλὴ βουλὴ ἦν Διός.

Ἐν τῇ Ἑλικῶνι] Βοιωτίας ὄρος, ἐν ᾧ λατρεύονται αἱ Μοῦσαι ἐλέγοντο.

Βαπτιζόμενον] τὸ ἐν τῇ σωτηρίᾳ βεβρεγμένον. ὁ Βάπτων ἢ βάπτων, ἢ κατὰ Κυρήνιον ἀποκτίνας ἐγήσατο, μοχλολάβων τις ὤν, ἀπὸ τούτου καὶ τοὺς μὴ ὑδρόμους, μηδὲ τροχῷ κεχρημένους * καὶ ἀβροδίαιτους, βαπτίζεσθαι φασίν.

* Hæc quoque in Etymologico leguntur, unde hic supplendum est τῇ γλώττῃ φλ' ἐπισυρμένους φθεγγομένους καὶ, quæ voces imperiti Librarii negligentiâ

Συνεῖναι μὴν γὰρ] Ἀντὶ τοῦ διδάσκειν, ἀκπαιδεύειν.

Λοξὸς ὢν] Λοξὸς παλαίτατα ὁ Ἀπόλλων, ἀφ' τὸ λοξὰ μαντεύεσθαι, ὅ ἐστι σφαλερὰ καὶ ἄδηλα. χρεῖον δὲ ἐστι τὸ ἀφιστεινόμενον δύσλυτον ζήτημα. χρεῳδὸς δὲ εἶπεν, ἀντὶ τοῦ ἀσαφῆς.

Καὶ πλίνθος χρυσᾶς] Κροῖσος γὰρ ὁ Λυδῶν βασιλεὺς, χρυσᾶς αὐτῷ πλίνθους ἀφιερώκει.

Ἐν Δελφοῖς] Ἐν τούτοις γὰρ τοῖς τόποις ὁ Ἀπόλλων, ὡς λέγουσιν, ἐμαντεύετο. εἰσὶ δὲ οἱ μὲν Δελφοὶ, ἐν Φωκίδι, ἡ δὲ Κολοφὼν ἐν Ἀσίᾳ.

Κίνημα κορυβαντῶδες] Μανιῶδες. οἱ γὰρ Κορύβαντες δαίμονές εἰσι περὶ τὴν Ρέαν. * κατὰ χρῆμα ὄν, μανιώδη, φοβερά.

Οὐκ ἄρτια κρέα] Κροῖσος γὰρ ἀποπειρώμενος ἐν Δελφοῖς μαντείου εἰ ἀληθὲς εἴη, ἐπεὶ τοιῶτο. θεοπόπτας εἰς Δελφοὺς ἀπέστελλεν, ἔπεξεν αὐτοῖς ῥητὸν ἡμέρην. μὴ τὸ ἀφικέσθαι ἐς ταύτην τὴν ἡμέρην θεσπίσθαι, ἀνερέσθαι τὴν Πυθίαν τὸ νῦν ἀφικτεῖ παρὰ Δίι ὁ Κροῖσος; ἐπεὶ ἦ ταῦτα τὰ τρίποδα Κροῖσος. λέβητα εἰς λέβητα ἀπεμβαλὼν, εἶτα χελώνης κρέα καὶ ἀρνειᾶ συγκαυκήσας, καὶ τὸ λέβητα τὸ ὑπόθεμα ἐμβαλὼν, ὕψωσε. ἅπερ ἅπαντα ἡ Πυθία ἀνεῖλεν ὡς ἐπάθετο. μάλιστα δὲ τὸ χελώνης κρέα. ὀδμὴ μὲ ἐς φρένας ἦλθε κρατερήσιο χελώνης.

Θεμιστοκλέης] Καὶ γὰρ μὴν ὁ Θεμιστοκλῆς σωθῆκε τοὺς Ἀθηναίοις χρησμῷ. ὅτε τοὺς Ἀθηναῖοι ἐπὶ Ξέρξεα ἐμαντεύοντο Ἀθηναῖοι, εἰ ἄμεινον αὐτοῖς ὁπλίσιν τὸ ἄστυ, καὶ ἀνεῖλεν ἡ Πυθία τὸ, Τεῖχος τριτογενὲς ξύλινον διδεῖ δύρυσπα Ζεύς, καὶ, ὦ θεῖα Σαλαμὶς ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν. ὡς δὴ μὴν Θεμιστοκλέης ἀνδρῶν ὃ τι καὶ λέγῃ ὁ χρησμὸς, τοῖς δ' ἄλλοις ἀσαφέστερα ἦν. τότε καὶ νῦν Δίσυρά ὁ Μῶμος. ὅτι σαφέστερα ταῦτα ἦ χρησμὸς ἐκεῖνα, ὡς μὴ δεῖσαι Θεμιστοκλέης ἐξηγητῆ.

Εἰ καὶ μέτοικός εἰμι] Ἐπειδὴ ἄνθρωπος ὤν, ὡς λέγουσι, πρώην γέγονε θεὸς, καὶ εἰς ἀγῶνα μετῴκησεν.

Ἡρακλεῖς ἰὼ] Τοῦτο εἰώθασιν ἐπὶ γωμασμῷ λέγειν. ἔστι δὲ ἐπίφθεγμα ἐκπληκτικόν. ἐκπληττόμενοι δὲ τοῦτο εἰς Ἡρακλέα.

Καὶ

tiâ omissæ, faciunt ut credam alibi alia deesse, quæ Apolline indigerent conjectore.

* De hisce videndus Strabo Lib. x. Ex quo, advocatâ & Phœniciæ linguæ ope, paucis indicabimus qui Corybantes hi fuerint. 1. Viri fortes fuerunt satellites primorum Phrygiæ Regum, qui postmodum in Deorum numerum relati sunt. Hoc fabula, id est, antiqua Græciæ fama docet, idémque apparet ex ἐνοπλίῳ κινήσει quam memorat Strabo. Hebraicè כרוב *Cherouh* dicitur vir fortis, ut multis probat Vir Doctiss. *I. Spencerus* de Ritualibus Mosis Legibus p. 764. unde Angeli dicuntur *Cherubini*, hoc est fortes, ut alibi dicuntur כבירים quod idem significat. Indidem Corybantes *Dalmones* dicti sunt. 2. Confunduntur cum Καζείροις, ut ibidem testatur Strabo : ita & Hebraicè כרוב *Cherouh* & כביר *Chebir*, unde *Cabiri Dii*, unum idemque significant, ut idem ostendit Spencerus. 3. Corybantes, & Cabiri, ut & Cherubini ex Ægypto orti, auctoribus Herodoto & Strabone, quibus adjungas licet *Spencerum* & *Bochartum*. 4. Iidem dicebantur esse cum Curetibus qui fuerunt etiam viri fortes, Hebræis כרוחים, ut ostendit Bochartus. Verùm ista μύθῳ χάριν, donec *Mythicorum Temporum Historiam*, edamus, ubi ex fabulis antiquissimas eruemus historias.

Καὶ δεινῶς Βοιώτιον] Εἰς ἀμαθίαν ἐσκώπτοντο οἱ Βοιωτοί. ἀφ' ἧς καὶ ἡ παροιμία Βοιωτία ὗς. ἐπεὶ ὧν Ἡρακλῆς Βοιωτὸς, ἐξ Ἀλκμήνης γάρ, ἀριμίους πάνυ ἐπίσκωπτ). τὸ μὲ γὰρ ὡφρενῖς..... ἐπὶ..... τὸ ζ νοήμονι εἰς ἀμαθίαν αὐτὸν ἀμαυρᾷ ὡς Βοιωτὸν.

Καὶ ὡσαύτι τὴν γαῖαν] Τάχα δὲ τῇ γαῖᾳ τῇ λεγομένῃ ποικίλῃ τὰ περὶ Μαραθῶνα ἐλήφασ(). διὰ ταῦτα φησὶν, ὡς Μαραθῶνι ζ, Ἀθηναῖοι Πέρσας ἐνίκησαν. Κυναίγειρο ζ εἷς τ ἄριστος δυσὶν ὧν Μαραθῶνι κ Περσῶν. ὁ ζ Μιλτιάδης στρατηγὸς ἦν τότε τ Ἀθηναίων. ἀμαυρᾷ ζ καὶ τὰς κατ' ὀλίγον καιρὸν ῥήτορας, ὡς συχνότερον τούτων μεμνημένον ὐδὲν δεῖν ἐν ταῖς δημηγορίαις, ἀλλ' ἀπαλλάξεως χάριν ζ χρόνῳ ὁμίλω. ὥσπερ καὶ αὐτὸς ὕστ φησὶ λοιδορῶν ἐν τῷ Ῥητόρων Διδασκάλῳ.

Εὖγε οἰκόθεν ὁ μάρτυς] Παροιμία ἐπὶ τ καθ' ἑαυτῶν φερόντων μάρτυρας, τὸ ἐν τῇ συνηθείᾳ, οἶκεν ἡ μαρτυρία. καλῶς δὲ ἐχρήσατ αὐτῇ, ἐπειδὴ κ τῶν θεῶν νῦν ὁ Ἡρακλῆς ἐλάλησεν.

Ὁ ἀγοραῖο] Ἑρμῆς ἀγοραῖο ἐπιμάτο παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ὡς ἐν τῇ ἀγορᾷ ἱδρυμέν. εἰκότως ζ ἀδελφὸν ἐφίλεσε ζ Ἑρμῆ, τὸ ἄγαλμα αὐτοῦ.

Πίπτης γὰν ἀναπάλμῃσι] Οἱ γὰρ ποιηταὶ τὰς ἀνδριάντας καὶ τὰ ἀγάλματα, ἔθος εἶχον ἐπιπλάττειν τὸ ἄγαλμα ζ Ἑρμῆ πίσσῃ καὶ ὕστ λαμβάνειν τὸ αὐτῆ σκεύπωμα, ἵνα σῴς αὐτὸ ποιήσωσιν.

Ὑποπιπλάμβ] Πίσσῃ πλαπλάμβ.

Δάμιν τὰ καὶ] Μέλλοντ εἰπεῖν Ἑρμῆ Δάμιν τὰ καὶ Τιμοκλέα, ὁ Ζεὺς τὸ πρόσωπα νοήσας, ἀνακόπτ αὐτόν.

Κεκραγόντως] Τὰς τὰ μεγάλα κράζοντας.

Εἰ πάλλαι] Οἱ σκ πολλοί.

Ἀκροβολισμὸς] Ἐστὶν ὅτε πρὶν συμβάλλουσιν οἱ πολέμιοι, ἀλλήλους βάλλουσι τοῖς βέλεσι καὶ τοῖς λίθοις.

Εἶτ' οἱ ἄνθρωποι] Εὗρον ὕστως οἱ ἄνθρωποι. ἵν' ἡ χειτλιαστικὴν ἐπίῤῥημα συναλληλιμμένον τῷ ἄνθρωποι. εἰώθασι δὲ οἱ μετεωροὶ τὸν ποιεῖν κ αὐτοῖς προσηθέσιν.

Κηλεῖν] Θέλγειν.

Καί σε μετέρχονται] Σ' ἐπὶ πιμωρεῖν).

Ἡ δυσάτης, καὶ ὁ ἀδελφὸς, καὶ ἡ γυνὴ] Ἡ Ἀθηνᾶ, καὶ ὁ Ποσειδῶν, καὶ ἡ Ἥρα.

Οἰνεῶν πια] Πάντα τοῦτον Ὅμηρο πρὸς ζ Διὸς εἴπε. καλῶς δὲ πάνυ τ Ὅμηρον αὐτὸν κ τ Ἐπήνων ἤνεγκε μάρτυρα.

Σῶκος ἐλαύνιος] Οὕτως σκαλεῖτο ὁ Ἑρμῆς οἱονεὶ Σωσίοικος.

Οἱ τραγῳδοὶ] Οὗτοι ὑποκεκριταὶ ἦσαν ὑποκεκρυμμένοι τὰ τ τραγῳδιῶν δράματα.

Χειρίδας] Τὰ κοινῶς λεγόμενα μανίκια.

Καὶ τὰς ἐμβάτας] Ἐμβάτας μὲν τὰ ξύλα ἃ βάλλουσιν ὑπὸ τὰς πέδας οἱ τραγῳδοὶ, ἵνα φανῶσι μακρότεροι. πεδήρης δὲ, τὸ μέχρι τ ποδῶν ἐλαφρὸν ἱμάτιον.

Σκύθαι μὲν] Φρυγίαν φακίλως οἱ Σκύθαι σεσηπότες, καὶ ὑπὸ τ αὐτῶν ὄγκου ἀκινάκην ἱδρύσαντες σιδηρᾶν ζωσίας ἐπετείως περιέβαλλον περὶ βάτην, καὶ ἵππαν, νομίζοντες αὐτὸν εἶναι Ἄρεως τὸ ἄγαλμα.

Ἀμφηχὺς] Ἐκ τῶν δύο μερῶν ἠχῶν τυτέσι βοᾶν. ἀδὲις γὰρ ἤδη ὧδέ πω ἔλεγεν, ὅπ τ Ἄλυν ἀμφὶς τὸν ἔχει καλύπ. ἀμφὶ τοῦτο ἢ κὴ διῳσώπω. κεάφετεν ἢ ἀμφήρης, ἵν ἡ ἀφ ἑκατέρω ἔελδα ποιᾶν.

Οἱοί εἰσι κὴ τ Ἑρμῶν ἔνιοι] Οἱ Ἑρμῆ τετράγωνοί τινες κίονες ἵσαν παρὰ τὰς ὁδὰς ἱδρυμένοι. ἄνω εἰς τὸ ἄκρον εἰς κεφαλὴν ἔχοντες ἀνθρώπε μεμιμημένον τ λίθον. οἱότε δ ἂν ἐν τῷ σώματι ἔχῃ ἡ κεφαλὴ ὡς πάντων ἀνθρώπω, ἔτι δ' ὅτι κὴ δύο ἀφ' ἑκατέρω μέρης. αἰνίττετο δὲ αὐτοῖς ὁ Ἑρμῆς αὐτὸς τετράγωνος ὢν κὴ παρὰ τὰς ὁδὰς. Ἑρμῆν τ λόγον βάλλοντες εἶναι. ἐσήμαινον δ' ἂν τὸν βίον, ὃν ἀφ τ ὁδῶ παοεδήλων, σὺν λόγῳ κὴ μ λόγῳ πορεύεσθ, κὴ τοῦτον ἀληθῆ ὡς ἑδραῖον τὸ τετράγωνον ἀπεικάζ ἢ χήμαθ. διαπορῶν ἢ ἐποιεῖτο, εἰς ἔμφασιν ἢ χρῆναι τοῖς φίλοις, ἤτοι τοῖς τῶν αὐτῶν ἡμῖν ὁδὸν ἢ βίω εἰσιόντ κὴ παρῆσθ κὴ ἀπῆσαν ὁμοίως κατὰ ἀφάτεσιν μένειν.

Ὁ Σαρδιανὸς] Ὁ ἀπὸ Σάρδεων, ὧν Σάρδεσι γὰρ ὧν τὰ ἢ Κροίσω βασίλεια.

Τὸ ἀμφιδέξιον] Ἀμφιδέξιω λέγεται ὁ ταῖς δύο χερσὶν ὡς δεξιαῖς χρώμενω. ἀμφιδέξιον δ' ἂν σὺ πῶθα τὸ ἐκ τῶν δύο μερῶν τοιοῦμβον.

Ἐδὴ αὐτά] Ἐδὴ τὰ ἀγάλματα λέγ, παρὰ τὸ ἑδρᾶαζ.

Ἐν ταύρῳ] Ἐν γὰρ τῇ σωτηρίᾳ τὰς κομιζομένας ξένας ἔθυον τῇ Ἀρτέμιδι.

Ἀλλ' ἐξ ἀμάξης] Ἐν τῇ ἑορτῇ τ Διονυσίων παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἐπὶ ἁμαξῶν κωμάζοντες ἐσκωπτον ἀλλήλας κὴ ἐλοιδοροῦντο πολλά. παροιμία δ' ἐκράτησεν ἐπὶ τ ὑστεροπόνως χρωμένων, τὸ ἐξ ἁμάξης.

Τάφον τινὰ] Τάφω ἐν τῇ Κρήτῃ. κὴ ἐπεγέγραπθ ἐν αὐτῷ ἢ Διὸς τάφω, κὴ εἰς αὐτὸν νῦν ἀποτείνεται.

Καὶ ἐμπεπλῶς] Ἀκάνθαι οἱ μ τὰς μεγάλας κὴ μέσας καλοῦσιν ἰσχὰς. εἶσι δ' οἱ κὴ τὰς παρ' ἡμῖν λεγομένας κάρσια ἀκάνθα, φασὶν οἷς ἡ κέφαλὴ ἐνέλκεται.

Πρῶτον] Τὸ χρονίον εἰς ὃ δεσμᾶται τ ἰσθ.

Ὁ χνίσκω] το τ πρώρας μέρος ἃ ἀπήρτηνθ αἱ ἄγκυραι. ὃ κὴ τ τρόπιδος ἐστὶν ὀχὴ. χνίσκω ἢ ἐλέγετο, ὅτι χνοὺς κεφαλὴν μορφοῦντες οἱ ναυπηγοὶ, ἐπεπήσαν τῷ ἄκρῳ. τέχα τὸ πολλοῖον εἰς χῆνα ἀπεικάζοντες, ἢ ἢ δοιασίσμε χάριν, ὡς ἀξιάπιστος αὐτοῖς ἡ ναῦς λάπτοιο, τρόπῳ χνοὺς ὑπερνεύσης τ κυμάτων.

Διμοιρείτης] Διμοιρείτης ὁ ἢ δημόρης τ σὺν τῇ νηῒ ἄρχων. τριμοιρείτης ἢ, ὁ ἢ τρίτω μέρης ἄρχων. ὅτω ἢ ἐλέγοντο οἱ μὴ τὸν σύπελ μισθὸν λαμβάνοντες στρατῶται. τῷ μὴ εἶναι τῶν στρατιωτικῶν ἔργετῶν τέλειοι.

Τὸν δὲ κατακηλυκῆσαι] Πάντα τοῦτα λέγ ὡς ὀνόματα τ σὺν τῷ πολλοῖῳ σκαλῶν, ἃ μεταφορικῶς ἐπὶ ἀνθρώπω νοητέον. ὅτι εἰ μ ὀφείλοντες κακῶς πράττειν, ἀτυχοῦσιν. οἱ ἢ ἄδικοι, δύσπραπτοι.

Ὅπως Σωκράτης] Σωκράτης καὶ Φαιδίων, Ἀθηναῖοι ἦσαν, ἀμφότεροι ἐπ' ἀρετῇ θαυμαζόμενοι. ὁ μ Φαίδωνθ, ὁ δὲ Σωκράτης.

Ὅστις ἢ ἀγαθός] Ὁ μ Καλλίας ἀντ, ὡς Κρητῖνθ φησὶν, Ἱππονίκε υἱὸς ἦν, τὸν δῆμον Μελιτοῦς, πλούτῳ καὶ παιχνιῶν καὶ ὑπὸ πορνιδίων ἀφορμόμενθ, καὶ κόλακας τρέφων. εἰς δὲ ἐπιγάμπιαν αὐτὸν

Κρα-

Κρεσφόντου κωμωδεῖ, ὡς ἵνα τὴν ἡφαίστειον. οἱ γὰρ δανειζόμενοι τὰς κτήσεις ὑποτίθενται, καὶ ἐπέγραφον αὐτὰς εἰς τὸ χειρόσκευος ὅτι ὑποθήκαι εἰσὶν. ὅθεν καὶ Μένανδρος, ἄσκευον χωρὶς εἰώθασι λέγειν τὸ ἀνεπιδάνειστον. κωμωδεῖ δὲ αὐτὸν Κρατῖνος καὶ ὡς Φόκον γυναῖκα μοιχεύουσαν καὶ τεῖα τέλαια δύσα εἰς τὸ μὴ κελεύειν. ὁ δὲ Μειδίας ὀρυγήκοπος ὢν ὡς Πλάτων, ἐβαλλεῖ καὶ ὡς πονηρὸν δὲ καὶ κίβδηλον, καὶ τὰ δημόσια νοσφιεῖν. ὁ δὲ Σαρδανάπαλλος ὡς ἂν Ἀνακυνδαράξης ἐν Μήδοις. καὶ βασιλεὺς Ἀσυρίων τρυφῇ παρακμάσας καὶ γυναιξὶ τὰ πάντα βίον ἐκδεδωκώς. διὸ καὶ ἐπὶ τούτῳ ἡ τῶν Ἀσυρίων καταλύθη ἀρχή.

Τοίχοις ἄρχων] Οὐ μόνον ἐπὶ οἴκοις τοίχος λέγεται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πλοίοις.

Κατὰ ῥᾶν φορεῖσθαι] Κατὰ ῥᾶν φέρεται, ἐπὶ τῶν εὐπλοούντων· ὁ λόγος. ὅτι πᾶσι ῥᾴδιον φερόμενοι, τὸ ἴδιον πλεῖν ἀνίενται. διόπερ δὲ κατὰ ῥᾶν τὸ παραδείγμα· διὰ τοῦτο καὶ νῦν τὸ πλησίστιον ἐχρήσατο.

Τὸν ἱερὸν φασιν ἀγκυρᾶν] Ἄγκυρά ἐστιν ἐν τῇ νηῒ τῇ μείζονι ὡς καλεῖν ἱεράν. αὕτη δ' ὅτι μείζας καλωδίου κίνδυνον, πελοποννία βάλλειν. εἶπεν δὲ τοῦτο, ὡς μέλλων τελοῦσιν εἰπεῖν ἐπιχειρημάτων τὸ πάντων μέγιστον.

Ἐμὲ τυμβώρυχα] καλῶς πάνυ εἰσήγαγε τὸν Τιμοκλέα εἰς ὕβρεις τραγικάς. τοῦτο γὰρ ἔθος τοῖς ἠπειρώταις.

Οὐ φέρων καταφρονῶν] Πάνυ ἐπὶ τῇ νίκῃ καταγελῶν.

Καὶ ὁ σύρφαξ] Ὑποκορισμὸς δὲ συρφετὸς ὁ σύρφαξ.

Ἐπὶ δὲ Ζωπύρου] Τὸ Δαρεῖον πολιορκεῖν τὸν Βαβυλῶνα, καὶ μὴ δυναμένου παραλαβεῖν αὐτὸν, ὁ Ζώπυρος κόψας ἑαυτοῦ τὰ ὦτα καὶ τὸν ῥῖνα, καὶ μαστιγώσας ἑαυτὸν, προσῆλθε τοῖς Βαβυλωνίοις, ὡς παρὰ Δαρείου τοῦτα παθών· οἱ δὲ νομίσαντες αὐτὸν ἀληθῆ λέγειν, κατεπίστευσαν αὐτῷ τὴν πόλιν, ὁ δὲ προέδωκε τῷ Δαρείῳ τὸν Βαβυλῶνα. καὶ ἀφ' τούτου ἐδόθη αὐτὸν ὁ Δαρεῖος, εἶπεν, ἡδυλόμην σεσωσμένον ἔχειν τὸν Ζώπυρον, ἢ μυρίας μοι Βαβυλῶνας ὑπάρχειν.

Mſ. in fol. Ζεὺς τραγῳδὸς ἀπλοϊκὰ] ἀπλῆστος, ἀτελῆ. [ἐπὶ τῇ ἀκρῃ] ἐπὶ τῇ ἀκμῇ. [κάνυ φησὶ] χαίρει] μάνυμοι. τοῦτέστιν ἀνοῦ ὕμνων. [συνίασι] χαίρουσι συνέασι. [προπηλακισμὸν] χαίρει] προπηλακίσαι. [πλησπόδην] ἀρασπόδων, ἀντὶ δὲ κατ' ἐκλογὴν. πλησπόδην δὲ αὐτὸ δὲ πλησίως. [ὁ Μίθρης] ὁ Μίθρης ἐστὶ παρὰ Πέρσαις ὁ ἥλιος. [κυσοφθόρον] Ἀνοΐαν. [λημῶ] λήμης ἔχω· λημη δ' ἐστὶν ὁ ἐν τοῖς ὄμμασι ῥύπος.

Ὄνειρος ἢ Ἀλεκτρυών.

P. 157. Mſ. in 4. Διάπυρον] Ὀξύτονον.

Ὥσπερ τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο κώδιον] Αἰήτης ὁ τῶν Κόλχων βασιλεὺς εἶχε δέρμα προβάτου χρυσοῦν, καὶ τοῦτο δράκοντα παρεφύλαττεν ἄυπνον εἰς τὸ αὐτὸ τὸ χρυσόμαλλον φησὶ δέρος. ὁ Φρίξου μὲν ὢν δὲ Ἀθάμαντος παιδὸς δὲ παιδαγωγὸς, * ὃς Κρεὼς ὠνόμασε δρακοντοφύλακα τυγχάνων ὢν κατὰ τὴν Κολχίδα γῆν καὶ ὑπολοιπόμενος καὶ ἐπεί, ὡς ὁ μῦθος, χρυσόμαλλον εἶχε τὸ δέρος, διδάσκαλος εἰς φυλακικὸν ὑπὸ δρακόντων φυλασσόμενον.

ἐρ-

* Ita fabulam de aureo vellere satis frigidè ἐμυθολόγησεν Heraclitus *de incredibilibus* c. 24.

ἐφ' ὃ ὕστερον Ἰάσων μὲν τὸ ἄκλων Ἀργοναυτῶν ἀποστελεῖς ἐφῶτο κομίσασθαι καὶ εἰς τὸ Ἄργος ἀποκατασῆσαι, εἶπε Μηδείας τὸ γυναῖτὸς μὲ Αἰήτου βασιλεύοντος τὸν τόπον ἀδελφῆς ἦ Ἀψύρτου, ὃς ἐπιπίσθυτο τὴν φυλακὴν δέρας, ἀφ' ὧ εἰς Ἰάσονα αὐτῆς ἔρωτα δόλῳ μὲν τὸ πατέρα μεταθέσης, Ἄψυρτον δὲ τὸ ἀδελφὸν ἀποκτεινάσης καὶ ὕστως σωτερωσάσης Ἕλλησι, αὐτὸ τε τὸ δέρος ληφθῆναι καὶ εἰς τὸ Ἄργος ἀφικοσθῆναι.

Περίμαθε παρέξεις] Ἐὰν θελήσω, φησὶν, κρατῆσαί σε νῦν δυσχερῶς, ταχέως γὰρ ἂν τῇ σκοτίᾳ δύνῃ ἀφυγεῖν.

Πρὸ ὀδοῦ ἔσῃ] Τὸ ἐν τῇ σωφροσύνῃ ὠφελήσας ἑαυτὸ τῷ ἔργῳ ἦ τροφὴν ὠνήσασθαι πεπονηκὼς ἑαυτῷ. τάττε ἦ τὸ ὡς ὀδοῦ, παρειμιωδὲς ἐσταλεγμένον ἐπὶ τῶν ἄσπίρ τι προτόλεσον ὑπολαμβάνον τῶν μὴ τοῦτα γινομένων. συμβαλλόμβον μὴν τοῖς μὴ τοῦτα εἰ καὶ μὴ κατέργον, ὥσπερ καὶ εἰ οἷς ὀδοῦσιν ὡφελεῖ ἐπιπλεοσεία τι τῶν σωσιτικῶν ἐχόντων τι τῇ ὁδῷ. παρ' ὃν καὶ ὡς ὀδοῦ εἴρηται, ὁ ἦ νῦς, ὡς ἦ ὀφελομένου ἔργου ἴσῃ τάττε κὴ πάρεργον πεπονηκώς. ὃ, σὺ τυχὸν τὴν ἀναγκαίαν τροφὴν ὑπορέσοι. καὶ Πλάτων ἐν συμποσίῳ, σύντα δ' ἐρχομένων, ὡς ὁδῷ βαδισόμεθα ἅ πεῤῥηθμὲν, ἀλλ' ἰῶμεν.

Ὦ Ζεῦ περάσιε] Εἰώθασιν οἱ ἀρχαῖοι ἀπὸ τῶ πραγμάτων τὰ Δία καλεῖν. οἷον δεχόμβοι ξένον, ὑπάλιον Δία Ξένιον, ὕτω καὶ ἐνταῦθα, καλεῖ τὸ Δία περάσιον, τὸ ἀποδιώκοντα τὸ πέρατα. πέρας δὲ λέγε, τὸ ἀνθρωπίνη φωνῇ τὰ ἀλεκτρύονα χρήσαντ.

Ἀποτρόπαιον] Ὁ ἀποτρέπειτὴ τις.

Ἀλεξίκακε] Ὁ ἀποδιώκων τὰ κακὰ. ἀλεξίκακος ἦ ὁ Ἡρακλῆς, ὡς πολλὰ τῶ ἐν τῷ κόσμῳ κακῶν ἰασάμβον.

Οὐ χαλεπῶς] Οὐ δυσχερῶς.

Εἰ δὲ ἐκμυθήσειν] Σιωπήσειν, φυλάξαι τὸ μυςήριον.

Ἡ τὰ ἀρχὰς τρόπις] Τρόπις μέρος ἦ πλοίου, ἀρχὰ δέ ἐςι τὸ πλοῖον ἐν ᾧ Ἰάσων ἔπλευσεν. τάττε ἦ ὡς λέγουσιν ἡ τρόπις ἐλάλη. μυθεῖον ἦ λέγε ἦ Διὸς ἐν Δωδώνῃ, ὅπου φηγὸς ἐςὶ δρῦς. εἰς ἣν ἐμαντεύοντο.

Λαβόντα] Ἀγνοηθέντα.

Φίλος γένοιτο τῷ Ἄρῃ] Λέγει ὅτι ἡ Ἀφροδίτη τὸ Ἡφαίστου εἰ χειν ἄνδρα. καὶ ὁ Ἄρης τούτῳ ἐμοίχευεν. κρ κοινὸν ἦ τὸ ὡς, ἵν' ᾖ ὅτου, κ ὡς ξύμπινοι καὶ ὡς ξυγκόμαζοι, καὶ ὡς κοινωνοὶ τῶν ἐρωτικῶν.

Ὄφελος] Τὸ ἐξῆς καί τι μᾶλλον ὄφελος τὶ γὰρ μᾶλλον τὸ γενέσθαι τῷ ἀνδρὶ τοῦτο, εἰ βοᾶτε ὄφελος.

Ἐκτροάπιζον] Ἔξω τὰ τράπιζης.

Εὔφορβος γένοιθ] Οὕτως ὡς ἐν τῶ Τρώων. ὅς τις καὶ πρῶτος δόρυ ἦ Πάτροκλον ἔπληξεν.

Ὦ Μητσάρχα παῖς] Μητσαρχης παπὴρ ἐν Πυθαγόρᾳ. καλῶς ἂν παίζων Μητσάρχα παῖδα τὸ ἀλεκτρύονα ἐκάλεσεν.

Ἀπὶ Σαμίᾳ Ταναχρᾷ] Σάμος νῆσος ἦν ὅθεν ὁ Πυθαγόρας. Τάναχρα δὲ, πόλις Βοιωτίας. ὅθεν ὁ Μίκυθος ἦν ἀναμείνας.

Ἡ Πυθαγόρειόν τι] Πυθαγόρειόν ἐςι τοῦτο τὸ δόγμα, ἴσον τὸ φαγεῖν κυάμους, τῷ φαγεῖν τὴν κεφαλὴν ἦ πατρός.

Ἀναπεπαῖζη] Τὰ ὡφθαρμένα ἀναμιμνήσκη.

Οὐκ ἀπόῤῥηθος ἡμῖν ἡ τροφή] Οὐκ ἀπηγορευμένη.

Δεῖ-

Δεῖνόν πινα φῆς] Μέγαν, θαυμαστόν.

Περὶ τὰ ἐσκαμμένα ἤδη πηδᾶ] Φαυλότερον ἐγένετο, ὅς τις ἐπήδα πολλὰ. τῶν ἂν ἀπὸ αὐτῆς σκαπτόντων γ' πόδας καὶ τέτταρας πηδώντων, ὁ φαῦλος ὑπὲρ τὰς γ' πάνυ ἐπήδησεν. ἐκρώτησεν ἂν ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν ὑπὲρ τὸ ὠφελιμόν τί ποιούντων, ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα πηδᾶ.

Ἀποψήσω] Ἀπομάξω.

Τῶν ἐλεφαντίνων] Λέγει Ὅμηρος λαβὼν τὸ ἐλεφαντίνων πυλῶν τὰς ψευδεῖς ὀνείρους ἔρχεσθαι, λαβὼν ἢ τὸ κερατίνων τὰς ἀληθεῖς.

Τυφλὸς αὐτὸς ὤν] Γράφουσιν Ὅμηροι οἱ μὲν καὶ ἀπὸ γενεᾶς τυφλὸν, καὶ τὸ σύμπλοκον ὄνομα τοῦτο γενέσθαι, ὁμήρους καλούντων Δωριέων τοὺς τυφλούς. Ἡρόδοτος μέντοι τὸν Ὅμηρον γράφων βίον, οὐκ ἀπὸ γενέσεως τυφλὸν ἱστορεῖ, ἀλλὰ πολλὴν ἀλώμενον γῆν ἱστορίας χάριν, γενέσθαι κατὰ τὴν Αἰτωλίαν, κἀκεῖ νοσήσαντα χαλεπῶς ὑπὸ τῆς νόσου τὴν ὄψιν ἀποβαλεῖν.

Παῖδα Μίδα] Λέγεται ὁ Μίδας πάνυ ὢν φιλόχρυσος, ὅτι ἠύξατο πᾶν πεφύκημα ἐξ ἂν ἅψηται χρυσοῦν γίνεσθαι. φασὶ δ' ὅτι καὶ διὰ τοῦτο ἀπέθανε, καὶ αὐτὴ γὰρ ἡ τροφὴ τῆς θυγατρὸς χρυσῆ ἐγένετο.

Πολὺ] Χυδαῖον γὰρ τὸ πολύ.

Ἄρισον μὲ ὕδωρ] Ἡ σύνταξις ὅτως. ἄρισον μὲ τὸ ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς καθάπερ τὸ πῦρ ἐν νυκτὶ λαμπρότατα καὶ τὴν ἐχομένην ἅπασαν.

Γ' παθεσπρεγμένον] Ἀντὶ τοῦ μεθύων.

Εὐκρατής] Οὗτος ὁ Εὐκράτης παρ' Ἀθηναίοις ἦν πλούσιος.

Σὺν τεθάκα] Εἰ νενικήκει.

Ἡ πλουσία] Ῥίζης τοῦ πυρετοῦ.

Οὗ ἕφεδρος ἐγὼ] Ἤνικα δύο παλαίουσιν ἀθληταί, καθηταί τις ἕξωθεν ἄλλος, ὀφείλων τῷ νικῶντι παλαίσαι, καὶ ὁ τοιοῦτος καλεῖται ἕφεδρος, ἀντὶ τοῦ ἡτοιμένος εἰσερχόμενος.

Εἰς ὑπερβολὴν κυρεῖν] Καρῆναι * δολόμενος.

Ὁ ποσαῖος τὸ σκιχέον ἐστί] Στοιχεῖον συνῳδὸν λέγει τὸν τοῦ ἡλίου σκιάν. εἰώθασι γὰρ οἱ ῥίζειν ἡνίκα τύχοι ἡ σκιὰ γίνεσθαι πεντάπηχυς, συνειληθεῖν. ὅτως ἂν εἰώθεσαν οἱ παλαιοὶ καλεῖν τὸν ἥλιον, ἢ τὸν σκιὸν τὸν ἀπὸ τοῦ ἡλίου. τοιοῦτο δὲ τὸ λεγόμενον, ὥσπερ βοσκὸς καὶ τὸν κίνησιν ὁ ἥλιος. οἱ γὰρ ἐπιπαύδοντες τινὶ, καὶ τὸ βοσκεῖσθαι τὰ ὥρας μακρὰν καὶ ἀπέρχεσθαι ἡγοῦνται.

Ἐπιρεδομένῳ] Ἐπικλινομένῳ.

Εἰσὶ δὲ μοῦσαι λύκος χαίρω] Παροιμία ἐπὶ τῶν ἐλπιζόντων τι, καὶ παρ' ἐλπίδας ἀποτυγχανόντων.

Φιλοτησίας] Φιλοτησίαν ὠνόμασεν ἐσθῆτα ἡνίκα τις ἂν ἀείσῃ ἀπὸ τοῦ δοθείσης αὐτῷ φιάλης πιὼν μέρος, τὸ λοιπὸν παρέχει φίλῳ, καὶ τὸν φιάλιον καλεῖσθαι μέρος.

Ὁ δὲ πάντων θεῶν πατήρ] Τῆς Δανάης ὁ Ἀκρίσιος. ὁ δὲ Ἀκρίσιος βασιλεὺς ὢν τοῦ Ἄργους, ἔλαβε χρησμὸν, ὅτι ὁ γαμβρὸς ἀπὸ τοῦ θυγατρὸς αὐτοῦ Δανάης φονεύσει αὐτόν. καὶ διὰ τοῦτο φοβηθεὶς, ἀπέκλεισεν

* Scriptum hîc fuit καρ» additâ supra contractionis notâ, unde conjicere proclive erat legendum καρῆναι, licèt Grammatici de ovibus dici velint, de hominibus verò κείρεσθαι.

αὐτὴν ἐν χαλκῷ. καὶ ὁ Ζεὺς ἐρασθεὶς αὐτῆς, μεταβληθὴ εἰς χρυσὸν καὶ ἔφθειρεν αὐτὴν, εἰσελθὼν διὰ τῆς δώμας.

Ἑστιᾶς] Πεσσάρων.

Τοῖς Κρησίοις] Ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Κρήνης. τόμους δὲ τιμήματα· ἀλλᾶται ὁ συνηθεία λακωνική.

Καὶ ὑσγινοβαφῆ ἀμπεχόμην] Τὸ σγινὸν ἐστιν ἄνθος ἑοικὸς ὑακίνθῳ, βαθύτερον, ἴσως δὲ τὸ ἀπὸ χειρείων αἱμάτων βαπτόμενα.

Ἀλεργῆ] Πορφυρᾶ.

Ὦ ταν] Ὦ ἑταῖρε.

Κάμηλον] Χώρα Περσική.

Περιέμβον ἄοικος] Περὶ τούτου φησὶν εἰς τὸ σῶμα τῆς Πυθαγόρου ἐπιλανώμενον. οἷς καὶ ζητῶν ὁ ἐστι σῶμα, ἕως ὅτε Μήσαρχος ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς ἔκπεσε μοι οἴκου, τοτέσιν ἔστερέμε.

Τὸν μέντοι ἑταῖρον αὐτῆς] Ὁ γὰρ Εὔφορβος τῆς Τρώας, ὁ δὲ Ἀχιλεὺς τῆς Ἑλλήνων.

Σοφιστὴς ἄνθρωπον ἦν] Καθόλου σοφιστὰς ἐκάλουν τοὺς ἀπατεῶντας διὰ τῆς λόγων.

Κἂν τῷ μέρει] Καὶ ἐν μέρει φησὶ καταγελάσονται, ὅσον καταγέλασται Κρητιαστὴν καὶ ἄλλων.

Ἄλλα καὶ Τειρεσίας τοῦτ' ἐμοῦ] Ὁ Τειρεσίας, ὡς λέγουσι, εἶδε τὴν Ἀθηνᾶν λουμένην. καὶκείνη ὀργισθεῖσα μετέβαλεν αὐτὸν εἰς γυναῖκα.

Ὁ Ἐλάτης παῖς ὁ Καινεύς] Ὁ Καινεὺς τοῦτόν, ὡς φασὶν, γυνὴ ἦν. ἠράσθη τούτης ὁ Ποσειδῶν. ἡ δὲ ὅπως ἄμωμος ἔφη συγγενέσθαι αὐτῷ, εἰ μὴ ἀμύητον αὐτὴν τοῦτον ποιήσειν ὃ βούλεται. ἀμύητον δὲ Ποσειδῶνος, εἶπεν ὅτι ἄνδρα με ποίησον. ὁ δὲ διὰ τὸν ὅρκον ποιήσας οὐκ ἐδυνήθη συγγενέσθαι. λέγεται δὲ τὴν Καινέα οὐ γυναικὸς εἰς ἄνδρα μεταβαλλόμενον, καὶ γαμετὴν λαβεῖν γαμέτας τοῦ μὲν πούρου καὶ μὴν ὀλέσθαι Ἐλάτης ἀλοώμενον.

Οὐδὲ τῇ Τειρεσίᾳ συνεγκῶσαι] Ἐπὶ συμφέροντι γενομένῳ. ἠμφισβήτησαν γὰρ ἀλλήλοις ὁ Ζεὺς καὶ ἡ Ἥρα, τίς τῆς λαγνείας μᾶλλον ὀρέγεται, ἀνὴρ ἢ γυνή; καὶ ἔλαβον δικαστὴν τὸν Τειρεσίαν ὡς ἔμπειρον ὄντα τοῦ δύο. ὁ δὲ ἔφη, ὡς συναπλάσιον ἡ γυνὴ τοῦ ἀνδρὸς ὀρίγεται, καὶ ὀργισθεῖσα ἡ Ἥρα ἐτύφλωσεν αὐτόν.

Ποτνιωμένη] Ὀδυρομένη.

Ὦ Διοσκόρω τῶ ἀνομοιότητος] Καὶ τοῦτο γραμματικῶς ἀναφαίνει, τὸν Διόσκουρον διὰ τοῦ λαμβδάνει, ὡς σωτῆρας δηλονότι, ὡς ἂν μὴ τῆς μεταβολῆς τῶν βίων ναυάγιον ὑποστείλω, ὡς οἱ ἀπὸ γῆς εἰς τὴν θάλασσαν μεταποιήσαντες.

Οὐδὲ οἰσυίνην ἀσπίδα ἔχων] Τοῖς ἀπὸ τῆς οἰσύας. οἰσύα δὲ ἐστιν ἀκανθώδης βοτάνη ἀφ' ἧς πλέκουσι τὰ χοινίκια.

Τευχῆσι] Κατασκευάζουσι.

Καπνὸν ἀναλάζησιν] Καπνίσαι.

Διαπυκτεύων] Ἀντὶ τοῦ διαφορομένου καὶ ἐξακοντιζῶν. ἐπεὶ καὶ οἱ πύκται πολλὰ ποιοῦσι τὴν εἰς τὸν ἀντιμαχόμενον βολὴν καταιρίζειν ποιοῦσαι, ἀλλὰ μὴ μόνον μηδὲ εἰς ἄερα δέρειν τὴν πυγμὴν πέμψαντα.

Σαπέρδην] Εὐτελὲς βρῶμα ἀπὸ ἰχθύων μικρῶν τετμαχισμένων. οἷα νῦν

τῶν τὸ λοιπὸ τ' ἀφύαν ἤτοι ἐγκρύλειαν ἢ τῶν σαύρων διερμίνα καλάμοις πλύκια. ἔνιοι δ' σαπέρδια ἐρήκασι τὸ ὀπ συὸς πέλεκυς, ὁ νῦν χόνδρα Παφλαγόνες φασὶ καὶ χρῶν. μαινὶς δ' καὶ αὐτὸ εἶδός τί τ' καλυμμένης μαινομένης.

Περιπλαμένω τὰ πλεκὰ] Αἰνὶ δ' καλυθεὶς ἀπὸ τ' βασιλέως. νικήσας δὲ αὐτὸν ὁ Κύρος, ἠθέλησιν αὐτὸν καῦσαι, καὶ μὴ τοῦτο ἐλεήσας ἔσωσεν.

Τραγῳδία πᾶσα] Ἐπειδὴ τὰ ὀν τῇ τραγῳδίᾳ κομπά ἐστιν, οἰκότως τραγῳδίαν τ' ἑαυτῆ κόμπον ὀνόμασεν.

Τὴν ἰφιτρίδα] Τὸ φορούμενον ἔξωθεν ἱμάτιον.

Ἡ Φειδίας] Οὗτοι ἀγαλματοποιοὶ ἦσαν.

Καὶ τὰς χάμφυς] Τουτέστιν, ὅπως ἡμῖν εἴπας τὸν ὕσσον ἔνδυτ' ἀρχῆς συμφορᾷ.

Τὸν Πέρσων δ'] Ἀρταξέρξῃ Πέρσαις βασιλεύοντος, Κύρος ὁ ἀδελφὸς τὴν βασιλείαν ἐπαπάσας βουλόμενος λαβὼν Κλεάρχῳ πολὺν στρατὸν πέμπει. Περδίκκᾳ, Πτολεμαίῳ καὶ Σέλευκος, οὗτοι οἱ τρεῖς λαβόντες ὕσον Ἀλεξανδρεῖ. καὶ ὁ μὲν Περδίκκας συνδιώκει Ἀρταξέρξῃ τῇ βασιλείᾳ μετ' Ἀλεξάνδρου ἀνδρειοῦ ὄντος τὴν βασιλείαν· ὁ δὲ Πτολεμαῖος ἦρξεν Αἰγύπτου. καὶ Σέλευκος τ' περὶ Βαβυλῶνα τόπων, ὡς ἱστορεῖ Διόδωρος.

Καὶ ἀμφίρτει τ' τομῆς] Τὸ ἐξῆς τ' ἐπ' εὐθὺ τομῆς.

Κύρου ξενολογῶν] Ξένους τραπόζας συμάχων καὶ ἰδίᾳ ἀναγινώσκοντος.

Καὶ ἄλλον Παρμενίωνα ἐπαινέσαντος] Τὸν Φιλίππου λέγει, τοῦτον γὰρ στρατηγὸν ὢν ὁ Παρμενίων, πάνυ ἡνδοκίμει.

Ὁ Τίβιος] Οἰκείτης ὄνομα.

Ταῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις] Πάνυ κατεκλήλως τοῖς φυσικοῖς τ' ζώοις ἤρεσι, τὰ τ' ἀνθρώπων ἐπιτηδεύματα ἤρμοσε. τῷ εἰς τὰς ἡλίκας πλεονεκτικῷ δ' ἵππος, τὸ δ' πελάγους ἄπληστον. τῇ τ' βατραχων φλυαρίᾳ τὸ συκοφαντικὸν. τῷ κοπίλῳ τ' κολοιῶν καὶ λαρυβάδη τὸ σοφιστικὸν. τῷ δηλικῷ τ' κανάπων, καὶ παιτὸς ὕτιος ὧν ὡσαπλικῷ, τὸ μαγειρικὸν. τῷ ὠδὶς ὀχλίαν ἑτοίμου δ' ἀλεκτρυόνος τὸ τ' κιναιδίας ἀκόλαστον.

Τῇ γυναικὶ ἐκδόσιον] Ἐναντίον τὸ ὀν τῷ λόβῳ ὃ ἐστι τῷ δ' αὐτὸς ἄκρῳ βακκόμενον.

Οὗτοι ἀναθῦσι] Μετὰ τρυφῆς δαπανῶσι.

Σίλφιον] Σίλφη ζῷδιον ἐοικὸς κανθάρῳ. λέγεται δ' καὶ τιφὴ, ὑμπὶς δ' ζῷδιον ἐοικὸς κώνωπι γινόμενον ὀν τοῖς ὕδασι.

Τὸ λυκανγὶς αὐτὸ] Τὸ ἐωθινὸν ἴτι μικρᾶς σκοτίας ὔσης.

Mſ. in fol. Ὄνειρος ἡ ἀλεκτρύων. κρέας βοῶν κρέα.] Δηλοῖ Ὀμήρου τοῦτο ἐπὶ τ' Γλίσι βοῶν ὀ Ὀδυσσέως, ὃς οἱ ἑταῖροι δ' Ὀδυσσέως σφάξαντες ἔθυον, αἱ βύρσαι δ' καὶ τὰ κρέα ἐκινοῦντο τε καὶ ἐβόων, ὥσπερ ζωῆς ἐούσης αὐτοῖς. [ἡ τὸν παιδοβλήματα ἔνειρον] καλῶς σὺ ποιῶν. ἄμφω γὰρ περιτόδη καὶ εἰς φάσμα ψιλὸν ἀπτελεῖται. [σὸν ἀφανῶς] ἀλλὰ σαφανῶς ἢ ἐξακούσης. [ὑποδεδρεγμένος] μεῖζον. [πότος] πότον παροξυτόνως μᾶλλον σημαίνει τὸ συμπόσιον. ὀξυτόνως δ' αὐτὸ τὸ πόμα καὶ τὸ πίνειν δηλοῖ. [ὦ τὰν] ὦ πὰν σημαίνει τὸ ἑταῖρε. καὶ γίνεται δηλοῖ τὸ ἔτης, ὃ σημαίνει τ' συγγενῆ. καισίγνητος ἄπιστ. ἐξ αὐτοῦ γίνεται ἑταῖρος, ὡς

μέγιστος μεγίστων, καὶ ὁ συγκοπῇ ἐστὶν. καὶ ἡ κλητικὴ ὦ ἐστὶν, καὶ ἀποβολῇ τοῦ Ε ἐστὶν. [οἰσυίνιλω] οἰσυίνη ἡ ἐκ λύγων δεχαιοτρόπως πεπλεγμένη. ὁποῖα ἐνδύ ὅτε καὶ ἐξ Αἰγύπτου κομίζεται κοπίδια τοιαύτης ἐργασίας. [ἄλλιλω] τῷ δρεπάνῳ ἀπὸ τοῦ οἰσύας. οἰσύα δὲ ἐστι ἀκανθώδης βοτάνη, ἀφ' ἧς πλέκουσι τὰ χαλκία. [ἐπιεικεῖς] τὸ ἐπιεικὲς τρίτον δηλοῖ, τὸν τρόπον ἀγαθὸν, ὡς ὅταν λέγωμεν ἐπιεικὴς ἄνθρωπος. καὶ τὸ σύμμετρον, ὡς ὅταν λέγωμεν ἐπιεικῶς ὁδὸς ζῇ, ἀντὶ τοῦ συμμέτρως. καὶ τὸ πᾶν, ὡς ἐν τοῖς Ὁλωσιακοῖς ὁ Δημοδόκης, ε μᾶλλον ἀντὶ ἐπιεικῶς τοῦτ' ὂν δυσμαχωτάτων ἐστὶν, ἀντὶ δὲ πάνυ δυσμαχώτατόν ἐστι. [λυπεῖ δ' τὸν μὲν Λυδὸν ὁ ὑὸς καρδὸς ὤν.].... τὸ Φίλιππον λέγει. τοῦτο γὰρ φρατηγὸς ὢν ὁ Παρμενίων πάνυ ἠδυλόγησε. [κενεμβατήσας] κενεμβατεῖν ἐπὶ κενὰ βαίνειν. κενὰ ἐπιχειρεῖν. [κατεπυγοσύνιλω] κατεπυγοσύνιλω καὶ ὁ σωφρόνισμα γε τῇ ἀσελγείᾳ. ὅθεν ἐν ὀδὲ ἀνθρωπίνιλω εἶναι νομίζει.

Γκαρομμύιπποσ, ἡ Γπερνέφελοσ.

P. 186. Mſ. in 4. Γκαρομμύιπποσ ὁ ὠφελείμως ἐπιγέρασε λόγῳ ἀφ' ἡμῶν.....

Γποκείμενον εἰς Γκαρον τὸ Δαιδάλῳ ὑποφερόμενον..... καὶ περίεργοι καὶ φασματῶδες. εἰς Μένιππον τὸ Κυνικὸν φιλόσοφον... ..... ὃς Παπείραν ὑπάρχων τῆς Λυκίας, καὶ τῷ Ἀνθοδίνης δέξαν ὑποποιούμενος γενναίως ἵν' καὶ συγκεκραμένος τὸ σῶμα, καὶ τὸν ἀδόκιμος, ἐδὲ τῷ ὄψιν, ὅσε ὠφὸς ὥραν δύσεσωπον ὑποφέρεται καὶ ἔ.... ὥστε εἰ πίσις ὕπεσι Φιλοσράτῳ τῷ Τυείῳ τὸ Ἀπολλωνίε ἔ Τυανέως ἀναγράφουλ βίου, ἢ ὑπὸ ἐμπάσας ἐραθῆναι, ἢ Κόρινθον τὸ Πελοποννήσε. καὶ ἀπὸ τούτε ἐπεὶ ὠφελίτυχεν Ἀπολλωνίου τῷ ὠφεληρημένῳ γένη ἀνθρώπῳ, ὁμοίως, φασὶν, ὁμοίως σωφρόνη. καὶ τὸ ἔ βίε λοιπὸν δυσποταίσεως ἔχηκε τούτε πραπείας τε συγχαίρων, καὶ εἰς μηδὲν ὑγιὲς ἀμενοίας τῷ σχολῷ ἀποδιατρίσων. διὸ καὶ ὁ παρὼν Λυκιανὸς φασμοθλογῆσαι τοῦτο δὲ τὸ συνῆθες αὐτῷ ὠφεληρημένῳ, καὶ ὑπερνέφελα περαπόσασθαι, συζύγνυσι τούτῳ τῷ Γκαρον, λίνον λίνῳ σωφρόνων, ὡς οἱ παροιμιαζόμενοι φάσκουσι.

Σταθμὸς] Μονή.

Γποξενίζουσας] Ξένους καὶ ἀγνώσους ἀφιλεγμένους.

Παρασύγλας] Ὁλοκλήρους.

Πάρεσιν ἐξ ὀρανοῦ] Ἀπὸ ἔ ὀρανοῦ πίσεως.

Τὸ πέρα πίσεως] Γπὲρ, ἀφ' τῆς πίσεως.

Προφερὲς] Ὅμοιον.

Οὔτε παιδικὸν] Ἐρώμενον.

Παρασύγλη] Μέτρον Περσικὸν ὁ Ἡροδοτύγλης, ὁδὲ ποδίσις λ' τὸ ἓ ποδίσιον, ὀργυίας ρ'. ὥσπερ καὶ τὸ πλέθρον ποδῶν ρ'. τὸ δὲ μίλιον, ποδίσις ζ'. πίσις δὲ τὸ δεχαιοτέραν δίκα βάλοντος ποδίσιον· τὸ μίλιον εἶναι. Στράβων δὲ ὁ γεωγράφος, ἡ. ἄλλοι ἓ ζ'.

Ἐκείνῳ τοῦ Φρυγὸς] Τοῦ Φρυγὸς. ὁ Γανυμήδης ἵν' Φρὺξ μειρακίσκος ὑπερεπὴς. τοῦτο ἡρπάθη ὁ Ζεύς. καὶ μεταβληθεὶς εἰς ἀετὸν, ἥρπασεν αὐτὸν, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν οἰνοχόον.

Ὁ μὲ γὰρ Γκαρος] Γκαρος ὑὸς ἵν ἔ Δαιδάλε. ὅτι δὲ ἐπίστατο αὐτὸς καὶ

καὶ ὁ πατὴρ. ὡς παῖς ὁ Ἴακχος ἀνελθὼν εἰς ὕψος, τῆς κόμης λυθείσης τῶν πτερῶν, εἰς τὴν θάλασσαν ἔπεσε. καὶ ἀπ' αὐτῆς ἐκλήθη Ἰκάριον πέλαγος· ὁ Δαίδαλος δέ, μικρὸν ἐπιστάθη διάσημα. ἀλλ' ἔτος αὐτὸν καὶ εἰς αὐτὸν ἔφη ἀναβιβηκέναι τὸ χεῖμα.

Τὰ ὠκύπτερα] Τὰ ἄκρα τῶν πτερῶν, τὰ εἰς ὀξὺ κεκλήσθαι.

Αὐτοῖς ὠλέναις τὰ πτερά] Σὺν αὐταῖς ὠλέναις. ὠλέναις δὲ λέγουσι καὶ τὰς ὤμους.

Διαίξασα] Ὁρμήσασα.

Καὶ ἀπέκμαρξε λῶ] Ἄδηλα.

Ὡς οἷόν] Ὡς δυνατόν.

Τερατυρρίας] Μαζιολοχίας.

Τῶν χαμαὶ] Ἀντὶ τῶν ἀνθρώπων.

Οὐρεσιογνώμων] Ἀτόπως.

Μύδροι μὲν] Σίδηροι πεπυρωμένοι.

Ἐπικαίνετο] Κατασκεύαζε.

Ἴψηγόραι πινές] Ἴψηγόραι, ὑψηλὰ λέγοντες. ἁρμονογνώμονες δέ, ἁρμόνια φρονοῦντες.

Ἠξίουν μετεωροπλοῆσαί τε] Περὶ τῶν ἀρμονίων φιλοσοφεῖν.

Ἐδύησαν] Ἀντὶ τοῦ ἔδυσαν ἴσχυσαν.

Εἰ οὐ γειτονίαι εἰσὶ] Εἰ γειτονεύουσιν ἀλλήλοις, καὶ πλησιάζουσιν.

Τίσι δ' ἐκύησεν] Εἰς Πλάτωνα ἀναπτύει καὶ Ἀριστοτέλη.

Ἢ τὰς περὶ τὸ πέρατός τε] Δύο γὰρ ταῦτα τὸ πέρας τὸ καὶ τὴν ἀπειρίαν, αἵπερ εἶναι φασὶν οἱ μαθηματικοὶ τοῦ παντὸς γενέσεως. τὸ πέρας μὲν εἰδοποιοῦν καὶ ἐπὶ ψυχῆς ἄρχον τὰ ἡμίτομα καὶ περιέχον. τὴν δὲ ἀπειρίαν, οἷον τῇ γενέσει σοδιάδοσιν, καὶ ἀναζωπυρώσης ὁ ὕδη πρὸς παῦλαν ἀποκλινόμενον καὶ κεκμηκὸς τὸ γινόμενον τῇ ἀσθενείᾳ τῆς ὕλης, καὶ βίᾳ πάλιν ἄλλης ἀπέρματος περιεχομένης τῷ σοδιλεχεῖ τῆς ἀμφοδοχῆς καὶ ἀπειρούσης τὴν κίνησιν.

Ἄελμὸς τις ὁ Θεὸς λῶ] Πυθαγόρας λέγει.

Οἱ δὲ κεῖ χηῶν] Σωκρατικὰ λέγει.

Τῶν ὅλων ἀρχήν] Εἰς Μαθσέα ἀποστίλβει τάχα.

Τοῖς δὲ, τὰ δεύτερα] Τοὺς Σωκρατικοὺς λέγει.

Ἔτι δὲ, αἰ μὲν] Ἀριστοτέλη ἀμφιγελᾷ.

Εἶτα καὶ ἀθυμεῖν] Ἐπικερεύει φησὶ.

Τοὺς περιωσκότας] Γεγηρακότας.

Ἀτρεκῶς] Πάνυ.

Ἕτερον δέ μι θυμὸς] Λογισμὸς.

Λαβάς νας] Κρατήματα.

Γίμετθ] Ὄρη τῆς Ἀττικῆς.

Ἔτι δὲ, οἱ μὲν ἀσώματόν τε καὶ ἄμορφον] Τὸν Πλάτωνα. καὶ γὰρ αὐτὸν τὸν Θεὸν καὶ τὴν ὕλην ἀσώματον ἔφασκεν, ἐξ ἀναλογίας ταύτης κατασκευάζων.

Δορυφορήμασιν] Δορυφορήματα καλεῖται τοῖς Κωμικοῖς τὰ καρφὰ ἀσώματα, ἅπερ συνεισέρχεται μὲν τοῖς κωμῳδοῦσι, αὐτὰ δὲ ἀδίδακτα ἀφανίζεται καθάπερ οἱ δᾷλοι.

Ἰψιβριμίτοις τε] Ἐν ὑψηλῷ βεβηκόσιν, ὅ ἐστιν ὑπερηφάνοις.

Αἴσωπος ἀστοῖς καὶ κανθάρεσις] Ὁ μυθοποιὸς. ταράττει δὲ μῦθον, ὃν ὁ κόμμιλον εἰσάγει ἀλλεγόμενον τῷ Διΐ.

Εἶτα ὑπερ Φολόης] Ταῦτα Πελοποννήσου ὄρη τὰ Ἀργολικῆς μοίρας. τὸν Ταΰγετον δὲ τὰ Λακωνικῆς; ὃ δεξιᾷ τῆς Σπάρτης.

Κάμνοντος] Κοπιωμένου.

Ἀλλ' ἐπὶ τὸ Ὄλυμπον ἀναβὰς] Τὸν Μακεδονικὸν Ὄλυμπον λέγει. ὃς ἐπ' ἀριστερᾷ ἔχει Πηνειὸν καὶ τὰ Θεσσαλικῶν ἐστι Τέμπη. ὄρος ὑψηλὸν καὶ μέγα, καὶ μέχρι Πέλλης διατεινόμενον.

Τῶν ἱπποπόλων Θρᾳκῶν] Τῶν περὶ τὰς ἵππους ἀναστρεφομένων.

Καὶ ἔτι μὴ τὸν Ῥόδιον Κολοσσὸν] Ὁ μὲν Κολοσσὸς Ῥόδιος ἀνδριὰς ἦν χαλκοῦς, ἡλίου ἀνακείμενος, καθ' ὃν καὶ αὐτὴ ἡ νῆσος ἡλίου ἀνέκειτο. ἐξήκοντα μὲν πηχῶν τὸ ὕψος, ἔργον δὲ Λυσίππου ἦν ἀγαλμάτοποιοῦ. ὁ δὲ ἐπὶ τῇ Φάρῳ πύργος καὶ τῇ ἐπὶ πολὺ Αἰγύπτου Ἀλεξανδρείᾳ φαινόμενος πεντήκοντα, σταδιαίου τὸν πλοῦν. ἐπὶ πολὺ δὲ ἀέρος ἀνέχων, ὡς ἀπὸ ῥ' ὁρᾶσθαι μιλίων. ἀνεστέφθη δὲ τοιοῦτος, ἵν' ἡ ἡμέρας μὲν σημεῖον τοῖς πλέουσι, νυκτὸς δὲ πυρσός. ὥσθ' ὅτι οἱ πλέοντες ἀπόνυκτα μέμοι, μὴ ἔχοιεν ἐμπίπτοντες τοῖς ὄρεσι τῆς Παραιτονίας ἔρημοι ἀφθορείας. γάμοι δὲ ἀνεστάγμασι μὲν Ἀλεξάνδρου καὶ Φιλίππου καὶ Ὀλυμπιάδος, ἀχρι τελευτήσαντος ὑπὸ Σωφράτα τοῦ Κνιδίου. ὃς καὶ ἐπίγραψε τῷ πύργῳ ἐπὶ τῷ λίθῳ, Σώστρατος Δεξιφάνους Κνίδιος θεοῖς σωτῆρσιν, ὑπὲρ τῶν πλοιζομένων.

Καθάπερ Αυγκεὺς] Ὁ Λυγκεὺς ἦν ὁ λέγεται. ὅτως ἦν ὀξυδερκέστατος, ὥστε καὶ τὰ ὑπὸ γῆν βλέπειν.

Σπανδὲ πλέως] Ἀνάπλεως.

Ἐπὶ τὸ κανοδόχος] Καλῶς εἶπεν ἐπὶ τὸ κανοδόχης, ὡς ἀπολομένῳ δηὰ πυρός.

Ἀτάρ] Ἀλλά.

Μὰ τὸν Ἐνδυμίωνα] Τὸν Ἐνδυμίωνα ἐρασθῆσαι ἡ σελήνη σωμῆν αὐτῷ, καὶ ἀφ' οὗτο Ἐμπεδοκλῆς, ὡς περὶ τῶν σελήνην ἀφῶν, καὶ τὸν Ἐνδυμίωνα ὄμνυσι.

Νῦν γάρ δὴ λημᾷν] Ὀφθαλμιᾷν, λῆμα γάρ ὁ σωματόμμος ὁ τῆς ὀφθαλμοῦ ῥύπος.

Καὶ μὴν παρ' σοι] Ἐν σοί ἐστι, φησὶ, τὸν ἵνα ὀφθαλμὸν βασιλικὸν κτήσασθαι.

Κατ' ὀλίγον ὑπαπὸν] Κατὰ μικρὸν ἀπερχόμμος.

Πτολεμαίῳ μὲν σωνόντι] Πτολεμαῖος ὁ ἐπίκλην Φιλάδελφος Στρατονίκην τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν εἶχε γυναῖκα. Λυσίμαχος δ' ἦν τῶν Ἀλεξάνδρου ἀλοδόχων, ὅτος Ἀγαθοκλέα τὸν υἱὸν ἀφοβληθέντα ἐπιβουλεύειν αὐτὸν ἀπέκτεινε.

Ἐν τῷ χαμαιτυπείῳ] πορνείῳ.

Τὴν ὀφρὺν κατηλοημένος] Διατετρυμμένος, τεθερισμένος, σωπτετιμμένος. θλᾶσθαι γάρ τὸ σωτρίβειν, ἢ τύπτειν.

Τερπολήν] Τέρψιν.

Ἐνεργὸν ἦν] Δυσχερές.

Εἰλαπίνας] Εὐωχίας ἄρεσαι.

Τὴν Γετικὴν ἀποβλέψαμι] Τὴν τῶν Γετῶν * χώραν. οἱ δὲ Γέται ἔθνος βάρβα-

* Hi ab aliis Daci vocantur. Vide *Xiphilinum* in Trajano.

βάρβαρον καὶ ἰσχυρὸν ὁ Ῥωμαίων κατεξανισθὲν καὶ μέχρι Φόβης ἀπαγωγῆς πιεσθὲν Ῥωμαίους, ὑπὸ Τραϊανὸν ὕστερον ὅπως ἐξολοθρεύθη Διεκβάλω χρώμενον βασιλεῖ, ὥστε τὸ πᾶν ἔθνος εἰς ποταμερήκοντα ἀδελφὴν ἄνδρας. ἐκφύσει ἢ ἔθνος ἐπιτήδευμα λέγω.

Ἀπαδὸν] Ἐξω τοῦ ᾠδῆς.

Ὁ ποῖός τις ὁ κυκεὼν ἔστω] Κυκεὼν πόμα ἐστὶν ἐξ οἴνου καὶ μέλιτος καὶ ἀλφίτου καὶ ὕδατος συγκείμενον. ἐπειδὴ ὧν Ἀπόλλων λέγω ἐκ πολλῶν συγκεῖσθαι τὸν βίον, ἀφ' οὗτος αὐτὸν κυκεῶνα ἐκάλεσεν.

Τὸ Σικυώνιον πεδίον] Σικυὼν πόλις ἐστὶ Κορίνθου πλησίον. ἡ δὲ Οἰνόη ἐστὶ Μαραθῶνα. Ἀχαρνῆσι δέ, ὡς Ἀθήνησιν. καὶ γὰρ Ἀχαρναὶ ὡς Ἀθῆναι.

Φακῆ πολύτερον] Φάκης, ὁ ὦμος. φακὴ δὲ ἡ ἐψηθεῖσα.

Τὴν Κωσσυρέαν] Περὶ τῆς Κωσσυρέας γῆς ἠμφισβήτουν Μήλιοι Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀργεῖοι. καὶ ἔδοξεν ὡς πεντηκοσίας ἀφ' ἑκατέρου πλούθρου μάχαις, καὶ τῷ νικήσαντι εἶναι τὴν χώραν. μαχομένων δὲ αὐτῶν, πλὴν τεσσάρων πάντες ἀπώλοντο. δύο Ἀργείων καὶ ἐνὸς Λακεδαιμονίου. εἶτα δεξάντων Ἀργείων νενικηκέναι, καὶ ἀφ' οὗτος ἀναχωρησάντων, ὁ Λακεδαιμόνιος ἐπὶ χωρίας μείνας, τὸ νενικηκέναι ἐμέλησε, Ἀργείων ὡς φυγόντων καταγελάντων.

Θεὶ φέρων] Τρέχων.

Ταῖς μυρμηκιαῖς] Τοῖς τῶν μυρμήκων τόποις.

Τὸ χαλκοῦν Πάγκαιον] Τὸ Πάγκαιον ὄρος ἐστὶ Φιλίππου ἐν τῇ Μακεδονίᾳ, χρυσοῦ μέτταλλα ἔχον.

Τὰς Μυρμιδόνας] Ὁ Αἰακὸς τοῦ Διὸς ἦν υἱὸς καὶ ἐβασίλευσε. λέγεται δὲ ὅτι θεωρῶν τὸν αὐτοῦ χώρον ὀλιγανδροῦσαν; ἠύξατο τῷ Διΐ. ὁ δὲ τὰς μύρμηκας ἀνθρώπους ἐποίησε. καὶ ἀφ' οὗτος Μυρμιδόνες κέκληνται.

Ἐς αἰσιόχριο Διὸς] Λέγεται ὁ Ζεὺς τὸν αἰγὸς τροφῆναι, καὶ διὰ τοῦτο δέρμα τῆς αἰγὸς, ὑπὲρ ἀσπίδος, βαστάζειν. αἰσιόχλος ὢν, ὁ αἰγίδα κατέχων.

Βαρὺ γὰρ ὕδωρ ἦν μὴ φέρειν δίκη] Οὐδὲν βαρὺ τὸ ἀφαιρήσεσθαι σοι. εἰ μὴ χρεία ἔσται βαστάσαι τι.

Οἱ δὲ ὅτι ἂν ἕκαστος ἐπιποίηται] Ἀναξαγόρας τοῦτο λέγει ὁ φυσικός.

Καὶ τὸν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐκάστου βίον] ἀλλὰ κἀνταῦθα ἴδιον αὐτῶν. τοῦτο ἐκάστου κατοικίαν λέγω. εἰ μὴ δραματέως καὶ τοῦτο λέγω δραματεργῶν ὡς ἐπὶ σκηνῆς ἑκάστου τῶν ἀνθρώπων ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτε ἄλλος μὲν ὄντες, ἄλλος δὲ ἀξιοῦσθαι δοκεῖν.

Ἵνα μὴ δόξω] Τοπικὸν τοῦτο αὐτὸ ἔστω.

Δεσμόν τε καὶ πιτυώδες] Καταπληκτικὸν καὶ φοβερὸν ἀπὸ τοῦ Τιτύου. Τιτύους δὲ οἱ παλαιοὶ θεοὺς.

Ἀπαγορεύσειμι] Ἀπαρνήσειμι.

Χρεωκοπήσαντες] διοικήσαντες.

Διακωμῳδοῦσι τὸν λόγον] Ὑποδιαφορᾶς δεῖν ἀνθελκόμενος.

Τί ἂν λέγοις φησὶ Ὦτος καὶ Ἐφιάλτης] Ὦτος καὶ Ἐφιάλτης ἠθέλησαν γεωμορῆσαι ὄντες, εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνελθεῖν.

Τὰ Διάσια τοιαῦτα ἐστὶν] Διάσια ἑορτὴ Ἀθήνησιν, ἣν ἐπιτέλουσι μετά τινος συνοδίης, ἰόντες εἰς αὐτὴ Διὶ Μειλιχίῳ. τὸ δὲ Ὀλύμπιον ὅπερ ἐστὶν ἱερὸν τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἐν Ἀθήναις, διὰ μεγαλουργίαν ἀπορθὲν ὑπὸ Ἀθη-

Ἀθηναίων χρημάτων εἰς τὴν κωλοσκολιὸν, πλεῖον τ᾽ ἐτῶν παρέτεινε κπεζόμενον, ὡς καὶ ὁ τῶ Κυζίκῳ νεὼς, καὶ τὸν ἂν συνεπλέωσιν ἄνεμοι, εἰ μὴ Ἀδριανὸς ὁ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων δημοσίοις ἀναλώμασι συναπλάβετο τ᾽ ἔργων.

Ἐν Δωδώνῃ νεὼν] Δωδώνη πόλις ἐστὶ Θετταλίας, ἐν ᾗ ἱερὸν τ᾽ Διὸς καὶ μαντεῖον.

Παίζεις ἔχων ἔφη] Τὸ ἔχων φράσεως ἕνεκα κεῖται μηδὲν σημαῖνον. Φιλόκαινον δὲ εἶπεν, ὅτι ἀεὶ φιλεῖ τὰ ξένια.

Γῆ τῇ τ᾽ κραιπὰ τ᾽ θυσιῶν] Ἔνθα ἐτελεῖτο τὰ Ὀλύμπια εἰς τιμὴν τ᾽ Διός.

Τοιγαρῦν ψυχροτέρους] Ἐπεὶ καὶ οἱ Πλάτωνος νόμοι, ἐν χρόμμυοσι μόνοις, καὶ ἡ πολιτεία ἐν πλάσμασι λόγων, ὥσαύτως καὶ οἱ Χρυσίππου συλλογισμοὶ σοφισματώδεις ὄντες, καὶ ὑδὲν ἧττον τ᾽ Πλάτωνος νόμων τὸ χρειώδες ἐπιφαίνοντες, ἀχρεῖοι κεῖνται καὶ ἀνεπίσκεπτοι μηδενὸς ἀνθρώπων μεταχειρίζεσθαι ὠφελείας τινὸς, ἀλλὰ τὸ ἀνώφελες καὶ ἄκαρπον.

Τὸ Ἀκαδημαϊκὸν σκεῦος ἐπιπονῶν] Οὐκ ἀκριβῶς τὴν Ἀκαδημίαν τοῖς Πυῤῥωνείοις ἦτοι Ἐφεκτικοῖς λοιδορεῖται Λυκιανὸς· ἀντιδιατίθονται γὰρ τούτοις οἱ ἐξ Ἀκαδημίας. ὡς αὐτῶν ἐστι σκείνων τ᾽ Πυῤῥωνείων ἀκούσας ἐν ταῖς ὑποτυπώσεσιν, ἐπαχθὲς γὰρ τοῦτο ὑπὸ τῆς ἰσοδυναμίας τ᾽ ἀντικειμένων λόγων, ὃν ἔχοντες ὁ πατὴρ παρέχοιεν αὐτὸς εἰς συγκρίσιν.

Κατέκλινε δὲ τὸν πάππον] Ἐξ ἀνθρώπων γὰρ ἔτι θεοὶ ἐνομίσθησαν.

Ἐκ τ᾽ θυσιῶν κρεανὸν] Σὺν αὐτῷ τῷ λίπῃ.

Καὶ ὁ Σειληνὸς κόρδακα] Κόρδαξ ἐστὶ ἡ μὴ μέτρης ὄρχησις.

Διατεθρύπτο] Θορύβου καὶ περιχαρὴς ἐπλήρου.

Καὶ τὸν πρώτιστον ὕδην] Τὸ ἄριστον μὴ ὕδωρ.

Ὑποβεβρεγμένον] Ἀντὶ τ᾽ μεθύων.

Ὑπόμορον] Δυσθανάτου.

Τετυφωμένον] Ὑπερήφανον.

Τῶν σκευοφορίων] Τῶν εἰς ὀλίγον εὐρησιν.

Ἐς νέωτα] Εἰς τὸ ἐξῆς, ἤτοι τὸ ἐπερχόμενον ἔτος.

Ὑπὸ τ᾽ Ἑρμῆ] Ἑρμῆς ὁ τῶν Κυλλήνη πομπός.

Mſ. in fol. Γεωμετροῦντος ἢ ὑπερνέφελον· ἀπεπλανήθην] εἰ λαπτὸς ἐστι τ᾽ ὅλων ὁ ψυχίτης ὑπὲρ τ᾽ λόγων τῶν τοῦτο συνίσησι μόνον, Λυκιάνῳ κρίκιον ἄθεον τόμον. λαπτὸς θεὸς πέφυκεν ὁ θεὸς ἄρα. [πλεύξασθαι] ταῖς πλεύραις τὸν ἄνδρα πλήττειν, ἢ πλεύρυσι κινεῖν. [Ἀμφιελίττῳ] τῷ Ἀμφιελίττῳ σύνταττε ἐπὶ τ᾽ αὐτὸ σημαινομένῳ παρείληφεν ἐφ᾽ ᾧ καὶ ἐν τῷ Προμηθεῖ δεσμώτῃ. [Διαζησταμένων.] παιζόντων, καταδαλλοῖς. ὅθεν Διαζησταμένων, Διαλαβὼν, ἐλὼν, καταστρεψάμενον. Διαζησαμένων ἐνώπιον συζησάμενοι. [γάλοιος.] γάλοιος καὶ γαλοῖος Ἀμφέρεται. γάλοιος μὲν γὰρ ὁ γάλωθος ἄξιος. γαλοῖος δὲ, ὁ γελωτοποιὸς. [καὶ ὅσον ὐδὲ πω πάντας ἀνθρώπους ἀφιέζεται.] ὅμοιον τοῦτο τῷ τ᾽ Εὐριπίδου σκείνῳ. ἤξει σ᾽ Ὀδυσσεὺς, ὅσον οὐκ ἤδη. ἤδη δὲ ὀλίγου καὶ οὐκ εἰς μακρὰν. [καὶ Ἐφιάλτης.] Ὥστος κ᾽ Ἐφιάλτης ἦλθεν εἰς τὸν ὕπνον ἀνελθεῖν. καὶ δὴ ὄρη ἐπιβάντες ἄλλο ἐπ᾽ ἄλλο ἀνέβαινον.

Ἀπόλ-

Ἀπόλλων τύτους ἐτόξευσε. καὶ ὁ μὲν μῦθος ὅτος. ἡδέως ἀλληγορία. ὅτοι φυσικοὶ φιλόσοφοι ὄντες Θεσσαλοὶ Ἀλοίως παῖδες, πρῶτοι ἀναμετρῆν ἐπειρήθησαν τὰ τῶν ὀρυκτῶν σώματα ἀπὸ τῆς γῆς, ἐλθοντότε τοῖς ὄρεσιν ὑψηλοτάτοις τῆς Θεσσαλίας εἰς τὸ τὸ καὶ τῇ ἐξ ἐκείνων σκιᾷ. σωιέζη δὲ αὐτὰς ἐκεῖθεν πεσεῖν καὶ ἀπολωλεκέναι· ὅθεν καὶ ὁ μῦθος πέπλασεν, ὡς ἰσορεῖ * Δημω.... [μύρτα] ὁ καρπὸς τῆς μυρσίνης. [ὁ Μῶμος] Τῦτον τὸν Μῶμον ὁ Λυκιανὸς θεὸν ὑποπίπτειν μεμφόμενον τὰ ὑπὸ τῶν θεῶν γινόμενα. [διεπερύκλη] ἰορύβει καὶ παρῆκε ἐωλπεῖτο. [τὴν ἐκεχειρίαν] τὴν τῶν ὀλίγον εἰρήνην εἰς τὸ ἑξῆς ἤτοι τὸ ἐπερχόμενον ἔτος. ἔστι δὲ χρόνε δηλωτικὸν ἐπίρρημα ΕΒ μέλον]Θ. ΕΒ μὲν γὰρ παρωχημένε δηλωτικὸν τὸ πέρυσι, ΕΒ δὲ συεσῶτΘ τὸ τῆτες, ΕΒ δὲ μέλλον]Θ ἐς νέωΘα.

Δὶς κατηγορέμενΘ, ἢ Δικασήρια.

Pag. 211. Mſ. in 4. Ἀφλωιάσαντες] Τὸν χαλινὸν ἀπορρίψαντες.

Ὡς μὴ βλακεύωσιν ἐπ' αὐτοῖς] Ἀντὶ ΕΒ μὴ δρᾶς ἀμελοῦντες ΕΒ ἔργων ἄπ]Θ. τὸ γὰρ βλακεύειν, ἐπὶ τῶ μὴ θρύπτεως τι ἐπιτελέντων λέγεται.

Ὥσπερ τὸν ἐν τῇ Νεμέᾳ βυκόλον] Νεμέα ἐστὶ τόπος ἐν τῇ Κορινθιακῇ ΦΔῇ * * Τρητὸν λεγόμενον, ἔ Ἡρακλῆς τὸν λέοντα φονεύσας, τὰ Νέμεια ἐπιτελέσας κατήρξαθ. ἐν τυύτῃ τῇ Νεμέᾳ, φθὸν τὸν Ἡρακλῆ τὸν λέοντα καταχαίσαντας, οἱ βυκόλοι ἀργυρώπωλοι καὶ φιλοπλάγμονες ἦσαν, φόβῳ τὸ μὴ παθεῖν ὑπὸ τὸν λέον]Θ τὰ βυκόλια.

Ὑπ' ὀρῶ]Θ] Σήψεως.

Ἐώλως ὄλκας] Ἐῶλός ἐστιν ὁ χθεσινὸς ἅλ]Θ, ὁ μὴ διαπαλάμ]Θ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ. ἐώλως ὧν ὄλκας λέγει τὰς φυλαττομένας.

Καὶ μάλιστα ὁπόσῃ] Καὶ μάλιστα ὅσῃ εἰσὶ ΦΔῇ τεχνῶν. οἷον ὅτι γράμματικὴ κρείττων ἐστὶ τῆς πυξικῆς, ἢ ῥητορικὴ γραμματικῆς.

Ὑπερημέρως] Παροξυνόμενος τὸν προθεσμίαν, τυτέστι ΔμαΦΔσυρόμενος.

Ἐξείναν ἐφέντων] Ἐκκλήτων δεδωκότων.

Ἐξ ὑπαρχῆς] Ἄνωθεν.

Παρὰ τὰς σεμνὰς θεὰς] Σεμνὰς θεὰς τὰς Ἐλευσῖνας· τύτων γὰρ τὸ ἱερὸν πλησίον ΕΒ Ἀρείᾳ πάγῳ.

Ὁ ΕΒ Σωφρονίσκος] Τὸν Σωκράτην λέγει.

Μηδὲ τὸν ἀλεκτρυόνα] Ὁ γὰρ Πλάτων ὑπὸ τῆς Φαίδωνι τὸ θάνατον Σωκράτους διηγέμ]Θ, εἰσάγει αὐτὸν ὑπὸ τῆς μέλλειν τελευτᾶν, ἐπιτρέποντα τυθῆναι τῷ Ἀσκληπιῷ τὸν ἀλεκτρυόνα ὃν συνετάξαθ.

Δεδίττονται] Ταράττουσι.

Περαντοιεῖας μὲ] Γ' διοποιεῖας.

Προεπιξενῶας] Ἀπὸ τόπλε ξενοδοχηθῆναι.

Ἐκλελῦσθαι πάλαι] Ὅτι τὸ ἐκλελῦσθαι αἰτιαλικῇ συντάττε].

Δύσποιον] τὸ ἀνέκπλυτον βάμμα.

* Sic ſcriptum eſt in Codice Mſ. An hic autem intelligatur Δημοδίνης Thrax Grammaticus de quo Suidas, an alius, juxta cum ignariſſimis novi.

** Legebatur unà voce παραγενῶν, ſed liquet ex Pauſania in Corinthiacis locum fuiſſe Nemeæ vicinum qui Τρητὸς dicebatur. Vide Sylburg. Ed. p. 111.

Τῷ πύκνῳ ὁρᾶσαι] Τῷ συκλησίαν τῆ Ἀθηναίων διὰ τὸ πεπυκνῶσθαι πάλαι ἡ ὁ ὑψηλὸς τόπος διὰ τὸ πεπηγέναι καὶ συνεστάναι ταχὺς ὕψος.

Τὸν Πανὰ δὲ Διονύσου] ἁρμοδίως ὡς ἴδιον υἱὸν ἐπαινεῖ αὐτόν.

Τὸ Παρθένιον] ὄρος Ἀρκαδίας.

Ὑπὸ τῶν Δαπδ.] Δαρεῖος ὁ Περσῶν βασιλεὺς καὶ τὴν Ἑλλάδος στρατιὰν, ἣ δι' ἑαυτῆ ἦλθεν, ἀλλ' ἔπεμψε Δάτιν στρατηγὸν. ὁ γ' ἐλθὼν εἰς Μαραθῶνα, ἡττήθη διὰ Ἀθηναίων.

Σπήλυγα] Σπήλαιον.

Ὑπὸ δὲ Πελασγικῆ] Τόπος Ἀθήνας ἀπὸ Πελασγῶν ἐν αὐτῇ οἰκησάντων, γράφεται καὶ Δι' ε'.

Ἀπωτέρω κύδιμον] Πόλεμον, λέγει δὲ Πὰν συμμαχήσειν τοῖς Ἀθηναίοις ἐν Μαραθῶνι, πολλὴν τῶν βαρβάρων φονεύσειν.

Ὄρειος γὰρ ἔγωγε] ἐν ὄρεσι διατρίβω.

Ἀτικῇ] πολεμικῇ.

Μετρῆν ταχὺς τὸ ὄρθιον] ἀντὶ δὲ ἐπὶ τὸ μεῖζον καὶ ὀξὺ τῆς φωνῆς. ἐς ἀκρεβείστερον ἔγραψε τὸ τῶν Φιλοσόφων ἐν ταῖς Διαλογικαῖς συνουσίαις σύμπλασμα.

Τεθήπασι] Θαυμάζουσι.

Ἄλις ἔχοιμι] ἀντὶ δὲ ἄλις ἔχον, ἤγουν ἀρκοῦντος. ὅτου γὰρ τὰ δίκλινα ἐν τῇ συμφορᾷ διαλαμβάνεται. ὁπότε μήτε κατὰ δίκλινα κεῖται, μήτε ἀντὶ ὑποπλινθῆ ῥήματος οἷον ὅτου ἡ ὁπότε εἰσῆλθη, καὶ πολλὰ μὲ εἰρωτάζετο, ἀντὶ γὰρ δὲ εἰσῆλθεν.

Ἀργυραμοιβική] Τραπεζιτική.

Κατὰ δὲ ῥήτορα] Ὁ ῥήτωρ ἕτος εἰ αὐτὸς, καὶ κόδιμον Λυκιακὸ.

Κακώσεως τῷ Σύρῳ] Διὰ τὸ Σύρον εἶναι τὸ ῥήτορα.

Καί μοι ἤδη κάλῃ αὐτόν] Εἰσελθὼν ὁ πολέμων εἰς τὸ δικαστήριον, πωλεῖσται τοῖς δικασταῖς.

Ὅπ ἐν χρῷ κέκαρμαι] Ὅπ οἱ Στωϊκοὶ ὡς κεφαλὰς ἦσαν διόλου κεκαρμένοι, ὡς οἱ Μοναχοὶ νῦν.

Μορμολυττομένη] Ταραττῆσαι.

Ἀφλωίασον] Φυγαῖν.

Ὅπως μηδὲ τῶν θεῶν φείδεται] Διὰ τὰς Ἐπικυρείους ὑπέκρυσαν ἀθέους μὴ ὄντας, ἡδονὴν δὲ πρεσβεύοντας.

Τὸν ὑμέτερον Θησέα] Ἀθηναῖος γὰρ ὁ Θησεὺς· Ἀθηναῖοι δὲ οἱ δικάζοντες.

Τῷ ἐλαίᾳ βωμὸν] Βωμὸς ὑπῆρχε παρ' Ἀθηναίοις δὲ ἐλαίᾳ, * ἐν ᾧ οἱ ἀδικούμενοι, ἵνα ἐλεηθῶσι, καταφύγωσι.

Τὰς μὲν ἀγκύλας ἐκείνῳ λόγους] Τὰς παρεισεμπιπτούσας. λέγει δὲ τὰς συλλογισμάς.

Τελαχῶς ἔλεγον οἱ Στωϊκοὶ τὸ ἀγαθὸν. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον καὶ οἷον πηγὴς ἔχον χώραν, ὃ καὶ ἀφωρίζοντο, ἀγαθὸν εἶναι λέγοντες, ἀφ' ἧ συμβαίνῃ ὠφελείας τῇ πρώτως εἶναι αἰτίαν καὶ ὑφ' ἧ δεύτερον καθὼς συμβαίνῃ ὠφελείας. ὥσπερ εἰ θερμαινόμενός τις ψύχους τὴν νόσον ἀπαλλάττει, ἡ γὰρ τὸ θερμαίνον, ἀλλὰ τὸ θερμαίνειν αἴτιον τῆς ὠφελείας. καὶ τρίτον ἔλε-

γον

* Hic ſcriptum fuit ἐλαίᾳ, quòd nempe Librarius dictanti minùs attentus affines ſonos τῷ Ε & τῷ ΑΙ confuderit. Vid. Præfationem præfixam Scholiis primi Voluminis.

γον ἀγαθὸν κρεῖττον καὶ ἐπὶ τὰ εἰρημένα διαφέρειν, τὸ οἰονεὶ ὠφελεῖν, ὅπερ ἐστὶ ἔντως ἄντικρυς βλάπτειν, ἀλλὰ ἐν τῷ παρόντι. Ὁμοίως τούτοις ἐστὶ τὸ κρεῖττον εἶναι τιμιον. τὸ πρὸ ἑαυτοῦ βλέπειν, ὡς ὁ καιόμενος ἀπὸ πυρός. καὶ τὸ κρεῖττον, ὡς ὁ χειμῶνος ὑπαίθρου διαγυκτερεύσας. καὶ τὸ κρείττον καὶ ἐπὶ τῶν ὄντως ἀναφερόμενον, ὡς εἰ φάσκοι τις, πρὸς τὴν αὐδησιν ἀποβλέπων τὸν σωφροσύνης ἕνεκεν πόνοις αὐτὸν ἐκδύνειν ἀναιρῶς διαφέρειν. τίνων δὲ τὰ ἀγαθῶν, τὰ μὲν εἶναι φασὶ ψυχήν; τὰ δὲ ἔκτος. εἶτα φασὶ σῶμα, εἴτε φασὶ τὰ κυρίως ἔκτος, τὰ ἢ ὅτε κατὰ ψυχήν, ὅτε ἔκτος. ὥσπερ ὅσοι φιλίαν μὲν φασὶ ἡμᾶς ἢ τινα σχέσιν ἐσχηκέναι τῷ μηδὲ γνωστοὶ ἡμῖν εἶναι, ἄλλως δὲ σπουδαῖοι εἰσὶ καὶ ἔχοντες χρεῖας. ἀναλόγως τούτοις καὶ τὰ κακὰ περιττὸν ἴσχει διαφοράν. καὶ ἐπὶ τῶν ἀγαθῶν τὰ μὲν εἶναι φασὶ διάθεσις, ὡς τὰς ἕξεις· τὰ δὲ ἕξεις, ὡς τὰ ἐπιτηδεύματα τὰ δὲ ὅτε ἕξεις, ὅτε διάθεσις, ὡς αἱ κατὰ ζῶς χρείας σύστημα, οἷον ἡ φρόνησις, ἡ δικαίωσις, καὶ τὰ ὁμοιωτικά. ἀναλόγως καὶ αἱ περὶ ψυχὴν κακίαι, ὡς φθόνος, καὶ φθονερὸς, καὶ φθόνησις. καὶ αὖθις τῶν ἀγαθῶν, τὰ μὲν εἶναι τελικὰ, τὰ δὲ ποιητικά, τὰ δὲ καὶ τελικὰ καὶ ποιητικά. ὁ μὲν ἓν φρόνιμον ἄνθρωπος καὶ ὁ φίλος, ποιητικὰ ἀγαθά· χαρὰ δὲ καὶ εὐφροσύνη καὶ διάρρυσις, καὶ φρονίμη περιπάτησις τελικὰ μόνον. αἱ δὲ χρεῖαι πᾶσαι καὶ τελικὰ καὶ ποιητικά. καὶ γὰρ ἀποτελοῦσι τὴν εὐδαιμονίαν καὶ συμπλαροῦσι, μέρη αὐτῆς γινόμενα. ἀναλόγως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν κακιῶν καὶ τὸ ἐναντίον τῆς εὐδαιμονίας προϊόντων καὶ γὰρ ὁ κακὸς καὶ ἄφρων καὶ ἐχθρὸς, ποιητικὰ κακά· λύπη δὲ, καὶ δυστυχία, καὶ φόβος, καὶ ἀφρονικὴ περιπάτησις καὶ ταλαιπωρικὴ κίνησις, τελικὰ μόνον. αἱ δὲ κακίαι πᾶσαι, καὶ τελικὰ καὶ ποιητικά. καὶ γὰρ ἀποτελοῦσι καὶ συμπληροῦσι τὴν κακοδαιμονίαν· σῶμα δὲ ἐδέξαζον, καὶ τὴν διάνοιαν καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὰς χρείας· ψυχὴν μὲν, τὸ συμφυὲς καὶ αὔτερμον ἐν ἡμῖν πάθημα λέγοντες, καὶ ζῶον εἶναι αὐτὴν, καὶ ζῆν καὶ αἰσθάνεσθαι· μάλιστα τὸ ἡγεμονικὸν αὐτῆς μέρος, ὃ καὶ διάνοιαν καλοῦσιν. ἀλλὰ καὶ πᾶσαν χρείαν, ζῶον φασίν. ζῶον δὲ αἰτιῶνται ὅλως λογικὸν, θνητὸν, φύσει πολιτικὸν, τὴν χρείαν πᾶσαν τὴν περὶ ἄνθρωπον καὶ τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὸ τέλος, λογικὸν εἶναι φασί. καὶ τὴν μὲν εὐδαιμονίαν, ζωὴν ἀκώλυτον εἶναι καὶ ὁμολογουμένην τῇ φύσει· τὸ δὲ τέλος ὁμοίως τὸ ὁμολογουμένως ζῆν. τοῦτο δέ ἐστι τὸ κατ' ἀνάλογον καὶ σύμφωνον ζῆν, ὡς τῶν μεγαλομένως ζώντων, καὶ εὐδαιμονούντων. διὸ δὲ αὐτὴν εὐλόγως ζωὴν, ἐν τῇ τῶν κατὰ φύσιν ἐκλογῇ καὶ ἀπεκλογῇ. περιχῶς δὲ τὸ τέλος φασὶ, τὸ τελικὸν ἀγαθὸν, ὡς ἐν τῇ φιλοσοφητικῇ τῶν ὁμολογίαν λέγουσι τέλος εἶναι καὶ τὸν σκοπὸν, οἷον τὸ ὁμολογούμενον βίον. καὶ τρίτον τέλος, τὸ ἐκλεκτὸν τῶν ὀρεκτῶν, ἐφ' ᾧ πάντα τὰ ἄλλα ἀναφέρεται· τὸ δὲ μεταξὺ τῶν ἀγαθῶν καὶ κακῶν ἀδιάφορα, οἷον νόσον, ὑγίειαν, πλοῦτον, πενίαν, ἀγολὴν, ἀχολίαν. καὶ ταῦτα διχῶς νοοῦσι· καθ' ἕνα μὲν τρόπον, τὸ μήτε ἀγαθὸν, μήτε κακὸν· καθ' ἕτερον δὲ, τὸ μήτε ὁρμῆς μήτε ἀφορμῆς ποιητικὸν, ὡς τὸ περιπατεῖν ἢ ὄρνιθας ἔχειν τὰς τρίχας. ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν ἡμῖν καὶ ἐφ' ἡμῖν τὰ μὲν εἶναι φασὶ κατὰ φύσιν, τὰ δὲ παρὰ φύσιν, τὰ δὲ ὅτε κατὰ φύσιν, ὅτε παρὰ φύσιν. κατὰ φύσιν μὲν ἰσχὺν, ὑγίειαν, αἰσθητηρίων ὁρατότητα· παρὰφυσὶν δὲ, νόσον, ἀδυναμίαν, πήρωσιν, καὶ τὰ τοιαῦτα. ὅτε δὲ παρὰ φύσιν, ὅτε κατὰ φύσιν ψυχῆς πυρέσσειν καὶ σώματος. καθὸ ἡ μὲν

ἐφ᾽ φάσεων φιλοδῶν δεκλικὴ, ὡς ἐπὶ τ̃ ἀλογίστως συνισταμένων καὶ ἁμαρτερύντων. τὸ δ᾽ τρωτὸν καὶ πηρώσεως δεκλικὸν, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις. τῶν δ᾽, διαφόρων λέγωσι τὰ μὲν προηγμένα, τὰ δ᾽ ἀποπροηγμένα, τὰ δ᾽ ἀδέτερα. καὶ τ̃ προηγμένων, τὰ μὲν πρὸς ψυχὴν εἶναι, ὡς εὐφυίαν, εὐφημίαν, εὐτυχίαν, ἀφροσύνην, γνώμην, ἐξυπνίαν, ἀμαυρότητα, καὶ τὰ ὅμοια. τὰ δ᾽ πρὸς σῶμα, ὡς ὑγίειαν, ἰσχύν, εὐαισθησίαν, καὶ τὰ ὅμοια. ἐκτὸς δέ ἐστι τέκνα, κτῆσις σύμμετρος, ἀποδοχὴ παρ᾽ ἀνθρώπων, καὶ τὰ ὅμοια. τελικῶς δ᾽ καὶ τὰ ἀποπροηγμένα φασὶν ἀναλόγως τοῖς προηγμένοις, καὶ ἀπονέμουσιν ἐπὶ ἑκάστῳ τ̃ τελῶν τ̃ ἐπ᾽ ἐκείνοις ἀποδοτέων τὰ ἀνάλογα. οἷον πρὸς ψυχὴν ἀποπροηγμένα, ἀφυίαν, ἀφροσύνην, δυσμάθειαν, νωθρότητα, ἀμαυρότητα καὶ τὰ ὅμοια· πρὸς σῶμα, καχεξίαν, ἀσθένειαν, δυσαισθησίαν. πρὸς δὲ τὰ ἐκτὸς, πήρωσιν τεκνοποιίας, καταφρόνησιν παρ᾽ ἀνθρώπων, καὶ τὰ ὅμοια. ὅτε δ᾽ προηγμένα, ὅτε ἀποπροηγμένα, πρὸς ψυχὴν μὲν, φαυλότητα, καὶ συγκατάθεσιν, καὶ ὅσα τοιαῦτα· πρὸς σῶμα, λυσιτέλειαν, καὶ χαροποτητα, καὶ ἡδονὴν κατὰ πάσαν καὶ πόνον. ἐκτὸς δὲ ὅσα σύτελῆ ὄντα, καὶ μηδὲν χρήσιμον προσφερόμενα, μικρὸν παντελῶς παρέχει χρείαν, ὡς ἡ κατὰ τ̃ ἀνοήτων ἀποδοχὴ· δ᾽ δ᾽ ψυχῆς κυλωτέρας ὄσης δ᾽ σώματος πρὸς τὸ κ᾽ φύσιν ζῆν, δηλονότι καὶ τὰ περὶ ψυχὴν κ᾽ φύσιν ὄντα καὶ προηγμένα, τὴν ἀξίαν ἔχει τ̃ περὶ τὸ σῶμα, καὶ τ̃ ἐκτὸς· οἷον εὐφυὲς ψυχῆς πρὸς ἀρετὴν ὑπερέχει τ̃ δ᾽ σώματος εὐφυίας, καὶ ἐπὶ τ̃ ἄλλων ὁμοίως. ἔτι τ̃ ἀδιαφόρων, ὁρμῆς κινητικόν ἐστιν, ὅσα κ᾽ φύσιν, οἷον ἰσχύς. ἀφορμῆς δ᾽, τὸ πρὸς φύσιν, ὡς νόσος. ἡ δὲ πρὸς ὁρμῆς, ὅτε ἀφορμῆς ὡς τὸ περίπατος, ἢ ὄρπηξ ἔχειν τὰς τελέχας. καὶ ἐπὶ τ̃ κ᾽ φύσιν ἀδιαφόρων, τὰ μὲν ἐστι πρῶτα κ᾽ φύσιν ὡς νίκησις ἢ σχέσις κατὰ τὰς σπερματικὰς λόγους γινομένη, οἷον ὑγίεια καὶ εὐαισθησις· λέγω δὲ τὴν κατάληψιν καὶ ἰσχὺν· κ᾽ μετοχὴν δ᾽, ὅσα μετέχει κινήσεως καὶ σχέσεως κατὰ τὰς σπερματικὰς λόγους· οἷον χαρὰ ὀρτὴ, καὶ σῶμα ὑγιεινὸν, καὶ εὐαισθησις μὴ πεπηρωμένη. πάντα δ᾽ τὰ κατὰ φύσιν λεπτά ἐστι, φασὶν, τὰ δὲ παρὰ φύσιν ἄλεπτα. καὶ τ̃ κατὰ φύσιν δὲ ἑαυτῶ εἶναι λεπτὰ· ὅσα ὁρμῆς ἐστι κινητικὰ καθ᾽ ὁσονοῦν ἐπ᾽ αὐτὰ, ἢ ἐπὶ τὸ ἀντέχεσθαι αὐτῶν, οἷον ὑγίεια, εὐαισθησία, ἀπονία, κάλλος σῶμα· τὰ δ᾽ ἕτερα ὅσα ὁρμῆς ἐστι κινητικὰ, ἀνεκλικῶς ἐφ᾽ ἕτερά, καὶ μὴ καθ᾽ ὁσονοῦν πολίτης, οἷον πλοῦτος, καὶ δόξα καὶ τὰ ὅμοια. οὐδὲν γὰρ τούτων δι᾽ ἑαυτὸν αἱρετόν ἐστιν· ἀλλ᾽ ὁ μὲν πλοῦτος, διὰ τὴν φυλὴν ἢ σύνεσιν δ᾽ πέλας, ἢ δ᾽ δόξα, δι᾽ ἀλαζονείαν, ἡ δὲ ὑγίεια καὶ εὐαισθησία δι᾽ ἑαυτὰ αἱρετά.

Ὡς κακὸν ὁ πόνος.] Κακὸν μὴν τ̃ πόνον, ναὶ τὴν ἡδονὴν δ᾽ ἀγαθὸν, πάνυ μὲν δὴ.

Τὴν δ᾽ ἀιδὼς κωμῳδεῖν.] Τὴν δ᾽ ἀιδὼ σεμνοκεφαλαίαν. λέγουσι δ᾽, ὅτι πειθὼ φέρων σὺν αὐτῇ ἐπεφάνετο.

Οὐχ ὡς ἀνδρίαντι αὐτῷ χρόμενος.] Τοῦτο γὰρ δόγμα τ̃ Στωϊκῶν, ὡς ἀνδριάντι χρῆσθαι τῷ σώματι.

Τὸ δεῖνα μὲν τοι.] Ὡς καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ εἰώθαμεν λέγειν ἀορίστως τὸ τοιοῦτο· ὕτω καὶ νῦν ὅτος τὸ δεῖνα εἶπεν, ἴσως διὰ τὴν σύτέλειαν σιγήσας, καὶ ἀορίστως προενέγκας, καὶ ὅτι τοῦτο δείκνυσιν. δεῖσον γὰρ καὶ ἀορισμένως εἰπεῖν ἐδὲ ὕτως τὸ τριάβολον εἶπεν, ἀλλὰ τὸ δηνάριον· ἠρύθη γὰρ διὰ τὸ σύτελὲς τὸ τριάβολον.

Πέ-

Πέφυκεν] Τῶ Διογένους παῖδα λέγοντος ἡ δογματικὴ φοβηθεῖσα ἔφυγε.

Ὁ Πύρρων δ'] Ὁ Πύρρων ζώγραφος πρότερον ὤν, γέγονε μὴ παῖδα φιλόσοφον, ὅτις εἶχε σκοπὸν πάντα ἀναιρεῖν τὰ ὄντα.

Ἕωλον] Παλαιόν.

Κάνδυν ὑπεδύκετο] Γ' μάντιν Περσικὸν. οἵτινες λέγουσιν Ἀρκαδικόν.

Αὐτὸν δ' τ γενεήτλιον] Γενεήτλιον λέγει τ διάλογον, ἐπεὶ τοῖς εἰωθόσιν αὐτῷ χρῆσθαι φιλοσόφοις. μάλα σεμνῶς ἡ βαθεῖα ἠσκεῖτο ὑπόνοια.

Τὸ ἄμειτον] ἄνετον.

Ἡ κρότος πολὺς] κρότος μὲν ἐπὶ τ ῥητορικῶν καὶ μάλιστα τῶν παρηλικῶν οὐ τεταγμένως λαλουμένων, καὶ τ ῥητόρων, ὡς ἔθος αὐτοῖς, πεπαρρησιασμένως χειροκροτούντων ἐπὶ τοῖς λεγομένοις ὑπ' αὐτῶν, ἐπὶ δ τοῖς Διαλόγοις τοιοῦτον οὐδέν, ἀλλά τι ὡς ἔπος τ ἀνελευθέρων γινομένων τ λόγων. οὐ οἷς ποτε ἀστεῖον ῥηθεῖη, μειδιάσαι μόγις δ τὰ χείλη διάρσει. τὸ δ' ὅσον Διαλογεῖ μόνον καὶ εἴ πω βραχύ τι διήσει ἐπισεῖσαι τὰ χείλη, καὶ τοῦτο καθυμένειον ἐξαύεται.

Περὶ τ κακώσεως νόμοις] κάκωσις ἐστὶν ὄνομα δίκης καὶ τ ἀμφισβητούντων περὶ τὸ ἴδιον γένος ἤτοι γυναῖκα.

Ἐγὼ γὰρ ὁρῶν ταῦτα] τὸ φορτικὸν τοῦτο τ νέων ῥητόρων ὃ ἐπὶ τῆς ἀπαγγελίας καυματώδικῆς διεξερχόντων λέγων. διὸ καὶ ταῖς ῥιζίν αὐτὸ ἀπικρίζῃ καὶ τῷ τούτων δύπτεσμῷ διὰ τὸ τοῖς παιδίοις αὐτὸς χαίρειν τ κώλων, καὶ ταῖς παρηχήσεσι, καὶ οἷς πισι τοιούτοις ἄκροις. τὸ μηδὲ μεμύσθαι καὶ καμάζουσι εἰς τὰς χρωμένας τοῖς λόγοις οἷς ἐπιθελαμίοις καὶ γαμηλίοις μεθελαμβάνῃ. ὑδὲ γὰρ τούτων χάριν ῥηθορικὴ, ἀλλὰ δ' ἐπανορθωτικὴ δ' βίου. τὸ δ' ἔστιν οὐ συμβολαίς τε καὶ δίκαις. καὶ εἴπερ ἄρα οὐ ἐγκωμίοις, καὶ ἐπαίνοις τ ἀρίστων κατορθούντων, ὑ τ οὐ τοῖς πότοις ἀστιλβαινόντων, καὶ κάμοις λαμπρὸς ὀπτελούντων, καὶ γάμοις εὐδαιμονίζουσι.

Καὶ τυράννων κατηγορίας] Διὰ τὰς τὰς λεγομένας * μελέτας ἐπιτηδεύοντας, οὐ ἧς τυραννοκτόνοι τινὲς μελετῶν), καὶ τι ἄλλ' ἄττα τοιαῦτα.

Ὁ Διάλογος περὶ τ αὐτῶν λέγει] κατεγινώσκει δ' ῥητορας ὁ Διάλογος, ὅτι.... Διάλογον ἀνηρεθτέρα καὶ κεκτωμένη. τῶτο γὰρ τ φιλοσόφων Διάλογον ἀλλότριον.

Καὶ τὸ μὲ τραγικὸν ὀνεῖνο] Ἐν οἷς τὰ Πλατῶνος τοιαῦτα σόφως ἄνδρας καὶ μεγαλόφρονας καὶ γυναίκας τοῖς Διάλογοις ὑποβαλλόμενα, εἰκότως καὶ τραγικὴν μίμησιν ταῦτα καλεῖ. ὥσπερ ἀμέλει κωμικὸν πάλιν καὶ σατυρικὸν τὸ δ' Σύρε καλεῖ. κωμικὸ μὲν, διὰ τὸ γελοῖον σατυρικὸν δ', διὰ τὸ πολλάκις καὶ αἰσχρόν τινα προσπείρειν Διάλογοις. οἵ τε γὰρ Σάτυροι καταγέλασοι δ' ὀρχησταί, εὖ τε κωμῳδικαὶ γέλοιοι καὶ τολμηρεῖς σκωμμάτων. οἱ Σάτυροι δ' μεθύοντες ἀεὶ καὶ ἀσελγαινόμενοι εἰσάγονται), καὶ ὡς τῷ ἀλλοκότῳ δ' σώματος τ μορφῆς. ἔτι καὶ ὁρμητικοὶ ὡς σωμασίας αἰσχρὰς. ἐπεὶ τοίνυν κέχρηται καὶ τοιούτοις Λυκιανὸς Διάλογοις ὡς ἐπὶ δ' συμποσίῳ αὐτὸς τ Ἀλκιδάμαντα εἰσάγει καὶ πινας

* Eas Latini *Causas* Ciceronis tempore, *Controversias* Quintiliani ævo dixerunt. Vide quæ contra eas habet Petronius initio.

ἄλλως τε φιλοσόφων, εἶπε νῦν τοῦτο, ὡς πρὸς τοῖς κωμικοῖς σκώμμασι καὶ σατυρικοῖς διεσκώψας τὸν αὐτόν. καὶ τὸν ἴαμβον δὲ, καὶ τὸ κυνισμὸν ἔφη προσλαμβάνειν. τὸ μὲν ἴαμβον ὡς χλευαστικὸν, τὸν κυνισμὸν δ' ὡς πάσι Δημοειδρύμμοις. ταῦτα γὰρ ἰάμβῳ Ἀρχίλοχος, ὃν καὶ πρῶτον φασὶ τῷ μέτρῳ χρήσασθαι πρὸς ὕβριν τὸ Λυκαμβίδων διεχειρίσατο. οἱ τε Κυνικοὶ γενόμενοι φιλόσοφοι, ἅπασι διελοιδορῶντο. τοῦτο Δημόβιον ἐπιπάδυμμα ἔχοντες, ὧν καὶ Μένιππος εἷς ἦν.

Πρῶτον μὲν αὐτὸν ἐπὶ γῆς βαίνειν] Ὅπερ ἀνωτέρω ὑπέθετο τὸν διάλογον λέγειν, ἔνθα ὁ μέγας ὁ ἐρανιος Ζεύς, πτηνὸν ἅρμα ἐλαύνων, Δημοσυρμὸς πτῆναι ἔνεκα. τῷ γὰρ νῦν λέγειν ὅτι χαμαὶ βαίνειν εἴωσι καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπινον τρόπον, σὺκ ἄλλο ἐδήλου, ἢ διαγελῶντος τὸ δῆθεν ὑψηλὸν σκῆπτρο τῆς μεγαληγορίας.

Τὰ πρὸς τοὺς πολίτας] Τὸ δὲ Θρᾴττης τοῦτο σκῆπτρον, ὃ δύφυῶς σκῆπτρον ἀπέσκωψεν εἰς Θάλητα τὸν φυσικόν.

Ὡσθ' ἱκάνον τοῦτο] Τὸν Ἀττικισμὸν φησὶ καὶ τὸ τῆς λέξεως ἀνθηρὸν καὶ διαμεμελισμένον. ἐοίκασι γάρ φασιν οἱ Σύροι τὸ βαρβάρων τοῦ λέξιν σκιοδηλοῦσθαι λόγῳ βαρβαρισμοῖς αὐτὸν διαλαβόν καὶ σολοικισμοῖς, ἀλλὰ τὸ πρέπον αὐτὸ διετήρησε τῇ λέξῃ Πλατωνικὸν τρόπον.

Τῷ πεπτυπημένῳ ὄντι φέρῃ] Ἐπὶ τῶν δικαζομένων δύο ψῆφοι ἐπῆγοντο. ἡ μὲν ἁπλῆ, ἡ δὲ πεπτυπημένη. ἐδίδοτο δὲ τοῖς μὲν νικῶσιν ἡ ἁπλῆ, τοῖς ἡττωμένοις ἡ πεπτυπημένη. καὶ μάρτυς τούτων Αἰσχύνης ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου. τῷ γὰρ πεπτυπημένῳ, ἀξιοῖ Τιμάρχῳ δοθῆναι. εἰ γὰρ καὶ εἰς ῥᾳδιουργίαν ὁ λόγος αὐτῷ ἀπονέμῃ, ἀλλ' ὅμως πάντως καὶ ἡττημένῳ Τιμάρχῳ ταύτῃ δοθῆναι ἀξιοῖ.

Περὶ Παρρησίας. ἢ ὅτι τέχνη ἡ Παρρησιαστική.

P. 239. Mſ. in 4. Μὰ Δία] Ἡ παρρησία συνυπακουομένου ἔχει τὸν ἄρτησιν, καὶ ὧδε ἀποσκεῖ.

Ἐγὼ μὲν εἰ οἷόν τε εἶναι] Ἐγὼ μὲν εἰ δυνατὸν κακὸν με εἶναι, πλεῖον, ἢ σὺ φῂς, βούλομαι κακὸς εἶναι, φημὶ γὰρ ἐμαυτὸν καὶ χαίρειν ἢ σὺ δοκεῖς. ὡς τε μὴ ἀγνοοῦντα μοι τοῦτο δοκεῖ ὀνειδίζειν ἀεί. ὡς εἰδότι καὶ σεμνυνομένῳ ἐπὶ τὸ κακὸς εἶναι. ἢ ὅπως ἀπλήστερον, ἐγὼ μὲν εἰ οἷόν τε εἶναι ὁ βούλομαι, καὶ πλεῖον ἀπέχειν βούλομαι ὡς μηδὲ δοκεῖς παρέχειν ἄγνοιαν, ὑπονοίκα μέ τις τοῦτο ὀνειδίζῃ, ἀλλὰ πράγματα ἀληθῆ καὶ καθ' ἑκάστον γνώμῃ τὸ τοιοῦτον ὑποδυόμενον ἐπιτηδεύμασι, καὶ πλεῖον τῷ σοὶ δοκήσεως.

Παρρησιεῖας] Ἀπολύειν.

Πάνυ] Εἰρωνεία.

Καθάπερ αἱ πονηραὶ χῶραι] Πλεονάζῃ ἀττικῶς ἡ ἀπαγόρευσις μὴ, καθάπερ μὴ σιωπᾷς· ἤρκει γὰρ κατὰ τοῦ κοινοῦ χρῆσιν ἡ μία ἀπαγόρευσις, ἤτοι ἡ πρώτη, ἢ ἡ δευτέρα.

Παρὰ τὰς κεκτημένας αἱ τέχναι] Καὶ μάλα μάταιε διὰ τοῦτο ἡ τέχνης πεφυκέναι καὶ.... αὐτῆς ἐμπορεῖν.... πεκτῆσθαι καὶ τέλος ὅτι ε.... παρὰ τοῦ ἐνέργειαν κεκτῆσθαι. ὥσπερ οἰκοδομικὴ, οἰκίαν· εἰ δὲ τοῦ κιθαριστικὴν καὶ ὀρχηστικὴν ἀντιθῇς, οὐδὲν γὰρ αὐταὶ τῆς ἐνεργείας ἔχουσι τέλος. πρῶτον μὲν, οὐδεὶς φθόνος ὁμοιότητος, οὐδὲ γὰρ ἐοίκασιν αὐταὶ τῷ

αὐ-

ασχολίαν τεχνῶν, ☞ τὸν βίον ἀχρήστε σεσυλημένας. Εἶτα δ' ὅτι κὴ τούτων ἡ ☜δασιτικὴ ☞ μηδεμίαν ἔξιν ἐνπίπτει) ☜δασίτῳ λοιπὸν ἀπολειπομένῃ κἀθ' αὐτὸς σεμνύνων αὐτῷ ἀποφήνασθαι τὸ ἀνύπαρκτον σι..... ☞ ☞ τεχνῶν..... ἐξοστρακιζομένη.

Ἀλλ' ἐκεῖνο σκόπει] Εἰς τὰς Ἐπικυρείους αἰνίτ[illegible]), οἷ πάλαι ☞ ἀγαθῷ τῷ ἡδονῇ ἀποφήναντο.

Καὶ ὑδὲν Ἐπικύρῳ μέλει] Σημειῶ διὰ τῶν σύνταξιν ὅμοιον, τῷ μελήσουσι δὲ μοιῖπποι. δῆλα γὰ, ὅ γαικὴ συνέπαξε τῦτο, ἀντὶ ☞ προφρόπτως, ἀσχόλως ἠξίου).

Οἱ δὲ τὰς ἄλλας τέχνας μαινόμενος] Τὰς βαναύσους λέγει τέχνας. κὴ γὰ αὖτη πολεμεῖ χαίρειν βίᾳ τοῖς κεκτημένοις μεταχειρίζονται).

Σχολὴ δῆλον] Σημειῶ διὰ τῶν σύνταξιν ἀντὶ γὰ ☞ ἀφελῶς ἢ ἀφορίζοντας κεῖ).

Φιλοσοφίαν δέ τις] Ἐντῦθεν ἀφορμὴν τ' Ἀναξαγόραν κὴ τ' Παρμενίδην οἵτινες ἔλεγον ἓν τὸ ὅλον κὴ ἄπειρον. εἶπωδ.... κὴ τὸν Ἀριστοτέλην τῶν τοιούτων δέξασ...τες...τε...διὰ συλλογίζειν γαναίως τῇ φυσικῇ ἀκροάσει, κὴ διὰ δογμάτων, κὴ ἔλεγον τρία ὕλαι..... εἴδος.... * τι δὲ δύο ὕλη κὴ εἴδες. κὴ ἡ μὲν ὕλη, ἀεὶ ὑπόκειται δὴ.... τὰ δύο ἐξαναγκης τὰ ἕν. ἀφ' οὗδος γὰ ἄνθ' ἐξαναγκης στέρησις ὅτι ἔσι, κὴ στέρησις ὅσης, ὅτι ἔσιν εἶδος. τοῦτο δὲ ὡς ὁ παρῳδῶ διδάσκ ἐν τῷ..... βιβλίῳ· ὃ δὲ τῷ δευτέρῳ, ἀκριβέστερον κὴ ἀγωνιστικώτερον, ὅτι ὅτι ἔσιν ἓν, ὡς φυσικὴς γὰ τύτης..... διόπερ τὰ αὐτῶν βιβλία ἐπιγραψαν φυσικὴς, ὅ μοί τοι γα δὲ ὡς θεολόγους.

Ὡς ἔοικε ☜δασίτοις] Τὸ ἑξῆς ὑδὲ εἰσινὼς, ἔοικεν, οἱ Στωικοὶ διάφορα δόγματα ἔχοντες τοῖς ☜δασίτοις.

Ὅμοια δοκεῖ γανέαν τῇ Νικίᾳ] Ἧς μέμνηται Θουκυδίδης ναυμαχίας τ' Ἀθηναίων κὴ τ' Λακεδαιμονίων ἐπὶ Συρακούσας γενέαν, κὴ καπεναυμαχηθήναι ὑπὸ Γυλίππε ☞ Λακεδαιμονίε.

Ἀρ' οὐχ' ὁ μὲν τὸ σῶμα πρῶτον] Ἅπαξ κατάρατε οἰνοποσία κὴ μέθη τὰς ὀφθαλμὰς διάφθειρσι κὴ..... ἐκκεκραγὼς, δεξῇ θυμοειδής πς εἶναι, ὅ μοί τοι κὴ ἔσαι, ἀλλὰ παράφρων κὴ παράφορε. κατὰ τὰς λυσσωδίας τῶν Κυῶν. ὃς κὴ διὰ τὸ πολυσαρκίαν κατεπιφορτίαν κὴ κατεραστωδίαν τῶν γνώμων.... δὲν γανεῖον. οἱ ὥστε διδάσκθαι, ἀλλὰ κὴ ὑπὸ τῶν πρώτων ☞ πολέμε βᾶν. φρὸδος ἂν γένοιτο..... δὲ τὸ βεβαρυπατον ὑ..... μείνας παλαιπω..... ὅ μ' Σωκράτης..... ὅτ' ☞ τῶν ἐπὶ Δηλίῳ..... ἀλλ' αὐτός τε ἀ..... ων κατελαμβα..... κὴ ἄλλας ὑπερφέρων τ' μάχης κὴ ἀφαιρῶν..... πῶς τε κὴ δύχρὸς ὢ σκιλετώδης, ὅτε φιλόσοφ☞.

Δείσαντα τῶν τάξιν] Εἰς Δημοσθένην αἰνίτ[illegible]εται τῦτο παθόντα.

Ἀλλὰ Θρᾳξὶ ☾ Σκύθαις] Περὶ Δημοσθένης.... Σκυθίδ☞ γὰ ἦν.

Φύ-

* Hic videtur deesse στέρησις, & paucula quædam de materia & forma, quorum jacturam non ægrè feret eruditus orbis. Sequentia etiam ita sunt mendosa, ut intelligi non possint. Sunt lacunæ plures quæ forte inde duntaxat natæ quòd Librarius Autographi verba legere non potuerit, multa enim hic pessimè erant scripta.

Φαίνων σπεῖσθαι] Μὴ συνοφάντῃ κατάρχετε· οὐχ ὅτι γὲ ἀπ' ὀρχηστύων διεστάλη.

Ὡς ἀξιόν γε] Εἰρωνεία.

Τὰς μὲν γὲ λαγὼς] Ἀλλὰ ἐὰν λέοντα ἀντιβρυχήσεται, ἢ ἐὰν λύκον ἀντιμυήσεται αἰξὶ, τοῦτο μοι λέγε.

Δόξης καταφρονῶν] Οὕτω δὲ χοῖροι λεχθεῖεν δόξης καταφρονεῖν, ἀεὶ τὸ βορβόρου πλατύμμοι.

Καὶ ὑδὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα] Οἷον ὅτι μιαρός.

Οὐσὶ ἔχει τὶς εἰπεῖν δίκιν] Εὐτελῶς καὶ παρεσκαμμένως τὶς δίκη; τὶς γὲ κῦρος ἀποίσει; γραφὴ;

Τὰς δὲ καταπεπαιδευκώς] Φαρμάκῳ, ὡς Σωκράτης. καταπεπαιδευκὼς τὸ σῶμα ὡς Ἡρόκλειτος ὁ Ἐφέσιος. φονηβεύσας, ὡς Ἀντισθένης. φυγόντας.....

Τοῦτο προεσθίοντος] Τοῦτο δὲ μῆλα ποιοῦσιν. ἀλλ' ὑδεὶς ἐπαινέσει μῆλα αρχομένου ἢ ἀνθρώπου, ἢ ἐδεσμάτων.

Ἀνάχαρσις, ἢ περὶ γυμνασιῶν.

P. 269. Mſ. in 4. Καὶ ὅπως μὴ καθάπαξ] Ἐλλειπὴς ἡ φράσις ἢ συμπεπλεισμένος περισκελικῶς ῥήματος, καὶ σωνήθης Ἀθηναίοις. οἷον ὡς ἐπὶ τούτου, ἀλλ' ὅπως μοι μηδὲν δυσχερὲς ἀκούσῃ, περισυπακούεται γὰρ τὸ μέμνησο. ὅτως δὲ καὶ ὑπαῦθα ἐλλειπτικῶς περίεισιν ὁ λόγος. καὶ ὅπως μὴ καθάπαξ νόμιος περισέξῃς οἷς ἂν λέγω περὶς σὲ ὡς ἐξάπαντος πιστεύειν αὐτοῖς. ἀλλ' ἔνθα αὐτοὶ μὴ ὀρθῶς τι λέγειν δοκῇ. ἀνπλέγειν δὴ καὶ διαδύνειν τὸν λόγον λέγεται γὲ τὸ σκόπελ, ἵν' ἢ τὸ τέλειον ὅτως. ἀλλ' ἔνθα ἂν σοι μὴ ὀρθῶς τι λέγειν δοκῇ, σκόπελ ἀνπλέγειν δὴ καὶ διαδύνειν τὸν λόγον. ἀναλαβὼν σ' ἐν ἄνω τὸν λόγον ἐπὶ ἓν καὶ ὅπως μὴ καθάπαξ νόμιος περισέξεις, καὶ ὅλον ἐπαλθὼν, εἶσι σκοπέσερον τὸ λεγόμενον. ὅτι ὅτως χρὴ ἐλλειπῶς ἔχοντα τοῦτο νοεῖν. καὶ ὅτω ἓ ἐλλειπῶς ἀναπληρούμενον.

Καὶ σάγαρις καὶ γέρρον] Γέρρον τετριγώνου σκέπασμα ἐκ βρεττᾶς βύρσης, ᾧ ἀντὶ ἀσπίδος ἐχρῶντο Σκύθαι οἱ τοῖς πολέμοις ἐσκεπασμένοι. Φέρεται ἡ καὶ ἐπὶ ἄλλων σημαινομένων παρὰ τοῖς παλαιοῖς. παρ' Ἐπιχάρμῳ μὲ, γέρρον..... ξία γὰρ εἴρεται ἐπὶ τῶ αἰδίων. Ἀλκμὰν δὲ ἐπὶ τῶν οἰκῶν τίθηκε τὴν λέξιν. Δημοσθένης ἢ ἐπὶ τῶν σκιωῶν καὶ τῶ περιφραγμάτων, καὶ τὸ γέρρα ἐνεπέμπεσαν. καὶ παρ' Αἰγυπτίοις ἢ τε κλῖνος τὸ πλησίον καλούμενον, ἀφ' τούτου ὠνομάσθη, ἐπεὶ σκιωώματα ἐσὶν οἷς παφυλάττοντες τὰς εἰσόδους ἀφιερέωσι. καὶ Ἀριστοφάνης ὡς ἐπὶ φυλακῆς τινος καὶ μο.... τραπικῶς παρέλαβε τὴν λέξιν. *

Ἀκινάκην] Ἀκινάκης, ἡ ῥομφαία ἤτοι ἡ σπάθη παρὰ τοῖς Σκύθαις.

Περὶ

* Hujus quidem loci ſenſum ſuppeditabunt Harpocration, Etymologicum Magnum & Phavorinus in voce Γέρρον, ſimilia enim habent, ſed quia Scholiaſtæ noſtri verba non parum ab eorum verbis differunt, ejus lacunæ ex iis ſuppleri non poſſunt. Vide & Feſtum in voce *Gerræ*, ejúſque Interpretes *Scaligerum* & *Dacerium*. Cæterùm quod hîc habetur de origine nominis Gerrhorum Ægyptiacorum neſcio an alibi legantur, nam Strabo quidem Gerrhorum meminit. Lib. XVI. p. 523. ſed nihil hac de re habet.

Περὶ πενθους.

P. 299. Mſ. in 4. Τὸν ἄκρατον ἐπιχεῖν] Αὐληπὸς γὰρ συνεκήλει ἐπὶ τὰ πένθη τὰ ἀπιόχμενον, ὡς δῆλον κὴ ἀπὸ τῦ θείε Εὐαγγελίε.

Ῥητόρων Διδάσκαλος.

P. 308. Mſ. in 4. Νέος ἦς] Φασὶν ὡς εἰς * Πολυδεύκη τὸν ὀνομοτολόγον, ἀπατεπόρμον Δευκιανὸν, τὸν γραψαμένε τὸ λόγον. τέχνῃ μὲν δὴ ἴσως τινὰ λόγον ἐπιδείξας, σοφὸν δ' λέξεων ἀδιάκριτον ὑφιστάς, κὴ ἴσως ἀπὸ σκοπῦ τοῦτο τοῖς φήσουσιν εἴρηται. ἐπεὶ κὴ συγχρόνω ἄμφω Δευκιανὸς κὴ Πολυδεύκης. ἐπὶ γὰρ Μάρκε τὸ Αὐτοκράτορος.

Τῇ ῥητῇ] Τῶν βάσιν.

Σὺ δὲ μήτε πείθεσ] Συνήθες τοῦτο κὴ ποιητὴς κὴ λογογράφοις ἀπαρεμφάτοις χρῆσθ ἀντὶ προστακτικῶν, ὡς νῦν εἶπον. ἀντὶ γὰρ τῦ μὴ πείθε, εἶπε πείθεσ. τοῦτο δ' ἔχως ἔτυχε γένεται, ἀλλ' ἡνίκα μετὰ ἀπαγορεύσεως ἡ ἔννοια φθέγεται, οἷον ἄλλα σε κελεύω μὴ τῦτο ποιεῖν. ἀντὶ δὲ μὴ τῦτο ποίει, κὴ ὡς ὁ Θεολόγος Γρηγόριος, ἢ μὴ διδάσκειν τὴν τέχνην. ἀντὶ γὰρ προστακτικῦ τὸ ἀπαρέμφατον κεῖται.

Ἀγαθὸν] Ἀγαθὸν τραγῳδίας ποιητὴς, εἰς μαλακίαν σπαταλῶν.

Ὦ μέλημα] Ἀντὶ τῦ φρόνημα. οἱονεὶ ἐπιράστε μοι πολλὴ φρονῖς ἐσι.

Πολυχειδὲς] Πολυχειδὲς, τὸ νῦν τρίκτον. ἐμβάδις δὲ, τὰ ὑφ' ἡμῶν κρηπίδια. κὴ δῆλον ἀφ' ὧν πίλοις αὐτοῖς φησὶ τρίπειν τοὺς λευκοὺς, ἢ ὅτι ἂν ἐπὶ ἄκρον γένοιτ' ἂν ὑποδήμασιν.

Εἴη ἔσω φάρυγγος ἡ ἀναισχυντία] Δεμοίως ἄρα ὁ βωμολόχος κὴ γῆς τῦ λόγε κηθίκετο τῶν ῥωμαϊσίων ἀνδρῶν, εἰς τὸ ἐναντίον τῷ ἐκφύσε λοιδορητικῶν ἀρετῶν. τὸ μὲν γὰρ τὸ ἐπιμελὲς κὴ ὑπήκοον, λῆθον ὑπάλεσε. τὸ δὲ τὸ γοργὸν κὴ πυκνὸν, εἰς τὸ ἄχαρι ἀπέσκωψε. τὸ δὲ τὸ ἄφοβόν τε κὴ ἐλευθέριον κὴ κῦ πᾶσιν ἰδίαν δύμετεχείεσαν, εἰς ψυχρολογίαν διέβαλε.

Ἐπὶ πᾶσι ἦ ὁ Μαραθὼν] Ταῦτα πάντα παρ' Ἡρόδοτον ἱσόρηται, ἡ ὁ Μαραθὼν τῶν Περσῶν μάχη. Περσῶν μὲν Δάτιδις ἡγεμόνος, Ἀθηναίων δὲ Μιλτιάδε. ὃν ἡ ὁ Καλλίμαχος πολεμῶν, κὴ τῷ κεφαλῷ ἀφαιρεθείς, ἐπὶ πολὺ νεκρὸς εὑρήκ ὑπὸ τῶν τὸ πόλεμον προθυμίας, ἐλέ τι παθοι αἰδόμενος. ἡ Ἑκατόντες ὑπὸ Ξέρξε γεφύρασις, κὴ ἡ τῦ Ἄθω διόρυξις, ἵν' ἡ θάλασσα εἰσρυεῖσα πλατὺν ἀπεργάσῃ τὸν ἰσθμὸν τοῖς Ξέρξε σκάφεσι, κὴ ὅσα ἄλλα.

Καὶ μηδὲς παπαισάτω] Οὐκ ἄμεινον ποιῶ τὸ μιαρὸν κὴ παιπάλυσσον ἔργον τὸ τ μηδὲν παπαίσειν δέχεσθαι εἶναι.

Κελάρυζε] Λαρύγγιζε.

* Pollux non tantùm ſcripſerat Onomaſticon de quo hîc noſter, ſed etiam declamationes, aliôſque ejuſmodi libellos, inter quos fuit oratio contra Socratem, ut auctor eſt Suidas, unde ſibi Sophiſtæ, quatenus in malam partem ea vox ſumitur, nomen meruit. At ſi eidem Suidæ crederemus tempora non convenirent, cùm Lucianus ſub Trajano, ut ait, vixerit, Pollux verò ſub Marco & Commodo Impp. Verùm Suidam erraſſe oſtendit Voſſius de Hiſt. Græcis Lib. 11. c. 15. cujus rationibus in poſterum addetur Scholiaſtæ noſtri auctoritas.

Υ̓πῆρχε γάρ μοι ὦ φίλη Ἀ̓δράστεια] Δαίμων ἡ Ἀδράστεια παρ' Ἕλλησι τοῖς μεγάλα καυχωμένοις ἐπιφυομένη. ἐπεὶ ὑπ' ἀκαυχήμονος εἰσάγεται ὁ μιαφὸς ὅτος διδάσκαλος, ὥσπερ ἐμμελισσόμενος τὴν δαίμονα, ἀνεφήμησε τῶν ὅτως αὐτὴν, ἤτοι ἐπεδοήσατο.

Ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς] Ἐντεῦθεν ἀναπόρρητον ἤδη ὡς Πολυδεύκην λοιδορεῖ ὁ παρὼν λόγος, εἴγε Κάστορος ἀδελφὸς Πολυδεύκης ὁ Λήδας, ᾧ ὅτος ἐμώνυμος, ὁ λοιδορούμενος ῥητόρων διδάσκαλος.

Μὴ τὴν παίδημον] Τὴν Ἀφροδίτην φησὶ. ὄμνυσι δὲ παύτην τῶν, ἢ λοιδορεῖ τὴν ἀσυνήκαστον ἐν τῷ γραὸς, ἢ λοιδορεῖ τὸ ἀναιδὲς. ἐπεὶ καὶ τοῦτο μὴ τῶν ἄλλων κακῶν ἔχουσιν αἱ πόρναι, ὁ μιαιφὸς καὶ αὐτὸς ὑποδάλλει καὶ τὰς ἄλλας διδάσκει.

Καὶ χάριν] Γράφε καὶ χάριν ἐ σμικρὰν ἐπιστέλλοντος αὐτοῖς.

Mſ. in fol. Ῥητόρων διδάσκαλον. ἃ ὧν] ἃ δὲ μὴ ἔπης. ἀλλά πως μὴν, πνὰ ἦ. εἰ καὶ Λυκιανὸς λέγει σὺ τοῦτο· σὸν οἶδα εἴτε παίζων, εἴτε σπουδάζων. καὶ πάλιν σὺ Τίμωνι, διδοὺς ἅπασι τοῖς δεομένοις, ᾧ μὲν πέντε δραχμάς, ᾧ δὲ μίαν, ᾧ δὲ ἡμιτάλαντον. ὁ δὲ αὐτὸς ὅτος ἐξελέγχει τοῦτο ἐν τῷ Ψευδοσολοικιστῇ αὐτοῦ. [λαρύγγιζε] λαρυγγίζειν τὸ πλατύνειν τὴν φωνὴν καὶ μὴ κατὰ φύσιν φθέγγεσθαι, ἀλλ' ἐπιτηδεύειν βαθυτέρου τοῦ λάρυγγος χρῆσθαι. [σκόλοψι] σκόλοψ ὀξὺ ξύλον ὅπως ἐπηγκενισμένον τοῦ πήχεως, ἀπὸ τοῦ σκολιόπλεω σκόλοψ, ἢ ἀπὸ τοῦ σκάζω σκόλοψ, καὶ σκόλοψ τὸ διχισμένον καὶ ἀπεξυσμένον ξύλον. [Καρεσῶπιν] ἀπὸ τοῦ Κάρυ τοῦ ἐπιχειρούσης τοῖς ὕπνοις τὴν πηγὴν κατακλήλας αὐτὸ μοῦσεν. [κελύφη] κέλυφος τὸ τοῦ ὠὸς λέπος. [Φελλῶν] * Φελλὸς ὄρος ἐν Ἰταλίᾳ ἐν ᾧ γίνονται φελλοὶ ὑπερμεγέθεις. ἐκ δὲ τούτων τὰ δένδρων γίνεται τὰς Φέλλας ὡσεὶ κυφισμὸν τοῦ σωμάτων. [καὶ τὰ πλουταῖα] τὸ πλοῦς ψευδέστερον μὴ τὰ ἀνυποστάτου ἐπαγγελίας.

Φιλοψευδὴς ἢ ἀπιστῶν.

P. 326. Mſ. in 4. Οὐδὲν ποθὸς ἔπος] Ἀντὶ τοῦ οὐδὲν ποθὲν τὸ λόγου, ὃν εἰρήκαμεν.

Εἶμι τὸ χείλεσιν] Αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν κίνει ἅμα τοῦτο διεξιών.

Καὶ ὡς ὑπ γυναικός τις] Ὡς Πρόκνη καὶ Φιλομήλα καὶ Καλλιστώ. ἡ μὲν εἰς ἄρκτον. Πρόκνη δὲ καὶ Φιλομήλα εἰς ὄρνεα μεταβληθεῖσαι.

Ταῦτα Κορυβάντων τινὸς] Ὁ μὲν Κόροιβος μανείς τις λοιμικῷ νόσου ἐστὶ ἄνθρωπος· καὶ ὅτως, ὥστε γυναῖκα ἀγαγὼν μὴ ἂν ἐλέσθαι συνοικεῖν αὐτῇ διὰ τὸ εἰς τὴν πυθέσθαι αὐτοῦ φόβον. καὶ ὅτως ἐχώρουν τοῦτον παρθενεύειν αὐτὸν μέχρις ἂν ἡ γυναικὸς σκεψαμένης τὸ ἄρθρον, ὃ δύνῃ συνέχειν, καὶ σὺν ἄλλως ἀπολυθῆναι, εἰ μὴ τῷ μοιχῷ τοῦ ἀνδρὸς

* De hoc Italiæ monte nihil, quod equidem resciri potuerim, apud Geographos invenitur. Plinius prætera negat *in tota Italia nasci* subet Lib. XVI. c. 8. licèt Theophrastus *in Tyrrhenia* nasci scribat Lib. III. c. 16. nisi sit mendum, quod ut suspicer facit Plinius contrarium affirmans, licèt legisset hunc locum Theophrasti, quem & in quibusdam vertit. Cæterùm hic absurdè ex piceis, suber desumi dicit cùm sint arbores planè diversæ. Videtur potiùs apud Græcos φελλὸς idem significasse ac φλοιὸς, & subet κατ' ἀντωνομασίαν dictum *corticem*, ut etiam apud Latinos factum, quod observavit in suo Lexico *R. Constantinus*, & post illum *I. Harduinus* ad locum Plinii laudatum.

ὀρὸς καθαψηθεῖσαν. ὕπω τῶν κοινωνίων τότε ἓν γάμῳ γινέσθ. ὁ δὲ Μαργίτης μαθὼν τὰ αὐτὸς, τὰ κύμβαλα μετρεῖν ἐπιχειρῶν.

Πρὸς τὴν Ε'τέας, ὦ Τυχαῖα] Τῶν Ε'τεανεὶς ὄρκον παρέλαβεν, ὡς κάτοικον αὐτῆ πυθικόμβῳ, καὶ τὸ ὠθίχειρον κτῆ τῆ ἐφεσίᾳ ἐχάρισε αὐτὸν ἐξορκῶν.

Καὶ παναρέτης] Ὅπ πὶρ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἐξ ἐκφύσης ὠθαρίσιος, αἰδεσίμως ἅπαντας.

Καπηνωκήτης μὲ] Καπηνωκήτης πολλῶν τῶν ἄνοιαν. αἰπατικὴ ἀντὶ γενικῆς Ἀττικῶς.

Καὶ ἦλθ φασὶν ὀκρέες τὸν ἦλον] Παροιμία ἐπὶ τῶν ἀσυμφόρως ἀσύμφορα πεσμένων, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ψαθῶν εἴρη) τὴν λίνῳ λίνον συνάπτεις.

Καρβατίνας] Καρβατίνου, τὰ τραχέα καὶ ποιμενικὰ ὑποδήματα, ἃ καὶ χθόνιος φασίν.

Δημαίτης] Γράφε) καὶ Δημέας.

Πολυκλείτε γὰ] Γράφους ὁ Πολύκλειτος ὥσπερ καὶ ὁ Εὐφράνωρ. καὶ πῶς ἀγάλματοποιὸς ὢν εἰσάγε) ζωγράφους.

Ἀλλὰ τὰ Δαιδάλε τεχνήματα] Τοῦτο ὑ μάτλιν εἶπεν. ἀλλ' ἐπειδὴ πρῶτος Δαίδαλος ἀγάλματα εἰργάσατο ὠθισκελές, τῶν ὠθ αὐτὸν πάντων τεχνιτῶν συμβεβληκότα τὸ σοδὲ ἀποτελέντων, πάρεχε φήμλω, ὡς τὸ Δαιδάλε ἀγάλματα κινεῖται αὐτόματα. *

Ἡμιεπιδιαίας] Πεντήκοντα ὀργυιῶν.

Πελίκειθ] Γράφεται, καθεῖθ.

Ἀκριβῶς ἐφορᾷς] Γράφεται, ἱκανῶς ἐφορᾷς.

Ἐπιμετρήσαι θ] Ἀντὶ τοῦ ὠθαθίνθ.

Οὔτε περίσσια διξιόνθ] Ἐπὶ τῆ ἡμέτερα ἡνίκα τὸ παροίδυξον ἐπιπελεῖ ἓδη καὶ πλέον..... ἄνωθεν ὑπὲρ τὰς πα..... ἡμέτερα ἡ μέσης τοῦ ἡμέτερα ὄρους..... δὲ ὡς τῶν δύο ἡμέτερα πλούτων ἀπ.... χάσιν. ὃ καὶ ἡσ..... ἐ τὸ ὠθισκήνιον ἐστ..... χαυῶν δύο μετρωείζομ..... ἢ ἐξ ἀριστερῶν θεὸς καὶ ἥρωας ὑπεφάνι..... ρόθους, ὥσπερ λύ..... φέρουσες τ' ἀμ..... ἐ τοῦτο παρεδο..... ὡς ὁ χρὴ ἀπιστεῖν τὸ δρομικοῖς. ἐπεὶ θεὸς πάρεστι τῷ ἔργῳ ὡς μὴ ἀδύνατον εἶ..... ἓ ἐ ἐπὶ πάντων τε..... ὠθσοδοκίαν ἐ..... ρητως τινὶ συμβ..... ἐπικράτησαν τὸ ὐκ μὴ.

Ἐ'ωθτε μεκλάϊη] Ὅτι τὰς νεκρὰς οἱ παλαιοὶ μελαίνας στολὰς ἀμφιέννυσαν.

Ἕωλον] Τὸ ἑωλον λαμβάνεται καὶ ἐπὶ ἓ χθεσινῆ, καὶ ἐπὶ ἓ ἥδη διεφθορότος.

Ἐς Κοπτὸν] Κοπτὸς πόλις Αἰγύπτε. ἐς ἣν φασι τὴν Ἶσιν ἀφικνεμένην Ὄσιριν τ' ἠὸν ἀναζητεῖν. μαθοῦσα δὲ αὐτὸν διεσπαράχθαι, τὴν κόμμν ἐαυτῆς οἰκήψαι, παρ' ὃ καὶ Κοπτὸς ὠνομάσθη ἡ πόλις. ἐδείκνυθ ἓ καὶ ὁ πλόκαμος τοῖς ἐπαδημοῦσιν. αὐτὸν δὲ, ἀπιέναι τ τῶν τειχῶν πλῆθος, ὅσον ἐξ ὠλήκης κεφαλῆς εἰκάσαι. †

* Idem habet *Palephatus de Incredibilibus* c. XXII. & Τζέτζες Chil. I. c. 19.

† A Græculis hoc fictum, qui prius debuissent ostendere Isidem Græcè locutam

Ἐν Μακ.] Ἀμφίλοχός τε σοφιζόμενος τὸ μεμόντων ἐν Μακ.

Mſ. in fol. Φιλεψόδης ἡ ἀπιστων. ὑδὲν ὡς ἔπος ταῦτα φασι.] ητοι ὑδὲν ὡς τὸν λόγον ὃν εἰρόμεν. [Κορυδὸς πιὸς] † ὁ μὲν Κόρυδος μορὸς πις ἀπομνημονεύει ἄνθρωπος, καὶ ὕπως ὡς καὶ γυναῖκα ἀγαγων, μὴ ἂν ἐλέαζ ἐγκαθεύδησιν αὐτῇ ἀφ' τὸν ὡς τὸν πεπθρεῶν αὐτὲ φόβον. μέχρις ἂν τῆς γυναικὸς σπεψαμένης τὸ ἄρθρον, ὁ δὴν σπεύσαζ, καὶ σὺν ἄλλως ἀπολυθῆναι, εἰ μὴ τῷ μόρῳ ἔ ἀνδρὸς κατακηδεύσαν. καὶ ὕπω τὸν κρισπίαν ἔ γάμε τότε γενέαζ. ὁ δὲ Μαργίτης μορὸς καὶ αὐτὸς τὰ κύμασι μετρεῖν ἐπιχειρᾶν. [καὶ ἦλθ φασὶν ἐκκρύσεις τ ἦλον] παροιμίᾳ ἐπὶ τ ἀσυμφόροις ἀσύμφορα πεπυσμένων, ἄσπερ καὶ ἐπὶ τ ψολόεν τὸ λίνῳ λίνον σπώπλεν εἴρη). [καρδοπίνας] καρδοπίνα τὰ τραχέα καὶ ποιμενικὰ ὑποδήματα, ἃ καὶ βοῦλας φασί. [τῶν Δαιδάλε τεχνημάτων] τῶν ὑ μόνον εἶπεν, ἀλλ' ἐπειδὴ πρῶτ Δαίδαλ ἄγαλμα εἰργάσατο ἀνεπιπλέες, τ ὡς αὐτὸ πάντων τεχνιτῶν συμβεβληκότα τὸ ποδὶ ἀπεπλάνων, πάρεχε φήμλω ὡς τὰ Δαιδάλε ἀγάλματα κινεῖσθαι αὐτόματα. [ἔωλ] τὸ ἔωλ λαμβάνει) καὶ ἐπὶ ἔ χθεσινῦ, καὶ ἐπὶ ἔ ἤδη διεφθορότ. [ἐοδὴς ἡ μελαίνα] ὅτι οἱ παλαιοὶ τὰς νεκρὰς μελαίνας σολαῖς ἀμφιέννυσαν.

Ἱππίας ἢ Βαλανεῖον.

P. 354. Mſ. in 4. Τῶν σοφῶν εἰκείνης] Οὕτω καὶ Φακυλίδης φησὶ, Τὸ σοφίλω σοφὸς ἀνήρ, τέχνας δ' ὁμότεχνος.

Περίοικοι] Τέχνη μηχανική.

Mſ. in fol. Ἱππίας ἢ βαλανεῖον ἀλλὰ κ ἔργοις ὁμοίοις] τὸ ἔ Φακυλίδε, Τὸ σοφίαν σοφὸς ἀνήρ, τέχνας δ' ὁμότεχνος. [καὶ Ἀρχιμήδεω] ὁ Ἀρχιμήδης ἐν Σικελίᾳ ὢν κατασκεύασεν ὀργανικὰ πυροφόρα κράτιστα, ἅπερ ἀπασάμενοι ἐνίκων ἔ Συρακόσιοι τὰς μηχανῆς. εἶτ' ἀναστείλαντ ἔ ἡλίε ἔ πρεσβευτὴν τοῖς κατάπτοις τὰς ἀκάτους ἀνελκυσμένας ἀπὸ τ τάλω, ἐξῆλθον ἐξ αὐτῶν πῦρ καὶ ἔφλεγε τὰς νῆας φάσσους τ Συρακοσίων. [ἀφόδων] ἀφοδὸς ὁ λάσπ.

Προλαλιὰ ὁ Διόνυσος.

P. 359. Mſ. in 4. Ἐμβάδι] Εἶδος Ἱμερόν.

Ἑτέραν ἢ τεράστιον] Εἶδος Παιός.

Καὶ τὸ μὲν σύνθημα ἰὼ ἄπαστ τὸ δίοι] Ἄνω τὰς ὑπερμαχὰς ἔσαν ἀπὸ ἔ εἴδες εἰκάζ τὸν Ἱμερόν. ἔδειξε καὶ τὸν Παιὰ· σύνθημα ἀνεμμοτὶ τὸν Σειλλικὸν πρεσβευτὴ. καλοῦν τοῦτο, οἱ μάγοι τ αὐτὸ φίε) τ Σειλλικὸν πρ Ἱμερόν.

Μὴ με κορυβαντιᾶν] Μαίνεσ.

Mſ. in fol. Προλαλιὰ ὁ Διόνυσος· κορύβαντος.....] Εἰδ ἀσεβεστάτ καὶ αἰσχρᾶς ὀργήσεως ὀνομασίας πυρίχης. [μίτρα] μίτρα ἡ ἐπὶ μετώπῳ ἁπρὶς χρυσᾶν ἔχουσα ψέλιον, ἀρχᾶς ἂν εἴη καὶ βασιλείας σύμ-

cutam. Sed ſolent, etiam barbarorum nominum, Etymologias Græcas tradere.

† Stulta hæc hiſtoria jam lecta eſt in altero Scholiaſta, & quod miræria utrobique eadem planè erant menda, ut μόριον pro μόρον, unde conjicere eſt utrumque ex eodem fonte hauſiſſe.

σύμβολον. [μεγαλοχίλιον.] μεγαλοχίλιον. [ἐπισύξαντες] τρώσαντες. [πληρυθημένοι] καταλαγέντες.

Προλαλιά, ὁ Ἡρακλῆς.

P. 365. Mf. in 4. Ταῦτά μ'] Ἀντὶ τοῦ κτῶμαι.

Τὸ δ' ζῆτερας] Εὐριπίδης.

Σὺ τήνδε πιστὰ] Τὸν Ἀνακρέοντα λέγει τὰ λυρικά.

Ἱππυκλείδης] Παροιμία ἐστὶ φερομένη Ἱππυκλείδη, ἐπὶ τῶν μὴ πάνυ παιδιαῖς ἡμῖν λεγομένη, ἀλλὰ καὶ τὸ αὐκαφρόντιστον μετὰ χλευασμοῦ λεγόμενον.

Περὶ τῆς ἠλέκτρας ἢ τῶν κύκνων.

P. 369. Mf. in 4. Ἀλλὰ μαρτύρομαι] Ἀντὶ τοῦ βεβαιῶ.

Μύας Ἐγκώμιον.

P. 372. Mf. in 4. Κωνώπων καὶ ἐμπίδων] Ἕτερον κώνωψ ἐμπίδων, καί τι Ἀριστοφάνης ὁ κωμικὸς τῶν αὐτῶν φησὶ κώνωπας καὶ ἐμπίδας; εἰ Νικάρατος.

Ταρβεῖν] Φοβεῖσθαι.

Mf. in fol. Μύας ἐγκώμιον ἐμπίσι] ἐμπὶς ὁ ἐν τοῖς ὕδασι κώνωψ. ὁ δὲ κώνωψ εἶδος ζωδίου. [κοτυληδόνι.] κοτυληδόνες αἱ τοῦ πολύποδος πλεκτάναι. [πέπτωκαν τῷ μύᾳ ποιεῖ] ὥσπερ ἡ ἀσὶς τοῖς ἐγκωμίοις ἐπιφορεῖται μᾶλλον τοῦ δήμου λιπαροῦς, ὅτω δὴ καὶ αὐτὸς τοῦ λόγου, βωμολόχε, ἀλλ' ὅπου τὸ φλυαρεῖν καὶ ἀποκόπτειν εἰς ἄνδρας τοὺς ἀγαθούς, ἀλλ' εἰς μύας.... [ἐρεχελλῶσι] ἡ φλυαρία ἀπὸ τοῦ ἔρεχε τὸν τοῖς χείλεσι ἔχειν.

Πρὸς τὸν ἀπαίδευτον καὶ πολλὰ βιβλία ὠνούμενον.

P. 378. Mf. in 4. Ὡς ὅτι σὺ εἰκάσαι βιβλίον αἰτήσας παρὰ, Λυκιανὲ, καὶ μὴ λαβὼν, καλῶ τοῦτο δεξιάμενον δι' ἀϊδίου σε ἀμείψω αὐτόν.

Καὶ συμβόλας τὰς σὰς] Ἀπὸ οὐσίας τὰ σὰ σημαίνει ἢ τὰς ζήτησις.

Ὅστις ὁ Καλλίνου ἐς κάλλος] Καλλιγράφοι ὅτοι μηδέποτε θέλουσι φθείρειν.

Περγαμηνόν] Περγαμηνικόν.

Ἑλικῶνα μὲν] Ὄρος ὅπου αἱ Μοῦσαι ἀφορίζειν λέγουσι.

Συληρὰ ἀμφὶ καὶ δασεῖ] Ἔοικε Σύρος εἶναι ὁ βιβλιοπώλης ἔτος καὶ Δαμασκηνὸς, ὅσον λέγει ὁ Λιβανίπιος εἶναι.

Μυρίνη ἄν] Ποταμοί εἰσιν ὅτοι τῆς αὐτῆς τῇ κορυφῇ τοῦ Ἑλικῶνος ὁ δὲ Ἑλικὼν, ὄρος ἐστὶ Βοιωτίας, ἔνθα τὰς ἐννέα Θεσπιάδας πόλις κατῴκηται, ἐν ᾗ ὁ Ἔρως, ὃν Ἀλκαμένης ἐξεργάσατο, ἀναμφιβόλως τὸν ἐρωτοπλάθην. ἐδεῖ δὲ Ἑλικῶνα δὲ φησι καὶ Ἡσίοδος νέμων τὰς Μούσας ἰδεῖν, καὶ τὴν ποιητικὴν σοφίαν λαβεῖν.

Κἂν ὑποβαλλόμενος αὐτὰ] Φύσει γάρ φασι τὸ Μακεδόνα Ἀλέξανδρον ἐπικεκλῶσθαι τοῖς Ὁμήρου ποιήμασιν.

Ἀγαθὲ ἀνὴρ πεῖσε] Περαίνει κυρίως τὸ χαίρειν ἢ ἕνεκεν, τινὸς ἢ ἄγαθὲ χαίρει, ἢ ἕνεκεν.

Ὁ Ἰσμηνίας] Ἰσμηνίας ὅτω καλέμενος καὶ αὐτὸς Κορίνθιος. καὶ αὐ-

φὸς ἐλπίσας ς· ἀπ' ὀμωνυμίας εἰ καὶ τὰς αὐλὰς κλήσας τὸ Γ' σμηνίᾳ, οὕτως αὐτοσχεδιάσαντος ἔσεσθαι Γ' σμηνίας. ἐώνητας μὲν, ὃ μάλιστα καὶ τολέον δ' ἀπελπίσας τετύχηκεν.

Ὁ δὲ ἵππος κτήσας τὸν Μῆδον] Ἐπίσημον τοῦτο τῶν ἵππων ἐπὶ τῷ μηρῷ ἐγκεκολαμμένον παρὰ τῶν παλαιῶν, καὶ ἦσαν ὅτοι οἱ ἵππαι τῶν βασιλέων, οἷς ἐπὶ δ' μηρῷ τὸ παράσημον κόππα τὸ τοιχεῖον, ἢ σίγμα, ἀφ' ὧν καὶ παρωνομάζοντο, ἀπὸ δ' κόππα κοππατίαι, ἀπὸ δὲ σίγμα σιππόφορα. Μῆδος δ' ἵππος ὁ Νησαῖος· ἡ Νῆσος δὲ πεδίον Μηδείας, ἃ αἱ βασιλικαὶ ἱππηφορβάδες νεμόμεναι τοῖς Μήδων βασιλεῦσιν ἵππους ἔτρεφον γενναίους, κινταυρείδας δ', ἵππους οἱ μὲν Λαερτίου τὸ Θεσσαλίας, τάχα ἀπὸ τοῦ Κενταύρου ὀνόμασαι.

Καὶ ὑπερπηδήσεως μὲν τὸ πομπεῖον] Ταῦτα πάντα λέγει Ὄμηρος τὰ Ἀχιλλέα ποιοῦντα.

Κόλλοπας ἐπικειμένῳ] Κόλλοπες οἱ παρακαλίσκοι τὸ κιθαρεῖος, ἂν ἐκδέδυκεν αὐ ὑδραί.

Περὶ ποδὶ, δὴ σοι] Περὶ ποδὶ ἀντὶ τοῦ κατὰ ποδὶ, πλησίον, ἐγγύς. ἢ ἀληθέστερον ἴσως, ὡς ποδὶ ἀντὶ καθαπερ ὀφθαλμοῦ· ἐπεὶ καὶ τὰ παρ' ἡμῶν δύσκωφος ὁ νῶς καὶ τοὺς ποδὰς ἐπλέτας.

Κληρονομήσας] Κληρονομῶ σὺν Ἀττικῶς.

Διαπρήσσω αὐτὸν] Ἐπεὶ καὶ ἐκεῖνος ὑπὸ τῶν Κωῶν διεπράθη.

Ἃ μόνα ἐξαίρετα τῷ Ὀρφεῖ] Καλλιόπης δὲ τὰ Μούσης μυθεύουσι γενέσθαι τοῦτον.

Ἐκείνῳ χάριν] Περὶ δ' Περιφήτου λέγει.

Καὶ πρώϊος] Λέγεται καὶ ἄρτι πρώϊος, ὡς ἐχρήσατο καὶ Πλάτωνος.

Ὃ ἐσθ' εἰπεῖν καλὸν] Καινοπρεπὲς καὶ τοῦτο, ὡς ἐσθ' εἰπεῖν καλὸν· τὸ δὲ κοινὸν ὡς ἐδὲ καλὸν εἰπεῖν.

Καὶ ταῖς τίλφαις οἰκήσει] Τίλφη ζωύφιόν τι τοῖς βιβλίοις ὡς ἐπίπαν συμπίπτας πτηνὸς, ἐπιμηκὲς κέρκῳ ἔχον, ὡς σὺν μικρᾷ κεφαλῇ, λάσιον· ἢ πίλιον· εἴρηται τοῦτο ἐγχρίψαντο κονίορτον λεπτάλλαν.

Οὐδέτερον ὠνεῖσθαι τὰ βιβλία] Τὸ ἑδέτερον ἐπὶ δύο λαμβάνεται· πῶς ἂν τοῦτο εἰ μήτε ἔσφαλται τὰ τ' χαρῆς, καὶ αὐτὸ δ' ἐχ' ἑτέρου, χάρακται ἑδέτερον, ἢ σκέβλιπται τὸ Ε δ' συνδέσμου.

Καίτοι τὸ τῶν Μυσῶν] Ἀντὶ δ' ὁμοίου τῇ παροιμίᾳ τῇ Ἀφροδισίᾳ χωρὶς τὰ Μυσῶν καὶ Φρυγῶν ἐείσμεθα.

Σοφὸν γδ] Κατὰ μικρὸν χαρακτὴρ ὁ Λυκιανὸς ἦν.

Οὐχήμα χύτραις λημῶντες] Χύτραις λημῶντες, ἀντὶ δ' χύτραις ἴσως ἀποφέροντες λήμης.

Καὶ σὺ τοίνυν ἄλλῳ μὴ δηλήσῃ] Καλῶς ἂν εἶχε τῷ δυσχεραστῇ τούτῳ μεμφικίῳ, μὴ καθ' ἓν τῶν βιβλίων, ἀλλὰ πᾶσαν τὴν βιβλιοθήκην ἀποῖκος Λυκιανὸς τῷ παρόντι ἐπιδῆναι, ἢ τοιαύτῃ σφηκίᾳ καθ' ἑαυτὸν κινῆσαι ἑνὸς ἐγκρυπτῆσαι βιβλίου.

Περὶ τοῦ μὴ ῥαδίως πιστεύειν διαβολῇ.

P. 395. Mſ. in 4. Ἀνὴρ κάθηται τὰ ὦτα παμμεγέθη ἔχων] Περιεργότερον δ' Μίδου τῇ δεχῇ κεχρημένος, καὶ ὑπὲρ τοῦ καινὰ μεμηχανῆσθαι ἴσως ἔχοντος κατὰ πάσης τ' δεχῆς αὐτοῦ, ἐμυθολόγησάν τινες τ' δεχομέ-

χομένων, ὡς ὅτε ἔχει ὁ Μίδας ὦτα. ἢ ὅτι μακρὰ ὦτα ἔχει. Ἀφ' οὗ καὶ τὰ μήκιστα χινόμματα ἀκέφ. ἢ ὅτι καὶ ὄνῳ τὸ ζῶον ὕστις δύσκολον, ὡς καὶ τῶν λαοθανόντων ψόφων αἰσθάνεσθαι. *

Θεοδότιον] Δηλονότι πραγμάτων τῶν ἐπαναστάσεως τῶν Θεοδότου.

Οὐ πάνυ φρενήρης τις ὢν] Σημειῶ πῶς τὸ κέρζω κεῖται.

Ἔαδε] Ἀντὶ τοῦ ἤρεσεν.

Δύο καρτυρῶσιν] Γραφέτωσαν ὁ καρτυρῶσαν.

Ὁ Θεογνητὸς] Ἀντὶ τοῦ ὁ ἑρμωνοῦς.

Μελανείμων] Ἢ μετάνοια μελανείμων.

Δικαίως καὶ ἀμερεῖς] Ἀντὶ τοῦ μηδὲν μέρος κατειληφώς.

Φησὶ δὲ] Φακυλίδης.

Ἄμφω μῦθοι ἀκέστας] Ἀττικὸς σολοικισμός.

Τῇ δ' ἀκέοντος ὀργῇ] Αὐτὸ πῶς τὸ ὃν φάσκεις, Λεκιανέ.

Εἶτα ὁ μὲ χρηστὸς] Οἷον τοῦτο εἶπας ἀληθέστερον.

Γ' τολαμβάνοντες] Ἀντὶ τοῦ περιλαμβάνοντες.

Γ' ωλῆρος] Γ' ωλῆξ οὐχ ὁ τόπος μόνον λέγεται, ἀλλὰ καὶ ὁ σιδηρᾶς ὀχῦς, ὃν νῦν λάμναν φασί.

Καὶ Στρατονίκη] Τῷ Σελεύκου Στρατονίκῃ λέγ', ἧς ὁ υἱὸς Σελεύκου Ἀντίοχος ἐρασθεὶς πείθ' τὸν πατέρα ταύτης παρακωρήσασθαι τῷ υἱῷ. πάθῃ ὁ νόσῳ ἀλὺς καὶ εἰς αὐτὸ μεγάνως τὸ θανεῖν δίετον εἰς τῶν Στρατονίκην ἔρωτα, ὃν ἀμηχανίᾳ μὲν ὁ πατρὸς μεγάτος Σελεύκου Ἀφ' υἱὸν Ἀντίοχον, εἶτα στρίᾳ ὁ ἰατρὸς γνωδίνου ὁ παρατὶς τὸ νόσου ἔρωτος, ὑπεξέῃ ταύτης ὁ πατὴρ τῷ υἱῷ.

Λαθρηδὲ] Καινοπρεπὲς τὸ σχῆμα.

Ὁπ ποικάκις] Οἷον ἡδὺ πνεῖς, Λυκίαινε, καὶ τὰ καρδίας ὥσπερ ἀλαθέστερα μύρα παρὰ πᾶσιν ὑπάτοιαν τῶν ἀληθῶν.

Πεπισδμένων Ἀβδολῶν] Εἰς τὸ Γ'ωσηφαιπίπεσθαί μοι δοκεῖ.

Οὐ] Κακῶς σοι δοκεῖ, ὦ † ὠσμωνεῦ. ὅτ' ἐς Γ'ωσηφ ὁ λόγος αἰνίπτεται, ἀλ' ἐς Βελλεροφόντην, ὃς καὶ αὐτὸς παρόμοιον αὐτῷ πέπονθεν εἰς τὴν τοῦ Προίτου γυναῖκα Ἀντειαν, ὡς φησὶν Ὅμηρος ἐν Ζ, καὶ τὸν χίμαιραν ἀπηρέφη αὐτὸς, ὅ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ Ἀφορον.

Ὧ τῆ Σειρῆνι μύθῳ ἡνίξατο] Οὐκοῦν τὸ τοῦ Ὀδυσσέως πρὸς Σειρῆνας, ἀλληγελκῶς λέγεται ὅ μὲν αἰσθητῶς, ὡς φησὶν Ὅμηρος.

Φιλοπμίας ὑπακεισμένου] Τὸ λόγιον τοῦτο τοῦτον ὑπακεισμένου αὐτοῦ τοῦτον Ἀφθονίμου αὐτοῦ. ἐχθὲς δὲ καὶ ἀεὶ Θεμιστοκλέους Ἀριστείδης Ἀφ' οὗ συναυτοῦ πρεσβύτης. πευθεὶς Ἀριστείδης, βαλ', φησί, ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν Θεμιστόκλεις τὸν ἔχθρον ἀπολίπωμεν, ἂν γὰρ δοκῇ πάλιν αὐτὸν ἐπανιόντες ἀναλειψόμεθα.

Mſ. in fol. Περὶ δὲ μὴ ῥαδίως πιστεύειν Ἀβδολῆ· ἀν σκότῳ] ἀντὶ τοῦ ἐπισκιάζουσα καὶ ἐπικρύπτουσα καὶ ἐπισκοτίζουσα. ἄγνοια γὰρ ἡ νὺξ λέγεται. [ἐπιτετραμμένου] ἀντὶ τοῦ ἐπιτροπεύοντος τοῦ κατὰ Φοινίκην χῶν-

[κει-

* Similia legas apud laudatum jam Palæphatum.

† Sic clarè legitur in Mſ. Videtur hoc Scholion alterius esse Grammatici qui auctori præcedentis Scholii contradicat. Quid sit ωσμωνεῦ planè ignoro, nisi forte legendum sit ἑρμωνεῦ, i. *interpres*, quo nomine præcedentem Scholiastam appellaret hujus Scholii auctor.

[κεκινωπηκὼς] δηλονότι πεπαγμένων τ ἐπικαιρότητος τ Θεοδότ. [κάρα] λέγεται λίαν, μεγάλως. [φρενήρης] ὁ φρόνιμος. [ἔαδεν] ἤρεσεν. [ἥερθεν] λεπτὸν καὶ λιφαρὲς ἱμάτιον ἢ πάντως πορφυροῦν. [τὴν Ἀλεξάνδρε ἐπιθυμίαν] τὴν Ἀλεξάνδρε ἐπιθυμίαν ὠνομακέναι, ὡς ὁ Μάγιστρ Συλοκάκης * λέγει Λέοντα τ βασιλέα ὅτι ἐξεβάκχευε ὡς Θεοφάνης πολλὰ καὶ τερατώδη διεξιὼν σύνταια, ἅτε καὶ ἄκρη, ἵνα μόνον εὐδοκιμήσῃ ψοφοδεμ. [τὸ ἀψίκορον] παρὰ ἄψ ὁ σημαίνει τὸ εὐθέως καὶ τὸ κόρ, τὸ εὐθέως κόρον λαμβάνειν, καὶ ταχέως πληρούμενον. καινοπρεπὲς τὸ χῆμα. οἶδα γὰρ ὅπως τὸ κοινὸν καὶ καθιμιλημένον.

Ψυδολογισὶς, ἢ περὶ τῆς ἀποφράδ.

P. 431. Mſ. in 4. Καὶ Γενετυλίδων] Εἰς ἀφροδίσια σκῶψαι βυλόμενος τὸν κακοδαίμονα τυτονὶ, τοῖς τοιούτοις αὐτὸν ὁρκίσμασιν ὁρκῶσαι δείκνυσι. ἀ ψευδήλως τ αἰσχρῶς Ἀφροδίτης εἰσὶν ἐπίθετα.

Θάτερον τῶν πεντῶν] Κακῶς γὰρ τὸ θάτερον εἶπεν, ἐπεὶ μηδὲ ἡ εὐθεῖα θάτερ, ἀλλ' ἄτερ. διὸ γὰρ Ξ ὁ ἕτερ συναλειφὲν ἄτερ λέγεται, καὶ ἄτερον ἡ αἰτιατικὴ. ἀεὶ γὰρ αὕτη τῇ εὐθείᾳ ἀκολουθεῖ. τὸ δ πρῶν μίμωσιν, ψευδήλως βάρβαρον δυικὸν τ πρῶν ἐπαινούμενον. ὡσαύτως δύσφημον καὶ τὸ ἀνηνεμία. τίς γὰρ χρεία Ξ περιττὴ, μηδὲν πλέον Ξ νῦν δηλοῦντος; τὸ δὲ τοιοῦτον, καὶ ἀδόρλωτον. ἐπὶ χέω μὲν ἐπίσης ἡ Ἑλληνικὴ χρῆσις, χύνω δ ἠδέπω ἐγκέκριται τῇ Ἑλλάδι γλώσσῃ, ὥσπερ ἠδὲ τὸ πίσταμαι. ἐ γὰρ ἵστημι, ἀλλὰ πίτνα βαρύτονον, ἀφ' ἧς πίστημι ἴσως ἂν λεχθείη. ἔκ τ μετοχὴ πετόμενος, ὡς καὶ Πλάτων Εὐθύφρονι, τί δαὶ πετόμενον ἵνα διώκεις. πέταμαι δὲ, ἐδάμως, ἀλλ' ἢ ἄρα ἵπταμαι, ὡς ἀπὸ Ξ ἵπταμι, ὡς καὶ ἀπὸ Ξ ἵσημι λεχθείη ἂν ἵσταμαι.

Ὁ ποτὲ τῶ Τισίᾳ τὴν πίχλαν] Τισίᾳ τύτε λέγει Ξ Κόρακος Ξ Σικελὸς μαθητὴς. πίχλα γὰρ ἡ τοιαύτη ἐ αὐθις καθαιρεθισόμενον ἵνα, περισθύτην εἰρήσεται.

Ὦ παιπάλημα] Παιπάλημα ὁ πάνυργος ἄνθρωπος κυρίως. ὁ ὡς ψηφὶ ἄλδυρον τοῖς κακοῖς συναλησμένον καὶ συντετριμμένον. τῶν δ ὃ τύτο βέλεται τὴν γλωσσαλγεῖ τύτῳ δηλῶν. ἀλλὰ τ ὑπὸ τ ἀνευδότε μισητίας, ὥσπερ ἄλδυρον ἀμφετριμμένον· κίναιδος δ ὅτι ποιῶν, ὅτι παθὼν, ψηφὶ τὸ τὴν αἰδῶ κινεῖν.

Mſ. in fol. Περὶ τ ἀποφράδος κῦ Τιμάρχυ· ἀποφράδα] ἀποφράδας ἡμέρας καὶ ἀποφράδας ἁπλῶς καλοῦμεν τὰς σεσημειωμένας. παρήχθη δὲ ἡ λέξις ἀπὸ ἱερείας τινὸς δε. ἔδος γὰρ τοῖς Ἀθηναίοις τὰς κακύργους καθεδικαζομένους ἕξω φέρειν τ πόλεως καὶ διδόναι αὐτοῖς τὴν ἀνήκεσαν δίκην· ἐξῆσαν γῦν αὐτῶν ἀπὸ πύλαι σεσημειωμένοι πυλῶν, καὶ σὺν ἀπὸ τῶν σωθέντων τοῖς ἄλλοις πολίταις, ἃς πύλας ἐκάλεν ἀποφράδας. [γεγωνότερον] τρανότερον. [τὸν Ἀλεφράδολλω] Ἀλεφράδης ὅτ λοιδορεῖ-

* *Magiſtri* fuit ſumma dignitas in Aula Conſtantinopolitana, de qua Vid. *Meurſium* in Lexico Græco-barbaro. Quis autem hîc Leo intelligatur, Thrax, Iſauricus, vel Copronymi filius, quærent quibus per otium licebit. Interea hinc liquet Scholiaſtam noſtrum ſaltem ante 1229 annos non vixiſſe, quandoquidem tum regnare cœpit Leo Thrax.

ρῶτας ἀεὶ γυναιξὶ συνῶν, πλημμελὴς δὲ ἰδεῖν. Ἀριστοφάνης, Ἀριφράδης ἐστὶ μὲν πονηρὸς ἀλλὰ τοῦτο μὴ ἐκ βύβλου. ἔστι δ' ὁ μόνον πονηρός, ὁ χαλεπὸς δ' ἂν ἡδὺ μόνον, ὁ δὲ παμπόνηρος, ἀλλὰ καὶ φθονερόν τι. τῷ γὰρ αὐτῷ γλυκὺ καὶ πικρὸν οἷον ἡδύ. τοιοῦτόν τὸ αἰδοῖον ἔδαφος καὶ τὸ ἀνέρμονα. Ἀριφράδης γε Πολύμνηστος καὶ Οἰώνιχος ἀρίστοποιεῖ. καὶ πολυμήστωρ καὶ αὐτὸ κωμῳδεῖται ἐπ' αἰσχρῷ τινι. εἴ τις δὲ τοιοῦτον ἄνδρα καὶ σφόδρα φυλάττει, μήποτ' οὐκ ἔδαφος αὐτῷ πίπτῃ ποτηρίου. καὶ αὖθις, Ἀριφράδες παῦσαι λαρὰν [ἀνίβεις ποσὶν] ἀνίβεις ποσί, ἀνὴρ δ' ἀνετοίμοις, καὶ χαρὰς τινὸς ἀθυσκούῆς. παροιμία ἐπὶ τῶν ἀμαθῶς ἐπί τινα ἔργα καὶ πράξεις ἀφικνουμένων. [βδελυρία] αἰσχροποιία. [αὖτως] ματαίως. [ὁ γὰρ σοφιστὴς] Τίμαρχος. [κεδιάζειν] ἤτοι κήδια λέγειν, τὰ μὴ μετὰ σκέψεως γινόμενα. [ἐπήμυνε] ἐπιθυμεῖ. [ἀφῆλιξ] πρεσβύτης. [ἠτιάσατο] ἐμέμφθη. [κύφωνα] κύφωνες ξύλα ἦσαν ἐπιτιθέμενα εἰς τὰς τίνους τῶν καμάκων ἵνα μὴ δύρωσιν * ἀνακύψαι. Ἀριστοφάνης Πλούτῳ, ὦ πάμπαν, ὦ κύφωνες σὺν ἀρκίῳ. κύφων δέ ἐστι δεσμὸς ξύλινος οἷ οἱ μὲν κλοιὸν οἱ δὲ κηλοιὸν ὀνομάζουσιν. ἔνθεν καὶ ὁ ποιητὴς ἀνθρωπον κύφωνα πάσχειν ἐπὶ πάντων δυσχερῶν καὶ ὀλεθρίων. καὶ κυφωνισμὸς ἐπὶ τῶν τιμωριῶν. Ἀρχίλοχος δὲ, ἀστὶ δ' ἀκαχὴ καὶ ὀλέθριον. ἔθεν κύφωνα δοῦναι τὸ ἀναγκάζειν τοὺς δεσμίους κύφειν. ἐὰν δέ τις θρασυνόμενον τὸν ὑπὸ νόμον παρ' ἡδὺν παίσαντα, δεδέσθαι ὑπὸ κύφωνι ἕως τοῦ δρχείου ἡμερῶν κ'. ἐπιρρεόμενον μέλιτι γυμνὸν καὶ γαλακτὶ, ἵνα ἡ μελίττιος καὶ μύιαι δάπτωσι. δεῖ δὲ χρόνον διεῖναι κατὰ κρημνῶν ὠθεῖσαν, πολὺν γυναικεῖαν ἀπεκβαλοῦσαν. [νεανεύεται] νέα ἔργα ποιεῖ, κομπάζει] κενὰ τολμᾷν ἐγκωμιάζων. [ὃ Σινωπίας] Διογένης. [βιπτῶν] σωφρονίζων. [Τριμηφείῳ] Τελεσφορίῳ Φρυνίχου ἐστὶ τῆς Ἀργείας ὕστερον λεγόμενον. [τελγλώχιν] τελγλώχινα τόξα τείχων. [δαίπερον] κακῶς τὸ δαιτερον εἶπε. [τὸ τελῶν μηνοῖν] τελῶν μὲν οὖν ἁπλῶς βάρβαρον, δυϊκῶς δὲ τελῶν ἐπαχθέντος. ὥστε πάλιν δύσφημον καὶ τὸ ἀνημερία. τὶς γὰρ χρεία δὲ τηρητικῶν μεδέων πλέον δὲ μὴ δηλῶν; τὸ δέ τοι ἐκπλήσσει καὶ ἀδιόρθωτον, χύνα γὰρ σὺν ἐπίσει ἡ Ἐλληνικὴ χρῆσις. ὥστε οὐδὲ τὸ πίπτμον. ἐγὼ γὰρ ἔστι πέτημι, ἵν' εἴη πίπτμον, ὡς ἵστημι ἴσταμον, ἀλλὰ πίτνω. ἀφ' οὗ πέτομαι ἴσως ἂν λεχθείη, ὃ δὲ ἡ μετοχὴ ὁ πετόμενος ὡς ἐν Εὐριφρονι Πλάτων, τὶ δὲ πετόμενον τινὰ διώκεις. ἐμοὶ μὲν πέτομαι, ἀλλ' ἡ ἄρα ἁπλῶς ὡς λύω δὲ ἵστημι δισυλλαβίως τοῦ ἵσταμαι. [Ἀδράστεια] δαίμονα εἶναι λέγουσι τοῦτον τοῖς πάνυ μεγάλα ἐγκαυχωμένοις ὑπονεμεσῶσαν. [Τισίη] Τισίη λέγει δὲ κήρυκος δὲ Σικελὸς μαθητὴς. τάχα γὰρ πιθανὸν καὶ αὐτὸς καταστοχασάμενός τινα περιεβύτου εἰργάσατο. [τῷ Καμαρίνιον] λίμνην φασὶ τὴν Καμαρίνην πολὺ ἀπεκτειμένῳ, ὁμώνυμον αὐτῇ. ὧν βυλομένοις Καμαριναίοις μετοχετεύσαι, ἔχρησεν ὁ Θεὸς μὴ κινεῖ Καμαρίναν. οἱ δὲ Θεὸν παροξύναντες ἐβλάβησαν, ὁθεν ἡ παροιμία εἴρηται ἐπὶ τῶν καθ' ἑαυτῶν βλαβερᾶς τι ποιεῖν μελλόντων. τινὲς δ' φασὶ φυτὸν δυσῶδες εἶναι τὸν Καμάριον, ὃ τοὺς κλάδους ἀμησομένους ἀηδῆ-

* Erat in Mſ. prima duntaxat hujus vocis ſyllaba, ſed reliquas ex Suida ſupplevimus, indidémque quædam in ſequentibus manifeſtò corrupta emendavimus: utrobique enim res iiſdem verbis exprimebatur, exceptis paucaliſ, ut ex collatione ſatis liquebit. Superiora etiam de Ariphrade ex Suida emendata.

ἄφρον ὄζειν. [τὸ παιπάλημα] παιπάλεμα ὁ πανοῦργος ἄνθρωπος κύριος. ὁ ὡς ἀλλ. ἄλυρον τοῖς κακοῖς συναληλησμένον, καὶ συντετελεσμένον. νῦν δέ φησι τοῦτο βάλλειν δηλῶν, ἀλλὰ τὸν ὑπὸ ἀνενδότου μισητίας ὥσπερ ἄλυρον ἀφωτελεσμένον. κίναιδος δέ ὅτι ποιῶν, ὅτι πάσχων, ἀφ' τὸ πρὸς αἰδῶ κινεῖν.

Περὶ τοῦ οἴκου.

Pag. 450. Mſ. in 4. Ἀλέξανδρος μὲν ἐπεθύμησεν] Ὅτι Ἀλέξανδρος τὴν Κύδνου λυσάμενος, ὑ μικρῶς ἠρρώστησεν, ὡς φησιν Ἀρριανός. Στράβων δέ ὁ γεωγράφος ἱστορεῖ περὶ τοῦ ποταμοῦ Κύδνου, ὅτι ἀφ' ψυχρότητος καὶ παχυνθρίας τῶν ζώων ἰάτρευται ἐμβαίνοντας τὴν ῥίνην τούτου καὶ ἐγχριόντας.

Τοῖς Ἀρσακίδαις] Ἀρσακίδας τοὺς Περσῶν φησὶ βασιλεῖς, ἀπὸ Ἀρσάκου τοῦ παλαιοτάτου τῶν γενῶν ἐλκοντας.

Καὶ τὰ τῶν τοίχων γράμματα] Τὰς γραφὰς φησιν, εἴτε τὰς ζωγραφίας ὑφ' αἷς ἀνθέων καὶ φυτῶν μιμήματα εἴργασται, καὶ εἴτε τοιοῦτο ἄλλο.

Διολισθάνουσαν τῶν κυμάτων] Ὡς καινὰ σου αἱ ἀφανδείξεις, λυκιακά.

Καὶ ὁ Ὁμήρου ῥήτωρ οὗτος] Εἰς Πάριν Ἀλέξανδρον, ὃς φησιν Ὅμηρος, Ἀλέξανδρον θεοειδῆ, ὁ λόγος φησί.

Τῶν Γοργόνων κεφαλῶν] Ὅτι αἱ Γοργόνειαι κεφαλαὶ καὶ σύμφορίαι ἐξιστῶσιν οἱονεὶ ἀπελίθους τοὺς ἀνθρώπους.

Ἀντίθυρος] Ὡς ἀπὸ τῆς σύθειας, ἡ ἀντίθυρος.

Μακρόβιοι.

P. 465. Mſ. in 4. Οἱ Σελευκοῦς] Ἐστὶ δὲ Σελεύκεια ἡ ἐπὶ Τίγριδι τῷ ποταμῷ.

Mſ. in fol. Μακρόβιοι. συμβαλεῖν] ἀμφίβολον νοῆσαι. [σύνεγκον τελῶν ἔτη] τελεῖ εἰς τὰς Ἕλλωας ἀντὶ τοῦ Ἕλλω ἐστὶ. τελεῖ εἰς τοὺς ἄνδρας, ἀντὶ δὲ ἀνὴρ ἐστὶ. τελεῖ εἰς σύνενήκοντα ἔτη, ἀντὶ δὲ σύνενήκοντα ἐτῶν ἐστι. ὅπως γὰρ φασὶν οἱ Ἀττικοί. [κατέρεψε] ἐπελεύσατο. [κατοχηθεὶς] ξενοδοχηθείς. [φῦμα] ψυδράκιον, ψόρα. [καὶ ἀπακριβερῶν] ἐσώτων λιμαὶ ἡ ἀγχόνη ἐξάγων. [ποτνιώμενον] ἀνιόμενον, ποτνίωμαι τὸ δυσφορῶ, καὶ τὸ μετὰ δεινοπαθήσεως ἱκετεύω.

Διάλογος πρὸς Ἡσίοδον.

P. 486. Mſ. in 4. Εἰς ὃν καιρὸν πνεῖ] ὑστέρησις δὲ εἰς ὕπνον ἄλλος καιρὸν, ἵνα πεπληροῖ τὸν λόγον ποιήσῃ, ὡς σὺ τῷ εἰ μὴ ἀφ' μηδὲν ἄλλο. ὁπόταν οἱ ῥήτορες εἰ καὶ μὴ δὲ ἓν ἄλλο ὑστερήσαντες εἴπωσιν, εἴτα χρὴ Ἑρμογένη πιστεύειν.

Καὶ βδάλλειν] Ἀμέλγειν. καὶ βδαλδὺς τὸ ἀμολγεῖον.

Καὶ πάνυ ποιμενικὸν εἴρηται σοι] Ἀντὶ δὲ ἀπλῶς εἰπεῖν καὶ κῦ ποιμενικῶς δύηθειαν.

Mſ. in fol. Διάλογος πρὸς Ἡσίοδον. ἔνθεα] θεῖα πνεύματα κινούμενα. [σὺ μὲν μοι] οὕτως ἐστί. [βδάλλειν] ἀμέλγειν. [σκινδαλάμους]

σκιν-

σκινδάλαμοι· τὰ τῶν ηθελάμων ἀποξύσματα ἢ σκόλοπες, ἢ ἐπεξεργασίαι τῶν ἀκεφάλων. σκινδάλαμος· τῦτο ἢ ἐπὶ μὲ εὐδείας ὀξύνει. * σκινδαλάμους ἐν λεπτολογίαις. Ἀριστοφάνης ἐν νεφέλαις, λόγων ἀκεφάλων σκινδαλάμους μαθήσομαι. [καπυκίζεσι] κεντῶσι. [ἠπιάλος] ῥιγεπύρετος.

Πλεῖον ἢ ὄχλος.

P. 490. Mſ. in 4. Οὐκ ἐγώλεγον] Κρᾶσις ἔ ω καὶ ἔ ε εἰς τὸ ω ἔ ἐγὼ καὶ ἔ ἤλεγον.

Τῶν περιάκτων ἐπειλημμένον] Τὰ νῦν κρέμα λεγόμενα ἀφὸ τοῖς ναυτικοῖς ἃ καὶ κρίκες καλοῦσιν οἱ παλαιοί.

Τῷ ἰσῷ τὸ παρόμοιον] Τὸ κωρχήσιον.

Καί τι τὶς αὐτὸ μὴ ὃ ὀκνήσας εἰπεῖν] Ὡς μόνα ἀπορρήτα ὄντως τὸ μυρίμα ἀμυήτων ἐξειπεῖν. τῦτο ἂν αὐτῷ ἀποκλείοντες φασὶν ὡς οὐκ ἔξον σι εἰδὲν ὡσὲς ἡμᾶς ἔχειν ἀπόρρητον, εἶτα κὴ ἃ δεῖ τοῖς ἄλλοις ἀπαναίσχυντοι ἀνακινδυνεύσομεν, πε ὡσὲς ἡμᾶς ὀμφίρειν καθίστη), μεμνήμεθα γὰρ καὶ αὐτοῖ, καὶ τῦτο δὴ τὸ τῶ τραγῳδῶν, ὡσὲς οἰκεῖον χορὸν ἐρεῖς.

Πρὸς ἔ λαχεσὴν τὶς λοχίζοιθ] Ναυλικῷ.

Καὶ ἐς Αἴγιναν] Ἑορτὴ ἐν Αἰγίνη.

Ὑπερμαζᾶς γὰ] Λέγει τῦτο ἐπὶ τῶ ἀπὸ τῦ ἄχαν πενίας ὀξαμένων πλυτεῖν, ἔπειδὴ σοβαρῶν ἦν τοῖς συνήθεσι τέως ἐνορώντων καὶ ὑπερφυλικὸν, ὅθεν καὶ ὑπερμαζᾶν λέγει ὡς μὴ πολὺν μάζης ὡσὲ ἔ ἠνοχημένον, ταύτη καὶ τὸ ἐπιφερόμενον ἔπαξε λόγιον καὶ αὐτὸ ἐπὶ τῦ κυφῶς φερομένων καὶ ἀλαζονευόντων φησὶ τὸ μηδὲ εἰς τὸ κάλπον πλύειν, ὡς καὶ λέξ τῦτο ἡ συνήθεια μακροπλύσας σκωπτικῶς ὀνομάζει.

Καὶ νεκρῶν ἄλλο παιδίον] Μελικέρτῃ φησὶ τὸ Γῆς παῖδα, ἐπιδιώκηθ ἔ Ἀθάμαν θ αὐτὸν.

Οὐ σκύφον ἀλλὰ σισύφιόν τι βάρος] Τῷ γὰρ Σισύφῳ πέτρον ἐν ἅδῃ ἀνοχλίζειν ὁ μῦθος ποιεῖ.

Οἶνος ἢ ἐξ Γαλίας] Ὃν Φαλέρνον φασί. τὸ κάτω ἢ Γηρεάης τὸ ὡσὲς τὰ Γάδειρα λέγει. πολλὰ γὰρ ὑπεῖχεν ἰχθύησι παρεῖχε ἐκαμίζετο, ἰχθύας φερύσης ἐν τῷ τῶν ἄλλων θαλασσαν, ἀλλὰ πολλῷ καὶ τῷ μεγέθει καὶ τῷ λίπει τὰς ἄλλας παρευδοκιμοῦσας.

Πρὸς τὸ ἐφίππιον] Τὸν ἀστράβῃν φησὶν, ἤτοι τὸν ἐφεξείδα, ὃν νῦν σίλλαν φασί.

Ἀντίπατρον πνὰ ἔασον] Ἀλεξάνδρα τῦτο τὸ ἰσοφίας, καινοῦν γὰρ περιόρθρον τὸν Ἑλλήσποντον, ἐπὶ τῆς Εὐρώπης Ἀντίπατρον ἀντ' αὐτῦ καταλείπει.

Ἐξαίδιον γὰρ οἶμαί σοι] Ἐξ ἑπταίων, ἱερηθ γὰρ ἦδη αὐτοῖς ὁπόσων ἑπτάων ἀπέχει ἂν ἀφικομένη ἡ κενὴ μακαρία.

Παραμεκινηκέναι τὸν γνώμον] Ὃν μωραίνοντα.

Τὸν ἀριστερὸν πεφορτισμένον] Ἐπὶ τῆς δεξιοτέρας δακτυλιοφορεῖσι.

Mſ. in fol. Πλοῖον ἢ ὄχεα· θαλάμης.] θαλάμη καὶ θάλαμος, οἶκος ἢ κοιτών. [συδεδεκὼς] Σημειῶ τὸ συδεδεκὼς, ἀντὶ ἔ συδεδεμένον.

[κρώ-

* Videtur hic omissum quod extat apud Suidam: ὅθι ἢ τὸ πλαγίαν παροξύνει.

[κράβυλον] κράβυλος εἶδος πλίγματος τῆς τριχῶν, ἀπὸ ἑκατέρωθεν εἰς ὀξὺ καταλῆγον. [κάμμυξ] κάμμυξ. ὀρθὸν ξύλον. λέγεται δηλονότι [κέντρα καπνείας] τὰ ὑπὸ ῥαπτῶν καὶ δημιείων τιτνόμενα. εἴτε ἐγκεντρούντων δύνοιεν, εἴτε καὶ καθ' ἑαυτῶν σύνηθα κέντρα καπνείας οἱ παλαιοὶ καλοῦσιν.

Μύρτιον καὶ Πάμφιλος καὶ Δωρίς.

P. 515. Mf. in 4. Ὁ Ἀλωπεκῆθεν] Δῆμος τῆς Ἀντιοχίδος φυλῆς. δῆμος Ἀττικὸς ἡ Ἀλωπεκίς.

Φίλιννα καὶ ἡ μητὴρ.

Καταλιπεῖσα] Αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς τὰ Λαμπτρίαν καὶ βουλεύεσθαι σκέψασθαι. αὐτὸν ἢ λόππινλαξ τοῦτο γινόμενον. ἀλλ' ὑδὲ τῆς νυκτὸς εἵμην συνεκβληθεὶς μετ' αὐτῆς καταλιπεῖσα.

Δώριον καὶ Μυρτάλη.

Ὦ Διοσκόρω] Ὡς ταύτης τὰς Διοσκόρους καλεῖ. ἤτοι γὰρ σωτῆρες ἐλέγοντο τοῖς πλέουσι.

Δάπιδες] Τάπητες. ἀπὸ τοῦ ἐν δαπέδῳ τρώγειν.

Κρωβύλη καὶ Κόρεννα.

Ἀθράστια] Ἀθράστειαν λέγουσι δαίμονα εἶναι τοῖς πάνυ μεγάλα ἐγκαυχωμένοις καὶ ὑπερμεσῶσαν.

Μυσέριον καὶ ἡ μητὴρ.

Σήμερον Ἀλῶα ἐστὶ] Ἀλῶα, ἑορτὴ ἐστὶν Ἀθήνησιν μυστήρια τελοῦσα, Δήμητρος καὶ Κόρης καὶ Διονύσου, ἐπὶ τῇ τομῇ τῶν ἀμπέλων καὶ τῇ γεύσει τοῦ οἴνου, καὶ τὰ ἄλλα κωμῳδεῖται. Φιλόχορος δὲ φησὶ ὀνομασθῆναι ἀπὸ τοῦ τότε ἀνθρώπους τὰς διατριβὰς ποιεῖσθαι περὶ τὰς ἅλως.

Συμβολὰ] Ὁ ἔρανος.

Παννυχὶς, Δορκὰς, Φιλόσεμνος καὶ Πολέμων.

Δημιεῖται ὦν] Δημιεῖται, τούτῳ ἐνίοτε τὸ τελούμενον ἀποδεδώκασιν, ἐπειδὴ τοῦτο δήμιόν ἐστι τῆς δραχμῆς. ὁ δὲν τοῦτο λαμβάνων ῥαπτὴς δημιεῖται ἐλέγετο. ἔστι δέ τις καὶ ῥαπτικὴ δίκη ὡς ὁ λοχαγὸς, ἀφ' οὗ τὸν παρ' ἄλλης ῥαπτῶτας δύο μέρος λαμβάνειν. οἱ δὲ δημιεῖαν καὶ ἡμιλοχίαν ταὐτὸν φασι, καὶ δημιεῖται καὶ ἡμιλοχῖται, ὁ ἄρχων τῆς δημιείας, καὶ ἡμιλοχίας.

Γόργασα καὶ Πυθιὰς καὶ Λυσίας.

Θείγειν] Θείγειν ἐπικείμενον λίθος ταῖς ἐξοχαῖς τῆς οἴκου.

Τῶν Πανάκλου] Πανάκη, τὸ κεφαλοδέσμιον καὶ ὑπόζωμα κόμης ἀπαιτοῦσι τὰς παλλάς.

Περὶ τῆς Περεκρίνου τελευτῆς.

P. 559. Mf. in 4. Τὸν μὲν ποιητὴν οἶδα] Οὐχ' ὅτι ποιητὴς ἦν Περι-

ρεχείνῳ, Διὸ τῦτο ποιητὴν τὸν αὐτὸν καλεῖ. ἀλλ' ἐπειδὴ τραγικὸν τὸ πρᾶγμα διείργασεν μεγάλης συμφορᾶς αἴτιον ἑαυτῷ, καὶ οἷα οἱ τραγωδιοποιοὶ γράφυσι· Διὸ τῦτο καὶ Δίασκυῆς ἐμνημόνυσε σκηνικῶς πράγματος, καὶ αὐτὸν ποιητὴν εἶπεν, ὡς τοιαύτης τραγῳδίας εἰσαγωγέα.

Διέφυγε, ῥαφανίδι] Τὰς μιχὰς δὴ τοιαύτην ἀποτίνειν τοῖς παλαιοῖς ἔθος ποιητῶ. ἐπὰν δὲ ἑάλω μετὰ πολλὰς τὰς ἄλλας, τελευτῶντες, ῥαφανίδα τῇ πυγῇ δι' μιχῆς πάνυ ἀδρὰν ἔνεφον.

Θαυμασὴν σοφίαν τῦ Χρισιανῶν] Θαυμασὴ μὴν ἦν, ὦ μιαρὲ, καὶ παντὸς ἐπίκεινα ἰσάμενος. εἰ καὶ σοὶ τυφλῷ ὄντι καὶ ἀλαζόνι τὸ κάλλος αὐτῆς ἀνεπίσκεπτον καὶ ἀθέατον.

Σίβυλλαν τὸν ἄνθρωπον] Τὸν ἀληθῆ θεὸν, καὶ τέλειον ἄνθρωπον. τὸν δι' παντὸς, ὦ λῆρε, ποιητήν.

Τὰς Ἑλληνικὰς ἀπαρχήσαντες] Μικρὰ κεφάλαια, ἃς ἀπὸ βραχέων ἀετῶν καὶ ταύρων καὶ χρυσᾶς θυσίας καὶ ὅρμων ἀξίας, ναὶ μὰ καὶ τὰ ἄλλα ὁπόσα χαὶς λῆρον ἀπὸ τῶν Ἑλληνικῶν θεῶν, νῦν τὰς τοιάτας σὺν ἀξίᾳ φῆς παρεδόθησαν.

Τὸν ὑπ' ἀνασκολοπισμένον] Οἷα ληρεῖς, ὦ κραπάροπε, κατὰ δι' σωτῆρα Χρισὸν; ὃς καὶ τάτα ἕνεκεν, ἀθανάτῳ σε ἀπαλλάσσῃ κολάσει, ὡς ἀπαλλάτῃ, καὶ τὰ ἡμέτερα Διασύρουσα. ὦ τῆ ἀπεράντῳ συγχύσεως καὶ βδελυρίας πάσης γεμώσης δυσφημείας, μιαρὲ, καὶ ἀηδὲς ῥητορ, ἀλλότρια τῆς ζωῆς, καὶ μίσους τῆ αἰωνίᾳ κολάσεως!

Τῶν Παιλαιῶν Πόλις] Παιλαιὸς ὡς ἔοικεν Περιηγῆς, ἀπὸ Πάρυ τῆ νήσυ.

Εἶτα τῆς πόλεως ἀνατιθεμένης] Καὶ πῶς εἰ παιλαιοῖς Περιηγῆς σὺν ἀντικεκλῆθαι ἀπὸ τῶν Παιλαιῶν τῆς παιλαιότητος, ἀπαιτυμένων τὰ Διὸ τὴν παιλαιότητα, ὡς ἔφης, ἀφαιμένων τύτοις ἀρχῶν; ἀλλ' εἰς πάντας συνφανεῖς πάσης ἀρετῆς σκώπτει, καὶ Διαβολῆ.

Καὶ μάλιστα τῦ βασιλεῖ] Βῆρον ἢ Μάρκον Ἀντωνῖνον, οἶμαι, λέγει.

Τῦτον τῦ Μυσωνίῳ] Κυνικὸν καὶ ὗτον, ἢ καὶ ἄλλως φιλόσοφον ἐλέγχειν ἔργον πεποιημένον. Ἐπίκτητον μὲν δῆ, Στωϊκὸν οἶδα. Δίωνα δὲ τὸν Πρυσαέα, ὦ καὶ ἐπώνυμος ὁ Χρυσόσομος, ὃς καὶ λόγυς ἐκδέδωκε ἱκανῶς ὠφελίμυς τῦ ὄντι καὶ παντοίας ὠφελείας μετεῖς.

Ὁ ἐκ Πατρῶν δᾶδα ἔχων] Τὸν Θεαγένην λέγει. ἐκ Πατρῶν δὲ ἦν ὁ Πελοποννήσυ.

Τῷ κακοδαίμονι Πρωτέως ἐμίνετο] Πρωτεὺς μὲν τὸ χαὶ συγγνωσὸς, εἰ καὶ ψυχρὰ τῇ συγγνωμῇ, ὕτω τὸν βίον ἀπολιπών. σὲ δὲ τὶς δι' τρόπυ ἀγάσῃ, λόγῳ μὲ ἐμπεριδυσάμενον, ὕτον ἀσχαίρως ἐκλογιούμενον, τοῖς ὕθλοις δὲ καὶ μωρολογίαις τῦτον ἐπαθηκότα;

Δερκέται.

P. 591. Mſ. in 4. Ἑπτὰ ἐκ τῶν ἀπάντων] Τὰς ἑπτὰ λεγομένας σοφὰς. Πιτιακὸν, Βίανθα, Θάλητα, Πεισάνδρου, Κλεόβυλον, Χίλωνα, Σόλωνα.

Καὶ ἄλλον ἐκ Σάμυ] Ἐκ Σάμυ, Πυθαγόραν τὸν Μνησάρχυ. ἐξ Ἐφέσυ

σιν Ἡ ρακλειτον. ἐξ Ἀ βδήρων Δημόκριτον. ἄμφω ϑ φυσικῶ φιλοσόφω ὄντε.

Τὸν Γναθωνίδην] Κολάκων οἱ ϖερὶ Φανίστιον ὄντες.

Μ. in fol. Δρακόντιον τὸν ὀπισθόδομον] ὀπισθόδομος μέρ τ ἀκροπόλεως τ Ἀθηναίων, ἔνθα ἦν τὸ ταμιεῖον ὅπισθεν ϑ τ Ἀθηνᾶς ναοῦ, ὃν ϕ ἀπετίθεντο τὰ χρήματα. [ἔπτα ὧν τ ἀπάντων] οἱ ἑπτὰ ὄντες. Πιττακός. Βίας. Θαλῆς. Περίανδρ. Κλεόβουλ. Χίλων. Σόλων. ὧν Σάμιος Πυθαγόρας. ἐξ Ἐφέσου Ἡ ρακλειτος. ἐξ Ἀβδήρων. * [ϰ ἄλλοι] Ἡ ρακλειτον. [ἄλλοι] Δημόκριτον. [ἀμυσθὸν] ἀφανές, σκοτεινόν. [ἀποστόμαχος] ἀκαλαζώνιτος. [ϖόφορα] ϖόφορα, χρήσιμα, οἰκεῖα, ἁρμόδια, ἐπιτήδεια. [γλίχεται] ϖαρεινᾶς. [ἐπεμβὰν] ἀναίσχυντον [ἐς χρηματισμὸν] ἐς τὸ τ χρημάτων σύλλογον. [χρηματίζεται] χρήματα συλλέγειν. [κολαστέον] πιμωρητέον. [αὐτοκράτορα] βασιλέα. [μέμψῃ] ζητῆσαι. [λεοντῶν] τελῶνιον λέγ.

Τὰ ϖερὶ Κρόνου.

P. 606. Μ. in 4. Ἔγνως ἂν ὡς ὀργίζεται] Τὸ ἐξῆς ἔγνως ἂν ἐρωτήσας ὡς ὀργίζεται γὰρ ἐφείτο μοι.

Ὁπότε ἡ χὼν ἐπέχῃ] Χειμῶν γὰρ τὰ Κρόνια ἦγε.

Νόμοι Συμποτικοί.

Ὁπότιν τὸ στοιχεῖον ἐξάπτειν ἢ] Τῶ ἀπὸ τ ἀκτίν Ϝ ἡλίου τῶν σωμάτων ϖεριγραφομένω λέγ σκιάν, ἅτε γὰ αὐτῶ στοιχεῖον σκάλλειν.

Ἐπίσολαι] Κρητικαί.

Ὡς ϑ τῶν ἔμπλην] Ἐπὶ τ μικροῖς μεγαλαυχημένων ἡ παρωμία.

Οἱ σφηνοπώγωνες] Σφηνοπώγωνες ἐν κωμῳδίᾳ δύο εἰσὶν ὁ μὲν ἐλεύθερ, ὁ ϑ οἰκέτης. ὁ μὲν ἐλεύθερ ἀταφαλαντίας ὀφρῦς ἀνεστασμέν, ὀξυγώνιον. ὁ ϑ οἰκέτης ἀκμάζῃ κὴ ὄγκου ἔχῃ ὑψηλὸν κὴ πλατὺν ἠιλαυνόμενον ἐν ϖεριφορᾷ ξανθὸς, τραχὺς, ἐρυθρὸς, πέπων ἀγγέλων.

Κρόν ϖλησίοις χαίρειν.

Ψύπα κωλωτείνασα] Ψύπα ἐπὶ ϑ ταχέως ἀποδραμεῖν πόστ.

Οἱ ϖλήσιοι τῷ Κρόνῳ χαίρειν.

Ὀργὴν κὴ μίσος] Ἤ τοι παροδυὸς ἢ ὅστ ἤτησα.

Μ. in fol. Κρησταῖον Γερυὸς ἁρπάν] ἁρπάνη. [ἢ σὶ ὅς] εἶπεν αὐτ. [ἐλθμίαν] δύνᾳχον. [βάκηλ] βάκηλ μέγας μὲν, ἀνόητ δὲ κ γυναικώδης. δύνᾳχος. ἀπόκοπος. [Νόμοι] πρῶτοι ϑυμηδίαν, πυφλὸν, δύφρασίαν, πέρψιν. [Ἐπίσολαι Κρητικαί. ἐμβάτην] τὰ ξύλα ἃ ἐμβάλλουσιν ὑπὸ τὰς ϖοδὰς ἵνα φανῶσι μακρότεροι. [ἁλουργίδων] ϖορφυρῶν χλαμύδων. [χίσκη] εἴδος μέτρου. [σητῶν] σκωλήκων [κητίσι κὴ κίσαις] κίση κὴ κίσις, ϑήκη, ἀγγεῖον ἐν ᾧ τὰ βράμματα κεῖται κὴ ἱμάτια. πιὰ τὸ τ ἀντὶ ϑ Θ. κίσθη γὰ, οἱ δὲ τετραχῶνυς κισσοὺς ἐτεκτήναντο ϖρὸς ἀνδρῶν ὑποδοχήν. [τῇ λοπάδι παραμείβεται.] Γραφεῖται ἐπιβάλλομεν, τῇ λοπάδι δηλονότι, ἢ τῷ πίνακι. [ἀνθυσμίᾳ]. δύοσμίᾳ

* Hic omissum Δημόκριτον.

μὲν οἶνον. [ἀπὸ δὲ γλαύκης διαῤῥήγνυται] ἀποτέλαγμα τὸ σαφυλῆς ἐξίν παπηδῆ. [τὸ τε ἄμαυρα] ἄμαυρα εἶδος ἕτερον σκοτεινόν, καὶ ἀμαυροπώλης ὁ τῶν πωλῶν. [φίλαυτος] ὁ κενόδοξος ὁ ἑαυτὸν δῆθεν φιλῶν καὶ πάντα πράττων ἑαυτῷ χάριν. [Κρήτιος ἐμοὶ τὸ πιωτότερον χαίρειν. βλακεύσας] μαλακισθείς. [κορυδεπιπάσσω] μανῆναι. [ποτνιᾶται] ποτνιᾶται, ὠδυρόμενος μετ' οἰμωγῆς, ἐπικαλεῖν τὰς Θεὰς, δυσφορεῖν, ἐννιᾶται. [καρηκαρήτης τὸν κεφαλὴν] βαρύμοιρος ἀπὸ μέρης οἶνος. [Κρήτιος πλησίοις χαίρειν. ἔναγχος] πρὸ ὀλίγου. [κατακαιώσκειν] λοιδορεῖν. [φιλοτησίας] φιλικὰς δεξιώσεις. [φιλοφρόσυνος] δεξιώσεσιν, ἢ ὑποδοχὰς. [εἰ μύοπες] καμμύοντες, τυφόσιν ὀφθαλμὸς κλείοντες. [σαπέρδην] ὅτι αἱ ἀφῦαι καλάμοις διακεκαυμένοις καὶ πεπελεχισμένοις σαπέρδαι λέγονται, ἢ τι ὕσια τεμαχίνα γένους * Παφλαγόνες φασί. [οἱ πλησίοι τῆς Κρήτης χαίρειν. Γαγρίζεται.] γαγρίζεται, λαγώτερον τρέφεται, ἢ ὑπὲρ τὸν χρόνον γαγριμαργεῖν.

Συμπόσιον, ἢ Λαπίθαι.

P. 633. Mſ. in. 4. Συμπόσιον] Ἡ Λαπίθαι ἐπιγέγραπται. ἐφ' ὁμοίῳ γὰρ τῷ πολέμῳ καὶ τοῦτο ἐπὶ τοῖς γάμοις τοῖς Πειρίθου πεπελεσμένοις. κάκεῖ γάρ οἱ Κένταυροι μεθυσθέντες, εἶτα περὶ τῆς τῶν Λαπιθῶν γυναικὸς ὑβρισταὶ ἐπιθέμενοι, μέχρι τραυμάτων καὶ φόνων προὐχώρησαν. ἀφ' ὧν καὶ εἰς πόλεμον προὔβησαν ἀλλήλοις. τῶν Λαπιθῶν γάρ τις γάμους ἐπιτελῶν, ἐκάλεσε πάντας τοὺς Λαπιθῶν, καὶ πάντας τοὺς Κενταύρους, εἰς ἣν τῶν Κενταύρων ὁ Εὐρυτίων μεθυσθείς, τὴν νύμφην ἐβιάσατο. κρατησάντες δὲ αὐτὸν οἱ Λαπίθαι, ἀπέτεμον αὐτῷ τὴν ῥῖνα καὶ τὰ ὦτα. καὶ συνάψαντες συνεχώρησαν Λαπίθαις καὶ Κενταύροις.

Καὶ ἀνακαμπτὶ [Δεξιώτατα κέλευσιν τούτῳ ἀπὸ τοῦ πολέμου ἐπὶ τὴν εὐθυμερίαν μεταβαλών. ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ πολέμου ἔξω φησὶ βέλη, τὰς ἀκοντίους τυγχάνουσας βολῆς. συνεωθεῖ δ', ἐπειδὴ οὐ τῇ ἰσότῃ πολέμου θυμούμενοι σωφρόνως. εἶτα τάχα γεγενημένα δηγεῖται καθ' ἡσυχίαν πρὸς αὐτὸν, παίζων φησὶ ὅτι δηγεῖν ἡμῖν εὐθύμως ἐστὶν ἀδίνος ἄτερ. ἐλοχλίμβρου τοῦ πεπραγμένου. ἔξω γὰρ τυγχάνομεν ὄντες τῆς χθεσινῆς πολέμου καὶ τοῦ ἐκεῖ παροινίας.

Καὶ πολλὰ τὴν ἐωλοκρασίαν] ἰωνικὰ συνέπινεν ἀλλήλοις παρ' Ἀθηναίοις οἱ νέοι, ἐπὶ ἐκπώσει κρατῆρ οἶνου ἐπίθετο.. καὶ εἴτις σκαθύδησε μὴ πιὼν τὸ ἴδιον κρατῆρα, πρωὶ κῷ τοῦ αὐτοῦ κεφαλῆς ἐξέχετο, καὶ ἐκαλεῖτο τοῦτο ἐωλοκρασία. ἔωλον γὰρ τὸ χθεσινόν. ἐρρητὰ δὲ σκαθύδησε μεταφορικῶς, ἀντὶ τοῦ ὕβρισε.

Ἀμυσὶ] Ἀνάδην δὲ μῦσαι καὶ κλεῖσαι τὰ στόμα.

Μηδὲν πρὸς ὀργὴν] Τὰ μηδὲν πρὸς ὀργὴν καὶ τὰ ἀλλ' ὅπως μὴ πρὸς πολλὰς ἐρεῖς.. τὰ δύο κάλα ἐλλείπουσι τοῦ αὐτοτελῶν ῥημάτων καὶ ἴδιον ἀττικόν. τὸ μὴν πρῶτον, τὸ χοῖνος ἐμεῖπε. τὸ δὲ τὸ σκάπτε.

Καὶ πολίδα καλῶν] Μάκαιραν.

Ὁ λαβύρινθος] Λαβύρινθος ἦν οἴκημα σκολιώτατον. καὶ ἐπειδὴ σκολιὸς ἦν ἐν ταῖς ζητήσεσι, λέγεται ἐπικληθῆναι λαβύρινθος.

Ai

* Ita clarè legebatur in Scholiaſte noſtro. Etymologici magni Auctor habet ἰόνδην.

Αἱ γυναῖκες] Σημειοῦ ὅτι ἐπὶ τῶ γάμων οἱ παλαιοὶ τὰς γυναῖκας ἐπὶ μίαν τραπέζης τοῖς ἀνδράσι συνεισίων, καὶ ἀνπαξοσώπους αὐτὰς ἐκάθιζον τῶν ἀνδρῶν, ὅπως ἡ σεμνόν.

Διεδιάζετο] Ἡμφισβητεῖτο.

Τοῖν Ἀνάκοιν] Τῶν Διοσκούρων. Ἄνακες γὰρ ἔλεγον αὐτοὺς, καὶ Ἀνάκειον τὸ ἱερὸν αὐτῶν.

Χυμὰς] Ζωμὰς.

Καὶ πίμπλα] πλακοῦντας.

Καὶ κηρυκείας] Ἀρτόμους.

Ἐκ θεμιστῆς] Ἀπὸ ὑψηλοτέρου τόπου.

Ὅ, τι] Οὐκ εἰποληπτικὸς σύνδεσμος τὸ ὅτι, ἀλλ' ἀναφορικὸν ἄρθρον τὸ ὁ. τὸ, τί παρέλιπεν ἀόριστον, ἀπλῶς εἶπε.

Ὑποτονθορύζοντες] Ὑποτονγχίζοντες.

Τὸν Ἀλκιδάμαντα βόλω] Ὁ ποιητὴς ἐπὶ Μενελάου βολὼ τῷ μάχην εἶπεν. ὁ Λυκιανὸς δὲ παρῴδησεν αὐτὸ δύπεπῶς ἐπὶ Ἀλκιδάμαντος, λέγων βοὴν τὴν κραυγὴν ἐβόησε δὲ ἐνταῦθα ἀλλὰ βόλω ὃ ἐστι κραυκλικὸν καὶ θορυβώδη. ὃν καὶ ἀφῆκε τὸ ἐπομένων παρέσησεν κραυκτικὸν ἐπενέγκας.

Τῷ φόλῳ] Φόλον ἐκάλουν τὸ Κενταύρων εἶς. παρ' ὃ ἐξενοδοχήθη Ἡρακλῆς.

Περιεσοβεῖτο ἡ κύλιξ] Ἐκινεῖτο, περιέφερετο.

Ἐν τοσούτῳ] Ἀντὶ τοῦ μεταξὺ, ἢ αὐτὶ τοῦ ὡς ὅτε τοῦτο ἐγένετο.

Πῶς ἐκαλεῖτο] Γράφεται καὶ καλεῖτο.

Ὀρεσκῴαι] Τὸν ἐπιμελούμενον τῶν ἡμιόνων.

Προπίνω σοι] Σκῶπτ τὴν σύνταξιν, προπίνω σοι Ἡρακλεῖς δεχηλίτας. ὃ νῦν ἀχρειοικῶς φαμὲν εἰς τὴν πρεσβείαν τοῦτ, ἢ τὴν ὑγίειαν. δεῖ γὰρ λέγων προπίνω σοι τὸ τῆς ὑγιείας. ἢ προπίνω βασιλέως. ἢ προπίνω σοι Μικρίας τὸ θεατόκης, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως.

Οὗτος ἀρχίατο τότε ἡμικυκλ..... ἡνιῶς μὲ τὰ σὺ ταῖς προβάσεσι τὸ χορῶν ἄσμασι. ἰδίως δὲ τῷ ῥυθμοῦ..... λύσις χορῶν σκωπικὸν δὲ κυκλικὸν σχήματος καὶ καθαπερόλληλος θέσις στάσις τῶν χορευόντων, ὅπως ἂν καὶ εἰς τὸ θέατρον ἀποβλέποντες οἱ χορευταὶ, ἔλεγον ἰνά.

Μελιτταῖον] Τὸ ἐκ Μελίττης, ἤτοι ἁπτοφερὲς καὶ μικρὸν καὶ λεῖον, οἷα περὶ ἡμῖν τὰ.....

Παραβύας ἑαυτὸν] Μεταχειρίσας, καταπλήσας. βύσμα γὰρ τὸ φορέξας.

Ἡ Ἀδράστεια] Ἀδράστειαν θυλημά τινα λέγουσι τοῖς μέγα κεκτημένοις ὑστερεμεσῶσιν.

Ὄνασιν αὐτῶν] Ἀπολαύσεις.

Ἐν τῷ Ἀνακείῳ] Ἱερὸν τῶν Διοσκούρων. ὅπερ δὲ λέγει Ἀνάκειον προπαροξυτόνως, ὅτε ἀπὸ πτωτικῶν συμπίπτωσιν, ἢ ἐπιθετικῶν ἐχόντων τὸν εἰ δίφθογγον. καὶ ἐκεῖνα προπαροξυτόνως, οἷον Ἡρακλειον, ὃ γὰρ Ἡρακλεῖος ἄθλος. Χαρώνειον, Ἀνάκειον, Ἀνακτόρειον, Βασίλειον, καὶ Μαυσώλειον ἔργον.

Πελοπίης χθονὸς] Τῆς Πελοποννήσου λέγει. αὕτη δὲ ἐστι Καλυδών, ἐν ταῖς ἀντικρὺ πορθμοῖς τῆς Πελοποννήσου, πεδιάδας καλλίστας ἔχουσα.

Αἰσχρὸς αἰσίως] Ἐν καταισχύνῃ ἢ ἀπορρήτως.

Οἷ

Οἰνάδις] Ὁ γὰρ Οἰνάδις ἐπὶ τῷ θυσίαν τὴν Ἅρπαλον οὐκ ἐκάλεσε. ὥσπερ δὲ Ἀριστάρχῳ τὸν Τιμοκλέα ἐπὶ τὸ δεῖπνον. ὡς ἐν εἰρωνείᾳ δὲ τοῦτο λέγει ὁ Ἑρμῆς.

Ὁ Μελίαργος] σκιωθείσης γὰρ τῆς λαμπάδος ἀπὸ τῆς μητρὸς, καὶ μικρὸν αὐτὸς ἐκαίετο. τοῦ Μελεάγρου γὰρ σπασαμένη λαμπάδα, ὡς ἐξέλιπεν, ὅτι ἐφ' ὅσον ἄπτεται ζῇ ὁ Μελέαγρος. ὅτε δὴ, σβῶν τὸν Ἀταλάντην σύμμαχον καὶ τοὺς ἀδελφοὺς τῆς ἰδίας μητρὸς, ἐφόνευσε τὸν Καλυδώνιον κάπρον, ἐρᾶν τῆς Ἀταλάντης, ἔδωκεν αὐτῇ τὰ πρωτεῖα. ὀργισθησαν ἐπὶ τούτῳ οἱ θεοὶ. καὶ γενομένης μάχης, ἀνεῖλεν αὐτοὺς, ἐπὶ τοῦτο ἐλυπήθη ἡ Μελεάγρου μήτηρ Ἀλθαία κατ' αὐτοῦ, ὡς ὑπὲρ ἀδελφοὺς, καὶ ἀπελθοῦσα, ἐσβεσε τὸν λαμπάδα. ἦν δὲ ὁ Μελίαργος υἱὸς Ὠινέως.

Καπεικέδασεν] Ἐπίχυσεν.

Ὡς Ἀριστίων] Γράφεται Ἀριστώνυμον.

Τὰ μυθήματα] Οὐ πάντων τοῦτο τῶν μυθοποιούντων ἐστὶν, ἀλλὰ τῶν μὴ κεκερματισμένων καὶ σφοδρῶς φιλοσοφούντων. ὅθεν ὦν καὶ Ἀριστοτέλης φησὶν ὅτι τὸ μῆλον οὐκ ἔφαγεν οὐδ' ἐφθάρη, τὸ δὲ ἴδιον ἀπώλεσεν.

Ἀπὸς] Σωιχθὲς.

Εἰς Ἴ Πηλέως] Ἐν τῷ γάμῳ Ἴ Πηλέως καὶ Θέτιδος, ἡ Ἔρις μὴ κληθεῖσα, ἔῤῥιψε μῆλον εἰς τὸ μέσον, ἐν ᾧ ἐγέγραπτο, Τῇ καλλίστῃ τὸ μῆλον. ἠμφισβήτησαν ὅθεν τοῦτο Ἀφροδίτη, Ἥρα, καὶ Ἀθηνᾶ. καὶ ἐπείδησαν ἀπὸ τοῦ Πάριδι· ἐπεκαλέσατο ἡ Ἀφροδίτη, ἐκαλέσατο τὸν Πάριδι ἀντὶ τούτου τὸν Ἑλένου. δι' ἣς ὁ Τρωϊκὸς γέγονε πόλεμος.

Τὸν ζῆλον] Πῶς κεῖται ὁ ζῆλος ἐπὶ Ἴ γυναικὸς ἔρωτος; ἐζήτησεν ὁ Διονυσόδωρος. * λέγουσι γὰρ πεῖραν τοῦ λέξιν ἐπὶ Ἴ μοιχεύειν καὶ ἐπὶ Ἴ φθονεῖν. ὅτου δ' ἐπὶ Ἴ ζηλοτυπεῖν τυπτὴν ὅθεν γυναῖκας μοιχεύειν. Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Παντολέοντος.

Ἀπόνῳ] Γράφεται ἀπόντι.

Πιμελιστέρα] Λιπαρωτέρα.

Χρησμῷ μόλα] Ἀγαθῷ ἀντὶ μεγάλῳ.

Εἶτ' ἀπολογήμῳ] Κηδόμῳ καὶ φροντίζων ἵνα μὴ ἀπόλῃ.

Ποτήρει] Ἀντὶ βαρεῖ.

Ταυίαις] Σπιφάνοις ἤτοι φασκίαις.

Ἢ ἐλεγίαι] Ὅλως τὰ ἐλεγεῖα χαλᾶ καὶ τοῦτο χάειν εἶπεν ἐπ' αὐτοῖς κινηθῆναι χάλωσα ἐξεπίτηδες, καὶ τοῦτο Δικαιαρχος ποιησαι ἐς πλείονα ὕβριν Ἴ Συμποσίου.

Τὸν Πατρόκλειον νεκρὸν] Ὁ γὰρ Ὅμηρος μεγάλων λόγων κινηθῆναι μάχην μετεξὺ Ἑλλήνων καὶ Τρώων, ἐπὶ τοῦ Ἴ Πατρόκλου σώματι.

Εἶτ' ἀπολογήμῳ] Κηδόμῳ καὶ φροντίζων ἵνα μὴ ἀπόλῃ.

Περὶ τῆς Συρίης Θεοῦ.

P. 656. Mſ. in 4. Ἀλεκτρυὼν] † Πότερον ὄρνις ἢ ἀνὴρ οὕτω καλέμῳ; ὄρνιθι γὰρ τί σωπαλίσεις μιαδὸς καὶ τοσοῦτος; ἢ πῶς ἐν τῇ λίμνῃ, καὶ ποίᾳ μηχανῇ ὄρνις ἐστὶ ἀμφίβιος οἰκήσει;

* Potuit adjicere poni & ἀντὶ τοῦ μισεῖν, ut ex Æſchine obſervarunt Harpocration & Suidas.

† Vid. notam Palmerii ad p. 680.

Mſ. in fol. Περὶ τ Συρίης Θεᾶ· τῷ Διονύσῳ] τῷ Διονύσῳ ἑορτὴν ἄγουσι οἱ Ἕλληνες, φαλλοῖς ἑτίμων αὐτόν. φαλλὸς ᾗ ἐστὶν ὃν δίφαλλον ἑρυθρᾷ χρῆμα αἰδοίῳ ἀνδρὸς. καὶ τοῦτο ἐξεστίθησαν ἑαυτοῖς, καὶ ὃν τοῖς τραγῳδοῖς καὶ ὃν τοῖς μίσθοις μηδοῖς, καὶ ἐξωρχοῦντο πομπῆς ὃν τούτῳ τὸν Διόνυσον, τῷ ᾗ τιμιῶ ταύτῃ ἦγον τῷ Διονύσῳ Δι᾽ τοιαύτην αἰτίαν. ὃν Σεμέλης τ Κάδμου θυγατρὸς γαμέτης ὁ Διόνυσος. αὐτὴ δὲ κεραυνωθεῖσα ἐζητεῖτο ὑπ᾽ Ἅιδου· ἐξαπατωμένῳ ᾗ τούτῳ καὶ ζητοῦντι, Πολύμνῳ παῖς ὤν λεγόμνῳ ἐξεῖπε χρᾷ Διονύσῳ, καὶ ὑπῄκτο δείξειν αὐτῷ τὴν μητέρα εἰ παιδεραστήσῃ αὐτόν. ὁ δὲ Διόνυσος ὑπῄκτο τοῦτο. λέγᾳ αὐτῷ ὁ Πολύμνιος ὅτι ὐ Λέρνη ἐστὶν ἡ Σεμέλη. εἶπε εἰσβῆλθεν ὁ Διόνυσος ὃν τῇ θαλάσσῃ, ἵνα περάσῃ ὃν τῇ Λέρνῃ. σπουδηλύθησεν αὐτῷ καὶ ὁ Πολύμνιος, καὶ τέθνηκε. λυπηθεὶς δὲ ὁ Διόνυσος, ὅτι ἐραστὴς αὐτοῦ ἔθνησκε, αἰδοῖον ξύλινον ὃν συκίνῃ ξύλῃ πελεκήσας, κατεῖχεν ἀεὶ πρὸς μνήμην τοῦ Πολυύμνου. Δι᾽ ταύτην τὴν αἰτίαν τοῖς φαλλοῖς τιμῶσιν τὸν Διόνυσον. φαλλοὶ δὲ εἰσὶν ἕτοι πάντες. ἰθύφαλλοι δὲ εἰς τὰς μητρὰς ἐπ᾽ εὐθείαν ἀποδεδομώμοι.

Δημοσθένους ἐγκώμιον.

P. 685. Mſ. in 4. Ἀμίλᾳ μ] Ἀπὸ τ πάντων.

Πολὺ μᾶλλον περαιτέρω] Ἢ πλεονάζουσα φράσις οὕτω σημαίνῃ Ἀττικοῖς, καὶ ποτὲ μὲν, ὡς ἀπὸ πρώτου περιττῶς δραματικῶς, ποτὲ δὲ, ὡς ἀπὸ τρίτου ἀφηγηματικῶς, ὅπερ πολὺ Δηλ. Πλάτωνι τῷ φιλοσόφῳ ἔστι εὑρεῖν.

Τῶν τοὺς ἀλλήλων] Δύναται καὶ τ ἀλλήλων γενικηκότος, καὶ τὸ τὸν ἀλλήλων γενικηκότος. ἀλλ᾽ ἐπὶ τοῦ περιέστηκε τῶν ἄρθρων ὑποστέλλεσθαι, εἰώθασιν Ἀττικοὶ ἐν τῶν δύο ἀνάγκη παρελεῖν, συνυπακούεται γὰρ τὸ λοιπὸν, εἰ ῥᾳδίως γὰρ τὸ ᾗ εἴη, λείπει τὸ τὸν, καὶ ἔστι ὕστερος, καὶ πίπτουσις τὸ ᾗ γενικηκότος τὸν ἀλλήλων, συνυπακούεται γὰρ τὸ τὸ, ὃ καὶ φαυλότερον. εἰ τὸν ἀλλήλων εἴη, ἐλλείπει τὸ τ γενικῆς ἄρθρου· συνυπακουόμενον ὕστερος, καὶ πίπτουσις τὸ ᾗ γενικηκότος τὸν ἀλλήλων. ἐγκλιτώτερον δὲ ἔστι τοῦτο ᾗ ὡσπέρ καθὸ φίλοι Ἀθηναίοις τ ἄρθρων ἐλλιπέστερος τὰς πλώσεις ποιοῦνται, αὐτοὶ γὰρ ἀφικόμενοι φασὶ πρὸς βασιλέα, καὶ προσῆλθεν βασιλεῖ.

Διαρκεστέρῳ δὲ τόνῳ] Ὅτι κρεῖττον τοῦτο κρείττων Ὅμηρος Δημοσθένης.

Τῶ μεταξὺ] Οἷον πεποίηκε τὸν Διομήδην τῇ Γλαύκῳ ὀργώσης ἤδη τῆς μάχης διεξοδικῶς ἀναγνωριζόμενον τὸν λόγον.

Γ᾽σμηνὸν ἡ χρυσόλακκο] Ἀρχαῖα τοῦτο τῶν Πινδάρου ᾗ μελοποιῶν ὕμνων.

Ἀλλ᾽ εἰ δήπου πάντων] Ἀλλ᾽ εἰ δήπου θαυμάσιος Δημοσθένους ἦν, ἀπὸ κοινοῦ γὰρ τὸ θαυμάσιος.

Παρῶν εἶναι νῦν] Παρέλκῃ τὸ εἶναι, ἐπισημοτέον ᾗ εἰ ὅμοιον τῷ ὁμῶν εἶναι, ὁμεῖ μὲν γὰρ ἀπαρεμφάτως τίθεται, οἷον ὅπως ἂν ἐγὼ ὁμῶν εἶναι πειθοίμην.

Mſ. in fol. Δημοσθένης ἐγκώμιον ἕρμιον] ἕρμιον λέγεται τὸ ὄρυγμα. παράγεται δὲ ἀπὸ ᾗ Ἑρμῆς, Ἑρμεῖον καὶ Ἕρμιον. οἱ γὰρ παλαιοὶ τὸν Ἑρμῆν ὡς ἕρμον τῶν ὁδῶν ἔθεσαν τὰς ὁδὸς ἔχραφον φ

πι

τι καὶ εἴ τι δυσέλεγκτον τίνες ὑπ' αὐτῆς ἐδιδάσκοντο τὰς αἰτίας ἀνεπίδικον, καὶ λάθρᾳ δ' Ἑρμῆν παρακομίζοντ' ἐρμαῖον καὶ ἕρμαιον. [ψυχαγωγήσειν] ψυχομυθήσομαι, τέρπων. [δέλιχον] δόλιχος ὄνομα δρόμου ὅσον ἐστὶν ὀκτὼ στάδια. σὺ παῖ δ' Ὀμήρου συγκείνῃ Δημοσθένει καὶ δείκνυσι μείζονι εἰς ῥήτορας χάριν καὶ τὸν βίον δὲ σημαίνῃ Δημοσθένους τὸ διαλέξῃ τὰς ἐπαίνους εἰσφέρων. [κατερρωδῶντι] φοβουμένου. [ὑβρισασμὸν] ὑβρισασμὸς λέγει, ὅταν ἡ ψυχὴ ἐλάμπῃ ὑπὸ δ' θεῖ. [κορδακισμὸς] κορδακισμὸς ὁ αἰσχρὸς τῶν μίμων ψόφος. * [ἀνειμένος] ἀκολουμένου, παρειμένου. [κομᾶν] κόμην τρέφειν. [Φρύνης] πόρνου. [μετελθεῖν] ἀσκεῖν. [συνείρων] συναλίσκων. [ἀσθένησε] ἀσθένησε πλέον Γοργίης φησὶ, ἵνα ἀσθένησε τοι χάριν) ἀντὶ δ' πλέον. [ναίοντα] Ἀρχέας.

Θεῶν Ἐκκλησία.

P. 708. Μὴ in 4. Μηκέτι τονθορύζετε] Ἀντὶ δ' ὑποδύνω γογγύζετε. τονθορίζειν γὰρ τὸ γογγύζειν.

Οἷς ἔξεστι] Τὸ, οἷς ἐφέπεται λέγ' τὰς θηλείας καὶ τὸν ἔρωτα. ὁ γὰρ ἔξεστι θηλείας δημηγορεῖν.

Οὔτε τὸν μίτραν] Μίτρα ὁ γυναικεῖος τῆς κεφαλῆς ἀναδεσμός· λέγεται ἡ μίτρα καὶ ἀσυγκρισίδος τις ὅπλισις ἀλυσιδωτὴ ἀφ' δ' ἥκιστα φυλακῆς καὶ ἀσφάλειαν.

Ὁ δὲ Φαλακρός] Τὸν Σιληνὸν λέγει.

Τῶν δ' Γηγενέων δ' γαυρωθ'] Ὁ Γηγένειος ὅτι Ἀθηναῖος ἐπειδὴ γαυρὸς· τοῦτο φασὶν τὸν Διόνυσον δῦναι τὸ κλῆμα πρῶτον. ἀφ' δ' ἰκαρία, ἡ πρώτη ἄμπελος ἀνομάσθη, καὶ ἡ χώρα ἡ συφυεῖσα τὸ φυτὸν ὅτι ὁ Γηγένειος ἔδωκε ποιμέσι δ' καρπὸν πιεῖν Ἀτθίσιν. δ' πόντος νομίσαντες τοὺς λοιποὺς ὅτι πεθνήκασιν οἱ βαθεῖ. τῷ ὕπνῳ ἀφ' τῶν οἰνοποσίαν καταχεθέντες, ἀποκτεῖναι τὸν Γηγένειον, νομίσαντες δηνάσασθαι φάρμακον δεδωκέναι, ὃ μόνον τοῖς καθεύδουσιν, ἀλλὰ δὴ καὶ τοῖς ἐγρηγορόσι καὶ τῇ μέθῃ βακχεύουσι μανίας ἐμποιητικὸν. ὅτε μ' ἐν τὸν Γηγένειον λαθεῖν. ἐπεὶ δ' κατέσπασε λάτ' μέθης, τὸν Διόνυσον χόλον αὐτοῖς ἐμβαλεῖν πιόντι. ἐλθὼν γὰρ ἀφ' αὐτοὺς σὺν ἡμιμάνοις παισὶ, ἐξέμηνεν αὐτοὺς ἀφ' ὁρμὴν μίξεως. καὶ δὴ ἐπιβουλεύειν αὐτὸν ἀφθέρᾳ. ἀλλ' ὁ μὲν λύσις ἀφανὴς ἐμηχάνᾳ. οἱ δ', ἅτε δὴ οἰκείαν ὑποχομένην τὸ καθ' ὁρμὴν αὐτοῖς ἐᾶν οἰκτείρειν. ὁρμήκεσαν ἄχρι κινήσεως. καὶ δὴ μεμηνέναι ἅπαντας ἀεὶ σὺν τῆς ὀργῆς Διονύσου, ἀκριτέπαυστον τὸν ὀργὴν ἔχοντες ἐφ' ᾧ ἐξιλασάσθαι τὸν θεὸν, τοιαῦτα τῇ χρησμῷ πεποιηκότες πάλαι χρήσαντα, καὶ ἀνδ' ἑαυτῶν ἀναθέντες ἐπαύσαντο τ' μανίας.

Οὔτε Ἀχαιῶν Αἴγεσσιν] Αἴγιον καὶ Ἑλίκη καὶ Βύρα καὶ Ῥύπαι καὶ Πάτραι πόλεις εἰσὶ Πελοποννήσου. Πάτραι μὲν, μικρὸν ἀφ' δ' Κεφαλλὰ κατωτέρω τῶν Ἐχινάδων νήσων, ὡς ἀφ' τὸν ἐώ. αἱ δὲ λοιπαὶ ἀφθαλάσσιοι, τῆς ἐπὶ Κορίνθῳ φερούσης Ἑλίκης, καὶ τὰ ἐρείπια ἔτι ἰδεῖν ἀφ' τὴν αἰγιαλόν. αὕτη δ' πᾶσιν ἡ πόλις ὑποβρύχιός ἐστι τῇ θαλάσσῃ, σεισμῷ πάλαι τῶν παθοῦσα.

* Sic ſcripſi, erat enim μίρων nullo ſenſu, cùm *Heſychius* nos doceat Κορδακισμὸς eſſe τὰ τῶν μίμων γελοῖα καὶ παίγνια.

Η' Ε'λλόβιον ἡμῖν γένη] Ε'λλόβιον, τὸ σόφισμα τὸ ἀπὸ τὰ συνήθεια τῶν ἐν ὠτῶν λοβοῖς.

Καὶ μητρολώας ὢν] Α'λκμαίων γὰρ ἦν ὁ Α'μφιάρεω. ὃς Α'λκμαίων τὸν μητέρα ἀπεκτόνησε, ἐπλανᾶτο κατὰ πάσης γῆς, μηδενὸς αὐτὸν λαβεῖν τὸ ἄγος τ' μητρὸς καθαρεύοντα. χρήσαντος δὲ αὐτῷ Α'πόλλωνος ζητεῖν γῆν εἰς κατοίκησιν, ἥτις ὕπνον ὑπὸ τ' μητρὸς ὑπ' αὐτὸν κλεινομάρης. σκέψασθαι μὴ ἀν ἀλλαχοῦ ὀφθῆναι, ἦλθε πρὸς τοὺς Θεσπρωτοὺς καὶ Α'χελῶον. ὑπελαβὸς γὰρ ὕδατος ἀεὶ ῥέον, καὶ τοὺς Ε'χιάσιν νήσους εἰς γῆν λαοσσοον ἀναδεδεῦσθαι ὑπὸ αὐτοῦ ποταμοῦ ἐν τοσούτῳ ἐργάσασθαι καὶ γῆν ἀναδῆσαι ἥτις ἱκανὴ σῶμα ἀνθρώπου ὑποδέξασθαι, μὴ πρότερον ἔσεσθαι τῆς Γ μητρὸς φόνου. καὶ δὴ πορευθῆναι καὶ κατοικῆσαι τὴν κατοικιάδα γῆν. * Καὶ ἐξ ἑνὸς τῶν ὠῶν Α'καρνάνα, Α'καρνανίαν τὸν τόπον ὀνομάσαι.

Ψυδοσοφιστὴς, ἢ Σολοικιστὴς.

P. 728. Mſ. in 4. Βελόμην ἄπαντα εἰδέναι τὸ σόλοικον. ὁ δὲ † Λυκιανὸς βελόμενος εἰσήγαγε σολοικίζοντα, καὶ λέγει τοῦτο Ψυδοσοφιστὴν αὐτὸν ὀνόμασεν. ἐπιτηδὲς δὲ ὁ Λυκιανὸς σολοικίζειν, ἵνα δείξῃ τὸν σοφιστὴν μὴ δυνάμενον ἐλέγξαι τὸν σολοικίζοντα.

Α'ρτι ἦ σολοικιῶ] Τὸ ἄρτι μέλλοντι ἢ συνάπτει. οὐκ ἄρα λέγομεν ἄρτι σολοικιῶ.

Α' μὴν οἶδ', ἃ δ' ἐ] Ε'χρῆν εἰπεῖν τὰ μὲν, τὰ δ'.

Τὰς τρεῖς ἀγνοήσας. τὸ ὄφελον] Οὐδέποτε μέλλοντι σωτέον * ἀπαρεμφάτῳ, ἢ ὑποτακτικῇ, ἀλλ' ὑριστικῷ ὁριστικῇ, ἢ ἀπαρεμφάτῳ ἢ εὐκτικῇ, ὡσύντως καὶ παρωχημένῳ. ἔδει δὲν εἰπεῖν ὄφελον ἀκολουθεῖν δυνηθῆναι. καὶ μέλιστα ὅτι καὶ τὸ νῦν παρέκειται ὁ δέοντος δεῖ αὐτὸ μέλλοντι συντάττεται. Διπλῶς δὲν ὁ τῷ ἐνὶ σεσολοίκισται. διὸ καὶ λέγει ὅτε τρεῖς σεσολοίκισται.

Μίαν δὲν ἄθλον] Ε'πὶ Γ ἀγῶνος ἢ λέγεται Θ ἄθλον.

Καὶ πεῖσαι ἐς τὸ ἔμπροσθεν] Κακῶς Θ εἰς Θ ἔμπροσθεν πρόσθηκεν. ἢ γὰρ λέγει Γ πρόσθαινον τί ἔμπροσθεν ἄλλο. κακῶς δὲν καὶ εἰς Θ ἔμπροσθεν ἐπὶ πρόσθη φησί.

Μεθῆκα ῥεῖν λαγὼ] Καὶ τοῦτο σόλοικον γενικῇ χρῆσαι ἀντὶ αἰτιατικῆς, ὀλαγὼς Γ λαγὼ ἡ γενικὴ, ἡ δ' αἰτιατικὴ Θν λαγὼν μετὰ Γ νῦν, ἀλλ' ἢ χωρὶς Γ νῦν.

Μὴ δ' αὐτὸ τοῦτο σολοικίζοντας κατενόησας] Ε'πειδὴ φησὶ ἢ πρόσθεσις τῷ σολοικισμῷ εἰς τινα ἐσολοίκισε. τοῦτο χαρίεν σὺν ἔγνως τὸν σολοικίζοντα.

Τῶν τὰς τίτθας ῥιλαζόντων] Η' τίτθη ῥιλάζει. ὁ Γ ἀντιρρέψας ἔφη τὰ παιδία ῥιλάζει.

Οὐ-

* Hoc fuit initium Mſ. in 4. in quo videtur linea aut aliquid amplius deesse.

† Hîc aliquid deeſt, quod ſuppleri poterit ex Pauſaniæ Arcadicis, ubi hanc Alcmæonis habet Hiſtoriam. p. 492. Ed. Sylburgii. Cæteroqui Κατοικιάδος γῆς non meminit.

* Videtur ἀπαρεμφάτῳ hic abundare. Vid. not. Cl. Grævii ad p. 730.

Οὐδὲ αὐξάνουσι παῖδια] Αὐξανόμενα γὰρ ἔδη εἰπεῖν παιδικῶς, ἀλλ' οὐκ εὐεργητικῶς.

Οὐδὲν γνωσόμεθα] Ὥφελε γὰρ κἀν τοῖς δυνητικοῖς συνθήκας σύνθεσθαι τὸν ἄν οἷον εἰ παῖσε ἀγωνήσομαι, εὖδηλον ἂν γενόμενον οὐδὲ γνωσόμεθα. νῦν δὲ διπλῆ στερλοίκισις, καὶ τῇ εἰμείψῃ τὸ ἂν, καὶ τῇ τὸ μέλλοντι χρήσῃ τὸ γνωσόμεθα. εὐθέστερον γὰρ τοῖς δυνηκοῖς μέλλοντας σωτάστον).

Τὸ τοιαῦτα ἔλεγεν] Πόσας παῖδας ἔπαιες.

Πηίκης ἔξεισι] Τὸ ἔξεισι δηλοῖ τὸ ἥμερον, ὡσεὶ τὸ γὰρ. τί ἔν φησὶ ἐρωτᾶς τὸ πότ' ἔρχεται; ἢ ὡσεύθην;

Τὰ πατρῶα] Πατρικὰ ὅταν εἴπωμεν, τὰ δὲ πατρὸς λέγομεν, ζῶντος δὲ πατρός. ὅταν δὲ τὰ πατρῶα, τεθνηκότος.

Πατριώτης] Ὁ μητρῷος γὰρ ἔδη εἰπεῖν, ὁμόγλωσσον, ὁμόφυλος. τὸ δὲ πατριώτης, ἐπὶ βαρβάρων. οἱ βάρβαροι γὰρ ὕστις ἀκήλυς φασὶ, ἀνὰ δὲ πολίτης. καὶ ἴσως ὅτι μὴ κατὰ πόλεις οἰκοῦσι. Πλάτων μέντοι κ' ἐπὶ Ἑλλήνων τῶν τοῖς νόμοις, τὸ πατρῷον ἐχρήσατο.

Μεμύσης] Μέμυσαι γὰρ ἀντὶ τοῦ μεμύσης.

Λῆμμα πάρεστιν] Λῆμμα γὰρ ἡ ἀνδρία δὲ ἐνὸς Μ.

Ὃ μείραξ] Τὸ μείραξ ὃ φασὶ ἐπ' ἀνδρὸς λέγεται, ἀλλ' ἐπὶ γυναικὸς ἡβώσης. ἐπὶ δὲ ἀνδρὸς μειράκιον λέγουσιν.

Πρὸς τὴν εἰρώνειαν] Τοῦτο σύνεργειαν τοῦ πάθους σημεῖον.

Σωτιπέξασθέ μοι] Ἐπὶ φρατοπέδου γὰρ τοῦτο λέγεσθαι.

Περείσην αὐτὸν] Γ' πηγανόμενον γὰρ ἔδη εἰπεῖν ἢ μετῆλθον αὐτὸν. τὸ γὰρ περεῖσην ἐπὶ δὲ κύκλῳ λίγουσί τινα περιχῆν.

Συνεκείνετο αὐτῷ] Συνειδικήζετο γὰρ ἔδη εἰπεῖν, ἢ ἠμφισβήτει; ἀλλ' ὁ συνεκείνετο. τὸ γὰρ συγκείνεσθαι, ἐπὶ δὲ πυκνῶς ἢ δοκίμως χρῶνται δὲ Ἕλληνες οἶδεν.

Νὴι τοῦτο δοκεῖ] Τὸ γὰρ νὴι, δόρεῖς καὶ αἰπαϊκῆ. ἀλλ' ὅτι καὶ δωϊκῆ. τὸ δὲ δοτικῆ, δωϊκῆ ἀπαιτεῖ. καλῶς δὲ παίζων αὐτὸν εἴρηκεν. ὡς σὺ κ' νᾶιν ἐρεῖς ὡς ἁμαρτάνομεν, ἔδη γὰρ εἰπεῖν καὶ νὴι ἁμαρτάνομεν ἐρεῖς τοῦτόν ἡμᾶς, ἀλλ' οὐχ ἡμῖν.

Μιχθεῖσα] Ἐμίχθη γὰρ ἀνὴρ φασὶ γυναικὶ, οὐχὶ γυνὴ ἀνδρί.

Καρῆναι] Τὸ κείρεσθαι ἐπὶ δὲ κοσμίως. τὸ δὲ καρῆναι, ἐπὶ δὲ ἀτίμως καὶ μετὰ ὕβρεως.

Συγχωρεῖν] Ἐπὶ γὰρ τοῦ φιλίως ἀμφιλεγομένων ἐρωτᾶν λέγεται, ἢ ἀμφισβητεῖν, ἢ φιλονεικεῖν. ἐπὶ δὲ τοῦ ἐχθρῶς, ζυγομαχεῖν ἢ ἀμφιλογίζεσθαι.

Βασανίζεσθαι] Βάσανος γὰρ ἐπὶ τοῦ δοκιμασίας λέγεται καὶ ἐπὶ κολαζομένων ἀμφὶ πικρηλικῶν ὀργάνων.

Εἰ μελετήσει] Οὐ γὰρ ἀξιοῦσιν Ἀττικοὶ ἐπὶ τοῦ ῥήματος τοῦτο συνεργηλικῶς ἐκφέρειν, ἀλλὰ παιδικῶς τὸν μέλλοντα. ὃ γάρ φασι μελετήσω, ἀλλὰ μελετήσομαι.

Τεθνήξει] Τεθνήξει γὰρ ἐχρῆν λέγειν ἐπὶ δὲ τελίτου, ἀλλ' ὁ τεθνήξη ἐπὶ δὲ τοῦ μέρους.

Στοχάζομαι] Τὸ γὰρ στοχάζεσθαι, ἐπὶ δὲ ἀκριβῶς τάττεσθαι τοῦ βάλλω, ἢ δὲ πικρίτερον.

Χρῆσθαι] Χρῆσθαι γὰρ λέγουσιν Ἀθηναῖοι.

Ἔκτοπ.] Ἐξόχως γὰρ τὸ δόκιμον.

Ἀνιλαμβάνομαι] Τὸ ἀνιλαμβάνεσθαι, Ἀττικῶς ἐπὶ δὲ κωλύειν, ἢ ἀντέχεσθαι τάττουσι. μᾶλιστα ὁ Πλάτων.

Ὁ γὰρ φαυλος ἐπὶ ἐνὸς] Εἴρηται καὶ ὠμῶς. ἐπὶ δὲ ἐψηφῶ, φασὶ λέγεται.

Δωμήσασθαι] Βέλτιον τὸ νῦν μέλλον παράστησον· ἐπὶ ἂν τὸ δωμήσασθαι μέλλοντι, ἐπιλαμβάνεται αὐτῷ, ὡς μὴ συνιέντι σολοικίσειε.

Τὸ ἀνίεσθαι] Βέλτιον μὴ λαμβάνεσθαι ἐπὶ παθητικῆς ἀφῆσεως, ἀλλ' ἐπὶ ἀκεφαλῶς τῶτο. χρῆται γὰρ μὴ καὶ ἄλλαις πολλαῖς ὁ Πλάτων παθητικῶς ἐν Φαίδωνι. ἀνειώγεται λέγων ἡ ψυχὴ σε πάνυ σχοί.

Ἱππεῖς εἰς πεδίον κωλεῖν] Καὶ τῶτο ἐν ἀφῆ σωμήσεως. ἵππον γὰρ εἰς πεδίον φαμὲν κωλεῖν, ἀλλ' οὐχ ἱππεῖς.

Μαντεῖς] γῶν. Χρῶ μοι ὁ Ἀπόλλων, μαντεῖς] ἢ ὁ Περσεύς.

Εἰ ἄρα καὶ] εἰς. Οὐ γὰρ καὶ εἰς, ἀλλὰ καὶ ἔτερος δεῖ λέγειν.

Τὸν μνησευόμενον αὐτῷ] Ἐπὶ γυναικὸς τὸ μνησεύεσθαι. ἐπὶ δὲ ἀνδρῶν τὸ μνᾶσθαι. μνᾶται μὲν γὰρ ἀνὴρ γυναῖκα, μνησεύεται ἡ γυνή.

Ἀπολείποι τὴν γυναῖκα] Ἀπολείπει γὰρ γυνὴ τὸν ἄνδρα ἐρεῖ. ἀνὴρ δὲ γυναῖκα τῶτ' οὐκ ἐρεῖ.

Νῦν ψοφεῖν τὴν ῥύγχον] Κόπτει μὲν γὰρ τὴν ῥύγχον ἕξω τις ἐτὰς, ψοφεῖ δὲ ὁ ἵππος.

Νῦν δὴ] Πλατωνικὸν, σημαῖνον τὸ ἀρτίως. ὥσπερ ἂν τὸ ἄρτι ἀφ' τὸ ἀκμαιότατον ἢ σημασίας δὲ ἐνεστῶτος, μέλλοντος καὶ τὸ ἀνεπιδεκτὸν σημασίας, ὅτου καὶ τὸ νῦν δὴ εἰς τὸ γενησόμενον ἀσυνάρτητον, ἵνα μὴ σολοικίζοι ὁ χρώμενος ὅτως.

Mſ. in fol. * Ψυθυσηριστὴς ἢ σολοικιστὴς· ἰστέον ὅτι μέλλοντος οὐδέποτε μὲν δὲ ἂν σκήφομεν. ὃ γὰρ οὐρήσειν ἔξω ἂν, καὶ ἐρῶ ἂν. ἀφ' τῶτο γὰρ τὸ ἄν, ἐν τῷ τῷ συνεστῶτι καὶ παρακειμένῳ, ἵνα μέλλοντα δηλώσωμεν. μέλλοντος δὲ ὄντος τίς χρεία δὲ ἄν, σολοικισμὸς τὸ μὲν ὄνομα ἐνικὸν, τὸ δὲ ῥῆμα πληθυντικὸν. [Λῆμμα.] Ἀφ' δύο Μ. τὸ λαμβανόμενον. Λῆμμα ἀφ' ἑνὸς τὸ φρόνημα. [Μείρακ] ἡλυκῶς λέγει. ἐπὶ δὲ ἄρρενος τὸ μειράκιον [δεδώκασιν] λέγει συμφοβῶ ἐγὼ ἄλλον, ἀ τὸ φοβοῦμαι. [κορυφὴ] ἡ κεφαλή. τὸ δὲ κορυφαῖον, ἀ δέχεται ὑπερβολικὸν τὸ κορυφαιότατον. † ὥσπερ Σικελὸς ὁ αὐτόχθων. Σικελιώτης ὁ ἐν Σικελίᾳ οἰκῶν ξένος. ὅτω πάτριος καὶ παλαιώτης. [Ἐξορμῶ] σημαίνει τὸ ἀφικνοῦμαι ἔτερον καὶ ὁρμηθέντα ποιῶ. ὁρμῶμαι δὲ ἐγὼ αὐτὸς. [φείσῃ] τὸ φείσῃ δηλοῖ τὸ φείξῃ αὐτῷ. πῶς δὲ εἰς ἄν, φείξῃ αὐτῷ ἔχῃσι. σύγκρισιν καὶ ἀφαίρεσιν φασὶν οἱ φιλόσοφοι τὴν ἕνωσιν καὶ διάλυσιν, οὐχ ὡς φασὶν οἱ τὴν σωμητίαν τὴν ἀντίπυξιν, ἣν σωεδιαζέτο ἑαυτῇ εἰπεῖν. ἢ ἡμφισβήτει. [βερόδιον] ἀφ' παιητὴς. βραδύτερον παρ' Ἕλλησι. [τὸ λέλοιπα] τὸ λέλοιπα Ἀττικοὶ ἐλλιπὲς φασὶ, καὶ τὸ λέλειφα εἰλιφὲς. [φασὶν] φασὶν ἐπὶ ἑνὸς ἐρεῖ καὶ ὠμῶς. [ἱππεῖς] οἱ ἱππεῖς σωωμαῦν] λαὶ ἐ ἱππέες, τὰς ἱππεῖς ἀ φασι, ἀλλὰ τὰς ἱππέας, ὑκὲν φασὶν τὰς ἱππεῖς οὐκ ἐνόησας. [Ἀτζε] τὸ ἄπαξ δωσυνόμενον δηλοῖ τὸ ἅπαξ,

* Hæc ultima fuere Scholia in Mſ. in folio.

† Hic videtur deeſſe vox παιητὴς, licèt nullum lacunæ veſtigium appareat in Apographo.

νας, ψιλέμβιον δὲ τὸ πικὰ. λεγόμενον ἢ μετὰ τοῦ ἕτερος φιλεῖ ἴσα δηλοῖ τὸ πικὰ. [κρίσεως λαβεῖν] Γενεσθαι ἐν τῷ Εὐαγόρᾳ. κρὴ τῶν νῆσον ὅλην βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ κομιδῆλωσιν. οὐκ ἀσφαλὲς ἦν τὸ τοῦ Λυκιανοῦ.

Φιλόπατρις ἢ διδασκόμενος.

Mſ. in fol. Βυσσοδρομάδης] βάθυς σκέπη. [τριακόσιοι] Κίρδιον. [ἀποψύξω] ἀπηγανέμην, ξηραινόμην. [χρίγνυσθαι] διαλάγνιον. [ἐπειρᾶς ἐστέλλετο] ἐπείρας ἐστέλλετο. [ἐκ νεκρῶν] νεκρῶν. [ἀναφαλαντίας] φαλακρὸς. [φῶς] θεὸς. [ὁ βραδύγλωσσος] Μωσῆς. [ἀοίδιμος] ἔνδοξος. [ἕ] αὐτὸν. [γινομένῳ] ἀνθρώπῳ. [τὸν ἡδὺν] Σαρπηδόνα. [φλαῦρον] φαυλον ἢ κακὸν, κακὸν. Διαφέρει γὰρ φλαῦρον καὶ φαῦλον. φλαῦρον μὲν γὰρ ἐστὶ τὸ μικρὸν κακὸν. φαῦλον δὲ τὸ μέγα. ἢ φλαῦρον ἀνδρὸς, δύσφημον, λυπηρὸν. [κόπλαδος] παιδιὰ. [ἀπαυδήσω] ἀπαγορεύσω. ἀπολέμιον. [παπήνας] σκοπήσας. [κακηγεμὼν] κακὸς κὴ εἰμάπα ἔχων. [ἑοῖ ὅς] ἕφη σκεῦος. [Μισωλὲ] Λύγιστον. [λοπὸς] σκάφος. [ῥήτρῳ] ῥήτραν, συνθήκας, λόγοις, γάμοις, ὁμολογίας, ψηφίσμασι, συγγράμμασι. [ὁ νησιώτης] Πρωτεσίλαος.

ΤΕΛΟΣ.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

LVCIANI

SAMOSATENSIS

DIALOGI.

ΕΙΚΟΝΕΣ. | IMAGINES.

ΑRGVMENTVM.

Hic Lucianus formosæ & pudicæ mulieris absolutissimam imaginem tradit. Quam cùm non ab uno archetypo perficere possit: ab Euphranore comam, à Polygnoto supercilia, ruborem malarum, & amictum, ab Aëtione labia, ab Apelle reliquum corpus mutuatur. Addit quoque ea quæ diversis excellentissima tribuit Homerus, & collationibus exemplorum tum historicorum, tum poëticorum rem illustrat. Interim Pantheam quandam formæ & ingenio præstantissimam laudibus extollit.

ΑΤΚΙΝΟΣ. | LVCIANVS.

Ἀλλ' ἦ τοιοῦτόν τι ἄρα ἔπαθον οἱ τὴν Γοργὼ ἰδόντες, οἷον ἐγὼ ἔναγχος ἔπαθον ὦ Πολύστρατε, παγκάλλη τινὰ γυναῖκα ἰδών. αὐτὸ γὰρ τὸ μύθωδες ἐκεῖνο, μικρᾷ δέουλίθος ἐξ ἀνθρώπου γεγενῆσθαι, πεπηγὼς ὑπὸ τῆς θαύμασος. Πο. Ἠ ἐμάνης. ὑπερφυές τι τὸ θέαμα φῄς, καὶ δεινῶς βίαιον, εἶτα καὶ Λυκῖνον ἐξέπληξε γυνή τις ὥστε. σὺ γὰρ ὑπὸ τῶ μειρακίου

At profecto tale quippiam conspecta Gorgone accidebat spectantibus, quale mihi nuper, Polystrate, visa muliere summè formosa, accidit. Nam quod ea fertur fabula, parum abfuit, quin ex homine saxum factus sim, & spectaculi admiratione diriguerim. *Pol.* Mirum, hercle, admodumque violentum dicis spectaculum, siquidem etiam Lucianum mulier in stuporem induxit. Tu enim adoleſcen-

1 Dialogi isti duo, in quibus Pantheam Abradatæ uxorem describit, doctissimi sunt. *Bourdelotius.*

καὶ πάνυ ῥᾳδίως αὐτὸ ποιήσεις. ὥστε ἥττον ἂν τις ὅλον Σίπυλον μετακινήσειεν, ἢ σὲ τῶν κηλῶν ἀπάγει, μὴ οὐχὶ παρεστῶσαν αὐτοῖς κεχηνότα, καὶ ἐπιδακρύοντά γε πολλάκις, ὥσπερ ἐκείνῳ αὐτῷ τῷ Ταντάλῳ. ἀπὸρ εἰπέ μοι, τίς ἡ λιθοποιὸς αὕτη Μέδουσα ἡμῖν ἐστι, καὶ ποῖον, ὡς καὶ ἡμεῖς ἴδωμεν. ἢ γὰρ οἴμοι φθονήσεις ἡμῖν τὸ θέας, οὐδὲ ζηλοτυπήσεις, εἰ μέλλομεν πλησίον πως σοῦ αὐτοὶ προσπεπηγέναι σοι ἰδόντες. Λυ. καὶ μάλα οὐ εἰδέναι χρή σε, ὡς κἂν ὀπισθοφανὴς μόνον ἀπίδῃς εἰς αὐτόν, ἀχνυῇ σε, καὶ τὸ ἀνδριάντων ἀκίνητον περον ἀποφανεῖ. κρίνει τοῦτο μὲν ἴσως, εἰρωνικώτερόν ἐστι. καὶ τὸ τραῦμα, ἧττον κακεῖνο, εἰ αὐτὸς ἴδοις. εἰ δὲ κἀκείνη προσβλέψειέ σε, τίς ἔσται μηχανὴ ἀποσῆναι αὐτῆς ἀπιόντι χάρ σε ἀναδησαμένη ἕνεκα ἂν ἐθέλῃ, ὥσπερ ὁ λίθος ἡ ἡρακλεία σιδηρον. Πο. ποῦ ὦ Λυκῖνε, προσίδιον πρᾶγμα ἀνακαλεῖσθαι. ἀλλ' εἰπέ μοι τίς ἡ γυνή ἐστιν. Λυ. οἵᾳ γάρ με ὑπερβαλεῖς τῷ λόγῳ. ὃς δέδοικά μή σοι ἰδόντι, ἀθανὴς τις ἐπινοίᾳ δόξω. Πῶς προσθῶ ἀμείνων φανεῖσα; τοῦτο, ἀλλὰ ἤ τις μοῖ, σὸν ἂν εἰποῖ ἔχοιμι. θεραπεία ἡ πολλὴ, καὶ ἄλλη τοιαύτη Πάσσαδη λαμπρὰ, καὶ δύνειχον τι πλῆθος, καὶ ἄδραι πάνυ πολλαί, καὶ ὅλως, μεῖζόν γε, ἢ κατ' ἰδιωτικὸν τύχοι ἂν δικὴ τὸ πρᾶγμα εἶναι. Πο. ἀλλὰ τίνος ἐπύθου σύ γε, ἢ τίς καλοῖτο; Λυ. ἀδαμώς. ἢ τοῦτο μόνον, ἐκ Ἰωνίας ἐστί. τῶν θεατῶν γάρ τις ἀπιόντων ἐς τὸ πλησίον, leſcentum forma fecillimè afficerîs: ita ut Sipylum totum loco citius moverit quiſpiam, quam te à formoſis dimoverit, ne hianti ore illis aſtes, & ſæpe illachrymeris, ut illam Tantali filiam Nioben perhibent. At dic mihi quænam eſt ſaxifica illa Meduſa, & cuias? ut & nos illam videamus. Non enim ſpectaculum illud nobis invidebis, neque zelotypia laborabis, ſi futurum eſt ut ea viſa prope te dirigeamus. *Luc.* Atqui probè ſcias oportet, fore ut etiamſi ſolùm è ſpecula illam intuearis, mutum te, & ſtatuis immobiliorem reddat. Et hoc fortè magis ad pacem facit, minuſque lethale erit vulnus ſi conſpicias ipſe. Sed ſi te illa conſpexerit, qua ratione ab illa abſcedes: ſiquidem te vinctum abducet quocunque volet, quemadmodum lapis heracleus ferrum? *Pol.* Deſine Luciane, prodigioſam pulchritudinem effingere: ſed mihi dicito quænam ſit illa mulier. *Luc.* An me rem verbis auxiſſe putas, qui vereor, ne quum eam videris, ingenii culpa non ſatis laudaſſe videar: tantò apparebit excellentior? Verùm, quænam illa ſit, dicere non poſſim. Magnus circa illam cultus, & ſplendidus apparatus, eunuchorum multitudo, ancillæ permultæ cernebantur, denique omnia videbantur, quam pro vulgari fortuna, ampliora. *Pol.* Ergo ne nomen quidem es ſciſcitatus, quo modo vocaretur. *Luc.* Nequaquam. Hoc ſolum ſcio illam eſſe ex Ionia oriundam. Nam quidam ex ſpectatoribus, proximum in-

1 Λίθος ἡ Ἡρακλεία] Plin. Ariſtot. Sic apud Piſid. Coſmurg.
Πάντας ὑφέλκων οἷα μαγνῆτις λίθος,
Ἣ μᾶλλον εἰπεῖν Ἡρακλείαν τιν' λίθον,
Φύσιν γὰρ αὐτὸς ἐλκτικωτέραν ἔχει. Bourd.

1 Ve-

ἔπει παρῆλθε, τοιαῦτα μόνοι ἔφη τὰ σμυρναϊκὰ κάλλη. καὶ γυναικῶν πόλεων, τὴν καλλίστην γυναῖκα ἤνεγκεν. εἶδόκει δέ μοι σμυρνεὺς ὁ λέγων εἶναι. ὅτως ἐσμυνύνετο ἐπ' αὐτῇ. Πο. σοιῶ ἐπὶ λίθῳ τοῦτό γε ὡς ἀληθῶς ἐπίστασο, ὅτι ἀφικόμενος Σμυρναίους οἰκεῖον ἐρωτήσω, ὅστις ἦν, καὶ τὸ εἶδος ὡς οἷόν τι ὑποδείξουσι τῷ λόγῳ. πάντα γὰρ ἂν ὅτι γνωρίσαιμι. Λυ. ὁρᾷς ἡλίκον τοῦτο ἤτησας; ἐκ λόγων δυνάμιν, καὶ κάλιστά γε τῶν ἐμῶν, ἐμφανίσαι ὅτι θαυμασίαν εἰκόνα, πρὸς ἣν μάλις ἂν ἡ Ἀπελλῆς, ἢ Ζεῦξις, ἢ Παρράσιος, ἱκανοὶ ἔδοξαν, ἢ εἴ τις Φειδίας, ἢ Ἀλκαμένης. ἐγὼ γ', λυμαινόμενος τὸ δὴ χάτοπον ἀδυνείαν τῆς τέχνης. Πο. ὅμως ὦ Λυκῖνε, ποιᾶς ἦν τὴν ὄψιν; ἐ γὰρ ἐπισφαλὲς τὸ πόλυμηχ, εἰ φίλῳ ἀνδρὶ ἐπιδείξας τὴν εἰκόνα, ὅπως ἂν ἔχαμμῆς ἔχει. Λυ. καὶ μὴν ἀσφαλέστερον αὐτὸς ποιήσειν μοι δοκῶ, τὸν πάλαι ὧν πάντας σὲ εἶναι τὸν χυτῶν θαυμαλέσας ἐπὶ τὸ ἔργον, ὡς ἀναπλάσειάν μοι τὴν γυναῖκα. Πο. πῶς τοῦτο φῄς; ἢ πῶς ἂν ἀφίκοιτό σοι ὧδε τοσοῦτον ἐτῶν ἀποθανόντες; Λυ. ῥᾳδίως, ἤπερ σὺ μὴ ὀκνήσῃς ἀπικέσθαι τί μοι. Πο. ἐρώτα μόνον. Λυ. ἐπεδέμησάς ποτε ὦ Πολύστρατε τῇ Κνιδίων; Πο. ἔ μάλα. Λυ. ἔσκεν ἔ τὴν Ἀφροδίτην πάντες αὐτῶν; Πο. νὴ Δία τὴν Πραξιτέλους ποιημάτων τὸ κάλλιστον. Λυ. ἀλλὰ ἔ τὸ μῦθον, ὃν λέγουσι περὶ αὐτῆς; Πο. ἔ μὰ Δία

γοισιν ἤκουσες οἱ ἐπιχέριοι περὶ αὐτῆς, ὡς ἐρασθείη τις ⸗ ἀγάλματος ⸗. καὶ λαθὼν ὑπολειφθεὶς ἐν ἱερῷ, συγγένοιτο ὡς δυναίην ἀγάλματι. τοῦτο μὲν σοι ἄλλως ἐτερεύσθω. σὺ δ', ταύτην γὰρ ὡς φὴς εἶδες, ἴδι μοι, καὶ τόδε ἀπόκρινον, εἰ ⸗ τὴν ἐν κήποις Ἀθήνησι, τὴν Ἀλκαμένους ἑώρακας. Πο. ἢ πάντων γ' ἂν ὦ Λυκῖνε ῥᾳθυμότατ' ⸗ ἦν, εἰ τὸ κράλλιστον ⸗ Ἀλκαμένους πλασμάτων παρεῖδον. Λυ. σκεῖνο μὲν γὰρ Πολύστρατε, οὐκ ἐξερήσομαί σε, εἰ πολλάκις ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀνελθὼν, καὶ τὴν Καλάμιδος ⸗ Σωσάνδραν πρέσασιν. Πο. εἶδον κἀκείνην πολλάκις. Λυ. ἀλλὰ καὶ ταύτην μὲν, ἱκανῶς. τὸ ⸗ Φειδίου ἔργον, τί μάλιστα ἐπῄνεσας; Πο. τί δ' ἄλλο, ἢ τὴν λημνίαν, ἣ ⸗ ἐπιχειρήσαντα τοὔνομα ὁ Φειδίας ἠξίωσε; καὶ νὴ Δία τὴν ἀμαζόνα, τὴν ἐπερειδομένην τῷ δορατίῳ. Λυ. τὸ κράλλιστ' ὦ ἑταῖρε. ὥστε οὐκέτ' ἄλλων τεχνιτῶν δέησιν, φέρε δὴ [1]ἐξ ἁπάντων ἤδη τούτων, ὡς οἷόν τε συναρμόσας, μίαν σοι εἰκόνα ἐπιδείξω, τὸ ἐξαίρετον παρ' ἑκάστης ἔχουσαν. Πο. καὶ πῇ ἂν τρόπον τοῦτο γένοιτο; Λυ. ὁ καλεπὸν ὦ Πολύστρατε, εἰ τοιαυτὶ δεῖ ⸗ δηλῶσαι τοὺς εἰκόνας τῷ λόγῳ, ἐπιτρέψαι μοι αὐτὰ μεταθεσθαι, καὶ συνελθεῖν, ὡς ἂν ῥυθμοῦται δύναιο, φυλάττων ἅμα τὸ συμμιγὲς ἐκεῖνο, καὶ ποικίλον. Πο. οὐ λέγεις. καὶ δὴ ⸗ φέρε-

genæ, audivisti, ut quidam hanc statuam amavit, & clam in templo relictus, statuam quoad potuit, compressit. Sed hoc alias à te commemoretur. Age verò, siquidem, ut ais hanc vidisti, Dic mihi num illam Alcamenis [1] Hortensem Athenis videris. *Pol.* Omnium sanè hominum, Luciane essem inertissimus, si pulcherrimum Alcamenis figmentum contempsissem. *Luc.* Illud te non interrogabo Polystrate, num in arcem sæpe ascendens, Calamidis Sosandram contemplatus sis. *Pol.* Illam etiam sæpe vidi. *Luc.* Hæc quidem sufficiunt. Quodnam verò Phidiæ operum in primis laudasti? *Pol.* Quodnam aliud, quam [2] Lemniam, cui etiam suum nomen inscribere est dignatus? Quinetiam per Iovem, Amazonem illam quæ hastæ innititur. *Luc.* Pulcherrima sunt ista, ô amice. Itaque non ampliùs aliis artificibus indigebis. Age verò jam ex omnibus his, quoad ejus fieri poterit, unicam imaginem compositam tibi ostendam, quæ quod in quaque est eximium, habeat. *Pol.* Sed qui hoc fieri potest? *Luc.* Haud difficile, Polystrate, si hinc imaginibus orationi traditis, illi permiserimus ut ornatum transferat, & quam maximè concinnè componat, & aptet, observata simul commixtura, & varietate. *Pol.* Rectè dicis. proinde assum-

1 *Qua in hortis*] De Venere hortensi vel potiùs in hortis posita (Græcis enim ἐν κήποις Ἀφροδίτη) Lucianus in Dial. Meretr. *Cogn.*

2 *Lemniam* | Lemniam omnibus Phidiæ operibus anteponit, cui & nomen suum, ad eam scripsisse Phidiam refert, ab his qui eam dicarunt nomen sortitam credit in Atticis Pausan. nonnulli à loco qui est in arce Athenienſium λίμνη nuncupato, unde & Dionys. Λιμναῖος. Idem.

3 Ἐξ ἁπάντων ἤδη τούτων] Sic Homerus ex omnibus Diis Agamemnonem efformavit, Achil. Tat. lib. 2. *Bourd.*

1 Aver-

λαβὼν, δειχθήτω. ἐθέλω γὰρ εἰδέναι ὅ, τι ἐς χρήσεται αὐτοῖς, ἢ ὅπως οὐ ποιήσων μίαν τινὰ συνῳδὴν, ὃν ἀπάδουσαν ἀπεργάσεται. Λυ. καὶ μὴν ἤδη σοι ὁρᾶν παρέχει γεγυμνωμένην τὴν εἰκόνα, ὧδε συναρμόζων τῇ ὑπὸ Κνίδου ἥκούσης μόνον τὴν κεφαλὴν λαβεῖν, ὧδε γὰρ ἂν ἄλλως σύμμετρον ἔοι, δείξεται, τὰ μὲν ἀμφὶ τὴν ῥῆμην, καὶ μέτωπον, ὀφρύων τε τὸ εὔχαριν, ἐάσεις ἔχειν, ὥσπερ ὁ Πραξιτέλης ἐποίησε. καὶ τὸ ὀφθαλμῶν ἦ τὸ ὑγρὸν ἅμα τῇ φαιδρᾷ, καὶ κεχαρισμένῳ, καὶ τοῦτο διαφυλάξῃ καὶ τὸ Πραξιτέλους δοκοῦν. τὰ μῆλα ἦ, καὶ ὅσα τῆς ὄψεως ἀντωπὰ, παρ' Ἀλκαμένους, καὶ τὰ ὑπὸκηπίοις λήψεται. καὶ τὴν ὀσφὺν, χεῖρῶν ἄκρα, καὶ ἠρεμοῦν τὸ εὔρυθμον, καὶ δακτύλων τὸ διάγλυφον, ἐς λεπτὸν ἀπολῆγον, ὧδε τὰ ὑπὸκηπίοις ἔτι τοῦτο. τὴν δὲ παντὸς ὠφελιμωτάτην ἐπιγραφὴν, καὶ παρειῶν τὸ ἁπαλὸν, καὶ ῥῖνα σύμμετρον, ἡλικιώτιδα παρίξῃ, καὶ Φειδίου ἔτι. καὶ τὸμφαλὸν ἀμφιγνοεῖ αὐτὸς, καὶ τὴν αὐχένα ὧδε τὰ ἀμφίξυον λαβὼν. ἡ Σωσάνδρα ἦ, καὶ ἡ Κάλαμις, αἰδοῖ ἠσχύνησιν αὐτῷ. καὶ τὸ μειδίαμα, [1] λεπτὸν, καὶ λεληθὸς, ὥσαφὲ τὸ ὑπείνης ἔχει, καὶ τὸ ὑγιὲς ἦ, καὶ κόσμιον τῆς ἀναβολῆς, ὧδε [2] Σωσάνδρας. πλὴν ὅτι ἀκώλυτον αὐτὴν ἔχει τὴν κεφαλήν. τὰ ἡλικίας ἦ τὸ μέτρον, ἡλίκην ἂν ἡβύσιτο, καὶ τὴν ὑπὸ Κνίδου ὑπείνην μιμήσεται. καὶ γὰρ καὶ τοῦτο καὶ τὸ Πραξιτέλη μεμετρήθω. τί σοι ὦ Πολύστρατε [3] δοκεῖ, καλὴ γλυπτὴ ἡ εἰκὼν, καὶ μιμήσεως ἐπιδεὴς ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἀπεπλεώθη; Πο. ἔτι γὰρ ὦ γλυκυτάτε, καὶ ἀκριβεστάτης ἐπιδεὴς, ἐπεὶ καὶ τὸ ἐπιπολάζον τοῦ ἀνθους ἐν τῷ ἀκριβεῖ ἐκλείπει. καὶ τὸ ἐπιπολάζον τοῦ ἀνθους ἐν τῷ ἀκριβεῖ ἐκλείπει.

sumptis illis demonstret. Velim enim scire quid hisce sit factura, aut quomodo ex iis unam non dissonantem absolutura. *Luc.* Atqui videndam tibi jam præbet hanc imaginem, ita componens. Veneris è Cnido adductæ si tantùm caput sumpserit (non enim reliquo corpore nudo opus habebit) quoad comam & frontem, scitèque ducta superciliorum lineamenta, ea se habere sines, ut à Praxitele facta sunt. Quinetiam oculorum mobilitatem, cum hilaritate, & gratia conjunctam, prout visum est Praxiteli retinebit. Genas autem, & quæcunque priores sunt vultus partes, ab Alcamenis hortensi venere mutuabitur: præterea manus extremas, concinnos carpos, ductiles digitos, in tenue desinentes, ab eadem. Totius verò faciei ambitum, & genarum mollitiem, & nasi justam magnitudinem præbebit Lemnia, & Phidias. Idem quoque dabit oris commissuram, & cervicem ab Amazone desumptam. Sosandra verò & Calamis eam verecundia ornabunt. Risus tenuis latitansque erit, ut illius. Vestitus expeditus, & mundus à Sosandra petetur: nisi quòd aperto erit capite. Ætatis verò modum ab illa Cnidia potissimùm metiatur: prout à Praxitele est expressus. Quid tibi videtur Polystrate, num pulchra futura est hæc imago, ac in primis quum accuratissimè absoluta fuerit? *Pol.* Adhuc ô generosissime, ali-

1 Λεπτὸν καὶ λελη θὸς] Angl. σμικὸν καὶ λελ. Bourd.
2 Σωσάνδρας] Florent. Δωσάνδρας. Idem.
3 Δοκεῖ] Post hanc vocem in Anglicano Cod. σολὺ. Idem.

ἔστι, καὶ ἐλλείποι πού τι κάλλος ἔξω τῆς ἀγάλματος, ὅπως πάντα εἰς τὸ αὐτὸ συμπέφορηκώς; Lv. τοῦτο μικροῦ δεῖν ὦ Φιλότης, εἰ μή τι δεῖ καὶ ὀλίγα τοῖς φύμορφίαν συντελεῖν, χρῶμα; καὶ τὸ ἐγκαῖον πρέπον. ὡς μέλανα μὲν ἐῆναι ἀνελεῖν ὡς, ὁπόσα μέλανα. λευκὸν δ', ὅσα τοιαῦτα χρή. καὶ τὸ ἐρύθημα ἐπανθεῖν. καὶ τὰ τοιαῦτα κινδυνεύομεν μεγίστου ἡμῖν ἄντα δεῖν. πόθεν οὖν ἂν τοῦτα προσαιμεθ' ἄν, ἢ ἀπὸ τῶν παλαιῶν μᾶλλον δηλαδὴ τὰς γραφέας, καὶ μάλιστα ὁπόσοι αὐτῶν ἄριστοι ἐκρίνοντο, κεραμεῖς τε χρώματα, καὶ ὄκνα ἂν ποιεῖς τοῖς ἐπιβολῆς αὐτῶν; καὶ δὴ καὶ Πολυγνώτου καὶ Εὐφράνορος ἐκεῖνον, καὶ Ἀπελλοῦ, καὶ Ἀετίωνα, ὅτι δ' διελόμενοι τὸ ἔργον, ὁ μὲν Εὐφράνωρ, χρώσατο τῇ κόμῃ, οἷαν τὴν Ἥρας ἔγραψεν. ὁ Πολύγνωτος δ' ὁρῶν τὸ ἐπιφερὲς, καὶ παρειῶν τὸ ὑπέρυθες, οἷαν τὴν Κασσάνδραν ἐν τῇ λέσχῃ ἐποίησε τοῖς Δελφοῖς. καὶ ἐώθει δ' ὅτ' ποιησαίτο, ἐς τὸ λεπτότερον ἐξειργασμένῳ, ὡς συνεσκιάθαι μὲν ὅσα χρὴ, διηνεμωκέναι δὲ τὰ πολλά. τὸ δ' ἄλλο σῶμα, ὁ Ἀπελλῆς δεικάτο, καὶ τὴν Πανκόπτην, μάλιστα μὴ ἄγαν λευκὸν, ἀλλὰ ἐναμὸν ἀπλῶς. τὰ χείλη δ', οἷα Ῥωξάνης, ὁ Ἀέτιων ποιησαίτω. μᾶλλον δ', τὰ ἄριστον τῶν γραφέων Ὄμηρον, παρεῖναι Εὐφράνορι, καὶ Ἀπελλῇ, δεδείμεθα. οἷον γάρ τι τοῖς Μενελάου μηροῖς τὸ χρῶμα ἐκεῖνον ἐπέβαλλεν, ἐλέφαντι εἰκότως ἥρμοσε φοινίσσων· τοιόνδε ἔστω τὸ κάλλος. ὁ δ' αὐτὸς οὗτος, καὶ τὰς ὀφθαλμὰς γράψαι, βοῶπιν πᾶσαν ποιήσας αὐτήν. συνεπιλήψεται δ' ἔργου αὐτῷ καὶ ὁ Θηβαῖος ποιητὴς, ὡς τὸ βλέφαρον ἐξεργάσεται. καὶ φιλομειδῆ Ὄμηρον ποιήσῃ, καὶ λευκώλενον, καὶ ῥοδοδάκτυλον. καὶ ὅλως, aliquam formam omisisti extrà ſtatuam, quum ſic omnia in unum contuliſti. *Luc.* Hoc minimum eſt, amice, niſi pauca tibi videbuntur ad formæ decus conferre, videlicet color, & cujuſque partis decorum: ut nigra ſint exquiſitè, quæ nigra: alba, quæ hujuſmodi eſſe oportet: atque rubor efflorescat. Ac jam de his periclitamur, quum adhuc quod maximum eſt, deſideramus. Vnde igitur nobis hæc parabimus? an accerſemus videlicet pictores, in primis verò eos qui fuerunt præſtantiſſimi miſcendis, & accommodandis coloribus? Accerſatur ſanè Polygnotus, & Euphranor ille, & Apelles, & Aëtion, qui diviſo opere, pingant. Euphranor colorem comæ illinat qualem Iunonis. Polygnotus ſuperciliorum decus, genarum ruborem inducat, qualem Delphis in cœnaculo Caſſandram fecit. Idem quoque veſtem referat tenuiſſimè elaboratam, ut quæ par eſt ſuccingantur, multa verò ventis diffundantur. Porrò corpus reliquum exprimat Apelles ſecundum ſuam Pacaten, ne nimium albedinis habeat, ſed modicè rubeſcat. Labia faciat, qualia Roxanes Aëtion. Quin potiùs præſtantiſſimum pictorum Homerum, præſente Euphranore, & Apelle ſuſcipimus. Nam cujuſmodi colorem Menelai femoribus illevit, aſſimilatis ebori leniter purpura intincto: ejuſmodi ſit totum corpus. Hic ipſe oculos pingat, amplitudine decoros. Partem operis ſuſcipiat Thebanus ille poëta, ut palpebram elaboret. Illam verò faciat Homerus riſus amantem, candidis lacertis, & roſeis digitis decoram. Denique multò

τῇ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ εἰκὸς ἀπολὺ δικαιότερον, ἢ τῷ ὑπὸ Βρισέως. ταῦτα μὲν ἐν παλαισταῖς, καὶ γραφεῦσι, καὶ ποιηταῖς παῖδες ἐργάσονται. ὃ δὲ πᾶσιν ἐπαινεῖται, τούτοις ἡ χάρις, μᾶλλον δὲ ἅπασιν ἅμα, ὁπόσαι χάριτες, καὶ ὁπόσοι ἔρωτες συγχορεύοντες, πῶς ἂν μιμήσαιτο δυνατὸν; Πο. Θεατρικόν τι πρᾶγμα ὦ Λυκῖνε φῄς, καὶ διϊπετὲς ὡς ἀληθῶς, οἷον τὸ ἐξ οὐρανοῦ ῥυὲν θεῖον. τί δὲ περὶ σοφοῦ τινος εἶδες αὐτῷ; Λυ. βιβλίον σὺ πάνυ χρηῶν εἶχεν, ἐς δύο σωληλεμμένον. καὶ ἰσχνὸ τὸ μέτωπον, ἀναγινώσκειν αὐτό. τὸ δὲ, ἤδη ἀνεγνωκέναι. μεταξὺ δὲ ἀσιῶντος, διελέγετο τῷ παρομαρτούντων τινὶ σὺν οἶδ' ὅ, τι ἐς ὑπήκοον ἐρρήθη. πολὺ μειδιάσασα μοι Πολύστρατε, ὀδόντας ἐξέφηνε, πῶς ἂν ἔπαιμί σοι, ὅπως μὴ, λόγχης. ὅπως δὲ, συμμέτρους, καὶ ὡς ἀλλήλοις συνηρμοσμένους, εἰ τις καλλίστου ὄρμου εἶδες σὺ τῶν πολυτελῶν, καὶ ἰσομεγέθων μαργαριτῶν, ὕπως ἐπὶ σχὺν ἐπεφύκεσαν. ὁμοσμῦντος μαλίστα τοῦ τῶν χειλέων ἐρυθήματος. ὑπεφαίνοντο γοῦν αὐτοῦ δὴ τοῦ τῶν Ὀδόντων ἐλέφαντος τοῦ πρίστου, ὅμοιοι. ἐχοίμην, πλατύτεροι αὐτῶν, οἶδ', ὡσθέγγοντες, ἢ διεκηγότες, οἷοι ταῖς πλείοσιν, ἀλλὰ τῆς πάντων ἰσοτιμίας, καὶ ὁμοχροίας, καὶ μεγάθους ἦν, καὶ ὡστοχαῖς ὁμοίως. καὶ ὅλως, μέγα τι θαῦμα, καὶ δῶρον, πᾶσαν τὴν ἀνθρωπίνην σύνεσιν ὑπερπέτασεν. Πο. ἔχ' ἀτρέμας. συνίημι γὰρ ἤδη σαφῶς πάνυ ὧν τινα λέγεις τὴν γυναῖκα, τύτιος τε αὐτοῖς γνωρίσεις, καὶ τῇ πατρίδι. καὶ δύνῃ δέ τινες ἔπεσθαι αὐτῇ ἔφης, νὴ Δία καὶ σταλῶτας τινάς. τὸν βασιλέα συνῆσαν ὦ μακάρια, τὸν ἀοίδιμον τοῦτον λέγεις. Λυ. τί δ' ἐστιν. αὐ-

multò justiùs illam cum aurea Venere comparabit, quàm Brisei filiam. Hæc igitur fictores, pictores, & poëtæ elaborabunt. Quod autem in omnibus nitet, quibus hoc est Gratia, imò potiùs omnes simul, quotquot Gratiæ, quotquot Cupidines chorum circumducunt, quis imitari possit? *Pol.* Divinum quoddam dicis opus Luciane, & revera cœlitus delapsum, quale apud superos extat. Quid autem vidisti eam facientem? *Luc.* Librum habebat præ manibus, in duas partes complicatum, quarum alteram legere, alteram legisse jam videbatur. Inter progrediendum autem nescio qua de re cum quodam ex comitantibus differebat: non enim tam clara voce loquebatur, ut exaudiri posset. At ridendo, Polystrate, dentes ostendebat, Dii boni, quàm albos, quàm justæ magnitudinis, & inter se coaptatos. Sicubi monile pulcherrimum vidisti ex nitidissimis, & magnitudine paribus margaritis compositum, adeò concinna serie erant nati. Plurimum verò decoris ex rubore labiorum illis accedebat. Itaque serrato illi Homerico ebori similes apparebant. Neque ex illis alii latiores erant, alii eminentiores, alii distantiores, quales pleriſque sunt: sed erat una omnibus æqualitas, idem color, eadem magnitudo, similis continuitas. Denique magnam hoc spectaculum pariebat admirationem, quòd omnem humanam speciem superaret. *Pol.* Quiesce. Iam enim planè intelligo quam mulierem dicas, cùm eam ab his, & à patria cognoscendam præbueris: quódque eunuchos, ac per Iovem milites aliquos eam comitari dixeris. Regis uxorem, ô beate, celebrem illam dicis. *Luc.* Quodnam illi est

τῇ τἄνομα; Po. πάνυ γε τοῦτο γλαφυρὸν ὦ Λυκῖνε, καὶ ἐπίρρασον. ὁμώνυμος γάρ ἐστι τῇ δ' Ἀβραδάτου γυναικὶ τῇ καλῇ. οἶδα πολλάκις ἀκούσας Ξενοφῶντος ἐπαινοῦντος τινα σώφρονα, καὶ καλὴν γυναῖκα; Lu. νὴ Δία γε ὥσπερ ὀρῶν αὐτὴν ἄρτι ἀφῆκμαι, ὁπότε καὶ ἐκείνου τὸν ἀναγιγνώσκοντα ἠκούομεν. καὶ μᾶλλον ἐγὼ γε ἀκούων λεγούσης αὐτῆς, ἃ πεποίηται λέγουσα, καὶ ὡς ὥπλιζε τὸν ἄνδρα, καὶ οἷα ἐφ' ἁρμάτων ἐπέμπετο αὐτὸν ἐπὶ τὴν μάχην. Po. ἀλλ' ὦ ἄριστε, σὺ μὲν ὥσπερ τινα ἀστραπὴν παρεφθαμένου ἅπαξ εἶδες αὐτὴν, καὶ ἔοικας τὰ πρόσκαιρα ταῦτα, λέγω δὲ τὸ σῶμα, καὶ τὴν μορφὴν ἐπαινεῖν. τὰ δὲ ψυχῆς ἀγαθὰ, ἀθέατα ἔτι. εἰδὼς οἶδα ὅσον τὸ κάλλος ἐκεῖνό ἐστιν αὐτῆς, μακρᾷ τινι ἄμεινον, καὶ θειότερον τοῦ σώματος. ἐγὼ γὰρ, συνήθης γάρ εἰμι, καὶ λόγων κοινώνησε πολλάκις, ἐμορφώθης ἄν. καὶ γὰρ ὡς εἶδον ἐγὼ αὐτὸς, τὸ ἥμερον, καὶ φιλάνθρωπον, καὶ τὸ μεγαλόφρον, καὶ σωφροσύνην, καὶ παιδείαν, πρὸς δὲ καὶ λύραν ἐπαινῶ. ἄξια γὰρ τοσαύτης κατασκευῆς ταῦτα τοῦ σώματος. ἐπεὶ ἄλλοθεν ἀγαθὸν, καὶ μέλοιεν, ὥσπερ οἷς τις τὴν ἐνθάδε πρὸς τὸ σῶμα τοῦ γυμνάζοι. τὸ δὲ σύντελες κάλλος οἶμαι τοῦτό ἐστιν, ὁπόταν ἐς τὸ αὐτὸ συνδράμῃ ψυχῆς ἀρετὴ, καὶ σύμμορφία σώματος. ἀμέλει πολλὰς ἂν σοι δείξαιμι, μορφῆς μὲν, δυσκόσμους, τὰ δὲ ἄλλα αἰσχυνούσας, τὸ κάλλος, ὡς καὶ μόνον φθεγξαμένων, ἀποβαλεῖν αὐτὸ, καὶ ἀπομαραίνεσθαι, ἐλεγχόμενόν τε, ἐν ἀσχημοσύνῃ, καὶ παρ' ἀξίαν συνὸν, πονηρᾷ τινι δυσποινίᾳ τῇ ψυχῇ. καίγε αἱ τοιαῦται, ὁμοιαί μοι δοκοῦσι τοῖς ἀσυμπλοίοις ἱεροῖς. κἀκεῖ γὰρ, αὐτὸς μὲν ὁ νεὼς, καλλιστός τε, καὶ μέγιστος, λίθοις τοῖς πολυτελέσι, καὶ ἀνδριᾶσι, καὶ γραφαῖς ἐξηκριβωμένος, καὶ ἀναθήμασι πολλοῖς καὶ ἀρχαίοις κεκοσμημένος· ἐπὶ δὲ τῆς θύρας ἑστὼς ἀνὴρ, ἢ γυνὴ, ἢ παῖς, ἢ ἵππος, ἢ βοῦς, ἢ ὄρνις, ἢ ἄνθρωπος ἄλλος, ἢ θηρίον, ἢ δένδρον, ἢ ὅλως ἄψυχον, ἢ ἔμψυχον, ἢ ἀνθρώπινον, ἢ θεῖον, ἢ ἀμφότερα, ἢ ἄλλο ὁτιοῦν, ἐκ τοῦ ἐναντίου τοῦ ναοῦ, ἀσύμμορφον, καὶ ἀνάρμοστον, καὶ ἀσύμφωνον, καὶ ἀσύμμετρον, καὶ ἀσύνθετον, καὶ ἀσύνδετον, καὶ ἀσύστατον, καὶ ἀσύνταχτον, καὶ ἀσύντακτ

λέσιν ἠσκημένῳ, καὶ χρυσοῖ, καὶ γραφαῖς διλωδισμένῳ. ἔνδον δ', ἢν ζητῇς τ' ἦθον, ἢ πίθηκός ἐστιν, ἢ ἴβις, ἢ τράγος, ἢ αὖλαξ. τοιαύτας πολλὰς ἰδεῖν ἔνεστιν. εἰ τοίνυν δεῖ χρῆναι τὸ κάλλος, ἢν μὴ κεκόσμηται τοῖς δικαίοις κοσμήμασι. λέγω δὴ σοι ἐγὼ ἀληθῆ, καὶ ὄρμιος, ἀλλ' οἷς πρέπειν ἐκείνοις, ἀρετῇ, καὶ σωφροσύνῃ, καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ φιλανθρωπίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὁπόσοις τοῦτο ὅρος ἐστίν. Λυ. σὺν ὦ Πολύστρατε, μῦθον ἀντὶ μύδρου [1] ἄμειψαι αὐτῷ τῷ μέτρῳ φασίν, ἢ ἁπαλὸν, διώκουσι γὰρ, καί τινα εἰκόνα γραψάμενος τῆς ψυχῆς, ἐπίδειξον, ὡς μὴ ἐξ ἡμισείας θαυμάζοιμι αὐτά. Πο. εἰ μικρὸν ὦ ἐπαίρει τὸ ἀγώνισμα πρόσταττε. εἰ γὰρ ὄμιλον τὸ πᾶσι πρόσφορον ἐπαινέσαι, καὶ τὰ ἄδηλα ἐμφανίσαι τῷ λόγῳ. καί μοι δοκῶ σπουδῆς ἐν αὐτὸ δεήσεσθαι πρὸς τὴν εἰκόνα, εἰ πλασῶν δὲ γραφέα μόνον, ἀλλὰ καὶ φιλοσόφων, ὡς πρὸς τοὺς ἐκείνων κανόνας ἀπευθύναι τὸ ἄγαλμα. καὶ δεῖξαι καὶ τὴν ἀρχαίαν πλαστικὴν κατεσκευασμένον. καὶ δὴ ποιήσω. ἀοίδιμος μὲν τὸ πρόσωπον, καὶ λίγεια. καὶ τὸ, γλυκίων μέλιτος ἀπὸ γλώττης ῥεῖ αὐτῆς μᾶλλον, ἢ φησὶ Πυλίου γέροντος ἐκείνου, ὃ Ὅμηρος ἂν εἴρηκε. πῶς δὲ τὸν φθόγγον, οἷος ἁπαλώτατος, ὅτι βαρὺς, ὡς εἰς τὸ ἀνδρεῖον ἡρμόσθαι, ὅτι παῖς λεπτὸς, ὡς ἡλύσιός τε εἶναι, καὶ ἡμιδεὴς ἔκλυτος, ἀπ' οἵου γλυκοῦ ἂν παιδὸς μήπω ἠδόμενος, ἡδὺς, καὶ σφοδρὸς, καὶ πρᾶος ἁρμόσαιτο εἰς τὴν ἀκοήν, ὡς ἐ παυσαμένης, ἔναυλον εἶναι τὴν βοήν, καί τι λείψανον

extructum, auro & picturis distinctum. Intus verò, si Deum quæras, est vel simia, vel ciconia, vel hircus, vel felis. Cujusmodi multas mulieres formosas videre est. Proinde corporis forma non sufficit, nisi justis exornetur ornamentis. Non autem dico purpura & moniilibus, sed iis quæ priùs dixi, virtute, temperantia, æquitate, humanitate, atque aliis, quæcunque his terminis comprehenduntur. *Luc.* Proinde Polystrate, eadem, quod ajunt, mensura sermonem sermone rependas, vel cùm possis, etiam cumulatiùs. Et à te depictam animæ imaginem, commonstra, ne illam ex dimidio tantùm admirer. *Pol.* Non leve nobis amice negocium injungis. Non enim perinde facile est id quod patet oculis, laudare, atque quod visum fugit oratione declarare. Atque existimo ad hanc imaginem exprimendam, opus mihi fore opera, non fictorum, non pictorum tantùm, sed etiam philosophorum, ad quorum regulam Simulachrum dirigam, & ad antiquam plasticen formatum edam. Sed rem aggrediamur. Primùm vocalis est, & facunda. Illudque, dulciorem melle orationem ex ejus ore manare, de ipsa potiùs quàm de Pylio sene, dixisset Homerus. Omnis autem vocis tonus, qualis est mollissimus: neque gravis ita ut viro conveniat: neque prorsus tenuis, ita ut sit effœminatus & solutus: sed qualis esset puero nondum pubescenti, jucundus, & blandus, inque aurem sese leniter insinuans, ut ea desinente, verba adhuc insonent, & aliquæ

1 Ἄμειψαι αὐτῷ τῷ μέτρῳ] Vide Paræmiogr. *Bourd.*

ον ἐνδιατρίβειν, καὶ παρεμβαίνειν τὰ ὦτα, καθάπερ ἡ χὼ παρὰ Δημοσθένους τῶν ἀκροάσεων, καὶ ἴχνη τῶν λόγων μελιχρὰ ἄττα, καὶ πειθοῦς μέτρα ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἀπολιμπάνουσα. ὁ πότερον ἂν τὸ κηλοῦν ἐκεῖνο ᾄδῃ, καὶ μάλιστα πρὸς τῷ κιθάρᾳ, τότε δὴ ποτὲ, ὥρα μὲ σιωπᾶν τοῦτο ἀλκυόσι, καὶ τέττιξι, καὶ τοῖς κύκνοις. ἅμωσα γὰρ ὡς πρὸς ἐκεῖνα ἅπαντα. κἂν τῷ Πανδίονι εἴπῃς, ἰδιώτης κἀκείνη, καὶ ἄπειρος, εἰ δὲ πολυτρόπως τῷ φωνῷ ἁρμόσειν. Ὀρφεῖς γε, καὶ Ἀμφίων, οἵπερ ἐπαγωγοὶ τοῖς ἐθέλουσι τῶν ἀκροατῶν, ὡς δὲ καὶ ἄψυχα ἐπεκαλέσαντο πρὸς τὸ μέλος, ὡστόσον ἂν οἶμαι εἶναι ἡσυχάσαι, καὶ ἀλιπόντες ἂν τὰς κιθάρας, παρεσκευάσω σιωπῇ, ἀκροώμενοι. τὸ γὰρ τῆς ἁρμονίας τὸ ἀκριβέστατον διαφυλάττειν, ὡς μὴ παραβαίνειν τὸν ῥυθμὸν, ἀλλ' ἀκαίρως τῇ ἄρσει, καὶ θέσει διαμελετᾶσθαι τὸ ἆσμα, καὶ σωφρονεῖν εἶναι τῷ κιθάρᾳ, καὶ ὁμοχρονεῖν τῇ γλώττῃ τὸ πλῆκτρον, καὶ τὸ διαφέρειν τῶν δακτύλων, καὶ τὸ εὔκαμπες τῶν μελῶν, πόθεν ἂν ταῦτα ὑπῆρχε τῷ θρᾳκὶ ἐκείνῳ, καὶ τῷ ἀνὰ τὴν Κιθαιρῶνα μεθιέντι βυκανᾶν, καὶ κιθαρίζειν μελετῶντι; ὥστε ἴσως ποτὲ ὦ Λυκῖνε, καὶ ἀδάσης αὐτῆς ἀκούσῃ, ὅκεπερ τὸ τῆς Γοργόνος μόνον ἔσῃ πεπονθὼς, λίθος ἐξ ἀνθρώπου γεγονώς, ἀλλὰ δὲ τὸ θεσπεσιώτατον ἔσῃ, ὁποῖόν τι λίθον. παρεσκήξῃ γὰρ δὴ οἶδ' ὅτι, κεκηληθρὸν, πατρίδος, καὶ οἰκείων ἐπιλαθόμενον. καὶ ἴσως κηρὸς ἐπιφοιτᾷ

quæ immorentur reliquiæ, quæ aures circunsonent, auscultationem echûs instar producendo, mellitaque verborum vestigia, ac persuasionis plena in animis relinquendo. Quum verò eximium illud canet, in primis ad citharam, tunc utique tacendum halcyonibus, cicadis, & oloribus. Præ illa enim hæc omnia cantus sunt rudia. Quinetiam si luscinian [1] Pandione natam dicas, rudis etiam illa & imperita, quanquam vocem multisonam emittit. [2] Orpheus quoque & Amphion qui ad demulcendos auditores fuerunt usque adeò accommodati, ut ad melos res inanimas invitarent, illi me judice si hanc audissent, taciti derelictis citharis, ad auscultandum astitissent. Etenim harmoniæ rationes accuratissimas observare, ut nequid peccet rhythmus, sed ablatione & positione tempestiva modulorum mensuræ serventur, & cithara consonet, eodemque tempore lingua exerceatur, & plectrum, & decens digitorum tactus, & agilis membrorum motus, undenam hæc suppetissent Thraci illi, & huic in Cithærone boves pascenti, & citharæ pulsationem curanti? Itaque Luciane, siquando canentem illam audieris non amplius ut Gorgonum visu solum obstupescas, ex homine in lapidem conversus, sed etiam quàm esset efficax Sirenum modulatio, cognosces. Astabis enim, sat scio, delinitus, patriæ & domesticorum oblitus. Quinetiam au-

1 *Pandionis natam*] Philomelam intelligit, respicitque ad fabulam de Procne & Philomela Pandionis filiabus de quibus Ovid. in Metam. *Cogn.*

2 *Orpheus quoque & Amphion*] De Orpheo dictum antea, de Amphione, Mercurii & Antiopes filio, Horat. in art. poët. extatque illius simulacrum apud Plin. lib. 36. c. 5. *Idem.*

1 *Atqui*

ξη τὰ ὦτα, καὶ ἅμα ἔτι καρὸν ἅμα δύσεται σοι τὸ μέλος, τοιοῦτον τι ἄκουσμά ἐστι, Τερψιχόρης τινὸς, ἢ Μελπομένης, ἢ Καλλιόπης αὐτῆς παίδευμα, μυεῖα τὰ θελγητρα, καὶ πάντοθεν ἐν ἑαυτῷ ἔχον. ἑνί τι λόγῳ συνελὼν, φαίην ἄν, τοιαύτης μοι δοκεῖν ἀκούειν νόμισε, οἵαν ἐκεῖνος εἶναι τὴν ἅμα τοιούτων χειλῶν, διὰ σμίλην ἐξιοῦσαν. ἐώρακας γὰρ αὐτὸς λίαν φημι. ὥστε ἀκηκοέναι νόμιζε. τὸ μὲν γὰρ ἀκριβὲς τοῦτο τῆς φωνῆς, καὶ καθαρῶς ἰωνικὸν, καὶ ὅτι ὁμιλήσαι σωμάτων, καὶ πολὺ τῆς ἀττικῶν χαρίτων ἔχουσα, καὶ διὰ γυμνάζειν ἄξιον. πάτερον γὰρ αὐτῇ, καὶ εὐφυΐας. διὰ ἄλλως ἐχρῆν, μετέχουσαν τῆς Ἀθηναίων καὶ τὴν δόσιν. διὰ γὰρ διὰ ἐκεῖνο γυμνάσαιμ' ἄν, εἰ καὶ ποιήσῃ χαίρῃ, καὶ τὰ πολλὰ τούτῃ ὁμιλεῖ, ἔστ' Ὀμήρου πολίτις ἐστι. μία μὲν δὴ σοι ὦ Λυκῖνε, καὶ συμφωνίας αὕτη, καὶ φύσις εἰκών, ὡς ἂν τις ἐπὶ τὸ ἄλλοτι εἰκάσειε. σκόπει δὲ καὶ τὰς ἄλλας. ἐγὼ μίαν ὥσπερ σὺ δὴ ἐκ πολλῶν συνθεὶς, ἐπιδεῖξαι διέγνωκα. ἦν γὰρ τοῦτο, καὶ γραφικῶς συντελεσθὲν καὶ λίαν τοσοῦτο, καὶ πολυειδὲς πᾶν ἐκ πολλῶν ἀπεπλεῖν αὐτὸ αὐτῷ ἀνομοιωμένον. ἀλλ' αἱ πᾶσαι τῆς ψυχῆς δέονται, καθ' ἑκάστην, εἰκὼν μία γραφέως τοσοῦτος ἀρ' οὐ τὸν μεμιμημένη. Λυ. ἴσως τοῦτ' ὦ Πολύστρατε, καὶ παιδαισίαν ἐπαγγέλλεις. ἔοικας δ' οὖν λώϊον ὡς ἀληθῶς ἀπόδοσιν μοι τὸ μέτρον. ἐπιμέτρει δ' ἔν, ὡς σὸν ἔστιν ὅ, τι ἂν ἄλλο ποιήσας, μᾶλλον χαρίσαιό μοι. Πο. σὺν ἐπιδὴ πάντων καλῶν παιδείαν ἡ γῆρυσι ἀνάγκη, καὶ μάλιστα τούτων, ὁπόσα μελέτητα, φέρε δὲ ταύτῃ ἤδη συνιόντες, ποικίλλωμεν

auribus cera obturatis, per ceram etiam melos penetrabit, hujusmodi est id quod auditur, Terpsichores alicujus, aut Melpomenes, aut Calliopes ipsius documentum, quod infinitas, omnigenasque illecebras habeat. Vt uno verbo complexus dicam, puta quæso, te hujusmodi cantionem audire, cujusmodi per talia labia, perque illos dentes emanare par est. Vidisti autem ipse quam dico: itaque & audisse existima. Nam hæc accurata vocis elegantia, & merè Ionica, quodque in colloquiis blanda est, multumque Atticæ gratiæ habet, admirationem non meretur. Nam hoc ipsi est hæreditarium, & à majoribus contractum. Neque id secus esse conveniebat, cùm ratione coloniæ, Athenienſium sit particeps. Neque enim vel illud mirari velim, si poëſi gaudet, & cum ea sæpe versatur, quando est Homeri civis. Vna hæc, Luciane, vocis præclaræ, & modulationis imago, ut quis tenuiter exprimere possit. Iam verò & alias considera. Non enim unam, ſicut tu, ex multis compoſitam, referre decrevi. Hoc enim perexile esset, & more graphico abſolutum, tot formas, & multiforme quiddam, ſibi ipſi adverſans, ex multis perficere. Sed omnium animæ virtutum, ſigillatim, una imago ad archetypum expreſſa depingetur. *Luc.* Diem festum, Polyſtrate, publicumque convivium mihi denuntias: & mihi videris menſuram cumulatiorem remeturus. Proinde auctarium adjice: nam nulla res est qua perinde possis mihi gratificari. *Pol.* Ergo quandoquidem neceſſe est, omnibus eximiis rebus liberales diſciplinas præire, ac iſtis in primis quæ meditatione conſtant: age jam etiam hanc conſtruamus, variam utique & multifor-

μῦτοι, καὶ πολύμορφον, ὡς μὴ ἓν τοῦτο ἀπολιπόμενος τῆς πλαστικῆς. καὶ δὴ γραφέσθω πάντα συλλήβδην τὰ ὑπὸ τῶν Ἑλικωνίων ἀγαθὰ ἔχουσα, οὐχ ὥσπερ ἡ Κλειὼ, καὶ ἡ Πολύμνια, καὶ ἡ Καλλιόπη, καὶ αἱ ἄλλαι, ἓν τι ἑκάστη ἐπισταμένη, ἀλλὰ πασῶν. καὶ τοῦτο μὲν τὰ Ἑρμοῦ, καὶ Ἀπόλλωνος. ὁπόσα γὰρ ἡ ποίησις μέτροις ἡδυσμένοις εἰρημένα ἔχει; ἢ συγγραφεῖς ἱστορήκασιν; ἢ φιλόσοφοι παρῄνεσαν, ὥστε τούτοις ἡ εἰκὼν κεκοσμήσθω. οὐκ ἄχρι τῶν ἐπικεχρωσμένων μόνον, ἀλλ' ἐς βάθος δυσεκποιήτοις τοῖς φαρμάκοις ἐς κόρον καταβαφεῖσα. καὶ συγγνώμη, εἰ μηδὲν ὑπόλοιπον ἐπιδείξει τοῦτης δυναμένη ἡ γραφή. ἐν γὰρ ἐνθάδε τοιούτῳ οὐ τοῖς πάλαι, παιδείας περὶ μνημονεύεται. πλὴν ἀλλὰ εἴρηται δικεῖ ἀνακοίσθω ἐς αὖθις. ἐμέμνητο γὰρ, ὡς ἐμοὶ φαίνεται. Λυ. καλλίστη μὲν ὦ Πολύστρατε, καὶ πάσαις ταῖς γραμμαῖς ἀπηκριβωμένη. Πο. μετὰ τούτων, ἡ τε σοφίας, καὶ σωφίστους εἰκὼν γραπτέα. δεῖσθαι δ' ἡμῖν συνεῖναι πολλῶν τὸ ἀνδρειζομένων, ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων, ἑνὸς μὲν ἐκ αὐτῶν ἰωνικοῦ. γραφεῖς δὲ, καὶ δημιουργοὶ αὐτοῦ, Αἰσχίνης, Σωκρατικὸς ἑταῖρος, καὶ αὐτὸς Σωκράτης, μιμηλόγλυφος τεχνιτῶν ἀπάντων, ὅτῳ ἐκ μετέρωθεν ἔγραφον. τὸν δὲ ἐκ τῆς Μιλήτου ἐκείνην Ἀσπασίαν, ἣν ἐκ ὁ Ὀλύμπιος ἠυημοσιώγλυφος ἐκ αὐτὸς, σωλῶν, ἀφανὲς σωιέσεως παράδειγμα ποθεμένων, ὁπόσον ἐμπειρίας περιμάτων, καὶ ὀξύτητος ἐς τὰ πολιτικὰ, ἐκ ἀσχνοίας, καὶ δεμύτητος ἐκείνη ποθοῦν, τοῦτο πᾶν ἐπὶ τὸν ἡμετέρων εἰκόνα μεταχωρῶμεν ἀκριβεῖ τῇ στάθμῃ. πλὴν ὅσον ἐκείνη μὲν ἐν μικρῷ tiformem, ne & hac in parte tua fingendi arte simus inferiores. Et sanè pingatur, quæ omnia simul Heliconis bona possideat, non ut Clio, & Polymnia, & Calliope, atque aliæ, quarum unaquæque unicam scientiam callet, sed omnium scientia muniatur: præterea Mercurii, & Apollinis dotibus sit prædita. Quæcunque enim poëtæ versibus exornata prodiderunt, aut historici scriptis mandarunt, aut philosophi monuerunt, hisce omnibus Imago exornetur: ita ut non leviter color illinatur, sed indelebilibus pigmentis in imum usque ad satietatem imbuatur. Et ignoscendum est si nullum hujus picturæ archetypum queam ostendere. Neque enim uspiam in veteribus de hujusmodi absoluta disciplinarum cognitione fit mentio. Verumtamen si tibi videtur, ista reponatur, non enim uti mihi videtur, est mala. *Luc.* Elegantissima profectò, Polystrate, & lineamentis omnibus absoluta. *Pol.* Porrò post istam Sapientiæ, & Intelligentiæ imago est depingenda: ad quam multis nobis opus erit exemplaribus, maxima parte veteribus, atque uno quidem, & Ionico illo. Cæterùm ejus pictores & artifices erunt Æschines Socratis socius, & ipse Socrates, imitandi dexteritate omnium artificum præstantissimi, quatenus cum amore pingebant. Porrò Milesiam illam Aspasiam, cùm qua Olympius, ipse quoque maximè admirandus conversabatur, non ignobile prudentiæ exemplum proponentes quanta rerum peritia, quanto in administranda repub. acumine, solertia & prudentia polleret, hoc omne ad nostram hanc imaginem accurata amussi transferamus: præter quàm quòd illa, quamvis Co-

πινακίῳ ἐγράφετο, αὕτη ἦν κολοσσιαία τὸ μέγεθός ἐστι. Lu. πῶς τοῦτο φῄς; Po. ὅτι ὦ Λυκῖνε, οὐκ ἰσομεγέθεις εἶναι φημὶ τὰς εἰκόνας, ὁμοίας ὄσας. ἐ γὰρ ἔστι, νῦν ἐγγὺς Ἀθηναίων ἡ τότε πολιτεία, καὶ ἡ παροῦσα τῶν Ῥωμαίων δύναμις. ὥστε εἰ καὶ τῇ ὁμοιότητι ἡ αὐτὴ, ἀλλὰ τῷ μεγέθει γε ἀμείνων αὕτη, ὡς ἂν ἐπὶ πλατυτέρας πίνακος καθαπτομένη. δεύτερον δέ τι τέρας παράδειγμα, Θεανώ τε σοφὴ, καὶ ἡ λεσβία μελοποιὸς, καὶ Διοτίμα ἐπὶ τούτοις. ἡ μὲν, τὸ μεγαλόνουν, ἡ Θεανὼ, συμβαλλομένη εἰς τὴν γραφήν. ἡ Σαπφὼ δέ, τὸ γλαφυρὸν τῆς πολυαρίστου. τῇ Διοτίμᾳ δέ, οὐκ ἂν Σωκράτης ἐπήνεσεν αὐτὴν, εἰκὸς ἦν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄλλην σωφροσύνην τε, καὶ συμβουλίαν. τοιαύτη σοι καὶ αὐτὴ Λυκῖνε, ἀναπεπλασθω εἰκών. Lu. νὴ Δί' ὦ Πολύστρατε, θαυμάσιον ὅσον. σὺ δὲ, ἄλλας γράφε, τὰς τῆς χρηστότητος ἄξιας, καὶ φιλανθρωπίας, ἥ τὸ ἥμερον ἐμφανιεῖ καὶ τρόπου, καὶ ὡσεὶ τὰς δεομένας ἐπικουρίας. Po. εἰκάσθω οὖν καὶ αὐτὴ Θεανοῖ τε τῇ Ἀντηνόρου, καὶ Ἀρήτῃ, καὶ τῇ γυναικὶ αὐτῆς τῇ Ναυσικάᾳ, καὶ εἴ τις ἄλλη ἂν μεγέθει πρὸς μόνων ἐπιφέροντο ἐπὶ τὴν τύχην. ἐξῆς δὲ μοι ταύτην, ἡ τῆς σωφροσύνης αὐτῆς γραφέσθω, καὶ τῆς ἐπὶ τὸ σωφρονεῖν δύνοιας, ὡς καὶ τὴν Ἰκαρέου μᾶλλον εἶναι τὴν σώφρονα, καὶ τὴν Πηνελόπης εἰκόνα εἰκάζειν ἔγραψεν, ἢ καὶ νὴ Δία καὶ τὴν ὁμώνυμον αὐτῆς, τὴν Ἀβραδάτα, ἧς μικρὸν ἔμπροσθεν ἐμνημονεύσαμεν. Lu. παγκάλλιστα καὶ ταύτην ὦ Πολύστρατε, ἀπείργασω. καὶ κεφάλαιον τέλος σοι ἔχουσιν αἱ εἰκόνες. ἅπασαι γὰρ ἐπῃνέσαμεν τὴν ψυχὴν, καὶ τὰ μέρη ἐπαινοῦμεν. Pol.

Colossæa esset magnitudine, parva in tabella depicta erat. *Luc.* Quorsum hoc dicis? *Pol.* Quoniam Luciane, non æquè magnas dico imagines, quæ sunt similes. Non enim æqualis nec propè, vetus Athenienſium Reſpub. & præſens Romanorum potentia. Itaque quanvis illa ſimilitudine reſpondeat, hæc tamen potior eſt magnitudine, veluti depicta in latiſſima tabula. Secundum autem & tertium exemplar, Theano illa, & poëtria Lesbia, & præter eas Diotima. Hæc quidem Theano, animi magnitudinem ad picturam conferat: Sappho inſtitutæ vitæ jucunditatem. Diotimæ verò ſimilis erit non in iis tantùm ob quæ Socrates ipſam laudavit, ſed etiam reliqua mentis acie, & conſilio. Talis & illa Luciane, tibi reponatur Imago. *Luc.* Per Iovem, Polyſtrate, admiranda. Tu verò, amice, alias depinge: benignitatis nimirum, & humanitatis, quæ morum manſuetudinem, & in egenos clementiam commonſtrabit. *Pol.* Proinde & illa aſſimiletur Theanoni Antenoris conjugi, & Arete, & filiæ ejus Nauſicaæ, & ſi qua alia in negociorum & fœlicitatis magnitudine erga fortunam modeſtè ſe geſſit. Deinde poſt hanc Caſtitatis imago depingatur, & erga familiarem Benevolentiæ, ut juxta illam Icari filiam, quam Homerus pudicam ſcribit, maximè ſit continens. Talem enim ille Penelopes imaginem deſcripſit. Vel etiam per Iovem, juxta illi cognominem Abradatæ conjugem, cujus paulò antè meminimus. *Luc.* Hanc etiam modis omnibus pulchram effeciſti, Polyſtrate, jamque ferme finem habent Imagines: omnem enim animam, & partes laudando percurriſti. *Pol.*

νῶν. Πο. ἐχ ἅπασιν. ἔτι γὰρ τὰ μέγιστα τῶν ἐπαίνων παρελείπετο. λέγω δὲ τὸ σὺν ηλικιώτου ὄγκῳ φρονεῖν αὐτὴν, μήτε τύφον ἐπὶ τῇ δυναστείᾳ παραβάλλεσθαι, μήτε ὑπὲρ τὸ ἀνθρώπινον μέτρον ἐπαρθῆναι, πίστιν ἔχουσαν τῇ τύχῃ. φυλάττειν δὲ ἐπὶ ἴσοις πόδας ἑαυτὴν μηδὲν ἀπερισκέπτως, ἢ φορτικὴν φρονῆσαι, καὶ τοῖς προσιοῦσι δημοτικῶς τε, καὶ οὐκ ἐξ ὑψους προσφέρεσθαι, καὶ δεξιώσεις, καὶ φιλοφρονήσεις φιλοφρονεῖσθαι. τοσούτῳ ἡδίοσι τοῖς προσομιλοῦσιν, ὅσῳ καὶ πολὺ μείζονος ὄντος ὑμῶν ἡγεμόνος, ὑδὲν τραχηλον ἐπιφαίνοιτο, ὡς ὁπόσοι τῷ μέγα φρονεῖν μὴ πρὸς ὑπερηφανίαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς εὐποιΐαν, ἐχρήσαντο, ὅτοι καὶ ἄξιοι μάλιστα τῶν πολλῶν τῆς τύχης δοθέντων ἀγαθῶν ἄρθησαν. καὶ μόνοι ἂν ὅτοι δικαίως τὸ ἐπίφθονον ἀφεύγοιεν. ὀθεὶς γὰρ ἂν φθονήσειε τῷ ὑπερέχοντι, ὃν μετριάζοντα ἐπὶ τοῖς εὐτυχήμασιν αὐτὸν ὁρᾷ, καὶ μὴ κατὰ τὸν Ὁμήρου Ἄτην ἐπ' ἀνθρώπων κεφαλὰς βεβηκότα, καὶ τὸ ὑποδεέστερον πατοῦντα. ὅπερ οἱ ταπεινοὶ τὰς γνώμας, πάσχουσιν ἀπερισκαλίας τύχης, ἐπειδὰν αὐτὰς ἡ τύχη μηδὲν τοιοῦτον ἐλπίσαντας, ἄφνω ἀναβιβάσῃ ἐς πηνόν τι, καὶ μεῖζον ὄχημα, ἢ μήποτε ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων, ἐδὲ ἀφορᾶσι κάτω, ἀλλ' ἀεὶ πρὸς τὸ ἄνω πτε βιάζουσι. τοιγαροῦν ὥσπερ ὁ Ἴκαρος, ταχέως αὐτοῖς τάχιστα ὁ κηρὸς, καὶ τὰ πτερὰ παραρυέντα, γέλωτα ὀφλισκάνουσιν ἐπὶ κεφαλὴν εἰς πλάγιον, καὶ κλύδωνα ἐμπίπτοντες. ὅσοι δὲ μὴ τὸ Δαίδαλον ἐχρήσαντο τοῖς πτεροῖς, καὶ μὴ πάνυ ἐπηρθησαν, εἰδότες ὅτι οὐ κηρὸς ἦν

Pol. Non omnem. Nam maximæ laudis caput reliquum est. Dico verò cùm in tantam rerum magnitudinem provecta sit, ut neque fastum in secundis induat, neque supra sortis humanæ modum efferatur, fortunæ confidens. Sed se in plano contineat animo non insolenti, nec arroganti molesta: & populariter erga eos se gerat cum quibus commercium habebit, & salutet, & comiter excipiat. Quæ eo sunt colloquentibus jucundiora, quo, cùm à majore procedant, nihil tragicæ granditatis præ se ferunt, ut qui magnitudine potentiæ non ad superbiam, sed ad beneficentiam utantur. Atque hi bonis à fortuna datis maximè digni visi sunt: soli etiam effugere invidiam queant. Nemo enim præstanti inviderit quem prosperis rebus moderatè utentem videat: nec instar illius [1] Homericæ Ates super hominum capita incedentem & inferiora calcantem. Quod iis accidere solet qui abjecto sunt animo, cùm fortuna nesciant uti: postquam fortuna nihil tale sperantes, repente in volucrem & sublimem currum evexit, intra præsentes facultates non manent, neque deorsum despiciunt, sed in arduum semper nituntur. Quare quemadmodum Icarus, liquefacta ipsis quàm celerrimè cera, & defluentibus alis, præcipites in mare, & fluctus devoluti deridentur. Sed qui Dædali in morem alis utuntur, neque nimium efferuntur gnari cereas sibi esse illas, sed

1 *Aten Homericam*] Ate dea fingitur ab Homero Iliad. 9. quam interpretantur noxam: de qua Erasm. in proverb. *ira omnium tardissimè senescit.* Bud. lib. 5. de Asse. Cogn.

αὐτοῖς πεποιημένα, ἐταμιεύσατο ὁ Θεὸς τὸ ἀνθρώπινον τῶν φορέων, καὶ ἠλάττησαν ὑψηλότεροι μόνον τῶν κυμάτων ἐπιχθέντες, ὥστε μηδὲ νοῦν ἔχειν αὐτοῖς ἀεὶ τὰ πλεῖστα, καὶ μὴ παρέχειν αὐτῷ μόνῳ τῷ ἡλίῳ, ὅτοι ὁ ἀσφαλῶς τε ἅμα, καὶ σωφρόνως διέπλησαν. ὅθεν καὶ ταῦτ' ἂν τις μάλιστα ἐπαινέσειε. τοιγαροῦν ἄξιον ἀπὸ πάντων ἀπολαμβάνειν τὸν καρπὸν, οἷς μένειν ταῦτά τε αὐτῇ παραμεῖναι τὰ πλεῖστα, καὶ ἐπιπλείονα ἐπιῤῥεῖν πλούτου. Λυ. καὶ ὅτως ὦ Πολύστρατε, γενέσθω. ἀξία γὰρ ἐστὶ τοῦ σώματος μόνον, ὥσπερ ἡ Ἑλένη καλὴ εἶναι, καλλίων δὲ καὶ ἐρασμιωτέρα τῶν αὐτῶν τῇ ψυχῇ σκέψασθαι. ἔπεσθαι δὲ καὶ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ, χρηστῷ καὶ ἡμέρῳ ἀνδρὶ, καὶ τοῦ μὴ τὰ ἄλλων ἀγαθῶν, ὁ πᾶσι ἐφίεται αὐτοῖς, δεδαιμονῆσαι, ὡς ἐπ' αὐτῷ καὶ φιλίαν γενέσθαι τοιαύτην, καὶ σωθῆναι αὐτῷ, σωθεῖν αὐτόν. ἃ γὰρ μικρὸν τοῦτο δεδαιμόνημα γυνὴ, ἧς ἄν τις ὀλόγως τὸ ὁμηρικὸν ἐκεῖνο εἴποι, χρυσείῃ μὲ αὐτὴν Ἀφροδίτῃ ἐΐσζειν τὸ κάλλος, ἔργα δὲ, αὐτὴν Ἀθηναίῃ ἰσοφαρίζειν. γυναικῶν γὰρ σωφρόνως ἔστ' ἄν τις ἀποβλέψειε αὐτῇ, ὁ δῆμος, ὁδὲ φυλὴ φησιν Ὁμήρου, ὅτ' ἄρ' φρένας, ὅτί τι ἔργα. Πο. ἀληθῆ φῄς ὦ Λυκῖνε. ὥστε εἰ δοκεῖ, ἀναμίξαντες ἤδη τὰς εἰκόνας, ἵνα τι σὺ ἐπλάσας, τὴν δὲ σώμαλος, καὶ ἃς ἐγὼ τῆς ψυχῆς ἐγραψάμην, μίαν ἐξ ἁπασῶν συνθέντες, βιβλίον κατατεθέμενοι, παρέχωμεν ἅπασι θαυμάζειν, τοῖς γε νῦν ὖσι, καὶ τοῖς ὑστέρω ἐσομένοις. μνημωτέρα γοῦν ἡ Ἀπελλῆ, καὶ Παῤῥασίου, καὶ Πολυγνώτου γένοιτ' ἄν, καὶ αὐτὴ ἐκείνη ἀπὸ πολὺ τῶν πώποτε κεκρατεσμένη, ὅσῳ μὴ ξύλου, καὶ κηροῦ, καὶ

sed humanæ facultati impetum accommodant, & contenti sunt si undis paulò altiores ferantur, ita ut alas semper madefaciant, nec Soli tantùm liquandas exhibeant, hi tutò simul & prudenter pervolant. Quod & in ista Imagine maximè laudaveris. Quocirca meritum ab omnibus fructum percipit, qui precantur ut hæ alæ ipsi permaneant, & bona magis magisque affluant. *Luc.* Sic quidem fiat ô Polystrate. Neque enim solùm corporis venustate conspicua est, prout Helena, sed pulchrior & amabilior, cùm his præsidiis animam muniat. Conveniebat autem magno regi, bono mansuetóque viro, hoc etiam bonum simul cum aliis quotquot possidet, ad fœlicitatem: ut & ipsius tempore mulier hujusmodi nascereturr, & ejus consuetudinis desiderio flagraret. Non enim hæc fœlicitas est exigua, mulier de qua Homericum illud aliquis meritò dicere possit, eam cum aurea Venere de forma contendere, & operibus, Minervæ parem esse. Neque ulla ex omni mulierum numero cum ipsa comparetur, non corpore, non indole, inquit Homerus, non ingenio, nec operibus. *Pol.* Vera dicis Luciane. Quare si tibi videtur, commixtis Imaginibus, Corporis, quam tu finxisti, Animæ quas ego delineavi, unam ex omnibus compositam libro mandemus, quem omnibus admirandum exhibeamus, tum hujus ætatis hominibus, tum etiam posteris. Itaque hæc erit longè diuturnior, quàm Apellis, Parrhasii & Polygnori imagines, eaque illis multò gratior, quatenus non ligno, cera-ve aut coloribus constat, sed

ἀρωμένην παποίητην, ἀλλὰ ταῖς τῶν Διὸς μουσῶν ἐπινοίαις εἴκασεν, ὅπως ἀκριβεστάτη εἰκὼν γένοιτ' ἂν, σώματός τε καὶ, καὶ ψυχῆς ἀρετὴν ἅμα ἐμφανίζουσα.

sed suggesto à Musis commento expressa est, quæ cùm corporis pulchritudinem, & animæ virtutes una commonstret, absolutissima Imago futura est.

ΤΠΕΡ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ. | PRO IMAGINIBVS.

ARGVMENTVM.

Panthea superiori Dialogo laudata Lucianum accusat, primùm immodicæ laudis: Deinde quod ab eo Diis fuerit comparata. Quas laudum hyperbolas præ modestia & pietate agnoscere non vult: cùm sint assentatoris potiùs quàm laudatoris. Ad quæ respondet Lucianus, primùm se non satis illam laudasse, nedum nimium. Idque se ex libertate laudatorum fecisse, quos exemplis ostendit ab adulatoribus differre. Deinde se illam non cum Deabus, sed cum earum Imaginibus comparasse. Quod etsi fecisset, id se rectè facturum fuisse exemplis probat.

Ἔγωγέ σοι ὦ Λυκῖνε φησὶν ἡ γυνὴ, τὰ μὲν ἄλλα, πολλὴν σὺν εἶδον τὴν εὔνοιαν ἐμοὶ, καὶ τιμῶ σε συγγράμματος. ὁ δὲ ἂν ὅτου ὑπερεπαινῇ τις, εἰ μὴ καὶ μετ' εὐνοίας σωφρονοῖ. τὸ γὰρ ἐμὸν ὡς ἂν εἰδῇς, τοιόνδε ἐστιν. ἁδὲ ἄλλως μὲν χαίρω τοῖς κολακικοῖς τρόποις, ἀλλά μοι δοκοῦσιν οἱ τοιοῦτοι, ὑπηρέται εἶναι, ἢ ἥκιστα ἐλεύθεροι τὴν φύσιν. σὺ δὲ τοῖς ἐπαίνοις μέλιστα, ὅταν τις ἐπαινῇ με φορτικῶς, καὶ ὑπερμέτρως ποιούμενος τὰς ὑπερβολὰς, ἐρυθριῶ τε, καὶ ὀλίγου δεῖν ἐπιφέρομαι τὰ ὦτα. καὶ τὸ πρᾶγμα κλύζῃ μᾶλλον, ἢ ἐπαίνῳ ἐοικέναι μοι δοκεῖ. μέχρι γὰρ τοῦδε, οἱ ἔπαινοι ἀνεκτοί εἰσιν, εἰς ὅσον ἂν ὁ ἐπαινούμενος γνωρίζῃ ἕκαστον τῶν λεγομένων ὡς ὄντα ἑαυτόν. τὸ δὲ ὑπὲρ τοῦτο, ἀλλότριον ἤδη

Ego Luciane, inquit mulier, alias quidem magnam erga me perspexi tuam benevolentiam, & honorem ex libro à te conscripto. Non enim me tantis laudibus eveheres, nisi cum benevolentia hoc scriberes. Ego verò, ne non scias, hoc sum animo. Non temerè assentatoribus delector, atqui sunt hujusmodi, mihi videntur esse præstigiatores, & minimè libero ingenio. Cæterùm inter laudes, maximè quando quis molestis, & immoderatis amplificationibus me extollit, erubesco, & ferè aures obtuto: idque subsannationi potiùs, quàm laudi simile existimo. Nam tolerabiles eatenus sunt laudes, quatenus is qui laudatur, singula quæ dicuntur, inesse sibi cognoscit. Sed quicquid præter hoc additur, alienum est,

&

ἤδη, καὶ καλακεία σαφής. καίτοι πολλὰς οἶδα ἔφη χαίρουσας, εἰ τις αὐτὰς ἐπαινῶν, καὶ ἃ μὴ ἔχουσι προσέποιτο τῷ λόγῳ. οἷον, εἰ γέροντας ὄντας διδάσκοιμι ζῆν τὰ ἀκμῆς. ἢ ἀμόρφοις ὦσι, τὸ Νιρέως κάλλος, ἢ τὸ Φάωνος ἀξιοῖεν. οἰόμενοι γὰρ κατὰ τὸν ἐπαίνων ἀλλαχήσεσθαι σφίσι τὰς μορφὰς, καὶ αὐτοὶ ἀνηβήσειν αὖθις, ὥσπερ ὁ Πελίας φέρεται. τὸ δ' ἔχ ὅπως ἔχει. πολλὰ γὰρ ἂν ὁ ἔπαινος ἰδ πάσας, εἴ τι ἔργον αὐτῶν ἀπελαύσαι. δυνατὸν ἦν οὖν τῆς τοιαύτης ὑπερβολῆς, ναὶ δ', ὁμοίαν μοι δοκῶσι φέρειν, πάσχειν, ὥσπερ ἂν εἴ τινι ἀμόρφῳ, προσωπεῖον εὔμορφον ἐπιθείη τις φέρων. ὁ δὲ, μέγα ἐπὶ τῇ κάλλει φρονοίη. καὶ ταῦτα, προσαιρετὴν ὄντα, καὶ ὑπὸ δ' τυχόντος σωτελεῖσθαι δυναμένου. ὅτε δ γελοιότερον ἂν ἦθοιδ, αὐτοπροσώπῳ φανεὶς, οἷος ὢν, ὑφ' οἵῳ κέκρυπτο. ἢ δ νὴ Δί' εἴ τις ὑποδησάμενος κοθόρνους, μικρὸς αὐτὸς ὤν, ἐρίζοι πρὸς μεγάθους τοῖς ἐπισοπέδοις ὅλῳ πήχει ὑπερέχουσιν. ἐμέμνητο γάρ καὶ τοιούτου τινός. ἔφη γυναῖκά τινα τῶν ἐπιφανῶν, τὰ μὲν ἄλλα, καλὴν, καὶ κόσμιον, μικρὰν δ, καὶ πολὺ δ' συμμέτρως ἀποδέουσαν, ἐπαινέσαι πρός τινα ποιητὴν ὡς ἄσμενος, τά τε ἄλλα, καὶ ὅτι καλή τε, καὶ μεγαλήν· αὐχήσειν δ' αὐτῆς εἵνεκεν ἐκεῖνον τὸ ἄμμετρος τε, καὶ ὄρθιον, τὴν μὴν, δὴ χάνουσαν τῷ ἐπαίνῳ, καθότι πρὸς αὐξανομένην πρὸς τὸ μέλον, καὶ τὴν χεῖρα ἐπισείειν. ὁ ποιητὴς τε πολλάκις τὸ αὐτὸ ᾄδειν, ὁρῶσα ὡς ἡδέως ἐπαινεμένη, ἄχρι δὴ τῶν παρόντων τινὰ προσκύψασθαι, πρὸς τὸ δς, εἰπεῖν αὐτῷ, πέπαυσο ὦ ἑτερ, μὴ δ ἀναπήναι ποιήσῃς τὴν γυναῖκα. δυσμολήσιον δ', καὶ μακρῷ τούτου γελοιότερον Στρατονίκην

& manifesta assentatio. Atqui permultos novi, inquit, qui gaudent, siquis eos laudando, etiam quæ non habent, orationi adjecerit: puta, si senes ob ætatis vigorem beatos prædicarit: aut deformibus, Nirei vel Phaonis formam tribuerit. Putant enim suas formas à laudibus immutatum iri, & fore ut denuo repubescant, ut de se Pelias putavit. Sed non ita se res habet. Laus enim magni æstimaretur, si re ipsa, hujusmodi hyperboles beneficio, frui possemus. Nunc verò mihi videntur illi hoc modo affecti, quo deformis aliquis qui apposita sibi formosa larva, pulchritudine superbiret, quam quivis tollere, & atterere potest: unde magis deridiculo esset, nativa facie detecta, quam ascititia forma occultaverat. Aut per Iovem, quo pusillus aliquis, qui cothurnis indutis, de proceritate contenderet cùm iis qui ex planitie toto cubito essent proceriores. Nam & hujusmodi cujuspiam mentionem faciebat. Ajebat viri illustris uxorem, aliàs quidem pulchram & honestam, sed pusillam, & cui multum de justa statura deesset, à quodam poëta carmine laudari, quòd inter cætera, cùm formosa, tum procera esset: cujus longitudinem & rectitudinem populo comparabat. Illam verò laude ista lætari, quasi ad modulos crescèret, & manum concutere. Poëtam autem idem sæpe canere, cùm hac laude delectari videret. Donec aliquis ex præsentibus ad aurem admotus ipsi dixit, Heus tu desine, ne mulierem surgere facias. Dicebat etiam Stratonicen

τοιαῦτα ποιήσαι τὴν Σελεύκου γυναῖκα. τοῖς γὰρ ποιηταῖς ἀγῶνα προθεῖναι αὐτὴν περὶ κάλλους, ὃς τις ἂν ἄμεινον ἐπαινέσαι αὐτῆς τὴν κόμην. καίτοι φαλακρὸς ἐτύγχανεν ὤν, καὶ οὐδὲ ὅσους ὀλίγας τὰς ἑαυτῆς τρίχας ἔχουσα. καὶ ὅμως οὕτω διακειμένη τὴν κεφαλὴν, ἁπάντων εἰδότων ὅτι ἐκ νόσου μακρᾶς τοῦτο ἐπετήδευε, ἤκουε τῶν κολακόντων ποιητῶν ὑακινθίνους τὰς τρίχας αὐτῆς λεγόντων, καὶ οὐλας τινὰς πλοκάμους ἀναπλεκόντων, καὶ σελίνους τοὺς μὴ πάνυ ὄντας εἰκάζοντων. ἀπάντων οὖν τῶν τοιούτων καταγελᾶ, τῶν παρεχόντων αὐτοῖς τοῖς κόλαξι. καὶ ὥσπερ οὐ μόνον ἐπαίνοις μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν γραφαῖς τὰ ὁμοῖα πολλοὶ κολακεύειν τε, καὶ ἐξαπατᾶν θέλουσι. χαίρουσι γὰρ ἔφη τῶν γραφέων ἐκείνοις μάλιστα, οἳ ἂν ὡς τὸ εὐμορφότερον αὐτὰς εἰκάσωσιν. εἶναι δέ τινας, οἳ καὶ ὡστάτινοι τοῖς τεχνίταις, ἢ ἀφελεῖν τι τῶν ῥινῶν, ἢ μελάντερα γράψαι τὰ ὄμματα, ἢ ὅ, τι ἂν ἄλλο ἐπιθυμήσωσιν, αὐτοῖς ὡσαύτως. εἶθ' ὑπολαμβάνειν αὐτὰς ἀλλοίας εἰκόνας στέφανοῦσθαι, καὶ οὐδὲν αὐτοῖς ὁμοίας. ταῦτα δὲ καὶ τοιαῦτα ἔλεγε, τὰ μὲν ἄλλα ἐπαινέσαι δ' συγχεόμενος, ἐν δὲ τῷ φέρεσθαι, ὅτι θεὰς αὐτὴν, Ἥρᾳ, καὶ Ἀφροδίτῃ εἰκάσαις. ὑπὲρ ἐμὲ γάρ φησι, μᾶλλον δὲ ὑπὲρ ἅπασαν ἀνθρωπίνην φύσιν τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δέ σε καὶ ὀλίγα ἐπαινέσαι ἠξίουν, πρὸς ἡρωίνας σοι διαγωνιεῖν με, Πηνελόπην, καὶ Ἀρίστην, καὶ Θεανοῖ, μὴ ὅπως θεῶν τοῖς ἀρίστοις. καὶ γὰρ οὐ δὲ τόδε πάνυ ἔφη. τὰ μὲν θεὼν τοὺς θεοὺς, δεισιδαιμόνως, καὶ ψοφοδεῶς ἔχω. δέδια τοίνυν μὴ καὶ τὴν Κασσιέπειαν εἶναι δόξω, τοιοῦτον ἔπαινον ἐπαινέσασα. καίτοι νηρεΐσιν ἐκείνη

Seleuci uxorem, assimile quiddam, sed longè magis ridiculum feciſſe. Eam poëtis pro talento certamen propoſuiſſe, quicunque ſuam comam meliùs laudaret, quanquàm calva erat, & ne paucos quidem crines habebat. Attamen ſic affecto capite, cui ex longo morbo id accidiſſe omnes norant, execrandos illos poëtas audiebat, qui capillos ejus Hyacinthinos dicebant, & criſpos quoſdam cincinnos nectebant, & apio, quamvis nulli prorſus eſſent, comparabant. Tales igitur omnes deridebant, qui ſe aſſentatoribus traderent. Addebat etiam non ſolùm in laudibus, ſed etiam in picturis pleroſque aſſentationem captare, & decipi velle: qui illis potiſſimùm, inquit, pictoribus gaudent, à quibus formoſiores effingantur. Eſſe quoque nonnullos qui artificibus injungunt, ut aliquid nari detrahant, aut nigriores oculos pingant, aut aliquid aliud, quod ineſſe ſibi cupiverint. Deinde eos neſcire ſe alienas imagines coronare, & ſibi nullatenus ſimiles. Hæc & ejuſmodi dicebat, alia quidem quæ tuo libro mandaras collaudans, ſed hoc unum non ferens quod eam cum Deabus Iunone & Venere comparaveris. Nam hæc me, inquit, imò humanam omnem naturam ſuperant. Cæterùm ne illud quidem optavi, ut Heroinis illis, Penelope, Arete, & Theanoni, nedum præſtantiſſimis Deabus comparares. Etenim Deos metuo vehementer & expaveſco. Quare vereor ne ut Caſſiopea laudem illam expetiviſſe videar: quanquam illa cum Nereidibus contendebat.

Iu-

ἀντιξεῖξεθ. Ἦρων ἦ, καὶ Ἀφροδίτῃ ἐτέθειτο. ὥστε ὦ Λυκῖνε, μεταχράψαι σε τὰ τοιαῦτα συνέλθοντα. ἢ αὐτὸν μὲν μαρτύρασθαι τὰς θεὰς, ὡς ἀκούσης αὐτῆς γράφας. σὲ δ' εἰδέναι ὅτι ἀνιᾶσά σε αὐτῷ τὸ βιβλίον, ὅτω ὀφθησεται, ὑπερνικῶ σοι λέγειν, ὑμέλα δύσεβῶς, μηδὲ ὁσίως τὰ περὶ τὰς θεάς. ἐδόκει τι ἀσέβημα ἑαυτῆς, καὶ πλημμέλημα τοῦτο δόξειν, εἰ ἀπαμβοι τῇ τῶ Κνίδῳ, καὶ τῇ τῶ Ἑρτησίου ὁμοία λίγοσθαι. καὶ σε ὑπεμίμησατο ἡ πλούτιλλα τῷ βιβλίῳ τοῦτ' αὐτῆς εἰρημένων, ὅτι μεῖζόν, καὶ ἄλυφον ἔφης αὐτῷ, τοῦ ἀνατεινομένου ὑπὲρ τὸ ἀνθρώπινον μέτρον, ἀλλὰ πρόσχημον τῶν ἐλπίδων ποιημένου. ὁ δὲ, ταῦτα εἰπὼν, ὑπὲρ αὐτὸν ἡ ἐρημία ἀναβιβάζεις τὴν γυναῖκα, ὡς ἐ θεᾶς αὐτῷ ἀπεικάζειν. ἡδίκει δέ σε μὴ ἦ ἀξιωτέρων αὐτὴν ἡγεῖσθαι ἡ Ἀλεξάνδρε. [1] ὁς ἦ ἀρχιτέκτονος ὑπισχνουμένῳ τὸν Ἄθω ὅλον μεταχημάτισιν, καὶ μορφώσειν πρὸς αὐτὸν, ὡς τὸ ὄρος ἅπαν εἰκόνα χειρὸς ἦ βασιλέως, ἔχουσα δύο πόλεις ἐν ταῖν χερσῖν, ἐ θρυσηκλέος τῶν περιτείχους ὑπαρχούσας, ἀλ' ὑπὲρ αὐτὸν ἡγησάμενος τὸ τόλμημα, ἔπαυσε τὸν ἄνθρωπον, ἐ πιθανῶς Κολοσσὸς ἀναπλάττοντα. καὶ τὸν Ἄθω χεῖρας ἔχειν συνέλθοντι, μὴ ἦ καταμικρυνθῆναι ὅρος ὅταν μέγα πρὸς μικρὸν σύμβολος ὁμοιότητα. ἐπῄνει ἦ τὸν Ἀλέξανδρον τὸ μεγαλοψυχίας, καὶ ἀνδριάντα μεῖζον τούτου ἦ Ἄθω ἐλεγεν αὐτὸ ἀνιστάναι, ὃ πᾶς τὸν ἀεὶ μεμνησομένων ἀθανάτοις. ἐ γὰρ μικρᾶς εἶναι γνώμης ὑπερίδειν ὅταν δοκοῦν δόξῃ τιμῆς. καὶ ἑαυτὸν ἐκ

Iunonem autem & Venerem venerabatur. Quocirca Luciane, jussit ut ista corrigas, alioqui se testaturam Deas, hæc à te se invita scripta esse: scias verò tu, molestum sibi esse libellum illum qui sic obambulat, ut à te non admodum piè, nec sanctè de Diis est compositus. Existimabat etiam fore ut impium facinus commisisse videretur, si patereturse similem dici Cnidiæ & Hortensi Veneri. Præterea tibi in memoriam revocabat ea quæ sub libri finem de ipsa dixisti, modestam vocans, & fastus expertem, quæ supra modum humanum sese non efferat, sed terræ proxima volet. At tu his dictis, mulierem supra cœlum ipsum extollis, ita ut cum Deabus compares. A te etiam postulabat, ne Alexandro imprudentiorem se putares, qui architecto pollicente se totum Atho transformaturum, & ad ejus simulachrum accommodaturum, ita ut totus mons Regis imago fieret, duas urbes manibus tenentis, prodigiosam pollicitationem non admisit, sed ausum illud majus ipso ratus, compescuit hominem non credibiles Colossos effingentem: jussitque ut suo loco intactum Atho relinqueret, neque montem adeò magnum ad corporis exigui similitudinem imminueret. Alexandrum autem magnanimitatis nomine laudabat, eumque sibi hoc facto statuam Atho majorem dicebat erexisse in animis hominum, qui ejus rei semper memores essent futuri. Non enim abjecti esse animi honorem adeò incredibilem contemnere. Quare se tuum figmentum lau-

1 Σὲ τῶ διηγήσεων ὑπισχνουμένῳ τὸν Ἄθω,] Idem superius positum lib. De historia scribenda. *Mars.*

τὸ μὲν πάλαισμα σε ἐπαινεῖν, καὶ τῶν ἐπινοιαν τῆ εἰκόνων, μὴ γνωρίζειν δὲ τὴν ὁμοιότητα. μὴ γὰρ εἶναι τῶν τηλικούτων ἀξίαν, μηδὲ ἐγγὺς, ὅτι μὴ δὲ ἄλλου τινὰ γυναικὸς γε ὄσαν. ὥστε ἀφίησί σοι τοῦτον τὴν τιμὴν, καὶ ἀποσκευὴν σε τὰ δῶρα ἀποδείξασθαι. σὺ δὲ, τὰ ἀνδρώπινα τοῦτα ἐπαίνῳ αὐτῶν, μὴ δὲ ὑπὲρ τὸ πόδα ἔξω τὸ ὑποδήματος, μὴ καὶ ἐπισοβίσῃ μέφησιν ἐμπεριπατοῦσαν αὐτῷ. καὶ κεῖνο δέ σοι εἰπεῖν ἀνελείλαθο. ἄκουε ἔφη πολλῶν λεγόντων. εἰδὲ ἀληθὲς ὑμεῖς οἱ ἄνδρες ἴστε, μήσ' ὀλυμπιάδιν ἐξεῖναι τοῖς νικῶσι μείζους τῶν σωμάτων ἀνεστάναι τοὺς ἀνδριάντας, ἀλλ' ἐπιμελεῖσθαι τοὺς Ἑλλανοδίκας, ὅπως μηδὲ εἷς ὑποφαλήτην τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἀνδριάντων ἀκριβεστέραν γίνεσθαι τῶν τῶν ἀθλητῶν ἐγκρίσεως. ὥστε ὅρα ἔφη μὴ αἰτίαν λάβωμεν ψεύδεσθαι ἐν τῷ μέτρῳ. καὶ ἡμῶν ἀναταξέψωσιν οἱ Ἑλλανοδίκαι τὴν εἰκόνα. τοῦτο μὲν ἔλεγεν ἐκεῖνος σὺ δὲ σκόπει ὦ Λυκῖνε, ὅπως μεταχαρακτηρίσῃς τὸ βιβλίον, καὶ ἀφαιρήσῃς τὰ τοιαῦτα, μηδὲ σφαλῇς πρὸς τὸ θεῖον, ὡς ἐκεῖνη πάνυ γε αὐτὰ ἐδυσχέρανε, καὶ ὑπέφερε μεταξὺ ἀναγινωσκομένων, καὶ παρητεῖτο τὰς θεὰς ἵλεως εἶναι αὐτῇ. καὶ συγγνώμην, εἰ γυναικεῖόν τι ἔπαθε. καίτοι εἰ χρὴ τἀληθὲς εἰπεῖν, καὶ αὐτῷ ἐμοὶ τοιοῦτόν τι εἰπεῖν ἔδοξε. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ἀκούων, ὑδὲν ἐπλημμέλησε, συνῳδὰ τοῖς γεγραμμένοις. ἐπεὶ δὲ ἐκείνη ἐπεσημήνατο, καὶ αὐτὸς ἤρχόμην τὰ ὅμοια γιγνώσκειν περὶ αὐτῶν. καὶ προσπλησίον τι ἔπαθον, οἷς ἐπὶ τῶ ὁρωμένων πάσχομεν. ὡς μὲν πάνυ ἐγγύθεν σκοπῶμέν τι, καὶ ταῖν τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, ὑδὲν ἀκριβὲς ἀφιγνώσκομεν. ὡς δ' ἀπόντες, ἢ συμμέτρως ἀφεστηκότες

laudare, & Imaginum commentum: sed similitudinem non agnoscere: non enim tantis ac talibus esse dignam, ne propè quidem: ac neque mulierem ullam, quamcunque tandem aliam. Itaque tibi honorem hunc remittit, tuaque archetypa adorat. Tu verò, humanis laudibus ipsam decora: nec pede major sit calceus, ne illo, inquit, mihi inambulanti os obturet. Illud etiam tibi dicendum dedit in mandatis. Multos, inquit, dicentes audio: quod verum-ne sit vos viri scitis, Ne Olympicis quidem victoribus licere statuas corporibus majores erigere, sed Hellanodicis curæ esse, ut ne unus quidem veritatem excedat, & statuarum examen, athletarum admissione fieri accuratius. Itaque vide, ne ementitæ mensuræ accusemur: ac deinde nostram imaginem subvertant Hellanodicæ. Hæc quidem illa dicebat. Tu verò perspice Luciane, quomodo librum hunc transformes, atque talia demas, nec in numen pecces, velut illa gravissimè hæc ferebat, interque legendum subhorrescebat, ac Deas ut sibi essent propitiæ, rogabat. At certè illi ignoscendum, quòd animo fuit muliebri. Atqui, ut verùm dicam, etiam mihi ipsi tale quid dicere visa est. Ac primùm quidem audiens, dum scripta intueor, delictum non animadverti: sed postquam illa mihi indicavit, ipse etiam similia de iis sentire cœpi. Ac mihi simile quid accidit, quod in iis quæ intuemur usuvenit. Siquid proxime sub oculis constitutum comtemplemur, id nequaquam exquisitè dignoscimus. At si justo intervallo distantes intueamur

omnia

τῷ ἰδωλῷ, ἅπαντα σαφῶς καταφαίνεται τὰ δύ, καὶ τὰ μὴ ὄντως ἔχοντα. τὸ δὴ ἄνθρωπον ὄσον, Ἀφροδίτῃ, καὶ Ἥρᾳ εἰκάσαι, τί ἄλλο, ἢ ἀνίκρυς ἐστὶν ὑπελίζειν τὰς θεάς; ἐν γὰρ τοῖς τοιούτοις, οὐχ ὅτῳ τὸ μικρὸν μεῖζον γίγνεται τῇ συγκρίσει, ὡς τὸ μεῖζον ἀπομικρυνόμενον, πρὸς τὸ πεπεινότερον καταπίπτον. οἷον, εἴ τινες ἅμα διαζοιεν, ὁ μὲν, μέγας, ὁ δὲ, πάνυ τῇ ἡλικίᾳ χαμαίζηλος, εἶτα δεήσειεν ἀπεικάσαι αὐτὼς, ὡς μὴ ὑπερέχειν θατέρῳ τὸ ἕτερον, ἢ δὲ βραχυτέρα ὑπεραναπεινομένη τοῦ μείζονος ἂν, καὶ οὐκ μάλιστα ἀκροποδεῖ ἐπεγείρη ἑαυτὸν, ἀλλ' εἰ μέλλουσιν ὁμοίκες φανεῖσθαι, ἡ μείζων ἐκείνου ἐπικύψῃ, καὶ πεπεινότερον ἀποφανεῖ ἑαυτόν. ὡσαύτως δὴ καὶ ἐν τοῖς τοιαύταις εἰκόσιν, οὐχ ὅτως ἄνθρωπος μείζων γίγνεται, ἢν τις αὐτὸν θεῷ ἀπεικάζῃ, ὡς τὸ θεῖον ἀνάγκη ἐλαττοῦσθαι πρὸς τὸ σύνδεον ἐπικλώμενον. καὶ εἰ μὴ τοῦ ἀπειρίας τῆς ἐπιγνώμης, ἐπὶ τὰ ὑρώνια ἐκτείνοις τις τὸν λόγον, ἤδεισα ἂν ὁ τοιοῦτος αἰτίαν ἔχοι τοῦ ἀσεβείας αὐτὸ φρᾶν. σὺ δὴ τοσαῦτα ἔχων κάλλη γυναικῶν, Ἀφροδίτῃ, καὶ Ἥρᾳ εἰκάσαι αὐτὸν ἐβάλμησας, οὐδὲν δέον. ὥστε τὸ ἄχαν τοῦτο, καὶ ἐπίφθονον, ἀφαίρει ὦ Δυκῖνε. εἰ γὰρ πρὸς ἕ σὺ πρόπτε τὸ τοιοῦτον, ὃς οὐδὲ ἄλλως ῥᾴδιος πρὸς τὰς ἐπαίνους, καὶ σπουδαιρος ὤν, ἐτύγχανες. ἀλλὰ νῦν οὐκ οἶσθ' ὅπως ἀθρόαν τεποίησαι τὴν μεταβολὴν, ἐπιδαψιλεύσας ἑαυτῷ. καὶ ἐκ ἕ πάνυ φειδόμενος, ἀστεῖος εἶ τοῖς ἐπαίνοις ἀναπέφηνας. ἀλλὰ μηδὲ ἐκεῖνο αἰσχυνθῇς, εἰ μεταρρυθμίσεις τὸν λόγον ἤδη διαδεδομένον. ἐπεὶ ὁ Φειδίας φασὶν ὅτῳ ποιῆσαι, ἐπότε ἐξεργάσαιτο τοῖς Ἠλείοις τὸν Διὰ,

omnia liquidiùs apparent, quæ bene, quæque secus se habent. Ergo hanc, cùm sit homo, Veneri & Iunoni assimilare, quid aliud est quàm Deas ex professo extenuare? siquidem in ejusmodi comparationibus, non tam quod parvum est collatione crescit, quàm quod majus, immimuitur, dum ad id quod humilius est, pertrahitur. Exempli gratia, si duo simul incederent, alter prægrandis, alter pumilio, deinde ipsos adæquare oporteret, ne alter alterum statura superaret, nequaquam breviore semet quantumvis extendente hoc fieret, etiamsi sese in summos pedes maximè erigeret. At si statura pares videri debeant, major ille caput demittet, ac se humiliorem redder. Similiter & in id genus imaginibus, non tam major sit homo, si cum Deo comparetur, quam necesse est imminui Deum, ad id quod est inferius, reflexum. Et siquidem terrestrium penuria, orationem ad cœlestia extenderes, minùs vitio verteretur, quod per impietatem hoc feciss. At tu quamvis tam eximias mulierum formas haberes, cum Venere, & Iunone ausus es ipsam comparare, cùm nihil opus esset. Quare hoc nimium atque invidiosum demas Luciane. Neque enim hoc tui est moris, qui ad laudandum alioqui non eras facilis ac promptus. At nunc nescio quo pacto derepente mutatus es, hoc abundè faciens: & qui laudum hactenus fuisti parcissimus, earundem evasisti prodigus. At ne te pudeat jam editam orationem retractare: quandoquidem & à Phidia sic factum fuisse dicunt: quum apud Eleos Iovem construxit,

τούτῳ γὰρ αὐτὸν ἐκβῆναι τῶν θυρῶν, ὁπότε τὸ πρόσωπον ἀναπτύξας ἐπιδεῖκνυε τὸ ἔργον, ἐπαινέσειν τὲ αἰτιωμένων τι, ἢ ἐπαινοῦντων. ἦν δὲ μικρὸς, ὁ μὲν, τὴν ῥῖνα, ὡς παχεῖαν. ὁ δὲ, ὡς ἐπιμηκέστερον τὸ πρόσωπον. ὁ δὲ ἄλλο, ἄλλό τι. οἷα δὴ ἐπὶ τῇ ἀπολαύσει οἱ θεαταὶ αὖθις τὸν Φειδίαν ἐγκελεύσασθαι ἑαυτὸν, ἐπανορθοῦν, καὶ ῥυθμίζειν τὸ ἄγαλμα πρὸς τὸ τοῖς πλείοσιν δοκοῦν. ἐγὼ δὲ ἡμῖν μικρὰν εἶναι συμβολὴν δήμου τοσούτου, ἀλλ' ἀεὶ ἀναγκαῖον ὑπάρχειν τὰς πολλὰς ἐπιστάτου ὁρᾶν ἕνός, καὶ Φειδίας ἦν. ταῦτά σοι ἀπ' ἐκείνης παμίζω, καὶ αὐτὸς παραινῶ, ἐπεῖδή τε, καὶ φίλος ὤν. Λυ. Πολύστρατε, οἷα μὲν ἦσθα ἐλεηθεὶς μὲ. ῥᾴστην γοῦν ἅπαν μακρὰν, καὶ κατηγορίαν τοσαύτην ἐξενήνοχας κοὐδὲν συλλεγόμενος, ὥστε μηδὲ ἐλπίδα μοι ἀπολογίας ὑπολελεῖφθαι. πλὴν ἀλλ' ἐκεῖνο γε δὴ δικαιότατον ἐποίησας, καὶ μάλιστα σὺ, ἐρήμην καταδικάσας τὴν βιβλίον, μὴ παρόντα οὐτοσὶ τὸν συνήγορον. ῥᾴδιον γὰρ οἶμαι τοῦτό ἐστι, κοινὴν τὴν παροιμίαν, μόνον θέοντα κρατεῖν. ὥστε οὐδὲν θαυμαστὸν, εἰ ἡμεῖς ἐάλωμεν, ὕπο ὕδατος ἡμῖν ἐκχυθέντος, ἔστι δὲ ἀπολογίας ἀπαδυτέον. μᾶλλον δὲ τοῦτο σπεύσαντες ἀποπτύσωμεν, οἱ αὐτοὶ κατήγοροι, καὶ δικασταὶ ἅμα. πότερον δὴ οὖν ἐθέλεις, ἀγαπήσας τοῖς ἐγκωμίοις ἡσυχίαν ἄγειν, ἢ κατὰ τὸν Ἱμεραῖον ποιητὴν, παλινῳδίαν ἁπὸ συγγράφῃ; ἢ δόξαντί μοι ἐφίσομέν πως γενέσθαι τῆς δίκης; Πο. νὴ Δί' ὑπὲρ ἔχω τι δίκαιον εἰπεῖν. ἐγὼ γὰρ ἀνηδέσθαι ὡς σὺ φῂς, ἀλλ' ὦ φίλοις ποιήσῃ τὴν ἀπολογίαν. ἐγὼ δὲ, καὶ συνεξαίρεσθαί σοι ἕτοιμος ἐπὶ

Stabat enim ille post fores, ubi primùm opus expansum ostendit, unde eos qui vel reprehenderent, vel laudarent quippiam exaudiebat. Cæterùm alius nasum, utpote crassiorem, alius faciem, utpote longiorem, aliùs aliud reprehendebat. Deinde cùm discessissent spectatores, intus inclusus Phidias denuo effigiem corrigebat, & ad vulgi sententiam accommodabat: siquidem populi tam numerosi consilium non leve censebat, imò necesse esse ut plus viderent multi quàm unus, etsi Phidias foret. Hæc ab illa tibi affero, eademque ipse te moneo, qui tui amicus sum & studiosus. *Luc.* Hactenus Polystrate te tantum rhetorem esse ignoraveram. Itaque orationem ita prolixam, accusationem ita gravem adversus meum libellum protulisti, ut mihi nulla spes defensionis ampliùs supersit. Verumenimvero non ex judiciario more feciſtis, in primis verò tu, quum indicta causa librum condemnasti, cui deerat patronus. Facillimum autem illud est, ut opinor, juxta paræmiam, Solum currentem vincere. Itaque nihil mirum, si victi fuimus, neque effusa nobis aqua, neque respondendi facultate concessa. Quin potiùs illud est omnium absurdissimum, quod ipsi & accusatores, & judices eratis. Vtrum ergo vis, sileam decretis acquiescens, an juxta Himeræum illum poëtam, retractationem conscribam? aut mihi copiam facietis provocandi ad aliud judicium? *Pol.* Sanè per Iovem, siquid justi habes quod dicas. Non enim contra adversarios, ut dicis, sed apud amicos defensionem susci-pies. Ego verò in hac causa tuis à partibus stare sum paratus.

Luc.

ἡ ἄλλης. Λυ. ἀλλ' ἐκείνῳ ἀναιρῶν ὦ Πολύστρατε, ὅτι μὴ ἐκείνης παρούσης, ποιήσομαί τοὺς λόγους. μακρὰ γὰρ ἂν ἔτυς ἀμείνων λῶ. νῦν δ' ἀνάγκη ἀπ' ἐντολῆς ἀποδημῆσαι. ἀλλ' εἴ μοι τοιούτῳ ἀγχιλιαφόρῳ χρῶιο πρὸς αὐτὸν, οἵῳ παρ' ἐκείνης πρὸς με χαίρουσης, τολμήσω ἀναρρίψαι τὴν κύβον. Πο. θαῤῥεῖ ὦ Λυκῖνε τοῦτο μὰ ἔγωγε, ὡς ὁ φαῦλόν με ὑποκριτὴν ἕξων τῆς ἀπολογίας, πειρώμενος λέγειν βραχέων εἰπεῖν, ὡς ἂν μᾶλλον μνημονεύσαιμι. Λυ. ἀλλ' ἐμοὶ μὲν πάνυ μὲ ἔδει μοι μακρῶν τῶν λόγων, πρὸς ὅτου σφοδρὰν τὴν κατηγορίαν. ὅμως δ' οὖν ἕνεκα ἐπιτεμοῦμαι τὴν ἀπολογίαν. καὶ παρ' ἐμοῦ τοίνυν πέδε αὐτῇ ἀπάγγελε. Πο. μηδαμῶς ὦ Λυκῖνε, ἀλλ' ὥσπερ αὐτῆς ἐκείνης παρούσης λέγε τὸν λόγον. εἶτ' ἐγὼ μιμήσομαί σε πρὸς αὐτόν. Λυ. σκοπεῖν ἐπιδὴ χρὴ ὅτῳ σοι δοκεῖ ὦ Πολύστρατε, ἢ μὴ, παῖρεσι, καὶ προειρῆκε δηλαδὴ ἐκείνα, ὁπόσα σὺ παρ' αὐτῆς ἀπήγγειλας. ἡμῖν δ' ἔρχεται δεύτερον λόγων ἀναρχέσαι. καίτοι, ὦ γὰρ ὀκνήσω πρὸς σὲ εἰπεῖν, ὃ πέπονθα, σὺν οἴᾳ ὅπως φοβερώτερόν μοι τὸ πρόβλημα πεποίηκας. καὶ ὡς ὁρᾷς, ἰδρῶ τε ἤδη, καὶ δέδοικα, καὶ μετανοῶ δ' ὁρᾶν αὐτὴν οἵμοι, καὶ τὸ πρόβλημα πολλῷ μοι τῷ παραχῷ πεποίηκεν. ἄρξομαι δ' ὅμως. ὦ γὰρ αἰσχύνη ἀναδῦναι, ἤδη παρούσης. Πο. καὶ μὴ Δία μᾶλλον τὴν εὐμένειαν ἐπιφαίνῃ τῷ προσώπῳ. φαιδρὰ γὰρ ὡς ὁρᾷς, καὶ προσηνής· ὥστε θαῤῥῶν λέγε τὸν λόγον. Λυ. ἐγώ σε ὦ γυναικῶν ἀρίστη, μεγάλα ὡς φῄς, καὶ πέρα δὲ μέτρου ἐπαινέσας, οὐχ ὁρῶ ὅτι πλείονα ἐπῆνεσα, ἢ λέγων αὐτὴ σὺ τοῦτο ἐγκώμιον ὑπὲρ σεαυτῆς ἐξεμαίνου, τῷ πρὸς τὸ θεῖον τιμῶν

Luc. At molestum illud Polystrate, quòd ea non præsente verba faciam. Id enim longè foret satius. Nunc verò mihi jusso respondere necesse est. Sed si talis apud illam internuncius mihi fueris, qualis illius apud me fuisti, aleam jacere audebo. *Pol.* Quod ad hoc attinet, confide Luciane, fore ut me tuæ defensionis actorem non malum habeas, si paucis dicere coneris, quò faciliùs omnia recorder. *Luc.* Atqui longissima oratione mihi opus erat, adversus accusationem adeò vehementem; tamen in tui gratiam, defensionem præsecabo. Itaque hæc illi meo nomine renuncia. *Pol.* Nequaquam Luciane; sed tanquam illa præsente orationem habeto. Deinde apud ipsam te imitabor. *Luc.* Proinde, quando ita tibi videtur Polystrate: illa quidem præsto est, eaque dixit videlicet, quæ tu ipsius nomine mihi renunciasti. Nobis autem exordienda est secunda oratio. Atqui, non verebor enim tibi dicere quod mihi accidit, nescio quomodo rem hanc mihi magis metuendam reddidisti: & ut vides, jam sudo, & metuo, eamque tantùm non videre puto, quæ res multum me perturbavit. Incipiam tamen; cùm ea jam præsente nulla sit fugiendi facultas. *Pol.* At, per Jovem, magnam vultu præ se fert benevolentiam, viden' ut est hilaris, & mansueta. Quare orationem confidenter aggredere. *Luc.* Ego te fœminarum præstantissima, magna immodicaque laude prosequutus, non video factum esse ut te tantum laudaverim, quantum ipsa hoc de te encomium protulisti, dum honorem qui numini tribuitur ma-

σὺ μεγάλῳ πλεμμήν. σχεδὸν γὰρ ἁπάντων τῶν μείζων, ὧν εἴρηκα σοὶ σὲ. καὶ συγνώμη, εἰ μὴ τὰ τοιαῦτα σοι προσέρραψα τῇ εἰκόνι, ὑπ' ἀγνοίας με λαθόντα. ἐγὼ γὰρ ἂν ἄλλῳ πρὸ αὐτῆς ἐρραψώδουν. ὥστε τοίνυν μὲ οὐχ ὅπως ὑπερβάλλεσθαι τὸν ἐπαίνους, ἀλλὰ πολὺ καταδεέστερόν μοι δοκῶ τῆ ἀξίας εἰρηκέναι. σκόπει γοῦν ἡλίκον τὸ παρέλιπον, ὡς παμμέγεθες εἰς ἐπίδειξιν τόπον χρησῶ, καὶ γνώμης ὀρθῆς, ὡς ὅσοι τὸ θεῖον μὴ οὐ παρέργῳ σέβουσιν, ὅτι τε πρὸς ἀνθρώπους ἄριστοι ἂν εἶεν. ὥστε εἰ πάντως μεγαλοσμῆσαι δεῖ τὸν λόγον, καὶ τὸ ἀγαλμα ἐπιγραψάσθαι, ἀφελεῖν μὲν οὐκ ἂν τι τολμήσαιμι αὐτῷ, προθείην δ' ἂν τάδε, ὡς πνα κεφαλὴν τῶν παντὸς ἔργου, καὶ καρυφήν. ἐπ' ἐκείναν μὲν τοι τὸ πᾶν πολλοῦ σοι εἰδέναι τὴν χάριν ὁμολογῶ. ἐμὲ γὰρ ἐπαινέσαι τὸ μέτριον τῶν σῶν τρόπων, καὶ ὅτι μηδὲν ὑπερπετὲς, μὴ δ' ὑφ' ὕβρεως ἐκπεποίηταί σοι ὁ παρὼν ὄγκος τῶν πραγμάτων, σὺ τε τοιαῦτα ἐπαισθόμενον τῶν λόγων, ἐπισῶσαι τῶν ἐπαίνων τὴν ἀλήθειαν. τὸ γὰρ μὴ ὑφαρπάζειν τε τοιαῦτα τὰ ἐγκώμια, ἀλλ' αἰδεῖσθαι ἐπ' αὐτοῖς, καὶ μείζω δὴ καὶ σὲ εἶναι λέγειν, μετρίας τῶν φιλοτιμίας δεῖγμά ἐστι. πολλοὶ ἀλλ' ὅσῳ πρὸ ἂν πρὸς τὸ ἐπαινεῖσθαι αὐτὸ ἦτον ἀφικνεμένοι τυγχάνης, τοσούτῳ ἀξιωτέραν ὑπερεπαινεῖσθαι ἀποφαίνεις σεαυτόν. καὶ σχεδὸν ἐς τὸ τῶν Διογένους λόγων προσεληλυθέ σοι τὸ πρᾶγμα. ὃς ἐρομένου τινὸς ὅπως ἂν τις ἐνδοξος γένοιτο, εἰ δοξης ἔφη καταφρονήσειε. φαίην γὰρ ἂν τῶν αὐτὸς, εἴ τις ἔροιτό με, τίνες εἰσὶ μάλιστα ἐπαίνων ἄξιοι, ὁπόσοι ἐπαινεῖσθαι μὴ θέλουσιν· ἀλλὰ ταῦτα

gni facis. Istud enim, omnium quæ de te dixi, ferme est maximum. Ac veniam deprecor, quòd etiam hanc imaginem tibi non ascripsi, quæ me per ignorantiam latebat: non enim aliam ante ipsam delineassem. Itaque ista ratione quidem, nedum laudando nimius fui, sed longè inferiora quàm pro dignitate dixisse mihi videor. Igitur considera quantum sit illud quod prætermisi, quàm insigniter magnum ad demonstrationem bonorum morum, & recti judicii: quòd quicunque numen non perfunctoriè colunt, etiam humanis in rebus optimi sint. Quocirca si omnis oratio esset retexenda, & emendandum simulachrum, ex ea nihil auferre auderem, imò & hoc adderem tanquam totius operis caput & verticem. Quo nomine me tibi magnam gratiam debere confiteor. Cùm enim animi tui moderationem laudarim, & quod nihil sublime, nihil fastu plenum tibi indidit præsens rerum amplitudo, tu his in oratione mea reprehensis, laudum veritati fidem attulisti. Nam quòd laudes istiusmodi non præripis, sed earum te pudet, majoresque dicis quàm ut tibi conveniant, modesti & popularis animi est argumentum. At quanto magis ergà laudes ita affecto es animo, tantò summis laudibus digniorem te reddis. Eaque res in Diogenis sententiam ferme tibi cecidit. Qui interrogante quopiam quo pacto quis gloriam consequi posset: si gloriam inquit contempserit. Ipse etiam dicerem, siquis me interrogaret, quinam potissimum laude digni sint, quicunque laudari nolunt. At hæc aliena fortè sunt,

ἴσως ἐξαγώνια, καὶ πόρρω τοῦ σώματος. ὑπὲρ ὧν δὲ χρὴ ἀπολογήσασθαι, τοῦτό ἐστιν, ὅτι τῇ σὺν Κυίδῃ, καὶ κήποις, καὶ Ἥρᾳ, καὶ Ἀθηνᾷ, τὴν μορφὴν ἀναπλάττων, ἔοικα. [1] ταῦτά σοι ἐμμετρα εἴδεξε, [2] καὶ ὑπὲρ τὴ πόδα; ἦλθε αὐτῶν δὴ τούτων ἐρῶ. καίτοι γαλαῖος ἔστω ὁ λόγος, ἀνοδύνους εἶναι ποιητὰς, καὶ γραφέας. τοὺς δὲ ἐπαινοῦντας, καὶ μᾶλλον οἷμαι, εἰ δὲ χαμαὶ, καὶ βαδίλω, ὥσπερ ἡμεῖς, ἀλλὰ μὴ ἐπὶ μέτρων φέροιντο. ἐλεύθερον γάρ τὸ ἔπαινος. ὅθεν ἔστι αὐτῷ μέτρον εἰς μέγεθος, ἢ ὀρθρίτητα νενομοθετημένον. ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἐξάστατος ὁρᾷ, ὅπως ὑπερθαυμασθεται, καὶ ζηλωτὸν ἀποφανεῖ τὸ ἐπαινούμενον. ἐγὼ μὲν τοίνυν ἐγὼ βαδιοῦμαι, μὴ δὲ σοὶ δέξω ὑπ' ὠφελείας αὐτὸ σῴειν. ἐκεῖνο δέ σε φημὶ [3] τοιαύτας ἡμῖν τὰς ἀφορμὰς τῶν ἐπαινετικῶν τούτων λόγων, ὡς χρὴ τὸ ἐπαινεῖν ὠῷα, καὶ εἰκόσι, καὶ ὁμοιώσεσι πρὸς χρῆσθαι. καὶ σχεδὸν ἐν τούτῳ τὸ μέγιστον ἔσται εὖ εἰκάσαι. τὸ δὲ οὗ, ὧδε μάλιστα κρίνοιτο. ὅταν ἦν τις τοῖς ὁμοίοις ἐμβεβλημένη, ὅτι ἦν πρὸς τὸ ὑποδέστερον ποιήσῃ τινὰ παραβολὴν, ἀλλ' ἦν τις πρὸς τὸ ὑπερέχον ὡς οἷόν τε ἐμβιβάζῃ τὸ ἐπαινούμενον. οἷον, ἦν τις κυίδα ἐπαινῶν, εἶποι ἐλάφεκος μείζω εἶναι αὐτὸν, ἢ αἰλέρα, ἆρά σοι ὁ τοιοῦτος δοκεῖ ἐπαινεῖν εἰδέναι; οὐκ ἂν εἴποις. ἀλλὰ μᾶλλον ὅτι εἰ λέοντα φαίη ἴσον αὐτὸν ὑπάρχειν, ἢ ὑπὲρ μεγάλως τι ἐπῄνεσεν. ἀλλὰ πῶς τὸ

sunt, & extra rem. Verùm de quo instituenda mihi defensio, illud est, quod te cum Cnidia, & hortensi Venere, cum Iunone, & Minerva, formam tuam effingendo, comparavi. Ea-ne modum excedere, & pede latiora tibi visa sunt? De his ipsis igitur dicam: quanquam vetus est hoc verbum, rationibus reddendis non esse obnoxios poëtas & pictores: puto etiam laudatores, eoque magis, si humi & gressim, ut nos, at non præter modum ferantur. Laus enim res est libera. Neque modum ullum ad magnitudinem, aut brevitatem, ipsi leges præscripserē. Sed illud tantùm ex omnibus respicit, quomodo summè admirabitur, & insignem faciet eum quem laudat. At ego viam hanc non ingrediar, ne id inopia consilii facere tibi videar. Illud vero dico, ejusmodi nobis esse laudativarum orationum occasiones, quomodo imaginibus & comparationibus laudatorem uti oporteat. Et ferme in hoc sita est bene effingendi summa. Illud vero recte effictum, sic potissimum judicabitur, Non si quis cum similibus comparaverit, neque si cum eo quod vilius est composuerit, sed si quod laudatur, ad excellentioris archetypum, quoad fieri potest, extulerit. Exempli gratia, siquis canem laudando, diceret esse vulpe aut fele majorem, nunquid ille laudandi rationem tibi videtur nosse? Non utique dixeris. Sed neque si lupo parem esse diceret, neque sic magnificè laudaret. Sed ubi tandem

1 Ταῦτά σοι ἔμμετρα ἴδιξε] Ταῦτά σοι ἄμετρα ἰά. Itaque adjungit, καὶ ὑπὲρ τὴ πόδα. Marcil.

2 Καὶ ὑπὲρ τὴ πόδα.] Vide Parœmiogr. *Bourd.*

3 Τοιαύτας ἡμῖν τὰς ἀφορμὰς] Τοιαύτας ἡμῖν παροχυκένας τὰς ἀφορμάς. *Mate.*

ἴδιον ⸗ ἐπαίνου ἀποτελεῖται; ἢ ὁ κύων τῇ λέοντι ἐοικέναι λέγηται ⸗ μέγεθος, καὶ ἀλκήν. ὡς τὸν Ὠρίωνος κυνα ἐπαινῶν ἔφη ποιητὴς, λεοντοδάμαν αὐτόν. ἔστω γὰρ δὴ κυνὸς σύντελὴς ἔπαινος. καὶ πάλιν εἴ τις Μίλωνα τὸν ἐκ Κρότωνος, ἢ Γλαῦκον τὸν ἐκ Καρύστου, ἢ Πολυδάμαντα ἐπαινίσειε θέλων, ἔπειτα λέγοι ἰσχυρότερον ἅπαντων γυναικὸς γόνευσιν, οὐκ ἂν οἶμαι γελασθῆναι αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἀνοίᾳ τοῦ ἐπαίνου, ὁπόταν εἰ ⸗ ἑνὸς ἀνδρὸς ἔλεγχον ἀμείνων εἶναι αὐτὸν, ὑδὲ τοῦτο ἀπέχρησεν ἂν πρὸς ἔπαινον. ἀλλὰ πῶς ἐπῄνεσε ποιητὴς Διόκλειμον τὸν Γλαῦκον; ὑδὲ Πολυδεύκεος βίαν φησὶν ἀναστένασεν ἂν αὐτῷ συναντίας τὰς χεῖρας. ὑδὲ σιδήρεον Ἀλκμήνας τέκος. ὁρᾷς οἵοις αὐτὸν θεοῖς εἴκασε; μᾶλλον ⸗ ἐκ αὐτῶν οἰκείαν ἀπίφηνε. καὶ ὅτε αὐτὸς ὁ Γλαῦκος ἠγανάκτησε τοῖς ἐφόροις τῶν ἀθλητῶν θεοῖς ἀντεπαινέσαντος, ὅτε οἰκεῖοι ἢ μειώσαντο ἢ τὸν Γλαῦκον, ἢ τὸν ποιητὴν, ὡς ἀσεβοῦντα πρὸς τὸ ἔπαινον, ἀλλὰ διδύμων ἄμφω, καὶ ἐπῃνέθησαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. ὁ μὲν, ἐπὶ τῇ ἀλκῇ ὁ Γλαῦκος. ὁ δὲ ποιητὴς, ἐπί τε τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ μάλιστα τῷ ἄσματι. μὴ δὴ θαυμάσῃς εἰ ⸗ αὐτὸς εἰκάσαι βιάλομαι ὅσῳ ἢ τῷ ἐπαινεῖν ἀναγκαῖον, ὑψηλοτέρῳ ἐλέγχεσθαι τῷ παραδείγματι. τοῦτο γὰρ ἀκόλουθον ⸗ λόγῳ. ἐπεὶ δὲ ⸗ κολακείας ἐπεμνήσθης, ὅτι μὲ ⸗ σὺ μισεῖς τὴν κολακείαν, ἐπαινῶ μάλα σε, καὶ σὸν ἔλεγχον ἄλλως. ἐθέλω δέ σοι διακρῖναι, καὶ ἐξεῦρεῖν τό, τε ⸗ ἐπαινέτου ἔργον, καὶ τοῦ ⸗ κολακος· ἐπεὶ δὲ ⸗ κολακείας ἐπεμνήσθης, ὅτι μὲ ⸗ σὺ μισεῖς τὴν κολακείαν, ἐπαινῶ μάλα σε, καὶ σὸν ἔλεγχον ἄλλως. ἐθέλω δέ σοι διακρῖναι, καὶ ἐξεῦρεῖν τό, τε ⸗ ἐπαινέτου ἔργον, καὶ τοῦ ⸗ κολακος·

dem quod laudis est proprium absolvitur? Si canis dicatur magnitudine & robore, leoni esse similis, ut Orionis canem laudans poëta, leonis domitorem appellat. Nam hæc utique canis perfecta laus est. Rursus siquis Milonem Grotoniaten, aut Glaucum Carystium, aut Polydamantem laudare volens, eorum unumquemque muliere robustiorem esse diceret, nonne deridendum putares ob insulsam laudationem, siquidem etsi eum viro aliquo præstantiorem dixisset, neque hoc ad laudem sufficisset? At quomodo celebris poëta Glaucum laudavit? non dixit Pollucem manus adversarias cum ipso conseruisse: neque ferreum Alemenæ filium. Vides qualibus Diis ipsum assimilarit? quin potiùs ipsis imaginibus expressit. Et neque Glaucus indignatus est quòd cum inspectoribus athletarum Diis col atus laudaretur, neque illi ulti sunt vel Glaucum, vel poëtam, prout in laude impium: sed ambo celebres, & in honore apud Græcos fuerunt: ille roboris nomine Glaucus: poëta verò & rerum aliarum, in primis verò carminis hujus ratione. Nec verò mireris, si & ipse cùm effigiem fingere vellem: altiori, quod laudanti erat necessarium, usus sum exemplari, ratione id subjiciente. Quandoquidem autem adulationis mentionem feciſti, quòd assentatores odisti, laudate, nec aliter fieri conveniebat. Sed enim volo tibi laudatoris opus, & adulatoris nimietatem discernere, & definire. Ita-

ᵗ Μᾶλλον δὲ καὶ αὐτῷ ἐκείνων] Μᾶλλον δὲ καὶ πρεπόντως αὐτῷ ἐκείνων. *Marc.*

ᵗ Τοῦ

ὑπερβολήν. ὁ μὲν ἐν κόλαξ, ἅπερ ἡ χρεὼν ἦν, ἕνεκα τοῦ ἑαυτῷ ἐπαινῶν, ἀληθείας ὀλίγον ποιούμενος τὸν περὶ τοιαῦτα, ἅπαντα ὑπερεπαινεῖν οἴεται δεῖν. ἐπιψευδόμενος δὲ καὶ σοφιζόμενος παρ' αὐτὸ τὸ πλεῖον, ὡς μὴ ἂν ἐκπῆσαι δὲ τὸν Θερσίτην δύμορφόν τινα ἀποφῆναι καὶ Ἀχιλλέως. κἀν τὸν Νέστορα φᾶναι τὸν ἐπὶ Ἴλιον στρατεύσαντων, τὸν νεώτερον εἶναι. διομόσαιτο δ' ἂν δὲ καὶ τὸν Κροῖσον ὑὸν ὀξυηκούστερον εἶναι καὶ Μελάμποδος. κἀν τὸν Ἰφέα ὀξύτερον διοπτεύειν καὶ Λυγκέως, ἤν γε μόνον κερδῶναί τι ἐλπίσῃ ἐπὶ τῷ ψεύσματι. ὁ δέγε αὐτὸ τοῦτο ἐπαινῶν, οὐχ ὅπως ψεύσαιτ' ἂν ψεύσασθαί τι, ἢ καὶ σοφίσαιτο τὸν μὴ ὄντα σοφιστήν. τὸ δὲ ὑπάρχον αὐτῷ φύσει ἀγαθὸν, κἂν μὴ πάνυ μεγάλα ᾖ, καὶ διαλαβὼν, ἐπηύξησε, καὶ μείζω ἀπέφηνε. καὶ τολμήσειεν ἂν εἰπεῖν, ὕππον ἐπαινέσαι θέλων, φύσει κοῦφον ὦν ἴσμεν ζῷον, καὶ δρομικὸν, ὅτι ἄκρον ἐπ' ἀνθρείκων καρπὸν θεῖ, οὐδὲ καταπίλα. καὶ πάλιν οὗτος ἂν ἐκπήσειε φᾶναι ἀελλοπόδων δρόμον ἵππων. καὶ ἢν οἰκίαν ἐπαινῇ καλὴν, καὶ ἄριστα κατεσκευασμένην, εἴποι ἂν, Ζηνὸς τοι τοιήδε γ' ὀλυμπίᾳ ἔνδοθεν αὐλή. ὁ δὲ κόλαξ, τοῦτο τὸ ἔπος, κἂν σφὲ τὸ συβώτην καλύβης εἴποι, εἰ μόνον τι καὶ καὶ συβώτου λαβεῖν ἐλπίσειεν. ὅπως Κυβισθὼ ὁ Δημητρέως καὶ πολιορκητὴν κόλαξ, ἀπάντων αὐτῷ τῶν ἐς τὴν κολακείαν κατεναλωμένων, ἐπήνει τὸν βηχὸν συνοχλούμενον τὸν Δημήτριον, ὅτι ἐμμελῶς ἐχρέμπτετο. ὁ μόνον δὲ τοῦτο ἐκνενόσηκεν ἐπαινῶν.

Itaque assentator utpote proprii compendii causa laudans, nulla veritatis ratione habita, omnia supra modum laudanda putat: multa mentiens, deque suo addens, adeò ut Thersiten Achille formosiorem facere, & Nestorem eorum qui ad Ilium militarunt natu minimum dicere non vereatur. Quinetiam jurare ausit Crœsi filium auditus acumine Melampodem antecellere, Iphnea verò visu Lynceum, dummodo lucri aliquid ex mendacio se capturum speret. Porrò laudator, mentiri nolit, aut aliquid ex iis quæ neutiquam insunt, addere: sed quæ bona habet à natura, quamvis non sint admodum magna, per comparationem auget, & majora ostendit. Et dicere ausit, laudando equum, natura levem, ut ea scimus esse animantia, & cursu velocem, Ille per intactæ segetis, vel summa volaret Gramina, nec teneras cursu læsisset aristas. Rursus non dubitaret dicere, Procellipedum cursum equorum. Quinetiam si domum eximiam, & optimè extructam laudet, dixerit. Talis & intus erat magni Iovis aula suprema. At hunc versiculum assentator, etiam de subulci tugurio id diceret, si modò aliquid à subulco acceptarum se speraret. Veluti Cynæthus Demetrii illius Poliocetæ assentator, absumptis omnibus assentandi rationibus, Demetrium tussi vexatum laudabat quòd scitè spueret & excrearet. Non solum autem

1 Τὸν Κροίσου ὑὸν ὀξυηκούστερον εἶναι τοῦ Μελάμποδος] Atqui Herodotus lib. 1. ἐξ δὲ παῖς οὗτος ὁ Κροίσου. videtur itaque aut alios secutus auctores Lucianus, aut memoria ei vacillavisse. Nam & infrà in Gallo sive somnio, λυπεῖ δέ, inquit, τὸν μὲν Λυδὸν, ὑὸς κωφὸς ὤν. Neque dixeris hoc Luciani loco reponi posse λαλίστερον. Repugnat enim comparatio cum Melampode. *Marc.*

1 Vss

τέρα αὐτῶν γνώρισμά ἐστι, τὸ τὰς μὲ κόλακας ὁσὶ οἰκεῖν, καὶ ψεύσασθαι δὲ καὶ εἰσαγαγεῖν ἕνεκα τοῖς ἐπαινουμένοις, ἐξαίρειν δὲ τὰς ἐπαινέσεις τὰ ὑπάρχοντα περιόντας, ἀλλὰ κακείνου δὲ σμικρῷ διαλλάττουσιν. ὅτι οἱ μὲ κόλακες, ἐφ' ὅσον οἷόν τε αὐτοῖς, χρῶνται ταῖς ὑπερβολαῖς. οἱ ἐπαινοῦντες δὲ, καὶ σὺ αὐταῖς τυγχάνεις σωφρονοῦσι, καὶ σὺτος τὸ ὅρον ῥυθμοῦσι. ταῦτά σοι ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα κολακείας, καὶ ἐπαίνου ἀληθοῦς δείγματα, ὡς μὴ πάντως ὑποπτεύῃς τὰς ἐπαινέσεις, ἀλλὰ διακρίνῃς, καὶ συμμετρῇς τῇ οἰκείᾳ μέτρῳ ἐκάστην. φέρ' οὖν εἰ δοκεῖ, πρόσεχε τοῖς ὑπ' ἐμοῦ εἰρημένοις, τοὺς κανόνας ἀμφοτέρους, ὡς μάθοις εἴ τι τούτῳ εἴτ' ἐκείνῳ ἐοίκασιν. ἐγὼ γὰρ εἰ μάλ' τινα ἄμορφον ἄτοπον ἔφλω τῷ σὺ Κνίδῳ ἀγάλματι ὁμοίαν φήσ ἂν, καὶ δ' Κυμαίῳ κολακικώτερον ὄντως νομιζοίμην. εἰ δὲ τοιαύτην ὑπάρχουσαν, οἵαν πάντες ἴσασιν, ἐ πάνυ σὺ πολλοῦ ἀφεστηκὼς τὸ τόλμημα. τάχα δ' τοῦ φαίης, μᾶλλον δ' ἤδη εἴρηκας, ἐπαινεῖν μάν σοι ἐς τὸ κάλλος ἐφείσθω. ἀνεπίφθονον μέντοι ποιήσασθαι τὸν ἔπαινον ἐγχειρῶ, ἀλλὰ μὴ θεᾶς ἀπεικάζειν ἀνθρωπον ὄντα. ἐγὼ δ', ἤδη γάρ με προσάξεται τἀληθὲς εἰπεῖν, ἐ θεᾶς γε ὡ βελτίστη εἰκάσω, τεχνιτῶν δ' ἀγαθῶν δημιουργήμασι, λίθῳ, καὶ χαλκῷ, ἢ ἐλέφαντος πεποιημένοις. τὰ δ' ὑπ' ἀνθρώπων γεγονότα, σὺκ ἀσεβὲς οἶμαι ἀνθρώποις εἰκάζειν. σὺτος εἰ μὴ σὺ τοῦτο ἔνεκα τῆς Ἀθηναίας ὑπέλαφας, τὸ ὑπὸ Φειδίου πεπλασμένον, ἢ τοῦτο τῆς οὐρανίας Ἀφροδίτης, ὃ ἐποίησε Πραξιτέλης σὸν Κνίδῳ, ἐ πάνυ πολλῶν ἔτῶν. ἀλλ' ὅρα μὴ ἄσεμνον ᾖ, τὰ τοιαῦτα περὶ τῶν θεῶν δοξάζειν. ὧν τάς τε ἀληθεῖς εἰκόνας

autem hac nota à se invicem discernuntur ambo, quòd non dubitent assentatores mentiri in eorum quì laudantur, gratiam. Laudatores verò dotes quæ insunt, extollere conantur. Sed hac re etiam non exigua à se invicem differunt, quòd assentatores, quoad fieri potest, Hyperbolis utuntur: laudatores in iis sibi temperant, & intra terminos manent. En tibi ex multis pauca assentationis, & veræ laudis indicia: ne laudatores omnes suspiceris, sed utrumque discernas, & propria mensura metiaris. Age itaque si videtur, ea quæ à me dicta sunt ad utriusque canonem expende, ut intelligas huic-ne an illi sint similia. Nam si deformem aliquam Cnidio simulachro similem dixissem, revera præstigiator, & Cynætho adulantior existimarer. Sed si dixi eam, quæ talis est, qualem norunt omnes, non admodum longo intervallo distabat ausum. At dices fortasse, aut potiùs jam dixisti: pulchritudinem quidem laudare tibi liceat. Sed enim immunem ab invidia laudem tribuere conveniebat: non autem Deabus hominem me comparare. Ego verò, jam enim adducar ut verum eloquar, te ô præstantissima, nequaquam cum Deabus comparavi, sed cum eximiorum artificum operibus, ex lapide, ære, aut ebore confectis. At quæ ab hominibus sunt facta, cum hominibus comparare non puto impium, nisi Minervam illud esse existimasti, quod Phidias effinxit, aut cœlestem Venerem illud, quod non multis abhinc annis Praxiteles Cnidi fecit. At vide ne inquorum imagines veras nulla humana

decorum sit talia de Diis sentire:

ἀνεφλεγὴς εἶναι ἀνθρωπίνη μιμήσει ἔγωγε ὑπολαμβάνω. εἰδὲ καὶ ὅ, τι μάλιστά με αὐτοῖς ὁμοίους εἴκασον, τοῦτο ἐμοὶ τοῦτο, οὐδὲ ἐγὼ παρὼν τούτῳ ἐπιτρέψαιμι τῷ ὁδῷ, ἀλλὰ πολλοί, καὶ ἀγαθοὶ ποιηταί. καὶ μάλιστα ὁ πολίτης ὁ σὸς Ὅμηρος, ὃν ἐγὼ ἀναβιβάσαιμι συναγορεύοντά μοι, εἰ ἡδέμια μηχανὴ, μὴ ἐχὶ ἐξ αὐτὴν σωὶ ἐμοὶ ἁλῶναι. ἐρήσομαί τινων αὐτὸν, μᾶλλον δὲ σε ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ γὰρ ἀπομνημονεύεις, οὐ ποιῆσαι τὰ χαριέστατα τῶν ἐρασθωδημάτων αὐτῷ, τί σοι δοκεῖ, ὁπόταν ἀεὶ τὴν αἰχμαλώτην λέγῃ τὴν Βρισηίδα, ὅτι χρυσῇ Ἀφροδίτῃ ἐικέλη, ἐπινίκιον τὸν Πάτροκλον. εἶτα μὴ μικρὸν, ὡς ἐχ ἱκανὸν εἰ μόνῃ τῇ Ἀφροδίτῃ ἐοικυῖα ἔσῃ, εἶτα δὴ ἄρα φησὶ κλαίουσα γυνὴ εἰκυῖα ἤϊσιν. ὁπόταν οὖν τοιαῦτα λέγῃ, μισεῖς κἀκεῖνον; καὶ ἀπορρίπτεις τὸ βιβλίον, ἢ εἴδως αὐτὸ ἐλαυθερώζεις ἐν τῷ ἐπαίνῳ. ἀλλὰ κάν σὺ μὴ θῇς, ὅμα τοσοῦτοι ἀίων δέδωκεν, οὐδ' ἔστιν ὡς τις αὐτὸν ἐπὶ τούτῳ ἡτιάσατο, οὐδὲ ὁ μαίζας τολμήσας αὐτὸ τὸν εἰκόνα, οὐδὲ ὁ τὰ νόθα ἐπισημηνάμενος τῶν ἐπῶν ἐν τῇ Ἀφροδίτῃ τῷ ὀβελῶν. εἶτα ὁμοίῳ μὲν ἐφερέσατην βάρβαρον γυναῖκα, καὶ τοῦτο, κλαίουσαν τὴν χρυσῆν Ἀφροδίτην εἰκάσαι. ἐγὼ δὲ, ἵνα μὴ τὸ καλὸν εἴπω, διότι μὴ ἀνέχῃ ἀκούουσα, ὧν ἐν Δηϊδαλέοις εἰκότα θεῶν γυναῖκα φαεδρὰν, καὶ μειδιῶσαν τὰ πολλά. ὥσπερ γοῦν ὅμοιον ἄνθρωποι ἔχουσιν ἐπὶ μόνοι τῷ Ἀγαμέμνονι, ὥρᾳ ὅσην αὐτὸς φειδὼ ἐποιήσατο τῶν θεῶν, καὶ ὡς ἐπαρμοσάσατο τὰς εἰκόνας ἐς τὸ σύμμετρον. ὡς ὅμοιόν μοι φησι, καὶ περαλὴν ἐκέλευσαν αὐτὸν εἶναι τοῦ Διὸς, τοῦ Ἄρεος δὲ, τὸν ζώνην, στέρνον δὲ τοῦ Ποσειδῶνος, ἀμφιρῶν τὸ ἄνθρωπον κατὰ μέλη ὅσα τοσοῦτοι θεῶν εἰκόνας.

mana industria imitatione assequi potest, ut sentio. Quod si etiam te illis assimilassem, meum hoc non esset: neque primus hanc viam aperui, sed multi, & eximii poëtæ, cum primis verò Homerus civis tuus, quem mihi patrocinaturum proferam: aut fieri non potest, quin mecum vincatur. Quare ipsum interrogabo, aut te potiùs illius loco. Etenim memoriæ mandas, quod præclarè facis, elegantissima carminum ejus, quid tibi videtur illud ubi de captiva Briseide sic loquitur, aureæ Veneri similis Patroclum lugebat. Deinde paulò pòst, ac si non sufficeret, si soli Veneri similis esset, addit, Sic itaque est mulier lachrymans effata Deabus Consimilis. Ergo cùm talia dicat, illumne odisti, & librum projicis, an illi libertatem in laudando permittis? At non des, tamen tanta sæculorum series ipsi concessit. Ac nemo inventus est qui hujus rei illum arguerit, neque qui Imaginem ejus flagris cædere ausus sit, neque qui obeliscis adscriptis nothos versus notarit. An licebit illi mulierem barbaram, idque plorantem, aureæ Veneri comparare? Ego verò, ut pulchritudinem taceam, quoniam audire non sustines, Dearum imaginibus non comparaverim mulierem hilarem, & sæpe ridentem? Quod homines Diis simile habent. In laudando autem Agamemnone, vide quantum Diis pepercerit, & quàm accommodatè Imagines deprompserit, ut illum oculis & capite Iovi similem esse dicit, balteo Marti, pectore Neptuno, membratim dividens hominem ad tantorum Deorum imagines collatum.

Rur-

καὶ αὖ πάλιν, βρετολοιγὸς Ἄρεϊ φησὶν ὅμοιον εἶναι. καὶ ἄλλον ἄλλῳ. Ἰσοειδῆ τὸ φρύγα τὸ Ἕκτορα Πριάμου. Ἰσοείκελον, παῖδάκις τὸ Πηλέος. ἀλλὰ ἐπάνειμι αὖθις ἐπὶ τὰ γυναικεῖα τῶν ἀναθεωρημάτων. ἀκούεις γὰρ δήπου αὐτῶν λέγοντος, Ἀρτέμιδι ἐικέλη, ἠὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ. καὶ εἴη σ' Ἄρτεμις εἶσι καὶ ὄρεσφι. ὃ μόνον ἦν τοῖς ἀνθρώποις αὐτὰς θεοῖς ἀπικάζῃ, ἀλλὰ καὶ τῷ Εὐφορβου κόμῃ, ταῖς χαίτῃσιν ἀπείκασε. καὶ ταῦτα, αἵματι δεδευμένῳ. καὶ ὅλως τοσαῦτά ἐστι τὰ τοιαῦτα, ὡς μηδὲν εἶναι τὴν ποιήσεως μέρος, ὃ μὴ ταῖς θείαις εἰκόσι λελεκασμένον. ὥστε ἢ κἀκεῖνα ἐξαληλίφθω, ἢ καὶ ἡμῖν τι ὅμοια τολμᾶν ἐφείσθω. ἅτε γὰρ τὸ κατὰ τὰς εἰκόνας, καὶ τὰς ὁμοιώσεις, ἀνδύθυιόν ἐστιν, ὥστε Ὅμηρος καὶ τὰς θεὰς αὐτὰς οὐκ ἄκνησεν ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων ἐπαινέσαι. τὴν γοῦν Ἥρας ὀφθαλμὸς, βοῶν εἶκασεν. ἕτερος δέ τις ἰοβλέφαρον τὴν Ἀφροδίτην ἔφη. τὴν μὲν γὰρ ῥοδοδάκτυλόν τις ἀγνοεῖ, τῶν καὶ ἐπ' ἐλάχιστον τῇ Ὁμήρου ποιήσει ὡμιληκότων, καίτοι τὰ μὲν τῆς μορφῆς, ἔτι μετριώτερος, εἴ τις θεᾷ ἐοικέναι λέγοιτο. ἀλλὰ τὰς ἀναθηρείας αὐτὰς, πόσοι ἐμιμήσαντο τὰς τῶν θεῶν, Διονύσιοι, καὶ Ἡφαιστίωνες, καὶ Ζήνωνες, καὶ Ποσειδώνιοι, καὶ Ἑρμαῖοι ἀναπεφημισμένοι. λατὼ γοῦν τις ἐκάλεσε Εὐαγόρου τοῦ Κυπρέων βασιλέως. καὶ ὅμως οὐκ ἠγανάκτησεν ἡ θεὸς, δυσωπήσῃ λίθον αὐτὴν ὥσπερ τὴν Νιόβην ἀπεργάσασθαι. ἐὰν γὰρ τὰς Λιγυπτίους, οἷσπερ καὶ διεσπαυμένοις εἰσὶ πάντων, ὅμως τοῖς θείοις ὀνόμασιν, εἰς μόρον ἐπιχωριάσας. χαλεπὸν γοῦν τὰ πολλοῖς αὐτοῖς, ἐξ ἀρχῆς ἐστιν. ὥστε εἰ ἀνὴρ γε σὺ τὸ τοιοῦτον, ψόφος

Rursus hunc homicidæ Marti similem esse ait, & alium alii. Deiformem Phrygem illum Priami filium, Deo similem sæpe Achillem. At rursus ad muliebria exempla redeo. Ipsum enim audis dicentem, Dianæ similis, vel aureæ Veneri, Item, qualis Diana it per montem. Nec solùm homines Diis assimilat, sed etiam Euphorbi comam Gratiis assimilavit, idque sanguine imbutam. Denique tam multa sunt id genus, ut nulla poëseos ejus pars non sit divinis Imaginibus exornata. Quocirca aut illa deleantur, aut similia audere nobis liceat. Adeò verò liberum est quod Imaginibus, & similitudinibus illustratur, ut Dearum etiam laudes à rebus inferioribus promere Homerus non dubitarit. Itaque Iunonis oculos bovinis assimilavit: alius quispiam Veneris palpebras violis similes dixit. Ecquis, etiam eorum qui in Homerica poëseos minimum sunt versati, roseis digitis Auroram ignorat? Atqui mediocria sunt quæ ad formam pertinent, siquis Deo similis dicatur. Verum quo sunt numero, qui Deorum appellationes imitati sunt, Dionysii, Hephestiones, Zenones, Posidonii, Hermæi agnominati. Latona quoque fuit quædam Euagoræ Cypriorum regis uxor. Nec tamen indignata est Dea, quæ non secus ac Nioben, poterat eam in lapidem convertere. Omitto Ægyptios, qui quamvis mortalium omnium sint superstitiosissimi: divinis tamen nominibus ad satietatem utuntur. Itaque penè omnia è

θεὸς ἀμφεῖλε τῷ τὸ ἔπαινον. εἰ γάρ τι σὺ τῷ συγγράμματι πεπλημμέλητας εἰς τὸ θεῖον, σὺ μὲν ἀνδύ-νῳ αὐτῷ, οὐκοῦν εἰμή τινα νομίζεις ἀκροάσεως σύγνωμον εἶναι. ἐμὲ δ' ἀμυνοῦνται οἱ θεοί, ἐπεὶδὴν πρῶτον ἐμοῦ τὸν Ὅμηρον, καὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς ἀμωσοῦνται. ἀλλ' ὑδέπω, ὑδὲ τὸ ἄριστον φιλοσόφων ἠμωσάνθη, εἰκόνα θεοῦ τὸν ἄνθρωπον εἰπόντα εἶναι. πολλὰ δ' ἔτι ἔχων πρὸς σὲ εἰπεῖν, Πολυστράτε ἕνεκα τούτου παύσομαι, ἵνα καὶ ἀπομνημονεῦσαι δυνηθῇ τὰ εἰρημένα. Πο. οὐκ οἶδα εἴ μοι τοῦτο δυνατὸν ἔτι ὦ Λυκῖνε. μακρὰ γὰρ εἴρηται σοι ἐκ τοῦδε, καὶ ὑπὲρ τὸ ὕδωρ τὸ ἐκχυνόμενον. πειράσομαι δ' ὅμως ἐπιμνησθῆναι αὐτῶν. καὶ ὡς ὁρᾷς, ἤδη ἀποσοβῶ παρ' αὐτῶν, ἐπιδυσάμενος τὰ ὦτα, ὡς μή τι παρεμπίπτοι ἄλλο συγχέον τὴν τάξιν αὐτῶν, εἶτά μοι συνέπεται συμβῆναι τῶν θεατῶν. Λυ. αὐτὸ σοι μελήσει ὦ Πολύστρατε, ὅπως ἄριστα ὑποκρινῇ. ἐγὼ δ', ἐπειπερ ἅπαξ σοι τὸ δρᾶμα ἀπεδέδωκα, νῦν μὲν οὐ παύσω ἀπιὼν, ὅταν δὲ τὰς ψήφους ἀνακηρύττωσι τῶν κριτῶν, τότε ἤδη ἐγὼ αὐτὸς παρέσομαι, ὀψόμενος ὁποῖόν τι τὸ τέλος ἔσται.

pertimescas. Nam siquid in Deum hoc libello est peccatum, à culpa es immunis, nisi & in audiendo culpam esse putes. At me ulciscentur Dii, quandoquidem Homerum, aliosque poëtas ante me ulti sunt. At Philosophorum præstantissimum, qui hominem Dei imaginem esse dixit, necdum puniverunt. Quamquam autem multa adhuc habeo tibi dicenda, hujus tamen Polystrati gratia finem faciam, ut dicta recordari possit. *Pol.* Haud scio, Luciane, num id adhuc possim. Nam longa fuit tua oratio, & effusam aquam prætergressa. Eorum tamen conabor meminisse. Et ut vides, hæc ad ipsam obturatis auribus jam deferre propero, nequid interlabatur quod eorum ordinem confundat, deinde mihi à spectatoribus exibilari contingat. *Luc.* Istud sanè tibi curæ erit Polystrate, ut personam optimè agas. Cæterùm ego quandoquidem fabulam tibi semel tradidi, nunc è medio discedam. Postea verò pronunciatis judicum suffragiis, iterum adero, visurus quem finem hoc certamen habiturum sit.

ΤΟΞΑΡΙΣ, Η ΦΙΛΙΑ.

TOXARIS, SIVE AMICITIA.

ARGVMENTVM.

Videtur hoc dialogo Lucianus, amicitiæ dignitatem, atque effectum commendare voluisse, dum Toxarim & Mnesippum introducit, alterum Scytharum, alterum Græcorum, in amicitiis colendis fidem, prædicantem, utrumque autem pro patria sua, contendentem, connumeratis aliquot sua ætatis hominum exemplis, qui mutua

mutua inter se amicitia devincti, extrema etiam pericula interim alii pro aliis obiere. Occasio contentionis à solemni sacrificio & cultu Pyladis & Orestis, quibus illos Scytha venerantur, sumpta est, altero videlicet mirante, & causſam scisciante, ob quam homines externos, & etiam hostes suos, divinis honoribus Scytha prosequerentur, altero autem, fidem & amicitiam illorum exponente, ob quam tantos honores prosequuti essent. Neque enim quicquam sanctius, aut religiosius à Scythis observari, & custodiri, quàm amicitiam, eáque magis illos jactare seſe, quàm ullis aliis operibus ac rebus. Interim tamen & illa memorabilia sunt, quæ de ritu jungendi fœderis & amicitiæ, cujus etiam Herodotus meminit in Melpomene, & de consuetudine contrahendi auxilia atque exercitus obiter addit.

ΜΝΗΣΙΠΠΟΣ.

Τοιφὴς ὦ Τόξαρι, ἡμῖν τὸ Ὀρέστῃ, καὶ Πυλάδῃ ὑμεῖς οἱ Σκύθαι, καὶ θεὸς εἶναι πεπιστεύκατε αὐτούς; Το. Ὀμνύμι ὦ Μνήσιππε, ὀμνύμι, ὑμῖν μὲν θεὸς γε οἰόμενοι εἶναι, ἀλλὰ ἄνδρας ἀγαθούς. Μνη. Νόμῳ δὲ ὑμῖν τοῖς ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἐπιθυτεύειν ἡμᾶς, ὥσπερ θεοῖς; Το. Ἀ μάλιστα, ἀλλὰ καὶ ἑορτὰς, καὶ πανηγύρεσι πομπῇ αὐτούς. Μνη. Τί δὴ παρ' αὐτῶν; ἢ γὰρ δὴ ἐπ' ὠφελείᾳ ἡμῖν ἐστε αὐτοῖς, νεκροῖς γε ὄντες. Το. Ἀ χαίρομεν μὲν ἴσως, εἰ καὶ οἱ νεκροὶ ἡμῖν ὠφελεῖς εἶεν. Ἀ μὲν ἀλλὰ καὶ ὡδὲ τὸν ζῶντας ἄμεινον βουλόμεθα πράττειν, μεμνημένοι τῶν ἀρίστων. καὶ πομπῇ ἀποθανόντας. ἡγούμεθα γὰρ ἅτως ἂν ἡμῖν πολλοὺς ὁμοίους αὐτοῖς ἐθελῆσαι γενέσθαι. Μνη. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὀρθῶς γινώσκετε. Ὀρέστην δὲ, καὶ Πυλάδην, τίνα μάλιστα θαυμάσαντες, ἐποιήσατε

MNESIPPVS.

Quid ais Toxari? sacrificatis Oresti, & Pyladi [1] vos Scythæ, Deosque esse illos creditis? *Tox.* Sacrificamus Mnesippe, sacrificamus inquam: haud tamen esse Deos arbitrati, sed virōs bonos. *Mne.* An verò mos apud vos, etiam bonis viris vita functis sacra facere perinde ac Diis? *Tox.* Non istuc modò, verùm illos festis diebus & celebritatibus honoramus. *Mne.* Quid ab illis captantes? non enim illis, mortui cùm sint, ad captandam benevolentiam sacra facitis. *Tox.* Nihil obsit forte, si mortuos quoque benevolos habeamus. Quinetiam existimamus nos rem iis, quæ in vita fuht, magis conducibilem esse facturos, si præstantium virorum memoriam celebremus. Et defunctos honore prosequimur: siquidem hac ratione futurum arbitramur, ut multi apud nos illorum similes evadere cupiant. *Mne.* Hæc quidem rectè judicatis. At Orestem, & Pyladem quo nomine potissimùm suspexistis, ut Diis eos æquavetitis,

1 *Vos Scytha.*] Qui oram inter Tanaim & Phasim accolunt, nunc Cercassi dicti, eos nonnulli Ziccos esse volunt. *Cogn.*

ἐποιήσασθε, καὶ τοῦδε, ἐπήλυδας ὑμῖν ὄντας; ἢ τὸ μέγιστον, πολεμίους; εἶτα, ἐπὶ σφᾶς ναυαγίᾳ ἀφικομένους, οἱ τότε Σκύθαι συλλαβόντες, ἀπῆγον, ὡς τῇ Ἀρτέμιδι καταθύσοντες, ἐπιθέμενοι τοῖς δεσμοφύλαξι. καὶ τὸ φρούριον ἐπικρατήσαντες, τὸν τε βασιλέα κτείναντες, καὶ τὴν ἱέρειαν, ἣν ἐφυλάσσομεν. ἀλλὰ δὴ τὴν Ἄρτεμιν αὐτὴν ἀποσυλήσαντες, ὡχόμεθ' ἀποπλέοντες, καὶ ἐλάσαντες ἔθνους τὸν Σκυθῶν νόμου. ὥστε εἰ ἀφ' ὧν τοῦδε ἐμέμψω τοὺς ἄνδρας, οὐκ ἂν φθάνοιτε πολλὰς ὁμοίας αὐτοῖς ἐξεργασάμενοι. καὶ τὴν ἡδέως ταύτην ἤδη ὡς τὰ παλαιὰ σκοπεῖτε, εἰ καλῶς ἔχει ὑμῖν πολλὰς εἰς τὴν Σκυθίαν Ὀρέστας, καὶ Πυλάδας καθεῖρεν. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖτε πέρυσι ὧν ἔτους ἀσεβεῖς αὐτοὶ, καὶ ἄθεοι φανεῖσθε, τὸ ἄσυλοίτοις θεῶν τὸ αὐτὸν τρόπον ὑμῖν ὑπὲρ τῆς χώρας ἀποξενωθέντων. εἰ δ' ἐμοῦ ἀπὸ τῶν θεῶν ἀπάντων, τοὺς ἐπ' ἐξαγωγῇ αὐτῶν ἥκοντας ἄνδρας ἀνοσιώτατε ἱεροσύλοις ὑμῶν ἔσι, θύσετε ὡς θεοῖς. εἰ γὰρ μὴ ἀντὶ τούτων Ὀρέστῃ, καὶ Πυλάδῃ πέμψετε, ἀλλ' εἴπερ τι ἄλλο ὦ Τόξαρι, ἀφαδὲς ὑμῖν εἰργάσαντο, ἀνθ' ὅτε πάλαι θεοὺς εἶναι διημώσαντες αὐτοὺς, νῦν τὸ ἔμπαλιν θύσαντες αὐτοῖς, θεοὺς εἶναι νενομίκατε, καὶ ἱερεῖος ὀλίγου δεῖν τότε γενόμενοι, ἱερεῖα νῦν σφετέρα, γέλοια γὰρ ἂν ποιοῖτε δίκης, καὶ ἐναντία τοῖς πάλαι. Το. καὶ τοῦδε μὲν ὦ Μνήσιππε, γλυκέα τὰ ἀνδρῶν ἐκείνων, ἃ κατέλεξας· τὸ γὰρ δύο ὄντας, ὑπὲρ μέγα τολμήσαι τολμῆσαι, καὶ τοσοῦτον λιπεῖν τῶν αὐτῶν ἀπόγονους, ἐκπλῆσαι εἰς τὸ πᾶν, ἀπείρητον ἐν τοῖς Ἕλλησιν ὄντα, πολὺ μᾶλλον

veritis, idque cùm vobis essent hospites, aut quod maximum est, hostes? Qui quidem, cùm ipsos naufragio dejectos, illius temporis Scythæ comprehendissent, & abducerent ut Dianæ immolarentur: adorti carceris custodes, oppressisque excubiis, & regem trucidarunt, & assumpta sacerdote, quin ipsa quoque Diana sublata, in navi abiverunt, irrisa communi Scytharum lege. Quare si ob istiusmodi facinora viros istos in honore habetis: facilè assecuti fueritis, ut multos illorum similes reddatis. Iamque ipsi ab hoc die usque ad prisca illa respicite, num vobis expedierit multos Orestes ac Pylades in Scythiam appellere. Nam mihi quidem isto pacto religionis & Deorum expertes mox fore videmini, Diis reliquis eodem modo è vestra regione in alienam delatis. Postea, opinor Deorum omnium vice; viros qui eos eductum venerint, divinitate donabitis, & qui sacrilegi in vos fuerint, iis tanquam Diis sacrificabitis. Quod si nequaquam horum gratia, Orestem ac Pyladem colitis, sed aliud quippiam; ô Toxari, in vos beneficii contulerunt: qua gratia, quanquam olim non judicastis ipsos esse Deos, nunc contra sacrificantes ipsis, Deos esse decrevistis: & iis qui tunc propemodum victimæ fuerant, nunc victimas offertis? Enimverò ridicula videantur ista, cumque his quæ quondam statueratis, pugnantia. *Tox.* Et ista, quidem, Mnesippe, generosa sunt virorum illorum facinora, quæ commemorasti: quòd duo cum essent, tam ingens ausum sint ausi, tamque procul à sua patria profecti, in Ponsum navigarint, Græcis ad id usque temporis intactum, nisi

τ ἐπὶ τ Ἀργοῦς ἐς τὴν Κολχίδα στρατοσάντων, μὴ κατεπλαγῆναι, μήτε τὰς μύθους τὰς ἐν αὐτῷ, μήτε τὴν ἀποσημηνείαν καταδείσαντας, ὅτι ἄξενον ἐκαλεῖτο, οἷα οἶμαι ἀρχαίαν ἐθνῶν ἀφοσιώσιν, καὶ ἐπειδὴ ἐάλωσαν, ἅτινα ἀνδρείας χρήσαιτο τῷ πεζάγματι, καὶ μὴ ἀγαπῆσαι εἰ ἀλεξιφυλάξοντα μόνον, ἀλλὰ περιησαμένους τ βασιλέα τ ὕβρεως, καὶ τὴν Ἄρτεμιν ἀναλαβόντας, ἀπαπλεῦσαι, πῶς ταῦτα ὑ θυμάσῃ, καὶ θείας τινὸς τιμῆς ἄξια δρᾷ πάντων, ὁπόσοι ἀρετὴν ἐπαινοῦσιν, ἀπὸ ὑ τούτων ἡμεῖς Ὀρέστῃ καὶ Πυλάδῃ συνόντες, ἥρωσιν αὐτοῖς χρώμεθα. Μνη. λέγοις ἂν ἤδη ὅ, τι σεμνὸν, καὶ θεῖον ἄλλο ἐξειργάσαντο. ἐπεὶ ὅσον ἐν τῷ πλῷ, καὶ τῇ ἀποδημίᾳ, πολλὰς ἂν σοι θειοτέρας ἐκείνων ἀποδείξαιμι τὰς ἐμπορίας. καὶ μάλιστα τὰς Φοινίκων αὐτῶν. σὺν γὰρ ἐς τ πόντον, ἐδὲ ἄχρι τ Μαιώτιδος, καὶ ἐς Βοσπόρου μόνον ἐπαλίουσι, ἀλλὰ παντᾳχοῦ τ Ἑλληνικῆς, καὶ βαρβαρικῆς θαλάττης ναυπλοοῦσιν. ἅπασαν γὰρ ἔστι ἀκτὴν, καὶ πόντια αἰγιαλοὺς εἰσεῖν, διερευνησάμενοι καθ' ἕκαστον ἔτος, ὑφ' ἑ μεθόρμοι, εἰς τὴν αὐτῶν ἐπανίασιν. ὃς καὶ τ αὐτὸν λόγον, θεὸς νόμιζε. καὶ ταῦτα, καπήλους, καὶ περιπλοῦς, εἰ τύχοι, τοὺς πολλοὺς αὐτῶν ὄντας. Το. ἄκουε δὴ ὦ θυμάσιε, καὶ σκόπει, καθ' ὅσον ἡμεῖς οἱ βάρβαροι; σύγκρισιν ἔχον ὁμῶν πρὸς τ ἀκριβῶν ἀνδρῶν καὶ νόμιμα, εἶτα σὺ Ἀργῷ μὲ, καὶ Μυκήναις, ἁδελταῖς φαῦλα ἔσεσθαι ἐπὶ ἰδίοις Ὀρέσταις, ἢ Πυλάδαις. παρ' ἡμῖν γ, καὶ νεὼς ἀποδέδεικται αὐτοῖς ἅμα ἀμφοτέροις, ὥσπερ εἰκὸς ἦν ἑταίροις γε ὄντε. καὶ θυσίαι πρόσεισιν,

solis his qui Argo in Colchidem trajecerunt exercitum: nihil expavefacti, neque fabulas quæ de illo feruntur, neque appellationem veriti, quòd inhospitum vocaretur, videlicet, opinor, quòd feræ undique gentes accolerent: deinde cùm jam capti essent, adeò strenuè se gesserint, nec sat habuerint, si tantùm incolumes evaderent: nisi & à rege contumeliam acceptam ulti, & Diana sublata abnavigassent. Quid? annon hæc admiranda, & digna quæ divino quodam honore excipiantur in omnibus qui virtutem laudant? Sed nos hæc in Oreste & Pylade non spectantes, pro Heroibus illos habemus. *Mne.* Dicito jam quidnam aliud splendidum ac divinum patrarint. Nam quantum ad navigationem, & peregrinationem attinet, multos istis diviniores ostendero negociatores: atque inter hos potissimùm Phœnices, qui non in Pontum, neque ad Mæotidem usque, aut Bosphorum tantùm enavigant, verùm quaqua versus, Græcum ac Barbarum mare permetiuntur. Hi siquidem omnem oram, & omne littus, ut ita dixerim, quotannis scrutati, extremo tandem autumno in suam patriam revertuntur: quos ad eandem rationem pro Diis habeto, idque quanquam illorum multi fortè sunt cauponæ, & salsamentarii. *Tox.* Audi nunc, & considera, vir admirande, quanto nos qui barbari sumus: rectiùs vobis de bonis viris sentiamus. Siquidem in Argo, & Mycenis, ne sepulchrum quidem ullum insigne videre est Orestis ac Pyladis: apud nos verò & templum ostenditur simul utrique sacrum, ita ut par grat amicis, & hostiæ offeruntur, reliquusque omnis

καὶ ἄλλη τιμὴ ἅπασα. κωλύσῃ τε οὐδὲν, ὅτι ξένοι ἦσαν, ἀλλὰ μὴ Σκύθαι, ἀγαθοὶ κεκρίσθαι. ἃ γὰρ ἐξετάζομεν ὅταν οἱ καλοὶ, καὶ ἀγαθοὶ εἰσὶν, οὐ φθονοῦμεν, εἰ μὴ φίλοι ὄντες ἀγαθὰ εἰργάσαντο. ἐπαινοῦντες δὲ ἃ ἔπραξαν, οἰκείους αὐτοὺς ἐκ τῶν ἔργων ποιούμεθα. ὃ δὴ μάλιστα καταπλαγέντες τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἐπαινοῦμεν, τοῦτό ἐστιν, ὅτι ἡμῖν ἔδοξαν φίλοι ὄντοι δὴ ἄριστοι ἁπάντων μαλιστάτοι, καὶ τοῖς ἄλλοις, νομιστέον καθίστασθαι, ὡς χρὴ τοῖς φίλοις ἁπάσης τύχης κοινωνεῖν. καὶ τοῦτο Σκύθαις τε ἀρίστοις θεραπεύσασθαι. καὶ ἅ γε μετ' ἀλλήλων, ἢ ὑπὲρ ἀλλήλων ἔπαθον ἀναγράψαντες οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἐπὶ στήλης χαλκῆς, ἀνέθεσαν εἰς τὸ Ὀρέστειον, καὶ νόμον ἐποιήσαντο, τοῦτον τοῦτο μὴ λήθεσθαι, καὶ παίδευμα τοῖς παισὶ τοῖς σφετέροις εἶναι τὴν στήλην ταύτην, καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς γεγραμμένα ἀπομνημονεύειν. διὸ καὶ ἡμεῖς τὸν νόμον ἐκεῖνον αὐτῶν ἐπιλαθόμενοι οἱ πατέρες, καὶ τὰς Ὀρέστου, καὶ Πυλάδου πράξεις ἀγνοήσαιεν. ἀλλὰ ἐν τῷ αὐτῷ ἐκβόλῳ καὶ νεὼ τὰ αὐτὰ, ὁπόσα ἡ στήλη δηλοῖ, γεγραφὰς γάρ τινας καὶ παλαιὰν εἰκασμένας δείκνυται, πλὴν Ὀρέστου ἄφρα τοῦ φίλου. εἶτα ἐν τοῖς κρημνοῖς ἀπεφθαρείσης αὐτῶν τοῦ νεὼς, συνεκλημμένα, καὶ πρὸς τὴν θυσίαν παρεσκευασμένα. καὶ ἡ Ἰφιγένεια ἤδη καθίζεται αὐτῶν. κρεμαστὴν ἐπὶ θατέρου τοίχου, ἤδη ἐκδεδυκὼς τὸ δεσμὸν γέγραπται, καὶ φονεύων τὸν Θόαντα, καὶ πολλοὺς ἄλλους τῶν Σκυθῶν. καὶ τέλος, ἀποπλέοντες, ἔχοντες τὴν Ἰφιγένειαν, καὶ τὸν Θεόν. οἱ Σκύθαι δ', ἅλ-

omnis honos. Porrò quòd hospites erant, non Scythæ, nihil obstat quominus viri boni judicentur. Neque enim inquirimus cujates sint viri honesti ac probi, neque invidemus, si quanquam amici non sunt, res egregias gesserunt quin magis ea quæ patrarunt, probantes, illos ab ipsis factis nostrates ducimus. Quod autem potissimùm stupentes in illis viris efferimus, illud est, quod hi nobis visi sunt amici inter se omnium longè optimi extitisse, atque aliis ceu legem statuisse, quemadmodum oportet amicos omnem inter se communicare fortunam: & promeruisse ut à præstantissimis Scytharum colerentur. Itaque quæcunque alter cum altero, vel alter pro altero tulit, ea majores nostri descripta in ærea columna Orestis in templo reposuerunt, legemque tulerunt, ut ea columna suis liberis prima esset institutio & disciplina, & quæ in illa essent adscripta recordarentur. Itaque patris quisque sui nomen citius oblivisceretur, quàm res gestas Orestis ac Pyladis ignoraret. Quin & in ambitu templi, quæcunque in columna notantur, eadem priscorum picturis adumbrata visuntur: Nempe Orestes una cum amico navigans, deinde fracta inter abruptas cautes ipsorum nave comprehensus, & ad victimam adornatus. Iamque Iphigenia initiat eos. Ex adverso verò in altero pariteo, idem jam vinculis exutus depictus est, ac Thoantem occidens, multosque ex Scythis alios: postremò solventes, & Iphigeniam ac Deam habentes. Portrò Scythæ frustra scapham ado-

1 Συνεκλημμένα, καὶ πρὸς τὴν θυσίαν παρεσκευασμένα] Συνεκλημμένους, κ. πρ. τ. θυ. παρεσκευασμένους. Marc.

λως ἐπιλαμβάνονται ἤδη πλέοντος, σκρεμαννύμενοι τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπαναβαίνειν πειρώμενοι. εἶτ' οὐδὲν ἀνύσαντες. οἱ μὲν αὐτῶν, τραυματίαι. οἱ δ', καὶ δεῦτε, ἀπανήχονται πρὸς τὸν γλῶ, ἔνθα δὴ ὁ μάλιστα ἴδοι τις ἂν ὁπόσην ὑπὲρ ἀλλήλων εὔνοιαν ἐπιδείκνυσθον οἱ τῇ ἑτέρᾳ τὰς Σκύθας συμπλοκῇ. πεποίηκε γὰρ ὁ γραφεὺς ἑκάτερον, ἀμελοῦντα μὲν τοῦ καθ' ἑαυτὸν πολεμίου, ἀμυνόμενον δὲ τὰς ἐπιφερομένας ἑτέρῳ, καὶ πρὸ ὀλίγου ἀπαντᾶν, πειρώμενον τοῖς τοξεύμασι, καὶ παρ' οὐδὲν τιθέμενον, εἰ ἀποθνήσκοι τις, σώσας τὸν φίλον, καὶ τὸν ἐπ' ἐκεῖνον φερομένου πληγὴν προαρπάσας τῷ αὐτῷ σώματι. τὸν δὲ τοσοῦτον εὔνοιαν αὐτῶν, καὶ τὸν ἐν τοῖς δεινοῖς κοινωνίαν, καὶ τὸ πιστὸν, καὶ φιλέταιρον, καὶ τὸ ἀληθές, καὶ βέβαιον ἐν τοῖς ἀλλήλους ἔρωτος, οὐκ ἀνθρώπινα τοῦτ' ἀφηγησόμεθα εἶναι, ἀλλά τινων γνώμης βελτίονος, ἢ κατὰ τοὺς πολλοὺς τούτους ἀνθρώπους. οἱ μέχρι μὲν καλοῦ ὄντος ὁ πλοῦς εἴη, τοῖς φίλοις ἀγαπακτοῦσιν, εἰ μὴ ἐπίσης κοινωνήσουσι τῶν ἡδέων. εἰ δέ τι ἐν μικρῷ ἀνέτριψεν αὐτοῖς, οἴχονται, μόνος τοῖς κινδυνοῖς ἐπαλιπόντες. καὶ γὰρ οὐκ ἐν τοῦτο ὅπως εἰδῆς, οὐδὲν Σκύθαι φιλίας μεῖζον οἴονται εἶναι. οὐδ' ἔστιν ἐφ' ὅτῳ ἄν τις σκύθης μᾶλλον σεμνύναιτο, ἢ ἐπὶ τῷ συμπονήσαι φίλῳ ἀνδρὶ, καὶ κοινωνῆσαι τῶν δεινῶν, ὥσπερ οὐδὲν ὄνειδος μεῖζον παρ' ἡμῖν, ἢ τὸ προδοῦναι φιλίας μεγάλης δοκεῖν. λέγω τοῦτο Ὀρέστην, καὶ Πυλάδην τεμόντες, ἀρίστους ἡγιόμεθα τὸ Σκυθῶν ἀγαθοὶ, καὶ ἐν φιλίᾳ διενεγκόντες. ὃ πρῶτον ἡμεῖς ἁπάντων θαυμάζομεν. καὶ τίθεμαι ἐπὶ τούτοις αὐτῶν ἐθέμεθα τὰς ἀρετὰς καὶ

adoriuntur jam navigantem, hærentes gubernaculis ac conscendere conãtes. Deinde re nequicquam tentata, alii quidem ex iis saucii, alii verò ejus rei metu compulsi, natatu semet in solum recipiunt, ubi vel maximè liceat perspicere, quantam in conflictu cum Scythis alter in alterum benevolentiam præstiterit. Fecit enim pictor utrumque de suis hostibus securum, sed propellentem eos qui in alterum feruntur, & ante illum jaculis occurrere conantem, ac pro nihilo ducentem si intereat ipse, modò amicum servet, vel suo ipsius corpore in illum intentos ictus præripiens. Iam verò tantam illorum benevolentiam, atque in rebus tristibus communionem, fidem, humanitatem, veritatem: denique alterius in alterum amoris constantiam, hæc haudquaquam humana putavimus esse, verùm animi cujusdam præstantioris, quàm pro hominum vulgo: qui donec secundis ventis navigatur, amicis indignantur, nisi ex æquo participes fiant rerum lætarum: quod si vel paululum iis reflare venti cœperint, aufugiunt solos in periculis deserentes. Enimvero & illud noveris, nihil amicitia melius arbitrantur Scythæ, nec ulla re magis gloriatur Scytha, quàm adjuvandis amicis, & communicandis rebus acerbis: quemadmodum neque probrum apud nos majus ullum, quàm amicitiæ proditorem videri. Has ob res Orestem & Pyladem veneramur, quòd præstantissimi extiterint in Scytharum virtutibus; atque in amicitia præcellentes: quod nos primum omnium admiramur. Appellationem quoque ex his illorum factis imposuimus, ut Coraci vocen-

τοῦτο δέ ἐστιν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ φωνῇ, ὥσπερ ἂν εἴ τις λέγοι, φίλιοι δαίμονες. Μνη. ὦ Τόξαρι, ἢ μήνοι ἄρα τοξεύειν ἀγαθοὶ ἦσαν Σκύθαι, καὶ τὰ πολεμικὰ τῶν ἄλλων ἀμείνους, ἀλλὰ καὶ ῥᾳδίως εἰπεῖν, ἀπάντων πιθανώτατοι. ἐμοὶ γοῦν τοῦς ἄλλους μαγώσκουσι, ἤδη καὶ αὐτὸ δίκαια ποιεῖν δοκεῖτε, ὅτως Ὀρέστου καὶ Πυλάδου ἀθετήσαντες, ἐλελήθεις δέ με ὦ γλυκύτατε, καὶ γραφοὺς ἀγαθοὺς ὄν. πάνυ γοῦν εὐαρεστῶς ἐπεδείξας ἡμῖν τοὺς ἐν τῷ ὀρεστείῳ εἰκόνας, καὶ τὸν μάχιμον τῶν ἀνδρῶν, καὶ τὸ ὑπὲρ ἀλλήλων τραυματίζεσθαι. καλῶς ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅτω ποτὲ ἐδοκοῦσαν εἶναι φιλίαι οἱ Σκύθαις. ὥστε γὰρ ξένους, καὶ ἀγελίως ὄντας αὐτοὺς, ἔχθρας μὲν ἀεὶ συνέναι, καὶ ὀργὴν, καὶ θυμὸν, φιλίαν δὲ, μὴ ὅτως τοὺς οἰκειοτάτους ἐπαναιρεῖσθαι, πεπαιδευμένῳ τοῖς τε ἄλλοις, ἃ τοιαῦτ' αὐτῶν ἀκούομεν, καὶ ὅτι καταθύουσι τοὺς πατέρας ἀποθανόντας. Το. εἰ μὲν δὴ τἄλλα ἡμεῖς τῶν Ἑλλήνων, καὶ δικαιότεροι τὰ τοιαῦτα τοὺς γονέας, καὶ ὁσιώτεροι ἐσμὲν, οὐκ ἂν ἐν τῷ παρόντι φιλονικήσαιμι πρὸς σέ. ὅτι δὲ οἱ φίλοι Σκύθαι πολὺ πιστότεροι τῶν Ἑλλήνων φίλοι εἰσὶ, καὶ ὅτι φιλίας λόγου τέλειον παρ' ἡμῖν, ἢ παρ' ὑμῖν, ῥᾴδιον ἐπιδεῖξαι. καὶ πρὸς θεῶν τῶν Ἑλλήνων, μὴ πρὸς ἀχθηδόνα μοι ἀκούσῃς, ἢν εἴπω τι, ὧν κεχαρισμένον, πολὺν ἤδη χρόνον ὑμῖν συγγίνομαι. ὑμεῖς γάρ μοι δοκεῖτε τὸν μὲν τοιοῦτον φιλίας λόγον, ἄμεινον ἄλλων εἰπεῖν ἂν δύνασθαι. τὰ ἔργα δὲ αὐτῆς, ἢ μήνοι ἢ καὶ ἀξίαν τοῦ λόγων ἐπιμελείας, ἀλλ' ὀλίγου χρῆν ὑμῖν ἐπαινέσαι τε αὐτὸν, καὶ δεῖξαι ἡλίκον ἀγαθόν ἐστιν. ἐν δὲ τοῖς χρείαις ἐσόδοντες τοὺς λόγους, θραπεύσετε

centur. Quod quidem noſtra in lingua perinde ſonat, ac ſiquis dicat, Dii amicitiæ præſides. *Mne.* Profectò Toxari, non arcu modò valuerunt Scythæ, belliciſque in rebus cæteris antecelluerunt: ſed etiam ad dicendum & perſuadendum aptiſſimi omnium fuerunt: unde mihi cùm dudum ſecus videretur, nunc eidem meritò feciſſe videmini, qui ſic Oreſtem ac Pyladem in Deorum numerum retuleritis. Neſciebam & illud, vir optime, quòd pictor quoque bonus eſſes: qui admodum evidenter oſtendiſti nobis, quæ ſunt in Oreſtis templo, picturas, pugnamque virorum, alterique pro altero ſuſcepta vulnera. Atqui non putabam olim apud Scythas, tanto ſtudio cultam fuiſſe amicitiam: ſed ipſos ut pote peregrinos, agreſtes, odio perpetuo, ira, & excandeſcentia committi, amicitiam verò ne in familiariſſimos quidem exercere, idque conjiciens, cum ex aliis quæ de illis audivimus, tum ex hoc quòd patres vita functos devorant. *Tox.* An nos Græcis cùm aliis in rebus, tum in cultu parentum juſtiores & ſanctiores ſimus, in præſentia. rum haudquaquam contenderim tecum. Verùm amicos noſtrates Græcis amicis longè eſſe fideliores, & majorem apud nos, quàm apud vos amicitiæ rationem habeſi, facile fuerit docere. Ac per Deos Græcorum, ne tibi ſit moleſtum audire, ſi quæ perſpexi, dixero, multum jam temporis apud vos verſatus. Vos enim mihi videmini præclariùs cæteris de amicitia verba facere poſſe: vim verò factaque illius, adeò non ſolùm pro ſermonum dignitate non exercere, ut ſat vobis ſit prædicare eam, & quantum ſit bonum, oſtendere. At in uſu deficientes à

οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκ μέσου τὸ ἔργον. καὶ ὁπόταν ὑμῖν οἱ τραγῳδοὶ τὰς τοιαύτας φιλίας ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἀναδιδάσκωσιν δεικνύοντες, ἐπαινεῖτε, καὶ ἐπικροτεῖτε. καὶ κινδυνεύουσιν αὐτοῖς ὑπὲρ ἀλλήλων οἱ πολλοί. καὶ ἐπιδακρύετε. αὐτοὶ δέ, ὑδὲν ἄξιον ἐπαίνου ὑπὲρ τῶν φίλων παρέχοντες τολμᾶτε. ἀλλ' ἵν' πω φίλοις δηλήσεις τύχῃ, αὐτίκα μάλα, ὥσπερ τὰ ὀνείρατα, οἴχονται ὑμῖν ἀπόδοντα ἀπατήσαντα. ἃ διηρημένα τὸ σῶμα, καὶ παμμέλανες κεχηνότα, ὑδὲ τὸ σμικρότατον φθέγξεται. ἡμεῖς δ' ἔμπαλιν, ὅσον γὰρ δὴ λειπόμεθα τῶν περὶ φιλίας λόγοις, τοσοῦτον τοῖς ἔργοις αὐτοῖς πλεονεκτοῦμεν. εἶτ' οὖν δοκεῖ, ὅτω νῦν ποιῶμεν. τοὺς μὲν παλαιοὺς φίλους, ἀφεμεῖν ἐάσωμεν, εἴ τινας ἢ ἡμεῖς, ἢ ὑμεῖς τῶν πάλαι καταβεβλημένων ἔχομεν, ἐπὶ κεφαλῆς γε τοῦτο, πλεονεκτοῦντες ἄν, πολλοὺς, καὶ ἀξιοπίστους μάρτυρας τοὺς ποιητὰς παρεχόμενοι, τὸν Ἀχιλλέως, καὶ Πατρόκλου φιλίαν, καὶ τὸν Θησέως, καὶ Πειρίθου, καὶ τὸν ἄλλων ἑταιρείαν, οὐ καλλίστους ὄντας, καὶ μέτροις ἁψῳδοῦντες. ὀλίγους δέ τινας τῶν χρειστομένων τῶν καθ' ἡμᾶς αὐτοὺς, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν διηγησάμενοι. ἐγὼ μέν, τὰ σκυθικά. σὺ δέ, τὰ ἑλλάνικά. καὶ ὁπότερος ἂν οὗτος κρατῇ, καὶ ἀμείνους παρέχηται τοὺς φίλους, αὐτός τε νενικηκὼς ἔστω, καὶ τὸν αὐτοῦ ἀνακηρύξῃ, κάλλιστον ἀγῶνα, καὶ σεμνότατον ἀγωνισάμενος, ὡς ἔγωγε πολὺ ἥδιον ἂν μᾶλλον δικῶ μονομαχῶν ἢ πεπληθεὶς, ἀποτμηθῆναι τὴν δεξιὰν, ὅσῳ τὸ σκυθικὸν ἐπιτιμιόν ἐστι, ἢ χεῖρον ἄλλου καὶ φιλίαν κεκριάχ. καὶ ταῦτα,

sermonibus, neſcio quomodo è medio opere aufugitis. Cæterùm quum Tragœdi in ſcenam progreſſi, iſtiuſmodi amicitias vobis repræſentant, approbatis, applauditis; illiſque pro ſe mutuo periclitantibus illachrymamini plerique: ipſi verò nihil dignum laude pro amicis præſtare audetis. Quin ſi egeat amicus re aliqua protinus ut inſomnia, procul avolantes evaneſcunt multæ illæ tragœdiæ, voſque ſimiles relinquunt inanibus iſtis, ac mutis perſonis, quæ diducto rictu, atque immane hiantes, ne minimum quidem loquuntur. At nos è diverſo, quo ſumus in dicendo de amicitia poſteriores, hoc in ea præſtanda præcedimus. Itaque ſi videtur, nunc ita faciamus: priſcos illos amicos ſilentio prætereamus, ſiquos vel nos, vel vos, ex his qui olim fuerunt, recenſere valemus, poſtquam iſta quidem parte ſuperaveritis, compluribus, ac gravibus adductis teſtibus, nempe poëtis qui Achillis, & Patrochi amicitiam, tum Theſei, Pirithoique, neque non aliorum neceſſitudinem, pulcherrimis verſibus, carminibuſque cecinerunt. Quin paucos quoſdam in medium afferamus ex his qui noſtra memoria fuerunt, eorumque res gegeſtas exponamus: ego quidem Scythicas, tu verò Græcanicas. Et in his uter ſuperarit, melioreſque amicos produxerit, is & victor eſto, & ſuam ipſius victoriam promulgato, tanquam qui pulcherrimum atque honeſtiſſimum certamen decertarit: adeò ut ego quidem malim mihi devicto in ſingulari certamine, dextram amputari (quæ apud Scythas victo eſt pœna) quàm in amicitia quopiam inferior judicari,

præ-

Ἕλλησι, σκύθης αὐτὸς ὤν. Μνη. ἔστι μὴν ὦ Τόξαρι ἀ φαῦλον τὸ ἔργον ἀνδρὶ οἵῳ σοί, πολεμικῇ μονομαχῆτῃ, παίνου δυσέριδος, καὶ πεπηγμένης παρεσκευασμένῳ τοὺς λόγους. ἐμὲ μὲν ἀγχινῶς γε ὄντα κρίνασπόδας ἐν βραχεῖ τὸ ἑλληνικὸν ἅπαν, ὑποχωρήσομαί σοι. καὶ γὰρ ἂν εἴη παράδεινον, τοσοῖδε δυοῖν μὴ ἐκείνοιν ἡττηθῆναι τοσούτους τῶν Σκυθῶν, ὁπόσους οἵ τε μῦθοι δηλοῦσι, καὶ αἱ ὑμέτεραι παλαιαὶ γραφαί, ἃς μικρὰ πρόσθεν δι' ἐμοῦ ἐξετάζεσθε. Ἕλλησι δ' πάντως, τοσαῦτα ἔθνη, καὶ τοσαῦτας πόλεις ἐρήμους τοῦδε σὲ ἁλῶναι. εἰ γὰρ τῷ γλώττῃ, ἀ τῷ δεξιᾷ ὥσπερ ὑμεῖς, ἀλλὰ τῷ γλωττάρᾳ ἀπλημμελῶς καλόν. πότερον δ' ἀείσεσι χρὴ τὰ ἀεθλοθῶν ἡμῖν τὰ φιλικῶν τούτων πρόκριθῆναι, ἢ ὁπόσῳ ἂν τις πλείους ἔχῃ λέγειν, τοσούτῳ δικαιότερον δόξειεν ἂν νικᾶν τῶν ἑτέρων; Το. οὐδαμῶς. ἀλλ' ἀείδω μὴ ὧν τῷ πλήθει αὐτῶν τὸ κράτος, ἀλλ' εἰ ἀμείνους, καὶ εἰ τομώτερα φαίνοιντό σοι τὰ ἐμῶν. ἴσως τὰ ἀεθλοθῶν ὄντα, καὶ ἐλαφρότερα δηλονότι ἐργάσονται μοι τὰ τραύματα, καὶ ῥᾷττον ἐνδώσω τοῖς πλησίον. Μνη. δὶς λέγεις. καὶ ἀείσωσιν ὁπόσους ἐκείνους. Το. πέντε ἕμοιγε δοκεῖσιν ἑκατέρων. Μνη. καίμοι δοκεῖ. ὥσπερ γ' λέγω. ἀλλὰ ἐπομόσωμεν· ἢ μὲν ἀληθῆ ἐρεῖν. ἄλλως γὰρ ἂν πλάττειν τὰ τοιαῦτα, ἀπάνου χαλεπόν. καὶ ὁ ἔλεγχος ἀφανής. εἰ δ' ὀμόσειας, οὐκ ὄντιον ἀπιστεῖν. Το. ὀμόμεθα, εἴ τι ἐστὶν ὅρκου δεῖν νομίζεις. Μνη. πῶς δέ σοι τὰ ἡμέτερα θεῶν; ἆρ' ἱκανὸς ὁ φίλιος; Το. καὶ μάλα. ἐγὼ γὰρ ἐπιχείρησον ὀμόσομαί σοι ἐν τῷ ἐμαυτοῦ λόγῳ. Μνη. ἴστω τοίνυν ὁ Ζεὺς ὁ φίλιος,

præsertim Græco, ipse Scytha cum sim. *Mne.* Equidem haud mediocris est negotii, cum viro, ut tu es, bellatore, singulari certamine congredi, singularis solertiæ & acuminis orationibus instructo. Haud tamen usque adeò ignaviter, tam citò universam deserens Græciam, tibi cessero. Etenim hoc esset gravissimum, ut à duobus illis tot Scythæ victi fuissent, quot fabulæ declarant, & vetustæ picturæ vestræ, quas paulò antè scitè admodum repræsentasti: Græci verò, tot gentes, tot civitates, nullo defendente abs te vincerentur. Nam istud si fiat, non vestro more dextram, sed linguam execari conveniat. Vtrum verò nobis definiendus est numerus rerum ab amicis actarum, an quanto quis plures dicendas habuerit, tanto ad victoriam consequendam locupletior videbitur. *Tox.* Nequaquam. Imò non multitudine vis harum definiatur, sed præstantia, ut si tuæ meis acutiores apparerent, quamvis numero sint pares, magis lethalia vulnera mihi infligant, quarum ictibus memet ocyus dabo. *Mne.* Probè loqueris. Statuamus ergo quot erunt satis. *Tox.* Quinque utrique fore satis mihi videntur. *Mne.* Itidem mihi videtur. At prior dicito: verùm juratus te vera dicturum: alioqui fingere ejusmodi, non admodum fuerit difficile: nec palàm refelli queant. Porrò si juraris, nefas sit non habere fidem. *Tox.* Iurabimus, siquid etiam jurejurando opus esse censes. *Mne.* At quis tibi è Diis nostratibus? num idoneus Iupiter Philius? *Tox.* Maximè. Ego quoque nostratem meapte in lingua jurabo. *Mne.* Testis igitur, esto Iupiter Philius.

ἢ μὲν ὁπόσα ἂν λέγω περὶ σὲ, ἢ φωτὸς εἰδὼς, ἢ ἀπ' ἄλλων, ὁπόσον οἷόν τε μὲν δὶ ἀκριβείας σκοπῶν ἐρεῖν, μηδὲν παρ' ἐμαυτῆ ἐπιτεραγωδῶν. καὶ πρῶτόν σοι τὸν Ἀγαθοκλέους, καὶ Δεινίᾳ φιλίαν διηγήσομαι, ἀοίδιμον ἐν τοῖς Ἴωσι γενομένην. Ἀγαθοκλῆς γὰρ ἦν ὁ Σάμιος, οὐ πρὸ πολλοῦ ἐγνώσθη, ἄνδρα μὲν ἐς φιλίαν ὡς ἔδειξε, τἄλλα γε, οὐδὲν ἀμείνων Σαμίων τῶν πολλῶν, οὔτε ἐς τὸ γένος, οὔτε ἐς τὴν ἄλλην περιουσίαν. Δεινίᾳ γὰρ τῷ Λυσίου ἐφεσίῳ, φίλος ἐκ παίδων ἦν. ὁ γὰρ Δεινίας, ἁπλῶτερ ἄνθρ εἰς ὑπερβολὴν. καὶ ὥσπερ εἰκὸς, νεόπλουτον ὄντα, πολλὰς ἐκ ἄλλας εἶχε περὶ αὐτὸν, ἑκάστης μὲν συμπίνειν, καὶ πρὸς ἡδονὴν συνεῖναι, φιλίας γε, πλείστου ὅσου ἀποδέοντας. τέως μὲν οὖν ἐν τούτοις, καὶ ὁ Ἀγαθοκλῆς ἐξηπάζετο, καὶ συνῆν, καὶ συνέπινεν αὐτοῖς, ἅτε πάνυ χαίρων τῇ τοιαύτῃ ἀφελείᾳ. καὶ ἐ Δεινίας, ὡδὲν αὐτὸν συνεπιμέτρειν ἦγε τῶν κολάκων. τελευταῖον γε, καὶ περισκώπτειν, τὰ πολλὰ ἐπιμωμῶν. καὶ φορτικὸς ἐδόκει, ἀπομιμούμενον ἐκ τῶν περιόντων, καὶ φυλάττειν ἀγγελίαν, ἃ μὴ πολλῶν κομιζόντων ὁ πατὴρ αὐτῷ κτησάμενος, κατέλιπεν. ὥστε λάβρῳ τινὶ ὄντι, ὡδὲ ἐπὶ τὰς κώμας ἐπῄει ἐπ' αὐτὸν, ἀλλὰ μόνον μεθ' ἑκάστου ἐκείνου ἐκώμαζε, λανθάνειν προαιρούμενος τὸν Ἀγαθοκλέα. καὶ δή ποτε ἀπὸ τοῦ κολάκων ἑκάστου ὁ ἄθλιος ἀναπείθεται, ὡς ἐρᾷη αὐτῆς Καρδίκλεια Δημωνακτος γυνὴ, ἀνδρὸς ἐπιφανοῦς, καὶ πρώτου Ἐφεσίων τὰ πολιτικά. καὶ γραμμάτιά τε εἰσφοίτα παρ' ἐκείνης γυναικὸς αὐ-

quæcunque tibi sum dicturus, vel quæ viderim ipse, vel quæ ab aliis quoad fieri potuit, diligentissimè perceperim, narraturum, nihil ex me ipso exaggerantem. Ac primo quidem loco, Agathoclis & Diniæ amicitiam tibi referam, quæ celebris est apud Ionas. Nam Samius hic Agathocles, non ita pridem vixit, vir in amicitia præstantissimus, ut re declaravit. Cæterùm reliquis in rebus vulgo Samiorum nihilo præstantior, neque genere, neque opibus aliis. Huic cum Dinia Ephesio, Lysionis filio, amicitia à puero interceſſerat. Porrò Dinias supra modum ditatus est, utque solent ii qui nuper opes nacti sunt, complures & alios secum habebat, idoneos illos ad compotationem, & ad voluptariam consuetudinem: ab amicitia verò longè alieniſſimos. Atque inter hos interim habebatur Agathocles, cumque illis versabatur, & compotabat, non admodum approbans eam convivendi rationem. Ac Dinias hunc nihilo majori in pretio habebat quàm adulatores. Tandem etiam offendere cœpit, crebriùs jurgans: moleſtusque videbatur, quippe qui majores ipsi commemoraret, præciperetque ut servaret, quæ multo labore parta, pater illi reliquisset: adeò ut ob hæc ne ad comeſſationes quidem deinceps adhiberetur, ſed ſolus cum illis comeſſaretur, celare cupiens Agathoclem. Demum ab aſſentatoribus illi miſero perſuaſum est, quòd amaretur [1] à Chariclea Demonactis uxore, viri illuſtris atque inter Ephesios in honoribus civilibus primarii. Iam & literulæ à muliere ad illum

1 *A Chariclea*] Claudia nimirum quadrantaria Ciceronis in Plut. & apud Cic. pro M. Coelio. *Cogn.*

1 O ἐρᾷη-

illum ventitabant, & ſerta ſemimarcida, & admorſa poma: denique quicquid ad hæc lenæ machinantur in adoleſcentes, quò paulatim illis amorem artibus quibuſdam inſerant, primumque hac incendant opinione, quòd ſeſe credant amari. Nam & hoc plurimum illicit, præſertim eos qui ſibi formoſi videntur, donec imprudentes in caſſes inciderint. Erat autem Charicleæ urbana mulier, mirum in modum meretricia: & quivis obvius, etiamſi vel minimum concupiviſſet, & ſi duntaxat aſpexiſſet, protinus annuebat, nec erat metuendum, ne recuſaret Chariclea: potens alioqui artifex: & quavis meretrice doctior amatorem allicere, & ambiguus cùm adhuc eſſet, totum ſubigere: ac quum jam teneretur, incitare, & accendere, nunc ira, nunc blandimentis, mox faſtidio, & quod ad alterum inclinare videretur: & tota erat undique comparata mulier, artibuſque omnigenis in amantes inſtructa. Tunc igitur Diniæ adulatores hanc ad adoleſcentulum adducunt, multaque aſſimulabant, quò eum in amorem Charicleæ impellerent. Hæc autem quæ jam complures adoleſcentes jugularat, & innumerabiles amores mentita fuerat, domoſque opulentas everterat: varium quoddam & inexpugnabile malum: ubi manibus prehendit ſimplicem hunc adoleſcentulum, & hujuſmodi artium imperitum, ex unguibus non dimiſit. Verùm ubi undique complexa fuiſſet & confixiſſet ipſum, cùm jam omnino teneret, tum ipſa à captura eſt perdita, tum infœlici Diniæ ſexcentorum malorum fuit cauſa. Nam primùm

τοῦ, καὶ στέφανοι ἠμιμάραντοι, καὶ μῆλά τινα ἀποδεδηγμένα. καὶ ἄλλα, ὁπόσα αἱ μαστροποὶ ἐπὶ τοῖς νέοις μηχανῶνται, καὶ μικρὸν αὐτοῖς ἐπιτηχώμεναι τὰς ἔρωτας, καὶ ἀναφλέγουσι τὸ πρῶτον ἐρᾶσαι νομίζοντας. ἐπαιγαγόντες γὰρ τοῦτο γε ἐς μάλιστα τοῖς κακοῖς εἶναι οἰομένοις, ἄχρις ἂν λάβωσιν εἰς τὰ δίκτυα ἐμπεσόντες. ἡ Χαρίκλεια δὲ, ἦν ἀστεῖον μὲν γυναῖον, ἐπιμελὲς δὲ ὁπωσοῦν, καὶ ἐς πρᾶσιν ἀεὶ, καὶ εἴ πάνυ ἐπ' ὀλίγῳ ἐθελήσειέ τις. καὶ εἴ τις ἐπιδεῖσθαι μόνον, οὐδὲ ἐπίνδυε. καὶ δὴ καὶ ἤδη ἦν, μή που ἀντίπνοι Χαρίκλεια. δεινὴ δὲ καὶ τἄλλα τεχνίτις, παρ' ἣν τινα βάλῃ τις ἐπειρᾶν ἐπισπάσασθαι ἐρωτήν. καὶ ἀμφίβολον ἔτι ὄντα, ὅλον κατεποιήσασθαι, καὶ συνεχόμενον ἤδη ἐπιτεῖναι, καὶ προσεκαῦσαι ἀρᾷ μὲν ὀργῇ, ἄρᾳ δὲ κολακείᾳ. καὶ μὴ μικρὸν, ἑτεροψίᾳ, καὶ πρὸς ἕτερον δοκεῖν κλίνειν δοκεῖν· καὶ ὅλη συγκεκράσθαι ἀπανθρώπῳ γυναικὶ, καὶ πολλὰ μηχανήματα παρεσκεύασθαι τῶν ἐρωτῶν. τοιούτῳ φωτὶ τότε οἱ Δινίου κόλακες προσλαμβάνουσιν ἐπὶ τὸ μειράκιον, καὶ τὰ πολλὰ ὑπωκωμῳδοῦσιν, συνωμοσίαν αὐτὸν εἰς τὸν ἔρωτα τῆς Χαρικλείας. ἡ δὲ, πολλοὺς ἤδη νέους ἐκτρεχηλίσασα, καὶ μυρίους ἔρωτας ὑποκεκαυμένη, καὶ οἴκους πολυτελεῖς ἀναλέψασα, ποικίλον τι, καὶ πολυγύμναστον κακὸν, προσλαμβάνει εἰς τὰς χεῖρας ἁπλοῦν, καὶ ἄπειρον τῶν τοιούτων μηχανημάτων νεανίσκον, οὐκ ἀνῆκεν ἐκ τοῦ ὄγκου. ἀλλὰ προσέχουσα πανταχόθεν, καὶ ἀπειρέσιον, ὅτε ἤδη πανταπασιν ἐκρᾴτει, αὐτή τε ἀπώλετο ὑπὸ τῆς ἄρπας, καὶ τῷ κακοδαίμονι Δινίᾳ μυρίων κακῶν αἰτία ἐγένετο. τὸ μὲ-

cùm jam omnino teneret, tum ipſa à captura eſt perdita, tum infœlici Diniæ ſexcentorum malorum fuit cauſa. Nam primùm qui-

γὸ πρῶτον δύο ὀπάνια ἐπ' αὐτὸν κομίζῃ τὰ γραμμάτια. καὶ σωεχῶς πεμπομένη τῷ ἄνδρι, ὡς ἐδάκρυσε, καὶ ἐπηρύκησε. καὶ τέλος, ὡς ἀπάγξαι ἑαυτὴν ἡ ἀθλία ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, ἕως δὴ ὁ μακάριος ἐπείσθη καλὸς εἶναι, καὶ παῖς Ἐφεσίων γυναιξὶ ποθεινὸς ἤθη. καὶ πᾶσι συνιὼν ἔχθη πολλὰ ἐκλυδωθείς. καὶ τὸ ἐνθένδε ἤδη ῥᾷον, ὡς τὸ εἰκὸς ἀλώσεως ἔμελλεν ὑπὸ γυναικὸς καλῆς, καὶ πρὸς ἡδονήν τε ὁμιλήσειν ἐπισταμένης, καὶ σὺν καιρῷ δακρύσειν, καὶ μεταξὺ τῶν λόγων, ἐλεεινῶς ὑποστενάξειν. καὶ ἀπιόντος ἤδη, λαβέσθαι. καὶ εἰσελθόντι, περισφάλλειν, καὶ καλλωπίζεσθαι, ὡς ἂν μάλιστα ἀρέσειε. καὶ πᾶν καὶ ἄδειν; καὶ κιθαρίζειν. οἷς ἅπασι κατὰ τοῦ Διονύσου κέκρηται. καὶ ἐπεὶ ἤθελε πονηρὸς ἔχειν, καὶ ἀμφέρηλον ἤδη τοῦ ἔρωτος, καὶ πικερὸν γεγλυκημένον, ἄλλο ἐπὶ τούτοις ἐπινοεῖ, καὶ τὸ ἄθλιον ἀπώλλυε. κύειν τε γὰρ ἐξ αὐτοῦ σκήπτεται. ἐκεῖνον δὲ καὶ τοῦτο, βλάκα ἐρασὴν πεποιηκυρῶσαι. καὶ οὐκέτι ἐφοίτα πρὸς αὐτὸν, φυλάττεσθαι ὑπὸ τῶν ἀνδρὸς λέγουσα, πεπυσμένου τὰ ἐρωτικά. ὁ δ' οὐκέθ' οἷός τε ἦν φέρειν τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ἠνείχετο μὴ ὁρῶν αὐτὴν, ἀλλὰ ἐδάκρυε, καὶ τὰς κλαυθμὰς ἐπέπεμπε, καὶ τὸν μακαρίτην Χαρικλείας ἐπεβόατο. καὶ τὴν εἰκόνα περιβαλὼν αὐτῆς, ἐπεπαίνητο λίθον λιθικὸν, οὐκίνει καὶ τέλος, καταβαλὼν ἑαυτὸν εἰς τὸ ἔδαφος, ἐκυλίνδετο. καὶ λύττα ἦν ἀκριβὴς τὸ πρᾶγμα. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ἐκ τῆς μήλακος, καὶ στεφάνους ἀντεδίδου αὐτῇ, ἀλλὰ συνοικίαν ὅλην, καὶ ἀγροὺς, καὶ ἱπποφορβίαν, καὶ ἐσθῆτας διαθεῖς, καὶ χρυσὸν ὁπόσον ἐθελήσειε. καὶ τί γὰρ, ὅν βραχεῖ ὁ Λυσίου οἶκος ὀνομαστότατος τῶν ἐν Ἰωνίᾳ γνώμῳ, ἐξήντλητο ἤδη, καὶ

quidem ſtatim literulas illas ad eum dat, ancillam ſubinde miſſitando quibus renuntiaret, ut fleret, ut vigilaret, utque tandem miſera ſe ipſam præ amore eſſet ſtrangulatura: donec jam beatus ille perſuaſus, ſibi formoſus eſſe videretur, & Epheſiorum uxoribus amabilis. At tandem multum exoratus in congreſſum eſt adductus. Et ex eo tempore facilis erat conjectura fore ut caperetur à muliere formoſa, ad voluptatem congredi docta, & in occaſione flere, & inter loquendum miſerabiliter ſuſpirare, & jam abeuntem amplecti, & adeunti occurrere, & formam, ut quàm maximè placeret, colere, interdum vel voce, vel cithara canere: quibus omnibus in Diniam uſa eſt. Poſtquam verò ſenſit excruciari, jamque amore illaqueatum, & colliquatum eſſe, adhæc aliud excogitat, quo miſerum perdat. Gravidam ſe ex eo ſimulat (& hoc quoque eſt efficax ad magis inflammandum ſtultum amantem) neque poſtea illum adibat, affirmans à viro ſeſe obſervari, qui hunc amorem perſenſiſſet. Hic verò rem ampliùs ferre non poterat, nec durare quum illam non videret: ſed flebat, adulatores accerſebat, Charicleæ nomen inclamabat, imaginemque illius amplexus (albo autem lapide facta erat) ejulabat. Demum in ſolum ſeſe projiciens, volutabatur, idque perfecta rabies erat. Siquidem mulieri reddita ſunt dona, non pro pomorum aut ſertorum pretio: ſed ſolidæ domus, agri, famulæ, veſtes floridæ, auri quantum optaret. Quid multa? brevi Lyſionis domus, antea inter Iones nobiliſſima exhauſta eſt atque exinanita.

ἐξεκένωθ. εἶπε ὡς ἤδη αὖθ᾽ ὁ λοιπὸς αὐτὸν, ἄλλον τινὰ Κρῆθ᾽ νεανίσκον τῶ τοῦ χρύσου, ἐλήφθ᾽, καὶ μετέβαινεν ἐπ᾽ ἐκεῖνον. καὶ ἤθη ἤδη αὐτῶ. κἀκεῖν᾽ ἐπίσθυεν. ἀμελεῖμθ᾽ οἷ οὖν ὁ Δεινίας, οὐχ ὑπὸ τ Χαριτλείας μόνον, ἀλλὰ & ὑπὸ τ ηδλάκων, καὶκεῖνοι γὸ ἐπὶ τ Κρῆθ ἤδη τ ἐρώμθνον μεπληλύθεσαν, ἤρχετ᾽ ἤδθ τ Ἀγαθοκλία, καὶ πάλαι εἰδότ᾽ ὡς ἔχει πονηρῶς τὰ πρὸς μθ᾽ αὐτόν, καὶ αἰδούμθ᾽ τὸ πρῶτον, ὅμως διηγεῖτο πάντ᾽. τ ἔρωτ᾽. τὴν ἀπορίαν. τὴν ὑπεροψίαν τ γυναικός. τ ἀντερασθὴν τ Κρῆτ. καὶ τέλθ᾽, ὡς ἀδύνατον μὴ ἀχθεσθῆναι τῇ Χαριτλείᾳ. οὐδὲ, ἄκαιρον εἶναι νομίσας τὸ τότ᾽ ἀπομνημονεύειν τῇ Δεινίᾳ, διότι δ᾽ προσέβη μόνον αὐτὸν τ φίλων, ἀλλὰ τὰς ηδλακας αὐτῶ προσέλιπε τότε, ἣν μόνην ἔχε πατρῴαν οἰκίαν ἐν Σάμῳ ἀπεμπολήσας, ἦκεν αὐτῷ τὴν τιμὴν κομίζων, τρία τάλαντα. λαβὼν ὁ Δεινίας, εὐθ᾽ ἀφανὴς αὖθις ἦν τῇ Χαριτλείᾳ, καλός ποθεν αὖθις μεγίστ᾽ μβόθ᾽. καὶ αὖθις ἡ ἄθρα, καὶ τὰ γραμμάτια. καὶ μέμψις, ὅτι μὴ πολλῶ χρόνῳ ἀφίκετ᾽. καὶ οἱ ηδλακες συνέτρεχον, ἐπιπαλαμησόμθοι, [1] ὁρῶντες ἐδώδιμον ἴλε ὄντα τ Δεινίαν. ὡς ὁ ὑπέρχετ᾽ ἤξειν παρ᾽ αὐτὴν, καὶ ἦκε πρὸς τ προῖτον ὕπνον, & ἔνδον ἦν ὁ Δημώναξ ὁ τ Χαριτλείας ἀνὴρ, εἴτε & ἄλλως αἰδόμθ᾽, εἶπε & ἀπὸ συνθήκης τ γυναικὸς, ἄμφω γὸ λέγεται, ἐπαναχὰς, ὥσπερ ἐκ λόχυ, τὴν τε αὐλείαν ἀποκλείσει

nanita. Deinde ubi jam exſuccus eſſet, eo relicto, alium quempiam adoleſcentulum Cretenſem bene nummatum venata eſt, atque ad illum deſcivit. Iam videlicet illum adamabat, atque is quidem credebat. Itaque Dinias neglectus non à Chariclea modò, ſed etiam ab aſſentatoribus (nam iſti quoque ad Cretenſem amatorem jam deſciverant) abit ad Agathoclem jam pridem non inſcium, quàm illi res miſerè haberent: & quanquam primùm pudebat, omnia tamen expoſuit, amorem, egeſtatem, arrogantiam mulieris, rivalem Cretenſem, denique ſe non victurum niſi cum Chariclea conſueſcat. Ille verò intempeſtivum eſſe ratus exprobrare Diniæ, quòd ex amicis unum ſeſe non admiſiſſet, ſed tunc ſibi aſſentatores antepoſuiſſet: divendita, quam unam in Samo habebat, domo paterna, pretium illi attulit, talenta tria. Quibus acceptis Dinias, ilico Charicleæ formoſus denuo factus apparuit. Rurſus ancilla, literulæ, & expoſtulatio, quòd jamdiu ſeſe non adiſſet, concurrerunt: item adulatores correpturi ſuis dolis Diniam, quem adhuc arrodi poſſe cernerent. Cùm autem ſe illam aditurum promiſiſſet, veniſſetque primo ferè ſomno, eſſetque intus Demonax Charicleæ maritus, ſeu alioqui ſenſerat, ſive ex compacto uxoris (nam utrunque ajunt) exiliens velut ex inſidiis, & atrium occludi, & Di-

1 Ὀρῶντες ἐδώδιμον] Eraſmus hujus Dialogi Interpres lectorem ſæpe decipit. Verte igitur hunc locum ut Godofredus Malvinus Senator Clariſſimus monuit, *machinantes, ut viderunt in Dinia adhuc eſſe quod edi poſſet.* Sic Terent. Ennuch. *hunc comedendum & deridendum vobis propine.* Idem Malvinus *debibendum* legebat. *Bourd.*

1 Ba-

σκέλους, καὶ συμπαμβάνειν τὸν Δεινίαν, σῦρε, καὶ μάστιγας ἀπειλῶν, καὶ ξίφει ὡς ἐπὶ μιχὴν ἀπασσάμενος. ὁ δὲ, συνιδὼν ἐκ πρώτων ἦν, μοχλόν τινα πλησίον κείμενον ἁρπάσας, αὐτὸν τε ἀποκτείνῃ τὸν Δημώνακτα, πλήξας εἰς τὸ κεφάλαιον, καὶ τῷ Χαρίκλειαν, ἐκ μιᾶς πληγῆς τούτου, ἀλλὰ καὶ τῷ μοχλῷ πολλάκις, καὶ τῷ ξίφει τοῦ Δημώνακτος ὕστερον. οἱ δ' οἰκέται, πέως μὲν ἐπήκουσαν ἄφνω τοῦ ἀνδρὸς τοῦ πράγματος ἀπεπλημμύροι. εἶτα πειράμενοι συμπαμβάνειν, ὡς καὶ αὐτοῖς ἐπῄει μὲν τὸ ξίφος, ἀπέφυγον. ὁ Δεινίας δὲ, ὑπεξέρχεται, πηλικοῦτον ἔργον ἐργασάμενος. καὶ τὸ μέχρι τοῦ ἕω πρὸς τοῦ Ἀγαθοκλεῖ διέτριβεν, ἀναλογιζόμενοι τὰ πεπραγμένα, καὶ τοῖς τε μέλλοντας, ὅ, τι ἀποβήσεται σκοπούμενοι. ἔωθεν δὲ οἱ στρατηγοὶ παρῆσαν. ἤδη γὰρ τὸ πράγμα διεβέβοητο. καὶ συμβάντες τὸν Δεινίαν, ἐκ' αὐτὸν ἔξαγον ὄντα μὴ ἔτι πεφονευκέναι, ἀπάγουσι πρὸς τὸν ἁρμοστὴν, ὃς ἦρμοζε τῶν Ἀσίαν τότε. ὁδὲ [1] βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ ἀναπέμπει αὐτόν. καὶ μετ' ὀλίγον κατεπέμφθη ὁ Δεινίας εἰς Γύαρον νῆσον τῶν Κυκλάδων, ἐν τούτῃ φεύγειν εἰς ἀεὶ πεζευγμένος ὑπὸ τοῦ βασιλέως. ὁ δὲ Ἀγαθοκλῆς, καὶ τἄλλα μὲν συνῆν, καὶ συναπῆρεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ συνεισῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον μόνος τῶν φίλων, καὶ ὡς ἐδὲν ὠνέλησεν. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἐφεύγων ὁ Δεινίας, ἐδὲ τότε ἀπελείφθη τοῦ ἑταίρου. καὶ δικάσας δὲ αὐτὸς ἑαυτὸν & Diniam comprehendi jubet, ignem & flagra minitans, & enſem prout in mœchum educens. Hic verò cognoſcens ubi malorum eſſet, vecte, qui propè jacebat, arrepto, & Demonactem ipſum in tempora percuſſum & Charicleam occidit, non uno quidem ictu hanc, verùm & vecte ſæpius, poſtremò Demonactis gladio. At famuli interea muti ſtabant rei novitate attoniti, deinde comprehendere conati, cùm in hos quoque ferro inſiliret, ipſi aufugerunt. At Dinias clam ſeſe ſubduxit tanto facinore perpetrato. Et ad auroram uſque apud Agathoclem eſt commoratus, ubi quæ facta eſſent reputabant, & quid in poſterum eſſet eventurum, diſpiciebant. Vt autem diluxit, milites adierant (jam enim res erat divulgata) illi comprehenſum Diniam, nec inficiantem homicidium, adducunt ad præfectum qui tunc Aſiam moderabatur. Hic verò ad Perſarum regem eum remittit. Nec ita multo pòſt relegatus eſt Dinias in Gyarum Inſulam ex Cycladibus unam, damnatus à rege ut ibi in perpetuum exularet. Agathocles autem cùm reliquis in rebus nunquam abfuerat, tum pariter ſolvit in Italiam, & amicorum ſolus, una in judicium eſt comitatus, neque uſquam defuit officio. Porrò ubi jam in exilium profectus eſt Dinias, ne tum quidem deſertus eſt ab amico: ſed ipſe ſua ſponte

[1] Βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ.] Eraſmus *ad Perſarum Regem.* vertè *ad Imperatorem.* Solebant enim præſides Provinciarum, ubi de honeſtos homines pœna ſtatuenda erat, principem conſulere l. Divi fratres §. 1. & 2. ff. de pœnis. At mentio Gyari Eraſmum ſaltem admonuiſſet, loci Romanis exiliis frequentis. Hoc monebat idem Senator, & Vincentius Obſopeus argumento *ἐλωύων. Bourd.*

[1] Περ-

τῦ, διέτριβεν ἐν Γυάρῳ, καὶ συνέφθειρεν αὐτῷ. καὶ ἐπειδὴ παντάπασιν ἠπόρησε τὰ ἀναγκαῖα, ἀσχολούμενος ἑαυτὸν τοῖς [1] πορφυρεῦσι, συνηκτέυετο. καὶ τὸ γινόμενον ἐκ τῦτο ἀποφέρων, ἐτρέφετο τὰ Δειναῖον. καὶ νοσήσαντος ἐπιμήκιστον, ἐθεράπευσε. καὶ ἀποδανόντος ἐκείνου ἐπανελθεῖν εἰς τὴν ἑαυτῦ ἠθέλησεν, ἀλλ' αὐτὸν ἐν τῇ νήσῳ ἔμεινεν, αἰσχυνόμενος πάντες ἐγκαταλιπεῖν τὸ φίλον. τῦτό ἐστι ἔργον φίλου ἀληθῶς, ὃ πολλῷ χρυσῷ. ἔτι γὰρ οἶδα εἴ τινα διελήλυθεν, ἀφ' ὃ Ἀγαθοκλῆς ἐν Γυάρῳ ἀπέθανε. Το. καὶ εἶπεν ὦ Μνήσιππε, ἀνάμνησον ὧν τῶν ἔλεγες, ἵνα μὴ ἀπιστῶ ἀν ἐδυνάμην αὐτοῖς. Ὕτυ σκυθικόν τινα φίλον τὸ Ἀγαθοκλέα τῦτον διηγήσω. πλὴν δέδια μή τινα ἄλλον ὅμοιον εἴπῃς αὐτῷ. Μν. Ἄκυε τοίνυν καὶ ἄλλον ὦ Τόξαρι, Εὐθύδικον τὸ χαλκιδέα. διηγεῖτο δέ μοι περὶ αὐτῦ Σίμυλος ὁ ναύκληρος ὁ μεγαρεύς, ἐπομνύμενος, ἢ μὴν αὐτὸς ἐωρακέναι τὸ ἔργον. πλεῖν μὲν γὰρ ἔφη ἐξ Ἰταλίας Ἀθήναζε περὶ δύσιν πλειάδος, συλλογισμοῖς τισὶ ἀνθρώπων κεκμῄζων. ἐν ᾧ τύτοις, εἶναι τὸ Εὐθύδικον. καὶ μετ' αὐτῦ, Δάμωνα τὸ χαλκιδέα. καὶ τῦτον ἐπαῖρον αὐτὸ. ἡλικιώτην ὄντα, τὸ μὲν Εὐθύδικον, ἐρρωμένον, καὶ κρατοῦντα. τὸ δὲ Δάμωνα, ὕπουχρον, καὶ ἀσθενικόν, ἄρτι ἐκ νόσου μακρᾶς ὡς ἐδόκει ἀνιστάμενον. ἄχει δὲ οὖν Σικελίας, δύτυχῶς ἀφαπλεῦσαι ἔφη ὁ Σίμυλος φάς. ἐπεὶ δὲ τὸ πορθμὸν ἀφικέσθαι, καὶ αὖ τὸν ἤδη τὸ Ἰονίῳ ἔπλεον, χειμῶνα μέγιστον ἐπιπεσεῖν αὐτοῖς. καὶ τὰ μὲν πολλὰ, τί ἄν τις λέγοι; σπονδὲ damnatus simul in Gyaro versabatur, & cum illo exulem agebat. At quum jam rerum omnino necessariam inopia laborarent, locans se ipsum purpurariis, urinabat, natumque hinc lucrum referens, Diniam alebat. Quin & ægrotanti diutissimè inservivit: & ubi vita defunctus est, noluit unquam in patriam reverti, sed ibi in Insula permansit, cùm amicum vel mortuum deserere puderet. Hoc non ita pridem Græcus amicus præstitit: neque enim scio an quinque anni præterierint, ex quo Agathocles in Gyaro mortem obiit. *Tox.* Vtinam Mnesippe, injuratus hæc dixisses, ut iis fidem non habere possem: adeò Scythicum quendam amicum Agathoclem istum descripsisti. Quin vereor ne quem etiam alium huic simílem narres. *Mne.* Audi etiam alium Toxari, scilicet Euthydicum Chalcidensem: de quo mihi retulit Simylus Chalcidensis nauclerus, adjurans se teste rem factam esse. Ajebat enim navigasse sese ex Italia Athenas, circiter Pleiadum occasum, collectitios quosdam homines vehentem, inter quos fuisset Euthydicus, & cum ipso Damon Chalcidensis ejus amicus, coæquales illi, Euthydicus quidem validus & robustus. Damon contrà suppallidus, & valetudinarius: qui nuper ex diuturno morbo convaluisse videretur. Ergo ad Siciliam usque ipsos fœliciter navigasse ajebat Simylus: sed ubi trajecto freto, in ipso mari Ionio jam navigarent, tempestatem maximam eis incubuisse. Quid autem attinet multa referre? nimi-

1 Πορφυρεῦσι] Verte ut idem Senator *purpurarum piscatoribus*. Alibi de quibusdam hujus Dialogi narrationibus fusius. *Bourd.*

τελκυμίας τινας, καὶ προβλῆτας, καὶ χαλάζας, καὶ ἄλλα, ὅσα χειμῶνος κακά. ἐπεὶ δὲ ἤδη σφᾶς κατὰ τὸν Ζάκυνθον εἶναι δὲ ψιλῆς τῆς κεραίας πλέοντας, ἔπι δὲ ἀσείρους τινὰς ἐπισυρομένους, ὡς τὸ ῥόδιον ἐπιδέχεσθαι τὴν ὁρμῆς, καὶ μέσας νύκτας, οἷον εἰκὸς τοσοῦτον σάλον ναυλάσασθαι τὸν Δάμωνα, ἐμεῖν ἐγκεκυφότα εἰς τὸν θάλασσαν. ἅτε οὖν μὴ τὸ νεὼς βιαιότερον εἰς τὸ κεκύφος μέρος ἐπικλιθείσης, καὶ τοῦ κύματος συναποσπάσαντος, ἐκπεσεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὸν κεφαλὴν εἰς τὸ πέλαγος, ἤδη γυμνὸν τὸ ἄθλιον, ὡς ἂν δὲ ῥᾷον διώσασθαι νεῖν. λύχνος οὖν βοὴν ἀνιχνεύσαντος, δὲ μόνος ἐκείνων ὑπερέχοντα τοῦ κλύδωνος. τὸν δὲ Εὐθύδικον, ὡς ἤκουσε, τυχεῖν δὲ γυμνὸν ἐν τῇ δύνῃ ὄντα, ῥίψαι ἑαυτὸν εἰς τὸν θάλασσαν. καὶ κολαβόντα τὸν Δάμωνα ἤδη ἀπαγρεύοντα, φαίνεσθαι δὲ ἐπικολὺ πεπτωκότα, τὸ σελήνης κολαλαμπούσης, συμπαρομηχέσαι, καὶ συγκυφίζειν. σφᾶς δὲ, ἐπιθυμεῖν μὲν αὐτοῖς βοηθεῖν, καὶ ἐλεεῖν τὸν συμφορὰν τῶν ἀνδρῶν. μὴ δυνάσθαι δὲ, μεγάλῳ τῷ πνεύματι ἐλαυνομένους. πολὺ σκεπάζειν ποιῆσαι. φελλούς τε γὰρ πολλοὺς ἀφεῖναι αὐτοῖς, καὶ τῶν κοντῶν τινας, ὡς ἐπὶ τούτων ἀποκρήξασθαι, εἴ τινι αὐτῶν περατύχοιεν. καὶ τέλος, καὶ τὸν ἀπολεσθέντα αὐτὸν, ὀλίγων δεῖσθαι. συνόντων τοίνυν πως θεῶν, ἤν τινα ἄρα τις ἄλλον ἐπίδειξιν ἐπιδείξασθαι εὐνοίας βεβαιοτέραν πρὸς ἄνδρα φίλον, ἐν νυκτὶ ἐκπεσόντα εἰς πέλαγος ὕπνῳ ἠρεμοῦντα, καὶ κοιμωμένων, καὶ θανάτου. καὶ μοὶ ἐπ' ὀφθαλμῶν λάβετε τὸν ἐπιναύσασαν τὸ κυμάτων. τὸ ἦχον δὲ ὕδατος ἐπικλυσμόν. τὸ ἀφρὸν περιζέοντα. τὸν νύκτα, καὶ τὸν ἀπόγνωσιν. εἴπε ἀποπνιγόμενον σκεῖνον, ἐκ μόνος

nimirum immanes procellas ac sinuosas, grandines, & siquæ alia tempestatis mala. Cùm autem jam essent juxta Zacynthum, nuda navigantes antenna, præterea funes quosdam trahentes, quo nimirum fluctus impetum exciperent, circiter noctem mediam, Damonem qui in tanta jactatione nausearet in mare propendentem vomuisse. Deinde, ut conjicio, nave vehementius in eam partem in quam ille propendebat, inclinata, simulque propellente fluctu, eum prono capite in pelagus excidisse, neque nudum tamen, ut misero vel commodè natare liceret, mox exclamasse cùm præfocaretur, vixque sese ab undis extolleret. Quod simul atque Euthydicus audivisset, cum nudus in strato jaceret, eum semet in mare abjecisse, arreptoque Damone qui jam deficiebat (nam hæc refulgente Luna diutius cerni poterant) illi adnasse, ac sublevasse. Ac voluisse quidem illis opitulari sese miseratos virorum calamitatem, verùm nequisse, cùm vento prævalido agitarentur. Illud tamen feciisse, subera complura illis immisisse, & contos aliquos, quibus innixi enatarent, siquos ex illis nancisceretur: postremò scansoria quoque tabulata, eaque non exigua. Ergo per Deos perpende, quod aliud gravius benevolentiæ documentum quispiam edere queat in hominem amicum, qui in mare usque adeò sæviens, noctu decidisset, quàm communicata morte? Iamque mihi ante oculos pone surgentes procellas, fragorem aquæ sese frangentis, spumam undique efferveſcentem, noctem ac desperationem. Ad hæc illum præfocari incipientem, vixque undis ex-

ἀναύπ]οστα, καὶ τὰς χέιρας ὀρέγοντα τῷ ἑταίρῳ. Τὸν δ', ἐπιπηδῶντα δύσης, καὶ σωτίονται, καὶ δεδιότα μὴ σφαπόληται αὐτῷ ὁ Δάμων. Οὕτω γὰρ ἂν μάθοις, ὡς σὺν ἀγχυνῆ σοι ὁ τοῦτον φίλον τὸν Εὐθύδικον διηγησάμην. Το. πότερον δ', ἀπώλοντο ὦ Μνήσιππε οἱ ἄνδρες, ἢ τις αὐτοῖς σὺν ἀδοκήτου σωτηρία ἐγένετο, ὡς ἐγὼ μετέρως δεδοικὼς ὑπὲρ αὐτῶν. Μνη. Θαῤῥεῖ ὦ Τόξαρι. ἐσώθησαν. καὶ ἔτι καὶ νῦν εἰσιν Ἀθήνησιν ἄμφω φιλοσοφοῦντες. ὁ μὲν γὰρ Σίμυλος, ταῦτα μόνα εἶχε λέγειν, ἃ πρὸ εἶδε τὸν νυκτός. Τὸν μὲν, ἐκπίπτοντα. Τὸν δὴ, ἐπιπηδῶντα. καὶ νηχόμενος, ἐς ὅσον σκοτὸς κατορᾶν ἐδύνατο. τὰ δ' ἀπὸ τούτου, οἱ ἀμφὶ τὸν Εὐθύδικον αὐτοὶ διηγήσονται. τὸ μὲν γὰρ σῶζον, φελλοῖς τισι σφεπεσόντας, ἀνέχειν ἐπὶ τῶν ἑαυτῶν, καὶ ἀπονηχαζ πονήρως. Ὕστερον δὲ τὼ ἀποβάθρα ἐδόκει, ἤδη πρὸς ἕω, σφονηξαμένῳ τι αὐτῷ. καὶ τὸ λοιπὸν ἐπιβάντε, διμοιρεῖ σφεσενεχθῆναι τῇ Ζακυνθῳ. μὴ δὲ τούτους ἁ φαύλας ὄντας, ὡς ἔγωγ' ἂν εἴποιμι, ἥκιστον ἤδη τούτου ἄλλου ἀδὲν τι χείρονα αὐτῶν. Εὐδαμίδας κορινθίῳ, Ἀρεταίῳ τῷ κορινθίῳ, καὶ Χαριξένῳ τῷ σικυωνίῳ, φίλοις ἐκ χρῆς δύτορος ἦσαν, σπεύδοντα αὐτὸς ὤν. ἐπεὶ δ' ἀπέθνησκε, λιθήκας ἀπέλιπε, τοῖς μὲν ἄλλοις, ἴσως γελοίους, σοὶ δὲ σὺν οἶδα εἰ τοιαύτην δόξουσιν, ἀνδρὶ ἀκαθῇ, καὶ φίλαν τιμῶντι, καὶ σὲ τὸ αὐτῇ σπουδείων ἀμιλλωμένῳ. ἐγέγραπτο γὰρ ἐν αὐτοῖς, ἀπολείπειν Ἀρεταίῳ μὲν τὴν μητέρα μου τρέφειν, καὶ γηροκομεῖν. Χαριξένῳ δὲ τὴν θυγατέρα μου ἐκδώσειν μὴ σπουδαίως, ὁπόσην ἂν πλείστην ἐπιδυνῶν παρ' αὐτοῦ δυνήσεται. ὧν δὲ αὐτῇ ἡ μήτηρ πρεσβύτις, καὶ θυ-

extantem, manuſque porrigentem amico: Hunc autem incontanter inſilientem, ſimulque nantem, ac metuentem ne ſe prior Damon interiret. Sic enim profectò cognoſces, quod generoſum hunc quoque amicum Euthydicum retulerim. *Tox.* Vtrum perierunt viri Mneſippe, an illis ex inſperato ſalus obtigit? adeò illis non mediocriter timui. *Mne.* Bono ſis animo, Toxari, ſervati ſunt: quinetiam nunc Athenis ambo philoſophantes degunt. Nam Simylus hæc ſola habebat dicenda, quæ olim noctu vidit, hunc delapſum illum deſilientem, ſimulque nantes, quatenus per noctem aſpicere dabatur. Porrò quæ poſt hæc acciderint Euthydicus ipſe narrat. Primùm quidem ſubera quædam fortè nactos, his ſeſe ſuſtinuiſſe, & incommodè enataſſe. Deinde conſpectis jam ſub auroram tabulatis annaſſe, quibus poſtremò conſcenſis, facilè Zacynthum appuliſſent. Poſt hos autem qui neutiquam mali ſunt, ut ego quidem autumo, accipe jam tertium nihilo illis inferiorem. Eudamidas Corinthius Aretæo Corinthio, & Charixeno Sicyonio amicis utebatur, iis quidem opulentis, ipſe cùm eſſet pauperrimus. Hic moriens teſtamentum reliquit, aliis quidem fortaſſe ridiculum, quod haud ſcio an tale tibi videbitur, viro probo, & apud quem amicitia in pretio ſit, quique de primis in ea partibus contendas. Sic enim in eo ſcriptum erat, Lego Aretæo matrem meam alendam: & in ſenectute curandam: Charixeno filiam meam elocandam cum dote, quanta ab illo maxima dari poterit. Erat autem illi mater anus, & filiola

nuptiis

γάτειον ὠρχῶν ἤδη γάμε. Ἐὰν δὲ τ ἄτερος αὐτῶν ἐν τοσούτῳ πάθῃ, τὴν τῶν ἑκείνε μερίδα φησὶν ἐχέτω ὁ ἕτερος. τάτων ἀναγνωσθεισῶν τ διαθηκῶν, οἱ τὴν πενίαν μ εἰδότες τ Εὐδαμίδα, τὴν φιλίαν ἦ, ἢ ὡς τὰς ἄνδρας ἐπ αὐτῇ ἀγωνιῶντες, ἐν παιδιᾷ τὸ πεπραγμε ἐποιοῦντο. ἡ ἀθὶς ὅσις ἐ γελῶν ἀπηλλάττετο. οἷον Ἀρεσίων, ὁ Χαρίξενο οἱ δύδεκάμοιρες, κληρον διαδέξοντες, λέγοντες, εἰ καὶ ἀποπέμψει Εὐδαμίδα, καὶ ζῶντες αὐτὸ κληρονομήσον ἦ τὸ τ τεκρῦ. οἱ κληρονόμοι ἦ, οἷς τοῦτο περιέλειπτο, ὡς ἤκουον, ἦκον δύδεκα λίτρων τὰ ἐκ τῶν ἀθηκῶν. ὁ μὲ οὖν Χαρίξενο, πέντε μῆνας ἡμέρας ἐπιβιὺς, ἀπέθανεν. ὁδὲ Ἀρεσίω, ἄρτος κληρονόμων ἡνίκα, τὴν τε ἐκείνε, καὶ τὴν αὐτῦ μερίδα τ θαλαττῶν, τρίφ τε τ Εὐδαμίδα τὴν μητέρα, καὶ τὴν θυγατέρα ἐ πρὸ πολλῶ ἐκδίδωκεν, ἀπὸ παλαίστων πέντε, ὧν εἶχε. δύο μὲ τῇ αὐτῦ θυγατρὶ, δύο ἦ τῇ τ φίλε ἐπιδύς. καὶ τ γάμον γε αὐτοῖν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας ἠξίωσε γενέσθαι. τί σοι δοκεῖ ὦ Τόξαρι ὁ Ἀρεσίω ἦτο; ἆρα φαῦλον παράδειγμα φιλίας παρεχῆται, τοιαῦτα κληρονομήσας, καὶ μὴ τοιοῦτός τις ἀθητὴς τ φίλε; ἢ πῶμεν ἐ τοῦτον ἐν ταῖς τελείαις ψήφοις, μίαν τ πέντε εἶναι; Το. καὶ ἔτο μὲν καλός. ἐγὼ ἦ, τ Εὐδαμίδα πολὺ μᾶλλον ἐζημίωσε τ θάρσος, ὃ εἶχε πρὸς τὴν φίλαν. ἐδήλω γὰ ὡς ἐ αὐτὸς ἂν τὰ ὅμοια ἔπραξεν ἐπ αὐτοῖς, εἰ μὴ ἐ ἐν διαθήκαις ταῦτα ἐνεγέγραπτο, ἀλλὰ πρὸ τ ἄλλων ἤκει ἂν ἄρπαξο κληρονόμος τ τοιούτων. Μνη. οὐ λέγεις τὰ τάρτα δέ σοι διηγήσομαι. Ζηνόθεμιν τ Χαρμόλεω Μασσαλίηθεν,

nuptiis jam matura. Siquid autem interim acciderit alterutri, hujus quoque partem, inquit, habeto alter. Hujusmodi lecto testamento, qui tenuitatem quidem Eudamidæ norerant: at amicitiam quæ illi cum hisce viris intercesserat, ignorabant, rem pro joco ducebant: & nemo non ridens discedebat, dicendo, cujusmodi hæreditatem Aretæus, & Charixenus sunt accepturi, fœlices videlicet, siquidem persolvent Eudamidæ, superstitis etiam ipsi hæreditatem tradent mortuo. At hæredes quibus ista erant legata, ut audierunt, illicò venerunt, agnoscentes ea quæ testamento erant mandata. Itaque Charixenus, quinque duntaxat dies superstes, diem obiit. Aretæus verò factus hæredum optimus, tum illius, tum sua ipsius suscepta parte, & Eudamidæ matrem alit, & filiam non ita pridem datis quinque talentis, quæ habebat, elocavit, duobus quidem propriæ filiæ, duobus in amici filiæ dotem: ac nuptias ambarum eodem die fieri voluit. Quid tibi Toxari, Aretæus iste videtur? num leve amicitiæ argumentum exhibuisse, adita hujusmodi hæreditate, neque deserto amici sui testamento? An hunc quoque perfectis in calculis ponemus, ut è quinque sit unus? *Tox.* Et iste quidem egregius: quanquam equidem Eudamidam multò magis ob fiduciam, qua fuit erga amicos, admiratus sum. Declaravit enim se eadem facturum fuisse erga illos, tametsi ea non essent in testamento scripta: verùm ante alios venturum, talium hæredem non scriptum. *Mne.* Probè dicis, Sed quartum tibi jam narrrabo, Zenothemim Massilienſem Charmolei filium,

ἐδείχθη δέ μοι ὁ Ἰταλία πρεσβεύσας ὑπὲρ τῆς πατρίδος, καλὸς ἀνὴρ, καὶ μέγας, καὶ πλούσιος, ὡς ἔδοκεῖ. παρεκάθητο δ' αὐτῇ γυνὴ ἐπὶ ζυγοῦ ὀδοιπορούσῃ, τάτε ἄλλα εἰδεχθὴς, καὶ ξηρὰ τὸ ἥμισυ τὸ δεξιὸν, καὶ τὸ ὀφθαλμὸν ἐκκεκομμένη, παραλαβόντων τι, καὶ ἀποστέρησιν μορμολύκειον. εἶτα ἐπεὶ ἐθαύμασα εἰ καλὸς ἔτο, καὶ ὠργίζομαι, ἐπέχειν παρεκαλέμενον τοιαύτῃ αὐτῇ γυναῖκα, ὁ δείξας μοι αὐτὸν, διεμάτο τὴν ἀνάγκην ὃ γάμε, ἀκριβῶς εἰδὼς ἕκαστα. μοσσαλιώτης δ' ἐστὶ αὐτὸς λῶ. Μενεκράτης γὰρ ἔφη τῇ παλαιᾷ τὸ δυσμόρφου ταύτης, φίλος λῶ ὁ Ζηνόθεμις, πλουσίῳ, καὶ πεμπομένῳ ὁμόπατρις ἄν. χρόνου δ' ὁ Μενεκράτης ἀφηρέθη τὴν οὐσίαν ὑπὸ κριθέντος, ὅτε καὶ ἅλιμος ἐγένετο ὑπὸ τῶν ἑξακοσίων, ὡς ἀποφηναμένων γνώμην παράνομον. ὅτε δ' οἱ Μασσαλιῶται κολάζομεν ἔφη, εἴ τις παράνομα γράψειεν. ἐλυπεῖτο οὖν ὁ Μενεκράτης ἐπὶ τῇ κρίσει. καὶ ἐπὶ τῇ πλουσίᾳ, πένης, καὶ ἐξ ἐνδόξου, ἄδοξος ὢν ὀλίγῳ ἐγένετο. μέλλοντος δ' αὐτὸν ἡνία θυγάτηρ αὕτη, ἐπίγαμος ἤδη, καὶ ἐκπεπαιδευμένη ἱκανὰ, λῶ ἐδὲ μὴ πάσης τῆς οὐσίας ὃ πατρὸς, λῶ γε πρὸ τῆς κρίσεως ἐκέκτητο, ἠξίωσεν ἄν τις τὸ μὲ δύσβωλον, καὶ πενήτων, ῥᾳδίως ἀνθρώπειον, ὅτε κακοδαίμονα ἔσαι τῶν ὄψεν. ἐλέγετο δ' ὁ κρίσασθαι πρὸς τὸν πλούσιον αὐξανόμενον. ὡς δ' ταῦτα πρὸς τὸ Ζηνόθεμιν ἀπάνυτον, θαῤῥεῖ ἔφη ὦ Μενέκρατες, ὅτε γὰρ ἀπορήσεις τῶν ἀναλωμάτων, καὶ ἡ θυγάτηρ σε ἄξιον ὃ χρύσε δώρησῃ νυμφίον πάνυ καὶ ταῦτα ἄμα δεξιὸν, λαβόμενον αὐτὸν τῆς δεξιᾶς, ἥκειν εἰς τὴν οἰκίαν. καὶ τὴν τε οὐσίαν ἀποδοῦναι ἅπασαν, σὺν-

filium, qui mihi legationem pro patria obeunti in Italia monſtratus eſt, vir formoſus, procerus, & dives, ut apparebat. Huic iter facienti uxor aſſidebat in rheda, aliàs deformis, manca dimidia corporis parte dextra, alteroque oculo capta, teterrimum quoddam & refugiendum terriculum. Deinde cùm demirarer, ſi decorus ille & venuſtus cùm eſſet, mulierem ejuſmodi ſecum vehi ſuſtineret: is qui mihi eum commonſtrarat, neceſſitatem nuptiarum exponit, ſingulis diligenter cognitis. Eratque ipſe Maſſilienſis. Menecrati, inquit, deformis iſtius patri amicus erat Zenothemis, viro diviti, ac honorato, rebus iiſdem par ipſe. Aliquando autem ſuis facultatibus eſt mulctatus Menecrates, quo tempore etiam declaratus eſt infamis à viris ſexcentis, ut qui ſententiam iniquam pronunciaſſet. Ad hunc autem modum, inquit, nos Maſſilienſes punimus, ſiquis corruptè judicet. Graviter itaque ferebat Menecrates, & quòd fuiſſet condemnatus, & quòd ex divite pauper, ex nobili infamis repente evaſiſſet. In primis verò diſcruciabat ipſum hæc filia, jam nubilis, & annos octodecim nata, quam ne cum omni quidem patris ſubſtantia, quam ante mulctam poſſederat, dignatus fuiſſet quiſquam ingenuus ac pauper facilè accipere, quæ forma eſſet tam infœlici, imò etiam creſcente Luna cadere diceretur. Hæc ubi apud Zenothemim declararet, bono, inquit, es animo Menecrates. Neque enim ipſe egebis neceſſariis, & filia tua dignum aliquem ſuo genere ſponſum inveniet. Quæ ſimul ac dixit, apprehenſa illius dextra, domum deduxit, ſuaſque facultates, quæ illi multæ erant, cum

μαθ πρὸς αὐτόν. καὶ δεῖπνον παρασκευάσαι κελεύσας, εἰσίασε τὸν φίλον, καὶ τὸν Μενεκράτη, ὡς δὴ πανταπασιν ἐπειρῶν περιττῶς ὑποδέχεσθαι τὸν γαμβρόν. ἐπεὶ δὲ ἐδεδείπνηθ αὐτοῖς, καὶ ἔσπεισαν τοῖς θεοῖς, οὕτω δὴ μεγαλοπρεπῶς τῷ φιάλῃ προτείνας, δέξαι εἶπεν ὦ Μενέκρατες δῶρα ταῦτα γαμβρὸς φιλοτησίαν. ἄξομαι γὰρ ἐγὼ τὴμεθυγατρὸς Κυδιμάχῳ. τὴν προῖκα δὲ πάλαι εἴληφα, πάλαντα πέντε, καὶ ἑκατόν. σὺ δέ, ἄπαγε λέγοντα, μὴ σύγε ὦ Ζηνόθεμι, μὴ ὕστερον μανείλῃς, ὡς προῖδεῖν σε, νέον καὶ καλὸν ὄντα, κόρης αἰχμᾷ, καὶ λευκοπρεπῆ συγκαθεζόμενον. ὁ δὲ, πανοῦργος ἀνήρ, ἀπαγε τὸν φίλον, ἀπῄει ἐς τὸν θάλαμον. καὶ μετ' ὀλίγον προσῆλθε, λαβόμενος αὐτοῦ. καὶ παρακείμενα σωρεύσας ὑποβαλόμενος. καὶ πάντα ὡς ὁρᾷς προσαγόμενον αὐτόν. καὶ οὐχ ὅπως σὺν αἰσχύνῃ τὴν γαμετὴν, ἀλλὰ καὶ σεμνυνόμενον ἔοικεν, ἐπιδεικνύμενος, ὡς καλοφορεῖ μὲν τῶν ἐν σώματι καλῶν, ἢ αἰχμᾶν, καὶ πλάτος, καὶ βάθος. ἄφορᾷ δὲ εἰς τὸν φίλον, καὶ τὸν Μενεκράτη. ὑδὲ οἶδεν χεῖρα πρὸς φιλίαν τὸν ἀγκῶνα ἐκκρούσαν γενομένην. πλὴν ἤδη γε τούτων ὕστερον αὐτὸν ἡμεῖς ψαθ καὶ ἡ τύχη. παιδίον γὰρ πάγκαλον ὂν τὴν αἰσχίστης αὐτὸν τοιούτης ἐχόντος. καὶ προῖξά γε, ἐπὶ χρόνον αὐτὸ εἰσκρίνας ὁ πατὴρ εἰς τὸ βελτιόμενον, ἀλλ' ἐσεμνύνετο, καὶ μέλαινα ἀμπεχόμενον, ὡς ἐλεεινότερον φανεῖη ὑπὲρ τὸ πάππου, τὸ μὲν βρέφος, ἀνεγέλασε πρὸς τὸς βελτίους, καὶ σπουδῇ τὸ χαῖρε. ἡ βελτὴ δὲ ἐπικλαθεῖσα πρὸς αὐτὸ, ἀφίησι τὸν Μενεκράτη τὴν καλλονήν. καὶ ἤδη ἐπιλαμβάνεται, πλεκτάνῃ στωμυλίῃ χρησόμενος πρὸς τὸ σωτήριον. τοιαῦτα

ipso est partitus, & convivio quod apparari jusserat, amicos excepit, & in his Menecratem, quasi cuipiam è necessariis jam persuasissèt, ut puellam in matrimonium acciperet. Posteaquam autem cœnassent, libassentque Diis, tum porrecto illi pleno poculo, accipe, inquit, Menecrates, à genero amicitiæ poculum: nam hodie ducturus sum ego filiam tuam Cydimacham: dotem autem jam olim accepi, talenta quinque & viginti. Cui cùm respondere, apage, ne feceris ô Zenothemis, neve ipse usque adeo insaniam ut te juvenem & formosum cum deformi & mutilata puella conjugatum conspiciam. Hæc illo loquente, hic sponsam tollens, in thalamum abiit, & paulo pòst ea devirginata prodiit, cum qua ex eo tempore consuescit, eam summopere amans, & quemadmodum vides, circumferens. Nec solùm non pudet matrimonii, sed etiam perinde atque de eo glorians, ostentat, ut contemnit corporis formam, aut fœditatem, & divitias, & gloriam: sed amici tantum Menecratis rationem habet, neque arbitratur eum sexcentorum virorum sententia deteriorem ad amicitiam factum. Verùm pro his jam illi gratiam sic retulit fortuna. Puerulus enim formosissimus ex illa deformissima susceptus est. Quem cùm pridie pater in curiam intulisset, oleagina fronde coronatum, ac pulla veste amictum, quò plus commiserationis avo conciliaret, infans judicibus arridebat, & manus complodebat:

ad quem commota curia, Menecrati mulctam remittit. Iamque hic isto apud judices patrono usus, famæque restitutus est. Hæc affir-

mabat

ὁ μασσαλιώτης ἔλεγε τὸ Ζηνόθεμιν ἐρᾷσθαι ὑπὲρ τοῦ φίλου, ὡς ὁρᾷς, οὐ μικρᾶς, οὐδὲ ὑπὸ πολλῶν ἐν Σκύθαις ῥᾳδούργημα. οἷόν γε καὶ τὰς παλλακὰς ἀκριβῶς πάνυ καλλίστας ἐκλέγεσθαι λέγουσιν. λοιπὸν ἡμῖν ὁ πέμπτος. καί μοι δικαίως ἂν ἄλλον ἐρεῖν, Δημητρίου τοῦ σουνιέως ἐπιλαθόμενον. συνεπλεύσατε γὰρ εἰς τὴν Αἴγυπτον ὁ Δημήτριος Ἀντιφίλῳ τῷ Ἀλωπεκῆθεν, ἑταίρῳ ἐκ παίδων ὄντι, καὶ συνεφοίτων, συνῆν, καὶ συνεπαιδεύετο. αὐτὸς μὲν, τῶν κωνικῶν ἄσκησιν ἀσκούμενος παρὰ τῷ ῥοδίῳ σοφιστῇ. ὁ δὲ Ἀντιφίλου, ἰατρικὴν ἄρα ἐμελέτα. καὶ δή ποτε ὁ μὲν Δημήτριος, ἔτυχεν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀποδημῶν καὶ θέας τὰς πυραμίδων, καὶ τὸν Μέμνονα. ἤκουε γὰρ πανταχοῦ ὑψηλὰς ὄντας, μὴ παρέχειν σκιάν. ὁ δὲ Μέμνονα, θοᾶς πρὸς ἀνατολὴν τὸν ἥλιον, τότων ἐπιθυμήσας Δημήτριος, θέας μὲν τὰς πυραμίδων, ἀκροάσεως δὲ Μέμνονος, ἀναπεπλεύκει τὸν Νεῖλον ἔχων ἤδη μῆνα, ὁκήσων πρὸς τῷ ὄδῳ, καὶ τὸ θάλπος, ἀπολιπὼν τὸν Ἀντιφίλον. ὁδὸν, ὃν τοιούτων συμφορᾶς ἐχρήσατο, μύλα γυναίᾳ πάνυ φίλα διαμύλῳ. οἰκέτης γὰρ αὐτοῦ Σύρος, καὶ τέκνοις, καὶ τῷ παιδείᾳ, ἱεροσύλοις τισὶ κοινωνήσας, συνεισῆλθέ τι αὐτοῖς εἰς τὸ Ἀνουβείδιον. καὶ ἀποσυλήσαντες τὸν θεὸν, χρυσᾶς τε φιάλας δύο καὶ κηρύκιον χρυσοῦν καὶ τοῦτο, καὶ κυνοκεφάλους χρυσοῦς. καὶ ἄλλα τοιαῦτα, κατέπλουν ἔρρηξε: συλήσαντες δὲ τὸν θεὸν, καὶ φιάλας δύο χρυσᾶς καὶ κηρύκειον χρυσοῦν καὶ τοῦτο, καὶ κυνοκεφάλους χρυσοῦς. καὶ ἄλλα τοιαῦτα, κατ-

mabat Massilienſis Zenothemim amici gratia feciſſe, haud exigua, ſicuti vides, neque qualia paſſim Scythæ factitant, qui formoſiſſimas pellices diligenter eligere dicuntur. Reſtat nobis quintus. Neque verò mihi videor alium quempiam debere dicere, omiſſo Demetrio Sunienſi. Navigarat in Ægyptum Demetrius, unà cum Antiphilo Alopecenſi, qui cum illo jam inde à teneris annis amicitiam contraxerat, & ephebus ephebo convivebat, & erudiebatur, alter quidem Cynicam diſciplinam ex Rhodio ſophiſta diſcens, alter nimirum Antiphilus medicinæ operam dans. Aliquando etiam Demetrius in Ægyptum eſt profectus, ut [1] Pyramidas, & Memnonem viſeret: ſiquidem audiverat, eas quanquam excelſæ erant, umbram non præbere, Memnonem autem oriente ſole clamare. Harum igitur rerum cupiditate adductus Demetrius, cùm ut Pyramidas videret, tum ut Memnonem audiret: ſextum jam menſem adverſo Nilo navigabat, relicto Antiphilo, quòd is itinere, atque æſtu fatiſceret. Hic verò interea in calamitatem incidit, quæ generoſo quopiam amico indigeret. Etenim famulus ejus nomine & patria Syrus, inita ſocietate cum ſacrilegis quibuſdam, unà cum illis in Anubis templum irrupit: ſublatoque Deo, aureiſque phialis duabus, aureoque caduceo, & cynocephalis argenteis, atque id genus aliis, omnia apud

1 *Pyramidas, & Memnonem*] Pyramides ſtructuræ ſuntex ſaxis aut lateribus, ab imo amplæ, in ſummo acutæ, atque in aliam molem evectæ, ad nihil quam ad effundendum opes inventæ. Memnonis autem hujus cineres in aves tranſmutati feruntur, quæ magnis gregibus & diverſis locis, ſingulis annis ad ſepulcrum Memnonis convolare atque ibi primùm querulas voces edere, deinde inter ſe dimicare dicuntur. Ovid. lib. 13. Met. Lucianus in Philoph. *Cogn.*

ἐνθα πάντα ἀπόρρητα τῷ Σύρῳ. εἶτ' ἐμπεσόντες, ἁλῶσαι γάρ τι ἀπεμπολᾶντες, ἅπαντα σὺν ἔλεγον ἁλισκόμενοι ἐπὶ τῇ πρόχει. καὶ ἀγόμενοι, ἦκον ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀντιφίλου. καὶ τὰ φῶλα ἐξέφερον ὑπὸ κλίνη τινί, ἐν σκοτεινῷ κείμενα. ὅτε οὖν Σύρῳ ἐδέδετο σύνδυο, καὶ ὁ διάκονος αὐτῷ Ἀντίφιλος. ὅτος μὲν μεταξὺ ἀκροώμενος τοῦ διδασκάλου, ἀναπαυόμενος, ἐθορύβει ἥδεως, ἀλλὰ οἱ υἱεῖς ἐπεῖροι, ἀπεσκέδασαν τὸ Ἀντιφίλειον σεσυληκότες. καὶ ἀσέβημα αὐτῶν ἡγοῦντο εἶναι, εἰ σωθείη ποτε, ἢ σωθεισάμενον αὐτοῖς. καὶ οἱ λοιποὶ δύο τῶν οἰκετῶν, δύο ὄντες, ἅπαντα ἐκ τῆς οἰκίας συνδιασκεδάσαντες, ᾤχοντο φεύγοντες. ἐδέδετο οὖν ὁ ἄθλιος Ἀντίφιλος πολὺν ἤδη χρόνον, ἀπάντων, ὅσοι ἦσαν κακῶς ἔχοι ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, μιαρώτατος εἶναι δοκῶν. καὶ ὁ ἐπὶ τῶν δεσμῶν αἰγύπτιος δεισιδαίμων ἄνθρωπος, ὡς τὸ χαλεπὸν ἄγαν, καὶ πεπωρῆσθαι τῷ Θεῷ, βαρὺς τῷ Ἀντιφίλῳ ἐφέρετο. εἰ δ' ἀπολογοῖτό ποτε λέγων, ὡς οὐδὲν τοιοῦτον εἴργασται, ἀναίσχυντος ἐδόκει, καὶ πολὺ πλέον ἐπὶ τούτῳ ἐμίσει. ὑπενόει τοιαῦτα ἤδη, καὶ πονηρὸς εἶναι, οἷον εἰκὸς χαμαὶ καθεύδοντα τὴν νύκτα, οὐδὲ ἀποτείνειν τὰ σκέλη δυνάμενον, ὑπὸ τοῦ ξύλου κατακεκλεισμένα. τὰ μὲν γὰρ ἡμέρας, ὁ κλοιὸς ἦρκε, καὶ ἡ ἑτέρα χεὶρ πεπεδημένη. εἰς δὲ τὴν νύκτα, ἔδει ὅλον κατατείνειν. καὶ μὴν ἡ οἰκήματος ἡ δυσωδία, καὶ τὸ πνίγος, ὑπὸ τοῦ πολλῶν δεδεμένων ἐν μιᾷ οἰκήσει. ἐν τούτοις οὖν ἅπασιν ὁ Ἀντίφιλος ἐτύγχανε τότε ὤν. ἐπεὶ δὲ ἐπύθετο τὰ γεγενημένα, καὶ ὅτι ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ εἴη, ἐπεμελεῖτο ὅπως ἐξελεύσεται ἐκεῖθεν. καὶ ἐπειδὴ ἐξῆλθε, καὶ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἦλθε, καὶ ἐπὶ τὸν Σύρον, ἐπεμελεῖτο ὅπως ἐκεῖνος ἐξελεύσεται ἐκεῖθεν. καὶ ἐπειδὴ ἐξῆλθε, καὶ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἦλθε, καὶ ἐπὶ τὸν Σύρον, ἐπεμελεῖτο ὅπως ἐκεῖνος ἐξελεύσεται ἐκεῖθεν.

apud Syrum depoſuerant. Deinde fortè comprehenſi (capti enim fuerant divendentes neſcio quid) rem omnem in rota diſtricti protinus confeſſi ſunt, & in ædes Antiphili adducti venerunt. Hic furta ſub lectulo, in obſcuro loco poſita promebant. Syrus itaque ilico vinctus eſt, heruſque ejus Antiphilus, atque is quidem interea dum præceptorem audit, avulſus. Nec opitulabatur quiſquam: quin magis hi qui fuerant hactenus amici, averſabantur hominem, tanquam qui templum Anubis ſacrilegio compilaſſet: ſeque impie feciſſe putabant, ſiquando cum ipſo bibiſſent vel ediſſent. Tum reliqui duo famuli, convaſatis iis, quæ domi erant, aufugerunt. Ergo miſer Antiphilus jamdiu in vinculis detinebatur, & omnium qui erant in carcere ſontium ſceleſtiſſimus eſſe putabatur. Porrò præfectus carceris Ægyptius homo ſuperſtitioſus, ratus ſeſe rem gratam facere Deo, atque illius ulciſci vices, gravis Antiphilo imminebat. Quod ſi quando culpam à ſe amoveret, affirmans ſe nihil ejuſmodi patraſſe, impudens habebatur, atque hoc nomine multo magis erat inviſus. Itaque jam ſubægrotabat, & malè ſe habebat: nec mirum: quippe qui humi cubaret, idque etiam noctu, neque crura protendere ſineretur, ligno inſtringebatur, altera manu vincta ferro: ac noctu totus eſſe in vinculis cogebatur. Quin etiam domicilii pædor & præfocatio, multis ibidem vinctis, & in cluſa. Nam per diem [1] cataſta

1 *Cataſta ſtringebatur*] Hæc inſtrumenta intellexiſſe arbitror Prudent. in hymn. 1. & 5. περὶ στεφάν. Cataſta autem inter alia, machinam ſignificat longæ & magnæ compedis formæ, qua ſervi vincti tenebantur, qualis à Prudentio deſcribitur in Vincent. *Cogn.*

1 *In-*

δεδμῶν, καὶ ἐστενοχωρημένων, καὶ μόλις ἀναπνεόντων, καὶ ὁ σίδηρος ὁ ψόφος, καὶ ὕπνος ὀλίγος, ταῦτα πάντα χαλεπὰ ἦν, καὶ ἀφόρητα, οἷα ἀνδρὶ ἐκείνων ἀήθει, καὶ ἀμελετήτῳ πρὸς ὕστω σκληρὸν τὸν βίον. ἀπαγορεύοντος ὑπ' αὐτῶ, καὶ μηδὲν ὅτου αἴρεσθαι θέλοντος, ἀφικνεῖται ποτε ὁ Δημήτριος, ὑδὲν εἰδὼς τῶν ἤδη γεγενημένων. καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν ὡς ἔχων, οὗπερ ἐπὶ τὸ δεσμωτήριον, δρομαῖος ἐλθὼν, τότε μὲν οὐκ εἰσεδέχθη. ἑσπέρα γὰρ ἦν. καὶ ὁ δεσμοφύλαξ πάλαι κεκλεικὼς τὴν θύραν ἐκάθευδε, φρουρεῖν τοῖς οἰκέταις παρακελευσάμενος. ἔωθεν δ' εἰσέρχεται, πολλὰ ἱκετεύσας. καὶ παρελθὼν, ἐπιπολὺ μὲ ἐζήτει τὸν Ἀντίφιλον, ἄδηλον ὑπὸ τῶν κακῶν γεγενημένον. καὶ περιὼν, ἀνεσκοπεῖτο καθ' ἕκαστον τῶν δεδεμένων, ὥσπερ εἰώθεσαν οἱ τοὺς οἰκείους νεκροὺς, ἤδη εἴδωλα ὄντων, ἀναζητοῦντες ἐν ταῖς παννυχίδεσι. καὶ εἴγε μὴ τέλεον ἐβόησεν, Ἀντίφιλον Δεινομένους, κἂν ἐπιπολὺ ἠγνόησεν ἂν ὅστις ἦν. τοσοῦτον ἠλλάκτο ὑπὸ τῶν δεινῶν. ὡς δ' ἦν φωνὴν αἰσθόμενος ἀνεβόησε, καὶ ἀνεστέναξε, λαβεῖν τὴν κόμην, καὶ ἁπτόμενος δ' ἀνεστόμωτε αὐχμηρὰν, καὶ συμπεπλημένην, ἔδειξεν αὐτὸν ὅστις ἦν, ἄμφω μὲν αὐτίκα πίπτουσιν ἰλιγγιάσαντες ἐπὶ τῇ ἀνασχέτῳ ὄψει. χρόνῳ δ' ἀναλαβὼν αὐτόν τε, καὶ τὸν Ἀντίφιλον ὁ Δημήτριος, καὶ σαφῶς ἕκαστα ὡς εἶχεν, ἐκπυθόμενος παρ' αὐτῶν, θαρρεῖν τε παρεκελεύετο. καὶ διελὼν τὸ περιβόλαιον, τὸ μὲν ἥμισυ, αὐτὸς ἀνεβάλετο. τὸ λοιπὸν δ', ἐκείνοις δίδωσιν, ἃ εἶχε τυγχάνων, καὶ ἐκτετυχημένα ῥάκη περιπάσας. καὶ τὸ λοιπὸν τούτοις, πάντα τρόπον συνῆν, ἐπιμελούμενος αὐτῶν, καὶ θεραπεύων. παρῆν γὰρ

& in anguſtum coactis, vixque reſpirantibus: tum ferri ſtridor, & ſomnus exiguus, hæc omnia moleſta erant atque intoleranda, ut pote homini iis non aſſueto, nec ad tam durum vitæ genus exercitato. Cùm verò jam deficeret, ac ne cibum quidem capere vellet, tandem advenit Demetrius, nihil dum ſciens eorum quæ acciderant. Et cùm reſciviſſet, ut ſe habebat, & curriculo ad carcerem veniſſet, tunc quidem non eſt admiſſus, quoniam erat veſpera, & carceris cuſtos jamdudum occluſis foribus dormiebat, miniſtris excubias agere juſſis. Mane verò multum precatus ingreditur, ingreſſus diu quærit Antiphilum malis ita immutatum ut cognoſci non poſſet. Circumiens igitur è vinctis unumquemque contemplabatur, eorum more qui familiarium cadavera facta jam marcida, in ſtragibus quærunt. Quòd niſi nomen fuiſſet eloquutus, Antiphilum Dinomenis filium, ne longo quidem tempore potuiſſet agnoſci quiſnam eſſet, uſque adeò malis erat immutatus. Vt verò ad vocem agnitam reſpondiſſet, atque adeunte illo comam diduxiſſet, eam à vultu abigens ſqualidam atque impexam, oſtendit ſeſe quis eſſet. Hic ambo collapſi ſunt oculis oborta caligine, in tam inopinato ſpectaculo. Verùm aliquanto poſt, cùm ſe, & Antiphilum recreaſſet Demetrius, & ſingula ut ſe habebant, ex eo planè accepiſſet, bono animo eſſe jubet. Tum diviſo pallio ipſe quidem dimidiato induitur, illi verò reliquum dat, detractis putribus & detritis panniculis, quibus erat opertus: ac deinceps modis omnibus illi aderat curam ejus gerens, & inſerviens. Nam ſeſe lo-

ἑαυτὸν τοῖς ἀπὸ τῆς λιμνῆς ἐμπόροις, ἔωθεν εἰς μέσην ἡμέραν, σὺν ὀλίγοις ἀπέφερεν ἀχθοφόροις. εἶτ' ἐπανελθὼν ἀπὸ ἔργου, μέρος μὲν τῆς μισθῆς τῷ δεσμοφύλακι κοβαλῶν, πιθανὸν αὐτῷ, καὶ εἰρωνικῶν ἀπειράζεσθαι αὐτόν. τὸ λοιπὸν ἐς εἰς τῶν φίλων θεραπείαν ἱκανῶς αὐτῷ διήκει. καὶ τὰς μὲν ἡμέρας, συνῆν τῷ Ἀντιφίλῳ, διημυθήμενος. ἐπεὶ δὲ νὺξ κατελάβοι, ὀλίγον πρὸ τῆς δεσμωτηρίου, σιβάδιόν τι ποιησάμενος, καὶ φύλλα ὑποβαλόμενος, ἀνεπαύετο. χρόνον μὲν οὖν τινα ἔτω διῆγον. εἰσιὼν μὲν ὁ Δημήτριος ἀκωλύτως, ῥᾴδιον δὲ φέρειν τῷ συμφορᾷ ὁ Ἀντίφιλος, ὕστερον δὲ ὑπολαμβάνοντος ὑπὸ τοῦ δεσμωτηρίου λῃστῆ τινος ὑπὸ φαρμάκων, ὡς ἐδόκει, φυλακή τε ἀκριβὴς ἐγένετο, καὶ σπουδὴ παρῆλθε τις ἐς τὸ οἴκημα τοῦ λελυμένου. ἐφ' οἷς λυπούμενος, καὶ ἀνιώμενος, σὺν ἄλλως παρεῖναι τῷ ἑταίρῳ, σπουδαγγέλλει ἑαυτὸν, σπεύδων τῷ συμφορᾷ, ὡς εἴη κεκοινωνηκὼς τοῦ ἐπὶ τῷ Ἄνυβιν ἐπιβολῆς. ὡς δὲ τοῦτο εἶπεν, ἀπήγετο σὺν εἰς τὸ δεσμωτήριον. καὶ ἀχθεὶς σὺν τῷ Ἀντιφίλου, τοῦτο γοῦν μάλις πολλὰ ἱκετεύσας τὸν δεσμοφύλακα, ἐξεμισθώσατο σὺν αὐτὸ πλησίον τῷ Ἀντιφίλῳ, καὶ ὑπὸ τῷ αὐτῷ κλοιῷ δεδήλαζε. ἔνθα δὴ ὁ μάλιστα ἔδειξε τὸν σύνοιαν, ἢν εἶχε πρὸς αὐτὸν, ἀμελῶν μὲν τῶν καθ' ἑαυτὸν δεινῶν, καίτοι σώσησε αὐτὸς. ἐπιμελούμενος δὲ ὅπως ἐκεῖνος μάλιστα καθ' ὑδηθῇ, καὶ ἧττον ἀνιάσεται. ὥστε ῥᾴδιον ἔφερον μετ' ἀλλήλων κακοπαθοῦντες. χρόνῳ δὲ τοιόνδε τι συμπεσὸν, ἐπαυσεν ἐπιπλέον αὐτοὺς δυσχεραίνοντας. ἐξ ὧν δεδεμένων, σὺν οἷόν' ὄφελ ῥίνης σύμπρησας, καὶ σωφρονίζοντες πολλὰς

cans mercatoribus, qui versabatur in portu à mane ad meridiem, oneribus gestandis non parum lucri faciebat. Tum ab opere reversus, mercedis partem carceris custodi impertiendo, mansuefaciebat & pacabat illum: at reliquum ipsi in amici curam sufficiebat. Atque interdiu quidem aderat Antiphilo, quò illum consolaretur. Vbi verò nox illum occupasset, pro carceris foribus facto ex herbis torulo, substratisque frondibus quiescebat. Quem in modum aliquandiu vixerunt, ut nullo prohibente Demetrius ingrederetur, & calamitatem faciliùs ferret Antiphilus: donec extincto in carcere latrone quopiam, idque ut putabatur, veneno, facta est sedulò custodia, nec ampliùs ex liberis quisquam in carcerem ingrediebatur. Quas ob res dubius atque anxius, cùm nulla alia via amico adesse posset, adito præfecti collega, se ipsum defert tanquam cum aliis in templum Anubis irrupisset. Quod ut confessus est, protinus in carcerem est adductus, & ductus ad Antiphilum. Nam hoc multis precibus à custode carceris vix obtinuerat, ut proximè Antiphilo, eademque in trabe vinciretur. Hic igitur vel maximè declaravit, quanto in illum fuerit amore, cùm sua ipsius incommoda negligeret: cùm & ipse interim ægrotaret, id curans quo pacto ille & plurimum dormiret, & minus angeretur. Itaque calamitatem inter se ferentes faciliùs tolerabant, donec tale quippiam accidit, quod ferme eorum calamitati finem imponeret: scilicet è vinctis quispiam, haud scio unde nactus limam, adjunctis conjuratis captivorum plerisque

τῶν δισμωτῶν προσλαβὼν, ἀποπειράτο τὸν ἄλυσιν, ἢ ἰδέδυθο ἐξῆς, τῶν κλοιῶν εἰς αὐτὸν διειρμένων. καὶ ἀπολύσ ἅπαντας. οἱδὲ, ἀποτεινάντες σύμφωνοι ὀλίγως ὄντως τοὺς φύλακας, ἐκπηδῶσιν ἀῤῥοι. ἐκεῖνοι μὲν ὧν τὸ παραυτίκα ἔνδον ἐδιώξθ ἕκαστος ἀφανερίπτο. ὕστερον συνελήφθησαν οἱ πολλοί. ὁ Δημήτριος ἦ, καὶ ὁ Ἀντίφιλος, καὶ χώραν ἔμειναν, καὶ ὁ Σύρος λαβόμενοι ἤδη ἀπίοντος. ἐπὶ ἦ ἡ μέρα ἐγίνθο, μαθὼν ὁ τὸν Αἴγυπτον ἐπιτετραμμένος τὸ συμβεβηκὸς, ἐπ' ἐκείνοις μὲ ἔπεμψε τοὺς διοξομένους. μεταπεμάμενος ἦ τοὺς ἀμφὶ τὸ Δημήτριον, ἀπέλυσε τῶν δισμῶν, ἐπαινέσας ὄχ μόνοι τὸν ἀπέδρασιν, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνοι μὴ ἠγάπησαν, ὅπως ἀφιέμενοι. ἐδόα ἦ ὁ Δημήτριος, καὶ δεινὰ ἐποίᾳ ἀδικεῖσθ σφᾶς ὀ σμικρὰ, εἰ δέξασι κακῶς ἔχοντες, ἐλέᾳ, ἢ ἐπαίνᾳ μὴ ἀποδεχόμενοι ἀφείσθ. καὶ τέλος, ἠνάγκασεν τὸ δικαστὴν ἀκεραίως τὸ πρᾶγμα ἐξετάσαι. οἱδὲ, ἐπὶ ἔμοιγε οὐδὲν ἀδικεῖτε, ἐπαινέσας αὐτὸς, τὸ Δημήτριον ἦ ἐ πάνυ μυκήσας, ἀφῆκε, καμυθησάμενον ἐπὶ τῇ κλαύσᾳ, ὡς ηὐτυχοῦν ἀδίκως δεθέντες, καὶ ἐκέτερον δωρησάμενον, παρ' αὐτὸ θραχμὰς μὲ μυρίας τὸ Ἀντίφιλον, δὶς τοσαύτας ἦ τὸ Δημήτριον. ὁ μὲν οὖν Ἀντίφιλος, ἔτι ἐ νῦν ὁ Αἰγύπτῳ ἐστίν. οἱδὲ Δημήτριος, καὶ τὰς αὐτὸ διαμυρίας ἐκείνου καταλιπὼν, ὡχθ ἀπὶὼν εἰς τὴν Ἰνδικὴν, καμὸν τὸν Βραχμᾶνας, τοσοῦτον εἰπὼν πρὸς τὸ Ἀντίφιλον, ὡς συγγνωσὸς ἂν εἰκότως νομίζοιθ, ἤδη ἀπολιπὼν αὐτόν. ὅτι γὰρ αὐτὸς δεῖσθαι τὸ χρημάτων, ἴσ' ἂν αὐτὸς ἦ, ὅπερ ἐστὶν ὀρεκτὸς, ὀλίγοις δυνάμενος, ὅτι ἐκείνῳ ἔπ δεῖν φίλῳ, quæ catenam insecuit, qua ordine astringebantur, cyphonibus in hanc insertis, solvitque omnes, qui facilè trucidatis custodibus quippe paucis, simul exiliunt. Atqui hi quidem ilico quò quisque poterat, dissipati, postea plerique sunt comprehensi. Porrò Demetrius, & Antiphilus inibi remansérunt. Syro quoque retento, qui jam aufugere parabat. Vt autem diluxisset, Ægypti præses cognito quod acciderat, emisit quidem qui illos insequerentur. Accersitum verò Demetrium, ejusque socios à vinculis liberavit, laudatos quòd soli non aufugissent. At his haud sat erat, quòd sic dimitterentur. Sed clamabat Demetrius, sibique non mediocrem injuriam fieri contendebat, si pro maleficis habiti, viderentur per commiserationem, vel ob id laudis, quòd non aufugissent, dimitti. Tandem compulêre judicem, ut rem diligenter excuteret: qui cognita illorum innocentia, ipsos laudatos dimisit, & Demetrium miratus super pœna quam præter jus in vincula conjecti tulerant, est consolatus: quinetiam utrumque munere cohonestavit, de suo datis Antiphilo drachmarum decem millibus, duplo autem Demetrio. Atque etiamnum in Ægypto est Antiphilus. Demetrius autem sua quoque viginti millia relinquens amico, concessit in Indiam profectus ad Brachmanas, tantùm hoc loquutus Antiphilo, meritò sibi jam ignoscendum videri, quòd tum ab eo discederet. Neque enim sibi opus fore pecunia, quandiu esse pergeret, qui erat, videlicet qui posset paucis esse contentus: neque ampliùs illi amico esse opus,

ἀμφοῖν αὐτοῖν τῶν πραγμάτων γεγυμνάσθαι. τοιοῦτοι ὦ Τόξαρι, οἱ Ἕλληνες φίλοι. εἰδὲ μὴ προσδιεβεβλήκεις ἡμᾶς, ὡς ἐπὶ ῥήμασι μέγα φρονοῦντας, καὶ αὐτὸς ἂν σοι τοὺς λόγους διεξῆλθον πολλοὺς, καὶ ἀγαθοὺς ὄντας, οὓς ὁ Δημήτριος εἶπεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ὑπὲρ αὐτοῦ μὲν οὐδὲν ἀπολογούμενος, ὑπὲρ τοῦ Ἀντιφίλου δέ, καὶ δακρύων προσῆλθε, καὶ ἱκετεύων, καὶ τὸ πᾶν ἐφ' ἑαυτὸν ἀναδεχόμενος, ἄχρι μαστιγωθεὶς ὁ Σύρος, ἀμφοτέρους ἀφῆκεν αὐτούς. ἐγὼ μὲν οὖν τούτους ὀλίγους ἀπὸ πολλῶν, οὓς προὔτεινα μνήμην ὑποθάλλειν δεηθεὶς σοι, ἀγαθοὺς, καὶ βεβαίους φίλους. καὶ τὸ λοιπὸν ἤδη καλέσας ἀπὸ τοῦ λόγου, σοὶ τὰ ῥήτορα παραδίδωμι. σὺ δὲ ὅπως μὴ χείρους ἐρεῖς τοὺς Σκύθας, ἀλλὰ πολλῷ τούτων ἀμείνους, αὐτὸς σοι μελήσῃ, εἴ τι καὶ δεξιᾶς προφρόνησας, ὡς μὴ ἀποτμηθείης αὐτὰ, ἀλλὰ χρὴ ἄνδρα ἀγαθὸν εἶναι, ἐπεὶ καὶ γέλοια ἂν παίοις, Ὀρέστου μὲν, καὶ Πυλάδου πάνυ σοφιστικῶς ἐπαινέσας. ὑπὲρ δὲ Σκυθίας, φαῦλον ῥήτορα φανούμενος. Το. Ἀλλ' ὦ Μνησίππε, ὅπερ καὶ παροτρύνεις με πρὸς τὸν λόγον, ὥσπερ καὶ παύνυ σοι μέλον, εἰ ἀποτμηθείης τὼ γλῶτταν, κρατηθεὶς ἐν τοῖς λόγοις. πάλιν ἄρξομαί γε ἤδη, μηδὲν ὥσπερ σὺ καλλιλογησάμενος. ἐγὼ γὰρ σκυθικὸν τοῦτο. καὶ μάλιστα ἐπειδὰν τὰ ἔργα ὑπερθορεῖν τοὺς λόγους. προσδοκήσεις δὲ μηδὲν τοιοῦτο παρ' ἡμῶν, οἷα σὺ διεξελήλυθας ἐπαινῶν, εἴ τις ἄσημον ἔγημεν αἰσχρὰν γυναῖκα, ἢ εἴ τις δύσχολον ἐπέδωκε γαμβρὸν θυγατρὶ, φίλῳ ἀνδρὸς, δύο πάλαι. καὶ νὴ Δί' εἴ τις παρέχειν ἑαυτὸν δεδηκόμενον, ἐπὶ προσθλαστὺ μικρῷ ὕστερον λυθησόμενον. πάνυ γὰρ εὐκολα ταῦτα, καὶ μεγαλοψυχίαν σὺ

quippe cui res jam commodè se se haberent. Hujusmodi sunt Toxaris amici Græci. Quod ni initio notasses nos, tanquam qui verbis superbiremus, ego multas orationes tibi recitassem, easque egregias, quas in judicio Demetrius habuit, cùm interim propriam causam non ageret: sed pro Antiphilo fleret, & supplicaret: totamque culpam in se reciperet, donec Syrus flagris cæsus, ambos eos liberavit. Hos igitur paucos è plurimis, quos mihi primùm memoria suggessit, præclaros, firmosque amicos tibi narravi. Quod reliquum, jam ab oratione decedens, dicendi partes tibi trado. Porrò tibi ipsi curæ fuerit uti non deteriores, sed his longè præstantiores Scythas referas, siquid de dextra solicitus es, ne ea tibi præcidatur. Verùm oportet strenuum te præstes virum, etenim ridiculus fueris, si cùm Orestem ac Pyladem admodum sophisticè laudaris, pro Scythia dicens, ignavus orator appareas. *Tox.* Rectè quidem Mnesippe, qui me ad dicendum hortaris, ac si non cures, tibi in narrationibus victo lingua præcidatur. Sed jam exordiar, nullis perinde ac tu verborum phaleris utens (neque enim is Scytharum mos) præsertim cùm res ipsæ altiùs loquantur quàm verba. Nihil autem ejusmodi expectaveris à nobis, cujusmodi laudando disseruisti, puta si quis sine dote deformem uxorem duxerit: aut siquis amici filiæ nubenti pecuniam dederit, talenta duo: aut per Iovem, siquis in vincula sponte iverit, cùm certò sciret se paulo pòst esse solvendum: Admodum enim levia ista, quibus nihil ineſt, vel magni negocii, vel

αὐτοῖς, ἢ ἀνδρεῖον ἔνι εἰδέναι. ἐγὼ δέ σοι διηγήσομαι φόνους πολλοὺς, καὶ πολέμους, καὶ θανάτους ὑπὲρ τῶν φίλων ἵν' εἰδῇς ὡς παιδιὰ τὰ ὑμέτερα ἐστὶ πρὸς τὰ Σκυθικὰ ἐξετάζεσθαι. καίτοι εἰδὲ ἀλόγως αὐτὰ πονήσατε, ἀλλὰ εἰκότως τὰ μικρὰ ταῦτα ἐπαινεῖτε. εἰδὲ γὰρ εἰδὲ εἰσὶν ὑμῖν αἰφορμαὶ ὑποφερόμεθα, πρὸς ἐπίδειξιν φιλίας, ἐν εἰρηνικῇ βαθείᾳ βιώσεσιν, ὥσπερ εἰδὲ ἐν γαλήνῃ πλέοντες, εἰ ἀγαθὸς ὁ κυβερνήτης ἐστί. χειμῶνος γὰρ δῆλα σοι πρὸς τὴν διάγνωσιν. παρ' ἡμῖν γὰρ, σπανίως οἱ πόλεμοι. καὶ ἢ ἐπιλαυόμεν ἄλλοις, ἢ ὑποχωροῦμεν ἐπόνοις, ἢ συμπεσόντες, ὑπὲρ νομῆς, ἢ λείας, μαχόμεθα. ἔνθα μάλιστα δεῖ φίλων ἀγαθῶν. καὶ λέγ' τοῦτο, ὡς βεβαιότατα σπουδάζομεν τὰς φιλίας, μόνον τοῦτο ὅπλον ἄμαχον, καὶ δυσπολέμητον εἶναι νομίζοντες. πρότερον δέ σοι εἰπεῖν βούλομαι, ὃν τρόπον ποιούμεθα τὰς φίλας, οὐκ ἐκ τοῦ πότου, ὥσπερ ὑμεῖς, εἰδὲ εἰ συμφθόης τις, ἢ γείτων ἥκει, ἀλλ' ἐπειδάν τινα ἴδωμεν ἀγαθὸν ἄνδρα, καὶ μεγάλα ἐργαζόμενον δωάμενον, ἐπὶ τοῦτον ἅπαντες σπουδάζομεν. καὶ ὅσπερ ὑμεῖς ἐν τοῖς γάμοις, τοῦτο ἡμεῖς ἐπὶ τῶν φίλων ποιεῖν ἀξιοῦμεν, ἐπιπολὺ μνηστεύομενοι, καὶ πάντα ὁμοῦ περάσαντες, ὡς μὴ διαμαρτάνοιμεν τῶν φιλίας, μὴ ἢ δόκιμοι δόξωμεν εἶναι. κἀπειδὰν σφόδρα τις ἡμῖν φίλος ᾖ, συμπήγνυμεν τὸ ἀπὸ τούτου, καὶ ὅρκος ὁ μέγιστος, ἢ μὴν ἐκ βιώσεσθαι μετ' ἀλλήλων, καὶ ἀποθανεῖσθαι, μὴν δίκη ὑπὲρ ἑκάτερου τοῦ ἑτέρου. καὶ ἔτω ποιοῦμεν. ἀφ' οὗ γὰρ συντεμόντες ἅπαξ τὰς δακτύλους, ἐκπελάζωμεν

vel fortitudinis. Verùm ego tibi referam multas cædes, bellaque & mortes amicorum causa susceptas, ut intelligas vestra ista lusum esse, si cum Scythicis conferantur. Neque tamen istud sine causa facitis, sed meritò parva ista laudatis: propterea quòd non sunt vobis graves admodum declarandæ amicitiæ occasiones, quippe in alta pace viventibus: quemadmodum nec in tranquillitate queas scire, bonus sit gubernator nec-ne. Vt enim hoc dignoscas tibi opus fuerit tempestate. At apud nos bella perpetua, & aut invadimus alios, aut cedimus invadentibus, aut concurrentes, pro præda & pascuis pugnamus. Hic potissimùm opus est bonis amicis, eoque quàm firmissimè constituimus amicitias, sola hæc arma invicta, & inexpugnabilia esse judicantes. Priùs autem volo tibi commemorare quo pacto amicos faciamus, non ex poculis quemadmodum vos, neque siquis æqualis sit, aut vicinus: verùm ubi strenuum quempiam virum conspexerimus, quique res magnas præstare possit, in hunc omnes studio incumbimus. Quodque vos in conjugiis, id nos in ambiendis amicis facere non gravamur, diù quasi procos agentes, nihilque non facientes, ne amicitia frustremur, ne-ve rejecti videamur. At ubi jam delectus quispiam in amicitiam venerit, exinde fœdus initur, magnoque juramento se obstringunt, se unà victuros, alterumque pro altero, si sit opus, mortem oppetiturum. Atque ita facimus. Ex quo semel [1]incisis digitis sanguinem in calicem destillaverimus:

1 *Incisis digitis*] Scytharum amicitiæ ut concilientur, morem tradit, cui conforme est jusjurandum Catilinæ de quo Sallust. & Flor. *Cogn.*

1 *Nam*

μεν τὸ αἷμα εἰς κύλικα, καὶ τὰ ξίφη ἀπροβάψαντες, ἅμα ἀμφότεροι ἐπιχώμενοι, πίωμεν, οὐκ ἔστιν ὅ, τι τὸ μὴ τῶθ' ἡμᾶς διαλύσειεν ἄν. καὶ ἐφεῖται δὲ τὸ μέχρι τριῶν εἰς τὰς συνθήκας εἰσίναι, ὡς ὅσις ἂν πολύφιλος ᾖ, ὅμοιος ἡμῖν δικεῖ τοῖς πολλοῖς πωποτε, καὶ μοιχοδουλάκας γυναιξί. καὶ οἰόμεθα φανεῖσθ' ὁμοίως ἰκανὸν τὸν φιλίαν αὐτῷ εἶναι, πρὸς πολλὰς διαφορὰς διαιρεθῆσαι. ἄρξομαι δ' ἀπὸ τῶ Δανδάμιδος πρᾶξιν λέγειν. ὁ γὰρ Δάνδαμις, ὡς τῆς πρὸς Σαυρομάτας συμπλοκῆς, ἀπηχθέντος αἰχμαλώτου Ἀμιζάκου φίλου αὐτῷ, μᾶλλον δ' ἑτέρου ὁμωμοκότος σοι τὰ ἡμέτερα ὄρκια, ἐπεὶ ἐν τούτῳ ἐν ἀρχῇ διωμολογησάμην, εἰ μὴ γὰρ τὸν Ἄνεμον, καὶ τὸν Ἀκινάκην, ἀδίκα πρός σε ὦ Μνήσιππε, ψεύδος ἐρῶ περὶ τῶν φίλων τῶν Σκυθικῶν. Μνη. ἐγὼ μὲν οὐ πάνυ σε ὀμνύοντος ἐδιόμην. σὺ δ' ὅμως ἃ ποιεῖς, ἀδίκα ἡμῶν ἐπαμύσου. Το. τί σὺ λέγεις; ἃ σοὶ δοκοῦσι, ὁ Ἄνεμος, καὶ ὁ Ἀκινάκης, θεοὶ εἶναι; ἆρα ἤγνόησας, ὅτι ἀνθρώπου μεῖζον οὐδὲν ἐστὶ ζωῆς τε, καὶ θανάτου; ὁπότων οὖν τὸν Ἄνεμον, καὶ τὸν Ἀκινάκην ὀμνύομεν, πῶς οὐ ὀμνύομεν. ὡς τὸν μὲν Ἄνεμον, ζωῆς αἴτιον ὄντα. τὸν Ἀκινάκην δ', ὅτι ἀποθνήσκειν ποιεῖ. Μνη. καὶ μὴν εἰ ἀφ' ἑνὸς τοῦτο, καὶ ἄλλους ἂν ἔχοιτε πολλοὺς λέγειν, ὑφ' ὧν ἀποθνήσκουσιν οἱ ἄνθρωποι. Το. ἀλλ' οὐκ ἐκείνους γε, ἀλλὰ τοὺς ἀποθνήσκοντας. ἐγὼ δὲ τοὺς ἀποκτείνοντας λέγω. Μνη. ἀλλὰ τοὺς ἀποκτείνοντας ἐκείνους λέγω. Το. ἀλλ' οὐκ ἐκείνους γε, ἀλλὰ τοὺς ἀποκτείν

λὰς ἰὼς, οἷός ἐ ἀκινάκης ἐσί. τὸ δίσυρον, καὶ τὴν λόγχην, καὶ κάνειον, καὶ βόθρον, καὶ τὰ τοιαῦτα. ποικίλος γὰρ ἔτος ὁ θεὸς ὁ ἰκανὸς, καὶ ἀπείρους τοὺς ἐφ' ἑαυτὸν παρέχεται ἀγῶνας ὁδούς. *Το.* ὁρᾷς, τοῦτο ὡς ἐριστικὸν ποιεῖς, καὶ δικανικὸν, ὑποκρύων μεταξὺ, καὶ ἀμφιδέραν με τὸν λόγον. ἐγὼ δ', ἡσυχίαν ἦγον, σοῦ λέγοντος. *Μνη.* ἀλλὰ σὺ, ὦ Τόξαρι, ποιήσω τοῦτο. πάνυ γὰρ ὀρθῶς ἐπετίμησας. ὥστε μὰ Δία, τό γε ἐπὶ τούτῳ λέγε, ὡς μὴ δ' παρόντος ἐμοῦ τοῖς λόγοις, ὕστερον σιωπήσομαί σοι. *Το.* τετράφθω μὲν οὖν ἡμέρας τῷ φιλίας Δανδαμιδι, καὶ Ἀμιζώκῃ, ἀφ' ἧς τὸ ἀλλήλων αἷμα συνεπιπώκεσαν. ἦκον δ' ἡμῖν ἐπὶ τὸν χρόνον Σαυρομάται, μυρίοις μὲν ἱππεῦσιν. οἱ περὶ δ' ἦμεν, τοῖς τοσούτοις ἐπληλυθόσιν ἐλέγχθημεν. εἶτα δ' οἱ προσιόντες τὸν φόβον αὐτῶν, ἐπιπίπτουσι, ἅπαντας μὲν πρίασι, πολλοὺς δὲ τῶν μαχίμων κτείνουσι. τοὺς δ', ἐς ζῶντας, ἀπάγουσι, πολλοὺς εἴ τις ἔφθη ἀμφιξάμενος εἰς τὸ πέραν ἐς πορεύεσθαι, ἵνα ἡμῖν τὸ ἥμισυ ἐς ἁρπαγὴν ᾖ, καὶ μέρος τῶν ἁμαξῶν λύ. ὅτου γὰρ ἐσκιωσόμεθα τότε, σὺν οἷς ἐδύο, τὰ δίξαν τοῖς ἀρχιπλάνοις ἡμῶν, ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ὄχθας ἐς Ταναΐδος. οὗτος δὴ ἦν τε λεία περιελαύνετο, καὶ τὰ αἰχμάλωτα σωσείχθη, καὶ τὰς σκηνὰς διήρπαζον, καὶ τὰς ἁμάξας κατελαμβάνοντο, αὐτάνδρους τὰς πλείστας ἁλισκομένας, καὶ σὺν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν ὑφελίττοντες τὰς παλλακίδας, καὶ τὰς γυναῖκας. ἡμεῖς δ', ἠνιώμεθα τῷ πράγματι. οὗτος Ἀμιζώκης ἀγόμενος, ἰαλάκει γὰρ, ἔσσα τὸν φίλον ὀνομαστὶ, κακῶς δεδεμένον. καὶ ὑπεμίμνησκε τὸ κύλικος, καὶ τοῦ αἵματος. ὃν ἀκούσας

Deos, qualis est Acinacis, puta jaculum, lanceam, cicutam, laqueum, & similia. Nam hic ceritus varius est Deus, & vias aperit innumerabiles, quibus ad illum sit aditus. *Tox.* Vides quàm contentiosè & litigiosè istud facis, dum me interpellas, meamque orationem interturbas: at ego te loquente tacui. *Mne.* At istud, Toxari, denuo non faciam, nam rectè objurgasti. Quare quod supereſt, dicito confidenter, ac si te loquente absim, adeò tibi silebo. *Tox.* Quartus igitur agebatur dies Dandamidi & Amizocæ, ex quo amicitiam inierant cùm sanguinem mutuum bibissent. Venerant interea in regionem nostram Sauromatæ, cum equitum decem millibus: peditum verò triplum advenisse ferebatur. Ii cùm in nos ex improviso irruissent, omnes quidem in fugam convertunt, plerosque autem pugnantes occidunt: nonnullos quoque vivos abducunt, nisi siquis in fluminis ripam ulteriorem tranarat, ubi nobis dimidium copiarum, & pars curruum erat. Sic enim id temporis castra fueramus metati, haud scio quo consilio Archiplanorum ducum nostrorum, ad utramque Tanaidis ripam. Protinus itaque & prædas abigebant, & captiva abducebant, & tentoria diripiebant, & curribus potiebantur, captis simul cum viris, nostrosque ob oculos pellices, uxoresque nostras constuprabant. Quam rem ægrè ferebamus. Sed cùm captus Amizocas duceretur, miserè vinctus amicum nominatim incommonefecit. Quibus auditis clamavit, & sanguinis calicisque

Dan-

ὁ Δάνδαμις, οὐδὲν ἔτι μελλήσας, ἀπάντων ὁρώντων, ἀφικνεῖται εἰς τοὺς πολεμίους. καὶ οἱ μὲν Σαυρομάται, διαρραγέντες τὰς ἀκοντίδας, ὥρμησαν ἐπ' αὐτὸν, ὡς καθοπλιοῦντες. οὐδὲ, ἐδόκει τὸ Ζίριν. τοῦτο γὰρ ἴσως τις εἴπῃ, σῶσαι ἔμελλον αὐτὸν, ἀλλὰ δέξασθαι, ὡς ἐπὶ λύτροις ἥκοντα. καὶ δὴ ἀναχθεὶς πρὸς τὸ ἄρχοντα αὐτῶν, ἀπῄτει τὸν φίλον. ὁ δὲ, λύτρα ᾔτει, μὴ γὰρ ἀφήσειν, εἰ μὴ μεγάλα παρ' αὐτοῦ λάβοι. ὁ Δάνδαμις ἦν, ἃ μὲν εἶχον φησὶν, ἅπαντα διήρπασται ὑφ' ὑμῶν. εἰ δέ τι δώσαιμι γνώμης ἀποτείσας, ἕτοιμος ἀποδῶναι ὑμῖν. καὶ ἀφεῖτέ μ', εἰ θέλης. εἰ βούλῃ ἦν, ἐμὲ ἀντὶ τούτου λαβὼν, καταχρῆσαι πρὸς ὅ, τι σοι φίλον. ὁ δὲ Σαυρομάτης, οὐδὲν ἔφη δεῖ ὅλως καταχρᾶσθαί σε, καὶ ταῦτα, Ζίριν ἥκοντα. σὺ δὲ, ὧν ἔχεις μέρος καβαλῶν, ἄγε τὸν φίλον. ἥρετο ὁ Δάνδαμις ὅ, τι ἂν βούλεται λαβεῖν. οὐδὲ, τὰς ὀφθαλμὰς ἤτησεν. ὁ δὲ, αὐτίκα παρεῖχεν ἐκκόπτειν αὐτάς. καὶ πειδὴ ἐξεκέκοπτο, καὶ ἤδη τὰ λύτρα εἶχον οἱ Σαυρομάται, ἀναλαβὼν τὸν Ἀμιζόκην, ἐπανῆλθε, ἐωρεῖτο δ' ὑμῶν αὐτῷ, καὶ ἅμα ἀφικνεῖτο, ἀπεσώθησαν πρὸς ἡμᾶς. τοῦτο γὰρ ἐνόμιζον, παρεμυθήσασθαι ἅπαντας Σκύθας, καὶ δόκει ἠπίστατο ἐνόμιζον, ὁρῶντες ὅτι τὸ μέγιστον ἡμῖν τῶν ἀγαθῶν, οὐκ ἀπῆγαγον οἱ πολέμιοι, ἀλλ' ὅτι ἦν παρ' ἡμῖν ἡ ἀγαθὴ γνώμη, καὶ ἡ πρὸς τοὺς φίλους πίστις. καὶ τοὺς Σαυρομάτας δ' αὐτὸ μετρίως ἐφόβησε, λογιζομένους πρὸς οἵους ἄνδρας ἐκ παρασκευῆς μαχοῦνται, εἰ ἐκ τοῦ ἀπροσδοκήτου τότε ὑπέρεχον. ὥστε νυκτὸς ἐπιγενομένης, ἀπολιπόντες τὰ πλεῖστα τῶν βοσκημάτων, καὶ τὰς ἁμάξας, ἐμπεσὴν Dandamis, nihil cunctatus, spectantibus omnibus tranavit ad hostes. Tum Sauromatæ densatis telis irruerunt in ipsum, jam confixuri nisi succlamasset Zirim. Quod ubi quis dixerit, eum non occidunt: sed tanquam cum redemptionis pretio venientem accipiunt. Mox ad illorum ducem adductus, reposcebat amicum: Ille verò redemptionis pretium postulabat: quod nisi magnum accepisset, dimissurum sese negabat. Tum Dandamis: quæ possidebam, inquit, ea omnia direpta sunt à vobis. Si quid autem nudus possim facere, id sum paratus polliceri vobis: ac quicquid voles imperato. Et si ita vis, ejus in locum accipe me, & ad quid vis abutere. Ad hæc Sauromata, nihil, inquit, omnino est opus retinere te: idque quum temet dedideris. Quin tu parte eorum quæ possides tradita, amicum abducito. Rogat ilico Dandamis quidnam vellet accipere. Ille oculos postulat, atque hic protinus exhibuit eruendos. Quibus erutis, & persoluto Sauromatis pretio, recepto Amizoca reversus est, innitens illi: unaque tranantes, ad nos redierunt incolumes. Hoc factum Scythis omnibus fuit solatio: neque jam victos esse rebantur sese, cum viderent, quod apud nos bonorum esset maximum, ab hostibus non esse abductum, verùm superesse egregiam mentem, & in amicos fidem. Atque id ipsum Sauromatas non mediocriter terruit, reputantes cum quibus viris essent pugnaturi, si se præparassent: etsi tum ex improviso superassent. Proinde sub noctem relicta pecoris parte maxima, cur-

σαντες, ὤχοντο φεύγοντες. ὁ μὴν τοι Ἀμιζώκης, οὐκέτι ἠνέσχετο βλέπειν αὐτὸς ἐπὶ τυφλῷ τῷ Δανδάμιδι. ἀλλὰ τυφλώσας ἑαυτὸν, ἀμφότεροι κάθηνται τὸν βίον ἐν τοῖς Σκυθῶν δημοσίᾳ μὴ πάσης τιμῆς τρεφόμενοι. τί τοιοῦτον ὦ Μνήσιππε, ὑμεῖς ἔχοιτε ἂν εἰπεῖν, εἰ μή ἄλλως σοι δόκῳ δοίη τις ἐπὶ τοῖς πέντε καὶ δεκάμησιν ἄλλοις, ἀναμάρτητος εἰ βάλοι, ὡς καὶ πολλὰ ἐπιψεύδεσθαι αὐτοῖς. καίτοι ἔγωγε μέν σοι γυμνὸν τὸ ἔργον διηγησάμην. εἰ δὲ σὺ τινὰ τοιοῦτον ἔλοιες, οἷ οἷόν ὁπόσα ἂν κομψὰ ἐγκατέμιξας τῷ λόγῳ, οἷα ἐκέτευεν ὁ Δάνδαμις. καὶ ὡς ἐτυφλώθη, καὶ ἃ εἶπε. καὶ ὡς ἐπαινέσαι, καὶ ὡς κατεδέξατο αὐτὸν ἐπιδυφημοῦντες οἱ Σκύθαι, καὶ ἄλλα, ὁποῖα ὑμεῖς μηχανᾶσθε εἰώθατε ποιεῖν τὴν ἀκρόασιν. ἄγε γὰρ δὴ ἄλλον ἰσότιμον, Βελίττην, Ἀμιζώκει τότε ἀνέψιον. ὃς ἐπεὶ κομίσαιτο ἑνὶ ἐν ἵππῳ ὑπὸ λέοντος εἶδε Βάσθην τὸν φίλον, ἅμα δὲ ἔτυχον ἥκοντες, καὶ ἤδη ὁ λέων περιπλακεὶς αὐτῷ, συνεπεφύκει τῷ λαιμῷ, καὶ τοῖς ὄνυξιν ἐπαίροντος, καὶ ἀναπηδήσας ἐς αὐτὸς, ἐπιπίπτει καὶ τῷ θείῳ, καὶ περίεισι ἔστ' ἂν τοὺς ἑαυτοῦ παροξυνῶν, καὶ μιζόντων, καὶ ἅμα τῶν ὀδόντων μεταξὺ διείρων τὰς δακτύλους. καὶ τὸν Βάσθην, ὡς οἷόν τε ἦν, ὑπεξελεῖν πειρώμενον δήγματος. ἄχρι δὴ ὁ λέων ἀφεὶς σὺν ἡμιθνῆτα ἤδη, ἐπὶ τὸν Βελίττην ἀπεστράφη. καὶ συμπλακεὶς, ἀπέκτεινε κἀκεῖνον. ὁ δ', ἐπιθησόμενος, τὸ γὰρ τοσοῦτον ἔφθη παίξας τῷ ἀκινάκῃ τὸν λέοντα εἰς τὸ στέρνον, ὥστε ἅμα πάντες ἀπέθανον. καὶ ἡμεῖς ἐλάψαμεν αὐτοὺς, δύο τάφους ἀνασχόντες πλησίον, ἕνα μὲν τοῦ φίλου, ἕνα δὲ καὶ ἀνδρὸς καὶ λέοντος. τάδε δέ σοι διηγησόμην ὦ

curribusque incensis fugerunt. Porrò Amizocas non tulit diutius, ut videret ipse, cæco Dandamide amico: sed semet ipse excæcavit: atque ita sedent ambo, omnique honore à populo Scytharum publicitus aluntur. Quid tale vos Mnesippe referre posſetis? etsi quis tibi concedat ut his quinque decem alios addas, etiam citra jusjurandum, si ita vis, ut & multa liceat affingere. At ego tibi rem nudam expoſui. Tu verò si quem hujusmodi propoſuisſes, non sum nescius quàm multa ornamenta tuæ orationi inſerviſſes: quemadmodum ſupplicaſſet Dandamis, quomodo fuiſſet excæcatus, quæque dixiſſet, & quomodo rediiſſet, ipſumque Scythæ bene ominantes excepiſſent: atque id genus alia, cujuſmodi vos ad parandam attentionem excogitare ſoletis. Audi igitur & alium huic parem Belittam, hujus Amizocæ conſobrinum. Is ut detractum ex equo à leone Basthen amicum conſpexiſſet, cùm ſimul venarentur, jamque leo circumplexus illum, jugulo admotus eſſet, atque unguibus laniaret, deſiliens & ipſe, involavit in tergum beluæ, reflexitque in ſeſe provocans, & avertens, atque inter dentes digitos inferens, conatus quoad licuit, Pasthen è rictu leonis eximere: donec leo omiſſo illo jam ſemimortuo, ad Belittam ſeſe convertit, atque ipſum quoque circumplexus occidit. At ille moriens (nam tantò antevertit) acinacem in leonis pectus defixit. Itaque pariter exanimati ſunt omnes. Nos autem ſepelivimus eos, duobus aggeſtis tumulis inter ſe vicinis, altero amicorum, altero è regione, leonis. Tertiò jam Mne-

Μνήσιππε, τῷ Μακίντῳ φιλίαν, καὶ Λογχάτῃ, καὶ Ἀρσακήμῃ. ὁ γὰρ Ἀρσακήμας οὗτος, ἠράσθη Μαζαίας τῆς Λευκανόρους, ἣ βασιλεύσαντος τοῦ Βοσπόρου, ὀπότε ἐπρέσβευεν ὑπὲρ τῶν φόρων, ὀφλισκάνοι ἀεὶ φέροντες ἡμῖν, τότε ἤδη τελέτον μᾶλλον ὑπερήμεροι ἐγεγόνεσαν. ἐν τῷ δείπνῳ γὰρ ἰδὼν τὴν Μαζαίαν, μειράκιον, καὶ κηλὴν παρθένον, ἤρα, καὶ πονηρῶς εἶχε. τὰ μὲν οὖν περὶ τῶν φόρων, διεπέπρακτο ἤδη, καὶ ἐχειμάζετο αὐτὸς ὁ βασιλεύς, καὶ εἰσία, ἤδη αὐτὸν ἀποπέμπων. ἔθος δέ ἐστι τοῖς Βοσπόρου, τοὺς μνηστῆρας ἐπὶ τῷ δείπνῳ αὐτῶν τὰς κόρας, καὶ λέγειν οἵτινες ὄντες, ἀξιῶσι κηδεσθῆναι ἐπὶ τοῖς γάμοις. καὶ δὴ ἐν τότε ἔτυχον οἱ τῷ δείπνῳ πολλοὶ μνηστῆρες παρόντες, βασιλεῖς, καὶ βασιλέων παῖδες, καὶ Τιγραπάτης ἦν ὁ Λαζῶν δυνάστης, καὶ Ἀδύρμαχος, ὁ Μαχλυίνης ἄρχων, καὶ ἄλλοι πολλοί, δεῖ γὰρ τὸν μνηστῆρα ἐπαινεῖσθαι ὑπὸ τῶν παρόντων ἑαυτόν, διὸ μνησόμενος ἥκω, δυνατὸν ἐν τοῖς ἄλλοις, κηδεκέμβρον ἐφ' ἡσυχίας. ἐπειδὴ δὲ παύσαντο δειπνοῦντες, αἰτήσασθαι φιάλην, ἐπαγγείλας τῇ τραπέζῃ, καὶ μνησόμενος τοῦ παιδὸς, πολλὰ ἐπαινέσας ἑαυτὸν, ὅσις ἦν ἡλίκος, ἢ πλούτῳ, ἢ δυνάμεως ἔχοι. πολλῶν δὲ καὶ τῶνδε τῶν νόμων ἀπεισάντων, καὶ αἰτησάντων, καὶ βασιλείας, καὶ πλούτου καταβαλομένων, πλουσίου ὁ Ἀρσακήμας αἰτήσας τὴν φιάλην, οὐκ ἔπεισεν. ἐπεὶ γὰρ ἔθος ἡμῖν οὐκ ἐστὶν τὸ οἶνον, ἀλλὰ ὕδωρ εἶναι δεῖ τὸ εἰς τὸν θεόν. πιὼν δὲ ἀμυστὶ, δός μοι ὦ βασιλεῦ ἔφη τὴν θυγατέρα σου Μαζαίαν, γυναῖκα

Mneſippe, tibi referam, Macentæ, Lonchatæ, & Arſacomæ amicitiam. Hic enim Arſacomas deperibat Mazæam Leucanoris filiam, qui regnabat in Boſporo: tum quum legatione fungeretur ſuper tributo, quod Boſporani ſemper nobis pendere ſoliti, id temporis tertium jam menſem ultra diem legitimum diſtulerant. Cùm igitur in convivio vidiſſet Mazæam proceram ac formoſam virginem, amore captus eſt, eoque diſcruciatus. Iam itaque quæ de tributis agebantur, erant tranſacta: reſponderatque illi Rex, & mox dimittendum convivio excipiebat. Eſt autem mos in Boſporo uti proci in convivio petant puellas, narrantes quinam ſint, quibuſque rebus freti, decreverint eas in matrimonium accipere. At tum fortè multi aderant in convivio proci, reges, regumque filii. In his erat & Tigrapates Lazorum princeps, & Adyrmachus Machlynæ dux, aliique cum his permulti. Oportet autem unumquemque procum, poſteaquam expoſuit quis ſit, & qua fiducia, ad ambiendas nuptias venerit, convivari cum reliquis, tacitumque accumbere. Deinde peracto convivio, poſtulata phiala, vinum in menſam effundere, atque interea ſponſam ambire, multum interea collaudantem ſeſe quo genere, quibus opibus, qua ſit potentia. Cùm multi juxta legem iſtam libaſſent, & poſtulaſſent, regna & opes commemorando: tandem Arſacomas poſtulata phiala, non libavit (neque enim mos apud nos vinum effundere. quin magis contumelioſum hoc judicatur in Deum) ſed tractim bibens, Colloca mihi rex, inquit, filiam tuam Mazæam, qui multò

ἔχειν, πολὺ ἐπιτηδειοτέρῳ τούτων ὄντι, ὁπόσα μὲ ἐπὶ τῷ πλούτῳ, καὶ τοῖς κτήμασι. Ὁ δὲ Λαμπίνορος θαυμάσαντος, ἠπίστει γὰρ πένησθαι τὸν Ἀρσακόμαν ἐν Σκυθῶν τοῖς πολλοῖς, καὶ ἐρομένου, πόσα δὴ βοσκήματα, ἢ πόσας ἁμάξας ἔχεις ὦ Ἀρσακόμα, ταῦτα γάρ ὑμεῖς πλουτεῖτε. ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἁμάξας ἔφη ἔχω, οὐδὲ ἀγέλας, ἀλλ' εἰσί μοι δύο φίλοι πιλοὶ, ἐν ἀγαθοὶ, οἵοι οὐκ ἄλλῳ Σκυθῶν. τότε μὲν δὴ ἐγελάσθη ἐπὶ τούτοις, καὶ παρώφθη, καὶ μεθύειν ἔδεξεν. ἔωθεν δὲ ὁ Ἀδυρμάχης τὸν ἄλλων Ἀδυρμάχον, ἔμελλεν ἀπάξειν τὴν νύμφην ἐς τὴν Μαιῶτιν, ὡς δὴ τὰς Μάχλυας. ὁ δὲ Ἀρσακόμας ἔπανελθὼν οἴκαδε, μηνύει τοῖς φίλοις, ὡς ἀπηλλοτρίωτο ὑπὸ τοῦ βασιλέως, καὶ γελοῖον εἴη αὐτῷ συμποσίῳ, πένης εἶναι δόξας. καίτοι ἔφη ἐγὼ διηγησάμην αὐτῷ τὰ πλούτου, ὁπόσος ἐσί μοι, ὑμᾶς ὦ Λογχάτα, καὶ Μακέντα, καὶ τὴν εὔνοιαν τὴν ὑμετέραν πολὺ ἀμείνω, καὶ βεβαιοτέραν τῶν Βοσπορανῶν δυνάμεως. ἀλλ' ἐμὲ πᾶσι διεξιόντος, ἡμᾶς μὴν ἐχλεύαζε, ἐν καταφρονῶν. Ἀδυρμάχῳ δὲ τῷ μάχλυϊ, παρέδωκεν ἀπάγειν τὴν νύμφην, ὅτι χρυσᾶς τε φιάλας ἐλέγετο ἔχειν δέκα, καὶ ἁμάξας τετρακλίνους ὀγδοήκοντα, καὶ πλαύστρα, καὶ βᾶς πολλάς. ὅτως ἄρα πεπείρηκεν ἀνθρώπων ἀγαθῶν βοσκήματα πολλὰ, καὶ ἐκπέμπεται πρόβατα, καὶ ἁμάξας βαρείας. ἐγὼ δὲ ὦ φίλοι, δι' ἀμφότερα ἀνιῶμαι. καὶ γὰρ ἐρᾷ τῆς Μαζαίας, καὶ ἡ ὕβρις οὐ τοσούτοις ἀνθρώποις ἐμετρίως μοι προσέκειτο. εἰμὶ δὲ ἐγὼ καὶ ὑμᾶς ἐπίσης ἠδικῆσθαι. τὸ γὰρ τοίνυν μετὴν ἐκείνου ἡμῶν τὰ ἀλλήλοις, ἔγωγε οὕτω βιῶμεν, ὡς ἀφ' ἑνὸς σπλάγχνου ἐσμὲν, εἷς ἄνθρωπος ὄντες, καὶ τὰ αὐτὰ ἀνιώμενοι, καὶ

multò sum potior istis, quantum ad opes & possessiones attinet. Leucanore verò admirante (sciebat enim Rex pauperem Arsacomam, ac de plebe Scytharum esse) percontanteque quantum pecorum, aut quantum habes plaustrorum, Arsacoma, nam iis rebus vos divites estis. Imo, nec plaustra, inquit, possideo, nec armenta: verùm sunt mihi duo amici: honesti, probique, quales alii Scytharum nemini. quibus dictis derisus est, contemptus, visusque temulentus. Mane verò reliquis prælatus est Adyrmachus: jamque sponsam abducturus erat in Mæotidem ad Machlyenses. At Arsacomas domum reversus: amicis indicat quemadmodum rejectus esset à rege, derisusque in convivio, cùm pauper esse putaretur. Atqui dixeram, inquit, illi quantas haberem opes, nempe vos ô Lonchata, atque Macenta, vestramque benevolentiam longè præstare, multoque firmiorem esse Bosporanis opibus. Verùm hæc dicentem me subsannavit, contempsitque, & Adyrmacho Maclyensi sponsam abducendam tradidit, quòd aureas phialas se diceret habere decem, præterea currus quaternis sedilibus octoginta: ad hæc ovium boumque multam copiam. Sic videlicet antepositi fortibus viris poculorum multitudinem, operosa pocula, gravesque currus. Proinde ô amici, duplici nomine discrucior. Etenim Mazæam amo, & injuria mihi tot inter homines illata, non mediocriter me angit. Arbitror autem vos quoque ex æquo injuria esse affectos, si modò ita vivimus, ut cœpimus cùm conjungeremur; nimirum ut unus homo simus, iisdem dolentes, iisdem

τὰ αὐτὰ χαίροντες, ὦ μῆνον, ἐπεὶπεν ὁ Λογχάτης, ἀλλὰ ἓ ἔκπυος ἡμῶν ὅλῳ ὕβρεισμ, ὁ πότε σὺ τοιαῦτα ἔπαθες. πῶς ἂν ὁ Μακέντης ἔφη χρησόμεθα τοῖς παροῦσι; διελώμεθα ἔφη ὁ Λογχάτης τὸ ἄγαν. καὶ ἐγὼ μὲν ὑπισχνοῦμαι Ἀρσακόμα τῶν κεφαλῶν ἡμιείαν τῷ Λευκάνορος. σὲ δ' χρὴ τῶν νύμφην ἐπαγάγειν αὐτῷ. ἔτω γενέσθω ἔφη. σὺ δὲ ὦ Ἀρσακόμα, ὡ τοσοῦτος, εἰκὸς δὲ ἓ τραπίας, καὶ πολέμου τὸ μὴ τοῦτο δεήσειν ἡμῶν, αὐτοῦ παραμένων, συναγαγε, καὶ παρασκεύαζε ὅπλα, καὶ ἵππους ἓ τῶν ἄλλων δυνάμιν ὡς πλείστην. ῥᾷστα δ' ἂν πολλοὺς παρασκεύαζοις αὐτὸς τε ἀγαθὸς ὢν, καὶ ἡμῖν ἐκ ὀλίγων ὄντων οἰκείων. μάλιστα δὲ εἰ καθέζοιο ἐπὶ τ βύρσης τ βόος. ἔδοξε ταῦτα. καὶ ὁ μὲν, ἐχώρει, ὡς εἶχεν δύβις ἐπὶ τ Βοσπόρου ὁ Λογχάτης. ὁ Μακέντης δὲ, ἐπὶ τὰς Μάχλυας. ἵππότης ἐκπέμπει. ὁ δ' Ἀρσακόμας, ἄνωθι μᾶλλον, τοῖς τε ἡλικιώτοις διελέχθη, καὶ ὥπλιζε δύναμιν τ οἰκείαν. τέλος δ', καὶ ἐπὶ τ βύρσης ἐκαθέζετο. τὸ δ' ἔθος ἡμῖν τὸ καθ' τῶν βύρσων, ὅπως ἔχῃ. ἐπειδὰν ἀδικηθεὶς τις ὑπ' ἄλλου, ἀμύνασθαι βουλόμενος, ἴδῃ καθ' ἑαυτὸν ὅτι ἀξιόμαχος ὢν, βύρσ. ἱερεύσας, τὰ μὲν κρέα κατακόψας, ἥψησεν. αὐτὸς δ', ὑποπατάσας καμὼν τῶν βύρσων, καθήσται ἐπ' αὐτῆς, εἰς τύπτοντα τ ἀφιγμένων τὰ χεῖρε, ὥσπερ οἱ ὑπ' ἀγκώνων δεδεμένοι. καὶ τοῦτο ἔστιν ἡμῖν ἡ μεγίστη ἱκετηρία. τ δεδεμένων δ' τ κρεῶν τ βοὸς, demque gaudentes. Imò, inquit Lonchates, unusquilibet è nobis injuria afficiebatur tum quum in te ista fierent. Quomodo igitur, inquit Macentes, hac in re nos geremus? Per partes, inquit, Lonchates negocium suscipiamus. Atque ego quidem Arsacomæ promitto me caput Leucanoris allaturum. Tu verò sponsam ipsi adducas oportet. Ita fiat, inquit. At tu, Arsacoma interim, Nam his peractis verisimile est exercitu ac bello fore opus, hîc mane quò contrahas, & appares arma, equos aliarumque rerum vim quam maximam. Facillimè autem plurimos adjunxeris: partim quòd ipse strenuus, partim quòd nobis non pauci sint familiares: maximè verò si desederis [1] in tergore bovis. His decretis, Lonchates quidem quantum potuit, rectà in Bosporum contendit: Macentes verò ad Machlyenses, in equo uterque. At Arsacomas domi manens, & cum æqualibus contulit, & ex familiaribus vim hominum armavit: demum & in tergore bovis desedit. Consuetudo autem desedendi in tergore bubulo apud nos est istiusmodi. Vbi quis ab alio læsus est, cupitque ulcisci, neque par esse pugnæ videtur: tum bove immolato, carnes frustulatim concisas, igni torret. Deinde ipse porrecto humi corio, sedet in eo, in tergum reductis manibus, more eorum qui à cubitis vincti sunt. Et hoc quidem apud nos maximum est supplicandi genus. Appositis verò bovis carnibus, ad-

1 *In tergore bovis*] Id est, supplex implorat auxilia: natum adagium à consuetudine sedendi in tergore bubulo: Scythæ enim dissecto in minimas partes bove, fœdus jungebant. Morem hunc etiam Homolottis fuisse testatur Zenodotus. *Cogn.*

ἀφικνοῦνται οἱ οἰκεῖοι, καὶ τὸ ἄλλων ὁ βουλόμενος, μισθοῦ ἑκάστου λαβών, ἐπιβὰς τῇ βύρσῃ τὸ δεξιὸν πόδα, ὑπαιχνεῖται καὶ θωύσσει, ὁ μὲν, πέντε ἱππέας παρέξειν ἀσίτους, καὶ ἀμίσθους. ὁ δὲ, δέκα. ὁ δὲ, πολείους. ὁ δὲ, ὁπλίτας πεζοὺς, ὁπόσους ἂν θωύσσῃ. ὁ δὲ, μόνον ἑωυτὸν, ὁ πένεσθος. ἀθροίζεται γὰρ ἐπὶ τὴ βύρσῃ πολὺ πλῆθος οἰόντος. καὶ τὸ τοιοῦτον στράτευμα, βεβαιότατόν τε ἐστὶ συμμεῖναι, καὶ ἀπροσμάχητον τοῖς ἐχθροῖς, ἅτε ἐνορκοῦντι. τὸ γὰρ ἐπιβεβῶσθαι τὴ βύρσῃ, ὅρκος ἐστιν. ὁ μὲν δὴ Ἀρσακόμης, ὡς τούτοις λῷ. καὶ ἡδροίσθησαν αὐτῷ ἱππεῖς μὲν ἀμφὶ τὰς πεντακισχιλίους, ὁπλίται δὲ, καὶ πεζοὶ, σπανιαμφότεροι δισμύριοι. ὁ δὲ Λοσχάτης, ἀγνοούμενος, παρελθὼν ἐς τὸ Βόσπορον, ὡσπερχόμενος τῷ βασιλεῖ διοικεῖσθαι τὰ ἐκείνου, καὶ φησὶν, ἥκειν μὲ δὴ ἐπὶ πρήγμασι τῶν Σκυθέων, ἰδίᾳ δὲ αὐτὸς μεγάλα πράγματα κομίζων. ἔδει δὲ, λέγειν κελεύσαντος, οἱ μὲν Σκύθαι φησὶ τὰ πρήγματα ταῦτα, καὶ τὰ καθημένου ἀξιοῦσι, μὴ ὑπερβαίνειν τοὺς νομέας ὑμῶν ἐς τὸ πεδίον, ἀλλὰ μέχρι δὲ Τραχώνος νέμειν. τοὺς δὲ λῃστὰς, ὡς αἰτιῶνται ὡς κατασκέπτονας ὑμῶν τὴν χώρην, ἃ φασὶ δεῖ πρήγμα γνώμης ἐκπέμπεσθαι, ἀλλὰ ἰδίᾳ ἕκαστον ἐπὶ τὴ κέρδεϊ κλωπεύειν. εἰ δέ τις ἁλίσκοιτο αὐτῶν, σὲ κύριον εἶναι κολάζειν. ταῦτα μὲ οἱ νέοι ἐπεστάλκασιν. ἐγὼ δὲ μᾶλλόν σοι μεγάλων ἔφοδον ἐσομβάλλω ἐφ' ὑμέας ὑπ' Ἀρσακόμεω δὲ Μαριάνεω. ὃς ἐπέσταλκέ σοι πρὸς σέ. καὶ οἶμαι διότι αὐτὸς τὴν θυγατέρα, σὸν ἔτυχε ἐὼν, ἀξιοῖ σὲ, ἀγαπητὸν ἐπὶ τὴ βύρσῃ ἑβδόμην ἡμέρην ἤδη κάθηται, καὶ σπουδὴν ποιεῖται σὸν ὀλίγῃ αὐτῷ.

adeuntes illi, aliusque quisquis vult, quisque partem sibi sumit, & corium dextro pede calcans, pro facultate pollicetur, alius se præbiturum quinque equites suo cibo, suoque stipendio: alius decem, alius plures, alius pedites armatos quotquot poterit: alius se duntaxat, qui pauperrimus. Colligitur itaque in tergore bovis ingens nonnunquam multitudo. Qui exercitus, & certissima fide cohæret, & hostibus est inexpugnabilis, tanquam jurejurando devinctus. Nam tergus calcasse, est jurasse. Arsacomas igitur his agendis incumbebat. Atque illi coacti sunt equitum quidem circiter quingenta millia: armatorum verò & peditum, utrorumque simul vicena. At Lonchates ubi ignotus in Bosporum pervenit, Regem adit, de regni negociis quiddam tractantem, aitque venire se publico Scytharum nomine, sed privatim res maximas apportare. De publicis, inquit, negociis, hæc in præsentiarum denuntiant Scythæ, ne vestri pastores in planitiem usque transgrediantur: sed intra Trachonem pascant. Cæterùm latrones de quibus expostulatis, quòd regionem vestram incursent, negant eos publico consilio emitti, sed privatim quemque lucri causa prædari: quorum siquis deprehendatur, tui sit arbitrii, ut in eos animadvertas. Hæc quidem illi denuntiant. At ego certiorem te facio, gravem in vos insultum futurum ab Arsacoma Mariante filio, qui nuper legatum egit apud te, idque opinor, cùm filiam tuam postularit, neque abs te impetrarit: ob id indignatur, sedetque in tergore taurino septimum jam diem, contractusque ipsi est exercitus haud exiguus.

ἤκουσα ἔφη ὁ Λεύκανορ & αὐτὸς ἀθροίζεσθαι δυνάμιν ἀπὸ βύρσης. ὅπη δὲ ἐφ' ἡμᾶς συνίστατο, καὶ ὅτι Ἀρσακόμας ὁ ἐλαύνων ἐστὶν, ἠγνόουν. ἀλλ' ἐπὶ σὲ ἔφη ὁ Λονχάτης ἡ παρασκευή. ἐμοὶ γὰρ ἔχθρος ὁ Ἀρσακόμας ἐστί. καὶ ἄχθεται διότι σεθυμῶμαι αὐτῷ ὑπὸ τῶν γερωτέρων, καὶ ἀμείνων τὰ πάντα δοκῶ εἶναι. εἰ δέ μοι ὑπόχοιο τῷ ἑτέραν σε γυναῖκα Βαρκέτιν, ἵνα τὰ ἄλλα ἀναξίων ὑμῶν ὄντι, οὐκ εἰς μακρὰν σοι πέμψω, τῷ κεφαλῷ αὐτῷ καμίζων. ὑπισχνεῖται ἔφη ὁ βασιλεύς, μάλα ἀσμένως γοῦν τὴν αἰτίαν τῆς ὀργῆς τὴν Ἀρσακόμα, τῷ ἐπὶ τῷ γάμῳ. καὶ ἄλλως, ὑπίσταται ἀεὶ τοὺς Σκύθας. ὁ δὲ Λογχάτης, ὄμοσον ἔφη, ἢ μὴν φυλάξειν τὰς συνθήκας, μὴ δὲ ἀπαρνήσεσθαι. τότε ἤδη τούτων γινομένων, καὶ ἐπεὶ ἀνατείνας εἰς τὸ οὐρανὸν, ἤμελλεν ὀμνύειν, μὴ σύ γε οὕτως εἶπε, μὴ καί τις ὑπίδηται τῶν ὁρῶντων ἐφ' ὅτῳ ὀρκωμοτοῦμεν, ἀλλ' εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἄρεως τῷ εἰσελθόντες, ἐπικλείσαντες τὰς θύρας, ὀμνύωμεν. ἀκουσάτω δὲ μηδείς. εἰ γάρ τι τούτων πύθοιτο Ἀρσακόμας, δέδια μὴ σεθύσηταί με τῷ πολέμῳ, χεῖρον ἢ μικρῶν ἤδη σεσεβλημένον. εἰσίωμεν ἔφη ὁ βασιλεύς. ὑμεῖς δὲ, λάβετε ὅπ πορρωτάτω. μηδεὶς δὲ παρίτω εἰς τὸν νεών, ὅπλα μὴ ἔχων κελεύσω. ἐπεὶ δὲ οἱ μὲν, εἰσῆλθον. οἱ δορυφόροι δὲ ἀπίστησαν, ἀπασσάμενος τὴν ἀκινάκην ἐπιχὼν, τῇ ἑτέρᾳ τὸ στόμα, ὡς μὴ βοήσειε, παίει δι' ὦμου. εἶτα λαβόμενος τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τῇ χλαμύδι ἔχων ἐξῄει, μεζὸν ἀλαλαγμένος δῆθεν αὐτός. καὶ ἀλαλάξων ἤξειν λέγων, ὡς δὴ ἐπί τι πεμφθείς ὑπ' ἐκείνου. καὶ

Audivi, inquit Leucanor, & ipse cogi copias in tergus bovis, sed eas adversus nos contrahi, idque duce Arsacoma, nesciebam. Atqui in te, inquit Lonchates, hic apparatus constituitur. Mihi autem inimicus est Arsacomas, graviterque fert quòd ipsi præferar à natu majoribus: & quòd in omnibus videar illo esse præstantior. Quòd si mihi spoponderis alteram filiam tuam Barcetim, alioqui nec indigno vestra affinitate, brevi reversus tibi caput ejus afferam. Spondeo, inquit rex, metu valdè perculsus, siquidem norat quam ob causam iratus esset Arsacomas, nempe ob nuptias, cùm alioqui Scythas etiam formidaret. At Lonchates, jurato, inquit, te præstiturum pacta, neque inficiaturum. Id cùm fieret, manusque ad cœlum tendens jurare vellet: Absit, inquit, ut hîc: ne quis spectantium conjiciat qua gratia juremus. Quin potiùs hoc Martis templum ingressi, foribus occlusis juramentum concipiamus: ac nemo nos exaudiat. Nam siquid horum inaudierit Arsacomas, vereor ne me ante bellum immolet, manu jam nunc non parva cinctus. Ingrediamur, inquit rex, vos autem absistite quam longissimè: neque quisquam ad templum veniat, quem non accersivero. Posteaquam igitur ingressi sunt isti, & procul abstitere satellites, stricto gladio, alteraque manu ore occluso, ne vociferaretur, ictum in pectus adegit. Deinde caput defectum sub chlamyde tenens prodibat, quasi confabulans interim cum illo, brevique sese dicens affuturum, quasi ab ipso ad negocii quippiam mitteretur. Atque

ita

ὅπως ἐπὶ τὸ πόνον ἀφικόμενος, ἕνεκα δεδεμβόνου κρεμαλείσης τὸ ἵππου, ἀπαθὴς, ἀφιππεύσας εἰς τὴν Σκυθίαν. δίκης δὲ οὐκ ἐγένετο αὐτῷ, ἐπιπολὺ ἀγνοησάντων τὸ μηνυθὲν τῶν Βοσπορηνῶν. καὶ ὅτε ἔγνωσαν ὑπὲρ τῆς βασιλείας στασιάζοντες. τοῦτο μὲν ὁ Λογχάτης ἔπεμψε, καὶ τὴν ὑπόσχεσιν ἀπεπλήρωσε, τῷ Ἀρσακόμᾳ παραδοὺς τὴν κεφαλὴν τοῦ Λευκάνορος. ὁ Μακέντης δὲ, κατ' ὁδὸν ἀκούσας τὰ ἐν Βοσπόρῳ γεγενημένα, ἦκεν ἐς τοὺς Μάχλυας. καὶ ὡς τὸν ἀγγελίας αὐτοῖς τὸν φόνον τοῦ βασιλέως, ἡ πόλις δὲ ἔφη, ὦ Ἀδύρμαχε, σὲ γαμβρὸν ὁρᾷ, ἐπὶ τὴν βασιλείαν κάλει. ὥρη, σὺ μὲν σφετεριζόμενος τοῖς πράγμασιν ἐπιφανείς. ἡ κόρη δὲ, κἀθ' ὁπόταν σοι ἐπὶ τὰ ἁρμάξιᾶν ἐπέσθω. ῥᾷον γὰρ ἕτω σφετερίξεις Βοσπορηνῶν τοὺς πολλούς, ἐὰν δῷς τὴν Λευκάνορος θυγατέρα. ἐγὼ δὲ, ἀλλότριός τε εἰμι, καὶ τῇ παιδὶ ταύτῃ συγγενὴς μητρόθην. παρ' ἡμῶν γὰρ ἔσπα τὴν Μάστειραν, ἠγαγέτο ὁ Λευκάνωρ. καὶ νῦν σοι ἥκω πρὸς τὸν Μαστείρας ἀδελφὸν, τὸν ἐν Ἀλανίᾳ, πρὸς ἐκείνου μέντοι ὅπως τύχοιμι ἐλαυνέων ἐπὶ τὸν Βόσπορον, καὶ μὴ φθάσῃ ἐς Εὐβίοτον φθεῖσα τὴν ἀρχήν. ὃς ἀδελφὸς ὢν νόθος Λευκάνορος, Σκύθαις μὲν, ἀεὶ φίλος ἐστὶν. Ἀλανοῖς δὲ, ἀπέχθεται. τοῦτο δὲ ἔλεγεν ὁ Μακέντης, ὁ μόσκος, καὶ ὁμόγλωττος τοῖς Ἀλανοῖς ἦν. κοινὰ γὰρ ταῦτα Ἀλανοῖς, καὶ Σκύθαις. πλὴν ὅτι μὲν πάνυ κομῶσιν οἱ Ἀλανοὶ, ὥστε οἱ Σκύθαι. ἀλλὰ ὁ Μακέντης, καὶ τοῦτο ἔκειρεν αὐτοῖς, καὶ ἀπεκείρατο τὸν κόμης, ὁπόσον εἰκὸς ἦν ἔλαττον κομᾶν τὸν Ἀλανὸν τοῦ Σκύθου. ὥστε

ita eò reversus, ubi vinctum equum reliquerat, quo conscenso in Scythiam se proripuit. Cùm autem rem gestam diu ignorassent Bosporani, eaque cognita, factiosè de regno decertarent, nemo est eum insequutus. Hæc itaque gessit Lonchates, promissumque præstitit, Arsacomæ dato Leucanoris capite. Porrò Macentes de his in via certior factus, quæ in Bosporo acciderant, pervenit ad Machlyenses, primusque illis nuntium attulit de rege trucidato. At populus, inquit, te Adyrmache, gener cùm sis, ad regnum vocat. Proinde fac ut ipse prior occupans, imperium arripias, in rebus perturbatis obortus: puella verò te sequatur à tergo in curribus. Nam ita faciliùs populum Bosporanum tibi conciliaveris, ubi Leucanoris filiam conspexerint. Porrò & tuæ sponsæ cognatus maternus: siquidem nostra è gente Masteram Leucanor ascivit uxorem. Et nunc tibi adsum missus à Masteræ fratribus qui sunt in Alania, denunciantibus ut quàm ocyssimè in Bosporum venias, neque patiaris ut imperium ad Eubiotum deveniat, qui tametsi frater nothus est Leucanoris, tamen à Scythis amatur, & Alanis est invisus. Hæc quidem dicebat Macentes, eodem cultu, eademque cum Alanis lingua. Hæc enim communia sunt Alanis & Scythis: nisi quòd quemadmodum Scythæ, comati non sunt Alani. At Macentes in hoc quoque illis erat assimilis, videlicet detonsa coma: quatenus convenichat Alanum minùs esse comatum quàm Scytham. Itaque ob

ἐπισθίετο λέγε πεῦσε, καὶ ἐδόκει Μασσίρας, καὶ Μαζαίας συγγενὴς εἶναι. καὶ νῦν ἔφη ὦ Ἀδύρμαχε, ἑλαύνειν ἕτοιμος ἄμα σοὶ ἐπὶ τὸ Βόσπορον, ἢν ἐθέλῃς, μένειν τε εἰ δέοι, καὶ τὴν παῖδα ἄγειν. τοῦτο ἔφη ἐμοῦμον ὁ Ἀδύρμαχος ἐθελήσειμι ἂν ἀρ' ἄμαξάς γε σε, Μαζαίαν ἄγειν. ἦν μὲν γὰρ ἅμα ἡμῖν ἴῃς ἐπὶ τὸ Βόσπορον, ἱππεῖ ἐνὶ τἀλείους ἂν γνοίμεθα. εἰ δὲ μοι τὴν γυναῖκα ἄγοις, ἀντὶ πολλῶν ἂν γάνοιο. πεῦσε ἐκένευε. καὶ ὁ μὲν, ἀπήλαυνε, ὡς δὲς τὴν Μακέντην ἄγειν τὴν Μαζαίαν, παρῆνον ἔπεσθαι. ὁδὲ, ἡμέρας μὲν ἐπὶ τὰ ἀμάξης ἦλθε αὐτόν. ἐπεὶ δὲ νὺξ κατέλαβεν, ἀναβὰς ἅμα ἐπὶ τὸ ἅρμα, ἐπεθεράπευε· ἦ ἄλλον ἔνα σφίσιν ἱππέα ἕπεσθαι; ἀναπηδήσας δὲ αὐτὸς, ἐκέντα τὴν Μασσάγην ἤλαυνεν. ἀλλ' ἀποτραπόμενος εἰς τὴν μεσόγειαν, ἐν δεξιᾷ λαβὼν τὰ Μιτραίων ὄρη, διαπαύων μεταξὺ τὴν παῖδα, τρεπτῶν ἐτέλεσεν ἐς Μαχλύας ἐς Σκύθας. καὶ ὁ μὲν ἵππος αὐτῷ, ἐπειδὴ ἐπαύσατο ἐν ὁδῷ, μικρὸν ἐπίσω, ἀπεθνήσκει. ὁδὲ Μακέντης, ἐγχειρίσας τὴν Μαζαίαν τῷ Ἀρσακόμᾳ, ἐδέξω εἶπε δὲ παρ' ἐμοῦ τὴν ὑπόσχεσιν. ἦ δ', ὡσὼς τὸ ἀνέλπιστον ἦ δεράμενος καὶ πλαγχθείς, καὶ χάριν ὁμολογῶν, παῦε ἔφη ὁ Μακέντης, ἄλλον με ποιῶν σεαυτοῦ. τὸ γὰρ χάριν ἐμοὶ ὁμολογεῖν ἐφ' οἷς ἔπραξα τούτοις, τοιοῦδέ ἐστιν, ὥσπερ ἂν εἰ ἀριστερά μου χάριν εἰδείη τῇ δεξιᾷ. διὸ περιῃρέθη ποτε αὐτὴν, ἐθεράπευσε, καὶ φιλοφρόνως ἐπεμελήθη, κἀμοὶ σῆς. μᾶλλον τοίνυν ἡμεῖς ἂν ποιοῖμεν, εἰ πάλαι ἀναμιχθέντες, καὶ ὡς οἷόν τε ἦν, εἰς ἕνα συνελθόντες, ἔτι μέγα νομίζοιμεν

hæc ei fides habebatur, & Masteræ & Mazææ cognatus esse putabatur. Et nunc, inquit, ô Adyrmache ad utrumque sum paratus: vel proficisci tecum in Bosporum si velis, vel manere, si sit opus, & sponsam adducere. Istud equidem, inquit Adyrmachus, longè malim, quandoquidem cognatus es, te puellam adducere. Nam si nobiscum unà proficiscaris in Bosporum, unum duntaxat equitem numero addideris. Quòd si mihi uxorem advexeris, multorum instar fueris. Atque ita factum est. Et hic quidem iter ingressus est, Macentæ tradens ducendam Mazæam, quæ virgo etiamdum erat. At ille per diem quidem illam in curru ducebat, verùm cum nox occupasset, equo imposita (curarat autem ut alius quidam eques sese sequeretur) tum insiliens, & ipse non ampliùs ad Mœotin tendebat. Sed deflectens ad mediterraneam, relictis ad dextram Mitræorum montibus, virginem interea quiete recreando, tertio die à Machlyensibus ad Scythas iter confecit: statimque ejus equus, ubi destitisset à cursu, paulumque constitisset, extinctus est. Porrò Macentas Arsacomæ Mazæam in manus tradens, Accipe, inquit, à me quoque quod promisi. Tum illo ad insperatum spectaculum stupefacto, gratiasque agente, Desine, inquit, Macentas, me alium à te ipso facere. Nam quod mihi gratias agis pro his quæ feci, perinde est ac si sinistra mea dextræ gratias agat, quòd vulnerata remedium adhibuit, & ægrotantem benignè curavit. Ergo ridicula fecerimus etiam nos, si jamdudum commixti, & quatenus licet in unum conflati, magnum adhuc esse credamus,

siqua

ζοιμεν εἶναι, εἰ τὸ μέρος ἡμῶν ἐπραξέ τι χρηστὸν ὑπὲρ ὅλου τοῦ σώματος. ὑπὲρ ἑαυτοῦ γὰρ ἔπραττε, μέρος ὂν τοῦ ὅλου οὗ πάσχομεν. ὕτω μὲν ὁ Μακέντης ἔφη τὸν Ἀρσακόμαν χάριν ὁμολογήσοντα. ὁ δὲ Ἀδύρμαχος, ὡς ἤκουσε τὰ ἐπιβουλά, εἰς μὲν τὸν Βόσπορον οὐκέτι ἦλθεν. ἤδη γὰρ Εὐβίοτος ἦρχεν, ἐπικληθεὶς ὁ Σαυροματῶν, παρ' οἷς διέτριβεν. εἰς ὃν τὰ αὐτοῦ ἐπανελθὼν, καὶ στρατὸν πολὺν συναγαγὼν, ἅμα τῷ ὀρεινῆς ἐσέβαλεν εἰς τὴν Σκυθίαν. καὶ ὁ Εὐβίοτος, ὡς μετ' ὀλίγον ἔσπεσεν εἰσέπεσεν, ἄγων πανδημεὶ μὲν τοὺς Ἕλληνας, Ἀλανοὺς δὲ, καὶ Σαυρομάτας, ἐπικλήτους ἑκατέρους δισμυρίους. ἀναμίξαντες δὲ τὰ στρατεύματα, ὁ Εὐβίοτος, καὶ ὁ Ἀδύρμαχος, ἐννέα μυριάδες ἅπαντες ἦλθον. καὶ τούτων τὸ τέταρτον, ἱπποτοξόται. ἡμεῖς δὲ, καὶ γὰρ ἐμοὶ αὐτὸς μετέσχον τῆς ἐξόδου, αὐτοῖς ἐπιδὺς ὀπτῇ βύρσῃ τότε ἱππέας αὐτοτελεῖς ἑκατὸν, ὑπωλὸν ἔλαττον τῶν τελεσμυρίων συν τοῖς ἵπποις συναθροισθέντας. ὑπερμύρμηξ τὴν ἔφοδον. ἐστρατήγει δὲ ὁ Ἀρσακόμας. καὶ ἐπειδὴ προσσόντας εἴδομεν αὐτοὺς, ἀντεπήγομεν, προεπιφέροντες τὸ ἱππικόν. ἠνορμήκει δὲ ἐπιπολὺ μάχης καρτερᾶς, συνεδέδει ἤδη τε ἡμέτερα, καὶ παρερρήγνυτο ἡ φάλαγξ. καὶ τέλος, εἰς δύο διεκόπη τὸ σκυθικὸν ἅπαν. καὶ τὸ μὲν, ὑπέφευγεν, ὃ πάνυ σαφῶς ἠπιστάμην, ἀλλ' ἀναχώρησις ἐδόκει ἡ φυγή. οὐδὲ γὰρ οἱ Ἀλανοὶ ἐτόλμων ἐπιπολὺ διώκειν. τὸ δὲ ἥμισυ, ὅπερ ἦν ἔλαττον, προσχόντες οἱ Ἀλανοὶ, καὶ Μάχλυες, ἐκέκλον πανταχόθεν, ἀφόβως ἀφιέντες τὰ ὀϊστῶν, καὶ ἀκοντίων. ὥστε πάνυ ἐπονεῖτο ἡμῶν οἱ προσεχόμενοι. καὶ

siqua pars noſtri aliquid in totius corporis utilitatem fecerit. Etenim pro ſe ipſo fecit, cùm ſit pars totius beneficio adjuti. Atque ad hunc quidem modum Arſacomæ gratias agenti, Macentas reſpondit. Cæterùm Adyrmachus auditis inſidiis, non perrexit ire in Boſporum. Iam enim Eubiotus rerum potiebatur, accerſitus à Sauromatis apud quos verſabatur. Is in patriam reverſus, contractis ingentibus copiis, per montuoſa in Scythiam irrupit: pauloque pòſt irruit & Eubiotus, Græcos undecunque poterat ſecum ducens, Alanos quoque & Sauromatas, accerſitos utrinque vicies millenos. Conjunctis autem copiis Eubiotus atque Adyrmachus nonaginta millia confecerunt: quorum tertia pars erant equites ſagittarii. Nos autem (nam & ipſe ad hanc expeditionem contuleram, addens iis qui ad tergus convenerant, equites ad plenum inſtructos centum) contractis haud multò minùs triginta millibus unà cum equitibus operiebamur inſultum, duce Arſacoma. Vt autem adventantes illos conſpeximus, contra duximus agmen, præmiſſis in hoſtem equitibus. Atque ubi jam diu acriter eſſet pugnatum, noſtri jam terga dabant, & perrumpebatur phalanx: ac tandem totum agmen Scythicum duas in partes eſt diſſectum: quarum altera non omninò palam victa ſe ſubduxit: ſed hæc fuga refugium videbatur. Neque enim Alani diu inſequi audebant. Partem autem alteram, eamque minorem, cinctam Alani & Machlyenſes undequaque cædebant, jaculis ac ſagittis confertim emiſſis: ita ut noſtri obſeſſi vehementer laborarent, & pleri-

ἤδη τρεῖσθε οἱ πολλοὶ τὰ ὅπλα. ἐν τούτοις δ', ὁ Λογχάτης, καὶ ὁ Μακέντης, ἔτυχον ὄντες, καὶ ἐπέτρωσθε ἤδη, παρακινδυνεύοντες. ὁ μὲν, πυρακτωθεὶς τὸ μηδὲν, ὁ Λογχάτης. ὁ Μακέντης δ', τελέσας εἰς τὸν κεφαλὴν. καὶ κοντῷ εἰς τὸν ὦμον. ὅτῳ ἀνθόμβῳ ὁ Ἀρσακόμας, ἐν ἡμῖν τοῖς ἄλλοις ὢν, δεινὸν ἡγησάμβῳ, εἰ ἄπιστι καταλιπὼν τοὺς φίλους, τρεσκαλὼν τοὺς μύωπας τῷ ἵππῳ, ἐμβοήσας, ἤλασε διὰ τοῦ πολεμίου, καπίδα διηρμένῳ. ὥστε τοὺς Μάχλυας μὴ δ' ὑποστῆναι τὸ ῥόθιον τοῦ θυμοῦ, ἀλλὰ διαιρεθέντας, ἔδωκεν αὐτῷ διεξελθεῖν. ὁδὶ, ἀναπτησάμβῳ τοὺς φίλους, καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας προσκαλέσας, ὥρμησεν ἐπὶ τὸν Ἀδύρμαχον. καὶ παίξας τῇ καπίδι διὰ τοῦ αὐχένα, μέχρι τῆς ζώνης διέτεμε. πεσόντος δ' ἐκείνου, διεύθη τὸ μαχλυϊκὸν ἅπαν, καὶ τὸ ἀλανικὸν ἐμεῖ ὀλίγον. καὶ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τούτοις. ὥστε ὑπερετέμεν ἐξ ὑπαρχῆς ἡμεῖς, καὶ ἐπεξήλθομεν ἂν ἐπιπολὺ κτείνοντες, εἰ μὴ νὺξ τὸ ἔργον ἀφείλετο. εἰς δ' τὴν ἐπιοῦσαν, ἱκέται παρὰ τῶν πολεμίων ἦκοντες, ἐδέοντο φιλίαν ποιεῖσθαι. Βοσπορανοὶ μὲν, ὑποτελέσειν διπλάσιον τὸ δασμὸν ὑπισχνούμενοι, Μάχλυες δ', ὁμήρους δώσειν ἔφασαν. οἱ Ἀλανοὶ δ', αὐτὰ τὰ ἐφόδια ὑπεσήσαν, Σινδιανοὺς ἡμῖν χαριώσεσθαι ὑπέσησαν, ὧν πολλὰ διεφθείρεμεν. ἐπὶ τούτοις ἐπείσθημεν, δόξαν πολὺ κρείττονα Ἀρσακόμα, καὶ Λογχάτῃ. καὶ ἐλθόντες εἰρήνην, ἑκάστοις τοιαῦτα ὦ Μνήσιππε, τολμῶσι ποιεῖν Σκύθαι ὑπὲρ τῶν φίλων. Μνη. πάνυ τραγικὰ ὦ Τόξαρι, καὶ μύθοις ὁμοια. καὶ ἵλεως μὲν ὁ Ἀκινάκης, καὶ ὁ Ἄνεμος

que arma abjicerent. Inter quos fortè erant Lonchates & Macentes, jamque vulnus acceperant, dum ante alios sese periculis objiciunt: hic quidem nimirum Lonchates adusto femore: porrò Macentes securi sauciato capite, & conto in humerum impacto. Quòd simul atque sensit Arsacomas, cùm in altero agmine esset nobiscum, turpe ratus si relictis amicis abiret, subditis equo calcaribus cum clamore per hostes equitabat, sublato gladio: adeò ut Machlyenses animi impetum non sustinuerint, sed diducta acie, transeundi copiam ipsi fecerint. At ille receptis amicis, & excitatis omnibus aliis, impetum fecit in Adyrmachum, impactoque in cervicem gladio, ad zonam usque dissecuit: quo fuso dissipata est omnis Machlyensium, nec multò post, Alanorum acies: præter eos etiam Græci. Atque ita redintegrato prælio superiores fuimus, diuque trucidantes insequuti fuissemus, nisi nox operi finem imposuisset. Postero die ab hostibus venerunt legati, qui supplices amicitiam orarent. Bosporani duplicatum tributum pensuros sese pollicebantur: Machlyenses datum iri à se obsides confirmabant. Alani eam invasionem ita compensaturos sese spondebant, cùm nimirum Sindianos, quibus cum jamdiu nobis erat simultas, nobis subigerent. His conditionibus adducti sumus, cùm ita multò priùs Arsacomæ, & Lonchatæ visum esset: quibus singula moderantibus pax inita est. Talia Mnesippe, audent Scythæ amicorum gratia facere. *Mne.* Omnino tragica, Toxari, fabulisque similia. Et propitius sit Acinacis & Ventus, per quos ju-

ἄλεν, ὃς ἅμαξας. εἰ γὰν τις ἀπιστοίη αὐτοῖς, ὡ πάνυ μεμπτὸς εἶναι δόξειεν ἄν. To. ἀλλ' ὄρα ὦ γύναιε, μὴ φθόνῳ ὑμῶν ἡ ἀπιστία ἦ. πολλὰ γὰρ ἐμὲ διαπρέψεις ἀπιστῶν ἃ ἄλλα τοιαῦτα εἰπεῖν, ἃ οἶδα τὰ Σκυθῶν γιγνόμενα. Μνη. μὴ μακρὰ μόνον ὦ ἄριστε, μὴ δ' ὅπως ἀφέτοις χρώμενος τοῖς λόγοις, ὡς νῦν με ἄγεις ἐπὶ τὴν Σκυθίαν, καὶ τὸν Μαχλυανὸν Ἀφρῆνα, καὶ εἰς τὴν Βόσπορον ἀπιόν. εἶτ' ἐπανιὼν, πάνυ μὲ κατέχῃσθα τῇ σιωπῇ. To. πιστέον γὰρ ταῦτα σοι νομοθετοῦντι, καὶ Ἀφ' βραχέων λεκτέον, μὴ δ' ἐμοῦ ἡμῖν τῇ ἀκρῃ συμπεραινομένων. μᾶλλον δ' ἄκουσον ἐμοὶ αὐτῷ, οἷα φίλῳ Σισίννης τύγχανον, ὑπηρέτησεν. ὅτε γὰρ Ἀθηναζε ἀπῄειν οἴκοθεν ἐπιθυμίᾳ παιδείας τῆς ἑλληνικῆς, κατέπλευσα εἰς Ἄμασιν τὴν ποντικήν. ἐν ᾧ σπουδῇ δέ ἐσι τοῖς ἀπὸ Σκυθίας ἐμπορεύεσιν, ὡ πολὺ τῶν Καραμβέως ἀπέχουσα ἡ πόλις. ἐνταῦθα ὁ Σισίννης, ἐπεὶ δ' ἐγὼ παιδὸς ἦν, ἡμεῖς μὲ ἐν καθεζομένην τινὰ ἐπὶ τῷ λιμένι σκεψάμενοι, καὶ ἐς πολλοὺς εἰς αὐτὴν μεθεσκευασμένους, ἡγεμόνα ὁμῶν, ὡδὲν πονηρὸν ὑφορώμενοι. ἐν τοσούτῳ δ', κλῶπες τινες ἀναπαύσασθαι τὸ κλεῖθρον, ἐκφέρουσιν ἅπαντα, ὡς μὴ δ' τὰ ἐς σκεῦος τὴν ἡμέραν ἀφαιρεῖσθαι καταλιπεῖν. ἐπανελθόντες ἐν οἴκοι, καὶ τὰ γεγονὸς μαθόντες, δικάζεσθ μὲν τοῖς ναύταις πολλοῖς ὄσιν, ἡ τῷ ξένῳ, ὃν ἐδεκιμάζομεν, ὠδιόμεθ μὴ συκοφάνται δόξωμεν τοῖς πολλοῖς, λέγοντες, ὡς ὀφείλεθ ἡμῶν τις δωρεὰς τετραχοσίας, καὶ ἐσθῆτα πολλὴν, καὶ πάπιδας τινὰς, καὶ τἄλλα, ὁπόσα εἴχομεν. ἐσκοπούμεθα δ' ἐκεῖ τὰ παρόντων ὅ, τι πράξομεν. ἐνταῦθα ὁ Σισίννης, ὁ παῖς ἡμῶν, ἔφη, ὦ πάτερ, ἐγὼ ἔχω τὸν ἐν τῷ λιμένι καθεζόμενον, ὃν ἐσκεψάμεθα, ἐκεῖνον τὸν ἔχοντα τὸ κλεῖθρον. ἐνταῦθα ἐγὼ ἐπιγνοὺς τὸν ἄνδρα

μὴν, ἅπαντες παντάπασιν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἠχθόμην. καίτοι μὲ ἐδέκα ὡς εἶχον, αὐτὸς προσδυσωπῶ εἰς τὸν πλοῦτον τὸν ἀκινάκην, ἀπολεῖν βίον, πρὶν ἀγλυὸς τι ἐπιθυμῆσαι, λιμοῦ, ἢ δίψει πιεσθέντα. ὁ δὲ Σισίννης, παρεμυθεῖτο, καὶ ἐκέλευε μηδὲν τοιοῦτο ποιεῖν. αὐτὸς γὰρ ἐπινοήσειν ἔλεγεν ὅθεν ἔξομεν ἱκανῶς τὰς τροφάς. καὶ τότε μὲν ξύλα ὠνησάμενος παρεκόμισε. καὶ ἦκεν ἡμῖν, ὠνησάμενος ἐπισιτισόμενον. ἕωθεν δὲ ἀφεὶς καὶ τὴν ἀγορὰν, εἶδε πομπήν τινα ὡς ἔφη, γυναικῶν, καὶ κελῶν νεανίσκων. μισθοφορηθέντες δέ τινες ἐπὶ μισθῷ ἀνδρολογήσοντες, εἰς τέλος τὴν ἡμέραν διαγωνιεῖσθαι ἔμελον. καὶ δὴ τὰ πρῶτα ὡς εἶχαν ἀμφ' αὐτοὺς συνόμνυον, ἐλθὼν ὡς ἐμὲ, μηκέτι ὦ Τόξαρι ἔφη, σαυτὸν πίεζε λίαν. εἰς γὰρ τρίτην ἡμέραν, πλούσιόν σε ἀποφανῶ. ταῦτα εἶπε. καὶ πονήρως τὸ μεζὸν ἀποζήσαντες, ἐνεστώσης ἤδη τῆς ὥρας, ἐβαδίζομεν ἐς αὐτό. ἐπιδεικνύειν γάρ με ὡς ἐπί τι παράνομόν τι, καὶ παραδόξου θεάματος τῶν Ἑλληνικῶν, ἀγαγὼν εἰς τὸ θέατρον. καὶ καθίσαντες, ἐωρῶμεν. τὸ μὲν πρῶτον, ἡνία κυναγετικὰ ζῶα, καὶ ὑπὸ κυνῶν διωκόμενα, καὶ ἔτ' ἀνθρώπους δεδεμένους ἀφιέμενα, κακούργους τινὰς, ὡς εἰκάζομεν. ἐπεὶ δὲ εἰσῆλθον οἱ μονομάχοι. καί τινα προσαγαγὼν ὁ κῆρυξ δυσὶ μάχῃ νεανίσκοις, εἶπεν, ὅτις ἂν θέλῃ τούτῳ μονομαχῆσαι, ἥκειν εἰς τὸ μέσον, ἀράχμας λαμβάνων μυρίας, μισθὸν τῆς μάχης. ἐκβοῦσι ἐξαναστῆναι ὁ Σισίννης, καὶ παρακαπηδήσας, ὑπέρη μαχαίᾳ, καὶ τὰ ὅπλα ἤτει. καὶ τὸ μέσον λαβὼν, τὰς μυρίας, ἐμοὶ φέρων, ἐνεχείρισε. καὶ φησὶ μὲ κρατήσαιμι ὦ Τόξαρι εἶπεν, ἅμα ἄπιμεν, ἔχοντες τὸν δρκῶτα.

rerum omnium in peregrina regione egenis. Ac mihi quidem ita visum est tum temporis, statim demerso in latus Acinace, vita migrare, priusquam vel fame, vel siti oppressus quippiam indignum sustinerem. Verùm Sisinnes me consolabatur, obsecrans ne quid tale facerem. Ajebat enim excogitasse sese unde nobis victus suppeteret. Et eo quidem die bajulandis è portu lignis mercedem attulit, qua victum suppeditavit. Mane autem obambulans in foro pompam vidit, ut ajebat, juvenum nobiliorum, & honestorum qui viritim lecti, ut proposita mercede singulare certamen inirent, in tertium diem erant decertaturi. Ex quibus cùm intellexisset quomodo res omnis apud ipsos se haberet, accedens ad me, ne ampliùs Toxari, inquit, dicas te pauperem: nam te intra triduum divitem reddam. Hæc ait, atque interea ægrè parato victu, spectaculo jam instituto spectabamus & ipsi. Etenim me assumptum duxit in theatrum, tanquam ad jucundum aliquod, & novum Græcorum spectaculum. Ergo ubi consedissemus, spectabamus: primùm quidem feras jaculis confixas, & à canibus agitatas, & in homines vinctos emissas, nocentes quospiam, ut conjiciebamus. Postquam autem prodierunt gladiatores, & producto prægrandi quodam juvene, dixit præco, Quicunque voluerit cum hoc singulari certamine congredi, prodeat in medium, præmium pugnæ accepturus, decem millia drachmarum. Hic surgit Sisinnes desiliens, & se dimicaturum pollicitus arma poscit. Tum acceptam mercedem, decem millia mihi deferens, in manum dat. Si vicero, inquit, Toxari, unà proficiscemur, suppetet.

δὲ ὄπισω, θάψας με, ὑπερχώρησε ὀπίσω ἐς Σκύθας. ἐγὼ μὲν ἐπὶ τούτοις ἐκάμνον. ὁ δὲ, λαβὼν τὰ ὅπλα, τὰ μὲν ἄλλα, ἀφειδήσας, τὸ κράνος δὲ, ὃ κρατήσειε, ἀλλ' ἀπὸ γυμνῆς τῆς κεφαλῆς κρίσεως, ἐμάχετο. καὶ τὸ μὲν σῶμα, πτώσκειν αὐτὸς, κομπύλῳ τῷ ξίφει ὑπετμήξεις τὴν ἰγνύην. ὥστε αἷμα ἔβρει πολύ. ἐγὼ δὲ, ἀφειστήκειν ἤδη τῷ δέει. θρασύτερον δὲ ἐπιφερόμενον πρήσας τὸν ἀντίπαλον, παίει εἰς τὸ στέρνον, καὶ διήλασεν. ὥστε αὐτίκα ἐπικλάσαι ἀφ' ἵππων τοὺς πόδας αὐτῦ. ὁ δὲ, κάμνων ἐς αὐτὸ τοῦτο ὑπὸ τραύματος, ἐπικύπτει τῇ κεφαλῇ. καὶ μικρὸν δεῖν, ἀφῆκεν αὐτὸν ἡ ψυχή. ἀλλ' ἐγὼ ἀναθαρσήσας, ἀνέστησα, καὶ παρεμυθησάμην. ἐπεὶ δὲ ἀφεῖτο ἤδη νενικηκὼς, δρόμῳ αὐτὸν, ὑπόμισθον ἐς τὴν οἰκίαν. καὶ ἐπιπολὺ θεραπευθείς, ἐπέζησε μὲ, καὶ ἔτι μέχρι νῦν ἐν Σκύθαις, γήμας τὴν ἐμὴν ἀδελφήν. χωλὸς δὲ ἐστιν ὅμως ἀπὸ τραύματος. τοῦτο ἀν Μήσιππε, οὐκ ἐν Μάχλυσιν, οὐδ' ἐν Ἀλανίᾳ ἐγένετο, ὡς ἀμάρτυρον εἶναι, καὶ ἀπιστεῖσθαι δυνάσθαι, ἀλλὰ πολλοὶ πάρεισιν Ἀλανῶν μεμνημένοι τοῦ μάχου τοῦ Σισίννα. κἀμοῦ τὸν ἔπι σοι τὸ Ἀβαύχα ἔργον διηγησάμενον, παύσομαι. ἦκέ ποτε ἀπὸ ὁ Ἀβαύχας εἰς τὴν Βορυσθενιτῶν πόλιν, ἐπαγόμενον γυναῖκα, ἧς ἦρα μάλιστα, καὶ παιδία δύο. τὸ μὲν ἐπιμασίδιον, ἄῤῥεν. τὸ δὲ ἕτερον, κόρη ἐπλήσιον ἔτι. σωματοδημεῖ δὲ ἐπεῖρον αὐτῷ Γυνδάνης, ἀπὸν μὲν νοσῶν ἀπὸ τραύματος, ὃ ἐπέτρωτο κατὰ τὴν ὁδὸν ὑπὸ λῃστῶν, ἐπιπεσόντων σφίσι. ἀμφιχόμενον δὲ ἀλλήλοιν, ἐλαυσίστην εἰς τὸ μηρὸν, ὥστε δὴ ἐστάναι ἐδυνάσθη ὑπὸ

petetque commeatus: ſin cecidero, redi in Scythiam me ſepulto. Quibus auditis ejulabam. At ille ſumptis armis, reliquum quidem corpus munivit: verùm galeam non impoſuit: ſed nudo conſiſtens capite pugnabat. Ac primùm quidem vulneratur ipſe, retorto gladio in poplite cæſus: ita ut multus ſanguis effluëret. Ego interim metu jam eram præmortuus. At ille confidentiùs invadentem adverſarium obſervans, ferit in pectore, & transfigit: ita ut protinus ad pedes ejus procubuerit. Atque hic vulnere fatiſcens, mortuo incumbebat: parumque aberat quin & ipſe quoque efflaret animam. Ego verò accurrens erexi, animumque reddidi. Qui poſtquam victoria parta dimiſſus eſt, ſublatum illum domum deportavi: multumque temporis curatus à medicis, ſupervixit, atque hodie apud Scythas degit, ducta in matrimonium ſorore mea: claudus tamen adhuc eſt ex vulnere. Hæc res Mneſippe, non apud Machlyenſes, neque in Alania geſta eſt, ut teſtibus careat, & ficta credi queat: ſed multi adſunt Amaſtriani, qui Siſinnæ pugnæ meminerunt. Quum quintum præterea factum Abauchæ tibi narravero, finem faciam. Venit aliquando hic Abauchas in Boryſtenenſium urbem, ſecum uxorem ducens, quam ſummopere diligebat, duoſque liberos, alterum quidem lactentem, maſculum, alterum, quæ puella erat quinque annos nata. Erat autem peregrinationis comes amicus ejus Gyndanes, atque is quidem vulnere laborans, quod in via acceperat à latronibus, qui eos fuerant adorti: cum quibus dum pugnaret, ictus eſt in femore, ita ut præ dolore ne ſtare

ἡ ὀδυνῆς. νύκτωρ γ' ἦν δειπνούντων, ἔτυχον γὰρ ἐν ὑπερῴῳ τινὶ κοιτικῷ ὄντες. πυρκαϊὰ μεγάλη ἐξαίφνης γίγνεται, καὶ πάντα περιεκλείετο, καὶ περιῆλθεν ἡ φλὸξ ἀπανταχόθεν τὴν οἰκίαν. συναΐσθεται δὴ ἀνεγρόμενος ὁ Ἀβαύχας, καὶ καλαπὼν τὰ παιδία κλαυθμυριζόμενα, καὶ τὴν γυναῖκα συκρεμαμένην αὐτῷ, καὶ σώζειν αὐτὴν παρακελευσάμενος, δρόμῳ τ' ἐπὶ θύρας, καὶ ἔθη διεκπαίσας, καὶ ὁ μηδέπω τελέως ἀπεκάη ὑπὸ τοῦ πυρός. ἡ γυνὴ γ', φέρουσα τὸ βρέφος, ἐπετο, ἀναλαβεῖν κελεύσασα τὴν κόρην. ἡ δὲ, ἡμίφλεκτος ἀφεῖσα τὸ παιδίον ἐκ τῆς ἀγκάλης, μόλις διεπήδησε τὴν φλόγα. καὶ ἡ παῖς σὺν αὐτῇ, παρὰ μικρὸν ἐλθοῦσα κἀκείνη ἀπολωλεῖν. καὶ ἐπειδὴ ὠνείδιστό τις ὕστερον τὸν Ἀβαύχαν, διότι περιδὲς τὰ τέκνα, καὶ τὴν γυναῖκα, ὁ γ', Γυνδάνην ἐξεκόμισεν, ἀλλὰ παῖδας μὲν ἔφη ἐκ οἷός τε ποιήσασθαί μοι ῥᾴδιον, καὶ ἄλλον εἰ ἀγαθοὶ ἔσονται ἔτι. φίλον γ', ὃν ἂν εὕροιμι ἄλλον ἐν πολλῷ χρόνῳ τοιοῦτον, οἷος Γυνδάνης ἐστί, θεῖόν μοι πολλὰ τὴν διάνοιαν παρεσχημένος. εἴρηκα ὦ Μνήσιππε, ἃ πολλῶν ἕνεκα τούτου χαριεσάμενος. ἤδη γ' ἡμῖν εἴη κεκριμένα ὁπότερον ἡμῶν ἡ τὴν γλῶτταν, ἢ τὴν δεξιὰν ἀποτμηθῆναι δεῖ. τίς οὖν ὁ δικάσων ἐστίν; Μνη. οὐδὲ εἷς. ἐγὼ γὰρ ἐκμαθεῖν μέν τινα δίκην γε λόγῳ. ἀλλ' οἶσθα ὃ δράσομεν; ἐπειδὴ νῦν ἀσκοπα πεπαύκαμεν, αὖθις ἐλθόμενοι ἀφίκτῳ, ἄλλως ἐπ' ἐκείνῳ εἴπωμεν φίλῳ. εἶπε ὃς ἂν ἥττων γένηται, ἀποτμήσεται τότε, ἢ ἐγὼ τὴν γλῶτταν, ἢ σὺ τὴν δεξιάν. ἢ τοῦτο μὲν ἄχρειον. ἐπεὶ γ' ἐκ σὺ φιλίαν ἐπαινεῖν γ' ἔδοξας, ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἄλλο

quidem posset. Noctu autem dormientibus illis (nam in cœnaculo quodam diversabantur) ingens ortum est incendium, omniaque circuncluſit, jamque flamma undique domum circundedit. Tum expergefactus Abauchas, relictis liberis plorantibus, uxore quæ inhærebat, repulsa, jussaque ut ipsa se servaret, amico in humeros sublato descendit, ac perrumpens evasit, ita ut nequaquam incendio læderetur. Secuta est uxor, infantem gestans, & puellam jubens ut sequeretur. Ea verò semiusta, abjecto ex ulnis infante, vix exiliit è flamma: cum qua veniens puella, penè & ipsa extincta est. Post hæc cùm exprobraretur Abauchæ, quòd desertis liberis, & uxore, Gyndanen extulisset, Liberos quidem, inquit, facile mihi fuerit denuo procreare, qui incertum est sint-ne futuri boni: at amicum multo tempore talem non invenerim, qualis est Gyndanes, qui multis in rebus suam erga me benevolentiam probavit. Dixi Mnesippe, è pluribus his quinque propositis. Iam tempus est pronuntiari, utri nostrûm, aut lingua, aut manus sit amputanda. Quis igitur futurus est judex? *Mne.* Nemo: non enim narrationis arbitrum quenquam constituimus. Sed scis quid agemus? Quandoquidem in præsentia, nullo proposito scopo jaculati sumus, electo arbitro, alios denuo amicos apud ipsum referamus. Tum ei qui succubuerit, mihi quidem lingua, tibi verò dextra amputabitur. At hoc quidem crudele. Quando autem tu amicitiam laudare visus es, ego verò existimo nullam aliam ho-

ὦ γάμμη ἀνθρώποις εἶναι τύτε κτῆμα ἄμεινον, ἢ κάλλιον, τί γὰρ ἂν ἡμεῖς σωθέμενοι πρὸς ἡμᾶς αὐτὰς, φίλοι τε αὐτόθεν εἶναι, καὶ εἰσαεὶ ἕταροι ἀγαπῶμεν, ἄμφω νικήσαντες, τὰ μέγιστα ἆθλα κομιζόμενοι, ἀντὶ μιᾶς γλώττης, καὶ μιᾶς δεξιᾶς, δύο ἑκάτερον ἐπικτησάμενοι. καὶ ποσάπα γε, καὶ ὀφθαλμὼς τετράρους, καὶ πόδας τετράρους. καὶ ὅλως, διπλᾶ πάντα. τοιοῦτόν τι γάρ ἐστι συνελθόντες δύο, ἢ τρεῖς φίλοι, οἷον τὸν Γηρυόνην οἱ ζωγράφοις συνδείκνυσιν, ἄνθρωπον ἐξάχειρα, καὶ τριπρόσωπον. ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ, τρεῖς συνεῖναι ἦσαν, ἅμα πρόσωπα τρία, ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον φίλους γε ὄντας. *Tox.* Οὕτω γε λέγεις. καὶ ἅπτου ποιῶμεν. *Mne.* ἀλλὰ μήτε ἅμματος ὦ Τόξαρι, μήτε ἀκινάκου δεώμεθα, τὴν φιλίαν ἡμῖν βεβαιώσοντος. ὁ γὰρ λόγος ὁ παρὼν, καὶ τὸ τῶν ὁμοίων ὁρίζασθαι, πολὺ πιστότερον τῆς κύλικος ἐκείνης, ἣν πίνετε. ἐπεὶ πάντα τοιαῦτα, οὐκ ἀνάγκης, ἀλλὰ γνώμης δοκεῖ μοι δοκεῖ. *Tox.* ἐπαινῶ ταῦτα. καὶ ἤδη ὦμεν φίλοι, καὶ ξένοι, ἐμοὶ μὲν σὺ ἐντεῦθεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐγὼ δέ σοι, εἴ ποτε ἐς τὴν Σκυθίαν ἀφίκοιο. *Mne.* καὶ μὴν οὐ οἶδα, οὐκ ἂν ἀκουσαίμι δ' ἔτι πορρωτέρω ἐλθεῖν, εἰ μέλλω τοιούτοις φίλοις συνδήσασθαι, οἵοις σοὶ τὸν Τόξαρα, διεφάνης ἡμῖν ἀπὸ τῶν λόγων.

hominibus esse possessionem ista præstantiorem ac pulchriorem, quin ipsi quoque ex compacto hinc & in posterum amici futuri, nos invicem amplectimur, ambo victores, maximis præmiis potiti: pro unica lingua, unicaque dextera, binas uterque habituri? præterea quatuor oculos, quatuor pedes, denique dupla omnia. Ejusmodi enim quiddam est, quum duo, tresve copulantur amici, qualem [1] Geryonem scriptores depingunt, senis manibus, terniscque capitibus hominem. Nam illi meo judicio, tres erant, qui simul omnia gererent, ut amicos decet. *Tox.* Probe dicis, atque ita faciamus. *Mne.* Verum neque sanguine opus est, Toxari, neque Acinace, qui nobis amicitiam confirmet. Nam hæc confabulatio, & quod eadem expetimus, longè sunt certiora illo calice quem bibitis: quoniam talia non obligationem, sed animum postulare mihi videntur. *Tox.* Placent ista. Quare jam amici, & hospites simus: tu mihi hîc in Græcia: ego tibi siquando in Scythiam veneris. *Mne.* Atqui scire te velim, non grave futurum mihi, vel longius etiam proficisci, si tales amicos nanciscì liceat, qualem ex oratione Toxari, te esse constat.

1 *Geryonem*] Geryon Erithææ insulæ in Gaditano mari rex tricorpor fuisse fingitur, ob administrationem regni cum duobus fratribus concordissimam, sunt qui trium Hispanicarum insularum regem faciunt, Balearidum scilicet duarum & Ebusi. *Cogn.*

ΛΟΥΚΙΟΣ, Η ΟΝΟΣ.

LVCIVS, SIVE ASINVS.

ARGVMENTVM.

Iocosa quadam & ficta narratio est, quo pacto videlicet in Thessaliam profectus studio discendæ artis Magicæ, ibi à puella quadam, dum in avem converti, eoque periculum artis facere cupit, in asinum mutatur, ac deinde varia fortuna, atque locorum vicissitudine, rusticis, urbanis, sacris, profanis divenditus, ad postremum cum in theatrum quoque, spectaculi de se prabendi caussa, introductus esset, devoratis, quas ibi tum fortè conspexerat, rosis in pristinam hominis figuram iterum redierit. Præcipuè autem admiratione digna est, mira casuum atque periculorum varietas, quibus sursum atque deorsum jactatum seſe, interim etiam bene acceptum fingit. Vt non immeritò prorsus putarint quidam, voluisse Lucianum, totius humanæ vitæ speciem atque imaginem quandam sub hoc lusu proponere, videlicet quàm varii casus, quàm fallax, & inconstans fortuna, quàm incerti consiliorum, etiam bene ac sapienter captorum, exitus, quamque insperati quandoque earum rerum, quas nunquam cogitaris, eventus esse soleant, asini hujus exemplo, qui corporis quidem permutatione facta, ex homine transformatus fuerit, animum tamen & mentem hominis retinuerit, adumbrando. Hanc fabulam Apuleius undecim libris imitatus est, affictis etiam aliis compluribus ad idem argumentum, quorum quædam mythologicè Fulgentius interpretatus est, is qui in cæteras quoque poëtarum fabulas, mythologias scripsit.

Ἀπιέναι ποτὲ ἐς Θετταλίαν, ἦν δέ μοι πατρικόν τι συμβόλαιον ἐκεῖ, πρὸς ἄνθρωπον ἐπιχώριον. ἵππῳ δὲ μετρίᾳ καὶ τὸν σκεύην, καὶ θεράπων ἠκολούθει εἷς. ἐπορευόμην δὲ τῇ προκειμένῃ ὁδόν. καί πως ἔτυχον ἐν ἄλλοι ἀπιόντες ἐς Ὑπατην-

CVm in [1] Thessaliam, ubi quoddam mihi paternum erat negocium cum ejus gentis viro, proficiscerer: equus autem me, meaſque sarcinas vectaret, unusque famulus sequeretur, & susceptam viam irem, atque Hypatenses alii essent, qui Hypatam Thes-

1 *Thessaliam*] Græciæ regionem cujus montes sunt 24. nobilissimi, flumina quoque insigniora aliquot, & inter celebres urbes, Hypata, Patara, ubi Apollo dabat responsa hyemalibus mensibus, & Larissa à qua Achilles Larissæus dictus. Cogn.

πε, πόλιν τ Θετταλίας, συνεῖναι ὄντες. καὶ αὐτῶν συνοικοῦμεν. καὶ ὕστερον ὑπείσιμι τὴν Θετταλίαν ὁδὸν ἀνύσαντες, πλησίον ἤδη τ πόλεως ἦμεν. καγὼ ἠρόμην τὰς Θετταλὰς, εἴ ποθ ἐπίσταιντο ἄνδρα οἰκοῦντα ἐς τὰ Ἵππαρχα, Ἵππαρχον τοῦνομα. χρόμμυα ὄ αὐτῷ ἐκόμιζον οἰκοθεν, ὥστε οἰκῆσαι παρ' αὐτῷ. οἱ δὲ εἰδέναι τ Ἵππαρχον τοῦτον ἔλεγον, ὃς ὅποι τ πόλεως οἰκεῖ, καὶ ὅτι χρύσιον ἐκτητὸν ἔχοι, καὶ ὅτι μίαν θεράπαιναν τρέφοι, καὶ τὴν αὐτοῦ γαμέτην, μόνας. ἔστι δὲ φιλαργυρώτατος δεινῶς. ἐπεὶ ὄ πλησίον τ πόλεως ἐγεγένειμην, κἠπός τις ἔνδον ἦν, καὶ οἰκίδιον ἄνεκτον, ἔνθα ὁ Ἵππαρχος ᾤκει. οἱ μὲν οὖν ἀσπασάμενοί με, ᾤχοντο. ἐγὼ ὄ, κόπλῳ παρεστηκὼς τὴν θύραν. καὶ μάλις μὲν, καὶ βραδέως, ἀνέκυσε δ' οὖν ἡ γυνή. εἶπα δ παρεκάλεσα. ἐγὼ μὲ, ἡγέμων εἰ ἔνδον εἴη ὁ Ἵππαρχος. ἔνδον. ἔφη. σὺ ὄ, τίς, ἢ τί βυλόμενος, πυνθάνῃ; χρόμμυα εἶπον κομίζω αὐτῷ παρὰ Δεκελαιέως ξ παλαιρέως σοφιστοῦ. μείονόν με ἔφη αὐτοῦ. καὶ τὴν θύραν συγκλείσασα, ᾤχετο ἔσω πάλιν. καὶ ποτε ἐξελθοῦσα, κελεύει ἡμᾶς εἰσελθεῖν. καγὼ ὄ παρελθὼν εἶσα, ἀσπάζομαι αὐτὸν, καὶ τὰ χρόμμυα ἐπιδώκα. ἔτυχε ὄ οὐ δεῖπνα ὤν. καὶ κατέκειτο ἐπὶ κλινιδίου σεσοῦ. γυνὴ ὄ αὐτοῦ κάθητο πλησίον, καὶ τράπεζα μηδὲν ἔχουσα παρέκειτο. ὁδὲ, ἐπειδὴ τοῖς χρόμμυσιν ἐνέτυχεν, ἀλλ' ὁ μὲ φίλτατος ἐμοὶ ἔφη, καὶ ἅ Ἑλλήνων ἐξοχώτατος Δεκελαιὸς, δι' ποιεῖ, καὶ χαρίεν πέμπει παρ' ἐμοὶ τοὺς ἑταίρους τοὺς ἑαυτοῦ. τὸ ὄ οἰκίδιον τὸ ἐμὸν ὁρᾷς ὦ Λύκιε, ὡς ἔστι μικρὸν μὲ, ἀλλὰ εὔγνωμον τ οἰκοῦντα ἐνεγκεῖν. ποιήσεις ὄ αὐτὸ σὺ μεγάλου οἰκίαν, ἀνεξικάκως οἰκήσας. καὶ καλεῖ τὴν

Theſſaliæ urbem repetebant, quorum utebar convictu. Sic viam illam difficilem emenſi, jam urbi appropinquabamus, quum Theſſalos illos interrogavi num virum quendam Hipparchum nomine, Hypatæ incolam noſſent: ad quem literas domò ferebam, ut ipſius hoſpitio exciperer. Illi verò reſponderunt ſibi notum eſſe hunc Hipparchum, & quo urbis in loco habitaret. Illum eſſe pecunioſum, unicam tamen ancillam, & uxorem domi alere, quòd eſſet ſummopere avarus. Ac poſtquam propiùs acceſſimus ad urbem, intus hortus erat, & domuncula commoda in qua habitabat Hipparchus. Tum illi data ſalute abierunt. At ego pergens oſtium pulſavi. Ægrè quidem & cunctanter, tandem tamen reſponſavit uxor: deinde me eſt adorta: quam rogavi eſſetne domi Hipparchus: eſt, inquit: tu verò quiſnam es, aut quid volens, ſciſcitaris? Literas, inquam, à Decriano ſophiſta Pataræo ipſi affero. Expecta me, inquit, ibi. Tum occluſis foribus, intrò ſe recepit, pauloque pòſt rediens, jubet nos introire. Ingreſſus hominem ſaluto, literaſque trado. Incipiebat ille cœnare, & in anguſto lectulo, aſſidente uxore, vacuæ menſæ accumbebat. Lectis literis, amiciſſimus mihi, inquit, & Græcorum excellentiſſimus Decrianus, rectè quidem & ſidenter ſuos amicos ad me mittit. Vides autem Luci, meam hanc domunculam, quàm ſit parva, ſed ei qui inhabitat ferendo, æqua. Verùm reddes tua præſentia do-

mum, ſi æquo animo tuleris, ampliorem. Vocata deinde ancilla,

παιδίσκην. ὦ Παλαίστρα, δὸς τῷ ξένῳ κοιτῶνα, καὶ εἴ τις λαβοῦσα, εἴ τι κομίζῃ σκεῦος. εἶπε πέμπε αὐτὸν εἰς βαλανεῖον. ὑπὸ γὰρ μεγέθους ἐλήλυθεν ὁδόν. τοιοῦτος εἰπόντος, τὸ παιδισκάριον ἡ Παλαίστρα, ἄγε με, φησὶ δείκνυσί μοι κάλλιστον οἴκημάτιον. καὶ σὺ μὲν ἔφη ἐπὶ τούτης τῆς κλίνης κοιμήσῃ. τῷ δὲ παιδὶ σὺ, σκιμπόδιον αὐτῇ παρεβλήσω, καὶ προσκεφάλαιον ἐπιβήσω. ταῦτα εἰπούσης, ἡμεῖς ἀπήειμεν λουσόμενοι, δόντες αὐτῇ κεχνδίων πιμέν εἰς τὸ ἵππον. ἠδέ, πάντα ἔφερε λαβοῦσα εἶσω, καὶ κατέθηκεν. ἡμεῖς δὲ λουσάμενοι, ἀναστρέψαντες, εἴσω δύο παρήλθομεν. καὶ ὁ Ἵππαρχός με δεξιωσάμενος, συνέλαβε συνανακλίνεσθαι μετ' αὐτοῦ. τὸ δὲ δεῖπνον, ὑ σφόδρα λιτόν. ὁ δὲ οἶνος, ἡδύς, καὶ παλαιὸς ἦν. ἐπεὶ δὲ ἐδεδειπνήκεμεν, ποτὸς ἦν, καὶ λόγος, οἷος ἐπὶ δείπνῳ ξένῳ. καὶ ὅτω τῷ ἐσπέρᾳ συνείλω ποτὸ δόντες, ἐκοιμήθημεν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, ὁ Ἵππαρχος ἤρετό με, τίς μοι ἔσοι τοῦ μοι ὁδὸς, καὶ εἰ πάσαις ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ θεσμοῖ. ἀπειμι μὲν ἔφην εἰς Λάρισσαν. ἔοικα δὲ σύντομον ἀφορμὴν ἕξειν, τριῶν, ἢ πέντε ἡμερῶν. ἀλλὰ τοῦτο μὴ ἦν σκῆψις. ἐπεθύμουν δὲ σφόδρα μείναι σύντομόν, ἐξευρεῖν τινα τῶν μαγείων ἐπιτετμημένον γυναικῶν, καὶ πείσεσθαί τι παρ' αὐτῆς δώσειν, ἢ μετὰ μῦν ἄνθρωπον, ἢ λιθίδιον. καὶ τῷ ἔρωτι τῆς θέας τοιούτης δὸς ἐμαυτὸν, περιᾴειν τὴν πόλιν, ἀπορῶν μὲν τῆς ἀρχῆς δ' ζητήματος. ὅμως δὲ, περιᾴειν. κἀν τούτῳ γυναῖκά τινα ὁρῶ προσιοῦσαν, ἔτι νέαν, εὐπορεμένην, ὅσον ἦν ἐκ τῆς ὁδοῦ συμβαλεῖν. ἐμέσια γὰρ ἀνδινὰ, καὶ παῖδες συχνοὶ, καὶ χρυσίον περίπολον. ὡς δὲ πλησιαίτερον ἐγένομεν, προσαγορεύσῃ με

cilla, Des, inquit, Palæstra, huic hospiti nostro cubiculum, & siquas sarcinas secum attulit, conde: postea ipsum ad balneum mitte, siquidem longam viam exegit. Cùm hæc dixisset, ducit me ancilla Palæstra, ostensaque domo pulcherrima, tu, inquit, hoc in lecto cubabis: tuoque puero lectum ibi substernam, & addam pulvinar. Cùm hæc dixisset, lotum ivimus, dato hordei equo apponendi pretio: atque illa omnia accepta intus tulit, & deposuit. Nos autem è balneo reversi, statim ingressi sumus: ubi Hipparchus me benignè exceptum, secum accumbere jussit. Cœna splendida fuit, vinum suave & vetus. Post cœnam potus, & sermo qualis in convivio hospitis, interceſſit: & sic vespera illa potationi data, dormivimus. Postridie rogat me Hipparchus quò pergerem, & an ibi perpetuò mansurus essem. Larissam, inquam, proficiscor, ubi ferè tres vel quinque dies commorabor. Sed hæc erat simulatio: siquidem optabam ibi aliquandiu esse, quoad aliqua maga à me esset reperta, cujus veneficiis aliquod monstrum conspicerem, aut hominem volantem, aut in lapidem conversum. Huic curæ deditus cœpi urbem obambulare, quamvis nescirem quo pacto inquirendi initium ducerem. At nihilominus obambulo. Interim video mulierem accedentem, adhuc juvenem, opulentam, ut ex via conjici poterat: vestis enim erat florida, crebri pueri, copiosum aurum. Cùm propiùs accessissem, compellat me mulier:

ἡ γυνή. κὴ ἀμείβομαι αὐτὴν ὁμοίως. κὴ φησὶν, ἐγὼ Ἀβροιά εἰμι, εἴτινα σὲ σῆς μητρὸς φίλαι ἀκούεις. κὴ ὑμᾶς ἦ τὰς ἐξ ἐκείνης γνησίως φιλῶ, ὥσπερ ἀς ἔτεκεν αὐτή. τί οὖν ἀπ' ἐμοῦ παρ' ἐμοὶ κωλύεις ὦ τέκνον; ἀλλά σοι μὲ ἕνεκα ποσὴ χάρις. αἰδέσομαι ἦ ἀδὲν ἀνδρὶ φίλῳ ἐγκαλῶν, ἵνα σὲ φεύγων τῶν ἐκείνου οἰκίαν. ἀλλὰ τῇ γνώμῃ ὦ φιλτάτη, κρίσις μοι δοκεῖ σοί. ποῖ ἦ ἔφη ἐκρίνη; δοκεῖ Ἵππαρχος τῇ φιλαργύρῳ ἔφη; μηδαμῶς εἶπον ὦ μῆτερ, τοῦτο ἐπεὶ λαμπρὸς γὸ, κὴ πολυτελὴς γίγνεται εἰς ἐμέ, ὥστε ἐγκαλέσαι ἂν τις τῇ τρυφῇ. ἡδὲ, μειδιάσασα, καί με τῇ χειρὶ λαβομένη, ἄγε πορρωτέρω, κὴ λέγε ὅτι ἐμέ. φυλάττε μοι ἔφη τὸν Ἵππαρχον γυναῖκα πάση μηχανῇ. μάγον γὰρ ἐστὶ δεινὴ, κὴ μάχλον, κὴ πᾶσι τοῖς νέοις ἐπιβάλλει τὸ ὀφθαλμόν. κὴ εἰ μή τις ὑπακούσῃ αὐτῇ, τοῦτον τῇ τέχνῃ ἀμαυροῖ τινα. κὴ πολλὰς μετεμόρφωσεν εἰς ζῶα. τὰς ἦ, πέλεον ἀπώλεσε. σὺ ἦ, κὴ νέος εἶ τέκνον, κὴ κωλὸς, ὥστε δύνῃς ἁρέσαι γυναικί. κὴ Ξένος, πρᾷος μὲν ἐγκαθέζεσθον. ἐγὼ ἦ, πυθόμενος ὅτι τὸ πάλαι μοι ζητήσιμον, οἴκοι παρ' ἐμοὶ κεῖται, πρόσοιχον αὐτῇ ἀδὲν ἔτι. ὡς δὲ ποτε ἀφειθῶ, ἀσκῆσαι οἴκαδε, λαλῶν ὡσεὶ ἐμαυτὸν ἐν τῇ ὁδῷ. ἄγε δὴ σὺ ὁ φύσεων ἐπιθυμεῖν τούτης τῆς δεξιότητος, ἔμαθε μοι σαυτὸν, κὴ τέχνῳ εὐέλπτε σοφὴν, ἣ τάξῃ τύπον, ὃν

lier: ego verò similiter ipsi respondeo. Ego, inquit, Abrœa sum, amica siqua unquam fuit tuæ matris, cujus filios, non secus ac meos diligo. Cur igitur fili apud me non divertis? Magnas, inquam, gratias tibi ago. Pudetque me cùm nihil amico possim objicere, cujus causa ex ejus domo discedam: animo autem, ô dilectissima, apud te diverto. At, inquit, ubi hospitaris? nunquid apud Hipparchum illum avarum? Ne id, inquam, dixeris mater. Nam splendidus erga me & sumptuosus fuit, adeò ut in lautitiæ culpam venire possit. Illa subridens, apprehensaque manu seorsum ducens, Caveas mihi, ait, omni cura Hipparchi uxorem, [1] maga enim est peritissima, libidinosa, & oculum in juvenes omnes conjicit, cui siquis morem non gesserit, illum arte sua vlciscitur: [2] multosque in belluas transformavit: alios prorsus interemit. Tu verò, fili, adolescens es formosus, ut facilè placeas mulieri, præterea peregrinus, qui facilè contemnaris. Ego autem animadvertens, me quod jamdiu quærito, domi habere, mulieri aures non ampliùs præbui: à qua tandem dimissus, domum repeto mecum in via differens. Âge, inquam, tu qui tantopere hanc mirandam artem appetere te profiteris, excita te ipsum, eamque artem adinveni, qua rebus

1 *Maga*] Non erant olim magi plebeiæ sortis homines, sed apud Persas, Æthiopes, Chaldæos & Indos, ex regia stirpe proceres, in secretioribus Philosophiæ & artis Mathematicæ arcanis educati, sagaciſſimi sympathiæ rerum naturalium & divinarum exploratores. *Cogn.*

2 *Multosque in belluas*] De hominum & brutorum metamorphosi in alias formas Arist. de Mirabil. aud. Ovid. lib. 14. Met. Plin. lib. 8. c. 22. Arist. lib. 9. c. 36. lib. 8. c. 5. Solin. lib. 9. Aug. lib. 18. de Civit. Dei. c. 16. Virg. Eccl. 8. *Idem.*

1 *Ser-*

ἐρᾷς. καὶ ἐπὶ τὴν γεφύραν εἶναι τὴν Παλαίστραν ἤδη ἀποδύσε. τὸ δὲ γυναικὸς ἔξω, καὶ φίλε, πόρρω ἴστασο. καὶ περὶ ταύτης κυλιόμενος, καὶ χορεύζόμενος, καὶ ταύτῃ συμπλεκόμενος, οὐ ῥᾴδιόν ὡς ῥᾳδίως γνώσῃ. ἄβλοις γὰρ τὰ δεδοκιμασμένα ἐπίστασαι καὶ καλὰ, καὶ αἰσχρά. ταῦτα λέγων ὡς ἐμαυτὸν, εἰσήειν οἰκαδε. τὸ μὲν μὴ Ἵππαρχον, καὶ καπέλαβον ἐν τῇ οἰκίᾳ, οὐδὲ τὴν ὀπεῖνα γυναῖκα. ἡ δὲ Παλαίστρα, τὴν ἑστίαν παρήφδυε, δεῖπνον ἡμῖν διατρεπίζουσα. καίνω δύο ἔνδον ὀψάριον, ὡς εὐρύθμως ἕφλω ἃ καλὴ Παλαίστρα, τὴν πυγὴν τῇ κύτρᾳ ὀμοῦ συμπεριφέρεις, καὶ κλίνεις. ἡδὲ ὀσφὺς ἡμῖν, ὑγρῶς ἐπικινεῖται. μαινόμενον ὅσις ἐν παῖδα σπεύδων. ἡδὲ, σφόδρα γὰρ ἦν ἐπιμὼν, καὶ καθίσαντες μεσὸν τὸ πορφύριον, φεύγοις ἂν εἶπεν ὦ νεανίσκε, εἶτα νῦν ἔχοις, καὶ ζῇν ἐθέλοις, ὡς πολλῶν πυρῶς, καὶ κόπους μεσεῖ. ἦν γὰρ αὐτῇ μόνον ἄψῃ, τερεῦμα ἔχων πυρίκαυστον, αὐτῇ μοι παρεφθείρεις. ἁρπάζουσι δέ σε ὠδῖς ἄκλητον, οὐδὲ θεὸς ἰατρός. ἀλλὰ καζακαύσασά σε μόνη ἐγὼ, καὶ τὸ προδεδόκησθον, ἐγὼ μὲ σε ποιήσω πολὺ πονεῖν. καὶ τὸ λοιπὸν ἁρπαξίας ὀδυνῶσι ἀρδόμενον, ἀεὶ ἀνέξῃ. καὶ οὐδὲ λίθοις βαλόμενον τὴν γλυκερὰν ὀδυνῶν φόξῃ. τί γελᾷς. ἀκριβῶς βλέπεις ἀνθρωποφάγον. οὐ γὰρ μόνα ταῦτα φαῦλα ἐδώδιμα καζασκευάζω, ἀλλ' ἤδη τὸ μέγα τοῦτο, καλὸν, τὸν ἄνθρωπον οἶδα ἔγωγε σφάττειν, καὶ δέρειν, καζαχόπτειν. ἤδιστε

rebus optatis potiêre. Iamque Palæstram ancillam illam aggredere: ab uxore autem hospitis & amici abstineto. Ac probè scias, te si in illa voluteris, exercearis, & congrediaris, rem facilè cogniturum. Nam omnia dominorum honesta, ac turpia, [1] servis nota esse consueverunt. Hæc mecum loquens domum ingredior: ubi neque Hipparchum, neque uxorem offendo, sed [2] Palæstra penes focum sedebat, cœnam nobis parans. Protinus ego hinc exorsus, quàm venustè, inquam, ô pulchra Palæstra, nates unà cum olla circunfers, & deprimis. Tum illa, lumbi mei agiliter moventur, beatus qui se in eos immersit. Illa impudens, & vultu grata puella, Fugeris, inquit, adolescens, si sapis, & vivere cupis, hæc loca igni & nidore referta. Nam si me tantùm tetigeris, accepto vulnere ambusto, mihi affidebis: nec te medicus quisquam, non Deus curaverit. Sed ego sola te urens, quod fidem omnem superet, te dolore magis afficiam, cujus curationem haud facilè fusinebis, neque lapidibus pulsatus dulcem vitabis dolorem. Quid rides? cernis diligentem hominum coquum. Non enim solos hosce viles cibos apparo: sed magnum etiam & præclarum istud novi, videlicet hominem jugulare, excoriare, & in frustra scindere, viscera quoque ipso-

1 *Servis nota*] Quibus in domibus, aut paterf. aut materf. nequiter libidinoseque vivit, in eis servos non esse servos, neque communi conditione servitutis uti, sed liberiùs & licentiùs vivere, quotidiana docet experientia, Cic. pro Cœl. Cœn.

2 *Palæstra*] Iocosè inditum ancillæ nomen ut apud Plaut. in Cistel. cuidam Gymnasium. *Idem.*

ἢ τ' ἀπλάγχνων αὐτῶν, καὶ τ' καρδίας ἄπλομεν. τοῦτο μέν, ὀρθῶς ἔφλυλίηκας. καὶ γὰρ ἐμὲ πόῤῥωθεν, καὶ μὴ ἐγγὺς ὄντα, ὁ κεραυνώσας μὲν Διΐ, ἀλλὰ ὅλως ἐμπρήσας ἐπίδηκας. καὶ ἀλλὰ τ' ὀμμάτων τ' ἐμῶν, τὸ σὸν μὴ φανόμενον πῦρ, κάτω ἐς τὰ σπλάγχνα τἄμὰ ῥίψασα, φρύγεις. καὶ ταῦτα, ἀδὴν ἀδικοῦσα. ὥστε θεῶν ἴαισαί με ταύτης, αἷς λέγεις αὐτὴ, ταῖς πικρῇς, καὶ ἡδείαις θεραπείαις. καὶ μὲ ἤδη ἀποφαλμὸν λαβοῦσα, δεῖρε ὅπως ἂν αὐτὴ ἐθέλῃς. ἡδὺ, μέγα, καὶ ἥδιον ὧν τούτου ἀναφλέγασα. ἐμὴ τὸ λοιπὸν λῶ. καὶ συνέκειτο ἡμῖν, ὅπως ἐπειδὴ καθαγιμίσῃ τὰς δημοσίας, ἔλθῃ εἴσω παρ' ἐμὲ, καὶ καθεύδήσῃ. κἀπειδὴ ἀφίκετο ποτὲ ὁ Ἵππαρχος, λουσάμενοι, ἐδειπνοῦμεν. καὶ ποτὸς λῶ συχνὸς, ἡμῶν ὁμιλούντων. εἶτα ὕπνῳ καθαψύσαμεν, ἀνίσταμαι. καὶ ἔρχομαι ἀπήνην, ἔνθα ἦκεν. πάνυ τὰ ἔνδον δὴ παρεσκεύασο. τῷ μὲ παιδὶ, ἔξω ὑπεστρωτο. τράπεζα τῇ κλίνῃ παρεστήκει, ποτήρεον ἔχουσα. καὶ οἴνου αὐτῇ παρέκειτο, καὶ ὕδωρ ἕτοιμον, καὶ ψυχρὸν, καὶ θερμόν. πᾶσα τῷ λῶ αὐτῇ τ' Παλαίστρας ἐπιμέλεια. τῇ τ' στρωμάτων, ῥόδα πολλὰ κατεπέπαστο. τὰ μὲ, ὕπνῳ γυμνὰ καθ' αὑτά. τὰ τῷ, λελυμένα. τὰ τῇ, στεφάνοις συμπεπλεγμένα. καγὼ τὸ συμπόσιον ὡρὰν ἕτοιμον, ἔμοιγε τ' συμπότου. ἡδὲ, ἐπειδὴ κατέκλινε τὸν δέσποινον, ἀπεδῦ παρ' ἐμὲ ἦκε. καὶ λῶ ὑφεστῶτι ἡμῶν, τ' οἶνον, καὶ τὰ φιλήματα ἀποπινόντων ἀλλήλοις. ὡς τῷ ποτῷ παρεσκεύαστο μεν ἑαυτὸς δ' ἀπὸς τὸν νύκτα, λέγ' ἀπὸς με ἡ Παλαίστρα, τοῦτο μέν, πάντως δεῖ σε μεμνῆσθαι ὦ νεανίσκε, ὅτι εἰς Παλαίστραν ἐμπέπλωκας. καὶ χρή σε νῦν ἐπιδεῖξαι ipſorum, & cor ſuaviſſimè tento. Hoc, inquam, rectè dicis: nam me quanvis procul à te remotum, non incendio per Iovem, ſed plenæ conflagrationi addixiſti: & immiſſo per meos oculos igni tuo occulto, ima torres præcordia, idque nulla injuria affecta. Itaque te oro ut mihi ſalutem afferas his aſperis & ſuavibus, quas dixiſti, medelis, meque jam jugulatum, ut lubet, excoria. Tum illa emiſſo vehementi, & ſuaviſſimo cachinno, deinceps mea fuit. Convenitque mecum, ſe ad me concubitum venturam, poſtquam heros in lecto compoſuiſſet. Reverſo Hipparcho, loti cœnavimus: & confabulantes crebro potui indulſimus. Deinde ſimulato ſomno ſurrexi, & revera eò me contuli, ubi manſionem habebam: erantque intus omnia bene præparata. Puero quidem ſtratus erat extra lectus: menſa verò juxta lectum poſita, & in ea calix, ibique appoſitum vinum, & parata aqua, cùm frigida, tum calida, quæ omnia diſpoſuerat Palæſtra. Per lectum autem ſparſæ erant roſæ multæ: aliæ ſuis peculis exutæ, aliæ ſolutæ, aliæ in ſerta complicatæ. Ego nactus paratum ſympoſium, compotricem expectabam. Illa ut heram in lecto collocavit, è veſtigio ad me venit. Et mutuo lætabamur, vinum & oſcula invicem propinantes. Ac poſtquam nos ad noctem potu bene comparavimus, dicit mihi Palæſtra, oportet, adoleſcens, hoc omnino memineris, te in Palæſtram incidiſſe. Nunc oſtendas licet, an factus ſis inter adole-

εἰ γέγηθας σὺ τοῖς ἐφήβοις γεγηθώς; καὶ παλαίσμασι πολλὰ ἔμαθες ποτε. ἀλλ' οὐκ ἂν ἴδοις, ἦφην, φεύγοντά με τὴν ἔλεγχον τούτων. ὥστε λάβδυσαι. καὶ ἤδη παλαίωμεν. ἠδὲ, ἔτως ἔφη, ὡς ἐγὼ θέλω, παράσχου μοι τοῦ ἐπίδειξιν. ἐγὼ μὲν, νόμῳ διδασκάλου, καὶ ἐπιστάτου τὰ ὀνόματα τῶν παλαισμάτων, ὧν ἐθέλω ἀρέσαι, ἐρῶ. σὺ δὲ, ἕτοιμος γένου εἰς τὸ ὑπακούειν, καὶ ποιεῖν πᾶν τὸ κελευόμενον. ἀλλ' ἐπίσπευδε ἔφλω, καὶ σκόπει, ὅπως ἀγχερῶς, καὶ ὑγρῶς τὰ παλαίσματα, καὶ ἀγώνως ἔσῃ. ἠδὲ, λάβδυσαι μὴν τάχα ἐδόκει, καὶ σῶσι ὅλη γυμνὴ, ἔνθεν ἠρξάμην ἐπιτάττειν. ὦ μειράκιον, ἔκδυσαι. καὶ ἀλειψάμενος ἔνθεν ἐκ τοῦ μύρου, συμπλέκου τῷ ἀντιποιησῃ. δύο μηρῶν ἀπάσας, κλίνον ὑπτίαν. ἔπειτα ἀνώτερος ὑποδάλλων ἀμφὶ μηρᾶν, καὶ ἀμφοτέρας, αἰώρει, καὶ τίνε ἄνω τὰ σκέλη. καὶ χαλάσας, καὶ ἡσύχας, καμὼ αὐτῷ. καὶ παρεισελθὼν, βάλε. καὶ τρώσας, νώσε ἤδη παντιχεῖ, ἕως πονέσῃ. καὶ ἡ ἀσφὺς ἰχνεύετω. εἶτα ἐξελκύσας καὶ πλάστης ἀμφιβαλῶν, δῆξον. καὶ πάλιν σιωπῶντι εἰς τὸ τοῖχον. εἶτα τύπτε. ἐπειδὰν δὲ χάλασμα ἴδῃς, τότ' ἤδη ἐπιβᾶς, ἄμφω κατ' ἐξὸν δήσας, σωίεχε, καὶ σπερῶ μὴ ἀποδύσῃ. ἀλλ' ὀλίγον ἀμφακτερήσας, σώσεις δὴ ἐλεύσῃ. καὶ ἐγὼ ἐπειδὴ ῥᾳδίως πάντα ὑπήκουσε, καὶ εἰς τέλος ἡμῖν ἤλαξε τὰ παλαίσματα, καὶ λέγω πρὸς τὸν Παλαίστραν ἄμφω ἐπιγελάσας, ὦ διδάσκαλε, ὁρᾷς ὅπως ἀγχερῶς, καὶ ἀγηνόως σπαλλεται μοι, σκόπει δὴ, μὴ ἀπὸ σοῦ τὰ παλαίσματα ὑπεδάδηκε. ἄλλα γὰρ ἐξ ἄλλων ἐπιτάττεις. ἢ δὲ, ἐπὶ κόρρης πλήξασά με, ὡς φλύαρον ἔφη παρέλαβον τὸν μαθητήν. σκόπει δὴ μὴ

scentes agilis, multasque luctas didiceris. Ego verò, haud me videas, inquam, horum probationem fugientem. Itaque nuderis, & jam luctemur. Tum illa, prout volo, inquit, ede mihi specimen: ego doctoris & præfidis more, certaminum nomina, quæ volo, tibi præscribam: tu paratus esto ad obtempeſtandum, & quicquid jussero, præstandum. Manda, inquam, & adverte ut nostra certamina promptè, agiliter, & acriter fiant. Illa exuta veste, & stans nuda, hinc mandata dare cœpit. Exue te, adolescens, & illitus unguento, congredere cum antagonista, & tracto utroque femore, resupinam me prosterne, deinde superior femoribus substernens, divisa crura erige, & in altum tende. Postea demissis, & firmatis iis, ipsi adhære, & infinuatus, feri, & inflicto vulnere quaquaversus jam percute, quoad fueris defessus. Et valeant lumbi: deinde quum eduxeris telum, rursus per inguen fodica, & in parietem impelle: postea verbera. Posteaquam laxari videris, jam tum inscendens, & ad ilia alligans constringe, & da operam ne festines, quum verò paulum expectaveris, concurre. Iam es liberatus. Ac postquam ego facilè omnia audivi, & finis factus est nostris certaminibus, ridens Palæstram alloquor. Vides magistra, ut facilè & promptè luctatus sum: at dispice ne non rectè luctas hasce mihi imposueris: alias enim ex aliis injungis. Illa me in faciem percutiens, quem nugatorem discipulum accepi? inquit. videsis ne plures accipias pla-

πληγὰς ἔπι πλείω λάβῃς. ἀλλὰ καίε, τὰ ἐπιτεπόμενα παλαίειν. καὶ ταῦτ' εἰπόσα, ἐπαίεται. καὶ προσπάσασα ἑαυτὴν, ἵνα ἴφη δείξεις, εἴπερ νίκᾳ εἶ, καὶ εὔτονος παλαίσης, καὶ εἰ ἐπίστασαι παλαίειν, καὶ ποιεῖν τὰ λεγόμενα. καὶ πεσοῦσα ἐπὶ βλίχυος ἐς γόνυ, ἄγε δὴ σὺ ὁ παλαιστὴς, ἔχεις τὰ μέσα. ὥστε πνέξας ὀξείαν, ἐπίπεσον, καὶ βάθυνον. ψιλὸν ὁρᾷς αὐτὴν προκείμενον. τύπτω χρῆσαι πρῶτον καὶ λόγῳ, ὡς ἄμμα σφίγγα. εἶτα ἀνακλάσας, ἔμβαλλε, καὶ συίεχε, καὶ μὴ δίδε ἄφεσιν. ἐὰν δὲ χαλάσῃ, πάλιν ἐπάειρε, ἀνώτερον μετάβες. καὶ κρύσας, κρύψον. καὶ σκόπει, ὅπως μὴ ἀναπάσῃς πάλιν, ἢ κελευσθείς. ἀλλὰ δὴ κυρτώσας πολὺ αὐτὸν, ὕφελε. καὶ ὑποβαλὼν πρῶτα αὖθις τὴν παρεμβολὴν, συίεχε, καὶ κίνει. εἶτα ἄφες αὐτόν. πίπλωκε γὰρ, καὶ λίλιπται, καὶ ὕδωρ ὅλον ἔοικεν ὁ ἀνταγωνίσῃς. ἐγὼ δὲ, ἤδη μέγα ἀναγελάσας, ἤθελον ἥρμα ἐκ αὐτὸς ὦ διδάσκαλε, παλαίσωμεν ὀλίγ' ἄπλα ἐπιδείξας. σὺ δὲ ὑπάκουσον, ἐπαναστᾶσα, καὶ κόμησον. εἶτα θᾶσα τῇ χειρὶ, πάρυψαι τὸ λοιπὸν, καὶ καταμόπλει. καίμε φῶς Ἡρακλέης φιλαθᾶσα, ἤδη κόμισον. σὺ τοιαύτης ἡδυπάθης, καὶ παιδιαῖς παλαισμάτων, ἀγωνιζόμενοι νυκτερινὰς ἀγῶνας, ἐσεφανούμεθα. καὶ ἦν πολλὴ μὲν σὺ τύπῳ τρυφή. ὥστε τ' εἰς τὴν Λάρισσαν ὀδὸν παυόμασιν ἐπιλελησμένοι. καὶ ποτ' ἐπὶ νῦν μοι ἦλθεν ἐς τὸ μανθάνειν ὧν ἕνεκα ἦλθον. καὶ φημὶ ἔφης αὐτὴν. ὦ φιλτάτη. δεῖξόν μοι

plagas. At urere demandatam luctam obiens. Quibus dictis, surgit: & postquam se curasset, nunc ostendes, inquit, siquidem es juvenis, & luctator vehemens, num sis in eo luctandi genere exercitatus, quod genicularium appellant. Tum super lecto in genua procumbens: age tu luctator, mediam corporis partem valenter aggressus percute, vulnusque adige profundius: nudam præstò vides: utere. Primùm in nodi modum, quod ajunt, constringe: deinde reverberans immitte, & comprime: nec quidquam intervalli concede. Sed si laxatur, ocyus inflatum penitius immitte, & impulsum absconde. Cave autem ne citiùs quàm jussero, extrabas: sed inflexum, paulatim exime, infraque subdens rursus castra constringe, & subagitare. Postea remitte ipsum, cecidit enim, & solutum est, totúsque luctator sudore diffluit. At ego ingenti risu effuso, Velim etiam ipse, inquam, magistra, pauca quædam certamina imperare. Obtempera tu, surge, & sede: deinde immissa manu, quod reliquum est, me demulce & absterge, meque per Herculem circumplexa, sopi jam demum. In hujusmodi voluptatibus, & lusibus luctationum nocturna certamina decertantes, coronati fumus. Ac tantæ in eo fuerunt deliciæ ut itineris ad Lariſſam prorsum fim oblitus. Et cùm veniſſet in mentem, ut ea discerem, quorum gratia veneram, illi dico, ostende ô dulcissima, dominam tuam suis

1 Ὡς ἄμμα σφίγγα] Scaliger ad Euseb. Incertus Interpres hujus Dialogi ad incertum sæpe lectorem ducit. Reliqua in eo Dialogo satis nota ex commentariis Petri Colvii, & aliorum qui scripserunt ad Milesias Apulcii, etiam ipse solus Apuleius hunc sibi proponens Dialogum dum alia de suo convectit Interpretis fungitur officio. *Bourd.*

μεταμορφωμένων τὴν διάνοιαν. πάλαι γὰρ τὸ παράδοξον τοῦτο θέας ἐπιθυμῶ. μᾶλλον εἴ τι σὺ οἶδας, αὐτὴ μαγγάνευσον, ὥστε φανῆναί μοι ἄλλην ἐξ ἄλλης ὄψιν. οἶμαι γὰρ σὲ σὺν ἀπείρως τῆς δὲ τέχνης ἔχειν. τοῦτο γὰρ ἐτέρου μαθεῖν, ἀλλὰ σοφὸν τὸ ἐμαυτοῦ ψυχῆς λαβεῖν, οἶδα. ἐπεί με τὸν πάλαι ἀδαμάντινον, ὡς ἔλεγον αἱ γυναῖκες, εἰς μηδεμίαν γυναῖκα τὸ ὄμμα σχεῖν τοῦτο ἐρωτικῶς ποτε ἐκτείναντα, συλλαβοῦσα τῇ τέχνῃ ταύτῃ, αἰχμάλωτον ἔχεις, ἐρωτικῷ πολέμῳ ψυχαγωγοῦσα. ἡ δὲ Παλαίστρα, παῦσαι φησὶ παίζων. τίς γὰρ ὠδὴ δύναται μαγεῦσαι τὸν ἔρωτα, ὄντα τέχνης κύριον; ἐγὼ δὲ ὦ φίλτατε, τούτων μὲν οἶδα οὐδὲν μὰ τὴν κεφαλὴν τὴν σὴν, οὐ τήνδε τὴν μακαρίαν σύνιλε. οὐδὲ γὰρ γράμματα ἔμαθον. καὶ ἡ διάνοια βάσκανος οὖσα τυγχάνῃ εἰς τὴν αὐτῆς τέχνην. εἰ δὲ καιρὸς ἐπιτρέψῃ, πειράσομαι σοὶ δεῖξαι μεταμορφωμένην τὴν κεκτημένην. καὶ τότε μὲ ἐπὶ τούτοις ἐκκωμάζομεν. ἡμέρας δὲ ὕστερον ἡ παλαιὰ, ἀγγέλλει μοι ἡ Παλαίστρα, ὡς ἡ διάνοια αὐτῆς μέλλοι ὄρνις γίνεσθαι, πτεροῖς τὸν ἐρώμενον. καίτοι νῦν ἔφη ὁ καιρὸς ὦ Παλαίστρα, τῆς εἰς ἐμὲ χάριτος, ἣν νῦν ἔχεις, τὸ σαυτῆς ἱκέτην ἀναπαῦσαι πολυχρονίου ἐπιθυμίας. πειρῶ ἔφη. καπειδὴ ἑσπέρα ἦν, ἄγει με λαβοῦσα πρὸς τὴν θύραν ἣ δώματος, ἵνα ἐκεῖνοι ἐκάθευδον. καὶ κελεύει με προσέχειν ὅπῃ τι τὴν θύραν λεπτῇ, καὶ διασκοπεῖν τὰ γιγνόμενα. ὁρῶ δὴ τὴν μὲν γυναῖκα, ἀποδυομένην. εἶτα γυμνὴ τὸν λύχνον προσελθοῦσα, καὶ χοίνικας δύο λαβοῦσα, τὸ μὲν λιβανωτὸν, τῷ πυρὶ τὸν λύχνον ἐπῆκε. καὶ σῖτα, πολλοῦ γραμμοῦσσα, ἢ μεταμορφωμένη τὴν διάνοιαν. πάλαι γὰρ τὸ παράδοξον τοῦτο θέας ἐπιθυμῶ. μᾶλλον εἴ τι σὺ οἶδας, αὐτὴ μαγγάνευσον, ὥστε φανῆναί μοι ἄλλην ἐξ ἄλλης ὄψιν. οἶμαι γὰρ σὲ σὺν ἀπείρως τῆς δὲ τέχνης ἔχειν. τοῦτο γὰρ ἐτέρου μαθεῖν, ἀλλὰ σοφὸν τὸ ἐμαυτοῦ ψυχῆς λαβεῖν, οἶδα. ἐπεί με τὸν πάλαι ἀδαμάντινον, ὡς ἔλεγον αἱ γυναῖκες, εἰς μηδεμίαν γυναῖκα τὸ ὄμμα σχεῖν τοῦτο ἐρωτικῶς ποτε ἐκτείναντα, συλλαβοῦσα τῇ τέχνῃ ταύτῃ, αἰχμάλωτον ἔχεις, ἐρωτικῷ πολέμῳ ψυχαγωγοῦσα. ἡ δὲ Παλαίστρα, παῦσαι φησὶ παίζων. τίς γὰρ ὠδὴ δύναται μαγεῦσαι τὸν ἔρωτα, ὄντα τέχνης κύριον; ἐγὼ δὲ ὦ φίλτατε, τούτων μὲν οἶδα οὐδὲν μὰ τὴν κεφαλὴν τὴν σὴν, οὐ τήνδε τὴν μακαρίαν σύνιλε. οὐδὲ γὰρ γράμματα ἔμαθον. καὶ ἡ διάνοια βάσκανος οὖσα τυγχάνῃ εἰς τὴν αὐτῆς τέχνην. εἰ δὲ καιρὸς ἐπιτρέψῃ, πειράσομαι σοὶ δεῖξαι μεταμορφωμένην τὴν κεκτημένην. καὶ τότε μὲ ἐπὶ τούτοις ἐκκωμάζομεν. ἡμέρας δὲ ὕστερον ἡ παλαιὰ, ἀγγέλλει μοι ἡ Παλαίστρα, ὡς ἡ διάνοια αὐτῆς μέλλοι ὄρνις γίνεσθαι, πτεροῖς τὸν ἐρώμενον. καίτοι νῦν ἔφη ὁ καιρὸς ὦ Παλαίστρα, τῆς εἰς ἐμὲ χάριτος, ἣν νῦν ἔχεις, τὸ σαυτῆς ἱκέτην ἀναπαῦσαι πολυχρονίου ἐπιθυμίας. πειρῶ ἔφη. καπειδὴ ἑσπέρα ἦν, ἄγει με λαβοῦσα πρὸς τὴν θύραν ἣ δώματος, ἵνα ἐκεῖνοι ἐκάθευδον. καὶ κελεύει με προσέχειν ὅπῃ τι τὴν θύραν λεπτῇ, καὶ διασκοπεῖν τὰ γιγνόμενα. ὁρῶ δὴ τὴν μὲν γυναῖκα, ἀποδυομένην. εἶτα γυμνὴ τὸν λύχνον προσελθοῦσα, καὶ χοίνικας δύο λαβοῦσα, τὸ μὲν λιβανωτὸν, τῷ πυρὶ τὸν λύχνον ἐπῆκε. καὶ σῖτα, πολ-

suis præstigiis se transformantem. Iamdudum enim aliquod hujusmodi mirandum spectaculum videre exopto: sed tu præcipuè, siquid nosti, ipsa præstigieris, ut alia ex alia visio mihi appareat: nam puto te hujus artis minimè ignaram. Illud autem non ab alio acceptum: sed à mea ipsius anima perceptum novi: postquam me, quem mulieres appellabant adamantinum, quòd in nullam mulierem hos oculos amoris causa unquam conjecissem, hac arte prehensum, & amatorio bello delinitum, servum effeciſti. Tum Palæstra, desine jocari, inquit. Quis enim' hujus artis magistrum Amorem carmine incantare potest? Ego dilectissime, per tuum caput, perque beatum hunc lectum testor, me cùm sim literarum expers, horum nihil nosse. Sed hera mea fascinandi artem callet: quam si occasio dabitur, dabo operam, ut videre queas in aliam formam transmutatam. His dictis dormivimus. Paucis autem post diebus nuntiat mihi Palæstra dominam in avem conversam, ad suum amatorem esse devolaturam. Nunc, inquam tempus est Palæstra, pro tuo erga me studio, ut diutino nostro desiderio, prout supplicavi, satisfacias. Bono sis animo, inquit. Et cum advesperasset, me prehensum ducit ad domus ostium, in qua illi dormiebant: méque jubet ut ad rimulam ostii accedam, & quæ fierent animadvertam. Video nudam mulierem, ad lucernam accedentem, quæ acceptis duobus granis, thus igni lucernæ impositi, & stans multa in lucernam

λὰ δ λύχνε κατελάληση. εἶτα κιβώλιον ἀφλὸν ἀνοίξασα, πάνυ πολλὰς ἔχον πυξίδας ἐν αὐτῷ, ἔνθεν ἀναιρεῖται, καὶ προσφέρει μίαν. ἠδὲ, εἰ χρὴ ἐμβεβλημένον, ὅ, τι μὲν σὺν οἶδα, τὸ δ ὄψεως αὐτῆς ἕνεκα, ἔλαιον αὐτὸ ἐδόκει εἶναι. ἐκ τούτε λαβοῦσα, χρίεται ὅλη, ἀπὸ τῶν ὀνύχων ἀρξαμένη τῶν κάτω. κὴ ἄφνω πτερὰ ἐκφύεται αὐτῇ. κὴ ἡ ῥὶς κεραπίνη, κὴ χρυπὴ ἐγένετο. κὴ ἄλλα δὲ, ὅσα ὀρνίθων κτήματα. κὴ σύμβολα πάντα εἶχε. κὴ ἰὼ ἄλλο οὐδὲν, ἢ κόραξ νυκτερινός. ἐπεὶ δ εἶδεν ἑαυτὴν ἐπτερωμένην, κράξασα δεινὸν, κὴ οἷον ἐκεῖνο οἱ κόρακες, ἀναστᾶσα, ὦ χρὴ πεθυμῆν ἔξω λέγ᾽ ἔφυ. ἐγὼ δ ὄναρ ἐκεῖνο οἰόμενος ὁρᾶν, τοῖς δακτύλοις τ ἐμαυτῦ βλεφάρων ἁπτόμην, καὶ πίστιν τοῖς ἐμαυτῦ ὀφθαλμοῖς, οὐ ὅτι βλέπουσιν, οὐ ὅτι ἐχρησάμην. ὡς δ μόλις ἐβραδέως ἐπείσθην ὅτι μὴ καθεύδω, ἐδεόμην τότε τ Παλαίστρας πτερῶσαι κἀμέ, καὶ χρίσασαν ἐξ ἐκείνε δ φαρμάκε, ἐᾶσαι πτεσθαί με. ἐθελόμην γὰρ πεῖραν λαβεῖν, εἰ μεταμορφωθείς ἐκ δ ἀνθρώπε, εἶτα ἐς τὴν ψυχὴν ὄρνις ἔσομαι. ἡδὲ, τὸ δωμάτιον ὑπανοίξασα, κομίζει τὴν πυξίδα. ἐγὼ δ ὡς εἶδον ἤδη, ἀποδύσας, χρίω ὅλον ἐμαυτόν. κὴ ὄρνις μὲν οὐ γέγονα ὁ δυσμοίρος. ἀλλά μοι ἐρᾷ ὄπισθεν ἐξῆλθε, κὴ οἱ δάκτυλοι πάντες ὠλίγου σὺν οἷσί ὄπερ. ὄνυχας δ τὰς πάντας τέσσαρας εἶχον. κὴ τούτοις οὐδὲν ἄλλο, ἢ ὀπλάς. καί μοι αἱ χεῖρες, κὴ οἱ πόδες, κτήνους πόδες ἐγένοντο. κὴ τὰ ὦτα δ, μακρά. κὴ τὸ πρόσωπον, μέγα. ἐπεὶ δ κύκλῳ περιεσκόπουν, αὐτὸν εὑρον ὄνον. φοcernam est locuta. Tum resarata majuscula arca, quæ pyxides multas continebat, unam hinc effert: in qua quid contineretur, nescio: sed quantum oculi conjicere poterant, oleo plena videbatur. Ex hoc sumens, tota inungitur, ab imis unguibus inchoans: statimque ipsi enascuntur alæ, nasus corneus & aduncus, omnesque avis notas, quotquot sunt, habebat, nihilque aliud erat nisi nocturnus corvus. Vt verò se alatam vidit, edito gravi crocitu surrexit, perque januam foras avolavit. At ego ratus me id per insomnium videre, palpebras meas digitis tango, propriis oculis non fidens, tanquam nec cernerent, nec vigilarent. Verùm postquam vix & tardè credidi me non dormire: tunc Palæstram rogavi ut mihi alas accommodaret, eoque illitum unguento volare me fineret. Cupiebam enim experimento discere, an ex homine transformatus anima quoque avis essem. Illa aperto domus ostio, pyxidem affert. Iamque properans, depositis vestibus totum me ungo: & avis quidem non fio miser. Sed mihi retro exivit cauda: digitique iverunt nescio quò: habebamque ungues quatuor tantùm, qui nihil aliud erant quam ungulæ. Quinetiam meæ manus, pedesque in jumenti pedes evasere: longæ factæ sunt aures, magna facies, quæ circunspiciens [1] asinum esse me vidi. Vox homi-

1 *Asinum esse*] Vitia quidem non tam corpus, quàm animam, verùm hominem immutant. Sunt etiam vitia animorum veneficia, quibus avari & raptores in harpyas, libidinosi in Satyros, obscœni in porcos, asinos sive jumenta, tyranni in lupos

νὴν ὁ ἀνθρώπος ἐς τὸ μέμψασθαι τὴν Παλαίστραν, σκέπτ εἶχον. τὸ δὲ χεῖλος σκπίνας κάτω, καὶ αὐτῷ δὴ τῷ χήμῃλι ὡς ὄνος ὑποβλέπων, ἠπώμην αὐτὴν, ὅση δυνάμις, ὄνος ἀνὴρ ὄρνιθος γνώμων. ἡ δὲ, ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας τυψαμένη τὸ πρόσωπον, πάλαιναι εἶπεν ἐγὼ, μέγα ἐξήμαρτον κακόν. ἀπόστασις γὰρ ἤμαρτον ἐν τῇ ὁμοιότητι τῆς πυξίδος. καὶ ἄλλην ἔλαβον οὐχὶ τὴν τὰ πτερὰ φύουσαν. ἀλλὰ θάῤῥει μοι ὦ φίλτατε, ῥᾴων γὰρ ἡ τούτου θεραπεία. ῥόδα γὰρ μόνον εἰ φάγοις, ἀποδύσῃ μὲ αὐτίκα τὸ κτῆνος, τὰ δὲ ἐφεξῆς μοι τὰ ἐμὰ αὖθις ἀποδώσεις. ἀλλά μοι φίλτατε, μίαν νύκτα ταύτην ὑπόμεινον ἐν τῇ ὄνῳ. ὄρθρου δὲ θρασέως, οἷόν σοι ῥόδα. καὶ φαγὼν, ἰαθήσῃ. ταῦτα εἶπε, καὶ ψήσασά με πᾶσα, καὶ τὸ λοιπὸν δέρμα, ἐγὼ δὲ, τὰ μὲ ἄλλα, ὄνος ἤμην. τὰς δὲ φρένας, καὶ τὸν νοῦν ἄνθρωπος ἐμεῖνον ὁ Λεύκιος, δίχα τῆς φωνῆς. πολλὰ δὴ καθ' ἑμαυτὸν μεμψάμενος τὴν Παλαίστραν ἐπὶ τῇ ἁμαρτίᾳ, ἐκλὼν τὸ χεῖλος, ἀπῆειν, ἵνα ἠπιστάμην ἑστῶτα τὰ ἑμαυτοῦ ἵππον, καὶ ἄλλον ἀληθινὸν ὄνον ὃ ἵππαρχος. οἱδὲ, καὶ ὁμβροι με εἶσω παρῆλθον, δείσαντες μὴ δὲ χόρτου αὐτοῖς καινοῦ ἐπισίτισμα, τὰ ὦτα κατακλίναντες, ἕστηκα ἴσον τοῖς ποσὶν ἀμμένων τῇ κατατῇ. καίγε σαίνεις, προῤῥωτέρω μοι τὰ φάτνης ὑποχωρήσας, ἐσῶ, ἔφαλον. ὁ δὲ μοι γέλως, ὀγκηθμὸς ἦν. ταῦτα γὰρ ἐνενόουν πρὸς ἐμαυτόν. ὦ τῆς ἀκριβείας ταύτης περιεργασίας. τί γὰρ εἰ λύκος παρεισέλθοι, ἢ ἄλλό τι θηρίον; κινδυνεύσας ἂν ἀνθρώπος ἐς τὸ μέμψασθαι τὴν Παλαίστραν, σκέπτ εἶχον. τὸ δὲ χεῖλος σκπίνας κάτω, καὶ αὐτῷ δὴ τῷ χήμῃλι ὡς ὄνος ὑποβλέπων, ἠπώμην αὐτὴν, ὅση δυνάμις, ὄνος ἀνὴρ ὄρνιθος γνώμων. ἡ δὲ, ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας τυψαμένη τὸ πρόσωπον, πάλαιναι εἶπεν ἐγὼ, μέγα ἐξήμαρτον κακόν. ἀπόστασις γὰρ ἤμαρτον ἐν τῇ ὁμοιότητι τῆς πυξίδος. καὶ ἄλλην ἔλαβον οὐχὶ τὴν τὰ πτερὰ φύουσαν. ἀλλὰ θάῤῥει μοι ὦ φίλτατε, ῥᾴων γὰρ ἡ τούτου θεραπεία. ῥόδα γὰρ μόνον εἰ φάγοις, ἀποδύσῃ μὲ αὐτίκα τὸ κτῆνος, τὰ δὲ ἐφεξῆς μοι τὰ ἐμὰ αὖθις ἀποδώσεις. ἀλλά μοι φίλτατε, μίαν νύκτα ταύτην ὑπόμεινον ἐν τῇ ὄνῳ. ὄρθρου δὲ θρασέως, οἷόν σοι ῥόδα. καὶ φαγὼν, ἰαθήσῃ. ταῦτα εἶπε, καὶ ψήσασά με πᾶσα, καὶ τὸ λοιπὸν δέρμα, ἐγὼ δὲ, τὰ μὲ ἄλλα, ὄνος ἤμην. τὰς δὲ φρένας, καὶ τὸν νοῦν ἄνθρωπος ἐμεῖνον ὁ Λεύκιος, δίχα τῆς φωνῆς. πολλὰ δὴ καθ' ἑμαυτὸν μεμψάμενος τὴν Παλαίστραν ἐπὶ τῇ ἁμαρτίᾳ, ἐκλὼν τὸ χεῖλος, ἀπῆειν, ἵνα ἠπιστάμην ἑστῶτα τὰ ἑμαυτοῦ ἵππον, καὶ ἄλλον ἀληθινὸν ὄνον ὃ ἵππαρχος. οἱδὲ, καὶ ὁμβροι με εἶσω παρῆλθον, δείσαντες μὴ δὲ χόρτου αὐτοῖς καινοῦ ἐπισίτισμα, τὰ ὦτα κατακλίναντες, ἕστηκα ἴσον τοῖς ποσὶν ἀμμένων τῇ κατατῇ. καίγε σαίνεις, προῤῥωτέρω μοι τὰ φάτνης ὑποχωρήσας, ἐσῶ, ἔφαλον. ὁ δὲ μοι γέλως, ὀγκηθμὸς ἦν. ταῦτα γὰρ ἐνενόουν πρὸς ἐμαυτόν. ὦ τῆς ἀκριβείας ταύτης περιεργασίας. τί γὰρ εἰ λύκος παρεισέλθοι, ἢ ἄλλό τι θηρίον; κιν-

hominis defecerat, ut de Palæstra conquereret. Labia verò demittens, eademque ſpecie qua aſinus deſpiciens, culpabam ipſam quoad poteram, quòd non avis, ſed aſinus factus eſſem. Illa faciem manibus ambabus percutiens: me miſeram, inquit, magnum perpetravi malum. Nam properando in ſimilitudine pyxidum erravi: aliamque accepi, non eam quæ producit alas. At tu dilectiſſime, bono ſis animo. Nam facilis erit hujuſce mali curatio. Nam ſi roſas comedes, illico jumenti formam exues, meumque amatorem mihi reddes. At una nocte aſini formam æquo feras animo: ego diluculo currens, tibi roſas afferam, quibus eſis, ſanaberis. Hæc dixit, aures mihi, reliquamque cutim demulcendo. Ego autem, cætera quidem eram aſinus: mente verò & ſenſu homo ille Lucius, excepta voce. Multum itaque de errore Palæſtræ conqueſtus, labia mordens, abii ubi ſciebam equum meum, aliumque verum Hipparchi aſinum eſſe. Qui ut me ingreſſum conſpexêre, [1] veriti ne fœni ſui particeps futurus accederem, demiſſis auribus, parati erant adverſus me calcibus pro ventre pugnare. Quòd cùm intelligerem, procul à præſepe receſſi, ubi ſtans, ridebam. Sed mihi riſus, erat rugitus. Nam hæc apud me cogitabam. O intempeſtivam hanc curioſitatem! Quid autem ſi lupus ingrederetur, aut alia quæpiam belua? periculum eſt ne

lupos & alias beſtias transfigurantur. Auguſt. de Civit. Dei. lib. 18. c. 17. & ſeq. *Cogn.*

1 *Veriti ne fœni*] Non ſolum zelotypia equi laborant, ſed etiam invidia & æmulatione. Ariſt. lib. 2. Rhet. *Idem.*

1 Ma-

δωσάτω μοι μηδὲν κακὸν ποιήσῃ, ἀλλ' ἀφθαρλῶν. ταῦτα ἐνοῶν, ἠγνόουν ὁ δυσμενὴς τὸ μέλλον κακόν. ἐπὶ γὰρ ὦ ἤδη νὺξ βαθεῖα, καὶ σιωπὴ πολλὴ, καὶ ὕπνος ὁ γλυκὺς, ψοφεῖ μὲ ἔξωθεν ὁ τοῖχος, ὡς διορυτλόμενος. καὶ ἐλωρύτετό γε. καὶ ὅπῃ ἤδη ἐγεγόνη, ἄνθρωπον δέξασθαι δυνάμενη. καὶ δύο ἄνθρωποι ταύτῃ πεφηνᾶ, καὶ ἄλλος ὁμοίως. καὶ πολλοὶ ἔνδον ἦσαν. καὶ πάντες εἶχον ξίφη. εἶτα καθεδόμενοι ἔνδον σὺν ξίφεσι δεδεμένοις τὰ ἵππαρχον, καὶ τὴν Παλαίστραν, καὶ τὰ ἐμὸν οἰκέτην, ἀθρόως ἤδη τὴν οἰκίαν οἰκείαν, καὶ τε χρήματα, καὶ τὰ ἱμάτια, καὶ τὰ σκεύη κομίζοντες ἔξω. ὡς δ' οὐδὲν ἔνδον ἄλλο καταλείπεται, λαβόντες τὰ τ' ἄλλον ὄγον, καὶ τὸ ἵππον, ἐπέσαξαν. ἔπειτα ὅσα ἐβάστασαν, ἐπικατέδησαν ἡμῖν. καὶ ἔτω μέγα ἄχθος φέρουσιν ἡμᾶς, ξύλοις παίοντες, ἤλαυνον, ὡς εἰς τὸ ὄρος ἀπελθόντα ὁδῷ φεύγειν πειρώμενοι. τὰ μὲν οὖν ἄλλα κτήνη, οὐκ ἔχω εἰπεῖν ὅ, τι ἔπαθεν. ἐγὼ δ', ἀνυπόδετος ἀσιωπήτως ἀπιών, πέτρας ὀξείας ἐπιβαίνων, τοσαῦτα σκεύη φέρων, ἀπολλύμην. καὶ πολλάκις ἀποσφάλλομαι, καὶ οὐκ ἐδύνατο καθεσθῆναι. καὶ δύο ἄνθρωποι ὄπισθε κατὰ μηρῶν ἔπαιε ἀεὶ ξύλῳ. ἐπεὶ δὲ πολλάκις ὦ Καῖσαρ, ἀναβοῆσαι ἐπεθύμουν, ἤδεν ἄλλο, ἢ ὠγκάμιλλα, καὶ τὸ μὲ ὦ, μέγιστον, καὶ μεγαλοφωνότατον ἐβόων, τὸ δὲ Καῖσαρ, οὐκ ἐπεκαλέσθην, ἀλλὰ μὲν δὴ αὐτὸ τοῦτο ἐνεπλόμην, ὡς ἀποδοὺς αὐτοὺς τῇ ὀργῇ θυμῷ, [1] μᾶλλον δὲ ὅτι ἄλλο ἐβόων, ἵνα σιγῇ ἀποίενα, καὶ κερδαίνειν τὸ μὴ παίεσθαι. ἐπὶ τούτῳ, ἡμέρα τε ἦν ἤδη, καὶ ἡμεῖς ὄρη πολλὰ ἀνεβεβήκειμεν. καὶ σάφα δὲ ἡμᾶς δεσμεῖ ἐπεί χθη, ὡς μὴ ἀφιεσόμενοι.

ne ego nullius mali conscius peream. Quæ cùm mente volverem, infœlix ego futurum malum ignorabam. Nam profunda jam erat nox, multumque silentium: ac dulcis somnus, quum extrinsecus strepit paries, ac si effoderetur: ac revera effodiebatur, jamque hominis capax foramen factum erat: quà unus atque alter ingressus est: & multi intus erant, omnes gladiis instructi: qui ligatis intus, Hipparcho, & Palæstra, meoque famulo, domum jam exinanibant, pecunias, vestes, ac supellectilem exportantes. Cumque nihil relictum esset intus, mihi, alterique asino & equo clitellas imposuerunt, nostroque dorso alligarunt, quod asportaverant. Et sic nos grave onus gestantes, baculi ictibus abigebant, ut in montem via non trita fugere conantes. Quid alia jumenta paterentur, dicere non possum. At ego sine soleis insuetus incedens, & super saxis præacutis gradiens, tanto sub onere suppellectilis, peribam, ac sæpe cæspitabam: nec tamen licebat cadere, cùm protinus alius ponè sequens crura mea baculo demulceret. Et cùm sæpe, ô Cæsar, exclamare cuperem, tantummodo rugiebam, maxima voce illud ô solum proferens: sed hoc vocabulum Cæsar, non sequebatur: imò propter hoc ipsum verberabar, ut qui ipsos rugitu proderem. Postquam igitur intellexi me aliud clamare, decrevi tacendo progredi, ne verberarer. Iam dies illuxerat, multosque montes conscenderamus, religati ora,

[1] Μᾶλλον οὖν ὅτι ἄλλο ἐβόων] Ἄλλως μεταίας. *Marcil.*

μβμοι, τλῶ ὀδὸν ἐς τὸ ἄριστον ἀναλίσκοιμεν. ὡς τε ἔγνω τότε, καὶ ἔμεινα ὀνος. ἐπεὶ δὲ ὧν αὐτὸ τὸ μέσον τ ἡμέρας, καθαλούμεθ εἰς πινα ἔπαυλιν σωηθεὶ ἐκείνοις ἀνθρώποις, ὅσον ἦν ἐκ τ γινομένων σκοπεῖν. καὶ γὰρ φιλήμασιν ἠσπάζοντο ἀλλήλους, καὶ καθαλύειν ἐκέλευον αὐτοὺς ἐπὶ τῇ ἐπαύλῃ. καὶ παρέθηκαν ἄριστον, καὶ τοῖς κτήνεσιν ἡμῖν, παρέβαλον κριθίδια. καὶ οἰμῶ, ἠρίστων, ἐγὼ δ, ἐπείνων μὲ κακῶς. ἀλλ ἐπειδὴ ὑπό ποτε κριθᾶς ὤμους ἠρίστηκεν, ἐσκοπούμην ὅ, τι ἐ καθαφάγοιμι. ὁρῶ δὲ κῆπον αὐτῦ ὀπίσω τ αὐλῆς, ἐ ἔχοντα λάχανα πολλὰ, καὶ καλὰ, καὶ ῥόδα ὑπὲρ αὐτῶν ἐφαίνετο. κἀγὼ λαθὼν πάντας τοὺς ἔνδον, ἀσχολουμένους περὶ τὸ ἄριστον, ἤρχομην ἐπὶ τ κῆπον, τοῦτο μὲν, ὠμῶν λαχάνων ἐμπλησθησόμενος, τοῦτο δ, τ ῥόδων ἕνεκα. ἐλογιζόμην γὰρ ὅτι δῆθεν φαγὼν τ ἀνθέων, καλὸν ἄνθρωπος ἔσομαι. εἶτα ἐμβὰς εἰς τ κῆπον, ῥιδάκων μὲ, καὶ ῥαφανίδων, καὶ σελίνων, ὅσα ἀμφὶ ἀνθρώπους, ἐνεπλήσθην. τὰ δ ῥόδα σκεῖνα, οὐκ ἦν ῥόδα ἀληθινά. ταῦτ ἦν ἐκ τ ἀγελαίας δάφνης φυόμενα ῥόδα σκεῖνα. δάφνην αὐτὴν καλοῦσιν ἄνθρωποι, κακὸν ἄριστον ὄνῳ τοῦτο πανὶ, ἐ ἴππῳ. φασὶ γὰρ τ φαγόντα ἀποθνήσκειν αὐτίκα. ἐν τούτῳ ὁ κηπουρὸς αἰσθόμενος, καὶ ξύλον ἁρπάσας, εἰσελθὼν εἰς τ κῆπον, καὶ τ πολέμιον ἰδὼν, καὶ τῶν λαχάνων τ ὄλεθρον, ὥσπερ τις δυνάσης μισοπόνηρος, κλέπτην λαβὼν, οὕτω με σωήκωψε ξύλῳ, μήτε πλευρῶν φεισάμενος, μήτε μηρῶν. καὶ μὴν ἐ τὰ ὠτά μου κατέκλασε, καὶ τὸ πρόσωπον συνέτριψεν. ἐγὼ δ, οὐκέτ ἀνεχόμενος, ἀπολακτίσας ἀμφοτέροις, καὶ καθαλὼν ὕπτιον ἐπὶ τ λαχάνων, ne pascendo viam in prandium absumeremus. Itaque tunc steti, asinusque mansi. Meridie divertimus in villam hominum illis familiarium, quantum ex iis quæ fiebant, perspicere erat. Nam se invicem osculis salutabant, eosque in villa divertere jubebant. Tum prandium apposuerunt: nobisque jumentis hordeum objecerunt. Illi prandebant: at ego malè esuriebam. Verùm quandoquidem hordeo vesci non poteram, dispiciebam quid comederem: retro stabulum conspicio hortum, qui olera multa & bona habebat, super quibus apparebant rosæ: ego nemine eorum qui intus prandio erant intenti, animadvertente, in hortum ingredior: tum ut cruda olera comederem, tum propter rosas: quoniam apud me reputabam, fore ut esis hisce floribus, rursus homo fierem. Hortum ingressus, lactucis, raphanis, & apio quæ ab homine cruda comeduntur, ventrem implevi. Sed rosæ illæ non erant veræ rosæ: sed quæ ex lauro sylvestri nascuntur: Laurum ipsam vocant homines: qui malus est cibus asino omni & equo: nam eum qui ex eo comederit, è vestigio emori dicunt. Interim re cognita hortulanus, arreptoque baculo in hortum ingressus, tanquam malorum osor dominus, me quem vidit hostem, olerumque exitium, furemque prehendit, ita fuste contudit, ut neque lateribus, neque cruribus pepercerit: quinetiam aures torsit, faciemque contrivit. Ego jam verberum impatiens, cùm ambobus calcibus resupinum super olera stra-

viffem,

ἔφθην ἄνω ἐς τὸ ὄρος. ὡδὶ, ἐπειδὴ εἶδε δρόμῳ ἀπιόντα, ἀνέκραγε λῦσαι τὰς κυνὰς ἐπ' ἐμέ. εἰδὲ κύνες, πολλοί τε ἦσαν, καὶ μεγάλοι, καὶ ἄρκτοις μάχαις ἱκανοὶ, ἔγνων ὅτι δὴ διασπάσονταί με ὅτι λαβόντες. καὶ ὀλίγον ἐκπεριελθὼν, ἔκρινα τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, παλινδρομῆσαι μᾶλλον, ἢ κακῶς δραμεῖν. ὀπίσω δὴ ἀπῆειν. καὶ εἴσειμι αὖθις εἰς τὸν ἵππωνα. οἱδὲ, τὰς μὲ κυνὰς δρόμῳ ἐπιφερομένας, ἐδέξαντο, ἐκ κατέδησαν. ἐμὲ δὲ παίοντες, ὥ ἐφότερον ἀφῆκαν, πρὶν ἢ ὑπὸ τῶ ὀδόντος πᾶσαι τὰ λάχανα κάτωθεν ἐξεμέσαι. καὶ μὴν ὅτε ὁδοιπορεῖν ὥρα ἦν, τὰ βαρύτατα τῶν κλεμμάτων, καὶ τὰ πλεῖστα, ἐμοὶ ἐπέθηκαν. κἀκεῖθεν τότε ὅπως ἐξελαυνόμεθα. ἐπεὶ δὲ ἀπηγόρευον ἤδη, παιόμενός τε, καὶ τῷ φορτίῳ ἀχθόμενος, καὶ τὰς ὀπλὰς ὑπὸ τῶ ὁδοῦ ἐκτετριμμένος, ἔγνων αὐτὸς κρίσεως εἶναι, καὶ μήσ' ἂν δαιμοφάτως με ταῖς πληγαῖς, ἀναιρῆσαι ποτε. τοῦτο ἐλπίσας μέγα μοι ὄφελος ἔσεσθαι ὑπὸ τῶ βαλλόμενος, ὠήθην χρὴ ὅτι πάντας ἠπόρουν, τὰ μὲν ἐμοὶ συμβὰν ἀμφισβητοῦντι τῷ ἵππῳ, ἐκ τῷ ἡμιόνῳ, ἐμὲ δὲ αὐτὸς ἐᾶσαι κεῖσθαι τοῖς λύκοις, ἀλλά τις θεῖμων βάσκανος, σωθεὶς τῶν ἐμῶν βαλλομένων, ἐς τἀναντίον ἐξηνεγκεν. ὁ γὰρ ἕτερος ὄνος, ἴσως ἐμοὶ τὰ αὐτὰ νοήσας, πίπτει ὑπὸ τῆ ὁδῷ. οἱ δὲ, παμεμαχηκότα, ξύλῳ παίοντες ἀναιρῆναι τ' ἄθλιον ὠκέλλουν. ὡς δ' οὐδὲν ὑπῆκουε τοῖς πληγαῖς, λαβόντες αὐτὸν, οἰμῳ, τῶν ὤτων, οἱδὲ, τ' οὐρᾶς, ἀνεκίρνων ἐπειρῶντο. ὡς δ' οὐδὲν ἤνυον, ἐκεῖθ' ὥσπερ λίθος ὑπὸ τῆ ὁδῷ ἀπηρρωδηκώς, λοιπόμενοι ὑπ' ἀλλήλοις ὅτι δὴ μάτην πονοῦσι, ἐκ τ' χρόνον τ' φυγῆς

vissem, aufugi ad montem. Ille ubi vidit me cursim abeuntem, clamavit ut adversum me solverent canes, qui multi magnique erant, & ad pugnandum cum ursis idonei. Cognovi me ab his dilaniatum iri, si caperer. Quare cùm me paulum huc illuc circuntulissem, decrevi quod vulgò dicitur, recurrere potiùs quàm malè currere. Itaque relegi vestigia, & in stabulum denuo sum ingressus. Hi verò currentes canes exceperunt & vinxerunt. Me verò non priùs destiterunt percutere, quàm præ dolore olera comesta egererem. Et cùm abeundi tempus jam advenisset, gravissimam & maximam furti partem mihi imposuerunt: indeque hunc in modum discedimus. Postquam autem ictibus, & oneris gravitate, & ungularum ex via attritu fatiscerem, decrevi ibi cadere, neque quamvis verberibus me necarent, unquam surgere, sperans me multum emoluenti ex hoc consilio percepturum, nempe illos necessitate compulsos, sarcinam qua pressus eram, inter equum mulumque partituros, meque lupis ibi relicturos. Sed nescio quis dæmon invidus mea consilia in contrarium vertit. Nam alter asinus forsan iisdem mihi excogitatis in via cadit. Quem hi quidem primùm fuste demulcentes, miserum surgere jubebant: quem plagis non parentem, alii auribus, alii cauda prehensum, erigere conabantur. Verùm ut nihil proficiebant, & lapidis instar, animo concidens in via jacebat, hi reputantes inter se, sese frustra laborare, & fugiendi tem-

ἀναλίσκουσιν, ὄνῳ νεωρῷ παρεδρεύοντες, τὰ μὲν σκεύη πάντα, ὅσα ἐκόμιζεν ἐκεῖνος, ἀμφιέμυσιν ἐμοί τε, καὶ τῷ ἵππῳ. τὸ δὲ ἄβλιον κοινωνὸν ἐς τὰ αἰχμαλωσίας, καὶ τὰ ἀχθοφορίας, λαβόντες, τῷ ξίφει ὑποτέμνουσιν ἐκ τῶν σκελῶν. καὶ ἀπαίροντα ἔτι, ἀθῦσιν ἐς τὸ κρήμνιον. ὁ δέ, ἀπηνῶς κάτω, τὸ βάραθρον ὀρχέμενον. ἐγὼ δὲ ὁρῶν τὸν τῶν συμβουλίων τῶν ἐμῶν βελτιώτατον τὸ τέλος, ἔγνων φέρειν εὐγνώμως τὰ τῶν ποιῶν, καὶ εὐθύμως τὴν παρεστῶσαν, ἐλπίδας ἔχων πάντως ποτὲ ἐμπεσεῖσθαι εἰς τὰ ῥάδια. κἀκ τούτων, εἰς ἐμαυτὸν ἀναπληρώσεσθαι. καὶ τῶν ληστῶν δὲ ἤκουον, ὡς οὐκ εἴη ἔτι πολὺ τὸ ὀδοῦ, ἐν ὅτι κωλαλύσουσιν. λοιπὸν, ἵνα κωλαμβάνωσιν. ὥστε πάντα ταῦτα δρόμῳ ἐκομίζομεν, ἐς πρὸ τῆς ἑσπέρας ἤλθομεν εἰς τὰ οἰκεῖα. γραῦς δὲ γυνὴ ἔνδον κατῆστο, καὶ πῦρ πολὺ ἐκαίετο, οἰδὲ, πάντα ἐκεῖνα, ἅπερ ἐντυγχάνομεν ἡμεῖς κομίζοντες, εἴσω κατέθηκαν. εἶτα ἠρώτα τὴν γραῦν ἀμφὶ ὅτῳ κατῆστο, καὶ ὁ δαισκυδύζεις ἄριστον. ἀλλὰ πάντα εἶπεν ἡ γραῦς ὑπάρχειν ὑμῖν, ἄρτοι πολλοὶ, οἶνος παλαιὸς πίθοι. καὶ τὰ κρέα δὲ ὑμῖν τὰ ἄρτια σκευάσουσι ἔχω. οἰδὲ, τὴν γραῦν ἐπαινέσαντες, λουσάμενοι, ἠλείφοντο πρὸς τὸ πῦρ. καὶ λέβητος ἔνδον ὕδωρ θερμὸν ἔχοντος, ἀρυσάμενοι ἔνδην, καὶ κωλακάμενοι, αὐτοσχεδίῳ τῷ λουτρῷ ἐχρήσαντο. εἶτα ὀλίγον ὕστερον ἦκον νεανίσκοι πολλοὶ, κομίζοντες σκεύη πολλὰ, ὅσα χρυσᾶ, καὶ ἀργυρᾶ, καὶ ἱμάτια, καὶ κόσμον γυναικεῖον, καὶ ἀνδρεῖον πολλὰ. ἐκοινώνουν δὲ ὅτοι ἀλλήλοις. καὶ ἐπειδὴ ταῦτα ἔνδον κατέθεντο, ὁμοίως ἐλούσαντο καὶ ὅτοι. λοιπὸν μὴ τοῦτο, ἦν ἄριστον δαψιλὲς, καὶ λόγου πολὺς ἐν τῷ συμποσίῳ τῶν ἀνδροφόνων. ἐγὼ δὲ γραῦς,

pus abſumere, aſino demortuo adſtantes, ſarcinas omnes quas ille geſtabat, inter me equumque partiti ſunt. Miſerum verò aſellum captivitatis, & oneris ferendi ſocium, ex cruribus ſuccidunt enſe, & ſpiritum adhuc efflantem, è loco præcipiti dejiciunt. Ille verò infra delabebatur moriendo ſubſultans. Ego videns in comite meorum conſiliorum exitum, ſtatui æquo animo ferre præſentem fortunam, & promptè iter conficere, ſperans roſis tandem repertis me priſtinam formam recuperaturum. Atque ex latronibus accipiebam, parum itineris ſupereſſe ad diverſorium in quo habitant. Itaque omnia hæc curſim ferebamus: domumque ante veſperam venimus. Intus ad luculentum ignem ſedebat anus. Hîc illi ea omnia depoſuerunt, quæ afferebamus. Poſtea vetulam rogant quorſum ita ſederet, nec prandium pararet. At omnia, inquit anus, parata ſunt vobis, panes multi, dolia veteris vini: habeo quoque ſylveſtres carnes quas ego vobis paravi. Collaudata vetula, veſtibuſque depoſitis, ad ignem ſe ungebant. Intus erat lebes aquæ calidæ, qua hauſta & in labrum effuſa, extemporali balneo ſunt uſi. Paulò pòſt venerunt adoleſcentes multi plurimam ſuppellectilem portantes, auream, & argenteam, veſtes, & muliebrem ornatum, virilemque multum, communem omnibus prædam: quibus rebus intus depoſitis, ſimiliter & hi laverunt. Cæterùm poſtea, lautum erat prandium, & ſermo multus in homicidarum convivio. Anus verò mihi & equo

ἐμοὶ, καὶ τῷ ἵππῳ, κριθὰς παρέθηκεν. ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν, ἀναδὴς τὰς κριθὰς κατέπινε, δεδιὼς οἷα εἰκὸς, ἐμὲ τὸ σιωάριστον. ἐγὼ δὲ, ἐπειδὴν ἴδωμι τὴν γραῦν ἐξιοῦσαν τὸ ἔνδον, ἄρτον ἤσθιον. τῇ δ' ὑστεραίᾳ κωλιπόντες τὴν γραῦν, καὶ νεανίσκον ἕνα, οἱ λοιποὶ πάντες ἐπὶ ἔργον ἀπῄεσαν. ἐγὼ δ' ἔστενον ἐμαυτὸν, καὶ τὴν ἀκεδῆ φρουρῶν. τὸ μὲ γὰρ γραῦς κωλαφρονῆσαι οὐ μοι, κἀκ φυγεῖν ἐκ τοῦ σκείνης ὀμμάτων δυνατόν. ὁ δὲ νεανίσκος, μέγας τε ἦν, καὶ φοβερὸν ἔβλεπε, καὶ τὸ ξίφος ἀεὶ ἔφερε, καὶ τὴν θύραν ἀεὶ ἐπῆγε. τρισὶ δὲ ὑστερον ἡμέραις, μεσούσης νυκτὸς, ἀναστρέφουσι οἱ λῃσταὶ, χρυσίον μὲν, οὐδὲ ἀργύριον, οὐδὲ ἄλλο μὲν οὐδὲν κομίζοντες, μόνην δὲ παρθένον ὡραίαν, σφόδρα καλὴν, κλαίουσαν, καὶ καταπαρειγμένην τὴν ἐσθῆτα, καὶ τὴν κόμην. καὶ καθέδραν αὐτὴν ἔνδον ἐπὶ τοῦ σιδάδου, παρρεῖν σκέλος. καὶ τὴν γραῦν σκέλος ἔνδον μένειν, καὶ τὴν παῖδα σὺν φροντὶ ἔχειν. ἡδὲ παῖς, ὅτε ἐμφανῆν τι ἤθελεν, ὅτε πιεῖν, ἀλλὰ πάντα ἔκλαε, καὶ τὴν κόμην τὴν αὐτῆς ἐσπάραττεν. ὥστε δ' αὐτὸς πλησίον ἐσὼς ἔδυσε τῇ φάτνῃ, συνέκλαιον σκείνῃ τῇ καλῇ παρθένῳ. σὺν δ' τούτῳ, οἱ λῃσταὶ ἔξω σὺν τῷ προθύρῳ ἐδείπνουν. περὶ ἡμέραν δ', τῶν σκοπῶν τις, ὃς τὰς ὁδὸς φρουρεῖν εἰλήχοτων, ἔρχεται ἀπαγγέλλων ὅτι ξένοι τοιοῦτοι παρείναι μέλλοι, καὶ πολλὼ πλοῦτον κομίζοι. οἱδὲ, ὥτως ὡς εἶχον ἀναστάντες, ὡς ὁπλισταὶ μοι, καμὲ, καὶ τὸν ἵππον ἐπισαξαντες, ἤλαυνον. ἐγὼ δ' ὁ δυσχὴς ἐπισταμένου ἐπὶ μάχην, καὶ πόλεμον ἐξελαυνέσθαι, ὀκνηρῶς προῆειν. ἔνθεν ἐπαιόμην τοῦ ξύλου, ἐπιγραμμῶν αὐτῶν. ἐπεὶ δ' ἤκομεν εἰς τὴν ὁδὸν,

equo hordeum appoſuit. At ille hordeum avidè vorabat, me convivam, ut par erat, veritus: ego verò cùm abiiſſet anus, panem comedebam. Poſtridiè relicto cum vetula adoleſcente uno, ad opus ſuum abiverunt. Ego autem me, accuratamque cuſtodiam ingemiſcebam. Licebat enim mihi anum contemnere, & ex ejus conſpectu aufugere poteram. Verùm adoleſcens, & procerus erat, & horrendum intuebatur, & gladium ſemper geſtabat, & januam ſemper impingebat. Triduo pòſt, nocte propemodum media, revertuntur latrones, non aurum, non argentum, non aliud quidpiam afferentes, ſed maturæ ætatis virginem valdè formoſam, flentem, laceratis veſtibus, & coma: quam in ſtraminibus collocatam bono animo eſſe jubent, ac vetulæ injungunt ut domi maneat, & puellam cuſtodiat. At puella nec comedere, nec bibere volebat, ſed ſolùm flebat, & capillos dilacerabat: adeò ut ipſe præſepi aſtans cum illa virgine formoſa plorarem. Interim latrones foris in veſtibulo cœnabant. Cùm autem dies illuxiſſet, exploratorum quiſpiam, eorum qui in viis excubabant, nuntiatum venit peregrinum multas vehentem opes hac tranſiturum. Hi ut ſe habebant, armati ſurrexerunt, & me equumque impoſitis clitellis abigebant. Ego infœlix exploratum habens me ad pugnam, & bellum duci, tarde ibam. Inde properantibus illis, baculo percutiebar. Et poſtquam ad viam pervenimus quà tranſitu-

rus

ἤνθε ὁ ξένος παρελάσειν ἔμελλε, συμπεσόντες οἱ λῃσταὶ τοῖς ὀχήμασιν, αὐτόν τε, καὶ τοὺς σωφέρτας θεράποντας ἀπέκτειναν. καὶ ὅσα ἦν τιμιώτατα ἐξελόντες, τοῦ ἵππου. καὶμοὶ ἐπέθηκαν. τὰ δ' ἕτερα τῶν σκευῶν, αὐτοῦ σὺν τῇ ὕλῃ ἔκρυψαν. ἔπειτα ἤλαυνον ἡμᾶς ὕπτιος ὀπίσω. κἀγὼ ἐπειγόμενος, καὶ τῷ ξύλῳ τυπτόμενος, κρέως τῷ ὀπλῇ προσέπταισα ὀξείᾳ. καί μοι ἀπὸ τῆς πληγῆς, γίγνεται τραῦμα ἀλγεινόν. καὶ χωλεύων, ἤμην τὸ λοιπὸν τῆς ὁδοῦ βραδίζων. οἱδὲ, πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον, τί γὰρ ἡμῖν ὄνειδος τρέφειν τὸν ὄνον τοῦτον, πάντως κραιπαλῶντα; ῥίψωμεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς κρημνοῦ, οἰωνοῖς εἶτα ἄγαθον. καί φασι ῥίψωμεν αὐτὸν, καθαρσίου τῆς φατρίας ἐσόμενον. καὶ οἰμοὶ, σπευσταίνουσι ἐπ' ἐμέ. ἐγὼ δ' ἀκούων ταῦτα, τῷ τραύματι λοιπὸν ὡς ἀλλοτρίῳ, ἐπέβαινον. ὁ δὲ δὴ θάνατός με φόβος, ἀναίσθητον τῆς ὀδυνης ἐποίει. ἐπεὶ δ' ἤλθομεν εἴσω, ἔνθα κατελύομεν, τὰ μὲν σκεύη τὰ ἡμέτερα ἅπαντα ἀφελόντες, οἱ κατέθηκαν. αὐτοὶ δ' ἀναπεσόντες, ἐδείπνουν. καὶ ἐπειδὴ νὺξ ἦν, ἀπήεσαν, ὡς τὰ λοιπὰ τῶν σκευῶν ἀνασωσόμενοι. τὸν δ' ἄθλιον τοῦτον ὄνον ἔφη τις αὐτῶν, τί ἐπάγομεν ἄχρηστον σὺν τῇ ὀπλῇ; τὰ δὲ σκεύη, ἃ μὲν, ἡμεῖς οἴσομεν. ἃ δ', καὶ ὁ ἵππος. καὶ ἀπήεσαν, τὸν ἵππον ἄγοντες. νὺξ δὲ ἦν λαμπροτάτη ἐκ τῆς σελήνης. κἀγὼ τότε πρὸς ἐμαυτὸν εἶπον. ἄθλιε, τί ἔτι μένεις σὺ ταῦτα; γύπες σε, καὶ γυπῶν τέκνα δειπνήσουσιν. οὐκ ἀκούεις οἷα σοὶ σὺ ἐβουλεύσαντο; θέλεις τῷ κεκμηκότι συμπεσεῖν; νὺξ μὲν αὕτη, καὶ σελήνη πολλή. οἰδὲ, οἴχονται ἀπιόντες. φυγῇ σῶζε σαυτὸν ἀπὸ δεσποτῶν ἀνδροφόνων. ταῦτα πρὸς ἐμαυτὸν συνομιλοῦντος, ὁρῶ ὅπως

rus erat peregrinus, irruentes in vehicula latrones, ipsum ejusque famulos occiderunt. Hi delectis rebus pretiosissimis, eas mihi, equoque imposuerunt: ibi verò in sylva reliquam suppellectilem absconderunt. Postea nos à tergo impellebant: atque egò dum urgeor, & fuste verberor, ungula in lapidem acutum offendo: ex offensione fit acerbum vulnus: quo factum est, ut reliquum viæ claudicando confecerim. Tum inter se dicebant illi, Quid opus est hunc asinum sæpe cæspitantem nutrire? præcipitem eum demus inominatum: imò inquiunt, ipsum nostri exercitus futuram expiationem projiciamus: & adversus me sese instruebant. Quæ cùm audirem, quod itineris supererat, ut alieno vulneri insistens, peregi. Fecit enim mortis metus, ut dolorem non sentirem. Vt verò ad diversorium perventum est, sublatam ex humeris nostris suppellectilem, composuerunt, & discumbentes cœnarunt. Per noctem verò reliquas sarcinas petitum iverunt. Sed miserum hunc asinum, ex illis quidam inquit, quid propter ungulæ vulnus inutilem deducimus? Sarcinas autem partim nos feremus, partim equus. Tunc deducentes equum, abiverunt. Nocte autem clarissima Lunæ splendore, apud me dicebam, Quid ampliùs hîc expectas miser: esca vulturibus & vulturum pullis es futurus? Non audis quidnam isti de te statuerint? vis-ne ex præcipiti dejici? Nox Luna refulget, atque isti abeunt: tuæ saluti fuga ab homicidis hisce dominis consule. Hæc apud me cogitans, quod video me solutum,

ἐδὲ προσδεδέμλω ὑδενὶ, ἀλλά με ὁ σύρων ὠ τοῖς ὁδοῖς ἐμοὶς παρεκρέμασε. τοῦτό μι ὦ παρώξυνεν ὡς μάλιστα πρὸς τὴν φυγήν. κὴ δρόμῳ ἐξιὼν, ἀπῆειν. ἡ δ' γραῦς ἐπεὶ εἶδεν ἀποδιδράσκοντ' ἔτοιμον, λαμβάνεταί μου ὠ τῆ ὀρχῆς, κὴ εἶχε. ἐγὼ δ' ἄξιον κρυμνὸν, κὴ δοκούντων ἄλλων εἶναι τὸ τοῦ γραίας ἀλῶναι, ἕσυρον αὐτήν. ἠδὲ, μάλ' ἀνέκραγεν ἔνδοθεν τὴν παρθένον τὴν αἰχμαλώτην. ἡ δ' προσελθοῦσα, κὴ ἰδοῦσα γραῦν, δίκην κέρκου ἐξ ὄνου ἠμμένην, τολμᾷ τόλμημα γυναῖον, κὴ ἄξιον ἀπονενοημένης νεανίσκου. ἀναπηδᾷ γὰρ εἰς ἐμέ. κὴ ἐπικαθίσασά μοι, ἤλαυνε. κἀγὼ τῇ τε ἔρωτι τ' φυγῆς ὦ τῇ τ' κόρης ἁρπαζῆ, ἔφυγον ἵππῳ δρόμῳ. ἡ δ' γραῦς, ὀπίσω ἀπελέλειπτο. ἡ δ' παρθένος, τοῖς μὲ θεοῖς ηὔχετο, σῶσαι αὐτὴν τ' φυγῆς. πρὸς δ' ἐμὲ, ἦν με ἔφη κομίσῃς πρὸς τ' πατέρα ὡ κελεύσω, ἐλάβητον μὰ σε παντὸς ἔργου ἀφήσω, κερδῶν δ' μέδιμνον ἕξει σοι ἐφ' ἑκάστης ἡμέρας τὸ ἄριστον. ἐγὼ δ', κὴ τοὺς φονεῖς τοὺς ἐμαυτ' φοβούμενος, κὴ πολλὴν ἐπικουρίαν, κὴ θεραπείαν ὐ τ' ἀναισθήτου ἐμοὶ κόρης ἐλπίζων, ἔθεον, τ' τραύματος ἀμελήσας. ἐπεὶ δ' ἤκομεν ἔνθα ἐφίζεθ' διπλῆ ὁδὸς, οἱ πολέμιοι ἡμᾶς καταλαμβάνουσιν, ἀναρρέφοντες, κὴ προῤῥωθεν σὺν πρὸς τὴν στελλίδα ἔγνωσαν τοὺς δυσχεῖς αἰχμαλώτους. κὴ προσδραμόντες, λαμβάνουσί μου, κὴ λέγουσιν, ὦ κακὴ, κἀμοῦ σὺ παρθένος, ποῖ βαδίζεις ἀφρόνα παλαίπωρε; ἠδὲ τὰ δαιμόνια δέδοικας; ἀλλὰ δεῦρο ἴθι πρὸς ἡμᾶς. ἡμεῖς σε τοῖς οἰκείοις ἀποδώσομεν, σαρδόνιον γελῶντες ἔλεγον. κἀμὲ ἀπορέψαντες, εἷλκον ὀπίσω. κἀγὼ τοῦ τε ποδὸς, κὴ τ' τραύματος ἀναμνησθεὶς, ἐχώλαινον. οἰδὲ, νῦν ἔφασαν χωλὸς,

tum, & lorum quo trahebar in via pendens, hoc me ad fugam capessendam maximè incitat: ac cursim egressus abeo. Vbi me ad fugam paratum conspexit anus, cauda prehensum retinebat. Ego rem dignam præcipitio, & alia quavis morte putans, si à vetula retinerer, mulierem trahebam, quæ captivæ virginis opem implorabat. Virgo cùm prodiisset, & conspexisset anum instar caudæ ex asino pendentem, nobile, & vesano adolescente dignum facinus est ausa. Nam in me insilit, insidensque abigit. Ego tum fugiendi studio, tum puellæ gratia, equi cursu fugi, anicula post nos relicta. Virgo pro salute orabat Deos: ac mihi dicebat: si me, ô egregie, ad patrem vectaveris, ab omni utique opere te liberum faciam: tibique quotidie medimnum hordei in prandium præbebo. Tum ego meos interfectores fugiens, magnamque opem, curamque ex servata puella mihi sperans, neglecto vulnere currebam. Vbi verò ad bivium quoddam pervenimus, hostes nostros redeuntes offendimus, qui è longinquo protinus ad lunam infœlices captivos cognoverunt, ac me corripiunt accurrentes, dicuntque, O formosa virgo & bona, quonam is nocte intempesta, misera? nonne dæmones pertimescis? At huc ad nos veni: te tuis reddemus. Quod Sardonio cum risu dicebant: meque aversum retrahebant: ego verò pedis, vulnerisque recordatus claudicabam. Illi verò dicebant,

ὅτε ἀποδιδράσκειν ἐάλωκας; ἀλλ' ὅτε φεύγειν ἐδόκεί σοι, ὑγιαίνων, ἔπρεπε ὠκύτερος, καὶ σπλοὺς ἦθα. τοῖς δὲ λόγοις τούτοις τὸ ξύλον εἵπετο. κἀγὼ ἤδη ἔλκος τὴν μηρὰν εἶχον, νυθετούμενος. ἐπεὶ δὲ εἶσω πάλιν ἀνεστρέψαμεν, τὴν μὲν ῥακῶ, εὕρομεν ἐκ τῆς πέτρας κρεμαμένην ἐν καλῷδίῳ, δήσασα γὰρ οἷον εἰκὸς τὴν ἀπόνοιαν ἐπὶ τῇ παρθένῳ φυγῇ, κρεμᾷ ἑαυτὴν, σφίγξασα ἐκ δὲ τραχήλου. οἰδὲ, τὴν ῥακῶ θαυμάσαντες τὴν δύναμιν τῆς, τὴν μὲν, ἀπολύσαντες, ἐς τὸ κρημνὸν κάτω ἀφῆκαν ὡς ἦν ἐν τῷ δεσμῷ. τὴν δὲ παρθένον, ἔνδον κατέδησαν. εἶτα ἐδείπνουν. καὶ πότος ἦν μακρός. καὶ τότε ἤδη ἔδει τὸ κόρης διελέγχθη πρὸς ἀλήλους. τί ποιοῦμεν ἔφη τις αὐτῶν τὴν δρακαίνην; τί δὲ ἄλλο εἶπεν ἕτερος, ἢ τῇ ῥακῖ ταύτῃ κάτω ἐπιῤῥίψωμεν αὐτὴν, ἀφελόμενοι μὲν ἡμᾶς χρήματα πολλά, ὅσον ἐπ' αὐτῇ, καὶ σφαδάσουσιν ἡμῶν ὅλον τὸ ἐργαστήριον. διὸ γὰρ ὦ φίλοι, ὅτι αὕτη εἰ δὲ οἴκοι ἐφράζετο, ἀδὲ εἷς ἂν ἡμῶν ζῶν ὑπελείπετο. πάντες γὰρ ἂν ἐάλωμεν, τῶν ἐχθρῶν ἐκ ἀδοκήτους ἡμῖν ἐπιπεσόντων. ὥστε ἀμυνώμεθα μὴν τὴν πολεμίαν. ἀλλὰ μὴ ὕπνῳ ῥᾳδίως ἀποθνησκέτω, πεσοῦσα ἐπὶ τὸ λίθος. θανάτου δὲ αὐτῇ τὴν ἀλγεινότητα, καὶ μακρότατον ἐξευρώμεν. καὶ ὅτις αὐτὴν χρόνῳ, καὶ βασάνῳ, φυλάξας, ὕστερον ἀπολεῖ. εἶπε ἐζήτει θάνατον. καί τις εἶπεν, οἶδα ὅτι ἐπαινέσεσθε τὸ ἀρχιτεκτόνημα. τὸ ὄνον δεῖ ἀπολέσαι, ὁκνηρὸν ὄντα, νῶν δὲ χαλὸν εἶναι ψεύδεσθαι, καὶ μὲν τὴν παρθένον ῥυόμενον ὑπηρέτην, καὶ λάθρα κτείνοντα. τοῦτον δὲ ἔωσιν ἀποφάξαντες, ἀνατέμνομεν ἐκ τὸ γαστρὸς, καὶ τὰ μὲν ἔγκατα πάντα ἔξω βάλλομεν, τὴν μὲν δ' ἀσκὸν ταύτην

bant, claudus es quum aufugiendo captus es? Verùm quando tibi visum est fugere, sanus, equo velocior, & volucer eras. Quæ verba sequebantur verbera, & dum increpabar, vulnus in crure jam habebam. Domum regressi, vetulam invenimus laqueo è petra suspensam, quæ ut verisimile est, dominos ob virginis fugam verita, constricto collo se suspenderat. Illi bonam vetulæ fidem admirati, solutam ut erat in laqueo, præcipitem in imum dedêre. Intus vincta virgine cœnarunt, & potum produxerunt, dum interim de virgine colloquerentur. Quid, ait ex iis quispiam hac fugitiva faciemus? Quid aliud, alter inquit, nisi eodem illam loco, quo vetulam nostram præcipitem agamus? Nam & pecuniam multam nobis, quantum in ipsa fuit, abstulit, nostramque tabernam prodidit. Atque ut probè scitis, amici, si hæc domum suam aufugisset, ne unus quidem nostrûm in vivis relinqueretur. Etenim inimicis in nos ex composito irruentibus, omnes caperemur. Quare adversariam hanc ulciscamur: sed non ita ut in saxum projecta pereat facilè: imò acerbissimam & longissimam mortem commiscamur: quæ ipsam tempori, & cruciatui servatam, postera die perimat. Deinde genus mortis quæsiverunt. Tum dixit aliquis, Teneo commentum quod probabitis. Interimendus est tardus hic asinus, qui se claudicare mentitur, quanquam virginis hujus fugæ assecla fuit, & minister. Itaque hunc diluculo jugulatum, abscisso ventre aperiamus: & intestinis abjectis præclaram

παρθένον, τὴν ὄπω ἐγκατοικίσωμεν, τὴν μὲν κεφαλὴν, ἔξω δ' ὄνου σχοίνου, ὡς ἂν μὴ σύριγξ ἀποπνιγείη. τὸ δ' ἄλλο σῶμα πᾶν, ἔνδον κρυπτόμενον, ὡς ἂν αὐτὴν καταφαγόμενον σὺν πολλῇ συβράσωσιν, βίψωμεν ἔξω ἄμφω ταῦτα τοῖς γυψὶ κοινῶς τὸ ἐσκυλευσμένον ὄψον. σκοπεῖτε δ' ὦ φίλοι, τὸ βασανιστήριον τοῦτο τὸν μὲ, τὸ, νεκρὰ ὄνῳ, συνοικεῖν. εἶτα, τὸ, θέρους ὥρᾳ θερμοτάτῳ ἡλίῳ ὑπὸ κτηνῶν καταπεφθῆναι, καὶ λιμῷ ἀεὶ κτείνοντι ἀποθνήσκειν, καὶ μήθ' ἑαυτῷ ἀποπνῖξαι ἔχειν. τὰ μὲν γὰρ ἄλλ', ὅσα πείσεται, σκωλήξι πεφυρμένη, καὶ τοῖς σκώληξι πεφυρμένη, ἐῶ λέγειν. πάλιν δ' οἱ γύπες διὰ δ' ὄνου παρεισιόντες εἰσὶ, καὶ τοιοῦτοι ὡς ἐκεῖνον ὄντες, καὶ ζῶσαν ἅπαν, διαφαγόμενοι. πάντες συνεβόησαν, ὡς ἐπὶ ἀγαθῷ μεγάλῳ τὴν προφητείαν ταύτην εἰρήκοιεν. ἐγὼ δ', ἀνίσχειν αὐτὸν, ὡς ἂν ἀποσφαγησόμενον, καὶ μὴ δ' νεκρὸς σὺν τοῖς κεκρυμμένοις, ἀλλὰ παρθένον ἀθλίαν ἐπιδεξόμενον, καὶ ὠκνῶ, εἰδὼν ἀδικούσης κόρης, ἐσόμενον. ἥρπασ δ' ἤδη ἔπ. καὶ ἐξαίφνης ἐφίσταται ὁμιλος τραπωτῶν, ἐπὶ τὰς μιαιφόνους ταύτας ἀφιγμένοι. καὶ αὐτίκα πάντας ἐδέσμουν, καὶ ἐπὶ τὸ δεσμωτήριον ἤγαγον ἅπαντας. ἔστι δὲ ὁ τῶν κόρων μεμνησόμενος, σὺν αὐτοῖς ἐλθών. αὐτὸς γὰρ ἦν ὁ τὸ καταγώγιον τῶν λῃστῶν μηνύσας. ἐπιγνωσθεὶς δὲ ἐν τῷ παρθένον, καὶ καθίσας ἐπ' ἐμὲ, ἄγειν ἤρξατο οἴκαδε. οἱ δὲ κωμῆται, ὡς εἶδον ἡμᾶς ἐπὶ πόρρω ὄντας; ἔγνωσαν δυστυχοῦντας, ὑπεγγύλιον αὐτοῖς ἐμὲ ἀποσυγκεκομισμένον. καὶ περιδραμόντες, ἠσπάζοντο, καὶ ἤρεσθαι εἶπον. ἡ δὲ παρθένος, πολλὰ λόγον εἶχεν ἐμὲ δίκαιον ποιοῦσα, καὶ συναγωνιῶσα, συναποδράσαντος, καὶ τὸ κοινὸν ἐκείνου αὐτῇ γάμου.

ram hanc virginem, intus asinum includamus: ita ut solum superextet caput, ne è vestigio suffocetur: reliquum verò corpus totum in ventre occultatum lateat, ut in eo confuto bene repositam cum altero projiciamus vulturibus, novo more præparatum cibum. Considerate autem amici hujus tormenti sævitiam. Primùm, quòd asino cohærebit: deinde verno tempore, sole fervidissimo in jumento decoquetur, & fame semper necante peribit, neque quo se suffocet, habebit. Cætera verò quæcunque patietur, putrefacti asini odore, & scaturientibus vermibus, prætermitto. Denique vultures in ventrem asini penetrantes, hanc cum illo pariter, adhuc viventem dilaniabunt. Vociferati sunt omnes, tanquam prodigiosum hoc commentum comprobantes. Ego me ipsum deplorabam tanquam jam moriturus, nec fœlici morte occubiturus, sed miseram virginem susceperus, & virginis insontis sepulchrum futurus. Diluculo statim adventat militum manus in sceleſtos illos latrones: eosque repentè omnes vinciunt: & ad regionis præsidem ducunt. Cum illis etiam venerat virginis procus. Ipse enim latronum diversorium indicarat. Hic virginem assumptam, mihique impositam, hoc modo domum deduxit. Vicini ut nos è longinquo viderunt, rem prosperè gestam agnoverunt: me rugitu bonum ipsis nuntium significante: & accurrentes salutarunt eam, domumque deduxerunt. Virgo autem magnam mei rationem habebat, idque meritò, cùm captivitatis, & fugæ socius fuissem, unaque

κατον συγκινδυνεύσαντος. καί μοι τοῖς κεκτημένοις, ἄλεσον παρέκειτο μέδιμνον κριθῶν, καὶ χόρτος, ὅσος ἐς καμήλῳ ἱκανός. ἐγὼ ὁ τότε μᾶλλον κατηράμην τὴν Παλαίστραν, ὡς ὄνον με, καὶ ἐκ κυνὸς τῇ τέχνῃ μεταθεῖσαν. ἐώρων γὰρ τὰς κυνὰς εἰς τὰ πλατεῖα παρεισιούσας, καὶ λαφύσσουσας πολλὰ, καὶ ὅσα ἐν γάμοις πλουσίων νυμφίων. ἡμέρας δ' ὕστερον μὴ τὸ γάμου ἐκ πολλοῦ, ἐπειδὴ χάριν μοι ἔφη ἡ δέσποινα ἔχειν παρὰ τοῦ πατρὸς, καὶ ἀμείψασθαί με ἀμοιβῇ τῇ δικαίᾳ θέλων, ὁ πατὴρ ἐκέλευσεν ἐλεύθερον ἀφιέναι ὑπαίθριον, καὶ σὺν τοῖς ἀγαλλαίοις ἵπποις νέμεσθαι. καὶ χαίρω ὡς ἐλεύθερος ἔφη, ζήσεται ἐν ἡδονῇ, καὶ τοῖς ἵπποις ἐπιβήσεται. καὶ αὐτὴ δικαιοπάτηρ ἀμοιβὴ ἐδόκει τότε, εἰ ἦν τὰ πράγματα ἐν ὀνῳ δικαστῇ. καλέσας δὲ τὸ ἱπποφορβῶν πινα, τοῦτῳ με παραδίδωσιν. ἐγὼ ὁ ἔχαιρον, ὡς σὺν ἐπ' ἀχθοφορήσων. ἐπεὶ ὁ ἤκομεν εἰς τὸ ἀγρόν, ταῖς ἵπποις με ὁ νομεὺς συνέμιξε, καὶ ἤχθημαι τῷ ἀγέλην, εἰς νομόν. ἐχρῆν ὁ ἅμα καντεῦθα, ὥσπερ Καυδαύλῃ, καμοὶ γίνεσθαι. ὁ γὰρ ἐπισκήπτης τὸ ἵππων, τῇ αὐτοῦ γυναικὶ Μεγαπόλῃ ἔνδον με κατέλιπεν. ἡδὲ, τῇ μύλῃ με ὑπεξεύγνυεν, ὥστε ἀλεῖν αὐτῇ καὶ πυρὸς, καὶ κριθὰς ὅλας. καὶ τοῦτο μὲν μέτριον κακὸν εὐχαίρως ὄνῳ ἀλεῖν τοῖς ἑαυτοῦ ἐπισκήπτοις. ἡ ὁ βελτίστη, καὶ παρὰ τὰ ἄλλων τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς ἀγροῖς, πολλοὶ ὁ πάνυ ἦσαν, ἄλφιτα τὸ μισθὸν αἰτοῦσα, ἐξεμίσθου τὸ ἐμὸν ἄθλιον πρόχλον. καὶ τὰς μὲ κριθὰς, τὰ μὲν ἄλεσον φρύγουσα, καμοὶ ὥστε ἀλεῖν ἐπιβάλλουσα, μάζας ὅλας ποιοῦσα, κατέπινεν. ἐμοὶ ὁ, πίτυρα ἄλεσον

que in mortis periculum veniſſem. Et mihi, dominorum juſſu, hordei medimnus in prandium apponebatur, fœnumque quantum ſufficeret camelo. Ego tunc, potiſſimùm Palæſtram execrabar, ut quæ me in aſinum, non in canem arte tranſmutaſſet. Videbam enim canes in culinam introëuntes, multaque vorantes, quàm multa in divitum nuptiis. Paucis autem poſt nuptias diebus, quoniam hera gratiam apud patrem promiſerat, & juſtam beneficii penſationem reddere volebat, juſſit ejus pater me liberum dimitti, ut ſub dio agerem, & cum armentariis equabus paſcerer. Nam ut libertate fruens, inquit, cum voluptate vivet, & equas inſcendet. Atque hæc retributio juſtiſſima mihi tum videbatur, ſi pœnes aſinum eſſet judicandi provincia. Quare accerſito equorum paſtore, ei me tradit: ego autem gaudebam, ut qui futurus eſſem à ferendis oneribus in poſterum immunis. Poſtquam ad agrum pervenimus, equabus permiſcuit me paſtor, ſimulque ad paſcendum duxit. Oportebat autem ut hîc, idem mihi ac Candauli accideret. Nam equorum præfectus, uxori ſuæ Megalopolæ intus me reliquit: quæ me molæ illigatum ſibi frumentum, & hordeum totum molere cogebat. Mediocris hic erat labor, grato præſertim aſino molere dominis. Atque optima hæc mulier, etiam farina in mercedem petita à ruſticis aliis, qui erant multi, miſerum meum collum mercede locabat. Inſuper hordeum cibum meum torrefaciens, mihique ut molerem, imponens, integras quas faciebat, mazas devorabat: ego in prandium furfur habebam.

ἦν. εἰ δέ ποτε ὁ συνελάσειέ με παῖς ἵππους ὁ νομεύς, παιόμενός τε, καὶ δακνόμενος ὑπὸ τῶν ὀρόνων, ἀπελαύνω. ἀεὶ γάρ με μιχθὸν ὑπερβαίνοντες εἶναι τῶν ἵππων τῶν αὐτῶν γυναικῶν, ἐδόκουν, ἀμφοτέροις εἰς ἐμὲ ἀπλακτίζοντες. ὥστε φέρειν οὐκ ἠδυνάμην ζηλοτυπίαν ἱππικήν. λεπτὸς δή, καὶ ἄμορφος οὐ πολλῷ χρόνῳ ἐγηυόμην, ὅτε ἔνδον δύφρινόμενος πρὸς τῇ μύλῃ, ὅτε ὑπαύλιος νεμόμενος, ὑπό τε συνόμων πολεμούμενος. καὶ μὴν ὁ τὰ πολλὰ εἰς τὸ ὄρος ἄνω ἐπεμπόμην, καὶ ξύλα τοῖς ἀνθρώποις ἐκόμιζον. τοῦτο δὲ ἦν τὸ κεφάλαιον τῶν ἐμῶν κακῶν. πρῶτον μέν, ὑψηλὸν ὄρος ἀναβαίνειν ἔδει, ὀρθὴν δεινῶς ὁδόν. εἶτα ὁ ἀνυπόδητος ὀρθὸς οὐ λιθίνῳ. καί μοι συνεξέπεμπεν ὀνηλάτην, παιδάριον ἀκόλαστον. τοῦτό με κρουνὸς ἐκάστοτε ἀπέπλυνε. πρῶτον μὲν ἔπαιέ με, καὶ πέδιχον λίαν, ἐξύλῳ ἀτελῶ· ἀλλὰ τῷ ὄζῃς πυκνὸς ἔχων, καὶ ὀξείς. καὶ ἀεὶ ἔπαιεν τὸ αὐτὸ δὴ μηρῷ. ὥστε ἀνίωκτό μοι κρῆ' ἐκεῖνο ὁ μηρὸς τῇ ῥάβδῳ. ὁ δὲ, ἀεὶ τὸ πλαῦμα ἔπαιεν. εἶτά μοι ἐπιτίθει φορτίον, ὅσον χαλεπὸν εἶναι ὁ ἐλέφαντι ὑπενεγκεῖν. καὶ ἄνωθεν ἡ κεφάλασις ὀξεῖα ἦν. ὀδὲ, καὶ ὑπαυτῶν ἔπαιεν. εἰ δέ μοι ὑπερπίπτων ἴδοι τὸ φορτίον, καὶ εἰς τὸ ἕτερον ἐπικλίνον, δέον τὸ ξύλων ἀφαιρεῖν, ὁ τῇ κυφοτέρῳ ὑποσαλεῖν, καὶ τὸ ἴσον ποιεῖν, τοῦτο μὲ, ὃ δέ ποτε ἐξεκάετο. λίθος ἦ μεγάλης ὁκ ἦ ὄρους ἀναρρύμενος, εἰς τὸ κυφότερον, καὶ ἄνω νεῦον ἦ φορτίῳ ὑποτίθει, καὶ κατήκει ἄθλιος τοῖς ξύλοις, ὁμῶ ὁ λίθος ἀχρείους ὑπεφέρων. καὶ πολλαχοῦ ἦν ἀένναος ὁ τῇ ὁδῷ. ὁδὲ, τὸ ὑποδημάτων φειδόμενος, ὀπίσω τὸ ξύλων ἐμοὶ κομίζων, ἐπέρᾳ τὸ πλαυμόν.

bebam. Quòd si quando me cum equabus abigeret pastor, ictibus & morsibus à maribus perimebar: qui me cum fœminis suis mœchari suspicabantur, ideoque utroque pede calcitrantes, me insequebantur. Quare zelotypiam equorum ferre non poteram. Quo factum est ut macilentus ac deformis brevi evaserim: cùm neque domi ad molam exhilararer, neque sub dio pascerer, consortium bello oppressus. Quinetiam in montem sæpe mittebar, & ligna vectabam humeris. Quod erat malorum meorum caput. Primùm quidem ascendendus erat mons excelsus via graviter ardua: deinde soleis carebam in saxoso monte. Mecumque mittebatur agaso, nefarius puerulus, qui me nova ratione quavis à parte perdebat: ac primùm quidem me etiam intensiùs currentem percutiebat, non simplici fuste, sed nodis crebris, acutisque scatente: eandemque femoris partem semper petebat, adeò ut ea ex parte femur verberibus apertum fuerit: nec tamen vulneratum ferire destitit. Deinde onus imponebat, quantum vix etiam elephas tulisset. Ac quanquam acutus erat descensus, hîc tamen verberabar. Quòd si videret mihi incumbens onus in alterum latus inclinare: quanquam graviori detrahenda erant ligna: & leviori adjicienda, ut paria fierent: nunquam tamen istud fecit. Imò lapides magnos ex monte acceptos, leviori seque attollenti oneri addebat: ego verò descendebam lapides inutiles cum lignis circunferendo. Porrò in via erat perennis fluvius, quem ut calceis parceret, post ligna mihi insidens trajiciebat.

εἰ δέ ποτε οἷα κάμνων, καὶ ἀχθοφορῶν, καθιππίσιμι, τότε δὴ τὸ δεινὸν ἀφόρητον ἦν. ἐγὼ γὰρ ἤν καθεδῶς ἔτι χεῖρά μοι ἐπιδῶναι, κἀμὲ χαμαὶ θεῖναι ἐπεχείρουν, καὶ τὸ φορτίον ἀφελεῖν, ἂν ποτε δέοι. ὁδὶ, ὅτε κοπτήλην, ὅτε χεῖρα ἄν ποτε ἐπιδῶκεν, ἀλλ' ἀνώθεν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, καὶ τῶν ὤτων ἀρξάμενος, συνέκοπτέ με τῷ ξύλῳ, ἕως ἐπεχείρουσί με αἱ πληγαί. καὶ μὴν ἄλλο κακὸν εἰς ἐμὲ ἀφόρητον ἔπαιζε. συνεζευγκὼς ἀκανθῶν ὀξυτάτων φορτίον, καὶ τοῦτο ἐσταμένῳ ὑποφίγξας, ἀπεκρέμα ὄπισθεν ὡς τῆς ὑρᾶς. κἀδὲ, οἷον εἰκὸς ἦν, ἀπιόντος τῇ ὁδῷ, ἀποκρεμάμενα, ὑποστίπτων μοι, καὶ κάνθα μοι τὰ ὄπισθε νύττουσα, ἐπέτρωσκεν. καὶ ἦν μοι τὸ ἀμυῦσιν ἀδυνάτων, τῶν πετρωσκόντων ἀεί μου ἐπομένων, κἀμοῦ ἠρτημένων. εἰ μὲν γὰρ ἀτρέμα ὑπεῖμι φυλακτόμενος τὰ ἀκανθῶν τὴν ὑποσολὴν, ὑπὸ τῷ ξύλῳ ἀπεκρύπτου. εἰ δ' ἀφυγεῖν τὸ ξύλον, τοῦ ἤδη τὸ δεινὸν ὄπισθεν ὀξὺ ὑποστίπτε. καὶ ὅλως ἔργον ἦν τῷ ὀνηλάτῃ τῷ ἐμοὶ ἀποκτεῖναί με. ἐπεὶ δέ ποτε ἄπειξ κακὰ πάσχων πολλὰ, οὐκ ἔτι φέρων, ὑπὸ αὐτὸν λὰξ ἐνίνησα, εἶχον ἀεὶ τοῦτο τὸ λὰξ ὑπὸ μνήμης. καί ποτε κελεύει συναπιέναι ἐξ ἑτέρας χωρίας εἰς ἑτέραν χωρίον μετενεγκεῖν. κρεμάσας δή με, καὶ τὸ συναπιὸν τὸ πολὺ σωρεύσας, κρατήσας ἐπ' ἐμοί. καὶ δεσμοῖς δρασμαλέως εὖ μάλα ὑποστέβασέ με τῷ φορτίῳ, κἀκεῖνον ἐμοὶ μέγα τυρόωσαν. ἐπὶ δὴ ὑποίσειν λοιπὸν ἤδη ὑπὸ τῆς ἑστίας, κλέψας θᾶλον ἔπ θερμὸν, ἐπειδὴ πόρρω τῆς αὐλῆς ἐγγυόμεθα, τὸ θᾶλον ὑπέκρυψεν εἰς τὸ συναπιόν. τὸ δὴ, τί γὰρ ἄλλο ἐδυνάτο, δᾴδος ἀνάπτεται. καὶ λοιπὸν ὑδὲν ἔφερον ἄλλο, ἢ πῦρ ἀπλετον. μαθὼν δὴ ὡς

bat. Quinetiam si quando tanquam fessus, oneri succumberem, tunc intolerabilis erat ejus molestia: nunquam enim descendebat ut manum mihi porrigeret, atque humo excitaret, & onus allevaret, si quando esset opus, sed à summo capite, auribusque incipiens, fuste me tundebat, dum me excitarent plagæ. Alio quoque intolerabili malo me lacessebat. Etenim acutissimarum spinarum fascem, vinculo circumligatum à cauda ponè suspendebat. Quibus, ut parerat, cùm in via progrederer, pendentibus & illudentibus, totamque posteriorem partem lancinantibus, vulnerabar: neque eas arcere poteram, siquidem vulnerando me semper sequebantur, & à me pendebant. Etenim si lento gradu procederem ut spinarum ictus devitarem, baculo conficiebar: si baculum devitarem, tunc acutum illud malum à tergo mihi incumbebat. Denique erat agasoni meo istud opus, ut me occideret. Sed postquam tandem aliquando malorum impatiens calces in eum movi: calces illos memoria semper tenebat. Iussus aliquando stupam de una regione in aliam transferre: allatam illam dorso meo alligavit, & me arcto admodum vinculo cum onere vinxit, magnum mihi moliens malum. Nam cùm esset prodeundum domo: surreptum ex igne torrem adhuc fervidum, ubi procul à stabulo processissemus, intus stupam abscondit. Quæ (quid enim aliud poterat?) protinus flammam concipit: atque ego nihil aliud quàm multum ignem ferebam. Sed cùm me

in

αὐτίκα ἐπῆσαμην ὡ τῇ ὁδῷ, πίλμαλι βαθεῖ ὑπυχρὸν, ῥίπτω ἐμαυτὸν ἐς πίλμαθος ἐς τὸ ὑγρότατον. εἶτα ὑπύλιον ὑπεσπάσθαι τὸ συφατίον. καὶ δινῶν, καὶ τρέφων ἐμαυτὸν, τῷ πηλῷ κατέσβεσα τὸ θερμὸν ὑπόπυον, καὶ πικρὸν ἐμοὶ φορτίον. καὶ ὕστερον λοιπὸν ἀκινδυνώτερον ἐβάδιζον τὴν ὁδὸν τὸ ὑπόλοιπον. ὑδὲ γὰρ ἔτι ἀνάψαι με τὸ παιδὶ δυνατὸν ἦν ἔτι συφατίου, πηλῷ ὑγρῷ πεφυρμένου. καὶ τοῦτό με ὁ πολυμηχὰς παῖς ὠφελήσειν, ἐμὲ κατέγνω δύσαυτο εἰπὼν, ὡς παρὸν ἑκὼν ἑαυτὸν ὑποδύομαι τῇ ἑστίᾳ. καὶ τότε μὲ, ὡς ἔτι συφατίου μὴ ἦ ἐλπίζων, ὑπῆρξηλθον. ἀλλ' ἕτερόν ὑ ἀνήρπασε παῖς ἐξεύρειν ἐπ' ἐμὲ μακρᾷ κάκιον. κομίσας γάρ με ἐς τὸ ὄρος, καί μοι φορτίον ἄδρον ἐπιθεὶς ὡς τῷ ξύλων, τοῦτο μὲ πιπράσκει γεωργῷ πολίτῃ οἰκοῦντι. ἐμὲ ἦ γνώμον, καὶ ἄξυλον κομίσας οἴκαδε, καθαψύδεταί με ὡς τὸν αὐτὸν δεσπότην ἔργον ἀνόσιον. τοῦτον δέσποτα τὸν ὄνον, ὡς οἶσθ' ὅτι βόσκομεν, δεινῶς ὀργὴ ὄνος, καὶ βραδύς. ἀλλὰ μὲν νῦν ἐπιτηδεύῃ ὃ ἄλλο ἔργον. ἔπαν γυναῖκα, ἢ παρθένον καλὴν, καὶ ὡραίαν ἴδῃ, ἢ παῖδα, ἀπολακτίσας, ἔπεται δρόμῳ ἐπ' αὐτὴν, ὡς εἴ τις ἐρᾷ ἄνθρωπος ἄρρην, ἐπὶ ἐρωμένῃ γυναικὶ κινούμενος. καὶ δάκνῃ ἐν φιλήματος χρόᾳ, καὶ πλησιάζειν βιάζεται. ὡς ἦ τοῦτο, σοὶ δόκει, καὶ πρόσωπον παρέξει, πάντων ὑβριζομένων, πάντων ἀνατρεπομένων. καὶ γὰ νῦν ξύλα κομίζων, γυναῖκα εἰς ἄγρον ἀπιοῦσαν ἴδων, τὰ μὲν ξύλα πάντα χαμαὶ ἐσκόρπισεν, ἀποσεισάμενος. τὴν ἦ γυναῖκα ἐς τὸν ὁδὸν ἀνατρέψας, χαμαὶ ἐβάλετο, ἕως ἄλλος ἄλλοθεν συναμένης ἡμιάσθη τῇ γυναικὶ, ἐς τὸ μὴ ἁφασθῆναι ὑπὸ τοῦ καλοῦ τούτου ἔργου. ὁ ἦ, ταῦτα πυ-

in via protinus assatum iri sentirem, profundum stagnum nactus, in partem ejus humidissimam me injeci: deinde stupam hîc volutavi, & me simul volvendo, versando, calidum, acerbumque illud onus luto extinxi: eoque pacto reliquum iter minori cum discrimine confeci. Non ampliùs enim poterat puer stupam humido luto subactam incendere. At sceleſtus ille puer domum reversus, falsò me accusavit, asserens me in ignem sponte insiliisse, & præter ipem stupis subduxisse. Verùm alteram deteriorem in me accusationem puer ille sceleſtus excogitavit. Nam cùm me ad montem deduxisset, grandi lignorum impositio onere, illud agricolæ vicino vendidit: me verò nudum, & ligno vacuum ad ædes reduxit: & apud dominum rei atrocis accusavit. Hunc asinum domine cur nutriamus nescio, impensè pigrum ac tardum. Atqui alius rei ipsi est cura. Si mulierem, aut virginem formosam, jamque viro maturam, puerum-ve conspicit, calcibus lasciviens, cursu in ipsos fertur, ut masculus homo quispiam amator ad mulierem dilectam permotus: ac specie osculi mordet, & congredi nititur. Atque hinc tibi lites & negotia facesset, dum omnes contumelioſe pulsat, omnes humi fundit. Nunc enim cùm ligna ferret, visa muliere in agrum proficiscente, ligna humi projecta dispersit, & mulierem in via subversam comprimere voluit, donec aliis aliunde accurrentibus, mulierem à formosi

hujus amatoris laceratione vindicavi mus. His auditis herus, quan-

ὄμῳον, ἀλλ' εἰ μήτε βαδίζειν ἔφη ἐθέλοι, μήτε φορτηγεῖν, καὶ ἔρωτας ἀνθρωπίνους ἐρᾷ, ἐπὶ γυναῖκας, καὶ παῖδας οἰστρᾷ μῳον, ἀποσφάξατε αὐτὸν. καὶ τὰ μὲν ἔγκατα, τοῖς κυσὶ δότε, τὰ δὲ κρέα, τοῖς ἐργάταις φυλάξατε. καὶ ἢν ἔρηται πῶς ἔτος ἀπέθανε, λύκε τοῦτο καθυφάσατε. ὁ μὲν δὴ ἀκήδεστος παῖς ὀνηλάτης ἐμὸς, ἔχαιρε, καί με αὐτίκα ἤθελεν ἀποσφάττειν. ἀλλ' ἔτυχε γάρ τις παρὼν τότε γειτόνων γαμερῶν, καὶ ὅτος εὑρόμενός με ἐκ δεινοῦ θανάτου, δεινὰ ἐπ' ἐμοὶ βαλλόμενος. μηδαμῶς ἔφη ἀποσφάξῃς ὄνον, καὶ ἀλεῖν, καὶ ἀχθοφορεῖν δυνάμενον. καὶ τὸ μέγα ἔργον. ἐπειδὴ γὰρ εἰς ἀνθρώπους, ἔρωτι δὲ οἴστρῳ φέρεται, λαβὼν, αὐτὸν, ἔκτεμε. τὸ γὰρ ἐπαφροδίτου ταύτης ὁρμῆς ἀφαιρεθεὶς, ἥμερός τε αὖθις, καὶ πίων ἔσται, καὶ οἷσί φορτίον μέγα, ἀδὲν ἀχθόμῳον. εἰ δὲ αὐτὸς ἀπείρως ἔχεις τούτης τὰ ἰατρείας, ἀφίξομαι δεῦρο μεταξὺ τριῶν ἢ τεττάρων ἡμερῶν. καί σοι τοῦτον σωφρονέστερον παρέξω τῇ τομῇ. οἱ μὲν δὴ ἔνδον ἅπαντες, ἐπῄνουν τὸ σύμβουλον; ὡς εὖ λέγοι. ἐγὼ δὲ ἤδη ἐδάκρυον, ὡς ἀπολέσων αὐτίκα τὸ σὺν τῷ ὄνῳ ἄνδρα. καὶ ζῆν δὴ ἔτι ἐθέλειν ἔφην, εἰ γνοίμην σύνεχος. ὥστε δὲ ὅλως ἀποστῆσαι τῆσδε λοιπὸν ἐγνώκειν, ἢ ῥίψαι ἐμαυτὸν ἐκ τοῦ ὄρους, ἔνθα ἐκπεσὼν, θανάτῳ οἰκτίσῳ ὁλόκληρον ἔτι, καὶ ἀκέρσιον νεκρὸς πεδνήξομαι. ἐπεὶ δὲ ἦν νὺξ βαθεῖα, ἄγγελός τις ἀνὸ τὸ κώμης ἦλθεν εἰς τὴν ἄγορὰν, καὶ τῷ ἑπαυλιν, ταύτῃ λέγων τῷ νεόνυμφον κόρῃ, τῷ ὑπὸ τοῖς λῃστῆς γνοφερῷ, καὶ τὴν ταύτης νυμφίον, ἅμα δείλῃ ὀψίαν ἀμφοτέρους αὐτοὺς ὑπὸ τῷ αἰγιαλῷ περιπατοῦντας, ἐπιπολάσασαν ἄφνω τῷ

doquidem neque ire vult, inquit, neque onus bajulare, & amores humanos imitatur in mulieres & pueros ruens, jugulate ipsum: ejusque intestina canibus date, & carnes operariis servate. Et si quæratur quomodo sit mortuus, à lupo interemptum fingite. Ille igitur puer nefarius, agaso meus, lætabatur, meque ilico jugulare volebat. Nisi fortè quispiam ex vicinis colonis præsens fuisset, qui me ab interitu vindicavit excogitato adversum me gravi malo. Naquaquam hunc asinum occidas, inquit, pistrino, & oneri ferendo aptum. Neque hoc magni est laboris: siquidem in homines amoris cœstro percitus fertur, acceptum ipsum castra. Nam sublata veneris cupiditate, ilico mansuetus, & pinguis erit, neque magnum onus gestare gravabitur. Si tu artis istius es imperitus, intra triduum aut quatriduum adveniam: & tibi illum ove moderatiorem castratione reddam. Omnes qui aderant, consultorem hunc, ut cujus proba esset sententia, collaudarunt. At ego jam lachrymabar, ut pote qui virilitatem asini eram amissurus: & me nolle amplius vivere dicebam, si fierem eunuchus. Itaque omnino à cibo in posterum abstinere decreveram, aut me ipsum ex monte præcipitem dare, unde delapsus, morte miserrima integer & intactus interirem. Nox erat intempesta, quum quidam nuntius è pago in agrum, villamque venit, qui diceret puellam hanc recens nuptam, anteaque à latronibus raptam, ejusque sponsum, circa vesperam in littore deambulantes ambos, à repentina maris inundatione raptos,

θάλασσαν, ἀρπάσαι, καὶ ἀφανεῖς ποιῆσαι. καὶ τέλος, αὐτοῖς τοῦτο συμφορᾶς, καὶ θανάτου ἡδέως. οἶδε, οἷα δὴ κεκενωμένης οἰκίας νέων δεσποτῶν, ἔγνωσαν μηκέτι μένειν ἐν τῇ ἐρημίᾳ, ἀλλὰ πάντα ἁρπάσαντες τὰ ἔνδον, φυγῇ ἑαυτοὺς ἔσωζον. ὁ δὲ νομεὺς τῶν ἵππων, καμὲ ἐφυλαττεν, καὶ πάνθ' ὅσα δυνατὸς ἦν συλλαβεῖν, ἐπικυτθήσοί μοι καὶ τοῖς ἵπποις. ἐγὼ δὲ, ἠχθόμην μὲν, φέρων φορτίον ὄνος ἀλλότριον. ἀλλ' ὅμως τὸ ἐμπόδιον τοῦτο τῆς ἐμῆς ἐδεξάμην ἐκτομῆς. καὶ τὴν νύκτα ὅλην ἐλθόντες ὁδὸν ἀργαλέαν, καὶ τελέων ἄλλων ἡμερῶν τὴν ὁδὸν ἀνύσαντες, ἐρχόμεθα ἐς πόλιν τῆς Μακεδονίας, Βέροιαν, μεγάλην, καὶ πολυάνθρωπον. ἐνταῦθα ἔγνωσαν οἱ ἄγοντες, ἡμᾶς ἰδρύσαι, καὶ ἑαυτούς. καὶ τότε δὴ πρᾶσις ἦν ἡμῶν τῶν κτηνῶν. καὶ κῆρυξ εὐφώνως ἐν ἀγορᾷ μέσῃ ἑστὼς, ἐκήρυττεν. οἱ δὲ πωλοῦντες, ἰδίᾳ ἤγελον, τὰ σώματα ἡμῶν ἀνοίγοντες, καὶ τὴν ἡλικίαν ἐν τοῖς ὀδοῦσιν ἐκφέρων ἔδειπνον. καὶ τὰς μὲν, ὠνήσαντο, ἄλλον ἄλλαν. ἐμὲ δὲ ὕστατον ἀπολελειμμένον, ὁ κῆρυξ ἐκέλευσεν αὖθις ἐπαινέσαι εἰς οἶκον, ὁρᾶς λέγων, ὅτος μήν οὐκ εὕρηκε κύριον. ἡ δὲ, πολλὰ πολλάκις δινηθεῖσα, καὶ μετὰ πλησιονέμεσις, ἤκαμε κάμοί τε δεσπότην, οἷον οὐκ ἂν δύξαίμην, κίναδος γὰρ, καὶ γέρων ἦν, τούτων εἷς τῶν τὴν θεὸν συρίαν εἰς τὰς κώμας, καὶ τὰς ἀγορὰς περιφερόντων, καὶ τὴν θεὸν ἐπαιτεῖν ἀναγκαζόντων. τούτῳ πιπράσκομαι πολλῆς πάνυ πραῆς, τελέσαντα δραχμῶν. καὶ τοῦτον ἦδη, τὸ δεσπότην εἰπόμην ἀγορᾶς. ἐπεὶ δὲ ἤκομεν ἔνθα ἦκε Φίληβος, τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα ὁ ὠνησάμενός με, μέγα δύσας πρὸ τῆς θύρας ἀνακέκραγμαι, ὦ κορίσια, δοῦλον ὑμῖν ἐώνημαι raptos, & ab hominum conspectu ablatos fuisse: atque hunc illius calamitatis, & mortis finem obtigisse. Servi autem domo novis dominis vacua decreverunt servitutem non ampliùs sustinere; & surreptis omnibus quæ domi erant, arrepta fuga sibi consulunt. Equorum pastor, assumptis mecum & equabus, & quicquid poterat, id mihi illisque impositum illigat. Equidem ego ægrè ferebam quòd veri afini onus ferrem: lubens tamen istud meæ exectionis impedimentum susceptum. Et cùm tota nocte difficilem viam iviſſemus, exacto triuni aliorum dierum itinere, Berœam Macedoniæ urbem, magnam & populosam venimus: in qua nostri ductores, & nos, & se ipsos sistere statuerunt. Tunc autem venum expositi sumus: ac medio in foro præco vocalis stans proclamabat: Mercatores autem nos videre volebant aperto ore, & ex dentibus ætatem conjectabant: atque illos emerunt, alius alium. Me ultimum relictum præco jussit reduci domum, inquiens, vides ut hic solus dominum non reperit. At fors quæ sæpe revolvitur & mutatur, mihi quoque dominum adduxit, qualem non optassem. Cinædus enim & senex erat, unus ex iis qui per pagos & villas Deam Syriam circunferentes, eam mendicare cogunt. Huic vendor magno admodum pretio, scilicet drachmis triginta. Iamque ingemiscens, præeuntem dominum sequebar. Vbi domum Philebi (hoc enim erat emptori meo nomen) pervenimus, ilico magna voce ante forès clamavit, O puellæ, servum emi vobis pulchrum,

μοι κολὸν, κ᾽ ἀθρὸν, κ᾽ κατπαδόκλω τ᾽ γλῶ. ἦσαν γ᾽ τὰ κορύσια παῦπε, ὄχλ κιναίδιν συμεργῶν Φιλήβ. κ᾽ πάντες ὡς τὸν βολὸν ἀνεκρότησαν. ᾤοντο γὰρ ἀληθῶς ἄνθρωπον εἶναι τ᾽ ἐωνημένον. ὡς γ᾽ εἶδον ὄνον ὄντα τ᾽ δῆλον, ἤδη παῦπε ἐς τ᾽ Φίλησβον ἔσκωπτον, τῆτον μ᾽ δῆλον, ἀλλὰ νυμφίον σαυτῇ πόθεν ἄγαις λαβοῦσα; ὄναιο γ᾽ τούτων τ᾽ κολῶν γάμων, κ᾽ τέκοις παῖδας ἡμῖν πόλις τοιούτους. κ᾽ οἱ μὲν, ἐγέλων. τῇ γ᾽ ὑστεραίᾳ, συμπεπόντο ἐπ᾽ ἔργον, ὥσπερ αὐτοὶ ἔλεγον. κ᾽ τὸν γὰρ ὄσκον συσκευασάμενοι, ἐμοὶ ἐπέθηκαν. εἶτα τ᾽ πόλεως ἐξηλαύνομεν, κ᾽ τὸν χῶρον διήειμεν. ἐπειδὴ δ᾽ εἰς κώμην τινὰ κατέβημεν, ἐγὼ μ᾽ ὁ θεοφόρητ, ἱστάμην. ὁ γ᾽ αὐλητὴς ὅμιλ, ἐφύσα ἕνθεον, εἰδὲ, τὰς μίτρας ἀποβαλόντες, τῷ κεφαλῷ κρότησεν ἐκ τ᾽ αὐχήν ἐλάσαντες, τοῖς ξίφεσιν ἐτέμνοντο τὰς πήχεις, κ᾽ τὴν γλῶτταν τῶν ὀδόντων ὑπερβάλλων ἕκαστος, ἔτεμνε τ᾽ παύτῳ. ὥστε ὠμηρεῖ πάντα πεπληδ μιλακὸς αἵματος. ἐγὼ γ᾽ τοῦτα ὁρῶν, τωπρῶτα ἔστεμον ἐτὸς, μή ποτε χρεία τῇ θεᾷ τ᾽ ὀνείου αἵματος γλίσιτ. ἐπειδὴ γ᾽ κατασκήψειαν ἕτως ἑαυτὸς, ἐκ τῶν κατεσκηκότων θεατῶν συνέλεγον ὀβολὸς, τ᾽ δραχμάς, ἄλλ ἰσχάδας, κ᾽ οἶνον, τ᾽ τυρὸν κρίδιν ἐπεδώκε, τ᾽ πυρὰν μέδιμνον, κ᾽ κεγχρῶν τ᾽ ὄνῳ. οἱ γ᾽, ἐκ τούτων ἐτρέφοντ. κ᾽ τὴν ἐπ᾽ ἐμοὶ κομιζομένην θεὸν, ἐθεράπευον. καί ποτε εἰς κώμην τινὰ αὐτῶν εἰσκαλούντων ἡμᾶς, γεμίσοντ᾽ τ᾽ κωμητῶν μέσην ἀγερύσαντες, εἰσεύγασιν εἴσω, ἔνθα καθεύδοντες ἔτυχον. ἐπιζᾷ ἐπαχον ἐκ τ᾽ κωμήτου ὅσα σωνῆν, τ᾽ φίλα τοιούτοις ἀνοήτοις κιναίδοις ἦ. ἐγὼ γ᾽, ὑπεραλγῶν ducunt: quo vitiato, muliebria, nefarii cinædi illi perpessi sunt. Ego autem meæ mutationis vi-

adultum, & genere Cappadocem. Erant eæ puellæ, cinædorum Philebi coadjutorum turba, qui omnes ad illius vocem applauserunt. Nam revera hominem emptum putabant. Sed ut servum illum viderunt esse asinum, hujusmodi cavillis Philebum petunt, hunc non servum, sed sponsum unde tibi adducis? Macte esto præclaris hisce nuptiis: talesque pullos quamprimum nobis parito. Atque illi quidem ridebant. Postridie ad opus componebantur, ut ajebant. Deamque instructam mihi imposuerunt. Deinde ex urbe egressi, regionem lustrabamus. Et postquam ad villam quandam pervenimus, ego ille Dei bajulus constiti, tibicen autem Deo afflatus cecinit, alii mitris projectis, depressa cervice caput torquentes, lacertos gladiis scindebant, & linguam ex dentibus exertam quisque incidebat, ita ut brevi tempore omnia molli sanguine plena fuerint. Quæ cùm viderem, stans intremiscebam, veritus ne aliquando Dea asinino sanguine indigeret. Postquam eo pacto sese inciderant, obolos & drachmas à circumstantibus spectatoribus colligebant: alius caricas, & vinum, caseique fiscellas dedit, atque frumenti hordeique modium asino. Atque hi victum ex his parabant; Deamque meis humeris impositam colebant. Et cùm aliquando villam quandam ingrederemur, illi adolescentem quemdam procerum ex rusticis, domum in quam divertèrent, prædati de- more & consuetudine, ne- Ego autem meæ mutationis vi-

cem

ρήσας ἐπὶ τῇ ἐμαυτοῦ μεταβολῇ, ὅπ μέχρι νῦν ἀνέχομαι κακῶν, ἀναβοῆσαι ὠ Ζεῦ χρέτλιε ἠβέλησα. ἀλλ' ἡ μὲ φωνὴ, σὺν ἀνέβη μοι ἡ ἐμὴ, ἀλλ' ἡ ὄνος ἐκ ὄ φάρυγγος. καὶ μέγα ὠγκησάμην. τῶν ὃ κωμητῶν τινες, ἔτυχον γὰρ τότε ὄνον ἀπολαλεκότες, καὶ τ ἀπολωλόσι ζητοῦντες, ἀκούσαντες μου μέγα βοήσαντος, παρέρχονται εἴσω, ὑδενὶ ὑδὲν εἰπόντες ὡς ἐμοὶ ὄ ἐκείνων ὄντος. καὶ κατάλαμβάνουσι τὰς κιναίδους, ἄρρητα ἔνδον ἐργαζομένας. καὶ γέλως ὃν τ ἐπισταλόντων πολὺς γίγνεται ἔξω. καὶ ἐκθορόντες, ὅλῃ τῇ κώμῃ τὸ λόγῳ διέδωκαν τ ἱερέων τὼν ἀσέλγειαν. οἱδὲ, αὐδέμφοι δεινῶς ταῦτα ἐληλεγμένα, τ ἐπιόσης νυκτὸς σὺν ἔνθεν ἐξήλασαν. καὶ ἐπειδὴ ἐγένοντο ἐν τῇ ἐρήμῳ τ ὁδὸ ἐκαλέπαινον, ὃ ἀργίζοντο ἐμοὶ τῷ μὴ συναῦλα τὰ ἐκείνων μυσήρια. καὶ τοῦτο μὲ ἀνεκτὸν τὸ δεινὸν ἦν, κακῶς τὸ λόγῳ ἀκοῦσαι. ἀλλὰ τὰ μὴ τοῦτο, ὃπερ ἀνεκτόν. τὼν γὰρ θεὸν ἀφελόντες μου, ὃ χαμαὶ καθεμένου, ὃ τὰ φόμματά μου παίοντα ἀπασάμενοι, γυμνὸν ἤδη ἀπεσθίουσί με δένδρῳ μεγάλῳ. εἶτα ἐκείνῃ τῇ ὠρᾳ τῶν ἀγραύλων μάστιγι παίοντες, ὀλίγου ἐδέησαν ἀποκτεῖναι, κελεύοντές με ὃ λοιπὸν ἄφωνον εἶναι θεοφόρητον. καὶ μὴν ὃ ἀποσφάξαι μὴ τὰς μάστιγας ἐβαλάσσωσθ, ὡς ἐς ὕβριν αὐτὸς βαλόντα πολλὼ, καὶ τ κώμης ὅλης ἐργασαμένους, ὀκβαλόντα. ἀλλ' ὥστε με μὴ ἀποκτεῖναι, δεινῶς αὐτὸς ἡ θεὸς ἐδυσώπησε, χαμαὶ καθημένη, ὃ ὅλῳ ἔχουσι ὅπως ὁδοῦσι. ἐντοῦθεν ἓν μὴ τὰς μάστιγας, λαβὼν τὼν δέσποιναν, ἐβάδιζον. καὶ ὡς ἑσπέρων ἤδη καλούμην εἰς ἀγρὸν πλουτοῦντος ἀνθρώπου. καὶ ὧδ' ἔτος ἔνδον. καὶ τῷ θεὸν μάλα ἀσμένως τῇ οἰκίᾳ ὑπεδέξατο, ὃ θυσίας αὐτῇ ἀπεσκάζετο. ἐνθάδε οἰ-

cem ſummopere dolens, unde hactenus mala tolero, exclamare volui, ô ſæve Iupiter. Verùm non mea: ſed aſini vox è gutture aſcendit, magnumque rugitum edidi. Ex paganis quidam, qui aſinum amiſerant, & amiſſum quærebant, audito ingenti rugitu meo introeunt, nemini quidquam dicentes, ac ſi illorum eſſem, & infanda patrantes cinædos deprehendunt. Atque ab iis qui fuerant ingreſſi multus riſus foris excitatur. Nam curſim egreſſi ſacerdotum iſtorum laſciviam per totum pagum divulgarunt. Quos cùm flagitii deprenſi magnopere puderet, proxima nocte ſtatim abeunt. Cumque in via ſolitaria eſſent, ſuccenſebant & iraſcebantur mihi qui ipſorum myſteria patefeceram. Erat hoc malum tolerabile, quòd verbo malè audirem: at intolerabile quod ſequutum eſt. Nam ſublata Dea, depoſitaque humi, & mihi detractis omnibus ſtragulis, nudum jam arbori ingenti alligant: cæſumque flagro ex talis facto, propemodum interfecerunt, jubentes in poſterum me eſſe taciturnum Deæ vectorem. Quinetiam poſt flagra me jugulare ſtatuunt, ut qui ipſos in magnum dedecus conjeciſſem, & ex vico re non facta ejeciſſem. Sed Dea jacens humi, & vectore deſtituta ſi perirem adeò terribili vultu conſpexit eos, ut me non occiderint. Hinc igitur poſt verbera, ſuſcepta domina, progrediebar: & veſperi in hominis opulenti prædium divertimus. Qui cùm domi eſſet, lubentiſſimè Deam hoſpitio excipit, ipſique ſacra facit. Hìc ego cognovi me in

δε μέγαν κίνδυνον αὐτὸς ὑποσχές. τ φίλων γάρ τις τῷ δεσπότῃ τῶν ἀγρῶν ἔπεμψε δῶρον, ὄνον ἀγρίον μηρόν. τοῦτον ὁ μάγειρος σκευάσας λαθὼν, ῥαθυμίᾳ ἀπώλεσε, κυνῶν πολλῶν λαβραίως ἔσω παρελθόντων. ὃς δεδιὼς πληγὰς πολλὰς, & βάσανον ἐκ τ ἀπωλείας τ μηροῦ, ἔγνω κρεμάσαι ἑαυτὸν ἐκ τ τραχήλε. ἡ δὲ γυνὴ ἡ τούτε, κακὸν ἐξαίσιον ἐμοὶ, ἀλλὰ μήτε ἀποθνήσκε εἶπεν ὦ φίλτατε, μήτε ἀθυμίᾳ τοιαύτῃ δῶς σαυτόν. πεῖθόμενός γάρ μοι, πρᾶξις εὖ πάντα. τ κυναίδεον τοῦτον λαβὼν ἔξω εἰς ἔρημον χωρίον, κἄπειτα σφάξας αὐτὸν. τὸ μέντοι μὲν ἐκεῖνο, τ μηρὸν ἀποτεμὼν, κόμιζε δεῦρο. κἀγὼ σκευάσας, τῷ δεσπότῃ ἀπόδωσω. καὶ τὸ ἄλλο δ ὄνε, κόπτε σε εἰς τ κρημνὸν ἄφες. δόξει γὰρ ἀποδρὰς, οἰχεσθαί σοι, καὶ εἶναι ἀφανής. ὁρᾷς ὡς ἔστιν εὐπορήσεις, & δ ἀγρίε σκεύε πάντα ἀμείνων; ὁ δὲ μάγειρος, τ γυναικὸς ἐπαινέσας τὸ βούλευμα, ἄριστα ἔφη σοι ὦ γύναι, τοῦτο. καὶ τούτῳ μόνῳ τῷ ἔργῳ τὰς μάγειρας φυγεῖν ἔχω. καὶ τοῦτό μοι ἤδη πεπράξεται. ὁ μὲν οὖν ἀνὴρ ὅτε ἐμὸς μάγειρος, ἐμοὶ πλησίον ἐστὼς τῇ γυναικὶ τοῦτα συνεβούλευεν. ἐγὼ δὲ, τὸ μέλλον ἤδη προορώμενος, κρείττον ἔγνων τὸ σῴζειν ἐμαυτὸν ἢ τ κρεμάδος. καὶ ῥήξας τ ἱμάντα, ὦ διηγούμενε, & ἀναπηδήσας, ἔσω δρόμῳ ἔσω, ἔνθα ἐδείπνουν οἱ κίναιδοι σὺν τῷ δεσπότῃ τ ἀγρῶν. ἐντεῦθεν εἰσδραμὼν, ἀνατρέπω πάντα τῷ σκιρτήματι, & λυχνίαν, & τραπέζας. κἀγὼ μὲν ἅμιλλα κἀμοῦ τι τοῦτο ἐποίει σωτηρίαν ἐμοὶ δύρηκέναι, & τ δεσπότην τ ἀγρῶν κελεύειν διήνεκες ὡς ἀγέρωχον ὄνον ἐμὲ κρεμασθέντα φυάτιεσθαι ἀσφαλῶς. ἀλλά με τοῦτο τὸ κρημνὸν, εἰς ἔσχατον ἤνεγκε κινδύνε.

magno periculo versari. Nam quidam ex amicis, donum ruris domino miserat, agrestis asini femur: quod cùm coquus condiendum cepisset, negligentia amisit, clam ingressis canibus multis. Qui plagas multas, & femoris illius amissi pœnam veritus, ex collo sese suspendere statuit. Sed ejus uxor, ingens mihi malum. At nolito mori, inquit, ô dilectissime: neque te dedas hujusmodi animi consternationi. Nam si mihi credideris, omnia rectè geres. Cinædorum illorum asinum in desertum locum deducito: deinde eo jugulato, partem illam, nempe femur, recisam huc affer, quam paratam domino apponas, reliquum verò corpus in præcipitium alicubi detrudito. Nam aliquò aufugisse, & latere videbitur: vides autem quàm sit obesus, illoque sylvestri per omnia melior? Coquus approbato uxoris consilio, hæc optimè, inquit, consuluisti uxor: hocque solo facto plagas vitare possum: jamque hoc faciam. Itaque nefarius iste meus coquus, mihi astans, hoc cum uxore consilium inibat. At ego, quod futurum erat prævidens, optimum factu duxi, si cæde illa me liberarem. Itaque facto quo ducebar, loro, prosiliens feror intus cursu, ubi cum ruris domino cinædi cœnabant: quò cursim ingressus, saliendo lumen & mensas subverto. Quod inventum elegans mihi fore saluti arbitrabar, ruriscque dominum illico jussurum ut petulans hic asinus tuto in loco conclusus servaretur. Verùm illud me in extremum adduxit periculum.

Nam

λυπῆσαι δέξαντές με, ξίφη πολλὰ ἤδη, καὶ λόγχας ἐπ' ἐμὲ ἐκτάσαντο, καὶ ξύλα μακρά. κἀγὼ εἶχον ὥσπερ ἀποκτενεῖν με. ἐγὼ δὲ ὁρῶν τὸ μέγεθος, δρόμῳ εἶσω παρέρχομαι, ἵνα οἱ ἐμοὶ δεσπόται κρυπτήσωσί με. οἱδὲ, θεασάμενοι τοῦτο, συγκλείουσι τὰς θύρας εὖ μάλα ἔξωθεν. ἐπεὶ δὲ ἤδη ὄρθρος ἦν, ἀναμορῶ τὴν θεὸν αὐτῆς, ἀπῆειν ἅμα τοῖς ἀγύρταις. καὶ ἀφικόμεθα εἰς κώμην μεγάλην, καὶ πολυάνθρωπον. ἐν ᾗ καινοτέρου τι ἐπραγματεύσαντο, τὴν θεὸν μὴ μένειν ἐν ἀνθρώπου οἰκίᾳ. ἣ δὲ πάρ ἐκείνοις μάλιστα πιμπράσης ἐπιχωρίᾳ δαίμων, τὸν ναὸν οἰκῆσαι. οἱδὲ, καὶ μάλα ἄσμενοι τὴν ξένην θεὸν ὑπεδέξαντο, τῇ σφῶν αὐτῶν θεᾷ συνοικίσαντες. ἡμῖν δὲ οἰκίαν ἀπέδειξαν ἀνθρώπων πενήτων. ἐν τούτῳ δὲ συχνὰς ἡμέρας οἱ δεσπόται διατρίψαντες, ἀπιέναι ἤθελον εἰς τὴν πλησίον πόλιν. κἀγὼ τὴν θεὸν ἀπῄτουν τὰς ἐπιχωρίους καὶ αὐτοὶ εἰς τὸ πέμπτον παρελθόντες, ἐκκομίζονται αὐτήν. κἀγὼ ἕπομαι ἐπ' ἐμοὶ, ἤλαυνον ἔξω. ἔτυχον δὲ οἱ δυσσεβεῖς εἰς τὸ πέμπτον ἐκεῖνο παρελθόντες, ἀνάθημα φιάλην χρυσῆν κλέψαντες, ἣν ἱερὸν τῇ θεᾷ ἔφερον. οἱ δὲ κωμῆται, αἰδόμενοι τοῦτο, δίχα ἐδίωκον. εἶπε δὲ τις πλησίον ἐλθόντες, κατακηδήσαντες ἀπὸ τῶν ἵππων, ἔχοντες αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ δυσσεβεῖς, καὶ ἱεροσύλους ἐκάλουν, καὶ ἁπῆντον τὸ κλαπὲν ἀνάθημα, κἀκ ἐρύσαντες πάλιν, εὗρον αὐτὸ ἐν τῷ κάλπῃ τῆς θεᾶς. δήσαντες δὲν τὰς γναμπτὰς, ἦγον ὀπίσω. κἀγὼ τὰς μὲ, εἰς τὸν εἰρκτὸν ἐμβάλλουσι. τὴν δὲ θεὸν τὴν ἐπ' ἐμοὶ κομιζομένην ἀφάμενοι, παρ' ἄλλῳ ἔδοσαν. τὸ δὲ χρυσίον, τῇ πολίτιδι θεᾷ πάλιν ἀπέδωκαν. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ, τί τε

Nam furiosum me opinati, strictis in me jam multis gladiis, lanceisque & longis baculis, ad me occidendum erant comparati. Ego periculi magnitudine perspecta, intro curro, ubi erant dormituri mei domini: qui hoc viso, fores diligenter extrinsecus claudunt. Postea diluculo, iterum supposito Deæ dorso, ibam una cum hisce circulatoribus: & ad villam magnam & populosam devenimus, ubi novum prodigium finxerunt, ut Dea non maneret in hominis ædibus: sed habitaret in illius loci Deæ templo, quæ apud ipsos potissimùm coleretur. Illi lubenti animo peregrinam Deam receptant, cumque sua Dea collocant. Verùm nobis pauperum hominum ædes designant: in quibus domini multos dies commorati, in proximam urbem proficisci voluerunt, & repetitam ab indigenis Deam, atque è delubro allatam mihi imposuerunt, méque abegerunt. Verùm impii illi qui delubrum ingressi erant, donarium nempe phialam auream furati, sub Dea ferebant. Qua re cognita pagani nos insequuti sunt. Deinde quum appropinquarunt, desilientes ex equis, ipsos in via retinuerunt, impios, & sacrilegos vocarunt, & surreptum donarium repetiverunt: illudque, scrutati omnia, in sinu Deæ invenerunt. Itaque effœminatos istos à tergo ducebant vinctos: quos quidem in carcerem conjiciunt: quamque gestabam Deam sustulerunt, aliique fano dederunt: aurum autem suæ Deæ reddiderunt. Postera die, & sarcinas, & me vendere decreverunt:

σκύη, καὶ μὲ παρέσχεν διίγωσε. καὶ ἀπέδοντό με ξένῳ ἀνθρώπῳ, τῷ πλησίον κώμῃ οἰκοῦντι, τέχνῃ ἄρτους πίπτειν. οὗτός με ἀγοράσας, ὡς πυρῶν μεστὸν ὄνον, ἐπιθεὶς μοι τὸ πυρὸν, ὡς ἑαυτὸν ἤλαυνεν ὁδὸν δρομαλέαν. ὡς δὲ ἤκομεν, εἰσάγει με εἰς τὸ μυλῶνα. καὶ ὁρῶ πολὺ πλῆθος ὄνων ὁμοδούλων κτῆνῶν. καὶ μύλαι πολλαὶ ἦσαν. καὶ πᾶσιν τούτοις ἐφέροντο. καὶ πάντα ἐκεῖνα μεστὰ ἦν ἀλεύρων. καὶ τότε μὲν μοι, οἷα ξένον δοῦλον, καὶ φορτίον βαρύτατον δρόμενον, καὶ ὁδὸν δρομαλέαν ἀφιγμένον, ἀναπαύσας ἔνδον ἀφῆκεν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, ὀθονίοις τοῖς ὄμμασιν ἐπιπετάσαντες, ἀποζυγοῦσί με τῇ κάπῃ τῆς μύλης. εἶτα ἤλαυνον. ἐγὼ δ' ἠπιστάμην ὅπως χρὴ ἀλεῖν, πολλάκις μαθών. προσεποιούμην δ' ἀγνοεῖν. ἀλλὰ μάτην ἤλπισα. λαβόντες γὰρ πολλοί τε ἔνδον βακτηρίας, περιέστανταί με. καὶ μὴ προσδοκήσαντά με ὡς οὐκ ὀρθῶς, παίσιν ἀθρόᾳ τῇ χειρὶ, ὥστε με κατὰ τῆς πλευρᾶς, ὥσπερ τρόμβον ἐξαπίνης τρέφεσθαι. καὶ πεῖρα ἔμαθον, ὡς χρὴ τὸ δοῦλον ἐς τὸ τὰ δέοντα ποιεῖν, μὴ προσμένειν τὴν χεῖρα τοῦ δεσπότου. λεπτὸς δὲ πάνυ γιγνομαι, καὶ ἀσθενὴς τὸ σῶμα, ὥστε ἔγνω με ὁ δεσπότης πωλῆσαι. καὶ ἀποδίδοταί με ἀνθρώπῳ κηπουρῷ τὴν τέχνην. οὗτος γὰρ ἐκέκτητο κῆπον, λαχάνων γεωργίαν. καὶ τοῦτο εἰώθεμεν ἔργον. ὁ δεσπότης δὲ ἐωθεν ἐπιθεὶς μοι τὰ λάχανα, ἐκέμιζεν εἰς τὴν ἀγοράν. καὶ παραδοὺς τοῖς τοῦτο πιπράσκουσιν, ἦλθε με πάλιν εἰς τὸ κῆπον. εἶτα ἐκεῖνος μὲν ἔσκαπτε, καὶ ἐφύτευε, καὶ τὸ ὕδωρ τοῖς φυτοῖς ἐπῆγε. ἐγὼ δ', ὑπὸ τούτῳ εἰσήκειν ἀργός. ὦ δέ μοι δεινῶς ἀλγεινὸς ὁ τότε βίος. ἀσχετον μὲν, ἐπεὶ χειμὼν ἤδη ὦν. verunt: & me pistori, peregrino homini, vicinum pagum incolenti vendiderunt. Qui decem frumenti modiis quos emerat, dorso meo impositis, per viam asperam ad suas ædes ducebat: quò quum advenimus, in pistrinum me introducit: ubi magnam conservorum jumentorum copiam cerno, ubi & multæ erant molæ, quæ omnes à jumentis hisce versabantur: quæ omnia farinis erant plena. Tunc quidem me, ut pote novum servum, & qui gravissimum onus tulit, iterque difficile confecit, intus quiescere siverunt. Postridie, oculis linteo velatis, molæ jugo me alligant. Tum incitabant: sed noram quomodo esset molendum, id usu edoctus, me tamen non nosse simulabam: at mea spes fuit inanis. Nam multi ex domesticis, muniti baculis me circunstant, ac de improviso, me nihil tale expectantem tota manu percutiunt: adeò ut plaga compulsus, molam turbinis instar volverem. Ex quo edoctus sum experientia, servum non debere domini manum expectare, ut ea præstet quæ sui sunt officii. Interim macresco, & corpore fio debili, ita ut statuat herus me vendere. Vendidit igitur olitori, qui colendum hortum acceperat: idque negotii habebamus. Itaque dominus olera mihi imponebat, quæ in forum ferebam: & posteaquam ea venditoribus tradidisset, me rursus in hortum ducebat: ubi dum fodiebat, dum plantabat, dum aqua plantas irrigabat, ego interim otiabar: sed admodum molesta erat mihi temporis illius vita: quia jam vigebat hyems, nec

καὶκεῖνος· ἐδὲ αὐτῷ τρώμης ἔιχεν ἀγοράσαι, ὐχ ὅπως ἐμοί. κ) ἀνυπόδητος, πηλὸν ὑγρὸν ὲ πάνυ σκληρὸν, κ) ὀξὺ ἐπάτησεν. κ) φασὶν τῦτο μόνον ἀμφοτέροις ἰῶ, ἡδυκῶς πικρὸς, ὲ σκληρός. καί ποτε ἐξιόντων ἡμῶν ἐς τ κῆπον, σύντυχόν μοι γυναῖκα, τραχήλου τολλὼ ἐμφυσεμμένον. καὶ τὰ μὲ πρῶτα, λαλεῖ πρὸς ἡμᾶς τῇ παλαιῷ φωνῇ κ) ἤρετο τ κηπουρὸν ὅπου ἀπάγοι τ ὄνον ἐμέ. ὁ ὔ, οἴμοι τ φωνῆς ἀνόητος ὢν, ἐδὲν ἀπεκρίνατο. ὀδὲ, ὀργιζόμενος, ὡς ὑπερορώμενος, πρώτῃ τῇ μάστιγι τ κηπουρὸν. κακεῖνος συμπλέκεται αὐτῷ. κ) ὁ μὲ τ ποδῶν ὑποσπάσας, εἰς τὸν ὀδὸν ἐκτείνει. κ) κείμενον ἔπαιεν ὕπου, ὲ χειρὶ, ὲ ποδὶ, κ) λίθῳ τὸ ὃν τ ὁδῦ. κ) ὃς τὰ πρῶτα ὲ ἀντεμάχετο, κ) ἠπίλλε, εἰ ἀναστείη, ἀπεκτενεῖν τῇ μαχαίρᾳ. ὀδὲ, ὥσπερ ὑπ' αὐτῦ ὀκείνου διδαχθεὶς τὸ ἀκινδυνότερον, ἀσὰ τὸν μάχαιραν αὐτῦ, κ) ῥιπτεῖ πόρρω. εἶτα αὖθις ἔπαιε κείμενον, ὁ δὲ, τὸ κακὸν ὁρῶν ἤδη ἀφόρητον, ψεύδεται, ὡς πεθνηκὼς ὢν ταῖς πληγαῖς. ὁ ὔ, δείσας ἐπὶ τύτῳ τὸν μὲ, αὐτῦ ὡς εἶχε κείμενον, ἀπολείπει. τὸν ὃ μάχαιραν βαστάσας ἐπ' ἐμοὶ, ἤλαυνεν ἐς τὸν πόλιν. ὡς ὃ ἤλθομεν, τ μὲ κῆπον αὐτῦ, σωτηρίαν τινὶ ἐπέδωκε γαυριᾶν. αὐτὸς ὃ, τ κίνδυνον τ ἐκ τ ὁδῦ δεδιὼς, κρύπτεται ἄμοι ἐμοὶ, ὡσός τινος τ ὐ ἀσφ συνήθων. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, δόξαν αὐτοῖς, ὅτι ποιῶσι. τ μὲ ἐμὸν δεσπότην, κιβωτῷ ὐέκρυψαν. ἐμὲ ὃ, ἀφέμενος ἐκ τ ποδῶν, κρεμίζουσιν ἄνω τῇ κλίμακι, ἐς ὄικημα ὑπερῷον. κἀκεῖ με ἄνω συγκλείουσιν. ὁ ὃ γραῦς, ἐκ τ ὁδῦ τότε μόλις ἐξαναστὰς, ὡς ἔφασαν, κατηβαρῶν ταῖς πληγαῖς, nec ille habebat unde sibi stragulum emeret, tantùm abest ut mihi, atque ego sine calceis lutum humidum, durum, & acutum calcabam. Nihilque habebamus ambo, quod comederemus, nisi amaras, durasque lactucas. Cùm aliquando in hortum prodiremus, convenit nos vir generosus, militari stola amictus: ac primùm Italica lingua compellat, interrogatque quonam me asinum deduceret: sed is puto voce non intellecta, nihil respondit. Ille autem irascens, ac si contemneretur, flagro percutit hortulanum, hortulanus cum eo congreditur, & pedibus subter tractis in via prosternit: jacentem impetit manu, pede, & lapide de via capto. Et qui primus aggressus erat, se tutabatur, & minabatur, si exurgeret, se illum ense interfecturum. Ille autem, ut quod erat tutissimum, ab eo ipso edoctus, vagina gladium educit, & procul abjicit. Deinde jacentem iterum cædit. Tandem verò miles malum videns intolerabile, se verberibus simulat enecatum. Id veritus hortulanus ibi, ut se habebat, jacentem relinquit: & impositio mihi ense, ad urbem pergit. Quo cùm perveniſſemus, hortum suum consorti cuidam colendum dedit. Ipse autem vitæ periculum veritus, penes aliquem ex familiaribus in urbe mecum delitescit. Postridie communi consilio meum dominum in arca occultant: & me, pedes attollendo per gradus in summas ædes vectant, ibique me concludunt. Porrò miles cùm vix, ut ajebant, surrexisset, capite plagis gravato in urbem

ἦκεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ τοῖς στρατιώταις τοῖς σὺν αὐτῷ συντυχὼν, λέγει τὴν ἀπόνοιαν τοῦ κηπουροῦ. οἱδὲ, σὺν αὐτῷ συνελθόντες, μανθάνουσιν ἔνδοθεν ἡμῖν κεκρυμμένον. καὶ δὴ καλοῦσι τοὺς τῆς πόλεως ἄρχοντας. οἱδὲ, εἴσω πιὼν τὸν ὑπηρετῶν πέμπουσι. καὶ τοὺς ἔνδον ἀπαγαγεῖν ἔξω κελεύουσιν. ὡς δ' ἐξῆλθον, ὁ κηπουρὸς ἠδη μὴ ἐφαίνετο. οἱ μὲν ἐν στρατιώτης, ἔνδον ἔφασαν εἶναι τὸν κηπουρὸν. καμὲ τὸν ἐκείνου ὄνον. οἱδὲ, ἠδὴ ἄλλο ὑπολελεῖφθαι ἔλεγον, ὅτι ἄνθρωπον, ὅτι ὄνον. θορύβου δ' ὃν τῷ στενωπῷ, καὶ κωμῆς βοῆς ἐκ τούτου γιγνομένης, ὁ ἀμέραρχος, καὶ πάνυ βουλόμενος ἐγὼ, βουλόμενοι μαθεῖν τίνες εἶεν οἱ βοῶντες, ἀφικνοῦμαι ἅπαντες κάτω ἀφ' ὑμεῖς. οἱ δέ με ἰδόντες, σὺν ἀνέκραγον. οἱδὲ, ἐκαλάκευσαν ψεύδη λέγοντες. καὶ οἱ ἄρχοντες εἴσω παρελθόντες, καὶ πάνυ ἀνερευνῶντες, εὑρίσκουσι τὸν ἐμὸν δεσπότην τῇ κιβωτῷ ἐγκείμενον. καὶ λαβόντες, τὸν μὲ, εἰς τὸ δεσμωτήριον πέμπουσι, λόγον τοῦ τετολμημένου ὑφίξοντα. ἐμὲ δ', κάτω βαστάσαντες, τοῖς στρατιώταις ἐπέδωκαν. πάντες δ' ἄσβεστον ἐγέλων ἐπὶ τῷ μιαιφόνῳ ἐκ τοῦ ὑπερῴου, καὶ κατεβόων ἐμαυτὸν δεσπότην. κἄκτοτε ἐξ ἐμοῦ κατὰ τύχην ἦλθεν εἰς ἀνθρώπους ὁ λόγος οὗτος, ἐξ ὅτου θορύβου ἔξω. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, τί μὲ ἔπαθεν ὁ κηπουρὸς ὁ ἐμὸς δεσπότης, οὐκ οἶδα. ὁ δ' στρατιώτης πωλήσειν με ἔγνω. καὶ πιπράσκει με πέντε καὶ εἴκοσιν ἀττικῶν. ὁ δ' ὠνησάμενος, θεσσαλὸς μὲν ἀνδρὸς σφόδρα πλουσίου, πόλεως τοῦ ἐν Μακεδονίᾳ τῆς μεγίστης Θεσσαλονίκης, ὅτι πέχνην εἶχε ταύτην. τὰ ὄψα τοῦ δεσπότου ἐσκεύαζε, καὶ εἶχε καὶ ἀδελφὸν συνδοῦλον, ἄρτους πέσσειν, καὶ μελίπηκτα κιρνᾶν ἐπιστάμενον. ἦσαν οἱ ἀδελφοὶ, συσκηνοί τε

bem venit: ubi nactus commilitones, iis hortulani injuriam narrat: qui cum ipso congregati, ubi deliteſceremus, comperiunt, & magiſtratus urbis ſecum ducunt. Hi lictorem intro mittunt, omneſque qui intus erant, foras prodire jubent. Cùm prodiiſſent non apparebat hortulanus: ſed illum, méque ipſius aſinum intus eſſe dicebant milites. Illi verò nihil intus relictum eſſe, neque hominem neque aſinum, affirmabant. Hinc orto tumultu, & clamore multo in vico, ego petulans, & omnium curioſus, quinam clamarent diſcendi cupidus, per feneſtram deſpicio. Illi me viſo exclamant: alii in mendacio deprehenduntur. Tum ingreſſi magiſtratus, omnia ſcrutando, dominum meum in arca jacentem inveniunt: quem in carcerem mittunt, redditurum auſorum rationem: me inferius portatum dant militibus. Et in riſum effuſi omnes irridebant me; qui è ſummis ædibus dominum prodidiſſem. Exinde à me primo id verbum in vulgus prodiit, Ex aſino conſpecto. Quid autem hortulano meo domino poſtridie acciderit, neſcio. Me verò vendere decrevit miles, & vendidit quinque & viginti drachmis Atticis. Emptor, ſervus erat viri ditiſſimi, Theſſalonices Macedoniæ civitatis maximæ. Hic artem hanc callebat, domino videlicet epulas parabat: fratrem habebat conſervum, panes coquendi, & liba melle conficiendi peritum. Hi fratres eodem contubernio, eodem-

ἀεὶ ἦσαν ἀλλήλοις, καὶ κατέλυον ἐν ταύτῃ, καὶ τὰ σκεύη τῶν τεχνῶν εἶχον ἀναμεμιγμένα. καὶ μετ' ταῦτα, καμὲ ἵζεσαν ἔνδο κατήλυον. καὶ ὅτι μετ' τὸ δεῖπνον ἕκαστοι, πολλὰ λείψανα ἄμφω εἶσι σὺν ὠμοῖ. ὁ μὲν, κρεῶν, καὶ ἰχθύων. ὁ δὲ ἄρτων, καὶ πλακούντων. οἱ δὲ, καθαπλείσαντες ἔνδον ἐμὲ μετ' αὐτῶν, καὶ φυλακὴν ἐμοὶ γλυκυτάτην ἐφεσήσαντες, ἀπῆσαν, ὥστ ἀπολέσαθαι. κἀγὼ τοῖς ἐνδεχομένοις κεχαδόκοις χαίρειν λέγων, ταῖς τέχναις, καὶ τοῖς κέρδεσι τῶν δεσποτῶν ἐδίδουν ἐμαυτόν. καὶ λοιπὸν μακρᾶς πάνυ ἐμεμιζόμην ἀνθρωπίνῃ τροφῆς. οἱ δὲ, ἀναρρίψαντες εἴσω, τὰ μὲν παρόντα ὑδὲν ἠδέσθησαν τὸ ὀψοφαγίας τὸ ἐμῆς, ἐκ τὸ πλήθους τῶν παρακειμένων, καμοὶ ἔτι σὺν φόβῳ, καὶ φειδοῖ κλέπτοντος τὸ ἄρεσον. ἐπὶ δὲ τέλεον ἤμελλον αὐτῶν καθαγνὸς ἄνοιαν, τὰς καλλίστας τῶν μερίδων, καὶ ἅμα πολλὰ κατέτρωγον. καὶ ἐπειδὴ ἤδοντο ἤδη τὸ ζημίας, παρατρώπαν, ἄμφω ὕποπτον πρὸς ἀλλήλους ἔβλεπον, καὶ κλέπτων ὁ ἕτερος τὸ ἕτερον, καὶ ἅρπαγα τῶν κρεῶν, καὶ ἀναίσχυντον ἔλεγον. καὶ ἦσαν ἀκρατεῖς λοιπὸν ἄμφω. καὶ τῶν μερίδων ἀριθμὸς ἐγίνετο. ἐγὼ δὲ τὸ βίον εἶχον σὺν ἡδονῇ, καὶ τροφῇ τὸ σώματί μου ἐκ τῶν σωθησῶν τροφῆς πάλιν καλὸν ἐναγνύς, καὶ τὸ δέρμα ἐπανθοῦσαν τῇ τριχὶ ἀπεστίλβειν. οἱ δὲ ἀγανακτοῦντες, μέγαν τέ με, καὶ πίονα ὁρῶντες, καὶ τὰ κειλίδια μὴ δαπανώμενα, ἀλλ' ἐν τοῦτῳ μέτρῳ ὄντα, εἰς ὑποψίαν ἔρχονται τῶν τολμημάτων τῶν ἐμῶν. καὶ παρελθόντες, ὡς εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπίοντες, ἔπειτα τὰς θύρας συγκλείσαντες, παρεμβαλόντες ἑκατὶ πνὶ τὰ ὄμματα τῶν θύρας, ἐσκοπῶντο τἀνδο. κἀγὼ τότε μὲν δὲ λὰξ μηδὲν εἰδώς, ἠείσων, παρελθών. οἱ δὲ, παρεμβαλόντες ἐμέλων,

eodemque diversorio semper utebantur: & permixta habebant suarum artium instrumenta. Et postea me quoque collocabant, ubi divertebant: tum à domini cœna multas reliquias ambo importabant: alius carnium, & piscium: alius panum & placentarum. Atque hi me intus cum his incluso: istaque dulcissima custodia obsesso, lotum iverunt. Ego autem longum vale hordeo dicens, artibus, & lucris dominorum me dedi, diuque humano cibo ventrem refarsi. Cùm rediissent primùm non animadverterunt cibos à me comestos, eo quòd ferculorum erat copia, & meticulosus adhuc parcè prandium furatus eram. Quod cùm ab ipsis minimè perceptum cognovissem, optimas partes, aliaque multa comedebam. Tandem ut damnum cognovêre: ambo se invicem suspicioso intuebantur, alterque alterum furem, & communium raptorem, atque impudentem appellabat. Accuratiùs deinde servarunt ambo, & portiones numerarunt. Interim ego in voluptate & deliciis vivebam, unde ex consueto cibo factus pinguior, pulchris nitidisque pilis mea cutis resulgebat. Tum illi cùm observarent me factum pinguiorem, nec hordeum insumi, sed eadem mensura esse, in suspicionem rerum à me ausarum veniunt. Itaque simulant se ad balneum ire, clausoque ostio, oculos per rimulas immittentes, observant ea quæ intus fiunt. Ego doli nescius ad prandium proficiscor.

ὁρῶντες ἄφεσιν ἄπισιν. εἶπε ȝ τὸν ὀμοδούλους ἐκέλευε ἐπὶ τῷ ἐμῷ ȝεῖπνον. καὶ γέλως πολὺς ἦν. ὥστε ȣ ὁ δεσπότης αὐτῶν ἤκουσε ϖ γέλωτος, ȝορύβε ὅτου ἔξωθεν, καὶ ἤρετό τινα ἐφ' ᾧ τοσοῦτον οἱ ἔξω γελῶσιν. ἐπεὶ ȝ ἤκουσε, καὶ ἐξανίστατο ϖ συμποσίου, καὶ ἀναβλέψας εἶδε με ἐσθίοντα, καὶ μέγα ὑπὸ γέλωτος ἀναβοήσας, εἰς τρίχα εἶδε. κἀγὼ σφόδρα ἠχθόμην ἐπὶ ϖ δεσπότῃ, κλέπτης ἅμα, καὶ λίχνος ἁλωκώς. ὀδὶ, πολὺ ἐλχθεὶς ἐπ' ἐμοὶ γέλωτα, καὶ παμφαγοῦσα, κελεύσᾳ με εἶσω ἄγεσθαι εἰς τὸ ἐκείνου συμπόσιον. ἔπειτα, τραπέζαν μοι ϖροθεῖναι εἶπε, καὶ εἶναι ἐπ' αὐτῇ πολλὰ τὰ ὅσα μὴ δυνατὸν ἄλλῳ ὄντι καταφαγεῖν, κρέα, λοπάδας, ζωμοὺς, ἰχθῦς. τοῦτο μὲν χάρμ, ἐλαίῳ καλακεκραμένος. τοῦτο ȝ, νάπυϊ ἐπικεχυμένος. κἀγὼ τὸν τύχλον ὁρῶν ἤδη ἀπαλόν μοι ϖοσμειδιῶσαν, καὶ μαθὼν ὅπως τοῦτο μόνον τὸ παίγνιον ἀνασώσῃ, καίτοι ἤδη ἐμπεπλησμένος, ὅμως ἠέσθην, τῇ τραπέζῃ ϖροσχαίρων. τὸ ȝ συμπόσιον ἐκλογεῖτο τῷ γέλωτι. καί τις εἶπε, ȣ πίετω οἶνον δοτος ὁ ὄνος, ἢν τις αὐτῷ ἐγκεραστάμενος ἐπιδῷ. καὶ ὁ δεσπότης ἐκέλευε. κἀγὼ τὸ ϖοσον ἐχθὲς ἔπινον. ὁ ȝ οἷον εἰκὸς, ὁρῶν με κτῆμα παρόδοξον, τῷ μὲν τῷ ἐμὴν κελεύσᾳ τῶν διοικητῶν τινι καλέσαι, τῷ ἐμὲ ὠνήσασθαι, καὶ ἄλλο τοσοῦτον. ἐμὲ ȝ παρέδωκεν ἀπελεύθερόν τινι τῶν ἑαυτοῦ γεωνίσκων, καὶ εἶπε κατηχεῖν, ὅσα ποιῶν μάλιστα, ψυχαγωγοῖν αὐτὸν δυνάμενον. τῷ δέ γε ῥᾳδίᾳ ἦν πάντα. ὑπήκουον γὰρ οὗτος, εἰς ἅπαντα διδασκόμενος. καὶ ϖοσοῦτον μὲ καλακλίνεσθαί με ἐπὶ κλίνης, ὥσπερ ἄνθρωπον ἐπ' ἀγκώνος ἐποίησεν. εἶπε ȣ ϖοσπαλαίειν αὐτῷ, καὶ μιλὼ ȣ

ciscor. Illi primo ridere incipiunt, conſpicati novum aſini cibum: deinde conſervis ad idem ſpectaculum vocatis denuo multum rident: ita ut riſum ipſorum herus audiret, tumultu foris excitato, & interrogaret quorſum foris adeò riderent. Audita riſus cauſa, ſurgit à convivio, & introſpiciens, videt me apri fruſtum devorantem, magnoque cum riſu exclamans, intrò ſe corripit. Ego ægerrimè tuli me in furto & gula fuiſſe deprehenſum apud herum: qui multo riſu me excipiebat. Atque is primùm jubet me in convivium deduci: deinde menſam mihi apponi cum ferculis adeò multis, ut nullus aſinus tot poſſet comedere, carnes, patinas, jura eſculenta, piſces, partim garo & oleo conditos, partim ſinapi inſperſos. Equidem ego fortunam videns mihi molliter arridentem, & ſentiens fore ut hic jocus ſaluti me redderet: etſi jam eſſem refertus, nihilominus menſæ accumbens, prandebam: convivium autem riſu movebatur. Et dixit aliquis, bibet vinum hic aſinus, ſiquis infuſum ipſi præbeat. Tum juſſu heri oblatum bibi. Qui, ut veriſimile eſt, me admirabilem videns poſſeſſionem, unum ex miniſtris jubet ut duplum meî pretium emptori numeret. Quo facto tradidit me cuidam adoleſcenti, ſuo liberto, à quo diſcerem quæcunque ipſum delectare poſſent. Cui facile fuit me docere, cùm ipſi ſtatim parerem in omnibus. Primùm in cubitum reclinari ſupra lectum tanquam hominem docuit, deinde ſecum colluctari, & in duos pedes erectum ſal-

ὀρχεῖσθαι, ἐπὶ τὰς δύο ἐπαινεῖν μόνον ὀρθὸν, καὶ κροτεῖν, καὶ ἀναγνώναι πρὸς τὰς φωνὰς, καὶ πάντ' ὅσα ἐδιδάσκετο, ἐποίει. καὶ τὸ πρᾶγμα θεατὴν εἶχε, ὄνος ὁ τοῦ δεσπότου, οἰνοπότης, παλαιὸν, ὀρχούμενον. τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι πρὸς τὰς φωνὰς ἀνένευόν τε κατωτέρω, καὶ κατένευον. καὶ πιεῖν δέ ποτε θελήσαιμι ἦν, τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸ οἰνοχόον κινήσας. καὶ οἱ μὲν, ἐθαύμαζον τὸ πρᾶγμα, ὡς παρὰδοξον, ἀγνοοῦντες ἄνθρωπον ὄντα τοῦ ὄνου κείμενον. ἐγὼ δὲ, τρυφὴν ἐποιούμην τὴν ἀκείνου ἄγνοιαν. καὶ μὴν ἐβαδίζειν ἐμάνθανον, καὶ κομίζειν τὸ δεσπότην ἐπὶ δεῖπνα, καὶ τρέχειν δρόμον ἀλυπότατον, καὶ τὴν ἀναβάτην ἀκαίδευτον. καὶ σκυτίνη μοι ἦν πολυτελὴς. καὶ φάλαρα περίφυτα ἐπιβάλλομαι. καὶ χαλινοῦ εἰσδέχομαι, δεξιμόρου, καὶ χρυσοῦ ποικιλίαν ἔχοντος. καὶ κώδωνες ἐξήρτηντό μου, μέλον μυσικώτατον ἀφιέντες. ὁ δὲ Μενεκλῆς ὁ δεσπότης ἡμῶν, ὥσπερ ἔφην, ἐκ τῆς Θεσσαλονίκης ὁδοῦ ἐληλύθει ἐπ' αἰτίᾳ τοιαύτῃ. ὑπέσχετο τῇ πατρίδι θέαν παρέξειν ἀνδρῶν, ὁπλοις περὶ ἀλλήλους μονομαχεῖν εἰδότων. καὶ οἱ μὲν ἄνδρες, τῆς μάχης ἤδη ἦσαν ἐν ᾠδῇ σκληρᾷ. καὶ ἀφικόμην πορεία. ἐξελαύνομεν δὲ ἑωθεν. καγὼ τὸ δεσπότου ἔφερον, εἴ ποτε χωρίον ἦν τραχὺ, ἢ τοῖς ὀχήμασιν ἐπιβαίνειν χαλεπόν. ὡς δὲ κατέβημεν ἐπὶ Θεσσαλονίκην, πᾶς ἂν ὄρος ἐπὶ θέαν ἔσπευδετο, καὶ τὸν ὄνον τὸν ἐμόν. ἡ γὰρ ἐμὴ δόξα, περιελήλυθει ἐν μακρῷ, καὶ τὸ πολυπρόσωπον, καὶ τὸ ἀνθρώπινον τῶν ἐμῶν ὀρχημάτων, καὶ παλαισμάτων. ἀλλ' ὁ μὲν δεσπότης, τοῖς ἐνδοξοτάτοις τῶν αὐτῆ πολιτῶν, ᾠδήν τε πρότερον ἐδείκνυέ με, καὶ τὰ παρὰδοξα ἐκεῖνα ἐν ἐμοὶ παίγνια ἐν τῷ δείπνῳ παρετίθη. ὁ δὲ ἐμὸς ἐπιστάτης, ὥσθ' οὕτω δοῦρον ἐξ ἐμοῦ πολ-

saltare: & ad voces annuere, & abnuere, & quæcunque citra institutionem facere poteram. Atque per urbem vulgatum hoc erat meo domino esse asinum, qui vinum biberet, luctaretur, & saltaret: quodque maximum erat: qui ad voces annueret, & abnueret. Ego autem cùm vellem bibere, oculorum motu à pincerna petebam. Hoc ut insolitum mirabantur, ignorantes hominem in asino esse: illorum autem ignorationem in deliciis habebam. Tum etiam ambulare discebam, & dorso herum vectare, cursumque nullatenus molestum sessori currere. Erat mihi sumptuosus ornatus, purpurea stragula ferebam, frænos argento, & auro variegatos in os recipiebam: pendebant insuper tintinabula suavissimum sonum præbentia. Menecles autem herus noster, ut dicebam, Thessalonica huc venerat hac de causa. Promiserat patriæ se præbiturum spectaculum virorum qui armis inter se singulari certamine pugnare scirent. Iamque erant parati gladiatores: veneratque abeundi tempus. Mane igitur proficiscimur: & herum siquando aspera via occurrebat, & vehiculis difficilis, vectabam. Vbi Thessalonicam pervenimus, nemo erat qui non ad spectaculum, & ad me videndum properaret. Iam enim fama longiùs diffusa vulgaverat me in modum hominis multas personas agentis, saltare, & luctari. Herus clarissimis civibus in compotatione me ostendebat, illósque meos admirabiles jocos in cœna apponebat. Libertus mihi præfectus, plurimarum drach-

marum

λῶν πάνυ θραχμῶν. κἀκλεισθεὶς γάρ με ἔνδον, εἶχεν ἐντός. καὶ τοῖς βλωμένοις ἰδεῖν ἐμέ, ἐπαμφιεσθεῖσα παρῴδουν ἔρωτα, μικρὸν τοῦ ὑπερηνορέμου. οἷσθ' εἰστηκότα, ἄλλο τι ἢ ἐθέλεμον. μάλιστα τὸ ἐκθεῖν εἶναι ὄνου χαρὰ δοκεῖν ἐμοὶ ἦ, ἥδιστον. ὥστε ὀλίγων ἡμερῶν τῷ διατρίβῃ, καὶ τοῖς ἐν τῇ πόλει συμπαιγνίοις, μέγας τε, καὶ πίων δεινῶς ἤδη ἐγεγόνειν. καὶ ποτε γυνὴ ξένη, ἐμπειρία κεκτημένη, τοῦ ὄψιν ἐπαμᾶν, παρελθοῦσα ἔσω ἰδεῖν ἐμὲ ἐπρίσθαι, εἰς ἔρωτα μοι ἐμπέσῃ, τοῦτο μέν, τὸ κάλλος ἰδοῦσα ἦ ὄνον τοῦτο ἦ, τῇ δοκούσῃ τὰ ἐμοῦ ἐπιτηδεύματα, εἰς ἐπιθυμίαν συνουσίας ἐλθεῖν. καὶ ἀφελόμενος πρὸς τὰ ἐπιτήδεια τὰ ἐμὸν, καὶ μισθὸν αὐτῷ ὑπέσχετο, εἰ συγχωρήσειεν αὐτῇ, σὺν ἐμοὶ τοῦ νύκτα ἀναπαύσασθαι κἀκεῖνος ὑδὸν φρονήσας, εἴτε καὶ ἀνύσαι τι ἐκείνη ἐξ ἐμοῦ, εἴτε καὶ μή, λαμβάνει τὸ μισθόν. καπειδὴ ἐκοιμήθησαν ἤδη ἦ, κάκ ἦ συμποσίου ἀφῆκεν ἡμᾶς ὁ δεσπότης, ἀναφέρομεν ἔνδον ἐκεῖ ἐδόμεν. καὶ τοῦ γυναῖκα εὐθέως πάλαι ἀφιγμένου ἐπὶ τοῦ ἐμὴν εὐνήν. ἐκεκόμιστο ἦ αὐτῇ πρόσκεφάλαια μαλακὰ, καὶ φρύγιά τε εἴσω κατέθηντο, καὶ χαμαύνιον ἡμῖν δύο ἐπῆς ἦν. εἶτα οἱ μὲν τῆς γυναικὸς θεράποντες, αὐτοῦ πλησίον πρὸ ἦ δώματος ἐκάθευδον. ἡ ἦ, λύχνον ἔνδον ἔκαιε μέγαν, τῷ πυελ λαμπόμενον. ἔπειτα λαβοῦσα μύρου, παρέχη τῷ λύχνῳ γυμνὴ ὅλη. καὶ μύρου ἔκ πυνος ἀλαβάστρου προχαμάδη, τάτῳ ἀλείφεται. κἀμὲ ἦ μυελίζει. ἔνθεν μάλιστα τοῦ ῥῖνά μου μύρων ἐνέπλησεν. εἶτά με καταφίλησε. καὶ οἷα πρὸς αὐτῆς ἐρώμενον, καὶ ἄνθρωπον, διελέγετο. καί με ὡς τῆς φορβαίας ἐπιλαβομένη, ἐπὶ τὸ χαμαύνιον εἵλκε. κἀγὼ ἐδὲν πρὸς τοσοῦτον, εἰς τοῦτο

marum quæſtum ex me fecit. Nam me intus incluſum, ſtantem tenebat, & iis qui me meoſque ludos aſpicere volebant, januam accepta mercede aperiebat. Quorum alii aliud eſculentum afferebant, idque in primis quod aſini ventri videtur inimicum: illudque comedebam: adeò ut intra paucos dies, cum hero, aliiſque civibus epulando, craſſus ac pinguis evaderem. Tandem peregrina mulier, opulenta, facie impudenti, ingreſſa ut me prandentem videret, è veſtigio mei amore exarſit: partim aſini ſpecie adducta, partim ludorum meorum novitate impulſa, in mei congreſſus cupiditatem illapſa, eum alloquitur qui mihi erat præfectus, & mercedem amplam pollicetur, ſi concederet ut in noctem mecum quieſceret. Qui non curans, ſive aliquid, ſive nihil ex me faceret, mercedem accipit. Cùm jam adveſperaſſet à domino dimiſſi ex convivio, revertimur ubi dormire ſolebamus: & mulierem invenimus lectum meum ingreſſam, cui pulvinaria mollia importata erant, & ſtragula intus depoſita, ſtratumque decens humi poſitum habebamus. Mulieris ſervi in propinquo veſtibulo cubabant. Magnam lucernam igne lucentem intus accenderat, ad quam depoſitis veſtibus nuda ſtabat. Tum ex alabaſtro quodam unguentum profundens, eo ſeſe ungit: deinde me, meaſque potiſſimùm nares implet. Poſtea me oſculata, prout amatum hominem alloquitur, & me capiſtro in ſtratum trahit. Ego ad id tertii hortatoris nequaquam indigus vino veteri

multo

διόρθω, καὶ οἶνον ἧ παλαιὸν πολλὰ ὑποβεβρεγμένον, ἐπὶ τῷ χρωτὶ ἧ μύρῳ οἱσπηδόν, καὶ τὸν παιδίσκην ὁρῶν πάντα κηλῆν, κλίνομαι. καὶ σφόδρα ἠπόρουν, ὅπως ἀναβήσομαι τὸν ἄνθρωπον. καὶ γὰρ ἐξότε ἐμισγόμεν ὄνῳ, σωφροσίας ἀλλ' οὐδὲ τοῖς ὄνοις σωφρόνως ἔτυχον ἐφαψάμενος, οὐδὲ γυναικὶ ἐχρησάμην ὅπα. καὶ μὴν ἐπὶ τοῦτό μ' εἰς δέον ἦλθε, μὴ δὲ χωρήσασα ἡ γυνὴ, Δαισπασθείη, καίπερ ἀνδροφόνος, κηλὴν δίκην. ἠγνόει γὰρ σὸν εἰς δέον δεδιώς. ἡ δὲ γυνὴ, πολλαῖς τοῖς φιλήμασι, ἐπὶ τούτοις ἐρωμένοις, προσκαλεμένη, ὡς εἶδεν ἐμὲ κατέχοντα ὥσπερ ἀνδρὶ παρακειμένη, ἀπεβάλλετό με. καὶ ἄρρωστα εἶσω, ὅλον παρεδέξατο. κἀγὼ μὲν ὁ δειλὸς, ἐδεδοίκειν ἔτι, καὶ ὀπίσω ἀπῆγον ἐμαυτὸν ἀτρέμα. ἡ δὲ, τί ποτ' ὀσφύος ἐμῆς εἶχεν, ὥστε μὴ ὑποχωρεῖν. καὶ αὐτὴ εἶπεν τὸ φάσγανον. ἐπεὶ δὲ ἀκεραῖος ἐπείσθην ἔτι μοι ἐς προσδιὸν πρὸς τὸν γυναικὸς ἡδονήν τε, ἐς τέρψιν, ἀδεῶς λοιπὸν ὑπηρέτουν, σινόμενος, ὡς ἐδὲν εἴην κρείσσων ἧ Πασιφάης μοιχεῦ. ἡ δὲ γυνὴ, ἅτις ἦν ἄρα ἐς τὰ ἀφροδίσια ἑτοίμη, καὶ τὸ δεῖν τὸ ἀφροδίσιον ἡδονῆς ἀκόρεστον, ὥστε ὅλην τὴν νύκτα σὺν ἐμοὶ ἐδιατέλεσεν. ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ, ἡ μὲν ἀνεστῶσα, ἀπῆλθ', σωθεμένη πρὸς τὸν ἐπίσκοπον τὸν ἐμὸν οἱσπιν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς τὸ μιαρὸν τὸ αὐτὸν τὸ νυκτὸς. ἐγὼ, ἅμα μὲν πλησιάστερος ὢν τῶν ἐμῶν χωρίων, καὶ τὸ δεσπότῃ καινότερον ὢν ἐμοὶ ἐπιδεικνύμενος, συγκαθεκλείσθη μοι τῇ γυναικί. ἡ δὲ, καὶ κατεχρήσατό μοι δεινῶς. καὶ πάντ' ἐλθὼν ὁ ἐπίσκοπος, ἀπαγγέλλει τῷ δεσπότῃ τὸ ἔργον, ὡς ἐν αὐτὸς διδάξας. καὶ ἐμὲ μὴ εἰδότος, ἄγει

multo prolutus, & unguenti odore incitatus, puellæ quoque formam conspicatus, decumbo. Sed quo pacto mulierem inscenderem, dubius eram. Etenim ex quo in asinum fueram conversus, coitus etiam asinis consueti expers vixeram, neque cum asina consuetudinem habueram. Itaque haud parvus timor incessebat ne congressui impar mulier à me dilaceraretur: ac postmodum tanquam homicida meritam subirem pœnam. At nesciebam nihil opus esse ut timerem. Mulier autem multis amatoriis osculis me provocans, ut vidit non occupantem amplexu, ipsa me, tanquam homini adjacens, amplectitur, méque intrò tractum, totum excepit. Verùm meticulosus ego, adhuc metuebam, & sensim retro cedebam: sed mulier ita meos amplectebatur lumbos, ut elabi non possem: & fugientem sequebatur. Postquam autem plenè persuasus sum, adhuc mihi aliquid deesse ad mulieris plenam voluptatem & delectationem, citra metum postea ejus libidini servivi, cogitans me nihilo Pasiphaës adultero esse deteriorem. Porrò erat mulier ad rem veneream adeò prompta, & voluptate coitus inexplebilis, ut in mei amplexibus totam noctem insumpserit. Simul atque illuxit dies: mulier surrexit, meumque custodem convenit, aliamque noctem eodem pretio redimit. Ille ditior meo opere factus, & re nova domino indicata, cum muliere me includit, quæ multum me abusa est. Meus ille præfectus, rem domino renunciat, eúmque me infelio, vesperi ad-

αὐτὸν ἐπέρας ἤδη, ἵνα συναδύδωμι. καὶ ἅμα πυθόμενος ὅπῃ τὸ ἥρως δείκνυσί μοι, ἔνδον τῇ μείρακι συνδυναζόμενον. ὁδὲ, ἡσθεὶς τῇ θέᾳ, καὶ δημοσίᾳ με δεῖξαι ταῦτα ποιοῦντα ἐπεθύμησε. καὶ κελεύει τοὺς μηδένα ἔξω τοῦτο εἰπεῖν, ἵνα ἔφη σὺν τῇ ἡμέρᾳ τὸ θέας ἀναγάγωμεν τοῦτον εἰς τὸ θέατρον σὺν πολλῷ τῷ κωδωνίσματι γυναικῶν, καὶ πάντων ὀφθαλμοῖς ἐπὶ τὴν γυναῖκα ἀναβήσεται. καί τινα τῶν γυναικῶν, ἥτις κατεκέκλειτο θηρίοις ἀποθανεῖν, ἄγουσιν ἔνδον παρ' ἐμέ. καὶ προσιέναί τε κέλευον, καὶ ψαύειν ἐμοῦ. εἶτε τὸ πλοῦτον τὸ ἡμέρας ἐκείνης σωτάσης, σὺν ἧ τὸς φιλολμίας ἦγεν ὁ ἐμὸς δεσπότης, εἰσάγειν ἔγνωσάν με εἰς τὸ θέατρον. καὶ εἰσήειν ἄνω. κλίνη ἦν μεγάλη, ἀπὸ ἐλέφαντος ἐνδικῆς πεποιημένη, χρυσῷ ἐσφυρωμένη. ἐπὶ ταύτης με ἀνακλίνουσι. καὶ ἐμοὶ τὴν γυναῖκα προσκατέκλιναν. εἶτε ἄντος ἡμῖν ἐπέθηκαν ἐπὶ πολυμηχανήματος. καὶ εἴσω εἰς τὸ θέατρον παρεγένοντο, καὶ κατέθηκαν σὺν τῷ μέσῳ. καὶ οἱ ἄνθρωποι μέγα ἀνεβόησαν. καὶ κρέατος πόσις χαρᾶς ἐξήλατο ἐπ' ἐμοί. καὶ τροφὴ πᾶσα ἡμῖν παρέκειτο. καὶ πολλὰ ἐσκιασμένα σὺν αὐτῇ ἔκειτο, ὅσα τρυφῶντες ἄνθρωποι σὺν δείπνῳ ἔχουσι. καὶ παῖδες ἡμῖν παρειστήκεσαν οἰνοχοοῦντες καλοῖς. τὸ οἶνον ἡμῖν χρυσίῳ ἀφιγμένοι. ὁ μὲν ἐν ἐπιστάτης ἐπὸς ὀπίσθεν, ἐκέλευέ με δρέπειν. ἐγὼ δ', ἅμα μὲν ἡδόμενος σὺν τῷ θεάτρῳ κροτουμένῳ, ἅμα δ' ἐδεδίειν μή πως ἄρχῃς, ἢ λέων ἀναπηδήσεται. σὺ τοῦτο δέ που ἄνθη φέροντα, παρεδόκουν, σὺν τοῖς ἄλλοις ἄνθεσιν. ὁρῶ δὲ ῥόδων χλωρῶν φύλλα. καὶ μικρὸν ἔτι ὀκνῶν, ἀναπηδήσας ὥς λέγουσι σκιπίωνα. καὶ οἱ μέ, ὡς ὀντα με ἀνίστρατον ὀρχησόμενον. ἐγὼ δ', σὺν ἐξ ἑνὸς ἐκπορεύομαι, καὶ ἅπαντα διζόμενον ἀπ' αὐτῶν τὰ ἄνθεα τὰ ῥόδα,

ducit ad cubiculum, & per oſtii foramen, me cum puella concumbentem oſtendit. Spectaculo delectatus herus, optavit me in publicum producere, & hæc facientem oſtendere, rémque non efferri jubet, ut ludorum, inquit, tempore, hunc cum aliqua damnatarum mulierum in theatrum adducamus, inque omnium conſpectu mulierem inſcendat. Tum aliquam ex iis quæ ad beſtias erant damnatæ ad me introducunt: & accedere méque demulcere jubent. Tandem cùm ille dies inſtaret, quo ſuas res dominus oſtentabat, decreverunt me in theatrum deducere. In quod ita ſum ingreſſus. Lectus erat magnus ex Indica factus teſtudine, auróque infertus, in quo me reclinant, mihique mulierem admovent. Deinde lectum machinæ impoſitum ferunt, in theatrum medium, magna cum acclamatione, plauſuque populi. Et appoſita nobis erat menſa multis cum ferculis quæ homines deliciis in cibo indulgentes habent. Adhabant nobis formoſi pueri pincernæ, vinum nobis in auro miniſtrantes. Cuſtos meus à tergo ſtans jubet me prandere. At me pudebat in theatro jacere, ſimulque metuebam ne urſus, leo-ve aliquis in me proſiliret. Interea neſcio quem qui flores ferebat, tranſeuntem animadverto, inter quos roſas recentes obſervo: nec mora, à lecto proſilio. Arbitrabantur illi me ad ſaltandum ſurrexiſſe. Sed ego ſigillatim omnes percurrens, decerptas ab ipſis roſas devoro.

Tum

κἀντεῦθεν. τῶν δ', ἔπ θαυμαζόντων ἐπ' ἐμοὶ, ἀποπίπτει ἐξ ἐμοῦ σκέπη ἡ δ' κτήνους ὄψις, κ) ἀπόλυτος. κ) ἀφανὴς ἦν σκέπων ὁ πάλαι ὄν. ὁ δ' Λύκιος αὐτὸς, ἔνδυμος γυμνὸς αἰσχρῶ. τῇ δ' θεᾷδξα τούτῳ, κ) μηδὲ ποτ' ἐλπισθείσῃ θέᾳ, πάντες ἐκπεπληγμένοι, δεινὸν ἐπεθορύβησαν. κ) τὸ θέατρον εἰς δύο γνώμας ἐρίζετο. οἱ μὲν, ὡ ὥσπερ φάρμακόν δεινὰ ἐπιστάμενον, ἐ κακόν τι πολύμορφον, ἠξίουν σύδὲ ἔνδον πυρὶ με ἀπθανεῖν. οἱ δὲ, ἐμεμείνατο ἐ τὰς ἀπ' ἐμοῦ λόγους ἔλεγον δεῖν, ἐ ἐστέρον ἀμφισβητῆσαι, εἰθ' ὕστω δικάσαι περὶ τούτων. κἀγὼ θαμὰ ἐστὸς τ' ἀρχοντα τ' ἐπαρχίας, ἔτυχε δ' τῇ θέᾳ τούτῳ παρὼν, ἔλεγον κατὰ τοῦτον ὅτι γυνή με θετταλὴ, γυναικὸς θετταλῆς δέλη, χρίσματά μεμαγδαλμένον ἐπαλείψασα, ὄνον ποιήσειε. κ) ἱκέτευον μὰ τὸν λατῶνα ἔχειν με ἐν φρουρᾷ, ἐς ἂν αὐτὸν πείσαιμι, ὡς ἐ κατάψεύδομαι ὅτω γοητός. κ) ὁ ἄρχων, λέγα φησὶν ἡμῖν ὄνομα τὸ σὸν, κ) γενέαν τῶν σῶν, ἐ συγγενῶν, εἴ τινας φῂς ἔχειν τῇ χθονὶ ταύτῃ, κ) πόλιν. κἀγὼ, πατὴρ μὲν ἔφην ἐστὶ μοι Λύκιος. τῷ δὲ ἀδελφῷ τῷ ἐμῷ, Γάϊος. ἄμφω δ', τὰ λοιπὰ δύο ὀνόματα κοινὰ ἔχομεν. κἀγὼ μὲν, ἱστορικός, κ) ἄλλων εἰμὶ συγγραφεύς. ὁ δ', ποιητὴς ἐλεγείων ἐστὶ, ἐ μάλης ἀγαθός. πατρὶς δ' ἡμῖν, Πάτραι ἡ ἀχαΐας. ὁδὲ δικαιότατος, ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσε, φιλοῦντων ἐμοὶ ἔφη λίαν ἀνδρῶν υἱὸς εἶ ἐ ξένων. οἰκίαι τέ με ὑποδεξάμενοι, κ) δῶρα τιμησάντων. κ) ἐπίσταμαι ὅτι οὐδὲν ψεύδῃ, παῖς οἱανοῦν ὤν. κ) δίφρον ἀναπηδήσας, ἐστέφανέ τι, κ) ποικίλα ἐφίλει. καί με ἐ οἴκαδε ἦγεν ὡς ἑαυτόν. ἐν τούτῳ δ' ἐ ὁ

Tum ſingulis rem admirantibus, excidit mihi jumenti illa facies: qua ſublata non ampliùs apparet vetus ille aſinus: ſed Lucius ipſe ſtat nudus. Quo inſperato ſpectaculo, atque inopinato, ſtupefacti omnes tumultum concitarunt: duáſque in ſententias ſciſſum eſt theatrum. Etenim alii me veluti veneficiorum peritiſſimum, malúmque quoddam multiforme, æquum cenſebant, ut igni perirem protinus: alii dicebant expectandum dum loquerer, priuſque cauſam cognoſcendam, deinde ferendam de his ſententiam. Tum ego ad provinciæ præfectum curro, intererat autem huic ſpectaculo, & dixi me à Theſſala Theſſalæ matronæ ancilla, ab inferiori parte magico unguento peruncta, factum fuiſſe aſinum: ſuppléxque rogavi ut me in cuſtodia detineret, donec certiorem ipſum facerem, me vera loqui. Dic, inquit, Præſes, tuum, tutorum parentum, & cognatorum, ſiquos habes, & civitatis nomen. Patrem eſſe mihi Lucium reſpondi, fratrem, Caium: ambo autem alia duo nomina habemus communia: me hiſtoriarum aliarumque rerum ſcriptorem, illum poëtam elegiacum, & vatem bonum: patriam noſtram, Patras Achaiæ urbem. His auditis Iudex, Dilectiſſimorum mihi, inquit, & hoſpitum virorum es filius, qui domo me exceperunt, & donis proſequuti ſunt: ſcio te talibus parentibus natum nihil mentiri. Tum de ſella deſiliens me complexus multum oſculatur, propriamque domum deducit. Interim advenit meus frater pecunias

ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς ἀφίκετο, ἀργύριον, καὶ ἄλλα μοι πολλὰ κομίζων. καὶ τότε με ὁ ἄρχων δημοσία πάντων ἀκουόντων, ἀποδύσας. καὶ ἐλθόντες ἐπὶ θαλάττην, ναυῒ ἐσκευάσμεθα, καὶ τὴν ἀποσκοπὴν ἐνεβάμεθα. ἐγὼ δέ, κρέμασον εἶναι ἔγνων ἐλθεῖν ἀδικῶν τὴν γυναῖκα τὴν ἐμαυτοῦ μοιχεύσαντα. νυνὶ δὲ μεταβαλὼν τὴν φανερὰν λέγω, νυνὶ δὲ ἀνθρώπῳ ὤν. ἡ δέ μου ἀσμένη τὴν εἰσδέξασθαι τὴν παρασκευὴν οἴμοι δὲ πρόσωπον ἐπιτέρπομαι. καὶ δειπνεῖν σὺν αὐτῇ, καὶ καθεύδειν ἐκέλευε. καγὼ ἐπειδὴ μοι νεμέσεως ἄξιον εἶναι νομίζων τὸν ὄνον ἀγαπηθῆναι, νυνὶ γεγυμνωμένον ἄνθρωπον, ἐπιστρυφᾶν, καὶ τὴν ἐμαυτοῦ σὺν αὐτῇ, ὃ οὐκ ἔμελλον ἀλείφομαι, ὃ στεφανοῦμαι τοῖς φιλτάτοις ὃ ἐς ἀνθρώπους με ἀναπαύσαντι ῥόδοις. ἐπεὶ δὲ μοι νὺξ βαθεῖα, ἤδη ὃ καθεύδειν ἔδοξε. κἀγὼ δὲ ἐπανίσταμαι, καὶ ὥσπερ εἰ μέγα τι ποιῶν ἀγαθὸν, ἀποδύομαι, καὶ ἵσταμαι γυμνὸς ὡς δῆλον ἐπὶ μᾶλλον ἀρίστου, οὐκ ἐπὶ τοὺς τὸν ὄνον συγκεράσοντας. ἡ δέ, ἐπειδὴ εἶδέ με πάνυ ἀνθρώπινα ἔχοντα, ὥσπερ πυθόμενό μοι, ὃ φιλέρη ὑπ' ἐμοῦ ἔφη, καὶ τὰ ἐμῆς οἰκίας, καὶ μακρὰν ποι ἀπελθὼν, κοιμήσῃ; ἐμὲ δὲ ἐρωτᾷς, τί γὰρ ὃ ἡ μάστιγα μοι πιθανόν. ἐγὼ δὲ ἔφη μὰ Δία ἐμὲ σὲ, ἀλλὰ δ' ὄνον σὲ ἐρῶσα τοῦτο, ὀκείνῳ, καὶ ἐγὼ σοὶ συνεκάθευδον. καὶ ὑμᾶς σε ὃ νυνὶ καὶ ἐκείνου γε μᾶλλον τὸ μέγα δ' ὄνος σύμβολον ἀφοσιώσειν, καὶ σύρειν. σὺ δέ μοι ἐλήλυθας ἐξ ἐκείνου δ' καλὸς ὃ λῃστὴς ἐμὲ σίμια ζῶα ἐς πίθηκον μεταμορφωθείς. καὶ καλεῖ ἤδη δούλους τοὺς οἰκείους, καὶ κελεύει με τῶν νώτων μετέωρον καὶ ὑπερθῦναι ἔξω τῆς οἰκίας. καὶ ἐξωθοῦσι ὥσπερ δ' δυμωλίαν ἔξω γυμνὸς, καλὸς, ἐστεφανωμένος,

afferens, aliaque multa, quum publicè omnibus audientibus solvit me Præses. Tum ad mare progressi, navim animadvertimus, cui sarcinas imposuimus. Ego autem optimum factu duxi, si mulierem illam convenirem quæ me amavit, cùm essem asinus, dicens me ipsi nunc humana forma redintegrata visum iri pulchriorem. Illa, opinor, rei novitate delectata me lubenter excepit, supplexque rogavit ut secum cœnarem & dormirem. Cui equidem morem gessi: reprehensione dignum ratus, si qui sub asini forma fueram amatus, nunc humanæ speciei redditus, efferrem me, & eam quæ me amarat, contemnerem. Cùm ipsa cœnatus, unguento ungor, & rosa mihi dilectissima, quæque me inter homines denuo retulisset, coronor. Cùm jam alta nox esset & concubia, exurgo, utque boni quippiam facturus, vestes exuo, & sto nudus, ut qui magis essem placiturus, quàm illa cum asino commixtione. At illa ut me aspexit omnibus humanis partibus instructum, me conspuens, Non à me, inquit, malam in rem facesses, & procul à meis ædibus digressus cubabis? Cùm interrogarem, quidnam hujusmodi peccassem. Ego, inquit, per Iovem non te, sed asinum amavi, quocum non tecum concubui. Equidem putabam te etiam nunc solum illud asini insigne magnum servasse. Verùm tu ad me venisti ex pulchro illo, utilique animanti in simiam transformatus. Tum protinus famulos vocat, & me dorso sublatum efferri domo mandat. Ejectus ante domum nudus, pulcher, coronatus, & un-

καὶ μεμυελισμένῳ τὴν γλῶ γυμνὸν προελαθὼν, ταύτησυνεκάθευδον. ἅμα ᾗ τῷ ὄρθρῳ χύμενος ὢν, ἔθεον ἐπὶ ναῦν, καὶ λέγω πρὸς τὸν ἀδελφὸν, τὴν ἐμαυτοῦ σὺ γάλωὶ συμφορᾶν. ἔπειζα ἐκ τῆ πόλεως δεξιᾶ πνεύσαντος ἀνέμε, πλοίῳ ἔνδεν. καὶ ὀλίγαις ἡμέραις ἔρχομαι εἰς τὴν ἐμὴν πατρίδα. συνεῶν, θεοῖς σωτῆρσιν ἔθυον, καὶ ἀναθήμασι ἔθηκα. μὴ Δί' οὖν ἐκ πώνος προπετῆ, τοῦτο δὴ τὸ τῆ λόγυ, ἀλλ' ἐξ ὄνε προελεχίας ἀλλὰ μακρᾶ πάνυ, καὶ ὕπω ἦ μόλις, οἴκαδε ἀνασωθείς.

& unctus in nudo ſolo cubui. Diluculo nudus ad navim curro, meúmque infortunium non ſine riſu fratri narro. Poſtea ſecundo vento ſpirante, ab urbe diſcedimus, pauciſque diebus in patriam venio, ubi Diis ſoſpitalibus ſacra feci, & donaria ſuſpendi: per Iovem, non ex canis podice (ut ajunt) ſed ex aſini anxietate, ſerò, ac vix tandem in patriam incolumis reverſus.

ΖΕΥΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΣ.

IVPITER CONFVTATVS.

ARGVMENTVM.

Summa Dialogi hujus eſt. Quando fato ac neceſſitate quadam omnia in hoc mundo geruntur, eique etiam Dii obnoxii ſunt, ſupervacaneam eſſe omnem religionem, ac cultum divinum. Ideoque neque Diis ſacrificandum eſſe, neque ab illis quicquam ſperandum. Immò ipſos illos non meliores, aut etiam feliciores hominibus eſſe, ſed ſolum fati, ac neceſſitudinis iſtius ſempiternæ miniſtros, qui per ſe neque prodeſſe nobis, neque nocere poſſint. Nam ſi ulla illorum providentia, aut rerum humanarum adminiſtratio foret, neque malos ac ſceleratos inultos manere, & pios bonoſque beneficiis ac munere illorum provehi debere. Nam quæ de ſuppliciis inferorum ac pœnis nocentum feruntur, ea, ſi quæ ſint, ejuſmodi certò eſſe, ut immerito & injuſtè illis eveniant, qui ea patiuntur, cùm nemo ſua voluntate, ſed ex prædeſtinato, fatoque impellente peccet.

ΚΥΝΙΣΚΟΣ.

ΕΓὼ ᾧ Ζεῦ, τὲ μὲν τοιαῦτα, σὺν ὀνοχλήσω σε, πλοῦτον, ἢ χρυσὸν, ἢ βασιλείαν αὐτῶν, ἅπερ δύκαιόπαιζα τοῖς πολλοῖς.

CYNISCVS.

EQuidem ego Iupiter, tibi non ero moleſtus, in rebus hujuſmodi petendis, divitiis, auro, regno-ve, quæ vulgo ſunt in votis,

σοι ῥᾴδια ἀκοῦσαι. ὁρᾷς σε τὰ πολλὰ ἀδακρυοῦντα, ἀγωνιῶντα αὐτῶν. ἐν ᾧ δὲ τοῦτο ῥᾷστον ἐθελόμενον ἀδῆ σοι γνώσεται. Ζ. τί τοῦτό ἐστιν ὦ Κυνίσκε. ὃ γὰρ ἀτυχήσεις, καὶ μάλιστα μετρίων ὡς ἔφης δεόμενον. Κυ. λιπάρει γὰρ μοι ἀεί τινα ἐρώτησιν. Ζ. μικρά γε ὡς ἀληθῶς ἡ ἀρχή, ὥστε ἐρώτα ὁπόσα ἂν ἐθέλῃς. Κυ. ἰδοὺ ταῦτα ὦ Ζεῦ. ἀνέγνως γὰρ δηλονότι δὲ σὺ τὰ Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου ποιήματα. εἰπὲ οὖν μοι εἰ ἀληθῆ ἐστιν ἃ ᾄδει τὰ εἱμαρμένης ὑπὸ τῶν μοιρῶν ἐκείνοι ἐῤῥάψωδήκασιν, ἄφυκτα εἶναι, ὁπόσα ἂν αὐτοῖς ἐπιτήσωσι γινομένῳ ἐκάστῳ. Ζ. καὶ πάνυ ἀληθῆ ταῦτα. ᾔδειν γάρ ἐστιν ὅ, τι μὴ αἱ μοῖραι διαῤῥήξουσιν. ἀλλὰ πάντα ὁπόσα γίγνεται ὑπὸ τῶν τοιούτων ἀτρέκτῳ τροφόμῳ, ἀΐδης ἐξ ἀρχῆς ἔκλωσεν ἐπικεκλωσμένῳ ἑκάστῳ τὴν ἀνάβασιν, καὶ ἡ θέμις ἄλλως γνώσῃ. Κυ. σύκουν ὁπόταν ὁ αὐτὸς Ὅμηρος ἐν ἑτέρῳ μέρει τῆς ποιήσεως λέγῃ, μὴ καὶ ὑπὲρ μοίρων δόμον ἄϊδος εἰσαφίκηαι, καὶ τὰ τοιαῦτα, ληρεῖν φήσομεν τότε αὐτόν; Ζ. καὶ μάλα. ᾔδειν γὰρ ἂν τῶν γνώσει ἄν, ἔξω δὲ νόμου τῆς μοιρῶν, ᾔδει ὑπὲρ τὸ λῖνον. οἱ ποιηταὶ δέ, ὁπόσα μὲ ἂν ἐκ τῶν μουσῶν κατεχόμενοι ᾄδουσιν, ἀληθῆ ταῦτά ἐστιν. ὁπόταν ἢ ἀφῶσιν αὐτοὺς αἱ θεαὶ, καὶ καθ' αὑτοὺς ποιῶσι, τότε δὴ καὶ σφάλλονται, καὶ ὑπεναντία τοῖς πρότερον διεξέρχονται. καὶ συγγνώμη, εἰ ἄνθρωποι ὄντες, ἀγνοοῦσι τἀληθές, ἀπελθόντος ἐκείνου, ὃ τέως παρῆν, ἐῤῥαψῴδει δὲ αὐτῶν. Κυ. ἀλλὰ τοῦτο μὲ ἔτι φήσομεν. ἔπι ἢ κἀκεῖνό μοι λάκεσαι, ἃ τρεῖς αἱ μοῖραί εἰσι, κλωθὼ, λάχεσις οἶμαι, καὶ

nec tu facilè præbere potes, unde video te ipsorum precibus aurem non præbere. Atqui ego vellem hoc unum à te facillimum impetrare. *Iup.* Quid hoc est Cynisce? non enim nihil impetrabis, præsertim cùm modica petas. *Cyn.* At responde mihi ad quæstionem non difficilem. *Iup.* Exigua revera, facilisque precatio. Quare quicquid voles interroga. *Cyn.* En ista Iupiter. Legisti enim aliquando Homeri, & Hesiodi poëmata. Dic ergo mihi num vera sint ea quæ illi de fato & Parcis cecinerunt: Inevitabilia nimirum esse quæcunque cuique nascenti neverint. *Iup.* Et sanè vera hæc sunt: nihil enim est quod Parcæ non ordinent: sed quæcunque ab illarum fuso versantur, statim ab initio singula destinatum habent eventum, neque aliter fieri fas est. *Cyn.* Nunquid quum ipse Homerus in altera parte poëseos dicit, *Infera ne Parcis invitis regna subintres*, & id genus alia, ipsum videlicet tum nugari dicemus? *Iup.* Maximè. Nihil enim extra Parcarum legem, nihil præter linum fieri queat. Cæterùm poëtæ quæcunque Musarum afflatu cecinerint, vera sunt: sed quum ab hisce Deabus deseruntur, ac per se carmina componunt, tunc utique errant, & cum prioribus pugnantia differunt. Idque venia dignum, si homines cùm sint, Veritatem ignorant, quando numen illud abiit, quod quum præsens erat, per ipsos carmina componebat. *Cyn.* At hoc quidem ita se habere dicemus. Illud præterea mihi responde. Nonne tres sunt Parcæ? nempe Clotho, Lachesis, & Atro-

ἄτροπος; Ζ. πάνυ μὲν οὖν. Κυ. ἡ εἱμαρμένη τοίνυν, καὶ ἡ τύχη πολυθρύλητοι γὰρ καὶ αὗται, πίνες εἰσὶν, ἢ τί δύνανται αὐτῶν ἑκάτερα; πότερον, τὰ ἴσα ταῖς μοίραις, ἢ τί ὑπὲρ ἐκείνας; ἁπάντων λεγόντων μηδὲν εἶναι τύχης, καὶ εἱμαρμένης δυνατώτερον. Ζ. οὐδέμις ἄπαντά σε εἰδέναι ὦ Κυνίσκε. τί οὖν ἕνεκα ἠρώτησάς ποτε ταῦτα τὸν μοιρῶν; Κυ. ἵνα εἰδείην παρὰ Διὸς, καὶ ἐκεῖνο εἴπῃς, εἰ ὑμῶν αὗται ἄρχουσι, καὶ ἀνάγκη ὑμῖν ἠρτῆσθαι ἀπὸ τοῦ λίνου αὐτῶν. Ζ. ἀνάγκη ὦ Κυνίσκε. τί οὖν ἐμεσθίασας; Κυ. ἀνεμνήσθην ἐκείνων τῶν Ὁμήρου ἐπῶν, ἐν οἷς ποιήσῃ αὐτὸν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν θεῶν δημηγοροῦντα, ὁπότε ἠπείλεις αὐτοῖς ὡς ἀπὸ σειρᾶς τινος χρυσῆς ἀναρτησόμενον τὰ πάντα. ἔφης γὰρ αὐτὸς, τὴν μὲν σειρὰν, καθήσειν ἐξ οὐρανοῦ. τοὺς θεοὺς ἅπαντας, εἰ βούλοιτο, ἐπικρεμασυμβήσειν, καθιστὰς βιάζεσθαι, ὁ δὲ καθιστάσειν γε. σὺ δ' ὁπότων ἐθελήσῃς, ῥᾳδίως ἅπαντας αὐτὴν κενχαίνῃ ἑρύσεις, αὐτὴ τε θαλάσσῃ. τότε μὲν οὖν θαυμάσιόν ἐδόκεις μοι τὸν βίαν, καὶ ὑπερφέρεσθαι μεθ' ὑπερβολῆς ἀκούων τῶν ἐπῶν. νυνὶ δ', αὐτόν σε ἤδη ὁρῶ μὲν τὴν σειρὰν, καὶ τὸ ἀπειλᾶν, καὶ λεπτὸν νήμασθαι ὡς φῂς κρεμάμενον. δοκεῖ σοὶ οὖν μοι δικαιότερον εἶναι κλωθὼ μεγαλαυχήσασθαι, ὡς ὑπ' αὐτὸν σε ἀνάσασον θεωρῆσαι ὄν τοῦ ἀτρόπου, καθάπερ οἱ ἁλιεῖς ὑπὸ τοῦ καλάμου τὰ ἰχθύδια. Ζ. σὺν οἷσθ' ὅ, τι σοι βούλεται τὰ ἐρωτήματα. Κυ. ἐκεῖνο ὦ Ζεῦ, καὶ πρὸς τὸν μοιρῶν, καὶ τὴν εἱμαρμένης, μὴ τραχέως, μηδὲ πρὸς ὀργὴν ἀκούσῃς μου, πάλαι μὲν παρρησίας λαγχάνω. εἰ γὰρ ἄρα ἔχει ταῦτα, καὶ πάντα αἱ μοῖραι κρατοῦσι, καὶ οὐδὲν ἂν τοῦ θεοῦ

Atropos. *Iup.* Maximè. *Cyn.* Fatum ergo & Fortuna, nam & hæc celebria sunt Numina, quænam sunt, aut quid ipsorum utrumque potest? Vtrum paria sunt Parcis, an superiora? Omnes enim affirmantes audio, Fortuna & Fato nihil esse potentius. *Iup.* Haud fas est omnia te scire Cynisce. Quorsum igitur hæc de Parcis interrogasti? *Cyn.* Si priùs mihi Iupiter & illud exposueris, num & in vos illæ imperium obtineant, & necessum sit vos ex illarum lino pendere. *Iup.* Necessum omnino Cynisce. Quid ergo risisti? *Cyn.* Memini illorum Homeri carminum, quibus te in Deorum cœtu concionantem introducit, quum minaberis te catena quadam aurea sursum omnia subducturum. Etenim dicebas te catenam cœlitus demissurum, quam si detrahere conarentur Dii omnes ex illa pendentes, detrahere non possent: tu verò quum velles, facilè omnes cum ipsa terra, & mari trahere posses. Quare tunc pollere mihi videbaris admirando robore, & audiendo carmina perhorrescebam. Nunc autem te video cum catena, minisque à tenui, ut ais, filo pendentem. Videtur itaque mihi multo justiùs Clotho gloriari posse, ut quæ te ipsum ex fuso videat pendulum, quemadmodum piscatores vident pendentes à calamo pisciculos. *Iup.* Nescio quid tibi velis hisce quæstionibus. *Cyn.* Illud nimirum Iupiter, & per Parcas, & per fatum te obsecro ne asperè, ne acerbè audias me veritatem liberè proferentem. Nam si hæc ita se habent, & Parcæ rerum omnium potiuntur, nihilque à quoquam

ἐπ ἀλλαχόθι τ ἄπαξ δεδόκτων αὐτοῖς, τίνος ἕνεκα ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι θύομεν, καὶ ἑκατόμβας προσάγομεν, εὐχόμενοι ἡμεῖς παρ' ὑμῶν τι ἀγαθόν; ἐγὼ γὰρ οὐ, τί ἂν ὠφελοίμεθα τῆς ἐπιμελείας ταύτης, εἰ μήτε τῶν φαύλων ἀποτροπὰς εὑρίσκοι δυνατὸν ἡμῖν ὂν τὸ εὐχῇ, μήτε ἀγαθόν τινος θεοδότου ἐπιτυγχάνειν. Ζ. οἶδα ὅθεν σοι τὰ νῦν ψαῦα τοιαῦτα ἐρωτήματα ἐστί, δηδὸ τῶν κατεφρονημένων σοφιστῶν. οἱ μὴ γὰρ προνοεῖν ἡμᾶς τῶν ἀνθρώπων φασίν. οἷς οὖν τοιαῦτα ἐρωτῶσιν ὑπ' ἀσεβείας, ἀποτρέποντες τοὺς ἄλλους θύειν, καὶ εὐχαῖς, ὡς εἰκαίοις οὖσι· ἡμᾶς γὰρ, ὅτε ἐπιμελεῖας τῶν παρ' ὑμῖν, ὅθ' ὅλως τι δύναιτ' ἂν εἶναι τὰ ἐν τῇ γῇ προσήμενα. πολλὰ δ' χαιρήσουσί με, τὰ τοιαῦτα διεξιόντες. Κυ. ἀλλὰ τί τὸ κλωθὸς ἀτρακτον ὦ Ζεῦ οὐκ ὑπ' ἐκείνων ἀναπεισθεὶς, ταῦτά σε ἠρώτησα. ὁ δὲ λόγος αὐτὸς, σὺν οἶσθ' ὅπως εἰς ταῦτ' ἀπῆλθεν ἡμῖν, εἰς τοῦτο ἀπέβη. ἀφελεῖς εἶναι τὰς θυσίας φησίν. ἀλλ' οἶσθ' εἰ δοκεῖ, λέγε βεβαίαν ἐρήσομαί σε. σὺ δὲ, μὴ ὀκνήσῃς ἀποκρίνασθαι· καὶ ὅπως ἀσφαλέστερον ἀποκρίνῃ. Ζ. ἐρώτα, εἴ σοι σχολὴ τὰ τοιαῦτα ληρεῖν. Κυ. πάνυ φῄς ἐκ τῆς μοιρῶν γίγνεσθαι. Ζ. φημὶ γάρ. Κυ. ὑμῖν δὲ δυνατὸν ἀλλάττειν ταῦτα, καὶ ἀνακλώθειν; Ζ. οὐδαμῶς. Κυ. βέλτιον γὰρ ἐπαγάγω τὸ μετὰ τοῦτο, ἢ δῆλον καὶ μὴ εἴπω αὐτό; Ζ. δῆλον μά. οἱ δέ γε θύοντες, ἕ τῆς χρείας ἕνεκα θύουσιν, ἀνθέδοσάν δέ τινα ποιούμενοι, ὥσπερ ὠνούμενοι τὰ ἀγαθὰ παρ' ἡμῶν, ἢ τιμῶντες ἄλλως τὸ βέλτιον. Κυ. ἱκανὸν ἐστοῦτο, εἰ σὺ φῄς ἐπὶ μηδὲν immutari potest, eorum quæ semel decreverunt, quorsum vobis nos homines sacrificamus, & hecatombas offerimus, à vobis bonorum largitionem precantes? Non enim video, quem ex hac cura fructum percipiamus, si neque malorum aversiones precibus obtinere possumus, neque divinitus boni quicquam consequi. *Iup.* Novi unde tibi suppetant argutæ istæ interrogationes, nempe ab execrandis illis sophistis, qui nos rebus humanis providere negant. Itaque illi quæstiones hujusmodi, præ impietate proponunt: alios homines à sacrificando, & votis nuncupandis avertentes, quasi inane sit illud: quandoquidem neque curamus ea quæ facitis, neque in his quicquam possumus quæ in terra geruntur. Verumtamen hæc dixisse dolebunt. *Cyn.* Non per colum Parcarum, Iupiter, ab illis persuasus, hæc te interrogavi. Disputatio verò nostra, nescio quomodo eò progressa in hoc ipsum incidit, ac supervacanea hominum sacrificia esse confirmat. Rursus verò, si videtur, paucis te interrogabo: tu verò ne graveris respondere, ac vide ut quàm cautissimè respondeas. *Iup.* Interroga, si tibi vacat talia nugari. *Cyn.* Ais-ne omnia fieri nutu Parcarum? *Iup.* Aio. *Cyn.* Vos verò posse hæc mutare, & revolvere? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Vis ergo, ut quod sequitur, inducam? sive planum, sive secus illud dixero. *Iup.* Planum utique est. Nam qui Diis sacra faciunt, necessitatis causa non faciunt, sed beneficium compensant, & veluti bona mercantur à nobis, aut alioqui, quod est præstantius, honore prosequuntur. *Cyn.* Hoc satis est, si etiam dicis nullius utilitatis

δεῖ χρησίμῳ γίγνεσθαι τὰς θυσίας, χρηστοῦ δέ τινι, τῶν ἀνθρώπων πλουτῶν τὸ βέλτιον. καίτοι εἴ τις τῶν σοφιστῶν ἐκείνων παρῆν, ἤρετο ἂν σε καθ' ὅτι βελτίους φῂς τοὺς θεούς, καὶ ταῦτα, ὁ μοδάλας τῶν ἀνθρώπων ὄντας, καὶ ὑπὸ ταῖς αὐταῖς διαποίναις ταῖς μοίραις παρομένους. εἰ γὰρ ἀπρεπὲς αὐτοῖς τὸ ἀθανάτους εἶναι, ὡς δὲ αὐτὸ ἀμείνους δοκεῖν. ἐπεὶ τοῦτό γε μακρῷ χεῖρόν ἐστι, εἶναι τοὺς μέν, εἰ μηδὲν ἄλλο, ἀναθῶς μείς ἐλευθερίαν ἀφείλετο. ὑμῖν δ', εἰς ἄπειρον ἐκπίπτῃ τὸ πρᾶγμα, καὶ αἰδιον ἡ δουλεία γίγνεται, ὑπὸ μακρᾷ τῷ λίνῳ φερομένη. Ζ. ἀλλ' ὦ Κυνίσκε, τὸ αἰδιον τοῦτο, καὶ ἄπειρον, εὐδαιμον ἡμῖν ἐστι, καὶ σὺ ἅπασιν ἀγαθοῖς ἡμεῖς βιοῦμεν. Κυ. οὐχ ἅπαντες ὦ Ζεῦ, ἀλλὰ διώρισαι σὺ παρ' ὑμῖν τὸ πρόσωπον, καὶ πολὴ τις ἐγκεχὴ ἔνεστι. σὺ μὲν γὰρ εὐδαίμων, βασιλεὺς γὰρ, καὶ δώσεις ἀναπαύειν τὴν γλῶτταν, καὶ τὴν ἀλαζονείαν, ὥσπερ ἱμονιὰν καθεὶς. ὁ δὲ Ἥφαιστος, χωλός ἐστι, βάναυσος τις καὶ πυρίτης τὴν τέχνην. ὁ Προμηθεὺς δ', καὶ ἀνεσκολοπίσθη ποτέ. τί γὰρ πατρὶ σὺ τί ἂν λέγοιμι πεδήτην ἔπι τε ὄρει τῇ περιφερῶς ὄντι; καὶ ἐρᾷν δέ φασιν ὑμᾶς, καὶ πτερώσκειν, καὶ δουλεύειν σποτε μὲν τοῖς ἀνθρώποις, ὥσπερ ἀμέλει καὶ τὸν ἀδελφὸν παρὰ τῷ Λαομέδοντι, καὶ παρὰ τῷ Ἀδμήτῳ τῷ Ἀπόλλωνι. ταῦτα δέ μοι οὐ πάνυ εὐδαίμονα εἶναι δοκεῖ, ἀλλ' ἐοίκασιν ὑμῶν οἱ μὴ πονες, δύστηνοί τε, καὶ εὐμοιροι εἶναι. οἶδα, ἐμπαλιν. ἐῶ γὰρ λέγειν ὅπ καὶ λησάμενοι,

litatis gratia sacra fieri: verùm bonitate quadam hominum quod præstantius est, colentium. At si quis ex Sophistis illis adesset, ex te quæreret quo nomine Deos præstantiores esse dicas, cum sint hominum conservi, earundemque dominarum, Parcarum scilicet imperio obnoxii. Non enim sufficiet ipsis ut sint immortales, quò videantur meliores. Siquidem hoc multo est deterius: quoniam hos quidem, si nihil aliud, mors saltem in libertatem asserit. At res vobis in immensum exit, æternaque est vestra servitus, dum longo filo volvitur. *Iup.* At ô Cynisce, hæc temporis perpetuitas, & immensitas, fœliciter nobis cedit, ac vitam bonis omnibus affluentem agimus. *Cyn.* Non omnes, Iupiter. Nam discrimen inter vos extat, multaque inest perturbatio. Nam tu beatus es: regnas enim, & terram ac mare potes tanquam demisso fune attolere. Vulcanus autem, est claudus, mechanicus, & ignipotens. Olim verò cruci affixus est Prometheus. Quid patrem tuum commemorem, quem adhuc in tartaro vinctum esse constat. Quinetiam vos amare, vulnerari, interdum apud homines servire dicunt, quemadmodum fratrem tuum apud Laomedontem, & apud [1] Admetum, Apollinem. Hæc quidem non plena mihi videtur fœlicitas: sed vestrûm alii videntur fortunati & fœlices, alii contrà. Omit-

1 *Admetum*] Apollo inter pastorum numina numeratur, nam & ipse greges Admeti Thessali regis pavisse dicitur. Virg.

& te memorande canemus
Pastor ab Amphryso. Cogn.

ὥσπερ ὑμεῖς, καὶ ἀφεισυλᾶσθε τὸ τῆ ἱεροσύλων, καὶ ὀλιγοστοὶ ἂν πλουσιώτατοι μετ' ὀλίγου χρόνου γένοισθε. πολλοὶ δὲ καὶ πανδημεὶ ἤδη, χρυσοῖ, ἢ ἀργυροῖ ὄντες. οἷς τοῦτο εἰωθὸς δηλαδή. Z. ὁρᾶς; ταῦτ' ἤδη ὑβρίσικε ὦ Κυνίσκε φῆς. καί σοι πάνυ μεταμελήσῃ ποτὲ αὐτῶν. Κυ. φείδε ὦ Ζεῦ τῆ ἀπειλῆς, εἰδὼς ὅτι με πιστεύσεις, ὃ, τι μὴ ἐν τῆ μοίρᾳ σοὶ συνέδοξεν. ἐπὶ μὲν αὐτοὺς ἐκείνους ὁρῶ τοὺς ἱεροσύλους ηλαζομένους. ἀλλ' οἶμαι πλείους, ἀφεύγουσιν ὑμᾶς. ὁ γὰρ ἐπιορκῶ εἰμὶ ἀλλ' οὐδὲ αὐτούς. Z. οὐκ ἔλεγον ὡς ἄρ' ἐκείνων τις εἶ, τῆ ἀναιρεθέντων τὴν προνοίαν τοῦ λόγου; Κυ. πάνυ ὦ Ζεῦ, δηλαδὴ αὐτοὺς οὐκ οἶδ' ὅτι ἕνεκα. πάντα γὰρ ὁπόσα ἂν εἴπω, οἶμαι ἐκείνων παιδεύματα εἶναι. ἐγὼ δ', ὅτῳ τινὶ ἂν ἄλλῳ πάλησθε, ἢ ὅτῳ σοὶ μάχωμαι; ἢδέως δ' ἂν σοῦ τοῦτο ἐροίμην σε, πῆ ἡ πρόνοια ὑμῖν αὕτη ἐστὶ, μοῖρα τις, ἢ ὑπὲρ ταύτας θεὸς, ὥσπερ ἄρχουσα καὶ αὐτῶν ἐκείνη; Z. ἤδη σοι καὶ πρότερον ἔφην ὅτι ἡμετὸν εἶναι πάντα σε εἰδέναι. σὺ δ' ἐν τῆ τῶν ἀρχῆ ἐρωτήσειν φήσεις, ὅτι παύῃ πρός με τοιαῦτα λεπτολογούμενος. καὶ ὁρῶ ὅτι σοι τὸ κεφάλαιόν ἐστι τοῦ λόγου, ἐπιδεῖξαι ὡδενὸς ἡμᾶς φροντοῦντας τῶν ἀνθρωπίνων. Κυ. οὐκ ἐμὸν τοῦτο, ἀλλὰ σὺ μικρὸν ἐμνησθεὶς ἔφησθα τὰς μοίρας εἶναι τὰς πάντα ἐπιτελούσας, εἰ μὴ μεταμέλοι σοι ἐκείνων, καὶ μεταλήσειν αὐτὰς τὰ εἰρημένα. καὶ ἀμφισβητεῖτε τὴν ἐπιμελείας, παρωσαμένους τὴν εἱμαρμένην. Z. ὠδαμῶς. ἀλλ' ἡ μοῖρα δι' ἡμῶν ἕκαστα ἐπιτελεῖ. Κυ. μανθάνω, ὑπηρέτας, καὶ διακόνους τινὰς τῶν μοιρῶν εἶναι φατε. τοῦτο ἀλλὰ ὅπως ἐκείνας ἂν εἴην αἱ μοῖραι

Omitto vos perinde atque nos latrociniis & sacrilegiis compilari à sacrilegis, & ex ditissimis pauperrimos momento temporis evadere. Multi etiam vestrum ex auro argento-ve conflati sunt: quibus erat hoc à fato præstitutum. *Iup.* Vides ut contumeliis nos petis Cynisce, forsan olim tibi pœnitendis. *Cyn.* Parce minis Iupiter, cum scias me nihil passurum quin id ante te mihi fuerit à Parca destinatum: quoniam neque illos ipsos sacrilegos puniri video: sed plurimi manus vestras effugiunt, cùm in fatis non esset ut caperentur. *Iup.* Nonne dicebam te ex eorum esse numero qui verbo providentiam tollunt? *Cyn.* Omnino Iupiter, metuis ipsos nescio quorsum: proinde quæcunque dixero, illorum doctrinam esse arbitraris. Verum ego unde veritatem, nisi ex te didicero? Cæterùm lubenter ex te quærerem, quænam vobis sit hæc Providentia, Num Parca aliqua, an verò superior his quæpiam Dea, tanquam illarum domina. *Iup.* Iam ante dixi tibi, fas non esse ut omnia scias. At tu cùm initio dixisses te unum quid interrogaturum, non desinis hujusmodi nugas mihi proponere. Et jam quò tuæ disputationis tendat summa, perspicio, ut nimirum ostendas in rebus humanis nihil fieri nostra providentia. *Cyn.* Hoc meum non est: sed tu paulò antè dixisti Parcas esse quæ omnia faciunt: nisi illorum te pœnitet, tuaque dicta revocas, expulsoque fato de suscipienda cura deliberatis. *Iup.* Nequaquam: sed Parca per nos facit singula. *Cyn.* Intelligo. Ergo Parcarum famulos & ministros vos esse perhibetis.

Sic

ποῦσιν. ὑμεῖς ϑ, ὥσπερ σκάφη τινὰ, καὶ ἐργαλεῖα ἐστὲ αὐτῶν. Ζ. πῶς λέγεις; Κυ. ὥσπερ οἴμαι ἔστιν τέκτονι, καὶ τὸ τρύπανον, σιαγρᾶ τε καὶ πρὸς τοῦτο τέχνῃ, ἀδεὲς ϑ ἂν εἴποι ὡς τούτῳ, τεχνίτης ἐστὶν, ἀσθ' ἡ ναῦς ἔργον ἐστὶ σκέπαρνα, ἢ ἐστὶ τρυπάνη, ἀλλὰ ἐστὶ ναυπηγεῖ. ὅπως ἀναλογιεῖ ἡ μοῖρα ναυπηγεμένη ἔκαστα, ἢ εἱμαρμένη ἐστίν. ὑμεῖς ϑ, ἄρα τρύπανα, καὶ σκέπαρνα ἐστὲ τῶν μοιρῶν. καὶ ὡς ἔοικεν, οἱ ἄνθρωποι δεῖον τῇ εἱμαρμένῃ θύειν, καὶ παρ' ἐκείνης αἰτεῖν τάγαθά. οἱ ϑ, ἐφ' ὑμᾶς ἴασι, σπουδάζοις, καὶ πομπαῖς χαριζόμενοι, οἱ δ' ἀδὲ τοῦτο εἱμαρμένον πιμῶντες ἂν, εἰς δέον αὐτὸ ἐπράτιον. ἐγὼ οἶμαι δυνατὸν εἶναι ἀδὲ αὖτοὺς ἔτι τοὺς μοίρας ἀλλάξαι, καὶ μεταστρέψαι τι τῶν ἐξ ἀρχῆς δεδόντων πρὸς ἐκάστου. ἡ γὰρ ἄτροπος, σὸν ἀνάγκῃ ἂν, εἴ τις εἰς τοὐναντίον τρέψειε τὸ ἄτρακτον ἀναλύσαι τὸ κλωθὸς τὸ ἔργον. Ζ. σὺ ἤδη ὦ Κυνίσκε, ἀδὲ τὰς μοίρας τιμᾷς πρὸς τῶν ἀνθρώπων ἀξιοῖς, ἀλλ' ἔοικας ἄπαυδα συγχεῖν σπουδαρεῖαζ. ἡμεῖς ϑ, εἰ καὶ μηδενὸς ἄλλου ἕνεκα, ἀλλά γε μαντεύεσθαι, καὶ σπουδάζειν ἕκαστα τῶν ὑπὸ τῶν μοίρας κεκυρωμένων, δικαίως τιμώμεθα ἂν. Κυ. τὸ μὲν ὅλον, ἄχθεσθον ὦ Ζεῦ, προειδέναι τὰ μέλλοντα, οἷς γε τὸ φυλάξασθαι αὐτὰ, παντελῶς ἀδύνατον, [1] εἰ μὴ ἄρα τόδε φῂς, ὡς προμαθὼν, ὡς ὑπ' αἰχμῆς σιδηρᾶς πεπήξεται, δύναιτ' ἂν ἐκφυγεῖν τὸ πεπρωμένον, καθείρξας ἑαυτὸν. ἀλλ' ἀδύνατον. ἐξάγει γὰρ αὐτὸν ἡ μοῖρα κυνηγετήσοντα, καὶ ἀναδώσει τῇ αἰχμῇ. καὶ ὁ Ἄδραστος, ἐπὶ τὸ σῶν ἀφεὶς τοῦ λόγχου, ἐκεῖνο μὲν ἁμαρτήσε-

Sic illæ ſunt quæ provident, vos veluti illorum fabrilia inſtrumenta eſtis. *Iup.* Quid dicis? *Cyn.* Nempe ceu aſcia fabro lignario, & terebrum ad perficiendam artem eſt adminiculo, nemo dixerit hæc eſſe artificem: neque navim eſſe aſciæ, aut terebri, ſed naupagi opus. Pari ratione Fatum eſt quod omnia facit: vos terebra, & aſciæ Parcarum eſtis. Atque ut par eſt, homines qui ſacra facere Fato, ab eoque bona petere deberent, vos ſupplicationibus, & honoribus venerantur. Ac neque ſi Fatum ſacrificiis & votis colerent, id rectè facerent. Non enim puto Parcas ampliùs mutare & vertere poſſe quicquam eorum quæ de quovis ab initio decreta ſunt. Proinde æquo animo non tulerit Atropos, ſiquis Clothûs laborem diſſolvens, fuſum torqueat in contrarium. *Iup.* Tu jam Cyniſce, neque Parcas ab hominibus colendas eſſe cenſes, ſed videris malle omnia confundere. Nos verò, etſi nullam aliam ob cauſam, ſaltem quia divinamus, & quæcunque à fato ſancita ſunt, præmonemus, merito colamur. *Cyn.* Omnino inutile eſt, Iupiter, futura præſcire, iis qui neutiquam ea devitare poſſunt, niſi contrà dicas, eum qui præſciverit ſe ferrea cuſpide interemptum iri, mortem ſe includendo vitare poſſe. At fieri non poteſt, nam ad venationem educit illum Parca, & haſtæ objiciet. Ac [2] Adraſtus emiſſa in ſuem cuſpide, ab eo quidem aberrabit,

1 Εἰ μὴ ἄρα τῶν φῂς] *εἰ μὴ ἄρα τ. φ. Marcil.*

2 *Adraſtus*] Arginorum rex, unus ex ſeptem ducibus qui profecti ſunt Thebas, ut reſtituerent in regnum Polynicem. *Cogn.*

τῳ, φονεύσῃ τὸν Κροίσου παῖδα, ὡς ἂν δοκῇ ἰσχυρῶς πεπεισμένος τῶν μοιρῶν φερομένῳ ἐπὶ τὸν νεανίσκον. τὸ μὲν γὰρ Λαΐῳ εἰπεῖν, τὸ, Μὴ σπείρε τέκνων ἄλοκα, δεισιφόνων βία. εἰ γὰρ τεκνώσεις φησὶ παῖδα, ἀποκτενεῖ σε ὁ φύς. περιττὴ γὰρ οἶμαι ἡ νουθέτησις περὶ τῶν πάντως ὅπως γενησόμενα. τοιγάρτοι μὴ τὸν χρησμὸν, καὶ ἔσπειρε, καὶ ὁ φὺς, ἀπέκτεινεν αὐτόν. ὥστε οὐχ ὁρῶ ἀνθ' ὅτου ἀπαιτεῖτε τὸν μισθὸν ἐπὶ τῇ μαντικῇ. εἰῶ γὰρ λέγειν ὡς λοξὰ, καὶ ἐπαμφοτερίζοντα τοῖς πολλοῖς χρᾷν εἰώθατε, ὑπὲρ πάνυ λάσιον φῶτες, εἰ ὁ τὸν Ἅλυν διαβὰς, τὴν αὐτὸν δύναμιν καταλύσει, ἢ τὴν τοῦ Κύρου. ἄμφω γὰρ δυνατὸν ὁ χρησμός. Ζ. ἰοὺ τῆς ὦ Κυνίσκε, τῆς Ἀπόλλωνι ὀργῆς αἰτίας καὶ τοῦ Κροίσου, διότι ἐπιφέρετο σκεῦνῳ αὐτὸν ἄρνεια κρέα, καὶ χελώνης ἐς τὸ αὐτὸ ἕψων. Κυ. ἐχρῆν μὲν γὰρ ὀρίζεσθαι, Ζεῦ ὦ ξένε. τὴν δὲ τὰ ἐξαπατηθῆναι τὸν λυδὸν ὑπὸ τοῦ χρησμοῦ, ἐπίστασθε οἶμαι. καὶ ἄλλως, τὸ μὴ σαφῶς ἀκοῦσαι τὰ μέλλοντα, ἡ εἰμαρμένη ἐπέκλωσεν. ὥστε καὶ ἡ μαντικὴ ὑμῶν, σκεύης μέρος ἐστίν. Ζ. ἡμῖν γε, οὐδὲν ἀπολείπεις, ἀλλὰ μᾶλλον θεοί ἐσμεν, ὅτε τοσούτοις πᾶσι εἰσφερόμενοι εἰς τὰ πράγματα, ὅτε τοῦ θυσιῶν ἄξιοι, καθάπαξ τύφωνα ὡς ἀληθῶς, ἢ σκίπαρνα; καί μοι δοκεῖς ἐκτόπως με καταφρονεῖν, ἅτε κεραυνὸν ὡς ὁρᾷς διεσκυληυμένον, ἀνέχομαί σε τοσοῦτον καθ' ἡμῶν διεξιόντα. Κυ. βάλε δὴ Ζεῦ, εἰ μοι κεραυνὸς πεπηγυῖα

rabit, Crœsi verò filium necabit, quasi violento quodam Parcarum decreto feratur in juvenem. Quinetiam ridiculum est istud quod Laio dixerunt, Cave diis nolentibus prolem seras. Nam sobole susceptâ occidet te filius. Etenim supervacaneam esse puto earum rerum admonitionem, quæ non possunt non fieri. Atqui accepto responso & prolem suscepit, & à filio interemptus est. Quare non video quam ob rem & mercedem exigatis propter vaticinium. Vt interim silentio præteream, quòd obliqua, quæque in utramque partem referri possunt, vulgo respondere soletis, non admodum clarè explicantes, num ille trajecto [1]Hale suum ipsius imperium eversurus esset, an Cyri, utrumque enim potest oraculum. *Iup.* Erat ô Cynisce, quædam Apollini in Crœsum iræ causa: quia illum tentaverat, carnes ovillas ac testitudinem unà elixando. *Cyn.* Atqui Deo conveniebat non irasci. Attamen ut puto, in fatis erat ut Lydus ille ab oraculo deciperetur. Atque alias, ne futura perspicuè audiret, fatum præstituerat. Itaque & vestra divinatio, pars est illius. *Iup.* At nobis nihil relinquis: verùm frustra Dii sumus, qui neque providentiam in res humanas inferimus, neque sacrificiis digni sumus, haud aliter revera quàm terebra, aut asciæ. Ac sanè videris meritò me contemnere, quòd cùm fulmine armatus sim, sustineo te talia in nos disserentem. *Cyn.* Feri ô Iupiter, si mihi fatale est fulmine feriri. Ne-

1 *Hale*] Halys Paphlagoniæ fluvius maximus, ex Tauri montis radicibus profluens per Cappadociam, & à Meridie Syros & Paphlagonas interfluens. Luc. lib. 3. Ovid. 4. de Pont. *Cogn.*

1 Δεῦ

ἔμφρεται. καί σε ἐδὲν αἰτιάσομαι τῆ πληγῆς, ἀλλὰ τῷ κλωθῷ, τῷ ἀφ' σῦ πτερώσαντι. ἐδὲ γὰρ τὸν κεραυνὸν αὐτὸν φαίην ἂν αὐτὸν μοι γεγενῆσθαι πρόφασιν. ἀλλὰ σκεῖνό γε ὑμᾶς ἐρήσομαι, καὶ σὲ, καὶ τὸν ἑρμηνέα τῶν. σὺ δέ μοι ὁ ὑπὲρ σκείνης ἀπόκριναι. ἀνέμνησας γάρ με, ἀπειλήσας. τί δήποτε τὰς ἱεροσύλους, καὶ λῃστὰς ἀφέντες, καὶ τοσύτους ὑβριστὰς, καὶ βιαίους, καὶ ἐπόρκους, [1] δρῦν τινα πολλάκις κεραυνώσατε, ἢ λίθον, ἢ νεὼς ἱστίον, ἐδὲν ἀδικέσης; σύοιστε δ', χρησόν τινα, καὶ ὅσιον ὁδιπόρον; τί σιωπᾶς ὦ Ζεῦ; ἢ ὑδὲ σὺ τὸ μὲ θέμις εἰδέναι; Ζ. ὐ γὰρ ὦ Κυνίσκε. σὺ δ' πολυπραγμων τις εἶ, καὶ σόν οἶσθ' ὅθεν ταῦτα ἥκεις μοι συμπεφορημένος. Κυ. σόκουν μὴ δ' σκεῖνο ὑμᾶς ἤρωμαι, σέ τε, καὶ τὸν εὐθύνειαν, καὶ τὸν εἱμαρμένην, τί δήποτε Φωκίων μὲ ὁ χρηστὸς, σὺ τοσύτῳ πενίᾳ, καὶ πανὶ τῷ ἀναγκαίων, ἀπέθανε; καὶ Ἀριστείδης αὖθ' αὑτὸς Καλλίας δ', καὶ Ἀλκιβιάδης, ἀκόλαστα μειρακία, ὑπερευπλούτησαν, καὶ Μειδίας ὁ ὑβριστὴς, καὶ Χάροψ ὁ αἰσχρὸς, κίναιδος ἀνθρωπος, τὸν μητέρα λιμῷ ἀπολέσας. καὶ πάλιν, Σωκράτης μὲ, παρεδόθη τοῖς ἑνδεκα, Μέλητος δ', ὁ παρεδόθη καὶ Σαρδανάπαλος μὲ, ἐθασίλευσε, θῆλυς ὤν. Περσῶν δ' τοσῦτοι καλοὶ, καὶ ἀγαθοὶ ἄνδρες, ἀπεσκολοπίζονθ' αὖθις αὐτῶ, διότι μὴ πρόσκυνθ' τοῖς γιγνομένοις. ἵνα δ' ὑμῖν μὴ τὰ νῦν λέγω καθ' ἕκαστον ἐπεξιὼν, τὰς μὲ πονηρὰς, εὐδαιμονιζόντες, καὶ τὰς καλοκἀγαθὰς, ἀθλίους δ', καὶ φερομένους τὰς χρηστὰς, σε πανίᾳ, καὶ νόσοις, καὶ μυρίοις κακοῖς πιεζομένους. Ζ. ὐ γὰρ οἶσθα ὦ Κυνίσκε, ἡλίκους

Neque te ictus accusabo, sed Clothonem tua opera vulnus infligentem. Neque enim fulmen ipsum dicam mihi vulneris causam extitisse. Verùm illud vos interrogabo, te & Fatum: tu verò mihi ipsius nomine responde. Etenim hoc minis tuis in memoriam revocasti: quî fit tandem, ut omissis tot sacrilegis, latronibus, flagitiosis, violentis, perjuris, quercum aliquam plerumque, aut lapidem, aut navis insontis velum fulmine petatis? Interdum etiam frugi & sanctum viatorem. Quid taces Iupiter, aut fortasse ne hoc quidem me nosse fas est? *Iup.* Nefas est Cynisce. Tu verò curiosus es, neque scio unde his mihi comportatis venias. *Cyn.* Proinde neque illud vos rogem, te nimirum, & Providentiam, & Fatum, cur Phocion ille bonus, in tanta paupertate, & rerum necessariarum penuria diem obierit: & ante ipsum Aristides: Callias verò & Alcibiades juvenes intemperantes, ditissimi fuerint, & iceleratus Midias, & Charops Ægineta, homo cinædus, qui matrem fame peremit. Contrà Socrates undecim viris traditus est, Meletus verò non item: & Sardanapalus effœminatus regnavit, Persarum verò tot viri præclari ab ipso crucifixi sunt, quia factis ipsius non delectabantur. At ne vobis sigillatim edisserem quæ nunc geruntur, ut pravi & facinorosi fœlices sunt: boni verò rapiuntur & feruntur, paupertate, morbis, & malis sexcentis pressi. *Iup.* Nescis enim, Cynisce, quanta supplicia post

[1] Δρῦν τινα πολλάκις] Lucretius lib. 6. *Marcil.*

[2] Si-

μὴ τὸν βίον οἱ πονηροὶ τὰς ἡδονὰς ὑπομένουσιν, ἢ ὁ ὅσιος καὶ χρηστὸς δυσδαιμονίᾳ ἀλῴσκεται. Κυ. ἄδλιον μοι λέγεις, ὦ Τιτυέ, καὶ Ταντάλε. ἐγὼ γάρ, εἰ μήπω σε τεθνάναι ἴσμεν, εἴσομαι τὸ σαφὲς ἐπεισδὺς ἀποδημήσας. τὸ γὰρ νῦν ἔχον, ἐβουλόμην τὸν ὑπολειπόμενον τοῦτον χρόνον εὐδαιμόνως διαβιώσας, ὥσπερ ἐκκαίδεκα γυπῶν κείρεσθαι τὸ ἧπαρ ἀποδεικνύναι, ἀλλὰ μὴ ἐνταῦθα διψήσας, ὥσπερ ὁ Τάνταλος; ἢ μακάρων νήσοις πίνειν μετὰ τῶν ἡρώων, ἢ τῷ Ἠλυσίῳ λειμῶνι κατοικεῖν μᾶλλον. Ζ. τί φῄς; ἀπιστεῖς ἔνιά τινας ἡδέως, καὶ τιμᾶσθαι, καὶ διατρέφεσθαι, ἔνθα δὴ ἐξετάζεται ὁ ἑκάστου βίος; Κυ. ἀκούω γάρ Μίνω κρῖναί τινα δικάζειν καὶ τὰ τοιαῦτα. καί μοι δοκεῖ καινή τις ὑπὲρ ἐμοῦ εἶναι. σὺ γὰρ ὡς εἶναι λέγεται. Ζ. τί γὰρ δὴ αὐτὸν ἐρωτᾷς ὦ Κυψίσελε; Κυ. ἵνα ἡδέως ἀκούσω. Ζ. τοὺς πονηροὺς δηλαδή, οἷον ἀνδροφόνους, καὶ ἱεροσύλους. Κυ. τίνας δὲ δὴ τοὺς ἥρωας ἀποπέμπει. Ζ. τοὺς ἀγαθούς τε, καὶ ὁσίους, καὶ κατ' ἀρετὴν βεβιωκότας. Κυ. τίνος ἕνεκα ὦ Ζεῦ; Ζ. διότι οἱ μέν, τιμῆς, οἱδὲ, κολάσεως ἄξιοι. Κυ. εἰ δέ τις ἀκούσιόν τι δεινὸν ἐργάσαιτο, κολάζεται τῶν δικαστῶν; Ζ. δῆλα δή. Κυ. ἆρ' οὖν εἴ τις ἄκων τι ἀγαθὸν ἔδρασεν, ἆρα τῶν τιμῶν ἀξιώσειεν ἄν; Ζ. οὐ γὰρ ἄν. Κυ. ἀδύνατα τυγχάνει ὦ Ζεῦ, ἅτε τιμᾶν, ἅτε κολάζειν αὐτῷ προσήκοντα. Ζ. πῶς ἀδύνατα; Κυ. ὅτι ἀδὲν ἐκόντες οἱ ἄνθρωποι ποιοῦμεν, ἀλλά τινι ἀνάγκῃ ἀφύκτῳ κεκελευσμένοι, εἶτε ἀληθῆ ἐκεῖνά ἐστι τὰ ἐμπροσθεν ὡμολογημένα, ὡς ἡ μοῖρα, πάντων αἰτία. καὶ νὴ φονεύσῃ τις, ἐκείνη ὁ Iupiter ullum neque honore ornare, neque supplicio afficere. *Iup.* Quomodo nullum? *Cyn.* Quoniam nihil nos homines sponte facimus, sed necessitate quadam inevitabili compulsi: siquidem vera sunt illa quæ antè confessus es, nempe Parcam esse rerum omnium causam. Iam siquis alterum interemerit, Parca in culpa

post hanc vitam ferant scelesti, aut in quanta fœlicitate versentur boni. *Cyn.* Inferos mihi dicis, Tityos, & Tantalos. Ego verò siquid est istiusmodi, perspicue cognoscam ubi vita defunctus fuero. Quantum ad præsens attinet, velim ut quantumcunque hoc temporis in vivis exigendum est, beatè exigam, & à sedecim vulturibus hepar meum à morte depascatur: sed non in hac vita siti laborans, ut Tantalus, in beatorum insulis cum Heroibus, in Elysio campo constitutus bibam. *Iup.* Quid ais? Annon credis esse supplicia, honores, & forum judiciale ubi uniuscujusque vita examinatur? *Cyn.* Audio Minoem quendam Cretensem infra talibus rebus cognoscendis operam dare: de quo mihi aliquid responde num tuus sit filius, ut ajunt. *Iup.* Quamobrem verò ista de illo quæris Cynisce? *Cyn.* Quos potissimum afficit supplicio? *Iup.* Pravos nimirum, veluti homicidas, & sacrilegos. *Cyn.* Quosnam verò ad heroas mittit? *Iup.* Nempe bonos, sanctos, quique secundum virtutem vixerunt. *Cyn.* Quorsum Iupiter? *Iup.* Quoniam alii honore, alii supplicio sunt digni. *Cyn.* Quòd siquis invitus mali quidpiam commiserit, num & hunc supplicio affici justum censet? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Proinde, neque siquis invitus boni aliquid fecerit, eum honore dignabitur? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Itaque haud convenit illi

est.

ἐᾶν ἡ Φονιδίσσα. καὶ μὰ Δι' ἱερουλῆ, ἀνεσταυρωμένον αὐτὸν ὁρᾷ. ὥστε εἰ γὰ τὰ δίκαια ὁ Μίνως δικάσειν μέλλοι, τὸν εὖ μοιρούμενον, ἀντὶ δὲ Σισύφου κολάσεται. καὶ τὸν μοῖραν, ἀντὶ δὲ Ταντάλου. τί γὰρ ἐκεῖνοι ἠδίκησαν, πειθόμενοι τοῖς ἐπιτάγμασιν; Ζ. σὺκ ἔτι ἐᾷ ἡμᾶς ἀποκεκινδυνεύσαι σοι ἄξιον, τοιαῦτα ἐρωτῶντα. θρασὺς γὰρ εἶ, καὶ σοφιστής. καὶ σε ἄπειμι ἤδη κολάσων. Κυ. ἰδίομαι μὲν καὶ ἔτι τοῦτο ἔρεσθαι, πῶς αἱ μοῖραι λήξουσιν, ἢ πῶς ἐφικνοῦνται τηλικαύτης ἐπιμελείας καὶ τοσούτων εἰς τὸ λεπτότατον. καὶ ταῦτα, πρὶν ἀπιέναι. ἐπίπονοι γάρ τινές, καὶ σὺν εὐμοιρίᾳ μοι δοκοῦσι βιοῦν τὸν βίον, ποσοῦτα ἔχουσαι πράγματα. καὶ ὡς ἔοικεν, ἃ πάνυ ἡδέως αὐτὰς ἂν χρησαίμην ἐξηυρῆσθαι. ἐγὼ γοῦν εἴ μοι αἱρεῖτο δοῦναι, σὺν ἂν ἀλλαξαίμην ἀσχολουμένας τὸν ἀραιὸν βίον, καὶ ἀλαίμυδον ἂν ἔχειν πανύστερον ἀμβιῶναι, ἢ πᾶσαν καθ' ἡλικίαν ἄπρακτον, πολυπόνων πραγμάτων μεστὸν, ἐπιπρῶν ἄκαρπον. εἰ δὲ μὴ ῥᾴδιόν σοι ἀπαγγεῖναι πρὸς ταῦτα ὦ Ζεῦ, καὶ νουθετῆσαι ἀκριβῶς, οἷς ἀπεκρίνω. ἱκανὰ γὰρ ἐμφανίσαι τὰ περὶ τὰ εἱμαρμένης, καὶ προνοίας λόγον. τὰ λοιπὰ δ' ἴσως οὐκ εἰσμὲν οἱ οὐκοῦν μοι-

est. Siquis sacrilegium perpetret, facinus à Parca sibi injunctum admisit. Itaque si Minos rectè uti velit judicio, fatum, non [1] Sisyphum, Parcam, non Tantalum puniet. Quid enim injustè illi egerunt, quum mandatis obtemperarunt? *Iup.* Non amplius ne respondere quidem convenit tibi talia interroganti: audax enim es, & sophista, jamque abeo te relicto. *Cyn.* Optabam equidem hoc etiam ex te quærere, ubi Parcæ degant, aut quomodo res tantas exacta cura assequantur: idque tres cùm sint. Etenim laboriosam, & minimè fœlicem vitam vivere mihi videntur, tot negotia habentes. Vtque verisimile est, hæ fato non admodum bono natæ sunt. Itaque ego si mihi daretur optio, nequaquam cum illarum vita meam commutarem: sed pauperior ævum exigere mallem, quàm sedere singula observando dum contorquerem fusum tot negotiis refertum. Cæterùm si tibi non est facile Iupiter, ad hæc respondere, etiam his ad quæ respondisti, contenti erimus. Sufficiunt enim ad sermonem de Fato & Providentia declarandum. Reliqua fortasse iis fatis non est ut audiam.

1 *Sisyphum*] De Sisypho ob latrocinia à Theseo interfecto leg. Virg. 6. Æn. Ovid. 16. Metam. vide Proverb. *Sazum volvere.* Cogn.

ΖΕΤΣ ΤΡΑΓΩΔΟΣ. | IVPITER TRAGOEDVS.

ARGVMENTVM.

Ejusdem propè argumenti & hic Dialogus est, nisi quòd hic Epicureum etiam quendam introducit, qui Deos omnino negat ullos esse,

esse, nedum providentia sua mundum gubernare, fortuitóque ac temerè omnia geri contendit. Deinde & ipsa tractatio in plures personas spargitur ac tota dramatica est.

ΕΡΜΗΣ. | MERCVRIVS.

Ω Ζεῦ, τί σιγᾷς, καὶ κεχλωμόνας σαυτὸν λαλεῖς, ὠχρὸς ὥσπερ τῶν ἀσπαστῶν, φιλοσόφου τὸ χρῶμα ἔχων, ἐμοὶ ὑφοσπανάθυ. λάβε με σύμβουλον πόνων. μὴ κεχλωροφρονήσῃς οἰκέτου φλυαρίας. Ἀθηναῖ πάτερ ἡμέτερε κεφαλή, ὕπατε πρεσβυτῶν. γενέμμή σε γὰ γλαυκῶπις, πρεσβηγήσεια, ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἰδομὲν ἦδη, τίς μῆτις δάκνῃ σε κῆρ φρένα, κῆ κῆρ δυμόν. ἢ τί βαρὺ σενάχεις. ὠχρὸν τέ σε εἶλε παρειάς. Ζ. σὸν ἔσιν ἀδὲν δεινὸν ὦδ' εἰπεῖν ἔπος, ἀδὲ πάθος, ἀδὲ συμφορᾷ τραγῳδικὴ, ἧς σὸκ ἂν ἄφριτ' ἄχθος ἡ θεῶν φύσις. Ἀθ. Ἄπολλον, οἵοις φρεμμίοις ἄρχῃ λόγων. Ζ. ὦ παῖ κακίστε, χθόνια γῆς παιδεύμαζε, σὺ τ' ὦ Προμηθεῦ, οἷά μ' εἰργάσω κακά. Ἀθ. τί δ' ἐσί; πῶς χρεὼν δ' οἰκεῖαν ἐρεῖς. Ζ. ὦ μεγαλοσμεργὲ στερόπας ροίζημα, τί μοι ῥέξεις; Ἀθ. κρίμισον ὀργάν, εἰ μὴ κωμῳδεῖν ἅπερ ἔσμεν δυνάμεθα, μὴ δ' τ' Εὐριπίδιον ὅλον καταπεπώκαμεν, ὡς σοι ὑποφθαμμυργεῖν. Ηφ. ἀγνοεῖν ἡμᾶς νομίζεις τὼ αἰτίω τᾶ λύπης, ἥτις ἐσί σοι; Ζ. σὸν οἶδ', ἐπίτοι κἀν σκάκυες μέγα. Η. οἶδα τὸ κεφάλαιον αὐτὸ, ὃν πάχεις, ὅτι ἐρωτικόν ἐσιν. ὑμῖν κωκύω γε, ὑπὸ ἔρωτος ἤδη πολλάκις ὑβρισθεῖσι ὑπὸ σῶν τοιούτων.

IIupiter, quid cogitabundus, & solus apud te loqueris, pallidus ambulans, & Philosophi colorem præ te ferens? Id mihi communica, & accipe me tuis in molestiis consiliarium. Ne tui famuli nugas contemnas. *Min.* Sanè ita magne parens hominum rex, atque Deorum, Te precor en glaucis oculis Tritonia Pallas, Fare age, ne celes, quòd sint hæc cognita nobis, Quod te consilium dubio sub pectore versat? Cur gemis? & tacito pallor subsurgit in ore? *Iup.* Nunquam gravis res ulla sic dici potest, Non passio, non ulla tragica calamitas Natura divûm cujus haud onus ferat. *Min.* O Phœbe qualibus incipit procemiis. *Iup.* O pessimum genus mortalium, Tuque ô Prometheu, me quibus afflixti malis. *Min.* Quid est? nec enim celabis hæc domesticos. *Iup.* O murmur ingens fulminis magnicrepi, quid mihi facies? *Min.* Compesce iram, si non comicè loqui quemadmodum hi possumus, neque totum Euripidem devoravimus, ita ut dramaticè tecum loquamur. *Iuno.* An nescire nos putas causam mœroris, quænam sit? *Iup.* Tu nescis nam ejulares magnoperè. *Iun.* Novi dolorum tuorum summam, te nimirum amore percelli. Nec tamen ejulo, ut quæ sim assuefacta crebris hujusmodi contumeliis à te peti.

1 *O Iupiter*] Exordium ab attentione & rei magnitudine. *Oegn.*

1 Pa-

εἰκὸς γᾶν ἤτοι Δανάλν πνὰ, ἢ Σεμέλλν, ἢ Εὐρώπην αὖθις διεργάζεσθαι, ἀνιᾶσθαι ὑπὸ τοῦ ἔρωτος. εἶπε βαλόντα πώγων, ἢ σάτυρον, ἢ χρυσὸν γενόμενον, ῥυῆναι δι' ὀροφῆς εἰς τὸν κόλπον τῆς ἀγαπωμένης. τὰ σημεῖα γὰρ ταῦτα, οἱ στεναγμοὶ, καὶ τὰ δάκρυα, καὶ τὸ ὠχρὸν εἶναι, σὺν ἄλλοις τισὶν, ἢ ἔρωτός ἐστιν. Z. ὦ μακαρία, ἥτις ἂν ἔρωτι, καὶ τοιαύταις παιδιαῖς, οἵᾳ τὰ ἡμέτερα πράγματα εἶναι. H. ἀλλὰ τί ἄλλο, εἰ μὴ τοῦτο ἀνιᾷ σε, Δία ὄντα; Z. ἐν ἐσχάτοις ὦ Ἥρᾳ τὰ δεῖν πράγματα. καὶ τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, ἐπὶ ξυρᾶς ἕστηκεν, εἴτε χρὴ ἡμᾶς παῦλαν ἔτι, καὶ τὰ λοιπὰ ἔχειν τῶν τῇ γῇ, εἴτε καὶ ἡμελλᾶς παυσόμεσθα, καὶ τὸ μηδὲν εἶναι δοκεῖν. H. μῶν γίγαντάς τινας ἡ γῆ ἔφυσεν; ἢ οἱ τιτᾶνες τὰ δεσμὰ διαῤῥήξαντες, καὶ τὰ φρουρᾶς ἐπικρατήσαντες, αὖθις ἡμῖν σκευὴν αἴρονται τὰ ὅπλα; Z. θαῤῥεῖ. τὸ νεῦρον ἀσφαλῶς ἔχει θεοῖς. Hρᾳ. τί δ' ἄλλο δεινὸν ἂν χθόνιοι; ἔχ ὁρᾷ γὰρ ὅτε μὴ τὰ τοιαῦτα παρακλυποῖ, ἐφ' ὅτῳ Πῶλος, Ἀριστόδημος, ἀνὴρ Διὸς ἡμῖν ἀναπέφηνας. Z. Τιμοκλῆς ὦ Hρᾳ ὁ στωϊκὸς, καὶ Δάμις ὁ ἐπικούρειος, χθὲς σὺν οἶδα ὅθεν σφίσιν ἠξαμβώ τοῦ λόγου, περιόλας περιελεληλάθω, παρόντων μάλα συχνῶν, καὶ δοκίμων ἀνδρῶν. ὅσῳ μάλιστα ἐθήλασί με. καὶ ὁ μὲν Δάμις, ὅτ' εἶναι θεὸς ἔφασκεν, οὐδ' ὅλως τὰ γιγνόμενα ἐπισκοπεῖν, ἢ ἀμελεῖσθαι. ὁ Τιμοκλῆς δ' ὁ βέλτιστος, ἐπιεῖτο ξυναγωνίζεσθαι ἡμῖν. εἶπε δ' ὄχλε πολλὰ ἐπιῤῥυέντος, ἐδὲν πέρας ἐγίνετο τοῦ συλλόγου. διελύθημεν γὰρ εἰσαῦθις

peti. Igitur verisimile est te vel Danaen aliquam, vel Semelen, vel Europam nactum, amore angi. Deinde statuere assumpta forma vel tauri, vel satyri, vel auri, per tectum in amatæ sinum influere. Etenim hæc signa sunt suspiria, lachrymæ, & pallor, non alius rei, quàm amoris. *Iup.* O beata, quæ negotia nostra in amore, talibusque ludicris sita esse putas. *Iun.* Ecquid aliud, nisi hoc solicitat te, Iupiter cùm sis? *Iup.* Deorum res, ô Iuno, in extremo discrimine versantur: & quod ajunt, in acie novaculæ constitutæ sunt: utrum adhuc simus colendi, & quæ in terris offeruntur dona habituri; an verò prorsus negligendi, & pro nihilo ducendi. *Iun.* Num Gigantes aliquos terra produxit? aut Titanes disruptis vinculis, devictaque custodia rursum in nos arma parant? *Iup.* Confide, nam res inferæ bene Diis habent. *Iun.* Quid ergo aliud acerbum esse possit? Neque enim video, quando talia nihil te conturbant, quam ob rem nobis [1] Polus, aut Aristodemus pro Iove apparueris. *Iup.* Timocles ille Stoicus, ô Iuno, & Damis Epicureus, heri nescio unde ducto orationis initio [2] de Providentia disputabant in magna probatorum hominum frequentia: quod potissimùm animum meum perturbavit. Ac Damis quidem affirmabat, neque Deos esse, neque ea quæ geruntur observare, aut digerere. Verùm optimus ille Timocles nostras partes omni studio tuebatur. Deinde cùm affluere multa turba, nullum finem sortita est disputatio. Etenim discessêrunt

1 *Polus, aut Aristodemus*] Sunt histrionum nomina, ut infra. *Cogn.*

2 *De Providentia*] Res & cardo totius negotii. *Idem.*

θης, ἐπισκέψασθε τὰ λοιπὰ συμβέβουλοι, καὶ νῦν μετέωροι πάντες εἰσὶ πρὸς τὴν ἀκρόασιν, ὁπότερον κρατήσῃ, καὶ ἀληθέστερα δόξῃ λέγειν. ὁρᾷτε δὴ κίνδυνον, ὡς ὁ τενὴς παρέστηκε πᾶσι τὰ ἡμέτερα, ὃ ἐνὶ ἀνδρὶ κινδυνεύσιμα; ἢ δυοῖν θάτερον, ἢ περιεργάσθαι ἀνάγκη τὰ ἡμέτερα, ὀνόματα μόνον εἶναι δόξαντα, ἢ τιμᾶσθαι ὥσπερ νῦν, ὡς ὁ Τιμοκλῆς ὑπέρχη λέγων. Ἡρα. δεινόν γε ὡς ἀληθῶς, καὶ ὃ μάτην ὦ Ζεῦ ἐπιτεχνᾷδιες αὐτοῖς. Ζ. σὺ δέ, ὦ Δαναΐς τινος, ἢ Ἀντιόπης, φέναι μοι λόγον ὃν παρέχῃ τοιοῦτον. τί δ' ἂν ὦ Ἑρμῆ, καὶ Ἥρα, καὶ Ἀθηνᾶ, πράττοιμεν ἄν; συμβούσκετε γὰρ ἐν αὐτοῖ τὸ μέρος. Ερ. ἐγὼ μὲν ἐπὶ τὸ κοινὸν φημι δεῖν τὴν ἐπίσκεψιν ἐπαναγαγεῖν, ἐκκλησίαν συναγαγόντα. Ηρα. κἀμοὶ ταῦτα συμδοκεῖ, ἄνευ ἑτέρου. Αθη. ἀλλ' ἐμοὶ τἀναντία δοκεῖ ὦ πάτερ. καὶ μὴ συνταράττειν τὸν ἀέρα, μηδὲ δῆλον εἶναι σε θορυβούμενον τῷ πράγματι, πράττειν δ' ἰδίᾳ ταῦτα, ἐξ ὧν κρατήσῃ μὲν ὁ Τιμοκλῆς λέγων, ὁ Δάμις δ' καταγελασθείς, ἀπίοι σὺν τῇ συνέσει. Ερ. ἀλλ' ἔτι ἀγνοήσετον ταῦτα ὦ Ζεῦ, σὺ φανερὸς ἐσημῆνε τὸν ἔρωτα τοῖς φιλοσόφοις, καὶ σὺ δέξεις τυραννικὸς εἶναι, μὴ καινούργου δεῖ τὸν ἄνδρα μεγάλων, καὶ καινῶν ἅπασιν. Ζ. σύνιδη κήρυττε, καὶ παρίσασιν ἅπαντες. Ερ. ὀρθῶς γὰρ λέγεις. ἰδὲ δὴ εἰς ἐκκλησίαν συνέλθετε οἱ θεοί. μὴ μέλλετε, ξυνέλθετε πάντες. ἥκετε. δεῦτε μεγάλων ἐκκλησιάσομεν. Ζ. ἄνδρα ψυχὴ ὦ Ἑρμῆ, καὶ ἀπλοϊκὴ, καὶ πεζὰ κιρύττεις, καὶ ταῦτα, ἐπὶ τοῖς μεγίστοις συγκαλῶν; Ερ. ἀλλὰ

ferunt hoc pacti ut cætera denuo dispicerentur. Et nunc omnes suspenso sunt ad audiendum animo, uter vincet, & veriora dicere videbitur. Videtis periculum ut res nostræ in uno periclitantes, ad angustias omnino sint redactæ? Et ex duobus alterum evenire necesse est, ut aut nostræ res flocci fiant, & inania nomina videamur: aut quemadmodum antea, colamur, si Timocles dicendo superaverit. *Iun.* Gravissima profectò sunt illa, nec temerè Iupiter in hos tragicis verbis invehebare. *Iup.* Tu verò putabas me vel Danaës, vel Antiopes habere rationem, in tanta perturbatione. Quid igitur ô Mercuri, & Iuno, & Minerva nobis faciendum est? Quin vos consilii partem communicimini. *Merc.* Equidem ego in communem utilitatem coacto concilio, dico rem adducendam in deliberationem. *Iun.* Ego idem cum hoc sentio. *Min.* Mihi verò aliter videtur, Pater, ut neque cœlum conturbes, neque palam fiat te hanc ob rem tumultuari: sed privato consilio facias ut Timocles disputatione vincat: Damis verò ex congressu derisus abeat. *Merc.* Atqui ista non ignorabuntur, Iupiter, cum Philosophis in propatulo futura sit disceptatio. At tu quidem tyrannum agere videberis, si de tantis rebus & ad omnes communiter pertinentibus, cum reliquis non communicaveris. *Iup.* Ergo jam proclama, & præstò sint omnes. *Merc.* Rectè dicis. En vos Dei in concionem venite, ne cunctemini: magnis de rebus consilium inibimus. *Iup.* Ita nudis, ô Mercuri, simplicibusque verbis, ac pedestribus pronuncias, præsertim cùm maximis de rebus Deos convoces? *Merc.* At quomodo vis faciam

convenite. omnes: venite: magnis de rebus consilium inibimus. *Iup.* Ita nudis, ô Mercuri, simplicibusque verbis, ac pedestribus pronuncias, præsertim cùm maximis de rebus Deos convoces? *Merc.* At quomodo vis faciam

Iu-

πῶς γὰρ ὦ Ζεῦ ἀξιοῖς; Z. ὅπως ἀξιῶ; ἀποσεμνύσαι φημὶ δεῖν τὸ κήρυγμα μέτροις τισὶ, καὶ μεγαλοφωνίᾳ ποιητικῇ, ὡς μᾶλλον σωίλθοιεν. Ερ. ναί. ἀλλ' ἐποποιῶν ὦ Ζεῦ, καὶ ῥαψῳδῶν τὰ τοιαῦτα, ἐγὼ δ', ἥκιστα ποιητικός εἰμι. ὥστε ἀμφοῖν τὸ κήρυγμα, ὑπέρμετρα, ἢ σόλοικα ξυνείραν. καὶ γάλως ἔχει παρ' αὐτῶν ἐπὶ τῇ ἀμουσίᾳ τῶν ἐπῶν. ὁρῶ γοῦν ἐς τὸ Ἀπόλλω γελῶμενον ἐπ' οἰκοις τῶν χρησμῶν. καίτοι ἐπικρυπτόμενος τὸ πολλὰ τῆς ἀσφαλείας, ὡς μὴ πάνυ σχολῇ ἄγειν τοὺς ἀκούοντας ἐξεζητεῖν τὰ μέτρα. Z. σκοπῶν ὦ Ἑρμῆ, τίς Ὁμήρου ἐπῶν ἐγκαλεμένους τὸ πολλὰ τῷ κηρύγματι, ὡς οἰκείῳ ἡμῖν σωεκάλει. μεμνῆσθαι δέ σε εἰκός. Ερ. ἢ πάνυ μὲν ὅπως σαφῶς, καὶ σωχείρως. πειρῶμαι γοῦν ὅμως. Μήτε τις ὧν θήλεια θεὸς, μήτε τις ἄρσην, μήθ' αὐτῶν πνεύματα ῥιπτέτω, νόῳ Ὠκεανοῖο, μηδέ τι νυμφάων, ἀλλ' ἐς Διὸς ἕλθετε πύστιν, εἰς ἀγορὴν, ὅσοι τε κλυτὰς δεδύνθ' ἑκατόμβας, ὅσοι τ' αὖ μίσπεσθε, ἢ ὕστεθε, ἢ μάλα πάγχυ νύμφοι, βωμοῖσι παρ' ἱδρύσησι πρὸ θυόδε. Z. εὖγε ὦ Ἑρμῆ. ἄρεσκε κεκήρυκταί σοι. καὶ σωίασι γὰρ ἤδη. ὥστε παραμεβάνειν κέλευε αὐτοὺς, καὶ τὴν ἀξίαν ἕκαστον, ὡς ἂν ὕλης, ἢ τέχνης ἔχῃ. τὸν σωφρονίσαι μὲ, τοὺς χρυσοῦς. εἶπε ἐπὶ τούτοις, τοὺς ἀργυροῦς. εἶπε ἑξῆς, ὁπόσοι ἐλεφάντινοι. εἶπε τοὺς χαλκοῦς, ἢ τοὺς λιθίνους. καὶ τὸν αὖ τοῖς τούτοις, οἱ Φειδίου μὲ, ἢ Ἀλκαμένους, ἢ Μύρωνος,

Iupiter? *Iup.* Quomodo velim? Dico tuum præconium versibus esse magnificè efferendum, & grandiloquentia poëtica, qua impulsi diligentiùs conveniant. *Merc.* Sanè verum hoc poëtarum & rhapsodorum est officium. At ego poëticen non calleo: adeò ut præconium sim corrupturus, si hypermetros aut defectivos versus connectam. Et risum ipsis movebo mea carminum imperitia. Itaque video Apollinem ob oracula nonnulla derideri: quanquam cautionis causa multa obscurent, ne omnino audientes otio indulgeant sed expendant versus. *Iup.* Proinde Mercuri, Homericos versus plerosque admisce præconio, ut ille solebat nos convocare. Eorum autem te meminisse est credibile, *Merc.* Certè non admodum certò, neque promptè, attamen tentabo, Ergo Deûm nemo, nec mas, nec fœmina desit, Nullúsque Oceani fluviorum, nullaque Nympha; Aſt in consilium Iovis heus properate frequentes: Quique editis celebres hecatombas, quique sedetis Ararum ad fumos, medio vel in ordine divûm, vel ferè postremo, vel nullo nomine noti. *Iup.* Euge Mercuri; optimè præconio functus es. Etenim jam conveniunt. Quapropter singulos excipiendo, ipsos ordine colloca, pro materiæ artis-ve dignitate: In prima sede aureos, in secunda argenteos, in tertia eburneos, in quarta æneos, aut lapideos. Inter hos etiam primas illi teneant quos Phidias, aut Alcamenes, aut Myron, aut

1 Μήτε τις ἔνθηλεια θεὸς, μήτε τις ἄρσην] Claudicat versus hic, ut etiam postremus in voce νάνυμοι. Sed volens sciens hoc Lucianus ita commisit in persona Mercurii, ut mali Poëtæ, & qui paulò superius de se ipse dixit, ἐγὼ δὲ ἥκιστα ποιητικός εἰμι. *Marsil.*

ἢ Εὐφράνορος, ἢ τῶ ὁμοίων τεχνιτῶν, προτετιμήσθων. οἱ συμφεπώδεις ἦ ἤτοι, καὶ ἄτεχνοι, πόρρω που συνωσθέντες, καθεδοῦνται σιωπῇ, ἀναπληροῦντες μόνον τὴν ἐκκλησίαν. Ερ. ἔσται ταῦτα. καὶ καθεδοῦνται, ὡς προσῆκεν. ἀλλ' ἐκεῖνο ἀπὸ χειρὸς εἰδέναι, ἵν' τις αὐτῶν χρυσοῦς μὲ, καὶ πολυζήλωτος ἢ τὴν ὀλκὴν, σὺν ἀκριβείᾳ ἦ τὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ κομιδῇ ἰδιωτικὸς, καὶ ἀσύμμετρος, προ τῶ χαλκῶν τῶ Μύρωνος, καὶ Πολυκλείτου, καὶ τῶ Φειδίου, καὶ Ἀλκαμένους τῶ λιθίνων, καθεδεῖται. ἢ προτιμητέον χρὴ νομίζειν εἶναι τὴν τέχνην. Ζ. ἐχρῆν μὲν ἔτως. ἀλλ' ὁ χρυσὸς ὅμως προτιμητέος. Ερ. μαντάνω, ὅτι Πλουτίνδην κελεύεις, ἀλλὰ μὴ Ἀριστίνδην καθίζειν, καὶ ἀπὸ τιμημάτων. ἤκετε δὴ εἰς τὴν προεδρίαν ὑμεῖς οἱ χρυσοῖ. ἐοίκασι δὴ ἐν ὦ Ζεῦ, οἱ βαρβαρικοὶ, προεδρεύσειν μόνοι. ὡς τὰς γε Ἑλλήνας ὁρᾷς ὁποῖοί εἰσι. χαλκεύοντες μὲ, καὶ σύρτοσωποι, καὶ κεχυτευχνημαλισμένοι. λίθινοι ἦ, ἢ χαλκοῖ ὅμως ἅπαντες. ἢ οἵ γε πολυτελέστατοι αὐτῶν, ἐλεφάντινοι, ὀλίγον ὅσον ἐπὶ χρυσῷ ἐπισίλβον ἔχοντες, ὡς ἐπικεχρῶσθαι, καὶ ἐπιμελῶς ἔσθαι μόνον. τὸ ἦ ἔνδον, ξύλοι, καὶ ἤτοι μυῶν ἀγέλας ὅλας ἐμπολιτευομένας σκέπουσι. ἢ Βενδὶς ἦ αὕτη, καὶ ὁ Ἄνουβις σκεπτοσί, καὶ παρ' αὐτὸν, ὁ Ἄττις, καὶ ὁ Μίθρης. καὶ μὲν ὅλοι ὁλόχρυσοι, καὶ βαρεῖς, καὶ πολυτιμητοὶ ὡς ἀληθῶς. Πο. καὶ πῶς τοῦτο ὦ Ἑρμῆ δίκαιον, τὸν κυνοπρόσωπον τοῦτον προτιθέναι μου τῶ αἰγοπρόσωπον, καὶ ταῦτα, Ποσειδῶνος ὄντος; Ερ. ναί. ἀλλὰ σὲ μὲν ὦ συνοσίαιε, χαλκοῦν ὁ Λύσιππος, καὶ πλωτὸν ἐποίησεν σὺν ἑκάντων τότε Κορινθίων χρυσοῦν. ἔτος ἦ, ὅλοις

aut Euphranor, similes-ve artifices effinxerunt. Cæterùm hi vulgares, nulla arte nobiles, procul amoti sedeant cum silentio, in solum concionis complementum. *Merc.* Hæc fient, & ordine sedebunt. At non facile est scire, an eorum aliquis sit aureus, multisque talentis præponderet, nec accurato, sed vulgari admodum, & inconcinno opere comparatus, ante æneos illos Myronis, & lapideos Polycleti, Phidiæ & Alcamenis, sedebit an existimandum artem esse præferendam. *Iup.* Ita quidem fieri oportebat: attamen aurum est anteponendum. *Merc.* Intelligo: rationem divitiarum, non præstantiæ, & census haberi jubes in dandis sedibus. Venite igitur occupatum primas sedes, vos aurei. Videntur autem, Iupiter, soli barbari primas occupaturi: nam Græcos vides quales sint: venusti quidem, & pulchri, & secundum artem compositi: lapidei tamen, aut ænei omnes, vel, qui omnium sumptuosissimi sunt, eburnei, pauculo auro renidentes, ut qui eo tantùm intincti, refulgeant. Cæterùm intus lignei in quibus manentes muscarum toti greges conteguntur. Bendis autem hæc, & Anubis ille, & prope ipsum Attis, & Mithres ex solido auro sunt conflati, graves & magni revera pretii. *Nept.* Ecquid justum est Mercuri, primum collocare hunc canina facie Ægyptium, me qui sum Neptunus, priorem? *Merc.* Maximè. At te quidem ô Neptune Lysippus æneum & pauperem fecit, cùm tunc auro carerent Corinthii. Hic autem metallis univer-

μειζόνοις πλουσιώτερός ἐστιν. ἀνέχεσθαι δὲν χρὴ παρεωσμένον, καὶ μὴ ἀγανακτεῖν, εἴ τις ῥᾴων τηλικαύτην χρυσῆν ἔχων, σοθλιμήσεταί σε. Ἀφρ. σὺκεῖν ὦ Ἑρμῆ, κἀμὲ λαβὼν, ἐν τοῖς πρωτείοις σὲ κάθιζε. χρυσῆ γάρ εἰμι. Ερ. ἐγὼ ὅσον γε ὦ Ἀφροδίτη κἀμὲ ὁρᾶν. ἀλλ' εἰμὴ παίνυ λημῶ, λίθῳ ἔ λουκῷ πεντέληθεν οἰμαι λιθοτομηθεῖσα. εἶπε δόξαν ὅτῳ Προξιτέλῃ, Ἀφροδίτη γενομένη Κνιδίοις παρέδωκε. Ἀφρο. καὶ μὴν ἀξιόπιστόν σοι μάρτυρα τὸν Ὅμηρον παρέξομαι, ἄνω ἐ κάτω τὰ ῥαψῳδιῶν χρυσῆν με τὴν Ἀφροδίτην εἶναι λέγοντα. Ερ. καὶ γὰρ ἐ τὸν Ἀπόλλω ὁ αὐτὸς πολύχρυσον ἔφη εἶναι, καὶ πλούσιον. ἀλλὰ νῦν ὄψῃ κἀκεῖνον ἐν τοῖς ζωγίταις τῶν καθημένων, ἀπεστραμμένον γε ὑπὸ τῶν λῃστῶν, καὶ τὰς κόμοπας τῶν κιθάρας ἐξεστεφανημένον. ὥστε ἀμάτε ἐ σὺ, μὴ πάνυ σὺ [1] τῶν ἡλικιῶν σκληναιάζουσα. Κολοσσός. ἐμοὶ γὰρ τίς ἂν ἐρέσθαι τολμήσειεν, ἡλίῳ τε ὄντι, καὶ τηλικούτῳ τὸ μέγεθος; εἰ δ' ἐν μὴ ὑστερφύᾳ, μηδ' ὑστέρ μετρον οἱ Ῥόδιοι καθαπιδιάσασθαί με ἠξίωσαν, ἀπὸ ἴσης τελέσαντες, ἑκκαίδεκα χρυσοῦς θεοὺς ἐποίησαν. ὥστε ἀνάλογον πολυτελέστερος ἂν νομιζοίμην. καὶ ποήσεις ἡ τέχνη, καὶ τὸ ἐργασίας τὸ ἀκριβὲς ἐν μεγέθει τοσούτῳ. Ερ. τί ὦ Ζεῦ, χρὴ ποιεῖν; δύσκριτόν γὰρ ἐμοὶ γῆν ἐ τῦτο. εἰ μὲ γὰρ ἐς τὴν ὕλην ἀποβλέψομαι, χαλκοῦς ἐστιν. εἰ δ' ἐλογιζοίμην ἀφ' ὁπόσων ταλάντων κεχάλκωται, ὑστέρ τοὺς πεντηκοντομεδίμνους, καὶ τὴν ἱππάδα ἀνεῖη. Ζ. τί χαίρεδὴ παρεῖναι ἐ τῶν ἐλέγξοντα τὴν τῆ ἄλ-

versis est ditior. Quare te removeri patiaris oportet, neque indigneris si naso iste aureus tibi anteponetur. *Ven.* Ergo Mercuri, accipe me, & in primis confessibus colloca: nam sum aurea. *Merc.* Minimè Venus, quantum ego video. Sed nisi hallucinor, ex albo lapide ex monte Penteli excisо, ut Praxiteli placuit, facta Venus, Gnidiis tradita es. *Ven.* Atqui fide dignum testem tibi producam Homerum, qui sursum ac deorsum suis in rhapsodiis, auream me esse dicit. *Merc.* Sed enim ille ipse auri multi, & opum possessorem Apollinem dixit: quem tamen in extremis sedentem videbis, direpta ipsi à latronibus corona, & surreptis citharæ verticillis. Quare contenta esto cùm servili planè in loco non collocata concioni interseris. *Colossus.* Quis verò contendere mecum ausit Sol cùm sim, tantæque magnitudinis? Et nisi me immensum & immodicum struere voluissent Rhodii, ex paribus sumptibus, sedecim Deos aureos fecissent: ad quorum proportionem sumptuosior existimarer. Præter tam ingentem magnitudinem inest etiam ars, & opificii exquisita ratio. *Merc.* Quid facto opus Iupiter? Nam hoc judicare difficile est. Nam si materiam respexero, æneus est. Verùm si supputem quot in eo fabricando impensa fuerint talenta, plures quàm quingentos modios, & censum equestrem inveniam. *Iup.* Quid opus erat, ut hic etiam interesset, qui alio-

1 Θητικῶν] Infimæ classis locus apud Athenienses. Nam totam civitatem in quatuor classes Solon diviserat in πεντακοσιομεδίμνους ἱππάδας, ζωγίτας καὶ θητικούς. Scholiast. Aristophan. ad Equit. tres tantum facit ordines. *Bourd.*

λων μικρότητα, καὶ συνοχλήσουσι τῇ καθέδρᾳ; πλὴν ἀλλ' ὦ Ροδίων ἄριστε, εἰ δ' ὅπη μάλιστα προλαμπτέον εἰ τῷ χρυσῶν πῶς ἂν δ' προεδρίοις, εἰ μὴ δεήσῃ ἀναστῆναι πάνυ ὡς μόνον καθέζοιο, τὸν πύκα ἄλλον ἑτέρᾳ τῷ πυγῶν ἐπιλαβών. ὡς ἄμεινον ποιήσεις ὀρθοστάδην συκλησιάζων, ἐπικεκυφὼς τῷ σωσεδρίῳ. Ερ. ἰδοὺ πάλιν ἄλλο δύσλυτον δ' τοῦτο. χαλεπὸν μὲν γὰρ ἀμφοτέρω ἐστὸν δ' τέχνης τ' αὐτῆς, Λυσίππου ἑκάτερον τὸ ἔργον, καὶ τὸ μέγιστον, ὁμοίμαι τὰ ἐς γνῶσιν, ἅτε δὴ παῖδες ὄντες Διὸς, ὁ Διόνυσος οὗτοσί, καὶ Ἡρακλῆς. πότερον δὴν αὐτῶν προκαθεδεῖται; φιλονεικήσουσι γὰρ ὡς ὁρᾷς. Ζ. Ἀφτερέσομαι ὦ Ἑρμῆ, πάλαι δέον συκλησιάζειν. ὥστε νυῖ μὲ ἀναμιξὶ καθιζόντων, ἵνδα ἂν ἕκαστος ἐθέλῃ. εἰσαῦθις δ' ἀποδοθήσεται καὶ τούτων συκλησία. καίτοι εἴσομαι τότε ἤν πως χρὴ ποιῆσαι τὴν τάξιν ἐπ' αὐτοῖς. Ερ. ἀλλ' Ἡράκλεις, ὡς δοκοῦσι τὰ κοινὰ, καὶ τὰ καθ' ἡμέραν τοῦτοι βοῶντες ἀφανοῦς. ἆρ' τὸ νέκταρ, καὶ ἡ ἀμβροσία ἐκλείπει; ἆρ' αἱ ἑκατόμβαι; κοιναὶ τὰς θυσίας. Ζ. κατασιώπησον αὐτὸς ὦ Ἑρμῆ, ὡς μηθῶσιν ὅτι ἕνεκα ξυνελέγησαν, τὰς λήρους τούτους ἀφέντες. Ερ. ἀλλ' ἅπαντες ὦ Ζεῦ, τὴν Ἑλλήνων συνιᾶσιν. ἐγὼ δ', ὁ πολύγλωσσός εἰμι, ὥστε Σκύθαις, καὶ Πέρσαις, καὶ Θραξὶ, καὶ Κελτοῖς συνιέναι κηρύττειν. ἄμεινον δὲν οἶμαι τῇ χειρὶ σημαίνειν, καὶ Πυθαγορείως σιωπᾶν. Ζ. ἴτω ποιῶ. Ερ. εὖγε. ἀφωνότεροι γεγλώττωταί σοι τ' σοφισταί. ὥστε ὥρα δημηγορεῖν. ὁρᾷς, πάλαι πρὸς σὲ ἀποβλέπουσι, ὥσπερ μόντες ὅ, τι δ' ἐρεῖς. Ζ. ἀλλ' ἤδη ὑμῖν δῆλον ἐστὶν ὅτι ἕνεκα ξυνήλθομεν; Ερ. ἔγωγε. Ζ. ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦτο ἥκομεν, ἐκεῖνο πρῶτον ἐπισκεπτέον, ὅπως ἂν ἡμῖν ἡ ἐκκλησία εὐκοσμοτάτη γένοιτο. Ερ. ἐπὶ τοῦτο ἥκομεν. Ζ. ἆρ' οὖν οὐ καλῶς ἔχει τὸν ἀρχαιότατον καὶ πρεσβύτατον ἡμῶν καθίζειν ἐπὶ τοῦ βήματος; Ερ. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐπὶ σοὶ ἐστὶν ὦ Ζεῦ. Ζ. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐπὶ σοὶ ἐστὶν ὦ Ζεῦ. Ζ. ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦτο ἥκομεν, ἐκεῖνο πρῶτον ἐπισκεπτέον, ὅπως ἂν ἡμῖν ἡ ἐκκλησία εὐκοσμοτάτη γένοιτο. Ερ. ἐπὶ τοῦτο ἥκομεν. Ζ. ἆρ' οὖν οὐ καλῶς ἔχει τὸν ἀρχαιότατον καὶ πρεσβύτατον ἡμῶν καθίζειν ἐπὶ τοῦ βήματος; Ερ. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐπὶ σοὶ ἐστὶν ὦ Ζεῦ.

aliorum parvitatem argueret, & seſſioni obſtaret? Verumenimvero Rhodiorum optime, ſi quàm maximè aureis es præferendus, quomodo prima ſubſellia tenere poſſis, niſi omnibus ſit ſurgendum, ut ſolus ſedeas, omni Pnycis ſpacio alteris natibus occupato? Quocirca rectiùs facies, ſi prono in concilium capite, rectus concioni interſis. *Merc.* Ecce rurſus alius hic eſt modus. Ænei enim ambo eſtis, & ejuſdem artificii, utrumque Lyſippi opus: & quod maximum eſt, generis nobilitate pares, ut qui ſunt Iovis filii, Bacchus iſte, & Hercules. Vter ergo illorum primas tenebit? contendunt enim ut vides. *Iup.* Tempus terimus Mercuri, cùm jamdudum habenda eſſet concio. Quare nunc promiſcuè ſedeant, ubi quiſque voluerit. Deinceps verò hiſce de rebus cogetur de integro concilium: tuncque ſciam quis hac in re ordo ſit conſtituendus. *Merc.* At Hercules, ut tumultuantur, communem & quotidianam iſtam diſtributionem clamantes, ubi eſt nectar? ubi relicta ambroſia? ubi Hecatombæ? communia ſacrificia. *Iup.* Illis impone ſilentium Mercuri, ut nugis hiſce relictis intelligant cujus rei gratia coacti ſint in concilium. *Merc.* Non omnes, Iupiter, Græcam linguam capiunt. At ego multas linguas non calleo, ut Scythis, Perſis, Thracibus, & Celtis, quæ intelligant, pronunciem. Satius itaque puto manu ſignificare & imperare ſilentium. *Iup.* Ita fac. *Merc.* Euge, Pythagoricis taciturniores facti ſunt: ita ut concionandi ſit tempus. Vides, ut jamdudum conjectis in te oculis, expectant quid ſis dicturus. *Iup.* At quod mihi

ἄγε πέπονθα ὦ Ἑρμῆ, σὸκ ἂν ἐκπήσαιμι πρὸς σὲ εἰπεῖν ἡδόμενος. οἶδα ὅπως παῤῥαλέῳ ἀεὶ, καὶ μεγαληγόρῳ σὺ ταῖς ἐκκλησίαις ἦν; Ερ. οἶδα. καὶ ἐδεδίεις γε ἀκοῦσαι σε δημηγορῶντος. καὶ μάλιστα ὁπόταν ἠπείλεις ἀναπαστὸν ἐκ βάθρων τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν αὐτοῖς θεοῖς, τὴν στερρὸν σιδήρου τὴν χρυσῆν κρηδεῖς. Ζ. ἀλλὰ νῦν ὦ τέκνον, σὸκ οἶδα εἴτε ὑπὸ μεγάθους τῶν ἐφεστώτων δεινῶν, εἴτε ὑπὸ πλήτους τῶν παρόντων, πολυθεωζάτη γάρ ὡς ὁρᾷς ἡ ἐκκλησία, ἀμφιθέρομαι τὴν γνώμην, καὶ ὑποτρομός εἰμι, καὶ ἡ γλῶττά μοι πεπηδημένη ἔοικε. τὸ γὰρ ἀθρῶπιζον ἁπάντων, ἐπιλέλησμαι τὸ σοφώτατον ἁπάντων τῶν λόγων, ὁ παρεσκευασάμην, ὡς σύφσοφον θάτη μοι ἡ ἀρχὴ ῥήσιος πρὸς αὐτούς. Ερ. ἀπολέκης ὦ Ζεῦ πάντα. οἱ γὰρ, ὑποπτεύουσι τὴν σιωπὴν, καί τι ὑπέρμεγα κακὸν ἀκούσεσθαι σοφοδοκῶσιν, ἐφ' ὅτῳ σὺ ἀμέλλεις. Ζ. βούλῃ γὰρ ὦ Ἑρμῆ, τὸ ὁμηρικὸν ἐκεῖνο σοφώτατον ἀναῤῥαψῳδήσω πρὸς αὐτούς; Ερ. τὸ ποῖον; Ζ. κέκλυτέ μευ πάντες τε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι. Ερ. ἄπαγε. ἱκανὰ γὰρ πρὸς ἡμᾶς πεπαρώνηται σοι τὰ σοφώτατα. πλὴν εἰ δοκεῖ, τὸ μὲ φορμικὸν τῶν μέτρων, ἄφες. σὺ γὰρ, τῶν Δημοσθένους δημηγοριῶν τῶν κατὰ Φιλίππου, ἥνπερ ἂν ἐθέλοις, σαυτῷ ῥῆσιν, ὀλίγα σκαλαφάτων. ὅτῳ γὰρ οἱ πολλοὶ νῦν ῥήτορες ποιοῦσιν. Ζ. εὖ λέγεις, σαυτοῦ γὰρ πάνυ ῥητορείαν, καὶ ῥαδιουργίαν ταύτην εὐρημένην τοῖς ἀπαιδεύτοις. Ερ. ἄρξεσθαι δ' ἦν ποτε. Ἀνὰ πολλῶν ἀνὴρ ὦ ἄνδρες θεοὶ χρημάτων, ὑμᾶς ἐλεῖσθαι νομίζω, εἰ φανερὸν ῥήσιός ὑμῖν, ὅ, τι δὴ ποτ' ἄρα τοῦτό ἐστι, ἐφ' ὅτῳ νῦν σωπελίγητε, ὅτι τοῦτον τὸν ὑπὲρ οὗτος ἔχει, σοφοκλῆ προσῳδήσας

mihi accidit, Mercuri, tibi cùm sis meus filius, dicere non pigebit. Scis quàm confidenti animo, & ore grandiloquo fuerim in concionibus? *Merc.* Scio: & te concionantem audiens timui: ac præcipuè quando minabaris te demissa catena illa aurea, terram à fundamentis, & mare cùm ipsis Diis sursum tracturum. *Iup.* At nunc ô fili, nescio utrum impendentium malorum magnitudine, an verò præsentium multitudine (nam hic Deorum conventus est frequentissimus ut vides) animo conturbor, & intremisco, & vincta mihi lingua videtur. Quodque omnium est absurdissimum, excidit mihi totius orationis proœmium, quod præparaveram, ut bellissimo apud ipsos exordio uterer. *Merc.* Perdidisti omnia Iupiter. His suspectum est tuum silentium, & prægrande aliquod malum sese audituros expectant, quia tu cunctaris. *Iup.* Vis igitur Mercuri, Homericum illud proœmium ipsis occinam? *Merc.* Qualenam? *Iup. Diiquo Deaque omnes dicenti advertite mentes.* *Merc.* Apage. Nam satis in principio adversus nos es debacchatus. Verùm si videtur, molestos illos versus omittito: & quam volueris ex orationibus Demosthenis contra Philippum, paucis immutatis declamato: quod multi oratores nunc faciunt. *Iup.* Rectè dicis compendiosam hanc orandi rationem, & astutiam opportunam hæsitantibus. Tandem igitur incipiam. Multis pecuniis, ô viri Dii vos ante posituros puto, si vobis innotescat, quid tandem sit illud, cujus gratia hunc in cœtum accersiti estis. Quod cùm ita sit, convenit ut me dicentem alacriter

ἀκροᾶσθαί μοι λέγοντος. ὁ μὲν οὖν παρὸν ἡμῖν ὦ θεοί, μόνον οὐχὶ λέγω φωνῇ ἀφιεὶς, ὅτι τὰ παρόντων ἐρρωμένως ἀνθεκτέον ἡμῖν ἐστιν, ἡμεῖς δ', πάνυ ὀλιγώρως ἔχειν δοκοῦμεν πρὸς αὐτά. βούλομαι γὰρ ἤδη, καὶ γὰρ ἐπιλείπει ὁ Δημοσθένης, ὑμῖν δηλῶσαι σαφῶς, ἐφ' οἷς ἀφαιρεθεὶς, συνήγαγον τὴν ἐκκλησίαν. χθὲς γὰρ ὡς ἴστε, Μνησίθεος ὁ ναυκλήρου ὑμῶν τὰ σωθέντα ἐκ τῆς νεὼς ὀλίγα δεῦρο ἀπολαμβάνων περὶ τὸ Καφηρέα, εἰσιόντες εἰς Πειραιᾶ, ὁπόσους ἡμῶν ὁ Μνησίθεος ἐπὶ τὴν θυσίαν ἐκάλεσεν. εἶτα μὴ τὰς σπονδὰς, ὑμεῖς μὲν, ἄλλος ἄλλῃ ἐτράπεσθε, ὡς ἑκάστῳ ἔδοξεν. ἐγὼ δ', ἀδέπω γὰρ πάνυ ὀψὲ ἦν, ἀνῆλθον εἰς τὸ ἄστυ, ὡς περιπατήσαιμι τὸ δειλινὸν ἐν κεραμεικῷ, σὺν οἷς ἅμα ὁ Μνησίθεος τὴν μικρολογίαν, ὃς ἑκκαίδεκα θεοῖς ἑστιῶν, ἀλεκτρυόνα μόνον κατέθυσε, λέγοντα κἀκεῖνον, ἤδη ἐκ κορυζῶντα, καὶ λιβανωτοῦ κόνδρις τέτταρας, εὖ μάλα δυσωδιώντας, ὡς αὐτίκα ἀποσβεσθήναι τῷ ἄνθρακι, μὴ δ' ὅσον ἄκρα τῇ ῥινὶ ἀσφραίνεσθαι καπνοῦ δυσχόντος. καὶ τοῦτο, ἐκκλίμβας ὅλας ὑποχόμενον, ὁπότε ἡ ναῦς ἤδη προσφέροιτο τῷ σκοπέλῳ, καὶ αὐτὸς ἦν τῶν ἐρμάτων. ἐπεὶ δ' τοῦτο σὺν οἷς, γίγνομαι κατὰ τὴν Ποικίλην, ὁρῶ πολὺν ἀνθρώπων πάμπολυ συνεχῆ. σύνιξις ἦν, ἔνδον αὖ αὐτῇ τῇ στοᾷ. πολλοὶ δ', καὶ οἱ μὲν τῷ ὑπαίθρῳ. καί τινας βοῶντας, καὶ ἀφαττινομένους, ἐπὶ τῶν ὠκῶν κεφημένους. εἰκάσας δὴ ὀρθῶς ἦν, φιλοσόφους εἶναι τῶν ἐλεγκτικῶν τινων, ἐβουλήθην ἐπισῆναι, ἀκοῦσαι αὐτῶν ὅ, τι δὴ λέγουσι. καὶ ἔτυχον γὰρ μεφιλίως τῶν παρόντων ἀφειδεθέλημένος, κἀμαυτὸν ἐς τὸ ἐκείνων τρόπον, καὶ τὸ πώγωνα ἐπιπασασάμενος,

criter audiatis. Præsens utique tempus, ô Dii, emissa propemodum voce dicit, nobis fortiter susciipiendam rerum præsentium curam, quas tamen negligere videmur. Iam autem volo deficiente mihi Demosthene, ea vobis apertè declarare, quibus perturbatus concionem convocavi. Heri enim, ut scitis, cùm Mnesitheus nauclerus observatam ex undis navem, quæ ad Capharei scopulos illisa ferme periit, nos in Piræo epulis excepisset, quotquot nostrûm ad sacrificium vocaverat: peractis libationibus, vos quidem alii alia via discessistis, ut cuique visum est. Ego verò, quia nondum erat vesperi, in urbem redivi, ut tempore pomeridiano in Ceramico deambularem, animo volvens Mnesithei sordes, qui sedecim Diis epulum præbens, gallum unicum immolavit, eumque senem, & gravedine jam laborantem: præterea quatuor thuris grana, carie obsita, ita ut prunis extinguerentur, neque fumis tantillum naribus odorem præberet fumus: idque cùm solidas hecatombas promisisset, tum quum navis in scopulum impellebatur, eratque inter saxa. Postquam hæc mente agitans, ad Poecilen venio, congestam hominum multitudinem inusitatam video: nonnullos in ipsa quidem Stoa: pleroscque verò sub dio: quosdam etiam vociferantes, qui in concione sedentes, obnixè contendebant. Igitur conjectura assequutus quod erat, Philosophos esse ex contentiosis illis, volvi admoto gressu, audire quid dicerent. Etenim nube crassissima me involvi, assumpto illorum habitu, & attracta prolixa barba, valdè

ιὸν μᾶλλα ἐώκειν φιλοσόφῳ. καὶ δὴ προσγκαπισάμενος τὸς πολλὸς εἰσέρχομαι ἀγνοέμενος ὅτις εἶμι. δύσκωφ γὰρ τὸν ἐπικέρεσον Δάμιν, τὸν ἐπίτριπλον, καὶ Τιμοκλέα τὸν ςωϊκὸν, ἀνδρῶν βέλτιςον, ἐκθύμως πάνυ ἐριζοντας, ὁ γὰρ Τιμοκλῆς, ἡ ἵδρις, καὶ τῷ φωνὴ ἤδη ἐξεκέκλετο τὸν τοῦ βοῦς. ὁ Δάμις δὲ, τὸ σαρδόνιον ἐπιγελῶν, ἔτι μᾶλλον παρώξυνε τὸν Τιμοκλέα. ὡς δὲ ἄρα περὶ ἡμῶν ὁ πᾶς λόγος αὐτοῖς. ὁ μὲν γὰρ κακόρροπος Δάμις, ὅτι προνοεῖν ἡμᾶς ἔφασκε τὰ ἀνθρώπων, ὅτι ἐπισκοπεῖν τὰ γιγνόμενα παρ' αὐτοῖς, οὐδὲν ἄλλο, ἢ μὴ δὲ ὅλως ἡμᾶς εἶναι λέγων. τοῦτο γὰρ αὐτῷ δηλαδὴ ὁ λόγος ἐδώκατε. καὶ ἦσαν τινὲς, οἳ ἐπῄνεν αὐτόν. ὁ δ' ἕτερος, τὰ ἡμέτερα ὁ Τιμοκλῆς ἐρρώνη & ὑπερεμάχε, καὶ ἠγανάκτει, καὶ πάντα τρόπον σωηγωνίζετο, τὴν ἐπιμέλειαν ἡμῶν ἐπαινῶν, καὶ διεξιὼν, ὡς ἐν νόμῳ τε, καὶ τάξει τῇ προσηκούσῃ ἐξηγούμεθα, καὶ διαπεπλέμεθα ἕκαστα. καὶ εἴ τι μὴ πῃ & αὐτὸς τὰς ἐπαινέσεις. πάλιν γὰρ μεμνῆκει γὰρ ἤδη, καὶ ποτήρας ἐφώνη, καὶ τὸ πλῆθος εἰς τὸν Δάμιν ἀπέβλεπε. σωνεὶς δ' ἐγὼ τὸν κινδυνεύόμενον, τὴν νύκτα συνέλθοντα πρωϊαίτερον, διαλῦσαι τὴν συνουσίαν. ἀπῆλθον δὴν, εἰς τὴν ὑστεραίαν σωνθέμενοι εἰς τέλος ἐπεξελθόντας τὸ σκέμμα. καγὼ παραμενόντων τῶν πολλῶν, ἐπῄνεον μεταξὺ ἀπιόντων οἰκαδε παρ' αὐτὰς, ἐπαινέντων τε & Δάμιδος, καὶ ἤδη πρὸς πολὺ αἰρεμένων τε ἐκείνε. ἦσαν δὲ & οἱ μὴ ἀξιοῦντες προσκατεγνωκέναι τὸν ἀνεμλιον, ἀλλὰ προσμένειν, εἴ τι & ὁ Τιμοκλῆς αὖ-

valdè ſimilis eram Philoſopho. Tum multos cubito protrudens ignotus ingredior: & verberonem illum Damin Epicureum nanciſcor, & omnium hominum optimum Timoclem Stoicum acerrimè contendentes. Vnde jam ſudabat Timocles, eique vox intercipiebatur præ clamore. Damis verò [1] ſardonium ridens Timoclem magis exaſperabat: eratque omnis illorum de nobis diſputatio. Etenim execrandus ille Damis affirmabat nos neque rebus humanis providere, neque ea quæ fiunt apud ipſos ſpeculari: nihil aliud quàm nos non eſſe dicens. Nam hæc vis erat ejus orationis, quam nonnulli probabant. Alter verò, nempe Timocles ſtabat à noſtris partibus, & pro nobis pugnabat, indignaturque & modis omnibus defendebat, diligentiam noſtram laudans, & narrans ut recta ratione & ordine ſingula moderamur, & digerimus: atque ipſe etiam laudatores habebat. Verum jam feſſus erat, & ægrè loquebatur: turba autem oculos ad Damin convertebat. Tum ego cognito rei periculo, juſſi noctem circunfuſam diſſolvere conventum. Quare abierunt ex compoſito, ut die poſtero diſceptationem ad finem deducerent. Ego verò vulgo comitem me præbens, interim dum domum repetebant, audiebam Damidis orationem probantes, ejuſque ſententiam præoptantes. Erant verò qui cenſebant contrariam opinionem præjudicio non damnandam, ſed expectandum an Timocles cras aliquid dicturus

1 *Sardonium*] Ridere riſum Sardonium dicuntur, qui riſum rident τὸ ὀδὰξ ἑαυτὸν ἕλκειν ſic in Aſin. Σαρδόνιον γελῶντες ἔλεγον. i. *Sardonicè ridentes ajebant.* Cogn.

ειον ἰρεῖ. ταῦτ' ἐστιν ἐφ' οἷς ὑμᾶς συνεκάλεσα. ὑ μικρὰ ὦ θεοὶ εἰ λογίσοισθε ὡς ἡ πᾶσα μ' ὑμῖν τιμὴ, καὶ δόξα, καὶ εὐπορία, οἱ ἄνθρωποί εἰσιν. εἰ δ' ἔτοι πιοιθέσειν ἢ μὴ δὲ ἄλως θεὺς εἶναι, ἢ ὄντας, ἀφροσύνης εἶναι φῶν αὐτῶν, ἄμβα; καὶ ἀλόφυσις, καὶ ἄπυρα ἡμῖν ἔσται τὰ ἐκ γῆς, καὶ μάτην ἐν ἐρημίᾳ κατεδέδυμεθα, λιμῷ ἐκόμενοι, ἑορτῶν ἐκείνων, καὶ πανηγύρεων, καὶ ἀγώνων, καὶ θυσιῶν, καὶ παννυχίδων, καὶ πομπῶν στερόμενοι. ὡς ἂν ὑπὲρ τηλικούτων φημὶ δεῖν ἅπαντας ἐπινοεῖν τι σωτήριον τοῖς παροῦσι, καὶ φ' ὅτῳ κρατήσῃ μὲ ὁ Τιμοκλῆς, καὶ δόξῃ ἀληθέστερα λέγειν, ὁ Δάμις ἦ, κατεγελασθήσεται ὡς τ' ἀκούοντων. ὡς ἔγωγε ὑ πάνυ τῷ Τιμοκλεῖ πέποιθα, ὡς κρατήσῃ καθ' ἑαυτὸν, ἰὼ μὴ ἐ τὰ παρ' ἡμῶν αὐτῷ προσχώσιτα. κήρυττε ὦ Ἑρμῆ τὸ κήρυγμα τὸ ἐκ Διὸς νόμιμον, ὡς ἀνιστάμενοι, συμβουλεύσειν. Ερ. ἄκουε. σίγα. μὴ τάραττε. τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν τελείων θεῶν, οἷς ἔξεστι; τί τοῦτο, οὐδεὶς ἀνίσταται, ἀλλ' ἡσυχάζετε, ἕως τὸ μέγεθος τῶν ἠγελημένων ἐκπεπλήγμενοι; Μω. [1] ἀλλ' ὑμεῖς μὲ ἅπαντες, ὕδωρ, καὶ χαῖα γίνοισθε. ἐγὼ γὰρ, εἰ γέ μοι μετὰ παῤῥησίας λέγειν δοθείη, πολλὰ ἂν ὦ Ζεῦ, ἔχοιμι εἰπεῖν. Ζ. λέγε ὦ Μῶμε, πάνυ θαῤῥῶν. δῆλος γὰρ εἰ ἐπὶ τὸ συμφέρον παῤῥησιαζόμενος. Μω. σκοπεῖν ἀκούετε ὦ θεοὶ πάντες, τά γε [2] ἀπὸ καρδίας φασίν. ἐγὼ γὰρ ἐ πάνυ προσεδόκων ἐς τόδε ἀμηχανίας προελήσεσθαι τὰ ἡμέτερα ἐ πολλοὺς τοιούτους ἀναφυήσεσθαι ἡμῖν σοφιστὰς, παρ' ἡμῶν αὐ-

cturus esset. Hæc sunt ob quæ vos convocavi, non exigua ô Dii, si perpenderitis omnem nobis honorem, gloriam & proventum ab hominibus esse petendum. Qui si crediderint nullos omninò esse Deos, aut si sint, res tamen humanas nulla eorum providentia gubernari, nec sacra, nec dona, nec honores ex terra sunt expectanda: & frustra in cælo sedebimus, fame laborantes, festis illis diebus, celebritatibus, certaminibus, sacrificiis, nocturnis ludis, pompisque privati. Super tantis itaque rebus, aio oportere nos omnes consilium comminisci, quo à præsentibus periculis liberemur, & Timocles veriora dicere visus, vincat: at Damis ab auditoribus derideatur. Non enim prorsus confido fore ut vincat per se Timocles, nisi à nobis illi subsidium accedat. Pronuncia Mercuri præconium illud, quod lex edicit, ut surgentes consultent. *Merc.* Audi, tace, ne turbes. Quis summorum Deorum, quibus licet, verba vult facere? Quid rei est? nemo surgit: sed cuncti quiescitis rerum propositarum magnitudine obstupefacti? *Mom.* At vos sic muti tellus fiatis & unda. Verùm ego si mihi verba facere cum libertate concederetur, multa Iupiter, haberem dicenda. *Iup.* [2]Confidenter dic ô Mome. Nam aliquid in communem utilitatem videris propositurus. *Mom.* Proinde audite, Dii omnes, ex animo, quod ajunt. Ego enim omnino expectabam res nostras in eam difficultatem delapsuras, multosque hujusmodi Sophistas nobis sup-

pul-

1 Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν] Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν. *Marcil.*

2 Ἀπὸ καρδίας] Proverbium de quo dixi ad Petron. *Bourd.*

1 Τιμο-

πῶν τὴν αὐτὴν τ' τόλμης λαμβάνουσας. καὶ μὰ τὴν Δήμητρα, ἔστι τοῦ Ἐπικούρου ἄξιον ὀργίζεσθαι, ἔστι τοῖς ὁμιλητοῖς αὐτοῦ, καὶ Διοδώροις τ' δυσμόρων, εἰ τοιαῦτα περὶ ἡμῶν ὑπολήψεσιν. ἢ τί γὰρ αὐτοὺς ἀξιώσειέ τις ἂν φρονεῖν, ὁπόταν ὁρῶσι τοσαύτην ἐν τῷ βίῳ τὴν ταραχὴν, καὶ τὰς μὲν χρείας αὐτῶν, ἀμελουμένας, ὑπὸ πενίας, καὶ νόσους, καὶ δυλεία καθειργμένας. παμπόνηρος ἦ, καὶ μιαρὸς ἀνθρώπους σεβομένους, καὶ ὑπερπλουτοῦντας, καὶ ἐπιτάττοντας τοῖς κρείττοσι, καὶ τὰς ἱερουσύλους ἢ κολαζομένους, ἀλλὰ διαλανθάνοντας. ἀπασχολοπιζομένους ἦ, καὶ [1] τυμπανιζομένους σύσποτε τὰς ὑδὲν ἀδικοῦντας. εἰκότως τοίνυν ταῦτα ὁρῶντες, ὅπου λεληθέναι δεῖ ἡμᾶς, ὡς ὑδὲν ὅλως ὄντων. καὶ μάλιστα ὅταν ἀκούσωσι τ' χρησμῶν λεγόντων, ὡς Λιβὰς τ' Ἄλυν, μεγάλην ἀρχὴν καθαλύσει. ἢ μέντοι δηλόν ἐστιν ἔστι τοῦ αὐτοῦ, ἔστι τοῦ τ' πολεμίων. καὶ πάλιν, ὦ θεία Σαλαμὶς, ἀπολεῖς ἦ σὺ τέκνα γυναικῶν. καὶ Πέρσαι γὰρ εἶμεν, καὶ Ἕλληνες, γυναικῶν τέκνα ἦσαν. ὅστε μὲ γὰρ πάλιν τ' ῥαψῳδῶν ἀκούσιν ὅτι Ἐρῶμεν, καὶ πτοούμεθα, καὶ δουλεύομεν, καὶ δεσμούμεθα, καὶ πειθόζομεν, καὶ μυρία ὅσα πεπόμεθα ἔχομεν, καὶ ταῦτα, μακάριοι, καὶ ἄφθαρτοι ἀξιοῦντες εἶναι, τί ἄλλο, ἢ δικαίως καταγελᾶσι, καὶ ὑδενὶ λόγῳ πίπτοντα τὰ ἡμέτερα; ἡμεῖς ἦ ἀγανακτοῦμεν, εἴ τινες ἄνθρωποι ὄντες, ὑ πάνυ ἀνόητοι, διελέγχουσι ταῦτα, καὶ τὴν σοφίαν ἡμῶν παραθεῖναι, δίκην ἀγαπᾶν εἴ τινες ἡμῖν ἔτι ὑσιν, τοιαῦτα ἐξαμαρτάνουσι.

pullulaturos, à nobis ipsis suæ audaciæ causam sumpturos. Nec sanè per æquitatem, æquum est iraſci Epicuro, nec ejus discipulis, & disciplinæ successoribus, si talia de nobis senserunt. Quid enim de nobis sentire ipsos quispiam putet, quum tantam in vita perturbationem cernunt? Bonos quidem, negligi, in paupertate, morbis, & servitute consumi: verùm homines omni scelere contaminatos, honore & & divitiis priores esse, & melioribus imperare: sacrilegos autem non puniri, sed delitescere: Insontes autem interdum cruci affigi, & fustibus cædi. Quæ cùm videant, jure de nobis ita sentiunt, ac si nihil omnino simus. In primis verò quum oraculorum effata audierint, Vt magnum imperium trajecto destruet Hale, quibus non declaratur sit-ne hoc ipsius, an hostium. Rursus, Vxorum Salamis chariſſima pignora perdet. Nam Persæ puto, & Græci, uxorum proles erant. Rursus quum ex poëtis audiunt nos amare vulnerari, servire, vinculis obstringi, seditionibus turbari, innumeris molestiis implicari, præsertim cùm beati & immortales esse contendamus: quid aliud quam nos jure derideremt, & flocci facerent? Porrò nos indignè ferimus, siqui homines non prorsus væcordes hæc arguunt: nostramque providentiam rejiciunt, cùm potiùs nos contentos esse oporteat siqui adhuc sacra faciunt nobis hunc in modum errantibus. Hic

1 Τυμπανιζομένους] Quod damnati ducerentur cum tintinabulo ad supplicium, dixi alibi. *Beurd.*

1 Πολ-

καὶ μοι σὺ ταῦτα ὦ Ζεῦ, μόνοι γὰρ ἐσμὲν, καὶ οὐδεὶς ἄνθρωπος πάρεστιν ἐν τῷ συλλόγῳ ἔξω Ἡρακλέους, καὶ Διονύσου, καὶ Γανυμήδους, καὶ Ἀσκληπιοῦ, τῶν παρεγγράπτων τούτων, ἀπόκριναί μοι μετ' ἀληθείας, εἴ ποτε σοι ἐμέλησεν εἰς τοσοῦτον τῶν ἐν τῇ γῇ, ὡς ἐξετάσαι οἵ τινες αὐτῶν οἱ φαῦλοι, ἢ οἵ τινες οἱ χρηστοί εἰσιν. ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποις. εἰ γὰρ μὴ ὁ Θησεὺς ἐν Τροιζῆνος εἰς Ἀθήνας ἰὼν, οὐδὲ πάρεργον ἐξέκνψε τοὺς κακούργους, ὅσον ἐπὶ σοὶ, καὶ τῇ προνοίᾳ, εἰδὲν ἂν σκόλυτος ζῶν σὺτευφαῖος πεῖς τὴν ὁδὸν βαδιζόντων σφαγαῖς, τὸν Σκείρωνα καὶ τὸν Πιτυοκάμπτην, καὶ Κερκύονα, καὶ τοὺς ἄλλους. ἢ εἶγε μὴ ὁ Εὐρυσθεὺς, ἀνὴρ δίκαιος, καὶ προνοητικὸς, ὑπὸ φιλανθρωπίας ἀναπεπταμένῳ τὰ παρ' ἑκάστοις, ἐξέπεμπε τυφλὸν τὸν οἰκέτην αὐτοῦ, ἐρημαίκην ἄνθρωπον, καὶ ἀσθμαίνειν εἰς τοὺς πόνους, ὦ Ζεῦ, σὺ ὀλίγου ἐφρόντισας ἂν τῆς Ὕδρας, καὶ τῶν ὑπὸ Στυμφάλῳ ὀρνέων, καὶ ἵππων τῶν θρακικῶν, καὶ τῶν κενταύρων ὕβρεως, καὶ παροινίας. ἀλλ' εἰ χρὴ τἀληθῆ λέγειν, καθήμεθα, τοῦτο μόνον ἐπιτηροῦντες, εἴ τις θύει, καὶ κνισσᾷ ἐπὶ τοὺς βωμούς. τὰ δ' ἄλλα, καὶ ῥᾴδιον φέρεται, ὡς ἂν τύχοι ἕκαστον ἀποβαῖνον πρᾶγμα. τοιγαροῦν, εἰκότως νῦν πάσχομεν, καὶ ἐπὶ πισόμεθα. ἐπειδὴ καὶ ὀλίγοι οἱ ἄνθρωποι ἀνακύπτοντες, δύσκωσιν οὐδὲν ὄφελος αὐτοῖς ὄν, εἰ θύοιεν ἡμῖν, καὶ τὰς σπονδὰς πέμποιεν. εἶτ' εὐθὺς χεῖ ὄψῃ κεχαγελωμένας μὲν τὰς Ἐπικούρους, καὶ Μητροδώρους, καὶ Δαμίδας, κρατυμένους ὑπ', καὶ ἀποσφαττομένους ὑπ' αὐτῶν, τοὺς ἡμετέρους συνηγόρους. ὥστε ἡμέτερον ἂν εἴη παύειν, καὶ ἰᾶσθαι τὰ τοιαῦτα, καὶ ἐς τόδε

Hic verò mihi Iupiter, soli enim sumus, nec homo quisquam in cœtu adest, præter Herculem, Bacchum, Ganymedem, Æsculapium, ascriptitios istos, cum veritate respondè, Num aliquando tantam hominum curam suscepisti, ut expenderis quinam illorum mali, qui boni sint? hoc non ausis dicere. Ergo nisi Theseus Trœzene Athenas profectus, maleficos in itinere excidisset, quantum ad te, tuamque providentiam attinet, nihil obstaret quòminus viverent viatorum cædibus insolescentes Sciron, Pityocamptes, Cercyon, aliique innumeri. Aut nisi Eurystheus homo cùm justus, tum providus, singulari humanitate impulsus, singulis apud quosque diligenter exploratis, hunc famulum suum emisisset, hominem manu promptum, factisque strenuum, & ad labores obeundos alacrem, ô Iupiter, tu Hydram, Stymphalidas aves, Thracios equos, & Centaurorum contumeliam, ac petulantiam parum curasses. At si vera profiteri oportet, sedemus, hoc tantùm observantes, an aliquis sacrificet, & aras adoleat. Porrò res cæteræ secundo flumine feruntur, ut unaquæque fortuitò distrahitur. Itaque meriti hæc patimur, & patiemur ampliùs: quum homines paulatim emergentes, animadverterint sibi nihil prodesse quòd sacra offerant, & libamina nobis mittant. Deinde brevi videbis irridentes Epicuros, Metrodoros, & Damidas victosque & jugulatos ab ipsis patronos hosce nostros. Quare nostrarum esset partium talia cœpta compescere, & medicari, cùm ea isti in tantum provexerint.

αὐτὰ προσαγηόντων. Μόμῳ ϑ᾽ ὁ μέγας ὁ κίνδυνος, εἰ ἄτιμος ἔσται. οὐδὲ γὰρ πάλαι τὸ τιμιώτατον ἦν, ὑμῶν ἔτ᾽ ἀνθρώπων, καὶ τὰς ϑυσίας κομιζομένων. Ζ. τοῦτον μὲν ὦ ϑεοί, λαμβάνειν ἐάσωμεν, ἀεὶ πρόχειρον ὄντα, καὶ ἐπίμεμπτον. ἐγὼ δὲ γάρ ὡς ὁ Δημοσθένης Δημοδόκης ἔφη, τὸ μὲν ἐγκαλέσαι, καὶ μέμψασθαι, καὶ ἐπιτιμῆσαι, ῥᾴδιον καὶ ἑτοίμως βολομένῳ πᾶσιν. τὸ δ᾽ ὅπως τὰ παρόντα βελτίω γένηται συμβουλεῦσαι, τοῦτ᾽ ἔμφρονος ὡς ἀληθῶς συμβούλου. ὅσοι οἱ ἄλλοι εὖ οἶσθ᾽ ὅτι ποιήσετε, καὶ τοῦτο σιωπῶντες. Πο. ἐγὼ τὰ μὲν ἄλλα, ὑποβρύχιός εἰμι ὡς ἔτος, καὶ σὺν βυθῷ πολιτεύομαι, καὶ ἐμαυτὸν εἰς ὅσον ἐμοὶ δυνατὸν, σώζων τοὺς πλέοντας, καὶ ϑεοπέμπτων τὰ πλοῖα καὶ τὰς ἀνέμους καταμαλάττων. ὅμως δ᾽ ὦν, μέλει γάρ μοι καὶ τοῦτ᾽ ἐνταῦϑα, φημὶ δεῖν τὸν Δάμιν τοῦτον, σκηπτοῦν ποιήσαντα πρὸς ἐπὶ τοῦ ἕρκους ἥκειν, ἤτοι κεραυνῷ τινι, ἢ ἄλλῃ μηχανῇ, μὴ καὶ ὑπέρογκα λέγων. φῄς γὰρ ὦ Ζεῦ, πιθανόν τινα εἶναι αὐτόν. ἄμα γὰρ δείξομεν αὐτοῖς, ὡς μετερχόμεϑα τοὺς τοιαῦτα καϑ᾽ ἡμῶν διεξιόντας. Ζ. παίζεις ὦ Πόσειδον, ἢ τέλεον ἐπιλέλησαι; ἀδὲν ἐφ᾽ ἡμῖν τοιοῦτον ἐστὶν, ἀλλ᾽ αἱ μοῖραι ἑκάστῳ ἐπικλώθουσι, τὸ μὲ, κεραυνῷ, τὸ δὲ, ξίφει, τὸ δὲ, πυρετῷ, ἢ φθορᾷ, καϑάπαξ. ἐπεὶ εἶχέ μοι ἐπ᾽ ἐξουσίας τὸ πρᾶγμα λῦ, εἴασα ἂν οἶμαι τοὺς ἱεροσύλους περᾶν ἀπελϑεῖν ἀκεραιωϑέντας ἐξ ὀλυμπίας, δύο μὲν τῶν πλοκάμων ἀποκειραμένους, ἓξ μνᾶς ἑκάτερον ἕλκοντας; ἢ σὺ αὐτὸς οὐκ εἶδες ἂν ἐν Γεραιστῷ τὸν ἁλιέα τὸν ἐξ Ὠρεοῦ, ὑφαιρούμενόν σου τὴν τρίαιναν; ἄλλως τε, καὶ δέδοικα ἀγανακτῆσαι

rint. Momo autem non magnum impendet periculum, si non honoretur. Neque enim olim in eorum censebar numero quibus honos habebatur, rebus vestris adhuc florentibus, vobisque sacrificiorum fructum percipientibus. *Iup.* Hunc quidem, ô Dii, nugari sinamus, qui semper asperum, & objurgatorem se præbet. Est enim, uti dixit admirandus ille Demosthenes, perfacile criminari, insectari, & reprehendere cuivis volenti. Sed consilium dare quo rebus præsentibus succurratur, prudentis revera consultoris esse. Quod vos alii, probè scio, etiam hoc tacente facietis. *Nept.* Ego quidem præter alia, ut scitis, sub undis versor, & in profundo marinam Remp. administro, solus pro virili parte navigantes servans, naves deducens, & ventos demulcens. Attamen, quia eos etiam curo qui hîc adsunt, dico hunc Damin esse è medio tollendum, priùs quàm ad contentionem veniant, aut fulmine, aut alia quapiam machina, ne disputando vincat: quandoquidem, ut ais Iupiter, est disertus. Quo facto ipsis ostendemus, nos de illis sumere supplicium, qui hæc in nos loquuntur. *Iup.* Ludis Neptune, an prorsus es oblitus? Nihil enim tale in nostra potestate est situm. Verùm Parcæ fatum unicuique decernunt, alii ut fulmine, alii gladio, alii febre, alii tabe occidat. Etenim si id meæ facultatis fuisset, scilicet sacrilegos illos fivissem fulmine non ictos ex Olympia digredi nuper, detonsis mihi duobus cincinnis, utroque sex minarum pondo? Aut tu ipse neglexisses in Geræsto Oreensem illum piscatorem, qui tibi tridentem surripiebat? Præterea indignari

κτῖν, λελυπημένοι τὴν πρᾶγμα, καὶ δεδιέναι τὰς τοῦ Δ Δάμιδος λόγους, καὶ δι' αὐτὸ ἀποσκοπάζειν, ἢ ἄδηλα ἃ περιμένοντες ἀντεξεταζόμενα αὐτὸν τὴν Τιμοκλέα. ὥστε τί ἄλλο, ἢ ἐξ ἐρήμης κρατεῖν ὕτω δόξομεν; Πο. καὶ μὲν σωτηρίνα τοιοῦτον ὦμεν ἐπινενοηκέναι ἔοικα, ὡς τὴν νίκην. Ζ. ἄπαγε, γυναῖδες τὸ συνόμημα ὦ Πόσειδον, καὶ κομιδῇ παχὺ, ὡς ἀναιρήσειν τὴν ἀντιγωνίην, ὡς ἀποδεῖξαι ἀήθεας, ἀμφίλεγον ἔπη, καὶ ἀδιάκριτον καταλιπὼν τὸν λόγον. Πο. σοῦν ἄμεινόν τι ὑμεῖς ἐπινοεῖτε ἄλλο, εἰ τάμοι ὅτως ὑμῖν ἀποτεθύνεται. Ἀπολ. εἰ Ϲ τοῖς νέοις, ἔτι Ϲ ἀγροίκοις, ἡμῖν ἐφεῖτο σὺν Ϝ νόμῳ δημηγορεῖν, ἴσως ἂν εἶπόν τι συμφέρον εἰς τὸν Διόσκειψιν. Μω. ἢ μὲ σκέψις ὦ Ἄπολλον, ὕτω περὶ μεγάλων, ὥστε μὴ καθ' ἡλικίαν, ἀλλὰ κοινὸν ἅπασι περικεῖσθαι τὸν λόγον. χαρίεν γὰρ εἰ Ϲ περὶ τ ἐμπόλεμον κινδυνεύοντες, περὶ δ' ὧν τοῖς νόμοις ἐξουσίας συμπερολογίσεσθε. σὺ Ϳ Ϲ πάνυ ἤδη ἔννομος εἶ δημηγόρ, ὥσπαλαι μὲ ἐξ ἐφήβων γεγονὼς, ἐλελεγμένον Ϳ ἐς τὸ Ϝ δώδεκα ληξιαρχικὸν. καὶ ὀλίγω δεῖν, ἐπὶ Κρόνου βεβλῆς ἄν. ὥστε μὴ μειρακιεύου ὡς ἡμᾶς, ἀλλὰ λέγε παρῶν ἤδη τὰ δοκοῦντα. μὴ αἰδεσθεὶς, εἰ ἀγένειος ὢν, δημηγορήσεις. καὶ τοῦτο βαθυπώγωνα, καὶ σύμφορον ὕτως ἦν ἔχων τὸ Ἀσκληπιόν. ἄλλως τε, καὶ πρέπον ἂν εἴη σοι νῦν μάλιστα σκιαίειν τὴν σοφίαν, εἰ μὴ μόνον σὺ τῆ Ἑλικωνίδι κρήνῃ, ταῖς μούσαις συμφιλοσοφῶν. Ἀπολ. ἀλλ' ἐ σὺ ὦ Μῶμε, χρὴ τὰ τοιαῦτα ἐφιέναι, τ Δία δὲ, καὶ λῷ ὄντι κελεύσῃ, τάχ' ἂν τι σὸν ἄμουσον εἴποιμι, dignari videbimur hoc facto perturbati, & Damidis pertimescere sermones, eamque ob rem hominem summovere, non expectata ejus cum Timocle disputatione. Itaque quid aliud quam indicta causa vincere sic videbimur? *Nep.* Atqui viæ compendium ad parandam victoriam ego à me excogitatum arbitrabar. *Iup.* Apage ineptum hoc consilium, Neptune, & magnopere crassum, ut adversarium ante pugnam tollamus, quò invictus moriatur, relicta in ambiguo disputatione. *Nep.* Proinde aliud præstantius excogitate, si mea consilia sic repudiatis. *Apol.* Si nobis quoque juvenibus atque adhuc imberbibus per legem liceret concionari, forsan aliquid ad hanc consultationem utile dicerem. *Mom.* Certè Apollo, de rebus adeò magnis instituitur consultatio, ut in ea non ætatis, sed communis omnibus boni ratio proponatur. Lepidum enim esset, si in extremum periculum adducti, de legum potestate anxiè disputaremus. Cæterùm tu jam omnino legitimus es concionator, cùm jam olim ex ephebis fis egressus, & in duodecim Deorum tabulam relatus, & ferè Saturni tempore in consilio fueris. Quare noli te erga nos juveniliter gerere: sed tum sententiam animo confidenti pronuncia. Neque te pudeat quòd imberbis concionabere: præsertim cùm filium habeas Æsculapium tam promissa barba insignem. Quinetiam te decebit, nunc maximè, quod in te est sapientiæ exhibere, nisi frustra cum Musis philosophando in Helicone sedes. *Apol.* At ô Mome, tuum non est, sed Iovis hæc mandata dare. Qui si jusserit, fortè aliquid eloquar non ineruditum,

sed

ἀλλὰ σὺ τῷ Ἑλικῶνι μελέτης ἄξιον. Ζ. λέγε ὦ τέκνον. ἐφίημι γάρ. Ἀπολ. ὁ Τιμοκλῆς οὗτος, ἔοικε χρηστὸς ἀνὴρ, καὶ φιλόθεος, καὶ τὰς λόγους πάνυ ἠκριβωκὼς τὰς Στωϊκάς. ὥστε εἰ σωφρονεῖν ἐπὶ φιλοσοφίαν τοῖς νέοις, καὶ μιθεῖς τόκ ὀλίγας ἐπὶ τούτῳ συλλέγῃ, σφόδρα πιθανῶς ἂν, οἶμαι ἰδίᾳ τοῖς μαθηταῖς διαλέγοιτο. εὖ πλήθει δ' εἰπεῖν, ἀτολμότερός ἐστι, καὶ τῇ φωνῇ ἰδιώτης, καὶ μιξοβάρβαρος, ὥστε γέλωτα ὀφλισκάνειν ἀφ' οὗτο τοῖς συνουσίαις, ἐ συνείρων, ἀλλὰ βατταρίζων, καὶ περιπόμπων. καὶ μάλιστα ὁπόταν ὕπνος ἔχῃ, καὶ καλλιῤῥημοσιάλα ἐπιδείκνυται βάλητον, σωθῆναι μὲ χρὴ εἰς ὑστεροβολὴν ὄξις ἐστ, καὶ λεπτογνώμων, ὡς φασιν οἱ ἄμεινον τὰ τῶν Στωϊκῶν εἰδότες. λέγων δ', καὶ ἐμιλλᾶτο, ὡς ἀσθενείας ἀμφιβόλου αὐτὰ, καὶ συγχεῖ. ἐκ ἀποσαφῶν ὅ, τι βάλεται. ἀλλ' αἰνίγμασιν ἐοικότα φθέγγεται, καὶ πάλιν αὖ πολὺ ἀσαφέστερα τοῖς ἐρωτήσεις ἀποκρινόμενος. οἱ δὲ, ἐ συνιέντες, καταγελῶσιν αὐτῦ. δεῖ δ' οἶμαι σαφῶς λέγειν, καὶ τότε μάλιστα ποιεῖσθαι πολλὴν τὴν φρόνησιν, ὡς συνήσουσιν οἱ ἀκούοντες. Μω. τοῦτο μὲ ὀρθῶς ἔλεξας ὦ Ἄπολλον, ἐπαινέσας τὸν σαφῶς λέγοντας, εἰ δὲ μὴ πάνυ ποιεῖς σὺ τοῦτο ἐν τοῖς χρησμοῖς, λοξὸς ὢν, καὶ σκιφώδης, καὶ ἐς τὸ μεταίχμιον ἀσφαλῶς ἀπορρίπτων τὰ πολλὰ, ὡς τοὺς ἀκούοντας, ἄλλα δεῖσθαι Πυθίου τοῦ τὴν ἐξήγησιν αὐτῶν. ἀπὸρ τί τὸ ἐπὶ τούτῳ συμβουλεύεις; ἵνα ἔχωμεν ποιήσασθαι τὸν Τιμοκλέους ἀδυναμίας ἐν τοῖς λόγοις; Ἀπολ. σωήγορον ὦ Μῶμε, εἴ πως δυνηθείημεν αὐτῷ ἀφορμὴν ἄλλον τὸν δεινῶν τὸ-

sed quod cum mea in Helicone exercitatione conveniat. *Iup.* Dic ô fili, nam injungo. *Apol.* Timocles ille, vir bonus, & pius videtur, & Stoicorum doctrinam exquisitè callet: quò fit ut ad docendam philosophiam cum juvenibus conversetur, nec mercedem exiguam inde colligat, adeò est disertus quum privatim apud discipulos disserit. Cæterum quum apud multitudinem dicendum est timidissimum animum, vulgarem, barbaramque linguam profert, unde in cœtibus irridetur, cùm non eloquatur, sed balbutiat, & perturbetur. Quo modo se habet, in primis quando, specimen facundiæ edere gestit. Etenim est intellectu acutissimo, & subtilissimo ingenio, ut ajunt qui Stoicorum doctrinam meliùs callent. Quæ autem dicit & exponit, ea præ imbecillitate corrumpit, & confundit, quid sibi velit non declarans, sed ænigmatibus similia proponens, rursus etiam multò obscuriora ad interrogationes respondens. Porrò auditores cùm non intelligant, eum irrident. Dicendum autem est perspicuè, & hoc in primis providendum diligenter, ut auditores dicta intelligant. *Mom.* Rectè quidem hoc dixisti Apollo, quòd eos laudasti qui perspicuè loquuntur: quanquam id non admodum in oraculis tuis observare soles, quæ tu obliqua & intricata reddis, & in mediam intercapedinem tuto projicis plerumque, ut ad eorum expositionem auditores alio egeant Pythio. Sed quid ad hoc affers consilii? quo remedio Timoclis in dicendo impotentiæ succurrendum? *Apol.* Si possemus, ô Mome, patronum aliquem alium præbere, ex iis qui pro

ire

πων ἱρεῖῶς καὶ ἀξίων, ἅπερ ἂν σκεῖνῳ σύμμηδεις ὑποβάλῃ. Μω. ἀληθέστατον τοῦτο ὡς ἀληθῶς εἰρηκως, ἔτι παιδαγωγοῦ πῳ δεόμενον, συνήγορον σὺ σωφρονίσα φιλοσόφων παρασήσασθαι, ἐρμηνεύσοντα πρὸς τὰς παρούσας, ἅπερ ἂν δοκῇ Τιμοκλεῖ. καὶ τὸ μὲν Δάμιν, αὐτοπρόσωπον, καὶ δι' αὐτοῦ λέγειν. τὸ δ', ὑποκειτῆ ὡσχρῶμενον, ἰδίᾳ πρὸς τὸ ὡς σκεῖνον ὑποβάλλειν τὰ δοκοῦντα, τὸ ὑποκριτικὸ δ', ῥηθρεύειν, ἑαυτὸ αὐτὸν ἴσως σωιέντα ὁ, τι ἀκούσειε. πῶς δὲ μέλως ἂν εἴη τῇ πλήθει, ἀλλὰ τοῦτο μὲν, ἄλλως ἐκινοῦσομεν. σὺ δ' ὦ θαυμάσιε, φῆς δὲ μάντις εἶναι, καὶ μιθὸς σὸν ὀλίγως ἐπὶ τῷ τοιούτῳ ἐξέλεξας, ἄχρι τοῦ πλίνθους χρυσᾶς ποτε εἰληφέναι, τί σὸν ἐπιδείξω ἡμῖν καὶ κατὰ τὴν τέχνην, πρόσπων ὁπότερον τὸ σοφιστὸν κρατήσῃ λέγων; οἶδα γάρ πω τὸ ἀποβησόμενον, μόνος ὤν. Ἀπολ. πῶς ὦ Μῶμε, δυνατὸν ποιεῖν ταῦτα, μήτε τρίποδος ἡμῖν παρόντος; μήτε θυμιαμάτων, ἢ πηγῆς μαντικῆς, οἵα ἡ Κασταλία ἐστίν; Μω. ὁρᾷς; ἀποδιδράσκεις τὸ ἔλεγχον, σὺ τῷ στερᾷ ἐχόμενος. Ζ. ὅμως ὦ τέκνον, εἰπὲ, καὶ μὴ παρόχης τῷ συκοφάντῃ τούτῳ ἀφορμὰς, διαβάλλειν, καὶ χλευάζειν τὰ σά, ὡς ἐπὶ τρίποδι, καὶ ὕδατι, καὶ λιβανωτῷ κείμενα, ὡς εἰμὶ ἔχοις ταῦτα, στερισόμενόν σε τῆς τέχνης. Ἀπολ. ἄμεινον μὲν ἦν ὦ πάτερ, ἐν Δελφοῖς, ἢ Κολοφῶνι, τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, ἁπάντων μοι τῶν χρησίμων παρόντων, ὡς ἔθος. ὅμως δ', καὶ ὅτῳ γυμνὸς σκείνων, καὶ ἄσκοῦσ πειρήσομαι σοφιστεῖν ὁποτέρως τὸ κρότος ἔχει. ἀναδέξεσθε δ', εἰ μὴ ἔμμετρα λέγοιμι. Μω. λέγε, μόνον σαφῆ δ' ὦ Ἄπολλον, καὶ μὴ σωηγόρα ἐ αὐτὰ,

rei dignitate dicendi facultatem habent, & exprimere possunt quæ apud se meditatus suggesserit. *Mom.* Hoc dictum est, revera imberbis juvenis, cui sit adhuc pædagoge opus, patronum in conventu Philosophorum sistere, præsentibus interpretaturum, quæ Timocli visa fuerint. Damin autem præsentem, & per se loqui. Hunc verò actore utentem, in aurem illi privatim susurrare quæ placet: actorem verò perorare, qui quod audit, fortasse non intelligat. Quomodo hæc non viderentur ridicula multitudini? At hoc aliter constituamus. Tu verò admirande (Nam te vatem quoque ais esse nec mediocrem mercedem hac arte collegisti, quinetiam lateres aureos olim accepisti) cur non in tempore nobis specimen edis tuæ artis, prædicens uter philosophorum disputatione vincet? Nam tu qui vates es, eventum nosti. *Apol.* Quî hæc facere possim, ô Mome, cum nec tripodem in præsentia habeam, nec thymiamata, aut divinum fontem, qualis est Castalius? *Mom.* Vides-ne? refutationem aufugis quum jam in angusto constringeris. *Iup.* Dic tamen ô fili, nec sycophantæ huic ansas præbeas calumniandi, résque tuas subsannandi, tanquam in tripode, aqua, & thure sitas, quas nisi habeas, arte priveris. *Apol.* Satius erat, ô pater hæc Delphis, & Colophone facere, ubi omnia pro more sunt parata, quæ ad vaticinandum sunt commoda. Attamen illis destitutus instrumentis conabor prædicere utrius futura sit victoria. Quod caperetis, nisi carmine responsum darem. *Mom.* Dic, sed perspicua tantùm Apollo, quæ neque pa-

καὶ ἑρμαίως δέρμα, κἀγὼ δοὺς ἀρνειὰ κρέα, ἢ χελώνη νῷν ἐν Λυδίᾳ ἕψεται. ἀλλὰ οἶσθα ὡς ὅτου ἢ σκέψας. Ζ. τί ποτε ἐρεῖς ὦ τέκνον; ὡς τί μα τῷ Διὶ χρησμῷ, ταῦτα ἤδη φοβερά. ἡ χρόα, τεταραγμένη οἱ ὀφθαλμοὶ, ἀδιάφορεῖς. κόμη, ἀνασεσειμένη. κίνημα, κορυβαντιῶδες. καὶ ὅλως, καθόλου πάντα, καὶ φρενικώδη, καὶ μυστικά. Απολ.

Κέκλυτε μαιμώπολα τόδε γήσφαλον Ἀπόλλωνος.

Ἀμφ' ἔριδος κρυερῆς, τλὼ ἀνέρες ἑσσόμενοι

Ὀξυδόαι, μύθοισι κορυστόμβοι πυκινοῖσι.

[1] Πολλὰ γὰρ ἔνθα ἐνθα μάθε ἑτεραλκέϊ κλωσμῷ,

Ταρφέα ἄκρα κόρυμβα καταθλήσασθαι ἐχθλῆς,

Ἀλλ' ὅταν αἰγυπιὸς γαμψώνυχος ἀκέος ἅδῃ μφέρψῃ,

Δὴ τότε λοίσθιον ὁμάδου φόρεσι κλάγξασι κραῶναι.

Νίκη δ' ἡμιόνων. ὁ δ' ὄνος, ἰοὰ τέκνα κορύψ.

Ζ. τί τοῦτο ἀνεκάγχασας ὦ Μῶμε. καὶ μὰ τὸν ἐμὲ τί σὺ ποεῖ. παῦσαι καταδαίμων. ἀποπνιγήσῃ τοῦτο γελῶν. Μω. καὶ πῶς δυνατὸν ὦ Ζεῦ, ἐφ' ὅτῳ σκοπεῖ, καὶ ταῦτα δηλοῖ τῷ χρησμῷ; Ζ. ἐκεῖνα ἤδη ἐμοὶ ἑρμηνεύοις ἂν αὐτὸν ὅ, τι λέγει. Μω. πάνυ ταῦτα δήλα. ὥστε δεῖν ἡμῖν Θεμιστοκλέους δεήσει. φησὶ γὰρ τὸ λόγιον ἀτασθαλαίνειν, γήπτε μὲ εἶναι τῶν, ἡμῶν ἢ ὄνους καυηλίσειν νὴ Δία, καὶ ἡμιόνους, τοὺς πεδονομοῦντας αὐτῷ, ὑφ' ὅσον αἱ ἀκρίδες τὰ νῶν ἔχουσι. Η ρακλῆς. ἐγὼ δ' ὦ πάτερ, εἰ καὶ μέτοικός εἰμι, ὅμως οὐκ ἐπὶ πατρονο, neque interprete indigeant. Etenim non ovillæ carnes, aut testudo in Lydia coquitur: verùm scis qua de re sit consultatio. *Iup.* Quid tandem dices, fili? Nam hæc præcedunt oraculum, & jam sunt formidanda, color est immutatus, oculi mobiles, crispata coma, motus corporis furibundus. Denique numinis afflatu, terriculo, & mysteriis plena sunt omnia. *Apol.*

Percipe faticani gens divûm oracula Phœbi,

Lite super dura, quam constituêre Sophistæ

Clamosi, solidis tuti sermonibus ambo.

Hinc atque hinc multa alterno clamore tumultus,

Summa quidem spissa terrent aplustria stivæ,

Locustam at curvo vultur quum prenderit ungue,

Imbrifera clangent cornices ultima: vincent

Muli: asinus feriet velocia pignora cornu.

Iup. Cur hoc, Mome, excepisti cachinno: atqui ridicula non sunt quæ nobis impendent. Define infœlix: risu suffocaberis. *Mom.* Quî non moveat mihi risum, Iupiter, tam clarum & apertum oraculum? *Iup.* Quin igitur & nobis interpretaris, quidnam sibi velit. *Mom.* Adeò liquida hæc sunt, ita ut nihil nobis Themistocle sit opus. Siquidem adeò perspicuè dicit hoc oraculum, hunc quidem esse præstigiatorem: Nos verò clitellarios asinos & mulos, qui credamus ipsi non tantum habentes prudentiæ, quantum locustæ. *Herc.* Ego verò pater, quanquam sum inquilinus, non tamen meam

1 Πολλὰ γὰρ ἔνθα μάθε] Πολλὰ γὰρ ἔνθα ἐνθα μάθε. *Marcil.*

σω ὅμως τὸ δοκοῦν μοι εἰπεῖν. ὁ πότνια γὰρ ἤδη συμελθόντες διαλέγωνται, τὴν κρίσιν, ὦ μῶ ὁ Τιμοκλῆς ὑπέρχῃ, ἐάσωμεν προχωρεῖν τὴν συνουσίαν ὑπὲρ ἡμῶν. ὦ δὲ π ἑτερόσιον δοκεῖ ἐναι, τότε ἤδη τὴν στοὰν αὐτὴν ἔγωγε εἰ δικεῖ, διαστίσας, ἐμβαλὼ τῷ Δάμιδι, ὡς μὴ κεφάρατ' ὦν, ὑβρίζῃ ἐς ἡμᾶς. Μω. Ἡράκλεις. ἰὼ Ἡράκλεις. ἄρσοικον τοῦτο εἰρηκας, καὶ δεινῶς βοιώπιον, ξυναπολέσαι ἐπὶ πονηρῷ τοσούτους. καὶ προσέπι τὴν στοὰν, αὐτῷ Μαραθῶνι, καὶ Μιλτιάδῃ, καὶ Κυναιγίρῳ. καὶ πῶς ἂν τούτων συμπεσόντων, οἱ ῥήτορες ἐπ ῥητορδύοιεν, τὴν μερίμνην εἰς τοὺς λόγους τοσάδε ἔσιν ἀφηρημένοι; ἄλλως τε, ζῶντι μοί σοι, δυνατὸν ὦ π πρᾶξαι τοιοῦτο. ἀφ' ὅ ὑ θεὸς μαθήσαι, μεμαθήκας οἶμαι ὡς αἱ μοῖραι μόναι τὰ τοιαῦτα δύανται. ἡμεῖς ὑ, αὐτῶν ἄμοιροι ἐσμέν. Ἡρα. σὸν ὁπότε τ λέοντα, ἢ τὴν ὕδραν ἐφόνευον, αἱ μοῖραι δ' ἐμὲ σκέτα ἔπραττον; Ζ. καὶ μάλα. Ἡρα. καὶ νῦ ὦ π ὑβρίζῃ εἰς ἐμὲ, ἢ σφενδυλῶν μ τ νεών, ἢ ἀναστρέπων τὸ ἄγαλμα, εἰ μὴ παῖς μοίρας πάλαι δεδεγμένον ἦ, σὸν ἐπιμέλεσθαι αὐτόν; Ζ. ἀδαμῶς. Ἡρα. σὸν ἄκουσον ὦ Ζεῦ μὴ παῤῥησίας. ἐγὼ γὰρ ὡς ὁ κωμικὸς ἔφη, ἄρσοικός εἰμι, τὴν σκάφλην, σκάφλην λέγων. εἰ τοιαῦτά ἐσι τὰ ὑμέτερα, μακρὰν χαίρειν φράσας παῖς ὑπαιθρα πομαῖς, καὶ κυίσκῃ, καὶ ἱερείων ἄμματι, κρίτειμι εἰς τ ἄδου, ὅπως μὴ γυμνὸν ἔχοντα τὸ τόξον, κἂν τὰ εἴδωλα φοβηθήσεται τ ὑπ' ἐμοῦ πεφονευμένων θεῶν. Ζ. εὖγε. [1] οἴκοθεν

meam ſententiam exponere verebor. Cùm jam ad diſputandum convenerint, tunc ſi ſuperet Timocles, diſputationem procedere ſinamus. Sin res ſecus ceſſerit, tunc ego ſi videtur concuſſam porticum in Damidem immittam, ne homo execrandus in nos inſoleſcat. *Mom.* Hercules, eheu Hercules! quàm immane & Bœoticum conſilium propoſuiſti, ut tot boni cum malo pereant: præterea porticus cum Marathone, Miltiade & Cynægiro! Et quomodo tot collapſis rhetores ampliùs declamarent, maximo ad orationes argumento privati? Præterea quum vivebas tale quid facere poteras. Sed ex quo factus es Deus, puto te didiciſſe, res hujuſmodi duntaxat in poteſtate Parcarum eſſe ſitas: earum eſſe nos expertes. *Herc.* Nunquid quum leonem, aut Hydram interfeci, Parcæ illud per me fecerunt? *Iup.* Maximè. *Herc.* Et nunc ſiquis injuriam mihi inferat, aut templum meum compilando, aut ſtatuam ſubvertendo, niſi id olim decreverint Parcæ, ipſum non comminuam? *Iup.* Nequaquam. *Herc.* Ergo me cum libertate quæ ſentio, dicentem audi Iupiter. Ego enim, ut ait Comicus, ruſticus ſum qui ligonem, ligonem voco. Si res veſtræ ſic ſe habent: honoribus, nidore, & ſacrificiorum ſanguine longum valere juſſis, in orcum deſcendam, ubi me nudum arcum habentem: ſaltem mortuorum umbræ pertimeſcent, propter feras à me trucidatas. *Iup.* Euge, teſtem, quod

1 Οἴκοθεν ὁ μάρτυς] *Teſtis domeſticus.* Dixi de hoc proverbio alibi, cætera hujus Dialogi ſunt centones Homerici & Euripidei. *Bourd.*

1 Λη-

ὁ μάρτυς φασίν. ἀρέσωσας γὰρ τῷ Δάμιδι ταῦτα εἰπὼν ὑποβάλλων. ἀλλὰ τίς ὁ πανδὴ θορυβῶν ἔτός ἐστιν, ὁ χαλκεῦς, ὁ εὐεργαμμένος, ὁ ὑπερεύχαρις, ὁ ὀρχαῖος τὴν ἀνάδεσιν τῆς κόμης; μῶλον δὲ ὁ σὸς ὦ Ἑρμῆ, ἀδελφός ἐστιν, ὁ ἀγοραῖος, ὁ παρὰ τὴν Ποικίλην. πῶς γὰρ ἀναπέπλευκεν, ὁ σημέρα ἀναπαλαιόμενος ὑπὸ τῶν ἀνδριαντοποιῶν. τί ὦ παῖ, θρομβῶν ἡμῖν ἀφῖξαι; ἦ που καὶ γῆς νεώτερον ἀναγγέλλεις; Ερμαγ. ὑπέρμεγα ὦ Ζεῦ, καὶ μυρίας τῆς πανδῆς δόρυβον. Ζ. λέγε ἤδη, εἴ τι καὶ ἄλλο ἡμᾶς ἐπανιστάμενον λέληθεν. Ερμαγ. ἐπὶ χαλκοῦν μὲ ἄρα χαλκουργῶν ὑποπιτάμενον στέρνον τε, καὶ μεζόφρενον. ὁρᾷς δέ μοι γέλοιος ἀμφὶ σώματι πλαδθείς, παρηώρηθ' μιμηλῇ τῇ πέχυι, σφραγίδα χαλκῆ πᾶσιν ὑπτυπεμμένος. ὁρῶ δ' ὄχλον πίλλοντα, καί τινας δύο ὠχρὰς κεκραγότας, πυγμάχας σοφισμάτων, Δάμιν τε, καί. Ζ. παύσω ὦ Ἑρμαγόρα βέλτιστε, τραγῳδῶν. οἶδα γὰρ ἃς τινας λέγεις. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι φράσον, εἰ πάλαι συγκροτεῖται αὐτοῖς ἡ ἔρις. Ερμαγ. ἠδήπω, ἀλλ' ὐ ἀκροβολισμοῖς ἔτι ἦσαν, ἀποσφενδονῶντες ἀλλήλοις, πόῤῥωθεν σοβοῦντες λοιδορήμασι. Ζ. πῶς δ' ἐν ἔτι χρὴ ποιεῖν λοιπὸν ὦ θεοί, ἢ ἀκροάσῃ ἐπικύψασα αὐτῶν; ὡς ἀφαιρεῖται σῶσαι αἱ ὥραι τὸ μοχλὸν ἤδη. καὶ ἀπάγουσι τὰ νέφη, ἀναπεπτωκύτωσαι τὰς πύλας ὁ οὐρανός. Ἡρακλεῖς, ὅσον τὸ πλῆθος ἐπὶ τῷ ἀκρόασιν ἀπηντήκασιν. ὁ γὰρ Τιμοκλῆς ὅτος, ἐ πάνυ μοι δοκεῖ σποτρέμων, καὶ ταραττόμενος. ἀπολεῖ πάντα ὅτος τήμερον. δῆλος γὰρ ἐστιν ὢδὲ ἀντέρασας τῷ Δάμιδι δωνησόμενος. ἀλλ' ὅπως ἡμῖν δωνατὸς ἔσται, ἀπομεθα

quod ajunt, domo adductum. Conservasti igitur ista Damidi ad dicendum subjiciens. Sed quisnam est iste qui tam properè accedit, æneus, pulchris literis ornatus, scitè circumscriptus, cui prisco more religata est coma? Tuus potiùs frater est Mercuri. Agoræus ille qui stat ad Pœcilen. Proinde pice refertus est, cùm à statuariis quotidie refingatur. Quid, ô puer, cursu ad nos contendisti? num aliquid novi è terris renuntias? *Hermagoras.* Ingens quiddam, ô Iupiter, & quod summam requirit diligentiam. *Iup.* Dicito jam si quid aliud ortum sit quod nesciamus. *Herm.* Cum ad porticum jam fabricarer æneus, Ac perque dorsum, perque pectus ungerer, Factusque ineptè corpori thorax meo Adpenderet, nec arte dispari foret, Ex ære totus additus mihi baltheus, Turbam video tumultuantem accurrere, Quacum duo sophistici certaminis Ibant periti fronte tristi ac pallida Pugiles, Damis &. *Iup.* Desine, Hermagora optime, tragicis versibus loqui. Novi enim quos dicis. Sed mihi dic, an jam diu contentionem commiserint. *Herm.* Nondum, Nam in velitatione adhuc versabantur, funda jaculantes & eminus sese mutuis convitiis impetentes. *Iup.* Quid ergo nobis faciendum restat, ô Dii? annon inclinato in ipsos capite auscultandum? Itaque horæ pessulum jam adimant, & abactis nubibus cœli portas aperiant. Hercle quanta multitudo ad audiendum contendit! At non valdè mihi placet quòd Timocles iste trepidat & turbatur. Omnia hodie perdet: & manifestum est ipsum ut cum Damide pugnet non surrecturum. Sed quod nobis est facillimum, vota tacitè

ὑπὲρ αὐτῆ σιγῇ, ἐφ' ἡμείων ἵνα μὴ Δάμις γε πύθηται. Τιμο. τί φῄς ὦ ἱερόσυλε Δάμι, θεὺς μὴ εἶναι, μὴ ὄ προνοεῖν τ ἀνθρώπων; Δα. ἔκ. ἀλλὰ σὺ πρότερον ἀπόκριναί μοι, ὥ πῃ λόγῳ ἐπείθης εἶναι αὐτούς. Τιμ. ἔμφρων, ἀλλὰ σὺ ὦ μιαρὲ ἀπόκριναι. Δα. ἔμενγε, ἀλλὰ σύ. Ζ. ταυτὶ μὲ παραπολὺ ὁ ἡμέτερος, ἄμεινον, καὶ δύφωνότερον πρᾶγμα ἐστιν. εὖγε ὦ Τιμόκλεις, ἐπιχέ τ βλασφημιῶν. σὺ γὰρ τούτῳ σοι, τὸ κράτος. ὡς τά γε ἄλλα, ἰσχνῶ σε ἀποφανεῖ, ἐπισομίζων. Τιμ. ἀλλὰ μὰ τὴν Ἀθηνᾶν, οὐκ ἂν ἀποκρινοίμην σοι πρότερον. Δα. σὺν ὦ Τιμόκλεις, ἐρώτα. ἐκφάτησας γὰρ τοῦτό γε, ὁμωμοκώς. ἀλλ' ἄνευ τῶν βλασφημιῶν, εἰ δοκεῖ. Τιμ. εὖ λέγεις. εἰπὲ δή μοι, εἰ δοκοῦσί σοι ὦ κακόφρονες, προνοεῖν οἱ θεοί; Δα. ὑδαμῶς. Τιμ. πῶς; ἀπρονόητα δὴ ταῦτα πάντα; Δα. ναί. Τιμ. ἀρ' ὑπό τινι δὴ θεᾷ τάττεται ἡ τ ὅλων ἐπιμέλεια; Δα. ὅ. Τιμ. πάντα ἄρ' εἰκῇ φέρεται ἀλόγῳ τῇ φορᾷ; Δα. ναί. Τιμ. εἶτ' ἄνθρωποι ταῦτα ἀκούοντες, ἀνέχεσθε, καὶ οὐ κολάζετε τ ἀλιτήριον; Δα. τί τὰς ἀνθρώπους ἐπ' ἐμὲ παροξύνεις ὦ Τιμόκλεις, ἢ τίς ὢν, ἀγανακτεῖς ὑπὲρ τ θεῶν, καὶ ταῦτα, ὑπὲρ ὧν τοσοῦτον ἀγανακτέντων; οἵ γε ὐδὲν δεινὸν λαστεθήκασί με πώλαι ἀκούοντες, εἴ γε ἀκούουσι. Τιμ. ἀκούουσι γὰρ ὦ Δάμι, ἀκούουσι. καί σε μελίασι ποτὲ χρόνῳ ὕστερον. Δα. καὶ πότε ἂν ὑπὲρ ἐμὲ τοσαῦτα ὡς φῄς πράγματα ἔχοντες, καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ ἄπειρα τὸ πλῆθος ὄντα, οἰκονομούμενοι; ὥστε οὐδὲ σέ πω ἡμύναντο ὧν ἐπορκεῖς ἀεί. καὶ τ ἄλλων, ἵνα μὴ βλασφημεῖν ᾧ αὐτὸς pro ipso faciamus nobiscum, ne Damis inaudiat. *Timocl.* Quid ais Dami sacrilege, Deos non esse, nec hominibus providere? *Dam.* Minimè. Verum dic mihi priùs qua ratione ipsos esse persuasum es. *Tim.* Non dicam. Sed tu scelerate responde. *Dam.* Non: sed tu. *Iup.* Hoc multò melius agit noster, quòd vocaliùs exasperatur. Euge Timocles obstrepe convitiis. Nam in hoc sita est victoria. Nam alioqui obturato ore te piscem reddet. *Tim.* At per Minervam, non respondebo tibi prior. *Dam.* Ergo Timocles interroga. Hoc enim saltem obtinuisti, cùm juraveris: sed sine convitiis, si placet. *Tim.* Rectè dicis. Ergo dic mihi. Annon ô scelerate, Dii tibi videntur providere? *Dam.* Nequaquam. *Tim.* Quid ais? Hæc igitur omnia nulla providentia reguntur? *Dam.* Nulla. *Tim.* Neque Vniversitatis cura penes ullum Deum est? *Dam.* Non. *Tim.* Cuncta igitur impetu fortuito feruntur? *Dam.* Maximè. *Tim.* Hæcne fertis auditores, & scelestum hunc lapidibus non obruitis? *Dam.* Cur homines in me incitas Timocles? aut quis es, ut pro Diis indigneris, idque cùm non indigneritur ipsi? qui olim audientes, saltem si audiunt, nullo malo me affecerunt. *Tim.* Audiunt, Dami, audiunt: & te aliquando postea ulciscentur. *Dam.* Ecquando ipsis contra me vacaret, cùm tot, ut ais, sustineant negotia, & rerum quæ sunt in mundo infinitam multitudinem regant? Itaque nec te, quòd semper peieras, punierunt. Nec propter alia: ne præter pa-

ἀναγκάζωμεν ἀδοξ τὰ συγκείμενα. καίτοι ἔχ ὁρῶ ἥντινα ἂν ἄλλην ἐπίδειξιν ἑαυτῶν ποιήσαιντο μείζω ἐξενεγκεῖν ἐδυνάσθη, ἢ σὲ κρηνῆν, κακῶς ἐπιτείψαντες. ἀλλὰ δῆλοί εἰσιν ἀποδημοῦντες ὑπὲρ τὸ Ὠκεανὸν ἴσως μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας. ἔνθ' γὰρ αὐτοῖς σπανίως ἴενα παρ' αὐτοὺς ἐπὶ δαῖτα, κοὐ ἀνεπιγγέλτοις σύνοιτε. Τιμ. τί φῶς τοσαύτην ἀναισχυντίαν εἴπωμι ὦ Δάμι; Δα. σκεῖνο ὦ Τιμόκλεις, ὁ πάλαι ἐγὼ ἐπόθουν ἀκοῦσαί σου, ὅπως ἐπείθης εἰκὸς ποιεῖν τοὺς θεούς. Τιμ. ἡ τάξις με ποιοῦσα τῶν γιγνομένων ἔπεισεν, ὁ ἥλιος ἀεὶ τὸν αὐτὸν ὁδὸν ἰὼν, καὶ σελήνη ὡσαύτως, καὶ ἄρσει τεκτόμενα, καὶ φυτὰ φύόμενα, καὶ ζῶα γεννώμενα, καὶ αὖτα πεῦτα ἄττοις δυσηκόνως κατασκευάζεται, ὡς τρέφεσθαι, καὶ κινεῖσθαι, καὶ σύνοιδεν, καὶ βαδίζειν, καὶ τεκταίνεσθαι, καὶ σκυθρωπεῖν. καὶ τἆλλα τοιαῦτα ποιοῦσα ἔργα εἶναι μοι δοκεῖ. Δα. αὐτό τοι τὸ ζητούμενον ὦ Τιμόκλεις, σαυρωπάζεις. ὁράτω γὰρ δῆλον, εἰ ποιοῦσα τούτων ἕκαστον ἐπιτελεῖται. ἀλλ' ὅτι μὲ τοιαῦτα ἐστὶ τὰ γιγνόμενα, φαίην ἂν ἐγὼ αὐτός. ἐ μὲν αὐτίκα πεπεῖσθαι ἀνάγκη, καὶ κατὰ τινα προμηθείας αὐτὰ γίνεσθαι. ἕνι γὰρ ἐκ ἄλλως ξυζόμενα, νῦν ὁμοίως, καὶ κατὰ ταυτὰ συνίστασθαι. σὺ δ', τάξιν αὐτῶν ὀνομάζεις τὴν ἀνάγκην. εἶτα δηλαδὴ ἀγαναπτήσεις, εἴ τις σοι μὴ ἀκολουθοίη, τὰ γιγνόμενα μὲ, ὁποῖά ἐστι, κατασκευασθῆναι, καὶ ἐπαινεῖν, οἰομένῳ δ' ἀποδείξειν ταῦτα εἶναι, ἃ ἐκ ποιοῦσα ἀμαλλοτίσθαι αὐτῶν ἕκαστον. ὥστε κατὰ τὸ κωμικὸν, τὸ μὲν, τὸ δὲ μὴ, ὑπομόχθηρον. ἄλλο δέ μοι λέγε. Τιμόκλεις. ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι ἐκ ἄλλης ἐπὶ τούτοις δεῖν ἀποδείξεως. ὅμως

pactum maledicere cogar. Nam non video quonam alio argumento majore suam providentiam demonstrare possent, quàm si te malum malè perderent. At certum est eos peregrè esse profectos, ultra Oceanum fortasse, & inculpatos Æthiopas. Solent enim ad eos crebrò ire commessatum: interdum etiam non vocati. *Tim.* Quid ad tantam impudentiam tibi dicerem Dami? *Dam.* Nimirum illud quod jamdudum ex te audire cupio, qua persuasione credideris Deos providere. *Tim.* Id mihi rerum primus ordo persuasit. Sol qui idem iter semper conficit, eodémque modo Luna, & tempestatum mutatio, & plantarum procreatio, & animalium generatio, horúmque ipsorum tam elegans compositio, ut alantur, moveantur, cogitent, incedant, fabrilem artem & sutoriam exerceant. Atque id genus alia, mihi Providentiæ videntur esse opera. *Dam.* Tu quidem Timocles, quæstionem corripis. Nondum enim liquet an horum unumquodque Providentia perficiatur. Cæterùm quod hæc fiunt, nec ipse negaverim. Non tamen ilico necesse est credere, ea aliquo consilio fieri. Contingit enim ut hæc incepta sint, nunc que similiter, eodemque modo constituantur. At tu ordinem eorum, necessitatem appellas. Deinde scilicet indignaberis, siquis te non sequetur, cùm ea quæ fiunt, qualia sunt enumeres, & putes hisce demonstrasse, horum unumquodque immutari Providentia. Itaque juxta Comicum, dicito. *Tim.* Equidem existimo

hoc subfrivolum est: aliud mihi alia præterea demonstratione non esse opus. Verumtamen di-

σὶ ἂν ἐρῶ. Δάκρυνας γάρ μοι. Ὁ μηρός σοι δοκεῖ ἄριστος ποιητὴς γενέσθαι; Δα. Ἀγαθὸν μὲν οὖν. Τι. Οὐκοῦν εἰκὸς ἐπίστευσε, τῷ θεσπιωτάτῳ τῶν θεῶν ἐμφανίζοντι. Δα. Ἀλλ' ὦ θαυμάσιε, ποιητὴν μὲν ἀγαθὸν Ὅμηρον γενέσθαι, πάντες σοι συνομολογήσουσι. μάρτυρα δὲ ἀληθῆ περὶ τούτων, οὐ σὲ οἶμαι, οὐδὲ ἄλλον ποιητὴν ἀξιόπιστον. οὐδὲ γὰρ ἀληθείας μέλειν αὐτοῖς οἶμαι, ἀλλὰ τέρπειν τοὺς ἀκούοντας. καὶ ἅμα τοῦτο, μέτροις τε κηλοῦσι. καὶ μύθοις κατηχοῦσι. καὶ ὅλως, ἅπαντα ὑπὲρ τοῦ τερπνοῦ μηχανῶνται. ἀτὰρ ἡδέως ἂν ἀκούσαιμι, οἷς ποτε μάλιστα ἐπείθησε τὸν Ὅμηρον. ἆρα οἷς περὶ τοῦ Διὸς λέγει, ὡς ἐπεβούλευον συνδῆσαι αὐτὸν ἡ γυνὴ πατρὶ, καὶ ὁ ἀδελφὸς, καὶ ἡ γυνή; καὶ εἴγε μὴ τὸν Βριάρεων ἡ Θέτις ἐκάλεσεν, ἐλεήσασα τὸ γενόμενον, ἐπεπίδητο ἂν ἡμῖν ὁ βέλτιστος Ζεὺς, σωφρονισθείς. ἀνθ' ὧν ἐπομνημονεύων τῇ Θέτιδι τὴν εὐεργεσίαν, ἐξαπατᾷ τὸν Ἀγαμέμνονα, ὄνειρόν τινα ψευδῆ ἐπιπέμψας, ὡς πολλοὶ τῶν Ἀχαιῶν ἀποθανοῦνται. ὁρᾷς; εὐδωίᾳ γὰρ ἐμβαλόντι, καταφλέξαι τὸν Ἀγαμέμνονα αὐτὸν, ἄνδρα δοκεῖν ἀπατεῶνα εἶναι δοκεῖ. ἢ σοὶ δοκεῖ σε μάλιστα εἰς τὴν πίστιν ἐπεσπάσατο ἀκούοντας, ὡς Διομήδης μὲν, ἔτρωσε τὴν Ἀφροδίτην, εἶτα τὸν Ἄρεα αὐτὸν, Ἀθηνᾶς παρακελευσάσης. μὴ μικρὸν γὰρ, αὐτοὶ συμπεσόντες οἱ θεοὶ, ἐμονομάχησαν ἀναμὶξ ἄρρενές τε, καὶ θήλειαι. καὶ Ἀθηνᾶ μὲν, Ἄρεα καταγωνίζεται, ὅτε δὲ πεπονηκότα οἶμαι ὑπὸ τραύματος, ὁ Ἀπόλλων τὸν Διομήδη εἵλκυσε. [1] Ἀντοῖ δ' ἀντίος ὥετο ἐλθέμεν Ἐνυαλίῳ. ἢ τὰ δεῖ

dicam, ac respondeo. Homerus videtur tibi fuisse poëta præstantissimus? *Dam.* Maximè. *Tim.* Proinde ipsi credidi, Deorum providentiam declaranti. *Dam.* Certè vir admirande, Homerum bonum quidem fuisse poëtam omnes tibi confitebuntur: sed veracem rerum hujusmodi testem, neque illum, neque alium ullum poëtam concedent. Neque enim veritatem ut puto, curant: sed demulcere auditores intendunt. Propterea versibus occinunt, fabulis personant, omnia denique delectandi causa moliuntur. Libenter autem ex te audirem, quibusnam Homeri dictis potissimùm ad hoc credendum sis adductus. Num iis quæ dicit de Iove, ut per insidias ipsum vincire voluerint filia, & frater, & uxor ejus? Ac nisi Briareum accersivisset Thetis, facinus miserata, nobis correptus ille Iupiter optimus fuisset vinculis obstrictus. Pro quibus, beneficii memor, ludit Agamemnonem immisso fallaci somnio, quòd multi morerentur Græci. Videsne? Non enim poterat immisso fulmine Agamemnonem ipsum comburere, nisi deceptor videretur. An illa te potissimum adduxerunt ut crederes, quum audiebas à Diomede vulneratam Venerem, deinde Minervæ jussu Martem. Aliquanto verò pòst congressi Dii singulari certamine promiscuè cùm masculi, tum fœminæ pugnarunt: in quo Pallas Martem, ut accepto à Diomede vulnere infirmiorem superat. Contra Latonam stabat Cylleniæ proles. An quæ

[1] Ἀντοῖ δ' ἀντίος] Iliad. xx. *Marsil.*

Ἀρτέμιδός σοι πιθανὰ ἔδοξεν, ὡς ἐκείνη μεμψιμοιρῆσα, ἠγανάκτησεν, ὅ κληθεῖσα ἐφ' ἑστίασιν ὑπὸ Οἰνέως. καὶ ἀφαιτεῖτο, σιῶ τινα ὑπερφυᾶ, καὶ ἀνυπόστατον τὸν ἀλκὸν ἐπαφῆκεν ἐπὶ τὸν χῶρον αὐτῶ. ἆρα δὴ τὰ τοιαῦτα λέγων σε Ὅμηρος πέπεικε; Z. βαθαῖ. ἠλίκον ὦ Ἰηοὶ ἀνεβόησε τὸ πλῆθος, ἐπαινέσαντες τὸν Δάμιν. ὁ δ' ἡμέτερος, λιποψυχῶ ἔοικε. δεῖδιε γᾶν, καὶ ὑποτρέμει, καὶ δῆλός ἐστιν ἀμφορίψων τὸν ἀσπίδα. καὶ ἤδη περιβλέπει οἷ παρεκδύς, ἀποδράσεται. Τιμ. οὐδ' Εὐριπίδης ἆρα σοι δοκεῖ λέγειν τὰ ὑμέτερα, ὁπόταν αὐτὸς ἀναβιβάσῃ τοὺς θεοὺς ἐπὶ τὸν σκηνὸν, δεικνύη σώζοντας μὲν τοὺς χρηστοὺς τῶν ἡρώων, τοὺς πονηροὺς δέ, καὶ τὸν ἀσέβειαν κρίνοντας; Δα. ἀλλ' ὦ γενναιότατε φιλοσόφων Τιμόκλεις, εἰ ταῦτα ποιοῦντες οἱ τραγῳδοὶ πεπείκασί σε, ἀνάγκη δυοῖν θάτερον, ἤτοι Πῶλον, καὶ Ἀριστόδημον, καὶ Σάτυρον, ἡγεῖσθαί σε θεοὺς εἶναι τότε, ἢ τὰ ὠμόσιτα τῶν θεῶν αὐτὰ, καὶ τοὺς ἐμβάδας, καὶ τοὺς ποδήρεις χιτῶνας, καὶ χλαμύδας, καὶ χειρίδας, καὶ πτοραρίδια, καὶ σωμάτια, καὶ τἄλλ', οἷς ἐκεῖνοι σεμνύνονται τὴν τραγῳδίαν, ὥσπερ ἐς γελοιοτάτην οἰμωγήν. ἐπεὶ καὶ ἐαυτὸν ὁπόταν ὁ Εὐριπίδης, μηδὲν ἐπιζητούσης τῆς χρείας, τῶν δραμάτων τὰ δικαιοῦντα λέγῃ αὐτῶν ποτε παῤῥιζομένῳ,

Ὁρᾷς τὸν ὑψοῦ τόνδ' ἄπειρον αἰθέρα,

quæ de Diana dicuntur visa tibi sunt fide digna? ut cum querimonia indignata est, quòd ad convivium Oenei non fuisset vocata: quam ob causam aprum ingentem, & invicti roboris in regionem ipsius immisit. Nunquid Homerus hæc dicendo tibi persuasit? *Iup.* Papæ! quanta ô Dii turba Damin collaudans exclamavit! Noster verò manet hæsitabundus. Quare metuit, & subtrepidat, & manifestum est fore ut [1] scutum abjiciat. Iamque circunspicit qua elapsus aufugiat. *Tim.* Num neque Euripides tibi videtur sani quicquam dicere, quum introductis in scenam Diis, indicat bonos heroas ab ipsis servari, malos verò propter impietatem, qualis tu es, puniri? *Dam.* At ô generosissime philosophorum Timocles, si tibi hæc persuaserunt Tragici poetæ: necessum est ex his duobus alterum consequi, ut aut Polum & Aristodemum, & Satyrum tunc putes esse Deos, aut Deorum personas ipsas, & cothurnos, & vestes ad pedes usque demissas, chlamydes, manicas, ventralia, corpuscula, aliaque quibus illi tragœdiam exornant: quòd ego maximè ridiculum arbitror. Nam quum per se, nulla necessitate adactus, suam in fabulis sententiam dicit, liberè loquentem audies:

Vides supernum, simul & immensum æthera,

Ter-

1 *Scutum abjiciat*] Clypeum abjicere dixit pro eo quod est causæ diffidere & contentionem relinquere. Desperat enim quisquis in bello arma abjicit, & aut fugam spectat, aut mortem exspectat. Græci simplici vocabulo δειλάκιδας vocant timidos, id cognominis Demosthenes in prælio quondam emeruit. Cleonymus apud Aristophan. in suc. δεικιδαποβλὴς appellatur. Plat. lib. de leg. 12. declarat δειλακιδῶν nomen multo probrosissimum esse. *Cogn.*

Καὶ γῆν περιέχειν ἐν χερσὶν ὑγρᾶς οὐκ ἀγκάλας,
Τοῦτον νομίζε Ζῆνα. τόνδε ἡγοῦ θεόν.
ΚΗΜ. πάλιν.
Ζεύς, ὅστις ἐστὶν ὁ Ζεύς. ἐγὼ δ' οἶδα, πλὴν λόγῳ κλύων. ΚΗΜ. τί τοιοῦτο. Τιμ. σὺ δ' οὖν ἅπαντες ἄνθρωποι, ΚΗΜ. τὰ ἔθνη, ἐξηπατῆσθαι, θεοὺς νομίζοντες, ΚΗΜ. παιγνιεύοντες. Δα. εὖγε ὦ Τιμόκλεις, ὅτι με ὑπέμνησας τῶν κατὰ τὰ ἔθνη νομιζομένων. ἀφ' ὧν μόλις σωίδιός τις ἂν, ὡς γε εἰδὲν βέβαιον ὁ περὶ θεῶν λόγος πῶς ἔχει. πολλὴ γὰρ ἡ πλάνη, ΚΗΜ. ἄλλοι, ἄλλα νομίζουσι, Σκύθαι μὲν, ἀκινάκην θύοντες, ΚΗΜ. Θρᾷκες, Ζαμόλξιδι, δραπέτῃ ἀνθρώπῳ ὃν Σάμιοι ὡς αὐτοὺς ἦκον. Φρύγες δὲ, μήνῃ, ΚΗΜ. Αἰθίοπες, ἡμέρᾳ. καὶ Κυλλήνιοι, Φάλητι. καὶ Ἀσσύριοι, σελήνῃ· καὶ Πέρσαι, πυρί. καὶ Αἰγύπτιοι, ὕδατι· καίτοι μία ἅπασι κοινὸν τοῖς Αἰγυπτίοις τὸ ὕδωρ. ἰδίᾳ δὲ, Μεμφίταις μὲν, ὁ βοῦς θεός. Πηλουσιώταις δὲ, κρόμμυον. καὶ ἄλλοις, ἶβις, ἢ κροκοδείλου. ΚΗΜ. ἄλλοις, κυνοκέφαλος, ἢ αἴλουρος, ἢ πίθηκος. ΚΗΜ. ἐπὶ κώμας, τοῖς μὲν, ὁ δεξιὸς ὦμος θεός. τοῖς δὲ ΚΗΜ. ἀριστερὸς οἰκοῦσιν, ἄπεργος. ΚΗΜ. ἄλλοις, κεφαλῆς ἡμίθρυον. καὶ ἄλλοις, ποτήριον κεραμοῦν, ἢ τρύβλιον. πῶπω πῶς ἀγέλως ἐστὶν ὦ καλὲ Τιμόκλεις; Μωμόκ' ἔλεγον ὦ θεοί, πάντα πάνυ ἤξειν εἰς φανερὸν, ΚΗΜ. ἀκεραίως ἐξεπυθησάμην; Ζ. ἔλεγες ὦ Μῶμε, καὶ ἐπεῖμεν ὀρθῶς. καὶ ἔγωγε περισκοπῶ ἐπανορθώσασθαι αὐτὰ, ἵνα τὸν ποσὶ κίνδυνον ἀφορμώμεθα. Τιμ. ἀλλ' ὦ θεοῖς ἐχθρὲ σὺ, τὰς χρησμὰς, καὶ προφητείας τὰς ἐσομένων, τίνος ἔργον ἂν εἴποις, ἢ θεῶν,

Terram humidis circumtenentem in brachiis.
Illum Iovem arbitrare, necnon hunc Deum.
Et rursus.
Iupiter, is qui Iupiter est: non enim ni ex fama novi.
Et id genus.
Tim. Proinde omnes homines gentesque decipiuntur, quum Deos esse putant, eorúmque dies festos celebrant. *Dam.* Bene Timocles, in memoriam mihi revocasti gentium opinionem: unde potissimùm intelligi possit, nihil habere certi ea quæ de Diis perhibentur. Nam multa est dissensio, & alii aliud opinantur: Scythæ Acinaci sacrificant, Thraces Zamolxidi fugitivo homini, qui Samo ad ipsos venit: Phryges Lunæ, Æthiopes diei, Cyllenii Phaleti, Assyrii columbæ, Persæ igni, Ægyptii aquæ. Nam omnibus Ægyptiis communis est aqua. Privatim autem, Memphitis bos est Deus, Pelusiotis cepa, aliis Ibis, aut crocodilus, aliis cynocephalus, aut felis, aut simia. Præterea vicatim, aliis Deus est dexter humerus, aliis qui regionem adversam incolunt, sinister: aliis dimidium caput, aliis fictile poculum, aut catinus. Quomodo hæc, ô bone Timocles non sint ridicula? *Mom.* Nonne dicebam, ô Dii, hæc omnia in propatulum ventura, & fore ut accuratè examinarentur? *Iup.* Dicebas, ô Mome, & rectè objurgabas, atque hæc corrigere conabor, si præsens periculum evitarimus. *Tim.* At tu, ô Deorum inimice, oracula, & rerum futurarum prædictiones, cujus opus esse dices? nonne Deorum, eorum

κ) τ' περιοίας τ' ἐκείνων; Δα. σώπησον ὦ ἄθλιε, περὶ τ' χρησμῶν, ἐπεὶ ἐρήσομαί σε, τίνος αὐτῶν μάλιστα μεμνῆσθ' ἀξιοῖς. ἆρ' ἐκείνα, ὃν τῷ λυδῷ ὁ Πύθιος ἔχρησεν; ὃς ἀκεφάλῳς ἀμφήκης ἰὼ, κ) διπρόσωπος, οἷοί εἰσι τ' ἑρμῶν ἔνιοι, διτροὶ, κ) ἀμφοτέρωθεν ὅμοιοι, κ) περὶς ὁπότερον ἂν αὐτῶν μέρος ἐπιστραφήσῃ. ἢ τί μᾶλλον, ὁ Κροῖσος ἀμφὶς τ' Ἄλυν, τὴν αὐτὸ δρέπων, ἢ τὴν Κύρου κατέλυσε. καίτοι σὺ ὀλίγων παλαντῶν ὁ σαρδιανὸς ἐκεῖνος ὅλεθρος, τὸ ἀμφιδέξιον τοῦτο ἔπος ἐπέσθω. Μω. αὐτὰ τα ὦ θεοὶ ἀνὴρ διεξέρχεται, λέγων, ἃ ἐγὼ ἐδεδίειν μάλιστα. τί νυῖ ὁ κακὸς ἡμῖν κιθαρῳδὸς; ἀπολόγησαι αὐτῷ κατελθὼν ὡς τοῦτο. Ζ. σὺ ἡμᾶς ἐποφάτιες ὦ Μῶμε, σὺκ ὢν κωιρὸς νυῖ ἐπιμωῶν. Τιμο. ὄρα οἷα ποιεῖς ὦ ἀλιτήριε Δάμι, μηνυσὶ τὰ ἔδη αὐτὰ τ' θεῶν ἀναπέπτης τῷ λόγῳ, κ) βωμὸς αὐτῶν. Δα. ὦ πάντλας ἔγωγε τὰς βωμὸς ὦ Τιμόκλεις. τί γὰ ἂν δεινὸν ἀπ' αὐτῶν γίγνεται, εἰ θυμιαμάτων, κ) ἀνθέων μεσοί εἰσι; τὰς δ' ἐν ταύροις τ' Ἀρτέμιδος, ἡδέως ἂν ἐπεῖδον, ὅπ βάθρων ἐπὶ κεφαλὴν ἀνατρεπομένους, ἐφ' ὧν τοιαῦτα ἡ παρθένος ὠνχαριῶν ἔχαιρε. Ζ. τοῦ πόθεν ἡμῖν τὸ ἄθυμον κακὸν ἐπηχεῖ ὡς δαιμόνων ἀδέκτος ἄκρον φείδεται, ἀλλ' ἐξ ἀμάξης παῤῥησιάζεται, κ) μάρτυρ' ἐξείης, ὅστ' αὖτος, ὅς τε ἐκ ὑκί. Μω. κἀμὲ μὴν ὀλίγως ἂν ὦ Ζεῦ, τὰς ἀναῖδες εὐθρὶς ὢν ἡμῖν. καί τα τάχα θεοῖσιν ὁ ἄνθρωπος, ἄψεται τ' κορυφαίων πυός. Τι. καὶ δὲ βρυντῶντος αὐτὸ Διὸς ἀκούεις ὦ θεομάχε Δάμι; Δα. κἀγὼ πῶς ἐμέλλω βροντῆς ἀκούειν ὦ Τιμόκλεις; εἰ ὁ, Ζεὺς ὁ βροντῶν ἐστι. σὺ δὲ eorundemque providentiæ? *Da.* Nihil dicas, vir optime, de oraculis, siquidem ex te quæram, cujusnam illorum mentionem facere velis potissimùm. Num illius quod Lydo Pythius reddidit? quod quidem prorsus anceps erat & biceps: quales sunt quædam Mercurii imagines, duplices, & utrinque similes, ad utramlibet illarum partem te verteris. An potiùs, Crœsus trajecto Hale, suum quam Cyri imperium evertet. Atqui non paucis talentis perditus ille Sardianus, ambiguum hoc dictum emit. *Mom.* Hæc ipsa, ô Dii, vir iste commemorat, quæ maximè pertimescebam. Vbi nunc est festivus ille noster citharœdus? ad hæc refellenda descende. *Iup.* Tu nos mactas, ô Mome, cùm nunc intempestivè nos reprehendas. *Tim.* Vide quid facias scelerate Dami, ipsa Deorum templa & aras oratione tua propemodum subvertis. *Dam.* Non omnes saltem aras Timocles. Quid enim ex ipsis mali accidit, si suffitibus, & suavibus odoribus sint plenæ? Verùm Dianæ aras quæ sunt in Tauris, libenter viderem funditus eversas, in quibus virgo tam suavibus epulis gaudet. *Iup.* Hoc unde nobis insuperabile malum obstrepit, quam nulli Deo parcit hic vir: sed ex plaustro liberè loquitur, Ordine corripiens sontem, insontemque perinde. *Mom.* Atqui paucos Iupiter à culpa immunes inter nos invenies. Et forsitan progressus ille ex supremis aliquem offendet. *Tim.* Neque, ô Deorum impugnator Dami, Iovem ipsum audis tonantem? *Dam.* Quomodo tonitru non audirem Timocles? Verùm an tonet Iupiter, meliùs scire possis,

ἄμεινον εἰδώς, σκεῖθέν ποθεν ἐπὶ τῶν θεῶν ἀφιγμένος. ἐπεὶ οἵ γε ὐκ Κρῆτες ἥκοντες, ἄλλα ἡμῖν διηγοῦντο, ταφὸν τινα κεῖσθαι δείκνυσι, καὶ φήλλου ἐφεστάναι, δηλοῦσαν ὡς σκῆπτρον βροντήσειν ἂν ὁ Ζεύς, τεθνεὼς πάλαι. Μω. τοῦτ' ἐγὼ καὶ πολλῷ ἠπιστάμην ἐρῶντα τὸν ἄνθρωπον. τί δ' ἐν ὦ Ζεῦ, ὠφελήσεις ἡμῖν, καὶ συγκροτεῖς τὰς ὀδόντας ὑπὸ τοῦ τρόμου; θαρρεῖν χρὴ, καὶ τοὺς τοιούτων ἀνθρωπίσκων καταφρονεῖν. Ζ. τί λέγεις ὦ Μῶμε, καταφρονεῖν; ὐχ ὁρᾷς ὅσοι ἀκόλουθοί σοι ὡς συμπεπεισμένοι εἰσὶν ἤδη καθ' ἡμῶν, καὶ ἀπάγε αὐτοὺς ἀναδησόμενος τὸν ὦτων ὁ Δάμις; Μω. ἀλλὰ σὺ ὁπόταν ὦ Ζεῦ, θελήσῃς, σειρὴν χρυσείαν καθεὶς, ἅπαντας αὐτοὺς αὐτῇ κεν χαίρῃ ἑρύσαις, αὐτῇ τε θαλάσσῃ. Τι. εἰπέ μοι ὦ καθάρσιε, πώποτε ἤδη ποτέ; Δα. καὶ πολλάκις ὦ Τιμόκλεις. Τι. σκοῦν ἔφερεν ὑμᾶς τότε ὁ ἄνεμος ἐμπίπτων τῇ ὀδύνῃ, καὶ ἐμπιπλὰς τὰ ἀκάτια, ἢ οἱ ἐρέτται; κυβέρνα ἦ εἷς τις ἐφεστὼς, καὶ ἔσωζε τὴν ναῦν; Δα. καὶ μάλα. Τι. εἶτα ἡ ναῦς μὲν, σὺκ ἂν ἔταλε, μὴ κυβερνωμένη, τὸ δ' ὅλον τοῦτο ἀκυβέρνητον οἶσθ, καὶ ἀνηγμένον δοῦναι φέρειν; Δα. εὖγε, σωφρόνως τοῦτο ὁ Τιμοκλῆς, καὶ ἐχυρῶς τῇ ἀληθείᾳ. ἀλλ' ὦ φιλτάτε Τιμόκλεις, τὸ μὲν κυβερνήτου σοῦτον εἶδες ἂν, ὅσα τὰ συμφέροντα ἐπινοοῦντα, καὶ ὡς δεῖ χαιρεκάκως διασκευάζόμενον, καὶ ὡς προσήκοντα τῆς ναύτας. ἀλυσιτελὲς δ', εἰ δὲ ἄλογον εἶδέν τι εἶχεν ἡ ναῦς ὃ μὴ χρειώδες ἦν αὐτοῖς. ὁ δ' σὸς οὗτος κυβερνήτης, ὃν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ νηὶ ἐφεστάναι ἀξιοῖς, καὶ οἱ συνναῦται αὐτῷ, εἰδὲν ἀλόγως, εἰδὲ κατὰ τὴν ἀξίαν διαφέρουσιν. ἀλλ' ὁ μὲν πρότονος, quem magnæ huic navi præsidere vis, ejusque connautæ, nihil cum ratione, nihil ex dignitate ordinant.

cùm pro Diis inde adveneris. Nam qui ex Creta veniunt, nobis alia narrant, nempe ibi sepulchrum ostendi, & columnam stare, quæ indicet Iovem non ampliùs tonare posse, cùm jampridem sit mortuus. *Mom.* Equidem hoc ego ab homine dictum iri jamdudum sciebam. Cur igitur palluisti Iupiter, & præ tremore dentes concutis? Confidendum est, & contemnendi tales homunculi. *Iup.* Quid dicis, Mome, esse contemnendos? Non vides quàm multi audiant, & ut in sententiam contra nos adducti sunt, & in aures revincti à Damide abducuntur? *Mom.* At tu Iupiter, quum volueris ipsos omnes demissa catena aurea ipsa cum terra sustolles Oceanoque. *Tim.* Dic mihi sceleste, nunquam ne navigasti? *Dam.* Imò sæpe, ô Timocles. *Tim.* Nunquid ventus id temporis incidens in carbasa, & implens navigia, vos ferebat, an verò remiges? cæterùm unus ad gubernaculum sedendo, navim servavit? *Dam.* Maximè. *Tim.* Nonne navis progredi non posset non gubernata, & universitatem hanc sine gubernatore, sine duce ferri putas? *Dam.* Euge Timocles, prudenter & potenter exemplo hæc demonstrasti. At ô Deorum amantissime Timocles, gubernatorem illum vidisti, nunquam non utilia excogitantem, eaque ante tempus parantem, & nautis imperantem. Navis autem nihil inutile, nec ad rem non pertinens habebat, quod usui non esset ipsis. Hic verò tuus gubernator, pup-

εἰ τύχοι εἰς τὴν πρύμνην ἀποτέτα-
ται. οἱ πόδες δ', εἰς τὴν πρῷραν
ἀμφότεροι. καὶ χρυσᾶ μὲ αἱ ἄγ-
κυραι ἐνίοτε. ὁ χλωίσκος δ', μολι-
βδᾶς. καὶ τὰ μὲ ὕφαλα, καβίσφα-
φα. τὰ δ' ἔξαλα τὰ νεὼς, ἄμορφα.
καὶ αὐτῶν δ' τῶν ναυτῶν ἴδοις ἂν τὸν μὲ,
ἀργὸν, καὶ ἄτεχνον, καὶ ἄτολμον πρὸς
τὰ ἔργα, δημοσιεύτην, ἢ τελμοι-
εύτην. τὸν δ', καβακηλυμβᾶσαί τε,
ὄκνιον, καὶ ἐπὶ τὴν κεραίαν ἀναπη-
δῆσαι, ῥᾴδιον, καὶ εἰδότα τὸ χρησί-
μων ἕκαστα, μόνον τῶν ἀντλεῖν
προσεσταγμένον. τὰ δ' αὐτὰ, καὶ ἐν
τοῖς ἐπιβάταις. μισιήναι μὲν τινα,
ἐν προεδρίᾳ, πλησίον τὸ κυβερνήτην
καθήμενον, καὶ θεραπεύμενον. καὶ
ἄλλον κίναιδον, ἢ πατραλοίαν, ἢ
ἱερόσυλον, ὑπερθυμούμενον, καὶ τὰ
ἄκρα τὸ νεὼς κατειληφότα. χαλεύ-
ουσι δ' πολλὰς ἐν μυχῷ δὲ σκάφης
στενοχωρουμένους, καὶ ὑπὸ τὸ πρὸς
ἀληθειαν χειρόνων πατουμένους. ἐν-
νόησον γὰρ ὅπως Σωκράτης μὲν, καὶ
Ἀριστείδης ἔπλωσι, καὶ Φωκίων,
οὐδὲ τὰ ἄλφιτα ἀφορκὴ ἔχοντες,
οὐδὲ ἀποτείνειν τὰς πόδας δυνάμενοι
ἐπὶ γυμνῶν τῶν σανίδων δίχα τὸ ἄντλου. ἐν ὅσοις δ' ἀγαθοῖς Καλλίας,
καὶ Μειδίας, καὶ Σαρδαναπάλῳ
συντρυφῶντες, καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτὸς κα-
βαπτύοντες, τοιαῦτα ἐν τῇ νηῒ συ
γίγνεται ὦ σοφώτατε Τιμόκλεις.
ἀφ' τοῦτο, αἱ ναυαλίαι μυρίαι. εἰ
δέ πς κυβερνήτης ἐφεστὼς, ἐώρᾳ,
καὶ διέβλεπεν ἕκαστα, πρῶτον μὲ ὅσα
ἂν ἠγνόησεν οἱ τινες οἱ χρησοὶ, καὶ
οἵτινες οἱ φαῦλοι τῶν ἐμπλεόντων.
ἔπειτα, ἐκέσῳ καὶ τὴν ἀξίαν τὰ
προσήκοντα ἀπένειμεν ἂν, χώραν τε
τὴν ἀμείνω τοῖς ἀμείνοσι παρ' αὐ-
τὸν ἄνω. τὴν κάτω δ', τοῖς χείροσι.
καὶ συνέστιος ἦν ὡς ἀμείνους, καὶ
συμβούλους ἐποίησεν ἄν. καὶ τῶν ναυτῶν

puppim protenditur, & pedes ambo in proram. Interdum aureæ ſunt anchoræ, cheniſcus plumbeus: & navis inferius eſt picta, ſuperius deformis. Ex ipſis etiam nautis cernere eſt hunc pigrum, inertem, & ad opera meticuloſum, dupliciarium aut tripliciarium: illum ad natandum impigrum, & ad inſiliendum in antennas facilem, ac rei cujuſque utilis gnarum: hunc exhaurienda duntaxat ſentinæ deſtinatum. Eadem etiam in vectoribus videre licet: verberonem aliquem in prima ſede ſedentem ad gubernatorem, & honoratum: & alium cinædum, aut parricidam, aut ſacrilegum ſummis honoribus potientem, & ſumma navis occupantem: multos verò ſpectatæ gratiæ in anguſtum ſcaphæ locum in imo compreſſos, qui à revera deterioribus calcantur. Ergo cogita quomodo navigarit Socrates, Ariſtides, & Phocion, quibus non ſatis opum erat ad victum: neque ſuper nudis tabulis ad ſentinam pedes extendere poterant. Contrà quantis bonis Callias, Midias, & Sardanapalus molliter uſi ſint, & ſibi ſuperiores conſpuerint. Talia in hac tua navi accidunt. Timocles ſapientiſſime. Idcirco infinita naufragia. Verùm ſiquis ei præfectus gubernator, videret & ordinaret ſingula primùm quidem non ignorarent quinam ex navigantibus boni ſint, quinam mali. Deinde cuique pro meritis convenientia diſtribueret: locum meliorem melioribus juxta ſe ſurſum, & deterioribus deteriorem deorſum. Et convivas meliores, & conſiliarios feciſſet. Atque alacri quidem nautæ, aut

ὁ μὲ προθυμος, ἢ προῤῥας ἐπιμελητὴς ἀπεδέδεικτ' ἂν, ἢ τίχυ ἄρχων, ἢ πάντως τοῦ τ ἄλλων. ὁ ζ ὀκνηρὸς, καὶ ῥᾳθυμος, ἐπαίετ' ἂν τῷ κεφαλῷ πεντάκις τ ἡμέρας τὴν κεφαλήν. ὥστε σοι ὦ θαυμάσιε, τὸ τ νεὼς τοῦτο παράδειγμα, κινδυνώδη προσπεπτάφθαι, κακῶς ζ κυβερνήτυ πευχηκός. Μω. παυλὶ μὲν ἤδη κ ῥᾴων προχωρεῖ τῷ Δάμιδι, καὶ πλησίον ἐπὶ τὴν νίκην φέρεται. Ζ. ὀρθῶς ὦ Μῶμε, εἰκάζεις. ὁ δ' ὐδὲν ἰσχυρὸν ὁ Τιμοκλῆς ἐπινοεῖ, ἀλλὰ τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ καθ' ἡμέραν ἄλλα ἐπ' ἄλλοις δυσέρεπτα πάντα ἐπαντλεῖ. Τι. σὺκοῦν ἐπεὶ τ νεὼς τὸ παράδειγμα ὑ πάνυ σοι ἰσχυρὸν ἔδυξεν εἶναι, ἄκουσον δὴ τῶν ἱερῶν φασιν ἄγκυραν, καὶ ἰῶ ὐδαμοῦ μηχανῇ ἀποῤῥήξεις. Ζ. τί ποτε ἄρα ἐ ἐρεῖ; Τι. ἴσθι γὰ εἰ ἀκήκοάς ταῦτα συλλογίσομαι, καὶ εἴ πῃ αὐτὰ δυνατὸν σοι ἀνατρέψαι. εἰ γὰ εἰσὶ βωμοὶ, εἰσὶ ἐ θεοί. ἀλλὰ μὴν εἰσὶ βωμοὶ, εἰσὶν ἄρα ἐ θεοί. τί φῂς τοῦτα φῆς; Δα. ὴν πρότερον γελάσω εἰς κόρον, ἀποκρινοῦμαί σοι. Τι. ἀλλ' ἔοικας ὐδὲ παύσασθαι γελῶν. εἰπὲ ζ ὅμως ὅπῃ σοι γελάσιμον ἔδοξε τὸ εἰρημένον εἶναι. Δα. ὅτι σὺ αἰσθάνῃ ἀπὸ λεπτῆς κρόκης ἐξαψάμενός σε τὴν ἄγκυραν, καὶ ταῦτα, ἱερὸν ὄσαν. τὸ γὰ εἶναι Θεὸς, τῷ βωμὸς εἶναι σωθῆναι, ἰσχυρὸν οἱ ποιήσασθαι ἀπ' αὐτῶν τ ὅρμον. ὥστε ἐπεὶ μηδὲν ἄλλο τούτου φῆς ἔχειν εἰπεῖν ἱερώτερον, ἀπίωμεν ἤδη. Τι. ὁμολογεῖς τίνων ἡττᾶσθαι σοφωτέρων; Δα. ναὶ ὦ Τιμόκλεις. σὺ γὰ ὥσπερ οἱ ὑπό τινων βιαζόμενοι, ἐπὶ τοὺς βωμοὺς ἡμῶν κατέφυγας. ὥστε νὴ τὴν ἄγκυραν τὴν ἱερὴν, ἐθέλω σοι εἰσιόντι ἤδη πρὸς σε, ἐπ' αὐτῶν τε τοῦ

aut curanda prora, aut muri defenſio demanderetur: aut omnino aliis præponeretur. Ignavi autem & ſegnis caput quotidie quinquies fune cæderetur. Quare ô admirande, tuum iſtud navis exemplum periclitatur corruere, quippe quod malum gubernatorem nactum eſt. *Mom.* Res certè Damidi ſecundo flumine procedit, pleniſque velis fertur ad victoriam. *Iup.* Rectè ô Mome, judicas. Nihil enim validi Timocles comminiſcitur: ſed communia hæc, & quotidiana quæ omnia facilè refelluntur, alia aliis infundit. *Tim.* Proinde, quoniam navis exemplum tibi viſum eſt non admodum validum, audi ſacram, quod dicunt, anchoram & quam nulla machina rumpes. *Iup.* Quidnam dicturus eſt? *Tim.* Videas an conſentanea hæc colligam, & an ea evertere poſſis aliqua ratione. Si ſunt aræ, ſunt etiam Dii. Atqui ſunt aræ, Ergo & Dii. Quid ad hæc dicis? *Dam.* Si priùs ad ſatietatem riſero, tibi reſpondebo. *Tim.* At videris nunquam ridendi finem facturus: attamen effare quo pacto ridiculum tibi videatur quod dixi. *Dam.* Quòd non ſentias, tuam anchoram quantumvis ſacram à tenui filo pendere. Nam conjunctis his duobus, Deos eſſe eò quòd ſunt aræ, exiſtimas te nodum firmum feciſſe. Itaque cùm dicas te nihil firmius habere quod proponas, jam abeamus. *Tim.* Ergo te victum confiteris, qui prior abis? *Dam.* Maximè Timocles. Tu enim ut ii quibus vis infertur, ad aras confugiſti. Itaque per ſacram illam anchoram, tecum, etiam ſuper aris, paciſci volo,

βωμῶν, ὡς μηκέτ' ἐπὶ τούτων ἐρέζοιμι. Τι. εἰρωνεύῃ ταῦτα πρὸς ἐμὲ τυμβωρύχε, καὶ μιαρὲ, καὶ καθάπτυστε, καὶ μοιχεία, καὶ κάθαρμα. ἐγὼ γὰρ ἴσμεν ὅ τινα μὴ πατρὸς εἶ, πῶς γὰρ ἡ μήτηρ σε ἐπορνεύετο, ὡς δὲ τὸν ἀδελφὸν ἀπέκτεινας, καὶ μοιχεύεις δὲ τὰ μειράκια διαφθείρεις λιχνόζωτε, καὶ ἀναιδέστατε. μὴ φεῦγε δ' ἕως δὲ παρ' ἐμοῦ πληγὰς λαβὼν ἀπέλθῃς. ἤδη γάρ σε τούτῳ τῷ ὁράκῳ ἀποθραύσω, παμμίαρον ὄντα. Ζ. ὁ μὲν, γελῶν ὦ θεοὶ, ἄπεισιν. ὁ δ' ἀκηλητεῖ λοιδορούμενος, ἐ φέρων καθετρυφῶντα τὸν Δάμιν, καὶ ἔοικε καθέξειν αὐτὸν τῷ κεράμῳ ἐς τὴν κεφαλήν. ἡμεῖς δ', τί παίδμβ ἐπὶ τούτοις; Ερ. ὀρθῶς σκεῖνο μοι ὁ κωμικὸς εἰρηκέναι δοκεῖ, ἐδὲν πέπονθεις δεινὸν, ἂν μὴ πρωαποιῇ. τί γὰρ δὲ ὑπέρμεγα κακὸν; εἰ ὀλίγοι ἄνθρωποι πεπεισμένοι παῦσε, ἀπίασι; πολλοὶ γὰρ εἰσιν οἱ τἀναντία μανθάνοντες, πλείους Ἑλλήνων. ὁ πολὺς λεὼς, καὶ ὁ σύρφαξ, βάρβαροί τε πάντες. Ζ. ἀλλ' ὦ Ἑρμῆ, τὸ δὲ Δαρείου πάνυ καλῶς ἔχει ἔσιν, ὃ εἶπεν ἐπὶ τῷ Ζωπύρου. ὥστε δὲ αὐτὸς ἐβελόμην ἂν ἕνα τοιοῦτον ἔχειν οἷον τὸν Δάμιν, σύμμαχον, ἢ μυρίας μοι Βαβυλῶνας ὑπάρχειν.

volo, nos hac de re non ampliùs disputaturos. *Tim.* Hæc in me cavillaris, tumulorum effossor, scelerate, execrande, verbero, flagitiose. Nescimus enim quo patre sis natus: sed ut tua mater meretricem agebat, & ut fratrem occidisti, mœcharis, & adolescentes corrumpis gulosissime & impudentissime. At ne arrepta fuga priùs discedas, quàm à me plagas acceperis. Nam te quovis scelere contaminatum, jam hac testa frangam. *Iup.* Alter, ô Dii ridens abit: alter sequitur affatim ingerendo convitia, Damidem deridentem non ferens, & videtur ipsi testam in caput impacturus. Verùm nos quid hoc in negotio faciemus? *Merc.* Illud mihi rectè dixisse videtur Comicus, Nihil passus es mali, si tibi non attribuas. Etenim quàm ingens est malum, si pauci homines in hanc sententiam adducti abeunt? Sunt enim multi, & plures quàm Græci, qui in contrariam eunt, vulgus, plebs, barbarique omnes. *Iup.* At, O Mercuri, præclarum est illud, quod de Zopyro dixit Darius. Quare & ipse mallem, unum, hujusmodi, qualis est Damis, auxiliatorem habere, quàm sexcentis Babylonibus imperare.

ΟΝΕΙΡΟΣ, Η ΑΛΕΚΤΡΥΩΝ.

SOMNIVM, SEV GALLVS.

ARGVMENTVM.

Hoc dialogo, divitiarum, atque Potentiæ incommoda, molestiasque persequitur, ostendens, quàm contra tranquilla res paupertas sit, si modo sit sorte sua contenta. Facit autem hoc veluti collatione qua-

quadam. Nam in priore quidem parte dialogi, Micyllus, ſomnium exponendo ſuum, Eucratis cujuſdam opulenti, cœnas, divitias, luxum, & quacunque vulgo ſpecioſa, & expetenda videntur extollit, adjecto etiam encomio auri, tum exemplis, tum ab effectu & uſu & cæteris amplificato. In poſteriore autem parte Gallus, qui ex Pythagora, in avem transformatus, cum hero ſuo Micyllo colloquens introducitur, divitum, cum privatorum ac civium, tum regum atque potentum moleſtias, curas & pericula recenſet, quæ illis & belli & pacis temporibus, præterea etiam circa valetudinem, quam luxus & crapulæ iſtæ labefactant, accidere ſolent, additis etiam exemplis ejus rei, & hypotypoſi quadam, dum fingitur idem vi pennarum ſuarum reſeratis adium foribus, ad ipſas divitum cellas, Micyllum perducere, & coràm illa, quæ verbis narraverat, ſpectanda exhiberi. Interim Lucianus abſurdas Pythagoræ transformationes ſugillat, & Stoicorum faſtum carpit, qui quanquam nec publicis, nec privatis hominum converſationibus ſunt idonei, frivolis in rebus ſapientiam affectant, & officiorum obſervantes videri volunt.

ΜΙΚΥΛΛΟΣ.

Ἀλλά σε ὦ κάκιστε ἀλεκλρυὼν, ὁ Ζεὺς αὐτὸς ἐπιτρέψειε, φθονερὸν ὄντα, καὶ ὀξύφωνον ὄντα. ὃς με πλουτοῦντα, καὶ ἡδέως ὀνείρῳ ξυόντα, καὶ θαύμασην εὐδαιμονίαν εὐδαιμονοῦντα, ἀφτερόν τι, καὶ γεγωνὸς ἀναβοήσας, ἐπήγειρας, ὡς μὴ ἢ νύκτωρ γοῦν τὴν πολὺ σοῦ μιαρωτέραν πενίαν ἀφεύγοιμι. καίτοι εἴγε χρὴ πικραίρεσθαι τῇ τε ἡσυχίᾳ, πολλῇ ἔτ᾽ οὔσῃ, καὶ τῷ κρύῳ, μηδέπω με τὸ ὀρθρινὸν ὥσπερ εἴωθεν ἀποκναίοντα. γνώμων γὰρ ἄριστός μοι, ὦ θεσπελαιωτάτης ἡμέρας· οὐδέπω μέσαι νύκτες εἰσίν. ὀδὲ, αὖπνος ἔτος, ὥσπερ τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο κώδιον φυλάττων ἀφ᾽ ἑσπέρας σύθις ἤδη κέκραγεν, ἀλλ᾽ ὅ τι χαίρουσε. ἀμυνεῖμαι γὰρ σύθις σε, ἢν μόνον ἡμέρα γένηται, σωτείλων τῇ βακτηρίᾳ.

MICYLLVS.

At te ſceleſtiſſime Galle, cum iſta tanta invidentia, vocéque tam acuta ipſe perdat Iupiter: qui quidem opibus affluentem me, & dulciſſimo in ſomnio verſantem, & admirabili fœlicitate fruentem, penetrabile quiddam & clamoſum reſonans expergeceris, adeò ut ne noctu quidem effugere liceat paupertatem, vel te ipſo nequiorem. Atqui ſi conjectandum eſt, tum è ſilentio: quod etiamdum ingens eſt, tum è frigore, à quo nondum, ut aſſolet antelucano mordeor (nam hic mihi certiſſimus gnomon adventantis diei) nec dum eſt media nox. Sed iſte pervigil, quaſi vellus illud aureum ſervet, ab ipſa protinus veſpera vociferari cœpit: verùm non impunè laſurus. Nam de te mox pœnas ſumam, & fuſte comminuam, ſimodo dies illuxerit:

νωῖ γάρ [1] μοι πράγματα παρίξεις, ἀναπηδῶν ἐν τῷ σκότῳ. Αλε. Μίκυλε δίκαιόν ἐστι, ὥρμην τι χαριεῖσθαί σοι, φθάνων τὴν νύκτα, ὁπόσον δυνατόν μοι, ὡς ἔχοις ἐργάσιμον ἀφανίσειν τὰ πολλὰ τῶν ἔργων. ὦ γὰρ περὶ ἀνατείλαν ἥλιον μίαν κρηπῖδα [2] ἐργάσαιο, σοφὸς ἔσῃ τοῦτο εἰς τὰ ἄλφιτα πεπονηκώς. εἰ δέ σοι κατὰ νοῦν ἔστιν, ἐγὼ μὲν ἡσυχάσω σοι, καὶ πολὺ ἀφωνότερος ἔσομαι τοῦ ἰχθύος. σὺ δ' ὅρα ὅπως μὴ ὄναρ πλεῖων, λιμώττῃς ἀνεγερόμενος. Μι. ὦ Ζεῦ τερᾶτα, καὶ Ἡράκλεις ἀλεξίκακε, τί τὸ κακὸν τοῦτό ἐστιν; ἀνθρωπίνως ἐλάλησεν ὁ ἀλεκτρυών. Αλε. εἶτά σοι τέρας εἶναι δοκεῖ τὸ τοιοῦτον, εἰ ὁμόφωνος ὑμῖν εἰμι; Μι. πῶς γὰρ τέρας; ἀλλ' ἀποτρέπετε ὦ θεοὶ τὸ δεινὸν ἀφ' ἡμῶν. Αλε. σύ μοι δοκεῖς ὦ Μίκυλε, ἡμιδαῆ ἀπαίδευτος εἶναι, μὴ δ' ἀνεγνωκέναι τὰ Ὁμήρου ποιήματα. ἐν οἷς ὁ δ' Ἀχιλλέως ἵππος ὁ ξάνθος μακρὸν χαίρειν φράσας τῷ χρεμπτεῖν, ἔφη ἐν μέσῳ τῷ πολέμῳ διαλεγόμενος, ἔπη ὅλα ῥαψῳδῶν. ὃς ὥσπερ ἐγὼ νῦν, ἄνδρ

rit: fiquidem nunc in tenebris ſubſiliens, negotium mihi faceſſeres. *Gal.* Here Micylle equidem arbitrabar, me tibi rem gratam facturum, ſi quoad poſſem alta nocte lucem antevertiſſem, quò poſſes ante diluculum ſurgens, multum operis conficere. Etenim ſi priuſquam ſol exoriatur, vel unicam feceris crepidam, iſthuc laboris lucro tibi acceſſerit ad parandum victum. Quod ſi tibi magis libet dormire, equidem tuo arbitratu quieſcam, & longè magis quàm [3] piſces mutus ero. Cæterùm tute videto, ne [4] per ſomnium dives, eſurias experrectus. *Mic.* [5] O prodigiorum averſor Iupiter! ô malorum depulſor Hercules! quid hoc mali eſt? vocem humanam ſonuit Gallus. *Gal.* Hoccine prodigium tibi videtur, ſi eadem qua vos lingua loquar? *Mic.* Quid? annon hoc portentum? ſed avertite Dii malum à nobis. *Gal.* Tu mihi admodum indoctus videris Micylle, nec Homeri poëmata legiſſe, in quibus Xanthus [6] Achillis equus, cum hinnitui longum vale dixiſſet, medio in prœlio conſtitit diſſerens, totoſque verſus recitans: non ut ego nunc proſa ora-

1 Μοὶ πράγματα παρίξεις] Caſau. ad Suet. Sic de Luctu. *Bourd.*

2 Ἐργάσαιο, σοφὸς ἔσῃ τοῦτο εἰς τὰ ἄλφιτα] Aliter in Flor. Cod. ἐργ. ἵν' ἐδῇς τὰ ἄλφιτα. Idem.

3 *Piſces mutus*] Ariſt. 2. de anima adimit omnibus piſcibus vocem, excepto Scaphro & Porco fluviatili. Veteres autem quemvis piſcem vocabant ἔλλοπα, quòd vocem edere non poſſet. Vnde Plutarc. in Sympoſiac. & Athen. exiſtimant Pythagoricos à piſcibus abſtinuiſſe ob ἐχεμυθίαν. Cogn.

4 *Per ſomnium dives*] Simile protulit Cic. in Saluſt. Paſtor quidam apud Theocr. in Eclog. 9.

ἔχω δέ τοι ὅσ' ἐν ὀνείρῳ
Φαίνονται, πολλὰς μὲν ὀΐς πολλὰς δὲ κριαίνας.
Poſſideo quæcunque ſolent ſub nocte videri
In ſomnis, vim magnam ovium multaſque capellas. Idem.

5 *O prodigiorum*] Τερᾶτα Ζεῦς Sophocl. in Oedip. Epicolon. Ζεῦ ἀλάξεπτορ τίς ποθ' ὁ πρεσζεὺς. Heſychius ait πρεσζεὺς θεὸς Deos eſſe ſignorum ac prodigiorum effectores. *Idem.*

6 *Achillis equus*] Iliad. τ. in fine. *Idem.*

1 *Ar-*

τ μέτρων, ἀλλὰ ἓ ἐμαντεύετο σκεῖνο, καὶ τὰ μέλλοντα προεθέσπιζε, καὶ ἐδόκει τι παρόδιον εἰδέναι ποιεῖν, ὥστε ὁ ἀκούων ἐπικαλεῖτο, ὥσπερ σὺ τὸν ἀλεξίκακον, ἀποτρόπαιον ἡγούμενος τὸ ἄκυσμα. καίτοι τί ἂν ἐποίησας, εἰ σοι ἡ τῶν ἀργῶς τρόπις ἐλάλησεν, ὥσπερ ποτὲ ἡ φηγὸς ἐν Δωδώνῃ αὐτόφωνος ἐμαντεύετο; ἢ εἰ βύρσας εἶδες ἑρπούσας, καὶ βοῶν κρέα μυκώμενα, ἠμίοπτα, καὶ ἔφθη, ἐπεπαρῳμένα τοῖς ὀδελοῖς; ἐγὼ γάρ, Ἑρμῆ παρεδρος ὢν, λαλισάτη, καὶ λογιωτάτη θεῶν ἁπάντων, καὶ τὰ ἄλλα ὁμοδίαιτος ὑμῖν, καὶ σωτροφος, εὖ μάλα πῶς ἔμελλον συμμαθήσεσθαι τὴν ἀνθρωπίνην φωνήν. εἰ γὰρ ἐκμυθήσειν τὰ σοφοί μοι, τὸν ἂν ὀκνήσαιμί σοι τὴν ἀληθεστέραν αἰτίαν εἰπεῖν τοῦ ὧδε ὑμᾶς ὁμοφωνίας, καὶ ὅθεν ταῦτά μοι ἔστω λαλεῖν. Μι. ἀλλὰ μὴ ὄνειρος ἓ τοῦτό ἐστιν, ἀλεκτρυὼν ὥστε ὧδε ἐμὲ διαλεχθόμενος; εἰ δὲ μή, ἴθι ὅπως ἓ Ἑρμῆ ἀβέλτερε, ὅ, τι ἓ ἄλλο σει τὸ φωνῆς αἴτιον. ὡς γὰρ σιωπήσομαι, καὶ ὅτῳ ἐθέλεις ἐρῶ, τί σε χρὴ δεδιέναι; τίς γὰρ ἂν πιστεύσειέ μοι, εἴ τινι διηγοίμην ὡς ἀλεκτρυόν

oratione loquens. Quinetiam vaticinabatur ille, déque futuris edebat oracula, & nihil incredibile facere videbatur. Neque is qui tum audiebat, malorum averſorem, ut tu, implorabat, ratus ſe rem averſandam audiviſſe. At quid feciſſes, ſi tibi navis [1] Argoæ carina locuta fuiſſet, uti olim in Dodonæa ſylva fagus per ſe loquens oracula edebat? aut ſi tergora direpta ſerpere vidiſſes: ſi carnes boum mugire ſemiaſſas, coctáſque verubus transfixas? Ego verò cùm Mercurii ſim aſſeſſor loquaciſſimi, Deorúmque omnium facundiſſimi, præterea veſter contubernalis & convictor, non difficile mihi fuit linguam humanam addiſcere. Quòd ſi mihi pollicearis ſilentium, non pigebit me veriorem tibi cauſam aperire, cur eadem qua vos lingua loquar, & unde mihi ſuppetat hæc loquendi facultas. *Mic.* Sed nunquid ſomnium iſta ſunt, quòd me ſic alloquitur Gallus? Sed dicito per Mercurium ô præclare, quænam alia tibi ſit cauſa cur loquaris. Nam ut taceam, neque cuiquam proferam, quid attinet te ſolicitum eſſe? Quis enim fidem mihi ſit habiturus, ſi cui narrem me Gallum hæc loquen-

1 *Argoæ*] Dicitur fuiſſe prima navis in qua Iaſon cum 54. Heroibus Theſſalis navigavit Colchos ad rapiendum vellus aureum, dicta ab ejuſdem nominis artifice, alii ab ἄργον quod eſt velox. Facta eſt ex arboribus Dodonæ ſylvæ Epyri Iovi ſacræ quibus olim oracula reddebantur: unde poëtæ finxerunt hanc navem fuiſſe vocalem Apoll. lib. 4. Argon. *Cogn.*

2 Εἰ βύρσας εἶδες ἑρπούσας, καὶ βοῶν κρέα μυκώμενα, ἠμίοπτα, καὶ ἔφθη, ἐπεπαρῳμένα τοῖς ὀδελοῖς] Nihil ad hunc locum Gilbertus Cognatus commentator, qui tamen de Argus navis carina & Dodonæ quercuſatis multa, quæ omnibus nota ſunt. Non venit illi in mentem locus Homeri, ad quem hoc loco alluſit Lucianus Odyſſ. μ.

Τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοὶ τέρας, προύφαινον,
Εἶρπον μὲν γὰρ ἔπειτα κρέα δ' ἀμφ' ὀδελοῖς ἐμέμυκε
Ὠπταλέα τε καὶ ὠμά, βοῶν δ' ὡς γίνετο φάτις.

Id portentum nempe factum eſt, quando Vlyſſis ſocii fame coacti ſolis boves mactavere. *Palm.*

1 Πα-

αὐτὸ εἰπόντος ἀκηκοώς; Αλε. ἄκυε τοίνυν. [1] Παραδεξότατόν σοι λόγον εὖ οἶσθ' ὅτι λέγω ὦ Μίκυλλε. ἐτοῖ γὰρ ὁ νῦν σοι ἀλεκτρυὼν φαινόμενος, ἐ πρὸ πολλοῦ ἄνθρωπος ἦν. Μι. ἤκουσά τι ἐκ παλαι τοιοῦτον ἀμέλει σεῦ ὑμῶν, ὡς ἀλεκτρυών τις νεανίσκος, φίλος ἡδέως τῷ Ἄρει, καὶ συμπίνοι τε ἅμα καὶ συγκωμάζοι, καὶ κοινωνοίη τῶν ἐρώτων. ὁπότε γοῦν ἀπίοι πρὸς τὴν Ἀφροδίτην μοιχεύσων ὁ Ἄρης, ἐπαίρασε τὸν ἀλεκτρυόνα. καὶ ἐπειδή περ μάλιστα τὸν ἥλιον ὑφεωρᾶτο, μὴ κρύβδην, ἐξέπιπτε πρὸς τὸν Ἥφαιστον, ἔξω πρὸς πῖς θύρας ἀπολείπειν ἀεὶ τὸν νεανίσκον, μιλυόσοντα ὁπότε φαίνοι ὁ ἥλιος. εἶτα ποτὲ κρύβην μηδὲν ὦν μὲν τὸν ἀλεκτρυόνα, καὶ περιδραῦαι τὴν φρουρὸν ἄκοντα. τὸν μὲν ἥλιον λαθόντα, ἐπισῆναι τῇ Ἀφροδίτῃ, καὶ τῷ Ἄρει ἀφροδίσιά ἀναπαυομένῳ, ἀλλὰ τὸ πισθόεν τὸν ἀλεκτρυόνα μιλυῦσαι ἂν, εἰ μὴ ἐπίοι. καὶ ὅτω τὸν Ἥφαιστον παρὰ ἡλίκα μαθόντα, συλλαβεῖν αὐτούς, περιβαλόντα, καὶ σαγηνεύσαντα τοῖς δεσμοῖς, ἃ πάλαι μεμηχάνητο ἐπ' αὐτούς. ἀφεθῆναι δ', ὡς ἀφείθη, τὸν Ἄρεα ἀγανακτῆσαι μὲν ἐπὶ τῷ ἀλεκτρυόνι, καὶ μεταβαλεῖν αὐτὸν εἰς τοῦτο τὸ ὄρνεον αὐτοῖς ὅπλοις, ὡς ἀεὶ δὴ κρόκαν, τὸν λόφον ἔχειν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ. διὰ τοῦτο ὑμᾶς ἀπολογεῖσθαι τῷ Ἄρει ὅτι μὴ ἑκὼν ὄφελον. ἐπειδὴ δὲ ἀνατέλλοντα τὸν ἥλιον, πρὸ πολλοῦ βοᾶν, ἐπισημαινομένου τὴν ἀναβολὴν αὐτῷ. Αλε. φασὶ μὲν δὴ τοῦτο ὦ Μίκυλλε. τὸ δὲ ἐμὸν, ἐπεργῖόν τι ἐγένετο, καὶ πάνυ ἔναγχος εἰς ἀλεκτρυόνα σοι μεταβέβηκα. Μι. πῶς; ἐθέλω γὰρ τοῦτο μάλιστα εἰδέναι.

loquentem audiviſſe? *Gal.* Audi igitur Micylle, rem tibi ſat ſcio incredibilem dicturum. Hic enim qui tibi gallus nunc videor, non ita pridem fui homo. *Mic.* Profectò & olim neſcio quid de vobis inaudieram, Adoleſcentulum quendam fuiſſe Gallum Marti adamatum, atque hunc Deo compotaſſe, colluſitaſſeque, & in voluptatibus geſſiſſe morem. Itaque cùm Venerem adiret Mars cum ea concubiturus, hunc quoque gallum unà ſecum adduxiſſe. Quoniam autem ſolem potiſſimùm metueret, ne ſi id è ſublimi conſpexiſſet, Vulcano ſe proderet, foris ad oſtium adoleſcentem relinquere ſolitum, qui ſolis ortum indicaret: deinde Gallum aliquando ſomno correptum, excubias deſeruiſſe neſcientem: ſolemque nullo præſentiente, imminuiſſe Veneri & Marti ſecurè dormienti, propterea quòd conſideret Gallum, ſiquis interveniret, indicaturum. Itaque Vulcanum à Sole edoctum, eos comprehendiſſe, implicitos & irretitos vinculis, quæ jam olim in illos fuerat fabricatus. Porrò Martem ſimul atque dimiſſus eſt, indignatum adverſus Gallum fuiſſe, eumque in avem hanc mutaſſe, iiſdem armis, ut in capite pro galea criſtam haberet. Ideo ut Marti vos purgetis, quum jam nihil opus, ſimul atque ſolem exorientem ſenſiſtis, multò antè vociferari, atque illius exortum prænunciare. *Gal.* Hæc quidem aiunt, Micylle: verùm mei diverſa eſt ratio, atque adeò nuperrime in avem tranſivi, *Mic.* Quonam modo? Nam iſthuc maximopere cupio cognoſcere. *Gal.*

1 Παραδεξότατόν σοι λόγον ὅτι λέγω.] In Flor. Cod. deeſt λόγον. Sed ſimilibus originationibus gaudere Lucianum ſupra monui. *Bourd.*

Αλ. οἶσθα ἄρα τὸν Πυθαγόραν Μνησαρχίδην Σάμιον; Μι. τὸν σοφιστὴν λέγεις; τὸν ἀλαζόνα; ὃς ὠμοφαγεῖν μήτε κρεῶν γεύεσθαι, μήτε κυάμους ἐσθίειν, ἤδιστον ἐμοὶ γᾶν ὄψον, ἀστραγάλεζον, ἄπεπτον ἀποφαίνων. ἔπ' ἐμοῦ δὲ πείθων τοὺς ἀνθρώπους εἰς πέντε ἔτη μὴ λαλεῖσθαι. Αλε. οἶδα δῆπου κἀκεῖνο, ὡς πρὸ ὀλίγου Πυθαγόρᾳ, Εὐφορβῷ γοῦν. Μι. φησὶ φασὶ, καὶ τετραυλεῖν τὸν ἄνθρωπον ὦ ἀλεκτρυών. Αλε. [5] ἐκεῖνος αὐτὸς ἐγώ σοι εἰμὶ ὁ Πυθαγόρας. ὥστε παῦε ὦ ἀγαθὲ, λοιδορούμενός μοι. καὶ πῶς, οὐκ εἰδὼς οἷός τις ἦν τὸ τρόπον. Μι. [6] τοῦτ' οὖν μακρῷ σμείνω τετρωδέστερον, ἀλεκτρυὼν φιλόσοφος; εἰπὲ δ' ὅμως ὦ Μνησάρχη παῖ, ὅπως ἡμῖν, ἀντὶ μὲν ἀνθρώπου, ὄρνις, ἀντὶ δὲ σαυμίου, πτεραρᾶς ἀναπέφηνας. ἐπιτηνὰ γὰρ τοῦτο, οὐδὲ πάνυ πιστεῦσαι ῥᾴδιον. ἐπεὶ δὲ δύο ἤδη μοι τετηρηκέναι δοκῶ πάνυ ἀλλότρια σοὶ ὦ Πυθαγόρᾳ. Αλ. τὰ ποῖα; Μι. ἓν μὲν, ὅτι λάλος εἶ, καὶ κρακλικός. ὁ δὲ, σιωπᾶν ἐς πέντε ὅλα ἔτη οἱμᾶ παρῄνεῖ. ἕτερον δὲ, καὶ παντελῶς παράνομον, ὃ γὰρ ἔχων ὁ, τι σοι ὠφελοῦλοιμι, κυάμους χθὲς ὡς οἶσθα ἔχων, ἤκεις. καὶ σὺ οὐδὲν μελήσας, ἀνέλεξας αὐτούς. ὥστε ἢ

Gal. Audistin' de Pythagora quòdam [1] Mnesarchida Samio. *Mic.* Sophistam illum dicis? superbum? [2] qui instituit nequis vel [3] carnes gustaret, vel fabas ederet, suavissimum mihi edulium, salubre & & parabile à mensa submovens. Præterea qui mortalibus suasit, ne per quinquennium loquerentur. *Gal.* Id scias etiam, hunc priusquam Pythagoras esset, [4] Euphorbum fuisse. *Mic.* Præstigiatorem & prodigiorum artificem hominem aiunt fuisse ô Galle. *Gal.* Ille ipse ego sum, Pythagoras. Quare desine quæso mihi convitiari, præsertim cùm ignores quibus sim moribus. *Mic.* At hoc rursum, multò quàm illud portentosius, Gallus philosophus? Attamen expone Mnesarchi gnate, qui factum sit ut ex homine avis, ex Samio [7] Tanagræus repente nobis apparueris. Neque enim ista verisimilia, neque omnino creditu facilia: quandoquidem duas quasdam res jam in te mihi videor animadvertisse, à Pythagora prorsus alienas. *Gal.* Quas? *Mic.* Alteram, quòd garrulus es, & clamosus, cùm ille silere in quinque annos integros, puto præceperit. Alteram, quæ cum ejus legibus planè pugnat. Equidem cùm non haberem, quod tibi objicerem, fabas heri, ut scis, tibi attuli, quas tu nihil cunctatus collegisti. Quo fit ne-

1 *Mnesarchida*] Samii Mnesarchii annulorum sculptoris, de quo Laert. *Cogn.*

2 *Qui instituit*] De disciplina Pythagorica Gell. lib. 1. c. 9. lib. 4. c. 11. Ovid. lib. 15. Met. *Idem.*

3 *Carnes gustaret*] Senec. Epist. 19. *Idem.*

4 *Euphorbum*] Nobilis Trojanus Iliaco in bello, à Menelao occisus, cujus animum Pythagoras in se immigrasse affirmabat. Ovid. lib. 15. Met. *Idem.*

5 Ἐκεῖνος αὐτὸς] Paraphrasis est hujus versus:

Ἐκεῖνος ἔτος εἰμὶ λοιδορεῖ ἢ μὲ. Bourd.

6 Τοῦτ' οὖν μ. ε. τετρωδέστερον] In Flor. Cod. ταῦτα μ. ε. τετρωδέστερα. Idem.

7 *Tanagræus*] A Tanagra Bœotiæ mediterraneæ urbe de qua Ptolom. lib. 3. c. 5. Plin. lib. 10. c. 2. *Cogn.*

ἐψεῦδαί σοι ἀνάγκη ἢ ἄλλο εἶναι, ἢ Πυθαγόρᾳ ὄντι παρανενομηκέναι, καὶ τὸ ἴσον ἡσεβηκέναι, κυάμους φαγόντα, ὡς ἂν, εἰ τῷ κεφαλῇ ἢ πατρὸς ἐδηδόκεις. Αλε. Ὁ χαῖρε οἶδα ὦ Μίκυλλε, ἥτις αἰτία τύπτων, ἀλλ' οὐ πρόσθεν ἐκφύσω βίᾳ. ἐγὼ γάρ, ὅτε μὲν σὺ ἡδίων τὰ κυάμων. ἐφιλοσόφουν χαῖρε. νυνὶ δ', φάναι μοι ἄν. ὀρνιθικὴ χαῖρ, καὶ σὺ ἀπόῤῥητος ἡμῖν ἡ τροφή. ἀλλ' εἴ σοι φίλον, ἄκουε, ὡς ἐν Πυθαγόρου τοῦτο νυνὶ εἰμι, κ' ἐν ὅσοις πρότερον ἐβιώτευσα βίοις, καὶ ἅτινα τ' μεταβολῆς ἀπολέλαυκα ἐκφύσης. Μι. λέγοις ἄν, ὡς ἥμισυ ὑπερήδιον ἂν τὸ ἄκουσμα γένοιτο. ὥστ' εἴ τις αἵρεσιν ἐδίδου, πότερον μᾶλλον ἐθέλω σε ἀκούειν τὰ τοιαῦτα διεξιόντος, ἢ τ' παυδαίμονα ὄνειρον ἐκεῖνον αὖθις ὁρᾶν, τὸ μικρὸν ἔμπροσθεν, οὐκ οἶδα ὁπότερον ἂν ἑλοίμην. ἔτως ἀδελφὰ ἡγοῦμαι τὰ σὰ τοῖς ἡδίστοις φαντάσμασι. καὶ σὺ ἴσως πολὺ ὑμᾶς ἄγω, σί τε, καὶ τὸ πολυλίμενον σύπνιον. Αλε. ἔπ γὰρ σὺ ἀναπεπτάζῃ τ' ἄνειρον, ὅτις ποτὲ ὁ φανείς σοι λῷ, καί τινα ἐνδέλεχῆ μύσταια ἀμφυλάττοις, κενὴν, καὶ ὡς ὁ ποιητικὸς λόγος, ἀμβολὴν τινα δύδαιμονίαν τῆ μνήμῃ μεταδώκων; Μι. ἀλλ' οὐδ' ἐπιλήσομαί ποτε ὦ ἀλεκτρυὼν, εὖ ἴσθι τ' ὄψεως ἐκείνης. ὅτω μοι πολὺ τὸ μέλι ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁ ἄνειρος καλλιπὼν, ἄχθῃ, ὡς μόλις ἀνοίγειν τὰ βλέφαρα ὑπ' αὐτῷ, εἰς ὕπνον αὖθις καλαπτόμενα. οἷον δ' ἐν τοῖς ὠσὶ τὸ πλεῦρον ἐργάζεται τρεφόμενα, τοιοῦτον χάρμαλον παρέχθῃ μοι τὰ ὁράματα. Αλε. Ἡράκλεις, δεινόν τινα φῆς τ' ἔρωτα δ' ἐνυπνίε,

necessario, vel ut mentiaris & alius sis, vel si sis Pythagoras, legem violaveris, & æquè impiè te gesseris, comedendo fabas, ac si patris caput comedisses. *Gal.* Nescis Micylle quænam sit hujusce rei causa: neque quæ ad unumquodque vitæ genus conducant. Ego tum quidem non esitabam fabas, quum eram philosophus. At nunc edo: avi enim convenit, neque prohibitum est nobis hoc edulium. Verum nisi molestum est, audi quemadmodum in hoc quod nunc sum, ex Pythagora transivi, quamque multis in vitæ generibus vixerim: & quid ex unaquaque transformatione sim consecutus. *Mic.* Narra quæso: nam id mihi fuerit auditu jucundissimum. Adeò ut siquis mihi deferat optionem, utrum te ista narrantem audire malim, an fœliciſſimum illud somnium, quod paulò ante vidi, denuo videre, haud sciam utrum electurus sim, usque adeò cognata germanaque puto esse ista tua cum suavissimis illis visis, & ex æquo vos æstimo, te pariter & pretiosum illud insomnium. *Gal.* Etiamnum tu somnium illud, quod dudum tibi visum est, in animum revocas, & inania quædam observans simulachra, atque (uti loquuntur poëtæ) evanidam quandam fœlicitatem memoria consectaris? *Mic.* Imò illud scias Galle, me illius visi nusquam oblituram: tantum mellis in oculis somnium aufugiens mihi reliquit, unde vix queam palpebras attollere, rursus in somnum coëuntes. Itaque qualem voluptatem movent pennæ in auribus versatæ, talem titillationem mihi præbent ea quæ vidi. *Gal.* Novum hercle mihi narras insomnii amorem,

[1]εἶχε πλοῦτος ἂν, ὃς φασι, καὶ ὄρος ἔχων ἐκ πλήσεως τὸ ὕπνον ὑπὲρ τὰ ἐπικαμπύλα ἤδη πηδᾷ, καὶ ὑδατερεθὲς ἀνεωγόσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, μελιχρὸς ἄτω, καὶ σαφηνῆς φαινόμενον. ἐθέλω γὰρ ἀκοῦσαι οἵος πέ ἐστιν, ἄτω σοι ἐξεπόδιστος ἂν. Mi. ἕτοιμος λέγειν. ἡδὺ γὰρ τὸ μεμνῆσθαι, καὶ διεξιέναι τι σοὶ αὐτῶ. σὺ δ' πηνίκα ὦ Πυθαγόρα, διηγήσῃ τὰ σοὶ τὰ μεταβολᾶν; Alc. ἐπειδὰν σὺ ὦ Μικυλλε, παύσῃ ὀνειρώττων, καὶ λοπψήσῃ λοπὸ τῶ βλεφάρων τὸ μέλι. τὸ νῦν δ', ἀφ' ἑτέρου εἰπέ, ὡς μόθω εἴτε ἀφ' ἐλεφαντίνων πυλῶν, εἴτε ἀφ' κερατίνων σοι ὁ ὄνειρος ἦκε πεδόμενος. Mi. ἐγὼ δὲ ἑτέρως τούτων ὦ Πυθαγόρα. Alc. καὶ μὰ Δί' Ὅμηρός γε δύο ταύτας μόνας λέγει. Mi. ἔα χαίρειν τὸ λῆρον ἐκεῖνον ποιητὴν, ὃς ἐν οἰδέπω ὀνείρων σοφοί. οἱ πάντες ἴσως ὄνειροι, ἀφ' τοιούτων ἐκφοιτῶσιν, οἷος ἐκεῖνος ἐώρα, ὃς δὲ πάνυ σαφῶς, τυφλὸς αὐτὸς ὤν. ἐμοὶ δ' ἀφ' χρυσῶν πυλῶν ὁ ἥδιστος ἀφίκετο, χρυσᾶς αὐτὸς, καὶ χρυσᾶ πάντα περιβεβλημένος, καὶ πολὺν ἐπαγόμενος χρυσίον. Alc. παῦε ὦ Μίδα βέλτιστε, χρυσολογῶν. ἀτεχνῶς γὰρ ἐκ τοῦ ἐκείνα σοι οὐχὶ τὸ εὔπνοον. καὶ μέταλλα ὅλα χρυσᾶ κεκομίσθαι μοι δοκεῖς. Mi. πολὺ ὦ Πυθαγόρα, χρυσίον εἶδον, πολύ. πῶς οἴει, καλὸν, οἷον τὴν αὐγὴν ἀπαστράπτον. τί ποτε ὁ Πίνδαρος ἐξ siquidem alatum cùm sit, ut ajunt, metasque volandi præscriptas habeat somnium, jam septa transilit, in apertis etiam oculis obversans, adeò mellitum & evidens apparet. Quare pervelim audire cujusmodi sit istud, quod te supra modum delectat. *Mic.* Gestio narrare: nam dulce est hoc ipsum meminisse, & commemorare de illo quippiam. Tu verò Pythagora quando narrabis tuas transformationes? *Gal.* Vbi tu Micylle desieris somniare, melque illud ab oculis absterseris. Interim prior dicito, ut intelligam, utrum per portam eburneam, an per corneam tibi somnium advolarit. *Mic.* Per neutram Pythagora. *Gal.* [2]Atqui has duas tantùm nominat Homerus. *Mic.* Valere sinas nugatorem illum poëtam, qui nihil de somniis intellexit. Inopia forsan somnia per istas commeant portas, qualia videbat ille, neque id admodum perspicuè quippe qui captus oculis. Mihi verò per aureas quasdam portas jucundissimum hoc advenit insomnium, & ipsum aureum, & aureis undique circumamictum, aurique multum adducens. *Gal.* Desine Mida optime de auro fabulari. Nam procul dubio, ex illius voto, istud tibi accidit insomnium, & solidas auri venas mihi videris adduxisse. *Mic.* Multam auri vim vidi Pythagora, multam, quàm putas pulchri? quo fulgore coruscantis? Quid tandem Pindarus in illius

1 Εἶχε πλοῦτος ἂν] Προσόλοιχον, ut etiam mox illa μελιχρὸς ἄτω καὶ σαφηνὴς φαινόμενον, &c. Neque dixeris hæc referri ad vocem ἔρωτα, disconvenit enim. Planè quidem hoc Luciani festinantis, & de re ipsa magis quàm dictione cogitantis, παρέραμα. *Marcil.*

2 *Atqui has duas*] Homer. Odyss. τ.

Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμφιτιθᾶσιν ἐλεῖαι
ὀνείρων.

Virg. 6. Æn. *Sunt gemina somni portæ*, &c. *Cogn.*

1 Ὅμηρος

φησι περὶ αὐτῆς ἐπαινῶν, ἀνάμνησον μέ, εἴπερ οἶσθα ὁπότε ὕδωρ ἄρασαν εἰπὼν, εἶτα τὸ χρυσίον θαυμάζῃ, εὖ ποιῶν· ἐν ἀρχῇ δήπου ἅπαντα κωμῳδεῖ τὰ ἀσμάτων ἀπάντων. Αλε. μῶν ἐκεῖνο ζητεῖς, Ἄρασαν μὲ ὕδωρ, ὁ ἦ χρυσὸς, αἰθόμενον πῦρ ἅτε λαμπρὸν ἐπὶ νυκτὶ, μεγάνορος ἐξοχα πλούτου; Μι. νὴ Δία αὐτὸ τοῦτο. [1] ὥσπερ γὰρ τιμῶν σύμπαν ἐᾶν ὁ Πίνδαρος, ἔτως ἐπαινεῖ τὸ χρυσίον. ὡς ἦ ἤδη μάθῃς οἷον τι ἦν, ἄκουσον ὦ σοφώτατε ἀλεκτρυών. ὅπ μὲ ὧδε οἰκοῦσθαι ἦν χρὴ, οἶσθα. Εὐκράτης γάρ με ὁ πλούσιος συντυχὼν ἐν ἀγορᾷ, λεσάμενον ἤκειν ἐκέλευε πρὸς ἑσπέραν ἐπὶ τὸ δεῖπνον. Αλε. οἶδα πάνυ τοῦτο, πεπεμένος παρ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ἄχρι μοι βαλανείου ἤδη ἐπέρας ἦκες ὑποβερεγμένος, τὰς πίτυς ἐκείνης κυάμους κρεμίζων, ἐ πάνυ δαψιλὲς τὸ δεῖπνον ἀλεκτρυόνι ἀθλητῇ ποτε γενομένῳ, καὶ ὀλύμπια σὺν ἀφανῶς ἀγωνισαμένῳ. Μι. ἐπεὶ ἦ δειπνήσας ἐπανῆλθον, ἐκάθευδον εὐθὺς, τὰς κυάμους σοι παρεβαλών. εἶπε μοι κῦ τ' Ὄμηρον, ἀμβροσίαν ἅμα νύκτα θεῖον τινα ὡς ἀληθῶς ὄντερον ἐπισάς. Αλε. τὸ ποῖον τῆ Εὐκράτη ποτέρωτερον ὦ Μίκυλλε, διήγησαι, καὶ τὸ δεῖπνον, οἷον ἐγένετο, καὶ τὰ ἐν τῇ συμποσίῳ πάντα. καλύει γὰρ ἐδὲν αὖθις σε δειπνεῖν, ὥσπερ ὄνειρόν τινα ἦ δεῖπνα ἐκεῖνα ποθούσῃ, καὶ ἀναμπρυκώμενον τῇ μνήμῃ τὰ βεβρωμένα. Μι. ἄμεινον ἐνοχλήσειν, καὶ ταῦτα διηγούμενον. ἐπεὶ ἦ σὺ ποθυμεῖς, καὶ δὴ λέγω. ὁ

illius laudem dicit? Nam in memoriam redige, siquidem meministi, quum aquam præstantissimam dicens, aurum deinde admiratur, idque jure statim ab initio carminis omnium bellissimi. *Gal.* Num illud quæris? Aqua est illa quidem optima, Cæterùm aurum, uti candens Ignis, ita enitens, noctibus eminet eximiè unum, Cæteras supra opes: quæ Gloriam ac decus addunt. *Mic.* Per Iovem isthuc ipsum. Etenim Pindarus aurum perinde laudat ac si meum insomnium vidisset. Sed ut tandem cognoscas quale fuerit, ausculta jam sapientissime Galle. Scis ut heri nullum domi cibum acceperim: siquidem dives ille Eucrates in foro mihi factus obviam, lotum me in tempore ad cœnam venire jusserat. *Gal.* Hoc probè scio. Nam totum esuriebam diem, donec profunda tandem vespera domum reversus, subuvidus vinoque madens, quinque illas fabas proferres, non admodum opiparam cœnam Gallo, qui quondam fuerit atleta, quique Olympia non segniter olim decertarit. *Mic.* Ast ubi reversus à cœna fabas tibi objecissem, obdormivi protinus. Tum mihi, juxta Homerum, ambrosia sub nocte divinum haud dubiè somnium superveniens. *Gal.* Sed priùs quæ tibi apud Eucratem acciderint, narra: & cujusmodi fuerit cœna quæque in cœna acta sunt omnia. Nihil enim prohibet quominus denùo cœnes, si veluti cœnæ illius somnium reducas, & quæ tum ederis, rursum commemoratione quasi rumines. *Mic.* Putabam molestum me futurum, si hæc quoque retulissem: Verum quia tu desideras, en id quoque narrabo. Cum nunquam antehac in vita cœnassem apud ullum di-

[1] Ὥσπερ γὰρ τιμῶν] Ὥσπερ ἦν τιμῶν. *Marcil.*

πρότερον ὦ Πυθαγόρα, ὡς πλουσίῳ τινὶ διεπήσας σὺ ἄπαντα τὸν βίον, τύχῃ τινὶ ἀγαθῇ σύντυχὼν χθὲς τῷ Εὐκράτει. κἀγὼ ἐγὼ μὲν ὑποστειπὼν αὐτὸν ὥσπερ εἰώθειν διαστέλλειν, ἀπηλλαττόμην, ὡς μὴ κωλύσαιμί σε αὐτὸν σὺν τινὶ χρῷ τῷ τρέβωνι συμπαρομοιρεῖν. ὁ δέ, Μίκυλλέ φησι, θυγατρὸς τήμερον ἑστιῶ γενέθλια καὶ παρεκάλεσα τῶν φίλων μάλα πολλούς. ἐπὶ δὲ τίνα φασὶν αὐτῶν μαλακῶς ἔχοντα, οὐκ οἷόν τε εἶναι ξυνδειπνεῖν μεθ' ἡμῶν, σὺ ἀντ' ἐκείνου ἧκε λαβὲ μέρος, ἢν μὴ ὄψε κληθεὶς αὐτὸς, εἶπῃ ἀφίξεσθαι. ὡς νῦν γε ἀμφίβολός ἐστι. τοῦτο ἀκούσας ἐγὼ, ὑποσκυνήσας, ἀπῆειν δύσχρωτον ἅπασι θεοῖς ὑπιαλόν τινα, ἢ παλυδᾶτιν, ἢ ποδάγραν ἐπιπέμψαι τῷ μαλακιζομένῳ ἐκείνῳ, ὃ ἔφθην ἐγὼ, καὶ ἀνέδην εἶπον, καὶ ἀφόδους ἐκκλήσιον. καὶ τὸ ἄκρον λαγῷον, αἰῶνα μήκιστον ἐτιθέμην, σπανίως ἐπισκοπῶν, ὁπόσα πόκια τὸ τριχάριον εἴη, καὶ πηλίκα ἤδη λελᾶσθαι δέοι. κἀπειδὴ ποτε ὁ ἡμέρας ἀφίκετο, σχὸς τάχος ἐμαυτὸν ἀπορρίψας, ἀπέχομαι, ἡσυχίαν μάλα ἔχουσαν ἀναθρῶν, ἀνιστρέψας τὸ τρεβώνιον, ὡς ἐπὶ δεῖπνον καθαρώτερα γλιχόμενος ἢ ἀναβολήν. κἀβλαμβάνω δὲ πρὸς ταῖς θύραις ἄλλους τε πολλοὺς, καὶ δὴ κἀκεῖνον, φοιτῶντα ὑπὸ πεπάρων κεκημικισμένον, ὥ με ὑποδεικνύει ἔδη, τὸ νοσεῖν λεγόμενον. καὶ ἐδήλου ὅ πονήρως ἔχων. ὑπέστενε γάρ, καὶ ὑπέβηπε, καὶ ἀνεχρέμπτετο μυχόν τι, καὶ θυαγεφόδου, ὠχρὸς ὢν ὅλος, καὶ διῳδηκὼς, ἀμφὶ τὰ ἑξήκοντα ἔτη χειδών. ἐλέγετο δὲ φιλόσοφός τις

divitem, ô Pythagora, heri bona quapiam fortuna in Eucratem incidi atque ego quidem simul atque dominum illum salutassem, uti consueveram, recedebam, ne pudori illi essem, si lacera in veste fuissem assectatus. At ille, Micylle, inquit, hodie natalitia filiæ celebro plurimosque ad convivium amicos invitavi. Verum quoniam ajunt ex his quemdam incommoda esse valetudine, neque posse pariter ad convivium nostrum accedere: tu ejus loco venito lotus, ni fortè ipse qui vocatus est, semet adfuturum renuntiarit. Nam nunc quidem ambigit. Hoc ubi audissem, adorato divite discedebam, omnes obsecrans Deos, ut algidam febrem aliquam, aut laterum dolorem, aut podagram morbi auctarium immitterent valetudinario illi, cujus ego sellæ occupator, cœnæque vicarius, & succedaneus eram invitatus. Idque spatii quod usque ad balnei tempus interceſſit, sæculum esse judicabam, dum subinde respicio quot pedum esset solarii umbra, & quando jam lavisse oporteret. Hîc ubi tandem tempus advenisset, ocyus me corripio, atque abeo nitidè admodum cultus: sic obverso palliolo? ut qua esset parte purissimum, ea videretur. Offendo autem ad fores & alios complures, quinetiam illum, gestabatur autem à viris quatuor, cujus eram subconviva futurus, qui malè habere dicebatur: atque id etiam præ se ferebat quòd afflicta esset valetudine. Nam ex alto gemebat, tussiebatque ac screabat, velut ex abdito, quodque ægrè egrederetur, totus pallidus, turmidusque circiter sexagenarius. Ferebatur autem Philosophus quispiam esse,

1 Προσκυνήσας] In Florent. Cod. deest προσκυνήσας. *Bourd.*

1 Τὸ

εἶναι τ' περὶ τὰ μειρακία φλναρούντων. ὁ γὰρ πώγων μάλα τραχηλὸς ἦν, ἐς ὑπερβολὴν κυρεῶν. καὶ αὐτιμβρὺς ὁ Ἀρχβίου ἰατρὸς, διότι ὕπως ἔχων ἀφίκετο, [1] τὰ καθήκοντα ἔφη δ' χρὴ προσδιδόναι. καὶ ταῦτα, Φιλόσοφον ἄνδρα. καὶ μυρία νόσοι ἐμποδὼν ἑστῶσιν. ἡνίστην γὰρ Εὐκράτης ὑπερεμεσῶν [2] πρὸς ἡμῶν. ὑμεῖναν εἶπον ἐγὼ, ἀλλ' ἐπαινίσεται σι, ἢν οἴκοι ἀποσεαυτὸν μόλιστα κλαυσιεῖν ἐθέλοις, ἢπερ ὦν τῷ συμποσίῳ σωσιαχρεμψάμενος τῇ ψυχῇ μὴ ξ φλέγματος. ὁπόσης μὲν ἂν ὑπὸ μεγαλοφροσύνης, ὁ προσποιεῖτο ἀκηκοέναι ξ σκώμματος. ἐφίστατο ὃ μὴ μικρὸν ὁ Εὐκράτης λελυμένος. καὶ ἰδὼν τ' γεσμόπολιν, τοῦτο γὰρ ὁ φιλόσοφος ἐκαλεῖτο, διδάσκαλέ φησιν, εὖ μὲ ἐποίησας αὐτὸς ἥκων πρὸς ἡμᾶς. ὁ μεῖον δ' ἄν τι σοι ἐχθέτο. καὶ λάβ' ὅπου δ', ἄπαυδε ἐξῆς ἐπέστελλε ἄν. ἀ ἅμα λέγων, εἰσῄει [3] χεῖρας ἀρέγων αὐτῷ, ἐπερεισδρόμῳ. καὶ τοῖς οἰκέταις. ἐγὼ μὲ ἂν ἀπιέναι παρεσκευαζόμην. ὁ δ' ἐπισραφεὶς, ἀ ἐπιπολὺ ἐνδιάσας, ἐπεί με πάνυ σκυθρωπὸν εἶδε, παρελθὼν ἔφη ξ σὺ ὦ Μίκυλλε, καὶ σὺ δεῖπνῳ μεθ' ἡμῶν. τ' γὰρ ἐγὼ [4] κελεύσω [5] ἐν τῇ γυναικωνίτιδι μὴ τ μητρὸς ἐσιαθῆναι, ὡς σὺ χώραν ἔχῃς. εἰσῄει δ' μάστλα λύκος χαῖρε ἀποδρὰς μικρὸν. ἀναχωρόμενος, ὅτι ἐδόκουν ἐξελαυνεῖν ξ συμποσίου τὸ παιδίον ξ Εὐκράτης. καὶ πειδὴ κλακλίεσθαι, ex iis qui apud adolescentes nugas deblaterant. At barba mirè erat hircina, supra quàm credi potest tonsoris egens. Porrò increpante Archibio medico, quòd ita affectus venisset, Non oportet inquit, officio deesse præsertim hominem philosophum, etiamsi obstent sexcenti morbi. Nam se à nobis contemni putaret Eucrates. Haudquaquam, inquam ego, imò te collaudaret, si domi apud te, quàm excreata in convivio cum phlegmate anima mori malles. At ille, præ arrogantia dissimulabat sese dicterium audisse. Paulò pòst accessit & Eucrates lotus: qui viso Thesmopolide (nam id erat Philosopho nomen) Præceptor, inquit, probè quidem factum abs te, qui ipse ad nos veneris: tametsi nihilo deterius tibi fuerat futurum: siquidem etiam absenti omnia ordine missa fuissent. Dumque hæc dicebat, ingreditur, manus ei porrigens, etiam famulis innitenti. Ego igitur jam abire parabam: verum ille conversus, ubi diu secum hæsitasset, quoniam me admodum tristem videbat: ades, inquit, tu quoque Micylle, ac nobiscum cœna. Nam filium in mulierum conclavi unà cum matre convivari jubebo, quò tibi sit locus. Ingrediebar itaque cùm parum abfuerit, quin lupus inhians frustra, discederem. Verùm me pudebat, quòd Eucratis filiolum è convivio mihi viderer expulisse. Ast ubi jam esset discumbendi

1 Τὰ καθήκοντα] *Officia*, & sic rectè idem Interpres in Convivio seu Lapithis vertit, τὰ καθήκοντα εἰδόσιν, *qui officia norunt*. Bourd.

2 Πρὸς ἡμῶν] Flor. πρὸς ἡμᾶς. Idem.

3 Χεῖρας ὀρέγων αὐτῷ] Hanc scripturam sequutus est Interpres. In aliis tamen Codd. legitur χειραγωγῶν τ Θεσμόπολιν ἐπερεισδρόμου τ. οἰκ. Idem.

4 Κελεύσω] Flor. κελεύω. Idem.

5 Ἐν τῇ γυναικωνίτιδι ἐσιαθῆναι.] Angl. *to sit down*. De hoc loco Clariss. Heyn. ad Hesiod. *Idem*.

νεαζ ἡμεῖς ἰῶ, ὡς τὸν μὲ ἑζάμμοι, ἀνέθεσαν τ Θεσμόπολιν, σὺν ἀπεκαμόνως νὴ Δία. πάντ οἶμαι νεανίσκοι δύμεν ἄθεις, ὑπολαμβάνια ἀπελθόντες αὐτὸ πάνθ ἕν, ὡς διαμμοί εἰ τὸ χήμαμα, καὶ ἐπιπολὺ καρτερεῖν δύναντ. εἶπε μηδενὸς ἀνεχομμένω πλησίον κατακεῖαζ αὐτῦ, ἐμὲ κατακλίνεσι φέροντες, ὡς ὁμετραπέζοι εἴημεν. τὰντεῦθεν ἐδειπνεῖμεν ὦ Πυθαγόρα, πολυτελὲς τινα, καὶ ποικίλον δεῖπνον, ἐπὶ χρυσῦ πολλῦ, καὶ ἑζήνου. καὶ σκεπαμοῖα ἰῶ χρυσᾶ, καὶ ἀλλήκινοι ὡραῖοι, καὶ μισθαρνοὶ, καὶ γελασθποιοί. καὶ ὅλως, ἡδέως τις ἰῶ ἡ ἀλλαχοῦ. πλὴν ἀλλὰ ἔν με ἐλυπᾶ, ὁ μετρέως, ὁ Θεσμόπολις ἐνοχλῶν, καὶ ἀριστεῖ πινα ἀεί με διεξιὼν, καὶ διδύσκων, ὡς αἱ δύο ἀποφάσεις, μίαν κατάφασιν ἀποτελοῦσι. καὶ ὡς εἰ ἡμέρα ἐσ, νὺξ σὺκ ἔσιν, σὺκοῦν ἦ, καὶ κέρδια ἔφασκεν εἶναί μοι. καὶ τοιαῦτα πολλὰ, ὑδὲν διομμένω ἀφοσοφιλοσοφῶν συνεῖρε, καὶ ὑπετέμνεθ τὸν σύρφορύνιον, σὺκ ἐῶν ἀκύειν τ κιθαριζόντων, ἢ ἀᾳδόντων. τοῦτο μὲν σοι ὦ ἀλεκτρυὼν, τὸ δεῖπνον. Αλε. ὐχ ἥδιστον ὦ Μίκυλλε. καὶ μάλιστα ἐπεὶ σωεκληρώθης τὸν λήρον σκεῖνον χέρσιλλ. Μι. ἄκυε δὴ ἀ τὸ σύμπαν. ὥμην γὰρ τ Εὐκρατῖλλ αὐτὸν ἄπαιδα ὄντα, σὺκ οἶσθ' ὅπως ἀποθνήσκειν, εἶπε ἀφοσκελίσαντά με, καὶ ἀλλήκης ἡμμον, ὦ αἷς κληρονόμος ἦν ἁπάντων ἐγὼ, μικρὸν ἐπιχόντα, ἀποθανεῖν. ἐμαυτὸν ἦ παρελθόντα εἰς τὸν ὑσίαν, τὸ μὲ χρυσῖον, καὶ τὸ ἀργύρεον, ἐξαντλεῖν, σκάφαις πσὶ μεγάλαις, ἀίνιόν τε ἀ πολὺ ἐπιῤῥέον. τὰ δ' ἄλλα, τὸν ἐδεσπα, καὶ τραπέζας, καὶ σκεπαμοῖα, καὶ διακόνους, πάντα ἐμὰ ὡς τὸ εἰκὸς εἶναι. haurire perpetuò ſcaturiens, & affatim affluens. Cætera verò nempe veſtes, menſas, pocula, miniſtros, omnia mea, ut par erat, eſſe.

bendi tempus, primùm tollentes Theſmopolin compoſuerunt, ſanè non ſine negotio, quinque utique proceri juvenes, cervicalia illi ſupponentes undiquaque, quòd nimirum in eodem habitu permanere, diuque durare poſſet. Deinde cùm nemo ſuſtineret ei accumbere, me adductum reclinant, ut eadem in menſa eſſemus. Deinceps cœnabamus, ô Pythagora, opiparam, variamque cœnam, multo in auro, multoque in argento. Pocula erant aurea, formoſi miniſtri, cantores, ſcurræ: denique jucundiſſimus quidam erat convivarum congreſſus. Niſi quod unum quiddam me moleſtia afficiebat vehementer, Theſmopolis obturbans, mihi virtutem neſcio quam commemorans, docenſque duas negationes efficere unicam affirmationem: & ſi dies ſit, noctem non eſſe. Nonnunquam etiam cornua mihi eſſe dictitabat, atque id genus multa continuato ſermone apud me, cui nihil opus erat, philoſophabatur, ac ſuccidebat voluptatem, cùm ſineret eos exaudiri, qui cithara, & voce canebant. Habes Galle de cœna. *Gal.* Non admodum jucunda, Micylle, maximè quia cum illo deliro ſene accubitum ſortitus eras. *Mic.* Audi nunc inſomnium. Putabam Eucratem ipſum liberis orbum neſcio quemodo è vita decedere. Dehinc ubi me accerſiſſet, ac teſtamentum condidiſſet, quo me in ſolidum hæredem omnium ſcripſerat, paulùm ſuperſtitem obiiſſe. Me verò, cùm adiiſſem facultates, aurum & argentum ingentibus ſcaphis

Vnde

ὥπω ἐξήλαυνον ἐπὶ λόφου ζεύγης, ὑπτιάζων, ἀβέλτερος ἅπασι τοῖς ὁρῶσι ἐπιφθονος. καὶ ἀσθένεσι πολλοὶ, καὶ περίπασσυτοι; καὶ ἄπορος πλείης. ἐγὼ δ', τὼ ἐσθῆτα τὼ ἐμέθεν ἔχων, καὶ [1] δακτυλίδες βαρεῖς, ὅσον ἑκκαίδεκα ἐξημμένους τῶν δακτύλων, ἐπέλασον ἐσίασίν τινα λαμπρὰν ὑπερπολιτικὴν ἐς ὑποδοχὴν τῶν φίλων. οἱδὲ, ὡς ἐν ὀνείρῳ εἰκὸς, ἤδη παρῆσαν. καὶ τὸ δεῖπνον ἄρτι συνεκομίζετο, καὶ [2] ὁ πότος συνεργεῖτο. ἐν τούτῳ ὕπνος μοι, καὶ φιλοσοφίας ἀσπάσασθαι ἐν χρυσοῖς φιάλαις ἐκέλευσε τοὺς παρόντας, ἤδη δὲ πλακοῦντος εἰσκομιζομένου, ἀναβοήσας ἀκαίρως, συνεῤῥόφεις μοι ἡμῖν τὸ συμπόσιον, ἀνέτρεψας δὲ πᾶς τροπίζας. τὸ δὲ πλεῖστον ἐκεῖνον ἀφανισθέντας, ὑπωλιμαῖον φέρειν παρεσκεύασας. ἆρά σοι ἀλόγως ἀγανακτῶ τοῦ σοῦ δακῶ, ὡς τερατωδέστερον ἂν ἡδέως ἐπ εἶδον τὸ ὄνειρόν μοι ῥυθμόν; Αλε. ὅτω φιλόχρυσος, καὶ φιλόπλουτος ὦ Μίκυλλε, καὶ μόνον τοῦτο ἐξ ἁπάντων θαυμάζεις, καὶ οὐχὶ εὐθὺς μὲν εἶναι πολὺ κεκτῆσθαι χρυσίον; Μι. οὐκ ἐγὼ μόνος ὦ Πυθαγόρα τοῦτο, ἀλλὰ σὺ αὐτὸς, ὁπότε Εὐφορβος ἦσθα, χρυσὸν σὺ ἄρχυρον ἐξημμένος τῶν βοστρύχων, ἐξῆεις πολεμήσων τοῖς Ἀχαιοῖς. καὶ σὺ τῷ πολέμῳ ἵνα σιδηροφορεῖν μᾶλλον ἢ χρυσοφορεῖν ἄμενον ἦν. σὺ δὲ τότε ἠξίεις χρυσῷ ἀμφιδεδεμένος τὰς πλοκάμους ἔχων, διαπωδύειν, καί μοι δοκεῖ Ὅμηρος διὰ τοῦτο χαρίεσσιν ὁμοίας εἰπεῖν σε τὰς κόμας, ὅτι χρυσῷ τι, καὶ ἀργύρῳ

Vnde postea bigis albis vectarer resupinus, cunctis qui intuebantur, conspiciendus & admirandus: accurrerent multi, & circumequitarent, plures sequerentur. Me interim illius veste amictum, annulósque graves, circiter sexdecim digitis insertos, gerentem, jubere splendidum adornari epulum, quo amicos exciperem. Qui jam, ut par erat in somnio, aderant, quibus epulæ jam erant comportatæ, jam potus ex animi sententia ministratus. In his cùm versarer, & aureis phialis præbiberem omnibus qui aderant amicis, cùm jam afferrentur bellaria, intempestivo tuo clamore perturbasti nobis convivium, mensasque subvertisti: ac divitias illas ita dissipasti, ut in auras evanuerint. Num tibi videor injuria in te stomachatus, qui obortum illud mihi somnium, vel tres noctes perpetuas libenter viderem? *Gal.* Adeo-ne es auri cupidus, & opum avidus, Micylle: idque ex omnibus unum admiraris, unamque fœlicitatem esse judicas, si plurimum possideas auri? *Mic.* Equidem haud solus ita cogito Pythagora: quin ipse quoque tum cùm Euphorbus esses, auro atque argento comis intexto, prodibas pugnaturus cum Achivis, idque in bello, ubi ferrum quàm aurum gestare satius erat. At tu etiam tum intertextis capillis in periculum descendere voluisti. Eamque, ut opinor, ob causam, Homerus comas tuas Gratiis similes dixit: quòd auro argentóque revin-

1 Δακτυλίδες βαρεῖς, ὅσον ἑκκαίδεκα ἐξημμένους τῶν δακτύλων] Videtur de duplicato annulorum numero dicere. Anuli enim plerumque octo in digitis, ut inferiùs Icaromenippo. *Marcil.*

2 Ὁ πότος συνεργεῖτο] Vt in Nigrin. *Bourd.*

ἐσφήκωντο. μακρῷ γὰρ ἀμείνους δηλαδὴ, καὶ ἐρασμιώτερα ἐφαίνοντο, συναναπεπλησμένα τῷ χρυσίῳ, καὶ συναπολάμποντα μετ' αὐτῶν. καίτοι τὰ μὲν σὰ ὦ χρυσοκόμη μέτερα, εἰ Πάνθυ ἦσθ ὢν, ἐτίμας τὸ χρυσίον. ὁ δ' πάντων θεῶν πατὴρ, καὶ ἀνδρῶν, ὁ Κρόνος, καὶ Ῥέα, ὃς ποτε ἠφάνη τῇ δρεπανηφόρῳ ἐκείνης μειράκιον, οὐκ ἔχων εἰς ὃ, τι ἐρασμιώτερον αὐτὸν μεταβάλοι, ἀλλ' ὅπως ἂν λάθοι φθείρειε τὸ Ἀκρισίου τεῖχος φρουραν, ἀκούεις ἤδη που ὡς χρυσίον ἐγένετο, καὶ ῥυεὶς λάθρᾳ διὰ τέγους, σωλῆνι τῇ ἀναπωμῇ. ὥστε τί ἂν σοι τὸ ἐπὶ τούτῳ ἔτι λέγοιμι; ὅσας μὲν χρείας παρέχεται ὁ χρυσός. ὡς δ' οἷς ἂν παρῇ, καλὰς τε αὐτὰς, καὶ σοφὰς, καὶ ἰσχυρὰς ἀναβιβάζεται; τιμὴν δὲ δόξαν συνάπτων. καὶ ἐξ ἀφανῶν, καὶ ἀδόξων, σὺν ὀξυδερκείᾳ, καὶ ἀοιδίμους τὸ βραχεῖ πήσοι. τὸ γείτονα γάρ μοι τὸ ὁμότεχνον οἶσθα τὸ Σίμωνα, ὃ ὡς πρῴην δειπνήσοντα παρ' ἐμοὶ, ἅτε τὸ ἔτους ἤψων τοῖς Κρονίοις, δύο τόμους δὲ ἀλλάντων ἐμβαλών. Αλε. οἶδα, τὸ σιμὸν, τὸ βραχύ, ὃς τὸ [1] κεραμῆν τρύβλιον ὑφελόμενος, ὡς χθὲς ὑπὸ μάλης ἔχων μὴ τὸ δεῖπνον, ὃ μόνον ἡμῖν ὑπῆρχεν. εἶδεν γὰρ αὐτὸς ὦ Μίκυλλε. Μι. σὺ δὲ σκεῖνος αὐτὸ κλέψας, εἶπε ἐπομόσατο θεὺς τοσούτους. ἀλλὰ τί σὺ ἐμιλλῶ, καὶ ἔβοας τότε ὦ ἀλεκτρυὼν, λῃζομένους ἡμᾶς ὁρῶν; Αλε. ἐκέκραγον, ὃ μόνον μοι τότε δυνατὸν ὦ. τί δ' ἂν ὁ Σίμων; ἐώκεις γάρ τι καὶ αὐτὸς ἐρεῖν. Μι. ἀνεψιὸς ἦν αὐτῷ, πλούσιος ἐς ὑπερβολὴν, καὶ ἀπαίδευτος, καὶ ἀμαθὴς, καὶ ἀγροικότερος Σκύθου τοῦ ἐκ Βορυσθένους. ἀλλ' ὅμως ἐπεὶ ἐτεθνήκει ἄπαις, ἐκληρονόμησε τὰ πολλὰ τοῦ πλούτου. καὶ ἐπεὶ ἐκεῖνος ἐτελεύτησε, τὸν μὲν νεκρὸν ἐκφέρουσιν ἐν πολλῇ λαμπρότητι, καὶ ἐπαίνοις τοῖς ἐπὶ τοῖς τοιούτοις, ὁ δὲ Σίμων ἐπὶ τοῦ ἐλαφροῦ ἅρματος ἐπόμπευε, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐστεφανωμένος, καὶ ἐσθῆτα ἔχων ἐπὶ τοῖς ὤμοις πορφυρᾶν, καὶ ἐπὶ τῶν χειρῶν δακτυλίους ἐπτὰ, καὶ ἐπὶ τῶν ποδῶν ἐμβάδας χρυσᾶς, καὶ ἐν τῇ χειρὶ ῥάβδον ἐλεφαντίνην, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐπιθέτους ἐπὶ τοῖς στεφάνοις, καὶ ἐπὶ τοῖς ὤμοις ἐπιθέτους ἐπὶ τῇ πορφυρᾷ, καὶ ἐπὶ τῶν χειρῶν ἐπιθέτους ἐπὶ τοῖς δακτυλίοις, καὶ ἐπὶ τῶν ποδῶν ἐπιθέτους ἐπὶ τοῖς ἐμβάσιν, καὶ ἐν τῇ χειρὶ ἐπιθέτους ἐπὶ τῇ ῥάβδῳ

Σολὴν, Δεμύλ☉ τ᾽νομα. ὅτος ζῶν μ̃, οὐδὲ ὀβολὸν ἔδωκε πῷ Σίμωνι. πῶς γὰ, ὃς οὐδὲ αὐτὸς ἥπλετο τ῀ χρημάτων; ἐπὶ ☽ ἀπέθανε πρῴην, ἅπαντ☉ ἐκεῖνα κ☽ τὰς νόμους, Σίμων ὁ τὰ ῥάκια τὰ παρ☉ὰ, ὁ τὸ τρύβλιον ἐξελείχων, ἅσμεν☉ ἐξελαυνώμ, ἁλυρῆ, κὰ ὑσγινοβαφῆ ἀμπεχόμ☉ν, οἰκέ[illegible]ζῶν, κ☽ χρυσᾶ ἐκπώματ᾽ζα κὰ ἐλεφαντόποδας τραπέζας ἔχων, ὑφ᾽ ἁπάντων προσκυνού☉ν, οὐδὲ πρόσθεν ἐπ᾽ ἐμ̃ς. ἐναλ῀χος γ᾽ν ἐγὼ μ̃ ἰδὼν πρόσθεν, χαῖρε ἔφην ὦ Σίμων. ὁ ☽, ἀγανακτήσας, εἶπατε ἔφη τῷ π῀ωχῷ, μὴ κ☽ισμικρύνειν μὲ τ᾽νομα, ἐγὼ γὰ Σίμων, ἀλλὰ Σιμωνίδης ὀνομάζομαι. τὸ ☽ μέγιστον, ὅτι ☾ ἐρῶσιν αὐτ῀ ☾ αἱ γυναῖκες. ὁ ☽, ῥύπ☉ετην ☾ πρὸς ταῦτ᾽ς, κ☽ ὑπόρρᾳ. κὰ πὼς μ̃, πρόσθεν, κ☽ ἴλεώς ἐστιν. ἀλλὰ, ἀπειλῆσιν ἀνελεῖν αὐτὸς, ἀμελήμασι. ὁρᾷς ὅσων ἀγαθῶν ὁ χρυσὸς αἴτι☉, εἶτα ☾ μεταποιεῖ τὰς ἀμορφοτέρας, κὰ ἐρασμίας ἀπ῀ργάζεται, ὥσπερ ὁ ποιητὴς ἐκεῖν☉ κεχρὸς. ἀκούεις ☽ ☾ τ῀ ποιητῶν λεγόντων, ὦ χρυσὲ δεξίωμα [1] κάλλιστον κτέρεας. κὰ, χρυσὸς γάρ ἐστιν, ὃς βροτῶν ἔχει κράτη. ἀλλὰ τί μεταξὺ ἐγέλασας ὦ ἀλεκτρυών; Αλε. ὅτι ὦ ἀγνοίας ὦ Μίκυλε, κὰ σὺ τὰ ὄμοια τοῖς πολλοῖς ἐξηπάτησαι πρὸ τ῀ πλησίον. οἶσθ᾽ εὖ ἴσθι πολὺ ἀθλιώτερον ὑμῶν τ᾽ βίον βιῶσι. λέγω δέ σοι, κὰ πένης, κ☽ πλήσι☉ πολλάκις γενόμ☉ν, κὰ ἅπαντος βίου πεπειραμέν☉ν. μ῀ μικρὸν ☽ ☾ αὐτὸς εἶσι ἔκφυσε. Μι. νὴ Δία, καιρός γέ ἤδη ☾ σε εἰπεῖν ὅπως ἠλ-

nomine Drimylus. Is dum vivebat, ne obolum quidem Simoni donaverat, nam quì dedisset, cùm ne ipse quidem pecunias attingeret? Postquam verò pridie mortuus fuisset, omnes illas pecunias juxta leges, Simon ille gaudens effert, purpurea, hysginóque tincta veste indutus, famulósque & currus, aurea pocula, mensasque pedibus eburneis innixas possidet, ab omnibus adoratur, jamque nos ne aspicit quidem. Etenim nuper cum illum procedentem conspexissem, Salve, inquam, Simon. At ille indignatus, edicite, inquit, illi mendico, ne meum nomen diminuat: neque enim Simon, sed Simonides appellor. Porrò, quòd maximum est: mulieres etiam illius amore capiuntur: quas is quidem ludos facit, ac fastidit: & has admittit, comémque sese præbet, illæ verò quæ negliguntur, necem sibi illaturas minitantur. Vides quantas commoditates pariat aurum, siquidem deformissimos transfigurat, redditque amabiles, non secus atque cestus ille poëticus. Audis insuper & à poëtis dictum, O aurum res auspicata, & possessio pulcherrima. Item, Aurum est quod opibus imperat mortalium. Sed quid interim risisti Galle? *Gal.* Quia præ insciti a simili modo cum vulgo, tua te fallit opinio de divitibus. At velim te scire, eos vitam vivere longè quam vos ærum nosiorem. Quod dico, qui & ipse pauper, & dives aliquando fuerim, atque omne vitæ genus sim expertus. Porrò paulò pòst & ipse omnia scies. *Mic.* Per Iovem tempestivum jam est, ut & tu referas quomodo sis transformatus:

1 Κάλλιστον πτέρος] In Euripide κ. βροτοῖς. Bourd.

λάγης, καὶ ἀ σπούσιδα τῷ βίῳ ἐκφύσῃ. Αλε. ἄκουε. τοσοῦτόν γε ἀφθεσιδὴς, μηδέπω με σὺ δίδαιμονίστερον βιοῦντα ἐωρακέναι. Μι. ἐμοῦ ὦ ἀλεκτρυὼν, ὅπως σοι γένοιτο. ἀφάλαις γάρ με λοιδορεῖσθαί σοι. ἀλλὰ εἰπὲ δὴ Εὐφόρβε ἀρξάμενος, ὅπως ἐς Πυθαγόραν μετεβλήθης. εἶπε ἐξῆς ἄχρι ὦ ἀλεκτρυών. εἰκὸς γάρ σε ποικίλα ἐκ ἰδιῶν, καὶ παθεῖν, ὦ πολυπειδέστ τοῖς βίοις. Αλε. ὡς μὲν ἐξ Ἀπόλλωνος τὸ ἀρχαῖον ἡ ψυχή μοι κατέπλαμμήν εἰς τὸν γλυκὺν εἰδὸν ἐς ἀνθρώπου σῶμα, ἵν τινα τῶν καθεδεῖσθαι ἐκτελέσαι, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. ἄλλως τε, ἅτε ὅσιον ὄντε ἐμοὶ εἰπεῖν, ἅτε σοὶ ἀκούειν τὰ τοιαῦτα. ἐπεὶ δὲ Εὔφορβος ἐγενόμην. Μι. ἐγὼ δὲ πρό γε τούτου ὦ θαυμάσιε, τίς ἦν τοῦτο μοι πρότερον εἰπὲ, εἰ καὶ πάνυ ἠλλάγην ὥσπερ σύ. Αλε. καὶ μάλα. Μι. τίς δ' ἦν, εἰπ' ἔχεις εἰπεῖν; ἐθέλω γὰρ τοῦτο εἰδέναι. Αλε. σὺ μύρμηξ ἰνδικὸς, ὃ τὸ χρυσίον ἀνορυττόντων. Μι. εἶτα ἄκνιον ὁ κακοδαίμων ὀλίγον τὸ ψυχρότερον ἤκειν ἐς τὸν βίον, ἐξ ἐκείνου ἐπισπασάμενος; ἀλλὰ ἐκ τί μὴ τοῦτο ἔσομαι εἰπέ. εἰκὸς γὰρ εἰδέναι σε. εἰ γάρ τι ἀγαθὸν εἴη, ἀπάγξομαι ἤδη ἀναστὰς ἀπὸ τοῦ καπάλου, ἐφ' ᾧ σὺ ἔχῃκας. Αλε. σὺκ ἂν μάθοις τοῦτο ἀδίκως μηχανῇ. πλὴν ἀλλὰ ἐπείσθη Εὔφορβος ἐγενόμην, ἐπάνειμι γὰρ ἐπ' ἐκείνα, ἐμακρόμην δ' ὑπὸ Μενελάου χρόνῳ ὕστερον ἐς Πυθαγόραν ἥκων. τέως δὲ περιέμενον ἄοικος ἐκὼς, ἄχρι δὴ ὁ Μνήστερχος ἐξεργάσηταί μοι τὸν οἶκον. Μι. ἄστος ὢν ὦ τᾶν, καὶ ἄποτος; Αλε. καὶ μάλα. οὐδὲ γὰρ ἔδη τοῦ-

matus: & quid in unoquoque vitæ genere perſpexeris. *Gal.* Auſcultа, hoc tantùm prædicam, me neminem fœliciorem in vita, quàm tu ſis, unquam vidiſſe. *Mic.* Quàm ego ſim ô Galle? hanc fœlicitatem tibi ipſi imprecor, qui me ad tibi convitiandum in[illegible]llis. Verùm age, narra exordiens ab Euphorbo, quo pacto fueris in Pythagoram transformatus: deinceps ordine ad Gallum uſque: conſentaneum enim eſt te varias res tum vidiſſe, tum tuliſſe, nimirum in tam diverſis vitæ formis. *Gal.* Quemadmodum initio ab Apolline profecta anima in terram devolarit, & corpus humanum induerit, quam pœnam dependens, longum dictu foret: præterea neque mihi referre, neque tibi talia audire fas eſt. Verùm ubi Euphorbus factus fuiſſem. *Mic.* Sed ego priuſquàm eſſem is qui nunc ſum, ô preclare, quiſnam eram? Hoc mihi priùs dicito, nunquid & ego verſus fuerim itidem ut tu. *Gal.* Maximè. *Mic.* Quis igitur eram? ſiquo modo potes dicere, pervelim enim iſthuc cognoſcere. *Gal.* Tu formica eras Indica, ex illis quæ aurum effodiunt. *Mic.* Itane neglexi infœlix vel paucula fruſta in vitam importare, cùm illo eſſem alitus? Sed age, quid poſt hæc futurus ſim dicito, nam conſentaneum eſt id ſcire te. Etenim ſiquid bonæ eſſet rei, me jam ab hac pertica, in quæ nunc ſtas, ſuſpenderem. *Gal.* Id arte nulla ſcire poſſis. Cæterùm cùm Euphorbus eſſem (nam ad illa redeo) in Troia pugnabam: atque à Menelao necatus, in Pythagoram poſtea veni, ac tandiu ſine tecto perduravi, donec Mneſarchus domum mihi ædificaſſet. *Mic.* Num quæſo ſine cibo, potúque? *Gal.* Maximè. Nihil enim his rebus

τον, ἢ μόνῳ τῷ σώματι. Mi. σὺ μὲν τὰ σὺ Ἰλίῳ ἄμεινον μοι εἰπέ. τοιαῦτα δὴ οἷα φησιν Ὅμηρος γεγενῆσθαι αὐτά; Αλε. πόθεν σκέπτομαι ὦ Μίκυλλε; ὃς μηνομένων σκείνων, κώμηλος ἐν Βάκτροις ἦν. ἐγὼ δὲ τοσοῦτόν σοι φημὶ ὑπέρφυες μηδὲ γεγενῆσθαι τότε, μήτε τὴν Αἴακος ὧτω μέγαν, μήτε τὸν Ἑλένιον αὐτὸν ὧτω καλὸν, ὡς οἴονται εἶδον γὰρ λάκαιναν μάλα τινα, καὶ ἐπιμήκη τὸν τράχηλον, ὡς εἰκάζειν κύκνου θυγατέρα εἶναι. τάλλα δὲ, παίνου πρεσβύτερα, ἡλικιῶτιν μοι δοκεῖν τὴν Ἑλένης. ἤγαγε Θησεὺς πρῶτον ἁρπάσας, ἐν Ἀφίδναις εἶχε, καὶ τὴν Ἡρακλέα γεγενῆσθαι. ὁ δὲ Ἡρακλῆς, πρότερον εἶλε Τροίαν καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν, τοὺς τότε μάλιστα. διηγεῖτο γάρ μοι ὁ Πάνθους παῦτα, κομιδῇ μειράκιον ὤν, ἐπαρακίνας λέγων τὸν Ἡρακλέα. Mi. τί δῆτα, ὁ Ἀχιλλεὺς τοιοῦτος ἦν ἄρρενος τὰ πάντα, ἢ μῦθος ἄλλως ἐστὶ ταῦτα; Αλε. ἐκεῖνο μὲν οὐδὲ συνοἶχθαι ὦ Μίκυλλε. εἰδὼς ἂν ἔχοιμί σοι ὅτως ἀκριβῶς τὰ δὴ τοὺς Ἀχαιοὺς λέγειν. πόθεν γάρ, πολέμιος ὤν; τὰ μέντοι ἐπεῖρον αὐτὸν τὸ Πάτροκλον, ἐ χαλεπῶς ἀπέκτεινα, διελάσας τὴ δόρατι. Mi. εἶτά σε ὁ Μενέλαος μακρῷ δεξερώτερον. ἀλλὰ ταῦτα μέν, ἱκανῶς. τὰ Πυθαγόρου δή, ἤδη λέγε. Αλε. τὸ μὲν ὅλον ὦ Μίκυλλε, σοφιστὴς ἄνθρωπος ἦν. χρὴ γὰρ εἰπεῖν τἀληθῆ λέγειν. ἄλλως δὲ, σὺν ἀπαιδεύτῳ, ἐδὲ ἀμελέτητος τῶν καλλίστων μαθημάτων. ἀπεδήμησα δὲ εἰς Αἴγυπτον, ὡς συγγενοίμην τοῖς σοφοῖς καὶ ἐς τὰ ἄδυτα κατελθών, ἐξεμαθον τὰς βίβλους τὰς Ὥρου, καὶ Ἴσιδος. καὶ αὖθις εἰς Ἰταλίαν ἀναπλώσας, ὅτω διέθηκε

rebus opus, nisi corpori duntaxat. *Mic.* Illud igitur priùs mihi dicito, num res ad Troiam gestæ, fuerunt quales Homerus fuisse dixit? *Gal.* Vnde is resciviſſet Micylle? qui quidem dum ista gerebantur, erat in Bactris camelus. At ego tibi affirmo nihil tam eximium tunc factum fuisse: neque Ajacem usque adeò magnum, neque adeò formosam, ut putant, Helenam: siquidem vidi quandam candida & procera cervice, ut cycno prognatam illam hinc conjicerent: cæterùm anum, Hecubæ propemodum æquævam. Quam in Aphidnis, primùm raptam possedit Theseus, qui Herculis ætate vixit. Porrò Hercules priùs Troiam ceperat, patrum nostrorum memoria, qui per id temporis maximè florebant. Nam hæc mihi Panthus narravit, se cùm esset adolescentulus, vidisse Herculem. *Mic.* Quid autem Achilles? Num talis erat, nempe quavis in re præstantissimus? an & ista sunt fabulosa? *Gal.* Cum illo quidem non sum congressus, neque res quæ apud Achivos gestæ sunt, ita accuratè possem referre. Etenim quì scire potui, cùm hostis essem? Certè Patroclum illius socium, non magno negotio hasta transverberatum peremi. *Gal.* Deinde te Menelaus multò minore negotio. Verùm istis de rebus satis. Nunc res Pythagoricas refer. In summa Micylle, sophista eram (oportet enim verum fateri) alioqui non imperitus, nec in disciplinis præclaris inexercitatus. Profectus sum autem in Ægyptum, quò cum prophetis congrederer de sapientia communicaturus. Ibi adyta ingressus, Ori & Isidis libros perdidici. Et cùm in Italiam rursus vela feciſſem, eo affectu

τὰς γυναῖκας ἐκείνας Ἕλληνας, [1] ὥστε θεὸν ἡδὺ με. *Mic.* Ἤκουσα ταῦτα ἐγὼ ὡς δεξιᾶς ἀναβεβιωκέναι δεῦρο, καὶ ὡς χρυσοῦν τὸν μηρὸν ἐπιδείξαιό ποτε αὐτοῖς. ἐκεῖνο δέ μοι εἰπὲ, πῶσι ἐπῆλθε νόμον ποιήσασθαι μήτε κρεῶν μήτε κυάμων ἐσθίειν; Ἀλε. μὴ ἀνάκραγε τὰ τοιαῦτα ὦ Μίκυλλε. *Mic.* Διατί ὦ ἀλεκτρυών; Ἀλε. ὅτι αἰσχυνόμην λέγειν πρὸς σὲ τὴν ἀλήθειαν ὑπὲρ αὐτῶν. *Mic.* καὶ μὴν ἔδει οὐκεῖν ἐχρῆν λέγειν πρὸς ἄνδρα συνοικήν, καὶ φίλον. δεατόστιν γὰρ ἂν ἂν εἴποιμι ἔπι. Ἀλε. εὖ δεῖ ὑγιὲς, εὖ δὲ σοφὸν ἦν. ἀλλ' ἐώρων ὅτι εἰ μὲ τὰ σωθῇ, καὶ ταῦτα τοῖς πολλοῖς νομίζοιμι, ἤκιστα ἐπιστάσεσθαι τὸς ἀνθρώπους ἐς τὸ θεῖον. ὅσῳ γὰρ ἂν ξενίζοιμι, τοσούτῳ καινότερον ἡμῖν αὐτοῖς ἔσεσθ. Διὰ τοῦτο καινοποιεῖν εἰλόμην, ἀπόρρητον ποιησάμενον τὴν αἰτίαν. ὡς εἰκάζοντες ἄλλοι ἄλλως, ἅπαντες ἐκπλήττονται, καθάπερ ἐν τοῖς ἀστρίοις τὰ χρησμῶν. Μι. ὁρᾷς; καταγελᾷς μου σὺ ἐν τῷ μέρει τοσοῦτον, ὅσον Κροτωνιατῶν καὶ Μεταποντίων, καὶ Ταραντίνων, καὶ τῶν ἄλλων ἀφώνων σοι ἑπομένων, καὶ σωσυνύντων τὰ ἴχνη, ἃ σὺ πατῶν ἀπολιμπάνοις. ἀποδυσάμενον ἦ τὴν Πυθαγόραν τίνα μεταμφιέσω μεῖ' αὐτόν; Ἀλε. Ἀσπασίαν τὴν ἐκ Μιλήτου ἑταίραν. Μι. φεῦ τῶν λόγων. καὶ γυνὴ γὰρ ἐγένετο ἐν τοῖς ἄλλοις, ὁ Πυθαγόρας; καὶ ἦν ποτε χρόνον, ὅτε σὺ ὠδίνεις ὦ ἀλεκτρυόνων γενναιότατε, καὶ σωῆδα Περικλεῖ, Ἀσπασία ὦσα; καὶ ἐκύεις ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἔλα ἔξαινες, καὶ κρόκιλον ἠντῆγες, καὶ

ctu Græcos ejus temporis imbui, ut me Deum prædicarent. *Mic.* Equidem hæc inaudivi, utque creditus est post mortem revixisse: aureúmque ipsis femur aliquando monstrasse. Verùm illud mihi dicite: quid tibi venit in mentem ut legem statueres, ne carnibus, neque fabis vescerentur homines? *Gal.* Ne perquiras ista Micylle. *Mic.* Quam ob rem ô Galle? *Gal.* Nam pudet hisce de rebus verum apud te fateri. *Mic.* Atqui nihil verendum est dicere viro contubernali & amico. Nam herum posthac absit ut dixerim. *Gal.* Nihil sani, neque præclari erat. Verum animadvertebam, si consueta, atque eadem quæ vulgò traduntur, præcepissem, mortales in admirationem minimè pertracturum: sed quo peregriniora proposuissem, futurum ut hoc magis novus atque admirandus viderer. Proinde nova comminisci statueram: eorumque causam silentio comprimere: quò videlicet aliis aliud conjectantibus, omnes attoniti redderentur ut in obscuris oraculis solet usuvenire. *Mic.* Viden'? irrides me tu quoque non minùs atque Crotoniatas, Metapontinos, & Tarentinos, cæteroſque qui te muti sequuntur, & quæ calcata reliquisti vestigia adorant. Verùm exuto Pythagora, quemnam induisti? *Gal.* Aspasiam meretricem illam Milesiam. *Mic.* Papæ quid dicis? Etiam inter alia, mulier quoque fuit Pythagoras? Itane fuit aliquando tempus, quo tu Galle generosissime ova pariebas, cumque Pericle rem habebas, Aspasia cùm esses, ex eoque gravida facta es: præterea lanam carpebas, tramamque deducebas, & meretricum in morem

1 Ὥστε θεὸν ἡδύ με] Lego ὥστε ὡς θεὸν ἡδεῖν με. Palm.

1 Λυκῶν

ἐγυμνασίζω ἐς τὸ ἐπιεικής; Αλε. πάντα ταῦτα ἐποίουν. ὦ μόνῳ, ἀλλὰ & Τειρεσίας ὧδε ἐμοῦ, ἦ ὁ Ελάτυ παῖς ὁ Καινεύς ὥστε ὁπόσα ἂν ὑποσκώψῃς εἰς ἐμὲ, ἦ εἰς ἐκείνους ὑποσκώψας ἴσῃ. Μι. πῶς, πότερος ὁ βίος ἡδίων σοι ἦν, ὅτε ἀνὴρ ἦς, ἢ ὅτε σε ὁ Περικλῆς ὤπυιεν; Αλε. οἶδας οἷον τοῦτο ἠρώτησας, ἵνα δὲ τῷ Τειρεσίᾳ συνενεγκοῦσαν τὴν ὑπόκρισιν; Μι. ἀλλὰ καὶ σὺ μὴ ἔπῃς, ἱκανῶς ὁ Εὐριπίδης διέκρινε τὸ τοιοῦτον, εἰπών, ὡς τίς ἂν θέλοι παρ' ἀπιδὸς ζῆναι, ἢ ἅπαξ τεκεῖν. Αλε. ἦ μὴν ἀναμνήσω σε ὦ Μίκυλλε, σὸν εἰς μακρὸν ὠδῖνων. ἔσῃ γάρ ποτε γυνὴ & σὺ ὦν πολλῇ τῇ περιόδῳ πολλάκις. Μι. σὸν ἀπάγξῃ ὦ ἀλεκτρυὼν, ἅπαντας οἰόμενον Μιλησίους, ἢ Σαμίους εἶναι; σὲ δ' ἴσμεν φασι, ἢ Πυθαγόραν ὄντα τὸν ὦραν λαμπρὸν πολλάκις, Ἀσπασίαν γρύειν τὴν τυράννου. πῶς δὴ μὴ τὸν Ἀσπασίαν ἀνὴρ, ἢ γυνὴ αὖθις ἀνεφάνης; Αλε. ὁ κυνικὸς Κράτης. Μι. ὦ Διοσκόρω τὴν ἀνομοιότητος. ἐξ ἑταίρας, φιλόσοφος; Αλε. εἶτα βασιλεύς. εἶτα πένης. ἦ μεῖζ' ὀλίγον, σατράπης. εἶτα ἵππος, ἢ ἡλοιὸς, ἢ βάτραχος, ἦ ἄλλα μυρία. μικρὸν δ' ἂν ἐγέλασε καὶ Ἑρμῆς ἐκεῖνος. τὰ πολυτίμητα ὦ ἀλεκτρυὼν πολλάκις. ἤδη γὰρ τὴν βίαν, ἢ πολλοῖς ἄλλοις δουλεύσας βασιλεῦσι, ἢ πένησι, ἢ πλουσίοις. τὰ πολυτίμητα, ἢ σοὶ νῦν συμβαίνει, καὶ ἀγγελῶν ὁσημέραι σὺ ποτιωμένην, ἢ οἰμωζόντος ἐπὶ τῇ πενίᾳ, ἢ τὰς πλουσίους θαυμάζοντος ὑπ' ἀγνοίας τῶν ἐκείνοις παρόντων κακῶν. εἰ γὰρ ἤδεις τὰς φροντίδας αὐτῶν, ὡς ἔχουσιν, ἐλάσσους

rem te componebas. *Gal.* Ista quidem omnia feci, tametsi non ego solus, verùm & ante me, tum Tiresias, tum Elati proles Cæneus. Proinde quicquid in me convitii dixeris, id ipsum & in illos dixeris. *Mic.* Age igitur, utra tibi vita erat suavior, quum vir eras, an quum Pericles tecum habebat consuetudinem? *Gal.* Vides cujusmodi sit istud quod percontaris: cui ne Tiresiæ quidem expedierit respondere? *Mic.* Atqui si minùs fateare: tamen istud Euripides sat. explicuit, quum ait, se malle ter sub clypeo consistere, quàm parere semel. *Gal.* Imò præmoneo te paulò pòst puerperam fore: siquidem & tu mulier es olim futurus, idque sæpius longo sæculorum orbe & recursu. *Mic.* Non tu pendebis, ô Galle, qui putas omnes homines esse Milesios, aut Samios? Nam ajunt te etiam tum quum Pythagoras esses, venusta forma decorum, sæpius Aspasiam fuisse tyranno. Verum age post Aspasiam in quem virum aut mulierem denuo renatus es? *Gal.* In Cratem Cynicum. *Mic.* O Castor! ô Pollux! quam dissimile! ex scorto Philosophus? *Gal.* Deinde rex: deinde pauper: paulò pòst satrapes: dehinc equus, graculus, rana, aliaque innumerabilia: quæ sigillatim recensere longum esset. Postremò Gallus plerumque: quo vitæ genere delectatus sum & servivi apud multos alios & reges, & pauperes, divitesque: postremò nunc tecum vivo, rideóque quotidie, quum video te paupertatis tædio complorantem, ejulantémque ac divitum admirantem fortunas, propterea quòd ignores quantum illis adsit malorum. Alioqui si curas noris quibus illi distringuntur, te ipsum profectò riseris, qui antea cre-

ἂν ἐπὶ σαυτῷ τοιοῦτον οἰηθῇς ὑπερῳδαιμονεῖν ἀεὶ τὸ πλούσιον. *Mi.* Οὐκοῦν ὦ Πυθαγόρα, ἢ ὅ, τι μάλιστα χαίρεις καλούμενος, ὡς μὴ ἐπιλαθόμενός σου τὸν λόγον, ἄλλοτε ἄλλου καλῶν. *Alc.* Διοίσει μὲν οὐδέν, ἢν τε Εὔφορβον, ἢν τε Πυθαγόραν, ἢν τε Ἀστασίωνα καλῇς, ἢ Κράτητα. πάντα γὰρ ἐγὼ ταῦτά εἰμι. μόνην τὴν γνώμην ὁράμενον τῶν τοιούτων, ἀλεκτρυόνα ὀνομάζων, ἀμείνων ἂν ποιοῖς, ὡς μὴ ἀπειμάζοις δύπλεως εἶναι δεῖν τὸ ὄρνεον, καὶ ταῦτα, τοσαύτας σὺ αὐτοῦ ψυχὰς ἔχον. *Mi.* Οὐκοῦν ὦ ἀλεκτρυών, ἐπειδὴ ἁπάντων χρεῶν ἤδη τῷ βίῳ ἐπειρᾷ, καὶ πάνυ οἶσθα, λέγοις ἂν ἤδη σαφῶς, ἰδίᾳ μοι, τὸ τοῦ πλουσίου, ὅπως βιῶσιν. ἰδίᾳ γ', τὰ πλουτικά, ὡς μάθω εἰ ἀληθῆ ταῦτα φῂς, δύδαιμονέστερον λαπφαίνων με τοῦ πλουσίου. *Alc.* ἰδὺ δὴ ὅπως ἐπίσκεψαι ὦ Μίκυλλε. σοὶ μὲν ὅτι πολέμου πολὺς λόγος, ἢν λέγηται ὡς οἱ πολέμιοι ἐπλεωνάσασιν, ἀδὲ φρονίζεις μὴ τὰ ἀρχὰ τέμνωσιν ἐμβαλόντες, ἢ τὰ παρόδεισον ξυμπατήσωσιν, ἢ τὰς ἀμπέλας θλίψωσιν, ἀλλὰ τὸ σάλπιγγος ἀκούειν μόνον, εἴτοι ἄρα, φοβεῖ τὸ κοῦφον σαυτὸν οἷ τραπόμενον χρὴ σωθῆναι, καὶ τὰ κίνδυνον ἀμφυγεῖν. οἱ δ' ἀλεκτρυόνες μὲν ἀμφ' αὐτοῖς, ἀκούοντες γ', ὁρῶντες δὲ τὰ τειχῶν ἀγάλματα καὶ φερόμενα ὅσα εἶχον σὺν τοῖς ἀρχαῖς. καὶ ἦν τε εἰσφέρειν δέῃ, μόνοι καλοῦνται. ἦν τε ἐπεξίωσι, φοβοκινδυνεύσασι στρατηγοῦντες, ἢ ἐπαναρχοῦσιν. σὺ δ' οἰσυΐνῳ ἀσπίδι ἔχων, δύσκολος, καὶ κόρυς, εἰς σωτηρίαν ἔτοιμος ἐπαΐεις τὰ ἐπινίκια, ἐπειδὰν θύῃ ὁ στρατηγὸς νενικηκώς. σὺ εἰρήνῃ τε αὖ, σὺ μὲν credideris eum qui sit opulentus, semper esse fœliciſſimum omnium. *Mic.* Ergo Pythagora, aut quod maximè gaudes appellari, ne confundam orationem, aliàs alio nomine compellans. *Gal.* Nihil intererit; ſive Euphorbum, ſive Pythagoram, ſive Aſpaſiam, ſive Cratem vocaris. Nam hæc omnia ſum ego unus. Verumtamen rectiùs feceris, ſi (quod in præſentia eſſe videor Gallum me voces, ne avem hanc parvi ducecere, contemneréque videaris, præſertim cùm tot tantaſque animas in ſe contineat. *Mic.* Ergo Galle, quandoquidem omnia penè vivendi genera jam expertus es, omniáque noſti: velim dilucidè mihi narres, quæ ſit divitum, quæ pauperum vitæ conditio, ut cognoſcam vere-ne iſtud affirmes, me divitibus eſſe fœliciorem. *Gal.* En hunc ad modum perpende Micylle. Te quidem non admodum tangit belli cura, ſiquando rumor ſit adventare hoſtes, neque ſolicitus es, ne in agros incurſantes populentur, neve hortum proculcent, aut vineas vaſtent: ſed ſimul atque tubam audieris, ſi tamen audieris, circunſpicis quò deflexus ſervari queas, ac diſcrimen effugere. Contrà illi ſibi timent, & animo cruciantur, quum de mœnibus quicquid opum poſſidebant in agris, id omne tolli, deportarique conſpiciunt. Ac ſive inferendum eſt aliquid in ærarium, ſoli accerſuntur: ſive in prælium exeundum, periclitantur, peditum equitum-ve turmis præfecti. Tu interim vimineum gerens clypeum, expeditus ac levis, ad ſaluti conſulendum, paratus epulum victoriæ celebrare, ſiquando victoria potitus imperator ſacra fecerit. Rurſum pacis tempore, tu

δήμια ὢν, ἀναβὰς εἰς ἐκκλησίαν, τυραννεῖς τ' πλουσίων. οἱ δὲ, φρίττουσι, καὶ ὑποπλήττουσι, καὶ ἀργυρομοιρῶς ἱλάσκονται σε. λυτρῶ μ' γὰρ ὡς ἔχεις, καὶ ἀγῶνας, καὶ θεάματα, καὶ τἄλλα ἀφρικὴ, ἅπαντα ἐκεῖνοι ποιοῦσι. σὺ δ' ἐξεταστὴς ὁ δοκιμαστὴς πικρὸς ὥσπερ δεσπότης. ὧν λόγων μεζόνων ἐνίοτε. κἂν σοι δοκῇ, κατεχαλάζησας αὐτῶν ἀφθόνως τὰς λίθους, ἢ τὰς ὑτίας αὐτῶν ἐδήμευσας. ὅτε δ' συκοφάντῃ δίδως αὐτὸς, ὅτε λαγὼν, μὴ ὑφέληται τὸ χρυσίον, ὑπερβὰς τὸ θριγκίον, ἢ ὀρύξας τ τοῖχον. ὅτε πράγματα ἔχεις λογιζόμενος, ἢ ἀπαιτῶν, ἢ τοῖς κεφαιρέτοις οἰκονόμοις ἀμπυκτοῦσιν, καὶ πρὸς τὰς φρονίδας λογιζόμενος. ἀλλὰ κρηπῖδα σωστρίσας, ἐπὶ ὀβολοὺς τ μισθὸν ἔχων, ἐπαναστὰς θεῖ διίλιν ὀψίαν λαπάζων ἢν δοκῇ, σταιρίδιόν τινα, ἢ μαινίδας, ἢ κρομμύων κεφαλίδας ὀλίγας περιάμενος, δύρραίνεις σαυτὸν, ἄδων τὰ πολλὰ, καὶ τῇ βελτίστῃ πεινῇ σοφιλοσοφῶν. ὥστε ἀφ' ταῦτα, ὑγιαίνεις τε, καὶ ἔῤῥωσαι τὸ σῶμα, καὶ ἀφικαρτερεῖς πρὸς τὸ κρύος. οἱ πόνοι γὰρ σε παρεμῤῥήγνυντες, οὐκ ἀνικαθαρεύοντον ἀνίκητον ἀγωνιστὴν ἀποφαίνουσι πρὸς τὰ δοκοῦντα τοῖς ἄλλοις ἄμαχα εἶναι. ὥστε οὐδέν σοι τ χαλεπῶν τούτων νοσημάτων ἐπιβουλεύει. ἀλλ' ἢν ποτε κῦμα πυρετὸς ἐπιλάβηται, πρὸς ὀλίγον ὑπηρετήσας αὐτῷ, ἀνεπήδησας σύβδην, ἀποστεισάμενος τὴν αἰσχίαν. ὁδὶ, φοῦχά αὐτικα φοβηθεὶς σε, ψυχρόν τε ὁρῶν ἐμφορούμενον, καὶ μακρὸν οἰμώζειν λέγοντα ταῖς ἰατρικαῖς ἀοιδοῖς. οἱ δὲ, ὑπ' ἀκρασίας ἄθλιοι, τί τ κακῶν οὐκ ἔχουσι, tu plebeius in concionem ingressus, tyrannidem in divites obtines. Illi verò trepidant, pavitantque, & largitionibus te placant. Etenim ut balnea, ludi, spectacula, aliáque omnia tibi abunde suppetant, illi operam dant. At tu censor, & acerbus expensor, tanquam dominus, ne alloquio quidem interdum dignaris illos. Quòd si lubet, frequentibus saxis in illos degrandinas, aut ipsorum bona proscribis. Ipse neque calumniatorem metuis, neque latronem, ne consenso ædium fastigio, vel pariete perfosso, tollat aurum: neque supputandis, aut repetendis pecuniis occuparis, neque cum sceleratis dispensatoribus conflictaris, neque curis distraheris. Verùm simul atque crepidam unam perfeceris, mercedemque retuleris, septem obolos, sero surgis crepusculo: & si libuerit, lavaris: tum empto vel saperda, vel mœnide, vel paucis ceparum capitulis, temet ipse oblectas, canens plerumque, optimaque cum pauperate philosophans: adeò ut eas ob res salubri sis, valentique corpore, & contra frigus obdurueris. Nam labores qui te exacuunt, certatorem non contemnendum reddunt adversum eas res, quæ compluribus inexpugnabiles videntur. Atque hinc fit ut nullus ex gravioribus hisce morbis insidias tibi moliatur. Quin siquando levis febricula invaserit, paulo negotio eam medicatus, & inedia excutiens, protinus exilis. Illa porrò fugit ilico, metuens te, quem videat frigido victu impleri, & medicorum illis recursibus longum plorare renuntiantem. At illi ex adverso propter intemperantiam, quid tandem mali non habent infœlices?

ποδάγρας, καὶ φθόας, καὶ ἐδεσπυομενίας, καὶ ὑδέρας; ταῦτα γὰρ τῶν πολυτελῶν ἐκείνων δεῖπνων ἀπόγονα. τοιγαροῦν οἱ μὲν αὐτῶν, ὥσπερ ὁ Ἴκαρος, ἐπιπολὺ ἄραντες αὐτὲς, καὶ πλησιάσαντες τῷ ἡλίῳ, σὺν εἰδότι ὅτι κηρὸς ἦν αὐτοῖς ἡ πλήρωσις, μέγαν σάλον τὸ πάτημα ἐποίησαν, ἐπὶ κεφαλὴν ἐς πέλαγος ἐμπεσόντες. ὅσοι γὰρ τὸν Δαίδαλον μὴ πάνυ μετέρχονται, μὴ γὰρ ὑψηλὰ ἐφρόνησαν, ἀλλὰ ταπόσαρκα, ὡς νοΐζεται σάλον τὴν ἅλμην τὸ κηρὸν, ὡς τὸ πολὺ ὄντι ἀσφαλῶς διέπλησαν. Mi. ἐπιεικεῖς πάνυ, καὶ σωφρονεῖς λέγεις. Alle. τῶν μύθων ἄκων ὦ Μίκυλλε, τὰς ναυκρίας πάνυ αἰσχρὰς ἴδοις ἄν, ὅταν ὁ Κροῖσος ἀφειλημμένῳ τὰ πλεῖστα περίχῃ Πέρσαις, ἀναβαίνων ἐπὶ τὸν τυραννίδα. ὦ Διονύσιε καὶ λελυθεὶς τῆς τυραννίδος, ἐν Κορίνθῳ γράμματα διδάσκει, μὴ τηλικούτοις ὄγκοις, παιδία συλλαβίζειν ἀναγκάζων. Mi. εἰπέ μοι ὦ ἀλεκτρυὼν, σὺ γὰρ ὁπότε βασιλεὺς ἦσθα, φῆς γὰρ ἐβασίλευσας, ποίοις τινὸς ἐπιτηδεύμασιν ἐχαίρεις; ἦπου παιδοδαίμων ἦσθα, τὸ κεφάλαιον ὄ, τι πέρ ἐστι τῶν ἀγαθῶν ἀπάντων ἔχων. Alle. μὴ γὰρ ἀναμνήσῃς με ὦ Μίκυλλε, ὅπως τεταράχθην ὑπὸ τότε. τοῖς μὲν ἔξω πᾶσιν, ὅσοις ἔφηδα, παιδοδαίμων εἶναι δοκῶν. ἔνδον γὰρ, μυρίας ἀνίας στυγῶν. Mi. πῶς ταῦτα; παραδόξα γὰρ, καὶ ἀπάνυ πιστὰ φῄς. Alle. ἤρξω μὲν σμικρᾶς ὀλίγης χώρας ὦ Μίκυλλε, πεμφθεὶς ὑπὸ τινος, καὶ πολλῶν ἀνθρώπων, καὶ πόλεως τῶν πάνυ μεγίστων ἀξίας, ποταμοῖς τε ναυσιπόροις καταῤῥεομένης, καὶ γαλάτῃ κύκλῳ χωρουμένης. καὶ φάλαγξι μὲν πολλῇ, καὶ ἵππῳ συγκεκροτημένῃ, καὶ δρυμοῖς τε ναυσιπόροις καταῤῥεομένης, καὶ γαλάτῃ κύκλῳ χωρουμένης. καὶ φάλαγξι μὲν πολλῇ, καὶ ἵππῳ συγκεκροτημένῃ, καὶ δρυμοῖς

podagras, tabes, pulmonis inflammationes, aquas intercutes. Hæc enim à sumptuosis illis cœnis nascuntur. Proinde quicunque ex his Icarii in morem, sese attollunt, propiusque soli admovent, nescii alas sibi esse cera adglutinatas, ingentem nonnunquam strepitum movent, prono capite in mare delapsi. Sed qui Dædali exemplo, non admodum sublimia, neque excelsa sapiunt, sed humilia terræque vicina, adeò ut cera nonnunquam salis aspergine madescat, ii tuto plerumque transvolant. *Mic.* Moderatos istos, & prudentes narras. *Gal.* Verùm aliorum Micylle, naufragia fœdissima conspicias: nempe quando Crœsus revulsis alis risum exhibet Persis, conscenso rogo: aut quum Dionysius tyrannide abdicatus, Corinthi literas docet, post tantum imperium pueros syllabas connectere cogens. *Mic.* Dic mihi Galle, tu quum rex esses (nam ais etiam regem te fuisse) cujusmodi expertus es illud vitæ genus? Sanè tum fœlix eras, siquidem id quod est bonorum omnium caput possidebas. *Gal.* Ne mihi in memoriam regeras, ô Micylle: usque adeò miserrimus, tunc eram, & quanquam quoad res externas planè fœlix videbar, ut dixisti: tamen intus, innumeris curis distringebar. *Mic.* Quibus curis? Nam absurda prorsus & incredibilia narras. *Gal.* Equidem Micylle, imperabam regioni non exiguæ, quarumvis rerum feraci, cùm incolarum multitudine, tum urbium pulchritudine cum primis admirandæ: præterea fluviis navigabilibus, ac mari portuoso commodæ. Ad hæc exercitus ingens, equitatus instructus, satellitium non exi-

φορικὸν σὺ ὀλίγον, καὶ τελήρεις, καὶ χρημάτων πλῆθος ἀναρίθμου, καὶ χρυσὸς ὁ κρίλος πάμπολυς, καὶ ἡ ἄλλη τῆς ἀρχῆς τραγωδία πᾶσα, ἐς ὑπερβολὴν ἐξηγκωμμένη. ὥστε ὁπόταν πορεύωμαι, οἱμὲν πολλοὶ, προσκυνοῦσι, καὶ θεόν τινα ὁρᾶν ὠοντο. καὶ ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις συνίστων ὀψόμενοι με. οἱ δὲ, καὶ ἐπὶ τὰ τέγη ἀνέβαινον, ὡς μεγάλων ἐλαμπρῶς ἐφεστῶτα τὸ ζεῦγος τῶν ἐφεστρίδων. τὸ διάδημα. τὰς προπέμποντας. τὰς ἐπομένας. ἐγὼ δ' εἰδὼς ὁπόσον με ἦν ἐς ἔρεφεν, ἐκείνοις μὲν τὰ ἀγνοίας συνεχώρησκον, ἐμαυτὸν δ' ἠλέουν, ὅμοιον ὄντα τοῖς μεγάλοις ἐκείνοις Κολοσσοῖς, οἵους ἢ Φειδίας, ἢ Μύρων, ἢ Πραξιτέλης ἐποίησεν. ἐκείνων μὲν ἔνιοις τὰ ἐκτὸς ὁ μὲν, Ποσειδῶν, ἢ Ζεύς ἐστι παγκάλως, χρυσοῦς, καὶ ἐλέφαντος ξυνειργασμένος, κεραυνὸν, ἢ ἀστραπὴν, ἢ τρίαιναν ἔχων τῇ δεξιᾷ. ἢ δ' ὑποκύψας ἔδηξε τὰ ἔνδοθεν, ὄψει μοχλοὺς πίσσης καὶ γόμφους, καὶ ἄλλας διαμπερῶς ἐστιφρωμένους, καὶ κρεμὰς καὶ σφῆνας, καὶ πίτταν ὑπόπλεων, καὶ τοιαύτην τινὰ πολλὴν ἀμορφίαν ὑποκυρέουσαν. ἵν' οὖν λέγειν [1] μυῶν πλῆθος, ἢ μυγαλῶν ἐμπολιτευόμενον αὐτοῖς ἐνίοτε. τοιοῦτόν τι καὶ βασιλεία ἐστίν. Μι. ὀδύρεσθε ἔρρωσθε τὴν πηλὸν, καὶ τὰς γόμφους, καὶ μοχλὰς, οἵ τινες εἶεν τῆς ἀρχῆς, ὀδὲ τὴν ἀμορφίαν ἐκείνην τὴν πολλὴν, ἥτις ἐστίν. ὡς τόγε ἐξελαύνειν ὀφθαλεπόμενον, καὶ τοσούτων ἄρχοντα, καὶ προσκυνούμενον δαιμονίως, ἔοικεν ὕπνῳ Κολοσσιαίῳ παρεδεί-

exiguum, triremes, vis pecuniæ innumerabilis, vasorum aureorum plurima copia, reliquaque omnis tragœdia principatus, supra quàm credi queat, ingens. Itaque cùm prodirem, plerique adorabant, Deum quempiam intueri sese rati: aliique alios trudentes concurrebant, quò me conspicerent: nonnulli, conscensis tectis, magni æstimabant, si plenè contemplari licuisset quadrigam, pallium, diadema, anteambulones, & à tergo comitantes. Ego inter hæc mihi conscius quantæ me res discruciarent, versarentque, illis quidem propter insciti am ignoscebam, at mei ipsius miserescebat, quòd similis essem magnis illis Colossis, quos aut Phidias, aut Myron, aut Praxiteles fecit. Quorum quisque extrinsecus est Neptunus, aut Iupiter, omnibus partibus decorus, auro & ebore compactus, & aut fulmen, aut fulgur, aut tridentem dextra tenens. At si immisso capite, quæ sunt intus inspicias, videbis vectes, paxillos, & clavos, per universum infixos, stipitesque & cuneos, picémque sublitam: item aliam id genus deformitatem intus inhabitantem. Omitto dicere muscarum, mustelarúmque vim, quæ nonnunquam in iis mansitant. Hujusmodi videtur esse regia dignitas. *Mic.* Nondum explicuisti lutum, & clavos, & vectes imperii, quinam sint, neque magnam illam deformitatem quænam sit. Nam cum admiratione vectari, & tam multis imperare, numinisque instar adorari, cum Colossi exem-

1 Μυῶν πλῆθος ἢ μυγάλων] Lego μυῶν πλῆθος ἢ μυγάλων, id est, *soricum & murium aranearum copia.* Nam Sorices & mures aranei melius conveniunt quam muscæ. *Palm.*

γμαλι. Φοβερόν γάρ τι ἐστὶν. σὺ δ' ἤδη τὰ ἔνδον ἤδη τοῦ Κολοσσοῦ λέγε. Αλε. τί πρῶτον εἴπω σοι ὦ Μίκυλλε, τὰς φόβους, καὶ τὰ δήγματα, καὶ ὑποψίας, καὶ μίσος τὸ πρὸς τοὺς συνόντων, καὶ ἐπιβουλάς. καὶ ἀφ' τούτων, ὕπνον τε ὀλίγον, ἐπιπόλαιον κἀκεῖνον, καὶ παραχῆς μετὰ ὀνείρατα, καὶ συνοίας πολυπλόκους, καὶ ἐλπίδας ἀεὶ πονηρὰς, ἢ τὴν ἀσχολίαν, καὶ χρηματισμοὺς, καὶ δίκας καὶ συκοφαντίας, καὶ προστάγματα, καὶ συνήθειαν, καὶ λογισμούς; ὑφ' ὧν ἁδὲ ὅναρ ἁπλῶς τινος ἡδέος ἐγίγνετο, ἀλλὰ ἀνάγκη ὑπὲρ ἁπάντων, μόνον ἀφοσιοῦν, καὶ μυρία ἔχειν πράγματα. ἁδὲ γὰ ἀτρεΐδου Ἀγαμέμνονα ὕπνος ἔχε γλυκερὸς, πολλὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντα. καὶ ταῦτα, ρεχθέντων Ἀχαιῶν ἁπάντων. λυπεῖ δ' τὰ μὲ λυδὸν, υἱὸς καφὸς ὤν. τὸ Πέρσην δ', Κλέαρχος, Κύρῳ ξενολογῶν. ἄλλον δ', Δίων, ὡς ἁς τισι τοῦ Συρακουσίων κοινολογήμασιν, καὶ ἄλλον Παρμένιον ἐπαινέμενον. καὶ Περδίκκαν Πτολεμαῖος, καὶ Πτολεμαῖον Σέλευκος. ἀλλὰ κἀκεῖνα λυπεῖ ὁ ἐράσμιος, ὡς ἀνάγκη ξυνὼν, καὶ παλλακὴς ἄλλῳ χαίρουσα. καὶ ἁρπασταί τινες λεγόμενοι, καὶ δύ', ἢ τέτταρες τοῦ δορυφόρων ὡς ἀλλήλους ἀφαιρούμενοι. τὸ δ' μέγιστον. ὑφορᾶσθαι δεῖ τοὺς φιλοῦντας μάλιστα, κἀξ ἐκείνων ἀεί τι δεινὸν ἤξειν ἐλπίζειν. ὁ μὲ γὰρ, ὑπὸ τοῦ παιδὸς ἀπέθανεν ὑπ' φαρμάκων. ὁ δ', καὶ αὐτὸς ὑπὸ τοῦ ἐρωμένου. τὸ δ' ἄλλον, ἴσως ὁμοιότροπος τύχαθος κατέλαβεν. Μι. ἄπαγε. δεινὰ ταῦτα φῄς

exemplo quadrat: siquidem hoc divinum quiddam est. Nunc autem quæ sunt intra Colossum exponito. *Gal.* Quid primum tibi referam Micylle? utrum metus, curas mordaces, suspiciones, familiarium odium, & insidias: easque ob res, somnum rarum, eumque levem, ac plena tumultus insomnia, cogitationes perplexas, spes semper improbas: an verò otii penuriam, postulationes, judicia, expeditiones, edicta, fœdera, consultationes? Quibus rebus fit, ut ne per somnium quidem, aliqua re jucunda frui liceat: verùm ut omnibus de rebus solus dispiciat necesse est, milleque negotia sustineat. Quippe nec Atridem Agamemnona dulcis habebat, Somnus, multigenas versantem pectore curas. Idque cùm reliqui omnes Achivi sterterent. Adde quòd Lydum illum discruciat filius mutus: Persam Clearchus Cyro milites peregrinos conscribens: alium Dion cum Syracusanis nonnullis ad aurem communicans: alium Parmenion collaudatus. Item Perdiccam Ptolemæus, Ptolemæum Seleucus. Quin illa quoque molestiam afferunt, amasius non sponte consuescens, concubina alio gaudens: tum siqui defectionem parare dicantur: aut duo quatuorve satellites inter sese susurrantes. Quódque gravissimum est, amicissimi quique vel maximè suspecti sunt habendi, sempérque metuendum, nequid magni mali ab illis oriatur. Nam alium filius, alium amasius veneno necavit: alium similis mors forsan eripuit. *Mic.* Apagesis, atrocia sunt Gal-

1 Τὸς καφὸς ὤν] Dixi ad ὑπὲρ τῶν εἰκόνων, sive apologiam pro imaginibus. *Marcil.*

ὦ Ἀλεκτρυών. ἐμοὶ γὰρ πολὺ ἀσφαλέστερον σκυτοτμεῖν ἐπικυφότα, ἢ πίνειν ἀπὸ χρυσῆς φιάλης, πανείρῳ, καὶ ἀκονίτῳ σωφρονακρασίαν φιλοτησίαν. ὁ δ' κίνδυνος, ἐμοὶ μέ, εἰ παρολισθοῖ τὸ σμιλίον, καὶ ἀμφίτομος τὴν τομὴν τὸν ἐπ' ὀφρῦ, ὀλίγον τι αἵματος ἅψας τὸν δακτύλου σπιλώσει. οἱ δὲ, ὡς φῄς, βαναύσιμον δῶσχίστην, καὶ ταῦτα, μυελοῖς κακοῖς σαπέντες. εἶτ' ἐπειδὰν πέσωσιν, ὅμοιοι μάλιστα φαίνονται τοῖς τραγικοῖς ὑποκριταῖς, ὧν πολλοὺς εἶδες ἐγὼ, πάνυ μέ, Κέκροπας δῆλον ὅτι, ἢ Σισύφους, ἢ Τηλέφους, διαδήματ' ἔχοντας, καὶ [1] ξίφη ἐλεφαντόκωπα, καὶ ἐπισείοντα κῶμόν, καὶ χλαμύδα χρυσόπαστον. λῶ δ', οἷα πολλὰ γίγνεται σφοδρὰ συγκρούσας τις αὐτῶν τὸν μέσον τῆς σκηνῆς κωμῳδεῖν, γάλωσι δηλαδὴ παρέχῃ τοῖς θεαταῖς καὶ σφοδρότερόν μέ σπουδαιότερος αὐτοῦ διαδήματος, ἡμιλοφίας δ' ἡ ἀληθὴς κεφαλὴς καὶ ὑποκριτὴς, καὶ τὸν σκελῶν ἐπιπολὺ γυμνωμάτων, ὡς τὸ τε εὐθῆτος τὰ ἔνδοθεν φαίνεσθαι [2] ῥάκια, δύσλυτα ὄντα, καὶ τὸν ἐμβάδων τῶν ὑποδήσεων ἀμφοτέρων, καὶ ἐκ κροκωτοῦ καὶ σόλος. ὁρᾷς ὅπως μὲν εἰκάζειν ἐδίδαξας ἤδη ὧν βέλτιόν ἀλεκτρυών; ἀλλὰ τυραννίς μέ, τοιοῦτόν τι ὤφθη ἔσεσθαι. ἵππος, ἢ κύων, ἢ ἰχθὺς, ἢ βάτραχος ὁπότε γένοιο, πῶς ἔφερες ἐκείνων τῶν ἀφτερῶν; Αλε. μακρὸν τοιοῦτον ἀναπείσεις τὸν λόγον,

Galle, hæc quæ narras. Quare mihi tutius fuerit cerdonicæ operæ pronum incumbere, quàm ex aurea phiala propinatum poculum haurire cicuta & aconito temperatum. Nam mihi quidem hoc unum est periculi, ut si paulum aberret ſmilion, deflectatque à recta inciſione, ſummum ſecantis digitum exiguo tingat ſanguine. At hi, ut ais, lethifera agunt convivia, idque innumeris in malis conſtituti: qui ubi conciderint, perſimiles eſſe videntur tragicis hiſtrionibus. Nam multi ut videre eſt, quoad Cecropes ſunt, aut Siſyphi, aut Telephi, diademata geſtant, eburneiſque capulis gladios, comamque ventilatam, & chlamydem auro intertextam. Quòd ſiquis, qualia plerumque accidunt, ipſorum aliquis impingens, media in ſcena cadat, riſum profectò movet ſpectatoribus: videlicet perſona unà cum ipſo diademate contrita, vero autem actoris capite cruentato; cruribusque magna ex parte renudatis, ut jam interioris amictus panni quàm ſint miſeri fiat perſpicuum: ac cothurnorum quos pedibus induxerunt appareat deformitas, cùm pedis modo non reſpondeant. Vides ut me jam ſimilitudines conferre docueris optime Galle? Cæterùm tyrannis, talis quædam res eſſe tibi viſa eſt. Sed cùm equus eſſes, aut canis, aut piſcis, aut rana, quomodo eam vitæ rationem ferebas? *Gal.* Quem nunc moves ſermonem

1 Χίφη ἐλεφαντόκωπα] Heliod. lib. 2. *Bourd.*

2 Ῥάκια δύσλυτα] Tangit ſcenicas veſtes ſervorum. Duplex veſtis in ſcena, liberorum & ſervorum, ut patet apud I. Polluc. c. 13. l. 7. Eorum qui ſervos fingebant veſtes centuculi ex parvulis pannis. Sic in Epiſt. Saturn. *αἱ τραγικαὶ ἐθλιμμένοι ἐκ ῥακῶν πάνυ δίπλων συγκεκομμένων.* Hinc *centuculum mimi*, apud Apul. Apol. 1. Hinc jocus ille Plautinus. *Conſutus tunicis huc advenio non dolis.* Idem.

καὶ ὁ Γ παρόδιος κυρῆ. πλὴν τόγε κεφάλαιον, οἶδὰ ὅτις οὐκ ἀπαλμονέστερος τὸν βίον ἔδοξέ μοι Γ ἀνθρωπείων, μόνας ταῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις, καὶ χρείαις ἐμμελετηκώς. πλούσιον ἵππον, ἢ συκοφάντην βάτραχον, ἢ σοφιστὴν κολοιὸν, ἢ ὀψοποιὸν κώνωπα, ἢ κίναιδον ἀλεκτρυόνα, καὶ τἄλλα, ὅσα ὑμεῖς ἐπιτηδεύετε, οὐκ ἂν ἴδοις οὐ σπανίους. Μι. ἀληθῆ ταῦτα ἴσως ὦ ἀλεκτρυών. ἐγὼ γὰρ ὅμα πέπονθα, οὐκ αἰσχύνομαι σοὶ λέγειν. ἀδύνατον διώσασθαι δύνασθαί τὴν ἐπιθυμίαν, ἣν ὑπ' παίδων εἶχον πλείστου γλυκεῖαν. ἀλλά μοι ὃ τὸν ὄνειρον ἔπεμψε τὸ ὀφθαλμῶν ἔσηκεν, ἐπιδεικνύμενον τὸ χρυσίον. καὶ μάλιστα ἐπὶ τῷ κωλοφώτῳ Σίμωνι ἀπονενόημαι, τυφῶντι ὑπ' ἀγαθοῖς τοσούτοις. Αλε. ἐγὼ σε ἰάσομαι ὦ Μίκυλλε, καὶ ἐπείγῃ ἔτι νύξ ἐστιν, ἕξανεστὰς, ἕπου μοι. ἀπάξω γάρ σε πρὸς αὐτὸν σκέψασθαι τὸν Σίμωνα, καὶ εἰς τὰς τῶν ἄλλων πλουσίων οἰκίας, ὡς ἴδοις οἷα τὰ παρ' αὐτοῖς ἐστι. Μι. πῶς τοῦτο; κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, καὶ μὴν τοιχωρυχεῖν με σκώπτεις; Αλε. οὐδαμῶς. ἀλλ' ὁ Ἑρμῆς, ᾧπερ ἱερός εἰμι, ἐξαίρετον ἔδωκέ μοι τοῦτο, ὧν τις τὸ ὕραιον πλέρον τὸ μήκιστον, ὃ δ' ἀπαλότητα ἐπικομπὲς ἐστι. Μι. ὀλίγα δ' ἔστι τοιαῦτα. Αλε. τὸ δεξιὸν τοίνυν, ὅτῳ ἂν ἐγὼ ἀποπατάσω παρόχω ἔχειν, ἐς ὅσον ἂν βάλωμαι, ἀνοίγειν τε ὃ τοιοῦτος πᾶσιν θύραν δυνατὸν, καὶ ὁρᾶν τὰ πάντα, αὐτὸς ὁρώμενος ὑπ' οὐδενός. Μι. ἐλεήσεις μὲ ὦ ἀλεκτρυών, καὶ σὺ γάρ ἂν. ἐμοὶ δ' ἂν ὧν τοῦτο ἅπαξ παρόχῃς,

nem & longior sit, neque hujus temporis. Illud autem unum in genere dixerim, nullam ex omnibus vitam mihi non visam tranquilliorem humana, naturalibus duntaxat cupiditatibus, & usibus circunscriptam. Si quidem aut publicanum equum, aut sycophantam ranam, aut sophistam graculum, aut cupediarium culicem, aut cinædum gallum atque id genus alia quæ studio prosequimini, inter illos non videas. *Mic.* Hæc quæ dicis Galle vera fortè sunt. Verùm non pudebit me tibi fateri id quod mihi accidit. Nondum dedisce posse cupiditatem illam à puero mihi insitam, videlicet ut dives evadam. Quin nunc quoque somnium illud ob oculos versatur, aurum ostentans: potissimùm autem sceleſtus ille Simon excruciat, qui tantas inter opes delicietur. *Gal.* Ego te hoc morbo levabo Micylle. Et siquidem etiamdum nox est, surge & sequere me: siquidem te ad Simonem ipsum adducam, & in aliorum divitum ædes, ut videas quomodo res habeant apud illos. *Mic.* Istud quo pacto? Num me clausis foribus parietes effodere compelles? *Gal.* Nequaquam: verùm Mercurius cui sum sacer, eximium hoc mihi concessit, si quis longissimam caudæ plumam avulserit, quæ ob mollitiem inflectitur. *Mic.* Atqui duas habes ejusmodi. *Gal.* At dextram cuicunque avulsam dedero gestandam, is quoad volvero, poterit fores omnes aperire, & cuncta videre, ipse invisibilis. *Mic.* Equidem ignorabam Galle te præstigiarum quoque peritum esse. Itaque si plumam hanc mihi semel præbueris,

1 Καὶ μὴν τοιχωρυχεῖν] Καὶ μὴν τοιχωρυχεῖν. *Marcil.*

1 Ἑρμῆ

ἔψῃ τὸ Σίμωνος πάντα σὺ βραχῖ δεῦρο μετενεγκεῖν μία. μεθέσω γὰρ αὐτὰ παρελθών. ὁ δ', οὐδὲς ἀφεστρώξεται, ἀποπίνων τὸ κοτύλιμμα. Αλε. ἐὰν ἡμῖς γ' ἡμείς ἄγε τοῦτο. παρήγγειλε γὰρ ὁ Ἑρμῆς ἐμοὶ τοιοῦτόν τι ἐργάσεσθαι ὁ ἔχων τὸ πτερὸν, ἀναβοήσομαί με, καὶ φωράσειν αὐτόν. Μι. ἀπίθανον λέγεις. κλέπτειν τ' Ἑρμῆν αὐτὸν ὄντα, τοῖς ἄλλοις φθονεῖν τοῦτο τοιοῦτο. ἀπώμνυμ' ἔγωμαι. ἀφέξομαι γὰρ τοῦ χρυσίου, ἢν δύνωμαι. Αλε. ἀπόπλου ὦ Μίκυλλε ἀφέστηκε τὸ πτίλον. τί τοῦτο ἄμφω ἀπίπλας; Μι. ἀσφαλέστερον ὅπως ὦ ἀλεκτρυὼν, καὶ σοὶ ἦτον ἄμφω φόφον τὸ πρᾶγμα ἂν εἴη, ὡς μὴ χαλδίοις λάθ' ἑκάτερον τ' ὑρᾶς μέρος. Αλε. εἶεν. [1] ἐπὶ τὸ Σίμωνα πρῶτον ἄπιμεν, ἢ παρ' ἄλλον πιὰ τὸ πλουσίου; Μι. ὄρθριον, ἀλλὰ ἐπὶ τὸ Σίμωνα. ὃς ἀντὶ δισυλλάβου, τετρασύλλαβος ἤδη πλουτήσας εἶναι ἀξιοῖ. καὶ δὴ πάρεσμεν ἐπὶ τὰς θύρας. τί δῆτα ποιῶ τὸ μὴ τοῦτο; Αλε. ἐπίβες τὸ πτερὸν ἐπὶ τὸ κλεῖθρον. Μι. ἰδοὺ δή, ὦ Ἡράκλεις, ἀναπεπέτασται ὥστε κλειστὴ ἡ θύρα. Αλε. ἡγοῦ εἰς τὸ πρόσθεν. ὁρᾷς αὐτὸν ἀλευρωμένον, καὶ λοκιζόμενον. Μι. ὁρῶ μὰ Δία, πρὸς ἀμαυρόν γε ὄψιν τῷ θυρωλείδι. καὶ μὰ ὠχρὸς γ' ἔστιν. σκοπεῖ ποῦ ἐπόδυ ὦ ἀλεκτρυών. καὶ κατέσκηπεν ὅλον ἐκπεπηκὼς ὑπὸ φρυγίδων δηλαδή. ἃ γὰρ νοσεῖν ἄμεινον ἐλέγετο. Αλε. ἄκουσον ἃ φησιν. εἴρηκε γὰρ ὅπως ἔχει. Σι. σπεῦσον πόλαιον μὲ ἐξοδυμήκοντα ἐκεῖνα, πάνυ ἀσφαλῶς ὑπὸ τῇ κλίνῃ καθορύκτου, καὶ

bueris, videbis illico Simonis universas opes huc deportatas: etenim eas huc rediens transferam. At ille rursum coria calceis assuenda obrodet, ebibetque. *Gal.* Atqui nefas sit ictud facere. Nam mandavit Mercurius, ut si, qui pennam habuerit istiusmodi quippiam patret, vociferando furem prodam. *Mic.* Rem narras neutiquam verisimilem, nempe Mercurium cùm ipse sit fur, non sinere alios, ut idem faciant. Abeamus tamen: nam à capiendo auro mihi, si possim, temperabo. *Gal.* Pennam prius revellito. Quid hoc rei est? ambas revulsisti. *Mic.* Hoc tutius, minusque tibi deforme futurum est, ne altera caudæ parte mutilatus claudices. *Gal.* Esto. Sed utrum Simonem primum adibimus, an alium quempiam divitum. *Mic.* Non alium: sed Simonem, qui pro dissyllabo tetrasyllabus esse affectat posteaquam dives evasit. Iámque ad foras accessimus. Quid igitur faciam deinceps? *Gal.* Pennam serræ admove. *Mic.* En Dii boni, ostium perinde atque clave patefactum est. *Gal.* Præcedens in adversum progredere. Vides illum vigilantem ac supputantem? *Mic.* Video per Iovem, & quidem ad obscuram, siticulosamque lucernam. Prætérea pallet, haud scio unde, Galle, totúsque exaruit, & est extenuatus, nimirum à curis. Nam alioqui malè habere non dicebatur. *Gal.* Auscultà quid dicat. Intelliges enim unde ita se habeat. *Simon.* Nimirum septuaginta illa talenta tutò admodum sub lectica defossa sunt, & nemo

[1] Ἐπὶ τὸ Σίμωνα] Floren. περὶ τὸ Σ. De hac mutatione nominum eleganter Clarissimus Casaubonus ad Athen. c. 14. lib. 5. Mercer. ad Arist. pag. 241. *Bourd.*

οὐδεὶς ὅλως εἶδε. τὰ δ' ἐκκαίδεκα, εἶδε Σωσύλος ὁ ἱπποκόμος ὑπὸ τῇ φάτνῃ κρυπτόμενόν με. ὅλως γὰρ περὶ τὸ ἵππωνά ἐστι καὶ πάνυ ἐπιμελής. ἄλλως τε καὶ φιλόπονος ὤν. εἰκὸς δὲ διηρπαχὸς ποσὰ πλείω τέτταρα. ἢ πόθεν δὴ ὁ Τίβιος πένεχρον αὐτῷ ὕτω μέγαν ὠψώνησεν ἐχθές; ἐλέγετο δὲ τῇ γυναικὶ ἐκπόδιον ἐσπῆσθαι πέντε δραχμῶν. ὅλως τάμὰ ἅπαντα σώζεται καὶ κακοδαίμονος. ἀλλ' ἐάν τὰ σκεύη μοι ἀσφαλεῖ μοι δόκησιν, τοσαῦτα ὄντα. φίλια γὰρ μή τις ὑπορύξας τὸ τοῖχον, ὑφέληται ταῦτα. πολλοὶ φθονοῦσι, καὶ ἐπιβουλεύουσί μοι. καὶ μάλιστα ὁ γείτων Μίκυλλος. Μι. μὴ δίαι, σοὶ γὰρ ὀμνύω ἐγὼ ἐς τὰ τρύβλια ὑπὸ μάλης ἔχω. Αλε. σιώπησον ὦ Μίκυλλε, μὴ κρυφαφράσῃ παρόντας ἡμᾶς. Σι. ἄρεσον γὰρ ἀρχαῖον αὐτὸν φυλάττειν. ἅπασαν σεσίημι λῆναιδὲς ἐν κύκλῳ τὴν οἰκίαν. τίς ἦτ'; ὁρῶ σέ γε ὦ τοιχωρύχε μὰ Δία. ἐπεὶ κίνυνδεν τυγχάνεις, εὖ ἔχει. ἀριθμήσω αὖθις ἀνορύξας τὸ χρυσίον, μή πε καὶ κρύψῃ δόλῳ. ἰδὲ πάλιν ἐψοφηκέ τις ἔσ' ἐμοί. δηλαδὴ πολιορκῶμαι, καὶ ἐπιβουλεύομαι πρὸς ἁπάντων. πῶς μοι τὸ ξιφίδιον; ἀν λάβω τινά. ἁπλῶμαι αὖθις τὸ χρυσίον. Αλε. τοιαῦτα μὲν σοι ὦ Μίκυλλε τὰ Σίμωνος. ἁπίωμεν δ' ἐς παρ' ἄλλον τινά, ἕως ἔτι ὀλίγον τ' νυκτὸς λοιπόν ἐστιν. Μι. ὁ κακοδαίμων, οἷον βιοῖ τὸν βίον. ἐχθροῖς ὕτω πλουτεῖν ὀφείλοντι. κἄγὼ κόρης γὰρ παίζειν αὖθις, ἁπλουτεῖν βέλομαι. Σι. τίς ἐπάταξέ με; ληστεύομαι ὁ δυστυχής. Μι. οἴμωξε, καὶ ἀχρύπνῳ, καὶ ὀμνύοντι γίγνῃ τὸ χρῶμα τῷ χρυσῷ παραπλησίως αὐτῷ. ἡμεῖς δ', εἰ δοκεῖ, nemo prorsus vidit. At sedecim illa Sosylus equiso vidit me sub præsepi occultantem. Itaque de curando stabulo non est admodum solicitus, præsertim cùm laboris non sit amans. Ac verisimile est illum his multò plura sustulisse. Nam unde Tibius heri tam ingens salsamentum ipsi opsonasset? Ajunt etiam illum monile uxori emisse drachmis quinque. Hei mihi misero, hi omnia dissipabunt bona. At neque pocula, quæ tot mihi sunt, in tuto loco sunt posita: quæ vereor, nequis suffosso pariete mihi tollat. Complures mihi invident, atque insidias moliuntur: ac in primis vicinus Micyllus. *Mic.* Ita per Iovem: nam tibi sum similis: ac patellas sub ala gesto. *Gal.* Tace Micylle, ne nos præsentes prodas in furto. *Sim.* Optimum igitur fuerit ut ipse insomnis servem. Omnem obibo domum in orbem obambulans. Quis iste? te video per Iovem, ὁ parietum perfossor. Bene se res habet, siquidem es columna. Refossum aurum numerabo rursus, nunquid pridie me latuerit. En iterum aliquis me pulsavit: obsideor nimirum, & ab omnibus insidiis appetor. Vbi mihi gladius? si quemquam deprehendero. Rursum aurum defodiamus. *Gal.* Hujusmodi Micylle, sunt res Simonis. Sed abeamus ad alium quempiam, donec noctis adhuc aliquantulum supereſt. *Mic.* O miser cujusmodi vivit vitam! hostibus eveniat esse ad hunc modum divitibus. Itaque pugno illi in maxillam illiso, volo discedere. *Sim.* Quis me percussit? latrocinio dispolior miser. *Mic.* Plora, ac vigila, suróque attabescens illi fias colore similis. Nos autem, si videtur,

Gal-

Γνίφωνα τ δανειστὴν ἰδωμθ. ὁ μακρὸν ἦ ὁ ὗτος οἰκεῖ. ἀνέῳκται αὖτη ἡμῖν ἡ θύρα. Αλε. ὁρᾷς ἐπιμεμυκυῖαν ὁ τοῦτον ἐπὶ φρενῖτιδων, ἀπολογιζόμθον τὰς τόκους, καὶ τὰς δακτύλους κατασκληκότα, ὃν δεήσῃ μεθ' ὀλίγον πάντα πάντα λιπόντα, σίλφιον, ἢ ἐμπίδα, ἢ μῦαν ζητοῦντα; Μι. ὁρῶ κωμῳδούμενα, καὶ ἀνόητον ἄνθρωπον, ἤδη νυὶ πολὺ τ σίλφης, ἢ ἐμπίδες ἄμεινον βιοῦσα. ὡς ἦ ὁ ὗτος ἀκτίτηκεν ὅλον ὑπὸ τ λογισμῶν. ἐπ' ἄλλοις ἀπίωμθ. Αλε. ἴωμθ τ σὺν Εὐκράτει, εἰ δοκεῖ. καὶ ἰδὺ γὸ ἀνέῳκται ὁ αὖτη ἡ θύρα. ὥστ εἰσίωμθ. Μι. ἅπαντα ταῦτα μικρὸν ἔμπροσθεν ἐμοὶ λῦ. Αλε. ἔτι γὸ σὺ ὀνειρο πολεῖς τ πλοῦτον; ὁρᾷς γοῦν τ Εὐκράτει αὐτὸν μ ὑπὸ ὁ οἰκέτ πεσοῦσιν ἄνθρωπον. Μι. ὁρῶ νὴ Δία κατατρυφερόν τινα, καὶ παιχνιδισμὸν, καὶ ἀσέλγειαν ὅλ ἀνθρωπίνην. πλὴν γωναῖκα ἦ ἑτέρωθι ὑπὸ ὁ μαγείρ μιχθυομθίαν ὁ αὐτῷ. Αλε. τί ἂν ἐθέλοις ἂν ὁ τούτων κληρονομεῖν ὦ Μίκυλλε, καὶ πάντα ἔχειν τὰ Εὐκράτ; Μι. μηδαμῶς ὦ ἀλιτηρών. λιμοῦ φθορὰν ἀπολοίμην, ἢ τοιοῦτόν τι πείσομαι. χαιρέτω τὸ χρυσίον, καὶ τὰ δεῖπνα. δύο ὀβολοὶ ἔμβια πλοῦτός ἐστι μεῖζον, ἢ τοιχωρυχίαν φθορὰς τ οἰκετῶν. Αλε. ἀλλὰ νυί, ἡμέρα γὸ ἤδη ἀμφὶ τὸ λυκαυγὲς αὐτο, ἀπίωμθ οἴκαδε παρ' ἡμᾶς. τὰ λειπὰ ἦ, εἰσαῦθις ἄψῃ ὦ Μίκυλλε.

Gniphonem fœneratorem visamus. Neque hic procul habitat, ostium nobis sponte patuit. *Gal.* Vides hunc etiam curis invigilantem, digitis contortis usuras supputantem, cui propediem relictis hisce omnibus, sit in silpham aut culicem, aut muscam abeundum? *Mic.* Video miserum & vecordem hominem, neque nunc silpha, aut culice meliùs viventem. Vt verò etiam iste totus rationibus intabuit! Ad alium eamus. *Gal.* Ad tuum, si videtur Eucratem. En tibi fores per se patuêre. Itaque introeamus. *Mic.* Paulò antè hæc omnia mea erant. *Gal.* At etiam nunc tu divitias somnias? Vides Eucratem ipsum à famulo, natu grandem. *Mic.* Video per lovem obscœnitatem quandam, & lasciviam non virilem. Quinetiam altera ex parte ipsius uxorem à coquo constuprari. *Gal.* Quid ergo? num optaris Micylle, horum hæres esse, cunctaque possidere quæ sunt Eucratis? *Mic.* Nequaquam Galle. Fame priùs peream, quàm mihi accidat hujusmodi quippiam. Valeat aurum & convivia. Duo oboli mihi sunt diviriæ potiores, quàm si à domesticis mihi domus perfodiatur. *Gal.* Sed jam nunc quandoquidem dies ferme diluxit, domum nostram repetamus. Reliqua, Micylle, aliàs videbis.

ΙΚΑΡΟΜΕΝΙΠΠΟΣ, Η ΤΠΕΡΝΕΦΕΛΟΣ.

ICAROMENIPPVS, SIVE HYPÉRNEPHELVS.

ΑRGVMENTVM.

Quod suprà in specie, idem hic in genere tractat. Reprehendit enim in universum omnium hominum tum privatorum, etiam regum ac principum, omnia facta ac studia: sive ea privata sint, sive etiam ad cultum, ac religionem deorum pertineant, præcipuè autem philosophos, ut semper aliàs, insectatur, quos indicat non modo circa res humanas incerta ac stulta docere, verum etiam de rebus sublimibus, de mundo, de Deo, de providentia divina, & id genus aliis, absurda, atque impia quadam tradere, quæ neque viderant ipsi, neque aliunde cognoverint. Atque hæc omnia sub Menippi nomine, quem aliàs quoque, ut philosophis infestum atque inimicum exhibet.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ὀκτὼ τετρακίλιοι μὲν ἦσαν λοιπὸν γῆς σταδίοι μέχρι ἐκεῖσε τῆς σελήνης, ὁ ἀστὴρ ἡμῖν σταθμός. τεῦτεν ἤδη, ἐπὶ τὸν ἥλιον ἄνω παρασάγγαι ὡς πεντακόσιοι. τὸ δὲ λοιπὸν τοῦτο, εἰς οὗπερ ἤδη τὸ ὁρατὸν, ἤδη τῆς ἀκροπόλεως τῆς τοῦ Διὸς ἄνοδον, ἤδη ταῦτα ἡμῖν δυσὶ ζεύγεσι διὰ μιᾶς ἡμέρας. Ετερ. τί ταῦτα ἐκεῖνος, χαίρειν ὦ Μένιππε ἀστρονομεῖς, ἢ ἡσυχῇ πως ἀναμετρεῖς. παλαι γὰρ ἐπαπορῶμαί σε περιφερόμενον, ἡλίῳ τε σελήνῃ, ἔτι δὲ τοὺς φορτικοὺς ταῦτα σταθμούς τινας, ἢ παρασάγγας ὑποξενίζοντας. Με. μὴ θαυμάσῃς ὦ ἑταῖρε, εἰ μετέωρος, ἢ ὑψηλὰ δοκῶ σοι λέγειν. τὸ κεφάλαιον γὰρ δὴ ἐμαυτὸν λογίζομαι τῆς ἐναλίου ἀποδημίας. Ετερ. εἶτα οἶσθα, καθάπερ οἱ Φοίνικες, ἄφοις ἐπεμαίρου τῶν

Er mille igitur erant stadia à terra usque ad lunam, ubi prima nobis fuit mansio. Hinc sursum ad solem parasangæ ferme quingentæ: à quo rursum ad cœlum ipsum arcemque Iovis arduam, tantum ferè spatii fuerit, quantum aquila possit uno die expeditè conficere. *Amicus.* Dic mihi per Gratias Menippe, quænam ista sint quæ de astris apud te loqueris, ac tacitus tecum metiris. Etenim jamdudum te assectans, audio soles & lunas, quinetiam fastuosas & peregrinas istas voces, stadia, & parasangas commemorantem. *Men.* Ne mireris amice, si sublimia aëriaque tibi videor loqui: nam apud me summam reputo nuper actæ peregrinationis. *Amic.* Num ô bone, Phœnicum in morem, viam stellis notabas?

ὀδόν; Με. ἦ μὰ Δία, ἀλλ' οὐ αὐτοῖς ἄστροις ἐποιούμην τὴν ἀποδημίαν. Εται. Ἡράκλεες. μακρόγυμε τὸ ὄνειρον λέγεις, εἶτα σιγᾷς ἔλαθες καθαγιμηθεὶς παρασάγγας ὅλας. Με. Ὄνειρον γὰρ ὦ παῖ δοκῶ σοι λέγειν, ὃς ἀρτίως ἀφίγμην παρὰ τοῦ Διός; Εται. πῶς ἔφηθα. Μένιππε ἡμῖν διοπτὴς πάρεσιν ἐξ οὐρανοῦ; Με. καὶ μὰν ἔγωγέ σοι παρ' αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ πάνυ Διὸς ἥκω τήμερον, θαυμάσια, καὶ ἀκούσας, καὶ ἰδών· εἰ γὰρ ἀπιστεῖς, καὶ αὐτὸ τοῦτο ὑπερφέρομαι, τὸ πέρα πίστεως δυσχαίρειν. Εται. καὶ πῶς ἔγωγε ὦ θεατίστε, καὶ ὀλύμπιε Μένιππε γενησθὸς αὐτὸς, καὶ ἐπίγειος ὤν, ἀπιστεῖν δικαίμαλλον ὑπερνεφέλῳ ἀνδρί. καὶ ἵνα καθ' Ὅμηρον εἴπω, τὸ ἀρειμάνιον ἐνί. ἀλλ' ἐκεῖνά μοι φράσον, εἰ δοκεῖ, πόθεν τὸ πόδα ἤρθης ἄνω, καὶ ὁπόθεν ἐπορέσω κλίμακα τηλικαύτην τὸ μέγεθος. τὰ μὲν γὰρ ἀμφὶ τὴν ὄψιν, ὡ πάνυ ἔοικας ἐκείνῳ τῷ φρυγὶ, ὥστε ἡμᾶς εἰκάζειν ὡς σὲ οἰνοχοήσοντά τε, ἀνάρπαστον γεγενῆσθαι ὑπὸ τοῦ ἀετοῦ. Με. σὺ μὲν πάλαι σκώπτων δῆλος εἶ, καὶ θαυμαστὸν ὅσον, εἴ σοι τὸ παράδοξον τοῦ λόγου, μύθου δοκεῖ ὀσφερές. ἀτὰρ ὅδε ἐδόκει μοι ὑπὸ τὴν ἄνοδον, ὅτε τὸ κλίμακος, ὅτε παιδικὸν ἡμέας τοῦ ἀετοῦ. οἰκεῖα γὰρ ἦν μοι τὰ πτερά. Εται. τοῦτο μὲν ἤδη καὶ ὑπὲρ αὐτὸν Δαίδαλον ἔφηθα, εἶγε πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐλελήθεις ἡμᾶς ἱέρακί τις, ἢ κολοιὸς ἐξ ἀνθρώπου γεγονώς. Με. ὁρᾷς ὦ ἑταῖρε, καὶ σὺ λάθρα σκοπῶν εἵλκυσας. τὸ δαιδάλειον γὰρ ἐκεῖνο σόφισμα τοῦ πτερῶν καὶ αὐτὸς ἐμηχανησάμην. Εται. εἶπα ὦ τολμηρότατε πάντων,

tabas? *Men.* Non per Iovem: sed in ipsis astris peregrinabar. *Amic.* Papæ! longum profectò refers somnium: siquidem totas parasangas nescius dormivisti. *Men.* An somnium tibi videor referre: ego qui à Iove modò reversus adsum. *Amic.* Quid dixisti? Ita-ne Menippus nobis à Iove adest è cœlo delapsus? *Men.* Ita sanè: ego tibi à summo illo Iove hodie venio, apud quem mira audivi, & vidi. Quòd si non credis: equidem hoc ipso nomine supra modum gaudeo, quòd supra fidem sum fœlix. *Amic.* Et quo pacto, ego divine & Olympie Menippe, mortalis cum sim ac terrestris, queam non credere viro qui nubes superarit, quique, ut Homericis dicam verbis, jam sit cœlitum unus? At illud, si videtur, mihi dicito, quo modo sursum subvectus fueris, atque unde scalas tanta magnitudine tibi paraveris. Nam quantum ad faciem attinet, non es admodum similis illi Phrygio, ut conjiciamus te quoque ab aquila raptum fuisse, quò pocillatoris alicubi munere fungereris. *Men.* Iamdudum apertè cavillaris. Nec mirum si narrationis novitas fabulæ videtur adsimilis. Cæterùm ad consensum nihil mihi fuit opus scalis, neque ut pullus aquilæ fierem, cùm proprias alas haberem. *Amic.* Hoc quod dicis vel ipsum Dædali factum superat: siquidem præter alia, nobis nescius milvius, aut graculus ex homine factus es. *Men.* Rectè amice: neque procul à scopo conjecisti. Nam & illud Dædali alarum artificium ipse etiam sum molitus. *Amic.* At omnium audaciissime, non

1 Ὄνειρον γὰρ ὦ παῖ δοκῶ σοι λέγειν] Δοκῶ σοι λέγειν. *Marcil.*

1 Οὐ-

σὺν ἐδεδοίκεις μὴ & σύ πω τ θαλάσσης κεφαλπισὼν, μβρίππειόν τι πέλαγος ἡμῖν ὥσπερ τὸ Ἰκάριον ἀποδείξῃς ἐπὶ τῷ σαυτῷ ὀνόματι; Με. ὀδεμιᾶς. ὁ μὲν γὰρ Ἴκαρος, ἅτε κηρῷ τὼ πτέρυγε ἡρμοσμένω, ἐπειδὴ τάχιστα πρὸς τ ἥλιον ἐκεῖνο ἐτάκη, πτεροῤῥυήσας, εἰκότως κατέπεσεν. ἡμῖν δ, ἀκήρατα ἢν τὰ ἀκύπτερα. Ετερ. πῶς λέγεις; ἤδη γὰρ σὺ οἶσθ' ὅπως ἠρίμα με ἐφοσάγεις πρὸς τὼ ἀληθείαν τ διηγήσεως. Με. ὧδέ πως. ἀετὸν δύμελίθη συλλαβὼν, ἔπ ἄγκυπα τ κατερεῶν, ἀκατιμὸν αὐτοῖς ὠλέναις τὰ πτερά, μᾶλλον δ & πᾶσαν ἐξαρκῆς τὼ ἐπίνοιαν, εἰ σοι σχολὴ, δίειμι. Ετερ. πάνυ μὲν ἔν, ὡς ἐγώ σοι μετέπεμψ εἰμι ὑπὸ τ λόγων, καὶ πρὸς τὸ τέλ& ἤδη κέχηνα τ ἀκροάσεως. μηδὲ πρὸς φιλίᾳ με ἐφείδῃς, ἄνω πω τ διηγήσεως ὂν τ ὤτων ἀπηρτημένον. Με. ἄκουε τοίνυν. ὁ μὲν ἀσφαλὲς γε τὸ θέαμα, κεχηνότα φίλοις, ἐγκεφαλίπειν. καὶ τοῦτο, ὡς σὺ φῂς ὂν τ ὤτων ἀπηρτημένον. ἐγὼ γὰρ ἐπειδὴ τάχιστα ἐξεῴζων τὰ κτ τ βίου, γελοῖα, καὶ πεπτικὰ, καὶ ἀδόξαστα τὰ ἀνθρώπινα πάντα εὕρισκον, πλοῦτος λέγω, καὶ δόξας, καὶ δυναστείας, καὶ φρονήσεις αὐτῶν, καὶ τὼ ἐπὶ τούτῳ σπουδὴν, ἀσχολίαν τ ἀληθῶς σπουδαίων ἐπολαβὼν, ἀνακύπτειν τε, καὶ πρὸς τὸ πᾶν ἀναβλέπειν ἐπειρώμην. καί μοι σὺ τοῦτο, πολλήν τινα παρεῖχε τὼ ἀπορίαν, πρῶτον μὲν αὐτὸς ὅστις ὁ ὑπὸ τ σοφῶν καλούμενος κόσμος. ὁ γὰρ εὑρεῖν οὔθ' ὅπως ἐχρῆν, οὔθ' ὅτε τ δημιουργὸν, οὔτε ἀρχὴν, οὔθ' ὅ, τι τὸ τέλ& ἐστὶν αὐτῷ. ἔπειτα ἢ κτ μὴ non veritus es ne tu quoque alicubi in mare delapsus, Menippeum aliquod pelagus tibi cognomine redderes, quemadmodum ille Icarium? *Men.* Nequaquam: siquidem Icarus cùm alas haberet cera adglutinatas, eáque ad solem ocyssimè esset liquefacta, dilapsis alis, non mirum si decidit. At nobis celeres erant sine cera pennæ. *Amic.* Istud quî fieri potuit? Iam enim haud scio quo pacto paulatim me adducis, ut vera videantur quæ narras. *Men.* Ad hunc ferme modum. Aquilam egregiè magnam, præterea validum vulturem arripui. His cùm alas unà cum ipsis brachiis præsecuissem. Quin potiùs, si vacat, totius commenti rationem ordine tibi percensebo. *Amic.* Mihi quidem vel maximè vacat: adeò sublimis à sermone tuo pendeo: jámque ad narrationis finem inhio. Ne verò per Iovem amicitiæ præsidem me negligas, auribus in aëre suspensum, ob tuam narrationem. *Men.* Auscultа igitur, Neque enim urbanum fuerit, si spectem amicum ore hiante relictum, præsertim, ab auribus ut ais, suspensum. Ego igitur, cùm expendens ea quæ sunt in vita mortalium, protinus omnes res humanas comperissem ridiculas, humiles, & instabiles: nempe opes; imperia, magistratus: contemptis his, atque horum studio: adjectóque animo ad ea quæ sunt verè bona, hinc emicare, & ad universi naturam suspicere sum conatus. Atque hîc multam mihi hæsitationem attulit, primùm hic ipse qui à sapientibus appellatur mundus. Neque enim invenire poteram, neque quo pacto, neque quo opifice factus fuisset, neque quod esset illius vel initium, vel finis. Deinde cùm particulatim

ρῶ ἐπίσκοπῶν, πολὺ μᾶλλον ἀπορεῖν ἠναγκαζόμην. τὰς τε γὰρ ἀστέρας ἐώρων ὡς ἔτυχε διεφορημένους, καὶ τὸν ἥλιον αὐτὸν τί ποτε ἦν ἄρα ἐποίουν εἰδέναι. μάλιστα δὲ τὰ περὶ τὴν σελήνην ἄτοπά μοι, καὶ παντελῶς παράδοξα καὶ ἀπορώτατα ἐφαίνετο. καὶ τὸ πολυειδὲς αὐτῆς τῶν σχημάτων ἀπόρρητόν τινα τὴν αἰτίαν ἔχειν ἐδοκίμαζον. ἢ μὴν ἀλλὰ καὶ ἀστραπὴ λιξάσα, καὶ βροντὴ κατάῤῥαγεῖσα, καὶ ὑετὸς, ἢ χιὼν, ἢ χάλαζα κατενεχθεῖσα, καὶ ταῦτα δυσείκαστα πάντα καὶ ἀτέκμαρτα ἦν. οὐκοῦν ἐπειδήπερ ὕστερον διεκείμην, ἄμεινον εἶναι ὑπελάμβανον τοῖς τῶν φιλοσόφων τούτων ταῦτα ἤκιστα ἐκμαθεῖν. ὥμην γὰρ ἐκείνους πᾶσάν γε ἔχειν ἂν εἰκότως τὴν ἀλήθειαν. ὅτε δὴ τοὺς ἀρίστους ἐπιλεξάμενος αὐτῶν, ὡς σὺν τεκμηράσθαι ἐδόκουν τε συνηκόντων, καὶ χρόας ἀκριβῶς, καὶ ῥιζείαν βαθύτητα, μᾶλλα γὰρ ὑψαυχεῖς πάνυ, καὶ ἐρασμονιάμενοι οἱ ἄνδρες αὐτίκα μοι κατεφάνησαν, τούτοις ἐγχειρίσας ἐμαυτὸν, καὶ συχνὸν χρόνον, τὸ μὲν, αὐτόθεν ἤδη κατάλαλον, τὸ δὲ, εἰσεῦθις ἀποδώσειν ἐπὶ κεφαλαίῳ τὴν σοφίας διομολογησάμενος, ἤκειν μετεωρολέσχης τε διδάσκαλος, καὶ τὴν τῶν ὅλων διακόσμησιν κατανοήσειν οἱ δὲ, τοσοῦτον ἄρα ἐδέησάν με τῆς παλαιᾶς ἐκείνης ἀγνοίας ἀπαλλάξαι, ὥστε καὶ εἰς μείζους ἀπορίας φέροντες εὐέβαλον λόγχας τινὰς, καὶ τέλη, καὶ ἀτόμους, καὶ κενὰ, καὶ ὕλας, καὶ ἰδέας, καὶ τὰ τοιαῦτα· ὁπότε μέρος μὲ κατάσχοντες. ὧν ἅπαντων ἔμοιγε ἐν ἐδόκει καταπύθεσθαι, ὅπη μηδὲν ἄτερ θατέρου λέγοντες ἀνήλαθον, ἀλλὰ μαχόμενα πάντα, καὶ

tim contemplarer, multò etiam magis ambigere ſum coactus: quippe qui viderem ſtellas temerè per cœlum disjectas. Tum Solem ipſum, quid tandem eſſet, ſcire geſtiebam. Maximè verò, ea quæ lunæ accidunt, mihi videbantur abſurda, ac planè mira: putabamque inexplicabilem eſſe cauſam, cur illa ſubinde formam mutaret. Quinetiam fulgur emicans, tonitru erumpens, tum pluvia, nix, grando è ſublimi demiſſa: videbantur hæc quoque conjectu difficilia omnia, quæque nullis notis deprehendi poſſent. Itaque cùm ad eum modum eſſem affectus, optimum factu ratus ſum, ut horum unumquodque à philoſophis iſtis perdiſcerem: quos veritatem omnem dicere poſſe exiſtimabam. Quare cum ex illis præſtantiſſimos delegiſſem, quantum mihi conjectare licebat, è vultus auſteritate, è coloris pallore, ac barbæ profunditate (nam hi protinus viſi mihi ſunt ſublimiloqui, rerúmque cœleſtium periti) his ubi memet docendum tradidiſſem magna pecunia, quam partim è veſtigio præſentem numeravi, partim tum me perſoluturum promiſi, quum ad philoſophiæ ſummam eſſet perventum, volui ea quæ de cœleſtibus rebus nugantur doceri, & Vniverſi diſpoſitionem diſcere. At illi tantum aberat ut me priſtina liberarent inſcitia: ut in majores etiam dubitationes conjecerint: principia neſcio quæ, ac fines, inſecabilia, inania, materias, ideas, & id genus alia mihi quotidie offundentes. Verùm illud mihi omnium utique videbatur eſſe graviſſimum, quòd cùm nihil inter illos conveniret: verùm pugnantia, diverſáque inter ſe omnia loquerentur: tamen poſtulabant

ut

ὑπεναντία, ὅμως πείθεσθαί τέ με ἠξίουν, καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ λόγον ἕκαστον ὑπάγειν ἐπειρῶντο. Ετα. Ἄτοπον λέγεις, εἰ σοφοὶ ὄντες οἱ ἄνδρες, ἐστασίαζον πρὸς αὐτοὺς περὶ τῶν ἄλλων, καὶ οὐ τὰ αὐτὰ περὶ τῶν αὐτῶν ἐδόξαζον. Με. καὶ μὴν ὦ ἑταῖρε, γελάσῃ ἀκούσας τὴν τε ἀλαζονείαν αὐτῶν, καὶ τὴν ἐν τοῖς λόγοις πρατταρχίαν. οἴγε σχεδὸν μὲν ἐπὶ γῆς βεβηκότες, καὶ μηδὲν τῶν χαμαὶ ἐρχομένων ἡμῶν ὑπερέχοντες, ἀλλ' ἴσως ἐξώτερον ἢ πλησίον δεδορκότες, ἔνιοι δὲ ὑποκύφαντες, ἢ ὀρθίας ἀμελανώπτοντες, ὅμως ἀραιὰ τε πάραζα δυορᾶν ἔφασκον, καὶ τὸν ἥλιον περιμέτρειν, καὶ τοῖς ὑπὲρ τὴν σελήνην ἐπεβάτευον. καὶ ὥσπερ ἐκ τοῦ ἀστέρων καλαπεσόντες, μεγέθη τε αὐτῶν, καὶ χήμαθα διεξήεσαν. καὶ πολλάκις εἰ τύχοι, μὴ ὂν ὁπόσοι σταδίοι μεγαρόθεν ἀθηναζε εἰσὶν ἀκριβῶς ἐπιστάμενοι, τὸ μεταξὺ τοῦ σελήνης, καὶ τοῦ ἡλίου χαλεπὸν ὁπόσον εἴη πηχῶν τὸ μέγεθος, ἐθέλειν λέγειν. ἀέρος τε ὕψη, καὶ θαλάττης βάθη, καὶ γῆς περίοδος ἀναμετρῶντες. ἔπι δὲ κύκλους καλαγράφοντες, καὶ τετράγωνα, ἐπὶ τετραγώνοις ἀλλοκημαλίζοντες. καὶ σφαῖρας πυκνὰς ποικίλας, τὸ οὐρανὸν δῆθεν αὐτὸν ἐπιμετρῶντες. ἔπειτα δὲ καλεῖνο πῶς σοι ἀγνωμον αὐτῶν, καὶ παντελῶς τετυφωμένον, τὸ περὶ τοῦ ὕπνου ἀδήλων λέγοντας, μηδὲν ὡς εἰκάζοντας ἀποφαίνεσθαι, ἀλλ' ὑπερδιατεινομένους τε, καὶ μηδεμίαν τοῖς ἄλλοις ὑπερβολὴν ἀπολιμπάνειν, μονονυχὶ διομνυμένους, μύδρον μὲν εἶναι τὸν ἥλιον, καθικνεῖσθαι δὲ τὴν σελήνην, ὑδατοπολεῖν δὲ τοὺς ἀστέρας, καὶ δὴ ἡλίου καῦσιν ἱμονιᾷ τινι τὴν ἐκμεῖδα ἐκ τῆς θαλάσσης ἀναπωμένους,

ut sibi fidem haberem: ac ad suam quisque rationem me conabatur adducere. *Amic.* Rem absurdam narras: si viri cùm essent sapientes, inter se de rebus factiosè dissiderent, nec de iisdem eadem sentirent. *Men.* Atqui riseris, amice, si audieris illorum arrogantiam, & in differendo prodigiosam confidentiam: qui quidem quanquam in terra gradiuntur, nihilóque præstantiores sunt nobis, qui humi ambulamus: nec cernunt acutiùs quàm quivis alius astans, imò nonnulli præ senio & inertia cæcutiunt: tamen & cœli terminos perspicere sese profitentur, & solem metiuntur, & ea quæ supra lunam sunt, aggrediuntur. Ac perinde quasi delapsi è stellis, ipsarum & magnitudinem, & figuram exponunt. Ac sæpenumero cùm fortè neque illud certò sciant: quot stadiis à Megara distent Athenæ, tamen spatium quòd interest inter lunam & solem, quot sit cubitorum audent pronuntiare: aëris altitudinem, maris profunditatem, terræ ambitum dimetientes: ad hæc circulos depingentes, ac triangulorum figuras super quadrangulos inducentes, & varias quasdam sphæras, cœlum scilicet ipsum metientes. Iam verò annon illud insulsum, & insignis arrogantiæ: quòd cùm de rebus usque adeò incertis loquantur, nihil tamen ita pronunt, quasi conjecturis ducantur: verùm supra modum contendunt, neque ullum vincendi locum aliis relinquunt: tantùm non jurejurando confirmantes, Solem esse massam candentem, incoli lunam, stellas aquam potare: idque sole veluti situla quadam per funem demissa, vaporem è mari

καὶ ἅπασιν αὐτοῖς τὸ ποτὸν ἐξῆς διανέμοντος. τὼ μὲν γὰρ συναυλότητα, ὁπόση τῶν λόγων, ῥᾴδιον καταμαθεῖν. καὶ σκόπει πρὸς Διὸς εἰ σὺ μαθὼν εἶσι τι δόγματα, καὶ μὴ πάνυ πολὺ διεστήκασι πρὸς ἄλληλα. τοῖς μὲν γὰρ αὐτοῖς ἡ μὲν ἰδέα τοῦ κόσμου γνώμη διαφόρου, εἷς τοῖς μέν, ἀγένητός τε, καὶ ἀνώλεθρον εἶναι δοκεῖ. οἶδα, καὶ τὸν δημιουργὸν αὐτὸν, καὶ τὸ καταπεδοῦν τὸ πρόπαν, εἰπεῖν ἐτολμήσαμεν. ὃς δὲ μόλιστα ἐμαυτὸν ἐθαύμαζον, θεὸν μὲν τινα τεχνίτην τῶν ὅλων ἐφιστάντες, ἀπροσδιόνυσον ὅτε ὅθεν ἦκεν, ὅτε ὅπου ἐστὼς, ἔκφυτα ἐπεκτάνετο. καίτοι πρὸ γε τῆς παντὸς γενέσεως, ἀδυνάτου δὲ χρόνου, καὶ τόπου ἐπινοῆσαι. Ετερ. μάλα πικρῶς Μένιππε, τολμηρῶς, καὶ θαυμαστοῖς ἄνδρας λέγεις. Με. τί δ' εἰ ἀκριβείας ὦ θαυμάσιε, πρὸ τῶν ἰδεῶν, καὶ ἀσωμάτων, ἃ διεξέρχονται, ἢ τὰς περὶ τῆς ὕλης τε, καὶ ἀπείρου λόγους; καὶ γὰρ αὖ δὲ αὕτη νεανικὴ αὐτοῖς ἡ μάχη. τοῖς μὲν, πλῆθος τὸ πᾶν περιγράφουσι. τοῖς δὲ, ἀπλῆς τοῦτο εἶναι ὑπολαμβάνουσιν. ὁ μὲν ἀλλὰ δὲ παμπόλλους πάνυ εἶναι τοὺς κόσμους ἀπεφαίνοντο, καὶ τὸν ὡς περὶ ἑνὸς αὐτῶν διαλεγομένων κατηγωνισκον. ἕτερος δέ τις σὺν εἰρωνικῇ ἀνῆρ, πόλεμον τῶν ὅλων πατέρα εἶναι ἐδόξαζε. περὶ μὲν γὰρ τῶν θεῶν, τί χρὴ δὲ λέγειν, ὅπου τοῖς μὲν, ἀριθμός τις ὁ θεὸς ἦν. οἱ δὲ, κυνῶν, καὶ χοιρῶν, καὶ τραγέων ἐπέμενον. καὶ οἱ μὲν, τοὺς ἄλλους ἅπαντας θεοὺς ἀπελάσαντες, ἑνὶ μόνῳ τῷ τῶν ὅλων δρχὴν ἀπέτεμον. ὥστε ἠρέμα δὲ ἄχθεσθαί με, τοσούτων δαπεδέων θεῶν ἀκούοντα. οἱ δ' ἔμπαλιν ἐπιθαυμαλδύμμοι, πολλοὺς τε αὖτοὺς ἀπέφαινον. καὶ διελόμμοι, τὰ μὲν τινα μοι attrahente, atque illis omnibus ordine potum distribuente. Nam quanta sit in dictis pugnantia, cognitu facile est. Ac per Iovem quæso considera, num illorum decreta sint contermina, nec longo à se invicem intervallo distent. Primùm enim varia est de mundo sententia: siquidem aliis non genitus, nec interiturus esse videtur: alii & ejus opificem, & fabricandi modum ausi sunt dicere. Quos equidem cum primis admirabar: quòd cùm Deum quendam rerum omnium opificem constituissent: non etiam illud adderent, vel unde is esset profectus, neque ubi consisteret, cùm singula fabricaretur. Nam ante Vniversi ortum, non possis vel tempus, vel locum imaginari. *Amic.* Valdè audaces, Menippe, & prodigiorum authores homines mihi narras. *Men.* Quid si jam audias ô præclare: quæ differunt, & de ideis, & de incorporeis, tum quæ de finito & infinito loquuntur? Nam & his de rebus acriter inter se digladiantur: dum alii fine circunscribunt Vniversum: alii contrà infinitum rentur. Quinetiam ex his complures esse mundos demonstrabant, eos damnantes, qui de hoc veluti uno quopiam disputarent. Rursum quidam alius, pacis nequaquam amans, bellum rerum omnium parens esse censebat. Nam de Diis, quid jam attinet loqui? Cùm his Deus esset numerus: illi rursus per canes, anseres, platanósque dejerarent. Alii reliquis omnibus Diis expulsis, uni soli rerum omnium imperium tribuebant: ita ut grave mihi esset auditu, tantam esse Deorum inopiam. E diverso alii liberaliores, multos Deos faciebant: quibus divisis, hunc quidem pri-

πρῶτον θεὸν ἐπῳκοδόμουν. τοῖς δὲ, τὰ δεύτερα, καὶ τρίτα ἕτερον τῆς θεότητος. ἔνιοι δὲ, οἱ μὲν, ἀσώματόν τι, καὶ ἄμορφον ἡγοῦντο εἶναι τὸ θεῖον. οἱ δὲ, ὡς περὶ σώματος αὐτῷ διενοοῦντο. εἶπε δὲ προνοεῖν τῶν καθ' ἡμᾶς πραγμάτων οὐ πᾶσιν ἐδόκουν οἱ θεοὶ, ἀλλ' ἤσαν τινες, οἷς τὰ συμπάσης ἐπιμελείας αὐτοὺς ἀφίεσαν, ὥσπερ ἡμεῖς εἰώθαμεν ἀπολύειν τοὺς λειτουργιῶν τοὺς παρηβηκότας. ἤδειν γάρ ὅτι μὴ τοῖς κωμικοῖς δρυφορήμασιν. οἰκοῖεν αὐτοὺς εἰσάγουσιν. ἔνιοι δὲ, καὶ τούτων ἔτι περαιτέρω βάντες, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν εἶναι θεούς τινας ἐπίστευον, ἀλλ' ἀθέατον, καὶ ἀνηγεμόνευτον φέρεσθαι τὸ κόσμου ἀπελίμπανον. τοιαῦτα τοίνυν ἐμοῦ, ἀπιστοῦντος μὲν οὐκ ἐτόλμων ὑπερεμέσαις τε. καὶ ἡδυσμένοις ἀνδράσιν ἐμὲ μὴ εἰχόν γε ὅπη τὸν λόγον τροποῦμαι, ἀνεπίληπτόν τι αὐτῶν εὑρίσκω, καὶ ὑπὸ θαλίης μηδαμῇ ἐκτρεπόμενον. ὥστε δὴ τὸ Ὁμηρικὸν ἐκεῖνο ἀτεχνῶς ἔπασχον. πολλάκις μὲ γὰρ ἀνώγοιμι πιθέσθαι τινὶ αὐτῶν ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρυκε. ἐφ' οἷς ἅπασιν ἀμηχανῶν ἐπὶ γῆς μὲ, ἀκέσεσθαί τι δοκεῖ τῶν ἀληθῶς, ἀπεγίνωσκον.

primum Deum nuncupabant: illis secundas aut tertias divinitatis partes tribuebant. Ad hæc alii incorporeum quiddam atque informe putabant esse numen. Alii corpus esse imaginabantur. Deinde non omnes existimabant, res mortalium curæ Diis esse: verùm erant nonnulli, qui ipsos omni cura liberantes (ut nos senio confectos à ministeriis dimittere consuevimus) nihilo aliusmodi eos inducerent, quàm cujusmodi satellitia in comœdiis induci solent. Alii verò hæc omnia prætergressi, ne esse quidem ullos omninò Deos credebant: sed mundum nullo domino, nulloque duce temerè ferri sinebant. Quæ cùm audirem, non audebam fidem non habere altifremis istis, & probè barbatis viris: neque tamen inveniebam ad cujus verba me verterem, ut aliquam illorum sententiam nanciscerer irreprehensam, ac nequaquam ab alio subversam. Quare Homericum illud mihi revera usu veniebat. Nam sæpenumero animus incitabat, ut alicui illorum crederem: sed me mens diversa vetabat. Ob hæc omnia consilii inops, in terra quidem de his veri quippiam audire desperabam:

1 Οὐδὲν γὰρ ὅτι μὴ τοῖς κωμικοῖς δρυφορήμασι τοικότας αὐτοὺς εἰσάγουσι] Sic etiam infra: πῶς δεῖ ἰσονομίαν συγχέαι. μισθ' ὥσπερ κωμικὸν δρυφόρημα σεσηπὸς παραφερόμενον. In quo genere loquendi dùrum mihi videtur, quod κωμικὸν dixerit, non verò τραγικὸν. Nam δρυφόροι sunt Regum, Dynastarum & Tyrannorum, qui in scenam tragicam semper inducuntur, numquam verò in comicam. Nam comœdia circa communem vitam civilem versatur, & cives Athenienses, aut aliunde mediocres fortunæ viros libertos, servos, mulierculas inducit loquentes; & ideo Plautus in Amphitryone Mercurium inducit sic dicentem in prologo:

Nam me perpetuo facere, ut sit comœdia
Reges quo veniant & Dii, non par arbitror.
Quid igitur? quoniam hic servos quoque partes habet
Faciam ut commista sit tragicomœdia.

Vtitur igitur vel potius abutitur comœdiæ nomine, & illud καταχρηστικῶς Latine sumit etiam pro tragœdia, in qua sæpe inducebatur Satellitium regis vel Tyranni mutum solo rege loquente. Sic etiam nos vernacule dicimus *je viens de la comedie*, licet tragœdia fuerit in scenam inducta. *Palm.* 1 Τὴν

σκον. μίαν ἢ τὰ συμπάσης ἀποδύσας ἀπαλλαγὴν ὤμην ἔσεσθαι, εἰ αὐτὸς πτερωθείς πως, ἀνέλθοιμι εἰς τὸ ὕδρυον. τοῦτο δέ μοι παρεῖχε τὴν ἐλπίδα, μάλιστα μὲν ἡ ὑπόθυμία, καὶ ὁ λεγόμενος Αἴσωπος, ἀστοῖς, καὶ κοινὸς ἡμῖν ἑνίοτε, καὶ κωμῳδοῖς βάσιμον ἀποφαίνων τὸ ὕδρυον. αὐτὸν μὲν γὰρ πτερορυήσαί ποτε ἕνεκα μηχανῆ δυνατὸν εἶναί μοι καὶ πεφαίνετο. εἰ δὲ γυπὸς, ἢ ἀετοῦ ἁρπάσαντος πτερὰ, τοῦτο γὰρ μόνα διαφέρειν πρὸς μέγεθος ἀνθρωπίνων σωμάτων, τάχα ἂν μοι τὼ πτέρυγε προσκοῦσαι, καὶ συλλαβοῦσαι τὸ ὄρνεα, ἀντῆρε μὲ τὼ δεξιὰν πλέυρα. ἢ γυπὸς ἦ, τὼ ἑτέρυγε ἀπέτεμον εὐθέως. εἶτα διαδήσας, ἐς χεῖρας ἁμμῶν πλαμῶσι κορδεγοῖς ἁρμοσάμην, καὶ πρὸς ἄκρεις τοῖς ὠκυπλέυροις λαβὰς πινὰς πεῖς χερσὶ διαδησάμενος, ἐπειράμην ἐμαυτὸν τὸ κορδὸν ἀναπηδῶν, καὶ πεῖς χερσὶν ὑπηρετῶν, καθάπερ οἱ χῖμες ἐπ' ἀμφιπετοῦς ἐπαιρόμην, καὶ ἄκρα ἐπάτων ἅμα μὴ τὰ πλήσεως. ἐπεὶ δὲ ὑπήκουέ μοι τὸ πρᾶγμα, τολμηρότερον ἤδη τὰ πείρας ἠπλόμην. καὶ ἀνελθὼν ἐπὶ τὸν ἀκρόπολιν, ἀφῆκα ἐμαυτὸν καὶ ἐκρημνῶ, φέρων ἐς αὐτὸ τὸ θέατρον. ὡς δὲ ἀκινδύνως κατεκόμιζον, ὑψηλὰ ἤδη, καὶ μετέωρα ἐφρόνουν. καὶ ἄρχομαι ἀπὸ Πάρνηθος, ἢ ἀπὸ Ὑμηττοῦ, μέχρι Γερανείας ἐπέθεμην. εἶτ' ἐκεῖθεν, ἐπὶ τὰ Ἀκροκόρινθον ἄνω. εἶτα ὑπὲρ Φολόης, καὶ Ἐρυμάνθου, μέχρι αὖθις τὰ Ταΰγετον. ἤδη δ' ἐν μοι ἐκ τολμήματος μεμελετημένου, τέλειός τε, καὶ ὑψιπέτης ἐγεγόνειν, οὐκ ἐπὶ τὲ νεοττῶν ἐφρόνουν, ἀλλ' ἐπὶ τὸ ὄλυμπον ἀναβὰς, καὶ ὡς ἐνῶ μάλιστα κέρως ἐπισιτισάμενος, τὸ λοιbam: ſed unica via, me univerſa dubitatione liberari poſſe arbitrabar, ſi ipſe alis aliqua ratione additis, in cœlum aſcenderem. Hujus rei conficiendæ ſpem mihi præbuit, primùm ipſa cupiditas, deinde ſcriptor fabularum Æſopus: qui aquilis interdum & ſcarabeis, cameliſque acceſſum cœlum demonſtrat. Verùm ut mihi unquam provenirent alæ, id nulla ratione fieri poſſe videbatur: ſi autem vulturis aut aquilæ alis me cinxiſſem (quæ ſolæ ad corporis humani modum ſufficerent) futurum forſitan ut mihi ſuccederet experientia. Itaque correptis avibus, alteri dextram alam, vulturi ſiniſtram ſcitè amputavi. Quas quum obligaſſem, humeriſque valida lora accommodaſſem, ſummiſque pennis anſas inſerendas manibus addidiſſem, mei ipſius periculum faciebam, primùm ſubſiliendo, & manibus ſerviendo, anſerúmque in morem adhuc humili ad terram volatu me ſuſtollendo, ſummiſque pedibus inter volandum ingrediendo. Poſtea cùm res ex animi ſententia mihi ſuccederet, jam audacius etiam experimentum aggrediebar: conſcenſaque arce demiſi me ipſum per præceps in theatrum ipſum. Quò cùm abſque periculo devolaſſem, ſublimia jam & ardua cogitare cœpi, méque tollens à Parnethe, vel Hymetto, Geraniam uſque volabam: inde verò ſurſum ad Acrocorinthum: deinde ſupra Pholoën, & Erymanthum, ad Taygetum uſque. Cum ergo jam audax facinus exercuiſſem: perfectuſque & altivolus evaſiſſem: non ampliùs de pullis imitandis cogitabam: verùm conſcenſo Olympo, cibo quàm leviſſimo paſtus, inde rectà in cœlum ten-

πον ἐπεινον δ᾽ὴ ὑφορῶ. τὸ μὲν πρῶτον, ἰλιγγιῶν ὑπὸ βάθους. μετὰ δ᾽, ἔφερον δὲ τῦτο ὀμμάτων. ἐπεὶ δ᾽ κατ᾽ αὐτὸν ἤδη τὸν σελήνην ἐγεγόνειν, πάμπολυ τῶν νεφῶν ὑπερανέστας, ἡδόμην κἀμαυτῦ. καὶ μάλιστα κατὰ τὸν ἀριστερὸν πλευρὰν τὸν γυπίνην. περισκοπῶν δὲ, καὶ καθεζόμενος ἐπ᾽ αὐτῆς, ἀναπεπαυόμην, ἐς τὴν γῆν ἄνωθεν ὑποβλέπων. καὶ ὥσπερ ὁ τὸν Ὁμήρε Ζεὺς ὑπεῖνος, ἅρτι μὲν τὴν τῶν ἱππημολγῶν Θρήκων καθορώμενος, ἄρτι δ᾽, τὴν Μυσῶν. μετ᾽ ὀλίγον δ᾽, εἰ δοξεί μοι, τὴν Ἑλλάδα, τὴν Πέρσιδα δὲ τὴν Ἰνδικήν. ἐξ ὧν ἁπάντων ποικίλης τινὸς ἡδονῆς ἀνεπιμπλάμην. Επει. σὺ δὲ τοῦτο λέγοις ἂν ὦ Μένιππε, ἵνα μὴ δὴ καθ᾽ ἓν ἐπιλείπωμεθα τὴν ἀποδημίας. ἀλλ᾽ εἴ τι σοι δοκεῖ παρεργον ἱστόρησαι, καὶ τῦτο εἰπάτω. ὡς ἔγωγε σὺν ὀλίγα πρὸς ἀκρόασιν, χήμεῖς δὲ γῆς τε, καὶ τὰ ἐπ᾽ αὐτῆς ἅπαντων, οἷά σοι ἄνωθεν ἐπισκοπῶν κατεφαίνετο. Με. καὶ ὀρθῶς γὰρ ὦ ἑταῖρε εἰκάζεις. διόπερ ὡς οἷόν τε ἀναβὰς ἐπὶ τὸν σελήνην, τῷ λόγῳ συναποδήμει τε, καὶ συνεπισκόπει τὸν ὅλην τε ἐπὶ γῆς ἀφέσεων. καὶ πρῶτόν γέ μοι σὺν μικρὰν δοκῶ τινὰ τὸν γῆν ὁρᾶν, πολὺ λέγω τὴν σελήνης βραχυτέραν. ὥστε ἐγὼ ἄφνω καλακύψας, ἐπὶ πολὺ ἠπόρουν, πῶς εἴη τὰ τηλικαῦτα ὄρη, καὶ ἡ τοσαύτη θάλασσα. καὶ εἴγε μὴ τὸ Ῥοδίων Κολοσσὸν ἐθεασάμην, καὶ τὸ ἐπὶ τῇ Φάρῳ πύργον, εὖ ἴσθι πάντελῶς ἂν με ἡ γῆ διέλαθε. νυνὶ δ᾽, ταῦτα ὑψηλὰ ὄντα, καὶ ὑπερανεστηκότα, καὶ ὁ Ὠκεανὸς ἠρέμα πρὸς

tendere cœpi: initio quidem obortа oculorum caligine ob profunditatem: ſed hoc poſtea facilè ferebam. Verùm ubi jam ipſi lunæ vicinus eſſem, plurimum nubium emenſus, ſentiebam me defatigatum, ala maximè ſiniſtra, nempe vulturina. Huc igitur diverti, eique inſidens requievi, è ſublimi terram inſpectans: non ſecus ac Homericus ille Iupiter, nunc equitum Thracum, nunc Myſorum regionem deſpectans: mox etiam, ſi liberet, Græciam, Perſidem, Indiamque: ex quibus omnibus varia quadam voluptate perfundebar. *Amic.* Ergo iſta quoque narres velim Menippe, ne ulla prorſus peregrinationis parte fraudemur: quinetiam ſiquid in itinere cognoviſti, fac ut hoc quoque ſciamus. Nam non pauca ſanè à me auditum iri expecto, cùm de terra, tum de omnibus quæ in ea ſunt, cujuſmodi tibi viſa ſunt ex alto contemplanti. *Men.* At tu quidem rectè conjectas, Amice. Quamobrem quatenus licet, conſcenſa luna inter narrandum peregrinanti comes eſto, ſimulque mecum contemplare totam terræ ſpeciem, habitumque: ac primùm quidem puſillam terram cernere puta, luna, inquam, multo minorem: ita ut repentè cùm deſpicerem, diu dubitarem ubinam eſſent tanti illi montes, ac tantum mare. Quod ni Rhodiorum Coloſſum, tum Phariam turrim vidiſſem, ſine dubio ubinam eſſet terra, prorſus neſciviſſem. Verum iſta quòd ſint ſublimia, præque cæteris eminentia, & Oceanus paulum ad

1 Τὴν τῶ ἱππημολγῶν] Hic Dialogus eſt Homericus cento. τὴν τῶν ἱππημολγῶν. Ex Iliad. γ. *Bourd.*

1 Ὁμή-

τὸ ἥλιον ὑποσίλβον, διεσήμηνέ μοι ἤδη εἶναι τὸ ὁρώμενον. ἐπεὶ δὲ ἅπαξ τῷ ὄψει ἐς τὸ ἀτενὲς ἀπηρεισάμην, ἅπας ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος, ἤδη μοι κατεφαίνετο. καὶ οὐκ ἔθνη μόνον, καὶ πόλεις, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ σαφῶς οἱ πλέοντες. οἱ πολεμοῦντες. οἱ γεωργοῦντες. οἱ δικηδικάζοντες. τὰ γαμούμενα. τὰ θηρία. καὶ πάνθ' ἁπλῶς, ὁπόσα περιφέρεται ζῳδίων ἄρκτος. ἔτεα. πάντελῶς ἀπίθανα φῆς τοῦτο, καὶ αὐτοῖς ὑπερανθρώπια. ὃς γὰρ ἀρτίως ὦ Μένιππε τὴν γῆν ἐζήτεις ὑπὸ τῷ μεταξὺ διαστήματος ἐς βραχὺ συνεσταλμένην. καὶ εἴγε μὴ ὁ Κολοσσὸς ἐμήνυσέ σοι, τάχα ἂν ἄλλό τι φοίνικος ὄρους, πῶς νῦν καθεώρας Λυγκεύς τις ἄφνω γενόμενος, ἅπαντα διαγνώσεις τὰ ἐπὶ γῆς. τοὺς ἀνθρώπους. τὰ θηρία. μικρὰ δεῖν, πάσης τῆς ἐμπίδων νεοττίας. Με. εὖ με ὑπέμνησας. ὃ γὰρ μάλιστα ἐχρῆν εἰπεῖν, τοῦτο σοῦ οἶδ' ὅπως παρέλιπον. ἐπεὶ γὰρ αὐτῷ μοι ἐγνώσθη τὴν γῆν ἰδεῖν, τὰ δ' ἄλλα οὐχ οἷός τε ἦν καθορᾶν ὑπὸ τοῦ βάθους· ὥστε τῆς ὄψεως μηκέτι ἐφικνουμένης, πάνυ μ' ἦλγει τὸ χρῆμα, καὶ πολλὴν παρεῖχε τὴν ἀπορίαν. κατηφεῖ ὄντι μοι, καὶ ὀλίγου δεῖν δεδακρυμένῳ, ἐφίσταται καθ' ἡμᾶς ὁ σοφὸς Ἐμπεδοκλῆς, ἀνθρακίας τις ἰδεῖν, καὶ ἀποδεᾶς τὴν, καὶ κατακεκαυμένος. κἀγὼ μὲν ὡς εἶδον, εἰρήσεται γάρ, ὑπεπτοήθην, καί τινα σκληραῖον δαίμονα ὠήθην ὁρᾶν. ὁ δὲ, διαῤῥήδην φησὶν ὦ Μένιππε, [2] Οὔτις τοι θεός εἰμι. τί μ' ἀθανάτοισιν ἐΐσκεις. ὁ φυσικὸς οὗτός εἰμι Ἐμπεδοκλῆς. ἐπεὶ γὰρ εἰς τὴν κρατῆρας ἐμβαλὼν φέρων ἐνέπεσον, ὁ καπὸς με

me immortalibus æquas? Sum enim ubi me præcipitem in

ad solem resplendescat, indicabant terram esse id quod videbam. Mox ubi fixius intenderem oculos, jam mihi omnis mortalium vita patuit: non solùm singulas nationes atque urbes videbam: sed & planè navigantes, bellantes, agricolantes, litigantes, mulieres, feras: & ut summatim dicam, quicquid tellus educat alma. *Amic.* Hæc quæ dicis incredibilia sunt, & inter se pugnantia. Etenim cùm paulò antè Menippe, terram quæreres, propter ingens in medio intervallum, in arctum contractam: adeò ut nisi Colossus tibi fecisset indicium, forsitan aliud quiddam videre te credidisses: qui repentè factus lynceus, cuncta quæ sunt in terra dignoscis: homines, feras, ac propemodum etiam culicum nidos. *Men.* Rectè me admones: nam quod maximè dictum oportuit, id nescio quomodo præterii. Postquam enim conspectam à me terram agnovi, nec poteram alia propter altitudinem perspicere, quia non pertingebat oculorum acies, graviter ea res me cruciabat: ac vehementer perplexum habebat. Mœsto mihi, ac propemodum lachrymanti, supervenit sapiens ille Empedocles, carbonario similis: cinere oppletus, atque exustus. Quo viso, dicendum enim est, fuì paulùm turbatus, ratus lunarem aliquem dæmonem à me videri. At ille, bono, inquit, es animo Menippe, Nullum ego sum numen, quid Empedocles ille physicus. Etenim cùm in crateras injecissem, fumus ab

Ætna

1 Ὁπόσα περιφέρεται ζῳδίων ἄρκτος.] Passim Homerus. *Bourd.*
2 Οὔτις] Homer. Odyss. π. *Idem.*

λὴ τ Αἴτνης ἀναρπάσας, δῦρο ἀνήγαγε, καὶ νυῦ σε τῇ σελήνῃ κατοικῶ ἀεροβατῶν τε πολλὰ, καὶ στενύμην ὁρῶσαν. ἦκω τοίνυν σε [1] ἀπολύσων τ παρούσης ἀπορίας. ἀνιᾷ γάρ σε οἶμαι, καὶ τρέφει, τὸ μὴ σαφῶς πὰ ἐπὶ γῆς ὁρᾶνι εὖ γε ἐποίησας ὧν δ' ἐγὼ βέλτιστε Ἐμπεδόκλεις. καίπειδὴν τάχιστα καθαπλῶμαι πάλιν ἐς τὴν Ἑλλάδα, μεμνήσομαί σου ἀπόνδειν τί σοι ἐπὶ τ καπνοδόχης. καὶν πῆς εὐμενίαις ὠφελοῦσι τὴν σελήνην περὶς ἐγχανὼν ὠφελοῦμαι. ἀλλὰ μοὶ τ Ἐνδυμίωνα φῂς, οὐχὶ δ' μισθὸς χάριν ἀφῖγμαι. πέπονθα δέ π τὴν ψυχὴν, ἰδών σε λελυπημένον. ἀτὰρ οἶσθα ὅ, τι δράσας, ὀξυδερκὴς ἡλιάνη; μὰ Δί' ὧν φῂς ἐγὼ ὧν μὴ σύ μοι [2] τὴν ἀχλὺν πως ἀφέλῃς ἀπὸ τ ὀμμάτων. νυῦ γὰ δὴ λημᾶν ὑ μετρίως δοκῶ, καὶ μὴν ἐδέν γε ἧφῂς ὅς, ἐμὲ δεήσῃ. τὸ γὰ ὀξυδερκὲς, αὐτὸς ἤδη γῆθεν ἥκεις ἔχων. τί δ' τοῦτό ἐστιν; ἃ γὰ οἶφῂς ἔφλω. οὐκ οἶσθα ἧφῂς ὃς ἀετῦ τὴν πτέρυγα τὴν δεξιὰν πεπεκεμμένον; καὶ μάλα ὧν φῂς ἐγώ. τί δ' πτέρυγα ἑ ὀφθαλμὸ κοινὸν ἐστιν; ὅτι ἧφῂς ὅς, πάμπολὺ τ ἄλλων ζώων ἀετὸς ἐστιν ὀξυωπέστατος, ὥστε μόνον ἀντίον δέδορκε τῷ ἡλίῳ. καὶ τοῦτό ἐστιν ὁ βασιλεὺς, καὶ γνήσιον ἀετὸς, ἢν ἀσκαρδαμυκτὶ πρὸς τὰς ἀκτῖνας βλέπῃ. φασὶ ταῦτα ἦν φῂ ἐγώ. καί μοι ἤδη μεταμέλει, ὅτι δεῦρο ἀνιὼν, οὐχὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἕν ἀετὸν ὑπεδεμένον τὰς ἐμὰς ἐξελών. ὡς νυῦν ἡμιτελὴς ἀφῖγμαι, καὶ ὃ πάντα βασιλικῶς ἐσκόπουν. ἀλλ' ἔοικε τοῖς νόμοις σὰ εἶνοι, καὶ ἀποκηρύ-

Ætna raptum huc subvexit. Itaque nunc lunam incolo, aërivagus plerumque, ac rore victito. Adsum autem hac dubitatione te liberaturus. Id enim te cruciat, & torquet, ni fallor, quòd non liceat tibi terram perspicuè cernere. Bene abs te factum, optime Empedocles: atque ubi primùm rursus in Græciam devolaro, tui memor tibi in fumario libabo, terque noviluniis ad lunam inhians vota faciam. At per Endymionem, inquit ille, non accessi præmii gratia, sed animum meum affecit, quod te vidi mœstum. Verùm scis quid facies, quò perspicax fias? Non per Iovem, inquam, nisi tu mihi forsitan caliginem amoveas ab oculis: nam in præsentia non mediocriter lippire video. Atqui me, inquit ille, nihil erit opus. Nam visus acumen ipse jam è terra allatum habes. Quid igitur hoc rei est? Non novi inquam. Nescis, inquit ille, te dextra aquilæ ala esse instructum? Maximè, inquam ego. Sed quid alæ cum oculo commune? Aquila inquit ille, inter animantia cætera visus est acutissimi: unde sola solem adversum obtuetur: atque ita demum est rex, & ingenua aquila, si non conniventibus oculis radios aspiciat. Ita quidem ajunt, inquam. Quare jam me pœnitet, qui non erutis oculis meis aquilinos inseruerim cùm huc ascenderem. Nam nunc sanè dimidiatus advenio, nec per omnia regaliter instructus: at nothis istis & abdicatis videor similis. Atta-

1 Ἀπολύσων τ παρούσης ἀπορίας] Sic in Hercule Gallico. *Bourd.*

2 Τὴν ἀχλὺν] Ser. ad finem 2 Æneid. de hac nebula Æschylus Sept. ad Theb. p. 80. Apul. lib. 1. Flor. *Idem.*

1 Τὰς

πλοις. ἢ μὴν σοὶ ἥδε· σὺ ἦδη ὃς αὐτίκα μάλα θ ἕτερον ὀφθαλμὸν ἔχειν βασιλικόν. ἢν γὰρ ἐθελήσῃς, μικρὸν ἀναστὰς, ἐπισχὼν τὸ γυπὸς τοῦ πτέρυγα, θατέρᾳ μόνῃ πτερύξασθαι, καὶ λόγου τὸ πτέρυγος, τὸ δεξιὸν ὀφθαλμὸν ὀξυδερκὴς ἔσῃ. τὸ γὰρ ἕτερον, ὑδαμοῦ μηχανῇ μὴ σὺ ἀμβλύτερον διδερκέναι, τὸ μεσεύοντα ἄντα τὸ χείρονος. ἄλις ἢν σοὶ ἐμοῦ, εἰ τὸ δεξιὸς μόνῳ ἀετῶδες βλέποι. ἐδόκει γὰρ ὧν ἔλαττον ἡμῖσυ. ἐπεὶ τὸς πέλεκας πολλάκις ἐωρακέναι μοι δοκῶ, θατέρῳ τῶν ὀφθαλμῶν, ἄμεινον πρὸς τὸς κανόνας ἀπευθύνοντας τὰ ξύλα. Ταῦτα εἰπὼν, ἐποίει ἅμα τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐμπεδοκλέους παρηγγελμένα. ὁ δὲ, καθ' ὀλίγον ὑπαπιὼν, ἐς καπνὸν ἠρέμα διελύετο. καὶ πάνυ τάχιστα ἐπτερυξάμενος, αὐτίκα με φῶς ἀπαμειψάμενα περιέλαμψε, καὶ τὰ τῶν λανθανόντα πάντα διεφαίνετο. καθεκύψας γὰρ ἐς τὴν γῆν, ἑώρων σαφῶς τὰς πόλεις, τὸς ἀνθρώπους, τὰ γιγνόμενα. καὶ ἐγὰ ὁ ὑπαίθρῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ πόσοι οἴκοι ἕκαστον, οἰόμενοι λανθάνειν. Πτολεμαῖον μὲν, συνόντα τῇ ἀδελφῇ. Λυσιμάχου δὲ, τὸν ὑὸν ἐπιβουλεύοντα. τὸ Σελεύκου δὲ Ἀντίοχον, Στρατονίκῃ μοιχευόντα λάθρᾳ τῇ μητρυιᾷ. τὸ δὲ Θετταλὸν Ἀλέξανδρον, τὸν τῆς γυναικὸς ἐκποδὼν ποιούμενον. καὶ Ἀντίγονον, μοιχεύοντα θ ὑὸς τοῦ

Attamen in te est, inquit, ut alterum oculum protinus regalem habeas. Si enim paulùm assurgens, velis cohibita vulturis ala, solam alteram movere, juxta proportionem alæ, dextro oculo acutè cernes: nulla enim arte potest alter non hebetiùs cernere, quòd ad partem pertineat deteriorem. Mihi, inquam, satis est, si solus dexter aquilina cernat acie. Nihilo enim fuerit deterius: siquidem etiam fabros vidisse mihi videor, oculo altero ligna meliùs ad regulam exæquantes. Hæc loquutus, simul ea faciebam quæ præceperat Empedocles: qui interim sese paulatim subducens, sensim in fumum evanuit. Et simul atque movissem alas, ingens lumen mihi circumfulsit, adeò ut conspicua fierent cuncta, quæ hactenus latuerant. Defixis igitur in terram oculis, clarè videbam urbes, homines, & quæ fiebant: nec solùm ea quæ sub dio, sed etiam quæ domi, latere se rati, faciebant. Ptolemæum vidi cum sorore rem habentem: Lysimacho struentem insidias filium: Antiochum Seleuci filium, novercæ Stratonicæ clanculum innuentem: Thessalum Alexandrum ab uxore è medio tolli: Antigonum filii uxorem adulterio vitiantem. At-

1 Τὸς κανόνας ἀπευθύνοντας] Verbum est translatum à tectonica ad scholam Stoicorum. De hoc verbo vir Clariss. Theod. Marcil. ad Pers. *Rourd.*

2 Τῇ μητρυιᾷ] In multis Codd. τῇ μητρὶ. mendose: historia narratur in Dial. de Syria Dea. & de imaginib. & de conscrib. hist. Galen. lib. de præcognit. Plut. Iulia. Imper. Val. Max. similem refert Aristenet. Epist. 13. lib. 1. *Idem.*

3 Καὶ Ἀντίγονον μοιχεύοντα τῆς γῆς τοῦ γυναῖκα καὶ Ἀττάλου τὸν ἐγχείραντα τὸ φάρμακον] Vellem nos docuisset Lucianus, quis fuerit ille Antigonus, qui nurum suam adulterio polluit, & Attalus ille à filio veneno sublatus. Nam cum fuerint plures Antigoni & plures Attali, dubium est, de quibus loquatur noster auctor. Nullus enim quod sciam eorum, qui extant historicorum, ea facinora notavit. De Antigono certe Coelite egregia inter patrem & filium usque ad mortem

γυναῖκα, καὶ Ἀτάλῳ τὸν υἱὸν ἐγχέοντα τὸ φάρμακον. ἑτέρωθι δ' αὖ, Ἀρσάκιλλον φονεύοντα τὸν γυναῖκον, καὶ τὸν σύνεδρον Ἀρσάκιλλον, ἕλκοντα τὸ ξίφος ἐπὶ τὸν Ἀρσάκιον. Σπαρτῖνος δὲ ὁ μῆδος, ἐν δὲ συμποσίῳ πρὸς τὴν δορυφορίαν ἐλκόμενος ἔξω δι' ποδὸς, σκύφῳ χρυσῷ τὸν ὀφρῦν κατηλοημμένον. ὁμοῖα δὲ τούτοις ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ παρὰ Σκύθαις, καὶ Θρᾳξὶ γιγνόμενα ἐν τοῖς βασιλείοις ἐν ὁρᾷς, μοιχεύοντας, φονεύοντας, ἐπιβουλεύοντας, ἁρπάζοντας, ἐποχετεύοντας, δειλοῦντας, ὑπὸ τῶν οἰκειοτάτων προδιδομένους. καὶ τὰ μὲν τῶν βασιλέων, τοιαῦτα παρέχει μοι τὴν ἀφθονίαν. τὰ δὲ τῶν ἰδιωτῶν, πολὺ γελοιότερα. καὶ γὰρ αὖ κἀκείνους ἐώρων, Ἑρμύλλωνα μὲν τὸν ἐπικέρειον, χιλίαν ἕνεκα δραχμῶν, ἐπιορκοῦντα· τὸν στωϊκὸν δὲ Ἀγαθοκλέα, τὸν μισθὸν τοῦ μαθητοῦ δικαζόμενον. Κλεινίαν δὲ τὸν ῥήτορα, ὑπὸ δὲ Ἀσκληπίῳ, φιάλην ὑφαιρούμενον. τὸν δὲ κυνικὸν Ἡρόφιλον, ἐν τῷ καμαρωτῷ καθεύδοντα. τί γὰρ ἂν τοὺς ἄλλους λέγοιμι, τοὺς τοιχωρυχοῦντας, τοὺς δικαζομένους, τοὺς δανείζοντας, τοὺς ἐφηβεύοντας; ὅλως γὰρ, ποικίλη, καὶ παντοδαπή τις ἦν ἡ θέα. Επι. καὶ μὴν ἐκ τούτου ὦ Μένιππε, καλῶς εἶχε λέγειν. ἔοικε γὰρ ὑπὸ τῶν τυχόντων τερπωλὴν σοι παρέχεσθαι. Με. πάνυ μὲν οὖν ἐξῆς διελθεῖν ὦ φίλτατε, ἀδυνάτου, ὅπερ ἐκ ὀρᾶν αὖθις ἔργον δυσχερὲς ἦν. τὰ μὲν τοι κεφάλαια τῶν πραγμάτων, τοιαῦτα

Attalo venenum porrigentem filium. Rursum ex altera parte Arsacen interficientem mulierculam: & Arbacen eunuchum gladium educentem in Arsacen. Porrò Spartinus Medus è convivio foras à satellitibus pede trahebatur, aureo calice in frontem impacto. Atque his ferè similia cùm in Libya, tum apud Scythas, & Thraces in regiis committi cernere erat, adulteria perpetrantes, occidentes, insidiantes, rapientes, pejerantes, trepidantes, à familiarissimis proditos. Et hujusmodi spectaculum nobis præbuerunt regum res. At res privatorum erant longè magis ridiculæ. Nam inter illos quidem videbam Hermodorum Epicureum, ob mille drachmas pejerantem: Agathoclem Stoicum de mercede discipulum in jus vocantem: Cliniam oratorem ex Æsculapii templo phialam suffurantem. Herophilum Cynicum in fornice dormientem. Quid enim alios commemorem, qui parietes perfodiebant, litigabant, fœnerabant, reposcebant? Nam varium quoddam, & undique mixtum erat spectaculum. *Amic.* Atqui rectè facies Menippe, si ista quoque retuleris. Consentaneum enim est te ex his non vulgarem percepisse voluptatem. *Men.* Fieri non potest, Amice, ut ordine singula recensèam, quæ vel spectare fuit difficillimum. Verùm ejusmodi ferè videbantur rerum capita, qua-

concordia vetat nos intelligere. Tum Philam Antipatri jam provectam ætate duxerat, & ideo adulterii minus suspectam: Deidamiam vero, quam duxit Molossidis regis filiam, numquam Antigonus vidit, eam enim Demetrius Athenis reliquerat, quando in Asiam patri auxilium laturus ivit. De Antigono Gonata dicto erederem magis. Sed ea debent iis annumerari, de quibus tacet historia. *Palm.*

ἐφαίνετο, οἷα φησὶν Ὅμηρος τὰ ἐπὶ τῆ ἀσπίδι. ἦ μὲν γὰρ ἦσαν εἰλαπίναι, καὶ γάμοι. ἑτέρωθι δὲ, δικασταὶ, καὶ συκοφάνται. καθ' ἕτερον δὲ μέρος, ἴδοι τις. ἐν γειτόνων δὲ, πενήτων ἄλλος ἐφαίνετο. καὶ ὅτε μὲ εἰς τὴν Γέλωτα ἀποβλέψαιμι, πολεμοῦντας ἂν ἑώρων τοὺς Γέτας. ὅτε δὲ μεταβαίνω ἐπὶ τοὺς Σκύθας, τοξοφορεῖς ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν ἦν ἰδεῖν. μικρὸν δὲ ἐπικλίνας τὸν ὀφθαλμὸν ἐπὶ θατέρα, τοὺς Αἰγυπτίους γεωργοῦντας ἐπέβλεπον. καὶ ὁ φοίνικο δὲ, ἐνεπορεύετο. καὶ ὁ κίλιξ, ἐλῃστεύετο. καὶ ὁ λάκων, ἐμαστιγοῦτο. καὶ ὁ Ἀθηναῖος, ἐλοιδόρει. ἁπάντων τύπον κατὰ τὸ αὐτὸν γινομένων χρόνον, ὡς καὶ ἤδη ἐπινοεῖν ἐποίουν τις ὀκυκοΐαν ἔτυχεν ἐφαίνετο. ὥσπερ ἂν εἴ τις ὠδοποιήσαιμεν πολλοὺς χορεύοντας, μᾶλλον δὲ πολλοὺς χορούς, ἔπειτα παραγγείλειε τῶν ἀδόντων ἑκάστῳ τὴν συμφωνίαν ἀφεῖναι, ἴδιον ἄδειν μέλος. φιλονεικησάντων δὲ ἑκάστων, καὶ τὸ ἴδιον περαίνοντος, ἐκ τοῦ πλησίον ὑπερβαλέσθαι τῇ μεγαλοφωνίᾳ παραμυθοῦντα, ἆρα συνῳδὴ πρὸς Διὸς οἷα γίγνοιτ' ἂν ἡ ᾠδή; Επαι. πανδεπασιν ὦ Μένιππε, παιγέλοιος, καὶ τεθορυβημένη. Με. καὶ μὴν ὦ ἑταῖρε, τοιοῦτοι πάντες εἰσὶν οἱ ἐπὶ γῆς χορευταί. κἀκ τοιαύτης ἀναρμοστίας, ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος συντέτακται, ἐκ μόνου ἁπτῶδα φθεγγομένων, ἀλλὰ καὶ ἀνομοίων τὰ χήματα, καὶ τἀναντία κινουμένων, καὶ τῶν ᾀδὴν ἐπινοούντων, ἄχρις ἂν αὐτῶν ἕκαστον ὁ χορηγὸς ἀπελάσῃ τῆς σκηνῆς, οὐκ ἔτι δεῖσθαι λέγων. τέλος δὲ, ὅμοιοι πάντες ἤδη σιωπῶντες, οὐκ ἔτι τὴν συμμιγῆ ἐκείνην, καὶ ἄτακτον ᾠδὴν ἀπᾴδοντες, ἀλλ' ἐν αὐτῷ γε ποικίλῳ, καὶ πολυειδεῖ τῷ θεάτρῳ,

qualia refert Homerus in clypeo, ubi erant convivia & nuptiæ, altera ex parte judicia, & conciones: rursum alia ex parte sacrificabat quispiam. In vicinia verò lugens aliquis conspiciebatur. Porrò cùm in Geticam respicerem, belligerantes videbam Getas. Dein cùm ad Scythas transirem, cernebam in plaustris errantes. Paulùm autem inclinato in alteram partem oculo, spectabam agricolantes Ægyptios: Phœnix mercaturam exercebat, Cilix latrocinabatur, Lacon loris cædebatur, Athenienſis causas agebat. Quæ omnia cùm eodem tempore gererentur, cogita nunc cujusmodi rerum confusio cerneretur. Non aliter, quàm si quis producat multos saltatores, vel potiùs multas choreas: deinde præcipiat ut omisso quisque concentu propriam canat cantionem: actum unusquisque certatim canat, & peculiarem cantum absolvat, vocisque magnitudine vicinum superare contendat: cogita tecum per Iovem, cujusmodi futurus sit ejusmodi cantus. *Amic.* Modis omnibus, Menippe, ridiculus, & turbatus. *Men.* Atqui, Amice, hoc genus sunt omnes qui in terris choreas agunt: omnisque mortalium vita ex hujusmodi constat discrepantia: quippe qui non modò sonent absona, verùm & ornatu sint dissimili, diversaque moveant, neque quicquam idem cogitent, donec choragus omnes è scena exigat, negans ampliùs ipsis esse opus. Hinc autem similes sunt omnes, quum jam tacét, nec ampliùs confusam illam & incompositam cantionem canunt. Verùm in vario ipso & multiformi theatro ridicula

πάντα μᾶλλον ἢ τὰ χωρία. μάλιστα δ' ἐπ' ἐκείνοις ἐπῆν μοι γελᾶν, τοῖς περὶ γῆς ὅρων ἐριζουσι, καὶ τοῖς μέγα φρονοῦσιν, ἐπὶ τῷ τὸ Σικυώνιον πεδίον γεωργεῖν, ἢ Μαραθῶνος ἔχειν τὰ πρὸς τῷ Οἰνόῃ, ἢ Ἀκαρνῆσι χιλίορα πεκτῆσθαι χίλια. ἡ γὰρ Ἑλλὰς ὅλη, ὡς τότε μοι ἄνωθεν ἐφαίνετο, δακτύλων ὅσον τὸ μέγεθος πεπάρων, καὶ λόγον οἶμαι ἢ Ἀττικὴ πολλοστημόριον. ὥστε ἐκείνων ἐφ' οἷς ἐπόσῳ τοῖς πλουσίοις τούτοις μέγα φρονεῖν κατελείπετο. χρῆν γὰρ ὁ πολυπλεθρότατος αὐτῶν, μίαν τῶν ἐπικαιρείων ἀτόμων ἐδικῆ μοι γεωργεῖν. ἀποβλέψας δὴ ἐς τὸν Πελοπόννησον, [1] εἶτε τὴν Κυνουρείαν γῆν ἰδών, ἀνεμνήσθην πρὸς ὅσα χωρία κατ' ἐδὲν φακῆ αἰγυπτίῳ πλατύτερα, τοσοῦτοι ἔπεσον Ἀργείων, καὶ Λακεδαιμονίων μιᾶς ἡμέρας. καὶ μὴν εἴ τινα ἴδοιμι ἐπὶ χρυσῷ μέγα φρονοῦντα, ὅτι δακτυλίους τε εἶχεν ἑπτὰ, καὶ φιάλας τέτταρας, πάντα ἐπὶ τούτῳ ἂν ἐγέλων. τὸ γὰρ Πάγγαιον ὅλον, αὐτῆς μεταλλείοις μεγέθεσιν ἦν τὸ μέγεθος. Ἐτι, ὦ μακάριε Μένιππε, τὸ παραδόξον ἄκουε. αἱ δὲ δὴ πόλεις πρὸς Διὸς, καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοὶ, πηλίκοι διεφαίνοντο ἄνω; Με. οἶμαί σε πολλάκις ἤδη μυρμήκων ἀγορὰν ἐωρακέναι. τὰς μὲν, εἰλημένας. σὺ δὲ ἐξιόντας, ἑτέρας δὲ, ἐπανιόντας αὖθις

erant quæ gerebantur omnia. Præcipuè verò mihi risum movebant ii, qui de agrorum finibus contendebant, quique sibi placebant hoc nomine, quòd Sicyonium agrum colerent: aut quòd eam Marathonis partem haberent, quæ est juxta Oenoën, aut in Acarnania mille jugera possiderent. Cùm universa Græcia, ut mihi tum è sublimi despectanti videbatur, quatuor digitorum haberet spatium, Attica, ni fallor, proportione minima pars erat. Itaque cogitabam quid esset reliquum, quod divitibus istis animos tolleret. Etenim is qui inter hos agri plurima jugera possidebat, vix unam ex Epicureis atomis colere mihi videbatur. Cæterùm ubi ad Peloponnesum flexissem oculos, deinde terram Cynosuræ subjectam conspexissem, veniebat in mentem, pro quantula regione, quæ nihilo esset latior lente Ægyptia, tot Argivi & Lacedæmonii uno die cecidissent. Quinetiam si quem viderem auro superbientem, quòd & octo haberet annulos, & quatuor phialas, hunc magnopere irridebam. Totum enim Pangæum, unà cum ipsis metallis, vix erat milii magnitudine. *Amic.* O! te fœlicem, Menippe, qui tam novum spectaris spectaculum. At per Iovem, civitates ipsique homines, quanti videbantur ex alto? *Men.* Equidem arbitror te sæpenumero formicarum concionem vidisse: aliquas coactas, nonnullas exeuntes, rursum

1 Εἶτε τὴν Κυνουρείαν γῆν ἰδὼν, ἀνεμνήσθην πρὸς ὅσα χωρία * τοσοῦτοι ἔπεσον Ἀργείων & Λακεδαιμονίων] Prima verba interpretatur Erasmus supine & aliud agens, vel ut jam dixi, adhuc juvenis & nondum ad culmen eruditionis evectus, ad quod postea pervenit. Nam in proclivi erat emendare, & legere Κυνουρείαν, quæ fuit regio inter Argivos & Laconas semper controversa. Thucyd. lib. 5. καὶ τὸ μὲν πρότερον οἱ Ἀργεῖοι ἐξέτεμον δίκης ὕδατος ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ ἐς πόλιν πᾶσι τὴν ἐν Κυνουρίᾳ γῆς, ἧς ἀεὶ πρὸς διαφέροντας μεθορίας ἔσης. De ea pugna, in qua tantus Argivorum numerus & Laconum cecidit, historia nota est ex Strabone lib. 8. ex Herodoto lib. 1. Plutarcho in parallelis & aliis. *Palm.* 1 Δαί-

εἰς τὴν πόλιν. καὶ ὁ ῥμπος, τὴν πόωσιν ἀνφέρῃ. ὁ ὄ, ἀρπάσας ποθὲν ἢ κυάμου λέπος, ἢ πυρῶν ἡμίτομον, ἤει φέρων. εἰκὸς ὄν εἶναι παρ' αὐτοῖς κἄ λόγον ὦ μυρμήκων βίου, καὶ εἰκοδόμους πολεῖς, καὶ δημαγωγοὺς, καὶ πυζάνους, καὶ μυστικὰς, καὶ φιλοσόφους. πλὴν οὐ γε πόλεις αὐτοῖς ἀνδράσι ταῖς μυρμηκίαις μᾶλλον ἐώκεσαν, εἰ ὄ σοὶ δοκεῖ μικρὸν τὸ παραβόλισμα τὸ ἀνθρώπειον εἰκάσαι τῇ μυρμήκων πολιτείᾳ, τοὺς παλαιοὺς μύθους. ἐπίσκεψαι τῶν Θετταλῶν. Μύρμιδόνας γὸ τοὺς Μυρμιδόνας, τὸ μαχιμώτατον φῦλον, ὃκ μυρμήκων ἄνδρας γεγονότας. ἐπειδὴ σ' ἐν πάντα ἐκπεφοίτηκα, καὶ κατεσκεμμένος μοι, ἀφεσείσας ἐμαυτὸν, ἀνεπλώμην [1] δώματ' ἐς αἰγιόχοιο Διὸς ῥῖ' ἀδαίμονας ἄνδρας. ἔπνιγε γάρ μου ἀνελυθῆναι, καὶ ἡ σελήνη, γυναικείαν φωνὴν ἀφιεμένη, Μένιππέ φησιν, ὕπνος ὄναιο. διακόνησαί μοι τι πρὸς τὸν Δία. λέγοις ἂν ὦ σὶ ἐγώ. βαρὺ γὸ ἄδην, ὦ μή τι φέρειν δέῃ. πρεσβεῖον ἴφη τινὰ ὁ χαλεπὸν, καὶ δίκην ἀπίνεσκεν παρ' ἐμοῦ τῷ Διΐ. ἀπίοιμι γὸ ὦ Μένιππε, πολλὰ, καὶ δεινὰ πεισόμενος τὸ φιλοσόφου ἀκούσας. οἷς ὄδεν ἔτερόν ἐστι ἔργον, ἢ τὰ μὲν πολυπραγμονεῖν, τίς εἰμι, καὶ πηλίκη. ἢ ὃ δὲ ὦ πνα αἰτίαν διχότομον, ἢ ἀμφίκυρτον γίγνομαι. καὶ οἱ μὲ, κοθικείας τί με φασὶν. οἶδε, κατόπιν δίκην ἐπικρέμασθαι τῇ βιλάσκῃ. οἶδε, ὅ, τι ἂν ἔχωσιν ἐπινοήσῃ, τῶτο μοι πρόσκεισθαι. τὰ τελευταῖα ὄ, καὶ τὸ φᾶς αὐτὸ, κλοπιμαῖόν τι, καὶ νόθον εἶναί [2] φασί μοι, sum has in civitatem redeuntes. Atque hæc quidem simum exportat, hæc alicunde raptam fabæ tunicam, aut dimidiatum frumenti granum apportat. Consentaneum autem est pro ratione vitæ formicarum, esse apud illos, & ædium structores, & concionatores, & magistratus, & musicos, & philosophos. Sed ipsis cum viris urbes formicarum nidis persimiles videbantur. Quòd si tibi videtur humilius exemplum viros cum formicarum republica conferre, veteres Thessalorum fabulas specta. Reperies enim Myrmidonas, gentem bellicosissimam, viros è formicis esse natos. Posteaquam igitur omnia satis spectassem & risissem, excussi meipsum, & subvolavi. Ad reliquos divos, Iovis altitonantis in ædes. Nondum stadium ascenderam, quum luna fœminea voce sonans, Menippe, inquit, ita tibi contingant quæ optas. Inservi mihi in re quapiam apud Iovem: dicas inquam, neque enim erit molestum, nisi siquid oneris sit portandum. Nuntium, inquit, haud gravem, ac petitionem meo nomine Iovi perferes. Enecor, Menippe, multa, eáque non ferenda ab istis philosophis audiens: quibus nihil est negotii, nisi ut curiosè res meas exquirant, quæ quantaque sim, & cur dimidiata fiam, & utrinque gibbosa. Tum hi me dicunt inhabitari: illi speculi instar, supra mare suspensam esse: alii rursus id mihi attribuunt, quod quisque secum excogitarit. Postremò ipsum quoque lumen ajunt mihi, & furtivum esse, &

1 Δώματα] Hesiod. 1. Oper. *Bourd.*
2 Φασί μοι] In Flor. Cod. φασί μι. Cætera Homerica sunt. *Idem.*

ἴσως ἦν ἀνθρ. Ζῆν ἐν ἡλίῳ. καὶ ὁ πεύσεται. καὶ πῶς τὸν ἐμὲ ἀδελφὸν ὄντα μὴ, συνερῶσαι, καὶ ταπάσσειν προσαιρήσομαι. ὁ γὰρ ἱκανὰ ἦν αὐτοῖς ἀ πρὸς αὐτὸν εἰρήκεσι Ζῆν ἡλίῳ, λίθον αὐτὸν εἶναι, καὶ μύδρον ἀμέτρεγον. καίτοι πόσα ἐγὼ συμπεπίσμαμαι αὐτοῖς, ἃ πραττόσι τῶν νυκτῶν, αἰσχρὰ, καὶ καθάπτυστα, ἃ μεθ' ἡμέραν σωφρονοῦσι, καὶ ἀνδράδεις τὸ βλέμμα, καὶ τὸ χρῆμα σεμνοί, καὶ κατὰ τὰ ἰδιωτῶν ἀποβλεπόμενοι. καίγε μὴ πωποτε ἑώρασα, ἄμως σκιαπῶ. ὁ γὰρ ἡγοῦμαι πρέπειν ἀποκαλύψαι, ἢ ἀμφοῖσιν τὰς νυκτερινὰς ἐκείνας διατριβὰς, καὶ τὸ ἐπὶ τῆ σκιᾷ ἐκάστου βίου. ἀλλὰ κἄν τινα ἴδω αὐτῶν μοιχεύοντα, ἢ κλέπτοντα, ἢ ἄλλο τι τολμῶντα νυκτερινώτερον, οὐτως ἐπισπασαμένη τὸ ἱμάτιον, ἵνα μὴ δείξω τοῖς πολλοῖς γέροντας ἄνδρας, βαθεῖ πώγωνι, καὶ λεπτῇ συναχημενοῦντας. οἱ γὰρ, οὐδὲν ἀνιᾶσι, διασπασάμενοί με τὸν λόγον, καὶ πάντα τρόπον ὑβρίζοντες. ὥστε νὴ τὴν νύκτα, πολλάκις ἐβουλεύσαμην μεταιχμᾶσαι ὅπως φορήσωσιν, ἵν' αὐτῶν τὸν αἰσχρὸν ὦν γλωττίαν διέφυγον. μέμνησο δὴ τούτου γε ἀπαγγεῖλαι τοῦ Διΐ. καὶ προσθεῖναι ὅτι μὴ δυνατόν ἐστί μοι τῷ χρόνῳ μόνον, ἵνα μὴ τὰς φυσικὰς ἐκείνας ἐπιτελέσω, καὶ τὰς διαλεκτικὰς ἐπισκοπήσω ἐς τὸν τοῦ κυβικοῦ κύβον, ἐς τὴν ἀκαδημίαν κατακρούσω, ἐς παύσω τὰς ἐν ἀκροπάτῳ διατριβάς. ὅταν γὰρ ἂν εἰρωνεύσωμαι ἄγομαι, ὁσημέραι πρὸς αὐτῶν καμπτόμενη. ἴσως τοῦτο ἴσως δὴ ἐγώ. καὶ ἅμα πρὸς τὸ ἄνωτες ἔτεινον τὸν ἐπὶ ἕ ἑρμοῦ,

& nothum, quòd à sole supernè proficiscatur. Neque finè faciunt, etiam cum hoc qui meus est frater, me committere, & factionem inter nos serere conantes. Neque enim sat erat ipsis dixisse solem ipsum esse lapidem, & massam candentem. Et tamen quàm multarum rerum illis sum conscia, quas noctu patrant tur, pissimas, & execrandas, cùm interdiu sint tetrico & virili aspectu, habituque gravi, & ab imperitis conspiciantur. Quæ etsi videam, sileo tamen. Neque enim decorum arbitror, retegere atque in lucem efferre nocturnas illas diatribas, & quam quisque in operto vivat vitam. Quinetiam si quem videro ipsorum adulterium committentem, aut furantem, aut aliud quid quàm maximè nocturnum audentem, continuò contracta nube tegebam, ne vulgo ostenderem viros senes, ea gerentes, quæ neque barbæ prolixæ, neque virtutis professioni essent decora. At isti nihilo minùs oratione me discerpunt, modisque omnibus contumelia afficiunt. Itaque noctem testor, mihi sæpe in mentem venisse ut quàm longissimè hinc demigrarem, quò linguam illorum curiosam effugere possem. Hæc igitur Iovi renuntiare memineris, idque addere, fieri non posse ut hoc in loco durem, nisi physicos illos comminuat: dialecticis os occludat: Stoam demoliatur: Academiam exurat: quæ in Peripato habentur, diatribis finem imponat: siquidem ita mihi parabitur quies, & me quotidie metiri desinent. Fient, inquam, quæ mandas: simulque rectà ad ipsum cœlum tendebam. Nulli ubi comparent ho-

1 Ἀναδὰν ἦκον παρὰ τὸν ἥλιον] Ἀναδὰν ἦ. παρὰ γὰν ἡλίου. *Marcil.*

1 *Vul-*

ἔνθα μὲ ὕπὲρ βοῶν, ὅτ' ἀνδρῶν φαίνεσθε ἔρχα. μετ' ὀλίγον γὰρ ἡ σελήνη βραχεῖά μοι καθεωρᾶτο, καὶ τὴν γῆν ἤδη ἀπέκρυπτε. λαβὼν οὖν τὸ ἦλιον εὐθείᾳ, λαβὲ τὸ ἀστέρων πετόμενον, τριταῖος ἐπλησίασα τῇ σελήνῃ. καὶ τὸ μὲ θεῶτον, ἐδόκει μοι ὡς εἶχον δύνῃς, εἶσω παρελέναι. ῥᾳδίως γὰρ ὤμην διαλαθεῖν, ἅτε ἐξ ἡμισείας ὢν ἀετός. τὸ δ' ἀετὸν ἠπιστάμην ὡς παλαιὸν σημεῖον τῇ Διΐ. ὕστερον δ' ἐλογισάμην ὡς πτέρυγα καθυφωρῶσί με, γυπὸς τὴν ἑτέραν πλέρυγα προσκείμενον. ἄρτον γὰρ κενὰς τὸ μὴ παρακινδυνεύειν, ἕκαστον θεσπεσιῶν τὴν φύσιν. ὑπακούσας δ' ὁ Ἑρμῆς, καὶ τύπτομαι σκηπυδόμῳ, ἀπηὶ κατὰ δεξιὰ φερόντων τῷ Διΐ. καὶ μετ' ὀλίγον εἰσκλήζην πάνυ δεδιὼς, καὶ πρέμων. καθίλαμβάνω τε πάντας ἅμα συνκαθημένους, ὑδὲ αὐτοὺς ἀφρόντιδας. ὑπεθορύβησε γὰρ ἡσυχὴ τὸ παραδόξον μου τῆς ἐπιδημίας. καὶ ἦσαν ὑδέπω πάντες ἀνθρώπους ἀφίξεσθαι θεσπεδόκων, τὸ αὐτὸν τρόπον ἐπλεωμένους. ὁ δὲ Ζεὺς, μάλα φοβερῶς δριμύ τε ἐπαυδᾶς εἰς ἐμὲ ἀπιδών, φησὶ, Τίς, πόθεν εἶς ἀνθρώπων, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες; ἐγὼ δ', ὡς τάχ' ἤκουσα, μικρὸν μὲ ἐξέπτηνεν ὑπὸ δέους. εἰρήκειν δ' ὅμως ἀχαρὴς, ἐπὶ τὸ μεγαλοφωνίας ἐμβεβεργμένῳ. λεπτὸν

hominum-ve, boum-ve labores. Etenim paulò pòst ipsa etiam Luna mihi pusilla videbatur: jamque terram obtegebat. Porrò relicto ad dextram sole per ipsas volans stellas, tertio die ad cœlum perveni. Ac primùm mihi ut habebam, ilico videbar ingressurus: nam rebar fore ut fallerem, quòd essem dimidia parte aquila. Porrò sciebam aquilam jam olim esse Iovi familiarem. Postea apud me perpendebam illos quamprimum deprehensuros esse me, altera vulturis ala cinctum. Quapropter optimum ratus, non temerè venire in periculum, fores pulsavi. At Mercurius postquam responsasset, & nomen scisciatus esset, festinato abiit, Iovi renuntiaturus. Nec multo pòst introsum accersitus, magnopere pavitans ac tremens. Offendoque Deos pariter considentes, non sine solicitudine. Nonnihil enim ipsos turbabat, novus & inopinatus adventus meus: & quod nunquam futurum expectabant, ut omnes homines, ad eundem modum alati advenirent. Tum Iupiter admodum terribili [1] vultu torvo & Titanico me obtuens, inquit, Quisnam es, & unde venis? ubinam urbs tibi, quive parentes? Quod cùm audivissem metu propemodum sum exanimatus. Constiti tamen obstupefactus, præque vocis magnitudine [2] attonitus. Aliquanto pòst ad me

1 *Vultu*] Titanicum torvum vocant ac tetricum, ac ejusmodi feruntur fuisse veteres illi Titanes. Id. in Timo. *Cogn.*

2 *Attonitus*] Ἐμβεβρόντητοι, καὶ ἐμβεβρονταμένοι à Græcis κωφοὶ appellantur, quorum mens aut ictu fulminis, aut incredibili ejus pavore obstupescit, utrumque vocabulum per metaphoram ad alia transfertur. Stupidum atque animi impotentem plerumque significat. Moscop. καὶ ὁ ἐμβεβρονταμένῳ ὁ ἔξω φρενῶν. Demost. de Coron. ἐμβεβρόντηται, εἶτα νῦν λέγεις. Hos Latini attonitos dicunt. Cels. attonitos quoque rarò videmus, quorum & corpus & mens stupet. Fit

τῷ δ' ἐμαυτῷ ἀναλαβὼν, ἅπαντα διηγούμην σαφῶς, ἄνωθεν ἀρξάμενος, ὡς ἐπιθυμήσαιμι τὰ μετέωρα συμμαθεῖν, ὡς ἔλθοιμι πρὸς τοὺς φιλοσόφους, ὡς τἀναντία λεγόντων ἀκούσαιμι, ὡς ἀπαλορδύσαιμι διαπαύρων τοὺς τῶν λόγων, εἶτα ἐξῆς τὴν ἐπίνοιαν, καὶ τὰ πτερὰ, καὶ τὰ πάντα, μέχρι πρὸς τὸν οὐρανόν. ἐπὶ πᾶσι δὲ ἐπεσήμηνα, τὰ ὑπὸ τῆς σελήνης ἐπιταλαιπόρα. μειδιάσας δ' ὧν ὁ Ζεὺς, ἦ μικρὸν ἐπανεῖς τῶν ἐφρύαν, τί ἂν λέγοις φησὶν Ὦτε πάρει, καὶ Ἐφιάλτε, ὅπου καὶ Μένιππον ἐτόλμησεν ἐς τὸν οὐρανὸν ἀνελθεῖν; ἀλλὰ νῦν μὲν ἐπιξενίας σε καλῶμεν. αὔριον δὲ ἔφη, περὶ ὧν ἥκεις χρηματίσαντες, ἀποπεμψόμεθα. ἦν ἅμα ἐξαναστὰς, ἐβάδιζεν ἐς τὸ ἐπηρώτιον τοῦ οὐρανοῦ. καιρὸς γὰρ ἦν ἐπὶ τὰ ὄμβρων καθέζεσθαι. μεταξύ τε ἀκούειν, ἀνίεσαν με περὶ τῶν τῇ γῇ σπαργώντων. τὰ γοῦν μὲ σάφενα, πόσου νῦν ὁ πυρὸς ἐστὶν ἄνευ ἐπὶ τοῦ Ἑλλάδος, καὶ εἰ σφόδρα ὑμῶν ὁ πίρυνος χειμὼν καθίκετο, καὶ εἰ τὰ λάχανα δεῖται πλείονος ἐπομβρίας. μὴ γὰρ, ἠρώτα, εἴ τις ἐπ λείπεται καὶ ἀπὸ Φειδίου, καὶ δι' ἣν αἰτίαν ἐλλίποιεν Ἀθηναῖοι τὰ Διόσια τοσούτων ἐτῶν, καὶ εἰ τὸ ὀλύμπιον αὐτῶν ἐπιτελέσαι διανοῖντο, καὶ εἰ συνειλήφασιν οἱ τὸν Δωδώνη νεὼν σεσυληκότες. ἐπεὶ δὲ περὶ τούτων ἀπεκεκράμεθα, εἰπέ μοι Μένιππε ἔφη, περὶ δὲ ἐμοῦ οἱ ἄνθρωποι τίνα γνώμην ἔχουσι; τίνα ἔφην δίκαιόν ἐστιν ἀκοῦσαι τούτων; βασιλέα σε εἶναι

me reversus, omnia dilucidè exposui, ab ipso exorsus capite: quemadmodum cupissem sublimia illa cognoscere: & philosophos adiissem, pugnantia loquentes audissem: dictis illorum distractus desperassem. Deinde meum inventum, alas, reliquaque omnia, ad ipsum usque cœlum. Quibus addidi quæ Luna mandarat. Itaque ridens Iupiter exporrectis aliquantum superciliis: Quid dicas, inquit, de Oto, & Ephialto, cùm ausus sit & Menippus in cœlum ascendere. At te nunc quidem ad hospitium invitamus. Cras, inquit, super his quorum gratia huc advenisti, dato responso dimittemus. Simulque surgens, ibat ad eam cœli partem, unde omnia facillimè exaudiebantur. Iam enim tempus erat ut votis audiendis consideret. Atque interdum me percontabatur super his quæ in terris aguntur. Ac primùm quidem illa, quanti ematur triticum in Græcia: & num superior hyems graviter vos tetigisset: num etiam copiosiore imbre olera egeant. Postea rogabat supereſſet-ne aliquis ex Phidiæ genere: & quam ob causam Athenienses Iovialia tot annos intermisissent: & an in animo habeant Olympium suum perficere. & an essent comprehensi qui Dodonæum templum sacrilegio spoliarunt. Ad ea cùm respondissem, Dic mihi, inquit, Menippe, quid de me sentiunt homines? Quid, inquam, Domine, nisi maximè pium? nimirum omnium

Fit interdum ictu fulminis, interdum morbo; ἔκπληξιν hunc Græci vocant. Ovid. Trist. 1.

Non aliter stupui, quàm qui Iovis ignibus ictus
Vivit, & est vita nescius ipse sua.

Xenoph. Anabas. γ. & ἀλλαχ. σ. usus est his dictionibus. *Cogn.*

1 *Pyr-*

πάντων θεῶν. πυίζεις ἔχων ἔφη. τὸ ἢ φιλόνεικον αὐτῶν, ἀκριβῶς οἶδα, κἂν μὴ λέγῃς. ἦν γάρ ποτε χρόνος, ὅτε ἐ μάντις ἐδόκει αὐτοῖς, ἢ ἰατρὸς, ἢ πάντα ὁλως ἦν ἐγώ. μεσοῦντος δὲ Διὸς πᾶσαι μὲ αἱ ἡμέραι, πᾶσαι δ' ἀνθρώπων ἀγοραί. καὶ ἡ Δωδώνη τε, ἐ ἡ Πίσα, λαμπραὶ, καὶ θεάδελφοι πᾶσιν ἦσαν. ὥστε ἢ καπνὸς τῶν θυσιῶν, οὐδὲ ἀναβλέπειν μοι ἐνεῖχεν. ἐξ οὗ ἢ ἐν Δελφοῖς μὲ Ἀπόλλων τὸ μαντεῖον κατεστήσατο, ἐν Περγάμῳ ἢ τὸ ἰατρεῖον ὁ Ἀσκληπιὸς, καὶ τὸ Βενδίδιον ἐνίδρυτο ἐν Θρᾴκῃ, καὶ τὸ Ἀνουβείδιον ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐν Ἐφέσῳ, ἐπὶ ταῦτα μὲ ἅπαντες ἤεσαν, καὶ πανηγύρεις ἀνήγοντο, καὶ ἑκατόμβας ἔπεμπον. ἐμὲ ἢ, ὥσπερ παρηκμακότα ἤδη καὶ τεθνηκυῖαν νομίζουσιν, ἂν μὴ πέντε ὅλων ἐτῶν θύσωσιν ἐν ὀλυμπίᾳ. τοιγαροῦν ψυχροτέρους ἄν μοι τοὺς βωμοὺς ἴδοις ἢ Πλάτωνος νόμων, ἢ Χρυσίππου συλλογισμῶν. τοιαῦτ' ἄττα διεξιόντες, ἀφικνούμεθα ἐς τὸ χωρίον, ἔνθα ἔδει αὐτὸν καθεζόμενον, διακεῖσθαι τὰ δίκτυα. ἦσαν δὲ ἐξῆς τοῖς δημοσίοις ἢ ῥεύματι ἐοικυῖαι, πύμασι ἔχουσαι. καὶ παρ' ἑκάστην ῥόον ἔκειτο χρυσοῦς. καθίσας δὲ ἐαυτὸν ἐπὶ τοῦ ταμίου ὁ Ζεὺς, καὶ ἀφελὼν τὸ πῶμα, πυρεύεται τοῖς δύκμοῖς ἐαυτόν. ἠύχοντο ἢ πανταχόθεν ἢ γῆς ἀλφορᾶς, καὶ ποικίλα. συμπαρεκύψας γὰρ ἐ αὐτὸς, ἐπήκουον ἅμα ἢ δύκτων. ἦσαν ἢ τοιαῦδε. ὦ Ζεῦ, βασιλεῦσαί μοι γένοιτο. ὦ Ζεῦ, τὰ κρόμμυά μοι φῦσαι, καὶ τὰ σκόροδα. ὦ Ζεῦ, ἢ πατρῷα μοι ταχέως ἀποθανεῖν. ὁ δὲ τις ἂν φαίη, ἔγὼ κληρονομήσαιμι ἢ γυναικός. ἔγὼ λάθοιμι ἐπιβουλεύσας τῷ ἀδελφῷ. γένοιτό μοι νικῆσαι

omnium Deorum, regem esse te. Ludis tu, inquit. Cæterum illorum contentionem probè novi, etsi nihil dicas. Fuit enim tempus quum & vates videbar ipsis, & medicus: denique unus eram omnia. Tum Iovis plenæ erant & viæ omnes, omnesque hominum conciones. Dodona etiam & Pisa splendidæ erant & celebres. Nec præ fumo sacrorum oculos mihi licebat attollere. Verùm posteaquam Apollo Delphis oraculum constituit, Æsculapius medicinæ officinam Pergami, & Bendidium in Thracia est exortum, Anubis templum in Ægypto, Dianæ apud Ephesios, ad ista concurrunt omnes, solennes conventus celebrant, hecatombas offerunt. Mihi verò tanquam ætate confecto, abundè magnum honorem habuisse se putant, si solido quinquennio sacrificarint in Olympia. Proindè aras meas frigidiores videas, quàm sint vel Platonis leges, vel Chrysippi syllogismi. Talia confabulando, pervenimus eum in locum, ubi ad audienda vota erat consessurus. Erant autem ordine fenestræ, cujusmodi sunt ora puteorum, habentes operecula. Iuxta unamquamque posita erat sella aurea: quarum in prima sedens Iupiter, detracto operculo, præbebat se precantibus. Precabantur autem ex omni undique terra, diversa variaque: quæ ipse etiam audiebam auribus pariter admotis. Eaque hujusmodi erant. O Iupiter contingat mihi regnum. O Iupiter, mihi producantur allia & cepæ. O Iupiter, utinam pater mihi brevi moriatur. Alius quoque dicit: Vtinam sim hæres uxoris. Vtinam nemo sciat me struxisse fratri insidias. Contingat mihi litem vin-

τῶν Ἄλλων. τοῦτον τὸν ὀλύμπια. ὁ πλούσιον ἦν, ὁ μὲν, βορέαν ηὔχετο ἐπιπνεῦσαι. ὁ δὲ, νότον. ὁ δὲ γεωργὸς, ὑετὸν ἔβλεπεν. ὁ δὲ ναυφόρος, αἴθριον. ἐπανῆκεν δὲ ὁ Ζεὺς, καὶ τῶν εὐχῶν ἑκάστην ἀκριβῶς ἐξεταζων, ὑπὸ πάντων ὑπερωργίζετο. ἀλλ' ἕτερον μὲν οὐδὲν ἐποίησε πατὴρ, ἕτερον δὲ ἀνέτρεψεν. τὰς μὲν γὰρ δικαίας τῶν εὐχῶν, ἀφίστατο ἄνω διὰ τοῦ ἀέρος, καὶ ἐπὶ τὰ δεξιὰ κατέτεινε φέρων. τὰς δὲ ἀνοσίους, ἀπράκτους αὐτὰς ἀπέπεμπεν διαφυσῶν κάτω, ἵνα μὴ τὸ πλησίον ἡμῶν ἐνοχλῶσι. ἐπὶ μιᾶς δή τινος εὐχῆς, καὶ ἀπορῶν αὐτὸν ἐθεασάμην. δύο γὰρ ἀνδρῶν πανυκλία εὐχομένων, καὶ τὰς ἴσας θυσίας ὑπισχνουμένων, οὐκ ἔχων ὁποτέρῳ μᾶλλον ἐπινεύσειεν αὐτῶν. ὥστε δὴ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἐκεῖνο ἐπεπόνθει, καὶ οὐδὲν ἀποφήνασθαι δυνάμενος ἦν. ἀλλ' ὥσπερ ὁ Πύρρων ἐποίησεν ἐπὶ τῶν διεστώτων. ἐπεὶ δὲ ἱκανῶς ἐχρημάτισε τοῖς εὐχαῖς, ἐπὶ τὴν ἑξῆς μεταβὰς θρόνον, καὶ τὸν δεύτερον ἐφεδρεύσας, καλακύψας τοῖς ὄρκοις ἐχώλαζε τοῖς ὀμνύουσι. χρηματίσας δὲ τούτοις, καὶ τὸ ἐπικαίριον Ἑρμόδωρον ἐπιτρέψας, μετεκαθέζετο ἐπὶ τὸν ἑξῆς θρόνον, κληδόσι, καὶ φήμαις, καὶ οἰωνοῖς προσέχων. ἦν δὲ ἐνταῦθα ἐπὶ τοῖς τῶν θυομένων θυρέοις μετὰ, ἀφ' ἧς ὁ καπνὸς ἀνίων, ἀπήγγελλε τῷ Διὶ τῶν θυόντων ἑκάστου τὸν νόμον. ἀποστὰς δὲ τούτων, προσέσχε τοῖς ἀνέμοις, καὶ ταῖς ὥραις, ἃ δεῖ ποιεῖν. τὴν μὲν γὰρ Σκύθαις, ὑέτιον. παρὰ Λιβύσιν, ἀστραπήτιον. παρ' Ἕλλησιν, νιφέτιον. σὺ δὲ ὁ βορέας, πνεῦσον εἰς Λυδίαν. σὺ δὲ ὁ νότος, ἡσύχαζε ἄγαν. ὁ δὲ ζέφυρος, τὸν

vincere, Olympia coronati. Porrò navigantium hic optabat ut flaret boreas, ille ut notus. Agricola pluviam, fullo ſolem petebat. At Iupiter audiens, & ſingula vota diligenter expendens, non pollicebatur omnia. Verùm hoc conceſſit Saturnius, abnuit illud. Nam juſta vota per os feneſtræ ſurſum admittebat, admiſſa ad dextram collocabat. Verùm iniqua flatu deorſum irrita disjiciebat, ne ad cœlum accedere poſſent. At ſuper uno voto ambigentem vidi. Etenim duobus diverſa petentibus, pareſque victimas pollicentibus, neſciebat utri eorum potiùs annueret. Tum itaque Academicum illud ei accidebat, ut nihil ſtatuere poſſet. Verùm [1] Pyrrhonis in morem ſuſpenſus hærebat, & conſiderabat ampliùs. Porrò ubi precantibus ſatis reſpondiſſet, ad proximam digreſſus ſellam, & ad ſecundam feneſtram, juramentis & jurantibus audiendis vacabat. Quibus cùm reſpondiſſet, & Epicureum Hermodorum contriviſſet, ad proximam ſellam ſeſe tranſtulit, divinationibus, rumoribus, & auguriis attentionem adhibiturus. Hinc ad ſacrificiorum feneſtram tranſiit, per quam fumus aſcendens, denuntiabat Iovi nomen uniuſcujuſque qui rem divinam faceret. His relictis, ventis & horis mandabat quæ facere deberent. Hodie apud Scythas pluito, apud Libyes fulgurato, apud Græcos ningito. Tu boreas in Lydia ſpirato, tu note quieſce, zephyrus in

1 Pyrrhonis] Gell. lib. 11. c. 5. De Pyrrhoniis loquens ſcribit: *Nihil decernunt, nihil conſtituunt.* De his Cic. in Lucull. *Cogn.*

1 Pa-

Ἀδρίαν ἀφικνημένην, καὶ τὴν χαλάζης ὅσον μέδιμνοι χίλιοι ἀφεσκεδασθήτωσαν ὑπὲρ Καππαδοκίας. ἀπάντων δὲ ἤδη κεδὸν αὐτῷ διακεκριμένων, ἀπήειμεν ἐς τὸ συμπόσιον. δεῖπνον γὰρ ἤδη ἦν ὡραῖος λίαν. καί με ὁ Ἑρμῆς ἀναλαβὼν, κατέκλινε παρὰ τὸν Πᾶνα ἐς τοὺς Κορύβαντας, καὶ τὸν Ἄττιν, καὶ τὸν Σαβάζιον, τοὺς μετοίκους τούτους, καὶ ἀμφιβόλους θεούς. καὶ ἄρτον μὲν ἡ Δημήτηρ παρεῖχε, καὶ ὁ Διόνυσος οἶνον, καὶ ὁ Ἡρακλῆς κρέα, καὶ μύρτα ἡ Ἀφροδίτη, καὶ ὁ Ποσειδῶν μαινίδας. ἔμελλον δὲ καὶ ἀμβροσίας γεύσεσθαι, καὶ νέκταρος πιεῖν· ὁ γὰρ βέλτιστος Γανυμήδης, ὑπὸ φιλανθρωπίας, εἴ ποτε ἴδοι με ἀποβλέποντα πρὸς τὸν Δία, κατύλλιον ἂν, ἢ, καὶ δύο δὲ νέκταρος σύγχα μοι φέρων. οἱ δὲ θεοὶ, ὡς Ὁμήρῳ που λέγεται, καὶ αὐτοὶ οἶνον καθαρὸν ἐπινέμουσι πεπαλαιωμένον, ἅτε σῖτον ἔδοντες, ἅτε πίνοντες ἀμβροσίαν οἶνον, ἀλλὰ τῷ ἀμβροσίᾳ πεφυσιωμένοι, καὶ τῷ νέκταρι μεθύσκοντες. μάλιστα δὲ ἥδονται, σιτούμενοι τὰ ἐκ τῶν ἱερείων κατὰ αὐτὴν κνίσσης ἀναπιμπλάμενοι. καὶ τὸ αἷμα δὲ τῶν ἱερείων, ὃ τοῖς βωμοῖς οἱ θύοντες προσχέουσιν. οὐ δὲ τοῦ δείπνου, ὃ, τε Ἀπόλλων συνήδεσε, καὶ ὁ Σειληνὸς, καὶ ἑστᾶσι ἀρχήσαντο, καὶ αἱ μοῦσαι ἀνεκρούσαντο, τά τε Ἡσιόδου θεογονίας ἦσαν ἡμῖν, καὶ τῶν παλαιῶν ᾠδὴν τὸν ὕμνων τὸν Πινδάρου. καπειδὴ καὶ ἡρῶμεν ἦν, ἀνεπαυόμεθα ὡς εἶχεν ἕκαστος, ἱκανῶς ὑπεσκορεσμένοι. ἄλλοι μὲν θεοί τε, καὶ ἄνδρες ἱππονο-

in Adria tempestatem concitet: mille grandinis modii super Cappadocia dispergantur. Tandem omnibus ferme ordinatis, eum in locum ivimus ubi compotant Dii, quia cœnandi jam erat tempus. Me arreptum Mercurius jussit accumbere juxta Panem Corybantas, Attin, & Sabazium, inquilinos istos & ancipites Deos. Interea [1] panem exhibebat Ceres, Bacchus vinum, Hercules carnes, myrtum Venus, Neptunus mænidas: simul etiam ambrosiam & nectar furtim degustabam. Nam optimus ille Ganymedes, quæ ejus erat humanitas, siquando Iovem oculos aliquò convertentem conspexisset, nectaris cyathum unum, aliquando duos mihi infundebat. Dii autem, ut alicubi Homerus dicit, quinetiam ego, ut qui illud ibi sim conspicatus, neque frumentum edunt, neque nigrantia vina potant, sed ambrosiam apponunt, & nectare inebriantur. Præcipuè verò gaudent vesci sacrificiorum fumo cum ipso nidore subvecto: & sanguine victimarum, quem sacrificantes aris infundunt. Cæterùm inter cœnandum Apollo cithara canebat, Silenus cordacem saltabat, stantes Musæ & Hesiodi Theogonias, & primam hymnorum Pindari odam nobis canebant. Deinde saturi requievimus, ita ut se quisque habebat, potu satis uvidi. At reliqui noctem, divique hominesque

1 *Panem*] Ceres Opis & Saturni filia Dea frugum fingitur, plerumque pro pane, aut cibo accipi solet, secundum illud Terentii, *sine Cerere & Baccho friget Venus*. Cur autem ab antiquis Dea judicata sit, quæve prima reperierit, scribit Plin. lib. 7. c. 56. *Cogn.*

2 Καὶ μύρτα ἡ Ἀφροδίτη] Καὶ μύρα ἡ Ἀφροδίτη. *Marcil.*

1 Δύ-

ρυσῷ ἐῶδον παυόμενοι. ἐμὲ δ' οὐκ ἐᾷ γε ἡδύμυος ὕπνος. ἀπελογιζόμην γὰρ πολλὰ μὲν ἕτερα, μάλιστα δὲ τοῦτο· πῶς ἂν τοσούτῳ χρόνῳ ὁ Ἀπόλλων ἢ φύσῃ πώγωνα, ἢ πῶς γίνεται νὺξ ἐν ἀρχῇ, ἢ ἡλίῳ παρόντος ἀεί, καὶ συνδυνάμεως. τότε μὲν οὖν μικρὸν ἐπικατέδαρθον. ἔωθεν δὲ ὁ Διὸς ὁ Ζεὺς, ὡς εἰσέπεσε κεφαλὴν ἐκκλησίαν. κἀπειδὴ παρῆσαν ἅπαντες, ἄρχεται λέγειν. τὸν μὲν αἰτίαν ἔχειν ξυναγαγεῖν ὑμᾶς, ὁ χθιζὸς ἐτος ξένος παρέσχηται. πάλαι δὲ βεβούλημαι ὑμῖν κοινώσασθαι περὶ τοῦ φιλοσόφων, μάλιστα γε ὑπὸ τοῦ σελήνης. καὶ ὧν ἐκείνη μεμφομένη ἀφικνεῖται, ἔγνων μηκέτ' ἐπὶ πλεῖον ἀναβάλλεσθαι τὴν διάσκεψιν. χαλεπὸν γάρ ἐστιν ἀνθρώπων γένος, ἐὰν ἀεὶ πολλοῖς τοῖς βίοις ἐπιπολάζον, ἐρῆνον, φιλόνεικον, κενόδοξον, ὀξύχολον, ὑπόλιχνον, ὑπόμωρον, πτυφωμένον, ὕβρεως ἀνάπλεων. καὶ ἵνα καθ' Ὅμηρον εἴπω, ἐτήσιον ἄχθος ἀρούρης. ὅτοι τοίνυν εἰς συζήτησιν διαιρεθέντες, καὶ διαφόρους [1] λόγων λαβυρίνθους ἐπινοήσαντες, οἱ μὲν, στωϊκοὺς ἀνομάκασιν. οἱ δὲ, ἀκαδημαϊκούς. οἱ δὲ, ἐπικουρείους. οἱ δὲ, περιπατητικούς. καὶ ἄλλα [2] πολλῷ γελοιότερα τούτων. ἔπειτα δὲ, ὄνομα σεμνὸν τοῦ χριστοῦ περιθέμενοι, καὶ τὰς ὀφρῦς ἐπαίροντες, καὶ πώγωνας ἐπισπασάμενοι, περίεργοντες ἐπιπλάσεως χήμαλι, καθάπτυστα ἤδη περιστέλλοντες, ἐοικότες μάλιστα τοῖς τραγικοῖς ἐκείνοις ὑποκριταῖς, ὧν λῦ ἀφέλῃς τὰ σοφιστεῖα, καὶ τὸν χρυσόπαστον ἐκείνην στολὴν, τὸ καλαμεπόμενον ἐστὶ

que per omnem Dormivêre, unum me non ſopor altus habebat. Nam animo verſabam cùm alia permulta, tum illa præcipuè: quî fiat ut tanto tempore barba non naſcatur Apollini, aut quî ſit nox in cœlo, cùm ſol ſemper adſit, & unà convivium agitet. Ac tum quidem obdormivi paululum. Mane verò excitatus Iupiter, juſſit indici concionem. Et cùm omnes convenîſſent, ſic fari cœpit. Vti vos convocarem, in cauſa fuit hoſpes hic, qui heri advenit. Verùm cùm alioquî jam olim mihi fuerit animus vobiſcum communicandi de philoſophis. Maximè verò à luna, hiſque de quibus illa conqueritur commotus, ſtatui haud diutius conſultationem prorogare. Eſt enim hominum genus, quod non ita pridem in vita extare cœpit, iners, contentioſum, gloriæ avidum, iracundum, guloſum, ſtultum, faſtuoſum, contumelioſum: & ut Homeri verbis dicam, Telluris inutile pondus. Iſti igitur in ſectas diviſi, ac variis rationum labyrinthis excogitatis alii ſeſe Stoicos appellant, alii Academicos, alii Epicureos, alii Peripateticos, aliis item vocabulis, his multò magis ridiculis. Deinde cùm illud virtutis nomen venerandum induerint, tum adductis in altum ſuperciliis, promiſſaque barba, fucato habitu obambulant, deteſtandos mores ſecum circunferentes, ſimillimi iſtis tragœdiarum actoribus: quibus ſi perſonas, ſtolamque illam auro ſparſam detraxeris, reliquum eſt ridiculum,

1 Λόγων λαβυρίνθους] Sic in Sympoſio, vel Lapitha. Διαιλ⊕, Λαβύρινθ⊕ Σύκλην. Bourd.

2 Πολλῷ γελοιότ.] Flor. πολλὰ. Idem.

2 Caco

γελοῖον, ἀνδράποδον ἐπὶ δραχμαῖν ἐς τὸ ἀγῶνα μεμισθωμένον. τοιοῦτοι δ' ὄντες, ἀνδράσιν μὲ ἀπάντων καταφρονοῦσι. περὶ θεῶν δ', ἀμόκνως διεξέρχονται, καὶ συμπαίζοντες δέκα παίδων μειρακίοις, τῷ τε πολυφύλλῳ ἀρετῷ τραγῳδοῦσι, καὶ τὰς τῶν λόγων ἀνθρώπους ἐκδιδάσκουσι. καὶ πρὸς μὲ τὰς μαθήσεις, κορτεῖαν ἀεὶ, καὶ σωφροσύνην ἐπαινοῦσι, καὶ πλοῦτε, καὶ ἡδονῆς καταλύουσι. μόνοι δ' οἱ καθ' ἑαυτὸς ἡμόμμοι, τί ἂν λέγοι τις, ὅσα μὲ ἐσθίουσιν, ὅσα δ', ἀφροδισιάζουσιν, ὅπως δ' ἀπελείχησι τὸ ὀβολῶν τὸ μυπόν. τὸ δ' πάντων δεινόταθον, ὅτι μηδὲν αὐτοὶ μήτε κτῶνται, μήτε ἴδιον ἐπιτηδεύουσι, ἀλλ' ἀχρεῖοι, καὶ ἀσκεπεῖς κρεμάμενοι, ὥστε ποτ' ἂν πολέμῳ συναρέσθαι, ὥστ' ἐνὶ βουλῇ, ὅμως τῶν ἄλλων κατηγοροῦσι. καὶ λόγους πικρὰς συμφορήσαντες, καὶ λοιδορίας πικρὰς συμμελετήσαντες, ἐπιπέμψωσι, καὶ λοιδορῆσι τοῖς πλησίον. καὶ ἔστιν αὐτῶν τὶ καὶ πέρα ἔρεσθαι δοκεῖ, ὃς ἂν μεγαλοφωνότατός τε ᾖ, καὶ ἐπαμφοτερίζῃς, καὶ πρὸς πᾶς βλασφημίας θρασύτατος. κἀπειτὶ τὸ διατεινόμενον αὐτῶν, καὶ βαθὺ, καὶ κατηγορῆσαι τῶν ἄλλων. ἰὼ ἔφη. σὺ δὲ δὴ τί πεπόνθασι τυγχάνεις; ἢ τί φῶμεν πρὸς θεῶν σε πρὸς τὸ βίον συντελεῖν; φαίη ἄν, εἰ τὶ δίκαια, καὶ ἀληθῆ θέλοι λέγειν. ὅτι πλεῖν μὲ, ἢ γεωργεῖν, ἢ στρατεύεσθαι, ἢ πᾶν τέχνῃ μετιέναι, πρέπειν οἰκεῖ μοι δοκεῖ. κέκραμαι δ', καὶ αὐχμῶ, καὶ ψυχρολουτῶ, καὶ ἀνυπόδητος χειμῶνος πειρέρχομαι. καὶ ὥσπερ ὁ Μῶμος, τὰ κατὰ τῶν ἄλλων γιγνόμενα, συκοφαντῶ. καὶ εἰ μήν τις ὠψώνησε τὸ πλησίον πολυτελῶς, ἢ ἐπαίρων ἔχει, τοῦτο πολυπραγμονῶ, καὶ ἀγανακτῶ. εἰ δ' τὸ φίλων τις, ἢ ἐπείρων κρέκειται νοσῶν ἐπιlum, nempe homunculus septem denariis ad agonem conductus. Atqui hujusmodi cùm sint, omnes quidem homines aspernantur: de Diis verò absurda prædicant: coactisque adolescentulis deceptu facilibus, nobilem illam virtutem ostentant, & verborum ambiguitates docent: atque apud discipulos temperantiam semper ac modestiam laudant, opes & voluptatem respuunt. Cæterum quum soli apud se sunt, quid attinet dicere, quantum comedant, quantum Veneri indulgeant, ut sordes obolorum oblingant: Et hoc omnium est gravissimum, quod cùm ipsi nihil agant, neque publicum, neque privatum, sed inutiles & supervacanei desideant, nusquam in consiliis nusquam numerentur in armis, alios tamen accusant? congestisque dictis amarulentis, & excogitatis convitiis, objurgant, & proximis convitiantur. Et hic inter eos primas partes ferre videtur, qui sit clamosissimus, impudentissimus, & ad maledicendum audacissimus. Quòd si hunc vehementer clamantem, alioisque incusantem roges: Tu verò quid facis? aut quid per Deos dicemus te ad vitam conferre? Respondebit, si modò recta, veraque fateri volet: Navigare, aut agros colere, aut militare, aut artem aliquam aggredi, supervacaneum mihi videtur. Verùm clamo, squaleo, frigida lavo, & sine soleis hyeme obambulo: ac veluti Momus ille, quæ ab aliis geruntur, calumnior. Aut siquis divitum sumptuosiùs obsonarit, aut amicam habeat, id exquiro, & indignor. Quòd si amicorum, aut sodalium quispiam morbo de-

κυρίως τε, καὶ ἀφροσύνης διάμεστον, ἀγνοῶ. τοιαῦτα μὲν ἔστιν ἡμῖν ὦ θεοὶ ταῦτα τὰ θρέμματα. οἱ δὲ ἐπικούρειοι αὐτῶν λεγόμενοι, μόλα δὴ καὶ ὑβρισταί εἰσι, καὶ μετρίως ἡμῶν καταφρονοῦσι, μήτε ἐπιμελεῖσθαι τῶν ἀνθρωπίνων λέγοντες τοὺς θεοὺς, μήτε ὅλως τὰ γιγνόμενα ἐπισκοπεῖν. ὥστε ὅρα ὑμῖν λοιπὸν εἰ δεῖ τὰ βίαν διαπραττώμεθα, ἢ μετρίως πειστέον. πῶς γὰρ ἂν ἔτι ὑμῖν, πλέον ἢ δὲν ἔχειν δοκῶν; ἃ μὴ γὰρ ἡ σελήνη αὐτῶν ταῦτα, πάντες ἠκούσατε τοῦ ξένου χθὲς διηγουμένου. περὶ τούτων, βουλεύεσθε, ἃ ἐστὶ τοῖς ἀνθρώποις χρήσιμα ἂν ὠφελιμώτατα, καὶ ὑμῖν ἀσφαλέστατα. εἰπόντος τοῦτα τοῦ Διὸς, ἡ ἐκκλησία διετεθρύλλητο. καὶ αὖθις ἑῶσαι ἅπαντες, κεραύνωσαν, καῦσαι ἔλεγον, ἐπίτρεψον, εἰς τὸ βάραθρον, εἰς τὸν τάρταρον, ὡς τοὺς γίγαντας. ἡσυχάσαν δ' ὁ Ζεὺς αὖθις ὀλιγωρήσας, ἐφη ταῦτα ὡς βούλεσθε ἔφη. καὶ πάντες ἐπιτρέψοντες αὐτῷ διαλεκτικῇ. πλὴν τό γε νῦν εἶναι, ὦ ἑταῖροι καλοσθένεια τινα. ἱερομηνία γάρ ἐστιν ὡς ἔοικε, μιῶν τῶν τεττάρων. καὶ ἤδη τῶν ὀνειράτων ἐπηγγειλάμην. εἰς γέννα δὲν ἔρχομαι ἥρως, καιρὸς κακῶς ἀπολεῖσθαι τῷ σμερδαλέῳ κεραυνῷ. ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων. φεῖ δὲ Μενίππε, ταῦτα ἔφη μοι δοκεῖ. περιαιρεθέντα αὐτὸν τὰ πτερὰ, ἵνα μὴ ἐξ αὖθις ἔλθῃ ποτὲ, κάτω δ' Ἑρμοῦ ἐς τὴν γῆν κατενεχθῆναι τήμερον. καὶ ὁ μὲν, ταῦτα εἰπὼν, διέλυσε τὸ σύλλογον. ἐμὲ δὲ ὁ Κυλλήνιος δεξιοῦ ὦτος ἀποκρεμάσας, ἐφ' ἑτέραν χθὲς κατέβηκε φέρων ἐς τὴν Κεραμεικήν. Ἅπαντα ἀκήκοας, ἅπαντα ὡς ἑταῖρε, τὰ ἐξ ὑρανοῦ. ἄπειμι τοίνυν ἐς τοὺς ἐν τῇ Ποικίλῃ περιπατοῦντας τοὺς φιλοσόφων, αὐτὰ ταῦτα ἐρῶν ἐλευσόμενος.

cumbat, curaque & obsequio egeat, id ignoro. Hujusmodi alumnos habemus ô Dii. Iam verò qui ex his vocantur Epicurei, sunt & valdè contumelioſi, & nos non mediocriter lædunt, affirmantes neque curæ Diis esse res mortalium, neque omnino quæ agantur, considerari. Quapropter tempus est ut de his consultemus. Nam si semel hoc persuaserint iis qui sunt in vivis, non mediocriter furietis. Quis enim posthac vobis rem divinam faciat, cùm nihil inde expectet emolumenti? Nam de quibus hos accuset Luna, omnes audistis heri narrantem hospitem. Super his consultate, quæ sint hominibus utiliſſima, vobisque tutiſſima. Cùm hæc dixisset Iupiter, frequens adfremebat concio: mox clamarunt omnes, effulmina, exure, comminue: in barathrum, in tartarum, ut gigantes. At Iupiter rursum indicto silentio, fient ista, inquit, ut vultis. Omnes ipsa cum dialectica comminuentur, Quanquam in præsentia fas non est punire quemquam. Est enim Hieromenia, sicuti nostis, quatuor hos menses: jamque inducias promulgavi. Quare proximo anno, ineunte vere mali malè perdentur formidando fulmine. Sic ait, atque superciliis pater annuit atris. Cæterùm de Menippo, hæc mihi videntur, inquit: ut ademptis illi alis, nequando denuo redeat, à Mercurio deferatur hodie in terram. Hæc locutus dimisit cœtum. Me verò Cyllenius dextra aure suspensum, heri sub vesperam in Ceramico deposuit. Audivisti omnia, omnia inquam amice, quæ è cœlo mecum adfero. Quocirca jam abeo eadem hæc renuntiaturus philosophis in Pœcila inambulantibus.

BIS

ΔΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΣ, Η ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ.

BIS ACCVSATVS, SEV FORA.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus contra Philosophos nominatim institutus Fora vocatur. Etenim introducitur Ebrietas litem Academiæ intendens ob dimotum à se Polemonem. Stoa Voluptati, quòd Dionysius Heracliensis à se ad Epicureos transfugisset. Virtus Molitiei, quòd Aristippus neglecta Socratis doctrina quam hauserat, à se ad Voluptatem, quam finem bonorum asserebat, transvolasset. Mensaria Diogeni Cynico, quòd se relicta philosophari cœpisset. Pictoria Pyrrhoni, eadem de causa. Denique Rhetorica & Dialogus Luciano: illa, quòd ad Dialogum se à qua multum nobilitatus fuerat, deserta transiviſſet. At hic, quòd relicto veteri suo charactere, jocosa argumenta contra Platonis exemplum tractaret. Cæterùm videtur author duo ostendere voluisse. Vnum, quàm malis à principiis plerique ad professionem Philosophiæ prosilierint, cùm Polemon ex ebrioso Academicus. Diogenes ex impostore Cynicus evaserit: quàm viles etiam homines ad philosophandum se contulerint. Alterum suorum studiorum & institutî rationem: quod & in Promotheo fecit.

Ἀλλ' ἐπιτελεῖσθαι ὁπόσοι τῶν φιλοσόφων ὄλβον μόνοις τοῖς ὑδαιμονίαν φασὶν εἶναι τοῖς θεοῖς. εἰ γὰρ ἤδεισαν ὁπόσους τῶν ἀνθρώπων ἕνεκα πάσχομεν, οὐκ ἂν ἡμᾶς ἔτι νέκταρος, ἢ τὴν ἀμβροσίας ἐμφορήσεσθαι ζῆν. Ὁμήρου πιστεύσαντες ἀνδρὶ τυφλῷ, καὶ χωλῷ, μόγις κελεύσαι ἡμᾶς, καὶ τὰ ἐν οὐρανῷ διηγουμένῳ, ὡς ὁδὲ τὰ ἐν τῇ γῇ κοσμοῦμεν ἐδύναντο. οὕτω γάρ τοι ὁ μὲ ἥλιος οὗτος ζυγὸν ἅμα καὶ τὸ ἄρμα, πανημέριος τὴν οὐρανὸν περιπολεῖ, πῦρ ἐνδεδυκὼς, καὶ τὴν ἀκτίνων ἀπο-

At malè pereant quicunque philosophorum apud solos Deos fœlicitatem esse dicunt. Nam si nossent, quàm multa nos hominum causa patiamur, haudquaquam nos ob nectar, aut ambrosiam beatos prædicarent, Homero videlicet credentes homini [1] cæco & præstigiatori, beatos vocitanti nos, & ea quæ in cœlis geruntur, exponenti: cùm ipse ne illa quidem quæ in terris fiunt, aspicere potuerit. Primùm quidem Sol hic juncto curru, totam diem cœlum circumvagatur, indutus igne, & radiis resplendens, ne

1 *Cæco*] Homerum à cæcitate sic dictum scribunt. Herod. & Plutarch. Ὅμηρον enim cæcum appellant Cumani. *Cogn.*

σίλβων, οὐδὲ ὅσον [1]κνήσαις τὸ ἓξ φασι, σχολὴν ἄγων. ὧν γάρ τι καὶ ὀλίγον ἐπιῤῥαθυμήσας λάθῃ, ἀφηνιάσαντες οἱ ἵπποι, καὶ τὸ οὐδὲ παραστατὸν ἅρμα, κατὰ φλέξαν τὰ πάντα. ἡ σελήνη δ', ἄρρυπον καὶ ἁπαλὸν αὐτὴ φέρουσα, φαίνουσι τοῖς κωμάζουσι, καὶ τοῖς ἀωρὶ ἀπὸ τῶν δείπνων ἐπανιοῦσιν. ὁ Ἀπόλλων τε αὖ, πολυπραγμονῶν τὴν τέχνην ἐπανελόμενος, ὀλίγου δεῖν τὰ ὦτα συνεκκωφώσειε τοῖς τὸν σοχλάντων καὶ χρείαν τὴν μαντικῆς. καὶ ἄρτι μὲν, αὐτὸς ὢν δελφοῖς ἀναγκαῖον εἶναι. μετ' ὀλίγον δ', εἰς Κολοφῶνα. ἔπειτα, κἀκεῖθεν, εἰς Ξάνθον ἐπεδήμησε. καὶ δρομικῶς αὖθις εἰς τὴν Κλάρον. εἶτα εἰς Δῆλον, ἢ εἰς Βραγχίδας. καὶ ὅλως, ἔνθα ἂν ἡ εὐθυμαχία πᾶσα ἱερὰ νομίζῃς, καὶ μισησειμήν τὸ δύφνης κλάδον περιέναι, ἄοκνον χρὴ αὐτίκα μάλα παρεῖναι σωφρονοῦντας τοὺς χρησμούς, ἢ οἴχεσθαι τὴν δόξαν τῆς τέχνης. ἐῶ γὰρ λέγειν ὁπόσα ἐπὶ πείρᾳ τῆς μαντικῆς ἐπιτεχνῶνται αὐτῷ ἄρνεια κρέα, καὶ χελώνας ἑψοντες. ὥστε εἰ μὴ τὴν ῥῖνα ὀξὺς ἦν, κἂν ἀπώλεσεν αὐτὸν ὁ λυδὸς καὶ χελωνῶν. ὁ μὲν γὰρ Ἀσκληπιὸς, τοὺς τῶν νοσούντων σοχλοῦντας, ὀρῆ τε δεινὰ, διχόνοιά τε ἀηδέστατη, ἐπαλλοτριοῖ τε συμφορὰς, ἰδίας κομιζόμενος λύπας. τί γὰρ ἄν, εἰ τὰς ἀνέμους φυτοεργοῦσας λέγοιμι, καὶ Δαπέμπουσας τὰ πλοῖα, καὶ τοῖς λιμνῶσιν ἐπιπνέουσας; ἢ τὸ ὕπνον ἐπὶ πάντας πεμπόμενον; ἢ τὸ ὄνειρον μὴ ἓν ὕπνῳ ἀμυνόμενον; ne tantum quidem otii habens, quantum ad scalpendam aurem, ceu dici solet, sufficiat. Nam si vel paululum cessaret imprudens, contumaces equi, à via deflectentes, omnia incenderent. Luna autem insomnis & ipsa circumit, lumen exhibens iis qui comessationibus indulgent, quique præter tempus à cœnis domum redeunt. Quinetiam Apollo negotiosam artem exercens, parum abest quin obsurdescat auribus, adeò importuni sunt qui oracula efflagitant. Ac nunc quidem illi in Delphis esse necesse est: paulò post Colophonem cursu petit: inde & Xanthum transit: postea Clarum currendo contendit: deinde Delum: aut Branchidas. Denique quocunque vates sacrum laticem pota, commanducata lauro, & tripode concusso, venire jubet, impigrum protinus assistere oportet, oracula connectentem, aut alioqui artis gloria ipsi intercideret. Omitto dicere quàm multa experiendæ artis & vaticiniorum causa machinentur ipsi, quum agninas carnes, testudinesque in eodem vase coquunt: adeò ut nisi acri odoratu valeret, eo deriso Lydus ille abiisset. Nam & Æsculapius cùm ab ægrotantibus vexetur, & tuetur grave, & tractat injucunda, alieniscque ex malis proprias sibi contrahit molestias. Quid si ventos dicam, qui plantas fovent, navigia deducunt, & frumenta ventilantibus afflant? [2]Aut somnum qui ad omnes devolat; aut insomnium quod cum somno pernoctat, ejus-

1 Κνήσασθαι τὸ ἓξ] Paroemia. *Bourd.*

2 *Aut somnum*] Qualis Deus sit Somnus & somnium vid. 2. Iliad. & Virg. 6. Æn. De ratione somniorum vide Luciani Somnium sive Gall. Homer. in Odyss. 19. Cogn.

κῆ ὑπερηφανίονται αὐτῷ; πάντα γὰρ ταῦτα ὑπὸ φιλανθρωπίας οἱ θεοὶ ποιοῦσι, καὶ ὡς τὰ ἐπὶ τῆς γῆς βίον ἐκφεύξοις σωτηλῶσι. καίτοι τὰ μὲν τῶν ἄλλων, μέτρια. ἐγὼ γὰρ αὐτὸς ὁ πάντων βασιλεὺς, καὶ πατὴρ, ὅσας μὲν ἀηδίας ἀνέχομαι, ὅσα δὲ πράγματα ἔχω ὡς τοσαύτας φροντίδας διηρημένος; ὡς δὲ τὰ τῶν ἄλλων θεῶν ἔργα ἐπισκοπεῖν ἀναγκαῖον, ὁπόσοι τὰ ἡμῶν συνδιαπράττουσι τῇ ἀρχῇ, ὡς μὴ βλακεύσωσιν ἐπ' αὐτοῖς. ἔπειτα δὲ καὶ αὐτὸς μυρία ἄπλα πράττειν, καὶ σχεδὸν ἀνέριθμα ὑπὸ λεπτότητος. ἃ γὰρ μόνον τὰ κεφάλαια ταῦτα τῆς διοικήσεως, ὑετὸς, καὶ χαλάζας, καὶ πνεύματα, καὶ σεισμὸς ἀπαυθαδίσασθαι αὐτὸς οἰκονομησάμενον, καὶ ἀφετάξας, πέπαυμαι τῶν ἐπὶ μέρους φροντίδων ἀπηλλαγμένος, ἀλλά με δεῖ καὶ ταῦτα μὴ ποιεῖν, ἀποβλέπειν δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀπανταχόσε, καὶ πάντα ἐπισκοπεῖν, ὥσπερ τὸν ἐν τῇ Νεμέᾳ βυκόλον, τοὺς κλέπτοντας, τοὺς ἐπιορκοῦντας, τοὺς θύοντας. εἴ τις ἔσεισε. πόθεν ἡ νίκησα, καὶ ὁ κρατὴς ἀνέρρεπεν. τίς νοσῶν, ἢ τελέων ἐκάλεσε. καὶ τὸ πάντων ἐπιπονώτατον, ὑφ' ἕνα καιρὸν ἓν τε ὀλυμπίᾳ τῇ ἑκατόμβῃ παρεῖναι, καὶ ἐν Βαβυλῶνι τοὺς πολεμοῦντας ἐπισκοπεῖν, καὶ ἐν Γέταις χαλαζᾶν, καὶ ἐν Αἰθίοψιν σύρεσθαι. τὸ δὲ μεμψίμοιρον, ὃδε ὅτω ἀφορμὴν ῥᾴδιον, ἀλλὰ πολλάκις, οἱ μὲν ἄλλοι θεοί τε, καὶ ἄνδρες ἱπποκορυστὴ, εὕδουσι παννύχιοι. τὸν Δία δὲ ἐμὲ, οὐκ ἔχει νήδυμος ὕπνος. εἰ γάρ πως ἐγὼ μικρὸν ἐπινυστάξομι, ἀληθὴς εἶμι ὁ Ἐπίκουρος, ἀπρονοήτους ἡμᾶς ἀποφαίνων τῶν ἐπὶ γῆς πραγμάτων, καὶ ὁ κίνδυνος οὐκ εὐκαταφρόνητος, εἰ

ejusque velut interpretem se gerit? Omnia enim hæc, quæ ipsorum est humanitas, operantur Dii, & ad vitam in terris agendam unicuique contribuunt. At mediocria quidem sunt cæterorum negotia. Ego verò ipse, omnium ille rex, ac pater, quàm multas molestias sustineo? quàm multa negotia habeo, tot tantisque curis distractus? Cui primùm quidem necesse est, cæterorum Deorum opera inspicere, quicunque aliquid in administrando imperio nobiscum agunt, ne ad res obeundas torpescant: deinde innumerabilia mihi sunt agenda, quæ vix præ tenuitate assequi queam. Non enim solùm generalibus illis meæ administrationis, pluviis videlicet, grandinibus, ventis, & fulguribus administratis, ceu curarum parte sublevato, quiescere mihi licet: sed oportet me & hæc facere, & eodem tempore undique aspicere, omniaque contemplari: non secus ac illum in Nemea bubulcum, furantes, pejerantes, sacrificantes, siquis libavit, unde nidor ac fumus ascendat: quis ægrotans, aut navigans invocarit. Quòdque omnium est operosissimum, uno eodemque tempore in Olympia hecatombæ interesse, in Babylone belligerantes intueri, apud Getas grandinare, apud Æthiopas convivari. At ne sic quidem querelas evitare facile est: sed sæpenumeo, cæterique Dii, & homines galeati, totam noctem dormiunt: me verò Iovem placidus sopor haud tenet unquam. Si enim vel paululum nictaverimus, verax ilico Epicurus iste est, qui nulla providentia, quæ in terris geruntur, prospicere nos affirmat. Atque hoc periculum haudquaquam con-

πωῦτα οἱ ἄνθρωποι πιστεύσουσιν αὐτῷ. ἀλλ' ἀσεφάνωτοι μὲ ἡμῖν οἱ ναοὶ ἔσονται, ἀκνίσωλοι ἢ αἱ ἀγυιαί, ἄπωνδοι ἢ οἱ κρατῆρες, ψυχροὶ ἢ οἱ βωμοί. καὶ ὅλως, ἄθυτα, καὶ ἀκκαλλιέρητα, καὶ ὁ λιμὸς θαλύς. τοιγαροῦν, ὥσπερ οἱ κυβερνῆται, ψυλλὸς μὲν ἐπὶ τῆ πρύμνη ἕρπων, τὸ πηδάλιον ἔχων τῶν ταῖν χεροῖν. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐπιβάται, μεθύουσι. καὶ εἰ τύχοι, ἐγκαθεύδουσιν. ἐγὼ δ', ἄχνυμαι, καὶ ἄσιτος ὑπὲρ ἁπάντων μεμέριμνα καὶ φρένας, καὶ καὶ θυμῷ, μόνῳ τῷ δικαίῳ εἶναι δοκεῖν τιμώμενος. ὥστε ἡδέως ἂν ἐροίμην τοὺς φιλοσόφους, οἱ μόνοις τοὺς θεοὺς εὐδαιμονίζουσι, πότε ἐς σχολάζειν ἡμᾶς τῷ νέκταρι, καὶ τῇ ἀμβροσίᾳ νομίζουσι, μυρία ὅσα ἔχοντας πραγματα. ἰδὲ γὰρ ὑπ' ἀσχολίας, τοσαύτας ἐώλους δίκας φυλάττομεν ἀπεκειμένας, ὑπ' οὐρῶν ἤδη, καὶ δραχνίων διεφθαρμένας. καὶ μάλιστα ὁπόσαι ταῖς ἐπιξήμιοις, ἐς τέχνας τινὰς ἀνθρώπων πάλαι συνεῖσαι, πάνυ παλαιὰς ἐνίας αὐτῶν. οἱ δὲ, κεκραγόντων ἁπάντων χρῆναι, καὶ ἀγανακτοῦσι, ἐς τὸν δίκαιον ἐπιβοῶντες, καὶ μὲ τὴν βραδυτῆτα αἰτιῶνται, ἀγνοοῦντες ὡς σὺν ὀλιγωρίᾳ τὰς κρίσεις ὑπερημέρους συνίεσθαι χρεών, ἀλλὰ ὑπὸ τῆ δυσκολίας, ἡ σωτηρίαν ἡμᾶς ὑπολαμβάνουσι. τοῦτο γὰρ τὴν ἀσχολίαν καλοῦσι. Ἐρ. καὶ σὺ τοὺς ὦ Ζεῦ, πολλὰ τοιαῦτα ἀκούων δυσχεραίνοντας, λέγειν ἐμοὶ σὺν τόλμαν. ἐπὶ δὲ σὺ ἐμοὶ τούτων τὸν λόγον ἐνέβαλες, ἐ δὴ λέγω. πάνυ ἀγανακτοῦσιν ὦ πάτερ, καὶ κεκλίκασι, καὶ ἐς τὸ φανερὸν μὲ ὀ τολμῶσι λέγειν, ὑποβομβυλίζουσι ἢ συσκευφότες, αἰπόμμοι τὸ χρόνον. ὡς ἐδὲ πάλαι τὰ καθ' αὐτοὺς εἰδότες temnendum, si homines hæc dicenti credant. Sed templa coronis carebunt, sine nidore erunt plateæ, sine libamentis crateres, frigidæque passim aræ, denique sine sacrificiis, ac victimis omnia, multaque fames futura. Proinde veluti navium gubernatores, sublimis solus in puppi stare soleo, clavum præ manibus habens: vectores autem alii inebriantur, & si fors ita ferat, indormiunt. Ego verò insomnis ac jejunus pro omnibus animo & mente sum solicitus, eo nomine tantùm honoratus, quòd videor esse dominus. Quare lubenter philosophos istos interrogarim, qui solos Deos beatos prædicant: quando tandem & nectari vacare nos, & ambrosiæ putarent, adeò innumeris implicatos negotiis. Ecce enim præ continuis occupationibus tot controversias intus repositas jam olim servamus, situ, araneisque jam propè corruptas: præcipuè eas, quas scientiæ atque artes adversus quosdam homines habent admodum antiquas illarum nonnullas. Illi verò vociferantur undique & indignantur, ac justitiam inclamant, meque tarditatis accusant: nescii non negligentia differri ultra diem legitimum hæc judicia, sed ob fœlicitatem illam in qua nos versari putant. Hoc enim nomine perpetuas occupationes vocant. *Mercurius.* Ipse etiam Iupiter, multa hujusmodi graviter ferentes audiens, dicere tibi non audebam: at siquidem de his mentionem fecisti, eloquar sanè. Valdè indignantur, pater, & animo ferunt iniquo, nec palam audent profiteri, sed apud se submurmurant inclinati, tempus accusantes: quos tamen conveniebat jam olim propriis viribus cognitis, rebus judicatis

ζας, τέρμαν ἔκαστον τοῖς δεδικασμένοις. Ζ. τί οὖν ὦ Ἑρμῆ δοκεῖ; πρόσθεμεν αὐτοῖς ἀγορᾶν δικῶν, ἢ θέλεις εἰς νέωτα παραγγελῶμεν; Ερ. ἔμοιγε. ἀλλὰ ἤδη πρόσθωμεν. Ζ. ἴτω πρίν. σὺ μὲν κήρυττε κατατάττων, ὅπως ἀγορὰ δικῶν ἔσται τῇδε. πάντας ὁπόσοι τὰς γραφὰς ἀπενηνόχασιν, ἥκειν τήμερον εἰς Ἄρειον πάγον. ἐκεῖ γὰρ τῷ μὲν δίκῃ ἀποκληρῶν σφίσι τὰ δικαστήρια καὶ τὸ λόγῳ τὸ πυνθάνεσθαι ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων. εἰ δέ τις ἄδικον οἴοιτο γνῶναι τῶν κρίσιν, ἐξεῖναι ἐφίεμαι ἐπ' ἐμὲ, δικάζεσθαι ἐξυπαρχῆς, ὡς εἰ μηδὲν τὸ παράπαν ἐδεδίκασο. σὺ δ' ὦ πάτερ; κρᾶτ' ἔρμῆν ἔδοξε τὰς σεμνὰς θεὰς, ἀποκληρῶν τὰς δίκας, καὶ ἐπισκόπει τὰς δικάζουσας. Δι. αὖθις ἐς τῶν γῆν, ἵν' ἐξελαυνομένη ὡσὰς αὐτῶν ἁρπασθῶ πάλιν ὑπ' βίας, τῶν ἀδικίαν ἐπιγελῶσαν ἀ φέρουσα; Ζ. χρηστὰ ἐλπίζειν χρὴ δεῖ. πάντως γὰρ ἤδη πεπείκασιν αὐτὰς οἱ φιλόσοφοι σὲ τὴν ἀδικίας προτιμᾶν, καὶ μάλιστα ὁ τὸν Σωφρονίσκου τὸ δίκαιον ὑπερεπαινέσας, καὶ ἀγαθῶν τὸ μέγιστον ἀποφήνας. Δι. πάνυ γὰρ οὖν φῄς αὐτὸν ἐκεῖνον ὤνησαν οἱ ἐμοὶ λόγοι. ὃς ἀγαθοθεὶς τοῖς ἔνδεκα, καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐμπεσών, ἔπιεν ἄβλιον ὑπ' κωνείου, μὴ τὸν

dicatis acquiescere. *Iup.* Quid igitur tibi videtur Mercuri? statim-ne illis forum constituemus? an mavis ut in proximum annum illis diem dicamus? *Merc.* Nequaquam sed jam agendi copiam faciamus. *Iup.* Ita fac. Tu quidem devolans proclama, quòd judiciale forum hoc pacto constituetur. Quotquot diem dixerunt, hodie in Areopagum veniant: ibi justitia sorte distribuet juris actiones pro ratione classium ex omnibus Athenienſibus. Quòd ſiquis iniquum judicium crediderit esse latum, licebit ad me provocanti denuo judicium experiri perinde ac si sententia prorsum lata non fuisset. [1] Tu verò filia [2] Deabus venerandis assidens, actiones sorte distribue, & inspice judicantes. *Iustitia.* Iterumne in terram, ut ejecta ab illis, denuo fugitiva è vita abeam, ubi injustitiam irridentem ferre non potero? *Iup.* Bene sperandum. Iam enim omnino persuaserunt ipsis Philosophi, ut te injustitiæ anteponant: præsertim filius ille Sophroniſci, qui quod justum est summopere laudavit, idque bonorum maximum declaravit. *Iust.* Scilicet ei quem dicis, valdè profuerunt habiti de me sermones, qui undecim viris traditus, & in carcerem conjectus, cicutam miser biberit, ne [1] gallo

1 *Tu verò filia*] Phurnutus Iovem Iustitiæ patrem creditum ait, ea ratione, quòd sit princeps & Imperator universorum, quodque quæcunque reges facerent, ut justa & æqua putarentur. Eadem ratione Anaxarchus Sophista in quarto Historiarum Arriani antiquos ait Iovi assistentem justitiam feciſſe, quam interpretationem Arrian. non satis probat. *Cogn.*

2 *Deabus venerandis assidens*] Harpocration scribit Athenienſes vocare Erinnyes σεμνὰς θεὰς quasi dicas, Deas castas & incorruptas. Pausan. in Corinthiac. ait Semnas ac Sicyoniis, Eumenides dici ab Atticis: in Attica tamen etiam Deas Semnas vocari. Has vocat Heſiod. in Teogo. Erinnyes. Semnis Diis oves prægnantes immolabant & melicratum. *Idem.*

ἀλεκτρυόνα τῷ Ἀσκληπιῷ ἀποδεδωκώς. Ἀλλὰ τοσοῦτον ὑπερέχον οἱ κατήγοροι τἀναντία περὶ τῆς ἀδικίας φιλοσοφοῦντες. Z. ξένα ἔπη τοῖς πολλοῖς τὰ τῆς φιλοσοφίας ἦν τότε. καὶ ὀλίγοι ἦσαν οἱ φιλοσοφοῦντες. ὥστε εἰκότως ἐς τὸν Ἄνυτον καὶ Μέλητον ἔρριπτε τὰ δικαστήρια. τὸ γὰρ νῦν εἶναι οὐχ ὁρᾷς ὅσοι τελέσωνες, καὶ βακτηρίαι, καὶ πῆραι, καὶ ἁπανταχοῦ πώγωνες βαθεῖς, καὶ βιβλίον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, καὶ πάντες ὑπὲρ σοῦ φιλοσοφοῦσι; μεσοῦντος δὲ οἱ περίπατοι καὶ ὕλαι, καὶ φύλαγγες, ἀλλήλοις ἀπαντώντων. καὶ ἤδη ὅστις ἀ τρόφιμος τοῦ ἀρετῆς εἶναι δοκεῖν βούλεται. πολλοὶ γὰρ τὰς τέχνας ἀφέντες, ἃς εἶχον τότε, ἐπὶ τὴν πῆραν αἴξαντες, καὶ τὸ τελεθώνιον, καὶ τὸ σῶμα πρὸς ἥλιον εἰς τὸ αὐθότειον ἐπιρράναντες, αὐτοχέδιοι φιλόσοφοι ἐκ σκυτοτόμων, ἢ τεκτόνων περιέρχονται, σὲ δὲ τὸν σὸν ἀρετὸν ἐπαινοῦντες. ὥστε καὶ τὴν παροιμίαν, ἴσως ἄν τις ἐν πλοίῳ πεσὼν ἀμμάρτοι ξύλου, ἢ ἔνθα ἂν ἀπίδῃ ὁ ὀφθαλμὸς, ἀπορήσαι φιλοσόφου. Δι. καὶ μὴν ὅτι με ὦ Ζεῦ δεδίασιν, πρὸς ἀλλήλους ἐρίζοντες, καὶ ἀγωνιῶντες ἐν αὐτοῖς, μὴ πρὸς ἐμὲ διεξέρχονται. φασὶ γὰρ τῶν πλείστων αὐτῶν, ἐν μὲ τοῖς λόγοις, πρόσωποποιεῖσθαί με. ἐπὶ δὲ τῶν πραγμάτων, μὴ δὲ τὸ παράπαν ἐς τὴν οἰκίαν προσδέχεσθαι, ἀλλὰ δῆλος εἶναι ἀποκλείσοντας, ἢν ἀφίκωμαι ποτε αὐτοῖς ἐπὶ τὰς θύρας. πάλαι γὰρ τὴν ἀδικίαν προπεπέμφασιν αὐτοῖς. Z. ἢ πάντες ὦ Ἰού-

gallo quidem Æsculapio persoluto: tantum prævaluerunt accusatores, contraria de justitia philosophantes. *Iup.* Nova adhuc pleriſque tunc erat philosophia, paucique etiamdum philosophabantur. Quare non abs re ad Anytum & Melitum judices tum inclinabant. At nunc an non vides quantum ubique palliorum, baculorum, perarum? ut ubique promissa barba, libellus in siniſtra, omneſque pro te philosophantur? Plena autem & ambulacra turmatim atque gregatim mutuo sibi obviam euntium: nemoque prorsum est qui non virtutis alumnus videri cupiat. Nam multi relictis artibus, quas antè exercebant, ad peram profilientes, & pallium, corpuſque ad ſolem Æthiopico colore inficientes, philoſophi extemporales, ex coriariis vel fabris prodeuntes obambulant, teque ac tuam virtutem collaudant, ut juxta proverbium, Citiùs aliquis in navi cadens ligno deſtituatur, quàm quocunque aſpexerit oculus, philoſophum deſideret. *Iuſt.* At verò, Iupiter, hi me territant, dum inter ſe altercantur, & improbè ſe gerunt in iis ipſis quæ de me commemorant. Aiunt & plurimos eorum, ſermonibus quidem ſimulare me: at re ipſa ne in ædes quidem admittere, ſed præ ſe ferre quod excluſuri me ſint, ſi unquam ad fores ipſorum acceſſero, à quibus injuſtitia olim hoſpitio eſt excepta. *Iup.* Non omnes, filia, ſunt fla-

1 *Gallo quidem Æſculapio*] Cum dracone etiam gallum attributum legimus propter vigilantiam, de quo ipſi res ſacra fiebat. Quin & Socrates apud Platonem moriturus, ſumpto veneno, cùm puer illi detexiſſet, quòd illi jam frigerent præcordia, gallum debemus ô Crito. *Cogn.*

1 Ἀπὸ-

ματερ μοχθηρὰ εἰσιν. ἱκανὸν γὰρ καὶ ἑνίοις ποι χρησθῆς συτύχης. ἀλλ' ἄπιτε ἤδη, ὡς καὶν ὀλίγα τήμερον σκοδικασθῶσιν. Ερ. [1] ἀπίωμεν ὦ Δίκη σὺν δὲ Συνίῳ, μικρὸν ὑπὸ τὸ Υμηττὸν ἐπὶ τὰ λαιὰ τὸ Πάρνηθος, ἔνθα αἱ δύο σκέλαι ἄκραι. σὺ γὰρ ἴσως σκολεῖαν πάλαι τὴν ὁδὸν. ἀλλὰ τί δακρύεις, καὶ χαλεπαίνεις; μὴ δέδιθι. σὸν ἔθ' ὁμοία τὰ σὺ τῷ βίῳ. τεθνᾶσιν σκῖνοι πάντες οἱ σκιρωτῆρες, καὶ πιτυοκάμπαι, καὶ βυσσελάδες, καὶ φαλαρίδες, ὃς ἐδεδίεις τότε. νυνὶ δ', σοφία, καὶ ἀκαδημία, καὶ στοὰ, κατέχουσι πάντα, καὶ παντάχῃ σε ζητοῦσι, καὶ θέλουσῶ ἀμφίλεκτοι, καὶ κεχηνότες εἰ ποθεν ἐς αὐτὰς κρεμπήσοιο πάλιν. Δι. σὺ γὰρ μοι παλαιὸς ὦ Ερμῆ ἂν εἴποις μόνῳ, ἀπεστωμὼν αὐτοῖς τὰ πολλὰ, ὡς σωφρονιστέον, ἔν τε γυμνασίοις, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ. καὶ ἀγορᾷῳ γὰρ εἶ, καὶ ἐν ποίᾳ ἐκκλησίᾳ μὴ ῥήτορες, οἱ ποῖοι γελοίωσιν. καὶ εἰ δυνατὴ μοι παρ' αὐτοῖς ἡ μανία. Ερ. νὴ Δία ἀδικοίη γὰρ ἄν, ὡσὸς ἀδελφόν σε ὄντα μὴ λέγων. σὸν ὀλίγα γὰρ ὡσὸς τὴ φιλοσοφίας ὠφέλωσιν οἱ πολλοὶ αὐτῶν. καὶ γὰρ εἰ μηδὲν ἄλλο, αἰδοῖ γοῦν ἔχημοῖος, μετριώτερα ἁμαρτάνουσι. πολὺ ἀλλὰ ὡς μοχθηροῖς ποιν σὺ τοῦξη αὐτῶν, χρὴ γὰρ οἰμαι τὰληθῆ λέγειν, σκίοις ἢ ἡμισόφοις, καὶ ἡμιφαύλοις. ἐπεὶ γὰρ αὐτοὺς μετέσκαπτεν ἡ φιλοσοφία ὥσπαλαδόσα, flagitiosi. Satisque est si paucos nanciscare probos. Verùm abite jam, ut vel paucæ aliquæ actiones hodie finiantur. *Merc.* Abeamus Justitia, rectà versus Sunium, paululum sub Hymetto ad sinistram Parnethis deflectentes, ubi duo illi vertices. Tu enim videris jam olim esse oblita viæ istius. Sed quid fles, & lamentaris? ne metuas. Non ampliùs ita se habent res humanæ: mortui sunt omnes illi Scirones, Pityocamptæ, Busirides, & Phalarides, quos tunc pertimescebas. Nunc Sapientia, Academia, Stoaque tenent omnia, & ubique te quærunt, & de te disputant, hiantes & expectantes ficunde ad ipsos iterum devoles. *Just.* Proinde, Mercuri, tu solus verum mihi possis dicere, (ut pote qui cum ipsis degas plerumque & conversèris cùm in gymnasiis, tum in concione. Nam tu es forensis, & in concionibus præconem agis) quales sint: & num apud ipsos commorari queam. *Merc.* Agerem injustè per Iovem ni tibi quæ mea es soror, dicerem. Ipsorum enim plerique non parum utilitatis ex philosophia perceperunt. Etenim si nihil aliud, habitus saltem verecundia, minus delinquunt. Attamen & in flagitiosos aliquos incides (decet enim, opinor, verum fateri) & in semidoctos nonnullos, & semimalos. Etenim postquam acceptos eos alio colore inficiebat Philosophia: illi quidem

1 Ἀπίωμεν, ὦ δίκη, σὺν τῷ Συνίῳ, μικρὸν ὑπὸ τὸ Υμηττὸν, ὅπῃ τὰ λαιὰ τῆς Πάρνηθος, ἔνθα αἱ δύο σκέλαι ἄκραι] Athenarum hoc loco topographiæ describit, & tanquam ab oriente veniens primum occurrit Sunio, & Athenas ad sinistra Parnethis ponit, duæ vero illæ summitates, de quibus loquitur, fuerunt Acropolis, ubi erat Minervæ colossus à Phidia elaboratus, & Areopagus, fuerunt enim Athenæ bicipites, ut Parnassus. *Palm.*

ὁπόσοι μὲ ἐς κόρον ἦπιον τ βαφῆς, χρηστὴ ἀκριβῶς ἀπεπελέσθησαν, ἀμιγεῖς ἑτέρων χρωμάτων. καὶ σφόδρα τὴν σὴν ὑποδέχῃν, ὅτοι ἐτιμήσαντο. ὅσοι δ ὑπὸ τ πάλαι ῥύπε μὴ ἐς βάθος παρεδέξαντο ὁπόσων δύσοσμοιον τ φαρμάκε, τ ἄλλων ἀμείνους. ἀτελεῖς δ ὅμως, καὶ μιξόλευκοι, καὶ κατεσιγμένοι, καὶ παρδαλωτοὶ τὴν χρόαν. εἰσὶ δ οἱ τ μόνον ψαύσαντες ἐκτοσθεν τ λέβητ ἄκρῳ τ δακτύλῳ, καὶ ἐπιβεβρεγμένοι τ ἀσβόλε, ἰκνοῦνται οἱονεὶ τ ὕτοι μεβεβαφθαι. σὺ μέντοι δῆλον ὅτι μὴ τῶν ἀρίστων ἡ ἀφετερόη ἔσται. ἀλλὰ μετιτὸν λόγον, ἤδη πλησιάζομεν τῇ Ἀττικῇ. ὥστε τὸ μὲ Σούνιον, ὡς δεξιᾶ καλείπωμεν, ἐς δ τὴν ἀκρόπολιν ἀναβαίνωμεν ἤδη. καὶ ἐπεὶ καβεβήκαμεν, αὐτὴ μὲ ἐνταῦθα πε ἐπὶ τ πάγε καθῆσ τὴν πύκνα ὁρᾶσα, καὶ σκεμμένη ἐς ἂν κηρύξω τὰ ὑπὸ τ Διός. ἐγὼ δ ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀναβὰς, ῥᾷον ἔσται ἄπαντας ὧν τ ἐπηκόε ποιησαλέσομαι. Δι. μὴ πρότερον ἀπίλθῃς ὦ Ἑρμῆ, πρὶν εἰπεῖν ὅσις ἔστ ὁ ποιῶν ἔση. ὁ κερασφόρ. ὁ τὴν σύριγξα. ὁ λάσι ὧν τοῖν σκελοῖν. Ερ. τί φῄς, ἀγνοεῖς τ Πᾶνα, τ Διονύσε θεραπόντων τ βακχικώτατον; ὅτ ὦν μὲ τὸ πρόσθεν ἀνὰ τὸ Παρθένιον. νυνὶ δ τ Δάπιδ ἐπίτηλον, καὶ τὴν Μαραθῶνάδε τ βαρβάρων λαβάσαν, ἥκειν ἄκλητ τοῖς Ἀθηναίοις σύμ-

dem quotquot ad satietatem tincturam imbiberunt, accuratè probi effecti sunt, nullo alieno colore permixti: & ad suscipiendam te, hi sunt paratissimi. Quotquot autem præ veteri illuvie, tinctorii veneni vim integram in intimas partes non receperunt, aliis quidem sunt meliores, sed tamen imperfecti, & semialbi: maculosi, & colore pardalium. Sunt autem qui cùm foris tantùm attigerint lebetem summo digito, & sibi fuliginis nonnihil illeverint, abundè putent sibi mutatum colorem. Planum sanè est fore, ut cum optimis conversetis. Sed inter loquendum, Atticæ jam appropinquamus. Quare Sunium quidem ad dextram relinquamus: ad arcem autem jam hinc declinemus. Ac postquam descendimus, ipsa quidem hîc alicubi super campo sede, ad Pnycem respiciens, & exspectans donec proclamavero, ea quæ sunt à Iove imperata. Ego verò arce conscensa, sic faciliùs ex loco unde exaudiri possim omnes advocabo. *Iust.* Ne priùs abieris Mercuri, quam dicas quisnam iste sit, qui huc accedit, corniger fistulam habens, & cruribus hirsutus. *Merc.* Quid ais? non nosti Pana illum ex Bacchi ministris omnium maximè bacchicum? Hic antea habitabat in monte Parthenio: tempore autem quo Datis classe est advectus, & Barbari in Marathonem egressi, venit non vocatus opem ferens Athenienſibus. Ab

1 Ἀλλὰ μετιτὸν λόγον] Lucas Holstenius in notis ad Stephan. de urbibus in ΑΡΕΙΟΣ ΠΑΓΟΣ hoc modo interpretandum inquit: *Sed dum sic loquimur Attica jam appropinquamus. Quare, Sunio ad dextram relicto, ad Acropolin jam hinc declinemus. Ac postquam descendimus, ipsa quidem alicubi hic in rupe conside, Pnycem versus prospiciens expectansque donec ea, quæ sunt à Iove mandata, proclamavero.* Sic enim ὅτι τῷ πάγῳ vertendum, non ut male interpretes *super vicum* aut *super campo*. Alm.

1 Τὰς

μαχῶ. καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου, τῷ ὄντι τῇ ἀκροπόλει ἀπήλυσα ταύτῃ ἀπολαβόμενος, οἰκεῖ μικρὸν ὑπὸ τῷ πελασγικῷ, ἐς τὸ μετοικικὸν συμπελῶν. καὶ νῦν ὡς τὸ εἰκὸς, ἰδὼν ἐκ χαίρωνος, σχόσιστ δεξιωσόμενος. Παν. χαίρετε ὦ Ἑρμῆ καὶ Δίκη. Ερ. καὶ Δι. καὶ σὺγε ὦ Παὶν μισπκώτατε, καὶ πηδηλικώτατε σατύρων ἁπάντων. Ἀθλιώτης ἦ, καὶ πολεμικώτατε. Π. πῖς ἦ ὑμῖς ὦ Ἑρμῆ, δεῦρο χρεία ἦλθεν; Ερ. αὐτὴ σοι διηγήσεται τὰ πάντα. ἐγὼ ἦ, ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, καὶ τὸ κήρυγμα. Δι. ὁ Ζεὺς ὦ Παὶν, κατέπεμψέ με, ἀποκληρώσοντα τὰς δίκας. σοὶ ἦ πῶς τὰ ἐν Ἀθήναις ἔχει; Π. τὸ μὲν ὅλον, ὡς κατ' ἀξίαν πεφύτευται παρ' αὐτοῖς, ἀλλὰ πολὺ καθαρώτερον τῆς ἐλπίδος. καὶ γὰρ τε, τηλικοῦτον ἀπωσάμενος κυδοιμὸν, τὸν ἐκ τῶν βαρβάρων. ὅμως ἦ, δίς, ἢ τρεῖς ἔτεσ ἀνιόντες, ἐπιλεξάμενοι πράγον ἕνεκεν, ᾄσασί μοι, πολλῆς τε κινδύνης ἀπέζευξα. εἶτ' ἀνακύπτοντα τὰ κρέα, ποιησάμενοί με τῆς εὐφροσύνης μάρτυρα, καὶ ψιλῷ πυκάσαντες τῷ κρότῳ. πολὺν ἀλλὰ ἔχει τινά μοι ψυχαγωγίαν ὁ χάλως αὐτῶν, καὶ ἡ παιδιά. Δι. τὰ ἄλλα ἦ ὦ Παὶν, ἀμείνους πρὸς ἀρετὴν ἐγένοντο ὑπὸ τῶν φιλοσόφων. Π. τίνας λέγεις τοὺς φιλοσόφους; ἆρ' ἐκείνους τοὺς κατηφεῖς, τοὺς σκυθρωπούς ξυνάμα πολλοὺς, [1] τοὺς τὸ γλύκιστον ὁμοίως ἐμοὶ, τοὺς λάλους; Δι. καὶ μάλα. Π. σὺν οἶδα ὅ, τι ἐκ λέγουσιν, οὐδὲ συνίημι τὴν σοφίαν αὐτῶν. ὁρῶ γὰρ ἔγωγε, καὶ τὰ ὀνόματα τοῦτο φθεγγόμενα, καὶ ἀσυνῆ, ὡς μεμαθήκοτα ὦ Δίκη.

Ab eo tempore, accepta ista quæ est sub arce spelunca, habitat paulum infra Pelasgicum, inter inquilinos census. Et nunc ut verisimile, nos ex vicinia conspicatus, accedit salutaturus. *Pan.* Salvete Mercuri, & Iustitia *Merc.* Et tu. *Iust.* Et tu utique ô Pan, Musicorum studiosissime, omniumque saltatorum Satyrorum agillime, Athenis etiam bellicosissime. *Pan.* Quænam vos Mercuri, huc adduxit necessitas? *Merc.* Hæc tibi enarrabit omnia: ego verò in arcem hinc, & ad præconium abeo. *Iust.* Iupiter, ô Pan, misit me ut sortito distribuerem actiones forenses. At tibi quomodo se res habent Athenis? *Pan.* Haudquaquam, in universum quidem, pro dignitate apud ipsos ago sed multò quàm speraram deteriùs: idque cùm tantum depulerim tumultum illum à barbaris exortum. Sed tamen bis ter-ve quotannis ascendentes, segregato ad hoc hirco aliquo coleato, multum grave olente, mihi sacrificant. Deinde epulantur carnes illas, me lætitiæ ejus velut testem adhibentes, & tenui quodam honorantes applausu: quanquam nonnihil animum meum oblectat risus ipsorum & lusus. *Iust.* Inter cætera Pan meliores ad virtutem facti sunt à philosophis. *Pan.* Quosnam istos dicis philosophos? num tetricos illos vultuque tristes simul multos, barba mihi adsimiles, & loquaces? *Iust.* Maximè. *Pan.* Nescio quid dicant: sapientiam ipsorum non intelligo. Etenim montanus ego sum, nec subtilia ista, urbanaque verba didici Iustitia. Nam unde

1 Τοὺς τὸ γλύκιστον ἐχ ὁμοίως ἐμοὶ] Τοὺς τὸ γλύκιστον ὁμοίως ἐμοὶ, ut mox καὶ λωϊτέμενον ὄντα τῇ τῶ πώγωνος ὁμοιότητι. Pan idem qui & nunc loquitur. *Marcil.*

1 Πύρ-

πόθεν γὰρ ἂν Ἀρκαδίας σοφιστὴς, ἢ φιλόσοφος; μέχρι δ' αὐλοῦ καλάμου, καὶ τῆς σύριγγος, ἐγὼ σοφός. τὰ δ' ἄλλα, ἀπόλλων, καὶ χορευτὴς, καὶ πολεμικὸς ἂν δέη. πολὺν μὲν ἀλλ' ἀκούω γε αὐτῶν ἀεὶ κεκραγότων, καὶ δρεπτήν τινα, καὶ ἰδέας, καὶ φύσιν, καὶ ἀσώματα δεξιόντων, ἄγνωστα ἐμοὶ, καὶ ξένα ὀνόματα. καὶ τὰ ὀρθὰ μὲν, εἰρωνικῶς συνάρχονται τῆς πρὸς ἀλλήλους λόγων. ταραττούσης δὲ τὰς συνουσίας, ἐπιτείνουσι τὸ φθέγμα μέχρι πρὸς τὸ ὄρθιον. ὥστε ὑπερδιατεινομένων, καὶ μεγάλα λέγειν ἐθελόντων, τό τε πρόσωπον ἐρυθριᾷ, καὶ ὁ τράχηλος οἰδεῖ, καὶ αἱ φλέβες ἐξανίστανται, ὥσπερ τῶν αὐλητῶν, ὁπόταν εἰς στενὸν τὸν αὐλὸν ἐμπνεῖν βιάζωνται. διατραχύνοντές γε δὴ τοὺς λόγους, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐπισκοπούμενον συγχέαντες, ἀπίασι λοιδορησάμενοι ἀλλήλοις οἱ πολλοὶ, τὰ ἰδρῶτα σὺν τῷ μετώπῳ ἀγκύλῳ τῷ δακτύλῳ ἀπεξεσμένοι. καὶ ὅτου κρατεῖν ἔδοξεν, ὃς ἂν μεγαλοφωνότερον αὐτῶν, ἢ θρασύτερον. πολὺν μὲν ἀλλ' ὅμως λεὼς ὁ πολὺς, πεπήπασιν αὐτούς. καὶ μάλιστα ὁπόσους μηδὲν τῶν ἀναγκαιοτέρων θεραπεύει. καὶ παρεστῶσι, πρὸς τὸ θρόνῳ τῷ τοῦ βοᾶν κεκλημένοι. ἐμοὶ μὲν ὀλίγαι τινὲς ἐδόκουν ὑπὸ τούτων, καὶ ἡνιώμην ἐπὶ τῇ τῶν πώγωνος ὁμοιότητι. εἰ δέ γε δημωφελές τι σὺν τῇ βοῇ αὐτῶν, καί τι ἀγαθὸν σὺν τοῖς ῥημάτων σκιεῖν ἀνεφύετο αὐτοῖς, οὐκ ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι. πολὺν μὲν εἶναι δεῖ μηδὲν ὑποστειλάμενον, ταλαντεύεσθαι δὴ καὶ σκοπεῖσθαι, οἷα δὴ γὰρ ἐπὶ σκοπῆς, ὡς ὁρᾷς, πολλοὺς αὐτῶν πολλάκις ἤδη ἐγκαταμίγνυσι τοῖς ἀληθῶς ὀψίοις. Δι. ἐπίσχες ὦ Πάν. οὐχ ὁ Ἑρμῆς σοι κηρύττειν ἔδοξε; Π. πάνυ μὲν οὖν.

unde in Arcadia sophista vel philosophus foret? Ad obliquum usque calamum, & fistulam doctus ego sum: cæterùm pastor, saltator, & si sit opus, bellator. Audio tamen illos assiduò vociferantes, ac virtutem nescio quam & ideas, & naturam, & incorporea quædam commemorantes, ignota mihi ac peregrina nomina. Ac primùm quidem sermones inter se pacificè ordiuntur: sed procedente disputatione, intendunt vocem ad orthium usque: ita ut cùm nimium distendantur, magnaque eloqui contendant, illis facies rubescat, collum intumescat, & venæ sint extantiores, quales tibicinum, quando tibiam angustam inflare vi quadam coguntur. Conturbatis igitur sermonibus, eoque confuso quod principio instituerant, plerique sese mutuis convitiis incessentes, sudorem ex fronte, incurvo digito abstergentes, abeunt. Atque hic demum vincere visus est, qui clamosior & confidentior esset. Sed tum vulgus admiratur eos, in primis verò quibus nihil rerum necessariarum curæ est, & astant confidentia & clamore illorum excitati. Hinc fiebat ut mihi viderentur arrogantes, & barbæ similitudinem ægrè ferrem. Num autem ipsorum clamori aliquid inesset quod reipubl. conduceret, & boni aliquid ex verbis illis; nasceretur ipsis, dicere non possum. Quanquam si verum dicere convenit, nihil præ metu reticendo (etenim in specula, ut vides, habito) multos ipsorum sæpenumero jam conspicatus sum sub obscuram vesperam. *Iust.* Tace Pan, annon Mercurius tibi jam visus est proclamare? *Pan.* Maximè.

Ερ. ἀκούετε λεώς. ἀγορᾶι δικῶν ἀγαθῇ τύχῃ καθιζησόμεθα τήμερον, ἐλαφηβολιῶνος ἑβδόμῃ ἱσταμένου. ὁπόσοι γραφαὶ ἀπήνεγκαν, ἥκειν εἰς Ἄρειον πάγον, ἔνθα ἡ δίκη λοπκληρώσῃ τὸ δικαστήριον, καὶ αὐτὴ παρέσῃ τοῖς δικάζουσιν. οἱ δικασταί, ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων. ὁ μισθὸς, τριώβολον ἑκάστης δίκης. ἀριθμὸς τῶν δικασῶν, καὶ λόγον ἔχων ἐγκλήματος. ὁπόσοι δὲ λοπθέμενοι γραφὴν, πρὶν εἰσελθεῖν ἀπθανον καὶ τούτους ὁ Αἰακὸς ἀναπεμψάτω. ὧν δέ τις ἄδικα δεδικάζηκε οἴηται, ἐφέσιμον ἀγωνιεῖται τὴν δίκην. ἢ δὲ ἔφεσις, ἐπὶ τὸν Δία. Π. βαβαὶ τῆς θορύβου. ἡλίκην ὦ Δίκη ἀνεβόησαν, ὡς δὲ σπουδῇ σωθῆναι ἐλκυστες ἀλλήλους πρὸς τὸ ἄναντες οὗτω τῆς Ἀρείας πάγου. καὶ ὁ Ἑρμῆς δὲ ἤδη πάρεσιν. ὥστε ὑμεῖς μὲν ἀμφὶ τὰς δίκας ἔχετε, καὶ λοπκληροῦτε, καὶ λαχαίνετε, ὥσπερ ὑμῖν νόμος. ἐγὼ δὲ, ἐπὶ τὸ σκόλιον ἀπελθὼν, συρίξομαί τι μέλος τῶν ἐρωτικῶν, ὡς τὸν ἦχον ἑκάστοτε ἐπικερδεῖν. ἀκροάσεων δὲ, καὶ λόγων τῶν δικανικῶν, ἄλις ἔχομεν, ὁσημέραι τῶν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ δικαζομένων ἀκούοντι. Ερ. ἄγε ὦ Δίκη, προσκαλῶμαι. Δι. εὖ λέγεις. ἀθρόοι γάρ ὡς ὁρᾶς προσίασι θορυβοῦντες, ὥσπερ οἱ σφῆκες προβοσκομενοι τὸν ἀκρον. Ἀθηναῖοι. εἰληφά σε ὦ καπίρατε. Αλλ. συκοφαντῆς. Αλ. δώσεις ποτὲ ἤδη τὸν δίκλω. Αλ. ἐξελέγξω σε, δεινὸ εἰργασμένον. Αλ. ἐμοὶ προτον λοπκλήρωσον. Αλ. ἐπικμιαρε πρὸς τὸ δικαστήριον. Αλ. μὴ ἅπτου μου. Δι. οἶσθα ὁ φρόσομαι ὦ Ἑρμῆ; πῶς μ' ἄκλας δίκης, εἰς τὸν ὦϊον ὑπερβαλόμενος. σήμερον δὲ, κληρώσομὲν. *Merc.* Audite populus. Forum judiciale, quod fœlix faustumque sit hodierno die instituemus, qui Februarii est septimus. Quicunque igitur actiones detulêre, in Areopagum veniunto: ibi Iustitia forum sortietur, aderitque ipsa judicantibus. Iudices ex omnibus Athenienſibus dabuntur: merces pro quaque lite, trium erit obolorum: numerus judicum secundum accusationis æstimationem. Quotquot autem relictis actionibus, priusquam judicio experiri potuerint, mortui sunt, hos remittat Æacus. Quod siquis iniquè judicatum putaverit: ad alium judicem, nimirum ad Iovem provocabit. *Pan.* Papæ! qualis tumultus! quantum Iustitia, exclamarunt! ut undique properè concurrunt, sese mutuo trahentes per acclive sursum versus Areopagum! Iamque adest Mercurius ipse. Quare vos actionibus operam date, sortimini, & disceptate, ut vestræ ferunt leges. Ego verò ad speluncam hinc digressus, fistula canam carmen aliquod amatorium, quo Echonem soleo probris incessere. Cæterùm auscultationum & orationum judicialium satis superque habeo, ut qui quotidie in Areopago litigantes audiam. *Merc.* Age Iustitia, advocemus istos. *Iust.* Rectè dicis. Nam affatim ut vides, accedunt tumultuantes, ut vespæ quæ verticem circunstrepunt. *Athenienſis.* Cepi te ô sceleste. *Alius.* Sycophantam agis. *Alius.* Pœnas jam tandem dabis. *Al.* Convincam te gravis facinoris. *Al.* Mihi primo sortire. *Al.* Sequere, sceleste, ad judicem. *Al.* Ne me suffoca. *Iust.* Scis quid faciamus Mercuri? Cæteras quidem lites in crastinum rejiciamus: hodie autem

eas

πὸς τοιαῦτας, ὁπόσην τύχοιμι, ἢ βίοις, ἢ ἐπιχήμοις, πρὸς ἄνδρας εἰσὶν ἐπηγγελμένοι. καί μοι παῦτας ἀπόδος τῇ γραφῇν. Ερ. μέθη πρὸς τὴν ἀκαδημίας ὑπὲρ Πολέμωνος ἀνδραποδισμοῦ. Δι. ἐπὶ κλήρωσον. Ερ. ἢ τοὰ πρὸς τὴν ἡδονὴν, ἀδικίας, ὅτι τὴν ἐργασὴν αὐτῆς Διονύσιον ἀπεβιάσηται. Δι. πίνε ἱκανοί. Ερ. ἢ τοὰ πρὸς Ἀριστίππου τρυφὴν πρὸς ἀρετήν. Δι. πίνετε δ' ὑμεῖς τοὺς δικαστάς. Ερ. ἀργυρωμοιδικὴν, δρασμοῦ Διογένη. Δι. τρεῖς ἀποκλήρους μόνους. Ερ. ἡ γραφικὴ πρὸς [1] Πύρρωνα λειποταξίου. Δι. σὺν ἑνὶ κελεύσατε. Ερ. βάλε δ' αὐτοῖς ἀποκλήρωμα ἃ δίκη, πέρι δύο, τὰς προῖκα, τὰς ἀπολωλεκυμένας κατὰ τὴν ῥήτορας; Δι. τὰς παλαιὰς πρότερον διαλύσωμεν. αὖται δὲ, εἰς ὕστερον δεδικάσονται. Ερ. καὶ μὴν ὁμοίας γε δ' αὖται. καὶ τὸ ἔγκλημα, εἰ δ' νεαρὸν, ἀλλὰ προσπλήσιον τοῖς προαποκεκληρωμένοις. ὥστε σὺν τούτοις δικαιοῦσθαι ἄξιον. Δι. ἔοικας ὦ Ἑρμῆ, χαριζομένῳ τῷ δήσιν. ἀποκληρῶμεν δ' ὅμως εἰδικεῖ. πλὴν ἀλλὰ παῦτας μόνας, ἱκανὰ γὰρ αἱ ἀποκεκληρωμέναι, δὸς τὰς γραφάς. Ερ. ῥητορικὴ, κακώσεως πρὸς Σύρον. Δι. λέγεις, πρὸς αὐτὸν ὕβρεως. Δι. πῖς ὁ τοῦτός ἐστιν; ἢ γὰρ ἐγγέγραπται τοὔνομα. Ερ. ὅτως ἀποκλήρου πρὸς ῥήτορα πρὸς Σύρον, κωλύσει γὰρ ἐδὲν δ' ἄνδρ' ὄνόματος. Δι. ἰδὲ δ' τὰς ὑπερορίας ἤδη Ἀθήνησιν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἀποκληρώσωμεν, ἃς ὑπὲρ τοῦ Εὐφράτου καλῶς εἶχε δεδικάσθαι. πλὴν ἀποκλήρου ἕνεκα τὰς αὐτὰς ἑκατέρας τῆς δικῶν. Ερ. εὖγε ὦ δίκη, φείδῃ, μὴ πολὺ ἀναλίσκεσθαι τὸ δικαστήριον. Δι. ἐπὶ τοῦτο τοίνυν ἐπὶ τὸ ἕτερον ἴωμεν. Ερ. ἀλλὰ μὴν ἐπὶ τοῦτο ἴωμεν. Δι. ἐπὶ τοῦτο

πκόν. Δι. οἱ πρῶτοι κρῆθωσιν τῇ ἀκαδημίᾳ, κ τῇ μέθῃ. σὺ ϳ, τὸ ὕδωρ ἔγχει. ὥσπερ ϳ σὺ λέγε ἡ μέθη. τί σιγᾷς, κ ἀμύνῃ; μὴ δῆτ' ἐμοῦ ὥσπληθύν. Ερ. ἀδύνατον. φησι τ ἀρῶνα εἰπεῖν ὑπὸ τ ἀκρήτου τὴν γλῶτταν πεπεδημένην, μὴ ἐ γέλωτα ὄφλω ἐν τῇ δικαστηρίῳ. μόγις ϳ ἐ ἔγνακα ὡς ὁρᾷς. Δι. ὅπως σωτήρουν ἀναβιβασάτω τ δεινῶν τούτων πάρ. πολλοὶ γδ, οἱ κὰν ἐπὶ τελωνίου ἀμφίβολον ἕτοιμοι. Ερ. ἀλλ' ὅδε ἐξελήσειέ γε τ φανερὰ σωτηρίαν μέθη. τὴν δύναμιν γε ταύτην ἔοικεν ἔξειν. Δι. τὰ ποῖα; Ερ. ἡ ἀκαδημία ἀεὶ πρὸς ἀμφοτέρους παρεσκεύασε τοὺς λόγους, κ τοῦτ' ἀεί, τἀναντία καλῶς δυνάσθαι λέγειν. αὕτη τοίνυν φησὶν ὑπὲρ ἐμοῦ πρότερα εἰπάτω. εἶτα ὕστερον ὑπὲρ ἑαυτῆς ἐρεῖ. Δι. καινὰ μὲν ταῦτα. εἰπὲ ϳ ὅμως ὦ ἀκαδημία τ λόγον ἑκάτερον, ἐπεί σοι ῥᾴδιον. Ακα. ἀκούετε, ὦ ἄνδρες δικασταί πρότερον τὰ ὑπὲρ τ μέθης. ὑμείνης γὰρ τό γε νῦν ῥέον. ἠδίκηται ϳ ἡ ἀθλία τὰ μέγιστα ὑπὸ τ ἀκαδημίας ἐμοῦ. ἀνδράποδον ὁ μόνον εἶχεν εὔνουν, κ πιστὸν αὐτῇ, μηδὲν αἰσχρὸν ὢν πρᾶξαι οἰόμενον, ἀφαιρεῖσθαι, τ Πολέμωνα ἐκεῖνον. ὃς μεθ' ἡμέραν ἐκάμπτετο λῷ τ ἀγορᾶς μέσης, ψάλτριαν ἔχων, κ καθεδόμενος, ἔωθεν εἰς ἑσπέραν μεθύων ἀεί, κ κραιπαλῶν, κ τὴν κεφαλὴν τοῖς στεφάνοις διλωτιζόμενος. κ ταῦτα ὅτι ἀληθῆ, μάρτυρες Ἀθηναῖοι ἅπαντες, οἳ, μὴ ϳ πώποτε νήφοντα Πολέμωνα εἶδον. ἐπεὶ ϳ ὁ κακοδαίμων ἀνὴρ ἐκεῖνος ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς ἀγαθοῖς ἐπῆρτο, κ τὸν ἐμὸν ἔρωτα ἐκ τ ἐμῶν ἐκτήσατο, ἐκ τ ἐμῶν ἐκόσμησε τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν, ἐκ τ ἐμῶν ἐκτήσατο τὴν ἐπιμέλειαν τ ἀνθρώπων, ἐκ τ ἐμῶν ἐκτήσατο τὴν ἐξουσίαν τ ἐν τοῖς δικαστηρίοις λόγων. ἐκ τ ἐμῶν ἐκτήσατο τὴν ἐπιμέλειαν τ ἀνθρώπων, ἐκ τ ἐμῶν ἐκτήσατο τὴν ἐξουσίαν τ ἐν τοῖς δικαστηρίοις λόγων.

pendatur pecunia. *Iust.* Primi considento Academiæ & Ebrietati jus dicturi. Tu verò aquam infunde: & tu Ebrietas dic prior. Quid taces & nutas? Accede Mercuri, ut audias. *Merc.* Non possum, inquit, litem hanc perorare, quia mero mihi vincta est lingua, ne me in foro deridendam propinem. Ægrè autem ut vides constiti. *Iust.* Proinde patronum adducat, ex vehementibus istis aliquem. Sunt enim multi, qui vel trioboli gratia disrumpi parati sunt. *Merc.* At nemo certè velit Ebrietati palam patrocinari. Verùm hæc æqua utique videtur postulare. *Iust.* Quænam? *Merc.* Academia hæc semper in utramque orationem est parata: in eoque se exercet, ut contraria rectè possit dicere. Ea igitur, inquit, pro me prior dicat: atque ita deinceps pro se ipsa verba faciat. *Iust.* Nova quidem hæc. Sed dic tamen Academia, orationem utramque, quandoquidem hoc tibi facile est. *Acad.* Audite, viri judices, primùm quæ pro Ebrietate dicam. Illius enim quæ nunc fluit oratio, Injuria est affecta misera illa, à me Academia: mancipio, quòd solum habebat benevolum ac fidele, quodque nihil turpe putabat, eorum quæ ipsa imperasset, privata, Polemone illo, qui per medium forum interdiu petulanter se gerebat, psaltriam secum habens, & cantu perstrepens, à summo mane ad vesperam usque ebrius semper, & crapulæ indulgens, caputque corollis florum implicatum gerens. Quæ quòd vera sint, testes sunt universi Athenienses, qui Polemonem nunquam sobrium viderunt. Infœlix

1 Ἔωθεν εἰς ἑσπέραν μεθύων] Sic in Deorum consilio ἀκρήτου ἕωθεν κραιπάλων. *Bourd.*

μων ἐπὶ τὰς τ ἀκαδημίας ὑμᾶς ἐκώμασεν, ὥσπερ ἐπὶ πάντας εἰώθει, ἀνδραποδισαμένη αὐτὸν, καὶ λαβὸν τ χειρῶν τ μέλης ἀρπάσασα μ βίας, καὶ πως αὐτῷ ἀναγῦσα, ὑδροποτῆν τε κατέωακεν, καὶ νήφειν μεταδίδωξε, καὶ τὰς στεφάνας περιέσπασεν. καὶ δεῖν πίνειν καθαπείμενον, ῥημάτια σκολιὰ, καὶ δύσηνα, καὶ πολλῆς φροντίδ ἀνάμεσα ἐπαίδευσεν. ὥστε ἀνὴρ ἔ πάνυ ἐπανθοῦντ αὐτῷ ἐρυθήματος, ὠχρὸς, ἄθλι, καὶ εἰκῆ τὸ σῶμα μεμῦηται. καὶ τὰς ὠδὰς ἀπάσας ἀπομαθών, ὥσπ αὖόστε ἐ διψαλέ εἰς μέσην ἐσπέραν κρῆναι ληρᾶν, ὁποῖα πολλὰ ἡ ἀκαδημία ἐγὼ ληρεῖν διδάσκω. τὸ ἔ μέγιστον, ὅτι ἐ λοιδορεῖται τῇ μέθῃ πρὸς ἐμὲ ἐπορρεῖς, ἐ μυρία κακὰ διέξεισι περὶ αὐτῆς. εἴρηται χρεὼν τὰ ὑπὲρ τ μέθης. ἤδη ἐ ὑπὲρ ἐμαυτῆς ἐρῶ. καὶ τὸ λοιπὸν τοῦτο, ἐμοὶ ῥᾴδιον πω. Δίκη. τί ἄρα πρὸς ταῦτα ἐρεῖς; πολλὴν αὖ ἔγχει τὸ ἴσον σὺ τῇ μέρᾳ. Ακα. ὑπως μὲν ἀκριβῶς πάνυ εὔλογα ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἡ συνήγορ εἴρηκεν ὑπὲρ τ μέθης. εἰ ἔ κἀμὲ μετ δύοιεν ἀκούσετε, ἔσεσθε ὡς ἀδὲν αὐτῶν ἠδίκηκε. τ γὰρ Πολέμωνα τοῦτον, ὃν φησιν ἑαυτῆς οἰκέτην εἶναι, πεφυκότα ἀ φαύλως, ἀδὲ κῦ τῶν μέθων, ἀλ' οἰκεῖον ἐμοὶ, καὶ τῶν φύσιν ὅμοιον, παραπασασα νέον ἔτι ἐ πάνυ ὄντα, συναγωνιζομένης τῆς ἡδονῆς, ἅμα αὐτῇ τὰ πολλὰ ξυνεργεῖ, διέφθειρεν ἄθλιον, τοῖς κώμοις, καὶ ταῖς ἑταίραις συγκαθεύσα ἐκάστην, ὡς μὴ ἔ μικρὸν αὐτῷ τ αἰδῶς ὑπολείπεται. καὶ ἄγε ὑπὲρ ἑαυτῆς λέγεται μικρὸν ἔμπροσθεν ᾠήθη, ὑπὲρ ἐμὲ εἰρῆσθαι νομίσητε. ἐπειδὴ γὰρ ἐωθεν ὁ ἄθλι ἐστέφανω-

foelix ille, cùm ad Academiæ quoque fores, ut apud omnes solebat, petulantem ageret, illum sibi mancipatum, atque è manibus Ebrietatis vi ereptum, & ad se adductum, aquam bibere, & sobrium esse docuit, & corollas detraxit. Et quo tempore erat opportunum ad potationem accumbere, vocabula perplexa, misera, multaque solicitudine plena, illum docuit. Quare pro eo colore qui in ipso ante efflorescebat, pallidus, miser, & incurvus factus est: illisque omnibus oblivioni traditis, impastus interdum, & sitibundus ad mediam usque vesperam sedet, nugando, qualia multa ego Academia nugari doceo. Quod autem maximum est, etiam Ebrietati convitiatur à me inductus, & de ipsa innumera mala commemorat. Dicta ferme sunt quæ pro Ebrietate dici possunt. Iam verò & pro me ipsa verba faciam. Exinde peroratum à me esto. *Iust.* Quid verò ad hæc respondebit? Verùm & huic aquæ tantundem infunde vicissim. *Acad.* Hoc pacto rationi consentanea, Viri judices, patrona pro Ebrietate dixit. Quòd si attentionem cum diligentia mihi præbeatis, intelligetis sanè ut nulla injuria ipsam affeci. Nam Polemonem hunc quem servum illa suum esse ait, non malè natum, neque ita ut Ebrietatem referret: sed mihi familiarem, & indole similem præceptum cùm esset adhuc adolescens tenellus, adjuvante Voluptate, quæ illi plerumque unà subservit, corrupit miserum comessationibus, & meretricibus in deditionem traditum: ita ut ne paululum quidem verecundiæ in eo remaneret. Et quæ illa pro se paulò antea dici putabat, pro me dicta putate. Circumibat enim miser ille à primo statim mane

μβύω, κραιπαλῶν, ἀφ' ἧ ἀγορᾶς μέσης κατεωλεμβύω, ἐδέποτε νήφων, κωμάζων ἐπὶ πάντας. ὕβρεως τῶν προγόνων, καὶ τῆς πόλεως ὅλης, καὶ γέλωτος τοῖς ξένοις. ἐπεὶ μβύτοι παρ' ἐμὲ ἦκεν, ἐγὼ μὲν ἔτυχον ὥσπερ εἴωθα ποιῶν, ἀναπεπταμβύων τὰ ὦτα, ἁπλῶς τοὺς παρόντας τῶν ἑταίρων λόγους πάσας περὶ ἀρετῆς, καὶ σωφροσύνης διεξιώσας. ὁ δ', μὲν δὴ αὐλὸς, καὶ τὰ στεφάνια ἐπῆσας, τὸ μὲν πρῶτον ἐβόα, καὶ συγχὺν ἡμῶν ἐπειρᾶτο, τῷ θορύβῳ ἐπιτείνειν ἐπιτειρᾶξας τῇ βοῇ. ἐπεὶ δ' ἑώρων ἡμεῖς ἐπιφερόμενον αὐτὸ, κατ' ὀλίγον, ἐ γὰρ τέλειον ὦν ἀφόρητος τῇ μέθῃ, ἀνένηφε πρὸς τοὺς λόγους, καὶ ἀφῆρέ τε τοὺς στεφάνους, καὶ τῶν αὐλητρίδων κατεσιώπα, καὶ ἐπὶ τῇ προπυλίδι ἠχώει. καὶ ὥσπερ ἐξ ὕπνου βαθέος ἀνεγειρόμβυος, ἑαυτὸν τε ἐώρα ὅπως διέκειτο, καὶ δὴ πάλαι βίᾳ κατεγίγνωσκε. καὶ τὸ μὲν ἐρύθημα τὸ ἐκ τῆς μέθης, ἀπήνθει, καὶ ἠφανίζετο. ἠρυθρία δ' κατ' αὐτῶν τῶν δρωμένων. καὶ τέλος, ἀποδρὰς ὥσπερ εἶχεν, ἠνετρέβλησε πάρ' ἐμὲ, ὅτε ἐπικαλεσαμβύης ὅτε βιασαμβύης, ὡς αὐτὴ φησιν ἐμοὶ, ἀλλ' ἑκὼν αὐτὸς ἀμείνω ταῦτα εἶναι ὑπολαμβάνων. καί μοι ἤδη πάλαι αὐτὸν, ὅπως κωλαμβύητε ὃν τρόπον ἀφίκετο πρὸς ἐμὲ. τοῦτον ὦ ἄνδρες δικασταὶ, προσλαβόντα γελοίως ἔχοντα, καὶ μήτε φωνὴν ἀφιέναι, μήτε ἑστάναι ὑπὸ τοῦ ἀκράτου δυναμβύου, ὑπέστρεψα, καὶ ἀνένηψε, καὶ ἀντὶ ἀνδραπόδου, κόσμιον ἄνδρα, καὶ σώφρονα, καὶ πολλοῦ ἄξιον τοῖς Ἕλλησιν ἀπέδειξα. καί μοι αὐτός τε χάριν οἶδεν ἐπὶ τούτοις, καὶ οἱ προσήκοντες ὑπὲρ αὐτοῦ. εἴρηκα. ὑμεῖς δ', ἤδη σκοπεῖτε ποτέρα ἡμῶν ἄμεινον ὦ αὐτῷ συνεῖναι.

mane coronatus per medium forum circunſonantibus tibiis, nuſquam ſobrius, in omnes petulans: dedecus majorum, totiuſque civitatis, & peregrinorum ludibrium. Poſteaquam autem ad me venit, ego quidem ut facere conſuevi, patentibus foribus, apud amicos præſentes de virtute & temperantia fortè verba faciebam. Ille verò cum tibia, & coronis aſtans, principio quidem vociferabatur, ac perturbare nos tentabat, conventum clamore interturbando. Poſtquam verò illius nullam rationem habebamus, paulatim (neque enim ebrietate prorſus erat perfuſus) cœpit ad ſermones reſipiſcere, coronas demere, & tibicinam compeſcere, & ob purpuram erubeſcere. Ac veluti è profundo ſomno experrectus, cùm ſe aſpiciebat quo pacto eſſet affectus, tum vitam anteactam damnabat. Et rubor ille ex temulentia contractus defloreſcebat, evaneſcebatque: ipſe autem præ pudore eorum quæ fecerat, erubeſcebat: poſtremò aufugiens, ut erat, ad me tranſiit, neque vocatus neque coactus, perinde ut illa de me dicit, ſed ultroneus, hæc noſtra meliora eſſe ratus. Iamque huc ipſum voca, ut cognoſcatis quomodo à me ſit immutatus, & affectus. Hunc ô Iudices, à me receptum, cùm eſſet ridiculus, nec vocem emittere, nec præ mero conſiſtere poſſet, converti, ſobriumque reddidi, & ex mancipio, virum modeſtum, ac temperantem, & magni faciendum Græcis effeci. Et nunc ipſe mihi gratiam pro ea re habet, & propinqui ejus pro ipſo. Dixi. Vos autem jam diſpicite judices, cum utra noſtrûm illi ſatius fuerit converſari.

Ερ. ἄγε δὴ μὴ μέλλετε. ψηφοφορήσατε. ἀνάστητε. χρὴ ἄλλους χρὴ δικάζειν. Δι. πάσαις ἡ ἀκαδημία κρατεῖ, πλὴν μιᾶς. Ερ. παρέδεξον ὕδωρ εἶναί τινα ἐν τῇ μέθῃ πιόμενον. καθίσατε οἱ τῇ σοᾷ πρὸς τὴν ἡδονὴν λαχόντες, ὡδὶ δ' ἐφεξῆς δικάζειν. ἐγκέχυται, τὸ ὕδωρ. ἡ καλὰ γραφὴ ἡ τὰ ποικίλα, σὺ ἤδη λέγε. Στοά. σὲ μὲν ἀγνοῶ μὲν ὦ ἄνδρες δικασταί, ὡς πρὸς σώφρονα πρόσωπον μοι τὴν ἀντίδικον ὁ λόγος ἔσται, ἀλλὰ δ' ὑμῶν τὰς ὀφρῦς ὁρῶ, πρὸς μὲν ἐκείνην ἀποβλέπουσας, χρὴ μειδιώσας πρὸς αὐτὴν, ἐμὲ δὲ καταφρονητικῶς, ὅτι οὐ χρῄ κέκαρμαι, καὶ ἀρρενωπὸν βλέπω, καὶ σκυθρωπὴ δοκῶ. ὅμως δ', ἢν ἐθελήσητε ἀκοῦσαί μου λεγούσης, ῥᾳδίως πολὺ δικαιοτέραν ταύτης ἐρεῖν. τοῦτο γάρ τοι δ' τὸ παρὸν ἔγκλημά ἐστιν, ὅτι ὕπτιος ἐπιεικῶς ἐσκιδνασμένην τῷ ἐπαγωγαῖ τὸ ὄψεως, ἐρασθεὶς ἐμοῦ ἄνδρα τότε σώφρονα τὸ Διονύσιον φρενακίσασα, πρὸς ἑαυτὴν ἐφέλκυσασα. καὶ ἤν γε οἱ πρὸ ἡμῶν δίκην ἐδίκασαν τῇ ἀκαδημίᾳ, καὶ τῇ μέθῃ, ἀδελφὴ τ' παρούσης δίκης ἐστίν. ἐξεζήτουν γὰρ ἐν τῇ παρούσῃ, πότερα, χεῖρον δίκην νενικηκότες κότε ἡδομένας δεῖ ζῆν, μηδὲν μεγαλόφρον ἐπινοοῦσας, ἢ ἐν δευτέρῳ δ' καλῶς ἔχοντες ἡγησαμένας τὸ τερπνὸν, ἐλευθέρως ἐλευθέρως φιλοσοφεῖν, μήτε τὸ ἀλγεινὸν ὡς ἄμαχον δεδιότας, μήτε τὸ ἡδὺ ἀνδραποδωδῶς θαυμαζομένας, καὶ τῶν δαιμονίων ζητοῦσας ἐν τῇ μέλιτι, καὶ ταῖς ἰχάσι. τοιαῦτα γὰρ αὖτη δελεάζει τοὺς ἀνοήτους θρυπτόμενα, καὶ μορμολυττομένη τῇ πόνῳ, θηρεύεται αὐτῶν τὰς ψυχάς. ἐν οἷς δ' τ' δείλαιον ὀφλισκάνει

Merc. Agite igitur, ne cunctemini, ferte sententiam, surgite: etiam alios oportet judicare. *Iust.* Omnibus calculis superat Academia, excepto uno. *Merc.* Nihil mirum siquis sit qui pro Ebrietate ferat. Sedete vos qui Stoæ contra Voluptatem sortitò electi estis, ad judicium de amatore ferendum, infusa est aqua. Heus picturata & varia, jam dicito. *Stoa.* Haud equidem ignoro judices, mihi contra formosam adversariam dicendum: etiam plerosque vestrûm video conversis ad illam oculis ipsi arridentes, me autem contemnentes, quia sum ad cutim tonsa, viriliter intueor, & tetrica videor. Attamen si me dicentem audire volueritis, confido multo justiora quàm hæc, dicturam me esse. Nam hujus illam criminis in præsentia ream ago, quòd ita meretricio modo exornata, aspectus illecebris, amatorem meum, virum tunc modestum, Dionysium videlicet fraude circunventum, ad se pertraxit. Et quam præcedentes illi causam judicaverunt inter Academiam & Ebrietatem, quasi quædam soror præsentis causæ est. Examinabitis enim in præsentia, utrum porcorum more in terram pronos vivere nos deceat, voluptati indulgentes, neque quicquam generosum molientes: an verò postposito honestati jucundo, liberos liberè philosophari: neque dolorem ut ineluctabile quidpiam pertimescentes, neque jucundum mancipiorum more sectantes, felicitatemque in melle & caricis quærentes. Hæc enim hujusmodi escas stultis prætendens, & labore, tanquam larva territans, plerosque ipsorum ad se adducit. Inter quos & misero illi quem ægrotantem observavit, ut frænos nostros

ἡμῶν κατοίκησε, νοσῶν τε θηρίσασα. εἰ γὰρ ἦν ὑγιαίνων ποτὲ ὧδε ἐκάλει τοὺς τοιούτους λόγους. καίτοι τί ἂν ἐγὼ ἀγανακτοίην κατ' αὐτῆς, ὅτι μὴ τῶν θεῶν φείδεται, ἀλλὰ τιμωρεῖται; ὥστε εἰ σωφρονεῖτε, καὶ ἀσεβείας ἂν δίκην λάβοιτε παρ' αὐτῆς. ἤκουον γοῦν ἔγωγε ὡς ἄρα αὐτὴ παρεσκεύασται ποιήσασθαι τοὺς λόγους, ἀλλὰ τὴν Ἐπίκουρον ἀναβιβάσεται συναγορεύσουσα. ὅπως σὺ τοιούτου τοῦ δικαστηρίου. πάλιν ἀλλὰ ἐκείνά γε αὐτῶν ἐρωτᾶτε, οἵους ἂν οἴεσθαι χρῆναι τὴν Ἡρακλέα, καὶ τὸν ἡμέτερον Θησέα. [1] εἰ ὧδε ἔχοντες τῇ ἡδονῇ, ἔφυγον τοὺς πόνους. ἐγὼ γὰρ ἂν ἐκώλυε μεγὴν ἀδικίας εἶναι τὴν γῆν, ἐκείνων μὴ πονησάντων. ταῦτα εἶπον, ἐγὼ παύσω τοῖς μακροῖς τῶν λόγων χαίρουσα. εἰ δέ γε ἐβούλεσθε κἂν μικρὸν ἀκοῦσαί μου συνεφωτερίνη, τάχιστα ἂν γνῶναι τὸ μηδὲν ὄσα. πάλιν ἀλλὰ ὑμεῖς γε ὦ ὅρκῳ μεμνημένοι, ψηφίσασθε ἤδη τὰ εὐορκα. μὴ πιστεύσαντες Ἐπικούρῳ λέγοντι μηδὲν ἐπισκοπεῖν τῶν παρ' ἡμῖν γιγνομένων τοῖς θεοῖς. Ερ. μεθίστημι. ὁ Ἐπικούρου, ὑπὲρ τῆς ἡδονῆς λέγε. Ἐπικούρου. ἐγὼ μικρὰ ὦ ἄνδρες δικαστὰ πρὸς ὑμᾶς ἐρῶ. δεῖ γὰρ οὐδὲ πολλῶν μοι τῶν λόγων. ἀλλ' εἰμὶ ἐπῳδαῖς πιστὸν, ἢ φαρμάκοις, οὐ φησιν ἐρασθῆν ἑαυτῆς ἡ σὰ τὸν Διονύσιον κατεργάσασα, ταύτης μὲν ἀπέχεσθαι, πρὸς ἑαυτὴν δὲ βλέπειν ἡ ἡδονή, φαρμακὶς ἂν εἰκότως ἔδοξε, καὶ ἀδικεῖν εἰκέναι, ἐπὶ τοὺς ἀλλοτρίους ἐρωτας μαινομένους. εἰ δὲ τις ἐλευθέρᾳ τῇ πόλει, μὴ ἀπειρωρούντων τῶν νόμων, τοῦ δικαστηρίου

stros detrectaret, author fuit. Neque enim si sanus fuisset, sermones illius admisisset. Quanquam quid ego contra illam indignarer, quando ne ipsis quidem Diis parcit: sed illorum curam calumniatur? Quare si sapitis: etiam impietatis pœnas de ipsa sumetis. Porrò audivi ut neque hæc parata est ad orationem habendam: sed adductura Epicurum in patrocinium: ita illudit judicio. Verumtamen illud ab ipsa quærite, quales putet fuisse nostrum Herculem, & Theseum, num voluptati indulgentes, evitarint labores. Nihil enim prohiberet, quominus plena injustitiæ terra foret, si laborem illi non sustinuissent. Hæc dixi, ut quæ longis orationibus non gaudeam. Quòd si utique voluerit & paulum mihi respondere interrogata, eam nihil esse, celerrimè cognosceretur. At vos juramenti memores, quæ justa sunt jam decernite, nequaquam Epicuro fidem habentes, qui Deos, nihil eorum quæ apud nos geruntur, observare dicit. *Merc.* Discede. Heus tu Epicure, pro Voluptate dicito. *Epicurus.* Non longa, judices, oratione causam apud vos dicam. Neque enim multis verbis est mihi opus. Sed si incantationibus aut venenis, Voluptas eum quem Stoa suum amatorem ait, Dionysium coëgit, ab hac quidem abstinere, ad se ipsam autem respicere, venefica meritò visa fuisset, & illatæ injuriæ rea, quòd alienos amatores præstigiis caperet. At siquis liber in civitate libera, legibus non vetantibus, acerbitatem quæ ab hac proficisci-

1 Εἰ ὧδε ἔχοντες] Angl. *ei inidem ἔχοντες. Beurd.*

ἀηδίαν μυσαχθεὶς ἔφη κεφάλαιον τὸν πόνον τῆς δυσαιμονίας παρεχόμενος λῆρον οἰηθείς, τὰς μὲν ἀγκύλας ἐκείνας λόγους, καὶ λαβυρίνθοις ὁμοίους, ἀπέφυγε. πρὸς δὲ τὴν ἡδονὴν, ἅσμενος ἐδραπέτευσεν, ὥσπερ δεσμά τινα [1] ἀπορρίψας τοὺς τῶν λόγων παλεκβάνας, ἀνθρώπινα, καὶ ἀβλακώδη φρονήσας. καὶ τὸ μὲν πόνον, ὅπερ ἐστὶ, πονηρὸν, ἡδεῖαν δὲ τὴν ἡδονὴν οἰηθείς, ἀποκλείειν ἐχρῆν αὐτὸν, ὥσπερ ὀναιμάχην λιμὸν παρσιόντα, καὶ γαλιὰν ἐπιθυμοῦντα, σωφρόνως ἐπὶ κεφαλὴν ἐς τὸ πόνον, καὶ ἐνδόντα τὸ ἄθλιον παρέχειν τοῖς ἀπορίας. καὶ τοῦτο ὥσπερ ἱκέτην ἐπὶ τὸ ἔλεος βωμὸν ἐπὶ τὴν ἡδονὴν προσφύγοντα, ἵνα τὴν πολυθρύλητον ἀρετὴν δηλαδὴ ἐπὶ τὸ ὄρθιον ἰδρῶτι πολλῷ ἀνελθὼν ἴδῃ. κἄπα δ' ὅλα πονήσας τὸν βίον, δυσαιμονήσῃ μᾶλλον τὸν βίον. καίτοι τίς ἂν κριτὴς δικαιότερον δέξειεν αὐτῷ ἐκείνου. ὃς εἴ τι πρόσεστι τοῖς σοφοῖς εἰδὼς, εἰ καί τις ἄλλος, καὶ μόνον τέως τὸ καλὸν ἀγαθὸν οἰόμενον εἶναι, μεταμανθάνων ὡς ἡκιστα ὁ πόνος ἦν, τὸ βέλτιον ἐξ ἀμφοῖν [2] ἐδοκιμασθὲν, εἵλετο. ἐώρα γὰρ οἶμαι τοὺς μὲν ἡμετέρους, καὶ ἀνέσεως πόνους, πολλὰ διεξιόντας. ἐνίους δὲ τὴν ἡδονὴν θεραπεύοντας, καὶ μέχρι μὲν [3] τῶν λόγων νεανιευομένους. οἵτινες δὲ τῆς τῶν ἡδονῆς νόμους βιαίους, αἰσχυομένους μὲν εἰ φανεῖεν, χαλῶντες δὲ τήνδε, καὶ παραδιδόντες τὸ δίκαιον. πεπονθότας δὲ ἀθλίως τὸ δεῖνα. καὶ ἔνθα ἂν λήσειν, καὶ ἀσφαλῶς παρανομήσειν ἐλ-

ficiscitur, perosus, & quam laborum caput, fœlicitatem provenire dicit, nugas ratus, obliquos illos sermones, & labyrinthis similes, evitavit: ad Voluptatem autem lubens transfugit, abjectis verborum laqueis tanquam vinculis, non stolida, sed humana sapiens: laboremque ipsum, id quod est, malum: Voluptatem autem suavem ducens: excludere eum oportebat, quasi ex naufragio ad portum enatantem, & tranquillitatis cupientem, præcipiti capite in laborem impellendo, & ceu deditititium, inopiæ atque egestati miserum illum tradendo: idque cum ille supplicis instar ad Voluptatem, tanquam ad Misericordiæ aram confugeret? Nimirum ut passim jactatam illam virtutem, cum multo sudore in arduum progressus, aspiciat: atque exinde per omnem ætatem laboribus exercitatus, peracta vita fiat beatus. Atqui quis quæso justior judex in hac causa fuerit, quàm ipse ille, qui & ea in quibus Stoa versatur, cognovit ut quisquam alius: & cùm antea, solum illud quod honestum est, bonum putaret esse, postea, quantum malum foret labor, cognito, quodque melius ex utroque erat probato, delegit? Videbat enim, opinor, eos qui de tolerandis ac perferendis laboribus multa commemorare solent, privatim autem Voluptatem colunt, eo usque juveniliter sese jactare. Domi autem secundum Voluptatis præcepta vitam degere: erubescentes quidem si deprehendantur aliquid de firmitate remittere, suamque professionem prodere: illud autem Tantali miserè patientes: & ubi latere sese, legesque tutò transgredi posse

1 Ἀπορρίψας] Angl. ἀποκόψας. *Bourd.*
2 Δοκιμασθὲν] Editiones plurimæ δοκιμάσας. *Idem.*
3 Τῶν λόγων] Basil. τότε. *Idem.*

1 Sy-

πίσωσι. χαυδὸν ἐμπιπλαμένους ἡδέος. εἰ γάρ τις αὐτοῖς τὸν Γύγου δακτύλιον ἔδωκεν ὡς ἀφειλεμένους μὴ ὁρᾶν, ἢ τὴν τοῦ Ἅιδου κυνέην, εὖ οἶδ' ὅτι μακρὰν χαίρειν τοὺς πόνους φράσαντες, ἐπὶ τὴν ἡδονὴν ἀθρόοι ἂν, καὶ ἐμιμοῦντο ἅπαντες τὸν Διονύσιον. ὃς μέχρι μὲν τῆς νόσου, ἤλπιζεν ὠφελήσειν τινὰ αὐτὸν τοὺς περὶ τῆς ἀρετῆς λόγους. ἐπειδὴν δ' ἤλγησε, καὶ συνῆκε, καὶ ὁ πόνος ἀληθέστερον αὐτὸν κατέδικε, ἰδὼν τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ ἀνθιλοσοφοῦν τῇ ψυχῇ, καὶ παναλία δολιχίζον, αὐτὸς μᾶλλον, ἢ τούτοις ἐπίστευσε, καὶ ἔγνω ἄνθρωπος ὤν, καὶ ἀνθρώπου σῶμα ἔχων. καὶ διετέλεσεν ἔχ ὡς ἀνδριὰς αὐτῷ χρώμενος, εἰδὼς ὅτι ὃς ἂν ἄλλως λέγῃ, καὶ ἡδονῆς κατηγορῇ, λόγοισι χαίρει, τὴν δ' ἀνδρὸς σκιὴν ἔχει. εἴρηκα. ὑμεῖς δ' ἐπὶ τούτοις ψηφοφορήσατε. Στοά. μεθαμῶς. ἀλλ' ὀλίγα μοι συμπερανθήσεται ἐπιτρέψατε. Ἐπίκ. ἐρώτησον. ἀποκενώσω δ'. Σῶ. κακὸν ἡγῇ τὸν πόνον; Επι. ναί. Σῶ. τὸν ἡδονὴν δ' ἀγαθόν; Επι. πάνυ μὲν οὖν. Σῶ. τί δ', οἶσθα ὅ, τι διαφορὸν, καὶ ἀδιάφορον, καὶ προηγμένον, καὶ ἀποπροηγμένον; Επι. μάλιστα. Ερ. ἆ φασιν ὦ σοὶ συνιέναι οἱ δικασταὶ τὰ δισύλλαβα ταῦτα ἐρωτήματα. ὥστε ἡσυχίαν ἄγετε. ψηφοφορήσασι χάρ. Σῶ. καὶ μὴν σκοπήσασι ἂν, εἰσωμηρώτησε σὺ τὸ τελευταῖον τὸ ἀναποδίκτον χήμᾶς. Δίκη. τίς ὑπερέχει; Ερ. πᾶσιν ἡ ἡδονή. Σῶ. ἐφίημι ἐπὶ τὰ Δία. Δι. τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. σὺ δ', ἄλλως κάλει. Ερ. δεῦ Ἀρίστιππε ἀρετὴ, καὶ τρυφή. καὶ Ἀρίστιππος δ' αὖτος

posse confidunt, hiantibus faucibus Voluptatem ingurgitantes. Proinde siquis ipsis annulum Gygis daret, ut eo inducto conspici non possent: aut etiam Orci galeam: laboribus, sat scio, longum valere jussis, ad Voluptatem prosilirent, & cuncti Dionysium imitarentur. Qui quidem antea, quam morbo correptus esset, sperabat illos de tolerantia sermones, multum sibi esse profuturos. At postquam dolere, atque ægrotare cœpit, ac labor ipsum re ipsa invasit, animadvertens corpus suum diversam à Stoa philosophiam sequi, & contraria statuere, illi potiùs, quàm istis credidit, cognovitque & se hominem esse, & humanum corpus habere: vixitque eo non ut statua utens, sed hoc sciens, quòd quicunque aliter dicit, ac Voluptatem accusat, verbis quidem delectetur, animo autem illuc sit conversо. Dixi. Vos autem de his sententiam ferte. *Stoa.* Nequaquam: sed ut pauca interrogem, mihi permittite. *Epic.* Interroga: respondebo enim. *Stoa.* Malum-ne putas laborem? *Epic.* Etiam. *Stoa.* Voluptatem autem bonum? *Epic.* Maximè. *Stoa.* Quid autem? scis-ne quid sit differens, & indifferens, quid promotum, vel rejectum. *Epic.* Scio. *Merc.* Ajunt judices, ô Stoa, se non intelligere disyllabas istas interrogationes: quare silentium præbete. Iam enim sententiam ferent. *Stoa.* Atqui vicissem sanè, si interrogassem in tertia figura, eorum videlicet, quæ demonstrari non possunt. *Iust.* Quis superavit? *Merc.* Voluptas calculis omnibus. *Stoa.* Provoco ad Iovem. *Iust.* Bonis avibus. Tu verò alios accerse. *Merc.* De Aristippo contendentes, Virtus & Mollities: atque Aristippus iste, adesto.

παρέσω. Ἀρετή. ὡσπέραν ἐμὲ χρὴ λέγειν τὴν ἀρετήν. ἐμὸς γάρ ἐστιν Ἀρίστιππος· ὡς δηλοῦσιν οἱ λόγοι, καὶ τὰ ἔργα. Τρυφή. ἔμβυσον, ἀλλ' ἐμὴ τὴν τρυφήν. ἐμὸς γὰρ ὁ ἀνὴρ, ὡς ἔστιν ὁρᾶν διὰ τὸ στέφανον, καὶ τὸ πορφυροῦν, καὶ τὸ μύρον. Δι. μὴ φιλονεικῆτε. διαγνώσεται γὰρ ἡ αὐτὴ δίκη ἐφ' ἃν ὁ Ζεὺς δικάσῃ περὶ Διονυσίου. Δημοπλήσιον γάρ τι καὶ τοῦτο ἔοικεν εἶναι. ὥστε ἂν μὴ ἡδονὴ κρατήσῃ, καὶ τὸ Ἀρίστιππον ἕξει ἡ τρυφή. νικήσας δ' αὖ τὰς στοᾶς, καὶ ὅτου ἕξει τὸ ἀρετῆς κεκερμάδος. ὥστε ἄλλοι παρέσωσαν. τὸ δίκαιον μόνοι μὴ λαμβανέτωσαν οὗτοι, τὸ δικαστικόν. ἀδίκως γὰρ ἡ δίκη μεμόρηκεν αὐτοῖς. Ερ. μᾶλλον ἂν ἀνελήλυθότες ὧσπ γάργυρες ἄνδρες ὑπὸ μακρῶν τῶν ἀναβάσεων. Δι. ἱκανόν, εἰ τεταρτημόριον λάβοιεν. ἄπιτε, μὴ ἀγανακτεῖτε. αὖθις δικάσεσθε. Ερ. Διογένη σινωπέα παρεῖναι καιρὸς, καὶ σὺ τοίνυν ἡ ἀργυραμοιβικὴ λέγε. Διοφάνης. καὶ μὴν ἄνεμὴ παύσεται σκώπτειν ὦ δίκη, σὺκ ἐπὶ δρόσου δικάσεται μοι, ἀλλὰ πολλῶν, καὶ βαθέων τραυμάτων. ἐγὼ γὰρ αὐτίκα μάλα παίξω τῷ ξύλῳ. Δι. τί τοῦτο; ἀποφύγῃ ἡ ἀργυραμοιβική. ὁ δὲ, διώκει, ἐπιμένων τὸ βάκτρον. ἢ μέτριόν τι κακὸν ἡ ἀβλία ἔοικε λήψεσθαι. τὸ Πύρρωνα κήρυττε. Ερ. ἀλλ' ἡ μὲν γραφικὴ πάρεσιν ὦ δίκη. ὁ Πύρρων δ', ἢ τὴν ἀρχὴν ἀνελήλυθε, καὶ ἐώκει τοῦτο πεφάξειν. Δι. ἀλλὰ τί ὦ Εἰρήνη; Ερ. ὅτι οὐδὲν ἡγεῖται κρεῖττον ἀληθὲς εἶναι. Δι. τυγχάνει ἐρήμῳ αὐτὸς καθαδικασάτωσαν. τὸ λογιστικόν ἡδὺ καὶ τὸ Σύ-

Virtus. Me quæ ſum Virtus, priorem dicere convenit. Meus enim eſt Ariſtippus, ut ſermones & opera indicant. *Mollit.* Minimè: ſed me quæ ſum Mollities. Meus enim eſt homo ille, ut videre eſt ex coronis, purpura, & unguentis. *Iuſt.* Ne contendite. Differetur enim & hæc cauſa eò uſque dum Iupiter, de Dionyſio ſententiam ferat. Hoc enim illi videtur aſſimile: adeò ut ſi Voluptas vicerit, Ariſtippum quoque Mollities habitura ſit: ſi contra Stoa, hic Virtuti adjudicetur. Proinde alii adſunto. Iſtud autem, ne accipiant hi, puta judiciale præmium. Nam cauſa hæc ipſis manſit indiſcuſſa. *Merc.* Fruſtra igitur per adeò longam, & acclinem viam aſcenderint hi ſenes. *Iuſt.* Sat eſt ſi tertiam partem acceperint. Abite, ne indignemini, aliàs judicabitis. *Merc.* Diogenem Sinopenſem adeſſe tempus eſt. Dic itaque tu Menſaria. *Diog.* At verò niſi deſinat moleſta eſſe, Iuſtitia, non amplius de fuga mecum apud judicem aget, ſed de multis altiſque vulneribus. Ego enim quamprimum ipſam fuſte percutiam. *Iuſt.* Quid hoc rei eſt? profugit Menſaria, ille autem ſublato baculo inſequitur. Nec mediocre malum miſera illa videtur acceptura eſſe. Pyrrhonem proclama. *Merc.* Pictoria quidem jamdudum adeſt, Iuſtitia. Pyrro autem ipſe, ne principio quidem huc aſcendit: & videbatur hoc facturus. *Iuſt.* Quorſum Mercuri? *Merc.* Quia nullum putat judicium eſſe verum. *Iuſt.* Indicta igitur cauſa ipſum condemnent. Iam accerſe [1] Syrum illum

1 *Syrum*] Intellige Lucianum Rhetorem ex Samota Syriæ civitate natum. Syria autem majoris Aſiæ regio eſt, juxta Iudæam, quæ hodie Syria vocatur, de qua Strab. lib. 6. Plin. lib. 5. c. 12. & 22. Pompo. Mel. lib. 1. *Cogn.*

εγν. καίτοι πρόλιν ἀπηνέχθησαν καὶ αὐτῷ αἱ γραφαί, κ᾽ ἐδὲν ἦττον ἤδη κεκριλάζ. τὴν ἀλλ᾽ ἐπεὶ ἔδοξε, πρότερον εἶσαμι τ ῥητορικῆς τὴν δίκην. βαδαί, ὅσοι σωκεκλήθατε ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν. Εῤ. εἰκότως ὦ δίκη. τό, τε γὰ μὴ ἴωλον εἶναι τὴν κρίσιν, ἀλλὰ καινὴν, κ᾽ ξένην, χθὲς ὥσπερ ἔφης ἐπηγγελμένην, κ᾽ τὸ ἐλπίζειν ἀκούσαζ, ῥητορικῆς μ, κ᾽ λφλόγυε, ὐ τὰ μέρει κατηγορήσοντα, ἀπολογουμένυ ἢ πρὸς ἀμφοτέρυς ἢ Σύρυ, τῦτο πολλὰς ἐπήγαγε τῇ δικαστηρίῳ. τὴν ἀλλὰ ἄρξαι ποτὲ ὦ ῥητορικὴ τ λόγων. Ρη. πρῶτον μ ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὐχομαι πᾶσι, κ᾽ πάσαις, ὅσην εὔνοιαν ἔχουσι λφτελαῖ τῇ πόλι, κ᾽ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην ὐπάρξαι μοι παρ᾽ ὑμῶν εἰς τοῦτο τ ἀγῶνα. εἰθ᾽ ὅπερ ἐστ μάλιστα δίκαιον, τῦτο δεδιέναι, σιωπᾶν κελεύειν. ἐμὲ γ, ὡς πεθήρηκα, κ᾽ βεβάλημαι, τὴν κατηγορίαν ἐᾶσαι ποιήσαζ. ὑκ᾽ ταῦτα δέ μοι παρέσκευαι γνώσεσθαι, ὅταν τε εἰς ἃ πέπονθα ἀποβλέψω, κ᾽ ὅταν εἰς τὰς λόγυς, ὡς ἀκούω. τὰς μ γὰρ λόγυς, ὡς ὁμοιοζήτυς τοῖς ἐμοῖς, ὅτ᾽ ἐρεῖ πρὸς ὑμᾶς. τὰ γ πράγματα, εἰς τῦτο πεθήκατε ὕψεσθε, ὥστε ὅπως μὴ χεῖρόν τι πείσομαι πρὸς αὐτῦ, σκέψαζ δέον. ἀλλὰ γὰρ, ἵνα μὴ μακρὸς πεθοιμιάζωμαι, ἢ ὑδάτος πάλαι εἰκῆ ῥέοντος, ἄρξομαι τ κατηγορίας. ἐγὼ γὰρ ὦ ἄνδρες δικασταί, τῦτον κομιδῇ μειράκιον ὄντα, βάρβαρον ἔτι τὴν φωνὴν, κ᾽ μονονυχὶ κρηδὸν ὑποδυνόντα εἰς τ ἀστύλεον τρόπον, ἔτι τὴν Ἰωνίαν δίρῦσι πλαζόμενον ἔτι, κ᾽ ὅτι χρήσαιτ᾽ ἑαυτῷ σὺκ εἰδότα,

illum prosæ scriptorem. Quanquam nuper ipsi dicta est dies: nihilque urget ut lis jam dirimatur. Verumtamen quia ita visum est, priorem introduc Rhetorices causam. Papæ quàm multi ad audiendum convenêre! *Merc.* Meritò Iustitia. Nam hoc ipsum, quod actio hæc minimè vetus, aut obsoleta est, sed nova atque insolens, heri (quemadmodum ais) primùm intentata: quodque sperant se audituros Rhetoricam, & Dialogum vicissim accusantes: illisque Syrum respondentem, multitudinem tantam ad judicium contraxit. Verùm incipe tandem Rhetorica causam dicere. *Rhet.* Primùm quidem, viri Athenienses, Deos Deasque precor omnes, ut quanta ipse benevolentia affectus sum erga hanc civitatem, vosque omnes, tantam à vobis ad præsens certamen consequi possim. Deinde, quod est justissimum, id vobis suggerant Dii: ut adversarium tacere jubeatis: me verò quemadmodum constituì, mecumque deliberavi, accusationem proponere sinatis. Cæterùm haudquaquam venit in mentem eadem statuere, quoties ea quæ mihi acciderunt, aspicio: & quoties verba, quæ audio. Nam verba quidem quàm simillima meis, iste ad vos faciet. Res autem eò jam processisse videbitis, adeò ut spectandum mihi sit, ne pejus quidpiam ab ipso mihi accidat. At enim ut ne longiore proœmio utar, aqua jamdudum fruſtrà effluente, accusationem incipiam. Ego judices hunc, cùm esset adhuc adolescentulus, & barbarè loqueretur, ac tantùm non Candyn Assyriorum more induisset, circa Ioniam inventum, errabundum adhuc, & quid de se ipso statueret,

ἐκλαβεῖσθαι, ἐπαίδευσα. καὶ ἐπειδὴ ἐδόκει μοι εὐμαθὴς εἶναι, καὶ ἀπεινες ὁρᾶν εἰς ἐμὲ, ὑπέπλησά τε χαρᾶς ἐπὶ τότε, καὶ ἐθεράπευσε, καὶ μόνῳ ἐπεύφραζεν, ἀπελιπεῖσθαι τὰς ἄλλας, ὁπόσοι ἐμνήστευόν με πλούσιοι, καὶ καλοὶ, καὶ λαμπροὶ τὸ σπογονικὸ, τῷ ἀχαριστῳ τούτῳ ἐμαυτὸν συνεχύσασα πένητι, καὶ ἀφανεῖ, καὶ νέῳ, πρόικα δὲ μικρὰν ἐπαινεσκαμένη πολλῶν & θαυμασίων λόγων. εἶτα ἀγαγοῦσα αὐτὸν εἰς τὰς φυλεᾶς τὰς ἐμὰς, παρενέχεψα, καὶ ἀσὶν ἀπέφηνα. ὥστε τὰς ἀξιομαρτύρους τῶν ἐγγύων, ἀποπίμπλαμεν. δίζημαι δ' αὐτῷ ξενοτεῖν ἐπιδειξόμενος & γάμους τῶν δυσερίων, ἵνα δὲ τότε ἀμελείφθω. ἀλλὰ πανδοκεῖ ἑπόμενον, ἄνω & κάτω ξενηγέμενον, καὶ κλεινὸν αὐτὸν, καὶ ἀοίδιμον ἐποίουν, καθαγιάζουσα, καὶ ξενεστέλλουσα. καὶ τὰ μὲν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. καὶ τὴν Ἰωνίας, μέτρια. ἐς δὲ τὴν Ἰταλίαν ἀποδημοῦσαν ἐξελαύνουσιν αὐτὸν, τὸ ἰώνιον συνδιέπλευσα. καὶ τὰ τελευταῖα, μέχρι τῆς Κελτικῆς συναπέρασα, δυσερίας ἐποίουσα. καὶ μέχρι μὲν πολλοῦ, πάντα μοι ἐπείθετο, καὶ σωφρονοῦντα μοι, μὴ δὲ μίαν νύκτα ἀπόντος μονόμυθον, παρ' ἡμῶν. ἐπεὶ δὲ ἱκανῶς ἐπεστάθη, καὶ τὸ πρὸς τὴν δόξαν εὖ ἔχειν αὐτῷ ὑπέλαβε, τὰς ὀφρῦς ἐπῆρεν, καὶ μεγαλοφρονήσας, ἐμοῦ μὲ ἠμέλησε, μᾶλλον δὲ τέλεον εἴασεν. αὐτὸν δὲ τὸ γενναῖον ὀνεῖνον, τὸ λαὸ & χρήματον τὸ λαμπρὸν, φιλοσοφίας υἱὸν εἶναι λεγόμενον, ὑπεραμπίσας μᾶλλα ἐρωτικῶς πρεσβύτερον αὐτὸ ὄντα, τούτῳ συνέσει. καὶ δὴ καὶ ἀφύητα, τὴν μὲ ἐλευθερίαν, καὶ τὸ ἄνευθεν τὸ ἐν ἐμοὶ

nescientem recepi & educavi. Et quia mihi videbatur ingenio docili, fixisque oculis me intueri (nam & me tum adhuc verebatur, & colebat, & mirabatur solam) relictis cæteris quotquot me ambibant, divites & formosi, & à majoribus clari, ingrato huic pauperi, & obscuro, & juveni me ipsam despondi, allata dote non exigua, scilicet multis, & admiratione dignis orationibus. Postea eum ad contribules meos adductum in tabulas retuli, civemque feci: adeò ut qui meo connubio exciderunt, enecentur. Porrò cùm ipsi visum esset terrarum orbem circumvagari, felicitatemque conjugii ostentare, ne tum quidem relicta sum. Sed quoquoversum sequens, sursum ac deorsum circunducebar, clarumque & celebrem faciebam ipsum, ornando pariter & componendo. Atque ea quidem quæ in Græcia, & Ionia acciderunt, mediocria sunt. Cùm autem in Italia proficisci statuisset, Ionium mare cum ipso trajeci. Postremò in Galliam usque unà progressa, feci ut diteseceret. Ac diu quidem mihi per omnia obtemperavit, mecumque consuevit, ne unam quidem noctem extra lectum à nobis divertens. Sed postquam satis viatici sibi comparavit, quantumque ad famam attinet, eam bono esse loco credidit, adductis superciliis, elatoque animo me neglexit, imò prorsus missam fecit. Barbatum vero illum, ex habitu conspicuum Dialogum, quem Philosophiæ filium esse perhibent, vehementer diligendo, valdeque amatoriè prosequendo, natu, quàm ipse est, grandiorem, cum eo nunc consuetudinem habet. Neque pudet ipsum hanc orationis meæ libertatem, solutam-

λόγων σωτηρίων, εἰς μικρὰ ἢ ἓξ κεφαλαίων ἐρωτήματα καθαπλείσιος ἑαυτόν. καὶ ἀνὰ μέσον λέγειν ὅ, τι βούλεται μεγάλῃ τῇ φωνῇ, βραχεῖς τινας λόγους ἀναπλέκων, καὶ συλλαβίζων, ἀφ' ὧν ἀμφότερα μὲ ἔπαινον, ἢ κρότον πολὺς, οὐκ ἂν ἀπαντήσειεν αὐτῷ. μεσίαμοι δὲ παρὰ τῶν ἀκουόντων, καὶ τὸ ἐπισείσαι τὴν χεῖρα ἐντὸς τοῦ ὁρᾶν, καὶ μικρὰ ἐπινεῦσαι τῇ κεφαλῇ, καὶ ἐπιστενάξαι τοῖς λεγομένοις. τοιούτων ῥημάτων ὁ γραῦς, ἐμὲ καταφρονήσας. φασὶ δ' αὐτὸν μὴ δεῖν πρὸς τὸν ἐρώμενον τοῦτον εἰρωνίᾳ ἄχθεσθαι, ἀλλὰ τὸ εἰς ἐκεῖνον οἴμοι ὑβρίζειν. πῶς ἂν οὖν ἀχάριστος ὦτος, καὶ ἔνοχος τοῖς περὶ κακώσεως νόμοις; ὃς τὴν μὲν νόμῳ γαμετὴν, παρ' ἧς τοσαῦτα εἴληφε, καὶ δι' ἣν ἔνδοξός ἐστιν, ὥστε ἀτίμως ἀπέλιπε, καὶ καινῶν ὠρέχθη πραγμάτων. καὶ τοῦτο, νεῦ ὁπότε μόνον ἐμὲ θαυμάζουσι, καὶ ἐπιφθονοῦσι ἅπαντες σπουδάζουσιν ἑαυτόν. ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἀντέχω, τοσούτων μνησιδούντων. καὶ κρούουσιν αὐτοῖς τὴν θύραν, καὶ τὸν νόμον ἐπιβοωμένοις μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ὅτε ἀνοίγειν, ὅτε ὑπακούειν βούλομαι. ὁρῶ γὰρ αὐτοὺς οὐδὲν πλέον τῆς βοῆς κομίζοντας. ἔτι δ', οὐδὲ ὥστως ἐπιστρέφεται πρὸς ἐμὲ, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἐρώμενον βλέπει, τί ὦ θεοὶ χρήσιμον παρ' αὐτοῦ λήψεται σπουδάσων, ὃν δὲ τελέων οὐδὲν ὁρᾷ πλέον ἔχοντα. εἴρηκα ὦ ἄνδρες δικασταί. ὑμεῖς δ', ἢν ἐς τὸν ἐμὸν πρόπον τοὺς λόγους ἀπολογίας ἧκῃ, τοῦτο μὴ ἐπιτρέψητε. ἄγνωμον γὰρ ἐστ' ἐμὲ τὴν ἐμὴν μάχαιραν ἀνηκεῖν. κἂν δ τὸν αὐτὸν ἐρώμενον τὸν λόγον, ὅστις ἀπολογεῖσθαι, ἢν δύνηται. Ep. τοῦτο μὲν ἀπίθανον. ὁ γὰρ οἷόν τε ὦ ῥητορικὴ μόνον αὐτὸν ἀπολογίας κτῆμα lutamque licentiam concidere, atque in parvas, unoque commate constantes quæstiones sese concludere. Ac pro eo quod licebat magna voce eloqui, quicquid libuisset, breves quasdam sententias texere, perque syllabas numerare, unde sanè conserta laus, multusque applausus ipsi non obvenerit, sed auditorum irrisio, manusque intra terminos concussus, & longa capitis nutatio, & in dicta gemitus. Talia generosus ille, me contempta, amavit. Aiunt autem ipsum neque cum hoc amasio suo pacem colere, sed in eum contumelioſe se gerere. Quomodo igitur hic non ingratus, legibusque de vexatione sancitis obnoxius censeatur? qui legitimam conjugem, à qua res tantas accepit, & per quam est celebris, ita ignominioſe dereliquit, resque novas appetivit: idque nunc, quando solam me cuncti mirantur, suique velut præsidem scriptis testantur. At ego repugno, tot procis ambientibus me: atque ipsis ostium pulsantibus, nomenque magna voce inclamantibus, nec aperire, nec respondere volo. Video enim ipsos nihil præter clamorem afferre. Iste verò, etiam ne sic quidem ad me revertitur, sed ad amasium illum suum respicit. Ecquid tandem boni ô Dii ab eo se accepturum sperans? quem præter pallium nihil habere videt. Dixi judices. Vos autem si meo iste orationis modo, respondere voluerit, ne permittite. Iniquum enim foret meam contra me machæram acui. Sed si potest, ad Dialogi à se amati modum respondeat. *Merc.* Hoc non persuadebis, Rhetorica. Neque enim fieri potest ut hic solus ad

Dialogi formam respondeat: sed perpetua oratione ipse quoque dicat. *Syrus.* Quandoquidem, Iudices, etiam hoc malè haberet adversariam, si longa oratione uterer, quanquam ab illa hanc dicendi facultatem accepi, non multa apud vos verba faciam: sed dilutis accusationum capitibus ipsis, rem totam vobis diſpiciendam relinquam. Vera enim sunt quæcunque de me dixit. Nam educavit me, mecum peregrè profecta est, & Græcorum civitati adscripsit: eoque nomine gratiam hujus nuptiis habuerim. Cæterùm ob quas causas relicta illa, ad Dialogum hunc diverti, audite Iudices: nec me commodi cujusquam gratia mentiri putetis. Ego cùm viderem hanc non amplius esse temperantem, neque in habitu modesto permanere, quo olim ornatam Pæanensis ille duxerat: sed comptam, & meretricio more capillos componentem, fuco etiam illitam, & genas ceruſa pingentem, ilico ſuſpicatus ſum & obſervavi quonam verteret oculum. Ac cætera quidem missa facio. Singulis autem noctibus angiportus noſter implebatur amatoribus temulentis, petulanter in illam agentibus, & ostium pulsantibus: quinetiam nonnullis nullo ordine vi intro sese ferre audentibus. Hæc autem ridebat, & iis quæ agebantur, delectabatur: ac plerumque vel de toto prospiciebat, audiens illos cantilenas quasdam amatorias aspera voce occinentes: vel apertis clam me, ut putabat, foribus lasciviebat, & ab iis constuprabatur. Quod cùm ego ferre non possem, nec mihi probaretur tamen ipsam adulterii accusare: hunc in vicinia habitantem Dialogum adivi,

Ϝ Ἀφλόγυς, ἀλλὰ ῥῆσιν ϵ̓ αὐτὸς εἰπάτω. Συρ. ἐπὶ ϵ̓ τῦτο ὦ ἄνδρες, ἡ ἀνδὶδικος ἠγανάκτησεν, εἰ μακρᾷ χρήσομαι τῇ λόγῳ, ϵ̓ αὐτὸ τὸ δικαίως λέγειν παρ' ἐκείνης λαβὼν, πολλὰ μὲ δεῖ ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς. τὸ κεφάλαια ϑ αὐτὰ ἐπιλυσάμενο ϵ̓ κατηγορηθέντων, ὑμῖν ἀπολείψω σκοπεῖν περὶ ἁπάντων. πάντα γὰρ ὁπόσα διηγήσατο περὶ ἐμοῦ, ἀληθῆ ὄντα διηγήσατο. καὶ γὰρ ἐπαίδευσε, κ᾽ συναπεδήμησε, ϵ̓ εἰς τὰς Ἕλλησας ἐνήγαγε. καὶ καλά μ᾽ ἔτῦτο, χάριν ἂν εἰδείλω τῷ γάμῳ. δι' ἃς ϑ αἰτίας ἀπολιπὼν αὐτὴν ἐπὶ τυβεῖ ϵ̓ Ἀφλόγυν ἐτράπόμλω, ἀκούσετε ὦ ἄνδρες δικασταί, καί με μηδὲν Ϝ χρησίμως ἕνεκα ψεύδεσθαι ὑπολάβοιτε. ἐγὼ γὰρ ὁρῶν τοῦτον ϵ̓ ἔτι σωφρονοῦντα, ϵ̓δὲ ἐμμένοντα ἐπὶ Ϝ κοσμίᾳ σχήματος οἷον ποτ' ἐκεκοσμημένον αὐτὸν ὁ παιανιεὺς ἐκεῖνο ϵ̓ ἠγάγετο, κοσμιμένλω ϑ᾽, κ᾽ τὰς τρίχας δίπλεκτον εἰς τὸ ἐπικρανον, κ᾽ φυκίον ἐπιτεθρυμμένον, κ᾽ τὰ ὀφθαλμὰ ὑπογραφόμενον, ὑποπλάδιον δ᾽ ὄντ᾽, κ᾽ παρεφύλαττον ὅποι ϵ̓ ὀφθαλμὸν φέροι. κ᾽ τὰ μὲ ἄλλα, ἐῶ. καθ' ἑκάστην ϑ τῶν νύκτα, ὁ μὲ σενωπὸς ἡμῶν, ϵ̓νεπίμπλατο μεθυόντων ἐρασῶν, κωμαζόντων ἐπ' αὐτῶν, ϵ̓ κροτόντων τῶν θύρων. σύνοιδα ϑ, ϵ̓ εἰσθιάζοντ' σὺν ὠδαῖς κόμῳ τολμῶντων. αὐτὴ ϑ ἐγέλα, ϵ̓ ἡδέτο τοῖς θρωμβοις. κ᾽ τὰ πολλὰ ἡ παρέκυπτεν ἀπὸ Ϝ τέγυς, ἀδόντων ἀκούσα τροχαίᾳ τῇ φωνῇ ᾠδάς τινας ἐρωτικὰς, ἡ ϵ̓ ϖροσνοίγυσα τὰς θυρίδας, ἐμὶ οἰομένη λαθεῖν, ἠσέλαινε, κὰ ἐμοιχεύετο ϖρὸς αὐτῶν. ὅπερ ἐγὼ μὴ φέρων, χρόνῳ μὲ αὐτὸν μοιχείας δικ ἐδοκίμαζον. ϖαρὼν ϑ οἰκοῦντα τὴ Ἀφλόγυ ϖροσελθὼν, ἠξίουν κωλύειν

χθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. τοῦτό ἐστιν, ἀ ἐγὼ τὴν ῥητορικὴν μεγάλα ἠδίκηκα. καίτοι εἰ μηδὲν αὐτῇ τοιοῦτο ἐπέπραχθ, καλῶς εἶχέ μοι ἀνδρὶ ἤδη τετταρακοντοῦτ ἐπὶ χρόνον γεγονότι, θορύβων μὲ ἐκείνων, καὶ δικῶν, ἀπηλλάχθαι, καὶ τὰς ἄνδρας τὰς δικαστὰς ἀτρεμεῖν ἐᾶν, καὶ τυράννων κατηγορίας, καὶ ζητήσεων ἐπαίνους ἀκροᾶσθαι. ἐς μὲν τὴν ἀκαδημίαν, ἢ ἐς τὸ λύκειον ἐλθόντ, τῷ βελτίστῳ τούτῳ ἀμαλόγῳ συμπεριπατεῖν, ἡρέμα σιωδιαλεγόμενον. πολλὰ ἔχων εἰπεῖν, ἤδη παύσομαι. ὑμεῖς μὲν, εὔορκον τὴν ψῆφον ἐνέγκατε. Δι. πῶς κρατεῖ; Ερ. πάσαις ὁ Σύρος, πλὴν μιᾶς. Δι. ῥήτωρ πῶς ἔοικεν εἶναι ὁ τὴν ἀκαδημίαν ζήμιος. ὁ ἀμαλόγος ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς, λέγε. ὑμεῖς μὲν, ἀθεμείτατε, διπλασίονα ἀποτισόμενοι τὰ μισθὸν ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς δίκαις. Διάλογος. ἐγὼ μὲν ὦ ἄνδρες δικασταί, μακρὰς μὲν ἀποτείνειν τοὺς λόγους οὐκ ἐθελόμην ἂν πρὸς ὑμᾶς, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ὥσπερ εἴωθα. ὅμως μέντοι ὡς νόμος ἐν τοῖς δικαστηρίοις, οὕτω ποιήσομαι τὴν κατηγορίαν, ἰδιώτης παντάπασι καὶ ἄπειρος τοιούτων ὤν. καί μοι τοῦτο ἔστω πρὸς ὑμᾶς τὸ προοίμιον. ἃ μὲν ἠδίκημαι, καὶ ἀδικοῦμαι πρὸς τούτοις, ταῦτά ἐστιν. ὅτι με σεμνὸν τέως ὄντα, καὶ θεῶν τε πέρι, καὶ φύσεως, καὶ τὰ τῶν ὅλων ἀδολέσχην σκοπέμενον, ὑψηλὸν ἄνω καὶ τῶν νεφῶν ἀεροβατοῦντα, ἔνθα ὁ μέγας ἐν ἀέρᾳ Ζεὺς πλίων ἅρμα ἐλαύνων φέρεται, καταπατήσας αὐτὸς ἤδη καὶ τὴν ἀψίδα περιόντα, καὶ ἀναβαίνοντα ὑπεράνω καὶ ἀέρια, καὶ τὰ πλεῖστα συμπεψάς, ἰσοδιαλογον τοῖς πολλοὺς ἐποίησε. καὶ τὸ μὲν τραγικὸν ἐκεῖνο, καὶ σωφρονικὸν προσωπεῖον, ἀφεῖλέ μου.

adivi, utque me reciperet, rogavi. Hæc est magna illa injuria quam Rhetoricæ intuli. Quanquam etiamsi nihil tale ab illa commissum esset: tamen puto, deceret me virum jam propè quadraginta annos natum, à tumultibus istis, & causis agendis desistere, ac pati judices quiescere, cùm Tyrannorum, accusationibus, tum optimatum laudibus evitatis. Ingressum verò in Academiam aut Lyceum, cum optimo isto Dialogo deambulare, cum eo placidè disputando. Quanquam multa dicenda habeo, jam tamen finem facio. Vos sanctam sententiam ferte. *Iust.* Vter vicit? *Merc.* Omnibus calculis Syrus excepto uno. *Iust.* Videtur orator aliquis esse, qui contrarium tulit. Heus Dialoge, sub iisdem judicibus dic tu quoque. Vos interim expectate, duplicem pro utraque lite mercedem accepturi. *Dial.* Ego judices, longiorem ad vos orationem habere non statueram, sed paucis, ut consuevi, rem expedire. Verùm tamen, ut mos est in judiciis, ita peragam accusationem: quanquam planè rudis, & rerum istiusmodi imperitus. Et hoc mihi ad vos esto exordium. Illata verò mihi ab illo injuria & contumelia hæc est. Me qui antea gravis eram, & de Diis, de natura, de Vniversi ambitu pleraque considerabam, supra nubes sublimis, per aërem incedens: ubi magnus ille in cœlo Iupiter alatum currum agere fertur: abstractum inde ipse, cùm jam ad fornicem volarem, & ad summum cœlum ascenderem, confractis alis cum multitudine promiscua conditionis ejusdem fecit: ac tragicam illam, modestamque faciem mihi abstulit: comi-

κωμικὴν ἄλλο, ⸗ στυγερὴν, ἐπίθηκέ μοι. καὶ μικρᾷ δεῖν, μαλοῖον. εἶτά μοι ἐς τὸ αὐτὸ φέραν, συγκαθεῖρξέ μοι τὸ σκῶμμα, καὶ τὸν Ἴαμβον, ⸗ κωμῳδὸν, ⸗ τ Εὔπολιν, ⸗ τ Ἀριστοφάνη, δεινὼς ἄνδρας ἐπικερτομῆσαι τε σεμνὰ, καὶ χλευάσαι τὰ καλῶς ἔχοντα. πλοῦσιόν γ, ⸗ Μένιππόν τινα τ παλαιῶν κυνῶν μάλα ὑλακτικὸν ὡς δοκεῖ, καὶ κρέχαρμαν ἀνορύξας, καὶ τῶτον ἐπισήραμά μοι φοβερόν τινα ὡς ἀληθῶς κυνᾶ. καὶ [1] τὸ δῆγμα λαθραῖον, ὅταν ⸗ μαλῶν ἅμα ἔδακνε. πῶς οὖν ὁ δεινὸς ὕβρισμαι, μηκέτ' ἐπὶ τ οἰκείᾳ σχήματι ἀφικέμενον, ἀλλὰ καμῳδῶν, ⸗ γελωτοποιῶν, καὶ ὑποθέσεις ἀλλοκότους ὑποκεκινδυνευκότα αὐτῷ; τὸ γὰρ πάντων ἀπαιδευτότατον, κρεῶν τινα παρόδιον κέκραμμαι. καὶ ὅτε πεζός εἰμι, ὅτε ἐπὶ τ μετεώρων βέβηκα. ἀλλὰ ἱπποκενταύρου δίκην, σωθῆναί μ, ⸗ ξένον φάσμα τοῖς ἀκούσι δοκῶ. Ερ. τί δὲ πρὸς ταῦτα ἐρεῖς ὦ Σύρε; Συν. ἀπροσδόκητον ὦ ἄνδρες δικασταὶ τ ἀγῶνα τοῦτον ἀγωνίζομαι παρ' ὑμῖν. πάνυ γὰρ μᾶλλον ἂν ἠλπισα τ Ἀφλογον, ἢ τοιαῦτα ἐρεῖν περὶ ἐμοῦ. ὃν ⸗ Ἀφλαεῶν ἐγὼ, συνθρωπὸν ἔτι τοῖς πολλοῖς δοκοῦντα, καὶ νῦν τ σωφρόνων ἐρωτήσεων κατεσκληκότα, καὶ ταύτῃ αἰδέσιμον μ εἶναι δοκοῦντα, ὑ πάντῃ ἦν ἡδὺ, ὧδε τοῖς πολλοῖς κεχαλασμένον, ⸗ τὸν αὐτὸν ἐπὶ γῆς βαίνειν ἐς τ ἀνθρώπινον εἶδος τοῦτον τρόπον. μὴ comicam verò aliam, & satyricam, ac fermè ridiculam adhibuit. Deinde in locum eundem adductum concluſit Dicterium, Iambum, Cyniſmum: præterea Eupolim & Ariſtophanem, vehementes viros ad res graves exagitandum, & ad præclaras irridendum. Poſtremò etiam Menippo ex antiquis illis canibus latratore moleſto, ut videtur, & aſpero refoſſo, hunc quoque ad me introduxit, terribilem revera canem, morſu latenter invadentem, quatenus mordet arridens. Proinde quomodo non videar gravi contumelia affectus, qui non amplius habitu proprio conſpicior: ſed comœdias agendo, riſum movendo, argumenta abſurda tractando ipſi hiſtrionem me gero. Nam quod eſt omnium abſurdiſſimum, nova quadam mixtione ſum temperatus: & neque pedeſtris, neque ſublimis incedo: ſed hippocentauri inſtar, compoſitum quiddam, novumque ſpectrum auditoribus videor. *Merc.* Quid igitur ad hæc dices Syre? *Syr.* Inexpectatum apud vos, judices, hoc certamen ſuſtineo. Quidvis enim potiùs quam hæc pro me dicturum eſſe Dialogum putabam: quem ego ſuſceptum, cùm adhuc tetricus vulgo videretur, & continuis interrogationibus præfractus, eoque nomine venerandus cenſeretur, non tamen omnino ſuavis, neque multitudini gratus: primùm quidem hunc hominum in modum per terram incedere aſſuefeci: poſtea au-

1 Τὸ δῆγμα λαθραῖον] Invehitur in malivolos *ſubleſta lingua*, qui ut ait Plautus,

Palam blandiuntur, clam ſi occaſio uſquam eſt,
Aquam frigidam ſubdolè ſuffundunt.

De quibus vide Caſaub. ad Characteres Theoph. περὶ εἰρωνείας. Piſid Coſmurg.

Ποιεῖ γὰρ τὰς εἴρωνας ἀθλίας κύνας
Σαίνειν δοκοῦντας ⸗ δακνύειν ὑπογλύφους. Bourd.

1 Τὸν

ἢ τὸ αὐχμηρὸν τὸ πολιὸ, ἀποπλυνάς, καὶ μειδιᾶν καίπερ ἀναγκάσας, ἡδέα τοῖς ὁρῶσι παρεσκεύασεν. ἐπὶ πᾶσι δὲ, τὴν κωμῳδίαν αὐτῷ παρέζευξα. καὶ τοῦτο, πολλοὶ οἱ μηχανώμενοι τὴν εὔνοιαν ἀφελεῖν τῶν ἀκουόντων. οἱ τέως τὰς ἀκάνθας τὰς ἐν αὐτῷ δεδιότες, ὥσπερ τὸν ἔχινον. λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας ἐφυλάττοντο. ἀλλ' ἐγὼ οἶδ' ὅτῳ μάλιστα λυπεῖ αὐτὸν, ὅτι μὴ τὰ ἰχνὰ σκέπει, καὶ λεπτῷ καὶ ἡμέρῳ τῷ ὡς αὐτὸν σμικρολογήσῃ, εἰ ἀθανάτῳ ἡ ψυχὴ, καὶ πόσας κοπίδας ὁ θεὸς, ὁπότε τὸν κόσμον εἰργάσατο, τὸ ἀμιγὲς, καὶ καὶ τὰ αὐτὰ ἐκάστης οὐσίας ἐνέχειν εἰς τὸν κρατῆρα, ἐν ᾧ πάντα συνεφόρησε, καὶ εἰ ῥητορικὴ πολιτικῆς μορίου εἴδωλον, κολακείας τὸ τέτρτον. χαίρει γὰρ ὧδε οἶδ' ὅπως τὰ τοιαῦτα λεπτολογῶν, καθάπερ οἱ τὴν ψώραν ἡδέως κνώμενοι. καὶ τὸ φρόντισμα ἡδὺ αὐτὸ δοκεῖ, καὶ μέγα φρονεῖ, ἵν' λέγηται ὡς ὁ παντὸς ἀνδρὸς ἐστι συνιδεῖν ἃ αὐτὸς τὸν ἰδιῶν ἐξυδρεκεῖ. ταῦτα δηλαδὴ καὶ περ' ἐμοῦ ἀπαιτεῖ, καὶ τὰ πλησίον σκέπειν ζητεῖ, καὶ ἀποβλέπῃ, τὰ ὀπίσω τῶν ποδῶν οὐχ ὁρῶν. ἐπεὶ τῶνγε ἄλλων ἕνεκα, οὐκ ἂν οἰμαι μέμψαιτό μοι, ὡς δημόσιον τοῦτο τὸ ἐκλογικὸν περιεσπάσας αὐτοῦ, βαρβαρικὸν μετενέδυσα. καὶ ταῦτα, βάρβαρος αὐτὸς εἶναι δοκῶν. ἠδίκουν γὰρ ἄν, τὰ τοιαῦτα εἰς αὐτὸν ἐξαμαρτών, καὶ τὴν πάτριον ἐσθῆτα λωποδυτῶν. ἀπολελόγημαι ὡς δικαίως ἐμοί. ὑμεῖς δὲ, ὁμοίως τῇ πάλαι τὴν ψῆφον σύνεγκατε. • Ερ. βαβαὶ, δέκα ὅλαις κρατεῖς. ὁ γὰρ αὐτὸς σκέπτομαι ὁ πάλαι, ὃς δὲ νῦν ὁμόψηφός ἐστιν. ἀμέλει τοῦτο ἕξεις ἐστὶ, καὶ πᾶσι [1] τὴν

autem multo ſqualore abſterſo, eoque ridere coacto, ſuaviorem aſpicientibus exhibui. In primis verò Comœdiam cum ipſo conjunxi, ac per hoc multam illi apud auditores benevolentiam conciliavi: qui antea ſpinas quæ ei inſunt, metuentes perinde ut echinum, manibus excipere cavebant. Sed novi ego quid illum maximè diſcruciet: nempe quòd tenuia illa & exilia cum ipſo ſedens argutari non ſoleo: nempe ſit-ne immortalis anima: & quot heminas Deus, quando mundum fabricavit, ſynceræ, eodemque modo ſe habentis ſubſtantiæ infuderit in craterem illum, in quo univerſa miſcendo temperabat: & num Rhetorica ſit politicæ particulæ imago, adulationis pars quarta. Delectatur enim neſcio quo pacto, iſtiuſmodi argutias diſputando, ut quibus pſoram fricari eſt jucundum. Atque hæc ipſi videtur ſuavis cogitatio, ac ſeſe effert, ſi dicatur non cujuſvis eſſe hominis ea intelligere quæ de ideis ſubtiliter ſpeculatur. Hæc videlicet etiam à me poſcit, & alas illas quærit, ſurſumque aſpicit, cùm tamen, quæ ſunt ante pedes, non videat. Nam cæterorum certè cauſa puto me non accuſaverit, quòd detracto Græco hoc pallio, barbaricum ejus loco repoſui, idque cùm barbarus ipſe videar. Injuriam enim feciſſem, ſi contra leges, talia in eum commiſiſſem & patrio veſtitu ſpoliaſſem. Reſpondi judices, pro virili. Vos verò ſententiam priori ſimilem ferte. *Merc.* Papæ: totis decem vincis. Nam ipſe ille prior, ne nunc quidem eadem cum cæteris ſentit. Nempe hic mos eſt illius, atque perfora-

1 Τὴν τετυπωμένην] *Calculum condemnationis.* De his calculis copiosè Scholiaſt.

τετρυπημένῳ ἄτρῳ φέρῃ, ἢ μὴ παύσαιτο φθονῶν τοῖς ἀρίστοις. ἀλλ' ὑμεῖς μέν, ἄπιτε ἀγαθῇ τύχῃ. αὔριον δέ, τὰς λοιπὰς δικάσομεν.

foratum omnibus calculum ferre ſolet, nec facilè deſierit optimis quibuſque invidere. Sed vos abite proſpera cum fortuna. Die craſtino reliquas judicabimus.

liaſt. Ariſtophan. & Florent. Chriſtian. ad Veſp. *Bourd.* Ἀμέλει τοῦτ' ἴδιος ἐστὶ, καὶ πᾶσι τῷ τετρυπημένῳ ἄτρῳ φέρῃ, καὶ μὴ παύσαιτο φθονῶν τοῖς ἀρίστοις] Ἀμέλει τοῦτ' ἴδιος ἐστὶ καὶ πᾶσι, τῷ τετρυπημένῳ ἄτρῳ φέρειν, καὶ μὴ παῦσαι φθονεῖν τοῖς ἀρίστοις. Calculi autem pertuſi ſive ψῆφοι τετρυπημέναι in judiciis condemnatorii. Æſchines contra Timarchum, & planè pleneque Scholiaſtes Demoſthenis Vlpianus in orationem ejus contra Timocratem. *Marcil.*

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΣΙΤΟΥ, ΗΤΟΙ ΟΤΙ ΤΕΧΝΗ Η ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΗ.

DE PARASITO, SIVE QVOD ARS SIT PARASITICA.

ARGVMENTVM.

Didaſcalici generis Dialogus, in quo contendit ac docet Paraſiticam artem eſſe, eamque omnium aliarum præſtantiſſimam. Diſpoſitio & ſeries orationis plana eſt. Nam artem eſſe, principio ex definitione artis oſtendit, ſingulis ejus partibus cum Paraſitica comparatis, videlicet, quoniam & ſua, ac certa principia habeat, exercitationeque & uſu conſtet, & ob finem vitæ utilem, nec per voluptatem, exerceatur. Quòd autem voluptas utilis vitæ finis ſit, authoritate ac teſtimonio Homeri defendit. Et quòd hic finis Paraſiticæ magis proprius quàm Epicureorum philoſophiæ ſit, comparatione ſtudiorum, ac vitæ utrorumque probat. Deinde verò hanc omnium aliarum artium præſtantiſſimam eſſe, primùm in genere docet, collatis omnibus accidentibus, effectibus & cauſſis aliarum artium, cum iis, quæ huic arti accidunt. Poſtea ſeorſim etiam Philoſophiæ & Rhetoricæ, ut pote artium ceterarum ſummis, & maxime laudatis, anteponit. Primùm quia illa incertæ, aliis aliter de illis ſentientibus atque tradentibus. Paraſitica autem ubique eadem, ac certa ſit. Deinde quia nuſquam reperiantur paraſiti affectaſſe philoſophiam, aut rhetoricam: contrà autem paraſiticam rhetores, ac Philoſophi plurimi. Poſtremò ab uſu eorum, qui artes has ſectantur, & profitentur, duplici videlicet, altero in bellis, altero in pace. Vbi ad utrumque tempus philoſophos, & rhetores inutiles, & ineptos eſſe, multis exemplis & rationibus docet: contrà autem paraſitos idoneos ac paratos maximè, idque ex Homero, item ex hiſtoriis probat, ad-

addita etiam hypotypoſi, qua paraſitum ad prælium parantem & expedientem ſeſe deſcribit. Præterea & privatam, atque domeſticam utrorumque vitam inter ſe comparat, multò meliores, atque etiam beatiores eſſe paraſitos oſtendens, quàm vel rethoras, vel philoſophos. Sub finem ipſam artem ex locis finalibus commendat quoque, & ipſius nominis honeſtatem etymologia, & analogia defendit.

Τί ποτε ἄρα ὦ Σίμων, οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι, ἢ ἐλεύθεροι, καὶ δοῦλοι, τέχνην ἕκαστός τινα ἐπίσταται, δι' ἧς ἑαυτοῖς τε ἐσι, ἢ ἄλλῳ χρήσιμοι. σὺ δ', ὡς ἔοικεν, ἔργον οὐδὲν ἔχεις, δι' ὃ ἄν τι ἢ αὐτὸς κάμοιο, ἢ ἄλλῳ μεζοδοίης; Παρά. πῶς τοῦτο ἐρωτᾷς ὦ Τυχιάδη, οὐδέπω οἶδα. πειρῶ δὴ σαφέστερον ἐρωτᾶν. Τυχ. ἔστιν ὧν τινα τυγχάνεις ἐπισταμένῳ τέχνην, οἷον μυσικήν; Πα. μὰ Δία. Τυ. πῶ, ἰατρικήν; Πα. οὐδέπω πώτην. Τυ. ἀλλὰ γεωμετρίαν; Πα. οὐδαμῶς. Τυ. τί δῆ, ῥητορικήν; φιλοσοφίας μὲν γὰρ τοσοῦτον ἀπέχεις, ὅσον ἡ κακία. Πα. ἐγὼ μὲν εἰ οἷόν τε εἴην, καὶ πλεῖον. ὥστε μὴ δόκει τοῦτο κρύπτειν ἀγνοοῦντά σε ὀνειδίσαι. φημὶ γὰρ κακὸς εἶναι, καὶ χείρων, ἢ τὸ δοκεῖς. Τυ. ναί. ἀλλὰ πρὸς τί μὲν ἴσως τὰς τέχνας σοῦ ἐξέμαθες λέγω μέγεθος αὐτῶν, καὶ δυσκολίαν. τί δὲ δημιουργικῶν τινα, τεκτονικὴν, ἢ σκυτοτομικήν; καὶ γὰρ οὐδὲ τάλλα ὅπως ἔχεις, ὡς μὴ

Quid tandem in cauſa eſt Simo, quòd cùm alii homines ſive ſervi ſint, ſive ingenui, quiſque artem aliquam calleat, quà cùm ſibi ipſis, [1] tum aliis ſunt utiles: tu verò, quantum ego perſpicio, nihil negotii habes, unde aut fructum capere ipſe, aut alteri impertire poſſis? *Para.* Quid hæc tua ſibi velit interrogatio Tychiade, nondum capio: proinde planiùs interrogato. *Tych.* Eſt-ne ars aliqua quam noris, veluti [2] Muſica? *Para.* Non per Iovem. *Tych.* Num medicina? *Para.* Neque iſtam novi. *Tych.* At geometria. *Para.* Nequaquam. *Tych.* Quid verò num Rhetorica? Nam à Philoſophia tantum abhorres. quantum ab ea vitium. *Para.* Imò plus etiam, ſi poſſem. Proinde ne putes hoc te mihi ignoranti exprobrare. Nam me & malum, & quàm ſentias, pejorem eſſe fateor. *Tych.* Ita ſanè. Sed has fortè artes ob ipſarum cùm magnitudinem, tum difficultatem non didiciſti. At ex popularibus illis quam tenes, num fabrilem aut ſutrinam? Neque enim ea eſt rerum tuarum conditio, ut non talis alicujus artis egeas ad-

1 *Tum aliis ſunt utiles*] Plat. in epiſt. ad Arch. Tarent. ἀλλὰ κἀκεῖνο δεῖ σε ἐνθυμεῖσθαι, ὅτι ἕκαστος ἡμῶν, οὐκ αὐτῷ μόνον γέγονεν, ἀλλὰ τῇ γενέσει ἡμῶν τὸ πατρὶς μεμέρικεν, τὸ δὲ τοῖς φίλοις. Cogn.

2 *Muſica*] Antiquitus nihil eruditum habebatur ſine muſica, unde apud Comicos, qui litteras ſe didiciſſe negant, ajunt ſe non didiciſſe muſicam. Muſica & Arithmetica primùm inſtituebantur juvenes Athenis. Lucianus in Gymnaſ. *Idem.*

τοιαύτης ἂν δεηθῆναι τέχνης. Πα. ὀρθῶς λέγεις ὦ Τυχιάδη. οὐδὲ γὰρ τῶν τοιούτων ἐπιστήμων εἰμί. Τυ. πίνω δὲ ἑτέρας; Πα. πίνω; ὡς ἐγὼ οἶμαι, γλυκαίας. ἢν εἰ μάθοις, καὶ σὲ ἐπαινέσειν οἶομαι. ἔργῳ μὲν οὖν κωλυθῆναι φημι ἤδη, εἰ δὲ σοὶ λόγῳ σὺν ἔχω εἰπεῖν. Τυ. πῶς τοῦτο; Πα. ὅπως μοι δοκῶ τὰς ὑπὲρ τούτου ἀμελετήτους λόγους. ὥστε ὅτι τέχνην μὲν τινα ἐπίσταμαι, κατάρχῃ ἤδη σοι γιγνώσκειν, καὶ μὴ ἀφ' τοῦτο χαλεπῶς μοι ἔχειν. ἦν τινα ᾖ, αὖθις ἀκούσῃ. Τυ. ἀλλὰ σὺν ἀνέξομαι. [1] Πα. τὸ γε τῆς τέχνης, παρρήσιον ἴσως φανεῖταί σοι ἀκούσαντι. Τυ. καὶ μὴν ἀφ' τοῦτο σπουδάζω μαθεῖν. Πα. εἰσαῦθις ὦ Τυχιάδη. Τυ. μηδαμῶς, ἀλλ' ἤδη λέγε, εἰ μή πῃ ἄρα αἰσχύνῃ. Πα. ἡ δ' ἀσελγεία. Τυ. κἄπα εἰ μὴ μαίνοιο τις ὦ Σίμων, τέχνην ταύτην φαίη ἄν; Πα. ἔγωγε. εἰ δέ σοι μαίνεσθαι δοκῶ ἢ μὴ ᾖ μίαν ἄλλην ἐπίστασθαι τέχνην, [2] αὐτὴν αἰτίαν εἶναί μοι τῶν μανίαν δόκει, καὶ με τῶν ἐγκλημάτων ἤδη ἀφίει. φασὶ γὰρ τὸν δαίμονα ταύτην, τὰ μὲν ἄλλα, χαλεπὴν εἶναι τοῖς ἔχουσι, δύσκριτον δὲ ἁμαρτημάτων αὐτοῖς, ὥσπερ διδάσκαλον, ἢ παιδαγωγὸν τῶν ἀναδεχομένων εἰς αὐτὸν τὰς αἰτίας. Τυ. σὸν δὴ ὦ Σίμων, ἡ ἀδόκητος τέχνη ἐστί; Πα. τέχνη γάρ. κἀγὼ ταύτης δημιουργός. Τυ. καὶ σὺ ἄρα παράσιτος; Πα. πάνυ γε εἰδέναι ὦ Τυχιάδη. Τυ. ἀλλὰ σὺν ἐρυθριᾷς, παράσιτον σαυτὸν καλῶν; Πα. ἀδαμῶς. αἰσχυνοίμην

adminiculo. *Para.* Rectè dicis Tychiade, neque enim ullam illarum calleo. *Tych.* Quam igitur aliam? *Para.* Quam? ut puto generosam, quàm & te, si pernoveris, laudaturum exiſtimo. Eam quidem re ipsa præclarè obire posse me dico, tametsi oratione explicare non valeo. *Tych.* Quænam hæc est? *Para.* Nondum mihi videor rationes quæ ad hanc artem pertinent didicisse. Quare me alicujus artis peritum esse, tuum est jam cognoscere, neque hoc nomine mihi succensere: quam autem calleam, alias audies. *Tych.* At moræ sum impatiens. *Para.* Fortasse si audires, nova ars tibi videretur. *Tych.* Atqui propter hoc ipsum discendi studio teneor. *Para.* Aliàs Tychiade. *Tych.* Nequaquam, sed jam dicito, nisi te pudeat. *Para.* Illa est Parasitica. *Tych.* Ecquis nisi insanus ô Simon, artem hanc appellet? *Para.* Ego. Si verò ob hoc ipsum, quòd aliam artem non teneam, tibi videor insanire, hujus ipsius causam mihi putato fuisse insaniam, & jam define me criminari. Aiunt enim hanc Deam cùm aliàs difficilem esse habentibus, tum delinquentes erratorum excusare, instar magistri, & pædagogi translata in se omni culpa. *Tych.* Ergo Simo, Parasitica ars est? *Para.* Sanè ars, cujus author ego sum. *Tych.* Et tu parasitus es? *Para.* Probro me affeciſti Tychiade. *Tych.* At non erubescis, quum te ipse vocas parasitum? *Para.* Nequaquam, nam me pu-

1 Πα. τὸ γε τῆς τέχνης, παρρήσιον] Πα. τόγε τ' τέχνης ὄνομα, παρρήσιον. Marcil.

2 Αὐτὴν αἰτίαν εἶναί μοι τῶν μανίαν δόκει] Αὐτὴν αἰτίαν εἶναί μοι τ' μανίας δόκει, &c. Patet illo ſtatim ſequente, ἀναδεχομένων εἰς αὐτὴν τὰς αἰτίας. Idem.

γὰρ ἂν, εἰ μὴ λέγοιμι. Τυ. καὶ νὴ Δία ὑπέπτευόν σε βουλόμενον γνωρίζειν ἅττα ἐπίσταμαι τῷ, ὅτι χρήζοι μαθεῖν, ὁ παράσιτος δηλονότι φήσομεν. Πα. πολὺ μᾶλλον τοῦτο λέγοιτ' ἐμὲ, ἢ Φειδίαν ἀγαλματοποιόν. χαίρω γὰρ τῇ τέχνῃ ἡδύν τι ἡγούμενον, ἢ Φειδίας ἥδεται τῷ Διΐ. Τυ. καὶ μὴν σκεπτέον ἐστὶν ἐκεῖνό μοι σκοπεῖν πρῶτον πολλοῖσιν γέλως πέμπουσιν. Πα. τὸ ποῖον; Τυ. εἰ ταῖς ἐπιστολαῖς ἄνωθεν ὥσπερ ἔθος, ἐπιγράφομεν Σίμωνι παρασίτῳ. Πα. καὶ μὴν ἂν ἐμοὶ μᾶλλον χαρίζοιο ἢ Διονὶ ἐπιγράφων φιλοσόφῳ. Τυ. ἀλλὰ σὺ μὲν ὅπως χαίρεις καλέμενος, ἡδὺν, ἢ μικρόν μοι μέλει. σκοπεῖν δ' δεῖ ἐν τῷ ἄλλῳ ἀτοπίαν. Πα. τίνα μάν. Τυ. εἰ ἐν τούτῳ ταῖς ἄλλαις τέχναις ἐξισωζόμεθα. ὥστε ἐπειδάν τωνὰ τύχῃ τις ὁποῖός τις αὐτὴν τέχνην ἐστὶ, λέγειν, οἷον γραμματικὴν, ἰατρικὴν, παρασιτικήν. Πα. ἐγὼ μὲν ὦ Τυχιάδη, πολὺ μᾶλλον τούτῳ, ἢ τινὰ ἑτέραν τέχνην φαίην ἄν. εἰ δέ σοι φίλον ἀκοῦσαι, καὶ ὅπως οἴομαι, λέγοιμι ἄν, καίτοι ὀλίγα πανάπασιν ὤν, ὡς ἔφθην εἰπὼν, ἐπὶ τούτῳ παρεσκευασμένος ἥκω. [2] Τυ. εἰ ἐν σμικρὰ ᾖ, τοῖς ἀληθέσι δοίης. Πα. Ἴθι δὴ σκόπει τοίνυν σὺ τέχνης εἶ σοι δοκεῖ, ἤ τίς ποτε ἄσα τυγχάνει τῷ γένει σκοπῶμεν. ὑπῶσι γὰρ ἐπαναληθήσεται μᾶλλον ἂν καὶ ταῖς καθ' εἴδος τέχναις, εἰ καλῶς ἄρα ὁρῶμεν μετέχοιμεν αὐτῆς. Τυ. τί ποτ' ἂν εἴη τέχνη, ὡς ἐπίστασαι; Πα. πάνυ μὲν ἐν. Τυ. μὴ

puderet, ni dicerem. *Tych.* Atque per Iovem, si te cuipiam quibus ignotus es notum facere velimus, quum nomen discere volet, Parasitus est videlicet, dicemus. *Para.* Rem mihi feceritis multò gratiorem mè sic nominando, quàm statuarium Phidiam. Hac enim arte delector non minùs, quàm Phidias Iove gaudebat. *Tych.* Atqui hoc mihi considerandi, excitatus est risus multus. *Para.* Qua ex re? *Tych.* Si epistolis pro more inscribamus, Simoni parasito. *Para.* Rem sanè mihi facies gratiorem, quàm si [1] Dioni Philosopho inscribas. *Tych.* Quàm gaudeas hoc nomine, mihi parum est curæ. Sed & aliud quidpiam absurdi est considerandum. *Para.* Quidnam? *Tych.* Num & hanc in aliarum artium numero recensebimus. Ita ut interrogante quopiam cujusmodi ars sit, respondeamus, veluti grammatica, medicina, sic Parasitica. *Para.* Equidem ego Tychiade, hanc quam profiteor, multò potiùs artem dicendam contendo. Quod si gratum tibi est audire, etiam quod sentio, dicam, quanquam non admodum ut antè dixi, ad hoc sim paratus. *Tych.* Tametsi sint exigua, veritate tamen præcellent. *Para.* Age jam, si tibi videtur, primùm consideremus cujus generis sit ars. Ad hunc enim modum artes etiam speciatim assequemur, si hanc rectè teneamus. *Tych.* Quid igitur est ars, uti scis? *Para.* Omnino scio. *Tych.* Ne igitur

1 *Dioni Philosopho*] Dion Alexandrinus natione, præcipuam in philosophia laudem est consequutus. Suid. Philost. & Syn. de laude Calvitii Lucianus in Peregrino, *Cogn.*

2 Tu.] Tychiadis personam quidam loquentem inducunt usque ad verbum ἐπίστασαι. Aliter tamen omnes editiones, aliter Interpres. *Bourd.*

τοίνυν ὥκνει λέγειν αὐτὴν, εἴπερ οἶδα. Πα. τέχνη ἐστὶν ὡς ἐγὼ ἀμνημονεύω σοφῶν τινῶν ἀκούσας, σύγκρισιν [1] ἐγκαταλήψεων ἐγκεκριμένων, πρός τι τέλος εὔχρηστον τῷ βίῳ. Τυ. ὀρθῶς ἐκείνην μ' εἰπόντος, ὅτως ἀπεμνημόνευσας. Πα. εἰ δὲ μετέχοι καὶ τῶν ἀπάντων ἡ παρασιτικὴ, τί ἂν ἄλλο ἢ ἡ αὐτὴ τέχνη εἴη; Τυ. τέχνη γοῦν, εἴπερ ὅτως ἔχει. Πα. φέρε δὴ καθ' ἕκαστον τοῖς τῆς τέχνης εἴδεσιν ἐφαρμόζοντες τὴν παρασιτικὴν, εἰ σωφρόνως σκοπῶμεν ἢ ὁ περὶ αὐτῆς λόγος, ἀλλὰ μὴ καθάπερ οἱ πονηροὶ χύτραν ἁλκυρὸν ὄντα, [2] μὴ σαθρὸν ἀποφθέγξηται. δεῖ τινων εἶναι ἢ ταύτην ὥσπερ ἢ πᾶσαν τέχνην, σύγκρισιν ἐκ καταλήψεων. πρῶτον μὲν, τὸ δοκιμάζειν, κἀγὼ ἁλκεύειν ὅσις ἂν ἐπιτηδείως γένοιτο πρέφειν αὐτόν. κἄπειτα παρασιτεῖν δεξάμενον, οὐκ ἂν μεθύοντα. ἢ τὸ μὲν δεύτερον ἐάσω τέχνῃ τινὰ φήσομεν ἔχειν, [3] εἴπερ ἐπίσταιτο ἁλγινώσκειν τά τε κίβδηλα τῶν νομισμάτων, κἀγὼ τὰ μή. τὸν δ' ἄνδρα τέχνης ἁλκεύειν τὰς τε κιβδήλους τῶν ἀνθρώπων, κἀγὼ τὰς

igitur pigeat te dicere, siquidem scis. *Para.* Ars, ut ex viro sapiente memini me audire, est quæ constat ex perceptionibus consentientibus, & coëxercitatis ad finem vitæ utilem. *Tych.* Rectè sanè verba ejus qui dixit, commemorasti. *Para.* Iam si horum omnium particeps est Parasitica, quid aliud sit, quàm ars? *Tych.* Ars certè, si res ita se habet. *Para.* Age verò sigillatim omnibus artis speciebus Parasiticam accommodantes, dispiciamus an quod de ipsa dicitur, consonet: sed non uti [2] malæ ollæ quum pulsantur, an resonet putridum. Oportet igitur ut hæc, quemadmodum & ars omnis, perceptionibus constet. Primùm quidem probet, & dijudicet, quis ad se alendum sit idoneus: quo parasitandi orsus initio, pœnitentia non ducatur. Aut [4] nummularium dicemus artem aliquam callere, qua nummos adulterinos à probis dignoscat: hunc autem sine arte [6] adulterinos homines à bonis non discernere,

præ-

1 Ἐγκαταλήψεων] Quidam ἐκ καταλήψεων. ut postea. *Bourd.*

2 *Malæ olla*] Vt ærea vasa tinnitu dignoscuntur. Ita homines ex sermone, huc allusit Pers. Sat. 3.

sonat vitium percussa malignè,
Respondet viridi non cocta fidelia limo.

Et rursus in Satyr. 5.

pulsu dignoscere cantus
Qui solidum crepet & picte tectoria lingua. Cogn.

3 Μὴ σαθρὸν] Casaubon. ad illud Persii *sonat vetium*, legi vult σαθρὸν. *Bourd.*

4 *Nummularium*] Ἀργυρικόπου vulgo mensor & mensarius à Græcis κολλυβιστὴς nummularius & trapezita. *Idem.*

5 Εἴπερ ὅπιστο διαγινώσκειν] ἢ περ s. δ. Marcil.

6 *Adulterinos homines*] Quod simplex non est neque sincerum id vulgato verbo Græci κίβδηλον vocant, hinc ducto vocabulo, quòd aliud præ se ferant, aliud tegant, παρὰ τὸ κρύθειν τὸ ἄλλο, vel quòd Athenienses ob summum in Chios odium, si cui malè vellent, hujus nomen nomismati solent inscribere, addita littera iisque in terram abjectis dira imprecari. παρὰ τὸ βάλλειν, βδελύττειν. Sed proprie nummum subæratum κίβδηλον appellant, & κιβδηλίαν corruptelam. *Cogn.*

1 Καὶ

ἀγαθός. [1] καὶ ταῦτα, ὥσπερ τὰ νομισμάτων, καὶ τὰ ἀνθρώπων [2] μὴ φαυλοτέρων δόξης ὄντων. οὐτε μὴν περὶ ταῦτα ὁ σοφὸς Εὐριπίδης κακῶς μέμφεται λέγων,

Ἀνδρῶν δ' ἄτῳ χρὴ τὸ κακὸν διειδέναι,

Οὐδεὶς χαρακτὴρ ἐμπέφυκε σώματι.

ᾧ δὴ καὶ μείζων ἡ τῆς παρασίτου τέχνη πέφυκεν, εἴγε καὶ πᾶσιν ἄδηλα, καὶ ἀφανῆ, μᾶλλον τῶν μαντικῶν γνωρίζειν τε, καὶ οἶδε. τὸ δέ γε ἐπίστασθαι λόγους λέγειν ἐπιτηδείους, καὶ πρέσβεσιν πρέπειν, οἷ' ὧν οἰκειώσεται, καὶ σύνεσιν ἑαυτὸν τῷ τρέφοντι ἀποδείξει, ἆρ' ὑ σωτέσεως, καὶ καταλήψεως ἐρρωμένης εἶναί σοι δοκεῖ; Tv. καὶ μάλα. Πα. τὸ δέγε ἐν ποίᾳ ἑστάσεσιν αὐτοῖς, ὅπως παντὸς ἀπέλθῃ τοῦτον ἔχων, καὶ παρασκευασμῶν τὰς μὴ τῶν αὐτῶν αὐτῷ κεκτημένοις τέχνῃ, ἀνὸ πόσῃ λόγῳ, καὶ σοφίας [3] πλάττεσθαι οἵει; Tv. ὀδαμῶς. Πα. τί δ', τὸ ἐπίστασθαι πῶς ὀρέξεως, καὶ κακίας τῶν ὄψων, καὶ τῶν σιλίων πολυπραγμοσύνῃ ἀτέχνῃ πινὸς εἶναί σοι δοκεῖ; καὶ ταῦτα, ᾧ γλαυκῶτα Πλάτων ὑτωσὶ λέγοντα, ᾧ μέλλοντα ἑστάσεσθαι, μὴ μαγειρικὸν ὄντος, σκιαζομένης ἡδίνης, ἀκυρωθέρα ἡ κρίσις. ὅπερ μὲν ὧν οὐκ ἀκαλήψεως μόνον, ἀλλὰ συγκεκραμένης ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, μόλις ἂν εὐθέως ῥᾳδίως. αἱ μὲ γὰρ τῶν ἄλλων τεχνῶν καταλήψεις, καὶ ἡμέρ-

præsertim cùm statim appareat cujusmodi sint homines, quemadmodum nummi. Eadem hæc & sapiens reprehendit Euripides, dicens,

Nullus character corpori mortalium,

Inhæret ex quo tu malum dignoveris.

Qua re major est Parasiti ars, qui res ita obscuras & abditas, magis quàm ars vaticinandi perspicit & cognoscit. Nosse verò sermones proferre accommodos, eaque facere per quæ in familiaritatem veniat, seque benevolentissimum suo altori ostendat, annon intelligentiæ & perceptionis validæ putas illud esse? *Tych.* Maximè. *Para.* Vt verò in conviviis ipsis, plus quovis habens abeat, alioque gloria superet, qui eam artem sibi non paraverunt, an hoc citra rationem, & sapientiam comminisci putas? *Tych.* Nequaquam. *Para.* Ecquid, nosse opsoniorum, ciborumque virtutes, & vitia, cujuspiam indocti curiositatem esse existimas? Idque cùm dicat generosissimus Plato, [4] Qui convivas epulis acceptus est, nec rei coquinariæ sit peritus, ejus in adornando convivio incertum est judicium. Parasiticam autem non solùm perceptione, sed etiam exercitatione constare, hinc facilè perdiscas. Quod aliarum artium perceptiones, & dies, & no-

1 Καὶ ταῦτα, ὥσπερ τὰ νομισμάτων] Καὶ ταῦτα ὑχ ὥσπερ τ. ν. Patet oraculo Euripidis sequente, & post illa, verbis Luciani p. sequente. *Marcil.*

2 Μὴ φαυλοτέρων] Ex Anglic. Cod. negationem, quæ ubique aberat, addidimus. *Bourd.*

3 Πλάττεσθαι] In quibusd. πεπλάσθαι. Idem.

4 *Qui convivas*] Hæc Platonis sententia extat in dialogo, qui inscribitur Gorgias, sive Rhetor. *Cogn.*

ρας, καὶ νύκτας, καὶ μῆνας, καὶ ἐνιαυτοὺς πολλάκις ἀσυγχύμνασοι ῥᾳθύμει. καὶ ὅμως οὐκ ἀπόλλυται ἡ παρὰ τοῖς κεκτημένοις αἱ τέχναι. αἱ δὲ γε παράσιτοι καλαὶ λήψεις, εἰ μὴ καθ' ἡμέραν εἶεν ἐν γυμνασίῳ, ἀπόλλυσιν ὑ μόνον οἶμαι τὴν τέχνην, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν τεχνίτην. τοῦτο μὲν οὖν ὅς τι τέλος εὐχρηστον τῷ βίῳ, μὴ καὶ μανίας εἶναι ζητεῖν, ἐγὼ μὲν οὐ φαγεῖν καὶ πιεῖν ἡδέως εὐχρηστότερον εἰς τὸν βίον ὄν, ἡδὲ ζῆν γε ἄνευ τούτων ἐστί; Tv. πάνυ μὲν οὖν. Πα. καὶ μὴν ἡδὲ τοιοῦτόν τι ἐστὶν ἡ παρασιτική, ὁποῖον τὸ κάλλος, καὶ ἡ ἰσχύς. ὥστε τέχνην μὲ μὴ δοκεῖν αὐτὴν, δυνάμιν δέ τινα τοιαύτην. Tv. ἀληθῆ λέγεις. Πα. ἀλλὰ μήτοι ἡδὲ ἀτεχνία ἐστίν. ἡ γὰρ ἀτεχνία, ἡδέποτε ἡδὲν κατορθοῖ τῷ κεκτημένῳ. φέρε γὰρ εἰ ἐπιτρέψας σὺ σεαυτὸν ναυῶ σὺ ἁλατίῃ, καὶ χειμῶνι, μὴ ἐπισταμένῳ κυβερνᾶν, σωθείης ἄν; Tv. οὐκ ἔγωγε. Πα. τί δή ποτε, ἢ τῷ μὴ ἔχειν τέχνην, δι' ἧς δυνήσεται σώζειν ἑαυτόν; Tv. καὶ μάλα. Πα. οὐκοῦν ὁ παράσιτος ὑπὸ τῆς παρασιτικῆς, εἴπερ ἦν ἀτεχνία, οὐκ ἂν ἐσώζετο; Tv. ναί. Πα. οὐκοῦν τέχνη σώζεται. ἀτεχνίᾳ ἄρ' ἔστι; Tv. πάνυ μὲν οὖν. Πα. τέχνη ἄρα ἐστὶν ἡ παρασιτική. Tv. τέχνη ὡς ἔοικε. Πα. καὶ μὴν κυβερνήτας μὲν ἀγαθοὺς, καὶ ἡνιόχους τεχνίτας σπανιωτέρους τῶν δίφρων οἶδα ἐγὼ πολλάκις. καὶ τοὺς μὲν, ξυντετριμμένους. τοὺς δὲ, καὶ πάμπαν διαφθαρέντας. παράσιτον δὲ ναυάγιον, ἐν ᾧ εἷς ἔχοι τὸν τοιοῦτον εἰπεῖν. οὐκοῦν εἰ μήτε ἀτεχνία ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, μήτε δυνάμις, σύσημα δέ τι, καὶ ἐκ καλήψεων γεγυμνασμένων, τέχνη δηλονότι διαμολόγηται ἡμῖν σήμερον. Tv. ὅσον

noctes, & menses, & annos plerumque manent inexercitatæ, nec tamen possidentibus depereunt artes. At Parasiti perceptiones, nisi quotidie exerceantur, non artem solùm, opinor, sed etiam artificem perdunt. Neque foret insaniæ quærere ad quem finem vitæ utilem tendat. Non enim puto utilius quicquam in vita esse quàm edere & bibere, sine quibus neque licet vivere. *Tych.* Maximè. *Para.* Atqui ne ejusmodi quidem res est Parasitica, cujusmodi est pulchritudo aut fortitudo, ut ars nulla esse videatur, sed quædam vis & potentia. *Tych.* Vera dicis. *Para.* At neque nulla est ars. Nam quod ars non est, nunquam quicquam habenti præstat præclari. Age enim si tibi ipsi navim in mari ac procellis, gubernandi imperito commisisses, an incolumis evaderes? *Tych.* Minimè gentium. *Para.* Quid tandem, an quòd arte careat, cujus ope seipsum servare possit? *Tych.* Maximè. *Para.* Num ergo Parasitus à Parasitica, si ars non esset, servari non posset? *Tych.* Imò. *Para.* Nunquid igitur arte servamur, non item imperitia? *Tych.* Maximè. *Para.* Ergo Parasitica est ars. *Tych.* Ars ut apparet. *Para.* Atqui gubernatores quidem præclaros, & aurigas eximios de curru plerumque delapsos comperi: contritos quidem alios, alios interemptos. At Parasiti naufragium nullus est qui possit producere. Proinde si neque nulla ars est Parasitica, neque potentia, sed comprehensio exercitatarum perceptionum, hodie inter nos convenit, eam esse artem. *Tych.* Quantum quidem hinc conjicio.

οὐκ τοῦτο, εἰκάζω. ἀλλ' ὁπόθεν, ὅπως ἐ ὅρον ἡμῖν τινα χρυσοῦν ἀποδῶς τ παρασιτικῆς. Πα. ὀρθῶς σύ γε λέγων. δοκεῖ γάρ δή μοι ὅτως ἂν μάλιστα διωρίσθαι, παρασιτικὴ ἐστι τέχνη ποτέον, καὶ βρωτέον, [1] καὶ τ ἀφ' τούτου λεκτέον. τέλος ἡ αὐτῆς, τὸ ἡδύ. Τυ. ὑπέρδυσμά μοι δοκεῖς ὁρίσασθαι τὴν σαυτοῦ τέχνην. ἀλλ' ὁπόθεν σκόπει, μὴ πρὸς ὀψὲ τ φιλοσόφων μάχη σοι περὶ τ τέλους ᾖ. Πα. καὶ μὴν ἀπόχρη γε, εἴπερ ἕσται τὸ αὐτὸ τέλος εὐδαιμονίας, καὶ παρασιτικῆς. φανεῖται γὰρ ὅτως. ὁ γὰρ σοφὸς Ὅμηρος τ τ παρασίτου βίον θαυμάζων, ὡς ἄρα μακάριος, καὶ ζηλωτὸς εἴη μόνος, [2] ὃ γὰρ ἔοικε φάσκειν τέλος χαριέστερον ἐμμενεῖ, ἢ ὅταν εὐφροσύνην μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα, δαῖτα δὲ πληῶσιν τραπέζαι σῖτοι, καὶ κρεῶν. μέθυ δὲ κρητῆρας ἀφύσσων οἰνοχόος φορέῃσι, καὶ ἐγχείη δεπάεσσι. καὶ ὡς ἔχ ἱκανῶς ταῦτα θαυμάζων, μᾶλλον τὴν αὐτὴν γνώμην ποιεῖ φανερωτέραν, εὖ λέγων. Τοῦτο τί μοι κάλλιστον ὑπὸ φρεσὶν εἴδεται. εἶναι. ὐχ ἕτερόν τι ἐξ ὧν φησιν, ἢ τὸ παρασιτεῖν εὐδαίμονα νομίζων. καὶ μὴν οὐδὲ τῷ τυχόντι ἀνδρὶ ἐοικότως τούτους τοὺς λόγους, ἀλλὰ τῷ σοφωτάτῳ [3] τῶν Ἑλλήνων. καίτοι γε εἴπερ ἐκλέξῃ Ὀδυσσέως τὸ κατὰ τοὺς Στωϊκοὺς ἐπαινεῖν τέλος, ἐδικαίου ταυτὶ λέγειν, ὅτε τὸν Φιλοκτήτην ἀνήγαγεν ἐκ τ Λήμνου, ὅτε τὸ Ἴλιον ἐξεπόρθησεν, ὅτε τοὺς Ἕλληνας φόβου ἔσχε καὶ ἔσχεν, ὅτε εἰς Τροίαν εἰσῆλθεν, ἑαυτὸν τούτοις μαστίγωσον. ἐμοὶ δὲ ἐπιτίμησον ὑπὲρ τούτου τοῦ κρίματος. Sed in id incumbe ut eximiam Parasiticæ definitionem nobis reddas. *Para.* Rectè dicis profectò. Sic igitur potissimùm mihi videtur definienda. Parasitica est ars eorum quæ bibenda sunt & comedenda, & ad hæc consequendum, dicenda: cujus finis est vóluptas. *Tych.* Videris mihi tuam artem quàm optimè definivisse. Illud tamen considera, ne adversùs philosophos aliquos de fine oriatur tibi contentio. *Para.* Atqui sufficit ut idem sit fœlicitatis & Parasitices finis. Quod sic apparebit: siquidem Homerus ille sapiens, Parasiti vitam admirans, tanquam solam beatam & fœlicem, ita inquit. Gratior haud finis, populum quàm quando per omnem, Lætantur, mensæque cibis & pane replentur, Et cratere merum in pateras pincerna refundit. Vtque hæc non satis admiratus, sententiam suam facit planiorem, rectè dicens, Hic finis nobis pulcherrimus esse videtur. Non aliud ex iis quæ dicit, quàm parasitari beatum existimans. Neque cuilibet è vulgo hæc verba attribuit, verùm omnium sapientissimo. Ac sanè si voluisset Vlysses Stoicorum finem laudare, hæc dicere potuisset, quando [4]Philoctetem è Lemno eduxit, quando Ilium subvertit, quando [5]Græcos fugam capessentes detinuit, quando Troiam ingressus est, à se ipso flagris

1 Καὶ πρὸ διὰ παῦτα λεκτέον] Λεκτέον. Marcil.
2 Οὐ μὲ ἔοικέ τι] Versus Homerici erant corruptissimi. *Bourd.*
3 Τῶν Ἑλλήνων] In aliis Codd. πρὸ ὅλων. Idem.
4 *Philoctetem*] Est apud Philostratum in Heroic. & Homer. in Catal. navium. *Cogn.*
5 *Græcos fugam.*] Homer. Il. α. Ἦ δ' ἀχαιοῖς ἰπίσιον ἠρτύσατο παρεστὰς. Idem.

τὸν μαστιγώσας, καὶ καυσᾷ, καὶ σωϊκὰ ῥάκη ἐνδύς. ἀλλὰ τότε ἔστε εἶπε τοῦτο τέλος χαριέστερον. ἀλλὰ μὴν ὁ ἐν τῷ τοῦ Ἐπικουρείων βίῳ γυμνάσιον οὐδὲν ἀπολείπει τῇ Καλυψοῖ, ὅτε αὐτῷ παῆρχεν ἐν ἡδονῇ τε βιοτεύειν, καὶ τρυφᾶν, καὶ βινεῖν τὴν Ἀτλαντίδα μαλακίᾳ, καὶ κινεῖν πάσας τὰς λείας κλισίας, ὑδέποτε εἶπε τοῦτο τὸ τέλος χαριέστερον, ἀλλὰ τὸ τοῦ παρασίτου βίον. ἐκαλεῖτο δὲ δαιτυμόνες οἱ παράσιτοι τότε. πῶς οὖν λέγω; πάλιν χαὶ ἄξιον ἀναμνησθῆναι τῶν ἐπῶν. ὑδὲ χαὶ οἷόν τε ἀκριβεῖν αὐτῶν, μὴ πολλάκις λεγομένων. δαιτυμόνες καθήμενοι ἐξείης. καὶ, παρατιθῆσι τραπεζαι σίτου, καὶ κρεῶν. ὅμε μὴν Ἐπικούρου σφόδρα ἀναισχύντως ὠφελόμενον τὸ τοῦ παρασίτου τέλος τοῦ καθ' αὐτὸν εὐδαιμονίας, τέλος αὐτὸ ποιεῖ. καὶ ὅπ κλοπὴ τὸ πᾶγμά ἐστι, καὶ ὑδὲν Ἐπικούρῳ μέλει τὸ ἡδύ, ἀλλὰ τοῦ παρασίτου, ὅταν μάθοις ἄν. ἔγωγε ἡγοῦμαι τὸ ἡδὺ πρῶτον μὲν τὸ τοῦ σαρκὸς, ἀόχλητον. ἔπειτα, τὸ μὴ θορυβεῖν, καὶ παραχὴν τὴν ψυχὴν ἐμπεπλῆχθ. τούτων τοίνυν ὁ μὲν παράσιτος, ἑκατέρων τυγχάνει. ὁ δὲ ἐπικούρειος, οὐδὲ θατέρου. ὁ γὰρ ζητῶν περὶ χήμασι γῆς, καὶ κόσμων ἀπειρίας, καὶ μεγέθους ἡλίου, καὶ διαστημάτων, καὶ περάτων σοιχείων, καὶ περὶ θεῶν, εἴτε εἰσὶν, εἴτε οὐκ εἰσὶ, καὶ περὶ αὐτοῦ δὲ τέλους ἀεὶ πολεμῶν, καὶ διαφερόμενος πρός τινας, ὁ μόνον οὐκ ἀνθρωπίνοις, ἀλλὰ καὶ οὐ κοσμικαῖς ἔστν ὀχλήσεσιν. ὁ δὲ παράσιτος, πάντα καλῶς ἔχειν οἰόμενος, καὶ περιφρονῶν μὴ ἄλλως πεῦτα ἔχειν ἄμεινον, ἢ ἔχει, μετὰ πολλῆς ἀδείας, καὶ γαλήνης, ὑδενὸς αὐτῷ ταράττοντος παρενοχλοῦντος ἐφίεται, καὶ flagris cæsus, malisque & Stoicis pannis amictus. At tunc jucundiorem hunc esse finem non dixit, Quinetiam cùm in Epicureorum vita apud Calypsonem versaretur, & liceret in otio, & molliter vivere, & filiæ Atlantis lectum conscendere, omnemque expeditæ libidinis speciem agitare, nunquam jucundioris hujus finis meminit, sed cùm apud Phæacas ageret parasitum. Tunc Temporis autem Parasiti vocabantur Dætymones. Quomodo igitur dicit? Digni enim sunt versus, quorum denuo meminerimus: quos nisi sæpe referantur, audire non possumus. Dætymones ordine sedentes, Item, mensæ carnibus, & pane impleantur. Porrò Epicurus nimium impudenter hunc finem detractum Parasiticæ, ad fœlicitatem suam detorsit. Atque hoc esse fraudulentum, neque Epicurum Voluptatis studio vacare, sed Parasitum, hinc licet colligere. Ego Voluptatem existimo, primùm quidem tranquillum corporis statum: deinde animæ ab omni tumultu, & perturbatione immunitatem. Horum utrumque Parasitus assequitur: neutrum Epicurus. Etenim quum quærit de figura terræ, de mundi infinitate, de magnitudine solis, de distantiis, primisque elementis, & de Diis an sint nec-ne, quumque de ipso fine contendit, & dissidet cum aliquibus: non humanis solùm, sed & mundanis perturbationibus implicatur. At Parasitus omnia bene se habere ratus, credensque hæc non meliori quàm sint loco esse posse, multa cum securitate, & tranquillitate, nulla re istiusmodi molestiam inferente, com-

κοιμᾶται ὕπτιος, ἀφεικὼς τὰς πόδας, καὶ τὰς χεῖρας, ὥσπερ Ὀδυσσεὺς ἐπὶ τῆς σχεδίας ἀπονοίαν οἰκήσει. καὶ μὲν δὴ κἂν τοῦτο μόνον ἐθέλῃ ποιῆσαι τὸ ἡδὺ τῷ Ἐπικούρῳ, ἀλλὰ καὶ κατ' οἰκίαν. ὁ γὰρ Ἐπικούρου ὗς, ὅστις ποτ' ἐστὶν ὁ σοφὸς, ἤτοι φαγεῖν ἔχει, ἢ οὔ. εἰ μὲν οὖν ἔχει, οὐκ ὅπως ἡδέως ὁ ζήσεται, ἀλλ' ὑδὲ ζήσεται. εἰ δ' ἔχει, εἴτε παρ' ἑαυτῷ, εἴτε παρ' ἄλλου. εἰ μὲν οὖν παρ' ἄλλου τὸ φαγεῖν ἔχοι, παράσιτός ἐστι, καὶ οὐκ ὡς λέγω. εἰ δ' παρ' ἑαυτῷ, οὐκ ἡδέως ζήσεται. Τυ. πῶς οὐκ ἡδέως; Πα. εἰ γὰρ ἔχοι τὸ φαγεῖν παρ' ἑαυτῷ, πολλά τοι ὦ Τυχιάδη τῷ τοιούτῳ βίῳ παρακολουθεῖν ἀνάγκη. καὶ ἄθρει πόσα δεῖ τὸν μέλλοντα βιώσεσθαι καθ' ἡδονὴν, τὰς ἐγκυμονούσας ὀρέξεις ἁπάσας ἀναπληροῦν. ἢ τί φῄς; Τυ. καὶ μὰ δι' ἐκεῖ. Πα. οὐκοῦν τῷ μὲν συχνὰ κεκτημένῳ, ἴσως τοῦτο παρέχει. τῷ δ' ὀλίγα, καὶ μηδὲν, οὐκέτι. ὥστε πένης οὐκ ἂν σοφὸς γένοιτο, εἰ δὲ ἐφικνοῖτο τέλους. λέγω δ' ἡδέως. ἀλλ' εἰ μὴν ὁ πλούσιος, ὁ δὲ τῆς οὐσίας ἀφθόνως τοῖς ἐπιθυμίαις χορηγῶν, δυνήσεται τάδε ἐφικέσθαι. τί δήποτε, ὅτι πᾶσαν ἀνάγκη τὴν ἀναλίσκουσαν τὰ ἑαυτοῦ, πολλαῖς ἀηδίαις ἐμπίπτειν ἀηδέσι. τοῦτο μὲν, τῷ μαγείρῳ κακῶς σκευάσαντι τὸ ὄψον μαχόμενον, ἢ εἰ μὴ μάχοιτο, φαῦλα δὲ τοῦτο ἐθέλοντα τὸ ὄψα, καὶ δ' ἡδέως ὑστερεῖν· τοῦτο δ', τῷ οἰκονομοῦντι τὰ καθ' ἑαυτὸν οἰκίαν, εἰ μὴ κακῶς οἰκονομοῖη μαχόμενος; ἢ οὐκ ἔστω; Τυ. νὴ Δία καὶ μάλ' ἐκεῖ. Πα. τῷ μὲν Ἐπικούρῳ, πάνυ ζυμβαίνειν εἰκὸς. ὥστε ἀδύποτε τύχοιτο[2] δ' τέλους.

comedit, & ſupinus dormit, porrectis pedibus, manibuſque, quemadmodum Vlyſſes in rate ad patriam navigans. Atqui non hoc ſolùm, ſed illo etiam modo, Voluptas convenit Epicuro. Quippe Epicurus, quiſquis eſt ille Sapiens, aut habet quod edat, aut non. Si non habet, neutiquam jucundè vivet, imò non vivet. Si autem habet, aut à ſe, aut ab alio habet. Si ab alio habet quod edat, eſt Paraſitus, ac non ut dicit. Sin à ſe ipſo, non jucundè vivet. *Tych.* Quomodo non jucundè? *Para.* Si enim habeat à ſe ipſo quod comedat, multa neceſſe eſt vitam hujuſmodi comitentur. Ac vide quænam. Oportet ut qui ſecundum Voluptatem vitam eſt acturus, omnibus quæ innaſcuntur, cupiditatibus indulgeat. Aut quid tu ais? *Tych.* Idem ſentio. *Para.* Proinde ei qui multa poſſidet, hoc fortaſſe præbet: ei verò qui pauca, nihil amplius. Itaque pauper neque ſapiens eſſe, neque finem conſequi poſſit: dico autem Voluptatis. At neque dives, qui de re ſua cupiditatibus abundè ſumptus ſuppeditat, hunc pertingere queat. Quid tandem, quòd omnino neceſſe eſt ei qui de ſuo ſumptus facit, in multa faſtidia incidere: nunc quidem cum coquo, qui cibum malè præparavit, rixando, aut niſi rixetur, inſuaves cibos comedendo, & Voluptate carendo: nunc autem cum œconomo, ni rectè rem familiarem adminiſtrarit, contendendo? An non ita ſe res habet? *Tych.* Per Iovem ita ſentio. *Para.* Hæc omnia Epicuro accidere veriſimile eſt. Itaque nunquam Voluptatis fine miſer ille potietur. At

2 Τῦ τέλους] Non attendit ad hanc vocem Interpres. Sic in Deorum Dialogo

πῶ ὁ παρασίτῳ, ὅτι μάγειρός ἐστιν, ᾧ χαλεπήνῃ, ὅτι ἀγρὸς, ὅτι οἰκονόμος, ὅτι χρυσία, ὑπὲρ ὧν ἀπολογήσηται, ἀχθεσθείη, καὶ πάνυ ἔχῃ, ὥστε φάρξι, καὶ πίοι μόνος ὅτου ὑπὸ μηδενὸς, ὧν ἐκεῖνος, ἀνάγκη σοχλεῖσθαι. ἀλλ' ὅτι μὲ τέχνη ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, καὶ τούτων, καὶ τῶν ἄλλων ἱκανῶς δέδεικται. λοιπὸν ὅτι ἐστὶ χρήσιμη, δεικτέον. καὶ τοῦτο οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ πρῶτον μὲ, ὅτι καινὴ πασῶν ἀφέρεσ τεχνῶν. εἶπε ὅτι ἐστὶ διὰ τί ἐκόμισε. καινὴ μὲν οὖν ἀπασῶν ὅτων ἀφέρεσ. πάσης γὰρ τέχνης ἀνάγκη πρόσοδον μάθησιν, πόνον, φόβον, πληγὰς, ἄσκησιν. τοῦτο γὰρ ἔστιν ἄσις οὐκ ἂν ἀποδέξαιτο. παύτῃ ὁ τῇ τέχνῃ ὡς ἔοικε, μόνῃ ἔξεσι μαθεῖν ἄνευ πόνου. πῶς γὰρ ἀπὸ δείπνου πολὺ ἀπῆλθε κλαίων, ὥσπερ τινας οὐ τῶν διδασκάλων ὁρῶμεν; πῶς δ' ἐπὶ δεῖπνον ἀπιὼν, ὥρθη συμποτικὸς, ὥσπερ οἱ εἰς διδασκαλεῖα φοιτῶντες; καὶ μὴν ὁ μὲν παρασίτησε, ἑκὼν αὐτὸς ἐπὶ δεῖπνον ἔρχεται, μᾶλιστα ἐπιθυμῶν τῆς τέχνης. οἱ δὲ τὰς ἄλλας τέχνας μανθάνοντες, μισοῦσιν αὐτάς. ὥστε ἔνιοι δ' αὐτοὺς ἀποδιδράσκουσι. τί δ' ἂν κἀκεῖνο συνοήσαι σε δεῖ, ὅτι ἐστὶ τοὺς ἐν ἐκείναις ταῖς τέχναις παῖς παρηκολουθηκότας, οἱ πατέρες ἐστὶ μητέρες τούτοις τιμῶσι μάλιστα, οἷς καθ' ἡμέραν ἐστὶ παράσιτον; καλῶς νὴ Δία ἔχραψεν ὁ παῖς λέγοντες, δότε αὐτῷ φαγεῖν ἵν' ἔχραψεν ὀρθῶς, μὴ δότε. ὅτω τὸ πρᾶγμα ἐστὶν ἐντιμον, καὶ ὧν τι-

At verò parasito, neque coquus est ullus, cui irascatur, neque fundus, neque œconomus, neque pecuniæ, pro quibus causam dicere gravetur, & tamen habet omnia, ita ut bibere, & edere possit hic solus nulla re, earum quibus ille, necessariò turbatus. Iam quòd ars sit Parasitica, ex his, atque aliis abundè est demonstratum. Superest ut optimam esse ostendam: atque hoc non simpliciter. Sed primùm quia communiter omnibus artibus præstat: deinde privatim singulis. Communiter ad hunc modum præstat omnibus. Nam cuivis arti necesse est ut disciplinam adducat, laborem, timorem, & verbera, quæ nemo non deprecetur. Hanc verò artem, ut videtur, citra laborem licet solam discere. Quis enim unquam à convivio flens discessit, ut aliquos à præceptoribus videmus? Quis ad convivium proficiscens visus est tristis, ut qui scholas frequentant? Verùm Parasitus sponte ad cœnam it, artis cupidissimus. Alii verò quas addiscunt artes, oderunt: ob easque nonnulli æufugiunt. Quid verò? nonne etiam illud tibi considerandum, quòd eos qui illis in artibus proficiunt, his rebus parentes, quibus quotidie parasitum, maximè cohonestant. Rectè scripsit puer dicentes, date illi quod edat malè scripsit, ne date. Sic negotium & honore & pœna videtur magnum.

logo. συμφωνία τῷ ἔργων ἐστὶ τῷ τέλες. Constituebat enim Epicurus philosophiæ suæ summam ἐν τῷ τέλ. Sic Petron. Satyr.

Ipse pater veri doctus Epicurus in arte
Iussit, & hoc vitam dixit habere telos.

Quo loci mendosè faciunt qui in secundo versu reponunt *Iussit* pro *jussit*, ut moneo ad emendationem hujus epigrammatis. *Bourd.*

μαθεῖα μέγα φαίνεται. καὶ μὴν αἱ ἄλλαι, τέχναι, τὸ ὕστερον τῶν ἔχουσι, μὴ τὸ μανθάνειν, καὶ τὰς καρπὰς ἡδέως ἀπολαμβάνουσι. πολλὴ γὰρ [1]καὶ ὀρθὴ ὁδὸς εἰς αὐτάς. ἡ δὲ παρασιτικὴ μόνη τῶν ἄλλων, δύο ἀπολαύει τῆς τέχνης ἐν αὐτῇ τὸ μανθάνειν. καὶ ἅμα τε ἄρχεται, καὶ ἐν τῷ τέλει ἐστίν. αἱ μὲν οὖν τῶν ἄλλων τεχνῶν, ἃ πάσχω, ἀλλὰ πάσαι, ἐπὶ μόνῳ τῷ τροφὴν γενέσθαι. ὁ δὲ παράσιτος, δύο ἔχει τὸν τροφὴν ἅμα τὸ ἄρξασθαι τῆς τέχνης. ἢ οὐκ οἶσθ' ὅτι ὁ μὲν γεωργὸς, γεωργεῖ, ἵν' ᾧ γεωργεῖν ἕνεκα. καὶ ὁ τέκτων, τεκταίνεται, ἵν' ᾧ τεκταίνεσθαι ἕνεκα. ὁ δὲ παράσιτος, οὐκ ἔπεσθαι μόνον ἀκολουθεῖ, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ, καὶ ἔργον ἐστὶν αὐτῷ, καὶ οὗ ἕνεκα γίγνεται. καὶ μὴν σκεπτά γε ἀδεῖς ἐστιν, ὅπως οὐκ ἐπίσταται. ὅτι οἱ μὲν τοὺς λοιποὺς τέχνας ἐργαζόμενοι, τὸ μὲν ἄλλον χρόνον πολυπραγμονοῦσι, μίαν δὲ ἢ δύο ἡμέρας ἐν μόνοις ἡμέραις ἱερὰς ἄγουσι. καὶ αἱ πόλεις δὲ, τὰς μὲν, δι' ἔτους, τὰς δὲ, ἐμμήνους ἑορτὰς ἀγάλλεσθαι, καὶ διφθείναις λέγοντες τότε. ὁ δὲ παράσιτος, ἐν μόνοις τοῖς τελευταίοις ἡμέραις ἑορτὰς ἄγει. πᾶσαι γὰρ δοκοῦσιν αὐτῷ εἶναι τοῦ θεοῦ. ἔτι οἱ μὲν βουλόμενοι τὰς ἄλλας τέχνας καθεύδειν, [2]ὀλιγοσιτίαις, καὶ ὀλιγοποσίαις χρῶνται, καθάπερ οἱ νοσοῦντες. πολυποσίαις δὲ, καὶ πολυσιτίαις, οὐκ ἔστιν διφθεινόμενον μανθάνειν. καὶ αἱ μὲν ἄλλαι τέχναι, χωρὶς ὀργάνων ἀδαμοῦς τοῦ κεκτημένου ὑπηρετεῖν δυνάσθαι. ἔστι γὰρ αὐλεῖν ἄνευ χωρὶς αὐλῶν, ἔστι ψάλλειν ἄνευ λύρας, ἔστι ἱππεύειν χωρὶς ἵππου. αὐτὴ δὲ ἔτως ἐστὶν ἀναγκαία, καὶ ἐ βαρεῖα τῷ τεχνίτῃ. ἀλλ' ἐκ τῶν ἄλλων τεχνῶν, ἃ πάσχω, ἀλλὰ πάσαι, ἐπὶ μόνῳ τῷ τροφὴν γενέσθαι. ὁ δὲ παράσιτος, δύο ἔχει τὸν τροφὴν ἅμα τὸ ἄρξασθαι τῆς τέχνης. ἢ οὐκ οἶσθ' ὅτι ὁ μὲν γεωργὸς, γεωργεῖ, ἵν' ᾧ γεωργεῖν ἕνεκα. καὶ ὁ τέκτων, τεκταίνεται, ἵν' ᾧ τεκταίνεσθαι ἕνεκα. ὁ δὲ παράσιτος, οὐκ ἔπεσθαι μόνον ἀκολουθεῖ, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ, καὶ ἔργον ἐστὶν αὐτῷ, καὶ οὗ ἕνεκα γίγνεται. καὶ μὴν σκεπτά γε ἀδεῖς ἐστιν, ὅπως οὐκ ἐπίσταται. ὅτι οἱ μὲν τοὺς λοιποὺς τέχνας ἐργαζόμενοι, τὸ μὲν ἄλλον χρόνον πολυπραγμονοῦσι, μίαν δὲ ἢ δύο ἡμέρας ἐν μόνοις ἡμέραις ἱερὰς ἄγουσι. καὶ αἱ πόλεις δὲ, τὰς μὲν, δι' ἔτους, τὰς δὲ, ἐμμήνους ἑορτὰς ἀγάλλεσθαι, καὶ διφθείναις λέγοντες τότε. ὁ δὲ παράσιτος, ἐν μόνοις τοῖς τελευταίοις ἡμέραις ἑορτὰς ἄγει. πᾶσαι γὰρ δοκοῦσιν αὐτῷ εἶναι τοῦ θεοῦ. ἔτι οἱ μὲν βουλόμενοι τὰς ἄλλας τέχνας καθεύδειν, ὀλιγοσιτίαις, καὶ ὀλιγοποσίαις χρῶνται, καθάπερ οἱ νοσοῦντες. πολυποσίαις δὲ, καὶ πολυσιτίαις, οὐκ ἔστιν διφθεινόμενον μανθάνειν. καὶ αἱ μὲν ἄλλαι τέχναι, χωρὶς ὀργάνων ἀδαμοῦς τοῦ κεκτημένου ὑπηρετεῖν δυνάσθαι. ἔστι γὰρ αὐλεῖν ἄνευ χωρὶς αὐλῶν, ἔστι ψάλλειν ἄνευ λύρας, ἔστι ἱππεύειν χωρὶς ἵππου. αὐτὴ δὲ ἔτως ἐστὶν ἀναγκαία, καὶ ἐ βαρεῖα τῷ τεχνίτῃ.

gnum. Atqui cæteræ artes hoc posterius habent, postquam didicerunt, & fructus suaviter percipiunt, ad quos multa & ardua est via. Sed sola inter aliàs Parasitica, statim ab initio inter discendum arte sua fruitur: simulque incipit, & finem obtinet. Præterea reliquæ artes, non aliquæ, sed omnes, ad victum parandum duntaxat inventæ sunt: at parasitus simul atque artem orsus est, victum habet. Aut non animadvertis agricolam agros colere non colendi gratia, nec fabrum fabricandi gratia fabricare: parasitum autem, alterum quidem non sectari, sed idem & opus ejus esse, & cujus gratia fit. Ac sanè nemo nescit, eos qui reliquas artes exercent, unum & alterum duntaxat mensis diem festum ducere, reliquum verò tempus ærumnosè vivere: atque urbes, alias quidem, annuos dies festos, alias menstruos celebrare, quo tempore lætari dicuntur: parasitum autem totos triginta mensis dies festos agitare, siquidem ipsi videntur Diis sacræ omnes. Præterea qui aliis in artibus strenuè se gerere volunt, pauco victu & potu utuntur, quemadmodum ægroti: siquidem ad discendum non est accommodus, qui cibo & potu copiosiore se oblectat. Quinetiam aliæ artes, nequaquam sine instrumentis domino inservire possunt. Nemo enim sine tibia tibicinem agere, nemo sine lyra psallere, nemo sine equo equitare queat. Verùm hæc usque adeò bona est, nec artifici onerosa, ut

[1] Καὶ ὁδὸς οἱμος] Hesiod. 1. Oper. *Bourd.*

τη, ὥστε ἐ ὑπάρχει μηδὲν ἔχοντι ὄφελος χρῆσθαι αὐτῇ. καὶ ὡς ἔοικε, τὰς ἄλλας τέχνας μεταδόντες μισθὸν διδόντες. ταύτην δ', λαμβάνοντες.. ἔτι δ μὴ ἄλλων τεχνῶν, εἰσὶ διδάσκαλοι τινές. δ δ' παρασιτικῆς, οὐδείς. ἀλλ' ὥσπερ ἡ ποιητικὴ κ Σωκράτην, κ αὕτη πῃ μοίρᾳ παραγίγνεται. κἀκεῖνο δ σκόπει, ὅτι τὰς μὲ ἄλλας τέχνας ὀδόντες, ἢ πλέοντες, ἢ δυνάμεθα ἀμφοτέρας. ταύτῃ δέ ἐστι χρῆσθαι ἐ ἂν οὐδέν, καὶ πλέοντι. Tυ. πάνυ μὲ ἔν. Πα. κ μήτοι ὦ Τυχιάδη, αἱ μὲ ἄλλαι τέχναι, δοκοῦσί μοι τοῦτης ἐπιδεεῖν. αὕτη δ', ἀδεμιᾶς ἑτέρας. Τυ. τί δ' ἔχ οἱ τὰ ἀλλότρια λαμβάνοντες, ἀδικεῖν σοι δοκοῦσι; Πα. πῶς γὰρ ἔ; Τυ. πῶς δ' ὁ παράσιτος τὰ [1] ἀλλότρια λαμβάνων, σὸν ἀδικεῖ μόνον; Πα. σὸν ἔχω λέγειν. [2] καὶ μὴν δ ἄλλων τεχνῶν αἱ ἀρχαὶ φαῦλαί τινες, κ ἀζήλωτοι εἰσι. δ δ' παρασιτικῆς ἡ ἀρχὴ, πάνυ γενναῖά τις. τὸ γὰρ φυλλέμμον τοῦτο δ φιλίας ὄνομα, ἐκ ἄλλό τι εὕροις, ἢ ἀρχὴν παρασιτικῆς. Τυ. πῶς λέγεις; Πα. ὅτι οὐδεὶς ἔχθρων, ἢ ἀγνῶτα ἄνθρωπον, ἀλλ' οὐδ' σωφρόνα μετρίως, ἐπὶ δεῖπνον καλεῖ. ἀλλὰ δεῖ ὡς τάχιστα ὑμᾶς τοῦτον γνῶναι φίλον, ἵνα κοινωνήσῃ ἀσουδῶν, καὶ τραπέζης, κ δ δ τέχνης ταύτης μυσηρίων. ἐγὼ γοῦν πολλάκις ἤκουσα τινῶν λεγόντων, ὡς ἄπορος ὁ δεῖνος ὁ φίλος, ὅστις οὐ βέβρωκεν, οὐδὲ πέπωκε μεθ' ἡμῶν, ὡς δηλονότι τὸ συμπίνοντας, καὶ συνεσθίοντας, μόνον ἀληθῶς ἡγεμονικὸν φίλον. ὅτι γε μὴν ἡ βασιλικὴ

ut ea uti possit etiam qui caret instrumentis. Et ut videmus, alias artes data, hanc accepta mercede discimus. Præterea aliarum artium sunt magistri: sed Parasitices, nullus est. Sed quemadmodum authore Socrate, Poëtica: sic etiam hæc fato quodam accedit. Quinetiam illud expendito, nos non posse alias artes iter faciendo, aut navigando exercere: sed hac licere uti tum iter facienti, tum naviganti. *Tych.* Omnino ita est. *Para.* Aliæ quoque artes hanc optare videntur, hæc nullam aliam. *Tych.* Ecquid? nonne qui aliena capiunt, injuriam facere videntur tibi? *Para.* Quidni? *Tych.* Quî fit igitur ut solus parasitus aliena accipiendo non faciat injuriam? *Para.* Dicere non possum. Porrò aliarum artium vilia & simplicia sunt initia: Parasitices contrà principium est generosum. Nam celebratum hoc Amicitiæ nomen, non aliud quàm Parasitices esse principium invenias. *Tych.* Quid ais? *Para.* Quoniam nemo inimicum, aut ignotum hominem, sed ne mediocriter quidem familiarem ad epulas invitat. Sed oportet utique ut hic priùs amicitiam contraxerit, ut libationum, mensæ, & artis hujus mysteriorum fiat particeps. Nam aliquos plerumque dicentes audivi, cujusmodi est hic amicus, qui nec edit, nec bibit nobiscum! videlicet quasi eum quo compotore & convictore utimur, solum putent fidum amicum. Quòd autem hæc ars omnium sit

1 Ἀλότρια] Athen. lib. 1. In quo multa sunt hujus Dialogi. *Bourd.*

2 Καὶ μὴν] Ante hæc verba, incipit loqui parasitus. Aliud tamen sequutus est Interpres. *Idem.*

κωλύτη τ τεχνῶν ἐστιν αὕτη, μάθοις ἂν ἐκ τῶνδε μάλιστα. τοὺς μὲν γὰρ λοιποὺς τέχνας, ἐ μόνον κοπιῶντες, καὶ ἱδρῶντες, ἀλλὰ νὴ Δία κραδήμονες, καὶ ἑστῶτες ἐργάζονται, ὥσπερ ἀμέλει δῆλοι τ τεχνῶν. ὁ δὲ παράσιτος, μεταχειρίζεται τὴν αὐτοῦ τέχνην, ὡς βασιλεὺς κατακείμενος. σκεῦνα μὲν γὰρ τί δεῖ λέγειν ἅπερ τ δαιδαιμονίας αὐτοῦ, ὅτι δὴ μόνος κατ τ σοφὸν Ὅμηρον ἔτε φυτεύει χερσὶ φυτὸν, ἔτε ἀροῖ, ἀλλὰ τὰ ἄσπαρτα, καὶ τὰ ἀνήροτα πάντα νέμεται. καὶ μὴν ῥητορά τε, καὶ γεωμέτρην, καὶ χαλκέα, εἴδεν κωλύει τὴν ἑαυτοῦ τέχνην ἐργάζεσθαι, ἐάν τε πονηρὸς, ἐάν τε μοχθηρὸς ᾖ. παρασιτεῖν γ, εἴδεις διώσαιτ᾽ ἂν μοχθηρὸς ὤν, ἢ πονηρός. Τυ. παπαῖ. οἷον κρῆμα ἀποφαίνῃ τὴν παρασιτικήν. ὥστε ἐ αὐτὸς ἤδη βέλεσθαι δοκῶ μοι παράσιτος εἶναι ἀντὶ τούτου, ὅς εἰμι. Πα. ὡς μὲν τοίνυν κοινῇ πάντων ἀμφέρει, δεδεῖχθαί μοι δοκῶ. φέρε δὴ ὡς ἐ καθ᾽ ἰδίαν ἐκφύσης διαφέρει, σκοπῶμεν. τὸ μὲν δὴ τῆς βαναύσους τέχνας παραβάλλειν αὐτὴν, ἀνόητόν ἐστι. καὶ μᾶλλόν πως καθαιρεῖσθαι τὸ ἀξίωμα τ τέχνης. ὅτι γε μὴν τ μετέχειν ἐ καλλίστων τεχνῶν ἀμφέρει, δεικτέον, ὁμολόγηται γὰρ δὴ πᾶσι πάντων, [1] τὴν τε ῥητορικὴν, καὶ τὴν φιλοσοφίαν, ἃς ἀμφιγυαιότητα, καὶ ἐπιστήμας ἀποφαίνονταί τινες. ἐπιδεῖν γὰρ ἐ τούτων ἀποδείξαιμι τὴν παρασιτικὴν πολὺ κρατοῦσαν, χολὴ δηλονότι τ ἄλλων τεχνῶν. δόξει πᾶσι διαφερεστάτη, καθάπερ ἡ Ναυσικάα τ θεραπαινίδων. κοινῇ μὲν οὖν ἀμφοῖν

fit maximè regalis: hinc non minùs possis cognoscere. Nam reliquas artes non modo graviter laborantes, & sudantes, sed per lovem, sedentes, & stantes exercent, nimirum ut artium servi. At parasitus artem suam aggreditur, tanquam rex accumbens. Quid enim attinet ea dicere quæ ad ejus fœlicitatem pertinent, quòd solus juxta sapientem Homerum, neque plantam manibus plantat, neque arat, sed citra arationem & sementem omnia consequitur? Quinimo nihil rhetorem, geometram, ærarium fabrum impedit, quominus suam artem exerceat, sive sit pravus, sive stultus. Nemo autem, qui sit stultus, aut pravus, potest parasitari. *Tych.* Papæ! cujusmodi rem ostendisti Parasiticam esse! Itaque velim, pro eo qui jam sum, parasitus esse. *Para.* Igitur quantum communiter præstet omnibus, videor mihi demonstrasse. Age jam quantum privatim singulis præstet, consideremus. Certè eam cum mechanicis artibus comparare, ineptum esset: aut potiùs ejus qui hujus artis dignitatem tollere vellet. Sed ostendum est hanc maximas, & pulcherrimas artes præstantia superare. Apud omnes in confesso est, cùm Rhetoricam, tum Philosophiam esse maximas & pulcherrimas, quas propter nobilitatem, nonnulli etiam scientias faciunt. Proinde posteaquam ostendero, & his longè potiorem esse Parasiticam, satis nimirum constabit eandem & aliis artibus esse præstantiorem, quemadmodum Nausicaa præstet famulis. Communiter

1 Τὴν τε ῥητορικὴν ἐ τὴν φιλοσοφίαν, ἃς διαφυαιότητα] Τὴν τε ῥητορικὴν ἐ ἢ φιλοσοφίαν μαίστας τε ἐ καλλίστας ἔτι), ἃς διαφ. Sic paulo ante ὅπ γε μὲν πᾶσι μειζόνων ἐ καλλίζων τεχνῶν διαφέρῃ, &c. *Marcil.*

ἀφέρω, καὶ τὴ ῥητορικῆς, καὶ τὴ φιλοσοφίας, περὶ τοῦ πρώτου τῶν ὑποστάσεων. ἡ μὲν γὰρ ὑφέστηκεν. αἰδὲ, ὅτε γὰρ ἐστὶ τῆς ῥητορικῆς ἕν τι, καὶ τὸ αὐτὸ νομίζομεν. ἀλλ' οἱ μὲν, τέχνην. εἰδέναι, τριακοσίων. ἄλλοι δὲ, πειθοῦς ἐργάτιν. ἄλλοι δὲ, ἄλλό τι. ὁμοίως δὲ καὶ τῆς φιλοσοφίας καὶ τὰ αὐτὰ, καὶ ἀσυμφώνως ἔχουσιν. ἑτέρως μὲν γὰρ Ἐπικούρῳ δοκεῖ τὰ πράγματα ἔχειν. ἑτέρως δὲ, τοῖς ἀπὸ τῆς στοᾶς. ἑτέρως δὲ, τοῖς ἀπὸ τῆς ἀκαδημίας. ἑτέρως δὲ, τοῖς ἀπὸ τῆς περιπάτου. καὶ ἁπλῶς, ἄλλῳ ἄλλως αἱρεῖται τὴν φιλοσοφίαν εἶναι. καὶ μέχρι γε νῦν, ὅτε οἱ αὐτοὶ γνώμης κρατοῦσιν, ὅτε αὐτῶν ἡ τέχνη μία φαίνεται. ἐξ ὧν δηλονότι τεκμήριόν ἐστιν ἀπολείπεται. ἀρχὴν γάρ φημι μήτε εἶναι τέχνην, ἧς οὐκ ἔστιν ὑπόστασις. ἐπὶ τί δήποτε ἀριθμητικὴ μία, μία ἐστὶ καὶ αὐτὴ, καὶ δὶς δύο παρ' ἡμῖν, καὶ δὶς δύο Πέρσαις, τέσσαρά ἐστι, καὶ συμφωνεῖ πᾶσα ἐπὶ δὶς δύο Ἕλλησι, καὶ βαρβάροις. φιλοσοφίας δὲ, πολλὰς ἐπὶ διαφόρους ὁρῶμεν. καὶ ὅτε τὰς ἀρχὰς, ὅτε τὰ τέλη σύμφωνα πασῶν. Tv. ἀληθῆ λέγεις. μίαν μὲν γὰρ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι λέγουσιν αὐτοὶ δὲ, αὐτὰς ποιοῦσι πολλάς. Πα. καὶ μὴν τὰς μὲν ἄλλας τέχνας, εἰ καί τι καὶ ταύτῃ ἀσύμφωνον εἴη, καὶ παρίδοι τις συγχώρησιν ἀξιώσας, ἐπί μέσην τε δοκοῦσι, καὶ αἱ προλήψεις αὐτῶν σὺν εἰσὶν ἀμεταπτωτοι, φησὶ δικτέον ἂν εἴη. φιλοσοφίαν δέ τις ὡς ἀναγκαίαν, ἀνάγκοιθ μὴ μίαν εἶναι, καὶ μὴ δὲ σύμφωνον αὐτὴν ἑαυτῇ μᾶλλον δὲ ὁρᾶν. μία μὲν οὖν ἔστι φιλοσοφία, ἐπειδὴ ὁρᾷ δὲ ἄπειρα δοκεῖν. πολλὰς δὲ δυνατὸν εἶναι, ἐπειδήπερ ἡ φιλοσοφία μία. ὁμοίως δὲ καὶ

niter igitur Rhetoricam & Philosophiam antecellit. Primùm quantum attinet ad artis subſtantiam. Hæc enim subſiſtit: illæ verò minimè. Neque enim de Rhetorica unum idemque ſentimus: ſed alii artem: alii contrà, non artem: alii malam artem: alii aliud eſſe dicunt. Neque Philoſophiam ſimili ratione, eodemque modo ſe habere putamus. Aliter enim Epicuro res videntur ſe habere: aliter Stoicis: aliter Academicis: aliter Peripateticis, Quid multa? alius aliam Philoſophiam eſſe contendit. Et hactenus neque iidem ſententia potiuntur, neque eorum ars una eſſe videtur. Ex quibus reliquum eſt ut argumenta ducam. Principio artem eſſe nego, cujus nulla eſt ſubſtantia. Nam & Arithmetica una eadem que eſt, & bis duo apud nos & Perſas, ſunt quatuor, & hac de re convenit inter Græcos & Barbaros. Sed Philoſophias multas & diverſas videmus, quarum omnium neque principia, neque fines inter ſe conſentiunt. *Tych.* Vera dicis. Vnam enim Philoſophiam omnes eſſe dicunt: attamen ipſi multarum ſunt authores. *Para.* Certè in reliquis artibus, quanquam earum ratione nonnihil diſcreparet, & poſtulata venia quiſpiam præteriret: ſiquidem mediæ videntur, earumque perceptiones non ſunt immutabiles, admittendus tamen eſſet. Philoſophiam autem aliquis tanquam neceſſariam, ſuſtineret non unam eſſe, nec ſecum magis convenire, quam inſtrumenta. Vna quidem non eſt Philoſophia, ſiquidem innumeras eſſe video. Nec multæ tamen eſſe poſſunt, ſiquidem una eſt Philoſophia. Similia etiam

dicat

ὑποστάσεως ἡ ῥητορικῆς τοῦτο φαίη τις ἄν. τὸ γὰρ περὶ ἑνὸς ἀφορισμοῦ τοὺτὰ μὴ λέγειν ἅπαντας, ἀλλὰ μάχην εἶναι φορᾶς ἀνιδύξεως, ἀπόδειξις μεγίστη ἐστὶ μὴ ἓν τὴν τέχνην εἶναι τοῦτο, ἣ μία καταλήψις ἐκ τοῦ ἐστι. τὸ γὰρ ζητεῖν τὸ, τί μάλιστα αὐτῶν ἐστι, καὶ τὸ μὴ δύπστε ὁμολογεῖν εἶναι, τοῦτο αὐτὴν ἀναιρεῖ ἐστὶ ζητουμένην τὴν οὐσίαν· ἡ μήτοι ῥητορικὴ ἐκ ἄτως ἔχει, ἀλλὰ ἐν Ἕλλησι, καὶ βαρβάροις μία ἐστὶ, καὶ κατὰ ταὐτὰ, καὶ ὡσαύτως. καὶ ἐκ ἂν εἴποι τις ἄλλως μὲν τὸς δὲ, ἑτέρως δὲ τὸς, παρασιτεῖν. ὑδὲ εἰσὶν ὡς ἔοικεν οἱ παρασίτοις τινὲς, οἷον στωϊκοὶ, ἢ ἐπικούρειοι, δόγματα ἔχοντες διάφορα, ἀλλὰ πᾶσι τοῖς ἅπασιν ὁμολογία τις ἐστὶ, καὶ συμφωνία τῶν ἔργων, καὶ δὴ τέλους. ὥστε μοιγε δοκεῖ ἡ παρασιτικὴ κινδυνεύειν κατ' γε τοῦτο, καὶ σοφία εἶναι. Tv. πάνυ μοι δοκεῖς ἱκανῶς ταῦτα εἰρηκέναι. ὡς δὲ καὶ τὰ ἄλλα χείρων ἐστὶν ἡ φιλοσοφία τῆς τέχνης, πῶς ἀποδεικνύεις; Πα. ἐκεῖν ἀνάγκη πρῶτον εἰπεῖν, ὅτι φιλοσοφίας μὲν ὀλίγοι πόλεσι ἠράσθη παρασίτων, παρασιτικῆς δὲ, πάμπολλοι ἐπιθυμήσαντες μνημονεύονται φιλόσοφοι, καὶ μέχρί γε νῦν ἐρῶσι. Tv. καὶ πάνυ ἂν ἔχοις εἰπεῖν φιλοσόφους, παρασιτεῖν ἀπροσδοκήτως; Πα. ἔστι πάνυ μοὶ τὼ Τυχιάδη καὶ σὺ γιγνώσκων, ὑπεκδύνῃ ἀγνοεῖν κἀμὲ, ὡς κατ' ἐνίους αἰσχύνης ἐντεῦθεν γιγνομένης, ἐκ τιμῆς. Tv. ἐμὲ τὸν Δία ὦ Σίμων. ἀλλὰ καὶ σοφόδρα ἀπορῶ ἔστι πάνυ καὶ εὔδηλος εἰπεῖν. Πα. ὦ ἥρωϊε, σύ μοι δοκεῖς ἀνήκοος εἶναι καὶ τὰ ἀναγραψάντων τὰς ἐκείνων βίβλους, ἐπὶ πάντως ἂν καὶ ἐπιγνῶναι ἔστινας λέγω δυώδεκα.

dicat aliquis de Rhetoricæ substantia. Nam quòd de una quæstione non eadem dicunt omnes, sed diversis inter se pugnant sententiis, certissimum est documentum, ne hoc quidem esse principium, cujus una perceptio non est. Nam quærere quid potissimùm ex illis sit Rhetorica, nec fateri unam esse, hoc ipsam, ejus quod quæritur, essentiam tollit. Porrò Parasitica non ita se habet: sed & apud Græcos, & apud Barbaros secundum eadem, eodemque modo una est: neque dicat quisquam aliter hos, aliter illos parasitari. Neque sunt inter Parasitos, ut liquet, quales Stoici, aut Epicurei, diversorum præceptorum authores: sed omnibus apud omnes una est professio, & operum, finisque concentus. Itaque parum abesse videtur quin Parasitica, ex his quæ adduxi, etiam sit Sapientia. *Tych.* Hæc mihi videris satis superque dixisse. Sed quomodo demonstras Philosophiam esse tua arte deteriorem? *Para.* Ergo necesse est ut primùm dicam, philosophiæ amatorem parasitum nunquam fuisse: & memoriæ proditum esse complures philosophos Parasiticæ desiderio arsisse, quam ad hoc etiam usque tempus amant. *Tych.* Et quosnam Philosophos nominare possis, qui Parasiticæ operam dederint? *Para.* Quos ô Tychiade, tu cùm noris, non nosse simulas, & me, ac si ex ea re dedecus non honor ad ipsos redundet. *Tych.* Non simulo per Iovem ô Simon. Imò nescio quos nominandos invenire possis. *Para.* O generose mihi videris eos ignorare à quibus illorum vitæ conscriptæ sunt: alioqui quos dico prorsus nosse posses.

Tych.

Tv. καὶ μήτοι [1] νὴ τὴν Ἡρακλέα ποθῶ δὴ ἀκοῦσαι τίνες εἰσίν. Πα. ἐγώ σοι δείξω, καὶ καλέσω αὐτοὺς ὄνομα οὐχὶ τοὺς φαύλους, ἀλλ' ὧν ἐγὼ δικαιῶ τοὺς ἀρίστους, καὶ ὃς ἥκιστα οἴει. Αἰσχίνης μήτοι ὁ Σωκρατικὸς ἦτος, ὁ τοὺς μακροὺς καὶ ἀσείους λόγους γράψας, ἦλθέ ποτε εἰς Σικελίαν κομίζων αὐτοὺς, ὅπως εἰ δύναιτο δι' αὐτῶν γνωσθῆναι Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ. καὶ τὰ Μιλτιάδου ἀναγνοὺς, καὶ δόξας εὐδοκιμηκέναι, λοιπὸν ἐκάθητο ἐν Σικελίᾳ παρασιτῶν Διονυσίῳ, καὶ ταῖς Σωκρατικαῖς ἀφτελείαις ἐρρώσθη φράσας. τί γὰρ, καὶ Ἀρίσιππος ὁ κυρηναϊκὸς οὐχὶ τὰ δοκίμια φαίνεταί σοι φιλοσόφων; Τυ. καὶ πάνυ. Πα. καὶ ἅτε μήτοι καὶ τὰ αὐτὸν χρόνον διέτριβεν ἐν Συρακούσαις παρασιτῶν Διονυσίῳ. πάντων γὰρ ἀμελὲς τὰ παρασίτων αὐτὸς εὐδοκίμει παρ' αὐτῷ ἐδόκει γὰρ ὡς πλέον τι τῶν ἄλλων σοφὸς τὴν τέχνην εὑρηκὼς. ὥστε τοὺς ὀψοποιοὺς ὁσημέραι ἔπεμπε πρὸς τοῦτον ὁ Διονύσιος, ὡς παρ' αὐτοῦ μαθησομένους. ἅτε μήτοι δοκεῖ ἐν ὁσημῆναι τὴν τέχνην ἀξίως. ὁ γὰρ Πλάτων ὑμῶν ὁ γνησιώτατος, καὶ αὐτὸς μὴν ἦλθεν εἰς Σικελίαν ἐπὶ τοῦτο. καὶ ὀλίγας παρασιτήσας ἡμέρας τῷ τυράννῳ, ὑπὸ παρασιτῶν ὑπὸ φθονίας ἐξέπεσε. καὶ πάλιν Ἀθήναζε ἀφικόμενος, καὶ φιλοπονήσας, καὶ παρασκευάσας ἑαυτὸν, ὡς δὴ δεύτερον πόλον ἐπέπλευσε τῇ Σικελίᾳ. καὶ δειπνήσας πάλιν ὀλίγας ἡμέρας, ὑπὸ ἀμαθίας πάλιν ἐξεπέσε. Et certè per Herculem, inquit *Tych.* quinam sint illi audire exopto. *Para.* Ostendam tibi & recensebo illos, non levis momenti viros, sed quos judico præstantissimos: quosque minimè putes. Socraticus ille Æschines qui longos illos, urbanosque dialogos conscripsit, eos in Siciliam aliquando detulit, per quos, si posset, Dionysio tyranno innotescceret. Ex quibus cum Miltiadem legisset, & placuisse visus esset, reliquum tempus in Sicilia consedit parasitans Dionysio, & Socraticis disputationibus vale dixit. Quid autem? nonne & [2] Aristippus ille Cyrenæus tibi ex præstantibus Philosophis videtur fuisse? *Tych.* Maximè. *Para.* Et ille per id ætatis Syracusis versatus est, parasitando apud Dionysium apud quem parasitorum omnium maximè probabatur, ut qui ad hanc artem præ cæteris singulari præditus esset industria: adeò ut quotidie coquos ad eum mitteret Dionysius, ut ex ipso discerent. Hic videtur artis dignitatem excoluisse. Vester quoque generosissimus ille Plato, in Siciliam hac de causa venit. Vbi cùm paucos dies apud regem esset parasitatus, à parasitatione, quia ad eam erat inhabilis, excidit. Rursum repetitis Athenis postquam vehemens studium adhibuisset, seque adornasset, secunda navigatione Siciliam petivit: ubi paucos dies cœnatus, iterum præ imperitia excidit. Et

1 Νὴ τὴν Ἡρακλέα] De hoc Parasitico sacramento vir Clarissimus Io. Meursius, jurabant etiam Parasiti νὴ τὸν ἄλας Liban. Paras. *Bourd.*

2 *Aristippus*] Genere Cyrenaicus maximè voluptarius fuit, canis regius à Diogene nominatus, quòd assentaretur Dionysio, ad hunc Stratonem, vel ut alii, Platonem dixisse tradunt. Tibi soli & chlamydem & vestem rejiculam ferre datum est leg. Diog. Laert. lib. 2, Horat. epist. lib. 1. *Cogn.*

1 *Ari-*

Ἴσως ἐξέπεσε. καὶ αὕτη ἡ συμφορὰ Πλάτωνι μὲν Σικελίαν, ὁμοία δοκεῖ γίνεσθαι τῇ Νικίᾳ. Τυ. καὶ τίς ὦ Σίμων, δοκεῖ τοῦτο λέγειν; Πα. πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι. Ἀριστόξενος ὁ μουσικός, πολλοῦ λόγου ἄξιος, καὶ αὐτὸς ὢν παράσιτος Νηλέως ἦν. Εὐριπίδης μὲν γὰρ ὅτι Ἀρχελάῳ μέχρι τῆς τελευτῆς παρέσιτος, καὶ Ἀνάξαρχος Ἀλεξάνδρῳ, πάνυ ἐπίστασαι. καὶ Ἀριστέλης ὁ τῶν παρασιτικῶν ἤρξατο μόνον, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν. [5] φιλόσοφος μὲν ἦν ὥσπερ λοιπόν, παρασιτίαν ἀποδύσασθαι, ἔδοξεν. παράσιτον δὲ οὐδεὶς ἔχει φράσαι, φιλοσοφεῖν ἐθελήσασθαι. καὶ μήτοι εἰ ἔστιν εὐδαιμονία τὸ μὴ πεινᾶν, μὴ δὲ διψᾶν. μὴ δὲ ῥιγοῦν, ταῦτα οὐδενὶ ἄλλῳ ὑπάρχει, ἢ παρασίτῳ. ὥστε φιλοσόφους μὲν ἄν τις πολλοὺς καὶ ῥιγοῦντας, καὶ πεινῶντας εὕροι. παράσιτον δέ, εἴ. ἢ ὑπ' ἀνείη παράσιτος, ἀλλὰ δυσχήμων τις, ἢ πλωχὸς ἄνθρωπος, ἢ φιλοσόφῳ

Et hæc Platonis fortuna Niciæ fortunæ similis videtur. *Tych.* Ecquis Simo ea de Platone dicit? *Para.* Complures etiam alii. Porrò [1] Aristoxenus Musicus, plurimi æstimandus, [2] Nelei fuit [3] parasitus. Quòd autem Euripides apud Archelaum ad mortem usque, [4] Anaxarchus apud Alexandrum egit parasitum, planè compertum habes. Cæterùm Aristoteles Parasiticam orsus est solùm, ut reliquas artes. Philosophos quemadmodum Parasiticæ operam dederint, ostendi. Nemo autem Parasitum producat, qui philosophari voluerit. Ac sanè si neque esurire, neque sitire, neque algere beatum est, hæc alii nulli quàm parasito suppetunt. Itaque Philosophos multos invenias qui frigore, & fame capiantur: Parasitum autem, nullum: alioqui Parasitus non esset, sed infœlix quispiam, aut mendicus, aut Philosopho similis.

1 *Aristoxenus*] Musicus dictus fuit à patre, musicæ præcipuo magistro, auctore Suid. Stephanus de urbibus, in dictione Tarentum, scribit hunc fuisse patria Tarentinum. de hoc Cic. & Gellius. *Cogn.* Ἀριστόξενος ὁ Μουσικὸς πολλοῦ λόγου ἄξιος καὶ αὐτὸς γε παράσιτος Νηλέως ἦν] Quis fuerit ille Neleus, qui parasitum habuit Aristoxenum, discimus ex Strabone lib. 13. ὁ τῶν Κορίσκου υἱὸς Νηλεὺς ἀνὴρ Ἀριστοτέλους ἠκροαμένος Θεοφράστου—πρῶτος ὢν ἔσμιλλε συναγαγεῖν βιβλία, καὶ διδάξας τὸν ἐν Αἰγύπτῳ βασιλέα βιβλιοθήκης σύνταξιν. Non est mirum, si parasitum habuerit Aristoxenum. Nam viri divitis fuit bibliothecam adunare, & Aristoxenus eandem cum Neleo Philosophiæ sectam profitebatur. Aristotelis enim fuerat etiam auditor. De eo sic Suidas: Ἀριστόξενος υἱὸς Μνησίου τοῦ ἐκ Σπινθάρου μουσικοῦ, ὑπὸ Ταρεντίνων τῶν Γραικίας, διατρίψας δὲ ἐν Μαντινείᾳ, φιλόσοφος γέγονε, καὶ μουσικὴν ὅλην δεδωκὼς ἐκ τοῦ ἰδίου ἀκουστὴς τοῦ τε πατρὸς, καὶ Λάμπρου τοῦ Ερυθραίου, εἶτα Ξενοφίλου τοῦ Πυθαγορείου, καὶ τέλος Ἀριστοτέλους. Multa deinde de eo subjungit, quæ videbis, & tandem addit συνεπάξατο δὲ μουσικῇ τε καὶ φιλοσοφίᾳ: ex his patet eundem esse, de quo hic Lucianus. *Palm.*

2 *Nelei*] De hoc Athen. lib. 1. *Cogn.*

3 *Parasitus Euripid.*] Hoc abundè Suid. & Gell. lib. 15. *Idem.*

4 *Anaxarchus*] Legend. Laërt. *Idem.*

5 Φιλόσοφος μὲν ἦν ὥσπερ ἦν, παρασιτίαν ἀποδύσαντας] Fortean φιλόσοφος μὲν ἦν ὥσπερ ἦν ὑπάρχων, παρασιτίαν ἀποδύσαντας. Nisi accipi Lucianus voluit, ὥσπερ ἦν, *ut erat*, pro, ut est, sive ὥσπερ ἐστὶν, sive, *ut res se habet.* Marcil.

1 Οὐδὲ

ὅμοιον. Τυ. ἴσως τοῦτό γε. ὅτι δ' ἐν πολλῷ διαφέρει φιλοσοφίας, καὶ ἀληθείας ἡ παρασιτική, πῶς ἐπιδείκνυσις; Πα. εἰσὶν ὦ βέλτιστε, καιροὶ καὶ τῶν ἀνθρώπων βίῳ. ὁ μέν τις, εἰρήνης οὔσης. ὅσοι αὖ, πολέμου, ἐν δὲ τούτοις, πᾶσιν ἀνάγκη φανερὰς γίνεσθαι τὰς τέχνας, καὶ τοὺς ἔχοντας παύεσθαι ὁποῖοί τινές εἰσι. σκοπῶμεν τοίνυν εἰ δοκεῖ, σκοπῶμεν δὲ τὸν πολέμου καιρὸν, καὶ τίνες ἂν εἶεν μάλιστα χρησιμώτατοι, ἰδίᾳ τε ἑκάστῳ αὐτῷ, καὶ κοινῇ τῇ πόλει. Τυ. ὡς δὲ μέτεστιν ἀγῶνος καὶ φιλοτιμίας τοῖς ἀνδράσι. καὶ ἔγωγε πάλαι γελῶ καθ' ἑαυτὸν, ἐννοῶν ποῖός ἂν εἴη συμβαλλόμενος παρασίτῳ φιλόσοφος. Πα. ἵνα τοίνυν μὴ πάνυ θαυμάζῃς, μὴ δὲ τὸ πρᾶγμα σοι δοκῇ χλιδῆς ἄξιον, φέρε ὑποτυπώσωμεθα παρ' ἡμῖν αὐτοῖς. ἠγγέλθαι μὲν αἰφνίδιον εἰς τὴν χώραν ἐμβεβληκέναι πολεμίους, εἶναι δὲ ἀνάγκην ἐπεξιέναι, καὶ μὴ θεριεύειν ἔξω διϊσχυρίσασθαι τὴν γῆν. τὸ πρᾶτον δὲ παραγγέλλειν ἅπασιν εἰς τὸ καθοπλίζεσθαι τοὺς ἐν ἡλικίᾳ, καὶ δὴ χωρεῖν τοὺς ἄλλους. ἐν δὲ δὴ τούτοις, φιλοσόφους τινὰς, καὶ ῥήτορας, καὶ παρασίτους. ὑποστέον τοίνυν ἀποδύσωμεν αὐτούς. ἀνάγκη γὰρ τοὺς μέλλοντας ὁπλίζεσθαι, γυμνοὺς ὑποστέρνον. θεῶν δὴ τοὺς ἄνδρας ὡς ἡμιναίους καθ' ἕκαστον, καὶ δοκίμαζε τὰ σώματα. τοὺς μὲν τοίνυν αὐτῶν, ὑπὸ ἀνδρίας ἴδοις ἂν λεπτοὺς, καὶ ὠχροὺς περφεικότας, ὥσπερ ἤδη τραυματίας παρειμένους. ἀγῶνα μὲν γὰρ, καὶ μάχην στεδιαίαν, καὶ ὠθισμὸν, καὶ κόνιν, καὶ τραύματα, μὴ γελοῖον ᾖ λέγειν, δύνασθαι φέρειν ἀνθρώπους ὥσπερ οἰκείους τινὸς ἐρομένους ἀναλήψεως; ἆρα δὲ πάλιν μεθ' ὧν παρασίτων ὁποῖός τις φαίνεται. milis. *Tych.* Hæc sufficiunt. Sed Parasiticam Philosophia & Rhetorica esse potiorem, quomodo comprobabis? *Para.* Vitæ humanæ sunt tempora, vir optime, alterum pacis, alterum belli, in quibus utique omnino est necessarium artes patefieri, & cujusmodi sint ii à quibus exercentur. Priùs autem, si tibi videtur, considéremus belli tempus, quinam potissimùm utilissimi esse possint, cùm privatim quisque sibi, tum in genere reip. *Tych.* Quàm non mediocre virorum certamen denuntias: ac jamdudum apud me rideo, cogitans qualis esse possit Philosophus cum Parasito comparatus. *Para.* Ergo ut non mireris nimium, neque hoc substantione dignum putes, age typis expressis ob oculos nostros ponamus. Annuntiatum est hostes in regionem ex improviso irrupisse, necesse autem esse in eos irruere, neque permittendum ut agros populentur. Esse etiam operæ pretium ut belli dux conscribat exercitum ex juvenibus, & alii discedant. Inter hos esse Philosophos aliquos, Rhetores, & Parasitos. Primùm igitur eis vestimenta detrahamus: necesse enim est ut priùs denudentur, qui arma sunt induturi Tum ô generose viros illos sigillatim contemplare, & corpora explora. Certè alios præ indigentia tenues, & horrore pallidos videbis, tanquam vulneribus confectos. Annon ridiculum esset dicere ejusmodi homines, qui curatione aliqua sunt refocillandi, statariam pugnam, & conflictum, & pulverem, & vulnera ferre posse? Iterum ab iis ad Parasitum transiens, aspice qualis appareat. Non-

ἆρ' ἔχ ὁ μὲ, τὸ σῶμα πρῶτον πολὺς, καὶ τὸ χρῶμα ἡδὺς, ὁ μέλας ὤ, [1] ἡδὲ λῦκος; τὸ μὲ, γυναικὶ, τὸ ὤ, δούλῳ προσοικεῖν. ἔπειτα θυμοειδὴς, δεινὸν βλέπων, οἱονεὶ ἡμεῖς μέγα, καὶ ὕφαιμον. ἅ γὰ καλὰ δεδοικὼς ἐ ἤλιον ὀφθαλμὸν εἰς πόλεμον φέρειν. ἆρ' ἔχ ὁ τοιοῦτος καλὸς μᾶ ἡμῖν ἂν, καὶ ζῶν ὁπλίτης, καλὸς ὤ ἐ εἰ ἀποθάνοι καλῶς; ἀλλὰ τί δὴ ταῦτα εἰκάζειν, ἔχοντας αὐτῶν παραδείγματα; ἀπλῶς γὰ εἰπεῖν, ἐν πολέμῳ τ πώποτε ῥητόρων, ἢ φιλοσόφων, οἱ μὲ, οὐδὲ ὅλως ἐπέμειναν ἕως ἔτοιχος προελθεῖν. εἰ δέ τις ἐ ἀναληθὴς παρεδέξατο, φημὶ τῶν λείψανα τῷ πάλαι, ὑποτρέφειν. Τυ. ὡς ἡμεμφοτο πάντα, καὶ οὐδὲν ὑπῆρχεν μέτριον. Πα. λέγω ὤ ὅμως. τ μὲ πολὺν ἡνῶρων, Ἰσοκράτης ἔχ ὅπως εἰς πόλεμον ἐξῆλθέ ποτε, ἀλλ' οὐδ' ἐπὶ δικαστήριον ἀνέβη πρὶ χιλίων. οἶμαι ὅτ οὐδὲ τῷ φωνῷ πρὶ τοῦτο ἐχρ. τί ἔτι, ἔχ Δημάδης μὲ, καὶ Αἰσχίνης, καὶ Φιλοκράτης ὑπὸ δέους φύγοις τῆ καταγελίας τ Φιλίππου πολέμου, τῷ πόλει παρέδοσαν, καὶ φρᾶς αὐτὸς τῷ Φιλίππῳ, καὶ διετέλεσαν Ἀθήνησιν ἀεὶ τὰ ἐκείνου πολιτεύόμενοι. ὡς εἴγέ τις ἐ ἄλλος ἀθηναῖος, καὶ αὐτὸς ἐπολέμῳ, καὶ κεῖνος ἐν αὐτοῖς ἦ φίλος. ὁ Ὑπερείδης ὤ, καὶ Δημοσθένης, καὶ Λυκοῦργος, οἵγε δοκοῦντες ἀνδρειότεροι, κἂν τοῖς ὀχλήσεσιν ἀεὶ θορυβοῦντες, καὶ λοιδορήμοι τῷ Φιλίππῳ, τί ποτε ἀπεργάσανθ' ἡμεῖον ἐν τῇ

Nonne hic primùm corpore est magno, colore jucundo, non nigro quidem, sed neque peralbo; nam hic mulieri, ille servo convenit. Deinde animosus, horrendum obtuens: magnis quemadmodum nos, & cruentis oculis. Bonum enim non est meticulosum & fœmineum oculum in aciem afferre. Annon qui sit istiusmodi, egregius fiat, sive quum vivit armatus, sive quum honestè est mortuus? Sed quorsum istis collationibus utimur, si quidem eorum exempla habemus? Vt uno verbo dicam, Rhetorum, aut Philosophorum priorum nullus unquam ausus est belli tempore extra mœnia prodire. Quòd siquis coactus id suscepit, hunc deserta acie abscessisse dico. *Tych.* Quam admiranda omnia, quamque nihil exiguum pollicetis! *Para.* Dicam tamen. Equidem ex Rhetoribus [2] Isocrates tantùm abest ut aliquando in bellum prodierit, cùm ne in judiciali quidem foro præ timiditate suggestum unquam conscenderit. Opinor & hoc ipsum, illi vocem defuisse. Præterea nonne Demades, Æschines, & Philocrates timore statim consternati, Philippo bellum indicente, civitatem & se ipsos prodiderunt, & Philippi res Athenis semper gesserunt? Quorum bellandi rationem siquis alius Athenienſium sequeretur, eum in amicitiam ascisceant. Hyperides quoque, & Demosthenes, & Lycurgus qui videbantur animosiores, & in concionibus tumultuabantur, & Philippo convitiabantur, quid præclari in

1 Οὐδὲ λῦκος; τὸ μὲ, γυναικὶ] Vide Isaacum Casaubonum ad hæc verba Theocriti Idyll. 16. ἀ ἤλιον ὑπὸ χερσὶ Κύκνον ἔγνω. Bourd.

2 *Isocrates*] Et alii, quos postea nominat ætate eadem vivebant Athen. leg. Cic. de clar. orat. Quintil. lib. 1. Plut. in Phocio. *Cogn.*

πρὸς αὐτὸν πολέμῳ; καὶ Γ' οὐδείς μέ, καὶ Λυκοῦργος, ὃσ' ἐξῆλθον. ἀλλ' ὑδὲ ὅλως ἐτόλμησαν μικρὸν ἔξω παρακύψαι τῶν πυλῶν, ἀλλ' ἐντειχίδιοι κἀνῆσθε, παρ' αὐτοῖς ἤδη πολιορκούμενοι, γνωμίδια, καὶ ψηφισμάτια συνλήγοντες. ὁ γὰρ δὴ κορυφαῖος αὐτῶν, ὁ ταῦτ' λέγων τὰ τοῖς ἐκκλησίαις συνέχων. Φίλιππος γὰρ ὁ Μακεδόνων ὅλεθρος, οὗτος ὑδὲ ἀνδράποδον πρίαιτ' τις ποτε, τολμήσας παρελθεῖν εἰς τὴν Βοιωτίαν πρὶν ἢ ξυμμίξαι τὰ τραπέσθαι, καὶ ξυμβαλεῖν εἰς χεῖρας, ῥίψας τὴν ἀσπίδα, ἔφυγεν. ἢ ὑδέπω τοῦτο πρότερον διήκουσας ὑδενός, πάνυ γνώσιμον ὄντα, ὑχ ὅπως Ἀθηναίοις, ἀλλὰ Θρᾳξὶ, καὶ Σκύθαις, ὅθεν ἐκεῖνο τὸ κἀθαρμα ἦν. Τυ. ἐπίσταμαι ταῦτα. ἀλλ' ὅτοι μὲν ῥήτορες, καὶ λόγους λέγειν ἠσκηκότες. ἀρετὴν δ', ὦ. τί δὲ περὶ τῶν φιλοσόφων λέγεις; ἃ γὰρ δὴ τούτους ὥσπερ ἐκείνους ἔχεις αἰτιᾶσθαι. Πα. ὅτοι πάλιν ὦ Τυχιάδη, οἱ περὶ τὰ ἀνδρείας ἐπιμέλειαν ἀμελοῦντες, καὶ κατατείζοντες τὸ τῆς ἀρετῆς ὄνομα, πολλῷ μᾶλλον τῶν ῥητόρων φανοῦνται δειλότεροι, καὶ μαλακώτεροι. σκόπει δὴ ὅτω. σκόπτον μέ, σὺκ ἔστιν ὅς τις εἰπεῖν ἔχει φιλόσοφον ἐν πολέμῳ πεπαιδοτηκέναι. ἤτοι γὰρ ὑδὲ ὅλως ἐστρατεύσατο, ἢ εἰκῇ ἐστρατεύσατο, πάντες ἔφυγον. Ἀντισθένης μὲν ἦν, καὶ Διογένης, καὶ Κράτης, καὶ Ζήνων, καὶ Πλάτων, καὶ Αἰσχίνης, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ πᾶς ὅτος ὁ ὅμιλος, ὅτε εἶδον παρατε-

in bello adversus eum gesto præstiterunt? Equidem Hyperides & Lycurgus nunquam egressi sunt, sed neque vel modicum exerto è portis capite ausi sunt prospicere. Verùm intra mœnia sedebant, apud se ipsos obsessi, sententiolas & senatusconsulta componentes. Sed enim coryphæus illorum Demosthenes, qui hæc subinde in concionibus dicebat: Pestifer ille Philippus Macedo, unde ne mancipium quidem quisquam emeret, ausus in Bœotiam venire priusquam commixti exercitus ad manus venirent, [1] abjecto clypeo aufugit. Aut hæc priùs nondum ex quoquam audivisti, quæ innotuerunt non Athenien sibus modò, sed Thracibus & Scythis, unde erat sceleſtus ille. *Tych.* Hæc scio. Sed hi sunt Rhetores orationibus habendis, non virtute bellica exercitati. Quid autem de Philosophis dicis? Non enim hos quemadmodum illos accusare potes ignaviæ. *Para.* Hi equidem Tychiade, qui quotidie de fortitudine disputant, & virtutis nomen in ore habent, multò ignaviores & molliores Rhetoribus apparebunt. Ad hunc verò modum rem considera. Primùm nemo dicere possit Philosophum in bello mortem oppetivisse. Aut enim non omnino militarunt, aut si militarunt, omnes terga dederunt. Equidem Antisthenes, Diogenes, Crates, Zeno, Plato, Æschines, Aristoteles, & illa Philosophorum universa turba nunquam viderunt aciem.

1 *Abjecto clypeo*] Demosthenes clypeo suo litteris aureis scripserat ἀγαθῇ τύχῃ attamen cùm ad pugnam ventum esset, abjecto clypeo aufugit, quòd cùm illi probro daretur, elusit hoc versiculo:

Αὖτὶς δὲ φεύγων ⟨ὁ⟩ πάλιν μαχήσομαι.

Cætera hujus dialogi desumpta sunt ex Iliad. & Odyss. *Cogn.*

2 Κατατείζοντες τὸ τῆς ἀρετῆς ὄνομα] Sic apud Diog. Laert. in Stilpo. *Bourd.*

1 Mé-

ξιν. [1] μόνος δὲ τολμήσας ἐξελθεῖν εἰς τὸν ἐν τῇ πόλει μάχην ὁ σοφὸς αὐτῶν Σωκράτης, φεύγων ἐκεῖθεν ἀπὸ τῆ Πάρνηθος, εἰς τὸν Ταυρέα παλαίστραν κατέφυγε. πολὺ γὰρ αὐτὸ ἀστειότερον ἐδόκει μοι τὸ μεταχωρεῖν, καθεζόμενον, ἀρχαίζειν, καὶ σοφιζόμενα ἀσθενέσιν τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ἢ ἀνδρὶ στρατιώτῃ μάχεσθαι. Τυ. ὦ γενναῖε, τοῦτο μὲ ἤδη ἐκ παρ' ἄλλων ἐπυθόμην, ἃ μοὶ δίκαι σκώπτειν αὐτὸς, καὶ ἀνειδίζειν βλεπόμενον. ὥστε εἴ τί μοι δοκεῖς χαριζόμενος τῇ σαυτῆ τέχνῃ κατῶψοῦδακας τὸν ἀνδρῶν. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, ἤδη φέρε ἐκ σὺ τὸ παρόντος ὁποῖός τίς ἐστιν ἐν πολέμῳ, καὶ λέγε. καὶ εἰ ὅλως λέγεται παρόντος τῆς ἡμετέρᾶς τῶν παλαιῶν. Πα. καὶ μὴν ὦ φιλότης, [2] οὐδεὶς ἀνήκοος. Ὁ μέρος, εἴ τι ἂν πάμπαν ἰδιώτης τύχῃ, ὅστις ἐστὶν ἐπιστήμων παρ' αὐτῷ τὰς ἀρίστας τῶν ἡρώων

aciem. Solus autem ex illorum numero sapiens Socrates, in bellum quod civitati fuit adversus Lacedæmonios, exire ausus, arrepta inde fuga, ex Parnethe in Taurei palæstram divertit. Ipsi enim multo urbanius esse videbatur: cum adolescentulis sedendo, sese ornare, & secum versantibus captiunculas proponere, quàm cum Spartano viro pugnare. *Tych.* Hæc ego, ô generose, ab aliis jam accepi, quibus per Iovem non erat cavillandi, & convitiandi animus. Itaque parum gratiæ arti tuæ conciliare videris, contra viros hosce mentiendo. At si videtur, age jam dic mihi cujusmodi sit in bello Parasitus: & num omnino veterum aliquis parasitus fuisse dicatur. *Para.* Atqui ô amice, nemini usque adeò inauditus est Homerus, nemo tam idiota, ut nesciat præstantissimos heroas

1 Μόνος δὲ τολμήσας ἐξελθεῖν εἰς τὸν ἐν τῇ πόλει μάχην ὁ σοφὸς αὐτῶν Σωκράτης, Φεύγων ἐκεῖθεν ἀπὸ τῆ Πάρνηθος, εἰς τὸν Ταυρέα παλαίστραν] Mirum est neque interpretem neque commentatorem hunc locum emendasse, at mendum fœdum est, & manifestum: emendatio vero in proclivi. Quid enim est τὸν ἐν τῇ πόλει μάχην? quænam fuit ea pugna in urbe facta, in qua Socrates affuit? & quis deorum Parnethen montem à Bœotiæ finibus in Athenas ipsas transportaverat? Lege, lege meo periculo, τὸν ὅτι Δηλίῳ μάχην. Ea fuit, in qua Socrates ἠρίστευσε. Sed mira est hoc loco interpretis confidentia simul & ignorantia, qui de suo addidit *adversus Lacedæmonios*. At ea pugna contra Bœotos facta fuit, & quod dicit inferius αἰδεῖ Σπαρτιάτῃ, ad eam pugnam non debet referri. Plures de ea pugna & Socratis in ea strenuitate loquuti sunt, sufficiet ad emendationis nostræ confirmationem Plutarchus in Alcibiade: ἐπὶ γὰρ τῇ ὅτι Δηλίῳ μάχῃ ῥωμύνης καὶ φθόγγου Ἀθηναίων ἔχων ἵππον ὁ Ἀλκιβιάδης, τὸν δὲ Σωκράτες περὶ μυριόλιγων ἀποχωρεῖντα ἐ παρήλασεν ἴδων, &c. Vide & Laertium in Socrate. Cæterum ex hoc loco credo Ortelius in suo lexico imaginatus est urbem in Attica vel pagum nomine Ταυρέα Παλαίστρα. Fuit enim in ipsa urbe Athenis is locus, & ipse Taureas is fuit, cui Alcibiades colaphum inflixit, de choragio contra eum immodestius contendenti, ut ait idem Plutarchus in Alcibiade. Palæstræ erant loca in urbibus, ubi juvenes exercebantur sub quodam exercitationum magistro. Sic apud Theocritum Idyll. 2. Simætha Delphin Myndium suum amasium arcessit è palæstra Timageti:

— ἀλλά μοι ἔσσο
Τήρησον ποτὶ τὰν Τιμαγήτιο παλαίστραν.
Τίνει γὰρ φοιτᾷ, τίνει ἦνθ' καὶ ἔδυ. Palm.

2 Οὐδεὶς ἀνήκοος Ὁ μέρος] Οὐδεὶς μὴ ἀνήκοος Ὁ μέρος. Marcil.

ἀδηφάγους ὄντας. ὅ, τι γὰρ Νέστορι ἐκείνῳ, ἐκ δὲ τῆς γλώττης ὥσπερ μέλι ὁ λόγος ἀπέρρει, αὐτὸς δὲ βασιλέως παράσιτος ἦν. καὶ ὅπου τὴν Ἀχιλλέα, [1] ὅσπερ ἐδόκει τε, καὶ ἦν τὸ σῶμα γυναικοπρεπὴς, καὶ δικαιότατος, ὅπου τὸν Διομήδην, ὅτε τὸν Αἴαντα ὁ Ἀγαμέμνων ὅτως ἐπαινεῖ τε, καὶ θαυμάζει, ὥσπερ τὸν Νέστορα. οὐδὲ γὰρ δέκα Αἴαντας εὐχῆ γενέσθαι αὐτῷ, ὅτε δέκα Ἀχιλλέας. πάλαι δ' ἂν ἑαλωκυῖαν τὴν Τροίαν, εἰ τοιοῦτος ὁποῖος ἦν ὅτος ὁ παράσιτος, καίτοι γέρων ὤν, τραλίσας εἶχε δέκα. καὶ τὸν Ἰδομενέα τὸν Διὸς ἔχλονον, παράσιτον Ἀγαμέμνονος ὁμοίως λέγε. Τυ. ταῦτα μὲν αὐτὸς ἐπίσταμαι. ὅπου γε μὴν δοκῶ μοι μνησθεὶς πῶς δὴ τῷ ἄνδρε, τῷ Ἀγαμέμνονι παράσιτοι ἦσαν. Πα. ἀναμνήσθητι ὦ γενναῖε τῶν ἐπῶν ἐκείνων, ὥσπερ αὐτὸς ὁ Ἀγαμέμνων πρὸς τὸν Ἰδομενέα λέγει. Τυ. ποίων; Πα. Σὸν γὰρ πλέον δέπας αἰεὶ ἕσηκ' ὥσπερ ἐμοὶ πίειν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι. σὺ ταῦθα γὰρ τὸ αἰεὶ πλέον δέπας εἶπεν, ἀλλ' ὅτι τὸ ποτήριον ἀφαιρούμενος πλῆρες ἑσήκει τῷ Ἰδομενεῖ, ἐκ μαχόμενος, καὶ καθεύδοντι, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς δίκαιος ἦν μόνῳ συνδειπνεῖν ὑπάρχειν τῷ βασιλεῖ. ἀλλ' ὥσπερ τοῖς λοιποῖς τραλίοις πρὸς ἡμέρας πινὰς προσκαλούμενος. τὸν μὲν γὰρ Αἴαντα, ἐπεὶ καλῶς ἐμονομάχησε τῷ Ἕκτορι, εἰς Ἀγαμέμνονα δεῖον ἄγων φησὶ, καὶ πολὺν ἀξιωθέντα ὑφ' ἑαυτῷ τῷ βασιλεῖ δεῖπνον. ὁδὲ Ἰδομενεὺς, καὶ ὁ Νέστωρ, ὁσημέραι συνεδείπνουν τῷ βασιλεῖ, ὡς αὐτός φησι. Νέστωρ ἦν παράσιτός μοι δοκεῖ τοῦ βασιλέως μάλιστα τεχνίτης, καὶ ἀγαθὸς θηρευτής. ὁ γὰρ ἐπὶ δεῖ-

roas apud ipsum esse parasitos. Nam Nestor ille, à cujus lingua perinde ut mel fluebat oratio, regis fuit parasitus. Et neque Achillem, qui & videbatur, & erat forma corporis præstantissimus, & justissimus, neque Diomedem, neque Aiacem Agamemnon tantis laudibus extulit, & admiratus est, quantum Nestorem. Neque enim decem Aiaces, neque decem Achilles sibi esse optat. Quippe jam olim Troiam cepisset, si tales, qualis erat hic parasitus, quamvis senex, decem milites habuisset. Quinetiam Idomeneum Iovis filium, similiter Agamemnonis parasitum esse dicit. *Tych.* Hæc quoque scio. Nondum tamen mihi videor intelligere, quomodo hi duo viri fuerint Agamemnonis parasiti. *Para.* Memento illorum Homeri versuum, quibus Idomeneum alloquitur Agamemnon. *Tych.* Quosnam dicis? *Para.* Semper tibi plenior ut mi Stat cyathus, quum fert animus potare benignè. Hoc loco semper plenum dixit cyathum: non quòd poculum perpetuò plenum adstaret Idomeneo tum pugnanti, tum dormienti: sed quia ipsi soli, quandiu vixit, cum rege convivari obtigit: siquidem certis diebus: ut cæteri milites, non invitabatur. Etenim Aiacem, postquam in singulari certamine cum Hectore, strenuè se gessisset, ad divinum Agamemnonem ductum fuisse ait, & vesperi apud regem honoris causa cœnatum. At verò Idomeneus & Nestor, fere quotidie cum rege, ut ipse inquit, convivabantur. Porrò Nestor regum Parasitus mihi fuisse videtur arte multa industrius: qui non apud

1 Ὅσπερ ἐδόκει] Ὥσπερ ἐδόκει. Marcil.

Ἀγαμέμνονος ἄρξασθαι τέχνης, ἀλλὰ ἄνωθεν ἐπὶ Καινέως, καὶ Ἐξαδίου. δοκεῖ δὲ ἀναπαύσασθαι παρασιτῶν, εἰ μὴ καὶ Ἀγαμέμνονα ἀπίδηται. Τυ. ἴσως μὲν γοῦν ἀγαθὸς ὁ παράσιτος. εἰ δὲ καὶ ἄλλους πινὰς οἶσθα, πειρῶ λέγειν. Πα. τί δ' οὐ, ὦ Τυχιάδη, οὐχὶ καὶ Πάτροκλος ἦν ἀχιλλέως παράσιτος, καὶ ταῦτα, ἀνδρὸς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων φαυλότερος, ὅτε τὴν ψυχὴν, ὅτε τὸ σῶμα, νεανίας ὤν; ἐγὼ γὰρ οὐδὲν αὐτὸν μοι δοκῶ ἦ Ἀχιλλέως τεκμαίρεσθαι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ χείρω εἶναι. τόν τε γὰρ Ἕκτορα ῥήξαντα τὰς πύλας, καὶ δι' αὐτὰς ταῖς ναυσὶν εἴσω μαχόμενον, ἔτι ἐξέωσε, καὶ τὴν Πρωτεσιλάου ναῦν ἤδη καιομένην, ἔσβεσε. καίτοι ἐπιβάντων αὐτῆς οὐχ οἱ φαυλότατοι. ἀλλ' οἱ ἦ Τελαμώνιος, Αἴας τε, καὶ Τεῦκρος. ὁ μὲν, ἐπιτήδειος ἀγαθὸς. οὐδὲ, τοξότης. καὶ πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινε τῶν βαρβάρων. οὗτος δὴ τάφος, καὶ Σαρπηδόνα τὸν ἦ Διὸς υἱόν, ὁ παράσιτος ἦ Ἀχιλλέως. καὶ ἀπέθανε δὲ οὐχὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοίως, ἀλλ' αὐτὸν μὲν Ἕκτορα, Ἀχιλλεὺς ἀπέκτεινεν, εἷς, ἕνα. καὶ αὐτὸν Ἀχιλλέα, Πάρις. τὸ δὲ παράσιτον, θεὸς, καὶ δύο ἄνθρωποι. καὶ τελευτῶν δὲ, φωνὰς ἀφῆκεν, οὐχ οἵας ὁ ἡνιοχεύων Ἕκτωρ, ἀσπασίτερον τὸν Ἀχιλλέα, καὶ ἱκετεύων ὅπως ὁ νεκρὸς αὐτοῦ τοῖς οἰκείοις ἀποδοθῇ, ἀλλ' οἵας εἰκὸς ἀφεῖναι παράσιτον. τίνας δὴ τούτους; τοιοῦτοι δ' εἴπερ μοι εἰκῆσαι ἀνεβόλησαν, πάντες κατὰ τὸ ὁλοιῷο, ἐμοὶ γὰρ ὀδὲ ὀδμῆτες. Τυ. ταῦτα μὲ ἱκανά. ὅτι δὲ μὴ φίλον, ἀλλὰ παράσιτον ἦν ὁ Πάτροκλος ἦ Ἀχιλλέως, πειθὼ λέγειν. Πα. αὐτὸν ὦ Τυχιάδη τὸν Πάτροκλον ὅτι παράσιτον ἦν, λέγοντός σοι παρέξομαι. Τυ. θαυμαστὰ λέγεις. Πα. ἄκουε τοίνυν αὐτοῦ τὸν ἐπῶν. Μὴ ἐμοὶ

apud Agamemnonem, sed priùs apud Cæneum & Exadium artem hanc inchoavit. Nec parasitandi finem priùs videtur fecisse, quàm diem obiit Agamemnon. *Tych.* Equidem præclarus hic fuit parasitus. At siquos alios nosti, conare dicere. *Para.* Quid igitur Tychiade, nonne & Patroclus Achillis fuit parasitus, idque cùm nullo alio Græcorum fuerit deterior, neque animi, neque corporis dotibus, etsi erat juvenis? Mihi equidem nulla in re ipso Achille videtur fuisse deterior, ex ejus factis conjecturam facienti. Etenim Hectorem ruptis portis, ac intra munitionem juxta naves pugnantem expulit: & Protesilai navim incensam, extinxit: quanquam in ea militabant, non ignavissimi, verùm Aiax & Teucer Telamone nati, cataphractus alter, alter sagittarius. Quinetiam multos ex barbaris neci dedit Achillis ille parasitus, atque inter hos Sarpedonem Iovis filium. Nec ut alii occubuit: sed Hectorem Achilles, unus unum, Achillem Paris occidit: hunc parasitum Deus, duoque homines. Et moriens voces emisit, non quales Hector ille generosissimus, Achillem supplicitèr precatus, ut cadaver suis redderet: sed quales parasitum emittere par est. Quænam autem sunt? Si mihi viginti duro in certamine tales Ante occurrissent, straviss̃em cuspide cunctos. *Tych.* Sufficiunt ista. Cæterùm Patroclum non amicum: sed parasitum Achillis fuisse, proba. *Para.* Ipsum ô Tychiade Patroclum se parasitum dicentem exhibebo. *Tych.* Miranda dicis. *Para.* Audi igitur ipsos versus. Ne mea Pelide

σῶν ἀπαινοῦντε τὴν ἡλικίαν ὅτε Ἀχιλλεῦ, ἀλλ' ὁμῶ ὡς ἐτράφημεν ἐν ὑμετέροισι δόμοισι. καὶ πάλιν ἀποβὰς, καὶ νεῦ με δεξάμενος φησιν, ὁ Πηλεὺς ἔτρεφεν σὺν νύκεως, καὶ σὸν θεράποντ' ὀνόμηνε. τοιοῦτο παράσιτον εἶχεν. εἰμὶ τοίνυν φίλος ἐθέλειν τὸ Πάτροκλον λέγειν, οὐκ ἂν αὐτὸν ἀνόμαζε θεράποντα. ἐλεύθερος γὰρ ἦν ὁ Πάτροκλος. τίνας τοίνυν λέγει θεράποντας, εἰ μήτε τοὺς δούλους, μήτε τοὺς φίλους; τοὺς παρασίτους δηλονότι, ἅ ἐστι τὸ Μηριόνῃ καὶ Ἰδομενεῖ αὐτὸν θεράποντα ὀνομάζειν. οὕτως εἰμὶ καλεμένων τότε τῶν παρασίτων. σκόπει δ' ὅτι ἐστὶ συνεῦναι τὸ μὴ Ἰδομενέα, Διὸς ὄντα υἱὸν, οὐκ ἀξιοῦν λέγειν ἀπάλαιστον Ἄρεϊ. Μηριόνῃ δὲ τὸ παράσιτον αὐτῷ. τί δ', οὐχὶ ἐστὶν Ἀριστογείτων δημοτικὸς ὢν, καὶ πένης, ὥσπερ Θουκυδίδης φησὶ, παραπλησίως τῷ Ἁρμοδίῳ; τί δ', οὐχὶ ἐραστὴς; ἐπιεικῶς γὰρ οἱ παράσιτοι ἐρασταὶ τῶν τρυφώντων εἰσίν. οὕτω τοίνυν πάλιν ὁ παράσιτος τῷ Ἀλκιβιάδῃ πόλιν τυραννουμένην, εἰς ἐλευθερίαν ἀφείλετο. καὶ νεῦ ἔσηκε χαλκᾶς ἐν τῇ ἀγορᾷ μετὰ τῶν παιδικῶν. οἵτοι μὲν δὴ τοιοῦδε ὄντες μάλα ἀγαθοὶ, παράσιτοι ἦσαν. σὺ δὲ ποῖόν τινα εἰκάζεις ἐν πολέμῳ τὸν παράσιτον; οὐχὶ πρῶτον μὲν ὁ τοιοῦτος ἐξεστοιχισμένον ἐξεσιν ἐπὶ τὴν παράταξιν, καθάπερ ὁ Ὀδυσσεύς ἄξιος; ἐγὼ δ', ἀλλ' ὃν ἐν πολέμῳ μάχεσθαί φησιν ἑταῖρος, καὶ δύο μάχης ἕνα μάχεσθαι δεῖ. καὶ ὃν ἄλλοι φαπῶσιν χρόνον ὑπὸ δέους. ὁ μὲν, τὸν ἀκεφάλως ἀμύζει τὸ κράνος. ὁδὲ, θωράκιον ἐνδύεται. ὁδὲ, αὐτὸ τὸ δεινὸν ὑποπτεύων ἐν πολέμῳ, τρέμει. οὗτος δ', ἐσθίει τότε μάλα φαιδρὸν τῷ προσώπῳ, καὶ μετὰ τὴν ἔξοδον σὺν πρώτοις ἀριστοποιεῖται. ὁ δὲ τρέφων αὐτὸν, ὑποδὺς ὑπο-

tu condas ossa seorsim, Sed simul, ut tecto nutriti viximus uno. Et rursum eodem in loco. Nam me susceptum Peleus studiosus alebat: Nomine meque tuum noto Theraponta vocavit. Hoc est, parasitum esse voluit. Etenim si Patroclum appellare voluisset amicum, haud illum theraponta nominasset. Liber enim erat Patroclus. Quos igitur dicit esse therapontas, si neque servos, neque amicos intelligit? parasitos nimirum. Quo nomine & Merionem Idomenei theraponta compellat. Sic puto vocabantur tunc parasiti. Considera etiam eum non dignari Idomeneum Iovis filium Marti æqualem dicere: sed ejus parasitum Merionem. Quid? nonne & Aristogiton vir popularis, & pauper, ut inquit Thucydides, parasitus fuit Armodii? nonne & amator? Parasiti enim admodum amantes eorum sunt à quibus aluntur. Rursum hic parasitus Athenienſium remp. tyrannide laborantem, in libertatem vindicavit, & nunc in foro stat æneus cum amasio. Illi itaque cùm tales essent virtute clari, parasiti tamen fuerunt. Tu verò qualem in bello parasitum esse putas? Nonne hic primum pransus prodit in aciem: quemadmodum & Vlysses vult? Enimvero cui statim sub auroræ exortum pugnandum erit, ille cibum sumet. Et quo tempore alij milites præ metu, hic galeam diligenter adornat, ille thoracem induit, alius belli sævitiam suspicans trepidat: tunc parasitus vultu valdè hilari comedit: mox in aciem progressus inter primos dimicat. Qui verò alit ipsum, ordine pòst sequi-

τέτακται τῷ παρασίτῳ. καὶ κεῖνος αὐτὸν ὥσπερ ὁ Αἴας τὸ Τεῦκρον ὑπὸ τῷ σάκει κρύπτει. καὶ τῶν βελῶν ἀφιεμένων, γυμνώσας ἑαυτὸν, τοῦτον σκέπει. βέλτιον γὰρ ἐκεῖνον μᾶλλον σώζειν, ἢ ἑαυτόν. εἰδὲ δὴ ἐν πόλει παρασίτῳ ἐν πολέμῳ, οὐκ ἂν ἐπ' αὐτῷ δήπου ἔτι λοχαγὸς, ἔτι τραπεζώτης αἰσχυνθείη, μεγάλῳ τε ὄντι νεκρῷ. καὶ ὥσπερ ἐν συμποσίῳ κρεῖττ' κρεῖττον κείμενον. ὡς ἄξιόν γε φιλοσόφου νεκροῦ ἰδεῖν τοῦτο παρακείμενον, ξηρόν, ῥυπῶντα, μυκτῆρ' πωγώνιον ἔχοντα, πεπτυδηκότα τὸ μέχρις, ἀσθενῆ ἄνθρωπον, τίς ὀκνήσειε τῶν πολεμίων τούτῳ φρυκτοὺς αἴρειν; τὰς παραστάσεις αὐτῆς ἴστε κρεμαμένας ὁρᾶν; τίς ἂν εἰκάσειε χλαμύδος ἢ κρηπῖδος ὁρῶν ἀνθρωπίσκους κειμένους, τὴν πόλιν ἀπορρῶσαν συμμάχων, τοὺς ἐν τῇ εἱρκτῇ κρεμάργους ἐπιλύσαι τῷ πολέμῳ; τοιοῦτοι μὲν οἱ πολέμου φῶς ῥήτορας ἢ φιλοσόφους εἶσιν οἱ παράσιτοι. ἐν εἰρήνῃ δ', τοσοῦτόν μοι δοκεῖ ἢ διαφέρειν παρασιτικὴ φιλοσοφίας, ὅσον αὐτὴ ἡ εἰρήνη πολέμου. καὶ τοῦτον εἰδοκεῖ, σκοπῶμεν τὰ τῆς εἰρήνης χωρία. Τυ. ὅπως ξυνήκατε ὅτι τοῦτό πως βούλεται. σκοπῶμεν δ' ὅμως. Πα. δοκῶν ἀγορὰν, καὶ δικαστήρια, καὶ παλαίστρας, καὶ γυμνάσια, καὶ κωμήδια, καὶ συμπόσια ἔγωγε φαίην ἂν, πόλεως χωρία; Τυ. πάνυ μὲν οὖν. Πα. ὁ τοίνυν παράσιτος, εἰς ἀγορὰν μὲν, καὶ δικαστήρια οὐ πάρεισιν, ὅτι οἶμαι τοῖς συκοφάνταις πάντα τὰ χωρία ταῦτα μᾶλλον προσήκει, καὶ ὅτι οὐδὲν μέτεστιν ἐν τούτοις γνωρίμων. εἰς δὲ παλαίστρας, καὶ τὰ γυμνάσια, καὶ τὰ συμπόσια, δικαίως, καὶ κοσμεῖ μόνος οὗτος. ἐπεὶ τίς ἂν παλαίστρα φιλόσοφος, ἢ ῥήτωρ ἀπλοῦς, ἄξιος συγκεκλῆσθαι

sequitur parasitum, illumque hic, ut Aiax Teucrum sub clypeo, tegit: relictisque telis, seque nudato, defendit. Eum enim mavult incolumem tueri quàm se ipsum. Quòd si parasitus in bello ceciderit, neque præfectum agminis, neque militum quenquam ejus pudebit, cujus magnum sit cadaver, eoque decore jacens quo in convivio. Adeò ut indignum esset philosophi cadaver huic adjacens conspici, aridum, sordidum, promissa barba, ante pugnam mortuum, imbellem hominem. Quis eam civitatem non contemserit, qui tam miseros ejus propugnatores videat? Imò quis pallidos illos, & comatos homunciones conspicatus jacentes, non conjecerit, huic civitati auxiliatores deesse, adeò ut sceleſtos qui detinebantur in carcere, ad bellum vinculis solverint? Tales in bello sunt Parasiti, cum Rhetoribus & Philosophis comparati. Cæterùm in pace tantum præcellit Philosophiam Parasitica, quantum ipsa pax bello præstat. Ac primùm si tibi videtur, consideremus pacis loca. *Tych.* Quid hoc sibi velit non intelligo. Consideremus tamen. *Para.* Nunquid forum, judicia, palæstras, gymnasia, venationes, convivia, ego dicere possim civitatis loca? *Tych.* Rectè sanè. *Para.* Parasitus autem ad forum, & causas agendas non se confert, puto quia sycophantis omnia hæc loca potiùs conveniunt: & quia nihil moderatè in his geritur. Verùm palæstras, gymnasia, & convivia sectatur, ornatque hic solus. Quis enim Philosophus aut Rhetor nudatus, corpore cum

παρασίτῳ σώματι; ἢ τίς σὺν γυμνασίῳ τύπτων ὀφθείς, οὐκ αἰσχύνῃ μᾶλλον ἐστι, καὶ μὴν σὺν ἐρημίᾳ τύπτων ἂν θείς ἂν τοσοῦτον ἡνίκα ἰὼν, ὁ δὲ παράσιτος, αὐτά τε ἐσπόνδα μένει, καὶ δέχεται ῥᾳδίως, μεμελετηκὼς αὐτῶν σὺν τοῖς δείπνοις καταφρονεῖν. καὶ ὅτι ἔλαφος, ὅτε σὺς αὐτὸν ἐκπλήττει προσελκύσας. ἀλλὰ κἂν ἐπ' αὐτὸν ὁ σῦς τὸ ὀδόντε ἤγῃ, καὶ ὁ παράσιτος ἐπὶ τὸ σῶν ἀντιβήσεται. τοὺς μὲν γὰρ λαγὼς, διώκει μᾶλλον τὸ κυνῶν. σὺν δὲ συμποσίῳ, τίς ἂν ἐκμιλλήσαιτο παρασίτῳ, ἤτοι παίζοντι, ἢ ἐσθίοντι; τίς δ' ἂν μᾶλλον σύφρονα τοὺς συμπότας; πότερόν ποτε ἄτος ἄδων ἐν σκώπτων, ἢ ἄνθρωπος, μὴ γελῶν, ἐν ταβανίῳ κείμενος, εἰς γῆν ὁρῶν, ὥσπερ ἐπὶ πένθος ἐλθὼν συμπόσιον ἥκων. καὶ ἔμοιγε δοκεῖ, ἐν συμποσίῳ φιλόσοφος τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον ἐν βαλανείῳ κύων. φέρε δὴ πάντα ἀφέντες, ἐπ' αὐτὸν ἤδη βαδίζωμεν τὸν βίον τοῦ παρασίτου, σκοπῶμεν ἅμα, καὶ παραβάλλωμεν ἐκεῖνον. πρῶτον τοίνυν ἴδοι τις ἂν τὸν μὲν παράσιτον, ἀεὶ δόξης καταφρονοῦντα, καὶ οὐδὲν μέλον αὐτῷ, ὧν οἱ ἄνθρωποι οἴονται. πολλοὶ ῥήτορες ἦ, καὶ φιλοσόφους εὕροι τις ἂν, οὐ πολλοὺς, ἀλλὰ πάνυ, ὑπὸ τύφου καὶ δόξης τελειοῦται. καὶ οὐ δόξης μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ τύπτειν αἰσχίων ἐστὶν, ὑπὸ ὀργυιᾶς. καὶ ὁ μὲ παρασίτος, ἅτος ἂν ὑπὸ ὀργυιᾶς, ὡς οὐκ ἂν τις εὕδε ἅτος πας ἐν τοῖς αἰσχίοις ψηφίσας ἀμελῶς ἔχοι. καὶ οὐδὲν αὐτῷ δοκεῖ διαφέρειν τὸ χρυσίον ἢ πυρός. οἵγε μὴν ῥήτορες, καὶ ὁ δεινότερόν ἐστι, καὶ οἱ φιλοσοφῶν φάσκοντες, ὡς αὐτὰ ἅτα διώκειν

Parasito dignè comparetur? aut quis eorum in gymnasio conspectus, loci non sit potiùs dedecus? Atqui ne in deserto quidem illorum quispiam cum bellua congredi sustineret. At Parasitus eas irruentes expectat, & facilè excipit, quas in conviviis contemnere didicit. Sed neque cervus, neque aper setis inhorrescens ipsum deterret. Imò si aper dentem adversus ipsum acuat, Parasitus vicissim in aprum acuit. Lepores autem magis insectatur quàm canis. Porrò in convivio quis cum Parasito aut ludente, aut comedente certet? Ecquis convivas magis exhilaret? Vtrum hic qui canit, & cavillatur, an homo qui non ridet, in lacerna jacet, in terram intuetur, ut pote ad luctum non ad convivium veniens? Ac ut mihi videtur, hujusmodi est Philosophus in convivio cujusmodi canis in balneo. Age verò his missis, ad ipsam Parasiti vitam nos conferamus, quam simul considerabimus, & comparemus. Primùm igitur videat quivis, Parasitum quidem semper gloriam contemnere, neque quid sentiant homines, curare. Rhetores autem & Philosophos non aliquos sed omnes comperiat, fastu, & studio gloriæ detritos: nec gloriæ modò, sed quod est hac re turpius, etiam pecuniæ. Contrà Parasitus animo erga pecuniam sic est affecto, ut nemo lapillos qui sunt in littoribus magis negligat. Nec putat aurum esse igni præstantius. Rhetores autem, & quod absurdius est, etiam illi qui se philosophari profitentur, ita miserè sunt

1 Πρὸς τὰς ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδας] Sic tom. 1. pagin. 164. ὡδὲν πιμώτερον τῶν ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων. Tangit finem hujus dissertationis Long. lib. 4. ποιμέν. Liban. Paral. Lourd.

τὴν κακοδαιμονίαν, ὥστε τὸ μάλιστα νεῦον διδακτὸν εἶναι φιλοσόφων. οὐδεὶς μὲν γὰρ τὸ ῥητορικὸν, ἢ δεῖ λέγειν; ὁ μὲν, διδάσκων δίκαια, ἀργύριον ἐπ' αὐτῇ ἐλάμβανε. ἄλλος δ', μισθὸν σοφιστῶν, εἰσπραττόμενος τοὺς μαθητάς. ὁ δὲ, ὃς καὶ βασιλέως ὑπὲρ ἧς σωτῆρα ὁμοίως μισθὸν αἰτεῖ, καὶ οὐκ αἰσχύνεται. ἔτι περισοβεῖται ἀνὴρ λαμβάνων ἀπόδημος, καὶ μισθοφορεῖ, καθάπερ ἰνδὸς, ἢ σκύθης αἰχμάλωτος. καὶ οὐδὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα αἰσχύνεται, ὅτι μισθὸς ὁ λαμβάνων. εὐεργὸς δ' ἂν ἀμείνων τοῦτο δρᾶν τούτους, ἀλλὰ ἧττον πάθη. οἷον, λύπας, καὶ ὀργὰς, καὶ φόβους, καὶ πανοῦργίας. ἐπιθυμίας ὁ γε μὴν παράσιτος, ἔξω τούτων ἐστὶν ἁπάντων. ὅτε γὰρ ὀργίζεται δ' ἀνεξικακίαν, καὶ ὅτι σοῦ ἐστιν αὐτῷ ὅτῳ ὀργισθείη, καὶ εἰ ἀγανακτήσειε δέ ποτε, ἢ ὀργὴ αὐτοῦ χαλεπὸν μὲν, οὐδὲ σκυθρωπὸν οὐδὲν ἀφῃρέζεται. μᾶλλον δ', γέλωτα, καὶ φοβερὰν τοὺς ξυνόντας. λυπεῖται γε μὴν ἥκιστα πάντων. τοῦτο δ' πέρυσι διδασκαλούσης αὐτῷ, καὶ χαιρομένης, μὴ ἔχειν ὑπὲρ ὅτου λυπηθεῖν. ὅτε γὰρ χρήματά ἐστιν αὐτῷ, ὅτε οἰκος, ὅτε οἰκέτης, ὅτε γυνὴ, ὅτε παῖδες. ὧν ἀφῃρεθέντων, πάντως ἀνάγκη ἐστὶ λυπεῖσθαι τ' ἔχοντα αὐτὰ, ἐπεὶ ταῦτα ἀπόλωται. ἐπιθυμεῖ δ' ὅτε δόξης, ὅτε χρημάτων, ἀλλ' οὐδὲ ὡραίου πνός. *Tv.* ἀλλ' ὦ Σίμων, εἰκός γε εὐθείᾳ τροφῆς λυπηθῆναι αὐτόν. *Πα.* ἀγνοεῖς ὦ Τυχιάδη, ὅτι ἐξ ἀρχῆς οὐδὲ παράσιτος ἦν ὅτος, ὅστις ἀπορεῖ τροφῆς, οὐδὲ γὰρ ἀνδρεῖος, οὐδὲ ἀνδρεία ἀνδρείας ἐστὶν ἀνδρεῖος, οὐδὲ φρόνιμος, ἀπορία φρενῶν ἐστι φρόνιμος. ἄλλως γε, ὅτε παράσιτος ἂν εἴη. ἀφικέσθαι δ' ἡμῖν δεῖ παρασίτου ἀνδρὸς, ὃς οὐκ ἐνδεὴς ἐστὶ τροφῆς, οὐδὲ ἀπορεῖ τοῦ ἐπιτηδείου. ἐπεὶ τίς ἂν ἐπιθυμήσειε τοῦ ἀπόντος; ἀλλ' ἐπὶ τοῖς παροῦσιν ἔστω ἡμῖν ὁ λόγος.

sunt erga hæc affecti, quasi hac ratione potissimùm laudem & gloriam sibi compararent. Quid verò de Rhetoribus dicam? hic causam agens, largitionibus est corruptus: ille dicendi artem profitens, à discentibus mercedem exigit: alius pro sua opera mercedem à rege pariter flagitat, nec pudore suffunditur. Præterea vir senex ob id peregrè proficiscitur, & quæstum facit, non aliter atque Indus, aut Scytha captivus, Nec eum pudet nominis, quòd sit merces id quod accipit. Nec solùm his vitiis, sed etiam aliis animi perturbationibus obnoxios eos invenies, puta mœrori, iræ, invidiæ omnisque generis cupiditati. Sed Parasitus omnibus his affectibus vacat. Neque enim irascitur ob malorum tolerantiam, & quia non habet quod irascatur. Quòd siquando indignetur: nihil molesti & tetrici designat ejus ira: sed risum potius: estque conversantibus oblectamento: atque omnium minimè tristitia capitur, præbente hoc & largiente ipsi arte, ut nihil suppetat cujus causa tristitiam contrahat. Caret enim pecuniis, domo, famulo, uxore, liberis, quibus pereuntibus omnino necesse est ut mœrore afficiatur qui ipsa possidebat. At neque gloriam, neque pecunias, neque formosum quenquam expetit. *Tych.* At ô Simo, consentaneum est illum ob victus inopiam mœstum reddi. *Para.* Ignoras ô Tychiade, statim ab initio, hunc qui victu indiget, non esse parasitum. Non enim fortis fortitudinis inopia fortis est: neque prudens, inopia mentis est prudens: alioqui parasitus esse non possit. Proposita enim est nobis quæstio, non de eo qui non est, sed de eo qui

ψωσίτης ζητεῖν ὄντως, ἐχὶ μὴ ὄντ@. οὐ δὲ μὴ ὁ ἀνδρεῖ@ ἄλλως, ἢ παρασίᾳ ἀνδρειότητ@, κ) ὁ φρόνιμος, παρουσίᾳ φρονήσεως, κ) ὁ παρόσιτ@ ℨ παρουσίᾳ ℨ παρασιτεῖν, παρασίτ@ ἔσῃ. ὡς εἴγε τοῦτο μὴ ὑπάρχοι αὐτῷ, οὐδὲ ἄλλου τινὸς, κὴ ἐχὶ ἀπόσιτος ζητήσομαι. Τυ. ἐπεὶν ἀδύνατον ἀπορήσῃ παρόσιτ@ τροφῆς. Πα. ἔοικεν. ὥστε ὅτ' ἐπὶ τούτῳ, ὅτ' ἐπ' ἄλλῳ ἐστὶν, ὅτῳ λυπηθείη ἄν. κὴ μὲν δὴ ℭ πάντες ὁμοῦ φιλόσοφοι, κὴ ῥήτορες, φοβοῦντ' μάλιστα. τοὺς γὰρ τοιαύτους αὐτῶν, εὔθυρί τις ἂν μὴ ξύλῳ πατάξοι. ἐὰν δὲ μή τις εἰμὴ ἐροβοῦντο ἀπλιφρμένους, κ) τὰς θύρας ℨ μάλα ἐρρωμένως ἀποκλείοντας, μή τις ἄρα νύκτωρ ἐπιβουλεύσειεν αὐτοῖς διδόντες. οὐδὲ, τὴν θύραν ℨ δωμάτιον ψοεσίθησιν, εἰκῇ ℭ τοῦτο, ὡς μὴ ὑπὸ πνεύματ' ἀνοιχθείη. χλοερὸν ℨ ψόφῳ νύκτωρ, ἡδύ τι μᾶλλον θορυβεῖται, ἢ μὴ γενόμενον. κ) δι' ἐρημίας ℨ ἀπιὼν, ἀνὰ ξίφος ἐδεδίκ. φοβεῖται γὰρ ἡδὺ ἡδομένη. φιλοσόφως ℨ πολλάκις εἶδον ἐγὼ, ἡδέως ἄντ@ ἐλινῦ, τόξα ἐντεταμένους. ξύλα μὲν γὰρ ἔχουσι, κὴ εἰς βαλανεῖον ἀπιόντες, κ) ἐπ' ἄριστον. παρόσιτ@ μὴν οὐδεὶς ἔχοι κατηγορῆσαι μοιχείαν, ἢ βίαιον, ἢ ἁρπαγὴν, ἢ ἄλλό τι ἀδίκημα ἀπλῶς. ἐπεὶ ὅγε τοιοῦτ@, οὐκ ἂν εἴη παράσιτος, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκεῖν@ ἀδικεῖ. ὡς εἰ μοιχεύσας τύχοι, ἅμα τῷ ἀδικήματι ℭ τὸνομα μεταλαμβάνῃ ℨ ἀδικήματ@. ὥσπερ ℨ ὁ κακὸς ἐκ τὸ ἀγαθὸς, ἀλλὰ φαύλ@ εἶναι λαμβάνῃ, ὅτως οἶμαι ὁ παράσιτος ἐάν τι ἀδικῇ. αὐτὸ μὲν τοῦτο, ὅπερ ἐστὶν, ἀποβάλλῃ, ἀναλαμβάνῃ ℨ ὃ ἀδικεῖ. ἀδικήματα ℨ τοιαῦτα ῥητόραν ℭ φιλοσόφων ἄφθονα, ἃ μόνον quod eſt, abjicit, & aſſumit quod delinquit. Cæterùm iſtiuſmodi flagitia permulta, non ſolùm noſtra ætate ab iis perpe-

revera eſt Paraſitus. Quòd ſi fortis non aliter quàm fortitudine, prudens non aliter quàm prudentia præſente: ſic neque Paraſitus niſi paraſitandi præſenti facultate paraſitus erit. Nam ſi hoc illi non ſuppetit, de aliquo alio, non de paraſito erit quæſtio. *Tych.* Proinde paraſitus nunquam alimenti laborabit inopia. *Para.* Sic ſanè. Itaque neque hujus, neque alius rei gratia dolere poſſit. Verùm omnes Philoſophi ſimul & Rhetores maximè timent: quorum plurimos cum baculo prodeuntes invenias: quod non facerent niſi armatos metuerent: præterea validè claudentes januas, veriti ne noctu petantur inſidiis. At Paraſitus oſtium ſuæ domunculæ negligenter admovet, ne videlicet à vento aperiatur. Noctu autem orto ſtrepitu, non magis quam non orto, turbatur. Præterea per ſola loca iter faciens, ſine gladio ambulat, nihil enim prorſus uſpiam gentium metuit. At ego ſæpe vidi Philoſophos, cùm nihil adverſi eſſet, arcus adparantes. Nam quando & ad balneum, & ad prandium ſe conferunt, baculos habent. Nemo autem Paraſitum adulterii, aut violentiæ, aut rapinæ, aut alterius ſceleris accuſare poſſit. Nam qui eſſet hujuſmodi, Paraſitus non foret amplius, ſed in ſeipſum injurioſus. Adeò ut ſi mœcharetur, ſimul atque ſcelus committeret, ſceleris nomen acciperet. Et quemadmodum improbus non boni ſed mali appellationem ſumit: ſic utique Paraſitus ſi quid mali perpetrarit. Nam hoc ipſum

ἴσμεν αὐτοῖς γεγονότα κακὸν ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ τοῖς βιβλίοις ἀπολελειμμένα ὑπομνήματα ἔχομεν, ὧν ἡδέκησαν. ἀπολογία μὲν γὰρ Σωκράτους ἐστὶ, καὶ Αἰσχίνου, καὶ Ὑπερίδου, καὶ Δημοσθένους, καὶ τῶν ἄλλων σχεδὸν πάντων ῥητόρων, καὶ σοφῶν. Δημοσθένους δ', οὐκ ἔστιν ἀπολογία, οὐδὲ ἔχει τις εἰπεῖν δεῖλιον, ὡς παράσιτόν ποτε γεγραμμένον. Τυ. ἀλλὰ νὴ Δία, ὁ μὲν βίος τοῦ παρασίτου, κρείττων ἐστὶ τοῦ τῆς ῥητόρων, καὶ τοῦ φιλοσόφων. ὁ γὰρ ἀναθὸς, φασὶ, πολύτροπος. Πα. πάνυ μὲν τοίνυν Δημοσθένους δύσκολον ἐστόν. φιλοσόφους μὲν γὰρ ἴσμεν ἅπαντας, ἢ τὰς πλείστας κακὰς κακῶς ἀποθανόντας. τοὺς μὲν, ἐκ κρεοδίκης ἁλισκόντας ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασι φαρμάκῳ. τοὺς δὲ, κρεοπεπηδένους τὸ σῶμα ἅπαν. τοὺς δὲ, ἀπὸ δυσουρίας φθινήσαντας. τοὺς δὲ, φυγόντας. Δημοσθένους δὲ θάνατον, οὐδεὶς ἔχει τοιοῦτον εἰπεῖν, ἀλλὰ τὸ εὐδαιμονέστατον, φαγόντος, καὶ πίοντος. εἰ δέ τις ἐν δοκεῖ βιαίῳ τελευτῇ τελευτηκέναι θανάτῳ, ἀπεπήσας ἀπέθανε. Τυ. ταῦτα μὲν ἐκεινῶς δημίλλησαι σοι τὸ τῶν τοῦ φιλοσόφους ὑπὲρ τοῦ Δημοσθένους. λοιπὸν δ' εἰ καλὸν ἐν λυσιτελές· ἐστὶ τὸ κτῆμα τοῦτο τῷ τρέφοντι, πειρῶ λέγειν. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκοῦσιν ὥσπερ δύσεργαστοῦντες, καὶ χαριζόμενοι τρέφειν αὐτοὺς οἱ πλούσιοι, καὶ εἶναι τοῦτο αἰσχρὸν τῷ τρεφομένῳ. Πα. ὡς ἡλιδιά γέ σοι ὦ Τυχάδη ταῦτα, εἰ μὴ δύνασθαι γιγνώσκειν ὅτι πλούσιον ἀνὴρ, εἰ ἐν τὸ Γύγου χρυσίον ἔχει, μόνον ἐσθίων, πίνης ἐστί. καὶ σοφὸν ἄνδρα παράσιτον, πλοῦτος δοκεῖ. καὶ ὥσπερ τραλιώτης χωρὶς ὅπλων, ἀτιμότερον, καὶ ἐσθῆτα ἄνδρα πορφύραν, καὶ ἵππος ἄνδρα φαλάρων, οὕτω ἐν πλούσιον ἄνδρα παράσιτον, ταπεινός τις, καὶ δύτελὴς φαίνεται. καὶ μὴν ὁ μὲν πλούσιος, κεκτημένος ὑπ' αὐ-

petrata ſcimus: ſed ſcelerum quæ admiſerunt relicta in libris monumenta habemus. Extat apologia Socratis, extat Æſchinis, & Hyperidæ, neque non Demoſthenis, rhetorumque & philoſophorum complurium. Sed nulla extat Paraſiti apologia: nec poſſit quiſquam dicere Paraſitum fuiſſe in jus vocatum. *Tych.* At per Iovem melior eſt Paraſiti vita, quàm Rhetorum aut Philoſophorum: mors verò deterior. *Para.* Imò contrà longè fœlicior. Nam Philoſophos omnes, aut quamplurimos malos malè diem obiiſſe ſcimus: alios veneno de maximis criminibus damnatos: alios toto corpore crematos: alios urinæ difficultate conſumptos: alios in exilio mortuos. At nemo poſſit dicere Paraſitum hujuſmodi morte ſublatum: ſed fœliciſſima, ut pote bibentis, & comedentis. Quòd ſiquis violenta morte defunctus videtur, non cocto cibo periit. *Tych.* Hæc ſatis ſuperque tibi pro Paraſito contra Philoſophos decertata ſunt. Supereſt ut & illud explices, num honeſta ſit & utilis alenti hæc poſſeſſio. Mihi namque videntur divites, tanquam beneficium & gratiam conferentes, Paraſitos alere, atque hoc ei qui alitur eſſe dedecori. *Para.* Quàm ſtolida hæc ſunt, niſi poſſis intelligere, locupletem virum, tametſi Gygis aurum habeat, eſſe pauperem, ſi ſolus edit: & mendicum videri, ſi ſolus ſine paraſito prodit. Et quemadmodum miles ſine armis, veſtis ſine purpura, & equus ſine phaleris minoris eſt pretii: ſic dives ſine paraſito, humilis viliſque videtur. Quinetiam dives à paraſito non parum ca-

τῶ. τ' ἢ παράσιτον, πλούσιῳ ἀδέσποτ' κρμεῖ. ἄλλως τε, δὲ ὄνειδος αὐτῷ ἐστ' ὡς σὺ φῄς, τὸ παρασιτεῖν ἐκείνῳ δηλονότι, ὡς κρείττονι χείρονα. ὅπως γε μὲν τῷ πλουσίῳ τοῦτο λιστελὲς ἐστ, τὸ τρέφειν τ' παράσιτον, οὔτε μὴ τὸ κρμεῖον ὑπ' αὐτοῦ, κὴ ἀσφάλεια πολλὴ σὺν τ' τούτου δορυφορίας ὑπάρχ. ὅτε γὰρ μάχη ῥᾳδίως ἄν τις ἐπιχειρήσῃ τῷ πλουσίῳ, τοῦτον ὁρῶν παρεστῶτα, ἀλλ' ὑδ' ἂν ἀποθάνοι φαρμάκῳ ὑδεὶς, ἔχων παράσιτον. τίς γὰρ ἂν τολμήσειεν ἐπιβουλεῦσαι τινι, τοῦτο προειδόντος, κὴ προπίνοντος; ὥστε ὁ πλούσιος οὐχὶ κρμεῖται μόνον, ἀλλὰ & ὑπ' τ μειζόνων κινδύνων ὑπὸ τ παρασίτου σώζεται. ὅτω μὲν ὁ παράσιτος Δημοσθένους, πάντα κίνδυνον ὑπομένει. κὴ σὺν ἂν παραχωρήσειε τῷ πλουσίῳ φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ & ἀποθανεῖν αἱρεῖται συμφαγών. Tv. πάντα μοι δοκεῖς ὦ Σίμων διεξελθεῖν, ὑστερήσας οὐδὲν τ σαυτοῦ τέχνης. οὐχ ὥσπερ αὐτὸς ἔφασκες ἀμελέτητος ὤν, ἀλλ' ὥσπερ εἴ τις ὑπὸ τ μειζόνων γεγυμνασμένος. λοιπὸν, εἰμὴ αἴσχιον αὐτὸ τὸ ὄνομά ἐστ τ παρασιτικῆς, ἐθέλω μαθεῖν. Pa. ὄρα δὴ τὴν ἀπόκρισιν, ἐάν σοι ἱκανῶς λέγειν δοκῇ, κὴ πειρῶ πάλιν αὐτὸς ἀποκρίνασθαι πρὸς τὸ ἐρωτώμενον ἢ ἄφες σ' οἶδ. φέρε γὰρ, τ σῖτον οἱ παλαιοὶ τί κάλουν; Tv. τροφήν. Pa. τί δ', τὸ σιτίζεσθαι, ἀχὶ τὸ ἐσθίειν; Tv. ναί. Pa. σὺκοῦν ὁμολογοῦντα τὸ παρασιτεῖν ὅτι σὺκ ἄλλο ἐστ. Tv. τοῦτο γὰρ ὦ Σίμων ἐστὶν, ὃ αἰσχρὸν φαίνεται. Pa. φέρε δὴ πάλιν ἀποκρίνασθαί μοι, πότερόν σοι δοκεῖ ἄμεινον εἶναι, ἢ πλεῖν ἢ πλεῖν ἐπιβάντα ἀμφοῖν, πότερον ἂν αὐτὸς ἕλοιο, ἆρά γε τὸ πλεῖν, ἢ τὸ παραπλεῖν; Tv. τὸ παραπλεῖν ἔγωγε. Pa. τί δὲ, τὸ πλέκειν, ἢ τὸ παραπλέκειν; capit ornamenti: parasitum nunquam ornat dives. Præterea neque probrum est ipsi, ut parasitetur illi, tanquam meliori deterior. Quinimo diviti hoc utile est, quod parasitum alit, à quo non solùm ornatur, sed ex cujus satellitio securitatem magnam consequitur. Neque enim facilè quisquam pugna divitem aggredietur quem videat ab hoc stipatum: imò neque veneno tolletur, qui parasitum habebit. Quis enim hoc præguftante, & præbibente quenquam ausit insidiis petere? Itaque dives non tantùm à parasito ornatur, sed etiam à maximis periculis servatur. Ita tantus est parasiti amor, ut omne periculum perferat. Nec diviti tantùm concedat cibum sumere, sed unà comedendo commori exoptet. *Tych.* Omnia, Simo, mihi videris disseruisse, ut cui nihil in arte tua desit: non ut aiebas, tanquam inexercitatus, sed tanquam à maximis institutus. Quod reliquum est, scire velim num turpe sit Parasitices nomen. *Para.* Vide meum responsum: an tibi de his sat dictum videatur. Tu verò ad quæstionem responde quod quàm optimum censes. Age enim, quid veteres vocant σῖτον? *Tych.* Alimentum. *Para.* Quid autem σιτεῖσθαι, nonne comedere? *Tych.* Maximè. *Para.* Proinde hoc in confesso est Parasitari aliud nihil esse. *Tych.* At illud est, Simo, quod videtur turpe. *Para.* Age, iterum mihi responde, utrum præstare tibi videtur, & proposito utroque utrum eligeres, Navigare, an Adnavigare? *Tych.* Adnavigare. *Para.* Quid verò, Currere, an Adcurrere? *Tych.*

Τυ. τὸ παραβρέχειν. Πα. τί δ', τὸ ἐπποδύειν, ἢ τὸ παρεπποδύειν; Τυ. τὸ παρεπποδύειν. Πα. τί δ', τὸ ἀκοντίζειν, ἢ τὸ παρακοντίζειν; Τυ. τὸ παρακοντίζειν. Πα. ἴσως οὖν ὁμοίως ἔθ' ἕλοιο ἂν καὶ ἐπὶ μᾶλλον τὸ παρασιτεῖν. Τυ. ὁμολογῶ ἀνάγκη. καί σοι λοιπὸν ὥσπερ οἱ παῖδες, ἀφίξομαι ἐς ἔωθεν, καὶ μεθ' ἥλιον, μαθησόμενος παρὰ σοῦ τέχνην. σὺ δέ με αὐτὴν δίκαιον διδάσκειν ἀφθόνως, ἐπεὶ ἐς πρῶτος μαθητής σοι γίγνομαι. [1] φασὶ δὴ καὶ τὰς μητέρας μᾶλλον τὰ πρῶτα φιλεῖν τὰ τέκνα.

Tych. Adcurrere. *Para.* Quid verò, Equitare? an Adequitare? *Tych.* Adequitare. *Para.* Quid, Iaculari, an Adiaculari? *Tych.* Adiaculari. *Para.* Proinde malis pariter parasitari quàm edere. *Tych.* Fateri cogor. Cæterùm mane & à prandio ut pueri, arti tuæ operam daturus, te adibo. Æquum autem est ut eam me doceas citra invidiam, siquidem primus tibi fio discipulus. Perhibent autem primos liberos à matribus diligi impensiùs.

1 Φασὶ δὴ] Hoc accipiendum est cum distinctione. Nam verum illud est in matre quæ non convolat ad secundas nuptias. Alias falsum, ut testantur politissimi Homerici versus quos ex Odyss. profert Stobæ. serm. 192. vide D. Ambros. 6. Hexamet. *Bourd.*

ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ, Η ΠΕΡΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ.

ANACHARSIS, SEV DE GYMNASIIS.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Anacharsis & Solon introducuntur inter se disputantes de Gymnasiis, quorum vanitatem ille barbarus perstringit, hic verò Græcus utilitatem & usum defendit. Eadem etiam opera occasionem arripit dicendi quibus disciplinis, quibusque exemplis animos juvenum Athenienses instituere, & quibus corporum exercitiis quemque in finem informare soliti fuerint. Nimirum ut Iuventus animis & corporibus bene comparata remp. augere & tueri posset.

[1] Ταῦτα δὴ ὑμῖν ὦ Σόλων, τίνος ἕνεκα οἱ νέοι ποιοῦσιν; οἱ μὲν, αὐτῶν περιπλεκόμενοι, ἀλλήλους ὑποσκελίζουσιν. οἱδὲ, ἄγχουσι, καὶ λακτίζουσι, καὶ ἐν τῇ πηλῇ συναναφύ-

Hæc verò, Solon, cur faciunt, vestri juvenes? quorum alii sese mutuò supplantant amplexi: alii alios præfocant & verberant, seque cœno immiscent,

1 Ταῦτα] Hanc paginam interpretor ad lib. 10. Heliodor. *Bourd.*

1 Καὶ

ρονται κωλιοδάμμοι, ὥσπερ σύες. κἀπὶ κεφαλὰς δύο ἀποδυσάμενοι, ἐώρων χαίρ, λίπα τε ἠλείψαντο, καὶ κονίσηται μάλα εἰρωνικῶς ἄτερος τὸν ἕτερον ἐν τῷ μέρει. μὴ γὰρ, ὦ οἷος ὁ, τι παθόντες, ὠθεῖσί τε ἀλλήλους σωφρονίστως, καὶ τὰ μέτωπα συναράττουσιν, ὥσπερ οἰκεμοί. [1] καὶ ἰδοὺ ἰδοὺ ὁρμῶντος σκέλους τὸ ἕτερον ὑπὸ τῶν σκελοῖν, ἀφῆκεν εἰς τὸ ἔδαφος. εἶτ' ἐπικαθέσεσιν, ἀνακύπτειν οὐκ ἐᾷ, συνωθῶν κάτω εἰς τὸ πηλόν. τέλος δὴ ἅπλεξας αὐτῷ τὰ σκέλη κατὰ τὸν γαστέρα, τὸ πῆχυ ὑποβαλὼν τῷ λαιμῷ, ἄγχει ἄθλιον. ὁ δὲ, παρακροτεῖ εἰς τὸν ὦμον, ἱκετεύων οἶμαι ὡς μὴ τέλεον ἀποπνιγείη. καὶ ἐδὲ ἔλαίῳ ἕνεκα φείδεται, μὴ μολυνεῖται. ἀλλ' ἀφανίσαντες τὸ χέσμα, καὶ βορβόρῳ ἀναπλησθέντες, ὡς ἰδρῶτι ἅμα πολλῷ χάλωσε ἐμοὶ γὰρ παρέχουσιν, ὥσπερ οἱ ἐν χάλκαις ἐκ τῶν χειρῶν δολιοθάνοντες. ἕτεροι δὲ τὸν κονιστὴν τὸν αὐτὸν τοῦτον ὁρῶσιν. ἐκ τοῦ πηλοῦ οὗτοί γε, ἀλλὰ ψάμμον τινὰ τῶν βαθέων ὑποβαλλόμενοι τῷ ὀρύγματι, παράττουσί τε ἀλλήλους, καὶ αὐτοὶ ἐκπήττοντες πάσῃσι τὴν κόνιν ἀλεκτρυόνων δίκην, ὡς ἀφυκτότεροι εἶεν τοῖς συμπλοκαῖς οἶμαι, τὴν ψάμμον τὴν ὄλισθον ἀφαιρούσης, καὶ βεβαιοτέραν τὴν ξυμπαρεχούσης τὴν ἀντίληψιν. οἱ δὲ, ὀρθοστάδην κεκονιμένοι, καὶ αὐτοὶ πάλαισιν ἀλλήλοις παρασκευάζονται, καὶ λακτίζουσιν. οὗτοσὶ γὰρ τὴς ὀδόντας ἔοικεν ἀποπτύειν ὁ κεκοδαίμων. οὕτως αἵματος αὐτῷ τὴν ψάμμον ἀναπέπλησται τὸ στόμα,

cent, perindeque ac ſues volutantur. Nam initio ſtatim depoſitis veſtibus (quod videbam) oleo ſeſe unxerunt, & placidè admodum alter alterum raſit vicisſim. Deinde neſcio qua de cauſa, depreſſo vultu alii alios pulſant, & frontes arietum inſtar colliduntur. En autem ille ſublatis cruribus alterum humi proſtravit, in eumque incumbens caput erigere non ſinit, in cœnum deorſum adigens: tandem verò ventre cruribus circundato, & ſubjecto gutturi cubito, miſerum præfocat. Hic verò plauſu ad humerum facto, ſupplicat opinor ne penitus præfocetur. Sed neque olei cauſa parcunt ſibi, ne inquinentur. Verùm deleta unctione, obductoque cœno, mihi riſum pariunt quòd ſudore multo perfuſi, velut anguillæ è manibus elabuntur. Rurſus alii in atrio hoc ipſum faciunt: atque hi quidem non in luto: ſed profundam arenam in foſſa ſubjicientes, alii alios conturbant: ipſique ultro gallorum inſtar pulverem aſpergunt, quominus ut puto, in complexibus effugiant, arena dementè lubricitatem, & firmiorem in arido præbente comprehenſionem. Atque [2] hi ſtantes erecto corpore pulverulenti, ſe invicem irruentes percutiunt, & calcitrant. Hic igitur dentes videtur expuere infœlix, adeò illi os totum & arena & ſanguine oppletum eſt, pugno ut vides in maxi-

mam

1 Καὶ ἰδοὺ ἰδοὺ] Καὶ νυ ἰδοὺ. Marcil.

2 *Hi ſtantes*] Tria erant apud Græcos certamina, pancratium, palæſtra, & curſus. De pancratio, ludorumque generibus, quibus Græci antiqui & Romani uſi ſunt, lege Bud. annot. ad l. Athletas. De his qui notantur infam. & ad l. qua auctione ad l. Aquiliam. Gell. lib. 13. cap. 26. Propert. lib. 3. *Cogn.*

1 Ilu-

πὺξ ὡς ὁρᾷς παραχθέντα εἰς τὸν γυάλον. ἀλλ' οὐδὲ ὁ ἄρχων οὗτοσι διίστησιν αὐτούς, καὶ λύει τὴν μάχην. πεμφθέντα γὰρ τῇ πορφυρίδι τὸ δρᾶσταν τινὰ τῶν εἶναι. ὁ δέ, καὶ ἐποτρύνει, καὶ τὰ παίζοντα ἐπαινεῖ. ἄλλοι δὲ ἀναπηδῶσιν, ὥσπερ ἱππεύοντες, καὶ ἀναπηδῶσιν, ὥσπερ ἱππεύοντες. καὶ ἐς τὸ ἄντρον συναλλόμενοι, λακτίζουσι τὸ ἄερμα. τοῦτο δὴ ἐγὼ εἰδέναι πάνυ ἀγαθὸν εἶναι ποιεῖν, ὡς ἔμοιγε μανίᾳ μᾶλλον ἐοικέναι δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις ἂν ῥᾳδίως μεταπείσειέ με ὡς ὠφέλιμα παίζουσιν οἱ ταῦτα δρῶντες. Σο. καὶ εἰκότως ὦ Ἀνάχαρσι, τοιαῦτα σοὶ τὰ γιγνόμενα φαίνεται, ξένα γὰρ ὄντα, καὶ πάμπολυ τῶν σκυθικῶν ἐθῶν ἀπᾴδοντα, καθάπερ καὶ ὑμῖν πολλὰ εἰκὸς εἶναι μαθήματα, καὶ ἐπιτηδεύματα, τοῖς Ἕλλησιν ἡμῖν ἀλλόκοτα εἶναι δόξαντα ἂν, εἴ τις ἡμῶν ὥσπερ σὺ νῦν ἐπιστείη αὐτοῖς. πλὴν ἀλλὰ θάρρει ὦ ξένε. ὁ γὰρ μανίαι τε γιγνόμεναι εἰσι, καὶ ἐφ' ὕβρει οὗτοι παίουσιν ἀλλήλους, καὶ κυλίουσιν ἐν τῷ πηλῷ, ἢ ἐπιπάττουσι τὴν κόνιν, ἀλλ' ἔχει τινὰ χρείαν καὶ ἀτερπῆ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἀκμῆν ἐ μικρὰν ἐπιγὰ τοῖς σώμασιν. ἴσως γὰρ ἂν διανοηθείης ὥσπερ ἐμοί σε ποιήσειν τῇ Ἑλλάδι, ἐκ οἷς μακρὰν εἰς ἐ αὐτὸς ἔσῃ τῶν πεπηλωμένων, ἢ κεκονιμένων. ὅτῳ σοι τὸ πρᾶγμα ἡδύ τε ἅμα ἐ λυσιτελὲς εἶναι δέξῃ. Ανα. ἄπαγε ὦ Σόλων. ὑμῖν ταῦτα χρήσιμα τὰ ὠφέλιμα, καὶ πρεπά. ἐμὲ δ' εἴ τις ὑμῶν τοιοῦτό τι ἀρωτήσειε, εἴποιμ' ἂν ὡς ἐ μόνον διεζώσμεθα τὰ ἀκινάκια. ἀπὸς εἰπέ μοι τὸ ὄνομα ἔχεσθε τοῖς γιγνομένοις, ἢ τί φῶμεν ποιεῖν αὐτούς. Σο. ὁ μὲν χῶρος αὐτὸς ὦ Ἀνάχαρσι, γυμνάσιον ὑφ' ἡμῶν καλεῖται. Ἀνα. ἐπαινῶ τὸν νομοθέτην, ὅτι τοῖς γυμνοῖς τὰ γυμνάσια ἔθηκεν. ἀλλὰ τίς ὁ ἐπιστατῶν τοῖς γυμνομένοις; Σο. ὁ ἄρχων οὗτος ὃν ὁρᾷς. Ἀνα. ἀλλὰ τί ἐκεῖνος ἐ μάχεται τοῖς μαχομένοις; Σο. ἐ γὰρ ἐπιστατεῖ τοῦ μάχεσθαι, ἀλλὰ τοῦ μὴ ὑπερβαίνειν τὸ δίκαιον. Ἀνα. τί δὲ ὁ τὴν πορφυρίδα ἔχων; Σο. ὁ τοῦ ἀγῶνος ἐπιστατεῖ. Ἀνα. τί δὲ ὁ τὸν ἄνθρωπον ἐπαινῶν; Σο. ὁ τοῦ ἀθλητικοῦ

ἡμῶν ὀνομάζεται, καὶ ἔστιν ἱερὸν Ἀπόλλωνος Λυκίου. καὶ τὸ ἄγαλμα ὃ αὐτὸς ὁρᾷς, τῇ ἐπὶ τῇ στήλῃ κεκλιμένον, τῇ δεξιᾷ μέν, τὸ τόξον ἔχοντα. ἡ δὲ ἀριστερὰ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἀνακεκλασμένη, ὥσπερ ὑπὸ καμάτου μακροῦ ἀπεκαμόντος δείκνυσι τὸν θεόν. τῶν γυμνασμάτων δὲ τῶν, τὸ μὲν ἐν τῇ παλαίστρᾳ ἐστίν, πάλη καλεῖται. οἵδε ἐν τῇ κόνει, παλαίουσι δὲ αὐτοί. τὸ δὲ πάλεσιν ἀλλήλοις ἐρυθροδόδνοις, παγκρατιάζειν λέγομεν. καὶ ἄλλα ἡμῖν ἐστι γυμνάσια τοιαῦτα πυγμῆς, καὶ δίσκου, καὶ ὑπερᾴρσεως. ὧν ἁπάντων ἀγῶνας ποιοῦμεν. καὶ ὁ κρατήσας, ἄριστος εἶναι δοκεῖ τῶν καθ' αὑτὸν, καὶ ἀναγορεύεται τὰ ἆθλα. *Ana.* τὰ δὲ ἆθλα τίνα ὑμῖν παῖδές ἐστιν; *So.* ὀλυμπιάσι μὲν, σέφανον ἐκ κοτίνου. ἐν Πίσῃ δέ, ἐκ πίτυος. ἐν νεμέᾳ δὲ, σελίνων πεπλεγμένον. [1] πυθοῖ δὲ, μῆλα τῶν ἱερῶν τῷ θεῷ. παρ' ἡμῖν δὲ τοῖς

sium, & est Lucii Apollinis templum: Cujus vides simulachrum, eum qui est super columna reclinatus, qui quidem manu sinistra tenet arcum: cujus verò dextra, super capite reflexa, Deum tanquam ex longo labore quiescentem ostendit. Cæterùm horum exercitiorum: aliud quod illo in luto fit, Lucta vocatur. Illi verò in pulvere quoque luctantur. Quod verò se invicem erecto corpore percutiunt, Pancratio decertare dicimus. Sunt præterea & alia nobis ejusmodi gymnasia, pugilatus, disci, & saltus: quorum omnium certamina proponere solemus: quorum qui palmam adeptus fuerit, judicatur omnium præstantissimus, & reportat præmia. *Ana.* Quænam verò sunt ista præmia? *Sol.* In Olympiis corona oleagina, in Isthmiis pinea, in Nemeis ex apio concinnata, in Pythiis poma Deo sacra. Cæterum apud nos

1 Πυθοῖ δὲ μῆλα τῶν ἱερῶν τῷ θεῷ] Hæc sic vertit Vincentius Opsopœus, nescio quam bene: nam in Græco de sacerdotibus ne verbum quidem; ἱερῶν inclinatur à recto ἱερὸς, id est, *sacer*, non à ἱερεὺς, quod est *sacerdos*. Vertere igitur debebat: *poma deo sacra proponebantur.* Olim suspicabar μῆλα hoc loco interpretari debere non poma, sed oves, ut & apud Maximum Tyrium sermone 37. & in Anthologia primi lib. primo epigrammate: eo quod campus Crissæus vel Cirrhæus, qui erat Apollini sacer, ad oves pascendas aptus erat, non autem ad poma ferenda, quando erat sine arboribus. Sic enim de eo Pausanias in Phocicis: τὸ δὲ πεδίον τὸ ἀπὸ Κίρρας μέχρι ἐστὶν ἄπαν καὶ φυλάσσειν ἄνδρα ἐκ ἐθέλουσιν, ἢ ὅτι πῶς ἄρας ἢ ἀχρεῖον τὴν γῆν εἰς δένδρων τροφὴν εἶδότες. Oves igitur, quæ pascebantur in eo campo non arato nec arboribus consito, erant Apollini sacræ, è quibus, ut putabam, quædam pro bravio dabantur cuidam athletarum generi. Sed aliter sentire me coëgit Libanius Sophista in laudatione palmæ & pomi arboris, ubi hæc leguntur: φοίνιξ μὲν γὰρ παντὸς ἀγῶνος γίνεται στέφανος, καὶ τὸ θέλειν ἔχειν νίκης ὑπόμνημα, μηλέα δὲ αὖθις στέφεσι τὰ ἀγῶνα τὰ Πύθια. Itaque hoc loco non male μῆλα *poma* intelliguntur, μηλέα tamen pomum arborem non fructum significat, & videntur poma sola inepta ad coronam texendam. Sed ut Libanius cum Luciano concilietur, intelligo victorem coronatum fuisse ramusculis ejus arboris suo fructu oneratis. Sed notandum est bravium mutatum fuisse à temporibus Pausaniæ: nam à secunda Pythiade coronas pro bravio institutas ait, & quidem ex lauru. Sic enim in Phocicis: δευτέρα δὲ Πυθιάδι ἐκ δὴ ἄθλοις ἐπάλεσαν ἐπ' ἀγωνίζεσθαι, στεφανίτην τὸν τότε καταστάντα — δάφνης δὲ στέφανος ὅτι τὸ Πύθιον τῇ νίκῃ καὶ ἄλλο μὲν (ἐμοὶ δοκεῖν) ἐστὶν εὐδὲν, ὅτι τὸ Ἀπόλλωνος συγγενὲς Ἀπόλλωνα ἐφοβήθην κατέχειν ἡ φύμη. Aliam vero ejus rei causam refert Ælianus Var. lib.

παναθηναίοις, τὸ ἔλαιον τὸ ἐκ μορίας. τί ἐγέλασας ὦ Ἀνάχαρσι; ἢ διότι μικρὰ σοι ταῦτα εἶναι δοκεῖ; *Ana.* Οὐκ· ἀλλὰ πάντερπνα ὦ Σόλων καὶ πέλεται τὰ ἆθλα, καὶ ἄξια τοῖς τε λαβοῦσιν αὖ τὰ φιλοτιμεῖσθαι ἐπὶ τῇ μεγαλοδωρείᾳ, καὶ τοῖς ἀγωνιστὰς αὐτοῖς ὑπερεσπουδακέναι ἐπὶ τῷ ἀναίρεσιν τῶν τηλικούτων. ὥστε μήλων ἕνεκα, καὶ σελίνων, τοσοῦτο καπονεῖν, καὶ κινδυνεύειν, ἀγχόμενοις ἀπὸ μήλων, καὶ καταπλακόμενοις, ὡς οὐκ ἄνευ ἀπαραμύθου διαπορήσαι μήλων ὕστερον ἐπιθυμίᾳ, ἢ σελίνου ἐστεφανῶσθαι, ἢ πίτυι, μήτε πλησὶ καταχριόμενον τὸ σῶμα, μήτε λακτιζόμενον ἐς τὸν κατέρατα ὑπὸ τῶν ἀνταγωνιστῶν. *Sol.* ἀλλ' ὦ ἄριστε, οὐκ ἐς ψιλὰ τὰ διδόμενα ἡμεῖς ἀποβλέπομεν. ταῦτα μὲν γὰρ ἐπὶ σημεῖα τῆς νίκης, καὶ γνωρίσματα, οἵτινες οἱ κρατήσαντες. ἡδὲ παρακληθεῖσα τύπτεις δέξα, ἅτε πάντως ἀξία τοῖς γενικηκόσιν. ὑπὲρ ἧς ἐλακτίζεσθαι καλῶς ἔχει τοῖς ἠθρωμένοις τὸν εὔκλειαν ὑπὲρ τοῦ πόνου. ἡ γὰρ ἀπονητὶ ἀφορμὴ δόξης ἐν αὐτῇ. ἀλλὰ χρὴ τὸ ὀργῶμενον αὐτῆς, πολλὰ τὰ δυσχερῆ ἀναχόμενον ἐν τῇ ἀρχῇ, τὸ τ' nos in Panathenæis oleum ex oliva Minervæ sacra. Quid risisti Anacharsi? an quia hæc tibi visa sunt exigua? *Ana.* Non: sed omnibus modis præclara præmia percensuisti, digna ob quæ, qui ea instituerunt, munificentia glorientur, & quibus consequendis certatores gnaviter operam dent: adeò ut pomorum, & apii causa tantum laborem perferant, & periclitentur, dum alii ab aliis præfocantur, & distorquentur, cùm non liceat sine negotio potiri malis, siquis cupiat, aut apio coronari, aut pinu, quin ipsi luto illita facies, & venter calcibus ab adversariis percussus fuerit. *Sol.* Atqui ô optime, non ad tenuia dona respicimus. Etenim hæc signa sunt victoriæ, & indicia quibus victores cognoscuntur. Cæterùm quæ hæc comitatur gloria, quavis re digna est victoribus: pro qua iis honestum est calcibus percuti, qui claritatem ex laboribus venantur quoniam citra laborem non obtingit: sed oportet ejus appetentem, multas molestias initio

lib. 3. cap. 1. scilicet eo, quod Apollo, postquam Pythonem occiderat, in aqua Penei fluvii in loco dicto Tempe purgatus inde laurum decerpsit, & Delphos attulit. Laurea igitur corona olim præmium erat victoribus datum in Pythiis, sed tempore Luciani & Libanii vel id mutatum fuerat, vel poma data sunt pro bravio in agone quodam multum postea introducto & recepto laurea manente pro præmio cursoribus & antiquorum certaminum athletis. At ecce Heliodorus in Æthiopicis armatis cursoribus palmæ ramum pro bravio datum fuisse dicit. Sed in omnibus sacris certaminibus aliis braviis auctarii vice datum fuisse asserit Pausanias in Arcadicis pag. 276. & Plutarchus Sympos. 2. cap. 4. Heliodorus tamen nullum aliud præmium pro victoria suo Theageni adjudicat præter ramum illum palmæ arboris. Sed non est dissimulanda viri summi sententia, qui in notis ad Dionem per poma vult intelligi lauri baccas, sed sine exemplo. Ausonium etiam reprehendit enumerantem diversa bravia sic:

Serta quibus pinus, malus, oliva, apium.

Sed cum eo consentit Libanius loco citato, qui μηλέα habet, non μῆλα. Tamen jure videtur arguere Ausonium, qui dum Græcum epigramma exprimit, male μῆλα per *malus* vertit. Sed fateor per μῆλα me non posse capere, quomodo intelligi possint poma. *Palm.*

ἤδη τὸ λυσιτελὲς, καὶ ἡδὺ τέλος ἐκ τῶν καμάτων ἀπολαύειν. Ανα. τοῦτο φῂς ὦ Σόλων τὸ τέλος ἡδὺ, καὶ λυσιτελὲς, ὅτι πάντες αὐτὸς ὄψονται ἐστεφανωμένους, καὶ ἐπὶ τῇ νίκῃ ἐπαινέσονται, πολὺ δὲ μᾶλλον εἰ ἐρρωμένοι ἐπὶ τοῖς πληγαῖς. οἱ δὲ, δύσδαιμονήσουσιν, ἀντὶ τῶν πόνων μῆλα ἐκ σέλινα ἔχοντες. Σο. ἀπείρων εἰ φημὶ τῶν ἡμετέρων ἔπι. μὴ μικρὸν δὲ, ἀλλά σοι δοκῶ τοῖς αὐτῶν, ἐπειδὰν ἐς τοὺς πανηγύρεις ἀπῶν, ὁρᾷς τοσοῦτον τὸν πλῆθος ἀνθρώπων συλλεγόμενον ἐπὶ τῷ θεάματι τοιούτων, καὶ θέατρα μυρίανδρα συμπληρούμενα, καὶ τοὺς ἀγωνιστὰς ἐπαινουμένους. τὸ δὲ νικήσαντας αὐτῶν, ἱσοθέοις νομιζόμενον. Ανα. αὐτὸ τοῦτο ὦ Σόλων, καὶ τὸ οἰκτρόν ἐστιν, εἰ μὴ ἐπ' ὀλίγων τοῦτο πάσχουσιν, ἀλλὰ ὑπὸ τοσούτοις θεαταῖς, καὶ μόγοντας τὸ ὕδωρ ἐς. οἱ δηλαδὴ δύδαιμονήσουσιν αὐτὸς, αἵματι ῥαινομένους ὁρῶντες, ἢ ἀγχομένους ὑπὸ τὸ ἀνθεπίλαιν. τοῦτο γὰρ τὸ δύδαιμονήσασθαι ὑπόφασις τῇ νίκῃ αὐτῶν. παρ' ἡμῖν δὲ τοῖς Σκύθαις, ἴσως τις ἂν Σόλων, ἢ παίξῃ τινὰ τῶν πολιτῶν, ἢ ἀναπέψῃ ὑπαπεσὼν, ἢ δι' ἀμάθειαν ἐκβράξῃ, μεγάλως οἱ πεσόντες τοὺς ζημίας ἐπάγουσι, κἂν ἐπ' ὀλίγων τὸ μορφοῦσθαι τοῦτο πάθῃ τις. ὅπου γε καὶ τηλικούτοις θεάτροις, οἷα σὺ διηγῇ, τῷ ἰσθμοῖ, καὶ τῷ ἐν ὀλυμπίᾳ. ἐμοὶ μὲν ἀλλὰ καὶς μὴ ἀγωνισταὶς, οἰκτείρειν μοι ἔπεισι, ὧν πάσχουσι. τῶν θεατῶν, ὡς φῂς ἀπανθρώπους τοὺς ἀρίστους ὑπομένειν ἐς τοὺς πανηγύρεις, καὶ πάνυ ξυμφέρει, εἰ ταναγκαῖα πυρέντες, ἀγωνιάζουσιν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις. ἐγὼ δὲ οὐκ οἶδα πῶς δύναμαι καθυποπτεῦσαι, ὅτι τοῦτο τερπνὸν αὐτοῖς, ὁρᾶν πασχομένους γε, καὶ ἀμπλακήσομένους ἀνθρώπους ἐκ ὡς

tio perpessum, utilem & jucundum finem ex laboribus expectare. *Ana.* Hunc finem ais, ô Solon, utilem & jucundum, quòd ab omnibus coronati conspicientur, atque ob victoriam laudabuntur, quorum nemo non antè, ob plagas quas accipiebant, est miser: quodque fœlicitate perfruentur, pomis & apio pro labore acceptis. *Sol.* Rerum nostrarum adhuc es imperitus. Verùm paulò pòst aliter de iis senties: quum ad celebritates profectus, videbis collectam hominum tantam multitudinem ad hórum spectaculum, multisque virorum millibus theatra plena: & certatores laudari: eumque qui vicerit, Deo parem existimari. *Ana.* Hoc ipsum, ô Solon, est longè miserrimum, quòd non paucis præsentibus, sed tanta spectantium, & testium contumeliæ corona hæc patiuntur: qui videlicet fœlices eos prædicabunt, quos viderint sanguine conspersos, aut ab adversariis ferè præfocatos. Sunt enim hæc fœlicissima illa, quæ victoriam ipsorum comitantur. Sed enim Solon, apud nos Scythas, siquis civem aut percusserit, aut impetu facto humi fuderit, aut vestem discinderit, gravem mulctam senes ipsi irrogant, quanvis id in paucorum testium præsentia acciderit: non autem in tam amplis theatris, qualia tu narras, in Istmo, & Olympia. Enimvero certatores miserari mihi subit, eorum quæ patiuntur nomine. Spectatores autem, quos dicis undiquaque præstantissimos ad hosce conventus venire, omnino miror quòd omissis rebus necessariis, hisce vacant. Neque enim illud possum comprehendere, jucundum esse ipsis, conspicari homines qui se mutuis ictibus

τὴν γῆν ἀρδεύσωσιν, καὶ σπερ-
βομένους ὑπ' ἀλλήλων. Σω. εἰ ἡμι-
ρὸς ἦν ὦ Ἀνάχαρσι ὁλυμπίων, ἢ
ἰσθμίων, ἢ πενταετηρίδων, οὐκ ἂν σε
τε γυμνάσιον ἐδίδαξεν, ὡς ἀ μάτ-
την ἐσπουδάκαμεν ἐπὶ τούτοις. ἀ γὰρ
ἔστι λέγων ἂν τις ὠφεληθείη σε τῇ
ἡδονῇ τῇ ἐκεῖ θεωμένων, ὡς εἰ πα-
γενόμενος αὐτὸς σὺ μέσοις τοῖς θεα-
ταῖς, βλέποις θρέτας ἀνδρῶν, καὶ
κάλλη σωμάτων, καὶ εὐεξίας θαυ-
μαστὰς, καὶ ἐμπειρίας δεινὰς, καὶ
ἰσχὺν ἄμαχον, καὶ τόλμαν, καὶ φι-
λοτιμίαν, καὶ γνώμας ἀηττήτους, καὶ
σπουδὴν ἄληκτον ὑπὲρ τῆς νίκης. εὖ
γὰρ δὴ οἶδα, ὡς σὺ ἂν ἐπαύσω ἐπαι-
νῶν, καὶ ἐπιῤῥοῶν, καὶ ἐπιπροτρῶν.
Ανα. νὴ Δί' ὦ Σόλων, καὶ ἐπιγε-
λᾶσαι ἂν σοι, καὶ ἐπιχλιάζων.
ἅπαντα γὰρ, ὁπόσα κατειλήφατε
ἐκεῖνα, τὰς θρέτας, καὶ τὰς εὐε-
ξίας, καὶ τὰ κάλλη, καὶ τόλμαν,
ὁρῶ ὑδενὸς μεγάλα ἕνεκα τῶν πολ-
λῶν ἡμῖν, ἔτε πατρίδος κινδυ-
νευούσης, ἔτε χώρας πορθουμένης,
ἔτε φίλων, ἢ οἰκείων ὑπ' ὑβρεως
ἁπαγομένων. ὥστε τοσούτῳ γελοιότε-
ροι ἂν εἶεν, ἄρασθαι μὲ ὡς φῆς ὄντες,
μόνοι τοσαῦτα πάσχοντες, καὶ πα-
λαιπωρούμενοι, καὶ ἀσχημονοῦντες τὰ
κάλλη, καὶ τὰ μεγέθη τῇ ψάμμῳ,
καὶ τοῖς ἱππικοῖς, ὡς μάλα, καὶ
κάλλιστ' ἐγκρατεῖς γεγονότες νικήσαντες.
ἡδὺ γάρ μοι ἀεὶ μεμνῆσθαι τῶν ἄθλων,
τοιούτων ὄντων. ἀτὰρ εἰπέ μοι, πάν-
τες αὐτὰ λαμβάνουσιν οἱ ἀγωνισταί;
Σο. ἀδαμῶς, ἀλλὰ εἷς ἐξ ἁπάντων,
ὁ κρατήσας αὐτῶν. Ανα. εἶτ' ὦ
Σόλων, ἐπὶ τῇ ἀδήλῳ, καὶ ἀμφι-
βόλῳ τῆς νίκης, τοσοῦτοι πονοῦσι, καὶ
ταῦτ' εἰδότες, ὅτι ὁ μὲν νικῶν, εἷς
ἔσται πάντως, οἱ δὲ ἡττώμενοι, πάμ-

bus cædant pugnentque, & humi tundant, comminuantque. *Sol.* Si jam tempus esset Anacharsi, aut Olympiorum, aut Isthmiorum, aut Quinquatrium, res ipsa te docuisset, quam non frustra harum rerum studiosi simus. Nemo enim oratione sic te impulerit ad voluptatem ex iis quæ ibi geruntur percipiendam, ut si ipse in mediis spectatoribus videas virorum virtutes, & corporum formas, & firmitates habitus admirandas, & præclaram experientiam, & robur inexpugnabile, & audaciam, & æmulationem, & animos invictos, & indefessum victoriæ consequendæ studium. Sat enim scio, te ista spectantem, nullum laudandi, acclamandi, & applaudendi finem facturum. *Ana.* Et per Iovem, ô Solon, etiam ridendi, & subsannandi. Nam quæcunque enumerasti, virtutes, corporum bonas habitudines, & pulchritudines, audaciam, nullius magnæ rei gratia vobis perire video, cùm neque periclitetur patria, neque regio devastetur, neque amici, aut domestici ad injuriam rapiantur. Itaque hoc magis risu digni videntur, quod viri illi, cum sint optimi, ut ais, mala tanta nequicquam patiantur, & labores ferendo, formamque & procerítatem corporis arena fœdando, & sugillationibus: ut parta victoria, pomo vel pinu potiantur. Semper enim erit mihi jucunda talium certaminum recordatio. Verùm dic mihi, omnesne certatores accipiunt ea præmia? *Sol.* Nequaquam: sed unus ex omnibus, qui cæteros vicerit. *Ana.* Ergo-ne Solon pro obscura, & ambigua victoria tam multi laborem suscipiunt, præsertim cùm sciant, fore ut unus ex omnibus victor declaretur, victique sint

πολλοι, μάστιγι ἄθλιοι πληγὰς, οἱ δὲ, ἢ τραύματα λαμβάνοντες; Σο. Ἴσικας ὦ Ἀνάχαρσι, μηδέποτε συνοικίσαι πολιτείας ὁρᾶς πέρι μηδέν. ἢ γὰρ ἂν τὰ κάλλιστα τῶν ἐθῶν ὠφόγως ἐλέγχοις. ἢν δὲ σοι μέλησῃ ποτὲ εἰδέναι ὅπως ἂν τὰ κάλλιστα οἰκισθείη πόλις, ἢ ὅπως ἂν ἄριστοι γένοιντο οἱ πολῖται αὐτὴν, ἐπαινέσῃ τότε καὶ τὰς ἀσκήσεις ταύτας, καὶ τὴν φιλοτιμίαν, ἣν φιλοτιμούμεθα πρὸς αὐτὰς, καὶ εἴσῃ ὅτι πολὺ τὸ χρήσιμον ἔχουσιν ἐγκατεμμεμιγμένον τοῖς πόνοις, εἰ δὲ νῦν μάστιγι ἀπαιδάγωγοι δοκοῦσι. Ανα. καὶ μὴν ὦ Σόλων, καὶ ἐγὼ ἄλλο ἀπὸ τῆς Σκυθίας ἥκω παρ' ὑμᾶς, τοσαύτην μὲν γῆν διοδεύσας, μέγαν δὲ τὸν Εὔξεινον, καὶ δυσχείμερον περαιωθείς, ἢ ὅπως νόμους τε τοὺς Ἑλλήνων ὠμάθημαι, καὶ ἦλθον παρ' ὑμᾶς πεπυσμένος, καὶ πολιτείαν τὴν ἀρίστην ἐπιμελήσομαι. διὸ καί σε μάλιστα φίλον ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων, καὶ ξένον, προσειλόμην καὶ κλέος, ἐπεὶ περ ἥκουον νόμων τε τινῶν ξυγγραφέα εἶναί σε, καὶ ἐθῶν τῶν ἀρίστων εὑρετὴν, καὶ ἐπιτηδευμάτων ὠφελίμων εἰσηγητήν. καὶ ὅλως, πολιτείας τινὸς συναρμοστήν. ὥστε σὺν ἂν φλαύνοις διδάσκων με, καὶ μυθητὴν ποιούμενος, ὡς ἔγωγε ἡδέως ἂν ἄσοιο σοι, καὶ ἀποδραπετεύσομαι, ἐς ὅσον ἂν αὐτὸς ἀφορμὴς λέγων, κεχηνὼς, ἐπακούσομαι περὶ πολιτείας τινὸς, καὶ νόμων διεξιόντος. Σο. τὰ μὲν πάντα, ὦ ῥᾴδιον ὦ ἑταῖρε διελθεῖν οὐ βραχεῖ. ἀλλὰ καὶ μέρη ἐπιὼν, εἴσῃ ἕκαστα, οἷα μὲν περὶ θεῶν, οἷα δὲ περὶ γονέων, ἢ περὶ γάμων, ἢ τῶν ἄλλων δεκεῖ ἡμῖν. ἃ δὲ περὶ τὰ νέων γιγνώσκομεν, καὶ ὅπως αὐτοῖς χρώμεθα, ἐπειδὰν πρῶτον ἀρξωνται συνιέναι τε καὶ βελτίονος, καὶ τῷ

complures, quorum alii verbera, alii vulnera miseri acceperint? *Sol.* Videris Anacharsi, nihil unquam de republ. bene instituta intellexisse. Non enim pulcherrimos mores vituperares. Sed si quando tibi curæ erit nosse, tum qua ratione optimè sit administranda respub. tum qua ratione cives ejus evadere possint optimi, tunc has exercitationes, nostramque in his æmulationem laudabis: quinetiam intelliges eas multum utilitatis habere cum laboribus permixtum, quanquam nunc iis inanem operam dare videntur. *Ana.* Atqui Solon, ego non alia de causa veni ad vos ex Scythia, tantum emensus itineris, magno & tempestuoso Euxino trajecto, quàm ut Græcorum leges perdiscam, moresque vestros cognoscam, & optimam reipub. institutionem calleam. Quapropter te potissimùm ex omnibus, Athenienſibus, & peregrinis, amicum elegi famam sequutus: siquidem audivi te legum optimarum esse scriptorem, morumque præstantissimorum inventorem, & institutorum utilium authorem: denique reip. cujusdam concinnatorem. Itaque non tam sis diligens me docendo, tuumque discipulum faciendo: quàm ego libenter, impastus & impotus tibi assidendo, quoad tu dicendo par eris, inhians inaudiam te de repub. & legibus differentem. *Sol.* Omnia quidem, amice, non sit facile paucis persequi. Sed singula particulatim ingressus, cognosces: quid de Diis, quid de parentibus, aut de nuptiis, aliis-ve rebus præcipiamus, quid etiam de juvenibus decernamus, & quo pacto illis utamur, ubi primùm cœperint sentire quid sit melius, cor-

ταῦτα ἐνδείξασθαι, καὶ ὑφίστασθαι τοὺς πόνους, ταῦτα ἤδη σοι διεξέρχομαι; ὡς μάθοις ὅτι σοι χάριν τὰς ἀσκήσεις ταύτας παρασκευάζομεν αὐτοῖς, καὶ διαπονοῦμεν τὸ σῶμα καλοκαγαθίζόμενοι. οὐ μόνον ἕνεκα τοῦ ἀγῶνος, ὅπως τὰ ἆθλα δυνώμεθα ἁρπάσαι; ἐπεὶ εἰσὶν ὀλίγοις πάνυ ἐξ ἁπάντων τοῖς ἀνθρώποις μεῖζόν τι ἁπάσης τῆς πόλεως ἀγαθὸν ἐν κοινῷ ἐκείνοις παρασκευάζομεν. κοινὸν γάρ τι ἆθλον ἅπασι τοῖς ἀγαθοῖς πολίταις προκείται, καὶ στέφανος ὁ πίνου, οὐκ ἐλαίνου, ἢ ἀπίνου, ἀλλ' ὃς ἂν αὐτοῦ συμπλακῶν ἔχῃ τὴν εὐημερίαν εὐδαιμονίαν. οἷον ἐλευθερίαν πάσῃ αὐτῷ τε καὶ οἰκίᾳ ἰδίᾳ, καὶ κοινῇ δὲ πατρίδος, καὶ πλοῦτον, καὶ δόξαν, καὶ ἑορτῶν πατρίων ἀπόλαυσιν, καὶ οἰκείων εὐπαθείαν, καὶ σωτηρίαν. τὰ κοινὰ λέγω, ἃ ἂν τις εὔξαιτο ἥδιστα εἰς ἑαυτὸν ἐλθεῖν. ταῦτα πάντα περιστέφει, ὃν φημι, σωμασκούμενον, καὶ ὧν ἐγὼ διεξέρχομαι ἕνεκα ἀσκούμενος αὐτοῖς, καὶ οἱ πόνοι ἔχουσιν. ἆθλα. εἶτα ὦ δαιμόνιε Σόλων, πολλῶν μοι, καὶ πολλαχοῦ ἤδη φίλων διεξιόντων, πόλλ', ἃ ἐπαινεῖν ἔστιν, ἀκηκοότων περὶ τοῦ ἀγῶνος καὶ πίνου; ἔα, καὶ μὴν ἀνάχαρσι, δεῖ σοι καὶ τὸ δένδρον μικρὸν εἶναι, ὁπόταν ἃ λέγω καταμάθῃς καὶ χαίρῃς τῇ αὐτῆς γνώμῃ χαίρουσα, καὶ μέρη πάνυ σμικρὰ ἐν μικρῷ ἔστι πλείονος ἐκείνου μεγάλου, καὶ ἐν στεφάνῳ, ὃν παλαίομεν ἐν Νεμέᾳ. πλὴν ἄλλα νῦν, χολὴν γὰρ ἄγομεν, καὶ σὺ ὡς φῂς σεσημείωσαι ἀκούειν, ἀναβαμόντες ῥᾳδίως

corpore roborari, & labores sustinere: hæc ego jam narrabo tibi: ut intelligas quorsum has exercitationes ipsis proponamus, & corpora laboribus durare cogamus: non solùm propter certamina, ut præmia queant consequi, quæ paucis ex omnibus contingunt: sed quia majus quoddam bonum universæ reip. atque ipsis hinc comparamus. Siquidem aliud quoddam commune omnibus bonis civibus certamen est propositum, & corona non ex pinu, non ex oleastro, aut apio contexta, sed quæ in se hominum fœlicitatem complectitur: nimirum libertatem privatim uniuscujusque, patriæque communiter: præterea divitias, gloriam, & festorum patriorum fruitionem, & necessariorum salutem. Denique pulcherrima quæque quæ quivis sibi à Diis dari optaret. Hæc omnia cum corona quam dico contexuntur, & ex illo certamine accedunt, ad quod istæ exercitationes, & labores ducunt. *Ana.* At tu, Solon admirande, cùm tot tantaque præmia mihi percensenda habeas, poma, apiumque commemoras, ac virentem sylvestris oleæ ramum, & pinum. *Sol.* Atqui, ô Anacharsi, ne illa quidem tibi videbuntur exigua, ubi quæ dicturus sum, intellexeris. Eodem enim consilio fiunt illa, suntque planè partes quædam exiguæ majoris illius certaminis, atque coronæ per omnia fœlicis, quam descripsi. Nescio verò quo pacto nostra oratio transgressa ordinem, horum priùs meminit, quæ in Isthmo, Olympia, & Nemea fieri consueverunt. Verumtamen

nos, si quidem vacat, & tu, ut ais, audiendi es cupidus, ad princi-

πρὸς τὴν ἀγχίνοιαν, καὶ τὸ κρίνειν ἀγῶνα, δι' ὃν φημι πάντα ταῦτα ἐπιτηδεύεσθαι. Ανα. Ἄμεινον ὦ Σόλων ἴσως, καθ' ὁδὸν γάρ ἂν ἡμῖν ὁ λόγος μᾶλλον προχωροίη. καὶ τάχ' ἂν ἴσως ἀπὸ τούτων πειθοίμεθα, μήθ' ὁμοίαν ἐπὶ κολωνοῦ ἰόντες, εἴ που ἴδοιμεν στεμμωδούμενον κριόν, ἢ σελίνῳ ἐστεφανωμένον. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, ἐς τὸ σύσκιον ὁμοῦ ἀπολήγοντες, καθιζώμεν ἐπὶ τῶν δικαν, ὡς μὴ σχολῆς ἡμῖν ἐπικεκραγότες τοῖς παλαίουσιν. ἄλλως τε, εἰρήσεται γάρ. ἥδη τ' ἥλιον ἐπ' ἀκριβὲς ἀνέχομαι. ὀξὺ, καὶ φλογώδη ἐμπίπτοντα γυμνῇ τῇ κεφαλῇ. τὸ γὰρ πῖλόν μοι ἀφελεῖν ῥᾳδίως ἐδόξεν, ὡς μὴ μόνῳ σὺ ὑμῖν ξενίζοιμι τῷ χάμαθι. ἢ ὃ ὥρα δ' ἔτως, ὁπωρῶ τὸ πυρωδέσταθον ἐπὶ δ' ἀστέρος, ὃν ὑμεῖς κύνα φατε, πάνυ καλαφλέγοντος, καὶ τ' αἔρα ξηρὸν, καὶ λιγυρὸν πνέοντος, ὅτε ἡλίου κατ' μεσημβρίαν ἤδη ὑπὲρ κεφαλῆς ἐπικείμενου, φλογμὸν τοῦτον ἀφέντα τὸν ἐπάγοντα τοῖς σώμασιν, ὥστε καὶ σε θαυμάζω ὅπως γηραιὸς ἤδη ἀνθρωπος, ὥτε ἰδίοις ὥσπερ τὸ θάλπος, ὥσπερ ἐγὼ, ὅτε ὅλως σκοτομύρω ἐαυτὸς, ὑδὲ ὑποδύσῃ, ἀλλὰ δέχῃ τ' ἥλιον ὑμῆρῶς. Σο. οἱ μάταιοι γὰρ ὅτοι πόνοι ὦ Ἀνάχαρσι, καὶ αἱ συμμοχθοῦσι τῷ πηλῷ κυβιστήσεις, καὶ αἱ ὑπαίθριοι σὺ τῇ ψάμμῳ ταλαιπωρίαι, τοῦτο ἡμῖν τὸ ἀμυντήριον παρέχουσι πρὸς τὰς δ' ἥλιε βολάς. καὶ σοὶ ἐπὶ σῶλις δέομαι, ὃς τῶν ἀκτίνων κωλύσῃ καθικνεῖσθαι τ' κεφαλῆς. σκιώμεν δ' ὦν, καὶ ὅπως μὴ καθιεῖσθε νόμιος, σφενδόνην ἐπὶ τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἐπὶ τὴν σφενδόνην. Ανα. Ἄμεινον ὦ Σόλων ἴσως, καθ' ὁδὸν γάρ ἂν ἡμῖν ὁ λόγος μᾶλλον προχωροίη. καὶ τάχ' ἂν ἴσως ἀπὸ τούτων πειθοίμεθα, μήθ' ὁμοίαν ἐπὶ κολωνοῦ ἰόντες, εἴ που ἴδοιμεν στεμμωδούμενον κριόν, ἢ σελίνῳ ἐστεφανωμένον. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, ἐς τὸ σύσκιον ὁμοῦ ἀπολήγοντες, καθιζώμεν ἐπὶ τῶν δικαν, ὡς μὴ σχολῆς ἡμῖν ἐπικεκραγότες τοῖς παλαίουσιν. ἄλλως τε, εἰρήσεται γάρ. ἥδη τ' ἥλιον ἐπ' ἀκριβὲς ἀνέχομαι. ὀξὺ, καὶ φλογώδη ἐμπίπτοντα γυμνῇ τῇ κεφαλῇ. τὸ γὰρ πῖλόν μοι ἀφελεῖν ῥᾳδίως ἐδόξεν, ὡς μὴ μόνῳ σὺ ὑμῖν ξενίζοιμι τῷ χάμαθι. ἢ ὃ ὥρα δ' ἔτως, ὁπωρῶ τὸ πυρωδέσταθον ἐπὶ δ' ἀστέρος, ὃν ὑμεῖς κύνα φατε, πάνυ καλαφλέγοντος, καὶ τ' αἔρα ξηρὸν, καὶ λιγυρὸν πνέοντος, ὅτε ἡλίου κατ' μεσημβρίαν ἤδη ὑπὲρ κεφαλῆς ἐπικείμενου, φλογμὸν τοῦτον ἀφέντα τὸν ἐπάγοντα τοῖς σώμασιν, ὥστε καὶ σε θαυμάζω ὅπως γηραιὸς ἤδη ἀνθρωπος, ὥτε ἰδίοις ὥσπερ τὸ θάλπος, ὥσπερ ἐγὼ, ὅτε ὅλως σκοτομύρω ἐαυτὸς, ὑδὲ ὑποδύσῃ, ἀλλὰ δέχῃ τ' ἥλιον ὑμῆρῶς. Σο. οἱ μάταιοι γὰρ ὅτοι πόνοι ὦ Ἀνάχαρσι, καὶ αἱ συμμοχθοῦσι τῷ πηλῷ κυβιστήσεις, καὶ αἱ ὑπαίθριοι σὺ τῇ ψάμμῳ ταλαιπωρίαι, τοῦτο ἡμῖν τὸ ἀμυντήριον παρέχουσι πρὸς τὰς δ' ἥλιε βολάς. καὶ σοὶ ἐπὶ σῶλις δέομαι, ὃς τῶν ἀκτίνων κωλύσῃ καθικνεῖσθαι τ' κεφαλῆς. σκιώμεν δ' ὦν, καὶ ὅπως μὴ καθιεῖσθε νόμιος, σφενδόνην ἐπὶ τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἐπὶ τὴν σφενδόνην.

pium facilè recurremus, ac commune illud certamen, cujus causa hæc omnia instituta esse dico. *Ana.* Ita præstat Solon. Nam oratio recta via nobis magis progredietur: & his forte persuadebor, neque quemquam posthac amplius subsannem eorum quos aut oleastro se efferentem, aut apio coronatum conspexero. Sed si videtur, ad locum illum umbrosum profecti, in sedibus consideamus, ne nos interpellent, qui luctantibus acclamant. Quinetiam, ne quid dissimilem, neque solem facile fero, sumque acutum & ferventem, nudo capiti immisentem. Etenim pileum è domo demere visum est, ne solus apud vos uterer habitu peregrino. Et jam anni tempus est, quo sidus illud ferventissimum, Canis à vobis dictum, omnia perurit, & fœcum calidumque aërem reddit, quando sol meridie capiti impendens, intolerabilem ejusmodi fervorem corporibus inducit. Itaque demiror qui fiat ut tu homo jam annosus, adestum non fugas quemadmodum ego, neque ab eo infestari videaris, neque locum umbrosum exploras, quem subeas, sed solem facilè toleras. *Sol.* Inanes illi labores, ô Anacharsi, assiduæque in cœno volutationes, & quos sub dio in arena sustinemus labores, nobis hoc præstant præsidium adversus radios solis, neque amplius egemus pileo, qui ipsos caput ferire prohibeat. Abeamus igitur. Noli verò iis quæ dicturus sum

1 *Sidus illud ferventissimum*] Canis sydus quæ & canicula, ardentissimo æstatis tempore exoritur, sole primam partem leonis exoriente qui dies 15. ante Augusti Calend. est Plin. lib. 2. c. 47. lib. 18. c. 28. Gaza.

σέβεις οἷς ἂν λέγω σοὶ σὺ, ὡς ἐξαπατῶσι πιθύειν αὐτοῖς, ἀλλ' ἔνθα ἄν σοι μὴ ὀρθῶς τι λέγεσθαι δοκῇ, ἀνελέγχειν δίδου, καὶ διδάσκειν τὸ λεγόμενον. δυοῖν γὰρ θατέρου πάντως σοι ἐμμέτοιμι, ἢ σὲ βεβαίως πειθὼ ἐπὶ τοσοῦτον ἐπὶ ὅσον ἄν ἀνελεκτέα εἶναι, ἢ ἐμὲ ἀναδιδαχθῆναι ὡς οὐκ ὀρθῶς γιγνώσκω περὶ αὐτῶν. καὶ ἐπὶ τούτῳ πᾶσα ἂν σοι ἡ πόλις ἡ Ἀθηναίων, οὐκ ἂν φθάνοι χάριν ὁμολογοῦσα. ὅστις γὰρ ἂν ἐμὲ παιδεύσῃς, καὶ μεταπείσῃς πρὸς τὸ βέλτιον, ὠφέλησε τὰ μέγιστα ἔστι ὠφελημένος. ἐγὼ γὰρ ἂν ἀπαρυσάμην αὐτὸ, ἀλλ' ὑμῖς εἰς τὸ μέσον καταθήσω φέρειν. καὶ καθεστὼς ἐν τῇ πυκνὶ ἐρῶ πρὸς ἅπαντας, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐγὼ μὲ ὑμῶν ἔγραψα τοὺς νόμους, οἷσιν ἂν ὑμῖν ὠφελημωτάτους ἔσεσθαι τῇ πόλει. ὁ δὲ ξένος οὗτοσί, δείξας σὲ ὦ Ἀνάχαρσι, σκύθης μέν ἐστι, σοφὸς δ' ὤν, μεταπαιδεύσει με, καὶ ἅπερ βέλτιω μαθήσομαι, ἐπιδιδάσκειν ἐδιδάξατο. ὥστε δικαίως ὑμῶν ὁ ἀνὴρ ἀναγεγράφθω. καὶ χαλκῆν αὐτὸν ἀναστήσατε παρὰ τοὺς ἐπωνύμους ἐν πολλοῖς παρὰ τοῖς Ἀθηναῖς. καὶ εὖ ἴσθι ὡς οὐκ αἰσχυνοῖτο ἡ Ἀθηναίων πόλις, παρὰ βαρβάρῳ, ὦ ξένε, τὰ συμφέροντα μεμαθηκότες. Ἀνα. τοῦτο ἐκεῖνο δῆ ἄρα, ὃν ἐγὼ πρὸ ὑμῶν ἤκουον τῶν Ἀθηναίων, ὡς εἴητε εἴρωνες ἐν τοῖς λόγοις. ἐπὶ πόσῳ ἂν ἐγὼ νομοὺς, ὦ πάντες ἄνθρωποι, ἐφ' ἁμάξης βεβιωκὼς, ἄλλοτε ἄλλῃ

sum tanquam legibus mentem adhibere, ut illis per omnia fidem habeas, sed ubicunque aliquid non rectè dici videbitur, statim contradicito, meaque verba corrigito. Etenim ab horum alterutro non prorsus aberrabimus: aut constanter tibi persuasero, quum ea quibus est contradicendum effuderis: aut ego de novo discam me non rectè de his statuere. Quo nomine omnis Athenienſium civitas, non satis magnas gratias agere possit. Nam quum me docueris, & ad meliorem sententiam transtuleris, illi maximæ utilitatis author fueris. Neque hoc eam celabo, sed statim in medium proferam: & stans in Pnyce, omnibus dicam, Ego vobis, Athenienſes leges conscripsi, quas civitati fore utiliſſimas putabam. Sed hospes iste, te digito commonstrans Anacharsi, quanquam est Scytha, sapit tamen,. & me aliter docuit, aliaque præcepta, & instituta præstantiora [1] ob sua in Rempubl. merita, civitate donetur, tradidit. Itaque *hunc de vobis esse bene meritum literis prodatur*, æneamque statuam illi erigite prope civitatis proceres apud Minervam. Probè verò scias fore ut nequaquam cives Athenienſes pudeat, ea quæ sunt ex reip. usu, ex barbaro, peregrinoque viro discere. *Ana.* Hoc erat sanè quod de vobis Athenienſibus inaudieram, vos esse in sermonibus irriſores. Vnde enim ego agrestis & erro, qui vitam in plaustris egi, subinde solum solo permutans, qui in nulla un-

1 *Ob sua in Remp.*] Ἐπώνυμοι prisci heroës fuerunt, à quibus Atticæ tribus sua cognomina acceperunt, his magni honores ab Athenienſibus collati, statuæque in arce ejus urbis collocatæ. Horum nomina si quis desideret, Pausaniam in Aticis, & Demosthen. *in* ὑπαρίῳ consulat. *Cogn.*

γὴν ἀμείβων, πόλιν δ' ἔτι οἰκήσας πώποτε, ἔτε ἄλλοτε, ἢ νῦν ἐωρακὼς, τοῖς πολιτείας διεξίοιμι, καὶ διδάσκοιμι [1] αὐτόχθονας ἄνδρας, πόλιν τοιάνδε ἀρχαιοτάτην τοσάνδε ἤδη χρόνοις εὖ νόμοις κατῳκημένην; ἆρ' ἂν μάλιστα σὺ ὦ Σόλων, ᾧ τοῦτο ὡς φασὶν, ἐξ ἀρχῆς ἐμέλησε, ἐπίστασθαι ὅπως ἂν ἄριστα πόλις οἰκοῖτο, καὶ οἷς τισι νόμοις χρωμένη, εὐδαιμονήσειε. πάλιν, ἀλλὰ τοῦτο ὡς νομοθέτῃ πρεσβύτερον ἐστι. καὶ ἀντερῶ ἢν τι μοι δοκῇ μὴ ὀρθῶς λέγειν, ὡς βεβαιότερον μάθοιμι. καὶ ἰδοὺ γὰρ ἤδη ὑφυγόντες τὸ ἥλιον, εὖ τῷ σωτηρίᾳ ἐσμεν, καὶ καθέδρα μάλα ἡδεῖα, καὶ εὔκαιρον, ἐπὶ ψυχρῷ δὲ λίθῳ. λέγε δὴν τὸ λόγον ἐξ ἀρχῆς, καθάπερ τοὺς νέους παραλαβόντες, καὶ παίδων δίχα ἀφέντες ἀσκεῖτε, καὶ ὅπως ὑμῖν ἄριστοι ἄνδρες ἀποβαίνουσιν ἐκ τῶν πηλοῦ, καὶ τῶν ἀσκημάτων τούτων, καὶ τί ἡ κόνις, καὶ τὰ κυβιστήματα, συμπλέκει πρὸς ἀρετὴν αὐτοῖς. τοῦτο γὰρ δὴ μάλιστα ἐξαρχῆς δίχα ἐπόδων ἀκοῦσαι. τὰ δ' ἄλλα, εἰς ὕστερον διδάξῃ με καιρὸν ἔχοντα ἐν τῷ μέρει. σκέψαι μέντοι ὦ Σόλων, μέμνησό μοι ἃ νῦν εἶπον, ὅτι πρὸς ἄνδρα βάρβαρον ἐρεῖς. λέγω δὴ, ὡς μὴ ἀφιπλέκῃς μηδὲ ἀπεμπολήσῃς τοὺς λόγους. δεῖται γὰρ μὴ ἐπιλαμβάνομαι τῶν ῥημάτων, εἰ τὰ μὲν ταῦτα πολλὰ ἐπιρρεῖ. Σο. σὺ τοῦτο ὦ Ἀνάχαρσι, παύσομαι μέντοι, ἵνα ἂν σοι δοκῇ μὴ πάνυ σαφὴς ὁ λόγος εἶναι, ἢ πορρώτω σοι ἀποπλανᾶσθαι εἰκῇ ῥέων, ἐρήσῃ γὰρ μεταξὺ ὅ, τι ἂν ἐθέλῃς, καὶ διακόψῃς αὐτοῦ τὸ μῆκος. ἢν μὲν οὖν

unquam civitate habitavi, neque alias ullam nisi nunc primùm vidi, de administranda repub. verba facerem, atque adeò indigenas homines docerem, qui urbem hanc antiquissimam bonis legibus instructam tanto jam tempore incoluerunt? potissimùm verò te, Solon, cui hoc, ut perhibent, ab initio fuit institutum ut nosses quo pacto posset respub. optimè administrari, quibus etiam legibus utens, fœlicitate frueretur. Verum & in hoc tibi ut potè legum latori est credendum. Contradicam autem siquid minùs recte dicere videberis, ut firmiùs addiscam. Et ecce jam declinato sole in umbra sumus: sedesque perjucunda, & opportuna super frigido lapide præsto est. Dic igitur ab initio exorsus, quamobrem statim à pueris juvenes exerceatis laboribus, & quomodo viri præstantissimi vobis ex cœno illo evadant, & his exercitationibus, & quid pulvis, quid saltationes in caput ipsis ad virtutem conferant. Nam hoc in primis ab initio audire cupiebam. At reliqua in posterum, suo tempore singula me docebis. Hoc autem inter dicendum memineris Solon, te apud barbarum hominem verba facturum. Id dico ne orationem implices, & producas. Vereor enim ne prima mihi excidant, si multa post hæc affluant. *Sol.* Tu hoc, Anacharsi, longè melius constitues, ubicunque parum perspicua tibi videbitur oratio, aut procul vagari temerè fluendo. Interim enim quicquid voles, interrogabis, & prolixitatem ejus recîdes. Quanquam ubi

1 Αὐτόχθονας ἀνδρας] Thucydides in procem. histor. Aristid. in Panathen. Aristoph. ἱππῆς. Tzetz. ad Lycoph. vide virum Clarissim. Io. Savar. ad Sidon. Apoll. Epistol. 6, lib. 8. Board.

1 Si-

τοι μὴ ἐξαγώνια, μηδὲ πόρρω τοῦ σκοποῦ τὰ λεγόμενα ᾖ, κωλύσει οὐδὲν οἶμαι, εἰ καὶ μακρὸν λέγοιτο. ἐπὶ γὰρ τῇ βουλῇ τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου, ὥσπερ τοῖς Φοινίκης ἡμῖν δίκης δικάζῃ, πάτριον ἔστω ποιεῖν. ὁπόταν γὰρ ἀνελθεῖν εἰς τὸ πάγον συγκληθέντες φόνου, ἢ τραύματος ἐκ προνοίας, ἢ πυρκαϊᾶς δικάσοντες, ἀποδεδοται λόγος ἑκατέρῳ τῶν κεκλημένων, καὶ λέγουσιν οὐ τοῦ μέρους, ὁ μὲν, δίκαια, ὁ δὲ, ψεύδεα. ἢ αὐτοὶ, ἢ ῥήτορας ἀναβιβάζοντες τοὺς ὑπὲρ αὐτῶν. οἱδὲ, ἐσ' ἂν μὲ περὶ τοῦ πράγματος λέγωσιν, ἀνέχονται ἡ βουλὴ, καθ' ἡσυχίαν ἀκούουσα. ὡς δέ τις ἢ φθέγμασιν εἴπῃ ἔξω τοῦ λόγου, ὡς σύνεσιν ἀπεργάσηται αὐτοῖς, ἢ οἶκτον, ἢ δείνωσιν ἔξωθεν ἐπάγει τῷ πράγματι, οἷα πολλὰ ῥήτορων παῖδες ἐπὶ τοὺς δικαστὰς μηχανῶνται, παρελθὼν ὁ κῆρυξ, κατασιώπησεν ἄγει, σὺν ἐᾷν πληρῆ τοῦ ὑπὲρ βουλὴ, καὶ ἐκκόπτειν τὸ πρᾶγμα σὺν τοῖς λόγοις, ὡς γυμνὰ τὰ γεγονότα οἱ Ἀρεοπαγῖται βλέπωσιν. ὥστε ἐάν τι ὦ Ἀνάχαρσι, ἀρεοπαγίτην σὺν τῷ παρόντι ποιήσωμι ἔγωγε. καὶ σὺ τὸ βουλῆς μὲν νόμον, ἄκουε, καὶ σιωπῶν κέλευε, ὡς ἂν ἡμῖν καθάρσιος ὁ λόγος ᾖ. ἄρχε δὴ ἂν οἰκεῖα τῷ πράγματι λέγητε, ἐξέστω δὲ παρακελεύειν, ὑδὲ γὰρ ὑφ' ἡλίῳ ἔστι ποιησόμεθα τὴν συνουσίαν, ὡς ἔοικεν, εἰ δοκεῖ σοὶ ῥῆσις. ἀλλὰ ἡσυχία πυκνὴ, καὶ ἡμεῖς χαλῶ ἄγραν. Ανα. συγκαθίσομαί σε τοῦτο ὦ Σόλον.

ubi non erunt extra rem, nec à scopo distabunt quæ dicam, nihil obstabit orationem longiùs progredi. Siquidem etiam Areopagitico Senatui, qui capitales causas judicat, in more est ita facere. Quum enim in Areopagum ascenderunt, & cædis, aut vulneris ex destinato inflicti, aut incendii causam cogniturí consederunt, utrique disceptantium dicendi datur copia, & dicunt sigillatim, nempe accusator, & reus: aut ipsi per se, aut causidicos pro ipsis dicturos conducunt. Illi ergo, quandiu ea quæ ad rem attinent dixerint, à Senatu auscultante cum silentio perferuntur. Sed [1] si quis procœmio exordiatur, ut Senatorum animos erga se propensiores reddat, aut misérationem, aut exaggerationem extrinsecùs rei inducat, qualia permulta oratores in judices moliuntur, prodiens præco, protinus imponit silentium, non permittens ut apud Senatum nugetur, & rem verbis involvat, quòminus Areopagitæ rem uti gesta est, nudam videant. Itaque te, Anacharsi, Areopagitam in præsens constituo: ac juxta Senatus legem à me conditam, attende, mihique silentium impera, si te orationis dulcedine mulceri sènseris, ita ut non habeas liberum judicium. Quandiu verò quæ ad causam attinent, dicentur, orationem extendere licebit. Neque enim amplius sub sole colloquemur, ut longiorem orationem graviter feras: sed & umbra est densa, & otio abundamus. *Ana.* Æqua sunt quæ dicis; Solon.

1 *Siquis procemio*] Apud Areopagitas oratoribus haud licuisse affectus movere, ut quibus judicum animi à veritatis luce in falsitatis caliginem sæpe abducuntur, autor est Quintil. lib. 2. c. 17. Igitur Athenis interdicebat præco dicturis in concione, ne vel præfatione vel affectibus uterentur, rem modo exponerent ἀλλὰ προοιμίων καὶ παθῶν. *Cogn.*

λων. καὶ ἔγωγε ἥδη χάριν εἰδέναι μικρὸν εἰδέναι σοι ἐπὶ τούτοις, ὅτι παρέρχομαι τὸν λόγον, καὶ με ἐν Ἀρείῳ πάγῳ γεγόμενον ἐδιδάξω με, θαυμάσια ὡς ἀληθῶς, καὶ ἀγαθῶν βυλευτῶν ἔργα, ὡς ἀληθείαν οἰσυνπερ τὸν ψῆφον. ἐπὶ τούτοις δὴ ἤδη λέγε. καὶ ὁ Δρεωπαγίτης ἐγώ, τοῦτο γὰρ ἔδοξε με, καὶ χθὲς ἡ βυλὴ ἀκηκοσμημένους. Σο. οὐκοῦν ἀφ' ἡμέρας σε ἀναπαύσω χρή σε, ὦ ἀνδρες πολίται, καὶ πολιτῶν ἡμῖν δοκεῖ, πόλιν γὰρ ἡμεῖς ἡγούμεθα εἶναι, οἷον τείχη, καὶ ἱερὰ, καὶ νεωσοίκους; ἀλλὰ πάντα μὲν ὥσπερ σῶμά τι ἔμψυχον, καὶ ἀκίνδυνον ὑπάρχειν ἐς τὸ δεχόμενον, καὶ ἀσφάλειαν τῶν πολιτευομένων. τὸ δὴ πᾶν κόσμον, ἐν τοῖς πολίταις τιθέμεθα. τούτους γὰρ εἶναι τὰς ἀναπληρώσεις, καὶ ἀφανίζοντας, καὶ ἐπιτελοῦντας ἕκαστα, καὶ φυλάττοντας οἷον τὸ ἐν ἡμῖν ἡγεμονικὸν ἐστὶν ἡ ψυχή. τοῦτο δὴ τοίνυν καταγνόντες, ἐπιμελώμεθα μὲν ὡς ὁρᾶς καὶ τοῦ σώματος τῆς πόλεως, καταγκοσμοῦντες αὐτὸ, ὡς κάλλιστον ἡμῖν εἶναι ἔνδοθέν τε οἰκοδομήμασι κατασκευασμένον, καὶ πρὸς ἔκτοθεν τοιούτοις τείχεσι, καὶ ἐς τὸ ἀσφαλέστατον περιφραγμένον. μάλιστα δὲ ἐξαπάντων τοῦτο προνοοῦμεν, ὅπως οἱ πολῖται ἀγαθοὶ μὲν τὰς ψυχὰς, ἰσχυροὶ δὲ τὰ σώματα γένωνται. τοὺς γὰρ τοιούτους, σφίσι τε αὐτοῖς καλῶς χρήσεσθαι ἐν εἰρήνῃ συμπολιτευομένους, καὶ ἐν πολέμῳ σώσειν τὴν πόλιν, καὶ ἐλευθέρους, καὶ οὐδαίμονα ἀφυλάξειν. τοῖς μὲν δὴ παρ' ἡμῖν ἀνατροφὴν αὐτῶν, μητράσι, καὶ πάτραις, καὶ παιδαγωγοῖς ἐπιτρέπομεν· οἱ δὲ παιδείαις ἐλευθερίοις ἄγειν τε, καὶ ἀνατρέφειν αὐτούς. ἐπειδὰν δὲ σωφρονεῖν ἤδη γίγνωνται τὰ καλὰ ἐχόντων, καὶ αἰδοῦς, καὶ εὐσημίας, καὶ φόβου, καὶ ἐπιθυμίας τῶν ἀρίστων ἀπε-

lon. Atque ob hæc tibi magnam habeo gratiam, quòd hac digreſſiuncula, me docueris ea quæ fiunt in Areopago, miranda certè, & bonorum Senatorum, veritati ſuffragantium recta ratio. Iam ergo de his diſſere. Ego verò quem conſtituiſti Areopagitam, pro hujus conſilii more, te audiam. *Sol.* Proinde paucis tibi priùs eſt audiendum, quid de civitate, civibuſque ſentiam. Nos civitatem non ædificia putamus eſſe, cujuſmodi ſunt muri, & fana, & porticus ad mare ædificatæ: ſed tanquam firmum atque immobile quoddam corpus, in quod incolæ urbis ad ſecuritatem recipiuntur. Sed omne arbitrium in civibus ponimus: quoniam hi ſunt qui implent, ordinant, & perficiunt ſingula, ſervantque, quali in nobis ſingulis gubernandi officio anima fungitur. Quod cùm intelligamus, corpus civitatis, ut vides, curamus, ipſum ornando, ut pulcherrimum habeamus, ſitque intrinſecus ædificiis inſtructum, atque extrinſecus his mœnibus firmiſſimis circunſeptum. Cumprimis verò hoc providemus, ut cives mente boni & corporibus robuſti evadant. Quoniam qui ſunt ita comparati, in converſatione civili pacis tempore rectè ſe gerunt, à bello verò civitatem liberant, liberamque & fœlicem conſervant. Itaque primam illorum educationem, matribus, nutricibus, & pædagogis committimus, ut diſciplinis liberalibus eos imbuant, atque educent. Quum autem res præclaras intelligere cœperint, & pudor, verecundia, metus, rerumque optimarum cupiditas ipſis innata fue-

φήτην αὐτοῖς, καὶ οὕτω ἤδη τὰ σώματα ἀξιόχρεα δοκῇ ποιεῖσθαι τοῖς πόνοις, παντοτεροῖα γιγνόμενα, καὶ πρὸς τὸ ἰσχυρότερον συντεταμένα, τότε παραλαβόντες αὐτοὺς διδάσκομεν, ἀλλὰ μὴ τὰ ψυχῆς μαθήματα ἢ γυμνάσια ποιούμενοι, ἄλλως δὲ πρὸς τοὺς πόνους ἢ τὰ σώματα ἐξιόντες. εἰ γὰρ ἱκανὸν ἡμῖν ἐδόκει τὸ μόνον θεραπεύειν ὡς ἔφη ἐκεῖνος, τοῦτο καὶ τὸ σῶμα, ἢ καὶ τὴν ψυχήν, ἀλλὰ καὶ παιδεύσεως, καὶ μαθημάτων ἐπ' αὐτοὺς ἤδομεν. ἀφ' ὧν τὰ περὶ ψυχὴν ἀμείνω, βελτίω τε ἂν πολὺ γίγνοιτ' ἄν, καὶ τὰ φαύλως ἔχοντα μεταθησομένῳ πρὸς τὰ βέλτιον. καὶ τὸ παραδείγμα ἡμῖν ἔστω τὰ γεωργῶν, οἱ τὰ φυτὰ μὲν ἐξ μὲν πρόσφατα, καὶ νηπιώδη ἔτι, σκέπουσι, καὶ περιφράττουσιν, ὡς μὴ βλάπτοιντο ὑπὸ τῶν ἀνέμων. ἐπειδὰν δὲ ἤδη παχυνθῇ τὸ ἔρνος, τηνικαῦτα περιτέμνουσι τὰ περιττά, καὶ ἀναδιδόντες αὐτὰ τοῖς ἀνέμοις δονεῖν, καὶ διαφυλάττειν, καρτερωτέρα ἐξεργάζονται. τὸν μὲν τοίνυν ψυχὴν, μουσικῇ τὸ πρῶτον καὶ λογισμῷ ἀναρριτέον, καὶ γράμμασι γράψαι, καὶ τοῦτο αὐτὰ ἐπὶ λέξεσθαι διδάσκομεν. πρῶτον δὲ ἤδη, σοφῶν ἀνδρῶν μνήμας, καὶ ἔργα παλαιὰ καὶ λόγους ὠφελίμους ἐν μέτροις κεχαρισμένοις, ὡς μᾶλλον μνημονεύοιεν, ῥαψῳδοῦμεν αὐτοῖς. οἱδὲ καὶ ἀκούοντες ἡρωϊκὰς πράξεις, καὶ πρόοδους ἀοιδίμους, ὁρέγονται καὶ μιμεῖσθαι, καὶ πρὸς μίμησιν ἐπεγείρονται, ὡς καὶ αὐτοὶ ἄδοιντο, καὶ θαυμάζοιντο ὑπὸ τῶν ὕστερον, οἷα πολλὰ Ἡσιόδου τε ἡμῖν, καὶ Ὁμήρου ἐποίησαν. ἐπειδὰν δὲ πλησιάσωσι πρὸς

fuerit, ipsaque corpora laboribus obeundis idonea visa fuerint, firmiora facta, & majori robore constantia, tunc jam illos assumptos docemus, propositis quidem aliis animi documentis & exercitiis, aliter autem ad labores corpora assuefaciantes. Neque enim existimamus satis esse ut tantùm ita se habeat quisque prout à natura est comparatus, sive corporis, sive animi ratione: sed etiam eruditione, & præceptis ad eos informandos opus habemus: quorum administratio bona indoles adaugeatur, mala verò in bonam transformetur. Cujus rei petendum est ab agricolis exemplum, qui quandiu plantæ sunt humiles & teneræ, eas tegunt & circumsepiunt, ne à ventis lædantur. Postquam verò auctus est ramus, tum superflua circuncidunt, eosque ventis movendas & agitandas permittentes, fructuosiores efficiunt. Itaque mentem Musica primùm, & Arithmetica excitamus, literasque pingere, & eas exactè pronunciare docemus. Deinde jam adultioribus, sapientum virorum sententias, factaque priscorum, utilesque sermones versibus exornatos, quò tenaciùs memoria teneant, ipsis occinimus. Tum illi auditis fortium virorum factis & actionibus memorabilibus, paulatim istiusmodi appetunt, & ad imitationem excitantur ut & ipsi celebrentur, & posteris sint admirationi. Cujusmodi multa nobis ab Hesiodo & Homero scripta sunt. Postquam verò se ad

1 *Musica*] Inter reliquas Cyclicas disciplinas primo loco musicam discebant, quam & Epaminondas & alii nobiles viri summa cum industria consectati sunt, ut adnotat interpres Aristoph. in Equit. & Athen. lib. 14. *Cognu-*

τῷ πολιτεύμ, καὶ δὴ αὐτοὺς ἤδη μεταχειρίζεσθαι τὰ κοινὰ, καίτοι ἔξω ἐσμὲν ἀγῶνος· ἴσως ταῦτα, ἐφ' ὅπως τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἀσκήσομεν, ἕτοιμοί ἐσμεν, ἀλλὰ διὰ τοιούτους πόνους προτρέπεσθαι αὐτοὺς ἀξιοῦμεν, ὥστε αὐτοὺς ἐμαυτοῦ σιωπᾶν προστάττω, καὶ διαμένειν τὴν κήρυκα, ἵνα τὴν ἀρεοπαγίτην σὲ, ἣ τὰ αἰδῶς οἶμαι ἀνέχη ληροῦντα ἤδη τοσοῦτον ἔξω καθήμενον. Ανα. εἰπέ μοι ὦ Σόλων, πρὸς τί δὴ τοὺς τὰ ἀναγκαιότατα μὴ λέγοντας ἐν Κρείου πάγῳ, ἀλλὰ διατρίβοντας, οὐδὲν τῇ βουλῇ πρόσοιμον ἐπινοοῦντας; Σο. τί τοῦτο ἤρου με. οὐδέπω γὰρ δῆλον. Ανα. ὅτι τὰ κάλλιστα ἐμοὶ ἐρωτᾷ ἤδη καὶ σοὶ ἡ ψυχὴ, τὰ ἄριστα ἀναγκαῖα λέγειν ἀλλήλοις, γυμνάσια, καὶ ἀλεκτρυόνας τῶν συμβάντων. Σο. μέμνημαι γὰρ ὦ ἑταῖρε τὰ ἀπ' ἀρχῆς προρρήσεως, καὶ διακελεύσεως ἐμοὶ βαδίσαντι τὸν λόγον, μὴ ἐν ἐπισκοπῇ τῶν μηνυμάτων ἐπιρρέειν. πλὴν ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐρῶ ἀλλὰ βραχέα, ὡς οἶδα πῶς. τὸ γὰρ ἀκριβὲς ἐν τοῖς αὐτῶν ἀλεκτρυόνοις, ἑτέρου δὲ εἰλήλυθε. ῥυθμιζόμενοι γὰρ τοῖς γνώμαις αὐτῶν, ἅμας τε τοὺς κοινοὺς σκοποῦντες, οἱ δημόσια πᾶσι πρόσοιστοι ἀναγιγνώσκειν μεγάλοις γράμμασιν ἄρχοντες ἀναγεγραμμένοις, κελεύοντες ἅττα χρὴ ποιεῖν. καὶ οἱ ἐπιχωροῦσι, καὶ ἀγαθοὶ ἀνδρῶν συνουσίας, παρ' ἃ λέγειν τὰ δίκαια συμφέρουσι, καὶ πράττειν τὰ δίκαια, καὶ ὡς ἔστι ἀλλήλοις συμπολιτεύεσθαι, καὶ μὲ ἐρίζοις τι ἀκόλαστον, καὶ ἐρίζεσθαι τι καλῶν, βέλτιον ἂν μηδὲν ποιεῖν. οἱ δὲ ἄνδρες οὗτοι, σφόδρα, καὶ φιλόσοφοι πρὸς ἡμᾶς, ἀνεμπ[illegible] remp. applicarint, jamque obeunda erunt publica officia, quanquam fortè hæc sint extra rem, non enim qua ratione illorum animos exerceamus, ab initio dicendum proposuimus: sed cur hujusmodi laboribus eos exercendos arbitremur. Itaque ipse mihi silentium impero, non expectato præcone, neque te Areopagita, qui præverecundia, ut puto, me tanta extra rem toleras nugantem. *Ana.* Dic mihi Solon, cur in eos qui ad rem pertinentia non dicunt in Areopago, sed silentio præterierunt, nulla mulcta à Senatu est destinata? *Sol.* Cur hoc ex me quæsiveris? Nondum liquet. *Ana.* Quia rebus pulcherrimis, & mihi auditu jucundissimis, quibus exornatur animus, omissis, minus necessaria, nempe exercitia, & corporis labores percenseri cogitas. *Sol.* Eorum, ô generose, memini, quæ ab initio tum præfatus, nec à via sermonem avocare volo, ne disabens tuam memoriam conturbet. Verum hæc quam pauciissimis perstringam: siquidem harum rerum accurata disputatio, ad alium pertinet sermonem. Ergo mentes eorum componimus, communes leges perdocendo: quæ majusculis elementis scriptæ omnibus publice legendæ proponuntur, quæ faciendæ, quæ fugiendæ, præcipientes. Tum etiam proborum virorum convictu utendum, à quibus opportunè loqui perdiscunt, tum justa facere, tum ex æquo inter se conversari, neque turpe quicquam appetere, sed rebus honestis se addicere: nihil per vim facere. Atque hi viri probi, Sophistæ & Philosophi à nobis appel-

1 *Sophista*] Cum tam crebro fiat sophistarum Philosophorumque mentio, non in-

προέζοντες. καὶ μάλιστα ἐς τὸ θέατρον συνάγοντες αὐτοὺς δημοσίᾳ παιδεύομεν ὑπὸ κωμῳδίαις, ἐ τραγῳδίαις, δρείζες τε ἀνδρῶν παλαιῶν, ἐ κακίας ἐπιμίξεις. ὡς τ' μ, ἀποτρέπωνται, ἐπ' ὀνείνα ἦ ἀπόδοισεν. τοῖς δέ γε κωμῳδοῖς, καὶ ἀποσκώπτειν, ἐ λοιδορεῖσθαι ἐφίεμεν ἐς τὰς πολίτας, ὡς ἂν σπάχῃ, ἐ ἀνάξια τ πόλεως ἐπιπηδεύοντας αἴσθωνται. αὐτῶν τε ἐκείνων χάριν, ἀμείνους γὰρ ὧτω γίγνονται ὀνειδιζόμενοι, ἐ τ πολλῶν ὡς φεύγοιεν τ ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις ἔλεγχον. Ανα. εἶδον ὦ Σόλων ὃς φῂς, τὰς τραγῳδὰς, ἐ κωμῳδὰς, εἶγε ἐκεῖνοί εἰσιν. ὑποδήματα μ βαρέα, ἐ ὑψηλὰ ὑποδεδεμένοι, χρυσοῖς ἦ ποικίλαις τιὼ ἐσθῆτα πεποικιλμένοι, προσὶν ἦ ἐπικείμενοι παγχάλεια, κεχηνότα παμμέγεθες, αὐτοὶ ἦ ἔνδοθεν μεγάλα τε ἐκπεφύκασιν, καὶ δίκαιον εἰμὶ οἶδ' ὅπως ἀσφαλῶς ἐν τοῖς ὑποδήμασι. Διονύσῳ ἦ οἶμαι τότε ἡ πόλις ἐώρταζεν. οἱ ἦ κωμῳδοῖ, βραχύτεροι μ ὀνείνων ἐ πεζοὶ, καὶ ἀνθρωπικώτεροι, ἐ ἥττον ἐδόων. προσὶν ἦ, πολὺ γελοιότερα. καὶ τὸ θέατρον γᾶν ἅπαν ἐγέλα ἐπ' αὐτοῖς. ἐκείνων ἦ τ ὑψηλῶν, σκυθρωποὶ ἅπαντες ἦσαν, οἰκτίζοντες οἷσιν αὐτὸς, πᾶσιν τηλικαῦτα ἐπισυρόμενος. Σο. ὀκ ἐκείνως ὦ χαρὲ ὤκτιζον, ἀλλὰ ποιητὴς ἴσως δράματα πικ συμφορὴν ἐπιδείκνυτο τοῖς θεαταῖς, ἐ ῥήσεις οἰκτρὰς ἐτραγῴδει πρὸς τὸ θέατρον. ὑφ' ὧν ἐς δάκρυα καλεσαμένους οἱ ἀκούοντες. appellantur. Præterea productos ipsos in theatrum publicè docemus Comœdiarum, & tragœdiarum actionibus, priscorum hominum virtutes & vitia spectantes, ut ab his avertantur, ad illa verò properè contendant. Porrò Comœdis cavillandi, & probris infectandi permittimus potestatem, eos cives, quos turpia & civitate indigna studia sectari cognoverint: cum ipsorum in gratiam, quia sic objurgati meliores evadunt: tum multorum causa, ut similium facinorum reprehensionem evitent. *Ana.* Vidi Solon, quos dicis Tragœdos, & Comœdos: siquidem illi sunt, qui graves, altosque calceos induunt, vestemque gerunt aureis tæniis variegatam, & prorsus ridiculas magnumque hiantes larvas habent. Ipsi verò intus magnum clamorem edunt, & nescio quomodo tutò in his calceamentis incedunt. Et nisi fallor, tunc civitas Dionysia celebrabat. Porro Comœdi cæteris erant breviores, & pedestres, atque humaniores, minusque vociferabantur, sed larvas multò magis ridiculas habebant, quos universum theatrum risu excipiebat. Altos verò illos nemo non mœstus audiebat, commiseratione prosequens, quòd tantas pedicas traherent. *Sol.* Non illos ô bone, miserabantur, sed fortè poëta priscam aliquam calamitatem spectatoribus repræsentabat, & miserabiles orationes in theatro tragice pronunciandas tradebat, quibus ad lachrymas pertrahebantur auditores.

inutile fuerit discrimen eorum explicare, idque ex Platone potissimum, qui sophistam his ferè coloribus depingit, ut sit avarus, ambitiosus, vanus, & virtutis expers, in nugis occupatus, ac propterea tum fugiendus, tum contemnendus. Contra philosophus, summum ac propè unicum virtutis & veritatis studium habet, cætera omnia vel leviora ducit, vel contemnit, probitatis & sapientiæ magister & exemplum. *Cogn.*

οὐκ ἂν τι ἐκ αὐλήσεως ἐφρονίμων τινὰς τότε, καὶ ἄλλως σωφρόνως, ἐν κύκλῳ συνεστῶσας, καὶ αὐτὰ ὡ Ἀνάχαρσι, ἁρμονίαν ἄσμασι, καὶ αὐλήμασι. τέτοις δὴ ἅπασι, καὶ τοῖς τοιούτοις ἐγκαταῤῥάθυμοι πὰς ψυχὰς, ἀμείνους ἡμῖν γίγνονται. τὸ γὰρ σῶμα, ὅπερ μάλιστα ἐπόθεις ἀκοῦσαι, ὧδε καταγυμνάζομεν, ἀποδύσαντες αὐτὰ ὡς ἔρλω, σκληρὰ ἀπαλὰ, καὶ τέλεον ἀσυμπαγῆ ὄντα, πρῶτον μὲν ἐθίζειν ἀξιοῦμεν πρὸς τὸ ἀέρος, συνοικειοῦντες αὐτὰ ταῖς ὥραις ἑκάστοις, ὡς μήτε θάλπος δυσχερᾶναι, μήτε πρὸς κρύος ἀπαγορεύειν. ἔπειτα γὰ, χρίομεν ἐλαίῳ, καὶ καταμαλάττομεν, ὡς εὐτονώτερα γένοιντο. ἄτοπον γὰρ, εἰ τὰ μὲ σκύτη νομίζομεν ὑπὸ τῆ ἐλαίου μαλακτόμενα, εὐσταλέστερα, καὶ πολλῷ ἀφοβότερα γίγνεσθαι, ἡμεῖς δὲ ἤδη ὄντα, τὸ σῶμα ἔτι ζωῆς μετέχον σῶμα, μὴ ἂν ἄμεινον ἡμῖν ἔχειν ὑπὸ τῆ ἐλαίου ἀφθονίας. τοιγαροῦν ποικίλα τὰ γυμνάσια ἐπινοήσαντες, καὶ διδασκάλους ἑκάστων ἐπιστήσαντες, τὰ μὲν πένα, πυκτεύειν, τὰ δὲ, παγκρατιάζειν διδάσκομεν, ὡς τὰς τε πόνους καρτερεῖν ἐθίζοιντο, καὶ ὀμόσε χωρεῖν ταῖς πληγαῖς, μὴ δὲ ἀποτρέπεσθαι δέος τὸ τραυμάτων. τέτο δὲ ἡμῖν δύο τὰ ὠφελιμώτατα ἐξεργάζεται σὺν αὐταῖς, θυμοειδὲς τε καὶ θρασυδιάζον ἐς τὰς κινδύνους, καὶ τὸ σωμάτων ἀφειδεῖν, καὶ ἀτρέπτε, ἐῤῥῶσθαι, καὶ καρτερὰς εἶναι. ὅσοι δὲ αὐτῶν κάτω σωενδυκότες παλαίουσι, καὶ ἀπτῶνται τε ἀσφαλῶς μηδενὸς, καὶ αἰσχυθῆναι δύμφορᾶς, καὶ ὠθισμὸς, καὶ ἀποπλοκὰς, καὶ λυγισμὸς, καὶ ἄγχεσθαι δυνάσθαι, καὶ ἐς ὕψος ἀναβαστάσαι τὸν ἀντίπαλον. σὺν ἀχρεῖα δὲ ὅτοι σκιμελεῦντες, ἀλλὰ ἐν μὲ τὸ πρῶτον ἐς

res. Verisimile etiam est te tunc audisse tibicines aliquos, aliosque simul canentes, qui circunstabant. Qui carminum, Anacharsi, & tibiarum cantus non sunt inutiles; sed istis omnibus, atque ejusmodi rebus juvenum mentes exacuuntur, unde illi meliores fiunt. Cæterùm corpora (quod potissimum audire cupiebas) ad hunc modum exercemus, exutis, ut dixi vestimentis, quum non amplius sunt mollia, prorsusque imbecilla, primùm ad aërem assuefacimus, ea singulis tempestatibus accommodantes, ne vel æstum molestè ferant, vel ad frigus deficiant. Ea deinde oleo perungimus, & emollimus, ut habiliora reddantur. Absurdum enim esset, si quum putamus emollita oleo coria ruptioni minùs esse obnoxia, & diutiùs duratura, quæ jam sunt emortua, corpus quod etiamnum vitæ est particeps, non melius olei unctione reddi, existimaremus. Hinc excogitatis variis exercitiis, & singulorum magistris constitutis, hunc pugillatu, illum pancratio certare docemus, ut laboribus tolerandis assuefiant, plagisque non cedant, nec metu vulnerum terga dent. Atque hæc exercitatio duo in ipsis utilissima præstat. Nam & animosos ipsos reddit ad subeunda pericula, facitque ut corporibus non parcant, præterea ut bene valeant & sint robusti. Quotquot autem illorum dejecto in terram vultu luctantur, & securè excidere, & promptè exurgere eadem opera discunt, præterea propellere, tenaciter amplecti, & contorquere, & præfocare posse, & in altum sustollere adversarium. Quæ sanè non sunt inutilia exercitia, sed quibus unum illud primum maxi-

mum-

μήκεσι, ἀναμφιβόλως κτύμβροι. δυναμάτερα γὰρ, καὶ κρειττόνως τὰ σώματα γίγνονται αὐτοῖς ἀφοπονήσαντα. ἕτερον δ'; οὐδὲ αὐτὸ μικρόν. ἐμπειροι γὰρ δὴ ὧν τούτων καθίστανται, εἴ ποτε ἀφίκοιντο εἰς χρείαν τῶν μαθημάτων τούτων ὁ ὅπλοις. δῆλον γὰρ ὅτι ὁ πολεμίῳ ἀνδρὶ ὁ τοιοῦτῳ συμπλακεὶς, καταβρίψας τε ῥᾳδίως ὑποσκελίσας. καὶ καθαπτῶν, εἴστινι ὡς ῥᾷστα ἐξαίσασθαι. πάντως γὰρ τοῦτο ὁ Ἀνάχαρσις, ἐπ' ὀνείνου τ' ἀγῶνα παλαζόμενον τ' ὁ τοῖς ὅπλοις, καὶ ἡγούμεθα πολὺ ἀμείνοσι χρήσασθαι τοῖς ὕστως ἀσκηθεῖσιν, ἐπειδὰν πρότερον αὐτῶν γυμνὰ τὰ σώματα καθαμαλάξαντες, & ἀφοπονήσαντες, ἐρρωμβέστερα, καὶ ἀλκιμώτερα ἐξεργασώμεθα, καὶ κῦφα, καὶ εὔτονα, καὶ τὰ αὐτὰ βαρέα τοῖς ἀνταγωνιζομένοις. συνοεῖς γὰρ οἶμαι τὸ μὴ τοῦτο, οἵως εἰκὸς σὺν ὅπλοις ἔσεσθαι τὰς & γυμνὰς ἂν, φόβον τοῖς δυσμενέσιν ἐμποιήσουσας, ὑ πολυσαρκίαν ἀργὸν, καὶ λιπαρὸν, ἢ ἀστερκίαν μὴ ὠχρότητος ἐπιδεικνυμένας, οἷα γυναικῶν σώματα ὑπὸ σκιᾶς μεμορφασμένα, τρέμοντα, ἱδρῶτί τε δύῃς πολλῷ ῥεόμενα, καὶ ἀθυμαίνοντα ὑπὸ τῆς κρούσης, καὶ μολίσα λιὼ καὶ ὁ ἥλιος ὥσπερ νιφὸς τὸ μεσημβρινὸν ἐπιφλέγῃ. οἷς τί ἄνηπ χρήσεται δυσῶσι, καὶ τ' κονιορτὸν σὺν ἀνερχόμενοις. καὶ εἰ αἷμα ἴδοιεν δύῃς παρατρομένοις, καὶ σφαπορθήσεσθαι, πρὶν ὑπὸ βίλεος γνῶσθαι, καὶ εἰς χεῖρας ἐλθεῖν τοῖς πολεμίοις; ὅτοι ἢ ἡμῖν ὑπέρυθροι ἐς τὸ μελάντερον ὑπὸ ἥλιε κεχρωσμένοι, καὶ ἀρρενωποὶ, πολὺ τὸ ἐμψυχον, καὶ θερμὸν, καὶ ἀνδρῶδες ἐπιφαίνοντες, τοσούτης δύξίας ἀπολαύοντες, ὅτε ῥιγοῦ, καὶ κατεσκληκότες, ὅτε πεπληθεῖς ἐς βάρος., ἀλλὰ ἐς τὸ σύμμετρον

mumque citra controverſiam comparant. Nam magis inoffenſa, & robuſtiora fiunt ipſis corpora quum laboribus durantur. Alterum verò, non eſt exiguum: cùm hinc peritiam conſequantur, ſiquando hæc præcepta in armis ad uſum ſint revocanda. Manifeſtum enim eſt, fore ut vir hujuſmodi hoſtem complexus, ſupplantando citiùs dejiciat: & prolapſus ipſe, quàm facillimè exurgere ſciat. Hæc enim omnia, Anacharſi, ad illud certamen quod in armis peragitur, comparamus, noſque ita exercitatis, melioribus uſuros putamus, poſtquam priùs illorum nuda corpora emollita, & exercitata effecerimus validiora, & robuſtiora, præterea levia, & habilia, eademque adverſariis gravia. Intelligis enim, ni fallor quod hinc ſequitur, quales eos in armis eſſe par ſit, qui nudi terrorem hoſtibus incutient, non ſegnem & albam obeſitatem, aut pallidam gracilitatem præ ſe ferentes: qualia ferè ſunt mulierum corpora ſub umbra tabefacta, trepidantia, ſtatimque multo ſudore manantia, & ſub galea anhelantia, maximè ſi ſol; ſub meridiem, ut nunc, ferveat. Quem enim præberent uſum hi qui neque ſitim, neque pulverem ferrent, quique ſi ſanguinem viderent, ſtatim turbarentur, priuſque exanimarentur, quàm intra teli jactum, atque ad manus cum hoſtibus veniſſent? Sed hi noſtri juvenes ſubrubri à ſole nigriores redditi, vultu maſculo, multum animi, coloris, viriliſque vigoris præ ſe ferentes, tamque bene habito corpore fruentes, negranditate graves, verùm juſto

que ſunt rugoſi, & aridi, neque

modo

ἐξαναλισκότες. ἢ ἢν ἰσχνὸν, καὶ τόνον παρεῖχεν, ἀμιγὲς καὶ φαῦλον ἐκλελειμμένον, ἐρρωμένως φυλάττοντες. ὅπερ γὰρ δὴ οἱ λικμῶντες τὸν πυρὸν, τοῦτο ἡμῖν ἐν τοῖς γυμνάσια ἐργάζεται τὰ τοῖς σώμασι, τὸν μὲν ἄχυρα, καὶ τὰς ἀθέρας, ἀποφυσῶντα, κυβερνῶν ἢν τὸ κριθινὸν διακρινῶν, καὶ ἀποσωρεύοντα. καὶ διατοῦτο ὑγιαίνειν τε ἀνάγκη, καὶ ἐπιμήκιστον διαφερεῖν τὸν τοῖς καμάτοις. ἐψέ τε ἂν ἰδίειν ὁ τοιοῦτος ἄρξαιτο, καὶ ὀλιγάκις ἂν ἀσθενῶν φανείη. ὥσπερ ἄν, εἰ πῦρ τις φέρων, ἅμα ἐμβάλοι ἐς πυρὸν αὐτὸν, καὶ ἐς τὴν καλάμην αὐτῶν, καὶ ἐς τὴν ἄχνην. αὐθὶς γὰρ ἐπὶ τὸ λικμᾶσθαι ἐπάνειμι. θᾶττον ἂν οἶμαι πολὺ ἡ καλάμη ἀναφλεγείη, ὁ δὲ πυρὸς καθ' ὁλίγον, ὥστε φλογὸς μεγάλης ἀνιεμένης, ὥστε κατὰ μίαν τὴν ὁρμὴν, ἀλλὰ καταμικρὸν ὑποτροφούμενον, χρόνῳ ὕστερον καὶ αὐτὸς ἂν καταφλαυθείη. ὁ τοίνυν ὑδὲ νόσος, ὑδὲ πάμπολυς ἐς τοιοῦτο σῶμα ἐμπεσόντα, ῥᾳδίως ἐλέγξειεν ἄν, ὑδ' ἐπικρατήσειεν ὑμαρῶς. τὰ ἔνδοθεν γὰρ εὖ παρεσκεύασται αὐτῷ, καὶ τὰ ἔξω μάλα καρτερῶς πρόκειται πρὸς αὐτὰ, ὡς μὴ παριέναι ἐς τὸ εἴσω, μηδὲ πρόσω χωρεῖν μήτε ἥλιον αὐτὸν, μήτε ῥοῦν ἐπὶ λύμῃ τοῦ σώματος. πρός τε τὸ ὑπιδιδόναι τοῖς πόνοις, πολὺ τὸ θερμὸν τὸ ἔνδοθεν ἐπιῤῥέον, ὥστε οὐ πολλῷ προπαρεσκευασμένον, καὶ ἐς τὴν ἀναλισκόμενον χρείαν ἀποκείμενον, ἀποπληροῖ οὐδὲν ἐπιδεὲς τῇ ἀκμῇ, καὶ ἀκαμάτους ἐπιπλεῖστον παρέχεται. τὸ γὰρ προπονῆσαι πολλὰ, καὶ προκαμεῖν, οὐκ ἀνάλωσιν τοῦ ἰχῶρος, ἀλλ' ἐπίδοσιν ἐργάζεται. καὶ ἀναῤῥιπτοῦμεν, πλείων γίγνεται. καὶ μὴν καὶ δρομικὸς εἶναι ἀσκοῦμεν αὐτὸς ἐς μὴ-

modo formati: dum inutilem ac ſuperfluam carnium molem ſudoribus abſumunt: illud autem quod robur præſtat & vigorem, citra mali mixtionem relictum, fortiter conſervant. Nam quod qui triticum ventilant, hoc in corporibus exercitia nobis præſtant, quæ paleas, inaneſque ſpicas flatu diſpellunt, purum verò fructum ſeparant, & accumulant. Quò fit ut bene valeant, & diutiſſimè in laboribus perdurent. Quinetiam talis ſerò ſudare incipit, & rarò ægrotare videtur. Quemadmodum ſiquis allatum ignem injiceret ſimul in triticum, ejuſque ſtipulas, & paleam (nam ad ventilantem regredior) citiùs, ut opinor, conflagrarent ſtipulæ, triticum verò paulatim, neque magna flamma exurgente, neque uno impetu, ſed ſenſim ſuccenſum, poſtea longo tempore ipſum quoque combureretur. Ita neque morbus, neque defatigatio corpus hujuſmodi correptum, facilè preſſerit, nec ſuperarit. Nam internæ partes ipſi bene ſunt comparatæ, ad eaſque externæ validè admodum ſunt munitæ, ut nihil noxæ intus penetret, neque ſolem ipſum, neque frigus in detrimentum corporis admittat. Ad perdurandum autem in laboribus, multus calor intus influens, veluti multò antè præparatus, atque in uſum neceſſarium repoſitus, præſtat alico tolerantiam vigore irrigans, redditque ut plurimum infatigabiles. Nam præmiſſi labores & laſſitudines, non abſumunt, ſed augent vires, quæ excitatæ, fiunt majores. Quinetiameos curſu exercemus, & ut longo ſint pares, aſſue-

πῶς τε ἀλλήλοις ἐπιζευπτες, καὶ ἐς τὸ αὐ βραχὺ ἀκύπτειν ἐπικαθίζοντες. καὶ ὁ δρόμος δὲ πρὸς τὸ στάδιον, καὶ ἀθλητικὸν, μὴ ἐν ψάμμῳ βαθείᾳ, ἵνα ὅτε βεβαίως ἐπερεῖσαι τοῦ βάσει, ὅτε ἐπισκελίζειν ῥᾴδιον, ὑποσυρόμενος πρὸς τὸ ὑπαῖθρον ὁ ποδός. ἀλλὰ ἐν ὑπερηλεᾷ πέφυκεν εἰ δέοι, ἢ εἴ τι ἄλλο ἐμπόδιον. καὶ πρὸς τοῦτο ἀσκοῦντας ἡμῖν ἔπι, καὶ μολυβδίνας χειροπλήθεις ἐν ταῖν χερσὶν ἔχοντες. εἶτα τοῦτ' ἀνωθεν βολῆς εἰς μῆκος ἀμιλλῶντας. εἶδες δὲ ἄλλο τι ἐν τοῖς γυμνασίοις χάλκεον, σφαῖραν, ἀσπίδι μικρᾷ ἴσικὸς ὄχανον οὐκ ἔχουσαν, ἀλλὰ πλακοῦντας. καὶ ἐπιρρίπτεις γε αὐτὸ, κειμένῳ ἐν τῷ μέσῳ. καὶ ἑδρᾶ σοι βαρὺ, καὶ δύσληπτον ὑπὸ λειότητος. σπεύδοντοίνυν ἄνω τε ἀναῤῥιπτοῦσιν εἰς τὸ ἀέρα, καὶ ἐς τὸ πόῤῥω φιλοτιμούμενοι, ὅστις ἐπιμήκιστον ἐξέλθοι, καὶ πρὸς ἄλλους ὑπερβάλοιτο. καὶ ὁ πόνος ἔντεθεν, ὥμους τε αὐτῶν κραταιοῖ, καὶ τόνον τοῖς ἄκροις ἐνίησιν. ὁ πηλὸς δὲ, καὶ ἡ κόνις, ἆρά σοι γελοιότερα ἐξ ὄχλης ἔδεξεν, ἄκρατον ὦ θαυμάσιε, ὅτε ἔνεκα ὑποδεδεμένοι, ταρβοῦσι μὲ, ὡς μὴ ἐπὶ τὸ κρημνῶδες ἢ πλῶσις αὐτοῖς γένοιτο, ἀλλ' ἐπὶ τὸ μαλακὸν ἀσφαλῶς πίπτοιεν. ἔπειτα, καὶ τὸ ὀλισθον ἀνάγκη πλεῖον γίγνεσθαι, ἰδρῶντων τῷ πηλῷ, ὃ σὺ πῶς ἐγχέλυσιν εἴκαζες, οὐκ ἀλόγως εἰκάζες, ἡδὲ γελοῖον ὄν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐς ἰσχύν, καὶ τόνον οὐκ ὀλίγα συμπελεῖ, ὁπόταν ὕστερος ἔκαστος ἀλλήλων ἀναγκάζωνται ἐγκρατῶς ἀναλαμβάνεσθαι, καὶ συμέχειν διολισθάνοντας, αἱρεσθαί τε τὸν πηλὸν ἱδρῶντας μετ' ἐλαίου σκέπειν, καὶ ἀναῤῥύπτειν τὸ χειρῶν ἀτυδάζοντα μὴ μικρὸν εἶναι νόμιζε. καὶ ταῦτα πάντα

assuefaciendo, & ut cum quàm celerrimè brevi exigant, leviores reddendo. Nec cursus instituitur in solido, duroque loco, sed in profunda arena, ubi neque firmiter infigere, neque fulcire plantam facile est, cùm ea cedente pes subtus trahatur. Fossam quoque transilire, si opus sit, aut siquod aliud objicitur impedimentum: qua in re exercentur, plumbea pondera plenis manibus tenentes. Deinde hasta in longum projicienda decertant. Vidisti quoque alium quendam globum æneum, & teretem, quale scutum parvum, ansa carens, & loro: quem in medio jacentem expertus es: isque tibi visus est gravis, & propter lævitatem prehensu difficilis. Eum in aërem sursum projiciunt, inque longum contendentes, quis quàm longissimè emittat, alios-que superet. Qui labor illorum humeros roborat, & lacertis rigiditatem indit. Cæterùm lutum, & pulvis, quæ initio tibi perquam ridicula visa sunt, audi ὁ præclare, quorsum luctantibus substernantur. Primùm ne in duro loco labantur, sed in molli tutò cadant. Deinde sudantes sæpius in luto lubrico lapsu cadere coguntur, quod tu anguillis comparabas. Neque id inutile est, & ridiculum: sed ad robur & firmitatem non parum confert, quando ad hunc modum luctantes, alii alios fortiter apprehendere coguntur, & elabentes retinere. Nam rapere sublimem in luto sudantem, cumque oleo excidere, & è manibus effluere conantem, ne parvi momenti esse putes. Et hæc omnia,

1 Τ' περιλλεσθαι τάφον εἰ δέοι] Τάφρον fossatum, scamma. *Marcil.*

ὥσπερ ἔφλω ἔμπροσθεν, ἐς τὰς πολέμιας ἢ χρήσιμα, εἰ δέοι φίλων τι προθύμως, ῥᾳδίως ἀράμενον ὑπεξενεγκεῖν. ἢ ἢ πολέμιον σωματοποιῶ, ἥκειν μετάγων καὶ μίζων. καὶ ἀφ' τοῦτο ἐς ὑπερβολὴν ἀσκοῦμεν, τὰ χαλεπώτερα προβαλλόμενοι, ὡς τὰ μικρότερα μᾶλλον δυνηλώτερον φέρειν. τὴν μὲν γὰρ ἐκ τῆς πηλοῦ ἀσκηθῶσι σωμάτων, τὸ ἀμφιδρόμιον ὑπὸ κνίκης τῆς ἐλαφρότητος, ἐθίζοντα ἢ σκοφύζειν αὐτοὺς λεπτότητι σὺν τῷ χαλῶν. καὶ τοῦτο, ἐν ἀφύκτῳ ἐχόμενοι. καὶ μὴν ἢ τὸ ἰσθμὸν σωμάτων δοκεῖ ἡ κόνις, ἀθρόον ἐπιχέομεν ἐπιπαλομένη. καὶ ἐπιπολὺ ἀμφιέειν ποιεῖ τὴν δυνάμιν, καὶ κάλυμμα γίνεσθαι μὴ βλάπτειν ὑπὸ τῶν ἀνέμων, ἀραιοῖς τόποις, καὶ ἀντωθόσι τοῖς σώμασιν ἐμπίπτοντας. ἄλλως τε, καὶ τὸ ῥύπον ἀπομᾷ, καὶ παλαιότερον ποιεῖ τὸ ἄνθρα. καὶ ἔγωγε ἡδέως ἂν ἀσθησαίμην ἢ πλησίον τοῦ τε λόφων τινα σκιᾶναι, καὶ ὑπὸ σκιᾷ διεξιόντα, καὶ ὃν ἐν ἕλῃ τοῦ τὸν λυκείῳ γυμναζομένων, ἀπαλύνοντα τὴν κόνιν, καὶ τὸ πηλὸν, ἐρείμιλον ἂν σε πολέμου ἂν ὁμοῖον εὔξασθαι φιέσθαι. οἶδα γὰρ ὡς αὐτίκα ἔλοιο ἂν ἐκ ταχέος ταχυτέρας, εἰ ἢ μὴ ἀπὸ τοῦ ἴχνων πιεραδείης ἐκποδὼν συνεχῶς, καὶ συγκεκροτημένον εἶναι μᾶλλον, ἢ ῥιπτεῖσθαι, καὶ διαρρεῖν, καὶ λάθικὸν εἶναι ἀπειλὰς ἢ φυγῇ εἰς τὰ ἔσω τοῦ ὁμοίου. τοιοῦτοι δέ εἰσιν οἱ Ἀνάχαρσι, οὓς τοὺς νέους ἡμεῖς ἀσκοῦμεν, οἰόμενοι φύλακας ἡμῖν τοῦ πόλεως ἀγαθοὺς γενέσθαι, καὶ ἐν ἐλευθερίᾳ βιώσεσθαι δι' αὐτοὺς, κρατήσαντες μὲν τοῦ δυσμενῶν εἰ ἐπίοιεν, φοβεροὶ ὄντες τοῖς πολεμίοις ὄντες, ὡς ὑποπτέσσειν τε, καὶ ὑποτελεῖν ἡμῖν τὰς πλείστας αὐτῶν. ἐν εἰρήνῃ τε αὖ

omnia, ut antè dixi, ad bellum conferunt, si opus sit faucium amicum, nullo negotio sublatum subducere, aut susceptum hostem sublimem efferre. Eam ob rem summopere ipsos difficilioribus propositis exercemus, ut minùs difficilia multò facilius ferant. Verùm arenam diversa ratione utilem esse putamus, ne manum conserentes elabantur. Postquam enim in luto exercitati fuerint id quod præ lentore elabitur, retinere: ipsi etiam capti è manibus effugere assuescunt: idque quum inevitabili vinculo tenentur. Quinetiam sudorem videtur cohibere pulvis, quum affatim mananti aspergitur, & efficere ut diu ferendo labori pares sint vires, atque impedimento esse ne à ventis offendantur, in rarefacta & aperta corpora irruentibus. Præterea sordes abstergit, & virum nitidiorem reddit. Atque ego lubenter unum ex albis illis qui sub umbra semper est versatus, & quemcunque ex iis eligeres qui in Lyceo exercentur, huc ìsterem, qui pulverem & lutum elueret, ac te interrogarem utri similis, esse optares. Sat scio te primo statim obtutu, tametsi neutrius vitæ periculum feceris, electurum potiùs ut compactus & accinctus esses, quam deliciis frangereris, & diffluerès, atque albescres penuria sanguinis intrò fugientis. Hæc sunt Anacharsi, quibus juvenes exercemus, rati eos nobis custodès optimos civitatis evasuros, nosque eorum opera in libertate victuros, vincendo hostes, si nos adoriantur, & vicinis terribiles nos præstando, adeò ut nos pertimescant, & plerique ipsorum tributum nobis pendant. Porrò in pace me-

πολὺ ἀμείνοσιν αὐτοῖς χρώμεθα, περὶ μηδὲν τῶν αὐχρῶν φιλοτιμουμένοις, μηδ' ὑπ' ὀργίας εἰς ὕβριν τρεπομένοις, ἀλλὰ περὶ τὰ τοιαῦτα διατρίβουσι, καὶ ἀχρόλοις ἔοικε σὺν αὐτοῖς. καὶ ὅπερ ἔφην, τὸ κοινὸν ἀγαθὸν, καὶ τὴν ἄκραν πόλεως εὐδαιμονίαν, τοῦτ' ἐστὶ λέγειν, ὁπόταν εἰς τὰ εἰρήνην, καὶ εἰς πόλεμον τὰ ἄριστα παρασκευασμένη φαίνοιθ' ἡ νεότης, περὶ τὰ κάλλιστα ἡμῖν ἀποδύνοντες. Ἀνα. ὀρθῶς ὦ Σόλων, ἢν ποτε ὑμῖν ἐπίωσιν οἱ πολέμιοι, χρισάμενοι τῷ ἐλαίῳ, καὶ κονισάμενοι, πρόϊτε ἐκ αὐτοὶ, πυῤῥὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς προβεβλημένοι. κἀκεῖνοι δηλαδὴ ὑποπτήσσουσιν ὑμᾶς, καὶ φεύγουσι δεδιότες, μὴ σφίσι κεχηνόσι, πάσοντε τῷ ψάμμῳ ἐς τὸ στόμα, ἢ περιπηδήσαντες ὡς κῦν νάτα γένησθε, περιπλέξητε αὐτοῖς τὰ σκέλη περὶ τῷ γαστρὶ, καὶ λάβησθε, ὑπὸ τὸ κρανίον ὑποβαλόντες τὸ πῆχυν. καὶ νὴ Δί' οἰμῶ, τοξεύσουσι δηλονότι, καὶ ἀκοντιοῦσιν. ὑμῶν δ' ὥσπερ ἀνδριάντων, ἃ κρίζετον τὰ βέλη, κεχρωσμένων πρὸς τὸ ἥλιον, καὶ πολὺ τὸ αἷμα πεπορισμένων. ἃ γὰρ καλάμη καὶ ἄθηρες ὑμεῖς ἔσε, ὡς τάχιστα ἐνδιδόναι πρὸς τὰς πληγάς. ἀλλὰ ὀψέ ποτε ἄν, καὶ μόλις κακιζόμενοι βαθέσι τοῖς τραύμασιν, αἷμα ὀλίγον ὑποδείξητε. τοιαῦτα γὰρ φῄς, εἰμὴ πάνυ παρήκουσε ἔ τοῦδε εἰσμένης. ἢ τὰς παννυχίδας ἐκείνας τότε ἀναλήψεσθε, τὰς τῶν κωμῳδῶν τε, καὶ τραγῳδῶν. καὶ ἢν προτεθῇ ὑμῖν ἔξοδος, ἐκεῖνα τὰ κρανία φορεθήσεσθε τὰ κεχηνότα, ὡς φοβερώτεροι εἶητε τοῖς ἐναντίοις, μορμολυττόμενοι αὐτοὺς, καὶ ὑποδήσεσθε τὰ ὑψηλὰ ἐκεῖνα δηλαδὴ. φεύγουσί τε γὰρ ὧδ' ἤδη, κοὔφα. καὶ ἢν διώκητε, ἄφυκτα τοῖς πολεμίοις ἔστι, ὑμῶν ὅτω μεγάλα διαβαί-

melioribus illis utimur, de nulla re turpi contendentibus, neque se præ inertia ad contumeliam inferendam convertentibus, sed circa ista versantibus, iisque perpetuò vacantibus. Et quod dixi, commune bonum, summamque civitatis fœlicitatem hoc est dicere quum juventus rebus pulcherrimis studio incumbens, cùm ad pacem, tum ad bellum optimè præparata videtur. *Ana.* Proinde Solon, si quando hostes vos invadant, oleo peruncti, & pulverulenti prodite ipsi pugnis adversus eos muniti. Et illi videlicet vos pertimescunt, ac metuentes fugiunt, ne ipsis hiantibus pulverem ori inspergatis: aut circunsilientes à tergo adorti, ipsorum crura circum ventrem implicetis, & subjecto galeæ cubito suffocetis. At per Iovem, hi sagittas, & jacula contorquebunt. At vos, quemadmodum statuas, non attingent tela, quippe ad Solem denigratos, & multo sanguine abundantes. Neque enim vos aut stipula, aut spicæ estis, ut quamprimum plagis succumbatis: sed admodum ferò, vixque profundis confecti vulneribus, paululum sanguinis submonstrabitis. Talia enim dicis, nisi exemplum perperam audivi. Aut universam illam Comœdorum, & Tragœdorum armaturam assumetis. Et si vobis constitutum fuerit in aciem prodire, galeas illas hiantes imponetis, ut sitis formidabiliores adversariis, illos larvis territantes: altos etiam illos calceos induetis, qui si fugiendum sit, sunt leves, si contrà insequamini, hostibus erunt inevitabiles, cùm eos adeò magnis gressibus adeatis.

νόντων ἐπ' αὐτὰς. ἀλλ' ὅρα μὴ τοῦτο ὑμῖν τὰ γυμνάσια λῆρος ᾖ, καὶ παιδιὰ ἄλλως, καὶ διατριβὴ ἀργῶσι, καὶ ῥᾳθυμεῖν ἐθέλουσι τοῖς νεανίσκοις. εἰ δὲ βέλεσθε πάντως ἐλεύθεροι, καὶ δυσείμονες εἶναι, ἄλλων ὑμῖν γυμνασίων δεήσει, καὶ ἀσκήσεως ἀληθινῆς τῶν τοῖς ὅπλοις. καὶ ἡ ἄμιλλα ἡ πρὸς ἀλλήλους μετὰ παιδιᾶς, ἀλλὰ πρὸς τὰς δυσμενεῖς ἔσται, μετὰ κινδύνων μελετῶσι τὸν πολεμικόν. ὥστε ἀφέντες τὸν κόνιν, καὶ τὸ ἔλαιον, διδάσκετε αὐτὰς τοξεύειν, καὶ ἀκοντίζειν, μὴ κεφαλὰς διδόντες τὰ ἀκόντια, καὶ εἰς διαφέρειν πρὸς τὸ ἄνεμον, ἀλλ' ἴσον λόγχη βαρεῖα, μετὰ συεσμοῦ ἐκτεθειμένη, καὶ λίθος χειροπληθὴς, καὶ σάρισα, καὶ γέρρον σὺν τῇ χειρὶ, καὶ ἀσπὶς, καὶ κράνος. ὡς ἔγωγε ἔχατε, θεῶν τινος δυμενείας σώζεσθαί μοι δοκεῖτε, οἳ μηδέπω ἁπαλώλατε ὑπό τινων ὀλίγων ψιλῶν ἐπιπεσόντων. ἰδοὺ γάρ τοι νῦν ἀπασάμενος τὸ μικρὸν τοῦτο ξιφίδιον τὸ παρὰ τὸν ζώνην, μόνος, ἐπειπάσω τοῖς νέοις ὑμῶν ἅπασιν, αὐτοβοεὶ ἂν ἐλοίμι τὸ γυμνάσιον, φυγόντων ἐκείνων, καὶ ἀδύνατος ἀντιβλέπειν τῷ σιδήρῳ τολμῶντος. ἀλλὰ τοὺς ἀνδριάντας ἂν ἐσείστάμενοι, καὶ τοὺς κίονας κατακρυπτόμενοι, γέλωτα ἂν μοι παράσχοιεν, δακρύοντες οἱ πολλοὶ, καὶ τρέμοντες. καὶ τοῦ ἂν ἴδοις σοι ἐπ ἐρυθριῶντας αὐτὰς τὰ σώματα, οἷοι νῦν εἰσιν, ἀλλὰ ὠχροὶ ἅπαντες αὐτίκα γένοιντ' ἄν, ὑπὸ δὲ δέους μεταβαφέντες. ὅπως ὑμᾶς ἡ εἰρήνη διατρίψει βαθεῖα ἔσται, ὡς μὴ ἂν ῥᾳδίως ἀναλάβοι λόφον ἕνα κράνους πολεμίου ἰδόντες. Σο. ταῦτα ἔφασαν ὦ Ἀνάχαρσι, Θρᾷκῶν τε ὅσοι μετ' Εὐμολπου ἐφ' ἡμᾶς ἐστράτευσαν, καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν αἱ μετ' Ἱππολύτης ἐλάσασαι ἐπὶ τὴν πόλιν, οὐδὲ ἄλλοι

At vide ne ista quibus industriam ineſſe putatis, ſint potiùs nugæ, & ludicrum etiam, & inertium, ignaviæque deditorum juvenum exercitia. Sed ſi omninò liberi & fœlices eſſe vultis, aliis gymnaſiis veraque in armis exercitatione vobis erit opus. Et tunc non ludicrum alii cum aliis certamen inibitis, ſed periculoſum bellum adverſus hoſtes ſuſcipietis virtutem exercentes. Quapropter pulvere & oleo relictis, docete ipſos ſagittas, & jacula contorquere. Nec levia detis jacula, quæ venti flatu ferri queant: ſed eſto gravis haſta, quæ cum fibilo torqueatur, & lapis prægrandis, gladiuſque, & ſcutum in ſiniſtra, lorica, & galea. Nam quales nunc eſtis, mihi videmini Dei cujuſpiam benignitate ſervari, qui nondum à paucis levis armaturæ militibus vos aggreſſis, perditi eſtis. Ecce verò ſi ſtricto gladio quo ſum accinctus, omnes in veſtros juvenes ſolus irruam, ipſo clamore gymnaſium capiam, fugientibus illis, ac nullo ferrum obtueri audente. Sed circum ſtatuas ſtantes, aut circum columnas latitantes, riſum moverent mihi lachrymantes, & trementes permulti. Tunc verò videres illos corpore non amplius rubeſcentes, cujuſmodi nunc ſunt: ſed protinus omnes palleſcerent, mutato præ metu colore. Eo vos animo profunda pax reddidit, ut non facilè, vel hoſtilis galeæ criſtam intueri ſuſtineretis. *Sol.* Non hæc dixerunt, Anacharſi, Thraces, quotquot Eumolpum ſequuti bello nos laceſſiverunt: neque mulieres veſtræ, quæ duce Hyppolyta adverſus hanc civitatem equitarunt: neque

alii

ὅσοι ἡμῶν ἐν ὅπλοις ἐπιρρήσσουσιν. ἡμεῖς γὰρ ὦ μακάριε, οὐκ ἐπιδείκνυμεν ὕστερον γυμνὰ τὰ σώματα ἐκπονοῦμεν τῶν νέων, διὰ τοῦτο δὲ ἄνοπλα ἐξάγομεν ἐπὶ τοὺς κινδύνους. ἀλλ' ἐπειδὰν καθ' αὑτοὺς ἄρισται γένωνται, ἀσκοῦντες τὸ μὴ τοῦτο ξυὶ τοῖς ὅπλοις. καὶ πολὺ ἄμεινον χρήσαιντ' ἂν αὐτοῖς, ὕστερ ἀμφικέμμοι. Ανα. καὶ πῶς τοῦτο ὑμῖν ἐστι τὸ γυμνάσιον τὸ ἐν τοῖς ὅπλοις; ἐγὼ γὰρ εἶδον ἔγωγε ἐν τῇ πόλει τοιοῦτον οὐδέν, ἄπισιν αὐτὼν ἐν κύκλῳ περιελθών. Σο. ἀλλὰ ἴσως ἂν ὦ Ἀνάχαρσι, ἐπιπλέον ἡμῖν φαυλιατέρως, καὶ ὅπλα ἐκφέρῃ μάλα πολλὰ, οἷς χρώμεθα ὁπόταν ἀναγκαῖον ᾖ ἐς λόφους, καὶ φάλαρα, καὶ ἵππους, καὶ ἱππέας ἀεδὸν τὸ πέμπτον τῶν πολιτῶν. τὸ μὲν τοι ὁπλοφορεῖν ἀεὶ, καὶ ἀκινάκλιν περιζώσασθαι, περιττὸν ἐν εἰρήνῃ οἰόμεθα εἶναι. καὶ πρόσιμόν γ' ἐστιν, [1] ὅτις ἐν ἄστει σιδηροφοροίη μηδὲν δέον, ἢ ὅπλα ἐξενέγκοι εἰς τὸ δημόσιον. ὑμεῖς δ' συγγνωσοὶ, ἐν ὅπλοις ἀεὶ βιῶντες. τότε γὰρ ἐν ἀφράκτῳ οἰκεῖν, ῥᾴδιον ἐς ἐπιβουλήν. καὶ οἱ πόλεμοι, μάλα πολλοί. καὶ ἄδηλον ὁπότε τις ἐπισὰς, κημώμυθον καθεσσάσεται ἀπὸ τῆς ἀμφίξης, φονεύσειν. ἤ τι ἐσθ' ἁλλήλοις ἀπιστία αὐθαιρέτως, καὶ μὴ ἐν νόμῳ ξυμπολιτεύεσθαι, ἀναγκαῖον ἀεὶ τὸ σίδηρον ποιεῖ, ὡς πλησίον εἶναι ἀμυνεῖσθαι, εἴ τις βιάζοιτο. Ανα. εἶπε δὴ Σόλων, σιδηροφορεῖν μὲ δέοντος ἀναγκαίως ἕνεκα περιττὸν ὑμῖν δοκεῖ, καὶ τὸ ὅπλων φείδεσθαι, ὡς μὴ διὰ χειρὸς ὄντα φθείροιτο. ἀλλὰ φυλάττεσθαι quotquot nos armatos sunt experti. Nos autem, ô beate, quanquam ita nuda juvenum corpora exercemus, non ideo etiam inermia in periculum producimus. Sed ubi in his ludicris optimi evaserint, deinceps cum armis exercentur, quibus melius utuntur ad hunc modum antè instituti. *Ana.* Et ubi est vestrum illud, quod est in armis gymnasium? Nullum enim hujusmodi vidi in urbe, quanquam universam obambulavi. *Sol.* At videbis, Anacharsi, ubi diutius nobiscum fueris versatus, & permulta unicuique arma, quibus utimur quum opus est, & cristas, & phaleras, & equos, & equites quartam ferme civium partem. Sed arma semper gestare, & acinace accinctum esse, id in pace supervacaneum putamus. Atque ei qui in urbe ferrum gestat, ubi nihil opus, aut arma in publicum effert, mulcta irrogatur. Vobis autem condonandum, quòd semper armati vivitis. Nam in loco immunito habitare, insidiis est obnoxium: multaque ibi bella vigent. Incertum etiam quando superveniens quispiam dormientem è plaustro pertractum, jugulet. Quod etiam alii aliis ultro diffidunt, nec ullis legibus obstrictam civitatem unà incolunt, facit ut ferrum semper sit necessarium, ut siquis vim inferret, ad propulsandam injuriam. præstò esset. *Ana.* Ergo Solon, ferrum gestare nulla necessitate adigente, supervacaneum vobis videtur esse: armisque parcendum putatis, ne manibus attrectata corrumpantur: sed reposita con-

1 Ὅτις ἐν ἄστει σιδηροφοροίη] Simile jus Romanorum, vetitum enim prodire cum telo. Cic. parad. 4. Sic jure civili l. 14. ff. de re milit. Novell. 85. legend. Synes. Epistol. 107. *Bourd.*

πρ ἀπεικέλμενα, ὡς χρησόμενοι τότε, ἢ χρείας ἐπιτείσης. τὰ δ' σώματα τῶν νέων, ὑδρώς δεινῶ ἐπειγόμενος, καὶ καταπονεῖτε πάντες. καὶ ὑπὸ τῶν ἱδρώτων καὶ ἁλισκόμενοι, ἢ παραιδούμενοι πρὸς τὸ ἀναγκαῖον τὰς ἀλκὰς αὐτῶν, ἀλλ' εἰκῆ ἐν τῇ κόνει σκεδάννυτε. Σο. ὅοικας ὦ Ἀνάχαρσι, τοιόνδε τι δυνάμενος πέρι σώματος εἰδέναι, οἷς οἶνος, ἢ ὕδατι, ἢ ἄλλῳ τῶν ὑγρῶν ὁμοίαν αὐτὸν ἴσχειν. δεῖται δὴ μὴ ὥσπερ ἐξ ἀγγείου κεραμέως λάβῃ διαῤῥυείσης τῆς τοῖς πόνοις, κἄπειτα ἡμῖν κενὸν, καὶ ξηρὸν οἰκήσῃ τὸ σῶμα καὶ ἀλιπὲς ἐὸν, ἵνα μηδενὸς ἔνδοθεν ἀναπληρώμενον. τὸ γὰρ, οὐκ ἔστιν ἔχειν σοι. ἀλλ' ὅσῳ τις ἂν αὐτὸν ἐξαντλῇ τοῖς πόνοις, τοσῷδε μᾶλλον ἐπιῤῥεῖ καὶ τὰ Ὑδρας μῦθον, εἴ τινα ἤκουσας, ὡς ἀντὶ μιᾶς κεφαλῆς τμηθείσης, δύ' ἀεὶ ἄλλας ἀνεφύοντα. ὧν γὰ ἀγύμναστον ἐξ ἀρχῆς, καὶ ἄτονον ἔτι, μὴ γὰ διαρκῆ τὸν ὕλην ἔχῃ ὑποδεδεμένον; τότε ὑπὸ τῶν κομώντων βλάπτοιτο ἂν, καὶ καταμαραίνοιτο, οἷόν τι ἐπὶ πυρὸς, καὶ λύχνου γίνεται. ὑπὸ γὰρ τοῦ αὐτοῦ φυσήματος, τὸ μὲν πῦρ ἀνακαίεται ἂν, καὶ μεῖζον ποιήσειας ἂν βουλόμενος, ἐπιφυσήσας τῷ πνεύματι. καὶ τὸ δὲ λύχνου φῶς λαμπρότερόν ἐστιν, ὅταν ἔχῃ λαμπρῶσιν ἡ ὕλης τῶν χορηγίαν, ὡς διαρκὴ εἶναι πρὸς τὸ ἀντιπνέον. ἡ γὰρ ἀπ' ἰσχνοῦ εἶμαι τὸ ῥίζης ἀνεφύετο. Ἀνε. παῦε ἤδη Σόλων, ἡ πάνυ συνίημι. λεπτόν τι γὰρ ἡ καὶ ἐμὲ εἰρηκας ἀκριβῶς περὶ φρονεῖν, καὶ φιλονίας ἀξίῳ δεδρακέναι. δεόμενα. οἰκεῖον δέ μοι πάντως εἰπεῖ, πόνων ἕνεκα ἐχὲ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς γυμνικοῖς, καὶ ἱππικοῖς, καὶ πυθικοῖς, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁπόταν πολλοὶ ὡς φῆς συνίασιν ἐψόφμοι τὰς νέας ἀγωνισομένους, ἢ δέηται σε ὅπλοις

conservatis, quibus urgente necessitate utamini. Iuvenum autem corpora, nullo urgente periculo, verberibus conficitis, ac sudoribus conficiendo, vires ipsorum ad necessitatem non expromitis, sed temerè in cœno & pulvere effunditis. *Sol.* Videris Anacharsi, de corporis robore ita sentire, ac si vino, aut aquæ, aut alii cuipiam rei humidæ sit simile. Itaque vereris, ne tanquam ex vase fictili clanculum in laboribus effluat: deinde nobis corpus inane & aridum relinquat discedendo, cùm nulla re intus denuo impleatur. Atqui non ita res se habet: sed quanto plus laboribus exhauseris, tanto copiosius influit, juxta Hydræ fabulam, si unquam audivisti, ei pro uno capite præciso, alia duo semper renasci solita. Cæterùm si ab initio inexercitatum, ignavumque fuerit, nec satis subjectæ materiæ habuerit, tunc laboribus læditur, & marcescit, ut in igne & ligno usuvenit. Etenim eodem flatu, & ignem accendere, & brevi majorem facere pores, spiritu inflammans. Ac lychni lumen extingues, cui non satis materiæ suppeditetur, quæ adverso flatu par esse possit. Neque enim ab altiùs acta radice productum fuerat. *Ana.* Hæc equidem, Solon, non planè intelligo. Argutiùs enim ista tibi dicta sunt, quàm ut assequi queam quæ accurata commentatione, & perspicaci mente indigent. Porrò id mihi dic omnino, quorsum non etiam in certaminibus Olympicis, & Isthmiacis, & Pythiacis, aliisque, quando multi, ut dicis, certaturos juvenes spectaturi conveniunt, in armis

ποιεῖσθε τὴν ἅμιλλαν, ἀλλὰ γυμνοὺς εἰς τὸ μέσον προαγαγόντες, λακτίζομένους, καὶ παιομένους ἐπιδείκνυτε, καὶ νικήσασι, μῆλα, καὶ κάπυον δίδοτε. ἄξιον γὰρ εἰδέναι ὦ τόμε. διὰ τίνα ἕνεκα τοῦτο ποιεῖτε. Σο. ἡγούμεθα γάρ ὦ Ἀνάχαρσι, τὴν εἰς τὰ γυμνάσια προθυμίαν ὅτῳ ἂν πλείω ἐγγενέσθαι αὐτοῖς, εἰ τοὺς ἀριστεύοντας ἐν τούτοις ἴδοιεν τιμωμένους, καὶ ἀνακηρυττομένους ἐν μέσοις τοῖς Ἕλλησι. καὶ ἀξιοῦσθαι ὡς ἐς τούτους ἀποδυσόμενοι, δέους τι ἐπιμελέσθαι, ὡς μὴ αἰσχυνθέντας γυμνωθέντες, καὶ ἀξιονικήσαντες ἔκαστον αὐτῶν ἀπεργάζεται. καὶ τὰ ἄθλα ὥσπερ ἔμοιγε δοκεῖ εἶπον, σμικρά, ὁ ἔπαινος ὁ παρὰ τῶν θεατῶν, καὶ τὸ ἐπαισχύνεσθαι τὴν ἡῆτταν, καὶ δείκνυσθαι τῇ δεξιᾷ τὸν νικήσαντα. τοιαῦτα μὲν πολλοὶ τῶν ἀγώνων, οἷς καὶ ἡλικίαν ἔτι ἡ ἄσκησις ἀπάσαν ἐν μετρίοις ἐν τοιούτοις, δρεπῆς, καὶ πόνων ἐφοδεύτες. ὡς εἰά πε ὦ Ἀνάχαρσι, τὰ δικλείας ἔρωτα ἐκβάλοι ἂν ἐκ βίε, τί ἂν ἔτι ἀγαθὸν ἡμῖν γένοιτο, ἢ τίς ἂν τοσαύτην ἐργάσαιτο ἐπιθυμίαν; νῦν δὲ ἀπὸ τούτων εἰκάζειν παρέχοιεν ἄν σοι, ὁποῖοι ἂν πολέμοις ὑπὲρ πατρίδος, καὶ παίδων, καὶ γυναικῶν, καὶ ἱερῶν γένοιντ' ἄν, ὅπλα ἔχοντες, οἱ κνήμας πέρι, καὶ μήλων γυμνοὶ, τοσούτου προθυμίαν ἐς τὸ νικᾶν εἰσφερόμενοι. καίτοι τί ἂν πάθοις, εἰ θεάσαιο ἐν ὀρτύγων, καὶ ἀλεκτρυόνων ἀγῶνας παρ' ἡμῖν, mis certamen ineundum proponitis, sed nudos in medium productos, calcibus, & verberibus se mutuo cædentes ostenditis: & victoribus mala, & oleastrum datis. Æquum enim est me scire, cujus rei gratia id faciatis. *Sol.* Quoniam opinamur, Anacharsi, majorem ad exercitia alacritatem ita juvenum animis innasci, si eos qui re bene gesta excelluerint in iis, honorari viderint & in Græcorum medio præconis voce proclamari. Ideoque tanquam in eorum conspectu vestes deposituri, bonam habitudinem curant, ne denudati pudore afficiantur: & se quisque victoria dignissimum efficit. Ac præmia, ut antè dixi, exigua non sunt, nempe spectatorum laudatio, & clarissimum esse, & ostendi digito, eum qui sit vitiis æqualium præstantissimus. Itaque multi ex spectatoribus, quorum ætati convenit exercitatio, hinc abeunt virtutis & laborum amore non mediocriter inflammati. Etenim, Anacharsi, si quis gloriæ amorem è vita expelleret, quid boni amplius nobis obveniret? aut quid præclari facere quisquam expeteret? Ex his nunc possis conjicere, quales in bello pro defensione patriæ, liberorum, uxorum, & sacrorum sint futuri, quum arma præ manibus habebunt, qui pro oleastro, & pomis tanta alacritate ad victoriam consequendam nudi feruntur. Ecquid sentires, si coturnicum: & [1] gallorum gallinaceorum certamina videres apud nos, qui-

1 *Gallorum gallinaceorum*] Plinius scribit Pergamis, omnibus annis spectaculum gallorum gallinaceorum certantium solenniter ac publicitus edi solitum, seu gladiatorum. Id & Athenis factitari cœptum est. Æliano referente, à Themistocle superatis Persis. *Cogn.*

καὶ σπουδὴ ἐπὶ τύπτεις ἢ μικρὸν; ἢ γελάσῃ δηλονότι. καὶ μάλιστα ὦ μαθὴς ὡς νῦν νόμῳ αὐτὸ δρῶμεν, καὶ σωφρόνως παῖσαι τοῖς ἐν ἡλικίᾳ παρεῖναι, καὶ ὁρᾶν τὰ ὄρεια ἀφυκ]δύοντα μέχρι τῆς ἐσχάτης ἀπαγορεύσεως. ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο γελοῖον. ὑποδύεται γάρ πως ἡρέμα ταῖς ψυχαῖς ὁρμὴ ἐς τοὺς κινδύνους, ὡς μὴ ἀχρειότεροι φαίνωνται τῆς ἀληθείας ὄντες, μὴ δ' ὑπαπαγορεύοντες ἢ τραυματίαι, ἢ καμάτῳ, ἢ τι ἄλλο δυχερές. τὸ δ' ἐν τοῖς ὅπλοις πειρᾶσθαι αὐτῶν, καὶ ὁρᾶν πτερωτοροθύους, ἄπαγε. θηριώδες γὰρ, καὶ δεινῶς σκαιὸν, καὶ σωστὸν γε ἀλυσιτελὲς ἀποσφάττειν τοὺς χρίστους, καὶ οἷς ἂν τις ἄμεινον χρήσαιτο καὶ τὰ δυσμόρων. ἐπεὶ δ' φῄς ὦ Ἀνάχαρσι, ἐκ τῶν ἄλλων Ἑλλάδα ἐπελθόντα, μέμνησο ὧν ποτε ἐς Λακεδαίμονα ἔλθῃς, μὴ καταγελάσῃς μηδ' ἐκείνων, μηδ' οἰεσθαι μάτην πονεῖν αὐτοὺς, ὁπόταν ἢ σφαῖρας πέρι ἐν τῷ θεάτρῳ συμπεσόντες, παίωσιν ἀλλήλους, ἢ ἐς χωρίον ἐσελθόντες, ὕδατι διειργραμμένον, ἐς φάλαγγα διαστάντες, καὶ πολεμίων ἀλλήλοις ἐργαζόμενοι, γυμνοὶ δὲ αὐτοὶ, ἄχρις ἂν ἐκβάλωσι διειργραμμέν]ον τὸ ἕτερον στράτευμα οἱ ἕτεροι. τοὺς καλ Λυκόργου, οἱ καθ' Ἡρακλέα. ἢ ἔμπαλιν σωθέντες ἐς τὸ ὕδωρ. τὸ δὲ πᾶν τοῦτο εἰρήνη λοιπόν, καὶ οὐδεὶς ἂν ἔπαισεν. μάλιστα δ' ἂν ὁρᾶς μαστιγουμένους αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, καὶ αἵματι ῥεομένους, πατέρας ὄντας καὶ μητέρας παρεστῶσας, οὐχ ὅπως ἀνιωμένας ἐπὶ τοῖς γινομένοις, ἀλλὰ καὶ ἀπειλούσας, ἵν' μὴ ἀντέχοιεν σφᾶς τοῖς πληγαῖς, καὶ ἱκετεύσασαι ἐπιμήκι-

quibus non mediocre ſtudium impertimus? Rideres videlicet: ac potiſſimùm, ſi intelligeres nos legis juſſu id facere, omnibuſque juvenibus, ut interſint, imperatum eſſe, quò videant aves uſque ad extremam animi defectionem pugnantes. At neque hoc eſt ridiculum. Subit enim ſenſim animos incitatio ad pericula, ne gallis ignaviores, minuſque audaces videantur, ne-ve vulnerati, aut feſſi, aut alia moleſtia affecti deficiant. Sed eos in armis experiri, & videre ſaucios, apage. Nam ferinum eſt illud, atque admodum crudele, præterea inutile præſtantiſſimos jugulare, quorum opera meliùs adverſus hoſtes uteremur. Quia verò ais, Anacharſi, te reliquam quoque Græciam eſſe peragraturum, memineris ſiquando Lacedæmonem veneris, ne illos quoque irrideas, ne-ve putes eos inutilibus laboribus vacare, quum pro pila in theatro congreſſi, ſe mutuò percutiunt: aut locum ingreſſi aqua circunſeptum, in phalangem diſtributi, hoſtiliter alii in alios ſe gerunt, nudi & ipſi, donec acies altera alteram circunſepto lôco expulerit, videlicet Lycurgi milites Herculis ſocii: aut contrà in aquam compulerit. Nam exinde pax ſequitur, nec ullus amplius ferire auſit. Maximè verò ſi videas ipſos [1] flagris cædi ad aras, & ſanguine manare, patribus matribuſque præſentibus, non ut his quæ fiunt, affligantur, ſed ut minentur, niſi verbera perferant, atque ut orent quàm diutiſſi-

1 *Flagris*] Ad Dianæ Orthiæ aram pueri Lacedemonii flagellabantur, ut patet apud Pauſan. in Lacon. Cic. 2. Tuſcul. Plut. in Lycurg. Tertul. in Apologet. *Cogn.*

1 *Vo-*

σιν ἀφαιρεῖσθαι τὸν τόνον, ἐν ἡσυχίᾳ τοῖς δεινοῖς. πολλοὶ γὰρ ἐν συναπέθανον τῷ ἀγῶνι, μὴ ἀξιώσαντες ἀπαγορεῦσαι ζῶντες ἔτι τὰ ἐφθαλμοῖς τὰ οἰκεῖα, μὴ δὲ ἐξαγαν τοῖς σώμασιν, ὧν ἐν τῆς ἀνδρίας ὄψει τιμωμένης δημοσίᾳ, ὑπὸ τῆς Σπάρτης ἀναπεφευγότας. ὅταν τοίνυν ὁρᾷς κἀκεῖνα, μήτε μαίνεσθαι νομίσῃς αὐτὸς, μήτε εἴπῃς, ὡς ἀδίκως ἕνεκα αἰτίας ἀναγκαίας πολεμοῦσι, μήτε τυράννῳ βιαζομένῳ, μήτε πολεμίοις διαφέρουσιν. εἶποι γὰρ ἂν σοι ἐν ὑπὲρ ἐκείνων Λυκοῦργος ὁ νομοθέτης αὐτῶν, πολλὰ τὰ εὔλογα, ἐν ἃ συνῳδὰ κελεύει αὐτοῖς, σὸν ἐχθρὸς ὤν, ἀδίκως ὑπὸ μίσους αὐτὸ δρᾶν, ἀδὲ τῷ νεολαίᾳ τῆς πόλεως εἰκῇ διαφθείρεσθαι, ἀλλὰ καρτερεῖν ὠφελίσκοντας, ἢ πάντως δεινὸν κρείττονας ἀξιῶν εἶναι τοὺς σώζειν μέλλοντας τὴν πατρίδα. καίτοι κἂν μὴ ὁ Λυκοῦργος εἶπε, συνοίσει δῆμῳ ἐν αὐτὸς, ὡς σὸν ἂν ποτε λαφθεὶς ὁ τοιοῦτος σὺν πολέμῳ, ἀπορρῆξαι τὰ ἐξείποι τὰ Σπάρτης, αἰκιζομένων τὰ ἐχθρῶν. ἀλλὰ καλῶν αὐτῶν, μαστιγοῖτο ἄν, ἀμελλὰ μᾶλλον ὡς τὰ παίοντα, ὡς ὠφέλιμον ἀπαγορεύσειεν. Ανα. ὁ Λυκοῦργος δὲ αὐτὸς ὦ Σόλων, ἐμαστίγου ἐν ἡλικίας, ἢ ὅν ἐθέσμος ἦν ἤδη ἐν ἀγῶνα, ἀσφαλῶς τὰ τοιοῦτα ἐνεανιεύσασθαι; Σο. αἰσχύνης ἦδη ὤν, ἔρραψε τὰς νόμους αὐτοῖς, Κρήτην ἀφικόμενον. ἀποδεδημηκὼς δ' ἐν τὰς Κρήτας, ὅτι ἤκουεν εὐνομωτάτους εἶναι, Μίνωα ἐν Διὸς νομοθετήσαντα ἐν αὐτοῖς. Ανα. τί δ' ἐν σὺ ὦ Σόλων, ἐμιμήσω Λυκοῦργον, καὶ μαστιγοῖς τὰς νέους; καλὰ γὰρ ταῦτα, καὶ ἄξια ὑμῶν ἐστιν.

tissimè labori tolerando sufficiant, & dolorem æquò animo ferant. Quare multi in certamine mortui sunt, indecorum rati ob oculos necessariorum animum despondere dum vivunt, aut corporibus cedere: quos etiam statuis publicè à Spartanis cohonestatos videbis. Quum ergo hæc intueberis, ipsos nec putes nec dicas furere, quia nulla necessaria de causa malis conflictantur, neque opprimente tyranno, neque imminentibus hostibus. Diceret enim tibi Lycurgus pro horum quæ ipse legibus præscripsit, defensione, multa rationi consentanea, quibus causis impulsus eos verberibus affligat, quanquam non est inimicus, neque id per invidiam facit, neque civitatis juventutem temerè consumit: sed optat fortissimos, omnique malo potiores esse eos qui patriam sunt defensuri. Etsi verò nihil dixerit Lycurgus, ipse tamen animadvertis, hominem hujusmodi, qui in bello fuerit captus, nunquam Sparta indignum quicquam dicturum quum ab hostibus cædetur flagris: sed ipsos dum cædetur, irrisurum, certando cum cedente: qui prior animo deficiat. *Ana.* Num Lycurgus quoque, Solon, in juventute loris cædebatur? an verò jam intempestiva ad hoc certamen ætate, tutò & confidenter talia commentus est? *Sol.* Cùm jam esset provectæ ætatis, leges ipsis condidit è Creta reversus, cùm apud Cretenses hospes vixisset, quoniam ipsos, quibus leges tulisset Minos, optimis legibus instructos audiverat. *Ana.* Cur ergo non etiam tu, Solon, imitatus es Lycurgum, juvenesque flagris cædis? Nam hæc instituta sunt pulchra, vobisque digna.

Σο. ὅτι ἡμῖν ἱκανὰ ὦ Ἀνάχαρσι, ταῦτα τὰ γυμνάσια, οἰκεῖα ὄντα ζηλεῖν ἢ τὰ ξενικά, ἃ πάνυ ἀξιῶμεν. Ανα. ἔκ. ἀλλὰ σωφρονεῖν οἶμαι οἷόν τι ἐστὶ μαστιγοῦσθαι γυμνὸν, ἁπλῶς χεῖρας ἐπαίρουτα, μηδενὸς ἕνεκα ὠφελίμου, ἢ αὐτῷ ἐκείνῳ, ἢ κοινῇ τῇ πόλει. ὡς ἔγωγε καὶ ποτε ἐπιδημήσαντι τῇ Σπάρτῃ, καθ' ὃν καιρὸν ταῦτα ἔδρων, δοκῶ μοι τάχιστα καταγέλαστος ἐδόθην ἅπασι δημοσίᾳ πρὸς αὐτῶν, ἐπιχαλώντων ἐκείνοις, ὁπόταν ὁραῖ τυπτομένους καθάπαξ κλέπτας, ἢ λωποδύτας, ἢ τί ἄλλο τοιοῦτον ἐργασαμένους. ἀτεχνῶς γὰρ ἐλλεβόρου δεῖσθαί μοι δοκεῖ ἡ πόλις αὐτῶν, ὅτου καταγέλαστος ὑφ' ἑαυτῆς πάσχουσι. Σο. μὴ ἐρήμην ὦ γύναιε, μηδ' ἂν τῶν ἀνδρῶν ἀπόντων, μόνος αὐτὸς λέγων, οἷα κρωτεῖν. ἔσῃ γάρ τις ὁ ἐκείνοις σοι τὰ εἰκότα ἀντερῶν ἐν Σπάρτῃ. ἀλλ' ἐπίσχες ἐγὼ τὰ ἡμέτερά σοι διεξελήλυθα, σὺ δὲ πάνυ χρησμῳδῶν τοῖς τοῦτοις ἔοικας, τὸν ἄδικον αἰτήσειν ἔοικε δίκην, ὡς ἐκ αὐτὸς ἐν τῷ μέρει διεξέλθῃς καθ' ἑαυτόν με, ὃν τρόπον ὑμεῖς οἱ Σκύθαι ἀσκεῖτε τοὺς νέους τοὺς παρ' ὑμῖν, ἐν οἷσιν γυμνασίοις ἀναστρέφεται, καὶ ὅπως ὑμῖν ἄνδρες ἀγαθοὶ γίγνονται. Ανα. δικαιότατόν μοι ὦν ὦ Σόλων. καὶ ἔγωγε διηγήσομαι τὰ Σκυθῶν νόμιμα, ἃ σοὶ ἴσως, οὐδὲ καθ' ὑμᾶς, οἷα οὐδὲ καὶ κόρρης παίεσθαι τολμήσαιμ' ἂν μίαν πληγήν. δεινοὶ γὰρ ἴσασιν. ἀλλὰ εἰρήσεται μὲν ὀπίσω ἂν εἴη. ἐς αὖθις μέντοι εἰ δοκεῖ, ὑστεροβαλούμεθα τὴν σωφροσύνην, ὡς ἅ, τε αὐτὸς ἔφης, ἴσ μᾶλλον ἐννοήσαιμι καθ' ἡσυχίαν, ἅ, τε χρὴ εἰπεῖν, σωφρονέστερον τῇ μνήμῃ ἐπελθών. τὸ γὰρ νῦν ἔχον, ἀπίωμεν ἐπὶ τούτοις. ἐπῃρόμην δὴ.

Sol. Quoniam nobis Anacharsi, sufficere videntur hæc gymnasia, quæ sunt domestica: neque æquum admodum sentimus æmulari peregrina. *Ana.* Nequaquam: sed intelligis opinor quidnam sit nudum flagris cædi, manus sursum attollentem, nullius aut privatæ, aut publicæ utilitatis causa. Itaque siquando Spartam venero, quo tempore ista factitant, existimo me ab ipsis publicè lapidibus obrutum iri, quòd irridebo singulos, quos videbo verberari tanquam fures, aut grassatores, alius-ve facinoris reos. Nam certè helleboro mihi videtur indigere eorum civitas, quæ in se ipsam res agit adeò ridiculas. *Sol.* Ne indicta causa, ô generose, neque viris absentibus, te quum solus dices, superaturum putes. Neque enim deerit, qui pro illis verisimilia Spartæ respondeat. Verum enimvero siquidem ego tibi nostra recensui, quæ tibi non admodum placuisse videntur: videor mihi non iniqua postulaturus à te, ut vicissim mihi narres, quo pacto vos Scythæ vestros juvenes exerceatis, quibus gymnasiis educetis, & quomodo viri fortes evadant. *Ana.* Æquissima sunt, ô Solon, quæ postulas. Atque ego Scytharum instituta narrabo, fortè non admodum gravia, nec quæ vestris respondeant. Nos enim ne in maxillam quidem alicui plagam illidere auderemus, meticulosi cùm simus. Verùm qualiacunque sunt ego dicam. Quanquam si videtur, ea de re colloquium in crastinum differemus: ut & quæ dixisti quietiùs apud me revolvam: & quæ sunt dicenda, memoria percurrens colligam. In præsentia verò his dictis abeamus. Iam enim advesperascit.

DE

ΠΕΡΙ ΠΕΝΘΟΥΣ. | DE LVCTV.

ARGVMENTVM.

Sub prosopopœa patris filium lugentis, & filii ad illius querelas respondentis, reprehendit earum rerum vanitatem, quæ à superstitibus in sui solatium fiunt pro defunctis: quales sunt curiosa sepultura, lamentationes, inferiæ, ludi funebres, & cœna exequiales. Quarum rerum nulla sensus ipsorum pertingit.

Ἄξιόν γε θαυμαστεῖν τὰ ὑπὸ τῶν πολλῶν ἐν τοῖς πένθεσι γινόμενα, καὶ λεγόμενα, καὶ τὰ ὑπὸ τῶν παρομυθημάτων δῆθεν αὐτοῖς ἀῤῥήτως λεγόμενα, καὶ ὡς ἀφόρητα ἡγοῦνται τὰ συμβαίνοντα ὀφίσι τε αὐτοῖς οἱ ἀδυρόμενοι, καὶ ἐκείνοις, ὡς ὀδυρομένοις, ἢ μὴ τὰ Πλούτωνα, καὶ Περσεφόνῃ κατ' ὀδὸν ἐπιτρέμοντες σαφῶς, ἤτ' εἰ πονηρὰ ταῦτα, καὶ λύπης ἄξια, ἤτε εἰ τἀναντίον ἡδέα, καὶ βελτίω τοῖς παθοῦσι, νόμῳ δή, καὶ συνηθείᾳ τῇ λύπῃ ἐπιτρέποντες. ἐπειδὴν τοίνυν ἀποθάνῃ τις, ἤτε ποιῶσι. μᾶλλον δὲ ὥστερον εἰπεῖν βούλομαι ἅπασι τοῖς αὐτῷ ξυνάπτουσιν ἤτε γὰρ ἔχῃ φανερὸν, ἤτινος ἕνεκα τὰ περιττὰ ταῦτα ἐπιτηδεύουσιν. ὁ μὲν δὴ πολὺς ὅμιλος, ὡς ἰδιώτας οἱ σοφοὶ καλοῦσιν, Ὁμήρῳ τε ἓ Ἡσιόδῳ, ἓ τοῖς ἄλλοις μυθοποιοῖς τοῖς τούτων πειθόμενοι, καὶ νόμον ἡγούμενοι, τῷ ποιήσαντι αὐτῶν, τόπον τινὰ ὑπὸ τὴν γῆν βαθὺν, ἅδην ὑπειλήφασι. μέχρι

Operæ pretium sanè fuerit observare ea, quæ in luctu vulgo cùm dicuntur, tum fiunt. Item quæ dicuntur ab iis qui eos consolantur: & ut non ferenda putant lugentes ea quæ sibi ipsis acciderunt, & iis quos flent. Cùm haud quaquam per Plutonem & Proserpinam pernoverint mala-ne sint ista, & dolenda, an contrà jucundiora, melioraque iis quibus accidunt. Sed ex more & consuetudine dolorem accersunt. Itaque cùm mortuus fuerit aliquis, ad hunc modum faciunt. Quin potiùs volo tibi narrare, quas de morte opiniones habeant. Sic enim palam fiet quorsùm supervacanea illa moliantur. Hominum quidem multitudo, quos sapientes isti [1]vocant idiotas, [2]Homero, Hesiodo, reliquisque fabularum authoribus, super his fidem habentes, & illorum poëtis pro lege ducentes, locum quendam sub terra profundum esse putant, quem [3]Tartarum vocant. Eum existi-

1 *Vocant Idiotas*] Ἰδιώτης ὁ ἀπολίτευτος, καὶ ὁ ἀμαθὴς, ἢ ἀγεώμετρος. leg. Cic. 7. Verr. *Cogn.*

2 *Homero*] De Homero fabularum patre vide Menippi & Æaci dialogum. *Idem.*

3 *Tartarum*] Tartarus Hesiodo is locus est in quo Saturnus & ejus comites continen-

ὦ, καὶ πολύχωρον τὸν τόπον εἶναι, καὶ ζοφερὸν, καὶ ἀνήλιον, ὥστε οἷσθ' ὅπως αὐτοῖς φωλίζεσθαι δοκεῖν. ἐφ' ᾧ τὸ ἡδέως ὁρᾶν τῶν ἐνόντων ἔκπεσον. βασιλεύειν δὲ τοῦ χαίροντος ἀδελφὸν τοῦ Διὸς, Πλούτωνα κεκλημένον, ὡς μοι τῶν τοιούτων θεωμένων τις ἔλεγε, διὰ τὸ πλουτεῖν τοῖς νεκροῖς τὴν εὐθηνοῦσαν τελεμηθέντα. τοῦτον δὴ τὸν Πλούτωνα, τὴν παρ' αὐτοῦ πολιτείαν, καὶ τὸν κόσμον βίον κεκτησάμενος τὸν τοιοῦτον, κεκληρῶσθαι μὲν δὴ αὐτὸν ἄρχειν τῶν ἀποθανόντων. κεκαθεξόμενον δὲ αὐτοὺς, καὶ φυλακὴν ἔχειν, κατέχειν δεσμοῖς ἀφύκτοις, ἕδενι τὸ περάσαν τὸν ἀνόδου ὑφιέμενον, πλὴν ἐξ ἅπαντος τοῦ αἰῶνος πάνυ ὀλίγων ἐπὶ μεγίστοις αἰτίαις. ἀφεῖσθαι δὲ τὴν χώραν αὐτὸν πολλοῖς μεγάλοις τε, καὶ φοβεροῖς, καὶ οὐ μόνον τοῖς ὀνομάστοις. Κωκυτοὶ γάρ, καὶ Πυριφλεγέθοντες, καὶ τὰ τοιαῦτα κέκληνται. τὸ δὲ μέγιστον, ἡ Ἀχερουσία λίμνη περίκειται, ἀφορμὴ δεινὴ τοῖς ἀπαντῶσι, μὴ οὐκ ἔνι διαπλεῦσαι, ἢ παρελθεῖν, ἄνευ δὲ πορθμέως. βαθεῖά τε γὰρ ἀφορᾶσθαι τοῖς ποσὶ, καὶ διανήξασθαι πολλή. καὶ ὅλως, οὐκ ἂν αὐτὴν διαπλαίη ὄρνις τὸ νεκρὸν τοῦ ὀρνέου. ἀφορᾷ δὲ αὐτὴ τὴν καθόδῳ, καὶ πύλη, οὔσῃ ἀδαμαντίνῃ, ἀδελφιδοῦς δὲ βασιλέως

existimant magnum & spatiosum esse, atque opacum & caligionosum: qui tamen istis illustrari nescio quomodo videtur, quò singula quæ illic sunt, introspiciant. Tum regnare in hoc specu Iovis fratrem, cui nomen Plutoni, ut mihi retulit, quidam harum rerum peritus, eò quòd mortuorum copia sit dives, hoc nomine cohonestatum. Porrò Plutonem hunc inferorum remp. & manium vitam hunc in modum constituisse. Nam sorte obtigisse huic, ut vita defunctis imperaret. Quos ubi receperit, & assumpserit, vinculis inenodabilibus coërcet, nulli prorsus permittens ut ad superos redeat, præterquam admodum paucis ex universo ævo, idque gravissimis de causis. Circumluitur autem regio illius, fluviis & magnis, & horrendis, vel solo nomine: siquidem [1] Cocyti, Pyriphlegethontes, atque hujusmodi vocabulis appellantur. Quòdque est gravissimum, præjacet [2] Acherontica palus, quæ prima excipit obvios, quam non possis transmittere, neque transire sine vectore. Nam & profundior est quàm ut pedibus transiri possit, & spatiosior, quam ut tranari queat. In summa hujusmodi est, ut nec avium manes possint eam transvolare. In ipso descensu, portaque quæ est adamantina,

Æa-

tinentur; fœpè tamen pro loco inferorum capitur. Sed eum esse aërem sub utroque cardine crassum, perpetuo frigidum, Crates scribit. De inferis & Campis Elysiis scripsit accuratè Virg. ex Gobria Mago. apud Academicum Xenocratem. Sed an inferi sint, & de inferorum pœnis Cœl. lib. 6. c. 9. Dicitur autem Tartarus à παρὰ τὸν vel à ταρταρίζειν. Cogn.

1 *Cocyti*] Κωκυτὸς à luctu & ejulatu nominatur; lacus autem est inferorum, qui ex sententia Homeri Odyss. κ. ex Styge manat, de quo Senec. Hercul. fur. & Virg. 6. Æn. *Idem.*

2 *Acherontica*] Inferorum fluvius à nomine Acheron, carminibus poëtarum celebris, quasi sine gaudio, Virg. 2. Georg. & 6. Æneid. *Idem.*

1 Æa-

Αἰακός ἐστι, τῷ φρουρὸν ἐπιπτεταμένῳ. καὶ παρ' αὐτῷ, κύων τρικέφαλος, μέλας καὶ φοβερός, τοὺς μὲν ἀφικνουμένους, φίλιόν τι, καὶ εἰρηνικὸν προσδλέπων. τοὺς δ' πειρῶντας ἀποδιδράσκειν, ὑλακτῶν, καὶ τῷ χάσματι δεδιττόμενος. περαιωθεῖσι δ' τὸν λίμνην ἐς τὸ εἴσω, λειμῶν ὑπὸ δ' χρηται μέγας, τῷ ἀσφοδέλῳ καταφυτος, καὶ ποτὸν, μνήμης πολέμιον. λήθης γὰρ ὄνομα τῷ ὑδατι τοῦτο. ταῦτα γὰρ ἀμέλει διηγήσασθαι τοῖς πάλαι, ἐκεῖθεν ἀφιγμένοι, Ἄλκηστίς τε, καὶ Πρωτεσίλαος οἱ Θετταλοὶ, καὶ Θησεὺς ὁ δ' Αἰγέως, καὶ ὁ δ' Ὁμήρου Ὀδυσσεύς, μέλα σεμνοὶ, καὶ ἀξιόπιστοι μάρτυρες, ἐμοὶ δοκεῖν, ἃ πιόντες τ' πηγῆς. ἃ γὰρ ἂν ἐμέμνηντο αὐτῶν. ὁ μὲν Πλάτων, ὡς ἐκεῖνοι ἔφασαν, καὶ ἡ Περσεφόνη, δωρεὰς δοῦσι, καὶ τῷ τ' ὅλων δεσποτείαν ἔχουσιν. ὑπηρετοῦσι δ' αὐτοῖς, καὶ τῷ ὄχλῳ συνδιαπράττουσιν, ὄχλος πολὺς, ἐριννύες τε, καὶ ποιναὶ, καὶ φόβοι, καὶ ὁ Ἑρμῆς. ὅτου μὲν γὰρ αἰεὶ συμπαρών. ὑπαρχοι ἦ, ἐ ὑπερφυᾶ, ἐ δικαίως, καὶ ὄντα δύο, Μίνως τε, ἐ Ῥαδάμανθυς, Κρῆτες ὄντες, καὶ υἱοὶ δ' Διός. ὅτοι ἦ, τοὺς μὲν ἀγαθοὺς τ' ἀνδρῶν, καὶ δικαίως ἐ κατ' ὀρεπτὸν βεβιωκότας, ἐπειδὰν συναλισθῶσι πολλοὶ, καὶ τότε εἰς ἀποικίαν τινὰ, πέμπουσιν ἐς τὸ Ἠλύσιον πεδίον, τὸν ἄριστον βίον συνεσο-

[1] Æacus est, regis patruelis, cui mandata est custodia: juxtaque ipsum [2] canis triceps, sævus admodum qui advenientes amicè, pacateque intuetur: sed si quis aufugere conetur, allatrat, territosque in specum redigit. Iam eos qui tranimissa palude sunt ingressi, pratum amplum excipit, [3] asphodelo consitum: atque infensus memoriæ fluvius, ideoque [4] Lethes nomen ei inditum. Nam hæc priscis illis mortalibus narrarunt, qui illinc redierant: nempe Alcestis, & Protesilaus Thessali; & Theseus Ægeo prognatus, & Homericus Ulysses, graves admodum, & fide digni testes, qui ex fonte illo mihi videntur non bibisse, alioqui eorum non meminissent, Itaque Pluto, & Proserpina, ut aiebant illi, remp. administrant, rerumque omnium dominatum obtinent. Quibus inservium, & in administrando principatu adjuvant, ingens turba, furiæ, pœnæ, terrores, ac Mercurius, quamquam his sanè non adest perpetuò. Præfecti autem, & Satrapæ, judicesque sedent duo, Minos, & Rhadamanthus, uterque Cretensis, uterque Iovis filius. Atque hi quidem bonos ac justos viros, qui cum virtute vitam exegerunt, ubi jam multi collecti fuerint, velut in coloniam quandam emittunt in Elysium campum vitam optimam ibi vi-

1 *Æacus*] Tres sunt inferorum judices, de quib. Virg. 6. Æn. Ovid. in Ibin. Iovis filii fuere, Æacus ex Ægina Asopi filia, Minos & Rhadamantus ex Europa, uterque Cretensis, hic Lyciæ rex, ille Cretæ. *Cogn.*

2 *Canis triceps*] Cerberus à poëtis fingitur esse canis triceps inferorum custos. *Idem.*

3 *Asphodelo*] Asphodeli mentionem & Homerus fecit, traditque manes eo vesci. Hesiod. lib. 1. oper. *Idem.*

4 *Lethes*] Lethæi amnis à Ptolemæo & aliis fit mentio, dicitur ἀπὸ τ' λήθης ab oblivione. *Idem.*

μένους. ἐν δὲ τοῖς τῶν πονηρῶν λάβωσι, τοῖς ἐρεθίσουσι διδόντες, εἰς τὸ τῶν ἀσεβῶν χῶρον ἐκπέμπουσι, κατὰ λόγον τῶν ἀδικίας κολασθησομένους. ἔνθα δὴ τί τῶν κακῶν οὐ πάσχουσι, τρεβλημένοι τε, καὶ καιόμενοι, καὶ ὑπὸ γυπῶν ἐσθιόμενοι, καὶ τροχοῖ συμφερόμενοι, καὶ λίθους ἀνακυλίοντες, ὁ μὲν δὴ Τάνταλος, ἐπ' αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὐτὸς ἕστηκε, κινδυνεύων ὑπὸ δίψους ὁ κακοδαίμων ἀπολωλεκέναι. οἱ δὲ μέσοι βίοι πολλοί ὄντες εἰσὶ, οὐ τῶν λειμῶνι πλανῶνται ἄνευ τῶν σωμάτων σκιαὶ ψιλόμυροι, καὶ ὑπὸ τῇ ἀφῇ καθάπερ καπνὸς ἀφανιζόμενοι. τρέφονται δὲ ὥσπερ τοῖς παρ' ἡμῖν χοαῖς, καὶ τοῖς καθαιρομένοις ἐπὶ τῶν τάφων. ὡς εἴτ' μὴ εἴη καθαλελειμένῳ ὑπὲρ γῆς φίλῳ, ἢ συγγενὴς, ἄστε ἢ ἐπὶ νεκρὸς, καὶ λιμώττων, οὐ αὐτοῖς πολιτεύεται πωῦ ὄντως ἐχυρῶς περιελήλυθε τοὺς τόπους, ὥστε ἐπιδοῦναι τις ἀποδώσειν τῶν οἰκείων, ὥσπερ μὲ φέροντες ὀβολὸν, εἰς τὸ στόμα κατέγνωκαν αὐτῷ, μισθὸν τῷ πορθμεῖ τῆς ναυλίας χρησόμενοι, ἃ ὥσπερον ἐξεῴσαντες ὀπόσον τὸ νόμισμα νομίζεται, καὶ εἰ διαχωρεῖ ἐνδὸς τοῖς κάτω, καὶ εἰ δύναται πυρ' ὁποίους ἀτυχὴς, ἢ μακεδονικὸς, ἢ αἰγινατικὸς ὀβολὸς, ἀσθ' ὅτι πολὺ κρεῖττον ἐν μὴ ἔχειν τὸ πορθμεῖα καταβαλεῖν. ἔστω δ' ἂν, ἃ ἐνδεξάμενος ὁ πορθμεὺς, ἀναπέμπει πάλιν εἰς τὸν βίον ἀφικνεῖται. μὴ τοῦτο ἦ, λέγουσιν αὐτὰς, ὡς ἐκ ἱκανῆς τῶν κάτω λίμνης λουτρὸν εἶναι τοῖς ἐκεῖ, καὶ μύρῳ τῷ καλλίστῳ χεάσαντες τὸ σῶμα, πρὸς δυσωδίαν ἤδη βιαζόμενον, καὶ στεφανώσαντες τοῖς ὡραίοις ἄνθεσι, προτίθενται, λαμπρῶς ἀμφιέσαντες, ἵνα μὴ ῥιγῶσιν ἐλεινόν

victuros. Quòd si malos aliquos ceperint, hos furiis traditos, in impiorum locum ejiciunt, pro ratione malefactorum puniendos. Quo in loco quid tandem mali non patiuntur? torti, exusti, à vulturibus arrosi, rota circumacti, saxa sursum volventes. Nam Tantalus in ipsa palude stat, in periculum adductus, ne siti moriatur infelix. Alii verò mediæ vitæ, qui sunt complures, vagantur in prato sine corporibus, facti umbræ, & ad tactum ceu fumus evanescentes. Aluntur autem nostris libationibus, inferiisque, quæ sepulchris inferuntur. Adeò ut sicui nullus sit in terra reliquus amicus, aut cognatus, hic mortuus jejunus ac famelicus inter illos versetur. Hæc adeò validè vulgi animos pervaserunt, ut simulatque familiaris quispiam mortuus fuerit, primùm obolum illi in os indant, ut sit portitori, trajectionis merces, nec illud priùs expendant, cujusmodi numisma legitimum sit, ambuletque apud inferos, & apud illos valeat, Atticus-ne, an Macedonicus, & Æginensis obolus, neque multò satiùs esse non posse naulum solvere: cùm sic futurum sit, ut non recipiente portitore, postliminio redeant in vitam. Post hæc [1]lotos eos, ac si tartarea palus non satis sit idonea lavandis iis, qui ibi degunt, optimisque unguentis uncto corpore, quod jam fœtore vincitur, tum coronatos pulcherrimis floribus, proponunt splendide vestitos, ne videlicet per

1 *Lotos*] Lavabant Ethnici olim sepulturæ danda corpora, Eurip. in Hecub. ὡς παῖδα λουτροῖς τοῖς πανυστάτοις λέσω. Cogn.

πρὸς τὴν ὁδὸν, μηδὲ γυμνοὶ βλέποιντο τὸν Κερβέρου. αἰμωγαὶ δ' ἐπὶ τούτοις, καὶ κακοῦθες γυναικῶν, καὶ πρὸς πέπλων, θρῆνοι, καὶ τέφρα τυπτόμενα, καὶ σποδούμενη κόμη, καὶ φοινισσομένη παρειά. καί πω καὶ ἐσθὴς καταῤῥήγνυται, καὶ κόνις ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πάσατο. καὶ οἱ ζῶντες, οἰκτροτέροι δὲ νεκρῶν. οἱ μὲν, ὃν χαμαὶ καλινδῆται πολλάκις, καὶ πὶς κεφαλὰς ὀρύττουσι πρὸς τὸ ἔδαφος. ὁδὲ, ἀγάλματι, καὶ καλὸς, καὶ καθ' ὑπερβολὴν ἐσταφυωμένος, ὑψηλὸς πρόκειται, καὶ μετέωρος, ὥσπερ ἐς πομπὴν κεκοσμημένος. εἶτ' ἡ μήτηρ, καὶ νὴ Δί' ὁ πατὴρ, ἐκ μέσων τῶν συγγενῶν προελθών, καὶ περιχυθεὶς αὐτῷ, προκείσθω γάρ τις νέος, καὶ καλὸς, ἵνα ἐκμιμιότερον ἐπ' αὐτῷ τὸ δρᾶμα ᾖ, φωνὰς ἀλλοκότους, καὶ μορμολύκεια ἀφίησι. πρὸς ἃς ὁ νεκρὸς αὐτὸς ἀποκρίναιτ' ἄν, [1] εἰ λάβοι φωνήν. φήσει γὰρ ὁ πατὴρ, γραῦς τις προσγηγυιῶν ὀνομάσας, τέκνον ἥδιστον, οἴχῃ μοι, καὶ τέθνηκας, καὶ πρὸ ὥρας ἀνηρπάσθης, μόνον ἐμὲ ἐπὶ τῷ ἄθλιον καταλιπών, ἀγαμήσας, ἀπαιδοποιήσας, ἀτραπόσας, ἀγεωργήτους, σὺκ οἶς γήρως ἐλπίν. ἀκωμάσῃ πάλιν, ἀδὴ ἐφαδήσῃ τέκνον, ἀδὴ ἐν συμποσίῳ μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν μεθυσθήσῃ. τοιαῦτα γὰρ, καὶ τοιαῦτα φήσει, οἶμαι τὰ μὲν διὰ τὸν ἐπὶ τούτων, καὶ ἐπιθυμεῖν ἐμοῦ τὴν τελοῦσαν, ἀδυνάτως δὲ μετέχειν αὐτῶν. καίτοι τί ταῦτα φημι; πόσοι γὰρ ἔπποις, καὶ παλλακίδας, οἰδὲ, καὶ οἰνοχόους ἐπικατέσφαξαν, καὶ ἐδώδιμα, καὶ τὰ ἄλλα κόσμον συνέκαυσαν τῷ νεκρῷ; καὶ ἐσθῆτας πολυτελεῖς, καὶ χρυσὸν, καὶ ἄργυρον, καὶ ἐλέφαντα, καὶ ἄλλα ὅσα ἐν τοῖς ἐκείνου θησαυροῖς ἦν, ἐν τῷ πυρὶ ἐπέρριψαν, ὡς μὴ μόνον ἀπολαῦσαι τοῦ πλούτου τὸν κεκτημένον, ἀλλὰ μηδὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἰδεῖν αὐτόν. ἐγὼ δὲ καὶ τὸν Μένιππον ἐπαινῶ, ὃς τὸν ἑαυτοῦ νεκρὸν ἐκ τῆς Θηβαΐδος ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ἐκόμισεν, ἵνα μὴ ἐν ἀλλοτρίᾳ γῇ κείμενος ἀτάφος γένηται. καὶ ὁ Διογένης δὲ ἐκέλευσε τὸν ἑαυτοῦ νεκρὸν ῥιφῆναι ἔξω τοῦ τείχους, ἵνα θηρίοις βορὰ γένηται. καὶ ὁ Φωκίων δὲ ἐκεῖνος ὁ Ἀθηναῖος, ὃν ἀπέκτειναν οἱ Ἀθηναῖοι, ἐκέλευσε τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα μὴ ἐπιτρέψαι τοῖς Ἀθηναίοις τὴν ταφήν. ἐγὼ δὲ τοῦτο μὲν οὐκ ἐπαινῶ, τὸ δὲ τοῦ Μενίππου καὶ τοῦ Διογένους ἐπαινῶ. ἐκεῖνοι γὰρ ἐν ἀλλοτρίᾳ γῇ ἀποθανόντες, ἐκεῖ καὶ ἐτάφησαν· ὁ δὲ Φωκίων ἐν τῇ πατρίδι ἀποθανὼν, ἐκεῖ καὶ ἐτάφη. ἀλλὰ τί ταῦτα λέγω; ἐγὼ γὰρ ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἀποθανὼν, ἐκεῖ καὶ ἐτάφην

τι φλέξαν, ἢ συσπειρύξαν; ὡς ἡδέως μιμοῖς σκεῖ, καὶ ἀπολαύσεσιν αὐτῶν κρῖνε; ὁ δὲ ἂν πρεσβύτης ὁ σπεύδων, ὥσπερ πάντα τὰ ἀπόντα ἐρήκει, καὶ ἐπ τύπτων τὰ εἴσω, ἵνα μὴ τραγῳδεῖν ἔοικεν, εἰδὲ γὰρ σὺν ἀκροάμενον, ἀλλ' ἀν μέζον ἐμβοήσῃ τ σπόρῳ, ὅτι μὴ αὐτῷ. φρενιεῖ γὰρ ὅσω, καὶ χαλάσειεν ἑαυτὸν ἢν ἐς ἄγαν τ βοῆς. ἀδὲις γὰρ δὴ ἐς ἑαυτὸν δίτται βοᾶν. λοιπὸν ἔγ ἐστ αὐτὸν τ παρόντων ἕνεκα ταῦτα ληρεῖν, ἵνθ' ὅπ πέπυσται αὐτ ὁ παῖς εἰδότα, ἵνθ' ὅποι κεχώρηκε. μᾶλλον γ ὅπ τ βίον αὐτὸ ἐξετάσασθαι ὁποῖός ἐστ. ἐ γὰρ ἂν πάνυ ἐξ αὐτῆς μὲ πάσεσιν ὡς τ δεινῶν ἐδυσχέρανεν. εἶπαι δ' ἂν ἐγὼ αὐτὸν τὰ παῖς, Δημιπαμμων τ Αἰακὸν, καὶ τ Ἀφρικὴν ἐς ὀλίγον ἔτ ἐμὲ ὑπερκύψαι, καὶ τ πατέρα παύσῃ μαιμώζοντα, ὦ κακόδαιμον ἄνθρωπε, τί κέκραγας; τί δὲ μοι παρρήσεις πρόσωπα πάντα πλάττων τὴν κόμην, καὶ τὸ πρόσωπον ἐξ ἐπιπολῆς ἀμύσσων. τί μοι λοιδορῇ, καὶ ἄθλιον ἀποκαλεῖς, καὶ δύσμορον, πολύ σε βελτίω, καὶ μακαριώτερον ζῶντα μᾶλλον; ἢ τί σοι δίκην παρέχειν δοκῶ; ἢ διότι μὴ τοιοῦτος χαρὰν ἐμβαλῶ, οἷος εἶ σύ, φαλακρὸς μ πάνυ κεφαλὴν, πάνυ ὄψιν ἐρυσιδωμένον, κυφὸς, καὶ τὰ γόνατα ναῦς, καὶ ὅλως, ὥσπ ἔγ ἐρέπω σαθρὸς, πολλὰς τελαμῶνας, καὶ ὀλυμπιάδας ἀναπλήσας, καὶ τὰ τελώνια δὴ παῦτα, ἀποπαίων ἐπὶ τούτων μαρτύρων; ὦ μάταιε, τί σοι χρήσιν εἶναι δοκεῖ τὸν βίον, ἢ μηκέτ μεθέξομεν; ἢ τὰς πότους ἐρεῖς ἡλιθίους, τὰ δεῖπνα, καὶ ἐδέσματα, καὶ ἀφροδίσια, καὶ δεδίας μὴ τούτων συδεὶς ἡμῶν, ἀπόλωμαι; σὺν σπουδῇ ἔγ ὅπ τὸ μὴ διψῶ, πολὺ κρεῖττον ἔγ πιεῖν, καὶ τὸ μὴ πεινῶ, ἔγ φαρunt, aut cum cadavere sepelierunt, perinde quasi iis illic sint usuri, & apud inferos fruituri? At senex iste luctum agens, hæc omnia quæ dixit, atque his etiam plura, neque filii causa tragicè jactare videtur, ut quem sciat non auditurum, etiamsi Stentorem clamore vincat: neque rursum sua ipsius gratia, ut cui satis erat cogitare, & cognoscere, etiam sine clamore. Nemini enim opus est, ut apud sese clamet. Supereſt igitur, ut hæc nugetur ob eos qui adsunt: cùm nesciat, neque quid filio acciderit, neque quò concesserit: imò cùm neque sua ipsius vita, cujusmodi sit, perpenderit. Neque enim ceu rem acerbam graviter ferret, illum ex ea demigrasse. Filius igitur ita hùic respondebit, exorato Æaco, & Plutone, quò liceat tantisper è specu proferre caput, & patrem insanientem compescere. Homo infœlix, quid clamas? quid mihi molestus es? define vellicare comam, & vultus lacerare cutem. Cur mihi convitium facis, & miserum appellas, & infortunatum, qui jam sim te multò tum melior, tum fœlicior? aut quid acerbi mihi putas accidisse, An quia non sum factus senex, qualis tu, capite calvo, facie rugosa, incurvus, genibus segnis, in summa totus ætate putris, multis expletis Triacadibus, & Olympiadibus: denique & istud, apud testes tàm multos deliràns? O demens, quid tibi videtur in vita boni, quo non posthac simus fruituri? nimirum potationes, cœnas, vestem, venerea, eoque metuis ne horum penuria peream? Non intelligis, longe bellius esse, non sitire, quàm bibere? non esurire, quàm

χειν, καὶ τὸ μὴ ῥιγεῖν, καὶ ἀμπεχόνης ἀπορεῖν; φέρε τοίνυν ἐπειδὴ ἔοικας ἀγνοεῖν, διδάξομαί σε ῥᾳθυμεῖν ἀληθέστερον. ἤδη δὲ ἀνελαβὼν ἐξ ὑπαρχῆς, βόα, τέκνον ἄθλιον, σὸκέπι δίψήσεις, σὸκέπι πεινήσεις, οὐδὲ ῥιγώσεις. οἴχῃ μοι κακοδαιμον, σὺ φυγὼν τὰς νόσους, καὶ πυρεθὸν ἔπ δεδιὼς, καὶ πολέμιον, καὶ τύραννον. σὸκ ἔρως σε ἀνιάσῃ, ἢ ἢ σωφροσύνη διαπρέψῃ, οὐδὲ ἀπαθήσεις ἐπὶ τούτῳ δὶς ἢ τρὶς τὴν ἡμέραν. ὢ τῆς συμφορᾶς. οὐδὲ κατασφρονηθήσῃ, γέρων γεγὼς, καὶ ὀχληρὸς ἔσῃ τοῖς νέοις, βλεπόμενος. ἀν τοῦτο λέγῃς ὦ πάτερ σὸκ οἶει πολὺ ἀληθέστερα, καὶ γελοιότερα σὲ εἰναν ἐρεῖν; ἀλλὰ ὄρα μὴ τόδε σε ἀνιᾷ, [1] καὶ ἀμνοῆ τὸ παρ' ἡμῶν ζόφον, καὶ τὸ πολὺ σκότος. κἄπα δέδιας μή σοι ἀποπνιγῶ [2] κατακλεισθεὶς ἐν τῷ μνήματι; χρὴ δ' ὡδὶ τοῦτο λογίζεσθαι ὅτι τὰ ὀφθαλμῶν ἀφανιζόντων, ἢ δὲ νὴ Δία κατέντων μετ' ὀλίγον, εἶτα κατῦσαί με δεήσῃ, εἴτε σκότος, εἴτε φῶς ὁρᾶν δεήσεται. καὶ ταῦτα μὲν ἴσως μέτεστι. τί δὲ με ὁ κωκυθὸς ὑμῶν ὀνίνησι, καὶ ἡ πρὸς τὸν οὐλον αὖτη στρουπία, καὶ ἡ τῶν γυναικῶν ὡδὶ τὸ ῥηξῆνον ἀμέτρεια; τί δ' ὁ ὑπὲρ τὸν τάφον λίθος ἐστεφανωμένος; ἢ τί ὑμῖν δύναται τὰ ἄπρακτα ἐπιχεῖν; ἢ νομίζετε καθεστάναι αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς. καὶ μέχρι τῶν ἄδε δύνεσθαι; τὰ μὲν ἐπὶ τοῖς κλαυσμοῖς, καὶ αὐτοὶ ὁρᾶτε οἷμαι, ὡς τὸ μὲ νοσιμώτερον τῶν παρεσκευασμένων, ὁ κάπνος ἀπαλαθὼν, ἄνω εἰς τὸ ἀγνὸν οἰχ-

quàm edere: non algere, quàm vestibus abundare? Age igitur, quandoquidem ignarus videris, docebo te lugere veriùs. Itaque redintegrato luctu, clama, fili miser, non ampliùs sities, non ampliùs esuries, non amplius algebis. Periisti mihi infœlix, qui morbos effugeris, qui febrem jam non timeas, non hostem, non tyrannum. Non te cruciabit amor, non pervertet coitus, neque hujus causa bis ter-ve per diem rem tuam dissipabis. O calamitatem! Neque contemnêris factus senex, neque molestus eris juvenibus, si conspiciaris. Hæc si dixeris pater, annon putas te multò veriora, magisque ridicula dicturum, quàm illa quæ modò? At vide num hoc te malè habeat, quum caliginem, multasque tenebras quæ sunt apud nos, cogitas. An metuis ne in monumento suffocet inclusus? Verùm in his illud perpendendum est, oculis putrefactis, atque adeò exustis (siquidem me paulò pòst cremare decreviſtis) nihil opus fore, nec ad tenebras, nec ad lumen aspiciendum. Atque hæc fortassis utcunque sunt ferenda. Verùm ejulatus ille vester, quid prodest mihi? aut quid planctus pectorum ad tibiæ modos? aut quid mulierum immodica lamentatio? quidve saxum coronis ornatum quod sepulchro imponitur? aut quid valet, quod merum infunditis? Num putatis illud ad nos destillaturum, & ad Orcum usque permeaturum? Nam de parentalibus, ipsi quoque ni fallor, videtis quod ex apparatu potissimum ad nos redire debuerat, id fumo correptum, sursum in cœlum abire,

1 Καὶ διανοῆ τὸ παρ' ἡμῖν ζόφον] Ὃπ διανοῆ τ. π. ἡ. ζ. Marcil.

2 Κατακλεισθεὶς ὦ ὅτι μνήματι] Ἐν ὅτι μνήματι, *in superpositio monimento.* Idem.

τω, μηδὲν πημᾶς ὀνήσας τὰς κάτω. τὸ γὰρ καλεπόμβρον, ἡ κόνις, ἀχρεῖον, οὐδὲς εἰμὴ τῶν σοφῶν ἡμᾶς σιτεῖσθαι πεπισδύκατε. οὐκοῦτως ἄσπορος, οὐδὲ ἄνθρωπος ἡ δὲ Πλούτωνος ἀρχὴ, ὡσθ' ἐπιλέλοιπεν ἡμᾶς ὁ ἀσφόδελος, ἵνα παρ' ὑμῶν τὰ σίλικα μεταστελλώμεθα. ὥστε μοι νὴ τὸν Τισιφόνην, πάλαι δὴ ἐφ' οἷς ἐποιεῖτε, καὶ ἐλέγετε, πεμμένος ἐπῄει ἀναπεπταμένοις. διεκώλυσε γὰρ ἡ ὀδύνη, καὶ τὰ ἕλκια, οἷς με τὰς σιαγόνας ἀπεσφίγξατε. ὡς ἄρα μιν ἐπόνει, τέλος γενάτοιο κάλυψε. πρὸς Διὸς γὰρ, ἂν λέγῃ ταῦτα ὁ νεκρὸς ἐπισταφεὶς, ἀνακλίνας αὐτὸν ἐπ' ἀγκώνων, σὺν ἂν οἰώμεθα δικαιότατα ἂν αὐτὸν εἰπεῖν, ἀλλ' ὅμως οἱ μάταιοι καὶ βοῶσι. καὶ μεταστελλόμενοί τινα θρηνῶν στρῖγγα, πολλὰς συρεληχάδα παλαιὰς συμφορὰς, τούτῳ σωκωγυίσῃ, καὶ χορηγὸν τῶν ἀνοίας καλαχρῶντα, ὅπου ἂν σκεῖνον ἐξάρχῃ, πρὸς τὸ μέλος ἐπαιάζοντες. καὶ μέχρι μὲν θρηνῶν, ὁ αὐτὸς ἅπασι νόμος τῆς ἀποτελευτῆς. τὸ δ' ἀπὸ τούτων. διελόμενοι κατ' ἔθνη τὰς ταφὰς, ὁ μὲν Ἕλλην, ἔκαυσεν. ὁδὲ πέρσης, ἔθαψεν. [1] ὁ δὲ ἰνδὸς, ὑάλῳ περιχρίει. ὁ δὲ σκύθης, κατεσθίει. περσικοῦ δὲ ὁ αἰγύπτιος. ἔστι μύτοι, λέγω δὲ ἰδὼν, ξηράνας τὸν νεκρὸν, σωδεῖπνον, καὶ συμπότην ἐποιήσατο. πολλάκις δὲ δεομένῳ χρημάτων ἀνδρὶ αὐχμηρῷ, ἔλυσε τὴν ἀποφάσιν, ἐνέχυρον ἢ ὁ ἀδελφὸς, ἢ ὁ πατὴρ

abire, neque quicquam juvare nos qui in inferis degimus. Porrò quod supereſt, pulvis eſt inutilis, niſi creditis nos cinere veſci. Non eſt uſque adeò ſterile, & infrugiferum Plutonis regnum: neque nos deſtituit aſphodelus, ut à vobis cibos huc deportemus. Itaque per Tiſiphonem juro, jamdiu mihi ſubibat, ea quæ faciebatis, & dicebatis, cachinno excipere: ſed prohibebat linteum ac lanæ, quibus mihi fauces obligaſtis. Atque ita profato mors ultima lumina clauſit. At per Iovem, ſi mortuus hæc dicat reverſus, in cubitum reclinatus, annon rectiſſimè dixiſſe videbitur? Attamen hi ſtolidi vociferantur, & accerſito lamentorum artifice, quî multas calamitates in unum congerat, hoc adjutore, & chorago amentiæ utuntur, ubicunque cœperit ille, ipſi ad melos ejulatu reſpondentes. Verùm quantum ad lamentationes attinet, omnibus eadem eſt ineptiendi conſuetudo. At deinceps ſepulturæ rationem in varios dividunt modos. Nam [1] Græcus exurit, [2] Perſa defodit, [3] Indus adipe ſuillo oblinit, Scytha devorat, condit Ægyptius. Atque hic quidem (rem à me viſam narro) deſiccatum cadaver, convivam & compotorem adhibet. Fit autem frequenter, ut Ægyptium aliquem indigentem pecunia, liberet egeſtate oppigneratus in tem-

1 *Græcus exurit*] Homer. in funere Patrocli docet Græcos cadavera combuſiſſe. *Cogn.*

2 *Perſa defodit*] Perſas cera circumlitos mortuos condire ſolitos ſcribit. Cic. quod & Aſiniis attribuitur Strabo etiam, ſola, inquit, ſepeliunt corpora Perſæ cera oblinentes. *Idem.*

3 *Indus adipe ſuillo*] Inungebant cadavera, pollinctores & libitinarii, quæ in pyra mox cremarent. Virg. *Idem.*

1 Ἐμε-

χρόνῳ σὺν καιρῷ. χώματα μὲν γὰρ, καὶ πυραμίδες, καὶ στῆλαι, καὶ ἐπιγράμματα, πρὸς ὀλίγον ἀφαιρεθῆναι, πῶς δ' ἀθανάτοις, καὶ παιδιαῖς ἀσυμβόλοις; καίτοι τῶν ἀγῶνας ἔνιοι διέθεσαν, καὶ λόγους ἐπιταφίους εἶπον ἐπὶ τῷ μνήματι, ὥσπερ συναγορεύοντες, ἢ μαρτυρήσοντες, ἀθανάτοις κάτω δικασταῖς, τῷ νεκρῷ. ἐπὶ πᾶσι τούτοις, τὸ ἀβέλτερον. καὶ παρεῖσιν οἱ ἀποθανόντες, καὶ τὰς γενέας ἀθυμυθέντων τελευτικότος, καὶ πείθουσι γούσασθαι ὡς οὐκ ἀηδῶς μοι Διΐ, ἐπὶ αὐτοῖς ἀναγκαζομένους, ἀλλ' ἤδη ἀπὸ λιμοῦ τελῶν ἑξῆς ἡμερῶν ἀπηυδηκόσι. καὶ μέχρι μοῦ πνοῶ ὧ ἔτος, ὀδυρόμεθα, ἕασον ἀναπαύσασθαι τὰς μακαρίτας δυίμονας. εἰ δὲ τὸ παράπαν κλαίειν διέγνωκας, αὐτῆ τε τούτε ἕνεκα χρὴ μὴ λάπτειν εἶναι, ἵνα δ' ἀφαιρέσῃς πρὸς τὸ πένθος τὸ μέγεθος. τό τε δὴ τὸ τε πρὸς ἅπαντων φασωθέντων δύο τ' Ὁμήρου ἔπος. Καὶ γάρ τ' ἠὐκομος Νιόβη ἐμνήσατο σίτου. καὶ, Γαστέρα δ' οὔπως ἐστὶ νέκυν πενθήσαι Ἀχαιούς. οἱ δὲ, ἄπυστον μὲν, αἰσχυνόμενοι ἢ τὰ πρῶτα, καὶ δειλοὶ, εἰ φανέντων μὴ τῷ τελευτῷ τὸ φιλτάτων τοῖς ἀνθρωπίνοις πάθεσιν ἐμμένοντες. ταῦτα, καὶ πολὺ τούτων γελοιότερα εὕροι τις ἂν ἐπιτηρῶν σὺν τοῖς πένθεσι γινόμενα, ἀφ' τὸ τὰς πολλὰς τὸ μέγιστον τῶν κακῶν τ' ἀνθρώπων οἴεσθαι.

tempore vel frater: vel pater. Nam tumuli, pyramides, columnæ, tituli, ad breve tempus duratura, an non supervacanea, & ludicris simillima? Sunt verò qui ludos quoque instituerunt, ac funebres orationes ad sepulchrum habuerunt, tanquam patrocinantes, ac testimonium mortuo perhibentes apud judices infernos. Præter hæc omnia, est exequialis cœna. Hic adsunt necessarii, qui defuncti parentes consolantur, suadentque uti cibum capiant, quanquam non illibenter per Iovem ad id compelluntur illi, quippe perpetuum jam triduum enecti fame. Et quò usque quæso flebimus? sine quiescant defuncti manes. Quod si tibi deliberatum est omnino fiere, vel ob hoc ipsum cibus est capiendus, quò tanto luctui par esse possis. Tum denique, tum ab omnibus duo versus Homerici recitantur:

Namque cibi meminit Niobe formosa capillis.

Item:

Non lugere sinit defunctum venter Achivos.

At capiunt quidem illi, sed initio pudibundi, verentesque ne post charissimorum obitum videantur adhuc affectibus humanis obtemperare. Hæc, atque his longe magis ridicula reperiet, quisquis observarit ea quæ fiunt in luctu: propterea quòd vulgò existiment, mortem summum esse malum.

ΡΗΤΟΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ.

RHETORVM PRÆCEPTOR.

ARGVMENTVM.

Oratio didascalica est. Duas vias ad eloquentiam adolescenti præscribit: priorem quidem asperam & prælongam, sed veram & rectam, quam etiam ad virtutem parandam ingredi opus est: alteram brevem ac facilem, sed quæ ad improbitatem perducat: quam ironica quadam epitrope obeundam adolescenti proponit. Scilicet alludit ad suorum temporum mores, quibus ut quisque indoctissimus & impudentissimus erat, ita pro præclaro habebatur. Vtrique autem viæ doctorem addit, & fingit.

1 Ἐρωτᾷς ὦ μειράκιον ὅπως ἂν ῥήτωρ γένοιο, καὶ τὸ σεμνότατον τοῦτο, καὶ πάνηγυρικὸν ὄνομα, σοφιστὴς αὐτὸς εἶναι δέξῃ. ἀξιῶ γὰρ εἶναί σοι φῆς, εἰ μὲ τοιαύτην τινὰ τὴν δύναμιν περιβάλοιτο σὺ τοῖς λόγοις, ὡς ἅμαχον εἶναι, καὶ ἀνυπόστατον, καὶ θαυμάζεσθαι πρὸς ἁπάντων, καὶ δοβερὸν παντὶ, πεπαιδεῦσθαι ἄκρως καὶ τοῖς Ἕλλησι δοκεῖν. καὶ δὴ πῶς ἐπὶ τοῦτο ἀγαγοίσης ὁδούς, αἵτινες ποτὲ εἰσὶν ἐλεεῖς σκοπεῖν. ἀλλὰ δεῖς φθόνῳ ὦ παῖ. καὶ μάλιστα ὁπόταν νέῳ τις αὐτὸς ὢν, ὁρεγόμενος τῶν ἀρίστων, σὺν εἰδὼς ὅθεν ἂν τοῦτο ἐκπορίσαιτο, ἱερόν τι χρῆμα τὴν συμβουλὴν ἔσαν, καθαπερεὶ νῦν σὺ τοῦτο αὐτοῖν περιπελῶν. ὥστε ἄκρως τόγε ἐπ' ἐμοί. καὶ πάνυ χαίρων, ὡς μάλιστα δεινὸς ἀνὴρ ἔσῃ γνῶναί τε καὶ δέονζε, καὶ ἐμμελῶς σύσει αὐτὸ, ἵν' τὸ μὴ τοῦτο ἐθελήσῃς αὐτὸς ἐμβῆναι, οἷς ἂν ἀκούσῃς παρ' ἡμῶν, καὶ φιλοπόνως αὐτὸ

Sciscitaris adolescens, quo pacto Rhetor evadere, & venustissimum illud, vulgoque celebratum nomen, Sophista ipse censeri possis. Vitalem enim tibi vitam fore negas, ni talem quandam in dicendo vim assequaris, qua sis inexpugnabilis, & invictus, omnibusque admirandus, & suspiciendus, & celeberrimo nomine apud Græcos dignus videare. Ideo vias eò perducentes, quænam tandem sint, addiscere cupis. Quod non invideo, adolescens: in primis cùm tu ætate juvenili, rerum optimarum cupidus, nescius unde has comparares, consilium quæ res est sacra, petiturus me adiisti. Audi igitur quantum utique in me situm est, atque admodum bono animo, quò facultatem summam adipiscaris, & quæ sint necessaria cognoscendi, eaque eloquendi, si posthac iisquæ ex me audieris, acquiescere volueris, eaque assiduo labore

1 Ἐρωτᾷς] Scriptus videtur dialogus in Iulium Pollucem cujus exstat onomasticum. Hinc illud fere in fine hujus dialogi: ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς & Λήδας, &c. Sic infra dialogus φιλοψευδὴς, in Polyeuctum Sophistam. *Marcil.*

1 Καὶ

μελεΓᾶν, ἡ πεζὸμος ἀνύειν τὴν ὁδὸν, ἕως ἂν ἀφίκῃ πρὸς τὸ πέρμα. τὸ μὲν γὰρ ῥῆμμα, ὀλίγον ἐστὶ καὶ σμικρὸν, ὑδὲ ὀλίγης τ' ἀπορίας δέόμενον, ἀλλὰ ἐφ' ὅτῳ ἐ πονῆσαι πολλὰ, ἐ ἀχθηναῖσι, ἐ πᾶν ὁπῶν ὑπομεῖναι ἄξιον. σχόπει γὰρ ὁπόσοι τῶς μηδὲν ὄντες, ἐνδοξοι, ἡ πλούσιοι, καὶ νὴ Δί' εὐγλώττως ἔδοξαν ἀπὸ τ' λόγων. ὅμως ἦ, μὴ δέδιθι, μὴ ἦ πρὸς τὸ μέγεθος τ' ἐλπιζομένων ἀποδυσπετήσῃς, μυρίους πινὰς τὺς πόνους ὑποπτήσσειν οἰηθείς. ὑ γάρ σε τραχεῖάν τινα, ὑδὲ ὀρθιον, καὶ ἰδρῶτος μεστὴν ἡμεῖς μ' ἄξομεν, ὡς ὐκ μέσης αὐτῆς ἀναπρέψαι καμόντα. ἐπεὶ ὑδὲν ἂν διαφέροιμι τ' ἄλλων, ὅσοι τὴν σωτηρίαν ἐκείνῳ ἡγοῦνται, μακρὰν, ἐ ἀνάντη, καὶ καμπτηρᾶν, ἐ ὡς τὸ πολὺ ἀπηγνωσμένην. ἀλλὰ τόμε παρ' ἡμῶν ἐξαίρετον τ' συμβυλῆς; τὺτό ἐστιν, ὅτι ἡδίστη τε ἅμα, ἐ ἐπιθυμωτάτη, ἐ ἐπιπλαγῆν, ἐ καθάντη σὺν πολλῇ τῇ ῥυμῇ, καὶ τρυφῇ, λειμώνων ὑδατῶν, ἐ σκιᾶς ἀκλεᾶς, σχολῇ, καὶ βάδην ἀνιόν, ἀνιδρῶτι ἐπισησῃ τῇ ἄκρᾳ, ἐ ἀχθόσεις ὑ κάμον. [1] καὶ νὴ Δί' ὑσχήσῃ καταλείμματος ἔκπνους, ὁπόσοι τὴν ἑτέρων ἑτρά πονθ' ὑπὸ ὑψηλῆ ἐπισκοπῶν ἐν τῇ ὑπωρείᾳ τ' ἀνόδου. ἔτι κ' δυσβάτων, ἐ ὀλιθηρῶν τ' κρημνῶν μᾶλις ἀνέρπουσας, ὑποκυλιομένους ἐπὶ κέφαλὴν εἰσοῦ, καὶ πολλὰ τραύματα λαμβάνοντας ὑκ ἐν τραχείαις πέτραις. σὺ ἦ πρὸ πολλῦ ἄνω ἑστραυωμένος, ὑδὲ διαμενέτω ἔσῃ, ἄπαντα ἐν βραχεῖ

bore exercere, & alacriter viam capessere, dum ad metam perveneris. Cæterùm rem non exiguam captas, quæ non mediocri studio indiget, sed pro qua multos labores, multasque vigilias subire, ac quidvis sustinere convenit. Considera igitur quam multi qui antè nullius erant pretii, ob dicendi facultatem clari, divites, ac per Iovem nobilissimi visi sint. Atqui ne timeas, neque ob speratorum magnitudinem desperes, ratus infinitos labores tibi perferendos. Non enim te per asperam, neque per arduam, ac sudoris plenam viam ducemus, ut ex media fessus regrediaris: siquidem nihil ab aliis differremus, qui per consuetam illam deducunt, longam, acclivem, laboriosam, atque ut plurimum desperatam. Sed nostri consilii præcipuum hoc est, ut per jucundissimam pariter, & compendiosissimam facilemque ac declivem viam, cum multa animi voluptate, deliciisque per florida prata, exquisitamque umbram, quieto, placidoque gressu conscendens, absque sudore summo insistas vertici, & veneris indefessus, ac per Iovem, epuleris discumbens, ac illos qui per aliam incedunt viam in ascensus clivo ab edito despicias, adhuc per confragosa, & lubrica præcipitia, vix surrepentes, ac nonnunquam in caput devolutos, multaque vulnera cautium asperitate accipientes. Tu verò multò antè in summo coronatus, fœliciſſimus eris, brevi

1 Καὶ νὴ Δί' ὑσχήσῃ κατακείμενος ἔκπνους, ὁπόσοι] Καὶ νὴ Δί' ὑσχήσῃ κατακείμενος ἔκπνους, ὁπόσοι, &c. ἔκπνους ut ἔκνομος, ἐκδικος, ἔκνεως, & id genus alia. Sic paucis interjectis μονοτραχὶ καθεύδων λαβών. Et infra ἀποπνεῖ. Marcil.

V 3 1 Co-

ὅσα ἐστὶν ἀγαθὰ τοῖς τὴν ῥητορικὴν μόνην κεκτημένοις λαθεῖν. ἢ μὲ δὴ τοῦτό γε εἰς, ὥστε μεγάλην. ἀλλὰ πρὸς φιλίαν Διὸς μὴ ἀπιστήσῃς, εἰ ῥᾳδίως τι ἄμμε, καὶ ἥδιόν σοι ταῦτα ἐπιδείξειν φαμέν. εἰ γὰρ Ἡσίοδον μὲ ὀλίγα φύλλα ἐκ τοῦ Ἑλικῶνος λαβόντα, οὕτω μεγάλα ποιητὴν ἐκ ποιμένος κατέστη, καὶ ἤδε θεᾶν, καὶ ἡρώων γένη, καὶ τοκέων ἐκ μυχῶν γηρυόμενον, ῥητορα δή, ὃ πολὺ ἐνεργὲς τῆς ποιητικῆς μεγαληγορίας ἐστὶν, ἐν βραχεῖ καταστῆναι ἀδυνάτου, εἴ τις ἐκμαθοι τὴν παρ' ἡμῖν ὁδόν; ὡς ἔγωγε καὶ διηγήσασθαί σοι ἐθέλομι Σιδωνίου τινὸς ἐμπόρου ἐπίνοιαν, δι' ἀπιστίαν ἀτελῆ γενομένην, καὶ τῆς ἀκουσμὸν ἀνύτην. ἦρχε μὲ γὰρ ἤδη Ἀλέξανδρος Περσῶν, μὴ πολὺ ἐκ Ἀρβήλων μάχης, Δαρεῖον καθηρηκώς. ἔδει δὴ πανταχόσε τὴν ἀρχὴν ἀσφαλεῖ τὰς γραμματοφόρους, τὰ ἐπιτάγματα δὴ Ἀλεξάνδρου κομίζοντας. ἐκ Περσῶν δὴ πολὺ ἐς Αἴγυπτον ἐτέτατο ἡ ὁδός. ἐπεὶ ἐπιτάγματα γὰρ ἔδει τὰ ὅρη. εἶτα ἀφ' ἡ Βαβυλωνίας, εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐλθεῖν. εἶτα ἐρήμην πολλὴν ἐλάσαντας, ἀφικέσθαι ποτὲ μόλις ἐς Αἴγυπτον, ἑκάστοις μηκίστας ἀνδρὶ ὀξέως σκοπεῖν τούτους ἀφικνεῖσθαι. ἤχθετο δὴ Ἀλέξανδρος ἐπὶ τούτῳ. διότι Αἰγυπτίους τι ἀσφαλεῖν ἀκοῦσαι, ἐπεὶ εἶχε μάλα χαλεπῶς ἐπιμένειν τοῖς στρατιώταις τὰ δοκοῦντα οἱ περὶ αὐτῶν. τότε δὴ ὁ Σιδώνιος ἔμπορος, ἐγὼ σοὶ ἔφη ὦ βασιλεῦ ὑπισχνέομαι δείξειν ὁδὸν, ἣ πολλὴν ἐκ Περσῶν εἰς Αἴγυπτον. εἰ γάρ τις ὑπερβαίη τὰ ὄρη ταῦτα, ὑπερβαίη δ' ἂν τελευταῖος, αὐτίκα μάλα ἐν Αἰγύπτῳ ἐστὶ, καὶ εἶχεν ἕτω. πολὺν

brevi universa quæ à Rhetorica promanant bona, propemodum dormiendo consequutus. Hæc utique promissio est admodum magna: verùm per Iovem amicitiæ præsidem, ne diffidas, si facillimè pariter, & jucundissimè hæc tibi nos demonstraturos affirmamus. Si enim Hesiodus cùm pauca ex Helicone folia accepisset, protinus ex passore poëta evasit, & numine Musarum afflatus, Deorum & Heroum genus decantavit, an Rhetorem, qui est multo infra poëtices magniloquentiam, brevi evadere erit impossibile, ei qui compendiosissimam viam didicerit? Itaque ego tibi narrare volo Sidonii cujusdam mercatoris consilium, quod ob incredulitatem imperfectum, ac audienti inutile remansit. Imperabat jam Persis Alexander, cùm pugna Arbelis commissa Darium profligasset: ac oportebat undique per imperium tabellarios disponere, qui Alexandri ferrent edicta. Erat verò ex Persis longissima in Ægyptum via: siquidem montes circumire oportebat, hinc per Babyloniam in Arabiam venire, tandem peragratis longis desertis vix tandem in Ægyptum pervenire. Quod viginti longissimarum stativarum iter homo expeditus vigesimo die confecisset. Id ægrè ferebat Alexander, quoniam audiebat Ægyptios nonnihil tumultuari, nec habebat quo pacto quæ sibi agenda viderentur, Satrapis celeriter significaret. Tum mercator Sidonius, Ego rex, inquit, viam haud longam ex Persis in Ægyptum, me tibi ostensurum polliceor. Etenim siquis hos montes superarit, superarit autem triduo, confestim in Ægypto erit. Et sic se res habebat: verùm Ale-

ὅτι Ἀλέξανδρῳ, οὐκ ἐπίστευσεν, ἀλλὰ γόητα εἶναι τὸν ἔμπορον ᾠήθη. ἔστω τοίνυν καὶ ὑποχείσεως ἄπιστον ἐδικὴ τοῖς πολλοῖς. ἀλλὰ μὴ σύγε πάθῃς τὸ αὐτό. εἰσηγοῦμαί σε πρὸς ἅπαντα ὡς οἷόν τε καλύσοντα ῥητορα δεικνύναι μιᾶς ἡμέρας, ὑπερπεζευθέντα τὸν ὄρος ἐκ Περσῶν εἰς Αἴγυπτον. ἐθέλω δέ σοι ὥσπερ ὁ Κέβης ἐκεῖνος, εἰκόνα γράψαι λόγῳ, ἐκφέρειν ἐπιδεῖξαι τὴν ὁδόν. δύο γάρ ἐστον, αἱ πρὸς τὸν ῥητορικὸν ἄγουσιν. ἧς ἐρᾷν ἐμοὶ μετρίως μοι δοκεῖς. καὶ δὴ τὰ, ἡμῶν, ἐφ' ὑψηλοῦ καθήμενα, πάνυ καλὴ, καὶ εὐπρόσωπος, τὸ δ' Ἀμαλθείας κέρας ἔχουσα ἐν τῇ δεξιᾷ, παντοίοις καρποῖς ὑπερρέον. ἐν θατέρᾳ δέ, μοι δοκεῖ τὸν πλοῦτον παρεστῶτα ὁρᾶν, χρυσοῦν ὅλον ὄντα, καὶ ἐπτερωτον. καὶ δόξαν, καὶ ἰσχὺν παρέστασαν, ἐροῦσι μικροῖς ἐοικότες, πολλοὶ ἀπαγχόνην προσαπεικάσουσι κνιπόμυσι, εἴ τις τὸν Νεῖλον εἶδες γραφῇ μεμιμημένον. αὐτὸν μὲν, κείμενον ἐπὶ κροκοδείλῳ τινὸς, ἢ ἱππο-ποτάμῳ, οἷον οἱ πολλοὶ γράφουσιν ἐν αὐτῇ. μικροὺς δέ τινα παιδίσκα παρ' αὐτὸν παίζοντα. [3] πήχεις αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι καλοῦσι. τοιοῦτοι δ' ἐστὶ τὸν ῥητορικὸν οἱ ἔπαινοι.

Alexander non credidit: sed deceptorem esse mercatorem existimavit. Ita quam plurimis promissiones admirandæ incredibiles videntur. Sed cave idem tibi accidat. Etenim experientia cognosces, quòd nihil prohibebit te Rhetorem censeri, uno neque integro die, montem ex Persis in Ægyptum transgressum. Cæterùm volo tibi, quemadmodum [1] Cebes ille, primùm imaginem sermone describere, qua viam utramque ostendam (Etenim duæ sunt, quæ ad Rhetoricam perducunt) quam non mediocriter amare mihi videris. Illa itaque in eminenti solio sedet: admodum formosa, & aspectu eleganti, dextra tenens [2] Amaltheæ cornu fructibus scatens omnifariis. In altera verò puta te Divitias videre adstantes, prorsus aureas, & amabiles. Adsint etiam Gloria & Potentia: circum ipsam verò laudes permultæ, parvis amoribus similes involvantur volitantes undique instar Nili, si aliquando depictum illum vidisti, crocodilo alicui, vel equo fluviatili insidentem, sicuti in eo plerique depingunt: parvos autem puerulos, quos Ægyptii Peches vocant, circum ipsum lusitantes: tales & circum Rhetoricam laudes. Tu verò

1 *Cebes ille*] Cebes Thebanus Philosophus fuit discipulus Socratis, quem scripsisse dialogos tres, qui inscribuntur ἐξόδιον, φρενικὸν πίναξ Autores sunt, Laert. lib. 2. & Suid. sed præter πίνακα nihil extat. *Cogn.*

2 *Amaltheæ cornu*] Rhea Iovem enixa, metu patris infantem in Creta occuluit, nutriendum à duabus nymphis, Adrastea & Isda Melissei filiabus, hæ nutricaverunt illum capræ cujusdam lacte, cujus nomen fuerat Amaltheæ, eam capram Iuppiter jam adultus in lydera retulit, vocaturque à Græcis αἴξ ἀμάλθεια, hujus alterum cornu nymphis muticibus dedit videlicet officii præmium, hanc adjiciens facultatem, ut quidquid optassent, id illis ex eó suppullularet, hinc adagium ἀμαλθείας κέρας. Idem.

3 Πήχεις] Amores dicti πήχεις à statura. Philostrat. tabula Nili ὡσεὶ τὸν Νεῖλον οἱ πήχεις ἀδύρεσι, παιδία ξύμμετρα τῷ ὀνόματι. Bourd.

πρόσω δὴ σὺ ὁ ἑρμῆς, ἐπιθυμῶν δηλαδὴ ὁπόσῳ τάχιστα γλυκέως ἐπὶ τὸ ἄκρον, ὡς γαμήσειάς τε αὐτὴν ἀνελθὼν, καὶ πάντα σὰ ἔχοις, τὸ πλοῦτον, τὴν δόξαν, τὰς ἐπαίνους. νόμῳ γὰρ ἅπαντα γίγνεται τοῖς μεμνηστῆρσιν. εἶτα ἐπειδὰν πλησιάσῃς τῷ ὄρει, τὸ μὲν πρῶτον, ἀπογνώσεις τὴν ἄνοδον, καὶ τὸ πρᾶγμα ὅμοιόν σοι ἔσεσθαι δόξει, οἷα ἡ Ἄορνος ἔφαν τοῖς Μακεδόσι, ἀπόχρυφον αὐτὴν ἅπαντα χρῆναι ἰδόντι; ἀτεχνῶς γὰρ ὀρνέοις ὑπερπτῆναι ῥᾳδίαν, Διονύσου πόθος, ἢ Ἡρακλέης εἰ μέλλοι καθαιρεθήσεσθαι δορυφόρῳ. ταῦτά σοι δόξει τὸ πρῶτον. εἶτα μετ' ὀλίγον, ἢ ὁρᾷς δύο πάσας ὁδούς, μᾶλλον ἢ μή, ἀτραπός ἐστι στενὴ, καὶ ἀκανθώδης, καὶ τραχεῖα, πολὺ τὸ δίψος ἐμφαίνουσα, καὶ ἰδρῶτα. καὶ ἦρξε γὰρ ἤδη Ἡσίοδος, εὖ μάλα ὑποδείξας αὐτῷ. ὥστε ὀδὲν ἐμὲ δεήσει. ἡ ἑτέρα δ', πλατεῖα, καὶ ἀνθηρὰ, καὶ εὐυδρος, τοιαύτη, οἵαν μικρὰ πρόσθεν εἶπον, ἵνα μὴ σὲ τὰ αὐτὰ λέγων πολλάκις, ἐπίχω σε ἤδη βήτορα εἶναι δυνάμενον. πλὴν τό γε τοσοῦτο προσθήσειν μοι δοκῶ, ὅτι ἡ μὲ τραχεῖα ἐκείνη, καὶ ἀνάντης, ὃ πολλὰ ἴχνη τῶν ὁδοιπόρων εἶχεν. εἰ δέ τινα, πάνυ παλαιά. καὶ ἔγωγε καὶ ἐκείνῃ ἄθλιος ἀνῆλθον, τοσοῦτο καμὼν, ὀδὲν δέον. ἡ ἑτέρα δ', ἅτε ὁμαλὴ οὖσα, καὶ ἀγκύλον ὀδὲν ἔχουσα, πόρρωθέν μοι ἐφάνη, φιλία εἶναι, ὡς ὁδιοπλανῆ αὐτῷ. ὃ γὰρ ἐώρων νέῳ ἔτι ὢν τὸ βέλτιον. ἀλλὰ τῷ ποιητῇ ἐκείνου ἀληθεύειν ᾤμην, λέγοντα ὡς τῶν πόνων φύεται τὰ ἀγαθὰ, τόσῳ δοκεῖ εἶχεν ὕπως, ἀπονητὶ γὰρ ἀρᾷ τὰς πολλὰς μειζόνων ἀξιωμάσεις, διμοιρίαι τ' αἱρέσεως τῶν

verò amator accedis, desiderans scilicet quàm celerrimè in summum evadere, ut quum ascenderis, eam uxorem ducas, illaque omnia habeas, divitias, gloriam, laudes, lege enim cuncta fiunt mariti. Inde quum appropinquaris monti, initio quidem desperabis, eaque res tibi videbitur, qualis Macedonibus apparuit Aornus, eam undique præruptam conspicantibus, & vix avibus tranivolatu facilem: Baccho aliquo, vel Hercule si subruenda foret, indigentem. Et ita initio tibi videbitur. Deinde paulò pòst, duas cernes vias. Vel potiùs, altera est semita angusta, spinosa, aspera, multum sitis ac sudoris præ se ferens: quam jam antea [1] Hesiodus scitè ostendit, ita ut mei nihil indigeas. Altera verò lata est, florida, irrigua, qualem paulò ante dixi: ne eadem sæpius repetens, te qui jam Rhetor esse posses, detineam. Tantùm hoc addendum videtur: nempe asperam illam, & arduam non habere multa viatorum vestigia: sed si aliqua, ea valdè vetusta. Per illam ego miser ascendi, tantum laborans cùm haud necesse esset. Altera verò undique plana, nihilque habens confragosi, mihi non calcata, è longinquo apparuit, qualis sit. Haud enim cùm adhuc juvenis essem, quid optimum foret, cernebam: sed poëtam illum vera loqui existimabam, dicentem, Ex laboribus germinare bona. Illud verò minimè sic se habebat. Multos enim video absque labore in majorem dignitatem evectos, fœlici oratio-

1 *Hesiodus*] Hesiod. i. ἔργ. ait asperam esse ad virtutem viam, cacumen verò molle, hinc Pythagoræ littera, de qua Virg. *Cogn.*

1 E'mi

λόγων, καὶ ὁδῶν. ἐπεὶ δ' ἦν εἰς τὴν ἀρχὴν ἀφικόμενος, εὖ οἶδα ὅτι ἀπορήσεις. καὶ ἤδη ἀπορεῖς ὁποτέραν ἐτραπήσου. ὡς ὃν ποιήσας ἤδη, ῥᾴστου ἐπὶ τὸ ἀκεφάλιστον ἀναβήσῃ, καὶ εὐδαιμονήσεις, καὶ γαμήσεις, καὶ θαυμασθεὶς πᾶσι δόξεις. ἐγὼ σοι φράσω. ἐκεῖνόν γὰρ τὸν ἐαυτῶν ἐξαπατηθῆναι, καὶ ποιῆσαι. σοὶ δ', ἄπαγε, καὶ ἀνήρεθαι φύεσθαι πάνυ, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῷ Κρόνῳ. σὺν γὰρ ἐν παρέστηκε σοι καιρὸς τις ἀνὴρ, ὑποσκληρὸς, ἀνδρώδης τὸ βάδισμα, πολιὸν τὴν ἥλιον ἐπὶ τῷ σώματος δεινὸς, ἀρρενωπὸς τὸ βλέμμα, ἐρημηγορὰς, τῆς τραχείας ἐκείνης ὁδὸν ἡγεμὼν, λήρους τινὰς ὁμοίως διεξιὼν, πρὸς σὲ ἔπαγε οἱ παιδικελεύθρου, ὑποδεικνὺς τὰ Δημοσθένους ἴχνη, καὶ Πλάτωνος, καὶ ἄλλων τινῶν, μεγάλα μέν, καὶ ὑπὲρ τὸν νῦν, ἀμαυρὰ δὲ ἤδη, καὶ σχεδὸν τὰ πολλὰ ὑπὸ τοῦ χρόνου. καὶ φησὶν εὐδαιμονιεῖ σε ἕπεσθαι, καὶ νόμῳ γαμήσειν τὴν ῥητορικὴν, εἰ μὴ τούτων ὀδύσεως, ὥσπερ οἱ ἐπὶ τὸ κῶλον βαίνοντες. εἰ δὲ κἂν μικρόν τι παραβαίης, ἢ ἔξω τῆς εὐθείας, ἢ ἐπὶ θάτερα μᾶλλον κλιθείης τῇ βάσει, σκοπεῖσθαί σε τὴν ὀρθὴν ὁδὸν, καὶ ἀγῶσιν ἐπὶ τὸν γάμον. εἰτά σε κελεύσει ζηλᾶν ἐκείνους τοὺς ἀρχαίους ἄνδρας, ἔωλα παραδειγματίζειν παραζεῖς τὸν λόγον, καὶ ῥᾴδια μιμεῖσθαι, οἷα τὰ τῆς παλαιᾶς ἱερατείας ἐστὶν, Ἡγησίου, καὶ τῶν ἀμφὶ Κράτητα, καὶ Νησιώτου, ἀπεσφιγμένα, καὶ νευρώδη, καὶ σκληρὰ, καὶ ἀκριβῶς διαπεπλασμένα τοῖς γραμμαῖς. πόνον δὲ, καὶ ἀγρυπνίαν, καὶ ὑδαποσίαν, καὶ τὸ ἀλίπαρες, ἀναγκαῖα ταῦτα, καὶ ἀναπόφευκτα φήσει. ἀδύνατον γὰρ εἶναι ἄνευ τούτων

tionum & viarum electione. Quum verò ad initium perveneris, probè novi te hæsitaturum. Iamque dubitas ad utram sit vertendum. Quid igitur jam tibi faciendum sit ut facillimè ad summum ascendas, fortunatus evadas, uxorem ducas, & admirabilis omnibus videaris, ego tibi expediam. Satis enim est me ipsum deceptum esse, & laborasse. Tibi verò nec fata nec cultæ, tanquam Saturni tempore, omnia proveniant. Confestim igitur accedet ad te, vir quidam robustus, subdurus, gressu virili, multum solis in corpore ostendens, aspectu masculo, vigilans, asperæ illius viæ dux, nugas quasdam ineptus narrans, ut se sequaris cohortans, Demosthenis, Platonis, & aliorum quorundam vestigia demonstrans, magna quidem, ac præsentibus majora, sed jam obscura, & pleraque tempore obliterata. Addet te beatum fore, ac lege nupturam tibi Rhetoricam, si per illa incesseris, velut qui super funes gradiuntur: si verò vel tantillum transgrediaris, vel extra rectum tramitem, aut in alteram partem magis inclines incessu, te à recta via, & ad nuptias deducente aberraturum. Inde te priscos illos viros imitari jubebit, inutilia orationum proponens exempla, nec imitatu facilia, qualia vetustæ sunt constructionis, Hegesii, Cratetis, & Nesiotæ, constricta, nervosa, dura, lineisque accuratè producta. Laborem autem, vigilias, aquæ potum, & squalorem, hæc omnia necessaria, & inevitabilia dicet: cùm sine iis viam

1 Ἐπὶ δ' ἦν εἰς τὴν ἀρχὴν] Ἐπεὶ δ' ἦν εἰς τ. ἀ. Marcil.

λμένῃσιν τὴν ὁδόν. ὃ δὴ πάντων ἀνιαρότατον, ὅτι σοι ὁ τὸ χρόνον παμπόλλων ἀναγράψει ἡ ὁδοιπορία, ἔτη πολλὰ, καὶ μῆνας, καὶ ἡμέρας, καὶ τετρακοσίους, ἀλλὰ καὶ ὁλυμπιάδας ὅλας ἀριθμῶν, ὡς θαυμάσεαι τὸ ἀκριβὲς, καὶ ἀπαγορεύσας, πολλὰ χαίρειν φράσας τῇ ἐλπιζομένῃ σωτηρίᾳ. πρὸς δὲ τούτοις, ὑδὲ μιᾶς ὀλίγης ἀπαλλαγὴν τοιούτων κακῶν. ἀλλὰ σοι ἂν ἡγήσαιτό τις, εἰ μὴ μεγάλα πρότερον λάβοι. ὁ δὲ, τοῦτα φήσει, ἀλαζὼν, καὶ δεξιὸς ὡς ἀληθῶς, καὶ περιττὸς ἄνθρωπος, νεκροὺς εἰς μίμησιν παλαιοὺς προτιθεὶς, καὶ ἀνορύττειν ἀξιῶν λόγους πάλαι κατορωρυγμένους, ὥς τι μέγιστον ἀγαθὸν, μαχαιροποιὸς ὢν, ἢ ἄλλο ἀτεχνήτως τινὸς γραμμιδίου, ζηλῶν ἀξιῶν. καὶ τοῦτο, εἰ εἰρήνη μήτε Φιλίππου ἐπιόντος, μήτε Ἀλεξάνδρου ἐπιστρατεύοντος. ὅπερ τὰ ἐκείνων τότε ἐδοκεῖ χρήσιμα, σὺ εἰδὼς ὁποῖα νῦν κεκακοσχήμονται, ταχέως, καὶ ἀπράγμων, καὶ ἐς τὸ εὐθὺ τῆς ῥητορικῆς ὁδὸς. σὺ δὲ μήτε πείθεσθαι, μήτε σωφρονεῖν αὐτῷ, μή σε ἐκτραχηλίσῃ πρὸς Ἡράκλεων, ἢ τὸ τελευταῖον, ἀπογράσῃ τοῖς πόνοις τῆς σκυθρωπῆς. ἀλλὰ εἰ πάντως ἐρᾷς, καὶ τάχιστα ἐθέλεις τῆς ῥητορικῆς συμπεῖναι, ἀκμάζοντι ἔτι, ὡς ἂν ἀπαλλάξοιο πρὸς αὐτῆς, ἴδι τῷ μὲν δυνατῷ τούτῳ, καὶ πέρυσι δὲ μετρίως ἀνδρικῷ, μικρὰ χαίρειν λέγε, ἀναβαίνειν αὐτὸν, καὶ ἄλλους, ὁπόσους ἂν ἐξαπατᾶν δυνήσηται ἀνάγειν, καταλιπὼν ἀθυμοῦντας, καὶ πολλοῖς ἱδρῶτι συνόντας. πρὸς δὲ τὴν ἑτέραν ἐλθὼν, σύριγξι πολλαῖς καὶ ἄλλαις. σὺ τούτοις δὲ, καὶ σώφρονά τινα, καὶ σκυκνάλωπα ἄνδρα, ἀπαστραλαβόμενον τὸ βάδισμα, ἐπικεκλασμένον τὸν αὐχένα, γυναικεῖον

viam conficere sit impossibile. Et quod omnium molestissimum, longum peregrinationis tempus tibi præscribet, annos multos: non per dies, non per triennia, sed per integras Olympiades numerans: adeò ut hoc audiendo ante laborem defatigeris, animumque despondeas, illa fœlicitate sperata longum valere jussa. Insuper non parvam horum malorum mercedem repositet: sed neque dux esse incipiet, quin priùs magna dona acceperit. Hic quidem, dicet ista, superbus, & revera priscus, ac ætate desipiens homo, mortuos veteres ad imitationem proponens, & jampridem defossas orationes eruere dignum censens: ac si gladiarii fabri, vel intrepidi grammatistæ filium vellet imitari: idque in pace, neque Philippo ingruente, neque Alexandro imperante. Quo tempore illorum sermones vili sunt utiles, ignorans qualis nunc inventa sit nova, brevis, facilis, rectaque ad Rhetoricam via. Sed tu nec credas, nec attendas ipsi, ne te alicubi acceptum præcipitet, vel demum, priusquam tot labores exhauseris, in senium perducat. Sed si omnino amas, visque brevi cum Rhetorica congredi, adhuc vigens, ita ut ab ipsa redameris, aspero huic homini, & immodicè virili, longum valere dicas & ascendat ipse, aliosque quotquot poterit decipere sursum ducat, quos anhelantes, & multo sudore perfusos destituat. Quum verò ad alteram viam veneris, complures alios, atque inter hos perquam sapientem, & perpulchrum invenies virum, molli incessu, cervice infracta, vultu effœminato, voce

τὸ βλέμμα, μελιχρὸν τὸ φώνημα, μύρων ἀποπνέοντα, τῇ δακτύλῳ ἄκρῳ τῶν κεφαλῶν κνάμψον· ὀλίγας μὲν ἔπ, ἄλλας δ', καὶ ὑακινθίνας πως τρίχας ἀφελίζοντα, πάνυ βρόν πινα Σαρδανάπαλον, ἢ Κινύραν, ἢ αὐτὸν Ἀγάθωνα, τὰ τῆς τραγῳδίας ἐπίτριτον ὀνείρων ποιητήν. λέγω δ' ὡς ἀπὸ τούτων γνωρίζοις αὐτὸν, μὴ δέ σε ὕπνος ἡσύχιον λάβῃ, καὶ φίλον Ἀφροδίτη, καὶ χάρισι, λελαθότι. καίτοι τί φημι; κἂν εἰ μόνῃ χάρισσι σοι προσελθὼν εἴποί τι, τὸ ὑμήτιον ὀνείρου ἀνοίξας στόμα, καὶ τῷ σιωπῇ φωνῷ ἀφίῃ, μάθοις ἂν ὡς ὑπὲρ τὰ καθ' ἡμᾶς τίς ἐστιν, οἳ ἀρότρου κρείττω ἠδόμεθα, ἀλλὰ πτέρνων φάσματος δρόσῳ, ἢ ἀμβροσίᾳ τρεφόμενον. τούτῳ τοίνυν προσελθὼν, καὶ ῥᾳδιὸς σεαυτῷ, αὐτίκα μάλα ῥήτωρ ἔσῃ, καὶ εὐβλεπτῶν, καὶ ὡς ὁμολογοῦσι αὐτὸς, βασιλεὺς ἐν τοῖς λόγοις ἀποκληρωθήσῃ, τὰ πύρπυρα ἐλαύνων ἐν λόγοις. διδάξειν γάρ σε παραλαβὼν τὰ προῤῥήματα μὲν ὑπέρα. μᾶλλον δ' αὐτὸς εἰπάτω πρὸς σέ. γελοῖον γὰρ ὑπὲρ τοιούτου ῥήτορος ἐμὲ ποιεῖσθαι τοὺς λόγους, φαῦλον ὑποκριτὴν ἴσως τοιούτων, καὶ τηλικούτων, μὴ ἐσωτερίψω σε πισὼν τὴν ὥραν, ὃν ὑποκρίνομαι. φαίη ἂν τοιγαροῦν πρὸς σὲ ὧδέ πως [3] ἀπαρασκεύαστος ὁπόσον ἔπ τοῦ πόντου τὸ κόμης. καὶ ὑπομειδιάσας τὸ γλαφυρὸν ἐκεῖνο, καὶ ἁπαλὸν, οἷον εἴωθεν, Αὐτοῦ δὴ τοῦ κομικοῦ, ἢ Μαλθακοῦ, ἢ Γλυκέρου τινὰ μιμησόμενος τῆς

voce suavi, unguenta spirantem, summo digito caput scalpentem: capillos quidem paucos adhuc, crispos tamen, & hyacinthinos componentem, perquam delicatum Sardanapalum quendam, vel [1] Cinyram, vel [2] Agathonem ipsum lepidum illum tragœdiæ poëtam. Hæc ideo refero ut hinc illum cognoscas, ac res tam divina, Venerique & Gratiis grata, minimè te lateat. Sed cur hæc dico? Etsi ad te nictantem accesserit, & aliquid dixerit, Hymettium illud os aperiens, & consuetam vocem emiserit, quamprimum intelliges eum non esse ex nobis quempiam qui terræ fruges comedimus: sed peregrinum spectrum, rore vel ambrosia enutritum. Itaque si ad istum accesseris, eique te tradideris, protinus Orator eris, etiam admirandus: & ut ipse vocat, rex in orationibus citra laborem evades, orationis moderans quadrigas. Nam te assumptum prima illa docebit. Sed potiùs ipse te alloquatur: siquidem ridiculum est me pro hujusmodi oratore verba facere, malum forsitan, talium tantorumque mimum, ne quem ago heroëm, alicubi lapsus conteram. Te igitur ita compellabit, reliquam adhuc tibi comam demulcens, & tenerum illud ac jucundum subridens, ut solet Comicam Thaidem, vel Malthacen, vel Glyceram, blanditia vocis

1 *Cinyram*] Pindar. in Nemæis, & Plat. lib. 2. de leg. meminerunt Cinyræ. Item Suid. in dict. κατεγνῶσθαι. Cogn.

2 *Agathonem*] Agathonis poëtæ tragici splendidi & liberalis meminit Aristophanes in Thesmophoriis cujus carminum molliciem multis modis deridet. Meminerunt Suid. & Plato. *Idem.*

3 Ἀπαρασκεύαστος ὁπόσον ἔπ τοῦ πόντου τὸ κόμης] Ἀποπασσάμενος ὁ. τ. λ. dimota nempe à fronte in tempora. *Mareil.*

1 Οἷον

σεσαλευῆ τ ῥήξεμβδος. ἄρξομαι γὰρ τὸ ἀρρενωπὸν, καὶ ὁ πρὸς ἀνδρῶν, καὶ ἑρμαϊκὸν ῥήτορος. φησὶ δ' ἂν πάνυ μετριάζων ὑπὲρ ἑαυτοῦ, μῶν σε ὧν ἀγαθὸς ὁ Πύθιος ἔπεμψε σοφὸς, ῥητόρων τὸ ἄριστον σοφιστῶν, ὥσπερ ὅτε Χαιρεφῶν ἦρετο αὐτὸν, ἔδειξεν αὐτῷ ὅστις ἐστὶ σοφώτατος ἐν τοῖς τότε; εἰ δὲ μὴ τοῦτο, ἀλλὰ κλέος αὐτὸς ἥκεις ἀκέων ἁπάντων ὑπερεκπεπληγμένος τὰ ἡμέτερα, καὶ θαυμάζων, καὶ τηλικοῦτον, καὶ ὑποπεπτηχότων, καὶ πάνυ μᾶλλον ἔοικε πρὸς οἷόν τινα δαιμόνιον ἄνδρα ἥκειν. σοφοδεήσεις δὲ μηδὲν τοιοῦτο ὄψεσθαι, [1] οἷον τῷδε, ἢ τῷδε παραβαλεῖν. ἀλλ' εἴ τις ἢ Τιτυὸς, ἢ Ὦτος, ἢ Ἐφιάλτης, ὑπὲρ ἐκείνους πάνυ φανεῖται σοι τὸ πρᾶγμα ὑπερφυὲς, καὶ τερατῶδες. ἐπεὶ τὰς μὲν ἄλλας τοσοῦτον ὑπερφωνεῖντα σάλπιγξ τὰς αὐλὰς, ὁπόσον ἡ σάλπιγξ τὰς αὐλὰς, καὶ οἱ τέττιγες τὰς μελίττας, καὶ οἱ χοροὶ τοὺς σωδεδυκότας. ἐπεὶ δὲ ῥήτορα αὐτὸς ἐθέλεις γενέσθαι, καὶ τοῦτο σοὶ ἂν παρ' ἄλλου ῥᾷον μάθοις, ἔπος μόνον ὃ κλεινὸν μέλημα φῂς ἂν εἶπαι, καὶ ζηλωτὸν εἶναι. καὶ τοὺς νόμους, οἷς ἂν ἐπιβῇς χρῆσθαι, ἐκείνως μοι φύλαττε. μᾶλλον δὲ ἤδη προχώρει, μηδὲν ὀκνήσας, μὴ δὲ παρίησι, εἰ μὴ προτελεσθεὶς ἐκείνα τὰ πρὸ τῆς ῥητορικῆς, ὁπόσα ἡ ἄλλη παιδεία τοῖς ἀνοήτοις ἐμβάλλουσι μετὰ πολλοῦ καμάτου δόκιμοι. ἤδη γὰρ αὐτῶν δέησιν. ἀλλ' [2] ἀνίπτοις τοῖς ποσὶν, ἡ παροιμία φησὶν, ἔμβαινε, καὶ μεῖον ἔξεις λέγειν τοῦτο, εἰ μὴ δὲ ἂν τὸ κινδυνεῦσαι μὴ δὲ ῥᾴθυμα τὰ γράμματα εἰδῇς. [3] ἄλλο γάρ τι ἔσῃ, οὐδὲν ἧττον ἐπιβὰς, οὐδὲν ἧττον ἔσῃ, οὐδὲν ἧττον ἔσῃ, οὐδὲν ἧττον ἔσῃ

ταῦτα πάντα ταῦτα ὁ ῥήτωρ. λέξω ἢ σιωπῶντον μὲ ὁπόσα χρὴ αὐτὸν σε οἴκοθεν ἔχοντα ἥκειν ἐφόδια εἰς τὴν πορείαν, καὶ ὅπως ἐπισιτίσεται, ὡς ἂν πλέιστα λαμύσας δυνηθείης. ἔπειτα δ' αὐτὸς, ἃ μὲν εἰδὼς ἐπιδείκνυς καὶ τὴν ὁδὸν, ἃ δ' ἐν παρεμπεσὼν πρὶν ἥλιον δῦναι, ῥήθορά σε ὑστέρᾳ τῆς πάντας ἀποφανῶ, οἷος αὐτός εἰμι, ἀναμφιλέκτως τὰ πρῶτα, καὶ μέσα, καὶ πελευταῖα τῶν λέγειν ἐπιχειρούντων ἔχων. κόμιζε τοίνυν τὸ μέγιστον μὲν, τὴν ἀναιδίαν. εἶτα, θράσος ἐπὶ τούτοις. καὶ ἄλλως δ', τόλμαν, καὶ ἀναισχυντίαν. αἰδῶ δ', ἢ ἐπιείκειαν, ἢ μετριότητα, ἢ εὐρύθμιαν, οἴκοι κάλλιπε. ἀληθείαν δὲ, καὶ ὑπεναντία τῷ πρώτῳ. ἀλλὰ μὴν καὶ βοὴν ὅτι μεγίστην, καὶ μέλος ἀναίσχυντον, καὶ βάδισμα, οἷον τὸ ἐμόν. ταῦτα δ' ἀναλημπία πάντα, καὶ μόνα ἐστὶν ὅτε ἐνδιά. ἢ ἐδὴς, δ', ἔστω διανθὴς, καὶ λάσκη, ἔρρον [1] τὴν ταραντίνης ἐργασίας, [2] ὡς διαφαίνεσθαι τὸ σῶμα. καὶ ἡ κρηπὶς ἀττικὴ, καὶ γυναικεία τὸ πολυχιδές. ἢ [3] ἐμβὰς, σικυωνία, πίλοις τοῖς λάσκοις ἐπιπέπασται. καὶ ἀκόλαθοι πολλοὶ, καὶ βιβλίον ἀεί. ταῦτα μὲν αὐτὸν χρὴ συμπελεῖν. τὰ δ' ἄλλα, καθ' ὁδὸν ἤδη σοι ἐρῶ, ὅρα, καὶ ἄκουε. καὶ δή σοι τοὺς νόμους δίειμι, οἷς χρώμενόν σε, ἢ ῥητορικὴ γνωρεῖ, καὶ πεισόμενον, καὶ διδάξοντα,

aliud quid est Rhetor. Primùm autem dicam, quodnam viaticum ad iter conficiendum, tibi sit domo afferendum venienti, & quomodo parandus victus, quò possis illud quàm celerrimè conficere. Deinde ipse, alia procedenti per viam ostendens, alia verò ante solis occasum admonens, oratorem quovis potiorem te efficiam, qualis ipse sum, qui sine dubio, primas medias, ultimasque partes teneo eorum qui ad dicendum animum appellunt. Ergo quod est maximum, ignorantiam affer: deinde temeritatem: præterea audaciam, & impudentiam. Pudorem autem, æquitatem, modestiam, & verecundiam domi relinque. Nam sunt inutilia, & huic negotio adversantur. Quinetiam clamorem altissimum, ac cantum inverecundum, meoque simílem incessum: siquidem hæc sunt perquam necessaria, solaque interdum sufficiunt. Vestis autem sit venusta, & candida, Tarentini opificii opus, ut corpus transpareat. Crepida verò Attica, & muliebriter multifidia, solea Sicyonia, socculis albis decorata, pedissequi multi, libellusque semper. Hæc te conferre oportet. Alia per viam procedendo jam vide, & audi. Nam tibi leges enarrabo, quibus si usus fueris, Rhetorica te cognoscet, & admittet, non au-

1 Τῆς Ταραντίνης ἐργασίας] Sic in dial. Meretr. Matr. & Musar. commendat Ταραντινίδιον. Est autem Ταραντινίδιον, ὕφασμα διαφανὲς καὶ λεπτὸν οἷόν Ταραντίνων περιφανέστερον ἔστω καταπυδαζόντων. Sic ad oram Codicis Memmiani. *Bourd.*

2 Ὡς διαφαίνεσθαι τὸ σῶμα] Dixi de his vestibus ad illud Petronii,

Palam prostare nudam in nebula linea? Idem.

3 Ἐμβὰς Σικυωνία] De hoc calceamenti genere, in dialogo Meretr. Dor. & Myrtal. *Idem.*

καὶ σκορπιεῖ, καθάπερ ἀτίλεφόν τινα, καὶ κεφάσκοπον τὸ ἀκαρῆτον. ἀλλὰ χρήμασθε μὲ τὸ ἀρχαῖον ἐπιμελῶς ἐπιμεληθῆναι χρὴ μάλιστα, καὶ διάφορα τὰ ἀναβολῆς. ἔπειτα πυκτικοῖδεκὰ ὥρα, ἢ ὁ πολέμιος τὸ εἴκοσιν ἀττικὰ ὀνόματα σκλέξας ποθῇ, καὶ ταῦτα ἀκριβῶς σκμελετήσας, πρόχειρα ἐπ' ἄκρας τὰ γλώττης ἔχε τὸ ἄττα, καὶ κᾶτα, καὶ μᾶν, ἐ ἄμυγμα, ἐ λῶστε, ἐ τὰ τοιαῦτα. καὶ ἐν ἅπαντι λόγῳ, καθάπερ τὸ ἡδύσμασι ἐπίπασσε αὐτῶν. μελέτω ἢ μηδὲν τῶν ἄλλων, ἐὰν ἀνόμοια τούτοις, [1] καὶ ἀσύμφυλα, ἐ ἀπωδά. ἢ πορφύρα μόνον ἔστω καλή, καὶ ἀνθηρὰ, κἂν [2] σισύρα τὸ παχείων τὸ ἱμάτιον ᾖ. μὴ ᾖ, δόπέρρητα, ἐ ξένα ῥήματα, ἐ ἀπανιάκις ὑπὸ τῶν παλαιῶν εἰρημένα. καὶ ταῦτα συμφορήσας, ἀπόξυε, ὡς χειautem aversabitur, odioque prosequetur, tanquam non initiatum, & arcanorum exploratorem. Proinde primò quidem formæ potissimùm & decori vestitus gerenda cura. Deinde quindecim, aut non plura quàm viginti Attica quædam vocabula selecta, diligenterque exercitata, summa in lingua in promptu habe, quædam, deinde, num, quodammodo, optime, atque id genus alia. Et in omni oratione, illa ceu condimentum insperge. Nulla tibi sit aliorum cura, si sint hisce dissimilia, incongrua, & absona. Tantummodo purpura sit pulchra, ac florida, licet pallium ex crassioribus pellibus sit consutum. Deinde ubi obsoleta, & peregrina, raroque ab antiquis usitata verba collegeris, hæc in eos ejaculare, cum quibus

1 Καὶ ἀσύμφυλα, καὶ ἀπωδὰ] Lexicorrhάφοι non ἀσύμφυλον legunt, sed ἀσύφηλον. Proferunt Homeri locum ex Iliade IX. & alterum Luciani ex libro De historia scribenda. Et quidem apud Homerum etiam Cicero ἀσύφηλον legisse videri potest Tusculana III. in Latina interpretatione illius loci Homerici. Sed verum si amamus, non nauci utraque vox ἀσύμφυλον & ἀσύφηλον. Neque Cicero ἀσύφηλον magis quàm ἀσύφυλον legisse ex illa interpretatione argui potest. Scriptura verò illa ἀσύμφυλος & ἀσύφηλος ex Criticæ gentis deliritationibus orta est, quas apud Etymologistam legere licet. Oratoria vox est ἀσύμφυλος, & Poëtica, necessitate carminis ἀσύφυλος, ὁ ἔξω τοῦ φύλου αὐτοῦ, ἢ ὡς ἐν τῷ φύλῳ αὐτοῦ, qui extra gentem suam, sive extraneus genti suæ, ut nunc ἀσύμφυλα καὶ ἀπωδὰ, quasi quæ extra gentem suam, atque extra chorum. Et verò etiam Luciani loco illo De historia scribenda, rectius fuerit ἀσύμφυλον καὶ ἀνάρμοστον, quàm ut nunc est, ἀσύφηλον aut ἀσύφυλον, quia ut prænonui ἀσύφηλον non nauci vox, ἀσύφυλον Poëtica. Hesychius tamen, ἀσύφηλος, inquit, ἀδύνατος, μισητὸς ἄξιος, ἄπιμος. Sed ea omnia etiam rectè interpretamenta vocis ἀσύμφυλος. Etiam illud Iliadis XXIV. ἀλλ' ἄπο σθὲ ἄκουσα κακὸν ἔπος, ἠδ' ἀσύφηλον, rectiùs legeris ἠδ' ἀσύφυλον, quasi dicat Helena, verbum erga me quasi extraneam, aut quasi peregrinam, neque gentis ejusdem. Patescet locum ipsum inspectanti. Et illud Iliade IX. ἀσύφηλον μ' ἔρεξε, melius ἀσύφυλον μ' ἔρεξε, *insamem fecit me*, nempe quasi de gente mea ejectum, aut exulem. Vetus itaque scriptura illa fateor ἀσύμφυλος & ἀσύφηλος: sed etiam Saturniæ lemæ veteres sunt. *Marcil.*

2 Σισύρα] Gl. MSS. σισύρα χιτὼν βαρβαρικὸς ἐκ δερμάτων. Rusticorum indumentum, sic Long. lib. 2. σισύρας ἐνδυμάτιον, penula scortea ex pellibus ovillis consarcinata, de qua Casaubonus ad Apol. Apul. Junger. ad Long. dicitur etiam σίσυς & σισύρνα Tzetz. ad Lycophron. *Bourd.*

1 Καὶ

ρεζόμενον ἐς τὰς συνουσίας. οὕτω γὰρ σε ὁ λεὼς ὁ πολὺς ἀποβλέψονται, καὶ θαυμασὸν ὑπολήψονται, καὶ τὴν παιδείαν ὑπὲρ αὐτὰς, εἰ ἀποσλεγγίσασθαι μὲ, τὸ ἀποξύσασθαι λέγεις. τὸ δὲ ἡλίῳ θέρεσθαι, εἰληθερεῖσθαι. τὰ ξέσματα ἦ, συμβολιμαῖον. τὸ ὄρθρον ἦ, ἀκροκνεφές. οἷόσπερ ἦ καὶ αὐτὸς ποιῶ καινὰ, καὶ ἀλλόκοτα ὀνόματα, καὶ ὀνομαθήσεται. τὸ μὲ ἐρμηνεῦσαι δεινὸν, εὔλεξιν καλῶν, τὸ σωφρον, σοφόνουν. τὸ ὀρχησην δὲ, χορεύσοφον ἂν σολοικίσῃς ἦ, ἢ βαρβαρίσῃς, ἓν ἔσω φάρμακον, ἢ ἀναισχυντία. καὶ συμβουλὴν δίδως ὄνομα. ἅτε ὄντος σοῦ, ἅτε ἠθυμημένου ποτὲ, ἢ ποιητοῦ, ἢ συγγραφέως. ὃς ἅτε λέγειν ἐδοκίμαζε σοφὸς ἀνὴρ, καὶ τὴν φωνὴν ἐς τὸ ἀκρότατον ἀπηκριβωμένος. ἀλλὰ καὶ ἀναγίγνωσκε, τὰ παλαιὰ μὲ μὴ σύγε μὴ δὲ εἴ τι ὁ λῆρος Σωκράτης, ἢ ὁ χαρίεις ἄνθρωπος Δημοσθένης, ἢ ὁ ψυχρὸς Πλάτων, ἀλλὰ τὰς τοῦ πρὸ ἡμῶν ὀλίγον λόγους, καὶ ὡς φασι παῦρα μελέτας, ὡς ἔχῃς ἀπ' ἐκείνων ἐπισυμβολιμαῖον ἐν καιρῷ καταχρῆσαι, καὶ ἀπὸ τῶν ταμιείων συναιρῶν. ἐπειδὰν ἦ καὶ δέῃ λέγειν, καὶ οἱ παρόντες ὑποβάλωσί τινας ὑποθέσεις, καὶ ἀφορμὰς τοῦ λόγου, ἄπαυδα μὲ ὁπόσα ἂν ἢ δυσχερῆ λεχθῆ, καὶ ἐκφαυλιζέσθω, ὡς οὐδὲν ὅλως ἀνδρῶδες αὐτῶν. ἑλομένου ἦ, μὴ μελήσας, λέγε ὅ, τι κε ῥῆμα γλῶτταν ἔλθῃ, μηδὲν ἐκείνων ἐπιμεληθείς, ὡς τὸ πρῶτον, ὥσπερ ἂν καὶ ἔστι πρῶτον, ἐρεῖς ἐν καιρῷ συσήσηται. καὶ τὸ δεύτερον, μὴ τοῦτο, καὶ τὸ τρίτον, μετ' ἐκεῖνο. ἀλλὰ τὸ πρῶτον ἐμπεσὸν, πρῶτον λεχθήσεται. καὶ ἢν ὅτῳ τύχῃ, οὕτω τῇ μετώπῳ μὲ, ἡ κνήμις. οὕτω τῇ κνήμῃ ἦ, ἡ

bus conversaris: sic enim te vulgus intuebitur, & admirandum putabit, tuamque supra se eruditionem, si ἀποσλεγγίσασθαι, τὸ ἀποξύσασθαι *abradere*, dicas, & τὸ ἡλίῳ θέρεσθαι, *sole uri* εἰληθερεῖσθαι, & *arrhabonem* συμβόλιμον, & τὸ ὄρθρον *crepusculum* ἀκροκνεφές. Nonnunquam etiam tu nova finge, & monstrosa vocabula: ut *interpretandi peritum* εὔλεξιν: & *honestorum prudentem* σοφόνουν. *saltatorem* autem χορεύσοφον. Quum verò solœcismum, vel barbarismum committes, unum tibi sit remedium, impudentia. Confestimque in promptu sit nomen poëtæ vel scriptoris alicujus, qui neque sit, neque unquam fuerit: à quo sapiente viro, & voce summa absolute claro, probetur hæc loquendi formula. Proinde tu te ne prisca legas, neque quæ nugator Isocrates, vel gratiarum expers Demosthenes, vel Plato frigidus scripta reliquêre: sed orationes eorum qui paulò antè nos fuêre, & quas exercitationes appellant, ut tanquam ex penu depromens, ab iis commeatum mutueris, quo in tempore utaris. Quum verò orandum erit, & qui aderunt, argumentum aliquod, aut dicendi occasionem tibi suggesserint: quæcunque fuerint illa, difficilia dicantur, & vilipendantur, tanquam nihil prorsus his insit virile. Quum verò elegeris argumentum, nihil cures, & dicito quicquid in linguam venerit, eorum nihil solicitus, ut primum, prout est primum debito proferas tempore: deinde secundum, postea tertium. Verùm quicquid primum inciderit, primum dicatur: & si ita evenerit, ocrea capiti, tibia galeæ adaptetur.

Præ-

κόρυς. πλὴν ἀλλ' ἔπειγε, καὶ σύνειρε, καὶ μὴ σιώπα μόνον. κἂν ὦσί τινες ὑβρισταὶ τῶν, ἢ μοιχὸν λέγῃς Ἀθήνησι, τὰ ὐ Ἰνδοῖς, καὶ τὰ ὐ Ἐκβατάνοις λεχθήσεται. ἐπὶ πᾶσι γὰρ, ὁ Μαραθὼν, καὶ ὁ Κυναίγειρος, ὧν ἐσκ ἂν τι ἄνου χθόνιος. καὶ ἀεὶ ὁ Ἄθως πλεύσεται, καὶ ὁ Ἑλλήσποντος πεζευθήσεται, καὶ ὁ ἥλιος ὑπὸ τῶν περσικῶν βελῶν σκιασθήσεται, καὶ Ξέρξης φεύξεται, καὶ ὁ Λεωνίδας θαυμασθήσεται, [1] καὶ τὰ Ὀθρυάδου γράμματα ἀναγνωσθήσεται. καὶ ἡ Σαλαμὶς, καὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, καὶ αἱ Πλαταιαὶ, πολλὰ ταῦτα, καὶ πυκνά. καὶ ἐπίπαν εἰ τί ἐστιν ὀνόματα ἐπιπολάζοντα, καὶ ἐπανήξει. καὶ συνεχὲς τὸ ἄτιτα, καὶ τὸ δήπουθεν, κἂν μηδαμοῦ αὐτῶν δέῃ. καλὰ γάρ ἐστι καὶ εἰκῇ λεγόμενα. ὦ δέ ποτε καὶ ἄσμενος κομιεῖς εἰναγδεκῇ, πάνυ σφόδρα, καὶ μέλος μενέσθω. κἂν ποτε ἀπαρήσῃς πεῖσμα θῇς ὠδικὸν, τὰς ἄνδρας τὰς δικαστὰς ὀνομάσας ἐμμελῶς, πεισθήσεταί σοι τὴν ἁρμονίαν. τὸ δ' οἴμοι τῶν κακῶν, πολλάκις. καὶ ὁ μηρὸς παιέσθω, καὶ λαρύγγιζε, καὶ ἐπικρέμπου τοῖς λεγομένοις, καὶ βάδιζε, μεταφέρων τὴν πυγήν. καὶ ἢν μήν σε μὴ ἐπαινῶσιν, ἀχανάκτῃ, καὶ λοιδορεῖ αὐτούς. ὦ δ' ὀρθοὶ ἐφήκωσιν, ὑπὸ τ' αἰσχύνης ἤδη ποθὲν τὴν ἔξοδον ἕτοιμοι, καθέζεσθαι κέλσατε. καὶ ὅλως, τυραννὶς τὸ πρᾶγμα ἔστω. ὅπως δ' καὶ τὸ πλῆθος θαυμάζωσι τὸν λόγον, ἀπὸ τῆς Ἰλιακῶν ἀρξάμενον, ἢ καὶ νὴ Δία ἀπὸ τῶν Δευκαλίωνος, καὶ Πύρρας γάμων, ὦ δεκῇ, καταβίβασε τὸν λόγον ἐπὶ τὰ τῶν καθεστώτων. οἱ μὲν γὰρ συνιέντες, ὀλίγοι, οἱ μάλιστα μὲν σιωπήσονται ὑπὸ εὐγνωμοσύνης. ὦ δ' καὶ λέγωσί τι, ὑπὸ φθόνου αὐτὸ

Præterea festina, loquere expeditè, ac tantummodo ne taceas. Quod si de contumelioso, aut mœcho quopiam Athenis verba facias, quæ apud Indos, & Ecbatanos gerantur, referas. In omnibus sit Marathon & Cynægirus, sine quibus nihil fiat, semperque Athos navigetur, & Hellespontus pedibus teratur, & sol Persarum sagittis obumbretur, Xerxes fugiat, Leonidas sit admirationi, & Otryadis literæ legantur, & Salamis, & Artemisium, & Plateæ multa sint & crebra. Pauca verò illa vocabula insperſa innatent & efflorescant: & continuum sit illud, quædam, & utique, etiamsi non sit iis opus, nam pulchra sunt, vel temerè prolata. Et siquando canendi tempus videtur esse, omnia canantur, & melos stet. Si verò desit canorum negotium, quum judices concinnè nominaveris, harmoniam expleſſe te puta. At illud heu malorum! sæpius repetatur, & femur percutiatur, vocem dilata, & in dicendo screa, ac incedendo clunes diverte. Quòd si te haud laudent, indigneris, eosque convitiis insecteris. Si verò surrexerint, jam præ pudore parati exire, sedere jube: sitque penitus res tyrannica. Vt verò multitudo quoque tuam orationem admiretur, ab Iliacis incipiens, vel per Iovem, si videtur, à Deucalionis & Pyrrhæ nuptiis ad præsentia sermonem devolve. Etenim qui hæc intelligant, pauci erunt, qui maximè propter benevolentiam tacebunt. Quòd si quid dixerint, id ob invidiam

1 Καὶ τὰ Ὀθρυάδου γράμματα] Plutarchus in Parallelis c. 111. *Marcil.*

δίξωσι ὁρᾶν. οἱ πολλοὶ ᾗ, καὶ χῆμα, καὶ φωνὴ, καὶ βάδισμα, καὶ ἀναίσθησις, καὶ μέλος, καὶ κρηπὶς, καὶ τὸ ἅπαν σε σύνειμι θαυμάσονται. καὶ ἢ ἰδόντα ὁρῶντες, καὶ τὸ ἄθυμα, ἐκ ἔξουσιν ὅπως ἀπιστήσουσι μὴ ἐκ παιδείαν τινὰ ἐν τοῖς λόγοις ἀγωνίζῃ εἶναί σε. ἄλλως τε, καὶ τὸ ταχὺ τοῦτο, ἐ σμικρὸν ἔχει τὴν ἀπολογίαν. καὶ θαῦμα ἐξ τοῖς πολλοῖς. ὥστε ὅρα μή ποτε χρήσῃ, ἢ σκιαμάχος παρέλθῃς. ἔλεγχος γὰ σαφὴς ταῦτά γε. οἱ φίλοι ᾗ πηδήσαντα ἀεὶ, ἐ μισθὸν ἢ δέησιν ἀποδώσουσιν, εἴ ποτε αἰσθοιντό σε χλιαπεσόμενον χαίρειν ὀρέγοντες, καὶ παρέχοντες σύριττον τὸ λεχθησόμενον ἐν τοῖς μεταξὺ ᾗ ἐπαίνων ἀμελείμματι. καὶ γὰ ὦ καὶ τῶδε μελέτω σοι ἢ χρὸν ἔχειν οἰκεῖον, καὶ συνάδοντα. ταῦτα μὲν σοι τὰ ἐν τοῖς λόγοις. μᾶ ταῦτα ᾗ, ἀθεῖόν σε, δορυφορεῖσθαι ἐγκεκλυμμένον αὐτὸν καὶ ὧδε ὧν ἔφης μεταξὺ διαλαμβάνοντα. καὶ ὧ τις ἐντύχῃ, θαυμάσεται ὥσπερ σεαυτὸν λέγε, καὶ ὑπερεπαίνει, καὶ ἐπαχθὴς γένῃ αὐτῷ. [1] πὶ γὰ ὁ Παιανιεὺς πρὸς ἐμὲ, καὶ πρὸς ἕνα ἴσως μοι ᾗ Παλαιάν ὁ ἀγὼν, καὶ τὰ τοιαῦτα. ὃ ᾗ μέγιστον, καὶ ἀπρεπὲς τὸ ἀδικημεῖν ἀναίσχιστα τον, ὀλίγα δεῖν παρέλιπεν. ἁπάντων κατεγέλα ᾗ λεγόντων. καὶ ὧ μή τις καλῶς εἴπῃ, ἀλλοτρία, καὶ ἐκ

diam facere videbuntur. Sed vulgus, habitum, vocem, greſſum, deambulationem, cantum, crepidam, & tuum illud, atta, mirabitur: teque ſudantem cernens, & anhelantem, non poterit non credere, te perquam aptum eſſe in dicendo certatorem. Præterea hæc celeritas, non parvam habet excuſationem, & admirationem apud vulgus. Ideo cave ne aliquando ſcribas, aut meditatus prodeas: ſiquidem illud eſt manifeſtæ redargutionis. Amici verò ſaliant ſemper, ac cœnarum pretium exolvant, ſiquando memoria te lapſurum ſentiant, manum porrigentes, & inter laudes tuas, ſpatium præbentes, ut quod erat dicendum, rurſus invenire poſſis. Etenim & hoc tibi ſit curæ, ut proprium, & conſonantem habeas chorum. Et hæc tibi in dicendo ſunt obſervanda. Poſtea te, ubi proceſſeris, more ſatellitum ſtipent obvelatum, & de iis quæ dixiſti, interea diſſerentem. Quòd ſiquis obviam tibi fiat, mira de te dicas, ſummiſque laudibus te extollas, ipſique moleſtus fias. Quid enim præ me eſt Pæanienſis? & mihi fortè adverſus aliquem ex veteribus eſt certandum: & alia hujuſmodi. Sed quod eſt maximum, maximeque ad exiſtimationem neceſſarium, propemodum omiſi. Omnia quæ dicuntur irride: & ſiquis rectè dixerit, aliena, non ſua oſtentare

[1] Τί γὰρ ὁ Παιανιεὺς πρὸς ἐμέ] Gilbertus Cognatus commentator miſere hoc loco prodit memoriæ ſuæ defectum, dum neſcire videtur Demoſthenem debere intelligi. Plutarchus in vitis decem Rhetorum & in Demoſthene nos docet, Plebiſcita à Demoſthene promulgata ſemper ita cœpiſſe. Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεὺς τάδε εἶπεν, id eſt, *Demoſthenes Demoſthenis filius Pæanius hæc dixit.* Palm. Quid per hanc dictionem ſit intelligendum nemo facilè divinabit. Eſt tamen qui Platonem intelligit, & fortaſſe rectè, quum παιανιεὺς tribus quædam Athenienſis fuerit. *Cogn.*

ἑωυτῆ δεικνύειν δοκεῖτω. ἢν δ' μετρίως ἐυχθῇ, πάντα ἔσω ἐπολήψεσθε. καὶ τὸ τοῖς ἀκροάσεσι μὴ πάνυ εἰσίεναι χρή. ἐπίσημον γάρ. καὶ σωπησάντων ἁπάντων, ξένον τινὰ ἔπαινον ἐπιπεῖν, πῶς ἄρας τὸ παράστημα ἐπιφέρονθαι, καὶ ἐνοχλήσονθα, ὡς ναυλῶν ἅπαντας ἐπὶ τὸ φορτίον τὸ ὄνομάτων, καὶ ἐπιφρήξειας τὰ ὦτα. ἐπισείσῃς δ' μὴ πολλάκις τὴν χεῖρα, δύπλεως γὰρ, μηδ' ἀναστῇς, πλὴν ἅπαξ γε, ἢ δὶς τὸ πλεῖστον. τοσαυτειδία δ' τὰ πολλὰ, καὶ δῆλος ἔσῃ μὴ δρεσκόμενος τοῖς λεγομένοις. ἀμφιλαφεῖς δ' αἱ ἀφορμαὶ τῆς μίμψεων τοῖς συκοφαντικοῖς τὰ ὦτα. τὰ δ' ἄπαντα, χρὴ θαρρεῖν. ἡ τόλμα γὰρ, καὶ ἡ ἀναισχυντία, καὶ τὸ ψεῦσμα, πρὸ χειρῶν, καὶ ὄρκος ἐπ' ἄκρῃσι ἀεὶ τοῖς χείλεσι, καὶ φθόνος πρὸς ἅπαντας, καὶ μῖσος, καὶ βλασφημία, καὶ ἀμβολὴ πίθανα. ταῦτά σε ἀοίδιμον τὸ βραχὺ, καὶ ἐξελήλυθεν ὀφανεῖ. τοσαυτὰ μὲ τὰ φανερὰ· καὶ τὰ ἔξω ἰδέα δ' πάντα πράγματα ποιεῖν σοι δοκῶ, κυβεύειν, μεθύσκεσθαι, λαγνεύειν, μοιχεύειν, πρὸς τε καὶ μὴ ποιήσῃς, καὶ πρὸς ἅπαντας λέγειν, καὶ γραμματεῖα τοιαῦτα δεικνύναι, τὰ δὲ γυναικῶν δῆθεν γραφέντα. καλὸς γὰρ εἶναι θέλει. καί σοι μελέτω τὰ τῶν γυναικῶν ἐπιδαζεσθαι δοκεῖν. ἐς τὴν ῥητορικὴν γὰρ ἐς τοῦτο ἀναφέρουσιν οἱ πολλοὶ, ὡς ἀφ' τοῦτό σε ἐς ἄκρον ἐγυμνασμένον ἔσεσθαι. καὶ τὸ δεῖνα δ' μὴ ἀοίδιμος εἶς, κἂν πρὸς ἀνδρῶν ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ ἐρᾶσθαι δοκοίης, καὶ τοῦτο, γλυκύτητος, ἢ ἐς νὴ Δία φαλακρὸς ἤδη ὤν. ἀλλ' ἔστωσαν οἱ ἐς ἐπὶ τούτῳ συνόντες. ἢν δ' μὴ ὦσιν, οἱ οἰκέται ἱκανοί. πολλὰ γὰρ ἐς ὠφελοῦσιν· ἂν δ' μηδεὶς ἄλλος προσέλθῃ, αὐτὸς ἑαυτῷ δοκεῖ τις ἐπιτήδειος εἶναι. ἢν δ' μετρίως ἐυχθῇ, πάντα ἔσω ἐπολήψεσθε. καὶ τὸ τοῖς ἀκροάσεσι μὴ πάνυ εἰσίεναι χρή. ἐπίσημον γάρ. καὶ σωπησάντων ἁπάντων, ξένον τινὰ ἔπαινον ἐπιπεῖν, πῶς ἄρας τὸ παράστημα ἐπιφέρονθαι, καὶ ἐνοχλήσονθα, ὡς ναυλῶν ἅπαντας ἐπὶ τὸ φορτίον τὸ ὀνομάτων, καὶ ἐπιφρήξειας τὰ ὦτα. ἐπισείσῃς δ' μὴ πολλάκις τὴν χεῖρα, δύπλεως γὰρ, μηδ' ἀναστῇς, πλὴν ἅπαξ γε, ἢ δὶς τὸ πλεῖστον. τοσαυτειδία δ' τὰ πολλὰ, καὶ δῆλος ἔσῃ μὴ δρεσκόμενος τοῖς λεγομένοις. ἀμφιλαφεῖς δ' αἱ ἀφορμαὶ τῆς μίμψεων τοῖς συκοφαντικοῖς τὰ ὦτα. τὰ δ' ἄπαντα, χρὴ θαρρεῖν. ἡ τόλμα γὰρ, καὶ ἡ ἀναισχυντία, καὶ τὸ ψεῦσμα, πρὸ χειρῶν, καὶ ὄρκος ἐπ' ἄκρῃσι ἀεὶ τοῖς χείλεσι, καὶ φθόνος πρὸς ἅπαντας, καὶ μῖσος, καὶ βλασφημία, καὶ ἀμβολὴ πίθανα. ταῦτά σε ἀοίδιμον τὸ βραχὺ, καὶ ἐξελήλυθεν ὀφανεῖ. τοσαυτὰ μὲ τὰ φανερὰ· καὶ τὰ ἔξω ἰδέα δ' πάντα πράγματα ποιεῖν σοι δοκῶ, κυβεύειν, μεθύσκεσθαι, λαγνεύειν, μοιχεύειν, πρὸς τε καὶ μὴ ποιήσῃς, καὶ πρὸς ἅπαντας λέγειν, καὶ γραμματεῖα τοιαῦτα δεικνύναι, τὰ δὲ γυναικῶν δῆθεν γραφέντα. καλὸς γὰρ εἶναι θέλει. καί σοι μελέτω τὰ τῶν γυναικῶν ἐπιδαζεσθαι δοκεῖν. ἐς τὴν ῥητορικὴν γὰρ ἐς τοῦτο ἀναφέρουσιν οἱ πολλοὶ, ὡς ἀφ' τοῦτό σε ἐς ἄκρον ἐγυμνασμένον ἔσεσθαι. καὶ τὸ δεῖνα δ' μὴ ἀοίδιμος εἶς, κἂν πρὸς ἀνδρῶν ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ ἐρᾶσθαι δοκοίης, καὶ τοῦτο, γλυκύτητος, ἢ ἐς νὴ Δία φαλακρὸς ἤδη ὤν. ἀλλ' ἔστωσαν οἱ ἐς ἐπὶ τούτῳ συνόντες. ἢν δ' μὴ ὦσιν, οἱ οἰκέται ἱκανοί. πολλὰ γὰρ ἐς ὠφελοῦσιν· ἂν δ' μηδεὶς ἄλλος προσέλθῃ, αὐτὸς ἑαυτῷ δοκεῖ τις ἐπιτήδειος εἶναι.

tare videatur: quòd si mediocriter egerit, omnia carpantur. Præterea post cunctos in auditoria ingrediendum: id enim insigne est: omnibusque tacentibus, nova laus subdenda, quæ præsentium aures avertat, & interturbet: adeò ut omnes fastidio vocum nauseent, & aures obstruant. Interim manum haud frequenter moveas, id enim vile: nec nisi semel aut bis ad summum surgas. Plerumque autem subsanna, & palàm ostende tibi non placere quæ dicuntur. Abundè autem reprehensionum [1] sycophanticis aures suppeditabunt. Cæterùm, confidere oportet. Etenim audacia, impudentia, mendacium promptum, ac semper summis in labiis juramentum, in omnes invidia & odium, & maledicentia, & probabiles calumniæ, hæc omnia te brevi celebrem, & conspicuum reddent. Et hæc quidem sunt palàm facienda, & foris. Privatim verò res omnes perpetrare constituas: alea ludere, inebriari, scortari, mœchari, superbire, & si non facis, omnibusque dicere, & literas à mulieribus scriptas ostendere. Nam & pulcher esse velis, & des operam ut à fœminis amari videaris. Vulgus enim hoc ad Rhetoricam referet, ut propter hoc etiam, usque ad gynæceum sis celebris. Atque istud ne vereare, etiamsi à viris ob quippiam aliud amari videaris, idque cùm jam sis barbatus, atque adeò per Iovem calvus. Sed adsint qui etiam ob id tecum consuetudinem habeant: at si nemo alius adfuerit, vel famuli sufficient. Nam hinc multa

1 *Sycophanticis*] Legend. Plut. de curios. *Cogn.*

Ἔ τοιάυτα πρὸς τὴν ῥητορικὴν χρήσιμα προσγίγνεται. πλείων ἡ ἀναισχυντία, καὶ θρασύτης. ὁρᾷς [1] ὡς λαλίστεραι αἱ γυναῖκες, καὶ λοιδορῆσαι θᾶττον δύνανται; εἰ δὴ τὰ ὅμοια τούτοις, δοίησις ἂν ἄλλων. καὶ μὴν καὶ κατιδεῖν χρὴ μάλιστα μὲν τὰ πάντα. εἰ δὲ μή, πάντως ὀλίγα. καὶ αὐτό σοι τὸ στόμα, πρὸς ἅπαντα ἡδέως ἐχέτω, καὶ ἡ γλῶττα ὑπηρετείτω καὶ πρὸς τοὺς λόγους, καὶ πρὸς τὰ ἄλλα, ὁπόσα ἂν δυνήσεται. δυνήσεται δὲ σολοικίζειν μόνον, οὐδὲ βαρβαρίζειν, οὐδὲ λυρεῖν, ἢ ἐπιορκεῖν, ἢ λοιδορεῖσθαι, ἢ ψεύδεσθαι, ἀλλὰ καὶ νύκτωρ τι ἄλλο ὑποπλεῖν. καὶ μάλιστα μὲν πρὸς ἕνα πολλὰς τὰς ἐρωτας μὴ διαρκέσῃς, πάντα αὐτή γε ἐπίστασθαι, καὶ γοιμωτέρα γένεσθαι, καὶ μηδὲν ἀπορεῖσθαι. μὴ ταῦτα δ' παῖ καλᾶς ἐκμάθῃς, δυνήσεσθαι δὲ, οὐδὲν γὰρ σὺ αὐτοῖς βαρὺ, χαίρων ἐπαγγέλλομαι σὲ εἰς μακρὸν σε ἄρσεν ῥήτορα, καὶ ἡμῖν ὅμοιον ἀποτελεσθήσεσθαι. τὸ μὲν τοῦτο δὴ, σὸν ἐμὲ χρὴ λέγειν ὅσα σὺ βραχεῖ πυρέσαι σοι τὰ ἀγαθὰ παρὰ τῆς ῥητορικῆς. ὁρᾷς γὰρ ἐμὲ, ὃς πατρὸς μὲν ἀφανοῦς, καὶ οὐδὲ κεκαθαρμένου ἑλλάδι φωνὴν ἐγνωκότος, [2] ὑπὲρ Ξόϊν, καὶ Θμοῦϊν δεδιδαγμένου. μητρὸς δὲ ἀκεστρίας, ἐπ' ἀμφοδίου ποτὲ, αὐτὸς δὲ τὴν ὥραν ἐν παιδίοις

multa ad Rhetoricam utilia accedunt, auctior impudentia, & temeritas. Cernis ut loquaciores sunt fœminæ, viroſque superant convitiandi copia? Quòd si similia tibi accidant, cæteris præstabis. Iam verò & per omnia pice oblita depilari oportet: sin minus per illa prorsus. Os quoque ipsum ad omnia libenter tibi diducatur: & lingua sermonibus, & quibuscunque poterit aliis, subserviat. Potest autem non solùm solœcismum, & barbarismum committere, vel nugari, pejerare, convitiari, mentiri, calumniari: sed & aliud quid noctu agere. Et maximè quando tu unus tot amatoribus non sufficies, ipsa quidem omnia sciat facere, & fœcundior fiat, & nihil aversetur. Hæc si rectè didiceris puer, potes autem, cùm in iis nihil sit grave, audacter polliceor, te brevi Oratorem præstantissimum, nobisque similem evasurum. Cæterùm quæ sequentur, mihi non dicendum, quàm multa bona tu à Rhetorica sis brevi consecuturus. Cernis enim me, qui ex obscuro patre, nec merè libero, quique diutius quàm Xoës, & Thmüis serviverit: matre verò sartrice, in bivio quodam natus sum. Ipse verò forma non omnino

1 Ὡς λαλίστεραι αἱ γυναῖκες] Liban. *Bourd.* Mulier animal natura loquax. Plaut. in Aulul. *Nam multum loquaces merito omnes habemur.* Idem in Ciſtell. *Largiloqua exemplo ſumus plus loquimur quam fas eſt.* Euripid. in Phœniſſ.

Φιλόφλυαρον δὲ χρῆμα πλεῖστον ἴσμεν
Ζμικρὰς δ' ἀφορμὰς ἐν λόγοισι πρὸς λόγους
Πλείους ἐπισρέφουσιν ἡδονὴν δέ τις
Πυνθάνεσθαι, μηδὲν ὑγιὲς ἀλλήλαις λέγειν. Cogn.

2 Ὑπὲρ Ξόϊν καὶ Θμοῦϊν δεδιδαγμένου] Ex hoc loco patet Lucianum traducere quendam rhetorem Ægyptium. Sunt enim Xois & Thmüis urbium nomina in inferiore Ægypto, unde nomi duo Ξοΐτης & Θμουΐτης nominabantur. *Palm.*

ἀδύκιμον εἶναι δόξας, τὸ μὲ πρῶτον, ἐπὶ ψιλαῖ τῇ τρίφεσθαι, συνῆν τινι κακοδαίμονι, καὶ γλίσχρῳ ἐρασῆ. ἐπεὶ δὲ τὴν ὁδὸν ταύτην ῥᾴδιον κατεῖδον, καὶ διεκπερᾶσαι, ἐπὶ τὸ ἄκρον ἐλθόμην, ὑπῆρχε γάρ μοι ἡ φίλη Ἀδράστεια, πάντα σκεῦνα, ἃ προεῖπον ἐφόδια, τὸ θράσος, ἡ ἀμαθία, ἡ ἀναισχυντία, [1] πρῶτον μέν, οὐκ ἔπ παθεινὸς ὀνομάζομαι, ἀλλ' ἤδη τῆς Διὸς, καὶ Λήδας παισὶν ὁμώνυμος γεγένημαι. ἔπειτα δὲ γραῒ συνοικήσας, τὸ πρῶτον μὲ ἐγαμβρίζομαι πρὸς αὐτῆς, ἐρᾷν προσποιούμενος γυναικὸς ἑβδομηκοντούτιδος, πεπαρκὸς ἔτι λοιπὸς ὀδόντας ἐχούσης, καὶ τούτους ὑπερδεδεμένους. τοῦτο ἀλλά γε ἀφῆκε τὴν πενίαν, ὑφιστάμενον τὸ ἄθλον. καὶ τὰ ψυχρὰ σκεῦνα τὰ ὑπὸ τῷ σορῷ φιλήματα, ὑπερηδιστά μοι ἐπῄει ὁ λιμός. εἴπερ ὀλίγῳ δεῖν, κληρονόμος ἂν εἶχεν ἁπάντων κατέσης, εἰ μὴ κἀμοῦ τὸς πις οἰκέτης ἐμαίνετο, ὡς φάρμακον εἶλυε ἐπ' αὐτὴν ἐωνημένον. ἐξωθεῖς δ' ἐπὶ κεφαλὴν, ὅμως ὅδε τότε ἠπόρησε τὸ ἀναγκαῖον, ἀλλὰ καὶ ἐντεῦθεν δοκῶ, κἂν ταῖς δίκαις ἐξεπίζομαι, προδιδοὺς τὰ πολλὰ, καὶ τὰς δίκας τοῖς ἀνοήτοις κατυπισχνούμενος. καὶ πτῶμαι μὲ τὰ πλείστα. [2] οἱ φοίνικες δ', τοῖς προμίττεις. Vt plurimum

no illiberali esse visus, sub initium ob victus penuriam, cum infœlici, suavi tamen conversabar amatore. Postquam autem viam hanc facillimam esse animadverti, eaque absoluta fastigium attigi: siquidem ô Adrastea chara mihi omnia illa quæ antè dixi, viatica suppetebant, temeritas, ignorantia, impudentia. Primùm quidem non amplius desiderabilis appellor: sed jam Iovis & Ledæ filiis factus sum cognominis. Deinde cum anu consuescens, primùm ab ipsa lautè accipiebar, simulans me amare mulierem septuagenariam, quæ dentes quatuor reliquos, eosque auro illigatos habebat: verumtamen ob paupertatem hunc laborem sustinebam: illaque capularis vetulæ oscula, fames reddebat mihi suavissima. Deinde parum abfuit, quin omnium bonorum quæ possidebat, hæres evaserim, nisi execrandus quidam famulus venenum ad illam tollendam à me emptum illi indicasset. Ob id in caput præceps ejectus, tamen neque tunc rebus necessariis carui: sed & orator esse videor, & in judiciis contendo, causam plerunque prodens, & judicum gratiam fatuis promittens. Vt plurimum tamen succumbo, ac nihilominus

1 Πρῶτον μὲν ἐκ ἔπ ποτεινὸς ὀνομάζομαι, ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς καὶ Λήδας παισὶν ὁμώνυμος γεγένημαι] Et ex hoc loco patet rhetorem, quem subsannat Lucianus, primum Ποθεινὸν (sic enim legendum, non ποτεινὸν) deinde Διόσκορον vel Διοσκορίδην vocatum fuisse. *Palm.*

2 Οἱ φοίνικες δὲ] Advocatorum palmæ aliquando sine lemniscis & corona, ut apud Iuvenal. Sat. 7.

ut tibi lassò
Figantur virides, scalarum gloria, palma.

Et Martial. Epig. 27. lib. 7.

Sic sera mirentur, sic te palatia laudent,
Excolat & geminas plurima palma fores.

Palmas coronatas ut hoc loci ὅπλ τῇ δυρᾷ χλωρὰ ἐστεφανωμένος. Tangit Arrianus Epicteti cap. 12. lib. 3. *Beurd.*

1 *In*

ἐπὶ τῇ θύρᾳ χλωρὸὶ ἐστεφανωμένοι. τούτοις γὰρ ἐπὶ τὰς δυσχερεῖς χρῶμαι τοῖς διελέσθαι. ἀλλὰ σὲ τὸ μισεῖσθαι ὡσὶ ἀπάντων, καὶ ἐπίσημον εἶναί μοι, ἐπὶ τῇ μοχθηρίᾳ δὲ πόρρω σὲ πολὺ πρόσθεν τοῦ λόγου, καὶ τὸ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ τοῦτον σκέπειν τὴν ἀκριβεστάτην οὐ πάσῃ κακίᾳ λεγόμενον, ἐμοὶ μικρὸν ἔμοιγε δοκεῖ. παῦσαί σοι δοκῶ, νὴ τὸν πάνδημον, πολὺ πρότερον ἐμαυτοῦ δεομένης, καὶ χάριν ἐμαυτοῦ ἐμικρὸν ἐπισπασάμενον. εἶεν. ὁ μὲν γηραιὸς εἶπεν. οὗτοι, πεπαύσεται. σὺ δέ, ὦ πειθῆς τοῖς εἰρημένοις, καὶ δὴ παρεῖναι νόμιζε οἷσθ' ἐξαρκῆς ἐπὶ θεῖς ἐλθεῖν. καὶ ἄδεν σε κωλύσῃ ἐπόμενον τῷ νόμῳ ἓν τε τοῖς δικαστηρίοις κρατεῖν, καὶ σὺ τοῖς πολίταις δύσκριτον, καὶ ἐπέρασον εἶναι, καὶ γαμεῖν, ἃ γαμοῦσί τινα τῶν κωμικῶν, καθάπερ ὁ νομοθέτης, καὶ διδάσκαλος, ἀλλὰ καλλίστην γυναῖκα, τὴν ῥητορικήν, ὡς τὸ δὲ Πλάτωνος σκεῦος πλίνθου ἅρμα ἐλαυνούσης φέρεσθαι, σὲι μᾶλλον πρέπειν δοκεῖ σεαυτὸν εἰπεῖν, ἢ ἐκεῖνον δοκεῖ δὲ Διός. ἐγὼ γάρ, ἀγχίνους οὐ, καὶ δειλός εἰμι, ἐκκόσομαι ὑμῖν τὴν ὁδόν, καὶ παύσομαι τῇ ῥητορικῇ ἐπιπολάζων, ἀσυμβόλως ὢν σοὶ αὐτὴν τε ὑμέτερα. μᾶλλον δὲ ἤδη πέπαυμαι. ὥστε ἀκριβῶς ἀνακηρύττεσθε, καὶ θαυμάζεσθε, μόνον τοῦτο μεμνημένοι, ὅτι μὴ τῷ τάχει ἡμῶν πεκρατήκατε, ὠκύτεροι φανέντες, ἀλλὰ τῇ ῥᾳστώνῃ, καὶ σχολῇ τραπέζῃ τὴν ὁδόν.

nus viridi palma fores coronantur. Nam his erga infœlices illecebris utor. Præterea ab omnibus odio haberi, & morum pravitate, longè priùs quàm sermonum esse insignem, ac digito monstrari, en ille qui cunctis flagitiis præcellere fertur: non parva res esse mihi videtur. Hæc te moneo per Venerem, quæ meipsum multò priùs monui, nec gratiam exiguam mihi ipsi comparavi. Esto: generosus ille hæc dicere desinet. Tu verò si dictis credas, ibi te esse puta quò pervenire ab initio desiderabas, & nihil obstabit si leges has observaris, quominus in judiciis vincas, apud multitudinem clareas, & acceptus sis, & tibi nubat, non anus quæpiam Comica, quemadmodum legislatori illi & præceptori tuo, sed mulier pulcherrima, Rhetorica ipsa: ita ut cùm illo Platonis curru alato veharis, magis te deceat de te ipso loqui, quàm illum de Iove. Ego verò ignavus cùm sim, & timidus, è via vobis decedam, & Rhetoricæ ope ex obscuro emergere desinam, ignarus quo pacto vestra cum illa conveniant. Quin potiùs jam desino. Itaque sine pulvere victores proclamemini, & admirationi sitis, hoc solùm memoria tenentes, vos qui visi estis velociores, non superasse nos celeritate, sed quia facillimam pronamque viam inivistis.

ΦΙΛΟΨΕΥΔΗΣ, Η ΑΠΙΣΤΩΝ.

PHILOPSEVDES, SIVE INCREDVLVS, TYCHIADES ET PHILOCLES.

ARGVMENTVM.

Disputatio est de vi magica, de incantamentis, de spectris, & mortuorum animis: an ea videlicet super terram ambulent, seseque quibus libitum fuerit, ostendant: cujusmodi & hodie quadam superstitione atque illusionibus damonum vexati plerique credunt. Negat Lucianus hujusmodi esse phantasmata: & affirmat magicam vim, meras esse prastigias. Atque hac omnia fingit apud Philosophum Eucratem agi, & philosophorum exemplis confirmari, ut pro more illorum vanitatem persequatur.

ΤΥΧΙΑΔΗΣ.

Ἔχεις μοι ὦ Φιλόκλεις εἰπεῖν τί ποτε ἄρα τοῦτό ἐστιν, ὃ τοὺς πολλοὺς εἰς ἐπιθυμίαν ἅγει ψεύδεσθαι οὕτω σφόδρα, ὡς αὐτούς τε χαίρειν μηδὲν ὑγιὲς λέγοντας, καὶ τοῖς τὰ τοιαῦτα διεξιοῦσι μάλιστα προσέχειν τὸν νοῦν; Φιλο. πολλὰ ὦ Τυχιάδη ἐστίν, ἃ τοὺς ἀνθρώπους εἰώθασι παρακινδυνεύειν τὰ ψεύδη λέγειν, εἰς τὸ χρήσιμον ἀποβλέποντας. Τυ. [2] οὐδὲν πρὸς ἔπος· ταῦτα φασὶν, οὐδὲ περὶ τούτων ἠρόμην, ὁπόσοι τῆς χρείας ἕνεκα ψεύδονται. συγγνώμης τοιγαροῦν ὅτι γε μᾶλλον ἐπαίνου τινὲς αὐτῶν ἄξιοι, ὁπόσοι ἢ πολεμίους ἐξηπάτησαν, ἢ ἐπὶ σωτηρίᾳ τῇ τοιούτῳ φαρμάκῳ ἐχρήσαντο ἐν τοῖς δεινοῖς, οἷα πολλὰ ἐν Ὀδυσσεῦς ἐποίει, τῷ τε αὐτῷ ψυ-

TYCHIADES.

Potes mihi Philocles dicere quidnam id tandem sit, quod multos in mentiendi cupiditatem adducit, ut pariter gaudeant, quum & ipsi nihil sani loquuntur, & his qui talia narrant, maximè animum intendant? *Phil.* Multa sunt, Tychiade, quæ nonnullos mortales mentiri compellunt, quia [1] in rem vident conducere. *Tych.* Nihil ad rem hæc, ut ajunt, neque enim de his rogabam, qui quum usus postulat, mentiuntur. Venia nimirum hi, imò laude plerique eorum sunt digni, quicunque vel hostes fefellerunt, vel ad salutem tali pharmaco in periculis usi sunt: qualia multa Vlysses etiam fecit, ut

1 *In rem*] Dives ille apud Iuvenal.

Quid enim salvis infamis nummis.

Oreſt in electr. Sophoclis δοκῶ μὲν οὐδὲν ῥῆμα σοῦ κέρδει κακόν. Cogn.

2 Οὐδὲν πρὸς ἔπος] Proverb. *Beurd.*

1 *Ho-*

χὴν δρυμῶν, καὶ τὸ τέρας τὸ ἐπαίρων. ἀλλὰ σοὶ μὲν ἐκείνων ὧν ἥδεται φημί, οἱ αὐτὸ ἄνευ τῆς χρείας τὸ ψεῦδος φιλοῦσι πολλοῦ τῆς ἀληθείας πίστεως, ἡδόμενοι τῇ τερατείᾳ, καὶ συνδιατρίβοντες ἐπ' ἀδείας τῇ φάσμασιν ἀναγκαίοις. τίνος δὴ ἕνεκα εἰδέναι, τίνων ἀμαθῆ τὸν τοιοῦτον. Φιλο. ἦπου κρείττονός τινος ἤδη πεπειραται, οἷς ἔμφυτος ἔρως ἦν τοῦ ψεύδους; Τυ. καὶ μάλα πολλοί εἰσιν οἱ τοιοῦτοι. Φιλο. τί δ' ἂν ἄλλο, ἢ ἄνοιαν χρὴ αὐτὴν εἶναι αὐτοῖς φάναι ἢ μὴ ἀληθῆ λέγειν, εἴγε τὸ χεῖρον ἀντὶ βελτίστων προαιροῦνται; Τυ. ἀδύνατον, ἐπεὶ πολλοὺς ἂν ἐγὼ σοι δείξαιμι, σωφρονοῦντας τἆλλα, καὶ τὴν γνώμην δυναμένους, ὅταν οἷοί τε ὦσιν ἐλαυνόμενοι τούτῳ τῷ κέντρῳ, καὶ φιλοψευδεῖς ὄντας, ὡς ἀνιᾶσθαί με, εἰ τοιοῦτοι ἄνδρες ἥδονται τοῖς πᾶσιν, ὅμως χαίρουσιν, αὐτούς τε, καὶ τοὺς συντυγχάνοντας ἐξαπατῶντες. ἐκείνους μὲν τοὺς παλαιοὺς ἐᾶσθ' ἡμᾶς τε χρὴ εἰδέναι, τὸν Ἡρόδοτον, καὶ Κτησίαν τὸν Κνίδιον, καὶ ὅσοι τούτων, τοὺς ποιητὰς, καὶ τὸν Ὅμηρον αὐτὸν, ἀοιδίμους ἄνδρας ἐγχειρήσω τῷ ψεύσματι κεχρημένους, ὡς μὴ μόνον ἐξαπατᾶν τοὺς τότε ἀκούοντας αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ μέχρις ἡμῶν διικνεῖσθαι τὸ ψεῦδος, καὶ ἐς ἀμαθεῖς καὶ κακοῖς ἔπεσι, καὶ μέτροις φυλαττόμενον. ἐμοὶ γὰρ πολλάκις αἰδεῖσθαι ὑπὲρ αὐτῶν ἔπεισιν, ὁπόταν ἐρανὸν τομὴν, καὶ Προμηθέως δεσμὸν διηγῶνται, καὶ γιγάντων ἐπανάστασιν, καὶ τὴν ἐς ἅδου πᾶσαν τραγῳδίαν, καὶ ὡς δὴ ἔρωτα ὁ Ζεὺς ταῦρος, ἢ κύκνος ἐλήφθη, καὶ ὡς ἐν γυναικὸς

ut & vitam ſuam & ſociorum reditum redimeret. Sed de illis vir optime dico, qui nulla neceſſitate veritati mendacium anteponunt, ipſa re delectati, in eaque ſine ullo prætextu idoneo verſati. Quare ſcire velim cui bono iſti illud agant. *Phil.* An alicubi tales aliquos jam deprehendiſti, quibus inſita ſit hæc mentiendi libido? *Tych.* Et complures quidem ſunt iſtiuſmodi. *Phil.* Quid aliud ergo in cauſa ſit, quòd mentiuntur, niſi dementia? ſiquidem rem peſſimam optimæ loco præoptant. *Tych.* Hoc nihil eſt, nam ego tibi multos oſtenderim ad cætera prudentes, ac ſapientia mirabili: neſcio quo pacto tamen hoc malo captos, mendaciique ſtudioſos, adeò ut ego certè moleſtè feram, quòd viri tales, cæteris omnibus in rebus optimi, gaudent tamen & ſe, & eos in quos inciderint, fallere. Nam veteres illi, quòd tibi notius quàm mihi eſſe debet, [1] Herodotus, Cteſiaſque Cnidius, & ante hos poëtæ, & ipſe Homerus viri celebres, mendaciis ſcriptis uſi ſunt, ut non ſolùm eos fallerent, à quibus tunc audiebantur, ſed ad nos etiam mendacium per manus traditum perveniret, in pulcherrimis verſibus, metriſque ſervatum. Me ergo ſæpe illorum verſuum nomine ſubit pudor, ſiquando cœli ſectionem, ac Promethei vincula recenſent, gigantumque rebellionem, atque omnem illam de inferis tragœdiam. Et ut ob amorem Iupiter in taurum, & cygnum verſus ſit: utque

1 *Herodotus*] Herodotum verius mendacium quàm hiſtoriæ parentem nuncupaveris. Mira enim ab eo de Xerxis expeditione & tranſitu, id Lucianus lib. 2. ver. hiſt. inter mendaces Cteſiam, Cnidium & Herodotum ponit. *Cogn.*

πης, ἐς ὄρνεον, ἢ ἐς ἄρκτον μετέπεσεν. ἔτι δὲ πηγάσους, καὶ χιμαίρας, καὶ γοργόνας καὶ κύκλωπας, καὶ ὅσα τοιαῦτα, πάνυ ἀλλόκοτα, καὶ περίεργα μυθίδια, παισὶν ψυχὰς κηλεῖν δυνάμενα. ἔτι τοῦ μορμὼ, καὶ τῆς λάμιας δεδοίκατον. καίτοι τὰ μὲν τοιαῦτα ποιητῶν, ἴσως μέτρια. τὸ δὲ πόλεις ἤδη καὶ ἔθνη πολλὰ, καινὴν, καὶ δημοσίᾳ ψεύδεσθαι, πῶς οὐ γελοῖον; εἰ Κρῆτες μὲν Διὸς τάφον δεικνύοντες σὺν αἰσχύνῃ τινὶ, Ἀθηναῖοι δὲ τὸ Ἐριχθόνιον ἐκ τῆς γῆς ἀναδεδῆναί φασι, καὶ τοὺς ταῦτα ἀνθρώπους ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀναφῦναι, καθάπερ τὰ λάχανα. πολὺ σεμνότερον ἦτοι τὸ Θησεῖον, οἱ ἐξ ὄφεως ὀδόντων, παρτὰς τινας ἀναβλαστησάσης δηγοῦνται. ὃς οὐκ ἂν ὧν τοῦτο καταγέλαστος ὄνος, μὴ οἴηται ἀληθῆ εἶναι, ἀλλ' ἐμφρόνως ἂν ἐξεζώζων ταῦτα, Κορυβάς τινος, ἢ Μαρκίτου νομίζοι τὸ πείθεσθαι, ἢ Τριπτόλεμον ἐλάσαι ἀφ' ἅρματος ἐπὶ δρακόντων πτερύγων, ἢ [1] Πᾶνα ἥκειν ἐξ Ἀρκαδίας σύμμαχον ἐς Μαραθῶνα, ἢ Ὀρείθυιαν ὑπὸ Βορέου ἁρπασθῆναι, ἀσεβὴς ἂν εἴης γε, καὶ ἀνόητος αὐτοῖς ἔδοξεν, ὅτῳ προδήλοις, καὶ ἀληθέσι πράγμασιν ἀπιστῶν. ἐς τοσοῦτον ἐπικρατεῖ τὸ ψεῦδος. Φιλο. ἀλλ' οἱ μὲν ποιηταὶ ὦ Τυχιάδη, καὶ αἱ πόλεις ἴσως, συγγνώμης τυγχάνοιεν ἄν. οἱ δὲ, τὸ ἐκ μύθου τερπνὸν ἐπαινοῦντες ὅλον ὅλῳ, ἐγκαταμιγνύουσι τῇ ἀληθείᾳ, ὅταν μάλιστα δέοντες ὦσι τοῦ ἀκριβοῦς. Ἀθηναῖοι δὲ, καὶ Θηβαῖοι, καὶ εἴ τινες ἄλλοι, σεμνοτέρας δὴ-

utque mulier mutata in avem; vel ursam. Præterea Pegasos, Chimæraſque, & Gorgonas, & Cyclopas, atque id genus omnia, admodum abſurdas monſtroſaſque fabulas, & quæ puerorum mentes afficere queant: qui larvam adhuc, lamiamque metuunt. Atqui poëtica fortè ſunt tolerabilia. Iam verò & urbes, & gentes multas, una voce publiceque mentiri, qui non ſit ridiculum? Veluti quum Cretenſes Iovis ſepulchrum oſtendere non pudet: Athenienſes Erichthonium editum è terra ferunt: primoſque illos homines in Attica olerum more ex terra emerſiſſe. Hi multò verecundiores quam Thebani, qui ex dentibus ſerpentis, ſativos quoſdam progerminaſſe narrant. Quòd ſiquis hæc, cùm ſint ridicula, non putet eſſe vera: ſed ea prudenter examinans. Corœbi cujuſpiam, aut Margitæ exiſtimet eſſe, credere aut Triptolemum in alatis draconibus per aërem vectum eſſe, aut Pana Marathonem ſuppetias ex Arcadia veniſſe, vel Orithyam à Borea raptam eſſe, impius nimirum hic, atque inſanus videatur eis, quippe qui tam manifeſta, veraque non credat, uſque adeò obtinet mendacium. *Phil.* At poëtis Tychiade urbibuſque fuerit fortaſſis ignoſcendum. Nam illi delectationem illam quæ ex fabula proficiſcitur: ut quæ maxima ſit illecebra, poëmatibus ſuis immiſcent, qua potiſſimùm erga auditores opus habent. Athenienſes verò & Thebani, & ſiqui ſunt alii, patriæ ſuæ

1 Πᾶνα] In Iove Tragœdo. Long. lib. 3. *Bourd.* Pan cum Athenienſes duce Miltiade cum Perſis eſſent dimicaturi in campo Marathonio eo in loco Græcis auxilium tulit, atque repreſſit Perſarum ferociam, meminit Theoer. in Syring. *cogn.*

1 Ἀξιό-

φαίνονται τὰς πατρίδας ἐκ τ τοιούτων. εἰ γάρ τις ἀφέλοι τὰ μυθώδη ταῦτα ἐκ τ Ἑλλάδ@, οὐδὲν ἂν κωλύσῃ λιμοῦ τὰς ἐπιγραφὰς αὐτῶν ἀφανισθῆναι, μὴ ὄ ἀμισθὶ τ ξένων τάληθὲς ἀκούειν ἐθελησόντων. οἰδὲ μὴ ὄ μιᾶς ἕνεκα τοιαύτης αἰτίας, ὅμως χαίροντες τῷ ψεύσματι, παγγέλοιοι εἰσόμεθα δηλῆσαι ἄν. Τυ. εὖ λέγεις. ἐγὼ γὰ Εὐκράτης ἥκω σοι ὃ πάνυ πολλὰ τὰ ἄπιστα, καὶ μυθώδη ἀκούσας. μᾶλλον ὄ μεταξὺ λεγομένων, ἀπιὼν ὠχόμην, καὶ φέρων ὃ πεφόρηκα τὸν ὑπερβολῶ, ἀλλά με ὥσπερ αἱ ἐρινύες ἐξήλασαν, πολλὰ περάσια, καὶ ἀλλόκοτα διεξιόντ@. Φιλο. κομψοὶ ὦ Τυχιάδη, ἀξιόπιστ@ ὁ Εὐκράτης ἐστί. καὶ οὐδεὶς ἂν οὐδὲ πιστεύσειεν, ὡς ἐκεῖν@ ὕτω βαθὺν πώγωνα καθειμέν@, ἐξηκοντούτης ἀνήρ, ἔτι ὃ φιλοσοφίᾳ ξυὼν τὰ πολλὰ, ὑπομείνειεν ἂν ὃ ἄλλε τινὸς ψεύδεσθαι ἀκούσαι παρὼν, ἢ ὅπως αὐτὸς τι τολμήσει τοιοῦτον. Τυ. οὐ γὰ οἶσθα ὦ ἑταῖρε οἷα μὲ εἶπεν, ὅπως ὄ αὐτὰ ἐπιστώσαιτο, ὡς ὄ ἐπώμνυθ τοῖς παιδίοις, ὄφθησόμενος τὰ παιδία, ὥστε με ὃ ἀποβλέπον ἐς αὐτὸν, ποικίλα ὑνοεῖν. ἄρτι μὲ, ὡς μεμήνοι, καὶ ἔζω εἴη ὃ καθεκνήκ@. ἄρτι ὄ, ὡς γάρ ὠν, ἄρα τοσοῦτον χρόνον ἐλελήθη με

suæ plus majestatis ex his figmentis conciliant. Quòd siquis fabulas auferat è Græcia, nihil obstiterit quominus earum explanatores fame intereant, cùm nullus sit hospitum qui veritatem gratis audire velit. At siqui nulla tali de causa, gaudent tamen mendacio, hi omnino ridiculi meritò videantur. *Tych.* Rectè dicis: nam ego protinus ab Eucrate illo celebri venio; ubi multa incredibilia ac fabulosa cùm audissem, imò verò medio in sermone discessi non ferens narrationem tam supra fidem: sed me velut furiæ quædam abegerunt, dum monstrosa multa atque absurda referret. *Phil.* Atqui Tychiade, vir gravis est Eucrates: & nemo certè crediderit illum tam promissa barba virum sexagenarium: & qui præterea sit plurimum in philosophia versatus, sustinuisse ut alium quenquam audiret se præsente mentientem, nedum ut ipse tale quicquam audeat. *Tych.* At nescis amice qualia referebat, tum ea quàm constanter asserebat, præterea quàm sanctè in plerisque jurabat, admotis etiam filiis: adeò ut ego quum eum respicerem, varia mecum cogitarem: interdum quidem illum insanire, neque animo constare: interdum verò fugisse me, quòd impostor esset, ac tantum temporis sub leonis

1 Ἀξιόπιστ@ ὁ Εὐκράτης ἐστὶ, καὶ οὐδεὶς ἂν πιστεύσειεν, ὡς ἐκεῖν@ ὕτω πώγωνα βαθὺν καθειμέν@] Eucrates quidam Athenensis olim fuit prolixa barba insignis, & eo nomine traducitur ab Aristophane in Concionantibus, dum inducit mulierem barbam factitiam afferentem & dicentem: Κἀγὼ γ' Εὐκράτους ἐκ ὀλίγου κιθλίονα. Ad quæ sic Scholiastes: ἔτ@ εἰς δασύτητα κωμῳδεῖται, ἵνα δὲ ῥᾴτωρ καὶ δημηγορῶν ἔτ@, μέγαν πώγωνα ἔχων ἐπεκαλεῖτο σακεσφόρ@. Ergo is quendam Eucratem prolixa & ampla barba insignem suo tempore noverat Lucianus, & in nomine & in pilositate cum antiquo illo conveniebat. Nam illum antiquum non debuit inducere, quando in eo dialogo de Peripateticorum sectis & cum Eucrate differentem Cleodemum Peripateticum inducit. At Peripateticæ sectæ auctor Aristoteles post Aristophanem & Eucratem vixit. *Palm.*

[1] ὑπὸ τῇ λεοντῇ, γελοῖόν τινα πίθηκον ὠδεπόθουν. ἴστις ἄστοπα διηγεῖτο. Φιλο. τίνα ποῦτα ὠδὲς τὸ εἰδέναι ὦ Τυχιάδη; ἐθέλω γὰρ εἰδέναι ὦ τινα τὴν ἀλαζονείαν ὑπὸ τηλικούτου τοῦ πώγωνος ὄφεσιπτον. Τυ. ἔωθα μὲν ὁ ἄλυπτος ὦ Φιλόλαιλες, φοιτῶν ὠδὲς αὐτὸν, εἰ ποτε πολλὴν τὴν σχολὴν ἄγοιμι. τήμερον δ', Λεοντίχῳ συνηθέϊ δὲ ὄμμα, ἰατρῷ δὲ μοι ὡς οἶσθα, ἀκέσιος ὢν ὁ παῖδας ὡς παρ' Εὐκράτην ἔωθεν ἀπῆλθε, νοσοῦντα ἐπισκεψόμενος, ἀμφὼ ἕνεκα, ὡς ἐγὼ τὸν Λεοντίχου συνηθέϊαν, κἀκεῖνον ἔδειμι, ἠγνοήκειν γὰρ ὡς νοσεῖ, παραγίγνομαι ὠδὲ αὐτὸν, εὑρίσκω δ' αὐτοῦ τὸν μὲν Λεοντίχου, οὐκ ἔτι. ἐφθάκει γὰρ ὡς ἔφασκον, ὀλίγου ὠδεξεληλυθώς, ἄλλως δ' συχνὸς, ἐν οἷς Κλεόδημός τε ἦν ὁ ἐκ Περιπάτου, καὶ Δεινόμαχος ὁ στοϊκὸς ἐκ Γων. οἷστε τὸν ἐπὶ τοῖς Πλάτωνος λόγοις θαυμάζεσθαι ἀξιοῦσι, ὡς μόνον ἀκριβῶς καθηνενοηκότα τὴν ἀλήθειαν ἀνθρώπων, καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποφητεύοντα δωκάμβων. ὁρᾷς οἵους ἄνδρας σοι φημὶ, πανσόφους, καὶ πανάριστους; ὅτι ὦ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἐξ ἁπάσης ὠφελήσεως, αἰδεσίμους ἅπαντας, καὶ μηδενὶ φθονεροὺς τὸν πρόσωπον. ἔπ ἐ ὁ ἰατρὸς Ἀντίγονος παρῆν, καὶ χρείαν οἵμην τὸ νόσημα ἐπιληφθεὶς, καὶ ῥᾷον εἰδυῖ ἤδη ἔχειν ὁ Εὐκράτης, καὶ τὸ νόσημα τὸ σωματόφορον ἦν. τὸ ῥεῦμα γὰρ, ἐς τὰς πάδας αὖθις αὖτῳ κατελελύθη καθέζεσθαι ὧν με παρ' αὐτὸν ἐπὶ τῇ κλίνῃ ὁ Εὐκράτης ἐκέλευεν, ἠρέμα ἐγκλίνας τῇ φωνῇ ἐς τὸ ἀσθενικόν, ἐπότε εἶδέ με. καίτοι βοῶντος αὐτοῦ, καὶ ἀμπιεσμένου, τί μεζὸν ἢ

nis pelle ridiculam simiam circuntuliſſet: adeò abſurda narrabat. *Phil.* Quænam illa, per lares, ſunt Tychiade? Nam cupio cognoſcere quamnam præſtigiaturam ſub tam longa barba occuluerit. *Tych.* Solebam Philocles, & alias ipſum adire, ſiquando otio abundarem. Hodie autem, cùm eſſet mihi res cum Leontícho, qui ut ſcis, meus eſt amicus, edoctus à puero, eum ſe ad Eucratem mane contuliſſe, ut ægrotantem viſeret: amborum nomine, nempe ut & Leontichum convenirem, & Eucratem viderem, quem ægrotare neſciebam, ad eum pervenio. At Leontichum ibi jam non invenio: nam paulò antè, ut dicebant, exiverat: alios verò confertos reperio, in quibus erat & Cleodemus Peripateticus, & Dinomachus Stoicus, & Ion: noſti virum, qui ex Platonis doctrina magnam ſui admirationem expectat, ut qui ſolus mentem viri deprehenderit, quique ejus oracula aliis enarrare poſſit. Vides quos tibi viros nomino, nimirum omni ſapientia, omnique virtute præditos: ut pote ipſum ex quaque ſecta caput, reverendos hercle omnes, atque aſpectu propemodum terribiles. Aderat præterea medicus Antigonus, ob morbi puto neceſſitatem vocatus: & meliùs jam habere ſe videbatur Eucrates, eratque morbus ex conſuetis. Nam ei rurſus humor in pedes deſcenderat. Ergo Eucrates me ſibi in lecto aſſidere juſſit, voce ob debilitatem paulum inclinata, quum me conſpiceret: quanquam interim dum ingrederer, vociferantem eum, & vocem intendentem audieram. Tum

[1] Ὑπὸ λεοντῇ] Proverb. *Bourd.*

[1] Ἐπερ-

εἰσιὼν ἐπήκουον. κἀγὼ μέλλα πεφυλαγμένως μὴ ψαύσαιμι τῶ ποδῶν αὐτῶ, ἀπολογησάμενος τὸ σωθῆναι πώποτε, ὡς ἀγνοήσαιμι νοσοῦσα, καὶ ὡς ἐπὶ ἔμαθον, δρομικὸν ἤλθοιμι, ἐκθηζόμενον πλησίον. οἱ μὲ, δὴ ἐπύγχανον ἤδη τὰ πρὸ ἔ νοσήματος, τὰ μὲ, ἤδη προειρηκότες, τὰ ὃ ἐ θεραπείας πάς ἕκαστος ὑποβάλλοντες. ὁ γὰρ Κλεόδημος, εἰ τοίνυν φησὶ τῇ δεξιστρᾷ τις ἀνελόμενος χαμόθεν τ ὀδόντα τ μυγάλης, ὕπα φοινίσσοις ὡς προεῖπον, ὑδήσειν εἰς δέρμα λέοντος, ἄρα ἀποδυρεῖ, εἶτα προαίρεσις δεῖ τὰ σκέλη, αὐτίκα παύεσθαι τὸ ἄλγημα. σὺ εἰς λέοντ ἔφη ὁ Δεινόμαχος ἐγὼ ἤκουσα, ἐλάφου ὃ ἠλείας, ἴπα παρθένου, καὶ ἀδάκτου. καὶ τὸ πρᾶγμα ὕτω πιθανώτερον, ὡκὺ γὰρ ἡ ἔλαφος, καὶ ἔρρωται μάλιστα σὺν τ ποδῶν. καὶ ὁ λέων, ἀλκιμος μὲ, καὶ τὸ λίπος αὐτοῦ, καὶ ἡ χεὶρ ἡ δεξιὰ, καὶ αἱ τρίχες σὺν ᾧ πώγωνος αἱ ὀρθαὶ, μεγάλα δύναιντο, εἴ τις ἐπίστοιτο αὐτοῖς χρῆσθαι μὴ τ οἰκείας ἐπωδῆς ἐκστῆναι. τοιοῦτοι ὃ ἴασιν, ἤκουσε ἐπαγγέλλεται. καὶ αὐτὸς ἤδη ὃς ὁ Κλεόδημος, ὕτω παλαι ἐγίγνωσκον ἐλάφου χρῆναι τὸ δέρμα εἶναι, διότι ὠκὺ ἔλαφος. ἔναλιος ὃ λίθους ἀνὴρ σοφὸς τὰ τοιαῦτα, μετεδίδαξέ με, εἰπὼν ὠκυτέρους εἶναι τ ἐλάφων τὰς λέοντας. ἀμέλει ἔφη, καὶ αἱρῆσιν αὐτοῖς διώκοντες. ἐπήνεσαν οἱ παρόντες, ὡς εὖ εἰπόντος ᾧ λίθου. ἐγὼ ὃ, οἶσθα γὰρ ἔφλω ἐπῳδαῖς τισι τὰ τοιαῦτα παύεσθαι, ἢ τοῖς ἔξωθεν παρεμπίπτουσι, ᾧ κακῶ ἔνδον ἀφιτείδοντος; ἐλάσαιμι ἐπὶ τῷ λόγῳ μὲ, καὶ δῆλοι ἦτον κατηγωκότες μὲ πολλῶ τῶ ἄνοιαν, ἐπεὶ μὴ ἐπισταίμην τὰ σεσηλότοσι. καὶ σὺ

Tum ego diligenter cavens ne pedes ejus tangerem, ubi me vulgaribus istis verbis purgaveram, quòd eum ægrotare nescíverim, quòd ubi rescissem, curriculo venerim, adsedi propè. Atque illis quidem sermo erat de morbo: & quædam jam antè dixerant, quædam verò etiam tunc narrabant: præterea medicamenta quædam quisque proferebat. Cleodemus igitur, Siquis, inquit, siniſtra manu, tollens humo mustelæ dentem, sic interfectæ, ut antè dixi, in leonis recens excoriati pellem alligaverit, ac deinde circum crura posuerit, ilico sedatur dolor. Non in leonis pellem, inquit Dinomachus, ut ego audivi, sed in cervæ potiùs fœminæ, virginis adhuc, & nondum initæ, & res hoc quidem pacto est credibilior. Velox enim cerva est, maximeque valet pedibus: & leo quidem fortis est, pinguedoque ejus ac manus dextra, pilique qui recti è barba prominent, magnam vim obtinent, siquis iis cum proprio cuique carmine, uti noverit: at pedum curationem minimè pollicetur. Et ipse quoque, inquit Cleodemus, olim sic putabam cervina pelle utendum, quia velox est cerva. At nuper vir quidam Libycus horum peritus contrà me docuit, cervis dicens velociores esse leones: quippe qui eas, inquit, etiam persequendo capiunt. Laudabant qui aderant, tanquam rectè dixisset Libycus ille. Tum ego, Putatis, inquam, incantamentis aliquibus sedari talia? aut foris admotis appendiculis, cùm malum intus grassetur?

Riserunt hunc sermonem meum: & palàm in me magnam amentiam damnarunt, qui res apertissimas ignorarem, & quibus nemo

ἂν ἐν ὑδρίᾳ φορῶν ἀντείποι, μὴ οὐχὶ ὕπνος ἔχειν. ὁ μὲν τοι ἰατρὸς Ἀντίγονος, ἐδόκει μοι ἡδέως τῇ ἐρωτήσει μου. πάλαι γὰρ ἠμελεῖτο οἶμαι, βοηθεῖν ἀξιῶν τῷ Εὐκράτει μὴ διὰ τέχνης, οἶνόν τε ἀφαιρεῖσθαι ἀπὸ χαλᾶν, καὶ λάχανα σιτεῖσθαι, καὶ ὄλους ὑφαιρεῖν τοὺς τόνους. ὁ γοῦν Κλεόδημος, ὑπομειδιῶν ἅμα, τί λέγεις ἔφη ὦ Τυχιάδη; ἄπιστον εἶναί σοι δοκεῖ τὸ σὲ τοιούτων γίγνεσθαί τινας ὠφελείας ἐς τὰ νοσήματα; ἔμοιγε δοκεῖ· ἐγὼ, εἰ μὴ πάνυ τὰ ῥᾴκια κορύζης μέσος εἶμι, ὡς πιφαύσειν τὰ ἔξω, καὶ μηδὲν κοινωνεῖν τοῖς ἔνδοθεν, ἐπεχείρησα τὰ νοσήματα, μὴ ῥημάτων ὡς φατὲ, καὶ γοητείας τινὸς [1] ἐνεργεῖν, καὶ τὰ ἔασιν ἐπιτίμησιν ἐπιφέρειν. τοσοῦτον ἂν γνοίης, ὅσον ἐν Νεμείᾳ λέοντος τὸ δέρμα συδήσητις ἑκκαίδεκα ὅλας μυγαλᾶς. ἐγὼ γοῦν αὐτὸν τὸν λέοντα εἶδον πολλάκις χολαδύοντα ὑπ' ἀλγηδόνων, ὃν ὁλοκλήρῳ τῷ αὐτῷ δέρματι. πάνυ γὰρ ἰδιώτης ἔφη ὁ Δεινόμαχος εἶ, καὶ τὰ τοιαῦτα σὲ μὴ ἐμέλησέ σοι σκοπεῖν. ὅν τινα τρόπον ὠφελεῖ, τοῖς νοσήμασι παρεφερόμενα. καί μοι δοκεῖς, ὅτε τὰ προφανέστερα ἂν ὑφορᾶσθαι ταῦτα, τί σὲ οἴεσθε πυρετῶν τὰς ἀποπομπὰς, καὶ τὰ ἑρπετῶν τὰς καταλήξεις, καὶ βεβώνων ἰάσεις, καὶ τἄλλα, ὁπόσα αἱ γραῦς ἤδη ποιοῦσιν. εἰ δὴ σκεῦνα γίγνεται ἅπαντα, τί δὴ ποτε οὐχὶ ταῦτα οἴησιν γίγνεσθαι τοῦτο τὸ ὁμοίων; ἀπέρχομαι δοκῶ μοι ἐγὼ ξυμπερανῶν ὦ Δεινόμαχε, καὶ ἦλω φασὶν σκληρεῖς τὰ ἦλοι. οὐδὲ γὰρ ἂ φῄς, ταῦτα δῆλα μὴ τοιούτοις δωμάτιον γιγνόμενα. δοκῶ μοι sanè mentis contradicat, quin ita se habeant. At medicus Antigonus delectari mihi visus est hac interrogatione mea. Iamdudum enim negligebatur, opinor, cum opem Eucrati ex arte ferre vellet, denuncians videlicet vino ut abstineret, & oleribus vesceretur, denique vigorem minueret. Tum Cleodemus, subridens simul, Quid dicis, inquit, Tychiade? Incredibile tibi videtur esse, ut ex rebus hujusmodi parentur quædam adversus morbos remedia? Mihi certè videtur, inquam ego, nisi naribus adeo sim mucosis, ut creðam ea quæ foris applicantur, nihilque cum his communicant, quæ morbos intus excitant, per verbula tamen ut dicitis, ac præstigiaturam operari: & quum appenduntur sanitatem immittere: quod fieri nequaquam possit, nec siquis vel in Nemei leonis pellem sedecim mustelas integras alligarit. Ego profectò leonem ipsum præ doloribus sæpe in universa sui pelle claudicantem vidi. Nimium idiota es, inquit Dinomachus. Neque unquam tibi curæ fuit, ut disceres quonam modo admota morbis prosint. Ac mihi videris ne notissima quidem ista recepisse, periodicarum videlicet harum febrium profligationes, tum serpentum demulsiones, ac bubonum sanationes, & cætera quæcunque anus ipsæ jam faciunt. Quòd si illa fiunt omnia, cur tandem non putabis hæc rebus similibus fieri? Infinita, inquam, congeris Dinomache, clavumque ut ajunt, clavo extrudis. Neque enim constat ea quæ commemoras, ejusmodi vi fieri. Quamobrem

[1] Ἐνεργεῖν] Hanc vocem interpretatur vir Clarissim. Gilbert. Gaulminus ad Pfellum. *Bourd.*

γὴν μὴ πείσῃς πρότερον ἐπάγων τὸ λόγον διότι φύσιν ἔχει γίγνεσθαι, καὶ τε πυρετὸν, καὶ τοιδημοῦ δεδιόθες, ἢ ὄνομα θεατέσιον, ἢ ῥῆσιν βαρβαρικὴν, καὶ ἀφ' τοῦτο ὑπὸ τοῦ βουβῶνος δραπετεύοντος, ἵνα σοι γραῶν μῦθοι τὰ λεγόμενά ἐστι. σύ μοι δοκεῖς ἠθὶ ὃς ὁ Δεινόμαχος τὰ τοιαῦτα λέγων, ἀδὲ θεὰς εἶναι πιστεύειν, ἐὰν μὴ οἷά τε ἰάσεις οἷόν τε εἶναι ὑπὸ ἱερῶν ὀνομάτων γίγνεσθαι. τοῦτο μὲν δὴ ἐγὼ, μὴ λέγε ὦ ἄριστε. καλόν γὰρ ἀδὲν καὶ θεῶν ὄντων, ὅμως τὰ τοιαῦτα ψευδῆ εἶναι. ἐγὼ δὲ καὶ θεὰς σέβω, καὶ ἰάσεις αὐτῶν ὁρῶ, καὶ οὐ εὖ ποιοῦσι τοὺς κάμνοντας, ὑπὸ φαρμάκων, καὶ ἰατρικῆς ἀνιστάντες. ὁ γὰρ Ἀσκληπιὸς αὐτὸς, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, ἅπερ φάρμακα πάσσοντες, ἐτρέφοσθον τοὺς νοσοῦντας, ἢ λέοντας, καὶ μυελὰς ἀμέλγοντες. ἔα τοῦτον ἔφη ὁ Ἴων. ἐγὼ δὲ ὑμῖν διηγήσομαι. ἦν μὲ ἐγὼ μειράκιον ἔτι, ἀμφὶ τὰ τέτταρα, καὶ δέκα ἔτη γεγώς. ἦλθε δέ τις ἀγγέλων τῷ πατρὶ, Μίδων τὸ ἀμπελουργὸν ἐφορμῶν εἰς τὰ ἄλλα, οἰκέτην, καὶ ἐργάλιον, ἀμφὶ πλήθουσιν ἄρσεσι ὑπὸ ἐχίδνης δηχθέντα. κεῖσθαι δὲ ἤδη σεσηπότα τὸ σκέλος. φλαδᾶν γὰρ αὐτῷ τὰ κλήματα, καὶ παῖς χρεῖος πεφυκὼς, πρεσβύτερον τὸ θεῖον, δακεῖν τὸ μέγα δάκτυλον. καὶ τὸ ἕλκος, φλαύσαι, καὶ κακοήθεις αὖθις ἐς τὸ φολεόν. τὸ δ' οἰμώζειν, ἀπολλύμενον ὑπ' ἀλγηδόνων. πολλά τε δὴ ἀπηγγέλλετο. καὶ τὸ Μίδων ἐωρᾶτο αὐτὸν ἐπὶ σκίμποδος ὑπὸ τῶν οἰκετῶν πρὸς ἐσφορεύμενον, ὅλον φθήκοτα, πελιόνον, μυδῶντα τὴν ἐπιφάνειαν, ὀλίγον ἔτι ἐμπνέοντα. λελυπημένῳ δὲ τῷ πατρὶ, τῶν φίλων τις παρῆν, obrem niſi allata ratione perſuaſeris natura fieri poſſe, ut febris tumorque vereatur aut nomen aliquod divinum, aut dictionem aliquam barbaricam, ob idque ex inguine fugiat, aniles adhuc fabulæ ſunt quæcunque retuliſti. Tu mihi videris, inquit Dinomachus, quum iſta dicis, ne Deos quidem eſſe credere: ſiquidem putas fieri non poſſe, ut per ſacra nomina remedia morbis adferantur. Hoc, inquam ego, vir optime ne dixeris: nihil enim prohibet, etiamſi Dii ſint, quominus iſta ſint vana. Ego verò & Deos colo, & medelas eorum video, & levamenta quæ laborantibus conferunt, pharmacis videlicet, atque arte medica reſtituentes. Itaque Æſculapius, ejuſque poſteri ſalutaria pharmaca admoventes medebantur morbis: non leones aut muſtelas circumligantes. Mitte hunc, inquit Ion. Ego vobis mirabile quiddam narrabo. Eram adhuc adoleſcentulus, annos ferme quatuordeciin natus, quum quidam ad patrem meum venit nuntians ei, Midam vitis cultorem, ſervum in rebus etiam aliis robuſtum & induſtrium, circa plenum forum, à vipera morſum jacere jam putrefacto crure. Etenim dum ligaret palmites, ac vallis circumplicaret, adrepentem beſtiolam maximum ei pedis momordiſſe digitum. Tum illam quidem ilico aufugiſſe, & ſeſe rurſus in latebram condidiſſe, illum verò doloribus pereuntem ejulare. Hæc ergo cùm nuntiarentur, jam Midam ipſum videbamus lectica domum à conſervis adportari, totum inflatum, lividum, ac ſuperficie putreſcentem, vix jam ſpirantem. Ergo patri mœrenti, amicorum quiſpiam, qui tum fortè aderat, bono ani-

ἀνδρί ἔφη, ἐγὼ γάρ σοι ἄνδρα βαβυλώνιον τῶν Χαλδαίων ὃς φασιν, αὐτίκα μέτειμι, ὃς ἰάσεται τὸν ἄνθρωπον. καὶ ἵνα μὴ ἀληθεύω λέγων, ἦκεν ὁ βαβυλώνιος, καὶ ἀνέστησε τὸν Μίδαν, ἐπῳδῇτινι ἐξελάσας τὸν ἰὸν ἐκ τοῦ σώματος, ἔτι δὲ πρόσωπα τοῦ ποδὸς τὸν θνητικὸν παρθήκε λίθον, ἀπὸ τῆς στήλης ἐκκόψας. καὶ τοῦτο μέν, ἴσως μέτριον. καίτοι ὁ Μίδας αὐτὸς ἀράμενος τὸ σκίμποδα, ἐφ' οὗ ἐκείμετο, ὤχετο εἰς τὸν ἀγρὸν ἀπιών. τοσοῦτον ἡ ἐπῳδὴ ἐδυνήθη, καὶ ὁ σηλίτης ἐκεῖνος λίθος. ὁδὶ, καὶ ἄλλα ἐποίησε θεατέσται ὡς ἀληθῶς. εἰς γὰρ τὸν ἀγρὸν ἐλθὼν, ἐωθεν ἐπειπὼν ἱερόγλωσσά τινα ἐκ βίβλου παλαιᾶς ὀνόματα ἑπτὰ, Θεὸν, καὶ δαδὶ καθαγίσας τὸν τόπον, περελθὼν εἰς τρὶς, ἐξήλασεν ὅσοι ἦσαν ἑρπετὰ ἐντὸς τοῦ ὅρου. ἦκον δὲ ὥσπερ ἐλκόμενοι ὑπὸ τῶν ἐπῳδῶν ὄφεις πολλοὶ, καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔχιδναι, καὶ κεράσται, καὶ ἀκοντίαι, φρυνοί τε, καὶ φύσηλοι. ἐλείπετο δὲ εἷς δράκων παλαιὸς, ὑπὸ γήρως οἰμαι ἐξερπύσαι μὴ δυνάμενος, δυσκινήσιος δὲ ὑπερβάλλων. ὁ δὲ μάγος, ὡς ἔφη πυρεῖναι ἄπαντας, ἀλλ' ἕνα τινὰ τῶν ὄφεων τὸν νεώτερον χαιρόντως, πρεσβεύτην ἔπεμψεν ἐπὶ τὸν δράκοντα. καὶ μειδιακὸν ἦκε κἀκεῖνον. ἐπεὶ δὲ συνηλίσθησαν, ἐρώτησε μὲ αὐτὸς ὁ βαβυλώνιος, τὸν δὲ, αὐτίκα μάλα κατανεύσῃ ἅπαντα ὑπὸ τοῦ φυσήματος. ἡμεῖς δὲ ἐθαυμάζομεν. εἶπέ μοι ὦ Ἴων ὦ σὴ ἐγὼ, ὁ ὄφις ὁ πρεσβύτης ὁ νέος, ἄγε δὲ ἐκχειρωγήσῃ τὸν δράκοντα ἤδη ὡς φῆς μεμηδηκότα, ἢ

animo es, inquit, Ego enim virum quendam Babylonium ex Chaldæis, quos vocant, protinus huc adducam, qui sanabit hominem. Et ne diem narrando conteram, venit Babylonius, ac Midam restituit, fugato ex corpore veneno quadam incantatione, & ad pedem ejus appenso virginis defunctæ lapillo, quem è columna exciderat. Et hoc quidem forsitan mediocre fuerit. Tum Midas ipse sublato, in quo allatus erat, scabello, discessit in agrum: tantum potuit incantatio, & columnaris ille lapis. At idem ille Babylonius alia præterea planè divina fecit. Nempe in agrum profectus mane, cùm pronunciasset sacra quædam ex vetusto codice septem nomina, sulfure ac face lustrato loco, in orbem ter obambulans, serpentes omnes excivit, quicunque intra eam regionem erant. Veniebant ergo tanquam ad incantationem tracti serpentes multi, aspides, viperæ, ceraſtæ, jaculi, phryni, physali. Supererat unus draco, annosus, qui, ut opinor, ob senectam prorepere non valebat, nec dicto audiens fuerat. At magus, non adsunt omnes, inquit. Tum unum quendam ex serpentibus, eum qui natu minimus erat selectum, ad draconem misit legatum, ac paulo pòst venit etiam ille. At postquam jam collecti constitissent, Babylonius in eos spiritum emisit: atque omnes protinus flatu incensi sunt: quod nos admirabamur. Tum ego, dic mihi, inquam, Ion: serpens ille legatus, juvenem illum dico, utrum manu deduxit draconem, qui jam, ut ais, senuerat: an ille ba-

1 Θεὸν καὶ δαδὶ καθαγίσας] Vide C. Barthii Adversar. lib. VII. cap. 3. Alm.

1 Βά-

σκίμπους ἔχων. σαεῖνῳ, ἐπεμηείζετο. σὺ μὲ παίζεις ἔφη ὁ Κλεόδημος. ἐγὼ δ' ἐκ αὐτὸς ἀπιστότερος ἂν σου πάλαι τὰ τοιαῦτα, ὥμην μὲν καὶ ἀδυνάτῳ λόγῳ δυνατὸν γίγνεσθαι ἂν αὐτὰ πιστεῦσαι, ἅμως ὅτε τὸν ὑπερβόρεον εἶδον πετόμενον τὸν ξένον τὸν βάρβαρον, ἐξ Ὑπερβορέων δ' ἐλήλυθε ὡς ἔφασκεν, ἐπίστευσα, καὶ συνεκράθην, ἐπιπολὺ ἀντισχών. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν, αὐτὸν ὁρῶντα ἀλλ' ἢ ἄνεμον φερόμενον, ἡμέρας ὕσης, καὶ ἐν ὕδατος βαδίζοντα, καὶ ἀλλ' ἄνεμος διεξιόντα, καὶ χολὴν, καὶ βάδην. σὺ τοίνυν ἂν εἰ ἐγὼ εἶδες, τὸν ὑπερβόρεον ἄνδρα πετόμενον, ἢ ἐπὶ τοῦ ὕδατος βεβηκότα; καὶ μάλα ἡδέως ὑπεδεδέμενον τὰ περβαλίνας, οἷα μάλιστα ἀνεῖνοι ὑποδοῦνται. τὰ μὲν γὰρ σμικρὰ ταῦτα, τί χρὴ καὶ λέγειν, ὅσα ἐπεδεδύκει, ἔρωτας ἐπιπάμπαν, καὶ θυμήνεις ἀνάγκας, καὶ νεκροὺς ἐώλους ἀναπαλαῖν, καὶ τῶν ἐκ τῶν αὐτῶν ἐναργῆ παιδιὰς, καὶ τὴν σελήνην καθαιρεῖν. ἐγὼ γὰρ διηγήσομαι ὑμῖν ἃ εἶδον χρώμενα τοῦ αὐτοῦ τὸν Γλαυκίου τοῦ Ἀλεξικλέους. ἆρα γὰρ ὁ Γλαυκίας οὗτος ὁ τοῦ Δημαινέτου ἐμοὶ διδασκάλου ἐχρῆτο πρὸς τὰς λόγους. καὶ τί γὰρ μὰ ὁ ἔρως οὐκ ἐποιεῖν ἀπεχόλησεν αὐτὸν, ἀπαυδᾶν ἤδη καὶ τοῦ φιλοσοφεῖν. ὃς ἐκ ὀκνηρὸς ἀνὴρ ἦν, ἀπέλυε. καὶ τὴν φυσικὴν ἀκρόασιν μετέλαβεν εἰς τέλος. ἀμηχανῶν δ' ὅμως τοῦ ἔρωτος, μᾶλλόν μοι τὸ πᾶν. ἐγὼ δ' ὥσπερ εἰκὸς ἦν, διδάσκαλον ὄντα τὸν περβόρεον, ἄμεινον μᾶλλον, ἄγω πρὸς αὐτὸν, ἐπὶ μναῖς πεντήκοντα· μὲ τὸ δ' ὀφυλίκιον. ἤδη γὰρ περιπλέκειν τ

baculum gestans innitebatur? Ludis tu quidem, inquit Cleodemus. At ego qui & ipse quoque olim minùs talia credebam quàm nunc tu: putabam enim nulla ratione fieri posse, ut ea crederem: tamen cùm volantem primùm conspicerem peregrinum illum barbarum (erat autem ex hyperboreis, ut ajebat) credidi, & victus sum, postquam diu repugnassem. Quid enim feciſſem, quum eum cernerem in aëre volantem, idque interdiu, ac super aquam ingredientem, perque medium ignem incedentem, idque lentè ac sensim? Tu-ne, inquam ego, ista videbas, nempe Hyperboreum volantem, aut super aquas ambulantem? Et maximè, inquit ille, carbatinas indutum, quo potissimùm calceamenti genere illi utuntur. Nam minutula ista, quid attinet referre, quæcunque fecit, quo pacto amores immiserit, ac dæmones exegerit, mortuosque marcidos in vitam revocarit, atque Hecaten ipsam conspiciendam exhibuerit, lunamque è cœlo detraxerit? Quin ego vobis referam, quæ ab eo fieri conspexi in Glaucia Alexiclis filio. Glaucias hic cùm patris nuper defuncti facultates susceppisset, Chrysidem Demæneti filiam amabat: ac me quidem præceptore in disciplina utebatur: ac nisi amor ille à studio deduxisset eum, universam Peripateticorum doctrinam perdidisset: qui cùm esset annos natus octodecim, analyticam tenebat, & physicam auscultationem ad finem usque percurrerat. Amore tamen victus, rem omnem mihi significat. Ego verò quemadmodum par erat, quippe qui præceptor eram, hyperboreum illum magnum ad eum duco, conductum quatuor minis in manum ilico datis: quiddam enim erat ad

sacri-

πρὸς τὰς θυσίας. ἐκκλίδειν ἢ, εἰ νύχιος ὁ Χρυσίδης. ὁδὲ, αὐξομένην τηρήσας τὴν σελήνην, τότε γὰρ ὡς ἐπίπολυ τὰ τοιαῦτα τελεσιουργεῖται, [1] βόθρον τε ὀρυξάμενος οὐ πάνυ πυκνὸν τῆς οἰκίας, ὡσεὶ μέσας νύκτας ἀνεκάλεσεν ἡμῖν, πρῶτον μὲν, τὸν Ἀναξικλέα τὸν πατέρα τὸν Γλαυκίδος, πρὸ ἑπτὰ μηνῶν τεθνεῶτα. ἠγανάκτει ἢ ὁ γέρων ἐπὶ τῷ ἔρωτι, καὶ ἀφῄζετο. τὰ τελευταῖα ἢ, ὅπως ἐφῆκεν αὐτῷ ἐρᾶν. μόλις ἢ, τὴν Ἑκάτην τὴν ἀνηκεστήν ἐπαγαγόμενος τὸν Κέρβερον, καὶ τὴν σελήνην πανταπασι. πολύμορφόν τι θέαμα, καὶ ἄλλοτε ἀλλοῖον τὸ φαντάζόμενον. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον, γυναικείαν μορφὴν ἐπεδείκνυτο. εἶτα βοῦς ἐφαίνετο πάγκαλος. εἶτα σκύλαξ ἐφαίνετο. πάλιν δὲ ὦν, ὁ ὑπερβόρεος οὗτος ἐκεῖνος ἐρώτιόν τι ἀναπλάσας, ἔπειθε φέρη, καὶ ἄγε Χρυσίδα. καὶ ὁ μὲν πηλὸς, ἐξέπλαττε. καὶ μεμιμημένον ἢ, ἐπέσπασε τὴν ψυχὴν οὐκέτι. καὶ εἰσελθοῦσα, προσβαλοῦσα τῇ Γλαυκίᾳ, ὡς ἂν ἐμμανέστατα ἐρῶσα. καὶ σωλῆνα, ἄλφιτα δὴ ἀλεκτρυόνων ἠκροπεδίων ἐδόντων. τότε δὴ ἡ τε σελήνη ἀνέπλα εἰς τὸν οὐρανὸν, ὁ δὲ Ἑκάτη ἔδυ κάτω τῆς γῆς, καὶ τὰ ἄλλα φάσματα ἠφανίσθη, καὶ τὸν Χρυσίδα ἐξεπέμψαμεν οὐδὲν πω ἧττον τὸ λυσσῶντα. εἰ ταῦτα εἶδες ὦ Τυχιάδη, σὺν ἂν ἔτι ἠπίστησας ἡμῖν πολλὰ τῶν τοιούτων λῆρήσιμα. εὖ λέγεις ἴσθι μοι ἐγώ. ἐπίστευον γὰρ ἄν, εἴγε εἶδον αὐτά. νῦν ἢ συγγνώμην οἶμαι, εἰ μὴ τὰ ὅμοια ὑμῖν ἐξυδρικεῖν ἔχω. πλὴν ἀλλ' οἶδα γὰρ τὴν Χρυσίδα ἣν λέγεις, ἐρασθῆν γυναῖκα, sacrificia præparandum: tum sedecim, si Chrysidem potiretur. Ille verò crescentem observans Lunam (nam tunc ut plurimum hujusmodi sacra peraguntur) fossam cùm effodisset in aperto quodam loco domus sub dio, circa mediam noctem evocavit nobis, primùm quidem Anaxiclem Glauciæ patrem, ante septem menses defunctum. Succensebat autem ob amorem senex, atque indignabatur. Tandem tamen ei permisit, ut amaret. Postea verò Hecaten quoque eduxit, adducentem unà Cerberum. Tum Lunam detraxit, multiforme quoddam spectaculum, & quod aliàs aliud apparebat. Primùm quidem muliebrem formam referebat: deinde in vaccam formosam vertebatur: postremò verò catula videbatur. Hyperboreus ille tandem, cùm finxisset quendam è luto Cupidinem: Abi, inquit, atque huc perducas Chrysidem. Tùm protinus lutum evolavit: paulò pòst adfuit illa pulsans ostium: quæ ingressa Glauciam complectitur, ut quæ ipsum insanissimè deperiret: cum quo versata est, quoad gallos canentes audivimus. Tum verò Luna subvolavit in cœlum, Hecate terram subiit, cæteraque spectra disparuerunt: & Chrysidem ferme circa diluculum dimisimus. Hæc si vidisses, Tychiade, non amplius dubitasses, multa in carminibus esse commoda. Bene dicis, inquam, ego credidissem equidem, si vidissem ea: nunc verò ignoscendum mihi puto, si qualia vos videtis, acutè perspicere non possum. Verumtamen Chrysidem illam, quam dicis, novi, mulierem

1 Βόθρον τε ὀρυξάμενος] Heliod. lib. 6. *Bourd.*

κὴ πρόχειρον. ἆρ' οἶσθ' ὃ πάσχω ἐνεκα εἰσῆλθες ἐπ' αὐτὸν ὁ πλοῦς πρεσβύτα, καὶ μάγε ὁ ἐξ Ὑπερβορέων, καὶ σελήνης αὐτῆς, ἣν εἴκοσι δραχμῶν ἀγαγεῖν ἐς Ὑπερβορέους δυνατὸν ἦν. πάνυ γὰρ εὐδόκει πρὸς ταύτην τὴν ἐπῳδὴν ἡ γοητὰ, καὶ τὸ σαυλίον τοῖς φάσμασι τέτρηκεν. οἰκεῖα μὲν γὰρ ἦν ψόφον ἀκούσῃ χαλκοῦ, ἢ σιδήρου, πίφδουσα. καὶ ταῦτα γὰρ ὑμεῖς φατε. αὐτὴ δ', ἂν δραχμίου πού τι ψοφῇ, ἔρχεται πρὸς τὸ ἦχον. ἄλλως τε, καὶ θαυμάζω αὐτὸν ὁ μάγος, εἰ δυνάμενος αὐτὸς ἐραστὴν πρὸς τὴν πλουσιωτάτων γυναικῶν, καὶ τάλαντα ὅλα παρ' αὐτῶν λαμβάνειν. ὀδὲ, πεπάρων μὲν πάνυ σμικρολόγος ὤν, Γλαυκίαν ἐπίρασεν ἐρασάζεσθαι. γελοῖα ποιεῖς ἔφη ὁ Ἴων, ἀπιστῶν ἅπασιν. ἐγὼ γὰρ ἡδέως ἂν ἐροίμην σε τί ὦν τῶν φῂς, ὅσοι τὰς δαιμονώσας ἀπαλλάττουσι τῶν δεινῶν, ὕτω σαφῶς ἐξάδοντες, καὶ τὰ φάσματα. καὶ ταῦτα σὺ ἐμὲ χρὴ λέγειν, [1] ἀλλὰ πάντες ἴσασι τὸν Σύρον τὸν ἐκ τῆς Παλαιστίνης, τὸν ἐπὶ τούτων σοφιστὴν, ὅσους ἀνθρώπους κατασπείρουσι πρὸς τὴν σελήνην, καὶ τῷ ὀφθαλμῷ διαστρέφουσι, καὶ ἀφεὶς πιμπλαμένους τὸ στόμα, ὅμως ἀνίησι, καὶ ἀποπέμπει ὑγιεῖς, ἐπὶ μισθῷ μεγάλῳ ἀπαλλάξας τῶν δεινῶν. ἐπειδὰν γὰρ ἐπισπῇ κεκμῶτας, καὶ ἔρηται ὅθεν εἰσεληλύθασιν εἰς τὸ σῶμα, ὁ μὲ νοσῶν αὐτὸς, σιωπᾷ. ὁ δαίμων δ', ἀποκρίνεται, ἑλληνίζων, ἢ βαρβαρίζων, ἢ ὅθεν ἂν αὐτὸς ᾖ, ὅπως τε, καὶ ὅθεν ἐπῆλθεν ἐς

lierem meretricem ac facilem. Nec video sanè cujus gratia ad illam luteo illo legato, magoque ex Hyperboreis, ipsaque luna egueritis, quippe quam viginti drachmis in Hyperboreos usque ducere potuisses. Mirificè enim huic incantationi se dedit mulier, & contrarium his spectris habet. Nam ea quidem audito æris ferrive sono fugiunt: etenim vos hæc dicitis: illa verò sicubi argentum sonuerit, ad tinnitum accurrit. Præterea ipsum etiam magum admiror, quòd cùm ditissimas mulieres in sui amorem possit pellicere, ab iisque solida talenta accipere, is quatuor minarum, tantilli lucri avidus, Glauciam amoris compotem fecerit. Ridiculè facis: inquit Ion, qui nihil credis. Ego igitur libenter te rogarim quid de his respondeas, qui dæmoniacos liberant terroribus, adeò manifestè spectra illa carminibus expellentes. Atque hæc non opus est me dicere, verùm omnes noverunt, Syrus ille ex Palæstina, qui hiarum rerum artifex est, quàm multos susceptiat qui ad Lunam concidunt, oculosque distorquent, spumaque os opplent: quos tamen erigit, ac sanos remittit, magna accepta mercede, diris eos malis liberans. Etenim quum jacentibus supervenit, rogavitque unde in corpus ingressi sint, ægrotus quidem ipse tacet, sed dæmon respondet, Græca, vel barbarica lingua, vel patria loquens, quomodo, & unde in homi-

1 Ἀλλὰ πάντες ἴσασι τὸν Σύρον τὸν ἐκ Παλαιστίνης, τὸν ὅδε τούτων σοφιστὴν] Non dubito, quin per Syrum illum è Palæstina intellexerit aliquem ex Apostolorum discipulis Christianum: iis enim, ut Dominus *Christus* prædixerat, subjecta erant dæmonia, & talia miracula passim fiebant in prima illa ætate Ecclesiæ. *Palm.*

τ' ἄνθρωπον. ὀδὲ, ὄρκους ἐπάγων, εἰ ἢ μὴ πειθοίη, ἐξελαύνει τ δαίμονα. ἔγωγ' ἂν ἐ εἶδον ἐξιόντα μέλανα, καὶ καπνώδη τὴν χροιάν. ἦ μέγα ὦ σ' ἐγὼ τὸ τοιοῦτό σε ὁρᾶν ὦ Ἴων, ᾧ γε ἐ αἱ ἰδέαι αὐτῶν φαίνονται, ἃς ὁ πατὴρ ὑμῶν Πλάτων διέκρυσιν ἀμφιφορεῖ τι ἡέαμα, ὡς ἡμᾶς τοὺς ἀμαυρολυπίνους. μὰ γὼ γὰρ Ἴων ἔφη ὁ Εὐκράτης τὰ τοιαῦτα εἶδον, καὶ ἢ ἐ ἄλλοι πολλοὶ δοίμονα ξυνεπιτυγχάνουσιν. οἱ μὲν, νύκτωρ. οἱ ἢ, μεθ' ἡμέραν; ἐγὼ ἢ οὐκ ἄπαξ, ἀλλὰ μυριάκις ἤδη τὰ τοιαῦτα τεθέαμαι. καὶ τὸ μὲ πρῶτον, ἐπαρρωτόμην πρὸς αὐτά. νυνὶ ἢ ὑπὸ ᾧ ἔθους, οὐδὲν τι παράλογον ὁρᾶν μοι δοκῶ. καὶ νυνὶ μάλιστα, ἐξ οὗ μοι τ δακτύλιον ὁ Ἄραψ ἔδωκε, σιδήρου ᾧ ὂν τ σταυροῦ πεποιημένον, καὶ τῶν ἐπῳδῶν ἐδίδαξε τὴν πολυώνυμον, ὑπὸ εἰ μὴ κάμοιμι ἐπιστήσεις ὦ Τυχιάδη. καὶ πῶς ἂν ὦ σ' ἐγὼ ἀπιστήσαιμι Εὐκράτει τῷ Δεινωνος, σοφῷ ἀνδρὶ μάλιστα, καὶ ἐλευθερίως τὰ δοκοῦντα οἰκοι παρ' αὐτῷ μετ' ἐξουσίας; τὰ γοῦν περὶ ᾧ ἀνδριάντος ἤδη ὃς ὁ Εὐκράτης, ἅπασι τοῖς ἐπὶ τ οἰκίας, ὅσοι νύκτες φανόμενον, καὶ παισὶ, καὶ γυναιξὶ, καὶ γέρουσι, τοῦτο ὑ παρ' ἐμοῦ μόνον ἀκούσεται ἂν, ἀλλὰ ἐ καὶ τ ἡμετέρων ἁπάντων. ποῖα ἦν σ' ἐγὼ ἀνδριάντος; οὐχ ἑώρακας ἔφη εἰσιὼν εἰ τῇ αὐλῇ, ἑστηκότα παγκάλου ἀνδριάντα, Δημητρέως ἔργον ᾧ ἀνθρωποποιοῦ; μῶν τ διακρούσομαι ἦν σ' ἐγὼ φῂς, τ ἐπικεκυφότα κ' τὸ χεῖμα τ ἀφέσεως, ἀπεσταλμένον εἰς τὴν διακοφόρων, ἡρέμα

hominem intravit. Ille verò adjurans eum, ac ni pareat, minitans etiam, abigit dæmonem. Quin ego quoque dæmonem, nigrum, & colore fumidum exeuntem vidi. Non magnum erat, inquam ego, talia Ion te cernere, cui ipsæ etiam apparent Ideæ, quas vestræ familiæ parens ostendit Plato, rem spectatu tenuem, quantum ad nos homines luscitios. Ita-ne solus Ion, inquit Eucrates, istiusmodi vidit? annon alii etiam multi inciderunt in dæmones, alii noctu, alii interdiu? Ego profectò non semel, sed millies talia jam conspexi: ad quæ primùm quidem turbabar: sed nunc ita sum assuetus ut nihil prodigiosi videre mihi videar: maximeque nunc ex quo annulum mihi dedit Arabs, ex ferro de cruce sumpto, factum: carmenque docuit multis nominibus constans: nisi fortè ne mihi quidem fidem fis habiturus Tychiade. At, inquam ego, quî non crediderim Eucrati Dinonis filio, viro in primis sapienti, ac liberè quæ sibi videntur domi privatæ cum authoritate dicenti? Illud ergo de statua, inquit Eucrates, quæ omnibus qui sunt domi, singulis noctibus apparet, tum pueris, tum adolescentibus, tum senibus: hoc non à me duntaxat audieris, verùm etiam à nostris omnibus. De qua statua, inquam ego? Non vidisti, inquit, cùm ingrederetis, statuam quandam in atrio collocatam, perquàm pulchram, opus Demetrii, hominum fictoris? Non illam dicis, inquam, quæ discum jacit: quæ inclinata est ad emissuri gestum, reflexa in eam quæ fert discum, altero pe-

de

1 Τὸ χεῖμα τ ἀφέσεως] Leg. Casaub. ad lib. 1. Athen. *Bourd.*

1 Οὐ-

ὀλάζοντος τοῦ ἑτέρου, ἐοικότα ξυναφηνομένῳ μὲν τῷ βολῆς; σὺν ἐκείνου ἢ οὗ ὃς, ἐπὶ τῶ Μύρωνος ἔργων ἦν ἐ τοῦτό ἐστιν, ὁ δισκοβόλος, ὃν λέγεις. ἐδὲ τὸ παρ' αὐτὸν φημὶ τὸ ἀμφιδεδεμένον τὴν κεφαλὴν τῇ ταινίᾳ, τὸ καλόν. Πολυκλείτου γὰρ τοῦτο ἔργον. ἀλλὰ τὰς μ, ἐπὶ τὰ δεξιὰ εἰσιόντων, ἄφες, ἃ ἐν οἷς ἐ τὰ Κριτίου ἢ νησιώτου πλάσματος ἔσηκεν, οἱ τυραννοκτόνοι. σὺ ἢ εἴ πνα ἁπλῶς τὸ ὕδωρ τὸ ἐπῤῥέον εἶδες περαίνοντα, φαλακρὸν, ἠμίγυμνον τὴν ἀναβολὴν, ἠνεμωμένον ἢ κώμαις τὰς τρίχας ἑνίας, ἐπίσημον τὰς φλέβας, αὐτοανθρώπου ὄμματος, ἐκείνου λέγω. Πέλιχος ὁ κορίνθιος τύραννος εἶναι δοκεῖ. νὴ Δί' ἦν σοί ἐγὼ, εἶδόν πνα ἐπὶ τὰ δεξιὰ ἢ Κρόνου, ταινίας, καὶ στέφανος ξηροὺς ἔχοντα, κεχρυσωμένον πέλοις τὸ στῆθος. ἐγὼ ἢ ὁ Εὐκράτης ἔφη, ἐκείνα ἐχρύσωσα, ὁπότε μ' ἰάσατο λιμὸς τρίτης ὑπὸ ἢ πυρέτου ἀποκαυθέντα. ἦν γὰρ ἐ ἰατρὸς ἦν σοί ἐγὼ ὁ βέλτιστος ἅπτος Πέλιχος; ἔστι, καὶ μὴ ἀπατῶμαι σοί ὃς ὁ Εὐκράτης, ἦ σε εὖν εἰς μοχθηρὸν μίσησιν ὁ ἀνήρ. οἶδα ἐγὼ ὅσον δυνάτωμα ἔστος ὁ νῦν σὺ γελώμενος ἀνδριάς. ἢ δ' νομίζεις ἢ αὐτὸ εἶναι ἐ ἐκπαίσσειν πυρετοὺς, οἷς ἂν ἐθέλοι, εἶτα ἐ ἀποπέμπειν δωμάτων αὐτοῦ; ἴλεως ἦν σοί ἐγὼ ἔστω ὁ ἀνδριὰς, καὶ ἥκιστα, ἅπτος ἀνδρεῖος ὤν. πόθ' ἦν ἐ ἄλλο ποιῆσα ὁρᾶτε αὐτὸν ἅπαντες οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ; ἐπειδὰν τάχιστα ἔφη νὺξ γένηται, ὁ ἢ, καθεδεῖται κατὰ τὰ βάσεως, ἐφ' ἧ ἔστηκε, περίεισιν ἐν κύκλῳ τὴν οἰκίαν, καὶ πάντες εὐτυχήσουσιν αὐτοῦ, εὐθὺς ἐ ἄδυλε. καὶ ἐδέν ἔστιν ὃ πνα ἠδίκησεν. ἐπιτέτραχε γὰρ χρὴ μόνον. ὁ ἢ, παρέχεται, μηδὲν ἐνοχλήσας τὸν ἰδόντα. καὶ μὴν ἐ λύεται τὰ σκέλη, τὸν oportet: illa verò præterit, de paulum inflexo, quæque se erectura videtur una cum jactu? Non, inquit: nam unum est ex Myronis operibus, ille discus jactator, quem dicis. Sed nec eam juxta ipsum positam dico, cui caput tæniis est vinctum, formosam illam, nam id Polycleti opus est, Verùm eas quæ à dextra sunt egredientibus, omitte, inter quas & illi stant tyrannicidæ, Critiæ Nesiotæ plasmata. Tu verò annon ad aquam illam quæ influit, quampiam vidisti, ventre prominulo, calvam, seminudam, cujus quidam barbæ pili agitantur, insignibus venis, vero homini simillimam? illam dico. Videtur esse Pelichus dux Corinthius. Per Iovem inquam ego, vidi quandam ad Saturni dextram, tænias & coronas aridas habentem, cui pectus est foliis inauratum. Ego, inquit Eucrates ea deauravi, cùm me sanasset triduo, algida febre pereuntem. Erat-ne etiam medicus, inquam, optimus iste Pelichus? Est, neque cavillare, inquit Eucrates: alioqui in te statim irruet homo. Novi ego certè quantum valeat, hæc quam tu rides statua. Annon ejusdem putas esse immittere febres in quos voluerit, quandoquidem potest ejicere? Propitia, inquam, & benigna mihi sit hæc statua, quæ tantum valeat. Quid verò aliud facientem videtis omnes qui domi estis? Quumprimum nox est, inquit, hæc è base descendens in qua stat, in orbem totam domum circumambulat, omnesque ipsi interdum etiam canenti occurrunt, nec est quisquam quem unquam læserit, divertere enim tanihil intuentes infestans, quum

κὴ παίζῃ δ' ὅλης νυκτὸς, ὥστε ἀκούειν τὸν ὕδατος ψοφοῦντος. ὅρα τοίνυν μὴ σὺ ἐγὼ, μὴ ἀλλ' Πέλιχος ὁ ἀνδριὰς, ἀλλὰ Τάλως ὁ κρὴς ὁ τοῦ Μίνω. ἦ. κὴ γὰρ ἐκεῖνος χαλκοῦς τις ἦν, τὸ Κρητικὸν φύλαξ. εἰ δὲ μὴ χαλκοῦς ὦ Εὐκράτες, ἀλλὰ ξύλου ἐπεποίητο, οὐδὲν αὐτὸν ἐκώλυεν ὑπὸ Δημητρέως ἔργον εἶναι, ἀλλὰ τοῦ Δαιδάλου πεχνημάτων. ἐφαπτεσθῆναι γὰρ ὡς φῂς ἀπὸ τῆς βάσεως ἐκ ἔτος. ὅρα ἔφη ὦ Τυχιάδη, μή σοι μεταμελήσῃ τοῦ σκώμματος ὕστερον. οἶδα ἐγὼ οἷα ἔπαθεν ὁ τὰς ὀβολὰς ὀφειλόμενος, ὃς καὶ τὴν νεμλίαν ἐκρέμη πήχεως αὐτῆς. πάνδεινα ἐλεγεν ὁ Ἴων ἔφη, ἱερόσυλόν γε ὄντα. πῶς ὖν αὐτὸν ἠμείψατο ὦ Εὐκράτες; ἐθέλω γὰρ ἀκοῦσαι, εἰ ἐκ ὅπ μάλιστα ἐτοσὶ Τυχιάδης ἀπιστήσῃ. πολλοὶ ἦσαν ὀβολοὶ ὡς τοῦ τοιοῦτου αὐτῷ, καὶ ἄλλα νομίσματα ἔνια ἀργυρᾶ ὡς τὰ μηρῷ, κηρᾷ κεκολλημμένα, κὴ πέπλα ἐξ ἀργύρου, σύκαί τινος, ἢ μισθὸς ἐπὶ τῇ ἰάσει, ὁπόσοι δ' αὐτὸν ἐπαύσαντο πυρετῷ ἐχόμενοι. ἰὼ ἦ ἡμῖν λίβυς τις οἰκέτης, κλέπτης, ἱπποκόμος. οὗτος ἐπεχείρησε νυκτὸς ὀφελεῖν πάντα ἐκεῖνα, κὴ ὑφείλετο, κλέπτειν ἤπτετο ἤδη τερπόμενος τῇ ἀνοδιάτῃ. ἐπεὶ δὲ ἐπανελθὼν τάχιστα ἔγνω εἰσεσυληκὼς ὁ Πέλιχος, ὅρα ὅπως ἠμύνατο, κὴ κατεφώρασε τὸν λίβυν. δι' ὅλης γὰρ τῆς νυκτὸς εἰκῇ ἐν κύκλῳ τῷ αὐλῇ, ἄθλιον ἐξελθεῖν ἐδυνάμενον, ὥσπερ ἐς λαβύρινθον ἐμπεσών. ἅμα δὲ κατελήφθη ἔχων τὰ φώρια, ἡμερούμενος τὴν ἡμέραν, κὴ τότε μὲν, πληγὰς οὐκ ὀλίγας ἔλαβεν ἀλλὰ. ὁ δὲ πολὺν ἦν ἐπιβιὼς χρόνον, κακῶς ἀκκῶς ἀπέθανε, μαστιγούμενος ὡς ἔλεγε καὶ τὴν νύκτα

& lavat sæpe, & tota nocte ludit, ut strepentem aquam audiamus. Vide, inquam ego, ne fortè non Pelichus hæc statua sit, sed Talus potiùs Cretensis, qui fuit Minois. Nam erat æneus ille, Cretæ circuitor. Quòd si non æneus, sed lignea esset, Eucrates, nihil eam prohiberet, quin non Demetrii opus, sed Dædali machina esset. E base namque, ut ais, ista fugit. Vide, inquit, ô Tychiade, ne te posthac istius scommatis pœniteat. Novi quidem ego quid illi acciderit, qui obolos surripuit, quos ei quoque novilunio pendimus. Prorsus atrocia, Inquit Ion, oportebat accidere: quippe qui sacrilegus erat. Quomodo ergo illum ultus est, ô Eucrates? Nam audire cupio, etiamsi quàm maxime Tychiades iste diffisurus est. Multi, inquit ille, ad pedes ejus oboli jacebant: item alia numismata, quædam argentea ad crus ejus affixa cera, ac laminæ quoque argenteæ: vota cujusdam, aut merces sanationis eorum qui febre fuerant liberati ab eo. Erat autem nobis servus quidam Libycus sceleratus, equorum curator, qui noctu aggressus est ea auferre omnia, abstulitque digressam jam cùm observasset statuam. At cum primum reversus intellexit sacrilegio se compilatum Pelichus, vide quo pacto sese ultus est, atque furti prodidit Libycum. Tota nocte atrium in orbem miser obambulabat, exire non valens, tanquam in labyrinthum incidisset: quoad orta die deprehensus est, ea tenens quæ furto abstulerat: ac tum quidem comprehensus plagas non paucas accepit: nec diu superstes malus malè periit, vapulans singulis noctibus, ut dicebat,

ἐκάστην ὥρᾳ ἐμάλωττας ἐς τὸν ἐπιόντα φαίνεσθαι αὐτῷ ἐπὶ τῷ θύματι. ὡς γοῦν τοῦτο ὦ Τυχιάδη, καὶ τὸν Πέλιχον ἐκεῖνον, λέγω, καὶ τὸν Μίνω ἡλικιώτην ὄντα παραπαίειν ἤδη δοκῶ. ἀλλ' ὁ Εὐκράτης ἦν δ' ἐγώ. ἐς ἐὰν ὁ χαλκὸς ᾖ, χαλκὸς ; τὸ δ' ἔργον, ἐκμιᾶς ; ὁ Ἀλωπεκῆθεν εἴργασται μῶν ; ἢ, ἐ θεοποιός τις, ἀλλ' ἀνθρωπικὸς ὤν, ὅποτε φοβήσομαι τὴν ἀνδριάντα Πελίχου, ὃν οὐδὲ ζῶντα πάνυ ἐδεδίειν, ἀπειλᾷ μοι. πρὸς ταῦτα, Ἀντίγονος ὁ ἰατρὸς εἶπε. καίμοι ὦ Εὔκρατες, Ἱπποκράτης ἐστὶ χαλκοῦς, ὅσον πηχυαῖος τὸ μέγεθος. ὃς μέγιον ἐπιδεὴς ἢ δρυοχοὶς ὅλην σὺν κύλικι ψηφῶν, καὶ τὰς πυξίδας ἀναπτέρων, καὶ τὰ φάρμακα μιγνύων, καὶ τὴν θύραν ἀνατρέπων, καὶ μᾶλλον ἐπειδὰν τὴν θυσίαν καταβαλώμεθα, ὡς καὶ τὸ ἔτος ἕκαστον αὐτῷ θύομεν. ἐξιοῦσι γὰρ ἤδη οἱ ἱερεῖς τῷ Ἱπποκράτει. ἤδη ὁ ἰατρὸς ὑποδεῖται αὐτῷ, καὶ ἀγαναστῇ, ὡς μὴ καὶ χρυσοῦν ἀφ' ἱερῶν τελείων ἐπαθλῇ ὃν ἔδει ἀγαπᾶν, εἴ τις συμβήσεται αὐτῷ ἢ πελίνεον ἐπιστίσεσθαι, ἢ στεφανώσεσθαι τὴν κεφαλήν. ἄκουε τοίνυν, ἔφη ὁ Εὐκράτης, τοῦτο μὲν ἐπὶ μαρτύρων, ὃ ὡς ἐτῶν πέντε εἶδον. ἐτύγχανε μὲν ἀμφὶ τρυγητὸν τὸ ἔτος ὄν, ἐγὼ δ' ἀμφὶ τὸ ἄρχον μεσούσης τὴμέρας, τεμνόμενος ἀφεὶς τοὺς ἐργάτας, καὶ ἐμαυτὸν εἰς τὴν ὕλην ἀπήειν, μελαξὺ φρονίζων τι, καὶ ἀναστρεμμώμενος. ἐπεὶ δ' ἐν τῷ αὐτηρεφεῖ ἦν, τὸ μὲν πρῶτον, ὑλαγμὸς ἐκπίπτει κυνῶν, καίγὼ εἶπα ζῶν Μνάσωνα τὸν υἱόν, ὥσπερ εἰώθει, παίζειν, καὶ κυνηγετεῖν εἰς τὸ λάσιον μετ' ἡλικιωτῶν παρελθόντα. τόδε σὺν εἶχον ἄτης. ἀλλὰ μετ' ὀλίγον σύριγμὸς τινος ἠκούομεν, καὶ βοῆς, οἷον καὶ βοηθοῦσι, γυναῖκα ὁρῶ πρὸς ἡμᾶς

bat, adeò ut postridie apparerent in corpore vibices. I nunc, & post ista quoque Tychiades Pelichum ride, ac me tanquam Minoi coætaneum puta delirare. At ô Eucrates, inquam ego, quandiu æs erit æs, operisque plastes Demetrius Alopecensis fuerit, non Deorum, sed hominum fictor, Pelichi statuam, nunquam timebo, quem neque si viveret, mihi minantem timerem. Ad hæc medicus Antigonus, Et mihi ô Eucrates, inquit, est Hippocrates æreus, magnitudine ferme cubitali, qui duntaxat extincta lucerna, totam domum in orbem ambit, strepens & pyxides evertens, & pharmaca commiscens, & ostium subvertens, in primis si sacrificium differamus, quod ei quotannis facimus. Postulat ergo, inquam ego, etiam Hippocrates medicus jam ut sibi sacrificetur, indignaturque nisi in tempore justorum sacrificiorum epulis accipiatur? quem boni consulere oportebat, siquis ei libaret, aut mulsum infunderet, aut caput coronaret. Audi ergo, inquit Eucrates, istud certè etiam testibus probavero, quod ante annos quinque vidi. Cùm esset fermè vindemiæ tempus, ego in agrum circa meridiem vindemiatum dimissis operariis, in sylvam solus abibam, cogitans interim quiddam ac considerans. Ac postquam in saltum perveni, canum primò latratus insonuit. Ego verò Mnasona filium meum cum æqualibus venientem, ludere, venarique pro more, conjiciebam. At res non sic se habebat: verùm paulò pòst facto terræ motu, sonoque velut è tonitru, mulierem adve-

σιν φοβερὸν, ὑμισφαιρίου μεγέθη τὸ ὕψος. εἶχε δὲ δᾷδα ἐν τῇ δεξιᾷ τὴν ἀριστερᾷ δὲ ξίφος ἐν τῇ δεξιᾷ, ὅσον εἰκοσάπηχυ. καὶ τὰ μὲν ἔσχατα, ὀφεών πως ἦν, τὰ δὲ ἄνω, γοργόνι ἐμφερὴς, τὸ βλέμμα φημὶ, καὶ τὸ φρικῶδες τῆς φυσιογνωμίας. καὶ ἅπαντες ἡμεῖς, τὰς φρένας βοσπορικὸν ὠφελήκεσαν, εἱλημένας τὰς τῶν αὐχένων, καὶ ἐπὶ τὸ ἄμεινον σάλους ἐπιφερομένας. ὁρᾶτε, ἔφη, ἅπαντες ἕρμαιον ὦ φίλοι, μεταξὺ διηγούμενος καὶ ἅμα λέγων, ἐξέπιπτεν ὁ Εὐκράτης τὰς ἐπὶ τὸ πήχεως τρόχας, πᾶσιν ὀρθὰς ἔχων τὰς φύσεις. οἱ δὲ ὦν ἀμφὶ τὸν Δινόμαχον, καὶ τὸν Κλεόδημον, κεχηνότες ἀκροῶνται ἀνδρες, ἑλκόμενοι τὰ ῥινία, ὡσεὶ μὴ ἀποστρωννύντες ὅτως ἀπίστιον κολοσσὸν, ἡμισφαίριον γυναῖκα, γιγάντειόν τι μορμολύκειον. ἐγὼ δὲ, σκοπῶν μεταξὺ οἷοι ὄντες αὐτοὶ, νέοις τε ἀμιλᾶσιν ἐπὶ σοφίᾳ, καὶ ὅτι πολλῶν θαυμάζονται, μόνῃ τῇ πολιᾷ, καὶ τῷ γήρᾳ διαφέροντες τῶν βρεφῶν. καὶ δὴ ἄμα, καὶ αὐτῶν σκιαὶ ἀμαυρώτεροι ἐφάνησαν τὸ ψεῦδος. ὁ γὰρ Δινόμαχος, εἶπέ μοι ἔφη ὦ Εὐκράτες, οἱ κύνες ὧν ἦσαν, πηλίκοι τὸ μέγεθος ἦσαν; ἐλεφάντων ἦσαν ὅσοι, ὑπηλότεροι τῶν ἰνδικῶν. καὶ μέλανες δὲ αὐτοὶ, καὶ λάσιοι, τετριχωμένοι, καὶ αἰχμῶντι τῇ λάχνῃ. ἐγὼ μὲν ἰδιώτης, ἔφην, ἀναστρέψας ἅμα τῷ σφυγμῷ ὦ μοι ὁ ἄκρος ἐδόκησεν εἰς τὸ ἔσω δὲ σκότος. ἡ δὲ κόπη ὑπὸ παιζόντος τοῦ δεσποτείου παῖδος τύφῳ ἐποίησε χαλκῷ πεμπέλεθρος, ἡλίκον, περιφέρειαν τὸ μέγεθος. εἶτα ὦχα μετ' ὀλίγον ἀλλομένη ἐς τὸ αὐτὸ. ἐγὼ δὲ ἀναστὰς, ἐπέκυψα, λευκῷ μὲν ὄντι τινὸς πλησίον πτύχης, ὡς μὴ σκοτοδινιάσας, ἐμπιπτω nienteta video terribilem, proceritate ferme dimidii stadii, quæ facem in sinistra, gladium viginti circiter cubitorum habebat in dextra: erat infernè pedibus serpentinis, supernè verò, Gorgoni similis, vultu dico, & horrore aspectus: pro coma draconibus, tanquam cæsarie circumcincta, aliis collum amplectentibus, aliis etiam per humeros sparsis. Videtis amici, inquit, quo pacto inter narrandum exhorrui? & simul hæc dicens Eucrates, ostendit omnibus brachii sui setas metu erectas. Ion ergo, Dinomachus, & Cleodemus vehementer inhiantes auscultabant eum viri senes, tanquam naribus traherentur, adorantes apud sese tam incredibilem colossum, semistadialem mulierem, giganteum terriculum. Interim ego considerabam, cujusmodi erant hi, qui cum juvenibus nomine sapientiæ versantur, vulgoque in admiratione habentur, cùm sola canitie & barba differant ab infantibus, quibus ipsis ad credenda mendacia sunt ducta faciliores. Tum Dinomachus, dic mihi, inquit, Eucrates, illi Deæ canes quanta magnitudine erant? Elephantis, inquit ille, proceriores Indicis, nigri & ipsi, hirsutique, sordido, squalidoque villo. Ego igitur cùm viderem, restiti, inverso protinus in interiorem digiti partem, quod Arabs mihi dederat, sigillo. Hecate autem percusso draconicis pedibus solo, hiatum effecit maximum, æquè magnum atque est Tartarus. Deinde in eum paulo pòst desiliit. Ego verò præsente animo, porrecta cervice inclinatus inspexi, apprensa arbore quapiam, quæ vicina stabat, ne obortis mihi tenebris & vertigine, in

πέφυμι ἐπὶ κεφαλῆ. εἶτα ἑώρων τὰ ἐν ᾅδου ἅπαντα, τὴν Πυριφλεγέθοντα, τὴν λίμνην, τὸν Κέρβερον, τοὺς νεκρούς, ὥστε γνωρίζειν καὶ αὐτῶν. τὸν γὰρ πατέρα εἶδον ἀναγκαίως αὐτοῖς σκήπτρα ἔτι ἀμπεχόμενον, ἐν οἷς αὐτὸν κατθάψαμεν. τί δ' ἔπραττον ὁ Ἴων ἔφη ὦ Εὐκρατες αἱ ψυχαί; τί ἄλλο ἦσαν, ἢ κατὰ φῦλα, καὶ φρατρίας μετὰ τῶν φίλων, καὶ συγγενῶν διατρίβουσιν ἐπὶ δ' ἀσφοδέλου καθεκείμενοι; ἀνέλεγέτωσαν δὲ ἔτι ἦσαν ὁ Ἴων οἱ ἀμφὶ τὸν Ἐπίκουρον τῷ ἱερῷ Πλάτωνι, καὶ τῷ περὶ τῆς ψυχῆς λόγῳ. σὺ δὲ μὴ τὸν Σωκράτην αὐτὸν, καὶ τὸν Πλάτωνα εἶδες ἐν τοῖς νεκροῖς; τὸν Σωκράτην ἔγωγε ἦσαν, οὐδὲ τοῦτον ἀφῶς, ἀλλὰ εἰκάζων ὅτι φαλακρὸς, καὶ φωχάστρος ἦν. τὸν Πλάτωνα δ', οὐκ ἐγνώρισα. χρὴ γὰρ οἶμαι φωρὸς φίλας ἄνδρας πάλαι λέγειν. ἅμα γὰρ ἔφασαν ἅπαντα ἀκριβῶς ἑώρακα. καὶ τινες τῶν οἰκετῶν ἀναζητοῦντές με, καὶ Πυρρίας ἤδη ἐν αὐτοῖς, ἐπίστησαν ὅπου τέλεον μεμυκὸς δὴ χάσμασθε. εἰπὲ Πυρρία εἰ ἀληθῆ λέγω. νὴ Δί' ἔφη ὁ Πυρρίας, καὶ ὑλακτῆς δ' ἤκουσα μέν δὴ χάσματος, καὶ πῦρ τι ὑπολάμπειν δοκοῦν δαδός μοι εἰδέναι. καίγω ἐγέλασα, ἐπιμετρήσαντος δὲ μύρτου τὸν ὑλακτὸν, καὶ τὸ πῦρ. ὁ Κλεόδημος δ', ἃ κἀγὼ εἶπον, ἃδε ἄλλοις ἑώρακα ταῦτα εἶδες, ἐπεὶ ἐν αὐτὸς ὑπὸ πολλῶν νοσήσας, τοιόνδε τι ἐθεασάμην. ἐπεσκόπει δέ με, καὶ ἐθεράπευεν Ἀντίγονος ὅτος. ἑβδόμη μὲν ἦν ἡμέρα. ὁ δὲ πυρετὸς, οἷος, καύσωνος σφοδρότερος. ἅπαντες δέ με ἀπολιπόντες ἐπ' ἐρημίας, ἐπικλείσαντες τὰς θύρας, ἔξω ἐμείναμον. ἔτω γὰρ ἐκέλευσας ὦ Ἀντίγονε, εἴ πως δυναίμην εἰς ὕπνον τρέπεσθαι. τότε δὴ ἐφίσταταί μοι νεανίας ἐρχόμενος ἐπὶ κεφαλῆς. εἶτα ἑώρων τὰ ἐν ᾅδου ἅπαντα, τὴν Πυριφλεγέθοντα, τὴν λίμνην, τὸν Κέρβερον, τοὺς νεκρούς, ὥστε γνωρίζειν καὶ αὐτῶν. τὸν γὰρ πατέρα εἶδον ἀναγκαίως αὐτοῖς σκήπτρα ἔτι ἀμπεχόμενον, ἐν οἷς αὐτὸν κατθάψαμεν. τί δ' ἔπραττον ὁ Ἴων ἔφη ὦ Εὐκρατες αἱ ψυχαί; τί ἄλλο ἦσαν, ἢ κατὰ φῦλα, καὶ φρατρίας μετὰ τῶν φίλων, καὶ συγγενῶν διατρίβουσιν ἐπὶ δ' ἀσφοδέλου καθεκείμενοι; ἀνέλεγέτωσαν δὲ ἔτι ἦσαν ὁ Ἴων οἱ ἀμφὶ τὸν Ἐπίκουρον τῷ ἱερῷ Πλάτωνι, καὶ τῷ περὶ τῆς ψυχῆς λόγῳ. σὺ δὲ μὴ τὸν Σωκράτην αὐτὸν, καὶ τὸν Πλάτωνα εἶδες ἐν τοῖς νεκροῖς; τὸν Σωκράτην ἔγωγε ἦσαν, οὐδὲ τοῦτον ἀφῶς, ἀλλὰ εἰκάζων ὅτι φαλακρὸς, καὶ φωχάστρος ἦν. τὸν Πλάτωνα δ', οὐκ ἐγνώρισα. χρὴ γὰρ οἶμαι φωρὸς φίλας ἄνδρας πάλαι λέγειν. ἅμα γὰρ ἔφασαν ἅπαντα ἀκριβῶς ἑώρακα. καὶ τινες τῶν οἰκετῶν ἀναζητοῦντές με, καὶ Πυρρίας ἤδη ἐν αὐτοῖς, ἐπίστησαν ὅπου τέλεον μεμυκὸς δὴ χάσμασθε. εἰπὲ Πυρρία εἰ ἀληθῆ λέγω. νὴ Δί' ἔφη ὁ Πυρρίας, καὶ ὑλακτῆς δ' ἤκουσα μέν δὴ χάσματος, καὶ πῦρ τι ὑπολάμπειν δοκοῦν δαδός μοι εἰδέναι. καίγω ἐγέλασα, ἐπιμετρήσαντος δὲ μύρτου τὸν ὑλακτὸν, καὶ τὸ πῦρ. ὁ Κλεόδημος δ', ἃ κἀγὼ εἶπον, ἃδε ἄλλοις ἑώρακα ταῦτα εἶδες, ἐπεὶ ἐν αὐτὸς ὑπὸ πολλῶν νοσήσας, τοιόνδε τι ἐθεασάμην. ἐπεσκόπει δέ με, καὶ ἐθεράπευεν Ἀντίγονος ὅτος. ἑβδόμη μὲν ἦν ἡμέρα. ὁ δὲ πυρετὸς, οἷος, καύσωνος σφοδρότερος. ἅπαντες δέ με ἀπολιπόντες ἐπ' ἐρημίας, ἐπικλείσαντες τὰς θύρας, ἔξω ἐμείναμον. ἔτω γὰρ ἐκέλευσας ὦ Ἀντίγονε, εἴ πως δυναίμην εἰς ὕπνον τρέπεσθαι. τότε δὴ ἐφίσταταί μοι νεανίας ἐρχόμενος

in caput præceps caderem. Tum omnia quæ sunt in inferis, conspexi, Pyriphlegethontem, lacum, Cerberum, manes, adeò ut quosdam etiam eorum agnoscerem. Patrem enim apprimè vidi, iisdem adhuc amictum, quibus ipsum sepelivimus. Quid agebant, inquit Ion, ô Eucrates animæ? Quid aliud, inquit ille, quàm per tribus, familiasque cum amicis cognatisque versantur in Asphodelo collocati? Contradicant ergo etiam nunc, inquit Ion, Epicurei sacro Platoni, ejusque de anima rationibus. Tu verò num Socratem etiam ipsum, Platonemque inter manes vidisti? Socratem, inquit, vidi: neque tamen evidenter, nisi quod inde conjeci, quoniam calvus, ac ventricosus erat: Platonem verò non cognovi: nam apud amicos verum fateri oportet. Ergo simul atque omnia conspexi, & hiatus coiit, & ex famulis meis quidam quærentes me, atque in his Pyrrhias hic, supervenêre hiatu nondum plenè clauso. Dic Pyrrhia annon vera narrem. Per Iovem, inquit Pyrrhias, & latratum audivi per hiatum, & ignis à face mihi suffulgere videbatur. Atque ego risi, teste latratum & ignem in cumulum addente. Tum Cleodemus, haudquaquam nova ista, inquit, aliisque inviſa vidisti. Nam & ipse haud ita pridem cùm ægrotarem tale quiddam conspexi. Visebat me & curabat Antigonus hic: ac septima dies erat, febrisque, ô qualis! incendio certè vehementior. Omnes ergo me relinquentes solum, clausis foribus foris manebant: sic enim jusseras Antigone, si quo pacto possem obdormiscere. Tum igitur mihi vigilanti juvenis quidam

ρεθῆτι, πάσχω. λυπηρὸν ἰμάτιον περιβεβλημένος. εἶτα ἀναφήσας, ἄγω με ὑπὸ χάσματος εἰς τὸ ἄδηλον, ὡς αὐτὸς ἐγνώρισα Τάνταλον ἰδών, καὶ Τιτυὸν, καὶ Σίσυφον. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, τί ἂν ὑμῖν λέγοιμι; ἐπὶ δὲ τὸ δικαστήριον ἐλθόντες, παρὼ δὲ ὁ Αἰακὸς, καὶ ὁ Χάρων, καὶ αἱ μοῖραι; καὶ αἱ ἐρινύες, ὁ μὲν ὡσπερ βασιλεύς, ὁ Πλούτων μοι δοκεῖ καθῆσθαι, ἐπιλεγόμενος τὰ τεθνηξομένων τὰ ὀνόματα, ὃς ἤδη ὑπερημέρους τῆς ζωῆς σωιέσθαιεν εἶναι. ὁ δὲ νεανίσκος, ἐμὲ φέρων, παρέφηνεν αὐτῷ. ὁ δὲ Πλούτων, ἡνανάκτησε τότε, καὶ φησὶ τῷ ἀγαγόντι με [1] ὅπου πεπλήρωται φησὶ τὸ ῥῆμα αὐτοῦ. ὥστε ἄπιτε. σὺ δὲ, τὸν χαλκέα Δημύλον ἄγε. ὑπὲρ γὰρ τὸ ἄτρακτον ἤδη βιοῖ. κἀγὼ ἅσμενος ἀναδραμὼν, αὐτὸς μὲν ἤδη ἀπῳρήκειν ὑπ, ἀπηγγέλη μοι ἄπασιν, ὡς τεθνήξεται Δημύλος. ὃν γειτόνων δὲ ἡμῖν ᾤκει, νοσῶν τι ἐξ αὐτοῦ ὡς ἀπηγγέλλετο. καὶ μεθαμικρὸν ἠκούομεν οἰμωγῆς ὀδυρομένων ἐπ' αὐτῷ. τί θαυμαστὸν εἶπεν ὁ Ἀντίγονος; ἐγὼ γὰρ οἶδα τινὰ μὴ εἰκοστὴν ἡμέραν ἢ ἑτάφη, ἀναστάντα, διαπραξάμενος ἐξ ᾅδου δυνάτης ἐξ ἐπὶ ἀνίαν, τὸν ἄνθρωπον. καὶ πῶς ἦν σοί; ἐγὼ γὰρ εἰκοστὴν ἡμέραις ὕστερ ἐμύδησε τὸ σῶμα, ὥστε ἄλλως τοῦ λιμοῦ διεφθάρη, εἰ μὴ τινά με ἐπαμφίδιον σύρα ἐξεφόβησε. ἅμα ταῦτα λεγόντων ἡμῶν, ἐπεισῆλθον οἱ τοῦ Εὐκράτους υἱοὶ ὃν τὸν παλαίστρας, ὁ μὲν, ἤδη ἐξ ἐφήβων. ὁ δὲ ἕτερος ἀμφὶ τὸ πεντεκαιδέκατον ἔτος. καὶ ἀσπασάμενοι ἡμᾶς, ἐκαθέζοντο ἐπὶ τὸ

astitit, pulcher admodum, veste candida amictus: qui me erectum, per quendam hiatum ducit ad inferos, sicut illico cognovi, Tantalum cùm viderem ac Tityum, Sisyphumque. At cætera vobis quid commemorem? Postquam verò ad tribunal perveni, ubi erat Æacus, Charon, Parcæ, Erinnyes: quidam velut rex (Pluto certè mihi videbatur) assedit singulorum nomina percensens, qui morituri erant, quos diem vitæ præscriptum jam præteriisse contigerat. Illi adductum me juvenis exhibuit. At Pluto tunc incanduit: eique qui me ducebat, nondum iftius completum est stamen, inquit, Abeat ergo. Sed tu fabrum Demylum adduc: jam siquidem ultra colum vivit. Tum ego lætus recurrens, ipse quidem jam febre liber eram: omnibus verò denunciabam Demylum esse moriturum. In vicinia autem nostra habitabat, ipse quoque ægrotans, ut renuntiatum est. Ac paulò pòst eorum à quibus lugebatur, ejulatum audivimus. Quid mihi est, inquit Antigonus? Ego enim quendam novi, post vigesimum diem, quam sepultus est, refurrexisse. Nam hominem & antequam moreretur, & postquam resurrexit, ipse curavi. Et quo pacto, inquam ego, in diebus viginti neque putruit corpus, neque præterea fame corruptum est, nisi fortè tu quempiam Epimenidem curasti? Hæc cum diceremus, protinus ingressi sunt Eucratis filii, è palæstra redeuntes: quorum alter jam ex ephebis excesserat, alter natus erat annos circiter quindecim. Tum salutatis nobis, juxta patrem in lecto se-

1 Οὗπερ πεπλήρωται φησὶ τὸ ῥῆμα αὐτοῦ] D. Augustinus c. XII. De cura pro mortuis. Cæsarius Monachus Historiar. memorabil. c. XLII. l. XII. *Marcil.*

1 Θεὸν

κλίνης δ' ἐφ' ᾗ πατρί. ἐμοὶ μὲν ἦν, εἰστεκομίδη δ' ἦρτο. καὶ ὁ Εὐκράτης ὥσπερ ἀναμνησθεὶς πρὸς τὸν ὄψιν τῶν υἱέων, ὅτως οἱ ἀμφὶ μὲν ἔφη τύχοιεν ἐπιβουλὰν αὐτοῦ τῇ χείρᾳ, ὡς ἀληθῆ σοὶ Τυχιάδη πρὸς σὴ ἐρῶ. τῇ μνήμῃ τῆς ἐμῆς γυναικὸς τῇ τούτων μητρὶ, πάντες ἴσασιν ὅσον ἠγάπησα, ἐδήλωσα δ', εἰς ὅσον αὐτῇ ἐπῆξα, ἃ ζώσῃ μόνον ἀλλ' ἐπεὶ ἐτελεύτησε, τόν τε νόμον ἐπανεῖα συνεκόμισα, καὶ τῇ ἐσθῆτι, ᾗ ζώσῃ ἐχαίρεν. ἑβδόμῃ δὲ μετὰ τὴν τελευτὴν ἡμέρᾳ, ἐγὼ μὲν αὐτοῦθι ἐπὶ τῆς κλίνης, ὥσπερ νεὼς, ἐπείμην δεδημευμένῳ· τοῦ γὰρ πένθους ἀνεχώρησα γὰρ τὸ ὅσον ψυχῆς ἕνεκα Πλάτωνος βιβλίον ἐφ' ἡσυχίας. ἐπεισέρχεται δὲ μεταξὺ ἡ Δημαινέτη αὐτὴ σκαιὴ, καὶ καθέζεται παρ' ἐμοὶ, ὥσπερ νεὼς Εὐκρατίδης ἐστὶ, δείξας τὸν ἑαυτέρου τὸν υἱέα. ὁ δὲ, αὐτίκα ἔφριξε μάλα παιδικῶς. καὶ πάλαι ἤδη ὠχρὸς ἦν πρὸς τὸν δείγματος. ἐγὼ δὲ ἠσθόμην ὃς ὁ Εὐκράτης, ὡς εἶδεν, ἐστάλακεν αὐτῇ· ἐδάκρυον ἀνακωκύσας. ἡ δὲ, οὐκ εἴα βοᾶν. ἀλλ' ἡδάτό με ὅτι τὰ ἄλλα πάντα χαλεσαίμην αὐτῇ, ἑτέρου τοῖν σανδάλοιν χρυσοῦν ὄντοιν, ἃ καὶ ζωκύσαιμι. εἶναι δὲ αὐτὸ ἔφασκε, παραπεσὸν ὑπὸ τῇ κιβωτῷ, καὶ διατεθῆμεῖς ὐκ ἀργάντες, ἑτέρου μόνου σκαύσαμεν. ἐπὶ δὲ ἡμῶν ἀφηλεγομένων, καὶ ζέρεσθαι τι κυνίδιον ὑπὸ τῇ κλίνῃ ὂν, μελιζεῖον, ὑλάκησεν. ἡ δὲ, ἠφανίσθη φεῦς τὴν ὑλακήν. τὸ μὲν σανδάλιον, εὑρέθη ὑπὸ τῇ κιβωτῷ, καὶ κατεκεύθη ὕστερον. ἔτι ἀπιστεῖν τούτοις ὦ Τυχιάδη ἄξιον ὑμᾶς ἐστιν, καὶ ὅτι τὴν ἡμέραν ἐκείνην φανομένοις; μὰ Δί' ὦ ἐγὼ, ἐπὶ σανδάλοις γε χρυσοῖς εἰς πὺξ παιδικοῖς, ὥσπερ τὰ παιδία

sederunt, ac mihi quidem sella allata est. Tum Eucrates tanquam è conspectu filiorum admonitus: sic his frui mihi contingat, inquit, simulque iis manum injecit, ut tibi Tychiades, vera narrabo. Fœlicis memoriæ uxorem meam horum matrem noverunt omnes, quo pacto dilexerim. Nam declaravi his rebus quas in eam feci, & dum viveret, & postquam vita functa est. Quippe qui mundum ejus universum, vestemque qua delectabatur, dum viveret, in rogum illius injecerim. Septima verò post mortem die, cùm uti nunc, huic lecto incumberem, luctum meum commitigans: legebam enim tacitus Platonis illum de anima libellum; ingreditur interim Demænete ea ipsa, juxtaque adsidet, uti nunc Eucratides hic, minorem designans filium. Hic verò ilico tremuit admodum pueriliter, ac dudum ad narrationem pallebat. Ego verò, inquit Eucrates, ut conspexi, amplexus eam, singultim lachrymabar. Illa verò me vociferari non patiebatur, verùm incusabat me, quòd cum ei fuissem in reliquis omnibus gratificatus, è sandaliis aureis alterum non cremaveram: idque esse dicebat, quod sub arca ceciderat: ideoque non invento illo alterum tantùm cremaveramus. Nobis autem adhuc differentibus, sceleſtissimus quidam caniculus, qui erat mihi in deliciis, sub lecto cubans, allatravit: tum ea ad latratum evanuit. At sandalium sub arca repertum est, posteaque à nobis incensum. An hæc etiam, Tychiades, recusabis credere, cùm tam sint evidentia, quotidieque observentur? Per Iovem, inquam ego, digni fuerint, quibus aureo sandalio, puerorum more nates

δίκε, πολλοὶ ἄξιοι ὦν εἶεν οἱ ἀπιστῆσαι, καὶ ὅτιος ἀναισχυντότατος ἐστὶ τὴν ἀλήθειαν. ἐπὶ τούτοις, ὁ πυθαγορικὸς Ἀρίγνωτος εἰσῆλθεν, ὁ κομήτης ὁ σεμνὸς ἐκεῖνος ὃν σέβεσθε. εἶδόν τε ἀοίδιμον ἐπὶ τῇ σοφίᾳ, τὸν ἱερὸν ἐπονομαζόμενον. καίγε μὲ ὡς εἶδον αὐτὸν, ἀνέπνευσα. τοῦτ' ἐκεῖνο ἦκειν μοι νομίσας, πέλεκυν τινα κατὰ τῶν ψευσμάτων. ἐπεσεμνύετο γὰρ αὐτὸς ἔλεγεν ὁ σοφὸς ἀνὴρ, ὅτι περίεσται διεξιόντας. καὶ τὸ δὴ λόγου, Ἡδὺ δὲ μαγειρῆς ἐπεισπλεῆναί μοι τὸν ὦμον δὲ τῆς τύχης. ὁ δ', ἐπεὶ ἐκαθέζετο, ὑπανεστέναξε· αὐτῷ δὴ Κλεοδήμῳ, ὡς ἔοικε μὲν, ὡς τὸ νόσου ἦρτο. καὶ ὡς ῥᾷον ἤδη ἔχειν ἤκουσε παρὰ δὴ Εὐκράτους, τί ὁ ἔφη ὡς ἀληθῶς φιλοσοφῶντε. μεταξὺ γὰρ εἰσιὼν, ἐπήκουσα. καί μοι δοκεῖτε εἰς καλὸν μεταπεπίστθαι τὸν μετελεῆν. τί δ' ἄλλο εἶπεν ὁ Εὐκράτης, ἢ τυγχάνει τὸ ἀδαμάντινον πείθομεν, δείξας ἐμὲ, κἀγὼ δαίμονάς τινας εἶναι, καὶ φαντάσματα, καὶ νεκρῶν ψυχὰς περιπολεῖν τὰ ἱερά, καὶ φαίνεσθαι οἷς ἂν ἐθέλωσιν; ἐγὼ μὲν ἠρυθρίασα, καὶ κάτω ἔνευσα, αἰδεσθεὶς τὸν Ἀρίγνωτον. ὁ δ', ὁρᾷς ἔφη ὦ Εὐκρατες, μὴ τοῦτο φησὶ Τυχιάδης τὰς τῶν βιαίως ἀποθνησκόντων ῥώμας ψυχὰς περιενεῖν, οἷον εἴ τις ἀπήγξατο, ἢ ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν, ἢ ἀνεσκολοπίσθη, ἢ ἄλλῳ τῷ τρόπῳ τοιούτῳ ἀπῆλθεν ἐκ τοῦ βίου, τὰς δὲ τῶν μὴ βιαίως ἀποθανόντων οὐκέτι; ἦ γὰρ τοῦτο λέγει, ἀπαγε ληρεῖν φησί. μὰ Δί' ἦδη δς ὁ Δεινόμαχος, ἀλλ' οὐδὲ ὅλως εἶναί τὰ τοιαῦτα, οὐδὲ σωτεῖσθαι ὁρᾶ-

feriantur, siqui ista non credant, atque usque adeò impudenter vero resistant. Interim Pythagoricus intrabat Arignotus, comatus ille, ab aspectu venerabilis. Nosti illum doctrinæ nomine celebrem, qui cognominatur Sacer. Quo conspecto respiravi: hoc ipsum quod proverbio dici solet, advenisse mihi ratus: nempe securim quandam adversus mendacia. Occludet, inquam, iis ora vir sapiens, adeò monstrosa narrantibus. Atque prorsus juxta vulgatum illud adagium, repentè Deum hunc mihi à fortuna esse immissum putabā. Hic postquam, assurgente ipsi Cleodemo, sedit: primùm de morbo percontatus est, seque audisse dicebat, Eucratem jam meliùs se habere. At quidnam inquit, inter vos philophamini? Nam ingrediendo subauscultavi, mihique certè videmini de re quapiam pulchra disfertare. Quid aliud, inquit Eucrates, quàm ut huic adamantino persuadeamus, me demonstrans, ut credat esse aliquos dæmonas, & phantasmata, mortuorumque animas super terram obambulare, & sese quibus voluerint ostendere? Ego Arignotum reveritus erubui, vultumque dejeci. At ille, vide inquit, ô Eucrates, num hoc dicat Tychiades. Eorum tantùm qui violentam mortem obierint, animas oberrare: veluti siquis suffocatus, aut capite truncatus, cruci-ve suffixus fuerit, aut tali quopiam modo è vita discesserit: nequaquam autem eas quæ fatali naturalique morte discesserint? Nam si hæc dicat, non usque adeò absurda dixerit. Per Iovem, inquit Dinomachus, ne esse quidem hujusmodi, nec præsentia cerni putat.

3 Θεὸν δὸτ μηχανῆς]: Proverb. *Bourd.*

θαι οἴεται. πᾶς λέγεις ἦδ' ὃς ὁ Ἀρίγνωτος, δεῖμαι ἀπιδεῖν εἰς ἐμὲ, εἰ μὴ σοὶ τούτων χρήσεται δοκεῖ, καὶ τούτοις, πάντων ὡς εἰκεῖν ὁράντων; ἀπαλεξόμενός τε ἦν οἱ ἐγὼ ὑπὲρ ἐμοῦ. εἰ μὴ πιστεύω, δόκει μηδὲ ὁρᾶν μέν τ' ἄλλων. εἰ δ' ἑώρων ἐπίσδοιον ἂν δηλαδὴ, ὥσπερ ὑμεῖς. ἀλλὰ ἦδ' ὃς ἦν ποτὲ εἰς Κόρινθον ἔλθῃς, ἐρεῖ ἔνθα ἐστὶν ἡ Εὐκράτιδος οἰκία, καὶ ἐπεσδάν σοι δεῖχθῇ ἔνδοθι τὸ Κράνειον, παρελθὼν εἰς ταύτην, λέγε πρὸς τὸν θυρωρὸν Τίβιον, ὡς ἐθέλοις ἰδεῖν αὐτὸν τὸ δαίμονα ὁ πυθαγορικὸς Ἀρίγνωτος ἀνορύξας, ἐκπλασε, καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν οἰκεῖσθαι τὴν οἰκίαν ἐποίησε. τί δ' ἦν τοῦτο ἦν ὦ Ἀρίγνωτε, ἤρετο ὁ Εὐκράτης. [1] ἀοίκητος ἦν ἦδ' ὃς ἐκ πολλοῦ χρόνου δεινῶν. εἰ δέ τις οἰκήσειεν; δύῃς σκοτλαμίς, ἢ φόβου ἐκδιωχθεὶς ὑπό τινος φοβεροῦ ἢ τερατώδους φάσματος. ταυτὶ πιπτ]ειν ἂν ἤδη, καὶ ἡ στέγη κατέρρηκεν ὅλως, ὥδεις ἦν ὁ ῥαῤῥῶσαι παρελθεῖν εἰς αὐτήν. ἐγὼ δ' ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσα, τὰς βίβλους λαβὼν, εἰσὶ δέ μοι αἰγύπτιαι μάλα πολλαὶ περὶ τοιούτων ὕπνων, λαμπτῆρα τε ξένος, καὶ μονονοὺ ἐπιλαμβανομένου, ἐπεὶ ἔμοιγε αἱ βαδίζομεν, εἰς πλεῖστον κατιόντες ὡς ἄντρον. ἐγὼ δ' λύχνον λαβὼν, μάλα εἰσέρχομαι. τὸν τοῦ μελίσσου οἰκήματα κατεῖδες τοῦ φῶς, ἀνεγιγνώσκον ἡσυχῇ, χαμαὶ καθεζόμενος. ἐφίσταται δ' ὁ δαίμων ἐπί τινα τῶν οἴκων ἥκειν νομίζων, καὶ δεδίττεσθαι κἀμὲ ἐλπίζων, ὥσπερ τοὺς ἄλλους, αὐχμηρός, καὶ κόμης, καὶ μελάντερος τὴν χροιάν, καὶ territurum, squalidus, hirsutus, putat. Quid ais? inquit Arignotus me torvè intuens, nihil horum tibi videtur fieri, præsertim cùm omnes, ut ita dicam, videant? Ignoscas, inquam ego, mihi, si non credo, nam solus omnium non video: quod si vidissem, sic uti vos profectò credidissem. Atqui, inquit ille, si quando Corinthum veneris, roga ubi sit Eubatidæ domus: eaque tibi circa Craneum indicata, ingressus dic janitori Tibio, velle te videre, unde dæmonem effossum Pythagoricus Arignotus abegerit, ac deinceps domum habitabilem reddiderit. Quidnam hoc erat Arignote? rogabat Eucrates. Inhabitabilis erat, inquit ille, diu propter terricula: Quòd siquis inhabitasset, expavefactus ilico fugiebat, à quodam horrendo terribilique spectro exactus. Iamque concidebat, & rumpebatur. tectum: denique neque quisquam erat omnino qui in eam ingredi auderet. Ego verò ubi hæc audivi, libellos sumens, sunt autem Ægyptii mihi de talibus rebus admodum multi, veni domum circa primum somnum, dehortante hospite, ac fermè detinente, quia didicerat quònam irem, in manifestum, ut putabat, exitium. At ego sumpta lucerna solus ingredior: atque in vastissimo atrio collocato lumine, humi sedens, tacitè legebam. Supervenit ille dæmon, cùm quopiam è vulgo se congressurum ratus, ac me quoque quemadmodum alios pertenebrisque nigrior. Atque hic ad-

1 Ἀοίκητος ἦν ἦδ' ὃς ἐκ πολλοῦ χρόνου δεινῶν] C. Plinius epist. XXVII. lib. VII. Scriptor vitæ S. Germani Antisiodorensis episcopi c. XVII. D. Antoninus archiepisc. Florentin. Tomi II. c. IX. tit. XII. paragr. IIX. *Maroll.*

ὁ μὲν, ἐπῃσεν, ἐπειρᾶτό μου παντὶ τρόπῳ προσβάλλων, εἰ πόθεν κρατήσειε, καὶ ἄρτι μὲν κύων, ἄρτι δὲ ταῦρος γιγνόμενος, ὠλέων. ἐγὼ δὲ τὸν χαλεπαίνοντα μὲν τῷ φερομένῳ ἐπιβρήσει, εἰγχριπλάζων τῇ φωνῇ, σιωπήσασα καταδὰν αὐτὸν εἰς τὰ γωνίαν συσπειρᾶ οἰκήματος. ἰδὼν δὲ αὐτὸν οἱ ἑταῖροι, τὸ λοιπὸν ἀνεπαύοντο. ἐπεὶ δὲ πάντων ἀπεγνωκότων, καὶ νεκρὸν δρᾶσιν με οἰόμενοι, καθάπερ τὰς ἄλλας, περιελθὼν ἀσφαδόκης ἅπαντ, ἐσήμαινε τῇ Εὐβατίδῃ, διαλιλιζόμενος αὐτῇ, ὅτι καθαρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀδέσμευτον ἤδη ἔξω τῶν οἰκίων οἰκεῖν, καὶ δηλαδὴ αὐτόν τι, καὶ τῶν ἄλλων φαῦλος, εἰπόντος δὲ ἐκείνου ἕνεκα, σκίλλαν ἀγαγὼν ἐπὶ τὸν τόπον, ἣ καθεδήσεται τὰ δαίμονα ἐκφέρειν, σκάπτειν, λαβόντας σκέλλας, καὶ σκαφεῖα. καὶ ἐπειδὴ ἐποίησαν, εὑρέθη ὡς ἐπὶ ἐργῶν κατορωρυγμένος τις νεκρὸς ἑωλος, μίαν ἢ ὀστοῦν καὶ χῆμα συνειλημμένος. ἐκεῖνον μὲν ἐν ὕδατι καθήμενοι ἀναβύξαντες, τὰ οἰκία δὲ τὰ ἀπ' ἐκείνου ἐπαύσαντο, σφοδρὰ λιμῷ τὸν τῆς φασμάτων, ὡς δὲ τοῦτο εἶπεν ὁ Ἀρίγνωτος, ἀνὴρ δαιμόνιος τὴν σοφίαν, καὶ ἅπασιν αἰδέσιμος, ἰδίᾳ δὲ ἐπ' ἐμοὶ πεφυκὼς, ὃς ἐμὲ κατεγνωσμένον μὲν πολλὴν τὴν ἀνοιαν, πεῖσαι πειθόμενον. καὶ τοῦτο, Ἀρίγνωτε λέγεις. ἐγὼ δὲ ὅμως οὐδὲν πέπεισμαι, ἔστε τὴν κόμην, ἔστε τὴν δόξαν τὴν περὶ αὐτῶν, τί τοῦτ' ἔφης ὦ Ἀρίγνωτε, καὶ σὺ τοιοῦτος ἦσθα, ἢ μόνη ἐλπὶς τῆς ἀληθείας, καπνὸς μέσος, καὶ ἐνδιαλιμπάνων; τὸ γὰρ δὴ λόγῳ σκιὰν, ἀνθρακες ἡμῖν ὁ θησαυρὸς πέφηνας. σὺ δ' ἦδη ὃς ὁ Ἀρίγνωτος, εἰ μήτε ἐμοὶ πιστεύεις

adstans, undique me adsultim petens tentavit, siquâ posset expugnare, ac modò in canem, modò in taurum, modò in leonem vertebatur. At ego correpto in manum, quàm maximè horrendo carmine, simulque vocem Ægyptiam imitatus, eum incantatum in domicilii tenebrosi angulum quendam compuli. Ac cùm animadvertissem ubi se in terram condiderat, tum destiti. Mane autem desperantibus universis, ac me quemadmodum & alios mortuum reperturos putantibus, præter omnium spem progredions, Eubatidem adeo, fœliciter illi annuntians, quòd puram sibi ac spectris liberam domum jam liceret incolere. Atque illum assumens, aliosque multos, qui hujus inopinatæ rei gratiâ sequebantur, cùm ad locum adduxissem; ubi condentem se dæmona conspexeram, jussi ut sumptis ligonibus, & rutris suffoderent. Quo facto, inventum est ferè ad passum defossum cadaver quoddam marcidum, ossibus tantùm humana specie cohærentibus: quod effossum sepelivimus: postea verò domus spectris turbari desiit. Hæc ubi narravit Arignotus, prodigiosa vir sapientia, omnibusque reverendus, nemo erat ex iis qui aderant, qui non multam imputaret mihi desipientiam, qui talia non crederem: narrante præsertim Arignoto. Ego tamen nihil veritus, neque comam, neque illam quam de eo habebant opinionem. Quid hoc, inquam, Arignote? Etiam tu talis eras, sola mihi spes veritatis, fumo plenus ac simulachris? Illud ergo, quod dici solet, in te nobis evenit: ut thesaurum quem speravimus, carbones offenderimus. At tu, inquit Arignotus, si neque mihi cre-

λέγοντι, μήτε Δεινομάχῳ, ἢ Κλεοδήμῳ τούτῳ, μήτε αὐτῷ Εὐκράτει, φέρε εἰπὲ τίνα οἴει τοιούτων ἀξιοπαθότερον ἡγῆ παναλιᾶ ἡμῖν λέγειν. νὴ Δί' ἦν δ' ἐγὼ μάλα θαυμαστὸν ἄνδρα, τὸν Ἀβδηρίτην ἐκεῖνον Δημόκριτον ὡς ὕτως ἄρα ἐπέπεισε μηδὲν οἷόν τε εἶναι συγήνεσθαι, ὡς μοι ἐπειδὴ κατέτρεξας ἑαυτὸν ἐς μνῆμα ἔξω πυλῶν, σύσκιον διεπλάσατο σκάφον, νῦν σωφρονῶν ἢ νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν. καί τινες τῶν νεανίσκων, ἐφεστήκεσαν βουλόμενοι αὐτὸν, καὶ διαμορτῦν, στιλπνῷ μὲν νεκρικῶς ἐσθῆτι μελαίνῃ, καὶ ὠχριῶντες ἐς τὸ χρυσίον μεμιμημένοις ἐφεστάντες αὐτὸν, ἐφεστρόφοιν τὸν πυκνὴν τῇ βάσει ἀναπηδῶντες. ὁ δ', ὅτι ἔδεισε τὴν ἐπιφορὰν αὐτῶν, ὅτε ὅλως ἐνέβλεψε πρὸς αὐτούς. ἀλλὰ μεταξὺ σκάφων, παύσασθε ἔφη παίζοντες. ὅτω βεβαίως ἐπίστασθε μηδὲν εἶναι τὰς ψυχὰς ἐπ' ἔξω χωρισθείσας τοῦ σώματος. τοῦτο φησὶ ἦδη ὁ Εὐκράτης, ἀνοήτῳ τινὶ ἄνδρα ἐς τὸν Δημόκριτον χωρεῖσθαι, εἰ μὴ ὅτως ἐγίγνωσκεν. ἐγὼ δ' ὑμῖν ἐς ἄλλο διηγήσομαι αὐτοῦ παιδῶν, ἃ παρ' ἄλλῳ ἀκήκοας. τάχα γὰρ ἂν ἐς σὺ ὦ Τυχιάδη ἀκήκοας, πρὸς θείσαθείης πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἐς διηγήσεσθαι. ὁπότε γὰρ ἐν Αἰγύπτῳ διῆγον, ἔτι νέος ὢν, ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐπὶ παιδείας πρὸς φόσι ἀπεστάλην, ἐπιθυμήσας ἐς Κοπτὸν ἀναπλεύσας, ἐκεῖσε ἐπὶ τὸν Μέμνονα ἐλθὼν, ἀκούσας τὸ θαυμαστὸν ἐκεῖνο ἠχεῖσθαι, πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον. ἐκεῖνον μὲν ἦν ἤκουσα, ὃ κοινὸν τοῖς πολλοῖς, ἄσημόν τινα φωνὴν, ἀλλά μοι ἐς ἔχρησεν ὁ Μέμνων αὐτὸς, ἀνοίξας τὸ στόμα ἐν ἔπεσιν ἑπτά. καὶ εἶμα μὴ πρόσθιον ἦν, αὐτὰ ἂν ὑμῖν εἶπον τὰ ἔπη. κατὰ δὲ τὸν ἀνάπλουν, ἔτυχεν ἡμῖν συμπλέων

credis narranti, neque Dinomacho, aut huic Cleodemo, neque ipsi Eucrati, dic age quemnam digniorem, cui de his rebus fides habeatur, existimas, qui nobis dicat contraria? Per Iovem inquam ego, virum aprimè mirabilem, Abderitam illum Democritum, cui tam firmiter erat persuasum, ejusmodi nihil in rerum natura esse posse, ut cùm se in monimento extra portas clausisset, ibique degeret dies noctesque scribens & componens: ac juvenes quidam eum illudere & terrere cupientes, nigra veste cadaveris in modum ornati, ac personis in capitis adfictis circumstantes, illum circunsilirent, crebrò subsilientes: hic neque ipsorum simulationem timuerit, neque ipsos omnino respexerit: sed inter scribendum dixerit, Desinite ineptire: adeò firmiter credidit animas nihil esse postquam è corporibus exierint. Hoc dicis, inquit Eucrates, dementem virum fuisse Democritum, qui sic existimarit. Ego verò vobis etiam aliud referam, quod mihi ipsi contigit, non ab alio acceptum. Nam tù quoque id audiens Tychiades, veritate narrationis ad credendum adduceris. Cùm in Ægypto degerem, adhuc adolescens, à patre doctrinæ gratia missus, cupivi navigio Coptum profectus, illinc Memnonem adiens, miraculum illud audire, eum videlicet sonum edentem ad orientem solem. Illum igitur audivi non hoc vulgari modo quo audiunt alii sonum quempiam inanem: sed mihi oraculum etiam edidit Memnon ipse aperto ore septem versibus, quos, nisi id esset supervacaneum, vobis recenserem. Navigationis autem

μεμφίτης ἀνὴρ τῶν ἱερῶν γραμματέων, πυνθανόμενος τὴν σοφίαν, καὶ τὴν παιδείαν πᾶσαν εἰδὼς τὴν αἰγυπτίων. ἐλέγετο δὲ τρία καὶ εἴκοσιν ἔτη οὗτος τοῖς ἀδύτοις ὑπογεγραμμένος φοιτήσας, μαγεύειν παιδευόμενος· ὑπὸ τοῦ Γαστρίωνος. Παγκράτιον ἔφη λέγεις ὁ Ἀρίγνωτος, ἐμὸν διδάσκαλον, ἱερὸν ἄνδρα, ἐξυρημένον τὸ ὀφρύοις, νοήμονα, καθαρῶς ἑλληνίζοντα, ἐπιμήκη, σιμόν, σκύτινον, ὑπόλεπτον τὰ σκέλη. αὐτὸν ἦσθ' ὃς ἐκεῖνον τὸν Παγκράτιον. καὶ τὰ μὲν πρῶτα, ἠγνόουν ὅστις ἦν. ἐπεὶ δὲ ὥρων αὐτὸν, εἴ ποτε ὁρμίσαιμεν τὸ πλοῖον, ἀλλά τε πολλὰ τερατεύεσθαι ἐργαζόμενον, καὶ δὴ καὶ ἐπὶ κροκοδείλων ὀχούμενον, καὶ σαίνοντα τοῖς θηρίοις, τὰ δὲ ὑποπτήσσοντα, καὶ σαίνοντα ταῖς ἀρχαῖς, ἔχοντ' ἱερόν τινα ἄνθρωπον ὄντα. καὶ καθαιμιεῖν φιλοφρονούμενον, ἐλαθον ἑταῖρον αὐτὸν, καὶ συνήθης γενόμενον. ὥστε πάντων ἐκποδὼν μοι τῶν ἀπορρήτων. καὶ τέλος, πείθει με, τοὺς μὲν οἰκέτας ἅπαντας, σὺν τῇ Μέμφιδι καταλιπεῖν, αὐτὸν δὲ μόνον ἀκολουθεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ γὰρ ἀπορήσειν ἡμᾶς τῶν ἀναγκαιοτάτων. καὶ τοῦτο μετὰ τοῦτο, ὅτω δηλόμενον. ἐπειδὴ δὲ ἤλθομεν εἴς τι καταγώγιον, λαβὼν ἄν ὁ ἀνὴρ τὸ μοχλὸν τῆς θύρας, ἢ τὸ κόρηθρον, ἢ ἔτι τὸ ὑπερον, καταβαλὼν ἐμοῦσος, ἐπεσπάν τινα ἐπῳδὴν, ἐποίει βαδίζειν, τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἄνθρωπον εἶναι δοκοῦντα. τὸ δὲ, ἀπελθὸν, ὕδωρ τε ἀπήντλει, καὶ ὀψώνει, καὶ ἐσκεύαζε, καὶ εἰς πάντα δεξιῶς ὑπηρέτει. καὶ διηκονεῖτο ἡμῖν. εἶτα δὲ ἐπειδὴ ἄλις ἔχοι τῆς ἀναγνώσεως, αὖθις κόρηθρον τὸ κόρηθρον, ἢ ὑπερον τὸ ὑπερον, ἄλλην ἐπῳδὴν ἐπέσπων, ἐποίει ἄν. τοῦτο ἐγὼ πάνυ ἐσπουδακὼς, σὺν εἴχον

tem fuit socius vir Memphiticus, quidam ex sacris illis Scribis, mirabili sapientia, & qui universam Ægyptiorum doctrinam callebat. Dicebatur autem tres ac viginti annos in adytis subterraneis mansisse, Magiam interea doctus ab Iside. Pancratem dicis, inquit Arignotus, præceptorem meum, virum sacrum, rasum, lineis indutum, doctum, pureque lingua Græca loquentem, procerum, simum, labiis promissis, cruribusque gracilibus. Illum ipsum, inquit ille, Pancratem, ac primùm quidem quis esset ignorabam. At postquam vidi eum, si quando in portum appulissemus, cùm alia multa miracula facientem, tum crocodilis insidentem, & cum feris versantem: illas verò eum reverentes, caudisque adulantes, agnovi sacrum quempiam virum esse, paulatimque comitate mea me in ejus amicitiam & familiaritatem insinuavi, adeò ut omnia arcana communicaret. Ac tandem mihi persuadet, ut famulis omnibus in Memphide relictis, se solus sequerer, neque enim defuturos nobis ministros. Atque ex eo tempore sic vitam duximus. Cùm in diversorium quodpiam veniissemus, homo accepto januæ vecte, vel scopis, vel pistillo, vestibus implicans, cùm in id carmen dixisset, effecit ut ambularet, utque aliis omnibus homo videretur. Illud ergo abiens, & aquam hauriebat, & cœnam parabat, instruebatque, atque in omnibus commodè subserviebat, ministrabatque nobis. Deinde postquam satis erat ministratum, scopas denuo scopas, pistillum denuo pistillum reddebat, aliud carmen recitans. Hoc ego vehementer conatus, ex ipso discere non po-

ἅπας συμφθοίμι παρ' αὐτῷ. ἐδόκουν γὰρ αὐτῷ, καίτοι πρὸς τὰ ἄλλα πεφυκότι ὠμῷ καὶ μιᾷ δέ ποτε ἡμέρᾳ λαβὼν, ἐπήκουσα τῆς ἐπῳδῆς, ἣν ἦν τερετύλλαβος, χρὴ γὰρ οὐ σκοτεινῷ ὑποστάς. καὶ ὁ μέν, ὡς χρὴ τὰ ἐς τὴν ἀγορὰν, συνελάμβανε τῷ ἑτέρῳ ἃ ἔδει ποιεῖν. ἐγὼ δὲ, ἐς τὴν ὑστεραίαν ἐκείνῃ τῇ κατὰ τὴν ἀγορὰν πραγματευομένῳ, λαβὼν τὸ ὕπαρον. χημαθίσας, ὁμοίως ἐπιπαν τὰς συλλαβὰς, ἐκέλευον ὑδροφορεῖν. ἐπεὶ δὲ ἐμπλησάμενος τὴν ἀμφορέα ἐκόμισε, πέπαυσο ἔφην, καὶ μηκέτι ὑδροφόρει, ἀλλ' ἴσθι αὖθις ὑπηρέτης. τὸ δὲ, οὐκέτι μοι πειθήσας ἤγελεν, ἀλλ' ὑδροφόρει ἀεὶ, ἄχρι δὴ ἐνέπλησεν ἡμῖν ὕδατος τὴν οἰκίαν ἅπασαν. ἐγὼ δὲ ἀμηχανῶν τὴν πρᾶγμα, ἐδεδίειν γὰρ μὴ ὁ Παγκράτης ἐπανελθὼν ἀγανακτήσῃ, ὅπερ ἐξηύρε, ἀξίνην λαβὼν, διαφάλλω τὸ ὕπαρον εἰς δύο μέρη. τὰ δὲ, ἑκάτερον τὸ μέρος, ἀμφορέα λαβόντα, ὑδροφόρει, καὶ αὐθ' ἑνὸς, δύο μοι ἐγίνοντο οἱ διάκονοι. ἐν τούτῳ δὲ ὁ Παγκράτης ἐφίσταται, καὶ συνεὶς τὸ γεγονὸς, οὐκέτι μὲ αὖθις ἐποίησε ξύλα, ὥσπερ πρὸ τῆς ἐπῳδῆς. αὐτὸς δὲ ἀπολιπὼν με λαθὼν, ὅτε οἴσθ' ὅπου ἀφανὴς ἐγένετο ἀπιών. νῦν δὲ ἔφη ὁ Δεινόμαχος οἶσθα καὶ ἐκεῖνο ἄνθρωπον ποιεῖν ἐκ τοῦ ὑπάρου; νὴ Δί' ἦδ' ὃς ἐξ ἡμισείας γε. σοκέτει γὰρ εἰς τὸ δίκαιον οἷόν τέ μοι ἄγειν αὐτὸ, μὴ ἅπαξ γεγόντα ὑδροφόρον, ἀλλὰ δεήσει ἡμῖν ἐπικλείσθαι τὴν οἰκίαν ἐπιτηρεμοῦντα. ἀ παύεσθε μὴ λέγοντες τερατολογοῦντες γέροντες ἄνδρες, εἰ δὲ μή, ἀλλὰ κἂν τῶν μειρακίων τούτων ἕνεκα εἰς ἄλλον καιρὸν ὑπερβάλλεσθε τὰς τοιαύτας, καὶ φοβερὰς διηγήσεις, μὴ

poteram. Nam id mihi inuidebat, quanquam in aliis erat facillimus. At quadam die in tenebroso angulo clam illo delitescens, incantationem illam propiùs auscultavi. Erat autem trisyllaba. Tum ille cùm pistillo mandasset quæ erant agenda, abiit in forum. At ego postridie illo apud forum occupato, acceptum pistillum cùm ornassem, syllabas illas simili modo pronuntians, jussi ut aquam hauriret: & postquam plenam amphoram attulisset, desiste inquam, neque aquam haurito amplius, sed rursus esto pistillum. At illud mihi jam non amplius volebat obtemperare, sed aquam assiduò hauriebat, quoad hauriendo totam domum nobis impleret. At ego cùm huic rei resistere non valerem (timebam autem ne Pancrates reversus, id quod etiam evenit, irasceretur) correpta securi pistillum in duas partes dissecco. At utraque pars amphoram sumens hauriebat aquam: jamque unius loco duo mihi ministri esse cœperunt. Interea Pancrates supervenit: ac re intellecta, illas rursus in ligna convertit, ut erant ante carmen. At ipse me clanculum relicto, nescio quônam profectus è meo conspectu evanuit. At possis istud etiam nunc, inquit Dinomachus, hominem ex pistillo facere? Per Iovem, inquit ille, dimidia ex parte scio. Nam in priorem formam à me restitui non potest, postquam semel aquarius fuerit: sed domus aqua referta, erit nobis claudenda. Non desistetis, inquam ego, hujusmodi monstra narrare viri senes? Alioqui horum saltem adolescentum gratia, incredibiles istas, ac terribiles fabulas aliud in tempus differte,

πως λάθωσιν ἡμῖν ἐμπλησθέντες δει-
μάτων, καὶ ἀλλοκότων μυθολογημά-
των. φείδεσθαι οὖν χρὴ αὐτῶν, μὴ
δὲ τοιαῦτα ἐᾶν ἀκούειν, ἃ ἀφ'
ἁπλῆς καὶ βίας σκληρᾶς σιωπᾶται, καὶ
ψυφοδεῖς ποιήσῃ, ποικίλης τε δει-
σιδαιμονίας ἐμπιπλάντα. εὖγε νουθέ-
τησάς γε, ὃς ὁ Εὐκράτης, εἶπον
τῷ δεισιδαίμονι. τί γάρ σοι ὦ
Τυχιάδη, φαίνεται τοιοῦτον δοκεῖ,
λέγω δὴ χρησμῶν, καὶ θεσφάτων,
καὶ ὅσοι θεοφορούμενοί τινες ἀναβοῶ-
σιν, ἢ ἐξ ἀδύτων ἀκούεται, ἢ παρ-
θένος ἔμμετρα φθεγξαμένη, ὥσθε-
πτίζειν τὰ μέλλοντα. ἢ δηλαδὴ σὺ τοῖς
τοιούτοις ἀπιστήσεις; ἐγὼ γάρ, ὅτι μὲν
δακτύλιόν τινα ἱερὸν ἔχω, Ἀπόλ-
λωνος καὶ πυθίου εἰκόνα ἐντετυπωμένην
ἔφραζόμην, καὶ ὅτι ὁ Ἀπόλ-
λων φθέγγεται ὥσπερ ἐμοὶ, οὐ λέγω,
μή σοι ἄπιστα δόξω ὥσπερ ἐμαυτῷ
μεγαλαυχᾶσθαι. ἃ γὰρ ἐν Ἀμφιλόχῳ
τε ἤκουσα ἐν Μαλλῷ καὶ ἥρωσι ὑπερ-
βαλλεχθέντος μοι, καὶ συμβουλεύσαν-
τος ὑπὲρ τῶν ἐμῶν, καὶ ἃ εἶδον αὐ-
τὸς, ἐθέλω ὑμῖν εἰπεῖν. εἶπα ἐξῆς
ἃ ἐν Περγάμῳ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἐν
Πατάροις. ἀπότε γὰρ ἐξ Αἰγύπτου
ἐπανῆκον οἴκαδε. ἀκούων τὸ ἐν Μαλ-
λῷ τοῦτο μαντεῖον, ἐπιφανέστατόν
τε, καὶ ἀληθέστατον εἶναι, καὶ χρᾶν
εὐαρῶς, πρὸς ἅπερ ἀπερχόμενοι,
εἴ τις ἐγράψας τις εἰς τὸ γραμ-
ματεῖον ἔδωκε τῷ θεσπῳδῷ, κε-
λεύων ἂν ἔχειν ἡγησάμενον ἐν παρέργῳ
πεισθῆναι δὲ χρησμέᾳ, καί τι
περὶ μελλόντων συμβουλεύσασθαι τῷ
θεῷ. τοῦτο ἔτι δὲ Εὐκράτης λέγον-
τος, ἰδὼν οἱ τὸ πρᾶγμα θεσπρωτί-
σειν ἔμελλε, καὶ ὡς ἡ περὶ μικρᾶς
σπήρχετο τῆς περὶ τὰ χρησμέα τρα-
γῳδίας, ἃ δοκεῖν οἰηθεὶς δεῖν μόνος
ἀντιλέγειν ἅπασιν, ἁπλῶς αὐτὸν ἔτι

ferte, ne clam nobis, terroribus ac prodigiosis fabulamentis impleantur. Parcendum ergo illis, nec talibus audiendis sunt assuefaciendi, quæ eos per totam vitam comitantia perturbabunt, atque ad omnem strepitum meticulosos reddent, posteaquam eos omnigena superstitione impleverint. Rectè admonuisti me, inquit Eucrates, quum superstitionem dixisti. Nam quid tibi Tychiade, de rebus hujusmodi videtur? De oraculis loquor, ac vaticiniis, & quæcunque quidam numine afflati proclamant, quæque ex adytis audiuntur: aut quæ virgo numeris eloquens prædicit. An videlicet nec talia credis? At non dico me sacrum annulum habere, cujus sigillum exprimit Apollinis Pythii imaginem: nec mecum loqui Apollinem: ne videar ad gloriam meam res incredibiles narrare. Cæterùm quæ apud Amphilochum audivi in Mallo, heroë mecum diu differente, deumque meis de rebus consulente, tum quæ ipse vidi, volo vobis referre. Deinde ex ordine tum quæ vidi in Pergamo, tum quæ audivi in Pataris. Cùm ex Ægypto redirem domum, audiremque illud in Mallo oracultum apertissimum simulque esse verissimum, & sic evidenter responsa dare, ut ad verbum respondeat iis, quæcunque prophetæ quispiam in schedulam inscripta tradiderit: rectè me facturum putavi, si dum prætervavigabam, experirer oraculum, Deumque de futuris quidpiam consulerem. Eucrate hæc adhuc dicente, cùm viderem quàm longè res esset processura, eumque non brevem de oraculo incepisse tragœdiam, ratus non expedire, uti solus contradicerem omnibus, re-

ἀφικλέσθαι ἐξ Αἰγύπτου εἰς τὴν Μαλλὸν, καὶ γὰρ ἐκεῖνον ὅτι μοι ἄχθοντας παρόντι, καὶ δεδιέναι ἀπιστοῦσι τὰ ψεύσματα, ἀλλ' ἐγὼ ἄπειμι ἕψων Λεόντιχον ἐπιζητήσων. δέομαι γὰρ αὐτοῦ τι συγγενέσθαι. ὑμεῖς δ', ἐπεὶ δ' οὐχ ἱκανὰ ἡμῖν δοκεῖτε τὰ ἀνθρώπινα εἶναι, καὶ αὐτοὺς ἤδη τοὺς θεοὺς καλεῖτε συνεπιλήψομένους ὑμῖν τῶν μυθολογημάτων. καὶ ἅμα λέγων, ἐξέπιεν. οἱ δὲ, ἄνδρες ἑλεύθεραι λαβόμενοι, εἰσίασιν ὡς τὸ εἰκὸς αὐτοὺς, καὶ συνεφορεῖτο τῶν ψευσμάτων. τοιαῦτά σοι ὦ Φιλόκλεις, ὦ Ἐυκράτη ἀκούσας, ἦκον νὴ τὸν Δία, ὥσπερ οἱ γλαῦκας πιόντες, ἐμπεφυσημένοι τὸν γαστέρα, ἐμέτου δεόμενοι. ἠδέως δ' ἂν ποθεν ἐπὶ πολλαῖς ἐπῳδαῖς ληθεδανόν τι φάρμακον, ὧν ἤκουσε, ὡς μή τι ἀκριβὲς ἐργάσηταί με ἡ μνήμη αὐτῶν συνοικοῦσα. τέρατα γὰρ, καὶ δαίμονας, καὶ ἑκάτας ὁρᾶν μοι δοκῶ. Φιλ. καὶ αὐτὸς ὦ Τυχιάδη, τοιοῦτόν τι ἀπήλαυσα τῆς διηγήσεως. φασὶ γάρ τοι μὴ μόνον λυττῶντι, καὶ τὸ ὕδωρ φοβεῖσθαι ὅσους ἂν οἱ λυττῶντες κύνες δάκωσιν, ἀλλὰ κἂν τινα ὁ δηχθεὶς ἄνθρωπος δάκῃ, ἴσασι τοῦ κακοῦ δυνάμενα τὸ δῆγμα. καὶ τι αὐτὰ κἀκεῖνο φοβεῖται. καὶ σὺ τοίνυν ἔοικας αὐτὸς ὑπ' Εὐκράτους δηχθεὶς ὑπὸ πολλῶν ψευσμάτων, μεμεδωκέναι κἀμοὶ τοῦ δήγματος. ὥστε δαιμόνων μοι τὴν ψυχὴν ἐνέπλησας. Τυχ. ἀλλὰ θαῤῥῶμεν ὦ φιλότης, μέγα τοιοῦτον ἀλεξιφάρμακον ἔχοντες τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὰ ἐπὶ πᾶσι λόγον ὀρθὸν. ὧ χρώμενοι ἡμεῖς, οὐδὲν μὴ παραφλαγῶμεν τῶν κενῶν καὶ μαπαίων τούτων ψευσμάτων.

relinquens eum ex Ægypto adhuc in Mallum navigantem (nam intelligebam moleſtam illis eſſe meam præſentiam, ut pote qui diſſentirem, refelleremque ipiorum mendacia.) Atqui ego abeo, inquam, quæſiturus Leontichum, cum quo mihi opus eſt, ut colloquar. Vos autem, ſiquidem putatis res humanas non ſufficere, ipſos etiam Deos vocate, qui vobiſcum fabuloſas narrationes capeſſant. Atque hæc ſimul atque dixi, diſceſſi. Illi verò alacres jam libertatem nacti, ut eſt veriſimile mutuis epulis ſeſe excipiebant, ac mendaciis ingurgitabant. His Philocles, apud Eucratem auditis venio, per Iovem, ut qui muſto ſunt poti, inflato ventre, opus habens vomitu. Libenter autem magno alicunde pharmacum emerim, quod mihi oblivionem induceret eorum quæ audivi, ne me nonnihil earum rerum inhærens lædat memoria. Nempe monſtra, dæmones, & Hecatas mihi videre videor. *Phil.* Quin mihi quoque, ô Tychiade, tale quiddam ex tuo ſermone percepi. Aiunt enim non ſolum in rabiem verti, & aquam formidare quoſcunque rabidi canes momorderint: ſed etiam ſiquem homo morſus momorderit: eum quoque morſum non minùs canino valiturum: illumque eodem modo formidaturum. Tu ergo videris apud Eucratem à multis mendaciis morſus, mihi quoque morſum illum communicaſſe, adeò mihi mentem dæmonibus impleviſti. *Tych.* At bono animo ſimus, amice, cùm magnum adverſus hujuſmodi res remedium habeamus, Veritatem, rectamque in rebus omnibus rationem: qua ſi utamur, nullis hujuſmodi vanis, ſtultiſque mendaciis turbabimur.

ΙΠΠΙΑΣ, Η ΒΑΛΑΝΕΙΟΝ.

HIPPIAS, SEV BALNEVM.

ARGVMENTVM.

[1] *Balneum Hippiæ descripturus, principio ipsum artificem, à cognitione artium, atque peritia commendat. Orditur autem à loco communi, ita videlicet proponens, eos esse potissimum laudandos artifices, qui non solùm verbis prolixè polliceri, aut de scientiis disputare soleant, sed qui ipso opere, hoc quod profitentur, præstare possint: hunc locum exemplis aliquot illustrat, deinde ad præsens institutum accommodat. Proinde, inquiens, etiam mechanici artifices maximè laudandi illi sunt, qui non verbis tantùm opera aliqua describunt, aut promittunt, sed qui re ipsa illa quàm optimè atque artificiosissimè extruunt, qualis & Hippias hic unus est, id quod opus ab eo, nempe balneum extructum, comprobat: atque exinde ipsum balneum describit, situm, elegantiam, proportionabilitatem operis: deinde & utilitatem & oportunitatem omnium cellarum, & lavandi in eo usum commendans.*

Τῶν σοφῶν ἐκείνους μάλιστα ἔγωγε φημι δεῖν ἐπαινεῖν, ὁπόσοι μὴ λόγους μόνον δεξιὰς παρέχονται ὑπὲρ τῶν πραγμάτων ἑκάστων, ἀλλὰ καὶ ἔργοις ὁμοίοις τοὺς τῶν λόγων ὑπαρχόντας ἐπισώσουσι. καὶ γὰρ τὸν ἰατρῶν ὄντα νοῦν ἔχειν, ὃς τοὺς ἄλγεσι ὑπὲρ τὸ πάχος εἰπεῖν δυναμένους μεθαστελεῖται νοσῶν, ἀλλὰ τοὺς πράξαι τι καλὸν αὐτῷ μεμελετηκότας. ἀμείνων δὲ καὶ μουσικὸς εἶναι δοκεῖ ὁ ἁρμονίαν ἐπισταμένος, ὁ δὲ ψάλαι, καὶ κιθαρίσαι αὐτὸς δυνάμενος. τί γὰρ ἄν σοι τοὺς στρατηγοὺς λέγοιμι τοὺς εἰκότως δόξαντας κεκρίνθαι, ὅτι μὲ τάττειν μόνον, καὶ διανεῖν ἦσαν ἀγαθοί, ἀλλὰ καὶ στρατιώτας

Ego ex sapientibus illos potissimùm aio laudandos esse, qui non solùm pro quibusque rebus præstantissimas orationes ediderunt, sed similibus factis ea comprobarunt, quæ verbis polliciti sunt. Nam prudens ægrotus eos medicos non accerset, qui quàm optimè de arte differere possunt, sed qui in ejus usu se exercuerunt. Potior etiam est meo judicio, is Musicus, qui psallendi, & citharæ pulsandæ est peritus, quàm qui rhythmos, & concentus novit dijudicare. Quid enim tibi eos commemorem imperatores, quos meritò præstantissimos censuerunt, quòd non solùm aciem rectè instruere, & milites oratione accendere nossent, sed etiam in prima acie pugnarent,

1 Προσλαλιὰ, ut aliæ nonnullæ de quibus antè dixi. *Marcil.*

χαὶ τ ἄλλων, καὶ χειρὸς ἔργα ἐπιδείκνυσθαι, οἷον τ πύλας μ, Ἀγαμέμνονα, καὶ Ἀχιλλέα, τ κάτω ϗ, τ Ἀλέξανδρον, καὶ Πύρρον ἴσμεν μεγιόζας. ὡς δὴ τί τοῦτ ἔφην; ὅτι ἐγὼ ἄλλως ἰσχύειν ἐπιδείκνυσθαι βαλόμενος, ἐπεμνήσθην αὐτῶν, ἀλλ ὅτι ἐ τῶν μηχανικῶν ἐκείνης ἄξιον θαυμάζειν, ὁπόσοι ἐπὶ τῇ ἡσυχίᾳ λαμπροὶ γεγόνασι, καὶ μνημόσυνα ὅμως τ τέχνης, καὶ πράγματα τοῖς μετ' αὐτὸς κατέλιπον. ἐπὶ οἷς τοῖς λόγοις μόνοις ἐγγεγυμνασμένοι, σοφισταὶ ἂν εἰκότως μᾶλλον, ἢ σοφοὶ κεκλοῖντο. τοιοῦτον ἀκούομεν τ Ἀρχιμήδην γενέσθαι, [1] καὶ τ Κνίδιον Σώστρατον. τ μ, Πτολεμαῖον χειρωσάμενον, καὶ τὴν Μέμφιν ἄνευ πολιορκίας, ἀποστάσης, καὶ ἀφιστάσης ἔ πολεμῶ. τ ϗ, τὰς τ πολεμίων τεχνήματα ἐπιδείκνυσθαι, οἷον τ πύλας μ, Ἀγαμέμνονα, καὶ Ἀχιλλέα, τ κάτω ϗ, τ Ἀλέξανδρον, καὶ Πύρρον ἴσμεν γεγόνοτας. ὡς δὴ τί τοῦτ ἔφην; ὅτι ἐγὼ ἄλλως ἰσχύειν ἐπιδείκνυσθαι βαλόμενος, ἐπεμνήσθην αὐτῶν, ἀλλ ὅτι ἐ τῶν μηχανικῶν ἐκείνους ἄξιον θαυμάζειν, ὁπόσοι ἐπὶ τῇ ἡσυχίᾳ λαμπροὶ γεγόνασι, καὶ μνημόσυνα ὅμως τ τέχνης, καὶ πράγματα τοῖς μετ' αὐτὸς κατέλιπον. ἐπὶ οἷς τοῖς λόγοις μόνοις ἐγγεγυμνασμένοι, σοφισταὶ ἂν εἰκότως μᾶλλον, ἢ σοφοὶ κεκλοῖντο. τοιοῦτον ἀκούομεν τ Ἀρχιμήδην γενέσθαι, [1] καὶ τ Κνίδιον Σώστρατον. τ μ, Πτολεμαῖον χειρωσάμενον, καὶ τὴν Μέμφιν ἄνευ πολιορκίας, ἀποστάσης, καὶ ἀφιστάσης ἔ πολεμῶ. τ ϗ, τὰς τ πολεμίων τεχνήματα ἐπιδείκνυσθαι, οἷον τ πύλας μ, Ἀγαμέμνονα, καὶ Ἀχιλλέα, τ κάτω ϗ, τ Ἀλέξανδρον, καὶ Πύρρον ἴσμεν γεγόνοτας. ὡς δὴ τί τοῦτ ἔφην; ὅτι ἐγὼ ἄλλως ἰσχύειν ἐπιδείκνυσθαι βαλόμενος, ἐπεμνήσθην αὐτῶν, ἀλλ ὅτι ἐ τῶν μηχανικῶν ἐκείνους ἄξιον θαυμάζειν, ὁπόσοι ἐπὶ τῇ ἡσυχίᾳ λαμπροὶ γεγόνασι, καὶ μνημόσυνα ὅμως τ τέχνης, καὶ πράγματα τοῖς μετ' αὐτὸς κατέλιπον. ἐπὶ οἷς τοῖς λόγοις μόνοις ἐγγεγυμνασμένοι, σοφισταὶ ἂν εἰκότως μᾶλλον, ἢ σοφοὶ κεκλοῖντο. τοιοῦτον ἀκούομεν τ Ἀρχιμήδην γενέσθαι, [1] καὶ τ Κνίδιον Σώστρατον. τ μ, Πτολεμαῖον χειρωσάμενον, καὶ τὴν Μέμφιν ἄνευ πολιορκίας, ἀποστάσης, καὶ ἀφιστάσης ἔ πολεμῶ. τ ϗ, τὰς τ πολεμίων τεχνήματα

rent, suæque strenuitatis specimen ederent: cujusmodi priscos illos Agamemnonem, & Achillem: recentiores verò Alexandrum, & Pyrrhum fuisse scimus. Quorsum verò hæc dixi? Non quòd aliter historiam edere velim, horum memini: sed quia mechanicos etiam illos æquum est admirari, qui artis contemplatione famam sibi compararunt; & eadem opera suæ industriæ monumenta, & opera posteris reliquerunt. Quandoquidem qui se in dicendo duntaxat exercuerunt, Sophistarum potiùs quam Sapientum appellationem meruerunt. Talem audimus fuisse Archimedem, & Cnidium Sostratum: quorum alter Ptolemæum subjugavit, & Memphim sine obsidione, aversò, bipertitoque fluvio occupavit: alter ho-

1 Καὶ τ Κνίδιον Σώστρατον τ μὲν Πτολεμαῖον χειρωσάμενον καὶ τὴν Μέμφιν ἄνευ πολιορκίας ἀποστάσης καὶ διαιρέσης τῷ ποταμῷ] Sostratus ille Cnidius fuit celeberrimus ille architectus, qui turrim in Pharo insula ædificavit, de quo Strabo lib. 17. Plinius lib. 36. cap. 12. Ipse vero noster Lucianus supra, lib. quomodo hist. scrib. Sed quod ait hoc loco Lucianus de Ptolemæo & Memphi capta per Nili diversionem, expecto, qui hoc me doceat: nullibi enim unquam legi eam historiam, & quis fuerit ille Ptolemæus, omnino me latet, & de ea Memphis rebellione silent historiæ. Tentabam me extricare legendo τῷ μὲν Πτολεμαίῳ χειρωσαμένου τ Μέμφιν, id est, *qui Ptolemæo subjecit Memphin.* Nam Ptolemæus Philadelphus, cujus tempore vixit ille Sostratus, & quo imperante & sumptus suppeditante extruxit illam celebrem turrim in Pharo insula, inter amicos habuit illum Sostratum Cnidium, nec unquam, quod sciam, nec ab illo nec ab alio captus est. De Ptolemæo Ceraunо dicto incidit mihi quædam suspicio hæc intelligenda esse, sed sine auctoritate. Nam Ptolemæus ille Ceraunus dictus vir præceps fuit, & ad audacia facinora promptus, & qui cum major natu filiorum Ptolemæi 1 Soteris dicti esset, à minore natu Philadelpho supplantatus fuerat patre communi favente Philadelpho, non dubito, quin omnia tentaverit, ut Philadelphum expelleret. Itaque suspicor eum Memphin occupasse, in qua obsessus à fratre jam regnante fuit & captus. Sed tamen, si captus fuit, credendum est patre adhuc vivente Ptolemæo Sotere seu Lagi dicto id accidisse, scilicet jam privato & regnante Philadelpho, cui regnum reliquerat. Nam si patre jam mortuo rebellasset & captus fuisset, non est credibile Philadelphum eum vivum dimisisse, qui post patris mortem duos fratres Leontiscum & Argæum (quorum hic ultimus ex eadem matre Berenice natus erat) occidi curavit, non tam præcipitis audaciæ viros nec tanta injuria affectos. Si conjecturæ credendum est, ista hæc mea non est sine verisimilitudine. Si quis super hoc loco certiora docuerit, gratias agam lubentissime. *Palm.*

ρεις καταφλέξαντα τῇ τέχνῃ. καὶ Θαλῆς ὁ Μιλήσιος πρὸ αὐτῶν ὑποχόμενος Κροίσῳ ἄδοντι διαβιβάσειν τὸ στρατὸν, ἐπινοίᾳ καινῇ καὶ στρατιᾷ μιᾷ νυκτὶ τὸν Ἅλυν ἐκπεριαγαγὼν, ὢν μηχανικὸς ἄνωθεν γενόμενος, σοφὸς ἦν ἐπινοῆσαι, καὶ σωτηρίαν πιθανώτατος. τὸ μὲν δὴ Ἐπειοῦ, πάνυ ἰσχνόν. ὃς καὶ μόνον τεχνήσασθαι τοῖς Ἀχαιοῖς τὸν ἵππον, ἀλλὰ καὶ συνεκβιβάσαι αὐτοῖς εἰς αὐτὸν λέγεται. οὐ δὴ τόπος, καὶ Ἱππίᾳ τινὶ καθ' ἡμᾶς, μεμνῆσθαι ἄξιον, ἀνδρὸς λόγοις μὲν, περὶ οὗ τινα βέλτιον πρὸ αὐτοῦ γεγυμνασμένῳ, καὶ σωτηρίας τε ὁξέως, καὶ ἐρμηνεῦσαι σοφιστάτῳ. τὰ δ' ἔργα, πολὺ τῶν λόγων ἀμείνω παρεχομένῳ, καὶ τῶν τέχνης ὑπάρχειν δοκούντων πληρεστάτῳ, ὥστε οὐ τοιαύτης μὲ ὑποχέσεσιν, οὐ αἷς οἱ πρὸ αὐτοῦ γενεαῖς ἠντύχηται, καὶ τὸ γεωμετρικὸν λόγον, ἐπὶ τοῦ δοθέντος φασὶν ἀδήλως τὸ τρίγωνον ἀκριβῶς συνισταμένῳ. καίτοι τῶν γε ἄλλων ἕκαστον ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἐπιστήμης ἔργον δοκοῦντα μόνον, οὐ σκαιὸν ἐδοκιμήσας, εἶναί πως ὅμως ἔδοξεν. ὁ δὲ, μηχανικῶν τε ὢν τὰ πρῶτα, καὶ γεωμετρικῶν, ἔτι δὲ ἁρμονικῶν, καὶ μουσικῶν φαίνεται. καὶ ὅμως ἕκαστον τούτων ὕστερος συνέλαβε δεικνυσιν, ὡς ἓν αὐτὸ μόνον ἐπισταμένου. τῶν μὲν δὴ πρὸς ἀκλινῶν, καὶ ἀνακλάσεων, καὶ κοίλων ἠρώων θεωρίαν, ἔτι δὲ ἀστρονομίαν, οὐ πάνυ παίδως τοὺς πρὸ αὐτοῦ ἀπέφηνεν, ὥστε ὀλίγου χρόνου ἄνευ ἐπαινεῖν. ἃ δ' ἐναλλὰξ ἰδὼν αὐτοῦ τὰ ἔργων κατεπλάγην, ὥστε ὀκνήσω εἰπεῖν. κινεῖ μὲ μάλα ἡ ὑπόθεσις, καὶ τῷ καθ' ἡμᾶς βίῳ πάνυ πολλὴ, βαλανείου κατασκευὴ, πρεσείοις δ', καὶ οὐ τῷ κοινῷ τούτῳ σύνεσις θαυμαστή. Τόπος μὲ ἰδὼν ὥστε

hostium triremes arte exussit. Thales Milesius quoque ante illos Crœso pollicitus, exercitum sicco pede se trajecturum, una nocte retro castra fluvium Alym circunduxit, tametsi non erat mechanicus: sed ingenii solertia, & authoritate in congressibus maxima valebat. Nam pervetustum est illud Epei commentum, qui non solùm Achivis equum fabricasse, sed etiam cum ipsis in eum conscendisse fertur. Inter hos & Hippiæ hujus cui nostra ætate vixit, æquum est meminisse, viri indicendo quantum quivis priorum exercitati, ingenio acuti; menteque exprimenda maximè perspicui. Qui opera sermonibus longè præstantiora exhibebat, & quæ arte sua pollicebatur, etiam efficiebat: neque verò in hujusmodi promissionibus, quibus ipso priores ætate floruerunt: sed juxta geometricam rationem, proposita, quod ajunt recta linea triangulum, exquisitè constituit. Atqui aliorum unusquisque uno suæ facultatis opere decerpto, in quo excellere dicatur, aliquis esse sibi videtur. Hîc verò mechanicorum, geometricorum, harmonicorum, & Musicorum primarius apparet. Ita perfectè tamen horum unumquodque demonstrat, ac si illud unum sciat. Nam ejus de radiis, de repercussionibus & speculis scientiam: præterea Astronomiam, in qua qui ætate præcesserunt pueros fuisse ostendit, laudare non esset exigui temporis. Sed ejus opera quæ nuper cum admiratione vidi, referre non gravabor. Est enim argumentum commune, & nostra ætate perfrequens, balnei constructio: sed solertia, & in hoc communi argumento admirabilis est industria. Locus erat non planus,

sed

ἐπίπεδον, ἀλλὰ πάνυ τεθραμμένης, καὶ ὄρθιον. ὧν Δαιδάλεως καὶ θαύματα εἰς ὑπερβολὴν πεποιηκὼς, ἰσόπεδον θατέρῳ ἀπέφηνε, κρηπῖδας μὲν βεβαιοτάτην ἅπασι τῷ ἔργῳ βαλλόμενον, καὶ θεμελίων θεσιν τὴν τῶν ἐπιζητουμένων ἀσφάλειαν ἐμπεδωσάμενον. ὕψεσι δὲ πάνυ ἀποδεδειγμένοις, καὶ πρὸς ἀσφάλειαν σωτηρουμένοις τὸ ὅλον κρατυναμένον. τὰ δὲ ἐποικοδομηθέντα τῇ τε ἕξει τόπου μεγάθει συμμετρα, καὶ τῷ ὅλῳ τὸ καλλωπισθῆναι ἁρμοδιώτατα, καὶ τὸ τῶν φώτων λόγου φυλάττοντα, πυλὼν μὲν ὑψηλὸς, ἀναβάσεις πλατείας ἔχων, ὑπὲρ μᾶλλον, ἢ ὄρθιος πρὸς τὴν τῶν ἀνιόντων εὐμάρειαν. εἰσιόντα δὲ τοῦτον ὑπόδεκτος ἡσυχὸς οἶκος ὑμεναίους, ἡμιαύλιον ἔχων ἀκολούθοις καὶ ὑπηρέταις ἁρμοδιωτάτοις, ἐν δεξιᾷ δὲ τῷ εἰς τὸ φυσικὸν παρεσκευασμένον οἰκημάτων. βαλανεῖον δὴ ἓν τούτοις πρεπωδέστατα, χαρίεσσαν, καὶ φωτὶ πολλῷ καταλαμπόμενον ὑποχωρήσεις. εἶτ' ἐχόμενον αὐτῶν οἶκος, θρεπτικὸς μὲν ὡς πρὸς τὸ λουτρὸν, ἀναλωτικὸς δὲ ὡς πρὸς τὴν τῶν δυσαιμοντερέρων ὑποδοχήν. μετὰ δὲ τοῦτον, ἑκατέρωθεν ἁβρικεῖς τοῖς ἀποδυομένοις ἀποδέσεις. καὶ μέσος οἶκος ὑψηλότατος, καὶ φωτὶ φαιδρότατος, ψυχρᾷ ὕδατος ἔχων τρεῖς κολυμβήθρας, λακωνικῷ λίθῳ κεκοσμημένον. καὶ εἰκόνες ἐν αὐτῷ λίθου λακωνικοῦ τῆς ἀρχαίας ἐργασίας. ἡ μὲν, ὑγείας. ἡ δὲ, Ἀσκληπιοῦ. εἰσελθόντα δὲ, ὑποδέχεται ἠρέμα χλιαινόμενος οἶκος, ὃν ἀπηνεῖ τῇ θέρμῃ τεθραμμένων, ἐπιμήκης, ἀμφιπρόμυλος. μεθ' ὃν ἐν δεξιᾷ οἶκος, εὖ μάλα φαιδρὸς, ἀλείψασθαι τεθησωῦς παρεχόμενον, ἑκατέρωθεν εἰσόδους ἔχων, φρυγίῳ λίθῳ κεκαλλωπισμένας, τὰς ἀπὸ παλαίστρας εἰσιόντας δεχόμενον. ἔστ' ἐπὶ τούτῳ ἄλλος οἶκος, οἷκων

sed acclivis, & arduus: quem ex utraque parte mirum in modum humilem accipiens, alteri æquavit, posito omni operi firmissimo fundamento, quo superstructi ædificii certitudinem confirmaret, factisque editissimis fastigiis, sibique ad firmitatem cohærentibus, ut totum opus roboraret. Cæterùm quæ superstructa sunt, loci magnitudini congruunt, rectæque compagi accommodatissima sunt, & lucis rationem servant. Altum est vestibulum, latos habet gradus, supinum magis est quàm arduum, ut sit facilis ascensus. Ingredientem communis domus ampla excipit, in qua pedisequi & ministri commodè versentur: ad lævam verò sunt ædiculæ ad delicias comparatæ. Hæc itaque balneo maximè sunt decora, amœni multaque luce illustrati recessus: deinde continua illis domus, longè quidem præstantior, quàm ut balneo conveniat: sed necessaria ad suscipiendos opulentiores. Post hanc sunt ædiculæ deponendis vestibus sufficientes: & media domus fastigio excelcissima & luce clarissima, tria aquæ frigidæ lavacra continens, Lacedæmonio lapide exornata. In eadem sunt marmoreæ imagines antiqui operis, altera Sanitatis, altera Æsculapii. Ingressos excipit domus sensim incalescens, calore non insuavi occurrente, oblonga, circùm orbiculata. Post hanc ad dextram, admodum clara habitatio ad suavem unctionem præbendam, ex utraque parte aditus habet Phrygio lapide decoratos, & à palæstra venientes excipit. Deinde supra hanc alia est habitatio omnium

ἁπάντων κάλλιστος, ξηραί τε, καὶ ἱσχναίζειαν εὐσηπέστατος, καὶ ἐμβραδυῶναι ἀβλαβέστατος, καὶ ἐλκυλίσαι ἄριστος, ὠφελιμώτατός τε, φρυγίῳ δὲ αὐτὸς εἰς ὀρθρίαν ἄριστον ἀποστέλλων. ἐξῆς δὲ ὁ θερμὸς ὑποδέχεται λιθόστρωτος, [1] νομάδι λίθῳ διακεκολαμμένος. οὗτος δὲ ἔνδον οἶκος, κάλλιστος, φῶς τε πολλὸν ἀναπέμπων, καὶ ὡς πορφύρᾳ διαπεπυρωμένος. τρεῖς δὲ ἔτοι θερμὰς πύελος περέχει. λουτροῦ δέ, ἔνεστί σοι μὴ τὸν ἀφ' ἑαυτῶν οἶκον αὖθις ἐπανιέναι, ἀλλὰ ταχέως τὸν ἐπὶ τὸ ψυχρὸν, δι' ἡρέμου θερμοῦ εἰκήκοντος. καὶ ταῦτα πάντα ὑπὸ φωτὶ μεγάλῳ, καὶ πολλῇ τῇ ἔνδον ἡμέρᾳ, ὕψη πρὸς τούτοις ἀνάλογα, καὶ πλάτη τοῖς μήκεσι σύμμετρα, καὶ παντοίᾳ πολλὴ χαρίεις, καὶ Ἁρμονίᾳ ἐπαυχεῖ. καὶ γὰρ τὸ καλὸν Πίνδαρον, ἐχθρὸν μῦθος ἔργου, πρόσωπον χρὴ θέμεν πλατυμίσι. τοῦτο δ' ἂν εἴη σὺ τῷ αὐτῆς μάλιστα, καὶ ὃ Φείδιας, καὶ τὸ φωτογραφῶν μεμηχανημένον. ὁ γὰρ σοφὸς ὡς ἀληθῶς Ἱππίας, τὸ μὲ ψυχροδόχον οἶκον, εἰς βορέαν ἀποκεχωρηκὸς ἐποίησεν, σὺν ἀμείρονι δὲ μεσημβρινῷ ἀέρος. τῆς δὲ πολλῆς γε λάκπης διαμένης, γόνῳ, καὶ εὔρῳ, καὶ ζεφύρῳ ὑπέθηκε. τί ἂν σοι τὰ ἐπὶ τούτῳ λέγοιμι, παλαίστρας, καὶ τὰς κοινὰς τῶν ἱματοφυλακούντων καλυβοδιάς, ταχέως τὸν ἐπὶ τὸ λουτρὸν, καὶ μὴ ἀφ' μακρᾶς τὸν ὁδὸν ἐχούσας, ὃ χρησίμως σε, καὶ ἀβλαβὲς ἕνεκα. καὶ μή με κωλυέτω τις μικρὸν ἔργον ἀποφαίνεσθαι, κοσμεῖν τὸν λόγον ἀναιρεῖσθαι. τὸ γὰρ ἐν τοῖς κοινοῖς, καινὰ ἐπινοῆσαι χρεία. ἐγὼ δὲ καὶ τὸν ἐμὸν οἶκον ἐποίησα, ἐν ᾧ καὶ ἐγὼ καὶ οἱ ἐμοὶ ἐνοικοῦμεν, ἐκ τῶν ἐμῶν ἐπιτηδείων, ἐκ τῶν ἐμῶν χρημάτων, ἐκ τῶν ἐμῶν ἐργατῶν, ἐκ τῶν ἐμῶν τεχνιτῶν, ἐκ τῶν ἐμῶν ἐργαστηρίων, ἐκ τῶν ἐμῶν ἐργαλείων, ἐκ τῶν ἐμῶν ἐργασι

σιμ κάλλως δείγμαζα, ὐ μικρᾶς σοφίας ἔγωγε πίδεγμαι. οἷον ἐ τόδε τὸ ἔργον ὁ θαυμάσιος ἡμῖν Ἱππίας ἐπιδείξαζο, πάσας ἔχον τὰς βαλανείω χρείας, τὸ χρήσιμον, τὸ εὔκαιρον, τὸ ἀφελεσιμον, τὸ σύμμετρον, τὸ πρὸ τόπω ἡρμοσμένον, τὸ τῶν χρείαν ἀσφαλῆ παρεχόμενον. καὶ ὡθούπω, τῇ ἄλλῃ σοφίᾳ κεκοσμημένον. ἀμφόδων μὲν ἀναγκαίων δυσὶν ἀπαχρήσεσιν, ἐξόδοις τε πολλαῖς πεφυρωμένον. ὁρῶν ὃ δίπλας δηλώσεις, τῷ μὲν ὕδαζος, καὶ μυκήμαζος, τῷ δ' ἡλίᾳ ἐπιδεικνυμένον, ταῦτα ἰδόντα μὴ ἀποδῦναι τὰ περίπονα ἔπαινον τοῦ ἔργου, σὸκ ἀνοήτου μόνου, ἀλλὰ ἐ ἀχαρίςου, μᾶλλον ὃ βασκάνου μοι δόξαι ἔδοξεν. ἐγὼ μὲν οὖν εἰς δύναμιν ἐ τὸ ἔργον, καὶ τὸν τεχνίτην, καὶ δημιεργὸν ἡμεςέρων τοῦ λόγου. εἰ ὃ θεὸς παρέχοι ἐ λουσαθαί ποτε, πολλοὺς οἶδα ἐ ἄλλους ἕξων τοὺς κοινωνήσοντάς μοι τοῦ ἐπαίνου.

comminiſci pulchritudinis ſpecimina, non exiguæ ſapientiæ tribuo: quale hoc opus admirabilis Hippias nobis edidit, omnes balnei præſtantis partes complectens, utilitatem, opportunitatem, claritatem, proportionem, quod loco eſt accommodatum, quod tutum uſum exhibet. Præterea reliquo artificio exornatum, biviorum neceſſariorum duplicibus feceſſibus, multiſque januarum egreſſibus munitum: geminiſque indiciis, uno per aquam & ſonitum, altero per ſolem horas demonſtrans. Quibus viſis, convenientem operi laudem non tribuere, non ſolùm inſipientis, ſed etiam ingrati, imò potiùs invidi eſſe exiſtimavi. Itaque ego pro virili cùm operi, tum opifici, & effectori, verbis gratiam rependo. Quòd ſiquando Deus copiam lavandi fecerit, ſcio me complures alios habiturum, qui communes mecum ejus laudes habebunt.

ΠΡΟΣΑΛΛΙΑ, Η ΔΙΟΝΤΣΟΣ.

PRÆFATIO SEV BACCHVS.

ARGVMENTVM.

Præfatio quædam eſt, quales & noſtri homines in enarrandis authoribus, aut aliis rebus tractandis, ipſis operibus præmittere ſolent. Monet autem Lucianus auditores ſuos, ne ſolùm compoſitionis novitatem in ſcriptis ſuis ſpectent, neve ideo pro parvis aut contemnendis illa habeant, quia comica, ac ſatyrica quadam, ſub dialogi gravitate tractet, ſed magis ipſam rem ſpectent: ne idem illis, quod Indis olim, accidat, dum Bacchi exercitum ut muliebrem, & à re militari alienum contemnunt. Deinde autem & veniam precatur ætati, ſi paulò verboſior aut loquacior nonnullis fortè videatur, factum ſuum etiam hic, collatione quadam Indorum cohoneſtans.

Ὅτε ὁ Διόνυσος ἐπ' Ἰνδοὺς στρατὸν ἤλασε, κωλύσῃ γὰρ οὐδὲν οἶμαι ἐμοῦ γε μῦθον ὑμῖν διηγήσασθαι βακχικὸν, φασὶν ὅτι καταφρονήσαι αὐτοῦ τὰ πρῶτα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἐκεῖ, ὥστε καταγελᾶν ἐπιόντος. μᾶλλον δὲ ἐλεεῖν τὴν τόλμαν, ὡς αὐτίκα μάλα συμπατηθησομένου ὑπὸ τῶν ἐλεφάντων, εἰ ἀντικρύσαιτο. ἤκουον γὰρ οἶμαι τῶν σκοπῶν ἀλόκητα ὑπὸ τῶν στρατιᾶς αὐτοῦ ἀγγελλόντων, ὡς ἡ μὲν φάλαγξ αὐτῷ, καὶ οἱ λόχοι, γυναῖκες εἶεν ἐκφορικαὶ, καὶ μεμιτωμέναι, κιττοῦ ἐστεμμέναι, νεβρίδας ἐνημμέναι, δόρατά τινα μικρὰ ἔχουσαι, ἀσπίδες, κισσοειδῆ καὶ ταῦτα, καί τινα πέλτας λεπτὰ κῶφα, βουβάλια, εἴ τις μόνον προσάψαιτο. [1] ἀσπίσι γὰρ εἴκαζον καὶ τὰ τύμπανα. ὀλίγους δέ τινας ἀγροίκους νεανίσκους σὺν εἰναλίοις γυμνοὺς κόρδακα ὀρχουμένους, [2] ὄρχεις ἔχοντας κερφώους, οἷα τοῖς ἄρτι γλυπτοῖσιν ἐπέφυτο. καὶ τὸ μὲν στρατόπεδον αὐτῶν, ἐφ' ἁρμάτων ὀχουμένων παρδάλεων ἕπεζευγμένων, ἀγριώτατον ἀκριβῶς, καὶ ἐπ' ὀλίγον χνοῶντα τὸν παρειὰν, κεκρυφόρυμβοι ἐστεφανωμένοι, μίτρᾳ τὸν κόμην ἀναδεδεμένοι καὶ πορφυρίδι, καὶ χρυσῇ ἐμβάδι. ὑποστρατηγεῖν δὲ δύο, ἕνα μὲν τινα βραχὺν πρεσβύτην, ὑπότυχον, σεσαγηνωμένον, ῥινόσιμον, ὦτα μεγάλα ὄρθια ἔχοντα, ὑποτρόμιον, καθεζόμενον ἐπὶ ἡμιόνου, ἐπ' ὄνου τινὸς πολλὰ ἱππεύοντα καὶ κεκραγότα, καὶ τὸν πάνυ πάχιστον τινα σιμ-

Quo tempore Bacchus exercitum adversus Indos duxit (nihil enim, ut puto, prohibet, quominus Bacchicam fabulam vobis narrem) ferunt ipsum ita ab illius regionis hominibus fuisse initio contemptum, ut accedentem irriderent: imò temeritatem illius miserarentur, ut qui protinus ab elephantis conculcaretur, si adversa acie occurreret. Audiverant enim, opinor, exploratores de ipsius exercitu absurda renuntiantes, Nimirum phalangem ipsi & manipulos constare ex mulieribus insanis & furentibus, hedera redimitis, cervina pelle amictis, hastas quasdam gerentibus, non ferro, sed hedera confectas, tum scuta quædam levia quæ resonarent: siquis tantummodò attigisset: nam & tympana clypeis assimilabant. Esse præterea paucos quosdam rusticos juvenes nudos, qui cordacem saltarent, caudas & cornua haberent, qualia hœdis recens natis succrescunt. Ipsum verò exercitus ducem, curru vehi junctis pardalibus tracto, penitus imberbem, neque vel tantillum genis pubescentem, cornigerum, racemis coronatum, mitra purpurea comam revinctum, aureis cothurnis calceatum. Secundum verò ab imperatore locum obtinere duos, quorum alter brevis erat staturæ, senex, crassiusculus, ventricosus, simus, auribus magnis & arrectis, tremulus, thyrso innixus, in asino plerumque equitans, crocoto indutus, eumque magnæ authoritatis in ducendo exercitu ipsius col-

1 Ἀσπίσι γὰρ εἴκαζον] Interpositio (ἀσπίσι γὰρ εἴκαζον καὶ τὰ τύμπανα.) Marcil.

2 Ὄρχεις ἔχοντας κερφώους] Οὐρὰς ἔχοντας καὶ κέρατα. Idem.

1 Οὐ-

ταῦρα ἔχειν αὐτῷ. ἕτερον δὲ πρόσωπον ἀνθρώπου, τράγῳ τὰ νέρθεν ἐοικότα, κομήτην τὰ σκέλη, κέρατα ἔχοντα, βαθυπώγωνα, ὀργίλον, κωμικόν. δεξιτέρᾳ μὲν, σύριγγα φερούσῃ, τῇ δὲ ἀξιᾷ δὲ, ῥάβδον κομπύλλῳ ἐπηρμένον, καὶ περισκιρτῶντα ὅλον τὸ στρατόπεδον, καὶ τὰ γυμνὰ δὲ φοβεῖσθαι αὐτὸν, καὶ σείειν ἐνεμουμένας τὰς κόμας, ὁπότε σεσοῖτο, καὶ βοᾶν εὖ οἶ. τοῦτο δὲ εἰκάζειν καλεῖσθαι αὐτῶν τὸν διασοτῶν. τὰς δὲ ἐν ποίμνας, διηρπακέναι ἤδη ὑπὸ τῶν γυναικῶν, καὶ διεσπαράχθαι ζῶντα τὰ θρέμματα. ὠμοφάγους γὰρ πάνυ αὐτὰς εἶναι. ταῦτα οἱ Ἰνδοὶ, καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀκούοντες, ἐγέλων ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ οὐδὲν ἀντιπαρεξάγειν, ἢ παραβοηθεῖν ἤξίουν. ἀλλ' εἰσῆσαν τὰς γυναῖκας ἐπαφήσειν αὐτοῖς εἰ πλησίον γένοιντο, σφίσι δὲ νικᾶν αἰσχρὸν ἐδόκει, καὶ φονεύειν γυναῖκα μεμηνότα, καὶ θηλύμιτρον ἄρχοντα, καὶ μεῖζον σμικρῷ γεγῶτι, καὶ ἡμιστρατιώτην ἄλλον, καὶ γυμνῆτας ὀρχηστὰς, πάντας γελοίους. ἐπεὶ δὲ ἠσθάνετο πυρπολῶν ὁ θεὸς ἤδη τὴν χώραν, καὶ πόλεις αὐτάνδρους καταφλέγων, καὶ ἀνάπλεων τὰς ὕλας, καὶ σὺν βρυχῇ πᾶσιν τοῖς Ἰνδικοῖς πυρὸς ἐμπιπλάμενος, ὅπλον γάρ τοι διονυσιακὸν τὸ πῦρ παντῴων αὐτῷ, καὶ δὴ κεραυνῶν. οὕτω δὴ ἤδη ἀσμενῆ ἀνελάμβανον τὰ ὅπλα, καὶ τὰς ἐλέφαντας ἐπισάξαντες, καὶ ἐσχαλινώσαντες, καὶ τὰς πύργους ἀναδήσαντες, ἐπ' αὐτὰς ἀντιπαρῆσαν, καὶ φρονοῦντες μὲν τότε, ὀρχιζόμενοι δὲ ὅμως, καὶ σωτεύοντες ἀποδύντες αὐτῷ στρατοπέδῳ, τὸ ἀγώνιον σκέψιν στρατηλάτην. ἐπεὶ δὲ πλησίον ἐγένοντο, καὶ εἶδον ἀλλήλους, οἱ μὲν Ἰνδοὶ, παρασκευάσαντες τὰς ἐλέφαντας, ἐπῆγον τὸν φάλαγγα. ὁ Διόνυσος δὲ, τὸ μέσον μὲν αὐτὸς εἶχε.

collegam. Alter monstrosus homo, qui partibus inferioribus hircum referret, in cruribus crines haberet, cornutus, promissa barba, iracundus, & animosus esset: qui læva fistulam, dextra baculum incurvum attollendo gereret, & universa castra circunsiliret, quem mulieres timerent, & quum accederet, comas vento agitatas quaterent, & clamarent evohe: quo nomine earum dominum vocari conjice. Greges verò à mulieribus esse jam discerptos, & vivas adhuc pecudes dilaniatas. Nam esse crudivoras illas. His auditis Indi, eorumque rex, ridebant ut par erat, neque obviam instructa acie prodire dignabantur. Sed si propiùs accederent, mulieres in eos immittere statuebant: quòd putarent turpe sibi esse, vincere & neci dare mulieres furentes, & ducem effœminatum, & temulentum parvum senem, & semimilitem alium, nudosque saltatores, ridiculos omnes. Sed posteaquam nuntiatum est Deum incendio regionem vastare, & urbes cum ipsis viris comburere, & sylvas incendere, ac brevi temporis spatio totam Indiam igne impleviſse (nam ignis telum est Bacchi, à patre acceptum, & ex fulmine oriundum) tum diligenter arma sumpserunt, instratis & frænatis elephantibus, dorsoque impositis turribus in eos adverso exercitu prodierunt, etiamdum tamen contemnentes, & irati, & comminuere properantes ipsis cum castris imberbem illum imperatorem. Postquam autem propiùs accesserunt, & in mutuum conspectum venerunt, Indi collocatis in acie prima elephantis, exercitum adduxerunt. Bacchus verò ipse medium tenebat. Sile-

ἔ κέρας ἦ αὐτῷ, ἔ δεξιᾶ μὲ, ὁ Σειληνός. ἔ ὠνύμει ἦ, ὁ Πὰν ἡγεῖτο. λοχαγοὶ ἦ, καὶ πεξίαρχοι, σάτυροι ἵλην εἰκάζειν. καὶ τὸ μὲ σιωπᾶν, ἵνα ἅπασι τὸ εὖ οἰ. σὺν ἦ τὰ τύμπανα ἐπᾴζετο, καὶ τὰ κύμβαλα τὸ στολεμικὸν ἐφύμνει. καὶ τ σατύραν πις λαβὼν τὸ κέρας, ἐπήχει τὸ ὄρθιον. καὶ ὁ ἔ Σειληνὸς ὄνος, ὑνιάλιόν τι ὤϊκησατο. καὶ αἱ μαινάδες, σὺν ὀλολυγῇ ἐπεπήδων αὐτοῖς, δράκοντας ἐπεζωσμέναι, καὶ τ θύρσων ἄκρων ἀπαμυσσῶσι τ σίδηρον. οἱ Ἰνδοὶ ἦ, καὶ ἐλέφαντες αὐτῶν, αὐτίκα ἐκκλίναντες, σὺν ὠδῇ κόσμῳ ἔφευγον, ἐδὲ ἐντὸς βέλες ἰόντες ὑπομείναντες. καὶ τέλος, καὶ ἁλόντες ἑαλώκεσαν, καὶ αἰχμάλωτοι ἀπήγοντο ὑπὸ τ τέως καταγελωμένων, ἔργῳ μαθόντες ὡς οὐκ ἐγχωρίῳ ὑπὸ τῆς τρυφερᾶς ἀκοῆς καταφρονεῖν ξένων στρατοπέδων. ἀλλὰ τί τοῦς τ Διόνυσον ἦτος ὁ Διόνυσος, εἴποι τις ἄν. ὅτι μοι δοκῦσι, καὶ τοῦς χαρίεντας μή με κορυβαντιᾶν, ἢ τελέως μεθύειν ὑπολάβητε, εἰ τὰ μὰ εἰκάζω τοῖς θεοῖς, ὅμοιόν τι πάσχειν οἱ πολλοὶ τοῦς τὰς καινὰς τ λόγων τοῖς Ἰνδοῖς ἐκείνοις, οἷον ἐ τοῦς τὰς ἐμάς. οἰόμενοι γὰ σατυρικὰ; καὶ γελοῖα πνα, καὶ κωμικῆ κωμικὰ παρ' ἡμῶν ἀκούειν, τοιαῦτα πεπισύκασιν, οὐκ οἶδ' ὅτι δέξαν αὐτοῖς ὑπὲρ ἐμᾶ. ὁμῶς, ἐδὲ τὰ ἀρχὰ ἀφικνῦνται, ὡς ἐδὲν δέον παρέχειν τὲ ὦτα κώμοις γυναικείοις, καὶ σκιρτήμασι σατυρικοῖς, καταθέσθαι ἀπὸ τ ἐλεφάντων. οἶδα, ὡς ἐπὶ τοιοῦτό τι ἥκοντες, ἀνὰ ἔ κιθὰ σίδηρον θύροντες, ἐδ' ὅτως ἐπαινεῖν τολμῶσι; τῷ παραδόξῳ ἔ πάσματος πεθορυβημένοι, ἀλλὰ θαῤῥῶν ἐπαγγέλλομαι αὐτοῖς, ὅτι καὶ καὶ νῦν ὡς πρότερόν ποτε τὰ πολεμικὰ ἐξελήσουσιν

nus cornu dextrum, Pan sinistrum ducebat: manipulorum ductores, & centuriones Satyri erant interpositi: signum omnibus erat Evohe. Statim percussa tympana perstrepebant, ipsaque cymbala classicum canebant: unusque è Satyris accepto cornu orthium occinebat. Tum Sileni asinus Martium quiddam rudit: & Mænades cum ululatu in eos insilierunt, succinctæ draconibus, atque ex summis thyrsis ferrum denudantes. Indi autem, eorumque elephantes, ilico declinantes nullo ordine fugiebant, non ausi intra teli jactum venire. Tandem vi capti sunt, abductique captivi ab iis quos antè deridebant: re ipsa experti quam non oporuerit prima statim fama adductos, peregrinum exercitum contemnere. Sed quid ad Bacchum ille Bacchus, dixerit aliquis? Nam mihi videtur vulgus (ac per Gratias obsecro ne me insanire, aut prorsus temulentum esse suspicemini, si mea cum Diis comparo) eodem quo Indi illi modo erga novas orationes affectum, quemadmodum & erga meas. Rati enim satyrica, & ridicula, valdeque comica ex nobis audiri, istiusmodi crediderunt, nescio, quòd ita illis de me visum esset. Alii, ne principium quidem attingunt, quasi nihil sit opus aures præbere proterviæ muliebri, & saltationibus satyricis, ab elephantis descendendo. Alii verò tanquam ad tale quid venientes, invento pro hedera ferro, neque sic laudare audent, inaudita rei novitate perturbati. Sed confidente animo illis denuntio, quòd si in præsentia quoque, ut antea facere consueverunt, festivitatem spe-

ἐπιδεῖν πολλάκις, καὶ ἀναμνησθῆναι οἱ παλαιοὶ συμπότας κώμων καιρῶν τε τότε καιρῶν, καὶ μὴ καταφρονήσωσι τῶν σατύρων, καὶ σιληνῶν, πίωσι δ' εἰς κόρον ὃ κρατῆρος τούτου, ἐκβακχεύσουσι δ' αὐτούς, καὶ πολλάκις μεθ' ἡμῶν ἐρεῖν τὸ εὖ οἱ. ἴστω μὲν δή, ἐλεύθερον γὰρ ἀνὴρ ποιεῖ τοῦτο. ὅ, τι δ' φίλον. ἐγὼ δ', ἐπειδήπερ ἔπι οὐ Ἰνδοῖς ἐσμεν, ἐθέλω δ' ἄλλο ὑμῖν διηγήσασθαί τι τῶν ἐκεῖθεν, ἦχ ἃ πρὸς τὸν Διόνυσον, ὅσ' αὐτὸν, [1] ὅσ' ὧν ποιοῦμεν ἀλλότριον ἐν Ἰνδοῖς τοῖς μυχλαίοις, οἳ περὶ λαιὰ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν, εἰ καὶ ῥᾴδιον αὐτοῖς βλέπειν, ἐπιπεμφθέντες, μέχρι, πρὸς τὸν Ὠκεανὸν κατήκουσι. ἔστι δ' τούτοις ἄλσος ἐστὶν ἐν περιφρόντῳ, ὑ πάνυ μεγάλῳ χωρίῳ, συνηρεφεῖ δέ. κίτρος γὰρ πολὺς, καὶ ἄμπελοι. σύσκιον αὐτὸ ἀκριβῶς ποιοῦσιν. ἐντοῦθα πηγαί εἰσι τρεῖς, καλλίστης, καὶ διειδεστάτου ὕδατος. ἡ μὲν, Σατύρων. ἡ δ', Πανός. ἡ δ', Σειληνοῦ. καὶ εἰσέρχονται εἰς αὐτὸ οἱ Ἰνδοὶ ἅπαξ τοῦ ἔτους, ἑορτάζοντες τῷ θεῷ, καὶ πίνουσι τῶν πηγῶν οὐκ ἀπασῶν ἅπαντες, ἀλλὰ καθ' ἡλικίαν. τὰ μὲν μειρακίια, τῶν τε σατύρων. οἱ ἄνδρες δ', τῶν Πανικῶν. τῶν δὲ γε σειληνοῦ, οἱ καθ' ἡμέ. ἃ μὲν οὖν πάσχουσιν οἱ παῖδες ἐπιδὼν πίωσιν, ἢ οἷα οἱ ἄνδρες τολμῶσι καταχόμενοι τῷ Πανὶ, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. ἃ δ' οἱ γέροντες ποιοῦσιν ὅταν μεθυσθῶσι δὲ ὕδατος, οὐκ ἀλλότριον ἐστὶν. ἐπειδὰν πίῃ ὁ γέρων, καὶ κατάσχῃ αὐτὸν ὁ σειληνὸς, αὐτίκα ἐπιπολὺ ἄφρονός ἐστι, καὶ

spectare sæpe voluerint, ac veteres compotores recordati fuerint, tunc temporis celebratarum comessationum, nec Satyros Silenosque contempserint, sed ad satietatem usque ex hoc cratere biberint, ipsi quoque sint baccharuti, & sæpe nobiscum illud evohe dicturi. Quare illi, siquidem liber est auditus, faciant quicquid erit animo gratum. Ego autem posteaquam adhuc apud Indos versamur, volo etiam aliud quid eorum quæ ibi geruntur, recensere: non quod ad Bacchum pertineat, quanquam neque id ipsum à nostro instituto est alienum. Apud Indos Machlæos, qui lævum Indi fluvii littus, si secundo flumine labentem respicias, incolentes, ad Oceanum usque pertingunt: apud hos est lucus, in loco circunsepto, non admodum magno, sed umbroso. Nam hedera multa, vitesque ipsum penitus opacum reddunt. Hîc tres sunt pulcherrimæ & limpidissimæ aquæ fontes: unus Satyris, alter Pani, tertius Sileno sacer. Eò semel quotannis ingrediuntur Indi, festum diem Deo celebrantes, bibuntque de fontibus, non sine descrimine omnes de omnibus, sed pro ratione ætatis. Nam de Satyrorum juvenes, de Panis viri, de Sileni fonte bibunt qui meæ sunt ætatis. Ac quid pueris occidat postquam biberint, aut qualia audeant viri numine Panos afflati, longum esset referre. Sed quæ senes faciunt aquæ potu inebriati, dicere non est alienum. Postquam bibit senex, ipsumque corripuit Silenus, ilico diu obmutescit, hominemque he-

1 Οὐδ' ὧν ποιοῦμεν ἀλλότριον ἐν Ἰνδοῖς] Οὐδ' ὧν ποιοῦσιν a. e. I. Pateſcit narratione ſequente. *Marcil.*

καρηβαρῆσαι ἐ βεβαπισμένῳ ἔοικεν. εἶτα ἄφνω φωνή τις λαμπρὰ, καὶ φθέγμα τοιοῦτον, ὃ πνεῦμα λιγυρὸν ἐγίνετο αὐτῷ, καὶ λαλίστατος ἐξ ἀφωνοτάτου ἐσίν. ὅσοι ἂν ἐπισκοπῆσαι, παύσεται αὐτὸν μὴ οὐχὶ συνεχῆ λαλεῖν, καὶ ῥήσεις μακρὰς συνείρειν. συνεῖναι μέντοι πάντα, καὶ κόσμια, καὶ καθ' τὸν Ὁμήρου σκεῖνον ῥήτορα. νιφάδεσσι γὰρ ἐοικότα χειμερίῃσι διεξέρχονται. ὅσοι δὲ μὴ χρήσονται σοι κύκνοις κ' τέττιγι ἡλικίαν εἰκάσαι αὐτὸς, ἀλλὰ πετριγώδεσι τισι πυκνὸν, καὶ ἐπίτροχον συνάπτουσιν, ἄλλοι βαθείας ἑαυτοῖς. τοιοῦτον ἡ ἤδη ἀφεῖσα τὰς μέθης, συνιᾶσι, καὶ καθ' τὸ ἀρχαῖον ἀναπέφυκεν. τὸ μέντοι πρᾶγμα οὐδαμῶς ἐδέπω εἶπον. ἐὰν γὰρ ἀτελῆ ὁ γέρων μεταξὺ καταλίπῃ ὧν διεξῇσι τὸν λόγον, δυσὶν ἡλίοις κωλυθείς, ἐπὶ πόρας αὐτὸν ἐπεξελθεῖν, ἐς νέαν τινὰ, οἵαν σκεῖνα συνάπτῃ, ἃ πέρυσι λέγοντα ἡ μέθη αὐτὸν κατέλιπε. ταῦτά μοι κατὰ τὸ μῶμον εἰς ἐμαυτὸν ἀποσκώπτω. καὶ μοι τὸ Δία σὸν ἂν ἔτι ἐπαναγάγοιμι τὸ ἐπιμύθιον. ὁρᾶτε γὰρ ἤδη καθ' τὸν μῦθον ἔοικα, ὥστε ἐμὲ μὴ τι παιδιὰν ᾖ, ἡ μέθη αἰτία. εἰ δὲ τινι δόξειε τὰ λεγόμενα, ὁ σειληνὸς ἄρα ἐμοὶ ἵλεως.

heluco laborantem, aut mero prolutum refert. Deinde ex improviso clara voce & loquela vehemente, & spiritu acuto innatis ipsi, ex mutissimo fit loquacissimus. Sed nec obturato ore illum compescueris, quominus continuè loquatur, & longos sermones connectat: ea quidem omnia sapienter & ornatè, & juxta Homericum illum oratorem contexendo. Nam hybernis nivibus consimilia differunt. Neque verò sufficiet, ut illos ætatis ratione cum cygnis compares, cùm cicadarum cantillationi simile quiddam, densum, & volubile componant, ad profundam usque vesperam. Inde jam discussa ebrietate conticescunt, & ad antiquum morem redeunt. Sed quod est maximè admirandum, nondum exposui. Quòd si senex imperfectam interim, quam habebat orationem reliquerit, solis occasu prohibitus eam ad finem perducere: pota novo anno aqua, rursus illa componit, quæ superiore dicentem ebrietas destituit. Istis ego in me ipsum cavillis Momi in morem lusi: neque per Iovem fabulæ sensum adducam. Videtis enim jam quatenus fabulæ sim similis. Quare siqua in re desipiamus, in causa est ebrietas. Sin prudenter dicta videntur quæ produximus, Silenus certè fuit propitius.

PRÆ-

ΠΡΟΣΑΛΛΙΑ, Η ΗΡΑΚΛΗΣ.

PRÆFATIO, SEV HERCVLES GALLICVS.

ARGVMENTVM.

Præfatio est ejusdem rationis, cujus & superior, nisi quòd, quantum ad argumentum attinet, rationem & causſam hic reddit, cur natu jam grandior, adhuc in eloquentiæ exercitatione versetur, ſtudium atque ætatem ſuam exemplo eo defendens, & ut ipſe ait, etiam conſolans, quo apud Gallos ipſa eloquentia depingitur: nimirum Herculis, ejuſdemque jam ſenioris imagine. Fingit autem imaginem ſeu typum eum, à ſacerdote quodam Gallorum, quales ea ætate Druidæ fuiſſe perhibentur, explicatam, & ſingulorum picturæ ejus membrorum rationem ſibi traditam eſſe, etiam Homēri atque aliorum poëtarum locis, ut pote à perito Græcarum literarum additis. De quibus in ipſo orationis contextu ac ſerie videri ſatius eſt, quàm hic pluribus immorari.

Τὸν Ἡρακλέα οἱ Κελτοὶ ὄγμιον ὀνομάζουσι φωνῇ τῇ ἐπιχωρίῳ. τὸ δὲ εἶδος τοῦ θεοῦ, πάνυ ἀλλόκοτον γράφουσι. γέρων ἐστὶν αὐτοῖς ἐς τὸ ἔσχατον, ἀναφαλαντίας, πολιὸς ἀκριβῶς, ὅσαι λοιπαὶ τῇ τριχῶν. ῥυσὸς τὸ δέρμα, καὶ ἀφηκασμένον ἐς τὸ μελάγχλωρον, οἷοί εἰσιν οἱ θαλαττιεύσοι γέροντες. μᾶλλον δὲ Χάρωνα, ἢ Ἰαπετὸν πᾶν τὸ ὑποταρταρέιον. καὶ πάντα μᾶλλον, ἢ Ἡρακλέα εἶναι ἂν εἰκάσειας. ἀλλὰ ἐν τοιούτῳ ὢν, ἔχει ὅμως τινὰ σκυλὰ τοῦ Ἡρακλέους. καὶ γὰρ τόξα τινὰ διφθέραν ἐνήφλαγμένην τινὰ τοῦ λέοντος, καὶ τὸ ῥόπαλον ἔχει ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ τὰ γαρυτὸν παρήρτηται, καὶ τὸ τόξον ἐντεταμένον ἡ δεξιτερὰ παρατείνουσι. καὶ ὅλως, Ἡρακλῆς ἐστι. ταῦτά μοι ἤκουσα ἂν ἐφ' ἱερεῖ τοῦ Ἑλληνίων θεῶν τοιαῦτα ἀξιοῦντι τὰς

Herculem Galli lingua vernacula Ogmium vocant: ſed Deum hunc inuſitata prorſus ſpecie depingunt. Decrepitus eſt apud illos, recalvaſter, reliquis capillis planè canis, cute rugoſa, & in aterrimum colorem exuſta, cujuſmodi ſunt hi nautæ ſenes. Charontem potiùs, aut Iapetum quempiam ex his qui apud inferos verſantur, & omnia potiùs quàm Herculem eſſe conjiceres. At quamquam eſt hujuſmodi, tamen Herculis ornatum gerit, ut qui leonis exuvio ſit indutus, & clavam dextra teneat, & pharetra ab humeris pendeat, & arcum tenſum læva prætendat. In ſumma, eſt Hercules. Hæc equidem arbitrabar in Græcanicorum Deorum contumeliam perperam fa-

Κελτὸς ἐς τὴν μορφὴν τὴν Ἡρακλέους, ἀμυσωρμένος αὐτὸν τῇ τοιαύτῃ γραφῇ, ὅτι τὴν χώραν ποτὲ αὐτῶν ἐπῆλθε, λείαν ἐλαύνων, ὁπότε τὰς Γηρυόνου ἀγέλας ζητῶν, κατέδραμε τὰ πολλὰ τῆς ἑσπερίου γενῶν. καίτοι τὸ ἀνδροδόκητον ἁδέκα τῷ εἰκόνι. ὁ γὰρ δὴ γέρων Ἡρακλῆς σκέπτον, ἀνθρώπων πάμπολύ τι πλῆθος ἕλκει, ὦν τὰ ὦτα πανταχοῦ δεδεμένα. δεσμὰ δὲ εἰσὶν οἱ, σειραὶ λεπτὴ χρυσῆ, καὶ ἠλέκτρῳ εἰργασμέναι, ὅμοιος ἑοικυῖαι τοῖς περιδέξιος. καὶ ὅμως ἀφ' ἑτοίμου ἀφεθέντων ἑπόμενοι, ἅτε θρασυτὴν βαλόντες, δυναμένοι ἂν ῥᾳδίως, ἅτε ὄλως ἀντιτείνουσιν, ἢ τοῖς ποσὶν ἀντερείδουσι, πῶς τὸ ἀναγκαῖον τῆς ἀγωγῆς ἐξυπλάζοντες, ἀλλὰ φαιδροὶ ἕπονται, καὶ γεγηθότες, καὶ τὴν ἄγουσαν ἐπαινοῦντες ἑπιτρόμενοι ἅπαντες, καὶ τῷ φθάνειν ἐθέλειν τὸ δεσμὸν ἐπιχαλῶντες, ἑαυτοὺς ἀχθεσθησομένους, εἰ λυθήσονται. ὃ δὴ πάντων ἀτοπώτατον εἶναί μοι ἔδοξεν, οὐκ οἶδα εἰ τοῦτο εἰπεῖν. ὁ γὰρ ἔγωγε ὁ ζωγράφος ὄψιν ἐξάψῃ ταῖς σειραῖς τῆς τῶν δεσμῶν ἀρχῆς, ἅτε τὴν δεξιᾶς μὲν, ἤδη τὸ ῥόπαλον, τὴν λαιᾶς δὲ, τὸ τόξον ἐχούσης, τρυπήσας καὶ διὰ τῆς γλώττης ἄκρου, ἐξ οὗπερ ἑλκομένους αὐτοὺς ἐποίησε, καὶ ἐπέσραπται με εἰς τοὺς ἀγομένους μειδιῶν. ταῦτ' ἐγὼ μὲν ἐπὶ πολὺ εἰσήκειν ὁρῶν, καὶ θαυμάζων, καὶ ἀπορῶν, καὶ ἀχανακτῶν. κελτὸς δέ τις παρεστὼς, οὐκ ἀπαλῶς οὕτω τὸ ἡμέτερον ὡς ἔδειξεν, ἀκριβῶς ἑλλάδι φωνῇ ἀφιεὶς, φιλόσοφον μοι τὰ ἐπιχώρια, ἐφ' ὅσοι ἔφη ὦ ξένε, λύσω γραφῆς τὸ αἴνιγμα. πάνυ γὰρ παρασπουδάζω ἑοικὼς ὑμῖν. τὸν λόγον ἡμεῖς οἱ κελτοὶ, οὐχ ὥσπερ ὑμεῖς οἱ Ἕλληνες ἑρμοῦ

facere Gallos, quum eum hujusmodi fingerent effigie, quò nimirum tali pictura illum ulciscerentur, quòd olim in regionem ipsorum incursasset, prædam abigens, quum Geryonis armenta vestigans, Occidentalium gentium pleraſque regiones pervastaret. Atqui nondum dixi, quod in imagine erat maximè admirandum. Senex ille Hercules hominum ingentem, multitudinem trahit, omnes ab auribus revinctos. Vincula quibus id facit, tenues sunt catenæ, auro electroque confectæ pulcherrimis monilibus assimiles. Atqui cùm vinculis adeò invalidis ducantur, neque fugam meditantur, quanquam commodè possent, neque prorsus reluctantur, aut pedibus obnituntur, adversus trahentem sese resupinantes: sed alacres sequuntur, & læti, ducentem laudantes, ultro festinantes omnes, & quòd antevertere velint, vinculum laxantes, perinde quasi graviter laturi, si solverentur. Neque gravabor dicere, quod omnium absurdissimum mihi visum est esse. Cùm non haberet pictor, unde catenularum summas ansas necteret, videlicet dextra jam clavam, sinistra arcum tenente: perforata summa Dei lingua, ex hac illos trahi fecit: atque hic conversis ad eos quos ducit oculis, arridet. Hæc ego diu constiti intuens, admirans, hæsitans, indignans. Sed Gallus quidam astans, nostratium literarum non ignarus, id quod declaravit, cùm Græcam linguam apprimè proferret, gentis illius ut puto Philosophus. Ego tibi hospes, picturæ, inquit, istius ænigma explicabo: nam videris ad eam vehementer turbatus. Orationem nos Galli, nequaquam arbitramur esse Mercurium, quemadmodum vos Græci:

οἰόμεθα εἶναι, ἀλλ' Ἡρακλεῖ αὐτὸν εἰκάζομεν, ὅτι πολὺ δ' Ἑρμοῦ ἰσχυρότερος ἦτος. εἰ δ' γέρων ποιήτης, μὴ θαυμάσῃς. μόνῳ γὰρ ὁ λόγῳ συγήρᾳ φιλεῖ σύνεμι ἐπιδείκνυσθαι τῶν ἀκμῶν, εἴ γε ἀληθῆ ὑμῶν οἱ ποιηταὶ λέγουσιν, ὅτι αἱ μὲν τῶν ὀπλοτέρων φρένες, ἠερέθονται τὸ δὲ γήρας, ἔχει τινὰ λέξαι τῶν νέων σοφώτερον. ὅτω γέτοι δὲ δὴ Νέστορος ὑμῖν λαπάρρει σὺν τῇ γλώττῃ τὸ μέλι, καὶ οἱ ἀγορηταὶ τῶν Τρώων τῶν ὅπα τῶν λειριόεσσαν ἀριᾶσιν ἀϋσαντα πνα. λείριον γὰρ καλεῖται, εἶτα μέμνημαι, τὰ ἄνθη. ὥστε εἰ τῶν ὠτων ἐκδεδεμένους τὰς ἀνθρώπους πρὸς τὸν γλῶτταν ὁ γέρων ἦτος Ἡρακλῆς, ὁ λόγῳ ἕλκει, μὴ θαυμάσῃς, εἰδὼς τὸν τῶν, καὶ γλώττης συζυγίαν. ὀξὺ ὐδερὸς εἰς αὐτὸν, εἰ τοῦτο πετρύπηται. μέμνημαι γὰρ ἔφη ἐν κωμικῶν τινων ἰαμβείων, παρ' ὑμῶν μαθών. τοῖς γὰρ λάλοις, ἐξ ἄκρας ἡ γλῶττα πᾶσιν ἐστι τετρυπημένη. τὸ δὲ ὅλον, καὶ αὐτὸν ἡμεῖς τὸν Ἡρακλέα λόγῳ τὰ πάντα ἠγάμεθα ἐξεργάσασθαι, σοφὸν γὰρ ὑπάρχοντα, καὶ πειθοῖ τὰ πάντα βιάσασθαι. καὶ τάχα βέλη αὐτοῦ, οἱ λόγοι εἰσὶν οἱμαι, ὀξεῖς, καὶ εὐστοχοι, καὶ ταχεῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τιτρώσκοντες. ἀπορεῖν δὲ γὰρ τὰ ἐπὶ ὑμεῖς φατε εἶναι. τοσοῦτόν μοι, ὁ κελεύς. ἐμοὶ δ', ἐννέπω ὡς τὸ δεῦρο παρῆλθε πώποτε ἐσκοπούμενος ὡς ἐμαυτὸν εἰ μοι καλῶς ἔχει, τηλικοῦδε ὄντι, καὶ πάλαι τὸν ἐπιδείξεων πεπαυμένον, αὖθις ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ψῆφον διδόναι τοσούτοις δικασταῖς, καὶ καιρὸν ἐπῆλθεν ἀναμνησθῆναι τὸ εἰκότος. τὼς μὲν δὴ ἐδεδίειν, μή τινι ὑμῶν δόξαιμι καμιδῆ μειρακιώδη παῦτα ποιεῖν, καὶ παρηλικίαν νεανιεύεσθαι. κατά τις ὁμηci: verùm illam Herculi tribuimus, propterea quòd hic Mercurio longè robustior extiterit. Nec mireris quòd senex fingitur. Sola enim Oratio consuevit in senecta absolutum vigorem ostendere, si modò, vestri poëtæ verum dicunt, *Obduci juvenum densa caligine pectus, Contrà senectam posse quiddam dicere, Rudi juventa doctius.* Hinc videlicet apud vos & Nestoris lingua melle profluit, & Trojanorum concionatores lirioessam, scilicet floridam vocem emittunt. Nam liria, si bene memini, flores vocantur: Proinde quod ab auribus vinctos ad linguam trahit hic Hercules, nempe Oratio, neque hoc mireris, cùm linguæ cum auribus cognationem noris. Neque ipsi pertusa est in contumeliam lingua: memini enim, inquit, me jambos quosdam è vestris comœdiis discere: *Siquidem loquacibus, Extrema lingua perforata est omnibus.* Denique nos etiam ipsum Herculem quicquid egit, id oratione confecisse, ut pote virum sapientem, & pleraque persuasione sibi subegisse ducimus. Atque ipsius tela, acutæ sunt rationes, missiles, citæ, animasque vulnerantes: unde vos quoque pennigera dicta, nominatis. Hactenus Gallus. Ac mihi quidem cùm huc me conferens mecum perpenderem, num decorum jam esset, ut tam grandis natu, quique jampridem ab his doctrinæ speciminibus me abdicassem, rursùm me tot judicum calculis committerem, in tempore subiit animum meum ejus picturæ recordatio. Nam antehac verebar ne cui vestrûm viderer hæc admodum pueriliter agere, quasique præter ætatem juvenari: deinde Homericus aliquis ado-

ἐαυτῷ νεωλκῶ ἐπιτλήξῃ μοι εἰπὼν τὸ, Σὴ γ' βίη λέλυται, κὴν, χαλεπὸν γῆρας κατείληφέ σε, κὴ πεδαυὸς δὲ νύ τοι ἕρφωτον, βραδέες δὲ τοι ἵπποι, ἐς τὰς πόδας τῦτο λοιδωρῶ. ἀλλ' ὅταν ἀναμνησθῶ ὁ γέροντος ὁ εἶνα Ἡρακλέης, πάντα ποιεῖν παρασκευάζομαι, ὁ ὐκ αἰδοῦμαι τοιαῦτα τολμῶν, ἡλικιώτης ὢν τῦ εἰκόνος. ὥστε ἰσχὺς μὲν, κὴ τάχος, κὴ κάλλος, ὁ ὅσα σώματος ἀγαθὰ, χαιρέτω ὁ ὥρα ὁ σὸς ὦ τῖε ποιητὰ, εἰσιδὼν με ὑποπόλιον ἤδη, χρυσοφαέννων εἰ βάλεται πτερύγων, ἢ ἀετοῖς ἀμπτάσθω. κὴ ὁ Ἱππόκλειδης ὐ φροντιεῖ. τῷ λόγῳ γ' νῦν ἂν μάλιστα ἀνηθᾶν, κὴ ἀνθεῖν, κὴ ἀκμάζειν καθ' ὥραν εἶη, κὴ ἕλκειν τὸ ὠτῶν, ὅσους ἂν πλείστους δύνηται, κὴ τοξεύειν πολλάκις, ὡς ὐδέν γε δεῖ μὴ κενωθεὶς λάθοι ὁ γαυρὸς αὐτῷ. ὁρᾶς ὅπως ἀναμυθᾶμαι τὴν ἡλικίαν, κὴ τὸ γῆρας τὸ ἐμαυτῦ, κὴ διὰ τῦτο ἐτόλμησα παλαι νεανικημένον τὸ ἀκάτιον καθαπάσας, κὴ σὺν τῷ ὀνότων ἐπισεύσας, αὖθις ἀφεῖναι εἰς μέσον τὸ πέλαγος. εἶη δ', ὦ θεοὶ ὁ τὰ παρ' ὑμῶν ἐμπνεῦσαι δεξιὰ, ὡς νῦν γε μάλιστα πλησιάσι τε, ὁ ἐθλεῖ, ὁ ἐπείρα ἀνέμε δέομεθα. ἵνα εἰ ἄξιοι φανοίμεθα, κὴ ἡμῖν τὸ ὁμηρικὸν ἐκεῖνο ἐπιφθέγξηταί τις, οἷον σὺ μακέων ὁ γέρων ἐπιγυνίδα φαίνῃ.

adoleſcens hæc verba mihi impingeret. *Iam periit tua vis, gravis arripuitque ſenectus, Invaliduſque tibi famulus, tardique caballi*, videlicet eo ſcommate pedes meos notans. Verùm quoties ſenex ille Hercules animo recurrit, adducor ut quidvis faciam: neque me pudet hæc audere, cum ſim imagini coætaneus. Itaque robur, celeritas, forma, & quotquot ſunt corporis bona, valeant: tuuſque ô Teie vates Cupido, intuitus me ſubcano mento, auro rutilantibus alis, ſi videbitur, vel aquilas prætervolet: neque laborabit Hippoclides. Imò nunc vel maximè tempeſtivum fuerit facundia repubeſcere, florere, vigere, & quàm licet plurimos ab auribus ducere, ac ſæpe jaculari, cùm nihil ſit metuendum, ne ipſi inſcio pharetra vacuetur. Vides quibus modis ætatem meam, & ſenectam conſoler. Ideoque auſus ſum navim jam olim in terram ſubductam, denuo revellere, ſuiſque inſtructam armis medium in pelagus demittere. Contingant autem à vobis ô Dii, afflatus ſecundi, quando nunc vel maxime, vela implente, bono, & amico vento nobis eſt opus, ut ſi modò digni videbimur, in nos quoque dicat aliquis Homericum illud,

Quos profert ſenior pannis è vilibus armos!

DE

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΥ, Η ΤΩΝ ΚΥΚΝΩΝ.

DE ELECTRO, SEV CYGNIS.

ARGVMENTVM.

Et hæc superioribus consimilis præfatio est, in qua seipsum ac scripta sua extenuat, adhibita similitudine fabulæ ejus, quæ de Electro ac Phaëtonte, ac cygnis Eridiani à poëtis traditur, quam ut fictam, ac falsam, præsens experientia ostendit, ita se vereri quoque ait, ne conceptam de se opinionem auditorum, præsentia imminuat, ac falsam coarguat. Commendat tamen interim eo nomine orationem suam, quòd simplex sit, & minimè Cygnis illis Padanis ac fabulosis, quod ad canoritatem spectet, similis, neque etiam illorum fucatis scriptis, qui dum electrum, atque aurum, & speciosa omnia affectant, Eridanum istum, ac cygnos poëticos, vanitate, ac fumo longè excedant.

1 Ἠλέκτρου πέρι καὶ ὑμᾶς ἠλαδὴ ὁ μῦθος πέπεικεν, αἰγείρους ἐπὶ τῷ Ἠριδανῷ ποταμῷ δακρύειν αὐτὸ, θρηνούσας τ' Φαέθοντα, καὶ ἀδελφάς γε εἶναι τὰς αἰγείρους ἐκείνας τ' Φαέθοντος. εἶτα ὀδυρομένας τὸ μειράκιον, ἀλλαγὴν αὖ ἐς τὰ δένδρα, καὶ λιπαρίζειν ἔτι αὐτῶν δάκρυον δῆθεν τὸ ἤλεκτρον. τοιαῦτα γὰρ ἀμέλγε αὐτὰς ἀκούων τ' ποιητῶν ἀδόντων, ἤλπιζον, εἴ ποτε γένοίμην ἐπὶ τῷ Ἠριδανῷ, ὑπελθὼν μίαν τ' αἰγεί-

Nimirum vobis persuasit fabula de electro, populos esse ad Eridanum fluvium, quæ lachrymentur ipsum, Phaëthontem lugentes, easdemque populos sorores esse Phaëthontis, quæ adolescentem lamentantes, mutatæ sunt in arbores, suisque lachrymis electrum stillant. Hæc utique cùm poëtas audirem canentes, sperabam, siquando ad Eridanum veniissem, unamque ex populis subiissem,

1 Ἠλέκτρου] Præfatiuncula est orationis alicujus habitæ à Luciano in judicio, priusquam rhetoris sive causidici persona deposita, induisset Sophisticam. De qua versione pallii narrat historiam ipse in Bis accusato. Propterea que orationem illam ipsam suppressit, ne inter declamationes & dialogos illa exstaret quasi inter aviculas noctua, & pristinæ causidicinæ vestigium. Dicta verò illa apud Præsidem provinciæ causa videtur, & concilium ejus, coronamque populi circumstantis. Atque inde in numeris personarum enarratio illa in fine præfationis, cùm modò ut multos, modo ut unum adfatur. Multos ut ὑμᾶς, ἐλπίσαντες, ὀφεῖτε, &c. unum ut ὡς τι ὄφει, & ἐλπίσας, & σαυτόν. Iudicialem verò dictionem fuisse etiam illud arguit, ἤδη ἂν σοι φοβλάγω, ἐκχέας τὸ ὕδωρ, &c. Respicit nempe ad clepsydram. Signanter verò, non dixit ἰσχέας, sed ἐκχέας. Marcil.

ρων, ἐκπεζάσας τὸ στρατόπεδον, ὑποδέξασθαι τὸ δακρύου ὀλίγα, ὡς ἤλεκτρου ἔχοιμι. καὶ δὴ καὶ στρατιᾶς καὶ ἄλλο μέντοι χρέος, ἦκον ἅμως εἰς τὰ χωρία οἰκεῖα, καὶ ἔδει γὰρ ἀναπλεῦσαι τὸν Ἠριδανόν, ὅτι ἀγείρας ἔδοξε, πάνυ πολυπραγμονῶν, ὅτι τὸ ἤλεκτρον, ἀλλ' ἐδεῖ γὰρ ὄνομα τῷ Φαέθοντι ἦδεισαν οἱ ἐπιχώριοι. ἀνακρινόμενος γὰρ ἐμαθον καὶ διαπυνθανόμενος, πότε ἢ ἐπὶ τὰς ἀγυιὰς ἀφιξόμεθα, τὰς τὸ ἤλεκτρον ἐκδιδόσας, ἐλέγον οἱ ναῦται, καὶ ἡδέως ἂν φέρειν λέγειν ὅ, τι ἐθέλοιμι. κἀγὼ τὸν μῦθον διηγούμην αὐτοῖς, Φαέθοντα γοῦν ἡλίου παῖδα, καὶ τοῦτον ἐς ἡλικίαν ἐλθόντα, αἰτῆσαι τὸν πατέρα ἐλάσαι τὸ ἅρμα, ὡς ποιήσαι ἐν αὐτὸς μίαν ἡμέραν. τὸν δέ, δεινὰ, τὸν δὲ, ἀπολέσαι, ἐκδιφρεύσαντα. καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ πενθούσας ἐκταῦθά που ἔφην παρ' ὑμῖν, ἵναπερ ἐκ κατέπεσεν ἐπὶ τὸν Ἠριδανὸν, ἀγείρας γοῦν, ἐκ δακρύειν ἐπ' αὐτῷ τὸ ἤλεκτρον. πῶς ταῦτά σοι ἔφασαν διηγήσασθαι ἀπιστεῖν, καὶ ψεύδεσθαι ἄνθρωπον; ἡμεῖς δ' ὅτε ἡνιοχόν τινα ἐκπίπτοντα εἴδομεν, ὅτε τὰς ἀγυιὰς, ἃς φῂς ἔχομεν. εἰ δ' ἦν τι τοιοῦτον, οὐκ ἂν ἡμᾶς δυοῖν ὀβολοῖν ἕνεκα ἐρέτιζειν ἄν, ἢ ἐλκειν τὰ πλοῖα πρὸς ἀναλίσκον τὸ ὕδωρ, οἷς ἐξῆν πλεῖν, ἀναλέγοντας τὰ ἀγυιὰν τὰ δάκρυα; τοῦτο λεχθὲν, ὑστερίας μοι καθῆκεν. καὶ ἐσιώπησα διαπυνθανόμενος, ὅτι παιδιά τινος ὡς ἀληθῶς ἔργον ἐπεπόνθειν, πιστεύσας τοῖς ποιηταῖς ἀπίθανα ὄντα ψεύδεσθαι, ὡς μηδὲν ὑγιὲς ζητεῖσθαι αὐτοῖς. μιᾶς δὲ δὴ ταύτης ἐλπίδος ἐμικρᾶς ἐψευσμένον, ἰδιώμενον, καθάπερ ἂν εἴ τι χειρῶν τὸ ἤλεκτρον ἀπολωλεκώς. ὅσον ἤδη ἀνέπλαττον ὅσα ἐδοίαν χρήσεσθαι αὐτῷ. ἐκεῖνο

iissem, me sinu extenso paucas aliquas lachrymas excepturum, quòd electrum haberem. Et sanè non multò antè alterius negotii gratia, ad ea loca veni. Nam mihi adverso Eridano erat navigandum. Neque tamen cùm omnia perlustrassem, populos vidi, neque electrum: at neque Phaëthontis nomen erat incolis notum. Cum enim quærerem & scisciterar, quando ad populos electrum de se præbentes venturi essemus, irridebant nautæ, & quid vellem, jubebant planiùs dicerem. Tum ego fabulam ipsis narravi, Phaëthontem fuisse solis filium, qui cùm adoleviſſet, à patre petiit ut per unum diem sibi currum regere liceret: quo impetrato è curru deturbatus periit: ejus autem sorores hìc alicubi, apud vos, inquam, lugentes, ubi in Eridanum est delapsus, in populos fuisse transformatas, eumque flendo electrum emittere. Quisnam, inquiunt, hæc tibi dixit impostor & mendax? Nos verò neque aurigam ullum delapsum novimus, neque quas dicis, populos habemus. Quòd siquid hujusmodi apud nos esset, putas nos duorum obolorum gratia remigaturos, aut adverso flumine navigia tracturos, quibus lachrymas populorum colligentibus facile esset ditescere? His dictis non mediocriter sum perculsus, & pudore affectus tacui, quòd quiddam revera puerile mihi accidisset, ut crederem poëtis tam absurda mentientibus, ut nihil sani placeret ipsis. Vnica igitur hac spe nec illa mediocri deceptus, indolebam ac si è manibus electrum perdidissem: ego qui jam animo concipiebam quem mihi præberet usum. Porrò & apud

ἢ ἐ πάνυ ἀληθῶς ᾠμην εὑρήσειν παρ' αὐτοῖς, κύκνους πολλοὺς ἄδοντας ἐπὶ τοῖς ὄχθαις ἢ ποταμοῦ. καὶ αὖθις ἠρώτων τοὺς ναύτας, ἀνάπλεομεν γὰρ ἔτι, ἀλλ' οἷγε κύκνοι, πηνίκα ὑμῖν τὸ λιγυρὸν ἐκεῖνο ᾄδουσιν ἐφεζῶντες τῷ ποταμῷ, ἴσθε ἐ ἴσμεν; φασὶ γὰρ Ἀπόλλωνος παρέδρους αὐτοὺς ὄντας, ᾠδικοὺς ἀνθρώπους, μεταῤῥυθμίσαι πως εἰς τὰ ὄρνεα μεταπεσεῖν, καὶ δῆθεν τοῦτο ᾄδειν ἔτι, σὺν ἐμπλαττομένους τῆς μουσικῆς. οἱδὲ, σπεῦδε γέλοιε, σὺ ἔφησαν ὦ ἄνθρωπε, ἐκ παύσῃ τήμερον καθ' ἡμῶν τὸν χῶρος ἡμῶν, καὶ ἢ ποταμοῦ; ἡμεῖς ἢ ἀεὶ πλέοντες, ἐ χεδὸν ἐκ παίδων ἐργαζόμενοι ἐν τῇ Ἠριδανῷ, ὀλίγους μὲ κύκνους σύοτε ὁρῶμεν ἐν τοῖς ἕλεσι ἢ ποταμοῦ, καὶ κρώζουσιν ἤτοι πάνυ ἄμουσον, καὶ ἀδινές, ὡς τοὺς κόρακας, ἢ τοὺς κολοιοὺς, σειρῆσι μὲ εἶναι πρὸς αὐτούς. ἀδόντων ἢ ἡδύ, ἐ οἷον σὺ φῄς, καὶ δεῦρο ἀφικόμεθα. ὥστε θαυμάζομεν πόθεν ταῦτα εἰς ὑμᾶς ἀφίκετο περὶ ἡμῶν. πολλὰ τοιαῦτα ἐξεπαιδεύθημεν ἡμεῖς, τοῖς σύνεγγυς τοῖς πρὸς τὸ μεῖζον ἕκαστα ἐξηγουμένοις. ὥστε κἀγὼ νῦν δέδια ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, μὴ ὑμεῖς ἄρτι πρῶτον ἀκροασάμενοι ἡμῶν, ἤλεκτρόν τινα, καὶ κύκνους ἐλπίσαντες εὑρήσειν παρ' ἡμῖν, ἔπειτα μεθ' ὀλίγον ἀπέλθητε καταγελῶντες τῶν ὑπεσχημένων ὑμῖν, τοιαῦτα πολλὰ κεκμηλία ἐνέσεσθαι τοῖς λόγοις. ἀλλὰ μαρτύρομαι, ὡς ἐμοὶ τοιαῦτα μεγαλαυχεῖσθαι. θεὸς δ' ἐμῶν, ὅστε ὑμῶν, ὅτε ἄλλῳ πω ἀκήκοεν, οὐδ' ἂν ἀκούσειέ ποτε. ἄλλοις μὲν γὰρ σὺν ὀλίγοις σύνεστι ἂν Ἠριδανοῖς τισι, ἐ οἷς σὺν ἤλεκτρον, ἀλλὰ χρυσὸς αὐτὸς ἀποστάζει τοὺς λόγων, πολὺ τῶν κύκνων τῶν ποιητικωτέροις, τὸ δ' ἐμὸν ὁρᾶτε ἤδη ὁποῖον ἀπολοιὸν, καὶ ἄκ-

apud ipsos pro certo putabam fore, ut cygnos invenirem complures in fluvii ripis canentes: ac denuo nautas interrogabam, cùm adhuc navigaremus. At cygni, quando vobis dulce illud melos accinunt, hinc atque illinc fluvio incumbentes? Aiunt enim eos cùm essent Apollinis assessores, canorique homines, hîc alicubi in aves esse mutatos, ideoque etiamnum canere, musices non oblitos. Tum illi ridentes, tu homo, inquiunt, non desines falsa hodie de regione nostra, & de fluvio dicere? Nos autem qui semper navigamus, & ferè à pueris nauticam in Eridano exercemus, paucos quidem cygnos in fluvii paludibus nonnunquam cernimus, qui inamœna, debilique voce crocitant: ita ut corvi & graculi præ illis sint Sirenes. Cæterùm illos dulce, quemadmodum dicis, canentes, ne in somnis quidem audivimus. Itaque demiramur undenam ista de nobis conficta ad vos venerint. In multis id genus facilè decipiuntur, qui singula plus justo amplificantibus credunt. Itaque ego equidem quod ad me attinet, vereor ne vos qui nuper advenistis, ac nos nunc primùm audivistis, sperantes fore ut electrum & cygnos apud nos inveniretis, deinde paulò pòst abeatis, deridentes eos qui meis orationibus multas opes inesse spondebant. At Deos testor, me neque à vobis, neque ab alio quoquam auditum esse, atque unquam auditum iri mea sic magnificè jactantem. Etenim in alios quospiam Eridanos incidere possis, quorum ex sermonibus non electrum, sed aurum ipsum destillat, cum cygnis illis poëticis sint multò facundiores. Mea verò dicendi ratio quàm sit simplex, & à fabu-

ἦον, ὐδέ τις ὠδὴ πρόσεστιν. ὥστε ὅρα μὴ τοιοῦτό τι πάθῃς, μείζω σοι ἡμῶν ἐλπίσας, οἷόν τι πάσχουσιν οἱ τὰ ἐν τῷ ὕδατι ἀρῶντες. οἰόμενοι γὰρ τηλικαῦτα εἶναι αὐτὰ οἷα διεφαίνετο αὐτοῖς ἄνωθεν, σκιᾶς πρὸς τὸν αὐγὸν, ἐπειδὰν ἀνασπάσωσι, πολλῷ μικρότερα σφίσκοντες, ἀνιῶνται ἤδη ὧν σοι σφαλέγω, ἐκχέας τὸ ὕδωρ, καὶ ἀποκαλύψας τἀμὰ, μηδὲν μέγα σφαδάκησης ἀνιμήσασθαι, ἢ σαυτὸν αἰτιάσῃ τῆς ἐλπίδος.

lis aliena, videtis, neque ipsi insit modulatio. Itaque vide ne tibi tale quid accidat, quum majora de nobis speraveris, quale iis qui quæ sunt sub aquis, spectant. Nam cùm existimarent tanta esse ea, quanta ipsis ex alto videbantur, umbra sese ad splendorem dilatante, postquam retraxerint, multò minoribus inventis illis, dolent. Iam igitur effusa aqua, meisque rebus revelatis, tibi prædico, ut magni nihil hausturum te expectes, alioqui fore ut te falsæ spei accuses.

ΜΥΙΑΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

MVSCÆ ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Muscæ laudes diligenter & copiosè persequitur. Principio enim quæcunque ad corporis habitum, formam ac membra, & ad usum item eorum pertinent, ita sigillatim persequitur quæque, ut nihil prætermissum possis dicere. Deinde vero & ad interiora, & ad animum transiens, prudentiam quandam & fortitudinem in illa commendat, adhibitis etiam ad hoc testimoniis Homeri. Postremò neque illa intacta reliquit, quæ quasi à fortuna accepisse videri potest, ut Reminiscentiam istam, ob quam cum Hermotimo Pythagorico confert quoque illam Deinde & victus, & diæta rationem, & quod aliquando ex hominibus transmutata fuit, & eodem nomine etiam fœminæ quadam appellata fuerunt, & alia, quæ in contextu ac serie orationis facilè cuivis apparent.

Ἐμοὶ μὲν οὖν δοκεῖ τὸ σμικρότατον τῶν ὀρνέων, ὅσοι ἱμάτιον, καὶ κώνωψί, καὶ τοῖς ἔτι λεπτοτέροις ἀφελέσθαι, ἀλλὰ τοσοῦτον σμικρὸν μεγέθει πάρεστι, ὅσον αὐτῷ μελίττης ἀπολείπεται. ἐπτέρωται δὲ καὶ τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις, ὡς τοῖς μέν, ἀπαναχρῆσθαι ἡμῶν ἐς σώματος,

Musca est, equidem volucrum non minima, si cum muscellis & culicibus, aliisque tenuioribus comparetur: sed tanto illis est major, quanto ipsa ape minor. Est autem alata non eo modo quo cæteræ volucres, quarum aliæ pennas in toto habent cor-

πῆς ἢ, ἀκυπτέρυγις χρῆται, ἀλλὰ κ᾽ πᾶς ἀκρίδας, κ᾽ τεττίγας, κ᾽ μελίττας· ἔστι μ᾽ ὑμμόπτερος, τοσοῦτον ἀπαλώτερα ἔχουσα τὰ πτερὰ, ὅσον ἡ ἐσθὴς ἐσθῆτος ἡ ἰνδικὴ λεπτοτέρα, κ᾽ μαλακωτέρα. καὶ μὴν διηνθισμένας κ᾽ τὰς πτέρνας, εἴ τις ἀτενὲς βλέποι εἰς αὐτὰ, ὁπόταν ἀκτῖσι πρόσπεσωσι τοῦ ἡλίου, ἀκτίλεμψιν ἂν εἴποι τις· ἡ δ᾽ πτῆσις ὅτι κ᾽ τὰς νυκτερίδας, ἐπιστρεπτὰ σωζομένη τ᾽ πτερῶν, ὅτι κ᾽ τὰς ἀκρίδας μ᾽ πηδήμασιν, οὐδὲ ὡς οἱ σφῆκες μ᾽ ῥοιζήμασιν, ἀλλ᾽ σύμμετρος ὡσεί ἀ, π ἂν μέρος ὁρμήσῃ ἕ ἄερος· καὶ μὴν κἀκεῖνο ὡσαύτως αὐτῇ, τὸ μὴ κατὰ σιγὴν ἀλλὰ μετ᾽ ᾠδῆς πέτεσθαι, ὥσπερ ἀπηνῶς οἷα κωνώπων, κ᾽ ἐμπίδων, οὐδὲ τὸ βαρύβρομον τ᾽ μελιττῶν, ἢ τ᾽ σφηκῶν τὸ φοβερὸν, καὶ ἀπειλητικὸν σύριγμόν, ἀλλὰ τοσοῦτον ἐστὶ λιγυρότερα, ὅσον σάλπιγγος, κ᾽ κυμβάλων, αὐλοὶ μελιγλωττότεροι. τὸ δ᾽ ἄλλο σῶμα, ἡμμὲν κέφαλὴ, λεπτοτάτῳ τῷ αὐχένι συνέκειται, ἐ ἔστι δύσπερίαγωστος, ἀ συμπεφυκὸς ὥσπερ ἡ τ᾽ ἀκρίδων. ὀφθαλμοὶ δ᾽, ὡσπαλεῖς, πολὺ ἕ κέρατος ἔχοντες, στέρνον δύσπαγές. κ᾽ ἐκπεφύκασιν αὐτῇ οἱ πόδες, ἀ κ᾽ τὰς σφῆκας πάνυ ἐσφιγμένοι. ἡ γαστὴρ δ᾽, ὠχύρωται ἐ αὐτὴ, κ᾽ θώρακι ἔοικε, ζώνας πλατείας, καὶ φολίδας ἔχουσα. ἀμυστικὸν μὲν τὸ ἀ κ᾽ τὸ ὀρθοπύγιον ὡς σφηξ, καὶ μέλιττα, ἀλλὰ τῷ τόμῳ, κ᾽ τῇ ὡσοσκίδι, ᾗ κ᾽ τι αὐτὰ τοῖς ἐλέφασιν ἐ αὐτῇ ἔχουσα, ὡσπερεὶ τε, κ᾽ ἐπιλαμβάνεται, ἐ ὡσφῦσα κατέχῃ, κατυλοῦσι κ᾽ τὸ ἄκρον ἔοικεν. ὁπ δ᾽ αὐτῆς, ὀδὰξ ὡσκύπλῃ, ᾧ κεντᾶσα, πίνῃ δ᾽ αἷμα ἕ. πίνῃ μὲν γὰρ ἐ γάλακτος· ἡδὺ δ᾽ αὐτῇ ἐ τὸ αἷμα, ἀ μ᾽ μεγάλης ὀδυνης κ᾽ κεντρεμόνων. ἐξάπους δ᾽ ἐστὶ, τοῖς μὲν τέτρασι βαδίζῃ μόνοις, corpore, aliæ pernicibus alis utuntur: sed quo locustæ, cicadæ, & apes. Atque ex pelliculis sunt ejus alæ, quæ tanto sunt molliores, quanto Græca veste tenuior & mollior est Indica. Quinetiam variis picta coloribus refulget perinde ac pavones, siquis attentè inspiciat ipsam, quando expansis ad solem alis sese verberitat. Est illi volatus non continuo alarum remigio ut vespertilionibus: neque saltu, ut locustis: neque cum stridore, ut vespis, verùm flexilis, ad quamcunque aëris partem se moveat. Adde quod non cum silentio, sed cum cantu volat: non sæviter, ut culicum genus: neque cum gravi fremitu apum, neque terribili sono vesparum, minas ostentantium, sed tanto suavius volat musca, quanto tuba, cymbalisque tibiæ sunt dulciores. Quod ad reliquum corpus attinet, caput quidem tenuissimum collo continetur, & est versatile, non cervici affixum, ut est locustarum. Oculi verò multum cornu habentes prominent: pectus est bene compactum: & producuntur pedes, non ut vespis prorsus adstricti: venter ipse est munitus, similisque loricæ, habens latas zonas, & cortices. Vlciscitur non aculeo ut vespa, & apis, sed ore & proboscide, quam ut elephantes habet, pascitur que & prehendit, atque inhærens retinet, acetabulum in summitate referens: ex qua dens foras prominet, quo pungens sanguinem ebibit, bibit & lac. Dulcis autem etiam ipsi est sanguis, non magno cum dolore eorum qui punguntur. At cùm sit sexipes, quatuor tantùm incedit, aliisque duobus

τοῖς ὃ πρόσθιοις δυσὶ, ὃ ὅσα χερσὶ λέγεται, ἔδιος ἂν ὢν αὐτῷ ἐπὶ τετράποδα βεβηκὼς, ἔχοιτό τι τῶν παῖδων χερσὶν μετέωρον ἐδώδιμον ἀνθρωπίνως πάνυ, ὃ καθ' ἡμᾶς. γίγνεται ὃ οὐκ ἀθρόος τοιοῦτο, ἀλλὰ σκώληξ τὸ πρῶτον, ἤτοι ἐξ ἀνθρώπων, ἢ ἄλλων ζώων ἀποθνόντων. εἶτα καὶ ὀλίγον φόδας τε ἐκφέρει, καὶ φύει τὰ πτερὰ, καὶ ἐξ ἑρπετῶν ὄρνεον γίγνεται. καὶ κυοφορεῖ ὃ, [1] καὶ ἀποβλήτῳ σκώληκα μικρὸν τῶν μιῶν ὕστερον. σωφρονεῖ ὃ ἀνθρώπους ἐπαΐοντα, καὶ ὁμοδίαιτον, ὃ ὁμοτράπεζον, ἀπάντων ἡδύτατα, πλὴν ἐλαίας. θνητὸν ὃ αὐτῇ τοῦτο πεῖον. καὶ μάτοι ἀκύμορον ἅπαν, πάνυ γὰρ ἐς στενὸν ὁ βίος αὐτῇ συμπεπίρτηται, τῇ φωλῇ χαίρει μάλιστα, καὶ ἐν τούτῳ πολιτεύεται. [2] νυκτὸς ὃ, ἐρήμου ἄγαν, ὃ ὅτε πίτταν, ὅτε ἄδει· ἀλλ' ἡσύχιον, καὶ ἀτρεμεῖ, σύνεσιν ὃ δι' μικρὰν αὐτῇ εἰπεῖν ἔχω, ὁπόταν τὸ ἐπίβουλον ὃ πολέμιον αὐτῇ τὸ δρέπανον ἀμφιδρόμῃ. λοχῶσι γὰρ ἐπιτηρεῖ, ὃ ἀνίησιν αὐτὸ ὁρᾷ, σκολιώσας τὴν ὁρμὴν, ὡς μὴ ἁλίσκοιθ' ἑαυτὴν δυσθήρατον, καὶ ἀφεστῶσα τοῖς δ' ἤδη πολιοῖς ἐπέρχεται. τὴν μὲν γὰρ ἀνδρίαν, καὶ τὴν ἀλκὴν αὐτῆς, οὐκ ἡμᾶς χρὴ λέγειν. [3] ἀλλ' ὁ μεγαλοφυὴς ὃ τῶν ποιητῶν Ὅμηρος, τὸ γὰρ ἄριστον τῶν ἡρώων ἐπαινέσαι ζητῶν, ὃ λέοντι, ἢ παρδάλει, ἢ οὐ τὸν ἀντεριβόλοις ὠτίται tanquam manibus. Ipsam igitur quatuor pedibus gradientem videas, atque edulium aliquod manibus tenentem sublime, humano prorsus, nostroque more. Nascitur autem non statim talis, sed vermis primùm, vel ex hominum, vel ex aliorum animalium cadaveribus. Deinde sensim & pedes emittit, & producit alas, fitque ex reptili volucris. Tum verò uterum gerit, parvumque vermem enititur, qui postea est musca. Cumque hominum utatur consuetudine, eorumque contubernalis sit, & commensalis, omnia præter oleum degustat, quod epotum ipsi est lethale. Ac quamquam brevis est ævi, valdè enim angusta data est illi vita, luce gaudet potissimùm, peramque obversatur: noctu autem quiescit, nec volat, nec canit, sed se contrahit & non movetur. Prudentiam ipsius dicere possum esse non exiguam, cùm insidiatorem hostemque suum Araneum effugiat. Etenim observat insidiantem, adversumque intuetur, declinans illius impetum, ne capiatur irretita, & in bestiolæ casses incidens. Nam fortitudinem & robur ejus, non est quod dicam. Sed Homerus poëtarum maximus, cùm quæreret quomodo heroum præstantissimum laudaret, non leoni, pardo-ve, aut apro com-

1 Καὶ ἀποβλήτῳ σκώληκα] Non satis ex fide historiæ. *Marcil.*

2 Νυκτὸς δὲ ἐρήμου ἄγαν, καὶ ὅτε πίτταν, ὅτε ἄδει] Pugnat secum ipse finis encomii: Nam cis pauca dicturus est, eam πᾶσι τοῖς κοιμωμένοις τὸ ὕπνον φθονεῖν, &c. nempe quia turbet eis somnum morsu & cantu. Sed dici potest, generatim accepto muscæ nomine, & muscas & culices contineri, & somni turbationem referri ad culices, noctu quietem ad muscas alias. *Idem.*

3 Ἀλλ' ὁ μεγαλοφυὴς ὃ τῶν ποιητῶν Ὅμηρος] Ἐποσθλοίκειον. Fuisset enim ἀλλὰ τὸ μεγαλοφυὲς τὸ τῶν ποιητῶν Ὅμηρον τὸ γὰρ, &c. Ὀλίσθημα stili properantis. *Idem.*

ἀλκὴν αὐτῇ εἰκάζῃ, ἀλλὰ τῇ θάρσει τῆς μάχης, καὶ τῇ ἀτρέσῳ, καὶ λιπαρεῖ τῆς ἐπιχειρήσεως. οὐδὲ γὰρ ῥᾳθυμίᾳ, ἀλλὰ θάρσῳ φησὶν αὐτὴν σωθῆναι. καὶ γὰρ εἰργασμένη φησὶν, ὅμως οὐκ ἀφίσταται, ἀλλ' ἐφίεται τοῦ δίσκου. ὅτω δὲ πάνυ ἐπαινεῖ, καὶ ἀσπάζεται τὴν μῆνιν, ὥστε οὐχ ἅπαξ, οὐδ' ἐν ὀλίγοις μέμνηται αὐτῆς. ἀλλὰ πολλάκις. ὅτω κοσμεῖ τὰ ἔπη μνημονευομένη. ἄρχῃ μὲ, γὰρ τὴν ἀγελαίαν πᾶσιν αὐτῆς ἐπὶ τὸ γάλα διέρχεται. ἄρτι δὲ, τὴν Ἀθηνᾶν ὁπότε δὲ Μενέλεω τὸ βέλος ἀπωκρύεται, ὡς μὴ ἐπὶ τὰ καιριώτερα ἐμπέσοι, εἰκάζων μητρὶ κηδομένῃ κοιμωμένου αὐτῆ δὲ βρέφους, τὴν μῆνιν αὖθις ἐπισπᾶται τῷ ἀποδιίσκῳ. καὶ μὴν καὶ ἐπιθέτῳ καλλίστῳ αὐτὰς ἐκόσμησεν, ἀδηλὰς ἀγέλας πολιτῶν, καὶ τὴν ἀγέλην αὐτῶν ἔθνη καλῶν. ὅτω δὲ ἰσχυρὰ ἐστιν, ὥςθ' ὁπόταν τι δάκῃ, πτερώσασθαι, οὐκ ἀνθρώπου δέρμα μόνον, ἀλλὰ καὶ βοὸς, καὶ ἵππου. καὶ ἐλέφαντα λυπεῖ, εἰς τὰς ῥυτίδας αὐτοῦ παρεισδυομένη, καὶ τῇ αὐτῆς πτερομαχίᾳ, τὴν λόγχην δὲ μεγάθους ἀμύστιδος. μίξεως δὲ, καὶ ἀφροδισίων, καὶ γάμων, ποικίλης αὐτοῖς ἡ ἐλευθερία. καὶ ὁ ἄρρην ἐκ τῆς ἀλεκτρυόνας ἐπιβὰς ὄχου ἀπεπήδησεν, ἀλλ' ἐποχεῖται τῇ θηλείᾳ ἐπιπολὺ, καὶ εἶτα φέρει τὸ νυμφίον, καὶ συμπίπτουσαι τῶν ἑναερίων ἐκείνων μίξιν τῇ πτώσει μὴ διαφθείρουσιν. ἀποτμηθεῖσα δὲ τὴν κεφαλὴν μῆνα, ἐπιπολὺ ζῇ τοῦ ἄλλου σώματος, καὶ ἔμπνους ἐστὶν. ὃ δὲ μέγιστον ἐν τῇ φύσει αὐτῶν ὑπάρχει, τοῦτο δὴ βέλομαι εἰπεῖν. καί μοι δοκεῖ ὁ Πλάτων μόνον αὐτὸ παραδεῖν ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς, καὶ ἀθανασίας αὐτῆς λόγῳ. ἀποθνῄσκει γὰρ μῆνα, τέφρος ἐπιχωσθεῖσα, ἀνίσταται, καὶ παλιγγενεσίας τινὰς αὐτῇ, καὶ βίου ἄλλου ἐξ ὑπαρχῆς

comparat robur illius, sed muscæ audaciæ, intrepidoque & constanti ad cœpta animo. Non enim temeritatem, sed fiduciam ipsi inesse dicit. Nam quum arcetur, inquit, tamen non abscedit, sed morsum appetit. Sic autem magnopere laudat muscam, & amplectitur, ut non semel, neque paucis in locis, sed sæpe de ea meminerit: ita illius commemoratio exornat carmina. Nunc enim gregarium ejus volatum ad lac exponit: nunc Minervam, matri dormientem infantem curanti comparans, quando telum à Menelao repellit, ne in lethalia loca incidat, muscam rursus in exemplum adducit. Quinetiam epitheto pulcherrimo ipsas ornavit, suaves ipsas appellans, ipsarumque gregem gentes vocans. Adeò autem est valida, ut aliquid mordens vulneret, non hominis solùm, sed & bovis, & cutem. Elephanti etiam est molesta, quum ejus in rugas ingressa, sua proboscide, pro ratione magnitudinis incisuram facit. Coitus, venerea, nuptiæ, sunt ipsis liberrima: nec mas, prout galli, quum insenderit, statim desilit, sed diu vehitur à fœmina, quæ fert sponsum: convolantque, nec aërium illum coitum volatu destruunt. Obtruncata verò capite musca diu reliquo corpore vivit, & spirat. Quod autem in ipsarum natura est maximum, tacere nolo: & hoc unum mihi videtur omisisse Plato libris de anima, ejusque immortalitate. Mortua namque musca superfuso cinere revivisscit, & nova quædam generatio, atque ab integro alia ei fit vita: ut planè per-

χῆς γίγνεται, ὡς ἀκριβῶς πεπεῖσθαι πάντας, ὅτι κἀκείνων ἀθάνατός ἐστιν, ἡ ψυχή, εἰ γε ἀπελθοῦσα, ἐπανέρχεται πάλιν, καὶ γνωρίζει, καὶ ἐπανίσησι τὸ σῶμα, καὶ πέπεικε τὴν μῦαν ποιεῖ. καὶ ἐπαληθεύει τὸν περὶ Ἑρμοτίμου καὶ κλαζομενίου μῦθον, ὅτι πολλάκις ἀφεῖσα αὐτὸν ἡ ψυχὴ, ἀπεδήμει κατ' ἑαυτήν. εἶτα ἐπανελθοῦσα, ἐωλήρει αὖθις τὸ σῶμα, καὶ ἀνίστα τὸν Ἑρμότιμον. ἀργεῖ δ' αὐτὴ, καὶ ἄνετος οὖσα, τὰ τοῦ πολλῶν πονήματα καρπεῖται. καὶ πλήρης αὐτῇ πανταχοῦ τράπεζα. καὶ γὰρ αὖγας αὐτῇ ἀμέλγονται, καὶ ἡ μέλισσα οὐχ ἥκιστα μῦας καὶ ἀνθρώποις ἐργάζεται. καὶ οἱ ὀψοποιοὶ τούτῃ τὰ ὄψα ἡδύνασι, καὶ βασιλέων αὐτῶν προγεύεται. καὶ ταῖς τραπέζαις ἐμπεριπατοῦσα, συνεσιᾶται αὐτοῖς, καὶ συμπολαύει πάντων. νεοττιὰν δ', ἡ κελιὰν, οὐχ ἑνὶ τόπῳ κατασκευάζει, ἀλλὰ πλάνητα τὴν τροφὴν καὶ τὰς σκύβας ἐπανηρμένη. ὅπου ἂν τύχῃ νυκτὸς ἡ νυκτὶ καταληφθεῖσα, ἐκεῖ καὶ εὐνᾶται, καὶ οἰκεῖται. ὅποτε μέντοι ὡς ἔφην, οὐδὲν ἐργάζεται, ἢ ἐπὶ ἀξιοῖ λανθάνειν τι πράττουσα, οὐδὲ ἠναγκασμένον τι αἰσχρὸν ποιεῖν, ἃ οὐ φωτὶ δρώμενον αἰσχυνεῖ αὐτήν. φησὶ δ' ὁ μῦθος καὶ ἄνθρωπόν ποτε Μῦαν τὸ δεκάτον γενέσθαι πάνυ καλὸν, λάλον μέντοι, καὶ σκωπτικὸν, καὶ ᾠδικὸν, καὶ ἀντερασθῆναί ποτε σελήνῃ καὶ τὸ αὐτὸ, ἀμφοτέρας καὶ Ἐνδυμίωνα. εἶτ' ἐπειδὴ κοιμώμενον τὸ μειρακίσκιον σιωπῇ ἐπῆλθεν ἐρασθεῖσα, καὶ ἄδουσα, καὶ κομᾷζουσα ἐπ' αὐτὸν, τὸ μὲν, αἰσχυνάκτησεν. τὴν δὲ σελήνην ὀργισθεῖσαν, εἰς τοῦτο τὴν μῦαν μεταβαλεῖν. καὶ διὰ τοῦτο πᾶσι νῦν τοῖς κοιμωμένοις αὐτὴν καὶ ὕπνον φθονεῖν, μεμνημένην ἔτι καὶ Ἐνδυμίωνος, καὶ μάλιστα τοῖς νέοις, καὶ ἀπαλοῖς.

persuasum sit omnibus, illarum etiam immortalem esse animam: siquidem & digressa revertitur, & agnoscit, suscitatque corpus, muscamque volare facit: illamque de Hermotimo Clazomenio fabulam declarat veram, nempe animam ipso relicto sæpe per se peregrè proficisci solitam, deinde reversam denuo corpus implere, & Hermotimum suscitare. Et quanquam otiosa & remissa est musca, laboris alieni fructus decerpit: plenamque ubique mensam habet: nam ipsi & capræ mulgentur: & apis non minùs muscis quàm hominibus mel elaborat. Huic & coci opsonia condiunt, & degustat antequam ipsi reges, cum quibus per mensas circumambulans convivatur, simulque vescitur omnibus. Nidum autem aut tugurium non uno in loco constituit: sed volatum more Scytharum errabundum tollens, ubi à nocte deprehensa fuerit, ibi & domum facit, & lectum. In tenebris verò, ut-dixi, nihil operatur, neque vult clam quicquam facere, neque turpe quicquam à se fieri ducit, quod in luce factum, sibi sit dedecori. Ait verò fabula, etiam mulierem Muscam olim fuisse, admodum formosam, loquacem tamen, garrulamque & cantatricem, & cum Luna eodem tempore ambas in amore Endymionis contendisse. Deinde cùm dormientem adolescentem assiduè excitaret, nugans, cantans, superque ipsum lasciviens, ægrè illum tulisse: Lunam verò iratam, in hoc muscam transmutasse. Et nunc propterea omnibus invidere somnum dormientibus, Endymionis memorem, in primis verò adolescentulis, & tenel-

lis.

καὶ τὸ δῆγμα ἡ αὐτὸ, καὶ ἡ ἔρις ἀμφοῖν ἐπιθυμία, σὺν ἀχριότητι, ἀλλ' ἔρωτός ἐστι σημεῖον, καὶ φιλανθρωπίας. ὡς γὰρ δυνατὸν ἀπολαύει, καὶ ἐκ κήλλυς τι ἀπαιδίζει. ἐγένετο ἡ κατὰ τὰς παλαιὰς καὶ γυνή τις ὁμώνυμος αὐτῇ ποιήτρια, πάνυ καλὴ, καὶ σοφὴ, καὶ ἄλλη ἑταίρα τῆ Ἀτθικῶν ἐπιφανής. ἐφ' ἧς καὶ ὁ κωμικὸς ποιητὴς ἔφη, ἡ Μοῦσα ἔδακνεν αὐτὸν ἄχρι τῆς καρδίας. ὅτως ἀδὲ ἡ κωμικὴ χάρις ἀπηξίωσεν, οὐδὲ ἀπέκλεισε τῆς σκωπῆς τὸ τῆς μούσης ὄνομα, οὐδ' οἱ γονεῖς ἠδοῦντο τὰς θυγατέρας οὕτω καλοῦντες. ἡ μὲν οὖν τραγῳδία, καὶ σὺν μεγάλῳ ἐπαίνῳ μέμνηται τῆς μούσης, ὡς ἐν τούτοις,

Δεινόν γε τὴν μὲ μοῦσαν ἀλκίμῳ σθένει
Πηδᾶν ἐπ' ἀνδρῶν σώματ', ὡς πλησθῇ φόνου,
Ἄνδρας δ' ὁπλίζως πολέμιον περᾶν δόρυ.

Πολλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν ἐγὼ περὶ μούσης τῆς πυθαγορείου, εἰ μὴ γνώριμος ἦν ἅπασιν ἡ καθ' αὐτὴν ἱστορία. γίνονται δὲ μέχρι πινες μοῦσαι, ἃς στρατιώτιδας οἱ πολλοὶ καλοῦσιν, οἷόν, κυνίας, τραχήλους τὸ βόμβου, καὶ τὴν πληγὴν ὠκύτατ'. αὗται ἐγγὺς μακροβιώτατοί εἰσι, καὶ διὰ χειμῶνος ὅλου ἄσιτοι διαφερετέρουσιν, ὑποπτηχῶσαι τοῖς ὀρόφοις μάλιστα. ἐφ' ᾧ καὶ κεῖνο θαυμάζειν ἄξιον, ὅτι ἀμφότερα ἐγγὺς τὰ θηλειῶν, καὶ τὰ ἀρρένων φῶσι, βαίνοντες ἐν τῷ μέρει καὶ τὴ Ἐρμοῦ ἐγγὺς Ἀφροδίτης παῖδα, τὸ μικτὸν τὴν φύσιν, καὶ διπλοῦν τὸ κάλλος. πολλὰ δ' ἔτι ἔχων εἰπεῖν, καταπαύσω τὸν λόγον, μὴ ἐγγὺς δόξω καταπαίζειν τὴν παροιμίαν, ἐλέφαντα ἐκ μύας ποιεῖν.

lis. Morsus autem & sanguinis aviditas, non est crudelitatis, sed amoris & humanitatis signum. Nam eo quo potest modo fruitur, & ex pulchritudine decerpit aliquid. Fuit etiam apud antiquos mulier quædam cognomento Musca, poëtria perquam formosa, & docta, aliaque insignis Athenienſium meretrix: de qua ait Comicus poëta, *Ad cor usque eum Musca mordebat.* Sic neque cómica gratia dedignata est, neque muscæ nomen excluſit scena: neque pudebat parentes hoc nomine filias appellare. Itaque Tragœdia magna etiam cum laude de Musca meminit, ut in his,

Vt impleatur cade Musca, fortiter.
Mirum in virorum hanc desilire
corpora,
Timeri & hostis hastam ab armatis
viris.

Multa quoque de Musca Pythagoræ haberem dicenda, niſi nota esſet omnibus hiſtoria. Sunt etiam muscæ quædam, quas vulgus appellat militares: alii verò canes: ſonitu aſperrimæ, & volatu velociſſimæ. Hæ & longiſſimæ ſunt vitæ, & tota hyeme perdurant impaſtæ, ſub tectis potiſſimùm contractæ. In quibus & illud eſt dignum admiratione, quod utrumque, vicem nimirum fœminarum & marium obeunt, ſe invicem inſcendentes, ut Mercurii & Veneris filius, qui natura fuit miſta, duplicique forma. Poſſem etiam multa præterea dicere, ſed finem orationi imponam, ne quod trito fertur adagio, ex Muſca elephantem facere videar.

ΠΡΟΣ ΑΠΑΙΔΕΥΤΟΝ, ΚΑΙ ΠΟΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ ΩΝΟΥΜΕΝΟΝ.

AD INDOCTVM, ET MVLTOS LIBROS EMENTEM.

ARGVMENTVM.

Acerbè objurgat, ex popularibus suis, quendam divitem, & multos undique libros commercantem, caterum indoctum. Illud ostendens, quòd non librorum copia, & speciosa suppellex, sed assidua ac diligens lectio, doctum faciat. Hinc erditur ut dicat, Errare illum, si quia libros multos ac pretiosos habeat, propterea se putet, inter doctos ac eruditos recensendum esse. Rationes sumuntur à caussis, & qualitate personæ, videlicet quoniam ipse prorsus literarum ignarus sit, & non librì, sed librorum lectio eruditos faciat, perinde ut nec arma militem, sed animus præsens, & utendi peritia. Atque hoc argumentum postea multis similibus & exemplis, per inductionem amplificat. Postea autem & factum illius in suspicionem vocat, & à caussis finalibus criminatur, quas ipsas quoque ut vanas & indignas pleraſque confutat, & irridet, præcipuè ultimam, qua videbatur Imperatoris, seu regis, ut ipse vocat, gratiam ambire: quam & à circunstantiis personæ refellit, & stultitiam illius comparatione quadam depingit. Ad postremum graviter objurgat illum, & commonet quibus rebus, relicto hoc inutili coëmendorum librorum studio incumbere potiùs debeat, quo videlicet & rei consulat, ac famæ ipse suæ.

Καὶ μὲν δὴ ἄμεινον ἴσως ἃ βούλει, ὦ νοῦν ποιεῖς. οἶδα μὲν γὰρ οὐ παιδείᾳ σεαυτὸν εἶναί τις δόξει, ἀτυδῆ συωνούμενον τὰ κάλλιστα τῶν βιβλίων. τὸ δέ σοι τῷδε τὰ κάτω χωρεῖ, καὶ ἔλεγχος γίγνεται τῆς ἀπαιδευσίας πως τοῦτο. κάλλιστος ὁ δὲ τὰ κάλλιστα ἀνήῃ, ἀλλὰ πιστεύοις τοῖς ὡς ἔτυχεν ἐπαινοῦσι, καὶ ἔρμαιον εἰ τῶν τοιούτων ἐπιψευδομένων τοῖς βιβλίοις, καὶ ἠσυνέργος ἔσοιμος τοῖς κατήλοις αὐτῶν. ἢ πόθεν γάρ σοι ἀφγῶναι δυνατὸν, τίνα μὲ

At sanè quod tu facis, ei quod voluntate intendis, adversatur. Futurum enim putas ut eruditus videare, si optimos quoſque libros omni ſtudio coëmeris. Verùm hoc tibi deorſum recidit: tuæque inſcitiæ eſt quodammodo argumentum: tametſi neque mercaris optimos, ſed ut quiſque laudatur, fidem habes; eorumque qui hæc de libris mentiuntur es lucrum, illiſque librorum cauponibus, paratus theſaurus. Nam quomodo veteres, eximios

πάλαιμι, ἢ πολλὰ ἄξια, τίνα ἢ φαῦλα, καὶ ἄλλως σαπρά, εἰμὶ τῷ ἀμφισβητῶν, καὶ κριτικὴν φθαι αὐτὰ πεπαίδευσο, καὶ συμβούλους τὰς σὰς ἐπὶ τῶν ἐξέπεσιν παραλαμβάνεις; ἐπεὶ δ' ἀκριβῶς, ἢ δ' ἀσφαλῶς σὺ αὐτοῖς, τίς, ἢ ποία ἀμφωνος; ἴνα δὲ σε δῶ αὐτὰ σαφῆ πεκελεύκαν, ἅσα ὁ Καλλίᾳ ἰς κάλλᾳ, ἢ ὁ Λοίδιμος ἀπίκης σων ἐπιμελείᾳ τῇ πάσῃ γράψωσιν, σοὶ τί ὄφελ ὦ γνωμάσιε δ' κτήματ, ἅτε εἰδότι τὸ κάλλ αὐτῶν, ἅτε χρυσαμβῶ ποτ' ἀδὴν μάλλον, ἢ τυφλὸς ἂν τις ἀπολαύσαις κάλλας παιδικῶν; σὺ δ', ἀνεωγμέναις μ' τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁρᾷς τὰ βιβλία, καὶ τὰ Δία κεκαχάρηκε, κ' ἀναγιγνώσκεις ἵνα πάνυ ἐπιτέχνῃ, φθάνατ δ' ὀφθαλμὸ τὸ γόμφ. ἠδέπω δ' τοῦτ μοι ἐκρίνον, ἢν μὴ εἰδῇς τὴν ἀρετὴν, κ' κακίαν ἐκφέρ τ' ἐγλεγαμμένων, κ' συνίῃς ὅστις μ' ὁ νοῦς σύμπασαν, τὴς δ' ἡ τάξις τ' ὀνομάτων, ὅστις τὸ σαφὲς τ' ὀρθὸν κανόνα τῷ συλλεγοντ ἀπηκρίβωται, καὶ ὅστε κίβδηλα, κ' νόθα δ δοκεκεκμμένα. τί δ' ἂν φῇς, κ' ταῦτα μὴ μαθὼν ἡμῶν εἰδέναι; πόθεν, εἰ μή, ποτ' ἂν δ' μουσῶν κλαῖνα δ' φῆς, καθάπερ ὁ ποιμὴν σκείν λαδῶν; Ἐλικῶνα μ' γ', ἵνα ἀφτελέσειν αἱ θεαὶ λέγονται, ἠδὲ ἀκήκοας ἐμοί ποτε [1] ἠδὲ ἀφτελέσας τοιαύτας ἡμῶν σὺ παισὶ ἐπαιδ. [2] σοὶ δ' μεμνῆσθαι μουσῶν ἀνόσιον. σκείνᾳ γὰρ τῷ ποιμένι μ' σὺκ ἂν ὤκνησαν φανῆναι, σκληρᾷ ἀνδρὶ, κ' δασεῖ, καὶ πολιῷ τ' ἤλιον ἐπὶ τῷ σώματι ἐμφαίνοντι. οἷα δ' σοί. πεῖ μοι σαφὲς τ' λιβανίτιδος, ἄφες σὺ τῷ παρόντι τὸ μὴ σύμπασαν συφῶς

mioſque à futilibus, putridiſque dignoſcere queas, niſi inde conjicias quòd arroſi ac mutili: tineaſque his dijudicandis in conſilium adhibeas? Nam qui poſſis hæc liquidò ac certò pervidere? Et ut dem te id ipſum judicaſſe, & quæ pulcherrimè Callinus, & quæ celebris ille Atticus omni cura conſcripſerint: quid ex hac poſſeſſione, ô præclare, capis commodi, qui neque ſcriptorum pulchritudinem noris, neque unquam utaris, nihilo magis quàm cæcus pueri venuſtiſſima facie fruatur? At tu apertis quidem oculis, ac per Iovem ad tædium uſque libros vides, & nonnullos percurrendo legis, ut os antevertant oculi. Nondum tamen hoc ſatis eſt, niſi noris virtutem & vitium orationis totius, & ſcriptorum omnium ſenſum intelligas, quique ſit vocabulorum ordo, & quæ ad rectam regulam author exegerit, quæ adulterina, & notha, ac ſubærata. Quid igitur reſpondes? num hæc noſſe te, cùm nunquam didiceris? Vnde, niſi ut quondam ille paſtor aurearum ramum à Muſis tu quoque acceperis? Heliconem enim, ubi Muſas verſari aiunt, neque audiviſti puto unquam, neque in his puer cùm eſſes, verſatus es, tibique Muſarum meminiſſe nefas eſt. Etenim ipſas paſtori apparere non piguit, aſpero hirſutoque viro, multoque ſole corpus exuſtum præſe ferenti. Sed ad te qualis es (ac te per Libanitidem oro, concede mihi ut non omnia in præ-

fen-

1 Οὐδ' διατρίβας τοιαύτας] Τὰς αὐτὰς. Sic paulo ante καὶ ταῦτα μὴ μαθὼν ἡμῶν εἰδέναι. Marcil.

2 Σοὶ καὶ μεμνῆσθαι] Σοὶ γὰρ καὶ μεμνῆσθαι. Idem.

εἰπεῖν, ἐδὲ εἰζὼς ὑμᾶς ὅτι ἂν τὸ οἶδε, ὅτι κατηξίωσεν, ἀλλ' ἀνὴρ τ δάφνης μυρίνῃ ἂν, ἢ τ μαλάχες φύλλοις μετηγάγοντο, ἀπηλλαξεν ἂν τ τοιούτων; ὡς μὴ μιᾶναι μή τε τ Ὀλμειὸν, μήτε τὸν Ἱππωκρήνιον, ἅπερ ἡ ποιμενίοις διψῶσι, ἡ ποιμένων τοῖς ἀνδράσι πρέπει μόνοις. καίτοι ἐδὲ εἰ πάνυ ἀναίσχυντος εἶ, τῷ ἀνδρείῳ τὰ τοιαῦτα, τολμήσειας ἂν ποτε εἰπεῖν ὡς ἐπαιδεύθης, ἢ ἐμέλησέ σοι πώποτε τ ἐν χρῷ σοφῶν βιβλίων ἀκοῦσαι, ἢ ὡς διδάσκαλός σοι ὁ δεῖνα, ἢ τ τοῦ δεῖνος ξυμφοίτης. ἀλλ' εἰ τύπτω μήτω πάνυ ἐκεῖνα ἀναφαμπίσθαι νῦν ἐλπίζεις, τῇ κτᾶσθαι πολλὰ βιβλία. καὶ δὴ τοῦτο, ἴσχε ξυλλαβεῖν ὁπόσα τὰ Δημοσθένους, ὅσα τῇ χειρὶ τῇ αὐτοῦ ῥήτωρ ἔγραψε, καὶ τὰ Θουκυδίδου, ὅσα τοῦ Δημοσθένους, καὶ αὐτὰ ὁκόσοις μετεγραμμένα δοκεῖ καλῶς. εἰ ἅπαντα ἐκεῖνα κτήσῃ, ὅσα ὁ Σύλλας Ἀθήνηθεν εἰς Ἰταλίαν ἐξέπεμψε, τί ἂν ἐκ τούτου πλέον εἰς παιδείαν κτήσαιο, κἂν περιβάλλῃ αὐτὰ ἐπιμελῶς, ἢ ξυγκολλήσας, ἢ ἀφελκύσας ἀφεψήσῃς; [2] πίθηκος γὰρ ὁ πίθηκος ἡ παροιμία φησὶ, κἂν χρύσεα ἔχῃ σύμβολα. καὶ σὺ τοίνυν βιβλίον μὲν ἔχεις ἐν τῇ χειρὶ, ἀναγιγνώσκεις δὲ ἀεί. τί δ' ἀναγιγνωσκομένων οἶσθα ὄνος; ἀλλ' ὄνος λύρας ἀκούεις, κιθάρᾳ τὰ ὦτα. ὡς ἔγωγε τὸ κεκτῆσθαι τὰ βιβλία, καὶ πεπαιδεῦσθαι φαίνειν τ ἔχοντα, πολλοῦ ἂν ὡς ἀληθῶς τὸ κτῆμα ἦν ἄξιον, καὶ μόνων ὑμῶν τ πλουσίων, εἰ ὥσπερ ἐξ ἀγροῦ ἦν περιαλᾶ, τὰς πόλεις ἡμῶν ἐπερβάλλοντας. πῖς δ' τοῖς ἐμπόροις, καὶ τοῖς βιβλιοπώλαις ἤρεσκεν. Et quis cum mercatoribus, & bibliopolis qui tot libros habent

sentiarum aperte dicam) noluissent unquam, sat scio, accedere: sed te non lauro, verùm myrto, aut malvæ foliis cæsum, ab hujusmodi rebus amovissent, ne aut Olmeum, aut Hippocrenen inquinares: quorum aquam, vel à gregibus sitientibus, vel pueris pastorum oribus potari convenit. Quanquam autem es valdè impudens, & in rebus hujusmodi fortis: non tamen ausis affirmare bonis literis te fuisse imbutum: aut operam dedisse unquam ut libros propiùs familiares tibi redderes: aut hunc præceptorem, aut hunc condiscipulum habuisse. Et hunc illa omnia hoc uno te consequutum speras, si multos libros congesseris. Si hoc es animo, age conquire quæcunque Demosthenes orator propria manu scripsit: quinetiam Thucydidis historiam, quæ ab eodem Demosthene octies præclarè exscripta reperta est. Jam ut tot possideas libros quos Sylla in Italiam Athenis advexit, quid inde plus ad eruditionem habeas, quanvis his suppositis dormias, & affixos circunferas? Sicut enim adagio fertur, Simia est simia, etiamsi aurea gerat insignia. Librum verò semper quidem habes & legis, nihilque intelligis eorum quæ legis: sed velut asinus micans auribus lyram auscultas. Quòd si librorum copia doctum redderet eum qui comparasset, magni profectò pretii res esset, vobisque divitibus tantùm propria: siquidem veluti in foro pauperes nos in auctione superantibus, mercari liceret. Et quis cum mercatoribus, & bibliopolis qui tot libros habent

1 Η τῷ δεῖνι ξυμφοίτας] Η σὺ τῷ δεῖνι ξυμφοίτας. Marcil.
2 Πίθηκος γὰρ ὁ πίθηκος] Proverb. *Beurd.*

σοι δὲ τοῦτ' παιδείας, τοσοῦτο βιβλία ἔχουσι, καὶ πωλῶσιν; ἀλλ' εἰ μὲν διελέσθαι ἤθελες, ὅπως μήθ' ἑκείνους πολύ σε τὸ εἰς παιδείαν ἀμείνους, ἀλλὰ βαρβάρους μὲ τῷ φωνῇ, ὥσπερ σύ, ἀξιώτερος ἦ τῇ γνώσῃ, οἵους εἰκὸς εἶναι τοὺς μηδὲν τῶν καλῶν ἐν αὐτοῖς κεκτημένους. κρίτου σὺ μὲ δύο ἢ τρία παρ' αὐτῶν ἐκείνων πριάμενον ἔχεις. οἱ δ', νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν λῷστ' χειρὸς ἔχουσιν αὐτά. τίνων δὲν ἀγαθὸν ὠνῇ τοῦτο, εἰ μὴ τοὺς ἀναγνώσεις αὐτοὺς τῶν βιβλίων ἢ πεπαιδεῦσθαι, τοσοῦτον ἐπεσχῆσας παλαιῶν ἀνδρῶν ξυγγράμμασι; καί μοι εἰ δοκεῖ, ἀπόκριναι. μᾶλλον δ' ἐπεὶ τοῦτό σοι ἀδυνάτως, ἐπίδοσον γᾶν, ἢ ἀνάδοσον πρὸς τὸ ἐρωτώμενον. εἴ τις αὐλεῖν μὴ ἐπιστάμενον, κτήσαιθ' τὰς Τιμοθέου αὐλὰς, ἢ τὰς Ἰσμηνίου, ἃς ἐπτὰ ταλάντων ὁ Ἰσμηνίας ὠνήσατο Καρίνθῳ ἐπεία θ', ἆρα λῷστ' τοῦτο ἐκ αὐλεῖν δυνήσεται; ἢ ἰδὼν ὄφελον αὐτῷ ἔστ κτήμα, σὸν ἐπιστρέφειν χρήσεται καὶ τῷ πίχλῳ; εὖγε ἀνένδοτος. ἀλλὰ γὰρ τὰς Μαρσύου, ἢ Ὀλύμπου κτησάμενον, αὐλήσειεν ἄν, μὴ μαθών. πρὸς εἴ τις ἔστ Ἡρακλέους τὸ τόξα κτησαίθ', μὴ Φιλοκτήτης ὤν, ὡς δυνήσεται σὺ τείνασθαί τε αὐτὰ ἐκ ἐπὶ σκοπὸν τοξεῦσαι, πόσοι ἐκ ἄντος δοκεῖ; ἆρ' ἂν ἐπιδείξασθαί τι ἔργον τοξότου ἄξιον; ἀνένδοτος ἐκ τοῦτ'. καὶ ταῦτα δὴ ἐκ ὁ κυβερνᾶν ἐκ εἰδώς, καὶ ἱππεύειν μὴ μεμελετηκώς, εἰ ὁ μὲν, ναῦν καλλίστην ἐξαλάσσοι τοῖς πνεύσι, καὶ εἰς ἀσφάλειαν κάλιστα ἐξεργασμένην, ὁ δ', ἵππον κτήσαιθ' μηδὲν, ἢ κενταυρείδιον, ἢ καππαδόκην, ἐλέσθαι ἂν οἶμαι ἐκάστου

& vendunt, de eruditione certaret? Quos si coarguere velis, videris neque illos tibi eruditione præstare: sed quemadmodum tu, barbarè loqui, & cognitione carere: quales eos esse par est, qui inhonesti & turpis contemplatione nunquam sunt versati. Imò tu duos, tres-ve libros ex ipsis emptos habes: at eos illi noctes diesque præ manibus habent. Cui bono igitur hos emis, si neque cellulas ipsas librorum doctas evasisse ducis, cùm tot veterum authorum scripta complectantur? Age verò, si videtur respondeme mihi, vel potiùs, quoniam illud non potes, annue vel abnue ad interrogata. Siquis tibia canendi artis ignarus haberet Timothei tibias, aut quas Ismenias septem talentis emit Corinthi, an propterea tibia canere posset? an potiùs hujus rei, qua nescit ex arte uti, nullus ei erit usus? Rectè quidem abnuisti. Neque enim si Marsyæ vel Olympi tibias possideret, iis caneret non edoctus. Quid? siquis Herculis arcus habeat, nec sit Philoctetes, ut eos intendere possit, & in scopum jaculari, quid tibi videtur iste? num qui dignum sagittario edat opus? Hoc quoque abnuisti. Eodem pacto & qui navim gubernare non novit, neque qui in equitatione se exercuit: ille si navim pulcherrimam, & adversus ventorum & procellarum impetus munitissimam accepit: hic verò Medicum equum, vel centauro fatum, vel cappaphorum habet, uterque ut puto arguere-

tur,

1 Ὁ δ' ἵππον κτήσαιτο Μῆδον ἢ Κενταυρείδιον ἢ Καππαδόκην] Per equum Centauridem intelligit credo Thessalum: nam & equi Thessali olim in pretio, & Centauri Pelium Thessaliæ montem & loca vicina habitabant. Cappophorum vero

τερ⊙, ὦν εἰδὼς ὅ, τι χρήσεται ἐκποτέρῳ. ἐπιτιθεῖς ἐ τῶν; πείθει δὴ, φὴ τοῦτό μοι ἐπιτίθεσαι, εἴ τις ὥσπερ σὺ ἀπαίδευτ⊙ ὢν, αἰσχύ-νοιτο πολλὰ βιβλία, ἢ σκώμματα ἔτ⊙ ὡς, ἀπαιδευσίαν ἑαυτῷ ἐμφέ-ρει; τί ὀκνεῖς ἐ τοῦτο ἐπιτίθεσθαι. ἐλεγχος γὰρ εἶναι μέγα φασὶ τὸ τοιόνδε, φὴ τὸ ὁρώντων ἑκάστοις δῆλον τὸ τοιοῦτον ἐξεργάζεσθαι, τί χειρὸν νυνὶ ἐ βαλανείου; [1] Καὶ ἐχθές τίς ἢ τῶν πολλῶν ὧν Ἀσίαν πλούσι⊙ ἀνὴρ; οὐ συμφορᾷ ἀπόμηνοις ἀμ-φοτέροις τοῖς πόδοιν, ἀπὸ κρύους οἷ-μαι ἀπαρτιπάγας. ἐπειδή ποτε λῇ χιόν⊙ ἀδιποτήσαι, ξυμέβη αὐτῷ, ὅτος τοῦτο τοῦτο μὲ ἐλεεινὸν ἐπιπον-θεῖ, φὴ ἐφερπάδων τὸν δυστυχέα, ξυλίνους πόδας περιποιῆτ. φὴ τούτοις ὑποδήμασι⊙, ἐβάδιζεν, ἐπιστηριζό-μεν⊙ ἅμα τοῖς οἰκέταις. ἐκεῖνο ὃ γελοῖον ἐποίει. κρηπῖδας γὰρ καλ-λίστας ἐαυτῷ νεοτμήτους ἀεὶ, φὴ τὸν πλείστην πρασμωτείαν ἐπὶ ταύ-ταις εἶχεν, ὡς καλλίστοις ὑποδήμασι κεκοσμημένα εἴη αὐτῷ τὰ ξύλα, οἱ πόδες δή. ἐ ταῦτα δὴ ἐ σὺ ποιεῖς, καλὰ μὲ ἔχων, φὴ συνίημι τὴν γνώ-μην, ἀνάμνη⊙ ὃ χρυσᾶς ἐμβάδας, οἷς μάλις ἄν τις ἐ ἀρίστως ἐμπερι-πατήσειεν; ἐπεὶ ὃ ὦ τοῖς ἄλλοις ἐ τὸ Ὅμηρον ἐᾷσω πολλάκις. ἀναγνώτω σοί τις αὐτὸ λαβὼν τὴν βῆτα τὴν ἰλιάδ⊙ ῥαψῳδίαν, ἧς τὰ μὲ ἄλλα μὴ ἐξετάζειν. ὑδὲν γὰρ αὐτῶν πρὸς σέ. περιποίηται δέ τις αὐτὴν δημηγορῶν, πτωχαλαζ⊙ ἄνθρωπ⊙, ἀμφορ⊙ τὸ σῶμα, φὴ λελωβη-μένο⊙. ἐκεῖνος τοίνυν ὁ Θερσίτης ὁ τοιοῦτος, εἰλάβοι τὰ Ἀχιλλέως πα-

tur, utroque uti nescius. Hoc ne annuis? Crede obsecro, & hoc annue. Siquis quemadmodum tu indoctus, multos libros emat, nonne scommata in inscitiam suam profert? Quid? te piget hoc annuere? Nam clarum utique est hoc argumentum, quique hoc ita fieri cernunt, vulgatum illud protinus inclamant. Quid cani cum balneo? Fuit non ita multò antè in Asia vir opulentus, cui ex calamitoso casu truncati sunt ambo pedes, frigore ut puto, putrefacti, quum aliquando per nivem fortè iter fecisset. Ille igitur miserabilem hanc fortunam perpessus, ut infœlicitatem solaretur, ligneos pedes comparaverat, quibus subligatis, simul innixus famulis, incedebat. Ridiculum etiam hoc faciebat, quòd pulcherrimas crepidas semper novas emebat, plurimamque in hoc ponebat operam, ut speciosissimis calceis sua ligna, pedes nimirum ornarentur. Annon hæc facis tu quoque qui cùm mente sis clauda & [2] ficulnea, emis tamen auratos soccos, quibus ægrè inambularet, etiam qui integris est pedibus? Quoniam autem inter alios codices Homerum sæpius emisti, legat tibi aliquis secundum librum Iliados: nec alia perpendas: eorum enim nihil ad te præter quàm qui hìc introducitur concionem habens, homo vehementer ridiculus, torto mutiloque corpore. Ergo si Thersites ille hujusmodi, Achillis arma sumeret, putasne pro-

vero intelligit, cui insuta erat nota K: talis Aristophanes Κοπαιδίας vocabat in Nebulis, ad quem locum vide Scholiasten. *Palm.*

1 Καὶ ἐχθές τις τῶν πολλῶν] Καὶ τοιχθές τις τῶν πολλῶν. *Marcil.*

2. *Ficulnea*] Proverbium est de quo Erasm. Adag. Ficulnus. *Cogn.*

1 *Tresse*

νοπλίαν, οἷς ὅπ αὐτὰ ἀμφιτῦτο καὶ κηλὸς ἅμα, καὶ ἰσχυρὸς ἂν χθίσθη, καὶ ὑπερπηδήσειεν μὲν τὸν τοῖχον, ἐπιβολώσῃ δ' αὐτῷ τὸ ῥεῦμα τοῦ φόνου τῶν Φρυγῶν, ἀποκτείνει δ' τὸν Ἕκτορα, καὶ αὖθις αὐτὸν, τὸν Λυκάονα, & τὸν Ἀστεροπαῖον, μηδὲ φέρειν ἐπὶ τοῖν ὤμοιν τὴν μελίαν δυνάμενος; σὺν ἂν εἴποις. ἀλλὰ & γελῶσι ἂν ὀφλισκάνοι, χωλεύων ὑπὸ τῆ ἀσπίδι, καὶ ἐπὶ γόμφ καθεστάθαι ὑπὸ δ' βάρους, καὶ ὑπὸ τοῦ κράνους, ὁπόταν ἀνανεύσειε, δεικνὺς τὰς ἀβλεβώπας ἐκείνας αὐτῦ ὀφθαλμὰς, καὶ τὸ διφυσσα ἐκπαίρων τοῦ δ' μεροφρύνε κυρτώμασι, καὶ τὰς κνημῖδας ἐπισυρόμενος. καὶ ὅλως, αἰσχιόνων ἀμφοτέρως, καὶ τὸ δημιεργὸν αὐτῶν, καὶ τὸ διαστόλω. τὸ αὐτὸ δὴ & σὺ πάσχων, οὐχ ὁρᾷς, ὁπόταν τὸ μὲ βιβλίον, σὺ τῇ χειρὶ ἔχῃς παίγνιον, πορφυρᾶν μ' ἔχον τὴν διφθέρων, χρυσᾶν δ' τὸ ὀμφαλόν. ἀναχωνώσκεις δ' αὐτὸ βαρβαρίζων, & καθειχώων, καὶ διαστρέφων. ὑπὸ ῥᾳθ' τῶν πεπαιδευμένων, καθαγελάσμενος. ὑπὸ δ' τῶν ξυνόντων σοι κηλάκων, ἐκμανὴς μενος. οἱ & αὐτοὶ οὗτοι ἀλλήλους ἐπιστρεφόμενοι, γελῶσι τὰ πολλά. θέλω δέ σοι διηγήσασθαί τι Πυθοῖ γενόμενον. Ταραντῖνός τις Εὐάγγελος τὠνομα, τὸν σὺν ἀφανῶν σὺ τῷ Τάραντι, ἐπεθύμησε νικῆσαι πύθια. τὰ μὲν δὴ τῶν γυμνῆς ἀγωνίας, αὐτίκα ἐδόκει αὐτῷ ἀδυνάτως εἶναι, μήτε ὡς ἰσχνὸ, μήτε πρὸς ὠκύτητα εὖ πεφυκότι. κιθάρα δ', καὶ ᾠδὴ, ῥᾳδίως κρατῆσειν ἐπειδὴ ὑπὸ τῶ καθαρόν τὸν ἄνθρωπον, ὡς εἶχε φύσει αὐτὸν, ἐπαινέντων, & βούντων, ὁπότε & τὸ σμικρότατον σπείσιν ἀνακρούσειε. ἦκεν δὴν εἰς τὰς Δελφὰς, τά τε ἄλλα λαμπρὸς, καὶ δὴ & ἐσθῆτα χρυσόπαστον ποιησάμενος, καὶ στέφανον

propterea formosum protinus, fortemque futurum, qui & fluvium transiliat, & alveum turbet cæde Phrygum: postea interficiat Hectorem, & ante ipsum Lycaonem, & Asteropæum, cùm ne hastam quidem humeris sustinere queat? Negabis opinor, & irridebitur ille sub clypeo claudicans, atque in faciem præ pondere procumbens, & sub galea, quam susspicit, ostendens suos illos strabos oculos, & loricam gibbo dorsi attollens, laxasque ocreas gerens: denique utrumque dedecore afficiens, eorum armorum & opificem, & dominum. Non vides idem accidere tibi, quum præ manibus habes librum pulcherrimum, cujus aluta est purpurea, & aureus umbilicus: eumque barbara voce legis, deformas, & distorques: unde viris eruditis risum moves: & tamen te laudant assentatores, qui tecum versari solent, quanquam aversa facie se invicem intuentes plerunque rident. Cæterùm quiddam tibi narrare velim quod in Pythiis factum est. Tarentinum quendam, nomine Euangelum, apud Tarentinos non obscuro loco natum, Pythia vincendi invasit cupido. Is cùm certamen quod nudi ineunt, suarum non esse virium statim judicasset, quippe qui neque robore, neque velocitate esset præditus: persuasione scelestorum illorum hominum, quos familiares habebat, laudantes, & ad exilissimum quemque cantus strepitum applaudentes, adductus est, ut crederet se cithara & cantu facilè victoriam adepturum. Itaque venit Delphos, præter cætera ornamenta, etiam veste auro intertexta, & corona pulcherrima au-

reis

δάφνης χρυσῆς κάλλιστον, ὡς ἀντὶ κορυνῆς τὸ δάφνης, σμαραγδους εἶναι ἐσμεμιγδεις τῇ κορυνῇ. τὴν μὲν γε κιθάραν αὐτὴν ὑπερφυές τι χρῆμα, εἰς κάλλος, καὶ πολυτέλειαν, χρυσοῦ μὲν ὅλην ἀκηρώτου πᾶσαν, σφεγγομένην, καὶ λίθοις ποικίλοις κατακεκοσμημένην, μεσῳᾶν μεζόνων, καὶ Ἀπόλλωνος, καὶ Ὀρφέως ἐντεθρυλλημένων. θαῦμα μέγα τοῖς ὁρῶσιν. ἐπεὶ δ' ἦν ποτε ὁ ἠγὼν ἡμέρα, τρεῖς μὲν ἦσαν, ἔλαχε δὲ μέσος αὐτῶν ὁ Εὐάγγελος ᾄδειν. καὶ μὴ Θέσπιν τὸν Θηβαῖον ὁ φαῦλος ἀγωνισάμενον, εἰσέρχεται ἐν ὅλοις τοῖς μέλεσι πορφύρᾳ τῷ χρυσῷ, καὶ τοῖς σμαραγδίτοις, καὶ βηρύλλοις, καὶ ὑακίνθοις. καὶ ἡ πορφύρα δὲ ἐνέπρεπε τὴν ἐσθῆτος, ἣ μεζόνως δὲ χρυσὸν διεφαίνετο. τούτοις ἅπασι κεκοσμημένος τὸ θέατρον, καὶ θαυμασίης ἐλπίδος ἐμπλήσας τοὺς θεατάς, ἐπειδὴ πᾶσι ἐς ἔδος, καὶ κλεῖσαι μὲν ἀνέρμοστον τι, καὶ ἀσυμφανέστερον. ἀπορρήγνυσι δὲ τρεῖς ἅμα χορδὰς, σφοδρότερον δὲ δέοντος ἐμπεσὼν τῇ κιθάρᾳ. ἀδὲν δὲ ἄρχεται ἀπέμοσόν τι, καὶ λεπτὸν, ὥστε γέλωτα μὲν πάντων ὀφλεῖν τῶν θεατῶν. τοὺς ἀθλοθέτας δὲ ἀγανακτήσαντας ἐπὶ τῇ τόλμῃ, μαστιγώσαντας αὐτὸν, ἐκβαλεῖν δὲ θέατρου. ὅτεπερ δὲ γελοιόταλος ἄφθη, δακρύων ὁ χρυσοῦς Εὐάγγελος, καὶ ὑπὸ τῶν μαστιγοφόρων συρόμενος διὰ μέσης τῆς σκηνῆς, καὶ τὰ σκέλη καθημαγμένος ὑπὸ τῶν μαστίγων, καὶ συλλέγων ἁμάθειν τὰ κιθάρας τὰς σφεγγίδας. ἐξεπεπλώκεισαν γὰρ, κἀκείνης ξυμμαστιγουμένης αὐτῷ. μικρὸν δὲ ἐπισχὼν μετ' αὐτὸν, Εὐμηλός τις ἠλεῖος εἰσέρχεται, κιθάραν μὲν παλαιὰν ἔχων, ξυλίνας δὲ κάλοπας ἐπικειμένας, ἐφθὰς δὲ, καὶ μόγις σῳζομένας τῷ στεφάνῳ

reis lauri foliis plexa, insignis, cui loco baccarum lauri inserti erant magnitudine illis pares smaragdi. Cithara quoque mirum in modum pulchra & magnifica, tota ex purissimo auro conflata, annulis & gemmis variis exornata, atque inter ea Musarum, Apollinis, & Orphei imagines insculptæ, magnæ spectatoribus erant admirationi. Cùm itaque venisset certaminis dies, tres fuerunt certaturi, obtigitque sors Euangelo ut secundus caneret. Ille post Thespin Thebanum qui non malè suas partes egerat, ingreditur auro, smaragdis, beryllis, & hyacinthis totus circunfulgens, ipsaque purpura quæ inter aurum interlucebat, vesti decus addebat. Quibus cùm jam theatrum obstupefecisset, & incredibili quadam spe spectatores replesset, cùm omnino jam & citharam pulsare, & occinère esset necesse, præludit inconcinnum quiddam, & incompositum. Tum gravius quàm par erat increpata cithara, tres simul fides rumpit, & ineptum tenuemque cantum incipit: ita ut spectatoribus universis ortus sit risus, & lúdorum præfecti, hominis temeritate offensi, eum loris cæsum è theatro ejecerint. Hic verò jucundissimum erat spectaculum, aureus ille Euangelus, cùm à lictoribus per mediam scenam traheretur, lachrymans, crura plagis cruentus, humi collapsos interim dum unà cum ipso vapulat, colligens citharæ annulos. Post hunc exiguo spatio temporis interjecto, prodit Eumelus quidam Eleus, pervetustam habens citharam, cujus verticilla erant lignea, & vestem cum serto vix decem drachmis æstimandam.

At

δέκα δραχμῶν ἀξίαν. ἀλλ' ὅτε γε ἄσας δεξιῶς, καὶ κιθαρίσας κατὰ νόμον τῆς τέχνης, ἀκροατὴς, καὶ ἀνεκηρύττετο, καὶ ὁ Εὐάγγελος καταγέλα, μόνῃ ἐμπομπεύσαντος τῇ κιθάρᾳ, καὶ ταῖς στρεπτοῖς ὠκείναις. καὶ εἰκὸς γε λέγεται πρὸς αὐτὸν, ὦ Εὐάγγελε, σὺ μὲν χρυσῆν δάφνῃ ἀπείκασαι, πλουτεῖς γὰρ, ἐγὼ δὲ ὁ πένης, τῇ δελφικῇ. πλὴν τοῦτό γε μόνον ὄφελός σοι, ὅτι μὴ σε ἐλεεῖ ὁ πίνης ἐπὶ τῇ πενίᾳ ἀπέρχῃ, ἀλλὰ μισούμενος ὑπὸ πλείστων ὧν ἔσχον σε πλούτου, καὶ τρυφῆς. ὡς πόδες ὁρᾷ σοι ὁ Εὐάγγελος ὄντος, περὶ ὅσον σοὶ γε δοκεῖ ὀλίγου μέλειν τῶν γελώτων τῶν θεατῶν. οὐκ ἀκριβῶς οἶμαι ἂν ἔχοιεν, καὶ λέσβιον μῦθον τινα διηγήσασθαί σοι, παλαιὸν χρυσόμορον. Ὅτε τὴν Ὀρφέως διασπάσαντο αἱ Θρᾷσσαι, φασὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ σὺν τῇ λύρᾳ εἰς τὸν Ἕβρον ἐμπεσοῦσαν, ἐμβληθῆναι εἰς τὸ μέλαινα πόντον, καὶ ἐπιπλεῖν γε τὴν κεφαλὴν τῇ λύρᾳ, τὴν μὲν, ᾄδουσαν θρηνῶν τινα ἐπὶ τῷ Ὀρφεῖ ὡς λόγος, τὴν λύραν δὲ αὐτὴν ψάλλειν, τῶν ἀνέμων ἐμπιπτόντων ταῖς χορδαῖς. καὶ ὅτε μετ' ὠδῆς ταφῆναι τὴν Λέσβῳ. κἀκείνους ἀπελαθῆναι, τὴν μὲν κεφαλὴν καταδῦναι, ἵνα δὴ νῦν τὸ βακχεῖον αὐτοῖς ἐστι. τὴν λύραν δὲ, ἀνακρεμασθῆναι εἰς δὲ Ἀπόλλωνος τὸ ἱερὸν, καὶ ἐπὶ πολύ γε σώζεσθαι αὐτήν. χρόνῳ δὲ ὕστερον Νέανθον τὸν Πιττακοῦ δὲ τυράννου παῖδα ὑπὲρ τὴν λύρας πυνθανόμενον, ὡς σκιᾶς μὲν ἔτι θηρία, καὶ φυτὰ, καὶ λίθους, ἐμελῳδεῖ δὲ ἔτι μὴν τὴν δὲ Ὀρφέως συμφορὰν, μηδενὸς ἀπομνήσαντος, πρὸς ἔρωτα δὲ κτήματος ἐμπεσεῖν. καὶ ἀφανισθέντα τὰ ἱερὰ μεγάλοις χρήμασι,

At ille cùm eruditè cecinisset, & ritè sicut ars postulat citharam pulsasset, victor proclamabatur, & Euangelum irridebat, qui nequicquam cithara, aureisque annulis sese ostentasset. Eumque sic allocutum esse aiunt. Tu quidem Euangele aurea lauro es redimitus, quia es dives, ego Delphica, quia pauper. Verùm hoc commodi tibi tuus ornatus peperit, quòd neminem tui misereat, quòd victus abis: sed amplius oderint omnes ob ineptas hasce, superfluasque delicias. Quadrat in te hic Euangelus, quatenus ne tu quidem spectatorum cachinnos curas. Arbitror autem intempestivum non esse, ut veterem quandam fabulam Lesbiam tibi narrem. Quando [1] Tressæ mulieres Orpheum dilaniarunt, aiunt caput ejus in Hebrum cum lyra dejectum, rejectum fuisse in nigrum pontum, caputque lyræ innatasse, illoque lugubre carmen in Orpheum canente, hanc ventis chordas increpantibus succinisse, & sic canendo ad Lesbum deveniss̀e: Lesbios autem fluctibus ereptum caput sepulchro mandasse, ubi nunc est ipsis Bacchi templum: lyram autem in Apollinis templo suspendisse, eamque diutissimè asservasse: donec tandem Neanthus Pittaci tyranni filius, cùm hæc de lyra audisset, eam & feras, & plantas, & saxa demulsisse: imò etiam post Orphei calamitatem nemine pulsante modulatam fuisse, in amorem hanc habendi incidit, & sacerdoti magna pecuniæ vi corrupto persua-

1 *Tressæ mulieres*] Thraciæ, quas depingit Ovid. 11. Metam. *Cogn.*

πεῖσαι ὑποδήσαι ἑτέραν ὁμοίαν λύραν, δέησαι αὐτῷ τῷ Ὀρφέως. λαβόντα δ', μεθ' ἡμέραν μὲν οὐ χρή σοι πόλλ' χρῆσθαι, σὺν ἀσφαλεῖ εἶναι. νύκτωρ δ' ὑπὸ κήλπωνι ἔχοντα, μόνον προελθεῖν εἰς τὸ προάστειον. κἀκεῖ προχειρασάμενον κρούειν, καὶ συναθροίζεσθαι τοὺς χορδοὺς, ἄπτεσθαι, καὶ ἅμα σοι νεανίσκον, ἐλπίζοντα ἐμέλλη τινὰ ἑορτάσιον ὑπηχήσειν τῷ λύρᾳ, ὑφ' ὧν πάντως καταθέλξειν, καὶ κηλήσειν, καὶ μανῆναι ἔσεσθαι, πλανηθησόμενον τὸν Ὀρφέως μυσικῆς, ἄχρι δὴ ξυνελθόντας τοὺς κυνας περὶ τὴν λύραν, πολλοὺς ὄντας αὐτοῦ δῆ, διασπάσαντας αὐτόν. ὡς τοῦτο γὰρ ὅμοιον τῷ Ὀρφεῖ παθεῖν, καὶ μόνους ἐφ' ἑαυτὸν ξυνελθεῖν τοὺς κυνας, ὅπερ φασὶ καὶ σαφέστατα ἄφθη, ὡς οὐχ ἡ λύρα θέλγουσα ἦν, ἀλλὰ ἡ τέχνη, καὶ ἡ ᾠδή. ἃ μόνα ἐξαίρεται τοῦ Ὀρφέως ἡ μητρὸς λαβοῦσα. ἡ λύρα δ', ἄλλως κτῆμα ἦν, ᾠδὴν ἄμεινον τῶν ἄλλων βαρβίτων. καὶ τί σοι τὸν Ὀρφέα, ἢ τὸν Νέανθον λέγω, ὅπου καθ' ἡμᾶς αὐτοὺς ἐμφύεταί τις, καὶ ἔπ' ἐσχάτου οἴκου, ὃς τὸν Ἐπικτήτου λύχνον ἐωνήσατο, κεραμεᾶν ὄντα, τεττάρων δραχμῶν ἐπρίατο. ἤλπιζε γὰρ οἶμαι κἀκεῖνον εἰ τῶν νυκτῶν ὑπὸ σκότους τοῦ λύχνου ἀναγιγνώσκοι, αὐτίκα μάλα καὶ τὸν Ἐπικτήτου σοφίαν ὀναρ ἐπιστήσεσθαι, καὶ ὅμοιον ἔσεσθαι τῷ θαυμαστῷ ἐκείνῳ γέροντι. χθὲς δ', καὶ προῴλω, ἄλλος τις τῆς Πρωτέως τοῦ κυνικοῦ βακτηρίας, ἣν καταθέμενος, ἤλατο εἰς τὸ πῦρ, ταλάντατα κἀκεῖνος ἐπρίατο. καὶ ἔχει δὴ τὸ κειμήλιον τοῦτο, καὶ δείκνυσιν, ὡς Τεγεάτου τοῦ καλυδωνίου τὸ δέρμα, καὶ Θηβαῖοι τὰ ὀστᾶ τοῦ Γηρυόνου, καὶ Μεμφῖται τὰ Ἴσιδος τοὺς πλοκάμους. αὐτὸς δ' ὁ τοῦ θαυμασίου κτήματος διατοτης, καὶ αὐτὸν σε, τῇ ἀπαιδευσίᾳ καὶ βδελυρίᾳ, ὑπεσυασῆτ, ut Orphei lyram, altera ſimili ſuppoſita, ipſi daret. Qua accepta putavit ille ſibi non eſſe tutum in urbe interdiu uti: ſed in ſinu occultando per noctem ad ſuburbium ſibi ſoli progrediendum. Quò cùm veniſſet, lyram pulſare cœpit, ac chordas perturbat ſtolidus ille, artiſque imperitus juvenis, qui ſperabat fore, ut divinum aliquod carmen percuſſæ fides redderent, quo cunctos recrearet, & demulceret, & hoc nomine fieret beatus, quòd Orphei muſices eſſet hæres: donec ad ſtrepitum congregati canes, qui ibi erant multi, ipſum diſcerpſerunt: ita ut ſolis ad ſe canibus convocatis, hoc ſaltem cum Orpheo commune habuerit. Quo eventu manifeſtiſſimè oſtenſum eſt, non eſſe lyram quæ demulcet, ſed artem & carmen: quæ ſola eximia à matre collata habebat Orpheus: lyra nihil quibuſvis barbitis obtinente præſtantius. Quorſum verò Orpheum & Neanthum tibi propono? cùm & noſtra ætate quidam fuerit, & ut puto adhuc ſit, qui Epicteti Stoici lychnum fictilem ter mille drachmis emit: ſcilicet futurum ſperans, ut ſi noctu ad iſtam lucernam legeret, ilico Epicteti ſapientia in ſomnis ad ſe veniret, ſimiliſque admirando illi ſeni evaderet. Sed nuperrime: quidam alius Protei cynici baculum, quo depoſito, in ignem inſiliit, talento emit. Quod pretioſiſſimum habet monumentum, oſtentatque non ſecus ac Tegeatæ apri Calydonii tergus, & Thebani Geryonis oſſa, & Memphitæ Iſidis capillos. At ille admirandi hujus

boni poſſeſſor, te ipſum inſcitia, & ſpurcitate ſuperavit. Vides quàm

ρηκήνιασεν. ὁρᾷς ὅπως κακοδαιμόνως ἀφίκεσθαι, βακτηρίας ἐς τὴν κεφαλὴν ὡς ἀληθῶς δεόμενον; λέγεται γὰρ ὁ Διονύσιος τραγῳδίαν ποιεῖν φαύλως πάνυ, καὶ γελοίως, ὥστε τὸν Φιλόξενον πολλάκις δι' αὐτὴν εἰς τὰς λατομίας ἐμπεσεῖν, ἃ δυνάμενον κατέχειν τὸν γέλωτα. ὅθεν πάνυ πυθόμενον ὡς ἐγγελᾶται, τὸν Αἰσχύλου πυξίον, εἰς ὃ σκεῖνον ἔγραφε, σὺν πολλῇ παιδιᾷ κτησάμενον αὐτὸν, ὡς ἦν ἔνδοξος ἔσεσθαι, καὶ κατοχὴν σκεῖν ἐκ τοῦ πυξίου. ἀλλ' ὅμως ὁ αὐτὸν σκεῖνον μακρῷ γελοιότερα ἔγραφεν, οἷον κἀκεῖνο τὸ δωρικὸν, ἦκεν ἡ Διονυσία γυνὴ. καὶ πάλιν, οἴμοι, γυναῖκα χρησίμην ἀπώλεσα. καὶ τοῦτο μὲν ἐκ τοῦ πυξίου. καὶ τὰ, αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζειν οἱ μωροὶ βροτῶν. τοῦτο μοῦνο ὡσὸς σὲ μάλιστα δύσκολος ἂν εἰρημένον εἴη, ἢ τῷ Διονυσίῳ, καὶ ἀφ' τοῦτο χρυσοῦσιν αὐτῷ ἔδη ἐκεῖνο τὸ πυξίον. τίνα γὰρ ἐλπίδα ὁ αὐτὸς ἔχων εἰς τὰ βιβλία, καὶ ἀνελίττεις ἀεὶ, καὶ ἀμυχὰς, καὶ ἐξαιρέσεις, καὶ ἀλείφεις τῷ κρόκῳ, καὶ τῇ κέδρῳ, καὶ διφθέρας ἐξεδάλλεις, καὶ ὀμφαλοὺς σπίθεις, ὡς δὴ ἀπολαύσων αὐτῶν; πάνυ γὰρ ἤδη βελτίων γεγήσεσθαι ἀφ' τῶν ὠνῶ, ὃς τοιαῦτα μὴ φθέγξῃ. μᾶλλον γὰρ ἰχθύων ἀφωνότερος εἶ. βιοῖς γὰρ, ὡς ἐοικὲ εἰπεῖν καλόν. μῖσος γὰρ ἄχρειόν φασι πάντων ἕλκειν ἐπὶ τὴν βελτιωσίαν. ὡς εἰ τοιούτους ἀπειρακίζεσθε τὰ βιβλία, φυγῇ φθυκτὸν ἂν ἦν ὅπ πορρωτάτω ἀπ' αὐτῶν. δυοῖν γὰρ ὄντοιν, ἀπ' ἂν ἀφ' τῶν παλαιῶν τις κτήσεσθαι, λέγειν τὸ δίκαιον, καὶ πρᾴττειν τὸ δέον, ζηλῶ τὸν ἀεὶ-

quàm misero loco sint res tuæ, cùm tuo capiti fuste revera sit opus? Dicitur etiam [1] Dionysius ineptam & ridiculam tragœdiam fecisse, ob quam quòd risum continere non posset Philoxenus, sæpe in latomias est conjectus. Sed Dionysius cùm se derideri comperisset, Æschyli pugilares in quibus sua poëmata scribebat, magno studio comparavit, cùm putaret fore ut ex his pugilaribus numine afflaretur, & furore poëtico corriperetur. Attamen in his longè absurdiora scripsit, quale Doricum illud: ἦκεν ἡ Διονυσίου γυνή: Item illud οἴμοι γυναῖκα χρησίμην ἀπώλεσα. Nam hoc quoque ex pugilaribus est sumptum. Et hoc αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζουσιν οἱ μωροὶ βροτῶν. Quod in te rectiùs quàm in Dionysium quadraverit: & propterea illas ejus pugilares inaurare debebas. Nam qua spe fretus libros semper volvis, coagmentas, spolias, croco illinis: & cedro, pellibus amicis, umbilicos indis, ac si fructum aliquem inde sis perceptur-us? Scilicet his emptis factus es melior, quippe qui sic loqueris, ac potiùs qui piscibus magis es mutus. Sic autem vivis, ut ne dictu quidem sit honestum: tuaque obscœnitas, ut aiunt, atrox omnium odium tibi peperit. Quòd si librorum hæc esset culpa, quàm maximè procul ab iis erat fugiendum. Duo autem cùm sint quæ à veteribus scriptoribus petas, bene dicendi & agendi facultatem, æmulatione optimorum,

1 *Dionysius*] Meminit Cic. ad Attic. lib. 9. unde proverbium factum est: Διονύσιος ἐν Κορίνθῳ. Cogn.

2 Καὶ ἀνελίττεις] Hæc omnia Pers. ejusque Interpretes ad Sat. 3. *Bourd.*

3 Τῶν ἰχθύων ἀφωνότερος] Proverb. *Idem.*

σων, καὶ φυγῇ τὸ χειρόνων, ὅταν μήτε ἐκεῖνα, μήτε ταῦτα φαίνηταί τις παρ' αὐτῶν ὠφελούμενος, τί ἄλλο, ἢ τοῖς μυσὶ διατριβὰς ἀνεῖ, καὶ πῖλος πλοκὰς οἰκήσεις, καὶ τοῖς παρ' ὠλιγαις ὡς ἀμελῶσι τοῖς οἰκέταις; πῶς δ' οὐ κἀκεῖνο αἰσχρὸν, εἴ τις ἐν τῇ χειρὶ ἔχων τὰ βιβλίον ἰδὼν, ἀεὶ δέ τι πάντως ἔχεις, ἐρεῖ ἄνθρωπος, ἢ ῥήτορος, ἢ ξυγγραφέως, ἢ ποιητοῦ ἐστι; σὺ δ' ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς εἰδὼς, πρόσωπον εἴποις τοῦτο γε. εἶτα ὡς φιλεῖ τὰ τοιαῦτα ἐν ξυνουσίᾳ σοφοχωρεῖν ἐς μῆκος λόγων, ὁ μὲν, ἐπαινοῖτο, ἢ αἰτιῶτο τὸ ἐγγραμμάτων. σὺ δ' ἀπορήσεις, καὶ μηδὲν ἔχοις εἰπεῖν, οὐκ εὐθὺς τότε χανεῖν σοι τὴν γῆν κατὰ σεαυτὸν, ὡς ὁ Βελλεροφόντης, ἀφαιρεῖσθαι τὸ βιβλίον; Δημήτριος δὲ ὁ κυνικὸς ἰδὼν ἐν Κορίνθῳ ἀπαίδευτόν τινα βιβλίον κομίσαντα ἀναγινώσκοντα, τὰς Βάκχας οἰμαι δὲ Εὐριπίδου, καὶ τὸ ἄγγελον ἦν τὸ διηγούμενον τὰ τοῦ Πενθέως πάθη, καὶ τὸ τῆς Ἀγαυῆς ἔργον, ἁρπάσας, διέσπασεν αὐτὸ, εἰπὼν, ἄμεινόν ἐστι τῷ Πενθεῖ ἅπαξ διασπασθῆναι ὑπ' ἐμοῦ, ἢ ὑπὸ σοῦ πολλάκις. ζητῶν δ' ἀεὶ σοῦ ἐμαυτὸν, ὅπως ἐν τῷ μέρει δύρεῖν δεδύνημαί τινος ἕνεκα τῶν σπουδῶν ταύτων ἐπιδόσεως τοῖς τῶν ὠνίων τῶν βιβλίων. ὠφελείας μὲν, καὶ χρείας τὰ ἀπ' αὐτῶν, οὐδ' ἂν οἰηθείη τις τὸ ἐπ' ἐλάχιστόν σε εἰδέναι. καὶ μᾶλλον ἢ φαλακρὸς ἄνθρωπος θρίαμα κτένιον, ἢ κωφὸς αὐλητὴν, ἢ παλλακὴν ὁ ἐυνοῦχος, ἢ ὁ ἠπειρώτης κώπην, ἢ ὁ κυβερνήτης ἄροτρον. ἀλλὰ μὴ ἐπίδειξιν τολμᾶν σοι τὸ πρᾶγμα ἔχῃ. καὶ βάλε τοῦτο ἐμφανὲς ἅπασιν, ὅτι δ' εἰς τὰ μηδὲν σοι χρήσιμα, ὅμως ἐκ πολλῆς τῆς οὐσίας ἀναλίσκεις; καὶ μὴν ὅσον γε κἀμὲ σύρον ὄντα εἰδέναι, εἰ μὲ σαυτὸν φέρων ταῖς βίβλοις ἐκείνα

rum, & devitatione deteriorum, quando neque illa neque ista hinc videris consequutus, quid aliud quàm muribus exercitationem, tineis habitationem, & famulis, ut pote codices non curantibus, plagas emisti? Quî autem etiam illud non te pudeat, siquis viso tibi præ manibus, ut soles habere, libro, cujusnam sit rhetoris, aut historici, aut poëtæ roget: tu verò ex inscriptione doctus, aptè respondeas: deinde, ut fit, dum sermo familiaris progreditur longiùs, ille laudet aliquid, aut accusèt scriptorum: tu verò animi pendeas, habeasque nihil quod respondeas? Nonne optes tum ut tibi tellus dehiscat, qui tanquam Bellerophon, librum circunfers? Demetrius Cynicus cum Corinthi conspexisset ineruditum quendam pulcherrimum librum legentem, Bacchàs puto Euripidis, ubi nuntius Penthei mala: & Agaves factum nuntiat, arreptum laceravit, Satius est, inquiens, semel à me, quàm à te sæpius lacerari Penthea. Et quanvis apud me assiduò quæsiverim, nondum tamen hodie assequi potui cujus rei gratia tanto studio libros emeris. Nam fructus & usus causa nemo putare queat, qui te vel mediocriter novit. Non certè magis quàm si calvus pectinem emat, aut speculum cæcus, aut tibicinem surdus, aut pellicem spado, aut remum mediterraneus homo, aut aratrum gubernator. Nunquid igitur hac re ostentas opes, omnibusque vis hoc palam facere, etiam in res tibi non utiles, ex immensis divitiis esse quod insumas? Atqui quantum ego qui Syrus sum, exploratum habeo, nisi te locupletis

Ἀληθήκαις παρενέγραψας, ἀπολώλεις ἂν ὑπὸ λιμοῦ ἤδη, ϵ̓ ἀγχοῦ πᾶν πᾶντες τ̃ βιβλίων. λοιπὸν ἂν δὴ ἐκεῖνο περιεσμῶν ὑπὸ τ̃ κολάκων, ὡς ὑ μόνον καλὸς ϵ̓ῖ, καὶ ἐρᾷσμι@, ἀλλὰ σοφὸς, καὶ ῥήτωρ, καὶ συγγραφεύς, οἷ@ ἀχ ἕτερ@, ὠνεῖαζ τὰ βιβλία, ὡς ἀληθεύοις τὰς ἐπαίνας αὐτῶν. φασὶ δέ σε ϵ̓ λόγως ἐπιδεικνυσθ αὐτοῖς ἐπὶ δείπνῳ, κἀκείνως χρυσαίων βατραχων δίκλω διψῶντας, ἐκπεκραγμίας, ἢ μὴ πίνειν, ἰὼ μὴ Ἀφρᾶσι βοῶντες. καὶ γὸν σὸν οἶσθ ὅπως ῥᾷστος ϵ̓ῖ, τ ῥινὸς ἔλκεσθ, καὶ πιστεύεις αὐτοῖς ἅπαντα. ὃς ποτε κἀκεῖνο ἐπείσθης, ὡς βασιλεῖ τινι ὠμηστίγθης τὼ ὄψιν, καθάπ ὁ ψευδαλεξανδρ@, καὶ ψευδοφίλιππος ϵ̓κεῖν@ κναφεύς, καὶ ὁ κ τὰς πατόρας ἡμῶν ψευδνέρων, καὶ εἴ τις ἄλλ@ τῶν ὑπὸ τὸ ψεῦδος πεφυμένων. καὶ τί θαυμαστὸν, εἰ τ̃το ἔπαθες, ἀνόητος, ϵ̓ ἀπαίδευτος ἄνθρωπος, καὶ πρόθυμος ἐξυπλιάζειν, καὶ μιμεῖσθ βάδισμα, καὶ χῆμα, καὶ βλέμμα, ἐκείνυ, ᾧ σταυτὸν εἰκάζων ἔχαιρες, ὅπυ ϵ̓ Πύρρον φασὶ τ ἠπειρώτων τὰ ἄλλα θαυμαστὸν ἄνδρα, ὅτως ὑπὸ κολάκων ἐπὶ τῷ ὁμοίῳ ποτὲ Ἀφροδαρλῶσι, ὡς πιστεύειν ὅτι ὅμοι@ λῶ Ἀλεξάνδρῳ ἐκείνῳ. κείτοι τὸ τ μυσῶν τ̃το, Ἀφ πάντων τὸ πρᾶγμα λῶ. εἰδυῖ γὸ ϵ̓ τὸν τ̃ Πύρρ εἰκόνα. καὶ ὅμως ἐπίστευσε ἐκμεμάχθαι τ̃ Ἀλεξάνδρ τὸν μορφολύ. ἀλλ ἕνεκα μ δὴ τύτων, ὕβρεισάς μοι εἰς τ Πύρρον, ὅτι σε εἶκασα κ τ̃το αὐτῷ. τὸ ὃ λοὶ τύτυ, καὶ πίνυ σοι πρέπον ἂν εἴη. ἐπεὶ γὸ ὅτω δὴ ἐκεῖνο ὁ Πύρρ@, καὶ τοῦτο ὑπὲρ ἐκείνυ ἐπίστευσε, ὐδεὶς ὅστις ὐ ξυνεπίζητο, κ ξυνέπαχεν αὐτῷ, ἄχρι δή τις ὐ Λαρίσσ πρεσβύτις ξένη, tis senis testamento subdole inscripsisses, libris jam diu venum datis fame periisses. superest igitur ut libros emas, quò veras reddas tuorum assentatorum laudes, à quibus illud persuasum est, te non modò pulchrùm esse & amabilem, sed etiam sapientem, oratorem & historicum nulli secundum. Aiunt autem te orationes etiam in convivio recitare, ac illos terrestrium ranarum instar sitibundos exclamare, nec potare, nisi priùs clamore disrupti fuerint. Nam nescio quo pacto facilimè nare traheris, illisque in omnibus credis: qui etiam illud aliquando credidisti te regi cuidam assimilem esse, quemadmodum Pseudalexander ille; & Pseudophilippus fullo, & superioribus annis Pseudonero, & siquis alius eorum qui mendacio subditi sunt. Nec mirum te insulsum, stolidumque hominem sic affectum fuisse, & resupinato corpore processisse quum gressum, habitum & vultum illius imitareris, cum quo te comparare gaudebas: quando aiunt etiam Pyrrhum Epirotam, virum alioqui admirandum, ita simili in re ab assentatoribus fuisse corruptum, ut se Alexandro illi simillem crederet: quanquam quod scelerati isti faciebant, omnibus erat manifestum. Nam & Pyrrhi imaginem vidi: & tamen ad formam Alexandri expressa credebatur. Sed hactenus in Pyrrhum fui contumeliosus, quòd te in hoc cum ipso comparavi. Sed tibi conveniet quod deinceps dicam. Nam Pyrrhus postquam ita esse in animum induxerat, nemo erat qui non ipsi astipularetur & consentiret, donec vetula quædam Lariſſæa ejus hospita, id quod res

αὐτῷ τἀληθὲς εἰπεῖσα, ἔπαυσεν αὐτὸν τῆς κηρύζης. ὁ μὲν γὰρ Πύρρῳ ἐπιδείξας αὐτῇ εἰκόνα Φιλίππου, καὶ Περδίκκου, καὶ Ἀλεξάνδρου, καὶ Κασσάνδρου, καὶ ἄλλων βασιλέων, ἤρετο τίνι ὁμοίῳ εἴη, πάνυ περιεσμῳδῶν ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρου ἤξειν αὐτῷ. ἡ δέ, πολλὺ χρόνον ἐπιχέασα, Βατραχίωνι ἔφη τῷ μαγείρῳ. καὶ γὰρ ἐν τῇ πόλει Λαρίσσῃ Βατραχίων ὄνομα μάγειρος, τῷ Πύρρῳ ὅμοιος. καὶ σὺ δὴ φαίνῃ τι μοι τῶν ὀρχηστῶν σωρὸν πινακίδων ἔοικας, οὓς ἂν ἐγὼ ποιοῖμι. ὅπερ ἡ μανίαν ἐρρωμένως ἔπεσθαι δοκεῖς ἅπασιν, ἐπ' ἐκείνῃ τῇ εἰκόνι πάνυ σαφῶς οἶδα. ὥκνει θαυμάσειν, εἰ ἀπίθανος ὕστερον ζωγράφος ὤν, καὶ τοῖς περιπαιδυμένοις ἐξομοιοῦσθαι ἐθέλεις, περιδύων τοῖς τὰ τοιαῦτά σε ἐπαινοῦσι. καὶ τί ταῦτα λήρῳ; σαφέστατος γὰρ ἡ αἰτία τοῦ περὶ τὰ τοιαῦτα βιβλία σπουδῆς, εἰ μὴ ὑπὸ ναθείας ἐγὼ μὴ πάλαι κατεῖδον. σοφὸν γὰρ ὡς γοῦν οἴει, τῷ ἐπινενόηκας, καὶ ἐλπίδας ἀμικρὰς ἔχεις περὶ σῇ περιμαθίᾳ, εἰ βασιλεῖς μέλλοι ταῦτα σοφὸς ἀνὴρ, καὶ παιδείαν μάλιστα τιμῶν. εἰ δὴ τοῦτο ὑστέρῳ σοὶ ἐκεῖνος ἀκούσεται, ὡς ἀνὴρ βιβλίᾳ, καὶ ξυνάγεις πολλὰ, πάνυ σὺ βραχεῖ παρ' αὐτοῦ ἔσεσθαί σοι νομίζεις. ἀλλ' ὦ κραδαίπυγον, οἵῳ τοσοῦτον μανδραγόραν κρύπτεις αὐτῷ, ὡς ταῦτα μὲ ἀκοῦσαι, ἐκεῖνα δὲ μὴ εἰδέναι, οἷος μέν σε ὁ μεθ' ἡμέραν βίος, οἷοι δέ σοι πότοι, ὁποῖαι δὲ νύκτες, καὶ οἵοις, καὶ ἡλίκοις ξυνηθροῦσθαι; σὺκ οἶσθα ὡς ὥσπερ, ἐν ὀφθαλμοῖ πολλοὶ βασιλέως; τὰ δὲ σὲ, ὕτω σφέφωσ ἔστιν, ὡς ἐν τυφλοῖς εἶναι, καὶ κωφοῖς γνώριμα. εἰ γὰρ ἐν φθέγξασο μόνον, εἰ γὰρ ἐν λεγόμενος ἀποδύσασο, μᾶλλον δὲ μὴ ἀποδύσῃ εἰ δοκεῖ, οἱ δ' οἰκέται μόνον

erat, prolocuta, vesaniam hominis repressit. Ille enim cùm Philippi, Perdiccæ, Alexandri, Cassandri, aliorumque regum imagines protulisset, rogavit cuinam istorum similis esset, planè sibi persuadens fore ut ad Alexandrum veniret. At illa diu cunctata, Patrachioni, inquit, coco. Nam Lariss æ erat coquus, nomine Batrachio, Pyrrho similis. Quem verò referas ex cinædis qui cum saltatoribus consuescunt, nolim dicere. At hoc probè scio, te omnibus nunc ingenti correptum insania videri, qui illam imaginem tibi convenire putes. Nihil igitur mirum, si cùm sis adeo ineptus pictor, etiam eruditorum similitudinem referre vis, iis fidem habens qui hoc te nomine laudibus efferunt. Quorsum verò has nugas? cùm causa sit in promptu istius tui librorum coacervandorum studii, tametsi, quæ mea est tarditas, nunc demum animadverti. Prudenter enim, ut saltem putas, hoc excogitasti, magnamque spem concepisti, si rex vir sapiens, & doctorum in primis amans hæc intellexerit, & audiverit te libros multos emere, & coacervare, fore ut nulla planè in re tibi sit defuturus. At ô mollicule putas tantum mandragoræ regi offusum, ut hæc quidem audiat: illud verò nesciat, qualis diurnæ vitæ tuæ sit ratio, quæ compotationes, cujusmodi noctes, quibuscum consuetudinem habeas? An nescis aures, oculosque multos esse regibus? Et quæ tu facis adeò sunt perspicua, ut & surdis & cæcis sint cognita. Atque utinam solummodo loquereris, utinam ad lavandum exuereris: vel potiùs si videtur, non exuaris, sed

λῶ ἀποδύσωντά σε, τί οἴῃ, μὴ αὐτίκα ἔσεσθ' πάντα σε φοβήλαι τὰ τ νυκτὸς ἀπόῤῥητα; εἰπὲ γάρ μοι καὶ τόδε, εἰ Βάσσος ὁ ὑμέτερος ἐκεῖνος σοφιστὴς, καὶ Βάτταλος ὁ αὐλητὴς, ἢ ὁ κίναιδος Ἡμιθέων ὁ συβαρίτης, ὃς τὰς θαυμασὰς ὑμῖν νόμους συνέγραψεν, ὡς χρὴ μαίνεσθαι, καὶ φθονικέας, καὶ πάσχειν, καὶ ποιεῖν ἐκεῖνα, εἴ τίνων τις νυνὶ λεοντῆν φοινικόμορφον, καὶ ῥόπαλον ἔχων βαδίζοι, τί οἴῃ φαίνεσθαι τοῖς ὁρῶσιν; Ἡρακλέα εἶναι αὐτόν; ὦσκ, εἶγε ἐ χύτρας λημῶντες συζήτουεν. [1] μυελὰ γὰρ ἐστὶ τὰ ἀνδρικὰ τὰ τῷ χήμῃ, βάθος, ἐ βλέμμα, καὶ φωνὴ, ἐ τραχηλος ἐπικεκλασμένον, ἐ ψιμύθιον, καὶ μασίχη, καὶ φῦκος, οἷς ὑμεῖς κεκμήκατε. καὶ ὅλως κῆ τῶν παροιμίαν, ῥᾴδιον ἂν πάντα ἐλέφαντος ὑπὸ μέλανος κρύψειας, ἢ ἕνα κίναιδον. εἶτα ἡ λεοντῆ μὲ, ἢ τοιοῦτον ὦσκ ἂν ἔκρυψε. σὺ δὲ οἴῃ λήσειν σκεπόμενος βιβλίῳ; ἀλλ' ἀδυνατόν. πεφθάσεται γάρ σε, καὶ ἀποκαλύψει τὰ ἄλλα ὑμῶν γνωρίσματα. τὸ δὲ ὅλον, ἀγνοεῖν μοι δοκεῖς, ὅτι τὰς ἀγαθὰς ἐλπίδας ἐ βλὲ τ βιβλιοκαπήλων δεῖ ζητεῖν, ἀλλὰ παρ' αὐτῶ, καὶ ἢ καθ' ἡμέραν βίᾳ λαμβάνειν. σὺ δὲ οἴῃ σωφρονέστερον κρινὸν, καὶ μάρτυρα ἕξεσθαί σοι τ Ἀττικὴν, ἐ Καλλίνον τὸν βιβλιογράφους. ὦσκ, ἀλλ' ὑμᾶς πνὰς ἀνθρώπους ἐπιτρέψουσίς σε, ἢν οἱ θεοὶ ἐθέλωσι, καὶ πάνυ ὀλίγου πινὰς ξυνελάσεσθαι δέον ἔτι νῦν σωφρονίσαι ὀπαδούς μοί τινι τ παιδαριδρίων τὰ βιβλία ταῦτα, καὶ σὺν αὐτοῖς, τῷ νεόκλητον τοῦτον οἰκίαν. ἀποδέναι ἢ τοῖς ἀνδραποδοκαπήλοις, μέρος

sed famuli duntaxat, si te exuant, quid putas non ilico fore manifesta, quæ tu noctu perpetras nefanda? Hoc quoque mihi responde: si vester ille sophista Battus, & tibicen Batalus, aut cinædus Hemitheon Sybaritha, qui vobis præclaras illas leges condidit, libidine esse insaniendum, corpus depilandum, hæc ferenda, illa facienda, siquis istorum nunc pelle leonina circundatus, clavam tenens ambularet, quid? Herculem-ne spectantibus habitum iri putas? Non, tametsi ollis cæcutiant. Sexcenta enim sunt quæ reclamant: incessus, obtutus, vox, obliqua cervix, ceruſa, mastiche, fucus, quibus vos excolere soletis. Et omnino sicut in proverbio est, Citiùs septem elephantas sub alis absconderis, quàm unum cinædum. Iam cùm leonina pellis hunc non occulat, tu libello contectus speras latere posse? Sed fieri nequit, quin te prodant alia illa vestri indicia. In summa, ignorare te video quòd bonæ famæ spes non est à librorum institoribus petenda: sed à se ipso, & à quotidianæ vitæ modo capienda. Sed tu existimas advocatos & testes probitatis tibi fore Atticum illum, & Callinum librorum scriptores. Ne putes: sed sævos homines qui te perdent, si Dii velint, atque ad extremam paupertatem adigent: quem jam oportuisset ad sanam mentem reversum, cuipiam docto viro horum librorum feciſſe copiam, & simul hac domo nova cessisse: iis etiam apud quos mancipia prostant,

1 Μυελαγὲς] Sic in dial. calum. non tem. cred. Sic apud Aristcn. Epist. 19. lib. 2. *Bourd.*

γὴν ἀπὸ πολλῶν τῶ ὀφειλομένων, καὶ γὰρ κἀκεῖνα ἀφεὶς δύο τινῶν δεινῶς ἐσωσθήσῃ, βιβλίων τε τῶν πολυτελῶν κτῆσιν, καὶ μειρακίων τῶν ἐξώρων, καὶ ἥβη καρτερῶν, οἰνήν. καὶ τὸ πρᾶγμά σοι πάνυ ἀσφαλίζεται, καὶ ἡηδύ ἐστι. ἀδωμάθων ἢ πένητα ἄνδρα, ὡσεὶ ἄμφω λαφυκεῖν. σκόπει τοίνυν ὡς ἱερὸν χρῆμα συμβουλή. [1] ἀξιῶ γάρ σε ἀφέμενον τῶν μηδὲν ἀφοσιουμένων, τὴν ἑτέρων νόσον θεραπεύειν, καὶ τὰς ὑπηρέτας οἰκείας, [2] ἵνη δ' ὅμως μὴ ἐπιλειπόντων σε τῶν οἰκήσεων, οἷς ἔστ' ἀκίνδυνον ἀπελθεῖν, ἵν' μὴ λάθωσιν ἅπαντα ἐξαγορεύσαντα τὰ πραχθέντα ὑμῖν μῦν τὸν πόνον, οἷα δὴ πρώην αἰσχίστα τοῦ σὺ διηγεῖτο ἐξελθὼν ὁ πόρνος, [3] ἔτι δὲ δείγματα ἐπιδεικνύς. ἀλλ' ἔγωγε δὴ μάρτυρας ἂν παραγοίμην τοὺς τότε παρόντας, ὡς ἠναγκάσθης, καὶ ὀλίγου πληγὰς ἐνέτεινψα αὐτῷ, παλεπαίνων ὑπὲρ σοῦ. καὶ μάλιστ' ὅτε δὴ ἄλλον ἐπεκαλέσατο μάρτυρα τῶν ὁμοίων, καὶ ἄλλον, [4] ταῦτα δὲ λόγοις διηγεμένους. ὥστε δὴ ταῦτα ὠφελεῖ, ταμιεῖόν τε ἀργύρεον, καὶ φύλακα, ὡς οἶκοι, καὶ καλὰ πολλὰ ἀσφάλειαν ταῦτα ποιεῖν δὲ παύσεται ἔχης. ὥστε μὴ γὰρ μηκέτι ἐρᾴζειν τίς ἂν μεταπείσειέ σε; ὁ δὲ γὰρ κύων ἅπαξ ταύσεται ἂν, ἐστὶ, partem saltem multorum debitorum reddidisse. Etenim his duobus præcipuè dedisti operam, ut caros libros possideres, & adolescentes validos ac robustos mercareris. Atque hæc omni studio aucuparis: quanquam fieri non potest, ut qui pauper est, utrique præstando par sit. Proinde considera quam sit res sacra consilium. Æquum enim judico, ut missis iis quæ nihil ad te pertinent, alterum morbum cures: & pro ministris illis, sic tamen ut ne emptione res domesticæ deficiant, ingenuos aliquos adhibeas, quibus neque tutum sit, si abs te digredlantur, nisi hoc pretio redimas, ut omnia proferant, quæ vos inter comessandum designatis. Qualia nuper pusio tuus obscœnissima de te mane domo digressus narrabat, etiam signa ostendens sceleris. Ego verò testes facio, quotquot tum aderant, quàm ægrè tulerim, ac fere plagas illi inflixerim, tui causa iratus: maximè quum unum atque alterum rerum similium testem adduceret, qui eadem verbis confirmarent. In hos ergo usus reconde argentum, vir bone, ut domi tutò ista perpetrare possis. Quis enim ab his perpetrandis te avocet? siquidem neque canis desinat facilè corium arrodere quum semel cœ-

1 Ἀξιῶ γάρ σε ἀφέμενον] Longè hìc à sententia Luciani Latinus interpres. Locus enim hic totus sic Latinus fieri debuit, *Auctor enim tibi sum, ut omissis quæ nihil ad te attinent*, nempe librorum emptione, *alterum illum morbum tuum cures, & ministros illos*, nempe libidinis tuæ, *dimittas qui libi sunt, cùm verna tibi non desint, quibus si fugerint, non sit tutum, eliminare omnia quæ post epulas & vinum agitis vos, etsi à te nihil acceperint*, &c. Quare non tutum vernis potiùs quàm liberis, aperta res. *Marcil.*

2 Ὧν δ' ὅμως μὴ ἐπιλειπόντων σε οἰκήσεων] Vt cis pauca, καὶ φύλακα ὡς οἶκοι. Idem.

3 Ἔτι καὶ δείγματα ἐπιδεικνύς] Ἔτι καὶ δάγματα ἐπιδεικνύς. Morsiunculas nempe amatorias. *Idem.*

4 Ταυτὰ δὲ λόγοις διηγεμένους] Ταυτὰ δὲ λοιποῖς, &c. *Idem.*

1 Τὸ-

συντοξαγεῖν μαθῆσαι. τὸ δ' ἕτερον ῥᾴδιον, τὸ μηκέτ' ὠτεῖδας βιβλία, ἱκανῶς πεπαίδευσαι. ἄλις σοι τ' σοφίας. μόνον σὺν ἐπ' ἄκρῳ δ' χείλεσι ἔχεις τὰ καλαὶ πάνυ. πᾶσαν μὲν ἰσχνείαν οἶδα, πάσας δὲ λόγων τέχνας, καὶ κάλλη αὐτῶν, καὶ κακίας, καὶ ὀνομάτων χρῆσιν τῶν ἀττικῶν. πάνυ σοφόν τι χρῆμα, καὶ ἄκρον ἐν παιδείᾳ γεγῶσαι, ἀλλὰ τὸ πλῆθος τ' βιβλίων. καίτοι γε ἐδεόμην ἄν σοι συνδιατρίβειν, ἐπειδὴ χαίρεις ἐξεταστῶν. ἠθέλησα δ' ἂν ἐρέσθαι σε, τὰ τοσαῦτα βιβλία ἔχων, τί μάλιστα ἀναγιγνώσκεις αὐτῶν. τὰ Πλάτωνος; τὰ Ἀντισθένους; τὰ Ἀντιλόχου; τὰ Ἱππώνακτος; ἢ τούτων μὲν ὑπερφρονεῖς, ῥήτορες δέ σοι μάλιστά τούτων ἀνὰ χεῖρας; εἰπέ μοι, καὶ Αἰσχίνου τ' κατ' Τιμάρχου λόγον ἀναγιγνώσκεις; ἢ οἶσθά γε πάντα οἶδα, καὶ γιγνώσκεις αὐτῶν ἕκαστον; τ' δ' Ἀριστοφάνη, καὶ τ' Εὔπολιν τὸν δέλτον; ἀνέγνως καὶ τὰς βάπτας τὸ δρᾶμα ὅλον; εἶτ' ἐδέου σε τἀκεῖ καθίκετο, ἐδ' ἠρυθρίασας γνωρίσας αὐτά; τοῦτο γὰρ καὶ μάλιστα θαυμάσειεν ἄν τις, [1] τίνα ἀπὸ ψυχῆς ἔχων, ἅπαξ τ' βιβλίων, ὁποίαις αὐτὰ χερσὶν ἀνελίττεις. πότε δ' ἀναγιγνώσκεις. μεθ' ἡμέραν; ἀλλ' ἐδεῖς ἐώρακε ποιοῦντα τοῦτο. ἀλλὰ νύκτωρ; πότερον, ἐπιτεθαμμένῳ ἤδη σκεύεσι, ἢ καθ' τ' λόγων; ἀλλὰ καθ' σκότος; μηκέτι μὴ τολμήσεις τοιοῦτο

cœpit. Sed facile est alterum, ut libros non emas ampliùs: satis es eruditus, satis es doctus. Nec solùm quicquid uspiā antiquitatis extat, summis in labiis habes: sed & historiam tenes omnem, & omne orationis artificium, virtutem, vitia, dictionum Atticarum usum: planè doctus es, summeque eruditus evasisti, ob librorum multitudinem. Nihil enim vetat, me quoque in te aliquandiu immorari, quando decipi te juvat. Libenter autem ego ex te quærerem, cùm tot libros habeas, quem potissimum legas, num Platonis, num Antisthenis, num Antilochi, num Hipponactis? An spretis his Rhetores potiùs præ manibus habes? dic mihi legis-ne Æschinis orationem contra Timarchum? an verò jam illa omnia tenes, & nota sunt singula? An in Aristophane, & Eupolide totus es? Legisti Baptas, totamque fabulam percurristi? Nihil-ne eorum quæ ibi dicuntur, te perstrinxit: non iis agnitis erubuisti? Hoc equidem miretur maximè aliquis, quem librum cordi habens attingas, qualibus manibus verses: quando legas: num interdiu? at nemo te vidit unquam id facientem. At noctu? an quum jam illis es intentus, aut ante exercitia? sed & ante tenebras? Nihil hujusmodi ausis

[1] Τίνα ἀπὸ ψυχῆς ἔχων, ἅπαξ τῶν βιβλίων, ὁποίαις χερσὶν αὐτὰ ἀνελίττεις] Ridiculissimè Latinus interpres, *quali animo, qualibus manibus libros verses*, &c. Non intellecta locutione Attica, ἀπὸ ψυχῆς ἔχειν, ut ἀπὸ θυμοῦ ἔχειν, *aversari, avoir à contrecœur*. Hoc dicit Lucianus, *quem tu mollium tuorum aversatus, libros adtingis, aut quibus eos manibus evolvis?* Perinde ut si diceret, molles tui tibi tam ῥᾳδιούμοι, tam ῥᾳδιοκάρδιοι, manus tuæ tam rebus obscœnis occupatæ, ut libris vacare nullo modo possis. Hæc intelligi non magni refert, sed neque ubi maximè βιωφελὴς Lucianus, interpretes Latini magnopere aliquid intellexere. *Marcil.*

μηδέν. [1] Ἄφες ἢ τὰ βιβλία, καὶ μόνα ἐργάζου τὰ σαυτοῦ. καίτοι ἐρρέτω μηκέτι μήσοι ἐκεῖνα. αἰδεσθῶμεν ἢ τὴν Εὐριπίδου Φαίδραν, καὶ ὑπὲρ τῶν γυναικῶν ἀγανακτῆσαι, καὶ λίγυσαι,

Οὐδὲ σκότον φείσονται τὸ σωφρονεῖν,
Τέρεμνά τ' οἴκων μήποτε φθόγγοι φρενῶν.

Εἰ ἢ πάντως ἐμμένειν τῇ ὁμοίᾳ νόσῳ διέγνωσται, ἴδι, ὠνοῦ μὲ βιβλία καὶ οἴκησι κεκλεισμένε, ἔχε, καὶ κόρακι τὴν δόξαν τῶν κτημάτων. ἱκανόν σοι ἔστω τοῦτο. ἀσθαύψῃ ἢ μηδέπω, μηδὲ ἀναγνῶς, μηδὲ ὑπαναγνῇς τῇ γλώττῃ παλαιῶν ἀνδρῶν λόγους, καὶ ποιήμασι, μηδὲν δεινόν σε εἰργασμένα. οἶδα ὡς μάτην ταῦτά μοι λελήρητται, καὶ κεῖ τὴν παροιμίαν, [2] αἰθίοπα σμήχειν ἐπιχειρῶ. σὺ γὰρ ὠνήσῃ, καὶ χρήσῃ ἐς ὕδεν, καὶ κακαγλαθήσῃ ἀφὸς τῶν πεπαιδευμένων, οἷς δὲν χρὴ ὠφελεῖαζ, ὁσὸν ἐκ ἔστι καὶ τὰ βιβλίων, ὕδε ἐκ τὸ πολυτελείας αὐτῶν, ἀλλ' ἐκ τῆς φανῆς, καὶ τὸ γνώμης τῶν γεγραφότων. σὺ ἢ οἷά θεραπεύσειν τὴν ἀπαιδευσίαν, καὶ ἐπικαλύψειν τῇ δόξῃ ταύτῃ, καὶ σκοπήξαι τὸ πλῆθος τῶν βιβλίων, ὁσὸν εἰδὼς ὅτι ἔστι οἱ ἀμαθέστατοι τῶν ἰατρῶν τὸ αὐτό σοι ποιοῦσιν, ἐλεφαντίνας ῥάβδους, καὶ σκύφους ἀργυροῦς ποιούμενοι, καὶ σμίλας χρυσοκολλήτους. ἐπότερον ἢ ἔστι θεραπεῦσαι τούτους δέη. οἶμαι, ὕδε ὅπως χρὴ μεθαχειρίσασθαι αὐτὰ ἴσασι. παρελθών δέ τις εἰς τὸ μέσον τῶν μεμαθηκότων, φλεβοτόμον εὖ μάλα ἠκονημένον ἔχων, ἐᾷ τἄλλα μεσοῦν, ἀπήλλαξε τῶν ὀδύνης τὸν νοσοῦντα. ἵνα ἢ ἔστι γελοιοτέρῳ παρὰ τὰ σὰ εἰκάσω, τὰς κυρίας τοῦτας ausis ampliùs: sed missos fac libros: remque tuam solùm age: quanquam hoc quoque indignum est, debuerasque saltem Euripidis Phædram vereri, qua mulieribus his verbis succensèt.

Nullas tenebras expavescunt conscias,
Timent ve tecta ne loquantur adium.

Quòd si omnino decreviſti tuo in morbo permanere, i, libros eme, & domi concluſos habe, & partorum bonorum gloria fruere: hoc tibi sufficit. Necdum tangas, nec legas, nec lingua perſequaris priſcorum virorum orationes, & poëmata, non malè de te merita. Scio me hæc fruſtra nugatum, & quod vulgo fertur, Æthiopem lavare. Tu enim libros emes, nec iis uteris, & à viris eruditis irrideberis, qui fructum non captant, ex librorum pulchritudine, magnoque pretio, ſed ex ſcriptorum dictis, & ſententiis. Tu verò ſperas iſta opinione poſſe tuam inſcitiam curare & obvelare, codicumque multitudine vulgus obſtupefacere: neſcius medicos imperitiſſimos idem facere, qui eburneas ferulas, & cucurbitas argenteas, & aurea ſcalpella comparant: quibus quum eſt utendum, ne id quidem ſciunt, quo pacto manibus ſint tractanda. Peritus verò quiſpiam alius in medium prodiens phlebotomo peracuto, cæterùm rubigine pleno, inſtructus ægrum dolore liberat. Sed ut, quod facis, cum re magis ridicula comparem: reſpice ton-

1 Ἄφες δὲ τὰ βιβλία] Ἄφες δὲ τὰ βιβλία. Marcil.
2 Αἰθίοπα σμήχειν ἐπιχειρῶ] Paræmiog. *Bourd.*

1 Aeſ-

ἐπίσκεψαι. καὶ ὄψει τὰς μὲν πεχνίζας αὐτῶν, ξυρὸν, καὶ μαχαιρίδας, καὶ κάτοπτρον σύμμετρον ἔχοντας. τὰς δὲ ἀμαθεῖς, καὶ ἰδιώτας, πλῆθος μαχαιριδίων ἀσθενῶς, καὶ κάτοπτρα μεγάλα, ἃ μόλις λήσειν γε ἀφρὸν ταῦτα ἔδειν εἰδότας. ἀλλὰ τὸ γελοιότατον ἐκεῖνο πάσχουσιν, ὅτι κειρόμενοι μὲν οἱ πολλοὶ ὑπὸ τοῖς γείτοσιν αὐτῶν. ἐκεῖ δὲ τὰ ἐκείνων κάτοπτρα ἐσελθόντες, τὰς κόμας διήθικασι. καὶ σὺ τοίνυν, ἄλλῳ μὲν δεηθεὶς, χρήσιας ἂν τὰ βιβλία. χρήσασθαι δὲ αὐτὸς σὺκ ἂν δυνάμενος. καίτοι ἔδει ἔχρησας ἔδενὶ βιβλίον πώποτε, ἀλλὰ τὸ σὸν κυνὸς ποιεῖς, ὃ ἐν τῇ φάτνῃ καθεκείμενος. ἢ ὅτι αὐτὴ τῶν κριθῶν ἐδιψᾷ, ἵππῳ δυναμένῳ φαγεῖν ἐπιτρέπεις. ταῦτα τόγε ἐμοὶ εἶναι, ὑπὲρ μόνων τῶν βιβλίων παῤῥησιάζομαι πρὸς σέ. ἐπὶ δὲ τοῖς ἄλλοις, ὅσα κεκίνησας, καὶ ἐπονείδιστα ποιεῖς, αὖθις ἀκούσῃ πολλάκις.

tonsores istos: & invenies eos qui artem callent, novaculam, forcipes, & mediocre speculum habere: sed ignaros, & rudes, etiamsi multos forcipes, magnaque specula proponant: non tamen latere, quòd nihil calleant artis tonsoriæ. Sed hoc illis risu dignissimum accidit, quod plerique apud suos vicinos tondentur, ad eorumque specula comas componunt. Et tu quidem alii cui opus esset, libros commodare posses: uti verò ipse non posses. Atqui nulli commodasti unquam librum: sed id facis quod in præsepe canis, qui cùm hordeo non vescatur ipse, neque equum qui potest, vesci sinit. Hæc in præsentia pro libris tantùm in te liberè dico: quod ad cætera attinet, quæ abominanda, & vituperanda committis: de his posthac sæpius audies.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΡΑΔΙΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΙΝ ΔΙΑΒΟΛΗ.

DE NON TEMERE CREDENDO CALVMNIÆ.

ARGVMENTVM.

Argumentum, ac summam orationis, titulus indicat, videlicet quòd non temerè credendum sit calumniæ, propterea quòd multi propriis affectibus aut commodis impulsi, innocentes sæpenumero, & bonos viros, apud eos, qui facilè delationibus quibusvis aures & fidem adhibent, per injuriam ac fraudem opprimant. Oratio est didactica, nisi quòd circa finem etiam ad suasorium genus aliqua parte pertinere videri potest. Vbi consulit, ac monet delatores non facilè admittendos atque audiendos esse, aut certè ea, quæ deferuntur, diligenter perpendenda, quòd ex hujusmodi calumniis, multa ac gravia mala fermè sequantur.

Mala

[1] Δεινόν γε ἡ ἄγνοια, καὶ πολλῶν κακῶν ἀνθρώποις αἰτία, [2] ὥσπερ ἀχλύν τινα καθέχουσα τῶν πραγμάτων, καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀμαυροῦσα, καὶ τὸν ἐκάστου βίον ἐπισκιάζουσα. οὐ σκότῳ γάρ πλανωμένοις πάντες ἐοίκαμεν. [3] μᾶλλον δὲ τυφλοῖς ὁμοῖα πεπόνθαμεν. τὰ μὲ, ὠθούμενοι καὶ λόγῳ. τὰ δὲ, ὑπερβαίνοντες οὐδὲν δέον. καὶ [4] τὸ μὲ πλησίον, καὶ παροποδίδες, οὐκ ὁρῶντες. τὸ δὲ πόρ-

Mala res est ignorantia, & multorum malorum hominibus causa; quæ non solum rebus humanis veluti caliginem quandam offundit, sed etiam veritatem obscurat, & privati cujusque vitæ umbram obducit. Quò fit, ut perinde atque qui in tenebris errant, imò haud aliter quam cæci, jam huc, jam illuc impingamus temerè: aliud, cum nihil sit opus, prætereamus: nec, quod propinquum & ante pedes est situm, videamus: quod verò est re-

1 Δεινόν γε ἡ ἄγνοια] Ita ferme Plato in Philebo. Οὔκουν ἡ ἄγνοια εἰπόμεθ' ὅτι κακὸν πᾶσιν; *Nonne igitur ignorantiam dicemus omnibus esse malum?* & huc forsan respiciens noster interpres vertit: *mala res est ignorantia:* sed vim vocis δεινὸν non satis expressit, quæ diritatem innuit. malim igitur vertere, *Dira res est ignorantia.* Est enim ab illo Græco hoc Latinum vocabulum derivatum, ν in r mutato. *Tollius.*

2 Ὥσπερ ἀχλύν τινα] Atque hæc est ratio, cur anima nostra (aut eorum saltem, qui non penitus obbrutuerunt) quæ lumen est, ut Philosophi voluere, ignorantiam non secus horreat, atque corpus mortem. Sunt enim lux & tenebræ ita inter se oppositæ, ut altera alteram destruat, atque dissolvat. Hinc Plutarchus Græcos veteres hominem φῶτα, id est, lumen, dixisse existimat, ὅτι τῷ γινώσκειν καὶ συγκίρνασθαι τοῖς ὁμοίοις ἡδονὴν ἔρως ἐμπέφυκεν· αὐτὴν τε τὴν ψυχὴν ἔνιοι φιλόσοφοι φῶς εἶναι τῇ ὑσίᾳ νομίζουσιν, ἄλλοις τε χρώμενοι τεκμηρίοις, καὶ ὅτι τῶν ὄντων μάλιστα ἡ μὴ ἄγνοιαν ἡ ψυχὴ δυσωπεῖται, καὶ πᾶν τὸ ἀφεγγὲς ἠρεῖται, καὶ ταράττεται τὰ σκοτεινὰ, φόβῳ καὶ ὑποψίᾳ ὄντα σκληρὰ περὶ αὐτήν. *Quod unicuique nostrum ob cognationem cum lumine acris est insitus amor cognoscendi & innotescendi. Ipsam vero animam nonnulli Philosophorum* LVMEN *suapte natura esse statuunt, cum aliis utentes argumentis, tum quod nullam rem anima magis aversetur, quam ignorantiam; & omnia lucis expertia viteat, tenebrisque turbetur, eas metuat, ac suspectas habeat.* Familiaris est autem illa ignorantiæ cum tenebris & caligine comparatio. Sic Lucretius lib. II:

O miseras hominum mentes! ô pectora cæca!
Qualibus in tenebris vitæ, quantisque periclis,
Degitur hoc ævi quodcunque est!

Phædrus f. XI. l. III. de Augusto:

Qui postquam tenebras dispulit calumniæ.

Cicero lib. I. Tusc. Qu. c. 26. *Philosophia ab animo, tamquam ab oculis, caliginem dispulit.* Idem.

3 Μᾶλλον δὲ τυφλοῖς] Ita paulo ante Lucretius: *ô pectora cæca!* sic Plato τοῖς ἀγνοοῦσι κακὸν εἶναι dixit ἡ ἄγνοιαν, ὥσπερ ἡ τυφλότητα μὴ βλέπουσι; teste Plutarcho in Lysandro. Id est, *ignorantiam, ignarantibus haud minus esse malum, quam cæcitatem non videntibus.* Idem.

4 Τὸ μὲ πλησίον] Tertullianus in Apologetico: *Sed cæcitatis duæ species facile concurrunt, ut, qui non vident quæ sunt, videre videantur, quæ non sunt.* Idem.

1 Ω'ς

ἦν, καὶ πάμπολυ διεφηκὼς, [1] ὡς ἐνοχλεῖν δεδιότες. καὶ ὅλως, ἐφ' ἑκάστῳ τῶν πεπραγμένων ὑ Δαλειπομένη τὰ πολλὰ ὀλιγοδαιμονοῦσι. τοιγάρτοι μυρίας ἤδη τοῖς τραγῳδιδασκάλοις ἀφορμὰς εἰς τὰ δράματα τὸ τοιοῦτον παρέχηται, [2] τὰς Λαβδακίδας, καὶ [3] τὰς Πελοπίδας, καὶ τὰ τοιαῦτα πράγματα. χρεὼν γὰρ τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τῇ σκηνῇ ἀναβαινόντων κακῶν εὕροι τις ἂν ὑπὸ τῆς ἀγνοίας, καθάπερ ὑπὸ τραγικῆς δαίμονός τινος κεχορηγημένα. λέγω δὲ ἐς τὰ ἄλλα μὲ ἀποβλέπων, μάλιστα δ' εἰς τὰς σὺν ἀληθείᾳ καὶ τῶν συνήθων καὶ φίλων Δαφθολάς. ὑφ' ὧν ἤδη [4] καὶ οἶκοι ἀνάστατοι γεγόνασι, καὶ πόλεις ῥᾳδίως ἀπώλεσαν, πατέρες τε κατὰ παίδων ἐξεμάνησαν, καὶ ἀδελφοὶ καὶ τῶν ὁμογνίων, καὶ

remotum, proculque diffitum, ut moleſtum formidemus. Denique in ſingulis, quæ agimus, nunquam non labimur. Quocirca iſtud jam innumera tragœdiarum ſcribendarum argumenta præbuit, Labdacidarum, & Pelopidarum fata, idque genus alia. Nam malorum, quæ in ſcenam aſcendunt, pars ferè maxima ab ignorantia, ceu tragico Deo, comperias orta. Hoc dico ad alia etiam reſpiciens: in primis verò ad falſas calumnias, quibus familiares & amici petuntur: à quibus jam & ſubverſæ ſunt familiæ, & civitates funditus perditæ: patrum in liberos, fratrum in germanos, liberorum in parentes, aman-

1 Ὡς ἐνοχλεῖν δεδιότες] Lucretius l. II. & VI.:

Nam veluti pueri trepidant, atque omnia cæcis
In tenebris metuunt: ſic nos in luce timemus
Interdum, nihilo quæ ſunt metuenda magis, quam
Quæ pueri in tenebris pavitant, finguntque futura. Tollius.

2 Τὰς Λαβδακίδας] Notiſſima fabula eſt, è Mythologis & Poëtis, Oedipi patrem per ignorantiam interficientis, matremque ducentis uxorem: filiorum item ad Thebas mutuis vulneribus concidentium. *Idem.*

3 Τὰς Πελοπίδας] Atrea & Thyeſten, eorumque filios. Adeantur Tragici Græci & Latini, apud quos hæc fuſius. *Idem.*

4 Καὶ οἶκοι ἀνάστατοι] Ita fere & Photius, in præſtantiſſima illa ad Michaëlem Bulgariæ Principem epiſtola; χείλη δὲ, inquit, κατήγορα, καὶ συκοφαντίας, ὀπορρέφοντα πολλάκις τὰ παῖδας τοῖς πατέρων, καὶ πατέρας ἐξέμιλον τοῖς παίδων, καὶ βίᾳ ἔρχεσι συζυγίας, καὶ συγχύσεις ἐπανέστησι καθ' ἀλλήλων· καὶ τί λέγω; πόλεις ὅλας, καὶ οἰκίας, ἀνέτρεψε μία φωνὴ συκοφάντου. *Labia accuſatoria & Sycophantica aſpernere: nam non raro & liberos ſurrere in parentes, & parentes in liberos adegerunt, vita vincula & connexiones diſruperunt, & in ſe invicem conſanguineos concitarunt. Quid autem illa minora commemoro? vel unica Sycophantæ vox civitates & domos integras ſubvertit ſæpe.* Qui locus hinc deſumtus eſſe videtur; ita omnia quadrant. Nec multum diverſa ſunt, quæ apud Themiſtium in orat. III. leguntur: διαβολὴ δὲ χαλεπὸν μὲν, inquit, ἁπανταχοῦ καὶ πολεμοποιὸν, ἧττον δὲ ἀνθρώποις, καὶ ἧττον παίδων πατρὶ, καὶ ἧττον ἀδελφοῖς ἀδελφῷ, καὶ τὸ δρᾶμα ἐκεῖνο καὶ ὁ Ἱππόλυτος. *Calumnia porro ubique permoleſta eſt, rixaſque ac contentiones ubique provocat, quocunque ſe inſinuaverit: ac cum patre filium, cum fratre fratrem committit: à qua ille eſt de Hippolyto Tragœdia excitata.* Præclare igitur Menander: ψεῦδος διαβολὴ φίλου λυμαίνεται. *Mendacii calumnia vitam labefactat.* Exemplum præter cetera egregium eſt apud Phædrum fab. 2. lib. V: ut ne quid de Philippis dicam Macedoniæ regibus, quorum alterius F. Alexandro exilii, alterius Demetrio necis cauſa fuit. Sed & ipſe Alexander vel ſolus poſſit ſufficere, ut, quantum mali mortalibus adferat calumnia, oſtendatur. *Idem.*

παῖδας καὶ τὰ γαμετὰς ὧν, καὶ ἐρασταὶ καὶ τὰ ἐρωμένων. πολλαὶ δὲ καὶ φιλίαι συνεκύπησαν, καὶ οἶκοι συνεχύθησαν ὑπὸ τὰ κατὰ τὰς διαβολὰς πιθανότητος. ἵν' δὲ μὴ ὡς ἥκιστα ἀποπίπτωμεν τῷ λόγῳ, [1] καθάπερ ἐπὶ πίνακος γραφῆς, οἵου τί ἐστιν ἡ διαβολή, καὶ πόθεν ἄρχεται, καὶ οἷα ἐξεργάζεται. Μᾶλλον δὲ [2] Ἀπελλῆς ὁ Ἐφέσιος πάλαι ταύτην ἐπέλασε τὴν εἰκόνα. καὶ γὰρ αὖ ἐστι διαβεβληκὼς [3] πρὸς Πτολεμαῖον, [4] ὡς μετεχηκὼς Θεοδότᾳ τῆς συνωμοσίας [5] ἐν Τύρῳ. ὁ δὲ Ἀπελλῆς, ἐκ ἐφεσίᾳ ποτὲ τὴν Τύρον, οὐδὲ τὴν Θεοδότην ὅσις ἦν ἐγίνωσκεν, ἢ καθόσον ἤκουε Πτολεμαίῳ τινὰ ὑπάρχον εἶναι, τὰ κατὰ τὴν Φοινίκην ἐπιτετραμμένον. ἀλλ' ὅμως τὴν ἀνθρώπινην τις, [6] Ἀντιφίλου τοῦνομα, τοῦ φθόνου amantium in amatos furor est excitatus. Præterea dissolutæ sunt amicitiæ multæ, & turbatæ familiæ ob speciem calumniarum. Vt igitur quàm minimùm in eas incidamus: qualisnam sit calumnia, unde originem trahat, quantum ferè efficiat, hac oratione, velut in tabella, depingam. Porrò quam ejus imaginem subjiciam, Apelli Ephesio acceptam fero: quum is apud Ptolemæum regem conjurationis, quæ Tyri authore Theodota facta est, insimulatus esset. Quanquam neque Tyrum viderat unquam, neque Theodotam noverat, nisi quantum fama acceperat, eum Ptolemæi præfectum Phœnicem administrare. Antiphilus tamen ejusdem artis professor, gratiæ quam

1 Καθάπερ ὅτι τινὸς γραφῆς] Velut in tabella. Sic Vellejus lib. II. *Nos memoratu professionis universam imaginem principatus ejus oculis animisque subjecimus.* Vbi *tò animisque* ab aliena manu, adeoque inducendum videri possit; neque est tamen. *Ἐν διὰ δυοῖν.* Tollius.

2 Ἀπελλῆς ὁ Ἐφέσιος] Ad distinctionem istius Apellis, qui sub Alexandro & Ptolemæo Lagi vixit, maximi nominis & artis, Coi patria. Hic autem patria Colophonius, verum θέσει, id est adoptione, fuit Ephesius, teste Suida, Pamphili Amphipolitæ discipulus. *Idem.*

3 Πρὸς Πτολεμαῖον] Φιλοπάτορα, Evergetæ filium, qui quartus Ptolemæorum Ægypti Rex fuit, *Gallus* dictus: uti ex Excerptis Chronici Casauboniani Scaliger in notis ad Eusebium docet. citat idem ibidem Etymologicon: ubi quum locus mihi videatur parum emendatus, una eum opera restituam: Γάλλος, inquit, ὁ φιλοπάτωρ Πτολεμαῖος, διὰ τὸ φύλλα κισσοῦ κατεσίχθαι, ὡς οἱ Γάλλοι· καὶ γὰρ ταῖς Δουνσιακαῖς τελεταῖς κισσοῦ ἐστεφανοῦντο. Addit Scaliger: *& Gallos Magnæ Matris foliis edere, & Ptolemæum quoque compunctum fuisse, hoc est, stigmata foliorum hederæ insusta ipsi fuisse.* Fateor me numquam tale quid de Gallis legisse: nec video, quomodo aliquis foliis compungi possit, aut quomodo foliorum stigmata alicui inuri queant: nisi pejore, quam pessimi στίγματα, conditione futuri sint. Lego igitur, φύλλοις κισσοῦ κατεστίχθαι. Et hoc liquet è sequenti voce ἐστεφανοῦντο. Nam, si vera erit futura ratio, illic quoque ἐστίζοντο legendum erit. *Idem.*

4 Ὡς μετεσχηκὼς Θεοδότα τῆς συνωμοσίας] Quem hic vocat bis Θεοδότην, Polybius semper Θεόδοτον vocat, Ætolum præcipitis audaciæ virum, eum vide libro 5 historiarum. *Palm. Theodotus* Polybio vocatur, qui hanc historiam lib. v. fusè narrat. *Tollius.*

5 Ἐν Τύρῳ] Quam per Panætolum Theodotus occuparat. *Idem.*

6 Ἀντιφίλου] Non ignobilis pictor. Meminit ejus Plinius lib. XXV. cap. X. opera ejus aliquot recensent perquam eximia. *Idem.*

1 Παρ'

τὸ Δημ. βασιλεῖ τιμῆς, καὶ τὰ κρίνα τῷ τέχνῳ ζηλοτυπίας, κατεῖπεν αὐτῷ πρὸς τὸν Πτολεμαῖον, ὡς εἴη κεκοινωνηκὼς τῶν ὅλων, καὶ ὡς ἰδιαζόντως τις αὐτὸν ἐν Φοινίκῃ συνεστιῴμενον Θεοδότᾳ, καὶ [1] παρ' ὅλον τὸ δεῖπνον [2] πρὸς τὸ ὦς αὐτῷ κοινολογούμενον. καὶ τέλος, ἀπέφηνε τῷ Τύρον ἀποστῆσαι, καὶ τῷ [3] Πηλουσίᾳ καβάλημα ἐκ τῶν Ἀπελλοῦ συμβουλῆς γεγονέναι. ὁ δὲ Πτολεμαῖος, ὡς ἂν κάρτα ἐν τἆλλ' [4] οὐ πάνυ φρενήρης τις ἂν, ἀλλ' [5] ἐν κολακείᾳ διαστροφικῇ τεθραμμένος, ὥστε ἐξεκαύθη, καὶ συνεπαρόχθη πρὸς [6] τὴν δόξαν ταύτης διαβολῆς, [7] ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογισάμενος, μήθ' [8] ὅτι ἀνθίστηνον ἦν ὁ Ἀβροκόμαν, μήθ'

quam apud regem obtinebat invidentia, artisque æmulatione permotus, illum apud Ptolemæum accusavit, ut qui factionis esset particeps, & visus fuisset in Phœnicia cum Theodota convivari, & in auriculam inter convivandum secretò colloqui. Denique declaravit Tyrum defecisse, captamque fuisse Pelusium Apellis consilio. Tum Ptolemæus, ut qui præter cætera non esset admodum prudens, sed in tyrannica assentatione educatus, adeò excanduit, inopinaque ista calumnia conturbatus est, ut conjecturis, quæ causæ fidem aut faceret, aut minuerent, neglectis, nimirum calumniatorem eandem artem profiteri, & pictorem fortuna esse

1 Παρ' ὅλον τὸ δεῖπνον] Neglexit hæc interpres. verte: *toto cœna tempore.* Tollius.

2 Πρὸς τὸ ὦς αὐτῷ κοινολογούμενον] Probabile sit mendacium oportet. ergo à consuetudine eorum, qui, quæ alios nescire volunt secreta, in aurem dicunt, desumta similitudo veri, qua calumnia exornaretur. Noster in Gallo, de regum curis: λυπεῖ δ' ἄλλον Δίαν πρὸς ὅς τισι τῶν Συρακοσίων κοινολογούμενον. *Alium Dio angit, cum Syracusanorum quibusdam in aurem consilia communicans.* Sic Homerus:

Ἄγχι γὰρ κεφαλῆ, ἵνα μὴ πυθοίατο ἄλλοι.
Prope admovens caput, ne alii audirent.

Plura collegit Erasmus in Adagiis, qui respici poterit. *Idem.*

3 Πηλουσίᾳ καταλῆψιν] Non Pelusii, sed Ptolemaïdis: ut ex Polybio constat. nam Pelusii castrametatum Ptolemæum refert Polybius, cum adversus Antiochum proficisceretur. *Idem.*

4 Οὐ πάνυ φρενήρης] Fatuitatem ejus, & secordiam, vitamque luxui, compotationibus, & insanis amoribus deditam cognosces è Polybio lib. v. Historiarum, apud quem & aliud calumniæ in Cleomenem, & stultitiæ regis exemplum invenias. Item ex Iustino lib. xxx. cap. 1. nec non Plutarcho in vita Cleomenis. Pro *præter cætera*, verterim *alias.* Idem.

5 Ἐν κολακείᾳ διαστροφικῇ] Quippe rex, & regis filius. Vide, quæ ad cap. VII. notavimus. *Idem.*

6 Τῆς παραδόξου ταύτης διαβολῆς] Malim, *minimeque verisimili ista calumnia.* Idem.

7 Ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογισάμενος] *Ut nihil eorum, quæ reputare æquum fuerat, animo perpendens, non, quod æmulus illius esset auctor calumniæ; non, quod ea proditio supra pictoris fortunam esset: non, quod & magnis à se beneficiis, & supra ceteros artis æmulos honoribus auctus esset, &c.* Idem.

7 Ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογισάμενος] *Quoniam nihil rationis est, ubi semel affectus inductus est, jusque illi aliquod voluntate nostra datum est:* teste Seneca lib. I. de Ira, cap. VIII. *Idem.*

8 Ὅτι ἀνθίστηνον] Actius namque urit invidia eandem artem profitentes. Notam illud Hesiodium:

Καὶ

[1] ὅπ μικρότερ☉ ἡ καῖ τοιαύτ☉ πρᾶθδσίαν ζωγράφ☉, καὶ τοῦτ☉ [2] εὖ πεπονθὼς ὑπ' αὐτ☉. καὶ παρ' ὀντινῶν τ☉ ὁμοτέχνων τετιμημέν☉, ἀλλ' ὐδὲ τοπιρώπων, ὡς εἰ ἐξεπλώσεν Ἀπελλῆς εἰς Τύρ☉, ἐξεώσας, ὅλ☉ς ἐκδ [3] μιωίεν. καὶ βοῆς ἐπίπλα τὰ βασίλεια, τ ἀχαρίσ☉ κεκραγὼς, καὶ τ ἐπίβ☉λον, καὶ σωμαρότ☉. καὶ εἴγε μὴ τῶν σωειλημμέν☉ τις ἀγανακτήσας ἐπὶ τῇ Ἀνδρίλ☉ ἀναιδείᾳ, καὶ τὸν ἄθλιον Ἀπελλῆ καπελείσας, ἔφη μηδενὸς αὐτοῖς κεκοινωνηκέναι τ ὠμότητ☉, ἀπετέτμητ☉ ἂν τὼ κεφαλῶ, καὶ ὧδ' ἀπολελαικὼς τ ἐν Τύρῳ κακῶν, ὐδὲν αὐτὸς αὖτι☉ γεγονώς. ὁ μὲν δὴ Πτολεμαῖ☉ [4] ὕστ☉ λέγεται [5] μεταγνῶναι ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, ὡς τ μὲ Ἀπελλῆ ἑκατὸν ταλάντοις ἐώνεσθαι minorem, quàm ut proditionem hujusmodi moliri potuisset: idque cùm beneficiis & honoribus ab ipso plus cæteris pictoribus auctus fuisset: neque omnino percontatus, an Tyrum Apelles navigasset, illico rabida ira concitus totam clamore regiam impleret, ingratum, insidiatorem, conjuratum clamans. Ac nisi ex comprehensis conjuratis quispiam, indignatus Antiphili impudentiam, & infelicem Apellem misertus, affirmasset illum conspirationis nequaquam fuisse participem, fuisset capite truncatus, atque ipse nullius criminis reus Tyriorum malorum pœnas luisset. Proinde fertur Ptolemæus ita sententiam mutasse, ut centum talentis Apellem donarit: &

Καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ φθονεῖ, καὶ ἀοιδὸς ἀοιδῷ.
Et figulus figulo invidet, & cantor cantori.

Themist. Orat. III. σφαλερὸς γὰρ ἡ ὁμοιότης ἔρωτα ἐνίοτε ἐντίθησι τ αὐτῶν ἐπαίνων ἐρέσθαι ἀντιπαρεξάγειν εἰς φιλίαν. *Periculosa enim res est similitudo, facileque, dum eandem laudium amorem occulte animis inserit, ad certamen & contentionem impellet.* Tollius.

1 Ὅτι μικρότερ☉] Quid enim pictori cum re militari, præsertim tanti momenti, & periculi? tantam igitur caliginem hominum oculis ignorantia offundit, ut nihil plane cernant, sed velut in densissimis tenebris oberrent. *Idem.*

2 Εὖ πεπονθὼς] Quippe minime erat verisimile, ipsum in regem tam bene de se meritum eam fraudem, ac tantum scelus esse machinatum. Sed hoc dispicere irato regi non licebat. *Idem.*

3 Μιωίεν] Male hæc interpres verterat. quare nonnulla immutavi. *Idem.*

4 Οὕτω λέγ☉ μεταγνῶναι] Isocrates in Orat. de Permutatione, loquens de Athenienſibus: Οἶμαι δ' ὑμᾶς εἰκὸς ἀγνοεῖν, ὅτι τὴν πόλιν πολλάκις ἤδη μετεμέλησε τ κρίσεων τ μὴ ὀργῆς, καὶ μὴ μᾶλλον ἐλέγχ☉ βουλομένους διαλῦσαι, παρὰ μῆκ τ ἐξαπατησάντων δίκαι☉ λαβεῖν ἐπιθύμησε τὰς ὑ διαβληθέντας ἢδέως ἂν εἰδέναι ἄμεινον ἢ πρότερον φρονοῦντας. *Arbitror autem vos non ignorare, nostram urbem sæpe pœnituisse judiciorum, quæ per iracundiam potius, quam re examinata facta fuerunt; adeo ut paulo post & impostores punire desideraverit, & calumniis oppressos rebus uti secundioribus quam prius, optaverit.* Longe aliter atque Piso apud Senecam de Ira lib. I. cap. XVI; qui non modo falso accusatum militem, ac si commilitonem, qui desiderabatur, occidisset; illoque in ipso supplicii articulo reverso innoxium deprehensum, duci jussit, sed & ipsum commilitonem, ut & centurionem, qui primum illum à supplicio ad Pisonem reduxerat, capitali pœna affecit. *Idem.*

5 Μεταγνῶναι] *Tanta subisse regem pœnitentia dicitur.* Idem.

ῥήσαθ, τὸ δ' Ἀντίφιλον δουλεύειν αὐτῷ προσέδωκεν. ὁ δ' Ἀπελλῆς, [1] ὢν παρεκινδύνευσε, μεμνημένος, τοιᾷδέ τινι εἰκόνι ἠμύνατο τὴν διαβολήν. Ἐν δεξιᾷ τις ἀνὴρ κάθηται, τὰ ὦτα πάμμεγα ἔχων, μικρὰ δὲ [2] τοῖς τοῦ Μίδου προσοικοῦσι, τὴν χεῖρα προτείνων πόρρωθεν ἔτι προσιόντι τῇ διαβολῇ. προΐασι δ' αὐτὸν ἑστῶσαι δύο γυναῖκες, [3] Ἄγνοιά μοι δοκεῖ, καὶ [4] Ὑπόληψις. ἑτέρωθεν δ' προσέρχεται ἡ Διαβολή, γυναῖον ἐς ὑπερβολὴν πανοῦργον, [5] ὑποθερμον δ', καὶ [6] παρακεκινημένον, οἷον δὴ [7] τὴν λύπην, καὶ τὴν ὀργὴν δεικνύουσα. [8] τῇ μὲν ἀριστερᾷ [9] δᾴδα κατοικτίλλουσα

& ei Antiphilum in servitutem addixerit. Apelles autem periculi memor, tali est imagine calumniam ultus. Ad dextram sedet quispiam prælongis auribus insignis, propemodum quales Midæ fuerunt, manum procul accedenti calumniæ protendens. Eum circunstant duæ mulieres, Ignorantia, ni fallor, & Suspicio. Ex altera parte accedit Calumnia, mulier summopere formosa, fervida & irritata, veluti rabiem & iram præ se ferens, facem ardentem læva tenens,

1 Ὢν παρεκινδύνευσε] *Aditi periculi memor.* Tollius.

2 Τοῖς τοῦ Μίδου] Aures Midæ etiam adagio notatæ sunt. Persius:

Auriculas Asini Midæ rex habet.

Fabulam habes apud Ovid. in Metamorph. xi. fab. iv:

——— *Nec Delius aures*
Humanam stolidas patitur retinere figuram:
Sed trahit in spatium, villisque albentibus implet,
Instabilesque illas facit, & dat posse moveri.
Cetera sunt hominis; partem damnatur in unam:
Induiturque aures lente gradientis asselli.

Alii ad regum aures hujus fabellæ referunt originem: qui per exploratores suos etiam procul audiant. Sunt autem asini acriore hoc sensu quam cetera animalia præditi. Vnde Apulejus, *quanquam graviter succensens errori Fotidis, isto tamen vel unico solatio ærumnabilis deformitatis suæ recreabatur, quod auribus grandissimis præditus cuncta longule etiam dissita facillime sentiebat*; lib. ix. Milesiacorum. *Idem.*

3 Ἄγνοια] De qua in initio hujus libelli plura. *Idem.*

4 Ὑπόληψις] Arnobius lib. ii. adv. gentes: *quid est autem suspicio, nisi opinatio rerum incerta, & in nil expositum jaculatio mentis illata? Ergo, qui suspicatur, non tenet, nec in lumine positus cognitionis incedit.* Idem.

5 Ὑπόθερμον] Qualis iratorum solet esse vultus: quibus *flagrant & micant oculi, multus toto ore rubor, exæstuante ab imis præcordiis sanguine*; ut est apud Senecam l. i. de Ira, cap i. Nilus Monachus in Narrationibus: τεθυμωμένοι, καὶ τὸ βλέμμα πυρώδες πλαγίως ὑπεκλίνοντες. *Ira accensi, & micantes oculos oblique volventes.* Idem.

6 Καὶ παρακεκινημένον] *Et commota.* Idem.

7 Τὴν λύπην] Prudentius in Psychomachia, de ira: *Sanguinea intorquens suffusa lumina felle.* Idem.

8 Τῇ μὲν ἀριστερᾷ] Huc mihi facere videntur illa Cypriani de Zelo & Livore: *Hinc vultus minax, torvus aspectus, pallor in facie, in labiis tremor, stridor in dentibus, verba rabida, effrenata convicia, manus ad cædis violentiam promta, etiamsi gladio interim vacua, odio tamen furiosæ mentis armata.* Idem.

9 Δᾴδα κατοικτίλλων] Non secus ac furiæ solent. Queis in irritandis inflammandisque credulorum aut iratorum hominum animis perquam similis est. Apulejus de Psyches sororibus Cupidinem calumniantibus: *Tali*, inquit, *verborum incen-*

νλω ἔχουσα. τῇ ἑτέρᾳ ᾗ νεανίαν τινὰ [1] τῶν τριχῶν σύρουσα, [2] τὰς χεῖρας ὀρέγουσα εἰς τὸν οὐρανὸν, [3] καὶ μαρτυρομένου τὸν θεόν. ἡγεῖται ᾗ [4] ἀνὴρ ὠχρὸς, καὶ ἀμυδρῷ, [5] ὀξὺ δεδορκώς, καὶ ἐοικὼς τοῖς ἐκ νόσου μακρᾶς κατεσκληκόσι. τοῦτον γὰρ εἶναι

nens, dextra trahens adoleſcentem capillis prehenſum, manus ad cœlum tendentem, Deoſque teſtantem. Anteit vir pallidus deformis, acutùm intuens, eiſque ſimilis, qui longo morbo contabuerunt: quem facilè conjicias Li-

dio flammata viſcera ſororis jam prorſus ardentis deſerentes, ipſæ &c. protinus pernici ſe fuga proripiunt. Phædrus l. III: *Incenſus ille falſo uxoris crimine.* Tollius.

1 Τῶν θριχῶν σύρουσα] Apulejus lib. VI: *Et audaciter in capillos ejus immiſſa manu, trahebat eam nequaquam renitentem*; de Conſuetudine Pſychen ad Venerem pertrahente. Ariſtenætus lib. II. epiſt. 7: Καὶ ζηλοτυπῆσαι τὴν παιδισκὴν τὸ κόμης ἐξελκύσαι, Idem.

2 Τὰς χεῖρας ὀρέγοντα] Vti in indignatione fieri amat, ubi vis atque injuria plus, quam jus & æquum valent. Sic apud Dionyſ. Halicarnaſſ. l. XI. Antiq. Rom. cum Appius Claudius Virginii filiam clienti ſuo addixiſſet, ὅσοι μὲν ἦσαν εἰκῆ παροι, καὶ τὰ δίκαια λεγόντων παρέκλητοι, τὰς χεῖρας ἀραντες εἰς τὸν οὐρανὸν, ἀνέκραγον ὀδυρμῷ τε ἀγανακτήσει μεμιγμένῳ κραυγήν. *Quotquot erant integris judiciis & juſta cauſæ advocati, ſublatis in cœlum manibus mixtum ploratu & indignatione clamorem ſuſtulerunt.* Sic Iuſtinus lib. XIX. cap. 3. *Ipſe quoque* (Imilco) *manus ad cœlum tendens, nunc ſortem ſuam, nunc publicam fortunam deflet; nunc Deos accuſat, qui tanta belli decora, & tot ornamenta victoriarum, quæ ipſi dederant, abſtulerint.* Idem.

3 Καὶ μαρτυρόμενον τὸν θεόν] Sic ſolent homines teſtes Deos invocare, quum nullum adverſus mendacium in innocentia præſidium eſt. *Idem.*

4 Ἀνὴρ ὠχρὸς τε ἀμυδρῷ &c.] Deſcribitur eleganter ab Ovidio in Metamorph. ſub feminæ habitu, quod Latinis femineo genere *Invidia* dicatur, uti contra Græcis maſculino φθόνῳ; ſicut & *Livor* Latinis:

Pallor in ore ſedet, macies in corpore toto.
Nuſquam recta acies: livent rubigine dentes:
Pectore felle virent; lingua eſt ſuffuſa veneno, &c.

Syneſius in I de providentia, ubi de invidia Typhonis agit: ὡς ἤδη τὸ παροιμιῶδες παροιμίαν εἶναι, καὶ ἐρωτήσαι πρὸς τὸν ὠχριῶντας, μή τι τῷ ἀδελφῷ σε καλόν; *ita ut jam res in proverbium abiret, & hæc familiaris eſſet ad pallentes interrogatio, Numquid fratri tuo boni evenit?* Ideo autem macies in corpore, quia

Τήκει τε φθονεροῦν ὄμματα, καὶ πραδίλιν.
Contabeſcere facit invidentium & oculos, & cor.

uti eſt apud poëtam Græcum in Anthol. lib. I. c. 83. *Quid infelici viro præſtat invidia*, inquit Auguſtinus ſerm. 83. de Tempore, *quem in ſecretis conſcientia quibuſdam unguliſ livor ipſe diſcerpit, & alienam felicitatem tormentum illius facit? quam inquam mercedem ex odio ſuo recipiet, niſi horribiles anima tenebras, & confuſa mentis horrorem, qui vultu ſemper animoque mœrente voto, quo vult alii nocere, ſe cruciat: quem ſæviſſimis exagitatum ſtimulis ab omni conſilio, ac mentis ſobrietate deturbat? quod malum lædit parum aliquid etiam eos, in quos intenditur, gravius tamen, & perniciosius, eos prius, à quibus procedit, affligit. Sicut enim arugo ferrum, ita invidiam illam ipſam animam, in qua eſt, interimit & conſumit.* Horatius l. I. Epiſt. 2: *Invidus alterius macreſcit rebus opimis.* Idem.

5 Ὀξὺ δεδορκώς] Vt enim paulo poſt dicit Auctor, invidi πάντες ἀλλήλους ὀξὺ δεδορκασι. *Invicem ſeſe acute intuentur*: ut ſcilicet vitia aliqua in adverſariis deprehendant. Themiſtius orat. I: ὡς ἰδεῖν ἄρα ἄλλο χαλεπώτερον πάσῃ ψυχῇ νόσημα φθόνου τε καὶ βασκανίας· καὶ μᾶλλον ὅσῳπερ ὀ τοιοῦτος ὀξύτερον βλέπῃ μὴ τὰ αὑτοῦ μό-

[1] τ̀ Φθόνον ἄν τις εἰκάσειε. κ̀ μὲν Ϲ ἄλλαι τινὲς δύο παρομφερτῶσι, ϖεριτρέπουσαι, κ̀ ϖροσπλάττουσαι, κ̀ καθαπτομένη τῆ̀ Διαβολῆ. ὡς δέ μοι Ϲ ταύτας ἐμήνυσεν [2] ὁ ϖερηγητὴς τ̀ εἰκόν@, ἡ μὲ, Ἐπιβουλή τις ἦν, ἡ δ', Ἀπάτη. καθόπιν δ' ἠκολούθει πάνυ ϖενθικῶς τις ἐσκυθρωπασμένη, μελανείμων, κ̀ κατεσταλμένη. [3] Μεθόνοια δ' Ϲ αὖτη ἐλέγετ'. [4] ἐπεστρέφετο γὰρ ἐς τὸ ϖίσω

Livorem esse. Quin & aliæ duæ mulieres comitantur, hortantes, componentes, & ornantes Calumniam: quarum altera sicuti mihi significavit imaginis interpres, Insidiæ, altera Fallacia erat. Quædam à tergo sequebatur lugubri habitu, pulla, laceraque veste: atque hæc Pœnitentia dicebatur: quæ versa in tergum facie, cum lacrymis &

μόνον, Ϲ τὰ ἴσης, ἀλλὰ Ϲ τὰ ϖόῤῥω, Ϲ τὰ μακρὰν ἀφεστῶτα. Adeo nullus morbus invidia ac livore molestior gignitur: eoque maxis, quo qui eo laborat, acutius pervidet; non ea tantum, quæ juxta se, atque in proximo sita sunt; verum etiam, quæ longinqua sunt, & magno à se intervallo semota. Plutarchus lib. de Securitate: τὶ τ' ἀλλότριον ἀνθρωπε βασκαινώτατε κακὸν ὀξυδερκεῖς, τὸ δ' ἴδιον παραβλέπεις: *Quid alienum malum homo invidentissime acute intueris, tuum vero pervides?* Tollius.

1 Τὸν φθόνον] Recte sane livor calumniæ comes additur, Hesiodus in Operib.

Ζῆλόν θ' δ' ἀνθρώποισιν ὀϊζυροῖσιν ἄπασιν
Δυσκέλαδόν θ', κακόχαρ', ὁμαρτήσαντα γυλοῦπα.
Livor autem homines miseros omnes
Malos rumores spargens, malis gaudens, comitabitur invisо vultu. Idem.

2 Ὁ περιηγητὴς τ̀ εἰκόν@] Περιηγηταὶ proprie sunt illi, qui hospites ad perlustranda urbis præcipua loca & monumenta circumducunt, iisque singula exponunt. Hinc per translationem de explanatoribus & interpretibus ea vox usurpatur. Familiare autem fuit istiusmodi tabellis vitam humanam describere, iisque interpretandis senem aliquem addere, aut affingere enarratorem. Vt in Tabula Cebetis factum, & in illa Herculis Prodicii fabula: quam aliquantulum immutans Themistius haud aliter Simulationem, & eodem ferme comitatu suffultam subnixamque descripsit, atque hic noster Calumniam. Nam & ipsa fucati medicamentis candoris & ruboris, pigmentisque aliis exornata, comtaque eleganter, fraudem & insidias, dolum & perjurium, & emissariam adulationem secum trahit, quas tandem tristis ac demissa consequitur pœnitentia. Locus est in extrema oratione tertia perquam elegans, lectuque dignissimus. *Idem.*

3 Μετάνοια] *Nam judicia festinata*, inquit Sarisberiensis in Policratico, cap. XII. lib. V. *pœnitentiam pariunt.* Vel ut in Anthologia l. I. c. 88. Lucianus:

Η' βραδύπους βελὴ μεγ' ἀμείνων· ἡ δ' ταχεῖα
Αἰὲν ἑρελκομένη μετάνοιαν ἔχει.

Id est,

Lento incedens pede consultatio multo præstat. Sed festinans
Semper pœnitentiam secum trahit.

P. Syrus,

Ad pœnitendum properat, cito qui judicat. Idem.

4 Ἐπεστρέφετο γὰρ] *Quæ convertens retro vultum, flens, & pudore suffusa, accedentem veritatem respectabat.* Idem.

διακρύσαι, καὶ μεθ' αὑτῆς πάνυ τὴν Ἀλήθειαν ἀποσεῖσαι ὑπέλαβεν. Οὕτω μὲν ὁ Ἀπελλῆς τὸ ἑαυτοῦ κίνδυνον ἐπὶ τῷ γραφῇ ἐμιμήσατο. Φέρε δὴ κἀμεῖς, εἰ δοκεῖ, κατὰ τὴν Ἐφεσίαν ζωγράφου τέχνην, διέλωμεν [2] τὰ συνόντα τῇ Διαβολῇ, πρότερόν γε ὅρον τινὶ ἀποχράψαντες αὐτῇ. Οὕτω γὰρ ἂν ἡμῖν ἡ εἰκὼν γλυφήσεται. Ἔστι τοίνυν Διαβολὴ κατηγορία τις, ἐξ ἐρημίας γιγνομένη, τοῦ κατηγορήμενου λελησθέναι, οὐδὲ μονομερῶς ἀνακρινόμενη. τοιαύτη μὲν ἡ ὑπόθεσις τοῦ λόγου. [3] τελεῖν δὲ ὄντων πολλῶν,

& pudore veritatem accedentem obtuebatur. Hac igitur imagine Apelles periculum, in quo fuerat versatus, expressit. Age verò & nos, si videtur, Ephesii pictoris exemplo recenseamus Calumniæ rationes, quum priùs ipsam definitione descripserimus. Nam hæc iconis erit effingendæ ratio. Calumnia igitur est delatio, quæ fit absente & nescio reo; cuique fides habetur audita una parte, nec delato ad refellendum admisso. Hujusmodi est orationis hujus argumentum. Et

1 Τὴν ἀλήθειαν περισῶσαι] Præclare hoc Apelles. Namque, utut oppressa aliquamdiu, emergit tandem victrix veritas, & mendaciorum nebulas sua luce dissipat. *O magna vis veritatis*, (exclamat dissertissimus Romuli nepotum) *quæ se contra hominum ingenia, calliditatem, sollertiam, contraque fictas omnium insidias facile per se ipsa defendat!* Ita enim leg. uberius aliquanto Polybius lib. XIII: Καί μοι δοκεῖ μείζονα θεὸν τοῖς ἀνθρώποις ἡ φύσις ἀποδεῖξαι τῆς ἀληθείας, καὶ μείζονα αὐτὴν περὶ δύναμιν· πάντων γὰρ αὐτὴν καταγωνιζομένων, ἐνίοτε δὲ καὶ τῶν ἐπιθανοτήτων μὲν τοῖς ψεύδεσι παρομοίων, οὐκ οἶδ' ὅπως αὐτὴ δι' αὑτῆς εἰς τὰς ψυχὰς εἰσδύεται τῶν ἀνθρώπων· καὶ ποτὲ μὲν παραχρῆμα δείκνυσι τὴν αὑτῆς δύναμιν, ποτὲ δὲ πολλὸν χρόνον ὑποσκοτιζομένη, τέλος αὐτὴ δι' ἑαυτῆς ὀφθεῖσα, καὶ καταγωνίζεται τὸ ψεῦδος. *Equidem existimo Naturam mortalibus Veritatem constituisse Deam maximam, maximamque illi vim attribuisse. Nam hæc cum ab omnibus oppugnetur, atque adeo omnes nonnunquam verisimiles conjectura à mendacio stent: ipsa per se nescio quomodo in animos hominum sese insinuat, & modo repente illam suam vim exserit: modo tenebris obtecta longo tempore, ad extremum suapte vi ipsa vincit, obtinetque, & de mendacio triumphat.* Ad hoc exemplum, apud Apulejum lib. x. Milesiacor. quum novercæ scelus privignum falso insimulantis patefactum esset, *procedit in medium nuda veritas*, victrix scilicet intentatæ calumniæ. *Tollius.*

2 Τὰ συνόντα τῇ Διαβολῇ] Clarius aliquanto vertere potuisset interpres; *quæ in calumnia spectanda sunt:* vel, *quæ calumniæ adsunt.* Idem.

3 Τελεῖν δὲ ὄντων] Recte. Duo scilicet injuria afficientes, tertius autem, qui injuria afficitur, ut ait apud Herodotum lib. VII. c. 10. ad Xerxem Artabanus: Διαβολὴ γάρ ἐστι, inquit, δεινότατον· ἐν τῇ δύο μὲν εἰσὶ οἱ ἀδικέοντες, εἷς δὲ ὁ ἀδικεόμενος· ὁ μὲν γὰρ διαβάλλων ἀδικέει μὴ παρόντα κατηγορέων· ὁ δὲ ἀδικέει ἀναπεισθεὶς πρὶν ἢ ἀτρεκέως ἐπύθετο· ὁ δὲ δὴ ἀπεὼν τοῦ λόγου τάδε οὐκ αὐτοῖσι ἀδικέεται, διαβληθεὶς τε ὑπὸ τοῦ ἑτέρου, καὶ νομισθεὶς πρὸς τοῦ ἑτέρου κακὸς εἶναι. *Calumnia res est omnium pessima: in qua duo sunt, qui injuriam faciant; unus, cui fiat injuria. Nam qui calumniatur, ea de causa injurius est, quod absentem accusat: at qui calumniam audit, quia illi credit, priusquam rem certo cognoverit, atque exploraverit. Contra, qui absens accusatur, injuria afficitur, tum, quod ab altero falso accusatur, tum quod ab altero vir malus esse judicatur.* Idem.

[1] καθάπερ ἐν ταῖς κωμῳδίαις, ἓξ πρόσωπα γίγνεται, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἐποποιήσωμεν, οἷα εἰκὸς εἶναι τὰ γιγνόμενα. πρῶτον μὲν δή, εἰ δοκεῖ, περαιτέρω μὴ [2] τὸ πρωταγωνιστὴν ἓν δράματος, λέγω ὃν τὸν ποιητὴν ὁ διαβολὴς. Οὗτος ὃν δή, ὡς μὲν ὅτι ἀγαθὸς ἄνθρωπός ἐστι, πᾶσιν οἶμαι γνώριμον. [3] ἀδεὲς δέ, ὃν ἀγαθὸς, κακῶν αὐτὸν ἡγοῖτο πᾶν πλησίον. ἀλλ' ἔστιν ἀγαθῶν ἀνδρῶν, ἀφ' ὧν εὖ ποιοῦσιν αὐτοὶ τοὺς φίλους, οὐκ ἀφ' ὧν τοὺς ἄλλους ἀδικοῦντες αὐτῶν πρὸς μισοῦσι πᾶσι συκοφαντοῦσιν, δύσκριτον, δύσφημον δύνοιας ἐπισκιάζουσι. ἔπειτα ὃν, ὡς [4] ἄδικος ὁ τοιοῦτος, καὶ παράνομός ἐστι, καὶ ἀσεβὴς, [5] καὶ τοῖς χρωμένοις

Et cùm, ſicuti in Comœdiis, tres ſint perſonæ, delator, delatus, & is, ad quem fit delatio: ſingulorum partes conſideremus, quid à quoque fieri ſit conſentaneum. Primùm quidem, ſi videtur, primarum partium auctorem, calumniæ nimirum auctorem in medium producamus. Is utique quam minime ſit vir bonus, ignorat nemo. Neque enim quiſquam vir bonus proximo malorum eſt auctor. Nam bonorum eſt virorum, eo quod amicis benefaciunt, non eo quod inimicos criminantur, odiumque illis creant, aſcita benevolentiæ opinione, bene audire. Vnde injuſtum, ſceleratum, impium, & familiaribus damnoſum

1 Καθάπερ ἐν ταῖς κωμῳδίαις] Vnde apud Horatium in Arte:

——— *Nec quarta loqui perſona laboret.* Tollius.

2 Τὸν πρωταγωνιστὴν τῶν δράματος] Πρωταγωνιστὴς in fabula dicebatur, qui plurima recitabat: ſive, qui *primas partes agebat*, ut in Phormionis prologo Terentius loquitur: *Quia primas partes qui aget, is erit Phormio Paraſitus, per quem res geretur maxime.* Huic proximus vocabatur δευτεραγωνιστὴς; tertiarum vero partium τριταγωνιστὲς; quod Æſchini quondam à Demoſthene objectum fuit convicium. Erat autem τῶν πρωταγωνιστῶν, clariore voce uti: ſic ut ceteri, etiamſi clarius poſſent, tamen vocem ſuam ſummitterent, ut ille princeps quam maxime excelleret. Ita Cicero in Verrinis. *Idem.*

3 Οὐδεὶς γὰρ ὢν ἀγαθὸς] Cicero l. 1. de offic. cap. 7. *In juſtitia virtutis eſt ſplendor maximus; ex qua viri boni nominantur.* Hujus *primum munus eſt, ut ne cui quis noceat, niſi laceſſitus.* Plato in Gorgia: Οὐδεὶς γὰρ ἂν χρηστὸς μὴ ἀδικεῖν ἀνθρωπον εἰσέλθοι. *Nemo namque bonus hominem, à quo nullam acceperit injuriam, accuſet.* Idem.

4 Ἄδικος ὁ τοιοῦτος] Iſocrates in Oratione de Permutatione: Οὐ θαυμάζω τῷ λεγόντων, ὡς ἔστι μέγιστον κακὸν διαβολή· τί γὰρ ἂν χεῖρον τούτης κακουργότερον; ἢ ποιεῖ τοὺς μὲν ἀδίκως φιλουμένους ἀδοκιμεῖν, τοὺς δὲ μηδὲν ἠδικηκότας δοκεῖν ἀδικεῖν, τοὺς δὲ δικαίζοντας ὑποκαλεῖν ὅλως δὲ τὴν μὲν ἀληθειαν ἀφανίζει, ψευδῆ δὲ δόξαν παρασήσασα τοῖς ἀκούσιν, οὐ ἂν τύχῃ τῶν πολιτῶν, ἀδίκως ἀπόλλυσιν; Non miror illos, qui dicunt *ſummum malum eſſe calumniam, quid enim ea fieri poſſit maleficentius? quæ facit, ut de mentientibus bene exiſtimetur; ut plane innocentes injuriæ eſſe videantur; ut judices pejerent: quæ denique veritatis lucem extinguit, & caligine mendaciorum auditoribus involutis quemvis civium per injuriam interficit?* Idem.

5 Καὶ τοῖς χρωμένοις ἐπιζήμιος] Themiſtius Orat. III. Καὶ διπλῆ ἀδικεῖ ἀμφοτέρους, ὥστε ὀπιθενδεῖ, καὶ ὃν ἐξαπατᾷ· ἢ μὲν ὅτι πάσχει ὑπὲρ δίκαιον, ἡ δὲ ὅτι ἐργάζεται ἀναλισκέζ. *Et ex æquo utrumque ladit, tam eum, cui inſidias molitur, quam qui ab eo decipitur: illum quod inique perpeti aliquid cogitur: hunc, quod inferre eam ipſam injuriam compellit.* Idem.

ἐπιζήμιον, ῥᾴδιον καταμαθεῖν. τίς γὰρ σὸν ἂν ὁμολογήσειε [1] τὴν μὲν ἰσότητα εὖ ἅπασι, [2] καὶ [3] τὸ μηδὲν πλέον, δικαιοσυνίης ἔργα εἶναι· τὸ δ' ἀνισόν τε, καὶ πλεονεκτικὸν, ἀδικίας; ὁ δὲ τῇ διαβολῇ καὶ τῶν ἀπόντων λάθρᾳ κρώμενος, πῶς οὐ πλεονέκτης ἐστὶν, ὅλον τὸν ἀκροατὴν σφετερίζόμενος, καὶ πρόκαταλαμβάνων αὐτὸν τὸ ὦτον, καὶ ἀποφράττων, καὶ τῷ δευτέρῳ λόγῳ παντελῶς ἄβατον καταδύζων αὐτὸν, ὑπὸ τῆς διαβολῆς πρεσμπεπλησμένα; ἐχάτης ἀδικίας τὸ τοιοῦτον, ὡς φασὶν οἱ ἄριστοι τῶν νομοθετῶν, οἷον ὁ Σόλων, καὶ ὁ Δράκων, [4] ἔνορκον ποιησάμενοι τοὺς δικασταὶς τὸν

sum esse Calumniatorem facile cognoscas. Quis enim non confiteatur æqualitatem in omni re, & ut non melior sit alterius sors, esse justitiæ: at inæqualitatem, & plus habendi cupiditatem, injustitiæ? Qui vero clam absentes infectatur, quî non sit pluris avidus, quippe qui auditorem totum sibi asserit, & aures ejus præoccupat, & obstruit, ac jam calumniis refertas, facit responsuro prorsus invias? Quæ sane extrema est injuria, vel optimorum legumlatorum judicio, Solonis & Draconis, qui jurejurando Senatum Athenienſem astrin-

1 Τὴν μὲν ἰσότητα] Eam initium esse justitiæ statuebat Pythagoras. Vide Iamblichum cap. 30. Cicero lib. 11. de offic. cap. 12: *Ius enim semper quæsitum est æquabile. Neque enim aliter esset jus.* Tollius.

2 Καὶ τὸ μηδὲν πλέον] Malim, *nec plura sibi appetere.* Idem.

3 Τὸ μηδὲν πλέον] Definitur enim justitia, *quæ suum cuique distribuit*, apud Ciceronem lib. 111. de Natura Deor. cap. 15. *Idem.*

4 Ἔνορκον ποιησάμενοι] Demosthenes, in initio Orat. de Corona, rogat Deos, ut judicibus eam mentem dent, ut non adversarium suum, sed leges & *jusjurandum* in consilium adhibeant, ἐν ᾧ περὶς ἅπασιν τοῖς ἄλλοις δικαίοις ἓν τοῦτο γέγραπται, τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι; *in quo prater cetera, quæ æqua forent, & illud adscriptum, ut utramque partem pari benevolentia audirent.* Qui & rationem paulo post subjungit, cur à judicibus legislator jusjurandum præstari voluerit, videns scilicet, ὅτι ταῖς αἰτίαις ἓν ταῖς διαβολαῖς, αἷς ἐκ τῶν πρότερον λέγειν ὁ διώκων ἰσχύει, ἵνα ἐνίοτε φθάνοντα παρελθεῖν, εἰ μὴ τὸ δικαίόντων ὑμᾶς ὑμῶν αὐτῶν πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν διαφυλάττων, καὶ τὰ τοῦ λέγοντος ὕστερον δικαια διανοικῶς προσδέξεσθαι, καὶ παραχωρῶν ἑαυτὸν ἴσον ἓν κοινὸν ἀμφοτέροις ἀκροατὴν, ἵνα ἡ διάγνωσιν ποιησῇ περὶ πάντων. *Fieri non posse, ut reus criminationes & calumnias adversarii, quibus, quod prior verba faciat, prævalet, superet; nisi vestrum quisque, qui judicaturi sedetis, pietatis erga Deum memores, & rei posteriore loco dicentis rationes benivolis auribus accipiat, & se ipsum æquum, & utrique parti communem auditorem exhibens, ita tandem de tota re sententiam ferat.* Senior illè è curia apud Apulejum lib. x. Milesiacor: *Nec patiar falsis criminibus petito reo manifestum homicidium perpetrari: nec vos, qui jurejurando adstricti judicatis, inductos servuli mendacio pejerare.* Solebant autem Iudices Athenis id jusjurandum quotannis repetere, quo sanctius judicarent. Isocrates in Orat. de permutatione: ἀλλ' ὀμνῦναι μὲν καθ' ἕκαστον τὸν ἐνιαυτὸν, ἢ μὲν ὁμοίως ἀκροᾶσθαι τῶν κατηγορούντων, καὶ τῶν ἀπολογουμένων. *Quum quotannis juretis, vos eadem æquitate audituros tam reos, quam accusatores.* Vnde & Plato lib. XII. de leg. Νόμῳ δ' οὐκ οἶδα, δικαιῆν μὲν ὀμνῦναι δικάζειν μέλλοντα. *Lex autem sit constituta, ut judex de re quapiam cognituras prius jusjurandum det.* Nec aliter Christiani. Sarisberiensis in Policratico lib. v. cap 12: *Et quidem judices sacramento legibus alligantur jurati quia omni modo judicium cum veritate & legum observatione disponent. Ipso quoque jure cautum est, ut sacrorum Euangeliorum scripturæ terribiles ante sedem judicialem depo-*

ὅμοίως [1] ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, καὶ τὸ τῶν εὐνοίαν ἴσην τοῖς κρατοῦσιν ἐπιμεμνῆσθαι; ἄρχεις ἂν ὁ τῷ δευτέρᾳ λόγῳ πιστεύεις, ἑτέρου χείρων ἢ ἀμείνων φανῇ. [2] πρὶν δὲ καὶ ἀντιξετάσαι τὸν ἀπολόγου τῇ κατηγορίᾳ, παντελῶς ἀσεβὲς, καὶ ἀνόσιον ἡγήσαντο ἔσεσθαι τὸν κρίσιν. καὶ γὰρ ἂν ἐν αὐτοῖς ἀγανακτῆσαι τοὺς θεοὺς ἔφημι, [3] εἰ τῷ μὲ κατηγόρῳ μέν' ἀδείας ἢ θέλοι λέγειν ἐπιτρέποιμι, [4] ἀποφερόμενος τῷ κατηγορουμένῳ τὰ αστrinxêre, ut pari benignitate, gratiaque tam reum, quam actorem, judex audiat, usquedum propoſita rei defenſione, ipſius cauſa melior, aut deterior altera videatur. Sceleſtum enim & iniquum fore judicium putarunt, priuſquam cum accuſatione comparata eſſet defenſio. Ad hæc, ipſos etiam Deos indignari dixerimus, ſi accuſatori libere, quæ vult, dicendi copiam fecerimus: at obturatis defenſori auribus, aut

deponantur, ibique ab initio litium ad finem uſque permaneant, nec amoveantur niſi ſententia recitata: quo totius conſiſtorii latitudo, Dei ipſius repleta præſentia, omnibus ad ſacroſanctas ſcripturas metum incutiat & reverentiam; & ab inquiſitione veritatis omnis iniquitas propulſetur. vide Rittershuſ. ad tit. Inſtit. de Oblig. Salvian. epiſt. 4. & de illis A. Gell. lib. 14. cap. 2. Tollius.

1 Ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι] Ariſtophanes:

Πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς, ἢν ἂν δικάσῃς.
Priuſquam utramque audieris partem, ne pronuncies.

Item Euripides:

Τίς δ' ἂν δίκλην κρίνοιεν, ἢ γνοίη λόγον,
Πρὶν ἂν παρ' ἀμφοῖν μῦθον ἐκμάθῃ σαφῆ;
Quis autem litem dijudicet, aut ſermonem cognoſcat,
Qui non prius utriuſque partis clare perceperit verba?

Seneca Medea, v. 199.

Qui ſtatuit aliquid parte inaudita altera,
Æquum licet ſtatuerit, haud æquus fuit.

Vnde Magiſtratus apud Apulejum l. x. *partim decuriones deprecari, partim populareis compeſcere, ut rite & more majorum judicio reddito, & utrimque ſecus allegationibus examinatis civiliter ſententia prometur: nec ad inſtar barbaricæ feritatis, vel tyrannicæ impotentia, damnaretur aliquis inauditus; & in pace placida tam dirum ſæculo proderetur exemplum.* P. Syrus:

In judicando ſemper criminoſa eſt celeritas. Idem.

2 Πρὶν δ' ἀντιξετάσαι] Menander:

Ὃ' προκατεγνώσκων τὴν πρὶν ἀκοῦσαι σαφῶς,
Αὐτὸς πονηρός ἐστι πιστεύσας κακῶς.
Qui prius damnat, quam cauſam recte cognoverit,
Is homo improbus eſt, ut qui temere crediderit. Idem.

3 Εἰ τῷ μὲν κατηγόρῳ] Egregium eſt Iuliani Imperatoris reſponſum apud Ammianum Marcellin. lib. XVIII: *Numerium*, inquit auctor, *Narbonenſis paulo ante rectorem, accuſatum ut furem, inuſtato cenſorio vigore pro tribunalibus palam admiſis volentibus audiebat: qui cum inficiatione defenderet objecta, nec poſſet in quoquam confutari, Delphidius orator acerrimus, vehementer impugnans, documentorum inopia percitus, exclamavit: Ecquis, florentiſſime Cæſar, nocens eſſe poterit uſque, ſi negare ſuffecerit? Circa quem Iulianus: Ecquis, ait, innocens eſſe poterit, ſi accuſaſſe ſufficiet?* Idem.

4 Ἀποφερόμενος δὲ τὰ ὦτα] Contra Alexander M. apud Plutarchum in ejus vita: λέγεται δὲ καὶ τὰς δίκας διαιρεῖσθαι ἐν δεχῇ τὰς θανατικὰς, ἢ χεῖρα ἢ ὦτον τοῦ

ὥστε, ἢ τῷ τόμῳ σιωπῶντες, καταψηφιζόμεθα τοῦ ἑτέρου λόγου κεχειρωμένοι. Ὥστε ἐκ τοῦ δίκαιον, καὶ τὸ νόμιμον, καὶ τὸν ὅρκον τὸν δικαστικὸν, φαίη τις ἂν γίγνεσθαι τὰς διαβολάς. [1] εἰ δὲ τῷ μὴ ἀξιόπιστοι δοκοῦσιν οἱ νομοθέται, ἀδημονοῦντες ὅτῳ δικαίᾳ καὶ ἀμερεῖ ποιεῖσθαι τὰς κρίσεις, [2] ποιητὴν μοι δοκῶ τὸ ἄριστον ἐπαγαγεῖν τῷ λόγῳ, εὖ μάλα περὶ τούτων ἀποφηνάμενον, μᾶλλον ἢ νομοθετήσουσιν. φησὶ γὰρ, Μήτε δίκλω δικάσῃς, πρὶν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς. ἡπίστει γὰρ οἶμαι καὶ ἔστω, ὡς πολλῶν ὄντων ἐν τῷ βίῳ ἀδικημάτων, οὐδὲν ἂν τις εὕροι [3] χεῖρον, οὐδὲ ἀδικώτερον, [4] ἢ ἀκρίτως τινὰς, καὶ ἀμείρους λόγου καταδικάσθαι, ὅπερ ἐξ ἁπάντων ὁ διαβάλλων ἐπιχειρεῖ ποιεῖν, ἀκριβῶν τὰ διαβαλλόμενον τῇ οὐκ ἀκούσῃ ὀργῇ, καὶ τὴν ἁπλότητα τοῦ λαβεῖν ἢ κατηγορίας ἀφαιρούμενον. καὶ

aut muſſitanti ore, eum priori oratione ſubacti condemnaverimus. Itaque à juſto, æquo, & judicum jurejurando calumniam abhorrere dicas. Iam ſicui dubiæ fidei legum conditores videntur, quorum decreta commonent, juſtitia, non ſtudio partium judicare, optimum poëtam citandum cenſeo, qui præclaram ſententiam, imo potius hac de re legem tulit: quum dixit, *Ne litem dirimas, quin primum audiveris ambos.* Nimirum & hic intelligebat, nullam ex multis, quæ apud homines vigent, deteriorem & iniquiorem inveniri poſſe injuriam, quam indicta cauſa reum damnare. Quod omni ex parte calumniator molitur: qui, quem accuſat, audientis iræ indefenſum ſubjicit, & accuſatione clancularia defenſionem intervertit. Quivis enim hu-

ἰτέον προσπθένα, τὸ καταγόρευ λέγοντα, ὅπως τὸ κινδυνεύοντι καθαρὸν φυλάξῃ-ται καὶ ἀδιάβλητον. *Iam initio, quum judicia capitalia diſceptaret, fama tenet manum eum alteri auri, dum diceret accuſator, admovere ſolitum, reo ut alteram integram & intactam ſervaret à calumniis.* A qua tamen conſuetudine poſtea deſcivit. *Tollius.*

1 Εἰ δὲ τῷ μὴ ἀξιόπιστοι.] Hic non tam *fide dignos*, ut interpres voluit, quam *auctoritate pollentes*, quibus obtemperandum ſit, τὸ ἀξιόπιστοι ſignificat. Latini *idoneos auctores* dicerent. *Idem.*

2 Ποιητὴν μοι δοκῶ τ' ἄριστον.] Paulo ante eadem ferme hæc verba ex Ariſtophane citavimus, qui ea ab Homero accepit. *Idem.*

3 Χεῖρον οὐδὲ ἀδικώτερον.] Cleanthes apud Stobœum Serm. XL.

Κακοηθέστερον οὐδὲν διαβολῆς ἔστι πω,
Λάθρα γὰρ ἀπατήσασα τὸ πεπεισμένον,
Μίσος ἀναπλάττει πρὸς τὸν οὐδὲν αἴτιον.
Nihil fere tam eſt malignum, quam calumnia.
Hæc enim ubi clam aliquem à ſe perſuaſum decepit,
Odium exitat adverſum eum, qui nihil eſt commeritus. Idem.

4 Ἢ ἀκρίτως τινὰς.] Seneca de Ira lib. II. cap. 29. *De parvula ſumma judicatura tibi res ſine teſte non probaretur; teſtis ſine jurejurando non valeret. Vtrique parti dares advocationem, dares tempus, ne ſemel audires. Magis enim veritas elucet, quo ſæpius ad manum venit. Amicum condemnas de præſentibus, antequam audias, antequam interroges? illi, antequam accuſatorem ſuum noſſe liceat, aut crimen, iraſceris?* Menander:

Ὃ προκατακρίνων τὸν πρὶν ἀκοῦσαι σαφῶς,
Αὐτὸς φονεύσ ἐστι πεδύσας κακῶς. Idem.

1 Ἀπαρ-

ὧδ' [1] ἀπαρρησίας, ὁ δειλὸς ἅπας ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος, οὐδὲν εἰς τὸ ἐμφανὲς ἄγων, ἀλλ' ὥσπερ οἱ λοχῶντες, [2] ἐξ ἀφανοῦς τόξευε [3] τοξεύων, [4] ὡς μὴ ὃ ἀντιβέξασθαι δυνατὸν εἶναι, μὴ ὃ ἀντεγωνίσασθαι, ἀλλ' ἐν ἀπορίᾳ, ὁ ἀγνοίᾳ δ' πολέμου διαφθείρεσθαι. [5] ὃ μέγιστόν ἐστι σημεῖον, δ μηδὲν ὑγιὲς τὸν διαβάλλοντος λέγειν. ἐπεὶ εἴ τις γε πάλαι καταγορεύει ἑαυτῷ συνεπίστευεν, οὐτος αἰμῇ ὁ [6] εἰς τὸ φανερὸν διελήλυθε, ὁ [7] διώδυνός, ὁ ἀντιβέβηκε τῷ λόγῳ. [8] ὥσπερ οὐδεὶς ἂν ὑπ' δ προφανῶς νικᾶν δυνάμενον, [9] ἐνέδρᾳ ποτὲ, ὁ ἀπάτῃ χρήσαιτο καθ' ὁ πολεμίων. [1] δεῖ δ' ἄν τις τὸν τοιοῦτον

hujusmodi farinæ homo formidolosus nihil palam loqui audet: sed, perinde atque qui in insidiis latent, alicunde ex abdito jaculatur: ut non sit, qui resistere, adversaque manu contendere possit: at ignaro, & inscio unde bellum inferatur, sit pereundum. Quod maximo est indicio, calumniatores nihil sani dicere. Nam, qui veræ accusationis sibi est conscius, hic utique palam arguit, corrigit, & judicio se sistit cum adversario: ut nemo, qui hostem aperta acie vincere posset, insidiis & dolo uti vellet. Cæterum id genus homines

1 Ἀπαρρησίας] Idem Seneca ibidem: *Hic ipse, qui ad te detulit, desinet dicere, si probare debuerit. Non est, inquit, quod me protrahas: ego productus negabo: alioqui nihil umquam tibi dicam. Eodem tempore & instigat, & ipse se certamini & pugnæ subtrahit. Qui dicere tibi nisi clam nõ vult, pæne non dicit.* Verumtamen ubi deprehensi jubentur incoram accusare, ab impudentia audaciam mutuantur. Vti Apelles fecit, cum à Philippo delatos falso Aratos cogeretur præsentes arguere. Historia est apud Polyb. lib. IV. *Tollius.*

2 Ἐξ ἀφανοῦς] Alcæus: τῷ δ' ἀφανεῖ πᾶς ἕπεται δόλος. *Obscura quivis comitatur dolus.* Idem.

3 Τοξεύων] Vt Nisus apud Virgilium lib. VII. Æn. Vnde

Sævit atrox Volscens, nec teli conspicit usquam
Auctorem, nec quo se ardens immittere possit. Idem.

4 Ὡς μηδὲ ἀντιτάξασθαι] Verte: *ut nec ex adverso consistere, nec repugnare detur.* Idem.

5 Ὃ μέγιστόν ἐστι σημεῖον] Ita & Cassander Alexandro nimium facili ad credendas de patre ejus Antipatro calumnias respondit, τοῦτο αὐτὸ σημεῖον εἶναι τῶν συκοφαντῶν, ὅτι μακρὰν ἥκουσι τοῦ ἐλέγχου, *esse id ipsum calumniæ indicium, quod procul probationibus venissent:* ut est apud Plutarchum in ejus vita. *Idem.*

6 Εἰς τὸ φανερὸν διελήλυθε] Cicero pro Cælio, cap. 3: *Accusatio crimen desiderat, rem ut definiat, hominem ut notet, argumento probet, teste confirmet.* Idem.

7 Διόδυνός ὁ ἀντιβέβηκε] Potius, *persequitur, seque adversarium professus rem judicio committit:* vel, *judicio cum eo experitur.* Idem.

8 Ὥσπερ οὐδεὶς ἄν] Nobile est Alexandri M. ad Parmenionem & Polysperchontem responsum apud Curtium, lib. IV. cap. 13. nam cum Parmenio furto, non prælio opus esse censeret, assentiente præ ceteris Polysperchonte, *Latrunculorum,* inquit, *& furum ista solertia est, &c. Idem.*

8 Ὥσπερ οὐδεὶς ἄν] Melius, ni fallor, vertisset interpres: *uti neminem tam ignavi abjectique animi reperias, qui, quum hostem aperto marte vincere posit, dolo eum ac insidiis circumvenire malit.* Idem.

9 Ἐνέδρᾳ ποτὲ] Q. Calaber l. III. v. 76:

Κρύβδα δ' ἀνάλκιδες αἰὲν ἀγαυοτέρους λοχόωσι.
Clanculum autem imbelles semper præstantioribus insidiantur. Idem.

τυς μάλιστα [1] ἔν τε βασιλέων αὐλαῖς, & περὶ τοὺς τῶν δοκόντων, & δυναστοδούλῳ φιλίας εὐδοκιμούσας. ἔνθα πολὺς μὲν ὁ φθόνος, μυρία δ' ὑπόνοια, πάμπολλαι δ' ηλακατείαι, & διαβολῶν ὑποβῆσις. ὅπου γὰρ ἀεὶ μείζους ἐλπίδες, συζεῦξαι καὶ οἱ φθόνοι χαλεπώτεροι, καὶ τὰ μίση ἐπισφαλέστερα, καὶ [2] ζηλοτυπίαι κακοτεχνέσταται. πάντες δὲ ἀλλήλοις ὀξὺ δεδόρκασι, καὶ ὥσπερ οἱ μονομαχοῦντες [3] ἐπιτηροῦσιν εἴ πῃ τι γυ-

nes in regum aulis potiſſimum videas verſantes, & principum ac optimatum amicitia ſplendentes: ubi ſcilicet invidia crebra, innumeræ ſuſpiciones, multæque aſſentandi & calumniandi occaſiones. Nam ubi majores ſpes ſeſe ſemper oſtentant, hic & invidiæ ſæviores, odia periculoſiora, æmulationes callidiores vigent. Omnes ſe invicem acribus oculis intuentur, &, quemadmodum qui ſingulari certamine contendunt, dili-

1 Ἔν τε βασιλέων αὐλαῖς] Sarisberienſis in Policratico lib. VII. cap. 24. *Cetera detractores & invidos ſic in curia videbis abundare, ac ſi in eam, quaſi totius orbis ſentinam, comfluxerint.* De adulatoribus autem Plutarchus in libello, de diſcrimine amici & adulatoris ita loquitur: ἔπι ἢ ὥσπερ ὁ Σιμωνίδης τὴν ἱπποτροφίαν φησὶν ἁλικώτατον ὀπαδεῖν, ἀλλ' ἀγέρωχοι πυροφόροις, οὕτω τὴν κολακείαν ὀφελίμῳ & πένησιν, ἀδὲ ἀδόξοις, ἀδὲ ἀδυνάτοις ἀκολουθοῦσαν, ἀλλ' οἴκων τε & πραγμάτων μεγάλων ὀλίσθημα & νόσημα μυοβρώσιν, πολλάκις δὲ & βασιλείας & ἡγεμονίας ἀνατρέπουσαν. *Atque ut Simonides ait, equos alendi ſtudium non lecythos comitari, ſed agros frugiferos: ita videmus adulatores non pauperibus ſe adjungere, aut ingloriis & plebeiis, ſed magnarum familiarum rerumque amplarum ruinam hanc morbumque eſſe, qui ſæpe etiam regna imperiaque ſubvertat.* Plato in epiſt. ad Dionyſium: Ἐώρων γὰρ & τότε, καὶ νῦν ὁρῶ, τὰς μεγάλας οὐσίας, καὶ τυραννούσας, τῶν τε ἰδιωτῶν, καὶ τῶν μοναρχῶν, ᾧ τὸν ὅσῳπερ ἂν μείζους ὦσι, τοσούτῳ πλείους & μείζεις ἐπὶ διαξάλλοντας, καὶ περὶ ἡδονὴν μὴ αἰσχρὰς βλάβης ἀμελοῦντας τρεφούσας, ἃ κακὸν ἰδὲν μεῖζον γίγνᾳ πολίτου τε & τῆς ἄλλης ἐξουσίας δυνάμει. *Videbam id temporis, & adhuc video, magnas & immenſas opes tum privatorum hominum, tum monarcharum, quo fuerint abundantiores, eo plures majoreſque calumniatores alere, quique cum turpi damno ad gratiam loquuntur: quo nihil deterius divitia, altaque potentia generant.* Q. Curtius adulationem *perpetuum malum regum* vocat, *quorum opes ſæpius aſſentatio, quam hoſtis everterit:* lib. VIII. cap. 5. Vnde Galenus de Dignotione & Curat. proprior. affectuum, virum veridicum explorare docens: Καὶ πρῶτον, inquit, ἐὰν ἴδῃς αὐτὸν δῆλον τὰς τῶν πλουσίων τε & πολὺ δυναμένων, ἢ & τὰς τῶν μοναρχῶν οἰκίας ἀπόντα σωσιχῶς, γίγνεσθαι μᾶλλον ἀληθοίνας τῶν ἀνθρώπων τοῦτον ἀληθεύειν ἅπαντα· ταῖς γὰρ τοιαύταις κολακείαις ἕπεται & τὸ ψεύδεσθαι. *Ac primum quidem, ſi eum videris divitum domos aut potentium, ſive etiam regum, frequentantem, certo tibi perſuadeas velim, fruſtra rumorem illum ad aures tuas accidiſſe, qui de ejus integritate in dicendo verum ferebatur. Hujuſmodi enim adulationibus mentiri cognatum eſt.* Tollius.

2 Ζηλοτυπίαι κακοτεχνέσταται] Sed nulla verſutior aut fraudulentior ſupplantandi, calumniandique ratio, quam laudando. Nam & hanc invidia reperit aulicorum. Καινὸς γάρ τις, inquit Polyb. IV. ἔτερ' ἔτερα τρόπῳ διαβολῆς τὸ μὴ ψέγοντας, ἀλλ' ἐπαινοῦντας λυμαίνεσθαι τοὺς πέλας· εὕρηται δὲ μάλιστα & περὶ τοὺς τοιαύτη κακοηθείαι, καὶ βασκανία, καὶ δόλῳ ἐν τῇ περὶ τὰς αὐλὰς διατριβόντων, καὶ τῶν τότων ὡς ἀλλήλους ζηλοτυπίας & φιλονεικίας. *Novus enimvero calumniandi modus hic eſt inventus, cum non obtrectando, ſed laudando alicui nocetur. Quæ malignitas, invidia, & fraus ab illis primo fuit excogitata, qui in aulis principum vitam degunt: ea eſt illorum hominum amulatio inter ipſos, ea avaritia.* Quare jure Tacitus in Agricolæ vita *peſſimum genus* vocat *inimicorum, laudantes.* Idem.

3 Ἐπιτηροῦσιν εἴ πῃ τι] Homerus de Achille cum Hectore pugnante, ιλ. χ'. v. 319. ὡς

μενῶν μέρος θεάσεται δ' σώματος. [1] καὶ πρῶτος αὐτὸς ἔκαστος εἶναι βιάζεται, καὶ παρωθεῖται, καὶ ἀποσκοπίζεται τὸ πλησίον, καὶ τὸ ὄπισθεν αὐτὸς εἰ δυνατὸς, ὑφαιρεῖται, καὶ ὑποσκελίζει. [2] ἔνθα ὁ μὲν χρηστὸς ἀπεχνῶς δύσεις ἀναστρεφόμενος, καὶ ἀποσείσεται. καὶ τὸ πλαδίζιον, ἄπιμος ἐξέσεται. ὁ δὲ κολακόδυσκώτερος, καὶ ἀεὶς πᾶς τοιαύτης κακοηθείας πιθανώτερος, [3] διδο-

diligenter obſervant, num aliquam corporis partem nudam & male munitam conſpiciant. Et cum quiſque velit primas obtinere, proximum ſummovet, & amolitur, & priorem, ſi poſſit, convellit, & ſupplantat. Hic, ſiquis eſt vir frugi, prorſus ilico ſubvertitur, & avellitur, denique ignominioſe expellitur. Verum qui aſſentandi eſt peritior, & ad hujuſmodi nequitiam habilior, pro-

Ὡς αἰχμῆς ἀπέλαμπε δύπλος, ἣν ἄρ' Ἀχιλλεὺς
Πάλλεν δεξιτερῇ, φρονέων κακὸν Ἕκτορι δίῳ,
Εἰσορόων χρόα καλὸν, ὅπῃ εἴξειε μάλιστα, &c.
Sic ex cuſpide fulgor ſplendebat bene acuta, quam Achilles
Vibrabat dextera, cogitans malum Hectori divino.
Inſpiciens corpus pulchrum, ubi cederet maxime.

Similiter fere Virgilius de Darete l. v. Æneidos:

Ille ut velut celſam oppugnat qui molibus urbem,
Aut montana ſedet circum caſtella ſub armis,
Nunc hos, nunc illos aditus, omnemque pererrat
Arte locum, & variis aſſultibus irritus urget. Tollius.

1 Καὶ πρῶτος αὐτὸς ἕκαστος εἶναι βιάζεται] Seneca lib. III. de Ira, cap. XXXI: *Nulli ad liena reſpicienti ſua placent. Inde diis quoque iraſcimur, quod aliquis nos antecedat, obliti quantum hominum retro ſit; & paucis invidentes quantum à tergo ſequatur ingentis invidentia.* Idem.

2 Ἔνθα ὁ μὲν χρηστὸς] Plutarchus de diſcrim. amici & adulatoris: ἔστω δὴ τὸν ἀληθινὸν ὑποσοβεῖ φίλος, καὶ ἐκ ἐᾷ θαυμάζειν· ἂν δὲ μὴ δύηται, φανερῶς μὲν ὑποστενεῖ, καὶ περίεται, καὶ τέθηπε, ὡς ἀμείνονας, λάθρα δ' ὑφίησί πως & ὑποσαπείρει διαβολάς· κρυφίᾳ δὲ λόγῳ κινεῖ τὸν ἔπαινον, κἂν μὴ παντελῶς δύῃς ἐξεργάσηται, τὸ τῦ Μηδίου φυλάττει μεμνημένος· ὡς ὁ Μήδιος τῷ ποτὲ τ' Ἀλέξανδρον χρῆ τ' κολάκων οἷον ἔξαρχος, καὶ σοφιστὴς κορυφαῖος ἐδόκει δεῖν ἀείσας σωτεταγμένος. ἐκέλευεν ἓν ἁρμόττας ἀπηδεῖν & δάκνειν ταῖς διαβολαῖς, διδάσκων, ὅτι κἂν θεραπεύσῃ τὸ ἕλκος ὁ διδηλήμενος, ἡ ἕλη μένῃ τ διαβολῆς· ταύτας μέντοι ταῖς ἕλαις, μᾶλλον δὲ γαργαλίσαις & κατεκνώμασι διαφορηθεὶς Ἀλέξανδρῳ ἀπώλεσε & Καλλισθένη, καὶ Παρμενίωνα, καὶ φίλωτα, &c. *Adulator autem veros amicos arcet, neque appropinquare ſinit: aut, ſi hoc non poteſt, palam eos demulcet, colitque, & admiratur, ut meliores: clanculum autem ſubmittit aliquas & ſpargit calumnias. Ubi autem occultus ſermo ulceris pruritum excitavit, ſi non ſtatim rem perfecit, memoria tamen tenet atque obſervat Medii dictum. Fuit is Medius chori adulatorum, qui Alexandrum cingebat, veluti princeps, & calumniatorum ſummus, præſtantiſſimis imminens. Iubebat autem ſuos audaciter calumnias facere, iiſque mordere alios: docens, tametſi admorſus ulcus ſanarit, tamen calumniæ cicatricem manſuram. His quidem cicatricibus, ac vomicis, aut gangranis potius & cancris corroſus Alexander Calliſthenem perdidit, & Parmenionem & Philotam*, &c. Cujus quidem Philotæ hiſtoriam ab æmulo Cratero per calumniam ſubverſi opere pretium eſt legiſſe apud Curtium lib. VI. cap. 8. quæ mirum in modum hæc, & ſequentia illuſtrat. *Idem.*

3 Εὐδοκιμεῖ, καὶ ὅλως φθάσας κρατεῖ] Hæc ita potius interpretarer: *primas tenet*,

κιμεῖ, καὶ ὅλως φλάσας κρατεῖ. τὰ γὰρ Ὁμήρου πάνυ ἐπαληθεύουσιν, ὅτι [1] Ζεὺς ἐνάλιος, καὶ τὸν κρείττονα κατέκλα. τοιγαροῦν, ὡς ἐπὶ μικροῖς καὶ ἀγῶνος οὐδὲ, [2] ποικίλας καὶ ἀλλήλων ὁδὰς ἐπινοοῦσιν, ὧν παρέχει ἡ ἐπιστοφαλεστάτη ἐστὶν ἡ τῆς Διαβολῆς. τὴν μὲν δεχήν, ὑπὸ φθόνου ἡμισυέλπιδος λαμβάνουσι. εἰκτὸς ὅτι ἂν, καὶ τραγικὸν ἐπάγουσι τὸ τέλος, καὶ πολλῶν συμφορῶν ἀνάπλεως. Οὐ ῥᾴστου μικροῦ, οὐδ' ἁπλοῦ ἐστι τοῦτο, ὡς ἄν τις ὑπολάβοι, [3] ἀλλὰ πολλῆς μὲν τέχνης, οὐκ ὀλίγης δ' ἀσχοίνου, ἀκριβοῦς δὲ πρὸς ἐπιμελείας δεόμενον. εἰ γὰρ ἦν τοσοῦτον ἔλαττον ἡ Διαβολὴ, εἰ μὴ πιθανόν τινα τρόπον ἐλέγετο. [4] ὥσθ' ἅμα καθέχουσι τὴν πάντων ἰσχυροτέραν ἀλήθειαν, εἰμὴ πολὺ τὸ ἐπαγωγὸν, καὶ πιθανὸν, καὶ μυρία ἄλλα παρεσκεύασται τῶν ἀκουόντων. Διαβάλλεται μὲν ὧν ὡς τὸ πολὺ μάλιστα [5] ὁ τιμώμενος. καὶ διὰ

probatur, denique ſuperat. Quibus verum Homeri carmen comprobatur: *Victorem & victum Mavors communis ademit.* Quocirca cum de rebus non exiguis inſtituatur certamen, alii in alios varias nocendi vias comminiſcuntur: quarum compendioſiſſima & periculoſiſſima Calumniæ via: cujus principium ducitur ab invidia inter ſpem metumque fluctuante: ſed quæ miſerabiles, tragicos, & multis calamitatibus refertos exitus affert. Nec certe facile, ſimplexve eſt hoc quadruplatoris ſtudium, ut forte alicui videatur: ſed arte multiplici, ſolertia non mediocri, & accurata diligentia opus habet. Non enim tam gravem noxam infligeret Calumnia, niſi in ſpeciem vero ſimilia narraret: neque rerum omnium validiſſimam veritatem opprimeret, niſi appoſitis ad inducendum, & perſuadendum argumentis, aliiſque ſexcentis artibus inſtructa auditores deciperet. Porro calumnia plerumque appetitur potiſſimum, qui in honore eſt: ob quem poſte-

net, & illum denique prævertens ſuperat: quandoquidem exemplo ſuo hujus Homerici dicti veritatem confirmant.

Mars dubius ſæpe & victorem ſtravit ovantem. Tollius.

1 Ζεὺς ἐνάλιος] Hectoris verba ſunt Iliad. Σ. v. 309. Livius lib. XXVIII, cap. 19: *ubi Mars communis & victum ſæpe erigeret, & affligeret victorem.* Propert. II. 27: *Cum Mavors dubias miſcet utrimque manus.* Ovid. I. Amor. el. 9: *Mars dubius*, &c. *Idem.*

2 Ποικίλας ὁδὰς ἐπινοοῦσιν] Vnde invidiam πολυμήχανον & πάντολμον ſæpe Photius vocat, epiſt. prima, commate ιϛ'. *Idem.*

3 Ἀλλὰ πολλῆς μὲν τέχνης] Vere. nam, ut ait Plautus Captiv. II. 1:

Doli non dolis ſunt, niſi aſtu colas:
Sed malum maximum, ſi id palam provenit. Idem.

4 Οὐδ' ἂν κρατήσειεν] Cicero pro Cluentio, cap. 65: *Hoc uno modo ſæpe multorum improbitate depreſſa veritas emergit, & innocentiæ defenſio interclusis reſpirat: quod aut ii, qui ad fraudem callidi ſunt, non tantum audent, quantum excogitant; aut illi, quorum eminet audacia, atque projecta eſt, à conſiliis malitiæ deſcrantur. Quod ſi aut confidens aſtutia aut callida eſſet audacia, vix ullo reſiſti modo poſſet.* Idem.

5 Ὁ τιμώμενος] Sarisberienſis lib. VII. Policratici, cap. 24: *Vbique tamen, qui illuſtribus claroſcunt meritis, acrius invidiæ toxicato dente rodunturr.* Vellejus Pa-

τοῦτο, [1] τοῖς ὑπολειπομένοις αὐτὸ ἐπίφθονον. ἅπαντες γὰρ τῷ σὺν ἐπιζεύξαντι, καθάπερ τι κώλυμα, καὶ ἐμπόδιον προορώμενοι. καὶ ἔκαστον οἴεται περὶ τὸν αὐτὸν ἔσεσθαι, [2] τὸν κορυφαῖον ἐκεῖνον ἀπολιορκήσας, καὶ τὴν φιλίας ἀποκλασάσης. οἷον τὸ [3] ἐπὶ τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν ἐπὶ τῷ δρομέων γίγνεσθαι. κἀκεῖ γὰρ ὁ μὲν ἀγαθὸς δρομεύς, [4] τὴν ὑπολυσθεῖσαν δύσας καταπόδην, [5] μόνον εἰς πρόσω ἐφιέμενον, καὶ τὴν ἀφύλακτον ἀποposterioribus est invidiosus: quo fit ut omnium telis affectetur, ceu obex, objectumque ipsis impedimentum. Seque primum fore quisque putat, quum sublimem illum expugnarit, & amicitia excusserit. Quale quiddam in gymnicis ludis accidit cursoribus: ubi strenuus cursor, fractis ilico carceribus, solum primas affectans, animumque ad metam adjiciens, inque pedum velocitate spem

Paterc. lib. II. c. 40: *Numquam eminentia invidia carent.* Livius lib. XLV. cap. 35. de Paulo Macedonico, cui triumphus negabatur: *Intacta invidia media sunt; ad summa fere tendit.* Apollodorus Comicus:

Πρὸς γὰρ τὸ λαμπρὸν ὁ φθόνος βιάζεται.
Nam rebus obstat præclaris invidia.

Cyprianus de Zelo & Livore: *Quanto ille, cui invidetur, successu meliore profecerit, tanto invidus in majus incendium livoris ignibus inardescit.* Philo περὶ Γιγαντ. φθόνος δὲ ἀεὶ ταῖς μεγάλαις εὐπραγίαις ἀντιπαλοῦται. *Invidia semper magna felicitatis adversaria est.* Lucretius lib. III:

Consimili ratione ab eodem sæpe timore
Macerat invidia, ante oculos illum esse potentem,
Illum adspectari, clarus qui incedit honore:
Ipse se in tenebris volvi, cœnoque queruntur.

Infinita porro sunt, quæ in hanc sententiam cum apud Græcos, tum apud Latinos Scriptores belle dicta reperias. *Tollius.*

1 Τοῖς ὑπολειπομένοις] *Nam qui invidet, minor est*, ut ait Plinius lib. VI. epist. 17. Et, secundum Plautum in Captiv. Act. III. Sc. 4:

Est miserorum, ut male volentes sint, atque invideant bonis. Idem.

1 Τοῖς ὑπολειπομένοις] Melius, dignatione inferioribus. *Idem.*

2 Τὸν κορυφαῖον ἐκεῖνον] Verto, *modo principem illum & in fastigio dignationis collocatum, expugnaverit, ac de illo amicitiæ gradu deturbaverit.* Idem.

3 Καὶ ὅτι τοῖς γυμνικοῖς] Pindarus Isthm. Carm. IV:

Ἔστιν δ' ἀφανεᾶ τύχα
Καὶ μεγαλυνομένα,
Πρὸν τέλος ἄκρον ἐκδῦναι.
Τῶν τε γὰρ διδοῖ τέλος,
Καὶ κρέσσον' ἀνδρῶν χειρόνων
Ἔσφαλε τύχα καταμείψασα.
Id est,

Est tamen incertitudo fortunæ etiam pugnantium, priusquam ad finem summum veniant. Horum enim dat finem, & virorum deteriorum ars corripiens præstantiorem supplantat. Idem.

4 Τὴν ὑπολυσθεῖσαν δύσας καταπόδην] Ὑπολυσθεὶς sive βαλεῖς, item γραμμὴ Polluci, repagula, quæ Latini *Carceres* vocabant, quibus apertis, non *fractis*, ut interpres habet, emittebantur currus. Videtur hic extentus funis fuisse, quo velut repagulo cursores continebantur; eoque remisso procurrebant. *Idem.*

5 Μόνον τὸ πρόσω] Interpres vertit *primas affectare*, ac si τὸ πρωτεῖον legeretur. Τὸ πρόσω ἐφιέμενον, est: *tota mente intentus in spatium, quod cursu conficiendum restat.*

τείνας πρὸς τὸ τέρμα, καὶ τοῖς ποσὶ τὴν ἐλπίδα τῆ νίκης ἔχων, τὸ πλησίον οὐδὲν κακουργεῖ, οὐδέ τι τῆ κῷ τὰς ἀγωνίσεις πολυπραγμονεῖ. ὁ δὲ κακὸς σπεῦδων, [1] καὶ ἀναδλῶ ἀνταγωνιστὴς, ἀπογνὰς τὴν ὀκυτῆτα ἐλπίδα, ἐπὶ τὴν κακοτεχνίαν ἐτρέπετο. καὶ τοῦτο μόνον ἐξάπανῶ σκοπεῖ, ὅπως τὸ τρέχοντα ἐπιχὼν, ἢ ἐμποδίσας, ἐπισφαλεῖ. ὡς εἰ τοῦτο ἀμφιβόλοι, οὐκ ἂν ποτε νικῆσαι δυνάμενῶ. ὁμοίας δὲ τούτοις καὶ παῖς φιλίας τὰ σύδαιμόνων γίνεται. [2] ὁ γὰρ προέχων, αὐτίκα ἐπιβουλεύεται. [3] καὶ φύλακῶ [4] ἐν μέσῳ ληφθεὶς τὰ δυσμῶν, ἀνηρπάσθη. οἱ δὲ ἀγαπῶντες, καὶ φίλοι δοκοῦσιν, ἐξ ὧν ἄλλοις βλάπτειν ἔδοξαν. τό, τε ἀξιόπιστον τὰ ἀμφιβολῆς ἔχ ὡς ἔτυχεν ἐπινοοῦσιν, ἀλλ' ἐν τούτῳ τὸ πᾶν αὐτοῖς ἐσὶν ἔργον, δεδοικότι τι προσάψαι ἀπρεπὲς, μηδὲ ἀλ-

spem victoriæ habens, vicino non incommodat, neque aliorum certatorum res curat. Contra ignavus ille, & imbellis adversarius, desperata celeritate, animum ad fraudem convertit. Atque hoc solum in universum spectat, quomodo currentem objecta remora, vel impedimento, reprimere possit: quæ ni succedant, nunquam queat vincere. Haud aliter in ambiendis magnatum amicitiis accidit: apud quos qui prominet, statim insidiis involvitur, & incautus ab æmulis captus discerpitur. Hi deinde diligi, & amici videri incipiunt, eo quod aliis incommodarint. Iam quod Calumniæ fidem faciat, non temere excogitant: sed in coloris delectu toti occupantur, metuentes ne quid absoni, aut alieni attexant.

restat, *quo id absolvat.* Nemo hunc locum melius interpretabitur, quam Virgilius lib. v. Æneidos:

——— *Signoque repente*
Corripiunt spatia audito, limenque relinquunt
Effusi, nimbo similes: simul ultima signant.

Quod ad verbum est, ἡ διανοίαν ὑποτίνυσι πρὸς τὸ τέρμα. Tollius.

1 Καὶ ἀναδλῶ ἀνταγωνιστὴς] Cicero Philippica x. cap. 1: *Declarasti enim verum esse id, quod ego semper sensi, Neminem alterius, qui sua confideret, virtuti invidere.* Idem.

2 Ὁ γὰρ προέχων] Pessime interpres exposuit, *qui prominet.* Repone, *qui ceteris antistat:* ut apud Catullum:

Veranni, omnibus è meis amicis
Antistans mihi millibus trecentis. Idem.

3 Καὶ φύλακῶ] Cyprianus de simplicitate Prælatorum: *Facilior cautio est, ubi manifesta formido est; & ad certamen animus ante præstruitur, quando se adversarius confitetur.* Verum, ut bene Seneca, *Professa perdunt odia vindicta locum.* Idem.

4 Ἐν μέσῳ ληφθεὶς] Non satisfacit mihi interpres. Malim, *circumventus rapitur.* Eleganter Ausonius in Cupidine Crucifixo locum hunc illustrat:

——— *Hastemque unum loca non sua nactum*
Facta nube premunt. Trepidantem, & cæca parantem
Suffugia, in cœtum media traxere caterva.
Eligitur mœsto, &c.

Contra apud Ciceronem pro Cluentio, c. 65: *Innocentia defensio sæpe multorum improbitate intercluſa respirat.* Idem.

λότερον. ὡς γὰν ἐπὶ πολὺ [1] τὰ προσόντα τῷ ἀμφιβαλλομένῳ, [2] πρὸς τὸ χεῖρον μεταβάλλοντες, σὺν ἀπιθάνοις ποιοῦνται τὰς κατηγορίας. οἷον, τὸ μισητὸν ἀμφιβάλλουσιν ὡς φαρμακέα. τὸ πλούσιον ὄν, ὡς τύραννον. [3] τὸ τυραννικὸν ὄν, ὡς πρόδυλικόν.

xant. Sic plerunque ejus, quem deferunt, rationes in deterius interpretando, probabiles reddunt accusationes. Medicum veneficii; locupletem affectatæ tyrannidis; tyrannum proditionis insimulant. In-

1 Τὰ προσόντα] Hic sunt vel fortunæ, vel ingenii, vel quæcunque alia bona, commoda, conditio: quæ alicui adsunt, quibusve conspicuus est. *Tollius.*

2 Πρὸς τὸ χεῖρον μεταβάλλοντες] Basilius Magnus de Invidia: Δεινὸν ὂν ταῖς εἰς τὸ χεῖρον παραγωγαῖς τὸ ἐπαινετὸν διαπύσαι, καὶ ὃν μάλιστα κακίας ἡ ἀρετὴ διαβαλεῖν. *Improbum autem est, in pejus deflectendo quod laudabile est vulnare, & è malitiæ vicinia virtutem criminari.* Sarisberiensis lib. VII. Policratici, capite 24. de calumnia loquens: *Et nunc quidem*, inquit, *bona aliena pervertit, nunc minuit: mala autem fingit, quæ non sunt; aut magnificat, & extollit, si qua sunt.* Contra ea Quintilianus lib. II. cap. 12: *Est præterea quædam virtutum vitiorumque vicinia, qua maledictus pro libero, temerarius pro forti, effusus pro copioso accipitur.* Sic & in amore, & in amicitia vitia proximarum virtutum appellationibus velantur. Lucretius lib. IV:

Nigra melichros est, immunda & fœtida acosmos.
Casia pallidulum, nervosa & lignea dorcas, &c.

Et apud Theocritum Battus Idyll. X:

Βομβύκα χαρίεσσα, Σύραν καλέουσι τὸ πάντες,
Ἰχνάν, ἁλώπαυξιν. ἐγὼ δ' μόνος μελίχλωρον.
O Bombyce venusta, omnes te Syram vocant,
Tenuem, sole adustam. ego vero solus flavam mellis instar.

Est item apud Aristænetum illius vitiorum in melius interpretationis amatorium exemplum, lib. I. epist. 18: Καὶ ὁ μὲν τις τὴν γέαν, ὅπη σιμὸς, ἐπιχαρὴς παρέσται καλῆσαι καὶ παινέσαι· τὴν δὲ τὸ χρυσὸν βασιλικὸν ὥρης· τὸ δὲ διὰ μέσου τέτων. ἐρεῖς ἐμμετρότητα ἔχειν· μέλανας δὲ ἀνδρικὰς ὀνομάζεις, λυκὰς δὲ θεῶν παῖδας προσίμηκας· μελιχρώτας δὲ οἷά τέκνομά τιν', ἀλλ' ἐποίημα εἶναι. Vbi nisi & in Platone ita legeretur, & à Plutarcho in προσποίημα mutatum esset, χρῶμα pro ποίημα legerem. Neque vel ita tamen Platonis mihi locus sanus esse videtur. Μελαγχλώρους δὲ & τέκνομα οἷά τινος ἄλλα ποιήματα, ἢ ἐρασθῆ ὑποκορίζομένη τε & διχερῶς φίλον ἢ ὠχρότητα, ἐὰν ὄπη ὥρα ᾖ. Lege, μελαγχλώρους, (sive μελίχρους, ut alii malunt) δὲ & τέκνομα οἴεσθαι ἀλλ' ἐ χρῶμα εἶναι ἐρασθῆ &c. ad plures illi sermo institutus est, sic ut τὸ οἷά vitiosum esse quivis facile deprehendat. Ceteræ mendæ manifestæ sunt. Posset autem τὸ ποίημα *facies* verti: nisi quis προσποίημα cum Plutarcho malit: cujus vocis vim Cicero pluribus explicat, lib. II. de Oratore cap. XIV: *ut cum in sole ambulem, etiamsi aliam ob causam ambulem, fieri natura tamen, ut colorer.* De Amicitia locus est eximius, sed prolixior, apud Horatium lib. I. sat. 3: ubi tandem livorem nostrum, & animi æruginem perstringit, dicens:

At nos virtutes ipsas invertimus; atque
Sincerum cupimus vas incrustare. probus *quis*
Nobiscum vivit! multum demissus homo. *illi*
Tardo *cognomen* pingui damus. *pro* bene sano,
Ac non incauto, fictum, astutumque *vocamus*, &c.

Plura ad Lucret. & Horatium Lambinus congessit, quæ describere nolo, ne alienæ fructum diligentiæ videar velle intercipere. *Idem.*

3 Τὸν τυραννικόν] Malim, *tyrannidis*, vel *tyranni ministrum*, quam *tyrannum*, vertere. *Idem.*

σιότητι μᾶλλον ἢ ὀργῇ μᾶλλον αὐτὸς ὑπεβάλλετο τὴν διαφοράν. καὶ ὡς τὸ σκεῦος τρόπον οἱ κακοήθεις αὐτοὶ ἁρμοζόμενοι, δύσζηλόν φασιν. ὡς μὲν γὰρ ζηλότυπον αὐτὸν ὄντα ἴδωσι, διέβυσέ φασι τῇ γυναικίσκῃ τὸ δεῖπνον. καὶ ἀπιδὼν ἐς αὐτὴν, ἀπεστέναξε. καὶ [1] ἡ Στρατονίκη πρὸς αὐτὸν ὑμᾶλα ἀηδῶς, καὶ ὅλως ἐρωτικὴ. καί τινες δὲ μοιχικαὶ πρὸς αὐτὸν αἱ διαβολαί. ὡς ὁ ποιητικὸς ἦν, καὶ ἐπὶ τούτῳ μέγα φρονῶν, μὰ Δί' ἐχλεύασέ σε [2] Φιλόξενος τὰ ἔπη, καὶ διέσυρε, [3] καὶ ἄμετρα εἶπεν αὐτὰ, καὶ κακοσιώπητα. πρὸς δὲ τὸ δύσκολον, καὶ φιλόψογον, ἄγε δή, καὶ ἀνόσιος ὁ φίλος διαβάλλεται, καὶ ὡς τὸ θεῖον παρωθούμενος, καὶ τὴν πρόνοιαν ὀργυιὰν μύων. [4] ὁ δὲ ἀκούσας, δύμης μύωπι λαβὼν ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ ἀπέραστον τὸ φίλον, ὑβρισμένας τὰς ἀκοὰς ἔλεγχον. ὅλως γὰρ τὰ τοιαῦτα ἐπινοῦσι, καὶ λέγουσιν, ἃ μάλιστα ἴσασιν ἐς ὀργὴν δυνάμενα παροξύνεσθαι τὰς ἀκοὰς τοῦ ἀκροωμένου.

Interdum auditoris affectus sua calumniis discrimina suppeditat: ad cujus mores hi maligni homines sese accommodantes, scopum attingunt. Nam si zelotypum ipsum esse perspexerint: annuit, inquiunt, ille uxori tuæ inter epulas, eamque intuitus suspiravit: Stratonice vicissim suave quiddam, & amatorium: alia item, quæ ad suspicionem adulterii faciunt. Sin poëticæ studiosus illa arte sibi placeat: Per Iovem tua carmina Philoxenus irrisit, insectatus est, hiulca & lege soluta dixit. Apud religiosum, & pium, impietatis, & flagitii accusatur amicus, quasi numen rejiciat, & providentiam neget. Tum auditor, ceu œstro in aurem immisso, excandescit, ut est consentaneum, & re nondum accurate cognita, amicum aversatur. Talia fere sunt, quæ ab impuris istis confinguntur & dicuntur, cum ea norint audientis animum ad iram maxime posse pro-

1 Ἡ Στρατονίκη] Allusit partim ad historiam Antiochi Seleuci R. filii, qui novercæ amore flagrans ope Medici voti compos fuit factus: partim ad calumniam, qua Combabus fuit impugnatus apud eundem Seleucum, ac si Stratonices manifestarius adulter esset. Vtramque noster fuse exponit in libello de Dea Syria: illam Plutarchus in vita Demetrii Poliorcetæ: quam breviter item noster attigit in Icaro-Menippo: Σελεύκῃ δὲ Ἀντιόχῳ ἰώσῃ Στρατονίκην διανεύοντα κλάδα τῇ μητρυιᾷ. *Seleuci autem filium Antiochum videbam clam Stratonicæ novercæ innuentem.* Ex hac historia effictam habes narratiunculam apud Aristænetum lib. 1. epist. XIII. Reposui autem, ejecta *uxoris* voce, nomen proprium, in quo ad historiam respicitur, quam exposuimus. Mox legam *ἀνδρὸς*. Interpres non nimis bene vertit. *Tollitur.*

2 Φιλόξενος] Nobilis poëta Lyricus, qui cum Dionysii tyranni carmina liberius damnaret, ab eo in Latomias detrusus est: unde Tarentum aufugiens Dionysio revocanti epistolam misit una litera O, id est ὃ, notatam. plura Suidas. Meminit & Plutarchus de fortuna Alexandri, orat. II. in initio. *Idem.*

3 Καὶ ἄμετρα] *Hiulca*, interpres. Rectius, *immodulata*, ut Horatius in Arte:

Non qui vis videt immodulata poëmata judex. Idem.

4 Ὁ δ' ἀκούσας] Verte: *quo ille*, sc. amicus, *audito, statim velut æstro percitis auribus, uti par est, inflammatur, & moram accuratæ inquisitionis non ferens, aversatur amicum, repellitque. Plane enim istiusmodi mendacia confingunt, queis maxime norunt audientis animum ad iram posse provocari.* Idem.

1 Καὶ

[1] καὶ ἔνθα τρόπος ἐστὶν ἕκαστος ἐπισκόπουσι, ἐπ' ἐκεῖνο τυχοῦσι, καὶ ἀκριβάζουσιν ἐς αὐτόν. ὥστε τῇ δικαίᾳ ὀργῇ πεπερασμένον [2] μηκέτι χολὴν ἄγειν τὴν ἐξεταστὴν τῆς ἀληθείας. ἀλλὰ κἂν θέλῃ τις ἀπολογεῖσθαι, μὴ προσιέναι, τῷ δικαδίκῳ τὴν ἀκριβάστειαν, [3] ὡς ἀληθεῖ προκαταλημμένον. [4] Ἀνυποπτότατον δὲ ὂν τὸ εἶδος τῆς διαβολῆς, τὸ ὑποκαθίσιον τοῦ ἀκούοντος ἐπιθυμίας. ὁπότε δὲ παρὰ Πτολεμαίῳ [5] τῷ Διονύσῳ ἐπικληθέντι, ἐμέθυσέ τις, ὃς διέβαλε [6] τὸν Πλατωνικὸν Δημήτριον, ὅτι ὕδωρ τε πίνοι, καὶ μόνος τῶν ἄλλων γυναικεῖα οὐκ ἐνεδύσατο ἐν τοῖς Διονυσίοις. καὶ εἰ μὴ κληθεὶς [7] ἔωθεν ἐπιέναι τε, πάντων ὁρώντων, καὶ λαπροvocare. Et qua parte quisque præstat, cognoscentes, illa ipsum telis jaculisque petunt; ne auditor, subita conturbatus ira, aliquod vero cognoscendo collocet otium: deinde ei, qui se purgare velit, non attendat, inopinato crimine, tanquam vero præoccupatus. Etenim ea calumniæ species est efficacissima, quæ cum auditoris cupiditate conflictatur: quando etiam apud Ptolemæum cognomento Dionysum quispiam olim Demetrium Platonicum accusavit, quod in Bachanalibus aquam biberet, soluſque omnium mulieribus non fuisset indutus. Ac nisi mane vocatus vinum bibisset omnium in conspectu, & sumta veste Ta-

1 Καὶ ἔνθα τροπός ἐστιν] Sic Alexander Parmenionis auctoritatem molestè ferens, à Cratero in Philotam, invidiosa illius & suspiciosa commemoratione accenditur: Curtius l. VI. cap. 8. sic Nero à Capitone Cossutiano in Thraseam inflammatus, quod non adfuisset in Poppææ Sabinæ consecratione, quam Nero præ ceteris dilexerat: Tacitus lib. XVI. cap. 22. Sic apud Phædrum libertus ille,

Adjecit id, quod sentiebat maxime
Dolisturum amanti.

Ceterum exemplorum ὅσα κόνις. Benedictus male legit τροπῶτον, pro τροπὸς, vertitque *& qua parte præstat.* nos emendavimus & contextum, & interpretationem, vertentes, *& qua quisque parte maxime vulneri patet.* Tollius.

2 Μηκέτι χολὴν ἄγειν] Verterim: *indaganda, seu perscrutandæ, veritati non modo non vacet: verum etiam si quis objectum crimen diluere voluerit, non admittat defensionem, insolentia auditæ criminationis, tamquam veritate præoccupatus.* Idem.

3 Ὡς ἀληθεῖ] Nisi ἀληθεῖ hic neutro genere accipitur pro substantivo, legendum hic vel ἀληθείᾳ, quod malim; vel ἀληθές, ut ad ἀκριβάστειαν referatur. *Idem.*

4 Ἀνυποπτότατον δὲ ὂν] Atticismus, pro, ἀνυποπτώτατον γάρ ἐστι. Sic Homerus Iliad. Θ. v. 306:

Μήκων δ' ὡς ἑτέρωσε κάρη βάλεν, ἥτ' ἐνὶ κήπῳ
Καρπῷ βεβρισμένη, νοτίῃσί τε εἰαρινῇσιν.

Pro βεβρίθυια. Pro ὁπότε malim, ὥς ποτε. Idem.

5 Τῷ Διονύσῳ ἐπικληθέντι] Qui undecimus fuit Ptolemæorum. *Idem.*

6 Τὸν Πλατωνικὸν Δημήτριον] Cujus & Antoninus Imp. meminit lib. VIII. cap. 22. adeatur Ionsius in Histor. Philosophica. *Idem.*

7 Ἔωθεν πίνειν] Quo nihil viro gravi turpius, nisi cum res poscit, aut jubet valetudo: antiquis autem rarum, & insuetum, ut etiam Apostolos illud diei tempus ab ebrietatis potuerit suspicione vindicare. Res igitur erat extremæ luxuriæ, quam & feminæ adamabant nequiores Apuleius lib. IX. *Quanto me felicior*

ἐαν [1] παραντινίδιον, [2] ἐκκυμβάλισά τε, καὶ περισωρχήσαιτο, ἀπολώλοι ἂν, ὡς ἐγὼ ἡδέως τῷ βίῳ & βασι-

Tarentina, cymbala pulsâsset, & saltasset, plane periisset; quod

Daphne vicina, qua mero & prandio matutino saucia cum suis adulteris voluptatur. Idem eodem libro: *matutino mero, & continuo stupro corpus emanciparet.* Tollius.

1 Παραντινίδιον] Pollux lib. VII. cap. 17: καὶ μὴν τόγε παραντινίδιον διαφανές ἐστιν ἔνδυμα, ὀνομασμένον ἀπὸ τῶν παραντίνων χρήσεως & τρυφῆς. *Est autem pellucida vestis, Tarantinidion, ita à Tarentinorum usu luxuque appellata.* Hesychius: Παραντινόν, sive, ut alii legunt, παραντινίδιον, ἱμάτιον γυναικεῖον λεπτὸν, πρόσαντες ἔχον ἐκ τῆς ἑνὸς μέρους. *Tarantinidium, vestimentum muliebre tenue, fimbrias, seu villos habens ab una parte.* Vtebantur eo plerumque meretrices. Lucian. in dial. meretr. Οὐκ αἰσχύνῃ μὴν τὸ παραντῖνον ἐκ ἑλλόβιον, ἐχ ὄρθιον, ἐ παραντινίδιον ἔχουσα. Apud Pollucem cap. XIII. lib. VII. fragmentum est veteris poetæ, Παρθένῳ δ' εἶναι δοκεῖ, φορῶν κροσσωτὸς, καὶ γυναικείαν στολήν. *Virgo esse videtur, gerens fimbriata vestes, & muliebrem stolam.* Muliebri autem veste Bacchus amiciebatur. Vide Senecam. Et Tragœdi, omnesque Dionysiaci artifices, quorum nota *Syrmata.* Apud eundem Pollucem, Αὐδῶν χιτών τις βασσάρα, διονυσιακὸς, ὠδύνης. Et apud Hesych. βασσάραι χιτῶνες, ἐσθῆτες αἱ δρόμιαι βάκχαι. Hinc & Bacchus βασσαρεὺς dictus. Commentator vetus Horatii l. I. od. XVIII: Bassareus *dictus est liber pater à genere vestis Baccharum:* unde & Baccha Bassarides *dicta Pers.* Bassaris & *Lyncem.* Bassaris *enim genus vestis est, ad pedes usque demissa, dicta à* Bassara, *loco Lydiæ,* ubi fit. Vbi *Bassara* pro *Bassaris* legendum videtur. Verum Etymologici auctor & in etymologia, & in ipsa nominis denotatione variat. Quamquam etiam *Bassaris* apud Persii Scholiasten inveni, ad Sat. I. v. 101: *Bassarides,* inquit, *Bacchæ. Quibusdam videtur à genere vestis, qua Liber pater utitur, demissa ad talos, quam Thraces* Bassarin. *Quidam à vulpibus, quarum pellibus Bacchæ succingebantur. Vulpes Thraces* Bassares *dicunt.* Idem.

2 Ἐκκυμβάλισά τε] Cymbala namque cum saltatione jungebantur in Deorum effeminato cultu: præsertim in festis Bacchi, Herculis, & Matris Deum Cybeles. Iustinus de Ptolemæo Philopatore, lib. XXX: *adduntur instrumenta luxuriæ, tympana & crepundia;* sive, ut alii malunt, *crepitacula.* Vbi tamen τὸ *crepundia* ab interprete esse censuerim. Nam de eodem loquens Plutarchus tympani tantum meminit. Sed, uti dixi, & cymbala in ejusmodi festis solemnia fuere. Apulejus de Gallis Cybeles, lib. VIII. Milesi. *Qui per plateas & oppida cymbalis & crotalis personantes, Deamque Syriam circumferentes mendicare compellunt.* Lucretius lib. III.

Tympana tenta tonant palmis, & cymbala circum
Concava, raucisonoque minantur cornua cantu.
Et Phrygio stimulat numero cava tibia mentis.

Erant autem ea vel ex ære, vel è buxo, quæ mutuo collisu non ingratum sonum edebant. Ausonius in Epist. ad Paulinum XXV;

Cymbala dant flictu sonitum: dant pulpita saltu
Icta pedum: tentis reboant cava tympana tergis.

Propertius lib. III. el. XVI; ad Bacchum:

Levis odorato cervix manabit olivo,
Et series nudos veste fluente pedes.
Mollia Dircæa pulsabunt tympana Theba;
Capripedes calamo Panes hiante canent.
Vertice turrigero juxta Dea magna Cybelle
Fundet ad Idæos cymbala rauca choros.

Anthol. lib. IV. de Herc. & Baccho:

Ἀμ-

λέως, ἀλλ' [1] ἀνυποφορήτης ὢν, καὶ ἀνυπέρτευτος τὴν Πτολεμαίου τρυφήν. [2] Περὶ δὲ Ἀλεξάνδρου, μεχρὶ τότε ἂν ἀπασῶν διαβολὴ λήξειε, εἰ ἕλοιτό τις μὴ σέβειν, μηδὲ προσκυνεῖν τὴν Φαυστίνης. ἐπεὶ δὲ ἀπέθανεν Φαυστίνη, τῷ δὲ ἐρῶντι Ἀλέξανδρος ἐδεδίει προσδοκίαν ἐς τοῦτο τῇ λοιπῇ μεγαλουργίᾳ, [3] καὶ θεὸν χειροτονῆσαι τὸν τεταλαιπωρηκότα. δῆμος ἐν νεὼς τε ἀνίεσαν αἱ πόλεις, καὶ τεμένη καθιδρύεσθαι, καὶ βωμοὶ, καὶ θυσίαι, καὶ ἑορταὶ τῷ καινῷ τούτῳ Θεῷ ἐπετελοῦντο. [4] καὶ ὁ μέγιστος ὅρκος ἦν ἅπασιν, Φαυστίνης. εἰ δέ τις ἢ μεθιάσειε πρὸς τὰ γιγνόμενα, ἢ μὴ φαίνοιτο πάνυ σεβῶν, ἰύγγων ἐπέκειτο ἡ ζημία. ὑπολαμβάνοντες δὲ οἱ κόλακες τὸν μεροκιάδην τοῦτον ἐς Ἀλεξάνδρου ἐπιθυμίαν, προσεξέκαιον θῦος, καὶ ἀνεζωπύρουν, [5] ὀνείρασι δι-

quod regis moribus non delectaretur, ſed Ptolemæi deliciis infenſus eſſet, & adverſarius. Apud Alexandrum graviſſimi criminis reus fiebat, qui colere & adorare nollet Hephæſtionem. Nam poſteaquam is è vivis exceſſit, amore victus Alexander, ad reliquam funeris magnificentiam additum voluit, ut mortuus inter Deos Hephæſtion haberetur. Continuo civitates ei templa condiderunt, delubra dedicarunt, aras, victimas, & feſta novo huic Deo conſecrarunt. Eratque nomen Hephæſtionis jusjurandum omnium religioſiſſimum. Siquis autem vel riſiſſet ad ea quæ fiebant, vel non omni ſtudio colere viſus eſſet, culpa capitalis erat. Aſſentatores autem perſpecta hac juvenili Alexandri cupiditate, ei ignem & fomitem addere cœperunt, ſomnia narrantes

Ἀμφοῖν ὃ σῆλαι σωτέρμονες· εἴκελα δ' ὅπλα
Νεβρὸς, λεοντῆ, κύμβαλα δὲ, πλαταγή.
Sudorumque pares metæ, paria arma: leonis
Exuviæ, hinnuleus, cymbala cum ſtrepitu.

Eleganter ad rem Tertullian. de Pallio: *Atquin alius & ſericatus & crepidam aratus inceſſit, & ut digne quidem Bacchantibus indumentis aliquid ſubtinniret, cymbalo inceſſit.* Tollius.

1 Ἀνυποφορήτης] Exprobrator. Lactantius lib. v. cap. 6: *Et quoniam mores ac vitia regis imitari genus obſequii judicatur, abjecerunt omnes pietatem; ne exprobrare regi ſcelus viderentur, ſi aliter viverent.* Vid. Tacit. XVI. 22. Et Lactant. l. v. cap. 9. p. 482. Iſocr. p. 10. *Idem.*

2 Περὶ δὲ Ἀλεξάνδρου] Malim ita vertere: *Ita & apud Alexandrum hæc omnium maxime valebat calumnia, ſiquis neque colere ut Deum, neque adorare velle Hephæſtionem deferebatur.* Idem.

3 Καὶ θεὸν χειροτονῆσαι] Pluribus hæc Arrianus, Curtius, Plutarchus in vita Alex. M. *Idem.*

4 Καὶ ὁ μέγιστος ὅρκος] De Caligula Suetonius refert, eum inter cetera amoris erga Druſillam documenta nunquam deinceps niſi *per numen Druſillæ* dejeraſſe. Idem in morte Iulii Cæſaris narrat, controverſias quaſdam à plebe *interpoſito per Cæſarem jurejurando* diſtractas: & Claudium Imp. *jusjurandum* ſibi *neque ſanctius* neque *crebrius* inſtituiſſe, quam *per Auguſtum*: quin & violata perjurio numina iſta gravius vindicata, quam ſi quis per ipſum Iovis numen, aut majorum gentium Deos pejeraret. Sic ut vere dixerit Tertullianus in Apologetico: *Citius denique apud vos per omnes Deos, quam per unum genium Cæſaris pejeratur.* Idem.

5 Ὀνείρασι] Id enim inter divinitatis ſigna. Vnde & ægrotantes, & futura

γήμενοι δ' Ἡ Φαυσίωνος, [1] ἐπιφανείας τινὰς, καὶ ἰάματα προστάττοντας αὐτῷ, καὶ [2] μαντείας ἐπιφημίζοντες. καὶ τέλος, ἔθυον [3] παρέδρῳ, καὶ [4] Ἀλεξικάκῳ θεῷ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἥδετό τε ἀκούων, καὶ τὰ πλούσια [5] ἐπῄσθανε, καὶ μέγα ἐφρόνει, ὡσανεὶ καὶ θεοῦ παῖς ὢν μόνον, ἀλλὰ καὶ θεὸς ποιεῖν δυνάμενος. πόσους τοίνυν οἰόμεθα τῷ Ἀλεξάνδρῳ φίλους ἂν τὸ ἡμέρου σκυθρωπὸν ἀπολωσαι τὸ Ἡ Φαυσίωνος θειότης, διαβληθέντας, ὡς τιμῶσι [6] τὸ κοινὸν ἁπάντων θεὸν, καὶ διὰ τοῦτο ἐξελαθέντας, καὶ τῆς βασιλέως εὐνοίας ἐκπεσόντας; τότε δὲ

tes Hephæſtionis; apparitiones quaſdam, & medelas ei attribuentes, ejuſque oracula prædicantes: denique aſſeſſori, malorumque depulſori Deo ſacra fecerunt. Alexander autem hæc jucunde audiebat, tandem etiam ut veris fidem habebat, & gloriabatur, quod non modo Dei filius eſſet, ſed Deos etiam creare poſſet. Quot igitur Alexandri amicos putamus illam Hephæſtionis divinitatem tum male habuiſſe, quum accuſarentur, quod communem omnium Deum non colerent: ideoque expellerentur, & regis benevolentia exciderent? Tunc temporis Aga-

prænoſcere cupientes, in Deûm, Æſculapii præcipue, & Serapidis, nec non Apollinis, ſeſe templa conferebant, per ſomnium illorum voluntatem, reſponſave expiſcaturi. *Tollius.*

1 Ἐπιφανείας] Illuſtravit hanc vocem, locumque Luciani, Vir illuſtris Ezech. Spanhemius in V. Diſſertatione de re Nummaria: quod opus à me juventuti nunquam non erit commendatiſſimum. *Idem.*

2 Μαντείας] Et oracula ad auctoritatem novo Deo conciliandam efficta. Æmulatus eſt in Antinoo Hadrianus, quem non ſecus ipſe, ac Hephæſtionem Alexander, dilexerat. Spartianus in ejus vita: *Et Græci quidem volente Hadriano eum conſecraverunt, oracula per eum dari aſſerentes, qua Hadrianus ipſe compoſuiſſe jactatur.* Idem.

3 Παρέδρῳ] Servius in VII. Æneid. *Revera Virbius eſt numen conjunctum Dianæ, ut matri Deum Attis, Minervæ Erichthonius, Veneri Adonis.* Id eſt πάρεδρος. Πάρεδροι etiam σωσθρονοι dicti, teſte Heſychio, quamquam viri docti τὸν παρέδρους τοῖς σωφρονεστέροις inferiores exiſtimant, & ordine, & dignatione. quin & Gallus ſeſe apud noſtrum in dialogo ſui nominis πάρεδρον Ἐμὲ jactat. *Idem.*

4 Ἀλεξικάκῳ] Quod Herculi, quem æmulabatur Alexander, cognomen datum in Deorum numerum cooptato. Fuit item Apollinis cognomen, de quo videndus Pauſanias in Atticis, pag. VI. *Idem.*

5 Ἐπῄσθανε] Iuvenalis Sat. IV:

Quid apertius? Et tamen illi
Surgebant criſtæ. Nihil eſt, quod credere de ſe
Non poſſit, cum laudatur dis æqua poteſtas. Idem.

6 Τὸν κοινὸν ἁπάντων θεόν] Erant enim & peculiares vel populis, vel familiis, ſeu gentibus Dii; Auſon. in Cæſaribus:

Æneadum generis qui ſextus & ultimus heres,
Polluit, & clauſit Iulia ſacra Nero.

Inprimis heroes in Deûm numerum relati; ut populo Romano Quirinus. Ceterum, qui plura Deorum nomina deſiderat, uni tantum culta vel cognita populo, legat cap. XXIV. Apologetici Tertulliani, & lib. IV. Auguſtini de Civitate Dei, cap. 8. & paſſim. Sermon. VIII. Theodoreti ad infideles Græcos, &c. *Idem.*

I Ta-

Ἀγαθοκλῆς ὁ σάμιος, [1] ταξιαρχῶν παρ' Ἀλεξάνδρῳ, καὶ τιμώμενος παρ' αὐτῷ, μικρὸν δεῖν [2] συνηκκρίθη λέοντι, διαβληθεὶς ὅτι δακρύσειε παρὰ τὸν Ἡφαιστίωνος τάφον. ἀλλ' ἐκείνῳ μὲν λέγεται βοηθῆσαι Περδίκκας, [3] ἐπομοσάμενος καὶ πάντων τῶν Θεῶν, καὶ καὶ Ἡφαιστίωνος, [4] ὅτι δὴ κυνηγετοῦντι οἱ φανείη ἐναργῶς τοῦ Θεοῦ ἐπισκῆψαι, εἰπεῖν Ἀλεξάνδρῳ, φείσασθαι Ἀγαθοκλέους. ἃ μὲν οὖν ἀπίθανα, ἃ δὲ ὡς ἐπὶ νεκρῷ δακρύσαι, ἀλλὰ τῆς παλαιᾶς συνηθείας μνημονεύοντα. ἡ γὰρ κολακεία, κἂν ἡ διαβολὴ, τότε μάλιστα χώραν ἔσχε πρὸς τὸ Ἀλεξάνδρου πάθος σωθῆναι. [5] καθάπερ γὰρ ἐν πολιορκίᾳ σπεύδουσιν ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ, καὶ ἀπόκρημνα, καὶ ἄσφαλῆ τοῦ τείχους

Agathocles Samius, qui apud Alexandrum centurio in honore erat, parum abfuit quin cum leone committeretur, accusatus, quod sepulchrum Hephæstionis præteriens illachrymasset. Verum illi opem tulisse fertur Perdiccas, Deos omnes, ipsumque Hephæstiona juratus, Deum in venatione sibi clare visum mandasse, ut Alexandro diceret, Agathocli esse parcendum, qui non ut mortuum lachrymasset, & quod vanam Hephæstionis divinitatem crederet, sed quod pristinæ familiaritatis meminisset. Sic igitur affecto Alexandro, locus assentationi, & calumniæ aptissimus fuit. Nam quemadmodum hostes urbem oppugnaturi, non altam, non præcipitem, non munitam

1 Ταξιαρχῶν] Verte; *Ordinum ductor, quique magno apud Alexandrum in honore erat.* Tollius.

2 Συνηκκρίθη λέοντι] Alludit ad historiam Lysimachi, quem Alexander Leoni objecerat. *Idem.*

3 Ἐπομοσάμενος] Eodem ferme dolo, quo Iulius Proculus usus, interfecto, seu discerpto à Patribus Romulo, quo desiderium plebis leniret. Adi Livium lib. 1. & Florum, cap. 1. *Idem.*

4 Ὅτι δή] Legebam initio, ὅτι ἴδη. verum τὸ ὅτι eleganter sæpe πυρέκλ. Idem.

5 Καθάπερ γὰρ ἐν πολιορκίᾳ] Eadem in Halieuticis similitudine usus est Oppianus lib. v:

Ὡς δ' ὅτε δυσμενέων βεβαρὼς λόχος ἀντιβολοισι
Λάθρῃ ἐμπελάσῃ μεσάτιλλα δὴ νύκτα δοκήσας,
Εὖ δόντας δὲ κίχησε φυλακτῆρας ἀϋπνίῃσι
Ἀρηϊ δύμενέσσι, διαπλήξας δ' ἐδάμασσεν.
Ἔνθεν ἔπειτ' ἄκρηλε πόλιν, καὶ τύρσιν ἐπ' αὐτὴν
Θαρσαλέοι σπεύδουσι, πυρὸς βέλος, ἄστεος ἄτην,
Δαλὸν ἐϋδμήτων μεγάρων αἰζηΐα φέροντες
Ὡς τότε &c.

Ac veluti insidiæ media sub nocte propinquant
Hostibus occulto, & curis somnisque solutas
Excubias arcis nactæ sub Marte quieto,
Cædunt; & sternunt custodum corpora passim:
Hinc propere evadunt summa ad vestigia muri,
Audaceque locant flammas in arce micantes,
Vrbis casuræ signum, torremque ferentes,
Qui sit robustus jam prensa malleus arcis:
Sic tunc &c.

Vt & Apulejus ex parte lib. v. Metam. *Tunc nactæ jam portis patentibus nudatum fore-*

προσίασιν οἱ πολέμιοι, ἀλλ' οὐ τὴ ἀφύλακτόν τι μέρος, ἢ σαθρὸν αἰσθωνται, ἢ πεπεινὸν, ἐπὶ τοῦτο πᾶσῃ δυνάμει χωροῦσιν, ὡς ῥᾷστα παρεισδῦναι, καὶ ἐλεῖν δυνάμενοι, οὕτω καὶ οἱ διαβάλλοντες, [1] ὃ, τι ἂν ἀθενὲς ἴδωσι τῆς ψυχῆς, καὶ ὑποσαθρὸν, καὶ εὐπρόσβατον, τοῦτῳ προσβάλλουσι, [2] καὶ προσάγουσι τὰς μηχανὰς, καὶ τέλος, συμπολιορκοῦσι, μηδενὸς ἀντιπαραθέοντος, μηδὲ τὴν ἔφοδον αἰσθομένου. εἶτ' ἐπισὰν σύτος ἅπαξ τειχῶν γένωνται, πυρπολοῦσι πάντα, καὶ καίουσι, καὶ σφάττουσι, καὶ ἐξελαύνουσιν, οἷα εἰκὸς ἀλισκομένης ψυχῆς, καὶ ἐξιδιαζομένης. ἔργα εἶναι. μηχανήματα δὲ αὐτοῖς τὴ διαβολὴ ἥτε ἀπάτη, καὶ τὸ ψεῦδος, καὶ ἡ ἐπιορκία, καὶ [3] προσωλιπάρησις, καὶ ἀναισχυντία, καὶ ἄλλα μύρια ἁπλῶς διηγήματα. ἡ δὲ μεγίστη πασῶν, ἡ κολακεία ἐστὶ, [4] συρίττης, μᾶλλον δὲ ἀδελφή τις ὅσπερ ἡ διαβολή. Οὐδεὶς γὰρ ὅτῳ ἥβυνάδης ἐστὶ, καὶ ἀδαμαντίνου τείχους τὴ ψυχὴν προσβεβλημένου, ὃς οὐκ ἂν εὐδίην ποιοῖς τὰς τῆς κολακείας διαβολάς. καὶ ταῦτα, ὑπορρυτίδης, καὶ τὰς ἡμελίνας ὑφαιρούσης τῆς διαβολῆς. καὶ τὰ μὲν ἐκτὸς, ταῦτα. ἔνδοθεν δὲ, προκαὶ προδοσίαι συναγωνίζονται, τὰς χεῖρας ὀρέγουσαι, καὶ τὰς πύλας ἀνατετῶσαι, καὶ πάντα τρόπον τὴ ἀλώσει δὲ ἀκόντων συμπροθυμούμενοι.

nitam mœnium partem invadunt: sed quam non custoditam, debilem, humilemve norunt, in eam totis viribus impetum faciunt, ut qua facillime ingredi, & rerum potiri queant. Ita calumniatores, quod in auditoris animo languidum, fragile, & accessu facile viderint, illud adoriuntur, eoque suas machinas adducunt: denique nemine obsistente: hostilemque impetum sentiente, expugnant: deinde intra muros, cuncta igni ferroque devastant, jugulant, expellunt: qualia verisimile est fieri animo capto, & mancipato. Artes sunt ipsis adversus absentem, fallacia, mendacium, perjurium, obsecratio, impudentia, aliæque sexcentæ astutiæ: quarum omnium maxima est assentatio, Calumniæ cognata, imo soror. Nemo enim tam generoso est animo, & adamantino muro septus, qui adulationis calumniis non succumbat: idque cum calumnia suffodiat, & fundamenta subtrahat. Atque hæc quidem sunt, quæ foris adveniunt. Intus autem multæ proditiones adjuvant, manus porrigunt, portas aperiunt, omnibusque modis expugnationi auditoris una incumbunt. Ac

tis animum facinorosa mulieres, omissis tectæ machinæ latibulis, destrictis gladiis fraudium simplicis puellæ paventes cogitationes invadunt. Tollius.

1 Ὅ,τι ἂν ἀθενὲς] Themistius Orat. III: Καὶ ὅπερ ἂν αἴσθηται αὐτῶν διηρθρωμένον, ῥῆμα εἰσπεπτωκὸς καὶ σμικρὸν ὑποτρέπει καὶ ἐλέγχει τὸ ἀφρακτὸν τε καὶ ἀδένες. *Quæ ubi ad votum succedere sibi conatus suos senserit, perblande irrepens paulatim eum subruit, & sirutatur, qua parte minime munitus, ac minime valens est.* Idem.

2 Καὶ προσάγουσι τὰς μηχανάς] *Eique suas machinas admovent.* Idem.

3 Προσωλιπάρησις] Non est *obsecratio*, uti reddidit interpres: sed est *assiduitas* in calumniando; aut si ita mavis, in assentando simul & calumniando, qua quasi obtunditur ille, quem in amicum veterem volunt concitare. *Idem.*

4 Συρίττης] Περίδρομον ὑπαγέσεως vocat Themistius, *emissariam simulationis.* Idem.

1 Τὸ

μῶμαι. πρῶτον μέν, [1] τὸ φιλόκαινον, ὃ φύσει πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπάρχει, καὶ [2] τὸ ἀψίκορον. ἔπειτα δέ, τὸ πρὸς τὰ παραδόξα τῶν ἀκουσμάτων ἐπόμμυον. ἃ γὰρ οἶδεν ὅπως ἡδόμεθα πάντες λαθραῖα, καὶ πρὸς τὰς λεγομένας, καὶ [3] μεστὰς [4] ὑπονοίας ἀκούοντες. οἶδα γὰρ πάντως ἡδέως χαρακλιζομένας τὰ ὦτα ὑπὸ τῶν λαλοδολῶν, ὥσπερ τὰς ἀπαλοῖς κνωμένας. ἐπειδὰν τοίνυν ὑπὸ τούτων ἁπάντων συμμαχούμενοι πρόσωσι, καὶ κρούσῃ αἰρέσιν οἴμαι, καὶ ἐδὲ δυσχερὴς ἡ νίκη γένοιτο, μηδενὸς ἀντιπαραλαμβανομένου, μηδ' ἀμυνομένου τὰς προσβολὰς ἀλλὰ τῷ μὲ ἀκούοντι, ἑκόντι ἑαυτὸν ἐνδιδόντι. τῷ δὲ αὖ,

Ac primum quidem hæ ſunt, rerum novarum ſtudium, ac præſentium faſtidium, quod hominis ingenio à natura eſt inſitum: deinde vero, quod ad rerum incredibilium auditionem ſequitur. Neſcio enim quo pacto gaudemus omnes clanculum, quum plenas ſuſpicione delationes audimus. Quibuſdam enim comperi aures calumniis ita ſuaviter titillari, ac ſi pennis confricarentur. Proinde quum talibus adjuti ſociis irruerint, vi utique capiunt, nec ægre paratur victoria, ubi nemo repugnat, nec vim propulſat: ſed, qui audit, ultro ſeipſum dedit: qui ve-

1 Τὸ φιλόκαινον] Plinius lib. XII. Nat. Hiſt. cap. 1. *Eſt natura hominum novitatis avida.* Plinius Iunior lib. VIII. epiſt. XVIII: *aures hominum novitate lætantur.* Hinc Homerus:

Τίω γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ὀπαζόμενοι ἀνθρωποι,
Ἢ ὅσ' ἀκούουσιν νεωτάτη ἀμφιπέλονται. Tollius.

2 Τὸ ἀψίκορον] Propertius lib. II. eleg. 33:

Elevat aſſiduos copia longa viros.

Monetque Iſocrates ad evitandam illam ſatietatem, τοὺς αὐτοὺς μὴ πυκνὰς ποιεῖν τοῖς αὐτοῖς. *ne ſapius eoſdem alloquamur*, in orat. ad Demonicum. Eximium hac de re præceptum eſt apud Ciceronem de amicitia cap. 19: *Non enim*, inquit, *amicitiarum eſſe debent, ſicut aliarum rerum, ſatietates. Veterrima quæque, ut ea vina, quæ vetuſtatem ferunt, eſſe debent ſuaviſſima: verumque illud eſt, quod dicitur, multos modios ſalis ſimul edendos eſſe, ut amicitiæ munus expletum ſit. novitates autem, ſi ſpem afferunt, ut tamquam in herbis non fallacibus factus appareat, non ſunt illa quidem repudianda: vetuſtas tamen ſuo loco conſervanda eſt.* Idem.

3 Μεστὰς ὑπονοίας] Gnome Gr.

Τ' πόνοια δεινόν ἐστιν ἀνθρώποις κακόν.
Suſpicio grave eſt hominibus malum.

Vide quæ ad cap. III. P. Syrus:

Ad triſtem partem ſtrenua eſt ſuſpicio. Idem.

4 Τ' πονοίας] Recte igitur Seneca in iræ devitatione monet *tollendam ex animo ſuſpicionem & conjecturam, fallaciſſima irritamenta*; lib. II. de Ira, cap. XXIV. Idem lib. III. cap. XXX: *Taurum color rubicundus excitat: ad umbram aſpis exſurgit: urſos leoneſque mappa proritat. Omnia, quæ natura fera ac rabida ſunt, conſternantur ad vana. Idem inquietis & ſtolidis ingeniis evenit; rerum ſuſpicione ferumtur.* Auſonius in epiſt. ad Paulinum:

Nec quæ compoſitis male ſuada & credula cauſis
Concinnat veriſimilis ſuſpicio culpas.

Ita enim illic legendum: non, *male ſuada credula cauſis*, uti partim Cel. Grævius vidit, partim nos emendandum judicamus. *Compoſita cauſa* ſunt fictæ calumniæ. Sic Phædr. f. I:

Qui fictis cauſis innocentes opprimunt.

καλομένῳ ἦ, [1] τῷ ἐπιβουλῷ ἀγνοεῖν. ὥσπερ γὰρ ἐν νυκτὶ πόλεως ἁλούσης, καθεύδοντες οἱ διαλαλούμενοι φονεύονται, καὶ τὸ πάντων οἴκτιστον, ὁ μὲν σὺν εἰδότι τὰ μεγιστημένα, προσέρχεται τῷ φίλῳ φαιδρὸς, ἄτε μηδὲν φαῦλον ἐαυτῷ συνειδότι, καὶ τὰ σπουδῇ λεγόμενα, καὶ ποιεῖ, πινὰ πρόσω ὁ ἀθλιος ἐνηδρευόμενος. ὁ δὲ, ὡς μὲ ἔχει τι γενναῖον, καὶ ἐλεύθερον, καὶ παῤῥησιαστικὸν, εὐθὺς [2] ἐξέῤῥηξε τὴν ὀργὴν, καὶ τὸ θυμὸν ἐξέχεε. καὶ τέλος, τῶν ἐπιλογίων προαισθόμενος, ἔγνω μᾶτην καὶ ἓν φίλα παρωξυμένος. ὡς δὲ ἀβλυνέστερος, καὶ ταπεινότερος, προσίεται μὲ, καὶ προσμειδιᾷ [3] τοῖς χείλεσιν ἄκροις, μισεῖ δὲ, καὶ λάθρᾳ τὸς ὀδόντας διαπρίει. καὶ [4] ὡς ὁ ποιητὴς φησι, [5] βυσσοδομεύει τῷ

vero accusatur, insidiarum est ignarus. Nam haud aliter qui deferuntur, atque qui captis urbibus pereunt, dormientes trucidantur. Et quod est omnium maxime miserabile, hic rerum actarum nescius, amicum hilari vultu adit, ut nullius mali sibi conscius, & consueta dicit, facitque, insidiis omnifariam miser obsessus. Tum ille, si homo ingenuus est, & liber, ac confidens, iram illico rumpit, animumque effundit: denique prævisa defensione, agnoscit se adversus amicum absque fuisse exacerbatum. Sin autem ignaviore est, & abjectiore animo, admittit quidem, summissque labiis arridet: verum odit, & clam dentibus frendet: ac, ut inquit Poëta, iram in animo molitur. Quo

Hic autem lubens legam; ἡσὶ πάντες ἐξὸς τὰς λαθρηδὰ λεγομένας, καὶ μ. ὑσ. διαβολάς. Tollius.

1 Τῷ ὑπιβουλῷ ἀγνοεῖν] Egregie Cicero Verrina II. cap. 14: *Eum qui palam est adversarius, facile cavendo vitare possis: hoc vero occultum, intestinum, ac domesticum malum non modo non exstit, verum etiam opprimit, antequam perspicere atque explorare potueris.* Facete Hispani,

Del agua mansa me guarde Dios, que
de la brava me guardaré.

Id est,

A flumine leni ac placido me Deus tutum præstet:
A torrente facile me ipse tutabor. Idem.

2 Ἐξέῤῥηξε τὴν ὀργὴν] Seneca de Ira l. II. cap. 29: *Quid est inquius, quam secreto credere, palam irasci?* Idem.

3 Τοῖς χείλεσιν ἄκροις] Hoc est, non ex animo. Sic *summis labiis hospitem invitare*, dixit Hieronymus. noster autem, ἀπ' ἄκρε χείλες φιλοσοφεῖν, in Apologia. & in Dialog. Meretr. ἐπ' ἄκρε τῦ χείλες ἓδ' ὅρκος ἔχει. plura Erasm. in Adagiis. *Idem.*

4 Ὡς ὁ ποιητὴς φησι] Homerus Odyss. ρ.

Ἐσθλὰ ἀγορεύοντες, κακὰ δ' φρεσὶ βυσσοδομεύων.
Bona prædicantes, mala autem in pectoribus occultabant loquentes.

& Odyss. θ. in adult. Martis & Ven. de Vulcano: κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων. Est & apud Hesiodum, ἄλλον φρεσὶ βυσσοδομεύων. *Dolum mente occultans.* Hesychius: βυσσοδομεύει, ἐνθυμεῖται, μηχανᾶται, ὑποκρυμμένως βεβούλεται, & ἐν βάθει. Noster in Philopatride; μύχον δὲ βυσσοδομεῖς, ἄνω & κάτω περιπολῶν, κεφαλεόφορον ἰοικώς. Idem.

5 Βυσσοδομεύει τὴν ὀργήν] Namque, ut in Medea Seneca,

Ira quæ tegitur, nocet
Professa perdunt odia vindictæ locum. Idem.

I Ἀδι-

ὀργήν. ᾧ δὴ ἐγὼ οὐδὲν οἶμαι [1] ἀδικώτερον, οὐδὲ δυλοπρεπέστερον, [2] ἐνδακνόμενος τὸ χεῖλος, ὑποτρέφειν τὴν χολὴν, καὶ τὸ μῖσος ἐν αὑτῷ κατακλείειν αὐξάνειν, [3] ἕτερα μὲν κεύθοντα ἐπὶ φρεσὶν, ἄλλα δὲ λέγοντα. [4] καὶ ὑποκινούμενον [5] ἱλαρᾷ δὲ κωμικῇ προσώπῳ, μάλα εὐπαθῆ τινα, καὶ γέμοντα τραγῳδίαν. [6] Μάλιστα δὲ τοῦτο πάσχουσιν, [7] ἐπὶ σὰν φίλος ὁ ἐνδιαβαλλόμενος δοκῶν εἶναι τῷ ἐνδιαβαλλομένῳ, ποιήτης

Quo utique homine nihil putem injustius, nihil servilius, qui admorso labro bilem intus alit, odiumque intra se conceptum auget, dum aliud in mente occulit, aliud in ore habet, & plenam affectibus tragœdiam in se commovet. Tuncque potissimum hoc faciunt, quum simile facit delator, qui delati olim amicus videtur

1 Ἀδικώτερον] Cæcilius apud A. Gellium lib. xv. cap. 9 :

Nam is sunt inimici pessimi, fronte hilaro,
Corde tristi : quos neque ut apprehendas, neque ut mittas, scias. Tollius.

2 Ἐνδακνόμενος τὸ χεῖλος] More indignantium. Vide Erasm. in Adag. *Mordere Labium.* Idem.

3 Ἕτερα μὲν κεύθοντα] Achillis verba sunt apud Homerum Iliad. I :

Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν,
Ὅστ' ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζῃ.
Ille mihi invisus, non secus ac inferni porta,
Qui aliud in animo versat, aliud autem loquitur.

Hinc Phocylides :

Μηδ' ἕτερον κεύθοις κραδίῃ νόον, ἀλλ' ἀγορεύων.
Neque aliam occultes in corde sententiam, alia proloquens.

Et tamen, ut P. Syrus ait :

Homo semper in os fert aliud, aliud cogitat. Idem.

4 Καὶ ὑποκινούμενον] Non cepit hæc interpres. Repone igitur ; *& hilari mimicoque vultu tristia & tragica consilia versat.* Lege autem cum Cel. Grævio ; ὑποκρινόμενον. mox lego : κακῶν γέμοντα. Valer. Flaccus :

Fingit placidis fera pectora dictis. Idem.

5 Ἱλαρᾷ δὲ κωμικῇ] Claudianus in I. Conf. Stiliconis lib. II. v. 34 :

Invisos odisse palam ; non virus in alto
Condere ; non lætam speciem prætendere fraudi :
Sed certum mentisque parem componere vultum. Idem.

6 Μάλιστα δὲ τοῦτο πάσχουσιν] Verte : *Hoc autem tum illis maxime evenit, cum hic, qui calumniam struit, illi, qui calumnia appetitur, antehac amicus esse visus eodem modo facit.* Idem.

7 Ἐπὶ σὰν φίλος] Palladas lib. I. Anthol. cap. 42 :

Οὐχ ἕτω βλάπτῃ μισεῖν ὁ λέγων ἀναφανδὸν,
Ὡς ἅπερ ὁ κρύφα φιλῶν ψευδόμενός τε φιλέων.
Τὸν μὲν γὰρ μισοῦντα προφυλαττόμεθα.
Τὸν δὲ λέγοντα φιλεῖν ἐ προφυλασσόμεθα.
Ἐχθρὸν ἐγὼ κεῖνον κρίνω βαρὺν, ὃς ποτε λάθρῃ
Τλῇ ἀπὸ τ' φιλίης πίστιν ἔχων ἀδικεῖ.
Non ita nocet, qui odium suum præ se fert,
Atque ille, qui sinceram simulat amicitiam.
Nam inimicum præscientes evitamus.
At ab eo, qui se amicum profitetur, nobis non cavemus.
Illum ego gravem judico inimicum, qui clanculum
Per amicitiæ fidem injuriam facit. Idem.

ὁμοίως. [1] τότε γὰρ ἔτι φωνὴν ἀκούειν ἔτι ἡλικοῦ τὸ διαβαλλομένου, ἢ τὸ ἀπολογουμένου, τὸ ἀξιόπιστον τῆς κατηγορίας ἐκ τῆς πάλαι δοκούσης φιλίας προειληφότες. οὐδὲ τοῦτο λογιζόμενοι, ὅτι πολλαὶ πολλάκις ἐν τοῖς φιλτάτοις μίσους ἐμπίπτουσιν αἰτίαι, τὰς ἄλλως λανθανούσας. καὶ ἴσως οἷς [2] αὐτός τις ἔνοχός ἐστι, ταῦτα φάσκουσι κατηγορεῖσθαι ὑπ' αὐτοῦ, ἐκφυγεῖν ὅπως πειρώμενος τὴν διαβολήν. καὶ ὅλως, ἐχθρὸν μὲν οὐδεὶς ἂν τολμήσειε διαβάλλειν. ἄπιστος γὰρ αὐτὸ δι' ἡ κατηγορία, πρόδηλον ἔχουσα τὴν αἰτίαν. τοῖς δοκοῦσι δὲ μάλιστα φίλοις ἐπιχειροῦσι, [3] τὴν πρὸς τὰς ἀκούοντας εὔνοιαν ἐμφιλοτιμούμενοι, ὅτι [4] ἐπὶ τῇ ἐκείνων συμφορᾷ οὐδὲ

tur fuisse. Tunc enim ne vocem quidem delati, tantum abest ut defensionem audire velint: tantum fidei calumniæ facit, præconcepta illa de veteri ipsorum amicitia opinio: cum non reputent inter amicissimos clam aliis non raro multas simultatum causas intercedere: interdum etiam eum, quorum ipse reus est, socium insimulare, dum sic antevertendo, calumniam nititur evitare: denique neminem audere inimico calumnias instruere. Nam ei accusationi non habetur fides, cujus manifesta est causa: verum eos, qui videntur amici, potissimum aggrediuntur, optantes suam erga auditores benevolentiam indicare, quod in ipsorum commoda neque familiarissimis

1 Τότε γὰρ ἔτι φωνὴν] Seneca de Ira lib. 1. cap. 7: *Commota enim semel & concussa mens ei servit, à quo impellitur.* Tollius.

2 Αὐτός τις ἔνοχος] Sic apud Senecam in Hippolyto v. 720:

Regeramus ipsi crimen, atque ultro impiam
Venerem arguamus. Scelere vincendum est scelus.
Tutissimum est inferre, cum timeas, gradum.

Ita & Antoninus Caracalla, quum Getam fratrem obtruncasset, per totam regiam currens, clamabat μέγαν κίνδυνον ἐπηρτῆσθαι, μόλις τε σωθῆναι. *Magnum se effugisse periculum, vixque evasisse incolumem*, patricidio immanem superaddens calumniam, ut est apud Herodianum lib. IV. cap. 4. Sic Iugurtha, cum Hiempsalem interfici curasset, & Atherbalem bello invasisset, scelere velabat scelus, mentitus, *Hiempsalem ob sevitiam suam ab Numidis interfectum: Atherbalem ultro bellum inferentem, postquam superatus sit, queri, quod injuriam facere nequisset*; teste Sallustio cap. XV. belli Iugurth. *Idem.*

3 Τὴν πρὸς τοὺς ἀκούοντας εὔνοιαν] Themistius Oratione III: φύονται δέ τινες ἐν ἀνθρώποις ἀλάστηκες, μᾶλλον ἢ ἀνθρώπια σμικρά τε καὶ ἀνελεύθερα, τὰς ἀλάστηκας ὀπηδεῖν ἐφελκόμενα· οἱ δὲ αὐτῶν οὐκ ἀλάστηκες, ἀλλὰ δράκοντας ἰοὶ χαλεποὶ καὶ αὐτόπτας μεστοὺς ὑφέρποντας, καὶ κεράστας ὄφεις καὶ φιλαδροπίας παραπεπλασμένους, ὡς ἀπελαύνειν χρεὼν καὶ ὅσον τάχιστα φεύγειν. *Existunt autem etiam inter homines Vulpecula quadam, sive homunciones potius exigui & illiberales, pone vulpes secum attrahentes: alii vero non vulpes, sed serpentes difficilis & horribilis veneni plenos, adrepentes, & benevolentiæ & humanitatis involucris obtectos, qui longissime abigendi & expellendi sunt.* Ita apud Synesium Typhonis uxor ad uxorem præfecti peregrinæ militiæ ventitans, & per calumniam Osiridi necem struens, eorum sese fingit misereri, quibus cum liberis & uxoribus certa immineret ab Osiride pernicies; καὶ ἅμα ἀδύρεσθαι ἂν ὑπολιπαίζουσα τὰ παιδάρια, δύστανα οἴκτῳ προσπεπλεγμένη. *Simulque ejus complexa tenellos liberos lacrumari cœpit, benivolentiam hac commiseratione assimulans.* Idem.

4 Ἐπὶ τῇ ἐκείνων συμφορᾷ] Cicero l. 1. de Offic. cap. 13: *Totius autem injustitia*

τ οἰκειοῖσιν ἀπέχοντο. εἰσὶ δέ τινες, οἱ κἂν μεθῶσιν ὕστερον ἀδίκως ἀμφεβληθήμενοι παρ' αὐτοῖς τὸν φίλους, ὅμως ὑπ' αἰσχύνης ὧν ἐπράσσοσιν, οὐδέ τι ὑποπτεύειν, οὐδὲ τολμῶσι θεωρεῖν αὐτὸς, ὥσπερ ἠδικημένοι, ὅτι μηδὲν ἀδικοῦσι ἐπίγνωσαν. τοιγαροῦν πολλῶν κακῶν ὁ βίος ἐπλήσθη ὑπὸ τ ὅτω ῥᾳδίως, κ ἀνεξέλεγκτως πεπισθημένων ἀμβολῶν. ἡ μὲ γὰ Ἀντία, Τεθναίης, φησὶν, ὦ Πρόῖτε, ἢ κόρας Βελλεροφόντου, ὃς μ' ἔθελε φιλότητι μιγήμεναι οὐκ ἐθέλουσαν, [1] αὐτὴ προτέρη ἐπιχειρήσασα, κὴ ὑπερφρονέουσα. κὴ μικρὸ ὁ νεανίας ἐν τῇ ἔριδος χθαμαλὸν συμπλοκῆ διεφθάρη, ἐπιθύμιον σωφρονοῦσης ὑπολαβὼν, κ τ ἔριδος τ ξένον αἰδοῦς, ὑπὸ μάχλε γυναικὸς ἐπιβεβλαδυμένου. ἦ ὦ Φαῖδρα, καὐτεῖνη τὸ ὅμοια κατεπιθῦσα Ζ πεζεγένη, ἐπέρριψεν ἐπὶ τὸν Ἱππόλυτον χλευάζ ὑπὸ Ζ παιζοὺς, ὑδὲν ὦ θεοὶ, [2] ὑδὲν ἀνόσιον εἰργασμένον. καί φησί τις. ἀλλ' ἀξιόπιστός ἐστι σύοτε ὁ διαβάλλων, ἀνὴρ πατὴρ τε ἄλλα δίκαιος, κὴ σωφρονεῖν εἶναι δοκῶν. κὴ ἐχρῆν

mis parcant. Quidam autem ſunt, quibus tametſi poſtea comperitur falſum apud ſe crimen amicis fuiſſe impoſitum, tamen cum id credidiſſe pudeat, neque admittere quicquam, neque illum intueri audent, ac ſi injuria ſint affecti, quia nihil ab illis delictum agnoverunt. Proinde multis malis referta eſt hominum vita, eo quod tam facile, nullaque facta diſquiſitione calumniis fides habetur. Nam ait Antia, *Præte velim pereas, perimas niſi Bellerophontem, Qui tenerum invita voluit violare pudorem:* quanquam ipſa prior ſolicitarat, & neglecta fuerat. Ac parum abfuit, quin adoleſcens in congreſſu cum Chimæra perierit, caſtitatis dans pœnas, & pudoris erga hoſpitem, inſidiis à laſciva muliere petitus. Quidam etiam ſimile Phædra de privigno obloquuta, fecit ut Hippolytus à patre devoveretur, etſi nihil, ô Dii, nihil nefarii perpetraſſet. At dicet aliquis: Quandoque fide dignus eſt calumniator, qui alias juſtus & prudens videtur eſſe, eique præbenda au-

ſtitiæ nulla capitalior eſt, quam eorum, qui tum cum maxime fallunt, id agunt, ut viri boni eſſe videantur. Origines lib. VI. contra Celſum: Τότε μάλιστα τὸ φαῦλον ἐν τῇ χύσει τ κακίας, καὶ τῇ ακρότητι αὐτῆς εἶναι χαρακτηρίζεται, ὅτε ὑποκρίνεται τὸ σπουδαῖον. *Tum maxime nequitia ad cumulum & culmen improbitatis perveniſſe notatur, cum ſpeciem ſibi virtutis induit.* P. Syrus:

Malus bonum ubi ſe ſimulat, tunc eſt peſſimus. Tollius.

1 Αὐτὴ προτέρα ἐπιχειρ.] Nota Hippodamiæ & Myrtili fabula; notiſſima Fauſtæ & Criſpi Cæſaris; minus celebris illa Damaſippes & Hebri apud Plutarchum de flumin. eſt & aliud novercæ privignum in amore immorigerum ad patrem deferentis exemplum apud Heliodorum in Æthiopicis, ut & apud Apulejum lib. X. Mileaſicor. plura exempla Muretus congeſſit cap. XII. lib. I. Var. Lect. *Idem.*

2 Οὐδὲν ἀνόσιον εἰργασμένον.] Vnde ipſa Phædra apud Senecam:

——— *Falſa memoravi; & nefas,*
Quod ipſa demens pectore inſano hauſeram,
Mentita finxi. Vana puniſti pater:
Iuveniſque caſtus crimine inceſto jacet,
Pudicus, inſons. Idem.

προσέχειν αὐτῷ, ὅτε μηδὲν ἂν τοιοῦτο κακουργήσαιμι. ἆρ' οὖν ὁ Ἀλεξείδου ἔστι τις δικαιότερος; [1] ἀλλ' ὅμως κἀκεῖνον συνέχη ἐπὶ τῇ Θεμιστοκλέᾳ, καὶ συμπαρώξυνε τὸ δῆμον, [2] ἧς φασιν ἐκεῖνον, πολιτικῆς φιλοτιμίας ὑποκεκνισμένον. δίκαιον μὲν γὰρ [3] ὡς πρὸς τὰς ἄλλας Ἀλεξείδης. ἄνθρωπον γὰρ αὐτὸς ἦν, καὶ χαλεπὸς εἶχε, καὶ ἠλάστει τινάς, καὶ ἐμίσει. καὶ εἶχε ἀληθῆς ἔσιν ὁ τοῦ Παλαμήδους λόγος, [4] ὁ σωιστράτου τῶν Ἀχαιῶν, καὶ τοῖς ἄλλοις ἄρξας, τὴν ἐπιβουλὴν, καὶ ἐνέδρευε τοῦ φθόνῳ φαίνεται σωστρεικὸς καὶ ἀνδρὸς ὁμοίου, καὶ φίλου, καὶ [5] ἐπὶ τὸν αὐτὸν κίνδυνον συμπεπλευκότος, ὅτως ἔμφυτον ἅπασιν ἀνθρώποις ἡ τοῦ περὶ τοιαῦτα ἁμαρτία. τί γὰρ ἄν τις ἢ Σωκράτην λέγοι, τὸ [6] ἀδίκως πρὸς τῶν Ἀθηναίων ἀφεθέντα; [7] ὡς ἀστεῖος, καὶ ἐπιβουλος ἢ τὸν Θεμιστοκλέα, ἢ τὸν Μιλτιάδην, τὸν auris, ut qui tale nihil perpetrarit. Est ne aliquis justior Aristide? attamen ille in Themistoclem conspiravit, animosque populi concitavit, gloriæ popularis, ut ajunt, æmulatione titillatus. Alias vir bonus Aristides: sed homo cum esset, irasci poterat, & alios amabat, alios oderat. Si verum quoque est, quod de Palamede ferunt, quidam Græcorum sapientissimus, aliisque in rebus optimus, invidia flagrans insidias parasse fertur cognato, amico, & ad idem periculum profecto: adeo naturæ hominum familiare est hoc errore labi. Porro, quorsum attinet & Socratem recensere, impietatis & insidiarum apud Athenienses insimulatum? Quid Themistoclem, aut Miltiadem, tot partis victoriis, suspi-

1 Ἀλλ' ὅμως κἀκεῖνον] Vnde hoc Lucianus acceperit, nescio. Plutarchus certe, in Aristidis vita, negat ab eo Themistoclem vel dicto, vel facto læsum. *Tollius.*

2 Ἧς φασιν ἐκεῖνον πολιτικῆς φιλοτιμίας] Ἧς φασιν ἐκεῖνον εἶχε πολιτικῆς φιλοτιμίας. Marcil. Vertendum fuerat: *ejusdem, cujus ille, ut ferunt, popularis gloriæ cupidus: vel eadem, qua ille, ut ajunt, ambitione populari flagrans.* Tollius.

3 Ὡς πρὸς τὰς ἄλλας] *Ad alios comparatus.* Idem.

4 Ὁ σωιστράτου] Qui tamen ἴσως φθόνῳ πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα. Noverat mendacia multa dicere veris similia, ut ait Poëta. Fecit autem has insidias Palamedi, adjuvante Diomede. Dictys Cretensis lib. II: *Per idem tempus Diomedes & Vlysses consilium de interficiendo Palamede ineunt, more ingenii humani, quod imbecillum adversum dolores animi, & invidiæ plenum, anteiri se a meliore haud facile patitur.* Apulejus lib. x Meles. *Vel cum falsis insimulationibus eruditione doctrinaque præpollens Palamedes proditionis damnatur.* Idem.

5 Ἐπὶ τὸν αὐτὸν κίνδυνον] *In eandem expeditionem profecto.* vel: *ejusdem expeditionis ac periculorum socio.* Idem.

6 Ἀδίκως] Neglexit vertere interpres: *immerito, injuria.* Idem.

7 Ὡς ἀστεῖος] Quod per hircum, canem, gallum, quercum juraret. Sed nota satis hæc sunt, nec indigent explanatore. At, si cubi pœnitentia locum habuit, si cubi sera licet in iræ locum successit, in hujus sanctissimi viri damnatione se totam ostendit. Non enim hæc tantum resciscitur est, sed & illius damnati sunt ab Athenientibus accusatores, ipsiusque imago aurea in templo collocata. Vide quæ Plutarchus in libello de odio & invidia, nec non Tertullianus in Apologetico. *Idem.*

1 Ἀπο-

ρῦ τηλικαύτης νίκης ἐπὶ πρόδοσίᾳ τῆς Ἑλλάδος ὑποπτεύεσθαι ; μυρία γὰρ πάρεστι δεῖγματα. καὶ χρὴ δὴ, τὰ πλεῖστα ἤδη γνώριμα. πότερ' χρὴ ναῦς ποιεῖν τόνδε νῦν ἔχοντα, ἢ βοτῆς ; ἢ ἀληθείας ἀμφισβητεῖν ; ὥσθ' οἱμαι ἂν Ὅμηρον εἰ τῷ τοῖς σειρήσιν μύθῳ χαίρειν, πλεῖν κελεύσαι τοὺς ὀλεθρίους ταύτας τῆς ἀκεσμάτων ἡδονὰς, καὶ [1] ἀποφράττειν τὰ ὦτα, καὶ μὴ ἀνεῖναι αὐτὰ ἀναπεπαυμένοις τοῖς πάθεσι προειλημμένοις, ἀλλ' ἐπισήσασθαι ἀκριβῶς ἑρμηνέα τὸν λογισμὸν ἅπασι τοῖς λεγομένοις, [2] τὰ μὲν ἄξια προσιέσθαι, καὶ ἀποβάλλεσθαι. τὰ φαῦλα δ' ἀποκλείειν, καὶ ἀπωθεῖν. καὶ γὰρ ἂν εἴη γελοῖον, εἰ μὲν οἰκίας θυρωρὸς καθίσταιτο, τὰ ὦτα δ', καὶ τὴν διάνοιαν, ἀνεῳγμένα εἴη. ἐπεισὸν τοίνυν τοιοῦτον

suspicione proditionis notatos? Sunt enim exempla innumera, & vulgo jam pleraque non ignota. Quid igitur faciet vir prudens, quum de virtute, aut veritate ambigitur? Sane quod Homerus in Sirenum fabula docet: quum jubet, ut pernicioſas haſce ſermonum voluptates prætereat, obturet aures, nec eas paſſim aperiat affectu præoccupatis: ſed ſedulo janitore adhibito, ratione nimirum, quæ delationes expendat, dignas quidem recipiat & admittat: malas vero excludat, & depellat. Ridiculum enim fuerit ædium janitores conſtituere, aures vero mentemque aperta ſinere. Quum igitur quiſpiam talia quæpiam tibi

1 Ἀποφράττειν τὰ ὦτα] Themiſtius Orat. III: Ἀποτειχίσαι ἔνωθεν, καὶ ὑπερεῖσαι τῇ ἀκοῇ, ἰσχυρὸν ὡς ταῖς ἀκοαῖς οἰκοδομησάμενος τὸ φυλακτήριον· ὥστε ἀπρόσοδον αὐτῆς ἀφεστάναι τὰς ἐπιβουλάς. καὶ μάλιστα μὲν ὑποκλείειν προσιόντα, καὶ ἀποθεῖναι· εἰ δ' ἔνδον σε λάθῃ παρεισδύσα, μήτοι κατακρύπτειν εἰς δεξάμενον, μηδὲ ἐντὸς ἔχειν ἐγκαζόμενον, (Lego, ἐπιλυγαζόμενον) ἀλλ' εἰς φανερὸν προάγειν, καὶ διελέγχειν· ὕβρει γὰρ ἰλιγγιῶσαν αὐθίς, καὶ λυγιζομένην, καὶ βαπαιζίζουσαν, καὶ ἀκ ἔχουσαν, ὅ, τι χρήσεται. καὶ εἰ τοῦτο ὑπομείνειεν ἄπαξ, καὶ μήποτε ἐπιχλάσαι λοιπὸν, ἀλλ' ἀεὶ ἂν ὑπομεμάσιεν, ἀεὶ ἂν προσέλθοι πλησίον· ἔσοι δ' αὐτῇ τῷ ἀνοήτων ἥδησάν τε προσιόντα, καὶ τὸ δυσχερὲς ἀμέμπτως ἀνέπαυσαν, ἅτοι ἢ ἥκιστα ὑπολαύσασι τῆς φιλανθρωπίας· ἐξίστανται γὰρ ὑπ' αὐτῆς, καὶ οὐδὲν διαφέρουσι τῶν μεμιλωπημένων, &c. *Obſtruendum igitur illi eſt, atque incredulitate prohibendus aditus, valida in auribus noſtris arce conſtructa, ut procul illius impetus arceantur. Atque ut maxime in ipſo acceſſu rejicienda ac propulſanda ſit, tamen ſi forte clam in interiora penetraverit, cave illam exceptam oculari, aut intra ades tuas admittere procures, ſed in apertum illico proſer, ac redargue. Videlu enim illam ſubita vertigine correptam, ac tergiverſantem, & verbis haſitantem, ac prorſus attonitam. Quod ſi ſemel perpeſſa fuerit, in poſterum moleſta eſſe deſinet, ſed ne tentabit quidem, nec propius accedet. Quicunque vero accedente illa ſtolidi atque inepti homines gaudent, benigneque ſuam illi fores aperunt, fructum humanitatis ſuæ minime ferunt. de poteſtate enim ab ea dejiciuntur, ut nihil ab furioſis diſſideant*, &c. P. Syrus in mimis:

Difficilem oportet aurem habere ad crimina.

Nilus Epiſc. in Admonitionibus: Ἀσφαλίζου τὴν ἀκοὴν, καὶ σὺ ὀφθαλμέ· δι' αὐτῶν γὰρ πάντα τὰ βέλη κακίας εἰσέρχεται. *Muni auditum & oculos: per ipſa enim omnia tela malitia ingrediuntur.* Tollius.

2 Τὰ μὲν ἄξια προσιέσθαι] Photius epiſt. I. ſectione λή: ἔχε τὰ ὦτα τοῖς μὲν ἀδικουμένοις ἀνεῳγμένα, ὡσεῖ δὲ τοῖς τῶν ἀδικούντων ἐπαγωγὰς καὶ παραλογίας ἀποκλεισμένα. *Aures prabe patulas injuriæ affectis; clauſas contra ad afficientium injuria lenocinia, & probabiles inductiones.* Idem.

1 Αὐ-

τι προσοίη τις λέγων, [1] αὐτὸ ἐφ' αὑτῷ [2] χρὴ τὸ πρᾶγμα ἐξετάζειν, μήτε ἡλικίαν ἢ λέγοντα ὁρῶντα, μήτε τὸ ἄλλου βίου, μήτε τὸ σὺ τοῖς λόγοις ἀγχίνοιαν. ὅσῳ γάρ τις πιθανώτερος, τοσούτῳ ἐπιμελεστέρας δεῖται τῆς ἐξετάσεως. ὁ δεῖ τοίνυν πιστεύειν ἀλλοτρίᾳ κρίσει, μᾶλλον ἢ μίσει ἢ κατηγορίᾳ, ἀλλ' ἑαυτῷ τῷ ἐξέτασιν φυλακτέον τῆς ἀληθείας, ἀποδύντα τὴν προκαλλωπίζουσαν τὸ φθόνον, καὶ σὺ φανερὰ ποιησάμενον τὸ ἔλεγχον τῆς ἐκστρεφούσης διανοίας, καὶ μισεῖν ἕτω, καὶ ἀγαπᾶν τὸ δεδικιμασμένον. πρὶν ἢ τοῦτο ποιῆσαι καὶ τὴν πρώτης διαβολῆς κεκινημένον, Ἡρακλεῖς ὡς μειρακιώδης, καὶ ταπεινὸν, καὶ πάντων ἧκιστα ἄδικον

tibi dixerit: rem ipsam apud te perpendas, nec delatoris ætatem, nec mores, nec in dicendo solertiam spectes. Nam quo quis est disertior, eo accuratiore disquisitione indiget. Ergo alterius judicio, imo potius accusatoris odio, non est credendum: at veri examen sibi servandum, tum calumniatori invidiam tribuendo, tum utriusque mentis argumentum patefaciendo. Et sic alterum odisse, alterum amplecti licet, quem probaveris. Sed priusquam hoc factum sit, prima calumnia commoveri, hercle quam puerilis, abjectique animi est, & à justitia remo-

1 Αὐτὸ ἐφ' αὑτῷ] Interpres, *rem ipsam apud te.* malim: *rem ipsam per se expendas.* Tollius.

2 Χρὴ τὸ πρᾶγμα ἐξετάζειν] Phædrus fab. XI. lib. III:

Quod si damnanda perscrutatus crimina
Paterfamilias esset; si mendacium
Subtiliter limasset a radicibus,
Non evertisset scelere funesto domum.
Ergo exploranda veritas multum prius,
Quam stulta prave judicet sententia.

Et mox:

Nil spernat auris, nec tamen credat statim.
Quandoquidem & illi peccant, quos minime putes,
Et, qui non peccant, impugnantur fraudibus.
Hoc admonere simplices etiam potest,
Opinione alterius nequid ponderent.
Ambitio namque dispidens mortalium
Aut gratia subscribit, aut odio suo.
Erit ille notus, quem per recognoveris.

Sic Aratus senior Philippum Regem Maced. monet, μηδενὶ τῶν λεγομένων ὀξέως μηδ' ἀκρίτως μηδέποτε πιστεύειν. ὅταν δὲ κατά τινων τῶν φίλων ἢ συμμάχων προσπέσῃ τις αὐτῷ λόγος, τὰ ἀκριβέστερον ἐλέγχου ποιεῖσθαι, πρὶν ἢ δι' ἁπάντων τὴν διαβολὴν. καὶ γὰρ βασιλικὸν εἶναι τὸ τοιοῦτο, καὶ πρὸς πᾶν συμφέρον. *Ne quicquam temere, aut inconsiderate eorum, qua audiverit, credat: tum vero quoties aut amici, aut socii accusatio aliqua delata fuerit, diligentissime ut omnia prius inquirat, quam accusationi fidem habeat. nam & regium hoc esse, & ad omnia conducibile.* Polybius lib. IV. Justinus Martyr. Parænct. I. ad Græcos: Ἡ γὰρ τῶν χρημάτων ἀκριβὴς ἐξέτασις, καὶ τὰ δόξαντα καλῶς ἔχειν πολλάκις ἀλλοιότερα δείκνυσι, ἀκριβεστέρᾳ πείρᾳ ταληθὲς βασανίσασα. *Accurata namque rerum inquisitio etiam ea, quæ antea bene se habere videbantur, sæpe aliter affecta esse ostendit, accuratiore experimento veritate indagata, exploratoque.* Idem.

1 Οὐκ

νοι. ἀλλὰ τούτων ἁπάντων αἴτιον, [1] ὥσπερ σὺ ἀρχὴν ἔφημψω, ἡ ἄγνοια, καὶ τὸ σὺ σκότῳ πᾶν εἶναι τὸ ἐκφύγειν ἀδύνατον. ὡς εἴγε θεῶν τις ἀπεκαλύψειεν ἡμῶν τοὺς βίους, οὐχοῖ ἂν φεύγοντας ἐς τὸ βάραθρον ἢ διαβολὴ, χώραν σὺκ ἔχοντας, [2] ὡς ἂν περιφωλευομένων τῶν πεπλασμένων ὑπὸ τῆς ἀληθείας.

semotissimi. At vero horum omnium causa una est ignorantia, tenebræque illæ, quibus cujusque mores obvolvuntur. Nam si Deorum quispiam animos nostros regeret, in barathrum aufugeret locum non inveniens Calumnia, utpote rebus à veritate illustratis.

1 Ὥσπερ σὺ ἀρχὴν ἔφημψω] Hæc omissa sunt ab interprete. Id est. *ut in initio diximus.* Tollius.

2 Ὡς ἂν περιφωτισμένων] Menti namque, (ut ait Cicero lib. II. Academ. Qu. cap. 10.) *nihil est veritatis luce dulcius.* Idem.

ΨΕΥΔΟΛΟΓΙΣΤΗΣ, Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΡΑΔΟΣ.

PSEVDOLOGISTA, SIVE DE APOPHRADE, HOC EST, DIE NEFASTO.

ARGVMENTVM.

Invectiva est in eum, à quo derisus fuerat, quòd Apophradis verbo usus esset, ipsumque diei atro comparasset. Continetur autem tota oratio duabus partibus, quarum priore ostendit, nomen Apophradis Græcum, & usitatum Græcis esse, & se rectè eo usum quoque esse, idque exemplis aliorum, qui similibus nominibus etiam alios nefarios ac detestabiles, probrosè appellarunt. In altera autem vitam & mores, & item sermonem ac dicendi genus illius insectatur, ostendens illum meritò ac dignè ista voce cognominari, ut pote atrum ac detestabilem, & ab aliis quoque similibus antea appellationibus eodem modo passim notatum, afficta etiam prosopopœia lingua, expostulantis cum illo super abusu, & fœdo ministerio, cui adhibeatur. Exordium longius paulò est ad attentionem ac docilitatem pertinens, captata interim & benevolentia instituto suo, ab exemplo Archilochi, qui se eodem modo ultus fuerit. Post Exordium Prosopopœia Elenchi ex Menandri prologis introducitur, qui argumentum rei & occasionem scripti hujus exponit. Titulus alter à materia de qua tractatur, alter ab ipsius, qui accusatur effectu sive opere sumptus est, quòd falso de voce Apophradis judicarat, eamque quasi peregrinam ac barbaram derisserat. Est enim λογίσης examinator, ἐξεταστὴς & κριτὴς seu δοκιμαστὴς, ut Hesichius indicat.

At

[1] Ἀλλ' ὅπ μ̃ ἠγνόεις τὄνομα τὼ ἀποφράδα, πάνυ πᾶν δῆλον. πῶς γὰρ ἂν ἠπῶ βάρβαρον εἶναί με τὼ φωνὼ ἐπ' αὐτῷ εἰπόνθ' ὑπὲρ σ̃, ὡς ἀποφράδι ὄμοιον εἴης; τ̃ γὰρ πρόπαν σε νὴ Δία μέμνημαι, εἰκάσας τ̃ τοιαύτη ἡμέρᾳ, εἰμὴ ἐ παντάπασιν ἀνήκοον ἦσθα τ̃ ὀνόματος. ἐγὼ μ̃ τὼ μ̃ ἀποφράδα ὁ, τ ἐ βέλεσιν εἶναι, διδάξω σε μικρὸν ὕστερον. τὸ δ' Ἀρχιλόχυ ἐκεῖνο, ἤδη σοι λέγω, ὅτι [3] πέπιγα τ̃ περὶ σωσείληφας, εἴπ πνὰ ποιητὼ ἰάμβων ἀκήκοας Ἀρχίλοχον, πάριον τὸ γένος, ἄνδρα κομιδ̃ ἐλεύθερον, κὰ παῤῥησίας σωόνθ', μηδὲν ἀνιᾶντα ὀνειδίζειν, εἰ ἐ ὀπιμέλιστα λυπήσειν ἔμελλε [4] τὰς περιπετεῖς ἐσομένας [5] τ̃ χολ̃ τ̃ ἰάμβων αὐτ̃. ἐκεῖν τοίνυν πῶς τ̃ τοιούτων ἀκήκοας κακ̃, πέπιγα ἔφη τ̃ ἄνδρα ἐληφέναι τ̃ πτερ̃, εἰκάζων ἑαυτὸν τ̃ πέπιγα ὁ Ἀρχίλοχος, φύσ μ̃ λάλον ὄντα, κ̀ ἀνάγ πνὸς ἀνάγκης. ὁπόταν δὲ τ̃ πτερ̃ λαφθ̃, γαργαλέτερον βοᾶν. κὰ σὺ δὴ ἔφη ὦ κεχόλωμαι ἄνθρωπε, πβυλόμβος, ποιητὼ λάλον παροξύνεις ἐπὶ σε-

[1] At quod [2] Apophradis nomen ignorabas, cuivis facile patet. Quomodo enim accusares me ceu barbarum lingua, ob hoc quod de te dixi apophradi similem esse te? Nam mores tuos memini me cum tali die conferre, nisi prorsus ne audisses quidem nomen hoc. Ego verò ipsam quidem Apophradem, quid sibi velit, quidque significet, paulò pòst te docebo. In præsentia autem Archilochi illud tibi dico, quòd videlicet cicadam ala comprehendisti. Si modo poëtam Archilochum fuisse audisti, qui genere fuerit Parius, homo liber admodum, & dicax, neque convitiari unquam veritus, etiamsi quam maximè molestus futurus esset iis, qui in jamborum ipsius otium incurrerent. Ille igitur cum malè à quopiam istorum audiisset, hominem ait alis cicadam comprehendisse: comparans seipsum cicadæ Archilochus, natura quidem strepero, ac nulla cogente necessitate, vocali: quoties autem etiam ala comprehenditur, altius quiddam stridenti. Tu quoque igitur, inquit, homo infœlix, quid tibi vis, qui poëtam loquacem contra te ipsum irri-

1 Ἀλλ' ὅπ] Scriptus in Polyeuctum Sophistam. L. Suidas in ἀνιᾶχ, & in ἀπολύωκτος. Marcil.

2 *Apophradis*] Apophradis vocabulum in usu esse probat. Heniochus enim Comicus fabulam conscripsit, cui titulus est Ἀποφράς. i. dies inauspicatus. Olim vocabantur inauspicati, quibus publica non licebat agere.

Ἄνθρωπος ἀποφρὰς ἐ βλέπων ἀπ' ἰσίαν. Cogn.

3 Τέπιγα] Proverb. *Bourd.*

4 Τὰς περιπετεῖς] Περιπαθεῖς legendum videtur. *Menagius.*

5 Τ̃ χολ̃ τ̃ ἰάμβων αὐτ̃] Sic legit interpres & vertit. Melius certe vertisset *scholam*, non *ocium*. Sed licet non omnino absurdus sit sensus, qui è vulgata lectione elicitur, non dubito, quin Lucianus scripserit τ̃ χολ̃, & sic vertendum esse, *qui in ejus Iamborum bilem inciderint*. Nam bilis amaritudo propria est Iamborum. *Palm.*

1 Τὰς

ἐμοὶ δοκεῖ, οὐ πάνυ ζητοῦντα, καὶ ὑποθήσεις τοῖς ἰάμβοις, ταῦτά σοι καὶ αὐτὸς ἀπειλῶ, εἰ μὴ τὰ Δία τὸν Ἀρχιλόχου εἰκάζων ἐμαυτόν. πῶς; πολλῷ γε καὶ δεῦ. σοὶ γὰρ μυρία συνεισῆλθε ἰάμβων ἄξια βεβιωμένα, ὥστε ἂν μοι δόκεῖ, εἰ μὴ ὁ Ἀρχίλοχος αὐτὸς ἀμαρκύσας, προσπαροξυνάλιος καὶ τὸν Σιμωνίδην, καὶ τὸν Ἱππώνακτα συμποιεῖν μετ' αὐτοῦ καὶ ἓν τῶν τοσούτων σοι κακῶν. ὥστε σὺ γὲ παῖδας ἀποφήνας σὺν πάσῃ βδελυρίᾳ, τὸν Ὀρχιλίδην, καὶ τὸν Λυκάμβην, καὶ τὸν Βάπαλον, τὰς ἐκείνων ἰάμβους. καὶ ἔοικε θεῶν τις ἐπὶ χεῖλος ἀγαγεῖν σοι τότε τὸν γέλων ἐπὶ τῇ ἀποφορᾷ λεχθείσῃ, ὡς αὐτὸς μὲ; Σκυθῶν κεφανέστερος ἡγοῖο, κομιδῇ ἀπαίδευτος ὤν, καὶ τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ τὰ ἐν ποσὶν ἀγνοῶν, δρχὴν ἢ εὔλογον παρέχοις τὸν σὸν λόγων ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ, ἐξ οἴκου θεν σε ἀκριβῶς εἰδότι, ἐξ μηδὲν ὑποστελλομένῳ, τὸ μὴ οὐχὶ πάντα ἐξεπίτν. μᾶλλον ἢ κηρύξαι ἀπράτους νύκτωρ ἐξ μεθ' ἡμέραν ἐπὶ ξυνῶ, ἐπὶ πολλοῖς τοῖς περὶ ἐκείνους. καίτοι μάτην ἴσως, καὶ ἀδιδάκτῳ, ὧν παιδείας δέομαι παῤῥησιάζεσθαι ὥσθ' σέ. ὅτι γὰρ ἂν αὐτός ποτε βελτίων ἡγοῖο ἐμοῦ τῶν ἐπιλήμπτων, ἢ μᾶλλον ἢ κρίνεσθαι μετεπαιδείαν ἐν μηδέτι τοιούτῳ κυλινδεῖν, ἀπαξ αὐτοῖς σιωπῆς ἡγούμενον, ὅτι εἰκῇ πως νομίζω τὰ ἀγνοεῖσθαι ἐπὶ τὸ ὑπὸ σοῦ τολμώμενα, καὶ ἃ χρὼν ἄνθρωπος ἐς ἑαυτὸν πεπαρρησίασται. irritas, alioqui causas, & materiam suis jambis quærentem? Atque hæc tibi quoque nunc interminor, haud equidem per Iovem me ipsum cum Archilocho conferens: unde enim hoc possem, ut qui longè adeò inferior illi sim? sed quòd tibi conscius sim, innumera quædam jambis digna, abste in vita perpetrata esse: ad quæ mihi videtur ne ipse quidem Archilochus sufficere, assumpto etiam Simonide, & Hipponacte, ut vel unum aliquod eorum, quæ inte sunt, malorum describant. Adeo ceu pueros quosdam tecum collatos, malitia superasti & Orodœcidem, & Lycambem, & Bupalum, quibus jambos ille suos consumsit. Atque adeò videtur Deus quispiam risum istum tunc tuis immisisse labiis, quando Apophradis hujus mentio est facta: quo manifestius quam in Scythis fieret, & indoctum esse te magnopere, & communia hæc, atque ante pedes posita ignorare! principium autem commodum orationis contra te instituendæ, suppeditares homini libero, teque familiariter, idque exactè noscenti, nihilque verituro quominus omnia foras eloquatur, imò verò proclamet quæcunque etiam nunc post multa illa superiora noctu & interdiu agis. At inane forsan & supervacaneum fuerit, erudiendi modo apud te dicendi libertate uti. Neque enim ipse unquam melior futurus facilè es ex ea objurgatione, non magis quam scarabeus si monitus sit, ut ne amplius in stercore se volutet, cui semel assueverit. Neque etiam quemquam esse arbitror, qui adhuc ignoret ea, quæ tu es aliquando ausus, quæque homo ætate jam confectus in te ipsum delin-

1 Τὰς ἐκείνων ἰάμβους] Id est, jamborum illorum causam: qui malitiâ suâ jambos illorum provocarunt. *Le sujet de leurs iambes.* Menagius.

ερανομεῖς, [1] οὐχ ὕπως ἀσφαλὴς, οὐδὲ ἀφανὴς βδέλυρός εἶ. οὐδὲ δεῖ τινα ἢ ἀποδύσαντα τὴν λεοντῆν, ὡς φανερὸς γένοιο, καὶ ἡλίῳ ὢν, εἰμήτις ἄρα ἐξ Ὑπερβορέων ἄρτι ἐς ἡμᾶς ἥκοι, ἢ ἐς τοσοῦτον κυμαῖος ᾖ, ὡς μὴ ἰδεῖν, αὖθις εἰδέναι ὅναν ἁπάντων ὑβριστὴν ὄντα σε ὄντα, μὴ πρεμμένας ὁλκωμύας πρεσεῖλε ἀκύειν. ὅτου πάλαι ἐς πρὸς ἐμὲ, καὶ πᾶσι ἐς πολλάκις, κεκήρυκται τὰ σὰ, καὶ δέδοκα ἐ μικρὸν ἔχεις ἐπ' αὐτοῖς [2] ὑπὲρ τ Ἀ ελφραφόδλου, ὑπὲρ τ συκαμίνου Μίσθωνα, ὑπὲρ τ χῖον ἐκεῖνον βάσαν, τ ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις σοφόν. ῥητέον ὦ ὅμως εἰ ἐ ἑωλα δέδοκα λέγειν, ὡς μὴ αἰτίαν ἔχοιμι μόνον αὐτὰ ἀγνοεῖν, μᾶλλον ὦ παρακλητὸν ἡμῖν [3] τ Μενάνδρου προλόγων εἷς, ὁ ἔλεγχος, [4] φίλον ἀληθείας, καὶ παῤῥησίας θεός. ἆχ ὁ ἀσημότατον τ ἐπὶ τῶν σκηνῶν ἀναβαινόντων, μόνοις ὑμῖν ἐχθρὸς τοῖς δεδιόσι τὴν γλῶτταν αὐτῶν, πάντα ἐ εἰδότος, καὶ σαφῶς διεξιόντος, ὅπόσα ὑμῖν συμβοιδε. χαίρειν γὰν τοῦτο γένοιτ' ἄν, εἰ ἐθελήσειεν ἡμῖν πρεισελθὼν ὕπως διηγήσασθαι τοῖς θεαταῖς σύμπαντα ἢ δεδραμένα τ λόγων. ἄγε τοίνυν ὦ προλόγων, καὶ δαιμόνων ἄριστε ἔλεγχε, ὄρα ὅπως

linquis: non ita tutus, neque obscurè malus es: neque etiam opus quopiam est qui leoninam pellem tibi detrahat, ut te prægrandem esse asinum pateat, nisi quis ex Hyperboreis veniat, aut in tantum sit Cumæus, ut non statim conspectum te asinum omnium contumeliosissimum agnoscat, quanquam non expectarit, dum rudentem etiam audiat. Ita jam olim & à me, & apud omnes, & sæpe, res tuæ proclamatæ sunt, & famam inde haudquaquam exiguam nactus es supra Ariphradem, supra Sybaritam Misthonem, supra Chium illum Bastam, qui similia calluit. Sed dicendum tamen est, etiamsi frivola dicere videbor, ne mihi vitio vertatur, quòd hæc solus ignorem. Imò verò nobis est advocandus ex Menandri prologis unus, Elenchus videlicet ille, amicus veritatis, & libertatis Deus, eorum qui in scenam ascendunt non obscurissimus solis vobis inimicus, qui linguam ipsius formidatis, & scientem omnia, & planè enarrantem, quorumcunque vobis conscia est. Plausibile igitur hoc fuerit, si ille voluerit ante nos ingressus, exponere auditoribus universam fabulæ rationem. Proinde age ô Prologorum & Deorum optime Elenche, vide ut planè doceas audito-

1 Οὐχ ὕπως ἀσφαλὴς] Οὕτως ἀσφαλὴς, deleta negatione. *Marcil* Οὐχ ὕπως ἀσφαλὴς] Ἀσαφὴς legendum videtur. Tamen suprà pag. 131. in Iove Tragœdo: καίτοι ὑπικρυπτόμενος τὰ πολλὰ τ ἀσφαλείας: & pag. 143. καὶ ἐς τὸ ματαίχμιον ἀσφαλῶς ἀπορρίπτων τὰ πολλά. Sed & ibi legendum fortè ἀσυφείας, & ἀσαφῶς. Menagius.

2 Τ ὑπὲρ τ Ἀ ελφραφόδλου, ὑπὲρ τ Συκαμίνου Μίσθωνα, ὑπὲρ τ Χῖον ἐκεῖνον βάσαν τ ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις σοφόν] De Ariphradis spurcitie & ἀσελγείᾳ plura imo nimia dixit Aristophanes in Equitibus, in Vespis, & in Concionantibus: de Mysthone vero Sybarita & Chio Basta solus forte Lucianus mentionem fecit, nihil de iis me legisse memini. *Palm.*

3 Τῶν Μενάνδρου προλόγων εἷς ὁ ἔλεγχος] Ita prologum quendam suum inscripserat Menander. *Menagius.*

4 Φίλον ἀληθείας, καὶ παῤῥησίας θεός] Senarius. *Idem.*

ἀφῶς προδιδάξῃς τὰς ἀκοὰς ὑμῶν, ὡς ὁ μάτην, ὦδὲ φιλαπιχθημόνως, ὁδὶ ἀνίπλοις ποσὶ κ᾽ τῷ παρομίαν, ἐπὶ τόνδε τὸν λόγον ἀπαντήκαμεν, ἀλλὰ ἓ ἴδιόν τι ἀμυνόμενοι, κ᾽ τὰ κοινὰ μισοῦντες τ᾽ ἄνθρωπον ἐπὶ τῇ βδελυρίᾳ. ταῦτα μόνα εἰπὼν, κ᾽ σιφῶς προδιηγησάμενος, ἴλεως ἄπιθι σαπρόδων. τὰ ἄλλα, ἡμῖν κρύβαλιπε. μιμησόμεθα γάρ σε, κ᾽ διελέγξομεν τὰ πολλὰ, ὡς παῤῥησίας τε, κ᾽ ἀληθείας ἕνεκα, μηδένα αἰτιάσασθαί σε. μήτε ὦ ἐμὲ παρ᾽ αὐτοὺς ἐπαινέσῃς ὦ φίλτατε ἔλεγχε, μήτε τὰ ἐκείνου προσόντα προσκρήσῃς αὐτοῖς. εἰ γὰρ ἄξιον; θεὸν ὄντα, ἐπὶ σόφισμα σοι ἐλθεῖν τοὺς τοιούτους ὄντα κρατερὸν λόγους. ὁ γὰρ σοφιστὴς ὅτ᾽ εἶναι λέγει, ὁ παράλογος ἤδη φησὶ ταῦτα, ἐς ὀλυμπίαν ποτὲ ἦκε, λόγον τινὰ πρὸ πολλῶν συγγεγραμμένον ἐπιδειξόμενος τοῖς πανηγυρίσταις. ὧν ὦ νῦν ἡδὺς συγγραμμάτιον, ὁ Πυθαγόρας κωλυόμενος ὑπό τινος Ἀθηναίων, οἷμαι μετέχειν τ᾽ ἐν Ἐλευσῖνι τελετῆς ὡς βάρβαρος, ὅτι ἔλεγεν αὐτὸς ὁ Πυθαγόρας πρὸ τούτου ποτὲ; κ᾽ Εὔφορβος γεγονέναι. ἐτύγχανε ὦ ὁ λόγος αὐτῷ κ᾽ τ᾽ Αἰσώπου κολοιὸν, συμφορηθεὶς ὢν ὑπ᾽ ἀποικίλων ἀλλοτρίων πτερῶν. βαυλόμενος δὴ μὴ ἑωλα δόξαι λέγειν, ἀλλ᾽ αὐτοσχεδιάζειν τὰ ὑπ᾽ ἐν βιβλίῳ, δεῖται τ᾽ σοφιστῶν τινός. ὧν ὦ ὑπ᾽ Παιτῶν ἐκεῖνος, ἀμφὶ δίκης ἔχων τὰ πολλὰ, ἐπεσθαν αἰτήσῃ τινὰς ὑποθέσεις τοῖς λόγοις, τ᾽ Πυθαγόραν αὐτῷ προελέσθαι. κ᾽ ὅπως ἀνὴρ ἐκοίνησε, κ᾽ σωΐσπεισε τὸ θέατρον ἀκοῦσαι τ᾽ ὑπὲρ ἓ Πυθαγόρου ἐκεῖνον λόγον. ἦν δὴ τὸ ἐπὶ τούτῳ, ὁ μὲ, πάνυ ἀπίθανος ὑπ᾽ τῇ ὑποθέσει ditores, non frustra, non inimicè neque quod vulgo fertur, illotis pedibus, nos ad orationem hanc peragendam accedere, sed cùm ut privatum quiddam ulciscamur, tum quia in genere hominem ob malitiam odimus. Atque hæc sola præfatus, ac planè elocutus, è medio propitius abi: cætera verò nobis relinque: imitabimur enim te, & pleraque coarguemus, ut loquendi libertatis, & veritatis gratia nemo te accuset. Neque verò me ô optime, apud ipsos commendaveris, neque rursum, quæ illi adsunt, temerè præfuderis. Non enim dignum est, Deus cùm sis, ut verba de rebus adeò detestandis in os tibi veniant. Nam hic qui se Sophistam esse dicebat (jam hæc dicit prologus) Olympiam aliquando venit, orationem multò jam antè conscriptam recitaturus iis qui ad solennem ludorum celebritatem convenerant. Erat autem argumentum ejus scripti. Pythagoras aliquando ab Athenienſe quodam prohibitus, ut opinor, communicare cum iis qui Eleusinia sacra peragebant, tanquam barbarus, eò quòd ipse Pythagoras diceret, ante ea tempora etiam Euphorbum sese fuisse. Porrò illa ipsius oratio erat juxta Æsopi graculum, ex variis aliorum pennis consarcinata. Itaque cùm vellet videri haudquaquam frivola dicere, sed ex tempore è libro desumpta pronuntiare, quendam ex familiaribus rogat (erat autem Patrensis ille, circa lites plerumque versatus) ut postquam dicendi aliquod argumentum postulasset, Pythagoram ipsi statim subjiceret. Ac ita tum fecit homo ille, & persuasit theatro ut illam de Pythagora orationem audirent. Erat verò, id quod consequens tum fuit, ineptus ad actionem &

σῆ, σωτείρων οἷον εἰκὸς ὂν πολλὰ ἐσκωμμάτα, καὶ μεμελετημμένα, εἰ δ' ὅτι μάλιστα ἡ ἀναισχυντία ἔσπευδε, ἐπήμυνε, καὶ χεῖρα ἄρεγε, καὶ σωτηρίζεθ' αὐτῷ. γέλως ἦν πολὺς ἀμφὶ τὸν ἀκρόατην. καὶ εἰμὶν, ἐς τὸ παρὸν ἐκεῖνον μεταξὺ ἀποβλέποντες, ὑπεδήλωσαν ὡς ὁ λέληθε συμπροέφερε αὐτῷ τὴν ῥᾳδιουργίαν. οἱδὲ, καὶ αὐτὰ γνωρίζοντες τὰ λεγόμενα, παρ' ὅλην τὴν ἀκρόασιν διετέλεσαν, τὸ τοῦτο μόνον ἔργον ἔχοντες, ἀλλήλων πειρώμενοι, ὅπως μνήμης ἔχοιτο πρὸς τὸ ἀναγνώσεσθαι ὅτι ἐκεῖνον ἦν τὸ ὀλίγον πρὸ ἡμῶν ἀνδρισμησάντων ἐπὶ ταῖς καλλιμένοις μελέταις σοφισῶν. ὧν δὴ τούτοις ἅπασι, καὶ ὁ λόγον τόνδε συλλεξάψας, ἦν ὧν τοῖς γελῶσι δ' αὐτός. πρὶν γὰρ ἔμελλε γελᾶν ἐφ' ὅτῳ προφανῆ, καὶ ἀπιθάνῳ, καὶ ἀναισχύντῳ πραγματείᾳ; καί πως, ἔτι δὴ ἀκροατὴς γέλωτος. ὁ μὲ, τῇ φωνῇ συντείνας εἰς μέλος, ὡς ᾄδοι, θρῆνόν τινα ἐπῳδὴν τῷ Πυθαγόρᾳ. ὁ δὲ, τοῦτο δὴ τὸ ἔπος, ὄνον κιθαρίζειν παροιμίαν ὁρῶν, ἀνεκίχαστο μάλα μὲν ὁ ποιητὴς αὐτὸς ὁ ἐμός. ὁ δ', εἰδὼν ἐπιστραφείς. τοῦτο ἐξεπολέμωσε τότε αὐτὸς ἑναυτός. συνῆνθε γὰρ μὲ ἤδη ἔτος ἕκτον, μᾶλλον δ' ἢ ἀπὸ τῆς μεγάλης ὑμωμοσίας τελετῆς, ὧν ἦ οἱ Ῥωμαῖοι καὶ τί δρῶσιν, εὖ οἶδα πάντως αὐτοὶ γὰρ ἄπαυστοι δέ ἔτους ἀκμάς τινας, καὶ θύουσι, Νομᾶ δὲ βασιλέως καταστησαμένου τὰς ἱερουργίας αὐτοῖς. καὶ τοσοῦτόν γε τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἐν τοῖς ἐπιχωρίοις ὧν τοιαύτη τοίνυν ἐορτὴ, καὶ ἱερομηνία, ὁ τότε γελάσας ἐν ὀλυμπίᾳ ἐκεῖνος, τότε τὴν ὑποβολιμαίαν Πυθαγόρᾳ, ἰδὼν προ-

gestum corporis, connectens, ut verisimile erat, ea quæ longè antè meditata & exercitata tenebat, tametsi impudentia, quæ quàm maxima erat, auxiliabatur quoque, manumque porrigebat, & cum eo certabat. Risus autem ab auditoribus undique multus. Ac alii quidem oculis interim ad Patrensem illum conversis, subindicabant se non ignorare commissam ab illo esse fallaciam. Alii autem ea quæ recitabantur agnoscentes, per totum orationis tempus uni huic operi fuerunt intenti, ut se mutuo explorarent, quomodo quisque memoria teneret, & dignosceret unde quidque ex iis sophistis, qui paulò ante nos celebres fuêre in declamationibus, quas meletas vocant, desumptum esset. Inter hæc omnia, ipse etiam orationis author cum ridentibus ridebat. Cur autem non rideret ob manifestum adeò, & ineptum, ac impudens facinus? Ac forte, (est enim risus intemperans) hic quidem voce ad carmen conversa, ut putabat, lamentationem Pythagoræ decantabat. Ille verò, istud quod vulgo dici solet, videns asinum cithara canere tentantem, in valdè suavem cachinnum solutus dixit, Poëta ille meus. Quod alter conversus aspexit. Et hoc est quod tunc illos recens reddidit inimicos. Hinc erat quidem anni principium, imò tertia dies à magno noviluniо, quando Romani juxta veterum consuetudinem, & ipsi preces quasdam pro totо anno faciunt, & sacrificia peragunt, quarum ceremoniarum rex Numa fuit ipsis author: Deosque illa potissimum die precibus audiendis vacare credunt. Ergo in istiusmodi festo, sacrisque calendis, is qui tunc Olympiæ risit, sub Pythagora isto supposititio, conspicatus accedentem

φιόν. τὸ κρεῖττον, καὶ ἀλαζόνα, τὸ τῆς ἀλιτηρίας λόγων ὑποκριτήν, ἐτύγχανε ὢν. ὁ δὲ τὸν τρόπον ἀκριβῶς αὐτοῦ, καὶ τὴν ἄκλητον, ἀσέλγειαν, καὶ μιαρίαν τοῦ βίου, καὶ ἃ ποιεῖν ἐλέγετο, καὶ ἃ ποιῶν κατείληπτο, ὥσπερ ἡμῖν ἔφη τοῦτο πάντα τὸ ἐταίρων, σκυτρόπαζ τὸ δυσώνυμον τοῦτο θέαμα. ὃς φαίνεις, ἔοικε τὴν ἡδίστην ἡμέραν, ἀποφροάδα ἡμῖν ποιήσειν. τοῦτ' ἀκούσας ὁ σοφιστὴς τὴν ἀποφροάδα, ὡς τι ξένον καὶ ἀλλότριον τῶν Ἑλλήνων ὄνομα, ἐγέλα αὐτούς. καὶ τὸν ἄνδρα τοῦ πάλαι σκώπτειν γελωτὸς ἤρυτο. ὡς γὰρ ἤκουσε, καὶ πρὸς ἄπαντας ἔλεγεν, ἀποφροάς. τί δὲ τοῦτό ἐστι; καρπός τις, ἢ βοτάνη τις, ἢ σκεῦος; ἆρα τῶν ἐδιομβρων ἢ πιομβρων τί ἐστιν ἀποφροάς; ἐγὼ μὲν ὅτε ἤκουσα ἠκροάσατο, οὐδ' ἂν σκώπτων ποτέ, τί ὁ λέγει. ταῦθ' ὁ μέν, ὡς καὶ τοῦτο διεξιέναι, καὶ πολλὰ ἐπῆγε τὴν ἀποφροάδα τὸ γέλων. ἐλελήθει δὲ καὶ αὐτὸς τὸ ὕστατον τεκμήριον ἀπαιδευσίας ἑαυτοῦ φέρων. ἐπὶ τούτῳ, τοιάδε τὸν λόγον συνέγραψεν, ἐμὲ προεπαινέσας ὑμῖν, ὡς δείξειε τὸ ἀοίδιμον σοφιστὴν, τὰ κοινὰ τῶν Ἑλλήνων ἀγνοοῦντα, καὶ ὁπόσα κἀν οἱ ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων, καὶ τῶν καπηλείων εἰδεῖεν. ταῦτα μὲν ὁ ἔλεγχος. ἐγὼ δὲ, ἤδη γὰρ αὐτὸς παρείληφα τὸ δράμα, τὰ λοιπὰ, δίκαιον ἂν εἶναι, τὰ ὑπὸ τοῦ δελφικοῦ τρίποδος ἤδη λέγειν, οἷα μὲν σε τὰ ἐν τῇ πατρίδι, οἷα δὲ τὰ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, οἷα δὲ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ, οἷα δὲ τὰ ἐν Φοινίκῃ, καὶ Συρίᾳ. εἶτα ἑξῆς, τὰ ἐν Ἑλλάδι, καὶ Ἰταλίᾳ. καὶ ἐπὶ πᾶσι, τὰ ἐν Ἐφέσῳ νυνὶ, ἄκρᾳ κεφαλαιωδέστατα τῆς ἀπονοίας τῆς σῆς, καὶ κορυφὴ, καὶ κεφαλὴ, καὶ ἐγκέφαλος, καὶ ὀφρὺς, καὶ ὀφθαλμὸς, καὶ κόρη, καὶ ἐπίκρανον, καὶ ἐπιστόμιον, καὶ ἐπιστομίς, καὶ ἐπιστομίδιον, καὶ ἐπιστομιδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαρίδιον, καὶ ἐπιστομιδισκαριδίσκος, καὶ ἐπιστομιδισκαριδισκάριον, καὶ ἐπιστομιδισκαρι

ρανὶς ἔ τραγῳ. ἐπεὶ γὰρ κ᾽ τὴν παροιμίαν, [1] Ἰλιὰς ὤν, τραγῳδὸς ἐμιαδώσω, καιρὸς ἤδη σοι ἀκοῦειν τὰ σαυτῆ κακά. μᾶλλον ἦ, πῦθι μ᾽, μηδέπω. ὡδὶ γ᾽ τ᾽ Ἀποφραδὰς, πρότερον. εἰπὲ γάρ μοι [2] πρὸς Πανδήμου, καὶ Γυετυλλίδος, ἑ κυβίβης, πῇ σοι μεμπτὸν, καὶ γέλωτος ἄξιον τοῦνομα εἶναι ἔδοξεν ἡ ἀποφρὰς; ἢ δ᾽ ἦν τ᾽ Ἑλλήνων ἴδιον, ἀλλὰ πόθεν ἐπισκωμμάσαι αὐτοῖς λάβ᾽ τ᾽ πρὸς Κελτὸς, ἢ Θρᾷκας, ἢ Σκύθας ἐπιμιξίας. σὺ ἦ, ἅπαντα γὰρ οἶσθα τὰ τ᾽ Ἀθηναίων, ἐξέκλεισας τοῦτο δύβις, καὶ ἐξεκήρυξας ἔ ἑλληνικοῦ. καὶ ὁ γέλως ἐπὶ τούτῳ, ὅτι βαρβαρίζω, καὶ ξενίζω, ἑ ὑπερβαίνων τὰς ὁρὰς τὰς ἀττικὰς. ἑ μὰν τί ἄλλο ὄντως Ἀθηναίοις ἐπιχώριον, ὡς τοῦτ᾽ τοῦνομα φαῖεν ἄν, οἵγε σοῦ μᾶλλον τὰ τοιαῦτα εἰδότες. ὥστ᾽ ἦττον ἂν Ἐρεχθέα, καὶ τ᾽ Κέκροπα, ξένους ἀποφήναις, ἢ ἐπήλυδας εἶναι τ᾽ Ἀθηνῶν, ἢ τὴν ἀποφράδα δείξειας σὸν οἰκείαν, καὶ αὐτόχθονα τ᾽ Ἀττικῆς. πολλαὶ μὲν γάρ ἐσιν, ἃ ἑ αὐτὰ κ᾽ ταυτὰ τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις ὀνομάζουσιν. ἀποφράδα ἦ μόνοι ἐκεῖνοι, τὴν μιαρὰν, καὶ ἀποῤῥητὴν, ἑ ἀπαίσιον, ἑ ἄπρακτον, ἑ σὺ ὁμοίαν ἡμέραν. ἰδοὺ ἑ

ronis morum. Quandoquidem enim juxta proverbium, Ilienſis cùm ſis, tragœdos conduxiſti, tempus jam eſt, ut propria tua mala audias. Nondum tamen, ſed de Apophrade priùs. Nam dic mihi per Pandemum, & Genetyllidem & Cybiben, quomodo reprehendendum & riſu dignum hoc nomen Apophras videtur? Non enim per Iovem, Græcorum proprium erat: ſed alicunde ex Gallorum, aut Thracum, aut Scytharum commixtione inſolenter ſe inſinuavit. Tu verò cùm Athenienſium cuncta noris, illud excluſiſti continuò, & velut per præconem ex Græcia eliminaſti. Et ex eo riſus iſte videlicet, quòd barbarè ac peregrino modo loquor, & terminos Atticos tranſgredior. At verò quid aliud Athenienſibus ita familiare ac patrium, uti hoc nomen, dixerint illi, qui hujuſmodi meliùs, quàm tu, ſciunt. Quapropter Erechtheum, aut Cecropem, peregrinos & advenas apud Athenienſes eſſe citiùs probaveris, quàm Apophradis nomen oſtenderis, non proprium & Atticæ non genuinum. Nam multa quidem ſunt, quæ & ipſi eodem modo cum cæteris omnibus hominibus appellant: Apophradem autem ſoli illi atram, & abominabilem, & inauſpicatam, & neſaſtam, tibique ſimilem diem vocant. Ecce jam obiter didiciſti

1 Ἰλιὰς τραγῳδὸς] Proverb. *Bourd.*

2 Πρὸς Πανδήμου & Γυετύλλιδος & Κυβίβης] Legendum Κυβέβης, & eſt epithetum Veneris, ut & πάνδημος & γυήτυλλις, & intelligo *Pronam*, non vero ut interpres *magnam matrem*. Nam licet ſciam hoc etiam nomine aliquando vocatam fuiſſe magnam matrem Cybelem, eo quod Gallos ſuos in furorem agebat, & κυβεβᾶν faciebat, id eſt, *capite prono in terram tuere*. Sed hoc loco non improperat furorem adverſario, ſed omne genus infanda Veneris. Ideo credo eſſe Veneris epithetum. Ea lucidius explicare pudor vetat. *Palm.* Κυβίβης] Corrige, κυβέβης. Heſychius: κυβέβα, ἡ μήτηρ τῶν θεῶν. Ita enim ibi legendum, non κυβίκη, rectè viri docti obſervarunt. *Menagius.*

1 Τὰσδ᾽

μεμάθηκας ἤδη ὁδῷ παίρεργον, τί βούλεται αὐτοῖς ἡ ἀποφράς ἡμέρα. ὅταν μήτε αἱ δῆμαι χρηματίζωσι, μήτε εἰσαγώγιμοι αἱ δίκαι ὦσι, μήτε τὰ ἱερὰ ἱερᾶται, μήθ' ὅλως τῶν αἰσίων τελῆται, αὕτη ἀποφράς ἡμέρα. νομίζεται τοῦτο ἄλλοις ἐπ' ἄλλαις αἰτίαις. ἢ γὰρ ἂν ἡττηθέντες μάχαις μεγάλαις, ἔπειτα ἔπεζαν σκείνας τὰς ἡμέρας, ἢ αἷς τὰ τοιαῦτα ἐπιπόνθεισαν, ἀπράκτους, ἢ ἀκύρους τῶν συνόμων πράξεων εἶναι, ἢ ἢ τῇ Διΐ, καίτοι ἄκυρον ὄντος, ἢ ἔξωρόν γε ἤδη, γέροντα ἄνδρα μεταπαιδεύειν, ἢ ἀναδιδάσκειν τὰ τοιαῦτα, μὴ ὄντα πρὸ τούτων εἰδότα. πάνυ γὰρ τοῦτ' ἐστὶ τὸ λοιπόν. κἂν σκμάθῃς αὐτό, πᾶν ἡμῖν εἰδὼς ἔσῃ. πόθεν γὰρ ὦ οὗτος; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα κἂν ἀγνοῇσιν, συγγνώμη, ὁπόσοι ἔξω δὴ πολλῶ πάντες, καὶ ἄδηλα τοῖς ἰδιώταις. τὴν ἀποφράδα δ', ἢν βουληθεὶς ἂν, ἅπας εἴποις. ἓν γὰρ τοῦτο ἢ μόνον ἁπάντων τούνομα ἴσμεν φησί τις. ἀλλὰ ἢ τῶν παλαιῶν ὀνομάτων, τὰ μὲν, λεκτέα, [1] τὰ δ' ἐᾶ, ὁπόσα αὐτῶν μὴ σωιῇ τοῖς πολλοῖς, ὡς μὴ παράτοιμεν τὰς ἀκοὰς, καὶ πεφώσκομεν τῶν σωιόντων τὰ ὦτα. ἐγὼ δ' ὦ βέλτιστε, πρὸς μὲν σὲ, ἴσως ταῦτα ταῦτ' οὐ σωιῶν εἴποιν, ἡμοῦ γε. ἐχρῶ γὰρ ἐχρῶ ἢ κῆ τὰ Παφλαγόναν, ἢ Καππαδόκων, ἢ Βακτρίων πάτρια διαλέγεσθαί σοι, ἵνα ἐκμάθῃς τὰ λεγόμενα, ἢ σοὶ ἀκούειν ἡδέα. τοῖς δ' ἄλλοις Ἕλλησιν, εἰμὴ καθ' Ἕλλάδα γλῶτταν σωιεῖναι χρή. εἶπε ἢ τῶν Ἀττικῶν καὶ χρόνους, πολὺς πολλὰ σύτρεψάντων τῶν αὐτῶν φωνῆς, dicisti significationem Apophradis. Hic Nefastus est dies, quo neque magistratus publicè de rebus consultant, neque lites in foro disceptantur, neque sacrificia peraguntur, neque quicquam eorum quæ fausta sunt tractatur. Atque dies hujusmodi apud alios aliis de causis indictus est. Aut enim gravi aliqua clade superati, tales exinde dies, quibus rem malè gesserunt, pro nefastis & inauspicatis ad res legitimas gerendas, habendos censuerunt: aut mehercle etiam. Atqui ineptum fortassis, & intempestivum utique jam fuerit, dedoceri, ac denuo discere talia virum adeò senem, ne illa quidem, quæ his priora sunt, scientem. Proinde hoc omnino reliquum est: & si didiceris ipsum, omnia exinde scies. Vnde enim heus tu? Quanquam enim est condonanda cæterorum ignoratio, quæ extra communem viam posita sunt, & indoctis obscura: diem tamen nefastum, etiamsi volueris, aliter quàm Apophradem nominare non poteris. Vnum hoc, omnisumque solum nomen esto, dicet aliquis. At priscorum vocabulorum, alia sunt usurpanda, alia non item, quæ nimirum vulgo non usurpantur, ne auditum turbemus, & intelligentium aures vulneremus. Ego verò, vir optime, apud te fortassis hæc de te dicens peccavi. Decebat enim, decebat, aut Paphlagonum, aut Cappadocum, aut Bactrianorum patriis verbis tecum loqui, quoad intelligeres quæ dicerentur, & audiendo voluptatem capere. Sed cum cæteris Græcis Græcè loqui oportet. Deinde etiam Atticis per successionem temporum multa variantibus

1 Τὰ δ' ἐᾶ, ὁπόσα] Nota sequente vocali aspirata, non scriptum esse ἐᾶχ: quod Grammatici canones postulant. *Menagius.*

τῦτο σὺ τοῖς μάλιστα τῶνομα διετέλεσεν, ὅτως ἀεί, καὶ πρὸς ἁπάντων ωὠτῶν λεγόμενον. εἶπον ἂν ἐγὼ τὸς πρὸ ἡμῶν κεχρημένυς τῷ ὀνόματι, εἰμὴ ἐγὼ ταύτῃ σε διαφθεῖραι ἐμελλον, ξένα σοι ἐγὼ ἀγνῶτα ποιητῶν, καὶ ῥητόρων, καὶ συγγραφέων ὀνόματα διεξιών. μᾶλλον γὰρ, ὡσπερ ἐγώ σοι τὸς εἰπόντας ἐρῶ. πάντες γὰρ ἴσασιν. ἀλλὰ σύ μοι ἕνα τῶ παλαιῷ δείξας μὴ κεχρημένον τῷ ὀνόματι, [1] χρυσᾶς φασιν ὠλυμπίας ζητῶ. καίτοι ὅς τις μόνον ὢν, καὶ ἀφθλίζ, τὰ τοιαῦτα ἀγνοεῖ; δοκεῖ μοι ὅτι ἐγὼ Ἀθήνας πόλις ἐστὶν ὠ τῇ Ἀττικῇ, καὶ Κόρινθος ἐπὶ τῷ ἰσθμῷ, καὶ Σπάρτη ὠ τῇ Πελοποννήσῳ, μὴ εἰδέναι. λοιπὸν ἴσως ἐκεῖνό σοι λέγειν, ὡς νὼ μὲ ὄνομα ἤδεις, τῶν γὰρ χρῆσιν ωὠτῶ, ἄκαιρον ἡπάσω. φέρε δὴ ἐγὼ ὑπὲρ τύτε πρὸς σὲ ἀπολογήσομαι τὰ εἰκότα. σὺ γὰρ πρόσεχε τὸν νῶν, εἰ μὴ πάνυ ὀλίγον σοι μέλει. ἐγὼ μηδὲν εἰδέναι, εἰ οἱ παλαι πολλὰ τοιαῦτα πρὸ ἡμῶν ἀπέρριψαν ἐς τὸς σοὶ ὁμοίυς ἕκαστοι τὸς τότε. ἦσαν γὰρ ἐγὼ τότε ὡς τὸ εἰκὸς, βδελυροί τινες ἐς τὰ ἤθη, καὶ μιαροὶ, καὶ κακοήθεις τὸν τρόπον. καὶ ὁ μὲν, Κόδρυόν τινα εἶπεν, εἰκάσας ωὠτῶ τὸν βίον, ἀμφίβολον ὄντα τοῖς τοιούτοις ὑποδήμασιν. ὁδὲ, Λυπάλυν, ὅτι τὰς ἐκκλησίας θαρυβώδης ἦν τε ὢν, ἐπεθορυβεῖτεν. ὁδὲ, Ἑβδόμυλον, ὅτι ὥσπερ οἱ παῖδες ὠ ταῖς ἑβδόμαις, καλεῖν ἐγὼ ταῖς ἐκκλησίαις ἐπαιζε, ἐγὼ διεζέλα, ἐγὼ παιδιὰν ἐποιεῖτο τὸν ωὠδλον ἐγὼ ἡμᾶς. μὴ δῶς ἔν κάμοὶ πρὸς Ἀτibus in lingua sua, hoc nomen inter præcipua manſit. Hoc modo ſemper, & ab omnibus ipſis dictum. Ac ſanè commemorarem etiam eos, qui ante noſtram ætatem hoc vocabulo ſunt uſi, niſi etiam hoc modo perturbaturus eſſem te, peregrina & ignota tibi poëtarum, oratorum, & hiſtoricorum vocabula recenſendo. Imò verò, neque tibi eos dicam qui uſurparunt: omnes enim norunt. Sed tu contrà, ſi mihi unum aliquem ex veteribus oſtenderis, qui voce iſta uſus non fuerit, aureus (ut aiunt) in Olympia ſtatuêris. Atqui ſiquis adeò ſenex, & ætate confectus, talia ignorat, videtur idem mihi, Athenas eſſe civitatem Atticæ, Corinthum in Iſthmo, & Spartam in Peloponneſo, ignorare. Fortè igitur tibi ſupereſt ut dicas ipſam quidem Apophradis vocem noſſe te: ſed uſum ejus, ut intempeſtivum accuſaſſe. Age igitur & de hoc reſpondebo tibi conſentanea: tu verò animum adverte, niſi omnino parvi facis, quòd nihil ſcis. Nam veteres hujuſcemodi multa ante nos in eos qui tibi ſimiles erant tum, ſinguli jactarunt. Erant enim etiam tunc, ut veriſimile eſt, aliqui moribus abominabiles, impuri, perditique ingeniis. Atque alius quidem, Cothurnum quempiam appellabat, vitam ejus ambiguam inconſtantem cum hoc calceamenti genere comparans. Alius verò Lypaën: quòd orator tumultuoſus conciones ſolebat turbare. Rurſum alius Hebdomam, quòd perinde atque pueri ſeptimis diebus, ille etiam in concionibus luderet, & rideret, ſeriumque populi ſtudium in ludum verteret. Ne dederis utique & mihi per

[1] Χρυσᾶς ὠ Ὀλυμπίας ζητῶ] Proverb. *Bourd.*

[2] Μὴ δῶς ἔν κάμοὶ] Δῶς ἔν κάμοὶ extrita negatione. *Marsil.*

[1] Κό-

δώμδ@, εἰκάσαι πάμπόνηρον ἄνθρωπον, ἀπάσῃ κακίᾳ σωτροφον, ἡμέρᾳ δυσθήμῳ, καὶ ἀπαισίῳ. ἡμεῖς δὲ τὰς χολὰς, τῇ δεξιᾷ ἐκθρεπόμεθα. καὶ μάλιστα εἰ ἔωθεν ἰδιμβῶ αὐτὰς. κἂν εἴ τις βάκηλον, ἢ εὐνοῦχον ἴδοι, ἢ πίθηκον, εὐθὺς ἐξιὼν τῆ οἰκίας, ἐπὶ πόδα ἀναστρέφει, & ἐπανέρχεται, σὺν ἀγαθῇ μαντεύμ@ τὰς ἐφημέρους ἐκείνας πράξεις ἔσεσθαι αὐτῷ, κατὰ πορνικὸν, τῷ πρώτῳ, & δυσθήμῳ κληδονίσματι. ἐν ἀγορᾷ ἴ, & ἐν ῥήσεσι, καὶ ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἐξόδῳ, & ἔωθεν δὲ ἅπαν@ ἔτους, εἴ τις ἴδοι κίναιδον, & ἀπέρρηκα ποιοῦσα, & πάσχοντα, ἐπίσημον ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἀπερρωγότα, καὶ μονονυχὶ τὸνομα τῶν ἔργων αὐτῶν ὀνομάζόμενον, ἀπατεῶνα, γόητα, ἐπίορκον, ὄλεθρον, [1] κύφωνα, βάραθρον, μὴ φύγῃ, μήσ' εἰκάσῃ τοῦτον ἀποφράδι ἡμέρᾳ; ἀλλ' ἆρά σὺ τοιοῦτ@; σὸν ἂν ἔξαρν@ χθόιο, εἰ ἐγὼ τῶν ἀνδρίαν οἶδα τῶν σὴν, ὅσῃ & μέγα φρονεῖν ἐπὶ τούτῳ μοι δοκεῖς, ὅτι μὴ ἀπόλωλυτάς σοι ἡ δίκη τῶν ἔργων, ἀλλὰ πᾶσι δῆλ@ εἶ, καὶ φεισόμεν@. εἰ δ' & ὁμόσε χωρήσειας, καὶ ἀρνησαίο μὴ τοιοῦτ@ εἶναι, τίσι πίστει ἐρεῖς; τοῖς πολίταις τοῖς σοῖς; ἐκεῖθεν γὰρ ἄρχεσθαι δίκαιον. ἀλλ' ἴσασιν οἱ εἶνοί τὰς πρώτας σε τροφὰς, καὶ ὡς παραδοὺς σεαυτὸν τῷ ἀλέτρῳ ἐκείνῳ φραλιώτης, συμπεριεφθείρε πάντα ὑπηρετῶν, ἄχρι δή σε τὸ δ' λόγε τοῦτο, [2] ῥάκ@ πολυχιδὲς ἐργασάμεν@, ἐξέσωσε, κἀκεῖνα μέ-

per Adonidem; comparare hominem perditum, omnique malitiæ affluetum diei atro, & inauspicato. Nos etiam auspicato die claudos aversamur, maximè si mane videamus ipsos. Siquis etiam spadonem, aut eunuchum aspexerit, aut simiam, simul atque domo egreditur, conversò pede regreditur, ominans sibi haudquaquam prosperas fore dici illius res & actiones, præ mala hac prima, & infausta ominatione. In principio autem, & in foribus, & in primo egressu, & mane per omnem annum: siquis viderit cinædum, & nefaria facientem ac patientem, notum ob hæc, & enervatum, & tantum non eorum quæ agit nomen ferentem, deceptorem, præstigiatorem, perjurum, pestem, catastam, barathrum, num fugiat, neque hunc cum atra die compares? An verò tu non es talis? Haudquaquam negabis, si tuam fortitudinem novi, qui certè & animum ob hæc attollere mihi videris, videlicet quòd tibi gloria ista rerum tuarum non prorsum perit: sed omnibus es notus, & passim celebris. Quòd si contendas, & inficieris talem te esse, quibusnam hæc credibilia dices? an civibus tuis? Nam hinc ordiri est æquum. At norunt illi primam tuam educationem: & quo pacto teipsum tradideris perdito illi militi & omnibus ipsi præstitis obsequiis corruptus fueris, donec te, juxta proverbium, pannum lacerum extrusit. Ea etiam meminerunt, ut

1 Κύφωνα] Κύφων, propriè est κυρτὸς: à κύφω, κυφὸς, κύφων. Ponitur & pro catasta, seu numella, aut collari, aliove instrumento quo vinciebantur, aut etiam torquebantur nocentes. Hic metaphoricè pro scelerato & malefico: ut Latinis carcer, crux, scelus. Menagius.

2 Ῥάκ@ πολυχιδὲς ἐργασάμεν@] Proverb. *Bourd.*

μνώστιν ὡς τὸ εἰκὸς, ἃ σὺ τὸ θέατρον ὠρχεῖσθε, τοῖς ὀρχησταῖς ὑποκρινόμενος, καὶ συνωδὸς μαθὼν ὀρχεῖσθαι ἄξιος εἶναι. ἤδεις γὰρ σὺ σὲ ὃν εἰσιόντα εἰς τὸ θέατρον, ἤδη ἂν ὑμνούμενον ὑπ᾽ ἐμοῦ, καὶ τὸν ὅμοιον τῷ δράματι. ἀλλὰ σὺ νῦν ἱσοπλίοις πάνυ, χρυσοῖς ἐμβάδας ἔχων, καὶ ἐσθῆτα τυραννικὴν, ἀναισχυντήσεις, ἁρμάτειον αὐτήσουν ἐν τῷ θεάτρῳ, σαφῶς νομίζων, καὶ κρότου ἄπιον, ἤδη τιμώμενον ὑπὸ αὐτῶν. ἀλλὰ καὶ ῥήτωρ, καὶ σοφιστής. καὶ λελύσθω σοι πύθωνος τὸ τοιοῦτον ὑπὸ σοῦ εἰρῆναι, τοῦτο δὲ τὸ σὺ δ᾽ τραγῳδίας, ἵνα μὴ ἡλίκος ἐμοῦ ἀκούσῃ, διφῶσας ἢ Θήβας. καὶ ἅμα χαίρων ἅπασιν ἐν ὑμῖν τὸ, εἰσιν, ὁ τότε, καὶ μεθ᾽ ἑαυτοῦ. τοιγάρτοι ἐν αὐτῷ εὖ πράττων, σὺν ἐπιβαίνεις τὸ παρόν, ἐν᾽ ἐπιχωριάζῃς αὐτοῖς, ἀλλὰ φεύγεις ἐκὼν παγίδα, ὅτε χεῖμα ἦναν, ὅτε θέρος ἀρχαλέον, ἀλλὰ καλλίστην, καὶ μεγίστην τῶν ἐν Φοινίκῃ ἁπασῶν. τὸ γὰρ ἐλίσχαλον, καὶ τοῖς εἰδόσι, καὶ μεμνημένοις τὰ πάλαι ἐκείνων σωφέσιν, βαρύ ὡς ἀληθῶς ἔστι σοι. καίτοι τί ταῦτα λέγω; τίνα γὰρ ἂν αἰδεσθείης σύ; τί δ᾽ ἂν αἰσχρὸν ἡγήσαιο τῶν ὑφ᾽ ὑμῶν; πεπεισμένος δ᾽ ἐκ κτήματα εἶναί σοι μεγάλα παρ᾽ αὐτοῖς, τὸ δύσχιον ἐκεῖνο πυρίον, ὡς τὸν τοῦ Σινωπέως πίθον, τοῦ Διὸς αὐλοῦ εἶναι φῂς αὐτό. τὰς μὲν πολίτας, ἀδαμῆ ἀδαμὰς μεταπίστιας ἂν, μὴ ὄχ᾽ τὰ ἁπάντων βελτιώτατον σε ἡλικίας, ὅσπερ ἡνίκα ἀπάσῃ τῇ πόλει. τάχα δ᾽ ἂν τὰς ἄλλας τὰς σὺν τῇ Συρίᾳ σοφιστάβοις ὁμοψήφους, εἰ λέγοις μηδὲν πονηρὸν, μὴ δ᾽ ἐπαίνων βεβιῶσθαί σοι. Ἡράκλεις, ἡ μὲν Ἀντιόχεια, καὶ τὸ ἔργον αὐτὸ εἶδεν, ὅτε ut est consentaneum, quæ in theatro juvenis agebas, quum saltatoribus respondebas, atque unà chori dux esse cupiebas. Quippe nemo ante te ingrediebatur theatrum, neque fabulæ nomen significabat: sed tu ornatè admodum, subligatis aureis crepidis, & tyrannica veste indutus, priùs immittebaris, qui benevolentiam à theatro postulares, coronas ferens, & cum plausu abiens, honore jam ab ipsis affectus. At nunc orator es & sophista, & ob hoc, si audiant aliquando talia de te illi illud ex Tragœdia, Et solem geminum, & duplices se ostendere Thebas putabunt. Et in promptu atque in ore tum omnibus statim erit illud: hic ille qui tum erat: & postea. Proinde & ipse rectè facis, qui omnino non ascendis ad illos, neque in patriam ventitas, sed fugis illam ultro, quanquam neque hyeme malam, neque æstate molestam, sed pulcherrimam & maximam omnium Phœniciæ civitatum. Nam coargui, & cum iis qui vetera illa sciunt, ac meminerunt, conversari, laqueus revera tibi est. Sed quid ista nugor? quem enim verearis? quid eorum quæ extrema sunt, turpe putaveris? Audio autem etiam tibi apud ipsos esse possessiones magnas, miseram illam turriculam, cum qua Sinopensis illius dolium collatum, Iovis atrium videri queat. Proinde nullo modo feceris ut tui cives mutata sententia non credant te omnium esse spurcissimum, & commune totius civitatis dedecus. Fortassis autem alios etiam qui in Syria habitant, ejusdem sententiæ assumas, si dicas te non malam nec criminosam prorsus vixisse vitam. Mehercle, Antiochia quidem, etiam ipsum opus vidit, quan-

τ' Ταρσέα ἦγον ἐκεῖνον νεανίσκον ἀπαγαγών, ἀλλὰ δ' ἀναδέρειν αὐτὸ, αἰσχρὸν ἦσας ἐμοί. πάλαι, ἀλλὰ ἴσασί γε, καὶ μέμνηνται οἱ τότε ὑμῖν ἐπιστάντες. καὶ σὲ μὲ, ἐς γόνυ συγκαθήμενον ἰδόντες, ἐκεῖνον δ', οἶδα ὅτι δ' ἐποίησε, εἰ μὴ παντάπασιν ἐπιλήσιμον τις εἶ. ἀλλ' οἱ μὲν Αἰγύπτιοι ἴσως ἀγνοοῦσί σε, οἱ μὴ τὰς τῶν Συρίων ἀγωνίας ἄθλους ἐκείνους ὑποδεξάμενοι φάσγανα, ἐφ' οἷς εἶπον, τάχ' ἂν ἐμελλοκοπήλων διακόμενον. πρὸς ὧν ἐσθῆτας πολυτελεῖς περιάμενος, ἐφόδια εἶχες. ἀλλ' ὅμως ἐλάττων σοι ἡ Ἀλεξάνδρεια συνοίδεν, ἢ δὲ μὰ Δι' ἐχρῆν δυτέρων τ' Ἀντιοχείας κεκρίσθαι αὐτῷ. ἀλλ' ἦπε ἀναλγησία, γνησιωτέρα, καὶ αἰσχρορρημία σοι ἐκεῖ, ἐπιμανεστέρα, καὶ τύννομαι ἐπὶ τούτοις, μείζων, ἢ ἐπὶ πᾶσιν, ἀκόλυπτος ἡ κεφαλή. εἰς μόνος ἂν ἐπίσθυσί σοι ἐξάρτης γεγονὼς μηδὲν τοιοῦτον ἐργάσασθαι. [1] τίς βοηθὸς ἂν κατέῃ ὁ τελευταῖος μιαιφονήτης ἀνὴρ ἐν τοῖς ἀείξεις Ῥωμαίων. τάνομα δ' αὐτὸ, λύσεις ἀποσιωπήσει μοι. καὶ ταῦτα, ὡς πάνυ εἰδόσι ὃν λέγω. ἐκεῖνος τοίνυν, τὰ μὲν ἄλλα, ὁπόσα ἔτλη ἐν τῇ συμβιώσει τολμηθέντα ὑπὸ σοῦ, τί δεῖ λέγειν. ἀλλ' ἡνίκα σε κατέλαβε δεῖ μειρακίῳ δ' οἰνοχόῳ δ' οἰκοπίανος ἐν γόνασι κείμενον, τί οἴει; ἐπίσθυσεν ἂν σοι μὴ εἶναι. τοιοῦτον, αὐτὸ τὸ ἔργον ὁρῶν; σύν, εἶγα μὴ παντάπασι τυφλὸς ἦν. ἀλλ' ἐδήλωσε τῷ γνώμῳ, αὐτίκα ἐξελάσας τ' οἰκίας, καθάρσιόν γε ὡς φασι quando, cùm adoleſcentem illum Tharſo venientem, abduxiſſes. Sed & ipſa detegere, inhoneſtum fortaſſis mihi fuerit. Verumtamen norunt, & meminerunt illi qui tum vobis ſupervenerunt, & viderunt te quidem in genu inclinatum, illum autem, noſti, quid facientem quoque, niſi omnino es obliviоſus. At Ægyptii forſan te non norunt, qui te poſt præclara illa in Syria certamina, inde ob ea quæ dixi, fugientem exceperunt, cùm te veſtiarii inſequerentur, à quibus veſtibus pretioſis comparatis, viaticum habebas. Sed non minùs quoque conſcia tibi eſt Alexandria: nec per Iovem illam Antiochiæ ſecundam cenſeri decebat: niſi quòd protervitas iſta tua manifeſtior, & turpitudo flagitiorum inſanior illic fuit, & nomen ob hæc majus, & poſtremò caput adapertum. Vnus tantùm fuit qui crederet tibi inficias euntí, quòd nihil tale commiſiſſes, fuitque poſtremus auxiliator, is qui ſtipendium dabat, vir inter præcipuos Romanorum. Nomen autem ipſum permittes mihi ut taceam, idque apud omnes eos qui ſciunt quem dicam. Ille igitur, cætera quidem quæcunque à te in converſatione perpetrata ſuſtinuit, quid attinet dicere? At quando te genibus adoleſcentuli pincernæ Oenopionis incumbentem deprehendit, quid putas? Credidit-ne tibi, talem te non eſſe, cùm videret ipſum opus? Non: niſi prorſus fuit cæcus: verùm mentem aperuit, quum te ſtatim ex ædibus expulit, eaſque cum exiviſſes, quibuſdam expiamentis

1 Τίς βοηθὸς ἂν κατέῃ ὁ τελευταῖος] Καὶ βοηθὸς ἂν κατέῃ ὁ τελευταῖος. Illud autem ἐς μόνος ἂν ἐπίσθυσί σοι, &c. accipe cum ironia. *Vnus ille ſolus*, qui contra tibi unguis in ulcere, cujus tu domui. *Marcil.*

1 Συλ-

πεφευγὼν ἐπὶ τῇ σῇ ἐξόδῳ. Ἀχαΐα μὲν γὰρ, καὶ Ἰταλία πᾶσα, ἐμπέπλησαι τῶν σῶν ἔργων, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῖς δόξης. καὶ ὀναίμην γε τῆς εὐκλείας. ὥστε πρὸς τὰς θαυμάζοντάς σε, ἴσως τὰ μὲν Ἐφέσῳ νῦν πραττόμενα ὑπὸ σοῦ, ἐκεῖνο λέγω, ὅτῳ ἀληθέστατον, πῶς ἂν ἐθαυμάζοντο, εἰ τὰ πρῶτά σου ἤφθησαν. καίτοι καινὸν σύ γε ταῦτα τὸ πρᾶγος τὰς γυναῖκας προσέμιξες. ἢ καὶ πόθεν ἐν τῷ τοιούτῳ εἶπέ μοι Ἀποφράδα ὀνομάζεσθαι; ἀλλὰ τί πρὸς Διός, καὶ φιλήσου τὸ στόμα πρὸς τὴν ἀξίωσιν ἡμῶν ἐπ' ἐκείνοις τοῖς ἔργοις; τοῦτο γὰρ τὸ ὑβριστότατον ποιεῖς. καὶ μάλιστα πρὸς ἃς ἥκιστα ἐχρῆν, καὶ τὰς ὁμιλούσας, οἷς ἐκεῖνα μὲν τὰ ἡμέρα ἐν σοὶ στόματι ἀπολαύειν, τὸ βάρβαρον τῶν ὀνομάτων, τὸ τραχὺ τῆς φωνῆς, τὸ ἀκριβὲς, τὸ ἄπακτον, τὸ πάντη ἄμουσον, καὶ τὰ τοιαῦτα. φιλήσου δὲ σε ἐπὶ τούτοις, μὴ χθιζὰ ὦ ἀλεξίκακε. ἀσπίδα μᾶλλον, ἢ ἔχιδναν φιλήσου ἄμεινον. δῆγμα ἐκεῖ τὸ κινδυνεῦόμενον, καὶ ἄλγημα. καὶ ὁ ἰατρὸς εἰσκληθείς, ἐπήμωσεν. ἀπὸ γὰρ σοῦ φιλήματος, καὶ ἐς ἰὸν ἐκείνην, τίς ἂν, ἢ ἱερεῖς, ἢ βωμοὶ προσέλθοι; τίς δ' ἂν θεὸς ἐπακούσειεν ἐπ' ἀνόμοιν; πόσων περιῤῥαστηρίων, πόσων ποταμῶν δεῖ; καὶ τοιοῦτος αὐτὸς ὤν, κατηγέλας τῶν ἄλλων ἐπ' ὀνόμασι, καὶ ῥήμασιν, ἅρμα τοιαῦτα, καὶ τηλικαῦτα ἑρμαζόμενος. καίτοι ἐγὼ μὲν ἀποφράδα μὴ εἰδὼς, ἠχθόμην ἂν μᾶλλον, ἢ ὅπως εἴποιν δρησθείην ἄν. σὺ δ' ἀδεὴς ἡμᾶς βρομολόγους λέγειν, καὶ τροπομάλλης, καὶ ῥησιμετρεῖν, καὶ ἀθηνιᾶν, τὸ Ἀθηνῶν ἐπιθυμῶ, καὶ ἀνθρακρατεῖν, καὶ σφενδικίζειν, καὶ χειροβλημᾶν. καὶ τὸν

tis luſtravit. Achaia quidem, totaque Italia tuis operibus eſt refer-ta, eaque ſequente gloria: & ſanè tibi gratulor ob tam præclaram laudem. Quare iis qui quæ nunc facis Epheſi, mirantur, ego quod veriſſimum eſt dico, qui fieri poſſet ut non mirarentur, ſi prima illa tua opera non noſſent. Atqui novum hîc iſtud etiam cum mulieribus addidiciſti, Annon igitur, dic mihi, fuerit congruum, talem hominem Apophradem appellari? Sed quid per Iovem? num etiam oſculari ore inſuper voluiſti nos ob talia facta? Iſtud igitur contumelioſiſſimè facis, & maximè erga eos quos minimè decebat, & erga contubernales, quibus ſatis fuerat, illa ſolum mala ab ore tuo percipere verborum videlicet barbariem, vocis aſperitatem, indiſcretam, inordinatam, & inſulſam enunciationem, & id genus alia. Sed te ad hæc oſculari, abſit, ὁ malorum depulſor Hercules: aſpidem, aut viperam oſculari eſt ſatius. Ibi in morſu periculum, & dolor, cui accerſitus medicus ſuccurrit. A tuo autem oſculo, & veneno illo, quis quæſo vel ad ſacra, vel ad aras accederet? quis etiam Deus precantem exaudiret? quam multis luſtrationibus, quam multis fluviis opus foret? At talis ipſe cùm ſis, derides alios ob nomina & verba, cùm tu interim talia tantaque facinora perpetrare ſoleas. Atqui ego quidem ſi Apophradis nomen ignorarem, erubeſcerem potiùs, nedum ſi dixiſſem inficiasirem. Te verò nemo noſtrûm accuſavit adhuc quòd βρομολόγυς dixeris, & τροπομάλλης, & ῥησιμετρεῖν, & Ἀθηνιᾶν Athenas deſidero & ἀνθρακρατεῖν, & σφενδικίζειν, & χειροβλημᾶν.

Ma-

κακῶς σε ὁ λόγιος Ἐρμῆς ἐπιτρέψειν αὐτοῖς λόγοις, σὺ δὲ τῶν τοιούτων βιβλίων οὐ φείσεις; οὐ γοῦν τοῦ τάχα τοῦ ἰαλέμων τινὸς ποιητῶν, κακοφρονεστάτων, οὐρανοῦ, καὶ ἀστραπῆς μεστὰ, ἢ παρ' ἐκ τοῦ Φιλαινίδου δέλτων, ἃς ἀφ' ἑσπέρας ἔχεις. σὲ μὲν τοίνυν, καὶ ἐν σὲ τὸ μαλακὸν ἄξιον. ἐπεὶ δὲ τὸ μαθεῖν ἐμνήσθην, τί φαίης ἄν, εἰ σε ἡ γλῶττα εἰς δικαστήριον ἀγαγοῦσα μόνον; ἀδικήματος, ἢ τὸ μὲν τελευταῖον, οὐδεὶς ἀνὴρ λέγοι. ἐγώ σε ὦ κακὲ ἐλεεῖ, πένητα, καὶ ἄπορον παραλαβοῦσα, καὶ βίᾳ δούλιον, τὰ μὲν πρῶτα, οὐ τοῖς ἰατροῖς ἀνέκιμεῖν ἐπαίσιον; νεανίαν, Νῖνον; εἶτα δὲ, Μητίοχον, εἶτα μετὰ μικρὸν Ἀχιλλέα πεποίηκα. μετὰ ταῦτα δὲ, παῖδας συλλαβίζειν ἀνδάσκουσα; μακρὸν χρόνον ἔβοσκον, ἤδη δὲ καὶ τὰς ἀλλοτρίας τύχας λόγῳ ποσκευόμενον, σοφιστὴν εἶναι δοκεῖν ἐπαίσιον; καὶ τὸν μηδὲν προσήκοντα δέξαν ἀνέπλασα. τί τοίνυν πλεῖστον ἐγκαλεῖν, τοιαῦτά με ἀφ' ὑβρίζεις; καὶ ἐπιβάτιες ἐπιβάλλουσα αἰσχίστε, καὶ ὑπερηφάνε καὶ ἀπύστου; ἐκ ἐξὸν μοι τὰ ἐπὶ σὲ ἡμέρας ἔργα, ψεύδεσθαι. καὶ ἐπορκεῖν, καὶ τὰς τοιαύτας ὕβρεις, καὶ λῆρος ἀφανίζειν, μᾶλλόν δὲ τὸ βόρβορον τῶν λόγων ἐκείνων ἐμεῖν; ἀλλ' ἐδὲ νυκτὸς τὴν κακοδαίμονα χολὴν ἄγειν ἐᾷς. ἀλλὰ μὴν σοι παρέξω πρᾶγμα, καὶ παλαίσμα, καὶ μεσάγκυλον. καὶ ἐνὰ γλώσσης ὄφιν ἔχεις δίγλωσσον, καὶ ὥσπερ ἀλλοτρίαν, ὑβρίζεις, καὶ ἐπικλύζεις κακοῖς κακῶς. λαλεῖν μοι ἔργον ἐστὶ μόνον. τὰ δὲ τοιαῦτα ποιεῖν, καὶ πράττειν, ἄλλοις μέλεσι προσέταξαν, οἷς ἔφελε καμὲ πρὸς

Malum te malè perdat Mercurius Logius, una cum ipsis verbis. Vbi enim hujusmodi scripta reperis? In angulo forsitan alicujus ex frigidis illis poëtis defossa, situ & araneis oppleta: aut ex libris Philænidis, quos præ manibus habes: te utique, tuoque ore digna. Quia autem oris mentionem feci, quid diceres quæso, si te in jus vocaret lingua? Ponamus enim ita esse: & te injuriæ, aut quod paulò foret modestius, contumeliæ accusaret, dicens. Ego te, ingrate, pauperem atque inopem susceptum, & victu carentem: primùm quidem in theatris celebrem feci, modò Ninum, modò Metiochum, paulò pòst Achillem exhibens. Post hæc, pueros syllabas jungere docentem, longo tempore alui. Iàm verò & alienas istas orationes histrionis instar habentem, sophistam videri feci, ac tibi non convenientem gloriam adaptavi. Quid igitur tantum habes, quod mihi possis imputare, ut ita me tractes, & injungas mihi mandata turpissima, & ministeria execratione digna? Non satis mihi sunt, ea quæ per diem fiunt opera nefaria, mentiri puta, pejerare, totque nugas & ineptias exhaurire: imò verò cœnum istorum verborum vomere? Sed neque noctu me miseram otium ducere finis: sed sola ego omnia tibi facio, & proculcor, & contamino: ac lingua perinde ut manu uti decreviisti: & quemadmodum alienam, contumelia me afficis, tantisque malis obruis. Meæ partes sunt ut tantùm loquar: sed talia facere, & pati, aliis partibus est injunctum. Quare utinam & me aliquis,

1 Συλλαβίζειν] *Apellare literas* dixit Fabius. *Menagius.*

1 Ἀπό-

ὥσπερ τὴν τ᾽ Φιλομήλας ἐκτεμεῖν μακροτέρας γῆν μοι αἱ γλῶτται, τ᾽ τὰ τέκνα κατεδηδόκοτων. πῶς θεῶν, ὦ λέγη ταῦτα ἡ γλῶττα, ἰδίαν αὐτῇ φωνὴν λαβεῖσα, καὶ τ᾽ πάτρωνα συνήγορον ἐπικαλεσαμένη, τί ἂν ἀποκρίναιο αὐτῇ; ἐκεῖνα δηλονότι, ἃ ὁ πρὸς τ᾽ Γλαῦκον ἐναγχ᾽ εἴρηταί σοι, ἐπὶ πικρασμῷ ἤδη τῷ ἔργῳ αἰτιώμενον, ὡς ἐπὶ τούτῳ ἐνδοξ᾽ ὢν βροτοῖς, καὶ γνώριμ᾽ ἅπασι γεγησόμενος. τόθεν ἄν, ὅτῳ θεοδόητ᾽ ἐπὶ τοῖς λόγοις γενόμην. ἀλαπτῶν ἢ ὀπωπὼν κλεινὸν, καὶ ὀνομαστὸν εἶναι. εἶτα καταριθμήσειν αὐτῇ τὰς πολλὰς σου περιηγορίας, ὁπόσας κ᾽ ἴδῃ περιέληφας. ὁ ὁ θαυμάζω, ὅτι τῷ μὲ ἀποφράδα ἐδυσχέρανας ἀκοῦσαι, ἐπ᾽ ἐκείνοις ἢ τοῖς ὀνόμασιν οὐκ ἠγανάκτεις, ὦ Συρία μ᾽, ῥοδοδάφνη κληθεῖς, ἐφ᾽ ᾧ ἢ, καὶ τῷ Ἀθηνᾶν αἰσχυνόμεθ᾽ δηγεῖσθαι. ὥστε τόγε ἐπ᾽ ἐμοὶ, ἀσυφὲς ἔπι ἔσω. σὺ Παλαιστίνη ἢ, φρασμὸς ἐς τὰς ἀκμίνας ἔ πώγωνο᾽ εἶμαι, ὅτι ἔνυπε μελαξύ. ἔπ᾽ ᾗδ᾽ ἔξυρες αὐτόν. σὺ Αἰγύπτῳ ἢ, στυφάξῃ. πόδηλον τοῦτο. μικρὸν γὰν φασιν ἀποπνιγῆναί σε ναύτῃ πνὶ τ᾽ τελαμῶνα συτυχόντα. ὃς ἐμπεσὼν, [1]ἀπέφραξέ σοι τὸ στόμα. Ἀθηναῖοι δ᾽ οὐ βέλλουσι, αἰνιγματώδες ἐδὲν, ἀλλὰ γράμματ᾽ ἐνὸς ποδοθήκη πμήσαντές σε, Ἀτίμαρχον ἀνόμαζον. ἤδη γὰρ κἀκεῖνα π ἀστιότερον ποστεῖναί σοι. σὺ Ἰταλίᾳ ἢ, βαθαῖ ἀραιῶν ἐκεῖνο ἐπικλῄης, ὁ Κύκλωψ, ἐπειδή ποτε ὁ πρὸς δρᾶμαν ἀφασκελίω παρ᾽ αὐτὰ τὰ ὀ Οὐμήρε ῥαψῳδήσαι ὁ σὺ τῷ αἰσχρουργίαν

quis, ceu Philomelæ illam execuisset. Nam mihi beatiores illorum linguæ videntur, qui liberos suos devorarunt. Per Deos igitur, si hæc diceret lingua, assumpta sibi voce propria, ac barba tua, velut patrona advocata, quid quæso responderes ipsi? Illa nimirum, quæ Glauco, te ob scelus commissum vituperanti, nuper respondisti, te ob hoc celebrem, omnibusque notum brevi tempore evasisse. Vnde ergo ita celebris? ob orationes-ne redditus? At sufficit quomodocunque clarum ac celebrem esse. Deinde ipsi multas istas appellationes enumerarem, quas passim apud varias gentes adeptus es. Quod etiam miror, te quum Apophradem audisti, ægrè tulisse, nihil verò ob illa nomina indignari. Nam in Syria quidem Rhododaphne vocatus es, sed quam ob rem, ita me Minerva amet, pudet dicere. Quare quantum in me est, obscurum illud maneat. In Palæstina verò Sepes, ob barbæ spinositatem opinor, quoniam inter opus pungere solebat: nam adhuc ipsam radebas. In Ægypto verò, Angina, quod per se manifestum est. Nam ajunt te ferè suffocatum esse, cùm in nautam ex iis qui naves tribus velis instructas ducunt, incidisti: qui cùm in te irruisset, os tibi obturavit. Nam optimi quidem illi Athenienses, nullum obscurius nomen tibi dedêre: sed literæ unius appositione honorantes, Atimarchum appellarunt. Nam hoc tibi illo insignius decebat esse. At in Italia papæ. Heroicum illud, Cyclops vocatus es, quòd aliquando etiam ad veterem ornatum, juxta ipsa Homeri poëmata, versibus mandare tu quoque turpidinem illam affe-

1 Ἀπέφραξέ σοι τὸ στόμα] Irrumando. *Menagius.*

1 Ἀτί-

ἐπιθύμησας. καὶ αὐτὸς μὲ ἔχεισο μεθύων ἤδη, κιεσύδιον ἔχων ἐν τῇ χειρὶ βινηλάτῃ Πολύφημος, νεανίας ἦ τὸ πρῶτον, ὀρθὸν ἔχων τὸ μηχλὸν, εὖ μάλα ἠκονημένον. ἐπὶ σὲ Ὀδυσσεύς τις ἐπῄει, ὡς ἐκκόψων τὸ ὀφθαλμόν.

Καὶ ἐκεῖνο μὲν ἄμαρτε. τὸν δὲ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος.

Αἰχμὴ δ' ἐξελύθη τὸν νείατον ἀντερεῶνα.

Καὶ γὰρ οὐδὲν ἄλογον ἐστὶν σὲ λέγοντα, ψυχρολογεῖν. σὺ δ' ὁ Κύκλωψ, ἀναπέλασας τὸ στόμα, καὶ ὡς ἔνι μάλιστα εὐρύνας κεχηνὼς, ἠνείχου τυφλόμενος ὑπ' αὐτοῦ τοῦ γνάθου. μᾶλλον δ' ὥσπερ ἡ Χάρυβδις, αὐτοῖς ναύταις, καὶ σκαφιδίοις, καὶ ἱστίοις, ὅλον ζητῶν καταπιεῖν τὸ Οὖτιν. καὶ ταῦτα ἑώρων οἱ ἄλλοι παρόντες εἶτά σοι ἐς τὴν ὑστεραίαν μίαν ἦν ἀπολογίαν, ἢ μέθη. καὶ εἰς τὰ ἄκρα δὴ σὺ ἐφύγες. τίσι τοῖς δή, οἱ τοσούτοις ὀνόμασι τολμῶν, αἰσχύνῃ τὴν ἀποφράδα; ὡς δ' ἐῶν εἶπά μοι τί παθόντες, ἐπιδὲν κἀκεῖνα λέγωσιν οἱ πολλοὶ λεσβιάζειν σε, καὶ φοινικίζειν; ἆρα οἱ ταῦτα ὥσπερ τὴν ἀποφράδα ἀγνοεῖς, καὶ οἷά τε ἂν ἐπαινεῖσθαι ὡς αὐτῶν; ἢ τοῦτο μὲν ἴσως τὸ συνήθεσθαι οἶδα, τὴν ἀποφράδα δ' ὡς ἀγνῶτα μόνην ἀπεῖπες, καὶ ἀποκλείεις τῶν καλῶν τὸ ὄνομα τῶν, τοιχαρῆ μεμπτὸς ἡμῖν τινες τὰς δίκας, ἀλλὰ μέχρι τῆς γυναικωνίτιδος πεπαύσῃ. εἰ. πρώην γὰρ ἐπειδή τινα γάμον ἐν Κυζίκῳ μνᾶσθαι ἐπόλμησας, εὖ μάλα σπεπυσμένη πάντα ἡ βελτίστη σὴ γυνὴ, τὸν ἂν ἀνεψιὸν ἔφη ἄνδρα, καὶ αὐτὸν ἀνδρὸς δεόμενον. εἶτα ἐν τοιούτοις ἄνδρασι, ὀνομάτων μέλει, καὶ γελᾷς, καὶ τὰ ἄλλων καταπτύεις. εἰκότως.

affectatisses. Ac ipse quidem jacebas ebrius jam poculum habens in manu, coire gestiens Polyphemus: adolescens autem mercede conductus, rectum habens vectem, egregiè acutum, quasi Vlysses quidam te invadebat, ut oculum eruturus,

Quem tamen haud tetigit, juxtaque elabitur hasta,
Et ferit extremum vibrata cuspide mentum.

Neque enim absurdum est, cùm de te loquamur, frigidiora hæc dicere. Tu verò Cyclops ille ducto ore, & quàm latissimè licebat, hians, sustinebas tibi maxillam ab illo excæcari. Imò verò ceu Charybdis, quærebas una cum ipsis nautis, & clavis, & velis, totum illum absorbere Vtin: atque hæc videbant cæteri qui adcerant. Deinde in posterum diem, una tibi defensio erat, ebrietas: & ad merum confugiebas. Cùm igitur talibus, tantisque nominibus sis locupletatus, pudet te Apophradis? Per Deos itaque die mihi quomodo afficeris, quum illa quoque dicunt plerique λεσβιάζειν & φοινικίζειν? Num & hæc perinde ut Apophradem ignoras, & te ab ipsis fortè laudari putas? An hæc ut familiaria nosti: Apophradem autem ut solam ignotam improbas, & à catalogo vocabulorum tuorum excludis? Proinde non indignas pœnas nobis exolvis, sed etiam ad gynæceum usque celebris es. Nam nuperrimè cùm nuptias quasdam Cyzici ambire ausus esses, optima illa mulier habens exploratissima omnia, Non admiserim, inquit, virum, qui ipse quoque viro indiget. Et tamen cùm hoc in statu sint res tuæ, nominum tibi cura est, & rides, conspuisque cæteros. Meritò fanè.

ε γὰρ ἂν ἅπαντες ὁμοιόν σοι λέγειν δυναίμεθα. πόθεν; τίς οὕτως εὐλόγοις μεγαλόστολμος, ὡς ἐπὶ μιᾷ τὰς τρεῖς μοιχὰς, ἀντὶ ξίφους, τρίαιναν αἰτεῖν. τὸν δὲ Θεόπομπον, ἐπὶ τῷ Τρικαράνῳ κρίνοντα, φάναι, τριγλώχινι λόγῳ καθηρηκέναι αὐτὸν τὰς περιχώσας πόλεις καὶ πάλιν, ἀντεγλαυκῶσαι αὐτὸν τῷ Ἑλλάδι, καὶ εἶναι Κέρβερον ἐν τοῖς λόγοις. πρώην γὰρ ἐς λύχνον ἔψας, ἐζήτεις ἀδελφόν τινα οἰκοι ἀπολωλότα ἐν ἄλλαις μυρίαις, ὧν οὐδὲ μεμνῆσθαι ἄξιον, ἢ μόνα ἐκείνα, ἅπερ οἱ ἀκούσαντες ἀπεμνημόνευον. πλούσιός τις οἰκοι, καὶ δύο πένητες ἦσαν ἐχθροί. εἶτα μεταξὺ πως ὁ πλούσιος λέγων, ἀπέκτεινεν ἔφης θάτερον τῶν πενήτων. γελασάντων δ' ὡς τὸ εἰκὸς τῶν παρόντων, ἐπανορθοῦμαι δὴ σὺ, καὶ διαιρῶ τὸ διημαρτημένον, δύμοιον ἔφης; ἀλλὰ θάτερον αὐτῶν ἀπέκτεινεν. ἐᾶ πρὸς θεῶν, τὸ τελῶν μιαιρὸν, καὶ τὸ ἀνηνεμία, καὶ τὸ πέταυμα, καὶ τὸ ἐκχύνειν, καὶ ὅσα ἄλλα κρηλὰ τοῖς σοῖς λόγοις ἐπιτυθεῖ. ἃ μὲ γὰρ ὑπὸ τῆς πενίας ἐλαυνόμενον ποιεῖς, Ἀδράστεια φίλη, σῶν ἂν τινι ὀφειλήσαιμι. συγγνωστὰ γὰρ, εἴ τις λιμῷ πιεζόμενος, ἀβροδιαιτήτου παρ' ἀνδρὸς πολίτου λαθὼν, εἶτα ἐπιώρκησεν, ἢ μὴ μὴ παρειληφέναι. ἢ εἴ τις ἀναγκαίως αἰτεῖ, μᾶλλον δ' ἀπαιτεῖ, καὶ λωποδυτεῖ, καὶ τελωνεῖ, ἃ δὴ λέγω ταῦτα. φόνον μὲν γὰρ οὐδεὶς ἐξαπλῶς ἀμύναιτο τὴν ἀπορίαν. ἐκεῖνο δ' ἔμοιγε φορητὸν, πένητά σε ὄντα, ἐς μόνας τὰς τοιαύτας ἡδονὰς ἐκχεῖν τὰ ἐκ τῆς ἀναισχυντίας ἐφευρήματα. πλὴν εἴ γε καὶ ἐπαινέσαι μοι δώσεις πάνυ ἀσμένως μὲν σῶν ἅπερ ἐρρωμένον, ὁπότε δὲ Τισίᾳ τῷ τέχνῃ οἶδα, ὡς τὸ Διοκόρακος ἔργον αὐτὸς ἐπαίσας, νὴ. Non enim omnes similia tibi dicere possemus. Vnde? quis adeò in verbis audax foret, ut contra tres adulteros, pro gladio tridentem postulet? Theopompum autem ob Tricaranum, in judicio agentem, dicat, tricuspide oratione ipsum confecisse civitates præstantiores. Et rursum tridente Græciam interfecisse, & esse Cerberum in oratione. Nam paulò antè & lucerna accensa quærebas fratrem quendam, ni fallor, mortuum, & alia infinita, quorum meminisse non est æquum, nisi solius hujus, quod qui audiverunt, commemorarunt. Dives quidam, & duo pauperes erant inimici. Postea de divite loquens: occidit, inquis, θάτερόν τῶν πενήτων. Ridentibus autem, ut par erat, iis qui aderant, tu corrigens, & quod erratum erat, restituens: haudquaquam, subjicis, sed ἄτερον αὐτῶν occidit. Omitto antiqua illa, videlicet τελῶν μιαιρὸν, & ἀνηνεμία, & πέταυμα, & ἐκχύνειν; & quæ alia præclara in orationibus tuis effulgent. Nam quæ paupertatis causa facis, ὦ chara Adrastia, nemini exprobravero. Ignoscendum enim, siquis fame coactus, depositò à cive accepto, dejeravit se non accepisse: aut siquis impudenter petit, imò verò mendicat, & furatur, & publicanorum more rapit. Haud equidem ista dico. Nequaquam enim invidiosum est, quòd inopiam quoquo modo depellis: sed illud intolerabile tandem, quòd pauper cùm sis, in solas hujusmodi voluptates, ea omnia profundis, quæ per impudentiam acquiris. Nisi siquid laudare mihi concesseris, urbanè admodum à te factum, quando cùm Tisiæ artem noris, Discoracis opus ipse peregisti,

ἐξαρπάσας δ' ἀνοήτου ἐκείνου πρεσβύτου χρυσοῦς τριάκοντα. ὁδὶ, φησὶ τὴ Τισίαν, ἀντὶ δ' βιβλίου, πεντήκοντα ἐπλακοσίας ἐξέπισε, καλλιεφιδεής. πολλὰ ἔτι ἔχων εἰπεῖν, πρὸ μ' ἄλλα ἐκὼν ἀφίημί σοι. ἐκεῖνο δ' μόνον προσλέγω, πρᾶπε μ' ταῦτα, ὅπως σοι φίλον, καὶ μὴ παύσαιο τὰ τοιαῦτα ἐς ἐαυτὸν παρανιῶν. ἐκεῖνο δ' μηκέτι ἄπαγε. ἐ γὰρ ὅσιον ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἑστιᾶν τὰς ταῦτα φρονήσεις καλεῖν, καὶ φιλοτησίας προπίνειν, καὶ ὄψων τ' αὐτῶν ἅπτεσθ. ἀλλὰ μὴ δ' ἐκεῖνο ἔσω τὸ ἐπὶ τῖς λόγοις, φιλήμασι. καὶ ταῦτα πρὸς τὰς ἐ πρὸ πολλοῦ ἀποφράδα σοι ἐργασαμένας τὸ στόμα. καπεδήκως ἅπαξ φιλικῆς ὀδμῆς ἔστας ἠξάμην, κἀκεῖνα εἰ δοκεῖ, ἄφελε, τὸ μύρῳ χρίεσθ τὰς πολιάς, καὶ τὸ σιπῶσθαι μόνα ἐκεῖνα. εἰ μ' γὰρ νόσῳ τις ἐπειγέ, ἅπαν τὸ σῶμα θεραπεύτεον. εἰ δ' μηδὲν νοσεῖς τοιοῦτον, τί σοι βέλτιον κεφαρὰ, καὶ λεῖα, καὶ ὀλιθηρὰ ἐργάζεσθαι, ἃ μηδὲ ὁρᾶσθ θέμις. ἐκεῖνό σοι μόνον σοφὸν, αἱ πολιαὶ, καὶ τὸ μηκέτι μελαίνεσθ, ὡς εὐσχήλυμμον εἶεν τ βδελυρέας. φείδε δὴ αὐτῶν πρὸς Διὸς καὶ τούτου. καὶ μάλιστα δ' πώγωνος αὐτοῦ. μηδὲ μίανης ἔτι, μηδὲ ὑβρίσῃς. εἰ δ' μὴ, σὺ νυκτὶ γε, καὶ σωὶ σκότῳ. τὸ δ' μεθ' ἡμέραν; ἄπαγε πομπὴ ἄρχιον, καὶ θηριῶδες. ὁρᾷς; ὡς ἄμεινον ἦν σοι [1] ἀκίνητον τὴν Καμαρίναν ἐᾶν, μηδὲ καθυγιαλᾶν τ ἀποφράδος, ἣ σοι ἀποφράδα τ βίον ὅλον ἐργάσεται. ἢ ἔτι εὐσχολεῖ τις, ὡς τόγε ἐμοὶ δοκεῖ ἐλλείψει. οἶδα γὰρ οἶδα ὡς ὅλως

gisti, surreptis stulti illius senis triginta aureis. Ille autem propter Tisiam, pro libro septingentas, & quinquaginta drachmas exolvit, deceptus. Multa præterea possem dicere: sed alia lubens tibi remitto. Solum autem illud addo. Age fac ista ut lubet: neque desieris hujusmodi in te ipse debacchari. Illud autem non amplius: apage. Non enim fas est ad eosdem lares vocare eos qui talia committunt: & amicitiæ pocula præbibere, eademque opsonia attingere. Sed neque sit illud quod est præter verba, scilicet oscula: idque erga eos qui non multò antè os tibi apophradem effecêre. Ac postquam semel admonitionem amicam orsus sum, illa etiam, si videtur, à te amove, scilicet quòd canos inungis unguento, solaquè illa pice illinis. Si enim morbus aliquis urgeret, totum corpus esset curandum. Nunc autem quum tu nihil hujusmodi ægrotas, quid attinet pura, & lævia, & glabra illa tibi reddi, quæ ne aspici quidem fas erat. Vnum illud, quo sapientiam præ te feras, tibi est relictum, cani videlicet, quodque non amplius nigricas, ut sint veluti nequitiæ tuæ operculum. Proindè parce ipsis per Iovem etiam in hoc: ipsi verò barbæ in primis, quam nec polluas amplius, nec contumelia afficias: quod si nequeas, noctu saltem, & in tenebris, sed interdiu, apage: Nam agreste admodum est: & ferinum. Vides quanto satius erat tibi immotam sinere Camarinam: neque Apopradem deridere, quæ totam vitam tibi atram reddet? An etiam amplius aliquid desideras? Nam quantum in me

[1] Φ κίνητον ἢ Καμαρίναν] Proverb. *Bourd.*

[1] τὴν ἄμαξαν ἐπισπάσω, λέγουσιν ὡς παιπάλημα, καὶ κίναδος, ὑποπτήσειεν εἴ τις ἀνὴρ δασὺς, καὶ τοῦτο δὴ τὸ ἀρχαῖον, μελάμπυγος, ὀξυμὺ μόνον εἰς σὲ ἀποβλέψειεν. ἴσως ἤδη ἐ ταῦτα γελάσῃ, τὸ παιπάλημα, καὶ τὸ κίναδος ὥσπερ τινὰ αἰνίγματα, καὶ χρῖφος ἀκούσας. ἀγνωστι γάρ σοι τῶν ἔργων τὰ ὀνόματα. ὥστε ὥρα ἤδη ἐ ταῦτα συγγράφειν, εἰ μὴ τελωνῇ, καὶ τετραπλῆ σοι ἡ ἀποφορὰς ἐπιτίκτει. αἰλιανῷ γὰρ ἐν σοφῶν ἐπὶ πᾶσιν. ὡς γὰρ ὁ καλὸς Εὐριπίδης λέγειν εἴωθεν, Ἀχαλίνων στομάτων, καὶ ἀφρενωπίας, καὶ ἀκαμίας, τὸ τέλος δυσχέρεια γίγνεται.

me est, nunquam deficiet. Nondum igitur scis, quòd totum tibi plaustrum attraxisti, cùm tibi, omnifariam scelerate, & cinæde, verendum esset, siquis vir hirsutus, & hoc priscum, Melampygus, acerbè solùm intueretur te. Fortassis hæc quoque jam ridebis, quæ dixi scilicet pæpalema, & cinædus, ac si ænigmata quædam; & griphos audieris. Ignota enim tibi sunt tuorum operum nomina. Quare jam licet tibi hæc calumniari, nisi tripla, etiam quadrupla Apophras tibi est retributa. Te ipsum autem postremò accuses. Nam ut præclarus ille Euripides solitus est dicere. Oris infræni, & stultitiæ & iniquitatis finis infœlicitas esse consuevit.

1 Τὴν ἄμαξαν ἐπισπάσω] Proverb. *Bourd.*

2 Ὡς παιπάλημα, καὶ κίναδος] Hesychius: παιπάλημα, ποικίλως ἐπὶ κακίᾳ. Pro κίναδος legendum fortè κίναδος: id est, *bellua.* Hesychius: κίναδος, θηρίον, ὄφις. Suidas: κίναδος, πᾶν μᾶλλον θηρίον κίναδος ἀξιοῦσι καλεῖσθαι. ἰδίως δὲ ἀλωπέκης. κακῶς γέ, ὡς ἀλώπηξ. Menagius.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ. | DE DOMO.

ARGVMENTVM.

Obliqua quadam domus laudatio est, cujus & situm, & structuram, & tecti, ceteraramque partium ornamenta, postremò etiam parietum picturas describit, additis passim amplificandi gratia, etiam similitudinibus quibusdam. Atque hæc omnia sub disputationis, seu contentionis quadam figura, qua de pulchritudine domus utrum ea videlicet, ad invitandum, & juvandum oratorem in ea dicentem, plus prosit, an noceat, disputatur. Cujus quidem affirmativa pars priore loco tractatur ab effectu & potestate pulchritudinis comprobata, additis & exemplis, & similitudinibus, eodem pertinentibus. Altera autem, ac negativa pars Prosopopœiam subjungitur. Fingitur enim alia quædam alterius ora-

2 Περὶ τοῦ οἴκου] Περσαλαιά. Marcil.

oratio, superiorem refellere, & similitudines, & quæ de vi pulchritudinis à superiore afferuntur, per inversionem confutare, ipsa autem suam sententiam ab aliis elegantiæ ac pulchritudinis effectibus, præterea & Herodoti testimonio, & ipsorum auditorum exemplo, confirmare. Ac in priore quidem parte situs domus, & tecti, cæterarumque partium elegantia depingitur: in posteriore verò parietum pictura, describuntur, ut ex ea quaque re, novitas ac gratia quædam scripto accedat.

Εἶτα Ἀλέξανδρος μὲν ἐπεθύμησεν ὑπὸ τῷ Κύδνῳ λοῦσαι, καλόν τε ἐφάνη τὸ βάθος ἰδὼν, καὶ ἀσφαλῶς βαθὺν, καὶ ὡσαύτως ἐξω, καὶ πηξαὶ ἡδὺ, καὶ ἥρως ὥρα ψυχρὸν, ὥστε ἐπὶ πολὺν τὸν νόσῳ, ἵν' ὑόσησεν ἀπ' αὐτοῦ, δοκεῖ μοι σὺκ ἂν ἔτι λυπεῖν ἀπορία, οἶκον δέ τις ἰδὼν μεγάλα μέγιστον, καὶ κάλλει κάλλιστον, καὶ φωτὶ φαιδρότατον, καὶ χρυσῷ λιπαρώτατον, καὶ γραφαῖς ἀνθηρώτατον, σὺκ ἂν ἐπιθυμήσειε λόγους ἐν αὐτῷ ἀφεθῆναι, εἰ τύχοι πολὺ τοῦτο ἀφελεῖσθαι, καὶ ἐνδιατρίψαι, καὶ ἐκπλαγῆναι, καὶ βοῆς ἐμπλῆσαι, καὶ ὡς ἔνι μάλιστα ἐν αὐτὸς μέρος ἔχοντα αὐτοῦ γνῶναι, ἀλλὰ πολυσκοπήσας ἀκριβῶς, καὶ θαυμάσας μόνον, ἄπειστ, κωφὸν αὐτὸν, καὶ ἄλογον καλιπὼν, μήτε προσειπὼν, μήτε προσομιλήσας, ὥσπερ τις ἄναυδος, ἢ φθόνῳ σιωπᾷν ἐγνωκώς; Ἡρακλεῖς, ὦ φιλοκάλου τινὸς, καὶ πολὺ μᾶλλον τὸ ἔργον, ἀγροικία γ' ποιῇ, καὶ ἀπειροκαλία, καὶ πολιτικὴ ἀμουσία, τὸ ἡδίστων αὐτὸν ἀπαξιᾶν, καὶ τὸ καλῶν ἀποξενοῦν, καὶ μὴ συνιέναι ὡς οὐχ ὁ αὐτὸς πολὺ τοῦτο νόμος ἰδιώτας τε, καὶ πεπαιδευμένοις ἁρμόσει, ἀλλὰ τοῖς μὲν, ἀπόχρη τὸ

Ergo Alexander quidem expetivit in Cydno lavari, cùm & pulchrum & limpidum conspexisset hunc fluvium, & tutò profundum, & leniter concitatum, & natatu jucundum, & æstivo tempore frigidum: adeò ut etiamsi manifestus ipsi fuisset morbus, quo hinc laboravit, videatur mihi non fuisse ab hoc lavacro sibi temperaturus. Siquis autem videat domum mole maximam, forma pulcherrimam, luce clarissimam, auro fulgentissimam, & picturis floridissimam, non expetat in ea orationem habere, si hoc in studio versetur, & in ea celebrari, & inclarescere, illamque voce implere, & quàm maximè licet: etiam ipse pars aliqua pulchritudinis illius esse: at eam undique diligenter contemplatus, & solùm admiratus, abeat surdam ipsam, & orationis expertem relinquens, nec alloquendo, nec sermonem conferendo, perinde atque mutus aliquis, aut qui invidia tacere decrevit? Hercle hoc non faciat homo elegantiæ studiosus, & rerum pulcherrimarum amator: sed magnæ rusticitatis, insciticæ, & imperitiæ fuerit, suavissimis rebus seipsum velut indignum abstinere, & à pulcherrimis velut exulem relegare, neque intelligere, indoctos & eruditos viros non eadem lege spectaculis frui: sed illis quidem sufficere quòd hoc solum

κηνὸν τῶν ἰδίων μόνον, καὶ ἀθελέψαι, καὶ τὸ ὀφθαλμὼ ἀθεενεγκεῖν, καὶ ἀθὸς τῷ ὀροφῷ ἀνακύψαι, καὶ τῷ χείρα ἐπισεῖσαι, καὶ καθ' ἡσυχίαν ἡδῶναι, δέ ἔ μὴ ἂν δυνηθῆναι ἄξιόν τι τ βλεπομένων εἰπεῖν. ὅσις ἦ μ παιδίας ὁρᾷ τι καλὰ, ὅσν ἀνοίμην ἀγαπήσειεν, ὅτῳ μόνῃ κορπωσάμενο τὸ τερπνὸν, ὡδὶ ἂν τομεῖναι ἄφωνο θεατὴς ἔ καλλες γένεσθαι. πειράσεται ἦ ὡς οἷόν τε, καὶ ἐνδιατελέψαι, καὶ λόγῳ ἀμείψαθαι τῷ θέαν. ἢ ἦ ἀμοιβὴ, ὅσν ἔπαινο ἔ οἶκε μόνον. τᾶτο μὲ γὰ ἴσως οἰκεῖον τῇ νησιώτῃ μειρακίῳ ἔπρεπε, τῷ Μενέλεω οἰκίαν ὑπερεκπεπλῆχθαι, ὲ πρὸς τὰ ἐν ἄρμενα καλὰ, τ ἐλέφανθα, ὲ τ χρυσὸν αὐτῆς ἀπεικάζειν, ἅτε μηδὲν ἐν γῇ καλὸν τι ἄλλω ἑωρακότι. ἀλλὰ ὲ τὸ εἰπεῖν ἐν αὐτῷ, ὲ τὰς βελτίσης συγκαλέσαντα λόγων ἐπίδειξιν ποιήσαθαι, μέρο ἔ ἐπαίνε ὲ τᾶτο γένοιθ' ἄν, ὲ τὸ πᾶσμα ὑπερήδισον οἶμαι, οἷον ὁ κάλλις ἐς ὑποδοχὴν λόγων ἀνεπτερωμένο, καὶ ἐπαίνε, καὶ εὐφημίας μεσὸς ὤν, ἡρέμα ὲ αὐτὸς ὥσπερ τὰ ἄπτερα συνεπηχῶν, ὲ τοῖς λεγομένοις ἀθαλλόμενος, καὶ ἀθρτείνων τὰ τελευταῖα τ φωνῆς, ὲ τοῖς ὑσάτοις τ λόγων ἐμβραδύνων. μᾶλλον ἦ ὡς ἄν τις εὐμαθὴς ἀκροατὴς ἀφιμνημονεύων τὰ εἰρημένα, καὶ τ λέγοντα ἐπαινῶν, ὲ ἀνίδρυν ὅσν ἄμουσον ποιεῖσθαι ἀθὸς αὐτὰ, οἷόν τι πάσχυσι ἀθὸς τὰ αὐλήματα τ ποιμένων αἱ σκοπιαὶ ἐπακολέθυσι, τ φωνῆς ἐπαισίως ἔχ τὸ ἀνίτυπον, ὲ πρὸς αὐτῶν ἀναστρέφεσθαι. οἱ ἦ ἰδιῶται, νομίζυσι παρθένον τινὰ εἶναι τῷ ἀμειβομένῳ τὰς ᾠδὰς ὡς, ἢ βοᾶν ὡς, ἐν μέσοις πᾶ τοῖς κρημνοῖς καθιεμένην, ὲ λαλᾶσαν ἐν

lum commune vident, & circunſpiciunt, oculoſque circumferunt, ac ſurſum verſus tectum ſpectant, manumque quatiunt, & tacitè voluptatem capiunt, præ metu nequid non ſatis dignum iis quæ ſpectantur, proferant. At qui cum eruditione ſpectat res pulchras, illi puto non ſat erit ſolo viſu id decerpere quod delectabile eſt, neque mutus pulchritudinis ſpectator eſſe ſuſtinebit: ſed quoad fieri poteſt, & in eo immorari, & oratione viſum compenſare conabitur. Cæterùm ea compenſatio non eſt laus duntaxat domus. Hoc enim fortè inſularem illum adoleſcentem decebat Menelai domum ſumma admiratione contemplari, & cum iis quæ in cœlo pulchra ſunt, ejus ebur & aurum comparare, ut qui in terris pulchri aliud nihil vidiſſet. Sed & in ea dicere, & optimis quibuſque convocatis orationem habere, pars quædam laudis hoc quoque fuerit. Atque adeò rem ſuaviſſimam arbitror eſſe, Domum, pulcherrimam ad ſuſcipiendas orationes apertam, laudis & commendationis plenam, leniter ut antra conſonantem, & ea quæ dicuntur ſequentem, poſtremaque ſermonis protendentem, ultimiſque verbis immorantem: imò verò quemadmodum docilis auditor ſolet, ea quæ dicuntur memoria repetentem, & eum qui dicit laudantem, nec inſcita relatione accepta rependentem: quale quiddam accidit & ſpeculis paſtorum tibiis & cantu reſonantibus voce in contrarium repercuſſa, atque in ſeipſam revertente. Idiotæ autem putant virginem quandam eſſe quæ canentibus, & clamantibus reſpondeat, media præcipitia incolens, intuſque de rupibus loquens,

τ πανηγῦν ἐνθάδιν. ὁ μὲν γὰρ δοκεῖ ἐκ συμπεξαίρεσις οἶκος πολυτελεία ἡ τ λέγοντ γνώμη, καὶ ὥσπερ τὰς λόγους ἐπιχείρεσις, καθάπερ τ ἐκ τοῦ θαλάμου τ θέας. ἡδὺ γὰρ εἰσρεῖ τι διὰ τ ὀφθαλμῶν ἐπὶ τὴν ψυχὴν καλόν. εἶτα πρὸς αὐτὸ κοσμήσας ἐκπέμπει τὸς λόγους. ἢ τὸ μὲν Ἀχιλλεῖ πισσύμβλ τὸν ὄψιν τ ὅπλων ἐπιτεῖναι τ τ Φρυγῶν τὸν ὁρμὸν, καὶ ἐπιδεῖ αὐτὸ πειρώμενον, ἐπαρθῆναι, καὶ πλεωθῆναι πρὸς τὸν τ πολέμου ἐπιθυμίαν, λόγῳ δ᾽ ἀπιθὴν μὴ ἐπιτεῖναι πρὸς κάλλη χωρίων; καίτοι Σωκράτ μὲν ἀπέχρησε πλάτανος σύφυης, καὶ πόα ὑδαλὴς, καὶ πηγὴ λιμπυγὴς, μικρὸν ἀπὸ τ Ἰλισσοῦ. καὶ ταῦτα καθεζόμενον, Φαίδρ τὸ τ μυρρινουσίου καπτιρωσάντ, καὶ τ Λυσίου τ κεφάλου λόγον διήλεγχε, καὶ τὰς μούσας ὑπάλφ, καὶ ἐπίσυιεν ἥξειν αὐτὰς ἐπὶ τὴν ἐρημίαν, συμπεληψόμενας τ ὧδε τ ἔρωτος λόγων. καὶ ὁκ ἠχωΐθ χάριν ἄνθρωπος, ἐξαγκαλῶν παρθένους, συνεισομένας τὰ παιδεραστικά, εἰς ἃ ὅπου καλὸν χωρίον, οὐκ ἂν οἰώμεθα ἐ ἀκλήτους αὐτὰς ἐλθεῖν; καὶ μὴν ὁ καθ᾽ ἡμᾶς σκιὰν μόνον, ἀδὲ κᾶ πλατάνου καλλος ἢ ὑποδοχή. ἀδ᾽ ἂν τὴν ἐπὶ τ Ἰλισσ καλλιπὼν, τὴν βασιλέως λέγης τὴν χρυσῆν. ἐκείνης μὲν γὰ, ὁ τ πολυτελείᾳ μόνη τὸ θαῦμα. τέχνη δ᾽, ἢ κάλλος, ἢ τέρψις, ἢ τὸ σύμμετρον, ἢ τὸ εὔρυθμον, ἃ σωείργασε, ἀδὲ καταπέμπει τ χρυσ, ἀλλ᾽ ὦ βαρβαρικὸν τὸ θέαμα, πλῆθος μόνον, καὶ φθόνος τ ἰδόντων, καὶ ὑδεὶς μισμὸς τ ἐχόντων. ἔπαινος δ᾽, ὑδαμᾶ ἀσθῆν. ἀδὲ γὰ ἔμελε τῆς Ἀρσακίδαις τῶν καλῶν, ἀδὲ πρὸς τὸ τερπνὸν ἐποιοῦθ τὰς ἐπιδείξεις

quens. Mihi itaque videtur, unà cum magnificentia domus, etiam dicentis animus attollere seſe, & ad perorandum excitari: ut cui visus ipse nonnihil submini ſtrat. Ferè enim per oculos ad animum influit aliquid pulchri, ad quod deinde exornatam orationem emittit. An verò Achilli credimus visum armorum intendisse illum contra Trojanos impetum, & cùm ea experiendi tantùm gratia induisset, elatum fuisse, & velut alis ad belli desiderium abreptum: dicendi autem ſtudium pulchritudine locorum non intendi? Atqui Socrati quidem satis fuit, platanus frondens, & herba virescens, & fons limpidus non procul ab Ilisso: atque ibi sedens, & Phædrum illum Myrrhinusium verbis eludebat, & Lysiæ filii Cephali orationem redarguebat, & musas accersebat, quas ad se in desertum venturas credebat, & coadjuturas se ad institutum de amore sermonem. Neque verebatur homo senex advocare virgines ad masculos amores intelligendos. Nos autem in locum adeò pulchrum non putemus eas etiam non vocatas venturas esse? Ac sanè non in umbra solùm, aut sub platani pulchritudine receptaculum hoc erit: neque etiam illa ad Ilissum amœnitate relicta, regis domum auream cum hac conferis. Nam illius quidem admiratio in magnificentia tantùm consistebat: ars autem, vel pulchritudo, vel delectatio, vel proportio, vel concinnitas nulla respondebat, neque auro permixta erat: sed barbaricum erat spectaculum, mera opulentia, & invidia spectantium, & fœlicitatis jactantia possessoribus: sed quod laudares, nihil illi adulla pulchri ratio: neque res suas

οὐδὲ ἐφρόντιζον, εἰ ἐπαινέσονται οἱ θεαταί, ἀλλ' ὅπως ἐκπλαγήσονται. ἐ φιλόκαλοι γὰρ, ἀλλὰ φιλόπλουτοί εἰσιν οἱ βάρβαροι. τούτῳ ὃ δ' οἶκος τὸ κάλλος, ἐκ' βαρβαρικὰς πρὸς ὀφθαλμὸς, ἐ ὃ κ' περσικὴν ἀλαζονίαν, ἢ βασιλικὴν μεγαλαυχίαν, ἐδὲ πένητι μόνον, ἀλλὰ δυσὶ θεαταῖς δεόμενον. κἀκ ὅτῳ μὲν ἐν τῇ ὄψει ἡ κρίσις, ἀλλά τις ἐ λογισμὸς ἐπακολουθεῖ τοῖς λεγομένοις. τὸ γὰρ τε ἡμίεργος πρὸς τὸ κάλλιστον ἀποβλέπειν, κάλλιστον ὃ αὐτῆς ἐ ποθεινότατον ἡ ὀρχή. κ' ἥλιον ὑπερκύψαντα δύο ὑποδέχεται, κ' ὃ φαὸς ἐμπίπλαται ἐς κόρον, ἀναπεπταμένων τῶν θυρῶν. καθ' ὃ ἐ τὰ ἱερὰ βλέπουσι ἐποίουν οἱ παλαιοί, κἀκ τὸ μῆκος πρὸς τὸ πλάτος, κἀκ ἀμφοῖν πρὸς τὸ ὕψος εὔρυθμον, ἐ τὰ ποταμῶν τὸ ἐλαύτερον, κ' πρὸς ὥρεσιν ἐκφῆναι εὖ ἔχον, πῶς ἂν ἡδέα ταῦτα πάντα, κ' ἐπαίνων ἄξια; ἔτι ὃ θαυμάσειεν ἄν τις ἐ τὸ ὀρθῆς σὺν τῷ δυμόρφῳ τὸ ἀπέραντον, κ' τῷ δυκόσμῳ τὸ ἀνεπίληπτον, κἀκ τὸ ὃ χρυσὸν ἐς τὸ ὑπερπὰς σύμμετρον. ἀλλὰ μὴ θεὶ τὰς χρείας ἐπίφθονον, ἀλλ' ὁπόσον ἂν ἐ γυναικὶ σώφρονι, ἐ καλῇ, ἐκέτι ἐπισημότερον ἐρασθῆναι τὸ κάλλος, ἢ θεὶ τῇ δειρῇ λεπτός τις ὅρμος, ἢ θεὶ τῷ δακτύλῳ σφενδόνη εὔφορος, ἢ ὧν τῶν ἄτων ἐλλόβια, ἢ πόρπη τις, ἢ τενία τὸ ἄφεῖον τῶ κόμης συνδῆσαι, τοσοῦτον τῇ δυμορφίᾳ προσθεῖσαι, ὅσον τῇ ἐσθῆτι ἡ πορφύρα. αἱ δὲ ἑταῖραι, ἐ μάλιστα αἱ ἀμορφότεραι αὐτῶν, ἐ πλὴν ἐσθῆτα ὅλως πορφυρᾶν, καὶ πλὴν δειρὴν χρυσῆν περιείλωτο, τῷ πολυτελεῖ θηράματι τὸ ἐπαγωγὸν, ἐ τὸ ἐνδὲν

ad voluptatem oſtentabant, neque curabant à ſpectatoribus laudes, ſed admirationem conſequi. Non enim elegantiæ, ſed opum amantes ſunt barbari. At hujus domus pulchritudo, non ad barbaricos oculos, neque ad Perſicam arrogantiam, aut regiam jactantiam comparata, non modò pauperem, ſed & ingenioſum ſpectatorem poſtulat: cui non ſolùm in viſu judicium, ſed cujus æſtimatio verba ſequatur. Nam quod & ad pulcherrimam diei partem reſpicit (pulcherrima autem ipſius pars, & maximè amabilis, principium eſt) & ſolem emergentem ſtatim excipit, & lumine ad ſatietatem uſque repletur foribus adapertis: qua ratione ſua templa condiderunt veteres, ut ea parte intuerentur: deinde quòd longitudo cum latitudine, & utraque cum altitudine juſta proportione conſentiunt, & feneſtræ liberæ, & ad quodlibet anni tempus bene comparatæ ſunt, quî hæc omnia non ſint ſuavia, multaque laude digna? Præterea miretur quiſpiam tectum, cujus pulchritudo nihil affectatum, elegantia nihil reprehendendum habeat, cui aurum modicè ad decus ſit additum: non autem ubi eo eſt opus immodicè illitum: ſed quantum, perinde atque mulieri caſtæ & formoſæ ſatis ſit, ad pulchritudinem reddendam inſigniorem, vel circa collum tenue aliquod monile, vel circa digitum annulus geſtabilis, vel pendentes ab auribus inaures, aut aliqua fibula, vel tæ-

nia comam diffluentem colligans, quæ tantum pulchritudini apponit, quantum veſtitui purpura. At meretrices, in primis quæ ex illis ſunt deformiores, veſtem purpuream totam, & cervicem auream facere ſolent, pellaciam hac magnificentia venantes, &

quod

τῷ καλῷ, σωφρονὶ δ' ἔξωθεν περικεῖσθαι μόνον. ἡγοῦνται γὰρ ἐν τῷ ἀλείπτῳ αὐτῶν τηλαυγεστέρους φαίνεσθαι, σωναπολάμπουσαν τῷ χρυσῷ, καὶ δι' ποδὸς τὸ μὴ δύσκολον ἐργάζεσθαι, λήθειν ὑπὸ χρυσῷ σανδάλῳ, καὶ τὸ εὐσχημον αὐτὸ ἐρασμιώτερον ὑπολήψεσθαι, τῷ φαινομένῳ σωρώμενον. ἀλλ' ἐκείνας μὲ ὅτως. ἡδὲ γε σώφρων γυνὴ, χρυσῷ μὲν τι κοσμεῖσθαι, καὶ μόνον τὰ ἀναγκαῖα προχρῆται. τὸ δ' αὐτῆς κάλλος, σὺν ἂν αἰσχυνοῖτο δίκῃ ἐ γυμνὸν δεικνύσασα. καὶ τοίνυν ἡ τῆδε δ' οἶκος ὀροφὴ, μᾶλλον δ' κεφαλὴ, δύσπροσωπος μὲ ἐ καθ' ἑαυτὸ, τῷ χρυσῷ δ' ἐς τοσοῦτον κεκόσμηται, ἐς ὅσον ἐ ὀρφνὸς σὺν νυκτὶ ὑπὸ τ' ἄστρων, ἐκ ἀφεγγὴς ἐστιν ἀλλ' ἀπόμβρος, καὶ ἐκ ἀφαυρόμβρος ἀνθ' ὧν τῷ πυρί. εἰ δ' γε πῦρ ἰὼ τὸ πᾶν, ἐ καλὸς ἂν, ἀλλὰ φοβερὸς ἡμῖν ἐδόξεν. ἴδοι δ' ἄν τις ἐδ' ἀργὸν σὺ ταῦτα τ' χρυσὸν, ἐδὲ μόνα ἐ πέρπον ἐστὶν ἕνεκα τῷ λοιπῷ κόσμῳ συνεπαρόμενον, ἀλλὰ ἐ αὐγήν τινα ἡδεῖαν ἀπολάμπει, καὶ τ' οἶκον ὅλον ἐπιχρώννυσι τῷ ἐρυθήματι. ὁπόταν γὰρ τὸ φῶς προσπέσῃ ἐφάψηται, καὶ ἀναμιχθῇ τῷ χρυσῷ, κρανόν τι ἀπαστράπτουσι, καὶ δι' πλασίαν ἐρυθήματι ἐμφαίνουσι τὴν αἴθριαν. τὰ μὲ δὴ ὑψηλὰ, καὶ κορυφαῖα ἐ οἶκε, τοιάδε. Ὁ μὲν ὑπὸς δόμος ἐπαινέτω, ἵνα αὐτὸν ἡ ὑψόροφον ὡς τ' Ἑλένης θάλαμον, ἢ αἰγλήεντα, ὡς τ' ὄλυμπον εἴποι. τ' δ' ἄλλον κόσμον, καὶ τὰ τ' τοίχων γράμματα, καὶ τ' χρωμάτων τὰ κάλλη, καὶ τὸ ἐναργὲς ἑκάστε, ἐ τὸ ἀκριβὲς, ἐ τὸ ἀληθὲς, ἔαρ ὄψῃ, καὶ λειμῶνι δ' ἐοικὼς, καλῶς ἂν ἔχοι σοφθαλεῖν. πλὴν πυρ ὅσον ἐκεῖνα μὲ ἀπαυθεῖ, καὶ μαραίνεται,

quod pulchritudini deest, externæ venustatis appositione solantes. Arbitrantur enim suos lacertos auro resplendentes, apparere nitidiores, & pedis incongruam figuram aureo sandalio tectum iri, faciemque ipsam fore amabiliorem, si cum re quapiam splendidissima conspiciatur. Atque illæ quidem hoc pacto. Modesta verò mulier, auro quidem pro eo ac satis est, atque solùm ubi opus est, utitur: suam verò pulchritudinem etiam nudam ostendere non verebitur. Proinde etiam hujus domus tectum, imò potiùs caput, per se quoque est formosum, auro autem tantum est exornatum, quantum & noctu stellis cœlum, certis intervallis circunsplendet, certisque interstitiis igni collucet. Quòd si totum foret igneum, non pulchrum, sed terribile nobis videretur. Cæterùm videre etiam licet aurum hîc haudquaquam otiosum, aut delectandi duntaxat gratia reliquo ornatui interspersum esse: sed & fulgorem non injucundum de se præbere, & totam domum suo rubore velut inficere. Quando enim lux diei incidens applicatur, & cum auro commiscetur, communem splendorem reddunt, duplicem ruboris claritatem exhibent. Hæc quidem sunt quæ ad fastigium, & verticem domus pertinent, quibus Homero aliquo laudatore esset opus, qui illam vel celsitectam, perinde atque Helenes thalamum, vel refulgentem, velut Olympum appellaret. Reliquum autem ornatum, & parietum pictu-

ras, & colorum pulchritudinem, & uniuscujusque evidentiam, diligentiam, & veritatem, cum facie veris, & florido prato rectè compares. Nisi quòd illa defloresçunt, marcescunt, mutantur,

καὶ ἀλλάττεται, καὶ ἀποβάλλει τὸ κάλλος, τελεῖ δὲ τὸ ἔαρ αἴδιον, καὶ ὁ λειμὼν ἀμάραντος, καὶ τὸ ἄνθος ἀθάνατον, ἅπερ μόνης τῆς ὄψεως ἐφαπτομένης, καὶ δροσομένης τὸ ἡδὺ τῆς θρεπτομένων. τὰ δὴ τοιαῦτα, καὶ τοιαῦτα, τίς οὐκ ἂν ἡδέως βλέποι, ἢ τίς οὐκ ἂν προθυμηθείη καὶ ἐξαρκῆσαι τῷ δύνασθαι ὑπ' αὐτοῖς λέγειν, εἰδὼς αἴσχιστον ὂν ἀπολειφθῆναι τῆς ὁρωμένων; ἐπαναγκάζει γάρ πως ἡ ὄψις τὸ κάλλος. οὐκ ἐπ' ἀντρώπων μόνον, ἀλλὰ καὶ ἵππου ἥδιον ἂν οἶμαι δράμοι καὶ πεφυκὼς πεδίῳ, καὶ μαλακῷ, προσηνῶς ἐκχαρμῷ τῷ βάσει, καὶ ἠρέμα ὑπείκοντι τῷ ποδί, καὶ μὴ ἀνιστυπῶντι τῇ ὁπλῇ. ἅπαντι γὰρ τότε χρῆται τῷ δρόμῳ. καὶ ὅλον ἐπιδοὺς ἑαυτὸν τῷ τάχει, ἀμιλλᾶται καὶ πρὸς ᾧ πεφυκὼς τῷ κάλλει. ὁ δὲ ταὼς, ἦρι ἀρχομένῳ, πρὸς λειμῶνα τινὰ ἐλθών, ὁπότε καὶ τὰ ἄνθη πρόεισιν, ἐ σοφιστικώτερος μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἂν εἴποι τις, ἀνθηρότερος, καὶ τὰς βαφὰς κεκαλλωπισμένος, τότε καὶ ἅτις ἐκπέτασας τὰ πτερὰ, καὶ ἀναδείξας τῷ ἡλίῳ, καὶ τὴν ὑπερκειμένην ἀκρίδας, καὶ παίζων αὐτῷ πρὸς ἡσυχίαν, ἐπιδείκνυται τὰ ἄνθη τὰ αὑτοῦ, καὶ τὸ ἔαρ τῶν πτερῶν, ὥστε αὐτὸν ἀγωνιζόμενος ἐν λειμῶνι ἐς τὴν ἅμιλλαν. ἐπιστρέφει γὰρ ἑαυτὸν, καὶ σκιάζει, καὶ ἐκπομπεύει τῷ κάλλει. ὅτε δὴ καὶ θαυμασιώτερον φαίνεται πρὸς τὴν αὐγὴν, ἀλλαττόμενον αὐτοῦ τὰ χρώματα, καὶ μεταβαινόντων ἠρέμα, καὶ πρὸς ἕτερον ἀμφίασιν εἰδόντων πτεροῦσθαι, πάσχει ἢ αὐτὸ μάλιστα ἐπὶ τῷ κύκλῳ; ὡς ἐπ' ἄκροις ἔχει τοῖς πτεροῖς, ἴριδός τινος ἕκαστον σχεδιεύσης. ὁ γὰρ πέως χαλκῆς ὢν, & abjiciunt pulchritudinem. Sed hoc verperpetuum, & pratum nunquam marcescens, & flos immortalis: ut pote solo visu hæc tangente, & eorum quæ carpuntur, suavitatem decerpente. Proinde quis tantarum, taliumque rerum aspectu non delectetur: aut quis non expetat, etiam præter facultatem inter ea orationem habere, cùm sciat turpissimum esse à visis superari? Maximam enim alliciendi vim habet aspectus pulchrorum, non erga homines solùm: sed & equus, opinor, libentiùs currat per campum pronum, & mollem, placidè gressum capientem, & sensim pedi cedentem, neque ungulæ resistentem. Toto igitur tunc utitur cursu, totumque se ipsum tradens celeritati, certat etiã cum campi pulchritudine. Pavo autem ineunte vere, ad pratum aliquod accedens, quando & flores prodeunt, non amabiliores modò, sed, & ut ita dicam, floridiores, & colore puriores: tunc ipse quoque extensis pennis, iisque soli ostensis, & sublata cauda, & circumquaque expansa, suos etiam flores ostentat, & ver pennarum, ac si ad hoc certamen à prato provocetur. Quare se ipsum convertit, & circumagit, & pulchritudine gloriatur: quando videlicet etiam admirabilior apparet ad splendorem solis, variantibus se coloribus, & sensim in alios atque alios transeuntibus, aliamque formæ speciem recipientibus. Accidit autem hoc potissimum in circulis, quos in summis alis habet, quarum quamlibet quasi irides quædam circumstant. Nam qui ante vi-

1 Καὶ θρεπομένης τὸ ἡδὺ τῆς θρεπομένων] Διεφθαρμένων. Marcil.

τῆτο ἐγκλίναντος ὀλίγον, χρυσοῦς ὤφθη. ἐπὶ τὸ ὑπὸ τῷ ἡλίῳ κυανωγὲς εἰ σκιωδέη, χλοαυγὲς ἔσιν. ὅτω μεταμπισχνεῖται πρὸς τὸ φῶς ἢ τροπὴ. ὅπ μὲν δὴ ἡ θάλαττα ἡσυχὴ προσκαλέσαιτο, καὶ εἰς ἐπιθυμίαν ἐπιτήδειος ἡ γαλήνη φανεῖσα, ἴσε, κἂν μὴ εἴπω. ὅτε εἰ ἐπανίοιμι ἅπασιν ἐπιτήδειος, καὶ ἀπειρόπολις πις εἴη, πάντως ἂν ὀφελήσειε ἐμὲ αὐτὸς ἐμβιῶναι, καὶ περιπλεῦσαι, καὶ πολὺ δὴ τῆς γῆς δικατάσαι, καὶ μάλισα εἰ μὴ βλέπει τὸν μὲν αὔρᾳ, κύφως ἐπιφερόμενον τῷ ὀθόνῃ, τῷ δὲ ναυῒ, πρόσωπῶς πε, καὶ λείως ἐπ' ἄκρων ἠρέμα διολισθαίνοντα τὰ κυμάτια. καὶ τοίνυν καὶ τάδε ἔφ' οἷς τὸ κάλλος ἡμῶν καὶ παρορμῆσαι ἐς λόγους, καὶ λέγειν ἐπιχειρῆσαι, καὶ πάντα τρόπον διδακτὸν ἡδονῆς ἐπιδεικνύναι. ἐγὼ μὲν δὴ τούτοις πεῖθομαι, καὶ ἐς τὴν οἰκίαν ἐπὶ λόγοις παρελήλυθα ὥσπερ ἀπὸ ἴυγγος, ἢ σειρῆνος τῇ κάλλει ἑλκόμενος, ἐλπίδα δὲ μικρὰν ἔχων, εἰ καὶ πέως ἡμῖν ἄμορφοι ἦσαν οἱ λόγοι, καλὰς αὐτὰς φανεῖσθαι, καθάπερ ἐωθῶς καλῆ κεκοσμημένας. ἕτερος δέ πς σὸν ἀηδίνης λόγος, ἀλλὰ καὶ πάνυ γλυκαῖος, [1] ὡς φησι, καὶ μεταξύ μὲ λέγοντος ὑπέκρυε, καὶ ἀλαζόνειαν ἐπιφέρετο τῶν ῥήσιν. καὶ ἐπειδὴ πέπαυμαι, σὸν ἀληθῆ ταῦτα λέγειν φησί με, ἀλλὰ χαυμάζειν, εἰ φάσκοιμι ἐπιτηδειότερον εἶναι πρὸς λόγων ἐπίδειξιν οἰκίαν κάλλει, χαρᾷ, καὶ χρυσῷ κεκοσμημένην. αὐτὸ γὰρ τᾶναντίον ἀποβαίνειν. μᾶλλον δ' εἰ δοκεῖ, αὐ-

visus est æreus: mox inclinante se paululum illo, aureus conspicitur: & rursum quod ad solem cæruleum apparuit, si obumbretur, viride videtur: sic ad lucis mutationem mutatur pennarum ornatus. Quòd autem & mare idoneum est ad provocandum, & ad cupiditatem concitandam, quando tranquillum apparet, ipsi icitis, etsi non dicam: quandoquidem etsi quis procul in continenti habitet, sitque navigationis imperitus, nihilominus & ipse illud ingredi cupit omnino, & circumnavigare, & procul à terra in altum trahi, in primis si auram videat, velum à tergo leniter prosequentem: navem autem placideque ac lævitèr per summos paulatim fluctus labentem. Proinde etiam hujus domus pulchritudo idonea satis est ad provocandas orationes, & excitandum dicentem, eumque modis omnibus reddendum celebrem. Itaque his credo, & jamdudum persuasus sum, & in domum dicendi gratia ingressus sum, pulchritudine ipsius veluti rhombo, aut Sirene tractus: spem haud exiguam habens, etiamsi antehac orationes meæ deformes fuerint, pulchras visum iri, perinde ac veste aliqua pulchriore exornatas. Cæterùm altera quædam oratio haudquaquam ignava, sed valdè generosa, ut ait, inter loquendum me interpellabat, & sermonem interrumpere conabatur: & postquam dicendi finem feci, vera negavit à me dici: se autem mirari, ait, si dicam domus pulchritudinem, picturis & auro exornatam, aptiorem esse ad orationes habendas. Nam contrarium evenire. Quin potiùs si videtur, ipsa

1 Ὡς φησι, καὶ μεταξὺ] Ὅς φησι δὲ μεταξὺ. Marcil.

τὸς παρελθὼν ὁ λόγος ὑπὲρ ἑαυτοῦ, καθάπερ ἐν δικασταῖς ὑμῖν, εἰπάτω ὅπῃ λυσιτελίστερον ἡγεῖται τὴν λέξιν δυτέλειαν. οἶκε, καὶ ἀμορφίαν. ἐμοὶ μὲν ἀπηκόατε ἤδη λέγοντος, ὥστε οὐδὲν δέομαι δὶς ταῦτ' εἰπεῖν. οὐδ', παρελθὼν ἤδη λεκτὰ, καλῶ σωπήσομαι, καὶ πρὸς ἀλόγου αὐτῷ μεζισήσομαι. ἄνδρες τοίνυν δικασταί φησιν ὁ λόγος, ὁ μὲν πρώτιστον ῥήτωρ, πολλὰ καὶ μεγάλα τῇδε τῇ οἰκίᾳ ἐπῄνεσε, καὶ πρὸ ἑαυτοῦ λόγου ἐκόσμησεν. ἐγὼ δὲ τοσοῦτον δέω ψέγειν αὐτὴν διεξελαύνειν, ὥστε καὶ τὰ ὑπ' ἐκείνου παραλελειμμένα προσθῆσειν μοι δοκῶ. ὅσῳ γὰρ ἂν ὑμῖν καλλίων φαίνηται, τοσῷδε ὑπεναντίως τῷ λέγοντι χρεία δειχθήσεται καὶ πρῶτόν γε ἐπειδὴ γυναικῶν, καὶ κόσμου, καὶ χρυσοῦ ἐκείνου ἐμνημόνευσε, καὶμοὶ ἐπιτρέψατε χάσματος τοῦ παραβεβλημένου. φημὶ γὰρ ἔν γε γυναιξὶ καλαῖς οὐχ ὅπως συλλαμβάνειν εἰς τὸ εὐμορφότερον, ἀλλὰ καὶ ἐναντιοῦσθαι τὸν κόσμον τὸν πολλοῦ, ὁπόταν τις ἐντυγχάνοντων ἕκαστος ὑπὸ τοῦ χρυσοῦ καὶ τῆς λίθου τῆς πολυτελοῦς ἐκπλαγείς, εἰς τὴν ἐπαινετὴν ἢ χρόαν, ἢ βλέμμα, ἢ διάβασιν, ἢ πῆχυν, ἢ δάκτυλον. ὁ δὲ, ταῦτ' ἀφεὶς, εἰς τὸν σαρδῶνα, ἢ τὸ σμάραγδον, ἢ τὸ ὄρμον, ἢ τὸ ψέλλιον ἀποβλέπῃ, ὥστε ἄχθιζθαι ἂν εἰκότως παρορωμένην, ὡφ' τοῦ κόσμου, οὗπερ ἀξιούτων χολὴν ἐπαινεῖν αὐτοῦ τὰ ἥκιστα, ἀλλὰ πάρεργον αὐτῆς ποιουμένων τὸν θεόν. ὅπῃ ἀνάγκη οἶμαι παθεῖν καὶ τὰ καλοῖς ἔργοις λάγνα δεικνύοντας. λανθάνει γὰρ ἐν τῷ μεγέθει τὸ καλῶν τὸ λεχθὲν, καὶ ἀφανιζόμενα, καὶ συναρπαζόμενα, καθάπερ εἰ λύχνον τις εἰς πυρκαϊὰν μεγάλην φέραν ἐμβάλοι, ἢ μύρ-

ipsa pro se prodiens oratio, tanquam apud judices vos, dicat quatenus vilitatem, & deformitatem domus putet esse dicenti conducibiliorem. Equidem me jam audiviſtis: proinde nihil opus est ut bis eadem de re dicam. Iste verò prodiens verba faciat, & ego tacebo, & aliquantisper ipsi locum dabo. Proinde, viri judices, inquit oratio, Orator ille qui prior verba fecit, multis magnisque laudibus hanc domum evexit, suaque oratione ornavit. Ego verò tantum abest, ut illam vituperare velim, ut etiam ea quæ ab illo prætermissa sunt, addenda mihi putem. Nam quò pulchrior illa vobis apparuerit, eò magis contraria dicentis usui ostendetur. Ac primùm quidem, posteaquam mulierum, & ornatus, & auri mentionem ille fecit, mihi quoque permittite ut hoc exemplo utar. Nam aio mulieribus formosis non modò nihil conferre ad pulchritudinem ampliorem reddendam, ornatum illum multum: sed contrà adversari potius, quando eorum qui fortè aspiciunt unusquisque auro & gemmis pretiosis obstupefactus, pro eo quòd laudare vel colorem, vel vultum, vel cervicem, vel cubitum, vel digitum debebat, relictis his ad sardium, vel smaragdum, vel monile, vel armillas respicit: ut ob id meritò illa neglecta dolere possit, spectatoribus otium non habentibus laudandæ illius propter ornatum, sed obiter duntaxat ipsam intuentibus. Quod necesse est opinor ei accidere, qui inter tam pulchra opera habet orationem. Latet enim in magnitudine pulchrarum rerum, quod dictum est, obscuraturque & abripitur: perinde ac siquis lucernam in magnum rogum injiciat, aut formi-

cam

μηκε ἐπ' ἐλέφαντ@, ἢ καμήλε δεικνύσι. τῶτο γῶν φυλακτέον τῷ λέγοντι. καὶ ὥσπερ ἐν μελῶ ἓ τὴν φωνὴν αὐτὴν ἐπιζεράπευται; οὐ ὅπως διφάνῃ, καὶ ἠχήσῃ οἶκῳ λέγων. ἀνιφέλκεται γῶν, καὶ ἀνιφωνεῖ, καὶ ἀντιλέγει. μᾶλλον ἢ ἐπικελύπτει τὴν βοὴν, οἷον π ἓ σάλπιγξ ἀφῆ τὸ αὐλὸν, εἰ συναυλοῖεν, ἢ τὰς κελεύσεις ἡ θάλαττα, ὁπόταν ὥσ κύμα@ ἦχον ἐπάδειν τῇ εἰρεσίᾳ θέλωσιν. ἐπικρυπτῇ γῶ ἡ μεγαλοφωνία, καὶ καθαιρεῖ τὸ ἦθον. καὶ μὴν καὶ κεῖνο, ὅπερ ἔφη ὁ ἀντίδικος, ὡς ἄρα ἐπεμέρη ὁ καλὸς οἶκος τὸ λέγον@, καὶ ὥθυμότερον ἀπεργάζ@. ἐμοὶ δοκεῖν, τὸ ἐναντίον ποιεῖν. ἐκπλήτ@ γῶν, καὶ φοβεῖ, καὶ τὸ λογισμὸν ἀλλοιεράπ@, καὶ δειλότερον ἐργάζεται σύνηυμένον ὡς ἀπάντων ἔσιν αἴσχιστ ὁ σύμερῳ χρεία μὴ ὁμοίως φαίνεαι τὰς λόγας. ἐλέγχων γῶν ἔτός γε ὁ φανερώτ@, ὥσπερ ἂν εἴ τις πανοπλίαν καλὴν σύδυς, ἔπειτα φεύγοι πρὸ τῶν ἄλλων, ἐπισημότερ@ ὢν δειλὸς ἀπὸ τῶν ὅπλων. τῶτο δέ μοι δοκεῖ λογισάμεν@ ὁ Ὅμηρ ῥήτωρ ἐκεῖν@, σύμφρίας ἐλάχισον φρονίσας, μᾶλλον ἢ καὶ παντελῶς ἀϊδρῆ φωνὴν ἑαυτῶν ἀπικῆται, ἵνα αὐτῶν ὥσ δεξότερον φαίνηται τῶν λόγων τὸ κάλλ@, ἐκ τῶ ὡς τὸ ἀμφρότερον ἐξεράσεως. ἄλλως τε, ἀναίκη πᾶσι καὶ τῶ ἓ λέγοντ@ αὐτὸ ἀφοσιαν ἀχολεῖν ἀπὸ τὴν θέαν, καὶ τῶ φροντίδ@ τὸ ἀκριβὲς ἐκλύειν, τῶ ὄψεως ἐπικρατέσης. καὶ πρὸς αὐτὸν καλλύσης, καὶ τῷ λόγῳ ὡς σέχειν σὐκ ἐάσης. ὥστε πῶς μηχανὴ μὴ ἧσσ πάντως ἔλαττον ἐρεῖν αὐτὸν τῶν ψυχῆς ἀλφεληθέσης ὡς τὰ τῶν ὁραμάτων ἔπαινον. ἐῶ γῶν λέγειν ὅτι καὶ οἱ παρόντες αὐτὸν, καὶ ὡς

cam in elephante vel camelo oſtendat. Proinde hoc dicenti eſt evitandum. Præterea & vocem ipſam turbat, qui in adeò vocali, & reſonante domo dicit. Nam illa reſpondet, & ex adverſo reſonat, & contradicit: imò etiam dicentis vocem obruit: quale quiddam & tuba facit tibiæ, ſi pariter inflentur: aut hortatoribus mare, quoties illi ad fluctus ſtrepitum remigationi accinere volunt. Vincit enim magnitudo vocis, idque ſupprimit quod minus eſt. Quinetiam illud quod dixit adverſarius, dicentem à pulchra domo excitari, & alacriorem reddi, quantum mihi videtur, contrà ſe habet. Obſtupefacit enim & terret, & rationem conturbat, & timidiorem reddit, cogitantem nihil eſſe turpius quàm in ſpecioſo loco ſimilem quoque orationem non apparere. Index enim profectò iſte omnium manifeſtiſſimus eſt, non aliter ac ſiquis armaturam pulchram induat, deinde ante cæteros fugiat, notabilior cùm ſit meticuloſus ex armis. Quod cùm perpendiſſet ille apud Homerum orator, videtur mihi minimam formæ curam habuiſſe: quin magis homini prorſus imperito ſeipſum aſſimulaſſe, quò majori admirationi foret orationis ipſius pulchritudo, ex illa cum deformitate facta collatione. Præterea omnino neceſſe eſt, dicentis ipſius mentem circa intutum detineri, & cogitandi diligentiam langueſcere viſu ſuperante, & ad ſe vocante, neque orationi incumbere permittente. Quare fieri non poteſt quin is deterius dicat, animo circa eorum quæ videntur laudes occupato. Nam omitto dicere, eos qui adſunt, &

ad

τὴν ἀκρόασιν παρειλημμένοι, ἐπὶ δὲ τὸν τοιοῦτον οἶκον παρέλθωσιν, ἀντὶ ἀκροατῶν θεαταὶ καθίστανται. καὶ οὐχ ὅτω Δημόδοκος, ἢ Φήμιος, ἢ Θάμυρις, ἢ Ἀμφίων, ἢ Ὀρφεύς τις λέγων ἐσὶν, ὥστε ἀποσπάσαι τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἀπὸ τῆς θέας. ἀλλ' ὃν ἕκαστος ἐπιδὰν μόνον ὑπερβῇ τὴν ὁδὸν, ἀβρόν τι καὶ λαλῆ σχῆμα, λόγων μὲν οἰκείων, ἢ ἀκροάσεως ἀλλ' οὐδὲ τῆς ἀρχῆς ἀίουσι ἔοικεν. ὅλῳ δὲ πρὸς τοῖς ὁρωμένοις ἐσὶν, εἰ μὴ τύχοι τις παντελῶς τυφλὸς ὤν, ἢ σὺ νυκτὶ ὥσπερ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βληθεὶς ποιοῖτο τὴν ἀκρόασιν. ὅπ γὰρ οὐκ ἀξιόμαχον λόγων ἰαχὺς ὄψις ἀπαγωνίσασθαι, καὶ ὁ σειρήνων μῦθος ἀπαθὴς, τί δεῖ τὸ γοργόνων διδάξειεν ἄν. σκεῖναι μὲν γὰρ σκήλαις τὰς ἀκροατὰς ἐθέλγουσι, μελῳδοῦσαι, καὶ κηλακδύσαι τοῖς ἄσμασι. καὶ καταπλάσασαι, ἐπιπολὺ κατεῖχον. καὶ ὅλως, τὸ ἔργον αὐτῶν ἐδεῖτο τῶν Δαρτηδῶν. καὶ πως αὐτὰς καὶ παρέπλασε, καὶ δὲ μέλος παρῆκεν. τὸ δὲ τῶν γοργόνων κρᾶμα, ἅπερ βιαιότατόν τε ὂν, καὶ τοῖς κεκραμένοις τὴν ψυχὴν ὁμιλῶν, δύθυς ἐξίησι τὰς ἰδέας, καὶ ἀφάνεις ἐποίησε. ὡς δέ τις ὁ μῦθος βέλεσιν, καὶ λέγεται, λίθοις ἐφίγγονθο δὴ δὲ θαύματος. ὥστε ἓν ὂν ὑπὲρ δὲ παῶν λόγων εἶπεν ὡς ὑμῶν μικρὸν ἔμπροσθεν, ὅπερ ἐμαυτὸν εἰρῆσθαι νομίζω. καὶ γὰρ σκεῖνα ἐν τῇ ὄψει, σὺν ἐν τῇ φωνῇ τὸ περιττόν. καὶ εἴ τις ἐπιφθονήσειεν τῷ ἀηδόνι, ἢ τὸ κύκνου ᾄσμα κελαδοῦσι, μεθεξοῦ δὲ ἀδόντων παρεσκεύασε τὸ παῶν σωπᾶν, εὖ οἶδ' ὅπ ἐπ' ἐκεῖνον μεταβήσεται ἡ ψυχὴ, μακρὸν χαίρειν φράσασα τοῖς σκείνων ἄσμασιν. ὕπως ἄμαχόν τι ἔοικεν εἶναι ἡ δι' ὄψεως ἡδονή.

ad auſcultandum aſſumpti ſunt, quum in hujuſmodi domum venerint, ex auditoribus fieri ſpectatores. Nec orator ita eſt Demodocus, aut Phemius, aut Thamyris, aut Amphion, aut Orpheus, ut avellere cogitationes illorum à ſpectando poſſit. Sed ut quiſque ipſum modò limen tranſcenderit, multa pulchritudine circunfuſus, orationis illius aut recitationis, ne principium quidem exaudire videtur: ſed totus in ſpectando verſatur, niſi quis fortè omnino cæcus fuerit, aut noctu velut Areopagi Senatus ſolet, ad auſcultandum venerit. Nam quòd verborum vis longè inferior ſit, quàm ut cum viſu certare queat, Sirenum fabula cum illa de Gorgonibus comparata, facilè docuerit. Illæ enim mulcebant quidem præternavigantes canendo, atque adblandiendo carminibus: & ad ſe delatos aliquandiu detinebant, & in ſumma, res ipſa mora quadam opus habebat: atque interim eas quiſpiam eſt prætervectus, & inaudito cantu præteriit. At Gorgonum pulchritudo, ut quæ violentiſſima eſſet, & partibus animæ maximè ſauciabilibus obverſaretur, ſtatim obſtupefaciebat, & mutos reddebat aſpicientes: & fabulæ placet, & fertur, in lapides ilico præ admiratione convertebantur. Quamobrem & illa quæ de pavone paulò antè dixit, ipſa pro me dicta exiſtimo. Nam & illius in aſpectu, non in voce delectatio eſt: juxta quem ſiquis vel luſciniam vel cygnum ſtatuat & canere jubeat, inter canendum autem pavonem tacentem commonſtret, ſat ſcio, quòd ad hunc tranſiturus ſit animus, longum valere juſſis illorum canticis: adeò ineluctabilis videtur eſſe voluptas, quæ viſu

καὶ ἴσως, εἰ βούλεσθε, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι σοφὸν ἄνδρα, ὃς αὐτίκα μοι μαρτυρήσει ὡς πολὺ ἐπικρατέστερόν ἐστι τὸ ἀκουομένων τοῦ ὁρωμένων. καί μοι σὺ ἤδη ὁ κήρυξ, ἀναβοήσας αὐτὸν Ἡρόδικον τὸν Λύξεως Ἁλικαρνασσόθεν. καίτοι δὴ καλῶς ποιῶν ὑπήκουσε, μαρτυρήσων παρελθών. ἀναδίξασθε δ' αὐτόν, ἵνα εἰ τῶς ὑμᾶς λέγοντα, ὥσπερ αὐτοῦ ἔθος. Ἀληθέα τέδε ὁ λόγος ὑμῖν ἄνδρες δικασταὶ μυθέεται, καὶ οἱ πίδεσθε ὅσα ἂν λέγῃ τυτέων πέρι, ἄψαν ἀκοῆς τῶθλιμέων. ὥστε γὰρ τυγχάνει ἐόντα ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν. ἀκούετε δὲ μάρτυρος ἃ φησιν, ὡς τὲ πρῶτα τῇ ὄψει ἐπιδέδωκεν; εἰκότως. τὰ μὲν γὰρ ἔπεα, παρεόντα ἐστί, καὶ οἴχεται ἅμα τῇ τῶθελήσει ἐπιβάλλοντα. ἡ δὲ τῶν ὁρωμένων τέρψις, ἀεὶ παρεστῶσα, καὶ ἀθρόως ἅπασα, πάντως τὸ θεατὴν ὑπάγεται. πῶς δ' ἂν ὁ ζηλοτὸς τῇ λεγούσῃ ἀνταγωνιεῖται, οἷος ὕστερος ἦλθον, καὶ περιβλεπτὸς ὤν; μᾶλλον δὲ τὸ μέχρι νῦν οὐδέπω φημί. ὑμεῖς γὰρ αὐτοὶ οἱ δικασταί, καὶ μεταξὺ λεγόντων ἡμῶν; εἰς τὴν οἰκοδομὴν ἀπεβλέπετε, καὶ τοὺς τοίχους ἐθαυμάζετε, καὶ τοὺς γραφὰς ἐξητάζετε, ὡς ἑκάστην ἀσπαζόμενοι. καὶ μηδὲν αἰσχυνῆτε. συγχώρημα γάρ, εἴ τι ἀνθρώπινον πεπόνθατε. ἄλλως τε, καὶ πρὸς ὕστερα καλὰς, καὶ ποικίλας, τὰς ὑποθέσεις. τὸ γὰρ τέχνης τὸ ἀκριβὲς, καὶ τὸ ἰσοφὲς μᾶλλον δοκοῦν τὸ ὠφέλιμον, ἐπαγωγὸν ὡς ἀληθῶς, καὶ περιαιδρυμένον θεατῶν δύναται. καὶ ἵνα μὴ πάντα ἐκεῖσε ἀπεβλέπητε, ἡμᾶς ἀπολιπόντες, φέρε ὡς οἷόν τε γράψωμεν αὐτὰ ὑμῖν τῷ λόγῳ. ἡδήσεσθε γὰρ οἶμαι ἀκούοντες.

visu percipitur. Atque equidem, si vultis, adducam vobis testem virum doctum, qui statim mihi testimonium feret, ea longè prævalere quæ visu, iis quæ auditu percipiuntur. Ac jam heus præco, accerse Herodotum Lyxi filium Halicarnassensem. Et quia probè fecit, quòd morem gessit, accedat testimonium dicturus. Atque ipsum admittite Ionicè, suo more, loquentem. Vera ista, judices, hæc oratio vobis narrat, atque ipsi credite, quæcunque de his dixerit, visum auditui præferendo: siquidem aures fide minùs dignæ sunt, quàm oculi. Auditis testem quæ dicit, & ut primas visui tribuerit? ac meritò. Nam verba sunt alata, proinde simul atque proferuntur, avolant. At eorum quæ videntur, delectatio, semper adest, ac præsens manet, & spectatorem ad se prorsus abducit. Quî ergo molesta non sit dicenti adversaria, domus ita pulchra, & ab omni parte conspicua? At quod est maximum, nondum dixi. Nam vos ipsi, judices, interea dum nos dicebamus, tectum aspiciebatis, parietes mirabamini, & picturas, ad unamquamque conversi, examinabatis: neque vos pudebat. Ignoscendum enim, siquid humanum vobis accidit: præsertim cùm pulchris illis & variis objectis capti fueritis. Nam artis diligentia, & historiæ cum antiquitate, utilitas, revera illiciendi vim quandam habent, & spectatores eruditos requirunt. Et ne nobis relictis illic omnia respiciatis, age quoad fieri potest, illa vobis oratione depingam. Nam ju-

καὶ τοὺς τοίχους ἐθαυμάζετε] Θαυμάζετε, Marcil.

τες, ἃ ἐ ὁρῶντες ἡσυχάζετε. καὶ ἴσως ἄν με ἐ δι' αὐτὸ ἐπαινέσαιτε, καὶ Ἕ ἀνιδίκως ἐθελήσαιτε, ὡς ἐ αὐτὸν ἐπιδείξαντα, καὶ διπλασιάσαντα ὑμῖν τὴν ἡδονήν. τὸ χαλεπὸν ἦ Ἕ τολμήσαι ἐ ὁρᾶτε, ἄνδρα χρωμάτων, καὶ [1] σχημάτων, καὶ τόπων, συσίσασθαι τοσούσδε εἰκόνας. ψιλὴ γάρ τις ἡ γραφὴ τῶν λόγων. Ἐν δεξιᾷ μὲν ἂν εἰσόνα, δρολικὸς μύθῳ, ἀναμέμικται παῖς αἰθιοπικόν. ὁ Περσεὺς, τὸ κῆτος φονεύσ, καὶ τὴν Ἀνδρομέδαν καθαιρεῖ. καὶ μεταμεληθὴν, γαμήσασ, ἐ ἄπεισιν, αὐτὴν ἄγων. πάρεργον τῶτο τὸ ἐπὶ γοργόνας πτῆσεως. ἐν βραχεῖ ἦ, πολλὰ ἐ τεχνίτες ἐμιμήσαθ, αἰδῶ παρθένε, καὶ φόβον. ἐπισκοπεῖ γὰρ τὸν μάχλον ἄνωθεν ἐκ πέτρας, καὶ νεανίαν τόλμαν ἐρωτικὴν, ἐ δηρὸν ὄψιν ἀπρόσκοπον. καὶ τὸ μὲ, ἔπεισι φερεπὴς ταῖς ἀκμῇσι, ἐ δεδιπόμενον τῷ χάσματι. καὶ ὁ Περσεὺς ἦ, τῇ λαιᾷ μὲ, προδείκνυσι τὴν γοργόνα. τῇ δεξιᾷ ἦ, καθικνεῖται τῷ ξίφει. καὶ τὸ μὲ, ὅσον Ἕ κῆτος εἶδε τὴν Μέδουσαν, ἤδη λίθος ἐσί. τὸ δ' ὅσον ἔμψυχον μένει, τῇ ἅρπῃ κόπτει. Ἐξῆς ἦ μὲ τῷδε τὴν εἰκόνα, ἕτερον χέλμμα λέγεται δικαιότερον, ἃ τὸ ἀρχέτυπον ὁ γραφεὺς παρ' Εὐριπίδου, ἢ Σοφοκλέους δοκεῖ μοι λαβεῖν. ἐκεῖνοι γὰρ ὁμοίαν ἐγραψάτην εἰκόνα, τὸν νεανίαν τὸν ἐπείρων, Πυλάδης τε ὁ Φωκεὺς, καὶ Ὀρέσης, δύκοντε ἤδη τεθνάναι, λαθόντε τὰ βασίλεια, καὶ παρελθόντε, φονεύσειν ἄμφω τὸν Αἴγισθον. ἡ ἦ Κλυταιμνήστρα ἤδη ἀνῃρῆται, ἐ ἐπ' αὐτῆς πρὸ ἡμίγυμνος πρόκει-

jucunda puto, erunt auditu, quæ visu vobis sunt mirabilia. Fortè etiam ob id ipsum me laudabitis, & adversario anteponetis, ut qui & ipse hæc demonstrem, & duplicem vobis voluptatem pariam. Cæterùm conatus hujus difficultatem videtis: nimirum quàm grave sit absque coloribus, & figuris, & loco tam multas imagines in unum congerere. Est enim exilis planè pictura verborum. Quare ad dextram quidem ingredienti, Argolicæ fabulæ, intermixtum est malum Æthiopicum. Perseus cetum interficit, & Andromedam eripit, quam paulo pòst uxorem ducet, & abducta secum illa, discedet: Atque ut extra institutum, volatus ad Gorgonas. Ac brevi spatio, multa imitatione expressit artifex, virginis verecundiam, & metum. Spectat enim & pugnam desuper ex rupe, & adolescentis audaciam amatoriam, & beluæ visum intolerabilem: quæ horrida spinis, & formidabilis hiatu oris accedit. Tum Perseus sinistra Gorgonem ostendit, dextra ense ferit. Iam quicquid illius beluæ Medusam aspexit, saxum est: at reliquum quod est adhuc animatum, ense cæditur. Deinde post hanc imaginem, alia est justissima pictura, cujus primum exemplar videtur mihi pictor ab Euripide, vel Sophocle accepisse. Nam illi simílem quandam imaginem describêre, adolescentes duo, socii, Pylades Phocensis, & Orestes, cùm jam viderentur mortui esse, post regiam latentes, & clam adeuntes, occîdunt ambo Ægisthum. Clytemnestra autem jam interfecta est, & in lecto quodam seminuda ja-

1 Σχημάτων ἐ τόπων] Καὶ χώρας. Marcil.

1 Ὀρέσης

τιμή, καὶ θεραπεία πᾶσα, ἐκπεπληγμένοι τὸ ἔργον. οἱ μὲν, ὥσπερ βοῶσιν. οἱ δὲ πλείους. ὅπη φύγωσι, περιβλέπονται. σημεῖόν δέ τι ὁ γραφεὺς ἐποίησε, τὸ μὲν ἀσεβὲς τῆς ἐπιχειρήσεως δεῖξας μόνον, καὶ ὡς ἤδη πεπραγμένον ἀδιστάκτως, ἐμβριθυνόμενος τὰς νεανίσκους ἐργασαμένῳ τῷ δεινῷ φόνῳ. Μετὰ δὲ τοῦτο, γελοῖος ἐστιν εὐμορφίᾳ, καὶ μειρακίου ἀρχαίου, ἐρωτική τις παιδιά. ὁ Βράγχος ἐπὶ πέτρας καθήμενος, ἀνέχει λαγώ, καὶ παραπαίζει τοὺς κύνας. ὁ δὲ, πηδησομένῳ ἔοικεν ἐπ' αὐτὸν εἰς τὸ ὕψος. καὶ Ἀπόλλων παρεστὼς, μειδιᾷ, περιόμενος ἀμφοῖν, καὶ τῷ παιδὶ παίζοντι, καὶ πειρωμένῳ τοῦ κυνός. ἐπὶ δὲ τούτοις, ὁ Περσεὺς πάλιν τὰ αὐτὰ δὴ κἀκεῖνα τολμῶν, καὶ ἡ Μέδουσα τιμωρουμένη τὴν κεφαλὴν, καὶ Ἀθηνᾶ σκέπουσα τὸν Περσέα. ὁ δὲ τὸν μὲν πόλεμον εἴργασται, τὸ δὲ ἔργον οὐκ ἐώργακέ πω ἐπὶ τῆς ἀσπίδος, ἡ γοργόν τὸν εἰκόνα. οἶδε γὰρ τὸ αὐθέκαστον ἡ ἀληθὴς ὄψεως. Καθὼς δὲ τὸ μέσον τοίχου, ἄνω τῆς ἀνθούσης; Ἀθηνᾶς ναὸς περίπτερος. ἡ θεὸς, λίθου λευκοῦ. τὸ χῆμα, οὐ πολεμικήσεον, ἀλλ' οἷον ἂν γλυφεῖ εἰρηνικῷ ἀγάλματι θεᾶς πολεμικῆς. εἶτα μὴ τοιοῦτον, ἄλλη Ἀθηνᾶ, οὐ λίθος αὐτὴ γε, ἀλλὰ γραφή. πάλιν Ἡφαιστος αὐτοῦ διώκει ἐρῶν, ἡδὲ, φεύγει. κακὸν δὲ διώξεως, Ἐριχθόνιος γίγνεται. Ταύτην ἕπεται θαλαμεία τις ἄλλη γραφή. Ὠρίωνα φέρει τὸν Κηδαλίωνα,

jacet. Ac totum famulitium hoc facinore obstupefacti, alii clamare videntur, alii qua parte fugiant, circunspiciunt. Porrò pictor honestum quiddam excogitavit; qui quod impium in hac re fuit, id ostendit solùm, & quasi jam actum prætercurrit: sed adolescentes in cæde adulteri immorantes exprimit. Post hæc autem Deus est formosus, & venustus adolescentulus, amatorium quoddam ludicrum. Branchus puta in rupe sedens tenet leporem, & alludit cani: qui in sublime videtur ipsi insulturus: astans autem Apollo ridet, & utroque delectatur, & puero ludente, & cane saltum meditante. Præter hæc Perseus, iterum quæ ceti cædem præcesserunt, aggrediens, & Medusæ caput amputans, & Minerva Perseum protegens. Atque hic quidem facinus jam peregit: factum autem ipsum in clypeo nondum vidit, Gorgonis videlicet imaginem: cùm veri aspectus pœnam nosset. In medio autem pariete, ex adverso januæ, Minervæ est templum: & Dea ipsa candido ex marmore: habitus non est militaris, sed qualis fuerit pacem agentis bellicæ Deæ. Deinde post hanc alia Minerva, non hæc quidem marmorea, sed picta: quam Vulcanus amans insequitur, ipsa autem fugit, & ex ea persecutione Erichthonius nascitur.

Hanc sequitur vetus alia pictura. Cæcus Orion Cedalionem portat, qui

1 Ὠρίωνα φέρει τὸν Κηδαλίωνα] Quia hæc fabula non est vulgo nota, non erit credo ingratum meo lectori, si aliquid de ea dixero. Orion ab Oenopione, qui in Chio regnabat, excæcatus & in littus maris expositus, Cedaliona puerum fabrum rapuit, & humeris impositum eo ductore usus est, ut ad orientem solem ab eo duceretur, ubi solis calore visum recepit. Naxius autem fuit, & ei luno Vulcanum tradidit, ut fabrilem artem eum doceret. De eo Eustathius ad Iliad. ξ.

&

τυφλὸς ἄν. ὅσῃ αὐτῷ σημαίνῃ τὴν ὁδὸς τὸ φῶς ὁδὸν, ἐπικεύμενον. καὶ ὁ ἥλιος φανεὶς, ἰᾶται τὴν πήρωσιν. καὶ ὁ Ἥφαιστος Λημνόθεν ἐπισκοπεῖ τὸ ἔργον. Ὀδυσσεὺς τὸ μὲν τῶτον, δῆλον μεμηνὼς, ὅτι συστρατεύειν τοῖς Ἀτρείδαις μὴ θέλων. παίρεισι δὲ οἱ πέδοθεν, ἤδη κεκλῆντες. καὶ τὰ μὲν τῆς παρασκευῆς, πάντα πάνυ. ἡ ἀπάτη, τὸ τῶν ζευγνυμένων ἀσύμφωνον, ἄγνοια τῶν ἁρμάτων. ἐλλείπεται δ' ὅμως τῷ βρέφει. Παλαμήδης γὰρ ὁ τοῦ Ναυπλίου, συνεὶς τὸ γιγνόμενον, ἀρπάσας τὸν Τηλέμαχον, ἀπειλεῖ φωνήσειν, σκότκοπον ἔχων τὸ ξίφος. καὶ ὡς τὴν μανίας ὑπόκρισιν, ὀργὴν ἔτος ἀνυποκρίνετ'. ὁ δ' Ὀδυσσεὺς, ὡς τὸ φόβου τοῦτον σωφρονεῖ, καὶ παύεσθαι γίγνεται, καὶ λύει τὴν ὑπόκρισιν. Γίγνεται δὲ καὶ Μήδεια γέρασμα, τῷ ζήλῳ ἀμαυροῦσα, τὰ παίδε ὑποβλέπουσα, καί τι δεινὸν ἐνοεῦσα. ἔχει γὰρ ἤδη τὸ ξίφος. τὰ δὲ ἀθλία, καθῆσθον γελῶντε, μηδὲν τῶν μελλόντων εἰδότε. καὶ τοῦτο, ὁρῶντε τὸ ξίφος ἐν ταῖν χεροῖν. τοῦτο πάντα ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἐχ ὁρᾶτε ὅπως ἀπάξῃ μὲν τὸν ἀκροατὴν, καὶ πρὸς τὴν θέαν ἀποστρέφῃ, μόνον δὲ καταλείπῃ τὸν λέγοντα; ἐγὼ δὲ ἐξῆλθον αὐτὸ, ἐχ ἵνα τὸν ἀντίδικον τολμηρὸν καταλαβόντες, καὶ θρασὺν, ἐν τοῖς ὑμῶν δυσκόλοις ἐαυτῶν ἐκὼν φέρων ἐπέβαλε, καθίστητε, καὶ μισήσητε, καὶ ἐπὶ τὸν λόγον ἐγκαλέσητε, ἀλλ' ἵνα μᾶλλον αὐτῷ συμφανίσησθε, ἐν ὡς οἷόν τε κεκλημένοντες, ἀκούητε τῶν λεγομένων, λογιζόμενοι τὸ πρᾶγμα τῶν δυσχερειῶν.

qui dum vehitur, viam qua itur ad lucem, ipsi indicat, & cæcitatem sol apparens medicatur: quod opus è Lemno intuetur Vulcanus. Posthæc Ulysses, insaniens videlicet, quando cum Atridis in expeditionem ire nolebat. Adsunt autem legati, jam vocantes ipsum. Atque ea quæ ad simulationem pertinebant, probabilia omnia, vehiculum, & jumentorum junctorum discrepantia, & eorum quæ aguntur insciticia: sed objecto tamen infante redarguitur. Nam Palamedes Nauplii filius, rem intelligens, correpto Telemacho, minatur se eum interfecturum, tenens strictum ensem: & simulatæ insaniæ simulatam iram hic opponit. Ulysses autem ad metum hunc resipiscit, fitque pater, & simulationem deponit. Postrema verò Medea depicta est, invidia flagrans, pueros aspiciens & grave quiddam meditans. Jam enim gladium tenet: at miseri illi ridentes astant, nihil eorum quæ futura erant, scientes, idque cùm in manibus matris gladium viderent. Hæc omnia, Judices, nonnè videtis quomodo auditorem abducant, & ad spectandum convertant, solum verò dicentem relinquant? Atque equidem verbis ea persequutus sum, non ut adversarium audacem & temerarium existimantes, quòd rebus ita difficilibus seipsum volens immerserit, damnetis & odio habeatis, solumque eum cum oratione sua relinquatis: sed potiùs ut ipsum adjuvetis, & quoad fieri potest conviventes, ea quæ dicuntur audiatis, rei difficultatem apud vos æstimantes. Vix enim

eriam

& Apollodorus lib. 1. qui tamen eum non nominat, sed hanc historiam narrat. Palm.

μόλις γὰρ ἂν ὅπου δωρηθεὶν ὑ δικασταὶς, ἀλλὰ φιλαγωνισταὶς ὑμῖν χρησάμενοι, μὴ πανδόκευσιν ἀναξιόν τ δ οἰκιᾶ πολυτελείας νομισθῶμεν. εἰ ὃ ὑπὲρ ἀνδρὸς τοῦτο δέομαι, μὴ θαυμάσητε. ὑπὸ γὰρ δ, τ οἰκον φιλεῖν, καὶ τ τὸν αὐτῷ λέγοντα, ὅστις ἂν ᾖ, βελόμενον ἂν σύνδικον εἶναι.

etiam hoc pacto, vos non judices, sed auxiliatores habendo, poterit non omnino indignus hac domus magnificentia censeri. Quòd autem pro adversario hæc oro, ne miremini. Nam ex eo quòd domum hanc amem, & eum qui in ea dicit, quicunque tandem is fuerit, optarim equidem celebrari.

MAKPOBIOI. | MACROBII.

ARGVMENTVM.

Catalogus est μακροβίων, hoc est, eorum qui ad longam ætatem pervenerunt, quem natalitii muneris loco, Quintillo cuidam mittit, somnio ad hoc faciendum, ut ipse ait, admonitus. Recensèt autem principio totas hominum nationes, ac genera, qua diutissimè vixerint. deinde transitione ad singulos facta, reges primùm, ac principes, deinde & philosophos, & Historicos, & Oratores, & Poëtas, & Grammaticos, qui quàm maximè longævi fuisse perhibentur, adnumerat. Orditur autem à caussa, qua ad hoc scriptum impulsus fuit, addita etiam commendatione operis, ab utilitate, quam ex hujus lectione percepturus sit Quintillus.

Ὄναρ τί τοῦτο λαμπρότατε Κυϊντίλλε κελεύσθεις, [1] προσφέρω σοι δῶρον τὸς μακροβίους, πάλαι μὲν τὸ ὄναρ ἰδὼν, καὶ ἱστορήσας τοῖς φίλοις, ὅτι ἐπήγετο τῷ δευτέρῳ σου παιδὶ τέκνωμα. συμβαλεῖν δ' οὐκ ἔχων πάντας ὁ θεὸς κελεύσῃ μοι προσφέρειν σοι τὸς μακροβίους, τότε μὲν ηὐξάμην τοῖς θεοῖς ἐπιμήκιστον ὑμῶν βιῶναι, σέ τε αὐτὸν, καὶ παῖδας τὸς σὸς, τοῦτο συμφέρειν νομίζων, & σύμπαντι μὲν τῷ τ ἀνθρώπων γένει.

In somnis, clarissime Quintille, hoc jussus, Longævos tibi donum offero. Quod quidem somnium jam olim vidi, & amicis exposui, quo die filio tuo natu minori nomen indidisti. Cùm autem nulla conjectura potuissem assequi, quosnam longævos me tibi offerre juberet Deus: tum quidem à Diis precatus sum, ut vitam quam longissimam, tuque & tui filii traduceretis, ratus hoc profuturum cùm universo genere homi-

[1] Προσφέρω σοι δῶρον] Προσφέρω σοι δῶρον. Marcil.

πρὸ τῶν ἁπάντων, αὐτῷ τι ἐμοὶ, καὶ πᾶσι τοῖς ἐμοῖς. ἐμοὶ γὰρ καὶ μοι ἡ ἀγαθὴ εἰδυῖα προσημαίνειν ὁ θεός. σκεπτομένῳ δή μοι καὶ ἐμαυτὸν, εἰς συμφοίτησιν ἦλθον. εἰκὸς εἶναι τὸν θεὸν ἀνδρὶ φῶτι παιδείαν ἔχοντι, τοῦτο προστάττοντας κελεύειν τι προσφέρειν σοι τῶν ἀπὸ τέχνης. πρώτιστα δὴν αἰσιωτάτην νομίζων τυγχάνειν τῶν γενεθλίων ἡμέραν, δίδωμί σοι τὸν ἰσορρόπους εἰς μακρὸν γῆρας ἀφικέσθαι ὑγιαινούσῃ τῇ ψυχῇ, καὶ ὁλοκλήρῳ τῷ σώματι. καὶ γὰρ ἂν καὶ ὄφελος γένοιτό τι σοὶ καὶ ξυγγράμματος διπλοῦν. τὸ μὲν, διπλοῦν τις, καὶ ἐλπὶς ἀγαθὴ, καὶ αὐτὸν ἐπιμήκιστον δυνασθῆναι βιῶναι. τὸ δὲ, διδασκαλία τις ἐκ παιδευμάτων, εἰ ἐπιγνοίης ὅτι οἱ μάλιστα ἑαυτῶν ἐπιμέλειαν ποιησάμενοι καὶ τε σώματος, καὶ τῆς ψυχῆς, ἔτοι εἰς μακρότατον γῆρας ἦλθον, σὺν ὑγιείᾳ παντελεῖ. Νέστορα μὲν δὴ τὸν σοφώτατον τῶν Ἀχαιῶν, ἐπὶ τρεῖς παιδοτείναι γενεὰς Ὅμηρος λέγει. ὃν σωφρονοῦντα ἠμῦ γεγυμνασμένον ἄριστα καὶ ψυχὴν, καὶ σῶμα. καὶ Τειρεσίαν δὲ τὸν μάντιν, ἡ τραγῳδία μέχρις ἑπτὰ γενεῶν παιδοτείναι λέγει. σὲ δὲ ἂν εἴη ἄνδρα θεοῖς ἀνακείμενον, καὶ καθαρώτερα διαίτῃ χρώμενον τὸν Τειρεσίαν, ἐπιμήκιστον βιῶναι. καὶ γὰρ ἡμῖν ὅλα μακρόβια ἱερεῖται ἀφ' ὧν διαιτῶνται, ὥσπερ Αἰγυπτίων οἱ καλούμενοι ἱερογραμματεῖς. Ἀσσυρίων δὲ, καὶ Ἀράβων, οἱ ἐξηγηταὶ τῶν μύθων. Ἰνδῶν δὲ, οἱ καλούμενοι βραχμᾶνες, ἄνδρες ἀκριβῶς φιλοσοφίαν σκολάζοντες. καὶ οἱ καλούμενοι δὲ μάγοι, ἦν δὲ τοῦτο μαντικὸν, καὶ θεοῖς ἀνακείμενον, παρά τε Πέρσαις, καὶ Πάρθοις, καὶ Βάκτροις, καὶ Χωρασμίοις, καὶ Ἀρείοις, καὶ Σάκαις, καὶ Μήδοις, καὶ ὅσοι

hominum, tum præ cæteris, mihi meisque omnibus. Nam boni quidpiam mihi præsignificare videbatur Deus. Consideranti autem apud me, venit in mentem, verisimile esse Deos mihi in liberalibus disciplinis versanti præcepisse, ut profectum ex artibus ingenuis donum tibi offerrem. Ratus itaque hanc esse auspicatissimam tuorum natalitiorum diem, eos tibi do, quos ad longam senectutem sana mente, & integris corporis viribus perveniisse memoriæ proditum est. Etenim ex hoc libello duplicem utilitatem percipere possis: unam, animi alacritatem bona spe concepta, fieri posse ut quàm diutissimè vivas: alteram, institutionem ab exemplis, si comperias, eos qui maximam sui curam habuerunt, cùm corporis, tum animi ratione, ad summam senectutem cum perfecta sanitate perveniisse. Homerus igitur Nestorem Achivorum sapientissimum vitam tribus sæculis produxisse dicit: quem nobis & animo & corpore optimè exercitatum commendat. Et Tiresiam vatem poëtæ tragici ad sex usque ætates ævum prorogasse perhibent. Credibile autem est virum Diis sacrum, & puriori victus ratione utentem Tiresiam, longissima vita fuisse functum. Quinetiam tota hominum genera propter victus rationem diu vixisse memorantur: cujusmodi fuerunt apud Ægyptios sacri scribæ: apud Assyrios, & Arabas, fabularum interpretes: apud Indos Brachmanes, accuratè Philosophiæ studiis vacantes. Præterea quos Magos vocant, genus illud fatidicum, Diisque sacrum, apud Persas, Parthos, Bactrios, Choramios, Areos, Sacas, Medos, & ple-

πολλοῖς ἄλλοις βαρβάροις ἐρρωμένοι τέ εἰσι, καὶ πολυχρόνιοι, διὰ τὸ μαγεύειν διαπεπύμενοι δ' αὐτοὶ ἀκριβέστερον. ἤδη δέ τινα καὶ ἔθνη ὅλα μακροβιώτατα, ὥσπερ Σῆρες μὲν ἰσοβίοις μέχρι τελευτῆς ἑκατὸν ἐτῶν, οἱ μέν, τὰ ἄκρα, οἱ δέ, τῇ γῇ τὴν αἰτίαν δὲ μακρὰν γήρως ἀφεψήσεως. οἱ δέ, καὶ τῇ διαίτῃ. ὑδροποτεῖν γάρ φασι τὸ ἔθνος τοῦτο σύμπαν. καὶ ἀθῶοι δέ μέχρι τελευτῆς δ' ἑκατὸν ἐτῶν βιῶν ἰσορροῦσι. καὶ τοὺς Χαλδαίους ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἔτη βιῶν λόγος. τούτους μὲν δ' ἐλαύνω ἄρτο χρωμένους, ὡς ὀξυδορκίας τοῦτο φέρουσιν. οἷς γὰρ φασὶ διὰ τὴν τοιαύτην δίαιταν, καὶ τὰς ἄλλας αἰσθήσεις ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἐρρωμένας εἶναι. †ἀλλὰ ταύτας μὲν δεῖ τε τῶν μακροβίων ἡμῶν, καὶ τῶν ἐθνῶν, ἃ πάνυ φασὶν ὡς ἐπὶ πλεῖστον διαγίνεσθαι χρόνον. οἱ μέν, διὰ τὴν γῆν, καὶ τὰ ἄκρα. οἱδέ, διὰ τὴν δίαιταν. οἱδέ, καὶ δι' ἄμφω. ἐγὼ δὲ ἂν σοι δικαίως τὴν ἐλπίδα ῥᾳδίως παρέχοιμι, ἰσορρόπως, ὅτι δ' κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ κατὰ πάντα ἄκρα, μακροβίοι γεγόνασιν ἄνδρες, οἱ γυμνασίοις τοῖς καθήκουσι, καὶ διαίτῃ τῇ ἐπιτηδειοτάτῃ πρὸς ὑγίειαν χρώμενοι. †διαίρεσιν δὲ λόγου ποιήσομαι τὴν πρώτην, καθ' ἣν τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνδρῶν. καὶ πρῶτον μέν σε [1] τοὺς βασιλικοὺς, καὶ στρατηγικοὺς ἄνδρας ἰσορρόπως, [2] ὧν ἕνα, καὶ δυσθεστάτῃ μεγάλῃ θειοτάτῃ αὐτοκράτορος τύχῃ εἰς τὴν τελευταίαν ἀγαγοῦσα τάξιν, διηρτάκησε τὰ μέγιστα τῶν οἰκουμένων τῶν ἑαυτῆς

pleraſque alias gentes barbaras, & firma corporis valetudine ſunt prædi-ti, & longævi, quòd quia magicam exercent, exquiſitiſſima victus ratione utantur. Quinetiam totæ gentes longiſſimam vitam vivunt. Vt Seres ad trecenteſimum uſque annum vivere ferunt: cujus rei cauſam nonnulli cœlo, nonnulli ſolo tribuunt: alii victus rationi: ſiquidem univerſam hanc gentem aquam bibere dicunt. Scriptum etiam eſt Athotas vivere centum & triginta annos. Et fama eſt Chaldæos ultra centum annos vitam prorogare: eoſque hordeaceo pane veſci, tanquam perſpicacitatis pharmaco: quibus perhibent ob hanc ipſam victus rationem alios quoque ſenſus quàm cæteris omnibus eſſe validiores. Sed hæc de hominum generibus, & gentibus longævis, quas plurimum ætatis ajunt vivere, alii ob cœlum, & ſolum: alii ob victus rationem, alii ob utrumque. At jure meliorem ſpem tibi præbuero, ſi planum fecero homines quovis in ſolo, & cœlo, ad ſummam ſenectutem pervenire, qui convenientibus exercitationibus, & aptiſſima victus ratione utuntur ad ſanitatem. Sermonem autem dividam primò ſecundum hominum ſtudia: & primùm regia & imperatoria dignitate claros memorabo: quorum unum, quum religioſiſſima magni diviniſſimi Imperatoris fortuna ad perfectiſſimum ordinem perduxiſſet maximis beneficiis imperium ſuum commu-

1 Τὲς βασιλικὲς, στρατηγικὲς ἄνδρας] Τὲς βασιλικὲς δὲ στρατιωτικὲς ἄνδρας. Marcil.

2 Ὧν ἕνα δὲ ὑσιεσέστατη, μεγάλε θειοτάτε] Ὧν ἕνα ἡ ὑσιεσεστάτη μεγάλε θειοτάτε. Idem.

τῶ. ἴστω γὰρ ἂν ἀπιδὼν καὶ σὺ, τὸν μακροβίων ἀνδρῶν ὡσὸς τὸ ὅμοιον τῆ ἕξεως καὶ τῆ τύχης ἑτοιμότερον ἐλπίσεως γήρως ὀκεινὸν, καὶ μακρόν. καὶ ἅμα ζηλώσας, ἐρᾳσθαι σεαυτῷ τῆ διαίτη μεγίστου τε ἅμα, καὶ ὑγιεινοτάτου βίου. Νομπίλιος ὑμῶς ὁ δυσδαιμονέσταλος τῶν Ρωμαίων βασιλέων, καὶ μάλιστα ὡσὶ τὴν θεραπείαν τῶν θεῶν ἀσχοληθείς, ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη βεβιωκέναι ἱστορεῖται. Σέρβιος δὲ τύλλιος Ρωμαίων καὶ οὗτος βασιλεύς, ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη καὶ αὐτὸς βιώσας ἱστορεῖται. Ταρκύνιος δὲ ὁ τελευταῖος Ρωμαίων βασιλεύς, φυγαδευθεὶς, καὶ ἐπὶ Κύμης ἀφικόμενος, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται τερπόμενος βιῶσαι. Οὔτοι μὲν οὖν Ρωμαίων βασιλεῖς, οἷς συνάψω καὶ τοὺς λοιποὺς βασιλέας, τοὺς εἰς μακρὸν γήρως ἀφικομένους, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ἐκείνων. ἐπὶ τέλει δὲ σοι καὶ τοὺς λοιποὺς Ρωμαίων, τοὺς εἰς μήκιστον γήρως ἀφικομένους ὡσαναγράψω, ὡσοδεὶς ἅμα καὶ τοὺς ἐν τῷ λοιπῷ Ἰταλίαν ἐπὶ πλεῖστον βιώσαντας. ἀξιόλογος γὰρ ἔλεγχος ἡ ἱστορία τοῦ διακωλύειν πειρομένων τὰ συνταῦθα ἀεὶ, ὥστε καὶ ἡμᾶς χρηστοτέρας ἔχειν τὰς ἐλπίδας, τελείους ἡμῖν τοὺς δύο χοὰς ἔσεσθαι ὡσὸς τὸ εἰς μήκιστόν τε, καὶ λιπαρὸν τῆς πάσης γῆς, καὶ θελκτικὸν δεσπότην, γῆρας ἀφικέσθαι, τῇ ἑαυτῆ οἰκουμένῃ βασιλεύοντα ἤδη, καὶ γέροντα. Ἀργανθώνιος μὲν ὁ Ταρτησίων βασιλεὺς, πεντήκοντα, καὶ ἑκατὸν ἔτη βιῶναι λέγεται, ὡς Ἡρόδοτος ὁ λογοποιὸς, καὶ ὁ μελοποιὸς Ἀνακρέων. ἀλλὰ τοῦτο μὲν, μῦθος πού δοκεῖ. Ἀγαθοκλῆς ὁ Σικελίας τύραννος, ἐτῶν ἐνενηκονταπέντε τελευτᾷ, καθάπερ Δημοχάρης, καὶ Τίμαιος ἱστοροῦσιν. Ἱέρων τε ὁ Συρακουσίων τύραννος, δύο, καὶ ἐνενήκοντα ἐτῶν

mulavit. Sic enim & tu similem habitum & fortunam longævorum virorum respiciens, sanè longamque senectutem sperare possis: cosque imitatus tibi ipsi victus ratione, longissimam & saluberrimam vitam paraveris. Numa Pompilius Romanorum regum longè fœlicissimus, ac Deorum cultui deditissimus, supra octoginta annos vixisse traditur. Servius Tullius quoque & hic Romanorum rex octogesimum vitæ annum superasse dicitur. Tarquinius Romanorum rex ultimus, Cumis exulans, ultra nonaginta annos firmissima valetudine fruendo vixisse perhibetur. † Hi quidem sunt Romanorum reges, quibus reliquos reges addam, qui longam senectutem attigerunt, atque uniuscujusque studia. In calce autem reliquos etiam Romanorum qui ad prolixissimam senectutem pervenerunt, adscribam, additis etiam illis qui in reliqua Italia diutissimè vixerunt. Non contemnendum enim argumentum est historia, quo refellantur qui hoc cœlum calumniari nituntur: adeò ut meliorem spem habeamus, fore ut voti plenè compotes fiamus, longissimam ac plenissimam tota terra marique dominantem senectutem, jamque in suo solo regnantem & senescentem assequuti. Proinde Arganthonius Tartesiorum rex quinquaginta & centum annos vixisse traditur, authoribus Herodoto historico, & Anacreonte poëta lyrico: tametsi hoc quibusdam fabulosum videtur. Agathocles Siciliæ tyrannus anno quinto & nonagesimo obiit, sicut Democharis & Timæus literis prodiderunt. Hieron quoque Syracusanorum tyrannus, duos & nonaginta

χρόμος, ἐτελεύτα νοσῶν, βασιλεύσας ἑβδομήκοντα ἔτη, [1] ὥσπερ Δημήτριός τε ὁ καλλιστιανὸς, καὶ ἄλλοι λέγουσιν. Ἀντέας ὁ Σκυθῶν βασιλεὺς, μαχόμενος πρὸς Φίλιππον πρὶ τὸ Ἴστρον ποταμὸν, ἔπεσεν, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη γεγονώς. Βάρδυλις ὁ Ἰλλυριῶν βασιλεὺς, ἀφ' ἵππου λέγεται μαχόμενος ἐν τῷ πρὸς Φίλιππον πολέμῳ, ἐτῶν ἐνενήκοντα τελῶν ἔτη. [2] Τήρης ὁ Δρυσῶν βασιλεὺς, καθά φησι Θεόπομπος, δύο, καὶ ἐνενήκοντα ἐτῶν ἐτελεύτησεν. Ἀντίγονος ὁ Φιλίππου μονόφθαλμος. βασιλεύων Μακεδόνων, πρὸς Φρυγίαν μαχόμενος Σελεύκῳ, καὶ Λυσιμάχῳ, πολλοῖς τραύμασι πολλοῖς πρεσβύτης, ἐτελεύτησεν ἐτῶν ἐνὸς, καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ ὁ συγγραφόμενος αὐτῷ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ. καὶ Λυσίμαχος ὁ Μακεδόνων βασιλεὺς, ἐν τῇ πρὸς Σέλευκον ἀπωλέσθη μάχῃ, ἔτος ὀγδηκοστὸν τελῶν, ὡς ὁ αὐτὸς φησιν Ἱερώνυμος. Ἀντίγονος ὁ, υἱὸς μὲν ἦν Δημητρίου, ἡνωὸς δ' Ἀντίγονος, μονόφθαλμος, ὃς τέσσαρα, καὶ τεσσαράκοντα Μακεδόνων ἐβασίλευσεν ἔτη. ἐβίωσε δ' ὀγδοήκοντα, ὡς Μήναginta annos natus, morbo sublatus est, cùm regnasset annos septuaginta, sicut Demetrius Callistianus, & alii memorant. Anteas autem Scytharum rex, ad fluvium Istrum contra Philippum pugnans occubit, supra annos nonaginta natus. Bardylis verò rex Illyriorum, in bello adversus Philippum ex equo pugnasse fertur, inter nonagenarios census. Teres verò Dryforum rex, authore Theopompo, anno ætatis nonagesimo secundo obiit. Antigonus autem Philippi filius monoculus, rex Macedonum, in Phrygia cum Seleuco & Lysimacho confligens, multis vulneribus obrutus obiit anno ætatis octogesimo primo, sicut narrat Hieronymus qui cum ipso militavit. Porrò Lysimachus & ipse rex Macedoniæ in pugna contra Seleucum periit, annum octogesimum conficiens, ut refert idem Hieronymus. Antigonus verò filius Demetrii, Antigoni unioculi nepos, quatuor & quadraginta annos regnum Macedoniæ tenuit, vixit autem octoginta, sicut Medius & alii scriptores

1 Ὥσπερ Δημήτριός τε ὁ Καλλιστιανός] Mendum est in nomine hujus Demetrii: nullibi enim de Callista urbe nec de historico illo Callistiano mentio facta est. Lege confidenter Καλλαπανός, de quo Dionysius Halicarnasseus περὶ συνθέσεως ὀνομάτων, Diogenes Laërtius in Demetrio, ubi ait eum scripsisse de Asia & Europa lib. 20. Theocriti Schol. ad idyllium 1. ubi eum de Siciliæ rebus scripsisse patet, alii plures. Calatis vero seu Calatia (nam utrumque invenitur) urbs fuit Thraciæ ad Pontum Euxinum, de qua Scylax, Diodorus, Strabo, Memnon, Steph. & alii. *Palm.* Δημήτριός τε ὁ καλλιστιανός] Corrigendum, ὁ Καλαπανός. Vide nos ad Laërt. *Menagius.*

2 Τήρης ὁ Δρυσῶν βασιλεὺς] Ὀδρυσῶν. Marcil. Sic legit Opsopœus interpres & vertit; at tu lector melius doctus lege Ὀδρυσῶν, & verte *Odryfarum rex*, conjungendo, quæ male divisa sunt. Id notum est etiam mediocriter litteratis ex Herodoto, & ex Thucydide lib. 2. præcipue disces, qui fuerint Odrysæ, & quis eorum rex Teres Sitalcis pater. *Palm.* Legendum, Ὀδρυσῶν: & versio emendanda. *Menagius.* Clar. Ægidius Menagius ad Diogen. Laert. l. 2. legendum censet Ὀδρυσῶν. Alm.

ὧδός τε ἱστορεῖ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. ὁμοίως δὲ καὶ Ἀντίπατρος ὁ Ἰολάου μέγιστον δυνηθεὶς, καὶ ἐπιτροπεύσας πολλὰς Μακεδόνων βασιλείας, ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη βιοὺς ζήσας, ἐτελεύτησε τὸν βίον. Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, ὁ τῶν καθ' ἑαυτὸν εὐδαιμονέστατος βασιλέων, Αἰγύπτου μὲν ἐβασίλευσε τέσσαρας, καὶ ὀγδοήκοντα βιώσας ἔτη. ζῶν δὲ, παρέδωκε τὴν ἀρχὴν ᾧ δυοῖν ἐτοῖν τὸ πλοῦτος τῷ Πτολεμαίῳ τῷ υἱῷ, Φιλαδέλφῳ δὲ ἐπίκλησιν, ὅσις διεδέξατο τὴν πατρῴων βασιλείαν ἀδελφῶν. [1] Φιλαίτερος δὲ, πρῶτος μὲν σατήσατο τὴν τῆς Περγάμου ἀρχὴν, καὶ κατέσχεν, εὐνοῦχος ὤν. κατέστρεψε δὲ τὸν βίον, ὀγδοήκοντα ἐτῶν γηρόμενος. Ἄτταλος δὲ, ὁ ἐπικληθεὶς Φιλάδελφος, τῶν Περγαμηνῶν ὀκτὼ ἔτος βασιλεύων, ὡς ὑπὸ Σκηπίων ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸς ἀφίκετο, δύο δὲ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐξέλιπε τὸν βίον. Μιθριδάτης δὲ ὁ Πόντου βασιλεὺς ὁ Εὐσεβὴς ὀνομασθεὶς Κτίστης, Ἀντίγονον τὸν μονόφθαλμον φεύγων, ἐπὶ Πόντῳ ἐτελεύτησε, βιοὺς ἔτη τέσσαρα, καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. Ἀριαράθης δὲ ὁ Καππαδοκῶν βασιλεὺς, δύο μὲν καὶ ὀγδοήκοντα ἔζησεν ἔτη, ὡς Ἱερώνυμος ἱστορεῖ. ἐδυνήθη δὲ ἴσως καὶ ἐπὶ πλέον ἀμφιγνόησας. ἀλλ' ἐν τῇ πρὸς Περδίκκαν μάχῃ ζωγρηθεὶς, ἀνεσκολοπίσθη. Κῦρος δὲ ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ὁ παλαιὸς, ὡς δηλοῦσιν οἱ Περσῶν τὰ Ἀσσυρίων ὄργια, οἷς καὶ Ὀνησίκριτος ὁ τὰ ἐπὶ Ἀλεξάνδρῳ συγγράψας, συμφωνεῖν δοκεῖ, ἑκατονταέτης γηρόμενος, ἐζήτησε μὲν ἕνα ἔκρινε τῶν φίλων. μαθὼν δὲ τοὺς πλείους διεφθαρμένους, ὑπὸ Καμβύσου

res testantur. Consimiliter Antipater, qui maxima potentia polluit, & multorum Macedoniæ regum tutelam egit, vita ultra octogesimum annum producta obiit. Ptolemæus Lagi filius, regum sui temporis fœlicissimus, Ægypto imperavit annos quatuor & octoginta natus: vivus autem tradidit imperium duobus annis antequam moreretur Ptolemæo filio, cognomine Philadelpho, qui successit in paternum regnum fratrum. Philæterus autem qui primus Pergami principatum tenuit & possedit cùm esset eunuchus annos octoginta natus excessit è vivis. Attalus, cognomento Philadelphus, rex etiam Pergamenorum, ad quem etiam Scipio Romanorum imperator venit, duos & octoginta annos natus è vita migravit. Mithridates rex Ponti, Ctistes cognominatus, Antigonum unioculum fugiens, in Ponto mortuus est, ætatis anno quarto & octogesimo, ut Hieronymus, aliique scriptores memoriæ prodiderunt. Rex Cappadocum Ariarathes, duos annos & octoginta vixit, authore Hieronymo. Et fortè fieri potuisset ætate provectior, nisi vivus in pugna contra Perdiccam captus, cruci fuisset affixus. Cyrus major Persarum rex, ut indicant Persarum & Assyriorum cippi, quibus & Onesicritus qui res gestas Alexandri conscripsit, astipulari videtur, centum annos natus, amicorum unumquemque quærebat, quorum quamplurimos cùm à filio Cambyse interemptos comperisset:

1 Φιλαίτερος] Corrupti sunt Luciani codices, legendum enim est φιλέταιρος. Spanhemius de præstant. numism. pag. 469. ed. 2. *Alm.*

1 Ὑπὸ-

ξ ἡέ@, ϗ φάσκοντ@ς Καμβύσ@ ϗ᾽ πρόσταγμ@ τὸ ἐκεῖν@ ταῦτα πεποιηκέναι, τὸ μὲν π, πρὸς τὸν ἀμφότ-ερ@ ξ ἡέ@ ἀδελφεὸς, τὸ δὲ π, ὡς ἀδικομέν@ αὐτὸν αὐτὸς μόν@, ἀχθομένους, ἐτελεύτα τ βίον. Ἀρτ-ξέρξης, ὁ Μνήμων ἐπικληθεὶς, ἐφ᾽ ὃν Κῦρος ὁ ἀδελφὸς ἐστρατεύσατο, βασιλεύων δὲ Πέρσ@ις ἐτελεύτησε νοσῶν, ἔξ, ϗ᾽ ὀγδοήκοντ@ ἐτῶν γηρύμεν@, ὡς ϗ Δείνων ἱστορεῖ, πεντάρων, ϗ᾽ ἐνενήκοντ@. Ἀρτ@ξέρξης ἕτερ@ς Περσῶν βασιλεὺς, ὃν φησιν ἐπὶ τ πατέρων τ ἑαυτῷ Ἰσίδωρ@ ὁ χαρακηνὸς συγγραφεὺς βασιλεύειν, ἔτη τρία, ϗ᾽ ἐνενήκοντ@ βιὺς, ἐπιβουλῇ τοῦ ἀδελφοῦ Γωσίθρ@υ ἐδολοφονήθη. Σιναρδοκλῆς ϗ ὁ Παρθυαίων βασιλεὺς, ἔτ@ς ὀγδοηκοστὸν ἤδη γεγον@ς, ἀπὸ Σακαυρύκων σκυθῶν κατ-αχθεὶς, βασιλεύειν ἤρξατο, ϗ᾽ ἐβασίλευσεν ἔτη ἑπτά. Τιγράνης ϗ ὁ Ἀρμενίων βασιλεὺς, πρὸς ὃν Λύκολλ@ ἐπολέμησε, πέντε, ϗ᾽ ὀγδοήκοντ@ ἐτῶν ἐτελεύτα νόσῳ. [1] Ὑσ-πασσίνης ϗ ὁ Χάρακ@, ϗ᾽ τ κατ᾽ ἐρυθρὰν τόπων βασιλεὺς, πέντε, ϗ᾽ ὀγδοήκοντ@ ἐτῶν νοσήσας, ἐτελεύτησε. Τέρσ@ ϗ ὁ μὲν Ὑστασίνου τρίτ@ς βασιλεύσας, δύο, ϗ᾽ ἐνενήκοντ@ βιὺς, ἐτελεύτα νόσῳ. Ἀρτάβαζ@ ϗ ὁ μὲ Τήρσιον ἑβδόμ@ς βασιλεύσας Χάρακ@, ἔξ, ϗ᾽ ὀγδοήκοντ@ ἐτῶν κακεξίας ὑπὸ Πάρθων, ἐβασίλευσε. ϗ᾽ Μναασκίρης ϗ βασιλεὺς Παρθυαίων, ἓξ ἐ ἐνενήκοντα ἔζησεν ἔτη. Μασσινισσᾶς ϗ Μαυρουσίων βασιλεὺς, ἐνενήκοντα ἐβίωσεν ἔτη. Ἀσανδρος ϗ ὁ ὑπὸ θ Θεῷ Σεβαστῷ ἀνθ᾽ ἐπάρχ@, βασιλεὺς ἀναγορευθεὶς βόσπορ@, ἐπὶ ἔτη ὢν ἐνενήκοντα, ἱππομάχων, ϗ᾽ πεζομάχων

riſſet: ac Cambyſes hoc ſe illius juſſu feciſſe affirmaret, partim ob filii crudelitatem probro affectus, partim ipſum tanquam legum violatorem accuſans, dolore confectus vitam finivit. Artaxerxes cognomento Mnemon, contra quem Cyrus frater exercitum duxit, imperio Perſarum potiens, morbo ſublatus eſt anno ætatis ſexto & octogeſimo: ſed ut Dinon ſcribit, quarto & nonageſimo. Artaxerxes alter Perſarum rex, quem patrum ſuorum memoria Iſidorus Characenus hiſtoricus regnaſſe tradit, cùm annos tres & nonaginta vixiſſet, inſidiis Goſithræ fratris eſt necatus. Sinarthocles Parthorum rex annos nonaginta jam natus à Sacauracis Scythis redux, regnare cœpit, & ſeptem annos regnavit. Tigranes Armeniorum, rex cui bellum intulit Lucullus, ætatis anno quinto & octogeſimo morbo confectus eſt. Hyſpaſines Characus, & regionum rubro mari adjacentium rex, quinto & octogeſimo anno, morbo correptus deceſſit. Teræus qui ab Hyſpaſine tertius regnavit cùm vixiſſet duos & nonaginta annos, morbo periit. Artabazus qui poſt Teræum ſeptimus Characenorum regnum tenuit, ſexto & octogeſimo anno redux à Parthis, regnavit: & Mnaſcires Parthorum rex, ſex & nonaginta vixit annos. Maſiniſſa Mauruſiorum rex, nonaginta vixit annos. Aſander à divo Auguſto, pro gentis præfecto, rex Boſpori declaratus, circa nonageſimum annum, equeſtri & pede-

1 Ὑστασίνης ϗ ὁ Χάρακος] Χάραξ πατρίς. Ptolomæo Suſianæ oppidum ad Sinum Arabicum, inter Tigrim & Eubæum, flumina, ſitum. Malè Interpres, *Characus*. De Iſidoro Characeno mox ſermo erit. *Menagius*.

χων ὑδενὸς ἥττων ἐφάνη. [1] ὡς ὃ ἑώρα τοὺς ὑπὸ τῇ μάχῃ Σκριβωνίῳ ἀποτεθειμένους, ἀποχόμβῳ ἀτιμίᾳ, ἐτελεύτησε, βιοὺς ἔτη τρία, καὶ ἐνενήκοντα. [2] Γόασος ὃ, ὡς φησιν Ἰσίδωρος ὁ χαρακηνὸς, ἐπὶ τῶν ἑαυτοῦ ἡλικίας [3] ὁ Μάναν τῶν Ὀρομασδοφόρα βασιλεύσας, πεντεκαίδεκα, καὶ ἑκατὸν γεγονὼς ἐτῶν, ἐτελεύτησε νόσῳ. Βασιλέας μὲν δὴ τοσούτους ἱστορήκασι μακροβίους οἱ πρὸ ἡμῶν. ἐπεὶ ὃ τῶν φιλόσοφοι, καὶ πάντες οἱ περὶ παιδείαν ἔχοντες, ἐπιμέλειάν πως τῶν ἑαυτοῖς ποιούμενοι ἑαυτῶν, εἰς μακρὸν γήρας ἦλθον, ἀπολαύοντες τῶν τοιούτων ἱστορημένοι, καὶ πρώτους γε φιλοσόφους. Δημόκριτον μὲν ὁ Ἀβδηρίτης, ἐτῶν γεγονότα τεσσάρων, καὶ ἑκατὸν, ἀποχόμβῳ τροφῆς, ἐτελεύτα. [4] Ξενόφιλον ὃ ὁ μουσικὸς, ὡς φησιν Ἀριστόξενος, διαφέρων τῇ Πυθαγόρᾳ φιλοσοφίᾳ, ὑπὲρ τὰ πέντε, καὶ ἑκατὸν ἔτη Ἀθήνησιν ἐβίωσε. Σόλων ὃ, καὶ Θαλῆς, καὶ Πιττα-

pedestri pugna nulli inferior apparuit: qui ut animadvertit rem militarem Scribonio commendatam, cibo abstinens diem obiit, cùm tres & nonaginta annos vixisset. Goæsus authore Isidoro Characeno, quo tempore Mano Arabibus imperavit, centum & quindecim annos natus morbo periit. Tot quidem reges longævos memorarunt majores nostri. Quandoquidem autem etiam Philosophi, & omnes qui artibus ingenuis operam dederunt, habita sui cura, in longam senectutem venerunt, eos qui literis proditi sunt, adscribamus, ac primùm Philosophos. Democritus Abderita centum & quatuor annos natus, cibo abstinens, obiit. Xenophilus Musicus, ut refert Aristoxenus, Philosophiæ Pythagoricæ candidatus, ultra centum & quinque annos Athenis vixit. Solon, Thales, & Pittacus qui è septem

1 Ὡς ὃ ἑώρα τοὺς ὑπὸ τῇ μάχῃ Σκριβωνίῳ ἀποτεθειμένους ἀποχόμβῳ ἀτιμίᾳ ἐτελεύτησε] Ita vertit interpres, quam bene, viderint alii; certe non id tinniunt verba Luciani, quæ sic vertere debebat: *ut autem vidit eos, qui sub ipsum pugnæ tempus ad Scribonium defecerant.* Ea historia extat apud Dionem Cassium lib. 54. Scribonius, qui se à Mithridate ortum gloriabatur, regnum Bospori affectavit, & ut ex hoc loco colligitur, defectione militum ad angustias maximas redactus Asander rex Bospori inedia mortem sibi conscivit, in cujus locum regnavit Scribonius, qui expeditionis suæ & regni affectati Augustum auctorem mentiebatur. Sed paulo post à Bosporanis ipsis, qui dolum deprehenderant, cæsus est; & in ejus locum regnavit Polemo, quem Vipsanius Agrippa contra Scribonium adornaverat. *Palm.*

2 Γόασος ὃ, ὡς φησιν Ἰσίδωρος] Isidorus historicus, ut occupavit Benedictus, vocatur *Characenus* quia Characе oriundus fuit: sed deinde mea ex sententia scribendum est, Ὁ μάναν, ita ut Goæsus Omanorum, qui regionem Thuriferam (hoc additur ut ab aliis ejusdem nominis populis distinguantur, quomodo & Plinius *Canam Thuriferæ regionis* dixit) inhabitans fuerit rex: totusque locus ita vertendus sit: *Goæsus vero, Isidori Characeni, ut ipse narrat, tempore Omanorum, qui regionem Thuriferam colunt, rex.* Sic sensus clarissimus qui alioquin nullus. *G. Cuperus observat. l. 4. c. 18.* Alm.

3 Ὁ μάναν] An legendum ὁμάναν, plur. genitivo? *Menagius.*

4 Ξενόφιλον δὲ ὁ μουσικὸς, &c. ὑπὲρ τὰ πέντε καὶ ἑκατὸν ἔτη] Et quidem sine ullo corporis incommodo: quod solitarium esse, & id solitarium reperiri exemplum, ait Plinius. *Idem.*

1 Ξενο-

ζηκὸς, οἱ πᾶσι τῶν κληθέντων ἐπὶ σοφῶν ἐγκρίνοντες, ἑκατὸν ἔκαστον ἔζησεν ἔτη. Ζήνων ὁ τῆς στωϊκῆς φιλοσοφίας ἀρχηγὸς, ὀκτὼ, καὶ ἐνενήκοντα. ὃν φασιν εἰσερχόμενον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ σφαλέντα εἰπεῖν, τί με βοᾷς; καὶ ὑποστρέψαντα οἴκαδε, καὶ ἀποχόμενον τροφῆς, τελευτῆσαι τὸν βίον. Κλεάνθης ὁ Ζηνωνος μαθητὴς, καὶ διάδοχος, ἐνιαυτὸν καὶ ἐνενήκοντα ἔτος γεγονὼς ἔτη, φύμα ἔσχεν ἐπὶ τῷ χείλει. καὶ ἀπορρητέρων, ἐπελθόντων αὐτῷ παρ' ἑταίρων τινῶν γραμμάτων, ἀποστενοχωρούμενος τροφὴν, καὶ πράξας περὶ ὧν ἠξίουν οἱ φίλοι, ἀποχόμενος αὐθις τροφῆς, ἐξέλιπε τὸν βίον. [1] Ξενοφάνης ὁ Δεξίνε υἱὸς, Ἀρχελάου τοῦ Φυσικοῦ μαθητὴς, ἐβίωσεν ἔτη ἓν, καὶ ἐνενήκοντα. Ξενοκράτης ὁ Πλάτωνος μαθητὴς γηράσκων, τέσσαρα, καὶ ὀγδοήκοντα. Καρνεάδης ὁ, ὁ τῆς νεωτέρας ἀκαδημίας ἀρχηγὸς, ἔτη πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα. Χρύσιππος, ἓν, καὶ ὀγδοήκοντα. Διογένης ὁ ὁ σελευκεὺς ἀπὸ Τίγριος, στωϊκὸς φιλόσοφος, ὀκτὼ, καὶ ὀγδοήκοντα. Ποσειδώνιος ὁ ἀπαμεὺς τῆς Συρίας, νόμῳ ὁ ῥόδιος, φιλόσοφός τε ἅμα, καὶ ἱστοριῶν συγγραφεὺς, τέσσαρα, καὶ ὀγδοήκοντα. Κριτόλαος ὁ περιπατητικὸς, ὑπὲρ δύο, καὶ ὀγδοήκοντα. Πλάτων ὁ ἱεράτατος, ἓν, καὶ ὀγδοήκοντα. [2] Ἀθηνόδωρος, Σάνδωνος, ταρσεὺς, στωϊκὸς, ὃς ἐδιδάσκαλος ἐγένετο Καίσαρος Σεβαστοῦ θεοῦ, ὑφ' ᾗ ἡ Ταρσέων πόλις ἐφόρων ἀνωρίσθη, δύο, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη βιὺς, ἐτελεύτησεν ἐν τῇ πατρίδι. καὶ τιμὰς ὁ Ταρσέων δῆμος αὐτῷ τα-

ptem ſapientum numero fuerunt, centum quiſque vixit annos. Zeno Stoicæ Philoſophiæ princeps, octo & nonaginta: quem ajunt in concionem prodeuntem offenſo pede exclamaſſe, Quid me vocas, & domum reverſum inedia vitam finiviſſe. Cleanthes, Zenonis diſcipulus & ſucceſſor, novem & nonaginta annos natus, tuberculum in labiis habuit. Cumque decreviſſet inedia mori, allatæ ſunt literæ ab amicis quibuſdam, tum ille ſumpto cibo, præſtitit quæ amici poſtulabant: exinde iterum abſtinens, vita migravit. Xenophanes Dexinis filius Archelai Phyſici auditor, unum & nonaginta annos vixit. Xenocrates Platonis diſcipulus quatuor & octoginta. Carneades recentioris Academiæ princeps, quinque & octoginta. Chryſippus unum & octoginta. Diogenes à Tigride Seleucenſis, Stoicus Philoſophus duodenonaginta. Poſidonius ex Syria Apamenſis, lege Rhodius, ſimulque Philoſophus, & hiſtoriæ ſcriptor, octoginta quatuor. Critolaus Peripateticus, ultra duos & octoginta. Plato Philoſophorum ſanctiſſimus, unum & octoginta. Athenodorus, Sandonius Tarſenſis Stoicus, qui fuit divi Auguſti Cæſaris præceptor, cujus precibus Tarſenſis civitas vectigalibus levata eſt, duos & octoginta annos agens mortuus eſt in patria: & Tarſenſis populus ipſi tan-

1 Ξενοφάνης ὁ Δεξίνε] Δεξίε, ſcriptum eſt apud Laërtium. *Menagius.* Videatur Diogenes Laërtius in vita Xenophanis, & in eam Commentator erudiſſimus Ægid. Menagius. *Alm.*

2 Ἀθηνόδωρος Σάνδωνος] Male Interpres, *Athenodorus Sandonius.* Verte, *Sandonis filius:* & vide nos ad Laërt. pag. 15. *Menagius.*

κατ' ἔτος ἕκαστον ἀπονέμει ὡς ἥρωϊ. Νέστωρ ὁ στωϊκὸς ἀπὸ Ταρσοῦ, διδάσκαλος Καίσαρος Τιβερίου, ἔτη δύο, καὶ ἐνενήκοντα. Ξενοφῶν ὁ Γρύλλου, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἐβίωσεν ἔτη. Οὗτοι μὲν φιλοσόφων οἱ ἔνδοξοι. συγγραφέων δὲ, Κτησίβιος μὲν, ἑκατὸν εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν ὢν ἐσχάτῳ ἐτελεύτησεν, ὡς Ἀπολλόδωρος ὁ τοῖς χρονικοῖς ἱστορεῖ. Ἱερώνυμος δὲ, ὁ πολέμιος γεγόμενος, καὶ πολλὰς καμάτους ὑπομείνας, καὶ τραύματα, ἔζησεν ἔτη τέσσαρα. καὶ ἑκατὸν, ὡς Ἀγαθαρχίδης ὁ τῇ συνάτῃ τῶν περὶ τὰ Ἀσίας ἱστορίαν λέγει, καὶ θαυμάζω γε τὸν ἄνδρα, ὡς μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας ἄκρον ὄντα τὰ τῆς συνουσίας, καὶ πᾶσι τοῖς αἰσθητηρίοις μηδενὸς χεῖρον τοῦ πρὸς ὑγίειαν ἐλπίδι. Ἑλλάνικος ὁ λέσβιος, ὀγδοήκοντα, καὶ πέντε. καὶ Φερεκύδης ὁ σύριος, ὁμοίως ὀγδοήκοντα, καὶ πέντε. Τίμαιος ὁ Ταυρομενείτης ἓξ, καὶ ἐνενήκοντα. Ἀριστόβουλος δὲ ὁ κασσανδρεὺς, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται βεβιωκέναι. τὴν ἱστορίαν δὲ, πέμπτον, καὶ ὀγδοηκοστὸν ἔτος γεγονὼς, ἤρξατο συγγράφειν, ὡς αὐτὸς ἐν ἀρχῇ τῶν πραγματείας λέγει. Πολύβιος δὲ ὁ Λυκόρτα, μεγαλοπολίτης, ἀγρόθεν ἀνελθὼν, ἀφ' ἵππου κατέπεσε. καὶ ἐκ τούτου νοσήσας, ἀπέθανεν ἐτῶν δύο, καὶ ὀγδοήκοντα. Ὑψικράτης δὲ ὁ ἀμισηνὸς συγγραφεὺς, ἀφ' ἑκκαίδεκα μαθημάτων γενόμενος, ἔτη δύο, καὶ ἐνενήκοντα. Ῥητῶρων δὲ, Γοργίας, ὃν τινες σοφιστὴν καλοῦσιν, ἔτη ἑκατὸν ὀκτὼ. τροφῆς δὲ ἀποχόμενος, ἐτελεύτησεν. ὃν φασιν ἐρωτηθέντα τὴν αἰτίαν ἑκουσίου γήρως, καὶ ὑγιεινῶς ἐν πᾶσι τοῖς αἰσθήσεσιν, εἰπεῖν, ἀφ' οὗ μηδέποτε συμπεφλεγχθῶσι ταῖς ἄλλων ἑστιάσεις. Ἰσοκράτης ἐνενήκοντα, καὶ ἓξ ἐτῶν γεγονὼς, τὸν παγηγυρικὸν

tanquam heroi ſingulis annis honores tribuit. Neſtor Stoicus Tarſenſis, Cæſaris Tiberii præceptor, duos & nonaginta. Xenophon Grylli filius ultra nonaginta annos vixit. Et hi celebres fuêre Philoſophi. Hiſtoricorum autem Cteſibius centeſimo vigeſimo quarto ætatis anno inter ambulandum obiit, ut in Chronicis narrat Apollodorus. Hieronymus qui in bellis eſt verſatus, multoſque labores pertulit, & vulnera, centum & quatuor annos vixit, ſicut refert Agatharchides hiſtoriæ Aſiaticæ libro nono: ac hominem miratur, quòd ad ſummum uſque vitæ diem valuerit in colloquiis, & in ſenſibus ad ſanitatem neceſſariis non defecerit. Hellanicus Leſbius octoginta quinque annos: totque ſimiliter annos vixit Pherecydes. Timæus Tauromenites ſex & nonaginta. Ariſtobulus Caſſandrenſis ultra nonaginta annos vixiſſe fertur: & quarto & octogeſimo ætatis anno hiſtoriam conſcribere cœpit, id quod ipſe in operis ſui principio teſtatur. Polybius Lycortæ filius, Megalopolitanus rure rediens equo excidit: atque hinc morbo correptus, anno ſecundo & octogeſimo deceſſit. Hypſicrates Amiſenus hiſtoricus, vir in multis diſciplinis verſatus, duos annos & nonaginta vixit. Cæterùm ex Rhetoribus, Gorgias quem quidam Sophiſtam vocant, octo & centum annos natus, inedia mortem ſibi conſcivit. Hunc interrogatum cauſam tam longæ ſenectutis, & valetudinis in omnibus ſenſibus vigentis, ajunt reſpondiſſe, quòd aliorum convivia non eſſet ſectatus. Iſocrates ſex & nonaginta annos natus orationem panegyricam ſcripſit,

ἔγραφε λόγον. περὶ ἔτη δ' ἐνὸς ἀποδόντα ἑκατὸν, γεγονὼς, ὡς ἤκουσε τὸν Ἀθηναίους ὑπὸ Φιλίππου ἐν τῇ περὶ Χαιρώνειαν μάχῃ νενικημένους, ποτιώμενος, τὸ Εὐριπίδειον ἐπὶ νοῦν ἐσηνέγκατο, εἰς ἑαυτὸν ἀναφέρων,

Σιδωνίων ποτ' ἄστυ Κάδμος ᾤκισε πόνων.

καὶ ἐπεισὼν ὡς δυναίατ' ἡ Ἑλλὰς, ἐξέλιπε τὸν βίον. Ἀπολλόδωρος δ' ὁ περγαμηνὸς ῥήτωρ, θεῖος Καίσαρος Σεβαστοῦ διδάσκαλος γενόμενος, καὶ σὺν Ἀθηνοδώρῳ τῷ ταρσεῖ φιλοσόφῳ παιδεύσας αὐτὸν, ἔζησε τοσαῦτα τῷ Ἀθηνοδώρῳ, ἔτη ὀγδοηκονταδύο. Ποτάμων δ', οὐκ ἄδοξος ῥήτωρ, ἔτη ἐνενήκοντα. Σοφοκλῆς ὁ τραγῳδοποιὸς, ῥᾶγα σταφυλῆς καταπιὼν, ἀπεπνίγη, πέντε, καὶ ἐνενήκοντα ζήσας ἔτη. ἔτος ὑπὸ Ἰοφῶντος δ' ἱερεὺς ἐπὶ πλεῖστον δ' εἶσι δραμάτων κεκινόμενος, ἀντέγνω τοῖς δικασταῖς Οἰδίποδα τὸν ἐπὶ Κολωνῷ, ἐπιδεικνύμενος αὐτῷ δ' δράματος, ὅπως τὸν νοῦν ὑγιαίνῃ, ὡς τοὺς δικαστὰς, τὸ μὴ, ὑπερβαυμάσαι, καταψηφίσασθαι δ' αὐτοῦ μανίας. Κρατῖνος δ' ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς, ἐπὶ πρὸς τοῖς ἐνενήκοντα ἔτεσιν ἐβίωσε. καὶ πρὸς τῷ τέλει δ' εἶσι διδάξας τὴν πυτίνην, καὶ νικήσας, μετ' ὀλίγον ἐτελεύτα. καὶ Φιλήμων δ' ὁ κωμικὸς, ὁμοίως τῷ Κρατίνῳ, ἐπὶ, ἐνενήκοντα ἔτη βιὺς, κατέκειτο μὴ ἐπὶ κλίνης ἠρεμῶν. θεασάμενος δ' ὄνον τὰ παρασκευασμένα αὐτῷ σῦκα κατεσθίοντα, ἄρμησε μὴ εἰς γέλωτα. καλέσας δ' τὸν οἰκέτην, ἐσω πολλὰ, καὶ ἀθρόα, γέλωτι εἰπὼν ἀποσβέννυσι τὸν ὄνον ἀκράτῳ ῥοφεῖν, ἀποπνιγεὶς ὑπὸ δ' γέλωτος, ἀπέθανε. καὶ Ἐπίχαρμος δ' ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς, καὶ αὐτὸς ἐνενήκοντα, καὶ ἐπὶ ἔτη λέγεται βιῶναι. Ἀνακρέων δ' ὁ τῶν μελῶν ποιητὴς, ἔζησεν ἔτη πέντε, καὶ ὀγ-

psit. Iam verò nonagesimum nonum ingressus, cum accepisset Athenienses in Chæronensi pugna à Philippo devictos quiritando, Euripideum versiculum recitavit, ad seipsum referens: Sidonis urbem Cadmus olim deserens. Quibus cùm adjecisset fore ut Græcia in servitutem redigeretur, è vita decessit. Apollodorus orator Pergamenus, divi Cæsaris Augusti præceptor, quem unà cum Athenodoro Tarsensi Philosopho instituit, totidem quot Athenodorus annos, nempe duos & octoginta vixit. Potamon orator non incelebris, annos nonaginta. Sophocles poëta Tragicus, devorato uvæ acino strangulatus est, cùm egisset annos quinque & nonaginta. Hic à filio Iophonte sub finem vitæ in jus vocatus, & desipientiæ accusatus, recitavit judicibus Oedipum Colonæum, hac fabula planum faciens se mentis esse compotem. Qua audita judices ingenium ejus admirati sunt, & filium insaniæ damnarunt. Cratinus poëta Comicus, septem supra nonaginta annos vixit: atque sub vitæ finem, cùm docuisset fabulam Pitynen, eaque victor evasisset, haud multò post est mortuus. Philemon etiam Comicus ut Cratinus, septem & nonaginta annos natus, quiescens in lecto decumbebat. Qui cùm vidisset asinum ficus sibi præparatas devorantem, in risum est concitatus: & vocato famulo, multoque & vehementi cum risu jusso merum asino sorbendum dare, risu suffocatus obiit. Epicharmus quoque poëta Comicus, annos septem & nonaginta vixisse fertur. Anacreon poëta Lyricus, quinque & octoginta

δοήκοντα. καὶ Στησίχορος ὁ μελοποιὸς, ταυτί. Σιμωνίδης ὁ κεῖος, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα. Γραμματικῶν δ', Ἐρατοσθένης μὲν ὁ Ἀγλαοῦ κυρηναῖος, ὃν οὐ μόνον γραμματικὸν, ἀλλὰ καὶ ποιητὴν ἄν τις ὀνομάσειε, καὶ φιλόσοφον, καὶ γεωμέτρην, δύο, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτος ἔζησεν ἔτη. καὶ Λυκοῦργος ὁ νομοθέτης τῶν Λακεδαιμονίων, πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη ζῆσαι ἱστορεῖται. Τοσούτους ἐδυνήθημεν βασιλέας, καὶ πεπαιδευμένους ἀθροῖσαι. ἐπεὶ δ' ὑπεραγόμενος καὶ Ρωμαίων τινὰς, καὶ τῶν Ἰταλίαν οἰκησάντων μακροβίων ἀναγράψαι, τούτους σοι, θεῶν βουλομένων, ἱερώτατε Κυϊντίλλε, ἐν ἄλλῳ δηλώσομεν λόγῳ.

ginta vixit annos. Steſichorus Lyricus, totidem. Simonides Ceus, ſupra nonaginta. Ex Grammaticis, Eratoſthenes Cyrenæus Aglai filius, quem non modò Grammaticum, ſed & poëtam & Philoſophum & Geometram meritò quis vocauit, duos & octoginta vixit annos. Quinetiam Lycurgus Lacedæmoniorum legiſlator, quinque & octoginta annos vixiſſe fertur. Tot reges, & eruditos viros colligere potui. Quia verò pollicitus ſum & Romanorum aliquos, & eorum qui in Italia habitarunt longævos in ſcripta referre: eos tibi, Diis volentibus, præſtantiſſime Quintille, in altero libro indicabo.

ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΕΝΚΟΜΙΩΝ.

PATRIÆ ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Argumentum & genus orationis, ipſe titulus exponit. Eſt autem propoſitio & ſumma negotii, patriam omnium rerum eſſe digniſſimam & venerabiliſſimam, ut quam & homines, & Dii reliquis rebus omnibus anteponant. Argumenta pleraque à ſignis & conſequentibus ſumuntur. Oſtendit enim quæcunque homines faciunt, ea ad patriæ vel ornamentum, vel defenſionem comparare, & quantumvis humili, aut ſterili ſolo aliquis natus ſit, nihilominus patriam ſuam ſplendidiſſimis civitatibus ac regnis anteponere. Quemadmodum parentum quoque & liberorum inter ſe affectus ejuſmodi eſt, ut qualeſcunque ipſi ſint, tamen ſeſe omnibus aliis plus ament, & colant. Proinde & legiſlatores, cùm graviſſimè punire homines vellent, patriæ privationem atque exilium, tanquam acerbiſſimam pœnam, inſtituiſſe.

Iam

Οπ μὲ οὐδὲν γλύκιον ἦς πατρίδος φάναι πεπυσμένοις, ἀρ' ἂν ἥδιον μὲ οὐδὲν, σεμνότερον δέ τι, καὶ θειότερον ἄλλο; καὶ μὲν ὅσα σεμνὰ, καὶ θεῖα νομίζουσιν ἄνθρωποι, τούτων πατρὶς αἰτία, ὃ διδάσκαλος, χρυσοκαμπὴς, καὶ ἀναθρεψαμένη, ὃ παιδοτρόφος μήτηρ. πόλεων μὲν ἂν μεγέθη, καὶ λαμπρότητας, καὶ πολυτελείας κατασκευῶν, θαυμάζουσι πολλοὶ, πατρίδας δὲ σέβονται πάντες. καὶ τοσοῦτον οὐδεὶς ἐξαπατᾶται τῶν ὃ πάνυ κεκραγμένων ὑπὸ τῶν καθ' ἡμᾶς ἡδονῆς, ὡς ὑπὸ τῆς ὑπεροψίας τῶν παρ' ἄλλοις θαυμάτων λάθην ποιήσασθαι τὴν πατρίδα. ὅσις μὲν ἂν σεμνιούσθω πολίτης ὢν εὐδαίμονος πόλεως, ἀγνοεῖν μοι δοκεῖ πάνα χρὴ παρὰ πολὺ ἀπονέμειν τῇ πατρίδι. καὶ ὁ τοιοῦτος, δῆλός ἐστιν ἀχθόμενος ἂν, εἰ μετελωτέρας ἔλαχε τὴν πατρίδος. ἐμοὶ δὲ ἥδιον αὐτὸ παρὰ τὸ τὴν πατρίδα ὀνομάζειν. πόλεις μὲν γὰρ συναλλάξειν πειρωμένῳ, εὐσύνοπτος μέγεθος ἐξετάζειν, καὶ κάλλος, καὶ τὴν τῶν ὠνίων ἀφθονίαν. ὅπου δ' αἵρεσίς ἐστι πόλεων, οὐδεὶς ἂν ἕλοιτο τοῦ λαμπροτέρου, ἐάσας τὴν πατρίδα, ἀλλ' εὐξαιτο μὲν ἂν εἶναι ὃ τῆς πατρίδος εὐδαιμονεστέραν κτῆσιν, ἕλοιτο δ' ἂν τὴν οἰκειοτέραν. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο ὃ οἱ δίκαιοι τῶν παίδων πράττουσι, καὶ οἱ χρηστοὶ τῶν πατέρων. ὅστε γὰρ νέος καλὸς, κἀγαθὸς, ἄλλον ἂν σωφρονήσαι τοῦ πατρὸς, ὅστε παντὸς καλοκαγαθίας ἐπιδοὺς, ἕτερον ἂν σέβεσθαι νέον. ἀλλὰ τοσοῦτόν γε οἱ πατέρες νικάμενοι, σωφρονέ-

Iam olim illud vulgi sermone decantatum est, nihil esse patria dulcius. Itaque jucundius quidem nihil est: sed quid ea est venerabilius aut divinius? & quidem quæcunque venerabilia & divina homines existimant, horum causa est, & magistra patria, quæ nos genuit, aluit, atque instituit. Enimvero urbium magnitudinem, & splendorem, & structuræ magnificentiam multi mirantur, patriam verò amant omnes. Neque quisquam vel eorum qui voluptati spectaculorum serviunt, ita deceptus est, ut præ excellentia eorum quæ apud alios miranda cernunt, patriæ obliviscantur. Itaque quicunque fœlicis civitatis civem jactat se esse, ignorare mihi videtur quem honorem patriæ tribuere oporteat: & eum qui talis est, liquet molestè laturum, si mediocrem patriam sortitus esset. At mihi jucundum est ipsum patriæ nomen colere. Nam ei qui urbes est collaturus, convenit magnitudinem expendere, & pulchritudinem, rerumque venalium copiam. Sed ubi de urbium optione agitur, nemo omissa patria splendidiorem elegerit: verùm optarit patriam suam fœlicibus urbibus esse assimilem: & qualemcunque elegerit. Atque hoc ipsum cùm legitimi liberi, tum boni patres faciunt. Neque enim probus & honestus adolescens alium suo patri anteponet, neque pater neglecto filio, alterum adolescentem amore paterno prosequetur. At tantum utique patres qui vincuntur, suis liberis tribuunt,

1 Θειότερον ἄλλο; μὴν ὅσα] Καὶ θειότερον ἄλλο; ἀλλὰ μὴν ὅσα. Marcil.

1 Προσ-

μασι τοῖς παισὶν, ὥστε ἐ κάλλισοι, καὶ μέγισοι, καὶ τοῖς πᾶσιν ἄριστα φαίνονται κεκοσμημένοι οἱ παῖδες αὐτοῖς. ὅσις ἢ μὴ τοιοῦτός ἐστι δικαστὴς τοῦ τ' ἀγαθοῦ, ἐ δοκεῖ μοι πατρὸς ὀφθαλμὸς ἔχειν. πατρίδα τοίνυν τὸ ὄνομα, πρῶτον, καὶ οἰκειότατον πάντων. οὐδὲν γὰρ οὕτω ἴδιον τοῦ πατρὸς οἰκειότερον. εἰ δέ τις ἀποδίδωσι τῷ πατρὶ τὴν δικαίαν τιμὴν, ὥσπερ ἐ ὁ νόμος, ἐ ἡ φύσις κελεύει, εὐθυμηκόντως ἂν τὴν πατρίδα εὐθυμήσαι. καὶ γὰρ ὁ πατὴρ αὐτὸς, τοῦ πατρίδος κτῆμα, ἐ ὁ δὲ πατρὸς πατὴρ, καὶ οἱ ἐκ τούτων οἰκεῖοι πάντες ἀνωτέρω. καὶ μέχρι θεῶν πατρώων εὐσέβειαν ἀναδιδάσκομεν τὸ ὄνομα. χαίρουσι δὲ θεοὶ πατρίδες, καὶ πάντα μᾶλλον ὡς εἰκὸς ἐφορῶσι τὰ τῶν ἀνθρώπων, αὐτῶν ἡγεμόνες κτήμασι, πᾶσαν γῆν, ἐ θάλασσαν. ἐφ' ἧς ἢ ἕκαστος αὐτῶν ἐβλύσθη, προὔχει τῶν ἄλλων ἁπασῶν πόλεων. καὶ πόλεις σεμνότεραι θεῶν πατρίδες, ἐ νῆσοι θειότεραι, παρ' αἷς ὑμνεῖται γένεσις θεῶν. ἐκεῖ γὰρ κεχαρισμένα τοῦτο νομίζεται τοῖς θεοῖς, ἐπειδὰν εἰς τὰς οἰκείας ἕκαστος ἀφικνῆται, ἱερευόμεναι τόποις. εἰ ἢ θεοῖς τίμιον τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα, πῶς οὐκ ἀνθρώποις πολὺ μᾶλλον; καὶ γὰρ εἶδε τὸ ἥλιον πρῶτον ἕκαστος ἀπὸ τῆς πατρίδος, ὡς ἐ τέλεον τὸ θεῖον, εἰ ἐ καὶ τοῦτο ἐστι, ἀλλ' ὅμως ἕκαστος νομίζεται πατρῷον, ἀφ' ἧς τὴν πρώτην ἀπὸ ἢ τύχοι θέαν. καὶ φωνῆς οὐ τοῦτο ἤρξατο, ἐπιχώρια πρῶτα λαλεῖν μανθάνων, ἐ θεὸς ἐγνώρισεν. εἰ δέ τις τοιαύτης ἔλαχε πατρίδος, ὡς ἐπίτηδες δεηθῆναι πρὸς τὴν τῶν μειζόνων παιδείαν, ἀλλ' ὅμως ἐχέτω ἐ τούτων τῶν παιδευμάτων τὴν πατρίδι τὴν χάριν. ἐ γὰρ ἂν ἐγνώσθη οὐδὲ πόλεως ὄνομα. μὴ ἀφῇ τὸ πατρίδος, buunt, ut liberos habere videantur, qui pulcherrimi, maximi, omnibusque rebus optimè ornati videantur. Qui autem non est erga filium judex hujusmodi, non videtur mihi patris oculos habere. Proinde nomen patriæ primum est, & omnium familiarissimum. Nihil enim est familiarius. Siquis autem patri justum honorem tribuit, ut & lex, & natura jubet, convenienter patriam anteponat. Etenim ipse pater patriæ est possessio, item patris pater, & omnes qui altiùs ex his sunt necessarii. Et ad Deos usque paternos hoc nomen protenditur. Gaudent verò patria ipsi quoque Dii, ac universas res humanas, ut par est, intuentur, rati universam terram & mare, suam esse possessionem. In qua tamen quisque eorum natus est, illam reliquis omnibus urbibus anteponit. Et venerabiliores sunt urbes quæ sunt Deorum patriæ, & diviniores insulæ, ubi Deorum nativitas celebratur. Itaque sacra hæc Diis grata existimantur, quæ quis fecerit quum in proprios locos venerit. Jam si patriæ nomen Diis est in pretio, quî non sit longè magis hominibus? Etenim solem à patria primùm quisque vidit, non secus atque Deum: qui tametsi omnibus est communis, unicuique tamen patrius esse existimatur, quòd ex hoc loco primùm sit visus. Atque hic vocem auspicatus est, primùm vernacula lingua loqui discendo, & Deos cognovit. Siquis verò eam patriam est fortitus, quæ alterius adminiculo indigeat, ad res majores addiscendas: talium tamen disciplinarum gratiam habeat patriæ. Neque enim vel urbis nomen nosset, nisi patriæ opera

πόλιν εἶναι μεγίστων. πάντα δ' οἶμαι παιδεύματα, καὶ μαθήματα συλλέγουσιν ἄνθρωποι, χρησιμωτέρους αὐτοὺς διὰ τούτων τοῖς πατρίσι παρασκευάζοντες. κτῶνται δὲ χρήματα, φιλοτιμίας ἕνεκεν τῆς εἰς τὰ κοινὰ τοῦ πατρίδος δαπανήματα. καὶ εἰκότως οἶμαι. δεῖ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς εἶναι τοὺς τῶν μεγίστων τυγχάνοντας εὐεργετιῶν. ἀλλ' εἰ δὲ τοῖς καθ' ἕνα τις ἀποδίδωμι χάριν, ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον, ἐπιδιδοὺς εὖ πάθη παρὰ τούτου, πολὺ μᾶλλον προσήκει τὴν πατρίδα τοῖς καθήκουσιν ἀμείβεσθαι. κακώσεως μὲν γὰρ γονέων εἰσὶ νόμοι παρὰ πᾶσι πόλεσι. κοινὴν δὲ προσήκει πάντων μητέρα τὴν πατρίδα νομίζειν, καὶ χαρίσηται τροφῶν ἀποδιδόναι, καὶ τοῦ τε νόμων αὐτῶν γνώσεως. ὥρᾳ δὲ ἁδὲις ὅτως ἀμνήμων τῆς πατρίδος, ὡς ἂν ἄλλῃ πόλει γιγόμενος, ἀμελεῖν. ἀλλ' οἵ τε κακοπραγοῦντες ἐν ταῖς ἀποδημίαις, σπουδαῖς ἀναπολοῦσιν ὡς μέγιστον τῶν ἀγαθῶν ἡ πατρὶς, οἵ τε δύσδαιμονοῦντες, ὧν δὲ τἄλλα εὖ πράττουσι. τοῦτο γὰρ αὐτοῖς μέγιστον εἶναι νομίζουσι, τὸ μὴ τὴν πατρίδα οἰκεῖν, ἀλλὰ ξενιτεύειν. ὄνειδος γὰρ τὸ τῆς ξενιτείας. καὶ τοὺς τῶν ἀποδημίας χρόνον λαμπρὸς γιγομένους, ἢ ἀφ' χρημάτων κτῆσιν, ἢ ἀφ' τιμῆς δόξαν, ἢ ἀφ' παιδείας μαρτυρίαν, ἢ δι' ἀνδρείας ἔπαινον, ἔστιν ἰδεῖν ἐς τὴν πατρίδα πάλιν ἐπειγομένους, ὡς σὺν ἂν οἷς ἄλλοις βελτίοσιν ἐπιδειξομένους τὰ αὐτῶν καλά. καὶ τοσούτῳ μᾶλλον ἕκαστος σπεύδει λαθεῖν τὴν πατρίδος, ὅσῳπερ ἂν φαίνηται μειζόνων παρ' ἄλλοις ἠξιωμένος. σωφρονεῖ μὲν ἐν τοῖς νέοις πατρὶς. τοῖς δὲ ἤδη γεγηρακόσιν, ὅσῳ πλέον δὲ φρονεῖν ἢ τοῖς νέοις μέτεστι, τοσούτῳ, καὶ πλείων

opera urbem esse didicisset. Omnes autem, opinor, artes & disciplinas sibi parant homines, per quas patriæ fiant utiliores. Pecunias etiam possident liberalitatis exercendæ gratia ad communes pro patria sumptus. Idque meritò: oportet enim, ut qui maxima beneficia acceperunt, ingrati non sint. Quòd si singulis, ut æquum est, à quibus beneficium acceperis, gratiam referas: multò magis convenit officia patriæ rependere. Nam in eos qui parentes vexarunt, extant leges in urbibus. Æquum verò est existimare patriam omnium communem esse matrem, & gratiam educationis referre, & legum ipsarum notitiæ. Cæterùm nemo visus est adeò patriæ immemor, ut alibi degens, eam neglexerit. At verò qui in peregrinis regionibus malè rem gerunt, assiduò inclamant: patriam esse maximum bonorum. Et qui fœlices sunt, remque in aliis omnibus bene gerunt, hoc sibi maximum deesse putant, quòd non in patria, sed in peregrina regione habitant: siquidem probrosa est patriæ absentia. Eos quoque qui per tempus quod peregrè egerunt, clari evaserunt, vel ob paratas opes, vel ob honoris gloriam, aut ob eruditionis testimonium, aut ob fortitudinis laudem, videre est omnes in patriam properare, tanquam apud alios meliores res suas præclaras ostentare non possint. Ac tanto quisque majori studio patriam pertingere flagrat, quanto rebus majoribus dignus ab exteris est habitus. Itaque etiam juvenibus patria est desiderabilis: iis autem qui jam insenuerunt, quanto plus quàm juvenes habent, pruden-

ἐξίνετω πόθος ὁ τ πατρίδ. ἐκας γὰρ τ γενομένων, καὶ ἀποδύ, καὶ εὔχεται καλλύσαι τ βίον ἐπὶ τ πατρίδ, ἵν' ὅθεν ἤρξαθο βιῶν, ἐντεῦθεν πάλιν, καὶ τὸ σῶμα ἀποκαθῆται τῇ θρεψαμένῃ γῇ, καὶ τ πατρῴων κοινωνήσῃ τάφων. δεινὸν γὰρ ἐκείσε δοκεῖ ξενίας ἀλίσκεσθαι, καὶ μὴ θάπτεσθαι ἐν ἀλλοτρίᾳ κειμένῳ γῇ. ὅσον ἦ τ δύνοιας τ αὐτὸς τοὺς πατρίδας μέτεσι τοῖς ὡς ἀληθῶς γνησίοις πολίταις, μάθοι τις ἂν τ αὐτοχθόνων. οἱ μὲν γὰρ ἐπήλυδες, καθάπερ νόθοι, ῥᾳδίως ποιοῦνται τὰς μεταστάσεις, τὸ μὴ τ πατρίδ ὄνομα μήτε εἰδότες, μήτε στέργοντες. ἡγεμόνοι δ' ἀπαναίσχητ ἐπιτηδείων ἀπορήσειν, μέτρον δύθαιμονίας τὰς τ γαστρὸς ἡδονὰς ποιούμενοι. οἷς ἦ μήτηρ ἡ πατρὶς, ἀγαπῶσι τὴν γῆν, ἐφ' ἧς ἐγένοντο, καὶ τετράφησαν, κἂν ὀλίγων ἔχωσι, κἂν τραχείαν, καὶ λεπτόγεων. κἂν ἀπορῶσι τ γῆς ἐπαινέσαι τὴν ἀρετὴν, τῶνδε ὑπὲρ τ πατρίδ οὐκ ἀπορήσουσιν ἐγκωμίων. ἀλλὰ κἂν ἴδωσιν ἑτέρας σεμνυνομένας, πεδίοις ἀνειμένοις, καὶ λειμῶσι φυτοῖς παντοδαποῖς διειλημμένοις, καὶ αὐτοὶ τ τ πατρίδ ἐγκωμίων οὐκ ἐπιλανθάνονται. τὴν ἦ ἱπποτρόφον ὑστεροῦντες, καὶ κυητοτρόφον ἐπαινοῦσι. καὶ ἀποδύῃ τις ἐς τὴν πατρίδα, κἂν νησιώτης ᾖ, κἂν παρ' ἄλλοις δύθαιμονεῖν δοκῇ, καὶ διδομένην ἀθανασίαν ἀποσείσεται, ἀσμένως τ ἐπὶ τ πατρίδ τάφον. καὶ ὁ τ πατρίδ αὐτὴ καπνὸς, λαμπρότερον φθέγξεται παρ' ἄλλοις πυρός. ὥστε ἦ ἄρα τίμιον εἶναι δοκεῖ ἐπὶ πᾶσιν ἡ πατρὶς, ὥστε καὶ τὰς παγκάκους νομοθέτας ἴδοι τις ἂν ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασιν ὡς χαλεπωτάτην ἐπιβεβληκότας τὴν φυγὴν, τιμωρίαν. καὶ ὄχ οἱ νομοθέται μὲ

dentiæ, tanto etiam majus patriæ desiderium innascitur. Proinde senex quisque & nititur, & optat vitam in patria finire, ut unde vitam exorsus est, hîc iterum & corpus in terra à qua nutritus est deponat, & paternorum sepulchrorum fiat particeps. Nam gravis unicuique videtur peregrinitatis reatus, etiam post mortem in alieno solo jacenti. Porrò quanta benevolentia prosequantur patriam qui revera sunt legitimi cives, ex indigenis facilè discas. Nam peregrini tanquam spurii, facilè solum vertunt, quippe quibus neque notum est neque dilectum patriæ nomen: sed qui existimant fore sibi ubique rerum necessariarum copiam, fœlicitatem ventris voluptatibus metientes. Sed quibus patria est mater, solum diligunt, in quo nati sunt, & educati, quanquam modicum habeant, asperum, & infœcundum. Et quanvis desit unde soli præstantiam laudent, non saltem patriæ encomia deerunt. Sed quanvis alius videant gloriantes, agris interquiescentibus, & pratis omnigenarum plantarum decore distinctis, ipsi etiam patriæ laudes oblivioni non tradunt: sed equorum, juvenumque altricem suspicientes laudant: & reditum in patriam maturat, etiam qui insularis fuerit, tametsi apud alios fœlix esse possit, & oblatam immortalitatem prælato patriæ sepulchro respuet. Et vel patriæ fumus alieno igne videbitur ipsi luculentior. Vsqueadeò igitur res omnes pretio superare videtur patria, ut quisque videat passim legum conditores maxima scelera xilio tanquam gravissima pœna mulctasse. Neque legum condi-

tores

ὕτως ἔχουσιν, οἱ ὑπισούμενοι τὰς στρατηγίας ἑτέρως, ἀλλ' ἐν τοῖς μάχαις τὸ μέγιστον ἐστὶ τῶν παραγγελμάτων τοῖς ὑποπτιομένοις, ὡς ὑπὲρ πατρίδος αὐτοῖς ὁ πόλεμος. καὶ εἰδὼς ὅστις ἂν ἀκούσας τοῦτο, κακὸς εἶναι θέλῃ. ποιεῖ γὰρ τὸ δειλὸν ἀνδρεῖον, τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα.

tores hac sunt in sententia, in alia exercituum præfecti: sed qui ad prælium in acie stant, hac exhortatione omnium maxima excitantur, quòd susceptum est pro patria bellum. Neque quisquam est, qui his auditis, ignavus esse velit. Etenim eum qui est meticulosus fortem reddit patriæ nomen.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΨΑΔΩΝ.

DE DIPSADIBVS.

ARGVMENTVM.

Præfatio quædam est, cujusmodi, & superiores nonnullæ sunt, quæ studium suum erga auditores, sive quicunque illi tandem fuere, quibuscum versatus tum fuit, collatione ista cum Dipsadibus facta, declarat. Vt enim eos qui ab hoc genere serpentis percussi sunt, inexplebilis quædam sitis invadit, ita ut quo sunt plus potæ, plus sitiantur aquæ, ut ille ait: ita se quoque desiderio quodam insatiabili teneri ait: & quo frequentius apud illos sit, eo magis ac magis esse cupere. Porrò quod ad Dipsadis morsum & sitim istam lethalem attinet, habes consimilem fermè descriptionem, atque exemplum Auli cujusdam signiferi, in exercitu Catonis, qui eodem modo periit, ut ille, de quo epigramma præsentis narrationis testatur, apud Lucanum libro nono, ubi & cæterorum serpentium genera, de quibus hîc mentio fit, enumeratur, addita etiam fabulâ, cur Libya serpentibus ita abundet atque infesta sit.

Τῆς Λιβύης τὰ νότια, ψάμμος ἐστὶ βαθεῖα, καὶ γῆ διακεκαυμένη, ἔρημος ἐπὶ πολὺ, ἀκελεῶς ἄκαρπος, πιδυὴ ἄπασα, ἁ χλόην, ἁ πόαν, ἁ φυτὸν, ἁ ὕδωρ ἔχουσα, ἢ εἴπερ ἄρα ἐν κοίλοις σωιεφηκὸς ὑετῶ ὀλίγω λείψανον, παχὺ δὲ τοῦτο, καὶ δυσώδες,

Australe Libyæ latus, arena est profunda, & retorrida terra multis in locis deserta, planè infœcunda, plana tota, non gramen, non herbam, non plantam, non aquam habens: sed ficubi in concavitatibus constiterint rari imbris reliquiæ, crassæ sunt hæ, & fœtidæ, nec ho-

1 Προσλαλιὰ, περὶ τῶν διψάδων. Marcil.

</transription>

ὐδὲ πάνυ διψῶντι ἀνθρώπῳ πόσιμον. ἀοίκητος γᾶν ἐστι λέγω ταῦτα. ἢ πῶς γὰρ ἂν οἰκοῖτο, ἀνήμερος ὕτω, καὶ ξηρὰ, καὶ ἄφορος ὢσα, καὶ πολλῷ τῷ αὐχμῷ πιεζομένη, καὶ τὸ θάλπος αὐτὸ, ὦ ὁ ἀὴρ, κομιδῇ πυρώδης, καὶ φλογερὸς ὤν; ὦ ἡ ψάμμος ὑπερζέουσα, παντελῶς ἄβαλον τὴν χώραν πῆσι. Γαραμάντες μὲν οὖν ὠθόσοικοι ὄντες, σύσκηνοι, καὶ κέφον ἔθνος, ἄνθρωποι σκληότατοι, ἀπὸ θήρας τὰ πολλὰ ζῶντες, ὥστε ἔτοι ἐσθάλλεσι, θηρεύοντες ἀμφὶ τροπὰς τὰς χειμερινὰς, μάλιστα ὑσσαῖα τ θεὸν τηρήσαντες, ὁπότε τὸ πολὺ ᾧ καύματος σφεδρότης, καὶ ἡ ψάμμος νοσώδεια, καὶ ἀμηχάνη βαθὺ γένοιτο. ἡ θήρα δὲ ἔστιν, ὅταν τε τ ἀγελαίων, καὶ ἑρπετῶν τ μεγάλων χαμαιπετῶν, καὶ πτηνῶν μάλιστα, καὶ ἐλεφάντων σῶστε. ταῦτα γὰρ μόνα ἀφορητὸν ὡς τὸ δίψος, καὶ ἀνέχεται ἐπὶ πολὺ παλαιπωρούμενα τοῦ πολλοῦ, καὶ ὀξεῖ τοῦ ἡλίου. καὶ ὅμως οἱ Γαραμάντες ἐπιδιώκουσι τὰ σῶστα καταναλώσωσιν, ἅπερ ἔχοντες ἀφίκοντο, ἀπελαύνουσιν σὺν ὀπίσω, δεδιότες μὴ σφίσιν ἡ ψάμμος ἀναφλεγῖσα, δύσβατος, καὶ ἄπορος γένηται. εἶτα ὥσπερ ὑπὸ ἀνέμων ληφθέντες, καὶ αὐτοὶ ἀπόλωνται μὴ τ ἄγρας. ἄφυκτα γάρ ἐστιν, ὧν ὁ ἥλιος ἀναπάσσει τὴν ἰκμάδα, καὶ τάχιστα ξηραίνας τὴν χώραν, ὑπερζέσῃ, ἀκμαιοτέρων τῶν ἀκτίνων ὑποδαλόντων, ἅτε πρὸς τὴν νοτίδα προσπεφυσμένων. τροφὴ γὰρ αὕτη τῷ πυρί. καίτοι ταῦτα πάντα ὁπόσα εἶπον, τὸ θάλπος, τὸ δίψος, ἡ ἐρημία, τὸ μηδὲν ἔχειν ὁπ τ γῆς λαβεῖν, ἧττον ὑμῖν δυσχερῆ εἶναι δόξει ᾧ λεχθησομένῳ, καὶ λέγω τοῦτο φοβερώτερα πάντως ἡ χώρα ἐκείνη. ἑρπετὰ γὰρ ποικίλα, μεγέθει τε μέ-

homini sitibundo potabiles. Has igitur ob causas est inhabitabilis. Et quo tandem pacto inhabitari posset locus ita implacidus, siccus, sterilis, multoque squalore afflictus: cum ipse calor, & aër nimium sit ardens & igneus? Præterea præfervida arena, prorsus inviam regionem facit. Soli Garamantes iis locis finitimi, gens levis, & frugalis, homines in tentoriis degentes, venatione ut plurimum viventes, nonnunquam irrumpunt venantes circa solstitium hybernum, maximè ubi Deum pluisse observarunt, quo tempore magna pars ardoris est extincta, & madefacta arena, & quodammodo pervia reddita. Venantur autem onagros, magnos struthiones humi volantes, cum primis simias, & nonnunquam elephantos. Hæc enim animantia sola sitim perferunt, diuque immodici fervidique solis molestias sustinent. Sed enim Garamantes posteaquam commeatum cum quo venerant, consumpserunt, ilico revertuntur, metuentes ne arena iterum incensa illis intercludat, aut difficiliorem reddat reditum: deinde sibi tanquam in reti comprehensis, unà cum præda sit pereundum. Nam effugere non datur, si sol humore subtracto, & regione celerrimè exsiccata, radiis ardentioribus emissis, tanquam humido, quod est ignis nutrimentum, acuminatis efferveſcat. Atqui quæcunque dixi, calor, sitis, solitudo, nihil habere quod ex terra capias, minùs gravia vobis esse videbuntur, quàm quod dicturus sum: atque ob id fugienda prorsus illa regio: quam reptilia varia, magnitudine ingentia, multitudine plurima,

μεῖα, καὶ πολήφη πάμπολλα, καὶ τὰς μορφὰς ἀλόκοτα, ἐ τὸ ἰὸν ἄμαχα, ἐπιέμενα τῷ γῇ. τὰ μὲ, ὑποβρύχια, φωλεύοντα ἐν μυχαῖς τ ψάμμε. τὰ δ, ἄνω ἐπιπολάζοντα, φύσαλοι, καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔχεναι, καὶ κεραύαι, ἐ βυπρήστις, ἐ ἀκοντίαι, ἐ ἀμφίσβαιναι, ἐ δράκοντες, ἐ σκορπίων γένος διτόν. τὸ μὲ ἕτερον, ἐπίγειόν τε, ἐ πεζὸν, ὑπέρμεγα, καὶ πολυσφόνδυλον. ἑτέρον δ, ὑπαέριον, ἐ πτηνόν. ὑμβρόπλερον δ, [1]οἷα ταῖς ἰκτῖσι, ἐ τετίλιξι, ἐ νυκτερίσι τὰ πολιά. τοιαῦτα ὄρεα πολλὰ ἐπιπεπλήμμα, σὺν δυσχερέσιν ἀπεραίζετον τὴν Λιβύην ἐκείνην. τὸ δ δὴ πάντων ἑρπετῶν δεινόταλον, ὧν ἡ ψάμμος τρέφει, ἡ διψὰς ἐστι, ὄφις ἐ πάνυ μέγας, ἐχίδνῃ ὁμοιος, τὸ δῆγμα βίαιος, τ ἰὸν πυκνὸς, ὀδυνῶσας μ ἀλήκτως ἐπάγων λύπας. σπασμάς τε γὰ, ἐ σήπει, καὶ πίμπρησιν ποιεῖ. καὶ βοῶσιν, ὥσπερ οἱ ἐν πυρὶ κείμενοι. τὸ δ μάλιστα καλεῖται πανδῆ, καὶ καλεῖται αὐτὸς, ἐκεῖνό ἐστι, ὁμώνυμον πάθος τῷ ἑρπετῷ. διψῶσι γὰ εἰς ὑπερβολήν. καὶ τὸ ἀναδεξόμενον, ὅσῳπερ ἂν πίνωσι, τοσούτῳ μᾶλλον ὀρέγονται δ ποτε. καὶ ἡ ἐπιθυμία πολὺ πλέον ἐπιτείνεται αὐτοῖς. ἐὰ μὲν ἐδέσιάς ποτε τὸ δίψος, ἐὰ μὲν τὸν Νεῖλον αὐτὸν, ἢ τ Ἴ'ρον ὅλον ἐκπιεῖν παράσχῃ, ἀλλὰ προσεκκαύσεις ἐπάρδων τῷ νόσῳ. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐλαίῳ πῦρ κατασβεννύοι, λέγουσιν ἰατροὶ παῖδες ἐκείνῳ τῷ αἴτιῳ εἶναι, πυκνὸν τ ἰὸν ὄντα, ἔπειτα δυόμβῳ τῷ ποτῷ, ὀξυκίνητον, καὶ πολυφόνδυλον. ἑτέρον δ, ὑπαέριον, καὶ τετίλιξι] Notandum est *ixtidas* seu *viverras* absurdè poni inter Animalia. Itaque pro ταῖς ἰκτῖσι ἐ τετίλιξι, id est, *viverris & cicadis*, omnino legendum ταῖς ἀκαῖσι, καὶ τετίλιξι *locustis & cicadis*, quod miror vidisse neminem. Bochartus de Animal. Sac. Script. part. 2. lib. IV. cap. XXIX. *Alm.*

rima, forma terribilia, & veneno inexpugnabilia depascuntur: alia quidem in imis arenæ latibulis demersa: alia in summo scatentia, scilicet physali, aspides, viperæ, ceraſtæ, bupresteſ, jacula, amphisbenæ, dracones, & duplex scorpionum genus: unum terrestre, pedibus ingrediens, permagnum, vertebris abundans: alterum verò aërium, & volatile, membraneis alis, quales sunt viverris, cicadis, & vespertilionibus. Multæ hujusmodi volantes aves, inaccessam reddunt Libyam illam. Sed serpentum omnium quos arena nutrit, nocentissimus est dipsas, non admodum magnus, viperæ similis, violento morsu, veneno crasso, dolores statim inducens indesinentes. Etenim & incendit, & putrefacit, & ardere facit: & qui icti fuerint, clamant sicuti qui in igni jacent. Sed quod maximè affligit, & torquet, illud est, quòd huic reptili cognominem affectum patiuntur. Etenim inextincta siti cruciantur: & quod maximè est mirum, quo plus biberint, eo magis potum expetunt: & multò plus ipsis bibendi cupiditas intenditur. Nec sitim unquam extinxeris, tametsi totum Nilum, Istrum-ve potandum præbueris, sed morbum irrigando incendes magis: quemadmodum siquis ignem oleo extinguere conetur. Dicunt medici illam esse causam: quòd crassum cùm sit venenum, quando postea potu madescit, celeriter movetur, humi-

νῆσον κύπελλα, ὑγρότερον ὡς τὸ εἰκὸς κεκτισάμενον, καὶ ἐπὶ πολὺν ἀλα χόμενον. ἐγὼ μὲν οὖν οὐδένα τοῦτο πεποιηδότα εἶδον. μηδὲ ὦ θεοί, ἴδοιμι ὅτῳ κηλαζόμενον ἄνθρωπον. ἀλλ' οὐδὲ ἐπίδοιμι τὸν Λιβύης τοπαρόπαν, εὖ ποιῶν. ἐπίγραμμα δέ τι ἤκουσα, ὅ μοι τῶν ἑταίρων τις ἔλεγεν, αὐτὸς [1]ἐπὶ σήλης ἀνεγνωκέναι, ἀνδρὸς ὅτου ληδεκνύντος. ὃς ἐκ Λιβύης ἔφη, ἀπιὼν ἐς Αἴγυπτον, ὁδὸν τὴν μεγάλην σύρλιν ἐποιεῖτο τὴν πορείαν. ἦν γὰρ εἶναι ἄλλως. ἔνθα δὴ τάφον σύτυχεῖν, ὃν δὴ τὴν ἠϊόνα, ἐπ' αὐτῷ τῷ κλύσματι, καὶ σήλην ἐφεστάναι, δηλοῦσαν ὃ ὀλέθρου τὸν τρόπον. κεκολάφθαι γὰρ ἐπ' αὐτῇ ἄνθρωπον μήπινα, οἷον τὸν Τάνταλον γραφουσιν ἐν λίμνῃ ἑστῶτα, καὶ δρυόμενον ὕδατος, ὡς πίοι δῆθεν. τὸ θηρίον δ', τὴν δυσάδα ἐμπεφυκὸς αὐτῷ ποδὶ ἐπαναστρωβᾶν τῷ ποδὶ καὶ πινας γυναῖκας ὑδροφορούσας ἄμα πολλὰς κηλαχεῖν τὸ ὕδωρ αὐτῶν. πλησίον δ' ὡς κεῖσθαι οἷα τὰ ῥηθῶν ἐκείνων, ὃς ἔφην θηρᾶν τὰς Γαραμάντας. γεγράφθαι δ' πρὸς τὸ ἐπίγραμμα, ὃ χεῖρον δ', καὶ αὐτὸ εἰπεῖν,

[2]Τοῖα παθὼν τοῖμι Τάνταλον αἴθοπα ἰᾷ
Μηδαμὰ νηιμίσιν δυσαλέϊ ὀδύνῃσιν,
Καὶ Δαναοῖο κόρας τοῖον πίθον οὐκ ἀναπλήσαι,
Αἰὲν ἐπαντλήσας ὑδροφόρῳ κεμάτῳ.

ἔπι δὲ ἄλλα ἔπη τέτταρά ἐστι πρὸς τὰ ὠῶν, καὶ ὡς ἀναιρούμενα αὐτὰ, midius, ut verisimile est, redditum, & latissimè diffusum. Ego equidem neminem hoc affectu laborantem vidi. Et faxint Dii ne quenquam his cruciatibus conflictantem videam. Et rectè feci, quòd nusquam ingressus sum Libyam. Verum audivi epigramma, quod amicorum aliquis se legisse dicit in cippo viri hoc modo perempti: qui ex Libya, inquiebat, iter in Ægyptum faciens, magnam syrtim præteribat: neque enim alia est via. Hic se ad littus in sepulchrum incidisse, propter ipsum fluxum, & cippum stare mortis modum declarantem. Sculptum enim in eo esse hominem quendam, qualem pingere solent Tantalum in palude stantem, & aquam haurientem, non aliter ac si biberet: bestiam autem nempe dipsada ipsi adhærentem, pedi esse implicatam: tum mulieres aquam ferentes simul multas aquam in ipsum effundere. Iuxta verò posita esse ova qualia struthionum illorum, quos dixi Garamantas venari. Est autem adscriptum epigramma, quod referre non erit alienum,

Talia passus erat virus quoque Tantalus atro.
Qui nullo potuit fonte levare sitim:
Tale nec è Danao natas implere puellas,
Assiduis undis vas potuisse reor.

Sunt præterea quatuor alii versus de ove, & ut ea tollens, morsus est:

1 Ἐπὶ σήλης] Columna sive basis cui affixa statua: in basi planicies apta inscriptioni quam planiciem Strabo libr. 14. vocat τὸ πλάτος τῆς βάσεως. Tangit Theophr. Char. περὶ μικροφιλοτιμίας. Bourd.

2 Τοῖα] Interpres dum legit ἰᾷ pro ἰᾶ. nescio quem patrem Tantali facit. Rectiùs:

Tantalus hoc patitur nigri pravitate veneni. Idem.

1 Ὅμως

ἐδήχθη. ἀλλ' οὐκ ἔτι μέμνημαι οἰκείων. συλλέγουσι δ' ἄρα τὰ ὠά, καὶ ἐπισπεύδουσι θᾶττον αὐτὰ οἱ θέλοντες, οὐχ ὡς φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ σκεύεσι χρῶντες κενώσαντες, καὶ ἐκπώματα ποιοῦντες ἀπ' αὐτῶν. ἐν γὰρ ἔχουσι κερδαλέον διὰ τὸ ψάμμον εἶναι τὴν γῆν. εἰ δ' ἐς μεγάλα εὑρεθείη, καὶ πῖλοι γίνονται δύο ἐκ ἑνὸς ὠοῦ ἑκάτερ. τὸ γὰρ ἡμίτομον ἑκάτερον ἀπὸ χρῶν τῇ κεφαλῇ, πῖλός ἐστιν. ὅπου τοίνυν λοχῶσιν αἱ διψάδες πολλὰ τὰ ὠά. καὶ ἐπειδὰν προσέλθῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐκ τῆς ψάμμου ἐξερπύσασαι, δάκνουσι τὸ κακοδαίμονα. ὀδὲ, πάσχω οἷα τὰ μικρὰ ἔμπροσθεν εἰρημένα, πίνων ἀεὶ, καὶ μᾶλλον διψῶν, καὶ πιμπλάμενος ὐδέποτε. ταῦτα δ' μὰ Δία πρὸς Νίκανδρον τὸ ποιητὴν φιλοτιμούμενος διεξῆλθον, ἀλλ' ὅπως ὑμεῖς μήθητε ὡς ἐκ ἀμελὲς γένηταί μοι, φύσεις τῶν λιβυκῶν ἑρπετῶν εἰδέναι. ἰατρῶν γὰρ ἂν μᾶλλον ὁ ἔπαινος εἴη, οἷς ἀνάγκη εἰδέναι ταῦτα, ὡς ἐν ἀμύναιντο αὐτὰ μὴ τέχνης ἔχοιεν. ἀλλάμοι δοκῶ, καὶ πρὸς Φειδίαν μὴ δυσχερᾶναντα τὴν εἰκόνα ἠνεμάδη ἔσαι, ὁμοίον τι ἐμοὶ αὐτὸς παθεῖν πρὸς ὑμᾶς, οἷον οἰκείοις πάσχουσι πρὸς τὸ ποτὸν οἱ δηχθέντες ὑπὸ τῶν διψάδων. ὅσῳ γὰρ ἂν ἐπὶ πλέον παείῳ ἐς ὑμᾶς, τοσούτῳ μᾶλλον ὀρέγομαι τῶν πράγματος, καὶ τὸ δίψος ἀχθεῖν ὑπεκκαίεταί μοι. καὶ ἔοικα οὐδὲ ἐμπλήσεσθαί ποτε τοιούτῳ ποτῷ. καὶ μάλα εἰκότως. πῶς γὰρ ἂν ὕπνου δυσειδεῖ τε, καὶ κεφαρᾷ ὕδατι ἐντύχοιμι; ὥστε σύγνωτε, εἰ δηχθεὶς ἐκ αὐτὸς τῶν ψυχλῶ ἡδίστῳ τούτῳ, καὶ ὑγιεινοτάτῳ τῶν δηγμάτων, ἐμφορᾶσθαι χανδὸν, ὑποθεὶς τῶν κρανᾷ τῶν κεφαλῶν. εἴη μόνον μὴ ἐπιλείπειν τὸ παρ' ὑμῶν ἐπιῤῥέοντα, μὴ ὑ χυθεῖσαν τῶν ἀπεδῶν ἡ ἀκροάσεως, κεχηνότα, ἔτι ἐκ δίψῶν καλιπεῖν, ὡς δίψας με ἔνε-

est: sed exciderunt mihi. Itaque ova colligunt, eaque magno studio curant vicini, non tantùm edendi gratia: sed illis evacuatis ut vasis utuntur, & ex iis pocula faciunt. Neque enim, quia arenosa est terra, figulinam exercere possunt. Magnis autem inventis, duo pilei fiunt ex singulis ovis. Alterutra enim dimidia pars capiti sufficiens, est pileus. Ibi ergo ad ova dipsades sunt in insidiis: & quum accesserit homo, ex arena prorepentes, infœlicem mordent. Atque illi accidunt quæ paulò antè dixi, semper bibenti, magisque sitienti, neque se unquam implenti. Hæc per Iovem non differui tanquam æmulus Nicandri: neque ut intelligatis me non negligere notitiam naturæ Libycorum reptilium. Medicorum enim magis ista laus est, quibus hæc scire necesse est, ut adversus ea ex arte opitulari possint. At mihi videor, ac per Phidiam, ne hanc imaginem feriam iniquo animo feratis, eodem modo erga vos affici, quo in potum qui à dipsade morsi sunt. Nam quo crebriùs ad vos ito, eo magis itare cupio, & siti intolerabili incendor, mihique videor hujusmodi potu nunquam expleri posse. Idque jure optimo. Vbi enim adeò limpidam puramque aquam consequerer? Quare ignoscite, si & ipse animo ictus hoc morsu jucundissimo & saluberrimo abundè me ingurgito, capite scaturigini supposito. Contingat tantùm ut non deficiant quæ à vobis influunt: & non effuso audiendi studio, hiantem, & sitientem relinquatis. Nam quod ad meam erga vos si-

καὶ τἀμεῦ πρὸς ὑμᾶς, οὐδὲν ἂν ἐκώλυε πίνειν ἀεί. καλὸν γὰρ τὸ σοφὸν Πλάτωνα, κόρου οὐδεὶς τῶν καλῶν.

tim attinet, nihil prohibebit quominus semper bibam siquidem juxta sapientis Platonis sententiam, Rerum pulchrarum nulla est satietas.

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΠΡΟΣ ΗΣΙΟΔΟΝ.

DISSERTATIO CVM HESIODO.

ARGVMENTVM.

Cavillatio quadam poëtarum est, qua Hesiodum vanitatis atque mendacii coarguit, quòd cum jactaverit, se à Musis accepisse munus hoc, ut carmine celebraret & præterita, & quæ futura essent, nihil de futuris, quod quidem extet, vaticinatus fuerit, sive hoc invidia quadam fecerit, communicare nolens aliis, quæ ipse accepisset, sive vanitate aliqua, qua, cùm nihil tale à Musis didicisset, ad vulgus tamen hujuscemodi de se jactarit. Ad hanc accusationem fingitur postea Hesiodus respondere, ac tueri sese: cujus rationes postea confutantur. Hujus cavillationis occasio petita est ex Theogoniæ principio, ubi laurum à Musis se accepisse poëta fabulatur.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ.

Ἀλλὰ ποιητὴν μὲ ἄρεσον εἶναί σε Ἡσίοδε, καὶ τοῦτο ᾠδὴ μισῶν λαβεῖν μὴ δόφησι, αὐτός τε δεικνύεις ἐν οἷς ποιεῖς. ἔνθεα γὰρ, καὶ σεμνὰ πάνυ. καὶ ἡμεῖς πεισόμεθα ὅτως ἔχειν. ἐκεῖνο δ' ἀπορῆσαι ἄξιον, τί δήποτε φθονερὸν ἅμα καὶ ψευδὲς, ὡς διὰ τοῦτο λάβοις τὸν θεατέσιον ἐκεῖνον ᾠδὸν ᾠδὴ τῶν θεῶν, ὅπως κλείοις τὰ ὑμνοίης τε παρελθόντα, καὶ θεατίζοις τὸ ἐσόμενα, θάτερον μὲν πάνυ σύντελῶς ἐξενικώκας, θεῶν τε γενέσεις διηγούμενος, ἄχρι τῶν πρώτων ἐκείνων, χάους, καὶ γῆς, καὶ οὐρανοῦ, καὶ ἔρωτος. ἔπ' δ', γυναι-

LVCIANVS.

At poëtam præstantissimum esse te Hesiode, & hoc à Musis cum lauro accepisse in iis quæ edidisti, ipsemet ostendis: sunt enim divina & gravia omnia: nosque ita se habere credimus. Illud tamen non abs re quæsiverim, quorsum de te proloquutus, quasi propter hoc divinum illum cantum à Deabus acceperis, ut celebrares & caneres præterita, & prædiceres futura: alterum quidem omnino perfectè expressisti, Deorum genealogiam recensendo, etiam usque ad primos illos, nempe chaos, terram, cœlum, & amorem: præterea mulierum

κῶν ἀρετῶς, καὶ ὑποδοχὰς γαμετικὰς, καὶ ὅσα περὶ πλειάδων, καὶ ὅσα περὶ ἀμητοῦ ἀρότου, καὶ ἀμήτου, καὶ πλοῦ, καὶ ὅλως, τῶν ἄλλων ἁπάντων. Ἀμείνονα δ', καὶ ὁ χρησιμώτερος λόγος τοῦ βίου παραπολὺ, καὶ θεῶν δωρεαῖς μᾶλλον ἐοικὼς, λέγω δὲ τὰ μελόντων ἐσσομένων ἐστὶν, εἰδὲ τὰ ὀφελὼν ἐξαπόφησας, ἀλλὰ τὸ μέρος τοῦτο πάλιν, λήθῃ ὑποδέδωκας, εἰδόμενός τ' ποιήσεως ἢ τ' Καλχαντος, ἢ τ' Τήλεφον, ἢ τ' Πολυΐδου, ἢ τ' Φινέα μιμησάμενος. οἱ μὲν δὴ μασῶν τάδε τυχόντες, ὅμως ἀπεθέσπιζον, καὶ σὺν ἄκνυον δοῦναι τοῖς δεομένοις. ὥστε ἀνάγκη σοι τὰ τελῶν τάνταν αἰτιῶν, μιᾷ γε πάντως συνέχεσθαι. ἢ γὰρ ἐψεύσω εἰ δὲ πιθοῦ εἰπεῖν, ἴσχ ὡς ὑποκρυβόμενόν σοι τῶν μασῶν δὲ τὰ μέλοντα ἀπολέσαι δυνάσθαι, ἢ αἰ μὲ, ἔδοσαν ἅπερ ὑπέσχοντο, σὺ δὲ ὑπὸ φρένα δόλον ἀπαρύτεις, καὶ ὑπὸ κρύπτον φυλάττεις τὸν δωρεὰν, ἐ μεζόνως αὐτῆς τοῖς δεομένοις. ἢ γέγραπται μοί σοι δὲ τὰ τοιαῦτα πολλὰ, εἰδέναι δὲ αὐτὰ τὸν βίον ἀνθρώπους, σὸκ οἶδα εἰς ὃν καιρόν τινα ἄλλον ταμιεύόμενον τὸν χρῆσιν αὐτῶν. ἐκεῖνο μὲν γὰρ εἰδὲ τολμήσειμ' ἂν εἰπεῖν, ὡς αἱ μᾶσαι δύο σοι παρέξειν ὑποχόμεναι, τὸ μὲ, ἔδοσαν. ἐξ ἡμισείας δὲ ἀνεκμελέσουσι τὸν ὑπόχεσιν λέγω δὲ τὸν τὰ μελλόντων γνῶσιν. καὶ τοῦτο, ἅπερ αὐτὸν σὺ τὸ ἐπὶ ὑποσχημένας. τοῦτα δὲ ἀνθρώπῳ ἄλλος Ησίοδε, ἢ παρ' αὐτᾶς σᾶ μάθοι τίς ἂν; πρέπον γὰρ ἦν, ὥσπερ οἱ θεοὶ δοτῆρες ἐάων εἰσὶν, ὕτω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις, καὶ μαθηταῖς αὐτῶν, μᾶ πάσης ἀληθείας ἐξηγεῖας ἅπερ ἐὼν ἶσα, δὲ λύειν ἡμῖν τὰς ἀπορίας. Ησι. σὺν μὲν μοι ὦ βέλτιστε, ῥᾳδίως ἀνήκεστον ἀπεκρίνεσθαί σοι ἅπαντων, ὅτι μηlierum virtutes, tum rei rusticæ præcepta: quæcunque ad Pleiadas, ad arandi, metendi, navigandi, denique aliorum omnium tempora pertinent. Alterum verò, quod cùm humanæ vitæ futurum erat utilius, tum Deorum donis multò convenientius, futurorum dico prædictionem, ne omnino quidem attigisti: sed partem hanc omnem oblivioni tradidisti, nullo modo tua poësi aut Calchanta, aut Telephum, aut Polyidum, aut Phinea imitatus: qui tametsi hoc à Musis non acceperant, futura tamen prædicebant, nec eos rogantibus respondere pigebat. Itaque necesse est te harum triùm culparum una esse implicitum. Aut enim mentitus es, quanquam hoc dicto acerbum, Musas tibi fuisse pollicitas fore ut futura posses prædicere: aut illæ promissis steterunt: at tu præ invidia celas, & in sinu servas munus, ne illius egentes participes facias: aut multa quidem istiusmodi scripsisti, nondum tamen in lucem edidisti: haud scio quodnam aliud in tempus eorum usum reservans. Neque enim illud ausim dicere, Musas cùm duo se tibi præstituras promiserint, unum quidem dedisse, dimidium autem promissionis revocasse: dico autem futurorum notitiam: idque cùm ipsam priorem in carmine promisissent. Hæc igitur Hesiode, à quonam alio quàm à te hæc perdiscamus? Decet enim, quemadmodum Dii sunt largitores bonorum, ita & vos qui ipsorum estis amici & discipuli, ea quæ scitis quàm verissimè exponere, & dubia nobis solvere. *Hesiodus.* Tibi vir optime, ad omnia facilè possum respondere: nempe eo-

δὲν ἐστι τ ἐῤῥαψωδημένων ὑπ' ἐμοῦ, ἴδιον ἐμόν, ἀλλὰ τ μουσῶν. ἢ ἐμοῦ σε παρ' ἐκείνων τὰς λογισμὸς τ τε εἰρημένων, καὶ τ παραλελειμμένων ἀπαιτεῖν. ἐγὼ δ ὑπὲρ μὲν ὧν ἐδίᾳ ἠπιστάμην, λέγω ἂν ἔγε νέμειν, καὶ ποιμαίνειν, καὶ ἐξελαύνειν, καὶ βδάλλειν, καὶ τ ἄλλων, ὅσα ποιμένων ἔργα, καὶ μαθήματα, δίκαιος ἂν εἶην ἀπολογεῖσθαι. αἱ δὲ αὐτῶν δωρεὰς οἷς τε ἂν ἐθέλωσι, καὶ ἐφ' ὅσον ἂν οἴωνται κελῶς ἔχειν, μεταδιδάσιν. [1] ὅμως δ, σὸν ἀπορήσω πρὸς σὲ ποιητικῆς ἀσυνολογίας. ὃ γὰρ οἶμαι χρὴ παρὰ τ ποιητῶν ἐς τὸ λεπτότατον ἀκριβολογουμένους, ἀπαιτεῖν καὶ τὴν συλλαβὴν ἑκάστην συντελῆ πάντως τὰ εἰρημένα, κἂν εἴ τι ὑπὸ τ ποιήσεως δρόμου παρῤῥυὲν λάθῃ, πικρῶς τοῦτο ἐξετάζειν, ἀλλ' εἰδέναι ὅτι πολλὰ ἡμεῖς, καὶ τ μέτρων ἕνεκα, καὶ τ διφωνίας, ἐπεμβάλλομεν. τὰ δ, καὶ τὸ ἔπος αὐτὸ πυλλάκις λεῖα ὄντα, σὸν οἷς ὅπως παραδέξασθε. σὺ δ, τὸ μέγιστον ὧν ἔχομεν ἀγαθῶν, ἀφαιρῇ ἡμᾶς. λέγω δὲ τὴν ἐλευθερίαν, καὶ τὴν ὑπὸ τ ποιεῖν ἐξουσίαν. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, οὐχ ὁρᾷς ὅσα τ ποιήσεως κωλύει. σκινδαλάμους δὲ, καὶ ἀκρόστιχα πινὰς συλλέγεις, καὶ λαβὰς τῆς συκοφαντίας ζητεῖς. [2] ἀλλ' ὃ μόνος ταῦτα σὺ, οὐδὲ κατ' ἐμὲ μόνον, ἀλλὰ πολλοὶ καὶ ἄλλοι τὰ τ ὁμοτέχνου τ ἐμὲ Ὁμήρου κατακνίζουσι, λεπτὰ ὄντα κομιδῇ, καὶ μάλιστα μικρὰ ἄττα διεξιόντες. εἰ δὲ καὶ χρὴ ὁμόσε χωρήσαντα τῇ αἰτίᾳ τὸν ὀρθοτάτην ἀπολογίαν ἀπολογήσασθαι, ἀνάγνωθι ἃ ἔστω τὰ ἔργα μου, καὶ τὰς ἡμέρας quæ cecini, nihil mihi esse proprium, sed Musis à quibus æquum erat ut dictorum & omissorum rationem postulares. Ego verò super iis quæ privatim scio, pascendi inquam, & regendi pecora, à stabulis abigendi, & mulgendi ratione: & siqua sunt alia pastorum opera, & officia, respondere possem. At Deæ sua munera quibus voluerint, & quandiu id rectè se habere putarint, præstare consueverunt. Non tamen erga te mihi deerit poëtica urbanitas. Neque enim utique minutissima quæque perquirendo, à poëtis exigendum est, ut perfectè omnino ad unamquamque syllabam ipsorum dicta respondeant: & siquid in poëseos cursu per imprudentiam elabatur, id acerbè examinandum: sed sciendum nos & metri, & soni concinni causa multa interserere: alia verò plana cùm sint, carmen ipsum nescio quomodo sæpe recipere. At tu nostrorum bonorum maximo nos privas: nempe libertate & fingendi licentia. Atque alia quidem poëseos ornamenta quàm multa sint non vides, verùm minutias quasdam & spinas excerpis, & ansas sycophantiæ quæris. At hæc non solus neque in me solum, sed multi etiam alii artis ejusdem professoris Homeri scripta incessunt, admodum tenuia, ac potissimùm minutula quæque persequentes. Porrò si consertis manibus oportet me rectissimam accusationis defensionem afferre, heus tu, Opera

1 Ὅμως δ ὧν χρήσω πρὸς σὲ ποιητικῆς ἀσυνολογίας] Hæc verba non agnoscit interpres, vel, quod potius credo, eo quod illa non intellexit, de industria suppressit. Sed proculdubio legendum est Ἀπλογίας. Palm.

2 Ἀλλ' ὁ μόνος ταῦτα σὺ] Ἀλλ' ὃ μόνος ταῦτα σὺ. Marcil.

I Ἀπ'

ἔφης. εἴση γὰρ ὅσα σὺ τῷ ποιήματι τούτῳ, μαντικῶς ἅμα, & σοφιστικῶς προεθέσπισεν μοι, τὰς ἀποβάσεις προδηλῶν τῶν γε ὀρθῶς, & κῦρον καιρὸν πραξάντων, & τὰ παραλελειμμένων τὰς ζημίας. καὶ τὸ, οἴστις δ' οὐ φορμὸς, πάρεστι δέ σε θησαυρίσοντι, & πάλιν ὅσα ἀγαθὰ περιέλεσθαι τοῖς ὀρθῶς γεωργοῦσι, χρησιμωτάτη σὺν τῷ βίῳ μαντικὴ νομίζοιτο. Λυ. τοῦτο μὲν οὖν ὦ θαυμάστε Ἡσίοδε, καὶ πάνυ ποιμενικόν εἰρηταί σοι, καὶ ἐπαληθεύειν ἔοικεν τοῖς τῶν μουσῶν ἐπίπνοιαν, αὐτὸς δὴ ἀπολογοῦ ὑπὲρ τῶν ἐπῶν διανάμενος. ἡμεῖς δ', ὁ τοιοῦτον μαντικὸν ἀφ' σοῦ, καὶ τῶν μουσῶν ἀπεμόμενον. ἐπεὶ πόθεν τοιαῦτα; πολὺ μαντικώτεροι ὑμῶν οἱ γεωργοὶ, καὶ ἄφνω μαντεύσαιντ' ἂν ἡμῖν περὶ αὐτῶν, ὅτι ὕσαι μὲν θεὸς, σὺν ἀληθῆ ἔσται τὰ ἀράματα. ἢν δ' αὐχμὸς ἐπιλάβῃ, καὶ διψήσουσιν αἱ ἄρουραι, ὀλίγα μηχανὴ μὴ οὐχὶ λιμὸν ἐπακολουθῆσαι τοῖς δίψει αὐτῶν. καὶ ὅτι ὁ μεσοῦντος θέρους, χρὴ δρέπειν. ἢ σὺν ἄν τι ὄφελος ἡμῖν εἴη τὰ σπερμάτων, ὁπόταν ἅμα χλωρὸν ἔτι τὰ στάχυα, ἢ κενὸν σύρεσθαι τὸ καρπόν. ὁ μὲν δὴ σκεῦος μαντικὸν δεῖται, ὡς ἂν μὴ καλύψῃς τὰ σπέρματα, καὶ θερσίτου μακρὸν ἔχων ἐπιφορεῖν τὰ γῆς αὐτοῖς, καὶ σκάπτεσθαι τὰ ὄρεα, καὶ σκοπεῖσθαι τὸν ἅπασιν ὁ θέρους ἐλπίδα. τὰ γὰρ τοιαῦτα, σοφαίνεις μὲ, καὶ ὑποθήκας λέγων, σὺν ἄν τις ἁμαρτάνοι. μαντικῆς δ', πάμπολυ ἀποδεῖν μοι δοκεῖ, ἧς τὸ ἔργον, τὰ ἄδηλα, καὶ ἀδαμῆ ἰδαμῶς φανερὰ σκοπεῖν. ὥσπερ τὸ τοῦ Μίνωϊ σκῆψαι, ὅτι σὺν τῷ θυμέλῃ πίθῳ ὁ παῖς ἐστιν αὐτῷ ἀποπνιγόμενος, καὶ τὸ τοῖς Ἀχαιοῖς σκῆψαι τὰ Ἀπόλλωνος ὀργῆς

pera mea & dies lege. Cognoſces enim quæ in eo poëmate vaticinandi pariter, & divinandi facultate prædixi, quum præſignificavi ſucceſſus eorum quæ rectè & tempeſtivè fierent, & damna eorū quę omitterentur, Et hoc *Corbe feres, paucis mirandus, in horrea fruges.* Et rurſus quæ bona conſequentur qui agros rectè colunt: utiliſſima vitæ humanæ putetur ars vaticinandi. *Lu.* Enimvero hoc, admirande Heſiode, paſtorale eſt quod dixiſti, verumque reddere videris Muſarū afflatum, quum non poſſis ipſe tuorum carminum defenſionem ſuſcipere. Nos autem hujuſmodi divinationem à te, & Muſis non expectabamus: ſiquidem talia, vaticinandi multò quàm vos peritiores agricolæ, etiam de illis optimè nobis vaticinarentur, nempe ſi pluat Deus, fore, ut manipuli uberes proveniant: ſed ſi ſqualor agros occuparit, & arva ſitiant: fieri non poſſe quin eorum ſiccitatem fames ſequatur. Tum etiam agros æſtate colendos non eſſe, quòd nulla hinc utilitas perciperetur, effuſis temerè ſeminibus: neque demetendas virides adhuc ariſtas, alioqui fructum inanem inventum iri. Sed neque illud eget vaticinio, quòd niſi ſemina operias, & ligonem tenens famulus terram ipſis injiciat, aviculæ advolabunt, omnemque meſſis ſpem intercipient. Etenim non aberrabit à vero, qui dixerit hæc eſſe agricolarum præcepta & documenta: ſed à divinatione procul abeſſe mihi videntur, cujus opus eſt, obſcura, & nullibi uſpiam aperta præcognoſcere, ut Minoi prædicere futurum ut filius ejus in mellis dolio ſuffocetur, & Apollinis iræ cauſam Achivis

πάνυ αἰτίαν, καὶ τῷ δεκάτῳ ἔτει ἁλῶναι τὸ Ἴλιον. τοῦτο γὰρ ἡ μαντική. ἐπὶ δὲ τοιούτοις εἴ τις αὐτῇ ἀναλήθειη, σοὶ ἂν φθάνοι κἀμὲ μεσόλιν λέγων. ἀσθενοῦντι γὰρ, καὶ πεζοβατοῦντι, καὶ ἄνυδρον Κασταλίας, καὶ δάφνης, καὶ τρίποδος δελφικοῦ, ὅτι ἂν γυμνὸς ὑπὸ κρύους ἀθενοῦντά τις, ἀοντος πρωΐτι, ἢ χαλαζῶντος ὑπὸ χιόνος, πυρέττοντα ὑπὸ μικροῦ ἐπιπεσόντα τῷ τοιούτῳ. καὶ τὸ ἔπος γε τοῦτο μαντικώτερον, ὅτι δὲ θέρμη μὴ πάνυ ὡς τὸ εἰκὸς ἐπιμήνασα τῷ, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιοῦτα. ὧν χαλεπὸν ἂν εἴη μεμνῆσθαι. ὥστε τίς μὲ τοιούτους ἀπολογίας, καὶ μαντείας, ἄφες. ἐκεῖνο γὰρ, ὃ εἶπας σὺ δρχῇ, ἴσως ἀνδρὸς ἄξιον, ὡς οὐδὲν ἥδεις τὸ λεγόμενον, ἀλλά τις ἔμπνοια δαιμόνιος σὺ πρὸς σοὶ τὰ μέτρα, καὶ πάνυ οὐδὲ σκεῖνη βέβαιος ὅτι. καὶ γὰρ ἂν τὰ μὲν, ἐπιτελῇ τὸ ὑπεσχημένον, τάδε ἀτελῆ ἀπολίμπανεν.

præsignificare, futurumque anno decimo Illi excidium. Hæc ars divinandi præstat: quæ siquis illi adscripserit, neque me vatem dixerit: quum prædicam, & divinabo, etiam absque aqua Castalia, lauro, & Delphico tripode, eum qui obambulaverit nudus hyeme, pluente quoque & grandinante Deo febri algida non levi cerreptum iri. Quodque majoris est peritiæ vaticinandi quàm hoc, etiam calorem post hæc, ut verisimile, sequuturum: aliaque id genus multa, quorum meminisse esset ridiculum. Quare apologias ejusmodi, & vaticinia missa facito. Æquum verò fuerit, fortasse, quòd initio dixisti, admittere: quòd nihil eorum quæ abs te dicebantur nosses, sed divinus quispiam afflatus metra tibi suggereret, atque is non admodum firmus: quippe qui non eorum quæ promisisset partem perficeret, partem imperfectam relinqueret.

ΠΛΟΙΟΝ, Η ΕΥΧΑΙ.

NAVIGIVM, SEV VOTA.

ARGVMENTVM.

Irridet hoc dialogo Lucianus cupiditates, & stulta hominum vota, ut qui in iis rebus plerumque felicitatem ponant, eaque sibi expetant, quæ si ipsis contingant, plurimum & molestiæ & periculorum quoque interim habituri sint. Ita enim fingitur hic Adimantus primò, divitias, post hunc Samippus potentiam & imperium, postremus autem Timolaus voluptates, & quicquid mundo plausibile videtur, optare. Quorum omnium vota Lucianus ita confutat, ut ostendat quidvis potiùs quàm felicitatem in his rebus positam esse.

LY-

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Οὐκ ἐγὼ λεγον ὅτι χθὲς τὰς χύτρας ἑωλος νεκρὸς ἐν φαύλῃ κείμενος, ἢ ἡμᾶς πρὸ τῶν θυρῶν Τιμόλαον ἀφικόμενον, κἂν εἰς Κόρινθον δύοι ἀπωσεῖ ἕωντα ἀπίεναι; Ἀφὲ τοῦτο ὅτι φιλοθεάμων εἰμι, καὶ ἔφην ὁ τὰ τοιαῦτα. Τιμ. πῶς ἔδει σε ποιεῖν ὦ Λυκῖνε, σχολὴν ἄγοντα, πυθόμενον ὅτι καταπλεύσεται ναῦς, καὶ πέρα δὴ μέτρου εἰς τὸν Πειραιᾶ κατὰ πολὺ μείζονα, μίαν τῶν ἀπ' Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιτηγῶν; οἶμαι γὰρ σφᾶς, σέ τε, καὶ Σάμιππον τοῦτον, μὴ καλῶς ἄλλο τι ἐξ ἄστεος ἥκειν, ἢ ὀλομένους τὸ πολλοῖον. Λυ. νὴ Δία καὶ Ἀδείμαντος ὁ μυρρινούσιος εἵπετο μεθ' ἡμῶν. ἀλλ' οὐκ οἶσθ' ὅπου νῦν ἐκεῖνός ἐστιν, ἀποπλαγχθεὶς ἐν τῷ πολήθει τῶν θεατῶν. ἄχρι μὲν γὰρ τὰ νεὼς, ἅμα ἤλθομεν, καὶ ἀνιόντες εἰς αὐτὴν, σὺ μὲν οἶμαι Σάμιππε, προῆεις. μὴ σὲ γὰρ, ὁ Ἀδείμαντος ἰδὼν. εἶτ' ἐγὼ μετ' ἐκεῖνον, ἐχόμενος αὐτοῦ ἀμφοτέραις. καί με ἀφ' ὑποδήματος ὅλης παρέπεμψε χειραγωγῶν, ὑποδεδεμένον, ἀνυπόδητος αὐτὸς ὤν. τὸ δὲ τούτου γ', οὐκ ἔπαθον αὐτὸν εἰδὼν, ὅτε ἔνδον, ὅτε ἐπεὶ κατελήλυθειμεν. Σαμι. οἶδα ᾧ Λυκῖνε ὅπως ἡμᾶς ἀπέλειπεν, ὁπότε οἶμαι τὸ ὡραῖον ἐκεῖνο μειράκιον ἐκ τῆς θαλάμης

LYCINVS.

Annon dicebam quòd pridianum cadaver in propatulo positum vultures citiùs lateret, quàm novum aliquod spectaculum, Timolaum, etiamsi uno spiritu Corinthum illi esset curriculo abeundum? propterea spectaculorum es amans, & ad talia impiger. *Timolaus.* Quidnam me vacantem, agere oportebat Lycine, cùm audiviſſem navim supra modum ingentem in Piræum appulsam esse, unam videlicet earum quibus ex Ægypto in Italiam frumentum importari solet? Existimo autem & vos, cùm te, tum hunc Samippum, non aliam ob causam ex urbe huc esse profectos, quàm ut navigium hoc videretis. *Lyc.* Per Iovem Adimantus quoque Myrrhinusius comes veniebat: sed nescio ubinam ille nunc sit, in multitudine spectatorum errans. Nam ad navim usque venimus unà, in quam quum ascenderemus, tu quidem Samippe præibas, & sequebatur Adimantus: deinde ego illum, manibus ambabus apprehensum, Atque ille me per totas scalas manu ducens transmisit calceatum ipse discalceatus. Sed ab eo tempore ipsum non vidi amplius, neque intus, nec postquam descendimus. *Sam.* Scis Lycine, ubi non reliquit, puta quando formosus ille adolescens ex domicilio

1 Ἀπ' Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιτηγῶν] Ex Ægypto & tota Africa Romam frumentum advehebant. Inde λιβύη πυροφόρος Pindar. Isthm. Odyss. 1. Rutilius Itiner. lib. 1.

Quin & fecundas tibi conferat Africa messes.

Sic Africa cum spicis. Claudian. lib. 2. de laudib. Stilic. Ex aliis etiam provinciis, è Sicilia, Gallia Narbonensi: *Bourd.*

1 Κερά-

προσῆλθε, τὸ τῶν ἡδυπαθῶν ὀθόνιον ἐνδεδεκὼς, ἀναδεδεμένον ἐς τὸ ὄπισθεν τῷ κόμῃ, ἐπ' ἀμφότερα δὲ μετώπου ἀπηωρημένον. εἰ τοίνυν ἐγὼ Ἀδείμαντον οἶδα, οἶμαι γλαφυρὸν ὄντα σκεῦος θέαμα ἰδὼν, μακρὰ χαίρειν φράσας τῇ αἰγυπτίᾳ ναυπηγῷ, ἀσπασίως ἂν ὑμῖν τὸν πολίτην, παρέσχηκε δακρύων. ὥσπερ εἴωθε. παχύδακρυς γὰρ ὁ ἀνὴρ ἐς τὰ ἐρωτικά. Λυ. καὶ μὲν δὴ νεανίου καλοῦ ὦ Σάμιππε, ὁ μειρακίσκος ἔδοξέ μοι, ὡς ἂν ὁ Ἀδείμαντον σκηπτόμενος, ὦ τοσοῦτοι Ἀθήνησι καλοὶ ἔπονται, πάντες ἐλεύθεροι, σωμάτιον τὸ φῦλλον, παλαίστρας ἀποπνέοντες. οἷς καὶ ξανθοκόμης σὺν ἀγλαΐᾳ. ἔτι δὲ τὸ μελανόχρως εἶναι, καὶ προχειλὸς ἐστι, καὶ λεπτὰς ἄχαν τοῖν σκελοῖν, καὶ ἐρρέμβεται ἐπισεσυρμένον τι, καὶ σωμικὰς, καὶ ἐπίτροχον, ἑλλιπεῖς μὲν, ἐς τὸ πάτειον ἢ τῷ ψόφῳ, καὶ τῇ φωνῇ τόνῳ. ἡ κόμη δ', καὶ ἐς τὸ ὄπισθεν ὁ πλόκαμος σωμασπερμένος, σὺν ἐλευθέρου φησιν αὐτὸν εἶναι. Τιμ. τοῦτο μὲν εὐηλίας ὦ Λυκῖνε σημεῖόν ἐστιν αἰγυπτίας, ἡ κόμη. ἅπαντες γὰρ αὐτοῖς οἱ ἐλεύθεροι παῖδες ἀναπλέκονται. ἦς τε ἕνεκα ὁ ἐρυθρικὸν ὑπὸ Παλλήνη. οἱ ἀρχαῖοι ἡμῶν, οἷς ἔδοκεῖ καλὸν εἶναι κομᾶν τοὺς γέροντας, ἀναδεσμοῦσι [1] κρωβύλλου ὑπὸ τέττιγι χρυσῷ ἀνειλημμένου. Σαμι. εὖγε ὦ Τιμόλαε, ὅτι ἡμᾶς ἀναμιμνήσκεις τῶν Θουκυδίδου συγγραμμάτων, ἃ ὑπὸ τῷ

cilio prodivit, puro amiculo indutus, religata à tergo coma, ad utramque frontis partem reducta. Proinde si Adimantum bene novi, arbitror illum conspecto tam venusto spectaculo, ei pro more lachrymantem astitisse, cùm in lachrymas ad res amatorias sit propensus: & Ægyptio illi navis fabricatori, navim circumagenti longum vale dixisse. *Lyc.* Atqui non adeò formosus, Samippe, adolescens ille mihi est visus, ut Adimantum percellere potuerit, quem Athenis tot formosi sectantur, ingenui omnes, loquendo garruli, & palæstram spirantes: quibus etiam illachrymari non est ignavum. Hic autem præterquam quòd colore fusco est, habet etiam prominentia labia, nimiumque gracilia crura: loquiturque dissolutum, & incompositum quiddam, continuatis ac volubilibus verbis, Græcè quidem, sed ad patrium morem concitato strepitu, & inflexo vocis accentu. Porrò coma, atque ille à tergo convolutus capillus, haudquaquam liberum esse ipsum arguit. *Timol.* Hoc quidem Lycine, coma videlicet: Ægyptiæ nobilitatis est signum. Omnes enim ingenui pueri eam religant. Et ad pubertatem usque majores nostri Pallenenses, quibus decorum videbatur ut senes comam nutrirent, redimiti crobyllo sub aurea cicada religato. *Sam.* Rectè quidem Timolaë Thucydidis commentarios nobis in memoriam revocas: quæ

1 Κρώβυλλον ὑπὸ τέττιγι] Legend. Interpr. Aristophan. ad nub. Tzetz. histor. 301. Chil. 10. *Bourd. Crobyllo*] Crobylus, crinium plexeus in acumen desinens, de quo Thucydides in primo Plut. in libello de Tacente Pythia Tertull. lib. de Veland. virginib. de cicada Athenienſium Greg. Nazianzenus:

Κεκροπίδαι τέττιγα φιλόκομον ὑπὲρ ἰδίας γαίης
Γηγενέες. Cogn.

1 Χρυ-

πρoοιμίῳ ὡδὶ τ̀ δρχαίας ἡμῶν τρυφῆς εἶπεν ἐν τοῖς Ἴωσιν, ὁπότε οἱ τότε συναπῳκίσθησαν. Τιμ. ἀτὰρ ὦ Σάμιππε, νῦν ἀνεμνήμην ὁπόθεν ἡμῶν ἀπελείφθη Ἀδείμαντος, ὅτε τ̀ δρχ̀ τ̀ ἰσὸν ἐπιπολὺ ἔχοντες, ἀριθμοῦντες τ̀ βυρσῶν τὰς ἐπιβολὰς, ἕ θαυμάζοντες ἀνιόντα τ̀ ναύτιλον ἄχρι τ̀ κώλων, εἶτα ἐπὶ τ̀ κεραίας ἄνω ἀσφαλῶς διαθέοντα, τ̀ κεροιάκων ἐπειλημμένον. Σαμι. εὖγε λέγεις. τί δ̀ ἂν χρὴ ποιεῖν ἡμᾶς νῦνπαῦθι; περαιδοκεῖν αὐτὸν, ἢ ἐθέλεις ἐγὼ αὖθις ἐπάνειμι ἐς τὸ πλοῖον; Τιμ. μηδαμῶς, ἀλλὰ πρoίωμεν. εἰκὸς γὰρ ἤδη παρεληλυθέναι ἐκεῖνον ἀπροσδοκήτως ἐς τὸ ἄστυ, ἐπεὶ μηκέθ' ἡμᾶς εὑρεῖν ἐδυνάμεθ'. εἰ δ̀ μὴ, ἀλλ' οἶδε τὴν ὁδὸν Ἀδείμαντος, καὶ δέος ἐστὶν, μὴ ἀπολειφθεὶς ἡμῶν ἀπροσκλητος ᾖ. Λυ. ὁρᾶτε μὴ σκαιὸν ᾖ φίλον ἀπολιπόντας, αὐτὸν ἄπιστον. βαδίζομεν δ̀ ὅμως, εἰ ἕ Σαμίππῳ τοῦτο δοκεῖ. Σαμι. κ̀ μάλα δοκεῖ, ὡς ὡς ἀναγκαίαν τὴν παλαίστραν ἔτι καθαλώσομεν. ἀλλὰ μεταξὺ τ̀ λόγων, ἠλίκη ναῦς, εἴκοσι ἕ ἑκκαίδεκα πήχεων ἔλεγεν ὁ ναυπηγὸς τὸ μῆκος, εὖρος δ̀, ὑπὲρ τὸ πέμπτον μάλιστα τοῦτο, καὶ ἀπὸ δ̀ καταστρώματος ἕως τ̀ πυθμένα, ἢ βαθύτητα δ̀ κ̀ τ̀ ἄντλον, σύνεια ὡς τοῖς εἴκοσι. τὰ δ̀ ἄλλα, ἠλίκα μὲ ὁ ἴσος, ὅσην δ̀ ἀνέχει τὴν κεφαλὴν, οἵαν δ̀ πρόσωπον κέχρηται, ἕ σωέχεται, ὡς δ̀ ἡ πρύμνα μὲ ἐπανίσχνει ἠρέμα κεκμπύλη, χρυσῆν χοινίκιον ἐπικειμένη, καὶ ἀνακρὺ δ̀, ἀνάλογον ἡ πρῷρα ὑπερβέβηκεν, ἐς τὸ ὡθοῦν ἀπομηquæ ille de veteri noſtra luxuria in proœmio dixit in Ionibus, quando tum illi ſimul in coloniam miſſi fuerunt. *Timo.* At nunc demum in mentem mihi venit Samippe, ubi Adimantum reliquerimus: quando videlicet diu ſtetimus ad malum ſurſum ſpectantes, coria alia aliis ſuperimpoſita numerantes, & nautam admirantes per funes aſcendentem, deinde per antennam ſupernè tutò currentem, cornibus antennarum apprehenſis. *Sam.* Rectè dicis: quid igitur facto hîc opus? utrum hîc expectemus ipſum, an vis ut ad navim abeam iterum? *Tim.* Nequaquam: ſed pergamus. Nam veriſimile eſt illum jam præteriiſſe, in urbem ſeſe recipientem, poſtquam nos non amplius invenire potuit. Sin minus, viam novit Adimantus, neque metuendum eſt, ne à tergo relictus, à nobis ſeducatur. *Lyc.* At videte ne inhumanum ſit relicto amico abire. Eamus tamen ſi Samippo quoque videtur. *Sam.* Etiam videtur, ſi fortè apertam adhuc palæſtram deprehendere poterimus. Sed inter loquendum, quanta navis, viginti & centum cubitorum longitudine, ajebat navis fabricator latitudine verò ſupra quartam maximè hujus partem: tum à ſummis foris ad fundum uſque, quà profundiſſima eſt, juxta ſententinam, novem & viginti cubitos alta. Præterea quantus malus, quantam erigit antennam, quali rudente utitur, & aſtringitur. Vt verò puppis paulatim aſſurgit inflexa, impoſito aureo anſerculo: è regione autem æqua proportione prora prominet, in anteriorem par-

1 Χρυσῆν χοινίκιον] Sic omnes omnino editiones, legendum tamen eſt χοινικον. De chenifco multa Colvius ad Apul. *Bourd.*

1 Ἐξέβ-

κυνομένη, τῷ ἐπώνυμον τῆ νεὼς θεὸν ἔχουσα τῶν Γ'σιν ἐκατέρωθεν. ὁ μὲν δὴ ἄλλος κόσμος, αἱ γραφαὶ, καὶ ἡ ἱστία τὸ παρόσιον πυρρωτὶς, καὶ πρὸ τούτων, αἱ ἄγκυραι, καὶ τροφεῖα, καὶ διαγωγῆς, καὶ μὴ τῷ πρύμναν οἰκήσεις, θαυμάσια πάντα μοι ἔδοξε. καὶ τὸ τῶν ναυτῶν πλῆθος, τροπεδῶν ἄν τις εἰκάσειεν, ἐλέγετο δὲ τοσοῦτον ἄγειν σῖτον, ὡς ἱκανὸν εἶναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐνιαύσιον τροφήν. κἀκεῖνα πάντα μικρός τις ἀνθρωπίσκος, γέρων ἤδη, ἔσωζεν ὑπὸ λεπτῇ κώμωκι τὰ τηλικαῦτα πηδάλια διατρέφων. ἐδεήθη γάρ μου ἀναφανδὸν ἁλῶναι, ἤρων εἶναι τέχνην. Τιμ. θαυμάσιος τῷ τέχνῃ, ὡς ἔφασκον οἱ ἐμπλέοντες, καὶ τὰ θαλάττια σοφὸς, ὑπὲρ τὸν Πρωτέα. ἠκούσατε δὴ ὅπως διῆγε κατὰ γῆν τὸ πλοῖον, οἷα ἔπαθον πλέοντες, ἢ ὡς ὁ ἀρὴς αὐτοὺς ἔσωσεν; Λυ. οὐκ ὦ Τιμόλαε, ἀλλὰ νῦν ἡδέως σ' ἂν ἀκούσαιμεν. Τιμ. ὁ ναύκληρος αὐτὸς διηγεῖτό μοι, χρηστὸς ἀνὴρ, καὶ προσομιλῆσαι δεξιός. ἔφη δὴ ἀπὸ τοῦ Φάρου ἀπάρασθαι ἐν πάνυ βιαίῳ πνεύματι, [1] ἑβδομαίοις ἰδεῖν τὰ Ἀκάμαντα. εἶτα ζέφυρος ἀνέπνευσεν, ἀπενεχθῆναι πλαγίους ἄχρι Σιδῶνος. ἐκεῖθεν δὲ, χειμῶνι μεγάλῳ δεηθέντι ἐπὶ Χελιδονέας ἀφ' ἧς Αὐλῶνος ἐλθεῖν. ἔνθα δὴ μικρὸν ὑποβρυχίους διῶσαι ἀπαύστους. οἶδα δέ ποτε αὐτὸς Χελιδονέας, πλέων ἐν τῷ τόπῳ ἀνίστατο τὸ κῦμα. καὶ μάλιστα περὶ τὰ λίθια, ὁπόταν ἐπιπαρτὲμ longè porrecta, cognominem navi Deam Isidem utrinque habens. Cætera enim ornamenta, picturæ, veli parasium flammeum, & ante hæc, anchoræ, vertendi, & circumagendi instrumenta, & illæ post puppim habitationes, omnia admiranda mihi sunt visa. Iam & nautarum multitudo cum exercitu comparari posset. Dicebatur autem tantum frumenti ducere, quantum in annuum victum omnibus Atticæ incolis sufficeret. Atque hæc omnia parvus quidam homuncio senex jam, conservabat, tenui pertica tanta gubernacula circumagens. Nam mihi monstratus fuit calvaster quidam crispus, Heron opinor nomine. *Tim.* Ille in arte sua mirabilis, ut navigantes ajebant, & rerum marinarum Proteo peritior. Audistis autem quo pacto navem huc appulerit? qualia navigantibus acciderint, aut ut ipsos stella servarit? *Lyc.* Nequaquam Timolaë: sed nunc id libenter ex te audiemus. *Tim.* Narravit mihi nauclerus ipse, homo probus, & colloquio benignus. Ajebat autem cùm à Pharo solvissent, flatu non admodum vehementi, septimo die Acamantem vidisse. Exinde zephyro ex adverso spirante, transversos abreptos fuisse ad Sidonem usque. Inde autem tempestate magna jactatos, per angustias illas ad Chelidoneas pervenisse die decima, ubi parum abfuit quin omnes submergerentur. Novi autem ipse qui Chelidoneas aliquando sum prætervectus, quanti se eo loci attollant fluctus, & maximè flante Africo, quando & Au-

1 Ἑβδομαίοις ἰδεῖν τὰ Ἀκάμαντα] Acamas mons est & promontorium Cypri occidentale, quod nunc Italis nautis *Capo di San Piphano* dicitur, quod à dextris videtur iis, qui Alexandria vel Ægypto versus Rhodum & Asiam tendunt. *Palm.*

λάδη ϵ̓ ϝ ὑότϵ. μϵτ᾽ ϵ̓κϵῖνο γὰρ δὴ συμβαίνϵ μϵλίζϵαϛ τὸ Παμφύλιον ἀπὸ ϝ λυκιακῆς θαλάσσης. καὶ ὁ κλύδων ἅτϵ ἀπὸ πολλῶν ῥοιμάτων πϵρὶ τῷ ἀκρωτηρίῳ χιζόμϵνος. ἀπόξυρϑι δϵ ϵἰσι πέτραι ϵ̓ ὀξϵῖαι, ϖροσϰϱηγνύμϵναι τῷ κλύσμαλι. καὶ φοβϵρώτατον ποιεῖ τὸν κυμάτων, καὶ τ᾽ ἦχον μέγαν. καὶ τὸ κῦμα πολλάκις αὐτῷ ἰσταμένῃϛ τῷ σκαπέλῳ. τοιαῦτα ϵ̓ σφᾶς καταλαβεῖν ἔφασκϵν ὁ ναύκληρος, ἐπ ϵ̓ νυκτὸς ὄσης, ϵ̓ ζόφου ἀκϵλέϑου. ἀλλὰ ϖῶς τὸν οἰμωγὴν αὐτῶν ἐπικλαυσάντων τοὺς ϑϵοὺς, πῦρ τϵ ἀναδείξαι ἀπὸ ϝ Λυκίας, ὡς γνωρίσαι τ᾽ τόπον σκέπον, καὶ πᾶ λαμπρὸν ἀστέρα, Διοσκόρων τ᾽ ἕτϵρον, ἐπικαϑίσαι τῇ ϰϱηπίδι, καὶ ϰατάδυναι τὸν ναῦν ἐπὶ τὰ λαιὰ ἐς τὸ πέλαγος, ἤδη τῷ ϰϱημνῷ ϖϱοσφϵϱομένῳ. ϖάντϵῦϑϵν ὁ ἄπαξ τ᾽ ὀϱϑῆς σκϖεστάντος, ἀλλ᾽ ϵ̓ Αἰγαίῳ ϖολύσαντος, ἑβδομηκοστῇ ἀπ᾽ Αἰγύπτου ἡμέρᾳ ϖῶς ἀντίους τοὺς ἐτησίας ϖλαγιάζοντας, ἐς Πειϱαιᾶ χϑὲς ϰαθορμίσαϛ, τοσοῦτον ἀποσυρέντας ἐς τὸ ϰάτω, ὡς ἔδϙ τὴν Κρήτην δεξιὰν λαβόντας, ὑπὲϱ τ᾽ Μαλέα ϖολύσαντας, ἤδη εἶναι σὺν Ἰταλίᾳ. Λυ. νὴ Δία ϑαυμάσιόν ϖα ϕῆϛ κυβερνήτην τ᾽ ἤρωα, ἢ ϝ Νηρέως ἡλικιώτην, ὃς τοσοῦτον ἀπεσφάλη τ᾽ ὁδόν. ἀλλὰ τί τοῦτο; οὐκ Ἀδείμαντός ϵ̓στιν ἐϰεῖνος ἐϛι; Τιμ. ϖάνυ μὲν οὖν Ἀδείμαντος αὐτός. ϵ̓γὼ βοήσομαι σὸν. Ἀδείμαντε, σέ φημι τ᾽ μυῤῥινούσιον, τ᾽ Στροβίχου. Λυ. δυοῖν θάτϵρον, ἢ δυσχεραίνϵ ϰαθ᾽ ἡμῶν, ἢ ϵ̓ϰπϵπώφωϰ. Ἀδείμαντος γὰϱ, οὐκ ἄλλος τίς ἐϛι. ϖάνυ ἤδη σαφῶς ὁϱῶ ϰαὶ ῥοιμάτιον αὐτὸν, καὶ τὸ βάδισμα ϵ̓κϵῖνο, ϰαὶ σὺν χϱῷ ἡ ϰυϱᾷ. ἐπιτϵίνωμϵν ὅμως τ᾽ ϖϵ-

Austri partem assumpserit. Nam ab eo loco contingit Pamphilium mare à Lycio dividi: & fluctus ipsi ut pote multis undis, circa promontorium illud velut intersecti (præruptæ autem & acutæ sunt rupes, & incursionibus aquarum acuminatæ) & procellas excitant terribiliores, & fragorem magnum: ac fluctus plerumque æquè magnus est ac ipse scopulus. At talia se deprehendisse dicebat nauclerus, cùm adhuc nox esset: & caligo profunda: sed Deos gemitibus ipsorum flexos, & ignem à Lycia ostendisse, ut locum illum agnoscerent: & stellam quandam splendidam, Dioscurorum videlicet alterum, in carchesio consedisse, navimque ad sinistram in altum iterum direxisse, cùm jam in præceps ferretur. Atque ex eo cùm jam semel à recta via excidissent, per Ægæum navigantes, septuagesimo die, quàm ab Ægypto solverant, adversus etesias, per obliquum, & transverse actos in Piræum heri appulsos esse, tantum in partem inferiorem abreptos: quos conveniebat Creta ad dextram relicta, supra Maleam navigantes, jam in Italia esse. *Lyc.* Per Iovem mirabilem dicis gubernatorem Heronem, vel Nereo coætaneum, qui tantum à via aberrarit. Sed quid hoc? an ille est Adimantus? *Tim.* Omnino Adimantus ipse. Vocemus hominem. Adimante, te dico Mirrhynusium, Strobichi filium. *Lyc.* Ex duobus alterum illi accidit: aut enim nobis est infensus, aut obsurduit. Nam omnino Adimantus ille est, neque alius quisquam. Iam admodum planè video: cùm pallium ipsius est, tum incessus, & abrasa ad cutem coma. Gressum tamen acce-

εἰπεῖν, ὡς καταλάβωμεν αὐτόν. ἰὼ μὴ δῆτα ἰμᾶς λαθόμενοί σε ἐπιστρέψωμεν ὦ Ἀδείμαντε, ἐχ ὑπακούσεις ἡμῖν ἐμβοῶσιν; ἀλλὰ φροντίζουλε ἔοικας ἐπί τινί σοι νοίας τινὸς, ὐ μικρᾶς, δῆλ' ὅτι φροντίσαι πρᾶγμα ὡς δοκεῖς ἀνακυκλᾶν. Ἀδει. οὐδὲν ὦ Λυκῖνε χαλεπὸν, ἀλλά με καινή τις ἔννοια μεταξὺ βαδίζοντα ὑπελθοῦσα, ἠρώτησεν ὑμῶν ἐποίησεν, ἀτενὲς ὡς αὐτῇ ἅπαντα τῷ λογισμῷ ἀποβλέποντας. Λυ. τίς αὕτη; μὴ γὰρ ὀκνήσῃς ἐπεῖν, εἰ μή τις ἐστὶ τῶν πάνυ ἀπορρήτων. καίτοι ἐπαλέθημεν ὡς οἶδα, καὶ τέχνην μεμαθήκαμεν. Ἀδει. ἀλλ' αἰσχύνομαι ἔγωγε εἰπεῖν ὡς ὑμῖν δῆλον τὸ φρόνημα. Λυ. μῶν ἐρωτικόν τί ἐστιν; οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο ἀμυήτοις ἡμῖν ἐξαγορεύσεις, ἀλλ' ὑπὸ λαμπρᾷ τῇ δᾳδὶ, καὶ αὐτοῖς τετελεσμένοις. Ἀδει. οὐδὲν ὦ βαυμάσιε τοιοῦτον, ἀλλά πινα πλοῦτον ἐμαυτῷ ἀνεπλαττόμην, ὃν κενὴν κακοδαίμονα οἱ πολλοὶ καλοῦσι. καὶ μοι ὦ ἀκμὴ τῆς εὐπραξίας, καὶ τρυφῆς, ἐπέσητε. Λυ. δοκῶν τὸ εὐχειρώτατον τοῦτο, κοινὸς ἑρμᾶς φασι, καὶ ἐς μέσον καθιδὼν φέρων τὸν πλοῦτον. ἄξιον γὰρ ἀπολαῦσαι τὸ μέρος φίλους ὄντας, τῆς Ἀδειμάντου τρυφῆς. Ἀδει. ἀπελείφθην μὲν ὑμῶν λύθυς ἐν τῇ πρώτῃ ἐς τὴν ναῦν ἐπιβάσῃ, ἐπεί σε ὦ Λυκῖνε κατέσησας ἐς τὸ ἀσφαλές. εὐθυμετρῶν γάρ μου τῆς ἀγκύρας τὸ μέγεθος, δοκῶ οἶδ' ὅπου ὑμεῖς ἀπέσητε. ἐδὼν δ' ὅμως τι πάνυ, ἠρόμην τινὰ τῶν ναυτῶν ὁπόσην ἀποφέρει ἡ ναῦς τῷ δεσπότῃ ὡς ἐπιτοπολὺ καθ' ἕτος

acceleremus, ut eum assequamur. Nisi vestè apprehensum te convertamus, Adimante, nos inclamantes non audiveris? At etiam cogitabundus videris, rem non exiguam, neque parvi momenti cogitatione volutans. *Adim.* Nihil grave Lycine: sed nova quædam cogitatio, quæ inter eundum, mihi in mentem venit, ut ne vos audirem, fecit, dum intent, ac tota mente in illam incumbo. *Lyc.* Quænam ista est? Ne enim graveris dicere, nisi id sit aliquid planè arcani. Atqui initiati sumus, ut scis, & celare didicimus. *Adim.* At pudet me vobis dicere: adeò juvenile vobis videbitur id quod nunc cogito. *Lyc.* Num amatorium quiddam est? Neque enim hoc profanis nobis narrabis, sed & ipsis splendida face lustratis. *Adim.* Nihil, ô præclare, istiusmodi: sed opulentiam quandam mihi ipsi affingebam: quam inanem fœlicitatem vulgus appellat: & mihi in summa vi opum & deliciarum versanti, superveniistis. *Lyc.* Proinde illud quod omnibus est in ore, Communis Mercurius inquiunt: & in medio has opes depone. Æquum enim est nos quoque parte aliqua frui voluptatum Adimanti, amici cùm simus. *Adim.* Relictus sum à vobis ubi primùm in navim conscendimus, postquam te Lycine in tuto collocassem. Nam cùm anchoræ magnitudinem metirer, nescio quò à me discessistis. Omnibus tamen perlustratis, quendam ex nautis interrogavi quantum lucri hæc navis in singulos annos domino referret ut plu-

1 Κοινὸς Ἑρμᾶς] Phrunut. cap. de Mercer. Theoph. Charact. 24. Latini *in commune*. Seneca Epistola 120. *Quæres aliquid juveni non exspecto donec dicas in commune, ipse mihi dic.* Bourd.

ἔκρισεν τῷ μισθοφορέων. ὁ δέ μοι δωδέκα ἔφη ἀττικὰ τάλαντα, εἰ ὡς τὰ ἐλάχιστόν τις λογίζοιτο. τοιγαροῦν ἐν ἐπανίων, ἐλογιζόμην, εἴ τις θεῶν τῷ ναῦν ἄφνω ἐμὴν ποιήσειεν εἶναι, οἷον ἂν ὡς δαιδαίμονα βίον ἐβίωσα, εὖ ποιῶν τοὺς φίλους, καὶ ἐπιπλέων ἐνίοτε μὲ αὐτὸς, ἐνίοτε δ' οἰκέτας ἐκπέμπων. εἶτα ἐκ τῶν δώδεκα ἐκείνων τελάντων, οἰκίαν τε ἤδη ᾠκοδομημένην ἐν ἐπικαίρῳ μικρὸν ὑπὲρ τὴν ποικίλην, τὴν πατρῴαν ἀφεὶς, καὶ οἰκέτας ὠνούμην, καὶ ἐσθῆτας, καὶ ζεύγη, καὶ ἵππους. νυνὶ δ' ἤδη ἐπλεον, ὑφ' ἁπάντων δαιμονιζόμενος τῶν ἐπιβατῶν, φοβερὸς τοῖς ναύταις, καὶ μονονουχὶ βασιλεὺς νομιζόμενος. ἔπι δέ μοι τὸ κῦτος τῶν ναῦν ὑπελίζοντι, καὶ ἐς λιμένα πόρρωθεν ἀποβλέποντι, ἐπιστὰς ὦ Λυκῖνε, κατέδυσας τὸ πλοῖον, καὶ ἀνέπτερωσας εὖ φερόμενον τὸ σκάφος ἀρείᾳ τῇ δύχῃ τῇ πνεύμᾳ. Λυ. σύγγνωθι ὦ ἑταῖρε, λαβόμενός μου, ἄπαγε ὅπῃ τοι φρατηγὸν, ὅπου πινα πειρατῶν, ἢ καταπονικὴν, ὃς τηλικοῦτον ναυάγιον εἰργάσατο τοῦτο, ἐν γῇ καὶ τῷ ἐν Πειραιῶς ἐς τὸ ἄντυ. ἀλλ' ὅρα ὅπως ἀθλημυθήσομαί σε τὸ ὠλαῖον. πέντε γὰρ εἰ βάλοι, καλλίω, καὶ μείζω ἢ αἰγυπτίᾳ πλοῖα ἤδη ἔχει. καὶ τὸ μέγιστον, ὑδὸν καταδῶσιν δωμάρια. καὶ πέρα σοι πεντάκις ἐξ Αἰγύπτου κατ' ἔτος ἕκαστον σιταγωγείτω σιτωγίαν. καὶ ὦ ναυκλήρων ἄριστε, δῆλον εἰ ἀφόρητον ἡμῖν τότε γενησόμενον. ὡς γὰρ ἔπ ἑνὸς πλοίου τοσοῦτος διακόσιοι ὤν, παρήκεις βοῶντων, εἰ πέντε κτήσειο ὧδε τοιοῦτα τελάρωμα πάντα, καὶ ἀνώλεθρα, ἐ ἵν' ὕψει δηλαδὴ τὰς

plurimum. Ille autem, duodecim, inquit, Attica talenta, si quis ad minima usque supputarit. Exinde igitur rediens mecum ipse cogitabam, siquis Deorum hanc navem derepente meam esse faceret, quam beatam vitam agerem, amicis benefaciendo, & in ea ipse interdum navigando, servos interdum emittendo. Deinde ex duodecim illis talentis, etiam ædes ædificarem, in opportuno loco paulum supra Porticum pictam, relicta paterna illa quam juxta Ilissum habeo: & servos, vestes, vehicula, & equos emerem. Ac jam nunc navigabam, & à vectoribus omnibus fœlix prædicabar, & nautis formidandus, & tantùm non rex existimabar. At tu, dum ea quæ in navi sunt, compono, & portum eminus aspicio, superveniens Lycine, opulentiam hanc omnem mihi submersisti, navemque ipsam secundo voti spiritu labentem, subvertisti. *Lyc.* Proinde ô generose, correptum me abduc hinc ad prætorem, veluti piratam, aut demersorem, ut qui tanti naufragii sim author: idque in terra, quâ ex Piræo in urbem itur. At vide quo solatio tuum lapsum levabo. Quinque enim si placet, pulchriora & majora Ægyptio isto navigia jam habe: & quod maximum fuerit, etiam immersabilia: quæ quinquies ex Ægypto quotannis tibi frumentum importent. At nunc ô nauclerorum præstantissime, jam nunc præ te fers, quàm nobis tum intolerabilis futurus sis. Nam siquidem, unius hujus navigii cùm sis dominus, nos exaudire clamantes noluisti, si præter hoc, quinque possideres, tribus velis instructa, & tempestatibus invicta, nempe ne aspiceres quidem amicos. Proinde tu quidem

φίλης. σὺ μὲν ἐν δείπλοϊ ὦ βέλτιστε. ἡμεῖς δὲ, ἐν Πειραιεῖ καθεδούμεθα. καὶ τὰς ἐξ Αἰγύπτου, ἢ Ἰταλίας καταπλεούσας ἀναπεύοντες, εἴ πως τὸ μέγα Ἀδειμάντου πλοῖον τοῦ ὄσου τῆς οἴδεν. Ἀδει. ὁρᾷς, ὡς τοῦτο ὄκνον εἰπεῖν ἃ ἐνοήσω, εἰδὼς ὅτι ἐν γέλωτι, καὶ σκώμματι ποιήσεθέ με τὴν δύχην. ὥστε ἐπίσης μικρὸν, ἢν ἂν ὑμεῖς φθεχωρήσητε, ἀποπλεῦσαι πάλιν ἐπὶ τὰ νεώς. πολὺ γὰρ ἄμεινον τοῖς ναύταις φθοσκαλεῖν, ἢ ὑφ' ὑμῶν καταγελᾶσθαι. Λυ. μηδαμῶς, ἐπεὶ συμεμβησόμεθά σοι ἐς αὐτὸ ὑποστάντες. Ἀδει. ἀλλὰ ὑφαιρήσω τὴν ἀποβάθραν, φθεισελθών. Λυ. σὺν ἡμεῖς γε φθοσνηξόμεθα ὑμῖν. μὴ γὰρ οἷόν σοὶ μὲν εἶναι ῥᾴδιον πλοῖα κτᾶσθαι, μήτε πρίασθαι, μήτε ναυπηγήσασθαι. ἡμεῖς δὲ, οὐκ αἰτήσομεν ἀφ' ὧν θεῶν ἐπὶ πολὺς σταδίους ἀκμῆτες δύναται νεῖν. καίτοι πρῶην ἐς Αἴγιναν ἐπὶ τὴν τῆς Δυοδίας τελετὴν, οἶσθα δὲ ἡλίκων σκαριδίων πάντες ἅμα οἱ φίλοι τεττάρων ἕνεκα ὀβολῶν διεπλεύσαμεν. καὶ οὐδὲν ἐδυσχέρανεν ἡμᾶς συμπλέοντας. νυνὶ δὲ ἀναναυκτεῖς, εἰ συμεμβησόμεθά σοι, καὶ τὴν ἀποβάθραν προεισελθὼν ἀφαιρεῖς. ὑπερμαχεῖς γε ὦ Ἀδείμαντε, καὶ ἐς τὸ κάλπιον ὑπολύεις, οὐδὲ οἶσθα ὅστις ὢν, ναυκληρεῖς. ὥστως ἐπῄρέ σε ἡ οἰκία, ὦ παλαῖ τῆς πόλεως οἰκιδομηθεῖσα, ὡς τῷ ἀκλεῖ ὄντι τὸ πλῆθος. ἀλλ' ὦ ἄριστε, ὡς τὸ ἴσον, κἂν τὰ νεῖλαῖα ταῦτα ταρίχη πλεωμεν, μέμνησο ἡμῖν ἄγειν ἀπ' Αἰγύπτου, ἢ μῦρον ἀπὸ Κανώπου, ἢ ἴβιν ἐκ Μεμφίδος. εἰ δὲ ὡς ἡ ναῦς ἐδύναθ, καὶ τὴν πυραμίδων μίαν. Τιμ. ἅλις παιδιᾶς ὦ Λυκῖνε. ὁρᾷς ὡς ἐρυ-

dem ſecunda navigatione utere, vir optime: nos autem in Piræo ſedebimus, eos qui vel ex Ægypto, vel ex Italia navigabunt, interrogantes, numquis magnum illud Adimanti navigium, Iſidem puta, norit. *Adim.* Vides, ideo pigebat me dicere quid animo volverem, quòd ſcirem fore ut meum votum riſu, & dicacitate proſequeremini. Quare quum hîc aliquantulum ſubſtitero donec vos progreſſi fueritis, hinc iterum mea in navi navigabo. Nam multò ſatius eſt cum nautis me colloqui, quàm hîc à vobis irrideri. *Lyc.* Nequaquam: nam tecum illam conſcendemus, ipſi etiam ſubeuntes. *Adim.* At ego ante vos ingreſſus ſcalas ſubtraham. *Lyc.* Proinde nos adnatando ſequemur vos. Ne enim putes facile tibi eſſe tanta navigia poſſidere, quæ neque emeris, neque compegeris. Nos autem à Diis non petituros, ut multa ſtadia poſſimus indefeſſi natare. Atqui primùm etiam in Æginam ad feſtum Dianæ ſcis quàm parva navicula omnes ſimul amici, datis quiſque quatuor obolis trajecerimus: nec tamen ægrè ferebas quòd tecum navigaremus. At nunc indignaris quòd tecum conſcenſuri ſimus, & ſcalas antè ingreſſus ſubtrahis. Petulantem agis Adimante, & in ſinum non ſpuis: neque agnoſcis, quiſnam ipſe ſis qui navim gubernas. Adeò te ſublimem evexit domus iſta, in pulcherrimo urbis loco ædificata: & ſervorum multitudo. At ô bone per Iſidem quæſo, etiam Niliaca falſamenta, tenuia iſta memineris ex Ægypto huc nobis advehere, aut unguentum à Canopo, aut Ibin ex Memphide: quinetiam, ſi navis ſufficiet, ex pyramidibus unam. *Tim.* Satis jocorum, Lycine. Vides ut

eru-

θριᾶν Ἀδείμαντον ἐποίησας, πολλὰ τῆ γέλωτι ἐπικλύσας τὸ πλοῖον, ὡς ὑπέραντλον εἶναι, καὶ μηκέτ' ἀντέχειν πρὸς τὸ ἐπιῤῥέον· καὶ ἐπειδὴ ἔτι πολὺ ἡμῖν τὸ λοιπόν ἐστι πρὸς τὸ ἄστυ, διελόμενοι τετράχῃ τὴν ὁδὸν καὶ τὰς ἐπιβαλλούσας ἑκάστῳ σταδίους, αὐτῶν ἄρξῃ ἂν δικῆ τοῦ θεοῦ. Οὕτω γὰρ ἂν ἡμᾶς ὁ, τι κάμνομεν λάθοι. καὶ ἅμα διφησόμεθα, ὥσπερ ἡδέως ἀνειρομένοις ἐκνεῖσθαι παρεσόντες, ἐφ' ὅσον βαλόμεθα εὖ ποιήσειν ἡμᾶς. παρ' αὐτῆ γὰρ ἐκάστῳ τὸ μέτρον τῆς εὐχῆς. καὶ οἱ θεοὶ πάνυ πανοικεσίᾳ σωσουσι παρέξοντες, εἰ ἐν τῆ φύσει ἀπέθανε ἕκαστος. τὸ δὲ μέγιστον, ἐπιδείξει ἕκαστος τὸ πρᾶγμα, ὅπως ἂν ἄριστα χρήσεσθαι τῆ πλούτῳ, καὶ τῆ εὐχῆ. δηλώσει γὰρ οἷος ἂν ἐν πλουτήσας ἐγκύκλιος. Σαμι. καλῶς ὦ Τιμόλαε, καὶ πειθομαί σοι. καὶ ὅταν ὁ καιρὸς καλῆ, εὔξομαι ἅπερ ἂν δικῆ. εἰ μὲν γὰρ Ἀδείμαντος βάλεται, ἁδὲ ἐρωτᾶν οἶμαι, ὅς γε δὴ οὐ τῆ νηὶ τὸ ἕτερον πόδα ἔχει. χρὴ δὲ ἐν Λυκίῳ δοκεῖν. Λυ. ἀλλὰ πλωτέον, εἰ τοῦτο ἄμεινον, μὴ ἐν βασκαίνειν ἐπὶ ταῖς καιναῖς εὐτυχίαις δοκῶ. Ἀδει. τίς γὰρ πρῶτος ἄρξει; Λυ. σὺ ὦ Ἀδείμαντε. εἶπε μοί σε, ὑποσὶ Σάμιππος, εἶπα, Τιμόλαος. ἐγὼ δέ, ὀλίγον ὅσον ἡμισάδιον τὸ ἀπὸ δὲ δι πύλης ἐπιλήψομαι τῆ εὐχῆ, καὶ τοῦτο ὡς οἷόν τε θᾶσσον ἀδει. σὺκοῦν ἐγὼ μὲ ἁδὲν νῦν λαοφήσομαι τὸ νεώς. ἀλλ' εἶμι ἔξειν, ἐπιμεληθήσομαι τῆ εὐχῆ. ὁ δὲ Ἑρμῆς ὁ κερδῶος, ἐπινεύσατω ἅπασιν. ἔσω γὰρ τὸ πλοῖον, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα, ἐμοὶ, καὶ ὁ φόρτος, οἱ ἔμποροι, αἱ γυναῖκες, οἱ ναῦται, καὶ ἄλλο εἴ τι ἥδιον κτημάτων ἀπαντᾶν

erubescere Adimantum feciſti, cum adeò multo riſu navigium inundaris, ita ut jam ſit inexhauſtum, nec ei quod influit, amplius reſiſtere queat. Et quoniam adhuc multum nobis viæ reſtat ad urbem uſque, diviſo in quatuor partes itinere, ſuo cuique attributo ſtadio, poſtulemus à Diis quæ videbuntur. Ita enim nos laborem viæ non percipiemus, ſimulque exhilarabimur, perinde ac ſi in jucundiſſimum ſomnium incideremus ultro, quod quandiu voluerimus nos beet. Nam penes unumquemque ſit voti modus, & ſupponatur Deos omnia conceſſuros, & ſi natura ſint incredibilia. Quod autem maximum eſt, hoc erit ſpecimen ejus qui divitiis & precibus optimè ſit uſurus: indicabit enim qualis foret, ſi dives evaſiſſet. *Sam.* Rectè Timolaë, & credo tibi: quumque tempus vocaverit, optabo quicquid videbitur. Nam ſi Adimantus vult, ne interrogandum quidem opinor, ut qui in navi alterum pedem habeat. Oportet autem etiam Lycino idem videri. *Lyc.* At diteſcamus, ſi hoc ſatius, ne communi fœlicitati invidere videar. *Adim.* Quis igitur incipiet? *Lyc.* Tu Adimante: deinde ſecundo loco hic Samippus, tertio Timolaus: ego verò, paulo ante dimidium ſtadium quod uſque ad Dipylum ſupereſt, idque quoad fieri poteſt percurrendo, votum incipiam. *Adim.* Proinde ego quidem neque nunc à navi diſcedam, ſed ſi modò licet, etiam aliquid voto adjiciam. Mercurius autem quæſtuoſus ille omnibus annuat. Navigium, & quæ in eo ſunt, mea ſint omnia, onus, mercatores, mulieres, nautæ, & ſiquid aliud jucundiſſimum inſit ex omnibus

των. Σαμι. λέληθας σεαυτὸν ἔχων ἐν τῇ νηΐ. Αδει. τὸ παῖδα φῄς ὦ Σάμιππε, τὸ ηθμήτλω; κἀκεῖνο ἂν ἔσω ἐμός. ὁπόσος ὁ πυρός ἐστιν, ὅτος ὁ ἀριθμὸς ἅπας, χρυσίον ἐπίσημον χρυέωω, τοσοῦτοι δαρεικοί. Λυ. τί τοῦτο ὦ Ἀδείμαντε; καθεδύσεταί σοι τὸ πλοῖον. ὁ γὰρ ἴσον βάρος πυρὸς, καὶ ἰσαρίθμως χρυσίου. Αδει. μὴ φθόνει ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' ἐπειδὰν εἰς σὲ παρέλθῃ ἡ εὐχὴ, τλῶ Πάρνηθα ἐκείνην εἰ θέλοις, ὅλην χρυσῆν ποιήσας ἔχε. κἀγὼ σιωπήσομαί σοι. Λυ. ἀλλ' ὑπὲρ ἀσφαλείας τοῦτο ἴσως τὸ σῆς ἐποιησάμεθα, ὡς μὴ ἀπολέσῃς ἅπαντας μὴ δὲ χρυσίον. καὶ τὰ μὲν ὑμέτερα, μέτρια. τὸ μειρακιον δὲ τὸ ὡραῖον, ἀποπνιγήσεται ἅθλιον, νεῖν οὐκ ἐπιστάμενον. Τιμο. θαῤῥεῖ ὦ Λυκῖνε. οἱ δελφῖνες γὰρ αὐτὸ ὑποδύντες, ἐξοίσουσιν ἐπὶ τὸν γιῶ. ἢ νομίζεις κιθαρῳδὸν μέν τινα σωθῆναι παρ' αὐτῶν, καὶ ἀπολαβεῖν τὸ μιθὸν ἀνὶ τὸ ὠδῆς, καὶ νεκρόν τ ἄλλο παιδίον εἰς τὸ ἰσθμὸν ἐπὶ δελφῖνος ὁμοίως κομισθῆναι, τὸ δ' Ἀδειμάντε οἰκέτλω τὸ νεώνητον, ἀπορέσειν δελφῖνος ἐρωλικῆ; Αδει. καὶ σὺ γὰρ Τιμόλαε, μιμῇ Λυκῖνον, καὶ ἐπιμετρεῖς τὰ σκωμμάτων. καὶ ταῦτα, εἰσηγητὴς αὐτὸς χρυόμενος. Τιμο. ἄμεινον γὰρ ἦν πιθανώτερον αὐτὸ ποιεῖν, καί τινα ῥησαυρὸν ὑπὸ τῇ κλίνῃ ἀνορύττειν, ὡς μὴ πρόσμαθε ἔχοις σὺ δὲ πλοίῳ, μεζοτέρᾳ χρυσίον ἐς τὸ ἄστυ. Αδει. εὖ λέγεις. ἀνορωρύχθω ῥησαυρὸς ὑπὸ τὸ Ἑρμῆν τὸ λίθινον, ὃς ἐστιν ἡμῖν ἐν τῇ αὐλῇ, μέδιμνοι χίλιοι ἐπισήμου χρυσίου. δοῦς ἂν κᾷ τὸ Ἡσίοδον, οἶκος τὸ πρῶτον, ὡς ἂν ἐπισημόταται οἰκίαι. καὶ τὰ ἄλλα τὸ ἄστυ πάν-

facultatibus. *Sam.* Nescis te in navi habere. *Adim.* Puerum istum inquit Samippe, comatum? Ille igitur sit meus. Quantum autem est frumenti, totus granorum numerus in aurum signatum convertatur, totidemque Daricos. *Lyc.* Quid hoc Adimante? submergetur tibi navigium: non enim idem pondus est tritici, & æqualis numero auri. *Adi.* Ne invideas, Lycine: sed quum ad te pervenerit votum, Parnethem si placet, totam auream facias licet: atque ego tibi tum tacebo. *Lyc.* At ego quò magis in tuto navigares, hoc agebam: ne videlicet omnes unà cum auro periretis. Et quod ad vos attinet mediocriter periclitamini: at formosus ille adolescentulus, suffocabitur miser, cùm natare nesciat. *Tim.* Bono sis animo, Lycine: delphines enim ipsum tergo subvehentes, in terram deportabunt. An tu putas citharœdum quempiam ab illis esse servatum, & hanc sui carminis accepisse mercedem: deinde & alium quendam puerum mortuum, in Isthmum à delphine eodem pacto apportatum: Adimanti autem servum hunc novitium nullum habiturum delphinem amatorem? *Adi.* Etiam tu Timolaë imitaris Lycinum, & ingeris dicteria, idque cùm hujus rei sis author. *Tim.* Melius enim esset ut hoc verisimilius fingeres, & thesaurum sub lecto invenisses, ne hoc tibi foret negotii ut ex navi aurum in urbem transferres. *Adi.* Rectè dicis. Effodiatur igitur thesaurus sub Mercurio illo marmoreo, qui nobis in aula est: auri videlicet signati mille modii. Statim itaque juxta Hesiodum: primùm ædes quàm maximè insignes habitarem: deinde quæ circum urbem sunt, omnia

τα ἀπησάμην ἤδη, πλὴν ὅσα Ἀδιμάντῳ, καὶ Πυθοῖ, καὶ ἐν Ἐλευσῖνι, ὅσα ἐπὶ θαλάττῃ, ἐς ταῦτα τὸ ἀδμὸν ὀλίγα, τὰ ἀγώνων ἕνεκα, εἴ ποτε δὴ τὰ Ἴσθμια ἐπιδημήσαιμι, καὶ τὸ σικυώνιον πεδίον, καὶ ὅλως, εἴ πῃ ἢ σωτηρίφεις, ἢ ἔνυδρον, ἢ εὔκαρπον ἐν τῇ Ἑλλάδι, πάντα ἐν ὀλίγῳ Ἀδιμάντου ἔστω. ὁ χρυσὸς δ', καὶ λῶν ἡμῖν ἐμφαλεῖν τὰ δ' σκάφαι, ἃ κύφα, ὡς τὰ Ἐχεκράτους, ἀλλὰ διζάκαιον ἕκαστον τῶν ὀλκήν. Λυ. εἶτα πῶς οἰνοχόον ὀρίξῃ πλῆρες ὕπνου βαρὺ ἔκπωμα; ἢ σὺ δέξῃ παρ' αὐτὸ ἀμυχὴν ἐ σκύφου, ἀλλὰ σισύφιόν τι βάρος ἀναδιδόντος; Ἀδει. ἄνθρωπε, μή μ' ἀνάλυε τὴν δύχνιν. ἐγὼ δ' ἐς τραπέζας ὅλας χρυσᾶς ποιήσομαι, καὶ τὰς κλίνας χρυσᾶς. εἰ δὲ μὴ σιωπήσῃ, καὶ τὰς ἀμφικόνους αὐτούς. Λυ. ὄρα μόνον μὴ ὥσπερ τῷ Μίδᾳ, καὶ ὁ ἄρτος σοι, καὶ τὸ ποτὸν, χρυσὸς γένηται, καὶ πλουτῶν, ἄθλιος ἀπόλῃ, λιμῷ διαφθαρεὶς πολυτελεῖ. Ἀδει. τὰ σὺ ῥυθμιεῖς πιθανώτερον ὦ Λυκῖνε μετ' ὀλίγον, ἐπειδὰν αὐτὸς αἰτῇς. ἐάσῃς ἐπὶ τούτοις, ἀλλεργὴς, καὶ ὁ βίος ἁβροτικός. ὕπνος, ἐφ' ὅσον ἥδιστος. φίλων θεόσδοι, καὶ δεήσεις. καὶ τὸ ἅπαντας ὑποπτήσσειν, καὶ θορυβεῖν. καὶ οἱ μέν, ἕωθεν πρὸς ταῖς θύραις ἄνω ἐ κάτω θεραπήσουσιν. σὺν αὐτοῖς δ', καὶ Κλεαίνετος, καὶ Δημοκράτης οἱ πάνυ. καὶ θορυβηθέντες γε αὐτοῖς, καὶ πρὸ τῶν ἄλλων εἰσδεχθῆναι ἀξιῶσι, θυρωροὶ ἐπὶ ἑφεστῶτες. [1] δύμεγάλοις βάρβαροι προσπεφραγμένοις ἐς τὸ μέτωπον δύο τῶν θυρέων, οἷα νῦν αὐτοὶ ποιοῦμνια jam coëmissem, præterquam quæ in Isthmo, Delphis, & Eleusine sunt: quæ mari adjacent, circumque Isthmum pauca, certaminum gratia, siquando ad Isthmia me conferrem, & Sicyonium campum: denique quicquid opacum, irriguum, & fœcundum in Græcia fuerit, id omne brevi tempore sit Adimanti: aurum autem concavum nobis sit ex quo cibum capiamus: pocula verò non levia, ut Echecratis illa, sed unumquodque duorum talentorum pondo. *Lyc.* Quo pacto pocillator poculum adeò grave, plenum tibi porrigat? aut quomodo accipies ab eo sine labore, non scyphum, sed Sisyphum pondus illo tradente? *Adi.* Mi homo ne mihi disturba votum. Ego mensas quoque auri solidi faciam, aureosque lectos: & ni tacueris, etiam ministros ipsos. *Lyc.* Vide modò, ne quemadmodum Midæ, ne panis potusque tibi in aurum convertatur, & diteſcendo miser pereas, fame ista pretiosa enectus. *Adi.* Tua igitur verisimilius compones Lycine, quum postmodum optare incipies. Vestis ad hæc sit purpurea, victus quàm maximè delicatus, somnus, quoad fieri potest, suavissimus, amicorum salutationes, & petitiones: & me vereantur, adorentque omnes: atque alii quidem primo statim mane ad fores sursum ac deorsum obambulent. Inter ipsos autem Cleænetus, & Democrates viri clari, quibus accedentibus, & ante alios intrò recipi volentibus, septem janitores adstantes, ingentes barbari, in frontem statim impingant januam, perinde atque ipsi nunc aliis faciunt. Ego

1 Εὐμεγάλοις βάρβαροι] Syri, Medi, sic enim illos vocabant. Habes præcipuam partem pag. seq. apud Athen. lib. 1. *Bourd.*

σιν. ἐγὼ δ', ὁπόταν δόξῃ, προκύψας ὥσπερ ὁ ἥλιος, σκέπτομαι μὲν οὐδὲν ἐπιβλέψοιμι οὖν. εἰ δέ τις πένης, οἷος ἦν ἐγὼ πρὸ βραχέος, φιλοφρονήσομαι τοῦτον. καὶ λουσάμενον, ἥκειν κελεύσω τὴν ὥραν ἐπὶ τὸ δεῖπνον. οἱ δ', ἀπαντήσαντες οἱ πλούσιοι, ὁρῶντες ὀχήματα, ἵππους, καὶ παῖδας ὡραίους, ὅσον διχιλίους, ἐξ ἀπάσης ἡλικίας ὄ, τι καλὸ τὸ ἀνθηρότατον. εἶτα δεῖπνα ἐπὶ χρυσοῦ. δίτρηλος γὰρ ὁ ἄργυρος, καὶ ὁ κρατὴρ ἐμοί. τάραχος μὲν, ἐξ Ἰβηρίας. οἶνος δ', ἐξ Ἰταλίας. ἔλαιον δ', ἐξ Ἰβηρίας δὲ τοῦτο. μέλι δ' ἡμέτερον τὸ ἄπυρον, καὶ ὄψα παντοδαπὸν, καὶ σῦες, καὶ λαγῶς, δὲ ὅσα πτηνά. ὄρνις, ὃν Φάσιν. καὶ ταὼς, ἐξ Ἰνδίας. καὶ ἀλεκτρυὼν νομαδικός. οἱ δὲ σκιδάζοντες ἕκαστα, σοφισταί τινες, περὶ πίμμασι δὲ χυμοὺς ἔχοντες. εἰ δέ τινι προποιοίμην, σκύφον, ἢ φιάλιον αἰτήσας ὁ σκαιὸς, ἀποφερέτω δὲ τὸ ἔκπωμα. οἱ δὲ νῦν πλούσιοι, πρὸς ἐμὲ ἴροι, δὲ πρόσαντες δηλαδὴ ἅπαντες. καὶ σὺν ἔτι τὸ δραχμῆς πινάκιον, ἢ τὸ σκύφον ἐπιδείξεται Διόνικος ἐν τῇ πομπῇ. καὶ μάλιστα ἐπειδὰν ὁρᾷ τοὺς οἰκέτας τοὺς ἐμοὺς δραχμῆς τοσαύτου χρυσοῦς. τὴν πόλιν δ' ταῦτα παρ' ἐμοὶ ἐξαίρετα ὑπῆρξεν ἄν, αἱ μὲν Δαναΐδες, καὶ μύναι ἕκαστον δραχμὴ, τῷ μὲν ἀσσαρίου, ἑκατόν. τῷ δὲ μετοίκῳ, ἡμίσου τούτων. δημόσια δ' ἐς κύλικα θέατρα, δὲ βαλανεῖα, δὲ τὴν θάλατταν ἄχρι πρὸς τὸ δίπυλον ἥκειν. καίτοιγε τὰ λιμένια εἶναι, ἐπαχθέντος ὀρύγματος μεγάλου καὶ ὕδατος, ὡς τὸ πλοῖον μὴ πλησίον ὁρμεῖν, καὶ φανὲς ὂν ἐκ τοῦ Κερκυραϊκοῦ. τοῖς φίλοις δ' ὑμῖν, Σαμίππῳ μὲν, εἴκοσι μεδίμνους ἐπισήμου χρυσίου ἀδόμετρήσαι τὸ οἰκονόμον

Ego verò, quando visum fuerit, prospiciens quemadmodum sol, illorum quidem nonnullos, ne aspiciam quidem. Si verò pauper quispiam, qualis ego fui ante repertum thesaurum, illum humaniter complectar, ac lotum ad cœnam sub tempus venire jubebo. Tum discruciabuntur isti divites, aspicientes vehicula, equos, puerosque formosos circiter bis mille, ex omni ætate delectos, ut quisque fuerit maximè floridus. Deinde cœnæ in auro appositæ (vile enim argentum, & nihil ad nostram fortunam) ac salsamentum quidem ex Hispania, vinum autem ex Italia: oleum quoque ex Hispania: mel verò nostras ignis expers, opsonia undequaque allata, sues, lepores, & volatilia quævis, gallina ex Phaside, pavo ex India, & gallus Numidicus. Qui verò singula parant, sophistæ sint circa bellaria & sapores exercitati. Quòd sicui præbibero, scypho, vel phiala petita qui ebiberit, auferat secum & poculum. Qui autem nunc sunt divites, præ me Iri, & mendici videantur omnes. Neque amplius argenteam quadram, scyphum-ve Dionicus in pompa ostentabit: & maximè quum servos etiam meos argento tam multo uti videbit. Civitati autem à me hæc seponantur. Pecuniarum quidem distributiones, singulis mensibus drachmæ, civi quidem centum, inquilino verò quinquaginta. Publicè verò ad ornatum urbis, theatra, & balnea parabo, & mare usque ad Dipylum adducam, eritque portus, huc adducta per fossam magnam aqua, ut navis mea propiùs appelli, & ex Ceramico conspici possit. Amicis autem vobis, Samippo quidem, œconomum jubebo viginti modios auri signati metiri.

Ti-

ἐπίλοιπον ἄν. Τιμολάῳ δ', πέντε κρίνικας. Λυκίνῳ δ', κρίνικα, ἀποκεκριμένῳ ὃ τοῦτο, ὅτι λάλος ἐστὶ, καὶ ἐπισκώπτει μου τὴν ὄψιν. τοῦτον ἐβιολόμην βιῶναι τὸν βίον, πλουτῶν ἐς ὑπερβολήν. καὶ τρυφῶν, καὶ πάσαις ἡδοναῖς ἀφθόνως χρώμενος. εἴρηκα. καίμοι ὁ Ἑρμῆς τελεσιουργήσειν αὐτά. Λυ. οἶσθα δῆ ὦ Ἀδείμαντε, ὡς πάνυ σοι λεπτῆς κρόκης ὁ παῖς ὑποκρέμαται, καὶ εἰ μὴ ἐκείνη διαῤῥαγῇ, πάντα οἴχεται, καὶ ἄνθρακές σοι ὁ θησαυρὸς ἔσται; Ἀδει. πῶς λέγεις ὦ Λυκῖνε; Λυ. ὅτι ὦ ἄριστε, ἄδηλον ὁπόσον χρόνον βιώσεις πλουτῶν. τίς γὰρ οἶδεν εἰ ἔτι ἀποκεκριμένης σοι τῆς χρυσῆς τραπέζης, πρὶν ἐπιβαλεῖν τὴν χεῖρα, καὶ ἀπογεύσασθαι τῶν, ἢ τὸν νομάδον ἀλεκτρυόνα, ἀποφυσήσας τὸν ψυχίδιον, ἅπαν, γυψὶ, καὶ κόραξι πάντα ἐκεῖνα καταλιπών; ἢ ἐθέλεις καταριθμήσωμαί σοι τοὺς μὲ, αὐτίκα πρὶν ἀπολαῦσαι δ' πλούτου ἀποθανόντας, οὓς δ', καὶ ζῶντας ἀποστερηθέντας ὧν εἶχον ὑπό τινος βασκάνου θεοῦ τοιαῦτα δαίμονος; ἀκούεις γάρ που τοῦ Κροῖσον, καὶ τοῦ Πολυκράτους, πολὺ σοῦ πλουσιωτέρους γενομένους, ἐκπεσόντας ἐν βραχεῖ τῶν ἀγαθῶν ἁπάντων; ἵνα δέ σοι καὶ τούτους ἀφῶ, τό, τε ὑγιαίνειν ἐγγυᾶσθαί σοι δυνήσεται, καὶ βέβαιον; ἢ οὐχ ὁρᾷς πολλοὺς τῶν πλουσίων καὶ δαιμόνως ἀμέμπτως ὑπὸ τῆς ἀλγηδόνων, τοὺς μὲ, οὐδὲ βαδίζειν δυναμένους, οὓς δ', τυφλοὺς, ἢ τοὺς ὑποδοπὶ ἀλγοῦντας; ὅτι μὲ γὰρ οὔπω ἂν ἕλοιο πλουτῶν δὶς τοσοῦτον πλοῦτον, ὅμοια πάσχειν Φανομάχῳ τῷ πλουσίῳ, καὶ δηλονότι ὡς ἐκεῖνον,

Timolao verò chœnices quinque, unam Lycino, eamque abrasam, quia loquax est, meumque votum irridet. Atque hanc vivere vitam vellem supra modum ditescens, & delicatè agens, omnibusque voluptatibus copiosè fruens. Dixi. Ac mihi illa velit perficere Mercurius. *Lyc.* Ergo scis Adimante, quàm tenui de filo puer iste Plutus pendeat, quod si rumpatur omnia evanescent, & carbones tibi hic thesaurus erit? *Adi.* Quî dicis hoc Lycine? *Lyc.* Quia ô optime, incertum est quandiu locuples sis victurus. Quis enim scit an adhuc appositа tibi mensa ista aurea, priusquam manum admoveas, & pavonem, aut Gallum Numidicum degustes, exhalata animula abiturus sis, vulturibus & corvis ista omnia relinquens? An vis ut enumerem tibi, alios quidem statim, priusquam divitiis fruerentur, mortuos: alios autem etiam vivos, iis quæ possidebant, ab aliquo Deo spoliatos, qui hæc ipsis invidebat? An non audis Crœsum, & Polycratem, qui multò te opulentiores fuerunt, brevi bonis omnibus excidisse? Sed ut tibi missos hos faciam: num tibi valetudinem adeò firmam putas fore, atque constantem? An non vides multos divitum doloribus vexatos infœliciter ætatem agere: ac alios ne vadere quidem posse, alios autem cæcos esse, aut intus affectu aliquo laborare? Nam quòd ne alteram quidem tantam opulentiam possidere velles, eademque cum Phanomacho divite isto pati, pariterque ut ille effœminatus esse, sat

1 Adei. πῶς λέγεις ὦ Λυκῖνε; ὅτι ὦ ἄριστε] Adei. πῶς λέγεις ὦ Λυκῖνε; Lu. ὅτι ὦ ἄριστε. Marcil.

εὖ οἶδα κἂν μὴ εἴπῃς. ἐῶ λέγειν ὅσας ἐπιβουλὰς οἶδα μὴ δι' πλούτου, καὶ λῃστὰς, καὶ φθόνον, καὶ μῖσος παρὰ τῶν πολλῶν. ὁρᾷς οἷον σοι πραγμάτων ἄπος ὁ θησαυρὸς χέγνε; Adei. ἀεὶ σύ μοι ὦ Λυκῖνε, ὑπεναντίος. ὥστε ἔστι τὴν χοινικίδα ἕως λήψῃ, ἐς τέλος μου τῆς ὀρχῆς ἐπηρεάζων. Lu. τοῦτο μὲν ἤδη καὶ τὰς πολλὰς τῶν πλουσίων ἀναδύῃ, καὶ ἀνακαλεῖς, τὴν ὑπόσχεσιν. ἀλλὰ σὺ ἤδη ὁ Σάμιππος, εὔχου. Sami. ἐγὼ γὰρ, ἐπειρώτης γάρ εἰμι, χρήσῃ, ἐκ Μαντινείας ὡς ἦστε, ναῦν μὲ οὐκ αἰτήσομαι χρυσᾶν, ἵνα τοῖς πολίταις ἐπιδείξασθαι ἀδυνάσθην. οὐδὲ μικρολογήσομαι πρὸς τοὺς θεοὺς, θησαυρὸν αἰτῶν, καὶ μεμετρημένον χρυσίον. ἀλλὰ, δυνάσται γὰρ ἅπαντα οἱ θεοὶ, καὶ τὰ μέγιστα εἶναι δοκοῦντα, καὶ ὁ νόμος τῆς ὀρχῆς, ὃν Τιμόλαος ἔθηκε, φήσας μηδὲν ὀκνεῖν αἰτεῖν, ὡς ἐκείνων πρὸς οὐδὲν ἀναισθήτων, αὐτῶ δὴ βασιλεῦς χρῆσθαι, ὐχ οἷος Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου, ἢ Πτολεμαῖος, ἢ Μιθριδάτης, ἢ εἴ τις ἄλλος ἐκ δεξάμενος τὴν βασιλείαν παρὰ πατρὸς ἦρξεν. ἀλλά μοι τοσοῦτον δὸς λῃσείας ἐξαμμῶν, ἐξαίρετοι, καὶ συνωμότην ὅσον τελέσαντα, πίσσι μέλα, καὶ πρόθυμοι χρῆσθωσαν. εἶτα καὶ ὀλίγοι, τελεσθέντες ἀθρόοι ἡμῖν, ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις. εἶτα, χίλιοι. καὶ μετ' ὀλίγον, μύριοι. καὶ τὸ πᾶν, εἰς πέντε μυριάδας τὸ ὁπλῖτικὸν, ἱππεῖς δ', ἀμφὶ τοὺς πεντακισχιλίους. ἐγὼ δ', χειροτονητὸς ὑφ' ἁπάντων ἀθροισθείς, ἄρχων ἄριστος εἶναι δόξας, ἀνθρώπων ἡνιόχος, καὶ πρόμαχος χρῆσθαι, ὡς τοῦτο αὐτὸ ἤδη μεῖζον εἶναι τῶν ἄλλων βασιλέων, ἅπερ δοκεῖ τὴν ἀθρόαν εὐδαιμονίαν τῆς ἀρχῆς ἄρχειν, ὃ

sat scio, etsi non dixeris. Non dico quàm multas insidias cum divitiis conjunctas norim, præterea prædones, invidiam, & odium apud vulgus obeundum. Vides qualium tibi rerum author sit hic thesaurus. *Adi.* Semper tu mihi, Lycine, adversarius es: quare neque chœnicem etiam accipies, ut qui perpetuò meum votum insecteris. *Lyc.* Hoc quidem jam divitum multorum more detrectas, & promissum revocas. Sed tu Samippe, jam opta. *Sam.* Ego verò, Arcas enim sum ex Mantinea in continente habitans, ut scitis, navim quidem mihi obvenire non postulabo, ut quam meis civibus spectandam exhibere non possem. Neque scrupulosè adeò cum Diis rationem inibo, thesaurum petens, & aurum ad mensuram accumulatum. Sed (possunt enim omnia Dii, etiam ea quæ videntur esse maxima: & lex voti quam Timolaus tulit, jubet nihil vereri postulare, tanquam illis nihil abnuentibus) postulo rex esse, non qualis Alexander Philippi filius, aut Ptolemæus, aut Mithridates, aut siquis alius accepto à patre regno, imperavit. Sed mihi à latrocinio primùm exorso, socii & conjurati circiter triginta, fideles admodum, & audaces adsint. Deinde paulò pòst trecenti, alii super alios nobis accedentes: postea mille: nec multò pòst, decies mille: postremò tota armatorum summa, quinquaginta millia: equitum autem circiter quingenta millia. Ego verò suffragiis cunctorum antepositus, Imperator optimus esse videar: qui & hominibus præeam, & res administrem: ut hoc utique ipso jam major sim cæteris regibus, ut pote qui virtute electus fuerim ad imperan-

κληρονόμον γιγόμενον, ἄλλα πονήσοντος εἰς τὴν βασιλείαν. ἐπεὶ τῷ Ἀδιμάντῳ θησαυρῷ, ὃν κτήσασθαι τὸ τοιοῦτον. καὶ τὸ πρᾶγμα ἔχ ὅμοιον ἦδυ, ὥσπερ ὅταν ἴδῃ τις αὐτὸς δι' αὐτῶν κτησάμενος τὴν δυναστείαν. Λυ. παππὰ ὦ Σάμιππε, εὖδεν μικρὸν, ἀλλὰ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τῶν ἀγαθῶν ἁπάντων σὺ ἤτησας, ἄρχειν ἀσπίδος τοσαύτης, ἄριστος δὴ φανεῖ ὑπὸ τῶν πενταχισμυρίων. τοιοῦτον ἡμῖν ἡ Μαντίνεια θαυμαστὸν βασιλέα, καὶ στρατηγὸν ἐλεήσει ἀναπείσασα. πολὺ ἀλλὰ βασίλευε, καὶ ἐγὼ τῶν σταλιωτῶν, καὶ ἱππικὸν ἡμῶν τὸ, τὸ ἱππικὸν, καὶ τὰς ἀνέρας τὰς ἀσπιδιώτας. ἐθέλω γὰρ εἰδέναι οἵ βαθεῖσθε τοσοῦτοι ὄντες ἐξ Ἀρκαδίας, ἢ ἐπὶ τίνας ἀθλίους στρατιὰς ἀφίξεσθε. Σαμι. ἄκουε ὦ Λυκῖνε. μᾶλλον ἢ εἴ σοι φίλον, ἀκολούθει μεθ' ἡμῶν. ἵππαρχον γάρ σε τῶν πεντακισχιλίων ἀναφανῶ. Λυ. ἀλλὰ τῆ μὲν τιμῆς ὦ βασιλεῦ, χάριν οἶδά σοι. καὶ γονυκύψας εἰς τὸ περσικὸν, προσκυνῶ σε προσαγαγὼν εἰς τοπίσω τὼ χῖρε, τιμῶν τὴν τιάραν, ὀρθὴν ἔσαν, καὶ τὸ διάδημα. σὺ δ' τῶν ἱππέων τάξιν τινὰ ποίησον ἵππαρχον. ἐγὼ γάρ σοι δεινὸς ἄφιππός εἰμι, καὶ ἐδὲ ὅλως ἐπίσθιππος σὺν τῷ σοβεῖν χρόνῳ. δέδια τοίνυν μὴ δ' σκληπτυκτὸν ἐποτρωύνοντος, κἀξαπεσὼν ἔγωγε, συμπατηθῶ ὑπὸ τῆ τύρβη ὑπὸ τοσούτοις ὁπλαῖς. ἢ δ' ἡμιόνειος ὁ ἵππος ὤν, ἐξενέγκῃ με, τὸ χαλινὸν ὑπόδακών, ἐς μέσους τοὺς πολεμίους, ἢ δεῖσῃ κἀδεθῆναί με πρὸς τὸ ἐφίππειον, εἰ μέλλω μόνον τι ἄνω, καὶ ἔξεσθαι δ' χαλινοῦ. Ἀδει. ἐγώ σοι ὦ Σάμιππε, ἡγήσομαι τῶν ἵππων. Λυκῖνος δ', τὸ δεξιὸν κέρας ἐχέτω. δίκαιος οἶ' ἂν εἴην τυχεῖν παρὰ σοῦ τῶν μεγίστων, τοσούτοις σε μεδίμνοις δωρησάμενος perandum exercitui, non per successionem hæreditariam accepto regno, ad quod adipiscendum alius laborarit. Nam hoc Adimanti thesauro non dissimile foret, nec ipsa res eodem modo suavis, ut quum aliquis videtur ipse per seipsum assequutus esse principatum. *Lyc.* Papæ Samippe, nihil exiguum, sed bonorum omnium caput petiisti, ut tantæ scutatorum aciei imperes, optimus ipse judicatus à quinquaginta millibus. Talem nobis regem Mantinea, & præclarum imperatorem à se nutriri non animadvertebat. Verùm age, regna, præi militibus, & equestres turmas: aciemque clypeatam adorna. Cupio enim scire quônam ex Arcadia tam multi profecturi sitis, aut contra quos miseros primùm expeditionem facturi. *Sam.* Audi Lycine: imò verò si tibi placet, nos sequere: nam te quinque millibus equitum præficiam. *Lyc.* At pro honore isto, ô rex, gratiam tibi habeo, & Persico more procumbens, adoro te, circumactis post tergum manibus, rectam istam tiaram, & diadema venerando. At tu ex robustis illis aliquem equitatui præfice. Nam à re equestri magnopere sum alienus, neque antehac omnino equum conscendi. Proinde metuo ne tubicine classicum intonante, delapsus ego in turba à tot ungulis conculcer: aut etiam ferocior equus, arrepto frœno, in medios hostes efferat me: aut denique oporteat me alligari ephippio, si super eo manere, & frænum tenere debeam. *Adim.* Ego tibi, Samippe, ducam equites: Lycinus verò dextrum cornu teneat. Meritus autem sum, qui maximos honores abs te consequar, ut qui te tam multis auri

μῳ ἐπισήμῳ χρυσίῳ. Σαμι. καὶ αὐτὸς ἐρώμεθα ὦ Ἀδείμαντε τοὺς ἱππέας, εἰ δέχονταί σε ἄρχοντα σφῶν ἡμέας. ὅτῳ δοκεῖ ὦ ἱππῆς Ἀδείμαντον ἵππαρχεῖν, ἀναπινάτω τῇ χειρί. πάντες ὡς ὁρᾷς ὦ Ἀδείμαντε, ἐχειροτόνησαν. ἀλλὰ σὺ μὲν ἄρχε τῶν ἵππων. Λυκίνῳ δέ, ἐχέτω τὸ δεξιόν. ἑτοῖ δὲ Τιμόλαῳ, ἐπὶ θάτερα τεταξέσθω. ἐγὼ δέ, καὶ μέσον, ὡς νόμος βασιλεῦσι τῶν Περσῶν, ἐπειδὰν αὐτοὶ συμπαρεδρεύειν αὐτοῖς βάλωνται πάνυ. προϊόντες δὲ ἤδη τῷ ἐπὶ Κορίνθου ἀφ' ὀρεινῆς, ἐπευξάμενοι τῷ βασιλείῳ Διί. κατιόντες τὰ ἐν τῇ Ἑλλάδι πάντα χειρωσόμεθα, εὐθὺς γὰρ ὁ συναλιωθησόμενος ἡμῖν τὰ ὅπλα τοσοῦτος ἔσται, ἐπ' ἀκρωτήριά γε προϊόντες, ἐπιβάντες ἐπὶ τὰς τριήρεις, καὶ τοὺς ἵππους εἰς τὰς ἱππαγωγὰς ἐμβιβάσαντες, παρεσκευάσμεθα ἐς τὸν Κεγχρεᾶς ἐς πόντον ἰόντες, καὶ τὰ πλοῖα ἀφορμῇ, καὶ τἆλλα πάντα, ἀφλάβως τὸν αἰγιαλὸν ἐς τὴν Ἰωνίαν. εἶτα ἐκεῖ τῇ Ἀρτέμιδι θύσαντες, καὶ τὰς πόλεις ἀπιόντες λαβόντες, ῥᾳδίως ἄρχοντες ἀπολιπόντες, ἐς Χαρᾶς ἐπὶ Συρίας ἀφ' Καρίας. εἶτα Λυκίας, καὶ Παμφυλίας, καὶ Πισίδων, καὶ τῆς Κιλικίας, ἄχρις ἂν ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ἀφικώμεθα. Λυ. ἐμὲ ὦ βασιλεῦ εἰ δοκεῖ, σατράπην τῆς Ἑλλάδος καταλίπε. δεινὸς γάρ εἰμι, καὶ τὴν οἴκοι πολὺ ἀπελθεῖν, οὐκ ἂν ἡδέως ὑπομείναιμι. σὺ δὲ ἴσως ἐπὶ Ἀρμενίους, καὶ Παρθυαίους ἐλάσεις, μάχιμα φῦλα, καὶ τὸν τοξικὸν εὖ οἶδα. ὥστε ἄμεινον δεδόσθω τὸ δεξιόν, ἐμὲ ἀντιπάτρου τινὸς ἄμεινον ἐπὶ τὴν Ἑλλάδος, μή με ἐς ἀφετέρην τις οἰσῃ, signati modiis donaverim. *Sam.* Ipsos equites interrogemus, Adimante, num recipere te velint præfectum suum. Cui placet, equites, Adimantum hunc vestrum esse præfectum, ille manum attollat. Omnes, ut vides Adimante, suffragantur tibi. Proin tu quidem equitatui præsis, Lycinus autem dextrum cornu teneat. Porrò hic Timolaus ad lævum collocabitur. Ego verò mediam aciem regam: ut solent Persarum reges, quando aliquos assidere sibi volunt. Sed jam versus Corinthum progrediamur per montanam viam, Iovem regium comprecati. Ac postquam ea quæ in Græcia sunt, omnia subegerimus (neque enim quisquam erit qui nobis resistat oppositis armis, cùm tam multi simus, sed sine pulvere vincemus) conscensis triremibus, & equis in naves impositis (apparatum autem est in Cenchreis frumentum sufficienti copia, & ei ferendo paria navigia, cæteraque omnia) trajiciamus per Ægæum in Ioniam. Exinde sacris ibi Dianæ peractis, & captis civitatibus immunitis, & præfectis ibidem facilè relictis, in Syriam pergamus per Cariam: inde per Lyciam, Pamphyliam, Pisidas, & utramque Ciciliæ oram, maritimam videlicet, & montanam, donec ad Euphratem perveneri-mus. *Lyc.* Me ô rex, si placet, Græciæ satrapam relinque: sum enim formidolosus, neque domo longiùs abire libenter sustineam. Videris autem in Armenios & Parthos exercitum esse ducturus, gentes bellicosas, & sagittandi perquàm peritas. Quare alteri alicui dextrum cornu committe: me verò Antipatrum quempiam in Græcia relinque: ne quis etiam me sagitta transfigat, mi-

ἄθλιον βαλὼν ἐς τὰ γυμνὰ, ὡδὶ Σῦσα, ἢ Βάκτρα ἡγέμονόν σοι τῶ φάλαγγος. Σαμι. ἀποδιδράσκεις ὦ Λυκῖνε τὴ κατάλογον, δειλὸς ὤν. ὁ γὰρ νόμος, ἀποτέμνεσθαι τὴν κεφαλὴν, εἴ τις λιπὼν φαίνοιτο τὴν τάξιν. ἀλλ' ἐπεὶ κρῖναι τὸν Εὐφράτην ἤδη ἐσμὲν, καὶ ὁ πόρος ἔζευκται, καὶ κατὰ πάντα ὁπόσα διελήλυθαμεν ἀσφαλῶς ἡμῖν ἔχει, καὶ πάντα ὕπαρχα κατέχουσιν, ὑπ' ἐμοῦ ἐκάστῳ ἔθνει ἐπισταχθέντες, οἱδὲ, καὶ ἀπάσαις τὴν Φοινίκων ἡμῖν σὺν τοσούτῳ, καὶ τὴν Παλαιστίνην, εἶτα δὲ τὴν Αἴγυπτον προσταξόμενοι, σὺ πρῶτος ὦ Λυκῖνε ἡγήσαιο, τὸ δεξιὸν ἄγων. εἶπε ἐγώ. καὶ μετ' ἐμὲ, ἑτοσὶ Τιμόλαος. ἐπὶ πᾶσι δ', τὸ ἱππικὸν ἄγε σὺ ὦ Ἀδείμαντε. καὶ ἅμα μὲν τὴ μεσοποταμίας, ἐδεὶς ἀπήντηκεν ἡμῖν πολέμιος, ἀλλ' ἐκόντες αὐτούς τε, καὶ τὰς ἀκροπόλεις ἄνθρωποι ἐνεχείρισαν. καὶ ἐπὶ βαβυλῶνα ἐλθόντες, ἀπροσδοκήτοις παρηλθομεν εἰς τὸ ἔσω τὸ τειχῶν, καὶ ἔχομεν τὴν πόλιν. ὁ βασιλεὺς δ' ὡδὶ κτησιφῶντος ἀφεστήκειν, ἥκων τὴν ἑῴαν. εἶτα εἰς Σελεύκειαν παρελθὼν, ὡς προσδοκᾶζεται, ἱππέας τε ὅτι πλείστους μεταπεμπόμενος, καὶ τοξότας, καὶ σφενδονήτας, ἀπαγγέλλουσι δ' ἐν οἱ σκοποὶ ἀμφὶ τὰς ἑκατὸν ἤδη μυριάδας ὑπ' αὐτοῦ συνειλέχθαι, καὶ τούτων εἴκοσιν ἱπποτοξότας, καίτοι ὅτι ὁ Ἀερμάνιος πάρεσιν, ὅτε οἱ κατὰ τὴν κασπίαν θαλάτταν οἰκοῦντες, ὅτε οἱ ἀπὸ Βάκτρων, ἀλλ' ὀλίγους τὸ πλησίον, καὶ σατραπείων τὰ ἀρχῆς. ὅτω ῥᾳδίως τοσαύτας μυριάδας κατάξει. καιρὸς δ' ἤδη σκοπεῖν ἡμᾶς ὅ, τι χρὴ ποιεῖν. Ἀδει. ἀλλ' ἐγὼ μὲν φημι δεῖν ὑμᾶς τὸ πεζὸν, ἀπίεναι τὴν ἐπὶ κτησιφῶντος. ἡμᾶς δ' τὸ ἱππικὸν, αὐτοῦ μένειν, τὴν βαβυλῶνα

miserum in parte nuda feriens, circum Susa, vel Bactra phalangi præfectum. *Sam.* Aufugis Lycine cohortem, meticulosus cùm sis: atqui lex jubet ei caput amputari, qui ordinis desertor visus fuerit. Sed quoniam secundum Euphratem jam sumus, & fluvius ipse ponte junctus est: & quæcunque à tergo reliquimus tutò nobis habent, omniaque præfecti occupant, quos unicuique genti superinduxi: atque hi etiam abeunt, nobis interim Phœniciam, Palæstinam, deinde & Ægyptum adjuncturi tu primus, Lycine, transi dextrum cornu ducens: ego deinde, & post me hic Timolaus. Postremò tu equitatum duc Adimante. Ac per Mesopotamiam nullus hostis nobis occurrit: sed ultrò se ipsos, & arces, homines dediderunt. Et quum Babylonem venissemus, præter expectationem intra muros ingressi sumus, ac urbem ipsam tenemus. Rex autem ad Ctesiphontem commorans, adventum nostrum accepit. Proinde Seleuciam profectus, exercitum comparat, equites quamplurimos, sagittarios, & funditores accersens. Renuntiant itaque speculatores, circiter centum myriadas hominum ad pugnam aptorum esse congregatas, & ex his viginti, qui ex equis jaculantur. Necdum tamen Armenius adest, neque Caspii maris accolæ, neque Bactriani: sed vicini tantùm, & qui in regni suburbiis habitant: adeò facilè tot myriadas conscripsit. Tempus igitur est ut videamus quid facto sit opus. *Adim.* At ego quidem censeo oportere vos, pedestrem videlicet exercitum, proficisci ad Ctesiphontem: nos autem equestres turmas, manere hìc, & Babylonem asservare. *Sam.*

ἀφυλάξοντας. *Sam.* ἀποδειλιᾷς σὺ ὦ Ἀδείμαντε, πλησίον ὂν κινδύνου ἡμῖν; *Tim.* σοὶ δὲ πῇ δοκεῖ ὦ Τιμόλαε; *Tim.* ἀπάσῃ τῇ φαλάγγι βαδίζειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, μὴ δὲ περιμένειν ἕως ἂν ἄμεινον παρασκευάσωνται, παντελῶς γὰρ αὐτοῖς συμμάχων προσγενομένων. ἀλλ' ἕως ἔτι κατ' ὀλίγους εἰσὶν οἱ πολέμιοι, ἐπιχειρῶμεν αὐτοῖς. *Sam.* εὖ λέγεις. σὺ δέ τί ὦ Λυκῖνε δοκιμάζεις; *Lyc.* ἐγώ σοι φράσω. ἐπειδὴ κεκμήκαμεν σπουδῇ ὁδοιπορήσαντες, ὁπότε κατῃείμεν ἑῴθεν ἐς τὸν Πειραιᾶ, καὶ νῦν δὲ ἤδη τετάρτην ἐπὶ σταδίοις προκεχωρήκαμεν, καὶ ὁ ἥλιος πολὺς, καὶ μεσημβρίαν μὲν ἤδη μάλιστα, σκιατραφῆναί που ἐπὶ τὰς ἐλαίας [1] ἐπὶ τῷ ἀναγεγραμμένῃ σήλῃ καθίσαντας, ἀναπαύσασθαι. εἶτα ὥσπερ ἀναστάντας, πορεύεσθαι, καὶ ἀνύειν τὸ λοιπὸν ἐς τὸ ἄστυ. *Sam.* ἦ γὰρ Ἀθήνησιν ὦ μακάριε εἶναι δοκεῖς, ὃς ἀμφὶ Βαβυλῶνα ἐν τῷ πεδίῳ περὶ τῶν τειχῶν ἐν τοσούτοις φαλάγγεσι καὶ ζεύγεσι περὶ πολέμου διασκοπούμενον; *Lyc.* ὑπέμνησας. ἐγὼ γὰρ ἠρόμην, [2] καὶ σὺ παρὰ τὸ φανεῖσθαι τὴν γνώμην. *Sam.* προσιέναι δὴ, εἴ σοι δοκεῖ ἔτι ὅπως ἄνδρες ἄριστοι ἐν τοῖς κινδύνοις ἔσεσθε, μὴ δὲ προδόσητε τὸ πάτριον φρόνημα. ἤδη γάρ που ἐν οἱ πολέμιοι ἐπιλαμβάνουσιν. ὥστε τὸ μὲ σύνθημα, ἔστω ἐνυάλιος. ὑμεῖς δέ, ἐπειδὰν σημήνῃ ὁ σαλπιγκτὴς, ἀλαλάξαντες, καὶ τὰ δόρατα κρούσαντες πρὸς τὰς ἀσπίδας, ἐπείγεσθε συμπίπτειν τοῖς ἐναντίοις, καὶ αὐτὸς ἡγεῖσθ' ἕτοιμοι τοξεύμασιν, ὡς μὴ δὲ πλησιάζειν λαμβάνωμεν, ἀκροβολίζεσθαι. *Sam.* Etiam tu formidas Adimante, quum ad periculum propiùs est ventum. Sed quid tibi videtur Timolaë? *Tim.* Omnibus cum copiis obviam hosti esse eundum, neque expectandum dum illi sese meliùs parârint, auxiliis undique ipsis accedentibus. Sed dum adhuc in via sunt hostes, adoriamur ipsos. *Sam.* Rectè dicis. Tu verò Lycine quid censes? *Lyc.* Equidem tibi dicam. Posteaquam defessi sumus itinere continuo, ex quo mane in Piræum descendimus, & jam nunc triginta ferè stadia processimus, & solis ardor magnus (nam circa meridiem maximè jam est) hîc alicubi ad oleas, super columnam istam inscriptionibus insignitam residentibus, esse quiescendum: deinde hinc surgentibus, eundum, & reliquum viæ ad urbem absolvendum. *Sam.* Etiam-ne Athenis, ô beate, esse putas, qui circa Babylonem in campo ante muros sedes inter tot milites de bello deliberans? *Lycin.* Submonuisti: ego verò sapere me putabam: & tu, eo quòd sententiam proferres. *Sam.* Accedemus igitur, si tibi videtur: & facite jut sitis viri fortes in periculis, neque patrios spiritus prodatis. Iam enim & hostes pugnam capessunt: quare Enyalius esto tessera. Vos autem postquam tubicen classicum cecinerit, exultantes, & clypeos hastis pulsantes, properate cum adversariis manus conserere: atque intra teli jactum consistite, ut ne plagas accipiamus, dum illis velitari

1 Ἐπὶ τῆς ἀναγεγραμμένης σήλης] Legendum videtur, ὑπὸ τὴν ἀναγεγραμμένην σήλην. Sic ὑπὸ γῆς· ὑπὸ μέλης. & similia. *Menagius.*

2 Καὶ σὺ παρὰ τὸ φανεῖσθαι τὴν γνώμην] Non sine menda. *Marcil.*

1 Οἱ

ζιαζ αὐτοῖς διδύπες. καὶ ἐπειδὴ εἰς χεῖρας ἤδη σωτεληλύθαμεν, τὸ μὲν εὐώνυμον, καὶ ὁ Τιμόλαος, ἐτρέψαντο τοὺς κατ' αὐτούς, Μήδους ὄντας. τὸ δὲ καθ' ἐμέ, ἰσόπαλον ἔτι. Πέρσαι γάρ εἰσι, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐν αὐτοῖς. ἡ δὲ ἵππος ἅπασα τῶν βαρβάρων, ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἡμῶν ἐλαύνουσιν. ὥστε ὦ Λυκῖνε, αὐτός, τε ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνου, καὶ τοὺς μετὰ σαυτὸ παρακελεύου δέχασθαι τὴν ἐπέλασιν. Λυ. ὦ τύχης. ἐπ' ἐμὲ γὰρ οἱ ἱππεῖς ἅπαντες, καὶ μόνος ἐπιπήδειος αὐτοῖς ἔδοξα ἐπελαύνειν. καί μοι δοκῶ, ὡς βιάζωνται, αὐτομολήσειν, προσφραμὼν ἐς τὴν παλαίστραν, ἔπι πολεμεῖν ὑμᾶς καταλιπών. Σαμι. μηδαμῶς. κρατεῖς γὰρ αὐτῶν ἤδη σὺ τὸ μέρος. ἐγὼ δὲ ὡς ὁρᾷς, καὶ μονομαχήσω πρὸς τὸν βασιλέα. προσκαλεῖται γάρ με. καὶ ἀναδῶσαι πάντως αἰσχρόν. Λυ. νὴ Δία ἐς τετρῶσθαι αὐτίκα μάλα πρὸς αὐτοῦ. βασιλικὸν γὰρ τὸ πρωθῆναι πρὸς τὸν ἀρχὴν μαχόμενον. Σαμι. εὖ λέγεις ἐπιπόλαιον μὲν μοι τὸ τραῦμα, καὶ σὺκ εἰς τὰ φανερὰ τοῦ σώματος, ὡς μὴ τὴν ὕλην ὕστερον ἄμορφον γλύφαι. πλὴν ἀλλὰ ὁρᾷς ὅπως ἐπελάσας, μιᾷ πληγῇ αὐτόν τε, καὶ τὸν ἵππον διέπειρα τὴν λόγχῃ ἀφείς; εἶτα τὴν κεφαλὴν ἀποτεμὼν, καὶ ἀφελὼν τὸ διάδημα, βασιλεὺς ἤδη γέγονα, προσκυνούμενος ὑφ' ἁπάντων, [1] οἱ βάρβαροι προσκυνεῖτωσαν ἡμῖν, καὶ τὸν Ἑλλήνων νόμον ἄρξω, εἰς θρασητὴς ὀνομαζόμενος. ἐπὶ τούτοις ἄρα συνοίσετε ὅσας μὴ πόλεις ἐπωνύμους ἐμαυτοῦ οἰκιῶ, ὅσας δὲ καθαιρήσω ἑλὼν καὶ κρούσας, αἳ ἂν ὑβρίσωσί τι ἐς

tari concedimus. Et postquam ad manus ventum jam est, sinistrum cornu, & Timolaus, Medos cum quibus congressi sunt, in fugam verterunt. Ego verò æquo adhuc Marte pugno: Persæ enim sunt, interque eos ipse rex. Vniversus autem barbarorum equitatus, in dextrum cornu nostrum fertur. Quare, ô Lycine, & ipse sis vir fortis, & eos qui tecum sunt, hortare ut impressionem fortiter excipiant. *Lyc.* O fortunam! adversum enim me equites cuncti, solusque visus sum idoneus, qui contrà ferar. Ac mihi videor, si vim adhibeant, transfugiturus esse, in palæstram hinc currens, vos etiamnum belligerantes relinquens. *Sam.* Nequaquam: tu enim ipsos ex parte jam vincis. Ego verò, ut vides, etiam singulari prælio cum rege congrediar. Provocat enim me, & pugnam detrectare, omnino turpe fuerit. *Lyc.* Per Iovem ab eo confestim vulneraberis: nam regium est de regno dimicantem vulnerari. *Sam.* Rectè dicis. At hoc vulnus summam tantùm cutem mihi perstringat, nec in aperta corporis parte, ne postea deformis obducatur cicatrix. Cæterùm vides quo pacto incursando una plaga, & ipsum, & equum emissa hasta transadegerim? Deinde amputato capite, & ablato diademate, rex jam factus sum, qui ab omnibus adoror. Barbari me adorent: ego juxtà Græcorum legem imperabo, atque imperator unus nominabor. Præterea cogitate quàm multas civitates mihi cognomines condam, quamque multas per vim captas destruam, siquæ aliquam contumeliam

[1] Οἱ βάρβαροι προσκυνήτωσαν ἡμῖν, καὶ τ.] Οἱ βάρβαροι προσκυνήτωσαν, ὑμῖν καὶ τ. Marcil.

τὴν ἀρχήν. ἀπάντων ἢ μάλιστα Κυδίαν τὸν πλούσιον μετελθόντα, ὃς ἐμοῦ ἤδη ἂν μοι, ἐξέωσε δ' ἀγρῷ, ἐπιβαίνων καὶ ὀλίγου εἰς τὸ εἴσω τοῦ ὄρους. Λυ. πέπαυσο ἤδη ὦ Σάμιππε. καιρὸς γάρ σε ἤδη μὴ νενικηκότα πολεμούντων μάχην, ὧν Βαβυλῶνι σύλλογος τὰ ἐπινίκια. ἐκτάδιον γὰρ οἶμαί σοι ἡ ἀρχή. Τιμόλαος ἢ σὺ τῷ μέρει εὐξάσθω ἂν ἐθέλῃ. Σα. τί δ' ἂν ὦ Λυκῖνε, οἷα σοι ἡτιμάσθαι δοκῶ; Λυ. σκόπει λοιπὸν ὦ ἀνυμφισώτατε βασιλέων ἐπιπονώτερος, ἢ βιαιότερος τοῦ Ἀδειμάντου. πλὴν ὅσον σὺ μὲν ἑτρύφα, διπλάσια χρύσεα σκῶμμα ἐστεῖναι τοῖς συμπότοις. σὺ δ', ἢ ἐπτρώσκου μονομαχῶν, ἢ ἐδέδιεις, ἢ ἐφθόνεις νύκτωρ, ἢ μεθ' ἡμέραν. ἐμὲ μὲν γάρ σοι τὰ δεινὰ τοῦ πολεμίου φοβερώτερα ἦν, ἀλλὰ καὶ ἐπιβουλαὶ μυρίαι, καὶ φθόνοι δεινοὶ τῶν συόντων, καὶ μῖσος, καὶ κολακεία. φίλων δ' ἐδέδεις ἀληθῶς, ἀλλὰ πρὸς τὸ δέος ἅπαντες, ἢ πρὸς τὴν ἐλπίδα εὖνοι δοκοῦντες εἶναι. ἀπόλαυσις μόνη, ἐδὲ ὄναρ τοῦ ἡδέως, ἀλλὰ δεξὰ μόνον, καὶ πορφυρίς, χρυσῷ ποικίλη, καὶ ταινία λευκὴ περὶ τῷ μετώπῳ, καὶ δορυφόροι περιέποντες. τὰ δ' ἄλλα, κόμματος ἀφόρητος, καὶ ἀηδία πολλή. καὶ ἢ χρηματίζειν τοῖς παροῦσι τοῦ πολεμίου ἥκουσι δεῖ, ἢ δικάζειν, ἢ κοιμᾶσθαι μεταξὺ τῶν ὑπηκόων ἐπιτάγματα. καὶ ἤτοι ἀφίξεταί τι ἔθνος, ἢ ἐπελαυνόντι τινες τοῦ ἔξω τῆς ἀρχῆς. δεδιέναι δὲ δεῖ πάντα, καὶ ὑφορᾶσθαι. καὶ ὅλως, ὑπὸ πάντων μᾶλλον, ἢ ὑπὸ σεαυτοῦ σύδειμαντίζοις. καὶ γὰρ ὧν ἐκ τόδε, πῶς ἂ πεπεισμένος, ὅτι ἐκ νοσεῖς τὰ ὅμοια τοῖς ἰδιώταις, καὶ ὁ πυρετὸς ἂ λαμπρυνόμενος σε βασιλέα ὄντα, ἐδὲ ὁ γαναλὸς δέδιε τὰς liam regno meo intulerint. At omnium maximè Cydiam istum divitem ulciscar, qui cùm mihi jam vicinus esset, agro me expulit, intus fines paulatim ingrediens. *Lyc.* Desine tandem Samippe. Tempus enim est ut tanta pugna potitus, victoriæ convivium Babylone celebres (sex enim stadiorum opinor est tibi imperium) & ut vicissim optet Timolaus quicquid voluerit. *Sam.* Quid igitur Lycine? qualia tibi videor postulasse? *Lyc.* Longè, ô præclarissime regum, laboriosiora, & violentiora, quam quæ Adimantus, quatenus ille in deliciis versabatur, & aurea pocula duorum talentorum pondo compotoribus porrigebat. Tu verò in singulari certamine vulnerabaris, & metuebas, & curis noctu, & interdiu distinebaris. Non solùm enim ea quæ ab hostibus fierent, formidanda tibi erant, sed & insidiæ innumerabiles, & familiarium invidia, odium, & assentatio. Amicus autem nullus verus, sed ad metum omnes, vel ad spem benevolentiam simulantes. Fruitio voluptatum, ne per somnium quidem: sed gloria solùm, & purpura auro variegata, & candida fascia circum frontem, & satellites præeuntes. Cæterùm labor intolerabilis & acerbitas multa. Et vel iis qui ab hostibus veniunt respondendum, vel jus dicendum, vel mittenda ad subditos edicta. Et vel gens aliqua defecit, vel ab iis qui degunt extra imperium, fiunt incursiones. Quare omnia timenda, & habenda suspecta. Denique ab omnibus potiùs quam à te ipso beatus prædicaris. Nam hoc quoque annon humile & abjectum, quòd eodem modo cum privatis ægrotas, & febris in nullo discrimine te regem habet, neque mors tuos satellites me-

δρυφόρους. ἀλλ' ἐπισὰς ὁ πόνος αὐτῷ δοκῇ, ἄχθομαι, σὸν ἀνδρίμορ τὸ ἀμφίδημα; σὺ δ' ὁ ὕπνος ὑψηλὸς κρεμάμενος, ἀνάσσειος ὢν δ' βασιλείου θρόνου τῷ αὐτῷ ὁδὸν ἅπῃ, τοῖς πολλοῖς ἰσόπεμορ, ἐλαυνόμενος τῇ ἀγελῃ τῶν νεκρῶν, χῶμα ὑψηλὸν ὑπὲρ γῆς, καὶ στήλαι μακραὶ, ἢ πυραμίδα εὐγράμμου, τὰς γωνίας ἀπολιπών, ἀκρόθεσμα δ' ἀνεπαίδευτα φιλοτιμήματα. εἰκόνες δ' ἐκεῖναι, καὶ νεὼς, ὃς ἀνίστασιν αἱ πόλεις ἡγεμόνι σφίσι, καὶ τὸ μέγα ὄνομα, πάντα καὶ ὀλίγον ἀποῤῥεῖ, καὶ ἄπιστον ἀμελήσεται. ὧν δ' δ' ὅπ μάλιστα ἐπὶ πλεῖον σκοπῶ, τίς ἔπ ἀπόλαυσις ἀναισθήτου αὐτῶν γίνομαι; ὁρᾷς, οἷα μὲ ζῶν ἔπ ἔξεις φρονίσματα, δεδιὼς, καὶ φροντίζων, καὶ κάμνων, οἷα δ' δ' μὴ τῷ ἀπαλλαγῆναι ἔσῃ; ἀλλ' ἤδη σὸν αὐτεῖν ὦ Τιμόλαε, καὶ ὅπως ὑπερβάλῃ τούτους, ὥσπερ εἰκὸς ἄνδρα συνιέντ, καὶ σχάσμασι χρῆσθαι εἰδότα. Τιμ. σκόπει γὰρ ὦ Λυκῖνε, εἴ τ ἐπιλήψιμον εὔξομαι, καὶ ὅ, τ ἂν δύνοιμ τίς δυνηθείη. χρυσὸν μὲν, καὶ θησαυρὸς, καὶ μεδίμνους νομίσματος, ἢ βασιλείας, καὶ πολέμους, δ' δείματα ὑπὲρ τ' ἀρχῆς, ἃ εἰκότως διέβαλες, σὸν αἰτήσομαι. ἀβέβαια γὰρ πάντά γε, καὶ πολλὰς τὰς ἐπιβολὰς ἔχοντα, δ' πλέον ἢ δὸν τὸ ἀναργὸν ἐν αὐτοῖς ἰῶ. ἐγὼ δ', βούλομαι τ' Ἐρμοῦ σύντροπόν μοι δῶρα πᾶσι δακτυλίοις τοιούτοις τῶν δύναμιν, ἵνα μὲ, ὥστ ἀεὶ ἐῤῥῶσθαι, δ' ὑγιαίνειν τὸ σῶμα, δ' ἄτρωτον εἶναι, δ' ἀπαθῆ. ἕτερον δ' ὡς μὴ ὁρᾶσθαι τ' ἀφελόμενον, οἷον ἦν ὁ Γύγης. τ' δὲ πᾶν, ὡς ἰσχύειν ὑπὲρ ἄνδρας μυρίους, καὶ ὅ, τ ἂν ἄχθος ἅμα μυρίοι κινῆσαι μόλις δυνοῖντο, metuit, sed superveniens quando visum fuerit, te plorantem ducit, non verita diadema? Tu verò ille tam sublimis delapsus, & abreptus à solio regio, eandem viam cum vulgo abis, eodemque honore in mortuorum gregem ageris: tumulum excelsum supra terram, & longam columnam, aut pyramidem depictis angulis insignem relinquens, intempestiva, & insensibilia ornamenta. Imagines autem illæ, & templa quæ colentes civitates erigunt, magnumque hoc nomen, omnia paulatim defluunt, neglectaque abeunt. Quòd si etiam quàm diutissimè perdurarint, quis quæso fuerit amplius eorum fructus, cum sensu careas? Vides, qualia dum vives negotia habiturus sis, metuendo, cogitando, laborando: qualia & post mortem futura sint? Sed jam tuum est optare, Timolaë: ac ut superes istos vide, ut virum prudentem, rerumque peritum decet. *Tim.* Considera igitur Lycine, numquid reprehensione dignum optabo, & quod arguere quispiam possit. Nam aurum, & thesauros, & nummorum modios, aut regna, & bella, & terrores pro imperio, quæ tu meritò reprehendisti, non postulabo. Caduca enim hæc multisque insidiis referta: & plus molestiæ habent, quàm dulcedinis. Sed velim ut Mercurius obviam mihi veniens, annulos det qui vim hujusmodi habeant: unum quidem, ut rectè semper valeam, & corpore sanus sim, insauciabilis, & affectionis expers: alterum autem, ut conspici non possit qui eum obduxerit: qualis fuit ille Gygis: tertium verò, ut robore superem virorum decem millia: & quod onus hominum simul decem millia vix movere possent, id

τῦτό με ῥᾳδίως μόνον ἀναλῆψεσθαι. ἔπ ἦ ⸂ πίπαζ, πολὺ ἀπὸ τ ⸂ χῆς ἀρθένα. καὶ ὡς τῦτό μοι εἶναι δακτύλιόν τινα. καὶ μλὼ ⸂ ἐς ὕπνον κἀλαπορᾶν, ὁπόσους ἂν ἐθέλω. καὶ ἅπασαν ἡμέραν ἀσφαλῶς μοι ἀνοίγεσθαι, χαλωμθμὴν ⸂ κλεῖθρα, κ ⸂ μηχλὲ ἀφαιρεμθμήν. τοῦτο ἀμφότερα, εἰς δακτύλι⸂ διώσεσθαι. τὸ ⸂ μέγιστον, ἄλλός τις ἔσω ἐπὶ πᾶσιν ὁ ἡδύσος, ὡς ἐρασμιον εἶναί με, ἀφελέμθμον παισὶ τοῖς ὡραίοις, καὶ γυναιξὶ, κ ⸂ δήμοις ὅλοις, κ ⸂ μηδένα εἶναι ἀνέρασον, κ ⸂ ὅτῳ μὴ ποθεινότατος ἐγὼ, ⸂ ἀνὰ στόμα. ὥστε πολλὰς γυναῖκας ⸂ φερούσας τ ⸂ ἔρωτα, καὶ ἀναρτᾶν ἑαυτὰς, καὶ τὰ μεραύκια ἐπιμεμηνέναι μοι, κ ⸂ δύδαίμονα εἶναι δοκεῖν, εἴ τινα ⸂ μόνον ἀποβλέψαιμι αὐτῶν. εἰ δ' ὑπερορῶμαι, κἀκεῖνα ὑπὸ λύπης ἀπολλύσθω. κ ⸂ ὅλως, ὑπὲρ τ ⸂ Ὑάκινθον, ἢ Ὑλαν, ἢ Φάωνα τ ⸂ χῖον εἶναί με, κ ⸂ ταῦτα πάντα ἔχειν, μὴ ὀλιγοχρόνιον ὄντα, μη ⸂ κ ⸂ μέτρον ζῶντα τ ⸂ ἀνθρωπίνης βιοτῆς, ἀλλ' ἔτι χίλιαετίον σὺν νέῳ γιγνόμθμον διαβιῶναι, ἀμφὶ τὰ ἑπτακαιδέκατ ⸂ ἔτη ἀεὶ ἀπδυόμθμον τὸ γῆρας, ὥσπερ οἱ ὄφεις. ὑδὲν γὰρ δεήσει με, ταῦτα ἔχοντα. πάντα γὰρ ἐμοὶ ⸂ ἔσται τὰ τ ⸂ ἄλλων, ἐς ὅσον ἀνοίγειν τε τὰς θύρας ἐδυνάμην, καὶ κοιμίζειν τὰς φύλακας, καὶ ἀθέατ⸂ εἶναι εἰσιών. εἰ δέ τ ⸂ Ἰνδῶν, ἢ Ὑπερβορέων θέαμα παραδόξον, ἢ κτῆμα τίμιον, ἢ ὅσα ἐμφανῶν ἢ πιθὴν ἡδέα ⸂ μεθαρπαλέμθμος ἀλλ' αὐτὸς ἐπιπτόμενος, ἀπόλαυσον ἁπάντων ἐς κόρον. κ ⸂ ἐπὶ χρῦν, ὑπὲρ πτερον ἠλέον, ἢ Φοίνιξ, ὄρνεον ⸂ Ἰνδῶν ἀθέατον τοῖς ἄλλοις, ἐγὼ ⸂ τῦτο ἑώρων ἄν. καὶ τὰς πηγὰς ⸂ τὰς Νείλε, μόν⸂ ἂν ἠπιστάμην, καὶ ὅσον τ ⸂

id ego facilè solus in humeros attollam, præterea procul à terra subvectus volem. Ad hoc quoque annulum habeam, quo in somnum attraham, quos voluero: & mihi accedenti pateat omnis janua, laxata sera, & dimoto vecte, quæ ambo possit unus annulus. Et quod maximum est, alius sit supra omnes suavissimus, qui me reddat amabilem, obductus pueris formosis, mulieribus, totisque populis: neque quemquam amoris expertem esse sinat, & cui non sim desiderabilissimus, atque in ore: ita ut multæ mulieres amoris impatientia sese suspendant: meique desiderio adolescentuli insaniant, seque fœlices putent, si tantum aspexero quempiam ipsorum: si verò despexero, etiam illi mœrore pereant. Denique Hyacintho, vel Hyla, vel Phaone Chio sim pulchrior: atque hæc omnia habeam, non brevi moriturus, nec ad humanæ vitæ mensuram victurus: sed per mille annos juvenis ex juvene renascens, ævum exacturus, circa decimum septimum quemque annum, senectutem more serpentum semper exuendo. Nihil enim mihi deerit, quum hæc habebo: siquidem aliena omnia essent mea, quatenus possem & fores aperire, & custodes sopire, & ingressus ipse invisibilis esse. Quod si apud Indos, aut Hyperboreos spectaculum aliquod mirum foret, aut res aliqua pretiosa, aut quicquid esu vel potu jucundum, advehi non curans, sed eò ipse advolans, omnibus ad satietatem usque fruerer. Et quia gryps alata fera, aut phœnix, avis apud Indos à cæteris videri nequit: ego eam viderem. Nili quoque fontes solus scirem, & terræ quicquid

est

γῆς ἀοίκητον, καὶ εἴ πῃς Ἀντίποδες ἡμῖν οἰκοῦσι, τὸ νότιον τῆς γῆς ἡμίσφαιρον ἔχοντες. ἔπι δὲ ἀστέρων φύσιν, καὶ σελήνης, καὶ αὐτοῦ ἡλίου, ῥᾳδίως ἂν ἔγνων, ἅπαντος ὢν τοῦ πυρός. καὶ τὸ πάντων ἥδιστον, αὐημερὸν ἀφικέσθαι εἰς Βαβυλῶνα πρὸς ἀνίκητον Ὀλύμπια. κἂν ἀριστήσαιμι, εἰ τύχοιμι ἐν Συρίᾳ, δειπνήσας ἐν Ἰταλίᾳ. εἰ δέ τις ἐχθρὸς εἴη, ἀμυνάσθαι τοῦτον ἂν δοκῶ ἀφανῶς, ἕτερον ἐμβαλόντα τῇ κεφαλῇ, ὡς ἐπιτετράφθαι τὸ κρανίον. τοῖς τε αὖ φίλοις, εὖ ποιεῖν, ἐπιχέαντα κειμωμένοις αὐτοῖς τὸ χρυσίον. καὶ μὴν εἴ τις ὑπερόπτης εἴη, ἢ τύραννος ἢ πλούσιος ὑβριστής, ἀφόβητον αὐτὸν ὄντα ἐπὶ σταδίοις εἴκοσιν, ἀφῆκα φέρεσθαι κατὰ τῶν κρημνῶν. τοῖς παιδικοῖς δὲ ὁμιλεῖν ἀκωλύτως ἂν ἔξῃ, εἰσιόντι ἀθεάτοις, κειμένοις ἅπασιν, ἄνδρα ἐκείνων μόνον. οἷον δὲ καὶ ἐκεῖνο ἴσως, τοὺς πολεμίους ἐπισκοπεῖν ἔξω βέλους ὑπερασπιζόμενον. καὶ εἰ δέξειέ μοι, προσθέμενον ἂν τοῖς ἡττημένοις, κειμένους τοὺς κρατοῦντας, νικᾶν παρέχον τοῖς φεύγουσιν, ἀναστρέψασιν ἀπὸ τῆς τροπῆς. καὶ τὸ ὅλον, παιδιὰν ἐποιούμην ἂν τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον, καὶ πάντα ἐμοὶ ἦν, ὡς Ζεὺς ἔδοκεν τοῖς ἄλλοις. τοῦτο ἡ ἄκρα εὐδαιμονία ἐστὶ, μήτε ἀπολέσθαι, μήτε ἐπιβουλευθῆναι δυναμένῳ. καὶ μάλιστα μετ' ὑγείας ἐν μακρᾷ τῷ βίῳ. τί ἂν αὐτάσαιτο ὦ Λυκῖνε τῆς ὀλίγης; *Lyc.* οὐδὲν ὦ Τιμόλαε. οὐδὲ γὰρ ἀσφαλὲς ἀνταίρειν ἀνδρὶ πτηνῷ, ὡς ὑπὲρ μυρίους τοὺς ἰόντας. πλὴν ἀλλὰ ἐκεῖνο ἐρησόμεθά σε, εἴ που ἄλλοι εἶδες ἐν τοσούτοις ἔθνεσιν, ὅσα ὑπερέπτης, γέροντα οὕτω ἄνδρα, ὅτῳ δυνατὸν ἐστὶν ἀνθρώπων μυριάδας ἀπὸ δέκα ὑπερβάλλειν; ἀλλ' εἰπὲ ἡμῖν, ἐπειδὴ καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἐπλανήθης, μὴ καὶ τὸν νοῦν ἀπολέσας ἐπλανήθης; ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἐνδέχεται.

est inhabitabile: & siqui Antipodes ex adverso habitant, australem terræ partem dimidiam tenentes. Præterea stellarum, lunæ, ipsiusque solis naturam facilè nossem, ut qui ab igne lædi non possem. Et quod omnium suavissimum fuerit, eodem die Babylonem delatus annuntiare possem, quis Olympia vicisset: & si fortè in Syria pransus essem, cœnare in Italia: & siquis mihi foret inimicus, istum èx occulto ulcisci, injecto in caput saxo, ita ut ipsi calvaria comminueretur: amicis contrà benefacere, aurum dormientibus ipsis effundendo. Quin siquis superbus foret, aut tyrannus, dives contumeliosus, sublatum ipsum ad stadia viginti, per præcipitia supernè dejicerem. Cum pusionibus autem, nemine prohibente conversari mihi liceret, cùm videri non possem ingressus, omnesque solis illis exceptis sopirem. Quale verò etiam illud foret, quòd belligerantes tutò spectare possem, extra teli jactum in altum sublatus? Et si videretur, adjungendo me victis, & sopiendo victores, fugientibus ex fuga reversis victoriam præberem. In summa, ludum quendam facerem vitam humanam, omniaque mea forent, Deusque cæteris viderer. Atque hæc summa fœlicitas est, quæ neque perire, neque insidiis peti potest: & maximè cum sanitate per longam ætatem. Quid igitur est, Lycine, quod in hoc voto culpare queas? *Lyc.* Nihil Timolaë: neque enim tutum fuerit adversari alato viro, & qui robore decem hominum millia superat. Verumtamen illud interrogabo te, ecquem alium videris inter tot gentes, quas volando oberrasti, virum jam senem mente à statu suo ita dimota, qui exiguo

γνώμην, ἐπὶ δακτυλίῳ μικρῷ ὀχήμενον, ὃρη ὅλα κινεῖν ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ δυνάμενον, ἐπίφθονον πᾶσι, καὶ ταῦτα, φαλακρῷ ὄντι, καὶ τὴν ῥῖνα σιμόν. ἀπιὲρ εἰπέ μοι & τόδε. τί δή ποτε οὐχ εἷς δακτύλιος ἅπαντα ταῦτα δυνατή σοι, ἀλλὰ τοσούτοις ἐσημμένος βαδῇ, τὴν ἀριστερὰν πεφορτισμένος καὶ δάκτυλον ἕνα. μᾶλλον γὰρ ὑπερπαίσῃ ὁ ἀριθμός, καὶ δεήσῃ & τὴν δεξιὰν συνεπιλαβεῖν. καίτοι ἑνὸς & ἀναισχυντίζοντος παυσαμένου, τὴν πολλὴν ταύτην κόρυζαν ἀποξύσας. ἢ τοῦτο μὲν & ὁ ἑλλέβορος ἱκανὸς ποιῆσαι, ζωρότερος πολεῖς. Τι. ἀλλὰ πάντως ὦ Λυκῖνε, καὶ αὐτὸς εὔξῃ τί ἤδη ποτέ, ὡς ἂν μάθωμεν οἷα αἰτήσεις ἀνεπίληπτα, καὶ ἀνέγκλητα, ὁ συνηφαντῶν τὰς ἄλλας. Λυ. ἀλλ' ἐγὼ δέομαι δύχης ἐγώ. ἤκομεν γὰρ ἤδη πρὸς τὸ Δίπυλον. καὶ ὁ βέλτιστος αὐτοῦ Σώμιππος, ἀμφὶ Βαβυλῶνα μονομαχῶν. καὶ σὺ ὦ Τιμόλαε, ἀριστῶν μὲν ἐν Συρίᾳ, δειπνῶν δ' ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ τοῖς ἐμοὶ ἐπεσάμενοι σταδίοις καὶ τετρήκασθε, καλῶς ποιοῦντες, ἄλλως τε, εἰ μὴ ἂν δεξαίμην πλουτήσας ἐπ' ὀλίγον, ὑπολειμμένου τινὰ πλοῦτον ἀναλῶσαι, μετ' ὀλίγον ψιλὸν τὴν μάζαν ἐσθίων, οἷα ὑμεῖς ποιήσεσθε μετ' ὀλίγον, ἐπεὶδὰν ἡ εὐδαιμονία μὴ ὑμῖν, καθάπερ πλοῦς πλοῦτος οἴχηται ἀπὸ τοῦ θησαυρῶν τε, καὶ διαδημάτων, ὥσπερ ἐξ ὕπνου τινὸς ἀνειραντος ἀνερχόμενοι, ἀνόμοια τὰ ἐπὶ τῆ οἰκίᾳ εὑρήσητε, ὥσπερ οἱ τὰς βασιλείας ὀνειρωττόμενοι τραγῳδοὶ ἐξελθόντες ἀπὸ τῆς θεάτρου, λιμώττοντες οἱ πολλοί. καὶ ταῦτα, πρὸ ὀλίγου Ἀγαμέμνονες ὄντες, ἢ Κρέοντες. λυπήσεσθε ἂν ὡς τὸ εἰκός, καὶ

annulo vectus, totos montes digito movere potuerit, amabilem omnibus, idque cùm calvus esset, simoque naso. At vero etiam hoc respondeo mihi: cur tandem unus annulus omnia ista tibi præstare non possit: sed tam multis revinctus incedes, sinistra per singulos digitos gravata. Imò verò excedit numerus, & necesse erit etiam dextram oneri ferendo succedere. Atqui unus, isque maximè necessarius deest, qui obductus, te à stultitia cohibeat, multo hoc fastu deterso: alioqui helleborus meracior haustus, hoc efficere poterit. *Tim.* At omnino Lycine, tu quoque jam tandem aliquid optabis, quo discamus qualia sis postulaturus, quæ videlicet reprehendi & culpari nequeant tu qui alios refellis. *Lyc.* At ego voto non opus habeo. Iam enim Dipylum pervenimus: & optimus hic Samippus, dum circa Babylonem singulari prælio dimicat: & tu Timolaë, dum in Syria quidem prandes, in Italia autem cœnas, etiam ea stadia, quæ ad me pertinebant, absumpsistis, rectè sanè facientes: præsertim cùm non probem in breve tempus ditescere, & subventaneam opulentiam dolendo, postmodum tenuem mazam comedere: quod vobis non multò pòst accidet, postquam hæc fœlicitas, magnæque divitiæ vobis relictis avolarint: ipsi autem digressi à thesauris & diadematibus istis, tanquam ex suavissimo aliquo somnio excitati, domi dissimilia omnia inveneritis, perinde ut histriones, regum personas agentes, quorum plerique ex theatro regredientes, fame conficiuntur: idque cùm paulò antè Agamemnones, aut Creontes fuerint. Mœrore igitur afficiemini, ut

θυσάρεσει ἔσωθε τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίας. καὶ μάλιστα σὺ ὦ Τιμόλαε, ὁπόταν δέῃ σε τὸ αὐτὸ παθεῖν τῷ Ἰκάρῳ, τὰ πτερώσεις ἀφαλυθείσης, καταπτσύσῃ οὐκ ἐς ὀρανὸν, χαμαὶ βαδίζειν, ἀπολέσαντα τοὺς δακτυλίους σωείνους, ἅπαντας ἀπορρύεντας, τὸ δακτύλιον. ἐμοὶ γὰρ τοῦτο ἱκανὸν, ἂν ἅπαντων θησαυρῶν, καὶ Βαβυλῶνος αὐτῆς, τὸ γαλάσιν μάλα ἡδέως ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἠπίσατε, τοιούτοις ἔσι, καὶ ταῦτα, φιλοσοφίαν ἐπαινέντες.

ut consentaneum est, vobisque res domesticæ displicebunt: & maximè tibi Timolaë, quando necesse tibi erit idem pati, quod Icarus olim, ut dissolutis alis de cœlo delapsus humi incedas, amissis illis annulis, qui de digitis ultro effluxerint. Mihi autem hoc sat erit, ut pro thesauris omnibus, ipsaque Babylone, suaviter admodum rideam ea quæ optastis, tam præclara scilicet: idque cùm ipsi Philosophiam laudetis.

ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

DIALOGI MERETRICII.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Vt in superioribus dialogis, brevioribus quidem illis, Lucianus, cum superorum, tum inferorum res irridet, & sumpta, ut videtur, occasione partim ex Homero, & cateris epicis, partim ex Tragœdiarum quoque scriptoribus, ita in hisce meretricum colloquiis, mulierum quoque vitia, amores, variamque lasciviam persequitur, idque accepta ejus rei occasione, atque materia ex Menandro, & ejus ætatis comœdiis. Eadem enim & illic argumenta tractata esse, ex Latinorum, Terentii ac Plauti conversionibus conjecturam facere licet.

ΓΛΥΚΕΡΑ, ΚΑΙ ΘΑΙΣ.

GLYCERA ET THAIS.

ΓΛΥΚΕΡΑ.

Τὸν στρατιώτην Θαΐ τὴν Ἀκαρνᾶνα, ὃς πάλαι μὲν Ἀβρότονον εἶχε, μετὰ ταῦτα δὲ ἠρασθη ἐμοῦ, τὴν πορφυροῦν λέγω, τὴν ἐν τῇ χλαμύδι, οἶσθα αὐτὸν, ἢ ἐπιλέλησαι τὸν ἄνθρωπον; Θα. οἶδα, ἀλλὰ οἶδα ὃ Γλυκέριον, καὶ

GLYCERA.

Militem istum Thai, Acarnanem, qui quondam Abrotonum habebat, postea verò me amavit, purpuratum istum dico, nosti-ne ipsum, an oblita es hominis? *Th.* Quidni nossem Glycerium: cùm

συνέπιε μεθ' ὑμῶν πέρυσιν [1] ἐν τοῖς ἀλῴοις. τί ἦ τοῦτο; ἐφίκεις γάρ πως περὶ αὐτοῦ διηγεῖσθαι. Γλ. Γοργόνα αὐτὸν ἡ παμπόνηρος φίλη δοκοῦσα εἶναι, ἀπέσπασεν ἀπ' ἐμοῦ ὑπαγαγοῦσα. Θα. καὶ νῦν σοὶ μὲν ἀνεῖνος ἐκ πρόσεστι, Γοργόναν ἦ ἑταίραν ποιῇ; Γλ. ναὶ ὦ Θαΐ, ἐκ τοῦ πρᾶγμα ἐμετρίως μοι ἤψατο. Θα. φρονηρὸν μὲν ὦ Γλυκέριον, σὺν ἀδίκῃ ἦ, ἀλλὰ εἰωθὸς γίγνεσθαι ὑφ' ἡμῶν τῶν ἑταιρῶν. ὥκνει χρὴ ὅτι ἀνιᾶσθαι ἄχαν, ὅτε μέμφεσθε τῇ Γοργόνῃ. οὐδὲ γὰρ σὲ Ἀβρότονον ἐπ' αὐτῷ πρότερον ἐμέμψατο. καίτοι φίλαι ἦτε. ἀτὰρ σκέπτομαι θαυμάζω, τί ἐκ ἐπῄνεσεν αὐτῆς ὁ φαλακρότης οὗτος, σκότος εἰ μὲ παντάπασι τυφλός ἐστιν. ὃς γὰρ οὐκ ἐωφάκει, τὰς μὲν τρίχας αὐτοῦ δρεπανὶς ἔχουσαν, καὶ ἐπιπολὺ δὲ μετώπου ἀπηγμένας. τὰ χείλη ἦ, πελιδνὰ, καὶ νεκρικὰ, καὶ τριχλοῦν λεπτὰς, ἐκ ἐπίσημοι ἐν αὐτοῖ αἱ φλέβες, ἐκ ῥὶς μακρὰ. ἓν μόνον, δύμηκης ἐστὶ, καὶ ὀρθὴ, ἐκ μεσθὰ πάνυ ἐπαγωγόν. Γλ. οἶσθ γὰρ ὦ Θαΐ τῷ κάλλει ἠρῆσθ τὸ Ἀκαρνᾶνα; σὺν οἶσθα ὡς φαρμακὶς ἡ Χρυσάειλον ἡ μήτηρ αὐτῆς, Θεσσαλὰς πινας ᾠδὰς ἐπιστεμένη, καὶ τὴν σελήνην καθέλκουσα; φασὶ ἦ αὐτὴν ἐκ πέτεσθαι τὰ νυκτός. σκέπτη ἐξέμηνε τὸν ἄνθρωπον, πιεῖν τὰ φαρμάκων ἐγχέασα. καὶ νῦν τρυγῶσιν αὐτόν. Θα. καὶ σὺ ὦ Γλυκέριον, ἄλλον τρυγήσεις. τοῦτον ἦ, χαίρειν ἔα.

anno ſuperiore vobiſcum in feſtis arvalibus potarit. Sed quid iſtud? Videris enim neſcio quid de illo narratura eſſe. *Gl.* Gorgona ipſum, ſceleſtiſſima iſta, quæ amica mea videbatur, ſubductum à me abſtraxit. *Th.* Et nunc ille tecum non amplius converſatur, ſed Gorgonam amicam aſcivit? *Gl.* Iſta eſt, Thai, nec me res hæc mediocriter afficit. *Th.* Malum quidem hoc eſt, Glycerium, non tamen inopinatum, ſed à nobis meretricibus fieri ſolitum. Proinde neque nimis mœrendum, neque de Gorgona conquerendum. Neque enim Abrotonum tibi priùs ob hoc ſuccenſuit: quanquam amicæ inter vos eratis. Sed illud miror, quidnam adeò laudet in ea miles iſte: niſi omnino cæcus eſt, qui non viderit illam raro, & in multam frontem deducto eſſe capillitio: deinde lividis, emortuiſque labiis, exili collo, & extantibus in eo venis, longoque naſo. Vnum ſolum habet, quòd procera eſt, & recta, ridetque illecebroſum admodum. *Gl.* An tu putas, Thai, Acarnanem illam formæ cauſa amaſſe? An neſcis, quòd venefica eſt Chryſarium, mater illius, quæ Theſſalas quaſdam incantationes callet, ac lunam deducit? Aiunt autem ipſam etiam volare noctu. Illa in inſaniam vertit hominem, ei temperato pharmaco quod biberet, & nunc ipſum vindemiant. *Th.* Tu quoque Glycerium, alium vindemiabis: iſtum autem valere ſinas.

1 Ἐν τοῖς Ἀλῴοις] Ἀλῶα Feſtum Athenienſium agricolarum dictum quod in areis hac die convivium perſonabat ἑορτὴ Ἀθήνησι μυσταγωγικὸν περιέχουσα Δήμητρος. Tangit dial. Meretr. Mat. & Muſar. Cætera hujus Dialogi diligenter expoſui ad Petron. *Bourd.*

MYR-

ΜΥΡΤΙΟΝ, ΠΑΜΦΙΛΟΣ, ΚΑΙ ΔΩΡΙΣ.

MYRTIVM, PAMPHILVS, ET DORIS.

MYRTION.

Γαμεῖς ὦ Πάμφιλε τὴν Φίλωνος τοῦ ναυκλήρου θυγατέρα. καὶ ἤδη σε μεμνημένην φασίν. οἱ τοσοῦτοι ὅρκοι ὡς ὤμοσας, καὶ τὰ δάκρυα, ἐν ἀκαρεῖ πάντα οἴχεται, ἐπιλέλησαι Μυρτίου πάλαι. καὶ ταῦτα ὦ Πάμφιλε, ὁπότε κύω μῆνα ὄγδοον ἤδη. τοῦτο γὰρ μόνον ἀπολαύσασά σου ἔρωτος ὅτι μὲ τηλικαύτην ἐποίησας, τὴν μαστέρα, καὶ μεζομικρὸν παιδοτροφεῖν δέησον. πρᾶγμα ἑταίρᾳ βαρύτατον. ἐγὼ γὰρ ἐνδώσω τὸ πεχθὲν, κἂν μάλιστα εἰ ἄρρεν γένοιτο, ἀλλὰ Πάμφιλον ὀνομάσασα, ἐγὼ μὲν ἕξω φιλτάτιον τοῦ ἔρωτος. σοὶ δ' ἐνειδεῖ ποτε ἀποστλαθὲν ἐκείνου, ὡς ἄπιστος γεγένηται πρὸς τὴν ἀθλίαν αὐτῆς μητέρα. γαμεῖς δ' ὦ καλὸν παρθένον. εἰδὼς γὰρ αὐτὴν ἑταίρας οὖσαν τοῖς Θεσμοφορείοις μετὰ τῆς μητρὸς, ἀδήπου εἰδῆναι ὅτι δι' αὐτὴν σοὶ ἔπεσε πόθος Πάμφιλον. καὶ σὺ δ' ἂν ἀποστραφεὶς ἴδοις αὐτήν. καὶ τὸ πρόσωπον, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἴδε, μή σε ἀνιάτως, εἰ πάνυ γλαυκοὺς ἔχει αὐτούς, μηδὲ ὅτι λιφροφοροῦσι. μᾶλλον δὲ τὸν Φίλωνα ἐώρακας τὸν πατέρα τῆς νύμφης. τὸ πρόσωπον αὐτοῦ οἶσθα. ὥστε ἀρκεῖ ἔτι δέησαι τὴν θυγατέρα ἰδεῖν. Πα. ἔπου σὺ λήρησις ὦ Μύρτιον, ἀκούσομαι, παρθένον μὲν καλὸν ἔφησθα, καὶ ἐρᾶσθαι ὑπὸ τοῦ νεανίσκου τοῦ Φίλωνος, καὶ ἐπιθυμεῖν γαμεῖν αὐτήν· τὰ δὲ ἄλλα οὐκ ἔφησθα, οὐδὲ ἐπυθόμην ἐγὼ ὅτι ἑταίρα ἐστὶν ἡ κόρη. ἀλλὰ τί ἐστι τὸ κωλῦον ἔτι γαμεῖν αὐτήν; Μυρ. ἀλλ' ἐγὼ ἐπιθυμῶ μὲν, ὦ Πάμφιλε, γαμεῖν αὐτὴν, ἀλλὰ δέδοικα μὴ ἀπιστήσῃ μοι ἡ μήτηρ αὐτῆς, ὅτι ἐγὼ ἐπεθύμησα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. ἐκείνη γὰρ ἐμοὶ ἐπιτρέπει τὴν θυγατέρα γαμεῖν, ἐπειδὴ ἐγὼ ἐπεθύμησα αὐτῆς. Πα. ἀλλὰ τί ἐστι τὸ κωλῦον ἔτι γαμεῖν αὐτήν; Μυρ. ἀλλ' ἐγὼ ἐπιθυμῶ μὲν, ὦ Πάμφιλε, γαμεῖν αὐτὴν, ἀλλὰ δέδοικα μὴ ἀπιστήσῃ μοι ἡ μήτηρ αὐτῆς, ὅτι ἐγὼ ἐπεθύμησα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. ἐκείνη γὰρ ἐμοὶ ἐπιτρέπει τὴν θυγατέρα γαμεῖν, ἐπειδὴ ἐγὼ ἐπεθύμησα αὐτῆς.

MYRTIVM.

Ducisne uxorem, Pamphile, Philonis naucleri filiam? imò jam duxisse te aiunt. Tot autem juramenta quæ præstitisti, & lachrymæ illæ, brevi momento evanuerunt omnia, & Myrtii nunc es oblitus, idque Pamphile, cùm octavum jam mensem ex te prægnans sim. Scilicet hoc solum ex tuo amore consecuta sum, quòd tam ingentem uterum gero: & me propediem oportebit prolem alere, rem meretrici gravissimam. Neque enim fœtum exponam, præcipuè si mas nascatur: sed eo nominato Pamphilo, equidem amoris solamen habebo. Tibi verò exprobrabit aliquando accedens ille ad te, quòd perfidus fueris in miseram ipsius matrem. Cæterùm non formosam virginem ducis. Vidi enim nuper ipsam in Thesmophoriis unà cum matre, nondum sciens quòd propter ipsam Pamphilum amplius visura non essem. Proin tu quoque antea ipsam contemplare, faciemque & oculos ipsius vide, ne te postea discruciet, quòd eos admodum cæsios habet, neque quòd distorti sunt, & se mutuò aspiciunt. Imò verò Philonem vidisti, patrem puellæ. Faciem igitur illius nosti: quare nihil amplius opus erit filiam videre. *Pam.* Adhuc te, Myrtium, nugantem audiam, ac nuptias nescio quas nau-

1 Ἐν ἀκαρεῖ πάντα οἴχ.] Proverb. *Bourd.*

νης, καὶ γάμος ναυκληρικὸς διεξιόσης. ἐγὼ δ', ἢ σιμιλίω τινα, ἢ καλλιὼ νύμφιον οἶδα; ἢ ὅτι Φίλων ὁ Ἀλωπεκῆθεν, οἷμαι γὰρ ἐκεῖνον λέγειν σε, θυγατέρα ὅλως εἶχεν ὡραίαν ἤδη γάμου; ἀλλ' οὐδὲ φίλῳ ἐστὶν ὅτῳ τῷ πατρί. μέμνημαι γὰρ ὡς πρώην ἐδικάσθη [1] περὶ συμβολαίου ναυτικοῦ. πάλαι γὰρ οἷμαι ὀφείλων τῷ πατρὶ, οὐκ ἤθελεν ἀποδιδόναι. ὁ δὲ, ὡς ἐπὶ τοὺς ναυτοδίκας ἀπήγαγεν αὐτὸν, καὶ μόλις ἐξέτισεν αὐτό. καὶ ὅλον, ὡς ὁ πατὴρ ἔφασκεν. εἰ δ' ἐμοὶ ἐδέδοκτό μοι, τὴν Δημέου θυγατέρα τὴν πέρυσιν ἐπρατηγηκὼς ἀφεὶς, καὶ ταύτα, πρὸς μητρὸς ἀνεψιὰν ὄσαν, τὴν Φίλωνος ἐγάμουν ἄν. σὺ δὲ πόθεν ταῦτα ἤκουσας; ἢ συνετέθηκας αὐτὴ ὦ Μύρτιον καινάς τινας ζηλοτυπίας σκιαμαχοῦσα; Μυρ. σοὶ δὲ γαμεῖν; ὦ Πάμφιλε; Πα. μέμηνας ὦ Μύρτιον, ἢ κραιπαλᾷς, ἡμῖτοι χθὲς γε πάνυ ἐμεθύσθημεν. Μυρ. ἡ Δωρὶς αὕτη ἐλύπησέ με. πεμφθεῖσα γὰρ ὡς ἔρια φήσουσα μοι ἐπὶ τὴν ταρσέρα, καὶ εὐξαμένη [2] τῇ λοχείᾳ ὡς ὑπὲρ ἐμοῦ, λεσβίαν ἔφη συντυχοῦσαν αὐτῇ. μᾶλλον δὲ σὺ αὐτὴ ὦ Δωρὶ λέγε, ἅπερ ἀκήκοας, εἶτα μὴ ἐπαλάσω αὐτά. Δω. ἀλλ' ἐπιτρεπτέον ὦ δέσποινα, εἴ τι ἐψευσάμεθα. ἐπὶ γὰρ τὸ Πρυτανεῖον ἐχώμεν, συντυχέ μοι ἡ Λεσβία μειδιῶσα, καὶ φησὶν, ὁ ἐραστὴς ὑμῶν ὁ Πάμφιλος, γαμεῖ τὴν Φίλωνος θυγατέρα. εἰ δ' ἀπιστεῖτε, ἴδετε με ὑποδακύψασαν εἰς τὸ στενωπὸν ὑμῶν ἰδεῖν πότερα κατεστεμμένα, καὶ αὐληταίδας, καὶ θάρυβον, καὶ ὑμέναιον ἄδοντάς τινας. Πα. τί ἂν, παρέκυ-

nauticas commemorantem. Egon' autem, aut ſimam aliquam, aut formoſam ſponſam novi? aut Philonem Alopecenſem (illum enim opinor te dicere) filiam habere nubilem? At neque patri amicus hic eſt. Memini enim de pacto nautico eum cum hoc nuper judicio contendere. Nam talentum opinor debens patri, ſolvere nolebat. Pater autem ipſum apud nautarum judices accuſavit; tum ægre illud exolvit, neque totum, ut ajebat pater. Quòd ſi uxorem ducere mihi viſum eſſet, Demeæ relicta filia, ejus qui ſuperiore anno exercitum duxit, idque cum mihi ſit conſobrina Philonis filiam uxorem ducerem? Tu verò unde iſta audiſti? an fortè ipſa, Myrtium, hoc effinxiſti, cum novis quibuſdam zelotypiis umbratilem pugnam exercendo? *Myrt.* Nunquid eam uxorem non ducis Pamphile? *Pam.* Inſanis Myrtium, aut certè temulenta es: atqui heri non admodum inebriati ſumus. *Myrt.* Doris hæc mœrore iſto affecit me. miſſa enim ut lanas ad ventrem emeret mihi, & Dianæ vota pro me faceret, Lesbiam, ait, fortè conveniſſe ſe. Quin potiùs huic narra Dori, quæ audiſti, niſi tute finxiſti ea. *Dor.* At vapulem hera, ſi quicquam mentita ſum. Cùm enim ad Prytaneum veniſſem, obviam fit mihi Lesbia ſubridens, atque ait, Amator veſter Pamphilus, uxorem ducit Philonis filiam. Ac ſi credere nollem, juſſit ut in angiportum veſtrum intrò aſpicerem omnia ſertis ornata, tibicinas, tumultum, & aliquos qui canerent hymenæum. *Pam.* Quid igi-

1 Περὶ συμβολαίου ναυτικοῦ] Leg. Vlp. ad Demoſt. περὶ Ἀλονήσου. Bourd.

2 Τῇ λοχείᾳ] Ἀγτίμιδι, quæ præſidet λοχείαις ἢ χρυσίοις. Idem.

1 Ἀπὸ-

Ψας ὦ Δωρί; Δω. καὶ μάλα. κ᾽ ἔδον ἅπαντα ὡς ἔφη. Πα. μαινῇ τὼ ἀπάτλω. ὅτε πάντα ἡ Λεσβία Δωρὶς, πρὸς σὲ ἐψεύσατο, καὶ σὺ, τἀληθῆ ἀπήγγελκας Μυρτίῳ. τὼλὼ μάτλως ἐξερχθητε. ὅτε γὼ παρ᾽ ἡμῖν οἱ γάμοι. ἀλλὰ νῦν ἀνεμνήσθη ἀκούσας τᾶ μητρὸς. ὁπότε χθὲς ἀνέστρεψα παρ᾽ ὑμῶν, ἔφη γάρ, ὦ Πάμφιλε, ὁ μὲν ἡλικιώτης σοι Χαρμίδης ὁ δ᾽ γείτων Ἀρισταινέτα ὑὸς, γαμεῖ ἤδη, καὶ σωφρονεῖ. σὺ δ᾽, μέχρι πύν ἑταίρᾳ σύνᾖ; τοιαῦτα διδακεύων αὐτῆς, ἐς ὕπνον κατλυίχθλω. εἶτα ἔωθεν παρῆλθον ἀπὸ τᾶ οἰκίας. ὥστε οὐδὲν εἶδον, ὧν ἡ Δωρὶς ὕστερον εἶδεν. εἰ δ᾽ ἀπιστεῖς, αὖθις ἀπελθοῦσα ὦ Δωρὲ, ἀκριβῶς ἰδὲ, μὴ τ᾽ ψευστὸν, ἀλλὰ τλὼ δύρᾳ, ποτέρα ἐσὶν ἡ κατεστεμμένη. δύρήσεις γὰρ τλὼ τ᾽ γαῖδον. Μυρ. ἀπέσωσας ὦ Πάμφιλε. ἀπηγξάμλω γὰρ ἂν, εἴ τι τοιοῦτο ἐγένετο. Πα. ἀλλ᾽ οὐκ ἂν ἐγένετο. μήσ᾽ ὅτε μανείλω, ὡς ἀπλαξέσθαι Μυρτίᾳ. καὶ ταῦτα, ἤδη μοι κυέσης παιδίον.

igitur? introſpexiſti Dori? *Dor.* Ita ſanè, vidique omnia quæ illa dixit. *Pam.* Intelligo errorem: neque tibi omnia, Dori, Lesbia mentita eſt: & tu vera quoque Myrtio renuntiaſti: verùm fruſtrà turbatæ eſtis. Neque enim nuptiæ illæ apud nos fiunt. Sed nunc in mentem venit quod ex matre audivi, quando à vobis heri dòmum reverſus fui. Nam dixit, tuus hic æqualis Charmides, Pamphile, vicini Ariſtæneti filius, uxorem jam ducit, & reſipiſcit: tu verò quouſque tandem cum meretrice conſuefces? His negligenter auditis, in ſomnum ſum prolapſus. Dein mane exurgens, domo ſtatim exivi. Itaque nihil eorum vidi, quæ poſtea Doris vidit. Quòd ſi mihi non credis, denuo hinc abiens Dori, diligenter inſpice, non angiportum, ſed januam, utra ſertis exornata ſit: vicinorum enim illam comperies. *Myrt.* Servaſti me Pamphile. Strangulaſſem equidem me, ſi tale quid factum fuiſſet. *Pam.* At factum non eſt: neque ita inſaniveró, ut Myrtii obliviſcar, præſertim cùm ex me uterum jam gerat.

ΜΗΤΗΡ, ΚΑΙ ΦΙΛΙΝΝΑ.

ΜΗΤΗΡ.

Ἐμάνης ὦ Φίλιννα, ἢ τί ἔπαθες σὺ τῷ ξυμποσίῳ ψθὲς; ἦκε γὰρ παρ᾽ ἐμὲ Διφίλῳ ἐωθὲ δακρύων, καὶ διηγήσατό μοι ἃ ἔπαθεν ὑπὸ σοῦ. μεμεθύσθαι γάρ σε, καὶ ἐς τὸ μέσον ἀναστῆναι, ὀρχήσασθαι, αὐτῇ Δίφιλον

MATER, ET PHILINNA.

MATER.

An inſaniviſti Philinna, vel quid heri in convivio tibi accidit? Venit enim ad me Diphilus mane lachrymans: & mihi acceptam à te injuriam narravit. Ebriam enim fuiſſe te, & in medium progreſſam ſaltaſſe ait,

λύοντος. καὶ μὴν τοῦτο, φιλῆσαι Λαμπρείαν τὴν ἑταίραν αὐτῆς. καὶ ἐπεὶ ἐχαλέπηνέ σοι, καθαλιπεῖσαν αὐτὸν, ἀπελθεῖν πρὸς τὴν Λαμπρείαν, καὶ φιλῆσαι ἐκεῖνον. ἑαυτὸν δὲ ἀποπνίγειν, τύπτων γυμνὸν. ἀλλ' ὀλίγα τὰ νυκτὸς οἴμοι συνεκφύδης. καθαλιπεῖσα δὲ δακρύουσα, μὴν ἐπὶ τὸν πλησίον σκίμποδα κατέκεισο ᾄδουσα, καὶ λυπεῖσα ἐκεῖνον. Φι. τὰ δὲ αὐτῆ σοι ὦ μῆτερ, ὁ διηγήσατο; ὁ δὲ ἂν συνηγόρωες αὐτῷ ὑβρισῆναι ὄνλι. ὃς ἐμοῦ μὲν ἀφίεμαι, ἐκομολογεῖτο Θαΐδι τῇ Λαμπρίδι ἑταίρᾳ, μηδέπω ἐκείνης παρούσης. ἐπεὶ δὲ χαλεπαίνουσαν εἶδε με, καὶ φλίνδουσα αὐτῷ οἷα ποιεῖ, καὶ ὡτὸς ἄκρου ἐφαψάμενος, ἀνακλάσας τὴν αὐχένα τῆ Θαΐδος, ἐφίλησεν ὅτω σφοδρῶς, ὥστε μόλις ἀπέσπασα τὰ χείλη, εἶτ' ἐγὼ μὲν, ἐδάκρυον. ὁ δὲ, ἐγέλα, καὶ ἅμα τῇ Θαΐδι πολλὰ πρὸς τὸ ὦς ἔλεγε, κατ' ἐμοῦ δηλαδή. καὶ ἡ Θαΐς ἐμειδία, βλέπουσα πρὸς ἐμέ. ὡς δὲ ἀπῄνησε ἡδονῆς τὸν Λαμπρείαν, καὶ ἀνορέξησάν ποτε φιλῆσαι ἀλλήλους, ἐγὼ μὲν ὅμως παρ' αὐτὸν κατεκλίθην, ὡς μὴ καὶ τοῦτο ἀποφασίσοιο ὕστερον. ἡ Θαΐς δὲ ἀναστᾶσα, ὠρχήσατο πρώτη, λαμπομένους ἐπιπολὺ τοὺς σφυρούς, ὡς μόνη καλὰ ἔχουσα. καὶ ἐπειδὴ ἐπαύσατο, ὁ Λαμπρείας μὲ ἐσίγα, καὶ εἶπεν ὑδέν. Δίφιλος δὲ, ὑπερηπήνησε τὸ εὔρυθμον, καὶ τὸ κεχορηγημένον, καὶ ὅτι εὖ πρὸς τὴν κιθάραν ὁ πούς, καὶ τὸ σφυρὸν ὡς καλὸν, καὶ ἄλλα μυρία, καθαπτόμενος τῆς Καλαμίδος Σωσάνδρας ἐπαινῶν, ἀλλ' οὐχὶ Θαΐδα, ἣν καὶ σὺ οἶδα συλλογούμενος ἡμῖν, οἵα ἐστι. Θαΐς δὲ οἷα καὶ ἔσκωψεν ὑβρίζουσα εἰς ἐμέ. εἰ γάρ τις ἔφη μὴ αἰσχυνεῖται ipso prohibente: postea etiam sodalem suum Lampriam osculatam fuisse, & quòd tibi succensuerit, ipso relicto ad Lampriam transiisse, eumque amplexatam esse: sese verò disperiisse cùm hæc fierent. Sed neque noctu, opinor, concubuisti cum eo relicto autem lachrymante, sola in proximo grabbato jacuisti, cantillans, & ægrè faciens illi. *Phil.* At ea quæ ipse fecit, mater, tibi nequaquam narravit: neque enim, cùm fuerit adeò contumeliosus, patrocinareris ipsi: qui me relicta, sermones subinde cum Thaide amica Lampriæ conferebat: cùm ille nondum adesset. Postquam autem videbat indignè ferre me, & hominem, eorum quæ faciebat nutu admonebam, ille summa auricula apprehensam, & cervice ad se reclinatam Thaidem osculatus est, ita impresso ore, ut vix inde labia retraheret. Proinde ego quidem lachrymabar, ille verò ridebat, multaque in aurem Thaidi susurrabat, de me videlicet. Et Thais quoque ad me respiciens, subridebat. Vbi autem advenire Lampriam animadverterunt, tandemque osculis mutuis satiati fuerunt, ego tamen accubui cum ipso, ut ne in posterum etiam hoc causari posset. Surgens autem Thais, prima saltavit, nudatis multum malleolis, quasi sola pulchros eos haberet: quæ postquam desiit, tacebat Lamprias: & nihil dicebat. Sed Diphilus laudibus extollebat concinnitatem gestus, rectéque actam saltationem, quodque ad citharam pes esset aptus, pulcherque malleolus, & alia infinita, perinde ac si Calamidis Sosandram laudaret, non Thaidem, quam tu quoque nosti satis qualis sit, cùm nobiscum nuper lavaret: quæque in me probrosè statim dixerit. Siquam enim, inquit, non pu-

τὴν λεπτὴν ἔχουσα τὰ σκέλη, ὀρχήσεως δὲ αὐτὴ ἐξαναστᾶσα. τί ἂν λέγοιμι ὦ μῆτερ; ἀνέστην ἤδη, καὶ ὠρχησάμην. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν; ἀναιδείας, εἰ ἐπαληθεύειν τὸ σκῶμμα, καὶ τὴν Θαΐδα ἐᾶν τυφωνεῖν τὸ συμπόσιον; Μη. φιλοκομότερον μὲν ὦ θύγατερ. ἐδεῖ φρονιζειν γὰρ ἐχρῆν. λέγε δ' ὅμως τὰ μὴ ταῦτα. Φι. οἱ μὲν ἦν ἄλλοι, ἐπῄνουν. ὁ Δίφιλος δ', μόνον ὕπτιον καταβαλὼν ἑαυτὸν, ἐς τὴν ὀροφὴν ἀνέβλεπεν, ἄχρι δὴ καμοῦσα ἐπαυσάμην. Μη. τὸ φιλῆσαι δ' τὸν Λαμπρίαν ἀληθὲς λῶ, καὶ τὸ μεταβᾶσαν περιπλέκεσθαι αὐτῷ; τί σιγᾷς; οὐκ ἔπ γὰρ ταῦτα συγγνώμης ἄξια. Φι. ἀνέλυσπεῖν ἐβουλόμην αὐτόν. Μη. εἶπα δὲ συνεκάθευδες, ἀλλὰ καὶ ἤδες, ἐκεῖνα δακρύουσ'. οὐκ αἰσθάνῃ ὦ θύγατερ, ὅτι πτωχαί ἐσμεν, δὲ μέμνησαι ὅσα παρ' αὐτῶ ἐλάβομεν, ἢ οἷον δὴ τὸ πέρυσι χειμῶνα διηγάγομεν ἂν, εἰ μὴ τὸν ἡμῖν ἡ Ἀφροδίτη ἔπεμψε; Φι. τί δ' ἂν, ἀνέχομαι ἀφ' τούτου, ὑβριζομένη ὑπ' αὐτοῦ; Μη. ὀργίζῃ μὲν, μὴ ἀνηύβριζε δέ. οὐκ οἶσθα ὅτι ὑβριζόμενοι πλείονος οἱ ἐρῶντες, καὶ ἐπιμελοῦσιν ἑαυτοῖς; σὺ δὲ πάνυ χαλεπὴ ἀεὶ τῷ ἀνθρώπῳ γιγνήσῃ. νὴ ὅρα μὴ κατὰ τὴν παροιμίαν, [1] ἀπορρήξωμεν πάνυ τείνουσαν τὸ καλώδιον.

pudet gracilium crurum quæ habet, surgat & saltet ipsa. Hîc tibi quid dicam mater? surrexi equidem atque saltavi. Quid enim facto opus erat? perferre scilicet, idque dicterium silentio comprobare, ac permittere ut sic in convivio regnaret Thais? *Mat.* Nimia quidem fuit hæc æmulatio, ô filia. Nam ne curare quidem hæc oportebat. Dic tamen quæ sequuta sunt. *Phil.* Alii quidem laudabant, solus autem Diphilus, jacens supinus ad lacunar respexit, donec ego defessa destiti. *Mat.* Quid autem quòd Lampriam osculata, quumque deflexisses, amplexa esse diceris, verum-ne istud fuit? quid taces? nam hæc non amplius digna sunt venia. *Phil.* Atqui volebam ipsi ægrè facere vicissim. *Mat.* Deinde neque cum ipso concubuisti, sed ipso lachrymante cantillasti. Non intelligis filia pauperes esse nos: neque meministi quam multa ab eo acceperimus: aut quo pacto hyeme superiore nobis fuisset vivendum, nisi Venus hunc nobis obtulisset? *Phil.* Nunquid igitur ob hoc ab eo affici me contumelia sustinerem? *Mat.* Irascere quidem, at contumeliam ne repende. An nescis læsos amatores desinere amare, & semet ipsos objurgare? Tu verò homini semper difficilis fuisti. At vide, ne quod vulgò fertur, intensum nimis funiculum abrumpamus.

1 Ἀπορρήξωμεν] Idem Proverbium apud Aristenet. Epist. 1. lib. 2. *Bourd.*

ΜΕΛΙΤΤΑ, ΚΑΙ ΒΑΚΧΙΣ.

MELISSA, ET BACCHIS.

ΜΕΛΙΤΤΑ.

Ἔτ' ἴσθα Βακχὶ γραῦν, οἵας πολλὰς Θετταλὰς λέγουσι ἐπᾴδουσας, καὶ ἑρμοσμίνας ποιοῦσι, εἰ δὲ πάνυ μισομβρίη γυνὴ τυγχάνοι, ὕστις ὄναιτο, ἀφαλαβοῦσα, φίλτρα μοι. δοκιμώτατα γὰρ ὅλα, καὶ τὸ χρυσίον ταῦτα προσείμην ἢ δέκας, εἰ μόνον ἤθελεν ἐπ' ἐμὲ αὖθις ἀναφρέψασθαι Χαρῖνον, μισήσασα Σιμμίχιον, ὡς νῦν ἐμέ. Βακ. τί φῄς; ἔστι τι σπουδαῖον, ἀλλὰ δῆτα τὼν Σιμμίχιον ὦ Μέλιττα, οἷ χαρτὴν Χαρῖνος, δι' ὃν τοσαύτας ὀργὰς τὸ γύναιον ἤνεγκε, καὶ βαλήσεις τὴν πλουσίαν ἐκείνην γῆμαι, πέντε προικὸς τάλαντα ὡς ἔλεγον, ἐπιφερομένην; μέμνημαι γὰρ ταῦτά σε ἀκούσασα. Με. ἅπαντα ἐκεῖνα οἴχεται ὦ Βακχὶ. καὶ πέμπτην ταύτην ἡμέραν ἐσὶ ἑώρακα ὅλως αὐτόν. ἀλλὰ πίνουσι παρὰ τῷ σωφρονεῖν Παμμένῃ αὐτός τε, καὶ Σιμμίχη. Βακ. δεινὰ ὦ Μέλιττα πέπονθας. ἀλλὰ τί δ' ὑμᾶς διέφθορεν; ἔοικε γὰρ οὐ μικρὸν τοῦτ' εἶναι. Με. τὸ μὲν ὅλον, οὐδὲ εἰπεῖν ἔχω. πρώην γὰρ ἀνελθὼν ἐς Πειραιᾶς, κατελαλύθη γάρ οἱ μοι χρέα· τί ἀπιτήσων, πέμψαντος αὐτὸν πατρὸς, ὅτι με συμβουλεύσειν ἐπελθὼν, ὅτε συμβήσοιτο ὡς ἔθος προσδραμοῦσαν, ἀποστεροῦμαι ἢ ἐμπολακήσειν θέλουσαν, ἀπιόντι φησὶ συμβῆναι τὸν ναύκληρον Ἑρμόπομπον, ἢ τὰ ἐπὶ τοῖχον γεγραμμένα ἐν τῷ Κεραμεικῷ ἀναγνῶναι, ὅπως κατεπηλίτσουσι ὑμῶν τὰ

MELISSA.

Siquam, Bacchi, anum nosti, quales multæ Thessalæ perhibentur esse, incantatrices, quæ amabiles reddunt, etsi prorsus odio habeatur mulier, eam acceptam ad me adducas quæso. Vestes enim omnes, atque hoc aurum lubenter amiserim, si solùm ad me denuo reversum videam Charinum, odio Simmichen perinde habentem, ac me nunc habet. *Bac.* Quid ais Melissa? non amplius tecum consuetudinem habet, sed ad Simmichen divertit Charinus? cujus gratia tantas parentum iras sustinuit, cùm divitem illam, quinque talenta, ut ajebant, in dotem allaturam, uxorem nollet ducere: memini enim me ista ex te audire. *Mel.* Cuncta hæc evanuerunt Bacchi, & jam quintus dies est, ex quo illum prorsus non vidi. Sed potant apud æqualem Pammenem, ipse & Simmiche. *Bac.* Acerba tibi accidunt Melissa. Sed quid vos ad dissidium impulit? nam hoc non exiguum videtur esse. *Mel.* In universum, neque dicere possum. Sed nuper ex Phiræo reversus (eò namque descenderat, à patre missus, puta ut debitum exigeret) neque me ingrediendo est intuitus, neque pro more accurrentem excepit, sed amplexari volentem repellens, abi, inquit, ad nauclerum Hermotimum, aut ea quæ in Ceramico parietibus inscripta sunt lege, ubi inciſa sunt

vestra

ἐνόμαζε. τίνα Ἑρμότιμον, τίνα ἔφην; ἢ ποίαν σήλινον λέγεις; ὁ δ', οὐδὲν ἀποκεκλεισμένῳ, οὐδὲ δεισήνας, ἐκάθευδεν ἀποστραφείς. πόσα οἴει ἐπὶ τοῦτον μεμηχανῆσθαί με, ὦ βέλτιστε, ἐπιστρέφοντα, φιλοῦντα, ἀμπεχόμενόν τε μεθ' ἡδονῆς ὅτου δ' ἀφ' ὁπωστιοῦν ἐπεμελήθην, ἀλλ' εἰ μοι φησὶν ἐπὶ πλέον ὀχλήσειας, ἄπειμι ἤδη, εἰ δὲ μέσαι νύκτες εἰσίν. Bac. ὅμως χαίρεις τὸν Ἑρμότιμον; Me. ἀλλὰ μεθίεις ὦ Βακχί, ἀθλιώτερον ἀφίγμενον ἢ νεῦ ἔχω, εἴ ποτε ἔγω ναύκληρον Ἑρμότιμον οἶδα. πλὴν ἀλλ' ὁ μέν, ἐωθεν ἀπελαυνόμενος, ἅμα ἀλεκτρυόνων δύσεως ἄρασθαι ἀναχρόμενος. ἐγὼ δ', ἐμεμνήμην ὅτι κατὰ τοῖχον τινὸς ἔλεγε καλλιγράφεσθαι τὸνομα ὁ κερδαλεός. ἐπεμψα δὴ Ἀκίδα κατασκεψόμενον. ἤδη δ' ἄλλο μὲν οὐδὲν εὗρε, τοῦτο δ' μόνον ἐπιγεγραμμένον ἐπάντων ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ τοῦ τοῦ δικύλου, Μέλιττα, φιλεῖ Ἑρμότιμον. καὶ μικρὸν αὖθις ὑπανοίξας, ὁ ναύκληρος Ἑρμότιμος, φιλεῖ Μέλιτταν. Bac. ὦ τοῦ θερίου νεανίσκου. σωίνημι χάρ. λυπῆσαί τις ἥλιον τὸν Χαρῖνον, ἐπίγραψε, ζηλότυπον ὄντα εἴδως. ὁδί, αὐτίκα ἐπίσευσεν. εἰ δέ πω ἴδοιμι αὐτόν, ἁλοίξομαι. ἄπειρός ἐστι, καὶ παῖς ἔτι. Me. πῶς δ' ἂν ἴδοις ἐκεῖνον, ὃς ἐγκλεισάμενος ἑαυτὸν, σωίεται τῇ Σιμμίχῃ; οἱ γονεῖς δ' ἔτι περὶ ἐμοὶ ζητοῦσιν αὐτόν. ἀλλ' εἴ ποτε εὕρεθείμι ὦ Βακχὶ χρεών, ὡς ἔφλον, δοκοῦσί γε ἂν φανεῖσα. Bac. ἔστιν ὦ φιλτάτη ὅτι χρησίμη φαρμακὶς, σύριξ τὸ χθές, ὠμὴ ἔτι, καὶ συμπεπηγυῖα. ἤ μοι ποτὲ Φανίαν καλεπαίνουσα κἀκείνου εἰκῇ, ὥσπερ Χαρῖνον, διήλλαξε μῆν μιᾶς ὅλας τέσσαρας, ὅτι ἐγὼ μὲ ἤδη ἀπεγνώκειν. Bac. ἔστι τις ἐπῳδὴ Σύρα, ὠμὴ ἔτι, καὶ εὖ πεπηγυῖα, ἥτις ἐμοὶ ποτὲ Φανίαν καλεπαίνουσα κἀκείνου εἰκῇ, ὥσπερ Χαρῖνον, διήλλαξε μῆν μιᾶς ὅλας τέσσαρας, ὅτι ἐγὼ μὲ ἤδη ἀπεγνώκειν.

vestra nomina. Quem Hermotimum, quem inquam? aut quam columnam dicis? Sed ille nihil respondens, atque incœnatus, dormiebat aversus. Quàm multa hîc me putas machinatam fuisse, amplectendo, convertendo, & osculando aversi illius cervicem? At ille ne ullo quidem pacto deliniri se passus est: sed si mihi, inquit, plus satis molesta fueris, abibo hinc, etiamsi nox intempesta sit. *Bac.* Attamen noras Hermotimum? *Mel.* At me videas, ô Bacchi, miseriorem multò quàm nunc sum, degere, si ullum ego nauclerum Hermotimum novi. Verùm ille summo mane à me discessit, statim ad galli cantum experrectus. Ego verò memineram dictum ab ipso, parieti cuidam in Ceramico inscriptum esse nomen meum. Tum misi statim Acidem, quæ illud videret. Illa verò nihil aliud, nisi hoc solum inscriptum reperit, juxta Dipylum ad dextram ingredientibus, Melissa amat Hermotimum: ac rursum paulò inferiùs, Nauclerus Hermotimus amat Melissam. *Bac.* O adolescentes ineptos! Intelligo enim: ægrè facere quispiam Charino volens, inscripsit hæc, zelotypum eum esse sciens. Ille verò statim credidit. Eum autem sicubi videam, alloquar. Imperitus est, & puer adhuc. *Mel.* At ubi videas illum, qui conclusus cum Simmiche conversatur? Parentes autem eum etiamnum apud me quærunt. Sed Bacchi, siquam anum invenire possem, ut dixi, apparens ea me servaret. *Bac.* Est quædam venefica, ô dilectissima, ad hoc apta, gente Syra, cruda adhuc, & bene compacta, quæ mihi aliquando Phaniam, cùm & ille temerè succenseret, quemadmodum Charinus, post quatuor solidos menses reconciliavit, cùm jam planè de-

spo-

σειν. ὁ δ', ὑπὸ τ ἐπῳδῶν, ἦκεν αὖθις ἐπ' ἐμέ. Με. τί δ' ἔπραξεν ἡ γραῦς, εἴπερ ἔτι μέμνησαι; Βακ. λαμβάνει μὲν οὐδὲ πολλοῦ ὦ Μέλιτται τ μισθὸν, ἀλλὰ δραχμὴν, καὶ ἄρτον. κ ἐπικεῖται δ δεῖ μ τ ἀλῶν, κ ὀβολοὺς ἑπτὰ, κ θύον, κ δᾷδα. ταῦτα δ ἡ γραῦς λαμβάνει. κ κρατῆρα κεκερασθαι δεῖ, κ πίνειν ἐκείνην μόνην. δοκεῖ δέ τι αὐτῇ τ ἀνδρὸς εἶναι, οἷον ἱμάτια, ἢ κρηπῖδας, ἢ ὀλίγας τ τριχῶν, ἢ τί τ τοιούτων. Με. ἔχω τὰς κρηπῖδας αὐτῆ. Βακ. παύσας κρεμάσασα ἐκ πατάλης, ὑποθυμιᾶ τῷ θύῳ, πτίσασα δ τ ἀλῶν ἐπὶ τὸ πῦρ. ἐπιλέγει δ ἀμφοῖν τὰ ὀνόματα, καὶ τὸ ἐκείνου, κ τὸ σόν. εἶτα ἐκ δ κόλπου προσκομίσασα ῥόμβον, ἐπιστρέφει ἐπῳδήν τινα λέγουσα ἐπιτρόχῳ τῇ γλώσσῃ, βαρβαρικὴν δ φερομένη ὀνόματα. ταῦτα ἐποίησε τότε. κ μετ' ὀλίγον Φανίας ἅμα, κ τ συνεφήβων ἐπιλυπησάντων αὐτῇ, καὶ τ Φοιβίδος, ἣ σωφρονεῖ, πολλὰ αὐτούσης, ἦλθέ μοι, τὸ πλέον ὑπὸ τ ἐπῳδῆς ἀγόμενον. ἔτι δ δ τοῦτό με σφόδρα κ τ Φοιβίδα τὸ [1] μίσηθρον ἐδιδάξατο, τηρήσασαν τὸ ἴχνος ἐπὰν ἀπολίποι, ἀμαυρώσασαν, ἐπιβῆναι μ τῷ δεξιᾷ ἐκείνης, τ ἐμὸν δεξιόν. τῷ δεξιᾷ δ, τ δ ἀριστερὸν ἔμπαλιν. κ λέγειν, ἐπιβέβηκά σοι, κ ὑπερφέρω εἰμί. καὶ ἐποίησα ὡς προσέταξε. Με. μὴ μέλλε, μὴ μέλλε ὦ Βακχί, καλὴ ἤδη τῶν Σύρων. σὺ δ ὦ Ἄκι, [2] τ ἄρτον, κ τὸ θύον, καὶ τὰ ἄλλα πάντα ὅσα τῶν ἐπῳδῶν δέονται.

sperarem. Ille autem incantationibus compulsus ad me rediit. *Mel.* Sed quid exegit anus, si modò adhuc meministi? *Bac.* Non magnam accipit mercedem, Melissa, sed drachmam, & panem: & sali oportet imponi obolos septem, & thyum, & facem. Ista quidem anus accipit. Craterem quoque ei misceri oportet, eamque solam bibere. Oportebit & ipsius viri aliquid adesse, uti vestem, aut crepidas, aut pauculos crines, aut id genus aliud quidpiam. *Mel.* Habeo crepidas illius. *Bac.* Has ex palo suspensas thyo suffit, aspergens igni salem quoque. Ad hæc, amborum nomina, illius & tuum pronuntiat. Deinde è sinu proferens rhombum, huc & illuc convertit, incantationem quandam dicens volubili lingua, barbara videlicet, atque horrenda vocabula. Hæc illa tum fecit: ac non multò pòst Phanias, cùm illum pariter & æquales ob hoc reprehenderent, & ipsa Phœbis, cum qua rem tum habebat multum postularet, venit mihi, incantatione ista prorsum attractus. Præterea etiam hanc odii conciliandi rationem me docuit adversus Phœbidem, ut observato, & quum discessisset, deleto ejus vestigio, in sinistrum illius pede dextro insisterem, contrà in dextrum, sinistro, & dicerem, te conscendi, & superior sum. Fecique ut illa præcepit. *Mel.* Ne morare, ne morare Bacchi, voca jam Syram illam. Tu verò Aci, panem & thyum, & cætera omnia, quæ ad incantationem pertinent, appara.

1 Μίσηθρον] Aliud odii poculum est apud Origenem lib. 7. contra Celsum. De utroque à me dictum alibi. *Bourd.*

2 Τὸν ἄρτον, καὶ τὸ θύον] Casparus Barthius putat legendum esse θεῖον & *sulfur* capiendum, quod in lustrationibus & incantationibus prorsus usitatissimum erat veteribus, &c. vide cap. III. l. VII. Adversar. *Alm.*

CLO-

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ, ΚΑΙ ΛΕΑΙΝΑ.

CLONARIVM, ET LEÆNA.

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ.

Καινὰ σοὶ σῦ ἀκούομεν ὦ Λέαινα, τὴν Λεσβίαν Μεγίλλαν τὴν πλουσίαν, ἐρᾶν σε ὥσπερ ἀνδρα, καὶ συνειναι ὑμᾶς, ἀσχήμονα δέ. ἀλλὰ τοῦτο μὲν οἶδ' ὅ, τι ποιοῦσαι μετ' ἀλλήλων. τί τοῦτο; ἠρυθρίασας; ἀλλ' εἰπὲ εἰ ἀληθῆ ταῦτά ἐστιν. Λε. ἀληθῆ ὦ Κλωνάριον. αἰσχύνομαι δέ. ἀλλόκοτον γὰρ τί ἐστι. Κλω. [1] πρὸς τ' κερκυρέφου, τί τὸ πρᾶγμα, ἢ τί βούλεται ἡ γυνή; τί ὅτε περαίνετε ὅταν συνῆτε; ὁρᾶς; ὃ φιλεῖς με. ὃ γὰρ ἂν ἀπεκρύπτετο τοιοῦτον. Λε. φιλῶ μέν, εἰ καί τινα ἄλλον. ἡ γυνὴ δέ, δεινῶς ἀνδρικὴ ἐστιν. Κλω. ὦ μαινάνω ὅ, τι σὺ λέγεις, εἰ μή τις [2] ἐπαιρίσκεια τυγχάνει ὄσα. τοιαύτας γὰρ αἱ Λέσβιαι λέγουσι γυναῖκας, ὑπὸ ἀνδρῶν μὲν οὐκ ἐθελούσας αὐτὸ πάσχειν, γυναιξὶ δὲ αὐτὰς πλησιαζούσας, ὥσπερ ἄνδρας. Λε. τοιοῦτό τι. Κλω. σὺ δὲ ὦ Λέαινα, τοῦτο αὐτὸ δὴ σὺ δίηγησαι, ὅπως μὲν ἐπείρα τοῦ πρώτου, ὅπως δὲ συνεπείσθης, καὶ τὰ μὴ πρῶτα. Λε. πότον τινὰ συκροτοῦσα αὐτὴ, καὶ Δημώναξα ἡ Κορινθία, πλουσία δὲ αὐτὴ, καὶ ὁμότεχνος τῇ Μεγίλλῃ, παρειλήφασί με κιθαρίζειν αὐτοῖς. ἐπεὶ δὲ σκληρότερα με καὶ μᾶλλον ἦν, καὶ ἤδη καθεύδειν, καὶ ἐμέθυον, ἄγε

CLONARIVM.

Nova de te audimus Leæna, Lesbiam videlicet Megillam, divitem illam, amare te, perinde ut virum, voſque coire, neſcio quid unà facientes. Quid iſtud? erubuiſti? Sed dic mihi, vera-ne iſta ſunt? *Le.* Vera Clonarium. Pudet autem me. Alienum enim quiddam eſt. *Cl.* At per Cererem, quid hoc negotii, aut quid ſibi vult mulier? Quid verò agitis quando coitis? Vides? non amas me: neque enim celares me talia. *Le.* Amo equidem te, quantum ullam aliam. Mulier autem illa, virilis ſupra modum eſt. *Cl.* Non intelligo quid dicas, niſi ſi tribas quæpiam eſt. Tales enim mulieres in Lesbo eſſe perhibent, quæ à viris quidem illud pati nolint, cum mulieribus autem ipſæ, perinde ac viri, congrediantur. *Le.* Tale quidpiam eſt. *Cl.* Proin Leæna, etiam hoc ipſum expone, quo pacto te ſolicitarit primum, quoque modo adducta ſis ut morem gereres, & quæ ſecuta ſunt deinceps. *Le.* Cùm ipſa compotationem quandam inſtituiſſet, & Demonaſſa Corinthia, dives & ipſa, in eadem arte exercitata cum Megilla, me aſſumpſerunt ut ipſis cithara canenerem. Poſtquam autem ſatis cecineram, & jam intempeſta nox erat, cubitumque ire oportebat, illæque erant ebriæ. Tum Megilla, Age, in-

1 Πρὸς τ' κερκυρέφου] *Per Cererem.* Heſychius in κερκυρέφου· ὑπ' ἐπίσης ἢ ὦ Δημήτης. Menagius.

2 Ἐπαιρίσκεια] Heſychius: ἐπαιρισμία, πρόφασις. Idem.

δὴ ἔφη ὦ Λέαινὰ ἡ Μέγιλλα, καὶ μᾶλλον γὰρ ἤδη καλὸν, συκάσθαι καθεύδειν μεθ' ἡμῶν, μέσην ἀμφοτέρων. Κλω. σὺ δὲ καθεύδεις; τὸ μὴ παῖσαι τί ἐγένετο; Λε. [1]ἐφίλει με τὸ πρῶτον, ὥσπερ οἱ ἄνδρες, οὐκ αὐτὰ μόνον προστρομύζουσα τὰ χείλη, ἀλλ' ὑπανοίγουσα τὸ στόμα, καὶ προσεβάλλετο, καὶ τὰς [2]μασθὰς ἔθλιβον. ἡ Δημώνασσα δ', [3]καὶ ἔδακνε μεταξὺ καταφιλοῦσα. ἐγὼ δ', οὐκ εἶχον εἰκάσαι ὅ, τι τὸ πρᾶγμα ἦν. χρόνῳ δ' ἡ Μέγιλλα ὑποθερμος ἤδη ἦσα, τὴν μὲ [4]πηνίκλῳ ἀφείλετο τὴν κεφαλῆς. ἐπέκειτο δ' πάνυ ὁμοίαν, καὶ ποσφυὴς, καὶ οὐ χερὶ ἄφθη αὐτὴ, καθάπερ οἱ σφόδρα ἀνδρώδεις τῶν ἀθλητῶν, ἀποκεκερμυῆ. καὶ ἐγὼ ἐπαροίχθην ἰδοῦσα. ἡ δ', ὦ Λέαινά φησιν, ἐώρακας ἤδη ὅτι καλὸν νεανίσκον; ἀλλ' οὐχ ὁρῶ ἔφην σοι τοιοῦτο νεανίσκον ὦ Μέγιλλα. μὴ καθαπτόμενόν με ἔφη. Μέγιλλος γὰρ ἐγὼ λέγομαι, ἡ μεγάλην ποσπάλαν ταύτην Δημώνασσαν, καὶ ἔστιν ἐμὴ γυνή. ἐγέλασα ὦ Κλωνάριον ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἔφην, οὐκοῦν σὺ ὦ Μέγιλλε, ἀνὴρ εἶ, ἐλεηθεὶς ἡμῶς, καθάπερ ἡ Ἀχιλλέα φασὶ κρυπτόμενον ἐν παισὶ παρθένοις. [5]καὶ τὸ ἀνδρεῖον σοῦ τοῦτο ἔχεις, καὶ ποιεῖς τὴν Δημώνασσαν

inquit, Leæna, Iam enim dormire æquum est, hîc nobiscum cuba, media inter utramque. *Cl.* Concubuisti-ne? Quid postea factum est? *Le.* Osculabantur me primò, perinde atque viri solent, non ipsa modò labia applicantes, sed os quoque subaperientes: deinde & amplexabantur, & papillas premebant mihi. Demonassa autem, etiam inter osculandum, mordebat. Egò verò quidnam rei esset, conjicere non poteram. Cæterùm cum jam incaluisset Megilla, galericulum quidem à capite removit. Ipsa autem incumbebat, similis & æquiparanda athletæ alicui vehementer virili, & robusto, & cute ad vivum detonsa: quam ubi aspexi, perturbata sum. Illa verò, Leæna, inquit, ecquem adolescentem ita pulchrum unquam vidisti? At non video, inquam ego, ullum hîc adolescentem Megilla. Tum illane me, inquit, mulierem facias. Megillus enim vocor ego, & jam olim Demonassam hanc uxorem duxi, estque ea uxor mea. Risi equidem ad hæc, Clonarium: & dixi, Proinde Megille, virum esse te nesciebamus: quemadmodum aiunt Achillem inter virgines abditum fuisse: habes & virile illud, ac Demonassæ idem facis quod

1 Ἐφίλει με τὸ πρῶτον] Hæc & cætera hujus Dialogi interpretati sunt ad Petronium. ad hæc verba, *commovebat valgiter labra.* Bourd.

2 Μασθὰς ἔθλιβον] Plaut. Pseud.

Teneris labellis molles morsiuncula
Papillarum horridularum oppressiuncula.

Ovid. 1. Amor.

Forma papillarum quæ fuit apta premi. Idem.

3 Καὶ ἔδακνε] Plaut. loc. cit. *Idem.*

4 Πηνίκλῳ] De comis adfictiis copiosè dixi alibi. Iunge Cl. Alexand. Pæd. lib. 2. c. 11. Artemid. lib. 1. Firmic. Astro. c. 1. lib. 1. vide Herald. ad Martial. *Idem.*

5 Καὶ τὸ ἀνδρεῖον σοῦ τοῦτο ἔχεις] Catullus: *Et quærendum unde, unde foret nervosius illud, Mollius.*

ται ἄνδρες. ἐκεῖνο μὲν ἔφη ὦ Λέαινα, οὐκ ἔχω. δέομαι ἢ ὑδὲ πάνυ αὐτῦ. ἴδιον δέ τινα τρόπον ἡδέως συγγενοίμην ὁμιλοῦντι ὄψῃ με. ἀλλὰ μὴ ἑρμαφρόδιτός εἰ ἔφην, οἷοι πολλοί εἰσιν λέγονται, ἀμφότερα ἔχοντες; ἔπαγε ἡγοῦμαι ὦ Κλωνάριον τὸ πρᾶγμα. οὔ φησιν, ἀλλὰ τὸ πᾶν ἀνήρ εἰμι. ἤκουσα ἔφην ἐγὼ [1] Βοιωτίας αὐλητρίδος Γ'σμηνοδώρας, διηγουμένης τὰ ἐφέστρια παρ' αὐτοῖς, ὡς γένοιτό τις ἐν Θήβαις ἐκ γυναικὸς ἀνήρ. ὁπῇ αὐτὸς, ἢ μάντις ἄρρην. οἶμαι Τειρεσίας τοῦτο μᾶ. μὴ δὴ τι σὺ τοιοῦτο πέπονθας; ἄκων ὦ Λέαινα ἔφη, ἀλλὰ ἐζηνήθην μὲν ὁμοία ταῖς ἄλλαις ὑμῖν. ἡ γνώμη ἢ, καὶ ἡ ἐπιθυμία, καὶ τἄλλα πάντα, ἀνδρὸς ἐσί μοι. καὶ ἐκεινη γοῦν σοι ἔφην ἐπιθυμία, [2] παρεχε γοῦν ὦ Λέαινα εἰ ἀπιστεῖς ἔφη, καὶ γνώσῃ ὑδὲν ὑδεὶς ἀπάσαι με τῶν ἀνδρῶν. ἔχω γάρ τι ἀνὴ ἀνδρεῖον. ἀλλὰ [2] πάρεχε. ὄψῃ γάρ. παρεχον ὦ Κλωνάριον, ἱκετεύσης πολλά.

quod viri ſolent. Idem ego Leæna, inquit, nec eo admodum opus. Peculiari autem modo, ſuavius aliquanto congredi me videbis. At num hermaphroditus es, inquam ego, quales perhibentur eſſe multi, utrumque membrum habentes? rem enim ô Clonarium, adhuc ignorabam. Neque hoc, inquit illa, ſed per omnia vir ſum. Tum ego, audivi, inquam, ex Bœotia tibicina quadam Iſmenodora nomine, quæ apud ipſos ſunt epheſtria, narrante, quendam Thebis factum fuiſſe ex muliere virum, qui idem vates quoque fuit optimus: Tireſias nimirum. Num tibi tale quid accidit? Haudquaquam Leæna, inquit: ſed vobis aliis nata ſum ſimilis. Animus au- libido, cæteraque omnia, mihi ſunt. Sufficiens ſaltem, inquam, eſt tibi libido. Tum illa: præbe igitur, inquit, Leæna, & cognoſces me viris eſſe nihilo inferiorem. Nam aliquid loco virilis habeo. Sed præbe: nam videbis. Præbui itaque Clonarium, cùm illa diu multumque

1 Βοιωτίας αὐλητρίδος Γ'σμηνοδώρας, διηγουμένης τὰ Ἐφέστρια παρ' αὐτοῖς, ὡς γένοιτό τις ἐν Θήβαις ἐκ γυναικὸς ἀνήρ] Quid intellexerit per τὰ ἐφέστρια, non eſt facile divinare, ea vox alibi non legitur. Nihil igitur certi à me expectes, conjecturas nudas tibi proponam. Si bene ſe habet ea lectio, videtur ab ἔφεστρις ea vox deduci debere: eſt autem veſtis quædam ſpecies, quæ ſuperinduebatur. Suidas μαστύλη & βίβλον interpretatur, & ὕφασμα ἐξ αἰγείων τριχῶν, alii χλαμύδα, alii χλανίς vertunt. Quidquid tamen fuerit, quoniam ab eo genere veſtis τὰ ἐφέστρια dicuntur, ſuſpicor eas veſtes texi ſolitas à mulieribus ſimul adunatis, quæ texendo fabulas lepidas ad vices narrabant, ut fallerent tempus & laborem, quæ ob id ἐφέστρια διηγήματα dicebantur. Sic noſtrates dicunt *les comtes du veilleri*. At forte mendoſa eſt ea vox, & legendum vel ἐφ' ἑστίᾳ disjunctim, & mutandum τὰ in τε, ſic, διηγουμένης τε ἐφ' ἑστίᾳ, id eſt, *ad lares, ad focum*, vel Ἡφαίστια ob eandem rationem, id eſt, *quæ ad ignem* hyeme narrantur, nam (ut notum eſt) Ἥφαιστος ſæpe pro igne ſumitur, & erant Ἡφαίστια fabulæ, quæ ad Vulcanum ſeu ignem aſſidentes fœminæ nendo vel texendo narrabant in Vulcani feſto quod Athenis Ἡφαίστια, ut ex Andocide patet in ſermone de myſteriis. Hæc ego tentabundus ut in tenebris. Tu forte meliora lector cogitabis, utinam & nobis impertiaris. *Palm.*

2 Πάρεχε] Ariſtophanes: Κακῶς παρίξω, καὶ νὴ τὸ προσκυνήσιμον. Menagius.

ἢ ὄρμον τινά μοι δέησις τῶν πολυτελῶν, ἢ ὀθόνας τῶν λεπτῶν. εἶπε ἐγὼ μέ, ὥσπερ ἄνδρα ἠρεθισμένον. ἡ δ', ἐποίησέ τι, ἢ ἐφίλησ', ἢ ἤσθησαι, ἢ εἶδες μοι ἐς ὑπερβολὴν ἡδύ. Κλω. τί ἐποίησ' ὦ Λέαινα; ἢ πῦρ τρόπον; τοῦτο γὰρ μάλιστα εἰπέ. Λε. μὴ ἀνάκεινε ἀκριβῶς. αἰσχρὰ γάρ. ὥστε μὰ τὴν Οὐρανίαν, οὐκ ἂν εἴποιμι.

que supplicasset, & pretiosum monile dedisset, & tenuia velamina. Tum ego illam perinde atque virum complectebar. Illa autem, & faciebat, & osculabatur, & anhelabat, & summa voluptate affici videbatur. *Cl.* Quid faciebat Leæna? aut quomodo? hoc enim in primis dicas. *Le.* Ne accuratiùs inquiras: turpia enim sunt. Quare per Vraniam, nolim dicere.

ΚΡΩΒΥΛΗ, ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΝΑ.

CROBYLE, ET CORINNA.

ΚΡΩΒΥΛΗ.

Ὡς κόρινα, ὡς μὲ ὑπάνυ δεινὸν ἐῶ ὁ νόμιζες, τὸ γυναῖκα ἡγεῖσθ' οὐ παρθένον, μεμαθηκὼς ἤδη. μετὰ μειρακίου μὲν ὡραίου ἠγωνίμην, μνᾶν δ' τοιοῦτον μίσθωμα κομισαμένη, ἐξ ἧς ὄρμον αὐτίκα ἀνήσομαί σοι. Κο. καὶ μανθάνειν. ἐχέτω δὲ ψήφους πυρὰς πυραυγεῖς, οἵαν ὁ Φιλαίνιδός ἐστιν. Κρω. ἔσται τοῦτο. ἄκουε δὲ τἄλλα παρ' ἐμοῦ, ἃ σε χρὴ ποιεῖν, ὅπως ἁρμοσθέρεσθαι τοῖς ἀνδράσιν. ἄλλη μὲν γὰρ ἡμῖν ἀποτροφὴ βίου οὐκ ἔστιν ὦ θύγατερ. ἀλλὰ δύο ἔτη ταῦτα ἐξ οὗ τέθνηκεν ὁ μακαρίτης σου πατὴρ, οὐκ οἶδα ὅπως ἀπεζήσαμεν, ὅτε δ' ἐκεῖνος ἔζη, πάντα μοι ἦν ἱκανά. ἐχαλκεύετο γὰρ, καὶ μέγα ἦν ὄνομα αὐτοῦ ἐν Πειραιεῖ. καὶ πάντων ἐσθ', ἀφθονα δὴ ὁμοῦ μυρίων, ἦ μὴν μὰ Φιλῖνον, μηκέτι ἔσεσθ' ἄλλον χαλκέα. μὰ δ' τὸν πάλαι τὸν, τὸ μὲν πρῶτον ἀποδομῆν τὰς πυρώσεις, καὶ τὰ ἄκμονα, καὶ σφῦραν

CROBYLE.

Non ita grave esse, Corinna, ceu tu putabas, ex virgine mulierem fieri, jam didicisti: siquidem cum formoso adolescente fuisti, & pro prima mercede minam accepisti, unde monile statim tibi comparabo. *Cor.* Ita amabo. Habeat autem splendoris ignei lapillos, cujusmodi Philænidis est. *Cro.* Erit ejusmodi. Sed audi etiam cætera ex me, quæ te facere, & quo pacto viris accommodare te oportet. Nam alia victus ratio nobis nulla est, filia: sed per duos hosce annos, ex quo pater tuus, piæ memoriæ, defunctus est, an nescis quo pacto vitam egerimus? At quando ille adhuc vivebat, abundè nobis omnia suppetebant. Artem enim ferrariam exercebat: magnumque erat nomen ejus in Piræo Ac plerosque audire licet dejerantes, nullum ampliùs post Philinum, talem fore ferrarium fabrum. Post mortem autem ejus, principio quidem divenditis forcipibus, incude, & malleo,

dua-

δύο μνῶν, ἀπὸ τούτων διετρέφομεν. εἶπε, νυνὶ μέ, ὑφαίνουσα. νυνὶ δ', κερκίδα κατέαγεν, ἢ σήμαντρα κλώθουσα, ἐπορεζόμην τὰ σπία μᾶλλον. ἔδοσκον δέ σε ὦ θύγατερ, τὴν ἐλπίδα τιθηνούσα. Κο. τὴν μιᾶν λέγεις; Κρω. ἔγε. ἀλλὰ ἐλογιζόμην ὡς τηλικαύτη ἤδη μύρη, θρέψεις μὲ ἐμὲ, σαυτὴν δ' κατασκηνήσεις ῥᾳδίως, κὴ πλουτήσεις, κὴ ἐσθῆτας ἕξεις ἁλουργεῖς, κὴ ψεφαπίνας. Κο. πῶς ἔφης μῆτερ, ἢ τί λέγεις; Κρω. συνοῦσα μὲν τοῖς νεανίσκοις, κὴ συμπίνουσα μετ' αὐτῶν, κὴ συγκαθεύδουσα ἐπὶ μισθῷ. Κο. καὶ εἶχες ἡ Δάφνιδος θυγάτηρ Λύρα; Κρω. ναί. Κο. ἀλλὰ ἐκείνη ἑταῖρα ἐστίν. Κρω. οὐδὲν τοῦτο δεινόν. κὴ σὺ δὲ πλουτήσεις ὡς ἐκείνη, κὴ πολλὰς ἐραστὰς ἕξεις. τί ἐδάκρυσας ὦ Κόρινν; οὐχ ὁρᾷς ὁπόσαι, κὴ ὡς περιαττόμενοι εἰσὶν αἱ ἑταῖραι, κὴ ὅσα χρήματα λαμβάνουσι; τὴν Δάφνιδα γὰρ ἐγὼ οἶδα ὦ φίλη Ἀδράστεια, ῥάκη μὲν αὐτὴν ἀκμάσαν τὴν ὥραν ἐφορέσασαν. ἀλλὰ νυνὶ ὁρᾷς οἷα φορεῖται, χρυσᾶς, κὴ ἐσθῆτας διαφανεῖς, κὴ ψεφαπίνας τέτταρας. Κο. πῶς δ' ταῦτα ἐκτήσατο ἡ Λύρα; Κρω. τὸ μὲν πρῶτον, κοσμησαμένη ἑαυτὴν σώφρονως, κὴ σύσκιος οὖσα, κὴ φαιδρὰ πρὸς ἅπαντας, οὐκ ἄχρι τοῦ καταγελᾶν ῥᾳδίως, καθαπτομένη δ' εἰωθυῖα, ἀλλὰ μειδιῶσα ἡδύ, κὴ ἐπαγωγόν. εἶτα προσεμελῶς δεξιῶς, κὴ μήτε φενακίζουσα εἴ τις προσέλθοι, ἢ προπίνουσα, μήτε αὐτὴ ἐπιλαμβανομένη τῶν ἀνδρῶν. ἢν δέ ποτε ἐς ἀπέλθῃ ἐπὶ δεῖπνον λαβοῦσα μίσθωμα, ὅτι μεθύσκεται, καταγέλαστον γὰρ, κὴ μισητὸν οἱ ἄνδρες τὸν τοιοῦτον ὅτε ὑπερεμφορεῖται δ' ὄψε ἀπειθημόλως, ἀλλὰ προσάπτεται μὴ ἀεργὸς τοῖς ὀδακτύ-

duabus minis, ex illis tum vitam sustentavimus. Postea autem, alias quidem texendo, aliàs verò tramam deducendo, aut stamina nendo, ægrè victum parabam: te verò, filia, nutriebam, spem expectans. *Cor.* Minam istam dicis? *Cro.* Non: verùm ita rationem inibam, quòd cùm ad istam ætatem perveniſſes, & me facilè alere postea, & te ipsam exornare posſes: dives ipsa futura, purpureas vestes, & ancillas habitura. *Cor.* Quomodo hoc mater? aut quid dicis? *Cro.* Si cum adolescentibus rem haberes, & cum ipsis potares, & pro mercede concumberes. *Cor.* Sicut Daphnidis filia Lyra? *Cro.* Ita. *Cor.* At illa meretrix est. *Cro.* Hoc nihil grave. Nam & tu, perinde ac illa diteſces, multoſque amatores habebis. Quid fles Corinna? an non vides quàm multæ sint, & magno studio ambiantur meretrices? & quantum pecuniæ accipiant? Daphnidem enim, ô chara Adraſtia, novi ego, quæ priusquam ad ætatem adultam perveniſſet, pannosa erat. At nunc vides, qualis prodit, ut illi aurum, floridæ vestes, & ancillæ quatuor. *Cor.* Sed quo pacto hæc acquisivit Lyra? *Cro.* Primùm quidem exornando se eleganter, & facilem, hilaremque erga omnes se gerendo, non soluto, ut tu soles, cachinno, sed suave quiddam & blandum arridendo. Postea dextrè conversando, neque decipiendo, siquis accedit, aut accersit eam, neque viros increpando. Ac si quando ad cœnam it accepta mercede, neque inebriatur, ridiculum enim hoc, & viri oderunt tales, neque rusticè impletur opsonio: sed attingit quidem sum-

λοις, σιωπῇ ἢ τὰς ὀφρῦς συνέσεις σου ἐπ' ἀμφοτέρας ἀθρόως δύεται τὰς γνάθους, πίνῃ ἢ ἠρέμα, ἀλλ' ἀναπαυομένη. Κο. κἂν εἰ δύψῶσα ὦ μῆτερ τύχοι; Κρω. τότε μάλιστα ὦ Κόρινν. καὶ ὅτε πλέον ἢ δέον ὠφέλησεται, ὅτε ἀποσκώπτει ἐς τινα ἢ παρόντων. ἐς μόνον ἢ τὸ μισθωτόμυρον βλέπῃ. καὶ ἅμα τοῦτο σκέπτει φιλεῖν αὐτόν. καὶ ἐπειδὰν κοιμᾶσθαι δέοι, ἀσελγὲς ὑδέν, ὑδὲ ἀμελὲς σκέψη ἂν πέρασαιθ', ἀλλὰ ἐξ ἅπαντ' ἐν τοῦτο ἠρᾶται, ὡς ὑπαγάγοιθ', ἐφασκεν ποιήσειν σκέπτει. ταῦτα γὰρ αὐτὸν ἅπαντες ἐπαινοῦσιν. εἰ δὲ καὶ σὺ ταῦτα σκέψοις, μακαρία ἐμοὶ ἡμεῖς ἐσόμεθα. ἐπεὶ τἄλλα ἅπαντα ὠφέλιμα αὐτῆς. ἄλλο ὑδὲν ὦ φίλη Ἀδραστεία φημι, ζῶσ μόνον. Κο. εἰπέ μοι ὦ μῆτερ, οἱ μισθάρμυροι πάντες τοιοῦτοί εἰσιν, οἷσ' ὁ Εὐκρατ', μεθ' ἧς χθὲς συνάθυδον; Κρω. ἅπαντες ἀλλ' ἔνιοι μέν, ἀμείνους. οἱ δὲ, καὶ ἥδη ἀνδράδεις. οἱ δὲ, καὶ ἅπαν μορφῆς σύφυσῶς ἔχοντες. Κο. καὶ τούτοις συγκαθύδειν δεήσει; Κρω. μάλιστα ὦ θύγατερ. ἔστι μέντοι καὶ πλείονα διδάξαιν. οἱ καλοὶ ἢ, αὐτὸ μόνον, καλοὶ θέλουσιν εἶναι. καὶ σοὶ ἢ μελήτω ἀεὶ καὶ πλείονσ', εἰ θέλεις σὺ βραχεῖ λέγειν ἅπασας, συνδείξασά σε τῷ δεκτύλῳ, ὡς ὁρᾶς τὴν Κόρινναν τὴν τ Κροβύλης θυγατέρα, ὡς ὑπερπλουτεῖ, καὶ τετσαράδαιμονα πεποίηκε τὸν μητέρα; τί φής; ποιήσεις ταῦτα, ποιήσεις; οἶδα ἐγώ. καὶ πρεσβεύεις ἅπασῶν ῥᾳδίως. νῦν δ' ἡ ἀπιδὴ λυσομένη, εἰ ἀφίκοιθ' ἐς τήμερον τὸ μειράκιον ὁ Εὐκρατ'. ὑπῆχνεῖτο γάρ.

mis digitis, tacitè autem edendo non obturat utramque maxillam ingestis buccellis: bibit etiam sensim, non affatim, sed interquiescendo. *Cor.* Etiamsi sitiat mater? *Cro.* Tum præcipuè, Corinna: & neque plus æquo loquitur, neque in quenquam eorum qui adsunt, dicteria torquet. Eum solum à quo conducta est, respicit. Et ob hoc illi amant ipsam. Et postquam eundum est cubitum, nihil petulans, nihil ineptum admittit, sed ex cunctis unum hoc aucupatur, ut illum alliciat, suique amatorem reddat. Hoc enim nomine ipsam cuncti laudant. Quòd si tu etiam hæc didiceris, nos quoque fœlices erimus. Nam cætera quidem multò ipsa. Sed nihil, ô chara Adrastia, addam amplius: vivas modò. *Cor.* At dic mihi mater, ii qui mercede nos conducunt, omnes-ne tales sunt, qualis est hic Eucritus cum quo heri concubui. *Cro.* Non omnes: sed alii quidem meliores, alii jam viriles: nonnulli verò non admodum liberali forma præditi. *Cor.* Et cum istis concumbere oportebit? *Cro.* Maximè, filia: nam hi plura quoque dant. Formosi autem, hoc solum, pulchri esse volunt. Tu verò ejus quod plus est, rationem semper habeas, si cupis ut omnes brevi te commonstrent digito, ac dicant. Annon vides Corinnam Crobylæ filiam, ut est ditissima, & matrem reddit fœliciſſimam? Quid ais? facies-ne ista? facies, novi ego & facilè omnibus anteibis. Nunc autem ito lotum, si fortè veniat, etiam hodie adolescens ille Eucritus: ita enim pollicitus est.

ΜΗΤΗΡ, ΚΑΙ ΜΟΥΣΑΡΙΟΝ.

MATER, ET MVSARIVM.

ΜΗΤΗΡ.

Ἀλλ' ἔτι τοιοῦτον ἐρασὴν εὕρωμεν ὦ Μουσάριον, οἷος ὁ Χαιρέας ἐστὶ, θύσαι μὲν [1] τῇ Πανδήμῳ δεήσει λευκὸν μηκάδα, τῇ Οὐρανίᾳ δέ, καὶ τῇ σῇ κήποις, δαμάλιν ἑκατέραν, στεφανῶσαι δὲ καὶ τῶν πλουτοδοτείρων. καὶ ὅλως, μακαρίαν, καὶ τελεσιδαίμονας ἐσόμεθα. νῦν ὁρᾷς γὰρ ἔτι καὶ νεανίσκου ἡλίκου λαμβάνομεν; ὃς ὀβολὸν μὲν οὐδέπω ποτέ σοι δέδωκεν, σὺν ἐσθῆτα, οὐχ ὑποδήματα, οὐ μύρου, ἀλλὰ προφάσεις ἀεὶ, καὶ ὑποσχέσεις, καὶ μακρὰς ἐλπίδας, καὶ πολὺ τὸ ἐὰν ὁ πατὴρ, καὶ εἰ κύλικα χαλκῆν τὸν πατρῴων, καὶ πένθα σά. σὺ δὲ, καὶ ἐμωμοκέναι αὐτὸν φῂς, ὅπ νόμῳ σε γαμετὴν ποιήσειν. Μα. ὥμοσε γὰρ ὦ μῆτερ, [2] κατὰ ταῖν θεαῖν, καὶ τὴν πολιάδα. Μη. καὶ πιστεύεις δηλαδή; καὶ δῆτα τοῦτο πρώην σὸν ἔχουλ αὐτῷ [3] κατθετέαν συμβολὴν, τὸ δακτύλιον δέδωκας, ἀγνοοῦσης ἐμοῦ; ὁ δὲ, δεδώ-

MATER.

Si talem amatorem posthac inveniamus, Musarium, qualis Chæreas hic est: oportebit nos immolare, Publicæ quidem Veneri capram candidam, Cœlesti autem, & ei quæ in hortis est, juvencam utrique: sertis quoque coronare opum largitricem. In summa, beatæ, terque fœlices erimus. Quippe vides nunc ab adolescente illo quam multa accipiamus, qui ne obolum quidem tibi dedit unquam, neque vestem, neque soleas, neque unguentum: sed apud ipsum semper excusationes, & pollicitationes, & spes longæ, & illud crebrum, Si pater, &, si paternarum opum fiam dominus, &, omnia tua. Tu etiam juravisse ipsum dicis, quòd lege uxorem se suam sit facturus. *Mu.* Iuravit, mater, per Cererem, & Proserpinam, & Minervam. *Ma.* Et credis illi scilicet? & ob hoc nuper, cum non haberet unde daret symbolum, annulum illi me inscia dedisti? at hunc ille venditum

1 Τῇ Πανδήμῳ] Cognomenta Veneris, Pandemus & Vrania. ἀμφοτέραις σοῖν, ἡ μὲν Πάνδημος ἡ ἦν, Πυθαγόρας ἦ τινι Οὐρανία τετίμηται ὑπὸ κάπτους. αἴγα ἦ Πανδήμῳ, διὰ τὸ τῶν ζώων συνουσιαστικόν τε ἦν παρὰ τὰ Ἀφροδισία ἀκρατές. δάμαλιν ἦ τῇ Οὐρανίᾳ, διὰ τὸ σωφρονέστερον ἦν ὅπ ὑπὸ ζυγὸν ἄγεται τὸ ζῶον ἦν ἂν ἄφιτον, ἢ πλὴν νόμιμον τῶν γάμων ὑπαινίττεται συζυγίαν ὡς πλουτοδότειρα ἦ ἥδη ἐστίν. Sic ad oram MS. Regii, quam notam sequitur Cod, Memmian. dum dicit μηκάδα esse sacrificium τῆ Πανδήμῳ, διὰ τὸ πρὸς σωφροσύνην καταφερὲς, καὶ δάμαλιν τῆ Οὐρανίας, διὰ τὸ ὑπὸ ζυγὸν τετάχθαι. Bourd.

2 Κατὰ ταῖν θεαῖν] Ad oram MS. Regii scriptum erat κόρη ἦν Δήμητρα αἱ θεαὶ, ἡ δὲ Ἀθηνᾶ ἡ Πολιὰς, ἔρκος δὲ τοῦτο τὸ Ἀθηναίων ὡς ἦν Λακεδαιμονίων οἱ Διόσκουροι εἰ ἦν ὀμνύουσιν νὴ τὼ Σιώ. Idem.

3 Κατατθετέαν συμβολὴν] Hac de re copiose vir Clarissimus Isaacus Casaubonus ad Athen. *Idem.*

μῶ, κατέπιε. καὶ πάλιν τὰ δύο ὠτοδέρμαια τὰ Ἰωνικὰ, ἑλκυζα ἐκείνῳ δύο Δαρεικούς, ἅ σοι [1]ὁ Χῖος Πραξίας ὁ ναύκληρος ὠνόμισε, ποιησόμενος ἐν Ἐφέσῳ. ἐδεῖτο γὰρ Χαιρέας ἔρανον σὺν ἑφηβοις ἀπενεγκεῖν. ὀφόνας γὰρ, καὶ χιτωνίσκους, τί ἂν λέγοιμι; ἅπαν ὅλως, ἔρμαιόν τι ἡμῖν, καὶ μέγα ὄφελος συμπέπτωκεν ἔτος. Μα. ἀλλὰ καλὸς, καὶ ἀγένειος, καὶ φησὶν ἐρᾶν, καὶ δακρύει, καὶ Δεινομάχης, καὶ Λάχητος υἱός ἐστι καὶ Ἀρεοπαγίτης. καὶ φησὶν ἡμᾶς γαμήσειν, καὶ μεγάλας ἐλπίδας ἔχομεν παρ' αὐτὸν, ἕως ὁ γέρων μόνον κατάμυσῃ. Μη. ἀκοὴν ὦ Μυτάριον, ἐὰν ὑποδήσασθαι δέῃ, καὶ ὁ σκυτότομος αἰτῇ τὸ διδραχμον, ἐρᾶμεν ἕως αὐτὸν, χρήσιμον μὲ ὄντα ἔχομεν, σὺ δὲ τὰ [2]ὀλίγας παρ' ἡμῶν λάβε. καὶ πρὸς τὰ ἀλφιβοπώλην τὰ αὐτά. καὶ ἕως τὸ οἰκοῖον αὐτώμεθα, περίμενον φήσομεν, ἕως ἂν Λάχης ὁ Κολυτηεὺς ἀποθάνῃ. ἀποδώσομεν γάρ σοι μετὰ τὰς γάμους. ὄντα αἰσχύνη μόνη τὴν ἑταιρῶν ἀκ ἐλλόβιον, ἀχ ἅρμον, ἀ Ταραντινίδιον ἔχουσα; Μα. τί δ' ὦ μῆτερ, ἐκεῖναι δύτυχέστεραί μου, καὶ καλλίους εἰσίν; Μη. ὀκ, ἀλλὰ σωφρονέστεραι, καὶ ἴσασιν ἑταιρίζειν. ὑδὲ πιστεύουσι ῥᾳδίοις, καὶ νεανίσκοις, ἐπ' ἄκρῳ δ' χείλους τὸς ὅρκους ἔχουσι. σὺ δὲ εἰ πιστὴ, καὶ φίλανδρος. ὑδὲ φέρουσιν ἄλλον τινὰ, ὅτι μὴ μόνον Χαιρέαν. καὶ πρώην ὅτε ὁ γεωργὸς ὁ [3]Ἀκαρνανδὸς ἦκε δύο μνᾶς κομίζων, ἀγρίου καὶ αὐτὸς, οἷος ὢ πάνυ ἀπειλήφει, δ' πα-

tum absorbuit. Et rursum duo monilia ista Ionica, quorum utrumque pendebat duos Daricos, quæ tibi Chius ille nauclerus Praxias attulerat, Ephesi mercatus. Oportebat enim ut Chæreas cœnam collatitiam cum adolescentibus dependeret. Nam vela, & tunicas quid attinet dicere? In summa, lucrum inopinatum, magnumque commodum iste nobis obvenit. *Mu.* At pulcher est, & imberbis, & amare se ait, & lachrymatur, & Dinomaches, Lachetisque Areopagitæ est filius: dicitque uxorem me ducturum se: denique spes magnas facit, si modò senex ille oculos clauserit. *Ma.* Proinde Musarium, ubi calceis opus erit, & sutor didrachmon poposcerit: dicemus & nos illi, argentum quidem non habemus, tu autem spes quasdam exiguas à nobis accipe, eademque pistori. Et quum pensionem domus deposcemur: expecta dicemus videlicet, dum Laches Colyttensis moriatur: exolvemus enim tibi post nuptias. Non pudet te quòd sola meretricum, neque inaures habes, neque monile, neque vestem Tarentinam. *Mu.* Quid igitur, mater, fortunatiores-ne illæ me, & pulchriores sunt? *Ma.* Non: sed prudentiores, & sciunt meretricari: nec verbis credunt, & adolescentulis, in summis labiis juramentum gerentibus. Tu verò fidelis es, & amans viri: nec admittis alium quenquam, præterquam solum Chæream. Ac nuper quando Acarnensis ille agricola venit, duas minas afferens, ipse quoque imberbis (vini autem pretium hoc retulerat, à patre miss-

1 Ὁ Χῖος] Deest à MSS. *Bourd.*
2 Ὀλίγας] Deest in MSS. *Idem.*
3 Ἀκαρνανδὸς] Legendum videtur omnino Ἀχαρνεύς. Menagius.

ηὸς πέμψαντος. σὺ ὃ ὀκεῖον μὲ ἀπεμύκλισας, καθεύδεις ὃ μὴ δὲ Ἀδώνιδος Χαιρέα. *Mu.* τί οὖν, ἐχρὴν Χαιρέαν καζαλείφασαν, ὃν δοκοῦσαν τὸ ἐργάτιν ὀκεῖον, κινάδους ἀπόζουσας; [1] λεῖός μοι φασὶ Χαιρέας, ὃ χοιρίσκος Ἀκαρνάνιος. *Ma.* ἔστω ἐκεῖνος ἀγροῖκος, καὶ πονηρὸν ἀποπνεῖ. τί δὲ Ἀνλφῶνα τὸ Μενεκράτες μνᾶν ὑπογνώμονα, οὐδὲ τοῦτον ἐδέξω; ὃ κάλλος ἦν, καὶ ἀστεῖος ἡλικιώτης Χαιρέας; *Mu.* ἀλλ' ἠπείλησε Χαιρέας ἀποσφάξειν ἀμφοτέρους, εἰ λάβοι με ποτε μετ' αὐτᾶ. *Ma.* πόσοι δὲ ἄλλοι τοῦτα ἀπειλοῦσιν; ἀκοῦν ἀνέρας ὃ σὺ μνεῖς λέγε τοῦτο, καὶ σωφρονήσης, καλόν σοι ἔχ ἑταῖρα, τὸ δ' ἱερομόφορε ἱερεία τις ἔσα. ἐῶ τἄλλα. σήμερον Ἀλῶα ἐστί. τί δέ σοι δέδωκεν ἐς τὸν ἑορτόν; *Mu.* οὐκ ἔχ ὦ μακάριος. *Ma.* μὴν ὃ πάππος εὗρεν ἐπὶ τὸ πατέρα, ὃν οἰκίτιν καθῆκεν ἐξαπατήσαντα, ὃν ἀπὸ τὸ μητρὸς ἤτησεν ἀπειλήσας ἀποβαλοῦσίαν ζρατοσόμβρον, εἰ μὴ λάβοι, ἀλλὰ καθῆκεν, ἡμᾶς ἐπιτρέψων, μήτε αὐτὸς δίδες, μήτε ὃν δὸς τὸ δίδοντων ἐᾶν λαμβάνειν. σὺ ὃ οἴῳ ὦ Μουσάριος, ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν ἀεὶ ἔσαζ; ἢ τὰ αὐτὰ φρονήσειν Χαιρέαν, ὅταν πλουτῇ ὦ αὐτὸς, ἢ ὃ μήτηρ γάμων πολυτελῶν ἐξώσῃ αὐτᾶ; μνηθήσεται [2] οἴει τότε τὸ δακρύων, ἢ τὸ φιλημάτων, ἢ τὸ ὅρκων, πέντε ἴσως τάλαντα ἀθύκως βλέπων; *Mu.* μνηθήσεται σκεῖν. δεῖγμα ὃ, ὡς ἀφὲ νεῦ γεγάμηκεν, ἀλλὰ καζαναγκαζόμενος, καὶ βιαζόμενος ἠρνήσατο

missus) tu verò etiam subsannasti hominem, dormis autem cum isto tuo Adonide Chærea. *Mu.* Quid igitur? relicto-ne Chærea, mihi admittendus erat operarius ille hircum olens? Lævis mihi, ut aiunt, Chæreas, & porcellus Acarnanius. *Ma.* Esto rusticus ille, & hircum oleat: cur neque Antiphontem Menecratis filium, minam tibi pollicentem non admisisti? Annon formosus erat, & urbanus, æqualis Chæreæ? *Mu.* At interminatus erat Chæreas, se jugulaturum ambos, si me cum illo deprehenderet. *Ma.* Quàm multi alii eadem minantur? An tu igitur sine amatoribus ob hoc manebis? & pudicè ages, perinde ac si non, meretrix, sed Cereris quæpiam sacerdos fores? Cætera omitto. Hodie verò Aloa sunt: quid ergo tibi dedit in hoc festum? *Mu.* Non habet ô mater. *Ma.* An solus iste nullam artem adversus patrem potest invenire? non servum immittere, qui illum decipiat? non à matre ipse postulare, minitando se in militiam navigaturum, nisi accipiat? Verùm sedet, nos atterens, neque ipse quicquam dans, neque à dantibus accipere sinens. Tu verò, Musarium, an putas te octodecim annorum semper fore, aut eodem animo semper futurum Chæream, quando ipse dives erit, & mater opimas ipsi nuptias invenerit? an ille tum, putas, meminerit lachrymarum, aut osculorum, aut juramenti, quum dotem quinque fortassis talentorum aspiciet? *Mu.* Meminerit ille. Cujus rei argumentum est, quòd neque nunc uxorem duxit, sed cùm à patre cogeretur, & vim propè pateretur

1 Λεῖός μοι] De hoc Proverb. Erasm. *Bourd.*
2 Οἴει] In MSS. ἔπ. *Idem.*

το. Μη. χλοιᾷ μὲ ψεύδεαι, ἀναμνήσω δέ σε ὦ Μυσάριον τότε.

tur tamen recusavit. *Ma.* Vtinam non decipiaris. Sed tamen admonebo te Musarium, aliquando horum.

ΑΜΠΕΛΙΣ, ΚΑΙ ΧΡΥΣΙΣ.

AMPELIS, ET CHRYSIS.

ΑΜΠΕΛΙΣ.

Πί τις ἢ ὦ Χρυσὶ, μήτε ζηλοτυπεῖ, μήτε ὀργίζεται, μήτε ἐρράπισέ ποτε, ἢ σφέλκειεν, ἢ τὰ ἱμάτια σχίσειεν, ἔτι ἐραστὴς ἐκεῖνός ἐστιν; Χρυ. ἀκοῦν ταῦτα μόνα ἐρῶν(ται) ὦ Ἀμπελὶ δείγματα; Αμ. ναὶ, ταῦτ' ἀνδρὸς ζερμοῦ. ἐπεὶ τἄλλα, φιλήματα, ὦ δάκρυα, ὀρκοι, ὅρκοις, καὶ τὸ πολλάκις ἥκειν, ζεσταμένου ἐρωτος σημεῖον, καὶ φυσᾶσθαι ἔτι. τὸ γὰρ πῦρ ὅλον, ἐκ τῆς ζηλοτυπίας ἐστίν. ὥσπερ εἰ καὶ ὡς φησὶν ὁ Γοργίας ῥαπίζει, καὶ ζηλοτυπεῖ, χρηστὰ ἔλπιζε, καὶ εὐχου ἀεὶ τὰ αὐτὰ ποιεῖν. Χρυ. τὰ αὐτά; τί λέγεις; ἀεὶ ῥαπίζειν με; Αμ. ἀχὶ, ἀλλ' ἀνιᾶται, εἰ μὴ πρὸς μόνον αὐτὸν βλέποις. ἐπεὶ εἰ μὴ ἐρᾷ γε, τί ἂν ἔτι ὀργίζοιτο, εἰ σύ ποτε ἕτερον ἐραστὴν ἔχοις; Χρυ. ἀλλ' οὐδὲ, ἔχω ἔγωγε. οὐδὲ, μὰ τὴν Ἀφροδίτην τὸν πλούσιόν με ἐρᾶν, διότι ἄλλως ἐμνημόνευσά ποτε αὐτοῦ. Αμ. καὶ τοῦτο γοῦν τὸ, τὸν πλούσιον οἴεσθαι σε θηρεύεσθαί σε. ὅτω γὰρ ἀνιᾶσθαι μᾶλλον, καὶ φιλοτιμήσεται, ὡς μὴ ὑπερβάλοιντο αὐτὸν οἱ ἀντερασταί. Χρυ. καὶ μὲν δὴ ὅτός γε μόνον ὀργίζεται, καὶ ῥαπίζει, δίδωσι δ' οὐδέν. Αμ. ἀλλὰ δώσει. ζηλότυποι γὰρ,

AMPELIS.

Siquis, ô Chrysi, neque zelotypus est, neque irascitur, neque alapas inflixit unquam, aut capillos conscidit, aut vestes laceravit, est-ne adhuc pro amatore habendus? *Chr.* Numquid, Ampeli, sola sunt ista amantis indicia? *Amp.* Maximè. Hæc sunt viri fervidi. Nam cætera illa, oscula, lachrymæ, juramenta, & crebrò ventitare, incipientis, & adhuc crescentis amoris signa: sed totus ignis zelotypia constat. Quare si te, ut ais, Gorgias alapis cædit, & zelotypus est, bene speres licet, optesque ut eadem semper faciat. *Chr.* Eadem-ne? quid dicis? ut ille me semper alapis cædat? *Amp.* Non: sed ut semper illi ægrè sit, si non ad solum ipsum aspicias. Siquidem nisi amaret te, quid quæso irascereturi, si quempiam alium amatorem haberes? *Chr.* At equidem non habeo. Ille verò nequicquam suspicatus est, divitem istum à me amari, eo quòd mentionem ipsius fortè feci. *Amp.* At hoc suave est, putare ipsum te à divitibus observari. Ita enim majori dolore afficietur, & magis æmulabitur, ne à rivalibus superetur. *Chr.* At ille solùm irascitur, & alapis cædit, nihil autem dat. *Amp.* At dabit postea: nam zelotypi

μᾶλιστα λυπηθήσονται. Χρυ. ὐκ οἶδ', ὅπως ῥαπίσματα λαμβάνειν βέλτιόν με ἢ Ἀμπελίδιον. Αμ. ὄκ. ἀλλ' ὡς οἶμαι, μεγάλοι ἔρωτες γίγνονται, κἢ εἰ πύθοιτο ἀμελείας, εἰ ἦν πιστεῦσαι μόνον ἔχειν, ἀπομαραίνεταί πως ἡ ἐπιθυμία. ταῦτα λέγω ὡς σὲ εἴκοσιν ὅλοις ἔτεσιν ἐπιμείσασα. σὺ δ' ὀκτωκαιδεκαέτης οἶμαι, ἢ ἔλαττον ὄσοι τυγχάνεις. εἰ βέλτιον, κἀγὼ διηγήσομαι ἃ ἔπαθόν ποτε, καὶ πάνυ ὡς πολλῶν ἐτῶν. ἤρα μου Δημόφαντος ὁ δανειστής, ὁ καθ' ἡμᾶς οἰκῶν τὴν Ποικίλης. ἦτος δέ πώ ποτε πλέον πέντε δραχμῶν δέδωκε. καὶ ἠξίει δεκάτοις εἶναι. ἤρα δ' ὦ Χρυσί, ἐπιπόλαιόν τινα ἔρωτα, ὥστε ὑποστέγων, ἄστε δακρύων, ὥστε ἀωρὶ ἐξαγινόμενος ἐπὶ τὰς θύρας, ἀλλ' αὐτὸ μόνον σιωπηλόν· δὲ μοι ἐνίοτε, καὶ τοῦτο λάθρᾳ μακρᾷ. ἐπειδὴ δ' ἐλθοῦσα ποτὲ ἀπέκλεισα, Καλλιάδης ἦν ὁ γραφεὺς ἔνδον ὢν, δέκα δραχμὰς ἐπομφεύς, τὸ μὲν πρῶτον, ἀπῆλθέ μοι λοιδορησάμενος. ἐπεὶ δ' πολλαὶ μὲν διῆλθον ἡμέραι, ἐγὼ δ' ἐπεσκέπτομαν, ὁ Καλλιάδης δ' ἔνδον ἦν αὖθις, ὑποθερμαινόμενος ἤδη τότε ὁ Δημόφαντος, κἀυτὸς ἀναφλέγεται εἰς τὸ πρᾶγμα. καὶ ἐπιστάς ποτε, ἀνεῳγμένου τηρήσας τὴν θύραν, ἔκλαιεν, ἔτυπτεν, ἠπείλα φονεύσειν, διεῤῥήγνυε τὴν ἐσθῆτα, [1] ἄπαντα ἐποίει. καὶ τέλος, πυλαωρὸν δὺς, μόνον εἶχεν ὀκτὼ ὅλους μῆνας. ἡγοῦμαι δ' αὐτὸν, ὡς ἅπαντας ἔλεγλε, ὡς ὑπὸ φαρμάκων ἐμηνάμει αὐτόν. τὸ δ' ἦν ἄρα ζηλοτυπία, τὸ φάρμακον. ὥστε ὦ Χρυσί, κἀγὼ λέγω ἐπὶ τὸν Γοργ-

typi vel maximè dolore afficiuntur. *Chr.* Nescio quo pacto, mea Ampeli, velis ut alapas accipiam. *Amp.* Non: sed ut arbitror, magni fiunt amores, etiamsi audiat se negligi. Quòd si credat, se solum habere te, elangueſcet hæc libido. Atque hæc tibi dico, quæ jam totos viginti annos meretricem egi. Tu verò annos, ut puto, decem & octo, vel pauciores etiam nata es. Quòd si velis narrabo tibi, quæ mihi acciderunt aliquando, non multos ante annos. Amabat me Demophantus, fœnerator ille, qui pone Pœcilen habitat. Hic nusquam plus dedit quam drachmas quinque? & dominus putabat esse. Amabat autem levi quodam amore, neque ingemiscens, neque lachrymans, neque intempesta nocte ad fores ventitans: sed interdum tantùm, idque post longum intervallum mecum dormiebat. Posteaquam autem venientem aliquando excluſi (nam tum Calliades pictor intus erat, datis decem drachmis) primùm quidem abiit verbis me insectatus. Et cùm jam multæ dies transiissent, neque ego ad illum mitterem (rursus autem tum Calliades intus erat) incalescens tum tandem Demophantus, etiam ipse ad rem inflammatur: & cùm aliquando superveniſſet obſervata patente janua, flebat, percutiebat, minabatur se occisurum, lacerabat vestem, omniaque faciebat. Et postremùm talento dato, totos octo menses habebat me solus. Vxor autem ipsius cunctis dicebat, ipsum medicamentis ad insaniam à me redigi. Et hoc medicamentum, erat zelotypia. Quare ô Chryſi, & tu contra Gorgiam eodem

[1] Ἄπαντα ἐποίει] De irrito conatu ut apud Martialem, *omnia cum fecit.* Bourd.

γίαν τῇ αὐτῇ φαρμάκῳ. πλούσιος ὁ νεανίσκος ἔσῃ, ἢν τῇ ὁ πατὴρ αὐτοῦ πάθῃ.

dem medicamento utere. Porrò dives erit hic adolescens, siquando patrem ipsius mori contingat.

ΔΟΡΚΑΣ, ΠΑΝΝΥΧΙΣ, ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΣ, ΠΟΛΕΜΩΝ.

DORCAS, PANNYCHIS, PHILOSTRATVS, POLEMON.

ΔΟΡΚΑΣ.

Ἀπολώλαμεν ὦ κεκτημένη ἀπολώλαμεν. ὁ Πολέμων ἀπὸ τῆς στρατείας ἀνέστρεψε πλουτῶν, ὡς φασιν. ἐώρακα δὲ κἀγὼ αὐτὸν, ἐφεστέλλετο πορφυρᾶν ἐμπεπορπημένον, καὶ ἀνηλίσκετο ἀμφὶ πολλούς. καὶ οἱ φίλοι ὡς εἶδον, συνέδραμον ἐπ' αὐτὸν, ἀσπασόμενοι. ἐν τοσούτῳ δὲ τὴν θεράπαιναν ἰδοῦσα κρύβην ἐπόμενον, ὃς συναποδεδημήκει μετ' αὐτῆς, ἠρόμην, καὶ εἰπέ μοι Παρμένων, ἀσπασαμένη πρότερον αὐτὸν, πῶς ἡμῖν ἐπράξατε; καὶ εἴ τι ἄξιον τοῦ πολέμου ἔχοντες ἐπανεληλύθειτε; Παν. οὐκ ἔδει τοῦτο οὕτως, ἀλλ' ἐκεῖνα. ὅτι μὲν ἐσώθημεν πολλὴ χάρις τοῖς Θεοῖς, καὶ μάλιστα τῷ ξενίῳ Διΐ, καὶ Ἀθηνᾷ στρατείᾳ. ἡ δὲ σοι νῦν δὴ, ἐπιωλύνετο ἀεί τι πράττοιτε, καὶ ἔνθα εἴητε. εἰ δὲ τοῦτο προσέθηκας, ὡς ἐδύρετο, καὶ ἀεὶ ἐμέμνητο Πολέμωνος, ἄμεινον ἦν σοι πολύ. Δορ. προεῖπον οὖν σοι ἐν ἀρχῇ ἅπαντα. τί γὰρ σε, οὐκ ἂν εἶπον. ἀλλὰ ἃ ἤκουσα, ἐβουλόμην εἰπεῖν. ἐπεὶ πρόσθε Παρμένοντα, ὅτου ἠρξάμην, ἦπτε ὦ Παρμένων, ἐσόμεθά τι ὑμῖν; ἀεὶ γὰρ ἐμέμνητο ἡ κεκτημένη μου δακρύων. καὶ μάλιστα εἴ τις ἐλθὼν

DORCAS.

Periimus, ô hera, periimus. Polemon ex militia reversus est, ditatus, ut ajunt. Ego autem ipsum vidi paludamento purpureo, & fibulato indutum, multosque unà pedisequos. Quod ut viderunt amici, ad eum salutaturi accurrebant. Interea autem servum conspicata, à tergo sequentem, qui cum ipso profectus erat, interrogabam; ac dic mihi Parmeno, inquiebam, salutato priùs ipso, quo pacto rem gessistis? &, num quid bello dignum consequuti rediistis? *Pan.* Non decebat hoc statim: sed illa primùm. Quòd servati estis, multa Diis gratia, & in primis Iovi hospitali, & Minervæ militari. Cæterùm semper rogitabat hera quidnam ageretis, & ubi essetis. Quòd si etiam hoc addidisses, quòd & fleret, & Polemonis mentionem semper faceret, id fuerat multò satius. *Dor.* Omnia statim à principio sum præfata: sed tibi nolim dicere. At quæ audivi, ea dicere volebam. Nam ad Parmenonem ita incepi. Nonne Parmeno, vobis tinniebant aures: semper enim cum lachrymis hera vestri reminiscebatur: & maximè siquis ex pugna

θεῖ ἐκ τ᾽ μάχης. καὶ πολλοὶ τεθνάναι ἐλέγοντο, ἐσπάρατο τότε τὰς κόμας, καὶ τὰ στέρνα ἐτύπτετο, καὶ ἐπυνθάν πρὸς τὴν ἀγγελίαν ἐκάστην. Παν. εὖγε ὦ Δορκάς. ὅπως ἐχρῆν. Δορ. εἶτα ἐξῆς μεῖ᾽ ὀλὺ ἠρόμην ἐκεῖνα. ὁ δ᾽, πάνυ λαμπρῶς φησιν ἀνερύθριαμμ. Παν. ὅτω κρᾶτ᾽ εἶν᾽ ἀδὲν πεφευσπων ὡς ἐμέμνητο μὲ ὁ Πολέμων, ἢ ἐπόθει, ἢ ἠύχετο ζῶσαν καταλαβεῖν; Δορ. καὶ μάλα πολλὰ τοιαῦτα ἔλεγε. τὸ γᾶν κεφάλαιον ἐξήγγειλε, πλῆτον πολυ. χρυσόν. ἐσθῆτα. ἀνθρώπους. ἐλέφαντα. τὸ μὲν γὰ [1] ἀργύριον, μὴ δὲ ἀριθμῷ ἄγειν αὐτὸν, ἀλλὰ μεδίμνοις, ἀπεμετρημένον πολλοῖς μεδίμνοις. εἶχε δ᾽ ὁ αὐτὸς Παρμένων δακτύλιον ἐν τῷ μικρῷ δακτύλῳ, μέσιον, πολύγωνον. καὶ ψῆφον ἐνεῖλκτο τ᾽ τετραχρώμων. ἐρυθρά τε ἰῷ ἐπιπολῆς. εἶσαι δ᾽ ἂν αὐτὸν ἐθέλοιτε μοι διηγεῖσθ᾽ [2] ὡς τ᾽ Ἄλυν διέβησαν, καὶ ὡς ἀπέκτειναν Τηλεδάπαν τινὰ, καὶ ὡς διέτριψεν ὁ Πολέμων ἐν τῇ πρὸς Πισίδας μάχῃ, καὶ ἀπέδραμόν σοι ταῦτα πρόσκλεῖσαι, ὡς πρὸ τ᾽ πάντων σκέψασο. εἰ γὰ ἐλθὼν, ὁ Πολέμων, ἤδη γὰ πάντως, ἀναπυθόμενος τὰς γνωρίμους, ἀναπυθόμενος, εὐθὺ τ᾽ Φιλόστρατον ἔνδον παρ᾽ ἡμῖν, τί οἴῃ ποιήσειν αὐτόν; Παν. ἐξευρίσκωμεν ὦ Δορκάς ἐκ τ᾽ παρόντων σωτηρίαν. ὅτε γὰ τᾶτον ἀποπέμψαι κρεῖττον, πέπλωσθαι ἐναλλαγὰ δεδικῆσθαι, καὶ τᾶλλα ἐμποδὼν ὄντα, καὶ πολλὰ

pugna venerat, multique dicebantur interfecti, tum crines evellebat, & pectus percutiebat, & ad unumquodque nuntium lugebat. *Pan.* Rectè Dorcas, ita decebat. *Dor.* Deinde non multò pòst illa interrogabam ordine. Ille autem, admodum splendidè è bello reversi sumus, inquit. *Pan.* Sic & ille nihil præfatus, quòd & mei meminerit Polemo, vel desiderarit, vel optarit vivam deprehendere? *Dor.* Multa certè hujusmodi dicebat. Quod igitur rei est caput, narravit divitias multas, aurum, vestes, servos, ebur. Nam argentum quidem adferre ipsum dicebat non ad numerum, sed ad mensuram multos videlicet plenos modios. Habebat autem, & ipse Parmeno annulum in parvo digito maximum ac multiangulum: eratque insertus tricolor lapillus, & in superficie rubebat. Sed reliqui ipsum cùm vellet mihi narrare quo pacto Alyn transiissent, & ut occidissent Tiridatem quendam, & quomodo ipse Polemo in pugna contra Pisidas versatus esset; accurrique domum ut hæc tibi renuntiarem, ut de rebus omnibus tecum deliberares. Nam si quum venerit Polemo (veniet enim quum notos illos à se amoverit) rescisens, apud nos intus Polystratum deprehenderit, quid ipsum facturum esse putas? *Pan.* Tum Dorcas, aliquam ex re præsenti salutem inveniamus. Nam neque hunc ablegare honestum fuerit, ut qui talentum nuper dederit: præterea sit mercator, & multa promiserit; neque

1 Ἀργύριον, μὴ δὲ ἀριθμῷ] Specie Proverbii pro immensis divitiis. Sic in Epistol. Saturnal. Xenoph. Hellinic. lib. 3. Suid. μεδίμνῳ τ᾽ ἀργύριον κομιζεῖν. Horatii & Petronii Interpretes. *Bourd.*

2 Ὡς τ᾽ Ἄλυν διέβησαν] Hoc etiam specii proverbii, patet apud Herodot. & Diodor. Sic. *Idem.*

ὑπισχνέμην, ὅτι Πολέμωνα τοιοῦτον ἐπανήκοντα, χρήσιμον μὴ προσδέχεσθαι. ὡσπερεὶ γὰρ, καὶ ζηλότυπός ἐστιν. ὃς ἐπὶ πένθ᾽ ἔτη, πολὺ ἀφόρητον ὤν. νῦν δέ τι σὺν ἂν ἐκείνου ποιήσειεν; Dor. ἀλλὰ καὶ προσέρχεται. Pan. [1]ἐκλύομαι ὦ Δορκὰς, καὶ ἀπορίας, καὶ τρέμω. Dor. ἀλλὰ καὶ Φιλόστρατος προσέρχεται. Pan. πῶς γένωμαι; πῶς ἂν μὴ γῆ καταπίοι; Ph. τί δὲ πίνομεν ὦ Πάννυχι; Pan. ἄνθρωπε, ἀπολώλεκάς με. σὺ δὲ χαῖρε Πολέμων, χρόνιος φανείς. Po. ἔστιν ὃν τίς ἐστιν ὁ προσὼν ὑμῖν; σαφῶς; εὖ γε οἶσθ᾽ ὦ Πάννυχε. ἐγὼ δὲ πεμπταῖος σὺν Πυλῶν διέπλων, ἐπειγόμενος ἐπὶ τοιαύτῃ γυναῖκα. καὶ δίκαια μέμφοι πέπονθα, καί σοι χάριν ἔχω. ἀλλ᾽ ἔτι γὰρ ἀρπασθήσομαι ὑπὸ σοῦ. Ph. σὺ δέ τις εἶ ὦ βέλτιστε; Po. ὅπερ Πολέμων ὁ Σπιελεὺς, Πανδίονος φυλῆς, ἀκούεις, χιλιαρχήσας τὸ πρῶτον, νῦν δὲ, ἐξαναστὰς πενταετίαν ἀπὸ δεκαετίας, ἐρᾷς Πάννυχίδος, ὅτε μέλει ἔτι ἀνθρώπινα φρονεῖν αὐτῷ. Ph. ἀλλὰ παντὶ ὦ ξένε, Πάννυχίς ἐμή ἐστι, καὶ πάλαι δὲ εἴληφε. λήψεται δὲ καὶ ἕτερον, ἐπειδὴ τὸ φορτίον ἀφῃρέθημεν. καὶ νῦν ἀκολούθει μοι· ὦ Πάννυχί. τοῦτον δὲ παρ᾽ Ὀδρύσαις χιλιαρχεῖν ἔα. Dor. ἐλεύθερος μέν ἐστι, καὶ ἀκόλουθήσει, ἐὰν ἐθέλῃ. Pan. τί ποιῶ Δορκάς; Dor. ἐστέον. ὀρχίζομαί σε· οὐκ οἷόν τε παρεῖναι Πολέμωνι. καὶ μᾶλλον ἐπιτεθήσεται ζηλοτυπῶν. Pan. εἰ θέλεις, εἰσίωμεν. Po. ἀλλὰ προσέλθωμεν ὑμῖν, ὅτι τὸ ὕστατον πίεσθε τήμερον. ἢ μάτην ἐγὼ τοσούτοις φόνοις ἐλεγχόμενος μόλις πάρειμι, τοὺς Θρᾷκας ὦ Παρμένων. neque Polemonem, qui talis est reversus, utile non recipere. Nam præter hæc etiam zelotypus est: & cùm pauper adhuc, intolerabilis fuerit, quid nunc illum non putes facturum? *Dor.* At etiam accedit. *Pan.* Deficio, ô Dorcas, consilii inopia, & tremo. *Dor.* Sed & Philostratus accedit. *Pan.* Quæ igitur fiam? quomodo terra me absorbeat? *Ph.* Cur non potamus Pannychi? *Pan.* Perdidisti me, ô homo. Tu verò salve Polemo, visus longum pòst tempus. *Pol.* Quis igitur est iste qui ad vos accedit? taces? euge abeas Pannychi. Ego verò ex Pylis quinto die huc advolavi, ad talem mulierem adproperans. Ac meritò sanè hæc mihi accidunt, tibique gratiam habeo: neque enim posthac amplius abs te rapiar. *Ph.* Tu verò quisnam es bone vir? *Pol.* Nimirum audis, quòd Polemo sum, Stirienſis ille, ex tribu Pandionis: qui primùm fui tribunus militum: nunc autem totius dux legionis, amator Pannychidis, cùm ipsum humana adhuc sapere putarem. *Ph.* At nunc Peregrinorum dux, Pannychis hæc mea est, & talentum accepit: jamque etiam alterum accipiet, ubi onera disposuerimus. At nunc sequere me Pannychi: & istum apud Odrysas sine copias regere. *Dor.* Libera est ista, & sequetur, si volet. *Pan.* Quid faciam Dorcas? *Dor.* Præstat ingredi, nam irato Polemoni adesse non possum: & zelotypia magis incendetur. *Pan.* Ingrediamur si vis. *Pol.* At prædico vobis, vos hodie postremùm bibituros. Aut ego fruſtra adsum tot cædibus exercitatus, Thracas huc Parmeno. *Pan.* Armati

1 Ἐκλύομαι] Idem quod ἀδημονῶ leg. Aristen. Epist. 28. lib. 1. *Bourd.*

Παν. ὡπλισμένοι ἦκον, ἐμφράξαντες τὸ στενωπὸν τῇ φάλαγγι. ἐπὶ μετώπου μὲν, τὸ ὁπλιτικόν. παρ' ἑκάτερα δὲ, οἱ σφενδονῆται, καὶ τοξόται. οἱ δὲ ἄλλοι, καθ' ὅπλων. Φι. ὡς βρεφυλλίοις τοῦτο ὦ μισθοφόρε ἡμῖν λέγεις, καὶ μορμολύττεις, σὺ γὰρ ἀλεκτρυόνα πώποτε ἀπέκτεινας, ἢ πόλεμον εἶδες; ἐρυμάτιον ἐφεύρεις, πέρα δημοσίης ὤν, ἵνα καὶ τοῦτο προχαρίσωμαί σοι. Πο. καὶ μὰ ἔσῃ μεθ' ἁλίζων, ἐπειδὰν προσιόντας ἡμᾶς ἐπὶ δοῦρ ἴτάσῃ, σίλφιον τοῖς ὄπλοις. Φι. ἥκετε μόνον συσκευασάμενοι. ἐγὼ δὲ, καὶ Τίβυς οὗτος, μόνος γὰρ οὗτος ἕπεταί μοι, βάλλοντες ὑμᾶς λίθοις τε, καὶ ὀφάκοις, οὕτω διασκεδάσομεν, ὡς μηδὲ ὅποι οἰχοίσθε ἔχοιτε εἰδέναι.

mati venerunt, phalange cingentes angiportum. In fronte sunt gravis armaturæ milites: in utroque latere, funditores & sagittarii: à tergo verò cæteri. *Ph.* Hæc, ô stipendiarie, nobis tanquam infantibus dicis, & veluti larvis territas. An tu aliquando gallum gallinaceum occidisti, aut bellum vidisti? Castellum custodiebas, fortè dux quispiam manipularis, ut hoc tibi gratificando concedam. *Pol.* At verò scies paulò pòst, quum nos ad hastam venientes videbis, armis resplendentes. *Ph.* Adventate modò instructi. Ego verò & Tibys iste: nam hic solus me sequitur, saxis, testisque vos petendo, ita dispergemus, ut neque quò vertamini, scire tum possitis.

1 Δημοσιέτης] Sic Dial. Nept. & Ner. ita vocatur ὁ ἅπαξ μίσθον λαμβάνων, dicitur & δημοιρίτης & δημοσιεύω. Bourd.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ, ΚΑΙ ΔΡΟΣΗ.

CHELIDONIVM, ET DROSE.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ.

Οὐκ ἐπὶ φοιτᾷ ἀκμὴ σὶ ὦ Δρωσὴ, τὸ μειρακίσκιον ὁ Κλεινίας. ὃ γὰρ ἐώρακα πολὺς ἤδη χρόνος αὐτὸν παρ' ὑμῖν. Δρο. οὐκ ἔπ ὦ Χελιδόνιον. ὁ γὰρ διδάσκαλος αὐτὸν εἴρξε μηκέτι μοι προσιέναι. Χε. τίς οὗτος; μὴ τὸ παιδοτρίβου Διότιμον λέγεις; ἐπὶ σκείνος γε φίλος μοι. Δρο. ἔκ, ἀλλ' ὁ κομιστὴς φιλοσόφων ἀπλήμων Ἀναστίνετος. Χε. τὸ σκυθρωπὸν λέγεις; τὸ δασύ; τὸ βαθυπώγωνα; ὃς εἴωθε μὴ τὰ μει-

CHELIDONIVM.

Non amplius, Drose, adte ventitat adolescens ille Clinias. Non enim ipsum longo jam tempore apud vos vidi. *Dr.* Non amplius Chelidonium: nam præceptor prohibuit ipsum amplius ad me accedere. *Ch.* Quisnam iste? nunquid ludimagistrum Diotimum dicis? Nam is certè amicus mihi est. *Dr.* Non: sed perditissimus iste Philosophorum Aristænetus. *Ch.* Tetricum illum dicis, & hirsutum? profunda barba? qui cum adolescentibus in

ρακίων. Δεσπαινῶν σὺ τῇ Ποικίλῃ; Δρο. Ἐκεῖνόν φημι τὸν ἀλαζόνα. Ὃν κρίνιστε ἐπίδιμι λαπλεύμενον, ἐλκόμενον δ' ὑπ' ὠργωνῶν τινὸ δημίου. Χε. Τί παθὼν ὁ ἐκεῖνος, τοιαῦτα ἔπεισε τὸν Κλεινίαν; Δρο. Οὐκ οἶδα ὦ Χελιδόνιον. ἀλλὰ μηδέποτε λάθοιτό μου γλυκέρου, ἀφ' ἧς γυναικὶ ὡμίλειν ἤρξατο. πρῶτον μὲν ὡμίλησε μοι. πρίαν τούτων ἐξῆς ἡμερῶν οὐδὲ προσῆλθε τῇ γυναικί. ἐπεὶ δὲ ἠνιώμην, οὐκ οἶδα ὅπως τί ἔπαθον ἐπ' αὐτῷ, ἔπεμψα τὸν [1] Νοὐρίδα παρακαλέσοντα αὐτὸν ἢ ἐν ἀγορᾷ Δαφνεφόρου, ἢ ἐν Ποικίλῃ. ἢ δ', ὦ δέσποτα τῶν ἔφη ἰδοῦσα μὲν δ' Ἀλεξαινέτην, νεῦσιν πόρρω. ἐκεῖνον δ' ἐρυθριάσαντα, κάτω ὁρᾶν, καὶ μηκέτι παρανεύειν τὸν ὀφθαλμόν. εἶτ' ἐβάδιζον ἅμα ἐς τὸν πόλιν. ἡδὲ, ἄχρι δ' Διπύλου ἀκολουθήσασα, ἐπεὶ μηδ' ὅλως ἐπεστράφη, ἐπανῆκεν, οὐδὲν σαφὲς ἀπαγγείλασα ἔχουσα. πῶς με οἴει ἀλγεῖν τὸ μὴ τοῦτο, [2] οὐκ ἔχουσα εἰκάσαι ὅ, τι μοι πέπονθεν ὁ μειρακίσκος, ἀλλὰ μὴ ἐλύπησέ τι αὐτὸν ἔλεγον, ἢ πρὸς ἄλλης ἠρέσθη, μισήσας ἐμέ; ἀλλ' ὁ πάππος ἀνεκάλυπτεν αὐτόν; [3] πολλὰ τοιαῦτα ἔστρεφον. ἤδη δ' ὡς δείλαιον ὀψίαν ἧκεν ὁ Δρόμων, τὸ γραμμάτιον τι παρ' αὐτοῦ κομίζων. ἀνάγνωθι λαβοῦσα ὦ Χελιδόνιον. εἰσθα γὰρ δήπου γράμματα. Χε. Φέρ' ἴδωμαι. τὰ γράμματα ὁ πάνυ σοφῇ, ἀλλ' [4] ἐπίστευμαι δηλαδὴ ἔπειξίν τινα δ' γεγραφότος, λέγε δ', πῶς μ' ἐφίλησέ σε ὦ Δρομεῦ, τὸς Θεὸς ποιοῦμεν

in Pœcile consuevit ambulare? *Dr.* Arrogantem illum dico quem utinam pessimè perire videam, barba tractum à carnifice. *Ch.* Quid accidit illi, ut talia persuaderet Cliniæ? *Dr.* Nescio Chelidonium. Sed cùm antea nulla nocte non dormiret mecum, ex quo cum muliere rem habere cœpit (primùm autem mecum rem habuit) tribus hisce diebus ne ad angiportum quidem accessit. Postquam autem contristari cœpi (nam mihi nescio quid ob ipsum accidit) Neuridem misi, quæ illum circunspiceret, vel in foro, vel in Pœcile commorantem. Illa autem, ubi eum cum Aristæneto deambulantem vidisset, illi procul innuisse se dicit: illum verò erubuisse, defixis in terram oculis, nec amplius ad ipsam aspexisse: exinde ambos ad urbem iisse. Ipsa verò ad Dipylum usque sequuta, cùm ille prorsus neque converteret sese, domum rediit, nihil planum habens quod renuntiaret. Quomodo igitur affectam postea me putas, quæ conjicere non possem, quidnam huic adolescenti accidisset: idque dicebam, num ipsi ægrè aliquid feci, aut num aliam amat, me perosus? at nonne pater vetuit ipsum? multa hujusmodi volvebam. Porrò sub vesperam venit Dromo, has literas ab illo afferens. Accipe Chelidonium, ac lege: literas enim nosti. *Ch.* Age videamus. Literæ non admodum sunt planæ, sed incompositæ, festinationem ejus qui scripsit, indicantes: Sicque loquuntur. Quo quidem pacto te amarim mea Drosè, Deos testes facio. *Dr.*

1 Νοὐρίδα] Νεοίδα, scribendum videtur. *Menagius.*
2 Οὐκ ἔχουσαν εἰκάσαι] Deerant in MSS. *Bourd.*
3 Πολλὰ τοιαῦτα ἔστρεφον] Supple, κατ' ἐμαυτόν. *animo versabam.* Menagius.
4 Ἐπιστευμαι] MS. πεισε. Bourd.

1 Μὴ

μήτηρ φησ. Δρο. αὖ ἀὖ πάλαι, ὦδὲ τὸ χαίρειν προσέγραψε. Χε. ἀλλ' οὐ γάρ οὐ μῖσος, ἀλλὰ νὴ τὸν ἀνάγκην ἀφίσημί σε. ὁ πατὴρ γὰρ Ἀρισταίνετος παρέδωκέ με Φιλοσοφεῖν αὐτῷ. κἀκεῖνο, ἔμαθε γὰρ τὰ καθ' ἡμᾶς ἅπαντα, πάνυ πολλὰ ἐπεθύμησέ μοι, ἀπρεπὲς εἶναι λέγων ἑταίρᾳ συνεῖναι, Ἀρχίτελους, καὶ Ἐρασικλείας τὸν υἱόν. πολὺ γὰρ ἄμεινον εἶναι τῷ βρέτει πρόσιμεν ἢ ἡδονῇ. Δρο. μὴ ὥραισιν ἴκοιτο ὁ λῆρος ἐκεῖνος, τοιαῦτα παιδῶν τὸ μεμαθήκιον. Χε. ὥστε ἀνάγκη σοὶ γενέσθαι αὐτῷ. σπουδαιοῦται γὰρ ἀκριβῶς σφόδρα καὶ ὅλως, ὦδὲ προσβλέπειν ἄλλῳ δέδοικεν ἔξεστιν, ὅτι μὴ ἐμοὶ νῦν. εἰ δὲ σωφρονοῖμι, καὶ πάνυ γε εὐδοκίμει αὐτῷ, ὑπομενεῖτε πάνυ δύδαιμονα ἔσεσθαί με, καὶ ἀνάρρεθεν καθαρίσεσθαι, τοῖς πόνοις προγεγυμνασμένον. τοιοῦτό σοι μῆλις ἔγραψα, ὑποκλέψας ἐμαυτόν. σὺ δὲ μοι δύτυχῆ, καὶ μέμνησο Κλειτίδα. Δρω. τί σοι δοκεῖ ἡ ἐπιστολὴ ὦ Χελιδόνιον; Χε. τὰ μὲν ἄλλα, ἡ δὲ Σκυθῶν ῥῆσις. τὸ δὲ μέμνησο Κλειτίδα, ἔχει τινὰ ὑπόλοιπον ἐλπίδα. Δρω. καλῶς ἔτως ἔδοξεν. ἀπόλλυμαι οἵ δὲ ὑπὸ τοῦ ἔρωτος. ὁ μὲν τοι Δρόμων ἔφασκε παιδεραστήν τινα εἶναι τὸν Ἀρισταίνετον, καὶ ἐπιτηδεύειν τὰ μαθήματα, συνεῖναι τοῖς ὡραιοτάτοις τῶν νέων, καὶ ἰδίᾳ λογοπαιδίας ποιεῖς τὸν Κλειτίδα, ὑποκρίσεις τινὰς ὑπαχθέμενον, ὡς ἐσθίειν

Dr. Væ væ mihi miseræ, neque salutationem adscripsit. *Ch.* Nunc autem non odio, sed necessitate coactus te desero. Nam tradidit me pater Aristæneto, ut apud illum Philosophiæ dem operam. Atque ille (cognovit enim cuncta quæ ad nos pertinent) multis admodum objurgavit me, inhonestum esse dicens cum meretrice rem habere me qui essem Architelis & Erasicleæ filius. Longè enim melius esse virtutem anteponere voluptati. *Dr.* Vt nunquam ad maturitatem perveniat nugator ille, qui adolescentem talia docet. *Ch.* Itaque ei parêre necesse mihi est. Assequitur autē me diligenter observans: & in summa, ne aspicere quidem alium quemquam præter ipsum solum, mihi licet. Quòd si temperanter vivam, ipsique per omnia obtemperem, pollicetur prorsus beatum fore, & præclarum virtute redditurum me, laboribus ad hoc præexercitum. Hæc tibi vix scripsi, me paululum suffuratus. Tu verò fœlix dege, & memineris Cliniæ. *Dr.* Quid tibi Chelidonium, videtur hæc epistola? *Ch.* Quod ad cætera quidem attinet, Scythica est oratio: illud autem, memineris Cliniæ, spem quandam reliquam habet. *Dr.* Etiam mihi ita videtur: proinde pereo amore. Ceterùm Dromo dicebat Aristænetum esse pæderastem, & prætextu doctrinæ, consuetudinem habere cum pueris venustissimis, & privatim verba facere apud Cliniam pollicitationes quasdam faciendo, quòd videlicet Diis similem illum reddi-

1 Μὴ ὥραισιν ἴκοιτο] Proverb. Atticum de quo antea Casaub. ad Athen. *Bourd.* E Poëta quopiam sumptum videtur. *Menagius.*

2 Τί σοι] Vsque ad ἔχει aberant à MSS. *Bourd.*

3 Ἡ ὑπὸ Σκυθῶν ῥῆσις] Proverbialis loquendi modus: de quo nos pluribus ad Diogenem Laërtium in Anacharsi, pag. 37. *Menagius.*

1 Ἐχελῶ

ἐποφανεῖ αὐτόν. ἀλλὰ ἐ ἀναμνήσει μετ' αὐτῆς ἐρωτικῆς τινας λόγους τῶν παλαιῶν φιλοσόφων πρὸς τοὺς μαθητάς. καὶ ὅλως, περὶ τὸ μειρακιῶδες ἐστιν. ἠπείλησε δ' ἐ τῷ πατρὶ Κλεινίᾳ πατρεῖν ταῦτα. Χε. [1] ἐχεῖν ὦ Δρόμων, φασὶ σοὶ τὰ Δρόμωνα. Δρο. ἐμάρτησα. καὶ ἄνδρ' ἕτερ, ἐμός ἐστι. [2] κέκνισμαι γὰρ καὶ κεῖνον ὁ Νευρίδης. Χε. θαῤῥεῖ. πάνυ ἔσται καλῶς. ἐγὼ δ' ἐ ἐπιχειρήσειν μοι δοκῶ ἐπὶ τοῖχον σὺν Κεραμεικῷ, ἵνα ὁ Ἀρχτέλης ἐωθῇ περιπατεῖν, Ἀθανάτῳ Ἀμφιτρύωνι Κλεινίᾳ. ὥστε ἐ σὺ τάττε τι συμβαλεῖν τῇ δόξῃ. Δρόμωνι Ἀμβολῇ. Δρο. πῶς δ' ἂν λάθοις ἐπιχειρήσασα; Χε. ὁ νυκτὸς ὦ Δροσὶ ἀνδράκα ποθὲν λαβόντα. Δρο. εὖγε. συρράδιε μόνον ὦ Χελιδόνιον τῷ ἐ ἀλαζόνι Ἀριστανέτῳ.

diturus sit. Quin & amatorios quosdam sermones veterum Philosophorum ad suos discipulos, cum ipso legit. In summa, totus est circa adolescentem. Est autem interminatus se patri Cliniæ hæc dicturum. *Ch.* Oportebat, Drose, lautè accipere Dromonem. *Dr.* Lautè accepi: & sine hoc, meus est. Nam & Neuridem amavit ille. *Ch.* Bono sis animo, rectè se habebunt omnia. Ego verò in pariete inscribere volo, in Ceramico, ubi Architeles deambulare solet, Aristænetus corrumpit Cliniam: ut ex hoc quoque aliquid concurrat cum Dromonis delatione. *Dr.* At quomodo id clam facies? *Ch.* Noctu Drose, carbone alicunde sumpto. *Dr.* Rectè sanè. Auxiliare mihi Chelidonium, adversus arrogantem istum Aristænetum.

1 Ἐχεῖν σοὶ τὰ Δρόμωνα] Ἐσρίζειν, est explere ventrem; saburrare ventrem; saturare. Est & lautè accipere: qua notione hic usurpatum videtur. *Menagius.*

1 Κέκνισμαι] In margine MSS. Codd. κέκνισμαι, αὐτὸ ἐρωτικῶς ἔχει, εἰώθασι γὰρ οἱ ἐρῶντες τῶν παῖδων τὰ ἀπόπατα λοιμὸν καλοῦντες μετατιθέχθαι. Bourd.

ΤΡΥΦΑΙΝΑ, ΚΑΙ ΧΑΡΜΙΔΗΣ.

TRYPHÆNA, ET CHARMIDES.

ΤΡΥΦΑΙΝΑ.

Ἐπιῤῥεῖ δέ τις ὀβολοῦ, πέντε δραχμὰς τὸ μίσθωμα δοὺς, καθεύδεις ἀποστραφεὶς δακρύων, καὶ στένων; ἀλλ' ὅτε πέπωκας ἡδέως οἶμαι, ὅτε δεῖπνησας μόνος ἠθέλησας. ἔκλαες γὰρ ἐ ὀβολὸ τὸ δεῖπνον. εἶδον γάρ. καὶ νῦν ὡ ὑμᾶς ὀλολύζοι-

TRYPHÆNA.

Accepta-ne quispiam amica, & quinque drachmarum mercede data, aversus dormit lachrymans & gemens? Sed neque libenter potasti, opinor, neque solus cœnare voluisti. Flebas autem etiam inter cœnandum, aspiciebam enim; & nunc, ut infans, ululare non

πως ὀλολύζων, ὥσπερ βρέφος. τοῦτο δῆτ' ὦ Χαρμίδη, τίνος ἕνεκα ποιεῖς; μὴ ἀποκρύψῃ με, ὡς ἂν τοῦτο ἀπολαύσω τῆς νυκτὸς ἀγρυπνήσασα μετὰ σοῦ. Χαρ. ἔρως με διόλλυσιν ὦ Τρύφαινα, καὶ οὐκέτ' ἀντέχω πρὸς τὸ δεινόν. Τρυ. ἀλλ' ὅτι μὲ οὐκ ἐμοῦ ἐρᾷς, δῆλον. εἰ γὰρ ἂν ἔχων με ἠμέλεις, καὶ ἀπωθοῦμέ σε περιπαλέκειας θέλουσαν. καὶ τίνος διατείχιζες τὸ μεταξὺ ἡμῶν τῷ ἱματίῳ, δεδιὼς μὴ ψαύσαιμί σου. πόσῳ γὰρ ἂν τι ἧττον σωπελέσαιμι πρὸς τὸ ἐρᾶσθαι. οἶδα γὰρ ὡς χρὴ τὰ τοιαῦτα μαστροπεύειν. Χαρ. καὶ μὴν οἶσθα ἐμὲ πάνυ ἀκριβῶς αὐτὴν, κἀκείνη σέ. εἰ γὰρ ἄφαντος ἐπιδημεῖ ἔτι. Τρυ. εἶπὲ τοὔνομα ὦ Χαρμίδη. Χα. Φιλημάτιον ὦ Τρύφαινα. Τρυ. ὀποτέρων λέγεις; δύο γάρ εἰσι. τὴν ὑπὸ Πειραιᾶς, τὴν ἀρτὶ μαστιγοῦμβύλλου, ἧς ἐρᾷ Δάμυλλος ὁ νῦν στρατηγοῦντος υἱός, ἢ τὴν ἑτέραν, ἣν Παιδὰ ἐπικαλοῦσιν; Χα. ἐκείνην. καὶ ἐάλωκα ὁ κακοδαίμων, καὶ συμπέπλεγμαι πρὸς αὐτῆς. Τρυ. οἴκοι δὲ ἐκείνην ἔκλαες; Χα. καὶ μάλα. Τρυ. πολὺς ἂν χρόνος ἔστι σοι ἐρῶντι, ἢ νεοτελὴς τις εἶ; Χα. οὐ νεοτελὴς, ἀλλὰ μῆνες ἐπτὰ ἤδη ἀπὸ Διονυσίων, ὅτε πρῶτον εἶδον αὐτήν. Τρυ. εἶδες δῆτα ὅλην ἀκριβῶς, ἢ τὸ πρόσωπον μόνον, καὶ ὅσα τοῦ σώματος φανερά, ἃ εἶδες Φιλημάτιον, καὶ ὡς ἔχουσα γυναῖκα πέντε καὶ πεπαρῳκηκοῦσα ἔτη γαγγυῖαν ἤδη; Χα. καὶ μὴν ἐπόμνυμι δύο καὶ εἴκοσιν εἰς τὸ ἐσόμενον ἐλαφηβολιῶνα τελέσειν. Τρυ. σὺ δὲ ποτέρῳ πιστεύσειας ἄν, τοῖς ἐκείνης ὄρκοις, ἢ τοῖς σαυτοῦ ὀφθαλμοῖς; ἐπίσκεψαι γὰρ ἀκριβῶς, κατοπτεύσασα

vigesimum esse completeram. iuramento illius, an tuis oculis?

non desinis. Quorsum igitur hæc facis Charmide? quæso ne me celes, ut hoc reportem ex nocte qua tecum vigilavi. *Ch.* Amor me perdit Tryphæna: neque huic malo amplius resistere possum. *Try.* At quòd me quidem non ames, manifestum est: neque enim ita negligeres me, quam habes: neque me repelleres, quoties amplexari te volo: denique quod inter nos est spatii, veste non intercluderes, metuens ne te tangam. Dic tamen quænam illa sit. Fortassis enim etiam ipsa nonnihil ad amorem istum tibi contulero. Scio enim quomodo res hujusmodi sint administrandæ. *Ch.* At verò ipsam apprime nosti, & illa te: neque enim obscura est meretrix. *Try.* Dic nomen Charmide. *Ch.* Philematium Tryphæna. *Try.* Vtram dicis? nam duæ sunt. Illamne ex Piræo, quæ nuper devirginata fuit, quam nunc amat Damyllus, ejus qui nunc imperator est, filius: an alteram, quam cognomento Pedicam vocant. *Ch.* Illam equidem, atque miser ab ea captus sum, & comprehensus. *Try.* Num ob illam plorabas? *Ch.* Ita sanè. *Try.* Iamdudum illam amas, an nuper cœpisti? *Ch.* Non nuper, sed menses propè septem sunt à Dionysiis, ex quo primùm ipsam vidi. *Try.* Vidisti-ne ipsam accuratè totam: an faciem solùm, easque corporis partes quæ in aperto sunt, quæ vidisti Philematii-ne erant, atque uti conveniebat esse mulierem quinque & quadraginta annos jam natam? *Ch.* At illa dejerat se proximo Decembre secundum & *Try.* Tu verò, utrum credis juContemplare enim diligenter, aspi-

ψας ποτὲ τὰς προθέφρας αὐτῆς, ἔνθα μόνον τὰς αὐτῆς τρίχας ἔχει. τὸ δ' ἄλλα, φενάκη βαθεῖα. ὥσθ' ἡ τὰς προθέφρας ὁπόταν ἀφαιρῇται τὸ φάρμακον, ᾧ βάπτεται, ὑπολάμπει τὸ ὠμόν. καίτοι τί τοῦτο βιάσῃ ποτὲ ἐ γυμνὴν ἰδεῖν; Χα. ἀλλ' οὐδὲ πώποτέ μοι ἔφη τοῦτο ἐπέδωκεν. Τρυ. εἰκότως. ἠπίστατο γὰρ μυσαχθησόμενόν σε τὰς αὐτῆς λύκους. ὅλη γὰρ ἐκ τοῦ αὐχένος ἐς τὰ γόνατα περδάλεως ἔοικεν. ἀλλὰ σὺ ἐδάκρυες, τοιαύτη μὴ σιωῶν; ἦπου τάχα ἐ ἐλύπησε, καὶ ὑπερεώρα; Χα. ναὶ ὦ Τρύφαινα, καίτοι τοσοῦτον περ' ἐμὲ λαμβάνουσα. καὶ νῶν ἐπειδὴ χιλίας αἰτοῦσα, σὸν εἶχον διδύναι ῥᾳδίως, ἅτε ὑπὸ πατρὶ φειδομένῳ τρεφόμενος, Μοσχίωνα ἐσδεξαμένην, ἀπέκλεισέ με. ἀνθ' ὧν λυπήσω ἐ αὐτὸς θέλων αὐτῶ, σὲ παρείληφα. Τρυ. μὰ τὴν Ἀφροδίτην σὸν ἂν ἦκον, εἴ μοι προεῖπέ τις ὡς ἐπὶ τούτοις θρασυνομένῳ λυπήσω ἄλλον. καὶ τοῦτο, Φιλημάτιον τὸν σορόν. ἀλλ' ἄπειμι. καὶ γὰρ ἤδη τρίτον τοῦτο ἦσεν ἀλεκτρυών. Χα. μὴ σύγε ἄπω τὰχέως ὦ Τρύφαινα. εἰ γὰρ ἀληθῆ ἐστιν ἃ φῄς περὶ Φιλημαθίου, τὸν φενάκιον, καὶ ὅτι βάπτεται, καὶ τὸ τῆ ἀλφῶν, ἀδέ σοι ἐκλείπειν ἂν ἔτι δυναίμην αὐτήν. Τρυ. ἐρᾷ τοῦ μητέρος, εἴ ποτε λέληθεν μετ' αὐτῆς. ὥσθ' ἡ τῆ ἐτῶν, κἀνό πάππος διηγήσεταί σοι, εἴγε ζῇ ἔτι. Χα. σὺκοῦν ἐπειδὴ τοιαύτη σκεῖνη, ἀφῃρήσθω μ' ἤδη τὸ ἁμάρτημα. ὥστε ἀλλήλως, καὶ φιλῶμεν, καὶ ἀληθῶς σιωῶμεν. Φιλημάτιον ἦ, πολλὰ χαιρέτω.

aſpiciens aliquando ejus tempora, ubi ſuos duntaxat crines habet. Nam cætera, profundum eſt galericum. Circum tempora autem, quoties medicamentum quo infici ſolet, langueſcit, plerunque albeſcit. Quanquam quid hoc attinet? coge aliquando ut ſe nudam tibi præbeat ſpectandam. *Ch.* At nunquam hoc mihi concedere voluit. *Try.* Meritò ſanè. Sciebat enim abominaturum eſſe te canos ipſius. Cæterùm tota à collo ad genua uſque pardali eſt ſimilis: & tu lachrymareris, quòd cum tali non coëas? An fortè tibi ægrè faciebat, teque deſpiciebat? *Ch.* Ita ſanè Tryphæna, quamvis à me acciperet tam multa. At nunc quia mille petenti, facilè dare non potui, ut pote qui parcum habeam patrem, Moſchione intrò ad ſe recepto, me excluſit. Ob quæ dum illi viciſſim ægrè facere volo, te aſſumpſi. *Try.* At ego, per Venerem, haudquaquam veniſſem, ſiquis prædixiſſet mihi, ob id ſolum aſſumptam eſſe me, ut alteri ægrè facerem, præſertim huic Philematio, capulo videlicet. Verum abeo: jam enim tertium hoc cecinit gallus. *Ch.* Ne tam celeriter utique mea Tryphæna. Nam ſi vera illa ſunt, quæ de Philematio dicis: coma videlicet ſuppoſititia, & quòd tingitur, atque illæ vitiligines, ne aſpicere quidem amplius illam poſſim. *Try.* Quære ex matre tua, num aliquando cum ea laverit. Nam de annis, etiam avus, ſi vivit adhuc tibi poterit narrare. *Ch.* Ergo ſiquidem illa talis eſt, ſeptum hoc jam auferatur, noſque mutuò amplexemur, oſculemur, & verè coëamus. Philematium verò longum valeat.

IOES-

ΙΟΕΣΣΑ, ΚΑΙ ΠΥΘΙΑΣ, ΚΑΙ ΛΥΣΙΑΣ.

IOESSA, PYTHIAS, ET LYSIAS.

ΙΟΕΣΣΑ.

[1] Θερίπλη ὦ Λυσία σοὶς ἐμὲ; ἢ καλῶς, ὅτι μήτε χρύσιον ποτέ σε ἠτησά, μήτ' ἀπέκλεισα ἐλθόντα, ἔνδον ἕτερος, εἰπεῖν, μήτε προσλογισάμενον τὸν πατέρα, ἢ ὑφελόμενον τὸ μητρὸς, ἡνάγκασα ἐμοὶ τὰ κτήματα, ὁποῖα αἱ ἄλλαι ποιοῦσιν, ἀλλ' οὐδὲ ἐξ ἀρχῆς ἀμισθον, ἀξύμβολον εἰσεδεξάμην. οἶσθα ὅσους ἐραστὰς παρεπεμψάμην; Ἠθοκλέα τὸν πυραγοῦντα νῦν, καὶ Παστίωνα τὸν ναύκληρον, καὶ τὸν συνέφηβόν σου Μέλισσον, καίτοι ἔναγχος λαβόντα αὐτὸν ὅλον τὰ τοῦ πατρὸς, καὶ κύριον αὐτὸν ὄντα τῆς οὐσίας. ἐγὼ δέ σε τὸν Φάωνα μόνον εἶχον, εἴτε που ἀποδημήσας ἕτερον, εἴτε ἀποθανόντα. ὤμην γὰρ ἐγὼ ἀληθῆ εἶναι ἃ ὤμνυες. καὶ ταῦτά σοι ἀποσχοῦσα, ὥσπερ ἡ Πηνελόπη, ἐσωφρόνουν, ἐπιθυμοῦσά τὰ μητρὸς, καὶ πρὸς τὰς φίλας ἐγκαλέσης. σὺ δὲ ἐπεισῆλθες ἔμοιγε ὑποκείμενον ἔχων με τετηκυῖαν ἐπὶ σοί, ἆρα μὲ, Λυκαίνη, ἀποσπουδάζεις. ἐμοὶ ὀρώσης, ὡς λυποῖς ἐμέ. ἆρα δὲ, σοὶ ἐμοὶ προσκειμένῳ, ἐπῆνεις Μαγίδιον τὴν ψάλτριαν. ἐγὼ δ' ἐπὶ τούτοις δακρύω, καὶ συνίημι ὑβριζομένη. [1] πρώην δὲ ὁπότε συνεπίνετε, Θρασων, καὶ σὺ, καὶ Δίφιλος, παρῆσαν δὲ καὶ αὐλητρὶς Κυμβάλιον, καὶ Πυρραλλὶς, ἐχθρά μοι ἔστι ἐμοί. σὺ δὲ

IOESSA.

Ludos me facis Lysia? Rectè sanè, siquidem pecunias abs te nunquam popoſci, nec alterum intus esse dicendo te venientem excluſi: neque, ut facere solent aliæ meretrices, te coëgi, ut decepto patre, aut ſuppilata matre, aliquid mihi afferres: ſed inde ſtatim ab initio te immunem gratis intrò recepi. Scis quàm multos amatores dimiſerim? Ethoclem, qui nunc eſt ſenator, & Paſſionem nauclerum, & coætaneum tibi Meliſſum, etſi nuper ſit mortuus pater ejus, & facultatum dominus evaſerit. Ego verò te, Phaonem meum, ſolum habebam, neque aſpiciens, neque admittens alium quenquam præter te. Demens enim ego, vera eſſe arbitrabar, quæ jurabas: & ob hoc animum tibi advertens, perinde atque Penelope illa, caſtè me gerebam, increpante ob hoc matre, & apud amicas accuſante me. Tu verò poſteaquam intellexiſti me tibi eſſe addictam, quæ tui amore contabuerim, nunc quidem cum Lycæna colludebas, me videntem, ut mihi ægrè faceres: nunc verò mecum accumbens, Magidium pſaltriam illam laudabas. Ego verò ob hæc lachrymor, & ſentio contumeliam. Paulò autem antè, quando comparabatis, Thraſo, & tu, & Diphilus, aderant & tibicina Cymbalium, & Pyrallis quæ inimica mihi eſt. Quod cùm ſcirem, non valdè curavi

1 Θερίπλη] Ex eo Ariſten. Epiſtol. 16. lib. 2. *Bourd.*

τὴτ' εἰδὼς, τὸν Κυμβάλιον μὲ ὅ μοι πάνυ ἐμέλησεν, ὅπ πενθάκις ἐφίλησας. σεαυτὸν γὰρ ὑβριζες, τοιαύτην φιλῶν. Πυρραλλίδα δ', ὅσον ἔνδυες, καὶ πιὼν ἂν, σκείνη μὲ ὑπέδειξας τὸ ποτήριον. ἀποδιδὲς δ' τῷ παιδὶ, πρὸς τὸ ὃς σκέλαδες εἰ μὴ Πυρραλλὶς αἰτήσειε, μὴ ἂν ἄλλῳ ἐγχέαι. τέλος δ', ὃ μήλιστ' ἀποδακὼν, ὁπότε τ' Διφίλου εἶδες ἀχολούμενον, ἐλάλει γὰρ Θρασύνῃ, ἀσκύψας πως, ὑσόχως προσεκύλισας ἐς τ' κόλπον αὐτῆς, ὑδὲ λαθεῖν γε πειρώμενος ἐμέ. ἢ δ', Φιλήσεσι, μεταξὺ τῶν μαστῶν ὑπὸ τῷ ἀποδέσμῳ παρεδύσατο. τοῦτο δ' ἦν τίνος ἕνεκα ποιεῖς; τί σε ἢ μέγα, ἢ μικρὸν ἠδίκησα, ἢ λελύπηκα ἐγώ; πίνα ἕτερον εἶδον, ὃ πρὸς μόνον σὲ ζῶ; ὃ μέγα ὦ Λυσία τοῦτο ποιεῖς, γυμνὸν ἄθλιον λυπῶν, μεμηνὸς ἐπὶ σοί; [1]ἔστ τίς Θεὸς ἡ Ἀδράστεια, καὶ τὰ τοιαῦτα ὁρᾷ. σὺ δέ ποτε λυπήσῃ, τάχα ἂν ἀκούσῃς τί σοι ἐμοῦ, κεφαλῆς με, ἢτοι βρόχῳ ἐμαυτὸν ἀποπνίξασαν, ἢ ἐς τὸ φρέαρ ἐπὶ κεφαλὴν ἐμπεσοῦσαν, ἢ ἕνα γέ πνα τόπον εὑρήσω θανάτου, ὡς μηκέτ' ἐνοχλοίην βλεπομένη. σὺ μὲν δύσεις τότε, ὡς μέγα, καὶ λαμπρὸν ἔργον ἐργασάμενος. τί με ὑποβλέπεις, καὶ σκληρὸν τὴς ὀδόντας; εἰ γάρ τι ἐγκαλεῖς, εἰπέ. Πυθιὰς ἡμῖν αὕτη δικασάτω. τί τοῦτο, ὑδὲ ἀποκρινόμενος ἀπέρχῃ καλιπών με; ὁρᾷς ὦ Πυθιὰς οἷα πάσχω ὑπὸ Λυσίου; Πυ. ὦ τ' ἀχριότητος. τὸ μὲν ἐπικλαυθῆναι δακρύοισ, [2]λίθος, σὸκ ἄνθρωπός ἐσι. πλὴν ἀλλ' εἴ γε χρὴ τἀληθὲς εἰπεῖν, σὺ ὦ Ἰόεσσα, διέφθειρας ravi quòd Cymbalium quidem osculatus es quinquies: talem enim osculando, te ipsum contumelia afficiebas: Pyrallidi autem quàm multa innuebas: ac bibens, illi quidem poculum commonstrabas, puero autem reddens, in aurem jubebas, ut nisi Pyrallis id postularet, alteri nemini infunderet. Postremò autem, etiam demorso malo, quum videres Diphilum occupatum (tum enim cum Thrasone loquebatur) inclinatus, apti in sinum ipsius jaculabaris, ne operam quidem dans ut me lateres. Illa autem exosculata, inter mammas sub fascia illud insertabat. Quorsum igitur hæc facis? Qua te seu parva, seu magna injuria affeci? aut quid ægrè tibi feci? Quem alium aspexi? an non tibi soli vivo? Non magni facis hoc Lysia, quòd miseram mulierculam tui amore insanientem mœrore afficis? Dea est Adrastea, quæ talia videt. Tu verò mœrebis aliquando, quum fortè audieris, me jacere vel laqueo à me ipso suffocatam, aut in puteum præcipitatam, aut quemcunque mortis modum invenero, ne videre me tibi amplius sit molestum. Ac tum gloriaberis tanquam gesta re magna & splendida. Quid me limis oculis aspicis & dentibus infrendes? Nam si quid est, cur me accuses: dicas licet. Pythias hæc inter nos judicet. Quid hoc? ne dato quidem responso, hinc abis me relicta? Vides Pythias qua injuria afficiar à Lysia? *Pyth.* O feritatem! nam qui lachrymis non flectitur, lapis est, non homo. Sed si verum profiteri convenit, tu Ioessa, perdidisti ipsum perdi-

tè

1 Ἔστ τὶς Θεὸς ἡ Ἀδράστεια] Catull. *Bourd.*
2 Λίθος, οὐκ ἄνθρωπος] Proverb. *Idem.*

1 Ἔς

αὐτὸν ὑπερφιλοῦσα, καὶ τοῦτο ἐμφαίνουσα. ἐχρῆν δὲ μὴ πάνυ αὐτὸν ζηλεῖν. ὑπερόπτην γὰρ αἰσθανόμενοι γίγνονται. παῦε δὴ τάλαινα δακρύουσα. καὶ ἢν μοι πείθῃ, ἄπαξ, ἢ δὶς ἀποκλεισον ἐλθόντα. ὀψὲ γὰρ ἀναπεισόμενον αὐτὸν πάνυ, καὶ ἀνημεμηνότα ἀληθῶς. Io. ἀλλὰ μηδ' ἔστω. ἄπαγε. ἀποκλείσω Λυσίαν; εἶτε μὴ αὐτὸς ἀπορῶν φλάσας. Πυ. ἀλλ' ἐπανέρχεται αὖθις. Io. ἀπολώλεκας ἡμᾶς ὦ Πυθιάς. ἡκράτηταί σε ἴσως, ἀπόκλεισον λεγούσης. Λυ. ἐχὶ τούτης ἕνεκεν ὦ Πυθιὰς ἐπανελήλυθα, ὡς ἐδεήσθην ἐλέσθαι μοι ἔτι τοιαύτην ὕστατον, ἀλλὰ λάβε σὲ, ὡς μὴ κεκραγνώσεις ἐμοῦ, καὶ λέγῃς ἄν, ἔγνωκεν ὁ Λυσίας ἐστίν. Πυ. ἀμέλει δῆτ' ἔλεγον ὦ Λυσία. Λυ. φέρειν οὖν ἐθέλεις ὦ Πυθιὰς, ἰόεσσαν τὴν νεῦν δακρύουσαν αὐτὸν, ἐπιστένοντα αὐτῇ ποτε μὴ νεανίᾳ κεφαδύσῃ, ἐμοῦ δόπτσίσαν; Πυ. Λυσία, τὸ μὲν ὅλον, ἐπιῤῥᾳθὲς ἐσι. πότε δ' ἂν καταλαβὲς αὐτὸς συγκεφαδοῦσα; Λυ. ἔκτην χθὲς τούτην ἡμέραν. νὴ Δί' ἔκτην γε, δευτέρα ἰσαμβύε. τὸ τήμερον ᾖ, ἑβδόμη ἐσίν. ὁ πατὴρ εἰδὼς ὡς πάλαι ἐρῶ τοῦτο σὲ χρηστὴς, ἐκέλευσέ με, προσχρείλας τῷ θυρωρῷ μὴ ἀνοίγειν. ἐγὼ ᾖ, ὁ γὰρ ἔφερον μὴ ἐχὶ σωθῆναι αὐτὴν, τὸν Δρόμωνα ἐκέλευσα προσκύψαντα τοῦ θριγκοῦ τὸ αὐλῆς, ἢ τεπεινότερόν ἐσιν, ἀναδέξασθαί με ἐπὶ τὸ νώτου. ῥᾷον γὰρ ἅτως ἀναβήσεσθαι ἐμέλλον. τί ἂν μακρὰ λέγοιμι; ὑπερέβλω. ἦκον. τὴν αὐλίον εὗρον ἀποκεκλεισμένην ἐπιμελῶς. μέσην γὰρ νύκτης ἦσαν. ὥστε ἔκρουσα δ' ἂν. ἀλλ' ἐπάρας ἠρέμα τὴν θύραν, ἤδη ᾖ ἄλλοτε ἐπεποιήκειν αὐτὸ, προσβαίνω

tè amans, & illud ipsi palam faciens. Oportebat autem ipsum non nimis amare. Insolentes enim fiunt, quum hoc sentiunt. Desine lachrymari misera: & si me audies, semel, atque iterum exclude venientem. Ipsum enim inflammari, & vicissim verè insanire videbis. *Io.* At ne dixeris quidem, apage, ut ego excludam Lysiam? utinam ne ipse à me deficiat modò. *Py.* At rursus huc revertitur. *Io.* Perdidisti nos Pythias, fortassis audiit te de exclusione verba facientem. *Lys.* Non hujus causa, Pythias, huc reversus sum, ut quam ne aspexero quidem amplius, talis cùm sit: sed tui gratia, ut ne damnes me, ac dicas, iracundus est hic Lysias. *Py.* At equidem dixissem Lysia. *Lys.* Ferre igitur me vis Pythias, Ioëssam hanc, quæ nunc lachrymatur, cùm ipse supervenerim ei aliquando cum adolescente concumbenti, & à me desciscenti? *Py.* Lysia, in universum quidem est meretrix. Sed quando concumbentes ipsos deprehendisti? *Lys.* Sextus ni fallor dies hic est, per Iovem, sextus utique (fuit enim mensis ineuntis secundus) hodie verò septimus est. Pater igitur cùm sciret, me probam hanc videlicet amare jam olim, domi me conclusit, dato janitori mandato ne aperiret. Ego verò, non enim ferebam ab hujus congressu prohiberi me, Dromonem jussi, ut muro atrii, qua parte humilimus erat, acclinatus in tergum me receperet: nam hoc pacto minori multis opus est? transcendi, veni, atrium diligenter occlusum offendi. Iam enim nox erat media. Itaque neque pulsavi tum, sed attollens, sensim januam (jam autem illud aliàs feceram) trans-

γὰν τ τροφέα, παρῆλθον ἀψοφητὶ. ἐκάθευδον ἡ πάντες, εἶτα ἐπαφώμενος τοίχου, ἐφίσταμαι τῇ κλίνῃ. Io. τί ἐρεῖς ὦ Δάμαστορ; ἀγωνιῶ γάρ. Ly. ἐπειδὴ ἡ ὄχ ἑώρων τὸ ἄθυμον ἐν, τὸ μὲ πρῶτον, ᾤμην τὴν Λυδὴν αὐτῇ συγκαθεύδειν. τόδ' ἐστὶν ἐμοὶ ὦ Πυθιάς. ἀλλ' ἐφαψάμενος, εὗρον ἀηβύτην τινα, πάνυ ἀπαλὸν, οὐ χρὼ κεκαρμένον, μύρων τ αὐτὸν ἀποπνέοντα. τοῦτο ἰδὼν, ἐμοὶ τ ξίφος ἔχων ἦλθον, ὡς ἂν ἤκουσα εὖ ἴστε. τί γελᾶτε ὦ Πυθιάς; γέλωτος ἄξια δρᾶν σοι δοκεῖ; Io. τοῦτό σε ὦ Λυσία λελύπηκεν; ἡ Πυθιὰς αὖτη μοι συνεκάθευδε. Πυ. μὴ λέγε ὦ Ἰόεσσα πρὸς αὐτόν. Io. τί μὴ λέγω; Πυθιὰς ἰὼν φίλτατε, μεθ' ἑκλήθεισα ὑπ' ἐμοῦ, ὡς ἄμα κοιθεύδοιμι. ἐλυπούμην γὰρ σὲ μὴ ἔχουσα. Ly. Πυθιὰς, ὁ δὲ χρὼ κεκαρμένος; εἶπα δ' ἔκτης ἡμέρας ἀνεκόμισε τοσαύτας κόμας; Io. λάθ' ἡμᾶς ἐξευρήσας ὦ Λυσία. ὑπερέβαλεν γὰρ αὐτὴν αἱ τρίχες. νυνὶ γ' ἐν τῷ πηνίκα ἐπίστευ. δεῖξον ὦ Πυθιὰς, δεῖξον ὅπως ὄν. πρόσθεν αὐτόν. ἰδὲ τὸ μειρακίσκιον ὁ μοιχὸς, ὃν ἐζηλοτύπεις. Ly. σὸν ἐγχειρῶ ἔν ὦ Ἰόεσσα, ἡ ταῦτα, ἐρῶντα, ἐφαψάμενον αὐτόν; Io. σοὶ δὲ οὐ μᾶλλον πέπεισμαι. βούλῃ γ' ἀνελυπήσωμεν ἐν αὐτὴ ὀρχιζομένη δηλαδὴ σὺ τῷ μέρῃ; Ly. μηδαμῶς, ἀλλὰ πίνωμεν ἤδη, καὶ Πυθιὰς μεθ' ἡμῶν. ἄξιον γὰρ αὐτὴν παρεῖναι τοῖς ἀπουδαίοις. Io. παρέσται. οἷα πέπονθε δῆτα σὲ ὦ γυναικότατε νεανίσκων Πυθιὰς. Πυ. ἀλλὰ ἐδιήλλαξα ὑμᾶς ὁ αὐτός. ὥστε μή μοι χαλέπαινε. πάλιν τὸ δεῖνα ὅρα ὦ

versum acto cardine, sine strepitu sum ingressus. Dormiebant autem omnes, atque ita contrectato pariete, (ut fit in tenebris) ad lectum adstiti. *Io.* Quid dices? ô Ceres, nam ferè deficio. *Ly.* Cum autem animadverterem non unum esse anhelitum: principio quidem putabam Lyden unà cum ipsa dormire: sed aliter multò res erat Pythias. Nam ubi contrectare cœpi, deprehendi imberbem quendam, tenerum admodum, ad cutem usque detonsum, unguenta etiam ipsum olentem. Hoc ubi sensi, si gladio instructus venissem, segnis non fuissem, sat scitote. Quid ridetis Pythias? an risu digna dicere vobis videor? *Io.* Hoccine Lysia acerbum tibi fuit? Pythias hæc mecum dormiebat. *Py.* Ne dicas illi Ioëssa. *Io.* Cur non dicam? Pythias erat, ô charissime, à me tum accersita, ut unà mecum dormiret. Ægrè enim erat mihi quòd te non habebam. *Ly.* Pythias erat, ille ad cutem usque detonsus? Ita-ne multam intra sex dies, iterum produxit comam? *Io.* Eo quòd ægrotavit, abrasa est: nam ipsi defluebant crines: nunc autem galericum gerit. Ostende Pythias, ostende rem ita habere se, ac fidem illi fac. En tibi mœchum illum adolescentem, quem zelotypia prosequebaris. *Ly.* Quid? an hoc non decebat, præsertim amantem qui ipse contrectaverat? *Io.* Numquid tu jam adductus es ut credas? porrò vis ut etiam ipsa meritò vicissim irascens, vicissim ægrè tibi faciam? *Ly.* Nequaquam: sed bibamus jam, Pythiasque hæc unà nobiscum: æquum enim est ipsam iciendo fœderi interesse. *Io.* Aderit. Qualia mihi propter te acciderunt, ô generosissime adolescentum Pythias? *Py.* At idem ipse vos reconciliavi. Quare noli mihi succensere. Cæterùm

vide

Λυσία, μή πι εἴπῃς τὸ σῷ τ' ἡμῶν. | vide quæso Lysia, ne cui de coma quicquam dixeris.

ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ, ΧΗΝΙΔΑΣ, ΚΑΙ ΥΜΝΙΣ.

LEONTICHVS, CHENIDAS, ET HYMNIS.

ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ.

Ἐν δὲ τῇ σῇ τὰς Γαλάτας μάχῃ εἰπὲ ὦ Χηνίδα, ὅπως μὲ σῷ ἐξήλασα τῶν ἄλλων ἱππέων ἐπὶ δ' ἵππου δ' λευκοῦ, ὅπως δ' οἱ Γαλάται, καίτοι ἄλκιμοι ὄντες, ἔτρεσαν δύο ὡς εἶδόν με, καὶ ἠτίεν ἔπ ὑπέσχ. τότε τοίνυν ἐγὼ, τῷ μὲ λόγχῃ ἀκοντίσας, διέπειρα τ' ἵππαρχον αὐτῶν, καὶ τ' ἵππον. ἐπὶ δ' τὸ συνεχὲς ἔπ αὐτῶν, ὅσοι γάρ πνες, οἱ ἔρμυον, ἀμφλύσαντες μὲ τῷ φάλαγγα, [1]ἐς πλαίσιον δ' συναγαγόντες αὐτὲς, ἐπὶ τούτοις ἐγὼ ἀπασάμβδ τῷ σαθῆν, ἄπαυλι τῷ θυμῷ ἐπελάσας, ἀναπέπτ μὲ ὅσον ἐπ' αὐτὲς σῷ ἐσῶλες αὐτῶν τῇ ἐμβολῇ δ' ἵππου. τῷ ξίφ δ' καθένεγκὼν, διέτεμον τ' λοχαγῶν ἑνὸς, ἐς δύο τῷ κεφαλῷ αὐτῷ κράνῃ. ὑμεῖς δ' ὦ Χηνίδα, μετ' ὀλίγον ἐπέστετε ἤδη φυγόντων. Χη. ὅτε γὰρ ὦ Λεόντιχε, σῷ Παφλαγονίαν ἐμνημόνευσας τῷ σατράπῃ, ὃ μεγάλα ἐπεδείξω ἔ τότε; Λε. καλῶς ὑπέμνησάς σὺν ἀγχίνοῦς ὢν δ' ἐκείνης τ' πράξεως. ὁ γὰρ σατράπης μέγιστος

LEONTICHVS.

In pugna autem contra Galatas, dic ô Chenida, ut ante cæteros equites, equo candido insidens, cursu prævectus sum: & ut Galatæ, quanquam fortes bellatores, continuò trepidarunt, ut me viderunt, nec ullus ampliùs substitit. Tunc igitur ego contorta hasta, ipsorum equitum præfectum, equumque transverberavi. Contra eos autem qui conferti resistebant (erant enim nonnulli qui persistebant, phalange quidem soluta, in quadrangulam autem aciem aggregatis ipsis) contra illos stricto gladio, totisque animis impetu facto, septem circiter ipsorum præfectos equi incursu subverto: & impacto gladio, unius manipularii ducis caput unà cum ipsa galea, in duas partes dissecо. Vos audem Chenida fugientibus jam illis, paulo pòst superveniistis. *Ch.* Quum enim Leontiche, circa Paphlagoniam, singulari prælio cum satrapa illo congressus es, an non tum quoque magnum facinus edidisti? *Le.* Pulchrè commonuisti facinoris etiam illius nequaquam ignavi. Nam cum is satrapa maximus, omniumque sententia inter gravis arma-

1 Ἐς πλαίσιον] Hanc vocem sic interpretatur Codic. Memmianus πλαίσιον, παρέταξις ἐν τετραπλεύρῳ τῷ σχήματι, ταυτὴν δ' ἐκτάσσουσιν ὁπόταν ὀλίγοι πρὸς πλήθος διαγωνίζονται. Hanc habent interpretationem Pollux, Hesych. *Bourd.*

ὢν, ὁπλομάχων ἄριστος δοκῶν εἶναι, καὶ καταφρονήσας τῶν Ἑλλήνων, προπηδήσας εἰς τὸ μέσον, προεκαλεῖτο εἴ τις ἐθέλοι αὐτῷ μονομαχῆσαι. οἱ μὲν ἄλλοι, κατεπεπλήγεσαν, οἱ λοχαγοὶ, καὶ οἱ τάξιαρχοι, καὶ ὁ ἡγεμὼν αὐτὸς, καί τοι σὺν ἀσπίδι ἄνθρωπος ὤν. Ἀετὸς δὲ ἦν ἡμῶν ἡγεῖτο Αἰτωλὸς, ἀκοντιστὴς ἄριστος. ἐγὼ δὲ ἐχιλιάρχουν ἔτι, τολμήσας δ' ὅμως καὶ τῶν ἑταίρων ἐπιλαμβανομένων ἀπέστησά μου. ἐδεδοίκεσαν γὰρ ὑπὲρ ἐμοῦ ὁρῶντες ἀποφαλεόντα μὲ τὸ βάρβαρον ἐπὶ χρύσει τοῖς ὤμοις, μέγαν τε, καὶ φοβερὸν ὄντα τὸ λόφον, καὶ κεκαδαίνοντα τῷ λόγχῃ. Χη. καίτοι ἔδεισά τότε ὦ Λεόντιχε. καὶ οἶδα ὡς εἰχόμην σε δεόμενος, μὴ προκινδυνεύειν. ἀβίωτος γὰρ ἦν μοι, σοῦ ἀποθανόντος. Λε. ἀλλ' ἐγὼ τολμήσας, παρῆλθον εἰς τὸ μέσον, ἐ χείρων ἢ Παφλαγὼν ὁπλισμένος, ἀλλὰ πάγχρυσος καὶ αὐτός. ὥστε βοὴ δίδυς ἐγένετο καὶ παρ' ἡμῶν, καὶ παρὰ τῶν βαρβάρων. ἐγνώρισάν με γὰρ κἀκεῖνοι ἰδόντες ἀπὸ τῆς πέλτης μάλιστα, καὶ τοῦ φαλάρων, καὶ ἢ λόφου. εἶπέ μοι Χλοίδη, τίνι με πάντες τότε ἐκαζον; Χη. τίνι ἢ ἄλλῳ, ἢ Ἀχιλλεῖ νὴ Δία τῷ Θέτιδος, καὶ Πηλέως; ὅπως ἔπρεπε μοὶ σοι ἡ κόρυς. ἡ φοινικὶς ἦ, ἐπήγει, καὶ ἡ πέλτη ἐμόρμυρμαιρεν. Λε. ἐπεὶ ἢ συνέξημεν, ὁ βάρβαρος πρότερον πεσόντα με, ὀλίγον ὅσον ἐπιψαύσας τῷ δόρατι, μικρὸν ὑπὲρ τὸ γόνυ. ἐγὼ δὲ διελάσας τὸν ἀσπίδα τῇ σαρίσῃ, παίω λαμπρὸν εἰς τὸ στέρνον. εἶτ' ἐπιδραμὼν, ἀποδειροτόμησα τῇ ἀσκάθῃ ῥᾳδίως. καὶ τὰ ὅπλα ἔχων, ἐπανῆλθον, ἅμα δὲ τὸν κεφαλὸν ἐπὶ τῆ σαρίσης περιηγῶν νομίζων, ἐλελυ-

armaturæ milites præstantissimus, contemptis Græcis, in medium profiliens, provocabat siquis cum ipso singulari prælio decertare vellet, alii quidem metu perculsi sunt, manipularii, præfecti, centuriones, & ipse imperator, homo alioqui non ignavus. Nam Aristæchmus tum Imperator exercitum ducebat, Ætolus, idemque jaculator optimus. Ego verò tum adhuc tribunatum gerebam: sed tamen fidens animo, & sociis qui me prehensum detinebant, amotis: metuebant enim mihi, aspicientes barbarum illum inauratis armis resplendentem, magnumque & cristæ terribilem, hastamque quatientem. *Ch.* Nimirum ego quoque tum metui Leontiche, & scis quo pacto instabam tibi precando, ne primus in periculum venires: quòd te mortuo vita mihi non vitalis erat futura. *Le.* At ego audacter in medium prodivi, non deteriùs illo Paphlagone armatus, sed & ipse totus auro collucens. Quare clamor statim & à nostra, & à barbarorum parte coortus est. Nam illi me conspicati in primis ex pelta, & phaleris, & cristis agnoverunt. Dic Chenida, cum quonam me tunc comparabant? *Ch.* Cum quonam alio, quàm cum illo Thetidis & Pelei filio Achille per Iovem? Ita decebat quidem te galea, efflorebat autem purpura, & rutilabat pelta. Postquam autem congressi sumus, barbarus ille prior vulnerat me, hasta tantillum attingens, paulum supra genu. Ego verò adacta per clypeum lancea, pectus ipsius transverbero. Inde accurrens cervicem quoque gladio facilè amputo: ejusque reportatis armis redii, unà etiam caput hastæ infixum ferens, cædo ma-

μῷ τῷ φόνῳ. Υ. ἄπαγε ὦ Λεόντιχε μιαρὲ τοιοῦτε, καὶ φοβεροὶ ὦφεὶ σαυτὲ δηγῇ, καὶ σὸν ἂν ἔπ σε ἐδὲ ἀσθενοβλέψειέ τις, ὅπε χαίροντα τῷ λύθρῳ, ἐχ ὅπως συμπίοι, ἢ συγκοιμηθείη. ἴαμαι δ' ἄπειμι. Λε. διπλάσιον δότλαβε τὸ μίσθωμα. Υ. σὸν ἂν ἀποιμείναιμι ἀνδροφόνῳ συγκαθεύδειν. Λε. μὴ δέδιθι ὦ Υμνί. σὺ Παφλαγόσιν σπεῖνα πέπραγ). νυῖ ἦ, εἰρήνλω ἄγω. Υ. ἀλλ' σιαγῆς ἀνθρωπε εἶ, καὶ τὸ αἷμα κατίσαζές σε δοῦ τ κεφαλῆς ἔ βαρβάρε, ἰὼ ἔφερες ἐπὶ τῇ σαρίσῃ. εἶτ' ἐγὼ τοιοῦτον ἄνδρα ἀποβαλῶ, καὶ φιλήσω; μὴ ὦ Χάριτες γλύοιτο. ἐδὲν γὰρ ὅπως ἀμείνων ἔ δημίε. Λε. καὶ μὰν εἴ με εἶδες σὺ τοῖς ὅπλοις, εὖ οἶδα ἠρόθης ἄν. Υ. ἀκήκοσα μόνον ὦ Λεόντιχε, ναυῶ, καὶ φρίττω, καὶ τὰς σκιὰς μοι δοκῶ ὁρᾶν, καὶ τὰ εἴδωλα τ πεφονδυμμένων. καὶ μάλιστα ἔ ἀθλίε λοχαγῦ, ἐς δύο τμὼ κεφαλὼ διηρημμένε. τί οἶ τὸ ἔργον αὐτὸ, καὶ τὸ αἷμα εἰ θεασαίμιλον, καὶ κεκμένες τὰς νεκρὰς; ἀπθανεῖν γάρ μοι δοκῶ. ἐδ' ἀλεκτρυόνα πώποτε φονδύμενον εἶδον. Λε. ὅπως ἀχθυμῆς ὦ Υμνί, καὶ μικρόψυχε εἶ; ἐγὼ ἦ ὤμλιν ἠδέσθαί σε ἀκήκοσα. Υ. ἀλλὰ πέρπε τοῖς διηγήμασι τύτοις, εἴ πνας Λημνιάδας, ἢ Λαναΐδας εὕροις. ἐγὼ δ' ἀποτρέχω πρὸς τμὼ μητέρα, ἕως ἔτ ἡμέρα ἐστίν. ἔπειτ σὺ ὦ Γραμμη. σὺ ἦ ἔρρωσο χλιάρχων ἄριστε, καὶ φονεῦ, ὁπόσων ἂν ἐθέλῃς. Λε. μεῖνον ὦ Υμνί, μεῖνον. ἀπελήλυθε. Χη. σὺ γὰρ ὦ Λεόντιχε, ἀφελῆ παιδίσκην κατεφόβησας ἐπιστείαν λόφῳ, καὶ ἀπιθάνως ἀρίστειας διεξιών. ἐγὼ ἦ, ἑώρων σύ-

madens. *Hy.* Apage Leontiche, fœda hæc, & terribilia de te narras: neque verò te amplius, ne aſpexerit quidem aliquis, ita cruore gaudentem, nedum bibat tecum, aut concumbat. Ego igitur hinc abeo. *Le.* Duplicem accipe mercedem. *Hy.* Non poſſim cum homicida concumbere. *Le.* Ne metuas, Hymni, nam illa apud Paphlagonas ſunt geſta: nunc autem pacem ago. *Hy.* At es homo deteſtandus: & cruor ex illius barbari capite, quod infixum lanceæ portabas, in te diſtillabat. Ego-ne talem virum amplectar, & oſculer? abſit ô Gratiæ: neque enim hic melior eſt carnifice. *Le.* At ſi me in armis vidiſſes, Hymni, ſat ſcio amaſſes. *Hy.* Audiens ſolùm hæc, Leontiche, nauſeo, atque horreo, & umbras, maneſque cæſorum videre mihi videor: in primis manipularii illius præfecti miſeri, cujus caput in duas partes diſſecuiſti. Quid putas igitur? ſi ipſum opus aſpicerem, & cruorem manantem, & jacentium cadavera? emoritura certè mihi videor, ut quæ ne gallum quidem gallinaceum occidi viderim unquam. *Le.* Ita-ne mollis es Hymni, & puſillanimis? At ego te his audiendis delectari putabam. *Hy.* At hujuſmodi narrationibus oblecta, ſiquas Lemniades, aut Danaides invenias. Ego verò hinc ad matrem curriculo abeo, dum adhuc dies eſt. Tu quoque Cramme, ſequere: tu verò vale tribunorum optime, & quotquot hominum volueris, occiſor. *Le.* Mane quæſo, Hymni, mane, abiit. *Ch.* Nempe Leontiche, puellam ſimplicem territaſti, concutiendo criſtas, & incredibilia quædam præclarè facta commemorando. Ego verò ſtatim videbam ut expalle-

θὺς ὅπως χλωρᾷ ἐγχύσῃ, ἔπ σὺ τὰ κῦ τ λοχαγὸν σκεῖνα διηγεμένε, καὶ συνέχυλε τὸ πρόσωπον, καὶ ὑπέφριξεν. ἐπεὶ ἐ Δημήψας τὴν κεφαλὴν ἔφης. Λε. ὤμην ἐρασμιώτερόν αὐτῆ φανεῖσθαι, ἀλλὰ ἐ σύ με προσαπολώλεκας ὦ Χηνίδα, τὸ μισομέχθον ὑποβαλών. Χη. σὺ ἔδῆ γὰρ συνεπιψεύδεσθαί σοι, ἐρῶντα τὴν αἰτίαν τ ἀλαζονείας; σὺ ἢ πολὺ φοβερὸν αὐτὸ ἐποίησας. ἔσω γάρ, ἀπέτεμες ἔ καταδαίμονα Παφλαγόνα τὴν κεφαλήν, τί ἐ κατέπηξας αὐτὴν ἐπὶ τ σαρίσης, ὥστ σε καθορᾶν τὸ αἷμα; Λε. τῦτο μαρὸν ὡς ἀληθῶς ὦ Χηνίδα, ἐπὶ πλέα ἄλλα, ὃ κακῶς συνεπίπλασο. ἄπιθι οἱ ἔν, καὶ πεῖσον αὐτὴν συγκαθεύδησουσα. Χη. λέγα ἔν ὡς ἐψεύσω ἅπαντα, ψυχαῖον αὐτῆ δόξαι βελόμενον; Λε. αἰσχρὸν ὦ Χηνίδα. Χη. καὶ μὴν σὺ ἄλλως ἀφίκιτο. ἀλλ τοίνυν ἑάτερον, ἢ μισεῖσθαι ἀσεβὴς εἶναι δοκῶν, ἢ καθεύδειν μὴ Υμένα, ἐψεῦσθαι ὁμολογῶν. Λε. χαλεπὰ μὲ ἄμφω. αἱρεῖμαι οἱ ὅπως τὴν Υμένα. ἄπιθι ἔν, καὶ λέγε ὦ Χηνίδα, ἐψεῦσθαί μὲ, μὴ πάντα δέ.

scebat, cùm adhuc ea quæ in manipularium illum præfectum gesseras, narrares, & contrahebat vultum, & subhorrescebat, postquam etiam dissecuisse te caput ipsius dicebas. *Le.* Putabam me ipsi amabiliorem visum iri. Sed & tu me perdidisti Chenida, qui me singularis certaminis submonuisti. *Ch.* Annon decebat me quoque mentiri tecum quando causam arrogantiæ istius videbam? Sed tu longe terribilius illud feciſti. Esto enim, amputaris infœlicis istius Paphlagonis caput, cur idem etiam lanceæ affixisti, ita ut cruor in te destillaret? *Le.* Hoc revera est fœdum, Chenida. Nam cætera quidem non malè conficta fuerant. Abi igitur, & persuade illi ut mecum dormiat. *Ch.* Dicam-ne te ista omnia mentitum esse, dum generosus ipsi videri affectas? *Le.* Turpe hoc, Chenida. *Ch.* At non redibit alioqui. Proinde alterum ex his elige, ut vel odio habearis dum præclarus bellator videri vis, vel hæc te mentitum esse confitearis, & cum Hymnide dormias. *Le.* Difficile sanè utrumque est: sed tamen Hymniden habere malo. Abi itaque, ac dic illi, Chenida, mentitum quidem esse me, non tamen omnia.

ΔΩΡΙΩΝ, ΚΑΙ ΜΥΡΤΑΛΗ.

ΔΩΡΙΩΝ.

Νῦν με ἀποκλείεις ὦ Μυρτάλη; νῦν, ὅτε πένης ἐγὼ γέγονα, ὅτε σὲ; ὅτε δέ σοι τὰ τοσαῦτα ἐκόμιζον, ἐράμβιον, ἀνῆρ, δεσπότης, πάντ' ὢν ἐγώ. ἐπεὶ δ' ἐγὼ μὲν αὐτὸν ἤδη ἀκριβῶς, [1] σὺ δ' ἤδη τὸν Βιθυνὸν ἔμπορον εὕρηκας ἐρᾷσθαι, ἀποκλείομαι μὲν ἐγὼ, καὶ σοὶ τὰ θυρῶν ἔσηκα διακρύσας. σὺ δὲ, τὴν νυκτῶν φιλεῖται, καὶ μέντοι ἔνδον ἐστὶ, καὶ παννυχίζεται, καὶ κυεῖν φῂς ἀπ' αὐτοῦ. Μυρ. ταῦτά με ἀποπνίγει Δωρίων ἐκ μάλιστα, ὁπόταν λέγῃς ὡς πολλὰ ἔδωκας, καὶ πόσης μηδὲν σοι δὲ ἐμέ. λόγισαι γὰρ ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς, ὁπόσα μοι ὠνόμασας. Δω. εὖγε ὦ Μυρτάλη. λογισώμεθα. [2] ὑποδήματα ἐκ Σικυῶνος τοῦτον δύο δραχμῶν. πόσαι δύο δραχμαί. Μυρ. ἀλλ' ὠνομήθης νύκτας δύο. Δω. καὶ ὁπότε ἦλθον ἐκ Συρίας, ἀλάβαστρον μύρου ἐκ Φοινίκης. δύο ἐκ τοῦτο δραχμῶν καὶ τὴν Ποσειδῶ. Μυρ. ἐγὼ δέ σοι ἐκολλίσθην, τὸ μικρὸν ἐκεῖνο χιτώνιον, τὸ μέχρι τῶν μηρῶν, ὡς ἔχοις ἐρέττειν, ἐπέρᾳ δ' πορείας ἐκλαθο-

DORIO, ET MYRTALE.

DORIO.

Nunc me excludis Myrtale? nunc quando propter te inops evasi? At quando tibi afferebam tam multa, amasius, vir, dominus, eram omnia. Sed postquam ego planè jam sum exhaustus, & tu Bithynum illum mercatorem inveniſti, qui te amet: ego quidem excludor, & ante fores sto lachrymans, ille verò tota nocte basiatur, & solus intus est, & tecum pernoctat, & te ex eo prægnantem esse dicis. *Myr.* Ista me enecant Dorio, & maximè quum dicis te multa mihi dedisse, & ad inopiam propter me redactum esse. Igitur à principio supputa, quæ mihi attulisti. *Dor.* Rectè sanè Myrtale, supputemus. Primum calceos Sicyonios, duabus drachmis emptos. Pone duas drachmas. *Myr.* At concubuisti noctes duas. *Dor.* Et quando ex Syria veni, alabastrum unguenti Phœnicii, duabus & hoc drachmis emptum, per Neptunum. *Myr.* At ego tibi cùm hinc navigares, parvam illam tuniculam dedi, ad femora usque demissam, qua remigando utereris, quam Epirus proreta, quan-

1 Σὺ δὲ τὸν Βιθυνὸν ἔμπορον] Horat. *Thyna merce beatum.* Menagius.

2 Ὑποδήματα ἐκ Σικυῶνος] Γυναικεῖα hæc ὑποδήματα, ut vult Hesych. De his Cic. 1. de Orat. *Vt si mihi calceos Sicyonios attulisses non uterer quamvis essent habiles & apti ad pedem quia non essent viriles.* In Memmiano Cod. erat Σικυωνικὰ ὑποδήματα διαφέροντα πρὸς ἄλλων ὅσων, ὡς ἐκ αἱ ἱρικρατίδες, ὅτι τῶν ἱρικράτης ἀπολλεῖ σοὶ ταῦτα φιλοκαλίαν ὑποδιδυγμένα, dicuntur hi calcei etiam ἱρικρατῆρες. Bourd. Hesychius: Σικυώνια ὑποδήματα, γυναικεῖα, καὶ φίλια. Cicero libro 1. de Oratore: Vt si mihi calceos Sicyonios attulisses, non uterer, quamvis essent habiles & apti ad pedem: sed non viriles. *Menagius.*

μῦς αὐτὸ παρ' ἡμῖν, ὁπότε ἐκάθευδε παρ' ἐμοί. Δω. ἀπέλαβεν αὐτὸ γνωρίσας ὁ Ἐπίκουρος πρώην ἐν Σάμῳ μὴ πολλῆς γε ὦ Θεοὶ τῆς μάχης. κρόμμυα ἦ ἐκ Κύπρου, καὶ [1] σαπέρδας πέντε, [2] καὶ πέρκας τέσσαρας, ὁπότε κατεπλεύσαμεν ἐκ Βοσπόρου, ὑπόμισαί σοι. τί οὖν; καὶ ἄρτους ὀκτὼ ναυτικούς, ἐν γαργαθῳ ξηρούς, καὶ ἰχάδων [3] βίκην ἐκ Καρίας, καὶ ὕστερον ἐκ Παταίρων, σανδάλια ἐπίχρυσα ὦ ἀχάριστε, [4] καὶ τυρὸν ποτε μέμνημαι τὸ μέγαν ἐκ Γυθίου. Μυρ. φέρε ἕως δραχμῶν ὦ Δωρίων ταῦτα πάντα. Δω. ὦ Μυρτάλη, ὅσα ναύτης ἀνθρώπῳ ἐδουλάμην, μισθὸν ἐπιπλέων. νῦν γὰρ ἤδη τοίχου ἄρχω καὶ δεξιοῦ, καὶ σὺ [5] ἡμῶν ὑστεροῦσας; πρώην ὁπότε Ἀφροδίσια ἦν, ἐγὼ δραχμὴν ἔθηκα τοῦ ποδὸς τῆς Ἀφροδίτης σοῦ ἕνεκεν δραχμῶν; καὶ πάλιν τῇ μητρὶ εἰς ὑποθήκας δύο δραχμάς. καὶ Λυδῇ ταύτῃ πολλάκις εἰς τὴν χεῖρα, νῦν μέν, δύο. νῦν δέ, τέσσαρας ὀβολούς. ταῦτα πάντα συνδεδέντα, ἐσία ναύτου ἀνδρὸς ἦν. Μυρ. τὰ κρόμμυα, καὶ οἱ σαπέρδαι ὦ Δωρίων; Δω. ναί. ἐγὼ εἶχον πλείω κομίζειν. ἐγὼ δὲ ἤρεσπον, εἴγε πλωτῶν ἐτύγχανον. τῇ μητρὶ δὲ ἐγὼ δὲ κεφαλίδα μίαν σκορόδοις ἐκόμισα πώποτε. ἠδέως δ' ἂν ἔμοιγον ἅπαντα quando mecum dormierat, per oblivionem hîc intus reliquerat. *Dor.* Verùm cognitam illam in Samo, nuper à me rursum abstulit Epicurus, non sine magna, ô Dii, pugna. Cepas autem ex Cypro, & saperdas quinque, & percas quatuor, tibi attuli, quum ex Bosporo navigavimus. Quid ergo? etiam panes octo nauticos, in canistro siccos, & caricarum doliolum ex Caria: & postea ex Pataris inaurata sandalia, ô ingrata. Magnum etiam casеum aliquando memini afferre me tibi ex Gythio. *Myr.* Quinque fortassis drachmarum, Dorio, omnia hæc. *Dor.* O Myrtale, quantum equidem potui, homo nauta, mercede navigans. Nunc enim jam lateri dextro sum præfectus, & tu nos contemnis? Nuper autem quando Aphrodisia celebrabantur, nonne drachmam argenteam tui causa posui ante pedes Veneris? & rursum matri duas drachmas ad calceos dedi: & huic Lydæ in manum sæpe nunc duos, nunc quatuor obolos. Hæc omnia in unum computata, viri nautæ sunt facultates. *Myr.* Cepæ illæ, & saperdæ, Dorio? *Dor.* Ita certè, non enim plura afferre potui. Non enim remigarem, si dives essem. Cæterùm matri meæ, ne caput quidem unum allii unquam attuli. Libenter autem scirem, quænam

1 Σαπέρδας] Quid saperdæ, notum ex Interprete Aristophanis Polluce, Suid. Hesych. & Interpretib. Persii. In Cod. Memmiano saperdæ sunt ἀφύαι τετραεχθυμφύαι διετεμφύαι καλάμῳ, ἃ ὑπὸ ταμίχῃ τετραεχθυμφύα. Bourd.

2 Καὶ πέρκας] In eod. Memmii Cod. πέρκαι εἶδος ἰχθύος τετραεχθυμφύου. Idem.

3 Βίκην] Hesychius: Βίκος. στάμνος, ὅτι ἴχων. Menagius.

4 Καὶ τυρὸν ποτε μέμνημαι τὸ μέγαν ἐκ Γυθίου] Vide nos ad Laërtii Epicurum. *Idem.* Luc. Holstenius in notis ad Stephan. de urbibus in voce κύθνος emendat hunc Luciani. cum, docetque hoc & mox in sequentibus binis locis legendum esse κύθνου. Alm.

5 Ἡμῶν ὑστεροῦσας] Sic antea, ὑστεροῦμαι γὰρ αἰδεινόμυροι γίνου. Sic apud Petronium: *Postquam amari se sensit, supercilium altius tulit.* Bourd.

1 Τὸ

σοι ὁ Δωρὶς ἡ Βιθυνὸς τὰ δῶρα. Μυρ. τοῦτο πρῶτον ὁρᾷς τὸ χιτώνιον; ἐκεῖνος ἐπρίατο, καὶ τὸ ὄρμιον τὸ παχύτερον. Δω. ἐκεῖνος; ἤδειν γάρ σε πάλαι ἔχουσαν. Μυρ. ἀλλ' οὐ ἤδεις, πολὺ λεπτότερος ἦν, καὶ σμαραγδίτιδας οὐκ εἶχε, καὶ ἑλλόβια ἑταιρικά, καὶ δακτύλια. καὶ πρώην, δύο μνᾶς. καὶ [1] τὸ σανδαλιον κατέβαλεν ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ σανδάλια [2] Παταρικὰ, καὶ τυρὸν Γυθιακὸν, καὶ φλυαρίας. Δω. ἀλλὰ ἐκεῖνο μὲ λέγεις, οἷον ὄντα συγκαθεύδεις αὐτῇ; ἔγημεν ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα πάντως, ἀναφαλαντίας, καὶ τὰς χρόας, οἷος κόραξ. εἶδες τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ ὁρᾷς; οἱ μὲν γὰρ χαμαίλες ὦ Διοσκόρω, πολλοί. καὶ μάλιστα ὁπόταν ᾄδῃ, καὶ ἐδεσθῆναι θέλῃ, ὥσπερ αὐτολυρίζων φασὶν, ἀλλὰ ὅταν αὐτὸς, ἀξίως γε ὅσα. καὶ χρὴ ὑμῖν παιδίον ὅμοιον τῷ πατρί. ἐγὼ δὲ αὐτὸς εὑρήσω Δελφίδα, ἢ Κυμβάλιόν τινα ἢ καὶ ἐμὲ, ἢ τὴν γείτονα ὑμῶν τὴν αὐληπτρίδα, ἢ πάντως τινά. δύο παῖδας ἕξω, καὶ ὄρμους, καὶ δυοῖν μναῖν μισθώματα, ἃ πάντες ἔχομεν. Μυρ. ὦ μακαρία ἐκείνη, ἥτις ἐραστὴν σε ὦ Δωρίων ἕξει. κρόμμυα γὰρ αὐτῇ οἴσεις ἐκ Κύπρου, καὶ τυρὸν, ὅταν ἐκ [3] Γυθίου πλεύσῃς.

à Bithyno illo dona acceperis. *My.* Primùm tunicam hanc vides? eam ille emit, & hoc monile craſſius. *Dor.* Ille-ne? nam ego te jam habere noram. *Myr.* At quod tu noras, multò tenuius erat, nec ſmaragdos habebat. Deinde & has inaures, & tapetem: & nuper duas minas. Penſionem quoque domus pro nobis exolvit, non ſandalia Patarica, & caſeum Gythiacum, & id genus nugas. *Dor.* At non dicis quali cum viro concumbas? uxorem duxit ſupra annos omnino quinquaginta natus, calvus, & coloro ſimilis carabo. Neque etiam dentes illius vides? Nam gratiæ quidem ô Dioſcuri, multæ. Et præcipuè quoties cantat, & delicatus eſſe vult, aſinus ad lyram, ut dici ſolet. Sed tu digna utique, eo fruere: ac puer vobis naſcatur patri ſimilis. Ego verò & ipſe inveniam Delphidem, aut Cymbalium aliquam meæ conditionis: aut vicinam veſtram tibicinam, aut omnino aliquam. Tapetas autem, & monilia, & duarum minarum mercedem, non omnes habemus. *Myr.* O beatam illam, quæ te amatorem habebit, Dorio. Siquidem illi ex Cypro cepas afferes, & caſeum quum ex Gythio navigabis.

1 Τὸ σανδάλιον] Sic in Cronoſol. Plutar. Theophraſt. Dico cætera ad Pauſan. *Bourd.*

2 Παταρικὰ, καὶ τυρὸν Γυθιακὸν] Leg. Παταρικὰ δὲ τυρὸν Γυθιατικὸν. *Gythiaticum.* Alm.

3 Γυθίου] Leg. Γυθίου *Gythio.* Idem.

CO-

ΚΟΧΑΙΣ, ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΙΣ.

COCHLIS, ET PARTHENIS.

ΚΟΧΑΙΣ.

Τί δακρύεις ὦ Παρθενὶ, ἢ πόθεν καταγῶσι τὰς αὐλὰς φέρεις; Παρ. ὁ τραλιώτης ὁ Αἰτωλὸς ὁ μέγας, ὁ Κροκάλης ἐρῶν, ἐῤῥάπισέ με, αὐλήσασαν οὐρὰν ἔδωκε τῇ Κορκάλῃ, ὑπὸ δ' ἀντεργασῶ αὐτῶ Γόργυ μεμιδαμμένω, καὶ τὰς τε αὐλὰς μου συνέτριψε, καὶ τὴν τράπεζαν μεθ' ἧν δειπνοῦντων ἀνέτρεψε, καὶ τὸ κρατῆρα ἐξέχεεν ἐπεισαύσας. καὶ τὸ μὲν ἀγροῖκον σκεῖνον τὸ Γόργυν, λάθ' ὃ συμποσίᾳ κωμασάσας τὸ τελχῶν, ἔπαιον περιστάντες αὐτός τε ὁ τραλιώτης, Δεινόμαχος οἶμαι καλεῖτω, καὶ ὁ συτραλιώτης αὐτῶ. ὥστε οὐκ οἶδα εἰ βιώσεται ὁ ἄνθρωπος ὦ Κοχλί. αἷμά τε γὰ ἐῤῥύη πολὺ λάπ τῶ ῥινῶν, καὶ τὸ πρόσωπον ὅλον ἐξῳδήκει αὐτῶ, καὶ πελιδνόν ἐστιν. Κο. ἐμάνη ὁ ἄνθρωπος, ἢ μέθη τίς ἐστιν, καὶ παροινία τὸ πρᾶγμα; Παρ. ζηλοτυπία τις ὦ Κοχλί, καὶ ἔρως ἐκθρόπου. ἡ Κορκάλη δ' οἶμαι δύο τάλαντα αἰτήσασα, εἰ βούλεται μόνον ἔχειν αὐτὴν, ἐπεὶ μὴ ἐδίδου ὁ Δεινόμαχος, σκεῖνον μὲν, ἀπέκλεισεν ἥκοντα, προσαῤῥάξασά γε αὐτῷ τὰς θύρας, ὡς ἐλέγετο. τὸ Γόργυν δ' Οἰνοέα τινὰ γεωργὸν εὔπορον σὺν πολλῇ ἐρῶντα, καὶ χρηστὸν ἄνθρωπον προσεμβύη, ἔπινε μετ' αὐτῶ, κἀμὲ παρ-

COCHLIS.

Quid ploras Partheni? aut unde fractas hasce tibias affers? *Par.* Miles Ætolus ille magnus, qui Crocalen amat, alapas impegit mihi? cùm me apud Crocalen tibia canentem invenisset, à rivali suo Gorgo conductam & meas hasce tibias fregit, ac mensam inter cœnandum evertit, & craterem irrumpens effudit. Et agrestem quidem illum Gorgum, ex symposio capillis abstractum verberarunt circunstantes, cùm ipse miles (Dinomacho, opinor, nomen illi est) tum ipsius commilito. Itaque nescio an victurus sit homo, Cochli. Nam & cruor multus è naribus manavit: & tota facies ejus intumuit, livídaque est. *Co.* An insaniit homo, an hæc temulentia fuit, & ex ebrietate insolentia? *Par.* Zelotypia fuit, Cochli, & amor enormis. Crocale autem petitis, opinor, duobus talentis, si solus ipsam habere vellet, quia nihil dabat Dinomachus: ipsum quidem venientem excluſit, illisa utique illi janua, ut ferebatur: Gorgum autem Oenoënsem, agricolam quendam prædivitem, jamdiu amantem, facilem probumque hominem admittens, potabat cum eo, me quoque assumpta, ut tibia canerem

1 Ω Κοχλὶ] De his metetricum nominibus, & quam aliquando rectè personis conveniant, dictum alibi à me: lege interim doctissimum Interpretem Aristeneti. nam Aristenetus Epistolarum suarum nomina mutuatus est à Luciano, quod Alciphro, aliique plurimi amatorii scriptores fecere. *Bourd.*

2 Τὸ πό-

ρέλαβεν αὐλήσασαν παρ' αὐτοῖς. ἤδη δ' ὡρχεῖτο· καὶ ποτε, ἐγὼ μὲν ὑπέκρεκόν τι τῶν Λυδίων. ὁ γοῦν γέρων, ἤδη ἀνίστασθαι ὀρχησόμενος. ἡ Κροκάλη δ', ὑπορθρίζ. καὶ πάνυ λιγὺ ἠδέα. οὐ τοιοῦτος, κύπριος ἥκεις. καὶ βοᾷ, καὶ ἡ αὐλὸς ἐράσατο. καὶ μὴν μικροῦ ἐπισείσασθαι ὅσον οὐκ ἤδη νεανίσκοι, μάλα καρτεροί. καὶ ὁ Μεγαρεὺς σὺν αὐτοῖς. αὖθις δὲ ἀνετίθραυε πάντα. καὶ ὁ Γόργος ὥσπερ ἔφλω, ἐπαίετο, καὶ ἐπαπτῖτο χαμαὶ κείμενος. ἡ Κροκάλη δ', οὐκ οἶδ' ὅπως ἔφθη, ὑπεκφυγοῦσα παρὰ τὴν γείτονα Θεσπιάδα. ἐμὲ δ' ῥαπίσας ὁ Δεινόμαχος, ἀνῴδειρε φησί, καταγάγοις μοι τὰς αὐλὰς ὥσπερ ἔψας. καὶ νῦν λάθρᾳ φεύσασα τῶν τῇ δυνατόν. ἀπέρχεται δ' ὁ γοῦν γέρων ὀψόμενός τινας φίλους τῶν ἀστικῶν, οἳ δειπνιοῦσι τοὺς σχυζανῦσι τὰ Μεγαρέα. Co. τοῦτ' ἔστιν ἀπολαῦσαι τῶν στρατιωτικῶν τούτων ἐρώτων, πληγὰς, καὶ δίκας. τὰ δ' ἄλλα, ἡμερόνες εἶναι, καὶ χαλίαρχοι λέγοντες, ὡς τι δεῖναι δεῖ πρόμειναι φασι, τὴν σωτάξιν, ἐφ' ἂν ἀπολαύσω τῶν μισθοφορᾶς, καὶ ποιήσω πάνυ ἐπιτρεχθῆναι δι' ὧν. ἀλαζόνες ὄντες. ἔγωγ' ὃν εὖ ποιῶ, μὴ προσεπεμψάν αὐτὸς τοπαρόντων. ἀλιεύς τις ἐμοὶ γνοίη, ἢ ναύτης, ἢ γεωργὸς ἰσόπυρος, κολακεύειν εἰδὼς μικρὰ, καὶ κομίζων πολλά. οἱ δὲ τὰς λόφους ἐπισείοντες οὗτοι, καὶ μάχας διηγούμενοι, ψόφοι ὦ Παρθενί.

rem apud ipsos. Cæterùm cùm jam procederet convivium, ego quidem Lydium quoddam carmen cantillare cœpi: & rusticus ille jam surgebat, ut saltaret. Crocale verò applaudebat: & jucunda erant omnia. Interim strepitus exauditur, & clamor, domusque janua exterior effringitur. Paulò pòst irruerunt octo circiter adolescentes, admodum robusti: & inter eos Megarensis ille. Illicò igitur eversa sunt omnia: Gorgus, ut dixi, verberatus, & conculcatus cùm jaceret humi. Crocale verò nescio quo pacto protinus ad Thespiadem vicinam aufugit. Mihi verò Dinomachus, inflictis alapis, dispereas, inquit: & fractas tibias mihi abjecit. Et nunc currens abeo, ut hæc hero meo dicam. Abit etiam agricola quosdam ex urbe amicos visurus, qui Megarensem illum magistratibus tradant. *Co.* Hic ille est fructus quem ex militaribus hisce amoribus percipere licet, plagæ scilicet, & lites. Cæterùm cùm se duces & Tribunos esse jactitent, siquid dandum sit, expecta, ajunt, dum tributum conferatur, & stipendium accipiam, atque omnia tum præstabo. Itaque pereant hi jactatores: & rectè ego facio, quæ ipsos omnino non admitto. Obveniat mihi piscator aliquis, vel nauta, vel agricola paris conditionis, qui parum adulari norit, multaque afferat. At hi qui cristas quatiunt, & prælia commemorant, nihil sunt aliud, Partheni, quàm inanes strepitus.

1 Τ' ὑπέκρεκόν τι τῶν Λυδίων] De tonis dictum antea, dixit autem ὑπέκρεκον, αὐτὸ τὰς χόρδας διψηλάφων, ἀναλλομένην τὴν Λυδίαν ἁρμονίαν, ἢ τις ἀνδρὶ τῶν ἄλλων ἢ αὐτῷ φορτικώτατα. κρέκω metaphora ducta à lanificio, ut apud Sapphon. γλυκεῖα μάτηρ ὑ δύναμαι κρέκειν τὸ ἰστόν. Bourd.

2 Τὴν σωτάξιν] Quid sit σωτάξις. eod. ore interpretantur Grammatici, sc. est εἰσφορὰ ἣν τοῖς στρατιώταις διένειμον· προμείμνειν τὴν σωτάξιν, Gallis, *Ie vous payeray à la monstre.* Idem.

DE

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΡΕΓΡΙΝΟΥ ΤΕΛΕΥΤΗΣ.

DE MORTE PEREGRINI.

ARGVMENTVM.

Insectatur hic Lucianus arrogantiam & insanam gloriæ cupiditatem, præcipuè Philosophorum, ut cujus gratia plerique omnia audeant. Atque ejus rei exemplum, Peregrini hujus mortem describit, qui ut famam aliquam sui relinqueret, in Olympiis constructo rogo, seipsum in ignem ultrò conjecerit, atque ita extinxerit. Quanquam autem potissimùm ea commemorat, quæ circa mortem illius acta sunt, id quod etiam inscriptio ac titulus pollicentur, interim tamen & vitam ejusdem, & facinora persequitur, à quibus progressus ille, ad hoc genus studiorum postremò se contulerit, & hoc sub aliena persona, à qua ipsum etiam modum & caussam mortis, in qua præcipuè nitebantur sectatores illius, refelli ac refutari facit. Nimirum ut eam invidiam à seipso removeret. Apparet enim illis tum temporibus Peregrini nomen, non ita vile apud multos fuisse, præsertim imperitiores, quibus facti hujusce novitas admirationem incusserat. Quemadmodum & ex A. Gellio animadvertere licet, qui ipse quoque honorificam illius mentionem facit libro 12. cap. 11. Cæterum fuit hic Peregrinus, philosophus quispiam ex severioribus illis Stoicæ disciplinæ professoribus (Lucianus Cynicum videri vult) patria Parianus,

1 De hoc impostore multi Christiani & profani scripserunt. *Bourd.* Athenagoras Apologia pro Christianis. A. Gellius c. XI. lib. XII. Ammian. Marcellinus lib. XXIX. *Marcil.* Peregrinus, cognomento Proteus, cujus insignem λιμοδοξίαν tam facetè exagitat Lucianus, Philosophus Cynicus fuit (si tamen hujusmodi palliata mendicabula tanto nomine debent cohonestari) imperante M. Antonino desiit vivere. De quo viro diversa prorsus fuere veterum judicia; nam *laudatur ab his, culpatur ab illis.* Hujus meminerunt Agellius, Athenagoras, Tertullianus, & Ammianus Marcellinus. At Lucianus noster, vir, siquis alius, in deprehendendis hominum moribus sagax, illum graphicè depinxit, quippe quem penitissimè noverat. Navem enim cum eo, ex Troade solvens, conscenderat, ibique γαμετὴν Περεγρίνου masculas nuptias subodoratus est; illum mortis formidine expallescentem vidit; illum oborta nocte tempestate muliebriter exclamantem audiit. Qui Stoicum faciunt, unde id conjecerint, non possum expiscari. Quid enim? Quia tunc in aula multum dignationis habebant Stoici (id quippe constat) non ausus fuerit Lucianus Stoicum appellitare, qui esset tamen? Quasi non alibi passim totam illam familiam acri aceto perfuderit. Itaque meræ nugæ; neque id vero dixeris ubi à te libellus hic perlectus fuerit. Cetera non hic tantùm Peregrini meminit Lucianus, sed & in libello πρὸς ἀπαίδευτον, ubi simpliciter Proteum Cynicum vocat. Meminit quoque illius in vita Demonactis, ubi hæc leguntur. Περεγρῖνα τὸν Πρωτέως ὀνησιμῶντα αὐτῷ, &c. Vbi interpres, *Peregrino autem Protei filio ipsum objurgante*; sed ibi, ut sexcentis aliis locis lapsus est. Peregrinus enim & Proteus, idem. Itaque fuerat aliter vertendum. *Tan. Faber.*

1 Au-

nus, ex Ponto, temporibus Trajani vivens, æqualis Epicteto, Dioni, Musonio, &c. quem se Gellius vidisse quoque ait, Athenis extra urbem in tugurio quodam habitantem. A principio Christianorum quoque religionem aliquandiu secutus fuit, sed mox ad philosophiam relapsus, ab illis, ut Luciano placet, propter ritus ipsorum neglectos atque præteritos, repudiatus.

[1] Λουκιανὸς Κρονίῳ εὖ πράττειν. Ὁ περιπόθητος Περεγρῖνος, ἢ ὡς αὐτὸς ἔχαιρεν ὀνομάζων ἑαυτὸν, Πρωτεύς, αὐτὸ δὴ ἐκεῖνο τὸ [2] Ὁμηρικὸν Πρωτεύς ἔπαθεν. ἔπαυσε γὰρ δόξης ἕνεκα ἡλιόμενος, καὶ μυελοῦ τροπὰς τροπούμενος, καὶ πολυτελῆ παῦπε, καὶ πῦρ ἐμέμυκε. τοσούτῳ ἄρα τῆς ἔρωτος ἡ δόξης εἶχεν. καὶ νῦν ἐκεῖνος ἀπηνθράκωται σοι ὁ βέλτιστος καὶ τὰ [3] Ἐμπεδοκλέους, παρ' ὅσον ὁ μὲν, κἂν ἀφλαγῆν ἐπι-

Lucianus Cronio Salutem. Infœlix ille Peregrinus, aut ut ipse cognominare se ipsum gaudebat, Proteus, id ipsum passus est quod Homericus ille Proteus. Nam cùm omnia gloriæ causa factus esset, & infinitis mutationibus se transformasset, postremo ignis quoque factus est: tanto amore gloriæ tenebatur. Et nunc optimus ille in carbones est redactus, prout Empedocles: nisi quòd ille quidem co-

1 Λουκιανὸς Κρονίῳ εὖ πράττειν] Hinc cuivis apparet Epistolam esse πραγματικὴν hanc. In MS. tamen λόγος dicitur, id est historia sive narratio, quemadmodum Herodotus libros suos λόγους vocat lib. v. ὡς δεδήλωταί μοι ἐν πρώτῳ λόγῳ. Ita & lib. VI. Hecatæum citans. Ita & alii passim. Cæterùm in plerisque MSS. hanc sive historiam sive narrationem frustra quæsieris. Qua causa id factum, si lubet scire, audi, quæso, quod in uno ex MSS. reg. ascriptum est: Ἐνταῦθα παρεῖδε ἐκοντὶ ὅπως ἐστὶ Περεγρίνου τελευτῆς λόγος, διὰ τὸ ἐν τούτῳ ὑποπτεύειν εἰς τὸ Χριστιανισμόν. Consultò scilicet omissum fuisse huncce tractatum, quòd in eo Lucianus derideat Christianismum. Sed Musis Græcis & bonarum literarum Genio lubet gratulari, quòd non omnes majores nostri fatui & muliebriter pii fuerint, neque tam inconsultam pietatem coluerint. Ostendam tamen infrà non planè ad nos integrum perveniisse hunc libellum. *Tan. Faber.*

2 Ὁμηρικὸν Πρωτεύς] Eos versus respicit qui leguntur οδ. Δ.

πάντα δ' γενέσθην ποιήσιντα, ὅσα' ἔδη ζαῖαν
ἐρητὰ γίνονται, καὶ ὕδωρ & θερμόν.

Fabulam explicat Diodorus sanè διφυῶς, ut & Lucianus in libello de saltatione, neque sanè infeliciter Eustathius, qui illum censet θαυματοποιὸν fuisse, quales olim accepimus Callisthenem Phliasium, Scymnum Tarentinum, Xenophontem quemdam, Philisipidem, atque alios, quorum meminit Athenæus lib. I. *Idem.*

3 Ἐμπεδοκλέους] Quod ait hoc loco Lucianus, Empedoclem se in Ætnæ flammas dedisse præcipitem, ab aliis item & Græci & Latini nominis scriptoribus asseritur; Verùm more suo faciunt dum aliquid circa summos viros παραδόξου; illum & sua sapientia & Lucretii præstantissimi Philosophi & Poëtæ testimonium facilè tutantur, cùm præsertim scripserit olim Timæus eum in Peleponneso diem suum obiisse, & Neanthes Cyzicenus auctor fuerit, eum è curru prolapsum crus sibi perfregisse, contractoque ex eo casu morbo, periisse. Quorsum igitur & crateres

Ætnæ

ἐμβαλὼν ἑαυτὸν εἰς τοὺς [1]κρατῆρας. ὁ δὲ γυπάδας ἦν, τὸ πολυανθρωποδέστατον τῶν Ἑλλήνων πάνυ γε ἐπιμελῶς τηρήσας, πυρὸν ἐπιμελήσειν νήσας, ἐνεπίμπρησε τὸν πυρὸν μαρτύρων, καὶ λόγους πολλοὺς ὑπὲρ τούτου εἰπὼν πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ἃ πρὸ πολλῶν ἡμερῶν ἐτολμήμεθα. πολλά τοίνυν δοκῶ μοι ὁρᾶν σε γελῶντα ἐπὶ τῇ [2]κορύζῃ ταύτῃ γέροντα. μᾶλλον δὲ καὶ ἀκούω βοῶντα, οἷά σε εἰκὸς βοᾶν. ὦ τῆς ἀβελτηρίας. ὦ τῆς δεξιοκρισίας. ὦ τῆς ἄλλων, ἃ λέγειν εἰώθαμεν περὶ αὐτῶν. σὺ μὲν δὴ πόρρω ποιοῦ, καὶ μακρῷ ἀσφαλέστερον. ἐγὼ δέ, ἐπεὶ τὸ πῦρ αὐτὸ, καὶ ἔτι πρότερον ἐν πολλῷ πληθει τῶν ἀκροατῶν εἶπον αὐτά. οἷον μέν, ἀχθομένων, ὅσοι ἐθαύμαζον τὴν ἀπόνοιαν τοῦ γέροντος. ἦσαν δέ τινες, οἳ καὶ αὐτοὶ ἐγέλων ἐπ' αὐτῷ. ἀλλ' ὀλίγου δεῖν, ὑπὸ τῶν Κυνικῶν ἐγώ σοι διεσπάσθην, ὥσπερ ὁ Ἀκταίων ὑπὸ τῶν κυνῶν, ἢ ὁ ἀνεψιὸς αὐτῷ ὁ Πενθεὺς ὑπὸ τῶν Μαινάδων. ἢ γὰρ πᾶσα [3]τοῦ θεάτρου διασκευὴ, τοιάδε ἦν. τὰ μὲν ποιητὴν οἶσθα οἷός γε ἦν, καὶ ἡλίκα ἐτραγῴδει πρὸ ὀλίγου τὸν βίον; ὑπὲρ τὸν Σοφοκλέα, καὶ τὸν Αἰσχύλον. ἐγὼ δ' ἐπεὶ τάχιστα εἰς τὴν Ἦλιν ἀφικόμην. [4]ἀλλ' ἐν γυμνασίῳ

conatus est clam in crateres Ætnæ præcipitem se dare. At generosus iste, observato Græcorum conventu frequentissimo, constructa quàm maxima pyra, tot testibus consciis insiluit, postquam orationes super hac re habuisset ad Græcos, non multis ante hoc ausum diebus. Videor igitur mihi videre te multum deridentem senis hujus arrogantiam: aut potiùs audio exclamantem, qualia per est te exclamare, O insipientiam! ô ærumnosam gloriam! aliaque quæ de illis dicere consuevimus. Quæ quidem tu procul, & longè tutiùs: ego verò prope ignem ipsum, quinetiam priùs in magna auditorum multitudine dixi: nonnullis quidem graviter ferentibus, qui senis illius dementiam admirabantur. Sed erant etiam aliqui qui deridebant ipsum. At ego propemodum à Cynicis discerptus sum, velut Actæon à canibus, & consobrinus ejus Pentheus à Bacchis. Atque omnis hujus rei apparatus, erat hujusmodi. Nosti qualis poëta fuerit, quàm multas tragœdias per totam vitam ediderit, Sophocle, & Æschylo major. Ego verò quum primùm in Elidem veni, illorum gymnasio ille-

Ætnæ, & crepidarum altera? γυμνάδων λήρων. De Pythagora quot præstigias ubique legas? de Aristotele autem & Euripo Bœotiæ, quid? Ea certè refellere nemo quisquam possit, nisi & otio suo abutatur, & τὸ ἐν παιδιᾷ ἀλήθειαν prodat. *Tan. Faber.*

1 Κρατῆρας] Ita vocabant Ætnæ montis ἀναχοάς. Idem.

2 Κορύζῃ] Malim verti *dementiam* & *stoliditatem*, quàm *arrogantiam*. Ita ἐν νεκροῖς dixit: κενοδοξία & τύφος & πολλὴ κόρυζα. Et in Pseudomanti: ἰδιώτης & κορύζης μεστὸς ἢ ῥῖνα. Idem.

3 Τοῦ θεάτρου διασκευὴ] Corrig. δράματος. Metaphora enim perpetua à theatris, & artificibus scenicis, ducta utitur; quippe subjungit, τὰ μὲν ποιητὴν οἶσθα, & mox, ἐτραγῴδει ὑπὲρ Σοφοκλέα, & inferiùs paulò, καὶ γὰρ τοῦτο ποιεῖ τραγῳδίαν ἐμοὶ, ἡ μισημερία, & sub finem libelli, αὖθις ὑπὸ γελώτων ἐσμέν, ὦ καλὲ Κρῖνε, τὴν καταστροφὴν τοῦ δράματος. Itaque adeo non est quod quis de emendatione nostra possit dubitare. *Idem.*

4 Διὰ τῶν γυμνασίων αὐτῶν] Διὰ τοῦ γυμνασίου αὐτοῦ. αὐτοῦ pro ἐκεῖ: Sic inferiùs,

αὐτῶν, ἐπήνεσεν ἅμα Κυνικὸν τινα, μεγάλῃ, καὶ τραχείᾳ τῇ φωνῇ τὰ σεμνὰ ταῦτα, καὶ [1] ἐν τρόπῳ τῷ Δωριστὶ ἐπιβοωμένην, καὶ ἅπασαν ἀπαξαπλῶς λαιδορημένην. εἶτα κατέλεξεν αὐτῷ ἡ βοὴ ἐς τὴν Πρωτέα. καὶ ὡς ἂν οἶός τε ὦ, πειράσομαί σοι αὐτὰ ἐκεῖνα ἀπομνημονεῦσαι, ὡς ἐλέγετο. [2] σὺ δὲ γνωρεῖς δηλαδὴ, πολλάκις αὐτοὺς ἀδούσας βοῶσι. Πρωτέα γάρ τις ἔφη κεκάδεσθον τολμᾷ λέγειν [3] ὦ γῆ καὶ ἥλιε, καὶ ποταμοί, καὶ θάλαττα, καὶ [4] πατρῷε Ἡρακλεῖς; Πρωτέα, τὸν ἐν Συρίᾳ δεδεγμένον, τὸν τῇ πατρίδι ἀνίσῳ [5] πεντακισχιλίαν τάλαντα, τὸν ἐκ Ῥωμαίων πόλεως ἐκλελεγμένον, τὸν ἥλιον illectus, Cynicum quendam simul inaudivi, magna & aspera voce consueta hæc, ac virtutem ex trivio inclamantem, omnesque nullo discrimine convitiis incessentem. Tandem in Proteum desiit ejus vociferatio. Atque ego illa pro virili: prout dicebantur, tibi commemorare conabor. Tu verò hæc planè ita se habere cognosces, quippe qui sæpe vociferantibus illis adstitisti. Proteum, inquit, audet quispiam ambitiosum appellare, ô terra, ô sol, ô fluvii, & mare, & patriæ Hercules? Proteum qui in Syria vinctus est, qui patriæ quinque millia talentorum remisit, qui ex vrbe Roma ejectus est, qui sole est insignior, qui

rius, ἀπῆειν ὀψόμενος τοὺς ἀθλητάς. Marcil. *Illorum gymnasio illectus*, ait interpolator veteris interpretis, doctus, Iupiter, τὴν Ἀρεναχίδα. Sed fallitur μανικὸν ὄσον. Non vidit Lucianum, dum Olympiam venit, *per Eleorum gymnasium transisse*. Pausanias in Eliacis inter ea quæ ἄξια μνήμης putat, hujus gymnasii, quod ipse vetus gymnasium vocari ait, mentionem facit, additque, καὶ ὅσοι τῶν ἀθλητῶν πρὸ τῆς Ὀλυμπίαδος ἀφικνεῖσθαι, ἐς τοῦτο σφίσι τὸ γυμνάσιον δρέξαι καθήκει. Tan. Faber.

1 Ἐν τρόπῳ τῷ Ἀρετὴν] Emenda, τὸν ἐν τρόπῳ ἀρετὴν; longè enim aliud est, ὀπιθοῖδα τὴν ἀρετὴν ἐν τρόπῳ, & τὸν ἐν τρόπῳ ἀρετὴν ὀπιθοῖδα. Prius illud nihil ad hunc locum facit. Vocat autem Lucianus τὸν ἐν τρόπῳ ἀρετὴν, quia nil nisi de virtute loquebantur istæc ἐκτερώματα σοφίας. Inde est quod in Timone Iupiter perquàm facetissimè dicit, ὥστε ἢ ὀπιθυσιάλυτον χρὴ τὸν ὦτα κεκῶφθαι, ἢ ὀπτιδιδύναι πρὸς αὐτῶν (φιλοσόφων) ΑΡΕΤΗΝ ΤΙΝΑ, καὶ ἀσώματα, καὶ λήρους μεγάλῃ φωνῇ ξυνειρόντων. Quo loco vocula hæc ΤΙΝΑ innuit tritum quid & tralatitium. Ita & in Gallo Micyllus de Philosopho nescio quo loquens ait: καὶ ΑΡΕΤΗΝ ΤΙΝΑ πρός με διέξιων ὁ δίδασκαλος, &c. Nisi quòd non lubet ἐν ὑπόνοιαι στρέφεσθαι, locum illustrissimum Plauti, qui à nemine hactenus intellectus est, possem emendare:

——*conserunt sermones inter sese drapeta,*
Obstant, obstitunt, succedunt cum suis sententiis;

Verùm id alibi à me præstitum est. Quippe legendum demonstravi,

——*Conserunt sermones inter sese de arete.* Idem.

2 Σὺ δὲ γνωρεῖς] Interpres, *Tu verò hæc planè ita se habere cognosces.* Atqui non ita est, sed uti dicam. Metuit Lucianus ne sibi à quoquam oratio Cynici adscribatur; id quo ne fiat, ait, ὡς ἐλέγετο, additque, *Quam orationem facile agnosces, qui hujusmodi canes sæpe latrantes audieris.* Quæ sententia longè alia est. *Idem.*

3 Ὦ γῆ καὶ ἥλιε] Ridet Lucianus, τὴν ὀγκηρὰν φλυαρίαν τῶν ἐπῳδῶν. Idem.

4 Πατρῷε Ἡρακλεῖς] Videlicet Herculem quasi πατριάρχην, seu familiæ suæ principem haberi volebant Cynici, seque veluti Ἡρακλίσκους πυὰς jactitabant. *Idem.*

5 Πεντακισχίλια τάλαντα] Ἐπτακαιδεκάταλαντα Theagenes. Peregrini enim facultates, ut ἐν τῷ μὴ ταῦτα consiabit, XV. talenta non exsuperabant. *Idem.*

ἐπισημήνασθαι, τὴν ἀπαγωνίσασθαι δὲ αὐτῷ τῷ Ὀλυμπίῳ δυνάμενον. ἀλλ' ὅπως μὲν πυρὸς ἐξάψαι καὶ βίᾳ διέγνωκεν ἑαυτόν, εἰς κενοδοξίαν πάνυ τοῦτο ἀναφέρουσιν. ἢ γὰρ Ἡρακλῆς ὅπως; ἢ γοῦν Ἀσκληπιὸς, ἢ [2] Διόνυσος κεραυνῷ; ἢ γοῦν τὰ τελευταῖα Ἐμπεδοκλῆς εἰς τοὺς κρατῆρας; ὡς ὃ ταῦτα εἰπὼν ὁ [3] Θεαγένης, τοῦτο γάρ ὁ κεκραγὼς ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο, ἠρώτα τινὰ τῶν παρεστώτων, τί βούλεται τὸ περὶ τοῦ πυρός, ἢ τί Ἡρακλῆς, ἢ Ἐμπεδοκλῆς, ἢ τὸ Πρωτέα. ὀλίγα, οὐκ εἰς μακρὰν ἔφη καύσων ἑαυτὸν ὁ Πρωτεὺς Ὀλυμπιάσι. πῶς ἔφην, ἢ τίνος ἕνεκα; εἶτα ὁ μέ, ἐπειρᾶτο λέγειν. ἐβόα δὲ ὁ Κυνίσκος. ἄφες ἀκούσωμαι αὐτοῦ ἀκριβῶς. [4] ἐπήκουον δὲ τὰ λοιπὰ, ἐπαυτλοῦντος αὐτοῦ, καὶ θαυμαζούσης πάσης περιβολὰς διεξιόντος καὶ τοῦ Πρωτέως. τὸν γὰρ Σινωπέα, ἢ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ Ἀντισθένη, οὐδὲ παραβάλειν ἠξίου αὐτῷ, ἀλλ' οὐδὲ τὸν Σωκράτη αὐτόν. ἐκάλει δὲ τὸν Δία ἐπὶ τὴν ἅμιλλαν. εἶτα

qui cum ipso Olympio certare possit. Sed quia per ignem è vita educere se decrevit, quidam hoc ad vanam gloriam referunt. [1] Nonne sic fecit Hercules? nonne Æsculapius? & Bacchus fulmine periit? nonne & postremùm Empedocles in crateres se præcipitem dedit? Hæc cùm dixisset Theagenes (nam sic vocabatur ille qui clamaverat) quendam ex adstantibus interrogavi, quid hoc de igne, aut quid Hercules, vel Empedocles ad Proteum attineret. Tum ille, brevi, inquit, in Olympia, seipsum cremabit Proteus. Quo modo, inquam, & quorsum? Deinde cùm rem mihi exponere conaretur, ita clamabat Cynicus, ut alium audire non possem. Verùm exaudiebam reliqua, quum verba funderet, ac mirificis laudibus Proteum extolleret. Etenim Sinopensem illum, aut præceptorem ejus Antisthenem, ne conferre quidem cum illo dignabatur, sed neque ipsum Socratem. Iovem autem provocabat ad certamen.

1 *Nonne*] Igne mori multi glorioſum putarunt, inter quos etiam fuit Colanus, qui ſe ultro incendio obtulit, cùm jam mori decreviſſet. Nicolaus Damaſcenus & Philoſophus & hiſtoricus ſcribit à ſe viſum Zarmanochegam Indum qui ſatis fortunatus Athenis ſe cremavit, quòd abunde vixiſſet; in cujus tumulo ita inſcriptum fuit: Ζαρμανοχήγας Ἰνδὸς ἀπὸ Βαργόσης καὶ τὰ πάτρια Ἰνδῶν, αὐτὸν ἀπὸ θανατήσας κεῖται. Cogn.

2 Διόνυσος] Vnde Antipater Sidonius de Hercule & Baccho,

——— οἱ δ' ἀπὸ καίνης
Ἥλθον εἰς ἀθανάτης ὑπὸ πυρὸς ἀμφίτροι. Tan. Faber.

3 Θεαγένης] Philoſophus Cynicus. *Idem.*

4 Ἐπήκουον δὲ τὰ λοιπὰ] Verba hæc plane amittunt elegantiam ſi reddantur cum interprete *verum audiebam reliqua cum verba funderet ac mirificis laudibus Proteum extolleret.* Narrat hic Lucianus, ſe audiviſſe quendam Theagenem φωνῇ μεγάλῃ καὶ τραχείᾳ in trivio virtutes latrantem, & deinde de Proteo ſeu Peregrino dixiſſe, ſane qui clamat voce magna & aſpera, gravate verba, & non niſi magno cum labore niſuque pronuntiat; *fundere verba* il dicuntur qui prompta, facili, atque plena oratione utuntur; ſic *fluentia verba* apud Auctorem carminis ad Piſon. Et *fluens cantus* apud Valer. Flacc. lib. 3. Argonaut. v. 158. ῥέοντα λόγων apud Ælian. lib. 8. c. 12. ποικ. occurunt. vix habent Latini, quo elegantiam illam, quæ in verbis Luciani eſt exprimant; niſi circumlocutione utantur, ut, exaudiebam *cum magno conatu reli-*

μόνοι ἔδοξεν αὐτῷ ἴσως πῶς φυλάξαι αὐτούς. καὶ ὅτω κατέπαυσε τὸ λόγον. δύο γὰρ ταῦτα ἔφη ὁ βίος ἄρασθαι δημιουργήματα ἐθεάσατο, τὸν [1] Δία τὸν Ὀλύμπιον, καὶ Πρωτέα. πλάσαι δ', καὶ τεχνίτας, Φειδίαν. Φύσιν. ἀλλὰ νῦν ἐξ ἀνθρώπων εἰς Θεοὺς [2] τὸ ἄγαλμα τοῦτο οἰχήσεται, ὀχούμενον ἐπὶ πυρός, ὀρφανοὺς ἡμᾶς καταλιπόν. ταῦτα ξὺν πολλῷ ἱδρῶτι διεξελθὼν, ἐδάκρυε μάλα γελοίως, καὶ τὰς τρίχας ἐπήλλετο, ὥσπερ ὀφειλόμενος μὴ πάνυ ἕλκειν. καὶ τέλος, ἀπῆγεν αὐτὸν λύζοντα μεταξὺ τῶν Κυνικῶν τινες, ὠδυρμένον. [3] μὴ δὲ τοῦτον, ἄλλον δύης ἀναβαίνει, ὃν ἐφλεγμένης ἀφελυθήναι τὸν πλοῦτον, [4] ἀλλὰ ἐπ' αἰσθομένοις τοῖς πατρίοις ἱεροῖς ἐπιχεῖ τὴν ἀποσβέσιν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἐπὶ πολὺ ἠγάλα, καὶ δηλος ἦν [5] νοσήσειν αὐτὸ δρῶν. εἶτα ἤρξατο ὧδέ πως. ἐπεὶ ὁ κεκράφως Θεαγένης τὸν μιαρώτατον

men. Deinde cùm ipsi visum esset pares ipsos servare, orationi finem imposuit. Duo hæc, inquit, visa sunt in hominum vita, opificia præstantissima, nempe Iupiter Olympius, & Proteus. Plastæ verò, & artifices fuerunt, illius quidem, Phidias, hujus autem, Natura. At nunc ab hominibus ad Deos abibit hæc statua, igni vecta, pupillos nos relinquens. His multo cum sudore pronuntiatis, admodum ridiculè flebat, & capillos vellebat, subparcens tamen, ne penitus avelleret. Postremò Cynici quidam illum interim singultientem consolantes abduxerunt. Post hunc alius illico conscendit, non cunctatus donec multitudo dilaberetur: sed prioribus sacris ardentibus libamina infudit. Ac sub initium quidem effusè ridebat, idque ex imis præcordiis facere videbatur. Deinde sic exorsus est. Postquam sceleſtus ille Theagenes nequissimæ orationi, more

reliqua dicentem. Quo respiciunt etiam illa quæ sequuntur: ταῦτα ξὺν πολλῷ ἱδρῶτι διεξελθὼν ἐδάκρυε μάλα γελοίως. Et p. 43. ἐγὼ δ' ἀφεὶς αὐτὸν διαρρηγνύμενον. *ego relinquens illum, qui se vociferatione rumpebat.* Adde quid ἐξαιτιάσθαι semper de re molesta & gravi dicatur. Euripid. Med. v. 79.

Α' πολλὰ μὲν δὴ καὶ κακὸν πορσύνομεν
Νεὸν παλαιῷ, πρὶν τό δ' ἐξιωτὸν εἶναι.

Priusquam illud malum exhaustum sit. Et Alceſt. v. 354.

——— ἀλλ' ὅμως βάρος ψυχῆς ἀπάντλοιμ' ἄν.

Quomodo *exhaurire dolorem* & alia apud Latinos passim leguntur. *Gisb. Cuperus Observ. l. 3. c. 2.* Alm.

1 Δία τὸν Ὀλύμπιον] Opus Phidiæ, ex ebore & auro. Describitur à Pausania. *Tan. Faber.*

2 Τὸ ἄγαλμα τοῦτο] Nota duriorem metaphoram, sed Cynico convenientem. Peregrinum enim intelligit, quem cum Iovis Olympii simulacro comparavit. Ita & mox. *Idem.*

3 Μετὰ δὲ τοῦτον ἄλλος] Hic anonymus, quo velut ὑποκριτῇ utetur Lucianus ὁ τὰ δεξιὰ ἀμφὶ διδάσκαλος, Peregrinum suis coloribus depinget. *Idem.*

4 Ἀλλ' ἐπὶ δορυφόροις] Metaphora à sacris ducta: non poterat χαριέστερον hic noster. *Idem.*

5 Νοσήσειν] Homericum. *Bourd.* Poëtica vox est. Videlicet alludit ad locum Homeri, primulo initio Iliad. α.

Νοσήσειν ἐν ἀγυιῇς ——— Tan. Faber.

αὐτῷ λόγων, [1]τὰ Ἡ῾ρακλείτου δάκρυα ἐποιήσαθ', ἐγὼ κ῎ τὸ σπουδαῖον, λὰπ῾ Δημοκρίτου μᾶλλο῝ ἄρξομαι. καὶ αὖθις ἐμέλα ἐπιπολύ, ὥστε ἐ῾μὲ῝ τὸν πολλὸν ἐπὶ τὸ ἄμεινον ἐπεπαύσατο. εἶτα ἐπιστρέψας ἑαυτὸν, ἢ πί῾ ἄλλο ἔφη ὦ ἄνδρες χρὴ ποιεῖν, ἀκούοντας μ῎ ὕτω γελοίων ῥήσεων, ὁρῶντας δ῎ ἀνθρώπους γέροντας δοξαρίῳ κεκοπτυσ῝ ἕνεκα, μανιακὰ κυβιστῶντας ἐν τῷ μέσῳ; ὡς δ῎ εἰδῆτε [2]οἷόν τι τὸ ἄγαλμά ἐστι τὸ καυθησόμενον, ἀκούσατέ μου, ἐξεργάσ῝ ἀνδρ῝ φυλάξαντο῝ τὴν γνώμην αὐτῶ, κ῎ τ῎ βίον ἐπιτηρήσαντ῝ς. ἔπειτα δ῎ ὧδ῎ τ῎ πολιτῶν αὐτῶ ἐπωφλισάμην, κ῎ οἷς ἀνάγκη ἦν ἀκεραίως εἰδέναι αὐτόν. τὸ γὰρ τ῎ φύσεως τῦτο πλάσμα, καὶ δημιούργημα, [3]ὁ δ῎ Πολυκλείτου κανών, ἐπεὶ εἰς ἄνδρας πλεῖν ἠρξατο, ἐν Ἀρμενίᾳ μοιχεύων ἁλοὺς, μάλα πολλὰς πληγὰς ἔλαβε. κ῎ τέλο῝ κ῎ δ῎ τέγους ἁλόμενο῝, διέφυγε, [4]ῥαφανίδι τὴν πυγὴν βεβυσμένο῝. εἶτα μειρακίου τ῎ ὡραίου ἀφθείρας, τελείλιον ἐξωνήσαθ' ὧδ῎ τ῎ γενέου δ῎ παιδὸς, πεντήτων ὄντων, more Heraclitilachrymando, finem imposuit: ego contrà à Democriti risu exordiar. Et rursus risum profudit, ita ut pleroſque nostrûm ad similem risum pertraheret. Deinde conversus, Quidnam aliud, inquit, ô viri nobis faciendum est, adeò ridiculas orationes audientibus, videntibusque senes vilissimæ gloriolæ gratia, tantùm non in medio saltantes in caput? Vt autem sciatis qualis sit hæc statua quæ cremabitur, audite me, qui mentem ipsius ab initio observavi, & vitam animadverti. Nonnulla etiam à civibus ejus accepi, qui non potuerunt ipsum non accuratè nosse. Nam hoc Naturæ figmentum, & opificium, Polycleti canon, cùm inter viros censeri cœpisset, in Armenia in adulterio deprehensus, non paucas accepit plagas, ac tandem de tecto desiliens aufugit, natibus raphano oppletis. Deinde constuprato adolescente formoso, tribus nummorum millibus à pueri parentibus, qui tenuis erant fortunæ, redemit sce-

1 Τὰ Ἡ῾ρακλείτου δάκρυα] Iuvenalis x. de Democrito & Heraclito,

Iamne igitur laudas quod de sapientibus alter
Ridebat, quoties à limine moverat unum
Protuleratque pedem; flebat contrarius alter? Tan. Faber.

2 Οἷόν τι τὸ ἄγαλμα] Iterum ridet φορτικὴν illam metaphoram Theagenis. Eodem mox spectat, cùm de Canone Polycleti loquitur. *Idem.*

3 Ὁ τῦ Πολυκλείτου κανών. Ἐπεὶ] Ὁ τῦ Πολυκλείτου κανὼν, ἐπεὶ. Marcil. Plinius xxxiv. *Idem* (Polycletus) *& Doryphorum viriliter puerum fecit, & quem Canona artifices vocant, lineamenta artis ex eo petentes, velut à lege quadam.* Hujus Canonis meminit quoque in lib. de Saltatione Lucianus. τὸ δ῎ σῶμα κ῎ ἡ Πολυκλείτου Κανόνα ἤδη ἐπιδείξεται μοι δοκῶ. Tan. Faber.

4 Ῥαφανίδι τ῎ πυγὴν βεβυσμένο῝] Supplicium deprehensorum in adulterio. τὸν μοιχὸν ῥαφανίσιν πλῶντες καὶ τὰς ἕδρας. Hesy. huic supplicio insuper addit depilationem & cineris calidi asperlionem Scholiast. Aristoph. ad nubes. *Bourd.* Catullus,

At tum te miserum, malique fati,
Quem attractis pedibus, patente porta
(hoc loco idem est ac ῥαφανὶς)
Percurrent raphanique mugilesque.

Sed

μὴ [1] ἐπὶ τ ἀρμοστὴν ἀπαχθῆναι τ Ἀσίας. ταῦτα, καὶ τὰ τοιαῦτα ἐάσειν μοι δοκῶ. [2] πηλὸς γὰρ ἔτι ἄπλαστος λίθος, καὶ ἀδέπω σύστολις ἄγαλμα ἡμῖν ἐδεδημιούργητο. ἃ δ τ πατέρα ἔδρασε, κ πάνυ ἀξίως ἄξιον. καίτοι πάντες ἴστε, καὶ ἀπηγόπτως ἀπέπιπτε τ χάρητα, ὅτε ἀναχόμενος αὐτὸν ὑπὲρ ἐξήκοντα ἔτη ἤδη γηρῶντα. εἶτα ἐπειδὴ τ πρᾶγμα διεβεβόητο, φυγὴν ἑαυτῷ προσαδικήσας, ἐπλανᾶτο, [3] ἄλλην ἄλλοτε ἀμείβων, ὅπερ ἐ τὴν [4] θαυμαστὴν σοφίαν τ Χαλδαίων ἐξέμαθε, τοῖς τὴν Παλαιστίνην τοῖς ἱερεῦσι, καὶ γραμματεῦσιν αὐτῶν ξυνδιατρίβων. [5] καὶ τί γάρ, ἐν βραχεῖ [6] παίδευσις αὐτὸν ἀπέφηνε, σοφιστής, κ διάκονος converſans. Ac brevi illos præ ſe pueros eſſe oſtendit, cùm propheta, ſo-

ſcelus, ne ad Aſiæ præfectum duceretur. Hæc & ſimilia videntur mihi prætermittenda. Nam erat adhuc informe lutum, & nondum perfecta nobis ſtatua. Quæ autem in patrem perpetravit, ea commemoratione digna puto. Quanquam ſcitis omnes, & audiviſtis, ut ſenem ſuffocavit, quem non ſuſtinebat ſupra annos ſexaginta jam ſeneſcere. Poſtea quum ſcelus hoc divulgatum eſſet, arreptaque fuga ſeipſum condemnaſſet, errabat terram terra commutando. Quo tempore mirabilem Chriſtianorum ſapientiam didicit, circum Palæſtinam cum ſacerdotibus & ſcribis ipſorum

Sed rem omnem optimè deſcribit Ariſtophanis Schol. in νεφέλαις ad hunc verſum,

τί δ' ἰῶ ῥᾳφανιδωθῆ γε παιδόμυός σοι, τέρετ τε πλοθῆ;

ἔτω δ', ait, σὺ, &c. Neque enim vacat transcribere. Ceterum mihi obiter monendus eſt lector, verſum illum corruptum eſſe. Qui pote, inquies, cùm ita planus ſit; ita facilis ſit? Atqui ita eſt. Nonne unà ſyllabà modulum ſui generis excedit? Lege itaque,

τί δ' ἰῶ ῥᾳφανιδωθῆ γε παιδὸς σοι, τέρετ τε πλοθῆ; Tan. Faber.

1 Ἐπὶ τ ἀρμοστὴν ἀπαχθῆναι τ Ἀσίας] Vox ἀρμοστὴς olim nomen fuit magiſtratus apud Spartiatas, qui mittebatur præfectus alicujus urbis aut regionis. At tempore Luciani pridem deſierat uſus ejus magiſtratus & vocis, nam ἀνθύπατος à Græcis, *Proconſul* à Latinis vocabatur magiſtratus, qui Roma miſſus Aſiam regebat. Nec video, quare hanc vocem à tanta antiquitate revocaverit Lucianus, ut deſignaret Romanum proconſulem, penes quem erat jus gladii ad punienda crimina. *Palm.* Intelligit Proconſulem. Diodorus Siculus lib. 13. exiſtimavit vocem eſſe Laconicam, vel Laconibus peculiarem. ὁ δ' ἐν τῇ σκιᾷ καθησάμενος ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἡγεμὼν (ὃν οἱ Λάκωνες ἁρμοστὴν ἐκάλουν) &c. At ego de Laconibus dici ἀπλῶς non puto. Xenophon enim de Thebanis lib. VII. Ἑλληνικῶν uſurpavit ut & Plutarchus in vita Demetrii, ubi Hieronymum hiſtoricum ait ἐπιμελητὴν ἐ ἁρμοστὴν Thebarum ab eo fuiſſe conſtitutum. Harmoſtæ aliter dicebantur ἁρμοστῆρες Xenoph. lib. IV. alibi autem ἁρμόζοντες, quemadmodum ὁ περιέχων pro πειρατὴς, & ſexcenta alia. *Tan. Faber.*

2 Πηλὸς] Legend. Caſaub. ad illud Perſii *udum & molle lutum es.* Bourd.

3 Ἄλλην ἄλλοτε ἀμείβων] Id aliter Græci dicunt, γῆν ἐπὶ γῆς ἑλαύνεσθαι. Tan. Faber.

4 Θαυμαστὴν σοφίαν τῶν χριστιανῶν ἐξέμαθε] Athenagoras Apologia. *Marcil.* Εἰρωνικῶς. Idem.

5 Καὶ τί γάρ] Non vidit Interpres harum vocularum venuſtatem. *Idem.*

6 Παίδευσις αὐτὸν ἀπέφηνε] Ita Xenophon in luculentiſſima illa de Ageſilao rege oratione, παίδευσις τ Τισαφέρνους τὴν ἀπάτην. Idem.

σάρχης, καὶ ξυναγωγεύς, καὶ [1] πάντα μόνος αὐτὸς ὤν. καὶ τὸν βίβλον τὰς μὲ, ἐξηγεῖτο, καὶ διεσάφε. πολλὰς δ' αὐτὰς ἐξυέγραφε, καὶ ὡς θεὸν αὐτὸν [2] ἐκεῖνοι ἐδηγοῦντο, καὶ νομοθέτῃ ἐχρῶντο, καὶ τοσοῦτον ἐπίστευσαν. [3] τὸ μέχαν γᾶν ἐκεῖνον ὑπ σέβουσιν ἄνθρωπον, τὸν ἐν τῇ Παλαιστίνῃ ἀνασκολοπισθέντα, ὅτι καινὴν ταύτην τελετὴν εἰσήγαγεν ἐς τὸν βίον. τότε δὴ ἐ συλληφθεὶς ἐπὶ τούτῳ ὁ Πρωτεὺς, ἐνέπεσεν εἰς τὸ δεσμωτήριον. ὅθεν ἐ αὐτὸν ὀλίγου αὐτὸ ἀξίωμα τοσοῦτον ἐποίησε τοῖς τὸν ἐξῆς βίου, καὶ τὴν παραλείαν, καὶ δεξιότητα. ἃν ἐφῶν ἐτύγχανεν. ἐπεὶ σ' ὧν ἐδέδετο, οἱ Χριστιανοὶ συμφορὰν ποιούμενοι τὸ πρᾶγμα, πάντα σθένει, ἐξαρπάσαι πειρώμενοι αὐτόν. εἶτ' ἐπεὶ τοῦτο μὲν ἀδύνατον, ἦγε ἄλλη θεραπεία πᾶσα ἀπαρέργως, ἀλλὰ ξυν ἀπαθὴς ἐγίγνετο, καὶ ἔωθεν μὲ δύθις ἦν ὁρᾶν παρὰ τῷ δεσμωτηρίῳ τοσοῦτον γραῖδια, χήρας πνὰς, καὶ παιδία ὀρφανά. οἱ δ' ἐν τέλει αὐτῶν, καὶ συνεκοίμωντο ἔνδον μετ' αὐτοῦ, ἀλλοφθείροντες τοὺς δεσμοφύλακας. εἶτα [4] δεῖπνα ποικίλα εἰσενεμίζετο, sodalitii princeps, & ſynagogæ ſocius, denique omnia ſolus ipſe eſſet. Præterea libros alios ipſe enarrabat, & declarabat: & pleroſque ipſe conſcribebat: ipſumque ut Deum illi perhibebant, ipſo legumlatore utebantur, & præfecti titulo cohoneſtabant. Itaque etiamnum magnum illum hominem colunt, qui in Palæſtina crucifixus eſt, quia novam hanc religionem in vitam introduxit. Tum verò etiam comprehenſus ob hoc Proteus, in carcerem eſt conjectus. Quod etiam non exiguam authoritatem ipſi ad vitam ſequentem conciliavit, & ad præſtigias, auræque popularis captationem, quas amabat. Poſtquam igitur in vincula eſt conjectus, Chriſtiani rem hanc pro ingenti calamitate ducentes, omnia moverunt, ipſum eripere conantes. Deinde cùm id fieri non poſſet, omnia ſaltem alia officia, non perfunctoriè, ſed ſedulò præſtabant. Ac manè quidem illico videre erat juxta carcerem præſtolantes anus, viduas aliquas, & puerulos orbos. Ipſorum autem primores cum ipſo intus dormiebant, corruptis cuſtodibus. Exin variæ cœnæ inferebantur,

1 Πάντα μόνος] Dixerunt ad Petron. Apparet ex hoc Dialogo fruſtra eos eſſe qui Lucianum noſtrum contendunt olim fuiſſe Chriſtianum. *Bourd.*

2 Ἐκεῖνοι ἐδηγοῦντο] Reſtitue ad fidem MS. R. ἡγοῦντο. Res per ſe patet. *Tan. Faber.*

3 Τὸν μέγαν γᾶν] Iſtæc vocula γᾶν & ſenſus repente abruptus ſatis indicant, multa hic à Luciano adverſus Chriſtum ſcripta fuiſſe; quæ à majoribus noſtris, hominibus nimium piis, ſublata fuere. Hinc itaque eſt quod dixerat Suidas, Lucianum καθαπτόμενον τῶν χριστιανισμῶν, καὶ αὐτὸν βλασφημεῖν τὸν Χριστὸν ἐν τῷ τῶν Περεγρίνου βίῳ, (melius dixiſſet ἐν τῇ τῶν Περεγρίνου τελευτῇ) hinc factum ut in pleriſque MSS. Codd. non ampliùs extet Peregrinus. Bene tamen quod hîc non itidem fecere ut apud Ioſephum, quem (quod mirere) Origenes duobus tribus-ve locis aſſerit contra Chriſtum ſcripſiſſe, & tamen hodie laudat. Qui factum? Nil enim facilius. In locum κακηγορίας ſuffecere ἐγκώμιον. O timidam pietatem! *Idem.*

4 Δεῖπνα ποικίλα] Quas cœnas vocat varias? an dapſiles, opiparas, & quas Te-

καὶ λόγοι ἱεροὶ αὐτῶν ἐλέγοντο. καὶ ὁ βέλτιστος Περεγρῖνος, ἔτι γὰρ τοῦτο ἐκαλεῖτο, καινὸς Σωκράτης ὑπ' αὐτῶν ὠνομάζετο. καὶ μὴν ἐκ τῶν ἐν Ἀσίᾳ πόλεων ἦσαν, ὧν ἤκουόν τινες, τῶν Χριστιανῶν στελλόντων δεῦρο καὶ βοηθήσοντες, καὶ ξυναγορεύσοντες, καὶ παραμυθησόμενοι τὸν ἄνδρα. ἀμήχανον δέ τι τὸ πάθος ἐπιδεικνύμενον, ἐπιδεᾶν τι τοιοῦτον ὑβρίσαντι δημόσιον. ὡς βραχεῖ γε ἀφειδοῦσι πάντων. καὶ δὴ ἐκ τῆς Περεγρίνου πολλὰ τότε ἦλθε χρήματα παρ' αὐτῶν ἐπὶ προφάσει τῶν δεσμῶν. καὶ ἡ προσοδεύσασα μικρὰν ταύτην ἐποίησεν. παρεῖχον γὰρ αὐτοῖς οἱ κατηξιωμένοι, τὸ μὲν ὅλον, ἀδαναεῖς ἔσεσθαι, καὶ βιώσεσθαι τὸν ἀεὶ χρόνον. παρ' ὃ δὲ καταφρονοῦσι μὲν τοῦ θανάτου, καὶ ἑκόντες αὐτοὺς ἐπιδιδόασιν οἱ πολλοί. ἔπεισε δὲ καὶ ὁ νομοθέτης ὁ πρῶτος, ἔπεισεν αὐτοὺς, ὡς ἀδελφοὶ πάντες εἶεν ἀλλήλων. ἐπειδὰν ἀποστῶσι τῶν Ἑλληνικῶν θεῶν, καὶ τὸν σταυρωθέντα τοῦτον σοφιστὴν σέβωσι, καὶ κατὰ τοὺς νόμους αὐτοῦ βιῶσι, καταφρονήσαντες πάντων τῶν τοιούτων, κοινὰ ἡγούμενοι τὰ πράγματα αὐτοῖς, ἀπλῶς οὖν ἐκείνοις πιστεύσαντες. ὥστε ἐὰν ἐπιδημήσῃ τις ἀνὴρ τῶν ἐν τῷ βίῳ πανοῦργος καὶ δεινὸς χρήματα μεταποιήσασθαι, πλουσίως ἐν βραχεῖ τρέφεται, ἀνοήτοις ἐμπαίζων.

tur, eorumque sermones sacri dicebantur. Et optimus ille Peregrinus, sic enim adhuc appellabatur, novus Socrates ab illis nominabatur. Quinetiam constat ex Asiaticis urbibus, veniſſe aliquos à Christianis missos ex publico, qui opem ferrent, patrocinarentur, & consolarentur virum. Incredibile autem est quantam celeritatem ostendant, siquid tale vulgo innotuerit. Illico enim nulli rei parcunt. Proinde Peregrino tunc multæ pecuniæ mittebantur ab ipsis vinculorum prætextu: quem non exiguum proventum duxerunt. Etenim persuaserunt sibi miseri illi, se omnino immortales fore, & perpetuò victuros. Idcirco mortem contemnunt, & multi ultro se occidendos tradunt. Deinde legislator primus ipsis persuasit, alios aliorum omnes esse fratres, quum

Terentianus parasitus, &c., post illum, Horatius, dubias appellat? Nil tale δεῖπνα ποικίλα nil aliud sunt, quàm quod primi Christiani ἀγάπας vocitabant; *Cœnas sacras* reddè, opinor, dixeris. Cur autem fit ita intelligendus hic locus, perquàm facilè potest demonstrari vel hoc uno argumento, quod mox subjunget, καὶ ἱεροὶ λόγοι αὐτῶν ἐλέγοντο, *Sacras ibi conciones habitas fuisse*. Notandus hic locus ab iis fuerat, qui de nascentis Ecclesiæ temporibus scripsere. Ridiculè verò Baronius, qui, dum de Peregrino ageret, vertit, *omnis generis canas dubias*. Tan. Faber.

1 Ἔτι γὰρ τοῦτο ἐκαλεῖτο] Postea enim Proteus pro Peregrino dici cœptus, & adoptivo cognomine venerabilior factus, & quodammodo θειότερος. Idem.

2 Ἐν βραχεῖ γὰρ ἀφειδοῦσι πάντων] *Illico enim nulli rei parcunt.* Interp. Malè. Vertendum enim fuerat: *Nam, ut paucis absolvam, nulli rei parcunt.* Id παιδαγώγημα ἕνεκα monemus, nisi tamen ipsi per se viderent. *Idem.*

3 Προσοδεύσασα μικρὰν ταύτην ἐποίησεν] Corruptus locus, sed qui facilè potest emendari. Legi quippe debet, ἐποίησατο, referrique ad Peregrinum, qui ex Christianorum caritate *lucrum uberrimum fecit*; cujus causam mox affert, πεπίστευσαν γάρ, &c. Cùm hæc scripsissem, animadverti non aliter fuisse in codice veteris interpretis: vertit enim *nec vulgarem rerum proventum lucrifaciebat.* Viden' tu interpolatio quid faciat? *Idem.*

4 Ἑκόντες ἑαυτοὺς ἐπιδιδόασιν] Martyres nostros designat, quos Epictetus vel Arrianus ajebat id facere ὑπὸ μανίας ἢ ὑπὸ ἕξεως; quos enim ibi Galilæos vocat, nullus dubito quin sint Christiani. lib. IV. cap. VII. *Idem.*

5 Ὁ νομοθέτης πρῶτος] Quis hic primus legislator Christianorum? ipsemet Christus, inquies. At non ita sentit Lucianus. Quippe legislatorem hunc alium esse vult ab ἀνασκολοπισμῷ ἀνδρὸς, quod jamne in primis considerandum viderit.

θεὸν ἅπαξ ἀποβεβάντες, Θεοὺς μὲν τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀπαρνήσαντα, τὸν ἀνεσκολοπισμένον ἐκεῖνον σοφιστὴν αὐτῶν, προσκυνῶσι, καὶ κατὰ τοὺς ἐκείνου νόμους βιῶσι. καταφρονοῦσιν οὖν ἁπάντων ἐξίσης, καὶ [1] κοινὰ ἡγοῦνται ἀνοΐᾳ τινὶ ἀκριβεῖ πίστεως τοιαύτης ἀποδεξάμενοι. ἦν τοίνυν παρέλθῃ τις εἰς αὐτοὺς, γόης, καὶ τεχνίτης ἄνθρωπος, ὃς πρὸς μισοχρήμασι δυνάμενος, [2] αὐτίκα μάλα πλουσίους ἐν βραχεῖ ἐποίησε, [3] ἰδιώταις ἀνθρώποις ἐγχανών. πάλαι ἀλλ' ὁ Περεγρῖνος ἀφείθη τότε δ' ὑπὸ τοῦ Συρίας ἄρχοντος, ἀνδρὸς φιλοσοφίᾳ χαίροντος. ὃς συνὼν τῷ δεινοτάτῳ αὐτὸν, καὶ ὅτι δίκαιον ἂν ἀποθανεῖν quum semel à nobis defciscentes, Græcorum Deos abnegaverint, & crucifixum illum præceptorem ipsorum adoraverint, & vitam secundum leges ejus instituerint. Proinde omnia ex æquo contemnunt, & communia putant, citra fidem accuratam talia recipientes. Si igitur alliquis ad ipsos veniat præstigiator, & versutus homo, rebusque gerendis appositus, brevi admodum ditescit, simplicibus hominibus inhians. Cæterùm Peregrinus ab eo qui Syriæ tum præfectus erat, viro Philosophiæ studioso est dimissus. Qui cùm illius amentiam intellexisset & eum mori velle, quò inde

Paulum Apostolum designari existimo, rationibus iis adductus, quæ neminem latent, hac etiam non leviter commotus, quòd toties apud Paulum fratrum appellatio, qua de hic agitur, occurrit. Aliud si intelligat Lucianus, fortasse alluserit ad aliquod Pseudo-Euangelium ex eorum numero, quorum nomina, & aliquando testimonia, memini me apud Epiphanium legere. *Tan. Faber.*

1 Κοινὰ ἡγοῦνται] Et si verti potest, eo significatu accipiendo κοινὸς, quo locis aliquot novi fœderis usurpatur, mihi tamen sese probat emendatio, nempe κενὰ ἡγοῦνται, *vana & futilia esse existimant.* Neque enim Græci, quod quidem commeminerim ita usurpant κοινὸς. Idem.

2 Αὐτίκα μάλα ἐν βραχεῖ] Nemo non videt istud ἐν βραχεῖ posse esse glossema τοῦ, αὐτίκα μάλα: sed ut Græci dicunt αὖ πάλιν & βάσκ' ἴθι, &c. ita hoc quoque stare potest. *Idem.*

3 Ἰδιώταις ἀνθρώποις ἐγχανὼν] *Simplicibus hominibus inhians*, ait Interpolator, sed planè simpliciter. Vertere enim debuerat, *Simplices homines illudens.* Ita Aristophanes ἐν Νεφέλαις.

Μάτην ἐμοὶ κεκλαύσεται, σὺ δ' ἐγχανὼν πεσῇ.

quo loco quia, si satis memini, nil Græcus Scholiastes dixerat, turpiter verò se dedit Nicodemus Frischlinus, *tum neque à me flebitur, tu verò morieris ore hianti.* bis peccat. Verte. *Frustra ego tum flevero, tu enim me illusa morieris.* Locum ipsum adire operæ pretium erit. Eum si legisset H. Stephanus, non credidisset lexicographis quibusdam malè conciliatis, imò eos refutasset. Ceterùm non hic tantùm ea vox est ab Aristophane usurpata, sed in Ἴππεῦσι quoque tribus ante act. v. versibus,

——— ἐγχανεῖται τῇ πόλει.
——— *urbem illuserit.*

ubi Schol. ἐνυβρίσειεν. Iterum ἐν Σφηξίν.

κἀκ' ἐγχανεῖται ———

Scholiastes, ἐγλοιδορήσαι. Ita etiam usurpasse τὸ ἐγχάσκειν arbitror. Locus non succurrit. Cæterum interpretem depravavit interpolator; ille enim sensum viderat. *Quippe qui*, ait, *hominum idiotarum simplicitate abuti quæat.* Eat nunc juventus & speciosæ librorum fronti credat. *Idem.*

1 Oi-

νεῖν, ὡς δέξαιτο ἐπὶ τούτῳ ἀπολίποι, ἀφῆκεν αὐτὸν, μηδὲ τὴν ἠγλάϊσεως ἐπιτελεσθῆναι ἄξιον. ὁδὶ, εἰς τὴν [1] οἰκίαν ἐπανελθὼν, καταλαμβάνει τὸ πρᾶγμα καὶ πατρῴαν φόνου, ἔτι φλεγμαίνουσαν, καὶ πολλὰς τὰς ἐπανατεινομένας τὴν κατηγορίαν. διήρπασο δὲ τὰ πλεῖστα τῶν κτημάτων ἀφ' ὧν τὴν ἀποδημίαν αὐτῷ. καὶ μόνοι ὑπελείποντο οἱ ἀγροὶ ὅσοι εἰς πεντεκαίδεκα τάλαντα. ἦν γὰρ ἡ πᾶσα οὐσία, τελέσοντί που παλαίντων ἀξία, ἣν ὁ γέρων κατέλιπεν. οὐχ ὥσπερ ὁ τραγῳδοποιὸς Θεαγένης ἔλεγε, πεντακισχιλίων. τοσούτου γὰρ, οὐδὲ ἡ πᾶσα τῶν Παριανῶν πόλις, πέντε σὺν αὐτῇ τὰς γειτνιώσας ἀφαλεσθεῖσα, πραθείη ἄν, αὐτοῖς ἀνθρώποις, καὶ βοσκήμασι, καὶ τῇ λοιπῇ ἀφορισθῆ. ἀλλ' ἔτιμα ἡ κατηγορία, καὶ τὸ ἔγκλημα, θερμὸν ἦν. καὶ ἐμέλλησαν εἰς μεσοῦσαν ἐκκλησίαν ἀναστήσεσθαί τινες αὐτῷ. καὶ μάλιστα ὁ δῆμος αὐτὸς ἠγανάκτει, χρηστὸν ὡς ἔφασαν οἱ ἐδόντες γέροντα πεπιθέντες, ὕστερος ἀσεβῶς ἀπολωλότα. ὁ δὲ σοφὸς οὗτος Πρωτεὺς, ἐπεὶ πάντα ταῦτα σκέψασθε οἷόν τι ἐξεῦρε, ὡς ὅπως τὸν κίνδυνον διέφυγε. παρελθὼν γὰρ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Παριανῶν, ἱκέτης ἦλθε, καὶ τελέσας πινακίῳ ἡμπεί χετο, καὶ πήραν περιήρτητο, καὶ τὸ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἦν, καὶ ὅλως μάλα τραγικῶς ἐσκεύαστο. τοιοῦτον δὲν ἐπιφανεὶς αὐτοῖς, ἀφεῖναι ἔφη τὴν οὐσίαν, ἣν ὁ μακαρίτης πατὴρ αὐτῷ κατέλιπε, δημοσίαν εἶναι πᾶσαν. τοῦτο ὡς ἤκουσεν ὁ δῆμος, πένητες ἄνθρωποι, καὶ πρὸς λιμοῦ μὴ ἐχόντες, ἀνέκραγον εὖγε ἐνα Φιλόσοφον,

de gloriam relinqueret, eum dimisit, ne supplicio quidem dignum ratus. Tum ille domum reversus, comperit exæstuantem adhuc paternæ cædis indignationem, & multos qui accusationem intenderent. Ipsius autem possessionum direptæ fuerant pleræque dum peregrinabatur, & soli supererant agri, ferme quindecim talentorum. Nam omnis substantia, quam senex ille reliquerat, triginta ferè talentorum erat, non quinque millium, ut modis omnibus ridiculus Theagenes ajebat. Tanti enim neque tota Parianorum urbs, tametsi quinque vicinas civitates sibi adjungeret, unà cum ipsis hominibus, & pecudibus, reliquaque supellectile venderetur. Sed adhuc accusatio, & crimen fervebat: & aliquis brevi in ipsum insurrecturus videbatur: & potissimum populus ipse indignabatur, senem illum bonum, ut ajebant ii quibus fuerat visus, lugentes, quòd tam impiè occisus fuisset. Sed videte quid adversus hæc omnia commentus sit callidus hic Proteus, & quomodo periculum declinarit. Progressus in Parianorum concionem (jam verò comam nutriebat, sordido amictus pallio, pera ex humeris suspensa, & baculum in manu habebat, denique admodum tragico cultu instructus erat) cùm talem se conspiciendum præbuisset ipsis, concedere se, ait, ut universa substantia sibi à beatæ memoriæ patre relicta, publica fieret. Hoc audito populus, pauperes homines, & ad distributionem inhiantes, protinus exclamarunt, unicum esse Philosophum,

1 Οἰκίαν] In MS. Cod. Bibl. Reg. legitur planissimè, *oixiav*, *patriam*, scil. γῆν. Tan. Faber.

φον, ἵνα φιλόπατριν, ἵνα Διογένους, καὶ Κράτητος ζηλωτήν. οἱ δ' ἐχθροὶ, ἐπεφίμωντο. κἂν εἴ τις ἐπιχειρήσειε μεμνῆσθαι τῶν φόνων, λίθοις ἐβάλλετο. ἐξῆλθ' ἂν τοιγαροῦν πλανησόμενος, ἱκανὰ ἐφόδια τὰς Χριστιανὰς ἔχων, ὑφ' ὧν δορυφορούμενος, [1] ἐν ἅπασιν ἀφθόνοις ἦν. καὶ χρόνον μέν τινα ὕστερον ἐβόσκετο. [2] εἶτα τοιγαροῦν τι ἐς ἐκείνους, ὥφλε γάρ τι ὡς οἶμαι ἐδίων τῶν ἀπορρήτων αὐτῶν, ὧν ἐπωμόσατο καὶ παλινῳδίας ὤφλε δεῖν ἀπαιτεῖν τοιγαροῦν τὰ τῆς πόλεως τὰ κτήματα. καὶ χαμαιτυπεῖον ἐπιδὺς, ἠξίει ταῦτα κομίσασθαι, κελεύσαντος [3] βασιλέως. εἶπε τῆς πόλεως ἀπαιτησοδούσης μέν, ἐδὲν ἐπεφάχθαι, ἀλλ' ἐμμένειν ἐκελεύθη, οἷς ἅπαξ διέγνω, μηδενὸς κωλύοντος. τέλος ἐπὶ τούτοις ἀπεδημία εἰς Αἴγυπτον τοιγαροῦν τὸ Ἀγαθόβουλον, ἵνα τῷ θαυμαστὴν ἄσκησιν διήσκησε, ξυρώμενος μὲν τῆς κεφαλῆς τὸ ἥμισυ, χριόμενος δὲ πηλῷ τὸ πρόσωπον. ἐν πολλαῖς δὲ τοιαύταις ἀθλιότησιν δήμῳ [4] ἀναφλῶν τὸ αἰδοῖον, [5] καὶ τὸ ἀδιάφορον δὴ τοῦτο κηλίμενον

phum, unicum amantem patriæ, unicum Diogenis, & Cratetis æmulum. At inimici os obturabant: & ſiquis paternæ cædis mentionem facere conaretur, lapidibus illico petebatur. Itaque iterum vagaturus abiit, ſatis viatici in Chriſtianis habens, à quibus ſtipatus, in omni rerum copia verſabatur. Et ſic quidem aliquandiu victitavit. Deinde cùm & aliquid in ipſos commiſiſſet, ſiquidem viſus erat, ut opinor, aliquid ex interdictis comediſſe, non amplius recipientibus illis, magna rerum difficultate perplexus, mutata ſententia putavit ſibi repetendas eſſe facultates à civitate: & datis literis, voluit eas juſſu regis recipere. Tum miſſis à civitate contrariis legatis, actum nihil eſt: ſed juſſus eſt ſtare rebus, quas nemine cogente ſemel ſtatuerat. Tertiam præterea peregrinationem inſtituit in Ægyptum ad Agathobulum, ubi admirandam diſciplinam exercebat, abraſo capitis dimidio, & facie luto illita. Multa autem in corona populi pudenda contrectabat, & hæc indiffe-ren-

1 Ἐν ἅπασιν ἀφθόνοις ἦν] Optimè. Sed hinc emendandus locus qui in Fugitivis occurrit, ἐν ἅπασιν ἀφθόνως βιῶντας. leg. ἀφθόνοις. Tan. Faber.

2 Εἶτα παρανομήσας τι ἐς ἐκείνους (ἄφθη γάρ τοι, ὡς εἶμαι, ἐδίων τῶν ἀπορρήτων αὐτῆς)] Impius Lucianus & qui Chriſtianos ſæpe ſuggillat, licet eos & eorum legem ſanctiſſimam non noverit. Hoc loco manifeſtè confundit Iudaicos ritus cum Chriſtianorum lege. Iudæi enim erant ii, qui offendebantur quodam ciborum genere, at Chriſtianis (ut Petrus Apoſtolus docet) cibi nulli polluri exiſtimabantur. *Palm.*

3 Βασιλέως] Imperatorem Romanum intellige, non regem aliquem, quod quidam facit. *Tan. Faber.*

4 Ἀναφλῶν τὸ αἰδοῖον] Qui id faciunt Cynicam Venerem exercere dicuntur, ii videlicet, *qui pellice læva utuntur*, ut ait hominum omnium impudentiſſimus Martialis. Alluſio facta ad Ἀναφλῶν locum dedit joco Ariſtophanis ἐν Ἐκκλησιαζούσαις,

Ἀναφλύστου ζητῶν τιν' ἄνθρωπον ——

quem optimè animadvertit Græcus Interpres, ait enim, Ἀναφλύστου, παρὰ τὸ, ἀναφλᾶν, παίζειν. Quod equidem non video cur Meurſio diſplicuerit. *Idem.*

5 Καὶ τὸ ἀδιάφορον δὴ τοῦτο κηλίμενον ὑπεδεικνύμενος] Corrigendus Interpres, ſed

ἐπιδεικνύμενος. εἶτα πιέσαι, καὶ παιόμενος ἀράξαι εἰς τὰς πύγας, καὶ ἄλλα πολλὰ νεανικώτερα [1] θαυματοποιῶν. ἐκεῖθεν ὁ ὕπατος παρεκελεύσατο, ἐπὶ Ἰταλίαν ἐπλεῦσε. καὶ λαβὼν τὸ νεὼς, οὕτως εἰλοδρεῖτο πᾶσι, καὶ μάλιστα τοῦ βασιλεῖ, [2] περάτων, καὶ ἠμερώζετον εἰδώς. ὥστε ἀσφαλῶς ἐτόλμα. ἐπείτοι γὰρ ὡς εἰκὸς ὀλίγον ἔμελε τῆ βλασφημίαι, καὶ σὺν ἠξίει Φιλοσοφίαν καταδύεσθαι τινα κολάζειν ἐπὶ ῥήμασι. καὶ μάλιστα τέχνῃ τινὰ τὸ λοιδορεῖσθαι πεποιημένον. τούτῳ ὁ καὶ τότων τὰ τῆ δίκης ὑπέμενε, τοῦδὲ γὰν τοῖς ἰδιώταις, καὶ φθέβλεπτο ἰῶ ἐπὶ τῆ [3] ἀπονοίᾳ, μέχρι δὴ [4] ὁ τῶν πόλιν ἐπιτετραμμένος ἀνὴρ σοφὸς, ἀπέπεμψεν αὐτὸν ἀμέτρως σὺτυφῶνα τῆ πράγματα, εἰπὼν μὴ δεῖσθαι τῶν πόλιν τοιούτου φιλοσόφου. πολὺν ἀλλὰ καὶ τοῦτο κλεινὸν αὐτῷ, καὶ ἀφ' ὁμοίως ἦν ἅπασιν, ὁ φιλόσοφος ἀφ' τῶν παῤῥησίαν, καὶ τῶν ἄγαν ἐλευθερίαν ἐξελαθείς. [5] καὶ Θρασύλαος κὴ τοῦτο τοῦ Μουσωνίου, καὶ Δίωνι, καὶ Ἐπικτήτῳ, καὶ εἴ τις ἄλλος τοιοῦτος

rentia vocans, ostentabat: deinde nates ferula verberabat, & verberabatur, aliaque multa juveniliora prælitigiatorum more factitabat. Inde autem ita comparatus, solvit in Italiam, & egressus è navi, protinus omnes convitiis insectatus est, & regem in primis, quem mitissimum & clementissimum esse norat: adeò ut illud tutò auderet. Regi enim, ut verisimile est, convitia parum curæ erant, neque æquum censebat, quenquam ex iis qui Philosophiæ se tradidissent, ob verba supplicio afficere: & potissimùm qui convitiandi rationem in artem convertissent. Hinc Peregrini hujus gloria crescebat, saltem apud idiotas & simplices, & propter hanc astutiam erat admirationi, donec Reip. procurator vir sapiens, eum dimisit cùm hac arte insolentiùs uteretur, dicens civitatem tali philosopho non indigere. Quinetiam hoc celebre, & omnium in ore erat de ipso, Philosophus ob loquendi licentiam, nimiamque libertatem ejectus. Et tunc temporis profectus est ad Musonium, & Dionem, & Epictetum, & siquis alius hujusmodi casu fuit

sed Græca priùs. Legendum enim καὶ τῶν ἀδιαφόρων δὴ τοῦτο καλουμένων ὑπεδεικνύμενος, *oratione habita probans* (id enim est ὑπεδεικνύμενος) *hoc esse ex eorum numero quæ ἀδιάφορα, seu indifferentia apud Philosophos vocitantur.* Quod autem in MS. Regio legitur ἀδιάφθορον, neminem sanæ mentis morari debet. *Tan. Faber.*

1 Θαυματοποιῶν] Adi Casaub. ad Athenæum & Theophr. id vocat θαυματουργίαν Xenophon ἐν Συμποσίῳ. Idem.

2 Περάτων] Designat imperatorem Marcum. Alii Vespasianum esse volunt. Mihi non placet. *Idem.*

3 Ἀπονοίᾳ] *Astutiam* Interp. pessimè, alioqui esset περινοίᾳ.] Idem.

4 Ὁ τῶν πόλιν ἐπιτετραμμένος] *Reipublicæ Procurator.* Interp. sed ridiculè. Quippe vertendum fuit, *Præfectus urbis.* Si sub Vespasiano factum hoc intelligas, de Muciano loquitur. Sed mihi secus videtur. *Idem.*

5 Καὶ Θρασύλαος κὴ τοῦτο τοῦ Μουσωνίου] *Et tunc temporis profectus est ad Musonium*, &c. Interp. Sed longè à vero abit. Videlicet ignoratio τοῦ Θρασύλαον hominem imposuit. Sic autem intelligendus est locus: κὴ τοῦτο (scilicet τῆ πόλεως ἐκβληθῆναι, id est, exilium, de quo loquitur) Θρασύλαος τοῦ Μουσωνίῳ, &c. *hac re fiebat ut ad gloriam Musonii* (qui sub Nerone pulsus in exilium fuerat) *accessisset aut per-*

τοιαύτη ἐχρήτο. ὅτου δὲ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλθών, ἄρτι μὲν, Ἠλείοις ἐλοιδορεῖτο. ἄρτι δὲ, τοὺς Ἕλληνας ἔπειθεν ἀντάρασθαι ὅπλα Ῥωμαίοις. ἄρτι δὲ ἄνδρα παιδείᾳ, καὶ ἀξιώματι σεμνύνοντα, διὰ καὶ τοῖς ἄλλοις εὖ ἐπολιτεύετο τὴν Ἑλλάδα, καὶ [1] ὕδωρ ἐπήγαγε τῇ Ὀλυμπίᾳ, καὶ ἐπαύετο δύσκολα λαλῶν τοὺς πανηγυριστὰς, καὶ ὅλως ἠρέμει ὡς καὶ ἐπλύνατο τοὺς Ἕλληνας, δέον τοὺς θεατὰς τῆς Ὀλυμπίου λαμπρότητος ἀνιέναι. καὶ τὴ Διὶ γε καὶ ἐπιθυμῆσειν πολλῶν αὐτῶν ὑπὸ σφοδρᾶς τῆς νόσου. αἱ τίνες λαμπρὸ τὸ ξηρὸν καὶ χωρίον, ὃ πολλαχῇ τῇ πλησίον ἐπιπόλαιον. καὶ τοῦτο ἔλεγε, πίνων ἐξ αὐτῆς ὕδατος. ὡς δὲ μικρὰ κατέλαβεν αὐτὸν ἐπιθορυβοῦντες ἅπαντες, τότε μὲν, ἐπὶ τὸν Διὸς καταφυγὼν ὁ ἡγεμών, εὖρε τὸν μὲν ἀπολαυσείων. ἐς δὲ τὴν ἐξῆς Ὀλυμπιάδα, λόγον τινὰ λαβὼν [2] πεπάρθαι ἐπῶν σωζεῖς τὸν λαβόμενον, ἐξήνεγκε πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἔπαινον, ὑπὲρ [3] τοῦτο ὕδωρ ἐπαγαγόντος, καὶ ἀπολογίαν ὑπὲρ τοῦ τότε φυγεῖν. ἤδη δὲ ἀμελούμενος ὑφ' ἁπάντων, καὶ μηκέτ' ὀρθίως θεάσασθαι ὤν, ἔοικε δὴ fuit afflictus. Sic utique in Græciam profectus, nunc Eleos convitiis infectabatur: nunc suadebat Græcis ut contra Romanos vicissim arma sumerent, nunc virum eruditione & authoritate præstantem, quòd præter alia, quibus erat de Græcis bene meritus, aquam adduxisset in Olympiam, & siti pereuntem conventum liberasset, maledictis incessebat, ut qui Græcos effœminaret, cùm oporteret ut Olympiorum spectatores sitim perferrent: ac per Iovem etiam multi ex ipsis perimerentur, morbis vehementibus, qui tunc ob loci siccitatem in magno cœtu scatebant. Atque hæc dicebat ille, de eadem aqua bibendo. Vt autem omnes facto impetu, eum lapidibus propemodum obruerunt, tunc ad Iovis simulachrum confugiendo generosus ille, mortis effugium adinvenit. Porrò sequenti Olympiade, orationem per quadriennium, quod interfluxerat, compositam ad Græcos habuit in laudem ejus qui aquam adduxerat, & in fugæ tunc à se arreptæ defensionem. Iam autem ab omnibus negligebatur, nec amplius erat perinde admirationi: siqui-

perveniſſe videretur, vel, ſi ita mavis, *Hæc re adæquabat Muſonios, Dionæi*, &c. Nequis autem dubitandi locus ſit, conſtat ea tempeſtate Muſonium exulem non fuiſſe. Teſtem ſi vis, Xiphilinum dabo, qui nominatim Muſonium excipit, Καὶ πάντας αὐτίκα τοὺς φιλοσόφους ὁ Οὐεσπασιανὸς, πλὴν τοῦ Μουσωνίου, ἐκ τῆς πόλεως ἐξέβαλεν. Tan. Faber.

1 Τὸ ὕδωρ ἐπήγαγε τῇ Ὀλυμπίᾳ] Qui vertunt, *Adduxit aquam in Olympiam*, poterant illi eadem ratione dicere, *venit in Romam, in Athenas ivit*. Delicias & lautitias hominum! *Idem.*

2 Τεπάρθαι ἐπῶν] Bene. neque enim plurium annorum eſt Olympias. Inde illud Agidis dictum de Eleis apud Plutarchum in apoph. πόθεν θαυμαστὸν, εἰ δ' ἐτῶν τεπάρθων μιᾷ ἡμέρᾳ, &c. Alibi autem hoc ipſum dictum referens, καὶ τί μέγα, inquit, ἢ θαυμαστὸν ἐστιν, εἰ ἐν ἔτεσι πέντε μιᾷ μόνον ἡμέρᾳ δικαιοσύνῃ χρῶντες; ita & Pindarus Olympia vocavit πεντετηρίδα ἑορτὴν, quæ tu facilè conciliabis, ſi Scaligerum in opere magno legeris. Cæterum qui Olympiadem & luſtrum confundunt, peccant. *Idem.*

3 Τοῦτο ὕδωρ ἐπαγαγόντος] Leg. τὸ ὕδωρ, &c. *Idem.*

1 Δει-

δὲ ἄπειρα, ἐδὲν ἔτι καινοεργεῖν ἐδυνάτο, ἡφ' ὅτῳ ἐκπλήξῃ τὲς συντυγχάνοντας, ἐ θαυμάζειν, ἐ πρὸς αὐτὸν ἀποβλέπειν ποιήσῃ, ἔνθεν ἐξαρχὴς ὁμιλεῖν τινα ἤρξα ἐρῶν ἐπύθετο. τὸ πανδοκεῖον τῦτο τόλμημα, ἐξευλάβετο ἐδὲ τ πυρᾶς, ἐ διέδωκε λόγον ἐς τὲς Ἕλληνας ἀῦθις ἀπ' Ὀλυμπίων τ ἥμερσοδεν, ὡς ἐς τὸπιον καύσων ἑαυτόν. καὶ νῦν αὐτὰ πῦτα θαυματοποιεῖ, ὥς φασι βόθρον ὀρύξων, ἐ ξύλα συγκομίζων, καὶ [1] δεινήν τινα τὴν καρτερίαν ὑπιὼν ἐμβρύθιον. ἐχρῆν ἦ οἶμαι, μάλιστα μὲ ἐκείνην τ θάνατον, ἐ μὴ δραπετεύειν ὃν βέλτιον. εἰ ἦ ἐ πάντως διέγνωσαν οἱ ἀπαλλάττεσθαι, μὴ πυρὶ, μὴ ἦ τοῖς ἀπὸ τ τραγῳδίας τύτοις χρῆσθαι, ἀλλ' ἑτερόν τινα θανάτε τρόπον, κυρίαν ὄντων, ἑλόμενον ἁπλῆν. εἰ ἦ ἐ τὸ πῦρ ὡς Ἡρακλείον τι ἀπαιτοῦσα, πόθεν ποτε ἐχὶ κἦ σιγὴν ἑλόμενον ὄρος εὐδένδρον, ἐν ἐκείνῳ ἑαυτὸν συνέπρησε μόνον, ἵνα τινὰ, οἷον Θεαγένην τῶνδε [2] Φιλοκτήτην ἀναβάλῃ; ὁ ἦ ἐν Ὀλυμπίᾳ, ἐ πανηγύρεως πλήθυσης, [3] μόνον ἂν ἐπὶ σκιωῆς ἁπλῆς ἑαυτὸν, ἐν ἀνάξιος ἦν μοι τ Ἡρακλέα, εἴγε χρὴ ἐ τὲς φατριαλοίας, καὶ τὲς ἀγέας, δίκας διδόναι τ τολμημάτων. [4] κἦ τῦτο πάνυ ὀψὲ δρᾶν. καὶ τὸ ἐοικὸς

siquidem exoleta erant omnia, nihilque novi amplius moliri poterat, quo eos quibuscum sibi erat commercium obstupefaceret, seque admirandum & suspiciendum redderet, cujus rei acri amore ab initio flagrabat. Postremum hoc ausum de pyra excogitavit, & famam vulgavit inter Græcos statim à præcedentibus Olympiis, fore ut sequentibus cremaret seipsum. Et nunc hæc ipsa præstigiis adornat, fossam, ut aiunt, fodiendo, & ligna comportando, ac miram tolerantiam promittendo. Verùm mea sententia, erat illi mors omninò expectanda, nec è vita profugiendum. Sed si prorsus decrevisset mori, non igni, non tragico aliquo obitu fuerat utendum, sed cùm innumeri sint mortis modi, alio selecto, è vita erat migrandum. Quòd si tamen igne, tanquam re quapiam Herculea delectabatur, cur tandem non tacitè electo monte multis arboribus consito, in eo se solus cremavit, unum aliquem, ut pote Theagenem hunc, Philoctetem assumendo? Sed hic in Olympia, frequente conventu, solum non in tabernaculo, torrebit seipsum, mehercle non immeritus, siquidem oportet ut parricidæ, & impii suorum flagitiorum dent pœnas. Sed hoc modo admodum ferò id facere videtur, quem

1 Δεινήν τινα καρτερίαν ὑπιὼν ἐμβρύθιον] Legendum est, ἐπιδεικνύμενον, quod probari non est necesse. *Tan. Faber.*

2 Φιλοκτήτην] Res ex fabulis nota est. *Idem.*

3 Μόνον ἂν ὅτι σκιωῆς ἁπλῆς ἑαυτὸν] *Solum non in tabernaculo torrebit seipsum:* Interp. Sed vertendum fuit, *Quodammodo se (vel fere se) in theatro cremabit.* Arguit φιλοδοξίαν ventosi hominis, qui frequentem adeo panegyrin elegerat, in qua finem vitæ imponeret. Cur non in solitudine potiùs, & in remoto aliquo saltu, ut infrà dicet Lucianus? Quid enim aliud facit Peregrinus, quàm qui theatrum conscendit ut ab omnibus videatur? *Idem.*

4 Καὶ κἦ τῦτο] *Hoc modo.* Interp. nescit quid sit. Gallicè diceres, *& en cette qualité il devoit estre brulé il y a long-temps.* Sensus est; Cremari debuisse Peregrinum

κεν. ὃν ἐχρῆν πάλαι εἰς τὸν Φαλάριδος ταῦρον ἐμπεσόντα, τῷ ἀξίῳ ἀποτίκτειν, ἀλλὰ μὴ ἅπαξ χανόντα πρὸς τὴν φλόγα, ἐν ἀκαριεῖ τεθνάναι. καὶ γὰρ αὖ ἃ τόδε οἱ πολλοί μοι λέγουσιν, ὡς ἄλλος ἐξύτερος ἄλλου θανάτου τρόπος ἐστὶν ἀληθῶς πυρός. ἀναίσχυντον γὰρ δεῖ μόνον τὸ σῶμα, ἃ αὐτίκα τεθνάναι. τὸ μὴ τοι δέημα ἐπινοεῖται οἶμαι, ὡς σεμνὸν, ἐν ἱερᾷ χωλιᾷ καὶ ὁμῶ ἀνθρώπος, [1] ἵνα μὴ ὃ ἁπτεῖν ὅσιον τοὺς ἄλλους ἀποθνήσκοντας. ἀκούετε δ' οἶμαι, ὡς ὁ πάλαι ἥλων [2] τὴν ἐνδοξον γενέσθαι, ἐπεὶ καὶ ἄλλον τρόπον οὐκ εἶχον ἐπιτυχεῖν τοῦτο, ἐνέπρησε τὸ Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος τὸ νεών. τοιοῦτόν τι καὶ οὗτος ἐπενόει. [3] τοσοῦτος ἔρως τῆς δόξης εἰστήκει αὐτῷ. καίτοι φησὶν ὁπηνίκα τὸν ἀνθρώπων αὐτὸ δρᾶν, ὡς διδάξειεν αὐτοὺς θανάτου καταφρονεῖν, καὶ ἐγκρατεῖς τοὺς ἑαυτοῦ. ἐγὼ δ' ἥδεως ἂν ἐροίμην σου ἐκεῖνον, ἀλλ' ὑμᾶς, εἰ καὶ τοὺς κακέργους βάλοισθε ἐν μαθητὰς αὐτῷ γενέσθαι τῆς καρτερίας ταύτης, [4] καὶ καταφρονεῖν θανάτου, καὶ κακώσεως, καὶ τῶν τοιούτων δεινῶν. ἀλλ' οὖν quem jamdudum oportebat conjectum in Phalaridis taurum, meritas pœnas luisse: at non semel hiatu ad flammam diducto, momento expirare. Etenim hoc mihi plerique affirmant, nullum alium mortis modum esse velociorem, quàm qui igni infertur: siquidem aperto duntaxat, ore anima efflatur protinus. Hoc utique spectaculum comminiscitur, ut augustum, ut in sacro loco comburatur homo, in quo ne alios quidem defunctos sepelire liceret. Audivistis puto, ut etiam olim quidam cùm celebris fieri vellet, nec alio modo voti compos fieri posset, Ephesiæ Dianæ templum incendit. Tale quid & iste excogitat: adeò inexpiabili amore gloriæ tenebatur: quanquam ajebat se hominum gratia id facere, ut eos mortem contemnere, & res adversas fortiter ferre doceret. Ego autem libenter interrogarem non illum, sed vos, an etiam improbos velletis ejus discipulos fieri, qui tolerantiam hanc & mortis comtemptum, & ærumnam, & id genus metus non horrere disceretis. At hæc sat scio

num non sponte & ultro in flammas insilientem, falsa quadam Philosophicæ mortis imitatione, sed unco trahi in ignem, ut impium in Deos & in parentem. *Tan. Faber.*

1 Ἔνθα μηδὲ θιγεῖν ὅσιον] Itidem olim apud Delum factum accepimus. Thucydides lib. III. *Idem.*

2 Τὸν ἔνδοξον γενέσθαι] Herostratum innuit, cujus nomen oblivione fuisset obrutum, nisi Theopompus in historias suas illud retulisset. Strabo, Plin. Agell. *Idem.*

3 Τοσοῦτος ἔρως τῆς δόξης εἰστήκει αὐτῷ.] *Adeo inexpiabili amore gloriæ tenebatur.* Interpolator. Pessimè retulit enim ad Herostratum, quod de Peregrino dixerat Lucianus. Dein, quod *inexpiabili amore* dixit, fugit illum ratio, debuit enim *inexpiabili* dicere. Verum imperitis lexicographis credidit, & interpretem corrupit: Vertè: *Tantus est gloriæ amor inest.* Loquitur enim ille anonymus de Peregrino etiam-num vivente. *Idem.*

4 Καὶ καταφρονεῖν θανάτου καὶ κακώσεως.] Interpolator. *Et mortis contemptum & ærumnam, & id genus metus non horrere disceretis*; planè contra mentem scriptoris; neque enim istæc ad patres, & dominos sunt referenda, verùm ad liberos & ser-

vulos

ἂν εὖ οἶδ' ὅτι βελτιώσειε. πῶς ἂν ὁ Πρωτεὺς τοῦτο λάβοι, καὶ τοὺς μὲν χρηστοὺς ὠφελήσῃ, τοὺς δὲ πονηροὺς καὶ φιλοκινδυνοτέρους, καὶ τολμηροτέρους ἀποφανεῖ; καίτοι δυνατὸν ἔστω ἐς τοῦτο μόνους ἀπαντήσασθαι τοὺς πρὸς τὸ ὠφέλιμον ὁρμῶντας τὸ πρᾶγμα. ὑμᾶς δ' ἂν αὖθις ἐρήσομαι, δέξασθ' ἂν ὑμῶν τοὺς παῖδας ζηλωτὰς τοιούτου γενέσθαι; οὐκ ἂν εἴποιτε. καὶ τί τοῦτο ἐγὼ λέγω, ὅπου μηδ' αὐτῶν τις τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ ζηλώσειεν ἄν; τί δὲν Θεαγένη, τοῦτο μάλιστα αἰτιάσαιτό ἄν τις, ὅτι τἄλλα ζηλῶν πάνδρος, ἐχ ἕπεται τῷ διδασκάλῳ, καὶ σωφρονεῖ [1] ἐν τῷ Ἡρακλέα ὡς φησιν ἀπιόντι, δυσμάρῳ συνέρχεσθαι παιδοδαίμων γενέσθαι, ἐ συμπεσὼν ἐπὶ κεφαλῆς ἐς τὸ πῦρ. ἐ γὰρ ἂν πήρᾳ, καὶ βάκτρῳ, ἐ τελέσωνι ὁ ζῆλος. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀσφαλῆ, ἐ ῥᾴδια, καὶ παντὸς ἂν εἴη. τὸ τέλος δ', ἐ τὸ κεφάλαιον χρὴ ζηλεῖν, καὶ πυρὸν σωφρόνως κρεμῶν σκιώμενον, ὡς ἔνι μάλιστα χλωρὸν, ὑπαπτεργήσαι τῷ καπνῷ. τὸ γὰρ πῦρ ἀγαθὸν, ἐ μόνον Ἡρακλέους, ἐ Ἀσκληπιοῦ, ἀλλὰ ἐ τῶν ἱεροσύλων, καὶ ἀνδροφόνων, ἃς ὁρᾷς ἐστιν ἐκ καλλίκης αὐτὸ παλαι-

scio nolletis. Quo pacto igitur discernit hoc Proteus, & viris bonis est profecturus, improbos verò periculorum amantiores, & audaciores non redditurus? Esto sanè ad hoc tantùm concursuros esse eos qui sunt ad utilitatem spectaturi. Proinde vos iterum interrogabo, Cupitisne liberos vestros illius æmulos fieri? haudquaquam dicetis. Et cur hoc quærebam, liquidem neque ullus ex discipulis ejus ipsum imitari vellet? Quare hoc potissimum Theagenei vitio verti potest, quòd cùm in aliis virum æmuletur, præceptorem non sequatur, & comes eat ad Herculem, ut ajunt, profectò: siquidem posset brevi fœliciſſimus evadere, etiam se in ignem conjiciendo. Neque enim in pera, & baculo, tritoque pallio sita est æmulatio: sed hæc tuta sunt, facilia, & cujusvis: finem ipsum, & caput æmulari oportet, & pyra ex truncis ficulneis, quàm maximè viridibus constructa, à fumo suffocari. Ignis enim ipse non solùm Herculi, & Æsculapio est proprius, sed etiam sacrilegis, & homicidis, quos ad eum judicio damnari videre est. Ita-

vulos eorum qui ibi aderant: Sententia est: *Vos ego, Viri Graci, lubens perconter, non παμμίαρον illum Peregrinum, velitisne scelerates homines, qui usquam sint, hujuscemodi præceptori tradi. Ah! Cavete istuc dicatis; ita enim fieret, ut in jugulum vestrum involarent, nullo metu impendentis mortis à tanto scelere deterriti. Quid autem? an & ii, qui in hoc catu patres sunt, liberos suos in disciplinam vellent tradere hujuscemodi magistro?* &c. Ceterum interpolator depravavit interpretem. *Numquid etiam*, ait, *maleficos & facinorosos, ejus discipulos fieri cupiatis in ejusmodi tolerantia perdiscenda & morte contemnenda?* Pæne omiseram legi in MS. R. κρώσσας, non κρωσσίσας, quod in primis observandum. *Tan. Faber.*

1 Παρὰ τὸ Ἡρακλέα, ὃς φησιν, ἀπόντα] In tribus verbulis bis peccat interpolator: *Ad Herculem, ut ajunt, profecto.* Perspicuè. Vertendum enim fuit, *ut ipse ait proficiscenti. Ipse*, inquam, non, *illi ajunt.* Præterea *proficiscenti*, non *profecto*; quippe ea narrat quæ nondum evenerant. Neque enim quisquam est omnium, qui istuc ἀπόντι ad significationem elapsi temporis hoc loco traduci postulet. Ceterùm & ratio & MS. Regii auctoritas me admonent, ut ex his verbis παιδοδαίμων καὶ

χονδας. ὥστε ἄμεινον τὸ ἀφ' ἑ καυθῆ. [1] ἴδιον γὰρ ἐ ὑμῶν μόνων ἂν γένοιτο. ἄλλως τε, ὁ μὲ Ἡρακλῆς, εἰ ἄρα ἐ ἐτόλμησέ τι τοιοῦτον, ὑπὸ νόσου αὐτὸ ἔδρασεν, ὑπὸ ἐ [2] Κενταυρείου αἵματος ὡς φησιν ἡ τραγῳδία κατισθιόμενος. ὅτος ἐ, πῦρ αἰτιας ἕνεκεν ἐμβάλῃ φέρων ἑαυτὸν εἰς τὸ πῦρ; νὴ Δί' ὅπως τὴν καρτερίαν ἐπιδείξηται, καθάπερ οἱ Βραχμᾶνες. [3] ἐκεῖνοις γὰρ ἑαυτὸν ἠξίωσε Θεαγένης εἰκάζειν, ὥσπερ οὐκ οὖν ἐ οὐ Ἰνδοὶ εἶναί πιας μωρὸς, καὶ κενοδόξως ἀνθρώπως. ὅμως σ' ἴσως, καὶν ἐκείνης μιμεῖσθαι. ἐκεῖνοι γὰρ οὐκ ἐμπηδῶσιν εἰς τὸ πῦρ, ὡς [4] Ὀνησίκριτος ὁ Ἀλεξάνδρου κυβερνήτης, ἰδὼν Κάλανον καρδιοῦν φησιν. ἀλλ' ἐπειδὰν νήσωσι, παλησίον ἀφιστάντες ἀκίνητοι, ἀνέχοντες πυροπτούμενοι. εἶτ' ἐπιθέντες τῷ χῶμα,

Itaque satius sit per fumum mori: nam hoc vobis solis esset proprium. Præterea Hercules, si tale quid est ausus, morbi impatientia fecit, cùm à Centauri sanguine, ut testatur tragœdia, exederetur. Sed hic quam ob causam seipsum in ignem conjicit? Per lovem ut suam tolerantiam ostentet, veluti Brachmanes. Illis enim se Theagenes volebat assimilare: quasi verò non inveniantur etiam apud Indos, homines stulti, & inanis gloriæ cupidi. Attamen illos imitetur licet. Illi enim non insiliunt in ignem ut Onesicritus Alexandri gubernator, cùm Calanum, ut ajunt, conflagrantem vidisset: sed postquam rogum construxerint, immoti propè stantes, se assari patienter ferunt: deinde ordine dignitatis

ἐ συμπεσὼν ὅλη κεφαλῆς, ejiciam istud καὶ, & emendem versionem, *posset brevi* felicissimus evadere, se in ignem cum ipso præcipitem mittens. *Tan. Faber.*

1 Ἴδιον γὰρ ὑμῶν μόνων γένοιτο] Locus est corruptissimus. Quid enim? Dicit hoc loco rhetor anonymus astantes omnes dignos esse qui fumo pereant. ridiculum. itaque adeo miror reperiri potuisse & interpretes & lectores, quibus hæc placerent. Legendum est non ὑμῶν, sed κυνῶν, id est κυνικῶν φιλοσόφων. Lucianus Philosophos Cynicos, in quibus est Peregrinus, dignos deputat qui fumo pereant. κύνες enim passim sunt κυνικοί. Sed, (ut semper doctus est Lucianus, &, quod de illo ait Eunapius Sardianus, ἀνὴρ σπουδαῖος ἐς τὸ γελοιάζειν,) hoc loco facetissimè dicit Cynicos dignos esse qui διὰ καπνὸ pereant; Videlicet Attici οὐ ἀλαζόνας ἐ ἐθέλοντες, quales hic describuntur Cynici, καπνὸς vocabant Id docebit Scholiastes Aristophanis ad Σφῆκας; & Suidas in καπνὸς, inde Æschines cognomento Capnus. Vide, si te amas, Aristophanem. *Idem.*

2 Κενταυρείου αἵματος] Intelligit cruorem Nessi Centauri. *Idem.*

3 Ἐκείνοις γὰρ ἑαυτὸν ἠξίωσε Θεαγένης εἰκάζειν] Falsum est. Neque enim se Theagenes cum Hercule & Æsculapio comparavit, sed Peregrinum, quod ex superioribus patet. Emenda ἐκείναις γὰρ αὐτόν. Interpolator non viderat, interpretemque corruperat, à quo hic locus ita fuerat conversus, *illis enim præceptorem suum* æstimare contendit. Idem.

4 Ὀνησίκριτος] Is est quem in hac narratione sequutus est Plutarchus & Strabo in xv. Quæ enim ab illo in vita Alexandri de Calano Indo scripta fuere, his planè ἀδελφὰ sunt. Erit itaque operæ pretium locum ipsum apponere. Ταῦτα ἦ εἰπὼν, κατακλιθεὶς, καὶ συγκαλυψάμενος, ὡς ἐπιπέσῃ τῷ πυρὶ πλησιάσαντος, ἀλλ' ὃν ᾧ κατεκλίθη σχῆματι, τοῦτο διατηρῶν, &c. Id est, *Ita cùm esset loquutus, decubuit, seque operuit; neque, appropinquante igne, sese movit, sed eum servans habitum quo decubuerat,* &c. quem Plutarchi locum si quis diligenter considerabit, facile

κλίνται, ἢ δ' ὅσον ὀλίγον [1] ἐντρέψαντες τῆ καταλίσεως. ἔτω δ' τι μέγα, εἰ ἐμπεσὼν τεθνήξεται, συναρπασθεὶς ὑπὸ τοῦ πυρός; [2] οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσεως αὐτὸν, καὶ ἡμίφλεκτον, εἰ μὴ ὅπερ φασὶ μηχανήσεται, βαθεῖαν ὀρύξας, καὶ ἐν βόθρῳ τῷ πυρὶ. εἰσὶ δ' οἱ [3] μεταβαλλεσθαι φασὶν αὐτὸν, καὶ πάνα ὀνείρατα διηγεῖσθαι, ὡς ὁ Διὸς ἐκ ἐῶν τοῦτο μιαίνειν ἱερὸν χωρίον. ἀλλὰ γὰρ εἰπάτω τάτε γε ἕνεκα. ἐγὼ γὰρ διομοσαίμην ἂν, ἢ μὴν μηδένα τῶν Θεῶν ἀγανακτήσειν, εἰ Περεγρῖνος κακῶς ἀπόλοιτο. ὑ μὴν οὐδὲ ῥᾴδιον αὐτὸν ἐστ' [4] ἀναδῦναι. οἱ γὰρ [5] συνόντες Κυνὶς, παρορμῶσι, καὶ συνωθοῦσιν ἐς τὸ πῦρ, καὶ ὑπεκ-

gnitatis ingressi, uruntur, nec tantillum quidem ab accubitu se avertentes. Sed iste quid magni præstet, si ab igne in quem se conjecerit correptus moriatur? Non à spe non resiliturum ipsum, & semiustum, nisi, quod ajunt, moliatur ut etiam in fovea, profunda fiat pyra. Sunt quoque qui ipsum mutatum iri dicunt, & somnia quædam narrare, tanquam Iupiter non sit passurus ut sacrum locum contaminet. At bono sit animo quantum ad hoc attinet. Ego enim jurare non dubitarem, nullum ex Diis ægrè laturum si malè pereat Peregrinus. Enimvero non facile ipsi fuerit amplius emergere. Nam Cynici qui cum ipso versantur, incitant & impellunt in ignem, animumque succen-

cile ei fuerit intelligere, quid sibi hoc Luciani velit, καὶ πάμα κείοντας, quod ignoravit Interpolator, cùm scripsit, *deinde ordine dignitatis ingressi uruntur.* At non ita vertendum fuerat, sed, *cremantur immoti & corporis habitu servato*; quod Plutarch. dixit de Calano, *ὡς δὲ κατεκλίθη πάμπαν, τοῦτο διατηρῶν.* Sed ne quis dubiter, adscribam Luciani ipsius locum ex libello sequenti, ubi de his ipsis Brachmanibus ἀγὼν, ἔφην ἦ, *inquit*, τά τε ἄλλα σοφοὶ αὐτῶν, καὶ ὅτι δὴ σπουδὴν μεγίστην ἀναδέμενοι, ἀνέχονται καιόμενοι, οὐδὲν τῷ πάμπαν ἧττον τῆς καλλίστης ἐπιτηδεύσεως. Tan. Faber.

1 Ἐντρέψαντες] Ex iis quæ modò attulimus legendum ἐπιτρέψαντες. Idem.

2 Οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσεως αὐτὸν ἡμίφλεκτον] *Non à spe non resiliturum ipsum & semiustum.* Interpol. hoc quid sit, intelligere arbitror hominem natum neminem. Interpretandum fuerat, *Cùm extra spem non sit, quin semiustus quoque* (aut, *quin vel semiustus*) *ex igne sit resiliturus.* Mihi tamen Græca oratio magis facta magisque elegans videretur, si legeres μὴ ἀναπηδήσεως. Idem.

3 Μεταβαλλεσθαι] *Mutatum iri.* Interpolat. malè. Vertendum fuit, *Mutare sententiam.* De re præsenti loquitur: jam enim tergiversabatur Peregrinus. Idem.

4 Ἀναδῦναι] *Emergere.* Interpol. non potuit pejus: hoc enim loco ἀναδῦναι est *subtersugere, tergiversari*, ut ii faciunt, quos promissi pœnitet. Quod vel Homerus docuisse potuit Iliad. ν.

„ ἀλλ' ἔπος ἔτι εἶχεν ὑποτρέσασα, δὴ ἀναδῦναι
ἀψ λαοῦ ἐς ὅμιλον ———

Ita in Odyss. ι.

μή τίς μοι ἀναδύῃ ———

Itaque dixit Eustathius, τὸ, ἀναδῦναι, ἐκ ἴσως ἔξω τοῦ, ἀναποδίσαι, εἶπεν, ὑποχωρῆσαι, *item esse atque ἀναποδίσαι seu ὑποχωρῆσαι.* Hesychius autem vertit μεταβαλέσθαι, *consilium mutare.* Ceterum Interpolator corrupit interpretem, qui sic verterat: *Neque promptum jam illi est à proposito regredi.* Eat itaque corrector quo dignus est. Idem.

5 Συνόντες Κύνες] Cynici, quod suprà dicebam. Idem.

καίουσι τῷ γνάμπτῳ, ὑπ' ἐῶντες ἀποδειλιᾶν. ὧν εἰ δύο συγκαθαπασάσης ἐμπέσοι εἰς τὸ πυρᾶν, τοῦτο μόνον χαλεπὸν ἐργάσαιτο. ἦκουον δέ, ὡς ἄρα Πρωτεὺς ἔτι καλεῖσθαι ἀξιοῖ, ἀλλὰ Φοίνικα μετωνόμασεν ἑαυτὸν, ὅτι ὁ Φοῖνιξ τὸ Ἰνδικὸν ὄρνεον ἐπιβαίνειν πυρᾶς λέγεται, πορφυροῦν μὲν τὸν χρῶτα, ἀετοῦ δὲ μέγεθος. ἀλλὰ λοιπὸν εἰσὶ τινες καὶ χρησμοὶ παλαιοὶ δή, ὡς χρεὼν εἴη δαίμονα νυκτοφύλακα γλυφῆναι αὐτόν. καὶ ἄλλος ἔστι βωμὸν ἤδη ἐπιθυμῶν, καὶ χρυσοῦν ἀναστῆσαι ἐλπίζων. ἢ μὰ Δία οὐδὲν ἄπεικὸς ἐν τοῖς πολλοῖς τοῖς ἀνοήτοις εὑρεθῆσεταί τινας τοὺς ὁμοπαθεῖς ἀπολλάξασθαι δὲ αὐτὸν φήσοντας, καὶ νύκτωρ ἐντετυχηκέναι τῷ δαίμονι τῷ νυκτοφύλακι. οἱ καλάμαρτοι δ' ἂν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ χρηστήριον οἶμαι, ὁμοῦ ἐπὶ τῇ πυρᾷ μηχανήσονται, διότι ὁμοπάτωρ Πρωτεὺς ἐκείνῳ ὁ Διὸς, ὁ πατὴρ δ' ἐνόμιζον, μανικὸς ἦν. μορφύρομαι δ', ἢ μὴν ὁμοῦ ἱερέας αὐτοῦ ἀποδειχθῆσαι, μαστίγων, ἢ καυτηρίων, ἢ τινων τοιαύτης τερατουργίας, ἢ ὁμοῦ νὴ Δία

cendunt, non ſinentes formidare: ex quibus ſi duos ſecum in pyram irruens traheret, lepidum hoc ſolum faceret. Quinetiam inaudivi, eum nolle Proteum amplius appellari, ſed Phœnicem ſe tranſnominaſſe, quòd Phœnix avis Indica, ſenio confecta rogum conſcendere dicatur. Sed & verba ſerit in vulgus, & priſca quædam oracula recenſet, adeò ut neceſſe ſit, ipſum noctis cuſtodem Deum evaſiſſe. Iamque liquet eum aras cupere, & aureas ſibi erectum iri, ſperare. Ac per Iovem, abſurdum non eſt inter tot ſtolidos repertum iri aliquos qui dicant ſe per ipſum quartana liberatos, & noctu in Deum illum noctis cuſtodem incidiſſe. Porrò execrandi iſti ejus diſcipuli, etiam oraculum & adytum, opinor, ſupra pyram molientur, quia & Proteus ille Iove natus nominis hujus propater, vates erat. Teſtor etiam certò futurum ut ſacerdotes illi conſtituantur flagellorum, vel cauteriorum, aut cujuſpiam hujuſmodi monſtroſæ rei: aut ut nocturna ſacra, per Iovem, in

1 Παλαιοὶ δή] Τὸ γέλοιον eſt in hac particula δή, innuit enim non eſſe antiqua illa oracula, ſed εἰρωνικῶς. Tan. Faber.

2 Δαίμονα νυκτοφύλακα] Haud dubiè adverſus terrores nocturnos, lemures, larvas, ſpectra, &c. Eſt quidem apud Plautum Deus Nocturnus in Amphitruone, & paſſim apud veteres Nox Dea; ſed nil ad hanc rem. *Idem.*

3 Χρυσοῦς ἀναστῆσεσθαι ἐλπίζων] *Et aureus ſibi erectum iri.* Interpolator. Ridicule. Exiſtimavit videlicet, χρυσοῦς eſſe caſus quarti, quod δοῦναι eſt. *Sperat Peregrinus fore ut aureus ſtet*, id eſt, ut aurea ſtatua ſibi ponatur. Quòd ita tritum eſt, & tralatitium, ut pœne pudeat exempla proferre. Sed à Luciano ipſo non abibo. δέδοκται τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χρυσοῦν ἀναστῆναι τὸν Τίμωνα, *Senatui populoque placuit aureum Timonem ſtatuere*, id eſt auream Timoni ſtatuam ponere. Virgil.

Nos te marmoreum pro tempore fecimus.

Et Horat.

Albanos prope, te, lacus
Ponet marmoream.

qui autem χρυσοῦν legi debere dicat næ is ſuam peritiam aperuerit. *Idem.*

4 Ὁμοπάτωρ ὀνόματος] Scio quidem ὄνομα ſumi quandoque pro perſona; ſed nihil hic tale. Ingenioſa Luciani facetia eſt. Debuerat dicere, Proteus ille Deus

ὁμο-

πλεπλώ πνε ἐπ' αὐτῷ ἡήσεσθ νυκτέρνον, καὶ δαδευχίαν ἐπὶ τῇ πυρᾷ. Θεαγβίης ὁ ἕναγχος, ὡς μοι πίς τ ἑταίρων ἀπήγγειλε, καὶ Σιβύλλων ἔφη ταῦτα ἠρηκέναι περὶ τούτων. καὶ τὰ ἔπη δὲ ἀπεμνημόνευσεν.

Αλλ' ὁπότ' ἂν Πρωτεὺς Κυνικῶν ὄχ' ἄριστος ἁπάντων,
Ζηνὸς ἐριγδούπου πέμψαν καὶ πῦρ ἀναπαύσας,
Εἰς φλόγα πηδήσας, ἔλθῃ ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,
Δὴ τότε πάντως ὁμῶς, οἱ ἀρέρης καρπὸν ἔδουσι,
Νυκτίπολον πομπὴν κέλομαι ἥρωα μέγιστον,
Σωφρονέων Ἡφαίστῳ, καὶ Ἡρακλῆϊ ἀνακτι.

Ταῦτα μὲν Θεαγβίης Σιβύλλης ἀκηκοέναι φησίν. ἐγὼ δ', Βάκιδος αὐτῷ χρησμὸν ὑπὲρ τούτων ἐρῶ. φησὶ δ' [1] ὁ Βάκις ὧν σφόδρα εὖ ἐπεπών,

Αλλ' ὁπότ' ἂν Κυνικὸς πολυώνυμος ἐς φλόγα πολλὴν
Πηδήσῃ δόξης ὑπ' ἐλεινοῦ θυμὸν ὀρεχθείς,
Δὴ τότε τὰς ἄλλας [2] κυναλώπεκας, οἳ οἱ ἕπονται,
Μιμεῖσθ χρὴ πότμον ἀποιχομένοιο λύκοιο.
Ὃς δέ κε δειλὸς ἐὼν, φόβῳ μένος Ἡφαίστοιο,
Λάεσσι βαλεῖν τοῦτον πάντως Ἀχαιὸς,
Ὡς μὴ ψυχρὸς ἐὼν, θερμηθρέειν ἐπιχειρῇ,

in ejus gratiam, & facis gestatio ad pyram instituantur. Cæterùm Theagenes nuper, ut mihi quidam ex sociis retulit, etiam Sibyllam ait de his rebus esse vaticinatam: atque ipsos versus commemorabat. Ast ubi jam Proteus Cynicos longè optimus inter,
Igni succenso Iovis altitonantis ad ædem,
In flammam insiliens, magnum conscendet Olympum,
Tunc omnes quotquot fructu vescuntur agrorum,
Noctivagum, summumque colant heroa jubemus,
Et cum Vulcano simul Alcidaque sedentem.

Hæc quidem Theagenes ex Sibylla audisse se dicit. At illi Bacidis responsum super his referam. Ait autem ad hunc modum Bacis, admodum bene subdens,
Quum vario Cynicus cognomine proruet acrem
In flammam, à furiis vanum ob compulsus honorem,
Extincti tum sæva lupi, hunc quicunque sequuntur,
Vulpicanes alios imitari fata decebit.
At quicunque metu trepidus vitaverit ignem,
Protinus hunc saxis populus contundat Achivus,
Ne dum friget iners, tentet fervere loquela,

Vsu-

πατρώνυμος fuit noster Protei; sed quia ille Sophistes κυρίως vocabatur Peregrinus non Proteus, maluit dicere πατρώνυμος τῷ ὀνόματι, *nominis progenitor*, vel *nominis primus auctor*. Nam quid sit *propater* ignorare me fateor. *Tan. Faber.*

1 Ὁ Βάκις] Hujus χρησμολόγου meminit aliquoties Aristophanes, ut ἐν ὄρνισιν & ἱππεῦσιν. Scholiastes tres ejus nominis commemorat, ut & Suidas, qui Scholiastæ locum in sese transtulit. Ejusmodi hominem ætas patrum nostrorum vidit, Nostradamum. Cæterum duas aut tres ex ejus prædictionibus apud Herodotum legas in VIII. Sed multo plures apud Pausaniam. *Idem.*

2 Κυναλώπεκας] Convicium Aristophanicum. Intelligit Lucianus impostores. *Id.*

Χρυσᾶ συξάμβῳ πῶλον, μόλα πολλὰ δανείζων,
[1] Ἐν καλαῖς Πάτραισιν ἔχων τρὶς πέντε τάλαντα.

Τί ὑμῖν δοκεῖ ἄνδρες; ἆρα φαυλότερος χρησμολόγος ὁ Βάκις τῆς Σιβύλλης εἶναι; ὥστε ὥρα τοῖς θαυμασιοῖς τούτοις ὁμιληταῖς τοῦ Πρωτέως, ἀθεασοπορεῖν ἔνθα ἑαυτοὺς ἐξαερώσουσι. τοῦτο γὰρ τὸν καῦσιν καλοῦσι. [2] πάντ' εἰπόντος, ἀνεβόησαν οἱ περιεστῶτες ἅπαντες, ἤδη καιέσθωσαν, ἄξιοι τοῦ πυρός. καὶ ὁ μέν, καταβὰς γελῶν. [3] Νέστορα δ' ἔοικε λαθεῖν ἰαχὴ τοῦ Θεαγένους. ἀλλ' ὡς ἤκουσε τῆς βοῆς, ἦκεν οὐδύς. καὶ ἀναβὰς, ἐπεκρώγει, καὶ μυρία ἔκραγε διεξιὼν περὶ τοῦ καταβεβηκότος. ἐγὼ δὲ οἶδα ὅστις ὁ βέλκτορος ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο. ἐγὼ δὲ ἀφεὶς αὐτὸν λοιδορηγούμενον, ἀπῆειν ὀψόμενος τοὺς ἀθλητάς. ἤδη γὰρ οἱ ἑλλανοδίκαι ἐλέγοντο εἶναι ἐν τῷ [4] Πλεθρίῳ. [5] ταῦτα μὲν σοι τὰ ἐν Ἠλίδι. ἐπὶ δὲ εἰς τὴν Ὀλυμπίαν ἀφικόμεθα, μεσοῦντος ἤδη τοῦ [6] ὀπισθοδόμου τὴν κατηγορίαν τῶν Πρωτέως, ἢ ἐπαινέσεσιν τὴν αἵρεσιν αὐτοῦ ὥστε ἐς χεῖρας αὐτῶν ἦλθον οἱ πολλοί, ἄχρι δὴ παρελθὼν αὐτὸς

Vsuram exercens, auri prædivitepera,
In Patris nummosus habens ter quinque talenta.

Quid vobis videtur viri? num deterior Sibylla vates esse Bacis? Sed jam tempus est admirandis Protei discipulis, circumspiciendi ubi se in aërem convertent. Nam hoc combustionem vocant. Cùm hæc dixisset, exclamavit omnis circunstantium corona, Iam urantur, igne digni. Atque hic quidem, descendit ridens. Porrò Nestorem, nempe Theagenem non latuit vociferatio: verùm audito clamore, venit illicò. Et cùm ascendisset, vociferabatur, eumque qui descenderat innumeris maledictis infectabatur. Non enim scio quodnam illi optimo esset nomen. Cæterùm ego relicto illo qui se vociferatione rumpebat, abibam visurus athletas. Iam enim certaminum judices in Circo esse dicebantur. Et hæc quidem acta sunt in Elide. Postquam autem Olympiam venimus, plenum erat posticum accusatorum Protei, aut ejus instituti laudatorum: adeò ut plerique ipsorum venerint ad manus: donec

1 Ἐν καλαῖς Πάτραισιν] Intelligit Theagenem Cynicum, quem infra designat, ὁ γυμνάδας, ὁ ἐκ Πατρῶν. inde enim domo erat. *Tan. Faber.*

2 Ταῦτ' εἰπόντος] Hucusque anonymi continuata oratio est. Cetera Lucianus veluti ex sese. *Idem.*

3 Νέστορα δ' ἔοικε λαθεῖν ἰαχὴ] Locus ex Homero ad Theagenem translatus. Est autem primus versus τῆς ξ ῥαψῳδίας. Hujus loci venustas ei non apparet, qui versum integrum non legit, propter ἀκροτελεύτιον, quòd mirificè ad ridiculum facit. Sic autem se habet;

Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πίνοντά περ ἔμπης,

id est, etiam si biberet Nestor, eum tamen clamor non latuit. *Idem.*

4 Πλεθρίῳ] *Circo.* Interp. retinendum fuit, *in Plethrio*; locus erat in Gymnasio Eleorum. Pausanias. ἔστι δὲ ἐν γυμνασίῳ τὸ καλούμενον Πλέθριον. ἐν δὲ αὐτῷ συμβάλλουσιν οἱ Ἑλλανοδίκαι τοῦ, &c. *Idem.*

5 Ταῦτα μὲν σοι] Leg. ταῦτα μέν τοι. *Idem.*

6 Ὀπισθόδομος] Credibile est fuisse magnum aliquod atrium, aut quid tale, Iovis

ὁ Πρωτεὺς μυείσθω τῇ πλήξει παραπεμπόμενος, καὶ ταῦτα ἔτι τῶν κηρύκων ἀγώνος, λόγους τινὰς διεξῆλθε περὶ αὑτοῦ, τὸν βίον τε ὡς εἴη, καὶ τοὺς κινδύνους, ὃς κινδύνους διηγέρμενος, καὶ ὅσα πεάγματα Φιλοσοφίας ἕνεκα ὑπέμεινε. τὰ μὲν

donec adveniens ipse Proteus comite innumera multitudine, retro præconum certamen, quandam de se orationem habuit, narrans quomodo vixisset, quibus in periculis versatus esset, quotque molestias Philosophiæ causa pertulisset. Et multa quidem disse-

Iovis templo annexum. Eodem in loco Herodotus olim suas recitavit historias, ut auctor est Lucianus alibi. Ceterum ὀπαδόδρομος & πρέσβεις opponuntur. Diodorus XIV. ἐ μόνον γὰ ἐν τοῖς πρέσβεσι τῶν ὀπαδοδρόμων τῶν ἱερῶν, &c. Legendus autem tibi omnino Lucianus in Fugitivis, ubi historiam hanc ἐκκυρηθεῖ. Ibi de Cynicis dicitur: καὶ βοῦς τῶν ὀπαδόδρομον ἐμπλήσουσιν ὑλακτῶντες. Tan. Faber.

1 Κατόπιν τοῦ τῶν κηρύκων ἀγῶνος] Hunc locum sollicitavit vir doctus, & contendit legendum esse κατόπιν τῶν Κερκυραϊκῆς ἀγωγῆς. Ignoscat, si non possum accedere suæ sententiæ: locus enim Luciani sanus est, nec minimam recipit mendi suspicionem. Κηρύκων ἄγων locus erat, ubi præcones de artis excellentia & vocis contentione certabant. Testis Diodorus lib. 18. ubi de epistola regis Alexandri, quam miserat, ut in Olympica celebritate recitaretur, sic ait: ταύτην δὲ προσέταξεν ἐν τῇ πανηγύρει διὰ τοῦ νικήσαντος κήρυκος ἀναγνωσθῆναι, id est, *eam autem jussit in publico cœtu legi à præcone, qui victoriam obtinuisset.* Iulius Pollux lib. 4. cap 12: πρότερον δὲ Ὀλυμπιάσι τῶν ὅπλα χωρίων κηρυττόντων, οἱ τῆς ἱερωσύνης ὑποδικοῦντο, πρῶτος τῶν ξένων ἠρνήσατο τὰ Ὀλύμπια Ἄρχιας Ὑβλαῖος ἐ τρεῖς ἐφεξῆς Ὀλυμπιάδας εἶπε, καὶ Πυθοῖ δὲ εἶπε, καὶ εἰκὼν τις ὧν αὐτοῦ Πυθική.

Τῦλαίης κήρυκι τόδ' Ἀρχίᾳ Εὐκλέος υἱῷ
Δείξαι ἄγαλμ' ὄφρων Φοῖβε ἐπ' ἀτιμοσύνῃ
Ὃς τρὶς ἐκάρυξε τὸν Ὀλυμπίας αὐτὸς ἀγῶνα
Οὐδ' ὑποσαλπίζων, ἐπ' ἀναδείγματ' ἔχων.

Id est, *Primum autem Olympia, cum soli ejus regionis præcones, qui in sacris ministrabant, admitterentur, Primus exterorum certavit Archias Hyblæus, qui tres continuo Olympiadas vicit, & Delphis etiam Pythia vicit, & extat ejus quædam imago Pythica:*

Hyblæi præconis hanc Archiæ Eucleis filii
Accipe statuam lubens, Phœbe, ob ejus incolumitatem,
Qui ter ipse certavit præconio in agone Olympico,
Nec tubulum in ore habens nec circa collum ligacula.

Ex his patet præcones etiam de voce certasse, & inde sequitur fuisse illi certamini locum assignatum, de quo hoc loco fit mentio apud Lucianum. Videndus Georgius Syncellus pag. 208. post Olympiadem 88, ubi inveniuntur hæc verba ex Africano: σαλπιστῶν & κηρύκων ἀγὼν πρωτεύθη ἐν Ὀλυμπίᾳ, id est, *Tubicinum & præconum certamen aliis certaminibus additum est Olympia.* Videsis Iosephi Scaligeri epistolam numero 448. Cæterum de interpretatione vocum ὑποσαλπίζων & ἀναδείγματα non contendam, si quis certiora docuerit, nam ex sola nostra conjectura eas interpretatus sum sine auctoritate, nisi quod Hesychius habet ἀναδείγματα ἅπλας περὶ τραχήλοις, quod satis firmat nostram interpretationem, scilicet collum fasciis comprimebant, ne rumperentur nimia contentione arteriæ, & ut sonus vocis elatior fieret. De voce ὑποσαλπίζων, quam ex sola conjectura interpretatus sum, expecto, qui me doceat: alibi enim non reperitur. Hesychius in voce Σάλπιγξ hæc habet: σημειοσάλπιγξ αὐτὴ τῦ κῆρυξ. Unde conjeci, præcones usos fuisse quodam ubulo argenteo vel æreo tamquam tuba, ut eorum vox major & clarior audiretur. *Palm.* Qui sint κήρυκες & Εὐμολπίδαι norunt omnes præter illum qui Lucia-

ἐν εἰρημένα, πολλὰ λῶ. ἐγὼ δ' ὀλίγων ἤκουσα ὑπὸ πλήθους τῶν θεατῶν. εἶτα φοβηθεὶς μὴ συντελεσθείσῃ σὺ τοσαύτῃ τύρβῃ, ἐπεὶ & πολλὰς τῆτο πάσχοντας ἑώρων, ἀπῆλθον, μακρὸν χαίρειν φράσας ἀναλωθῆναι σοφιστῇ, τὸ ἐπιτάφιον ἑαυτῷ πρὸ τελευτῆς διεξιόντι. [1] πλὴν τότε τοσῆτον ἐπῆκουσα. ἔφη γὰρ βάλεσθαι [2] χρυσᾷ βίῳ χρυσῆν κορώνην ἐπιθεῖναι. χρῆναι γὰρ τὸ Ἡρακλείους βεβιωκότα, Ἡρακλείους ἀποθνήσκειν, καὶ [3] ἀναμιχθῆναι τῇ αἰθέρι. καὶ ὠφελῆσαι ἔφη βέλομαι τοὺς ἀνθρώπους, εἰ εἰρημένα, ἀλλὰ πολλὰ λῶ. ἐγὼ δ' ὀλίγων ἤκουσα ὑπὸ πλήθους τῶν θεατῶν. εἶτα φοβηθεὶς μὴ συντελεσθείσῃ σὺ τοσαύτῃ τύρβῃ, ἐπεὶ & πολλὰς τῆτο πάσχοντας ἑώρων, ἀπῆλθον, μακρὸν χαίρειν φράσας ἀναλωθῆναι σοφιστῇ, τὸ ἐπιτάφιον ἑαυτῷ πρὸ τελευτῆς διεξιόντι. [1] πλὴν τότε τοσῆτον ἐπῆκουσα. ἔφη γὰρ βάλεσθαι [2] χρυσᾷ βίῳ χρυσῆν κορώνην ἐπιθεῖναι. χρῆναι γὰρ τὸ Ἡρακλείους βεβιωκότα, Ἡρακλείους ἀποθνήσκειν, καὶ [3] ἀναμιχθῆναι τῇ αἰθέρι. καὶ ὠφελῆσαι ἔφη βέλομαι τοὺς ἀνθρώπους,

disserui, verùm audivi pauca præ circumstantium multitudine. Deinde metuens ne in tanta turba comprimerer, cùm plerisque id accidere viderem, abivi, longum valere jubens sophistam illum mori gestientem, suique funeris epitaphium ante mortem recitantem. Verùm tunc magnum hoc audivi: quòd diceret velle se aureæ vitæ, auream coronidem imponere. Par esse ut qui Herculeam vitam vixisset, Herculeam mortem oppeteret, & cum aëre miscerétur. Et volo, inquit, hominibus pro-

ni Pseudomantim convertit. Cùm enim simpliciter interpretandum esset. *Ceryces & Eumolpidæ* (quemadmodum passim, præcipuè autem apud Æmil. Probum in Alcibiade) homo meus *præcones & egregios cantores* esse maluit. Hoc autem loco nil nobis cum ejusmodi κήρυξιν. Non esse autem hunc locum de iis intelligendum qui ἐν κύκλοις κηρύττουσιν, ludam, opinor, operam, si probem. Nec etiam de præconibus ludorum placet accipi. Deinde quid sit *retro præconum certamen?* Verum quidem est ἀγὼν significare non *certamen* tantùm, sed & *locum certaminis*, apud Homerum, notante Eustathio: quemadmodum οἶνος vinum & locum in quo venditur. ἅλως olcum & locum in quo venundatur, ex Polluce, & χορὸς apud Homerum in ὁδ. θ. pro loco τ' χορείας. ita δεῖγμα duplicem significationem habebat notante Schol. in orat. contra Polyclem; sed quid fiet τῷ, κηρύκων? Sanè locus hic à doctis examinari debuerat, quod quia nondum fecere, dicam quod mihi videtur. Legendum hic puto non κατόπιν τῶν τῷ κηρύκων ἀγώνων, sed κατόπιν τ' Κερκυραϊκῆς ἀγωνίας. Audi quæso Pausaniam in Eliacis. τῇ δὲ, ἔνθα οἱ Ἕλληνοδίκαι διημερεύουσιν, ἐστὶν ἰσχὺς ἀλλὴ δὲ, τὸ μεταξὺ αὐτῶν, ἀγυιὰ μία. ταύτῃ ὀνομάζουσι Κερκυραϊκὴν οἱ Ἠλεῖοι. Nemo non videt quàm rectè huic Luciani loco conveniant, quæ à Pausania dicuntur. In hujusmodi autem locorum appellationibus, vicorum, platearum, &c. quàm sæpe peccent exscriptores librorum, nimis multa exempla probant. Hæc nostra est de hoc loco sententia, donec aliquis meliora protulerit. *Tan. Faber.*

1 Πλὴν τότε τοσῆτον ἐπῆκουσα] *Tunc magnum hoc audivi.* Interpol. quod ridiculum ἐς τὸ ἄκρον. Neque enim hoc loco τοσῆτο *magnum hoc* significat, & qui ita existimant, næ illi haud dum etiam multa Græcè legerunt. Quid cùm Græci dicunt, τοσαῦτα εἰπὼν ἐτεύσατο, &, καὶ τεῦτα εἰπὰς ἀπῆλθε, & τοσαῦτα ὁ Κόμμοδος εἰπὼν εἰς τὸ αὐλαῖον ἀπῆλθεν, & Ioseph. in 11. ἀρχαιόλογ. & τοσάτα δὴ σύμεθα, &c. sub finem cap. 111. quomodo verteres? Videsis, hæc una vocula sensum pervertit. Nimirum non animadverterat Interpolator τοσῆτο nil esse aliud in hujusmodi loquendi generibus, quàm τῶτο. Cujus rei pudet citare testes; Tamen si vacat, adi Suidam & Stephanum. Interpretem corrupit Interpolator. *Idem.*

2 Χρυσῷ βίῳ] Ita Pindarus χρυσέας ἵππους vocavit eximios. ita Catullus *aureolos pedes* puellæ, & alia ὅσα κόνις. Sed non modò χρυσᾶς pro pulchro, verùm & ἀργυρᾶς. Ita plerumque exponit Interpres Homeri, quem ineruditum vulgus Didymum vocat. *Idem.*

3 Ἀναμιχθῆναι τῇ αἰθέρι] Quod suprà dixerat ἐξατεφθῆναι. Idem.

1 Πρὸ-

πως, δείξας αὐτοῖς ὃν χρὴ τρόπον θνάτῳ καταφρονεῖν. πάνυ γὰρ δεῖ μοι τοὺς ἀνθρώπους Φιλοκτήτας γλυέαζ. οἱ μὲν ἀνοητότεροι τῶν ἀνθρώπων, ἐδάκρυον, καὶ ἐβόων σώζε τοῖς Ἕλλησιν. οἱδὲ ἀνδρωδέστεροι, ἐκεκράγεισαν, τέλα τὰ δεδογμένα. ὁ δ' ὧν ὁ πρεσβύτης μετρίως ἐθορυβήθη, ἐλπίζων πάντως ἑξεαυτὸν, καὶ μὴ [1] προήσεσθαι τῷ πυρὶ, ἀλλὰ ἄκοντα δὴ καθέξειν ἐν τῷ βίῳ. τὸ δὴ τελεῖν τὰ [2] δεδογμένα, ἀδόκητον αὐτῷ προσωτέρω, [3] ὠκειᾶν μᾶλλον ἐποίησε. καίτοι ἤδη πεκεφαλαιωμένῳ τῷ χρόνῳ ἔχοντι, καὶ νὴ Δία καὶ ὑπερῆκμακότι. ὥστε καταπαυσω τὸν λόγον. ἐγὼ γὰρ, εἰκάζεις οἰμαι πῶς ἐγέλων. δὲ γὰρ ἐλεεῖν ἄξιον ἦν, ὅτω δυσέρωτα τῆς δόξης ἄνθρωπον ὑπὲρ ἄπαντας, ὅσοι [4] τῇ αὐτῇ ποινῇ ἐλαύνονται. παρεπέμπετο ὅμως ὑπὸ πολλῶν, καὶ συνεφορεῖτο τῆς δόξης, ἀπολέπων ἐς τὸ πλῆθος τῶν θαυμαζόντων, οὐκ εἰδὼς ὁ ἄθλιος ὅτι τοῖς ἐπὶ τῷ σταυρῷ ἀπαγομένοις, ἢ ὑπὸ τοῦ δημίου ἐκομίζοντο, πολλῷ πλείους ἕπονται. καὶ δὴ τὰ μὲν Ὀλύμπια, πάλαι εἶχε, κάλλιστα Ὀλυμπίων γυμνάσματα, ὧν ἐγὼ εἶδον, τετράκις ἤδη ὁρῶν. ἐγὼ δὲ, ἀγαθὸς ὢν ἀπορῆσαι ὀχήματος ἅμα πολλῶν ἐξιόντων, ἄκων ὑπελιπόμην. ὁ δὲ, ἀεὶ ἀναβαλλόμενος, prodesse, ostendendo ipsis quo pacto mors sit contemnenda. Itaque oportet ut omnes homines Philoctetae mihi fiant. Quare stultiores homines flebant, & clamabant, serva te Græcis incolumem. Sed cordatiores exclamabant, perfice quæ decreviſti. Quibus ille senex non mediocriter est turbatus, cùm speraret fore ut ab omnibus cohiberetur, nec eum in ignem immitterent, sed invitum in vita retinerent. Sed cum ipsi ex insperato accidisset, ut quæ decreverat, essent peragenda, magis expalluit & cùm jam mortui colorem præ se ferret, per Iovem etiam subtripidavit. Itaque finem dicendi fecit. Quantum autem ego risserim, opinor, conjicis. Neque enim commiseratione dignus erat homo ita miserè supra omnes gloriæ cupidus, quotquot hac pœna exagitantur. A multis tamen deducebatur, & gloria saturabatur conversis ad multitudinem admirantium oculis, nescius miser ille, multò plures sequi eos qui ad crucem ducuntur, & à carnifice tenentur. Et jam Olympia finem habebant, quæ quatuor illorum quæ vidi Olympiorum fuerunt pulcherrima: quum ego (non enim multis simul abeuntibus currum habere licebat) invitus relinquebar. Ille verò sem-

1 Προήσεσθαι τῷ πυρὶ] *Nec eum in ignem mitterent.* Interpolat. falsò. Non metuebat Peregrinus ne in ignem ab astantibus mitteretur, (nil quidquam tale in toto libello) sed non arbitrabatur permissuros unquam, ut se se in ignem sponte & ultro conjiceret; qui sensus longe alius est. Interpretem sequi noluit corrector. *Tan. Faber.*

2 Δεδογμένα, ἀδόκητον] Restitue ut in MS. R. δεδοξμένα, πάνυ ἀδόκητον αὐτῷ, &c. *Idem.*

3 Ὠκειᾶν μᾶλλον] Rectiùs & elegantiùs in Cod. MS. Bibl. Reg. ὠκειᾶν ἐπὶ μᾶλλον ἐποίησε. Idem.

4 Τῇ αὐτῇ ποινῇ ἐλαύνονται] *Hac pœna exagitantur.* Interp. Sed vertendum fuit, *hac Furia exagitantur*; Ποινὴ enim hoc loco Furia est; res notior quàm ut probari debeat. Inde suprà dixit Lucianus δίκης ἐεννύϊ. Idem.

[1]νύκτα τὸ πελάγειον προειρήκῃ ἐπιδείξασθαι τῷ κρῶσιν. καί με τῶν ἑταίρων τινὸς παραλαβόντος ἐς μέσας νύκτας, ἐξαναστὰς, ἀπῆειν ἐπὶ τὸν [2]Ἁρπίνης, ἔνθα ἦ ἡ πυρά. σταδίοι πάντες ἔτυι εἴκοσιν ἀπὸ τῆς Ὀλυμπίας κατὰ τὸ ἱπποδρόμιον, ἀπιόντων ἐς ἕω. κἠπεὶ τάχιστα ἀφικόμεθα, καλαμβάνομαι πυρὰν νεηνσμμένων ἐν βάθει, ὅσον ἐς ὀργυιὰν τὸ βάθος. [3]δᾶδες ἦσαν τὰ πολλά. κἠπαρεδίδουτό τε φρυγάνων, ὡς ἀναφθείη τάχιστα. κἠπειδὴ ἡ σελήνη ἀνέτειλεν, ἔδοξε γάρ κἀκείνῃ θεάσεσθαι τὸ ἡάλλιστον τοῦτο ἔργον, προειπὼν ἐκεῖνος ἐσκδυασμένος ἐς τὸ αἰεὶ τρόπον, κἠ ξυὼ αὐτὸς τὲ τέλη τῶν κυνῶν. κἠμ μάλιστα ὁ ῥωμαῖος [4]ὁ ἐκ Πατρῶν, δᾶδα ἔχων, ἐφαίνετο δευτερεῖα. ἐδαδοφόρει δὲ ὁ Πρωτεύς. κἠ προσελθόντες, ἄλλος ἀλλαχόθεν ἀνῆψαν τὸ πῦρ μέγιστον, ἅτε δὴ δᾳδῶν, κἠμ φρυγάνων. ὁδὲ, καί μοι πάνυ ἤδη προσέχε τὸν νοῦν, ἀποθέμενος τὴν πήραν, κἠ τὸ τριβώνιον, κἠμ τὸ ἡρακλείον ἐκεῖνο ῥόπαλον, ἔχων ἐν ὀδύνῃ ῥυπώσῃ ἀκριβῶς. εἶτα ἤρξατο λιβανωτὸν ὡς ἐπιβάλοι ἐπὶ τὸ πῦρ. κἠμ ἀεὶ τὸ αὐτὸ ἐποίει, ἄχρις οὗ ἐπλήσθη ἡ χεὶρ τοῦ λιβανωτοῦ. ἐπιβαλὼν δὲ, καὶ εὐξάμενος ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς, ἀπεχώρει ὀπίσω. κἠμ ἐγὼ ἐπεσκόπουν ἐς τὸν ἄνδρα, ἐπιμελῶς ἐκμανθάνων τὰ ποιούμενα. ἐπεὶ δὲ ἐγένετο ἐν τῷ ἀπόπτῳ, ἐνταῦθα δὴ ἐπιστὰς τῷ πυρὶ, ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς τὸν ἀγκῶνα ἐρείσας, ἐπὶ τοῦ ῥοπάλου, ἐσκόπει τὸ πῦρ ἐπιμελῶς, ἕως ἐκαίετο. ἐπεὶ δὲ ἐκαύθη τὰ πολλὰ, καὶ ἐγένετο ἄνθρακες, ἐπιβὰς ἐπὶ τοὺς ἀνθρακιὰς, ἐπεδείκνυτο τὴν ῥώμην τοῖς ἀνθρώποις, ἐπιβαίνων ἐπὶ τοὺς ἀνθρακιὰς, καὶ ἐπιπατῶν ἐπὶ τοῦ πυρὸς, ἐπὶ τοῦ ῥοπάλου ἐρειδόμενος. ἐπεὶ δὲ ἐπαύσατο, ἐπὶ τὸν βωμὸν ἐπιβὰς, ἐπὶ τοῦ ῥοπάλου ἐρειδόμενος, ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ἀγκῶνος ἐρείσας

ἀναβάλλ@ πνὸς, ἐπίβαλέ π, καὶ ἔπηι ἐς τὴν μεσημβρίαν ἀποβλέπων, καὶ γὰ ☾ τῶτο ᾠδὸς τὴν τραγῳδίαν ἐκ ἡ μεσημβρία, δαίμονες μητρῷοι, καὶ πατρῷοι, δέξασθέ με ὑμεῖς. ταῦτα εἰπὼν, ἐπίδησεν εἰς τὸ πῦρ. ὡ μὲν ἐφέρετό γε, ἀλλὰ περιεχέθη ὑπὸ τ φλογὸς, πολλῆς ἠρμένης. αὖθις ὁρᾷ γελῶντά σε ὦ κυνικὲ Κρόνιε, τὴν κατάφροφην ☾ δράματος. ἐγὼ ☽ τὰς μητρῴας μὲ δαίμονας ἐπιβοώμενος, καὶ τ δι' ὠ σφόδρα ἠπόρουν. ὅτε ☽ ☾ τὰς πατρῴας ἐπεκαλέσατο, ἀναμνησθεὶς τ ἐκεῖ ☾ φόνε εἰρημένων, οὐδὲ κατέχειν ἠδυνάμην τ γέλωτα. οἱ Κυνικοὶ ☽ περιστάντες τὴν πυρὰν, οὐκ ἐδάκρυον μὲ, σωπῇ ☽ ἐνεδείκνυτο λύπην τινὰ, εἰς τὸ πῦρ ὁρῶντες, ἄχρι δὴ [1] ἀποπνιγὶς ἐπ' αὐτοῖς, ἀπίωμεν φημὶ ὦ μάταιοι. ὡ γὰρ ἤδη τὸ ἥμαρ ὠπτημένον μᾶλλον ὁρᾶτε, κίονος ἀναπιμπλαμένης πονηρᾶς, ἢ περιμένετε ἐς ἂν γραφεύς τις ἐπελθὼν, ἀπεικάσῃ ὑμᾶς, οἷας τὰς ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἐπαίρας τῷ Σωκράτει περιφέρουσιν; ἐκεῖνοι μὲν ἡγανάκτουν, καὶ ἐλοιδοροῦντό μοι. ἔνιοι ☽, καὶ [2] ἐπὶ τὰς βακτηρίας

acceptum à quodam, injecit, & ad meridiem etiam ad tragœdiam hanc pertinebat) dixit O materni, paternique dæmones excipite me propitii. Quibus dictis in ignem insiliit: nec visus est amplius, sed à flamma, quæ se magnam attollebat, est circumfusus. Iterum video te ridentem, egregie Cronie, fabulæ catastrophem. Ego autem per Iovem, non magno vertebam vitio ipsi quòd maternos dæmonas inclamaret. Sed quando patrios quoque invocavit, recordatus eorum quæ de cæde patris dicta sunt, non potui risum continere. Porrò Cynici rogum circumstantes, non flebant quidem: sed silentio mœrorem quendam præ se ferebant, ignem inspicientes, donec odore malè affectus, abeamus inquam ô stolidi. Non enim jucundum est spectaculum senem torrefactum videre, cum nidore malo impleamur. An expectatis dum adveniat pictor qui vos depingat, quales in carcere Socrati amicos appingunt? Illi autem indignabantur, meque convitiis proscindebant: nonnulli etiam ad fustes venerunt.

1 Ἀποπνιγὶς ἐπ' αὐτοῖς] *Odore malo affectus.* Interp. sed nil tale. Vbi enim, quæso, odor ille malus in ἀποπνίγεσθαι? Quid autem? αὐτοῖς ad quid refertur nisi ad Cynicos περιστάντας τὴν πυρὰν, ut à Luciano describuntur? Sed ignoravit interpres quid sit ἀποπνίγεσθαι ἐπ' ἀνθρώπῳ aut quid tale, præsertim vero apud Atticos, quos hic noster studiosissimè imitatur. Exempla sunt passim apud Aristophanem, & Demosthenem, &, (quis Interp. indiligentiam non miretur?) apud ipsummet Lucianum in dialogis ἑταιρικοῖς. Est autem ἀποπνίγομαί ὅτι τινὸς ἀποθνήσκω quod Latini dicunt, *Ea res me urit, me enecat*, Terent. *Vro hominem.* Horat. *Vror seu tibi candidos*, &c. Aristophanes κάομαι. Sed in re ita perspicua sit gratia τῷ παραδεδεμένῳ τὸν διὰ τὸ πλῆθος. Tan. Faber.

2 Ἐπὶ τὰς βακτηρίας ἦξαν] *Ad fustes venerunt.* Interpol. istud verbum non ita vertendum fuit, quia aliter scribendum, scilicet ἔξαν *irruerunt, involarunt*, &c. Estque Attica syncope ab ἐίαω, ut apud Aristophanem linguæ Atticæ canonem legitur, ὐ Πλάτ@.

Ἐξηξάτην ἓν δύο δράκοντ' ἐκ τῶ νεὼ,
Exiluerunt è templo dracones duo.

ita alibi Aristophanes, & ei synchronos Euripides. atque ita legisse interpretem, fi-

ἦξαν. εἶπε ἐπειδὴ ἠπείλησα ξυναρπάσας τινὰς ἐμβαλεῖν εἰς τὸ πῦρ, ὡσὰν ἔποιντο τὰ διδασκάλῳ, ἐπαύσαντο, καὶ ἐρωτῶν ἤρξαν. ἐγὼ δὲ ἐπανιὼν, ποικίλως ἐπεῖρε πρὸς ἐμαυτὸν συνόντα τὸ φιλόδοξον, οἷόν τί ἐστι ἀναλογιζόμενος, ὡς μόνῳ ἔστος ὁ ἔρως ἀφυκτος, καὶ τοῖς πάνυ δοκιμασοῖς εἶναι δυσκίνητον. ἔχ ὅπως σοφίνῳ τινὶ, καὶ τἄλλα ἐμπλήκτως, καὶ ἀποφενομένως βεβιωκότι, καὶ σὺν ἀναξίως τοῦ πυρός. εἶπε συνεύξαντο πολλοῖς ἀπιέναι, ὡς θεάσαιντο τὸ αὐτοῦ. ὤοντο γὰρ ἔπ κεφαλῆς ἔθαι ζῶντα αὐτόν. καὶ γὰρ τὸδε τῇ προτεραίᾳ διεδέδοτο, ὡς [1] πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ἀσπασόμενον, ὥσπερ ἀμελεῖ τοὺς Βραχμᾶνας φασὶ ποιεῖν, ἐπιβήσεσθαι τοῦ πυρός. ἀπέστρεφον δ' ἔν τοῖς πολλοῖς αὐτῶν, λέγων ἤδη τεπλέσθαι τὸ ἔργον, οἷς μὴ τοῦ αὐτὸ προσεπεσκέψατο ἦν, καὶ αὐτὸν ἰδεῖν τὸν τόπον, καὶ πλείονα καταλαμβάνειν τοῦ πυρός. ἔνθα δὴ ὦ ἐπεῖρε, μυρία περάσματα εἶχον, ἅπασι διηρθμένος τοῦ ἀνακρίνουσι, καὶ ἀκριβῶς σκοπιαζομένοις. εἰ μὲ δοκίδιμι τίνα [2] χαρίεντα,

nerunt. Sed postquam minatus sum me correptos aliquos conjecturum in ignem, ut præceptorem sequerentur destiterunt, & pacem egerunt. Ego autem revertens, variis modis, amice, apud me cogitabam de gloriæ amore, qualis ille sit reputans, quàm solus hic amor sit inevitabilis, etiam iis qui admirandi esse censentur: nedum illi viro, qui inter cætera stolidè & insipienter vixit, & ita ut igne non esset indignus. Exinde in multos incidebam qui spectatum ibant, cùm putarent fore ut eum adhuc vivum invenirent. Nam hoc pridie divulgatum erat, eum salutato sole oriente, quemadmodum Brachmanas factitare dicunt, pyram conscensurum. Itaque plerosque illorum ab incepto itinere averti, dicens rem omnem esse jam confectam: quibus ne hoc ipsum quidem diligentia dignum erat, vel ut locum ipsum viderent, & aliquas ignis reliquias invenirent. Hîc amice, infinita negotia habebam, dum omnibus inquirentibus, & accuratè percontantibus differebam. Quòd si gratum aliquem vidissem, eorum

dem fecerit ejus versio, sic enim habet, *A nonnullis quoque eorum ad fustes concursum est.* Vides lector, quantum Interpolatori debeat Interpres. Quid si libellum aliquem absque ullo duce interpretandum suscepisset? *Tan. Faber.*

1 Πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ἀσπασόμενον] Legendum est voce unica προσανίσχοντα, id enim postulat τὸ ἀσπάζεσθαι. προσανίσχω & προσανίσχω, *orior.* Prius illud apud Suidam, qui προσανίσχοντι, vertit per ἐξέχοντι, qui locus à Porto malè intellectus est. Vertendum enim fuerat προσανίσχοντι *id est orienti*, ut ἔξεχε σὺ φίλ' ἥλιε. Apud eundem Suidam linea sequenti lego unica voce προσανίσχοντα ἥλιον, ἀνατέλλοντα. Quem locum esse Luciani puto, hunc ipsum, inquam, qui nunc nobis in manibus est. *Idem.*

2 Χαρίεντα] *Gratum.* Interp. Satis prodit nescire se quid sit χαρίεις. Est enim præter significationes vulgares *doctus, peritus, eruditus.* Id' fusè ostendit Casaubonus in commentariis ad Athenæum, *docti, lupiter, & laboriosi.* Sed ne σύμβολον abeam, addam loca aliquot. Lucianus in libello cui titulus est, πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν, ita scribit. πλὴν ἀλλὰ μετριώτερός γε ὁ ἰδιώτης ἔπος ἓν, αὐτὸς μὲν αὐτίκα ὀλίγον ὢν οἷός τ' ἦν, ἄλλῳ δέ τινι χαρίεντι & συνησομένῳ ἱστορίαν μετα-

χειρι-

[1] ψιλὰ ἂν ὥσπερ σοὶ τὰ πραχθέντα διηγέμην. ὡς δ' ἦ τὰς [2] βλάκας, καὶ πρὸς τὴν ἀκρόασιν κεχηνότας, ἐπαγωδόν τι παρ' ἐμαυτῷ, ὡς ἐπιεδὲ ἀνήφθη μὴ ἡ πυρά, ἐκέλευε ἦ φέρων ἑαυτὸν ὁ Πρωτεύς, σεισμῷ πρότερον μεγάλῳ χρησάμενος, σὺν μυκηθμῷ τ' γῆς, καὶ ἀναπεφθεγμένος μέσης τ' φλογὸς, οἴχεσθε ἐς τ' οὐρανὸν, ἀνθρωπίνῃ μεγάλῃ τῇ φωνῇ λέγων, [3] ἐλίπον γᾶν, βαίνω δ' ἐς Ὄλυμπον. ἐκεῖνοι μὲν ἐν ἐπεθήπεσον, καὶ προσεκύνουν, ὑποφρίττοντες. καὶ ἀνερωτῶν με λέγοντες πότερον, πρὸς ἕω, ἢ πρὸς δυσμὰς ἐνεχθεὶς ὁ χρύψ; ἐγὼ δ', τὸ ἐπελθὸν ἀπεκρινάμην αὐτοῖς. ἀπελθὼν δ' ἐς τὴν πανήγυριν ἐπέσχον πινὶ πολιᾷ ἀνδρὶ, καὶ ἦ τ' Διὶ ἀξιοπίστῳ τὸ πρόσωπον ἐπὶ τῷ γώνῳ, καὶ τῇ λαιᾷ σεμνότητι, τά τε ἄλλα διηγεμένῳ ὥσπερ ἐγὼ Πρωτέως, καὶ ὡς μὴ τὸ καυθῆναι, θεάσασθαι αὐτὸν ἐν λευκῇ ἐσθῆτι μικρὸν ἔμπροσθεν, καὶ νῦν ἀπολίποι ὡσεὶ

eorum quæ gesta erant, vel tenuissima, quemadmodum tibi, exponebam. Sed stupidis, & narrationi inhiantibus, tragicum aliquid comminiscebar, ut postquam incensa est pyra, seque in ignem conjecit Proteus, magno terræ motu priùs orto cum mugitu, vultur è media flamma subvolans, in cœlum abiit, magna voce humana dicens, Reliqui terram, in Olympum commigro. Proinde obstupescebant illi, & subhorrescentes adorabant: & quærebant ex me, utrum ad ortum, an ad occasum subductus esset vultur: ego verò quicquid succurrebat, iis respondebam. Porrò profectus ad celebritatem, incidi in virum canum, ac per Iovem cui vultus authoritatem pariebat, ob barbam, reliquamque gravitatem, quique inter cætera de Proteo narrabat, se postquam conflagrasset, conspexisse eum paulò antè alba veste amictum, & nunc reliquisse ambulantem hilari

χειρίσασθαι πεποιηκώς. Vide ἦ χαρίεντα & ἦ ἰδιώτῃ inter se opponi. Sed is locus Luciani pessimè conversus est. Apud Plutarchum cùm Periander quidam, medicinæ arte clarus, laudaretur, verùm mala poëmata scriberet. ei Archidamus, τί δή ποτε, inquit, ὦ Περίανδρε, ἀντὶ χαρίεντος ἰατρὸς κακὸς ποιητὴς καλεῖσθαι ὀκνεῖς. Vbi iterum videre est, κακὸν ποιητὴν opponi χαρίεντι ἰατρῷ. Hunc locum male intellexit Raphaël Regius. *Tan. Faber.*

1 Ψιλὰ ἂν ὥσπερ σοὶ τὰ πραχθέντα διηγέμην] *Eorum quæ gesta erant vel tenuissima, quemadmodum tibi, exponebam.* Interpolator. Vbi, quis risum vel indignationem tenet? Hisce ne licere hominibus bonus scriptores attingere? & quæ optimè ab interprete erant conversa, depravare? Sic enim planè & disertè interpres. *Illi rem omnem nudè & simpliciter, ut acta erat, quemadmodum tibi, commemorabam.* Idem.

2 Βλάκας] Hos Dial. Alex. & Pseudom. vocabat παχεῖς. Bourd.

3 Ἔλιπον γᾶν] Ex tragicorum aliquo. Sed cur opus fuit dicere γᾶν potiùs quàm γῆν? Facit ea res ὡσὸς τὸ σεμνὸν, novæque apotheosi magis convenit. Somnium, inquies. At audi Eustathium ad Iliad. Quo loco ait Athenienses prætulisse τὸ, ὦ Δάματερ Doricum τῷ, ὦ Δήματερ, quod commune erat & Atticum etiam. Locum ipsum præstat apponere. Ἀθηναῖοι δὲ ὀρθοεπόμενοι τῷ, ὦ Δήματερ, κοινῷ ὄντος ἐν Ἀττικῇ, τὸ, ὦ Δάματερ, Δωρικὸν, ὅτε τὸ θαυμαστικῶς λέγεσι, μαρτυρᾶσι ἐν αὐτοῖς σεμνὰ τῇ φωνῇ τὸ Ἄλφα. Possem addere Hermogenis locum lib. I. ὡσὶ ἰδεῶν, cap. VI. ubi agit ὡσὶ τ σεμνότητος; Sed non vacat transcribere. *Tan. Faber.*

1 Ἔπα-

πατεῖσθαι φασὶν ἐν τῇ [1] Ἐπιφανοῦς Στοᾷ, [2] κεκινωμένον. εἶτ' ἐπὶ πᾶσι τοῦτο ἐσήμαινε τὸ γύπα διομνύμενος, ἢ μὴν αὐτὸς ἑωρακέναι ἀναπαλόμενον ὑπὸ τοῦ πυρός, [3] ὃν ἐγὼ μικρὸν ἔμπροσθεν ἀφῆκα πέτεσθαι, [4] κατεγελῶν τῶν ἀνοήτων, ὡς βλακικὸν τὸ τρόπον. σὺ δὲ τὸ λοιπὸν οἷα εἰκὸς ἐν αὐτοῖς χρήσεσθαι. ποίας μὲν μελίττας ἐπιχειρήσεσθαι ἐπὶ τὸ τόπον, τίνας δὲ τέττιγας οὐκ ἐπαγαγέσθαι, [5] τίνας δὲ κορώνας οὐκ ἐπιπτήσεσθαι, καθάπερ ἐπὶ τὸ Ἡσιόδου πάθος, καὶ τὰ τοιαῦτα; εἰκότως μὲν γὰρ παρά τε Ἡλείων αὐτῶν παρά τε τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, οἷς ἐπεστολίκεσαν ἔλεγον, αὐτίκα μάλα οἶδα πολλὰς ἀπεσταλμένας. φασὶ δὲ πίστεως χάριν τοῖς ἐνδόξοις πόλεσιν ἐπιστολὰς ἀφιέμενον αὐτὸν, [6] διαθήκας τινὰς, καὶ ψηφίσεις, καὶ νόμους.

hilari vultu in Heptaphono Stoa, & oleastri corona redimitum. Postremò addidit, vulturem dejerans, se ex pyra subvolantem conspexisse, quem ego paulò antè volare omisi, stultos, stupidosque deridentem. Cæterùm considera, quæ propter ipsum verisimile est futura. Quales apes locum non sunt frequentaturæ, quæ cicadæ non accessuræ, quæ cornices non advolaturæ, quemadmodum ad sepulchrum Hesiodi, & similia? Imagines enim ab Eleis ipsis, cæteris quæ Græcis, quibus etiam scripsisse dicebat, scio multas protinus erectum iri. Ajunt autem ipsum omnibus ferme celebrioribus civitatibus epistolas misisse, testamenta quædam, admonitiones, & leges. Et

1 Ἐπιφανοῦς Στοᾷ] Pausanias in Eliacis auctor est, dictam quoque fuisse ποικίλην, (cave cum Attica eandem esse putes) & à nonnullis Ἡχοῦς Στοὰν appellatam. Rationem addit; βούσειρα δὲ ἀνδρὶ, ἐπάκρις ὑπὸ τῇ ἠχοῦς ἡ φωνὴ δῆτα τάδε ὅθεν πλέον ἢ πολλαπλοῦν. p. 170. Editionis Sylburgianæ. *Tan. Faber.*

2 Κεκίνωται] Videlicet corona Olympiaca. *Idem.*

3 Οὗ ἐγὼ μικρὸν ἔμπροσθεν ἀφῆκα πέτεσθαι] *Quem ego paulo antè volare omisi.* Interpol. quod quid potest esse deterius? Luciani facetissimum dictum aperiam. Dixerat suprà χαριέστατος scriptor, se, dum Peregrini mortem fatuis quibusdam & κεχηνόσιν ἀνθρωπαρίοις narrat, paucula quædam διηρτυμένα: inter cetera autem evolasse vulturem è rogo, &c. Quæ res citò in plures sparsa est, ut est *humanum genus avidum auricalatum*, ait Lucretius. Itaque adeo hic senex, credulus & religiosè mendax, vidisse se dicit vulturem illum; & tamen, ait Lucianus, memor eris, optimè Croni, me auctorem fuisse illius fabellæ, neque τῷ ὄντι quidquam tale factum fuisse; nam, nescienes fis, vulturem ego illum ἀφῆκα πέτεσθαι, illum è sinu emiseram, id est, mendaciolum illud deridendis istis fungis asperseram, &c. Interpres corruptus ab Interpolatore scripserat: *Quem ego paulo antè volantem dimiseram.* Idem.

4 Κατεγελῶντα τῶν] Lego κατεγελῶν τῶν, alioqui διὰ χιάσμου dictus fuerit vultur κατεγελῶν τῶν ἀνοήτων. Idem.

5 Τίνας δὲ κορώνας ὦν] Æ. Menagius in animadversionibus ad Diogenem Laërtium multis scriptorum testimoniis confirmat legendum esse τίνας χελιδόνας, quæ verissima & maxime congruens lectio est. *Alm.*

6 Διαθήκας τινὰς] *Testamenta.* Interp. διαθήκας καὶ παραίνεσις, verte, *præcepta & admonitiones.* Alludit ad Pythagoræos, à quibus sua præcepta ita vocitabantur. At fortasse, dixerit quispiam, alluserit ad καινὴν διαθήκην Christianorum Lucianus, ut est semper derisor. Et si id concederem, non tamen inde sequeretur vocem hanc verti per *testamentum* debere. Nam ἡ καινὴ διαθήκη significat novum fœdus, quem-

[1] καὶ τινας ἐπὶ τούτων ἀφεστῶτας τῶν ἑταίρων ἐχειροτόνησε, νεκροσχόλας, καὶ νεκροδρόμους ἀποσταλησομένους. τοῦτο τέλος ἔσχε καὶ ἀνδρὸς ὡς βραχεῖ λόγῳ ἀφελεῖν, ὃς τῆς ἀληθείας οὐδεπώποτε ἀπολέλαυκε, ἐπὶ δόξῃ δὲ, καὶ τῷ δόξαι τὰ πολλῶν ἐπαίνῳ, ἅπαντα εἰπόντος ἀεὶ, καὶ πραξαντος, ὡς ἐς πῦρ ἀλέοι, ὅτε μήπω ἀπολαύειν τῶν ἐπαίνων ἐμελλεν, αἰσθητὸς αὐτῶν γιγόμενος. ἓν ἔτι σοι διηγησάμενον, παύσομαι, ὡς ἔχῃς ἐπικαλεῖν μοι. ἐκεῖνα μὲν γὰρ πάλαι οἶδα δηλονότι ἀκούσας μου, ὅτε ἥκων ἀπὸ Συρίας διηγούμην, ὡς ἀπὸ Τρωάδος συμπλεύσαιμι αὐτῷ, καὶ τὸν τε ἄλλον τρόπον συντρυφήσων, καὶ τὸ μεταξὺ τοῦ ὠρατίου, ὃ ἔπεισι Κυνίζειν, ὡς ἔχοι ἐκεῖνός τινα [2] Ἀλκιβιάδην, καὶ ὡς ἐπιζεφυρίζοντι μὲν τὰ νυκτὸς συμβαίη [3] γνόφῳ καλυφθέντος, καὶ κύματα παμμέγεθες ἐγειραντος, σκάφους μὲν τοῦ γυναικῶν ὀ

Et quosdam ex sociis ad hæc legatos designavit, quos mortui nuntios, & Orci cursores appellavit. Hic finis fuit infœlicis illius Protei, viri, ut paucis perstringam, qui veritatis rationem nullam unquam habuit: sed ad gloriam, laudemque à vulgo reportandam omnia semper dixit, & fecit adeò ut in ignem quoque insilierit, tum quum neque laudibus erat fruiturus, dempto illi à morte sensu. Vno adhuc tibi narrato, finem faciam, quò habeas unde abundè rideas. Illa enim jamdudum nosti, siquidem me, quum primum ex Syria veni narrantem audivisti, ut à Troade cum ipso navigarim, aliasque inter navigandum delicias, & formosum adolescentem, cui persuasit ut Cynicæ sectæ se addiceret, videlicet, ut esset etiam ipsi Alcibiades: utque noctu perturbatus fuerit medio in Ægæo, caligine oborta, & fluctum ingentem excitante, utque cum mulieribus ploraverit

quemadmodum ἡ παλαιὰ διαθήκη vetus fœdus. Quis enim ibi mortuus est, cujus ea lex dici queat testamentum? *Tan. Faber.*

1 Καὶ τινας ὅτι τούτων ἀφεστῶτας] Legendum est ὅτι τότε finem enim & προαίρεσιν designat istuc ἐπί. Cùm hæc ad oram libelli asscripsissem, animadverti in Cod. Reg. legi ἐπὶ τότε. Cujus lectionis sententia eadem planè est. *Idem.*

2 Ἀλκιβιάδην τινά] Amores & παιδικὰ Socratis, ut vulgus scriptorum existimat; sed quàm ab hac fœditate remotus fuerit Socrates, omnium, quotquot unquam fuere, hominum optimus & sanctissimus, satis superque ostendunt divina illa Xenophontis ὑπομνημονεύματα; Tum præterea ipsius vita nuper à viro doctissimo, & linguæ Græcæ peritissimo D. Carpentario conscripta. Hoc itaque ausim asserere;

Si quis morte obita sensus tellure sub ima est,
Socratici gaudent Manes, & grandior Vmbra
Ambulat Elysium, tanti scriptoris honore. Idem.

3 Γνόφῳ καταδὺς δὲ καὶ κῦμα παμμέγεθες ἐγείραντος] *Caligine oborta & fluctum ingentem excitante.* Interpol. pessimè. γνόφος enim hoc loco *turbo* est. Idque satis ostendit nomen appositum καταδύς. Deinde, quî quæso fieri possit ut *caligo attollat mare*, quod diceret Lucianus, καὶ κῦμα παμμέγεθες ἐγείραντος? Rem verò terribilem; Caligines noctu fuisse. Videlicet sunt hæc ægri somnia. Intelligit enim Lucianus turbinem illum qui vulgò dicitur ἀνεμοβίας, de quo Apuleius, in libello de Mundo, & alii. Eustathius enim vocem hanc (γνόφος) deducit à νέφος. Ple-

θανυμαστὸς, καὶ [1] θανάτου κρείττων εἶναι δοκῶν. ἀλλὰ μικρὸν ὕστερον τελευτῆς, ὡς σὺνεσις ἔχειν δοκεῖ μοι ἡμερῶν, πλεῖον οἴμαι ἢ ἑκκαίδεκα ἐμφαγών, ἥμισύ τε τῆς νυκτὸς, καὶ ἑάλω πυρετῷ μάλα σφοδρῷ. ταῦτα δέ μοι Ἀλέξανδρος ὁ ἰατρὸς διηγήσατο, μεταπεμψάμενός με ἐπισκοπήσειν αὐτόν. ἔφη δὲ καταλαβεῖν αὐτὸν χαμαὶ κυλιόμενον, καὶ τὸν φλοιὸν ἐκ φέρειν, [2] καὶ ψυχρὸν αἰτοῦντα πάνυ ἐρῶντα, ἑαυτὸν ὃ μὴ δέναι. καίτοι εἰπεῖν ἔφη πρὸς αὐτὸν, ὡς εἰ πάντως θανάτου δέοιτο, ἥκειν αὐτὸν ἐπὶ τὰς θύρας αὐτόματον. ὥστε καλῶς ἔχειν ἕπεσθαι, μηδὲν δὲ πυρὸς δεόμενον. τόνδε αὖ φάναι, ἀλλ' οὐχ ὁμοίως ἐνδεᾶ τὸν τρόπον χρήσοιτ' ἄν, πᾶσι κοινὸς ὤν. ταῦτα μὲ ὁ Ἀλέξανδρος. ἐγὼ δὲ, δέδοικα αὐτὸς πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἶδον αὐτὸν ἐγκεχρισμένον, ὡς δοκεῖ ἀκρύσειε τῷ δεμνίῳ φαρμάκῳ. ὁρᾷς; ἐπάνω τὰς ἀμυδρὰς ἀναδέχεται). ὅμοιον ὡς εἴ τις ἐπὶ σταυροῦ ἀναβησόμενος μέλλων, τὸν ὦν τῷ δικάζοντι πρόσωπον ἱστάμενον ἐρωτᾷ· [3] τί σοι δοκεῖ ὁ Δημόκριτος εἰ ταῦτα ποιήσειεν; ὅτι δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἀναβησόμενος ἐρωτᾷ τὸν δικάζοντα,

πα εἶδε; κατ' ἀξίαν γελάσαι ἂν ἐπὶ τῷ ἀνδρί. καίτοι [1] πόθεν εἶχεν ἐκεῖνος τοσοῦτον γέλωτα; σὺδ' ἂν ὦ φιλότης, γέλα ⸢ αὐτός. ἢ μᾶλιστα ὑπόπιεν ⸢ ἄλλων ἀκούσας θαυμαζόντων αὐτόν.

dissetne? meritò virum irrisisset. Quanquam unde tantus illi risus suppetivisset? Proinde, amice, ride tu quoque: & tum maxime quum audies alios eum admirantes.

1 Πόθεν εἶχεν ἐκεῖνος τοσοῦτον γέλωτα] Quod de risu Democriti dixit Lucianus, idem de lacrymis Heraclitiscripserat Iuvenalis;

Mirandum est unde ille oculis suffecerit humor. Tan. Faber.

ΔΡΑΠΕΤΑΙ. | FVGITIVI.

ARGVMENTVM.

Rursum invehitur hoc Dialogo Lucianus in Philosophos, quos sub fugitivorum nomine non solùm ipsos per se homines facinorosos, ac perditos pleroſque ostendit. Verùm etiam à turpibus principiis, nullis honestis studiis, nulla disciplina institutos, sed solùm ventris & ocii gratia, quò cum majori ignavia ac securitate, libidini atque aliis vitiis inservire possint, ad hanc professionem prorumpere docet. Fingitur autem Iupiter cum Mercurio de eo, quod nuper in Olympiis circa Proteum acciderit, sermonem habere (quæ occasio Dialogo est) atque ibi inter narrandum Philosophiam advenire, multa querentem ac detestantem, de moribus & viciis recentiorum ac nuper natorum Philosophorum, ut qui non ipsi modò, nihil dignum hac professione agant, aut tractent, verùm etiam injuriam ac fraudes, quibus alios circumveniant, sub hoc speciosо titulo tegant. Expositа interim à prima origine, qua de causa Philosophia primùm in terras à Iove demissa fuerit, qui homines philosophari primùm cœperint, & quale postremum hoc hominum genus sub hac professione sese venditare soleat. Qua querela Iupiter, pro eo ac par erat, commotus Mercurium & Herculem unà cum philosophia, ad puniendos hujusmodi impostores demittit, qui, ducente Philosophia, in Thraciam deveniunt, atque ibi fugitivos quosdam servos, philosophorum nomine sese tuentes, & quandam Laconici cujusdam uxorem, libidinis causa secum circumferentes, indicante & adjuvante ad hoc etiam Orpheo poëta, comprehendunt, & malè multatos dominis suis in servitutem restituunt.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Ἀληθῆ ταῦτά φασι πάτερ, ὡς ἐμβάλοι τίς σὺ τὸν φέρων εἰς τὸ πῦρ, κατέναυλα Ὀλυμπίων, ἤδη πρεσβύτης ἄνθρωπος, ὁκ ἀγλυκὴς ἁρμοσθῆναι ποιὸς τὰ τοιαῦτα; ἡ σελήνη γὰρ ἡμῖν διηγεῖτο, αὐτὴ ἑωρακέναι κομιδῇ γε λέγουσα. Ζ. καὶ πάνυ ἀληθῆ ὦ Ἄπολλον. ὡς μή ποτε γένοιτο ἄφελεν. Απο. ὅτω χρηστὸς ὁ γέρων ἦν, καὶ ἀναξίως σὺ πυρὶ ἀπολωλέναι; Ζ. καὶ τοῦτο μὲν ἴσως. ἀλλ' ἐγὼ πολλὴν μὲν τὴν ἀηδίαν μέμνημαι ἀναχθόμενος τότε ὑπὸ κύστεως πονηρᾶς, οἵαν εἰκὸς ἀποφέρεσθαι ὀπθαλμῶν ἀνθρωπίνων σωμάτων. εἰ γὰρ μὴ εἰς τὴν Ἀραβίαν ὡς εἶχον ὕδως ἀπιὼν ᾠχόμην, ἀπολέσειν ἂν εὖ οἶδα ἀτοπίᾳ τῇ καπνῷ. καὶ ὅμως σὺ τοσαύτη εὐωδίᾳ, καὶ ἀφθονίᾳ τῶν ἀρωμάτων, καὶ λιβεωτοῖς παμπόλλοις, μόλις αἱ ῥῖνες ἐπιλαθέσθαι μοι, καὶ ἀπομαθεῖν ἤθελον τὴν κηλῖδα ἐκείνην τῆς ὀσμῆς. ἀλλὰ ἐμὲ νεῦν ὀλίγα δέω ναυλᾶν, ὑπομνησθεὶς αὐτῆς. Απο. τί ἂν βουλόμενος ὦ Ζεῦ, τοιαῦτα εἰργάσατ' ἐαυτὸν, ἢ τί τὸ ὄφελος, ἀπειθήσαντα ἐμπεσεῖν εἰς τὴν πυρά; Ζ. τοῦτο μὲν ὁκ ἂν ὦ παῖ φθάνοις ἐμπεδοκλεῖ πρὸ αὐτοῦ εἰσκαλῶν. ὃς ἐς τὰς κρατῆρας ἦλθε αὐτὸς ἐν Σικελίᾳ. Απο. μελαγχολίαν πιὼ δεινὴν λέγεις. αὐτὰρ ὅτός γε τίνα ποτὲ ἄρα τὴν αἰτίαν ἔσχε τῆς ἐπιθυμίας; Ζ. αὐτοῦ στι λόγον ἐρᾷ, ὃν ἔλεξε πρὸς τὴν γαμήλιον, ἀπολογούμενος πρὸς αὐ-

APOLLO.

Vera-ne hæc dicunt pater, quòd quidam se ipsum coram Olympiis in ignem conjecit, homo jam senex, necnon generosus ad talia præstigiator? Dixit enim Luna se illum ardentem vidisse. *Iupiter.* Verissima Apollo: utinam nunquam facta fuissent. *Apol.* Num adeò bonus erat senex, nec dignus qui in igne periret? *Iup.* Et illud forsitan. At ego multam molestiam memini me perferre tunc ob nidoris fœtorem, qualem par est exhalari ab humanis corporibus quæ assantur. Etenim nisi in Arabiam, ut habebam, statim abiissem, fumi fœditate, certò scias, periissem. Et tamen in fragrantia tanta, & aromatum copia, thurisque abundantia, vix mihi nares oblivisci, & dedisscere volebant illius odoris probrum; sed & nunc illius recordatio nauseam mihi ferè movet. *Apol.* Sed quid volebat quum ita secum egit? aut cui bono in pyram ingressus conflagravit? *Iup.* Hoc quidem omnino facere non possis fili, quin Empedoclem ante ipsum crimineris qui in crateres Ætnæ insiliit & ipse in Sicilia. *Apol.* Gravem dicis melancholiam. Verùm iste quam tandem hujus cupiditatis causam habuit? *Iup.* Ejus orationem tibi recitabo, quam in celebritate habuit, quum apud ipsos pro morte sua

ϒ Ἀληθῆ] Dixi antea hunc Dialogum non esse Luciani. *Bourd.* Non videtur esse Luciani. *Marcil.*

ι Ἄγυ-

τὰς ὑπὲρ τ πλάτης. ἔφη γδ εἶμι μέμνημαι, ἀλλὰ τίς αὕτη σπουδῆ πρόσεισι πεζοραμμένη, καὶ δακρύουσα, πάνυ ἀδικουμένη ἐοικυῖα; μᾶλλον ᾗ Φιλοσοφία ἐστί, κ τὸνομά γε τὸμὸν ἐπιβοᾶται χαλιάζουσα. τί ὦ θύγατερ δακρύεις; ἢ τί ἀπολιπεῖσα τ βίον ἐληλυθας; ἆρα μὴ οἱ Ἰλιῶται αὖθις ἐπιβεβουλεύκασί σοι ὡς τοπρόσθεν, ὅπ τ Σωκράτη ἀπέκτειναν ὑπὸ Ἄνυτα κατηγορηθέντα; εἶτα φεύγεις ἀφ' ὅτου αὐτούς; Φι. οὐδὲν τοιοῦτον ὦ πάτερ. ἀλλ' ἐκεῖνοι μ, ὁ πολὺς λεὼς, ἐπῄνων, καὶ ἀφ' ἡμῆς ἦσαν αἰδήμονοι, καὶ θαυμάζοντές με, καὶ μονονχὶ σεβασκωπεῖτες, εἰ μὴ σφόδρα ξυνίεσαν ὧν λέγοιμι. οἶδε, πῶς ἂν εἴποιμι, οἱ ξυνήθεις, καὶ φίλοι φάσκοντες εἶναι, καὶ τὸνομα τὸμὸν ὑποδύμενοι, ἐκεῖνοί με τὰ δεινότατα εἰργάσαντο. Ζ. οἱ Φιλόσοφοι ἐπιβολήν τινα ἐπιβεβουλεύκασί σοι; Φι. ἰδαμῶς ὦ πάτερ, οἷμα ξυνηδικλωτεῖ μοι κ αὐτοί. Ζ. πρὸς τίνων δ' ἠδίκησαι, εἰ μήτε τοὺς ἰδιώτας, μήτε τοὺς Φιλοσόφους αἰτιᾷ; Φι. εἰσί πνες ὦ Ζεῦ, ἐν μεταιχμίῳ τ τε πολλῶν, καὶ τ φιλοσοφούντων, τὸ μ σχῆμα, καὶ βλέμμα, κ βάδισμα, ἡμῖν ὁμοιοι, κ κ' ταὐτὰ ἐσταλμένοι. ἀξιοῦσι γὰρ ὑπ' ἐμοὶ τάπεσθ. καὶ τὸνομα τὸ ἡμέτερον ἐπιζεφοντες, μαθηταὶ, κ ὁμιληταὶ, κ διασῶται ἡμῶν εἶναι λέγοντες. ὁ βίος δ αὐτῶν, παμμίαρος, ἀμαθίας, κ θράσυς, καὶ ἀσελγείας ἀπάλεως. ὕβρεως δ μικρὰ καθ' ἡμῶν. ὑπὸ τούτων ὦ πάτερ, ἠδικημένη πέφυκα. Ζ. δεινὰ ταῦτα ὦ θύγατερ. ἀλλὰ τί μάλιστα ἠδικήκασί σε; Φι. σκόπει ὦ πάτερ, εἰ μικρά. σὺ γδ κακοδὸν τ βίον ἀδικίας, καὶ ἀθεμιτομίας μεστὸν, ὅτι ἀμαθίας, κ ὕβρεως

sua verba fecit. Dixit enim, si bene memini. Sed quænam est ista quæ huc properat perturbata, & lachrymans, prorsus offensæ cuipiam similis? At potiùs est Philosophia, & nomen quidem meum quiritans inclamat. Quid fles ô filia? aut cur relicta vita venisti? nunquid Idiotæ rursus, tibi struxerunt insidias ut antè, quando Socratem ab Anyto accusatum occiderunt? ipsos-ne ideo fugis? *Phi.* Nihil tale, ô pater, sed illi, plebs nimirum, me laudabant, honoreque prosequebantur reverentes, & admirantes me, ac tantùm non adorantes, tametsi quæ dico non admodum intelligerent. Hi verò, quonam modo dicam, familiares, & qui se amicos esse asserunt, meumque nomen induerunt, illi me gravissimè læserunt. *Iup.* Philosophi ne insidias aliquas tibi struxêre? *Phi.* Nequaquam ô pater, siquidem injuria mecum affecti sunt. *Iup.* A quibus igitur injuriam perpessa es, si nec idiotas nec Philosophos incusas? *Phi.* Sunt nonnulli ô Iupiter, inter multitudinem & philosophantes medii, habitu, aspectu, & incessu nobis similes, similique modo ornati. Nam se mihi subditos esse perhibent, nostrumque nomen usurpant, discipulos, contubernales, & sodales nostros se esse dicentes. At vita ipsorum sceleratissima ignorantia, temeritate, & petulantia est referta. Nobis injuria haud parva. Ab his offensa profugi, ô pater. *Iup.* Molesta sunt hæc, filia, verùm qua re potissimùm te læserunt? *Ph.* Considera pater, num parva. Etenim cùm vidisses humanam vitam, iniquitate: & injustitia plenam, ut pote quæ in ignorantia & injuria

ξωνύσῃ, καὶ παρατιθέμενον τὰ αὐτῶν, καταλείσας τὸ ἀνθρώπινον ὑπὸ τῇ ἀγνοίᾳ ἑλαυνόμενον, ἐμὲ κατέπεμψας, ἐντελάμβῳ ἐπιμεληθῆναι, ὡς παύσοιντο μὲ ἀδικοῦντες ἀλλήλους, καὶ βιαζόμενοι, καὶ ὅμοια τοῖς θηρίοις βιῶντες. ἀναβλέψαντες ὦν ἐπὶ τὸν ἀληθειαν, εἰρηνικώτεροι ξυμπολιτεύοιντο. ἔφης γὰρ αὐτὸς μὲ καθαπέμπειν, ἃ μὴ πρέπει ἀνθρώποι, καὶ ὡς ἀφήκειντο ὑπὸ τῆ ἀμαθίας ὦ θύγατερ, καὶ αὐτὴ ὁρᾶς. ἐγὼ ὦν, εἰκὸς γὰρ αὐτὸς, σὲ, ὦ μῆλον ἰάσασθαι ἂν τὰ μυρίαμβλα οἴομαι, ἀφαιρεῖσθαι ἐξ ἁπάντων ἡμῶν, πέμπω ἰασόμβιον. Z. οἶδα πολλὰ ὦ τοιαῦτα εἰπὼν τότε. σὺ ὦν τὰ μὴ τοῦτα ἤδη λέγε, ὅπως μὴ ὑποδέξωμαί σε καθαπεμβόμβιον τοιοῦτον, ἃ πινα ὦν νῦν ὑπ' αὐτῶν πάσχοντας. Φι. ἧκε μὲ ὦ πάτερ, σκοπεῖν τὰς Ἕλλωας δύβας, ἀλλ' ὅπῃ ἐδόκει μοι χαλεπώτερον ἔργον εἶναι, τὸ βαρβάρους παιδεύειν, καὶ διδάσκειν, τοῦτο πρῶτον ἠξίουν εἰσάπαξ. τὸ Ἑλληνικὸν ὦν εἶναι ἀκριβὲς ὑποχαλέσθαι, καὶ τάχιστα, ὡς μὴ φθόνῳ ὑπδεξόμβιον τὸ χαλεπὸν εἶναι τε, καὶ ὑπαχθησόμβιον τῷ ζυγῷ. ὁρμήσασα εἰς Ἰνδοὺς τοῦτο, ἔσχον μέγιστον τὸ ἐν τῷ βίᾳ, ἐμὲ χαλεπῶς ἐπεισε καθαίρας ἀπὸ τῆ ἐλεφάντων ἐμοὶ συνεῖναι. ὅτε δὲ γένοιτο ὅλδιον οἱ Βραχμᾶνες τοῖς Νεχραίοις, καὶ Ὀξυδράκαις ὁμόρῳ, ὅτοι πάντες ὑπ' ἐμοὶ τάττονται, καὶ βιῶσί γε καὶ τὰ ἡμῖν δοκεῖνα, πεμφάμβροι πρὸς τῆ ἀβελοίκων ἁπάντων. καὶ ἀποθνήσκουσι παραδόξον τινα τρόπον. Z. τὰς Γυμνοσοφιστὰς λέγεις; ἀκήκοα γὰν τάττε ἄλλα τε αὐτῶν, καὶ ὅτι ἐπὶ πυρὰν μεγίστην ἀναβάντες, ἀνέχοντες καιόμβιοι, ἀδὲν ὦ χάλεπὸν, ἢ τὰ καταφερόμενα, & ab iis turbetur, res humanas miseratus quòd tanta insciti a conflictarentur, me in terram demisisti, injungens ut operam darem, quò desinerent à mutuis injuriis, & violentia, vitaque belluina: & ad veritatem respicientes, pacatiùs conversarentur. Dicebas enim cùm me demitteres, quid faciant homines, & quomodo sint affecti ob ignorantiam, ô filia, vides tu quoque. Ego verò, quia me illorum miseret, te quam solam tantis erroribus mederi posse arbitror, ex omnibus nobis delectam, ut illos cures, demitto. *Iup.* Scio me tunc id genus multa dixisse. Tu verò quæ sequuta sunt jam dicito, quomodo te susceperint, quumprimum devolasti, & quæ nunc ab ipsis pertuleris. *Phi.* Ivi, pater, non ad Græcos statim: sed quod opus mihi videbatur esse difficilius, Barbaros videlicet instituere & docere, huic operi primùm incumbere volui. Græcos autem omisi tanquam qui facillimè subigi possent & celerrimè, ut putabam, frænum suscepturi, collumque jugo subdituri essent: & ad Indos primùm me contuli, gentem omnium quæ vivunt maximam, quibus nullo negotio persuasi, ut ab elephantis descendentes, mecum conversarentur. Itaque Brachmanes fœlix hominum genus, Nechræis, & Oxydracis finitimi, hi omnes mihi subditi sunt, nostrisque vivunt institutis, unde à vicinis omnibus honorantur, & mortis admirando quodam genere moriuntur, *Iup.* Dicis-ne Gymnosophistas? Nam inter cætera, audio ipsos consensò ingenti rogo, sponte comburi, nihil de habitu, aut sede

ἥδρας ἀπεξέπεντες. ἀλλ' ὁ μέγα τῶν. ἔναγχος γάρ ἐς Ὀλυμπιάδα τὸ ὅμοιον ἐγὼ εἶδον γνώμων. εἰκὸς ἦν ἐς σὲ παρεῖναι, κωμῳδῶν τότε ἅμα γέροντας. Φι. οὐδὲ ἀνῆλθον ὦ πάτερ εἰς Ὀλυμπίαν διὰ τὴν κατάρατον ἐκείνων, ὃς ἔφλω, ὅτι πολλοὺς αὐτῶν ἐώρων ἀποπνίγοντας, ὡς λοιδορήσειν τοῖς ξυνελεύσεσθαι, καὶ βοῆς τὸ ὀπισθόδομον ἐμπλήσειν ὑλακτοῦντες. ὥστε οὐδὲ εἶδον ἐκεῖνον ὅπως ἀπέθανε. μὴ γὰρ τὸν Βραχμᾶνας, εἰς Αἰθιοπίαν οἴχεσθαι. εἶτα εἰς Αἴγυπτον κατέβη. καὶ ξυγγενόμενος τοῖς ἱερεῦσι, καὶ προφήταις αὐτῶν, καὶ τὰ θεῖα παιδεύσεσθαι, ἐς Βαβυλῶνα ἀπῆρε, Χαλδαίους, καὶ μάγους μυήσεσθαι. εἶτα ἐς Σκυθίαν ἐκεῖθεν. εἶτα ἐς Θρᾴκην, ἔνθά μοι Εὔμολπός τε, καὶ Ὀρφεὺς συνεγένεσθην. ἐς δὲ προαποστείλασα ἐς τὴν Ἑλλάδα, τὰ μὲν, ὡς τελέσειεν αὐτὸς, τὰ Εὔμολπον, ἐμεμαθήκει ἤδη τὰ θεῖα παρ' ἡμῶν ἅπαντα, τὰ δὲ, ὡς ἐπᾴδων προσοιάζοι τῇ Μυσικῇ, καὶ πόδας δίχα εἰπόμην. καὶ τὸ μὲν πρῶτον δίχα ἐλθόντα, ὥστε πάνυ ἠπᾰάσαντο οἱ Ἕλληνες, ὥστε ὅλως ἀπέκλεισαν. κατ' ὀλίγον δὲ προσομιλοῦσα, ἐπεὶ σὺν τοῖς ἅπάντων ἑταίροις, καὶ μαθητὰς προσηγαγόμην. καὶ Ἄλλον, σὺν Σάμῳ. καὶ ἄλλον, ἐξ Ἐφέσου. καὶ Ἀβδηρίτην ἄλλον. ὀλίγους πανυπάποσι. μετὰ τοῦτο Σοφιστῶν φῦλον οὐκ οἶδ' ὅπως μοι παρενεφύη, ὥστε ζηλῶν τὰμὰ ἐς βάθος, ὥστε ἡμιδεῆ ἀπᾴδον, ἀλλ' οἷον τὸ Ἱππόκενταύρων γένος, συνιέντων τι καὶ μικτὸν, ἐν μέσῳ ἀλαζονείας, καὶ φιλοσοφίας πλαζόμενον, ὥστε τῇ ἀγνοίᾳ τέλεον προσεχόμενον, ὥστε ἡμᾶς ἀτενίσαι τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡδρᾶν δυνάμενον, ἀλλ' οἷον λημῶντες τὸ δ' ἀμβλυώττειν ἀσαφές τι, καὶ ἀμυδρὸν ἡμῶν

sede mutantes. Sed hoc nihil magni. Nam recens in Olympiis simile quid accidisse vidi: ac verisimile est te tum interfuisse quum senex ille conflagravit. *Phi.* Ne Olympiam quidem veni pater, metu sceleſtorum illorum, quos dixi, quia videbam plerosque illorum, eò proficisci, consilio convitiis incessendi eos qui convenissent, & clamoso latratu opisthodomum implendi. Itaque quo pacto mortuus ille sit, non vidi. Post Brachmanas igitur in Æthiopiam statim, inde in Ægyptum descendi: & cum sacerdotibus, & prophetis eorum versata sum: quos cùm res divinas docuissem, Babylonem ivi, Chaldæos & magos initiatura. Inde in Scythiam: postea in Thraciam, ubi Eumolpus & Orpheus mecum congressi sunt. Quibus in Græciam præmissis, Eumolpo quidem res omnes divinas à nobis edocto, ut eos initiaret: Orpheo autem ut accinens Musica cogeret, eorum vestigia statim pressi. Atque ubi primùm veni, nec me admodum amplexi sunt, nec omnino excluserunt Græci. Sed paulatim cùm iis conversata, septem ex omnibus amicos, & discipulos collegi, alium ex Samo, alium ex Epheso, alium ex Abdera, omnino paucos. Post quos Sophistarum genus nescio quomodo mihi suppululavit, neque mea absolutè æmulans, neque valdè discrepans: sed tanquam Centaurorum genus, compositum quid & mixtum, in medio arrogantiæ & philosophiæ errans, neque ignorantiæ penitus adhærens, neque fixis oculis nos intueri valens: sed tanquam hebetudine cæcutientes, obscurum quid, & dubiam nostri imaginem,

εἴδωλον, ἢ σκιὰν σύλοτε ἰδόντες ἄν. οἰδὲ, ὦνοῦ ἀπελθὼν πάντα καταγνωκέναι. ὄθεν παρ' αὐτοῖς ἡ ἀχρεῖος ἐκείνη, καὶ ὡσπερὴ σοφία, καὶ ὡς αὐτοὶ φασιν, ἀπρόσμαχος ἀνεφλέγετο. αἱ κομψαὶ, καὶ ἄπορα, καὶ ἄτοποι ἀπορίαι; καὶ δυσέξοδοι, καὶ λαβυρινθώδεις ἐρωτήσεις. ἔτα κωλυόμενοι, καὶ ἐλεγχόμενοι πρὸς τῶν ἑταίρων τῶν ἐμῶν, ἠγανάκτουν, καὶ σωίζωνθ' ἑαυτούς. καὶ τέλος, δικαστηρίοις ὑπῆγον, καὶ παρεδίδοσαν στομφύροις καὶ κενεῖσι. ἔχρῆν με ὦ ἔσως τότε φυγεῖν δύσις, καὶ μηκέτ' ἀνέχεσθαι τὴν σωυσίαν αὐτῶν. νυνὶ ἢ Ἀνταθένης με, καὶ Διογένης, καὶ μικρὸν Κράτης, καὶ Μένιππος, ὅτοι ἔπεισαν ὀλίγον ἐπιμετρῆσαι τῆ μονῆς, ὡς μή ποτε ὤφελον. ἐ γὰ ἂν τοσαῦτα ἐπεπόνθειν ὕστερον. Ζ. ὑδέπω μοι λέγεις ὦ Φιλοσοφία, πίνα ἠδικησαι, ἀλλὰ ἀγανακτεῖς μόνον. Φι. καὶ μὴν ἄκυε ὦ Ζεῦ, ἠλίκα ἐπί. μιαεθ' γάρ τι φῦλον ἀνθρώπων, καὶ ὡς τὸ πολὺ ἀλιτκὸν, καὶ ἀηδικὸν, ὑ ξυγχωρούμενον ἡμῖν ἐκ παίδων ὑπ' ἀχολίας. ἐδάλδε γὰ, ἠδήσθειν, ἢ ἄλλας τέχνας, οἵας εἰκὸς τὸς τοιύτος ἐμάνθανε, σκυτδειν, ἢ τεκταίνειν, ἢ ὡδὲ πλωνὸς ἔχειν, ἢ ἔρια ξαίνειν, ὡς ἐργαλεῖα εἶη τοῖς γυναιξί, καὶ ἐκήρυττε, καὶ κερδαίνοις ἐμπορεῦε, ὁπότε ἢ κερδαλέον τρέφοιεν, ἢ μίτον κλώθοιεν. τοιαῦτα τοίνυν ἐν παισὶ μελετῶντες, ὐδὲ ὄνομα τὸ ἡμέτερον ἠδεσαν. ἐπεὶ ἢ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἠρξαθε, καὶ κατεῖδον τὴν αἰδῶ ὅσην ἔχουσι τὸ πολλῶν ἐστι τοῖς ἐπαίροις τοῖς ἐμοῖς, καὶ ὡς ἀνέχονται οἱ ἄνθρωποι τὴν παῤῥησίαν τὴν αὐτῶν, καὶ χαίρουσι θεραπεύόμενοι, καὶ συμβαλλόμενοι σκιὰν ποτε ἢ νεφέλην ὡς ἄρα τινὲς ἐνόμιζον εἶναι. οἱ δὲ, ὅλως ἀπεφαίνοντο μηδὲν εἶναι. ὅθεν ἐκείνη ἡ ἀχρεία καὶ ὡς αὐτοὶ ἔλεγον σοφία, καὶ ἀπρόσμαχος ἐφαίνετο. αἱ κομψαὶ, καὶ ἄπορα, καὶ ἄτοποι ἀπορίαι; καὶ δυσέξοδοι, καὶ λαβυρινθώδεις ἐρωτήσεις. ἔτα κωλυόμενοι, καὶ ἐλεγχόμενοι πρὸς τῶν ἑταίρων τῶν ἐμῶν, ἠγανάκτουν, καὶ σωίζωνθ' ἑαυτούς. καὶ τέλος, δικαστηρίοις ὑπῆγον, καὶ παρεδίδοσαν στομφύροις καὶ κενεῖσι. ἔχρῆν με ὦ ἔσως τότε φυγεῖν δύσις, καὶ μηκέτ' ἀνέχεσθαι τὴν σωυσίαν αὐτῶν. νυνὶ ἢ Ἀνταθένης με, καὶ Διογένης, καὶ μικρὸν Κράτης, καὶ Μένιππος, ὅτοι ἔπεισαν ὀλίγον ἐπιμετρῆσαι τῆ μονῆς, ὡς μή ποτε ὤφελον. ἐ γὰ ἂν τοσαῦτα ἐπεπόνθειν ὕστερον. Ζ. ὑδέπω μοι λέγεις ὦ Φιλοσοφία, πίνα ἠδικησαι, ἀλλὰ ἀγανακτεῖς μόνον. Φι. καὶ μὴν ἄκυε ὦ Ζεῦ, ἠλίκα ἐπί. μιαεθ' γάρ τι φῦλον ἀνθρώπων, καὶ ὡς τὸ πολὺ ἀλιτκὸν, καὶ ἀηδικὸν, ὑ ξυγχωρούμενον ἡμῖν ἐκ παίδων ὑπ' ἀχολίας. ἐδάλδε γὰ, ἠδήσθειν, ἢ ἄλλας τέχνας, οἵας εἰκὸς τὸς τοιύτος ἐμάνθανε, σκυτδειν, ἢ τεκταίνειν, ἢ ὡδὲ πλωνὸς ἔχειν, ἢ ἔρια ξαίνειν, ὡς ἐργαλεῖα εἶη τοῖς γυναιξί, καὶ ἐκήρυττε, καὶ κερδαίνοις ἐμπορεῦε, ὁπότε ἢ κερδαλέον τρέφοιεν, ἢ μίτον κλώθοιεν. τοιαῦτα τοίνυν ἐν παισὶ μελετῶντες, ὐδὲ ὄνομα τὸ ἡμέτερον ἠδεσαν. ἐπεὶ ἢ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἠρξαθε, καὶ κατεῖδον τὴν αἰδῶ ὅσην ἔχουσι τὸ πολλῶν ἐστι τοῖς ἐπαίροις τοῖς ἐμοῖς, καὶ ὡς ἀνέχονται οἱ ἄνθρωποι τὴν παῤῥησίαν τὴν αὐτῶν, καὶ χαίρουσι θεραπεύόμενοι, καὶ συμβαλλόμενοι σκιὰν

umbramve quandoque cernentes. At hi, omnia accuratè à se percepta esse existimarunt. Hinc illa inutilis apud illos & supervacanea sapientia, atque illorum judicio inexpugnabilis, accensa est: nimirum versutæ, dubiæ, & absurdæ responsiones: præterea inextricabiles & labyrintheæ interrogationes. Quòd si ab amicis meis prohibentur, & redarguuntur, indignantur, ac contra illos conspirant, tandemque in jus rapiunt, & ad cicutam bibendam tradunt. Et quanvis fortasse tum confestim fugere, nec eorum conversationem amplius tolerare oportuisset: Antisthenes tamen, & Diogenes, ac paulò pòst Crates, & Menippus, mihi persuaserunt ut paulum moræ adderem. Quod utinam nunquam factum esset: non enim tanta postea fuissem perpessa. *Iup.* Nondum mihi dicis, ô Philosophia quanam injuria sis affecta, sed indignaris solùm. *Ph.* Atqui audi Iupiter, quanta sit. Scelestum quoddam hominum genus est, atque ut plurimum servile ac mercenarium, ob negotia nobiscum à pueris non versatum. Serviebat enim, aut mercede operam locabat, aut alias artes, quas decebat istiusmodi homines addiscebat, sutoriam, fabrilem, fullonicam, & lanificam, ut lanam carminatam facilè elaborare, & nere possent mulieres, & commodè ducerent, cùm illæ aut tramam versarent, aut licium circumvolverent. Talia igitur in pueritia exercentes, ne norant quidem nomen nostrum. Postquam verò inter viros censeri cœperunt, & reverentiam animadverterunt, qua vulgus amicos meos prosequitur, & ut homines eorum loquendi libertatem tolerant, & se curari gaudent, & con-

ζοντες, & ἐπιλιμένιον ὑποπτήσσουσι, ταῦτα πάντα τυραννίδα ὑ μικρὰν ἡγοῦ εἶναι. τὸ μὲ δὴ μανθάνειν ὅσα τῇ τοιαύτῃ σωθεισῇ σώφρονι, μακρὸν ἴσως. μᾶλλον ἢ ῥᾴδιον ἀδυνάτου. εἰ τέχνας ἢ, γλίσχρας & σκληρὰς πόνου, καὶ μάγις ἱκανὰ παρέχειν ἐδυνάντο. οἷοις ἢ & ἡ δουλεία βαρεῖ. καὶ ὥσπερ ἔν ἐστι, ἀφόρητον ἐφαίνετο. ἔδοξεν ἔν σκοπουμένοις, τῶν ὑστάτων [1] ἄγκυραν, ὧν ἱερὰν οἱ ναυκλήρομοι φασὶ καθίειν, καὶ ἐπὶ τὸν βελτίστην λιμένα ὁρμήσαντες, ἐπὶ τὸ & τόλμαν, καὶ ἀμαθίαν, καὶ ἀναισχυντίαν σωσκλέσαντες, αὐτῷ αὐτοῖς μᾶλιστα σωαγωνίζονται, καὶ λοιδορίας καινὰς ἐκμελετήσαντες, ὡς πρόχειρα εἶεν, καὶ ἀνὰ στόμα τοῦτο μόνας ξυμβολὰς ἔχοντες. ὁρᾷς ὁποῖα πρὸς Φιλοσοφίαν ἐφόδια; χημαλίζουσι, καὶ μεθαρμόττουσιν αὐτὰς εὖ μάλα εἰκότως, & πρὸς ἐμὲ, οἷόν τι ἀμέλει ὁ Αἴσωπός φησι ποιῆσαι τὸν ἐν τῇ Κύμῃ ὄνον. ὃς λεοντῆν περιβαλόμενος, καὶ πρὸ ὀγκώμενον, ἠξίει λέων & αὐτὸς εἶναι. καί πως τινὲς & ἦσαν ἴσως οἱ πιστεύοντες αὐτῷ. τάσδ' ἡμέτερος, φανὰ ῥᾷστα ὡς οἶσθα, καὶ ἐς μίμησιν πρόχειρα. τὰ φαῦλα λέγω. καὶ δὲ πολλῆς & πραγματείας δεῖ τελεσθῆναι βελτίονα, & πάρεσθαι ἐξαρτήσασθαι, & ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἔχειν, & βοᾶν, μᾶλλον ἢ οἰκεῖαν, ἢ ὑλακτεῖν, & λοιδορεῖσθαι ἅπασι. τῶν ἀσφάλειαν γὰρ αὐτοῖς & μηδὲν ἐπὶ τούτῳ παθεῖν, ἢ πρὸς τὸ χῆμα αἰδῶς παρέξειν ἔμελλεν. ἢ ἐλευθερία ἢ πρόχειρος, ἄκοντι & δι' ἀστότε, κἂν εἰ βέλοιο ἀπάγειν, παραχθησομένῳ τῷ ξύλῳ. καὶ τὰ

consulentibus parent, denique increpantes formidant, hæc omnia dominium haud parvum esse arbitrabantur. Verùm addiscere quæ huic professioni conveniunt, longum erat, imò potiùs prorsus impossibile. Artes verò sordidæ etiam cum labore vix poterant necessaria suppeditare. Nonnullis etiam servitus, gravis, & ut est, intolerabilis videbatur. Re igitur perpensa, ultimam anchoram, quam navigantes sacram vocant, visum est demittere, ad socordiam optimam declinando, audaciam quoque, & ignorantiam, ac impudentiam in auxilium advocando, quæ potissimùm ipsis opitulantur: & nova convitia excogitando, quæ in promptu essent, quasque solas in ore haberent suppetias. Vides qualia ad Philosophiam viatica? Se componunt, & transformant perquam eleganter: & mecum agunt, ut nimirum Æsopus ait Cumanum illum asinum feciſſe, qui cùm leoninam pellem induisset, & asperè derudisset, ipse leo videri cupiebat: & fortè erant qui ipsi crederent. Nostra verò, planè sunt, ut scis, facilia, & in promptu imitabilia. De externis loquor: haud enim magni est negotii, tritam vestem induere, & peram collo suspendere, & baculum in manu habere, & vociferari, imò potiùs rudere, aut latrare, omnibusque maledicere. Equidem securitatem, quòd nihil ob talia passuri essent, formæ reverentia præstaret debebat. Libertas autem, prompta, invito domino, etsi vellet ab eo avertere, qui baculo est percutiendus. Cæterùm facul-

1 Ἄγκυραν ἱερὰν.] Proverb. de quo in Iove Tragœdo. *Bourd.*

ἀλφιτα σὺν ἔτ' ὀλίγα, μηδὲ ὡς ἔτυχε, μᾶζα ψιλή. τὸ δ' ὀψώνιον, ἢ τάριχος, ἢ ὗμον, ἀλλὰ κρέα παντοδαπά, καὶ οἶνον ἡδύτατον. καὶ χρυσίον παρ' ὅτου ἂν ἐθέλωσι. διαμφιλογοῦσι γὰρ ἐπιφοιτῶντες. ἢ ὡς αὐτοί φασι, λοπὰς εἴρουσι τὰ πρόσωπα, δύσεις τε πολλὰς οἵαν ἢ αἰδοῦς σχήμασιν, ἢ δέους μὴ ἀκαίρου τύχωσι. καὶ γὰρ αὖ κἀκεῖνο ἐώρων οἶμαι, ὡς ἐξίστα κολακήσουσι τοὺς ὀρθῶς φιλοσοφοῦντας. ὑδέ τις ὁ διαφόρων, καὶ ἀμφιλυῶν τὰ τοιαῦτα ἔσται, ἢν μέγον τὰ ἔξω ἢ ὄμοια. ἀρχὴν γὰρ οὐδὲ τὸ ἔλεγχον δέχονται, ἢν ἔρηταί τις αὐτοὺς κατ' ἰδίαν, καὶ καθαρά, ἀλλ' οὐδὲ βοῶσι, καὶ ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν τὴν ἑαυτῶν ἀναφεύγουσι τὴν λοιδορίαν, καὶ παρέχειν τὸ ξύλον. καὶ ἢν μὲ τὰ ἔργα ζητῇς, οἱ λόγοι πολλοί. ἢν δ' ἀπὸ τῶν λόγων κρίνειν ἐθέλοις, τὸν βίον ἀξιοῦσι σκοπεῖν. τοιγαροῦν ἐμπέπληκται πᾶσα ἡ πόλις τῶν τοιούτων ῥαδιουργιῶν. καὶ μάλιστα τὴν Διογένη, καὶ Ἀνισθένη, καὶ Κράτητα ἐπιχαφοῦσιν, καὶ ἀπὸ τῆς Κυνὸς τιτλοῦνται. οἱ τὸ μὲ χρήσιμον ὁπόσον ἔνεστι τῇ φύσει τῶν κυνῶν, οἷον τὸ φυλακτικὸν, ἢ τὸ οἰκουρικὸν, ἢ τὸ φιλοδέσποτον, ἢ μνημονικὸν, ἁδαμῶς ἐζηλώκασιν, ὑλακὴν δ', καὶ λιχνίαν, καὶ ἁρπαγὴν, καὶ ἀφροδίσια συχνὰ, καὶ κολακείαν, καὶ τὸ σαίνειν τὸν δεῖνα, καὶ ἀπὸ τραπέζης ἔχειν, ταῦτα ἀκριβῶς ἐκπεπονήκασιν. ὅψῃ τοίνυν μὴ μικρὸν οἷα ἔσται. οἱ γὰρ ἐκ τῆς ἐργασηρίων ἅπαντες ἀναπηδήσαντες, ἐρήμους τὰς τέχνας ἐάσουσιν, ὅταν ὁρῶσι σφᾶς μὲ τονοῦντας, καὶ κάμνοντας, ἔωθεν εἰς ἑσπέραν ἐπικεκυφότας τοῖς ἔργοις, καὶ μόγις ἀπαζῶντας ἐκ τῆ τοιαύτης μισθαρνίας. ἐργὰς δ', καὶ γόητας ἀνθρώπους καὶ ἔτ' ὀλίγα, μηδὲ ὡς ἔτυχε, μᾶζα ψιλή. τὸ δ' ὀψώνιον, ἢ τάριχος, ἢ ὗμον, ἀλλὰ κρέα παντοδαπά, καὶ οἶνον ἡδύτατον. καὶ χρυσίον παρ' ὅτου ἂν ἐθέλωσι. διαμφιλογοῦσι γὰρ ἐπιφοιτῶντες. ἢ ὡς αὐτοί φασι, λοπὰς εἴρουσι τὰ πρόσωπα, δύσεις τε πολλὰς οἵαν ἢ αἰδοῦς σχήμασιν, ἢ δέους μὴ ἀκαίρου τύχωσι. καὶ γὰρ αὖ κἀκεῖνο ἐώρων οἶμαι, ὡς ἐξίστα κολακήσουσι τοὺς ὀρθῶς φιλοσοφοῦντας. οὐδέ τις ὁ διαφόρων, καὶ ἀμφιλυῶν τὰ τοιαῦτα ἔσται, ἢν μέγον τὰ ἔξω ἢ ὄμοια. ἀρχὴν γὰρ οὐδὲ τὸ ἔλεγχον δέχονται, ἢν ἔρηταί τις αὐτοὺς κατ' ἰδίαν, καὶ καθαρά, ἀλλ' οὐδὲ βοῶσι, καὶ ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν τὴν ἑαυτῶν ἀναφεύγουσι τὴν λοιδορίαν, καὶ παρέχειν τὸ ξύλον. καὶ ἢν μὲ τὰ ἔργα ζητῇς, οἱ λόγοι πολλοί. ἢν δ' ἀπὸ τῶν λόγων κρίνειν ἐθέλοις, τὸν βίον ἀξιοῦσι σκοπεῖν. τοιγαροῦν ἐμπέπληκται πᾶσα ἡ πόλις τῶν τοιούτων ῥαδιουργιῶν. καὶ μάλιστα τὴν Διογένη, καὶ Ἀνισθένη, καὶ Κράτητα ἐπιχαφοῦσιν, καὶ ἀπὸ τῆς Κυνὸς τιτλοῦνται. οἱ τὸ μὲ χρήσιμον ὁπόσον ἔνεστι τῇ φύσει τῶν κυνῶν, οἷον τὸ φυλακτικὸν, ἢ τὸ οἰκουρικὸν, ἢ τὸ φιλοδέσποτον, ἢ μνημονικὸν, ἁδαμῶς ἐζηλώκασιν, ὑλακὴν δ', καὶ λιχνίαν, καὶ ἁρπαγὴν, καὶ ἀφροδίσια συχνὰ, καὶ κολακείαν, καὶ τὸ σαίνειν τὸν δεῖνα, καὶ ἀπὸ τραπέζης ἔχειν, ταῦτα ἀκριβῶς ἐκπεπονήκασιν. ὅψῃ τοίνυν μὴ μικρὸν οἷα ἔσται. οἱ γὰρ ἐκ τῆς ἐργασηρίων ἅπαντες ἀναπηδήσαντες, ἐρήμους τὰς τέχνας ἐάσουσιν, ὅταν ὁρῶσι σφᾶς μὲ τονοῦντας, καὶ κάμνοντας, ἔωθεν εἰς ἑσπέραν ἐπικεκυφότας τοῖς ἔργοις, καὶ μόγις ἀπαζῶντας ἐκ τῆ τοιαύτης μισθαρνίας. ἐργὰς δ', καὶ γόητας ἀν-

cultates non ampliùs paucæ, neque tenuis, ut antè, maza: obsonium verò, non salgama, non grestis cepa: sed omnigenæ carnes, & vinum quàm suavissimum, & aurum unde volunt. Etenim circumerrantes tributum colligunt: aut ut loquuntur ipsi, oves tondent, multosque daturos existimant: aut habitus reverentia, aut malè audiendi metu. Etenim illud, ut puto, videbant, fore ut ex æquo inter rectè philosophantes collocarentur: nec quisquam esset qui talia judicaret & discerneret, si exteriora tantùm essent similia. In primis enim redargutionem non accipiunt, si quis ita modestè, & sensim interroget: sed confestim clamant, & ad suam arcem, maledicentiam scilicet confugiunt, & ad lignum paratum. Ac si opera quæras, verba multa: quòd si à sermonibus judicare velis, vitam considerandam esse censent. Proinde tota civitas hujusmodi malitia referta est: & iis maximè, qui Diogenis, Antisthenis, & Cratetis titulos assumunt, & disciplinæ Cynicæ se addicunt. Cæterùm quod natura optimum est in canibus, veluti custodia, vel domus tutela, aut heri amor, aut memoria, id nequaquam imitantur: sed latratui, gulæ, rapinæ crebræ Veneri, adulationi, divitum blanditiis, & frequentationi mensarum, diligenter operam dant. Videbis igitur paulò pòst quonam hæc evadant. Omnes enim ex officinis exilientes, artes relinquent desertas, cùm cernant se labore fatigari, ab aurora ad vesperam usque operi incumbentes, & vix istiusmodi quæstu victum comparare. Segnes verò & subdolos homines in omnium

ἡδόνας, ἐν ἅπασιν ἀφθόνως βιῶντες, αἰτοῦντας μὲ τυραννικῶς, λαμβάνοντας δὲ προχείρως, ἀγανακτοῦντας δ', εἰμὴ λάβοιεν, οὐκ ἐπαινοῦντας δ', εἰ καὶ λάβοιεν. παῦτα ὁ ἐπὶ Κρόνου βίος δικεῖ αὐτοῖς, καὶ ἁπλῶς τὸ μέλι αὐτὸ ἐς τὰ σώματα ἐοικέναι ἐκ Διὸς ἐρρεῖν. καὶ ἦν ὄντως ἂν δεινὸν τὸ πᾶθημα ἦν, εἰ τοιοῦτοι ὄντες, μηδὲν ἐς ἡμᾶς ἄλλο ἐξύβριζον. οἱδὲ μάλα σμικροὶ, καὶ σκυπτωποὶ τὰ ἴξω, καὶ τὰ δημόσια φαινόμενοι, ὧν παιδὸς ὡραίου, ἢ γυναικὸς λάβωνται καλῆς, ἢ ἐλπίσωσι, σφᾶς ἄξιον, οἷα ποιοῦσιν. ἔνιοι δ', καὶ ξένων τὰ σφετέρων γυναῖκας ἀπαίρουσι μοιχεύσοντες, καὶ τὰ Ἰλιέα σκεῖνον νεανίσκον, ὡς φιλοσοφοῦσι δὴ ἐ αὐτοί. εἶτα καινὰς ταύτας ἅπασι τοῖς ξυνοῦσι προσήκουσι, πλάτωνός τι δόγμα οἴονται ποιεῖν, οὐκ εἰδότες ὅπως ὁ ἱερὸς σκεῖνος ἤξιε καινὰς ἠλίθας τὰς γυναῖκας. ἃ μὲ γὰρ οὐ τοῖς συμποσίοις φρονοῦσι, καὶ ἃ μεθύσκοντα, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. καὶ ταῦτα ποιοῦσι, πῶς οἱ καταγρεῦντες αὐτοὶ μέθης, ἐ μοιχείας, ἐ λαγνείας, καὶ φιλαργυρίας. ὑδὲν γὰρ ὅπως εὔεργις ἄλλο ἄλλως ξυνοῦσιν, ὡς τὰς λόγους αὐτῶν, ἐ τὰ ἔργα. οἷον, κολακείαν μισεῖν φασι, κολακείας ἕνεκα τὴ Γναθωνίδων, ἢ τὴν Στρυθίαν ὑπερβαλέας δυνάμενοι, ἀληθεύειν τοὺς ἄλλους προτρέπονται. οὐκ ἂν ὑδὲ κινῆσαι τὴν γλῶτταν μὴ μὲ ἐ ψεύσματος δυνάμενοι. ἡδονὴ πᾶσιν ἐχθρὸν τὸ λόγῳ, καὶ ὁ Ἐπίκουρος πολέμιον, ἔργῳ δ' ἅπασι ταύτην ἄπασαν προτίθησι. τὸ δ' ὀξύχολον, ἐ μικροψύχου, καὶ πρὸς ὀργὴν ῥᾴδιον, ὑπὲρ τὰ βρεφύλλια τέκνα μάλα γὰρ ὁ μικρὸν πα-

omnium rerum copia vivere, tyrannicè quidem postulantes, ac promptè accipientes, & quum non acceperint, indignantes, neque si acceperint, laudantes. Hæc videntur ipsis Saturni fæculum, spontéque mel ipsum è cœlo in ora influere. Porrò res hæc minùs esset molesta, si tales cùm sint, alia nulla injuria nos afficerent. Sed hi cùm admodum casti & severi, extrinsecus, & publicè appareant, si puerum nacti fuerint formosum, aut speciosam mulierem, aut speraverint, æquum est tacere quæ faciunt. Nonnulli verò suorum etiam hospitum uxores adulterio corrumpendas abducunt, Iliensis illius juvenis instar, ac si & ipsæ quoque essent philosophaturæ. Deinde communes has omnibus qui congrediuntur, proponentes, Platonis præceptum implere se putant, nescientes quo pacto facer ille mulieres communes esse debere censuit. Quæ verò in conviviis agunt, utque inébriantur, longum esset recensere. Et hæc faciunt, quomodo putas, dum ipsi ebrietatem, adulteria, luxuriam, & avaritiam reprehendunt. Nihil igitur invenies inter se magis contrarium, quàm ipsorum dicta, factaque: ut assentationem sibi odiosam esse dicunt, cùm assentatione Gnathonidem & Struthiam superare possint: & alios vera loqui hortantur, cùm ipsi ne linguam quidem movere queant, quin mentiantur. Voluptas omnibus verbo tenus est invisa, hostis Epicurus: sed re ipsa quidvis ob eam faciunt. Iræ præterea vehementia, levissimarumque rerum perturbatione, nec non iræ facilitate nuper natos infantulos superant. Non parvum igitur

ρέχωσι τοῖς γεωμένοις, ὁπόταν ὑπὸ τ τυχῆσης αἰτίας ἐπιζέσῃ μ αὐτοῖς ἡ χολή, πελιδνοὶ ὄ τῷ χρόᾳ βλέπωντες, ἰταμόν τ & παρρησίαν διδοῦντες. ἢ ἄρρεν, μᾶλλον ὄ ἰᾶ μεῖζον αὐτοῖς ἡ τὸ σῶμα. μὴ σύγε σκεῖδε τύχοις, ὅτε ὁ μιαρὸς ἐκεῖνος ἐκχεῖται βόρβορος. χρυσίον μ, ἢ ἄργυρον, Ἡράκλεις οὐδὲ κεκτῆσθαι ἀξιῶ. ὁβολὸς ἱκανὸς, ὡς ἥρμις θεραπεύσει. ποτὸν γὄ, ἡ κρήνη, ἡ ποδαπὸς παρέξει. μετ' ὀλίγον αἰτῆσιν [1] οὐκ ὁβολὸς, οὐδὲ δραχμὰς ὀλίγας, ἀλλὰ πλούτους ὅλους. ὥστε τίς ἔμπορος τοσοῦτον ἀπὸ ὄ φόρτου πλήσειεν ἄν, ὅσον τούτοις Φιλοσοφία εἰς χρημάτισμὸν συντελεῖ. εἶτ' ἐπειδὰν ἱκανῶς συλλέξωντες, & ἐπισείσωντες, ἀπορρίψαντες ἐκεῖνο τὸ δύσηνον τελῶνιον, ἀρχὰς σώσουσι, ἢ ἐσθῆτας τ μαλακὰς ἐνείσωθ, & παῖδας κομήτας, & συνοικίας ὅλας, μακρὰ χαίρειν φράσαντες τῇ πύρᾳ τῇ Κράτητος, & τῷ τελώνῃ ὄ Ἀνταδίνεως, ἢ τῷ πίθῳ ὄ Διογένους. οἱ ἰδιῶται ὄ ταῦτα ὁρῶντες, καταπτύσουσιν ἤδη Φιλοσοφίας, ἢ ἄπαντας εἶναι τοιούτους φήσουσι, καμὲ τ διδασκαλίας αἰτιῶν). ὥστε πολλῆ ἤδη ὄ χρόνῳ, ἀδύνατόν μοι γενήσεται κἂν ἕνα πρὸς τροσαγάγεσθαι αὐτῶν. ἀλλὰ τὸ τ Πηνελόπης ἐκεῖνο πάσχω. ὁπόσον γὰρ δὴ ἐγὼ ἐξυφήνω, τοῦτο σὺ ἀκμαῖος αὖθις ἀναλύεις). ἡ ἀμαθία ὄ, & ἡ ἀδικία, ἐπιμελῶσιν, ὁρῶσαι ἀνεξέργαστον ἡμῖν τὸ ἔργον, & ἀνήνυτον πόνον. Ζ. εἶα ὦ Θεοὶ πέπονθεν ἡμῖν ἡ Φιλοσοφία πρὸς τ καθαρότητα ἐκείνην. ὥστε ὥρα σκοπεῖν ὅ, τι & πρακτέον, ἢ ὅπως αὐτὰς μετ-

igitur risum spectatoribus movent, quum quavis de causa bilis ipsis effervescit, lividoque colore cernuntur, impudentiam & animi impotentiam aspectu præ se ferentes. Os verò spuma, vel veneno potiùs est refertum. Ne fis ibi quum fœda illa illuvies effunditur. Aurum, aut argentum, hercle, possidere nolo: sufficit obolus: quo lupinos emam, nam potum fons seu rivus præbebit. At paulò pòst non obolos vel drachmas paucas, sed totas postulant divitias: adeò ut mercator quispiam tanto onere impleri posset, quantum illis ad quæstum Philosophia confert. Inde postquam ad satietatem corrasêre, & victum comparavêre, abjecta illa infœlici lacerna, agros nonnunquam, mollesque vestes, & crinitos pueros, totasque domos emunt, Cratetis peræ, Antisthenis lacernæ, ac Diogenis dolio longum vale dicentes. Talia quum idiotæ vident, jam despuunt Philosophiam, omnesque tales esse putant, meamque doctrinam criminantur: adeò ut longo jam tempore, non potuerim vel unum ipsorum mihi conciliare: sed idem ac Penelope mihi accidat, scilicet ut quantum ego texo, tantum momento dissolvatur. Ignorantia verò & injustitia, quum vident nostrum opus infectum, irritumque esse laborem, à risu non temperant. *Iup.* Proh Dii! qualia nobis perpessa est ab execrandis illis Philosophia! Quare tempus est dispiciendi, quid sit opus facto, quoque modo sint pu-

1 Οὐκ ὁβολὸς ἀλλὰ πλοῦτος] Sic apud Heliod. lib. 2. καὶ ἐμοὶ δοκεῖτε τοῖς ὄντως ἐν δυσκόλοις, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ λίαν αἰτήσαι. Bourd.

λδυσίον. ὁ μὲν γὰρ κεραυνὸς, ἀπάγχ μιᾶ ῥοπῇ, καὶ ὁ θάνατος ταχύς. Απο. ἐγὼ τοι ὦ πάτερ, ὑποθήσομαι. μισῶ γὰρ ἐκ αὐτὸς ἤδη τὰς ἀλαζόνας, ἀμύστας ὄντας, ὑπὸ τῶν Μυσῶν ἀγαναντῶν. κεραυνῷ μὲν γὰρ, ἢ τὸ σὸν δεξιᾶς, ἀδαμῶς ἐκεῖνοι ἄξιοι. Τ. Ερμῆ ἦ εἰ δοκεῖ, αὐτοκράτορα τὸ κολάσεως καθαπέμψωμεν ἐπ' αὐτούς. ὃς ἅπερ δὴ καὶ πρὸ λόγου ἔχων ἐκ αὐτὸς, τάχιστα εἰσιτέον τοὺς τε ὀρθῶς φιλοσοφοῦντας, καὶ τοὺς μή. εἶτα τοὺς μὲν ἐκανιέσιτεον ὡς τὸ εἰκὸς. οἶδε, κολασθήσονται, ὅπως ἂν ἐκείνῳ δοκεῖ τὸ κρεῖττον δοκεῖ. Ζ. εὖ λέγεις ὦ Ἄπολλον. ἀλλὰ ἐκ σὺ ὦ Ἡράκλεις; ἆρα ἐκ τὴν Φιλοσοφίαν αὐτὴν ἔχοντες, ἅπιτε ὡς τάχιστα εἰς τὸ βίον. τρισκαιδέκαθον γὰρ ἄθλον οἷον τοῦτον ὁ μικρὸν ἐκτελίσειν, ἢν ἐκκόψῃς μιᾶρὰ ὅπω, ἐκ ἀναίχωλα ἐκεῖα. Ηρα. καὶ μὴν ἄμεινον ἦν ὦ πάτερ, τὴν κόπραν ἐκκαθάραι αὖθις ἐκ Αὐγείαι, ἢ τούτοις συμπλέκεσθαι. ἀπίωμεν δ' ὅμως. Φι. ἄκουσα μὲν, ἀναλθητέον ὅ κ τὰ δόξαντα τῷ πατρί. Ερ. καθίωμεν, ὡς κἂν ὀλίγους αὐτῶν ἐπιτρέψωμεν σήμερον. ποίαν ὁ λόγος ταπιάζ ὦ Φιλοσοφία; σὺ γὰρ οἶσθα ὅπου εἰσίν. ἢ φανερὸν ὅτι ἐν τῇ Ελλάδι. Φι. ἀδαμῶς. ἢ πάνυ ὀλίγοι, ὅσοι ὀρθῶς φιλοσοφοῦσιν ὦ Ερμῆ. ὅτοι ὁ ἀδὴν Ἀττικῆς πενίας δέοντας, ἀλλ' ἔνθα πολὺς χρυσὸς, ἢ ἄργυρος ὀρύττεται, ἐκεῖ πανταχοῦ ζητητέοι εἰσὶν ἡμῖν. Ερ. οὐκοῦν δεῦρο τὸ Θρᾴκης ἀπιτέον. Ηρα. εὖ λέγεις, καὶ ἡγήσομαί γε ὑμῶν τὸ ὁδοῦ. οἶδα γὰρ τὰ Θρᾳκῶν ἅπαντα, συχνάκις ἐπελθών. καί μοι τῶνδε ἤδη ταπιτόμεθα. Ερ. ποίαν λέγεις; Ηρα. ὁρᾶτε ὦ Ερμῆ, καὶ Φιλοσοφία; δύο

puniendi. Fulmen enim uno ictu, & cita mors aufert. *Apollo.* Ego tibi consilium dabo, pater. Iam enim & ipse odi arrogantes illos, ineruditos, Musarum gratia indignatus. Nam fulmine, tua-ve dextra digni non sunt illi. Sed si videtur, Mercurium pœnæ exactorem ad ipsos demittemus, qui, ut pote in disciplinis versatus ipse, celerrimè cognoscet eos qui rectè philosophantur, & qui minùs. Tum hos quidem, ut par est, laudabit: illi verò, quemadmodum ei ex tempore videbitur, plectentur. *Iup.* Rectè dicis Apollo. Verùm & tu Hercules, unà Philosophiam ipsam ducentes, ad homines ite quàm celerrimè, & decimum tertium hunc laborem non parvum à te confectum iri puta, si tam scelestas, & impudentes belluas excideris. *Herc.* Atqui præstaret, pater, Augiæ fimum rursus expurgare, quàm cum his manus conferre: abeamus tamen. *Ph.* Invita quidem: sed ex patris sententia est sequendum. *Mercur.* Descendamus, ut etiam paucos ex ipsis hodie conteramus. Sed quà eundum est Philosophia? scis enim ubinam sint. Annon manifestum est eos esse in Græcia? *Ph.* Nequaquam, nisi admodum pauci qui rectè philosophantur, Mercuri. At hi nihil Attica paupertate indigent, sed ubi multum aurum aut argentum foditur, ibi nobis sunt quærendi. *Mer.* Ergo rectà in Thraciam est abeundum. *Herc.* Rectè dicis, & viæ dux ero vobis. Novi enim Thracum res omnes, ut pote qui sæpius ad illos accesserim. Et nunc huc mihi flectatis. *Merc.* Quônam ais? *Herc.* Videtis-ne Mercuri, & Philosophia, duos mon-

μὲ ὄρη μέγιστα, καὶ κάλλιστα ὁρᾶν ἁπάντων, Αἵμῳ ἐστὶ τὸ μεῖζον, ἡ δὲ Ροδόπη, πεδίον δὲ ὑπτιοπερρμένον, πάμφορον, ἀπὸ τῶν ἀντικρὺ ὀρῶν ἑκατέραν ὀφθαλμῶν ἐκπρεπέστατον, καὶ πᾶσας λόφους τρεῖς πάνυ καλοὺς ἀνισταμένας, σὺν ἀμφιθρόνοις τισὶ τοιχώσεσιν, οἷον ἀκροπόλεις τινὰς τῆς ὑποκειμένης πόλεως. καὶ ἡ πόλις γὰρ ἤδη φαίνεται. Ερ. νὴ Δί' ὦ Ἡράκλεις, μεγίστη, καὶ κάλλιστα ἁπάντων. πόρρωθεν ἂν δόκιμε τὸ κάλλος. καί τις ποταμὸς μέγας διαμείρεται, πάνυ σὺν χρῷ ψαύων αὐτῆς. Ηρα. Ἔ Ἕρμῆ, ἔτος. ἡδὲ πόλις, ἔργον Φιλίππου ἐκείνου. καὶ ἡμεῖς ἤδη σχεδὸν ἐσμεν, καὶ ὑπονέφελοι. ὥστε ἐπιβαίνωμεν ἀγαθῇ τύχῃ. Ερ. ἴτω γιγνέσθω. πῇ δὲ χρὴ ποιεῖν, ὅπως τὰ ζῷα ἐξιχνεύσιον; Ηρα. τοῦτο μὲν, σὺν ἤδη ἔργον ὦ Ἑρμῆ. κῆρυξ γὰρ εἶ. ὥστε σὺκ ἂν φθάνοις κηρύττων. Ερ. ἀλλὰ τοῦτο χαλεπόν. ἀλλὰ πάγε ὀνόμαζε σὺ ἐπίσαμαι αὐτῶν. σὺ δὲ ὦ Φιλοσοφία, λέγε, ὅπως ὀνομαστέον, καὶ τὰ σημεῖα σαφῆ. Φι. ἀλλὰ αὐτὴ μὲν οἶδα τὸ σαφὲς, οἵτινες ὀνομάζονται, ἀλλὰ τὸ μὴ ξυγγενέσθαι αὐτοῖς. ἀπὸ δ' ἂν τῆς ἐπιθυμίας, ἣν ἔχωσιν εἰς τὰ κτήματα, σὺκ ἂν ἀμάρτοις σαφῶς καλῶν κτήσωνται, ἢ κτησίππους, ἢ κτησικλέας, ἢ δυκτήμονας, ἢ πολυκτήτους. Ερ. εὖ λέγεις. ἀλλὰ τίνες ἔτοί εἰσιν, ἢ πῇ ἐφοιτοπόησι ἐς αὐτό; μᾶλλον δὲ ἐς αὐτόσαται, καὶ τι ἐς ἔριδας ἥλκυσται omnes omniumque pulcherrimos? Major, Hæmus est, oppositus verò, Rhodope: at campus interjectus, perquam fertilis, ab utriusque radice confestim se pandens, tresque colles perpulchros assurgentes, asperitate non deformes, tanquam subjacentis urbis multas arces: jamque urbs apparet. *Merc.* Ita per Iovem Hercules, maxima, omniumque pulcherrima: cujus pulchritudo eminus resplendet, quin & maximus fluvius illam alluens præterlabitur. *Herc.* Hebrus est, civitas verò Philippi illius opus: & jam nos ad terram, & sub nubibus sumus: quare quod fœlix faustumque sit, ingrediamur. *Merc.* Ita fiat. Cæterùm quid faciendum, & quomodo investigandæ feræ? *Herc.* Hoc tui muneris jam est Mercuri, siquidem es præco. Ne igitur præconium enuntiare cuncteris. *Merc.* Haud difficile hoc: sed illorum ignoro nomina. Tu igitur Philosophia, dic quo nomine sint compellandi: & signa insuper. *Ph.* Ne ipsa quidem scio certò quomodo vocentur: quia mihi cum ipsis non fuit commercium. Cæterùm non aberrabis si eos à possidendi desiderio, Possidonios, aut Possidippos, aut Possicleas, aut Possifundos, aut Possidoros nominaveris. *Merc.* Bene dicis. Sed quinam hi sunt qui & ipsi circunspectant? atqui accedunt, & videntur aliquid velle loqui. *Viri.* Pos-

1 Ἔ Ἕρμῆ, ἔτος, καὶ ἡ πόλις ἔργον Φιλίππου ἐκείνου] Cum paulo supra dixerit de hac eadem urbe: καὶ πᾶσας λόφους τρεῖς πάνυ καλοὺς ἀνισταμένας, non est difficile divinare, de qua urbe loquatur: nimirum de Philippopoli, quæ & Trimontium & antea Poneropolis & Pulpudena & Eumolpias, sita ad Hebrum inter Hæmum & Rhodopen, quæ Trimontium vocata est eo, quod tres montes suorum murorum ambitu complectebatur. *Palm.*

1 Καὶ

σιν. Ανδρες. ἆρ' ἂν ἔχοιτε ἡμῖν ὦ ἄνδρες εἰπεῖν, ἢ σὺ ὦ βελτίστη, εἴ τινας τρεῖς γήτας ἅμα εἴδετε, [1] καί τινα γυναῖκα σὺ χρῷ κεκαρμένῳ εἰς τὸ Λακωνικὸν, ἀρρενωπὴν, καὶ ἡμιδὴ ἀνδρικῶ; Φι. Παπαῖ. τὰ ἡμέτερα δῆτα ζητεῖσι. Αν. [2] πῶς τὰ ὑμέτερα; δραπέτην γὰρ ὠνεῖνοι ἅπαντες. ἡμεῖς δ', τὴν γυναῖκα μάλιστα μέτιμεν, λιθοβαπτοδιπρῴδον πρὸς αὐτῶν. ἴστωδε δ', καὐτοὶ ἐζητοῦμεν αὐτές. τοιγοῦν δ' ἅμα κηρύττωμεν. εἴ τις ἀνδράποδον Παφλαγονικὸν, τὸ λεὶ Σινώπης βαρβάρων, ὄνομα τοιοῦτον, οἷον λεὶ κτημάτων, ὕπαχρον, [3] τὸ χρῷ κεφαλὴν, τὸ ῥῖνα βαθῆ, πήραν ἐξημμένον, καὶ τριβώνιον ἀμπεχόμενον, ὀργίλον, ἄμυστον, τραχύφωνον, λοίδορον, μιλύειν ἐπὶ ῥητῷ αὐθαιρόμῳ. Δίαστ. νοῶ ὅτῳ, ὦ Κηρύττεις. ὡς ἐκείνῳ γε ὄνομα ἦν παρ' ἐμοὶ, Κάνθαρος. καὶ ἐκέμην δ', καὶ τὸ ῥόθιον ἐπῆλθε, καὶ τέχνην τινὰ ἐμοὶ ἠπίστατο. ἀπέκειρε γὰρ τὸ γναφεῖον καθήμενος· ὁπόσον [4] περιττὸν τοῖς ἱματίοις τὸ κροκίδιον ἐπανθεῖ. Φι. ἐκεῖνος αὐτός ἐστιν ὁ οἰκέτης ὁ σός. ἀλλὰ νὴ Φιλοτόφῳ ἔοικεν, ἀκελεβῶς ἑαυτὸν ἐπιγνάψας. Δίαστ. ὦ τὴ τόλμης. ὁ Κάνθαρος φιλοσοφεῖ φησιν. ἡμῶν δ', ὦδέις λόγος. ἀμιλᾷ ἅπαντες ἐνδυρήσομεν. ξυνίστι γὰρ ὡς φησιν αὐτή. Φι. πῶς οὖ ὅτος ἄλλος ὁ περιττὸν ἐστιν ὃν Ἡρακλῆς, ὁ καὶ

Possetis-ne, ô viri, vel tu optima nobis dicere, num tres præstigiatores unà videritis, & mulierem Laconicè abrasam, aspectu masculo, & planè virili. *Ph.* Papæ! hi nos quærunt. *Viri.* Quomodo vos? Etenim Fugitivi illi omnes: nos autem mulierem potissimùm quærimus, ab ipsis mancipatam. Intelligetis autem curnam ipsos quæramus. Nunc igitur simul præconium pronuntiemus. Siquis mancipium Paphlagonicum, ex Sinopensibus barbaris, tali nomine, quale à possessionibus imponitur, subpallidum, ad cutim tonsum, barba horridum, pera instructum, lacerna indutum, iracundum ineruditum, voce asperum, maledicum, certa libertate vivens, indicato. *Dominus.* Heus tu intelligo, quod prædicas mancipium. Illi enim apud me nomen erat, Scarabeus: comam autem alebat, & barbam avellebat, meamque artem norat. Nam in fullonica officina sedens, tondebat quicquid floccorum in vestibus superfluum efflorescit. *Ph.* Ille ipse servus tuus est: at nunc Philosopho similis, qui accuratè in fulloniâ se polivit. *Dom.* Proh audaciam! Scarabeus philosophatur, inquit. Nostri autem, nulla est ratio. Omnes utique inveniemus, siquidem hæc intelligit, ut ait. *Ph.* Sed Hercules, quisnam est hic alius qui accedit, pulcher, citha-

1 Καί τινα γυναῖκα σὺ χρῷ κεκαρμένῳ εἰς τὸ Λακωνικὸν] Expositum hunc locum Meursius Miscellaneor. l. 1. c. 16. *Alm.*

2 Πῶς τὰ ὑμέτερα; δραπέτην γὰρ] Πῶς τὰ ἡμέτερα; Φι. Δραπέτην γὰρ. Marcil.

3 Ε'ν χρῷ κυρεῖαν] Emendavimus antea interpretationem hujus loci. *Bourd.*

4 Περιττὸν τοῖς ἱματίοις] Legend. Casaubon. ad Theophrast. cap. de adulat. *Idem.*

1 Ε'χθεὶς

λὸς, ὁ τὴν κιθάραν; Ἡρα. Ὀρφεύς ἐστι, σύμπλους ἐπὶ τὴν Ἀργῶ ἐμοὶ, ἥδιστος κελαδεῖν ἁπάντων. καὶ γὰρ τὴν φωνὴν αὐτοῦ, ἡνίκα ἐκέλευον ἐρέσσοντες. χαῖρε ὦ ἄριστε, καὶ μουσικώτατε Ὀρφεῦ. σὺν ἐπιλέλησαι γάρ που Ἡρακλέους. Ορ. τί δ' ὑμεῖς γε ὦ Φιλοσοφία, καὶ Ἡρακλὲς, καὶ Ἑρμῆ. ἆρα κατεργὸς δικαιόδυναι τὰ μιαίτερα, ὡς ἔγωγε πάνυ σαφῶς οἶδα ζητεῖτε οἶδα. Ερ. ἀκοῦσον δεῖξον ὦ παῖ Καλλιόπης ἔνθα ἐστι. χρυσίον γὰρ οὐδὲν οἶμαι δεῖ, σοφὸς ὤν. Ορ. εὖ ἴσθι. ἐγὼ γὰρ, τὴν μὲν οἰκίαν δείξαιμ' ἂν ὑμῖν, ἔνθα οἰκεῖ, αὐτὸν δὲ σὺκ ἂν, ὡς μὴ κακῶς ἀκούοιμι παρὰ σοῦ αὐτοῦ. μιαρὸς γὰρ εἰς ὑπερβολὴν, καὶ μόνον τοῦτο ἐκμεμελέτηκε. Ερ. δεῖξον μόνον. Ορ. αὖτη πλησίον. ἐγὼ δ' ἄπειμι ὑμῖν ἀποδοὺς, ὡς μήσ' ἴδοιμι αὐτόν. Ερ. ἐπίχες. ὑ γυναικός ἐστι φωνὴ, ῥαψῳδοῦσης τι τῶν Ὁμήρου; Φι. νὴ Δία. ἀλλ' ἀκούσωμεν ὅ, τι ἐρεῖ. Ἀρρα. [1]ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ἀνὴρ ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν, ὃς χρυσὸν φιλέῃ μὲ σὺνὶ φρεσὶν, ἄλλο δ' ἐέπῃσι. Ερ. σὺκοῦν τὸν Κάνθαρόν σοι μισητέον, ὃς ξεινοδόκην κακὸν ῥέξειν, ὅτιν φιλότητα παρέχῃ. Υπο. τοῦτ' ἐμοῦ τοῦτο τὸ ἔπος, ἢ τὴν γυναῖκα ὤχετο ἀπάγων, διότι αὐτὸν ὑπεδεξάμην. Ἀρα. εἰνοδάρες, κυνὸς ὄμμα φέρων, κραδίην δ' ἐλάφοιο, ἢ σὺν ποτὲ μὲν συναείρεσθαι, ἢ σὺν βαλὴν, Θερσῖτ' ἀκριτόμυθε, κακῶν πανάριστε κηλοιῶν. μᾶλλον, ἀπὸ δὲ κῆρ κραδίην ἐλαφοίην βασιλεῦσιν. Διαν. εἰκότως δ' ἀφῆρέτο τὰ ἔπη. Ἀρα. ἀλλ' ἴθι κύον, ὄπιθε δὲ λέων, μέση δὲ Χίμαιρα, δεινὸν ἀπαυείσασα, τεί-

citharam gestans? *Herc.* Orpheus est, qui mecum in Argo navigavit, nauticorum hortatorum omnium jucundissimus. Nam ad cantum ipsius, non fatigabamur remigantes. Salve optime, & perquam canore Orpheu, siquidem Herculis non es oblitus. *Orph.* Vos quoque salvete Philosophia, Hercules, & Mercuri. Sed tempus est ut mihi detis indicinæ præmium: ego enim planè novi quem quæratis. *Merc.* Quin ostende Calliopes fili, ubinam sit. Auro enim non indiges, sapiens cùm sis. *Orph.* Rectè dicis: sed ego domum quidem in qua habitat vobis indicabo: ipsum verò minimè, ne apud eum malè audiam. Etenim est summè sceleſtus, ac uni huic rei studet. *Merc.* Ostende solùm. *Orph.* En proxima hæc. Ego verò procul à vobis abeo, ne videam ipsum. *Merc.* Attende. Annon mulieris vox est, aliquid ex Homero recitantis? *Ph.* Ita per Iovem, Sed quid dicat, audiamus. *Fug.* Non minùs hunc odi, nigri quàm limina Ditis, Qui colit aurum animo, & simulat contraria verbis. *Merc.* Proinde odio habendus tibi Cantharus, Hospitis offensor, & se præbentis amicum. *Marit.* De me hoc carmen, cujus uxorem abduxit, quia ipsum receperam. *Fug.* Ebrius, atque canis facie, sed pectore cervus, Consilio ignavus, sed longè ignavior armis, Thersites vecors, pravarumque optima pica, Regibus illicitè, & fruſtra contendere

suetus. *Dom.* Iure execrandi hæc verba sunt. *Fug.* Prima canis postrema leo, media ipsa Chimæra, Horrendum exhalans animum

[1] Ἐχθρὸς] Ex Iliad. 9. Cætera sunt ex Il. 1. 2. & 5. *Bourd.*

[1] Tol-

τε κυνὸς ἀγρίᾳ ὁρμῇ. Υπο. οἴμοι γυναῖ, ὅσα πέπονθας ὑπὸ κυνῶν τοσούτων. φασὶδ' αὐτὴν ⸂ κύνα ⸃ ἀπ' αὐτῶν. Ερ. Ἡράκλεις, Κερβερόν τινα πέξεταί σοι, ἢ Γηρυόνην, ὡς ἔχει ὁ Ἡρακλῆς ἔτω αὖθις πόνον. ἀλλὰ ⸂ ἀφεσίασιν. ὥστε ὀδὲν δεῖ κόπτειν τὴν θύραν. Δεσπο. ἔχωσι δῆτα Κάνθαρε. νῦν σιωπᾷς; φέρ' ἴδωμεν ἃ πιπράσκοι ἡ πήρα ἔχει. Ἑρμῆς ἴσως, ἢ ἄρτι τεύφω. Ερ. ἐ μὰ Δία, ἀλλὰ ζώνην χρυσῆν. Ηρα. μὴ θαυμάσῃς. Κυνικὸς γάρ ἔφασκεν εἶναι τοπρόσθεν ἐπὶ τῶ Ἕλλαδος. σὺτοῦδε ⸂ ἦν, Χρυσίππειος ἀκριβῶς ἐστι. ⸂ τοιγαροῦν Κλεάνθην ὐκ εἰς μακρὰν αὐτὸν ὄψει. κρεμήσεται γὰρ ὑπὸ τῶ πώγωνος, ὕπου μιαρὸς ἦν. Δεσπο. σὺ ⸂ ὦ κακὲ, ὁ Ληκυθίων ἡμῖς θρασύττης τυγχάνεις ὤν; ἄμβων ἄλλος. ὦ ⸂ γέλωτος. εἶτε τί σὺκ ἂν ᾠήθητε; ἢ Ληκυθίων φιλοσοφεῖ; Ερ. ὁ τρίτος ⸂ ἔτος ἀδέσποτός ὑμῖν ἐστιν; Δεσπο. ἀδικεῖ μᾶς, ἀλλ' ὁ δεσπότης ἐγὼ, ἐκὼν ἀφίημι αὐτὸν ἀπολωλέναι. Ερ. ὅτι τί; Δεσπο. ὅτι δεινῶς ⸂ κακοσάθησεν ἐσί. τὸ δ' ὄνομα, Μυρόπνουν αὐτὸν ἐκαλοῦμεν. Ερ. Ἡράκλες ἀλεξίκακε, ἀκούεις; ἔπιζε πήρα, ἢ βάκτρον, ἢ αὐτὸς ἀπόλαβε τὴν γυναῖκα σύ. Υπο. μηδαμῶς. σὺν ἂν ἀπολάβοιμι βιβλίον μοι τῶ παλαιῶν κύσπελ. Ερ. πῶς βιβλίον; Υπο. ἔστι τί ὦ γαθὲ, ⸂ τερκύφαλον ⸃ βιβλίον. Ερ. ὀδὲν ἄτοπον, ἐπεὶ τε τριὼς ἀγρίᾳ ὁρμῇ. Υπο. οἴμοι γυναῖ, ὅσα πέπονθας ὑπὸ κυνῶν τοσούτων. φασὶδ' αὐτὴν ⸂ κύνα ⸃ ἀπ' αὐτῶν. Ερ. Ἡράκλες, Κερβερόν τινα πέξεταί σοι, ἢ Γηρυόνην, ὡς ἔχει ὁ Ἡρακλῆς ἔτω αὖθις πόνον. ἀλλὰ ⸂ ἀφεσίασιν. ὥστε ὀδὲν δεῖ κόπτειν τὴν θύραν. Δεσπο. ἔχωσι δῆτα Κάνθαρε. νῦν σιωπᾷς; φέρ' ἴδωμεν ἃ πιπράσκοι ἡ πήρα ἔχει. Ἑρμῆς ἴσως, ἢ ἄρτι τεύφω. Ερ. ἐ μὰ Δία, ἀλλὰ ζώνην χρυσῆν. Ηρα. μὴ θαυμάσῃς. Κυνικὸς γάρ ἔφασκεν εἶναι τοπρόσθεν ἐπὶ τῶ Ἕλλαδος. σὺτοῦδε ⸂ ἦν, Χρυσίππειος ἀκριβῶς ἐστι. ⸂ τοιγαροῦν Κλεάνθην ὐκ εἰς μακρὰν αὐτὸν ὄψει. κρεμήσεται γὰρ ὑπὸ τῶ πώγωνος, ὕπου μιαρὸς ἦν. Δεσπο. σὺ ⸂ ὦ κακὲ, ὁ Ληκυθίων ἡμῖς θρασύττης τυγχάνεις ὤν; ἄμβων ἄλλος. ὦ ⸂ γέλωτος. εἶτε τί σὺκ ἂν ᾠήθητε; ἢ Ληκυθίων φιλοσοφεῖ; Ερ. ὁ τρίτος ⸂ ἔτος ἀδέσποτός ὑμῖν ἐστιν; Δεσπο. ἀδικεῖ μᾶς, ἀλλ' ὁ δεσπότης ἐγὼ, ἐκὼν ἀφίημι αὐτὸν ἀπολωλέναι. Ερ. ὅτι τί; Δεσπο. ὅτι δεινῶς ⸂ κακοσάθησεν ἐσί. τὸ δ' ὄνομα, Μυρόπνουν αὐτὸν ἐκαλοῦμεν. Ερ. Ἡράκλες ἀλεξίκακε, ἀκούεις; ἔπιζε πήρα, ἢ βάκτρον, ἢ αὐτὸς ἀπόλαβε τὴν γυναῖκα σύ. Υπο. μηδαμῶς. σὺν ἂν ἀπολάβοιμι βιβλίον μοι τῶ παλαιῶν κύσπελ. Ερ. πῶς βιβλίον; Υπο. ἔστι τί ὦ γαθὲ, ⸂ τερκύφαλον ⸃ βιβλίον. Ερ. ὀδὲν ἄτοπον, ἐπεὶ

mum trini canis acris. *Marit.* Hei mihi uxor qualia perpessa es à tot canibus. Quin ex illis ipsam concepisse dicunt. *Merc.* Confide, Cerberum tibi, aut Geryonem pariet: ut Hercules iste alium laborem rursus habeat. Sed accedunt, ita ut fores pulsare non sit opus. *Dom.* Teneo te Canthare: siles jam? age videamus quid habeas in pera, fortè lupinos, aut frusta panis. *Merc.* Minimè per Iovem: sed zonam auream. *Herc.* Ne mireris. Nam in Græcia Cynicum se esse dicebat, sed hîc est planè Chrysippeus. Quare Cleanthem ipsum non diu pòst videbit. Nam cùm sit adeò scelestus, à barba suspendetur. *Dom.* Tu verò nequam, nonne es Lecythio meus fugitivus? certè non alius. O rem risu dignam! quid non fiet? etiam Lecythio philosophatur? *Merc.* Nunquid tertius ille domino caret? *Dom.* Minimè: verùm ego dominus, sponte ipsum in malam rem dimitto. *Merc.* Quorsum? *Dom.* Quia teterrimè fœtet: eumque Vnguentodorum appellabamus. *Merc.* Hercules malorum depulsor audis-ne? deinde pera, & baculum: atqui tu uxorem recipe. *Marit.* Minimè, non si recipere rem priscum librum in utero gerentem. *Merc.* Quomodo librum? *Marit.* Quidam, ô bone, triceps est liber. *Merc.* Nihil absurdum siquidem unus ex Co-

1 Τοιγαροῦν Κλεάνθην ὐκ εἰς μακρὰν αὐτὸν ὄψει, κρεμήσεται γὰρ ὑπὸ τῶ πώγωνος] Nullum jocum video in voce Κλεάνθην, nec ullam allusionem ad vocem κρεμήσεται. Ideo suspicor non ita scripsisse Lucianum, & forte Χρίματα scripserat, ad quod alludebat κρέμησεται, ut paulo supra, eo quod multum auri habebat in pera, ὑπὸ τῶ χρυσῶ Χρυσίππειον eum vocavit. *Palm.*

2 Τερκύφαλον] Hujus nominis drama fecerat Varro, in quo Iulius, Crassus, Pompeius. *Bourd.*

τελφάλλης τ̃ Κωμικῶν εἰς. Δρα. σὺν ὦ Ἑρμῆ δικάζειν τὸ μ̃ τ̃ῳ. Ερ. ὅτῳ μοὶ δοκεῖ. τοῦτο μ̃ ἵνα μηδὲν τέρας, μὴ ᾖ πολυκέφαλον τίκῃ, οἴχεσθ᾽ ἀπ᾽ τ̃ ἄνδρα ἐπίσω εἰς τὴν Ἑλλάδα. τὼ δύο δ᾽ τ̃τω τῷ δραπέτῃσκω, ἀπ᾽ δοθέντε τοῖν διαστάσιν μανθάνειν ἃ πρότ̃θ, τ̃ μ̃, λεπτολύνειν τὰς ῥυπώσας τ̃ ὀψωνῶν, τ̃ Λημνιάσια. τ̃ Μυρόπωλιν δ᾽, αὖθις ἀκεῖσθαι τ̃ ἱμάτιον τὰ διερρωγότα, μαλάχῃ γε πρότερον μαστιγούμενε. ἔπειτα τ̃τον [1] ἀπολιθῶσαι τοῖς πτηνοῖς, ὡς λεπτοῖς ἀμπλλόμενον παπᾶται, ῥυπῶν πρόσωπ, καὶ γυναικεία τῇ πίτῃ. εἶτα ἐς τ̃ Αἶμον ἀναχθέντα γυμνὸν, ἐπὶ τ̃ χιόνος μένειν συμπεπεδημένον τῷ πόδε. Δρα. φεῦ τ̃ κακῶν. ὀτοτοί. παπαιπαπαῖ. Δηιαν. τί τ̃το πάρεσθης τ̃ τραγικῶν σὺ λέγεις; ἀλλ᾽ ἀναλάβου ἀπ᾽ τὰς πτέρυγας ἤδη, ἀποδυσάμενον πρότερόν γε τὴν λεοντῆν, ὡς γνωσθῇς ὄν ὤν.

Comicis trigaleatus. *Eng.* Tuum est, Mercuri dehinc judicare. *Merc.* Ita mihi videtur. Vt hæc mulier, ne pariat monstrum multiceps, ad virum in Græciam revertatur: atque hi duo fugitivuli dominis traditi, discant quæ antea: Lecythio quidem sordidos abluere panniculos: Vnguentodorus autem, lacera vestimenta resarcire, priùs quidem malva flagellatus. Deinde ut etiam hic tradatur picatoribus, ut pereat vulsus primùm: insuper pudenda, & muliebri pice inquinetur: deinde nudus in Hæmum sublatus, vinctis pedibus in nive maneat. *Fug.* Heu malorum ah ah, papæ, eheu. *Dom.* Quid hoc est, tragicas voces interseris? Sed ad picatores jam sequere, exuta priùs pelle leonina, ut asinus esse cognoscaris.

1 Παραδοθῆναι τοῖς πτηνοῖς] Attigi hanc pœnam ad Dial. de Morte Peregrini ex Interp. Aristoph. ad nubes. Conjunxit hæc omnia in Palinuro. καὶ καταληφθεὶς τὰ αἴσχιστα ἐπαθες. Bourd.

ΤΑ ΠΡΟΣ ΚΡΟΝΟΝ. ΙΕΡΕΥΣ, ΚΑΙ ΚΡΟΝΟΣ.

SATVRNALIA. SACERDOS, ET SATVRNVS.

ARGVMENTVM.

Lucianus ritum & originem Saturnaliorum tradit hoc Dialogo, ubi fingit Sacerdotem & Saturnum colloqui: quorum alter quidem divitias à Deo postulat: alter autem, dum divitias largiri, sua potestatis esse negat, interea quatenus ipse regnet, & quid præstare soleat, denique cur hoc festum institutum sit, exponit: refutata interim etiam fabula, qua de liberis devoratis & amissione regni, & captivitate ipsius vulgo jactatur.

SA-

ΙΕΡΕΥΣ.

Ω Κρόνε, σὺ γὰρ ἔοικας ἄρχειν τὸ γε νῦν εἶναι, καὶ σοὶ πίπτει, καὶ κεκαθιέρωται παρ' ἡμῶν, τί ἂν μάλιστα ἐπὶ τῶν ἱερῶν αἰτήσας λάβοιμι παρὰ σοῦ; Κρ. τοῦτο μὲν αὐτὸν σε καλῶς ἔχει ἐσκέφθαι, ὅ, τι σοὶ δίκαιόν, εἰ μὴ ἐμοὶ μόνῳ ἅμα ἐξέλοις εἶναι τὴν ἀρχὴν εἰδέναι τί σοι ἥδιον αἰτεῖν. ἐγὼ γὰρ τὰ μὲν δώσω, σὺν ἀναδίσῳ σοῖς τοῦ δίχα. Ιε. ἀλλὰ πάλαι ἔσκεμμαι. ἐρῶ γὰρ τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ ποθούμενα, πλοῦτον, καὶ χρυσὸν πολλὸν, καὶ ἀνδρῶν δυνάστην εἶναι, καὶ ἀνδράποδα πολλὰ κεκτῆσθαι, καὶ ἐσθῆτας διαφόρους, καὶ μιλάκους, καὶ ἄργυρον, καὶ ἐλέφαντα, καὶ τἄλλα, ὁπόσα τίμια. τούτων δὴ ὧν ἄρξει Κρόνε, δίδου μοι, ὅσ τι ἐμοὶ αὐτῶν ἀπολαῦσαι τῆς ἀρχῆς, μὴ γὰρ ἄμοιρον εἶναι μόνον αὐτὸν ἀεὶ παυόμενον βίου. Κρο. ὁρᾷς; ἃ καὶ ἐμὲ ἀφαιρήσει τὰ τοιαῦτα. ὥστε μὴ ἄχθου, εἰ ἀτυχήσεις αὐτῶν, ἀλλ' αἰτοῦ μὲν Διὸς, ὁπόταν εἰς ἐκεῖνον ἡ ἀρχὴ περιέλθῃ μετ' ὀλίγον. ἐγὼ δ' ἐπὶ ῥητοῖς παραλαμβάνω τὴν δυναστείαν. ἐπὶ δὲ ἡμερῶν ἡ πᾶσα βασιλεία. καὶ νῦν ἐκπεφόρτισμαι τούτων ἡδόμενος, ἰδιώτης δ' ὑμῖν εἰμι, καὶ πάνυ μὲν πολλῶν δήμων ἑνός. ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς

SACERDOS.

Dic mihi Saturne, quando tu quidē hoc tempore regnare videris, tibi & sacrificatum, & litatum est à nobis, quid potissimùm pro immolatis hostiis, abs te postulatum feram? *Sat.* Istud quidem te ipsum decet perpendere, quid optare debeas: nisi vis ut princeps etiam sit vates, ut norit, quid libentiùs petas. Cæterùm ego, quantum facultas feret, annuam tuis votis. *Sac.* Quin istud jam olim perpendi. Nam communia hæc, & passim obvia, videlicet opes, multam auri vim, utque viris imperem, & mancipia multa possideam, splendidas vestes & delicatas, argentum, & ebur, denique quicquid est pretiosum. Hæc igitur mihi da, optime Saturne, ut & ipse nonnihil emolumenti ex tuo sentiam imperio, ne-ve solus per omnem vitam earum rerum sim expers. *Sat.* Viden? Hoc postulas quod meæ facultatis non est. Neque enim mearum est partium ista distribuere: quare ne graviter feras, si quæ petis, non assequeris. Sed ista à Iove postulato, quum ad eum imperii vices venerint, id quod brevi futurum est. Nam ipse accipio. Est autem imperium quorum si jus excessero, privatus illicò reddor, & ex plebe unus. Nec in his septem diebus, seriùm quip-

certis conditionibus imperium meum septem duntaxat dierum,

1 *Dic mihi Saturne*] Saturno sacra fiebant, de quibus in primis Macrob. lib. 1. c. 8. & 10. & L. Gerald. de Annis & mensibus, hæc κρόνια dicebantur à Græcis, & primò uno die tantùm. i. 14. Cal. Ianuarias celebrari solita, sed post in triduum propagata, primùm ex adjectis à Cæsare huic mensi diebus, deinde ex edicto Augusti, quo trium dierum ferias Saturnalibus addixit, à 16 igitur cæpta in 23 desinebant quo solo fieri antè consueverant. *Lipsius.*

1 Οὐδὲ

ἐπᾷ, πωδαῖον μ', [1]οὐδὲ ἀγοραῖον διοικήσασθαί μοι συγκεχώρηται, πίνειν ϑ', καὶ μεϑύειν, καὶ βοᾶν, καὶ παίζειν, καὶ κυβδίνειν, καὶ ἄρχοντας καϑίστασϑαι, καὶ τὰς οἰκέτας δωχεῖν, καὶ γυμνὸν ᾄδειν, καὶ κροτεῖν ὑποτρέμοντα. σὺ δὲ ὁτὲ μὲν ἐς ὕδωρ ψυχρὸν ἐπὶ κεφαλὴν ἀϕιεῖς, ἀσβόλῳ κεχρισμένον τὸ πρόσωπον. παῦσαι ἐφεῖται μοι ποιεῖν. τὰ μεγάλα ϑ' ἑκόντα, τὸ πλοῦτον, καὶ τὸ χρυσίον, ὁ Ζεὺς ἀμοιβαίως οἷς ἂν ἐθέλῃ. Ιε. ἀλλ' οὐ δοκεῖ σοι, ὦ Κρόνε ῥᾳδίως, καὶ πρόχειρος. ἔγωγ' ἤδη ἀπηυδηκώς, αὐτῶν μεγάλῃ τῇ φωνῇ. οὐδὲ ὣς ἐπαίει τοπαρόν. ἀλλὰ τὴν αἰγίδα ἐπισείων, καὶ τὸ κεραυνὸν ἐπανατείνων μοι, δριμὺ ἐνορῶν, ἀναπλήττει τὰς ἐνοχλήσεις. ἢν δέ ποτε ϑ' ἐπιδόσῃ τινί, καὶ πλούσιον ποιήσῃ, πολὺ τὸ ἄκεφον ἀπαῦϑαι, καὶ τὰς ἀγαϑὰς ἐνίοτε, καὶ σωτῆρας ἀφεῖς. ὁ δ', πανυποπόνηρος τὲ, καὶ ἀνοήτοις ἀνδράσι δωρεῖται τὸ πλοῦτον, μοιχείας, ἢ ἀνθρωπείοις τοῖς πλείστοις αὐτῶν. πλὴν τάχα σοι δοκεῖ ἐξέλαν εἰδέναι, τίνα ταῦτά ἐστι. Κρο. ὦ μικρὸν ὅλως, ὦδε πανδάπασιν ἀνόητα ϕρονῆσαι, ὡς περὶ τὴν δυνάμιν ἐξεζέζεσθαι τὸ συμπάσης ἀρχῆς, εἰμὴ σοί γε μικρὸν δοκεῖ τὸ νικᾶν κυβδίοντα, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐς τὴν μηνάδα κυλιομένῳ ϑ' κύβε, σοὶ τὴν ἑξάδα ὑπερϕέρων ἀεὶ ϕαίνεται, πολλοὶ γὰρ ἐς κόρον δὴ ϑ' τοιούτῳ ἐπισπόσονται, οἷς ἴλεως, καὶ ϕορὸς ὁ κύβος ἐπιδύσῃ. οἰδὲ, ἔμπαλιν γυμνοὶ ἐξενήξαντο, συντελοῦντος αὐτοῖς ϑ' σκάϕη

quippiam aut publicum tractare; mihi conceſſum eſt. Verùm potare, inebriari, vociferari, ludere, talos jacere, creare reges, famulos in convivium adhibere, canere nudum, laſcivo corporis motu ſaltitare, nonnunquam & in gelidam aquam præcipitem dare, facie fuligine oblita. Hæc uti faciam permiſſum eſt: ſed magna illa, puta divitias & aurum, Jupiter ipſe, quibus lubet, dilargitur. *Sac.* At non facilè, Saturne, & expeditè id facit: adeò ut me jam vox defecerit, magno clamore hæc ab illo flagitantem. At is nihil prorſus audit: verùm ægidem obvibrans, ac fulmen intentans, torvumque obtuens, pavefacit inſtantes. Quòd ſi quando etiam annuerit alicui, divitemque reddiderit, mirum quàm id nullo delectu facit, ut aliquoties præteritis probis, ac ſapientibus viris, ſceleratis ac ſtultis hominibus opes offundat, verberonibus atque effœminatis, cujuſmodi ſunt plerique iſti. Quanquam equidem cupio cognoſcere, quænam ſint iſta poteſtati tuæ permiſſa. *Sat.* Haudquaquam parva, neque omnino contemnenda, ſiquis univerſi imperii vim expendat: niſi fortè tibi parum videtur eſſe, ut in talorum ludo vincas, cumque cæteris alea in unionem volvatur, tibi ſenionem ſemper in ſummo latere oſtendat. Nam hinc ſibi plerique victum parant ad ſatietatem, quibus benigna & proſpera annuerit [2]teſſera. Alii contrà, nudi enatant fracta ipſis ad tam exiguum ſcopulum,

1 Οὐδὲ ἀγοραῖον διοικήσασθαί μοι συγκεχώρηται, πίνειν δὲ] Οὐδὲ ἀγοραῖον διοικήσασθαί μοι συγκεχώρηται ἐδὲν, πίνειν δὲ. Marcil.

2 *Teſſera*] Teſſera lateribus conſtabat ſex, quibus inter ludendum utebantur tribus. Suet. Auguſto. *Cogn.*

φως, ὡδὶ ὅπω μικρᾷ ἔρμαιε τῷ κύβῳ. καὶ μὲν δὴ ἐς τὸ ἦδιον, καὶ ὠφελιμώτερον ἄλλως δόξαι ἄμα ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ ἀφαιρεθῆναι μόνον τὰς μὲ ἄλλως ἐς τὸ ὕδωρ ἐμπεσεῖν. τοῦτο γὰρ τοῦπιόμενον τ' ἀδελφὶς ἀφαιρεῖται. σὺ δ', καὶ ἀναπηρυχθῆναι κελλίνιχον, καὶ ταῦθ' ἁρπαγεῖσ' τ' ἀλόνος. ὁρᾷς ἡλίκον τὸ ἀγαθὸν, ἐπ' ἐ βασιλέα μόνον ἐφ' ἁπάντων ὑμεῖς, τῷ ἀρπαγὰ λαμπρύνεσθαι, ὡς μήτε ἐπιπεχθείης γελοῖα ἐπιζήμιε, καὶ αὐτὸς ἐπιζήτεῖν ἔχοις, τῷ μὲ, αἰσχρὸν τι ὠδὶ αὐτὸ ἀναδῆσαι. τί δ', γυμνὸν ὀρχήσασθαι, ἐ ἀφρόμβον τῷ αὐλητρίδι, τρεῖς τῷ οἰκίαν ὠφελεῖν; πῶς ἀχὶ ἐ ταῦτα δείγματα μεγαλοψυχίας τ' ἐμῆς; εἰ δ' τὸ μὴ ἀληθῆ, μὴ δ' βέβαιον γίγνεσθαι τῷ τοιούτῳ βασιλείαν αἰτάσῃ, ἄγνωμον ποιήσεις, ὁρῶν αὐτὸν ἐμὲ τ' παῦτα ἀφαιρούμενον ὀλιγοχρόνιον τῷ ἀρχὴν ἔχοντα. τούτων δ' ὧν ἄ μοι δοκᾷς, δῶναι τ' πεῖθε, ἔ ἄρχειν, ἔ ἄδειν. καὶ τ', ἃ κατηριθμησάμην, ἀπόρρητα αἴτει, ὡς ἐμοὶ πρὸς ἀδὲν δεδιὸς μὴ σε τῇ αἰχίδι, καὶ τῷ κεραυνῷ. Ιε. ἀλλ' ὦ Τιτάνων ἄριστε, τ' μὲ τοιούτων, ἃ δέομαι. σὺ δ', ἀλλ' ἐκεῖνό μοι ἀπόκριναι, ὁ μάλιστα ἐπόθουν εἰδέναι. καί μοι λῶ εἶπῃς αὐτὸ, ἱκανῶ ἔσῃ τῷ ἀμοιβὴν ἀποδεδωκὼς αὖθις τ' θυσίας, ἔ πρὸς τὸ λοιπὸν ἀφίημί σοι τὰ χρέα. Κρο. ἐρώτα μόνον. ἀπόκρυφον μὲν χρὴ, ἢν εἰδῶς τύχῃς. Ιε. τὸ μὲ πεῖσαι ἐκεῖνο, εἰ ἀληθῆ. παῦτ' ἔστιν, ἃ ὠδὶ σὺ ἀκούομεν, ὡς κατήσθιες τὰ γινόμενα ὑπὸ τ' Ρέας, ἐκείνη δ' ὑφελομένη τ' Δία, λίθον ὑποβαλλομένη αὖθις βρέφος, ἔδωκέ σοι καταπιεῖν. ὁ δ', εἰς ἡλικίαν ἀφικόμενος, ἐξήλασέ σε τ' ἀρχῆς πολέμῳ κρατήσας. εἶτα εἰς τ' Τάρταρον φέρων ὑπέβαλε, lum, aleam puta, navi. Prætèrea quàm ſuaviſſimè bibere, ac modulatiùs alio videri canere in convivio: & ex miniſtris alios in aquam dejici (nam ea pœna eſt parũ dextrè miniſtranti) te verò victorem egregium pronuntiari, & ei quem viceris præmia præripere. Vide quantũ ſit bonum, quòd etiam rex ſolus omnibus præficeris, talis victor, ut non ſolùm ipſe non feras ridicula imperata, ſed etiam aliis imperare poſſis ipſe: huic ut turpe aliquid de ſe ipſo vociferetur: illi ut ſaltet nudus, & ſublata in humeros tibicina, ter domũ obambulet? Annon hæc quoque munificentiæ meæ non exiguæ ſunt argumenta? Quòd ſi cauſaberis regnum hoc nec verum eſſe, nec ſtabile, inſcitè feceris, quum videas me ipſum, qui iſta dilargior, exigui temporis imperium tenere. Ex his igitur, quæ meæ eſt facultatis præſtare, nempe taxillis, regnando, canendo, & reliquis quæ modo recenſui, audacter à me petito, nihil veritus, ne te ægide, aut fulmine territem. *Sac.* At ô Titanum optime, iſtis mihi nihil eſt opus. At mihi id reſponde, quod maximè cupiebam ſcire. Quod ſi mihi dixeris, ſat magnam gratiam pro victima mihi rependeris: & in poſterum debita condono tibi. *Sat.* Roga modò, equidem reſpondebo, ſi ſcivero. *Sac.* Primùm quidem illud, vera-ne hæc ſint quæ de te audimus, te ſolitum edere liberos ex Rhea tibi naſcentes, eam verò clam ſubducto Iove, lapidem infantis loco ſuppoſuiſſe, quem tibi dedit devorandum. Deinde adultum puerum, te belvinculis injectis in Tartara præci-

lo victum, regno expuliſſe: mox

πειθόμενος αὐτὸν σε, καὶ τὸ συμμαχικὸν ἅπαν, ὁπόσον μὴ σοὶ παρεστήκει. Κρο. εἰ μὴ ἑορτὴν ἄγομεν, καὶ μεθύειν ἐφέτο, καὶ λοιδορεῖσθαι τοῖς δεσπόταις ἐπ' ἐξουσίας, ἴσως ἂν, ὡς ὀργίζεσθαί γέ μοι, τοιαῦτα ἐρωτήσεις, οὐκ αἰδεσθεὶς πολιὸν ὄντα, καὶ πρεσβύτην Θέον. Ιε. καίτοι ταῦτα ὦ Κρόνε, ἃ παρ' ἐμαυτὸν φημι, ἀλλ' Ἡσίοδος ὁ Ὄμηρος, οὐκ ἐγὼ λέγειν ὅτι οἱ ἄριστοι ἅπαντες ἄνθρωποι χεδνὸν, ταῦτα πεπυσμένοι περὶ σοῦ. Κρο. οἶσθ' γάρ τι τὸ ποιμένα ἐκεῖνον, τὸν ἀλαζόνα, ὑγιὲς τι περὶ ἐμοῦ εἰδέναι; σκόπει δ' ὅτως. ἔσθ' ὅστις ἄνθρωπος, ὃς λέγει Θεὸν ἐμὲ, ὑπομείνειεν ἂν ἑκὼν αὐτὸς καταφαγεῖν τὰ τέκνα, εἰμή τις Θυέστης ἦν, καὶ ἀσεβὴς ἀδελφὸς περιπεσών, ἤδιστ; καὶ τοῦτο γ' ἂν εἴη, πῶς ἀγνοήσειε λίθον ἀντὶ βρέφους ἐδίαν, εἰ μὴ ἀνάλγητος εἴη τὰς ὀδόντας; ἀλλ' ὅτε ἐπολεμήσαμεν, ὅτε ὁ Ζεὺς βίᾳ τὴν ἀρχὴν ἀφείλετο, ἐκόντος δὲ μου παραδόντος αὐτὴν, καὶ ὑπεκστάντος ἄρχειν. ὅτι μὲ γὰρ ὅτε πεπέδημαι, ὅτε σὺ τὴν Ταρτάρου εἰμὶ, καὶ αὐτὸς ὁρᾷς οἷμαι, εἰμὴ τυφλὸς ὥσπερ Ὅμηρος εἶ. Ιε. τί παθὼν ἦ ὦ Κρόνε, ἀφῆκας τὴν ἀρχήν; Κρο. ἐγώ σοι φράσω. τὸ μὲν ὅλον, γέρων ἤδη, καὶ πολυαρθρὸς ὑπὸ τοῦ χρόνου ὤν, δὺο δὲ πεπεδῆσθαί με οἱ πολλοὶ εἴρηκασιν, ὁ γὰρ ἡδυπάθειαν ἀμφορεῖν τοῦτ' ὄπιθεν πολλῷ ἀδικίαν τῷ νῷ, ἀλλ' ἀεὶ ἀναπλεῖν ἔδει ἄνω, καὶ κάτω, τὸ οὐρανὸν διηρθμόν, τοὺς ἱππόρκους, ἢ ἱεροσύλους, ἢ βιαίους καταφλέγοντα. καὶ τὸ πρᾶγμα πάνυ ἐργώδες ἦν, καὶ νεανικόν. καὶ ἐξέσχεν ὧν δύποιῶν τῷ Διΐ. καὶ ἄλλως ἦ, καλῶς ἔχειν pitasse, cum omnibus copiis auxiliaribus, quæ tecum in acie steterant. *Sat.* Heus tu nisi festum celebraremus, & liceret inebriari, atque impune dominos convitiis incessere, cognosceres irasci saltem mihi concessum esse, qui talia roges, nihil reveritus adeò canum, ac senem Deum. *Sac.* At ego hæc, Saturne, non ex me ipso dico. Quin & Hesiodus, & Homerus, nolo enim dicere, reliqui propè mortales omnes, eadem de te credunt. *Sat.* Num putas pastorem illum superbum, sani aliquid de me sciviſſe? Rem ad hunc considera modum. Est-ne quispiam homo, non dicam Deus, qui possit suos ipse liberos lubens devorare: nisi siquis esset Thyestes qui ab impio fratre circumventus comederet? At hoc quidem esto: qui nesciret se infantis loco lapidem comedere, nisi dentibus dolere non posset? Imò neque bello confliximus, neque Iupiter imperium per vim occupavit: sed ego illi rerum administrationem ultro tradidi, imperioque cessi. Porrò neque vinctum esse me, neque in Tartaro esse, vel ipse vides opinor, nisi oculis captus es, quemadmodum Homerus. *Sac.* Sed quid tibi accidit, Saturne, ut imperium deponeres? *Sat.* Ego tibi dicam. In summa cùm jam senex essem, & ob ætatem podagrosus (quo factum est ut injecta mihi fuisse vincula plerique finxerint) impar eram viribus ad tam multa hujus ætatis facinora punienda: nam erat assiduè mihi sursum ac deorsum cursitandum obarmato fulmine, quo sacrilegos, perjuros ac raptores exurerem: eratque negotium plenum laboris, quodque juvenem desideraret. Itaque mihi consulens, Iovi locum dedi. Præterea rectè facturus mihi vi-

ἔδοξέ μοι, ἀφειμένῳ τοῖς παισὶν ὅσα τῇ ἀρχῇ, αὐτὸν διαχεῖσθαι τὰ πολλὰ ἐφ' ἡσυχίας, ἔτε τοῖς δικαίοις χρημαΐζοντα, ἔτε ὑπὸ τῶν ταυτίων αἰτέοντων ἐνοχλέμενον, ἔτε βροντῶντα, ἢ ἀστράπτοντα, ἢ κάλαζαν εἰσιὸν βάλλειν ἀναλογιζόμενον, ἀλλὰ πεισθυλικήν τινα τοῦτον ἡδίστην βίον ἀφίγω, ζωρότερον πίνων τὸ νέκταρ, τῷ Ἰαπετῷ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἡλικιώταις συσσυθυλοῦντι. ὁδὶ ἄρχῃ, μυρία ἔχων πράγματα. πλὴν ὀλίγας ταύτας ἡμέρας, ἐφ' οἷς εἶπον, ὑπεξελέσθαι μοι ἔδοξε. καὶ ἀναλαμβάνω τῇ ἀρχῇ, ὡς ὑπομνήσαιμι τὰς ἀνθρώπους οἷον ἐμὲ βίον, ὁπότε ἄπορα, καὶ ἀνήροτα πάντα ἐφύετο αὐτοῖς, ἢ τύχοις, ἀλλ' ἕτοιμον ἄρτον, καὶ κρέα ἐσκευασμένα. καὶ ὁ οἶνος ἐρρεῖ ποταμηδόν, καὶ πηγαὶ μέλιτος, καὶ γάλακτος. ἀγαθοὶ γὰρ ἦσαν, καὶ χρυσοῖ ἅπαντες. αὕτη μοι ἡ αἰτία τῆς ὀλιγαρχίας ταύτης διωκούσης. καὶ ἀφ' τοῦτο ἀκαυλαχῆ κρότον, καὶ ᾠδὴ, καὶ παιδιὰ, καὶ ἰσομοιρία πᾶσι, καὶ δούλοις, καὶ ἐλευθέροις. οὐδεὶς γὰρ ἐν ἐμοὶ δοῦλον ἐᾷ. Ιε. ἐγὼ δὲ ὦ Κρόνε, καὶ τοῦτο εἰκάζον εἰς τοὺς δούλους, καὶ παιδοτρίβας, φιλάνθρωπον ὄντα μάλα μύθῳ σοφίσασθαι, πιθανὰ τοὺς τὰ ὅμοια πάσχοντας, ἅτε καὶ αὐτὸν δουλεύοντα, μεμνημένον τῆς πέδης. Κρο. οὐ παύσῃ γὰρ τὰ τοιαῦτα ληρῶν; Ιε. εὖ λέγεις, καὶ παύσομαι. πλὴν ἔτι μοι καὶ τοῦτο ἀπόκριναι. τὸ πεπαιδεῦσθαι σύνηθες ἦν καὶ τοῖς ἐπὶ σῆς ἀνθρώποις; Κρο. καὶ μάλα. οὐ μὲν δὴ ταλάντων γε, καὶ μυριάδων, ἅπερ ὑμῖν, ἀλλὰ δι' ὀλίγου τὸ μέγιστον, videbar, si imperio liberis meis distributo, ipse per otium genio plerumque indulgerem, nec vota facientibus respondendo, nec molestiam à contraria petentibus ferendo, neque tonando, aut fulgurando, neque grandinem aliquoties necessariò immittendo. Sed senilem hanc ac jucundissimam dego vitam, meracius nectar bibendo, & cum Iapeto, reliquisque æqualibus Diis confabulando. At regnat quidem ille mille districtus negotiis: nisi quòd hos pauculos, quos dixi dies mihi visum est excipere, in quibus recipio principatum, ut mortalibus in memoriam reducam, cujusmodi fuerit me regnante vita, quum citra sementem, citraque arationem cuncta illis proveniret. Haud tum quidem aristæ sed panis paratæ, carnes apparatæ, ac vinum fluminis instar manabat, tum fontes mellis, lactisque, propterea quòd mortales omnes erant probi, & aurei. Hæc causa est, cur exigui temporis imperium geram. Atque ob id undique plausus, cantiones, lusus, par servorum atque liberorum honor: quia me regnante nullus erat servus. *Sat.* At ego, Saturne, conjecturam hanc ad servos, & ludimagistros referebam, quasi ideo tibi fabula tribueret erga hos humanitatem, quòd memor te ipsum aliquando servivisse, ac compedes gestasse, eos magni faceres, qui simili essent fortuna. *Sat.* Non desines talia nugari? *Sac.* Bene mones, itaque desino. Quin & illud mihi respondes, an consuetum erat tui sæculi hominibus, talis ludere? *Sat.* Erat sanè: sed non pro talentis, & decem nummûm millibus, ut vobis, sed ad summum nucibus, ne discruciaretur qui

ὡς μὴ ἀνιᾶσθαι ἠπηνέγκα, μηδὲ δακρύειν ἀεὶ ἄσιτον ἐόντα μόνον τῶν ἄλλων. Ιε. εὖγε σκεῖνοι ποιοῦντες. ὑπὲρ τίνος γὰρ ἂν ἐπέπλουτον, αὐτοὶ ὀλόχρυσοι ὄντες; ὡς ἔγωγε καὶ μεταξὺ λέγοντός σου, τοιόνδε τι ἐνεννόησα. εἴπερ ἕνα τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν χρυσηλάτων, εἰς τὸν ἡμέτερον τοῦτον βίον ἀγαγὼν ἔδειξε τοῖς πολλοῖς, οἷα ἔπαθεν ἂν ἄθλιος ὑπ' αὐτῶν, διεσπασμένος γὰρ αὐτὸν εὖ οἶδ' ὅτι ἐπιδραμόντες, ὥσπερ τὴν Πενθέα αἱ Μαινάδες, καὶ αἱ Θρᾷτται τὸν Ὀρφέα, ἢ τὸν Ἀκταίονα αἱ κύνες, οὕτω δὴ μεῖζον ἀπενέγκασθαι τὸ μέρος, ὡσεὶ ἀλλήλοις ἔριδος ἐμπεπλεγμένοι. οἷοι δὲ ἐορτάζοντες, ἔξω δὲ φιλοκερδεῖς εἰσιν, ἀλλὰ καὶ σοδεν οἱ πολλοὶ πεποίληται τὴν ἑορτήν. εἶπε οἱ μέν, ἀπέρχεσθαι λησόμενοι, οὐ τὴν συμποσίου τὴν φίλης. οἱδὲ, στί τι λειδρῶσθαι δεῖν δέον, καὶ τὴν κύνας σωτερίζουσιν, ἀναλίσκοντες ὅπως αὐτοῖς, ὧν ἐκόντες ποιοῦσιν. ἀπὸς εἰπέ μοι ὁ τόδε, τί δή ποτε ἀδρῆς ὤτω θεὸς ὤν, καὶ γέρων, ἐπιλεξάμενος τὸ ἀπερπέστερον, ὁπότε ἡ χὼν ἐπέχει τὸ πάντα, καὶ ὁ βορρᾶς πολὺς, καὶ δὴν ἔτι ὁ πέπηγεν ὑπὸ τοῦ κρύος, καὶ τὰ δένδρα ξηρά, καὶ γυμνὰ, καὶ ἄφυλλα, καὶ οἱ λειμῶνες ἄμορφοι, καὶ ἀπλωθηκότες, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐπικεκυφότες, ὥσπερ οἱ πάνυ γεγηρακότες, ἀμφὶ τὸν κρύμενον οἱ πολλοὶ, τηνικαῦτα ἑορτάζεις. ὁ γὰρ παρεσκευακός γε ὁ καιρὸς, δὴν ἐπιτηδείως πυφῶσι. Κρ. πολλά με ἀνακελεύεις ὦ ἑτοῖ, ἤδη πίνειν δέον. παρῄρησαι γὰρ μοι χρόνον τῆς ἑορτῆς σὺκ ὀλίγον, ὁ πάνυ ἀναγκαῖά μοι ταῦτα φιλοσοφῶν. ὥστε, καὶ μὲ ἄφες αὐτά. δώχωμεθα ἢ

victus esset, & semper ploraret solus inter alios cibum non sumens. *Sac.* Et rectè quidem illi. Nam pro quo præmio talis lusissent ipsi, cùm toti essent aurei? Itaque te loquente tale quiddam mihi venit in mentem: siquis unum aliquem ex aureis illis viris, in hanc nostram ætatem adductum, vulgo ostenderet, quid illi tandem eveniret? Nempe miserum, sat scio, discerperent, in eum incursantes, ut in Pentheum Mænades, aut in Orpheum fœminæ Thraciæ, aut in Actæonem canes: atque inter sese quisque certarent de parte majore auferenda: ut pote qui nec in celebrando festo, à lucri studio temperent, cùm plerique etiam festo ipso ad incrementum lucri abutantur. Deinde alii amicos in convivio deprædati discedunt: alii tibi convitiantur cùm nihil ad rem pertineat, & ipsos conterunt talos: quanquam ipsis authores non sunt, eorum quæ ultro faciunt. Sed dic mihi & illud, quid tandem causæ fuerit, ut cùm sis Deus adeò imbecillis, & senex, tempus inamœnissimum delegeris, quo jam nix occupat omnia, sævit boreas, nihil non gelu concretum est, nudæ, decussisque frondibus arent arbores, squalent vacua floribus prata, homines contracti curvantur, tanquam extremo senio confecti, multi focum circunstantes, tunc festum agas. Non enim accommodum seni tempus illud, neque genio indulgentibus idoneum. *Sat.* Heus tu, multa scisciteris à me, cum jam sit bibendum. Itaque non exiguam temporis portionem de festo mihi detraxisti, dum ista mecum philosopharis, ad rem non admodum pertinentia. Quare nunc istis omissis, convivium

ἤδη, καὶ κροτῶμεν, καὶ ἐπὶ τῇ ἐλευθερίᾳ ἥδη ζῶμεν. εἶτα πειθόμεθα εἰς τὸ δίκαιον ἐπὶ καιρόν, καὶ βασιλέας χειροτονοῦμεν, καὶ παίζομεν αὐτοῖς. ὅτι γὰρ ἂν τοῦτο παροιμίαν ἐπαληθεύσαιμι, ἣ φησι, παλίμπαιδας τοὺς γέροντας γίγνεσθαι. Is. ἀλλὰ μὴ δῶτε δῆτα τοῖς Κρόνοις, ὅτου μὴ ταῦτα ἃ λέγεις ἥδεα. ὥστε πίνωμεν. ἱκανὰ γὰρ ἀπεκρίθημεν καὶ τὰ πρῶτα. καὶ μοι δοκῶ γραψάμενος εἰς βιβλίον τοῦτο ἡμῖν τοῖς σωφρόσιν, ἅτε αὐτὸς ἠρώτησα, καὶ σὺ ταῦτα ἴλεως ἀπεκρίνω, παρέξειν ἀναγνῶναι τοῖς φίλοις, ὅσοιγ' ἐπακοῦσαι τῶν λόγων ἄξιοι.

vivium agitemus, plaudamus, ac liberam agamus vitam. Deinde priſco more depoſitis nucibus, talis ludamus, reges creemus, ipſiſque pareamus. Sic enim verum eſſe comprobabo, quod vulgo dicitur, Senes repuerascere. *Sac.* Imò cui iſta quæ dicis non probantur, Saturne, ne ſitienti liceat bibere, precor. Itaque bibamus. Nam etiam quæ reſpondi prima, ſufficiunt. Proinde videor mihi rectè facturus, ſi noſtram hanc confabulationem, & quæ ipſe interrogarim, & quæ tu propitius reſponderis, literis prodita, tradam amicis legenda, ſiqui ſunt digni qui tua dicta accipiant.

ΚΡΟΝΟΣΟΛΩΝ. SATVRNALIVM LEGVM LATOR.

ARGVMENTVM.

Hîc leges Saturnaliorum conſtituit. Prima eſt de ritu ac modo peragendi feſti, & de iis quæ in eo agere fas eſt. Secunda de decipiendis atque tractandis pauperibus, deque muneribus à divitibus iiſdem mittendis. Poſtrema de modo & ratione conviviorum, quæ apponi videlicet debeant, & quantum à quoque bibi, & quouſque ludo utendum ſit. Cæterùm longa præfatione utitur, qua legibus hiſce authoritatem à perſona & mandato Dei parat. Inſcribitur Cronoſolon, quòd eodem modo & apud Athenienſes olim Solon illi leges dictavit.

ΤΑΥΤΑ λέγει Κρονοσόλων, ἱερεὺς, καὶ σοφιστὴς τοῦ Κρόνου, καὶ νομοθέτης τῶν ἀμφὶ τὴν ἑορτήν. ἃ μὲν τοὺς πένητας χρὴ ποιεῖν, αὐτοῖς ἐκείνοις ἔπεμψα, ἄλλο βιβλίον ἐγράψας. καὶ εὖ οἶδ' ὅτι ἐμμένουσι κἀκεῖνοι τοῖς νόμοις, ἢ

Hæc ait Cronoſolon ſacrificus, idemque Saturni vates, & conditor legum quæ ad feſtum pertinent. Quid pauperes facere oporteat, id alio miſſo libro illis ipſis præſcripſi. Neque dubito quin eas leges ſervent, alioqui obnoxii futuri

αὐτίκα ἔνοχοι ἔσονται τοῖς ἐπιλειμμένοις, ἃ κῆ τ ἀπειθήντων μεγάλα ὤφλη. ὑμεῖς ἢ ὦ πλούσιοι, ὁρᾶτε ὅπως μὴ παρανομήσητε, μὴ ἢ παρακύσητε τῶνδε τ ἐντολμάτων. ὡς ὅστις ἂν ἄτω μὴ ποιήσῃ, ἴσω ἴστω, οὐκ ἐμὲ νομοθέτην ἀμελήσων, ἀλλ' εἰς τ Κρόνον αὐτόν, ὃς με ἐπέλεξε νομοθετῆσαι εἰς τὴν ἑορτὴν, οὐκ ὄναρ ἐπισὰς, ἀλλὰ πρώην ἐγρηγορὼς ἐναργὴς συγγενόμενος. ὧν ἢ πεδήτης, ἀδὲ αὐχμῶ πλέως, οἷον αὐτὸν οἱ ζωγράφοι παρὰ τ ληρούντων ποιητῶν παραδεδεγμένοι ἐπιδείκνυνται, ἀλλὰ τὴν μ ἅρπην εἶχε πάνυ τεθηλυμμένην. πρὸς ἄλλα, φαιδρός τε ἦν, κ κραταιὸς, κ βασιλικῶς ἐνεσκευάσατο. μορφὴν μ τοιόνδε ὄφλη μοι. ἃ ἢ εἶπε, πάνυ θεατέα, κὴ ταῦτα ἐπιεικῆ ὑμῖν ἄξια. ἰδὼν γάρ με σκυθρωπὸν, ἐπὶ συννοίας βαδίζοντα, ὥσπερ εἰκὸς ἦν Θεὸν, ἔγνω αὐτίκα τὴν αἰτίαν τ λύπης τίς ἐστί μοι, κ ὡς τὴν πενίαν δυσχεραίνοιμι, ἐ κ τὴν ὥραν μονοχιλίων. κ γὰ κρύος, κὴ βορέας πολὺς, κ κρύσταλλοι, κὴ χιών. ἐγὼ ἢ ἤκιστα ἐπεφρόντιζον ὡς αὐτά. ἀλλ' ὅπε ἡ ἑορτὴ πάνυ πλησιάζοι, ἑώρων τὰς μ ἄλλας, παρασκευαζομένας, ὅπως θύσωσι, κὴ δειπνήσωσιν, ἐμοὶ ἢ πάνυ ἑορτάσιμα ὄντα. κὴ δὴ παρεσκεύαζον ὅπισθεν, κ ἐ αὐτός μοι λαβόμενος, κ ἀφαιρεῖσας, ὥστε μοι παρεπικύζειν εἴωθε, τί ταῦτα ἔφη ὦ Κρονοσόλων, ἀνιωμένῳ ἔοικας; ἐ γὰ ἄξιον ἔφλω ἐ δέπαστα, ὅταν περιόντας μ, κὴ μιαρὰς ἀνθρώπους ὑπερπλουτοῦντας, κὴ μόνης τρυφᾶν ὁρῶ, αὐτὸς ἢ ἐ ἄλλοι συχνοὶ τ πεπαιδευμένων, ἀπορίᾳ, κὴ ἀμηχανίᾳ συνέσομεν; ἀλλ' ἐδὲ σὺ ὦ

poenis, quæ graviſſimæ decretæ ſunt in eos, qui minùs paruerint. Vos autem divites videte ne hæc mandata prætergrediamini, neque negligatis. Nam qui ſecus fecerit, is ſciat ſe non me neglecturum legiſlatorem, ſed potiùs Saturnum, qui me condendis feſti ſui legibus delegit: haud ille quidem in ſomnio viſus, ſed nuper cum vigilante palàm congreſſus. Erat autem neque compedibus vinctus, neque ſitu obſitus, qualem eum pictores fingunt, exemplar à deliris poëtis mutuati: verùm falcem quidem tenebat præacutam: cætera verò, hilaris erat, & validus, regioque apparatu. Atque hac quidem ſpecie mihi viſus eſt: quæ autem dixit planè divina ſunt, & in his hæc digna quæ vobis priùs exponam. Nam ubi me vidit animo mœſtum inambulantem, mox intellexit, quippe Deus, quænam eſſet moleſtiæ cauſa, videlicet graviter me ferre paupertatem, ut qui non pro temporis ratione unicam veſtem haberem, cùm jam eſſet gelu, multuſque flaret boreas, glacies ac nix eſſet, adverſus quæ minimè munitus eram. Quinetiam quòd feſto proximè inſtante, reliquos viderem apparantes, quæ ad victimas, quæque ad convivia requirebantur, mihi verò ipſi res non admodum ad feſtum inſtructas eſſe. Iam à tergo accedens, aureque prehenſa, & vellicata, qua ſpecie ſe mihi ſolet oſtendere, quid iſtud ſibi vult, inquit, Cronoſolon? videre mihi ſolicitus. Annon æquum, inquam, here, cùm impios ac ſceleſtos homines opibus ſuperfluere, & ſolos deliciis frui videam: ipſe verò, mecumque plures alii docti, cum inopia, ſummaque rerum penuria degamus? At tu here, non

Νάτοζε, θέλεις παῦσαι ταῦτα, καὶ μεταχορεύσασι πρὸς τὸ ἁρμόττον; τί μὰ ἄλλα ἔφη ὁ ῥᾴδιον ἀλλάττειν, ἐπόσα ὑπὸ Κλωθοῦς, καὶ τῶν ἄλλων Μοιρῶν πάσχετε. ἃ δ' ἐπὶ τῇ ἑορτῇ, ἐπανορθώσομαι ὑμῖν τὸν πένητα. ἦ δ' ἐπανορθώσεις, ἦδε ἔσω. ἴδι ὦ Κρονοσόλων, καὶ χρῆσον μοι νόμους πινάς, ἃ χρὴ πράττειν ἐν τῇ ἑορτῇ, ὡς μὴ καθ' αὑτοὺς οἱ πλεῖστοι ἑορτάζοιεν, κοινωνοῖεν δ' ὑμῖν τῶν ἀγαθῶν. ἀλλ' ἴσθι οἷδα ἔφην. ἐγὼ δή σ' ὃς διδάξομαί σε. κἄπα ἠρξάμην· ἐδίδασκεν. εἶτα ἐπειδὴ πάντα ἠπιστάμην, καὶ εἰπὶ αὐτοῖς ἔφη, ὅπ ἢν μὴ ταῦτα ποιῶσι, μάτην ἐγὼ τὰς ἄρπας ταύτας ἐξέναι φέρω. ἠλαζὼν ἂν ἔδοξα, τὸν μὲν πατέρα, οὐρανίαν πεποιηκὼς, τὸν δὲ ἀρχαῖον, τοὺς δὲ πλουσίους μὴ δυναχρίζων, ὁπόσοι ἂν παρανομήσωσιν, ὡς ἀγείροιεν τῇ μητρὶ σὺν αὐλοῖς, καὶ κυμβάλοις, βάκχαι ἰαὸμβοι. ταῦτα ἠπείλησεν. ὥστε καλῶς ἔχει ὑμῖν μὴ παραβαίνειν τοὺς θεσμούς. Νόμοι περὶ τοῦ. Μηδὲν μηδὲν, μήτε ἀγορᾶσιν, μήτε ἴδιον πράττειν αὐτὸς τῇ ἑορτῇ, ἢ ὅσα ἐς παιδιὰν, καὶ τρυφὴν, καὶ γυμνάδιον. ὀψοποιοὶ μόνοι, καὶ πεμμοπλοκοὶ, συνεργοὶ ἔστωσαν. ἰσοτιμία πᾶσιν ἔστω, καὶ δούλοις, καὶ ἐλευθέροις, καὶ πένησι, καὶ πλουσίοις. ἐρίζεσθαι, ἢ ἀγανακτεῖν, ἢ ἀπειλεῖν, μηδενὶ ἐξέστω. λογισμὸς παρὰ τῶν ἐπιμελουμένων Κρονίοις λαμβάνειν, μὴ δ' αὖτο ἐξέστω. μηδεὶς τὸν ἄχρηστον, ἢ τὸν ἐθέλοντα ἐξεπιζέτω, μὴ δ' ἀναρριφέτω ἐν τῇ ἑορτῇ. μὴ δ' γυμνάζεσθω Κρονίοις, μὴ δ' λόγους ἀσκεῖν, ἢ ἐπιδείκνυσθαι, πλὴν εἴ τινες ἀστεῖοι, καὶ φαιδροὶ, σκώμμασι, καὶ παιδιὰν ἐμφαίνοντες. Νόμοι δ' ὑπὲρ

non vis finem his rebus imponere, & ad æqualitatem revocare? Tum ille, cætera quidem, inquit, mutare haud facile, quæ vobis à Clothone, reliquisque Parcis accidunt. Porrò paupertatis malum vobis corrigam, quatenus quidem ad festum attinet. Sit autem hæc corrigendi ratio. Abi Cronosolon, ac mihi leges aliquot conscribito, ostendens quid observandum sit in festo, uti ne divites inter se festum celebrent, sed vobis sua bona impertiant. At inquam, leges conscribere nescio. Quin ego, inquit, docebo te: tum docere me cœpit. Deinde cum cuncta perdidicissem: Et illud, inquit, iis dicito, quòd nisi hæc faciant, ego falcem hanc acutam frustra circumfero. Alioqui ridiculus sim, si cùm patrem Cœlum execuerim, non item castraro divites istos, quicunque leges meas violaverint, ut jam evirati, Cybeli matri sese, adjungant, cum tibiis, ac cymbalis. Hæc ille minabatur. Quare rectè facietis si leges non transgrediamini. Lex prima. Nequis quid intra festi tempus agito, neque publicum, neque privatum, nisi quæ ad lusum, ad voluptatem, animique oblectationem pertinebunt. Opsoniorum, & bellariorum artifices in opere soli sunto. Æqualitas omnibus esto, servis, liberis, pauperibus, divitibus. Irasci, indignari, minari liceat nemini. Rationem exigere ab iis qui res curant Saturnalitias, ne id quidem fas esto. Nequis argentum, vestem-ve expendito, ne-ve inscribito solemnitatis tempore, nequis exerceatur, nequis orationes habeto, aut recitato, nisi si quæ sunt urbanæ, lepidæque quæ dicacitatem resipiant, & jocum. Lex secunda.

ροι. Πρὸ πολλῆς ἑορτῆς, οἱ πλέ-
σιοι, γραφόντων μοι ἐς πινάκιον ἑ-
κάστῳ τῶν φίλων τὸνομα, ἐχόντων δὲ
καὶ ἀργύριον ἕτοιμον, ὅσον τὸ κατ'
ἔτος ἀποτίνων, τὸ δέκατον. καὶ
ἐσθῆτα τὴν ἄσης τὴν βελτίστην,
καὶ ὅση παχυτέρα, ἢ καθ' αὑτὰς
κατασκευή. καὶ τὸ ἀργύριον, οὐκ
ὀλίγα. ταῦτα μοι, πρὸ χειρὸς ἔστω.
τῇ δὲ πρὸ τῆς ἑορτῆς, καθαίρσιον μὲν
τι διαφερέσθω, καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐξε-
λαυνέσθω οὐκ τὴν οἰκίας μικρολογία,
καὶ φιλαργυρία, καὶ φιλοκερδία,
καὶ ὅσα τοιαῦτα ἄλλα συνοικεῖ τοῖς
πλείοσις αὐτῶν. ἐπειδὰν δὲ καθα-
ρὰν τὴν οἰκίαν ἐξεργάσωνται, θυ-
όντων Διὶ πλουτοδότῃ, καὶ Ἑρμῇ δώ-
τορι, καὶ Ἀπόλλωνι μεγαλοδώρῳ.
εἶτα μοι δεῖλαι ὀψίαι, ἀναλογω-
σκέσθω μοι σφίσι τὸ φιλικὸν σκεῦος
πινάκιον. καθεζομένων δὲ αὐτοῖ καθ'
ἀξίαν ἑκάστῳ πρὶν ἥλιον δῦναι, πεμ-
πόντων τοῖς φίλοις. οἰδὲ ἀποκομί-
ζοντες, μὴ πλείας τρεῖς, ἢ τέτ-
ταρας, οἱ πιστοὶ τῶν οἰκετῶν,
ἤδη πρεσβύται. ἐγγεγράφθω δὲ ἐς
γραμμάτιον ὅ, τι τὸ πεμπόμενον,
καὶ ὅσου, ὡς μὴ ἀμφότεροι ὑπο-
κλέπτοιεν τὰς ἀφαιρεσίας. αὐτοὶ
δὲ οἱ οἰκέται, μίαν κύλικα ἕκα-
στοι πίνοντες, ἀποτρεχόντων. ἀπαιτεί-
σθων δὲ μηδὲν πλέον. τοῖς παιδίοις
μόνοις διπλάσια πέμπεσθω.
ἄξιον γὰρ δημοσίας εἶναι. τὰ ἐπὶ
τοῖς δείπνοις λεγόμενα, ὡς μετεώ-
τερα, καὶ ὀλίγιστα ἔστω. ἀπαχθὲς δὲ
μηδὲν μηδὲν συνεπισπέλλετω, μὴ δὲ
ἐπαινείτω τὰ πεμπόμενα. πλέ-
σι πλησίον μηδὲν πεμπέτω, μὴ
δὲ ἑστάτω Κρονίοις ὁ πλήσιον τὸ
ἑστιατόριον. τὸ εἰς τὸ πεμφθὲν προσ-
χειρισθέντων, φυλαττέσθω μηδὲν.
μὴ δὲ μεζόνοια εἰσίτω ἐπὶ τῇ δωρεᾷ.

Multò ante festum divites singulorum amicorum nomina in tabella scribunto. Porrò pecuniam paratam habento ad decimam partem annuorum fructuum: præterea quicquid illis superest vestium, & quicquid est crassioris cultus, quam ut ipsis conveniat: & vasorum argenteorum non modicam vim. Hæc quidem in promptu sunto. Cæterùm ante solennitatem porcellus circumagitor, atque ex ædibus ejiciuntor sordes, avaritia, & quæstus, & siquæ id genus alia sunt plerisque divitum domestica. Deinde ubi domum perpurgarint, tum rem divinam faciunto Iovi divitiarum largitori, Mercurio munifico, & Apollini magna donanti. Deinde circa vesperam, tabulam illam, amicorum nomina tenentem legunto. Destributis autem pro cujusque dignitate muneribus, ante solis occasum amicis mittuntò: & qui deferant, non plures tribus, quatuor-vè sunto atque hi certissima fide famuli, & jam natu grandes. In literis autem ascribatur quid & quantum mittatur, ne utrisque suspecti sint, qui deferunt. Atque ipsi ministri, unico quisque calice epoto domum recurrunto, neque præterea quicquam ab iis postulanto. Doctis omnia dupla mittuntor: æquum enim est ut geminam accipiant portionem. De muneribus, quàm modestissima simul, & paucissima verba fiunto: neque grave quicquam in literis quispiam ascribito, nec quæ mittuntur, laudato. Diviti dives Saturnalibus æquali sorte quenquam convivio accipito. Ne quid eorum quæ in hoc deprompta fuerint, ut mittantur, servanto: Ne cui muneris pœnitentia subi-

ne quid mittito: neque locuples

to,

εἴ τις πέρυσιν ἀποδημῶν, δι' αὐτὸ ἄμοιρος κατέῃ, ἀπολαμβανέτω κἀκεῖνα. Δαλυόντων δὲ οἱ πλούσιοι τὰ χρέα ὑπὲρ τῶν φίλων τῶν πενήτων, καὶ τὸ συνοίκιον, οἵ πνες ἂν ἐκ τούτου ὀφείλοντες, καλαβαλείν μὴ ἔχωσι. καὶ ὅλως, πρὸ πολλοῦ μελέτω αὐτοῖς εὐδύνως, ὅτῳ μάλιστα δέοντω. ἀπέστω δὲ τῶν λαμβανόντων μεμψιμοιρία. καὶ τὸ πεμφθὲν ὁποῖον ἂν ᾖ, μέγα δοκείτω. οἶνος ἀμφορεύς, ἢ λαγώς, ἢ ὄρνις παχεῖα, Κρονίων δῶρον μὴ δοκείτω. μὴ δὲ τὰς Κρονικὰς δωρεὰς εἰς γέλωτα φερέτωσαν. ἀνυπερπέτω δὲ ὁ πένης τῇ πλουσίᾳ, ὁ δὲ πενιδομβρίῳ, βιβλίον τῶν παλαιῶν, εἴ τι εὔφημον, καὶ συμποτικὸν ᾖ, ἢ αὐτῶν σύγγραμμα, ὁποῖον ἂν δύνῃ. καὶ τοῦτο λαμβανέτω ὁ πλουσίῳ πάνυ φαιδρῷ τῷ προσώπῳ. καὶ λαβὼν, ἀναγνωσκέτω δῆθεν. ἢν δὲ ἀσθένειαν, ἢ ἀπορρίψῃ, ἴσω τῇ ἄρπης ἀπειλῇ ἔνοχος ὤν, κἂν πέμψῃ ὅσα ἐχρῆν. οἱ δὲ ἄλλοι, οἱ μὲν, στεφάνους. οἱδὲ, λιβανωτὸν χάνδρας πεμπόντων. ἢν δὲ πένης, ἐσθῆτα, ἢ ἄργυρον, ἢ χρυσὸν δηθὲν τῶν δυνάμιν πέμψῃ πλουσίῳ, τὸ μὲ πεμφθὲν, ἴσω δημόσιον. καὶ καλαφερέτω, ἐμβαλέσθω εἰς τὸ θησαυρῷ τοῦ Κρόνου. ὁδὲ πένης, ἐς τὴν ὑστεραίαν πληγὰς δηθὲν τοῦ πλουσίου λαμβανέτω τῇ νάρθηκι εἰς τὰς χεῖρας, οὐκ ἐλάττους διακοσίων, καὶ πεντήκοντα. Νόμοι συμποτικοῖ. Λύεσθαι μὲ ὑπόδεσιν τὸ σὶ χεῖσι ἐξάπαν ἢ. πὰ δὲ ὠὸ τοῦ λυτροῦ, κόρυσα, καὶ πεσσοὶ ἔστωσαν. καλακείσθω ὅπῃ ἂν τύχοι ἕκαστος. ἀξίωμα, ἢ γένος, ἢ πλῆθος, ὀλίγον σωπελείτω ἐς σωφροσύνην. οἶνῳ δὲ αὐτὸ πίνειν ἄπαυστος. μήδ' ἔστω πρόφασις τῇ πλουσίῳ, ἢ σομφίχῳ, ἢ κεφαλῆς ὀδύνη, ὡς

to. Siquis anno superiore peregrè fuit, eaque causa munus non accepit, & illa accipito. Pro tenuibus amicis divites etiam debita solvunto, atque etiam conductarum ædium pretium siqui debent, neque sunt solvendo. In summa multò antè illis esto curæ ut cognoscant qua re maximè sit opus. Porrò qui accipiunt, ne de missis donis, ut exiguis queruntor: & quicquid mittetur qualecunque fuerit, id magni ducunto. Vini amphora, aut lepus, aut pinguis avis, inter Saturnalitia munera ne habentor. Neque Saturnalia dona in risum vertunto. Pauper diviti vicissim mittito: si doctus est, veterem aliquem libellum, aut siquid ipse conscripsit quod fausti sit ominis, aut conviviis accommodum, qualecunque potuerit: atque id dives læto admodum, hilarique vultu accipito, acceptum protinus legito. Quòd si recusarit, rejecerit-ve, sciat sese iis quæ de falce minatus sum, obnoxium esse, etiamsi miserit quicquid mittendum erat. Alii autem coronas, alii thuris frustula mittunto. Quòd si pauper vestem, vel aurum, vel argentum supra facultatem diviti miserit, id quidem quod missum fuerit, publicum esto, venditum in Saturni thesaurum infertor. Ipse verò pauper postridie plagas à divite, manibus ferulæ suppositis, non pauciores quinquaginta supra ducentas accipito. Leges convivales. Lavandum est ubi linea sex erit pedum. Ante balneum, nucibus ac talis lusitandum. Vbicunque casus cuique locum dederit, ibi accumbito. Dignitas, aut genus, aut divitiæ parum momenti habento, ut priùs alicui ministretur. Eodem de vino omnes bibunto. Nec diviti prætextus esto, vel stomachi, vel capitis

μόνον δὲ αὐτῷ πίνειν ἢ κρείττονος. μαίρᾳ κρεῶν, καὶ ἔσων ἅπασιν. οἱ ἀξιωνοι, ὡς ἐς χάρεν μηδενὶ μηδὲν. ἀλλὰ μὴ ἢ βραδυνέτωσαν, μὴ ἢ προπεμπέτωσαν, ἐς ἂν αὐτοῖς δοκῇ, ὁπόσα χρὴ ἀπφέρειν. μὴ ἢ τῷ μὲ, μεγάλα, τῷ ἢ, κομιδῇ μικρὰ προσηνέχθω. μὴ ἢ τῷ μὲ, ὁ μηρός. τῷ ἢ, ἡ γνάθος συὸς, ἀλλ' ἐσότης ἐπὶ πᾶσιν. οἰνοχόος, ὀξὺ διδερκέτω σκοπῆς ἐς ἕκαστον, καὶ ἑλαφρὸν ἐς τὸ διατόρλω. καὶ ἐπ' ἀξύτερον ἐπαναγέτω. καὶ κύλικες παντοῖαι. καὶ ἐξέστω παρέχειν ὧν τις ἐθέλῃ, φιλοτησίαν. πάντες πᾶσι προπινέτωσαν, ὧν ἐθέλωσι, προπίοντες ἢ πλησίον. μὴ ἢ ἐπαναλαμβανέτω ἕως πίνειν, ἢν τις μὴ δύνηται εἰς τὸ συμπόσιον. μήτε ὀρχησὴν, μήτε κιθαρέσιν, αὐτὸς ἄμεινον ἄρα μηδὲ νεωτέρους. ἐξέστω ἢν τις ἐθέλῃ, σκώμμασθαι. καὶ μέτριον ἔστω τὸ ἄλυπον. ἐπὶ πᾶσι, πεπαύέτωσαν ἐπὶ καιρῷ. ἢν τις ἐπ' ὀρχηστρίᾳ πεπαύσῃ, ἄσιτος ἐς τὴν ὑστεραίαν ἔστω. καὶ μέμφεσθω, καὶ ἀπίτω ἔκπος, ὁπόταν βάλῃ. ἐπὰν ἢ τὰς οἰκέτας πλήσῃ ὁ πλησίος δώρων, ἀξιωνύσθων οἱ φίλοι τῷ αὐτῷ. τὰς νόμους τούτους ἕκαστον ἐς πλησίον ἐγγράψαντα ἐς χαλκῆν φιάλην, ἔχειν ἐν μεσαιτάτῳ τῷ αὐλῆς, καὶ ἀναγινώσκειν. καὶ εἰ δέναι δεῖ ὅτι ἐς αὖθις ἡ φιάλη μένῃ, ἤτε λοιμὸς, ἤτε λοιμὸς, ἤτε πυρκαϊὰ, ἤτε ἄλλο χαλεπὸν ὑδὲν ἔσεται εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῖς. ἢν δέ ποτε, ὅτῳ μὴ γένοιτο, καθαιρεθῇ, ἀποτρόπαιον, οἷα πείσον).

pitis dolor, ut ideo de meliore bibat. Carnium omnibus æqua portio. Miniſtri ne cui quid favore danto. At neque contantor, neque præmittunto, donec ipſis viſum fuerit, quæ tollenda erunt. Neque huic magna, illi perexigua apponuntor. Neque huic coxa, illi maxilla ſuis apponitor, ſed in omnibus æqualitas eſto. Pocillator acutis oculis unumquemque obſervato, minùs tamen herum. Acutum etiam exaudito. Calices omnis generis ſunto. Ad potandum invitare ſiquis voluerit, jus eſto. Omnes omnibus præbibunto, ſi libeat, diviti præbibentes. Neque quiſquam bibere compellitor, qui non valeat ad compotationem. Ne liceat ipſis neque ſaltatorem, neque citharœdum inducere tyronem. Liceat ei qui voluerit, uti dicteriis. Et modus eſto, ut ne ſint moleſta. Poſtremò pro nucibus talis ludunto. Siquis pro pecunia talis luſerit, in poſterum uſque diem jejunato. Et maneto, & abito quiſque quum voluerit. Porrò quum dives famulos ſuos convivio accipiet, tum amici quoque unà cum ipſo miniſtranto. Leges haſce ſinguli divites, æreæ columnæ inſcriptas in aulæ meditullio habento, & legunto. Atque id quidem ſciendum eſt, quoad ea columna manebit, neque fames, neque peſtilentia, neque incendium, neque quicquam aliud moleſtum, in illorum ædes ingredietur. Quòd ſiquando, quod abſit, tollatur, abominanda ſunt, quæ illis accident.

EPI-

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΡΟΝΙΚΑΙ. ΕΓΩ ΚΡΟΝΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

EPISTOLÆ SATVRNALES. EGO SATVRNO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

In hac Epistola de instituenda æqualitate agitur. Nam pauper quispiam petit à Saturno, ut cum divitibus agat, quò depositis in medium opibus, ex æquo se quoque frui patiantur, aut certas utique vestes & pecunias, cæteraque ad festum peragendum pauperibus mittant. Primùm quia absurdum & inconveniens sit, ita inæqualiter agere: deinde quòd contra vetus exemplum, quo Saturni temporibus omnia æqualia fuisse perhibeantur: addita etiam collatione divitum, & hypotyposi quadam morum ac vitæ illorum. Postremò comminantur se omnia mala illis imprecaturos esse, nisi hæc quæ petunt, fiant.

Προγράφειν μὲ ἤδη σοι κατὰ πρόσωπον, δηλῶν σὺ οἷς εἶπον, ὡς ἐγὼ τὰ παρόντα κτήματα δωσόμοιμι, μόνον ἄμοιρον εἶναί σ' ἑορτῆς, ἣν ἐπηγγείλω. καὶ ἐπὶ τούτῳ σοφισθείς, μέμνημαι γὰρ, ἀλογώτατόν εἶναι, τὰς μὲν, ἡμῶν, ὑπερπλουτεῖν, καὶ τρυφᾶν, καὶ κατανωνᾶσθαι ὧν ἔχουσι τοῖς περιττεύουσι. τὰς δὲ, λιμῷ διαφθείρεσθαι. καὶ ταῦτα, Κρονίων σατουρνίων. ἐπεὶ δὲ μοι τότε οὐδὲν ἀντεπέστειλας, ἠναγκάσμεθα δεῖν αὖθις ἀναμνῆσαί σε τῶν αὐτῶν. ἐχρῆν γάρ σε ὡς ἄριστε Κρόνε, τὸ ἄπιστον τοῦτο ἀφελόντα, καὶ τὰ ἀγαθὰ εἰς τὸ μέσον ἅπασι καταθέντα, ἔπειτα κελεύειν ἑορτάζειν. ὡς δὲ νῦν ἔχομεν, μύρμηξ ἡ κάμηλον, ὡς ἡ παροιμία φησί. μᾶλλον

Equidem & antea tibi scripsi, significans quonam in statu essem, & quòd ob inopiam periclitarer, solus expers esse solennitatis quam indixisti: hæc præterea addito, nam memini, iniquissimum esse si nostrûm alii, opibus ac deliciis superfluerent, nihil de suis facultatibus impertientes pauperioribus: alii fame perirent, idque instantibus Saturnalibus. Quoniam autē nihil tum literis meis respondisti, te denuo iisdem de rebus commonefaciendum duxi. Tuum erat Saturne, [1] sublata hac rerum inæqualitate, bonisque in medio depositis, posthæc celebrandum festum indicere. Sed uti nunc res habent, [2] formica est camelus, ut proverbio di-

1 *Sublata inæqualitate*] Spectavit hanc æquationem Plato, & ante eum Lycurgus instituit. Cic. lib. 3. offic. *Cogn.*

2 *Formica Camelus*] Dicitur hoc proverbium de vehementer inæqualibus. *Idem.*

1 E'mi-

λον ἢ τραγικὴν ὑποκρίτην ἐνόησον, ἑτέρῳ μὲ τῶν ποδῶν, ἐφ' ὑψηλῷ βεβηκότα, οἷον εἰσὶν οἱ τραγικοὶ ἐμβάται. ὁδὶ ἕτερος, ἀνυπόδητος ἔσω. εἰ τοίνυν βαδίζοι ὅτως ἔχων, ὁρᾷς ὅτι ἀναγκαῖον αὐτῷ ἄρκα μὲ, ὑψηλά, ἄρκα ἢ, πατεινῷ ᾖσθα, καθ' ὁπότερον ἂν πόδα προβαίνοι; τοσοῦτον καὶ τῷ βίῳ ἡμῶν τὸ ἄνισον. καὶ οἱμαὶ, ὑποδησάμενοι, ἐμβάδας, ἢ τύχης χορηγήσης, ἐντραγῳδῆσαι ἡμῖν. οἱ πολλοὶ ἢ, πεζῇ, ἐ χαμαὶ βαδίζομεν, δυωάμενοι ἂν εὖ ἴσθι μὴ χεῖρον αὐτῶν ὑποκρίνεσθαι, καὶ ἀγαθαίνειν, εἴ τις ἐ ἡμᾶς ἐνεσκεύασε πλουσίους ὑπάρξαι. καίτοι ἀκήκοα τῶν ποιητῶν λεγόντων, ὡς τὰ παλαιὰ, ὑ τοιαῦτα ἦν τοῖς ἀνθρώποις τὰ πράγματα, οὐ ἐπ μοναρχοῦντος. ἀλλ' ἡμῖν γῆ, ἄπορος, ἐ ἀνήρ ἔφυεν αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ, δεῖπνον ἕτοιμον ἐκφέρουσα κόρον. πολλοὶ ἢ, οἱμαὶ, οἶνον. οἶδα, γάλα. εἰσὶ ἢ οἳ ἐ μέλι ἔρρεον. τὸ ἢ μέγιστον, αὐτὰς ἐκείνας φασὶ τὰς ἀνθρώπους χρυσᾶς εἶναι. πείσῃ ἢ, μὴ ἢ τοσαῦτα αὐτοῖς πλησιάζειν. ἡμεῖς ἢ, αὐτοὶ μὲ, οὐδὲ μέλιεδος ἂν εἰκότως δυκοίημεν, ἀλλ' εἴ τι ἐ τότε θᾶκρότερον. ἡ τροφὴ ἢ, μᾶζαι πόναι τοῖς πλείστοις. ἡ πενία ἢ, καὶ ἀπορία, ἐ ἀμηχανία, καὶ τὸ, οἴμοι, καὶ τὸ, πόθεν ἂν μοι γένοιτο, ἐ ὦ τῆς τύχης, πολλὰ τοιαῦτα. ὑπὸ γὰρ ἡμῖν τοῖς πένησι, καὶ ἥδιον ἂν εὖ ἴσθι ἡνιώμεθα ἂν ἐπ' αὐτοῖς, εἰ μὴ τὰς πλησίους ἐωρῶμεν τοσαύτῃ εὐδαιμονίᾳ σεμνύνας. οἱ τοσοῦτοι μὲ χρυσὸν, τοσοῦτον ἢ ἄργυρον ἐγκλείσταμενοι, ἐσθῆτας ἢ ὅσας ἔχοντες, ἀνδράποδα ἢ, ἐ ζεύγη, καὶ σιωσικίας, καὶ ἀγρὰς, πάμπολλα ἢ τοῦτα ἐκφυτα κεκτημένοι, ἐχ ὅπως ὑ μετέδοσιν ἡμῖν ποτε αὐτῶν, ἀλλ' οὐδὲ προσ-

dicunt. Quin magis tragicum histrionem animo concipe, qui altero pede alto cothurno inſiſtat, qualia ſunt tragica calceamenta, altero verò ſit incalceatus. Is ſi ad hunc modũ inſtructus ingrediatur vides neceſſariò futurum, ut nunc excelſus ſit, nunc humilis, prout alterutrum pedem promoverit? Tanta eſt in rebus humanis inæqualitas. Alii ſubligatis cothurnis, adornante fortuna tragœdias in nos agunt. Contra magna pars pedibus & humi ingredimur, cùm poſſimus, ſcias velim, nihilo deteriùs illis fabulam agere, & ingredi, ſiquis nos ad eundem illis modum adornarit. Atqui ex poëtis audio, nihil harum rerum inter homines fuiſſe olim, quum tu ſolus adhuc imperares. Verùm tellus ſementis & aratri expers bona progignebat, cœnam, vel ad ſatietatem uſque unicuique paratam. Fluvii alii vino, alii lacte, erant & qui melle manabant. Quodque eſt omnium maximum, ajunt illos ipſos homines aureos fuiſſe: paupertatem autem omnino ab ipſis abfuiſſe. Nos autem ipſi ne plumbum quidem meritò videamur: ſed ſiquid eo eſt vilius: ut quorum pleriſque victus labore quæritur: paſſim eſt paupertas, egeſtas, ac deſperatio, & illud, hei mihi! Item, unde inveniam: & ô fortunam! multaque id genus, nempe apud nos pauperes. Quanquam his de rebus leviùs diſcruciaremur, niſi divites conſpiceremus tanta fruentes fœlicitate: qui quidem cùm tantum auri, tantum argenti conditum habeant, tantum veſtium poſſideant, tot mancipia, tot currus, familias, agros, & harum rerum omnium magnam vim teneant, tamen adeò nobis nihil unquam de his

rebus

βλέπειν τὰς πολλὰς ἀξιῶσι. ταῦτα ἡμᾶς μάλιστα ἀπαιτήσῃ ὦ Κρόνε, καὶ ἀφορήσει ἡγούμεθα. τὸ μὲ, ἐφ' ἁλυσγίδων κρεμάμενον, τοσούτοις ἀγαθοῖς ἐντρυφᾶν ἐρυσχαίνομεν, καὶ ὑπὸ τῶ σωόντων δύδειμονιζόμενοι, ἀεὶ ἐορζίζομεν. ἐμὲ γὴ, ἐ τὰς ὁμοίας, ὀνειροπολεῖν, εἰ πολυτελοῦς πίσαρες ὀβολοὶ πίσαρες ἡμῖσυ, ὡς ἔχειμεν ἄρτων γᾶν, ἢ ἀλφίτων ἐμπεπλησμένοι καθεύδειν, κράδαμον, ἢ θύμον, ἢ κρόμμυον ἐπιτρώγοντες. ἢ πίνειν ταῦτα ὦ Κρόνε, ἀλλὰ πίειν, καὶ μεθυσκειῆν ἐς τὸ ἰσοδαίσθαι, ἢ τὸ ὕστατον, αὐτὰς γε σκείνας κελεύειν τὰς θλασίας, μὴ μόνας ἀπολαύειν τῶ ἀγαθῶν, ἀλλὰ ἀπὸ μεδίμνων τοσούτων, χρυσία χρίνικά γε ἡμῶν πάντων κεχασκεδάσαι. ἀπὸ γὴ ἱματίων, ὅσα καὶ ὑπὸ σητῶν ἀφερωλῆσθαι, ἐδὲ ἂν αὐτὰς ἀνιάσειε. ταῦτα γὰρ πάντες ἀποκύμματα, καὶ ὑπὸ ἔ χρόνε ἀφθαρτόμματα, ἡμῖν δῶρα θεοβαλέας μᾶλλον, ἢ ἐν τοῖς κοίλοις, καὶ κίστοις, δύρῶν τοιαῦτα κεχασκηναι. καὶ μὲν ἐ δειπνίζειν ἔκρεον, ἄρα μὲ, πίσαρας, ἄρα γὴ, πέντε τὲ πενήντων ἀθροιλαμβάνοντας. μὴ μήτοι ἐς τὲ νεῶ τρόπον τὲ δεῖπνον, ἀλλ' ἐς τὸ δημοτικώτερον, ὡς ἐπίσης μετέχειν ἅπαντας. καὶ μὴ τὲ μὲ, ἐμφορεῖας τὲ ὄψων, καὶ τὸ οἰκέτιον θερμόμενον ἐσθίειν, ἐς ἂν ἀπαγορεύσῃ ἐσθίων. ἐφ' ἡμῖν γὴ ἐλθόντες, ἐπ ἀθροσκιάζομεν ὡς ἐπιδέοιμεν τὴν χεῖρα, ἀθρομείδεας, δείξαντα μόνον τὴν λοπάδα, ἢ ὅσον ἐστὶ ἔ πλακοῦντος τὸ λοιπὸν, μηδὲ ἐσκομισθέντος σοὺς, ἀμενηνᾶς, τῷ μὲ δεσπότῃ ἀθροληθέναι τὸ ἡμίτομον ὅλον σὺν τῇ κεφαλῇ, τοῖς ἄλλοις, ὅσα φέρειν ἐγκεκαλυμμένα. θεοειπεῖν γὴ ἔ τοῖς οἰνοχόοις μὴ θεομέ-

rebus impertiunt, ut plebejos homines, ne aſpectu quidem dignentur. Hæc nos potiſſimùm enecant Saturne: & rem intolerabilem putamus, hunc in purpura accumbentem, tantis opum deliciis affluere ructantem: & ab amicis beatum prædicari, ſemperque diem feſtum agitare. Me autem meique ſimiles ſomniare, ſicunde quatuor oboli contingant, quò videlicet pane, polenta-ve expleti dormire queamus, naſturtium, aut porrum, cepaſve, alliumve opſonii vice arrodentes. Aut hæc igitur, Saturne, ad æquabilitatem vitæ mutes, corrigaſque neceſſe eſt: aut quod eſt poſtremum, illis ipſis interdicas divitibus, ne ſoli bonis fruantur, verùm è modiis auri tam multis, vel heminam in omnes nos diſpergant. Porrò ex veſtibus, ſiquas à tineis jam exeſas, citra ſuum incommodum dare poſſint: malint quidem hæc prorſus, vetuſtate, ſituque peritura nobis dare quí induamur, quàm ſinere ut in cubilibus ac ſcriniis multa carie putreſcant. Præterea ut cœnent ſinguli, nunc quaternis, nunc quinis pauperibus ad convivium adhibitis. Non quidem quo pacto nunc agitantur convivia: verùm populariùs, ut omnium æqua ſit portio: neque ut hic opſoniis ingurgitet ſe, famulo interim ſtante, & operiente, donec herus comedere non queat amplius. Cæterùm ubi ad nos venerit, cùm vix etiam parati ſimus admovere manum: protinus ad alios transferatur, patina tantùm oſtenſa, vel ſiquid de placenta reliquum eſt. Neque illatum aprum ita partiatur, ut domino totum dimidium apponat, unà cum capite, reliquis oſſa tecta ferat. Vtque præmoneantur pincernæ, ne contentur donec unuſ-

νειν, ἓς ἀν ἐπιζήτις αὐτήσῃ πεῖν ὑμῶν ἕκαστος. ἀλλὰ λῶ ἅπαξ κελεύσῃ, αὐλικὰ εἰσήσαν, καὶ ἀναβάδην, μεγάλῳ κύλικι ἐμπλησαμένους, ὥσπερ τὸν δεσπότην. καὶ τὸ οἶνον ἓν αὐτὸν πᾶσι τοῖς συμπόταις, ἕνα δὲ τὸ αὐτὸν εἶναι. ἢ πῶς γὰρ μεμέφθαι τοῦτον τὸν νόμον, τὸ μὲ, ἀνθρωμίᾳ μεθύσκεσθαι, ἐμοὶ δὲ ὑπὸ δ' γλαύκης ἀμφορήσαι τὸν μεστόν; λῶ ταῦτα ἐπανορθώσῃς, καὶ μεζεσημένης ὦ Κρόνε, βίον μὲ τὸ βίον, ἑορτὴν ἓν τὸν ἑορτὴν ἔσῃ πεποιηκώς. εἰ ἓν μὴ, ἐκεῖνοι μὲ, ἑορτάζόντων. ἡμεῖς ἓν, καθεδούμεθα, σὺν ῥόμβοι, ἐπειδὴν λεσυάμβοι ἤκωσι, τὸ παῖδα μὲ αὐτοῖς ἀνατρέψαιεν τὸ ἀμφορέα, καπάξαι. τὸ μάγειρον ἓν, τὸ ζωμὸν κνισσῶσαι. καὶ ἐπιλαθόμενον, τὸ πέρκην μὲ, ἐς τὸν φακὸν ἐμβαλεῖν τὸ ἰχθύων. τὸν κύνα ἓν παρεισπεσόντα, τὸν τε ἀλλάντα ὅλον καταφαγεῖν, καὶ τὰλλα τὰ ὀψοποιῶν ἐχόντων. καὶ πλακοῦντον τὸ ἥμισυ. τὸ ὦ ἓν, καὶ τὸ ἔλαφον, ἓ τὰ δελφάκια μεταξὺ ὀπτώμενα, τὸ ὅμοιον ποιεῖν, ὅσπερ ὅμηρον καὶ τὸ Ἡλίου βοῶν φησι. μᾶλλον ἓν μὴ ἔρπειν μόνον, ἀλλ' ἀναπηδήσαντα, φεύγειν εἰς τὸ ὄρος αὐτοῖς ὀβελοῖς. καὶ τὰς ὄρνις ἓν τὰς παχείας, καίτοι ἀπτέρυξ ἤδη ἔσας, καὶ ἐσκιδασμένας, ἀναπταμένας, οἷ χαλᾶν ἓ ταύτας, ὡς μὴ μόνοι ἀπολαύσιεν αὐτῶν. ὁ ἓν δὴ μάλιστα αὐτὸς ἀνιάσειε, τὸ μὲν χρυσίον, μύρμηκάς τινας, οἵους τὰς Ἰνδικὰς, ἀνορύττοντας ἐκ τὸ ζησαυρῶν ἐκφέρειν νύκτωρ ἐς τὸ δημόσιον. τὸν ἐσθῆτα δὲ οἱ, ὁλιγωρίᾳ τὸ ἐπιμελητῶν, κατακινηθὲν ἀφιπτεσυπᾶν ὑπὸ τὸ βελτίστων μυῶν, ὡς σαπήνης γυναικὸς μηδὲν ἀφορέιν. παῖδας ἓν αὐτῶν τὰς ὡραίας, καὶ κομήτας, ὃς Υακίνθους, ἢ Ἀχιλλέας, ἢ Ναρκίσσους ὀνομάζουσι, μελαξὺ ὀρύζοντας σφίσι τὸ

unusquisque nostrûm poscat scepties bibere: nec semel jussi protinus infundant, & ingentem calicem impletum tradant, æquè atque ipsi domino, utque unum & idem vinum convivis sit omnibus. Alioqui ubinam ista lex scripta fuit, aut receptus mos, ut hic vino odorato, & generoso sit temulentus, mihi contrà musto disrumpatur alvus? Hæc si correxeris, novarisque Saturne, tum demum efficeris, ut vita verè vita sit, festum verè festum. Sin minùs, illi quidem epulentur: nos autem interim sedentes precabimur, ut simul atque loti venerint, puer subversam amphoram rumpat, coquus jus adurat, ac per oblivionem muriam piscium in lentem infundat, utque canis in domum irruens, opsoniorum artificibus alibi intentis, exta devoret universa, & placentæ dimidium: utque sus ac cervus, neque non suculæ, inter assandum idem faciant, quod Homerus de Solis bobus dicit. Imò ut non serpant solùm, verùm etiam unà cum ipsis verubus in montem aufugiant: utque ipsæ etiam aves pingues jam ademptis plumis, ad coquendum paratæ avolent, ne soli illi fruantur. Quódque in primis molestum illis futurum est, ut formicæ quales Indicæ, aurum è thesauris effossum, noctu in publicum efferant: utque vestis indiligentia curatorum, ita ab optimis muribus perforetur instar cribri, & ut à verriculo piscatorio nihil differat. Vtque formosi illorum, comatique pueri, quos Hyacinthos, aut Achilles, aut Narcissos appellant, dum ipsis poculum porrigunt, subitò de-

fluente

ἔκπυμα, φαλακρὰς γίγνεσθαι. [1] ἐπιῤῥεύσης τ κόμης. καὶ πώγωνα φύειν ἔξω, οἷοί εἰσιν οἱ ταῖς καμμοδίαις οἱ Σφηνοπώγωνες. καὶ παρὰ τοῖς κρωβίφοις, πάνυ λάσιον, καὶ κέρτα σκληρόν. τὸ μεταξὺ δὲ, λεῖον, καὶ γυμνὸν εἶναι. ταῦτα, καὶ πλείω τούτων δύξαίμεθ' ἂν ὦ μὴ θέλωσι τὸ ἄχαν φίλαυτον τοῦτο ἀφέντες, εἰς τὸ κοινὸν πλεπτεῖν, & μεταδιδόναι ἡμῖν τ μετρίων.

fluente coma calvi fiant: & acutam edant barbam (quales sunt in comœdiis Sphenopogones) & ad tempora hirtam valdè, valdéque pungentem, & quod interjacet læve sit, & nudum. Hæc & his plura imprecabimur, nisi hoc nimio sui amore depositio velint in commune divites esse, nobisque modicum impertire.

1 Ἐπιῤῥεύσης τ κόμης] Ἀποῤῥεύσης τ κόμης. Marcil.

ΚΡΟΝΟΣ ΕΜΟΙ ΤΩ ΤΙΜΙΩΤΑΤΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

SATVRNVS MIHI CHARISSIMO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Saturnus increpat pauperem, qui à se postulet, quæ sua potestatis non sint. Sed tamen respondet, se cum divitibus hoc nomine agere velle, addita post hac longa commonitione, qua pauperes, ut sua sorte contenti sint, hortatur: ostendens plus molestiæ & periculorum divitias quàm voluptatis secum habere.

Τί ταῦτα λῆρεῖς ὦ οὗτος, ἐμοὶ δὲ τ παρόντων ἐπιστέλλων, καὶ ἀναθυσμὸν τ ἀγαθῶν ποιεῖν κελεύων; τὸ γ, ἑτέρῳ ἂν εἶη, & νῦν ἄρχοντι. θαυμάζω γάρ σε, εἰ μόνος τ ἀπάντων ἀγνοεῖς, ὡς ἐγὼ μὲν πάλαι βασιλεὺς ὢν, πέπαυμαι εἰς ὢν, τοῖς παισὶ Διφνείμας τὴν ἀρχήν. ὁ Ζεὺς γ, μάλιστα τ τοιούτων ἐπιμελεῖται. τὰ γ ἡμέτερα ταῦτα, μέχρι πεττῶν, καὶ κύβων, καὶ φιδῆς, καὶ μέθης. καὶ τοῦτο, ὀ πλέον ἡμερῶν ἑπτά. ὥστε δὲ τ μειζόνων

Heus tu quid nugas istas, & de rebus præsentibus ad me scribis, jubesque ut bonorum faciam partitionem? Quod quidem alterius munus fuerit, penes quem nunc est imperium. Etenim demiror te, si solus omnium ignoras, me qui unus sum, abdicato jampridem regno, liberis distribuisse imperium: Iovem autem maximè harum rerum curam gerere: me verò non nisi talorum, saltationis, cantionis, & ebrietatis satagere, idque septem non amplius diebus. Itaque quod attinet ad res illas majores

ἃ φῄς, ἀφελεῖν τὸ ἄνισον, καὶ οὐ τὴν ὁμοίας ἢ πένεσθαι, ἢ πλουτεῖν ἅπαντας, ὁ Ζεὺς ἂν χρημάτισειν ὑμῖν. εἰ δέ τι τῶν οὐ τὴν ἑορτὴν ἀδικοῦντό τις, ἢ πλεονεκτοῖτο, ἐμὸν ἂν εἴη δικάζειν. καὶ ἐπισκέψασθε τοὺς πλουσίους ἐκεῖ τὸ δεῖπνον, καὶ τὸν χίνικα καὶ χρυσία, καὶ τὴν ἐσθῆτων, ὡς ἐμοὶ ὑμῖν πέμποιεν εἰς τὴν ἑορτήν. δίκαια γὰρ ταῦτα, καὶ ἄξια αὐτὸς ποιεῖν, ὡς φατὲ, εἰμὶ τῶν εὐλογεῖν οἰκείνοι ἐκεῖθεν ταῦτα ἔχωσι λέγειν. τὸ γὰρ ὅλον, ἴστε οἱ πένητες ὑμεῖς ἐξηπατημένοι, καὶ οὐκ ὀρθῶς δοξάζοντες ἐκεῖ τὸν πλουτίων, εἴγε πανυδαίμονας αὐτοὺς οἴεσθε εἶναι, καὶ μόνως ἡδέως πινα βιῶν τὸν βίον, ὅτι δεῖπνεῖν τε πολυτελῶς ἔστι αὐτοῖς, καὶ μεθύσκεσθαι οἴνῳ ἡδεῖ, καὶ παισὶν ὡραίοις, καὶ γυναιξὶν ὁμιλεῖν, καὶ ἐσθῆσι μαλακαῖς χρῆσθαι. τὸ γὰρ πάνυ ἀγνοεῖτε ὁποῖόν ἐστιν. αἵ τε γὰρ φροντίδες αἱ ἐκεῖ τούτων, καὶ μικραί. ἀλλ' ἀνάγκη ἐπιχρυπνεῖν ἑκάστοις, μή τι ὁ οἰκονόμος βλακεύσας, ἢ ὑφελόμενος ἀπέλθῃ, μὴ ὁ οἶνος ὀξωθῇ, μὴ ὁ σῖτος φθιερίζῃσι, ἢ ὁ λῃστὴς ὑφέληται τὰ σκεύη, μὴ πεισθῶσι τοῖς συκοφάνταις ὁ δῆμος, λέγουσι τυραννεῖν αὐτὸν ἐθέλειν. ταῦτα γὰρ πάντα καὶ τὸ πολλοστὸν ἂν εἴη μέρος τῶν ἀνιώντων αὐτούς. εἰ γὰρ ἠπίσασθε τὰς φόβους, καὶ τὰς μερίμνας, ἃς ἔχουσι, πάνυ ἂν ὑμῖν φθονητέοι ὁ πλοῦτος ἔδοξεν. ἐπεὶτοι οἵ μὲ αὐτὸν ὕστερ ἂν ποτε κορυβαντιάσαι, ὡς εἰ καλὸν ἰδεῖν τὸ πλουτεῖν, καὶ βασιλεύειν, ἀφέντα ἂν αὐτὰ, καὶ παραχωρήσαντα ἄλλοις, καθῆσθαι ἰδιωτεύοντα, καὶ ἀνέχεσθαι ὑπ' ἄλλων ταπεινούμενον. ἀλλὰ τὰ πολλὰ ταῦτα εἰδὼς, ἃ τοῖς πλουσίοις, καὶ ἄρχουσι

jores, quas dicis, nimirum ut tollatur inæqualitas, utque ex æquo omnes aut opibus abundent, aut egeant, Iupiter vobis operam dabit. Quòd siquis eorum qui festum celebrant afficiatur injuria, & portione fraudetur, id erit mearum partium judicare. Iamque scribo divitibus de cœnis, de auri hemina, & vestibus, ut vobis ad festum mittant. Iustum enim & æquum est ut ista faciant, sicuti dicitis, nisi quid probabile habeant, quod ad hæc respondeant. In summa tamen illud scitote pauperes, vos longè falli, neque rectè judicare de divitibus: siquidem illos omni ex parte beatos arbitramini, solosque vitam suavem vivere, cùm liceat ipsis opiparè cœnare, vino suavi inebriari, formosis pueris & mulieribus frui, & mollibus vestibus uti: verùm fœlicitatem istam, cujusmodi sit ignoratis. Nam hæ res non mediocribus curis ipsos distorquent, sed singulis invigilare coguntur, ne quid rerum domesticarum dispensator fraudet, aut clam suffuretur, ne vinum acescat, ne frumentum vermibus corrumpatur, ne latro tollat pocula, ne populus credat calumniatoribus, si illum dixerint affectare regnum. Atqui hæc omnia, non est millesima pars eorum, quæ istos discruciant. Si enim scireris metus, & curas quibus distringuntur, divitias vobis omnino fugiendas existimaretis. Alioqui creditis vel meipsum usque adeò insanum, ut si præclara res esset opulentia aut regnum, depositurus hæc, aliisque cessurus fuerim, paterque ut nunc ego privatus, alieno parerem imperio? Quin potiùs cùm non essem ignarus hujusmodi malorum, quæ plurima divitibus ac regi-

ωθησεται ἀνάγκη, ἀφῆκε τὴν ὀργήν, εὖ ποιῶν. καὶ γὰρ ἂ νῦν ἐποτνιῶ τοὺς με, ὡς τὰς μῆ, συῶν, καὶ πλακοῦντων ἐμφορουμένους, ὑμᾶς ὁρῶ, καὶ ῥᾳθυμεῖν, ἢ θύμον, ἢ κρόμμυον ἐπιτρώγοντας ἐν τῇ ἑορτῇ, σκέψαι ὁποῖά ἐστι. τοὺς μὲν γὰρ τὸ παρὸν, ἡδὺ, καὶ οὐκ ἀναιρεῖ ἴσως ἑκάτερον αὐτῶν. ὡς ὃ μὴ ταῦτα, ἔμπαλιν ἀναστρέφεται τὸ πρᾶγμα. εἶτα ὑμεῖς μὲν ὅτε καρηβαρῆσαι ἀναγκαίως ἂν ἐς τὴν ὑστεραίαν, ὥσπερ ἐκεῖνοι νῦν τὸ μέθυς, ὅτε νῦν τὸ ἄχαν πλησμονῆς, δυσῳδὲς τι, καὶ καπνωδέστερον ἐρυγγάνοντες. οἱ δὲ, τούτων τε ἀπολαύουσι. καὶ τὸ πολὺ τὸ νυκτὸς, ἢ παισὶν, ἢ γυναιξὶν, ἢ ὅπως ἂν [1] ὁ πράγος κελεύσῃ συναφυρέντες, ἢ φθόλῳ, ἢ ῥεμπυρμοῖσιν, ἢ ὕδερον, ἢ χαλεπῶς συνεξικνέεσθαι ἐν τῇ πολλῆς τρυφῆς. ἢ τίνα ἂν αὐτῶν ῥᾳδίως ἐξίζας δικαίως, μὴ πάντως ὠχρὸν ἴσθι, πολὺ τὸ νεκρῶδες ἐπιφαίνοντα; τίνα δὲ ἐς γῆρας ἀφικόμενον, τοῖς αὐτὰ ποιοῦσιν, ἀλλὰ μὴ φορεῖσθαι ἐπὶ τεττάρων ὀχεόμενον, ἐλοχρυσον μὲ τὸ ἔχειν, καὶ ἐρράφθαι δὲ τι ἔνδυν, ὥσπερ αἱ τραγικαὶ ἐσθῆτες ἐκ ῥακῶν πάνυ σύτελῶν συγκεκομμέναι; ὑμεῖς δὲ, ἰχθύων μὲν ἄγαν δυσοι, καὶ ἄσηθοι. ποδάγρας δὲ, ἢ πεμπυρμοῖσιν, οὐχ ὁρᾶθ' ὅτι ὁ τούτων ἄπειροι ἐστε; ἢ εἴ τι κατ' ἄλλο τινὰ αἰτίαν συμβαίνοι. καίτοι καὶ αὐτοῖς ἐκείνοις ἐπ' ἐξὸν αὐτὸ, καθ' ἡμέραν, καὶ πρὸς δὲ κόρον ἐσθίειν τούτων. ἀλλ' ἴδοις ἂν αὐτοὺς ὕπνῳ λαχαίνοντας, καὶ θύμου ὀρεγομένους ἐνίοτε, ὥσπερ καὶ σὺ τῶν λαγῶν, καὶ συῶν. ἐῶ λέγειν ὅσα ἄλλα λυπεῖ αὐτοὺς ἐκείνους ἐπ' ἐξὸν αὐτὸ, καθ' ἡμέραν, καὶ πρὸς δὲ κόρον ἐσθίειν τούτων. ἀλλ' ἴδοις ἂν αὐτοὺς ὕπνῳ λαχαίνοντας, καὶ θύμου ὀρεγομένους ἐνίοτε, ὥσπερ καὶ σὺ τῶν λαγῶν, καὶ συῶν. ἐῶ λέγειν ὅσα ἄλλα λυπεῖ αὐτοὺς

regibus adsint necesse est, imperium deposui, idque sapienter. Nam quod tu nunc apud me deos obtestans deplorabas, illos apris ac placentis expleri: vos contrà nasturtium porrum-ve aut cepe per festi tempus, opsonii loco arrodere, cujusmodi sit considera. Etenim in præsens quidem utrumque dulce est illis, minimeque molestum: at postea res invertitur: siquidem vobis non accidit, ut postridie surgatis capitis dolore gravati ob temulentiam, ut illi, neque ob immodicam ingurgitationem, graveolentem, & acrem spiritum ructantes. At illi hoc quoque fructus ferunt, ut quoniam magnam noctis partem vario coitu pro libidinis arbitrio transigunt, facilè sibi vel tabem, vel tussim, vel morbum intercutem, ex intemperato voluptatum usu colligant. Quotumquenque potes ostendere qui non planè palleat, ac faciem cadaverosam præ se ferat? quotumquemque qui cùm ad senectutem pervenerit, suis ipsius pedibus ingrediatur, ac non potiùs à quatuor bajulis gestetur? foris quidem totus aureus, intus putris ac pannosus, cujusmodi sunt tragicæ vestes ex pannis admodum vilibus consarcinatæ. Vos autem qui pisces non gustatis, & inediam fertis, non videtis vos podagræ, pulmonisque vitiorum expertes esse? aut siquid aliud aliam ob causam accidit. Quanquam nec illis ipsis æquè dulce est quotidie, supraque satietatem istis vesci. Quin videas eos nonnunquam ita olus, aut cepam appetere, ut tu non æquè leporem appetas, aut aprum. Alia taceo quæ illos discruciant, puta filius luxu-

1 Ὁ τράγος] Nota hic τράγον pro *libidine*. Menagius.

τὰς, ἢ τὸς ἀκόλας☞, ἢ γυνὴ, ☜ οἰκέτης ἐρᾶσα, ἢ ἐρώμενο☞, ὡς ἀναγκαιότερον μᾶλλον, ἢ ὡς ἡδονῆ συνόν. καὶ ὅλως, πολλὰ ἔστιν ἃ ὑμεῖς ἀγνοοῦντες, τὸ χρυσὸν ὁρᾶτε αὐτῶν μόνον, καὶ τὴν πορφύραν. καὶ ἴδητε ποτε ἐξελαυνοντας ἐπὶ λάυκῶν ζεύγους, κεχήνατε, ☜ ὡθοκυγεῖτε. εἰ δὲ ὑπερεωρᾶτε αὐτῶν, καὶ κατεφρονεῖτε, ☜ μήτε ἐπεστρέφεσθε ὡς τὴν ἀργυρᾶν ἁρμαμαξαν, μήτε μεταξὺ διαλεγόμενοι, εἰς τὸ ἐν τῷ δακτυλιδίῳ σμάραγδον ἀφεωρᾶτε, ☜ τὸ ἱμάτιον ἁπτόμενοι, τὸ μαλακὸν ἐθαυμάζετε, ἀλλ' εἰᾶτε καθ' ἑαυτὰς πλουτεῖν, εὖ ἴστε αὐτοὶ ἐφ' ἡμᾶς ἰόντες, ἐδέοντο συνδειπνεῖν, ὡς ἐπιδείξαιντο ὑμῖν τὰς κλίνας, ☜ τὰς τραπέζας, καὶ τὰ σκεύη, ὧν οὐδὲν ἄφελο☞ εἰ ἀμόρτυρο☞ ἡ κτῆσις εἴη. τάχα τοι πλείστα εὕροιτε ἂν, αὐτὰς ὑμῶν ἕνεκα κτωμένους. οὐχ ὅπως αὐτοὶ χρήσωνται, ἀλλ' ὅπως ὑμεῖς θαυμάζοιτε. τοῦτο ὑμᾶς θαμυδάκνει, εἰδὼς τὸ βίον ἑκάτερον. καὶ ἄξιον ἐορτάζειν, συμμιμνήσκοντας ὅτι μετ' ὀλίγον ἅπαντας δεῖ ἀπιέναι ἐκ τοῦ βίου, κἀκεῖνος τὸν πλοῦτον, καὶ ὑμᾶς τὴν πενίαν ἀφέντας, πλὴν ἐπιστολῆς με αὐτοῖς ἄπαρε ὑπεχόμην. καὶ οἶδ' ὅτι οὐκ ὀλιγωρήσουσι τῶν ἐμῶν γραμμάτων.

luxuriosus, uxor famulum amans, aut amasius, qui necessitatis magè quàm voluptatis gratia concumbat. Denique alia multa sunt, quæ vos ignorantes, tantùm aurum illorum ac purpuram videtis. Tum siquando bigis albis vehi videatis, hiante ore adoratis. Quòd si illos contemneretis, negligeretisque, neque ad argenteum currum oculos intentos haberetis, neque inter colloquendum, smaragdum annulo inclusum respectaretis, neque vestes obiter contrectantes mollitiem admiraremini, sed sineretis eos esse sibi divites, procul dubio ipsi vos adirent, & ad cœnam invitarent, ut lectos, mensas, & pocula vobis ostenderent: quarum rerum nulla est utilitas, si sine teste possideantur. Certè reperiretis pleraque hæc illos vestra causâ parare: non quò utantur ipsi, sed uti vos admiremini. His ego vos consolor ego cui cognita est utraque vita. Convenitque ita festum agere, ut cogitetis brevi omnibus è vita migrandum, cum illis, depositis opibus, tum vobis, relicta paupertate. Sed scribam ipsis, ut sum pollicitus: certoque scio, eos meas literas non neglecturos.

SA-

ΚΡΟΝΟΣ ΤΟΙΣ ΠΛΟΥΣΙΟΙΣ ΧΑΙΡΕΙΝ.

SATVRNNS DIVITIBVS SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Saturnus exponit divitibus quæ à pauperibus ad se scripta & postulata fuerint, admonens illos, ut benigniores erga ipsos se gerant, atque æqualitatem recipiant, argumentis à signo & consequentibus, tum commodis, si faciant, tum incommodis, si detrectent, adhibitis.

Οἱ πένητες ἀναγκῶ ἐπιστάλκασί μοι, αἰπώμβροι ὑμῶν, μὴ μεταδιδόναι σφίσιν ὧν ἔχετε. καὶ τὸ μὲν ὅλον, ἠξίουν με κοινὰ πᾶσι ποιεῖν τἀγαθά, καὶ τὸ μέρος, ἔκαστον αὐτῶν ἔχειν. δίκαιον γὰρ εἶναι ἰσοτιμίαν καθεστηκέναι, καὶ μὴ τῷ μὲν, πλέον, τῷ δὲ, μηδ' ὅλως μετεῖναι τῆς ἡδέος. ἐγὼ δὲ, δεῖ μὲ φέρειν ἔφην ἄμεινον σκέψασθαι τὰ δίκαια. δεῖ δὲ τοὺς παρόντας, καὶ ὧν ἀδικεῖσθαι φασὶ καὶ τῶν ἑορτῶν, ἐπαρῶν ἐπ' ἐμὲ καθήκουσαν τῶν κρίσιν, καὶ ὑπισχόμην γράψειν ποῖς ὑμᾶς. ἔτι δὲ ἀπὸ ἀξιοῦσι ταῦτα μέτρια, ὡς ἐμοὶ ἔδοξε. πῶς γάρ φασι ῥιγοῦντες τοσοῦτον κρύος, καὶ λιμῷ ἐχόμενοι, πρόσθεν ἑορτάζοιμεν ἄν; εἰ τοίνυν ἐθέλοιμι κακείνοις μετεῖναι τῆς ἑορτῆς, συμβούλου με ἀναγκάσουσι ὑμᾶς ἐσθῆτα τε, ὧν ἔχετε, μεταδοῦναι αὐτοῖς, οἳ πίνες ἀθλιαί, καὶ πανύστεραι, ἢ καθ' ὑμᾶς. καὶ δὲ χρυσὸν ὀλίγον ἐπιστελάξαι αὐτοῖς. εἰ γὰρ ταῦτα φασὶ ποιήσετε, μήτε ἀμφισβητεῖν ὑμῖν ἔτι τἀγαθῶν ἐπὶ δὲ Διὸς, εἰ δὲ μὴ, ἀπειλοῦσι πρόσκαλίσασθαι ἐπὶ τὰ ἀνά-

Pauperes nuper ad me datis literis incusarunt vos, quòd nihil impertimini de vestris facultatibus, atque omnino postularunt, ut bona facerem omnibus communia, ut ad singulos illorum sua pars rediret. Æquum enim esse ut rerum æqualitas constituatur, ita ut neque hic copia fruatur, neque ille omnino rerum suavium inopia laboret. Ego verò respondi, hisce de rebus Iovem meliùs consideraturum. Sed quod ad rem præsentem attinet, & injurias quibus se per dies festos affici putant, vidi mei officii esse sententiam ferre, sumque pollicitus me vobis scripturum. Sunt autem quæ postulant hæc, ut mihi videtur, æqua. Nam quo pacto, inquiunt tanto frigore rigentes, & fame laborantes, præterea diem festum celebrare possemus? Quare si velim ut & ipsi sint festi participes, postularunt ut vos cogam, ut de vestris vestibus illis impertiamini, siquæ supersint pinguiores quam quæ vobis conveniant: utque auri nonnullas guttulas in ipsos destilletis. Quòd si ista feceritis, inquiunt, non erit amplius disceptatio inter vos de bonis apud Iovem. Sin minùs minitantur sese ad novam rerum partitionem

δασμον, ἐπειδὴ τοπᾶρτον δίκας ὁ Ζεὺς προθῇ. ταῦτά ἐστι ὃ πάνυ χαλεπὰ ὑμῖν δόξει τοσαῦτα, ἃ καλῶς ποιοῦντες ἔχετε. νὴ Δία ἔφη δεῖπνων πέρι, ὡς συμβεβουλεύκατε ὑμῖν. καὶ τοῦτο προσθεῖναι ἠξίουν τῇ ἐπιστολῇ, ὡς νῦν γε μόνους ὑμᾶς τρυφᾶν, ἐπικλείσαντας τὰς θύρας. εἰ δέ ποτε καὶ ἐκείνων πάλιν ἐσται ἀφ' ἡμερῶν ἐθελήσητε, πολὺν δ' ἀφραίνοντα συνιέναι τὸ ἀναργὲς τοῦ δείπνου, καὶ τὰ πολλὰ ἐφ' ὕδατι αὐτῶν γίγνεσθαι, οἷον ἐκεῖνο τὸ μὴ δι' αὐτοῦ οἶνον συμπίνειν. Ἡράκλεις, ὡς ἀνελεύθερον, καὶ καταγινώσκειν αὐτῶν ἐκείνων ἄξιον. ὅτι μὴ μεθ' ἡμῶν ἀναστάντες, οἰχόντων, ὅλον ὑμῖν τὸ συμπόσιον καταλιπόντες. ἀλλ' οὐδὲ ἐς κόρον ὅμως φασὶ πίνειν. τοὺς γοῦν οἰνοχόους ὑμῶν, ὥσπερ τοὺς Ὀδυσσέως ἑταίρους, κηρὸν βεβυσμένους τὰ ὦτα. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ὕστερον αἰσχρά ἐστιν, ὥστε οὐκ ἂν λέγειν, ἃ περὶ τὸ νομῆς τοῦ κρεῶν αἰτιῶνται, καὶ τοῦ μαγείρου. ὑμῖν μὲν παρεσκευάσθαι ἔοικεν ὑστερεμφορηθῆναι, ἐκείνοις δὲ ἀφαγεῖν. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα μικρολογεῖται, καὶ ἥκιστα ἐλευθέροις πρέποντα. τὸ γὰρ ἡδὺσμα, καὶ συμπολικώτερον, ἡ ἰσομοιρία ἐστί. καὶ ὁ ἰσοδαίτης τούτου ἕνεκα ἠκλήθη ὑμῖν τοῦ συμποσίου, ὡς τὸ ἴσον ἅπαντες ἔχοιεν. ἐρᾶτε δ' ὅπως μηκέτι ὑμᾶς αἰτιάσωνται, ἀλλὰ παύσωσι, καὶ φιλήσωσι, τοῦ ὀλίγων τούτων μεταλαμβάνοντες. ἂν ὑμῖν μὲν ἡ δυσπάνη ἀπαιτῆται, ἐκείνοις δὲ αὐ παιρὰ τὰ χρεία ἡ δόσις ἀείμνηστος. ἄλλως τε, ἐπεὶ ἂν οἰκεῖν δυνήσθε τὰς πόλεις, μὴ ὀχὶ καὶ πέντων συμπολιτευομένων, καὶ μυρία ἀφ' ὑμῶν εὐδαιμονίαν ὑμῖν συντελούντων. ἐπεὶ

provocaturos, ut primùm Iupiter pro tribunali ſedere cœperit. Nec grave fuerit vobis impertiri illis de tot bonis, quæ rectè poſſidetis. Quin de cœnis quoque, ut vobiſcum cœnent, & hoc literis addi rogarunt, cum nunc vos ſoli foribus clauſis, deliciis fruamini. Quòd ſiquando vobis viſum fuerit, & illorum quempiam poſt longum tempus in convivium adhibere, plus eſſe moleſtiæ in cœna, quam voluptatis, multaque illic in pauperum contumeliam fieri, velut illud, quum non eodem de vino bibunt. Dii boni, quàm illiberale, & planè dignum quod ipſis vitio vertatur, qui non ſurgant, abeantque toto convivio vobis ſolis relicto. Quanquam negant ſeſe etiam ad ſatietatem ex illo qualicunque vino bibere, quòd veſtri pincernæ aures habeant cera obturatas, haud ſecus ac Vlyſſis ſocii. Porrò reliqua uſque adeò ſunt turpia, ut pigeat commemorare, quæ de carnium partitione criminantur, deque miniſtris qui cum vobis aſſiſtant, donec ſatis ſuperque expleti fueritis, ipſos prætercurrunt, aliaque id genus ſordida permulta, minimeque viris ingenuis digna. Quare æqualitas res eſt jucundiſſima & convivio congruentiſſima. Qua de cauſa vobis æquus ille partitor in conviviis præficitur, ut æquam omnes habeant portionem. Videte igitur ne poſthac iterum vos accuſare poſſint: ſed colant & ament quum pauca hæc à vobis acceperint, quorum impenſa ne ſentiretur quidem à vobis: at illis dati in tempore muneris perpetua foret recordatio. Præterea nec remp. adminiſtrare poſſitis, ni pauperes unà vobiſcum in ea verſentur, milleque modis fœlicitatem veſtram adjuvent. Neque habituri

ἂν ἔχητε τὰς γυμνάζοντας ὑμῶν τὸ πλοῦτον, ἰδοὺ μόνοι, καὶ ἰδίᾳ, καὶ ὑπὸ σκότῳ πλουτῆτε. ἰδέτωσαν ὦ πολλοί, καὶ γυμνασάτωσαν ὑμῶν τὸ ἄργυρον, καὶ τὰς τραπέσας. καὶ συμπινόντων φιλοτησίας. μεθ' ἡδονῆς πίνοντες, περισκοπείτωσαν τὸ ἔκπωμα, καὶ τὸ βάρος ἴσωσαν [1] αὐτοὶ ἀφασταζόμενοι, καὶ τὸ ἰσοβαρὲς τὸ ἀκριβές. τὸ χρυσοῦν ὅπως, ὃς ἐπαναπαύεται τῇ τέχνῃ. ἐᾶς γὰρ τὸ χρηστὸν, καὶ φιλωφέλιμον ἀκούειν, καὶ ὑφ' ὑμῶν ἔξω φθονεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἔξω φθονήσεσθε, τίς γὰρ ἂν φθονήσειε τῷ κοινωνοῦντι, καὶ διδόντι τὸ μεταλαμβάνειν; τίς δ' οὐκ ἂν εὐξαιτο εἰς τὸ μήκιστον διαβιῶναι αὐτὸν, ἀπολαύοντα τῶν ἀγαθῶν; ὡς γοῦν ἔχετε, ἀμφοτέρων μὲν ἡ δυσμενεία, ἐπίφθονον ὁ πλοῦτον, ἀνδρὸς δὲ ὁ βίος. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ὁμοίως ἡδὺ οἶμαι μόνον ἐμπίπλασθαι, ὥσπερ τοὺς λέοντας φασι, [2] καὶ τοὺς μονιοὺς τοὺς λύκους. καὶ σωφρόνως δεξιοῖς ἀνδράσι, καὶ πάνυ χαρίζεσθαι πεπαιδευμένοις. οἱ πρᾶγμα μὲν οὐ κακὸν, καὶ ἄφρονα τὸ συμπόσιον ἑαυτοῖς εἶναι, ἀλλ' οὐ μύθοις συμποδιοῖς, καὶ σκώμμασιν ἀνεπαχθέσι, καὶ φιλοφρόσυναις ποικίλαις συνιέντας,

bituri estis qui vestras divitias suspiciant, si soli, & privatim in tenebris eas possideatis. Videat igitur vulgus mireturque vestrum argentum, mensas, utque præbibentes ad potandum invitetis: inter bibendum undique poculum contemplentur, ac pondus expendant manu librantes: tum argenti absolutam cælaturam tum aurum quo ars decoratur. Nam præterquam quod viros bonos, & humanos vos prædicabunt, etiam ab eorum invidia liberi eritis. Quis enim invideat impertienti, dantique quod æquum est? Quis non potiùs optet, ut quàm diutissimè vivens bonis suis fruatur? Sed ut nunc res vobis habent, fœlicitas vestra teste caret, invidiosæ sunt divitiæ, & insuavis vita. Neque enim perinde juvat, opinor, siquis solus expleatur, ut & leones, & solitarios lupos facere dicunt, quàm si cum lepidis hominibus, & per omnia gratificari conantibus, convivatis. Qui primùm non sinent convivium mutum esse, & surdum: verùm consuetudine sua fabulas conviviis aptas, dicteriaque minimè molesta, variasque voluptates adferent: quibus rebus tem-

1 Αὐτοὶ διαβαστάσαντες] Αὐτοὶ διαβαστάσωντες. Marcil.

2 Καὶ τοὺς μονιοὺς τοὺς λύκους] Censebat vir Clarissimus Godofredus Maluynus legendum esse μονιὲς τοὺς λύκους. atque movebatur ea ratione quod lupi soleant bini incedere, at apri μονιοὶ dicantur, ut apud Lycophronem πώρκος μονήρης, quod confirmat Ælian. lib. 15. cap. 3. loquens de Thynnis καὶ οἱ ὧν αὐτῶν καὶ τοῦτο σύες εἰσὶ μονιοὶ, οἱ ἢ συνδυαζόμενοι ἐς τὸν τοῦ λύκου συνίασιν. Sed pace tanti viri dixerim, loquitur Ælianus de lupis, quatenus bini ad raptum prodeunt, at hic sermo est de victu solitario lupi, lupus solus comedit. Itaque Timon Lucianeus statuit sibi μονήρη τὴν δίαιταν κατάπερ τοῖς λύκοις. Imo etiam μονιὸς proprium videtur esse lupi adjunctum. Sic Antipater lib. 3 Anthol.

Μονιὸς ἐκ δεδμοιο δυσὼν λύκος ἄσκοπον ἄνδρα
Ἔκτανεν.

Hinc etiam apud Suid. μονιὲς est μονόλυκος pro priori parte stat Hesych. Contra omnes MSS. Codd. nihil mutare ausus sum. *Bourd.*

ρίαν ἤδιστα διατελεῖ, φίλαν μὲν Διονύσῳ, καὶ Ἀφροδίτῃ. φίλαν δὲ Χάρεσιν. ἔπειδὰν δὲ ὑμεῖς ἅπαντες ἐς τὴν ὑπερφίαλον διηγερμένοι, ὑμῶν τὴν δεξιότητα φιλείᾳ θαυμαζόντων. ταῦτα πολλὴ πρόφασις καλῶς εἴχειν, ἐπεὶ ἐρήσομαι ὑμᾶς, εἰ μύοντες οἱ πένητες βαδίζοιεν, ὑποδύμενοι δὲ ἄτως, οὐκ ἂν ὑμᾶς ἡνίασεν οὐκ ἔχοντας οἷς ἐπιδείξασθε τὰς ἀλυσχίδας εὐθέως, καὶ τὸ ἀκηλέθων τὸ πλῆθος, ἢ τὸ δακτυλίων τὸ μέγεθος; ἐῶ λέγειν ὡς καὶ ἐπιβλακὰς, καὶ μίσει θαμὰ τὸ πενήτων ἀναγκαῖον ἐξίνεσθαι πρὸς ὑμᾶς, ἵν' μόνοι τρυφᾶν ἐξέλητε. ἃ μὴν γὰρ εὔξεσθαι καθ' ὑμῶν ἀπειλοῦσιν, ἀποτρόπαια, μὴ δὲ γένοιτο εἰς ἀνάγκην αὐτὰς καθεστῆναι τὰ δύσχρα. ἐπεὶ ὅτε ἀλλάντων γεύσεσθε, ὅτε πλακοῦντος, ἢ εἴ τι λείψανον τὸ κυνός. ἢ φακῆ δὲ, ὑμῖν σκαπέρδαι ὑπετμήσονται ἔξω. ὃς δὲ, καὶ ἔλαφος, ὀπτώμενοι, μεταξὺ θρασμὸν βυλεύσουσιν ὑπὲρ τῆς ὀπταναίας ἐς τὸ ὄρος. καὶ ὄρνις ψύττης καταπτήσεται, ἄπτεσθαι καὶ αὐτῆς, παρ' αὐτὰς τὰς πέτρας ὑπερπετήσοντες. τὸ δὲ μέγιστον, οἱ ἀφθονώτατοι τοῦ οἰνοχόου, φαλακροὶ ὑμῖν ἀφορεῖ δὲ χρόνου ὑμῖν γενήσονται, ἐπὶ κατεαγόλι καὶ ταῦτα τοῦ ἀμφορεῖ. πρὸς τάδε, βυλεύεσθε, ἃ καὶ τῇ ἑορτῇ πρέποντα γένοιτ' ἂν, καὶ ὑμῖν ἀσφαλέστατα. καὶ ἐπικηρίζετε πολλῷ πλείονι αὐτοῖς, ἀπ' ὀλίγου τελέσματος φίλους μεμπτοὺς ἔξοντες.

tempus jucundissimè transigitur: idque gratum est Baccho, gratum Veneri, gratum quoque Gratiis. Deinde postero die dum comitatem vestram referunt, benevolentiam vobis conciliant. Hæc etiam magno fuerant emenda. Nam illud à vobis scisciabor, si pauperes abirent taciti, sic enim fingamus, nonne ea res vos uereret, cùm non haberetis, quibus ostentaretis purpureas vestes, comitum multitudinem, annulorum magnitudinem? Neque jam libet referre, necessariò futurum, ut pauperum insidiæ atque odia in vos oriantur, si soli deliciis frui velitis. Nam quæ minantur vobis imprecaturos sese, abominanda sunt: & absit ut ad hujusmodi imprecationes venire cogantur. Quandoquidem si id fiat, neque intestina posthac gustabilis, neque placentam, nisi siquid canis reliquum fecerit. Præterea lenticula saperdæ liquamen vobis habebit. Porrò sus & cervus inter assandum è veru in montes aufugere parabunt: tum aves pingues absque alis fugam molientes, ad pauperes avolabunt. Et quod gravissimum est, pocillatores formosissimi repentè vobis calvi fient, idque etiam fracta amphora. Super his rebus consulite, quæ & festo sint digna, & vobis quàm maximè tuta. Atque illis paupertatis onus sublevate: exiguo vectigali, amicos illos neutiquam malos habituri.

DI-

ΟΙ ΠΛΟΥΣΙΟΙ ΤΩ ΚΡΟΝΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

DIVITES SATVRNO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Divites extenuata accusatione pauperum à consueto, respondent, se quidem feciſſe pro eo atque æquum & honeſtum fuerit, ſed illos ita immodeſtos & intemperantes ſe gerere, ut eos de cætero omnino excludendos cenſuerint. Verùm tamen ex illius conſilio denuo admiſſuros ſe eos eſſe, ſi ex pacto recipiant, ſe nihil contumelioſe aut intemperanter poſthac facturos eſſe.

Πρὸς μὲν σὲ οἱ μόνον ὑπὸ τῶν πενήτων ταῦτα γεγράφθαι, ὦ Κρόνε, ἀλλ' ἤδη καὶ ὁ Ζεὺς ἡμῖν ἐκκεκάφτωται πρὸς αὐτῶν, ἀναβοώντων, καὶ αὐτὰ δὴ ταῦτα, τὴν ἀναδασμὸν ἀξιούντων γενέσθαι, καὶ αἰτιωμένων τὸν τε εἱμαρμένον, ὡς ἄνισον τὴν νομὴν πεποιημένον, καὶ ἡμᾶς, ὅτι μηδενὸς αὐτοῖς μεταδίδομεν ἀξιοῦμεν; ἀλλ' οἶδεν ὑμεῖν ὅτε Ζεὺς ὤν, παρ' οἷς ποτε ἡ αἰτία. καὶ δῆτα τοῦτο πολλάκις αὐτῶν τὰ πολλά. σοὶ μὲν οὖν ὅμως ἀπολογησόμεθα, ἐπειδὴ καὶ ἄρχεις γε νῦν ἡμῶν. ἡμεῖς γὰρ ἅπαντα πρὸ ὀφθαλμῶν λαβόντες, ἃ γεγράφαμεν, ὡς καλὸν ἐπικυρεῖν δοκεῖ τοῖς δεομένοις, καὶ ὡς ἥδιον συνεῖναι, καὶ συνδιαιωνίζειν τοῖς πένησι, ἀεὶ διατελοῦμεν ὧδε ποιοῦντες, ἰσοδαίτους ἡγούμενοι, ὡς ἂν μὴ ἡ τῆς συνδιαιτήσεως αὐτὸν αἰτιάσωνται. οἱ μέν, ὀλίγον ὑπὲρ δεῖπνα δεῖπνα φάσκοντες, ἐπειδήπερ ἅπαξ αὐτοῖς ἀνεπετάσαμεν τὰς θύρας, οὐκ ἀνίενται, ἄλλα ἐπ' ἄλλοις αἰτοῦντες. εἰ δὲ μὴ πάντα εὐθὺς, μηδὲ πρὸς ἕπαν λαμβάνοιεν, ὀργὴ, καὶ μίσος, καὶ πρό-

Num putas Saturne de rebus iſtis pauperes ſolùm ad te ſcripſiſſe? Quin potiùs Iovis ipſius aures obſurduerunt illis, dum clamant, novamque rerum partitionem flagitant: ac ſimul & fatum incuſant, quòd non æqualiter diſtribuerit, & nos quòd nihil ipſis impertiri velimus. Verùm novit ille quippe cùm ſit Iupiter, penes quos ſit culpa, eoque illos plerunque obaudit. Nunc tamen cùm nobis imperes, noſtri apud te defenſionem ſuſcipiemus. Nos enim omnia iſta quæ ſcribis ob oculos habentes, quam ſit honeſtum de magna rerum copia indigentibus opitulari: quantoque ſit jucundius ſimul cum pauperibus verſari, & convivium agitare, ad eum modum aſſiduè facimus, & ita in vitæ ratione nos æquamus, ut victor nihil poſſit incuſare. Verùm illi primum ajunt ſibi paucis opus eſſe: deinde ubi fores illis ſemel aperuerimus, nunquam deſinunt alia ſuper alia poſtulare. Quod niſi protinus omnia, ſimulque cum dicto acceperint, mox paratum odium, in

χαιρεκακίαι βλασφημίαι, κἂν εἴ τι ἐπιψεύδεσθαι δόξωμεν. ἀλλ' οὔτε ἀκούοντες ἐπίστευον ἄν, ὡς ἀκριβῶς εἰδόσι καὶ συγγενέσθαι. ὡς τε δυοῖν θατέρου, ἢ μὴ διδόντας ἐχθροὺς εἶναι πάντως ἔδει, ἢ πάντα παρεσκευάσθαι, ὡς πάλιν μόλα πένεσθαι, καὶ τὰ αὐτῶν ἐκ αὐτῶν εἶναι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, μέτεστι. σὺ δὲ τοῖς δείπνοις αὐτοῖς, ἀμελήσαντες καὶ ἐμπίπλασθαι, καὶ γαστρίζεσθαι, καὶ αὐτοὶ ἐπιδύντες πλέον καὶ ἐκεῖνα πίωσιν, ἢ παιδὸς ὀρούσι; μεταξὺ ἀναδύνται τὸ ἔκπαμμα, ἕνυξαν τὴν χεῖρα, ἢ παλλακὴ, ἢ γαμετὴ γυναικί ἐπεχείρησαν. εἶτα κατεμέσαντες καὶ συμποσίαι, ἐς τὴν ὑστεραίαν λοιδορῶντα ἡμῖν κατελθόντες, ὡς ἐδίψησαν, καὶ ὡς λιμῷ συνῆσαν διηγούμενοι. καὶ εἴ σοι τοῦτα καταψεύδεσθαι αὐτῶν δοκοῦμεν, τὰ ὑμέτερον παράσιτον ἀναμνήσθητι, τὸ Ἰξίονα. ὃς ἀξιωθεὶς κοινῆς τραπέζης, ἀξίωμα ἴσον ἔχων ὑμῖν, τῇ Ἥρᾳ μεθυσθείς, ἐπεχείρησε ὁμιλεῖν. τοῦτο ἐστι, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὑφ' ὧν ἡμεῖς ἐκλαυσόμεθα. πρὸς τὸ λοιπὸν, ἀσφαλείας τὰ ἡμέτερα ἕνεκεν, μηκέτι ἐπιβαλεῖν ποιεῖν αὐτοῖς τὰ οἰκεῖα. εἰ δὲ ἐπὶ σὲ συνθεῖτο, μετέσται δεήσεσθαι, ὥστε καὶ φασι, μηδὲν δὲ ἐλεεινὸν εἶ τοῖς συμποσίοις ἐγκάσεσθε, κοινωνήσαντων ἡμῖν, καὶ σωθεὶς τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. καὶ τὰ ἐμαυτοῦ ὡς σὺ κελεύεις, τιμήσομαι, καὶ δώσω, ὅπερ οἷόν τε, καὶ ἀποδυσόμενός σοι. καὶ ὅλως, δόξει ἐκκείσομαι. καὶ αὐτοὶ δὲ ἀφέμενοι καὶ τέχνης ὁμιλεῖν ἡμῖν, φίλοι ἀντὶ κολάκων, καὶ ἀληθεῖς ἀντὶ ψευδῶν ἔσεσθε, ὡς ἡμῶς γε ἐκείνων αἰπάσεται, κἀκείνων τὰ δέοντα ποιεῖν ἐκλείψετον.

promptu convitia, etiamsi quid de nobis sit mentiendum. Porrò qui audiunt, fidem illis habent, ut qui probè sciant, eo quòd nobiscum consuetudinem habuerint. Ita fit ut in alterutrum incidamus, ut si nihil demus, illos prorsus habeamus hostes, aut profusis omnibus, ipsis protinus egeamus, jamque in pauperem gregem veniamus. At cætera quidem sunt tolerabilia. Verum inter cænas ipsas non curantes ingurgitari, & implere ventrem, quum plus satis biberint, aut pueri formosi poculum porrigentis manum pungunt, aut pellicem, uxorem-ve solicitant. Deinde evomito convivio, postridie nobis obtrectant, narrantes ut sitiverunt, & esurierunt. Quod si hæc adversus illos mentiri videmur, vester ille parasitus Ixion redeat in memoriam, qui ad mensæ communis honorem admissus, ac vobis dignitate æquiparatus, jam ebrius ille vir egregius, Iunonem adortus est. Hæc atque hujusmodi sunt, propter quæ in posterum statuimus, quò res nostræ sint in tuto, ne posthac illis aditum in domum præbeamus. Quòd si te authore paciscantur! sese moderatè petituros, ut nunc ajunt, neque quicquam flagitiosum in conviviis admissuros, age convivant nobiscum, simulque cœnent bonis avibus. Ac de tunicis, sicuti jubes, mittemus, & de auro, pro facultate insuper insumemus: denique nihil omittemus. Tum illi arte nobiscum vivere desinentes, pro adulatoribus & parasitis amici sunto. Ita nihil erit quod in nobis desideres, si ipsi quoque suo fungi volent officio.

SYM-

ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ, Η ΛΑΠΙΘΑΙ, ΦΙΛΩΝ, ΚΑΙ ΛΥΚΙΝΟΣ.

SYMPOSIVM, VEL LAPITHÆ. PHILON, LYCINVS.

ARGVMENTVM.

Rursum depingit hoc loco Philosophorum mores & vitam Lucianus, atque illa, quæ fictionibus ac fabulis alibi de illis prodidit, hic nunc exemplo ac vero facto comprobat. Est autem historica quædam rei gestæ commemoratio, qua exponit, quo pacto diversarum professionum Philosophi aliquot, ab Aristæneto ad cœnam & nuptiarum celebritatem vocati, postea quam vino incaluêre, prosecta quisque sua inter se verbis primò contenderint, mox ad manus quoque & ad vulnera venerint, adeò ut saucii nonnulli, ac mutilati è convivio asportati fuerint. Rursum autem ex aliis qui vocati non fuerant, quidam, Cynicus videlicet, ultrò veniens, cœnantibus sese obtruserit, magna præsentia & impudentia sua importunitate. Alius autem per literas cum Aristæneto expostulavit, tragicè protè in eum debacchatus, quòd prætermissus, & cæteris postpositus fuisset. Ex quo apparet, istud hominum genus, quod foris virtutem prædicat, voluptati, gulæ, cæterisque vitiis inservire solitos. Cæterùm tametsi hæc omnia cum summa festivitate pro ingenio atque facundia sua tractet Lucianus, interim tamen serio quoque ac verè idem monet, nullum esse pretium operæ, si quis disciplinas omnes peraiscat, nisi simul & vitæ rationes ad id, quod optimum est, accommodet. Inscribitur autem Dialogus hic Convivium, vel Lapithæ, quorum prior titulus ab argumento & re ipsa sumptus est, alter à collatione, quòd ut hic Philosophi, ita à Poëtis Lapithæ & Centauri, in nuptiis Pirithoi, inter se funesto certamine congressi quoque feruntur.

ΦΙΛΩΝ.

1 Ποικίλλω ὦ Λυκῖνε, διατεθρύλληται φασι χθὲς ὑμῖν ἐν Ἀριστενέτου δεῖπνον, καὶ πῶς φιλοσόφους λόγους εἰρῆσθαι, καὶ ἔριν εἰ σμικρὸν συνῆψαν ἐπ' αὐτοῖς. εἰ δὲ μὴ ἐψεύδετο Χα-

PHILON.

Variam, Lycine, disputationem in cœna apud Aristænetum heri vobis fuisse narrant, ac philosophicos quosdam sermones habitos, nec parvam super his exortam contentionem: imò nisi mentitus est Charinus, etiam ad

1 Ποικίλλω] Cave, Lector, ne sequaris Erasmum hujus Dialogi Latinum Interpretem, sæpe enim alienus est ab autoris mente. *Bourd.*

εἶνο, ἢ ἄχρι τραυμάτων προχωρῆσαι τὸ πρᾶγμα. καὶ τέλος, αἵματι μολυνθῆναι τὴν συνουσίαν. Λυ. καὶ πόθεν ὦ Φίλων, ἠπίστω Χαρῖνος ταῦτα; ἢ γὰρ συνεδείπνεις μεθ' ἡμῶν. Φι. Διονίκῳ ἔφη γε ἰατρῷ ἀνδρὶ συνδειπνεῖν. Διόνικος δ', καὶ αὐτὸς οἶμαι τῶν συνδείπνων ἦν. Λυ. καὶ μάλα. ἐγὼ μὲν ἐξ ἀρχῆς γε οὐδ' αὐτὸς ἅπασι παρεγενόμην, ἀλλὰ ὑστερος, μεσούσης σχεδὸν ἤδη τῆς μάχης, ἐπέσῃ ἀλίγον πρὸ τῶν τραυμάτων, ὥστε θαυμάζω εἴ τι σαφὲς εἰπεῖν ἐδυνάμην, μὴ προσκαλεσάμενος σκοπεῖν, ἀφ' ὧν ἀρξάμενοι ἐς τὸ αἷμα ἐπλάσθησαν αὐτοῖς ἡ φιλονεικία. Φι. τοιγαροῦν ὦ Λυκῖνε, ἐπεὶ ὁ Χαρῖνος αὐτὸς, εἰ βουλοίμεθα τἀληθῆ ἀκοῦσαι, καὶ ὅπως ἐπράχθη ἕκαστα, παρὰ σὲ ἡμᾶς ἥκειν ἐκέλευε. καὶ τὸ Διόνικον γὰρ αὐτὸν εἰπεῖν, ὡς αὐτὸς μὲν, ἃ προσγένοιτο ἅπασι, σὲ δ' ἀκριβῶς εἰδέναι τὰ γεγενημένα, ἐπεὶ τὰς λόγους αὐτὰς ἀπομνημονεῦσαι, ἅτε μὴ παρέργως τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἐν σπουδῇ ἀκροώμενον. ὥστε σὺν ἂν φιλίοις ἐσῶν ἡμᾶς ἡδίστην ταύτην ἑστίασιν, ἧς σὺκ οἶδ' ἂν τις ἡδίων ἔμοιγε. καὶ μάλιστα ὅσῳ νήφοντες ἐν εἰρήνῃ, ἐπ' ἀναιμωλὶ ἔξω βέλους ἐσεσόμεθα. εἶτε γέροντες ἐπαρώνησέν τι προσ τὸ δεῖπνον, εἴτε νέοι, εἰκὸς τε ὄντι ἥκιστα ἐχρῆν ὑπὸ τῶν ἀκρατῶς σφαχθέντες, καὶ πρᾶξαι. Λυ. νεανικώτερα ἡμᾶς ὦ Φίλων, ἀξιοῖς ἀνενεγκεῖν ταῦτα πρὸς τοὺς πολλοὺς, καὶ ἐπεξιέναι, διηγουμένους πράγματα, ἐν οἴνῳ, καὶ μέθῃ γλυκύμυρα, δέον λήθην ποιήσασθαι αὐτῶν, καὶ νομίζειν ἀνόσια πάντα θεοῖς ἔργα τῷ Διονύσῳ εἶναι. ὃς σὺκ οἶδα εἴ τινα τῶν αὐτῷ ὀργίων ἀτέλεστον, ἐπ' ἀκαχόθῳ σκεδέδεν. ὅρα δὴ μὴ κακοήθων τινῶν ἀνθρώπων ἢ τὸ ἀκριβῶς τὰ τοιαῦτα ἐξεργάζειν, ad vulnera usque rem processisse, denique conventum sanguine dimissum esse. *Lyc.* Et unde Philon, resciuit hæc Charinus? neque enim is nobiscum est cœnatus. *Ph.* Ex Dionico medico, ajebat accepisse sese. Dionicus autem opinor, erat ex convivis. *Lyc.* Ita sanè: sed non omnibus ab initio interfuit: sed seriùs, ferè sub medium pugnæ, & paulò ante vulnera supervenit. Proinde demiror, siquid certi referre potuit, qui non spectarit illa, unde lis inter eos nata desierit in sanguinem. *Ph.* Proinde Lycine etiam Charinus ipse, si singula uti gesta sunt, audire planè vellemus, jussit ut te conveniremus. Etenim dixisse Dionicum, se toti negotio interfuisse: te verò accuratè tenere quicquid actum est, eorumque sermones meminisse, ut qui res istiusmodi non obiter, sed diligenter audire consueveris. Itaque omnino nos suavissimo hoc epulo excipies, quo nescio an ullum mihi sit jucundius: in primis cùm in pace sobrii, & sine sanguine extra teli jactum simus epulaturi: sive senes, sive juvenes aliquid in cœna debacchati sunt: ea mero compulsi & dicere, & facere quæ minimè decebat. *Lyc.* Vis, Philo, ut hæc in vulgus narrando efferam quæ in vino & ebrietate petulantiùs acta sunt: cùm essent potiùs oblivioni tradenda, omniaque illa Dei illius Bacchi opera censenda: qui nescio an quenquam suis orgiis non initiatum, & bacchationis expertem prætererierit. Proinde vide ne hominis sit parum bene morati, ejusmodi ad amussim exquirere, quibus in con-

ἀ καλῶς ἔχει σὲ τῷ συμποσίῳ καταλιπόντας ἀπαλλάττεσθαι. μισῶ γάρ φησι ὁ παιπαλήκης λόγος μνάμονα συμπότην. καὶ μὲν δὴ ὁ Διονύσιος ὀρθῶς ἐποίησε πρὸς τὸ Χαρῖνον, αὖτε ἐξαγορεύσας, καὶ τοσοῦτον τὴν ἐωλοκρασίαν καὶ σκεδάσας ἀνδρῶν φιλοσόφων, ἐγώ γ', ἄπαγε, σοὶ ἂν τοιοῦτον εἴποιμι. *Phi.* Ἡδύπηταῖπε ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' ὅπως μὲ ὡδὶ ἐμὲ ὄντα ποιεῖν χρὴ, [1] ἀκριβῶς γνώσεσθαι [2] πολὺ μᾶλλον ἐπιθυμεῖς σε εἰπεῖν, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι. καί μοι δοκεῖς εἰ ἀπορήσειας τῶν ἀκουσομένων, κἂν πρὸς κίονα τινὰ, ἢ πρὸς ἀνδριάντα ἡδέως ἂν προσελθὼν, σκιᾶς, πάντα συμφέρων ἀμυσῖ. εἰ γὰρ ἐθελήσω ἀπαλλάττεσθαι σοῦ, σὺ ἐάσεις με ἀνήκοον ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἥξεις, κἀ προκαλεῖσαι, κἀ δεήσῃ. καίτοι ἡδύ μοι πρὸς σὲ τὰ μέρη. καὶ εἶμα δοκεῖ, ἀπίωμεν ἄλλοσε αὖτε σοῦσόμενοι· οὐ γὰρ μὴ λέγω. *Lyc.* μηδὲν πρὸς ὀργήν· διηγήσομαι γὰρ, ἐπεὶπερ ὅτῳ προθυμῇ. ἀλλ' ὅπως μὴ πρὸς πολλοὺς ἐρεῖς. *Phi.* εἰμὴ παῖζεις πάντων ἐγὼ ἐπιλελησόμην Λυκῖνε, αὐτὸς σὺ ἀμείνων ποιήσεις αὐτὸ, καὶ φλαύσεις εἰπὼν ἅπαντα. ὥστε ἥδιστ' ἐμὲ δεήσῃ. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι πρῶτον εἰπὲ, τῷ παιδὶ τῷ Ζήνωνι ὁ Ἀρισταίνετος ἀγόμενος γυναῖκα, εἰσὶν ὑμῖν; *Lyc.* Οὐκοῦν, ἀλλὰ τῷν γυναῖκα ἐξεδίδου αὐτὸς τῷ Κλεανθίδου τῷ Εὐκρίτου δανειστῇ τῷ φιλοσοφοῦντι. *Phi.* παγκάλως νὴ Δία μειρακίῳ, ἀπαλῷ γε μὲν ἔτι, καὶ ὡς πάνυ καθ' ὥραν γάμων. *Lyc.* ἀλλ' οὐκ εἶχεν ἄμεινον ἐπιτηδειότερον οἶμαι. τοῦτον δὲ νῦ-

convivio relictis rectius erat discedere. Odi enim, inquit poëta, memorem compotorem. Nec à Dionico rectè factum, quòd hæc apud Charinum effutivit, & pridianam hominum Philosophorum temulentiam divulgavit. At ego, apage, nihil istiusmodi velim dicere. *Phi.* Ludos me facis, Lycine. At non erat apud me sic agendum, ut qui cognorim apprimè te dicendi longè esse cupidiorem, quàm ego sim audiendi. Et mihi videris, si tibi deessent auditores, vel ad columnam aliquam, vel ad statuam accessurus, quò omnia uno spiritu connectens effunderes. Quòd si nunc voluero discedere, non fines me abire quin audiverim: imò venies, comitabere, rogabis. Atque ego te tum vicissim ludam. Quin si ita vis, abeamus ea ex alio auditurі: tu verò ne dicas. *Lyc.* Nihil succenseas, narrabo enim, siquidem tantopere cupis: sed ea lege ut apud vulgus non efferas. *Phi.* Ni prorsus Lycini morum sum oblitus, tute meliùs id feceris, & prior omnibus denarrabis: ita ut me nihil opus fuerit. Sed id mihi responde primùm, An filio Zenoni uxorem ducens Aristænetus, convivio vos accepit? *Lyc.* Non: sed Cleanthidem filiam locabat filio fœneratorii Eucriti, philosophiæ operam danti. *Phi.* Formosissimo per Iovem adolescenti, adhuc tenero, nec admodum nuptiis maturo. *Lyc.* Sed nullum utique aptiorem habebat: quem cùm

1 Ἀκριβῶς γνώσεσθαι] Ὑποσόλοικον Lucianici stili properantis. *Marcil.*

2 Πολὺ μᾶλλον ὅτῳ θυμεῖταί τε εἰπεῖν, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι] Πολὺ μᾶλλον ὅτῳ θυμεῖ τὰ ἢ εἰπεῖν, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι. Terentius Hecyra. *Quasi non tu multò malis narrare hoc mihi, Quàm ego quæ perconter scire, &c.* Idem.

1 Τὸν

σμιόν τι εἶναι δοκεῖν, καὶ πρὸς φιλοσοφίαν ἁρμοδιώτερον, ἢ τὸ μόνον ὄντα πλουσίῳ τῷ Εὐκράτει, συμβεβλῆσθαι νυμφίον ἐξ ἁπάντων. *Φι.* ἐμικρολόγεις αἰτίαν τὸ πλουτεῖν τὸν Εὐκρατίδην. ἀπὸ ὧν Λυκῖνε, τίνες οἱ δειπνοῦντες ἦσαν; *Λυ.* τοὺς μὲν ἄλλους, τί ἂν σοι λέγοιμι; οἱ δὲ ἀπὸ Φιλοσοφίας, καὶ λόγων, ὥσπερ ἐβέλεις ἐμοὶ μάλιστα μέλειν, Ζηνόθεμις ὁ πρεσβύτης, ὁ ἀπὸ τῆς Στοᾶς. καὶ ξυνῆν αὐτῷ, Δίφιλος, ὁ Λαβύρινθος ἐπίκλην, διδάσκαλος ὢν ἔτος ἕβδομον Ἀριστοναίτου, υἱέος δὲ Ζήνωνος. τῶν δὲ ἀπὸ τῆς Περιπάτου, Κλεόδημος. οἶσθα τὸν σωμύλον, τὸν ἐλευθερικόν; ξίφος αὐτὸν οἱ μαθηταί, καὶ κηρίδα καλοῦσιν. ἀλλὰ καὶ ὁ Ἐπικούρειος Ἕρμων, παρῆν. εἰσελθόντα γε αὐτὸν, δύσνοι ὑπεβλέποντο οἱ Στωϊκοὶ, καὶ ἀπερρέφοντο, καὶ δῆλοι ἦσαν ὥσπερ πατροφονέα, καὶ ἀναγῆ μυσαττόμενοι. ἦσαν μὲν Ἀριστοναίτου αὐτῷ φίλοι, καὶ συνήθεις ὄντες, παρεκάλεσε δὲ ἐπὶ δεῖπνον. καὶ ξυνῆν αὐτοῖς, ὁ Γραμματικὸς Γναῖος, καὶ ὁ ῥήτωρ Διονυσόδωρος. ἀφ' ὧν τὸν νυμφίον τὸν Χαιρέαν, Ἴων ὁ Πλατωνικὸς συνεισᾶτο, διδάσκαλος αὐτῷ ὤν, σεμνός τις ἰδεῖν, καὶ θεοπρεπὴς, καὶ πολὺ τὸ κόσμιον ἐπιφαίνων τοῦ σχήματος. πολύτροπος γὰρ οἱ πολλοὶ ὁρμᾷζουσιν αὐτὸν, εἰς τὸ ὀρθότατον τῶν γνώμης ἀποβλέποντες, καὶ ἐπὶ παρῆλθεν, ὑπεξανίστανθ' πάντες αὐτῷ, καὶ ἐδέξιεῦθ' ὡς πινα τῶν κρειττόνων. καὶ ὅλως, Θεῖα ἐπιδημία τὸ πρᾶγμα ἦν, Ἴων ὁ θαυμασὸς συμπαρών. δέον δὲ ἤδη κατακλίνεσθαι, ἁπάντων χεδὸν παρόντων, οὐ δεξιᾶς μὲ εἰσιόντων, αἱ γυναῖκες ὅλον τὸν κλινῆρα cùm videret modestum, & ad studia philosophiæ propensum, præterea solum Eucrito diviti filium, sponsum ex omnibus delegit. *Ph.* Non levem dicis causam, quia nimirum dives est Eucritus. Verùm Lycine, quinam erant convivæ? *Lyc.* Alios quidem, cur tibi recenseam? Ex Philosophis & oratoribus, quos potissimùm audire cupis, erat Stoicus ille senex Zenothemis: unaque Diphilus, cognomento Labyrinthus, Aristæneti Zenonis filii præceptor. Ex Peripateticis autem Cleodemus: nosti hominem dicacem, & argutatorem, quem discipuli gladium, & bipennem vocant. Aderat etiam Hermon Epicureus: quem ingredientem Stoici torvis oculis obtuebantur, & aversabantur, palamque tanquam parricidam & impium detestabantur. Hi quidem Aristæneti ipsius amici, & familiares, ad cœnam fuerant invitati: & cum his Istiæus Grammaticus, & Rhetor Dionysodorus. Et propter sponsum Chæream, Ion Platonicus præceptor ejus intererat convivio: vir aspectu gravi, ac decore divino, & multam vultu modestiam præ se ferens, unde vulgus regulam ipsum vocat, ad ejus animi rectitudinem respicientes. Huic ingresso assurrexerunt omnes, & ut quempiam ex præstantioribus salutarunt: adeò ut Deus aliquis adveniisse videretur, cùm una adesset Ion ille admirandus. Cùm autem jam esset accumbendum, omnibus ferè præsentibus, ad dextram quidem ingressis, totam illam spondam mulieres quæ com-

1 Τὸν κλινῆρα ἐκεῖνον] Hesychius: κλινῆρες. δίφροι, κλῖναι. Menagius.

1 E'c

ἐκεῖνον ἐπέλαβον, σὺν ὀλίγαις δέσμαις· ἡ δὲ νύμφη, πάνυ ἀκριβῶς ἐγκεκαλυμμένη, ὑπὸ τῶν γυναικῶν κατεκρύπτετο. εἰς δὲ τὸν ἀντίθυρον, ἡ ἄλλη πλουτὸς, ὡς ἔκαστος ἀξίας εἶχε. καὶ ἀνίκητον δὴ τὸν γυναικῶν, πρῶτος ὁ Εὔκριτος. εἶτα ὁ Ἀριστήνετος. εἶτα συνεδιάζετο, πότερον χρὴ πρότερον Ζηνόθεμιν τὸν Στωϊκὸν ἄγειν γέροντα, ἢ Ἑρμαῖνα τὸν Ἐπικούρειον. ἱερεὺς γὰρ ὢν τοῦ ἀνάκτορος, ὁ γήμας δὲ πρώτην τὴν Πόλιν. ἀλλὰ ὁ Ζηνόθεμις τοῦτο διεκώλυσεν. εἰ γάρ με φησὶν ὦ Ἀριστήνετε, δεύτερον ἄξεις Ἑρμωνα, τοῦτο δὲ ἀνδρὸς, ἵνα μηδὲν ἄλλο κακὸν εἴπω, Ἐπικούρειε, ἄπειμι, ὅλον σοι τὸ συμπόσιον καταλιπών. καὶ ἅμα τὸ παῖδα σπάσας, καὶ ἐξιόντα ἐώκει. καὶ ὁ Ἕρμων· ἔχε μοι Ζηνόθεμι τὰ πρῶτα ἔφη. αὐτὰρ εἰ δὲ μηδέν τι ἕτερον, ἱερεῖ γε ὄντι, κατεξίστασθαι καλῶς εἶχεν, εἰ δὲ μή Ἐπικούρου πάνυ, καταφρονήσεις. ἐλήλαται δὴ ὃς ὁ Ζηνόθεμις, Ἐπικούρειον ἱερέα. καὶ ἅμα λέγων, κατεκλίνετο. καὶ μετ' αὐτὸν ὅμως ὁ Ἕρμων. εἶτα Κλεόδημος ὁ περιπατητικός. εἶτα ὁ Ἴων. καὶ τὸν σπεῖρον, ὁ νυμφίος. εἶτ' ἐγώ. καὶ παρ' ἐμὲ, ὁ Διφίλος. καὶ τὸν αὐτῷ, Ζήνων ὁ μαθητής. εἶτα, ὁ Ῥήτωρ Διονυσόδωρος, καὶ ὁ Γραμματικὸς Ἰσταῖος. Φι. βαβαὶ ὦ Λυκῖνε, Μουσεῖόν τι τὸ συμπόσιον διηγῇ σοφῶν τε πλείστων ἀνδρῶν. καὶ ἔγωγε τὸν Ἀριστήνετον ἐπῄνουν, ὅτι τῷ ὄντι καταιοζόντως ἑορτὴν ἄγων, τοὺς σοφοὺς ἀνθρώπους ἐκάλεσεν. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπῄνει τὸν Ἐπικούρειον ἱερέα, καὶ ἐγὼ τὸν Ἕρμωνα ἐπῄνουν, ὅτι τὸν ἱερέα τὸν Ἐπικούρειον ἐκάλεσεν. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπῄνει τὸν Ἐπικούρειον ἱερέα, καὶ ἐγὼ τὸν Ἕρμωνα ἐπῄνουν, ὅτι τὸν ἱερέα τὸν Ἐπικούρειον ἐκάλεσεν.

complures erant, occuparunt. Inter quas erat & sponsa, valdè diligenter obvelata, fœminis hinc atque hinc stipata. Porrò ex adverso ostii reliqua turba, pro cujusque dignitate collocata. E regione mulierum, primus Eucritus, secundus Aristænetus. Tum ambigi cœpit, utrum altero priorem oporteret accumbere, Zenothemin-ne Stoicum quippe senem, an Hermonem Epicureum. Nam hic erat Castoris ac Pollucis sacerdos, & nobilissimæ inter cives familiæ. Verùm eam hæsitationem solvit Zenothemis. Si me, inquit, Aristænete, minoris Hermone ducis, viro videlicet isto, ut ne quid aliud mali dicam, Epicureo, discedo, totumque convivium vobis relinquo. Et puerum illicò tanquam discessum parans, advocat. Tum Hermon, priores partes, inquit, habe Zenothemi: quanquam etsi nihil aliud, vel hoc nomine par erat concedi, quòd sacerdos sim, ut planè contemnas Epicurum. Rideo, inquit Zenothemis, sacerdotem Epicureum: simulque cum dicto accubuit. Post hunc Hermon: deinde Cleodemus Peripateticus, pone hunc Ion, proximè hunc sponsus: post eum ego, juxta me Diphilus, huic assidebat Zenon discipulus, postremò Rhetor Dionysodorus cum Istiæo Grammatico. *Ph.* Papæ, Lycine, Musarum conventum quendam mihi narras fuisse istud convivium, quippe plurimis sapientibus, doctisque viris refertum. Atque equidem Aristænetum laudo, quòd cùm optatissimum hoc festum celebraret, præ cæ-

1 Εἰς δὲ τὸν ἀντίθυρον] Ἀντίθυρος, ellipsis pro ἀντίθυρος τοῖχος. Ipse Lucianus suprà de Domo pag. 463. καὶ δὴ τὸ μέσον τοῖχον, ἀνὰ τὸ ἀνθέτυρος: sed ubi legendum videtur, ἀνὰ τὸ ἀντιθύρε: aut potiùs τὸ ἀντιθύρε. Menagius.

1 Ἀλ-

φωζάντες ἐσιᾶν πρὸ τῶ ἄλλων ἠξίωσεν, ὅτι ὧδ τὸ κεφάλαιον ἐξ ἐκάστης αἱρέσεως ἀπαιδιοπάμβω, οὐχὶ τὰς μ, τάσδ δ, ἀλλ ἀναμὶξ ἅπαντας. Λυ. ἔστ γὰ ὦ ἑταῖρε, οὐχὶ τῶ πολλῶν τύτων πλουσίων, ἀλλὰ κ παιδείας μέλ αὐτῷ, κὴ τὸ πλεῖστον δ βίε τοῖς τοιύτοις ξυνέστιν. εἰσιώμεθα δν ὡ ἡσυχίᾳ τοπρῶτον, κ παρεσκεύασε ποικίλα. πολλ δὲν οἴμαι χρὴ κ τατα καλεσθμειᾶδ, χυμὸς, κ τέμματα, κὴ καρυκείας. ἅπαντα γὰ ἄφθονα. ὡ τύτῳ ὄ, ὁ Κλεόδημος ἐπικύψας ἐς τ Ἰωνα, ὁρᾷς ἔφη τ γέροντα, ζηνόθεμιν λέγων, ἐπήκοον γὰ, ὅπως ἐμφορεῖται τῶ ὄψων, κ ἀναπέπλησται ζωμῶ τὸ ἱμάτιον, κ ὅσα τῷ παιδὶ καθ ὅπι ἐστὶ τορέμ, λανθάνειν οἰόμεν τὰς ἄλλας, ἐμεμνημέν τ μεθ αὐτόν; δεῖξον δν κ Λυκίνῳ ταῦτα, ὡς μάρτυς εἴη. ἐγὼ ὄ ὧδν ἐδόμην, δείξοντός μοι Ἴωνος, πολὺ πρότερον αὐτὰ σκ ἐφεωπῆς ἐωρακώς. ἅμα ὄ ταῦτα ὁ Κλεόδημος εἰρήκ, κ ἐπεισέπεσεν ὁ Κυνικὸς Ἀλκιδάμας ἄκλητος, σκέινο τὸ κοινὸν ἐπιχαρίεντισάμβω, τὸν Μενέλαον αὐτόματον ἥκοντα. τοῖς μ δν πολλοῖς, ἀναίσχυντα ἐδόκ πεποιηκέναι, κὴ ὑπέκρουον τὰ πρόχειρότατα. ὁ μ, τὸ, ἀφρονίνεις Μενέλαε. ὅσ, ἀλλ οὐκ ἀτρεϊδὴ Ἀγαμέμνονι ἤνδανε θυμῷ, κὴ ἄλλα πρὸς τὸν καιρὸν εὔστοχα, κὴ χαρίεντα ὑποτονθορύζοντες. ἐς μέσον τὸ φανερόν, ὑδὲς ἐτόλμα λέγειν. ἐδεδίκεισαν γὰ τ Ἀλκιδάμαντα, βάσν ἀτρεκῶς ὄντα, κ κρατικώτατον Κυνικῶν ἁπάντων. παρ ὃ κ ἀμείνων ἐδόκ, κ φοβερώτατος ἦν ἅπασιν. ὁ δὲ Ἀγε-

cæteris sapientissimos viros convivio excipere voluerit, delectis ex unaquaque secta præcipuis, non hos, non illos, sed omnes promiscuè advocans. *Lyc.* Etenim, amice, non modò est è divitum istorum vulgo, sed etiam literarum est studiosus, & maximam vitæ partem in his versatur. Itaque initio taciti cœnabamus, variusque erat apparatus. Neque enim arbitror operæ pretium, ut enumerem condimenta, cupedias, & aromata, quæ cuncta affatim suppetebant. Interim Cleodemus, inclinatus in Ionem, vides, inquit, illum senem, Zenothemin dicens (subauscultabam enim) ut sese opsoniis ingurgitat, utque jure vestem opplevit: quàm multa puero à tergo stanti porrigit, alios latere se putans, & post se accumbentium immemor? Hæc igitur ostende Lycino, quò fit testis. Mihi autem non opus erat, ut indicaret Ion: quippe qui hæc perspicuè videram. Hæc simulatque dixit Cleodemus, irruit in convivium Alcidamas Cynicus non vocatus: vulgatum illud lepidè præfatus, Menelaum ultro venire. Quare plerisque visus est turpiter & impudenter fecisse: & quod cuique tum in mentem veniebat, in eum torquebant, alius hoc, Insanis Menelae: alius verò, Verùm Agamemnoniæ menti non ista placebant: ad hæc alia quæ pro tempore lepidè & falsè dici poterant, in eum obmurmurabant. Nam palam nullus audebat quicquam dicere, propterea quòd metuerent Alcidamantem, ut pote convitiatorem egregium, unumque è Cynicis omnibus clamosissimum. Qua quidem re adeò visus est excellere, ut nulli non formidandus esset. At Aristænetus collaudatum

σαίνετ@, ἐπαινέσας αὐτὸν, ἐκέλευε θρόνου τινὰ λαβόντα, καθίζεσθαι παρὰ Ἰσταῖόν τε, & Διονυσόδωρον. ὁ δὲ, ἄπαγε φησι, γυναικεῖον λέγεις, καὶ μαλθακὸν, ἐπὶ θρόνου καθίζεσθαι, ἢ σκίμποδ@, ὥσπερ ὑμεῖς ἐπὶ μαλακῆς ταύτης δύνης μικρὰ δεῖν ὑπτίοι κατακείμενοι, ἐστιᾶσθε, πορφυρίδας ὑποβεβλημένοι. ἐγὼ δ', κἂν ὀρθοστάδιον δειπνήσαιμι, ἐμπεριπατῶν ἅμα τῷ συμποσίῳ. εἰ δ' & κάμοιμι, χαμαὶ & τ τρίβωνα ὑποβαλόμεν@, κείσομαι ἐπ' ἀγκῶν@, οἷον τ Ἡρακλέα γράφουσιν. ὅπως ἔφη καγὼ ἐθέλω ὁ Ἀλκισάινετ@, εἴ σοι ἥδιον. καὶ τὸ λοιπὸ τοῦτο, ἐν κύκλῳ περιιὼν ὁ Ἀλκιδάμας, ἐδείπνει, ὥσπερ οἱ Σκύθαι πρὸς τὴν ἀφθονωτέραν νομὴν μετεξανιστάμεν@, & τοῖς παρεφέρουσι τὰ ὄψα συμπερινοστῶν. καὶ μάτην & σπεύδομεν@, συνεργὸς ὢν, ἀρετῆς πέρι, καὶ κακίας μεζόνως διεξιὼν, καὶ ἐς τ χρυσὸν, καὶ τ ἄργυρον ἀποσκώπτων. πρώτας γὰρ τ Ἀλκισίνεν, τί βούλονται αὐτῷ αἱ τοσοῦτοι, & τηλικαῦται κύλικες, τ κεραμεᾶν ἴσως δυναμένων. ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν ἤδη διενοχλοῦσα, ἔπαυσεν ἐς τὸ παρὸν Ἀλκισάινετ@, τῷ παιδὶ ὑδάτος δύμεμβη σκύφον δοῦναι αὐτῷ, ζωρύτερον ἐγχέαντι. καὶ ἐδόκει ἄρισα ἐπινενοηκέναι, & τὸν εἰδὼς ὅσων κακῶν ἀρχὴν ὁ σκύφ@ ἐκεῖν@ ἐνεδεδύκει. λαβὼν δ' ἅμα ὁ Ἀλκιδάμας, ἐσίγησε μικρὸν. καὶ ἐς τὸ δάφν@ καταβαλὼν ἑαυτὸν, ἔκειθ' ἡμίγυμν@ ὥσπερ ἠπειλήκει, πήξας τ ἀγκῶνα ὀρθὸν, ἔχων ἅμα τ σκύφον & τῇ δεξιᾷ, οἷ@ ὁ παρὰ τῷ Φόλῳ Ἡρακλῆς ὑπὸ τ ζωγράφων δείκνυται. ἤδη δ' & ἐς τὰς ἄλλας σπουδὰς ἐτρέποντο ἡ κύλιξ. καὶ

datum illum, quòd non vocatus adveniſſet, juſſit accepta ſella, juxta Iſtiæum ac Dionyſodorum accumbere. At ille, apage, inquit, muliebre ac molle quiddam dicis, uti in ſella aut ſcamno ſedeam, quemadmodum vos mollibus in ſtratis propè ſupini accumbentes, ſuppoſita purpura: epulamini. Quin ego vel ſtans cœnavero, in ipſo interim convivio obambulans. Quòd ſi defatigatus fuero, tum humi ſubſtrato pallio, cubito innixus jacebo, qualem Herculem pingunt. Ita fiat, inquit Ariſtænetus, ſiquidem iſthuc mavis. Tum Alcidamas convivium in orbem luſtrans, cœnabat, Scytharum ritu ad uberiora paſcua ſubinde ſeſe transferens, unaque cum iis qui inferebant edulia, circumiens. Ac tamen dum cibum caperet, operi intentus erat, de virtute, & vitio differens: tum aurum & argentum dicteriis inceſſens. Nam Ariſtænetum interrogabat, quidnam ſibi vellent tam multa, tam magna pocula, cùm non minùs uſui poſſent eſſe fictilia. Verùm illum jam moleſtum ſe præbentem, in præſens compeſcuit Ariſtænetus, miniſtro innuens ut ingentem calicem, infuſo mero, illi porrigeret. Atque id quidem optimè excogitaſſe putabat, neſcius quantorum malorum ſcyphus ille eſſet author futurus. Quem ſimul atque accepit Alcidamas, pauliſper ſiluit, ac in ſolo ſternens ſeſe, jacebat ſeminudus, ut ſe facturum erat pollicitus, cubito humi fixo innitens, ſimulque dextra ſcyphum tenens, qualem Herculem Pholenſem pictores fingunt. Iam verò & inter alios calix aſſiduè circumagebatur: tum invitatiunculæ ad bibendum, & con-

φιλοτησίαν, καὶ ὁμιλίαν, καὶ φῶτα εἰσενεκήμισο. ἐν τοσούτῳ δὲ ἐγὼ τὸ παρεσῶπα τοῦ Κλεοδήμου παιδὸς, οἰνοχόον ὄντα ὡραῖον, ἰδὼν ὑπομειδιῶντα, χρὴ γὰρ οἶμαι τὰ ὅσα παίρεργα τῶν ἑστιάσεως, εἰπεῖν, καὶ μάλιστα εἴ τι πρὸς τὸ γλαφυρώτερον ἐπῳδάχθη, μάλα ἤδη παρεφύλαττον, ὅτι τὸ μειδιάσειε. καὶ μὴ μικρὸν, ὁ μὲν, ὡρθοῦλλετο, ὡς ἀπολαψόμενος τοῦ ψήφου τοῦ Κλεοδήμου τῷ φιάλῃ. ὁ δὲ, τὸν τε δάκτυλον ἀπέθλιψεν αὐτῷ, καὶ δραχμὰς δύο οἶμαι συναμφοῖν ἔδωκε τῇ φιάλῃ. ὁ παῖς δὲ, πρὸς μὲν τὸν δάκτυλον θλιβόμενον, οὐδὲν ἐμειδίασεν, ἐπὶ μιᾷ συνοίδειν οἶμαι τὸ νόμισμα. ὥστε μὴ δεξαμένου, ψόφον αἱ δύο δραχμαὶ παρέχουσαι ἐπεπτώκεσαν. καὶ ἠρυθρίασαν ἄμφω μάλα σαφῶς. ἠπόρουν δὲ οἱ πλησίον, ἐπὶ τίνι εἴη τὸ νομίσματα, ἐπεὶ μὲν παιδὸς δραχμὴν μὴ ἀποβεβληκέναι, ἐπεὶ δὲ Κλεοδήμου καθ' ὃν ὁ ψόφος ἐγένετο, μὴ ἐπαισθομένου τῶν ἀπορρίψεων. ἠμελημένη δ' ἦν, καὶ παρώφθη τοῦτο, ὑπὸ πάντων πλὴν ἰδόντων, πλὴν μόνου ὡς ἐμοὶ ἔδοξε τοῦ Ἀριστανέτου. μετέστησε γὰρ τὸ παῖδα μικρὸν ὕστερον ἀφανῶς ὑπεξαγαγών. καὶ τῷ Κλεοδήμῳ πνὰ ἐπιφωνεῖν διένευσε τῶν ἐξώρων ἤδη, καὶ καρτερῶν, ὀρεωκόμον πνὰ, ἢ ἱπποκόμον. καὶ τοῦτο μὲν, οὐδέπω συνεχωρήκει, μεγάλης αἰσχύνης αἴτιον τοῦ Κλεοδήμου γιγνόμενον, εἰ ἔφθη ἀφροδίτιον εἰς ἄπαντας, ἀλλὰ μὴ κατίσχει αὐτίκα, δεξιὰς φανοῦ τοῦ Ἀριστανέτου τῷ περιστόμιον ἐπείκοντι. ὁ Κυνικὸς δὲ Ἀλκιδάμας, ἐπιπώκει γὰρ ἤδη, πυθόμενος ἥτις ἡ γαμουμένη παῖς καλοῖτο, σιωπὴν ἐπιβοᾷ μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ἀποβλέψας εἰς πᾶς γυναῖκας, confabulationes ortæ, demum & faces illatæ. Interim ego cùm puerum assidentem Cleodemo, pocillatorem formosum, subridentem vidissem (oportet enim arbitror accessiones convivii, commemorare, ac in primis siquid elegantius factum est) tum attentè observabam quid rideret. Et paulò pòst, hic quidem accessit, ut à Cleodemo poculum accepturus. Ille verò digitum ipsius compressit, & drachmas duas, opinor, ipsi unà cum poculo dedit. Tum puer, ad compressum digitum denuo risit, nec tamen nummum sensit: ita ut eo non accepto, delapsæ duæ drachmæ strepitum ediderint, & ambo admodum perspicuè erubuerint. Ambigebant autem proximè assidentes, cujus essent nummi: cùm & puer negaret à se projectos, & Cleodemus juxta quem strepitus acciderat, sibi excidisse dissimularet. Verùm ea res neglecta est, & dissimulata, quam non ita multi viderant, præter unum, ut mihi quidem visum est, Aristænetum. Puerum enim clam subductum paulò pòst loco movit, innuitque ut Cleodemo admoveretur aliquis ex illis exoletis, & robustis, videlicet mulio quispiam, aut equiso. Ad hunc modum ea res utcunque abiit, magnum illatura Cleodemo pudorem, si ad omnes permanasset, nec protinus Aristænetus extinxisset, inducta dextrè admodum temulentia. Porrò Cynicus Alcidamas (jam enim erat potus) percontatus quodnam esset nuptæ nomen, imperato magna voce silentio, conversis ad mulieres oculis,

1 Ἀλλὰ μὴ κατίσχει αὐτίκα] Ἀλλὰ μὴν κατίσχει αὐτίκα. Marcil.

1 Ἐξυ-

σοπίνω σοι ἴφη ὦ Κλεανθὶ, Ἡρακλέους ὀχήματι. ὡς δ' ἐγέλασαν ἐπὶ τούτῳ ἅπαντες, ἐγελάσατε εἶπεν ὦ κρίθιερμοῖα, εἰ τῇ νύμφῃ προὔπινον ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ θεῷ τῷ Ἡρακλέους; καὶ μὲν εὖ εἰδέναι χρὴ, ὡς ἐμὲ μὴ λάθῃ παρ' ἐμοὶ τὸ σκύφον, ὅποτε τοιοῦτος ἂν υἱὸς αὐτῇ γένοιτο, οἷος ἐγὼ, ἄφοβος μὲ ἀλκὴν, ἐλεύθερος τὴν γνώμην, τὸ σῶμα δ' ὅτι κρατερός. καὶ ἅμα παρεγόμενε ἑαυτὸν μᾶλλον, ἄχρι πρὸς τὸ αἰσχίστον. αὖθις ἐπὶ τούτοις ἐγέλασαν οἱ συμπόται. καὶ ὃς ἀγανακτήσας, ἐπαίσατο, ἔρριψε, καὶ παρῄει βλέπων, καὶ δῆλος ἦν σπεύδων εἰρήνην ἄγων. τάχα δ' ἂν καὶ ἐπαύσατο τῇ βακτηρίᾳ, εἰ μὴ κατὰ καιρὸν εἰσεκεκόμιστο πλακοῦς ὑμεναίους. πρὸς ὃν ἀποβλέψας, ἡμερώτερος ἐγένετο, καὶ ἔλαβε δι' ὑμοῦ, καὶ ἀνέφορείτο συμπελείων. καὶ οἱ πλείους ἐμέθυον ἤδη, καὶ βοῆς μεσὸν ἦν τὸ συμπόσιον. ὁ μὲν γὰρ Διονυσόδωρος ὁ ῥήτωρ αὐτὸς, ῥήσεις τινὰς ἐν μέρει διεξῄει, καὶ ἐπῄνειτο ὑπὸ τῶν κατὰ μέρος ἐφεξῆς τῶν οἰκετῶν. ὁ δ' Ἰσταιὸς ὁ Γραμματικὸς, ἐῤῥαψῴδει, ὕστερος καθεκείμενος. καὶ συνέφερεν ἐς τὸ αὐτὸ τὰ Πινδάρου, καὶ Ἡσιόδου, καὶ Ἀνακρέοντος, ὡς ἐξ ἁπάντων μίαν ᾠδὴν παγγέλοιον ἀποτελεῖσθαι. μάλιστα δ' ἐκεῖνα ὥσπερ προμαντευόμενος τὰ μέλλοντα, συὸς δ' ἔβαλον ῥινές. καὶ, ἔνθα δ' ἄρ' οἰμωγή τε, καὶ ὀλόλυξε πέλεν ἀνδρῶν. ὁ Ζηνόθεμις δ' ἀνεγίνωσκε, βιβλίον παιδὸς λαβὼν λεπτόγραμμον καὶ βιβλίον. ἀφελιπόντων δ' ὀλίγον ὥσπερ εἰώθασι τὰ παιδάρια ζόντων τὸ ὄψα, μηχανάμενος ἀλεξαίνει μήθ' ὑπεῖνον ἀπερπὲ τὸ καιρὸν εἶναι, μὴ δ' κενὸν, ἐκέλευσε τὸ γλωττοποιὸν εἰσελθόντα, καὶ ἀναγνῶναι τὸ ἐπιγεγραμμένον τῷ βιβλίῳ. ἦν δὲ τὸ ἐπιγεγραμμένον, Ἀριστοφάνους Ἀχαρνεῖς. ἐπεὶ δὲ ἀνέγνω, ἐκέλευσε τὸν ἀναγνόντα ἀναγνῶναι πάλιν. καὶ ὃς ἀναγνοὺς

πειν, εἰπεῖν τι, ἢ πρᾶξαι γελοῖον, ὡς ἔτι μᾶλλον οἱ συμπόται ἀφυχθεῖεν. καὶ παρῆλθεν ἄμορφός τις [1] ἐξυρημένος τὴν κεφαλὴν, ὀλίγας ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τρίχας ὀρθὰς ἔχων. ἔτος ὠρχήσατό τε καθ' ἑαυτὸν, καὶ ἀφυστέρων, ὡς γελοιότερος φανείη. [2] καὶ ἀνάπαυσα συγκροτῶν, διεξῆλθεν, Αἰγυπτιάζων τῇ φωνῇ. ἐς τέλος, ἐπέσκωπτεν ἐς τοὺς παρόντας. οἱ μὲν ἄλλοι, ἐγέλων ὁπόταν σκώπτειεν. ἐπεὶ δὲ εἰς τὸν Ἀλκιδάμαντα ὄμοιόν τι ἀπέρριψε, Μελιτταῖον κυνίδιον ὑφορώμενον αὐτὸν, ἀγανακτήσας ἐκεῖνος, καὶ πάλαι δῆλος ἦν φθονῶν αὐτῷ δοκιμαζομένῳ, καὶ κατέχων τὸ συμπόσιον, ἀποῤῥίψας τὸν τρίβωνα, προὐκαλεῖτο οἱ παγκρατιάζειν. εἰ δὲ μὴ, κατίσειν αὐτὸν ἔφη τὸν βακτηρίαν. ὅτω δὴ ὁ καθηδαίμων Σατυρίων, τοῦτο γὰρ ὁ γελωτοποιὸς ἐκαλεῖτο, συσὰς, ἐπαγκρατιάζε. καὶ τὸ πρᾶγμα ὑπερήδιστον ἦν, Φιλόσοφος ἀνὴρ, γελωτοποιῷ ἀνταγωνιζόμενος, ἔπαιον, ἔπαιόμενος· ὁ μὲν παρόντες ἦσαν, οἱ μὲν, ἡδέως. οἱ δὲ, ἐγέλων, ἄλλοι ἀπηνθρώπευον παιόμενον ὁ Ἀλκιδάμας, ὑπὸ συγκεκροτημένης ἀνθρωπίνης καταγωνιζόμενος. γέλως δὲ πολὺς ἐξεχύθη ἐπ' αὐτοῖς. ἐνταῦθα Διόνικος ἐπεισῆλθεν ὁ ἰατρὸς, ἐπὶ πολὺ καθ' ἑαυτὸν ἀγῶνα. ἐβεβροδύκει ὡς ἔφασκε, φρενίτιδι ἐκλακότα θεραπεύων Πολυπρέποντα τὸν αὐλητήν. καί τι ἐγελοῖον διηγήσατο. ἔφη μὲν γὰρ ἐπιρridiculum aliquid diceret aut faceret, quò magis etiam exhilararentur convivæ. Móxque ingressus est deformis quidam derasо capite, paucos in capite pilos arrectos habens. Hic & saltavit se ipsum distorquens, & invertens, quò majorem risum concitaret: & chori canticum componens, Ægyptiaca voce, recitavit. Tum iis qui aderant, dicteria jaculabatur: quorum alii ad scommata ridebant. Verùm ubi & in Alcidamantem simile quiddam contorsisset, catulum illum Melitæum appellans, indignatus ille (jamdudum autem illi videbatur invidere, quòd probaretur, & convivarum oculos retineret) abjecto pallio ad luctam provocavit: quod ni faceret, dixit se baculum illi illisurum. Ita miser ille Satyrio (nam id ei scurræ nomen erat) congressus luctabatur. Eaque res erat multò jucundissima, quòd vir Philosophus cum scurra luctaretur, feriret, & vicissim ferireturEorum autem qui aderant alii pudore afficiebantur, alii ridebant, donec ictibus fatiscens Alcidamas, ab homuncione, omnium plausu comprobato, est superatus. Itaque hæc multo risu excepta sunt. Tum ingressus est Dionicus medicus, non multò post concertationem. Ajebat autem in mora sibi fuisse Polypreponte tibicinem, quem phrenitide correptum curabat: & quiddam ridendum narravit. Dixit enim in ædes illius venisse se igna-

1 Ἐξυρημένος τὴν κεφαλὴν] Calvi erant mimi. ut apud Artemid. capit. 23. lib. 1. ξυρᾶσθαι δὲ δοκεῖν τὴν κεφαλὴν ὅλην πλὴν Αἰγυπτίων θεῶν ἱερεῦσι καὶ γελωτοποιοῖς &c. sic in 3. Anthol. μωρὸν ὁρᾷς φαλακρὸν. Bourd. Καὶ παρῆλθεν ἄμορφός τις (ἐξυρημένος τὴν κεφαλὴν) Casp. Barthius Adversar. l. VII. c. v. hæc verba virgulis inclusa tanquam glossam ejicit. vide ipsum. *Alm.*

2 Καὶ ἀνάπαυσα συγκροτῶν] Vt cinædus Petronii. *Bourd.*

πλῆξιν παρ' αὐτὸν, οὐκ εἰδὼς ἐχόμενον ἤδη τῆς πάθης. ὁ δ', ταχέως ἀναστὰς, ἐπικλείσας τε τὴν θύραν, καὶ ξιφίδιον ἀπασάμενος, ἀναδύνται αὐτῆς αὐλὰς, κελεύειν αὐλεῖν. εἶπε δὲ ἐπεὶ μὴ δικαίως, παίειν, σκύτος ἔχοντα ἐς ὑπαλίας τὰς χεῖρας. τέλος δὲ, ὡς τοσούτου κινδύνου ἐπικρεμασθέντος τοιόνδε. ἐς ἀγῶνα γὰρ παρακαλέσας αὐτὸν ἐπὶ ῥητῇ πληγῶν ἀριθμῷ. καὶ πρῶτον μὲν, αὐτὸς αὐλήσας πονηρῶς. μετὰ δὲ, ἀποδόντα τὰς αὐλὰς ἐκείνῳ, δέξασθαι παρ' αὐτοῦ τὸ σκύτος, καὶ τὸ ξιφίδιον ἐπιρρίψαι πάντα ἀφ' ἑαυτοῦ φωλαγωγῆσαι ἐς τὸ ὕπαιθρον τῆς αὐλῆς. καὶ τὸ λοιπὸν τύπτει, ἀσφαλέστερον ἤδη παραπαλαίσαι αὐτῷ, ἐπικαλεῖσθαι τὰς γαστιώνας. ὑφ' ὧν [1] ἀναπασσόντων τὸ θηρίον, σωθῆναι αὐτόν. ἐδείκνυε δὲ σημεῖα τῶν πληγῶν, καὶ ἀμυχάς τινας ἐπὶ τῷ παρασώματι. καὶ ὁ μὲν Διόνικος, ὡς μεῖον φιλονικήσας τῷ μαλθακοποιῷ ἐπὶ τῇ διηγήσει, πλησίον τῷ Γναίῳ ἀναβάς ἐκάθητο, ἐδείπνα ὅσα λοιπὰ, καὶ ἄνδρα θέατρον ἡμῖν ἐπιπαρών, ἀλλὰ τὸ πάνυ χρήσιμος τοῖς μὴ ταῦτα γεγυμνασμένοις. παρελθόντος γάρ τινος ἐς τὸ μέσον οἰκέτης, παρ' Ἐτοιμοκλέους ἥκειν λέγων τῷ Στωϊκῷ, γραμμιδίον τι ἔχων, κελεύσαι οἱ ἔφη τὸ δεξιότερον τῶν τοῦ κοινοῦ ἀνεγνόσθαι, εἰς ἐπήκοον ἅπασιν ὀπίσω αὖθις ἀπαλλάττεσθαι. ἐφέλκεται δὴ τὸ Ἀριστοκλέους, παρελθὼν ἐκὼς τὸ λύχνου, ἀνεγίγνωσκεν. Φι. ἦπερ ὦ Λυκῖνε, τὸ νύμφης ἐγκώμιον, ἢ ἐπιθαλάμιον, οἷα πολλὰ ποιεῖσιν; Λυ. ἀμέλει, καὶ ἡμεῖς τοιοῦτόν τι ᾠήθημεν. ἀλλ' ἦν ἕτερα τοῦτο. συνέχεσθε

ignarum hoc jam morbo hominem teneri. At illum protinus surrexisse, foribusque occlusis, strictoque gladio tibias ipsi tradidisse, & jussisse ut caneret: quod cùm facere non posset, illum scutica quam habebat supinas manus percussisse. Tandem se in tanto periculo, istud commentum esse. Se ipsum ad certamen provocasse, ea lege ut qui victus esset, certum plagarum numerum acciperet. Ac sese priorem malè cecinisse: deinde traditis illi tibiis scuticam ab illo accepisse: gladium autem extemplo per fenestras in aream projecisse: cúmque postea jam minori discrimine cum ipso luctaretur, vicinos advocasse, à quibus revulsa fera fuit servatus. Ostendebat autem plagarum vestigia, & liventia quædã in facie tubera. Tum Dionicus, postquam hac narratione non minùs quàm scurra placuisset, prope Istiæum accumbens, de reliquiis cœnabat. Atque hic non sine numine nobis advenit, imò prorsum usui futurus ad ea quæ postea contigerunt. Nam puer quidam in medium prodiens, qui se ab Etœmocle Stoico venire dicebat, epistolium quoddam adferens, ajebat ab hero sibi mandatum, ut eo palam omnibus audientibus perlecto, rursus domum sese reciperet. Hic igitur permittente Aristæneto, ad lucernam legebat. *Ph.* Num ô Lycine, sponsæ laudes, & nuptiale carmen, cujusmodi multa facere solent? *Lyc.* Videlicet nos quoque tale quidpiam existimabamus: verùm ad id non accedebat. Erátque

1 Ἀναπασσόντων τὸ θηρίον] Vt apud Petronium *tanquam cupientis exire bellua*, loquitur de Poeta Eumolpo, ut hic de tibicine. *Bourd.*

γδ, Ε'τοιμοκλῆς φιλόσοφος, Αἰσχυνέτω. Ὅπως μὴ ἔχω σοὶ δεῖπνα, ὁ παρελήλυθώς μοι βίος ἅπας μαρτύριον ἂν γένοιτο. ὃς γε ὀσημέραι πολλῶν συνόχλησιν παρὰ πολὺ σοῦ πλησιεστέρων, ὅμως οὐδὲ πώποτε φέρων ἐμαυτὸν, ἐπέδωκα, εἰδὼς τὰς ἐπὶ τοῖς συμποσίοις θορύβους, καὶ παροινίας. ἐπὶ σοὶ δ' μόνῳ εἰκότως ἀχαλακτήσω μοι δοκῶ. ὃς τοσοῦτον χρόνον ὑπ' ἐμοῦ λιπαρῶς περιεργαζόμενος, οὐκ ἠξίωσας συναριθμῆσαι κἀμὲ τοῖς ἄλλοις φίλοις, ἀλλὰ μόνος ἐγώ σοι ἄμισθος, καὶ παῦτα, ὢν γειτόνων οἰκῶν. ἀνιῶμαι δ' ἐπὶ σοὶ τὸ πλέον, ὅτως ἀχαρίστου φανείσῃ. ἐμοὶ γὰρ ἡ δύσκαιμονία, οὐκ ὢν ὑὸς ἀγελαίας μοῖρα, ἢ λαγωοῦ, ἢ πλακούντων, ἃ παρ' ἄλλοις ἀφθόνως ἀπολαύω τε καὶ ἀπολήγοντα εἰδόσιν. ἐπεὶ δὲ τήμερον ὑφ' ἡμῶν μαθητῆ Παμμένει δεῖπνησαι πολυτελὲς, ὡς φασι, δεῖπνον δυνάμενον, οὐκ ἐπένδυσαι ἐκεῖσε, σοὶ ὁ ἀνόητος ἐμαυτὸν φυλάττων. σὺ δ' ἡμᾶς ὑφ' ἡμῶν λιπὼν, ἄλλως δύσχρις. εἰκότως. ὅπου γὰρ δυνάσαι λαθεῖν τὸ βέλτιον, οὐδὲ τὴν κατεληλυθυῖαν φαντασίαν ἔχεις. ἀλλὰ οἶδα ὅθεν μοι τοῦτα, ὑφ' ὧν τὰ ψευσμάτων σε φιλοσόφων, Ζηνοθέμιδος, καὶ Λαβυρίνθου. ὧν ἀπεὶη δ' ἡ Ἀδράστεια, συλλογισμῷ ἑνὶ ἀποφράξαι ἄν μοι τὰ χεῖλη δοκῶ τὸ πρῶτον. ἢ εἰπάτω τις αὐτῶν, τί ἐστι Φιλοσοφία, ἢ τὸ πρῶτον τοῦτο. τί διαφέρει ἕξεως. ἵνα μὴ δ' ὁπόρων εἴπω, τί κερατίνων, ἢ σωρείτου, ἢ ψευδομένου λόγου. ἀλλ-

que hoc argumentum. Etœmocles philosophus Aristæneto. Quàm non movear conviviis, omnis anteacta vita mea fuerit testis. Qui quidem cùm quotidie mihi complures ea causa molesti sint, te multò ditiores, tamen haud unquam illis morem gessi: perpendens nimirum quantum sit in ejusmodi compotationibus tumultus, & petulantiæ: verùm adversus unum te mihi videor meritò stomachatus, qui tantum temporis à me officiosissimè cultus, & observatus, tamen indignum habueris, quem vel inter reliquos tuos amicos numerares, sed solum ex omnibus præterieris, idque vicinus cùm sim. Proinde tua causa magis discrucior, qui quidem te tam ingratum præbueris. Nam ipse fœlicitatem nequaquam in hoc statuo, siquis mihi impertiat, vel aprum, vel leporem, vel placentam, quæ mihi affatim contingunt apud alios, qui officia norunt. Quandoquidem etiam hodie cùm apud discipulum Pammenem cœnare mihi licuerit, opiparam (ut ajunt) cœnam, non annui tamen vehementer obsecranti, tibi scilicet demens me reservans. At tu nobis præteritis, alios accipis convivio. Meritò. Neque enim quid sit melius dignoscere potes: nec apprehensivam illam phantasiam habes. At scio unde hæc mihi sint profecta, nempe ab egregiis istis philosophis tuis Zenothemide, & Labyrintho. Quibus equidem (absit invidia dicto) vel unico syllogismo mihi videor os protinus obturare posse. Aut respondeat istorum aliquis quid sit Philosophia: aut hæc quæ inter elementa traduntur: quid habitio differat ab habitu: ut nihil de perplexis illis interrogationibus dicam: quid sit syllogismus cornutus, quid acervalis, quid metens. Verum tu quidem istis fruaris licet.

Nam

λὰ σὺ μέ, [1]Οἰναιο αὐτῶν. ἐγὼ δ' ὡς ἂν μόνον τὸ καλὸν ἀγαθὸν ἡγεμόνα εἶναι, οἷσθα ῥᾳδίως τὴν ἀπιμίαν. καίτοι ὅπως μὴ ἐς ἐκεῖνο ἔχῃς καταφεύγειν τὴν ἀπολογίαν, ὕστερον ἐπιλαθέσθαι, λέγων σὺ τοσούτῳ θορύβῳ, καὶ πρᾴγμασι, δίς σε τήμερον ὡσπηρόδικον, καὶ ἔαθεν ἐπὶ τῆς οἰκίας, καὶ σὺ τῆς ἀναπείσῃ ἡνοῦσα ὕστερον. πάντα ἐγὼ τοῖς παροῦσιν ἀπολελόγημαι. εἰ δ' ἀείπνῳ ἕνεκα ὀργίζεσθαί σοι δικᾶν, τὸ κοινὸν ἐννόησον. ὄψῃ γὰρ ἐν τῷ Ἀρτεμιν ἀγαναντῶσαν, ὅτι μόνῳ αὐτῷ ἐπαρέλαβεν συνεῖναι ἐπὶ τῷ θυσίαν, τὰς ἄλλας θεὰς ἐσιᾶν. φησὶ δ' ὧδε αὐτῶν Ὅμηρος ἅδε πως.

ἦ λάθετ', ἦ οὐκ ἐνόησεν. ἀάσατο δ' μέγα θυμῷ.

καὶ Εὐριπίδης,

καλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα πελοπίης χθονὸς,
εὐ ἀυλιπόρθμοις πεδί' ἔχουσα ἀδαίμονα.

καὶ Σοφοκλῆς,

αὐὸς μέγιστον ἀρῆμ' ἐπ' Οἰνέως γύας,
ἀπῆκε Λητῶς παῖς ἐκηβόλος θεά.
Ταῦτά σοι ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα παρεξέμλω, ὅπως μάθῃς οἷον ἄνδρα θῶ δαλιπών, Δίφιλον ἐσιᾶς, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῷ θῶ δεδώκως. εἰκότως. ἡδὺς γὰρ ἐσι τῷ μειρακίῳ, καὶ πῶς χαίρειν αὐτῷ συώσειν. εἰ δὲ μὴ αἰσχρὸν ἦν ἐμὲ λέγειν τὰ τοιαῦτα, καὶ ὃν τι προσέθηκε, ὅπερ σὺ εἰ θέλεις, θῶ Ζωπύρου δ' παιδαγωγὸς αὐτῷ μάθοις ἂν, ἀληθὲς ὄν. ἀλλ' ἐχρὴ παραπλῆσιον σὺ γάμοις, ὑδὲ ἀμφέλλειν ἄλλως. καὶ μάλιστα ἐφ' ἅτως

Nam ego qui quod honestum est, in bonis solum duco, facilè tulero contumeliam. Atqui ne possis posthac ad istam excusationem confugere, ut dicas te mei oblitum fuisse, nimirum in tanto strepitu, & occupatione, bis te hodie sum allocutus, primùm mane domi tuæ: deinde rursum in Castoris, ac Pollucis æde rem divinam facientem. Atque his quidem de rebus hæc respondero rim. Quòd si tibi videor cœnæ gratia succensere: quid Oeneo acciderit cogita. Videbis enim etiam Dianam succensentem, quòd ille se solam non adhibuisset sacrificio, cùm reliquos omnes Deos acciperet convivio. Nam hac de re sic alicubi meminit Homerus.

Non meminit, vel non succurrit, at acriter ardet.

Et Euripides.

Hæc terra Calydon Pelopii est soli, fretum
Qua est parte, campos divites pingues habens.

Et Sophocles.

Immisit agris Oenei aprum maximum,
Torquens sagittas eminus Latonia.

Hæc tibi è plurimis pauca citavi, ut intelligeres cujusmodi præterito viro, Diphilum ad cœnam adhibeas, cui filium etiam tradidisti. Rectè: jucundus enim est adolescenti, & cum ipso ad gratiam conversatur. Atque adeò ni mihi dictu turpe fuerat, addidissem, & aliud quiddam: quod tu, si libet, è Zopyro ejus pædagogo verum esse cognosces. Verùm non convenit obturbare in nuptiis, neque accusare quenquam: præsertim criminibus usque

1 Οἰναιο] Leg. Mercer. ad Aristenet. Epist. 6. lib. 2. *Bourd.*

αἰσχρᾶς αἰτίας. καὶ γὰρ εἰ Δίφιλος ἄξιος δύο ἤδη μαθητὰς μὲ ἀποστάσας, ἀλλ' ἔγωγε Φιλοσοφίας αὐτῆς ἕνεκα σιωπήσομαι. προσέπαξα δὲ τῷ οἰκέτῃ τούτῳ, ἂν διδῷς αὐτῷ μοίραν τινὰ ἢ συός, ἢ ἐλάφου, ἢ σησαμοῦντος, ὡς ἐμοὶ ἀφαιρήσεσθαι, καὶ ἂν θέλῃς ἁπλοῦν ἀγοράσῃ, μηλαδεῖν, μὴ ἐξορμᾷν ἐπὶ τούτῳ πεπομφέναι. Τούτων ὢ ἐπεῖρε ἀναγινωσκομένων μᾶλλον, ἱδρώς τέ μοι προσεχεῖτο τὼ αἰδοῖ. καὶ τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, χανεῖν μοι τὴν γῆν ἠυχόμην, ὁρῶν τοὺς παρόντας γελῶντας ἐφ' ἑκάστῳ. καὶ μάλιστα ὅσοι ᾔδεσαν τὴν Ἐτοιμοκλέα, πολὺν ἄνδρωπον, καὶ σεμνὸν εἶναι δοκοῦντα. ἐθαύμαζον δὲ οἷος ὢν, ἀφελάθοι αὐτοὺς, ἐξαπαλωμένους τῷ πώγωνι, καὶ τῇ τοῦ προσώπου σκιᾷ. ὁ γοῦν Ἀλεξαίνετος, εἰδώς μοι σὺν ἀμελείᾳ παρειδεῖν αὐτὸν, ἀλλ' ὅποτ' ἂν ἐλπίσας κληδόνα ἐπινεῦσαι, εἰδὴ ἂν ἐμπορήσαιεν ἑαυτῶν τοιούτῳ τινί. ὥστε δὲ τὴν δόκησιν πειρᾶσθαι ἠξίει. ἐπεὶ δὲ ἂν ἐπαύσατο ὅστε ὁ οἰκέτης ἀναλογιώσκων, τὸ μὲν συμπόσιον ἅπαν εἰς τὰς ἀμφὶ τὸν Ζήνωνα, καὶ Δίφιλον ἀπέβλεπε, δεδικότες, καὶ ὠχριῶντες, ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ προσώπου ἐπαληθεύοντες τὰ τοῦ δοῦλου Ἐτοιμοκλέους κρυπτόμενα. ὁ Ἀλεξαίνετος δὲ, ἐπεβόησε, καὶ θορύβου μεσοῦντος ἦν. ὠκέλευε δ' ὅμως πίνειν ἡμᾶς, καὶ ἐπειρᾶτο εὖ λαθέσθαι τὸ γεγονὸς, παρομοιδίων ἅμα. καὶ τὸν οἰκέτην ἀπέπεμψεν, εἰπὼν ὅτι ἐπιμελήσεται τούτων. μετ' ὀλίγον δὲ, καὶ ὁ Ζήνων ὑπεξανέστη ἀφανῶς, ὑπαιδαγωγοῦντος αὐτὸν καλλάτταδα, ὡς κελεύσαντος τοῦ πατρός. ὁ Κλεόδημος δὲ, καὶ πάλαι τινὸς ἀφορμὴν δόλιμος, ἐβούλετο

que adeò pudendis. Tametsi Diphilus dignus in quem facerem, quippe qui duos jam discipulos à me retraxerit. Ego tamen ipsius Philosophiæ causa reticebo. Porrò famulo huic mandavi uti si quam partem dare velles, vel apri, vel cervi, vel placentæ, mihi deportandam, ut hoc pacto te mihi de cœna purgares, ne reciperet, ne ad hoc ipsum à nobis missus fuisse videatur. Hæc amice dum legerentur, sudor undique præ pudore mihi manabat, & quod dici solitum est, optabam ut mihi terra dehisceret, cùm viderem eos qui aderant, irridere singula, potissimùm qui Etœmoclem norant, canum hominem, & gravitatem præ se ferentem. Itaque mirabar, quòd hactenus ipsos, barba & vultus severitate deceptos latuisset cujusmodi vir esset. Cæterùm Aristænetus videbatur non per contemptum præteriisse ipsum: verùm quòd desperasset; si fuisset invitatus, eum promissurum, morigerumque ad res hujusmodi se præbiturum: eóque ne tentandũ quidem esse putasse. Perlectis à famulo literis universum convivium oculos ad Zenonem & Diphilum convertebat, quòd trepidarent, & pallerent, & vultus inconstantia, crimen ab Etœmocle intentum agnoscerent. Porrò Aristænetus quanquam erat perturbatus, & tumultu plenus, tamen nos jubebat bibere, idque quod acciderat commodè vertere conabatur, subridens interim, ac famulum dimisit, respondens ea sibi curæ fore. Paulò pòst Zeno surgens clanculum se subduxit, à pædagogo submonitus ut discederet, tanquam id jubente patre. Tum Cleodemus, qui jamdudum occasionem quæritabat (nam

ge-

γὰρ συμπλακῆναι τοῖς Στωϊκοῖς, καὶ διερρήγνυτο, σὺκ ἔχων ἀρχὴν εὔλογον, τότε δὴ τὸ ἐνδέσιμον ἐνδεχόμενος ἡ ἐπιστολῆς, τοιαῦτα ἔφη ἐξερράζεται ὁ καλὸς Χρύσιππος, καὶ Ζήνων ὁ θαυμάσιος, καὶ Κλεάνθης, ῥημάτια δύσηνα, καὶ ἐρωτήσεις μόγιστα, καὶ χρήματα Φιλοσόφων. τὰ δ' ἄλλα, Ἐτοιμοκλεῖς οἱ τωλεῖστοι, καὶ αἱ ἐπιστολαί, ὁρᾶτε ὅπως πρεσβυτικαί. καὶ τὸ πελώριον, Οἰνεύς μ', Ἀλεξαίνετος. Ἐτοιμοκλῆς ἦ, Ἀρτεμίς. Ἡ ἐπιστολὴ, εὐφημα πάνυ, καὶ ἑορτῆ πρέπουσα. νὴ Δί' εἶπεν ὁ Ἕρμων ὑπερκαγχακεύμενος, ἡκηκόη γὰρ οἶμαι ὦ τινα ἐσκωμμένον Ἀλεξαινέτῳ εἰς τὸ δεῖπνον, ὥστε σὺκ ἄκριτον ὠφεῖτο μεμνῆσθαι ἢ καλυδωνίου. ἀλλὰ πῶς ἐστίας ὦ Ἀλεξαίνετε, πίμπε ὡς τάχιστα τὸν ἀπαρχῶν, μὴ ἐκφύσῃ ὁ πρεσβύτης ὑπὸ λιμοῦ, ὥσπερ ὁ Μελέαγρος ἀπομαραινόμενος. καίτοι ἡδὺν ἂν πάθοι δεινόν. ἀδιάφορον γὰρ ὁ Χρύσιππος τὰ τοιαῦτα ἡγεῖτο εἶναι. Χρύσιππε γὰρ μέμνησθε ὑμεῖς ἔφη ὁ Ζηνόθεμις, ἐπαίροντες ἑαυτὸν, καὶ φθεγξάμενος παμμέγεθες, ἢ ἀφ' ἑνὸς ἀνδρὸς σὺν εὐνόμως φιλοσοφοῦντος Ἐτοιμοκλέους ἢ γήνου, μεταξὺ τὸν Κλεάνθην, καὶ Ζήνωνα, σοφοὺς ἄνδρας; οἳ πάντες ἦ ὄντες, ὑμεῖς ἐρεῖτε ταῦτα. ἦ σὺ μὲν τὸν Διοσκούρων ἤδη ὦ Ἕρμων τὰς πλοκάμους ἀποκεκαρμένος χρυσᾶς ὄντας; καὶ δώσεις δίκην, παραδοθεὶς τῷ δημίῳ. σὺ δ', τῶν Σωκράτους γυναῖκα ἢ μαθητὰ ἐροίχεσθαι ὦ Κλεόδημε. καὶ καλλιφθεὶς, τὰ αἰσχιστ' ἔπαθες. ἢ πιστεύσετε ἂν τοιαῦτα συνεπισταμένοις αὐτοῖς; ἀλλ' ἐμοιχὸς ἐγὼ τῆς ἐμαυτοῦ γυναικὸς ἦν; ὃς ὁ Κλεόδημος, ὥσπερ σύ. ἀλλὰ ἢ ξένε μαθητὰ λαβὼν τὸ-

gestiebat omnino cum Stoicis conflictari: & diirumpebatur, quòd idoneam ansam non haberet: sed cùm præbuisset epistola illa, Hujusmodi, inquit, facit ille Chrysippus egregius, & Zeno ille mirabilis, & Cleanthes, verbula misera, & duntaxat interrogationes, & species Philosophorum. Cæterùm Etœmocles sunt plerique: & videtis quàm graves sint epistolæ. Denique Aristænetus hic Oeneus est. Etœmocles Diana. Dii boni bene auspicata omnia, & festivitati congruentia. Ita per Iovem, inquit Hermon supra hunc accumbens, nam audierat, opinor, aprum quendam ad cœnam ab Aristæneto paratum, eoque putabat non intempestivè apri Calydonii factam esse mentionem: per lares Aristænete, primitias mitte quamprimum, ne protinus senex ille, sicuti Meleager, fame contabescat: tametsi nihil acerbum ipsi accideret: siquidem Chrysippus censet hæc esse indifferentia. Chrysippum nominatis, inquit Zenothemis, erigens sese, maximaque voce intonans: An ex uno homine qui non legitimè philosophiam exercet, nempe præstigiatore isto Etœmocle, metimini Cleanthem & Zenonem viros sapientes? At quinam estis vos qui hæc dicitis. Nonne tu Hermon, auream cæsariem Castoris & Pollucis circumtondisti? cujus facti pœnas dabis, carnifici traditus. Tu verò, Cleodeme, nonne Sostrati discipuli tui uxorem stuprasti? & deprehensus, turpissima passus es. Annon igitur silebitis, cùm hujusmodi dedecorum vobis sitis conscii? Atqui meæ uxoris non sum leno, Cleodemus inquit, quemadmodum tu. Neque hospitis discipuli,

φόδιον δεξαμενὸς ἥκοις, ἔπειτα ὤμοσα κὴ τὸ πολιάδος μὴ εἰληφέναι, οὐδ' ἐπὶ τέτταρσι δραχμαῖς δανείζω, οὐδ' ἄγχω τὰς μαθητὰς, ἢν μὴ κὴ χρεὼν ἀποδῶσι τὰς μισθούς. ἀλλ' ὁ μὲν ταῦτα ἔφη ὁ Ζηνόθεμις, οὐκ ἂν ἔφασκον μὴν ἀχὶ φάρμακον ἀποδόσθαι Κελτοῖς ἐπὶ τῷ πατρί. κὴ ἅμα ἔπιε πίνων. κὴ ὑπόσον ἔπ λοιπὸν ἐν τῇ κύλικι περὶ ἥμισυ χεδὸν, κατεσκέδασεν αὐτοῦ. ἀπέλουσε δ' ὁ Ἴων τὸ γελοίησεως, οὐκ ἀνάξιος ὤν. ὁ μὲν Ἕρμων, ὑπεξύσθη κὰ τὸ κεφαλῆς τὸ ἄκρον, σφοδρῶς, καὶ τὰς παρῶδας ἐμφαρτύρεθ, οἷα ἐπεπόνθ. ὁ Κλεόδημος δ', ὡς γὰρ εἶχε κύλικα, ἐπισφαφεὶς, σφοδρὰ τύπτει τε τὸ Ζηνόθεμιν. κὴ τῇ δεξιρᾷ ἕλ πώγωνος λαβόμενος, ἔμελε παίσειν κὰ πόρρης. κὴ ἀπέκτεινεν ἂν τὸ γέροντα, εἰ μὴ Ἀρεταιεὺς ἐπίσχε τὼ χεῖρε. κὴ ὑπερβὰς τὸ Ζηνόθεμιν, ἐς τὸ μέσον αὐτοῖν κατεκλίθη, ὡς λῴσαῖεν, ὑπὸ λῴπεισόμενοι αὐτῷ εἰρήνην ἄγοντες. ἐν ὅσῳ δ' ταῦτα ἐγένεθ, ποικίλα ἐφ' Φίλων ἐγὼ κατ' ἐμαυτὸν ἐνόουν, τὸ ῥᾴδιον ἐνεῖνο, ὡς εὐδὲν ὄφελος ἦν ἄρα ἐπίσασθ τὰ μαθήματα, εἰ μή τις ἄρα ἐκ τὸ βίου ῥυθμίζ σφᾶς τὸ βέλτιον. ἐκεῖνος γὰρ ἐφρόντιζε ὅπως ἐν τοῖς λόγοις, ἑώρων γέλωτα ἐπὶ τοῖς πεφυσμένοις ὀφλισκάνοντας. ἔπειτα δ' εἰσῆλ μοι, μὴ ἄρα τὸ ὑπὸ τ. πολλῶν λεγόμενον ἀληθὲς ἦ, κὴ τὸ πεπαιδεῦσθ ἀπάγη τὸ ὀρθῶν λογισμῶν τὰς ἐς μόνα τὰ βιβλία, ἐκ πὰς ἐν ἐκείνοις φροντίδας σπουδὰς ἀφορώσας. τοιοῦτον γὰρ Φιλοσόφων παράφυτον, οὐδὲ κὰ τύχοι ἕνα τινὰ ἔξω ἁμαρτήματος ἦν ἰδεῖν. ἀλλ' οἱ μὲν, ἐποίουν αἰσχρά. οἱ δ' ἔλεγον αἰσχίω. accepto viatico quod depoſuerat, poſtea per Palladem, à me non acceptum dejeraſſe, neque quaternis drachmis fœnero, neque diſcipulos obtorto collo in vincula duco, niſi in tempore mercedem perſolverint. Verùm illud, inquit Zenothemis, haud quaquam poſſis inficias ire, te Critoni miniſtraſſe venenum quo patrem necaret. Tum ſimul bibit, & quicquid in calice ſupererat, circiter ferè dimidium, in ambos effudit. Proximus etiam Ion conſperſus eſt, eo malo non indignus. Hermon igitur de capite merum abſtergebat reclinatus, præſentes omnes contumeliæ atteſtans. Cleodemus autem, cùm calicem non haberet, converſus Zenothemin conſpuit, & læva prehenſum à barba, erat alapam illiſurus: & ſenem illum occidiſſet, niſi Ariſtænetus manum cohibuiſſet. Is mox transcenſo Zenothemide inter utrumque medius aſſedit, ut eo veluti muro dirempti, pacem agerent. Dum autem hæc fiebant Philo, varia volvebam in animo: eratque illud in promptu, nullum eſſe operæ pretium ſiquis diſciplinas perdiſcat, ni ſimul & vitæ rationes ad id quod optimum eſt, componat: cùm viderem illos qui verbis alios antecellerent, quàm ridiculos factis ipſis ſeſe exhiberent. Deinde & illud veniebat in mentem, verum-ne ſit quod vulgo dicitur: videlicet eruditionem à recta ratione boniſque inſtitutis abducere iſtos, qui ſolos libros aſſiduò ſpectarent, eaſque commentationes quæ illis inſunt. Etenim tot Philoſophorum qui aderant, nullum fortè à lapſu immunem cernere erat. Verùm alii faciebant turpia, alii turpiora dicebant. Neque enim

jam

ἐδὲ γὰρ εἰς τὸ οἶνον ἔτι ἀναφέρειν ἔχειν τὰ γιγνόμενα, λογιζόμενος οἷα ὁ Ἐτοιμοκλῆς ἄσιτος ἔτι, καὶ ἄποτος ἐμεμεφάφει. ἀνέστραπτο δ' ἂν τὸ πρᾶγμα. καὶ οἱ μὲ ἰδιῶται, καὶ σωφρόνως πάνυ ἐστώμενοι, ὅτε παροινοῦντες, ὅτε ἀχημονοῦντες ἐφαίνοντο, ἀλλ' ἐγέλων μόνον, καὶ κατεγίνωσκον αὐτῶν οἴεσθαι, ὡς γε ἐμοὶ δοκεῖν, ὁμοιότατοι πάντες εἶναι δοκοῦσι τοῖς χημάτων. οἱ σοφοὶ δὴ, ἠσέλγαινον, καὶ ἐλοιδοροῦντο, καὶ ὑπερενεπίμπλαντο, καὶ ὑπεκρώφουν, καὶ εἰς χεῖρας ἦεσαν. ὁ θαυμάσιος δὴ Ἀλκιδάμας, καὶ ἐνόρχ ὢν τῷ μέσῳ, οὐκ αἰδούμενος τὰς γυναῖκας. καὶ ἐμοὶ ἐδόκει ὡς ἂν δρίστα τις εἰκάσειεν, ὁμοιότατα εἶναι τὰ ἐν συμποσίῳ, οἷς φησὶ τὸ Εἶδος οἱ ποιηταὶ λέγουσιν. ὅ γὰ κληθεῖσιν αὐτὼ ἐς τὸ Πηλέως τὸ γάμου, ῥίψαν τὸ μῆλον εἰς τὸ σωόδειπνον, ἀφ' ὗ τοσοῦτον πόλεμον ἐπ' Ἰλίῳ γεγόνασι. καὶ ὁ Ἐτοιμοκλῆς τοίνυν ἐδόκει μοι τὸν ἐπιστολὸν ἐμβαλὼν εἰς τὸ μέσον, ὥσπερ τι μῦλον, ὃ μείων τὸ Ἰλιάδος κακὸν ἐξεργάσεσθαι. ὅ γὰ ἐπαύσατο οἱ ἀμφὶ τὸ Ζηνόθεμιν, καὶ Κλεόδημον φιλονεικοῦντες, ἐπὶ μέσῳ αὐτῶν ὁ Ἀγελαΐδης ἐλθών. ἀλλὰ νῦ μὲ ἔφη ὁ Κλεόδημος ἐκεῖνον, εἰ ἐλεγχθεῖητε ἀμαθεῖς ὄντες. εὖ ἴσον ἦ ἀμυνοῦμαι ὑμᾶς ὅτιοῦν ὃ χρὴ τρόπον. ἀπόκριναί μοι ὦ Ζηνόθεμι, ἦ σὺ, ἦ ὁ κοσμιώτατος Δίφιλος, καθ' ὅ, τι ἀδιάφορον εἶναι λέγοντες τὸ χρημάτων τῶν κτῆσιν, οὐδὲν ἄλλ' ἢ τοῦτο ἐξ ἁπάντων σκοπεῖτε, ὡς πολεῖον κτήσοισθε. καὶ Δίφ τοῦτο ἀμ-

jam poteram eorum quæ fiebant, culpam vino authori imputare? mecum reputans cujusmodi essent quæ Etœmocles neque cibo, neque potu, etiamdum degustato, scripserat. Ita inversæ erant rerum vices: & idiotæ modestè admodum epulantes videbantur, neque vino petulantes, neque indecorè sese gerentes. At ridebant duntaxat, eosque opinor, damnabant, quos suspexerant, ex habitu judicantes eos esse alicujus pretii. Contra sapientes illi, & in libidinem ferebantur, & convitiis certabant, & sese cibo potuque ingurgitabant, vociferabantur, & ad manus usque veniebant. Cæterum admirandus ille Alcidamas, etiam in medio mejebat, fœminas non reveritus. Ac mihi quidem, siquis hæc quæ in eo convivio gerebantur, rectissimè voluisset conferre, simillima videbantur iis quæ de Eride Dea poëtæ fabulantur, nempe hanc quòd non esset ad Pelei nuptias advocata, malum in medium convivium projecisse, ex quo tam ingens bellum apud Troiam ortum fuerit. Itidem Etœmocles mihi visus est epistola illa, quasi malo quopiam in medium projecta, non minùs malorum, quam habeat Ilias, excitasse. Neque enim finem contentionis fecerunt, Zenothemis ac Cleodemus, postquam medius inter eos sedit Aristænetus. Age, inquit Cleodemus, in præsentiarum quidem sat est, si literas nescire evincamini: sed crastino die vos ulciscar quibus conveniet modis. Respondе mihi Zenothemi, vel tu, vel elegantissimus ille Diphilus, qua tandem gratia pecuniæ possessionem inter indifferentia ponendam esse censeatis: cùm ex omnibus nihil aliud spectetis, quàm ut ipsi quamplurimum pecuniæ possi-

φὶ τὰς πλουσίας ἀεὶ ἔχητε ἐν δανείζητε, καὶ τοκογλυφεῖτε, καὶ ἐπὶ μισθῷ παιδεύητε. πάλιν αὖ τῷ ἡδονῷ μισοῦντες, καὶ τὴν Ἐπικουρείων κατηγορεῖτε, αὐτοὶ τὰ αἴσχιστα ἡδονῆς ἕνεκα ποιεῖτε, καὶ παίζετε; ἀγανακτοῦντες εἴ τις μὴ καλέσειεν ἐπὶ δεῖπνον, εἰ δὲ καὶ κληθείητε, τοσοῦτο μὲν ἐθίοντες, φυσιᾶσθε, τοσαῦτα δὲ τοῖς οἰκέταις ἐπιδιδόντες, καὶ ἅμα λέγων, τῷ ὀδόντι ἀφειδῶς ἐπέχειρᾷ, ἵνα ὁ παῖς εἰ μὴ καὶ Ζωοθέμιδος, μεστὴν ἅπαν παντοδαπῶν κρεῶν. καὶ ἔμελλε λύσειν αὐτῷ μὲ, ἀπορίπτειν αὐτὰ εἰς τὸ ἔδαφος. ἀλλ' ὁ παῖς οὐκ ἀνῆκε, κρατερῶς ἀντεχόμενος. καὶ ὁ Ἕρμων εὖ μὲν ἔφη ὦ Κλεόδημε, εἰ πάντων ἕνεκα ἡδονῆς κατηγορεῖτε, αὐτοὶ ἡδέως τὰς ἄλλας ἀξιοῦντες. οὐκ ἀνάσυρε σὺ ἡμῖν ὃς ὁ Ζωοθέμις, εἰπὲ ὦ Κλεόδημε, καθ' ὃ, τι σὺν διαφορον ἦγε τὸ πλεῖστον. ἔμοιγε, ἀλλὰ σύ. καὶ ἐπὶ πολὺ τὸ τοιοῦτον ἴσως, ἄχρι δὴ ὁ Ἴων ἀποκύψας εἰς τὸ ἐμφανέστερον, παύσασθε ἔφη, ἐγὼ γὰρ εἰ δοκεῖ, λόγων ἀφορμὰς ὑμῖν ἀξίων τῆς παρούσης ἑορτῆς καθήσω εἰς τὸ μέσον. ὑμεῖς δὲ, φιλονείκως ἐρεῖτε, καὶ ἀκούσεσθε ὥσπερ ἀμέλει καὶ τῷ ἡμετέρῳ Πλάτωνι ἐν λόγοις ἡ πλείστη ἀμφισβήτησις ἐγένετο. πάντες ἐπῄνεσαν οἱ παρόντες, καὶ μάλιστα οἱ ἀμφὶ τὸν Ἀελσαίνετον τε, καὶ Εὐκλεῖτον, ἀπαλλάξασθαι τῆς ἀηδίας ὅπου γὴν ἐλπίσαντες. καὶ μετῆλθέ τε ὁ Ἀελσαίνετος ἐπὶ τὸν αὐτὸν τόπον, εἰρωνίᾳ μεγεῖσθαι ἐλπίσας. καὶ ἅμα εἰσενεκόμισε ἡμῖν τὸ ὀντελὲς ὀνομαζόμενον δεῖπνον, μία ὄρνις ἑκάστῳ, καὶ κρέας ὑὸς, καὶ λαγὼς, καὶ ἰχθὺς ὁν Ταγήνῃ, καὶ σησαμοῦντες, καὶ ὅσα ὀψοφαγεῖν, καὶ ἐξῆν ἀποφέρεσθαι

deatis. Atque ob id, semper apud divites hæretis, fœneratis & usuræ incumbitis, neque non mercede docetis. Rursus cùm voluptatem detestimini, atque hac de causa Epicureos vituperetis, turpissima facitis, & patrimini voluptatis gratia, indignè ferentes si quis vos ad cœnam vocarit: & si vocemini, non sat est tantum vocare, ut cibo turgeatis, nisi & famulis tantum donetis. Quæ cùm diceret, pariter revellere conabatur linteum quod Zenothemidis puer tenebat, omni carnium genere refertum: eratque eo soluto, carnes in solum projecturus, nisi fortiter resistens puer illud non remisisset. Hic Hermon. Euge Cleodeme, respondeant qua gratia damnent voluptatem, cùm ipsi supra cæteros omnes studeant voluptati. Quin magis, inquit Zenothemis, tu Cleodeme, respondeto quamobrem divitias inter indifferentia numeres. Imò tu potiùs. Et ad hunc modum diu sunt altercati, donec Ion capite tandem in apertum prolato, Desistite, inquit, Ego, si libet, sermonum argumenta proponam in medium hac festivitate digna. Vos porrò citra contentionem vicissim & dicite, & auscultate, ut nimirum etiam apud Platonem nostrum, alternis dicendi vicibus res ut plurimùm agitatur. Id dictum probabant cùm omnes qui aderant, tum in primis Aristænetus, & Eucritus, in spem erecti fore ut ab hac molestia liberarentur. Et Aristænetus priorem in locum sese recepit, jam partam esse pacem ratus. Iamque nobis inferebatur ea convivii pars, absolutam cœnam vocant, singulæ singulis aves, carnes aprugnæ, & leporinæ, piscis Tangenicus, placentæ, breviter illa, quæcunque liberum est comedere, vel domum aspor-

πῶπα. πρὸκεῖσθ᾽ ὄχ᾽ ἓν ἑκάστῳ πινάκιον, ἀλλ᾽ Ἀριστοινέτῳ μὲν, καὶ Εὐκρίτῳ, ἐπὶ μιᾶς τραπέζης κοινόν, καὶ τὰ παρ᾽ αὐτῷ, ἑκάτερον ἐχρῆν λαβεῖν. Ζηνοθέμιδι δ᾽ τῷ Στωϊκῷ, καὶ Ἑρμωνι τῷ Ἐπικουρείῳ, ὁμοίως κοινὰ τὰ τούτοις. εἶπε ἐξῆς Κλεοδέμῳ, καὶ Ἴωνι, μεθ᾽ ὃς τῷ νυμφίῳ, καὶ ἐμοί. τῷ Διφίλῳ δ᾽, τὰ ἀμφοῖν. ὁ γὰρ Ζήνων ἀπελήλυθ᾽. καὶ μέμνησό μοι τούτων ὦ Φίλων, διότι δή ἐστι καὶ αὐτοῖς χρήσιμον εἰς τὸν λόγον. Φι. μεμνήσομαι δή. Λυ. ὁ τοίνυν Ἴων, πῶς τοῦτο ἦν ἄρχομαι ἔφη εἰ δοκεῖ. καὶ μικρὸν ἐπιχών, ἐχρῆν μὲν ἴσως ἔφη τοιούτων ἀνδρῶν παρόντων, περὶ ἰδεῶν τε, καὶ ἀσωμάτων εἰπεῖν, καὶ ψυχῆς ἀθανασίας. ἵνα δὴ μὴ ἀνηλέγωσί μοι, ὁπόσοι μὴ κατὰ τωὐτὰ φιλοσοφοῦσι, περὶ γάμων ἐρῶ τὰ εἰκότα. τὸ μὲν οὖν ἄριστον ἦν, μὴ δεῖσθαι γάμων, ἀλλὰ πειθομένους Πλάτωνι, καὶ Σωκράτει παιδεραστεῖν. μόνοι γὰρ οἱ τοιοῦτοι ἀποτελεσθείεν ἂν πρὸς ἀρετήν. εἰ δὲ δεῖ καὶ γυναικείᾳ γάμῳ κατὰ τὰ Πλάτωνι δοκοῦντα, κοινὰς εἶναι σωφρόνων τὰς γυναῖκας, ὡς ἔξω ζήλου εἰημεν. ζήλος ἐπὶ τούτοις ἐγένετο, ὡς σοι καιρὸς λεχθήσεται. Διονυσόδωρος δ᾽, ἀπαύστως ἔφη βαρβαρικὰ ἡμῖν ᾄδων; ᾗ γὰρ ἂν σύ ἐσκοπεῖτο τὸ ζήλον ἐπὶ τούτοις, καὶ ποῖόν τινι; καὶ σὺ γὰρ φθέγξῃ καθαρεύουσα εἶπεν; οἶμαι καὶ ὁ Διονυσόδωρος ἀντεπιδεικνύειν τὰ εἰκότα. ἀλλ᾽ ὁ Γραμματικὸς Ἰσαῖος ὁ βέλτιστος, πεύσασθε ἔφη. ἐγὼ γὰρ ὑμῖν ἐπιθαλάμιον ἀναγνώσομαι. καὶ ὃς ἀνέγνωσκεν. ὦ γὰρ τοῦτο εἶχε μέμνημαι, τὰ ἐλεγεῖα, ἢ οἴη ποτ᾽ ἄρ᾽ ἦσθα Ἀριστοινέτου μεγάροις δῖα

asportare. Apponebatur autem non sua cuique quadrula: verùm Aristæneto & Eucrito communis eadem in mensa: eratque utrique capiendum, quod sua ex parte erat. Communis etiam Zenothemidi Stoico, & Hermoni Epicureo: deinceps Cleodemo, & Ioni: post hos sponso, & mihi. Diphilo autem pars duorum apposita, cùm Zeno jam discessisset. Hæc memineris Philo, quoniam aliquid iis inest ad hanc narrationem utile. *Ph.* Meminero sanè. *Lyc.* Ergo primus exordior, inquit Ion, siquidem videtur. Et interposita brevi mora, Fortè conveniebat, inquit, ut apud ejusmodi viros de ideis, atque incorporeis substantiis, deque animi immortalitate sermo haberetur: verùm ne mihi contradicant, ii qui diversam Philosophiæ sectam sequuntur, de nuptiis dicam ea quæ congruunt. Optimum illud esset, si nuptiis opus non haberemus, sed Platonis ac Socratis dogma sequuti, pueros amaremus: nam soli qui ita facerent, virtutem absolutam pertingerent. Quòd si viris omnino ducendæ sint uxores, eas juxta Platonis sententiam communes habeant, videlicet quo zelotypia vacemus. Hæc risu sunt excepta, quòd intempestivè dicerentur. Tum Dionysodorus, Non desines, inquit, barbarica ista nobis occinere? Nam ubi zelotypiam istam requiras, aut apud quem? Et tu sceleste, inquit, loqui audes? Et cùm jam, opinor, convitia regesturus esset Dionysodorus, quæ Istiæus Grammaticus, Definite, recitabo: simulque cœpit legere. Satis memini. Nuper Aristæneti

conveniebat, vir ille optimus inquit, ego vobis epithalamion. Erant autem Elegiaci versus hi, si in ædibus unica summo Nutrita

est

Κλεανθὶς ἄνασσ' ἐτερέφετ' εὐδυκέως, πρὸ παρθενικῶν, κρείσσων δ' Κυθέρης, ἠδ' ὦ τ' σελήνης. νυμφίε, & σὺ χαῖρε, καρτερῶν κράτιστε ἐφήβων, κρείσσων Νηρῆος, καὶ Θέτιδος παιδός. ἄμμες δ' αὖτ' ὑμῖν τοῦτο θαλαμήϊον ὕμνον ξυνὸν ἐπ' ἀμφοτέροις πολλάκις ἀείσωμεθα. γέλωτος δ' ἐπὶ τούτοις ὡς τὸ εἰκὸς ἠγομένου, ἀρέας ἤδη τὰ παρακείμενα ἔβαλ. καὶ ἀνείλοντο οἱ ἀμφὶ τὸν Ἀριστάνετον, καὶ Εὔκριτον, τὰ αὐτὰ ἀμφοτέρων. κἀγὼ τἀμὰ, & ὁ Χαιρέας, ὅσα σφίσιν ἔκειτο. καὶ Ἴων ὁμοίως, & ὁ Κλεόδημος. ὁ δὲ Διφίλου, ἠξίου & τὰ τοῦ Ζήνωνι ἤδη ἀπιόντι παραπέτεσθαι φέρειας. καὶ ἔλεγε μόνῳ παραπεπῆναι οἱ αὐτὰ, & ὡς τοὺς ἀφώνους ἐμάχετο, καὶ ἀντέσχεν, ὑπ' ὀργῆς ἀντεκβεβλημένου, ὥσπερ τὸν Πατρόκλου νεκρὸν ἀνθέλκοντες. καὶ τέλος, σύνεγγυς, & ἀρῆκε, πολλὰ γέλωτα παρασχὼν τοῖς συμπόταις. καὶ μάλιστα ἐπὶ ἡλικιώτῃ μὴ τοῦτο, ὡς ἂν τὰ μέγιστα ἠδικημένου. οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Ἑρμωνα, & Ζηνόθεμις, ἄμαχοι κατέκειντο, ὥσπερ εἴρηται. ὁ μὲν, ὑπερφέρων, ὁ Ζηνόθεμις. ὁ δ' ὑπ' αὐτόν. παρέκειτο δ' αὐτοῖς τὰ μὲν ἄλλα πάντα, ἴσα. καὶ ἀνείλοντο εἰρηνικῶς. ἡ δὲ ὄρνις ἡ παρὰ & Ἑρμωνος, πιμελεστέρα. ὅτῳ οἶμαι τύχοι. ἔβαλ δὲ & ταῦτας ἀναιρεῖσθαι, τὴν ἑαυτοῦ ἑκάτερον. ὁ τοίνυν ὁ Ζηνόθεμις, καί μοι ὦ Φίλων πάνυ παρέσχε τὸ νῦν. ὁμῶς γάρ ἐσπουδ ἤδη δι' κεφαλαίου τὸ πραχθέντων. ὁ δὴ Ζηνόθεμις, φησὶ τὴν παρ' αὐτὸν ἀφεὶς, τὴν πρὸς & Ἑρμωνος ἀνείλετο, πιστέρων ὡς ἔφην ὄντων. ὅθ' ἀντεπελάβετο, καὶ οὐκ εἴα πλεονεκτεῖν. βοὴ τὸ ἐπὶ

est ſtudio diva Cleanthis hera: Virginibus cunctis reliquis præſtantior una, Vel potior Phœbe, vel potior Venere. Salve & tu juvenum validiſſime, ſponſe valentum, Nereo prior, ac fortior Æacida. At rurſum vobis hoc carmen ſæpius olim, Commune ambobus conjugiale canam. Ob hæc riſu, ut conſentaneum eſt, oborto, reliquum erat ut fercula tollerentur. Tum Ariſtænetus atque Eucritus uterque appoſita ſibi ſuſtulerunt, ego quæ mihi, Chæreas quæ ipſi, pariter Ion & Cleodemus. Porrò Diphilus etiam Zenonis digreſſi partem tollere parabat, affirmans ea uni ſibi fuiſſe appoſita, ideoque cum miniſtris pugnabat, & manibus utrinque injectis inter ſe trahebant, non aliter quàm Patrocli cadaver hinc atque illinc attrahere conantes: tandem victus eſt, & reliquit, multum riſum præbens convivis: maximè cùm eam ob rem poſtea ſtomacharetur, perinde quaſi atroci affectus injuria. Hermon autem, & Zenothemis, qui unà, ut dictum eſt, accumbebant: hic quidem, ſcilicet Zenothemis ſuperiùs, ille verò inferiùs, reliqua quidem quoniam æqualia fuerant appoſita, citra pugnam ſuſtulerunt. Sed avis Hermoni appoſita, erat altera paulò pinguior, quod ita caſu evenerat, opinor. Iamque ſuam uterque ſublaturus erat, ibi Zenothemis (ſed mihi animum omnino adverte Philo, jam enim ad ipſum negotii caput pervenimus) Zenothemis inquam, relicta ſua, appoſitam Hermoni, quam dixi pinguiorem, ſuſtulit. At ille contrà nitens retinebat, haud ſinens ut ea in re potior eſſet. Inter hæc

τούτοις. καὶ συμπεσόντες, ἔπασον ἀλλήλοις παῖς ὄρνισιν αὐτοῖς εἰς τὰ πρόσωπα. καὶ τῶν παρόντων ἐπειλημμένοι, ἐπεκαλοῦντο βοηθεῖν. ὁ μὲν τὸν Κλεόδημον, ὁ Ἕρμων. ὁ δὲ Ζηνόθεμις, Ἀλκιδάμαντα, ὁ Διφίλον. καὶ συνίστασαν οἱμὲν, ὡς τοῦτον. οἱ δὲ, ὡς ἐκεῖνον, πλὴν μόνου τοῦ Ἴωνος. ἐκεῖνος δὲ μέσον ἑαυτὸν ἐφύλαττεν. οἱδὲ ἐμάχοντο συμπλακέντες. καὶ ὁ μὲν Ζηνόθεμις, σκύφον ἀργύρεον ἀπὸ τραπέζης, κείμενον πρὸ τοῦ Ἀριστοίτου, ῥίπτει ἐπὶ τὸν Ἕρμωνα. κἀκείνου μὲν ἥμαρτε, παρὰ δὲ οἱ ἐτράπετ' ἄλλη. διῆλε δὲ τοῦ νυμφίου τὸ κρανίον εἰς δύο, χρηστὰ μάλα, καὶ βαθεῖ τραύματι. βοὴ δὲ ὠρθὴ τῶν γυναικῶν ἐγένετο. καὶ κατεπήδησαν εἰς τὸ μεζόχιμνον αἱ πολλαί. καὶ μάλιστα ἡ μήτηρ τοῦ μειρακίου, ἐπεὶ τὸ αἷμα εἶδε. καὶ ἡ νύμφη δὲ ἀνεπήδησε, φοβηθεῖσα περὶ αὐτῷ. ἐν τοσούτῳ δὲ ὁ Ἀλκιδάμας ἠείσατο, τῷ Ζηνοθέμιδι συμμαχῶν. καὶ παίξας τῇ βακτηρίᾳ, τοῦ Κλεοδήμου μὲν τὸ κρανίον, τοῦ Ἕρμωνος δὲ τὸν σιαγόνα ἐπέτριψε. καὶ τῶν οἰκετῶν ἐνίους βοηθεῖν αὐτοῖς ἐπιχειροῦντας, κατέτρωσεν. ὃ μὴν ἀπετράπουτο ἐκείνου. ἀλλ' ὁ μὲν Κλεόδημος, ὀρθοῦ τοῦ δακτύλου τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Ζηνοθέμιδος ἐξώρυτε. καὶ τὸν μὲν ἔβλαψε μόνον, ἀπέτραξεν. ὁ δὲ Ἕρμων, τὸν Διφίλου ἐπὶ ξυμμαχίαν ἥκοντα τοῦ Ζηνοθέμιδος, ἀφῆκεν ἐπὶ κεφαλὴν ἀπὸ τοῦ κλιντῆρος. ἐτρώθη δὲ ὁ Ἰστιαῖος ὁ Γραμματικὸς, λαμβάνων αὐτὸς ἐπιχειρῶν, λαὶξ οἱμὴ εἰς τὸν ὀδόντα τὸν τοῦ Κλεοδήμου, Διφίλου εἶναι οἰηθέντος. ἔκειτο δὲ ὁ ἄθλιος κατὰ τὸ αὐτὸ Οἶμπρον, αἷμα ἐμέων. πλὴν παραχῆς γε, καὶ δακρύων μεστὰ ἦν πάντα. καὶ αἱ μὲν γυναῖκες, ὠλόλυζον, τοῦ Χαιρέα

hæc clamore coorto, utrique in alterum irruentes, ipsis avibus facies mutuò cædebant: ac barbis invicem prehensis ad opem vocabant, Hermon Cleodemum, Zenothemis Alcidamantem & Diphilum: atque alii ab hujus, alii ab illius partibus steterunt, præter unum Ionem, qui se neutrum servabat. Cæterùm illi consertis manibus pugnabant. Ac Zenothemis quidem, appositum Aristæneto scyphum è mensa sublatum, projecit in Hermonem. Atque hunc haud tetigit, aliò sed flexus aberrat. Verùm sponsi caput in duas partes divisit, alto gravissimoque vulnere. Itaque mulierum orta est vociferatio, mediumque in prælium insilierunt multæ, cum primis autem mater adolescentis viso sanguine: sponsa etiam ei metuens prosiliit. Inter hæc strenuum se præbuit Alcidamas Zenothemidi opem ferens: & illiso suo baculo, Cleodemi quidem calvariam, Hermonis verò maxillam comminuit: & è famulis nonnullos ipsis opem ferre parantes, vulneravit: qui tamen non cesserunt. Verùm Cleodemus intentato digito Zenothemidi oculum effodit: tum admotus narem mordicus avulsit. Porrò Hermon Diphilum Zenothemidi suppetias venientem è sponda in caput præcipitem dedit. Sauciatus est & Istiæus Grammaticus, dum eos dirimere conatur, calce videlicet in dentes illius illiso, idque à Cleodemo, cùm hunc Diphilum esse putaret. Iacebat igitur miser ille, Sanguinem ab ore vomens, ut ejus Homerus ait. Præterea tumultus atque lachrymarum plena erant omnia: dum & mulieres ejularent, Chæreæ sponsi cir-

περιχυθεῖσαν. οἱ δ' ἄλλοι, κατέπαυον. μέχρις δ' ἦν ἀπάντων καπῶν ὁ Ἀλκιδάμας; ἐπεὶ ἅπαξ τὸ καθ' ἑαυτὸν ἐπέψαθ πυίων τ' ἀσυχάζω. καὶ πολλοὶ ἂν εὖ ἴσθι ἔπεσον, εἰ μὴ κατέαξε τὴν βακτηρίαν. ἐγὼ δ' ἑστὼς τ' τοῖχον ὀρθὸς ἐφεστὼς, ἐώρων ἕκαστα, σὺν ἀναμιγνὺς ἐμαυτῷν, ὡσ δ' Ἰταϊκὸν διδαχθεὶς, ὡς ἔστιν ἐπισφαλὲς ἀμφλύειν τὰ τοιαῦτα. λαπίθας δ' ἦν, καὶ Κενταύρους εἶδες ἄν, τραπέζας ἀνατρεπομένας, καὶ αἷμα συγκεχυμένον, καὶ σκύφους ἐμπιπλαμένους. τέλος δ', ὁ Ἀλκιδάμας ἀνατρέψας τὸ λυχνίον, σκότος μέγα ἐποίησε. καὶ τὸ πρᾶγμα ὡς τὸ εἰκὸς μακρῷ χαλεπώτερον ἐγεγόνει. καὶ γὰρ ῥᾳδίως ὑπόφησαν φῶς ἄλλο, ἀλλὰ πολλὰ ἐπῆλθεν, καὶ δεινὰ ἐν τῷ σκότῳ. καὶ ἐπεί πυρὶ τις λύχνον ποτὲ κομίζων, κατελήφθη, Ἀλκιδάμας μὲν, τὴν αὐλητρίδα λαβομένων, καὶ ὡς βίαν συνεχώρουν αὐτῇ προσάγειν. Διονυσόδωρος δ', ἄλλό τι γελοῖον ἐφωράθη πεποιηκώς. σκύφον γὰρ ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ κόλπου, ἐξαναστάντος αὐτοῦ. εἶτ' ἀπολογούμενος, Ἵνα μὲν ἔφη ἀνελόμενον ἐν τῇ περιχῇ, δῶρα αὐτῷ, ὅπως μὴ ἀπόλοιτο. καὶ ὁ Ἴων κηδεμονικῶς ἔλεγε τοῦτο πεποιηκέναι. ἐπὶ τούτοις, διελύθη τὸ συμπόσιον, τελευτῶσαν ἐν τοῖς δακρύοις. αὖθις εἰς γέλωτα ἐπὶ τῷ Ἀλκιδάμαντι, καὶ τῷ Διονυσοδώρῳ, καὶ Ἴωνι. καὶ οἵ τε τραυματίαι, φορεῖα ἐξεκομίζοντο, πονήρως ἔχοντες. καὶ μάλιστα ὁ πρεσβύτης Ζηνόθεμις ἀμφοτέραις, τῇ μὲν, τῷ ῥινός. τῇ δ', τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐπειλημμένος, βοῶν ἀπόλωλα ὑπ' ἀλγηδόνων. ὥστε καὶ τὸν Ἕρμωνα, καίπερ ἐν κακοῖς ὄντα, δύο γὰρ ὀδόντας ἐξεκέκοπτο, ἀνιμαρτύρεσθαι,

circunfusæ, dumque alii has studeant compescere. Sed malorum omnium maximum erat Alcidamas, posteaquam semel ad suum rediisset ingenium, obvium quemque feriens: multique in eo prælio cecidissent, scito, nisi baculum is fregisset. Ego autem rectus stans ad parietem, videbam singula, neque me admiscebam, Istiæi edoctus exemplo, periculosum esse conflictus istiusmodi dirimere. Lapithas itaque Centaurosque vidisses, everti mensas, effundi sanguinem, projici scyphos. Demum Alcidamas subversa lucerna, maximas induxit tenebras. Iamque res, uti verisimile est, atrocior multò esse cœpit, cùm non facile lumen aliud suppeteret, & multa ac gravia in tenebris commissa sunt. Et cùm tandem aliquis lucernam afferret, deprehensus est, Alcidamas quidem tibicinæ vestem attollens, & per vim cum ea congredi properans, Dionysodorus autem, alio quodam in facinore ridiculo proditus est. Nam ut surrexerat, scyphus è sinu illius in solum decidit. Postea excusans, Ionem ajebat in tumultu calicem sublatum sibi tradidisse, ne amitteretur. Id ita factum studio asserebat Ion. His rebus dimissum est convivium à lachrymis in ridiculum exitum conversum: idque Alcidamantis, Dionysodori, & Ionis gratia. Tum qui erant saucii, malè se habentes sarcinæ instar deportabantur: maximè senex ille Zenothemis, pariter tum oculo, tum nare mutilatus, enecari se præ cruciatu clamans: adeò ut Hermon, quanquam ne ipse quidem expers malorum (nam huic duo dentes fuerant excussi) palam attesta-

λέγηται, μέμνησο μέντοι ὦ Ζηνόθεμι, ὡς οὐκ ἀδιάφορον ἡγῇ τὸ πόνον. καὶ ὁ νυμφίος ἦν, ἀκεσαμένου τὸ τραῦμα τοῦ Διονίκου, ἀπήγετο εἰς τὴν οἰκίαν, πυνίαις κατειλημμένος τὴν κεφαλήν, ἐπὶ τὸ ζεῦγος ἀνατεθείς. ἐφ' ᾧ τὴν νύμφην ἀπάξειν ἔμελλον, πικρὸς ὁ ἅλιος τὰς γάμους ἐορτάσας. καὶ τῷ ὄντι ἦν ὁ Διόνικος ἐπεμελεῖτο δὴ τὰ δωμικά. καὶ καθεύδήσαντες, ἀπήγηλο ἐμοῦντες οἱ πολλοὶ οὐ παῖς ὀδός. ὁ μέντοι Ἀλκιδάμας, αὐτοῦ ἔμεινεν. οὐ γὰρ ἐδυνήθησαν ἐκβαλεῖν τὸν ἄνδρα, ἐπεὶ ἅπαξ καθβαλὼν ἑαυτὸν ἐπὶ τὴν κλίνης, πλαγίως ἐκάθευδε. τοῦτ' ἐστὶ τέλος ὦ καλὲ Φίλων, ἐγένετο ἐν συμποσίῳ. ἦ ἄμεινον τὸ τραγικὸν ἐκεῖνο εἰπεῖν, τὸ, Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων. πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι Θεοί. καὶ τὰ δοκηθέντ', οὐκ ἐτελέσθη. ἀσφαλῶς δόκηται γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀπέβη ἐκ ταύτα. ἐκεῖνό τε μεμάθηκα ἤδη, ὡς οὐκ ἀσφαλὲς ἀπράγμονα ὄντα, σωφρονοῦντ τοιούτοις φιλοσόφοις.

que jam didici, non esse tutum, philosophis agitare convivium.

testaretur: Memineris, inquiens, ô Zenothemis, ne posthac dolorem in mediis habendum ducas. At sponsus vulnere jam à Dionico curato, domum revectus est, fasciis revincto capite, eidem impositus vehiculo, quo sponsam erant abducturi. Atque ita miser ille amaras nuptias celebravit. Deinde etiam aliis pro sua virili remedium adhibebat Dionicus. Et postquam dormivissent, plerique mediis in viis vomentes, asportati sunt. Cæterùm inibi remanebat Alcidamas: hominem enim extrudere non poterant, postquam semel sese in spondam abjecerat, ibique transversus dormiebat. Hic fuit, ô bone Philo, convivii finis. Quapropter rectè illud quod in tragœdia scriptum reperitur hîc dixeris, Sunt fortunæ varii casus, Multaque non sperata faciunt Dii: Nec sperata eveniunt. Nam hæc sanè non expectatum exitum sortita sunt. Idcui non sit opus, cum ejusmodi

---

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΡΙΗΣ ΘΕΟΥ.

DE SYRIA DEA.

ARGVMENTVM.

Argumentum operis ipse titulus indicat. Describit enim Syriæ deæ & templum, & sacra, & effigiem quoque. Facto narrationis initio à collatione reliquorum templorum, sacrorumque, quæ in Syria sunt. Ac primùm quidem in genere commendat templum deæ hujus, à sanctitate, miraculis, & opulentia. Deinde speciatim commemorat, & de origine ejus, quando videlicet, & à quibus conditum tradatur, & quanam ipsa Dea esse, à plerisque putetur. Post hæc de ade templi, à quibus ea extructa fuerit, quæ

ejus forma, qui ſitus ſit. Item de ſignis ac ſtatuis, quæ tum intra ædem, tum extra viſantur. Poſtremò autem & de ſacerdotibus dea, de lacu & piſcibus ſacris, ad quos ſimulachra deorum, veluti per pompam quandam, viſendi cauſſa quotannis exeunt. Præterea & de panegyricis conventibus, quæ ibi celebrentur, de Gallis & eorum ceremoniis, deque ſacrificandi ritu ac legibus, inſertis ſuo loco & Antiochi, & Combabi hiſtoriis, quorum alter Stratonicen novercam amavit: alter, ad evitandam ejuſdem rei ſuſpicionem, ſibiipſi virilia præcidit. Atque in his nonnulla, ut videlicet illa de arca Noë (quem Lucianus, ut cæteri Græci quoque Deucalionem hic vocat) de Gallorum & ſacerdotum purificatione, de vetito porcorum eſu, & id genus alia ita traduntur, ut propemodum credi poſſit ex Iudæorum obſervationibus ac ſacris pleraque illa tranſſumpta, ſed tempore poſtea uſumque adulterata ac depravata fuiſſe.

Ἔστιν δὲ Συρίη πόλις, οὐ πολλὸν ἀπὸ τοῦ Εὐφρήτεω ποταμοῦ. καλέεται ἱρή. καὶ ἔστιν ἱρὴ τῆ Ἥρης τῆ Ἀσσυρίης. δοκέει δέ μοι τόδε τὸ ὄνομα, οὐκ ἄμα τῇ πόλῃ οἰκεομένῃ ἐγνύσθη, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀρχαῖον ἄλλο ἦεν. μετὰ δὲ σφίσι, τῶν ἱρῶν μεγάλων γινομένων, ἐς τόδε ἡ ἐπωνυμίη ἀπίκετο. ἐς δὲ ταύτης ἦν τῆ πόλι ἔρχομαι ἐρέων, ὁκόσα οἱ αὐτῇ ἐστι. ἐρέω δὲ νόμους, τοῖσι, ἐς τὰ ἱρὰ χρέονται. καὶ πανηγύρεας, τὰς, ἄγουσι. καὶ θυσίας, τὰς, ἐπιτελέουσι. ἐρέω δὲ ὁκόσα ἐς τὸ ἱρὸν εἰσπεμφθέντα, μυθολογέεται, καὶ τὸν νηὸν ὅκως ἐδμήθη. γράφω δὲ, Ἀσσυρίοισιν ἐών. καὶ τῆ, ἀπηλθόμην. τὰ μὲν, αὐτοψίῃ μαθών. τὰ δὲ, παρὰ τῶν ἱρέων ἐδάην. ὁκόσα ἐόντα ἐμεῦ πρεσσοτέρω, ἐγὼ ἱστορέων. Πρῶτοι μὲν ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ἐπὶ τοὺς ἱροὺς λόγους ἐτράποντο, Αἰγύπτιοι. καὶ ἐπὶ τούτοισι ἔσχον τὴν γνώμην, ἐπεὶ ἐνόησαν τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην, ἐόντας θεοὺς, ἀνθρώπους δὲ οὐκ ἐόντας, ἐπὶ τούτοισι ἔσχον τὴν γνώμην, ἐπεὶ ἐνόησαν τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην, ἐόντας θεοὺς, ἀνθρώπους δὲ οὐκ ἐόντας.

In Syria, non procul ab Euphrate fluvio eſt civitas, quæ vocatur Sacra: eſtque ſacra Iunoni Aſſyriæ. Sed nomen hoc urbi, ſimul atque fuit condita, non inditum fuiſſe videtur: imò aliud illi erat antiquitus, cùm verò Magna Sacra ibi celebrarentur, hoc cognomentum accepit. De hac igitur civitate dicturus venio quæcunque in ea ſunt. Dicam autem & leges, quibus utuntur in Sacris, & ſolennes conventus quos celebrant, & ſacrificia quæ peragunt. Dicam & quæcunque de illis fabulantur, qui hoc templum conſecrarunt, & quo pactò condita ſit ædes ipſa. Ego autem ſcribo, Aſſyrius cùm ſim: & eorum quæ narro, alia quidem ipſe coràm vidi: alia verò à ſacerdotibus edoctus ſum. Quæcunque antiquiora me ſunt, ab iis narrationem incipio. Primi hominum quos ſcimus, Ægyptii di-

1 *In Syria*] Lucianus hic de Dea Syria varias recenſet opiniones, ſeu illa Atergatis, ſeu Aſtarte, ſeu quæcunque alia illa fuerit quæ in Hierapoli urbe colebatur, addit & ſacra & eorum ritus quæ ridenda potiùs quàm referenda erant. Cic. lib. 3. de Natur. Deor. *Cogn.*

1 Ἀσσύρ-

Αἰγύπτιοι λέγουσιν Θεῶν τε ἐπίνοιαν λαβεῖν, καὶ ἱερὰ ἱδρύσασθαι, καὶ τεμένεα, καὶ πανηγύρεις ἀποδεῖξαι. πρῶτοι δὲ ὀνόματα ἔθεσαν, καὶ λόγους ἱεροὺς ἔλεξαν. μετὰ δὲ, ἐν πολλοσῷ χρόνῳ, παρ' Αἰγυπτίων, λόγῳ Ἀσσυρίοι ἐς Θεοὺς ἤκουσαν, καὶ ἱερὰ, καὶ νηοὺς ἤραντο. ἐν τοῖσι, καὶ ἀγάλματα ἔθεντο, καὶ ξόανα ἐπήξαντο. τὸ δὲ παλαιὸν καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι ἀφάνεον νηοὶ ἦσαν. καὶ ἔστι ἱερὰ καὶ ἐν Συρίῃ, ἐν Ἱερωπόλει τοῖς Αἰγυπτίοισι ἰσοχρονέοντα. ἔστι, ἐγὼ πλείστα ὁπωπα. τό, γε Ἡρακλέος τὸ ἐν Τύρῳ, καὶ τούτῳ Ἡρακλέος, τὸν, Ἕλληνες ἀείδουσι, ἄλλον δὲ, ἐγὼ λέγω, πολλῷ ἀρχαιότερον, καὶ Τύριος ἥρως ἐστί. ἕνι δὲ καὶ ἄλλο ἱερὸν ἐν Φοινίκῃ μέγα, τὸ Σιδώνιοι ἔχουσι. ὡς μὲν αὐτοὶ λέγουσι, [1] Ἀστάρτης ἐστί. Ἀστάρτην δὲ ἐγὼ δοκέω Σελήνην εἶναι. ὡς δέ μοί τις τῶν ἱερέων ἀπηγέετο, Εὐρώπης ἐστὶ ἡ Κάδμου ἀδελφεὴ. ταύτην δὲ ἔσχεν Ἀγήνορος βασιλῆος θυγατέρα, ἐπειδή τε ἀφανὴς ἐμηχάνησε, οἱ Φοίνικες τὴν μὲν ἐπιμήνιον, καὶ λόγῳ ἱερὸν ἐπ' αὐτῇ ἔλεξαν, ὅτι ἔβοσαν κριὸν, Ζεὺς ἐπόθεε. καὶ τὸ εἶδος ἐς τοῦρον ἀμείψαντος, ἥρπασε. καὶ μιν ἐς Κρήτην φέρων, ἀπίκετο. τάδε μὲν δὴ τῶν ἄλλων Φοινίκων ἤκουον. καὶ τὸ νόμισμα, τῷ, Σιδώνιοι χρέωνται, τῷ Εὐρώπης ἐφεζομένῳ ἔπὶ τῷ ταύρῳ τῷ Διΐ. τὸν μὲν δὴ, σὺν ὁμολογέουσι Εὐρώπης ἔμμεναι. ἔχουσι δὲ καὶ ἄλλο Φοίνικες ἱερὸν, οὐκ Ἀσσύριον, ἀλλ' Αἰγύπτιον. τὸ, ἐξ Ἡλιουπόλιος ἐς τὴν Φοινίκην ἀπίκε-

dicuntur & Deorum notitiam accepisse, & templa constituisse, & lucos, ac celebritates edidisse. Primi autem & nomina sacra intellexerunt, & sermones sacros docuerunt. Deinde non multo tempore pòst, Assyrii ab Ægyptiis doctrinam de Diis acceperunt, sacra & templa erexerunt, in quibus simulachra posuerunt, & statuas dedicarunt. Porrò antiquitus apud Ægyptios templa statuis caruerunt. In Syria quoque sunt templa, non multo Ægyptiis tempore posteriora, quorum plurima ego vidi. Herculis quidem illud quod est Tyri, non hujus Herculis, quem Græci decantant: sed quem ego dico, multò vetustior est, & Tyrius heros. Est & aliud templum in Phœnicia, quod Sidonii tenent, Astartæ ut ipsi quidem dicunt: Astarten autem Lunam esse puto. Vtque mihi aliquis ex sacerdotibus narravit, Europæ illud est, Cadmi sororis: quam, cùm esset Agenoris regis filia, nec amplius appareret, Phœnices templo honorarunt: & sacrum de ipsa sermonem evulgarunt, Nimirum Iovem ejus amore captum quòd esset pulchra, forma in taurum mutata, eam rapuisse, & in Cretam deportasse. Atque hæc quidem etiam à cæteris Phœnicibus audivi: & nummus quo Sidonii utuntur, habet Europam, tauro, Iovi videlicet insidentem: sed ædem Europæ esse non confitentur. Habent & aliud templum Phœnices non Assyrium, sed Ægyptium, quod ex Heliopoli in Phœniciam pervenit: id quidem non

[1] Ἀστάρτης] Leg. Scaliger ad Varron. 4. Ling. Latin. Achill. Tat. l. 1 Tertullian. Apolog. cap. 24. *unicuique etiam provinciæ & civitati suus Deus est, ut Syriæ Astartes.* Xiphilin. Quidam lunonem esse contendunt, alii Venerem. *Bourd.*

τε. ἐγὼ μὲν οὖν ὄπισθε μέγα ἢ ἐ τόδε, ἐ ἀρχαῖόν ἐστι. εἶδον ἢ ἐ ἐν Βύβλῳ μέγα ἱερὸν Ἀφροδίτης Βυβλίης. ἐν τῷ, ἢ τὰ ὄργια ἐς Ἄδωνιν ἐπιτελέουσι. ἐδάην ἢ ἐ τὰ ὄργια. λέγουσι γὰρ δὴ ὧν τὸ ἔργον τὸ ἐς Ἄδωνιν ὑπὸ ἢ συὸς, ἐν τῇ χώρῃ τῇ σφετέρῃ γενέσθαι. ἢ μνήμην ἢ πάθεος, τύπτονταί τε ἐκάστοτε ἔτεος, ἐ θρηνέουσι, ἐ τὰ ὄργια ἐπιτελέουσι. καὶ σφισι μεγάλα πένθεα ἀνὰ πᾶσαν χώρην ἵσταται. ἐπεὰν ἢ ἀποτύψωνται καὶ, ἢ ἀποκλαύσωνται, πρῶτα μὲν καθαίζουσι τοῖς Ἀδωνιδι, ὅκως ἐόντι νέκυϊ. μετὰ ἢ, τῇ ἑτέρῃ ἡμέρῃ, ζώειν τέ μιν μυθολογέουσι, ἐ ἐς τὴν ἠέρα πέμπουσι, ἐ τὰς κεφαλὰς ξυρέονται, ὅκως Αἰγύπτιοι, ἀποθανόντος Ἄπιος. γυναικῶν ἢ, ὁκόσαι σφι μὴ ἐθέλουσι ξυρέεσθαι, τοιήνδε ζημίην ἐκτελέουσι. ἐν μιῇ ἡμέρῃ, ἐπὶ πρήσει ἐ ὥρης ἴσαν. ἡ ἢ ἀγορὴ, μένοισι ξείνοισι πωλέεται. ἐνθαῦτα ὁ μισθὸς ἐς τὸν Ἀφροδίτην, θυσίη γίνεται. εἰσὶ ἢ ἔνιοι Βυβλίων, οἳ λέγουσι πολλὰ σφίσι πεφάσθαι τὸν Ὄσιριν τὸν Αἰγύπτιον. καὶ τὰ πένθεα, ἐκ τὸν Ἄδωνιν, ἀλλ' ἐς τὸν Ὄσιριν ποιέεσθαι πάντα πεπόηται. ἐρέω ἢ ὁκόθεν ἐ τάδε πιστὰ δοκέουσι. κεφαλὴ ἑκάστου ἔτεος ἐξ Αἰγύπτου ἐς τὴν Βύβλον ἀπικνέεται, πλέουσα τὸ μεταξὺ πολλόν, ἑπτὰ ἡμερέων. καὶ μιν οἱ ἄνεμοι φορέουσι θείῃ ναυτιλίῃ. πέφατται ἢ βέβαμαι, ἀλλ' ἐς μέσην τὴν Βύβλον ἀπικνέεται. καὶ ἔστι τὸ σύμπαν, θῶμα. καὶ τοῦτο ἑκάστου ἔτεος γίνεται, τὸ, ἐ ἐμοῦ παρεόντος ἐν Βύβλῳ ἐγένετο. καὶ τὴν κεφαλὴν ἐθησάμην Βυβλίην. ἔνι ἢ ἐ ἄλλο θῶμα ἐν τῇ χώρῃ τῇ Βυβλίῃ. ποταμὸς ἐκ ἢ Λιβάνου ἢ ὄρεος, ἐς τὴν ἅλα ἐκδιδοῖ. ὄνομα τῷ ποταμῷ Ἄδωνις

non vidi, ſed & hoc magnum eſt, & vetuſtum. Vidi etiam Bybli, magnum Bybliæ Veneris templum, in quo ritus quoſdam ſacros in Adonidem peragunt: quos ego novi. Nam quod aper in Adonim egit, hoc in ſuo ſolo factum eſſe dicunt: atque in rei memoriam, ſingulis annis verberantur, & lamentantur, rituſque ſacros peragunt, magnique luctus per regionem ipſis indicuntur. Et poſtquam verberandi, & plorandi finis factus eſt, primùm quidem Adonidi tanquam defuncto inferias agunt. Poſtea verò altero die eum vivere fabulantur, & in aërem mittunt, & capita detondent, ut Ægyptii, quum mortuus eſt Apis. Quæcunque autem mulieres tonderi nolunt, talem pœnam exolvunt. Diem unum ad quæſtum corpore faciendum proſtant. Forum autem illud ſolis peregrinis exhibetur: & quod inde mercedis auferunt, hoc Veneri in ſacrificium datur. Sunt autem ex Bybliis nonnulli, qui dicunt apud ſe humatum eſſe Oſirim Ægyptium: luctuſque & ritus hoſce, non Adonidi, ſed Oſiridi omnes fieri: cujus rei dicam unde fidem faciant. Caput unoquoque anno ex Ægypto Byblum defertur, ſeptem diebus, quantum ſpatii ex illa in hanc eſt, enatans: ipſumque venti divina quadam navigatione ferunt: nec uſquam aliò vertitur, ſed ſolam Byblum perfertur: totaque res ea eſt admiranda. Atque id fit quotannis, cumque Bybli eſſem, factum eſt: caputque vidi papyraceum. Porrò etiam alia res admiranda eſt in terra Bybliorum. Fluvius quidam ex Libano monte in mare defertur: fluvio nomen

eſt

ἐπιπλέῃ. ὁ δὲ ποταμὸς, ἐκφέρει ἐπὶ θάλασσαν αἱμῶδες τὸ ὕδωρ. καὶ τῶν χρόνον ἁλίσκεται, ἐσπίπτει ἐς τὴν θάλασσαν, καὶ φοινίσσει τὸ πολλὸν καὶ πελάγους, καὶ σημαίνει τοῖς Βυβλίοις τὰ πένθεα. μυθέονται δὲ ὅτι ταυτῃσὶ τῇσι ἡμέρῃσι, ὁ Ἄδωνις ἀνὰ τὸν Λίβανον πεπόκασι. καὶ τὸ αἷμα ἐς τὸ ὕδωρ ἐρχόμενον, ἀλλάσσει τὸν ποταμὸν, καὶ τῷ ῥόῳ τὴν ἐπωνυμίην δίδωσι. ταῦτα μὲν οἱ πολλοὶ λέγουσι. ἐμοὶ δέ πως ἀνὴρ Βύβλιος, ἀληθέα δοκέειν λέγειν, ἐπέρλω ἀπηγέετο καὶ πάθεα αὐτίλω. ἔλεγε δὲ ὧδε. ὁ Ἄδωνις ὁ ποταμὸς ὦ ξεῖνε, ἀπὸ τοῦ Λιβάνου ἔρχεται. ὁ δὲ Λίβανος, χώρῃ ξανθοτάτῃ ἐστί. ἄνεμοι δὲ τηνικαῦτα σείουσι τὰ ἡμέρῃσι ἐσφόροι, τὴν γῆν τοῦ ποταμοῦ ἐπιφέρουσι, ἐοῦσαν ἐς τὰ μάλιστα μιλτώδεα. ἡ μὲν γῆ μιν, αἱμώδεα ποιῆσι. καὶ τῶδε καὶ πάθεος αἷμα τὸ ὕδωρ. τὸ, λέγουσι, ἀλλ' ἡ χώρη αἰτία. ὁ μοὶ Βύβλιος, πρόσθεν ἀπηγέετο. εἰ δὲ ἀτρεκέως τοῦτο ἔλεγε, ἐμοὶ μὲν δοκεῖ χώρῃ θεῖα καὶ ἀνέμου ἡ συντυχίη. ἀνέβην δὲ καὶ ἐς τὸν Λίβανον ὑπὸ Βύβλου, ὁδὸν ἡμέρης, πυθόμενος αὐτόθι ἀρχαῖον ἱρὸν Ἀφροδίτης ἐμβῆναι, τὸ, Κινύρης εἴσατο. καὶ εἶδον τὸ ἱρὸν, καὶ ἀρχαῖον ἦν. τάδε μὲν ἔστι τὰ ἐν τῇ Συρίῃ ἀρχαῖα, καὶ μεγάλα ἱρά. τοσούτων δὲ ἐόντων, ἐμοὶ δοκέειν, οὐδὲν, τῷ ἐν τῇ ἱρῇ πόλι μεῖζον ἔμβραι, οὐδὲ νηὸς ἄλλου ἀξιοθεήτου, οὐδὲ χώρη ἄλλη ἱροτέρη. ἔνι δὲ ἔργα ἐν αὐτῇ πολυτελέα, καὶ ἀρχαῖα ἀναθήματα, καὶ πολλὰ θώματα, καὶ ξόανα θεοπρεπέα. καὶ θεοὶ δὲ καὶ αὐτοῖσι ἐμφανέες. [1]ἱδρῶτι γοῦν ὧν παρὰ σφίσι τὰ ξόανα, καὶ

est Adonis. Hic quotannis cruore inficitur, amissoque colore in mare delabitur: magnamque pelagi partem cruentat, tempusque lugendi Bybliis indicat. Fabulantur autem Adonim hisce diebus in Libano sauciari, unde in aquam delatus sanguis: fluvii colorem mutet, eidemque nomen det. Atque hæc quidem vulgo dictitant. Sed vir quidam Byblius, mihi vera dicere visus, aliam hujus rei causam narravit. His verbis. Fluvius hic Adonis, ô hospes, per Libanum defertur, cujus terra est admodum flava: quam minio simillimam, venti vehementes diebus illis exorientes, in fluvium deferunt: eaque facit ut cruentus videatur: ita non sanguis, quem ajunt, sed terra hujusce rei causa est. Ac Byblius quidem hæc mihi narravit. Quæ si vera sunt, divinus admodum hic venti ortus mihi videtur. Cæterùm ex Byblo in Libanum ascendi, confecto diei unius itinere, cùm audivissem ibi esse antiquum Veneris templum, quod Cinyras dedicarat. Quod templum vidi pervetustum. Atque hæc quidem in Syria sunt antiqua & magna templa. Quæ cùm multa sint, nullum tamen, quantum mihi videtur, majus eo est, quod in sacra civitate habetur, neque etiam ædes alia sanctior, nec terra magis sacra. In eo autem sunt, & pretiosa opera, & antiqua donaria, & mirabilia multa, Deorumque statuæ, Diique ipsis admodum conspicui. Nam statuæ sudant, moventur, & oracula edunt,

[1] Ἱδρώτι γοῦν] De his imaginum sudoribus Ioseph. Scaliger ad Tibullum lib. 2. & Dan. Heyns. ad Sil. Ital. *Bourd.*

κινέεται, ὃ χρησμηγορέϊ. καὶ βοὴ ἦ πολλάκις ἐγήγερθε ὑπ' αὐτῆς, κλειθέντος δὲ ἱροῦ. καὶ πολλοὶ ἤκουσαν. ναὶ μὰ Δία ὃ ἄλλα πάρα, ὑποῖσι ἐγὼ οἶδα, πρῶτόν ἐστι. πολλὰ γὰρ αὐτοῖσι ἀπικνέεται χρήματα, ἔκ τε Ἀραβίης, καὶ Φοινίκων, καὶ Βαβυλωνίων. καὶ ἄλλα ὑπὸ Καππαδοκίης. τὰ δὲ, καὶ Κίλικες φέρουσι. τὰ δὲ, Ἀσσύριοι. εἶδον δὲ ἐγὼ καὶ τὰ, ὑπὸ τῆς νηὸς λίθῳ δόκησιν, ἐόθητα πολλὰ, καὶ ἄλλα, ὁκόσα ἐς ἄρσενα, ἢ ἐς χρυσὸν δόκησιν. ἑορτὴ μὲν δὴ, καὶ πανηγύρεες, ἐόασι θεοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώπων τοσαίδε ἀπέδεξαν. ἱστορέοντι δέ μοι ἐτέων πάρα, ὁκόσα τῷ ἱρῷ ἐστι, καὶ τῶν Θεῶν αὐτοῖ, ἦν πῃ δικαίως, πολλοὶ λόγοι ἐλέγοντο. τοῖ, οἱ μὲν, ἐοικότες. οἱ δὲ, ἐμφανέες. οἱ δὲ, κάρτα μυθώδεες. καὶ ἄλλοι, βαρβαρικοί. οἷσι δὲ, τοῖσι Ἕλλησι ὁμολογέοντες. τοὺς, ἐγὼ πάντας μὲν ἐρέω, δέκομαι δὲ ὀλίγους. οἱ μὲν ὧν πολλοὶ, Δευκαλίωνα τὸν Σκύθεα τὸν ἱρὸν εἰσάγουσι λέγοντες. τοῦτον Δευκαλίωνα, ἐπὶ τῷ, τὸ πολλὸν ὕδωρ ἐγήγερτο. Δευκαλίωνος δὲ πέρι, λόγον οὐ Ἕλλησιν ἤκουσα, τὸν, Ἕλληνες ἐπ' αὐτῷ λέγουσι. ὁ δὲ μῦθος, ὧδε ἔχει. ἦδε ἡ γένεη, οἱ νῦν ἄνθρωποι, οὐ πρῶτοι ἐγένοντο. ἀλλ' ἐκείνη μὲν ἡ γένεη, πάντες ὤλοντο. ἤτοι δὲ, γένεος δευτέρης εἰσί. τὸ, αὖτις ὑπὸ Δευκαλίωνος ἐς πλῆθος ἀπίκετο. ἐκείνων δὲ πέρι τῶν ἀνθρώπων, τάδε μυθέονται. ὑβρίσαι κάρτα ἐόντες, ἀθέμιστα ἔργα ἔπρασσον. οὔτε γὰρ ὅρκια ἐφύλασσον, οὔτε ξείνους ἐδέκοντο, οὔτε ἱκετέων ἠνείχοντο, ἀντ' ὧν σφίσι ἡ μεγάλη συμφορὴ ἀπίκετο. αὐλίζετο ἡ γῆ πολλὸν ὕδωρ ἐκ δηοῦ, καὶ ὄμβροι μεγάλοι ἐγένοντο, καὶ οἱ ποταμοὶ κατέβησαν μέζονες, καὶ ἡ θάλασσα ἐπὶ πολλὸν ἐπέδραμε. καὶ βοὴ ἦ πολλάκις ἐγήγερθε ὑπ' αὐτῆς, κλειθέντος δὲ ἱροῦ. καὶ πολλοὶ ἤκουσαν. ναὶ μὰ Δία ὃ ἄλλα πάρα, ὑποῖσι ἐγὼ οἶδα, πρῶτόν ἐστι. πολλὰ γὰρ αὐτοῖσι ἀπικνέεται χρήματα, ἔκ τε Ἀραβίης, καὶ Φοινίκων, καὶ Βαβυλωνίων. καὶ ἄλλα ὑπὸ Καππαδοκίης. τὰ δὲ, καὶ Κίλικες φέρουσι. τὰ δὲ, Ἀσσύριοι. εἶδον δὲ ἐγὼ καὶ τὰ, ὑπὸ τῆς νηὸς λίθῳ δόκησιν, ἐόθητα πολλὰ, καὶ ἄλλα, ὁκόσα ἐς ἄρσενα, ἢ ἐς χρυσὸν δόκησιν. ἑορτὴ μὲν δὴ, καὶ πανηγύρεες, ἐόασι θεοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώπων τοσαίδε ἀπέδεξαν. ἱστορέοντι δέ μοι ἐτέων πάρα, ὁκόσα τῷ ἱρῷ ἐστι, καὶ τῶν Θεῶν αὐτοῖ, ἦν πῃ δικαίως, πολλοὶ λόγοι ἐλέγοντο. τοῖ, οἱ μὲν, ἐοικότες. οἱ δὲ, ἐμφανέες. οἱ δὲ, κάρτα μυθώδεες. καὶ ἄλλοι, βαρβαρικοί. οἷσι δὲ, τοῖσι Ἕλλησι ὁμολογέοντες. τοὺς, ἐγὼ πάντας μὲν ἐρέω, δέκομαι δὲ ὀλίγους. οἱ μὲν ὧν πολλοὶ, Δευκαλίωνα τὸν Σκύθεα τὸν ἱρὸν εἰσάγουσι λέγοντες. τοῦτον Δευκαλίωνα, ἐπὶ τῷ, τὸ πολλὸν ὕδωρ ἐγήγερτο. Δευκαλίωνος δὲ πέρι, λόγον οὐ Ἕλλησιν ἤκουσα, τὸν, Ἕλληνες ἐπ' αὐτῷ λέγουσι. ὁ δὲ μῦθος, ὧδε ἔχει. ἦδε ἡ γένεη, οἱ νῦν ἄνθρωποι, οὐ πρῶτοι ἐγένοντο. ἀλλ' ἐκείνη μὲν ἡ γένεη, πάντες ὤλοντο. ἤτοι δὲ, γένεος δευτέρης εἰσί. τὸ, αὖτις ὑπὸ Δευκαλίωνος ἐς πλῆθος ἀπίκετο. ἐκείνων δὲ πέρι τῶν ἀνθρώπων, τάδε μυθέονται. ὑβρίσαι κάρτα ἐόντες, ἀθέμιστα ἔργα ἔπρασσον. οὔτε γὰρ ὅρκια ἐφύλασσον, οὔτε ξείνους ἐδέκοντο, οὔτε ἱκετέων ἠνείχοντο, ἀντ' ὧν σφίσι ἡ μεγάλη συμφορὴ ἀπίκετο. αὐλίζετο ἡ γῆ πολλὸν ὕδωρ ἐκ δηοῦ, καὶ ὄμβροι μεγάλοι ἐγένοντο, καὶ οἱ ποταμοὶ κατέβησαν μέζονες, καὶ ἡ θάλασσα ἐπὶ πολ-

edunt, & clauſo templo clamor in æde ſæpenumero eſt coortus, quem audivêre multi. Quinetiam in iis quæ novi, præcipuæ ſunt opes. Nam multæ res ipſis afferuntur, ex Arabia, Phœnicibus, & Babyloniis: item aliæ ex Cappadocia, aliaſque Cilices afferunt, alias Aſſyrii. Præterea vidi quæ in æde ſecretò repoſita ſunt, veſtes videlicet multas, & quæcunque in argentum, aurum-ve ſunt converſa. Nam feſta, celebritateſque nullibi gentium tot receperunt. Porrò mihi de annis inquirenti, quot jam ſtetiſſet templum, quamque ipſi Deam eſſe putarent, multa dicebantur: quorum alia erant ſacra, alia manifeſta, alia admodum fabuloſa, alia barbara, alia cum Græcis conſentientia, quæ referam quanquam ea nullatenus probo. Complures igitur Scytham illum Deucalionem, eum puta Deucalionem, cujus temporibus aquarum diluvium fuit, templum hoc conſecraſſe tradunt. Apud Græcos autem, quod illi de Deucalione dicunt, audivi: ſicque ſe habet fabula. Hanc hominum generationem quæ nunc eſt, ab initio nequaquam fuiſſe, ſed eam quæ tum fuit totam interiiſſe. Hos autem homines qui nunc ſunt, ſecundi generis eſſe, quod rurſus à Deucalione in multitudinem excrevit. De illis autem hominibus hæc tradunt: eos cum eſſent admodum contumelioſi: nefaria perpetraſſe juramentum non obſervando, hoſpites non recipiendo, ſupplices non ferendo. Quam ob cauſam in magnam calamitatem incidiſſent: quum terra protinus aquam multam effudit, imbres magni ingruerunt, fluvii majores decurrerunt, atque in tan-

λὸν ἀνέβη, ἐς ὃ πάντα ὕδωρ ἐχώρησε, καὶ πάντας ὄλεσθαι. Δευκαλίωνα δὲ, μόνον ἀνθρώπων ἐλπίδα ἐς γενεὴν δευτέρην, δικαίου τινὸς, καὶ θεοσεβείας εἵνεκα· ἢ δὲ καὶ σωτηρίαν, ἤδε ἐγένετο. λάρνακα μεγάλην, σχὼν, αὐτὸς ἔῤῥει, ἐς ταύτην ἐσβιβάσας παῖδάς τε, καὶ γυναῖκας ἰωυτοῦ, ἐσέβη. ἐσβαινόντων δέ οἱ, ἀπήντησε σύες, καὶ ἵπποι, καὶ λεόντων γένεα, καὶ ὄφιες, καὶ ἄλλα, ὁκόσα ἐν γῇ νέμονται πάντα ἐς ζεῦγος. ὁδὶ, πάντα ἐδέκετο. καὶ μιν οὐκ ἐσίνοντο, ἀλλὰ σφισι μεγάλη διόθεν φιλίη ἐγίνετο. καὶ ἐν μιῇ λάρνακι πάντες ἔπλωσαν, ἕως τὸ ὕδωρ ἐπεκράτεε. τὰ, μὲν Δευκαλίωνος πέρι, Ἕλληνες ἱστορέουσι. τὰ δὲ τούτου, λέγεται λόγος ὑπὸ τῶν ἐν τῇ ἱρῇ πόλι μεγάλως ἄξιον θωυμάσαι, ὅτι ἐν τῇ σφετέρῃ χώρῃ, χάσμα μέγα ἐγένετο, καὶ τὸ σύμπαν ὕδωρ κατεδέξατο. Δευκαλίωνι δὲ, ἐπὶ τούτῳ ἐγένετο, βωμὸς τε ἵδρυτο, καὶ νηὸν ἐπὶ τῷ χάσματι Ἥρης ἄγιον ἐῤῥύσατο. ἐγὼ δὲ, καὶ τὸ χάσμα εἶδον, καὶ ἔστι ὑπὸ τῷ νηῷ, κέρτα μικρόν. εἰ μὲν ὦν πάλαι ἦν μέγα ἐὸν, νῦν τοιοῦτο ἐγένετο, οὐκ οἶδα. τὸ δὲ ἐγὼ εἶδον, μικρόν ἐστι. σῆμα δέ τι ἐστορέης, τόδε πεύσεσθαι. δὶς ἐκάστου ἔτεος ἐς θαλάσσης ὕδωρ ἐς τὸν νηὸν ἀπικνέεται. φέρουσι δὲ οὐκ ἱρέες μοῦνοι, ἀλλὰ πᾶσα Συρίη, καὶ Ἀραβίη. καὶ πέρηθεν δὲ Εὐφρήτεω, πολλοὶ ἄνθρωποι ἐς θάλασσαν ἔρχονται, καὶ πάντες ὕδωρ φέρουσι, τὸ, μὲν ὦν τὸ νηὸ οὐ χέουσι. μοῦνον δὲ, ἐς τὸ χάσμα κατερχέται, καὶ δέκεται τὸ χάσμα μικρὸν ἐὸν, ὕδατος πολλοῦ πολλόν. τὰ, δὲ ποιέοντες, Δευκαλίωνα ἐν τῷ ἱρῷ τόνδε νόμον θεσθαι λέγουσι, συμφορῆς τε, καὶ δυστα-

tantum intumuit mare, ut omnia essent aqua, & omnes perierint. Deucalion autem solus hominum relictus est in secundam generationem, prudentiæ, & pietatis gratia. Servatus autem fuit hoc pacto. Magnam quandam arcam, quam ipse habebat, liberis & uxore in eam impositis, conscendit. Ingredientem sequuti sunt apri, equi, leones, serpentes, & alia quæcunque in terra pascuntur, bina cuncta. Quæ omnia excepit: nec ipsum lædebant: sed magna inter eos divinitus erat concordia: unaque in arca omnes navigarunt, quandiu aqua superavit. Atque hæc quidem de Deucalione Græci tradunt. De iis autem quæ deinceps sequuta sunt, quiddam ab incolis Sacræ civitatis refertur, magna dignum admiratione, nimirum sua in regione factum ingentem hiatum, qui universam aquam absorbuit. Tum Deucalionem aras feciſſe, supraque hiatum ædem Iunoni sacram erexisse. Ego verò hiatum illum vidi, qui sub æde admodum est exiguus: verùm nescio fuerit-ne olim magnus nunc verò ejusmodi factus. Is utique quem vidi parvus est. Signum autem quo historiæ huic fidem faciant, hoc perагunt. Bis quotannis ex mari aqua in ædem defertur: quam non sacerdotes modò ferunt, sed tota Syria, & Arabia, & qui trans Euphratem habitant, multi homines ad mare veniunt, indeque omnes aquam afferunt, quam in æde primùm effundunt: deinde ea in hiatum delabitur, ab eo quanvis parvo, ingens aquæ copia recipitur. Qui hæc faciunt, Deucalionem eo in templo legem hanc tuliſſe dicunt, in calamita-

χσίης μνῆμα ἐμιμήσαμ. ὁ μὲν οὖν ἀρχαῖος αὐτοῖς λόγος ἀμφὶ τῷ ἱρῷ, τοιόσδε ἐστί. ἄλλαι δ', Σεμιράμιν τὴν Βαβυλωνίην, φασὶ, ἀπολιπεῖν πολλὰ ἔργα ἐν τῇ Ἀσίῃ ἐστί, ταύτην δὲ τόδε τὸ ἔδος εἰσαγαγεῖν νομίζουσι, οὐκ Ἥρῃ δ' εἰσαγαγεῖν, ἀλλὰ μητρὶ ἰωυτῆς. ἡ δὲ, Δερκετὼ ὄνομα. Δερκετὼ δ' εἶδος ἐν Φοινίκῃ ἐθησαύμασα καὶ ἄλλῃ πολλαχῇ ξείνον, ἡμισέη μὲν, γυνή. τὸ δ' ὀπίσω ἐκ μηρῶν ἐς ἄκρους πόδας, ἰχθύος ἐστὶν ἀπολήγει. ἡ δὲ ἐν τῇ ἱρῇ πόλει, πᾶσα γυνὴ ἐστι. πίσιες δὲ οἱ λόγου αὐτοῖσι, ἐν κείρῃ ἐμφαίνεες. [2] ἰχθύας, χρῆμα ἱερὸν νομίζουσι, καὶ ὅκοτε ἰχθύων ψαύσωσι. καὶ ὄρνιθας τὰς μὲν ἄλλας, σιτέονται, σφετερὴν δὲ μούνην, οὐ σιτέονται, ἀλλὰ σφίσι ἥδε ἱρή. τὰ δὲ γινόμενα, δοκέει αὐτοῖς ποιέεσθαι, Δερκετὼς, καὶ Σεμιράμιος εἵνεκα. τὸ μὲν, ὅτι Δερκετὼ μορφὴν ἰχθύος ἔχει. τὸ δὲ, ὅτι τὸ Σεμιράμιος τέλος, ἐς ὑστατὴν ἀπίκεο. ἀλλ' ἐγὼ τὸ μὲν νῦν, ὅτι Σεμιράμιος ἔργον ἐστὶ, τάχα καὶ δέχομαι. Δερκετὼς δὲ τὸ ἱρὸν ἐμιμήσατο, οὐδαμᾶ πείθομαι, ἐπεὶ καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι ἔνιοί εἰσι, οἱ ἰχθύας οὐ σιτέονται, καὶ τάδε οὐ Δερκετοῦ χαρίζονται. ἔτι δὲ καὶ ἄλλος λόγος ἱρὸς, ἦν, ἐγὼ σοφοῦ ἀνδρὸς ἤκουσα. ὅτι ἡ μὲν Θεὴ, Ῥέη ἐστί. τὸ δὲ ἱρὸν, Ἄττεω ποίημα. Ἄττης δὲ γένος Λυδὸς μὲν ἦν. πρῶτος δὲ τὰ ὄργια τὰ ἐς Ῥέην ἐδιδάξατο. καὶ τὰ, Φρύγες, καὶ Λυδοὶ, καὶ

tis & beneficii monumentum. Quare antiqua apud illos fama de templo, est hujusmodi. Alii autem Babyloniam illam Semiramidem, cujus multa per Asiam extant opera, hoc templum consecrasse putant, non Iunoni, sed matri suæ, cui Derceto fuit nomen. Dercetûs autem imaginem in Phœnicia vidi, spectaculum insolitum. Erat dimidia parte mulier: & quantum à femoribus ad pedes imos protenditur, in piscis caudam desinebat. Sed quæ est in Sacra civitate, tota est mulier. Porrò argumenta quibus huic narrationi fidem faciant, clara non habent. Pisces sacros putant, nec pisces attingunt unquam. Ex avibus, alias quidem edunt, sed solam columbam non edunt, quæ sacra ipsis est. Et quòd hæc ita fiunt, placet ipsis Dercetûs & Semiramidis gratia fieri: hoc quidem, quia Derceto piscis formam habet: illud quia Semiramis ad postremum in columbam versa est. At ego ipsam quidem ædem Semiramidis opus esse, forsan admiserim. Sed Dercetûs sacram esse nequaquam credo; quando & apud Ægyptios nonnulli sunt, qui piscibus non vescuntur, neque id Dercetûs in gratiam faciunt. Fertur autem & alius sermo sacer, quem ego à sapiente viro accepi: scilicet Rheam esse, Deam illam: templum autem Attæ opus. Porrò Attes genere fuit Lydius, primusque sacra in Rheæ honorem, tradidit. Ac quibus Phryges, Lydi,

1 Τῆς Δερκετοῦς] Leg. Scal. ad Vart. locum cit. *Bourd.*

2 Ἰχθύας, χρῆμα ἱερὸν νομίζουσι] Et hac de causa piscator Heliodorus cum frustra multoties rete jecisset, huic Deæ suspendit lib. 6. Anth.

Δαίμονι τῇ Συρίῃ ταῦτα τρέζεν Ἡλιόδωρος
Δίκτυον, ἐκ πολλῆς οὐ τυχὼν θήρης.

Idem.

1 Ἄτ-

Σαμόθρακες ἐπιτελέουσι, Ἄττεω πάντα ἔμαθον. ὡς γάρ μιν ἡ Ῥέη ἔπεμε, βίῃ μὲν ἀνδρηίῃ ἀπεπαύσατο, μορφὴν δὲ θηλέην ἠμείψατο, καὶ ἐσθῆτα γυναικηΐην ἐνεδύσατο. καὶ ἐς πᾶσαν γῆν φοιτέων, ὄργιά τε ἐπετέλεε, καὶ τὰ, ἔπαθε ἀπηγέετο, καὶ Ῥέῃ μητέϊδι. ἐν τοῖσι, καὶ ἐς Συρίην ἀπίκετο. ὡς δὲ οἱ πάντα Εὐφρήτεω ἄνθρωποι, ὅσοι αὐτόν, ἔπα ὄργια ἐδέκηντο, ἐν τῷ δὲ τῷ χώρῳ τὸ ἱρὸν ἐποιήσατο. σημήϊα δὲ Θεὸς τὰ πολλὰ ἐς Ῥέην ἀπικέεται. λέοντες γάρ μιν φέρουσι, καὶ τύμπανον ἔχει, καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πυργοφορέει, οἰκέην Ῥέῃ Λυδοὶ ποιέουσι. ἔλεγε δὲ καὶ Γάλλων πέρι, οἳ εἰσὶ ἐν τῷ ἱρῷ, ὅτι Γάλλοι Ἥρῃ μὲ ἀδώμασε, Ῥέη δὲ τιμωντες, καὶ Ἄττεα μιμέονται τὰ, δέ μοι δυσχερέα μὲ δοκέει ἐμμεμαγ, ἀληθέα δὲ, ἔμ. ἐπεὶ δὲ τ τομῆς, ἄλλην αἰτίην ἤκουσα πολλὸν πιστοτέρην. ἄνδρας δέ μοι τὰ, λέγουσι ἐν ἱρὰ πέρι, τοῖσι Ἕλλησι τὰ πολλὰ ὁμολογέοντες. τῷ μὲ Θεὸν, Ἥρην δοκέοντες, τὸ δ' ἔρεζον, Διονύσου ἐν Σεμέλης παῖδα. καὶ γὰ δὴ Διόνυσος ἐς Συρίην ἀπίκετο, κείνην ὁδὸν, τῷ, ἤλθε ἐπ' Αἰθιοπίην. καὶ ἔστι πολλὰ ἐν τῷ ἱρῷ Διονύσου ποιητέα σήματα. ἐν τοῖσι, καὶ ἐόντες βάρβαροι, καὶ λίθοι Ἰνδοὶ, καὶ ἐλεφάντων κέρατα, τὰ Διόνυσος ἐξ Αἰθιόπων ἤνεικε. καὶ φαλλοὶ δὲ ἕστασι ἐν τοῖσι προπυλαίοισι δύο κάρτα μεγάλοι. ἐπὶ τ, ἐπίγραμμα τοιόνδε ἐπιγέγραπται, Τόσδε φαλλὸς Διόνυσος, Ἥρη μητρυιὴ ἀνέθηκε ἐμοὶ μὲ ὤν, καὶ τάδε δρκέῃ. ἐρέω δὲ καὶ ἄλλο, τί ἐστι ἐν τῷ ναῷ Διονύσου ὄργιον. Φαλλὸς Ἕλληνες, Διονύσῳ ἐγείρουσι. ἐπὶ τ, καὶ τοιόνδε ἐπι-

di, Samothraces utuntur, ea omnia ab Atte didicerunt. Postquam enim ipsum castravit Rhea, vitam quidem virilem agere desiit, formam autem femininam assumpsit, vestemque muliebrem induit. Atque ita per omnem terram obambulans, sacra passim peragebat, quæque passus esset, narrabat: Rheamque celebrabat. Inter quæ & in Syriam venit: & cùm qui trans Euphratem habitant, neque ipsum, neque sacra reciperent: hoc in solo templum constituit: multaque adsunt signa Deæ, quæ faciunt ut Rhea videatur. Leones enim ipsam ferunt, habetque tympanum, & super capite turrim gestat qualem Rheam Lydi fingunt. Dicebat autem & de Gallis idem, qui in templo sunt Gallos non Iunoni, sed Rheæ castrari, & Atten imitari. Hæc mihi decora quidem videntur, at non vera: siquidem castrationis causam aliam multò fide digniorem audivi. Placent verò mihi hæc quæ de templo dicunt, in quibus cum Græcis consentiunt: Deam quidem Iunonem putantes esse, ipsum autem opus Bacchi Semeles filii. Etenim Bacchus in Syriam venit, eo itinere quo in Æthiopiam est profectus. Multaque in templo sunt indicia, quæ Bacchum authorem comprobant. Inter quæ & vestes barbaræ, & lapilli Indici, & elephantorum cornua, quæ Bacchus attulit ex Æthiopia. Etiam priapi stant in vestibulis, duo admodum magni, quibus inscriptum est hoc epigramma. Hos posui Bacchus tibi Iuno noverca priapos. Ac mihi quidem vel ista sufficiunt. Cæterum aliud quoque dicam, quis sacrorum sit ritus in æde Bacchi. Græci priapos Baccho erigunt: in quibus & tale quiddam portant,

φέρωσι, [1] ἄνδρας μικρὰς ὑπὸ ξύλου πεποιημένους, μεγάλα αἰδοῖα ἔχοντας. καλέουσιν ὃ τάδε, νεωρόαστρα. ἔστι δὲ καὶ τόδε ἐν τῷ ἱρῷ. ἐν δεξιᾷ τοῦ νηοῦ, καθήμενον σμικρὸς ἀνὴρ χάλκεος, ἔχων αἰδοῖον μέγα. τοσοῦτόν μιν ἀμφὶ τῶν οἰκιστέων τοῦ ἱροῦ μυθολογέουσι. ἤδη δὲ ἐρέω καὶ τοῦ νηοῦ πέρι, ἥτοιός τε ὁκως ἐγένετο, καὶ ὅστις μιν ἐποιήσατο. λέγουσι τὸν νηὸν τὸν πρὶν ἐόντα, μὴ ἔμμεμφαι τὸν τῶν δρηκὼν μεγεθυνθῆναι, ἀλλ' ὀλίγον μὲν, κατενεχθῆναι χρόνῳ ὕστερον. τὸν δὲ νῦν ὁρῶμεν, Στρατονίκης ἔμμεμφαι ποιήματα, γυναικὸς τοῦ Ἀττυρίων βασιλῆος. δοκέει δέ μοι ἡ Στρατονίκη ἐκείνη ἔμμεμφαι, τὸν ὠφθόγονον ἠρᾶσθαι. τὸν, ἠλέγχε δ' ἰητρὸς ἐπιποίη. ὡς γάρ μιν ἡ συμφορὴ κατέλαβε, ἀμηχανέων τῷ κακῷ, αἰσχρῷ δοκέουσα, καὶ ἡσυχίην εἶδεν. ἐκεῖνο δὲ ἀλγέων ἐδέδει. καί οἱ ἥ τε χροιὴ πάμπαν ἐτρέπετο, καὶ τὸ σῶμα δι' ἡμέρης ἐμαραίνετο. ὁ δὲ ἰητρὸς, ὡς εἶδέ μιν ἐς ὕδεν ἐμφανὲς ἀρρωστέουσαν, ἔγνω τῷ νοῦσον ἔρωτα ἔμμεμφαι. ἔρωτα δὲ ἀφανέα πολλὰ σημήια, ὀφθαλμοί τε ἀδηνέες, καὶ φωνὴ, καὶ χροιὴ, καὶ δάκρυα. μαθὼν δὲ ταῦτα, ἐπείρα. χειρὶ μὲν τῇ δεξιῇ ἔμελλε τοῦ νεηνίσκου τῷ καρδίην, σκάλλεσθαι δὲ τὰς ἀνὰ τῷ οἰκίην πάντας. ὁδὲ, ἐπεὶ μὲν ἄλλων ἐσιόντων πάντων, οὐ ἠρεμίη μεγάλη ἦν. ὡς δὲ ἡ μητρυιὴ ἀπίκετο τῷ τε χροιὴν ἠλλάξατο, καὶ ἱδρώειν ἄρξατο, καὶ τρόμῳ ἔσχετο. καὶ ἡ καρδίη ἀνεπάλλετο. τὰ δὲ γυνὸ-

pusillos viros ligneos, magna pudenda habentes. Vocantur autem Neurospasta hæc. Est igitur & hoc in templo illo. In dextra ædis, sedet pusillus vir æneus pudendum magnum habens: ac tantum de illo, quod ad templi conditores attinet, tradunt. Iam verò & de æde dicam, & de situ ejus, deque ejus conditore. Dicunt ædem illam quæ principio fuit, non esse eam quæ nunc est, sed antiquiorem illam successu temporis collapsam esse: hanc autem quæ nunc est, esse Stratonices opus, uxoris Assyriorum regis. Videtur autem mihi Stratonice illa esse, quam privignus amavit, cujus amorem medici industria deprehendit. Cùm enim hæc ægritudo ipsum invasisset, animi dubius ob malum quod turpe videbatur, silentio premens ægrotabat. Iacebat autem nihil dolens: verùm color ejus omnino immutabatur, & corpus in dies marcescebat. Medicus autem ut vidit ipsum morbi nullum præ se ferre manifestum indicium, cognovit eum amore laborare. Amoris autem occulti multa sunt signa, oculi languentes, vox, color, & lachrymæ. Quibus animadversis hoc fecit. Manu dextra tenebat cor adolescentis, eos verò qui in domo erant, omnes vocabat. Ille ingredientibus cæteris omnibus, erat maximè quietus: at noverca veniente, tum demum & colorem mutare, & sudorem emittere incipiebat, & tremore corripiebatur, eique cor subsultabat. Quæ cùm ita fierent, manifesta amo-

1 Ἄνδρας μικρὰς] Phalli sive Priapi pingebantur nanorum specie, ut monui ad Petron. sequitur mox, μεγάλα αἰδοῖα ἔχοντας, & paulò post ἔχων αἰδοῖον μέγα. sic apud Hesych. νάνον· ὅτι τὸ μικρὸν, ὡς νάνον καὶ αἰδοῖον ἔχοντα μέγα, οἱ γὰρ νάνοι μεγάλα ἔχουσιν αἰδοῖα. Talis erat pictura Dei hortorum cujus meminit Tzetzes ad Lycophronem vocans eum σπυσιδὴ καὶ βατυαίδιον lege βατυαίδιον. Bourd.

1 Ἡ λι-

μῶρα ἐμφανέα τῷ ἰητρῷ, τὸν ἔρωτα ἔπιλε. καὶ μιν ὧδε ἰήσατο. καλέσας ἐς νεηνίσκου τὸν πατέρα, κάρτα ἀρίωδέοντα, ἤδε ἡ νοῦσος ἔφη, τέω, ὁ παῖς ὅδε ἀρρωστέει, ὁ νοῦσος ἔστι, ἀλλὰ ἀδικίη. ὅδε γάρτοι ἀλγέει μὲν ὀδύνῃ, ἔρως δέ μιν, καὶ φρενοβλαβείη ἔχει. ἐπιμιμέεται δὲ, τὸ, ὑδυμαῖ τοὔξεται, φιλέων γυναῖκα ἐμὴν, τέω, ἐγὼ ἔπι μετήσομαι. ὁ μὲν, ὧν τοιῇδε σοφίῃ ἐψαύεσθε. ὁδὲ, αὐτίκα ἐλίσσετο, ὡς τὸ σοφίης, καὶ ἰητρικῆς, μή μοι παῖδα ὀλέσῃς. ὁ γὰρ ἡδίκαν ταύτῃ συμφορῇ ἔχοιτο, ἀλλά οἱ ἡ νοῦσος ἀσκησίη. τῷ, σὺ μηδαμῶς ζηλοτυπίαν, πένθος ἔχειρε πάσῃ βασιληίῃ. μὴ ἦ ἰητρὸς ἐὼν, φόνον ὡρτξενίσεις ἰητρικῇ. ὁμῶς, ὧδε ἀγνὼς ἐὼν, ἐδέετο, ὀδὲ, μιν αὖτις ἀμείβετο, ἀνόσια ἀπαυδέων, γάμου ἐμοὶ ἀπαιρεόμενον. σὺ ἦ, κῶς ἂν αὐτὸς ἔπειθες ἐμεῦ τάδε ἀδικέοντος; ὁ δὲ, ὡς τὰδε ἔλεγε, ὡς δεῖ αὐτὸς ἂν κατὰ γυναικὸς ἐφείσατο, ὀδὲ παιδὶ σωτηρίης ἐφθόνεε, εἰ καίτοι μητρυιῆς ἐπῄμμεε. ὁ γὰρ ὁμιλίῃ συμφορέων ἔμμενεν, γαμετὴν, ἢ παῖδα ὀλέσαι, ὡς ἦ τάδε ὁ ἰητρὸς ἤκουσε, τί τοι ἔφη ἐμεὶ λίσσεαι; καὶ γάρτοι σὴν γυναῖκα ποθέῃ. τὸ, ἦ ἔλεγον ἐγὼ, πάντα ἦλω ψαύεσθε. πείθεται μὲν τοῖσι. καὶ τῷ μὲν παιδὶ, λέπτ' ἐ γυναῖκα, καὶ βασιληίλω. αὐτὸς ἦ ἐς τὸν Βαβυλωνίλω χῶρον ἀπίκετο, καὶ πόλιν ἐπὶ τῷ Εὐφρήτῃ ἐπώνυμον ἑωυτῷ ἐποιήσατο. ἔνθα οἱ ἐ ἡ πλοῦτη ἐγήρετο. ὧδε μὲν ὁ ἰητρὸς ἔρωτα ἔγνω τε, καὶ ἰήσατο. ἤδε δὴ ὧν ἡ Στρατόνικη, ἔτι τῷ πρώτερον ἀνδρὶ συνοικέουσα, ὄναρ τοιόνδε

amoris indicia medico præbebant. Atque ipsum hoc pacto sanavit. Advocato adolescentis patre, qui de filio valdè sollicitus erat: hic morbus, inquit, morbus non est, sed scelus. Nam hic quidem dolore vacat: sed ipsum amor, & vecordia tenet: eaque expetit quæ neutiquam consequetur, siquidem amat uxorem meam, quam ipsi non sum concessurus. Itaque is istiusmodi prudentia mentiebatur: at pater illico supplicavit, per prudentiam, & medicinam tuam, filium mihi ne perdas. Non enim sua sponte hoc malo tenetur: sed hic morbus invito illi accidit. Quare tu ne per zelotypiam toti regno luctum excites: neque medicus cùm sis, arti medicæ sis author cædis. Ita ignarus ille, precabatur. Sed medicus, denuo respondit, nefaria moliris, quùm mihi conjugem adimere, & medico vim inferre vis. Tu verò quid faceres, siquis uxoris tuæ desiderio teneretur, quando hæc à me postulas? Tum ille ad hæc respondit, fore ut neque conjugi parceret, neque filio salutem invideret, etiamsi novercam expeteret. Neque enim parem esse jacturam, uxorem, aut filium amittere. Quibus auditis medicus, quid me rogas? inquit. Etenim tuam uxorem expetit: & quæ tibi dicebam modò, falsa erant omnia. His itaque pater adducitur, ac filio conjugem relinquit, & regnum. Ipse verò in Babylonicam regionem se contulit, urbemque supra Euphratem sibi cognominem condidit, ubi diem obiit. Hoc pacto Medicus amorem cognovit, & curavit. Stratonice verò hæc cum adhuc priori marito cohabitaret, somnium tale vidit. Visa est ei

ἐθήσατο, ὡς μιν ἡ Ἥρη σπέλδοι, ἐμβαίη οἱ τὸ σὺν τῇ ἱρῇ πόλῃ νηόν. εἰ δ' ἀπιθέοι, πολλά οἱ, καὶ κακὰ ἀπείλεε. ἠδὲ, τὰ μὲν πρῶτα, ἐδεμίλιν ἄρην ἐποιεῖτο. μετὰ δ', ὡς μιν μεγάλη νοῦσος ἔλαβε, τῷ τε ἀνδρὶ τῷ ὕβριν ἀπηγήσατο, καὶ τὴν Ἥρην ἱλάσκετο, καὶ φήσειν τὸν νηὸν ἐκτελέσειν. καὶ αὐτίκα ὑγιέα γενόμενον, ὁ ἀνὴρ ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν ἔπεμπε. σὺν δέ οἱ, καὶ χρήμασι, καὶ στρατῷ πολλῷ. τὰς μὲν, εἰκοδομέειν. τὰς δ', καὶ ἐς ἀσφάλειαν εἵνεκα. καλέσας δὲ πινα τῶν ἑωυτοῦ φίλων γενείην, κάρτα καλὸν, τῷ, ὄνομα ἦν Κομβάβῳ. ἐγώ τοι ἔφη ὦ Κομβάβε, ἐθέλον ἐόντα, φιλέω τε μάλιστα φίλων ἐμῶν, καὶ πάμπαν ἐπαινέω σοφίης τε, καὶ δυνοίης τῆς ἐς ἡμέας, τῷ δὴ ἐπιδέξαο. νῦν δέ μοι χρειὼ μεγάλης πίστιος. τῷ, σε θέλω γυναικὶ ἐμῇ ἐπισπόμενον, ἔργον τέ μοι ἐπιτελέσαι, καὶ ἱρὰ πελέσαι, καὶ φραδῆς ἐπικρατέειν. σοὶ δ' ἀπηδήμῳ, ἐξ ἡμέων τιμὴ μεγάλη ἔσεῖ. ὣς δ' τάδε, ὁ Κομβάβος αὐτίκα λίσσετο, πολλὰ λιπαρέων μή μιν σπέμπειν, μὴ δ' πιστεύειν οἱ τὰ πολλὸν ἑωυτοῦ μέζονα χρήμασι, καὶ γυναῖκα, καὶ ἔργα ἱρά. τὰ, δ' ὀρρώδεε, μή κοτέ οἱ ζηλοτυπίη χρόνῳ ὕστερον ἐς τὴν Στρατονίκην γένοιτο, τῷ, μὴν ἀπάξειν ἔμελλε. ὡς δ' ἐδάμα ἐπείγετο, οὐδὲ, ἱκεσίης δευτέρης ἀπέτυχε, δῦναί οἱ χρόνον ἑπτὰ ἡμερέων. μὴ δὲ, ἀποστείλαι μιν τελέσαντά τι τῶν, μάλιστα ἐδέετο. τυχὼν δὲ ῥηϊδίως, ἐς τὸ ἑωυτοῦ οἶκον ἀπικνέεται. καὶ τεσσάρων καμάτοιο, τοιάδε ὠδύρετο. ὦ δείλαιος, τί μοι ταῦτης τῆς πίστιος; τί δέ μοι ὀδὸς, τῆς τέλος ἤδη δέρκομαι; νέος μὲν ἐγὼ, καὶ

Iuno jubere, ædem illam in Sacra civitate sibi extruere, & si non pareret, ipsi mala multa comminari. Cujus somnii primùm nullam rationem habebat. Postea verò, cum gravis morbus ipsam corripuisset, viro visionem narravit, Iunonem placare cœpit, ædemque illam promisit se condituram. Ac statim ubi convaluit, maritus ipsam in Sacram civitatem misit, cumque ipsa pecunias & magnum exercitum, partim ædificandi causa, partim securitatis gratia. Vocato autem quodam ex amicis suis, juvene admodum formoso, cui nomen erat Combabo: Ego te, inquit, Combabe ut pote probum, amicorum omnium diligo maximè: & cùm ob prudentiam, tum ob tuam erga me benevolentiam, quam & præstitisti, omnino laudo. In præsentia autem mihi est opus magna fide: quare volo ut tu cum uxore mea profectus, ædificium absolvas, & sacra peragas, & exercitui præsis. Postquam autem redieris, magnum à nobis honorem consequêre. Tum protinus obsecravit Combabus multis precibus ne se mitteret, nec pecunias suis facultatibus multò majores crederet, nec uxorem, opusque sacrum. Timebat autem ne zelotypia tandem sibi erga Stratonicen pareretur, ut quam solus inde abducturus erat. Verùm ubi nequaquam fuit permotus. Hic secundò supplicavit, ut sibi spatium septem dierum permitteret, ac deinde ablegaret, ubi res maximè necessarias peregisset. Quo facilè impetrato, domum suam abit, & procidens in terram: his verbis lamentabatur. O me misérum! quo mihi hæc fides? quo mihi hoc iter, cujus exitum jam video? Iuvenis ego

γυναικὶ κακῇ ἔψυχμαι. τὸ, δέ μοι μεγάλη συμφορὴ ἔσεσται, εἰ μὴ ἔγωγε πᾶσιν αἰτίην κακῆς ἀπαθήσομαι. τῷ, μοι χρὴν μέγα ἔργον ἀποτελέσαι, τό, μοι πάντα φόβου ἐνέπλησε. τάδε εἰπὼν, ἀπιλία ἑωυτὸν ἐποίεε. καὶ πεμὼν τὰ αἰδοῖα, ἐς ἀγρηΐον μακρὸν κατέλεγε. σμύρνῃ τε ἄμμι, καὶ μέλιτι, καὶ ἄλλοισι ἡδύσμασι, καὶ ἔπειτα, σφρηγίδι τῇ, ἐφόρεε, σημηνάμενος, τὸ τεῦχος ἔκτο. μετὰ δὲ, ὡς μιν ὁδοιπορέειν ἐδόκεε, ἀπικόμενος ἐς τὰ βασιλῆα, πολλῶν παρεόντων, δίδοῖ τε ἄμα τὸ ἀγγήϊον, καὶ λέγει ὧδε. ὦ δέσποτα, τό, δὲ μοι μέγα κειμήλιον ἐν τοῖσι οἰκίοισι ἀπεκέετο, τὸ, ἐγὼ κάρτα ἐπόθεον. νῦν δὲ, ἐπεὶ μεγάλην ὁδὸν ἔρχομαι, δίδωμί σοι τόδε φυλάσσειν. σὺ δέ μοι ἀσφαλέως ἔχειν. τόδε γάρ μοι πρυσὸν βέλτερον. τόδε μοι ψυχῆς ἐμῆς ἀντάξιον. εὖτ' ἂν δὲ ἀπικώμεθα, σῶν αὖτις λαβέσθαι. ὁδὲ, δεξάμενος, ἐπέρη σφρηγίδι ἐσημαίνετο, καὶ τοῖσι πεμπουσι φρυρέειν ἐνετείλατο. Κομβάβῳ μὲν ὧν, τοιαῦτα δῶδε ἀσφαλέα οὐδὲν ἦνυε. ἀπικόμενος δὲ ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν, αὖθις τὸν οἰκοδόμεον. καὶ σφίσι τρία ἔτεα ἐν τῷ ἔργῳ ἐξεγένετο. οἱ τοῖσι ἀπίσω ἐόντες τά, ὡς ὁ Κομβάβος ἐρράδεε. ἡ Στρατονίκη δὲ χρόνου ἐπὶ πολλὸν συνοίκεον, ποθέειν ἄρξατο. μετὰ δὲ οἱ, καὶ κάρτα ἐπεμήνατο, καὶ λέγουσι οἱ ἐν τῇ ἱρῇ πόλι τὴν Ἥρην τιτέειν αἰτίην ἐπλησαι ψυχάς. Κομβάβου ἐόντα μὲν λαθέειν μηδαμᾶ Στρατονίκην δὲ πᾶσαν ὅπῃ ἐ ῥηϊδίως τὸν νοῦν ὑπέχετο. ὧδε, τὰ μὲν πρῶτα ἐσωφρόνεε, καὶ τὴν νοῦσον ἐκρυπτε. ὡς δὲ οἱ τὰ κακὸν μέζον ἠσυχῆς ἐχώρεε, ἐς ἐμφανὲς ἐτράπετο. κλαίουσά τε δὲ ἡμέρης, καὶ Κομβάβον ἀλαπάζουσα, ἀληθὲς ἦν ἐπιμανίης ἐχομένη. ἐπεὶ δὲ τὸ μὲν κακὸν μέζον ἦν ἢ κατὰ σιγὴν ἐξεργάσασθαι, ἐμφανὲς ἐποίεε. ἐν γὰρ τῇ ἀγορῇ ἐοῦσα, ἐβόα τε καὶ ἐκλαίε. καὶ τὸν Κομβάβον ἐπιμανίης ἐχόμενον ἔλεγε. καὶ τὸν ἐκ τῆς ἀγορῆς ἀπαγαγόντες, ἐς τὸν οἶκον ἐσέβαλον. ἡ δὲ Στρατονίκη, ἐπεὶ ἐκ τῆς ἀγορῆς ἀπήχθη, ἐς τὸν οἶκον ἐσελθ

νεκαλέετο. καὶ οἱ πάντα Κομβάβος ἦν. τέλος δ', ἀπηχθέσατο τὴν συμφορὴν, δύσπειστα ἐκεῖνον ἐδίζετο. ἄλλως μὲν ὧν τ' ἔρωτα ὁμολογέειν ἐφυλάσσετο, αὐτὴ δ' ἐπεχείρεεν ἡδέως. ἐπινοίῃ ὧν τοιάδε. οἶνῳ ἑωυτὴν μεθύσασα, ἐς λόγους οἱ ἐλθεῖν. ἅμα δ' οἴνῳ ἐσιόντι, παῤῥησίη ἐσέρχεται, καὶ ἡ ἀποτυχίη ἠκέστα αἰσχρὴ, ἀλλὰ τ' πεποιημένων ἐκφυγὴ ἐς ἀγνοίην ἀναχωρέει. ὡς δὲ οἱ ἐδόκεε, καὶ ἐποίεε ταῦτα. καὶ ἐπεὶ ὦν δεῖπνα ἐξηύρητο, ἀπικνεομένη ἐς τὰ οἰκία, ἐν τοῖσι Κομβάβος, αὐλίζετο, λίσσετό τε, καὶ γόνων ἅπτετο, καὶ τ' ἔρωτα ὡμολόγεε. ὁ δ', τόν τε λόγον ἀπρήκτως ἀπεδέκετο καὶ τὸ ἔργον ἀνείνετο, καὶ οἱ τὸν μὲν ὀνεκάλεε. ἀπειλήσας δ' μέγα τι κακὸν ἑωυτῷ ἐργάσασθαι, δείσας, πάντα οἱ λόγον ἐξέφηνε, ἐς πᾶσαν τὴν ἑωυτῆ πτῆσιν ἀπηγήσατο, καὶ τὸ ἔργον ἐς ἐμφανὲς ἤνεικε. ἰδοῦσα δὲ ἡ Στρατονίκη, τὰ, ὅπως ἔλπετο, μανίης μὲν οὐ τῶν ὀνείρων ἔχεται, ἔρωτος δ' ὑδαμᾶ ἐλήθετο, ἀλλὰ πάντα οἱ σωιεῖται, τοῦτον ἐνθυμεῖται ἐποιέετο ἔρωτος ἀπρηκτοιο. ἔστι δ' ἔρως ἔτος ἐν τῇ ἱερῇ πόλῃ, καὶ ἔπειτα γίγνεται. γυναῖκες Γάλλων ἐπιθυμέουσι, ἐς γυναῖκα Γάλλοι ἐπιμαίνονται. ζηλοτυπέει δ' ἑκάστη, ἀλλὰ σφίσι τὸ χρῆμα κάρτα ἱερὸν νομίζεται. τὰ, δ' ἂν ἐν τῇ ἱρῇ πόλει, ἀμφὶ τὸν Στρατονίκην, ἑκάστη ἐμαίνετο βασιλῆα λέληθε, ἀλλὰ πολλοὶ ἀπικνεόμενοι κατηγόρεον, καὶ τὰ γενόμενα ἀπηγόρευον. ἐπὶ τοῖσι μεταλλέων, ἐξ ἀπελέγχου ἔργα, Κομβάβου μετεπέμπετο. ἄλλοι δὲ λέγουσι λόγῳ ὕπ ἀληθέα. τὸν Στρατονίκην, ἐπειδὴ ἀπέτυχε, ἐδέετο, ὥστε χρήσασθαι ἐς τ ἄνδρα, δ' accerſebat, eique omnia Combabus erat. Tandem cùm nullo pacto malum hoc curare poſſet: honeſtâ compellandi rationem quærebat. Itaque cùm alii amorem confiteri caveret, cum verò aggredi ipſa vereretur: iſtud excogitavit: ut vino inebriata cum ipſo in colloquium veniret. Pariter autem cum vino ingrediente, & loquendi fiducia accedit: nec admodum turpe eſt non impetraſſe, ſed eorum quæ aguntur ſingula oblivioni traduntur. Vt autem viſum eſt, ita quoque fecit. Poſtquam ex cœna egreſſi ſunt, ad ædes in quibus Combabus divertebatur, ſupplicabat, & genua prenſabat, amoremque fatebatur. Ille autem orationem ejus ægrè admittebat, ipſumque opus detrectabat, eique temulentiam objiciebat. At cùm illa magnum quoddam malum ſibimet illaturam minaretur, adductus metu rem totam patefecit, & quicquid à ſe ipſo paſſus eſſet, enarravit, ipſumque opus in lucem protulit. Stratonice iis viſis quæ nunquam futura putaſſet, à furore quidem illo ita in præſens deſtitit, amoris autem haudquaquam oblita eſt: ſed perpetua converſatione cum illo, ita infectum amorem ſolabatur. Hic amor eſt in Sacra civitate, & etiamnum durat. Mulieres Gallos quidem concupiſcunt, & mulieres Galli depereunt; nec zelotypus quiſquam eſt, at res valdè ſacra cenſetur. Enimvero hæc quæ Stratonice in Sacra urbe faciebat, regem nequaquam latuerunt. Sed complures venientes accuſabant illos, & quæ herent, commemorabant. Hæc ægrè ferens, quanvis re infecta, Combabum revocavit. Alii verò falſo narrant, Stratonicen, poſtquam rogata non potuiſſet conſequi, literis ad virum

Κομβάβε κατηγορεῖν, πείρην οἱ ἐπικαλέσαντα. καὶ τὸ, Ἔλληνες Σθενεβοίης πέρι λέγουσι, καὶ Φαίδρης τ' Κνωσίης, ταυτὶ δ' Ἀσσύριοι ἐς Στρατονίκην μυθολογέουσι. ἔγω μὲν ὦν οὐδὲ Σθενεβοίην πείθομαι, οὐδὲ Φαίδρην, τοιάδε ἐπιτηδεύσαι, εἰ τὸν Ἱππόλυτον ἀτρεκέως ἐποθέε Φαίδρη. ἀλλὰ πάντα, ἐχρῆτο ὅκως ἐθέλοιτο. ὡς δὲ ἡ ἀγγελίη ἐς τὴν Ἱρὴν πόλιν ἀπίκετο, ἔγνω τε ὁ Κομβάβος τὴν αἰτίην, δεῦρό τε ἦγε, ὅτι οἱ ἡ λοκὴ οἴκοι ἐλίπετο. καί μιν ἐλόντα, ὁ βασιλεὺς αὐτίκα μὲν ἔδησέ τε, καὶ ἐν φρουρῇ ἔχε. μὲν δὴ, παρεόντων οἱ τῶν φίλων, τοὶ, καὶ τότε πεμπομένῳ τῷ Κομβάβῳ παρεγίνοντο, ἐσδεχομένων ἐς μέσον, κατηγορέειν ἄρχετο. καί οἱ μοιχήν τε, καὶ ἀκηδίαν πρὸς θεοὺς ἔφερε. κερδέων δὲ δεινοπαθέων, πίστιν τε, καὶ φιλίην ἀνεκαλέετο, λέγων τελευτὰ Κομβάβον ἀδικέειν, μοιχόν τε ἐόντα, καὶ ἐς πίστιν ὑβρίσαντα, καὶ ἐς Θεὸν ἀσεβέοντα. τὰ δὴ τῷ ἔργῳ τοιάδε ἔπρηξε. πολλοὶ δὲ παρεστῶτες, ἤκουον, ὅτι ἀναφανδὸν σφέας ἀλλήλοισι συμεόντας, εἶδεν. πᾶσι δὲ τέλος, ἐδόκεε αὐτίκα θνήσκειν Κομβάβον, θανάτου ἄξια ἐρεσσόμενον. οὐδὲ, τέως μὲν ἐσήκεε, λέγων οὐδέν. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἐς τὸ φόνου ἤγετο, φθέγξατό τε, καὶ τὸ κειμήλιον ἤπε, λέγων, ὡς ἀναιρέῃ μιν οὐκ ὕβριος, οὐδὲ γάμων εἵνεκα, ἀλλὰ σφείων ἐπιθυμίων, τά, οἱ ἀπίων παρεφύλασσε. ὧδε τάδε ὁ βασιλεὺς καλέσας τὸν πομπόν, σφέλασε σφέτερα τά οἱ φρουρέειν ἔδωκε. ὡς δὲ ἔνεικε, λύσας τὴν σφρηγῖδα ὁ Κομβάβος, τά, τε σφέοντε ἐπέδειξε, καὶ ἑωυτὸν ὁποῖα ἐπεπόνθεε. ἔλεξέ τε, ὦ βασιλεῦ, τά, δὲ τοι

virum scriptis, Combabum accusasse, tanquam qui ipsam ad stuprum sollicitasset. Et quod Græci de Sthenebœa dicunt, déque Phædra Cnossia, idem & Assyrii de Stratonica fabulantur. At credo neque Sthenebœam, neque Phædram, talia perpetrasse, si Hippolytum Phædra verè concupiscebat. Sed hæc ita se habeant, ut acciderunt. Cæterùm ubi nuntius ad Sacram civitatem pervenit, & accusationem cognovit Combabus, animo confidenti abiit, quia domi defensionem reliquerat. Eum reducem rex in vincula protinus conjecit, & in custodia tenuit. Postea præsentibus amicis qui adfuerant cùm mitteretur Combabus, illum adductum in medium accusare cœpit, eique adulterium, & intemperantiam objecit. Et graviter admodum commotus, fidemque & amicitiam appellabat, dicens, Combabum triplicem injuriam intulisse, ut qui adulterium commisisset, fidem violasset, & in Deam impius fuisset, cujus in operè talia perpetrasset. Multi verò qui aderant, coarguebant ipsum quòd manifestè ipsos congredientes vidissent. Postremò videbatur omnibus Combabus morte mox afficiendus, ut qui capitalia peregisset. Ille verò stabat hactenus, nihil dicens. Sed cùm ad supplicium duceretur, tum demum loqui cœpit, & depositum popposcit, dicens se non contumeliæ nuptiis illatæ causa neci à rege dari, sed quòd ea retinere cuperet, quæ abiens apud illum deposuisset. Ad hæc vocato quæstore rex, ea jussit afferre, quæ ipsi custodienda dederat. Quibus allatis, resignato sigillo Combabus, ea quæ inerant monstravit, & quæ ipse à se passus fuisset, exposuit, dixitque, O rex

ego

ἐγὼ ὀρρωδέων, σὺ τέ μοι ταῦτα ἐδὸν ἔπεμπες, ἀέκων ἦιον. ἢ ἐπεί με ἀναγκαίη μεγάλη ὧν σέο κατέλαβε, τοιάδε ἐπετέλεσα, ἐθέλω μὲν ἐς δεσπότεα, ἐμοὶ δὲ σὸν δύτυχέα. τοιόσδε μέντοι ἐὼν, ἀνδρὸς ἐπ' ἀδικίην ἐγκαλέομαι. ὁ δὲ, ὡς τάδε ἤκουσας, ὠφελέως τέ μιν, ἠὼ δακρύων, ἄμφ' ἔλεγε, ὦ Κομβάβη, τί μέγα κακὸν εἰργάσαο; τί δὲ σεωυτὸν ὧδε ἀεικέλιον ἔργον μέγα ἀνδρῶν ἐπέδεξας; τὰ, ἢ πάμπαν ἐπαινέων. ὦ χέτλιε, ὃς τοιάδε ἔτλης, οἷα μήτε σὲ παθέειν, μήτε ἐμὲ ἰδέσθαι ὄφελε. εἰ γάρ μοι τοιήτης ἀπολογίης ἔδεε. ἀλλ' ἐπεὶ δαίμων τοιάδε ἔτελε, πρῶτα μὲν σει, πάσις ἐξ ἡμέων ἔσεται, αὐτέων συνοφαντέων ὁ θάνατος. μετὰ δ', μεγάλη δώρεὴ ἀπίξεται, χρυσός τε πολλὸς, καὶ ἄργυρος ἄπλετος, καὶ ἐσθῆτες Ἀσσυρίαι, καὶ ἵπποι βασιλήιοι. ἀπίξεις δὲ παρ' ἡμέας ἄνευ ἐσκλέος. ἐδέ τις ἀπέρξει σε ἡμετέρης ὄψιος, εἰ μὴ γυναικὶ ἅμα σύνδρωμεν. τάδε εἰπὲ πᾶμα, καὶ ἐποίεε. καὶ οἱ μὲν, αὐτίκα ἐς φόνον ἔγοντο. τῷ, δὲ τὰ δῶρα ἐδέδατο, καὶ ἡ φιλίη μέζων ἐγεγένεε. ἐδόκεε δὲ ἐδέης ἔπ Ἀσσυρίων, Κομβάβῳ σοφίην, καὶ εὐδαιμονίην εἶκελος. μετὰ δὲ, αἰτησάμενος σκοπέσαι τὰ λείποντα τῷ νηῷ, ἀτέλεα μὲν ἀπολέλοιπε, αὖτις ἐπέμπετο. καὶ τόν τε νηὸν ἐξετέλεσε, καὶ τὸ λοιπὸν, αὐτῷ ἔμιμε. ἔδωκε δέ οἱ ὁ βασιλεὺς δρέπτης τε, καὶ σύρεσίης ἕνεκα, ἐν τῷ ἱρῷ ἑστάναι χάλκεον. καὶ ἔφη ἐς πιμέω ἐν τῷ ἱρῷ Κομβάβου χάλκεον, Ἑρμοκλέης Ῥόδιος ποίημα. μορφὴ μὲν, ὁκοίη γυνή. ἐσθὴς δὲ, ἀνδρήιη ἔχει. λέγεται δὲ τὸ φίλων

ego ista veritus, quum me ad hoc iter mitteres, invitus ibam: at postquam magna necessitate à te compulsus fui, talia feci, utilia quidem domino, sed mihi non fœlicia. At verò talis cùm sim, in viri crimen adducor. Quibus obstupefactus rex, cùm ipsum est amplexatus, tum lachrymabundus simul dixit: O Combabe, cur magnum hoc malum commisisti? cur teipsum solus virorum tam indigno facinore deformasti? quæ nequaquam probo. O infœlix! qui talia sustinuisti, qualia utinam neque tu esses perpessus, neque ego vidissem: neque enim ista defensione mihi opus erat. At siquidem Deus ita voluit, primùm quidem, tibi ultio à nobis erit, mors videlicet ipsorum sycophantarum. Postea donum ingens tibi obveniet, aurum multum, argentum immensum, Assyriæ vestes, & equi regii. Ad nos venies non vocatus, neque te quisquam à nostro conspectu arcebit, non si cum uxore concumbam. Hæc dixit pariter, & fecit. Atque illi quidem ad supplicium ducti sunt: huic verò data dona, auctaque amicitia. Nec jam amplius Assyriorum quisquam, cùm sapientia, tum fœlicitate videbatur similis esse Combabo. Postea verò cùm postulasset, ut sibi liceret ædem quantum ejus reliquum erat, absolvere (eam enim reliquerat imperfectam) rursum missus est: ac ædem perfecit, ibique reliquum vitæ tempus remansit. Dedit autem illi rex, cùm virtutis, tum beneficentiæ causa, ut æreus in templo statueretur: atque honoris gratia Combabus in templo stat æreus, Hermoclis Rhodii opus: forma quidem mulieri similis, vestitum autem virilem gerens. Feruntur & illius amici

τὰς μάλιστα οἱ δυνάσται, ἐς ταὐτὰ μενδήην ἔ πάθος, κοινωνίην ἐλέαζε δ συμφορῆς. ἕτεροι γὰρ ἑωυτὲς, καὶ διὰ τὸν αὐτὸν ἐκεῖνο ἐποιέοντο. ἄλλοι δὲ ἱερολογέουσι ἐπὶ τῇ πρήγματι, λέγοντες, ὡς ἡ Ἥρη φιλέοντα Κομβάβον, πολλοῖσι τῶν τομέων ἐπὶ νόον ἔβαλλε, ὅκως μὴ μόνον ἐπὶ τῇ ἀναιδρείῃ λυπέοιτο. τὸ δὲ ἔθος τῶτο, ἐπειδὴ ἄπαξ ἐγένετο, ἔτι καὶ μᾶλλον. καὶ πολλοὶ ἐκείρεται ἔτι σὺν τῷ ἱρῷ τάμνονται, καὶ θηλύουσι, εἴτε Κομβάβον πενθεόμενοι, εἴτε δ Ἥρῃ χαλεπαίνοντες. τάμνονται δ' ὧν. ἐσθῆτα δὲ οὐδὲ σὺν ἔτι ἀνδρηίην ἔχουσι, ἀλλὰ δ εἵματά τε γυναικήια φορέουσι, καὶ ἔργα γυναικῶν ἐπιτελέουσι. ὡς δὲ ἐγὼ ἔκλυον, ἀνακέαται δ τυτέων ἐς Κομβάβον ἡ αἰτίη. σπερχείη γάρ οἱ δ τάδε. ξείνη γυνὴ ἐς πανήγυριν ἀπικομένη, ἰδέσθαι καλόν τε ὄντα, καὶ ἐσθῆτα ἔτι ἀνδρηίλω ἔχοντα, ἔρωτι μεγάλῳ ἔσχετο. μὴ δ, μαθέσθαι ἀτελέα ἐόντα, ἑωυτῇ διεργάσατο. ἐπὶ τοῖσι Κομβάβος ἀνθυμέαν ὅτι οἱ ἀτυχέως τὰ ἐς Ἀφροδίτην ἔχει, ἐσθῆτα γυναικηίλω ἐνεδύσατο, ὅκως μηκέτι ἑτέρη γυνὴ ἴσα ἐξαπατέοιτο, ἤδε αἰτίη Γάλλοισι τῆλε ἡλείης. Κομβάβου μὲν μοι πέρι, τοσαῦτα εἰρήσθω. Γάλλων δ αὖτις ἐγὼ λόγῳ ὑστέρῳ μεμνήσομαι, τομῆς τε αὐτέων, ὅκως τάμνονται, καὶ περιφῆς, ὁκοίην ἀπέτυνται, καὶ ὅτου εἵνεκα ἐς τὸ ἱρὸν σὺν ἐσέρχονται. τοιόνδε δέ μοι δοκὸς εἰπεῖν θεσίός τε πέρι ἔ νηῦ, καὶ μεγάθεος. καὶ δὴ τὰ ἐρέω. ὁ μὲν χῶρος αὐτὸς, ἐν τῷ, τὸ ἱρὸν ἵδρυται, λόφος ἐστὶ. κέαται δ κατὰ μέσον μάλιστα τὸν πόλιος. καί οἱ τείχεα δοιὰ περιέασι. τοῦ δ τείχεος, τὸ μὲν, ἀρ-

amici qui erga ipsum maxima benevolentia fuerunt affecti, in solatium ejus quod ille passus fuit, ejusdem affectionis societatem sibi elegisse. Nam & se ipsos castrarunt, eandemque illi vitæ rationem iniverunt. Alii verò factum hoc inter sacra referunt, dicentes, Iunonem cùm amaret Combabum, multos ad se castrandum impulisse, ne solus ille lugeret quòd eviratus esset. Quæ consuetudo ex quo cœpit, etiamnum manet: & multi quotannis hoc in templo castrantur, & evirantur, sive Combabum consolantes, sive Iunoni gratificantes. Quare castrantur, nec virilem vestitum amplius habent: sed & vestes muliebres gerunt & muliebriæ opera conficiunt. Cæterùm, ut audivi, horum causa ad Combabum refertur. Nam illi etiam hoc accidisse traditur. Peregrina quædam mulier ad celebritatem veniens, cùm videret illum & formosum, & veste virili amictum, magno amore capta est. Postea verò cum spadonem esse cognovisset, sibi ipsi mortem consivit. Ob quæ Combabus mœrore affectus, quòd in rebus venereis esset infœlix, vestem muliebrem induit, ne qua mulier posthac eodem pacto deciperetur. Quæ causa est cur Galli vestem muliebrem sumunt. Ac de Combabo quidem hæc dicta sint. De Gallis autem in sequentibus mentionem faciam, de ipsorum castratione, quomodo execentur, & de sepultura, quali sepeliantur, & cur in templum non ingrediantur. Sed priùs fert animus de situ & magnitudine ædis dicere: & dicam videlicet. Locus quidem in quo situm est templum, collis est. Collocatum autem est in media civitate, cingiturque muro duplici, quorum alter

χαῖον. τὸ δ', ὑ πολλὸν ἡμέων πρεσβύτερον. τὰ δὲ προπύλαια & ἱρὰ, ἐς ἄνεμον βορέην ὀρθὰ ἑστήκεε, μέγαθός τε ὅσον τε ἑκατὸν ὀργυιέων. ἐν τούτοισι τοῖσι προπυλαίοισι, καὶ οἱ φαλλοὶ ἑστᾶσι, τοὺς, Διόνυσος ἐγήσατο. [1]ἡλικίην δ' οὐδὲ τεσσαράκοντα ὀργυιέων. ἐς τούτων τὸν ἕνα φαλλὸν, ἀνὴρ ἑκάστου ἔτεος δὶς ἀναβαίνεται, οἰκέει τε ἐν ἄκρῳ τῷ φαλλῷ χρόνον ἑπτὰ ἡμερέων. αἰτίη δέ οἱ τῆς ἀναβάσιος, ἥδε λέγεται. οἱ μὲν πολλοὶ, νομίζουσι ὑπὸ ὑψηλῶν τοῖσι θεοῖσι ὁμιλέειν, καὶ ἀγαθὰ πάσῃ Συρίῃ αἰτέειν. οἱ δ', τὰ δύσκωλα ἀμφὶ τῶν ἐπαίουσι. ἄλλοισι δὲ δοκέει & τάδε Δευκαλίωνος εἵνεκα ποιέεσθαι, σκέψιος ξυμφορῆς μνήμασι, ὁκότε οἱ ἄνθρωποι ἐς τὰ ὄρεα, καὶ ἐς τὰ πελαμήκεα τῶν δενδρέων ἤεισαν, τὸ πολλὸν ὕδωρ ὀρῴωδέοντες. ἐμοὶ μὲν ὧν καὶ τάδε ἀπίθανα. δοκέω γε μὴν Διονύσῳ σφέας & τάδε ποιέειν. συμβάλλομαι δὲ τούτοισι φαλλὸς, ὅσοι Διονύσῳ ἐγείρουσι. ἐν τοῖσι φαλλοῖσι, καὶ ἄνδρας ξυλίνους καθίζουσι ὑπερθεν τοῦ μηδείνεκα, ἐγὼ τοῦτο ἐρέω. δοκέει δή ὧν μοι & οὐδὲ ἐς σκέψιν μίμησιν & ξυλίνου ἀνδρὸς ἀνέρχεσθαι. ἡ δὲ οἱ ἄνοδος, τοιήδε. [2]σειρῇ μακρῇ ἑωυτὸν τε ἅμα, καὶ τὸ φαλλὸν περιβάλλει, μὴ δὲ, ἐπιβαίνει ξύλων

alter quidem antiquus est: alter autem nobis non multò vetustior. Templi autem vestibula seorsim ad ventum boream directa sunt, centum ulnarum magnitudine. In his stant priapi, quos Bacchus dicavit, etiam hi statura trecentarum ulnarum. In horum unum vir quispiam singulis annis bis ascendit, perque dies septem in ejus summitate habitat. Et hæc refertur causa cur ascendat. Plerique putant ipsum in summo sermones conferre cum Diis, totique Syriæ bona ab illis postulare: illos autem è propinquo preces exaudire. Aliis hæc videntur fieri Deucalionis gratia, in memoriam ejus calamitatis, quando homines in montes, & in altissimas arbores ascenderunt, aquarum inundationem metuentes. Quæ quidem mihi videntur non credibilia. Sed eos puto ista Baccho facere. Conjecturam autem inde capio, quòd qui priapos Baccho erigunt, in iis etiam viros ligneos collocant: sed quorsum illud non dicam. Itaque hic mihi videtur, ad lignei illius viri imitationem ascendere. Ilque ascensus fit hunc in modum. Catena longa seipsum pariter, & priapum circundat: deinde per ligna in pria-

1 Ἡλικίην δ' οὐδὲ τεσσαράκοντα ὀργυιέων] Numerus hic excedit fidem & est justo major. Interpres ita vertit, nescio quare, nam ὀργυιὰ est πυγμὴ vel ἐξάπηχυς: at quatuor cubiti vel sex pedes multum excedunt unius passus mensuram. Pro τεσσαράκοντα credo legendum esse τεσσάκοντα, & sic debere legi evincunt ea, quæ inferius ait de catena, qua homo in summitate Phalli positus, ea, quæ sunt ad victum & alios usus necessaria, vestes, vasa & alimenta, attrahebat. Nam nullius hominis nedum hominum quatuor aut plurium sunt tantæ vires, ut possint catenam pedum mille & octingentorum tractare, & in tantam altitudinem attrahere. *Palm.*

2 Σειρῇ μακρῇ ἑωυτὸν τε ἅμα & τὸ φαλλὸν περιβάλλει, μὴ δὲ ἐπιβαίνει, ξύλων φορυσφυὲς τοῦ φαλλοῦ, ὁκόσον ἐς χαρίεν ἄκρον ποδὸς, ἀνιὼν δὲ ἄνω ἀναβάλλει τῶν σειρῶν ἀμφοτέρωθεν, ὅκως περ' ἀντιχείρων· εἰ δέ τις τόδε μὴ οἶδε ὅπως δὲ φοινικοβατίοντας ἢ ἐν Ἀραβίῃ ἢ ἐν Αἰγύπτῳ, οὐδὲ τὸ λέγω] Hic locus apprime facit ad locum Plinii

Plinii intelligendum, quem sollicitavit, sed infœliciter, summus vir Cl. Salmasius in suis ad Solinum exercitationibus pag. 1329. Vt igitur emendetur ille Plinii locus, & illustretur hoc loco Lucianus, Plinii verba hic apponam, extant in cap. 4. lib. 13. ubi de palmis loquitur: *Reliquæ teretes atque proceræ densis gradatisque corticum pollicibus auctioribus, faciles se ad scandendum Orientis populis præbent, utilem sibi arborisque induviis circulum mira pernicitate tum homine subeunte.* Pollices auctiores vocat Plinius amputatorum vel decidentium ramorum reliquias eminentes & ex cortice protuberantes, ut pollex exertus ex manu. Id Gallice dicimus *chicots.* Hinc Plinii locum sane salebrosum & mendosum ita debere legi contendit Salmasius, *utilem sibi arborique inductis circulum.* Quæ lectio mihi videtur aliquid habere absurditatis, qua enim utilitate affici potest arbor tali circulo? Ego igitur pridem in margine nostri Plinii codicis emendaveram, *vitilem sibi arborique indutis circulum*, & ita censueram legi debere doctus à quodam nobili navarcho de modo, quo incolæ Palmiferæ regionis in Africa celeriter cum suo circulo scandunt excelsas palmarum arbores: scilicet induunt se una cum arbore ipsa circulo è vitili ligno facto, & pedibus in arboris pollicibus illis nitentes, & lumbis circulo innixi, manibus vero ambabus circulum gradatim & subsultim attollentes, celerrime usque ad arboris summum, ubi sunt rami & fructus, scandunt. Id sæpe facientes, ut lagenas suas ramis succisis appendeant, vel eas plenas vino palmeo reponent. Quod ut facilius intelligas, figuram hic apposui hominis ita cum circulo suo scandentis. Quæ emendatio mea firmatur omnino ex hoc Luciani loco, unde non mediocriter gavisus sum. Expende jam accuratius lector candide, & confer cum nostra emendatione, & ut spero, non solum eam approbabis, sed plausum dabis. *Palm.*

ωσσφυῶν τῷ φαλλῷ, ὀκόσον ἐς χόρλιν ἄκρης ποδός. ἀνιὼν δ' ἄμφω, ἀναβάλλῃ τὴν σειρὴν ἀμφοτέρωθεν, ὅκωσπερ λιθοξόοι. εἰ δέ τις τόδε μὴ σὺν ὄπωπε, ὅπωπε δ' φοινικοβατίσας, ἢ ἐν Ἀραβίῃ, ἢ ἐν Αἰγύπτῳ, ἢ ἄλλοθί κου, οἶδε τὸ, λέγω. ἐπὰν δ' ἐς τέλος ἵκηται τὸ ὀδὸν, σειρὴν ἑτέρην ἀφεὶς, τὴν, αὐτὸς ἔχῃ, μακρὴν ταύτην, ἀνέλκῃ τε, οἱ ἡμῖς, ξύλα, καὶ εἵματα, καὶ σκεύεα. κάτω τε, ἑδρὴν σεωυτῷ, ὀκοίην κάλλιστ', ἰζάνῃ. μίμνῃ τε χρόνον, τὸν, εἶπον ἡμερέων. πολλοὶ δ' ἀπικνεόμενοι, χρυσόν τε, καὶ ἄργυρον, οἱ δ', χαλκὸν, κομίζουσι. ἐπὴν ἀφέντες σκεύεα τῶν δὲ κείμενα, ἅπασι, λέξαντες τὸ ἑνόμαζε ἕκαστον. πυρεστὸς δ' ἄλλος, ἄνω ἀγγέλῃ. ὁ δ', δεξάμενος τὸν νόμον, δύχαλκον ἐς ἕκαστον πτύει. ἅμα δ' ὁ χόμβος, κρότῳ ποιεῖ χάλκεον, τὸ, ἀείδῃ μέγα, καὶ τρηχύ, κινεόμενον, εὐδὲ δ' ὀδυνᾷ. ἢν χάρ μιν ὕπνος ἕλῃ ποτὲ, σκορπίος ἀνιὼν, ἀνεγείρῃ τε ἐς ἀσκέα ἐργάζεται. καὶ οἱ ἥδε ἡ ζημίη ἔπεστι ἁπάντων ἐπικέα. τὰ, μὲν ὧν ἐς τὸ σκορπίον μυθέονται, ἱερά τε, καὶ θεοπρεπέα. εἰ δ' ἀτρεκέα ἐστὶ, σὺν ἔχω ἐρέειν. δοκέῃ δέ μοι, μέγα ἐς ἀρρυπίλιν συμβάλλεται ἐς τὸ πτύσιος ἡ ὀρρωδίη. φαλλοβατέων μὲν δὴ πέρι, τοσαῦτα ἔρρηκέω. ὁ δ' νηὸς, ὁρέει μὲν ἐς ἠέλιον ἀνιόντα. εἶδος δ', καὶ ἐργασίλιν ἐστὶ, οἰκίοις νηὸς σὺν Ἰωνίῃ ποιέεται. ἕδρη μεγάλη ἀνέχῃ. σὺν τε, μέγαθος ὀργυιέων δυοῖν. ἐπὶ τε, ὁ νηὸς ἐπικέαται. ἄνοδος ἐς αὐτὸν λίθου πεποίηται, ὀλίγη μακρή. ἀνελθόντι δ', θῶμα μὲν ὁ πρόναος μέγα

Priapo prominentia conscendit; spatio quantum ad summum pedem capiendum sufficit. Ascendens autem pariter & catenam utrinque attollit, perinde ac auriga habenas. Quòd siquis non vidit, vidit autem eos qui palmas scandunt, vel in Arabia, vel in Ægypto, vel alio quopiam in loco, intelligit quod dico. Cæterùm postquam ad summum pervenit, catenam aliam, quam secum habet, demittens, longam quidem illam, quæcunque lubet, sursum attrahit, ligna videlicet, & vestes, & vasa, ex quibus sedem perinde ac nidum componens, sedet, manetque ad id dierum tempus, quod dixi. Plerique autem venientes, aurum & argentum, alii æs afferunt, quibus ante ipsum relictis abeunt, suum quisque nomen dicentes. Astans autem quidam alius, sursum renuntiat: tum is accepto nomine, preces pro unoquoque facit: dumque precatur, tintinnabulum æreum pulsat, quod motum, magnum & asperum sonum edit. Nequaquam autem dormit. Nam siquando somnus ipsum capiat, scorpius ascendens ipsum excitat, & immaniter lædit. Et hæc illi proposita est somni pœna. Quare quæ de scorpio dicunt, sacra quidem sunt, & divina: sed vera-ne sint, non possum dicere. Cæterùm quantum mihi videtur, non parum ad vigilandum conducit, cadendi metus. Atque hæc de Priapi conscensoribus dixisse sufficit. Porrò ædes ad solem orientem respicit. Forma autem & opere talis est, quales ædes in Ionia faciunt. Basis magna protenditur duarum ulnarum magnitudine, supra quam ædes posita est. Ascensus autem in ipsam lapideus est, non valdè longus. Quum autem ascenderis, porticus ante ædem

παρέχεται, θύρησί τε ὑψηλαῖς χρυσίοισι, ἔνδοθε δ', ὁ νηὸς χρυσῷ πολλῷ ὑπολάμπεται, καὶ ἡ ὀροφὴ πᾶσα χρυσίη. ὀδμὴν δ' αὖτῷ ὀδμὴ ἀμβροσίη, ὀνοίη λέγεται τὸ χώρης τὸ Ἀραβίης. καί σοι πηλόθεν ἀνιόντι, ὡσσοβάλλει πνοιὴν κηρὸς ἀγαθήν. καὶ ἢν αὖτις ἀπίῃς, ὐδμὴ λείπεται, ἀλλά σοὶ τὸ τε εἴμασι ἐς πολλὸν ἔχει τὴν πνοιὴν, καὶ σὺ ἐς πάμπαν αὐτῆς μνήσεαι. ἔνδοθεν δ' ὁ νηὸς, οὐκ ἀπλόος ἐστὶ, ἀλλὰ σὺν αὐτῷ θάλαμος ἄλλος πεποίηται. ἄνοδος δὲ ἐς τοῦτον ὀλίγη. θύρησι δ' οὗτοι ἤσκηται, ἀλλ' ἐς ἄνθρον ἅπας ἀναπέπταται. ἐς μὲν δὴ τὸ μέγαν νηὸν, πάντες εἰσέρχονται. ἐς δὲ τὸ θάλαμον, οἱ ἱρῆες μοῦνοι. ἐμφύτοι πάντες ἱρῆες, ἀλλὰ τοὶ, μάλιστα ἀγχίθεοί τέ εἰσι, καὶ τοῖσι πᾶσαι ἐς τὸ ἱρὸν μέλεται ξεσκαπείη. ἐν δὲ τῷδε, ἕκαστα τὰ ἔοδεα, [1] ἥ τε Ἥρη, καὶ τὸ, αὐτοὶ Δία ἑόντα, ἑτέρῳ ὀνόματι κληίζουσι. ἄμφω δὲ χρύσιοί τέ εἰσι, καὶ ἄμφω ἕζονται. ἀλλὰ τὸν μὲν Ἥρῃ, λέοντες φορέουσι· τὸν δὲ, ταύροισι ἐφίζει. καὶ δῆτα τὸ μὲν ἕν Διὸς ἀγάλματα, ἐς Δία πάντα ὁρᾷ, καὶ κεφαλὴν, καὶ ὄμματα, καὶ ἑδρῆν. καί μιν οὐδὲ ἐθέλων ἄλλως εἰκάσεις. ἡ δὲ Ἥρη, σκοπιόν τοι τὸν πολυειδέα μορφὴν σκιφανέει. καὶ τὰ μὲν ξύμπαντα, ἀτρεκέως λόγῳ Ἥρη ἐστί. ἔχει δέ τοι Ἀθηναίης, καὶ Ἀφροδίτης, καὶ Σεληναίης, καὶ Ῥέης, καὶ Ἀρτέμιδος, καὶ Νεμέσιος, καὶ Μοιρέων. χειρὶ δὲ, τῇ μὲν ἑτέρῃ, σκῆπτρον ἔχει· τῇ ἑτέρῃ δὲ, ἄτρακτον. καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἀκτῖνάς τε φορέει, καὶ πύργον

dem magnam parit admirationem, januisque aureis est exornata. Intus autem ipsa ædes auro multo resplendet, & tectum totum aureum est. Odorem autem divinum spirat, qualem Arabica regio fertur spirare: ac tibi è longinquo ascendenti spiritum admodum suavem immittit: & te abeuntem nequaquam deficit: sed odorem diu retinent vestes tuæ, ejusque in perpetuum memineris. Cæterùm intus ædes, non simplex est, sed compositus in ea thalamus alius, ad quem modicus est ascensus: nec foribus est exornatus, sed ex adverso patet totus. Itaque in magnam ædem ingrediuntur omnes: in thalamum soli sacerdotes, nec tamen omnes, sed qui ad Deum proximè accedunt, & quibus omnis in templum cura impenditur. In hoc autem adyto simulachra Deorum posita sunt, Iunonis videlicet, & Iovis, quem alio nomine appellant. Ambo autem aurei sunt, & ambo sedent, sed Iunonem leones portant, Iupiter tauris insidet. Atque adeò & Iovis quidem simulachrum per omnia Iovi assimilatum est, & capite, & oculis, & sedendi habitu, neque ipsum volens aliter effinxeris. Iuno autem si propiùs contempleris, variam formam præ se fert: ac per omnia quidem, revera est Iuno. Cæterùm habet quidpiam & Minervæ, & Veneris, & Lunæ, & Rheæ, & Dianæ, & Nemesis, & Parcarum, atque altera quidem manu sceptrum, altera verò colum tenet: & in capite radios gestat, & turrim, & ce-

1 Ἥ τε Ἥρη ἑ τὰ αὐτοὶ Δία ἑόντα] Interpretandus hic locus est de Iove dolicheno, autore Luca Holstenio in notis ad Steph. de urbibus in ΔΟΛΙΧΗ'. *Alm.*

γον, καὶ κεστὸν, τοῦ, μάλιστα τῷ ὀργυίῳ καρμέσῃ. ἔκτοθι δὲ οἱ χρυσός τε ἄλλος ἀφείκται, καὶ λίθοι κάρφη πολυτελεῖς. τοῦτο, οἱ μὲν, λάμπουσι. οἱδὲ, ὑδατώδεες. πολλοὶ δὲ, πυρράδεες. ἔτι δὲ ὄνυχες οἱ σαρδόνιοι, πολλοὶ, καὶ ὑάκινθοι, καὶ σμάραγδοι, τὰ, φέρουσι Αἰγύπτιοι, καὶ Ἰνδοὶ, καὶ Αἰθίοπες, καὶ Μῆδοι, καὶ Ἀρμένιοι, καὶ Βαβυλώνιοι. τὸ δὲ δὴ μέζονος λόγου ἄξιον, τοῦτο ἀπομνήσομαι. λίθον ἐπὶ τῇ κεφαλῇ φορέει, λυχνὶς καλέει. ὄνομα δέ οἱ, ὃ ἔργα ἡ σωτυχίη. ἀπὸ τούτου γὰρ νυκτὶ σέλας πολλὸν ἀπολάμπει. τοῦτο δὲ οἱ, καὶ ὁ νηὸς ἅπας, οἷον τοῦτο λύχνοισι φαείνει. τὸ μὲν ἡμέρῃ δὲ, τὸ μὲν φέγγος, ἀφανέει. ἰδέῃ δὲ ἔχει κάρφος πυρώδεα. καὶ ἄλλο θωυμαστὸν ἔστι τῷ ζοάνῳ. ἢν ἐστὰς ἀνὴρ ἐσορέῃς, ἐς σὲ ὁρᾷ. καὶ μεταβαίνοντα, τὸ βλέμμα ἀκολουθέει. καὶ ἢν ἄλλος ἑτέρωσε ἰσορέῃ, ἴσα ἐς ἐκεῖνον σκοπέει. τὸ μέσῳ δὲ ἀμφοτέρων, ἔσχηκε ξόανον ἄλλο χρύσεον, ὁμοῖον τοῖσι ἄλλοισι ξοάνοισι εἵκελον. τὸ, δὲ, μορφὴν ἰδέλλου σὺκ ἔχει, φορέει δὲ τὸ ἄλλων θεῶν εἴδεα. καλέεται δὲ σημήιον τοῦ αὐτῶν Ἀσσυρίων. οὐδέπω ὄνομα ἴδιον αὐτῷ ἔθεντο, ἀλλ' οὐδὲ γενέσιος αὐτοῦ πέρι, καὶ εἴδεος λέγουσι. καί μιν οἱ μὲν, ἐς Διόνυσον. ἄλλοι δὲ, ἐς Δευκαλίωνα. οἱδὲ, ἐς Σεμίραμιν ἄγουσι. καὶ γὰρ δὴ ὧν ἐπὶ τῇ κορυφῇ αὐτῇ, ὥσπερ χρυσέη ἐφέηκε. τούνεκα δὴ μυθέονται Σεμιράμιος ἔμμεμα τόδε σημήιον. ἀποδημέει δὲ δὶς ἐκάστου ἔτεος ἐς θάλασσαν, ἐς κομιδὴν ὕδατος. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ νηῷ ἑστάντων, τὸ δεξιὸν κέρας πρῶτα μάλιστα, χρόνος ἠελίου. αὐτὸς δὲ, εἶδος οὐκ ἔνι. μήνη γὰρ ἠελίου, καὶ Σελήναιες

ceſtum, quo ſolam Venerem cœleſtem exornant. Foris autem & aliud illi aurum circumpoſitum eſt, & pretioſæ gemmæ, quarum aliæ candidæ, aliæ cæruleæ, rufæ multæ. Præterea ſardonyches multi, hyacinthi, ſmaragdi, quæ ferunt Ægyptii, Indi, Æthiopes, Medi, Armenii, & Babylonii. Quod igitur eſt maximè memorabile, id dicam. Gemmam in capite gerit, quæ lychnis vocatur. Nomen autem ex effecto ſortita eſt. Ab ea noctu multus fulgor reſplendet, unde tota ædes, tanquam lucernis collucet. Splendor autem interdiu non valet: ſed ſpecie eſt admodum ignea. Aliud etiam in ſimulachro eſt admirandum. Si ex adverſo ſtans intuearis ad te aſpicit: quòd ſi inde tranſeas, viſu te ſequitur: & ſi alius quiſpiam aliunde intuetur, eadem erga illum facit. Porrò in utriuſque medio, ſtat ſimulachrum aliud aureum, ſimulachris aliis nequaquam ſimile, quod formam propriam non habet, ſed aliorum Deorum formas gerit: & ab ipſis etiam Aſſyriis vocatur ſignum: necdum ipſi proprium nomen impoſuêre: ſed neque de generatione ipſius, neque de ſpecie quicquam dicunt. Et ipſum alii ad Bacchum, alii ad Deucalionem, alii ad Semiramin referunt. Cùm enim ejus vertici inſideat aurea columba, idcirco tradunt illud Semiramidis eſſe ſignum. Proficiſcitur autem bis quotannis ad mare, ad efferendam quam dixi aquam. In ipſa autem æde ad ſiniſtram ingredientibus, poſitum eſt primùm quidem ſolium ſolis, ſed ejus effigies non adeſt. Solius enim ſolis & lunæ

ξόανα δ' δεικνύουσι. ὅταν δ' εἵνεκα ὧδε νομίζουσι, ἐγὼ δὲ τόδε ἔμαθον. λέγουσι τοῖσι μὲν ἄλλοισι Θεοῖσι, ὅσον ἔμμηνα ξόανα ποιέεσθαι. τὸν δ' οὐρανὸν ἐμφανέα πᾶσι τὰ εἴδεα. ἡλίῳ δ', καὶ Σελλυαίῃ, πάμπαν ἀναγκαίως, καὶ σφέας πᾶσι ὁρέειν. καὶ ἐν αὐτῇ ξοανηφορίῃ, τοῖσι ἐν τῷ ἠέρι φανομένοισι; μετὰ δ' τὸ ἱρὸν τοῦτον, κέαται ξόανον Ἀπόλλωνος, ὡσὶ οἷον ἐώθασι ποιέεσθαι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες, Ἀπόλλωνα νέον τὸν ἥλικα, καὶ παιδαρίῳ ποιέουσι. μέντοι δ' οἱ Ἀπόλλωνος ἡγεμόνα ξόανον δεικνύουσι. καὶ τοῦτο ποιέοντες, ἑωυτοὺς μὲν ἐπαινέουσι, Ἕλλησι δὲ καταγορέουσι, καὶ ἄλλων, ὁκόσοι Ἀπόλλωνα παῖδα ἥβαιοι ἱλάσκονται. αὐτοὶ δὲ δοκέουσι αὐτοῖσι, ἀσοφίη μεγάλη ἔμμεναι, ἀτελέα ποιέεσθαι τοῖσι Θεοῖσι τὰ εἴδεα. τὰ δὲ νέον, ἀτελὲς ἔτι νομίζουσι. ὧν δὲ, καὶ ἄλλο τι σφετέρῳ Ἀπόλλωνι καινοργέουσι. μέντοι Ἀπόλλωνα εἵμασι. κοσμέουσι. ἔρχον δὲ αὐτοῦ τοῦτο, πολλὰ μὲν ἔχω εἰπεῖν, ἐρέω δὲ τὸ, μάλιστα θωυμάζειν ἄξιον. πρῶτα δὲ μαντηΐῃ ἐπιμνήσομαι. μαντήια πολλὰ μὲν παρ' Ἕλλησι, πολλὰ δὲ καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι. τὰ δὲ, καὶ ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ τῇδε Ἀσίῃ πολλαχοῦ ἐστι. ἀλλὰ τὰ μὲν, ὅτι ἱρέων ἄνδρα, ὅτε ἀθρωπήιον φθέγγεται. ὧδε δὲ, αὐτός τε κινέεται, καὶ τὴν μαντηΐην ἐς τέλος αὐτομάτως. τρόπος δὲ αὐτῆς τοιόσδε. εὖτ' ἂν ἐθέλῃσι χρησμηγορέειν, ἐν τῇ ἕδρῃ πρῶτα κινέεται. οἱ δὲ μιν ἱρέες, αἴρουσι καὶ ἀείρασι. ἢν δὲ μὴ ἀείρωσι, ὁ δὲ, ἱδρώς, καὶ ἐς μέσον ἔτι κινέεται. εὖτ' ἂν δὲ ὑποδύντες φέρωσι, ἀγὰ σφέας, πάντη ἐλαύνων, καὶ ἐς ἄλλον ἐξ ἑτέρου

næ simulachra non exhibent. Cur autem id ita faciendum putent, id quoque ego didici. Cæteris quidem Diis fas esse ajunt simulachra facere, quorum species non sunt omnibus conspicuæ. Sol autem & luna planè sunt manifesti, nec illos nemo videt. Quorsum igitur eorum, cùm in aëre appareant effigiem effinxissent? Ac post solium hoc, positum est Apollinis simulachrum, non quale vulgo consuevit fieri. Nam cæteri quidem omnes Apollinem juvenem putant, & cum prima lanugine effingunt: Hi verò soli barbari Apollinis simulachrum exhibent. Quod quum faciunt, se ipsos quidem laudant, Græcos verò vituperant, & alios, quicunque Apollinem puerum fingunt, & colunt. Videtur autem ipsis inscitia magna, causa esse cùr imperfectæ Deorum formæ fingantur. Nam juvenem esse, ipsi adhuc imperfectum putant. Quinetiam Apollini suo aliud quiddam novum affingunt. Soli Apollinem vestibus ornant. De cujus operibus, multa quidem dicere possem, sed id dicam, quod potissimùm est admiratione dignum. Primùm quidem de oraculo verba faciam. Oracula multa sunt apud Græcos, multa quoque apud Ægyptios: multa etiam in Africa, multa item hac in Asia: sed illa nec sine sacerdotibus, nec sine interpretibus responsa dant. Sed hic per se movetur ipse, & vaticinia plenè per se peragit: idque hoc modo. Quando vult vaticinari, in sede sua primùm movetur: tum protinus sacerdotes ipsum attollunt: quòd si non attollant, ille sudat, & in medium sese emovet. Quum verò eum illi suppositis humeris portant, illos ducit, sese undiquaque circumagendo: atque ex alio in alium transilit.

μεζαπηδέων. τέλος, ὁ ἱερεὺς ἀνιλάσας, ἐπερέεται μιν περὶ ἁπάντων πρηγμάτων. ὁ δ, ἢν τι μὴ θέλῃ ποιέειν, ὀπίσω ἀναχωρέει. ὡς δὲ τι ἐπαινέῃ, ἄγει ἐς τὸ πρόσω τὴς προσφέρησι, ὀκωσπερ ἡνίοχον. ὥστε μὲν συναγείρουσι τὰ θεσπίσια. καὶ ὥστε ἐργον πρῆγμα δοῦναι, ὥστε ἴδιον τούτων ἀνδρὶ ποιέουσι. λέγει δὲ καὶ περὶ πέρι, καὶ τῶν ὡρέων αὐτὸν παυσίην, καὶ ὁκόσα ἐστὶν ἔσται. λέγει δὲ καὶ σημήια περὶ, κότε χρὴ μιν ἀποδημέειν, πρὸ, εἶπον ἀποδημίω. ἐρέω δὲ καὶ ἄλλο, τὸ, ἐμεῦ παρεόντος ἔπρηξε. οἱ μὲν ἱρέες, ἀείροντες ἔφερον. ὁδὲ, τὸν μὲν, οὐ γῆ κότε ἔλιπε. αὐτὸς δὲ ἐν τῷ ἠέρι μέσῳ ἐφορέετο. μὴ δὲ τὸ Ἀπόλλωνα, ξόανόν ἐστι Ἀτλάντιος. μὴ δὲ, Ἑρμέω, καὶ Εἰλειθυίης. τὰ μὲν ἂν ἐντὸς δὴ ναΐ, ὧδε κεκοσμέαται. ἔξω δὲ, βωμός τε κέαται μέγας, χάλκεος. ἐν δὲ, καὶ ἄλλα ξόανα μυρία χάλκεα, βασιλέων τε, καὶ ἱρέων. καλέλιξο δὲ, τὸ, μάλιστα ἄξιον μνήσαλ. ἐν δεξιῇ δὲ νεὼ, Σεμιράμιος ξόανον ἕστηκε, ἐν δεξιῇ τὴν ἐπιδεικνύσης. ἀνέστη δὲ δι' αἰτίην τοιήνδε. ἀνθρώποισι, ὁκόσοι Συρίην οἰκέουσι, νόμῳ ἐποιήθη, ἑωυτῶν μὲν ὅκως Θεὸν ἱλάσκεσθαι, Θεῶν δὲ τῶν ἄλλων, καὶ αὐτῆς Ἥρης ἀλογέειν. καὶ ὧδε ἐποίεον. μὴ δὲ, ὡς οἱ ἡδὴν ἀφίκηνται νῆσοί τε, καὶ συμφορὴ, καὶ ἄλγεα. μανίης μὲν σφέων ἀπεπαύσατο, καὶ θνητὸν ἑωυτὸν ὁμολόγεε. καὶ τοῖσι ἐπηκόοισι αὖτις σφέλδε ἐς Ἥρην τρέπεσθαι. τέως δὴ ἐπ τοιήδε ἀνέηκε, τοῖσι ἀπικνεομένοισι τὸν Ἥρην ἱλάσκεσθαι δεικνύσας, καὶ Θεὸν σφὸν ἐπ ἑωυτῶν, ἀλλ' οὐκέτι ὁμολογέοντα.

Tandem primarius sacerdos supplicans, de rebus omnibus illum interrogat. Ille verò siquid non vult fieri, retrocedit. Contrà siquid approbat, agit in anteriorem partem gestantes, perinde ac qui habenas moderatur. Ita quidem coacervant oracula, neque rem ullam sacram, neque privatam absque hoc gerunt. Prædicit autem illis & de anno, & de tempestatibus omnibus, & quando amplius futuri non sint. Prædicit quoque de signo, quando oporteat illud quam dixi profectionem suscipere. Aliud quoque dicam quod me præsente fecit. Sacerdotes illum in humeros sublatum ferebant: ille verò iis inferius in terra relictis, solus in aëre ferebatur. Post Apollinem autem simulachrum est Atlantis: deinde Mercurii, & Lucinæ. Atque hoc quidem est internum ædis ornamentum. Foris autem posita est ara magna, ænea: in qua sunt innumera alia ænea simulachra cùm regum, tum sacerdotum: ex quibus memoratu maximè digna recensebo. Ad sinistram ædis, stat Semiramidis simulachrum, ædem ipsam dextra demonstrantis. Stat autem hanc ob causam. Hominibus quicunque Syriam incolunt, legem tulerat, ut se ceu Deam colerent: cæterorum autem Deorum, atque ipsius etiam Iunonis nullam rationem haberent. Quod illi tum ita faciebant. Sed postquam morbi, clades, & dolores illi divinitus acciderunt: ab illa insania destitit, seque mortalem esse confessa est: subditisque iterum præcipit ut ad Iunonem converterentur. Ob eam igitur causam adhuc tali specie stat, advenientibus indicans Iunonem colendam esse, nec se amplius, sed illam esse Deam confitens. Ibi etiam He-

εἶδον ἔγὼ καὶ Ἑλένης αὐτόθι ἄγαλμα, καὶ Ἑκάβης, καὶ Ἀνδρομάχης, καὶ Πάριδος, καὶ Ἕκτορος, καὶ Ἀχιλλέως. εἶδον ἔγὼ καὶ Νιρέως εἴδωλον καὶ Ἀγλαΐης, καὶ Φιλομήλου, καὶ Προκνίλου, ἔτι γυναῖκας, καὶ αὐτὸν Τηρέα ὄρνιθα, καὶ ἄλλο ἄγαλμα Σεμιράμιος, καὶ Κομβάβου, τὸ, καὶ πάλαι ἔφην, καὶ Στρατονίκης, κόρης καλὸν, καὶ Ἀλεξάνδρου αὐτοῦ σεμνὸν εἰκελον. Ἔνδοθι δὲ οἱ, Σαρδαναπάλου ἔοικε, ἄλλη μορφῇ, καὶ ἄλλῃ στολῇ. ἐν ἔγὼ τῇ αὐλῇ, ἀφεῖσι νέμονται βόες μεγάλοι, καὶ ἵπποι, καὶ ἀετοὶ, καὶ ἄρκτοι, καὶ λέοντες. καὶ ἀνθρώπους εὐδαιμόνας σίνονται, ἀλλὰ πάντες ἱροί τέ εἰσι, καὶ χειροήθεες. ἱρέες ἔγὼ αὐτοῖσι πολλοὶ ἀποδεδέχαται. τοὶ, οἱ μὲ, τὰ ἱρήια σφάζουσι. οἱ ἔγὼ, ἀστοιδὴν φορέουσι. ἄλλοι ἔγὼ, πυρφόροι καλέονται, καὶ ἄλλοι Ἡλιοδρόμοι. ἐπ' ἐμεῦ ἔγὼ, πλείονες καὶ τελεηκόσιοι ἐς τὸν θυσίαν ἀπικνέονται. ἐσθὴς ἔγὼ αὐτέοισι πᾶσι λευκή. καὶ πῖλοι ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσι. ἀμφιέρους ἔγὼ ἄλλος ἑκάστῳ ἕπεται ἐπιχώριος. πορφυρίδα ἔγὼ μοῦνος ὕτος φορέει, καὶ πάρῃ χρυσῇ ἀναδέεται. ἔστι ἔγὼ καὶ ἄλλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱρῶν, αὐλητέων τε, καὶ συρίστων, καὶ Γάλλων. καὶ γυναῖκες ἐπιμηνίες τε, καὶ φρενοβλαβέες. θυσίη ἔγὼ δὶς ἑκάστης ἡμέρης ἐπιτελέεται, ἐς τὸν, πάντες ἀπικνέονται. δὶς μὲ ὦν κατ' ἡσυχίην θύουσι, ὅτε ἀείδοντες, ὅτε αὐλέοντες. εὖτ' ἂν δὲ τῇ Ἥρῃ κομίζωσιν, ἀείδουσί τε, καὶ αὐλέουσι, καὶ κεράτεα ἐπικρούουσι. καὶ μοι τοῦτο πέρι, σαφὲς εἰδὲν εἰπεῖν ἐδυνάμην. ἔστι ἔγὼ ἐν λίμνῃ αὐτόθι, ἐν πολλὸν ἑκὰς ἔγὼ ἱροῦ. ἐν τῇ, ἰχθύες ἱροὶ τρέφονται πολλοὶ, καὶ πολυειδέες. γίνονται ἔγὼ αὐτέων ἔνιοι κόρῃ μεγάλοι. ὕτοι ἔγὼ ὀνόματα ἔχουσι, καὶ

Helenæ simulachrum vidi, & Hecubæ, & Andromaches, & Paridis, & Hectoris, & Achillis. Nirei quoque Aglaiæ filii effigiem vidi, & Philomelam, & Prognen, adhuc mulieres, Tereum autem in avem conversum: item aliud simulachrum Semiramidis, & Combabi, de quo jam dixi, & Stratonices, pulchrum admodum, & Alexandri, ipsi illi simile: cui adstabat Sardanapalus, alia forma, aliaque veste ornatus. In atrio autem, liberi pascuntur boves magni, & equi, & aquilæ, & ursi, & leones: at homines haudquaquam lædunt, sed omnes sunt, & sacri, & mansueti. Sacerdotes autem ipsis multi admittuntur, quorum alii hostias mactant, alii libamina ferunt, alii vocantur igniferi, alii aræ ministri. Mea autem ætate plures etiam quàm trecenti ad victimam venire solebant. Vestis ipsis tota est candida, pileumque in capite gestant. Summus autem sacerdos quotannis alius surrogatur: qui solus purpuream vestem gerit, & aurea tiara redimitur. Alia præterea est hominum sacrorum multitudo, tibicinum videlicet, & fistulatorum, & Gallorum: sunt & mulieres insanæ, & mente captæ. Sacrificium autem bis quotidie peragitur, ad quod omnes veniunt. Iovi quidem cum silentio sacrificant, neque cantantes, neque tibia modulantes. Sed quando Iunoni primitias offerunt, voce, tibiaque canunt, & tintinnabula pulsant, ac mihi ea de re nihil plani dicere potuerunt. Est etiam ibi lacus, non multum procul à templo, in quo multi, variique pisces aluntur: quorum nonnulli sunt admodum magni, habentque nomina, & vocati veniunt.

καὶ ἔρχονται καλεόμενοι. ἐπ' ἐμεῦ δὲ τις ἦεν ὃν αὐτοῖσι χρυσοφορέων. ὃν τῇ πτέρυγι ἦ, ποίημα χρύσεον αὐτέων ἀνεκέατο. καί μιν ἐγὼ πολλάκις ἐθηησάμην, καὶ ἔχω τὸ ποίημα. βάθος δὲ τῆς λίμνης πολλόν. ἐγὼ μὲν οὐκ ἐπειρήθην. λέγουσι δ' ὧν οἱ δυνηκοτέων ὀργυιέων πλέον ἔμμεναι. κατὰ μέσον δὲ αὐτῆς, βωμὸς λίθου ἀνέστηκε. δικέοις ἂν ἄφνω ἰδὼν, πολλάκις τί μιν, καὶ παῦδα ἐπὶ χεῖσθαι. καὶ πολλοὶ ὧδε νομίζουσι. ἐμοὶ δὲ δοκέει σύλου ἐφεστεὼς μέγας, ἀμείρειν τὸ βωμοῦ. ἔστεπται δὲ ἀεὶ, καὶ θυώματα ἔχει. πολλοὶ δὲ οἱ ἑκάστης ἡμέρης κατ' δύην ἐς αὐτὸν νηχόμενοι, στεφανηφορέουσι. γίνονται δὲ αὐτόθι οἱ πανηγύρεές τε μέγιστοι. καλέονται δὲ ἐς τὴν λίμνην κατιοῦσαι, ὅτι ὦν αὐτῆσι ἐς τὴν λίμνην τὰ ἱερὰ πάντα κατέρχεται, ὧν τοῖσι ἡ Ἥρη πρῶτη ἀπικνέεται τῶν ἐχθέων εἵνεκα, μὴ σφέας ὁ Ζεὺς πρῶτος ἴδῃ. ἢν γὰρ τόδε γένηται, λέγουσι ὅτι πάντες ἀπόλλυνται. καὶ δῆτα ὁ μὲν, ἔρχεται ὑπόμβρου. ἡ δὲ, ἔσω ἐσαῦθις, ἀπείργει τέ μιν. καὶ πολλὰ λιπαρέουσα, ἀποπέμπει. μέγιστοι δὲ αὐτοῖσι πανηγύρεις, ταὶ, ἐς θάλασσαν νομίζονται. ἀλλ' ἐγὼ τυτέων πέρι, σαφὲς οὐδὲν ἔχω εἰπεῖν. οὐ γὰρ ἦλθον αὐτὸς, οὐδὲ ἐπειρήθην τούτης τῆς ὁδιπορίης. τὰ, δὲ ἐλθόντες ποιέουσι, εἶδον, καὶ ἀπηγήσομαι. ἀργύριον ἕκαστος ὕδατι στεφανωμένον φέρουσι. κηρῷ δὲ τοῦτο σεσημασμένον, καί μιν οὐκ αὐτοὶ λυσάμενοι χέονται, [1] ἀλλ' ἔστι ἀλεκτρυόνων ἱερός. οἰκέῃ δὲ ἐπὶ τῇ λίμνῃ. ὃς

niunt. Ex quibus ætate meâ quidam aurum ferebat, cujus in ala, aureum ipsorum opus erat repositum: atque eum opus illud habentem sæpe vidi. Magna autem est lacus altitudo: cujus equidem experimentū non cepi, ajunt autem esse ducentis ulnis majorem. Cæterùm ejus in medio stat ara lapidea: quam si repentè videas, natare putes, & in summa aqua vehi: & ita putant multi. Mihi videtur subesse columna magna, & aram sustinere. Semper coronata est, & suffitus habet: multique singulis diebus eò natantes ad precandum coronas ferunt. Porrò ibi etiam maximæ fiunt celebritates, quæ descensus in lacum vocantur, quia tum Deorum simulachra omnia in lacum descendunt, inter quæ Iuno prima advenit, piscium causa, ne Iupiter illos primus aspiciat. Nam si hoc fiat, dicunt omnes perire. Atque ideo ille quidem vadit inspecturus: sed Iuno anteriore parte stans: ipsum arcet, multumque obsecrans, dimittit. Maximæ autem illis celebritates existimantur, quæ ad mare conveniunt. Sed de iis nihil certi dicere possem: neque enim ipse eò veni, neque itineris hujus periculum feci. Sed quæ faciunt qui eò veniunt, ea vidi, & commemorabo. Vas unusquisque aqua repletum portat: idque cera obsignatur. Nemo autem suum ipse resolvens, effundit: sed gallus quidam sacer est, qui ad lacum

1 Ἀλλ' ἔστι ἀλεκτρυόνων ἱρὸς] Mirum est profecto ἀλεκτρυόνων de homine dici, at supra pluries, ubi de Gallis Cybeles sacerdotibus castratis mentionem fecit, semper eos Γάλλους non ἀλεκτρυόνας vocat. Ea vox, ut puto, ex versione in textum irrepsit. Quidam sciolus putavit γάλλον non esse vocem Græcam, & gallum La-

ἐπὶ σφίσιν δέξηται τὰ αἰγμήια, τῷ, τε σφρηγῖδι ὁρῇ. καὶ μισθὸν ἀρσάμενος, ἀνά τε λύει τὸ δεσμόν, καὶ τὸ κηρὸν ἀπαιτέει). καὶ πολλαὶ μνέες ὧν τυτίου ἔργου τοῦ ἀλεκτρυόνι ἀγαίρουν). ἔνθεν ἢ ἐς τὸ νηὸν αὐτοὶ σφέα κομίσαντες, ἀπένδυσί τε. καὶ ἁγίσαντες, ὀπίσω ἀπονοστέουσι. ἑορτέων ἢ πασέων, τῶν, οἶδα, μεγίστην ἢ εἴαρος δρῶμεν ἐπιτελέουσι. καί μιν οἱ μὲν, πυρήν, οἱδὲ, λαμπάδα καλέουσι. θυσίην ἢ ὧν αὐτῇ τοιήνδε ποιέουσι. δένδρεα μεγάλα σκηψάντες, ὧν τῇ αὐλῇ ἐστᾶσι. μετὰ ἢ ἀγινέοντες αἶγάς τε, ἐ ὄϊας, καὶ ἄλλα κτήνεα ζωὰ, ὧν τὰ δενδρέων ἀπαρτέουσι. ὧν ἢ, ἐ ὄρνιθες, ἐ εἵματα, ἐ χρύσεα, ἐ ἀργύρεα ποικιλέα. ἐπὰν ἢ συντέλεα πάντα ποιήσωνται, περιενείκαντες τὰ ἱρὰ περὶ τὰ δένδρεα, πυρὴν σιῶσι. τὰ ἢ, αὐτίκα πάντα καίουσι). ἐς ταύτην τὴν ἑορτὴν πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπικνέονται ἔκ τε Συρίης, καὶ τῶν ἔξωθεν χωρέων πασέων. φέρουσί τε καὶ ἑωυτῶν ἱρὰ ἔκαστοι, ἐ τὰ σημήια ἔκαστοι ἔχουσι ἐς τάδε μεμιμημένα. ὧν ῥηθῆσι δὲ ἡμέρῃσι, τὸ μὲ πολῆος, ἐς τὸ ἱρὸν ἀγείρουσι). Γάλλοι δὲ πολλοὶ, ἐ τῆς, ἔλεξα, οἱ ἱροὶ ἄνθρωποι πελέσι τὰ ὄρχια. τάμνονταί τε τὰς πήχεας, καὶ τοῖσι νώτοισι πρὸς ἀλλήλας τύπτουσι). πολλοὶ δὲ σφίσι παρεστεῶτες, ἐπαυλέουσι. πολλοὶ δὲ τύμπανα παταγέουσι. ἄλλοι δὲ ἀείδουσι ἔνθεα, ἐ

cum habitat, & acceptis vasis, visoque sigillo, mercede accepta vinculum solvit, & ceram reposcit, ac multæ minæ ex hoc opere gallo accumulantur: quibus hinc ad ædem delatis, libant, factoque sacrificio revertuntur. Festorum autem omnium, quæ novi, maximum ineunte vere peragunt, idque alii pyram, alii lampadem appellant. Tum autem faciunt istiusmodi sacrificium. Magnas arbores excisas in atrio collocant: postea adductas capras, oves, aliasque vivas pecudes, ex arboribus suspendunt: inter quæ sunt etiam aves, vestes, & aurea argenteaque opera. Ac postquam omnia perfectè composuerunt, & simulachra Deorum circum arbores tulerunt, pyram accendunt, omniaque repentè cremantur. Ad hoc festum multi homines veniunt, cùm ex Syria, tum ex circumjacentibus oris omnibus, afferuntque & sua quique Deorum simulachra, & quæ signa singuli habent, ad illorum imitationem facta. Diebus autem certis, multitudo in templum congregatur: & Galli frequentes, homineſque sacri, quos dixi, sacra peragunt: cubitoſque incîdunt, tergisque mutua verbera excipiunt. Multi autem astantes ipsis, tibia cănunt, & tympana pulsant: alii divinitus inspirata, &

Latine dictum debere dici ἀλεκτρυόνα, & mutavit in eam vocem, quæ nunc in Græco legitur: vel forte scripserat Lucianus ἀλέκτωρ, quæ vox etiam de castrato potest usurpari, qui est sine lecto conjugali. Nam ut Ἡ ἄλεκτρος dicta est secundum Scholiasten Euripidis in Oreste à privativa α & λέκτρον, διὰ τὸ πολλὰ χέρνιβον ἄλεκτρον μεῖναι χόλῳ Κλυταιμνήστρας. Sic & ἀλέκτωρ potest dici castratus ab eodem etymo, quod videlicet cœlebs maneat. Ejus vocis in ea significatione reperiuntur exempla, sed duntaxat in fœminino, forte & in masculino Lucianus usurpavit, ut sit ὁ ἐ ἡ ἀλέκτωρ. Palm.

ἱερὰ ἄσματα. τὸ δ' ἔργον, ὁκοῖόν ἐστι τοῦτο γίγνεται. ὑπὸ ἐσέρχονται ἐς τὸν νηὸν, οὐκ ἔξεστι πᾶσι ποιέεσθαι. ἐν ταύτῃσι τῇσι ἡμέρῃσι, καὶ Γάλλοι γίγνονται. ἐπὰν γὰρ οἱ ἄλλοι αὐλέωσι τε, καὶ ὄρχια ποιέωνται, ἐς πολλὰς ἤδη ἡ μανίη ἀπικνέεται, καὶ πολλοὶ οἱ ἐς θέλω ἀπικόμενοι. μὴ δὲ, τοιάδε ἔπρηξαν. καθαλέῃ δὲ ἐς τὰ, ποιέουσι. ὁ νεηνίης, ὅτῳ πάρα ἀποκέαται, ῥίψας τὰ εἵματα, μεγάλῃ βοῇ ἐς μέσον ἔρχεται, καὶ ξίφος ἀναιρέεται. τὰ δὲ, πολλὰ ἤδη ἐμοὶ δοκέει, ἀλλὰ τοῦτο ἔσηκε. λαβὼν δὲ αὐτάγρη, τάμνει ἑωυτὸν, ἔπειτα ἀνὰ τὴν πόλιν, καὶ τῇσι χερσὶ φέρει, τὰ, ἔτμε. ἐς οἰκίην δέ οἱ οἰκίην τάδε διαῤῥίψαι, ἐν ταύτῃσι ἐώθασί τε ξηναίνειν, καὶ κόσμον τὸν γυναικήιον λαμβάνει. τάδε μὲν ἐν τῇσι τυμῇσι ποιέουσι. ἀποθανόντος δὲ Γάλλου, ὧδε ἐκφορὴν ποιέονται. ἀλλ' ἐὰν ἀποθάνῃ Γάλλος, οἱ ἐπιτηδεοτάτιοι ἀείρουσιν, ἐς τὰ προάστια φέρουσι. ἐκφέρουσι δὲ αὐτὸν, καὶ τὸ φέρετρον, τοῦ, ὁκόμοιόν, ὕσαρδις λίθοις βάλλουσι. καὶ τάδε περιέξαντες, ὀπίσω ἀπονοστέουσι. φυλάξαντες δὲ ἐκ τῶν ἡμερέων ἀριθμὸν, ὅτου ἐς τὸ ἱερὸν ἐσέρχεται. πρὸ δὲ τουτέων, ἢν ἐσέλθωσι, οὐκ ὅσια ποιέουσι. νόμιοισι δὲ ἐς ταῦτα χρεόντων τοιοῖσι. ἢν μὲν τις αὐτέων νέκυα ἴδηται, ἐκείνῳ τῷ ἡμέρῃ ἐς τὸ ἱερὸν οὐκ ἀπικνέεται. τῇ ἑτέρῃ δὲ, καθηγεμὼς ἑωυτὸν, ἐσέρχεται. αὐτῶν δὲ τὸ οἰκήιον δὲ νέκυσι ἔκαστοι φυλάξαντες ἀριθμὸν ἡμερέων τριήκοντα, καὶ τὰς κεφαλὰς ξυρέμενοι, ἐσέρχονται. πρὶν δὲ τάδε ποιῆσαι, ἔσφισι ἐσιέναι ὅσιον. θύουσι δὲ βόας ἄρσενάς τε, καὶ ἀῖλεας, καὶ αἶγας, καὶ ὄϊας. σῦας δὲ μοῦνον σφαγιάζειν νομίζοντες, ἔτε θύουσι, ἔτε σιτέονται.

& ſacra carmina cantant. Atque hoc fit extra ædem: quod qui faciunt in eam non ingrediuntur. His diebus etiam Galli fiunt. Poſtquam enim alii tibia cecinerint, & fœdera iniverint, ad multos jam venit furor, multique qui ad ſpectaculum venerunt, poſtea talia fecerunt. Ea autem reteram quæ faciunt. Adoleſcens, cui hæc parata ſunt, abjectis veſtibus, magno clamore in medium prodit, atque enſem diſtringit (hæc autem multis ut mihi videtur annis, propter hoc ſteterunt) quo protinus accepto, ſemetipſum caſtrat, currituque per urbem, & manibus portat ea quæ reſecuit. In quamcunque autem domum ea projicit, inde fœmineam veſtem, & muliebrem ornatum accipit. Atque hæc quidem in caſtrationibus faciunt. Mortui autem Galli, non eodem aliis modo ſepeliuntur: ſed mortuum Gallum ſocii ſublatum ad ſuburbia efferunt. Quem poſtquã depoſuerunt, & feretrum, quo tulerunt ipſum, deſuper lapides jaciunt: quo facto domum reperunt. Obſervato autem ſeptem dierum numero, exinde in templũ ingrediuntur: ante quos ſi ingrediantur, nefas faciunt. His autem ad hæc legibus utuntur. Siquis ipſorum cadaver aliquod aſpexerit, illo die ad templum non accedit: ſed poſtero purgatus ingreditur. Eorum autem qui ex familia mortui ſunt, unuſquiſque non niſi poſt trigeſimum diem, raſoque capite ingreditur. Priuſquam autem hæc fecerint, illis fas non eſt introire. Immolant autem boves maſculos & fœminas, capras, & oves. Sues autem ſolos rati execrandos, nec immolant, nec edunt.

ἄλλοι δ' ὁ σφέας ἀναγκάς, ἀλλὰ ἱρεὺς νομίζεσι. ὀρνίθων τὲ αὐτέοισι ὧδε ἱρεύτερὴ, δοκέϊ χρῆμα ἱράτερον. καὶ ὧδε ψαύειν αὐτέων δικαιεῦσι. καὶ ἢν ἀέκοντας ἅψωνται, ἀναγκάς ἐκείνῳ τῷ ἡμέρην εἶσι. τύνεκα δὴ αὐτέοισι συώνομοί τέ εἶσι, καὶ ἐς τὰ οἰκήϊα ἐσέρχονται, καὶ τὰ πολλὰ ὧν γῇ νέμον). λέξω δὲ καὶ τῆ πανηγερτέων, τὰ, ἐκείνοι ποιέουσι. ἀνὴρ εὖτ' ἂν ἐς τὸν ἱρὸν πόλιν πρῶτον ἀπικνέεται, κεφαλὴν μὲν ὄδε, καὶ ὀφρύας ἐξύρατο. μῆ δὲ, ἱρεύσας ὄϊν, τὰ μὲν ἄλλα, κρεμάει τε, καὶ δινωχέϊ). τὸ δὲ νάκος χαμαὶ ἑλκύσας, ἐπὶ τύτῳ ἐς γόνυ ἕζε). πόδας δὲ, καὶ κεφαλὴν ἔσ κτενέα ἐπὶ τὸν ἑωυτῆ κεφαλὴν ἀναλαμβάνει. ἄμα δὲ δυχόμενον, αἰτέει, τὸν μὲν περιῶσαν ἱρσίην δέκεσθαι. μέζω δὲ ἐσιῶσις ὑπισχνέε). τελέσας δὲ ταῦτα, τὸν κεφαλὸν αὐτῆ τε τίθεται, καὶ τῆ ἄλλαν, ὀνήσει τὸν αὐτὸν ὀδὸν ἀπικνέονται. ἔρχας δὲ, ἐπὶ τ' ἑωυτῆ ὁδὸν πορέει, ὕδασί τε ψυχροῖσι χρεόμενον, λυτρῶντε, καὶ πόσιν εἵνεκα. καὶ ἐς πάμπαν χαμαιηθιτέων. ἢ γάρ οἱ δύνῃς ἐπιβῆναι ὅσιον, πρὶν τὸν, τε ὀδὸν ἐκπελέσαι, καὶ ἐς τὸν ἑωυτῆ αὖθις ἀπικέαζ. ἐν δὲ τῇ ἱρῇ πόλει ἐνδέκεται μὲν ἀνὴρ ξεινοδόκος ἀγαθέοντα. ἐκβὶ γὰ δὴ ἂν ἐκφύσης πόλιν, αὐτὸν ξεινοδόκοι εἶσι. καὶ τόδε πατρόθεν οἴκοι δέκον). καλέονται δὲ ὑπὸ Ἀσσυρίων οἵδε, διδάσκαλοι, ὅτι σφίσι πάντα ὑπηγέονται. θύσι δὲ, οὐκ ἐν αὐτῷ τῷ ἱρῷ. ἀλλ' ἐπὰν ἐκφύσῃσι τὸ βωμῷ τὸ ἱρήϊον, ἐπιστείσας, αὖθις ἄγαιζῶν ἐς τὰ οἰκήϊα. ἐλθὼν δὲ καθ' ἑωυτὸν, θύει τε, καὶ εὔχεται. ἔστι δὲ καὶ ἄλλης θυσίης τρόπος τοιόσδε.

dunt. Alii autem eos non execrandos ſed ſacros putant. Porrò columba videtur ipſis omnium avium ſanctiſſima: ac ne eam quidem tangere æquum cenſent: quam ſi inviti tetigerint, eo die execrabiles habentur. Ob id & cum ipſis veſcuntur, & ad domos ipſorum veniunt, & plerumque in terra paſcuntur. Porrò ea quoque dicam quæ faciunt, qui ad celebritatem conveniunt. Vir qui ad Sacram urbem venerit primum, ille caput & ſupercilia abradit: tum mactata ove, cætera quidem in fruſta concîdit, & convivatur: vellus autem humi ſternens, ſuper hoc in genua procumbit: pedes verò & caput animantis, ſuo ipſius capiti imponit: & ſimul precando poſtulat, ut præſens ſacrificium acceptum ſit: majuſque aliud in poſterum pollicetur. His ita peractis, & ſuum caput coronat, & aliorum quicunque eandem viam veniunt. Solvens autem, ex terra ſua proficiſcitur, utiturque frigidis aquis cùm lavandi, tum potandi cauſa, & omnino humi dormit. Neque enim fas ipſi eſt lectum conſcendere, donec iter illud peregerit, domumque ſuam reverſus fuerit. In ſacra autem civitate recipit ipſum publicus hoſpes ignarum. Certi enim uniuſcujuſque civitatis hoſpites ſunt ibi: atque hoc è patria domi recipiunt. Ab Aſſyriis autem iſti appellantur doctores, quoniam ipſis omnia exponunt. Sacrificant autem non in ipſo templo: ſed poſtquam ad altare adduxit hoſtiam, ſumptis libamentis, vivam pecudem domum reducit, quumque rediit, apud ſe ſacrificat, & precatur. Eſt autem & quidam alius hujuſmodi ſacrificandi ritus. Poſtquam vivas victi

δὲ. σφάψαντες τὰ ἱερεῖα ζωὰ, ἀπὸ τῶν προπυλαίων ἀφιᾶσι, τὰ δὲ, κατενεχθέντα, πίπτοντα θνήσκουσι. ἔνιοι δὲ καὶ παῖδας ἑαυτῶν, ὑπερθεν ἀφιᾶσι, οὐκ ὁμοίως τοῖς κτηνεσι, ἀλλ' ἐς πήρην ἐμβέβροι, χαλεπὴ κομίζοντες. ἅμα δὲ αὐτοῖσι ἐπικερτομέοντες, λέγουσι ὅτι ἐ παῖδες, ἀλλὰ βόες εἰσί. σίζονται δὲ πάντες, οἱ μὲ, ἐς κεφαλήν. οἱ δὲ, ἐς ἀγκῶνας. καὶ ἀπὸ τοῦδε, ἅπαντες Ἀσσύριοι σημαντηφορέουσι. ποιέουσι δὲ καὶ ἄλλο, μέτοισι Ἑλλήνων Τροιζηνίοισι ὁμολογέοντες. λέξω δὲ καὶ τὰ, κεῖνοι ποιέουσι. Τροιζήνιοι [1]τῆσι παρθένοισι, καὶ τοῖσι ἠίθεοισι νόμον ἐποιήσαντο, μή μιν ἄλλως γαμέειν ἕνεκα, πρὶν Ἱππολύτῳ κόμας κείρασθαι. καὶ ὧδε ποιέουσι. τὸ μὲ γὰρ γυμνήσιον, τῇ ἱερῇ πόλει χίγνεται. οἱ δὲ νεηνίαι, τῇ ἡβηίῃ ἀπάρχονται. τοῖσι δὲ νέοισι, πλοκάμους ἱροὺς ἐν ἡβητῆς ἀφιᾶσι. τοὺς, ἐπὰν ἐν τῷ ἱρῷ ἡβήσωσι, πέμνυσί τε. καὶ ἐς ἄγγεα καθέντες, οἱ μὲ, χρύσια, πολλοὶ δὲ, χρύσια ἐν τῷ νηῷ ἀποκλώσαντες ἀφιᾶσι, ἐπιγράψαντες ἕκαστοι τὸ ὑ νόμασα. τοῦτο καὶ ἐγὼ ἔτι νέῳ ὢν, ἐκτέλεσα. καὶ ἔτι μου ἐν τῷ ἱρῷ ἐ ὁ πλόκαμος, καὶ τοὔνομα.

victimas coronarunt ex vestibulis templi eas dimittunt: illæ verò præcipites datæ, casu moriuntur. Quidam autem & pueros suos hinc demittunt, non tamen eodem modo quo pecudes, sed in pera inclusos, manu deorsum agunt: ac simul ipsos increpantes, eos non pueros, sed boves esse dicunt. Omnibus autem notæ inuruntur, aliis in vola, aliis in cervice: atque inde est quòd Assyrii cuncti notas inustas habent. Faciunt & aliud quidpiam, in quo cum solis Græcorum Trœzeniis consentiunt. Dicam autem quæ illi faciunt. Trœzenii virginibus & adolescentibus legem statuerunt, nequis nuptias iniret, priusquam Hippolyto comas totondisset: faciuntque hoc pacto. Hoc etiam fit in Sacra civitate. Adolescentes quidem barbas suas consecrant. Iuvenibus autem capillos à nativitate sacros demittunt: quos postquam in templo sunt, resecant, & in vasa depositos, alii quidem argentea, multi verò aurea, in æde affigunt, atque abeunt, inscripto uniuscujusque nomine. Hoc ego cùm juvenis adhuc essem, feci, & cùm meus capillus, tum nomen adhuc est in templo.

1 Τῆσι παρθένοισι] Leg. Iul. Pollux libr. 3. Demosthenis encomium quod sequitur non esse Luciani, jam monui præfat. ad Lectorem, satis prodit stylus, attamen Tomas Magister ἐν ταῖς ἐκλογαῖς Ἀττίδος, in dictione ὀπαδρομὴ citat locum hujus encomii, ut Lucianeum, atque etiam quidam dubitarunt an tractatus de Dea Syria esset Luciani. *Bourd.*

DE-

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

DEMOSTHENIS ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Hoc encomium duabus partibus constat. Prior locos technicos continet, ex quibus cùm persona Demosthenis, tum catera virtutes, & res gesta amplificari poterant: simulque ejus cum Homero instituitur comparatio. Altera sumitur ex athecnis, ubi ad laudem Demosthenis potissimùm facere ostendit, quòd de ejus eloquentia, animi magnitudine, rerumque gestarum excellentia scripto testati sunt hostes.

Βαδίζοντί μοι κατὰ τὴν στοὰν, τὴν ὑπερθεν ἐξιόντων ὡς ἀριστερᾶ, τὴν ἕκτης ἐπὶ δέκα, σμικρὸν ὡς μεσημβρίας, Θερσαγόρας ὁ ποιητὴς φαίνεται. τάχα τινὲς αὐτὸν ὑμῶν, ἐπίστασθε. σμικρός τίς ἐστι, ξανθὸς, ὑπόλευκος, ἀνδρικὸς τὴν φύσιν. ἰδών σε αὐτὸν ἔπι ὡρμώνην, Θερσαγόρας ἔφην ὁ ποιητὴς, ποῖ δὴ, ἦν δ' ἐγώ. οἴκοθεν ἥκει ὅς, ὑπέμαθον. πότερον δέ μοι δοκεῖ ἐγὼ, ἀφικόμενος; ἀμέλει μὲν ἔφη ὁ τάττε δεόμενον. ἀωρὶ γάρ τοι τῶν νυκτῶν ἐξανέστης, ἔδοξέ μοι χρῆναι τοῖς Ὁμήρου γενεθλίοις τὰ ποιητικὰ ἀπάρξασθαι. καλῶς γε σὺ ποιῶν ἔφην, καὶ τὰ πρόφατα τῶν ἀοιδίμων ἐκείνων τίνων. ἐκεῖθεν δὴν δοξάζομεν ἦσθαι ὅς, ἔλαθον ἐμαυτὸν, εἰς τοῦτο τὰ μεσημβρίας ἐκπεσών. ὥστε δὴν ἔφην, δεῖ μάμοι τὸν τε πειρᾶσθαι. πολὺ μάντοι ὑπερῆν ἔφη ὡς σιπεῖν τοντονὶ δεόμενον ἥκω, τῇ χρείᾳ τὸ Ὁμήρου ἐπιδείξας. ἴστ

Cum in Porticu deambularem, inde exeunti ad sinistram, die decimo sexto, paulò ante meridiem: occurrit mihi Therſagoras, quem fortè aliqui vestrûm norint: pusillus est, aquilino naso, subalbus, virili indole. Hunc cùm procul accedentem viderem, dixi. Hic Therſagoras poëta est, & interrogavi, quonam & unde veniret, Domo huc, inquit ille. Num, inquam, deambulandi gratia? Scilicet, inquit ille, hoc mihi opus erat. Nam mihi visum est intempesta nocte surgere, ut Homeri natali die poëtices primitias offerrem. Præclarè, inquam, facis, quòd illi gratiam refers institutionis. Itaque initio inde ducto, inquit ille, non animadverti me ad meridiem usque delapsum esse. Ego verò, ut dixi, deambulatione opus habeo. Sed multò antè, inquit ille, hunc compellare optans, veni, manu autem Homerum monstrabat. Scitis utique in

1 Βαδίζοντί μοι] Esse non videtur Luciani, sed alicujus Lucianum καρυζηλήτου. Marcil.

2 Ἀλ-

δήπου τ' ἐν δεξιᾷ τῆ τ Πτολεμαίου νεὼ, τ κομησάμενον τὰς κόμας. ἀφροπρῶν τε ὄν αὐτὸν ἀφικόμενον ἔφη, καὶ προσευξόμενον ἀφθόνων μεταδιδόναι τῶν ἐπῶν. εἰ γὰρ ἔφην ἐν βύρσαις τὰ πρόσφορα εἴη. πάλαι γάρ τοι κ αὐτὸς ἐνοχλεῖν ροι δικῶ τ Δημοσθένην. ἐπικεκρῆσαί π ἀφ' ἑαυτοῦ ἡδύθλιον. εἰ δὲ ἡμῖν ἐπαρκέσει τὸ εὔχαλκ, συμβολίμην ἄν σοι. κοινὸν γὰρ ἡμῖν τὸ ἔρμαιον. ἐγὼ μὲ ἔφη κ τ νύκτωρ τε, καὶ τήμερον πεποιημένον, δικῶ μοι τ ἐλαίας τ Ὄμηρον ἐπιχράψαθαι, θείας γάρ πως, καὶ μουσικῶς εἰς τὴν ποίησιν ἐξεδεδαχδύην. κρινεῖς δ' αὐτός. ἐπιτηδὲς γάρτοι τυὶ τὸ γραμματεῖον ἀνενηγμένον, εἰ ἄρα τῆ σχολὴν ἄγοιτ' τ ἑταίρων, ἀναγνώσεσθαι. δοκεῖς δ' μοι σὺ κακῶς ἔχειν τ σχολῆς εἶναι. μακάριος γὰρ εἶ ἦν δ' ἐγὼ, καὶ πέπονθας τὸ τ δύλιχον νενικηκότος. ὃς ἤδη λελουμένῳ τὴν κόνιν, καὶ τὸ λοιπὸν τ θέας ψυχαγωγούμενῳ, μυθολογεῖν ἀνὴρ τ παλαισην διενοεῖτο, ἐπισύξας κληθήσεσθαι τ πάλης ὕσης. ὁρᾷ δ' ἐπὶ τ βαλβίδος σὺν ἄλλοις ἐμυθολόγεις ἔφη. καὶ σὺ δή μοι δικεῖς νενικηκὼς τ δύλιχον τ ἐπῶν, σύρτροφον ἐνδρὶ μάλα δὴ κατορρωδοῦντι τὴν τ σκιᾶς τύχην. καὶ ὃς γελάσας, ὡς δή σοι π τ λόγων εἶπεν ἐργασόμενος. ἴσως γὰρ ἔφην ὁ Δημοσθένης ἐλάττων. ἢ καὶ Ὄμηρον εἶναί σοι λόγῳ κεκαφάνεται, καὶ σὺ μὲ μέγα φρονεῖς, Ὄμηρον ἐκπαιδεύσας. ἐμοὶ δ' ὁ Δημοσθένης σμικρὸν, ὡς τὸ μηδέν; συνεφάνθη ἔφη. ἀφεστακέναι μὲ δοκῶ τῆς ἥρως, εἰ ὡς πλείων εἰμὶ τὴν γνώμην ἀνὴρ Ὄμήρου τεθέχθαι. εὖγε εἶπον. ἐμὲ δ' οὐκ ἂν νομίζοις ἀνὴρ τ Δημοσθένους; ἀλλ' ἐπεί με μὴ πωΐτη τ λόγ-

in templo Ptolemæi ad dextram collocatum esse, promissis capillis. Quare veni ipsum alloquturus, & precaturus ut mihi magnam versuum copiam largiatur. Vtinam inquam, votis proficere liceret ad res gerendas. Iamdudum enim statuo precibus fatigare Demosthenem, ut mihi suppeditet orationem ad natalem ejus ornandum. Si igitur satis foret vota facere, idem tecum vellem: nam commune nobis foret lucrum. Ego, inquit, hac nocte & hodie, lucubrato carmine, Homerum benevolentiæ causa laudare statuo. Nam divino, qualis est vatum, furore ad poësim raptus sum: quòd judicabis ipse. Consultò enim libellum hunc circunfero, si fortè in aliquem ex sociis otiosum incidero, tu autem mihi videris in præclaro esse otio. O te fœlicem, inquam, cui idem accidit ac illi qui dolicho victoriam adeptus, abluto jam pulvere, reliquo spectaculi tempore sese oblectans, cum luctatore fabulari cogitabat, qui ad luctam jam vocandus videretur. Ille autem, non ita, inquit, in carceribus fabulareris: & tu certè mihi videris verborum dolicho devicto, eum ludos facere, qui stadii fortunam perhorrescit. Scilicet ait ille, quasi rem difficilem susceperis. Fortassis, inquam, minoris pretii videtur tibi Demosthenes, quàm Homerus: & tu Homero laudato gloriaris. Me verò laudare Demosthenem, parum & nihil est? Cavillaris, inquit. Nolim ego dissidium ciere inter hos heroas, tametsi Homero magis faveo. Bene inquam, & me nonne putes Demostheni magis favere? Sed quoniam hac ra-

ρην ἀπομίζεις κ᾽ τὴν ὑπόθεσιν, δῆλον ὡς τὴν ποιητικὴν ἔργον ἡγῇ μόνον, τὰς ὑ ῥητορικὰς λόγους καταφρονεῖς ἀτεχνῶς, οἷον ἱππικὸς ὢν ὁδῷ πεζὸς ἐλαυνῶν. μὴ μανείην ἔφη ταῦτά γε, καὶ εἰ πολλῆς δεῖ τ᾽ μανίας ἐπὶ τὰς ποιητικὰς ἰέναι θύρας. δεῖ γάρ τοι ⸂ τοῖς καλοῖς ἀνδράσιν ἔφην εὐθὺς πρὸς ἐπιπνοίας, εἰ μέλλεσι μὴ ταπεινοὶ φανεῖσθαι, καὶ φαύλης φορυκίδος. οἶδα τοι ἔφη ὦ ἐπεῖρε, καὶ χαίρω πολλάκις, ἄλλων τε δὴ λογοποιῶν, καὶ τὰ Δημοσθένους ἐγὼ τ᾽ Οἰνήρα πιδεὶς. οἷον λέγω, τὴν σφοδρότητα, καὶ πικρίαν, καὶ τ᾽ ἐνθυσιασμόν. καὶ τὸ μὲ οἰνοβαρὲς, ὡσ᾽ τὰς Φιλίππου μέθας, καὶ κραδασμούς, καὶ τὴν ἀσύλλεπτον. τὸ δ᾽ εἰς οἰνωδ᾽ ἄρεσθαι, ὡσ᾽ τὸ, δεῖ γὰ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας, τὰς ἀγαθὰς ὑποτεμόμενος ἐλπίδας. καὶ τὸ ἦκε μέγ᾽ οἰμώξεσ᾽ χάρων ἱππηλάτα Πηλεύς, ὡσ᾽ τὸ, πηλίκην ποτ᾽ στενάξαιεν ἂν οἱ ἄνδρες οὑμεῖνοι, οἱ ὑπὲρ δόξης, καὶ ἐλευθερίας πελευτήσαντες. ὦ δαιμόνιε ἦ ⸂ τ᾽ ῥέοντα Πύθωνα, ὡσ᾽ τὰς Ὀδυσσέως νιφάδας τ᾽ λόγων. καὶ τὸ εἰ μὲ μέλλοιμι ἀνὴρ τ᾽ ἀγανὸπτω τε ἔσεσθ, ὡσ᾽ τὸ, πέρας μὲ γὰ ἅπασιν ἀνθρώποις ⸂ βίᾳ θανάτ, καὶ σὺ οἰκίσκω πὶς αὐτὸν καθείρξας τηρῇ. καὶ μυελὰν μεγήνασιν αὖθις αὐτοῖς ἐπὶ πευτὸν τ᾽ Δηναϊάς ἐπιδρομὴ ὕδατι ἦ ⸂ πάθη, καὶ Δηθέσεις, καὶ τροπὰς λέξεως καταμιγνύναν, καὶ τὰς ἀφαιρέσεις τ᾽ κόρου μεζεολὰς, ⸂ τὰς ὀκ ἦ ⸂ ἀθρόοις ἐπανόδους, καὶ τὰς τ᾽ ἀθροολῶν σὺν τῷ καιρῷ γλαφυρότητας, καὶ τὸ ⸂ τρόπου μισοβάρβαρον παύσαχθ᾽. καί μοι πολλάκις ἔδοξεν, ὅ γὰ ἂν τάληθὲς ἀποκρυψαίμην, δύσεπίστερον μὲ ῥᾳ-

ration oration em simpliciter contemnis, apparet te solam poësim, ducere operosam, & solutam orationem prorsus contemnere, sicut eques pedites prætervectus. Tum ille, abfit ut sic insaniam, tametsi non levi furore opus est iis qui ad poëticas fores accedunt. Verùm & oratoribus, inquam, opus est afflatu quodam divino, ad efficiendam orationem non humilem & frigidam. Novi, inquit ille, ô amice, & sæpe gaudeo, cùm aliorum oratorum, tum Demosthenis collatione cum Homero. Vt quum vim, acerbitatem, & impetum comparo. Homerus vinolentum Agamemnonem appellat: ita Demosthenes in Philippi ebrietatem, saltationes, & petulantiam invehitur: & ut poëta, Vnum optimum augurium est, sic orator, Oportet bonos viros bona cum spe rempub. defendere. Et illud: Forsitan ipse senex deploret talia Peleus. Huic simile, Quàm graviter ingemiscerent illi fortes viri, qui propter gloriam, & patriæ libertatem in acie perierunt. Confero & magna vi fluentem Pythonem, cum Vlyssis verborum nivibus, & illud, Si senii exortes, mortisque essemus acerbæ: cum hoc, Omnibus hominibus mors est vitæ terminus, etiamsi quis in domuncula concluſum se servet. Denique sexcenti sunt ingenii in idem concursus. Delectant autem me affectus cùm vehementiores, tum leniores, & figuræ dictionis, & levantes tædium mutationes, & à digressionibus reditus, & comparationum opportunarum elegantia, denique totius orationis urbanitas. Et mihi sæpe visum est, non enim veritatem dissimulare quem,

ψυχίας Ἀττικῆς καθάπαξ Δημοσθένης, ὁ τὴν παῤῥησίαν ὡς φασιν ἀνειμένως, καὶ τὰς Ἀχαιὰς Ἀχαΐδας σεσοιπότερον. Ἀφροκεστέρῳ ἢ τόνῳ πώγωνος, τὰς Ἑλληνικὰς ἀπαλληλῶν τραγῳδίας, καὶ μεταξὺ τὴν ἀκμαιοζώσης μάχας ἀβαλόγως ἀπατελάπτοντος, καὶ μύθοις τὴν φορὰν σκεδαννύτος. πολλάκις δέμε τὰ καὶ Δημοσθένους, καὶ μέτρα κῶλα, καὶ ῥυθμοὶ, καὶ βάσεις, οὐκ ἔξω τὴν ποιητικῆς ἡδονῆς ἐμβιβάζεσαν, ὥσπερ δεῖ Ὁμήρου ἐλλιπῆς ἀνθρέστων, ἢ παρισώσεων, ἢ ῥημάτων τραχύτητος, ἢ καθαρότητος, ἀλλ' ἔοικε φύσει πως ὑπάρχειν τοῖς διὰ μέσου τὰς ἕξεις ἐπικεκλῆχθαι. πόθεν γὰρ δὴ σωφροσύνην ἂν τὴν ἀπὸ Καλλιόπης, ταύτῃ γε γνώσκων; ἀλλ' εἶδεν ἦπον τέμον ἀγώνισμα τὴν εἰς Ὅμηρον ἐγκωμίων, ἐπιτάσιον ἔρριν, ἢ τὰς σὰς εἰς Δημοσθένην ἐπαίνως πίθημι. ἐν τοῖς μέτραις, ἀλλὰ τῇ ὑποθέσει φημὶ, τὰ τέμον μὲν, οὐκ ἔχειν ἐοικαίαν πνὰ κρηπῖδα ὑποβαλέσθαι τὴν ἐπαίνων, πλὴν γε τὴν ποιητικῆς αὐτῆς. τὰ δὲ ἄλλα, τὰ μὲν ἀσαφῆ, πατρὶς, καὶ γένος, καὶ χρόνος. εἰ γὰρ ἦν σαφὲς αὐτῶν ἦν, οὐκ ἂν ἀμφίλεκτον ἀνθρώποις ἦεν. πατρίδα μὲν διδόντων αὐτῷ, Ἰωνικὴν Κολοφῶνα, ἢ Κύμην, ἢ Χίον, ἢ Σμύρναν, ἢ Θήβας τὰς Αἰγυπτίας, ἢ μυρίας ἄλλας, πατέρα δὲ Μαίονα τὸν Λυδὸν, ἢ ποταμὸν, καὶ μητέρα Μελανώπην φασὶν, ἢ Νύμφην τῶν δρυάδων, ἀνθρωπίνου χρόνου ἀπείρου. χρόνον δὲ, τὸν Ἡρωϊκὸν, ἢ τὸν Ἰωνικὸν. καὶ μήν ἅπας ὡσεὶς τὸν Ἡσίοδον εἰδέναι ἠλικίας σαφῶς εἰδέναι, ὅπερ ἐν τέμενος πρὸ τῶν γνωρίμων, τὸ μελησιγενῆ ὠνομάσθαι. τύχην δὲ, queam, Demosthenem, remissa, ut ajunt, loquendi libertate, decentiùs segnitiem Atticam perstrinxisse, quàm is qui Achivos Achæidas appellavit. Et spiritu constantiùs intento Græcorum repræsentat tragœdias, quàm is qui, dum maximè viget pugna, colloquia fingit, & sermonibus impetum dissipat. Sæpe etiam membrorum mensuræ, numeri, & clausulæ, quas habet Demosthenes, non extra poëticam voluptatem me abducunt. Sicut neque Homero desunt antitheses, comparia, figuræ asperæ, vel puræ. Sed ita videtur à natura comparatum, ut facultatibus virtutes permisceantur. Quî autem tuam Calliopen hæc sentiendo contemnerem? At nihilo minùs meæ in prædicando Homero contentioni, duplum negotii inesse censeo, quàm tuis in Demosthenem laudibus. Non versuum, sed argumenti ratione, dico me non posse firmum laudum jacére fundamentum, præter quàm poëticam ipsam: cùm cætera sint ignota, patria, genus, ætas. Nam si nota essent inter homines anceps contentio non esset: aliis patriam ei assignantibus, Ionicam Colophonem, aliis Cumam, vel Chium, vel Smyrnam, vel Thebas Ægyptias, vel innumeras alias. Patrem autem Mæonem Lydum, vel fluvium, & matrem Melanopen ajunt, aut Nympham aliquam ex Dryadibus, siquidem humanum genus ignoratur. Porrò ætatem: Heroicam aut Ionicam. Nec satis constat utrum Hesiodus sit antiquior, siquidem nomen Melesigenæ, ei quod nunc est in usu, anteponunt. Fortunam autem, paupertatem, & cæcitatem: sed hæc cùm incerta sint,

πτίας, ἢ πάθης ὁμμάτων, [1] ἀλλὰ μὴ βέλτιον εἴη ϛ τοῦτο ἐᾶν σὺ ἀσυφεῖ κείμενα. ἀλλὰ τί νὺν δὴ μοι κωμιδῆ τὸ ἐγκώμιον; ποίησιν ἄπρακτον ἐπαινέσαι, ϛ σοφίαν ἐκ τῶν ἐπῶν εἰκαζομένην συλλέγειν. τὸ γὰρ νῦν ἔφη κ' χειρὸς, ἐπίδρομόν τε, ϛ λεῖον, ἐφ' ὡρισμένοις τε, ϛ γνωσίμοις, μύθου ὀνομάτων. οἷον, ὄψου ἕτοιμον, ἡδυσμάτων δεῖ σὺ δεόμενον. τί γὰρ ἂ μέγα, ϛ λαμπρὸν ἡ τύχη τῷ Δημοσθένει πεποίηκε; τίς δ' γνώριμος; ὁπόθεν μὲν, αὐτῷ πατρὶς, αἱ λιπαραὶ, ϛ ἀοίδιμοι, ϛ τῶν Ἑλλάδος ἔρεισμα; καίτοι λαβόμενος ἂν ἐγὼ τῶν Ἀθηνῶν, ἐπὶ τὸ ποικίλης ἐξουσίας ἐπεισῆλθον ἂν ἔρωτες Θεῶν, ϛ κρίσις, καὶ κατοικήσεις, ϛ δωρεαὶ, ϛ τὰ Ἐλευσῖνα. νόμων γ', ϛ δικαστηρίων, καὶ παννυχίδων, ϛ Πειραιῶς, καὶ ἀποικιῶν, ϛ τροπαίων θαλάττιον, τε, ϛ χερσαῖον ἐπεσημασμένων, ὅσ' ἂν εἰς ἐπίσης ἀξίους ἐφικέσθαι δυνατὸν τῷ λόγῳ φησὶν ὁ Δημοσθένης. ἀφθονία μὲν ἐμοὶ ἂν μοι τοσαύτη πάντως τόσ' ἑτοίμου. οὐκ ἂν ἀπαρτᾶν νομίζομαι τὸν νόμον τοῖς ἐπαίνοις ὧν, οὐκ τὰ πατρίδων ἐπικοσμεῖν τοὺς ἐπαινουμένους. Ἰσοκράτης γ', παρεμπόρευμα τῆ Ἑλένης φέρων σύνηκε τὸν Θησέα. τὸ μὲν δὴ ποιητὴν φῦλον ἐλαφρότερον. σοὶ δ' ἴσως δύλαβεῖσθαι τὸ τῆς παροιμίας σκῶμμα ἐπὶ τῇ ἀσυμμετρίᾳ ἐπαγαγεῖν, μή σοι μεῖζον τοσοῦτον τὸ πέρασμα τοῦ θυλάκου. παρίημι δὲ τοὺς Ἀθήνας. ὑποδέχεται τὸν λόγον πατὴρ τελεσφόρος, χρυσέα κρηπὶς κ' Πίνδαρον. ὃ γὰρ ἦν Ἀθήνησι λαμπρότερον τιμήματος τελεσφόρου. εἰ γὰρ Δημοσθένης ἐπ κωμῳδῆ παιδὸς ὄντος, ἐτελοῦτο, τῶν ὀρφανίαν ὃ sint, satius esset missa facere. Quare mihi valdè angusta erit encomii materia, poëtam imperfectam laudare, & sapientiam ex versibus æstimare. Tibi verò in promptu, inquit, planus & apertus est campus, de rebus certis & cognitis: tantùm verbis opus est, tanquam condimento ad obsonium parato. Quid enim non magnum, & splendidum Demosthenem fortuna concessit? quid non celebre? Nonne patria, Athenæ opulentæ, & nobiles, & Græciæ propugnaculum? Quòd si Athenæ mihi contigissent, licentia poëtica superinducerem amores Deorum, judicia, commigrationes, dona, Eleusinem. Porrò de legibus, judiciis, concionibus, Pyræo, coloniis, trophæis terra marique partis, ne unus quidem Demosthenes pari cum dignitate dicere posset. Ex his magna copia mihi suppeteret. Idque encomium non distrahendum putarem, cùm inter laudationum præcepta hoc sit, ut qui laudantur, à patria exornentur. Isocrates Helenæ præconio inseruit Thesei. Liberi autem sunt poëtæ. Tu verò fortè metuis ne non servato modo, illa proverbii cavillatione excipiaris, Epigramma majus esse scrinio. Itaque omissis Athenis, excipit orationem pater classis præfectus, aureum, ut Pindarus ait, fundamentum. Nulla enim Athenis major dignitas est, quàm præfectura classis. Quòd verò extinctus est Demosthene adhuc puerulo, non est calamitas censenda, sed

[1] Ἀλλὰ μὴ βέλτιον] Corrige μὴν. Menag.

συμφορᾷ ὑπολιπτέον, ἀλλὰ δόξης ὑποθήσει τὸ τῆ φύσεως ἡμεναῖον ἀποκαλυπτέσης. Ὁ μὲν γὰρ μοὶ ἔστι, ἔστε παιδεύσειν, ἔστ' ἄσκησιν μνήμης καθ' ἑτερείαν παρειλήφαμεν. ἀλλ' οὐδὲ ἀνάγκη τῆ ἐπαίειν ἀπτεσθαι τῆ αὐτὰ δεδημιεργαμένων, ὕλην οὐ τροφῆς, ἢ μελέτης, ἢ διδασκαλίας σὺν ἔχοντα. μηδ' ἐν ἐπὶ τῶν Ἡσιόδου δάφνῶν κατασφυγέσθαι, τῶν ῥαδίμως, ἢ τοῖς ποιμέσι τῆ ἐπῶν ἐπιπνέουσιν. σοὶ ἢ σὺν τοῦτο δῆτα, πολὺς μὲ ὁ Καλλίστρατος, λαμπρὸς δ' ὁ κατάλογος, Ἀλκιδάμας, Ἰσοκράτης, Ἴσαιος, Εὐβουλίδης, μυρίων μὲ ἐφελκόμενον Ἀθήνησι τῆ ἡδονῶν, κατὰ τὰς παιδονομίας ἀνάγκαις ὑποκειμένους. πεχείας δ' ὄσης τοῖς μειρακίοις τὰ ἡλικίας εἰς τὰς τέρψεις ἀπολισθαίνειν, παρὸν δ' αὐτοῖς καθ' ἡσυχίαν κωμᾶν, σὺν τῆ ἐπιτρόπων ὀλιγωρίας, ὁ τῆ φιλοσοφίας, ἢ τὸ πολιτικῆς ἀρετῆς κρατῆσαι πόθος. ὃς αὐτὸν ἦγεν οὐκ ἐπὶ τὰς Φρύνης, ἀλλ' ἐπὶ τὰς Ἀριστοτέλους, ἢ Θεοφράστου, ἢ Ξενοκράτους, ἢ Πλάτωνος θύρας. κἀγταῦθα ὦ βέλτιστε, φιλοσοφοίης τῷ λόγῳ, διττὰς ἐπ' ἀνθρώποις ἐρώτων ἀγωγὰς, τὸν μὲν, θαλατίᾳ πόδ ἔρωτος περιφορᾷ τε, ἢ ἀγελαίαν, κατὰ κυμαίνουσαν σὺν ψυχῇ Ἀφροδίτης παιδήμῳ κλύδωνα, φλεγμαινούσαις νέων ὁρμαῖς, αὐτὸ χρῆμα θαλάττιον. τὸν δ' ἑρμῖνι χρυσῆς πόδ σειρᾶς ἕλξειν, ἃ πυρὶ, κατὰ πόξοις σὺν πτεροῖσιν δυσπαλῆς νόσους πραυμάτων, ἀλλ' ἐπὶ τῶν αὐτὸ ἢ κάλλος ἄχραντόν τε, κατὰ καθαρὸν ἰδέαν ἐχορμῶσαν, μανίᾳ σώφρονι τῆ ψυχῶν, ὅσην Ζηνὸς εἶναι, ἢ Θεῶν ἀσχάτοφρι φησὶν ὁ τραγικός. ἔρωτα δὴ πάντα πέλεμον, κυρεῖ. ἀπάλαμον. κρότοπτρον. ξίφος. γλῶττων διαρραῶσαι. μετελθεῖν ὀψὲ τῆ

sed gloriæ occasio, retegens generosam indolem. Homeri nec institutionem, nec studia ex scriptis accepimus: sed statim ab operibus ejus mihi est laudandus, cùm materiam ex educatione, studiis, & institutione ipsius sumere non possim: nec ad Hesiodi laurum confugere, quæ molliter, etiam pastoribus carmina inspirabat. Tu verò Callistratum habes, & longum splendidumque catalogum, Alcidamantem, Isocratem, Isæum, Eubulidem. Et quanquam innumeræ sunt Athenis voluptates, quibus pelliciuntur, etiam qui paterno imperio sunt obnoxii, estque adolescentia per se ad voluptatem proclivis, cùm liceret ipsi per tutorum negligentiam voluptates sequi, tamen continuit eum philosophiæ, & politicæ virtutis amor: qui ducebat ipsum, non ad Phrynes, sed Aristotelis, Theophrasti, Xenocratis, & Platonis fores. Atque hîc, ô præclare, poteris philosophari, duas apud homines esse amorum species, alterum quidem, marini cujusdam amoris impotentem, agrestem, & fluctuantem in animo veneris vulgaris tempestatem, exæstuantibus juvenum cupiditatibus, rem planè marinam. Alteram, aureæ catenæ cœlestis attractionem, quæ non igni, non telis insanabiles vulnerum morbos infligit: sed ad pulchritudinis ipsius incorruptam, puramque formam comprehendendam impellit, sano mentium furore, quæ ad Iovem accedunt, & Diis cognatæ sunt, ut ait tragicus ille. Amori sanè omnia parabilia, tonsura, spelunca, speculum, gladius, linguam efformare, ætate vergente,

ἡλικίας ὑπάρχειν. μνήμην ἀκριβῶσαι. θορύβου καταφρονῆσαι. συνάψαι νύκτας ἐπιπόνοις ἡμέραις. ἐξ ὧν τίς οὐκ οἶδεν ὁποῖος, ὁ Δημοσθένης ἔφη σοι τὴν ῥητορικὴν ἐγένετο; τίς μὲν ὀνοίας, καὶ τοῖς ὀνόμασι, καταπυκνῶν τὸν λόγον. τίς δ' διαθέσεσιν, ἐξακριβῶν τὰς πιθανότητας. λαμπρὸς μὲν τῷ μεγέθει, σφοδρὸς δὲ τῷ πνεύματι, σωφρονίστερος δὲ τὴν τῶν ὀνομάτων, καὶ νοημάτων ἐσκρότειαν, ποικιλώτατος δ' συναλλαγαῖς χημάτων. μόνος γέ τοι τῶν ῥητόρων, ὡς ὁ Λεωδένης ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ἔμψυχον, ὁ σφυρήλατον παρέσχε τὸν λόγον. ὁ γὰρ ὡς τὸν Αἰσχύλον ὁ Καλλισθένης ἔφη που λέγων, τὰς τραγῳδίας ἐν οἴνῳ γράφειν, ἐξορμῶντας, καὶ ἀναθερμαίνοντα τὴν ψυχήν, οὐχ ὕπως ὁ Δημοσθένης σωεύδηθ πρὸς μέθην τοὺς λόγους. ἀλλ' ὕδωρ πίνων, ἢ δὲ τὸν Δημοσθένη παῖξαι φασιν εἰς τοιοῦτον αὐτὸν τὴν ὑδροποσίαν, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι, πρὸς ὕδωρ λέγοιεν. τὸν Δημοσθένην δ', πρὸς ὕδωρ γράφειν. Πυθέᾳ δ', ὁ κρίτης τῶν Δημοσθενικῶν λόγων, ἀπόζειν ἐφαίνετο δὲ νυκτερινὴν λύχνου. καὶ τοῦτ μὲν ἔφη σοι τὸ χωρίον δὲ λόγου, καινὸν πρὸς τὴν ἐμὴν ὑπόθεσιν, ἐ γάρ τοι μείων ὁ τοῦδε τοῦ Ὁμήρου ποίησιν, ὑπῆρχε καιροὶ λόγος. ἀλλ' εἰ μετείοις ἐπὶ τὰς φιλανθρωπίας, καὶ τοῦ τοῖς χρήμασι φιλοτιμίαν, καὶ τὴν πολιτείας τοῦ ὅλην λαμπρότητα, καὶ ὁ μὲ, ἤει σωσείρων, ὡς τὰ λοιπὰ σωθήσων. ἐγὼ δ', γελάσας, ἦπερ ἔφην διανοῆ καταχεῖν μου τὰ ὦτα, ὥσπερ βαλανεὺς καταντλήσας τὸν λοιπὸν λόγον; νὴ Δία γε εἰπε, δημοθοινίας τε, δ χορηγίας ἐξελεσίας, καὶ τελεταρχίας, καὶ τεῖχος, καὶ τάφρον, καὶ λύσεις αἰχμαλώτε, pronunciationem discere, memoriam diligenter exercere, tumultus contemnere, noctes laboriosis diebus connectere. Vnde quis nescit, inquit, qualis orator fuerit Demosthenes? quum sententiis, & vocabulis orationem exornat: quum affectibus argumenta probabilia exactè persequitur: splendidus quidem magnitudine, vehemens autem spiritu, & temperantissimus in vocabulorum, & sententiarum moderatione, & varietate figurarum elegantissimus: ac utique solus oratorum: ut Leosthenes dicere non dubitavit, animatam, non malleo fabricatam orationem præbuit. Non enim ut Æschylum dixit alicubi Callisthenes tragœdias scripsisse quum vino prolutus incaluisset: ita Demosthenes componebat orationes ebrius, sed aquam potus: unde in ejus aquæ potum fertur joco dixisse Demades, alios quidem ad aquam dicere, Demosthenem autem ad aquam scribere solitum esse. Pytheæ verò, Demosthenicarum orationum plausus, lucernam nocturnam olere videbatur. Habes, inquit, hunc dicendi campum, cum meo argumento communem. Non enim minor fuerit mea Homericæ poëseos prædicatio. Sed si ad humanitatem, & diligentiam in negotiis, totamque in administratione reip. claritatem transires. Et cùm hic sermonem continuaret, ut reliqua additurus. Ego ridens, nunquid, inquam, ut balneator hausto reliquo sermone, meas aures perfundere constituis? Etiam, inquit ille, populares epulas, spontaneas in ludos erogationes, navium præfecturas, murum, fossam,

των, ἢ παρθένων ἁρπαγάς, χρήσιμον πολιτείαν. καὶ πρέσβεις, ἢ νομοθεσίας, ἢ μέγεθος πολιτευμάτων ἐμπεσόν, γελᾶν ἔπεισί μοι, ἢ τὰς ὀφρῦς συνάγοντι, ἢ διδόντος, μὴ λόγου τὸ Δημοσθένους αὐτὸν ἔργον ἐπιλείποιεν. ἴσως γὰρ ἔφην ὦ ἑταῖρε, νομίζεις ἐμὲ δὴ μόνον τῶν ἁπάντων ἀφῃρῆσθαι τὰ ὅπλα τοῖς Δημοσθένους πράξεσιν; εἶτα ἔφη σοὶ τὸ λέγειν ἐπικυρείας τινὸς ὡς σὺ φῂς, δέομεθα. πολὺν εἰ μή τι τοιοῦτον κωτέχει πάθος, οἷον αὐγῆς σελαμπούσης, σὸν ἔχοις πρὸς λαμπρὸν τὸν Δημοσθένους δέμας, τὸν ὄψιν ἀπερεῖσαι. καὶ γὰρ αὐτός τι τοιοῦτον ἐγὼ Ὁμήρου κατὰ τὰς ἀρχὰς πέπονθα. κατέβαλον γὰρ μικρὰ δεῖν, ὡς ὑπ' ἀνιαροτέρου μοι πρὸς τὸν ὑπόθεσιν. ἔστ' ἐγὼ μὲν, ὑπ' οἶδ' ὅπως ἀνήκεστα, δικῶ μοι καὶ σμικρὸν ὑποσείζόμενον ἀνίον ὁρᾶν. ἢ μήθ' ὑποτρέπειν, ὥσπερ ἡλίου τὰς ὄψεις, νόθος ἢ τοῦ Ὁμηρικοῦ γένους ἐλέγχεσθαι. σοὶ δέ μοι φαίνεται ἢ τοῦτο ἔφη πολὺ ῥᾷον, ἢ καὶ ἐμὲ εἶναι. τὸ μὲν γὰρ Ὁμήρου δόξης, οἷον ἐπὶ μιᾶς ὁρμώσης τοῦ ποιητικοῦ δυνάμεως ἀθρόως ἐξ ἀνάγκης ἦν ἀπάσης λαβέσθαι. σὺ δ' εἰ μὲν ἐπὶ τὸν Δημοσθένην ὅλον ἐφάπαξ τῇ γνώμῃ τραπόιο, ἢ μάλα ἂν ἀποροίης ὅθεν τὸν λόγον ἄρῃ, ὑπ' οἱ φιλήκοοι, ἢ οἱ φιλοθεάμονες, εἰς μυρίας ἀκοσμήτους, ἢ ἀκαθάρτους ἡδονὰς ἐμπεσόντες. ὑπ' ἔχουσι γὰρ ἐφ' ἧν ἕλωσιν, ἀεὶ τὸν ἐπιθυμίαν μεθιστέντες. οἶμαι ἢ σὲ μεταπηδᾶν, ὑπ' ἔχοντα ἐφ' ὅ, τι σταίης, ὑπὸ κύκλῳ σε θεατηλούντων, φύσιν; μεγαλοπρεπὴς, ὑρμὴν ἀθρόον, βίᾳ σώφρονα, λόγου δεινότητα, ἢ παῤῥησίαν ἀκόλουθον, ἢ τὸ ἐν ἅπασι τοῖς ἔργοις ἀκριβὲς, ἢ τὸ ἐν ἅπασι τοῖς λόγοις ἐπιμελὲς, ἢ τὸ ἐν ἅπασι τοῖς ἤθεσι πρέπον, ἢ τὸ ἐν ἅπασι τοῖς πάθεσι δεινόν. liberatos captivos, locatas virgines, optimam remp. legatos, leges, & magnitudinem rerum gestarum incidentem: subit mihi irridere supercilia contrahentem, & metuentem ne deficeret ipsum oratio de rebus gestis Demosthenis. Fortè enim inquam, ô bone putas me unum ex omnibus qui eloquentiæ operam dederunt, nihil audisse de rebus gestis Demosthenis? Imò, ait ille, aliquo ad dicendum, ut ais, auxilio nobis est opus. Verùm nisi aliter affectus es adversus circumfulgentem splendorem, non possis splendidam Demosthenis gloriam fixis oculis intueri. Quod quidem initio in Homero mihi accidit. Quare pene abjeci argumentum, ut quod obtueri non possem. Deinde nescio quo pacto me recepi, puto me paulatim assuefaciendo adversis oculis intueri: ne eos tanquam à sole avertendo, nothus gentis Homericæ arguerer. Tuum verò negotium mihi quàm meum videtur esse facilius. Nam cùm in Homero nihil præter poëticam laudare possimus, tota illa laus in animo simul necessariò concipienda est. Tu verò si ad totum Demosthenem semel animũ convertas, ad dicendum prosiliens profectò hæreas dubius quid primum sumas, haud aliter quàm guloſi Syracusanis mensis accumbentes, vel avidi auditores & spectatores nacti sexcenta aurium & oculorum jucunda objecta. Nesciunt enim quò se convertant, subinde cupiditatem mutantes. Itaque opinor te ex alio in aliud desilire, cùm non habeas cui immoreris, dum te in orbem circumagunt, indoles magnifica, ingenium ardens, temperantia, eloquentia, for-

πτος, ἢ ἐν ταῖς πράξεσιν ἀνδρείας, λημμάτων πολλῶν καὶ μεγάλων, ὑπεροψίας, δημοσιότης, φιλανθρωπίας, πίστεως, φρονήματος, συνέσεως, ἐμπειρίας τῶν πολλῶν, καὶ μεγάλων πολιτευμάτων. ἴσως ἠνόρων ἔνθεν μὲν, ψηφίσματα, πρέσβεις, δημηγορίας, νόμους, σκεῖνον, ἀποστόλους, Εὐβοίαν, Μέγαρα, τὴν Βοιωτίαν, Χίον, Ῥόδον, τὸ Ἑλλήσποντον, Βυζάντιον, ἐπ ἔχεις ὅποι τὸν γνώμην ἀποκλίνῃς, συμπεριφερόμενον τοῖς πλεονεκτήμασιν. ὥσπερ ἂν ὁ Πίνδαρος, ἐπὶ πολλὰ τὸν νοῦν τρεπόμενον, ἴστω πως ἠπόρηκεν, Ἰσμηνὸν, ἢ χρυσηλάκατον Μελίαν, ἢ Κάδμον, ἢ ἀνδρῶν ἱερὸν γένος, ἢ τὰν κυανάμπυκα Θήβαν, ἢ τὸ πάγκλυτον Διόνυσον Ἡρακλέα, ἢ τὰν Διονύσου πολυγαθέα πομπὰν, ἢ χάμοι λόγχαλκον Ἀρεμονίας, ὑμνησόμεν, ὅτινοι ἢ καὶ σὺ ταύτην ἔοικας ἀπορεῖν, λόγον, ἢ βίον, ἢ ῥητορικὴν, ἢ φιλοσοφίαν, ἢ δημαγωγίαν, ἢ τὰ ἀνάγκαια παιδὸς ἀμηχάνου. ἔστι δ' οὐδὲν ἔργον ἀμφυγεῖν ἔφη τὸν πλάνον, ἀλλ' ἑνὸς, ὅταν δὲ λαβόμενον, ἢ τὰ ῥητορικὴν καθ' αὑτὴν, εἰς ταύτην καθάπτεσθαι τοῦτον τὸν λόγον. ἱκανὴ γὰρ σοι ἡ ἡ Περικλέους. σκεῖνα μὲν γε, τὰς ἀφαπὰς, καὶ βροντὰς, καὶ στεῖρας πλέκτρον, δόξῃ ἀγαλλόμενος, ἀλλ' αὐτὸν γε οὐχ ὁρῶμεν, δῆλον ὡς ὑπὲρ τὸν φαντασίαν, οὐδὲν ἔμμετον ἔχοντες, οὐδ' οἷαν ἐξαρκέσαι ἂν ὡς τὸν ἔργον βάσιμον, καὶ κείσιν. τὰ δὲ Δημοσθένους, ἀλλὰ σοὶ καὶ παραλειφθῆναι λέγειν, εἰ ταύτῃ τρέποιο. ὡς γε μὲν τὰς τῆς ψυχῆς ἀρετὰς, ἢ τὰς πολιτείας αὐτὸν τρεπομένας, καλὸν μίαν κίνησιν ἀποτετμηκέναι τὸν Ἀριστείδην. εἰ δὲ βάλοιο δανειλῶς, ἅπαν, καὶ συμπτυξεις ἑλόμενος τὸν ἦθος αὐτοῦ καὶ τὰς πράξεις. καλὸν ἂν εἴη καὶ ἓν ἑλέσθαι. εἰ δὲ καὶ πλείω βούλοιο, ἐξὸν ἔστω.

fortitudo in rebus gerendis, multorum magnorumque lucrorum despicientia, justitia, humanitas, fides, consilium, prudentia, singulæ multarum magnarumque in repub. actionum. Forsan hinc intuens, decreta, legationes, conciones, leges: inde classes, Eubœam, Megara, Bœotiam, Chium, Rhodum, Hellespontum, Byzantium, nescis quò animum inclines, cùm te rerum copia huc illuc rapiat. Vt igitur Pindarus conversio ad multa animo, sic ambigit, dicens. Num mea Ismenum, Meliam-ve nympham, Seu magis Cadmum, genus aut virorum, Dentibus sævi genitum Draconis, Carmina dicent? Num canam Thebas, celebres-ve pugnas Herculis? num Bacche tuos honores? Vel priùs nunc Harmoniæ puellæ, Dicam hymenæos? Ita tu dubitare videris, utrum orationes, an res gestas, aut eloquentiam, aut doctrinam, aut authoritatem, aut mortem viri sumas laudandam. Verum nullo, inquit, negotio errorem evitabis: si uno quolibet argumento assumpto, ut pote sola eloquentia, in eam tua oratio incumbat. Hîc satis erit eum cum Pericle conferre. Illius quidem fulgura, tonitrua, & suadelæ quoddam calcar fama accepimus, sed orationem ipsam non videmus. Vnde constat ejus nihil præter opinionem stetisse, nec temporis probationem & judicium sustinere potuisse. At Demosthenis scripta extant, sed hoc tibi dicendum relinquam, si hoc argumentum tractaveris. Si converteris te ad mores ejus, & res gestas: bonum fuerit unum quodlibet excerpere argumentum. Vel si largiter differere velis, duobus, & tri-

μθμον, ἔχειν ἀποχρῶσαν λόγων ὑπερβολήν. πολλὴ γὰρ ἐν ἅπασιν ἡ λαμπρότης. εἰ δὲ σὺν οὐ πάντος, ἀλλ' οὐ μέρος ἐπαινετόμεθα. νόμῳ μὲν γὰρ Ὁμηρικῷ, Ἡρώων ἐπαίνης οὐ μερῶν ἁψάμενος, ποδῶν, ἢ κεφαλῆς, ἢ χρωτὸς, ἢ κόμης. ἤδη γὰρ καὶ τῶν φορημάτων, ἢ ἀσπίδων. μεμπτὸν δὲ δὴ τοῖς θείοις ἐφύεσθαι, ὑμνεῖσθαι πρὸς τῶν ποιητῶν, ἐξ ἡλακάτης, ἢ τόξων, ἢ τῶν αἰγίδος, μήτι γε δὴ μέρους σώματος, ἢ τῆς ψυχῆς. τῶν διαιρέσεων δὲ, καὶ διαλόγων ἐφάπαξ ἐλθεῖν. ἔκεινο δὲ ὁ Δημοσθένης αἰτιάσεται, καθ' ἓν τῶν αὐτῶν κωλῶν ἐπαινήσαντος. ἐπεὶ τόγε σύμπαν, δεῖ αὐτὸς ἂν αὐτὸν ἐξαρκέσειεν ἐπαινέσαι. ταῦτα δὲ Θερσαγόρᾳ διελθόντος, οἶμαί σε ἔφην ἐν ἐπιδεδεῖχθαί μοι βαλόμενον, τὸ, μὴ μόνον ποιητὴν ἀγαθὸν εἶναι, τὸν λόγων παρεμπόρευμα πεποιῆσθαι τὸν Δημοσθένην, τὰ πεζὰ τοῖς ἐμμέτροις ᾠφεληθῆναι. σοὶ μὲν ἐν ἔφη τὴν ῥᾳθυμίαν καταλήξεις, ᾠφεήσεσθαι ἐπιδραμεῖν τὸν λόγον, εἴ πῃ σε φορτικὸς ἀνὴρ, ἀκροατὴς ἡμῖν γλίσχρος. πρὸς ἐγὼ τοίνυν ἔφην σοι γέγονεν ὧδε εὐ ἴσθι. σκόπει δὴ μὴ σὲ πλέον ἢ γεγονὸς ἀκροατὴν. καλὸν ἂν λέγοις ἔφη τὸ ἴαμα. σὺ γὰρ ἔφην ἀγνοεῖς οἷμαι τὸ πυρῶν ἄπορον. εἶτα ἰατρῷ δίκαιον τὸ μὴ νοσεῖν σαφῶς ἀγνοήσαντα, ἄλλο γεγραμμένος. ὅτι τί δή; σὺ μὲ ἃ περιόψεσθαι ἂν, τὸν πρῶτον ἰόντα πρὸς τὸν λόγον, ἐπιχειρήσας ἰᾶσθαι, τάσδ' ἤδη κατακαλύπτει παλαιὰς ἐπῶν ᾠδάς. ὥστε ταύτης τῆς ἀπορίας ἐγὼ λύσω σοι τὰ ἰάματα. ὃ δ' ἐν ἔφη σοι τόδε ἴαμα. χρὴ μύρτοι κατάκωμον ὁδὸν, γεγραμμένον εἶναι τὴν συνηθεστάτην. τὴν ἀναπλάσαι γὰρ εἶπον πρὸς ἐμέ. ἢ φασὶν Ἀννίκερίν τὸν Κυρηναῖον φιλοσοφήσαι πρὸς

tribus selectis, amplissimam dicendi materiam habebis: res enim omnes sunt splendidissimæ. Quòd si non omnia, sed partem laudabimus, id Homeri exemplo faciemus, qui Heroum partes laudat, puta pedes, vel caput, vel comam, aut vestes, aut clypeum. Nec Dii quidem poëtarum laudes aspernantur, sumptas à colo, aut telis, aut ægide, nedum ab aliqua corporis aut animæ parte. Beneficia verò semel complecti nemo potest. Itaque nec Demosthenes vitio vertet, si unicam ex ejus virtutibus laudes: siquidem ne ipse quidem, omnes simul collaudare posset. Cùm hæc diceret Therſagoras, puto te, inquam, ostendere mihi volentem, quòd non solùm bonus es poëta, tuæ orationi mentionem inseruisse Demosthenis, solutam orationem metricæ adjungendo. Tum ille, inquit, tuæ recreationi consulens, compulsus sum ad percurrendum hoc argumentum, ut remissa cura, noster fierès auditor. At probè scias, inquam, te nihil operæ pretium feciſſe. Quin vide ne magis diversum aliud feceris. Egregiam profectò, inquit, medelam dicis. At puto, inquam, nescis quæ res me nunc angat: deinde ut medicus ignorans ægroti morbum, alium curas. Quid illud est? Tu quidem, ea quæ turbarent eum qui se primùm ad dicendum conferret, instituisti medicari. Sed illa mihi jam olim annorum periodis exhausta sunt. Quare irrita sunt ad ea quibus angor, tua remedia. At hoc, inquit, remedium fuerit. Oportet, sanè viæ in morem, ut ea sit tutissima, quæ maximè trita. Mihi verò diversum, inquam, placebat. Ajunt Annicerim Cyrenæum Platonis & sociorum

Πλάτωνά τε, καὶ τὰς ἱππάρχους. τὴν μὲν γὰρ κυρηναϊκὴν ἁρμαμαξοπλασίαν ἐπιδεικνύμενα, πολλοὺς ἀνέδην τὴν ἀκαδημίαν ἐξελαύνειν δρόμους, ἐπὶ τὰ αὐτὰς ἁρμαμαξοτροχιὰς ἅπαντας, μηδὲν ἀποβεβάντας, ὥστ' ἐνὸς δρόμου σημεῖα καὶ τῆς γῆς ὑπολείπεσθαι. τύμβον δὲ μοι, τὰναντίον ἀπόδος, τὰς ἁρμαμαξοτροχιὰς ἀλείφειν. ὁ μόλα ῥᾴδιον δὴ οἴμην καινουργεῖν ὁδὸς τὴν πεπατημένην στρεπόμενον, ἀλλά τοι τὸ [1] Πάσωνος ἔφη σοφόν. ποῖον ἔφη; ὁ γὰρ ἀκήκοα. Πάσωνι τῷ ζωγράφῳ φασὶν ἐπιτεταχέναι γράψαι ἵππον κυλινδούμενον. τὸν δὴ, γράψαι τρίχοντα, καὶ πολὺν κονιορτὸν ἀνὰ τὸν ἵππον. ὡς δὲ ἔτι γράφοντος, ἐπιστῆναι τὸν ἐπιτάξαντα, μέμφεσθαι, μὴ γὰρ τοῦτο κελεῦσαι. τὸν δὲ Πάσωνα δεῖσαι τὰ μετέωρα κάτω περιελαύνοντα, τῷ παιδὶ τὴν γραφὴν ἐπιδεῖξαι κελεύσαντα, καὶ τὸν ἵππον ἔμπαλιν κείμενον ὀφθῆναι κυλινδούμενον. ἠδὺς εἶ ἔφη Θερσαγόρα, ὃν μίαν οἶη με τροφὴν μεμηχανῆσθαι τοσούτων ἐτῶν, ἀλλ' οὐχὶ πάσας τροφὰς, καὶ περιαγωγὰς ἐπαλλάττοντα, καὶ μεταπηδῶντα, δεδιέναι μὴ τὸ τελευταῖον πάθοιμι τὸ τῷ Πρωτεῖ. ποῖον ἔφη πάθος; τὸ, γλυφόμενον, ὃ φασιν αὐτὸν ἡμέρας, θρασμὸν ἐξευρίσκοντα τῆς ἀνθρωπίνης ὄψεως. ἐπεὶ καταπαλαιστὰς πάσας ἰδέας ἂν, ζῳῶν, καὶ φυτῶν, καὶ στοιχείων, αὖθις αὖ πενίαν μορφῆς ἐπεισάκτου, Πρωτέα γενέσθαι. σὺ δὲ εἶπεν ὑπὲρ τὸν Πρωτέα μηχανᾶ τὴν ἐμὴν ἀκρασίαν ἀποδρᾶναι. ἐκ ὧν ἐγὼ ἔφην τοῦτο. παρέξω γὰρ ἐμαυτὸν ἀπροσδόκητον, παρεὶς τὴν ἐπηρτημένην φροντίδα. τάχα δὲ καὶ τὸν ἐμὸν δρόμον ἐκείνου τοῦ κυρηναϊκοῦ ἅρματος ἐπιφθονήσαντα, πολλοὺς ἀνέδην τὴν ἀκαδημίαν ἐξελαύνειν δρόμους, ἐπὶ τὰ αὐτὰς ἁρμαμαξοτροχιὰς ἅπαντας, μηδὲν ἀποβεβάντας, ὥστ' ἐνὸς δρόμου σημεῖα καὶ τῆς γῆς ὑπολείπεσθαι. τύμβον δὲ μοι, τὰναντίον ἀπόδος, τὰς ἁρμαμαξοτροχιὰς ἀλείφειν. ὁ μόλα ῥᾴδιον δὴ οἴμην καινουργεῖν ὁδὸς τὴν πεπατημένην στρεπόμενον, ἀλλά τοι τὸ [1] Πάσωνος ἔφη σοφόν. ποῖον ἔφη; ὁ γὰρ ἀκήκοα. Πάσωνι τῷ ζωγράφῳ φασὶν ἐπιτεταχέναι γράψαι ἵππον κυλινδούμενον. τὸν δὴ, γράψαι τρίχοντα, καὶ πολὺν κονιορτὸν ἀνὰ τὸν ἵππον. ὡς δὲ ἔτι γράφοντος, ἐπιστῆναι τὸν ἐπιτάξαντα, μέμφεσθαι, μὴ γὰρ τοῦτο κελεῦσαι. τὸν δὲ Πάσωνα δεῖσαι τὰ μετέωρα κάτω περιελαύνοντα, τῷ παιδὶ τὴν γραφὴν ἐπιδεῖξαι κελεύσαντα, καὶ τὸν ἵππον ἔμπαλιν κείμενον ὀφθῆναι κυλινδούμενον. ἠδὺς εἶ ἔφην Θερσαγόρα, ὃν μίαν οἶη με τροφὴν μεμηχανῆσθαι τοσούτων ἐτῶν, ἀλλ' οὐχὶ πάσας τροφὰς, καὶ περιαγωγὰς ἐπαλλάττοντα, καὶ μεταπηδῶντα, δεδιέναι μὴ τὸ τελευταῖον πάθοιμι τὸ τῷ Πρωτεῖ. ποῖον ἔφη πάθος; τὸ, γλυφόμενον, ὃ φασιν αὐτὸν ἡμέρας, θρασμὸν ἐξευρίσκοντα τῆς ἀνθρωπίνης ὄψεως. ἐπεὶ καταπαλαιστὰς πάσας ἰδέας ἂν, ζῳῶν, καὶ φυτῶν, καὶ στοιχείων, αὖθις αὖ πενίαν μορφῆς ἐπεισάκτου, Πρωτέα γενέσθαι. σὺ δὲ εἶπεν ὑπὲρ τὸν Πρωτέα μηχανᾶ τὴν ἐμὴν ἀκρασίαν ἀποδρᾶναι. ἐκ ὧν ἐγὼ ἔφην τοῦτο. παρέξω γὰρ ἐμαυτὸν ἀπροσδόκητον, παρεὶς τὴν ἐπηρτημένην φροντίδα. τάχα δὲ καὶ τὸν ἐμὸν δρόμον ἐκείνου τοῦ κυρηναϊκοῦ ἅρματος ἐπιφθονήσαντα,

rum fuisse æmulum: eumque currus agitationem ostentando, multos circum Academiam cursus exegisse, eadem omnes in orbita, citra errorem, ita ut vestigia cursus unius in terra relinquerentur. Ego verò contrà studeo tritas orbitas evitare. At difficile esse puto, novam viam relicta jam trita excogitare. At Passonis placet consilium. Quodnam? inquam: non enim audivi. Passoni pictori dicunt mandatum fuisse, ut pingeret equum sese volutantem: illum verò, currentem pinxisse, multo pulvere circundatum: & cùm is adhuc pingeret, eum qui ejus operam locarat superveniss̄e, & conquestum esse, quòd istud non mandasset. Tum Passonem inversa tabula, puerum jussisse ut picturam exhiberet spectandam, visumque esse equum sese volutantem. Festivus, inquam, es Therſagora, si unam tot annis conversionem me molitum esse putas, at non vereri ne mihi omnes conversiones & circumactus experto, tandem accidat idem quod Proteo. Quidnam? inquit. Scilicet ut fiam, quod dicunt ipsum factum esse, quum rationem excogitaret qua humanum aspectum fugeret. Ille absumptis omnibus formis bestiarum, plantarum, elementorum, rursus peregrinæ formæ penuria factus est Proteus. Tu, inquit ille, Proteo mutabilior, meam orationem effugere conaris. Minimè, inquam, ô præclare. Nam dimissa ex animo impendente cogitatione, auditorem me præbebo. For-

1 Πάσωνος] Pausonem dicitur pictor ille Æliano Variæ Historiæ libro 14. cap. 5. & Plutarcho de Pythiæ oraculis; & aliis: ex quibus legendum hic Παύσωνος. Menagius.

χα γὰρ ἄντι σοῦ τῆς σῆς κυήμαλος ἀφροντις ἡγούμην, καὶ τ ἐμὴς ἀδελφοῦ συμφοροῖσις. ὡς δ' ἐδοκεῖ ταῦτα αὐτῷ, καθίσαντες ἐπὶ τ πλησίον κρηπῖδος, ἐγὼ μ ἠκροώμην. ὁδὶ ἀνελίττε μάλα γυναῖα ποιήματα. μεταξὺ δ' ὥσπερ ἔνθους γενόμενος, ἐπιπτύξας τὸ γραμματεῖον, καὶ ἅμα τ ἀκροαλικὴν ἔφη μεθόν, καθάπερ Ἀθήνησιν ἐκκλησιαστικὴν, ἢ δικαστικήν. ἀλλ' ὅπως εἴσῃ μοι χάριν. χάριν μὲν, ἔφην εἴσομαι, καὶ πῶς ὄ, τ σ λέγεις εἰδέναι; πόθεν ἐστὶν ὄ, τ σ λέγεις; Μακεδονικοῖς εἶπεν αὐτίχα τ βασιλικῆς οἰκίας ὑπομνήμασι, καὶ τότε ὑπερέθεις, τὸ γιβλίον δ' ἐγὼ πάρεργον ἐκτησάμην. καὶ νῦν ὑπεμνήσθην ἔχων οἰκαδε. γέγραπται δ' ἄλλα τε τ Ἀντιπάτρου πραχθέντων ἐπὶ τ οἰκίας, καὶ περὶ Δημοσθένους. ἃ μοι δοκεῖς οὐκ ἂν παρέργως ἀκοῦσαι. καὶ μὴν εἶπον ἤδη γέ σοι τ διαγελίων χάριν, καὶ τὰ λοιπὰ τ ἐπῶν. ἐγὼ μὲν δὴ οὐκ ἀπολείψομαί σε πρὶν ἢ τὴν ὑποχεσιν ἔργον σοι γενέσθαι. σὺ δ' εἰσίασας μὲν μ λαμπρῶς, τὴν Ὁμήρου γενέθλιον, ἔοικας δ' ἐσιάσειν αὐτὸς ἐς τὼ Δημοσθένους. ὡς ἂν ἀνέγνω τὰ λοιπὰ ἐν γραμματείῳ, διατελέψαντες ὀλίγον, ὅσον ἀποδῶναι τῷ ποιήματι τὰς δικαίας ἐπαίνους, ἥξομεν εἰς Θερσαγόρου. καὶ μάλις μ, ἐπιτυγχάνῃ τ βιβλίῳ. κἀγὼ λαβὼν τότε μ, ἀπολαλήσομαι. σὺ τυχὸν δ' ἔτι τῷ γνώμῃ διεστῆκε, ὡς οὐδέν τι ἐρεῖς ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν ὀνομάτων τε, καὶ ῥημάτων ὑμῖν ἀναλέξομαι. οὐδὲ γὰρ τῷ Ἀσκληπιῷ μεῖόν τι γένηται τ τιμῆς, εἰ μὴ ἐν τοῖς τῶν αὐτῷ ποιησάντων ἄσομαι, τὰ Ἀλισοδήμου ἐν Τροιζῆνι, καὶ Σοφοκλέους, ἀείσεται, καὶ τῷ Διονύσῳ, τὸ μ ποιῆσαι κρεῖττον ποιεῖν, κωμῳδίας, ἢ

Forsan enim quum non amplius tui partus eris sollicitus, meæ parturæ mecum curam susci pies. Vt igitur ita visum est ipsi, in proxima sede consedimus, ubi ego quidem audiebam, ille verò præstantissimum poëma recitabat. Inter legendum autem, ut numine afflatus, complicato libro, aufer, inquit, hujus auscultationis mercedem, prout Athenis, in concionibus, & judiciis sportulæ dari solent. Sed vide ut gratiam mihi habeas. Gratiam-ne, inquam, habebo, etiam priusquam quid dicas intelligam? Sed quidnam est quod dicis? Cum incidissem, inquit, in Macedonicos regiæ domus commentarios, eaque res me summopere delectasset, non levi negotio librum comparavi, quem domi nunc habere memini. Continet autem cùm cæteras res ab Antipatro domi gestas: tum de Demosthene ea quæ mihi videris non oscitanter audivisse. Ego verò, inquam, tibi pro bono nuntio gratiam jam refero. Et reliquos versus audiam: nec te dimittam donec promissum præstiteris. Cæterùm splendida Homeri natalitia mihi dedisti, talia Demosthenis quoque daturus videris. Itaque lectis reliquis libri versibus, tantisper commorati, dum debitam laudem poëmati tribuissem, ivimus ad ædes Thersagoræ, ubi vix tandem librum reperit; quo tunc accepto, discessi: & perlecto statui nihil immutare, sed ad verbum vobis recitare. Non enim minor honos habetur Æsculapio, quum Alisodemi Trœzenii, & Sophoclis versus ei decantantur, si desit novum poëma sacrificanti-

bus. Et Baccho nova poëmata faciendi, nempe comœdias, vel tra-

τραγῳδίας, ὀκλέλειπται. τὰ δ' ἐπίροις συντιθέντα, τοῖς νῦν εἰς μέσον ὑπ' ἐμοῦ κομιζομένοις, χάριν οὐκ ἐλάττω φέρειν, τῷ τ' Θεὸν δοκεῖν πεπομπέναι. τὸ μὲν οὖν βιβλίον, τοῦτο. ἔστι δ' τῶν ὑπομνημάτων τὸ σωθησόμενον ἡμῖν μέρος. τὸ δ' ὄνομα τῷ βιβλίῳ, φησὶν Ἀντιπάτρῳ μεμηνύσθαι παρόντα τὴν Ἀρχίαν. ὁδὶ Ἀρχίας, εἴ τις ἄρα τῶν νεωτέρων ἀγνοεῖ, τὸν φυγάδας ἐπτακαὶ συναμβάνειν. ἐπέστελλε δὲ αὐτῷ ὁ Δημοσθένης λάθρᾳ τῶν Καλαυρείας πεῖσαι μᾶλλον, ἢ βιάσασθαι ὡς τὸν Ἀντίπατρον ἥκειν, τὸν δὲ μετέωρον ὁ Ἀντίπατρος ἐπὶ ταύτῃ ἦν τῇ ἐλπίδι, τὸν Δημοσθένην ἀεὶ προσδοκῶν. ὡς δὲν ἥκουσεν λάθρᾳ τῶν Καλαυρείας ἥκοντα τὴν Ἀρχίαν, δύβις ὡς εἶχεν, ὀκέλευσεν εἴσω κωλεῖν. ἐπειδὴ εἰσῆλθεν, αὐτὸ φράσαι πάλιν πάλιν τὸ βιβλίον, χαῖρε ὦ Ἀντίπατρε. πόθεν ὦ μάκαρ χαίρειν, εἰ Δημοσθένην ἤγαγες; ἤγαγον ὡς ἐδυνάμην. ὑδείαν γὰρ κομίζω τῷ Δημοσθένους λειψάνων. ἀπ' ἐλπίδος γάμην ἔσφηλας ὦ Ἀρχία. τί γὰρ τῶν ἐσῶν, ὃ τὴν ὑδείας, Δημοσθένην σὺν ἔχοντι; τὴν γὰρ ψυχὴν αὐτὸν ὦ βασιλεῦ, πρὸς βίαν κατέχειν ἀδύνατον, ἢ Βοιωτίας, ὅθεν ἐνθάδε τὸ παρ' ἡμῶν λαβόντες. ἡμεῖς γ', ἧττον ἂν τὸ Βυζαντίων τεῖχος ἐλοιμεν μηχαναῖς, ἢ Δημοσθένην χρυσίῳ. ἐγὼ γὰρ ὦ Παρμένιον ἔφη, εἰ μὲν τις ἀθηναῖος ὢν τὴν Ἀθήνας λέγων, ἐμὶ τὴν πατρίδος ἀσθμάδε, τοῦτο ἀργύριον μὲν ἀσείμην ἄν, φιλίαν δ' οὐκ ἄν. εἰδέ τις ὑπὲρ τὴν πατρίδος ἐμὲ μισεῖ, τοῦτο ἀσφαλεμῶ μᾶλλον, ὡς ἀκροπόλει, καὶ τείχει, καὶ νεωρίοις, καὶ πύργῳ. θαυμάζω γὰρ τὸν ζητοῦντος, καὶ μαχαιρίζω μὲ δι' ὑπήκοον τοῦ πόλιν. καὶ τοὺς μὲν, ἔξω τὴν χρείας γίνομένων, ἥδιστ' ἂν ἀσπασάμην ἀπολλύντας. τοὺς δὲ προδότας, ὅταν τὸν ἔργον μηκέτι δέωνται, ἀπολλύντας. ἀλλὰ τὸν μὲν ἀνδρὸς ἀρετὴν, καὶ μακαρίζω τὸν πόλιν ἥτις ἂν ἀσπασάμην τοιούτων ἀνδρῶν. τὸν δὲ προδότας, ὅταν τὸν ἔργον μηκέτι δέωνται, ἀπολλύντας. ἀλλὰ τὸν μὲν ἀνδρὸς ἀρετὴν, καὶ μακαρίζω τὸν πόλιν ἥτις ἂν ἀσπασάμην τοιούτων ἀνδρῶν. τὸν δὲ προδότας, ὅταν τὸν ἔργον μηκέτι δέωνται, ἀπολλύντας.

tragœdias, mos desiit, & quæ ab aliis sunt composita, iis qui nunc ea tempestivè in medium afferunt, non minorem gratiam merentur, ut Deum honorasse videantur. Itaque hic liber (Est autem nostrarum partium, commentarius: libri verò narratio) refert Antipatro significatum esse, Archiam adesse. Archias autem, siquis juniorum hoc ignorat, exules comprehendere jussus erat. Literis quoque mandatum acceperat, ut nulla vi adhibita Demostheni persuaderet, ut ex Calauria ad Antipatrum veniret. Porrò Antipater in tantam spem erectus anxiè expectabat Demosthenis adventum. Quare cùm audivisset Archiam ex Calauria venire, repentè ut se habebat, intro vocari jussit. Postquam ingressus est, reliqua liber ipse dicet. Salve Antipater. Quidni salvus sim, si Demosthenem adduxisti? Adduxi ut potui: nam ex Demosthenis reliquiis Hydriam affero. Magna de spe me dejecisti Archia. Quid enim mihi cum urna & ossibus, Demosthenem non habenti? Non fuit possibile rex, vivum in potestatem hostium redigere: non in Bœotia, vel à me hîc accepto auro. Nos verò citiùs Byzantii mœnia machinis, quàm Demosthenem auro expugnaremus. Ego ô Parmenio, inquit, siquis Atheniensis in reip. consiliis pluris me facit quàm patriam, huic pecunias, amicitiam non item offerre velim. Siquis autem propter patriam mihi inimicus est, hunc ut arcem, mœnia, portus, & fossam oppugno. Admiror autem virtutem, & beatam esse dico urbem, cui civis hujusmodi obtigit. At proditores, quum eorum opera non amplius indigeo, perdere

πολέσαιμι. τὸ δὲ, βυλοίμην ἂν σῶτον ὦδε παρ' ἡμῖν τυχεῖν γηγόμενον μᾶλλον, ἢ τὴν Ἰλλυρικὸν ἵππον, καὶ Τριβαλλῶν, καὶ πᾶν τὸ μισθοφορικὸν, τὸ ὅπλων βίας, τὸν δὲ λόγου πείθω, καὶ τὸ τῆς γνώμης ἐμβριθὲς ὀλιγωρῆσαι πρώτου δεύτερον. περὶ Παρμενίωνα μὲν ταῦτα. τοιαῦτα δὲ πολλὰ καὶ πρὸς ἐμὲ λόγους ἐποιήσατο. τὰ δὲ μὴ Διοπείθης Ἀθήνηθεν ἀπεσταλμένων, ἐγὼ μὲν εἶχον δεῖμα φροντίδος. ὁ δὲ εὖ μάλα γελάσας, ἔφη σὺ δ' Ἀθηναίων στρατηγὸν, ἢ στρατιώτην δεδιέναι ἡμῖν. οἱ μὲν τριήρεις, καὶ ὁ πειραιεύς, καὶ τὰ νεώρια, λῆρος ἔμοιγε, καὶ φλύαρος. τοὺς δὲ ἐν ἄστει ἀνθρώπους πρέποι ἂν Διονυσιάζοντας, ἐν κρεωμορίαις καὶ πυζῶντας, καὶ χορηγίς; εἰ δὲ μὴ Δημοσθένης εἷς ἐν Ἀθηναίοις ἐγένετο, ῥᾷον ἂν εἴχομεν τὴν πόλιν, ἢ Θηβαίους καὶ Θετταλοὺς ἀπατῶντες, βιαζόμενοι, φθάνοντες, ὠνούμενοι. νῦν δὲ εἷς ἐναντίος ἐγήγερται, καὶ πᾶσι τοῖς καιροῖς ἐφέστηκε, καὶ ταῖς ἡμετέραις ὁρμαῖς ἐπαναλύεται, καὶ τοῖς στρατηγήμασιν ἀνθίσταται. λανθάνομεν δὲ αὐτὸν ὑπτιάζοντες, ὅταν ἐπιχειρῶμεν, ἢ βυλεύομενοι. καὶ καθάπαξ κώλυμά τι, καὶ σφάλμα ἡμῖν ἀνθρώπος ἐστὶ, μὴ πάντ' ἔχειν ἐξ ἐπιδρομῆς. [1] τὸ γέ τοι κατ' αὐτὸν, οὐκ Ἀμφίπολιν εἵλομεν; οὐκ Ὄλυνθον; ἢ Φωκέας, καὶ Πύλον ἔχομεν; ἢ χὶ Χερρόνησον, καὶ τῶν περὶ τὴν Ἑλλήσποντον κεκρατήκαμεν;

dere cupio. Illum autem incorruptum civem apud nos hîc habere malim, quàm Illyricum, & Triballicum equitatum, totumque mercenariorum exercitum. Nec armorum vi, facultatem persuadendi, & judicii gravitatem ullatenus postpono. Hæc ad Parmenionem: & ad me similia quoque verba fecit. Ego enim de iis qui cum Diopithe Athenis missi fuerant, solicitus eram. Ille verò profusè ridens dixit. Tu verò nobis ab Athenienſi duce, aut milite metuis. Triremes, Pyræus, & portus mihi nugæ sunt. Quid facerent homines in Bacchanalibus, conviviis & choris vitam consumentes? Si unus Demosthenes Athenis non fuisset, faciliùs potiti essemus urbe, quàm Thebis & Thessalia, dolo, vi, opprimentes & corrumpentes. Verùm unus ille vigilat in omnes intentus occasiones, & nostros observat impetus, nostrisque consiliis resistit. Nunquam fallere, neque insidiando, neque agendo, neque consulendo possumus. Hic uno verbo, tanquam propugnaculum obstat, quominus omnia primo impetu capiamus. Nam quantum in ipso fuit, non Amphipoli, non Olyntho, non Phocensibus, non Pylo, non Cherroneso, non ora Hellespontiporo-

1 Τὸ γέ τοι κατ' αὐτὸν οὐκ Ἀμφίπολιν εἵλομεν, οὐκ Ὄλυνθον, ἢ Φωκέας ἢ Πύλον ἔχομεν;] Manifestissimum mendum non vidit doctus interpres Philippus Melanchthon. Nam quid de Pylo hic loquitur? quem numquam habuit Philippus, & qui in ultima Laconia vel Messenia situs, remotissimus fuit ab Antipatri ditione & Macedonum negotiis. Emenda igitur & repone meo periculo Πύλας. Eam emendationem firmat Demosthenes ipse in oratione de Cherroneso: νῦν δὲ Πυλῶν ἢ τὰ ὑπὲρ τοῦ Ἑλλησπόντου. Et in oratione de falsa legatione: τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὑμῶν, ὅτι τὰ Φωκέων πολέμου ἢ τὰ κυρίως εἶναι Πυλῶν Φωκέας ἢ τὰ ὑπὸ Θηβαίοις ἄδεια ὑπῆρχεν ὑμῖν. Et rursus ibidem: ὥστε ἢ τὰ ἐλθεῖν ἢ μιζόνων, λέγω δὲ

ἀλλ' ἀνίσησι ῥᾳθύμως, οἷον ὀκ μανδραγόρα κεκοιμισμένους τοὺς αὐτοῦ πολίτας, ἄσπερ τομῆ τινι, καὶ κούσῃ τῇ ῥᾳθυμίας τῆ παρούσης χρώμενος, ὀλίγον δεῖ πρὸς ἡδονὴν φρονίσας. μεθίδησι δὲ τὰ χρήματων τὰς πόρους, ἀπὸ τῶν θεάτρων, ἐπὶ τὰ στρατόπεδα. σωπίδησι δὲ τὸ ναυλικὸν, νόμοις τελεσιδικηθεῖς κατὰ τὰ ἀπαξίας μονονοὺ πλέως διεφθαρμένον. ἐγείρει δ' ἐρριμμένον ἤδη χρόνῳ πρὸς τὸν δραχμὴν, καὶ τὸ τριώβολον, τὸ τῶν πόλεως ἀξίωμα, πάλαι τούτους καθαπερ κλιμένους, εἰς τοὺς ἀρχαίους ἐπανάγων. καὶ τὸν ζῆλον τὸν Μαραθῶνι, καὶ Σαλαμῖνι κεκτερισμένον, σωίζησι δ' ἐπὶ συμμαχίας, καὶ συνθήκας Ἑλληνικὰς, οὓς ἀλαθεῖν ἐστὶν, ἢ φενακίσαι, ἢ πείσαθαι δ' ἢ μᾶλλον, ἢ τὸν Ἀρταξέρξου σκῆπτρον ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐπέρασε. τοῦτον δὴν ὦ Ἀντίπατρε, χρὴ δεδιέναι μᾶλλον, ἢ πάσας τριήρεις, καὶ πάντας ἀποστόλους. ὁ γὰρ Ἀθηναίοις τοῖς πάλαι Θεμιστοκλῆς, καὶ Περικλῆς ἐγένετο, τούτοις νῦν ὁ Δημοσθένης ἐφάμιλλος, Θεμιστοκλεῖ μὲν, τὸν σωίειν. Περικλεῖ δὲ, τὸ φρόνημα. κτήσατο γὰρ αὐτοῖς ἀκούειν, Εὔβοιαν, Μέγαρα, τὰ ὧδε τὸν Ἑλλήσποντον, τὴν Βοιωτίαν. καὶ κολῶς γε ἔφη ποιῆσαι Ἀθηναῖοι, Χάρητα μὲν, καὶ Διοπείθην, καὶ Πρόξενον, καὶ τοιούσους τινὰς ἀποδείκνυντες στρατηγεῖν, Δημοσθένην δὲ, εἴσω κατέχοντες ἐπὶ τὸ βήματος. ὡς εἰ τοῦτον τὸν ἄνθρωπον ὅπλων ἀπέφηναν, καὶ νεῶν, καὶ στρατοπέδων, καὶ κεφαλῶν, καὶ χρημάτων κύριον, οὐκ ἂν

potuimus. Ille invitos, tanquam mandragora sopitos cives excitat, & neglectis iis quæ ad voluptatem faciunt, loquendi libertate illorum secat uritque ignaviam à theatris ad castra pecuniarum transfert proventus: conscribit classem quæ penè perierat confusione legum trierarchici ordinis. Et civitatis dignitatem tempore jam projectam ad drachmam & triobolum, excitat jamdudum fractos animos ad majorum imitationem revocans & rerum ad Marathonem, & Salaminem gestarum: atque author est ut Græcos sibi societate & fœdere conjungant. Hunc non licet fallere, non decipere, nec magis pretio corrumpere, quàm Aristidem illum rex Persarum corrupit. Hic igitur Antipater, magis est formidandus, quàm triremes omnes, quàm universa classis. Quod enim apud veteres Athenienses Themistocles, & Pericles fuerunt, id nunc est istis Demosthenes, prudentia par Themistocli, animi magnitudine Pericli. Itaque redegit in ipsorum potestatem, Eubœam, Megara, oram Hellespontiacam, Bœotiam. Et rectè faciunt Athenienses quòd Charetem, Diopithem, & Proxenum, & similes quosdam præficiunt exercitui, Demosthenem verò domi retinent ad suggestum. Quòd si hic in potestate haberet arma, naves, exercitus, & rei gerendæ occasiones, & pecuniam, ve-

ὃ Φωκέων τὰς Πύλας. Is locus, qui Θερμοπύλαι & sæpius Πύλαι dicebatur, erat Græciæ porta & aditus, & numquam potuisset Philippus Phocenses evertere, nisi potitus fuisset illis angustiis. Ideo sæpissime Demosthenes in suis Philippicis de iis facit mentionem, ad quod respicit hoc loco Antipater, quem loquentem inducit Lucianus. *Palm.*

μὴ περὶ τ Μακεδονίας ἀνηκατέσηστέ μοι τ λόγον. ὃς ἐ νῦν ἀπὸ ψηφισμάτων ἀνέχωνι ζόμεθ' ἡμῖν, πανταχῆ συμπεφευγέναι, καὶ καλαμβάνῃ, πόρος ἀθροίσκῃ, δυνάμιν συλλέγῃ. πόθ' ὑ ζῶντα κατειλήφατε; κατηλείφαμεν. κ' τοῦ ὁδὸν ἦν τέθνηκεν; ἴσ, ἀλλ' ἔοικε λῶ ἐν Καλαυρείᾳ. πέχα τ ὑμετέρως γέγονεν ἔργον ὀλιγωρίας, ὑ περιεπιδόντων τ ἄνδρωπον; ἀλλ' ὑφ' ἡμῖν ἐκρύετο. τί φῄς; αἰνίσσεσθε λέγειν ὦ Ἀρχία. ζῶντα λαβόντες οὐκ ἔχετε; ὑ γὰρ σκέλδυες τοῦ γε πρώτου μὴ βιάζεσθε; κρίτοι πολὺ ἂν ὑδὲ βιασαμένοις ὑδὲν λῶ. κἀγὼ γὰρ ἂν ἐμελλήσαμεν. οὐκ εὖγε ὑμεῖς ὑδὲ μελλήσαντες. ἴσως δ' ἂν σὺ τ ὑμετέρως τέθνηκε βίας. ἡμεῖς μὲ αὐτὸν οὐκ ἀπεκτείναμεν, βιάζεσθε ἢ αὐτὸν μὴ πείθεσιν ἀναγκαῖον λῶ. σοίσθ' ὦ βασιλεῦ, τί τὸ πολὺ, εἰ ζῶν ἀφίκετο; πάντως ὑδὲν ἂν αὐτὸν, ἢ ἀπέκτεινας. οὐφήμει ὦ Ἀρχία. δοκεῖς μοι μὴ συνενοηκέναι, μηθ' ὅς τις ὁ Δημοσθένης, μήτε τοῦ ἐμοὶ γνώμιν, ἀλλὰ νομίζειν ὅμοιον εἶναι Δημοσθένιλω σύρειν, καὶ τούτους ζητεῖν τὰς κακὰς ἀπολωλότας, ἱμεραῖον τ Φαληρέα, καὶ τ μαραθώνιον Ἀριστόνικον, καὶ τ ἀπ Πειραιῶς Εὐκράτην, τ μαλδαίων ῥεύμασιν ὑδὲν ἀφθόρους; ἀνθρώπους πανικοὺς, ἀφαρπᾶ ἐξεσκεμένους θορύβων ἐπιπολάσαντες, κἀν ἐξῇς μικρὸν παραχῆς ἐλπίδα θρασέως ἐξαναστάντας, εἶτα πηδῶντας οὐκ εἰς μακρὸν, ὀλίγῳ τ ὀλιγῶν πυθομένων. κἀγὼ τ ἄπιστον γ' οἶδα, κἀγὼ τ ἄφιλον δημάλακα, τ ὑδὲν αἰσχρὸν νομίσαντα κολακίᾳ ἓ πλήθους, συνθεασόμενον Δημοσθένιλω, ὑδ' αὐτὸν εἰς πῶπα ἐνδύσασθαι ἀξιοῦντα, ἐφ' οἷς vererer ne de Macedonia jam periclitaremur. Nunc enim decretis tantùm pugnans: nos undique adoritur, occupat, conficit pecuniam, colligit copias. Sed cur non comprehendistis vivum? Comprehendimus. Num igitur in via est extinctus? Non: sed ubi erat, in Calauria. Forsan hoc accidit negligentia vestra, quia non bene tractastis hominem? Imò non fuit in potestate nostra. Quid ais? ænigmata dicis Archia: vivum cepistis, nec habetis? Non mandasti initio ne quis ei vim afferret? quanquam nihil profuturum erat, etsi vim intuliſſemus. Hoc enim curæ nobis fuit. Non accidit igitur vestra negligentia. Sed vos ipsi fortasse interfeciſtis eum. Ipsum non interfecimus: sed non obtemperanti vim afferre coacti sumus. Quid autem tibi prodesset, ô rex, si vivus veniſſet? Quid aliud illo feciſſes, quàm occidiſſes? Dii meliora Archiæ videris mihi non intellexiſſe, neque quis sit Demosthenes, neque quid sentiam. Sed putas perinde esse Demosthenem invenire, & hos quærere qui malè perierunt, Himeræum Phalereum, & Marathonium Aristonicum, & Pyræensem Eucratem, qui nihil differunt à vehementibus aquarum fluxibus, abjecti animi homines, qui per occasionem opportunorum tumultuum, inclarescunt: & ad levem spem motus insolescunt: verùm brevi, vespertinorum instar flatuum intremiscunt. Præterea perfidum Hyperidem, alienum abamicitia vulgi assentatorem, qui turpe non duxit, quo vulgi gratiam iniret, instruere calumniam Demosthenis, neque ad hæc se præbere ministrum, quorum eos statim pœnituit,

αὐτοὶ μετανόησαν, οἷς ἐχαρίζετο. μετ' ὀλίγον γὰρ τὴν συνῳκίαν λαμπροτέραν ἢ κατ' Ἀλκιβιάδην αὐτῷ τὴν πόλιν ἀπεκατέστησε γενέσθαι. τῷ δ', οὐκ ἤμελεν, ἀλλ' ἐπῆρχεν καὶ τοὺς ποτὲ φιλτάτους τῇ γλώττῃ χαμᾶζε, ὡς ἐχαρίζετο μὴ τὴν ἀγνωμοσύνης ἐκτεμεῖν. τί δ' οὐκ ἐχθρῶν ἡμῖν ἔχθιστος ὁ Δημοσθένης; οὐχ ὅτῳ μέλοι τρόπου πίστεως, φίλου πᾶν ἄδολον, καὶ βέβαιον ἦθος ἠγαπήκει. τὰ μάρτυρι καλὰ, καὶ παρ' ἐχθροῖς καλά. καὶ τὸ τῆς χρείας, παραχρῆμα τίμιον. ὧδε κακίων ἐγὼ Ξέρξου καὶ Βῶλιν, καὶ Σπέρχιν τοὺς Λακεδαιμονίους θαυμάσαιμι, καὶ κτῆνος παρὸν, ἀφείμην. ἀλλ' εἰ δή που πάντων, καὶ Δημοσθένους, αὐτός τε δὶς Ἀθήνησιν, εἰ μὴ καὶ πολλοῦ σχολὴν συγχρόμενος, καὶ ἄλλα τῶν ἄλλων ἀναπιμπλάμενος, ἔκ τε τῶν πολιτευομένων αὐτῶν εἴχον θαυμάσαι, οὐχ ὡς ἂν νομίσειέ τις τῶν λόγων δεινότητος. εἰ δὲ μηδὲν μᾶλλον ὁ Πύθωνος αὐτὸν, οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιὰ, παραβάλλειν τοῦτο κρότῳ, καὶ τόνῳ δὲ λέξεων εὐρυθμίᾳ, καὶ πείσεως τῶν ἀκροωμένων ὠφελείας, καὶ συνεχείας ἀποδείξεων, καὶ τοῦ συνακτικοῦ γε, καὶ κρυπτικοῦ. μετανοῦμεν γὰρ ὅτι τοὺς Ἕλληνας Ἀθήναζε συναγάγομεν, ὡς ἐλέγξοντες Ἀθηναίους, Πύθωνι, καὶ τοῖς Πύθωνος ἐπαγγέλμασι πειθομένους. εἶπε Δημοσθένης, καὶ τοῖς Δημοσθένους ἐλέγχοις πειθόμενοι. ἀλλ' ἡμῖν ἀπῆσται ἡ δύναμις αὐτοῦ τοῦ λόγου. ἐγὼ δ', τούτου μᾶλλον δύστηνον ἕτερον, οὐ χαίρειν πῇς ὀρχάνου. Δημοσθένους δ' αὐτὸν ὑπερεχόμενον τοῦ τε φρονήματος

nituit, quibus erat gratificatus. Nam non multò post hanc calumniam, contigit ei reditus reditu Alcibidis clarior. Istum autem nihil puduit lingua incessere homines quondam amicissimos, quam conveniebat ei propter ingratitudinem præcidere. Quid? non oderas Demosthenem maximè omnium hostium? Non, si quidem rationem habeo morum & fidei ejus, & amo ubique integritatem, & constantiam. Nam honestæ res, honestæ etiam apud hostes censentur, & virtus ubique in pretio est. Neque sum Xerxe deterior, qui Bulim & Sperchim Lacedæmonios admiratus, eos cùm posset, non occidit. Ego verò, siquem ex omnibus, Demosthenem, tum quia bis cum ipso Athenis, etsi non multo cum otio, congressus sum, tum quia ex aliis audivi, etiam ob administrandi rationem maximè sum admiratus: non, ut putaverit aliquis, ob eloquentiam: etsi cum hoc collatus Python nihil esset, ludusque Attici oratores, comparati cum hujus actione, vigore, dictionum compositione, sententiarum luminibus, densis argumentis, conciliandis, & impellendis animis. Itaque pœnituit nos, quum Græcos Athenas convocassemus, ut Athenienses objurgaremus, Pythoni, Pythonisque promissis fidem adhibuisse: postquam in Demosthenis argumenta incidimus, cujus vis in dicendo erat insuperabilis: quam in secundo laudis ordine colloco, instrumenti vice habitam. Sed Demosthenem ipsum magis suspexi, ob

1 Οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιὰ, παραβάλλειν] Οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιᾷ, παραβάλλειν. Marcil.

1 Τῆς

ιον, καὶ τὸ σωίσεως, ἀκλινῆ τὴν ψυχὴν ἐπ' ὀρθῆς τὸ ἀπάσαις φυλάττουσα τεταγμέναις τὸ τύχης, καὶ ὡς μηδὲν τῶν δεινῶν ὑδιδοῦσα. καὶ Φίλιππον ἢ τὴν ἐμὴν γνώμην ἔχοντα, ὡς ἀληθῶς ἀνδρὸς ἠπισάμην. ἔτυχε μὲν γὰρ, δημηγορίας ἐξαγγελθείσης Ἀθήνηθεν ποτε, καθαπτομένης τοῦ Φιλίππου, καὶ Παρμενίωνος ἠγανακτηκότος, καί τι τῶν σκωπτικῶν εἰς τὸν Δημοσθένην ἐπιπόντος, ὦ Παρμενίων ἔφη, δίκαιος ὁ Δημοσθένης παῤῥησίας τυγχάνειν. μόνος γάτοι τῶν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος δημηγορῶν, ὑδαμοῦ τοῖς ἀπολογισμοῖς ἐγχράπτει τὰ ἐμῶν ἀναλωμάτων. καίτοι μᾶλλον ἠβουλόμην, ἢ γραμματεῦσι τελεταῖς ἐμαυτὸν παρασύκειν. νῦν δ' ὀνείνων μὲν ἅπας ὁ λογισμὸς ἐγγράπτει, χρυσίον, ξύλα, πόρους, βρέμματα, γῆν. οὐδὲ, ἐπιμήκεις σοβαὶ ἀπομέμπτ, σωτικτὴ δωυάμεις, ἀνιμεδίσαι. τοιαῦτα δὲ τότε, δὲ πολλάκις ὡς μὲ Φίλιππος ὠφελεῖ τινὸς ἤκουσ, ἐν τῷ ἀφ' τύχης χρεῶν πλέμενον, τὸ μὴ στρατηγεῖν τὸν Δημοσθένην. ὅμα δὲ τοὺς λόγους ὥσπερ κριοὺς, ἢ καταπέλτας Ἀθήνηθεν ὁρμωμένους, ἀφανίζειν αὐτὰ, καὶ καθαφτίειν τὰ βυλεύματα. ὡς μὲ γὰρ Χαιρωνείας, οὐδὲ μὴν τὴν νίκην ἐπαινεῖ πρὸς ἡμᾶς λέγων, εἰς ὅσον ἄνθρωπον ἡμᾶς κινδυνεύσαντα σῶσε. μὴ γὰρ εἰ παρ' ἐλπίδα, δὲ κακίαν στρατηγῶν, καὶ στρατιωτῶν ἀπειρίαν, καὶ τῇ παραδόξῳ ῥοπῇ τῆς τύχης, τῇ πολλὰ πολλάκις ἡμῖν συνειργασμένῃ, κεκρατήκαμεν. ἀλλ' ἐπὶ μιᾶσγε ταύτης ἡμέρας, τὸ ὡς τῆς ἀρχῆς, καὶ τὸ ψυχῆς κινδυνον ἐπίστησέ μοι, τὰς ἀρίστας πόλεις εἰς ἓν συναγαγών, καὶ πᾶσαν τὴν Ἑλληνικὴν δύναμιν ἀθροίσας, Ἀθηναίους ἅμα, καὶ Θηβαίους, Βοιωτούς τε τοὺς ἄλλους, καὶ Κορινθίους, Εὐβοέας τε, καὶ Μεγαρέας, καὶ τὸ κράτιστον τῆς Ἑλλάδος ἀφανιδωσάμενον καὶ ob consilium & prudentiam, qui in omnibus fortunæ periculosissimis tempestatibus animum immotum servabat, nec rebus adversis unquam cedebat. Ac memini Philippum perinde ac me de illo sentire, cui cùm ex Athenarum urbe quædam afferretur concio, in qua ille in Philippum invectus erat, & Parmenio stomacharetur, & Demosthenis convitiaretur, Demosthenes, inquit, dignus est qui liberè loquatur. Nam huic uni omnium Græcorum oratorum nihil fertur expensum in meis rationibus, quanquam ei me credere mallem, quàm navalibus scribis: quorum unicuique meis in rationibus perscriptum est aurum, ligna, reditus, pecudes, agri. Hic verò longas classes mittit, comparat exercitus: obsistit. Talia & tunc, & sæpe mihi de viro illo dicebat Philippus, unum hoc in fortunæ suæ bonis ponens, quòd Demosthenes non esset imperator: cujus orationes velut arietes, aut catapultæ ex Athenis emissæ, ejus consilia perturbarent & subverterent. Nam de pugna ad Chæroneam, nec post victoriam desiit prædicare, quantum ipsi periculum hic vir creasset. Nisi enim præter spem, ob ducum inscitiam, & aciem malè instructam, & insperatam fortunam, quæ multa sæpe nobis confecit, vicissemus, uno die non modò regnum, sed & vitam meam in discrimen adduxerat: conjunxerat potentissimas urbes, coëgerat omnes vires Græciæ, Athenienses, Thebanos, Bœotios, Corinthios, Eubœenses, Megarenses: effeceratque ut simul omnes civitates

ναλήφασι, καὶ μήθ' εἷσω με τῆς Ἀτ-
τικῆς ἐπιτρέψας παρελθεῖν. τοιαῦ-
τοί τινες ἦσαν αὐτῷ συνεχῶς οἱ
Δημοσθένους οἱ λόγοι. καὶ ὡς γε
τοὺς λέγοντας, ὡς μέγαν ἔχοι τὸν Ἀ-
θηναίων δῆμον ἀνταγωνιστήν, ἐμοὶ Δη-
μοσθένης μόνῳ εἶπεν ἀνταγωνιστής.
Ἀθηναῖοι δέ, Δημοσθένην σὺν ἔχον-
τες, Αἰνιᾶνες εἰσι, καὶ Θετταλοί.
καὶ πρέσβεις ὁπότε ὡς τὰς πό-
λεις πέμποι, τὸν μὲν ἄλλων ῥητόρων,
εἰ τύχας ἡ τῶν Ἀθηναίων πό-
λις ἀνταποστέλλοι, τῇ πρεσβείᾳ ῥᾳ-
στα ἂν κεκρατηκὼς, ὁ Δημοσθέ-
νης δ' ἐπισπόμενος, μόνῳ εἶπεν ἂν
ἐπρεσβεύσαμεν. ἐμοὶ γάρ ἐστι κρεῖττον
Δημοσθένους λόγων ἐγεῖραι τρόπαιον.
ταῦτα ὁ Φίλιππος. καὶ μέντοι ἅπάν-
των, ἔλαττον ἀνέχοντες, εἰ λάβοι μόνον τοῦτον ἄνδρα. ὡς δὴ ὁ Ἀρ-
χέα, τί ποτε νομίζεις, βοῦν ἂν ἐπὶ
σφαγὴν ἤγαγεν, ἢ πολὺ μᾶλλον ἂν
συμβῆναι περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πρᾶγ-
μάτων, καὶ τῆς ὅλης πάσης ἐποιή-
μεθα. φύσει μὲν γὰρ αὐτῷ, καὶ κατ'
ἀρχὰς εὐθυπειθῆναι ἐξ αὐτῶν τῶν
πολιτευμάτων. ἔτι δὲ μᾶλλον Ἀρι-
στοτέλει μέντοι. ὡς τὸν μὲν Ἀ-
λέξανδρον, καὶ ὡς ἡμᾶς γε ἄγων,
ἐδέν ἐπαύετο. τοσοῦτον ὄντων αὐτῷ
τῶν εὐπειθούντων, μηδένα ὕστε-
ρον ποτὲ θαυμάσαι, μεγέθους τε φύ-
σεως, καὶ τῆς περὶ τὴν ἄσκησιν ἐγ-
κρατείας, καὶ βάρους, καὶ τάχους, καὶ
παῤῥησίας, καὶ ἀφετερίας. ὑμεῖς
δ' ἴσως ἀξιοῦσθε ὡς ὑπὲρ Εὐβούλου,
καὶ Φρυνώνος, καὶ Φιλοκράτους, καὶ
πειρᾶσθε δώροις τοῦτον ἀνατρέπειν,
ἄνδρα τὸν, καὶ τὴν πατρῴαν οὐσίαν
εἰς Ἀθηναίους, ἰδίᾳ τε τοῖς δεηθεῖ-
σι, καὶ δημοσίᾳ τῇ πόλει κατειληφότα.
ἀθυμοῦντες δ', φοβήσειν οἴεσθε, πάλαι βεβλαμμένον τὴν
ψυχὴν ὑπαθεῖναι τοῖς τῆς πατρίδος
ἀδήλοις τύχαις. καὶ κρεῖττον ἦν
πρεσβεύσαι ὑμῖν, ἀγανακτεῖτε.

tates periculum subirent: & mihi transitum in Atticam intercluserat. Hujuscemodi sermones continuos de Demosthene habebat. Et dicentibus, ei populum Athenienſem magnum esse antagonistam: respondebat se unum habere antagonistam Demosthenem. Athenienses autem sine Demosthene, Ænianenses esse & Thessalos. Et quando legatos ad urbem mittebat, siquos alios miserant Athenienses, facilè vincebat ipse: sed Demosthene præsente, frustra, inquit, se legatos mittere. Non enim potest erigi trophæum contra Demosthenis eloquentiam. Sic Philippus dicebat. Itaque ego qui quidem longè inferior sum Philippo, si cepissem talem virum, num velut bovem ad cædem abducerem? an verò potiùs in consilium de toto regno Græciæ constituendo adhiberem? Nam initio natura ei bene affectus fui, propter res ejus gestas: ac magis propter Aristotelis testimonium, qui solebat eum sæpe ad Alexandrum, & ad nos ducere. Et cùm tot essent qui ad eum venire consueverant, neminem sic admirabatur propter magnitudinem ingenii, temperantiam, gravitatem, celeritatem, loquendi libertatem, & tolerantiam. Vos autem, inquit, cogitatis de illo, ceu Eubulo, Phrynone, & Philocrate, & illum donis corrumpere conamini, qui universum patrimonium in Athenienses privatim & publicè contulit. Et quia nihil proficitis pecunia, vos eum territuros putatis, qui jampridem constituit pro incerta patriæ fortuna mortem oppetere. Et siquid in vobis reprehendit, ægrè

ὃν δὲ ἡ Ἀθηναίων δῆμος ὑποστέλλεται. λέληθεν ὑμᾶς ἔφη, τῇ μὲν τῆς πατρίδος εὐνοίᾳ πολιτευόμενος, αὐτὸς δὲ τῷ τῆς πολιτείας γυμνάσιον φιλοσοφίας προθέμενος. τὰ τοιαῦτα ὦ Ἀρχία, ὑπερεπῃνοῦμεν αὐτῷ συσχολάζοντες, τῷ τε γνώμῃ, ὃ ἔχοι περὶ τῶν παρόντων ἀκούσαι λέγοντος, καὶ τὸ ἀεὶ παραπεπλῆχθαι τῶν ἡμῖν πολλάκις εἰ ἐδόμην, λάθρᾳ, ἁπλῆ τινος ἐξ ἐλευθέρας γνώμης ἀκούσαι λόγου, καὶ φιλαλήθους συμβάλῃς μεταλαβεῖν. καί τι ἐνῆττῆσθαι δίκαιον, ὑπὲρ οἵου ὄντων Ἀθηναίων τῷ ἀχαριστίαν, πάντα παραβάλλοιο τὸν αὐτοῦ βίον, ἐξὸν δυνατωτέρους, καὶ βεβαιοτέρους κεκρῆσθαι φίλους. ὦ βασιλεῦ, τί μὲ ἄλλων ἴσως ἀνέτυχες. τοιοῦτοι γάρ, μάτην ἂν ἔλεγες. ὕτω μανικῶς φιλαθήναιος ἐμοὶ. τοῦτο ὦ Ἀρχία, τί γὰρ ἂν ἐγὼ λέγοιμι; ἀλλὰ πῶς ἀπέθανεν; ἔοικας ἔτι μᾶλλον ὦ βασιλεῦ θαυμάσειν. καὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ παρεσκευασμένοι, διεφερόμεθα ὑδὲν ὑπολήξειν τε, καὶ ἀπιστίας τῶν ὁρώντων. ἔοικε γὰρ δὴ πάλαι ὢν ὧδε βεβλαδμένος περὶ τὰ ὑγιαίνοντα ἡμέρας. δηλοῖ γὴ ἡ ἀθυμία. καθῆστο μὲν γὰρ ἔνδον ἐν τῷ νεῷ. μάτην γὰρ τὸ πρόσθεν ἡμερῶν λόγους ἡμῖν ἀναλίσκοντες. τίνες γὰρ ἦσαν οἱ παρ' ὑμῶν λόγοι. πολλὰ μὲν φιλάνθρωπα προτεινόμενοι, ἔλεόν τινα ἀθυμίᾳ τῇ καθυπαχθέντων. ἐ μάλα μὲ προσδοκῶν. ἐ γὰρ ἠπιστάμην, ἀλλὰ σὲ ὦμην δι' ὀργῆς ἔχειν τὸ ἄνθρωπον, χρήσιμον δ' ἂν αὐτὸς τὸ πείθειν νομίζων. ὁδὲ, πῶς προσέβη τοὺς λόγους, καί με μηδὲν ἀποκρύψῃ. μάλιστα μὲ γὰρ αὐτήνος ἂν ἐβουλόμην παρὼν εἶναι νεῶ. ἀλλὰ σύγγνωθι ἀθυμίᾳ μηδέν. ἐ γὰρ τοι σμικρὸν ἔργον, ἦθος ἀνδρὸς γηραιὸς πρὸς αὐτῷ τῷ τέλει βίου κεκραμένου διαφθεῖραι: ἀλλὰ σὺ μὴ παρίδῃς μηδὲν. ἐ γὰρ τοι σμικρὸν ἔργον, ἦθος ἀνδρὸς γηραιὸς πρὸς αὐτῷ τῷ τέλει βίου κεκραμένου

grè fertis. At ille ne populum quidem Athenienſium metuit. Latet vos, inquit, eum amore patriæ remp. adminiſtrare, atque hanc adminiſtrationem, tanquam philoſophiæ ſcholam ſibi propoſuiſſe. Talia, ô Archia, ejus conſuetudine conſequi peroptabam, ſcilicet de rebus præſentibus audire dicentem ſententiam, & remotis qui me circunſtant adulatoribus, ingenuam liberæ mentis orationem accipere, & conſilii veritatis ſtudioſi particeps eſſe. Ac mihi ſanè videtur hoc nomine reprehendendus eſſe, quòd vitam ſuam in diſcrimen adduxit, pro tam ingratis civibus, cùm poſſet alios invenire amicos fideliores & conſtantiores. Alia quidem, ô rex, fortè conſequutus eſſes: ſed hæc fruſtra dixiſſes, ita furebat amore patriæ. Sic eſt, Archia: quid enim dicerem? ſed quomodo mortuus eſt? Videris ô rex, miraturus amplius. Etenim nos qui ſpectavimus, non minùs obſtupuimus rem fide majorem, quàm qui videbant. Videtur enim jam olim apud ſe conſtituiſſe de poſtremo vitæ die: quod intelligi poteſt ex apparatu. Nam intus ſedebat in templo: ac fruſtra ſuperioribus diebus cum eo collocuti eramus. Quales fuerunt veſtri ſermones? Multa humaniſſima proponebam: promittebam ei veniam abs te: non quòd eam expectarem, cùm neſcirem tuam mentem. Sed arbitrabar te huic vehementer iratum eſſe: atque hæc tantùm conducere putabam ad perſuadendum. Quomodo accepit veſtram orationem? ac nihil me celes. Nam vellem coram audiviſſe: ſed tu nihil omittas. Magna res eſt tanti viri mores ſub exitum

vitæ

θεν. πότερον, ἄνανδρος, καὶ ταπεινὸς λῶ, ἢ πεφόβηται μᾶλλον ἢ τὴν ψυχὴν ὑφ' ἡσυχίᾳ ἐφύλαξεν. οὐδὲν ὑπέστειλεν οὐδείς γε. πᾶς γάρ τις ὃς ἡδὺ γελάσας, καὶ μὴ σκώψας εἰς τὸ πρόσθεν βίον, ἀπίθανον ἔφη με ὑποκρίτην εἶναι τῶν ψευσμάτων. ἀπιστήσας ἄρα τοῖς ἐπιτρέλλουσι, τῷ ἤθει τὴν ψυχὴν. ἴσα, εἴγε τὰ λοιπὰ ἀκούσεται, ἃ δεῖ σε μόνον ἀπιστεῖν. ἀλλ' ἐπεὶ κελεύεις ὦ βασιλεῦ λέγειν, Μακεδόσι μὲν ἔστιν οὐδὲν ἀπόμοθον, οὐδὲ παραδέξεται, εἰ Δημοσθένην ἄνδρα λαμβάνουσι, ὡς Ἀμφίπολιν, ὡς Ὄλυνθον, ὡς Ὠρωπόν. τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγε. καὶ ἡμῖν ὑπηρεσίας παρεσκευάμην, ἵνα σοι τὰ λεχθέντα σώζοιτο. ἐγὼ μὲν τοίνυν ἔφη ὦ Ἀρχία, βασάνων, ἢ θανάτου φόβου κρατ' ὄψιν τὸν ἂν Ἀντιπάτρῳ ἥκειν μέλλω. ἀλλ' εἰ ταῦτ' ἀληθῆ λέγετε, πολὺ μοι μᾶλλον ἐπιφυλακτέον τὸ μὴ τὴν ψυχὴν αὐτὴν παρ' Ἀντιπάτρῳ δεδωροδοκηκέναι, μηδ' ἂν ἐμαυτὴν ὕστερα τάξιν λιπὼν τὴν Ἑλληνικὴν, εἰς τὴν Μακεδονικὴν μεταβαλέσθαι. κἀμοὶ γὰρ ὦ Ἀρχία, εἰ τὸ ζῆν ἐμοὶ, πειρασθῶ αὐτὸς παρέχειν, καὶ τριήρης, ἣν ἐπιδέδωκα, καὶ τεῖχος, καὶ τάφρος τοῖς ἐμοῖς πολίταις ἐξειργασμένα, καὶ φυλὴ Πανδιονὶς, εἰς ἣν ἐβουλόμην ἐγὼ, καὶ Σόλων, καὶ Δράκων. καὶ παρρησία ῥήμασι, καὶ δῆμος ἐλεύθερος, καὶ ψηφίσματα στρατιωτικὰ, καὶ νόμοι τριηραρχικοὶ, καὶ σωφρόνων ἀρεταὶ, καὶ τρόπαια, καὶ πολιτῶν εὐνοιαι, καὶ με πολλάκις ἐστεφανωκότων, καὶ δωρεαὶς Ἑλλήνων, καὶ ταῦτ' ἐμοὶ μέχρι νῦν πεπρημένων. εἰ δ' ἐκ βιαίου ἐλεηθείην, ταπεινὸν μὲν, ἀνεκτὸς δ' ἂν ὁ ἔλεος πρὸς τοὺς οἰκείους, ὧν ἐλυσάμην αἰχμαλώτους, ἢ τοῖς πατράσιν ὧν σεσῴκηκα τὰς θυγατέρας, ἢ οἷς τοὺς ἐρῶντας σεσῶ-

vitæ noſſe: utrum ſe mollem & ignavum præſtiterit, an conſtantiam animi retinuerit. Nihil formidavit ille. Quomodo? Suaviter enim riſit: ac luſit in priorem vitam meam: ineptum dixit eſſe me tuorum mendaciorum hiſtrionem. Itaque promiſſis non credens, animam profudit. Non, ſi reliqua audias non ſolùm non credidiſſe videbitur. Sed ſiquidem, ô rex, dicere jubes, dixit nihil indignum aut novum eſſe Macedonibus ita capere Demoſthenem, ut Amphipolim, Olynthum, Oropum. Talia multa dixit. Adhibuimus enim ſcriptores qui ejus dicta excíperent. Ego equidem, inquit ô Archia, tormentorum, mortis-ve metu in conſpectum Antipatri venire nolim. Sed ſi verâ hæc ſunt quæ dicitis, longè magis cavere debeo, ne mens mea corrumpatur ab Antipatro, ne-ve meum in Græca acie ordinem deſeram, factus ad Macedonas transfuga. Si enim vivere mihi eſt honeſtum, Piræus præbeat, & triremis quam inſtruxi, & murus, & foſſa meo ſumptu facta, & tribus Pandionis, cujus cauſa ego expenſas ultro ſuppeditavi, & Solon & Draco: & libertas ſuggeſtus, liber populus, decreta militaria, leges claſſium, majorum virtutes, & trophæa, & civium, qui me ſæpe coronarunt, benevolentia, & Græcorum qui hactenus à me ſunt conſervati, potentia. Quòd ſi vita mihi debeat alterius miſericordia contingere, humile illud eſt, at tolerabile quidem, ſi mihi contingat à civibus meis, quorum redemi captivos, aut à patribus, quorum collocavi filias, aut quos dan-

δελφοὺς μου. εἰ δέ με μὴ σώζοι πόσις λέχη, καὶ θάλαττα. παρὰ γε τούτοις Ποσειδῶν αὐτῷ τὸ σώζειν ἔχει, καὶ τοῦδε βωμοῦ, καὶ τῶν ἱερῶν νόμων. εἰδὲ Ποσειδῶν ἔφη μὴ δύνασθαι φυλάττειν τὸν ἀσυλίαν καὶ νεώ, ἀλλ' ἐπαρχόντων Θεσσαλῶν Δημοσθένην Ἀρχίᾳ, πεύσεται, δὲ Ἀντίπατρον ἡμῖν ἀντὶ καὶ Θεὸν κολακευτέον. ἐξὸν μοι φιλτέρους ἔχειν Ἀθηναίους Μακεδόνας, καὶ νῦν μετέχειν τῆς ὑμετέρας τύχης, εἰ μὴ Καλλιμέδοντος, καὶ Πυθέου, καὶ δημάδου συνεπεπτώμην. ἐξὸν γοῦν κἀγὼ ἅμα τῇ ψυχῇ μεθαρμόσασθαι, εἰ μὴ τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας, καὶ τὸ Κόδρου ἐπησχυνόμην. ὥκνουν ἡρέμην σώτομολοῦντα τῷ δαίμονι συμμεταβάλλεσθαι. κρεῖττον γὰρ κρησφύγετον θάνατον τὸ ἀκινδυνώτατον παντὸς αἰσχροῦ δοκεῖν. καὶ νῦν Ἀρχία, τὸν περὶ ἐμαυτὸν εὐκλεᾶ ἀποθνῄσκων, πῶς Ἀθήνας ἐκὼν δουλείαν ἑλόμενος, σὺ πείθειν ἢ τὸ κρεῖττον τῆς ἐλευθερίας προέμενος. ἀλλὰ δίκαιον γὰρ ἔφη σοι τὰ τραγῳδίαν μνημονεύειν. εἰ σφόδρα τὸ λεχθέν. Ἡ δὲ, καὶ θνήσκουσ' ὅμως, πολλὴν εὐνοιαν ἔχων ὀχημάτως τοσοῦτον, κόρη ἐ τοῦτο. Δημοσθένης ἢ, ὀχήμενος θανάτῳ, βίον προκρίνει ἀχήμονα, τὸν Ξενοκράτους, καὶ Πλάτωνος ὑπὲρ ἀθανασίας λόγων σκαλεύομενος; καὶ πω μικρότερα ἔλεγε προσχθεὶς εἰς τοὺς τῆς τύχης ἐξυβρίζοντας. ἀλλὰ εἰ δεῖ λέγειν νῦν ἐμοί; πάλιν σὺ ἐμοὶ, τὸ μὴ, δειλίᾳς, τὸ ἀπειλῶν, ἀπαλὴν μῦθος τερπνὰ κερασιούτω. Ἐπειδὴ ἐν ἔφη τὰ δανδὶς contributionibus juvi. At si me nec insularum imperium, nec mare servet, ab hoc Neptuno petò ut me servet, ab hac ara, sacrisque legibus. Sin autem Neptunus non potest defendere immunitatem templi, nec pudet eum prodere Demosthenem Archiæ, moriar, nec mihi Antipater pro Deo colendus erit. Liceret mihi amiciores habere Macedones quàm Athenienses, & frui fœlicitate vestra, si Callimedonti, Pytheæ, Demadi me adjungere vellem. Liceret animum vel serò mutare, nisi vereeundia Codri, & filiarum Erechthei me prohiberet. Nolui igitur transfugam fortunam sequi. Honestum enim effugium mors est, quæ turpitudinis periculo vacat. Et nunc Archia, quantum in me est, Athenas non dedecorabo, ultro accepta servitute, & abjecta libertate in qua mori est honestissimum. Verùm convenit tibi tragœdias commemorare: nonne graviter dictum est? At illa jam moriens tamen, Decenter ut caderet, cavebat sedulò. Hoc cùm fecerit puella, an honestæ morti, vitam turpem præferet Demosthenes, Xenocratis, & Platonis disputationum de animæ immortalitate oblitus? Quædam etiam acerbiùs dicebat, in eos invectus qui calamitatem exprobrant. Sed quid opus est, ut ego ea nunc referam? Cùm ad extremum partim precarer, partim minas adhiberem, & blanditiis terrores miscerem. Ego, inquit ille, persuaderi mihi pa-

1 Τῆς ψυχῆς μεθαρμόσασθαι] Nota hoc verbum cum genitivo. Sed scripserat fortè Lucianus τὴν ψυχήν. Menag.

2 Ἡ δὲ ἐ θνήσκουσ' ὅμως, πολλὴν εὐνοιαν ἔχων ὀχημάτως ποιεῖ] Polyxena, *Idem.*

3 Ἐπειδὴν ἐν ἔφη τὰ τοὺς Ἀρχίας ἐστὶ] Ex Alexandri dictis sumptum. *Idem.*

1 Τῆς

τοις Ἀρχίας ἄν. ἐπὶ ᾧ Δημοσθένης εἰμὶ, συγχώρησόν μοι ὦ δαιμόνιε, μὴ περιφυκῆ κακῷ γήμασθαι. τότε δὴ τότε ὡς βίαι αὐτὸν ἀποσπᾶν διενοούμην. ὁδὶ ὡς ἤσθετο, δῆλος ἦν καταγελῶν. καὶ τὸ Θεὸν προσβλέψας, ἔοικεν Ἀρχίας εἶπεν ὅπλα μόνα καὶ τελήρεις, καὶ τείχη, καὶ τραπέπεδα, δυνάμεις εἶναι, καὶ κρησφύγετα, ταῖς ἀληθιναίαις ψυχαῖς ἀπολαμβάνειν, τὰ δ' ἡμῖν παρασκευῆς, καταφρονεῖν. ἢν γὰρ ἂν ἐλέξειαν Ἰλλυριοὶ, καὶ Τριβαλλοὶ, καὶ Μακεδόνες, ὀχυρωτέραν, ἢ ξύλινόν ποτε τεῖχος ἡμῖν, ὁ Ἀπόλλων ἀνείλεν ἀπόρθητον εἶναι. μεθ' ἧς ἂν τὸ σωφρονεῖν, ἀδεῶς με ἐπολιτεύσω μὴν ἀδεῶς δέ μοι τὸ κατὰ Μακεδόνας χάρισαι. ἐμέλησε δ' οὐδὲν γὰρ Εὐκτήμονος, γὰρ Ἀριστογείτονος, ὁ Πυθέας, καὶ Καλλιμέδοντος, ὁ Φιλίππου τότε, ὁ νυνὶ Ἀρχίου. ταῦτ' εἰπὼν, μὴ προσάπτεσθαί μου τῶν χαιρεκάκων. τὸ καὶ ἐμὲ φάναι, οὐδὲν παράνομον ὁ νεὼς πείσεται. ἅτε Θεὸν προστάτην, ἑκὼν ἕψομαι. καὶ γὰρ ἐμὲ ἦν ἐπὶ τὰ ἐλπίδος ταύτης. ἅτε τῶν χαιρεκάκων τῷ σώματι προσαγορεύοντος, οὐδὲν ἄλλ', ἢ προσκυνεῖν ὑπελάμβανον. τὸ δή, τί δή ποτε ἦν; ὕστερον βασάνοις θεραπαίνης ἐφωράσαμεν, πάλαι φάρμακον αὐτὸ πεφαμιεῦσθαι, λύσαι ψυχὰς ἀπὸ σώματος ἐλευθερίαν κτήσασθαι. ἅμα γὰρ ὧν ἔφθασεν ὑπερβὰς τὰ οὐδὸν ἅτε νεὼς, καὶ πρὸς ἐμὲ βλέψας, ἄγε δὴ τοῦτον ἴφι πρὸς Ἀνύπατρον. Δημοσθένην δὲ σὺν ἄξεις. ἅμα τοῦτο, κάμοὶ μὲ ἐφαίνετο προθήσειν τὸν ἐν Μαραθῶνι πεπλοκότα. οὐδὲ, χαίρειν εἰπὼν, ἀπέπτη. τοῦτό σοι τὸ τέλος ὦ βασιλεῦ τοῦ Δημοσθένους πολιορκίας κομίζειν ἔχω. Δημοσθένους γε τοῦτο ὦ Ἀρχία. βαδεῖ

affero expugnati Demosthenis.

paterer, si Archias essem. Sed quia sum Demosthenes, ignosce mihi, ô infœlix, ad ignaviam non nato. Hîc cùm vi ipsum abducere statuerem, idque ipse sentiret, cœpit me irridere, & Deum aspiciens ait, Archias putat tantùm arma, triremes, mœnia & castra, vires esse & perfugia vitæ: meum verò apparatum contemnit, quem expugnare, neque Illyrici, neque Triballi, neque Macedones possint. Firmior enim est quàm murus ille ligneus, quem olim nobis Apollo respondit inexpugnabilem esse. Nam ut prudentia me in administratione Reip. securum præstitit, ita me adversus Macedonas securum reddet. Nunquam curavi Euctemonem, aut Aristogitonem, aut Pytheam, & Callimedontem: neque tunc Philippum, neque nunc Archiam. Cùm hæc dixissem, ne mihi manum afferas, inquit, non enim profanabo templum, quantum in me est: sed salutato Deo sponte sequar. Atque hoc sperabam, quum ille manum ori admoveret: nec illum aliud agere quàm Deum adorare suspicabar. Sed quid tandem illud fuit? Postea ex ancilla per tormenta cognovimus, diu eum habuisse paratum venenum, ut morte libertatem redimeret. Neque extra templi limen pervenerat, quum me conspicatus, age ducas, ait, hoc cadaver ad Antipatrum: Demosthenem autem non duces: non per illos. Et videbatur mihi per illos juraturus, qui in Marathone occubuerunt: sed valedicens, avolavit. Hunc ego finem Rex, Demosthenis scilicet, Archia.

τὸ ἀηττήτου ψυχῆς, καὶ μεγαλείας, ὡς ἀνδρεῖον μὲ αὐτῷ τὸ λῆμμα, πολιτικὴ ἡ προνοια, μὴ χεῖρα τὸ πιστὸν τῆς ἐλευθερίας ἔχειν. ἀλλ' ὁ μὲν, οἷ χεται, βίον ἔξων τὸν μακάρων νήσοις ἐράσιον λεγόμενον, ἢ τις εἰς ἄρειον ψυχῶν νομιζομένας ὁδὸς, ἐπαιδὸς τις δαίμων ἐσόμενος ἐλευθερίου Διός. τὸ σῶμα δ' ἡμεῖς εἰς Ἀθήνας ἀποπέμψομεν, καλλίον ἀνάθημα τῇ γῇ τῶν ὑπὸ Μαραθῶνι πεπτωκότων.

Papæ invictum animum, & beatum! Quàm generosum est ipsius facinus: civilis autem prudentia, in manu retinere pignus libertatis. Sed decessit victurus in beatorum insulis, heroum, quam dicunt vitam: aut in cœlum perventurus, ut Deus factus, comes sit Iovis liberatoris. Corpus verò nos Athenas remittemus, futurum honestius ornamentum patriæ, quàm illi qui in Marathone occubuerunt.

ΘΕΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

DEORVM CONCILIVM.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Rursum hoc loco Lucianus, deorum gentilium vanitatem, atque stultitiam, more suo deridet: hominumque superstitionem tacitè reprehendit, qui ridicula adeò, atque absurda de illis sibi ipsis persuadeant, ac credant. Est autem festiva quædam imitatio, qua ad exemplum Athenien sis Reip. concilium deorum haberi fingit, super iis videlicet, qui ceu nothi ac peregrini in civitatem ac cœtum deorum irrepsissent. Accusatoris vicem Momus, generalis deorum cæterorum sugillator, suscipit: & accusatione peracta decretum à se compositum recitat, quo jubentur Dii, cognitiones divinitatis & originis quisque suæ ad proximum concilium afferre, ut, qui peregrini & adventitii reperti fuerint, è cœtu ac civitate deorum removeantur.

ΖΕΥΣ.

Μηκέτι τοιγαροῦν ἔτι ὦ Θεοὶ, μηδὲ κατ' γωνίας συσκιάζεσθε, Φόβημοι, πρὸς ἓν ἀλλήλοις κοινολογεῖσθε, ἀγανακτοῦντες, εἰ πολλοὶ ἀνάξιοι μετέχουσιν ἡμῖν τῆς συμποσίου. ἀλλ' ἐκκαθαίρειν ἀποδίδοτον τὸν

IVPITER.

Ne susurretis amplius, ô Dii, neque ad angulos coacti, ad aurem colloquamini indignantes plerosque indignos nostri sympotii esse participes. Sed quandoquidem his de rebus habe-

τῶν ἐκκλησίαν, λεγάτω ἕκαστος εἰς τὸ φανερὸν τὰ δοκοῦντα οἱ, καὶ κατηγορείτω. σὺ δὲ κήρυττε ὦ Ἑρμῆ τὸ κήρυγμα τὸ ὑπὲρ τοῦ νόμου. Ερ. ἄκουε. σίγα. τίς ἀγοράζει βάλλεται τῶν πλείων Θεῶν, οἷς ἔξεστιν; ἢ δὲ σκέψασθε, περὶ τῶν μετοίκων, καὶ ξένων. Μω. ἐγὼ ὁ Μῶμος ὦ Ζεῦ, εἰ μοι ἐπιτρέψειας εἰπεῖν. Ζ. τὸ κήρυγμα ἤδη ἐφίησιν. ὥστε οὐδὲν ἐμὲ δεήσει. Μω. φημὶ πίνειν δεινὰ ποιεῖν σοὶς ἡμῶν, οἷς οὐκ ἀπόχρη Θεοὺς ἐξ ἀνθρώπων αὐτοὺς γεγενῆσθαι. ἀλλ' εἰ μὴ ἐᾷς τοὺς ἀκολάστους, καὶ θεραπόντας αὐτῶν ἱκανοὺς ἡμῖν ἀποφαίνουσι, οὐδὲν μέγα, οὐδὲ καινὸν οἷόντ' ἐργάσεσθαι. ἀξιῶ δὲ ὦ Ζεῦ, μὴ παρρησίας μοι δοῦναι εἰπεῖν. οὐδὲ γὰρ ἂν ἄλλως δυναίμην. ἀλλὰ πάντες με ἴσασιν ὡς ἐλεύθερός εἰμι τὴν γλῶτταν, καὶ οὐδὲν ἂν κρύψαιμι τῶν ἐμαυτοῦ γνωμῶν. διελέγχω γὰρ ἅπαντα, καὶ λέγω τὰ δοκοῦντί μοι εἰς τὸ φανερὸν, ὅτε δεδιώς τινα, ὅτε τῶν αἰδοῦς ἐπικαλύπτων τὴν γνώμην. ὥστε ἐπαχθὴς δοκῶ τοῖς πολλοῖς, καὶ συκοφαντικὸς τὴν φύσιν, δημόσιός τις κατήγορος τῶν αὐτῶν ἐπινομαζόμενος. πλὴν ἀλλ' ἐπείσθη ἔξεστι, καὶ κεκήρυκται, καὶ σὺ ὦ Ζεῦ δεδώς μετ' ἐξουσίας εἰπεῖν, οὐδὲν ὑποστειλάμενος, ἐρῶ. πολλοὶ γάρ φημι σὺν ἀγαπῶντες ὅτι αὐτοὶ μετέχουσι τῶν αὐτῶν ἡμῖν ξυνωδείαν, καὶ δωρεῖσθαι ἐπίσης, καὶ πιεῖν, ἔτι τοὺς ὑπηρέτας, καὶ διασώζειν τοὺς αὐτῶν ἀνήκοντας εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ παρενέγραψαν. καὶ νεῶ ἐπίσης ἀφωμοίωσέ τε νέμοντες, καὶ θυσιῶν μετέχουσιν, οὐδὲ καταβαλόντες ἡμῖν τὸ μέτοικιον. Ζ. μηδὲν αἰνιγματωδῶς ὦ Μῶμε, habebitur concilium, quisque palam dicat suam sententiam, & deferat. Tu verò Mercuri, præconium ex lege pronunciato. *Merc.* Audi: tace. Quis ex summis Diis, quibus id licet, in concione vult verba facere? Deliberatio futura est de inquilinis, novisque habitatoribus. *Mo.* Ego Momus, ô Iupiter, si mihi dicendi copiam feceris. *Iup.* Hoc tibi jam concedit præconium. Itaque nihil opus est ut permittam. *Mo.* Dico igitur nonnullos nostrûm malè facere, quibus non sufficit, ut Dii ex hominibus facti sint. Sed nisi suos pedisequos & famulos honore nobis adæquaverint, nihil magni, nihil præclari præstitisse se putant. Posco autem, ô Iupiter, ut mihi liberè loqui concedas: neque enim aliter possim. Imò sciunt omnes quàm libera sim lingua, nihilque eorum quæ malè geruntur silentio præterire soleam. Arguo enim omnia, & palam dico quæ sentio, neminem reformidans, nec meam sententiam præverecundia celans. Itaque molestus videor plerisque, & natura ad calumniandum propensus, publicusque accusator ab ipsis appellor. Sed quandoquidem licet, proclamatumque est, tuque das, ô Iupiter, ut liberè loquar, nihil præ metu reticebo. Multi, inquam, non contenti quòd communis consessus sint participes nobiscum, & ex æquo epulentur, idque cùm sint dimidia ex parte mortales: suos quoque ministros, & sodales in cælum evexerunt, & numero Deorum adscripserunt. Nunc autem æquali sunt conditione, & victimarum participes, quanquam colonarium nobis non persolverunt. *Iup.* Nequid obscurè dicas, ô Mome, sed dilu-

ἀλλὰ παῤῥησίᾳ, καὶ ἀμφῤῥήδην λέγε, ἀφοσιοῦμαι δὲ τὸν νόμον. νεῦσον γὰρ ἐς τὸ μέσον ἀπέῤῥιπται σοι ὁ λόγος, ὡς πολλοὶ εἰκάζειν, καὶ ἐφαρμόζειν ἄλλοτε ἄλλον τοῖς λεγομένοις. χρὴ δὲ παῤῥησιασθῆναι ὄντα, μηδὲν ὀκνεῖν λέγειν. Μω. εὖγε ὦ Ζεῦ, ὅτι δὲ παροτρύνεις με πρὸς τὴν παῤῥησίαν. ποιεῖς γὰρ τοῦτο βασιλικὸν ὡς ἀληθῶς, καὶ μεγαλόφρον. ὥστε ἐρῶ δὲ τὸνομα. ὁ γάρ τοι γνησιόπαλος Διόνυσος, ἡμιάνθρωπος ὢν, οὐδὲ Ἕλλην μητρόθεν, ἀλλὰ συροφοινικός τις ἐμπόρου, καὶ Κάδμου γυναικιδοῦς, ἐπειδὴ ἠξιώθη τῆς ἀθανασίας, οἷος μὲν αὐτός ἐστιν, οὐ λέγω, ὅτε τὴν μίτραν, ὅτε τὴν μέθην, ὅτε τὸ βάδισμα. πάντες γὰρ εἴμαι ὁρᾶτε ὡς ἠλυς, καὶ γυναικεῖος τὴν φύσιν, ἡμιμανής, ἀκρᾶτες ἔωθεν λοπαίνων. ὁ δὲ, καὶ ὅλως φατρίαν εἰσποιήσειν ἡμῖν, καὶ τὸ χορὸν ἐπαγόμενος πάρεστι, καὶ Θιὰς ἀπέφηνε, τὸ Πᾶνα, καὶ τὸ Σιληνὸν, καὶ Σατύρους, ἀγροίκους τινὰς, καὶ αἰπόλους τοὺς πολλοὺς, σκιρτητικοὺς ἀνθρώπους, καὶ τοὺς μορφὰς ἀλλοκότους. ὧν ὁ μὲν, κέρατα ἔχων, καὶ ὅσον ἐξ ἡμισείας ἐς τὸ κάτω αἰγὶ ἐοικὼς, καὶ χλοερὸν βαθὺ καθειρμένος, ὀλίγου τράγου λιφέρων ἐστίν. ὁ δὲ, φαλακρὸς γέρων, σιμὸς τὴν ῥῖνα, ἐπὶ ὄνῳ τὰ πολλὰ ὀχούμενος, Λυδὸς ἦτον. οἱ δὲ Σάτυροι, ὀξεῖς γὰ ὦπα, καὶ αὐτοὶ φαλακροὶ, κεράσκια, οἷα τοῖς ἄρτι γνησιοῖσιν ἐριφοις τὰ κέρατα ἀναφύεται, Φρύγες τινὲς ὄντες, ἔχουσι δὲ καὶ οὐρὰς ἅπαντες. ὁρᾶτε οἷος ἡμῖν Θιὰς ποιεῖ ὁ γνησιόπαις; εἶτα θαυμάζομεν, εἰ καταφρονοῦσιν ἡμῶν οἱ ἄνθρωποι, ὁρῶντες ὕτω γελοίους Θιοὺς, καὶ τερατίας; ἐῶ γὰρ λέγειν, ὅτι δὺω γυναῖκας ἀπήγαγε, τὸν μὲν, ἐρωτam ridiculos, monstrosoſque Deos videant? Nam omitto quòd duas etiam mulieres adduxit, alteram quidem quam amat, nempe

cidè, & apertè, etiam addito nomine. Nunc enim ita orationem in medium projeciſti, ut multi per conjecturam, alias alii tua dicta accommodent. Oportet autem eum qui liber eſt in loquendo, nihil præ metu reticere. *Mo.* Euge, ô Iupiter, ſiquidem me ad loquendi libertatem cohortaris: quod abs te fit animo prorſus regio, & magnifico. Quare dicam etiam nomen. Generoſiſſimus ille Bacchus, ſemihomo, nec materna ſtirpe Græcus, ſed mercatoris cujuſdam Syrophœnicis, nempe Cadmi ex filia nepos, poſteaquam immortalitate donatus eſt, qualis quidem ipſe ſit, non dico, neque mitram, neque ebrietatem, neque inceſſum. Videtis enim omnes, opinor, quàm mollis ſit, & effœminatus natura, ſemiinſanus, ſtatim à ſummo mane merum ſpirans. Hic ſodalitium univerſum nobis aſcivit, & adducto choro adeſt, Deoſque fecit, Pana, Silenum, & Satyros, agreſtes quoſpiam, & caprarios multos, ſaltatores homines, & forma horribiles. Quorum hic quidem cornutus dimidiaque corporis inferiore parte capram referens, barbaque promiſſa, parum ab hirco differt. Ille verò, glaber ſenex, ſimo naſo, qui plerunque aſino vehitur, Lydus iſte. Satyri autem, acutis auribus, & calvi ipſi, cornigerique qualia ferè recens natis hœdis naſcuntur cornua: hi gente Phryges, caudas habent etiam omnes. Videtis cujuſmodi Deos nobis faciat generoſus ille? An mirum, ſi homines nos contemnant, cùm

φίλον ἔσται αὐτῷ· τὴν Ἀριάδνην, ἣν καὶ τῶν στέφανον ἐξηρτέλεξε τῷ τῶν ἀστέρων χορῷ. τὴν δὲ, Ἰκαρίου τοῦ γεωργοῦ θυγατέρα. καὶ ὁ παῖπαι γελοιότατον ὦ Θεοί, καὶ τὴν κώμαν τ' Ἠριγόνην, καὶ τοῦτον ἀνήγαγεν, ὡς μὴ ἀνιῷτο ἡ παῖς, εἰ μὴ ἔξοι συνοικοῦσαν τὸν ξυνέδρου σκύλον, καὶ ὅσας ἡδέπατε κωμῳδίας. πῶς οὐχ ὕβρεις ὑμῖν δοκεῖ, καὶ παρανοίας, καὶ γέλωτας ἀκούσεσθαι δ' ὑπ' ἐμοῦ ἄλλους. Ζ. μηδὲν ὦ Μῶμε εἴπῃς, μήτε σοῦ Ἀσκληπιοῦ, μήτε σοῦ Ἡρακλέους. ὁρῶ γὰρ οἷ φέρῃ τὸν λόγον. ἴστω γάρ, ὁ μὲν αὐτῶν, ἰάτρευε, καὶ ἀνίησιν ὧν τοὺς νόσων, καὶ ἔστι πολλῶν ἀνθρώπων ἄλλων. ὁ δ' Ἡρακλῆς, ὡς ὠν ἐμός, σὺν ὀλίγοις πόνοις ἐκρίζωσε τὸν ἀθανασίαν. ὥστε μὴ κοπτήρᾳ αὐτῶν. Μω. σιωπήσομαι λοιπὸν σὲ ὦ Ζεῦ, πολλὰ εἰπεῖν ἔχων. καίτοι εἰ μηδὲν ἄλλο, ἔπι τὰ σημεῖα ἔχουσι τοῦ πυρός. εἰ δ' ἐξίοι ὁ θεὸς αὐτὸν σε τῇ παῤῥησίᾳ χρῆσθαι, πολλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν. Ζ. καὶ μὲν πρὸς ἐμὲ ἔξεστι μάλιστα. μὰν δ' ὧν κἀμὲ ξενίας διώκεις; Μω. ἐν Κρήτῃ μὲ μόνον τοῦτο ἀκοῦσαι ἔστιν, ἀλλὰ ὁ ἄλλο τι περὶ σοῦ λέγουσι, καὶ πέφυκεν ἐπιδεικνύσιν. ἐγὼ δ' ὅτε σὺ εἰποίης ποιήσομαι, ὅτε Ἀχαιῶν Αἰγιέυσιν, ὑποβολιμαῖόν σε εἶναι φάσκουσι. ἐὰν δὲ μάλιστα ἐλεγχθῶμεν δεῖν ἡγεῖσθαι, τοῦτο ἐρῶ. τὴν γάρτοι ὀργὴν τοιούτων ὑπομνημάτων, καὶ τὴν αἰτίαν ὃν ὠδύνησε ἡμῶν τὸ ξυνέδριον, σὺ ὦ Ζεῦ παρέχεις, ἀνηκέστῳ ἐπιμιγνύμενος, καὶ κοπὼν παρ' αὐτὰς, σὺν ἄλλοτε ἄλλῃ χρήμασι. ὥστε ἡμᾶς δεδίεναι, μήτε καθεύδοντι τις ξυλλαβεῖν, ὁπότ' ἂν τοῦτο ᾖς, ἢ τῶν χρυσοχόων τις κατεργάσηται λεπε Ariadnem, cujus etiam coronam astrorum choro inseruit: alteram verò Icarii agricolæ filiam. Quódque, ô Dii, est omnium maximè ridiculum, Erigones quoque canem adduxit, ne doleret filia si non haberet in cœlo familiarem illam, habitamque in deliciis caniculam. Annon ista vobis videntur in nostri contumeliam, injuriam, & irrisionem facta? Audite etiam alios. *Iup.* Nihil dicas Mome, nec de Hercule. Video enim quo tuæ orationis impetu rapiaris. Horum quidem alter agit medicum, & morbis levat ægrotos, estque multis aliis anteferendus. Hercules autem, qui meus est filius, non paucis laboribus immortalitatem est adeptus. Itaque ne ipsos accuses. *Mo.* In tui quidem gratiam tacebo, Iupiter, etsi multa dicenda habeam: atque si nihil aliud, adhuc habent signa igne insusta. Porrò si liceret & adversum te libertate loquendi uti, multa haberem dicenda. *Iup.* Atqui in me maximè tibi licet dicere. Nunquid me ut inquilinum in jus vocas? *Mo.* In Creta non tantùm hoc audire licet: verùm aliud quoque de te dictitant, tuumque sepulchrum ostendunt. Egò verò neque illis credo, neque Achivorum Ægiensibus subditicium te esse affirmantibus. Sed hæc dicam, quæ potissimùm reprehendenda duco, Etenim delictorum hujusmodi principium, & causam cur noster confessus nothis abundet, tu Iupiter præbuisti, quum te mortalibus mulieribus commiscuisti, & aliàs alia forma ad ipsas descendisti. Ita ut metueremus, ne quis te comprehensum sacrificaret, cùm taurus esses, vel aurifex aliquis te conficeret, cùm aurum

σὸν ὄνῳ. καὶ ἀντὶ Διὸς, ἢ ἅρμος, ἢ ψέλλιον, ἢ ἑλλόβιον ἡμῖν ἥβη. πολλὴν, ἀλλὰ ἐμπεφληκώς γε τὸ μέρμιθον τῶν ἡμιθέων τούτων. ὃ γὰρ ἂν ἄλλως εἴποιμι. καὶ τὸ πεῖσμα γελοιότατόν ἐστιν, ὁπότ' ἂν τις ἄφνω ἀκούσῃ ὅτι ὁ Ἡρακλῆς μὲ, Θεὸς ἀπεδείχθη. οὐδὲ Εὐρυσθέως, ὃς ἐπιτιμῶν αὐτῷ, τεθνηκε. καὶ πωλήσιον Ἡρακλέους νεὼς, οἰκέτης ὀλίγου, καὶ Εὐρυσθέως τάφος, καὶ δεσπότης αὐτῷ. καὶ πάλιν ὦ Θῆβαι, Διόνυσος μὲ, Θεός. οἰσθ' ὅτι ἀνεψιοί αὐτῷ, ὁ Πενθεὺς, καὶ ὁ Ἀκταίων, καὶ ὁ Λίαρχος, ἀνθρώπων ἁπάντων κακοδαιμονέστατοι. ἀφ' ὧν ἦ ἄπαξ σὺ ὦ Ζεῦ ἀνέῳξας τοῖς τοιούτοις τὰς θύρας, καὶ ἐπὶ τὰς θνητὰς ἐπέβαπτε, ἅπαντες μεμίμηνται σε. καὶ οὐχὶ ἄῤῥενες μόνον, ἀλλ' ὅσαι θήλειαι. καὶ αἱ θνήσιμοι θεαί. τίς γὰρ σὸν οἶδε τὴν Ἀλχίσην, καὶ τὴν Τιθωνὸν, καὶ τὸν Ἐνδυμίωνα, καὶ τὸν Ἰάσονα, καὶ τοὺς ἄλλους; ὥστε παῦσαί με ἐάσειν μοι δοκῶ. μακρὸν γὰρ ἂν τὸ διελθεῖν ἡδοίην. Ζ. μηδὲν περὶ Γανυμήδους ὦ Μῶμε εἴπῃς. χαλεπαινῶ γὰρ, εἰ λυπήσεις τὸ μειράκιον, ὀνειδίσας ἐς τὸ ἡβᾶν. Μω. σιγῶ μηδὲ ὦβρι Γανυμήδης ἔνεκα ἐάσομαι; ἀλλ' ὁ Ἄττις γε ὦ Ζεῦ, καὶ ὁ Κορύβας, καὶ ὁ Σαβάζιος, πόθεν

esses: & pro Iove nobis aut monile, aut armilla, aut inauris fieres. Sed enim hisce semideis cœlum implevisti, neque enim aliter potuim dicere. Resque planè ridicula est, siquis ex improviso audierit Herculem quidem inter Deos relatum: Eurystheum autem, qui imperabat ipsi, mortuum esse: ac prope Herculis templum, qui famulus, Eurystheique sepulchrum, qui herus erat. Rursus Thebis, Bacchus quidem Deus est: ejus autem consobrini, Pentheus, Actæon, & Learchus, omnium hominum fuerunt miserrimi. Ex quo autem semel tu Iupiter rebus hujusmodi fores aperuisti, & ad mortalium consuetudinem te convertisti, omnes te imitantur: nec solùm masculi Dii, sed quod est turpissimum, etiam Deæ fœminæ. Quis enim ignorat Anchisen, Tithonum, Endymionem, & Iasonem, aliosque? Itaque hæc omittenda censeo, quæ reprehendere longum esset. *Iup.* Nihil Mome, de Ganymede dicas. Irascar enim, si adolescentem illum, exprobrato genere, molestia afficias. *Mo.* Proinde neque de aquila quicquam dicam, quòd & illa in cœlo versatur, regio sceptro insidens, ac tantùm non super tuo capite nidificans, & Deus videtur? an illam Ganymedis causa omittemus? At ô Iupiter, Attis, & Corybas, & Sabazius, unde

1 Τὶς γὰρ ἂν οἶδε τὴν Ἀλχίσην καὶ τὸν Τιθωνὸν καὶ τὸν Ἐνδυμίωνα καὶ τὸν Ἰάσονα] Sic legit interpres, &, licet obvium sit emendare, Iasonem iis accenset, qui dearum concubitu potiti sunt, & Medeæ δῶρα δοῦσιν parat. Lege Γάσσανα, qui ob Cereris amores à Iove zelotypo fulminatus est. Homerus Odyss. ε.

Ὡς δὲ ὅποτ' Ἰάσσωνι δυσηλέκτωρ Δημήτηρ
Ὧι θύμῳ εἴξασα μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ
Νείῳ ἐνὶ τριπόλῳ, οὐδὲ δὴν ἦεν ἄπυστος
Ζεύς, ὃς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀργῆτι κεραυνῷ. *Palm.*

1 Ἐκεί-

ἡμῖν ἐπεισεκλήθησαν ἔτοις; ἢ ὁ Μίθρης σκεῖνος ὁ μηδός, ὁ τὴ κάνδυν, καὶ τὴν τίαρα φορῶν, οὐδὲ Ἑλλάδιζον τὴ φωνῆ. ὥστε εἴ τίς ἦν πρόσκλητος, ξυνῆκεν. τοιαῦτα οἱ Σκύθαι, καὶ οἱ Γέται ταῦτα ὁρῶντες αὐτῶν, μακρὰν ἡμῖν χαίρειν εἰπόντες, αὐτοὶ ἀπαθανατίζεσι, καὶ Θεοὶς χαριζόμενοι ἔσονται, ὃς ἂν ἐθέλησωσι, τὸ αὐτὸν τρόπον, ὅπερ ὁ Ζάμολξις δοῦλος ὤν, παρεσκεύαρη, ὡς οἶμαι ὅπως ἀφελαδῶν. καί τοι τοῦτο πάνυ ὦ Θεοὶ, μέγα. σὺ δ' ὦ κυνοκεφάλη, καὶ σπινδίσιν ἐσαλμένε Αἰγύπτιε, πῖς εἶ ὦ βέλτιστε, ἢ πῶς ἀξιοῖς Θεὸς εἶναι ὑλακτῶν; τί δ' βυκόλῳ ὁ μεμφίτης ὗτος ταῦρος, ὁ ποικίλος, προσκυνεῖται, καὶ χρᾷ, καὶ προφήτας ἔχει; οἰκτίρομαι δ' ἐγὼ ὑμᾶς, καὶ πιθήκους εἶπεῖν, καὶ τράγους, καὶ ἄλλα πολλῷ γελοιότερα, ὧν οἶμαι ὅπως ἐξ Αἰγύπτε παρεβλήθητε ἐς τὸ ὄρανόν. ἀ ὑμεῖς ὦ Θεοὶ, πῶς ἀνέχεσθε ὁρῶντες ἐπίσης, ἢ μᾶλλον ὑμῶν προσκυνούμενα; ἢ σὺ ὦ Ζεῦ, πῶς φέρεις, ἐπιδὴ κελεύσεσθαι φύσασί σοι; Ζ. αἰσχρὰ ὡς ἀληθῶς ταῦτα φῂς τὰ περὶ τὸ Αἰγυπτίων. ὅμως δ' ἔν ὦ Μῶμε, τὰ πολλὰ αὐτῶν, αἰνίγμασί ἐστι, καὶ οὐ πάνυ χρὴ καταγελᾶν ἀμύητον ὄντα. Μω. πάνυ γῶν μυστηρίων ὦ Ζεῦ δεῖ ἡμῖν, ὡς εἰδέναι, Θεοὺς ὄν, τοὺς Θεούς. κυνοκεφάλους ἦ, τοὺς κυνοκεφάλους. Ζ. ἔα φημὶ τὰ περὶ τὸ Αἰγυπτίων. ἄλλοτε γὰρ περὶ τούτων ἐπισκεψόμεθα ἐπὶ σχολῆς. σὺ δ', τὰς ἄλλας λέγε. Μω. τὸν Τροφώνιον ὦ Ζεῦ, καὶ ὃ μάλιστά με λυπεῖ, τὸ Ἀμφίλοχον. ὃς συαγοῦς ἀνθρώπε, καὶ μητραλοίας ὑὸς ὤν, θεσπιῳδεῖ ὁ γοητικῶν σὺν Κιλικίᾳ, ψευδόμενος τὰ πολλὰ, καὶ

unde nobis accersiti sunt? aut etiam Mithres ille Medus, qui candyn, & tiaram gestat, nec Græcam vocem sonat: adeò ut si quis ei præbibat, non intelligat. Itaque & Scythæ hæc videntes, nobis longum valere jussis, ipsi immortalitate donant homines; suisque suffragiis, quoscunque libuerit, Deos creant, eodem modo quo Zamolxis conditione servus, adscriptus est, nobis nescio quomodo insciis. At sanè hæc omnia, ô Dii, sunt mediocria. Cæterùm tu canino vultu Ægyptie, qui sindone es amictus, quisnam es, ô optime, aut quomodo dignum te censes qui sis Deus, cùm latres? Quid & sibi vult Memphites ille taurus, versicolor, qui adoratur, edit oracula, & prophetas habet? Pudet verò me recensere ciconias, simias, hircos, & alia his longè absurdiora, quæ nescio quomodo ex Ægypto in cœlum se inseruerunt. Illa vos, ô Dii, qui sustinetis videre æquali vobiscum honore, aut etiam majore adorari? Aut tu Iupiter, quo fers animo, quòd arietis cornua tibi plantarūt? *Iup.* Turpia profectò sunt quæ dicis de Ægyptiis. Attamen pleraque illorum ô Mome, sunt ænigmata, non omnino à profanis deridenda. *Mo.* Planè nobis, Iupiter, opus est mysteriis, ut Deos, Deos esse cognoscamus, & cynocephalos eos, quibus canina sunt capita. *Iup.* Missas facito, inquam, res Ægyptiorum: alias enim de his per otium deliberabimus: tu autem de aliis dicito. *Mo.* De Trophonio, Iupiter, quodque me potissimùm angit, de Amphilocho: qui quanquam sceleſti hominis & matricidæ est filius, in Cilicia præclarus ille vaticinatur, multa mentiens, &

ζητοῦσι τῶν δυοῖν ὀβολοῖν ἕνεκα. τοιγαροῦν σὺκ ἔτι σὺ ὦ Ἄπολλον ἀνδρικιεῖς, ἀλλὰ ἤδη πᾶς λίθος, καὶ πᾶς βωμὸς χρησμῳδεῖ, ὃς ἂν ἐλαίῳ ἀλειχθῇ, καὶ στέφανος ἔχῃ, καὶ χύτρα ἀνδρὸς δύπρήσῃ, οἷοι πολλοί εἰσιν. ἤδη δὲ ὁ Πολυδάμαντος ἢ ἀθλητὴ ἀνδριὰς, ἰᾶται τοὺς πυρέτ-τοντας ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ ὁ Θεαγένους ἐν Θάσῳ. καὶ Ἕκτορι θύουσιν ἐν Ἰλίῳ, καὶ Πρωτεσιλάῳ καὶ ἄλλοις ἐν Χερρονήσῳ. ἀφ' ὧν δὴ ὧν τοσοῦτοι γεγόναμεν, ἐπιδέδωκε μᾶλλον ἡ ἐπορκία, καὶ ἱεροσυλία. καὶ ὅλως, καταφρονήκασιν ἡμῶν, εὖ ποιοῦντες. καὶ τοῦτο μὲ οὐδὲ τὸ νόθων, καὶ παρεγγράπτων. ἐγὼ γὰρ ξένα ἀκούω πολλὰ ἤδη ἀκούων, ὅτε ὄντων τινῶν παρ' ἡμῖν, ὅτε συφήναι ὅλως δυναμένων, παύω ὦ Ζεῦ, καὶ ἐπὶ τούτοις γελῶ. ἢ τί γάρ ἐστιν ἡ πολυθρύλλητος τύχη, καὶ φύσις, καὶ εἱμαρμένη, καὶ τύχη, ἀνυπόστατα, καὶ κενὰ πραγμάτων ὀνόματα, ὑπὸ βλακῶν ἀνθρώπων τῶν φιλοσόφων ἐπινοηθέντα; καὶ ὅμως αὐτοχέδια ὄντα, ὥστε τοὺς ἀνοήτους πείθειν, ὥστε ὑδεὶς ἡμῖν ἐθέλει θύειν βαλέσθαι, εἰδὼς ὅτι κἂν μυρίας ἑκατόμβας σφάξωσι τὰ μεμοιραμένα, καὶ ἃ ἐξ ἀρχῆς ἐκρίθη ἐπεκλώσθη. ἡδέως ἂν ἔν ἐροίμην σε ὦ Ζεῦ, εἴ πω εἶδες ἢ τύχην, ἢ φύσιν, ἢ εἱμαρμένην. ὅτι μὲν γὰρ σὺ ἀκούεις τῶν παῖς τῶν φιλοσόφων ἀφτερβαῖς, οἶδα, εἰ μὴ κωφός τις εἶ, ὡς βοώντων αὐτῶν, μὴ ἐπαΐειν. πολλὰ ἔτι ἔχων εἰπεῖν, καταπαύσω τὸν λόγον. ὁρῶ γὰρ τοὺς πολλοὺς ἀχθομένους μοι λέγοντι, καὶ συλλοιδορουμένους. σκέψασθε μάλιστα, ὧν καθήψαθε ἡ παῤῥησία τοῦ λόγου. πί-

pro duobus obolis præstigiatorem agens. Proinde Apollo, non amplius celebraris: sed jam lapis omnis, omnisque ara vaticinatur, quæ sit oleo perfusa, & coronas habeat, cuique vir præstigiator suppetat, quales multi sunt. Iam etiam Polydamantis athletæ statua medetur febricitantibus in Olympia, & Theagenis, in Thaso. Quin Hectori quoque sacra faciunt in Ilio, & Protesilao, è regione in Cherroneso. Ex quo autem in tantum numerum excrevimus, auctum magis est perjurium, & sacrilegium: & nos omnino despicere cœperunt, idque meritò. Atque hæc quidem de nothis, & factitiis Diis. Cæterùm ego peregrina nomina jam audiens, quorundam qui neque sunt apud nos, neque omnino consistere possunt, ô Iupiter, ea prorsus irrideo. Vbi enim gentium est illa multum jactata virtus, & natura, & fatum, & fortuna, nova rerum vocabula, quæ consistere nequeunt, à stolidis hominibus, nimirum philosophis excogitata? Quæ quanquam ex tempore facta sunt, ita simplices ad credendum adduxerunt, ut nemo velit nobis sacrificare, cùm persuasum habeat, fore ut etsi infinitas hecatombas nobis obtulerit, fortuna tamen nihilo secus faciat, quæ fato decreta sunt, & cuique à principio destinata. Quare libenter ex te quæsiverim Iupiter, an alicubi videris aut virtutem, aut naturam, aut fatum. Nam hæc te in Philosophorum disputationibus audire scio: nisi ita surdus es, ut clamantes ipsos non audias. Quanquam multa habeo dicenda, dicendi tamen finem faciam. Nam video plerosque qui me dicentem molestè ferunt, & exibilant: sed illi præcipuè quos orationis libertas perstrinxit.

ρας γῆν εἰ ἐθέλοις ἆ Ζεῦ, ψήφισμά τι περὶ τούτων ἀναγράσομεν ἤδη ξυγγεγραμμένον. Ζ. ἀναγνωθι. ὁ πάνυ γὰρ ἀλόγως ἠπόρησω. καὶ δεῖ τὰ πολλὰ αὐτῶν ἐπισχεῖν, ὡς μὴ ἐπιπλεῖον ἀν γένηται.

strinxit. Tandem, si vis Iupiter, decretum de his jam conscriptum legam. *Iup.* Lege: neque enim omnia citra rationem reprehendisti. Et sanè multa ex iis cohibenda sunt, ne amplius augeantur.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ.

Ἐκκλησίας συνόμου ἀγομένης, ἑβδόμῃ ἱσταμένου, ὁ Ζεὺς ἐπεψηφίσατο, καὶ ἐγνώσθη Ποσειδῶνι. ἐπεστάτει Ἀπόλλων. ἐγεγραμμάτευε Μῶμος καὶ νυκτός. καὶ ὁ ὕπνος τῷ γνώμῃ εἶπεν. Ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ξένων, οὐ μόνον Ἕλληνες, ἀλλὰ καὶ βάρβαροι, οὐδαμῶς ἄξιοι ὄντες τυγχάνειν ἡμῖν τῆς πολιτείας παρεγγεγραμμένοι, ἔτι οἵδε ὅπως, καὶ θεοὶ δόξαντες, ἐμπεπλήκασι μὲν τὸν οὐρανὸν, ὡς μεστὸν εἶναι τὸ συμπόσιον ὄχλου πολυχρόου, πολυγλώσσων τινῶν, καὶ ξυγκλύδην, ἐπιλέλοιπε δὲ ἡ ἀμβροσία, καὶ τὸ νέκταρ, ὥστε μνᾶς ἤδη τοῦ κοτύλου εἶναι λέγω τὸ πλῆθος τῶν πινόντων, οἰόν, ἔστ' αὐθαδείας πεπλησμένοι τὰς παλαιὰς τε, καὶ ἀληθεῖς θεὰς, αὐθαδείας ἠξιώκασιν ἑαυτὰς ὑφ' ἁπάντων τε πατέρα, καὶ σὺν τῇ γῇ πρόμαχον θέλεσι, δεδόχθω τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ ξυλλεγῆναι μὲν ἐκκλησίαν ἐν τῷ Ὀλύμπῳ ἐφ' τροπαῖς χειμερινάς, ἀλέαν δὲ ἐπιγνώμονας τελείους θεὰς ἑπτὰ, τρεῖς μὲν, ἐκ τῶν παλαιᾶς βουλῆς τῶν ἐπὶ Κρόνου, τέτταρας δὲ, ἐκ τῶν δώδεκα. καὶ ἐν αὐτοῖς, τὸν Δία. τέσσαρες δὲ τοὺς ἐπιγνώμονας, αὐτοὺς μὲν, καθεζέσθαι ὁμόσαντας τὸν νόμιμον ὅρκον, τῷ Στυγὶ. τὸν Ἑρμῆν δὲ, κηρύξαντα ξυναγαγεῖν ἅπαντας, ὅσοι ἀξιοῦσι

DECRETVM BONA FORTVNA.

Consilio legitimè coacto, septima die mensis ineuntis, Iupiter summus erat administrator, præsidebat Neptunus, præerat Apollo, noctu Momus scribam agebat: & Somnus sententiam tulit. Quoniam peregrini multi, non solùm Græci, sed & barbari, etsi nequaquam mereantur nostræ reip. participes esse, adscriptitii nescio quomodo, & putatitii Dii, cœlum impleverunt, ita ut plenum sit sympolium tumultuosa turba, garrulorum quorundam & convenarum: defecit autem ambrosia & nectar: ita ut mina jam ematur sextarius, propter bibentium multitudinem. Illi verò præ arrogantia, pulsis veteribus, verisque Diis, semetipsos præter omnem patriæ consuetudinem primis accubitibus dignos censent, & priores in terris honores sibi arrogant: visum est Senatui, & populo ut concilium in Olympo cogatur circa solstitium hybernum, & eligantur perfecti Dii septem arbitri, tres quidem ex veteri curia Saturni temporibus constituta, quatuor autem ex duodecim illis: interque eos Iupiter. Qui arbitri sedeant præstito legitimo juramento, per Stygem: Mercurius autem proclamato præconio, cunctos congreget, qui-

ξωτηλιῶν εἰς τὸ συνέδριον. τὰς δ', ἔφην, μάρτυρας ἐπαγομένους σὺν μύθοις, καὶ δικαίοις δ' ἡθέσι. τὸ πεῦθεν δ', οἱ μὲν, παρέντωσαν κοὐθένα, οἱ δ' ἐπιγώμονες ἐξιόντες, ἢ Θεὸς εἶναι ἀποφανοῦνται, ἢ κατακέμψουσιν ἐπὶ τὰ σφέτερα ἡρία, καὶ τὰς θήκας τὰς προγονικάς. ὧν δέ τις ἁλῷ τὰ ἀδικήματα, ἐς ἅπαξ ὑπὸ τῶν ἐπιγωμόνων σκευασθέντων ἐπιβαίνων καὶ ὀρυσσῶν, ἐς τὸ τάρχαιον ἐμπεσεῖν τύπον. ἐργάζεσθαι δὲ τὰ αὐτὰ ἕκαστον. καὶ μήτε τῶν Ἀθλιωτάτων ἰάσασθαι, μήτε τὸν Ἀσκληπιὸν χρησμῳδεῖν, μήτε τὸν Ἀπόλλω τοσαῦτα μόνον ποιεῖν, ἀλλ' ἕν τι ἐπιλεξάμενον, μόνον, ἢ κιθαρῳδὸν, ἢ ἰατρὸν εἶναι. τοὺς δὲ Φιλοσόφους προσιέναι μὴ ἀναπλάττειν καινὰ ὀνόματα, μηδὲ λημρεῖν ὅσοι ὧν τοῦ ἴσασιν. ὁπόσοι δὲ ἤδη ναῶν, ἢ ξυσσιῶν ἠξιώθησαν, σκείνων μὲ καθιερῆσθαι τὰ ἀγάλματα, οὗτος Διὸς, ἢ Ἥρας, ἢ Ἀπόλλωνος, ἢ τῶν ἄλλων τινός, [1] σκείνους δὲ, τάφον χώσαι τῇ πόλει, καὶ σήλην ἐπιστῆσαι ἀντὶ βωμοῦ. ὧν δέ τις ἀδικήσῃ τὸ κηρύγματος, καὶ μὴ ἐθελήσῃ ἐπὶ τὰς ἐπιγώμιας ἐλθεῖν, ἐρήμῳ αὐτὸ καταδικασθέντων. Ζ. τοῦτο μὲν ἡμῖν τὸ ψήφισμα, δικαιότατον ὦ Μῶμε, καὶ ὅτῳ δοκεῖ, ἀναπινάτω τῇ χειρί. μέλλει δ' ὅτῳ γίνεσθαι πλείους τῶν εἰδότων ὅτι ἔσονται οἱ μὴ χειροβιήσοντες. ἀλλὰ νῷν μὲ, ἄπιτε. ὁπόταν δὲ κηρύξῃ ὁ Ἑρμῆς, ἥκετε, κομίζοντες ἕκαστος συναρχὴ τὰ γνωρίσματα, καὶ

quicunque in confessum admitti volunt. Veniant autem illi adductis testibus juratis, certisque sui generis indiciis. Atque hi quidem hinc sigillatim transeant: arbitri autem expensa causa, vel Deos esse pronunciabunt, aut ad sua sepulchra, majorumque loculos ablegabunt. Si verò quispiam ex rejectis, semelque arbitrorum judicio secretis, comprehendatur in cœlum ascendens, ille præceps in Tartarum detur. Præterea quisque satagat rerum suarum: nec medeatur Minerva, nec vaticinetur Æsculapius, neque tam multa solus faciat Apollo, sed uno quopiam delecto munere, aut vatem, aut citharœdum, aut medicum agat. Porrò Philosophi moneantur, ne vocabula nova fingant, neque de rebus ignotis nugentur. Quicunque autem templis jam, & sacrificiis digni habiti sunt, illorum simulachra subvertantur, quorum loco vel Iovis, vel Iunonis, vel Apollinis, vel cujuspiam ex aliis substituatur. Illis verò civitas sepulchrum aggeret, & aræ loco cippum erigat. Quòd si quis præconio non paruerit, & ad arbitros venire noluerit, ille indicta causa condemnetur. *Iup.* Iustissimum equidem, ô Mome, est hoc decretum: & qui ita sentit, manum protendat. Atqui potiùs ita fiat. Complures enim novi, qui sua suffragia non sunt adjecturi. At in præsens abite, Cæterùm in concionem accersiti à Mercurio, venite, & afferte quisque indicia manifesta, certaque probatio-

1 Ἐκείνους δὲ τάφον χῶσαι ἢ πόλιν καὶ σήλην ἐπιστῆσαι ἀντὶ βωμοῦ] Pro σήλην, quæ vox est nihili, manifestum est debere legi ξήλην. Sed interpres, qui statuam vertit, nescio quomodo legerit: nam licet ξήλη ab ἵστημι derivari videatur, ἵστημι vero sit *statuo*, tamen statua Latinis dicitur Græce ἄγαλμα, ἀνδριὰς, βρέτας, non vero σήλη, quæ hoc loco *cippus* debebat verti. *Palm.*

1 Συ-

σαφεῖς τὰς ἀποδείξεις, πατρὸς ὄνομα, καὶ μητρός, καὶ ὅθεν, καὶ ὅπως Θεὸς ἐγένετο, καὶ φυλαί, καὶ φρατορες. ὡς ὅσις ἂν μὴ παρέχηται, οὐδὲν μελήσῃ τοῖς ἐπιτιμήσουσιν, εἰ νεὼν τις μέγαν ἐπὶ γῆς ἔχῃ, καὶ εἰ οἱ ἄνθρωποι Θεὸν αὐτὸν ἐναγωνίζωσιν.

bationes, patris, matrisque nomen, & unde ac quomodo factus est Deus tribumque & tribules. Quæ quicunque non præbuerit, parum curæ erit arbitris, tametsi ille magnum in terris templum habeat, ipsumque homines Deum esse putent.

ΚΥΝΙΚΟΣ, ΚΑΙ ΛΥΚΙΝΟΣ.

CYNICVS, ET LYCINVS.

ARGVMENTVM.

Dialogus hic lepidissimus asperam parvoque contentam Cynicorum vitam defendit, mollem atque enervatam delicatorum hominum luxuriam reprehendit. Necnon eadem opera temperantiam, frugalitatem, simplicitatem, denique arctam illam atque angustam vitam laudat. Argumenta qua ad hoc sumuntur, ex serie plana sunt.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Τί ποτε ὦ ἑτᾶρε, πώγωνα μὲν ἔχεις, καὶ κόμην, χιτῶνα δὲ οὐκ ἔχεις, ἐ γυμνοδερκῆ, ἐ ἀνυποδητεῖς, τ' ἀλήτην, ἐ ἀπάνθρωπον βίον, ἐ θηριώδη ἐπιλεξάμενος, καὶ ἀεὶ τῆς εὐωλοῖς τὸ ἴδιον δέμας ἐχ ὡς οἱ πολλοὶ λαφχρησταμένος, ἀειποτῆς ἄλλοτε ἀλλαχῇ, καὶ δυσζόμενος ἐπὶ ξηρᾷ δαπέδῳ, ὡς ἄσιν πάμπολλον τριῖ τὸ τελεώτατον φέρειν; ἀμήτοι ἐ τοῦτο λεπτὸν, οὐδὲ μαλακὸν, οὐδὲ ἀνθηρόν. Κυ. οὐδὲ γὰ δέομαι. τοιοῦτον γ', ὁποῖον ἂν προελοίμην ῥᾷστα, καὶ τῷ κτησαμένῳ πρόσφατα ὡς ἐλάχιστα παρέχον. τοιοῦτον

LICYNVS.

Quid tu tandem? barbam quidem habes, & comam, tunicam non habes, nudus conspiceris, ac sine calceis, delecta nimirum vaga, inhumana, ferinaque vita: tum proprio corpore, contrà quàm faciunt cæteri, semper usus incommodè, nunc huc, nunc illuc circumis, & in arido solo cubans, adeò ut plurimum sordium, tritum istud pallium referat: alioqui nec ipsum tenue, nec molle, nec speciosum. Cy. Neque enim indigeo. Siquid est hujusmodi ut comparetur facillimè, dominoque minimum exhibeat negotii, id

1 Γυμνοδερκῆ] An γυμνοδερμῆ? à γυμνοδερμάτης: id est, *cute nuda sum.* Menag.

1 Ἀπά-

γὰρ δοκεῖ μοι. σὺ δ' ὦ θεῶν, εἰπέ μοι, τῇ πολυτελείᾳ δὲ νομίζεις κομιδῇ πρόσοινας; Λυ. καὶ μάλα. Κυ. τῆδε δὴ τρυφῇ, δῆτα; Λυ. καὶ μάλα. Κυ. τί σοῦ δὴ ὁρῶν ἐμὲ τῶν πολλῶν δυπλέστερον ἀφιτύμβιον, τὰς δ', πολυτελέστερον, ἐμὲ αἰτιᾷ, καὶ οὐκ ἐκείνους; Λυ. ὅτι οὐκ δυπλέστερόν μοι μὰ Δία τῶν πολλῶν ἀφιέναι δοκεῖς, ἀλλὰ σὺ δίστερον, μᾶλλον δὲ πλέως, σὺ δὲ ὡς, καὶ ἀπόρως. ἀμφοῖν γὰρ ἐδὲν σὺ τῶν πολλῶν, οἱ τὴν ἐφήμερον τροφὴν μετρίως. Κυ. βάλε δὴ εἰδῶμεν, ἐπεὶ προελήλυθεν οὕτω ὁ λόγος, τί τὸ ἐνδεὲς, καὶ τί τὸ ἱκανόν ἐστιν; Λυ. εἰ σοι δοκεῖ. Κυ. ἆρ' ἂν ἱκανὸν μὲ ἐκάστῳ, ὅσῳ ἂν ἐξικνῆται πρὸς τὴν οἰκείαν χρείαν, ἢ ἄλλό τι λέγεις; Λυ. ἔγωγε τοῦτο. Κυ. ἐνδεὲς δ' ὅσῳ ἂν ἐνδέστερον ᾖ τῆς χρείας, καὶ μὴ ἐξικνῆται πρὸς τὸ δέον; Λυ. ναί. Κυ. ἐδὲν ἄρα τῶν ἐμῶν ἐνδεές ἐστιν. ἐδὲν γὰρ αὐτῶν ὃ, τι μὴ τὴν χρείαν ἀνταναγκῆ τὴν ἐμήν. Λυ. πῶς τοῦτο λέγεις; Κυ. ἐὰν σκοπῇς ὦ θεῶν, τι χρήσιμον ἔκφυγεν, ὧν δέομεθα. οἷον, οἰκία, ἆρ' οὐχὶ σκέπης; Λυ. ναί. Κυ. τί δ', ἐσθῆς; ᾗ, χαίρειν; ἆρα οὐχὶ αὐτὴ τῆς σκέπης; Λυ. ναί. Κυ. τί δὲ σκέπης αὐτῆς ὦ θεῶν, πόθεν ἐδεήθημεν εἶναι, οὐχ ὥστε ἄμεινον ἔχειν τὸ σκηπόμβριον; Λυ. δοκεῖ μοι. Κυ. πότερον οὖν, τὸ πόδε κρήκιον ἔχειν δοκεῖ σοι; Λυ. σὺ οἶδα. Κυ. ἀλλ' ὅπως ἂν μᾶλλον τι πόδιν ἐς ἔργον. Λυ. πορεύεσθαι. Κυ. κρήκιον οὖν πορεύεσθαί σοι δοκοῦσιν οἱ ἐμοὶ πόδες, ἢ οἱ τῶν πολλῶν; Λυ. τοῦτο μὰ, οὐκ ἴσως. Κυ. ὁ πότερον ὑμῖν εἰ χεῖρον ἔχουσιν, ἢ μὴ χεῖρον, τὸ ἑαυτῶν ἔργον λαμ-

id inquam mihi sufficit. At tu per Deos dic mihi, putas-ne esse in luxu vitium? *Lyc.* Admodum. *Cy.* Contrà in frugalitate virtutem? *Lyc.* Admodum. *Cy.* Cur igitur cùm me videas viventem frugaliùs quàm vulgò faciunt homines, eos verò sumptuosiùs me, non illos arguis? *Lyc.* Quia non frugaliùs, per Iovem, videris mihi, sed egentiùs vivere, imò vitam omnino egenam atque inopem. Nam tu nihil à mendicis differs, qui cibum mendicant in diem. *Cy.* Vis ergo videamus (quandoquidem huc processit oratio) quidnam inopia sit, quidque copia? *Lyc.* Si tibi videtur. *Cy.* Nunquid ergo satis id cuique est, quicquid ipsius explet necessitatem? an aliud quippiam dicis? *Lyc.* Esto istud. *Cy.* Indigentia verò quicquid cujusquam usui deest, nec eò quò sit necesse, pervenit? *Lyc.* Scilicet. *Cy.* Nihil igitur meis in rebus deest. Nihil enim in his est, quod necessitatem non expleat meam. *Lyc.* Quo pacto id ais? *Cy.* Scies si consideres in quem usum eorum quodque paratum est, quorum egemus, ut domus: annon tegumenti gratia? *Lyc.* Maximè. *Cy.* Quid vestis? cujus gratia? annon tegumenti & ipsa? *Lyc.* Sanè. *Cy.* At ipso per Deos tegumento, cujus rei gratia inquirimus, nonne ut meliùs se habeat id quod tegitur? *Lyc.* Mihi quidem sic videtur. *Cy.* Vtrum igitur tibi pejus se habere videntur pedes? *Lyc.* Nescio. *Cy.* Atqui hoc pacto didiceris: quodnam pedum officium est? *Lyc.* Ingredi. *Cy.* An deteriùs ergo ingredi pedes tibi videntur mei, quàm aliorum? *Lyc.* Istud verò fortasse non. *Cy.* Non igitur sive deteriùs se habent, sive non, suum officium non præstant?

ἀδύνατον; Λυ. ἴσως. Κυ. τὰς μὲν πόδας, ἐδὲν φαίνομαι χεῖρον διακειμένῳ τῶν πολλῶν ἔχων. Λυ. σὺ ἔοικας. Κυ. τί δῆτα, τὸ ἐμὸν σῶμα τῶν λοιπῶν ἆρα κάκιον; εἰ γὰρ κάκιον, καὶ ἀσθενέστερον. ἀρετὴ γὰρ σώματος, ἰσχύς. ἆρ' οὖν τὸ ἐμὸν ἀσθενέστερον; Λυ. ἔ φαίνεται. Κυ. εἰ τοίνυν ἔθ' οἱ πόδες φαίνοιντό μοι σκέπης εὐδεῶς ἔχειν, ἔτι τὸ λοιπὸν σῶμα. εἰ γὰρ εὐδεῶς εἶχον, κακῶς ἂν εἶχον. ἡ γὰρ ἔνδεια, πανδεχὲς κακόν, κἀμὲ χεῖρον ἔχειν ποιεῖ τοῦτο, οἷς ἂν προσῇ. ἀλλὰ μὴν, ἐδὲ περιφθαίρεσθαί γε φαίνεται χεῖρον τὸ σῶμα τοὐμόν, ὅτι δὴ τὰ τυχόντα τρέφει. Λυ. δῆλον γάρ. Κυ. ἐδὲ εὖρωστον, εἰ κακῶς ἐτρέφετο. λυμαίνοντται γὰρ αἱ πονηραὶ τροφαὶ τὰ σώματα. Λυ. ἔστι ταῦτα. Κυ. πῶς οὖν εἰπεῖ μοι τούτων ἔτως ἐχόντων, αἰτιᾷ με, καὶ φαυλίζεις τὸν βίον, καὶ φῂς ἄθλιον; Κυ. ἔτι νὴ Δία τὴν φύσιν, ἣν σὺ μάσῃ, καὶ τὰ θεῖα, γῆν τε μέσην καταπεπηγότων, καὶ δὴ αὖτις ἀναδεδυκότων πολλὰ, κἀγαθὰ, ὡς ἔχειν ἡμᾶς πάνυ ἄφθονα, μὴ πρὸς τὴν χρείαν μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἡδονὴν, σὺ πάντων τούτων, ἢ τὰ γε πλείστων ἀμοιρεῖς, καὶ ἐδενὸς μετέχεις αὐτῶν, ἐδὲν μᾶλλον ἢ τὰ θηρία. πίνεις μὲν γὰρ ὕδωρ, ὅπερ καὶ τὰ θηρία. στιβῇ δὲ, ὅπερ ἂν ἀύρισκῃς, ὥσπερ οἱ κύνες. ἀλλὰ δῆτα κρείττων τῶν κυνῶν ἔχεις, χορτος γὰρ παρασκευάζει σοι, καθάπερ ἐκείνοις. ἔτι δὲ ἀμάτιον φορεῖς, ἐδὲν ἐπιεικέστερον ἀκλήρου. καίτοι εἰ σὺ τούτοις ὀκνοῦμεν ὀρθῶς φρονήσεις, ὁ Θεὸς σοι ὀρθῶς ἐποίησε. τὸ μὲν, ὑπόδεσμα ποιήσας ἔμμελλα. τὸ δ' ἀμπέλους ἡδυοίνους. τὸ δὲ, τίλλοντα; Λυ. ἴσως. Κυ. τὰς μὲν πόδας, ἐδὲν φαίνομαι χεῖρον διακειμένῳ τῶν πολλῶν ἔχων. Λυ. σὺ ἔοικας. Κυ. τί δῆτα, τὸ ἐμὸν σῶμα τῶν λοιπῶν ἆρα κάκιον; εἰ γὰρ κάκιον, καὶ ἀσθενέστερον. ἀρετὴ γὰρ σώματος, ἰσχύς. ἆρ' οὖν τὸ ἐμὸν ἀσθενέστερον; Λυ. ἔ φαίνεται. Κυ. εἰ τοίνυν ἔθ' οἱ πόδες φαίνοιντό μοι σκέπης εὐδεῶς ἔχειν, ἔτι τὸ λοιπὸν σῶμα. εἰ γὰρ εὐδεῶς εἶχον, κακῶς ἂν εἶχον. ἡ γὰρ ἔνδεια, πανδεχὲς κακόν, κἀμὲ χεῖρον ἔχειν ποιεῖ τοῦτο, οἷς ἂν προσῇ. ἀλλὰ μὴν, ἐδὲ περιφθαίρεσθαί γε φαίνεται χεῖρον τὸ σῶμα τοὐμόν, ὅτι δὴ τὰ τυχόντα τρέφει. Λυ. δῆλον γάρ. Κυ. ἐδὲ εὖρωστον, εἰ κακῶς ἐτρέφετο. λυμαίνοντται γὰρ αἱ πονηραὶ τροφαὶ τὰ σώματα. Λυ. ἔστι ταῦτα. Κυ. πῶς οὖν εἰπεῖ μοι τούτων ἔτως ἐχόντων, αἰτιᾷ με, καὶ φαυλίζεις τὸν βίον, καὶ φῂς ἄθλιον; Κυ. ἔτι νὴ Δία τὴν φύσιν, ἣν σὺ μάσῃ, καὶ τὰ θεῖα, γῆν τε μέσην καταπεπηγότων, καὶ δὴ αὖτις ἀναδεδυκότων πολλὰ, κἀγαθὰ, ὡς ἔχειν ἡμᾶς πάνυ ἄφθονα, μὴ πρὸς τὴν χρείαν μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἡδονὴν, σὺ πάντων τούτων, ἢ τὰ γε πλείστων ἀμοιρεῖς, καὶ ἐδενὸς μετέχεις αὐτῶν, ἐδὲν μᾶλλον ἢ τὰ θηρία. πίνεις μὲν γὰρ ὕδωρ, ὅπερ καὶ τὰ θηρία. στιβῇ δὲ, ὅπερ ἂν ἀύρισκῃς, ὥσπερ οἱ κύνες. ἀλλὰ δῆτα κρείττων τῶν κυνῶν ἔχεις, χορτος γὰρ παρασκευάζει σοι, καθάπερ ἐκείνοις. ἔτι δὲ ἀμάτιον φορεῖς, ἐδὲν ἐπιεικέστερον ἀκλήρου. καίτοι εἰ σὺ τούτοις ὀκνοῦμεν ὀρθῶς φρονήσεις, ὁ Θεὸς σοι ὀρθῶς ἐποίησε. τὸ μὲν, ὑπόδεσμα ποιήσας ἔμμελλα. τὸ δ' ἀμπέλους ἡδυοίνους. τὸ δὲ, τίλλοντα;

stant? *Lyc.* Fortasse. *Cy.* Pedibus ergo nihilo pejus quàm alii affectus videor? *Lyc.* Non videris. *Cy.* Quid verò corpus meum? num deterius quàm reliquorum? Nempe si deteriùs se haberet, esset imbecillius: corporis quippe virtus robur est. An meum ergo debilius? *Lyc.* Non videtur. *Cy.* Neque pedes ergo tegumento videntur egere, neque reliquum corpus: quippe si egerent, malè haberent. Egestas etenim omnino mala, ac pejus habere se facit, ea quibuscunque adfuerit. At ne ali quidem deteriùs videtur corpus meum quod quibuslibet cibis alitur. *Lyc.* Id manifestum est. *Cy.* Neque bene valeret, si malè aleretur, mala siquidem alimenta corpus labefactant. *Lyc.* Hæc ita se habent. *Cy.* Quo pacto igitur, dic mihi, his ita se habentibus, me arguis, vitamque improbas meam, ac miseram prædicas? *Lyc.* Ideo per Iovem, quòd cùm natura (quam tu colis) ac superi terram in communi statuerint, ex ea multa nimirum ac bona ediderint, ut omnia nobis abundè suppeterent, non in necessitatem modò, verùm in voluptatem quoque: tu tamen horum omnium, aut maximæ saltem partis expers es, nec eorum quoquam frueris, nihilo certè magis quàm feræ. Nempe aquam bibis, quam etiam bibunt feræ: comedis verò quicquid offenderis, quemadmodum canes, tum cubile nihilo melius canibus habes, siquidem tibi ut & illis gramen sufficit, pallium præterea circunfers nihilo mendico decentius. Quanquam si tu his contentus rectè sapis, tum Deus profectò neutiquam rectè fecit, primum quòd oves fecit lanatas, deinde vites dulcis vini feraces, ac reli-

ἄλλῳ πρὸς εὐθυμίαν παρεσκευασμένῳ ποικίλῳ, καὶ ἔλαιον, καὶ μέλι, καὶ τὰ ἄλλα, ὡς ἔχειν μὲν ἡμᾶς σπέρμα παντοδαπὰ, ἔχειν ὃ πιεῖν ἡδύ, ἔχειν ὃ χρήματα, ἔχειν δὲ οἰκίαν μαλακὴν, ἔχειν ὃ οἰκίας καλὰς, καὶ τὰ ἄλλα πάντα εὐθυμίας κατεσκευασμένα. καὶ γὰρ αὖ τὰ τῶν τεχνῶν ἔργα, δῶρα τῶν Θεῶν ἐστι. τὸ δὲ πάντων τούτων ζῆν ἀπεσφαλμένον, ἄθλιον μὲν, εἰ δὲ ὑπ' ἄλλου τινὸς ἀπεστέρηται, καθάπερ, οἱ ἐν τοῖς δεσμωτηρίοις. πολὺ δὲ ἀθλιώτερον, εἴ τις αὐτὸς ἑαυτὸν ἀπεστέρηται πάντων τῶν καλῶν. μανία τε ἤδη τοῦτό γε σαφής. Κυ. ἀλλ' ἴσως ὀρθῶς λέγεις. σὺ δέ μοι εἰπὲ, εἴ τις ἀνὴρ πλουσίως εὐθύμως, καὶ φιλανθρώπως, ἔτι τε φιλοφρόνως ἑστιῴη, καὶ ξενίζοι πολλοὺς ἅμα, καὶ παντοδαπούς, τοὺς μὲν, ἀσθενεῖς, τοὺς δὲ, ἐρρωμένους, κἄπειτα παραθείη πολλὰ, καὶ παντοδαπὰ, πάνυ ἁρπάζοι, καὶ πάνυ ἐσθίοι, καὶ τὰ πρόσφορα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ πρόρρω, καὶ τοῖς ἀσθενοῦσι παρεσκευασμένα, ὑγιαίνων αὐτὸς, καὶ τοῦτο, μίαν μὲν κοιλίαν ἔχων, ὀλίγων δ' ὥστε τραφῆναι ἐπιτηδείων, τὸ δὲ πολλῶν ἐπιτεταμένης μέλλων, οὕτως ὁ ἀνὴρ, σοῖς τις δοκεῖ σοι εἶναι; ἆρά γε φρόνιμος; Λυ. σὺ ἔμοιγε. Κυ. τί δ', σώφρων; Λυ. οὐδὲ τοῦτο. Κυ. τί δ', εἴ τις μετέχων τῆς αὐτῆς παιδιᾶς τῆς τραπέζης τῶν μὲν πολλῶν, καὶ ποικίλων ἀμελεῖ, ἓν δὲ τὸ ἔσχατον κεραμίον ἐπιλεξάμενος, ἱκανῶς ἔχων πρὸς τὴν ἑαυτοῦ χρείαν, τοῦτο ἐσθίοι κοσμίως, καὶ τούτῳ μόνῳ χρῷτο, τοῖς δὲ ἄλλοις οὐδὲ προσελέποι, τοῦτον οὐχ ἡγῇ σωφρονέστερον, καὶ ἀμείνω ἄνδρα εἶναι; Λυ. ἔγωγε. Κυ. πότερον οὖν, συ-

reliquum apparatum varietate mirabilem, & oleum, & mel, & reliqua omnia; ut nos edulia quidem omnigena haberemus, haberemus potum dulcem, haberemus pecunias, haberemus mollem lectum, haberemus pulchras domos, & reliqua omnia mirum in modum comparata. Nam & ipsa artium effecta, Deorum sunt dona. At vivere omnibus hisce bonis privatum, miserum est, etiamsi ab alio priveris: quemadmodum hi qui servantur in vinculis. Longè verò miserius siquis ipse sese omnibus bonis privet. Et hoc manifesta jam est insania. *Cy.* Et rectè quidem fortasse dicis. Verùm istud dic mihi: Siquis divite alacriter, humanè, ac benignè convivium præbente, tum hospites excipiente, & multos simul, & omnigenos, alios quidem imbecillos, alios autem robustos: deinde apponente multa, & omnigena, omnia rapiat, omniaque edat, non propiora tantùm, sed etiam remotiora, videlicet invalidis præparata, ipse tamen valens, quum unum duntaxat ventrem habeat, pauciisque ut nutriatur, opus habeat, diutiùs tamen quàm alii multi immoretur, hic vir cujusmodi tibi videtur esse? num cordatus? *Lyc.* Non mihi quidem. *Cy.* Quid verò, num temperans? *Lyc.* Ne id quidem. *Cy.* Quid verò siquis ejusdem mensæ particeps, multa illa ac varia negligat, uno quopiam ex his quæ proximè apponuntur, electo, cùm satis in suam habeat necessitatem, id decenter edat, eoque paciat quidem, annon hunc illo virum putabis? *Lyc.* Ita certè. *Cy.* Vtrum ergo intelligis, an me opor-

θης, ἢ ἐμὲ δεῖ λέγειν; Λυ. τὸ προῖον; Κυ. ὅτι ὁ μὲν Θεὸς, τῷ ξενίζοντι κατὰ ἐκεῖνον ἔοικε, ποικίλοις καὶ ποικίλα, καὶ παντοδαπὰ, ὅπως ἕκαστοι ἁρμόζοντα. τὰ μὲν, ὑγιαίνουσι. τὰ δὲ, νοσοῦσι. καὶ τὰ μὲν, ἰσχυροῖς. τὰ δὲ, ἀσθενοῦσιν. οὐχ ἵνα χρώμεθα ἅπασι πᾶσιν, ἀλλ' ἵνα τοῖς καθ' ἑαυτὸν ἕκαστος, καὶ ἃ καθ' ἑαυτὸν, ὅτῳοῦν ἂν τύχοι μάλιστα διόμενον. ὑμεῖς δὲ, τῷ δι' ἀπληστίαν τε, καὶ ἀκρασίαν ἁρπάζοντι πάντα, τοῦτο μάλιστα ἐοικατε, πᾶσι χρῆσθαι ἀξιοῦντες, καὶ τοῖς ἀπαντάχοθεν, μὴ τοῖς παρ' ὑμῖν μόνον, ἐγὼ δὲ, ἡγοῦμαι τὴν καθ' αὑτὸν αὐτάρκειαν νομίζοντες, ἀλλ' ἀπὸ περάτων γῆς ἐμπορεύεσθαι τὰς ἡδονὰς, καὶ τὰ ξενικὰ τῆς ἐπιχωρίων ἀεὶ προτιμῶντες, καὶ τὰ πολυτελῆ τῆς εὐτελῶν, καὶ τὰ δυσπόριστα τῆς εὐποριστων. καθόλου δὲ, πεπλήρωται, καὶ κακοῦ ἔχειν μᾶλλον ἐθέλοντες, ἢ δίχα πεπλήρωται ζῆν. τὰ δὲ δὴ πολλὰ, καὶ τίμια, καὶ εὐδαιμονικὰ προσπεπλήρωται, ἐφ' οἷς ἀγάλλεσθε, ἀφ' ὧν πολλὴν ὑμῖν ταῦτα καταδεδαιμόνικε, καὶ πεπλανημένης προφήνε. σκόπει γὰρ εἰ βούλει, τὸ πολύδακρυν χρυσὸν, καὶ τὸ ἄργυρον. σκόπει τὰς οἰκίας τὰς πολυτελεῖς. σκόπει τὰς ἐσθῆτας τὰς ἐπιχρυσοκατεσκευασμένας. σκόπει τὰ τούτοις ἀκόλουθα πάντα, πόσων πεπλήρωται ἐστὶν ἅπαντα, πόσων πόνων, πόσων κινδύνων, μᾶλλον δὲ, αἱμάτων, καὶ θανάτων, καὶ ἀφθόρως ἀνθρώπων πόσης. καὶ μόνον ὅτι πλέονες ἀπόλλυνται ἀφ' ὧν πολλοὶ, καὶ ζητοῦντες, καὶ δημιουργοῦντες, δεινὰ πάσχουσιν, ἀλλ' ὅτι ἐν πολυμαχητέ ἐστι, ἐπιβουλεύοντες ἀλλήλοις ἀφ' ταῦτα, φίλοις φίλοι, καὶ πατράσι παῖδες, καὶ γυναῖκες ἀνδράσιν.

oportet dicere? *Lyc.* Quidnam? *Cy.* Quod Deus illi præclarè hospites excipienti similis est, ut qui apposuerit multa ac varia, omnigenaque, ut essent quæ cuique convenirent, alia valentibus, alia ægrotantibus, alia robustis, alia invalidis, non ut omnibus utamur omnes, sed ut his utantur singuli, quæ suæ cujusque naturæ conveniunt, & ex his ipsis, quacunque re maximè quemque indigere contigerit. At vos illum qui per insatiabilitatem, atque incontinentiam omnia corripit, refertis, ut qui rebus uti velitis omnibus, & undecunque partis non solis contenti quæ sunt apud vos, non terram, non mare proprium sufficere existimantes, sed importantes ab ipsis terræ finibus voluptates, patriisque rebus peregrina præferentes, sumptuosaque frugalibus, & paratu difficilia, parabilibus. In summa, molestias, malaque potiùs eligentes, quàm molestiis carentem vitam. At isti quidem plurimi ac pretiosi, beatique apparatus, quibus exultatis, per magnam ad vos miseriam, ærumnamque perveniunt. Aurum ipsum tam optatum, argentumque, si libet, considera: considera domus sumptuosas, considera vestes operosas, considera reliqua omnia, quanto negotio emuntur, quot laboribus, periculis, imò sanguine, ac cæde, quantoque hominum interitu: non solùm, quia dum navigant, propter ista pereunt complures, ac dum quærunt, parantque, gravia perferunt. Sed ob id quoque, quòd digladiationes multas pariunt, quodque ob ea insidiantur invicem, amicis amici, parentibus liberi, conjuges maritis.

ὅπως οἴμοι ἐ τῷ Ἐριφύλῃ, ἀλλ᾽ ἕ χρυσὸν περιθεῖναι ἕ ἄνδρα. καὶ ταῦτα μήποτε πάνυ γίγνεται, ἕ μὲ ποικίλαν ἱμαῖαν, οὐδὲν ἂ μᾶλλον θαλπεῖν δυναμένων. ἕ ἦ χρυσοφόρον οἰκιῶν, οὐδὲν ἂ μᾶλλον σκεπτικῶν. ἕ ἦ σκευασμάτων ἕ χρημάτων, οὐκ ὠφελούντων ἕ πόθῳ, οὐδὲ ἕ χρυσῶν, οὐδὲ ἕ ἐλεφαντίνων αὐ κλινῶν, ἕ ὕπνον ἡδίω παρεχομένων. ἀλλ᾽ ὄψῳ πολλάκις ἐπὶ ἕ ἐλεφαντίνης κλίνης, ἐ ἕ πολυτελῶν τραπεζῶν, τὰς δυσπεψίας, ὕπνα λαχεῖν οὐ δυναμένους. ἔτι ἦ ἐ αἱ παννυχίδες αἱ περὶ τὰ βρώματα πεφορτισμέναι, τί φύσιν μᾶλλον, λυμαίνονται ἦ τὰ σώματα, ἐ τοῖς σώμασι νόσους ἐμποιοῦσι. τί ἦ δεῖ λέγειν ὅσα ἕ ἀφροδισίων ἕνεκα πεφορτίσμεθα ποιοῦσί τε, ἐ πάσχουσιν οἱ ἄνθρωποι; καίτοι ῥᾴδιον ἦν ἀφεῖναι ταύτῃ τῇ ἐπιθυμίᾳ, εἰ μή τις ἐθέλοι τρυφᾶν. καὶ δὴ εἰς ταύτην ἡ μανία, ἣ λέγεται τοῖς ἀνθρώποις χρῆσιν. ἀλλ᾽ ἤδη ἐ ἕ ὄντων τῶν χρῆσιν ἀνατρέφουσιν, ἐκείνοις χρώμενοι, ὡς ὁ μὴ πίφυκεν, ὥστε εἴ τις ἀνθ᾽ ἁμάξης ἐθέλοι τῇ κλίνῃ χρήσασθαι, καταβᾷ ἁμάξῃ. Λυ. καὶ τίς ἔστιν; Κυ. ὑμεῖς, οἳ τοῖς ἀνθρώποις ἅτε ὑποζυγίοις χρῆσθε, κελεύετε ἦ αὐτὰς ὥσπερ ἁμάξας τὰς κλίνας τοῖς τραχήλοις ἄγειν. αὐτοὶ δ᾽ ἄνω καθήκεσθε τρυφῶντες, ἐ ἐκεῖθεν, ὥσπερ ὄνους ἡνιοχεῖτε τοὺς ἀνθρώπους, ταύτῃ, ἀλλὰ μὴ ταύτῃ τρέπεσθαι κελεύοντες. καὶ οἱ ταῦτα μάλιστα ποιοῦντες, μάλιστα μακαρίζεσθε. οἱ ἦ τοῖς κρέασι, ἐ μὴ τροφὴ χρώμενοι, ἀλλὰ ἐ βαφαῖς μηχανώμενοι δ᾽ αὐτῶν, οἵοι γέ εἰσιν οἱ τῇ πορφύρᾳ βάπτοντες, ἀρ᾽ ἐ αὐτοὶ ἂν δοκοῦσι φύσιν χρῶντες τοῖς ὑπὸ θεῶν κεκοσμῆσθαι; Λυ. νὴ Δία.

ritis. Sic opinor etiam Eriphylen auri gratia prodidisse maritum. Atque hæc quidem omnia fiunt, quum tamen vestes illæ variæ nihilo magis calefacere queant, nec aurata illa ædificia magis tegere: nec pocula illa argentea potui conducant: nec aurei eburneique illi lectuli somnum suaviorem præbeant. Imò videbis frequenter in eburneo lecto, sumptuosisque stragulis, beatis illis somnum contingere non posse. Præterea omnigenæ illæ circa edulia curæ, nihilo magis alunt, quin tabefaciant potius corpora, iisdemque morbos ingenerant. Quid autem dicere attinet libidinis gratia quantas molestias homines & faciunt & patiuntur? Quanquam facile est isti cupiditati mederi, nisi quis indulgere vult deliciis. At ne hæc quidem insania corruptelaque videtur sufficere mortalibus, sed jam rerum etiam usum pervertunt, singulis rebus ad id utentes, ad quòd minimè paratæ sunt: ut siquis lecto currus loco velit uti, tanquam curru. *Lyc.* Quisnam is est? *Cy.* Vos inquam qui hominibus tanquam jumentis utimini. Nam eos jubetis, ut lecticas tanquam currus cervicibus ferant. Ipsi verò in sublimi residetis delicati, atque illinc homines tanquam asinos aurigamini, imperantes ut hac non illac eant: & ii qui hæc facitis maximè, iidem maximè beati videmini. Tum hi qui piscium carnibus non tantùm ad alimentum utuntur, sed etiam quasdã ex his tincturas moliuntur, eos dico qui purpuram tingunt, nonne & hi præter naturam his utuntur, quæ à Deo præparata sunt. *Lyc.* Non per lovem, siquidem tingere etiam potest,

δυώσειν γὰρ βάπτειν, σὸν ἐθέλοις μόνον τὸ τῆς πορφύρας κρέας. Κυ. ἀλλ' οὐ πω τοῦτο γέγονεν. ἐπεὶ εἰ τῷ κρωβύλῳ δυώσει ἄν τις βιαζόμενος, ὥσπερ χύτρα χρήσιμος, πάλιν οὐ πω τοῦτο γέγονεν. ἀλλὰ γὰρ πῶς ἅπασιν τοῖς τοῦτον τὸν κηκοδαιμονίαν διελθεῖν δυώσει ἄν; τοσαύτη τίς ἐστι. σὺ δέ μοι δόκει μὴ βάλλεσθαι ταύτης μετέχειν ἑορτῆς; ζῶ γὰρ κηδεμόνως ὁ κόσμος σκεῖνος, σὺν χοιρυλλίῳ τοῖς κατ' ἐμαυτὸν, καὶ τοῖς εὐπελεστάτοις χορτάρίοις. τὰ δὲ ποικίλων, καὶ παραθέσεων, σὸν ἐφιέμενος. κάπειτα ἡμέρα βίον, βραχέων δεόμενος, καὶ ὀλίγοις χρώμενος, δεκτῶ σοι ζῶ, κινδυνεύουσιν οἱ θεοὶ καὶ τῆς ἡμέρας εἶναι χείρονες, καθ' ὅσον τὸν λόγον. ἀδένους γὰρ δέονται. ἵνα δὲ καταμάθῃς ἀκριβέστερον τὸ, τε ὀλίγων καὶ κηδὲ τὸ πολλῶν δεῖσθαι, ποῖόν τι ἐκάτερόν ἐστιν, σύνισσον ὅτι δέονται πλειόνων. οἱ μὲν παῖδες, τῶν τελείων. αἱ δὲ γυναῖκες, τῶν ἀνδρῶν. οἱδὲ νοσοῦντες, τῶν ὑγιαινόντων. καθόλου δὲ παντὸς τὸ χεῖρον τοῦ κρείττονος πλειόνων δεῖται. λέγε τοῦτο, θεοί μοι, ἀδενός. οἵσθ' ἔλαττον θεῶν, ἐλαχίστων δέον. ἢ νομίζεις τὴν Ἡρακλέα τῶν πάντων ἀνθρώπων ἄριστον, θεῖον δὲ ἄνδρα, καὶ θεὸν ὀρθῶς νομισθέντα, λέγε κακοδαιμονίαν βλέποντα γυμνὸν, δέρμα μόνον ἔχοντα, καὶ μηδενὸς τῶν αὐτῶν ὑμῖν δόμενον; ἀλλ' οὐ κακοδαίμων ὧν σκεῖνος, ὃς καὶ τῶν ἄλλων ἀπήμυνε τὰ κακά. οὐδὲ αὖ πένης. ὃς γῆς, καὶ θαλάττης ἦρχεν. ἐφ' ὅ, τι δὲ ὁρμήσειεν, ἅπασι χῶρος πάντων ὑπῆρξε, καὶ οὐδενὶ τῶν τότε ἐνέτυχεν ὁμοίῳ, οὐδὲ κρείττονι ἑαυτῷ, μέχρι περ ἐξ ἀνθρώπων ἀπῆλθεν. ἢ σὺ

potest, non comedi tantùm purpuræ caro. *Cy.* At non in id tamen est nata, nam & cratere quispiam, si præter naturam detorqueat, ollæ loco posset uti, nec in id tamen paratus erat. Sed quo pacto posset quispiam omnem illorum infœlicitatem percurrere, quæ tanta est? Tu verò me accusas, quòd particeps ejus esse nolo. Vivo autem sicuti modestus ille, his vescor quæ mihi apponuntur, ac frugalissimis utor: variis autem omnigenisque illis non inhio. Ac deinde cùm paucis egeam, nec multis utar, ferinam tibi videor vitam vivere: Dii autem in periculum veniunt, ne & ipsi feris sint deteriores, qua ratione loqueris, quippe qui nulla re indigent. Verùm ut exactiùs intelligas cujusmodi sit horum utrumque, cùm paucis, tum multis egere: considera quòd pluribus egent, primum pueri quàm adulti, deinde mulieres quàm viri, ægroti quàm valentes: in summa, inferiora quælibet præstantioribus plurium indigent. Proinde Dii omnino nullius indigent rei, qui verò ad Deos accedunt proximè, quàm minimis egent. An Herculem putas omnium hominum præstantissimum, quippe divinum virum, Deumque rectè creditum, miserum tunc fuisse, cùm circumiret nudus, pelle duntaxat indutus, harum rerum nostrarum nihil desiderans? At ille miser profectò non erat, quippe qui miseriam ab aliis propulsabat: neque rursus pauper, qui terra, marique dominabatur. Nempe quocunque intendisset impetum, omnes quaquaversum superabat, nec in quenquam sui temporis incidit sibi vel æqualem, vel præstantiorem, quoad ex humanis excessit.

δικεῖς στρωμάτων, ἐ ὑποδημάτων δὲ πάντως ἔχειν, καὶ διὰ τοῦτο σφριγᾷν τοιοῦτος; οὐκ ἔστιν εἰπεῖν, ἀλλ' ἔρρωτο, ἐ καρτερικὸς ἦν, καὶ κομψὸν ἤθελε, ἐ τρυφᾶν οὐκ ἐβούλετο. ὁ δὲ Θησεὺς ὁ τούτου μαθητὴς, ὁ βασιλεὺς μὲν ἦν πάντων Ἀθηναίων, ἐκ δὲ Ποσειδῶνος ὡς φασιν, ἄρεως δὲ τὸ κατ' αὐτόν; ἀλλ' ὅμως κἀκεῖνος ἤθελεν ἀνυπόδητος εἶναι, ἐ γυμνὸς βαδίζειν. καὶ κόμαν, ἐ κόμιλλ ἔχειν, ἤρεσκεν αὐτῷ. καὶ οὐκ ἐκείνῳ μόνον, ἀλλὰ ἐ πᾶσι τοῖς παλαιοῖς ἤρεσκεν. ἀμείνους γὰρ ἦσαν ὑμῶν. καὶ οὐκ ἂν ὑπέμεινεν ὁ δὲ εἷς αὐτῶν ὑδὲν μᾶλλον, ἢ τὸ λεόντιον τὶς ξυρώμενος. ὑγρότητος γὰρ, ἐ λειότητος σαρκὸς, γυναιξὶ πρέπειν ἡγοῦντο. αὐτοὶ δὲ ὥσπερ ἦσαν, ἐ φαίνεσθε ἄνδρες ἤθελον. καὶ τὸ κόμμα, καὶ σμῆγμα ἀνθρώπου ὑόμιζον, ὥσπερ ἐ ἵππων χαίτην, ἐ λεόντων γένεια. οἷς ὁ Θεὸς ἐλλάσιας, ἐ κόσμῳ χαίρειν προσέθηκέ τινα. ὑπωσὶ δὲ ἐ τοῖς ἀνδράσι τὸ κόμμα προσέθηκεν. ἐκείνους δὲ ἐγὼ ζηλῶ τοὺς παλαιοὺς, ἐ ἐκείνοις μιμεῖσθαι βούλομαι. τοὺς δὲ νῦν; ὃ ζηλῶ τὴν ἀκμαιότητα τούτης εὐδαιμονίας, ἣν ἔχουσι, ἐ ὧν τραπέζας, καὶ ἐσθῆτας, ἐ λειαίνοντες, ἐ ψιλοῦμβοι πᾶν δὲ σῶμα μέρος, ἐ μὴ δὲ τὸ ἀπόρρητον ὑδὲν, ἢ τρέφυκεν ἔχειν ἐῶντες. εὐχομαι δὲ μοι τοὺς μὲ πόδας, ὁπλὰς ἵππειον ὑδὲν διαφέρειν, ὥσπερ φασὶ Χείρωνος. αὐτὸς δὲ μὴ δεῖσθαι στρωμάτων, ὥσπερ οἱ λέοντες, ὅτε τροφῆς δεῖσθαι πολυπλεῖς μᾶλλον, ἢ οἱ κυνες. ἔτι δέ μοι, γνῶ μὲ ἅπασιν ὁμοίως αὐτάρκη ἔχειν, οἶκον δὲ τὸ κόσμον νομίζειν, τροφὴν δὲ αἱρεῖσθαι τὴν φέ-

An tu illi stragula putas, calceosque defuisse, tantumque virum ob id mundum obambulasse? Dicendum profectò non est. Sed continens erat ac fortis, & moderatè vivere volebat, non indulgere deliciis. Quid Theseus ejus discipulus? annon rex erat Athenienſium omnium, ac filius etiam, ut ferunt, Neptuni, ſua certè tempeſtate fortiſſimus? Attamen ille vóluit ſine calceis eſſe, nuduſque ingredi, barbamque & comam habere placuit ei: nec ei ſolum placuit, ſed & vereribus omnibus: nempe meliores erant quam vos: atque adeò ne ſuſtinuiſſet quidem eorum quiſpiam aliquid hujuſmodi, nihilo profectò magis, quàm leo quiſpiam ſeſe tonderi. Siquidem carnis mollitiem ac lævorem decere mulieres exiſtimabant: ipſi verò ſicuti erant, ita viri quoque videri volebant: ac barbam quidem cultum viri ducebant, ut & equorum jubam, & leonum barbam, quibus Deus quædam ad ſplendorem & ornatum appoſuit: ſic & viris barbam appoſuit. Illos igitur ego æmulor, veteres inquam illos imitari volo: hujus verò ſæculi homines non æmulor mirabilis hujus fœlicitatis nomine, quam in epulis & veſtibus habent, dum poliunt ac lævigant ſingulas corporis partes: ac ne ſecretiorum quidem ullam, ita ut inſtituit natura, ſe habere ſinentes. Opto autem, ut pedes mei ab equinis ungulis nihil differant, qualcs Chironis fuiſſe ferunt. Tum ut ipſe non egeam ſtragulis, ut leones, nec cibo egeam magis exquiſito, quam canes. Contingat præterea mihi, ut terra quævis cubile mihi ſufficiat: domum verò exiſtimem, mundum: tum alimenta deligam paratu facillima.

μην πορισθῆναι. χρυσὸν δ', ἢ ἀργύριον, μὴ δεηθείλην, μήτ' ἂν ἐγὼ, μήτε τῶν ἐμῶν φίλων μηδείς. πάντα γὰρ τὰ κακὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐκ τῆς τούτων ἐπιθυμίας φύεται, καὶ στάσεις, καὶ πόλεμοι, καὶ ἐπιβουλαὶ, καὶ σφαγαί. ταῦτ' οὖν πάντα, πλὴν ἴσως τῶν ἐπιθυμούντων καὶ πλείονος. ἀλλ' ἡμῶν αὐτῶν, ἀπείη, καὶ πλεονεξίας μήποτε ὀρεχθείλην. μετουσιῶν δ' ἀνέχαδε δυναίμην. τοιαῦτά σοι τάχα ἡμέτερα. πολὺ δήπου διάφορα τοῖς τῶν πολλῶν βουλήμασι. καὶ θαυμάσαι μὲν ἔγωγ', εἰ τῷ χήματι διαφέρομεν αὐτῶν, ὁπότε καὶ τῇ σωφροσύνῃ τοσοῦτον διαφέρομεν. θαυμάζω δέ σε πῶς ποτε κιθαρῳδὸν μὲν πίνα νομίζεις εἶναι, καὶ χῆμα, καὶ αὐλητὴν μὲν Διὸς χῆμα, καὶ εἶναι τραγῳδὸν, ἀνδρὸς δ' ἀγαθοῦ χῆμα, καὶ εἶναι, οὐκ ἔτι νομίζεις ἀλλὰ τῷ αὐτῷ αὐτὸν οἷός δεῖν ἔχειν τοῖς πολλοῖς. καὶ πεῖσαι, τῶν πολλῶν κακῶν ὄντων, εἰ μὴ δεῖ ἑνὸς ἰδίου χήματος τοῖς ἀγαθοῖς, τί πρέπει ἂν μᾶλλον, ἢ τοῦθ', ὅσῳ ἀναιδέσιν μᾶλλον τοῖς ἀκολάστοις ἐσὶ, καὶ ὅσῳ ἀπροῦξαντ' ἂν ὅτου μάλιστα ἔχειν. ἐκῶν τόγε ἐμὸν χῆμα, τοιοῦτόν ἐστιν, αὐχμηρὸν εἶναι, λάσιον εἶναι, τρίβωνα ἔχειν, κομᾶν, ἀνυποδητεῖν. τὸ δ' ὑμέτερον, ὄμιλον τῶν κιναίδων. καὶ διαφαίνειν ὑδὲ ἐς ἂν ἔχοι, ὑ τῇ χροιᾷ τὴν ἰμερίαν, ὑ τῇ καλαμίνθῃ, ὑ τῷ πλήθει τῶν κτενίσεων, ὑ τοῖς ἀμφιάσμασιν, ὑκ ἐσθήμασιν, ὑ κομίσκοις, ὑκ ἐσθῆτι. καὶ γὰρ ἀπέζεπε ἤδη τοῦ διαπλησίου ἐκείνοις, οἱ δυσαμφιεσάτοις ἔτοι μάλιστα. καίτοι, τί ἂν δόξῃ τις ἀνδρὸς τῷ αὐτῷ τοῖς κιναίδοις ὀδμὴν ἔχοντ'; τοιαρᾶν, τοὺς μὲ πόνους, οὐδὲν ἐκείνων μᾶλλον ἀνέχεσθε. τὰς δ' ἡδονὰς, οὐδὲν ἐκείνων. ma. Aurum verò, argentumque ne desiderem unquam, neque ego, neque amicorum quisquam. Omnia namque mala inter homines ex horum cupiditate nascuntur, seditiones, bella, insidiæ, cædes. Hæc omnia fontem habent plus habendi cupidinem. At hæc à nobis abscedat procul, ne unquam plus satis appetam: minùs verò cùm habeam, ferre æquo animo valeam. Equidem talis ego sum: multumque à vulgi sententiis dissentio. Neque quicquam ergo mirandum est, si ab his differimus habitu, à quibus tantum differimus instituto. Sed te miror quî tandem cùm suam quandam citharœdo vestem tribuas, cultumque, atque adeò tibicini suum, & tragœdo suum: bono viro cultum, vestemque propriam nullam existimas, sed eandem ei cum vulgo habendam censes, idque cùm vulgus malum sit. Quòd si bonorum cultus proprius debet esse ullus, quisnam deceat magis quàm hic meus, qui luxuriosis sit maximè pudendus, quemque illi maximè aversentur? Cultus ergo meus hujusmodi est, squalere, hirsutum esse, tritum pallium habere, calceis carere. Vester verò, cultum cinædorum refert, à quibus nemo vos dignoscere possit, neque colore vestium, neque mollitie, neque tunicarum numero, neque lacernis, neque calceis, neque capillorum cura, neque odore. Nam & redoletis ut illi, vos qui estis locupletissimi potissimùm. Et quidem quid facias, quum vir eundem cùm cinædis odorem oleat? Etenim in ferendis laboribus nihil illis præstatis: voluptatibus verò nihilominus quàm illi

νον ἦτον. καὶ τί φέρεσθε τοῖς αὐτοῖς, ἢ κοιμᾶσθε ὁμοίως, ἢ βαδίζετε. μᾶλλον δὲ βαδίζειν οὐκ ἐθέλετε. φέρεσθε δέ, ὥσπερ τὰ φορτία. οἱ μὲν, ὑπ' ἀνθρώπων. οἱ δὲ, ὑπὸ κτηνῶν. ἐμὲ δὲ οἱ πόδες φέρουσιν ὁποιαδ' ἂν θέωμαι. κἀγὼ μὲν ἱκανὸς ἢ ῥίγος ἀνέχεσθαι, ἢ θάλπος φέρειν, καὶ τοῖς τῶν θεῶν ἔργοις μὴ δυσχεραίνειν, διότι ἄθλιός εἰμι. ὑμεῖς δὲ, ἀφ' ὑμῶν δύσθαιμονίαν, οὐδενὶ τῶν γινομένων ἀρέσκεσθε, ἢ πάντα μέμφεσθε. καὶ τὰ μὲ παρόντα, φέρειν οὐκ ἐθέλετε. τῶν δὲ ἀόντων, ἐφίεσθε. χειμῶνος μὲν σύχρημοι θέρους, θέρους δὲ χειμῶνα. καὶ καύματος μὲν ῥίγος, ῥίγους δὲ καῦμα, καθάπαξ οἱ νοσοῦντες δυσάρεστοι, ἢ μεμψίμοιροι ὄντες. αἰτία δὲ σκαιότης μὲν, ἡ νόσος. ὑμῖν δὲ, ὁ τρόπος. κἄπειτα δὲ ἡμᾶς μεθ' ὕβρεως, ἢ ἐπανορθοῦν τὰ ἡμέτερα ἀλλήλοις ἐπιλιμώδη, καίτοι βελόμενοις πολλάκις εἶναι ὧν πέφυτον, αὐτοὶ ἄσκεπτοι ὄντες τοῦ τ' ἰδίου, ἢ μηδὲν αὐτῶν κρίσει ἢ κόσμῳ ποιοῦντες ἀλλ' ἔθει, ἢ ἐπιθυμίᾳ. τοιαρροῦν οὐδὲν ὑμεῖς ἀφέρεσθε τῶν ὑπὸ χειμάρρου φερομένων. σκαιοί τε γὰρ ὅπου ἂν τύχοι τὸ ῥεῦμα, σκαιῶς φέρονται. καὶ ὑμεῖς, ὅπου ἂν αἱ ἐπιθυμίαι. παχεῖα δ' ἀφαλήσιόν τι, ὃ φασι παθεῖν τινα ἐφ' ἵππου ἀναβάντα, ῥαμνόμενον. ἀρπάσας γὰρ αὐτὸν, ἔφερεν ἄρα ὁ ἵππος. ὁδῷ οὖν ἐπὶ κωλῶσαν, ἢ ἵππε θεοῦ, ἐδίωκεν. καί τις ἀπαντήσας, ἠρώτησεν αὐτὸν, ποίαν ἄπεισιν. ὁδὲ, ἔφη, ὅπου ἂν τοῦτον δοκῇ, δεικνὺς τὸν ἵππον. καὶ ὑμῶν ἂν τις ἐρωτᾷ ποῖ φέρεσθε, τἀληθῆ ἐθέλοντες λέγειν, ἐροῦτε ἀπλῶς μὲν, ὅπου ἂν ταῖς ἐπιθυμίαις δοκῇ. κἂν

superamini: eadem comeditis, eodem modo dormitis, atque inceditis: imò incedere non vultis, sed gestari tanquam sarcinæ, alii ab hominibus, alii verò à jumentis. At me pedes ipsi gestant, quocunque sit opus: atque ego & frigus tolerare sufficio, & calorem pati, quæque Dii obtulerint, non molestè ferre, ideo quia miser sum. Vos verò propter hanc fœlicitatem, fortuna nulla contenti estis, sed de quavis conquerimini: ac præsentia ferre non potestis, abientia desideratis, hyeme quidem optantes æstatem, æstate rursus hyemem, in calore frigus, in frigore calorem, prout ægroti morosi semper & queruli: quod in illis facit morbus, id in vobis faciunt mores. Atque hæc ita cùm sint, jam nos invitam vestram traducere æquum censetis, nostramque corrumpere, quum sæpe malè consulta sint, quæ facitis, ipsique vestris in negotiis minimè circunspecti sitis: nihilque eorum judicio, ac ratione, sed consuetudine cupiditatis faciatis. Quamobrem nihil differtis vos, ab his qui torrente feruntur: illi quippe quocunque fluxus intenderit, eò rapiuntur, & vos itidem quocunque libidines. Ac similiter quidem vobiscum agitur, ut cum quodam qui equum insanum conscenderat. Equus virum correptum abstulit. Hic verò non amplius descendere, equo currente, poterat. Tum quidam obvius, rogavit quonam tenderet: Hic respondit, quocunque huic videtur, equum demonstrans. Quòd siquis vos roget quò feramini, si verum vultis dicere, dicetis in universum quidem, quocunque videatur affectibus: sigillatim verò, interdum

μέρος ἢ, ὅπως ἂν τῇ ἡδονῇ. ποτὲ δ', ὅπῃ τῇ δόξῃ. ποτὲ δ' αὖ, τῇ φιλοκερδείᾳ. ποτὲ δ', ὁ θυμός, ποτὲ δ', ὁ φόβος, ποτὲ δ', ἄλλό τι τοιοῦτον ὑμᾶς ἐνφέρειν φαίνεται. ἐπὶ γὰρ ἑφ' ἑνὸς, ἀλλ' ἐπὶ πολλῶν χυμείς γε ἵππων βεβηκότες, ἄλλο τε ἄλλων, καὶ μαινομένων πάντων, φέρεσθε, τοιχαροῦν ἐνφέρουσιν ὑμᾶς εἰς βάραθρα, καὶ κρημνούς. ἴστε δ' ἀδαμῶς πρὶν πεσεῖσθε μέλλετε. ὁδὲ τρέχων ὄγκος, ὃ καθελᾶτε, καὶ ἡ κόμη, καὶ τὸ χῆμα τοῦτο, τηλικοῦτόν ἐχὰ δύναμιν, ὥστε παρέχειν μοι ζῶ ἐφ' ἡσυχίας, καὶ πράττοντι ὅ, τι βούλομαι, καὶ συνοῦσι οἷς βούλομαι. τοὺς γὰρ ἀμαθῶν, ἀνθρώπων καὶ ἀπαιδεύτων, ἀδεὶς ἂν ἐθέλοι μοι σχολὴν ἄγειν τοῦ χήματος. οἱ δὲ μαλακοὶ, καὶ πάνυ πόρρωθεν ἐνατρέπουσι. σχολὴν δὲ οἱ κομψόπολοι, καὶ ἐπιεικέσθαι, καὶ ζητῆς ἐπιδυμοῦντες. ὅτοι μάλιστά μοι σχολάσαι. τοῖς γὰρ τοιούτοις ἐγὼ χαίρω συνών. δούλους δὲ τοὺς καλουμένων ἀνθρώπων, οὐ θεραπεύω. τὰς δὲ χρυσᾶς στεφάνους, καὶ τὴν πορφύραν, τύφον νομίζω, καὶ τοὺς ἀνθρώπων καθαιρῶ. ἵνα δὲ μάθῃς ὅτι ἐγὼ χήματος, ὡς σὺ ἀνδράσι μόνον ἀγαθοῖς, ἀλλὰ καὶ θεοῖς πρέπον ἡγοῦμαι, ἔπειτα καθαιρᾷς αὐτὸ, σκέψαι τὰ ἀγάλματα τοῦ Θεῶν, πότερόν σοι δοκοῦσιν ὁμοίως ἔχειν ὑμῖν, ἢ ἐμοί. καὶ μὴ μόνον γε τὴν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ τὴν βαρβάρων τὰς ναοὺς ἐπισκόπει τοιούτων, πότερον αὐτοὶ οἱ Θεοὶ καμῶσι, καὶ ἡμφιεσμένοι ὡς ἐγὼ, ἢ καθάπερ ὑμεῖς, ἐξυρημένοι καὶ πλάττονται, καὶ γράφονται. καὶ μήτοι καὶ ἀχίτωνας ὄψῃ τοὺς πολλούς, ὥσπερ ἐμέ. τί ἂν ἐν τολμήσῃς ποτὲ τοῦτο τὸ χῆμα λέγειν ὡς φαῦλον, ἁπότε καὶ Θεοῖς φαίνεται πρέπον;

dum quocunque voluptati, indum quocunque ambitioni, interdum quò lucri ſtudio. Quin interdum ira, interdum metus, interdum aliud quidpiam hujuſmodi vos auferre videtur. Neque enim vos unum duntaxat equum, ſed multos inſilientes, aliàs alios, omnes furioſos, avehimini. Auferunt ergo vos in barathrum, ac præruptа. Vos tamen priuſquam cadatis, caſuros vos eſſe neſcitis. At detritum hoc pallium quod irridetis, & coma, habituſque meus tantam habet vim, ut vitam mihi quietam præbeat, utque agam quicquid volo, verſerque cum quibus volo. Nempe ex indoctis, atque ineruditis hominibus nemo me, ob hunc habitum, adire voluerit. Molles autem, etiam procul admodum me declinant. Sed conveniunt feſtiviſſimi, & modeſtiſſimi, & virtutis cupidi: hi potiſſimùm me conveniunt, quia ipſorum conſuetudine delector. Eorum verò fores qui homines vocantur, non obſervo: coronas autem aureas, ac purpuram pro faſtu habeo, hominesque derideo. At ut cultum hunc intelligas, non bonos modò viros, ſed ipſos etiam Deos decere, atque eum deinde, ſi libet irrideas, Deorum ſtatuas conſidera, utrum videantur vobis an mihi ſimiliores. Neque Græcorum ſolùm, ſed Barbarorum etiam templa circunſpicias, utrum ipſi Dii, ut ego, comati barbatique ſunt, an quemadmodum vos raſi finguntur, atque pinguntur. Quin plurimos etiam ſine tunicis conſpicies, ut me nunc eſſe vides. Quo pacto igitur audeas poſthac hunc habitum vitio dare, quum Deos etiam decere videatur?

ΨΕΥΔΟΣΟΦΙΣΤΗΣ, Η ΣΟΛΟΙΚΙΣΤΗΣ.

PSEVDOSOPHISTA; SEV SOLOECISTA.

ARGVMENTVM.

Tractat de Solœcismo Lucianus, quem veteres Latini, ut Gellius indicat, Stribiliginem vocarunt, Graci etiam Solœcon, atque illud innuit, haudquaquam ita expeditum, aut obvium cuivis esse, planè ac purè dicere, & ab omni vitio sermonis temperare, idque exemplo cujusdam, quem Pseudosophistam, à falsa, ut videtur, scientia atque doctrina persuasione, Solœcistam autem ab ipsa re appellat: qui cùm profiteretur se & loqui purè, & alios in sermone peccantes deprehendere facilè posse, interim ipse etiam illa, quæ nota ac manifesta sunt, ignorare fingitur. Ac principio quidem varias solœcismi formas exemplis cùm suis, tum aliorum proponit: postremò autem & quædam explicat, & quod in quo vitium & peccatum sit, ostendit.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Πρᾶγμα ὁ γνῶναι τὸ σολοικίζοντα δεινὸς, εἴτις καὶ φυλάξασθαι μὴ σολοικίζειν δυναθείς; Σο. ἐμοὶ μὲ δοκεῖ. Λυ. ὁ δέ γε μὴ φυλάξασθαι, οὐδὲ γνῶναι τὸ ὅπως ἔχοντα; Σο. ἀληθῆ λέγεις. Λυ. σὺ δ' αὐτὸς φὴς ὁ σολοικίζειν, ἢ πῶς λέγομεν σὲ τὸν σὸν; Σο. ἀπαίδευτον γάρ ἂν εἶναι εἰ σολοικίζοιμι τηλικοῦτος ὤν. Λυ. σκοπῶν δὲ ἕτερον φωράσεις δυνάμενον τοῦτο ἀφανίζαι, καὶ ἐλέγξαι τὸ ἁμαρτάνον; Σο. πανταπασί γε. Λυ. ἴθι νυν,

LYCINVS.

Num qui agnoscere solœcissantem potest, idem etiam cavere potest ne solœcisset? *Sol.* Mihi quidem ita videtur. *Lyc.* Qui vero cavere non potest, ille nec agnoscere potest eum qui talis est? *Sol.* Recte dicis. *Lyc.* Tu vero te negas solœcissare, aut quo pacto de te dicamus? *Sol.* Indoctus equidem essem, si cum tantæ ætatis sim, adhuc solœcissarem. *Lyc.* Proinde & alium deprehendere poteris qui hoc facit, & negantem convincere? *Sol.* Omnino. *Lyc.* Age nunc deprehende me solœcissantem. Iampridem enim

1 Α'πάγε] Negarunt multi hunc Dialogum esse Luciani, quoniam, inquiunt, nihil habeat salis: sed longè mihi videntur falli, nec attentè hunc Dialogum explorasse. Est enim mirè fabricatus propter varias texturæ significationes. De quibus copiosè Ammonius qui Dialogi hujus sufficiens Interpres esse poterit. Dialogi sequentes nullo modo Luciani thymum Atticum redolent, atque ipse Lucianus hoc testatum voluit, dum his verbis huic tractatui finem facit νυῦ δὲ διαλύσωμεν τὸν διάλογον. Bourd.

1 Α'γε τε

ἁμῦ λαβὼν σολοικίζοντ' ᾿ἄρτι ἦ σολοικιῶ. Σο. σόκουν εἰπέ. Λυ. ἀλλ' ἤνεγκε ἤδη τὸ δεινὸν εἴργασμαι, σὺ δ' οὐκ ἐπίστασο. Σο. παίζεις ἔχων. Λυ. μὰ τὼς θεώς, ἐπεὶ σολοικίσας ἔλαθόν σε ὡς οὐκ ἐπιστάμενον. αὖθις δ' σκόπει. εἰ γάρ σε φημὶ διῶκεῖν καθεύδοντ', ἐπεὶ ᾿ἆρα οἶσθ' ἃ

enim ſolœciſſare geſtio. *Sol.* Proinde dic. *Lyc.* At equidem jam grave iſtud commiſi: tu vero non agnoviſti. *Sol.* Ludis tu nunc? *Lyc.* Non per deos. Nam ſolœciſmo commiſſo latui te, perinde ac neſcientem. Rurſus autem conſidera. Neque enim te puto intelligere poſſe: quoniam alia quidem noſti, alia autem non noſti.

1 Ἄρτι Σολοικιῶ] Hoc eſt, *modo ſolœciſſabo.* Quæ locutio jam ſolœciſmo fœdatur. Ἄρτι enim non cum futuro jungebant Attici, ſed âut cum præſenti, aut præterito. Ἄρτι ἥξω, inquit Thomas Magiſter, ἔκ εἴπῃς ἀλλ' ἄρτι ἔρχομαι ἢ ἀφικόμην. Et Phrynichus in Eclogis dictionum Atticarum: Ἄρτι ἥξω μὴ δηλονότι εἴπῃς δηλ μέλλοντος, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἐνεστῶτος ἢ παρακειμένου, ἄρτι ἦκω, καὶ ἄρτι ἀφικόμην. Vbi male doctiſſimus interpres Ioannes Nunneſius. Ἄρτι ἥξω *nuper veniam*, cum verendum, *nunc veniam.* Et ἄρτι ἀφικόμην *modo veni.* Quibus ſignificant ἄρτι particulam futuro junctam non carere ſolœciſmo, cæterum præterito & præſenti recte jungi. Fallitur interpres, qui vertit: *Iampridem enim ſolœciſſare geſtio.* quippe qui putarit σολοικιῶ hic deſiderantis vim habere, & eſſe præſentis temporis, cum à themate σολοικίζω ſit futurum Atticum. Secundam hujus futuri σολοικιεῖς infra videbis, dum in verbo διάφορας referemus Moſchopuli verba. Idem male credidit ἄρτι non poſſe jungi præſenti, quod tamen contendit ex Gaza probare. Is quidem ἄρτι παρῴκηκε ſcribit dicendum, non negat tamen τὸ ἄρτι etiam præſenti jungi. Alioqui parum Attice dixiſſet Plato in Critone ἄρτι ἦλθες ἢ πάλαι. Paria his Pollux & Suidas, quorum hic ἄρτι dicit ἐξ ὑπογύου ſignificare, hoc eſt, modo, nuper, dicique de præterito, ut αὐτίκα de futuro. Ille ἄρτι, inquit, ὅ ἐστι πρὸ μικροῦ, καὶ νῦν δή ὅ ἐστι ταυτόν. Quod igitur hic præcipimus de ἄρτι, idem infra repetemus in νῦν δή. Proinde αὐτίκα μάλα σολοικιῶ dicendum. Sic & *modo* futuro junctum invenies. Terent. Andria: *Modo ibo ut apparetur dicam, atque huc renuncio.* Vtriuſque exemplum habes apud Ariſtophanem. In avibus: ὡς ἄρτι δύο τινὶ δεκάτῳ ταύτῃ ἐμοὶ καὶ τέκνοιμ' ὥσπερ παιδίῳ νῦν δὴ δύ' ἀμίλυ. Idem in pace: Γ' ἐστὶ νῦν δεῦρον οἷον ἄρτι μ' ἤρετο. Euſtathius ad Iliad. α p. 75. male putavit ἤδη ἢ σολοικιῶ hic legi. Τὸ ἤδη, inquit, χρόνου παλαιὸς τοῖς πλείοσι χρόνοις συνεπιμερίζεται τῷ παρῳχημένῳ, ὡς ἐνταῦθα ἐν τῷ ἤδη γάρ ποτε ἐμοὶ. καὶ τῷ, σ' ἤδη δύο ζήσεσθ' ἐφάσκετο. τῷ ἐνεστῶτι, ὡς τὸ ἤδη γάρ μοι εἴκοσιν ἔτη ἔστι. καὶ τῷ μέλλοντι, εἰ ἐδοκεῖ ὁ Ἀκιλλεὺς εἰς τῶτο ἀπερίσκεπτος, ὡς τὸ ἤδη λοίγια ἔρχα πάσῃ ἴσῃ. εἰ δέ τινες τῶτο ἀλλοιοῦσι γράφοντες, ἢ δὴ λοίγια ἔρχα ἔσεσθαι ἀντὶ τῶ, ὄντως δή. Idem alio loco: Καὶ τῶτο ὀρθὸν, καθὼς λοιπὸν ἀποδώσω τὸ Ἀκιλλείου σολοικισμόν, τὸ λέγοντα ἤδη σολοικιῶ. qui locus etiam à Suida refertur, ſed ab interprete Latino male ille Suidæ locus verſus eſt & intellectus. Recte Matthæus IX, 18: Ἄρτι ἐτελεύτησε, modo defuncta eſt, jam obiit. Sic III, 15. XXVI, 53. Ioh. IX, 19, 25. XIII, 38. XVI, 12. Ἄρτι apud Latinos eleganter exprimitur per *tantum quod*, & *commodum.* quæ & ipſa futurum reſpuunt. Sueton. Auguſt. cap. 94: *Iuliam primum Marcello Octavia ſororis ſuæ filio tantum quod pueritiam egreſſo, deinde ut is obiit M. Agrippæ nuptum dedit.* Idem 94: *Vectores nautaque de navi Alexandrina, qua tantum quod appulerat.* In Ner. cap. 6. *Nero natus eſt Antii* &c. XVIII *Kalendas Ianuarias tantum quod exoriente ſole.* Veſpaſ. c. 4. Cic. XV ad Atticum ep. 13: *Hæc cum ſcriberem tantum quod exiſtimabam ad te oratione eſſe perlatam.* Græv.

2 Ἀ' μὴν οἶσθα, ἀ ἦ ὃν οἶσθα] Hunc locum exponit Thomas Magiſter: Ἀ' μὴν ἃ δὲ μὴ εἴπῃς, ἀλλὰ πιὲ μὴν, πιὰ δὲ, εἰ ἢ Ἀκιλλεὺς λέγει. ὃν οἶδα εἰ τι πείζων,

οἶ' ὐκ οἶδα. Σο. εἰπὲ μόνον. Λυ. ἀλλὰ ξ νυῦ σολοικίσμ μοι, σὺ οἶ' ὐκ ἔγνως. Σο. πῶς γῦ, σὲ μηδὲν λέγοντ@; Λυ. ἐγὼ μ λέγω, κ σολοικίζω, σὺ οἶ' ὐχ ἔπῃ τῦτο δῆλον, ἐπεὶ [1]ὄφελον ξ νυῦ ἀκολυθῆσαι δυνήσῃ. Σο. Ἀκυμαστὰ λέγεις, εἰ μὴ δυνήσομαι κἀξεμαθεῖν σολοικισμόν. Λυ. κὴ πῶς ἂν δύναιο τ ἕνα μαθεῖν, τὰς τρεῖς ἀγνοήσας; Σο. τίνας τρεῖς; Λυ. [2]ὅλας δεκαχυείας. Σο. ἐγὼ μὲν σε παίζειν δοκῶ. Λυ. ἐγὼ δὲ σε ἀγνοεῖν τ ἀμφοῖν τῶν τῆς λόγους. Σο. κὴ πῶς ἄν τις μάθοι, μηδενὸς εἰρημένυ; Λυ. λέλεκται, κ σεσολοίκισκ πεπαυσῶ, σὺ ὁ ὐκ ἔγνως.

nosti. *Sol.* Dic modo. *Lyc.* Sed & nunc solœcismus à me commissus est, tu vero non cognovisti. *Sol.* Nam quomodo cognoscerem, cum tu nihil dicas? *Lyc.* Ego quidem dico, & solœcisso: tu vero non assequeris istud facientem: utinam etiam nunc assequi possis. *Sol.* Mira dicis, si nequeam solœcismum quis sit intelligere. *Lyc.* Quo pacto unum intelligeres, quando jam tres non animadvertisti? *Sol.* Quos tres? *Lyc.* Totos recens natos. *Sol.* Ego te quidem ludere puto. *Lyc.* At ego te ignorare eum qui in verbis peccat. *Sol.* Quomodo quis intelligat, quando nihil dictum est? *Lyc.* Dictus est, & solœcismus jam quadrifariam commissus, tu vero non cogno-

εἴτε σαυσάζων. λέγεται ὁ τῷ ῥητόρων διδάσκαλ@. Ἐπιτιᾷ δὲ ξ αὐτὸς ὁ μὲν ῥητορικὸν ἐπιδεικνὺς χ[3] ὁ ὁδὸν, ἃ δὲ ξ παρεκίνων· κὴ πάλιν ἐν Τίμωνι. Διδὲς ἀπατᾶσι τοὺς δεομένους ὧ μὲν πέντε δραχμὰς, ᾧ δὲ μνᾶν, ᾧ δὲ ἡμιτάλαντον. ὁ δὲ αὐτὸς ἔτ@ ἐξελέγχεται τῦτο ἐν ψυδοσοφιστῇ αὐτῦ. Male legitur in editis ψυδολογιστῇ qui alterius dialogi index est. Hic vero Thomas duobus productis locis altero ex Rhetorum magistro, altero ex Timone docet Lucianum eo ipso usum, quod in Pseudosophista suo damnat. Nec resipuunt alii. Herodianus in tertio ὧν μὲν ἐπισολὰς οἷς δὲ δῶρα οἰκειδίζων. Idem in v, ἃς μὲν ἀπέκτεινεν, ἃς δὲ ἐφυγάδευσεν. & in octavo: ἃ μὲν ἐκφορίσασθαι, ἃ δὲ καταφρόσωπα. Ibidem in eodem: δίνδρα πάντα ἐξέκοπτον, ἃ δὲ ἐκεπίμπρασαν. Iosephus: ἃς μὲν πατρῶα φιλία θεραπεῦσι, ἃς δὲ τὸ αὐτῶ κλέ@. Polybius in primo: ἃς μὲν ἐξέβαλον τ πολιτῶν, ἃς δὲ ἀπέφαξαν. Et in decimo sexto: ἃς μὲν ἐπέτρεψαν, ἃς δὲ παρέλυον αἰεί τι πρ@ς χρείαν ἀναλήμπον. Apostolus ad Romanos IX: ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦ@, ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. Et ad Timoth. κὴ ἃ μὲν εἰς τιμὴν, ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. Ælianus: Οὓς δὲ ἀπέδοντο, ἃς δὲ ἀπέκτεινον. Græv.

1 Ὄφελον δυνήσῃ] Hic rursus Thomas: Ὄφελον ἀντὶ τῦ εἴθε ὅπερ ἀεὶ ὀπτικῷ μὲν συντάσσεται, ᾗ παρελπλυθότι. εἰς τὸ, ὄφελον κατέβην σήμερον ἀγοδὸν μυ. Παρελπλυθότι δὲ ὡς τὸ παρὰ Θεολόγῳ· ὄφελόν γε μηδὲ ἓν παρεδρία. κὴ ἀπαρεμφάτῳ δὲ ὅτε ἀντὶ τῦ εἴθε ἔμελλον πίσῃ. Ἡ ἐφδοτ@ ἐν τῇ περάτῃ, μήτι ἴδειν ὄφελον. quo significat ὄφελον semper cum optativo jungi, quando significet utinam & ponatur pro εἴθε, aut cum præterito, aut cum infinitivo, præsertim cum pro εἴθε ἔμελλον accipiatur. vide & Moschopulum in collectione vocum Atticarum, qui pluribus hoc exemplis declarat. Vides igitur in ὄφελον δυνήσῃ solœcismum, hic enim cum conjunctivo conjungitur. *Idem.*

2 Ὅλας ἀρτιγυείας] Id est, *omnes pubescentes*, cum ἀρτιγυήτας *nuper natos*, *sive recentes* dicere debuerit. quemadmodum ea voce utitur in Alexandro, φέρων, inquit, ἄμφ ξ τ ἀρτιγύνητον Ἀσκληπιόν. Idem in Deorum dialogis: αὐτίκ τι ξ τὸ βρέφ@ αὐτῆς ἀρτιγύνητον. pro quo alibi νεογνὸν, & ἀρτίτοκον dicit, de furto

Mer-

[1] μέγα ἂν ἆθλον κατέπραξας ἄν ἀνωφ ἔγνως. Σο. ἐ μέγα μὲ, ἀναγκαῖον ἦ πᾶ ὁμολογήσωτι. Λυ. ἀλλ' οὐδὲ νῦ ἔγνως. Σο. πότε νῶ; Λυ. ὅτε τὸ ἆθλον ἔφλω σε καταπρᾶξαι. Σο. ὐκ οἶδα ὅ, τι λέγεις. Λυ. ὀρθῶς ἔφης, ἐ γὰ οἶδα. καὶ σεισὶν γε ἐς τὸ ἔμπροσθεν, ἐ γὰ ἐτέλεις ἔπεσθ. [2] σωιῶσω ἂν εἴπερ θελήσειας. Σο. ἀλλ' ἐγὼ βέλομαι σὺ οἷ' ὀδὲν εἶπας ὧν ἄνθρωποι σολοικίζοντες λέγωσι. Λυ. τὸ γὰς νῶ ῥηθὲν μικρὸν τί σοι φαίνεται κακὸν εἶναι; ὅμως ἦ ἀκηλέβησον αὖθις, ἐπεὶ ὐκ ἔμοιγε ὐσθαρ-

gnovisti. Magnum igitur præmium confecturus fueras, si cognosses. *Sol.* Non magnū quidem, sed necessarium confitenti. *Lyc.* Sed neque nunc cognovisti: *Sol.* Quando nunc? *Lyc.* Quando præmium confeciſſe te dixi. *Sol.* Non intelligo quid dicas. *Lyc.* Recte dicis, neque enim intelligis. Ac procede sane in anteriorem partem, non enim vis assequi. Intelligam enim si modo volueris. *Sol.* At ego volo: tu vero nihil dixisti eorum quæ homines solent cùm solœcissimum faciunt. *Lyc.* An tibi hoc quod modo dictum est, parvum aliquod malorum videtur esse? Sed tamen sequere denuo, quoniam non animadverti-

Mercurii adhuc infantis agens, qui cum id ætatis esset fertur etiam testudinem, id est chelyn fabricatus in cunis, de qua Aratus:

Καὶ χέλυς ὣς τὸ πάλαι; πλωὶ σ' ἐς ἠῶ καὶ παρὲκ λίκνῳ
Ἑρμείας ἐτόρησεν.

Vbi recte vertit Cicero:

Inde fides leviter posita & connexa videtur
Mercurius parvis manibus quam dicitur olim
In cunis fabricatus.

Sic enim legendum. vulgo ἀπροσδιοτύπως *in fimis fabricatus.* Appianus in Libyca historia: διέπλευσεν ἐς Σικελίαν ἔχων ἀμφ' ἑαυτὸν ἀξιολόγους ἐπιλέκτους τεσσαράκοντα. ubi ἐξιλογάτους non potuisset dicere. *Grav.*

1 Μέγα ἂν ἆθλον κατέπραξας ἄν] Hic μέγαν ἆθλον dicendum fuit, masculino genere. Proprie igitur Lucianus, ἆθλόν τινα τῶν τῷ βασιλεῖ ἐπιτιλῶν. Idem in fugitivis: Τρισκαιδέκατον γὲν ἆθλον οἶκ τῶν τυχόντ μικρὸν ἐκτελέσειν. Et in Deorum judicio: τῷ δ' ἀγῶνι τὸ ἆθλον εἶσι ἀναγκὲς τὸ μῆλον. Vbi legendum: τὸ ἆθλον, ut præmium significet. Idem in Gymnasiis recte τὰ ἆθλα δώσαιτο ἀναλεῖσθαι. Et in Saturnalibus: καὶ ἆθλα ἀναιρεῖσθ τ ἀλόντα. Quod autem Lucianus ἆθλα ἀναιρεῖσθαι dixit, id Plato in secundo de legibus φέρειν νικητήρια, accipere præmia. Ἆθλα, βραβεῖα, ἀριστεῖα, γέρα, ἐπίχειρα, ἄπαθλα & νικητήρια idem significant propemodum. Demosthenes in epistola ad Athenienses de Lycurgi liberis: καὶ μὴ γὰρ ἓ φυγὴν ἐπίχειρα τ ὑπὲρ ὑμῶν πεπονηκότων ἔχωτ. Ammonius: ἆθλ@, inquit, & ἆθλον διαφέρ. ἀσυνικῶς μὲν γὰρ τ ἀγῶνα ἆθλοῖ, ἑκατέρως δὲ τὸ ἆπαθλον. Paria his scribunt Moschopulus & Thucydidis interpres ἀνώνυμ@. ἆθλον, inquit Moschopulus, τὸ βραβεῖον, ἆθλ@ ὁ ἀγών. Idem.

2 Σωιῶσω ἂν εἴπερ θελήσειας] *Intellexisses utique, siquidem voluisses.* Sic interpretare. Vt σωιῶσω dictum inusitate, pro quo Atticus dixisset σωιήσεις ἄν. Medius scilicet aoristus pro activo. Micyllus tamen σωιῶσω putavit esse futuri activi primam personam, & in εἴπερ θελήσειας verbo optandi modo juncto solœcismum esse. forte non male. Nam εἴπερ indicativo junctum omnino usitatius est. *Idem.*

[1] Ἀλ-

μήντε. Σο. μὰ τὸν Θεὸν οὐκ ἔγωγε. Λυ. [1] ἀλλὰ μὲν δὴ μεθῆκα θεῖν λαγὼ τὸν ταχύν, ἔπειτα παρῆξας; ἀλλὰ ἐ

tisti cursu digredientem. *Sol.* Ita per Deos, ego quidem non. *Lyc.* At vero dimisi currere leporem celeriter. Num præteriisti? sed

1 Ἀλλὰ μὲν δὴ μεθῆκα θεῖν λαγώ] De hoc accusativo Atheneus lib. IX, p. 400. Τρύφων δέ φησι, τὸ λαγὼν ὀφθὲν αἰτιατικῆς ἐν Δαναΐσιν Ἀριστοφάνης ὀξυτόνως, καὶ μὴ τὸ ν λέγει. Λύσας ἴσως δὲ τὸ λαγὼν σωιαερπάσεται ἡμῶν· καὶ ἐν Δαιταλεῦσιν. ὀπτὰ λαγὼν πίλλων τὸ λαγὼν ὀφθήσομαι. Ξενοφῶν δ' ἐν Κυνηγετικῷ χρῆσθαι τῷ λαγῷ φησὶ περισσωμένως, ἐπεὶ τὸ καθ' ἡμᾶς ἐστι λαγός. Πάντα γὰρ τὰ παρὰ τοῖς λεγόντων ἡμῶν ἐκείνοις φασὶ γένων, καὶ λαὸν λεών, ἕτερα λαγὸν ὀνομαζόντων ἐκείνοι λαγὼν ἐρῶσι. τῇ δὲ τὸ λαγὸν ἐπικῇ αἰτιατικῇ ἀκόλουθός ἐστιν ἡ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἀμύκλῃ Σατυρικῷ πληθυντικὴ ὀνομαστική·

Γέρανοι, κορῶναι, γλαῦκες, ἴκτινοι, λαγοί.

Τῇ δὲ λαγὼν ἡ διὰ τοῦ ω παραπλησίως φερομαγρυνομένη, λαγὼ παῖ· Εὐπόλιδι ἐν Κόλαξιν ἵνα μὴ παρὰ μὴ βατίδος ἐ λαγὼ, καὶ γυναῖκες εἰλίποδες. εἰσὶ δ' οἱ ἐκ ταύτ' ἀλόγως χ' ἡ τελευτῶσαν συλλαβὴν περισσωμένως φερόμενοι. δεῖ δὲ ὀξυτονεῖν ἡ λέξιν. ἐπεὶ δὲ τὰ εἰς ος λήγοντα ἢ ὀνομάτων ἁμίτονά ἐστι, κἂν μεταληφθῇ εἰς τὸ ω παῖ· Ἀττικοῖς, ναὸς, κάλως, νεὼς, κάλως. ἔστιν δ' ἐχρήσατο τῇ ὀνόματι ἐ Ἐπιχάρμῳ καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ὁ τῶν Εἵλωτας ποιήσας, εἶτα ἐστι τὸ μὴ ἰακὸν λαγός.

Λαγὸν ταρέξας σκεῖσθαι ἡ σκαλάσιον.

Τὸ δὲ λαγὼς Ἀττικόν. λέγεται δὲ ἐ Ἀττικοὶ λαγοί. ὡς Σοφοκλῆς·

Γέρανοι, κορῶναι, γλαῦκες, ἴκτινοι, λαγοί.

Τὸ μὴν τοι ἢ αὖτῶν καὶ λαγωόν, εἰ μὴν ἐστιν Ἰωνικὸν πλεονάζει τὸ ω. εἰ δὲ Ἀττικὸν τὸ ο. Tryphon inquit: *Aristophanes in Danaidibus* τὸ λαγὼν *accusandi casu acuto notavit accentu, addita* ν *littera. Sic pedicu solutum fortassis leporem nobiscum ille rapiet. Idem in Epulonibus: Perii dum leporem vello, me quisquam adspiciet. Xenophon libro de venatione* λαγῶ *dixit absque* ν, *accentu circumflexo. Nos enim* λαγὸς *nominandi casu dicimus, & accusandi casu* λαγὸν, *velut* ναὸν, λαὸν, *quod Athenienses* λαγών, νεών, λεών, *cum* ω. *Accusativo singulari* λαγὸν *respondet apud Sophoclem in Amycle Satyrico nominativus pluralis* λαγοί· *Grues, cornices, nebulæ, milvi, lepores. Accusativo vero singulari* λαγὼν *pluralis nominativus* λαγὼ *scriptus per* ω *apud Eupolidem in Assentatoribus: Vbi aderant raiæ, lepores & faminæ inflexis pedibus incedentes. Quidam præter rationem horum ultimam syllabam cum accentu circumflexo proferunt. Nam cum accentu acuto dictio pronuntianda est, quandoquidem quæ vocabula in* ος *finiunt, etiamsi ab Atticis in* ω *mutentur, retinent tamen eundem accentum, ut* ναὸς κάλως, νεὼς κάλως. *Sic Herodotus videlicet usus est hoc nomine, sic Epicharmus & qui Eilotas composuit. Ionicum est* λαγὸς. *Vt* λαγὸν, *id est, leporem turbatum ferit. Et* λαγὸν (*h. e. leporem*) *marinum edit.* λαγὼς *quidem cum* ω *Atticum est, quamvis & interdum Atticis* λαγὸς *per* ο *dicunt, ut Sophocles: Grues, cornices, milvi,* λαγοί. *Quod vero dicunt* πλὴν καὶ λαγωὸν, *id est, timidum lepidum, si Ionicum est redundat* ω, *sin Atticum redundat* ο. Ex quo loco discimus Atticos dixisse λαγὼν in quarto casu, non λαγὸν, ut hic Lucianus. qui & de domo sua: ἀνέχων τὸ λαγών. Herodotus λαγὸν μεγαλωστὶ μέν. Ibid. διώκοντα τὸ λαγὸν κύρβ. Idem in Polyhymnia: ὥσπερ γὰρ ἔτικε τὸ λαγών. Herodotus in Thalia etiam λαγωὸς dixit, & in Melpomene λαγὸν in accusativo. Quod autem Athenæus recte observavit Xenophontem τὸ λαγὼ dixisse docent loca subjecta ex venatione: ὅταν δὲ καθελὼν αὐτὸν θῇς τὸ λαγώ. Ibidem ἐστὶ δὲ ἐ ἀγαθὸν τὸ διώκειν τὸ λαγὼ ἀγαθὸν δὲ καὶ κυνᾶς. Et in primo institutionis Cyri: Περὶ δ' αὐτὸν λαγώ. Et in secundo: Ἀστὸς δὲ ἐπιπάμφυρ αἴσι ὡς κατεῖδε τὸ λαγώ. Quæ omnia loca circumflectenda erunt contra fidem exemplarium si Athenæo credimus. Videtur etiam Lucianus in θεῖν pro θεῖναι ἰωνολοιδορεῖσθαι. Libanius certe in ἀνηρ-

νῦν ἔξεστιν ἰδεῖν ἢ λαγοί. εἰ δὲ μή, [1] πολλοὶ γὰρ ὧμοι λαγὼ λήσουσί σε ὑπὸ σολοικισμοῦ πεσόντες. Σο. ὑ λήσουσι. Λυ. νὴ μὰ ἔλαθόν γε. Σο. θαυμαστὰ λέγεις. Λυ. [2] σὺ δὲ ὑπὸ τῆ ἄγαν παιδείας διέφθορας, ὥς τε μηδ' αὐτὸ τοῦτο σολοικίζον-

sed & nunc licet videre leporem. Si vero non, multi inde lepores facti latebunt te in solœcismo jacentes. *Sal.* Non latebunt. *Lyc.* At vero latuerunt certe. *Sol.* Mira dicis. *Lyc.* Tu vero præ nimia eruditione corruptus es, ut neque ipsum hoc solœcissantes intelli-

ἀνθρώπινον] Ἀγαμέμνονα, inquit, περιδεῖν ἄνω ἐκ κάτω. Et Gregorius Theologus in priore in Iulianum invectiva, διὰ τῆ ἀγορᾶς δεῖσαι βοῶντες ἐ λέγοντες Χριστιανοί. Cæterum pro ἄγε παρῆξε; lege ex MS. Codice, cujus excerpta in meas manus pervenerunt postquam hæ notæ typis fuerunt descriptæ: ἄγε παρῆξεν. Sane præteriit. *Grav.*

1 Πολλοὶ γὰρ ὧμοι λαγοί] Hic λαγοὶ dixisset Sophocles ut vidimus supra. Licet Pausanias λαγὼ ὁ ἐ ἅλφος, & οἱ λαγοὶ sint ἀδικοὶ, & Xenophon etiam λαγὼ dixit in primo institutionis Cyri: Καὶ ὡσὺς οἷα χαρία φεύγειν αἰρῆνται οἱ λαγὼ ἐν τόποις τὲ δίκτυα δυσέκβατα ἐκπετάνυσε ἵνα ἐν τῷ σφόδρα φεύγειν αὐτὸς ἑαυτὸν ἐμπίπτων ἐνίδυ. Quæ male sic vertunt: *In quem venatoribus capiuntur. Hic casses visu difficiles tetendisse, quo in vehementi cursu ipse seipsum incidens convincret.* Sed quis hæc intelligit? Verte: *Quaque ad loca lepores fugere instituerint, in eis latentia retia intendebat, ut rapido cursu ipse se in retia induceret.* Dicimus enim φεύγειν αἰξίμου profugam adorno, meditor. *Idem.*

2 Σὺ δὲ ὑπὸ τῆ ἄγαν παιδείας διέφθορας] *Corruptus es vel perüsti.* passive. cum tamen hoc verbum proprie perdidisti significet. Sic sane docuit Moschopulus: διέφθορε ἦδος τὸ διαφθεῖραι, ὑ τὸ διαφθαρῆναι. Ἀρίσταρχος δὲ Κόρεις· διέφθορε τῆ ὄρνιν. Μένανδρε· Ἀδιλφοῖς· οἱ δ' ἴσι τῆ κάλω διεφθορώς. Οὐμε· φένας ἀλὰ διέφθορας, (id est, διεφθάρης τὰς σαυτῆ φένας) ὅθεν εἰ διεφθορὼς αἷμα εἴπεις ἀπηχῶς σολοικιεῖς. Phrynichus: Διεφθορὼς αἷμα τῆ ἁμαρτόν τινες ἰατρῶν ἔτω σολοικίζοντες. δέον λέγειν διεφθαρμένον αἷμα. Τὸ γὰρ διέφθορε, διέφθαρται. Ammonius ferme eadem omnia. Non satis igitur Attice Plutarchus in præceptis Politicis: Ἀφελὼν σολὺ τῶ διεφθορότε αἵματε. Idem in præceptis valetudinis: Τοῖε μὲ κεχαλῶσι μηδὲ διεφθορότι φλίσμα ἐ χλιὰν πινεῖ. Idem in libello *si apte sutiere sapiat.* Διεφθορότι τελείως ὑπὸ δρχίας. Etiam in Phocione: Ἡ Κάτωνε δργαιοτροπία ἐπηχυμμένη βίοις διεφθορόσι. Iosephus V Orig. γέλα δ'δωσι διεφθορὸς ἤδη. *Corruptum lac.* Synesius: Ἦν μὴ κρίνωσιν οἱ διεφθορότες τῆ δίκαιον. *nisi judicent qui corruptis sunt judiciis.* Audiamus nunc Thomam Magistrum qui in diversa est sententia: Διέφθορεν, inquit, ἀντὶ τῆ διεφθόρει. Λυκιανὸς δὲ τῆ Ἡρακλέες ἐ Ἀσκληπιῆ διαλόγε· Γᾶ' ἀμφοῖν διεφθορὸς τὸ σῶμα. ἔπαιξε δὲ ἀντὶ τῆ ἴρθειρε. Σοφοκλῆς δὲ Ἠλέκτρᾳ· τὰς ὕσας τέ μου ἐ τὰς ἀπούσας ἐλπίδας διέφθορεν. ἴσι δὲ ὁ παρακείμενε, ὲ χρόνε. Ἀριστίδης δὲ Περικλέι· Ἡ πῶς ἂν Ἀθηναίως εἴη διεφθαρμένε. Iosephus. ἢν δὲ αὐτοῖς ἐ τῆ διεφθορότων ἐν ὀφθαλμὲς σωκρισμένε. id est, captus oculis. Cleomedes lib. 2. Κυκλικῆς θεωρίας· τὰ χῆ ἡμιλωίαν αὐτῶ διεφθορότα passive. Vtraque significatione utitur Philostratus. In Cixia: Γᾶ τῶ Θεσσαλίας ἐ τ' ἐκείνη ὁμιλίας διεφθορέναι αὐτόν. id est, corruptum esse. Idem in Scopeliano: ἐκλιδωσι τύπες λίθες βάλλεσθαι ὡς διεφθορότα αὐτῶ τῆ ἰόν. *Iussit Rhetorum imagines lapidibus peti propterea quod sibi filium perdidissent.* Idem in Polemone: φασὶ δ' ὅσοι φοιτᾶ διεφθορότων ἤδη αὐτῶ τῆ ἀρχόντων. Et in eodem: Οὗτος μὲ τῶ μειρακίε Οὐαρε, διεφθορὸς ὑπὸ τῆ καλάκων. Lucianus in Nigrino: ἀκόων διεφθορότων ἀσμάτων. quod active & passive potest accipi *audiens corruptas cantilenas, aut corrumpentes.* Idem.

1 Οὐ

ἕως καπενεῆσαι. [1] ὁ γὰρ ὡσάσειν αὐτῷ τὸ τίνα. Σο. πῶς τοῦτο μὴ ἐκ οἶδα πῶς λέγεις· ἐγὼ δ' πολλὰς ἤδη σολοικίζουσας κατεῖδον. Λυ. καίμε τοίνυν ἔσῃ τοῦτο, [2] ὅταν τι τῶν παιδίων ψελλὸν τὰς τίτθας θηλαζόντων. ἢ εἰ δ' νῦν ἔγνως σολοικίζουσί με, [3] ἤδη αὐξάνοντα παιδία σολοικισμὸν ποιοῦντ' μηδὲν εἰδότ.

telligere possis. Deest enim ipsi distributiva vox τινά. *Sol.* Hæc quidem non intelligo quo pacto dicas: ego vero multos jam solœcissantes perspexi. *Lyc.* Et me igitur scies tunc, quando puer quispiam eris, eorum videlicet qui mammam adhuc sugunt. Aut si nunc non cognovisti solœcissantem me, neque crescentes pueruli solœcismum facient nihil intelligenti.

1 Οὐ γὰρ ὡσάσειν αὐτῷ τὸ τίνα] Eundem habet intellectum quem his verbis expressit Ammonius: διέφθαρται μὲν γὰρ ὑφ' ἑτέρᾳ, διέφορα δὲ τὰ ἕτερον, μὲν τὸ τίνα & τὸ ἕτερον idem significet. Nimirum διέφορα cum activum proprie sit exigere post se accusativum. Interpres τὸ τίνα putat referendum ad λαχῶ. Græv.

2 Ὅταν τι τῶν παιδίων ψελλὸν τὰς τίτθας θηλαζόντων] Hoc est, *nutrices lactentium* ut solœcismo solœcismum explicemus. Audiamus nunc Thomam & Moschopulum quorum hæc sunt verba: Θηλάζῃ τὸ θῆλυ μεταβατικῶς ἐπὶ τοῦ τεκόντος ἀμεταβάτως. *Lactat mulier quos peperit & lactent nati absolute.* Attice igitur Ælianus XIII, 1: Ἡδέως τῷ βρέφει θηλάσειν αὐτό. *Delectata infanti ubera ei præbuit.* Et Philostratus Sophista in imaginibus, λέγεται δ' ἔν ἀεὶ τῷ θηλᾶν θηλάζειν τι αὐτὸν ἀπεικ. Et Lysias: Ἐπειδὴ παιδίον ἐγένετο ἡμῖν ἡ μήτηρ αὐτὸ ἐθήλαζεν. Recte habet & illud in hymnis Davidis: ἐκ στόματος νηπίων & θηλαζόντων. *Ex ore infantium & lactentium.* Nec illud male in sacris codicibus: Οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις, καὶ ταῖς θηλαζούσαις. Cum illo μακρὰν αἱ θεῖραι & κοιλίαι αἱ ἐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἱ οὐκ ἐθήλασαν. Contra illud Luciani præceptum vero facit: Μακρὰν ἀπὸ κοιλίας ἀβαστάσασά σε & μαστοὺς ἃς ἐθήλασας. Dic igitur τὸν ἐν τῇ τίτθῃ θηλαζόντων non autem τὰς τίτθας auctoritatem secutus Luciani in Antiocho: Τὸ δὲ ἕτερον, inquit, ἐπὶ τῆς ἵππου θηλάζῃ εἰς τὸν πωλικὸν τρόπον. De Hippocentauro agens pullorum instar fugente. Male Plutarchus in Romulo matrem aut nutricem θηλαζομένων vocat, & pueri θηλάζοντες ἀφθόνως τὸ θήλεον. Galenus ὑγιεινῶν primo: Ἀφροδισίων τε παντάπασιν ἀπέχεσθαι κελεύω τὰς θηλαζούσας παιδία γυναῖκας. Idem eodem in loco: ἐγώγε συμβουλεύσαιμι ἂν εἰ κωλύσειεν ἡ θηλάζουσα τὸ παιδίον. Suidas de hac voce paulo aliter: Θηλάζειν ἐπεργαστικῶς ὑμεῖς ἀνεπιλαμβανόμενοι τοῦ ῥήματος ὅτι τὰ παιδία τὰ θηλαζόντων. Lysias δὲ πανδήμως ὅτι γυναικὸς παρεχούσης γάλα. Attice igitur Lysias in supra posito exemplo. Interpres hic à vero longissime aberravit. *Idem.*

3 Οὐδὲ αὐξάνοντα παιδία σολοικισμὸν ποιοῦντ'] Carpit hic eos Lucianus, qui verbo αὐξάνω utuntur pro αὔξομαι, vel αὐξομαι. Et sane apud idoneos auctores, Aristotelem, Theophrastum, Platonem, Demosthenem, Isocratem, Xenophontem, Thucydidem, Philostratum, Lucianum verbum αὐξάνω in notione passiva, ut loquuntur, nusquam invenitur. Active vero nonnunquam Plato in Timæo: Σπείρας & ἐκφυτεύσας ἐγὼ παραδίδωμι. Τὸ δὴ λοιπὸν ὑμεῖς ἀθανάτῳ θνητὸν προσυφαίνοντες ἀπεργάζεσθε ζῶα & γεννᾶτε, προμήθειαν τε διδόντες αὐξάνετε & φθίνοντα πάλιν δέχεσθε. Cicero elegantissime vertit in libro de universo ut omnia: *Quorum vobis initium statusque traditur. Vos autem ad id quod erit immortale partem attexitote mortalem. Ita orientur animantes, quos & vivos alatis, & consumtos sinu recipiatis.* Sed pro *status* in hoc loco legendum est *satus*. Nec enim rationem & conditionem harum rerum tradit, sed originem & causas originum. Et sic legendum esse ex Græco satis constat, ubi σπείρας legitur, quod Cicero *satus* vertit. Hac voce vero Cicero & alibi utitur. In eodem fragmento, & eodem cap. 11,

pau-

Σω. ἀληθῆ λέγεις. Λυ. καὶ μὴν εἰ ταῦτα ἀγνοήσομεν, οὐδὲν γνωσόμεθα τῶν ἑαυτῶν, ἐπεὶ καὶ τόδε σολοικισθὲν ἀπέφυγε σε. [1] μὴ τοίνυν ἔτι

genti. Sol. Vera dicis. Luc. Atqui si hæc ignorabimus, nihil cognoscemus nostrorum propriorum: quoniam & hic soloecismus quem nunc feci, fefellit te. Ne igitur di-

paulo ante: *Sic igitur, ut ab his traditum est, horum Deorum ortus habeatur, atque dicatur, ut Oceanum salaciamque Cœli satu, Terraque conceptu generatos edidisse memoremus.* Ibid. *Hæc vos qui Deorum satu orti estis attendite.* Tuscul. quæst. lib. II: *Cultura animi Philosophia est, quæ extrahit vitia radicitus & præparat animos ad satus accipiendos.* Idem de senectute: *Quid ego vitium ortus, satus, incrementa commemorem?* Sed redeamus in orbitam. Scriptor incertus apud Stobæum: αὐξάνειν δ' οἷόν τε. Nam illud Euripidis apud Stobæum: καὶ τὸν φονῆσαι μήποτ' αὐξάνειν σθένος, alibi apud eundem legitur castigatius αὔξειν ἐν σθένει. Est tamen alius locus Euripidis, in quo active capitur. In supplicibus: σωθέντες τ' αὐξάνουσ' ἀνδρὸς δίκης. Et in illo Zoroastri: μὴ σύγε αὔξαιε πλὴν εἰμαρμένην. Synesius περὶ φαλάκρας passive dixit: ὅτι τρέφει κἂν τοῖς ζῶσιν ἐστὶ νεκρόν, ἀλλ' ὅτι τεθνεώτων αὔξουσι, id est, crescunt. Active autem, ἔτι μὴν ἂν κἂν αὐξήσειεν ἡμῖν ἐν τῇ σθένει τὸν τῆς ἐξολισθήσεως καταλογον. Synesius idem περὶ προνοίας· αὔξειν δὲ ἅπαν ἀνάγκη τὸ τιμώμενον, καὶ ὄρρειν ἀνάγκη τὸ ἀμελούμενον. Ratione autem caret quod illud Sophoclis in Traginiis. Τὸν Καδμογενῆ τρέφ', τόδ' αὔξε βίστε σωλύπονον. Id est, *Herculem alit & auget industria*, Interpres Græcus ita interpretatur αὔξε ἀντὶ τῆ αὔξειαι. Condonandum autem est reverentiæ sacræ scripturæ, quæ his superstitiosis Grammaticorum & Atticorum legibus semper soluta fuit. Magnus Erasmus in illud Apostoli scribens quarti ad Ephesios: Αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, negat verbum αὐξάνω aliam habere significationem quam neutralem. Sed præter superius à me adducta, hic producam unum locum, ubi citra controversiam bis capitur active. Is est in prioris ad Corinthios capite tertio: Ἀπολλὼς ἐπότισεν ἀλλ' ὁ Θεὸς ἠύξανεν, ὥστε ἔτε ὁ φυτεύων ἐστί τι, ἔτε ὁ ποτίζων, ἀλλὰ ὁ αὐξάνων Θεός. In iis vero omnibus, quæ subjiciemus exemplis passive capitur. Matth. VI, 28. Luc. I, 80. & XIII, 19. Act. VI, 7. VII, 17. XII, 20. Joh. III, 30. Colos. II, 19. II Thess. I, 3. Petrus II ep. cap. ult. αὐξάνετε δὲ χάριτι καὶ γνώσει τῇ Κυρίε. Iosephus in quarto antiquitatum: Πολλῷ μᾶλλον αὐξειν καὶ φύεσθαι. Thomas Magister sentiens cum Ecclesiasticis scriptoribus dissentit à Luciano, quem operæ pretium est audire. Τὸ αὔξειν, inquit, ὅλη ἐνεργητικῆ, οἷον αὔξει ὁ Ἥλιος, καὶ ὑγρότης τὰ φυτά. Δημοσθένης δὲ τῷ ἀεὶ στρέφε. Τὰς δυσκόλειας τῶν πατρίδων θεραπεύειν, ταύτας αὔξειν, μὴ τύτων εἶναι. Καὶ αὔξει ἀντὶ τῆ αὐξειαι. Ἀριστείδης δὲ τῷ εἰς Ῥόμλον. Ἀλλὰ δὲ εἰκότως ἠύξησεν ἡ ἀρχή. αὐξάνει ὅλη παθητικῆς τιμῆσίας, καὶ αὐξάνει τὰ φυτά, οἷον αὔξεται δὲ χεται δὲ αὐξάνομαι ὅλη τῆ αὐτῆ σημαινομένῳ. Οὕτως Δημοσθένης δὲ τῷ αὐτῷ λόγῳ. Οὔκουν ἐπίσης δὲ ἡ πατρὶς ηὐξάνετο. Hic docet αὔξειν esse augere, facere ut aliquid crescat; interdum tamen accipi pro crescere, quod unico ex Aristide exemplo probat. Αὐξάνειν vero accipi passive pro crescere, quamvis etiam in illa notione legatur αὐξάνομαι. Hæc quidem Thomæ sententia. Tu vero, quisquis Atticus esse voles, active dicas αὔξω, & αὐξάνω, passive vero αὔξομαι & αὐξάνομαι, tametsi elegantissimus scriptor Iosephus in secundo ἀρχαιολογίας passive dixerit δὲ αὔξονται τῇ πάθει. Et eodem capite active: ἡ εἰκαία αὔξουσι δυσδαιμονίαν. Et in Octavo Ἀλόντων rursus passive: φιλία ὑπὸ τύτων ηὐξήσατο. passive. Nec nobis obstare debet unius Aristidis exemplum à Thoma adductum. *Grav.*

1 Μὴ τοίνυν ἔτι λέγειν] Pro μὴ λέγε. Lucianus in amoribus: Τὸ δὲ ἡμῖν τὰ πάλαι πλέα τῆ ἐρωτικῆς παραίνεσι. pro παραιτεῖ. Poëtis hoc & legum latoribus familiare, haut scio an barbarum in prosa. *Idem.*

1 Μὴ-

λέγειν, ὡς ἱκανὸς εἰ καὶδεῖν τὸν σολοικίζοντα, καὶ αὐτὸς μὴ σολοικίζειν, καίγω μὲν ἔφην. Σωκράτης δ' ὁ δὴ Μόψου, ὦ συνηθόμην ἐγὼ Αἰγύπτῳ, τὰ τοιαῦτα ἔλεγεν ἀνεπαχθῶς, καὶ ἐκ ἤλεγχε τὰ ἁμαρτάνοντα. ὥστε μή τοι γε τὸν ἐρωτήσοντα [1] πηνίκα ἔξεισι, τίς γὰρ ἂν, ἔφη, ἀπαντήσειέ σοι σοὶ τὴ σήμερον, ὡς ἐξιών; ἑτέρῳ δ' φήσει; [2] ἱκανὰ ἔχω τὰ πατρῶα.

dixeris amplius te posse deprehendere solœcissantem, & ipsum solœcismum non committere. Atque ego quidem hoc pacto. Socrates autem qui à Mopso genus ducebat, cum quo in Ægypto versatus sum, hujusmodi dicere solebat citra invidiam, neque aperte coarguebat eum qui sic peccasset: verum ad eum qui interrogabat, πηνίκα ἔξεισι? Quis enim, inquit, responderit tibi de hodierna die tanquam exiens? Alio autẽ dicente, ἱκανὰ ἔχω τὰ πατρῶα. Quo-

1 Πηνίκα ἔξεισι] Hic solœcismus in hoc vertitur, quod πηνίκα posuerit, pro quando vel quo tempore, cum Atticis significet tantum ἀνα hora? Docet Suidas: Πηνίκα ἐστὶν ὥρα τ ἡμέρας, ἀντὶ τῦ ὁποία ὥρα ἐστὶ τ ἡμέρας. ὥρας γὰρ ἐξέταζον ἐ κριταὶ. Πηνίκα ἢ ἐξώρμησε τ γυναῖς. Τὸ δὲ ἀνταποδοτικὸν, ὁπηνίκα; μικρόν τι μ' μεσημβρινόν. Τὸ δὲ Πηνίκα ἀπ' ἀπόλατο, ἀκ ἀττικὸν ἀλλ' ἀρχαϊκόν, ἀλλ' ἀπερεῖς. ἔστ δὲ ἀντὶ τῦ ποτὲ δηλοῦ. παρίλκει γὰρ τὸ ἄττα. ἐπεὶ ἔστ τὸ πνὰ σημαίνῃ. ἔστ τὸ ἄπνα. ἀλλὰ γὰρ τέτοιν ἀμοιβῇ τὸ ὁπηνίκα. Sic hic locus legendus. ex scholiaste Aristophanis, cujus hæc sunt verba: ποῖα ἐστὶν ὥρα τ ἡμέρας. τῦτο δὲ ὅλη ὥρας ἐξέταζον ἐ κριταί. Sic enim legendum ex Suida, non διαιρέσεως. Apud Suidam vero male legitur ἐζέτην pro ἐξέταζον. Sed alia quoque in hoc loco restituta sunt. Interpres vero Suidæ hic nihil vidit, & varie hallucinatur. Sic autem hic locus est vertendus: Πηνίκα ἐστὶν ὥρα τ ἡμέρας, dicitur pro ποῖα ὥρα ἐστὶ τ ἡμέρας; (h. e. quota est hora diei?) Horas enim sic explorabant non tempora. Quota vero nocti hora egressus est? Quod vero huic respondet est ὁπηνίκα. (id est, illa hora.) paulo post meridiem. Illud vero: Πηνίκα ἄττα ἀπόλατο, (quando periit?) neque Atticum est, neque obsoletum, neque rectum. Est vero dictum pro ποτὲ δῆτα, quando. Abundat autem illud ἄττα. Quia neque τινὰ significat, neque ἄτινα. Nihil enim horum quadrat ad vocem ὁπηνίκα. In eadem sententia est Thomas Magister: Πηνίκα, inquit, μὴ εἴπῃς ὅτι χρόνε. Ἐ'στ γὰρ ὥρας δηλωτικόν. Εἰπόν[1]@ δέ τιν@, πηνίκα ἀποδημήσεις; ἐὰν εἴπῃς μ' δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ἐκ ὀρθῶς ἐρεῖς. Οὕτω γὰρ ὡς ἔφημεν εὔχηται παρὰ πᾶσι τοῖς δοκίμοις. ὥστε τοῦτο & τὸ πλησιαίτατο & τὸ πλησιόδη, καὶ πνίκα λέγε. Πλάτων ἐν Κρίτωνι· Τί πλησιόδη ἀφῖξαι ὦ Κρίτων; ἢ ὑ φανῇ ὅτι ἐστί; Κριτ. πάνυ μὲν ἔγ. Σωκρ. πνίκα μάλιστα; Κριτ. Ὀ'σθε@ βαθύς. Καὶ αὖθις ἐν Φαίδωνι. Μὴ αὖξιον πλησιόδη ἡκέτι ἢ ἀνθρώπων ἀδύσις. Hunc Platonis locum imitatus est Aristides in legatione ad Achillem: Τί κωλύε & ἡμᾶς αὖξιον κεῖσθαι πλησιόδη; Id est, Cras hac hora. Phrynichus fere eadem omnia: Πνίκα, inquit, μὴ εἴπῃς ἀντὶ τῦ ποτὲ. ἐστὶ γὰρ ὥρας δηλωτικὸν· οἷον εἰπόν[1]@ τινός· πνίκα ἀποδημήσεις; ἐὰν εἴπῃς ἴωθεν ἢ σὺν μεσημβρίαν ὀρθῶς ἐρεῖς. Male vir doctissimus Ioannes Nunnesius ὥρας exponit hic horas anni, & per eas quatuor anni tempora intelligit. cum de partibus diei, ut & ex Suida, & ex subjecta responsione apud Phrynichum apparet, sint capienda. Recte igitur Philostratus Atticorum canon in vita Polemonis: Ἤ'ρετο ὁ πανυπερσόφως & ὑποκριτὴν πνίκα εἴη ὅτε τ σκιωῖς ἴλαθι, τῦ δὲ εἰπόντος, ὡς μεσημβρία πυγχάνοι ὄσα. Attice etiam dixit Lucianus in Gallo: Καὶ πνίκα ἤδη λελάδηκεν. Et Aristophanes in Avibus: Πνίκα ἐστὶν ὥρα τ ἡμέρας; ὁπνίκα. μικρόν τι μ' μεσημβρίαν. Quota est hora diei? Ea, paulo post meridiem. Pro ποτὲ dixit Lucianus in Electro πνίκα· Ἀλλ' οἶγε κύκνοι πνίκα ὑμῖν τὸ λιγυρὸν ἐκεῖνο ἄδουσιν. Et in Timone, ac Aristophanes ibidem in loco supra allato. Grav.

2 Ἱκανὰ ἔχω τὰ πατρῶα] Hoc est, Acquiesco patriis legibus & consuetudinibus. Cum

καὶ ἔχω τὰ πατρῷα, πῶς φῄς, εἶπε; τέθνηκε γάρ ὁ πατήρ σου; ἄλλου δ' αὖθις λέγοντος, [1] συμπατριώτης ἐσί μοι, ἐλάνθανεν ἡμᾶς, ἔφη, βάρβαρος ὤν. ἄλλου δ' εἰπόντος

Quomodo ais? inquit, an tibi pater mortuus est? Alio autem rursus dicente, *συμπατριώτης ἐσί μοι*: Nesciebamus sane, inquit, te barbarum esse. Alio autem quodam

Cum proprie & Attice hæc verba significent, *habeo satis amplum patrimonium*. Πατρῷα, inquit Thomas, τὰ ἐκ πατέρων εἰς ἡμᾶς χωρήσαντα, καὶ πατρῷοι φίλοι. Πάτρια δὲ τὰ τῆ πόλεως ἤθη. Divus Basilius contra fœneratores: Τρίτον δὲ τῆ πατρῴου ἐκποίησῃ, *postmodum etiam cedes & everteris patrimonio*. Laërtius in Solone: Ὁ τὰ πατρῷα κατακιδνάς. Idem in Anaxagora: Ὃς γε τὰ πατρῷα παρεχώρησε τοῖς οἰκείοις. Lucianus in Dialogis meretricum. Εἰ κύριος γνώσεται τῆ πατρῴων. Ammonius eadem omnia nisi quod *πάλεις* καὶ φίλοι & ξένοι censet dicendum, non *πάλεῖοι* ut Thomas. Pro Ammonio facit illud Aristophanis in Avibus; Ὦν ἐμοὶ πατρικὸς φίλος. Pro Thoma facit Lucianus in Timone: *πατρῴον*, inquit, φίλον ὄντα. Et Herodianus in primo: Τιμῶ πάσαν ἀπέχεσθαι τοῖς πατρῴοις φίλοις. Et non longe post τίς τε πατρῴους φίλους ἀρχαῖος διαζάλλειν ἤρξατο. Et Basilius contra fœneratores: Καὶ ἀν ἐ πατρῴας ἀπεμνήσθη φιλίας. Moschopulus: *πάτρια* ἤθη τὰ τῆ πόλεως, *πατρικὸς* φίλος ἐ *παλαῖος* κλῆσις. Operæ pretium est & Pollucem, qui inter hæc nullum facit discrimen, audire lib. II, cap. 11: Ἡ διὰ πατέρων κτῆσις πατρῴα, *παλαικὴ*, *πάλαι*, *παλαιογονικὴ*. καὶ ἱερὰ πατρῷα, καὶ πάτρια, καὶ πατρικὰ, καὶ παλαιογονικά. Suidas vero Thomæ & Moschopulo consentit. vide verba pag. 465. Quia autem *πάτρια* ἤθη scribendum esse diximus, notandum est τὰ *πάτρια*, vel τῆ τὰ *πάτρια* frequentia esse eo sensu apud auctores idoneos, præsertim apud Heliodorum Episcopum. Si quis igitur ἱκανὰ ἔχω τὰ πατρῷα dixerit, pro ἱκανὰ ἔχω τὰ *πάτρια*, ut dixit Iosephus, ἐξίζωσε τῆ πατρῴων ἐθῶν pro *παλαίων* ut alibi dixit, vel si quis vivo adhuc patre dixerit, se satis amplum habere patrimonium non effugiet solœcismum. Si apud Lucianum in Dialogo Alexandri & Annibalis recte legitur ὀλίγοις τῆ πατρῴων προσηκόντων ἀρκεῖ ἐ διαιτᾶν τὴ Μιθριδάτην μεταδιήτησιν ἑαυτόν, abusus est pro *παλαίων*. Sicut & Dion in XXIV libro de C. Cæsare: Ἀλλὰ ζῶν τε τινα τῆ ἐπαλείας ἐ μὴ ἀναληφθέντα, μήτε ἐκ *παλαίων*, μήτε ἐξ ἐπιτρόπης τινός, ἐκστῆναι. *Ac ipse vivus & neque legibus patriæ, neque ob aliquam culpam eo sc. consulatu se abdicavit.* Vbi male *παλαίων* pro *παλαίων* dixit. Recte Suidas in vita Christodori Coptitæ: Ἔγραψεν, inquit, *πάτρια* Κωνσταντίνε πόλεως ὀκτὼ βιβλία ιϛ. πάτρια Θεσσαλονίκης βίβλια κε &c. *De moribus urbis Constantinopoleos, Thessalonicæ &c. Eumolpidarum πάλαια.* Cic. ad Atticum. *Grav.*

1 Συμπατριώτης ἐσί μοι] Pro civis meus est, cum dicendum sit πολίτης ἐσί μοι vel μοι. Vt hic locus intelligatur adscripsimus Pollucis, Hesychii, Moschopuli, & Ammonii verba. Pollux: οἱ βάρβαροι ἀλλήλους ἐ πολίτας ἀλλὰ *πατριώτας* λέγουσιν. Ἀ ἔχπαγλος ὁ *συμπαλριώτας* ἔφη. Πλάτων μήτοι γε ἐν τοῖς νόμοις ἐ ἐπὶ τῆ Ἑλλήνων τὸ *πατριώτας* εἴρηκε. Locus Platonis est in sexto de legibus: *δύο δὲ λεπτέον μόνα μηχανᾶ, μήτε παλριώτας ἀλλήλων εἶναι δεῖ μέλλοντας ῥᾴον δικαιοῦσιν ἀσυμφώνους εἰς δύναμιν ὑπὸ μᾶλιστα.* Hesychius: *παλριώτης* παρ' Ἀθηναίοις ὁ βάρβαρος ὁ πολίτης. Moschopulus: Παλριώτης, inquit, *παλριώτα* Ἀττικόν ἐστιν. ὅε γὰρ φαμὲν πολίτην τῆ συμπολίτου, ἐ ἡλικιώτου τῆ συνηλικιώτου, ἔτος ἐ *παλριώτην* τῆ συμπαλριώτου. Καὶ ἐπὶ Θηλυκῆ ἡ *παλριώτης* φολὴ ἡ ἐν τὰ *πάλρια* γινομένη. Sic Lucianus in Scytha: Ἡ φολὴ αὐτὸν ὑποπαπάσειτο *παλριώτης* ἔσα. Xenophon etiam *παλριώτας* ἵππον dixit. Ammonius: Πολίτης, inquit: ὁ ἐκ τῆ αὐτῆς χώρας ὄχλος ὄχλου. Thomas: Πολίτης, inquit, δημότης, φυλέτης, ἄνθρ τῆ σωλέγων Ἀττικῶς ἐρεῖς. Nimirum antiqui magistri docent ita inter se differre πολίτης & πατριώτης, ut πολίτης inter se dicantur Græci, eique ingenui, *πατριῶται* barbari & servi. neque

ὁ δεινὰ ἐστι μεθύσης, μητρὸς εἶπεν, ἢ πῶς λέγεις; ἑτέρᾳ ἢ λέοντος, διωλασιάζεις, ἔφη, τοὺς λέοντας; Duplicatum dicente, ὁ δεινὰ ἐστι μεθύσης: Matrisne, inquit, aut quomodo dicis? Alio autem, λέοντας; Du-

dicendum esse συμπολίτης, συμπατριώτης, σωμηλικώτης, σωυδημότης, συμφυλέτης, sed πολίτης, πατριώτης, ἡλικώτης, δημότης, φυλέτης. Sane nec apud Latinos recte dicitur, *concivis*, *coaqualis*, *contribulis*. Hæc barbara sunt, pro quibus melioris ætatis scriptores dicunt *civis*, *aqualis*, *tribulis*. Insignis igitur error est L. Vallæ, qui existimavit *concivis* esse vocabulum Latinum. Notavit tamen Pollux Archippum Comicum συμπαλριώτας dixisse. Scribit idem Euripidem dixisse συμπολίτην in Theseo & Heraclidis. quod & Aristophanis Scholiastes annotavit, ad hæc verba in Pace: Ἡ χρηζὸς ἀνὴρ πολίτης ἐστὶν ἅπασιν. In quem locum scribens interpres: Οὔτε συμπολίτην, ἔτι σωυδημότην λέγουσιν. Ὁ μὲν τοι Εὐριπίδης καὶ λέγει ὦ ξυμπολίτα τῆδε βουκόλου χθονὸς ἐν τῇ τυκέσῃ νῦν τιν' ἀρκοῦσαι χρεών. Hic est locus ex Heraclidis. Theseus intercidit. Legitur & hæc vox apud Iosephum lib. XIX Ἀρχαιολογίας: Οὐ μόνον εἰς δοῦ συμπολίτας ἀλλὰ & εἰς συγγενεῖς & φίλους. Et Elianum III, 24: Ναυίσκοι τρεῖς εἰς δελφὺς ἀφικόμενοι Θεσπρωτῶν συμπολίτας καιμέρρους συμπεριτυγχάνουσιν. Apud eundem legitur etiam σωμήλικας: Λησταὶς ἀδεπισσῶν μὲν ἢ σωμηλίκων βοῆς γνομένης ἰδὰ ὁ ἀφίκων & δοῦ μὴ διεσπόρπουσιν, ὡς δὲ ἀπέκτεινε. Quæ vox & apud Eupolin legitur teste Polluce. Sicut apud Isocratem in Panerhenaico συμφυλέτας: Τὰς δὲ περιθέντας ὑπὸ ἢ συμφυλετῶν & ἢ δημοτῶν. Quare minus mirandum de Apostolo qui ad Ephesios capite secundo dicit συμπολίτας ἢ ἁγίων. Idem in primo capite epistolæ ad Galatas: Καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου. & epistolæ ad Thessalonicenses: Τῶν ἢ ἰδίων συμφυλετῶν. Sophocles in Oedipo Tyranno montem Cythæronem vocat παλριώτην Oedipi: Ἀπείρων δ' Κιθαιρὼν τὸν ἴσην τὰν αὔριον παυσίλυπον μὲν ἐ σέγα & πατριώτην Οἰδίπου & τροφὸν, καὶ ματέρ' αὔξειν & χορεύεσθαι. *Dies castrinus haut abibit, quin te ut civem Oedipi & nutricem & matrem augeamus & celebremus, in teque choreas ducamus.* Athenæus Nicostrati Comici fabulam adducit nomine παλριώτης. Apud Latinos *conterraneus*, qua voce in hoc Luciani loco utitur Micyllus, atque vitiosa est ac Græca συμπατριώτης. quamvis non ignorem à Plinio eam usurpatam. Pro hac elegantiores dicunt *popularis*, *civis*, *municeps*. Sed de his nimis fortasse multa. *Græv.*

1 Ὁ δεινὰ ἐστι μεθύσης] Solœcismus in eo versatur quod dicat ὁ μεθύσης. Attici enim dicunt ἢ μέθυσος vel ἢ μεθύση ἢ μεθύσης. Barbari vero de viro etiam utuntur μεθύσης. Thomas Magister: Μεθύση γυνῆ, ὡς Ἀριστοφάνης ὁ Νεφέλαις: Γεραῦν με θύσιν, ἢ κεφάλαιος ἕνεκα. Θεόπομπος ὁ Κωμικός: Προσζύσης φίλοινος μεθύση. Μέθυσος ἢ ὅτι ἢ ἀρσένων ὑδρὶς ἢ δυκίμων εἶπεν. ἐπὶ ἢ ἐπιλυκῆ Λυσίας ὁ τοῦ ἄβελ μελέτη. Οὐκ ἔστιν ἡ γυνὴ μου μέθυσος. Σὺ τοίνυν Ἀττικοῖς ἐπόμενος ἐπὶ μὲν ἀρσενικοῦ μεθύων λέγε & μεθυστικός. Ὡς φιλόσοφος ὁ τὴν Ἡρόδοτον βίβλον. Ἐὰν δὲ αὐτὸν καὶ μεθυστικὸν καὶ ἀνοήτως ἐρῶντα. Ἐπὶ ἢ ἐπιλυκῆ, μεθύσσα καὶ μεθύση. Illud legitur apud Ecclesiasten cap. XXVI: ὀργὴ μεγάλη γυνὴ μέθυσος. Idem tamen XIX: πᾶς γὰρ μέθυσος καὶ πορνοκόπος πλησμονή. Pollux Menandrum etiam de viro μέθυσον dixisse auctor est. Non caret igitur exemplo quod Apostolus dixit in prioris ad Corinthios cap. V: Ἡ λοίδορος ἢ μέθυσος ἢ ἅρπαξ. Et VI: Οὔτε μέθυσοι οὔτε λοίδοροι. Nam Lucianus etiam in Timone de viro μέθυσος καὶ πόρνος dixit, quanquam & Phrynichus scribat: Μέθυσος ἀνὴρ ἀκ ἐρεῖς, ἀλλὰ μεθυστικός· γυναῖκα ἢ ἐρεῖς μέθυσον ἢ μεθύσην. Barbari igitur, ut supra dixi, etiam de viro μεθύσης dicunt. quare μεθύσης per solœcismum est nominativus, & per Atticismum genitivus. Alexis tamen in fragmento apud Athenæum lib. XV: Ἐξ οἴνου δ' ἔφηκα ἢ μεθύσην Ἀλεξις. Vbi recte Casaubonus notavit male non neminem emendare μέθυσος. Et apud Arrianum lib. IV, cap. 2. ubi tamen

pro

τας; εἰπόντος δέ τινος, λῆμμα πάρεσιν αὐτῷ διπλοῦν τὸ δύο μι, φησίν, λήψεται, εἰ λῆμμα αὐτῷ πάρεσιν. ἕτερος δ' εἰπόντος, | Duplicas, inquit, leones. Cum autem quidam dixisset, λῆμμα πάρεσιν αὐτῷ, duplici videlicet μι: Proinde, inquit, capiet, si quæstus ipsi ineſt. Alio autem dicente,

pro σώφρον μαθυσὴς εἶ θέλεις, legendum μαθύσης. In his quæ ſtatim apud Lucianum ſequuntur, ἑπτὰ ἢ λέοντας, διπλασιάζεις, ἔφη, τοὺς λέοντας, nemo unquam deprehendet Solœciſmum. Locum eſſe corruptum dudum vidi. ſed quomodo emendandus eſſet nec ego, nec facile quivis alius me longe doctior potuiſſet ſubodorari. Abſque excerptis illis vetuſti codicis, quæ modo laudavi, adhuc in mendo cubaret. Illa ſcribunt: ἑπτὰ δὲ ἐκπελοχότας, διπλασιάζεις, ἔφη τοὺς ἐξελοχότας. Attici enim reſpuunt ἐκπελοχός. vide quæ notavi de λέλυγκα p. 105. *Grav.*

1 Λῆμμα πάρεσιν αὐτῷ] *Lucrum adeſt illi*, cum λῆμα πάρεσιν αὐτῷ, id eſt, fiducia animique præſentia vel obſtinatio adeſt illi, dicere debuerit. Λῆμα & λῆμμα auctore Ammonio διαφέρει. Λῆμα μὲν γὰρ δι' ἧνος με τὸ παράσημα τ' ψυχῆς (ſic enim legendum eſt non τύχης ut habent edita exemplaria) λῆμμα δ' διὰ δύο μμ. hoc eſt, λῆμα *animi præſentiam ſignificat*, λῆμμα *quicquid accipitur*. Si Heliodori Epiſcopi codex emendatus eſt λῆμμα ab illo dictum eſt pro λῆμα. Λῆμμα, inquit, ἀνδυνίσεως in ſecundo libro. Idem in decimo: ἀνδρείου δὲ λήμματος. Ioſephus VII ἀλώσεως· Καὶ πολλὰ λήμματος πλήρης χρυόμενος. pro quo Lucianus in Demoſthenis encomio. Ὡς ἀνδρεῖον μὲν αὐτὸ τὸ λῆμα. In Neophrone quoque λῆμμα legitur pro λῆμα in quibuſdam libris. Κάπρε, inquit, λῆμμα καὶ θῆρες θεοσυγεῖς. *compeſce ferocitatem & vim.* Ipſum carmen legitur in Stobæo. Quin & in Philoſtrati Heroicis λῆμμα impreſſum eſt pro λῆμα. Τὸ δὲ λῆμμα, inquit, τῶ Ἀχίλλεως δηλοῖ τὸ φυσι. In Dionyſii Halicarnaſſenſis libro VI eadem menda eſt. Ὑπὸ λήμματος καὶ θρασυμίας ὠσάμενοι. Apud Plutarchum in Cæſare quoque male legitur τοιαῦτα λήμματα ὁ Καῖσαρ ἀνέγραψε. pro λήματα. Heliodorus tamen in ſexto recte dicit: χρυσία μὲν τὸ λῆμα, σωματα τὸ φρόνημα. Euripides in Oreſte: Μαίναι παῖσαι λημ' ἔχων τῶν ἐγγενῶν. Idem in Iphigenia: Ὦ λῆμ' ἄριστον ἐς ἀνδρῶν βίῳ βίζας πάρυκας. Et in Heraclidis: Ἀλλ' οἷσ' ἐγὼ τὸ τῶνδε λῆμα καὶ φύσιν. Id eſt, τὸ φρόνημα, τ' ὁρμὴν, τ' ἀνδρείαν, τὸ ψυχῆς παράσημα, τ' θρασυμίαν. Ioſeph. III Ἀλώσ· Δεῖ δὲ πόνῳ θεὸς τῷ τύχῃ καὶ λήμασιν. Παράσημα ψυχῆς autem, ut emendandum cenſuimus apud Ammonium, ſæpiſſime pro φρόνημα accipitur. Diodorus de rebus Alexandri: Οἱ δὲ Θηβαῖοι τῷ παραστήματι τ' ψυχῆς ἐκπλαγέντες τοὺς ἀεννοῦς. Ioſephus in VI Ἀλωσ· Κακῶς ἐπάνω τῷ παραστήματι τ' ψυχῆς ἰκδαίους. Polybius: Ῥωμαῖοι δ' ἀλκὴν σώματος καὶ παράσημα ψυχῆς ὀλίγου δεῖν τ' οἰκουμένης ἐκράτησαν. Sed ut reverſamur ad λῆμα. Ariſtophanes in Nebulis: Λῆμα μὲν πάρεστιν τῷ δὲ ὠὸν ἄτολμον. Idem in Ranis: Καθ' Ἡρακλέα τὸ φρῆμα καὶ τὸ λῆμ' ἄχων. Simonides: ἐν τόλμῃ ψυχῆς λήμασι πεποιθόμενοι. *Spiritibus freti*, id eſt, intrepidi pectoris. Ponitur autem hæc vox fere cum adjectivo laudis vel vituperationis. Euripides in Iphigenia: Ὦ λῆμα θέρσος. Idem in Alceſtide: Κακὸν τὸ λῆμα κἀν ἀνδράσι τὸ σόν. Idem in Medea: Ἦ μᾶλλ' ἐμὸν λῆμ' ἔφυ τυραννικόν. Ariſtophanes in Equitibus: Νικᾷ δέ σε πάντα δὴ κάλων ἐξείης καὶ λῆμα θύραζε φορεῖν. Vbi perperam Eraſmus legit λῆμμα & interpretatur *& lemma ferre vehementis*, quod dudum H. Stephanus notavit. Sophocles in Oedipo Coloneo: Ὦ ἀνανδρὸς λῆμα. Herodotus tamen ſine laudatione λῆμα poſuit pro præſentia & præſtantia in Polymnia: Ἀπὸ λήμαθος, inquit, ἐς ἀνδρείης ἐγρατέοντο ἐδεμιᾶς ἧσσος ἀνάγνης. Et in Calliope: Λήματι μὲν ἐων καὶ φρόνημα οὐκ ἔλασσον ἔσαν οἱ Πέρσαι. quo utroque in loco perperam μμ impreſſum eſt. Nam λῆμμα duplici μμ lucrum, capturam, quæſtumque ſignificat, & ſyllogiſmi partem, quam Ariſtoteles

ι πρόσιεσιν ὁ μείραξ ἑμὸς φίλ, ἔπειτα, ἔφη, λοιδορεῖς φίλον ὄντα; | cente, προσίεσιν ὁ μείραξ ἑμὸς φίλ: Et convicturis illi, inquit, cum

ſtoteles προσίεσιν Cicero ſumtionem vocat. Hinc componitur dilemma & monolemma. Lemma etiam Plinio & Martiali argumentum ſignificat. Catanæus male λῆμμα unico μ dici vult pro lucro, contra omnium exemplarium auctorumque fidem. Lucianus encomio Demoſthenis: Λημμάτων πολλῶν καὶ μεγάλων ὑπερορᾷς, id eſt, *contemtus magnorum & multorum emolumentorum.* Ioſephus in I Ἀλώσ. Ὡς μὴ καταφορὸν τὸ λῆμμα ποιήσεις: Idem in XIV ἐρχαιολογίας: Ἵνα μὴ καταφορὸν γένηται τὸ λῆμμα. Ne tamen quantum pecuniæ extorſerit cognoſceretur. Vbi exemplaria πλημμάτων habent. & male Gelenius vertit: *Ne tamen fraus deprehenderetur.* Demoſthenes: Τὰ σφῶν αὐτῶν μικρῶ λήμματ' πωλοῦντες. Sophocles in Antigone:

Οὐκ ἔστιν ἅπαντ' δεῖ τὸ κερδαίνειν φιλεῖν.
Ἐκ τ' γὰρ αἰσχρῶν λημμάτων ἔδν πλείονας
Ἀτωμένους ἴδοις ἂν ἢ σεσωσμένους. Græv.

ι Προσίεσιν ὁ μείραξ ἑμὸς φίλ] Hunc convitiari amico ſuo ideo dicit Socrates quod viro muliebrem dederit appellationem. Nam qui Attice ſunt locuti ἡ μείραξ dixerunt non ὁ μείραξ vel μειρακίσκ, niſi cum mollem & pathicum vellent intelligi. Ita illud intelligendum in vita Demonactis: Ἦλθεν ἔν τις μειρακίσκ ἀγαθ, αὐτὸς ἀπολωλεκέναι λέγων. *Venit igitur quiſpiam effeminatus adoleſcentulus egregia forma.* Ibidem in votis: Καὶ μὲν ἡ πάνυ καλὸς ὁ μειρακίσκ ἐδόξει μοι. Sed præſtat hæc ita ſeſe habere ut teſtimoniis evincamus. Primus itaque & maxime idoneus teſtis eſt Thomas Magiſter: Μείραξ, inquit, ἐ μειρακίσκ· ὅτι ἀρσενικῶ ἀδόκιμα. μειράκιον ἢ ἑταίρους πάντες οἱ ῥήτορες λέγουσιν. Μείραξ μὲν τοι ἐπὶ θηλυκῆ, ἐ μειρακίσκη μόνον· Ἀριστοφάνης ἐν Πλούτ· Σὺ δ' ἐπὶ δὲ παίδων συλλαβὼν ἡ μείρακα. Καὶ πάλιν· Ὦ μειρακίσκη πωϑείη γὰρ ἀρίκιος. Σὺ δὲ μειράκιον καὶ ἐπὶ θήλ λέγε. Lucianus in Gallo de Danae agens: Ὅτε ποτὲ ἠράσθη τ' ἀργολικῆς ἐκείνης μείρακ. Idem in Νεκυικοῖς· Δύο ἤδη ὁ μειρακίσκ κύλικας ἐπίμπλη. Ariſtophanes in ἐκκλησιαζούσαις· Ἄγειν σε καὶ ταῦτας μετὰ σὲ τὰς μείρακας. Idem in Pluto: Ἀλλ' ἀναπείσει ὡς ἐὰν ἡ μείρακα μισθὸν σε τοῦτ. Et in Ranis: Καὶ γὰρ παραλάψας π μειρακίσκης. Lucianus in mercede conductis: Τιμώμεθ μειρακίσκ, id eſt, maſculum ſcortum. Parum igitur Attice Parthenius in Eroticis: Μειρακίσκ τις τ πάνυ δοκίμων Ἀθηναίων ἠράσθη. Ammonius quoque hanc notavit differentiam: Μείραξ καὶ μειράκιον καὶ μειρακίσκ διαφέρ. Μειράκιον γὰρ καὶ μειρακίσκος ὁ ἐρώμενος. Μείραξ δὲ ἡ θήλεια. Hæc Ammonii ſententia de μειρακίσκος intelligenda non de omnibus maſculis, ſed impudicis, pathicis. Poſtremo Phrynichus id confirmat: Μείρακες ἐ μείραξ. ἡ μὲν κωμῳδία παίζ τὰ τοιαῦτα. Τὸ γὰρ μείραξ καὶ μείρακες ἐπὶ θηλειῶν τέτηκεν. Τὸ δὲ μειρακίσκος καὶ μειράκιον καὶ μειρακύλλιον ἐπ' ἀνδρῶν. Vbi perperam Nunneſius vertit: Μείρακες καὶ μείραξ *adoleſcentuli & adoleſcentulus.* cum ſit *puella & puella*, ut ex ſequentibus verbis apparet & exemplis, quæ attulit. Sic & Etymologici magni auctor. quem vide. Et Ælius Dionyſius apud Euſtath. Atticos hoc ſemper obſervaſſe ait. Attice igitur dixit Lucianus in Aſino: Τῇ μείρακι συνδιαζόμενον. Et Heſſodorus in primo: Τ' ποδίσκην αὐτὸν ἡ μείραξ. Idem tamen male in quarto ait: Θεαγένης ἐστὶ καὶ οἱ σωὶ αὐτ μείρακες. Et in X: Τὸν μείρακα παραλλάττων, excedens ex ephebis, vel ἄρτι μὲν τ ἤρκζον παραλάξας, quemadmodum in ſecundo eleganter dixit. Ariſtophanes etiam in Ἐκκλησιαζούσαις de maſculo dixit μείραξ, ſed impudico: Ἤν μείρακ' ἰδὼν ὅτι θυμίσει καὶ βάλητ τῶν σκελαδύρᾳ. Id eſt, σωσπάσαι, ut Scholiaſtes inquit. *Si adoleſcentulum videns cupiet & volet hunc ſubagitare.* Vbi Scholiaſtes: Μείρακα δ' ἑταῖρα δικεῖ σφρονικῶς εἰρημένον. Deinde productis Ammonii verbis, quæ ſuperius retulimus, ſub-

πρὸς ἢ τὸ εἰπόντα, [1] δεδίττομαι τὸν ἄνδρα, ἢ φεύγω, σὺ, ἔφη, καὶ ὅταν τινὰ φύλαξῃ, διώξῃ. ἄλλου δ' εἰπόντος, τὸν [2] φίλων ὁ κορυφαιότατος, χαίρειν γε, ἔφη, τὸ κορυφῆς ποιεῖν τι ἐπένω. [3] ἢ ἐξορμῶ δή τινα εἰπόντος, ἢ τίς ἐστι, εἶπεν, ὃν ἐξορμᾷς; ἐξεπιπολῆς δὲ

cum ſit amicus? Ad eum autem qui dixerat, δεδίττομαι τὸν ἄνδρα, καὶ φεύγω: Tu, inquit, etiam quando timebis aliquem, perſequeris? Alio autem dicente, τὸν φίλων κορυφαιότατον: Feſtivum ſane, inquit, quod ſupra verticem aliquid ultra etiam ponis. Et ἐξορμῶ quopiam dicente: Et quiſnam eſt, inquit, quem ἐξορμᾷς. Ἐξεπιπολῆς autem quodam di-

ſubjicit: ἀ πρὸς τὸ γυναικῶδες πρὸς κιναίδους ſcilicet reſpexit. quod verum eſt. Non enim alio ſenſu μείραξ Atticis de maſculis dicitur quam Latinum *nubere*. Micyllus ingenue fatetur ſe ſolœciſmum hic deprehendere non poſſe. *Grav.*

1 Δεδίττομαι τὸν ἄνδρα καὶ φεύγω] Solœciſmus hic in eo eſt quod δεδίττομαι poſſuit pro metuo, cum ſit terreo. Thomas Magiſter: Δεδίττομαι τὸ δείνα ἤγουν ἐμφοβῶ, ἢ παρὰ ποιηταῖς καὶ λογογράφοις. Ἀντὶ τοῦ ἐμφοβοῦμαι παρὰ ποιηταῖς μάνυε. Ὅμηρος ἐν β. Ἰλιαδ. Δαμόνι᾽ ἔ σε ἔοικε κακὸν ὡς δεδίττεσθαι. Ariſtophanis Scholiaſtes ad Plutum notat δίδοικα poni pro metuo δεδίττω autem eſſe terreo. Δίδοικα μᾶλλον ἐγὼ ἀμεταδέτους, δεδίττω δ' ἕτερον πρὸς αἰπαπικλεῖ σωτανούμενον. Attice igitur dixit Lucianus de luctu: Κύων τὸ χάσμαν δεδιττόμενον. *canis rictum ſive oris hiatu terrens.* Idem in Philopſeude: Καὶ δεδιττόμην κἀμὲ ἐλπίζων. Et in bis accuſato: Καὶ μὲν δή τοι μὰ Δία δεδίττοντες. terrent. Ariſtophanes pro metuo videtur uſurpaſſe in pace: Εὐλαβοῦ δ' ἐκεῖνον τὸν Κίρκεσον καὶ δεδίττεσθαι. Iuſtinus Martyr in epiſtola ad Zenam & Serenum: Μηδὲ δεδιττόμενον τὸν χειμῶνας, ubi aliter *δεδίοτα metuentem* legitur. *Idem.*

2 Φίλων ὁ κορυφαιότατον] *Amicorum ſummiſſimus*, ut Græcum ſolœciſmum Latino exprimam. De hac voce Thomas: Τελευταῖον μὲν λέγει. Τελευταιότατον ἢ ἐσχάτιον, ὡς καὶ κορυφαιότατον. Idem alibi: Οὐ κορυφαιότατον δεῖ λέγειν, ἐπεὶ γὰρ πρὸς τὴν ὑπερβολὴν καὶ ὑπεροχὴν ἐπέρχεται δεῖ ὑπάγειν. εἰ καὶ ὁ Λουκιανὸς παίζων λέγει. Locus Luciani, quem innuit, eſt in libello quomodo hiſtoria ſit ſcribenda: Δύο μὲν ταῦτα κορυφαιότατα οἰκοθεν ἔχοντα. Negat hic Thomas ſuperlativo addendum ſuperlativum. D. Ioannes Theologus tamen à comparativo formavit alterum comparativum in tertia Canonica: Μειζοτέραν τούτων οὐκ ἔχω χαράν. Phrynichus ſummopere improbat hanc vocem: Κορυφαιότατον, inquit, ἀπεκλυψάμεθα βιβλίῳ παρὰ Φαβωρίνῳ. λέγε δὲ κορυφαῖον. *Suppeditat me cum κορυφαιότατον reperi apud Phavorinum. Tu dic igitur κορυφαῖον.* Simile huic eſt ἐσχατώτατον à Thoma merito improbatum, & παλαιοπάτατον quod in Polemone Sophiſta notat Phrynichus. Parum igitur Attice Plutarchus πρὸς κολακτὸν· Περιπατητικῶν ὁ κορυφαιότατος Σηξέστων. Idem in Pompeio: Ὁ Πομπήιος ὁ κορυφαιότατος. Idem ibidem: Κορυφαιότατοι δ' ἦσαν ἐν καλλιναστείοις καὶ πάντοτε ἦσαν σύμβουλοι. Nec Dionyſius Halicarnaſſeus lib. VI: Ἀ πανὶν ἢ ἦν γνώμη τῶν κορυφαιοτάτων ἢ προεσχηκότων τῆς ἀριστοκρατίας αὐξήσει καὶ αὐδάνης. Nec Ioſephus: συμβούλουσιν δὲ οἱ κορυφαιότατοι. Idem in VIII Ἀλωσ. συμβούλοντων ἐξ ἢ κορυφαιοτάτων. Vtitur & alibi hac voce, ut & Laërtius in Socrate & Ariſtippo, Iuſtinus Martyr in παραινέσει ad gentiles, & Herodianus in fine libri ſecundi: Τὰ κορυφαιότατα τοίνυν καὶ συντέλειαν ἔχοντα ἢ χρῆσθαι πανταχοῦ Σεβήρῳ ἐν τοῖς ἔργοις. Et Clemens Alexandrinus Pædagog. lib. I, c. 13: Καὶ μὲν τὸ κορυφαιότατον. quod eſt ſupremum omnium. *Idem.*

3 Καὶ ἐξορμῶ δή] Ἐξορμῶ abſolute uſurpatur pro exeo & proficiſcor, ſive erumpo. cum propriè apud Atticos activum ſit ſignificans, incito, urgeo, impello. Moſchopulus: Ὁ ἐκβαίνων ἐξορμᾷ, inquit, τὸ φορτίον ἐγὼ, ἐξορμῶ δὲ ἄλλον.

τινῶν εἰπόντων, [1] ὡς ἀπὸ τῆς ἐπιπολῆς εἶπεν, ὡς ἀπὸ τῆς πιθήκης. λέγοντος δέ τινος, [2] συνεξάξαι μοι, καὶ λόχον, ἔφη, Ξενοφῶν συνεξάξαι.

dicente: subjecit, ὡς ἀπὸ τῆς ἐπιπολῆς ὡς ἀπὸ τῆς πιθήκης. Dicente autem quodam, συνεξάξαί μοι, & manipulum, inquit, Xenophon συνεξάξαι.

Philoſtratus certe Atticos imitatus ſemper illo active utitur in Heroicis: Ἐξορμᾷ τοῦτον ἡ νύμφη καίτοι χρηστὸν ὄντα ὀκνεῖν ὀκνεῖ. Et in eodem opere: Τὸν Τελαμῶνα ἐξορμῶντος τοῦ Αἴαντος. Euripides in Iphigenia Aulidenſi eodem loco utramque ſignificationem conjunxiſſe videtur, activam & paſſivam: Κλῆθρον ἐξέρυσε· δεῖ γὰρ νιν ἀμφαῖς ἀντήσαις πάλιν ἐξορμίσαις δόῳ χαλινός. Improprie igitur, ſi Luciano credimus: Heliodorus in ſecundo. Καί μοι τὸν ἀπήγειλεν ὡς ἐξορμῶσιν. Idem in IV: ὁ δὲ τὰς μὲν πόρας ἐφυσσεν ἐξορμηνίων. Et ſic ſæpius ille ſcriptor, ut & Dio lib. XLII: Αὐτὸς δὲ σφοῦ δὴ τὰ πάντας ἐξώρμησεν, & ſic idem frequenter, ut & Joſephus, quin & Xenophon & plures alii, ut egregie oſtendit incomparabilis Budæus in Commentariis utriuſque linguæ. Sed ipſe etiam Lucianus hujus præcepti fui oblitus dicit in Dialogo Diogenis & Antiſthenis: Πολὺ τῶν ἄλλων προεξορμῶσας. *ante alios erumpens.* Idem in Dialogo Alexandri & Annibalis: Ἐγὼ γὰρ μετ' ὀλίγων ἐξορμήσας εἰς τὴν Ἰβηρίαν. Qui tamen Atticos voluerit imitari cum Thucydide dicat: Παρώξυνέ τε τὸν Λακεδαιμονίους καὶ ἐξώρμησεν. Græv.

1 Ἐξ ὑπωπολῆς δέ τινων εἰπόντων] *Cum quidam dixiſſet* ἐξ ὑπωπολῆς, addita præpoſitione ἐξ, pro quo doctiſſimus quiſque ὑπωπολῆς omiſſa præpoſitione. Pauſanias in Corinthiacis: Ἐπὶ θαλάσσῃ τελματώδει καὶ ὑπωπολῆς μᾶλλον. Ariſtophanes in Pluto: Ταῖς μὲν ἄλλαις γὰρ χύτραις ὑπῆν ἀνυπόπτως χρεών. ἡ παῦσις δὲ νῦν ἡ χρεὼν ὑπωπολῆς ἔνεστιν αἱ χύτραι. Idem in Concionantibus: Ἀναβὰς ὑπωπολῆς ἐμεμφόμην. Herodotus: Ἐπιπολῆς δὲ ἐπεὶ αὐτὸ τὸ ἐλλύχνιον. id eſt, *ſuperne quod ipſum ellychnium.* Valla hic labitur legens ὅτι πολλὴ ἐλλυχνία. id eſt, *cum multo lychno.* Locus extat in Euterpe. Idem in alio loco: Τάφον ἐκ τῆς κορυφῆς ὀρύσσοντα ὑπωπολῆς τῆς πυλέων. Theophraſtus in primo de cauſis: Εἰ καί τινες εἰς βάθος καθίστανται, ἀλλ' ὑπωπολῆς καὶ ἐπιπολῆς. Plutarchus in eo libello cui titulus ποτέρα τῶν ζώων φρονιμώτερα παραπετόμενα φαίνοται τοῖς πίλοις ἐπιπολῆς. Et in libello περὶ κοινῶν ἐννοιῶν· ἐπιπολῆς φαίνονται τοῖς ἀκούουσιν ἐπιπολῆς ἐπιφερείας ἀλλὰ πόρρω διὰ βάθους εἰς πλάτος ὁμοῦ. Sic Attice Plutarchus, qui tamen minus Attice dixit in Dione: Ἐδεήσαν ἐξ ὑπωπολῆς μᾶλλον ἢ καταφορᾶς: quod etiam apud Dioſcoridem cum in capite de papavere tum alibi, uti & paſſim apud Græcos interpretes occurrit. Phrynichus hæc, quæ diximus, confirmat. Ἐξ ὑπωπολῆς λέγουσί τινες εἰς ἀφῆκεν ἡμᾶς ἢ ἐξέφυγεν. οὐκ ἐξ ὑπωπολῆς ἐξέλυσε, αὐτόπας. Οἱ γὰρ ἀρχαῖοι οὐδὲν τῶν τοιούτων ὑπωπολῆς. Thomas eſt in eadem ſententia: Οὐδεὶς τῶν δοκίμων ἐξ ὑπωπολῆς εἶπεν, ἀλλὰ πάντες χωρὶς τοῦ ἐξ ὑπωπολῆς ἐπιπολῆς. Ἀναπηδήσας δὲ τοῦ Αἴαντος. Ἐπειδὴ καὶ ἀπὸ βραχέων καὶ ἐπιπολῆς ἀπαγγελμάτων. Θουκυδίδης ἔλεγεν. διὸ τὸ ἐπιπολῆς ἀλλὰ τῇ, de Epipolis agens Syracuſandrum loco cuſtodiis frequenti, ut loquitur Livius. Lucianus tamen hic non cavit quod aliis vitio dat. Dicit enim in ſecundo verarum narrationum: ὡς ἐξ ὑπωπολῆς μᾶλλον ἀλλὰ καὶ ἐς βάθος. Idem.

2 Συνεταξάτω μοι] *Iuſſit mihi.* Sic interpretor, non ut Micyllus, *compoſuit.* In hoc enim videtur ſolœciſmus eſſe quod συνετάξατο dixerit pro κατέλεξεν, cum συντάττειν proprie ſit ordines inſtruere, componere. Pro jubere tamen utitur Heliodorus in ſecundo: Ἐπὶ τοῦτον ἔδοξε συντάττασθαι μοι πρῶτον ἐξιέναι ἀρραστον. Idem in eodem: Ἐπὶ τὰ χείμαρρα συνετάττοντο ἐπὶ θανάτῳ συνεπιτελεῖν ἑαυτοῖς. Diodorus ſæpe συντάττειν pro juſſit, & συντέτακτο pro juſſus erat; utitur. Qui igitur Atticos imitari volent συντάττειν utentur de ordinibus inſtruendis, ut Xenophon. Apud Joſephum ἐπὶ ψιλὰς τοὺς καὶ λόχους συντάττοντας dixit, id eſt, *inſidias ponentes.* Lucianus alio ſenſu in Aſino dixit: συνεπιτάττοντο ἐν ὕδατι. *Accingebantur operi.* & Plutarchus συνεπιτάττειν πρὸς τὰ ἔργα. *ad negotium compellabatur.*

Eodem

ξαιθ. ἄλλῳ δὲ εἰπόντι· [1] περίεσθαι αὐτόν, ὡς τι λαβεῖν, θαυμαστόν, ἔφη, εἰ εἷς ὢν περίεσῃ τ' ἐναντίον· [2] ἑτέρου δ' λέγοντος· συνεκρίνετο αὐτῷ, καὶ διεκρίνετο πάντως εἶπεν. Εἰώθασι δὲ καὶ οἱ τοὺς σολοικίζοντας Ἀττικοὺς παίζειν ἀποκαλοῦντες.

ξαιθ. Alio autem dicente: περίεσθαι αὐτόν, ὡς τι λαβεῖν. Mirum, inquit, si tu cum unus sis, περίεσῃ. Alio rursum dicente, συνεκρίνετο αὐτῷ, subjecit, καὶ διεκρίνετο πάντως. Solebat autem & eos qui solœcismum Attice loquendo committebant, eadem festivitate

Eodem pertinet illud Periclis ἀσυμπαρασκεύαστός εἰμι, *imparatus sum.* illuduque Plutarchi de Solone: συμπαραγεγυμνωμένον ὑπὸ τῆς καλλονῆς τὸν νόμον, *paratum subjicere nomen.* Demosthenes ἀσυμπαραγεγύμναμαι *non sum paratus, meditatus, instructus.* Græv.

1 Περίεσθαι αὐτόν] *Circumstitisse ipsum.* Manifestus solœcismus, ut docet Thomas: Μὴ εἶπῃς περίεσταμαί σε δεῖνα. Πῶς γὰρ ὁ εἷς τινα περιίσταιν; ἀλλὰ περιεστάμεθα. Λιβάνιος· ἐπεὶ περιεστάμεθα τοὺς ἱππέας. Laërtius in Menedemo parum Attice dixit περιέσταμένου αὐτὸν ποτε Κράτητος. Περίεσταμαι etiam fugio, vito significat. Lucianus in fine Hermotimi: Οὕτως ἐκπεφόβημαι καὶ περιέσταμαι, ὥσπερ ἐκ λυττώντας τὸ κυνῶν. *Non secus ac rabiosos canes fugiam, & vitabo.* Iosephus Ἀρχαιολογίας libri primi capite secundo: φεύγειν ἠδόμην τὴν πρὸς αὐτὸν ὁμιλίαν ὡς φθορὰν ταύτην καὶ περίεστατο. Idem Ἀρχαιολογίας lib. IV, cap. 6. Περίεστο γὰρ μὴ σοφοὶ τῶν λόγων ἀσκηταὶ αὐτὸ μιμηταὶ γιγνόμενοι παραξέωσι τὸ πλῆθος. id est *verebatur.* Idem locus & à Suida refertur cum eo qui sequitur: Τὸν ὄχλον γὰρ ἐκεῖνος δεῖ καὶ τὸν δημόσιος περίεστο μόλιστα. Idem, Suidas ἀλυσκάζειν περίεσθαι, ἐκκλίνειν, φεύγειν, *cavere, declinare.* in qua notione etiam legitur II ad Timoth. II, 16. & ad Tit. III, 9. vide & Casaubonum ad Athen. Animadverſ. lib. XV, 5. & Andream Dunæum ad Iohannis Chryſoſtomi in epiſtolam ad Titum orationem ſextam. *Idem.*

2 Ἑτέρου δὲ λέγοντος συνεκρίνετο αὐτῷ] *Iudicio experiebatur*, vel *contendebat*, aut etiam *cum eo comparabatur.* Sic barbari loquuntur. Attice vero συνεκρίνετο αὐτῷ ſignificat, una oriebatur, naſcebatur, ſive gignebatur, quemadmodum διεκρίνετο αὐτῷ ſignificat, una interibat, atque diſſolvebatur. Διακρίνεσθαι tamen pro *judicio experiri* dixit Demoſthenes: Εἰ μὲν ἦν ἐν τῷ Ῥοδίων δικαστηρίῳ διεκρινόμεθα. Sed de συγκρίνειν audiamus Thomam: Ἐπὶ δικαστηρίου συνεδικάζετο χρὴ λέγειν, ἢ συνεκρίνετο. Συνεκρίνετο γὰρ αὐτὸ ἢ νῦν ὡς ἔχῃ καὶ ἡ παρὰ φιλοσόφοις σύγκρισις, ἥτε τῶν ἐναντίων φύλαξις. ἐπεὶ καὶ ὁ φαλὸς ἐν τῇ συνηθείᾳ συγκρίνειν αὐτὸ τῷ ὁμοίῳ ἢ θεῖναι, τίνος παραξετάζειν ἢ ὄρνιθι παρὰ τοῖς δοκιμωτάτοις ἢ παλαιῶν. Ἀλλὰ αὐτὸ τοῦτο παρακάλλυνε, ἢ παρεξετάζειν, ἢ παραπλέκειν. Pro quo & dicunt εἰκάζειν παραδεικνύειν. Attice igitur dixit Epicharmus: συνεκρίθη καὶ διεκρίθη, καὶ ἀπῆλθεν ὅθεν ἦλθεν, πάλιν γὰρ μὴ ἐς γᾶν, ἀνοῦπνα δ' ἔπνα, τί τῶνδε χαλεπόν; Attice etiam Chryſoſtomus in comparatione monachi & Regis: Καὶ παραθεὶς γοῦν ἀλλήλοις αὐτὰ κατόψει δυμηδία παρὰ πολλοῖς τοῦτο πολλῆς τυγχάνοντα σπουδῆς. Et Lucianus in imaginibus: Καί τοι Νηρῆσιν ἐκεῖνη παρεξετάζετο. Ibid. ἐγὼ δέ σε οὐδ' ἐκεῖνα ἀξίου ἢ Ἡσιόδειος παραδεικνύει με. Et paulo poſt: Οὐκ ἂν παρεβάλλειμι οἱπόσοι Διῶν ἡνιόχησε φαεθρά. Ibid. Ἀϊγείρου δ' αὐτῆς εἰκάζειν ἐκεῖνος τὸ βύμινάς τε καὶ ὄρθριον. Quare minus Attice dixit Athenæus: Τὸ δὲ Διονυσίῳ χορηγεῖον πωτιλᾶς ἀηδόνιδός τι φασεὶν ὡρᾶς ἐκεῖνο συγκριτόμενον. Confudit etiam hanc differentiam ipſemet Lucianus in Paraſitice: Ἄξιος, inquit, συγκριθῆναι παρασίτῳ σώματι. & Philo: Οὐ ἔνεκα δυσχολίας ὑδυνᾶ ὄντως σύσκιος, *nobilitate cum nemine mortalium comparandus.* Quare minus mirum de Apoſtolo, qui II ad Corinth. cap. 10. inquit: Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρῖναι ἢ συγκρῖναι ἑαυτούς τισιν τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων. In eadem ſententia Phrynichus: Σύγκρισις. Πλήττεσθαι· ἐπίφθο-

πρὸς γῶν τ' εἰπόντα [1] νῶϊ τῶτο δοκεῖ, [2] σὺ, ἔφη, καὶ νῶϊν ἐρεῖς, ὡς ἁμαρτάνομεν. ἐπεὶ δὲ ἀσμένῳ διηγεμένῳ τι τῶν ἐπιχωρίων, καὶ εἰπόντος· [3] ἢ δὲ τῷ Ἡρακλεῖ μιχθεῖσα, οὗτε ἄφρ, ἔφη, ὁ Ἡρακλῆς ἐμίχθη αὐτῇ. [4] καρεῖναι δὲ τινος εἰπόντος, ὡς δεινὸν εἴργασται, καὶ ἄξιον ἀπιμίας; καὶ ζυγομαχεῖν δέ τινος λέγοντος, πρὸς τοῦ ἐχθρὸν εἶναι,

stivitate ludere. Nam ad eum qui dixerat, *νῶϊ τῶτο δοκεῖ*. Tu, inquit, etiam *νῶϊν* dices, ut peccamus. Alio autem serio narrante quippiam eorum quæ in patria sua acciderant, ac dicente, Illa vero Herculi *μιχθεῖσα*: Non igitur, inquit, Hercules *Ἐμίχθη αὐτῇ*. Porro dicenti cuipiam quod haberet opus *καρεῖναι*: Quidnam grave adeo, inquit, & quod dignum ignominia ista sit, abs te factum est? Et *ζυγομαχεῖν*, dicente quopiam: Tunc adversus hostem, inquit, *ζυγο-*

συγχέαμεν τι τῶν αὐτῶν, σύγκρισις Ἀριστοφάνους καὶ Μενάνδρου. Καὶ θαυμάζω πῶς φιλοσοφίας ἐπ' ἄκρον ἀφιγμένος, ἐς σαφῶς εἰδῶς, ὅ, τι ποτέ ἐστιν ἡ σύγκρισις, ἐχρήσατο ἀδοκήτῳ φωνῇ. Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ συκρίνειν τινὰ τοῦ δὲ καὶ συκίκρινον λυσιτελοῦντος. Χρὴ δὲ ἀντεξετάζειν, ἐς παρεζέλκειν λέγειν. Cicero recte I de Natura Deorum *σύγκρισιν* vertit *concretionem*. Theophanes Cerameus, supra sui sæculi captum scriptor elegans, Hom. LVI in festo S. Procopii, hoc sensu posuit *σύγκρισμα*· *Κόσμος λέγεται τὸ ἐξ οὐρανοῦ καὶ γῆς, ἐς τὰ ἐν μέσῳ σύγκρισμα καὶ σύγκριμα.* Vertit Franciscus Scorsus: *Mundus dicitur, quod ex cælo terraque, & his quæ in medio sunt interjecta, constitutum atque compactum est.* Male vero Plutarcho *σύγκρισις* ponitur pro comparatione. *Grev.*

1 Νῶϊ τῶτο δοκεῖ] Vt solœcismo solœcismum explicemus: *Nos hoc videtur.* Vbi *νῶϊν nobis* dicendum fuit. quemadmodum Plato loquitur in VI de legibus: *Θαυμαστῶς τόγε ἀκῶσαι νῶϊν πάντως ζωδοκεῖ.* Idem in sympolio: *Ἡσέξομαι ὁ ἀν φαίνηται νῶϊν.* Idem.

2 Σὺ ἔφη καὶ νῶϊν ἐρεῖς ὡς ἁμαρτάνομεν] *Tu etiam nobis peccamus dices pro τῶϊ ἁμαρτάνομεν*, id est, *nos peccamus.* Vtrumque hoc non videtur animadvertisse interpres, ut ejus versionem legenti constabit. *Idem.*

3 Ἡ δὲ τῷ Ἡρακλεῖ μιχθεῖσα] Hæc Luciani verba ex sequentibus Thomæ Magistri erunt intellectu facillima: *Μίγνυται*, inquit, *ὁ ἀνὴρ τῇ γυναικὶ, τὴ δὲ γυνὴ τῷ ἀνδρί.* Nimirum *μίγνυσθαι* recte dici de viro cum muliere consuescente, male vero de muliere, quæ cum viro rem habet. Hanc differentiam tamen non esse perpetuam argumento est illud Parthenii in Eroticis: *Τίς αὐτῶν μιχθεὶς τῷ ξένῳ.* Herodotus in Clio: *Αἰὲὶ δὲ πᾶσαν γυναῖκα ἐπιχωρίων ἰσομοιρίην ἐς ἱερὸν Ἀφροδίτης ἀπαξ ἐν τῷ ζόῃ μιχθῆναι ἀνδρὶ ξείνῳ.* Attice igitur D. Iohannes Chrysostomus de Babyla martyre: *Ποῖον δὲ ὄρεσι μίγνυσθαι μητρόσιν καὶ ἀδελφαῖς ὅπερ ὁ τῆς σοφῆς φερωνύμου φιλόσοφος ἐποιμοδιτεῖ*, de Zenone agens. Sic apud Hesiod. *μίχθεις ἐν φιλότητι*, frequentissime. Homerus hymno in Lunam: *Τῇ μὲν ἄνωθε Κρονίδης ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ.* Quin & Esdræ IX Hebræi dicuntur miscuisse semen sanctum cum populis peregrinis, qui gentilium filias duxerant uxores. *Idem.*

4 Καρῆναι δέ τινος εἰπόντος] Cum quidam pro *κείρασθαι* tonderi dixisset *καρῆναι*, quod erat ignominiosum verbum. Differentiam pulchre docet Thomas: *Καρῆναι καὶ ἐκείρω περὶκοὶ Ἀττικοὶ λέγουσιν ἐπ' ἀνθρώπων τῶν καὶ πικειθέντων. Τὸ δὲ κείρασθαι καὶ ἐπ' ἀτίμων. Αἰσχίνης ἐν τῇ πρεσβείᾳ· Οἷμαι καὶ θαυμάσειν τινὰ σε τυπωθῆναι κατεψευσμένον. τῶν μὲν γὰρ ἀτίμων καὶ δημοσίᾳ κείρασθαι νομίζω. πάντας δὲ τοὺς καὶ ὅλη πρεσβύτας.* Philostratus in Heroicis: *Τὸν κόμην ἂν ἐκείρατο ὅλη τῇ πατρίδι.* Lysias in Epitaphio: *Ἄξιον ἦν ὅλη τῇδε τῇ πόλει τὸν κείρασθαι τῇ ἐλλάδι καὶ πανδήμῳ ξὺν ὀδυρμῷ κεκωφῶσθαι.* Phrynichus adsentitur Luciano & Thomæ: *Κα-*

[1] ζυγομαχεῖς; ἑτέρῳ δ' εἰπόντος [2] βασανίζεσθαι τὸν παῖδα αὐτῷ νοσοῦντα, ἵνα τί, ἔφη, ἢ τί βλομμύῃ βασανίζοντος; [3] ἀτὰρ πῶς δὴ τινος εἰπόντος ἐν τοῖς μαθήμασιν, ὁ δὲ Πλάτων, τοῦτο, ἔφη, ἐπιδιδόναι καλεῖ. ἐρομμύῃ δὲ τῳ, εἰ ζυγομαχεῖς; Alio autem quodam dicente puerum ſuum morbo decumbentem βασανίζεσθαι: Cujus gratia, inquit, torquetur? aut quid vult ille qui torquet? Πῶς δὲ vero cum quidam diceret ἐν τοῖς μαθήμασιν, reſpondit: At Plato ἐπιδιδόναι vocat. Interrogante autem

Καρῆναι enim tradit dici de infami tonſura, κείρασθαι autem de hominibus. Et Moſchopulus: Ἐκείρετο ἀεὶ παίπαλον ὅτι ἀτίμως ἐκείρετο. Nimirum καρῆναι dicebatur de infami illa raſura, qua utebantur in morionum & ſtupidorum, & γελωτοποιῶν, qui ad ciendos riſus inducebantur, capitibus radendis. Illi enim ad cutem rodebantur, cum alii tonderentur. quo alludit Tertullianus de ſpectaculis: *Eos infideles erga faciem ſuam eſſe, quam navaculis mutabant, & inſuper contumeliis alaporum objiciebant: ita de domino præcepto ludentes. Docere ſcilicet & diabolum maxillam verberandam patienter offerre.* Nam illi moriones raſo capite alapis offerebant malas percutiendas. Sed de hoc ritu dudum viri docti plura. *Grav.*

1 Συγομαχεῖν δὲ τινος εἰπόντος] Cum quidam dixiſſet ζυγομαχεῖν pro contendere cum familiaribus. Cum hoc verbum proprie ſignificet apud optimos quoſque auctores tantum cum hoſtibus contendere. Probat hoc quod dixi Thomas: Οὐ δεῖ λέγειν πρὸς τὸν φίλον, ὡς πρὸς τὸν ἐχθρὸν πρὸς τὸν δεῖνα πρὸς τὸν δεῖνα ἐζυγομάχουν. ἀλλ' ἠμφισβήτουν, ἠρίζουν, ἐφιλονείκουν. Τὸ γὰρ ἐζυγομάχουν ὅτι ἐχθρῶς λαμβάνεται, αὐτὸς καὶ τὸ διδυμόζομαι. Οἷον διδυμόζομαι τῷ δεῖνι, πρὸς τοῦτο. Heſychius in diverſa eſt ſententia, qui ait hoc verbum ſignificare τὸ τοῖς οἰκείοις διαφέρεσθαι, *cum familiaribus contendere.* quo ſenſu accipi debent Plutarchi loca à Budæo in commentariis collecta. Proverbium tamen quod affert Ariſtoteles III Rhetoricorum, φιλάμων ζυγομαχῶν πρὸ κορύμης pro Thomæ & noſtra facit ſententia, ut & Demoſthenes apud quem ζυγομαχεῖν cum hoſte contendere eſt. *Idem.*

2 Βασανίζεσθαι αὐτῷ τὸν παῖδα νοσοῦντα] Reprehendit hic Socrates eos qui βασανίζειν, quod eſt probare, explorare, quæſtionem exercere, quæſtioni ſubjicere, torquere, ut vulgo loquuntur, abutebantur & uſurpabant de homine qui morbo vexabatur. Eoſdem & Thomas redarguit inſcitiæ: Τὸ βασανίζειν, inquit, ὅτι δοκιμασίας λαμβάνεται, ἐκ τοῦ διὰ λόγων, ἐκ τοῦ διὰ πιμωρητικῶν ὀργάνων. μὴ λέγε ἐν βεβάνοις ὑπὸ νόσου ἀλλὰ ἐξήτασας. Suidas paulo aliter: βασανίζειν ἀπὸ τοῦ αἰκίζεσθαι καὶ πιμωρεῖσθαι καὶ μαστιγοῦν σημαίνει παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ἀλλὰ τὸ χωρὶς πληγῶν ἀνακρίνειν καὶ ἐλέγχειν τὰληθὲς διὰ λόγων. Adducit tamen idem Ariſtophanis locum hunc contra ſe: Πᾶς βασανίζω. πάντα τρόπον ἐν πάνακι δίκης, κερμίσας ὑστριχίδι μαστιχᾶν, δέρειν, τροχοῦν, ἐπὶ δ' ἐς τὰς ῥῖνας ὄξος ἰσχύον, πλίνθους ἐπιτιθεὶς. Quæ profecta omnia ſunt πιμωρητικὰ ὄργανα. locus eſt in Ranis. Contra hoc præceptum facit illud S. Matthæi capite octavo: Κύριε, inquit, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικὸς δεινῶς βασανιζόμενος. Adſtipulatur Luciano & Thomæ Harpocration & oſtendit ex Dinarcho βασανίσας eſſe δοκιμάσας, idque eſſe ex voce βάσανος, quæ lapidem ſignificat, in quo aurum exploratur. *Idem.*

3 Παροινῆσθαι δὲ τινος εἰπόντος ἐν τοῖς μαθήμασιν] Quod hic Socrates ait ἐπιδιδόναι non παροινῆσαι dicendum eſſe, in eo forte illi aſſentitur Plato, Iſocrates, & Philoſtratus pro παροινῆσαι, ἐπιδοῦναι λαβεῖν & ἐπιδιδόναι dicentes, *progreſſiones facere*, procedere ut loquitur Cicero. Diſſentiunt ab eo Thomas, Phrynichus, Suidas, Thucydides, Euripides, denique ipſe etiam Lucianus qui ait in Hermotimo: Ἐγὼ μὴν παροινῆσαι ἐν τοῖς μαθήμασιν. Et in Paraſitice: Ἐν οἰκίᾳ τις

τίχναις περικόπτοντας. Idem in amoribus: Ἐγὼ δ' ἐνόμιζον ἄχρι παιδίας ἱλαρὸν τὸ ἔρως ἡμῶν περικόμμα. Aristides: Ὅσον γὰρ ἂν περικόψωσι τῆς σοφίας, τοσοῦτ' ἂν ταπεινοῦσι μεγάλα φρονοῦντες. Phrynichus: Περικόπτειν, inquit, λέγουσι. Τὸ δὲ ὄνομα περικοπὴ ἀδόκιμον. Suidas: Ὀνίδοσις, inquit, περικοπὴ, προσθήκη, αὔξησις. Ἐπίδοσιν μὲν οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν, ἡ δὲ περικοπὴ παρ' ὑδενὶ τῶν ἑλλήνων. Hesychius in verbo ὑποσακκίζειν περικόπτειν dicit significare hanc vocem, quod Cœlius interpretatur *præcidere*, vel *præcastrare vinum*, quod tum fit cum vini vires sacco franguntur, ut Plinius ait. tale vinum Theophrasto VI de causis plant. c. 24. δυνικὸν, quod male vertit Gaza *morale vini genus*, cum sit saccatum, colatum ὀπὸ τῶ ὑθίστως ut pulchre docuit Vir summus Thomas Reinesius magno eruditorum cum dolore nuperius extinctus, lib. III Var. Lect. cum quo ipsæ litteræ in illa plaga videntur elatæ esse. In Hesychio pro περικόπτειν legitur περικόπτειν. quare lexicographi ὑποσακκίζειν impingere interpretantur. Cum tamen in eodem Hesychio recte legatur ὑποστάκισεν ὑπώδη τῶ σάκκῳ ἢ περίκοπτεν, *sacco colabat*, aut *præcidebat*. Apud Eustathium ad Iliad. V: Καὶ ὑποσακκίζειν τὸ ὁδὸς τὸ περικόπτειν καὶ ὑφαιρεῖσθαι. Τέτο ἴσως καὶ ὀπὸ τῶ κατὰ μικρὸν ἐκκαλυμμὸν σάκκε. Τὸποστακίζειν est etiam furari in itinere. nimirum περικόπτειν dicitur de iis qui saccos & marsupia præcidunt, qui nobis dicunt *Beurs-schnyders*. Sed ut redeamus ad priorem notionem τῶ περικόπτειν quam culpat Lucianus. In ea legitur apud Euripidem in Hecuba: Περικόπτειν ὑδὲν εἰς ὠφέλειαν κακῶν. *quibus nihil proficimus ad levanda mala quæ sumus passi, nihil facientia ad priora mala mitigenda.* Herodotus lib. I, voce passiva: Οὐδὲν τῶ προλαμβάνειν περικοπτόμενον *nihil rebus præcedentibus*. Idem in Thalia: Ἐς τὸ πρῶτον τε ὑδὲν περικόπτετο τῶ προλαμβάνειν. Thucydides in IV: Καὶ τὰ ἀρχῆς ἐμὰ περικοπτόμενον. Id est, *nobis augentibus illorum imperium*. Περοδιπτούντων, διπροσιζόντων, ἤγουν περικοπὴν καὶ ὀνίδοσιν ποιούντων. Hæc Thucydidis interpres. Eodem sensu Lucianus in saltationibus verbo ἐπιδιδόναι utitur. Οὐ πάλαι, inquit, ἀρξαμένη ἐς τοῦτο κεκαλλωπίσθαι, ἀλλὰ κατ' ὀλίγον μέλιστα. *Non olim initio facto tanti incrementi in eam pulchritudinem, sed sensim Augusti maxime tempora.* Plutarchus cuidam libellorum suorum titulum fecit πῶς ἂν τις αἴσθοιτο ἑαυτὸν προκόπτοντα ἐν ἀρετῇ, sæpe utens in eo opere verbis προκόπτειν & ἐπιδιδόναι, & non abstinens interim à nomine προκοπὴ. Εἰδὲ μυθημάτων, inquit, αἱ προκοπαὶ ποιῶσιν ἄνεσιν. Lucianus quoque in Alexandro, ἐλπίδας καὶ προκοπὰς ἀνοδόλλετο. Epictetus in Enchiridio: Παντὸς μέν ἔργου καὶ ὑδόσεως ἡ ἀπόλλυται ἢ περικοπὴ ἢ καὶ σύζυγος. Iosephus etiam utroque utitur vocabulo: Καὶ γὰρ, inquit, ἐὰν ἢν ἐλάσσων ἢ κατὰ τὴν κατασκευὴ τὸ τεῖχος ἐς ὕρξατο. *Neque enim urbs ullis vitibus capi potuisset, si murus processisset ut cœperat.* Idem: Εἰς μεγάλων παιδείας περικοπὴν ἐπίδοσιν. Et in Ἡ Ἀλώσ Γίγνεται παράδοξος Ἀνταπόδοσις μείζων περικοπῆς αἰτίων. Idem in X Antiquitatum: Τῶν χαλεπῶν καὶ σοφίας ἐν προκοπῇ γλυκασμοὺς εἶχεν ὁ τιμὴ καὶ τέρψιν ἀνετέλει. Diodorus Siculus de Diome, ἀνὴρ ἐν φιλοσοφίᾳ μεγάλην ἔχων προκοπήν. Cic. XV ad Attic. ep. XVI: *Sed mehercule littera mutivolentæ scripta; quod ipsum προκοπὴν aliquam significaret.* Non caret itaque exemplo quod dixit Apollonius I ad Corinth. 4. Ἵνα ἐν ἡ προκοπὴ φανερὸ ᾖ. Et Epistolæ ad Philippenses cap. I: Εἰς προκοπὴν τῶ διαγγελίω ὑλλυδεν. Vtitur eadem voce etiam Heliodorus in VII: Πολλὰ καὶ παρ' ἑαυτῆς εἰς προκοπὴν τῶ φαντασμάτων λυσιτελῆ ἀνεφθέγξατο. Videtur autem hic auctor in pleriisque non satis accurate locutus, quippe qui sæpe peccet in id, quod hic aliisque in libris reprehendit Lucianus. Improbat iste in Nefasto δάτερος pro ἕτερος vel ἄτερος, δάτερον pro ἕτερον, & ἄτερον pro δάτερον. quæ omnia invenias in Heliodoro. Is in secundo: Θάτερον, inquit, ἢ παιδὸν ἢ πρεσβύτερον pro ἕτερον. Idem in VI: Θάτερος ἀπεκλάσατο δωτέρω, ubi dicendum fuit ἄτερος, pro ἕτερος. Et in VIII: ὧν ὁ τῶ ἑτοιμῶν ἄτερος τῶ εἰς ἀναπλεύσεως τῶ πρώτου ἦν τῶ Δ' ῥοῦκις ἐδὲ νεὼς ὑπερδάτερον pro δατέρου. Sed de hoc minus miror quam de Plutarcho, qui in libello de lectione poëtarum, δοκῶ δ' ἔτερον ἢ τοιοῦτόν τινα δεῖσθαι dixit pro δατέρου. vide & Thomam Magistrum. *Gron.*

[1] μελετήσῃ ὁ δεῖνα, πῶς ἂν, ἔφη, ἐμὲ ἐρωτῶν, εἰ μελετήσομαι, λέγεις ὅτι ὁ δεῖνα; [2] Ἀτταικίζοντος δὲ τινος, καὶ τεθνήξῃ εἰπόντος ἐπὶ τρίτῃ, βέλτιον, ἔφη, καὶ σὺ ταῦτα μὴ Ἀτταικίζειν κωλύοντος. καὶ ὃς τὸ εἰπόντα ἦν, [3] σοι χαζόμην αὐτῷ, ἐπὶ δὲ φείδομαί σου, μή τι, ἔφη, διήμαρτες βαλών; [4] ἀφιεῖν δέ τινα εἰπόντος καὶ ἑτέρου, ἀφιέναι

autem quopiam, εἰ μελετήσῃ ὁ δεῖνα: Quomodo ergo, inquit, interrogans me an declamaturus sim, dicis ὁ δεῖνα; Volente autem quodam Atticisſmum exprimere, & dicente, τεθνήξῃ die tertio: Satius, inquit, foret, etiam hic non Atticiſſare adeo te, quando malum imprecaris. Ad eum autem qui dixerat, σοι χάζομαι αὐτῷ, pro φείδομαί σου αὐτῷ: Nunquid, inquit, aberrasti jaculando? Quodam vero ἀφιεῖν dicente, & altero

1 Εἰ μελετήσῃ ὁ δεῖνα] Vitium eſt in μελετήσῃ quod apud Atticos eſt ſecundæ perſonæ, pro *declamabis*. Barbaris vero eſt tertiæ perſonæ vocis activæ ut loquuntur γαμματικῶν παῖδες, pro *declamabit*. Meminiſſe hic debet ſtudioſus lector verbum μελετᾶν tametſi futurum medium uſitatius habeat quam activum apud Atticè loquentes, attendum tamen eſſe aoriſto activo, non medio. Teſtantur hoc Philoſtratus & Lucianus. Philoſtratus in Marco Sophiſta: Καὶ προκαλεῖται ἴσον καὶ μελετήσομεν. Idem in eodem: Μελετήσας δὲ καὶ μελετῶντος ἀκροασάμενος καὶ διαυμάσας καὶ διαῦμασεν. Lucianus in mercede conductis: Οἶδα δ' ἐγὼ καὶ ῥήτορα τὸ πρῶτον ἐπὶ τοῦ διήκοντα μελετήσαντα μετὰ τοῦ δίκα ἐκ παιδὸς ὄντος. Et in Demonacte: Ῥήτορα δέ τινι κρίνετε μελετήσοντι. Proinde dicendum: μελετῶ, μελετήσομαι, ἐμελέτησα, μελετήσας, ut ab ἐπαινῶ, ἐπαινέσομαι, ἐπήνεσα, ἐπαινέσας, ab ἀκούω, ἀκούσομαι, ἤκουσα, ἀκούσας. Græv.

2 Ἀτταικίζοντός τινος καὶ τεθνήξῃ εἰπόντος ἐπὶ τρίτῃ] Cum quidam *Atticorum amulus dixiſſet in tertia perſona* τεθνήξῃ, quod apud Germanos Atticos eſt ſecundæ perſonæ: quare ſequitur βέλτιον καὶ σὺ ταῦτα μὴ Ἀτταικίζειν κωλυόντος σαυτοῦ. Hoc eſt: *præſtaret vel hic te non Atticiſſare mortem imprecantem mihi, dicis enim: mihi morieris.* Ariſtophanis in Nebulis: Σὺ δ' ἐξαπατᾷς τεθνήξῃ. *tu morieris.* Hoc quod diximus declarant etiam Thomæ verba ideo à nobis non omiſſa: Τεθνήξεται, inquit, ἐπὶ μὲν τοῦ ἑνὸς μέλλοντος λέγω. Πλάτων δὲ ἐν Γοργίᾳ ἐπὶ πλείονος εἰρηκε τὸ λέγω. Τεθνήξῃ ἔτος ὃν οὐκ οἶδεν. ☞ Λεξάρχιος. Εἰ μή τις ἄρξῃ μαχεδόνι, τεθνήξῃ· ὅθεν καὶ Λιμναῖος ἐν τῷ Σολοικισῷ ἀπορεῖ. Græca tamen Platonis exemplaria, quæ ego quidem viderim, τεθνήξεται habent non τεθνήξῃ, ut placet Thomæ. Proinde vitandæ amphibologiæ cauſa dices cum Luciano in Dialogo Tetpſiphnis & Plutonis. πότε καὶ τεθνήξεται ὁ γεράντων ἡμέτερος. Micyllus hic perperam vertit ἐπὶ τρίτῃ *in diem tertium*, cum vertere debuerit *in tertia perſona*, ſubintelligitur enim πρόσωπῳ. Alioqui εἰς τρίτην ut Attice ſubintelligatur ἡμέραν, *in diem tertium*, vel *perendie* ſignificat. Syneſius: Εἰς τρίτην ἥκειν ὑπήγγελε. Ariſtides: Καὶ ἦκεν εἰς τρίτην. Thomas: Οὐ λέγουσιν, inquit, οἱ ἀττικοὶ εἰς τρίτην ἡμέραν, ἀλλ' εἰς τριῶν μόνον. Heliodorus: εἰς τρίτην ἐξώρμησαν. Addit tamen Ariſtophanes ἡμέραν in Lyſiſtrate: ἀλλ' εἰς ἢ τρίτην γ' ἂν ἡμέραν. Idem.

3 Σοι χάζομαι αὐτῷ] Hic omnes Græci Magiſtri tacent. Apud unum Laſcarem Conſtantinum legitur, τοῦ χάζομαι φείδομαι ſignificat *diſcedo* & ἐλεῶ, *præparcum eſſe & miſereri*, quòd an hic locum habeat neſcio. Ea certe ſignificatione viderat verbum τοῦ χάζομαι poſitum eſſe ſecundi Maccabæorum cap. 14. Καὶ ἐδέοντο ποιεῖσθαι τοῦ χαζόμενον. Id eſt, *parcent*, vel *miſertus*, vel *conſulens*, ut vertit interpres illic. *Idem.*

4 Ἀφιεῖν δέ τινος εἰπόντος] Negat hic Lucianus rectè dici ἀφιεῖν & ἀφιεμένου; pro eo tamen dicendum ἀφιέντος. Thomas: Γέγραπται ἐν ἰσχνοῖς. Non imitandus igitur

στέινειν, ἄμφω μὲ, ἔφη, σὺκ οἶδα. ὡσὸς ὃ τ λέγοντα [1] πλὴν εἰ μὴ, τοῦτο, ἔφη, [2] διπλᾶ χαρίζοι. καὶ [3] χρᾶσθαι δέ τινα εἰπόντα, ψευδατικόν, ἔφη, τὸ ῥῆμα. τὸ δὲ λέ-

tero ἀφιστέινειν: Vtrunque, inquit, non novi. Ad eum autem qui dicebat πλὴν εἰ μὴ: Hæc, inquit, dupla gratificeris. Et χρᾶσθαι cum quidam diceret: Pseudaticum, inquit, verbum est. Rursum di-

igitur Heliodorus ἀνίσχυν καὶ ἀνελάμενον, quemadmodum nec illud Basilii in epistola ὡσὸς τὸν ὑφ' ἑαυτὸν ἀσκητάς. ὅτι οὐκ ὡσὸς τὸ ἴδιον συμφέρον βλέποντες ἢ διαζάλλειν πάντες ἢ σωιτζᾶν ἐπιχειροῦσι. Sic τὸ ὅρκ μεθιστέναι legitur in sacris litteris pro μεθιστέναι. Diod. Sic. libro 18. Τέτοις μὲν πολλῶν ἀκούσιον ἐπέθηκαν οἱ διϊσθάνεσθαι ἢ φιλίαι. Et in eodem libro: Ταῖς δὲ πόλεσιν ὄντως ἀπιστᾶν ἢ ἐλευθερίαν. Idem tamen eodem libro recte dicit: Τὸ μὲν πρῶτον ἐπεχείρησεν ἀφιστέναι ἢ Πολυπέρχοντα ἢ Ἀντιγόνε φιλίας. Polybius: Ἐπὶ δὲ πᾶσι τοῖς σωιτζομένοις ἢ σωιταλαθήσασαν δύνοιάν σφισιν. Quo verbo identidem ita utitur Apostolus. *Græv.*

1 Πλὴν εἰ μὴ] Ideo à Socrate reprehenditur hæc locutio, quod qui paulo accuratius locuti sunt πλὴν εἰ tantum dixerunt, vel εἰ μὴ solum, auctor est Phrynichus. Cæterum Thomas est in diversa sententia, cujus hæc sunt verba: Ἀμφότερα λέγε καὶ χωρὶς εἰ μὴ τόδε, ἢ χωρὶς εἰ τόδε εἰ καὶ φρύνιχος ἀδόκιμον εἶναι λέγει παρὰ μόνοις μοι ἢ μέ. Ὁ γὰρ φαῦλος πλὴν εἰ τόδε καὶ πλὴν εἰ μὴ τόδε, καὶ ἐκτὸς εἰ τόδε, καὶ ἐκτὸς εἰ μὴ τόδε ἔστω καὶ χωρὶς εἰ τόδε καὶ χωρὶς εἰ μὴ τόδε. Lucianus hanc præceptionem suam sæpe non servavit. Dicit enim in dialogo Diogenis & Mausoli: Πλὴν εἰ μὴ τοῦτό φησ ὅτι μέλλον ἡμῶν ἀχθοφορεῖς. Idem in mercede conductis: πλὴν εἰ μὴ κἀκείνων τις; Moxque πλὴν εἰ μὴ ὄπ χρὴν σοι. Idem in ratione conscribendi historiam: Ἐκτὸς εἰ μὴ τοῦτο χαλάζοις τις. Ibidem: Ἐκτὸς εἰ μὴ δέξασθαι δέον. Idem in Imaginibus. Ἐκτὸς εἰ μὴ σὺ τοῦτο εἶναι ἢ Ἀθωνᾶν ὑπείληφας. Et paulo post: Ἐκτὸς εἰ μή τινα νομίζεις ἐκφοίτησε ἀθήνας εἶναι. Idem in Piscatoribus: Ἐκτὸς εἰ μὴ τῷ θαμυρίν ἢ τῷ Εὐρύτον εἴη ἢ φύσιν ὡς ἢ Μάσσις ἀντιδοῦναι. Demosthenes ὥσπερ γὰρ ἐν Χαιρονήσῳ πλὴν εἰ μὴ τοῦτο λέγουσιν. Idem in IV Philippica: Πλὴν εἰ μὴ τῇ περὶ τ τύχης βουθεία χαρούμενα. Sic & Heliodorus in VIII, πλὴν εἰ μήτις δαιμονιοποιία ἐγὼ δαίμονος. Plutarchus in Coriolano, πλὴν εἰ μή τις θέλοι ἢ Ἀλκιβιάδην ὑπερφέρειν τελεσιότητον στρατηγόν. Idem in Demosthene: Ἐκτὸς εἰ μὴ νὴ δία ὥσπερ ἢ τὸν περὶ Φιλοκλέους λόγον ὁ ἀντιφάνης τοῦτο πέπαικεν. Apostolus I ad Timoth. V. Ἐκτὸς εἰ μὴ διαμεμαρτύρηται. Et cap. XV: Ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῆ ἐπιστεύσατε. Idem.

2 Ταῦτα ἂν διπλᾶ χαρίζῃ] *Hæc*, inquit, *gemina gratificaris*, vel *largiris*. Micyllus *gratificatur* vertit, cum tamen χαρίζω activa voce dixerit nemo, quod & Salmuriensis editor, Ioannes Benedictus, vidit. *Idem.*

3 Τινὸς δὲ εἰπόντος χρᾶσθαι] *Cum quidam dixisset* χρᾶσθαι *pro* χρῆσθαι, *uti* vel *oraculum consulere*. Philostratus in Heroicis: Χρῆσθαι μὲν γὰρ καὶ τοῖς οἴκοι μαντείοις Ἀχαιούς. Herodotus tamen χρᾶν & χρᾶσθαι dixit in Terpsichore: Καὶ ἔτω αὐτὲς τε ἔζεον χρήμασι χρᾶσθ. Ibidem: Ἡ δὲ πυθίη οἱ χρᾶ πρότερον. respondet. Idem in Clio: Τὲς πορθμέας αὐτὸν διαχρᾶσθαι. id est, *occidere*. Pausanias Achaicis: Ἐχρᾶτο γὰρ τ νόσε. Cæterum de χρᾶσθαι & χρῆσθ Moschopulus: χρᾶται, inquit, ἀλλὰ χρῆται, καὶ χρᾶσθαι, ἀλλὰ χρῆσθ. Homerus: Ψυχῆ χρησόμενος Θεοῖσιν Τειρεσίαο. *consulturus*. Libanius in Antirrhetico: Τῷ Θεῷ χρησόμενος. *Deum consulturus*. Latini in eadem notione utuntur *adhibere*. Cicero IX ad fam. *Cum adhibuisset domi meæ Lupus me, & Libonem & Servium consobrinum suum, qua mea fuerit sententia, cognoscere te ex Cn. Seio arbitror.* id est, *Cum me & Libonem & Servium, quos in ades meas arcessierat, consuluisset.* Id III de Offic. *Gratidianus eum prater esset, collegiumque prætorum tribuni plebis adhibuissent.* id est, *in con-*

γοντι ἔκποτε, καλὸν, ἔφη, τὸ εἰπεῖν ἐκπίρυσιν· ὁ δὲ Πλάτων, εἰς dicenti ἔκποτε: Pulchrum, inquit, fuerit ἐκπίρυσιν dicere. nam Plato iis

consilium vocassent. Sueton. Claud. *Adhibitis principibus.* Florus l. 1. *Gemini erant, utor auspicaretur & regeret adhibere placuit Deos.* Id est, *Deorum sententiam per auspicia explorare, consulere Deos per aves* χρᾶσθαι θεοῖς. Sic hic locus ex Iornande & antiquis Flori editionibus legendus. ut præclare vidit Gronovius ὁ πάνυ, vulgo male *adhibuere oracula.* Cic. IV ad fam. 7. *A tuis reliquis non adhibemur.* hoc est *consulimur.* Sed de hac istius vocis notione pluribus egit vir doctissimus & ingenii elegantissimi ac sollertissimi Ioannes Schultingius, qui non ita pridem in ipso flore ætatis, cum magna & præclara minaretur, extinctus est, flebilis omnibus, iis præcipue quibus litterarum interiorum salus curæ, candor autem & morum sanctitas amori sunt, in notis in Senecæ declamationes propediem bono publico edendis. *Grav.*

1 Τῷ δὲ λέγοντι ἔκποτε] De eo Phrynichus: Ἔκποτε χρὴ μηδένα πρόσωπον εἰπεῖν, ἀλλ' ἐξ ἐκείνου. Idem inferius: Ἀπὸ τότε ἢ ἔκποτε μὴ λέγε. ἀλλ' ἐξ ἐκείνου, καὶ καθόλου ἢ τοῖς χρονικοῖς ὀπρήμασιν ἐ σωτάπτου τὰς προθέσεις. Et Thomas eadem fere, qui & alibi negat præpositionem recte componi cum adverbio. Quare ἔκπαλαι, ἔκποτε, ἔκποτρσιν, ἐκπίρυσιν, & ἔκπο τότε non sunt recepta Atticis, qui pro eis dicunt ἐξ ἐκείνου, ἀπ' ἐκείνου, ἐκ παλαιοῦ, ἐκ τότε. Herodianus in IV: Καὶ ἐξ ἐκείνου μὴ τῶ λοιπῶν Θεῶν θρησκεύειν. Et paulo post: ἐξ ἐκείνου δὲ ἐζηλοσάκζον πρὸς ἀλλήλους. Xenophon in tertio Institutionis Cyri: Ἐκ δὲ τότε ὁ Κῦρος ἔπιτελέσας τὸ φρόνιμον. Idem in eodem: Ἐκ τότε εἶπον τε πάντες ἐ ἔλεγον. Sic tamen sacri scriptores Matthæus cap. XVI: Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν, pro quo Lucianus in Demonacte, ἐ τοιαῦτα ἐκείνου ἀρξάμενος πρῶν καὶ αἰδεῖσθαι. Idem in Dialogo Cyclopis & Neptuni: Καὶ ἀπ' ἐκείνου τυφλός εἰμί σοι ὦ Πόσειδον. Invenies apud Matthæum etiam ἀπάρτι, cap. 23: & 26, & apud Ioannem cap. 13. In II ad Corinth. 8, 9 legitur ἀπὸ πέρυσι. Pollux in primo πρωπέρυσι inquit τρίτον ἔτος τινί. Lucianus omissa præpositione in Hermotimo: Μακρῷ τινι ἄμεινον εἶχε πέρυσι. Demosthenes in III Philippica: Οὐδὲ αἱ πέρυσι πρισβεῖαι. Xenophon in III Ἑλληνικῶν· ἡμεῖς μὲν οἱ αὐτοὶ νῦν δὲ καὶ πέρυσι. Plato in Euthydemo πέρυσι δὲ ἢ πρωπέρυσι ἐδέπω ἦσαν σοφοί. male πρωπέρυσι impressum est. Meliores scriptores semper opinor sine præpositione utuntur πέρυσι. quare in eo quod sequitur εἰρωνίαν esse censeo. Καλὸν ἦν τὸ εἰπεῖν ἐκπέρυσι. Invenies tamen πρωπέρυσιν etiam in epistola quadam Libanii ἀναμνησκόμενος, inquit, ὅτ' ὄπως ἤλαυνε πρωπέρυσιν. Ἔκπαλαι legitur II Petr. c. 2 & 3. Sed de hoc minus mirandum quam de Arriano, qui in primo inquit: ἐ λογισμὸν ἦν ἔκπαλαι. Vtuntur etiam D. Basilius & Plutarchus. Ille quidem ad Athanasium scribens: ἦν, inquit, ἔκπαλαι σοὶ τ' αὐτῆς τιμιότητος ὑπόληψιν ἔχομεν. Hic vero in Themistocle, παρασκευὰς ἔκπαλαι ποιήσας. Et σοὶ βουλεύσας. Τιμωρεμένων ἔκπαλαι δὲ ἠναγάκτων. Idem tamen Attice dixit in Timoleonte: ὅπλων πεπαυμένων ἐκ παλαιοῦ. Et Philostratus in Heroicis Dialogis: ΦΟΙΝΙΞ καὶ ἐκ παλαιοῦ δεκαδύο δὴ δόδοκαμόν τι ἐ συρὸν ἦν ἢ ποίησις; ΑΜΠΕΛΟΤΡΓΟΣ. ἐκ παλαιοῦ ξένος. Herodotus: Ἐπείγε ἀπειρῆσθαι ἐκ παλαιοτέρου. Idem in eodem primo libro: Ἦν γὰρ αὐτόθι μαντήιον ἐκ παλαιοῦ ἱδρυμένον. Idem in Vrania: πάρ' ἡμετέρῳ τί ἐστι ἐκ παλαιοῦ. Pollux in primo: Πάλαι, inquit, πρώπαλαι, τρίπαλαι. Aristophanes in Equitibus: Τρίπαλαι κρέσκημαι βουλόμενός σ' διεργατεῖν. Αλλ. Ἐγὼ δὲ δεκάπαλαί γε καὶ δωδεκάπαλαι, ἐ χιλιόπαλαι, ἐ πρώπαλαι πάλαι πάλαι. Iam vero de illo ἔκποτε quid mirum à scriptoribus sacris usurpari, cum ne ipse quidem Lucianus ab eo prorsus abstinuerit: Ἔκποτε, inquit in Asino suo, ἐξ ἐμοῦ πρώτου ἦλθεν εἰς ἀνθρώπους ὁ λόγος ἔτος ἐξ ὅτε παρακούφεως. Athenæus in Dipnosophistis: ἐ ἔκποτε οἱ πρώτερον καλούμενοι Διονυσοκόλακες, Ἀλεξανδροκόλακες ἐκλήθησαν. Arrianus I ἀνάβασ. ἐ ἔκποτε οἱ Σισύπου ἐ Σαρδάρειζον. Iosephus: Ἔκποτε μετ' ἀδείας ὁ Ἀχάιος αὐτῆς ἐλάμβανεν. Idem.

1 Τῷ

τοτε λέγει. [1] τῷ δ' ἰδὲ ἐπὶ τῷ ἰδὲ χρωμένῳ τινὸς, ἕτερα ἀντ' ἑτέρων, ἔφη, σημαίνεις. [2] ἀνυλαμβάνομαι δ' ἐπὶ τῷ συνίημι λέγοντός τινος θαυμάζειν, ἔφη, πῶς ἀνυπονοήμων τῷ λέγοντι, φησὶν ἀνυποεῖσθαι. [3] βραδίων δέ, τινος εἰπόντος, σὺν εἰς τοτε dicit. Ei vero qui ἰδὲ pro ἰδὲ: Alia pro aliis, inquit, significas. Cum quidam autem ἀνυλαμβάνομαι pro συνίημι diceret: mirari se ait quo pacto ὁ ἀνυπονοήμων τῷ λέγοντι, diceret ἀνυποεῖσθαι. βραδίων autem dicente quopiam: Non est simile, in-

1 Τῷ δ' ἰδὲ ἐπὶ τῷ ἰδὲ] *Cum quidam* ἰδὲ pro ἰδὲ *uteretur.* Haut scio an velit Lucianus ἰδὲ adverbium poni sine accusativo post se. Nam ita video plerosque omnes eo usos, ἰδὲ vero verbo addi accusativum. Nam quod ἰδὲ Attice dici pro ἰδὲ scribit Thomas, id nobis non obstat. Nam ἰδὲ de quo Thomas, agit verbum est imperativi modi, scribiturque tono circumflexo. Ἴδ', inquit Thomas, Ἀττικοὶ λέγουσιν ἀντὶ τοῦ ἰδέ. Εὐριπίδης Ἑκάβῃ. Ἴδ' ἐμὲ καὶ σὺ διάθρησον οἵα ἔχω κακά. Græv.

2 Ἀνυπλαμβάνομαι ἐπὶ τῷ συνίημι] Cum quidam diceret ἀνυπλαμβάνομαι *affirmo* pro συνίημι *intelligo.* Sic tamen Iosephus VI Ἁλώσ. Πρῶτον μὲν κατάστασις ἀνυπλαζίας ἔφασαν καὶ κτύπου. id est, *se sensisse, audisse, intellexisse.* Suidas dictione κοχλίλη, κύτος τῆς ὁσμῆς ἀνυπλαμβάνουσ. Scholiastes Sophoclis in illud in Ajace Mastigophoro: Καὶ ξυναρπάζω φρενὶ, ἤτοι, inquit, ὀξέως συνίημι καὶ ἀνυπλαμβάνομαι. Suidas Συλάζειν ἐνεργητικῶς ἡμεῖς ἀνυπλαμβανόμεθα, id est, *accipimus, intelligimus.* Vide etiam Budæum qui duobus Alexandri Aphrodisei locis ostendit ἀνυπλαμβάνειν esse sensu percipere & ex Basilio ἀνύπληκτον perceptionem. *Idem.*

3 Βραδίων δέ τινος εἰπόντος] *Cum quidam dixisset* βραδίων pro βραδύτερον. βραδύτερον, inquit Thomas, ἢ βραδίων; ποιητικὸν γὰρ, καὶ Ἡσιόδου ἐν Ἡμέραις βραδίων ἠμὰς ἐλαύνουσι φασίν. ἐκείνου δὲ μάρτυς Λυκόφρων ἐν ἀποστόλῳ. καὶ τὰ εἰκὸς βραδύτερον ἀλλὰ καὶ σεμνότερον ὄνομα. Attice igitur Lucianus in mortuorum Dialogis: Εἰ καὶ ὀλίγῳ βραδύτερον ἦν. Et Diodorus Siculus: Καὶ ταῦτα μὲν ἀπολυ βραδύτερον καταφέρει. Audiendus & Phrynichus: βραδίων, inquit, οὕτω Ἡσιόδου μὲν ἔλεγεν. βραδίων τε ἡμᾶς Ἐλληνισταὶ φασίν. Πλάτων δὲ καὶ Θουκυδίδης ἔτι οἱ δημοσθενειστοὶ βραδύτερον. Thucydides in II: Τὸ ὕδωρ τὸ χθὲς μένον τῶν νυκτὸς ἐποίησε βραδύτερον αὐτοὺς ἐλθεῖν. Plato in Timæo. Θᾶττον μὲν τὰ τ' ἐλάττω, τὰ δὲ μείζονα βραδύτερον φερόμενα, τῇ δὲ ταυτὸν φορᾷ τὰ τάχιστα φερόμενα ὑπὸ τοῦ βραδυτέρου ἰόντων ἐφαίνετο καταλαμβάνειν καταλαμβάνοντα. πάντως γὰρ τοῦ κύκλου αὐτῶν γρήσαντος ἕλικα διὰ τὸ δίχῃ πᾶ τὰ ἐναντία ἅμα φερόμενα τὰ βραδύτατα ἀπίων ἀφ' αὑτῆς ἔοικε τὰ χάχιστα ἐγγύτατα ἀπέφαινεν. Hæc Platonis verba Cicero elegantissime vertit: *Cum alia majorem lustrarent orbem, alia minorem tardius quam majorem, celerius qua minorem, motu unius ejusdemque naturæ, quæ velocissime movebantur ea celeritate vinci à tardioribus, & cum superarent superati videbantur. Omnes enim orbes eorum quasi helicis inflexione vertebat, quia bifariam contrahit simul procedentia efficiebant ut quod esset tardissimum id proximum fieret celerrimo.* Parum igitur Attice Plutarchus in Dæmonio Socratis: Κελεύει, inquit, ἀνοίγειν καὶ ἀγαγκτεῖν βραδίον ὑπανακύπτοντα. Sic & loquitur in Pompejo, in Catone majore, in libello περὶ ἀοργησίας, Heliodorus in III, & initio libri VI. Iosephus in IV Orig. βραδίον γὰρ ἀπλοῦν εἰ γνοίς ἡ θυγατέρα. Notandum porro in Platonis loco Attice dictum esse θᾶττον pro quo minus eleganter τάχιον, & ἑλληνικῶς ταχίτερον diceretur. Heliodorus in IV: Εἰ μὴ θᾶττον ἐξίσαμεν. Idem ἐκείνης μὲν δὴ καὶ λόγος θᾶττων, melius dixit quam in primo καὶ λόγῳ ταχίων ὑποδεχθῆσα. Thomas: Θᾶττον, inquit, Ἀττικοὶ, τάχιον Ἕλληνες. Idem Phrynichus, quare ea verba quæ sequuntur apud Lucianum omnino per ironiam vel cum interrogatione sunt le-

ἔστι, ἔφη, ὅμοιον τῷ [1] τάχιον. [2] βαρεῖν δέ τινος εἰπόντος, οὐκ ἔστιν, ἔφη, τὸ βαρυύεσθαι, ἢ νενόμικας. [3] λέλοιχα δ', τὸ εἴληχα λέγοντος, ὀλίγον, ἔφη, καὶ παρ' οἷς ἁμαρτάνεται. [4] ἵπταμαι δ' ἐπὶ τῷ πέπαμαι quos peccatur. Multis autem ἵπταμαι pro πέπαμαι dicentibus, quod

inquit, verbo τάχιον. Et rursum βαρεῖν dicente quopiam: Non licet, inquit, βαρυύεσθαι, quemadmodum putasti. λέλοιχα item pro εἴληχα dicente quodam: Modicum, inquit, etiam apud

legenda (1.) ἀχ ὅμοιον τῷ τάχιον; *an non est simile?* vel *scilicet non est simile.* Philostratus in Heliodoro: Εἰσκαλέμενος δὲ θᾶττον ἢ ᾤετο εἰς τὴν νοσοῦσαν ἀνεβάλλετο. Lucianus in ratione conscribendi historiam: Θᾶττον ἂν ἐξ ὁμοιοτέρου. Idem in Toxari θᾶττον γῆν τέκνωμα ἔχας ἐπὶ αὐτῶν ἐπιλάθοιτο, & mox καὶ θᾶττον ἐνδώσουσι. Non dicit tamen sine exemplo Apostolus I ad Timotheum: ἐλπίζων ἐλθεῖν πρός σε τάχιον. Et ad Hebræos: μᾶλλον δὲ ἐὰν τάχιον ἔχητε, ibid. ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. Plutarchus enim in connubialibus præceptis σύζευγνται δὲ τάχιον αἱ μὴ πρὸς ἑτέρας δυναμένας σχεῖν ἅμα καὶ τρέφειν ἐπιλάθηται. Iosephus IV ἀρχαιολογίας· Ἀναλισκομένων τε τῶν ἐπιτηδείων τάχιον ὑπ' αὐτῆς. Idem in secundo Originum: Ἀλλὰ τάχιον ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ἀνῳδὰ τῶν σίτων. Idem: τάχιον ἐξῆλθον ἀλύοντες. qui tamen alibi fere θᾶττον dixit. Dionys. Halicarnass. lib. VI ἀγωνίσαι τάχιστα ἢ φρονιμώτεροι. Herodotus in Melpomene: τάχιον συμμίσγομαι ὑμῖν ἢ ἐς μάχην ὑμῖν. Diodorus Siculus in XX: Καὶ τάχιον μᾶλλον ἔπλεον αἱ τῶν Βαρκαίων. Idem in eodem: Τάχιον τῆς προσδοκίας ἁπάντων ἐπιτελεμένων. Id est, *expectatione celerius.* Arrianus in Periplo: Οὐδὲν δὲ κωλύει καὶ τάχιον. Idem in VIII expeditionis Alexandri, qui liber solus Ionice scriptus est, ταχύτερον, dicit, ἦν γὰρ τότε ὥρας τοσῷδε ταχύτερον ἐπέρχει. Et paulo post: Καὶ γὰρ οὐ κρεπτὸς ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ σπεύδεσθαί τε ταχύτερον μᾶλλον ἢ ἄλλης αὐτὸς ἦν· Μακεδόνας ἀνίχνευσε ἐξ ἀφθόνου ταχύτερον. Sed hoc facit hic imitatione Herodoti, qui in Thalia, ἐσλοῦσι, inquit, ταχύτερα ἢ σφάτερα. quod & Diodorus Siculus imitatus est in XX libro suæ bibliothecæ: Ταχύτερον ἐκυβέρνων αὖτις ἐπὶ τὰ σκάφη συγκλυδήνας. Græv.

2 Βαρεῖν δέ τινος εἰπόντος] Idem Thomas docet: Βαρυύεσθαι, inquit, χρῆσθαι, βαρεῖν δὲ ἔλεγον παρὰ τοῖς δοκιμωτάτοις τῶν παλαιῶν. πλὴν ἐπὶ παραπλησίου καὶ βεβαρῆσθαι, λέγουσι καὶ βεβάρηκε εἰς παθητικὴν σημασίαν. Ἀριστείδης ἐν τετάρτῳ τῶν ἱερῶν. Οἱ δὲ ἧκον οἶνον βεβαρηκότες οἱ ναῦται. Plato tamen in Sympolio hoc ipsum passiva voce dixit. Βεβαρημένος, inquit, ὁ ἀνὴρ μεθυσθῇς τὰ πάντα (οἶνος γὰρ ἔπιπλον ἦν) εἰς τὸ τοῦ Διὸς κίτων εἰσελθὼν βεβαρημένος οὕδει. Suidas in eandem sententiam, quam Thomas probavit, dixit: Ἐβαρυύετο πυριώτερον, ἐβάρει γὰρ δεῖ λέγειν ἐβαρεῖτο, ἢ βαρούμην, ἢ βαρύμενος. Οὐδὲ ἀλλήν τινα κλίσιν ποιεῖσθαι, ἀλλὰ βαρυώμην, ἢ βαρυώμενος. Πολυδεύκης· Ὁ δὲ ἐξαναστὰς σφοδρὸς, τὰ μὲν ὑπὸ τῶν ἀρρώστιας, τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ἡλικίας βαρυώμενος. εἶχε γὰρ ἐβδομηκοστὸν ἔτος. καὶ αὖθις ὀργὸς δὲ τοῦτο βαρυωμένῳ ἢ συλλήπτορι. Improprie igitur Lucianus in Aëtione: ὁπότε δοκὸν φέροντας βαροῖντο. Idem.

3 Λέλοιχα δὲ τὸ εἴληχα λέγοντος] *Cum quidam pro* εἴληχα *dixisset* λέλοιχα. Ἐξέλαχεν, inquit Thomas, ἀντὶ τοῦ ἐλέλοιχεν. Lucianus tamen sui oblitus dicit in amoribus, Χαρικλῆς ἐλελοίχει. Tametsi idem in eodem libello Artice dixit ἀνῃρέθη σύλληπτορ εἴληχε τάξιν. Idem.

4 Ἵπταμαι δὲ ἐπὶ τῷ πέπαμαι παρὰ πολλῶν λεγόντων] *Cum multi dicerent* ἵπταμαι *pro* πέπαμαι. Sic legitur, sed perperam uti apparet ex Thoma & Luciano in Nefasto: Ἐῶ, inquit, ἵστε τὰ ἀρχαῖα τῶν τριῶν μηνοῖν, καὶ τὸ δεηνεμία, καὶ τὸ πέπαμαι, ἐκ πεπαχύνσεως. Thomas vero: πέπαμαι εἴδεις τῶν Ῥητόρων εἶπεν ἀλλὰ πέπομαι. Quare hic pro πέπαμαι omnino legendum πέπομαι. Sed ut ad ἵπταμαι redeamus reprehenditur ἵπταμαι à Luciano in Lexiphane. Locus infra referetur. De πέπαμαι vero & ἵπτα-

πολλῶν λεγόντων, ὅπι μὲ λάβῃ τὸ πτήσεως τὸ ὄνομα, σαφῶς ἴσμεν. [1] περιστερὸν δέ τινος εἰπόντος, ὡς δὴ Ἀττικόν, ἐγὼ τὸ φάττιον ἐρῶμεν ἔφη. [2] φακὸν δέ τινος εἰπόντος, ἐδηδυκέναι, κὴ πῶς ἂν, ἔφη, φακόν τις φάγῃ; ταῦτα μὲ τὰ Σωκρατεῖα. ἐπαινέσομαι ἔγ, εἰ δοκεῖ, ἐπὶ τῷ ἀμείλλαν τῶν ἀρχαίων λόγων, καλῶ μὲ καλῶ τὰς βελτίστας εἶναι ὅλας, σὺ δ' γνώριστον οἶμαι γάρ σε κἂν νῦν διωκήσεσθαι, τοσοῦτον γε ἐπακούσαντα τῶν ἐξῆς λεγομένων. Σο. ἴσως μὲ ἐδὲ νῦν διωκήσομαι σα λέγοντος, ὅμως εἰπέ. Λυ. Ϲ πῶς

quod ἀπὸ τ πτήσεως quidem verbum hoc deſcendat, plane ſcimus. *Περιστερὸν* autem quodam dicente quaſi hoc Atticum foret, etiam τ *φάττιον* dicamus, inquit. Rurſum dicente quodam ſe *φακὸν* comediſſe. Et quomodo, inquit, *φακὸν* aliquis comederit? Atque hæc quidem Socratica illa ſunt. Redeamus autem, ſi videtur, ad certamen priorum verborum. Ac ego quidem citabo ea quæ optima videntur eſſe tota, tu vero cognitionem fac. Arbitror enim vel nunc poſſe te, quippe qui tam multa ordine jam audieris. *Sol.* Fortaſſis ne nunc quidem potero. te dicente, ſed tamen dic. *Lyc.* Quomodo

ἔπαιμμι Thomas. *Πέτομαι*, inquit, *οὐχ ἔπαιμμι. Καὶ Λιβάνιος ἐν τῇ οἴδα ὅτι σοφιστῇ σκώμμασιν ἐμὸν ὄνομα συγκαλῶν· οὐ γὰρ ἐκείνος ὁ πέτομαι μᾶλλον ὅπως ἂν ὑμῶν ἀκούσας, πετόμενος ἢ αὖθις ὑπὸ τ λόγων ἐν τῷ συλλόγῳ.* Phrynichus: ἔπαιμμι παραιτητέον εἰ Ϲ ἄπαξ εἶπεν κα κείμενον ἢ δὶς πέτεσθαι ἢ λέγει. Vtitur Lucianus utroque viciſſim, frequentius tamen τῷ *πέτομαι*. In Dialogo Tritonis & Nereidum: *Ἡ δὴ περίστερος πετόμενος*. Et in Muſcæ encomio: *ἀλλὰ μετ' ὀδῆς πέτεται*. Idem in libello de ratione ſcribendi hiſtoriam: *Καὶ τῷ Περσίῳ ἐπὶ σοὶ τῇ μαθήσει τ ἐκάστου γνώμην ἀφειστομένου*. Idem tamen in amoribus dixit, *ἐλάττονι ῥοίζῳ διϊπτάμενα*. Et in Deorum judicio, *ἐξ ἀφανῶς κρεμάμενοι*. Ibidem, *ὅποτε ἤδη ἐν τῷ αὐτῷ ὧν συμπεριεπτάμην αὐτῷ*. Heliodorus initio V: *Μονονοὺ διϊπταμένην τ ὁλκάδα παρημείοντο*. Gregorius Theologus Baſilio: *Τὰς τε ὠδῖνας ὠγυίδας ᾄδοντας μᾶλλον ἢ λιμὸν καὶ περιπταμένας μᾶλλον ἢ ἐρημίαν*. Græv.

1 *Περιστερὸν δέ τινος εἰπόντος*] Adverſatur Luciano recta Athenæus Dipnoſophiſt. IX: *Ἀττικοὶ ὦν ἀρτυνικῶς περιστερὸν καλοῦσιν. Ἀλεξις Σωτηρίχῳ φησίν. Ὀλβικὸς. Ἀφροδίτης εἰμὶ δὸ περιστερός. Φερεκράτης δὲ Γεφυροῖ φησιν ἀποπεμφθὲν ἀγγέλλοντα τ περιστερόν*. Idem.

2 *Φακὸν δέ τινος εἰπόντος ἐδηδυκέναι*] *Cum quidam dixiſſet ſe ediſſe φακὸν*, id eſt, vaſculum olearium cum *φακὴν lenticulam* dicere debuerit ſingulariter, vel *φακοὺς* pluraliter. *φακὸν* pro vaſculo oleario legitur IV Reg. 9. *Λάβε τ φακὸν τ ἐλαίου*, moxque *λήψῃ τ φακόν*. Latinis dicitur *lenticula*, Plinio auctore, ut egregie Caſaubonus ad Athenæum obſervavit. Plutarchus in diſcrimine adulatoris & amici, *φακὸς* dixit pro lentigine morbo, *ἀλλ' ὥσπερ οἱ φαῦλοι τ ζωγράφων, τ καλῶν ἰσχνὸν μὴ διωκάμενοι δ' ἀδήνειαν ἐν ῥυτίσι καὶ φακοῖς καὶ ἑλαίαις τὰς ὁμοιότητας ἀναφέρουσιν. Regis, lentiginibus & cicatricibus ſimilitudines referunt*. Quid præterea *φακὸς* ſignificet petite ex Heſychio. Nunc Ammonium ſi placet audiamus: *φακὲς*, inquit, *φακῆς διαφέρειν φασίν. φακοὶ οἱ ἐπ οἰμοὶ οὐχ ἑνικῶς· φακὴ δὲ ἡ ἡμερήσιος τηρήσεως παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἡ διαφορά*. Vitandæ igitur amphibologiæ cauſa *φακὴ* dicendum unius numero pro legumine cocto, & *φακοὶ* numero multitudinis pro cruda lenticula, pro vaſculo autem *φακὸν* dicendum in numero unitatis. Illi certe auctores quos Athenæus adducit modo *φακὲς* modo *φακὴν* dicunt pro legumine. Lucianus quoque in Saturnalibus epiſtolis, *ἃ φακὴ δὲ ὑμῖν σαπέδιλα ἀστυκότου ἐξῆ*. Et in Hermotimo, *καὶ οἱ φακοὶ θυτικῆς*. Theophraſtus, Dioſcorides,

φῂς ἢ διωκόσας; Ἡ γὰρ θύρα ψεδδὲν ἀνέῳγέ σοι ἢ γνωρίσιμος αὐτῶν.
Σο. εἰπὲ τοίνυν. Λυ. ἀλλὰ εἶπον.
Σο. ἐδόκουν γε, ὡς τι ἐμὲ μαθεῖν.
Λυ. ἢ γὰρ ἔμαθόν, τὸ ἀνέῳγμι;
Σο. σὺν ἔμαθον. Λυ. τί δ' ἀπεισόμεθα, εἰ μηδὲ νῦν ἀκηλιθήσεις τοῖς λεγομένοις; καί τοι σοῦ γε τὰ καὶ ἀρχαῖς ῥηθέντα νῦν σὲ, ἐγὼ μὲν ὥμην ἱππεῖς εἰς πεδίον καλεῖν,

modo ais te non posse? Nam cognitionis ipsorum prope jam tibi aperta est. *Sol.* Dic igitur, *Lyc.* At jam dixi. *Sol.* Nihil certe quod egō intelligam. *Lyc.* Annon intellexisti quod dixi ἀνέῳγμι? *Sol.* Non intellexi. *Lyc.* Quid igitur patiemur, si ne nunc quidem assequeris ea quæ dicuntur? Atqui secundum ea quæ ab initio abs te dicta sunt, ego quidem putabam me equites in campum provocare:

rides, Paulus Ægineta etiam de legumine φακὴν dicunt, quod hic improbat Lucianus. *Gray.*

1 Ἡ γὰρ θύρα ἀνέῳγέ σοι] Ἀνέῳγα male dicitur pro ἀνέῳκα. Phrynichus: Ἀνέῳγα ἡ θύρα, σολοικισμός, χρὴ γὰρ λέγειν ἀνέῳκα. Contra tamen hoc præceptum ἀνέῳγα passive posuerunt Herodianus IV: Πυλίδας ἔχειν καὶ θύρας ἀνεῳγμένας. Lucianus ἐν τῷ Γυμνασίῳ, καὶ ἀνεῳγότι τοῖς σώμασιν ἐμπεπόντων. Idem in votis: Ἦν πως ἀνεῳγμένα ἐπὶ πάλαισμα καταλάβωμι. Plutarchus in vita Pyrrhi: Τῶν δὲ Πύρρῳ πολλὰς ὁδὸς ἀνεῳγμένας ὡς δυνατόν. Sic in vita Martii Coriolani, & Sozomenus V Histor. Ecclesiast. εἰ καὶ ἀνεῴγεσαν. Iosephus in VII Originum: Εἰκὸς μὲν πύλας ἀνεῴγησαν καὶ πύλας. Apostolus I ad Corinth. 16: Θύρα γάρ μοι ἀνέῳγε μεγάλη. Passive tamen dixit Lucianus in Gallo, ἀνέῳκτὰρ αὖθις ἡμῖν ἡ θύρα. Thomas Magister hic dissentit à Phrynicho: Ἀνέῳγα δὲ μὴ παραπαίειν ἀντὶ τοῦ ἄνοιγμι. Ἀρτεμίδης δὲ τὸν Πανδιονικὸν. Ἱερά τε γὰρ πάντα ἀνέῳγα, ᾧ τὰ ἱερεῖα χοὴ σωθῆναι, ᾧ διεφθείρετο ὡς τοῦ θεοῦ ἢ ἀρχαῖον τρόπον. καὶ Δημοσθένης ἢ γέλμασι κλεισθέν ἢ ἀνεῳγμένῳ. Ἀπὸ γὰρ τοῦ ἀνοίγω, ἀνέῳγον, ἀνέῳγας, ἀνέῳγμι. Ἐπὶ δὲ μέσου παρακειμένου τὸ ἀνέῳγμαι ἀντὶ τοῦ ἀνεῳγόμην. Ἀπολυκράτης δὲ ἀνοίγω γὰρ ἀνοίξω, ἀνέῳγα, ἀνέῳγας, ἀνέῳγε. Σιμωνίδης δὲ ὑπερβὰς τὴν αἰολίδα πάντα ἀνοίγω ὅπη κύριον τίνες εἶχιαν τοῖς λαχοῦσι ἀνεῴγασιν. Λυκιανὸς δὲ τοῦ Μίκυλλον ἢ Ἀλεκτρύων, καὶ ἐστατερίζῃ ἀνεῳγὸς τοῖς ὀφθαλμοῖς. &c. pag. 11. Suidas Comicos citat Pherecratem in Craparallis & Amipsiam in Mœchis, qui ἀνέῳγε active dixerunt. Sic & Homerus Iliad. π. χηλῇ δ' ὄπ πᾶμ' ἀνέῳγε. Et Herodotus in Clio: Εἰ μὴ ἄπληστός τε εἴης χρημάτων καὶ αἰχροκερδὴς ἐκ ἂν νεκρῶν θήκας ἀνέῳγες. Apostolus passive dixit: Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέῳγε πρὸς ὑμᾶς ὦ Κορίνθιοι. Idem.

2 Ἱππεῖς εἰς πεδίον καλεῖν] Nomina in ὲς apud medios inter Atticorum veterum & Sophistarum ætatem, Diodorum Siculum, Polybium, Laërtium & ejusdem notæ scriptores fere εῖς contractum habent in accusativo plurali: apud veteres Atticos Aristophanem, Demosthenem, Aristotelem, Theophrastum, Isocratem, Platonem, Lysiam, Thucydidem, Xenophontem, & ejus imitatorem Arrianum, tum apud Sophistas, Pausaniam, Heliodorum, Libanium, Aristidem, Lucianum, alios ejus ætatis scriptores Dionem, Appianum, Herodianum, & ex nostris Chrysostomum, Basilium, Gregorium Theologum, Synesium sine contractione fere in ας, quod & notavit vir summe eruditus P. Leopardus in Miscellaneis. Thomas Magister: Ἐρμείας, βασιλέας, ἱερέας καὶ ὅσα τοιαῦτα Ἀττικοὶ, τὸ δὲ σωτηρήμασι ταῦτα λέγειν ἐκ ἔστιν ἑνείναν. Plato in Theæteto, unde hic Luciani sumtus est: Ἱππέας εἰς πεδίον προκαλεῖς Σωκράτη εἰς λόγους. Luce igitur clarius est in ἱππεῖς esse solœcismum, ut recte Thomas observavit contra omnium Grammaticorum præceptiones. Plutarchus & Iosephus modo εις modo ας dicunt, nisi illud quoque typographis aut intempestivis emendatoribus debemus. Plethon certe Gemistus Plutarchi & Diodori Siculi verba transfe-

σὺ ὦ τὺς ἱππέας κατανόησας. ἀλλὰ δοικας δ' φροντίζειν τ λόγων μάλιστα, ὃς νυν [1] κατ σφᾶς αὐτὺς διήλ-

care: tu vero equites cogitasti. Sed videris non curare verba, maxime quae inter nos ipsos prosecuti sumus.

scribens pro ἱππεῖς accusativo semper ἱππέας habet. Plutarchus in Timoleonte: Οἱ Κορίνθιοι πέμπουσιν αὐτὸ διχιλίας ὁπλίτας & διακοσίους ἱππεῖς. pro quo Plethon: Κορίνθιοι Τιμολέοντι πέμπουσι διχιλίους μὲν ὁπλίτας, ἱππέας δὲ διακοσίους. Diodorus Siculus: Θηβαῖοι δ' ἀπίσειλαν πεζὺς μὲν τετρακισχιλίους ἱππεῖς δὲ ϛ. Gemistus autem: Θηβαῖοι δ' ἀπίσειλαν πεζὺς μὲν τετρακισχιλίους, ἱππέας δὲ ἑξακοσίους. Sic & alibi. Illud Luciani quod mox sequitur σὺ δὲ τοὺ ἱππεῖς κατενόησας; ita vertendum fuit: *An tu vocem* ἱππεῖς *notasti vel animadvertisti?* Pro quo interpres, *tu vero equites cogitasti.* Aristophanes in equitibus: Μήτ' ἐν γὴ μήτ' ἐν θαλάττῃ διαφυγεῖν τοὺ ἱππέας. Idem in Archarnensibus: Ταῦθ' ὡς ἐγανώθην καὶ φυλῶ τοὺ ἱππέας. Plato in VI de legibus: Χωρὶς δὲ τοὺ ἱππέας. Xenophon in primo Institutionis Cyri: Πολλοὶ δὲ ἓς αὐτὸς ἦλθον ἦκον ἱππέας καὶ πεζύς. Et in eadem pagella: καὶ τοὺ ἱππέας ἠσυχέως ἀφιέντας. Sic idem in sexto, & septimo libro. Thucydides in sexto: Ἐψηφίσαντο πρῶτ μὲν πέμπειν τῇ στρατιᾷ & τοὺ ἱππέας. Et in eadem pagella. Καταλαμβάνουσι τὲς τ ἱππέας ἥκοντας ἐκ τ Ἀχαΐας. Demosthenes I Philippic. Μετὰ τέτων ἱππέας διακοσίους. Idem in III Philipp. Ψιλὺς, ἱππέας, τοξότας, ξίνας. Ibidem: ἢ κἀκέτεροι τοὺ ἱππέας παρέδοσαν. Sic & Philostratus in Heroicis, Heliodorus in VIII, Lucianus in votis, & in Toxari, Arrianus in VI expeditionis Alexandri, Iosephus in fine VII Ἀλώσεως, Pausanias in Atticis, Plutarchus in Alcibiade, Chrysostomus in comparatione monachi & regis: καὶ τοξότας, καὶ ἱππέας, & στρατηγές. Sic usi sunt jam dicti auctores semper praeter Plutarchum & Iosephum. Nam quod apud Platonem XI de legibus legitur ἱππεῖς καὶ ἱππέας in accusativo eodem loco typographis adscribendum est, ἱππέας, inquit, εἰς τοὺ ἱππεῖς. Quare viderint Grammatici qui hos accusativos docent contrahi. Eodem modo etiam veteres dicebant γομέας, βασιλέας, φονέας, σφαγέας, τροφέας, γονέας, τοκέας, σέας, κυρέας, κηφέας, σκαφέας, ἱερέας, ἀρχιερέας, ἱρμωνέας, ἀμφορέας. Sic gentilia Ἐρετρέας, Ἀχαρνέας, φακέας, Μαρτηνέας, Χαλκιδέας, Δωριέας, Πλαταιέας, Μεγαρέας &c. Apud Herodianum semper βασιλέας leges nunquam βασιλεῖς in accusativo. Ergo scribis debetur quod illic ἱππεῖς, τροφεῖς, φονεῖς legitur pro ἱππέας, τροφέας, φονέας. Apud eundem etiam & Iosephum recte invenitur ἀμφορέας. Sic & Alciphron: Εἰς Δεκαίδων τοὺ ἀμφορέας ἐκχέοντ πίθυς. Librariis etiam debet acceptum referri quod Isocrates in oratione ad Philippum habet βασιλεῖς μεγάλας θρασυνομένους, cum in aliis locis semper scribat βασιλέας, praesertim in ad Nicoclem παρανέσῃ, sive hic ipse Isocrates illius orationis sit auctor, sive alius. Simili forte errore legitur apud Demosthenem in ea oratione qua respondetur Philippi litteris γονεῖς pro γονέας. Τέκνα, inquit, γονεῖς, γυναῖκα. Certe in quarta Philippica recte habet: Οὕτω συμπέσοις τ κάλλιστ κοινὸς δεῖ γονέας τοὺ ξύμπαντας ὑπολαβεῖν. Sic νομέας apud Herodotum Clio cap. 194. & aliis locis ponitur, *costas* navium significans non *pastores*: ut Valla vertit, sicut viri eruditissimi Brodeus & Leopardus hoc pridem notarunt. De his costis vide quae docuit Vir Clarissimus & pereruditus Iohannes Schefferus de re militari Navali lib. I, cap. 6. Non dissimilis locus est Luciani in votis: Ὥσθ' οἱ βασιλεῖς ὑπονομεύμενοι τραγῳδοὶ, pro quo alibi semper βασιλέας dixit. In longaevis: οἷς σωιζόμενοι καὶ τοὺ λοιπὺς βασιλέας. Ibidem: καὶ ὀπτεροπλίσας πολλὺς Μακεδόνων βασιλέας. Et paulo post: τοσέτους ἐδωκάμεν βασιλέας ἐδροῖσαι. Grav.

1 Κατὰ σφᾶς αὐτὲς διήλθομεν] Luculentus solecismus, ut si dicam *inter eos ipsos narravimus*, cum de nobis ipsis loquimur. Dicendum igitur cum Platone in Gorgia. ἀδικῶσι σφᾶς αὐτύς. *Eos injuria afficiunt.* Et Thucydide: Καὶ πεῖσθοσιν

Δομν. Σο. ἐγὼ μὲν φροντίζω, σὺ δ' ἀδήλως αὐτὰς διεξέρχῃ. Λυ. πάνυ γὲ ἄδηλά ἐστι, τὸ κ' σφᾶς αὐτὰς ἐφ' ἡμῶν λεγόμενον· ἀλλὰ τοῦτο μὲν δῆλον, σὺ δ' οὐδεὶς ἂν θεῶν ἀγνοῆσαι παύσειε, πλὴν γε ὁ Ἀπόλλων. [1] μαντεύεται γὰρ οἰκείως πᾶσι τοῖς ἐρωτῶσι. σὺ δὲ τὸ μαντεύμενον καταλαμβάνεις; Σο. μὰ τὼς θεώς· εἰ γὰρ ἔμαθον. Λυ. [2] εἶτ' ἄρα καθεὶς λανθάνῃ σε βέλτιον. Σο. ἐοίσumus. *Sol.* Ego quidem curo, tu vero obscure ipsa prosequeris. *Lyc.* Nempe omnino obscurum est, quod dixi, κ' σφᾶς αὐτὰς, cum de nobis loqueremur. Sed hoc quidem manifestum est. Te vero nullus deorum ab ignorantia liberaverit, nisi fortassis Apollo. Vaticinatur enim ille omnibus interrogantibus. Tu vero neque ipsum μαντεύόμενον intelligis? *Sol.* Per deos equidem, non enim didici. *Lyc.* Si ergo καθεὶς latet te circumiens. *Sol.* Videntur certe.

οἱ πάντες σφᾶς αὐτούς. Omnes enim σφᾶς αὐτὰς tertiæ personæ pronomen junxerunt verbo tertiæ personæ. Male igitur Clemens Alexandrinus Pædagog. II, 11 ἀναγκες ὑπόδειγμα ἀρετῆς σφᾶς αὐτὰς παριστάντας. Evidens virtutis exemplar nos ipsos exhibentes. Et cap. 21. σφᾶς αὐτὰς πρὸς τὸ ἄμεινον κινητίζειν. Nos ipsos ad meliorem vitam componere. *Grav.*

1 Μαντεύεται γὲ οἰκείως πᾶσι τοῖς ἐρωτῶσιν] Recte notavit Micyllus μαντεύεσθαι dici proprie de consulentibus. Æschines: οἱ ἄλλοι ἀμφικτύονες μαντείαν ἐμαντεύσαντο παρὰ τοῦ Θεοῦ, τίνι χρὴ τιμωρίᾳ τοὺς ἀνδράποδα τύπτοντας μεταθεῖν. Herodotus: Μαντήια εἰς τὰ ἄπιμεν μαντευσόμενοι ὁ Κροῖσος. Plato in Apologia Socratis: Χαιρεφῶντα ἐπόμπευσε τῶν μαντευσομένων. Xenophon in initio commentariorum: Εἰδέναι τὰ συμφέροντα τοῖς μαντευομένοις. Moschopulus hoc paulo aliter: Χρὴ, inquit, ἀντὶ τοῦ πρέπει βαρυτέον. Χρῆ δὲ παρεισπεμπόμενος ἀντὶ τοῦ χρησμὸν δίδωσι, καὶ χρᾶν ἀπερέματον. Χρᾶ γάρ ἐστι χρὴ προπερισπώμενον εἰς α εἰς η χρῆ. καὶ ὁ μὲν Θεὸς χρῆ, ὁ δὲ Θεὸν μαντεύει. Hanc Moscopuli sententiam de χρῆ adeo non probo, ut contra censeam omnino χρᾶ dicendum non χρῆ, fretus maxime auctoritate Herodoti, qui licet Ionica lingua sit usus, cui peculiare est η, identidem tamen χρᾶ usurpavit. Ο' Ἀκραγὰς, inquit, χρησμολογῶν ἀνὴρ ὃς οἱ ἐχρήσθη χρᾶ ἐς ἑξαμέτρου τόνου. Et paulo post: Ο' μὲν δὴ οἱ ἐχρήσθη χρᾶ τάδε. Moxque: Ἡ δὲ Πυθίη σφι χρᾶ ἐν τριμέτρου τόνου. Lucianus in Dialogo Menippi & Trophonii: Χρᾶ δέ μιν πατρὶς ἡ Βοιωτία. Sed pro Moschopulo stat Eustathius ad Iliad. I. p. 625. Τέσσως δὲ ὀξυτονήσει πρὸς διαστολὴν τοῦ χρὴ ὅ ἐστι μαντεύει. οἷον χρῆ μοι ταῦτα ὁ φοῖβος. Sed ut ad μαντεύεσθαι revertamur non semper observatur illud Luciani de hac voce præceptum, sed ab accuratissimis & ἀττικωτάτοις scriptoribus μαντεύεσθαι etiam dicitur de diis & hominibus respondentibus. Demosthenes πρὶ στεφάν. Καὶ ἡ Ἀπόλλων ἡ Πύθιον μαντευόμενον. Lucianus in Demonacte: Καὶ μέντοι δέ ποτε ἰδίᾳ δημοσίᾳ ἐπὶ μισθῷ μαντευόμενον. Idem in Alexandro: Κοσκίνῳ τῷ λόγε μαντευόμενος. Pauloque post: Περιελθὼν πᾶσι τοῖς ἀφικνουμένοις εἰς μαντεύεται ὁ Θεός. Sic & loquitur in Dialogo Menippi & Tiresiæ, & Dialogo Menippi & Trophonii, ut & Apollinis & Mercurii in hoc Apollo dicit: Πολὺ ἄλλα ἄμεινον ἐγὼ μαντεύομαι. Malunt tamen optimi quique pro hoc dicere χρᾶν καὶ ἀναιρεῖν. Isocrates in Archidamo: Ο' δὲ Θεὸς οὐκ ἐθέλησε μὲν ἐπιτρέψαι ἐκ ἀνεῖλεν. Libanius in Antirrhetico: Ο' δὲ ἀνεῖλε παρὰ τοῦ τράσαντα καὶ ἡ ἔκπυστος ζητεῖν. Herodot. in II: Ἰὼ μὲν δὴ ἀνέλαν μιν βασιλέα ἐΐ. Chrysostomus in Babyla martyre: ἐπίκλητο σφοδρῶς ἡ δαίμονα χρησμὸν ἀπαιτῶν καὶ ἀξιῶν ἀναιρεῖν οὐκ ἔτ' γνώμλω αὐτῷ. *Urgebat*, inquit, *dæmonem ab oraculis repositos postulansque sibi ut ille responsum daret iis de rebus quas animo versabat.* Idem.

2 Εἶτ' ἄρα καθεὶς λανθάνῃ σε βέλτιον] *Nam singulis solœcismi tibi latent circumeuntes.*

καστί γε. Λυ. ὁ δὲ καθεὶς πῶς παρῆλθεν; Σο. οὐδὲ τοῦτο ἔμαθον. Λυ. οἶδα δέ τινα [2] μνησιόμμον αὐτοῦ

certe. *Lyc.* At καθεὶς iste quo pacto præteriit? *Sol.* Neque hoc didici. *Lyc.* Nosti autem quempiam sibi ipsi γάμους μνησιόμμον. *Sol.*

euntes. Sic legendus hic locus & vertendus. sensus est singuli qui circa te oberrant, à me tibi objiciuntur solœcismi, te fugiunt, à te non animadvertuntur. Solœcismus versatur in κατ' εἷς. Attice enim dicendum fuisset κατ' ἕνα, Mycillus hic putavit κατὰ εἷς esse participium fecitque locum suspectum de mendo, eum nihil sit scrupuli. Occurrit vero ista locutio quam hic reprehendit Lucianus sæpe in sacris scriptoribus. In epistola ad Romanos cap. 12: Ὁ δὲ κατ' εἷς ἀλλήλων μέλη. Maccabæorum libro III: Ὁ κατ' εἷς δὲ τῶν φίλων συνδρομὰς ὑπεμενεν. Marc. XIV: Οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς κατ' εἷς, μή τις ἐγώ; Et Iohan. VIII: ἐξήρχοντο εἷς κατ' εἷς. *exibant singuli.* Vbi Beza κατ' εἷς putat positum pro καὶ εἷς τὸν εἷς. inde & in quibusdam editionibus scribitur κατ' εἷς, in nonnullis κατ' εἷς, in aliis κατὰ εἷς. perperam. κατ' εἷς enim per Hebraicam enallagen dicitur pro κατ' ἕνα, quo Attici scriptores utuntur. Philostratus in Heroicis: ἓ κατ' ἕνα ἕων ἥρωσι. *singulos heroas.* dicit idem in eodem opere εἰς ἕνα, κοινῇ δὲ, inquit, καὶ εἰς ἕνα. *publice & privatim.* Idem in vita Herodis: Τῷ τε Ἀθηναίων δήμῳ κατ' ἔκαστον ἔτος μνᾶν κατ' ἕνα. *singulas minas.* Plutarchus in præceptis Politicis: κατ' ἕνα & κοινῇ. Heliodorus II: κατ' ἕνα συλλεγόμενος φοτί. Ælianus καὶ ἐν τῷ κατ' ἕνα, Lucianus Dialogo Martis & Mercurii: Ἐγὼ δὲ ὅτι μοὶ κατ' ἕνα πάντων ἀμείνων. Vbi male legitur: κατὲν ἀπάντων. Idem in Harmonide, & Dialogo Plutonis & Mercurii: Μελετῶσμαι γάρ σοι ἤδη αὐτὸς κατ' ἕνα ἐξῆς. Basilius Libanio: αἰσχυνόμαι κατ' ἕνα σοι φορτίζων τῶν Καππαδόκας. Et sic Apostolus quoque more Atticorum in epistola ad Ephesios cap. V: Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ κατ' ἕνα. Et I Cor. XIV, 31. Δυνασθε γὰρ κατ' ἕνα πάντες προφητεύειν. Demosthenes in III Philippica ἕκαστον addit: κατ' ἕνα ἕκαστον ἀνωτοῦ πειρικόπτειν. Idem *ἑνδεκα* addit in Corona: ἓ ὅσοι κατ' ἕνα ἄνδρα. Thomas Magister: ἃ κατ' εἷς ἀλλὰ κατ' ἕκαστον δεῖ λέγειν. Sed nec κατ' ἕκαστον recte dicitur; sed pro eo dicendum κατὰ ἕκαστον. vide Budæi commentaria utriusque linguæ. Et sic puto apud Thomam legendum esse. Scriptores tamen Ecclesiastici sacrorum librorum auctoritatem sequuntur. Socrates Ecclesiasticæ historiæ lib. XVI, 13. Ἐπειδὴν γὰρ ἄλλῳ ἄλλα δόξαν ὁ κατ' εἷς ἐπιλαμβάνον. Eusebius historiæ Ecclesiasticæ X: Καὶ μὴ μόνον γε ὁ κατ' εἷς ἀλλὰ καὶ οἱ πάντες ἀθρόως ἀνθομολόγουν. Ad eandem formam factum ἀνὰ εἷς pro ἀνὰ ἕνα. Ioannes Theologus Apocalyps. XXI: Καὶ αἱ δώδεκα πυλῶναι, δώδεκα μαργαρίται, ἀνὰ εἷς ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου. Attici dicerent ἀνὰ ἕνα ἕκαστον. *singulæ portæ*, aut potius κατ' ἕνα ἕκαστον. Porro notandum quoque est κατ' εἷς Lucianum dixisse cum singulari κατὰ τὸ ἑνικόν, at Solœcistam conjunxisse cum plurali ἐοίκασι, quemadmodum & Marcus & Ioannes, ut duplex forte hic sit solœcismus. *Grav.*

2 Μνησιόμμον αὐτοῦ γάμου] In hunc locum Thomas: ἐπ' ἀνδρὸς, inquit, τὸ μνᾶται, οἷον μνᾶται γυναῖκα, ἐπὶ δὲ γυναικὸς τὸ μνησθῆναι ἀνδρί. Moschopulus in eadem est sententia: Μνᾶται ὁ ἀνὴρ τὴν γυναῖκα, ὅθεν ἡ γυναικὸς μνησθῆναι ἡ γυνή. Nimirum magistri docent μνᾶσθαι proprie esse *ambire* puellam; sive fœminam, & dici de viris Attice, μνησθῆναι vero de puellis & fœminis quæ deponendentur & nubunt. Attice igitur Euangelium: Μνησθεισης δὲ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ. Proprie etiam Lucianus in Nefasto: Περσῶν γὰρ ἐπειδή γάμον ἐς Κυζικὸν μνᾶσθαι ἐτόλμησας. Et Plutarchus in amatoriis narrationibus: Ταύτην μνῶνται Σηρέστων Ὀρχομενίοις καὶ Καλλιδίνης Ἀλιάρτιος. Herodotus quoque in Clio: ταύτην πέμπων ὁ Κῦρος ἐμάτο τῷ λόγῳ, θέλων γυναῖκα ἔχειν· ἡ δὲ Τόμυρις συνιεῖσα ὡς αὐτὴν μνᾶται. Plutarchus in Erotico etiam usus est eo verbo de muliere vidua nobili & prædivite, ultro ambiente nuptias adolescentuli cujus-

γάμον; Σο. τί δὲ τοῦτο; Λυ. ὅτι σολοικίζειν ἀνάγκη τὸ μηχδούμενον αὐτῷ. Σο. τί δὲ τοῦτο τὸν πρᾶγμα, εἰ σολοικίζῃ τις μηχδούμενος; Λυ. ὅτι ἀγνοεῖ ὁ φάσκων εἰδέναι εἰ τοῦτο μὴ ὅτως ἔχῃ. εἰ δέ τις λέγοι σοι παρελθών, ὡς ἀπολείποι τὴν γυναῖκα, ἆρ' ἂν ἐπιτρέποις αὐτῷ; Σο. τί γὰρ οὐκ ἂν ἐπιτρέποιμι, εἰ φαίνοιτο ἀδικούμενος; Λυ. εἰ δὲ σολοικίζων φαίνοιτο, ἐπιτρέποις ἂν αὐτῷ τοῦτο; Σο. οὐκ ἔγωγε. Λυ. ὀρθῶς γὰρ λέγεις· ὁ γὰρ ἐπιτρεπτέον σολοικίζοντι τῷ φίλῳ. ἀλλὰ διδακτέον

Sol. Quorsum igitur hoc? *Lyc.* Quod necesse est solœcismum committere τῷ μηχδούμενον αὐτῷ. *Sol.* Quid igitur ad meum negotium hoc, si solœcismum committit quispiam despondens? *Lyc.* Quod ignorat is, qui se scire dictabat. Et hoc quidem ita se habet. Si vero quispiam dicat tibi accedens, ὡς ἀπολείποι τὴν γυναῖκα, num permittes hoc illi? *Sol.* Quid ni permittam si videatur injuria affectus esse. *Lyc.* Si vero solœcismum committere videatur, etiamne hoc permittes illi? *Sol.* Haud equidem. *Lyc.* Recte dicis. Neque enim concedendum amico ut solœcisset: sed docendus

cujusdam, quemadmodum Martialis dixit: *Uxori nubere nolo mea.* Οὐ γὰρ ἀποξέψασα ὄξος, inquit, ἐ γὴν πολικαῦται ἐ σκάτῳ ἐμπᾶτο μιράκιον ὃν χλαμύδα ἐπ παιδαγωγεῖ δεῖ δύματον. Improprie igitur Lucianus in Toxari: Καὶ ὁ γὰρ ὑμεῖς ἐν τοῖς γάμοις ὀπιπολὺ μηχδούμενοι. Ibidem: Δεῖ γὰρ τὴ μνησήφην ἑκάστου φησαγγελλαντα ἑαυτὸν διότι μηχδούμενος ἥκει. Et paulo post: Μνησθείσθαι τὴ παῖδα πολλὰ ἐπαινοῦντα ἑαυτόν. Parum igitur Attice Plutarchus in narrationibus amatoriis, ἐμνησθέντο αὐτῷ τριάκοντα νεανίαι. Moxque in iisdem: μὴ μνησθείσθαι πινας τὰς πόρας. Sic & Paulanias in Laconicis, Heliodorus in V, Laërtius in Hipparchia, Iosephus Originum Iudaicarum lib. V, & XIII. Activa tamen voce μνησθῶ γάμον legitur apud vetustissimum quemque. Dicit enim Plato in sexto de legibus: μνησθέντι γάμου αὐτοῦ. Apud Euripidem in Iphigenia Aulidensi Achilles dicit: Ἀλλ' ἦ πέπομδα δεινὰ μνησθεὶς γάμους ἐκ ὄντας. Isocrates βελτίοντ' αὐτῆ μνησθέντι πόλιν. Diodorus XX: Ἀξιολογώτατοι τὴ ἡγεμόνων ταύτῃ ἐμνήσθησαν. Sic plures alii. *Nubere* quoque dicitur semper, si proprie accipiatur, de puellis & fœminis, ut *ducere* de viris, apud auctores Latinæ linguæ locupletes. Nam de Tertulliano, Hildeberto & Fulgentio, quos & de viris *nubere* dixisse honeste C. Barthius docet Adversi. VI, c. 14. non contenderim. Nam & multa alia apud illos leguntur scriptores, quæ à melioris ætatis usu longe absunt. Sed hæc inter eruditos jam decisa sunt, ut risum debeant qui aliter sentiant. *Grav.*

1 Ἀπολείποι τὴ γυναῖκα] Et hunc Solœcismum Thomas aperit: Ἀπολείπῃ ἡ γυνὴ τὸν ἄνδρα. Ἀριστοφάνης δὲ Νεφέλαις. Ἀπολιπόσα γὰρ αὐτὸν ἄφετο. ἐκβάλλῃ ἢ ὁ ἀνὴρ τὴ γυναῖκα. Λιβάνιος δὲ Μελίτης τὸ λάλα· ἐκβαλεῖν τὸ γυναῖον. Nimirum uxor cum à viro divortit nuntium remittit, dicitur Græcis ἀπολείπειν ἄνδρα, Latinis *divertere*, *discedere à viro*. vir vero cum repudiat uxorem ἐκβάλλειν γυναῖκα. Latinis *exigere*. Cic. *Mimam exegit*. Eleganter igitur Iosephus ἔπειδε τὸν ἄνδρα καταλιπόσαν αὐτῶ χήμεσθαι. Attice idem dixit in undecimo Ἀξιολογίας de Esdra: λομζόμενος δὲ ὅτι ἐὰν ἐκβαλεῖν αὐτὲς τὰς γυναῖκας προσταξῃ. pro quo eodem in loco etiam dicit ἀποπέμψασθαι. Quare minus Attice ipse Luc. in I Dialog. Iunonis & Iovis: Ἀπολιπὼν ἐμὲ τὴ νόμῳ γαμετῶ. Ibidem in bis accusato: Τὴν νόμῳ γαμετῶ ἔτως ἀτίμως ἀπολείπῃ. Plutarchus in Stoicis controversiis confundit etiam hanc differentiam, ὥσπερεί τις τὴ γαμετῶ ἀπολιπὼν ἑταίρᾳ ἢ συζύγῳ. Attice dixit idem in Romulo: Νόμῳ μὲ δίδες γυναικὶ ἀπολείπειν τὸν ἄνδρα, δίδες δὲ

ὅπως τοῦτο μὴ ποιήσῃ. καὶ [1]εἴ τις γε νῦν ψοφοίη τὴν θύραν εἰσιὼν, ἢ ἐξιὼν κόπτοι, τί φήσομέν σε πεπονθέναι; Σο. ἐμὲ μὲν οὐδέν, ἐκεῖναν δ' ἐπισπεῖσθαι βάλεσθαι, ἢ ἐξιέναι. Λυ. σὺ δ' ἀγνοοῦσα τὸ κόπτεσθαι, ἢ τὸ ψοφεῖν, οὐδὲν, ὅλως πεπονθέναι δόξομεν ἀπαιδεύτῳ ὄντες; Σο. ὑβρισθῆς εἶ. Λυ. τί λέγεις; ὑβρισθῆς ἐγὼ [2]νῦν δὴ χρήσομαί σοι ἀλεξιμβρότῳ; ἔοικε δ' σολοικίσαι τὸ

dus potius est, ut hoc ne illi accidat. Quod si quis autem nunc crepare faciat januam ingrediens, aut exiens pulset, quid dicemus tibi accidisse? *Sol.* Mihi quidem nihil: illum vero vel exire velle, vel introire. *Lyc.* Tibi vero, cum ignorares τὸ κόπτεσθαι, aut τὸ ψοφεῖν, nihil omnino accidisse putabimus indocto adeo existenti? *Sol.* Contumeliosus es. *Lyc.* Quid dicis? Ego contumeliosus vero nunc χρήσομαι qui tecum disputo? Videtur autem solœcissare etiam

ἐκκαλεῖν γυναῖκα ἐπὶ φαρμακείᾳ τίνων. Ibidem: ἀπέμυσατο γυναῖκα. Hermogenes Sophista: ἔξεισι γαμεῖν ὅθεν βέλεταί τε καὶ ὑποκαλεῖ τὴν ἔσων γυναῖκα. Græv.

1 Εἴ τις γε νῦν ψοφοίη ἢ θύραν εἰσιὼν καὶ ἐξιὼν κόπτοι] Hæc verba bene vertit interpres per *concrepuit ostium & pulsavit*. Nam quod apud Latinos discrimen est inter *ostium crepat & pulsatur*, eadem est apud Græcos inter κόπτειν & ψοφεῖν. Exiturus cum fores ferit & percutit, ut illo strepitu admonerentur qui foris erant cavere sibi, atque abstinere, ne læderentur, apud Atticos enim fores non introrsum trahendo, sed in viam publicam pellendo aperiebantur, ut dudum docuerunt viri doctissimi Turnebus, Cujacius, Muretus; exiturus itaque hoc crepitu signum cum dat dicuntur Latinis *fores crepare*, Græcis ψοφεῖν: cum vero introiturus fores percutit ut apetiantur, dicuntur Latinis *fores pulsari*, & *pultari*, Græcis κόπτεσθαι; ut docent Suidas, Thomas, Ammonius, Phrynichus, Moschopulus. Attice igitur dixisset κόπτοι ἢ θύραν εἰσιὼν ἢ ψοφοίη ἐξιών. Lucianus in Philopseude: Ἐπὶ τὴν κόπτουσι ἢ θύραν ἐκείνην. Idem in fugitivis: Ὥστε οὐδὲν δεῖ κόπτειν ἢ θύραν. Aristophanes in Ranis: Ἄγε δή τινα τρόπον ἢ θύραν κόψω. Moxque: Οὐ μὴ διατείψῃς ἀλλὰ ῥηξεῖς τ' θύρας. Et in Nubibus: Γεῦσαι τ' θύρας. Lysias in Apologia de Eratosthenis adulteri cæde: Ἐρομένῳ δέ μοι αἱ θύραι νύκτωρ ψοφοῖεν. Heliodorus in I: Τάχα θύρας ὅπη πλεῖσον ἐψόφησεν. Phrynichus addit male quoque κροῦσαι ἢ θύραν pro κόπτειν poni. Sed contra hunc facit illud Xenophontis in Sympolio: Φίλιππον ὃ γελοιοποιὸς κρούσας ἢ θύραν εἶπε τῷ ὑπανεώγοντι. Et Euangelista: Μὴ ἀνοίξῃσιν ἔξω ἑστῶτα ᾧ κρούειν ἢ θύραν. Idem.

2 Νῦν δὴ χρήσομαι] Solœcismus est hic, quod νῦν δὴ cum futuro conjungatur, cum debeat cum præsenti jungi. Attice enim dicendum erat νῦν δὴ χρῶμαι. Pollux: Ἄρτι ὃ ἐστι σφόδρα μικρόν, καὶ νῦν δὴ ὃ ἐστι ταυτόν. Suidas: Νῦν δή, ὀλίγον ἔμπροσθεν, ἀρτίως. Πλάτων νόμων γ. Νῦν δὴ ὀλίγον ἔμπροσθεν τούτοις ἀντειτυχόντες τοῖς λόγοις, ὥτων ταῦτα ἐπιθέσθαι, νῦν δ' ἐπλεκόμεθα. Καὶ αὖθις ἐν τρισὶ νόμων. Πλάτων διαλυσίμους εἴρηκε τὰς παρὰ τῶν χρέα, τὸ δὴ ἐπὶ συμβόσεως ὃς δὴ πάλαι τ' πολέμων χαλεπὸς τ' ὢς φαμὲν ἡμεῖς νῦν δή. Ἐν Εὐριπίδης ἐν Ἰπποτότῳ. Νῦν δὴ μὴ ὄρᾶς ἐπὶ θήρας, οὐδὲν ἐστάλκε. Νῦν δ' αὖ λαμβάνεις ἐπ' ἀκμαίοντες. Ἐν Μελεάγρῳ. Ὁ ξεῖς σὺ νῦν δή μ' ὡς ἐπαδώνας τύχαν. Homerus: Νῦν γὰρ δὴ χρῶς ἐστί. Idem: Νῦν δὴ ἐξαπόλωλε δόμων καὶμήλια καλά. Eustathius: Νῦν δὴ ἀντὶ τῦ ἀρτίως ἐν ἑνὶ τόνῳ, ὃ καί φασι μόνῳ παρωχημένῳ συντάσσεσθαι. Euripides Phœnissis: ἄκρας δὴ νῦν ὑπερφάτων ἐμῶν ὀδύν. Ibidem: Ἄκρας δὴ νῦν καὶ τὰς πρὸς τότε κακῷ. Plato in Gorgia: ἀρ' ἦν καὶ τὴν νῦν δὴ λέγομεν ἰαλμικήν. & sic frequentissime cum in illo Dialogo tum in aliis ejus libris. In his

τοῦ δὴ χρήσομαι, σύ σ' οὐκ ἔγνως. Σο. πῶς; τοῦ Ἀθηνᾶς, ἀλλ' εἰπὲ τί τοιοῦτον, ὡς τι καὶ μὲ μαθεῖν. Λυ. Ἐ πῶς ἂν μάθῃς; Σο. εἴρηκε πάντα ἐπέλθωμεν, ὅσα φῄς σολοικίσας ἐμὲ λαθεῖν, καὶ παρ' ὅ, τι ἔκαστον σολοίκισεν. Λυ. μηδαμῶς, ὦ ἄριστε· μακρὸν γὰρ ἂν ποιήσαιμεν τὸ λεχθέν. ἀλλὰ σοὶ μὲ τούτων ἐξέσι σοι καθ' ἕκαστον αὐτῶν διωδεύειν. τοῦ δ' ἕτερ' ἄττα ἐπέλθωμεν, εἰ δοκεῖ· Ἐ πρῶτόν γε αὐτὸ τὸ τοῦτο ἄττα μὴ διασίωμεν, ἀλλὰ ψιλὰς ἐξενεγκεῖν, ὁρῶς φαίνεται ῥηθὲν μοι δ' ἕτερα σωλοθέμενον, μὴ γὰρ ὅπως ἄλογον ἦν ἄν. ἔπειτα τὸ δ' ὑβρεως. ἦν με φῄς ὑβρίσαι, εἰ μὴ ὅτω λέγοιμι, ἀλλ' εἰς σὲ etiam ipsum χρήσομαι quo nunc usus sum: tu vero non cognovisti. *Sol.* Define, quæso per Minervam: ac dic potius tale aliquid, quod etiam ego intelligam. *Lyc.* Ac quo pacto intelligas? *Sol.* Si mihi omnia ista percurras quæ modo dixisti à te cum solœcismo dicta, à me autem non animadversa esse: & quo pacto in singulis peccatum sit exponas. *Lyc.* Nequaquam, ô optime. longum enim modo facturi essemus dialogum: sed de horum quidem unoquoque licebit tibi singulatim quærere. Nunc autem alia quædam persequamur, si videtur. Ac primum ipsum hoc ἄττα, absque aspiratione, & cum tenui spiritu, utrum recte videatur dictum cum verbo ἕτερα compositum. Non enim ita præter rationem fuerit. Deinde & τὸ δ' ὑβρεως, qua te à me affectum ais, si non hoc pacto dicam, sed εἰς

autem, quæ attuli, exemplis τὸ νῦν δὴ nusquam junctum invenirur futuro. Proin si quis dixerit νῦν δὴ χρήσομαι, is solœcismum commiserit. Nec est solœcismus in simplici voce χρήσομαι, quod putavit interpres, sed in νῦν δὴ futuro χρήσομαι hic juncto, ut dixi. Huic simile est ἄρτι σολικῶ de quo in initio harum notarum disputavi. Plato enim pro eodem dixit νῦν δὴ, ἄρτι, προῄδειν, ἐμαρτόδιν, τὰ νῦν, πρὸ ὀλίγου, ὀλίγῳ πρότερον, πρότερον & πρώτῳ. Cum futuro autem αὐτίκα, μέλλω, αὖθις, εἰσαῦθις, ὅσον οὔπω, ὅτι τάχιστα, ἐκ εἰς μακρὸν. Occurrunt tamen etiam loca quædam ubi νῦν δὴ futuro jungitur, contra hanc Luciani & magistrorum præceptionem. Homerus Iliados H· Νῦν μὲν δὴ τ' πατρὸς δεικέω πίσυτε λαῶν. Et alio loco: Νῦν ἦ δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξῃ. & sæpius aliis in locis. Νῦν δὴ, inquit Plato, de legibus libro III, μᾶλλον βεβαιωσώμεθα. Idem in fine ultimi de legibus: Νῦν δὴ μαθησόμεθα ὅτι θαυμαστὸν ὄδιν. Idem in Phædone: Ω Σώκρατες ὕστατον δή σε προσερῶ νῦν οἱ ὀλιγίστοι. Xenophon IV institut. Cyri: Νῦν δὴ σὺ δηλώσεις. Thucydides VI: Καὶ ἀσφάλειαν νῦν δὴ καὶ σολλὴ ἔσεσθαι. Thomas ait etiam νῦν aliquando futuro junctum solœcismum esse. Εἰ παρέλθοιεν, inquit, δηλοῖ τότε τὸ νῦν σεθέμενον σολοικισμὸν σοιεῖ, ὡς τὸ νῦν σοφὸς χρήσομαι· δεῖται γὰρ ὁ σοφὸς χρόνου. Sed nihil videtur tam firmum esse quod non alicubi labefactetur, ut superius posita exempla ostendunt. *Grav.*

1 Τ' ζῄζω σε καὶ εἰς σε] Τ' ζῄζω σε scilicet est contumelia te afficio, ὑβρίζε εἰς σε, est cum in tuos amicos, aut quicquid ad te pertinet contumelioſus & injurius sum, Moschopulus eadem docet: Τ' ζῄζω σε καὶ ἀντὶ τ χ πάντα τρόπον ἀτιμάζω σε. δηλονότι δὲ ὕβρεως καὶ πλημμελῶν, ἐ ἄλλης τινὸς ἐπηρείας. Τ ζῄζω εἰς σε ἀντὶ τ ὑβριστικά τινα εἰς φίλον σὸν, ἢ εἰς τὰ σέδε σε ἐνδείκνυμαι ὡς ἀναφέρεσθαι τ ὕβριν ἐπί σε. Attice igitur Plato in VI de legibus: Μήτε τινὰ ὕβριν ὑβρίζειν εἰς θεὸν εἰκότας. Quod vero Lucianus subjicit ἐπεὶ τὸ εἰς σοῦτο ὑβρίζειν λέκειλεν οἷον εἰς τ παροιμίαν ὡς ὁ Πλάτων φησὶν ἐν τῷ συμποσίῳ. Platonis verba sic se habent: Ὦ μιρ ἐμοὶ γὰρ κινδυνώδη μόνον διαφθεῖραι, ἀλλὰ καὶ ὑβρίσαι εἰς τ παροιμίαν. Lucianus in his accusato: Τ' ζῄζεις εἰς τ φιλολογον. Idem.

φαίλω ἴδιον, ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω εἰπεῖν. ὅτι τὸ μὲν σὲ ὑβρίζειν τὸ σῶμά ἐστι τὸ σὸν, ἤτοι πλημμοῖς, ἢ δεσμοῖς, ἢ καὶ ἄλλῳ τῳ τρόπῳ. τὸ δὲ εἰς σέ, ὅταν εἴς τι τῶν σῶν γίγνηται ἢ ὕβρις. ὃ γὰρ ὅς τις γυναῖκα ὑβρίζῃ· καὶ ὅστις παῖδα καὶ φίλον, ἢ ὅς τις γε οἰκέτην. πλὴν γὰρ ὧν ἡ πραγμάτων ἄτιμος ἔχει σοι, ἐπὶ τὸ εἰς σῶμα ὑβρίζειν λέλεκται· οἷον εἰς τὸν παροιμίαν, ὡς ὁ Πλάτων φησὶν ἐν τῷ συμποσίῳ. Σο. καλῶς γε τὸ διάφορον. Λυ. ἆρ' οὖν ἐστὶ τοῦτο καλλωπές, ὅτι τὸ [1] ταῦτα ὑπαλλάττειν σολοικίζειν καλοῦσιν; Σο. ἀλλὰ τοῦτ' ἴσως μοι. Λυ. αὐτὸ δὲ τὸ ὑπαλλάττειν; Σο. ἐμοὶ μὲν ταὐτὸν λέγειν δοκεῖ. Λυ. καὶ πῶς ἂν εἴη ταὐτὸν τὸ ὑπαλλάττειν τὸ ἀναλλάττειν, εἰ μὴ τὸ μὲν ἕτερα ἀντ' ἐτέρων γίγνεται, τὸ δὲ μὴ ἀρθῶς ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ, τὸ δὲ μὴ ὄντ' ἀντὶ τοῦ ὄντος; Σο. κατέμαθον ὅτι τὸ μὲν ὑπαλλάττειν, τὸ μὴ κύριον ἀντὶ δὲ κυρίου λέγειν ἐστί. τότε δὴ ἀναλλάττειν ποτὲ μὲν τῷ κυρίῳ, ποτὲ δὲ τῷ μὴ κυρίῳ χρῆσθαι. Λυ. ἔχει πού καὶ ταῦτα κατανόησιν οὐκ ἄχαριν. τὸ δὲ [2] παιδιάζειν ἀντὶ σπουδῆς πού, τῷ οἰκείαν ἀφὶ-

εἰς σέ, contumeliosum dicam, proprium id esse ego quidem non possum dicere: quoniam σὲ quidem ὑβρίζειν, idem est quod corpus tuum, sive plagis, sive vinculis, sive etiam alio aliquo pacto. At εἰς σὲ quando alicui tuorum contumelia fit. Nam & qui uxorem tuam contumelia afficit, in te contumeliosus est, & qui puerum tuum, & amicum, & certe qui servum quoque. Nam præterquam de rebus ita tibi se res habet: quoniam & in res contumeliosum esse dictum est, ut in proverbium quemadmodum Plato dicit in Symposio. *Sol.* Intelligo differentiam. *Lyc.* Num igitur & hoc intelligis, quod si dicam, ταῦτα ὑπαλλάττειν, solœcismum vocant? *Sol.* At nunc sciam. *Lyc.* Ipsum autem dici debere, ἀναλλάττειν. *Sol.* Mihi quidem videtur idem utrunque dicere. *Lyc.* At quomodo idem fuerit ὑπαλλάττειν & ἀναλλάττειν. quando illud quidem est alterum cum altero commutare, videlicet id quod rectum non est, cum eo quod rectum est: hoc autem, id quod non est, cum eo quod est. *Sol.* Intelligo quod ὑπαλλάττειν quidem sit id quod proprium non est, pro eo quod proprium est, dicere. ἀναλλάττειν vero aliquando quidem eo quod proprium est, aliquando vero eo quod proprium non est, uti. *Lyc.* Habent quandam & hæc considerationem non injucundam. παιδιάζειν autem ἀντὶ σπουδῆς πού; id est, propriam utilitatem

1 Ταῦτα ὑπαλλάττειν] Moschopulus videtur nonnihil à Luciano dissentire: Ἀναλλάττειν, inquit, τὸ μεταθέναι τάξιν ἀντιῤῥόπως, & ἀναλλάξαι ἐπὶ τῶν τοιούτων ἐναντία λέγομεν. Ὑπαλλάττειν τὸ μὴ κύριον ἀντὶ τοῦ κυρίου λέγειν, & ἁπλῶς τὸ ἕτερον ἀντὶ ἑτέρου εἰσάγειν. Sic hic locus legendus. Nec est in Luciano: *quod si dicam ταῦτα ὑπαλλάττειν solœcismum vocant*, ut vertit Micyllus: sed ὅτι τὸ ταὐτὸ ὑπαλλάττειν σολοικίζειν καλοῦσιν, hoc est, *enarrando vel per hypallagen hisce abuti dicunt solœcismum committere.* Sic ἀναλλάττειν est his abuti per ἀναλλαγήν. In iis quæ sequuntur in Luciano, αὐτὸ δὲ τὸ ἀναλλάττειν, lacuna est sic ex vetere codice, uti patet ex excerptis, supplenda: αὐτὸ δὲ τὸ ὑπαλλάττειν εἴ τις ἀναλλάττειν λέγοι, ἴσως δόξειν λέγειν. Nihil certius. *Græv.*

2 Παιδιάζειν ἀντὶ σπ. & ἀντὶ σπ.] De his ne convenit Moschopulo cum Luciano.

Σπου-

λειαν & ἀπαδάζοντος ἐμφαίνει· τὸ μὲν περί τινα, τῶν ὑπεινημένων περὶ ὃν ἀπαδάζει. & ταῦτα ἴσως μὴ ὑποσυλλέγοντα, ἴσως δὲ καὶ ἀκριβῶς τὰ παρόντα. βέλτιον δὲ τὸ ἀκριβῶς ἐπὶ τούτου. Σο. ὀρθῶς γὰρ λέγεις. Λυ. τόγε μὴν καθέζεσθαι & καθίζειν καὶ τὸ καθίσον & κάθησο, ἆρ' οἶσθ', ἔφη διανοούμενος; Σο. οὐκ οἶδα. τὸ καθίσθητι ἥκιστά σε λέγοντος, ὡς ἔστιν ἔκφυλον. Λυ. & ὀρθῶς γε ἥκουσας, ἀλλὰ τὸ κάθισον, & κάθησο διαφέρειν φημί. Σο. & πῇ σοῦ ἂν εἴη διαφέρον; Λυ. πῇ τὸ μὲν πρὸς τὸν ἑστῶτα λέγεται ἵνα καθίσῃ. τὸ δὲ κάθησο πρὸς τὸν καθήμενον ἵνα κάθηται καὶ μὴ ἐξανασῇ· ὡς τὸ παρ' Ὁμήρῳ· Ἧσο ξεῖν' ἐμὸς ἢ καὶ ἄλλοθι δῖος Ἀχιλλεύς, ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δῖον ἔδωμεν.

tem ejus qui ſatagit, indicat: cum autem dico περί τινα, illius indicat, circa quem quis ſatagit, ſive obſequioſus eſt. Atque hæc quidem fortaſſe confunduntur à quibuſdam, fortaſſis autem etiam obſervantur: melius autem eſt obſervare unumquemque. *Sol.* Recte dicis. *Lyc.* καθίζεσθαι vero à καθίζειν, & κάθισον à κάθησο, ſcis quo pacto differant? *Sol.* Haud ſcio. καθίσθητι quidem audivi te dicere quod ſit alienum. *Lyc.* Et recte quidem audiſti. Sed κάθησο à κάθισον differre ajo. *Sol.* Et quo tandem inter ſe differunt? *Lyc.* Quod κάθισον quidem ad eum qui ſtat, dicitur: alterum autem ad eum qui ſedet. ut, ἧσο ξεῖν', ἡμεῖς δὲ & ἄλλοθι δῖον ἔδωμεν.

Rur-

Σπαδάζω, inquit Moſchopulus, φησὶ σε ὅταν σε ἀξιῶ ὑπηρεσίας τῷ σώματι, ἀπαδάζω σοι σε ὅταν ὑπηρετῶμαι τοῦ σε θεραπόντων. Grav.

1 Ἀλλὰ τὸ κάθισον τὸ κάθησο διαφέρειν φημί] Nihil aliud vult Lucianus, quam κάθισον dici ad ſtantem, quem jubemus ſeſſum capere, κάθησο vero ad eum, qui jam ſedet, quemque rogamus, ne ſurgat. Thomas eadem tradidit quæ Lucianus: Ἄλλο, inquit, κάθισον καὶ ἄλλο κάθησο. Τὸ μὲν γὰρ κάθισον πρός τινα ἱστάμενον λέγεται ἵνα καθίσῃ. τὸ δὲ κάθησο πρὸς τὸν καθήμενον ἵνα κάθηται καὶ μὴ ἐξανασῇ· ὡς τὸ παρ' Ὁμήρῳ· Ἧσο ξεῖν' ἐμὸς ἢ καὶ ἄλλοθι δῖος Ἀχιλλεύς. Sic lege hunc locum in edito libro ſatis mendoſum. quod vero paulo antecedit, τὸ καθίσθητι ἥκιστά σε λέγοντος ὡς ἔστιν ἔκφυλον. *audivi te dicentem imperativum* καθίσθητι *ſede, vocem eſſe peregrinam vel barbaram*, Luciani forte reſpicit verba quæ in Lexiphane ſuo poſuit: Τὸ ἵστατο, & ἀπαντώμενος, & τὸ καθεδεῖς ἐδὲ μετοικικὰ τῆς Ἀθηναίων φωνῆς. Micyllus ex ſuperioribus Luciani verbis colligit hic aliquid deſiderari. cui equidem non invitus aſſenſero vel propter hæc verba quæ infra habentur. Οὐκ οἶδα οἷόν ἐστι συγγραφὼς ἀνήρ. Σολ. πάνυ οἶδα νῦν γέ σου ἀκούσας ταῦτα λέγοντος. Nam Lucianus de proprietate vocabuli συγγραφεὺς nuſquam in hoc libello locutus eſt. Nunc viciſſim Thomam & Phrynichum audiamus. Ἐκαθέσθην, inquit Thomas, καθεδεῖς, καθεδήσομαι, καθεδοῦμαι, καὶ ὅσα ἀπὸ τούτων βάρβαρα. λέγε ἓν καθίζομαι, ἐκαθιζόμην, καθεδοῦμαι, καθέδημαι, καθεῖδα καὶ ὅσα ἀπὸ τούτων. Phrynichus ἐκαθέσθη, καθεδεῖς, καθεδήσομαι καὶ πλησιαστικὰ καθεδήσοντα ἔκφυλα. Parum igitur Attice Heliodorus in IV: Καθεδεῖς δὲ πλησίον θείσῃ συνάπτῃ ἔλεγον. Et Baſilius in epiſtola: Ταῦτα λογιζόμενοι πολλὴν χρόνον ἐκαθέσθημεν. Lucianus in priore veratum narrationum: Ὁ πλωλῦσι δὲ φερικαθεδόντες ὥσπερ δὲ ἐκεῖ τραπέζαις. Herodianus in V: Συλλεδεῖς αὐτῇ ἐν τῷ βασιλικῷ φορείῳ. Ioſephus Ἀρχαιολογίας libro II: Καθεδεῖς ἐπί τινος θρόνου. Idem libro VIII: Καθεδεῖσα σὺν Βεθσαβέᾳ. & pluribus aliis in locis. De καθίζω & καθίζομαι Thomas Magiſter: Καθίζω ἐγὼ καὶ καθίζομαι καὶ καθίζω ἔπρεν. Pollux ſcribit Xenophontem καθίζειν uſurpaſſe pro καθίσαι ποιεῖν. Locus eſt in II φιλοσόφου· Καὶ ἀπαγγελλόμενα δὲ Ἀριαίῳ ἐν σκηνῇ ἔλθοι εἰς τὸν θρόνον τὸν βασίλειον κα-

ἀνὴρ δ' μὴν καθιζόμεθα. πάλιν δὴ εἰρήσθω, ὅτι τὸ ταῦτα διαλλάττειν, ἁμαρτάνειν ἐστί. τὸ δὲ καθίζω, καθέζομαι ἄρά σοι δοκεῖ μικρὸν τι διαφέρειν, εἴπερ τὸ μὲν ἕτερον ἡδόμεν, τὸ καθίζειν λέγειν. τὸ δὲ μόνους ἡμᾶς αὐτοὺς, τὸ καθίζεσθαι. Σο. Καὶ ταῦτα ἱκανῶς διελήλυθας, καὶ δὴ λέγε· ἔστω γάρ σε δεῖ προδιδάσκειν. Λυ. ἑτέρως γάρ λέγοντος ἀκούσεις, ἢν οἶδα, εἰδὼς ἐς[1] ξυγγραφεὺς ἀνήρ; Σο. πάνυ οἶδα νῷν γέ σε ἀκούσας ταῦτα λέγοντος. Λυ. ἐπεὶ καὶ τὸ[2] καταδαλεῖν σὺ μέτοιος ταυτὸν τῷ καταδαλεῖσθαι νενόμικας, ἐγὼ δὲ οἶδα διαφορὰν οὐκ ὀλίγην ἔχον. Σο. τίνα ταύτην; Λυ. ὅτι τὸ μὲν ἑτέρου, τὸ καταδαλεῖν οἱ ἑαυτῷ γίγνεται. Σο. καλῶς λέγεις. Λυ. καὶ ἄλλα δέ σοι πολλὰ ὑπάρχει μανθάνειν, εἴπερ μὴ αὐτὸς εἰδέναι οἴει εἰδὼς δόξεις. Σο. ἴσως δόξαιμι. Λυ. ἴσως τοι λοιπὸν εἰσῃῦδις ἀναδαλόμεθα, νῷν δὲ διαλύσωμεν τὸν διάλογον.

Rursum itaque dictum sit, quod qui hæc commutat, vitium incurrit. καθίζω autem à καθέζομαι, num tibi parum distare videtur? Siquidem καθίζειν dicendo, alterum sedere facimus: καθέζεσθαι vero, nosmet ipsos solos. *Sol.* Et hæc sufficienter prosecutus es. Atqui dic: ita enim oportet te docendo præire. *Lyc.* Nam me alio pacto dicentem non intelligis. Non nosti quale sit ξυγγραφεὺς ἀνήρ? *Sol.* Omnino novi, ut qui te audierim hæc dicentem. *Lyc.* Quoniam & καταδαλεῖν tu quidem fortassis idem cum καταδαλεῖσθαι putasti: ego vero scio differre non parum. *Sol.* Quomodo? *Lyc.* Quod hoc quidem alteri, καταδαλεῖν autem sibi ipsi fit. *Sol.* Pulchre dicis. *Lyc.* Etiam alia vero multa licet tibi discere, si modo non ipse tibi scire, cum nescias, videbere. *Sol.* Non videbor facile. *Lyc.* Proin reliqua in posterum rejiciemus, in præsentia autem dialogum dissolvamus.

καθιεῖν collocaturos esse. Sic καθίζειν δίκην apud Demosthenem & Galenum. Moschopulus: Καθίζω ἕτερον μεταξαπικῶς. ἐγὼ καθίζω ἐγὼ ἀμεταδάτους. Καθήμεθα δὲ ἐγὼ ἀεὶ μεταδάτων, &c. Τὸ καθεδήσομαι, ἐκαθεδόμην βάρδαρα. Alibi Thomas: Τὸ καθίζω ἐ μόνον τίθεται αὐτὸ ἕτερον ποιεῖν καθίζειν ἀλλὰ καὶ ἑαυτόν. Lucianus in Nigrino: Καὶ καθίσας ἑαυτὸν ὅπως ἐν θεάτρῳ. Grav.

1 Ξυγγραφεὺς ἀνήρ] Ξυγγραφεὺς, inquit Thomas, ὁ μόνον ὁ συγγραφόμενος συλλεμόν τινα, ἤτις ἄλλο ἐφ' ἑαυτῷ γιγνόμενον, οἷος ἦν Θουκυδίδης, ἀλλὰ καὶ γράφοντας ψηφίσματα ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον συγγραφῆς ἐπάλιν. Θουκυδίδης· Καὶ εἰσήνεγκαν οἱ ξυγγραφεῖς, ἄλλο μὲν οὐδέν. Ammonius quoque pœne eadem habet: Συγγραφεὺς μὲν γάρ ἐστιν ὁ τὸ περὶ ἑαυτοῦ γενόμενα συγγραφόμενος ὡς Ἡρόδοτος. Ξυγγραφεὺς δὲ ὁ τὰ ἐφ' ἑαυτῷ γενόμενα ὡς Θουκυδίδης. Itaque secundum horum sententiam ξυγγραφεὺς dicitur non solum de scriptore & auctore librorum, sed & de scriba senatus, aut alius collegii. *Idem.*

2 Τὸ μὲν καταδαλεῖν ἑτέρου, τὸ δὲ καταδαλεῖν ἑαυτοῦ] Moschopulus paulo aliter: δαλῶ ἐμαυτὸν, καταδαλοῦμαι ἡ Ἑλλάδα. Pro Luciano facit illud Thucydidis: Τὰς μὲν ξυγκαταδολὰς ἐν σφισὶν αὐτοῖς τὸ δ' θαλάσσης μέρος. Ex Moschopuli sententia dixit idem in III: Τὰς μὲν καταδαλομένους ἡ Ἑλλάδα. Idem.

PHI-

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ, Η ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΣ.

PHILOPATRIS, SEV QVI DOCETVR.

ARGVMENTVM.

Sive Luciani, sive alius scriptum hoc fuit, videtur is Trajano Cæsari, ob victoriam in Oriente partam, potissimum gratulari voluisse, contra eos qui per id tempus sive ipsi urbi, sive alteri alicui loco (nam patriam solum vocat) pericula & clades præsagiebant, quos ipse à principio sophistas appellat: ad finem tamen ita describit, ut propemodum Christianos intelligere videatur. Eò enim pertinet, quod in fine de Persico supercilio, de Susis, & de tota Arabum regione meminit. Omnia enim illa à Trajano devicta in populi Rom. potestatem illis tum temporibus rediere, ut apud Dionem & Eutropium, & cæteros, qui ejus ætatis historiam scripserunt, videre est. Et hinc alterius tituli caussa est, quo Philopatris dialogus hic inscribitur. Quòd autem ad didascomenum pertinet, fingitur is, qui patriæ fortunæ ac prosperitati tantopere studet, tum ab eo, qui cum sermonem habet, de deo vero & religione recta informari, tum ab iis, qui patriæ malè ominabantur, ejusdem institutionis caussa, in communem cœtum ac societatem introductus fuisse, Vnde & catechumenus in ipso dialogo infrà vocatur, quo nomine Christiani vocare soliti aliquando fuere, eos quos pietate & religione sua informare nuper cœpissent.

ΤΡΙΕΦΩΝ.

Τί τῦτο ὦ Κριτία, ὅλον σεαυτὸν ἠλλοίωσας, καὶ πρὸς ὀφρῦς κἀπὶ σωτέρδυκας, μύχιον δ' βυσσοδομεύεις, ἄνω κἀπὶ τὰ θεσπολῶν, κερδαλεόφρονι ἰοικὼς κῆ τὸ ποιητῶ, ὤχρος τὶ σὰ

TRIEPHO.

Quid hoc ô Critia? totum te ipsum immutasti, & supercilia deorsum contraxisti, profundum autem quippiam alta mente versas, sursum atque deorsum inambulans, vaframenta meditanti similis, quem admo-

1 Τί τῦτο] Non est hujusce Luciani, sed antiquioris alicujus. Multa id arguunt, Primùm ineptiæ stili, cum aliæ omnibus paginis, tum illæ p. 765. φὺ φὺ, &c. Deinde ratio temporis. Nam Syrus noster Lucianus pervixit ad tempus belli Marcomanici anno Christi CLXXI. ut patet in Pseudomante: at hic nebulo se baptisatum significat à D. Paulo. D. Paulus verò martyrii palmam accepit imperantis Neronis anno XIII. Falliturque Baronius Neronis anno XII. verba illa hujusce Dialogi

ἆλε παρειάς; μή πω τριχάρπιον πρόσασαι, ἢ Ἑκάτην ἐξ ᾅδου ἐλήλυθας, ἢ καί που θεῶν ὀφθαλμοῖς συμπίπτημας; οὐδέπω γάρ σε τοιαῦτα εἰκὸς πάσχειν, εἰ καὶ αὐτονήκητος εἰμι τὸ κόσμον κλυδωνῶν, ὥσπερ ἐπὶ Δευκαλίωνος. σοὶ λέγω ὦ καλὲ Κρῖτία, σὺν ἀΐεις ἐμοῦ ἐπικωμάζοντος πολλὰ, καὶ ἐς βαρὺ χειτιάσαντος; δυσχεραίνεις καθ' ἡμῶν, ἢ ὀκνεκώφωσαι, ἢ καὶ τὰ χεῖρε παλαιήσαντα ἐπιμένεις; Κρ. ὦ Τριφῶν, μέγαν πινα, καὶ πορφυρμένον λόγον ἀκήκοα, καὶ πολλαχῆ ὁδοὺς διεξελήλυθον. ἆ ἐπαναπαύω τὰς ὕβρεις, καὶ τὰς ἀκοὰς ἀπαφρίζω, μή πω ἔτι ἀκούσωμαι παῦε, ἆ ἀποψύξω σμικρούς, ἆ μῦθος τοῖς ποιηταῖς ἡδύσματι, ὡς καὶ Νιόβη ποτέ. ἀλλὰ καὶ κρημνὸν ὠθήμαλλον ἂν ἐπὶ κεφαλῆς ἀκοδιήσας, εἰ μὴ ἐπέκοψάς μοι ὦ πάτερ. ἆ τὸ δὲ Κλεομβρότου πήδημα δὲ ἀμβρακιώτης ἐμυθώδη ἐπ' ἐμοί. Τρ. Ἠράκλεις τὸ θαυμάσιον σκιάν φασμάτων, ἢ ἀκτασμάτων, ὥσπερ Κρῖτίαν ἐξέπληξεν. πόσοι γὰρ ἐμβρόντητοι ποιητὴ, καὶ περιβλόητα φιλοσόφων, σὺν ἐξέπληξάν σε τῷ ἀληθείᾳ, ἀλλὰ λῆρος πάν-

admodum poëta ait: Pallorque genas tibi cœpit. Num alicubi Cerberum aſpexiſti, aut Hecatem ab inferis huc egreſſam? aut etiam deorum alicui conſultò occurriſti? Nondum enim talia tibi accidere conveniebat, etiamſi ipſum audiviſſes mundum aquis obrutum iri, quemadmodum Deucalionis tempore factum eſt. Tibi dico, optime Critia, an non audis, me tantopere inclamantem, & brevi adeò appropinquantem? utrum indignatione aliqua adverſum nos percitus es, an obſurduiſti, an verò etiam expectas, dum te elata manu impellam? *Cri.* O Triephon, magnum quendam & admirabilem audivi ſermonem, multiſque viis tractatum. Ac nugas iſtas adhuc memoria repeto, aureſque obturo, ne cubi etiam amplius audiam talia, & inſania nimia dirigeam, fiamque poëtis fabula, perinde ut Niobe olim. Quin per præcipitium in caput devolverer alicubi, veluti vertigine actus, niſi, ô amice, inclamaſſes mihi, adeoque & Cleombroti ſaltus, Ambraciotæ illius, de me fabula ferretur. *Tri.* Papæ, quàm mirabiles iſtæ apparitiones, ſive auſcultationes fuere ſcilicet, quæ Critiam adeò perculêre. Quot enim attoniti poëtæ, & præſtigiatores philoſophi, percellere mentem tuam non potuere, ſed nugæ

logi, Γαλιλαῖος ἀναφαλαντίας, ὄππιος, ἐς τρίτον ἔρχον ἀφροδαλμίσας δι' ὕδατος ἡμᾶς ἀνεκίνησεν, adſcribens huic Luciano. Nam quî potuit Lucianus hic à Neronis anno XII. & Chriſti LXIIX. ad annum Servatoris CLXXI. pervivere, ſive annis CIII? Atqui etiam poſt bellum Marcomanicum, quin Lucianus hic aliqua commentatus ſit negari non poteſt. Saperdæ autem prorſus illi ſunt, qui propter ea quæ in extremo dialogo iſto, de Babyloniis, Ægyptiis, Perſis, Scythis verba ſiunt, hujuſce diſtortiſſimi fœtus parentem, ad tempora imperatoris Trajani referunt, cùm ea magis in Neronis aut etiam Claudii pertinere poſſe, quivis facilè lolio non victitans, perviderit. Planè quidem quiqui tam belli pueri pater eſt, Neronis principatu eum ſuſcepit. *Marcil.*

1 Ἀποψύξω] Gloſſas veteres: ἀποψύχω. *dirigeo.* Menag.

1 Τὰν

ω γέγονεν ἐπὶ σοί. Κε. πίπαυσο ἐς μικρὸν, καὶ μηκέτι παρενοχλήσῃς ὦ Τελεφῶν. Τ. ὁ γὸ παροιτιῶ, ἢ ἀμελητὸν ἡγήσῃ παρ' ἐμοῦ. Τε. οἶσθ' ὅτι ὀ μικρὸν, ἀλλὰ δύκαζε φρόνησον πρᾶγμα ἀνακυκλεῖς, ἀλλὰ καὶ λίαν τ' ἀποῤῥήτων. ὁ γὸ χρὼς, ὁ τ' ταυρηδὸν ἐπιβλέπειν, καὶ τὸ ἄσταθες τ' βάσεως, τὸ ἄνω τε, ὁ κάτω πορεπολεῖν, δρίγνωθί σε καθίησιν. ἀλλ' ἄμπνυσον ὃ δεινῶ, ἐξέμεσον τὰς ὕβρις, μή τι κακὸν παθήῃς. Κε. σὺ μὲ ὦ Τελεφῶν, ὅσον πέλεθρον ἀνάδρομε ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ τὸ πνεῦμα ἐξώρμ ϛι, καὶ πεδάρσιος τοῖς πολλοῖς ἀναφανῇς. καὶ γὰρ καζπεσὼν, Τελεφάντιον πέλαγος καλυομένης, ὡς κ' Ἴκαρος τοπρόν. ἃ γὸ ἀκήκοα τήμερον ὑφ' τ' τελσκαιδεκάτων ἐκείνων σοφιστῶν, μεγάλως ἐξώσκωσέ μὲ τὸν ἐνδυὼ. Τε. ἐγὼ μὲν, ἀναδραμοῦμαι ὁπόσον καὶ βλέψ. σὺ ὃ, ἄμπνυσον ὃ δεινῶ. Κε. φὺ, φὺ, φὺ, φὺ, τ' ὕθλων ἐκείνων. ἰὼ, ἰὼ, ἰὼ, ἰὼ, τ' δεινῶν βυλυμάτων. αἰ, αἰ, αἰ, αἰ, τ' κενῶν ἐλπίδων. Τε. βαδαὶ ὃ ἀναφυσήματος, ὡς τὰς νεφέλας διέσρεψε. ζεφύρα γὸ ἐπιπνέυσ]ος λάβρα, ὁ τοὺς κύμασιν ἐπιθλίζου]ος, βορέλιν ἄρα ἀνὰ τὸν Προποντίδα κεκίνηκας, ὡς ἀφ' κάλων αἱ ὁλκάδες τ' Εὐξείνου πόντου οἰχίσονται, τ' κυμάτων ἐπικυλινδύντων σε ὃ φυσήμα]ος ὅσον οἴδημα τοῖς ἐγκάτοις σὸ κεῖνο. πόσος ἠχορυσμὸς, ὁ κλόνος τὸν γαστέρα σε σωεῖφρασε, πολύωτον σαυτὸν ἀναπέφηνας, τοσοῦτο ἀκηκοώς. ὡς καὶ κ' τὸ περατώδες, ὁ ἀφ' τ' ὀνύχων ἠκηκόεις. Κε. ἃ παρεδδέχου τι ὦ nugæ tibi fuere omnia? *Cri.* Desine paulisper, ὁ Triephon, neque molestus amplius sis. Nequeenim contemnendus, aut negligendus mihi eris. *Tri.* Scio equidem, quòd neque parvam, neque contemptu facilem rem apud te volvis, sed admodum etiam arcanam. Nam & color, & quòd taurinum quiddam tueris, quodque pedibus consistere nequis, sed sursum atque deorsum inambulas, conspicuum te facit. Verùm respira aliquantulum à malis, & nugas istas evome, ne quid patiare mali. *Cri.* Tu quidem, ὁ Triephon, quantum jugeri spacium extenditur, tantum à me hinc curriculo abi, ne te spiritus in sublime attollat, & supra terrã elatus plerique appareas. Atqui alicubi etiam decidens Triephonteum pelagus de te nominari facias, quemadmodum Icarus de se Icarium olim. Nam quæ audivi hodie, à ter execrabilibus istis sophistis magnopere ventrem mihi tumefecerunt. *Tri.* At ego quidem retro cursu abibo, quantum etiam voles. Tu verò respira à malis istis. *Cri.* Phy, phy, phy, phy, nugas illas. Heu, heu, heu, heu, consultationes malas. Væ, væ, væ, væ, spei inani. *Tri.* Papæ, qualis evaporatio, ut nubes pervertit. Nam cùm vehemens Zephyrus inspiraret, fluctusque impelleret, boream modò per Propontidem movisti, ut flatu concitatis undis onerariæ naves Euxinum pontum per funes adeant. Quantus tumor in intestinis latuit? Quantus autem tumultus, quantaque agitatio ventrem concussit tibi? Auritum sanè quàm teipsum ostendis fuisse, qui tam multa audieris, adeò ut etiam juxta monstrosum illud: per unguesaudivoris. *Cri.* Atqui mirabile non est, ὁ Triephon,

Τελεφῶν ἀκηκοέναι καὶ ἐξ ὀνύχων. Ἐγὼ γὰρ κύκνῳ μὲν ἤδεσαν, καὶ κεφαλὴν κύκνου, καὶ ἀνδρείαν φύσιν, ἐς γυναικείαν συνεργοβατοῦσαν, καὶ ἐκ γυναικῶν ὄρνεα μεταβαλόμενα. Καὶ ὅλως τερατώδης ὁ βίος, εἰ βάλοι τις τοῖς ποιηταῖς. ἀλλ' ἐπεί σε πρῶτον κιχάνω τῇ σῇ ἐνὶ χώρᾳ, ἀπόμεμψιν ἔνδικε αἱ πολύπτυοι τὸ ἦλιον εἴρυσιν, ἀηδόνες τε, καὶ χελιδόνες εὔηχα κελαδοῦσιν, ἵν' ἡ μελῳδία τῶν ὀρνέων τὰς ἀκοὰς συνδύσωσι, τό τε ὕδωρ ἠρέμα κελαρύζον, τὰς ψυχὰς κηλοῖ γέλασε. Τελ. ἰωμὲν ὦ Κρῖτία. ἀλλὰ δέδια μὴ πως ἐπῳδὴ τὸ ἠκουσμένον ἐστὶ, καί με ὕπνου, ἢ ὑγρετὸν, ἢ ἄλλό τι τῶν ἀψύχων ἀπεργάσηται ἡ θαυμασία σου αὕτη κολάκευσις. Κρ. μὴ τὸν Δία τὸν ἀίδηλον, ὑ τοῦτο γένηται ἐπὶ σοί. Τελ. ἔτι μὲ ἐξεφόβησας, τὸν Δία ἐπομόσαι μου. τί γὰρ ἂν δυνήσαιτο ἀμυνόμενός σε, εἰ ἀδικήσαις τὸν ὅρκον; οἶδα γὰρ καὶ σὲ μὴ ἀγνοεῖν ὡς ὁ Διός σου. Κρ. τί λέγεις; ὁ δυνήσεται ὁ Ζεὺς ἐς τάρταρον ἀποπέμψαι; ἢ ἀγνοεῖς ὡς τοὺς θεοὺς πάντας ἀπέῤῥιψεν ἀπὸ τοῦ θεσπεσίου βηλοῦ, καὶ τὸν Σαλμωνέα ἀνιδρωτῶντα, τοσοῦτον κατεκεραυνώσας, καὶ τοὺς ἀστεϊσμένους ἔτι καὶ νῦν, ὥσθ' ὁ τῶν ποιητῶν, τιτανοκράτωρ, ὁ γιγαντολέτης ἀνυμνεῖται, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ; Τελ. σὺ μὲν ὦ Κρῖτία, πάντα παρίδρασας τὰ τοῦ Διός. ἀλλ' εἶσι φίλον, ἄκουε. ὑχὶ κύκνος ἦν ὁ ἐκεῖνος, οὐδὲ σάτυρος δι' ἀπέλασιαν, ἀλλὰ καὶ ταῦρος; ὁ εἰμὴ τὸ πορνίδιον σκεῖνο πτηνὸν ἐπομόσατο, καὶ διέφυγε λαβὲ τοῦ πελάγους, τάχ' ἂν ἠγρτέλα, συνέτυχον phon, per ungues audisse, quando & tibiam, ventrem spectasti esse & caput parere, & virilem naturam in muliebrem effectu transire, deinde & ex mulieribus aves transformari: & in summa, prodigiosa vita ipsa est, si poëtis credere voles. Sed quia te primùm offendi, hocce loco, abeamus, si vis, eò ubi platani solem agcent, luscinia autem & hirundines canora perstrepunt, quò videlicet avium concentus aures exhilarans, & aqua leniter susurrans, animos demulceat. *Tri.* Eamus sanè Critia. Verùm illud metuo, ne fors incantatio quædam sit, id quod audisti, & me pistillum, aut portarum obicem aliquem, aut simile quiddam rerum inanimatarum efficiat, præclara ista tua consternatio. *Cri.* Ita me amet cœlestis Iupiter, ut nihil tale in te fiet. *Tri.* Amplius etiam terrefecisti me, quum Iovem dejerasti. Quid enim ille poterit ulcisci te, etiamsi fidē jurisjurandi transgrediaris? Arbitror enim neque te de Iove isto tuo ignorare. *Cri.* Quid ais? an non poterit Iupiter in tartarum præcipitare me? An ignoras, quòd deos omnes dejecit à divino illo ætheris pavimento? & Salmoneum, qui contrà tonare ausus fuerat, paulò antè fulmine præcipitavit, & ut petulantissimus quisque est, etiam nunc. A poëtis autem & Titanum victor, & Gigantum interfector carminibus celebratur, quemadmodum & apud Homerum. *Tri.* Tu quidem Critia, omnia ea perscurristi, quæ Iovi tribuuntur: sed si tibi ingratum non est, ausculta. An non Cygnus ille fuit & Satyrus ob petulantiam, imò & Taurus? Ac nisi scortillum istud celeriter in humeros sustulisset, & per pelagus effugisset, fortassis araret etiam nunc, ubi in agricolam ali-

γεγκόνω, ὁ βροντοποιὸς, καὶ κεραυνοβόλος σε Ζεύς; Καὶ ἀνὴρ κεραυνοβολεῖν, τῇ βυτάλῃ καπνεύζοντα; τὸ δὲ καὶ Αἰθίοψι σωφρονεῖν, ἀνδράσι μελανπέροις, καὶ τῶν ὄντων ἐζοφωμένοις, καὶ ἐς δύο ἡλίους μὴ ἀφίεσθαι, ἀλλ' ὑποβεβρεγμένος κεφαλαῖος παρ' αὐτοῖς, πόσην τηλικοῦτον ἔχων, σὸν αἰσχύνης ἄξια; τὰ δὲ ἀστὸ, καὶ τὸ Ἴδης, καὶ τὸ κυοφορεῖν καθ' ὅλα δὲ σώματος, αἰσχύνομαι καὶ λέγειν. Κρι. μῶν τὸν Ἀπόλλωνά γ' ἐπομόσομεθα, ὃς προφήτης ἄριστος, καὶ ἰητρὸς ὢν τυγχάνει; Τρι. τὸ ψεύδεσθαι λέγεις; τὸ, Κρεῖσσον σοφίᾳ διολωλεκέναι, καὶ μετ' αὐτὸν, Σαλαμινίους, καὶ ἑτέρους μυρίους, ἀμφίλοξα πᾶσι μαντεύμενος; Κρι. τὸ Ποσειδῶνα δή τι, ὃς τείχισμα ἐν πάσῃ χθονὶ κρατῶν, καὶ ἀλιφορβίτι, καὶ κυανοχαίτῃ βοᾷ ἐν τῷ πολέμῳ, ὅσον ἐνεσάλπιγξεν ἄνδρες, ἢ δεινὸν ἰάχησε. ἀλλὰ καὶ σεισίχθων ὦ Τελεφῶν ἐπονομάζεται. Τρι. τὸ μιχὸν λέγεις, ὃς τὴν δὲ Σαλμωνέως παῖδα τὴν Τυρὼ, παρθένον διέφθειρε, καὶ ἔτι ἐπιμιχεύεται, καὶ ῥύσης, καὶ δημιουργὸς τῶν τοιούτων ἐστί; τὸ δὲ Ἄρεως ὑπὸ δεσμῶν πιεζόμενον, καὶ δεσμοῖς ἀλύτοις μὴ τὸν Ἀφροδίτης ζυνόμενον, πάντων τὸ θεῶν ἀλγεῖν τὴν μιχείαν ὑπ' αἰσχύνης σιωπώντων, ὁ ἵππιος Ποσειδῶν ἔκλυσε δακρυρροῶν, ὥστε τὰ βρεφύλλια, τὰς διδασκάλους δεδιότα, ἢ ὥσπερ αἱ γρᾶες, κόρας ἐξαπατῶσαι. ἐπέκειτο δὲ τῷ Ἡφαίστῳ λῦσαι τὸν Ἄρεα. τὸ δὲ ἀμφίχολον τοῦτο δυσμήνιον, οἰκτίρας τὸν πρεσβύτην θεὸν, τὸν Ἄρη ἀπέλυσεν. ὥστε καὶ μιχὸς ἐστιν, ὡς aliquem fortè incidisset iste tuus tonitrua faciens, & fulmina jactans Iupiter, & pro eo quod nunc fulmina jaculari dicitur, stimulo impelleretur. Illud autem quòd cum Æthiopibus convivatur, hominibus nigricantibus, & vultum obscuratis, & in duodecimum usque solem ab illis non discedit, sed apud ipsos vino madefactus desidet, idque cum barbam tantam habeat, an non quæso, pudore dignum fuerit? Quòd autem ad aquilam attinet, & ad Idam, & quòd imprægnari per totum corpus solet, etiam dicere erubesco. *Cri.* Quid igitur, num Apollinem dejerabimus, ut qui vates optimus sit, & medicus ô bone. *Tri.* Vanum atque mendacem istum vaticinatorem dicis? qui Crœsum paulò antè perdidit, & post ipsum, etiam Salaminios, aliosque innumeros, obliqua atque ambigua omnibus illis respondendo. *Cri.* Neptunum autem quid? qui & tridentem manu tenet, & in bellis immensum atque terribile quiddam clamat, quantum alii viri mille, aut etiam decies mille: præterea & terræ tremefactor, ô Triephon, appellatur. *Tri.* Adulterum istum dicis, qui Salmonei filiam Tyro, paulò antè vitiavit, & adhuc etiam mœchatur, liberatorque & patronus hujuscemodi vitiorum est. Nam Martem cum vinculis premeretur, & nodis insolubilibus cum Venere arctaretur, cæteris diis omnibus præ pudore silentibus, equestris iste Neptunus exolvit, in lachrymas profusus scilicet, perinde ut pueruli magistros formidantes, aut quemadmodum aniculæ, puellas decipientes. Instabat autem precibus Vulcano, ut solveret Martem. Ac claudicans iste deus, misertus dei senioris & vetusti, liberavit Martem: quare & mœchus est, ut

μοιχὸς ἀφαιρήσεται. Κρι. Ἐμοὶ μὲν οὖν τί; Τρι. μὴ μοι τὸν κακόδουλον, ὦ ἀστραγαστότε Διός, καὶ τὸν ἀστρογομαθῆ ἐπὶ τοῖς μοιχικοῖς. Κρι. Ἄρεα δή, καὶ Ἀφροδίτην οἶδα μὴ οὐχὶ δεδιέναι σε, ἀφ' οὗ τὸν Ἡφαιστιαδελφιδοῦν ἐφίλει ἀφ' ὑμῶν. ὥστε ἐάσωμεν τοῦτον. τὴν Ἀθηνᾶν ἔπι μνησθήσομαι, τὴν παρθένον, τὴν ἐνόπλιον, καὶ κωλοπληκτικὴν θεάν. ἢ καὶ τοῦτον τὸν γοργόνειον κεφαλοῦν τοῦ φθέγματος ἀπάπτεται, τὴν γιγαντολέτιν θεόν. ἐ γὰρ ἔχεις τί λέγειν περὶ αὐτῆς. Τρι. ἐρῶ σοι ἐγὼ περὶ ταύτης, ἢν μοι ἀποκρίνῃ. Κρι. λέγε ὅ, τι γε βούλει. Τρι. εἰπέ μοι ὦ Κριτία, τί τὸ χρήσιμον τοῦ γοργόνος, ἐ τί τῷ φθέγματι τοῦτο ἡ θεὰ ἐπιφέρει; Κρι. ὡς φοβερόν τι θέαμα, καὶ δεινῶς ἐκπεπληκτικὸν τὸ δεινῶν. ἅμα ἐ κατακλάσασα τοὺς πολεμίους, καὶ ἐπεγκλεῖα τὴν νίκην ποιεῖ ὅπερ βούλει. Τρι. μῶν καὶ ἀφ' τοῦτο ἡ γλαυκῶπις ἀκαθαμάχητος; Κρι. ἐ μάλα. Τρι. ἐ ἀφ' οἷς ἐ τοὺς σώζειν δυναμένοις, ἀλλὰ τοὺς σωζομένους, μηδὲν ποιοῦμεν ταύτην, ἢ δ' αἰχῶν, ὡς ἡμᾶς ἀκαθαμάχητους ἐργάσαιντο, ὥσπερ τὴν ἀθλιωτάτην; Κρι. ἀλλ' ἔ οἱ δυνάμεις γε πόρρωθεν ἐπιβοηθεῖν, ὥσπερ τοῖς θεοῖς, ἀλλ' εἴ τις αὐτὴν ἐπιφέρει. Τρι. ἐ τί τόδ' ἐστι; εἰπέ γὰρ ἀφ' οὗ ἐδήνας, ὡς ἐξεύρημά τι τοιοῦτον, καὶ ἐς μάλιστα κατορθωτόν. ἀγνοῶ γὰρ πάντα τὰ κατ' αὐτὴν, πλὴν γε ὄνομα. Κρι. αὐτὴ κόρη ἐλαύνει ὑπερεπὴς, καὶ ἐπὶ-

ut qui mœchos conſervet. *Cri.* Quid igitur, Mercurium? *Tri.* Apage mihi veteratorem iſtum, improbum, Iovis libidinoſiſſimi ſervum, ipſum quoque libidine inſanientem in adulteria. *Cri.* Proinde neque Martem, aut Venerem recepturum eſſe te ſcio, ut qui jam antea abs te calumniis impetiti fuerint. Quapropter miſſus & hos faciamus. Minervæ autem adhuc mentionem faciam, virginis videlicet armatæ, & terribilis deæ, quæ & Gorgonis caput pectori applicatum habet, deam Gigantum interfectricem. Non enim opinor, habes, quod de ipſa dicas. *Tri.* At dicam tibi etiam de iſta, ſi mihi reſpondere voles. *Cri.* Dic, quicquid volueris. *Tri.* Dic mihi igitur, Critia, quæ Gorgonis hujus utilitas eſt, & cur pectori geſtamen hoc dea applicatum habet? *Cri.* Vti terribile quoddam ſpectaculum, & quod mala avertere poſſit. Sed & hoſtes perterrefacit, & victoriam utroque inclinantem, quocunque ipſa vult, advertit. *Tri.* Num ob hoc ipſa quoque Glaucopis inſuperabilis eſt? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Cur igitur non illis potiùs qui ſervare poſſunt, quàm qui ſervantur, femora adolemus taurorum atque caprarum, ut nos quoque inſuperabiles reddant, perinde atque Minervam? *Cri.* Atqui non poteſt illa eminus auxiliari, perinde ut diis, ſed ſolùm ſi quis ipſam geſtat. *Tri.* Et quidnam hoc ipſum eſt? Volo enim ex te ſcire, uti qui inveneris talia, & quam maximè perfectè aſſecutus ſis. Ignoro enim omnia, quæ de ipſa feruntur, præterquàm nomen. *Cri.* Ipſa quidem puella fuit, elegans,

1 Τὴν γιγαντολέτιν θεόν] Τῆς γιγαντολέτιδος θεᾶ dicere debuit. Gorgonis caput, vocare Deam Gigantum interfectricem, non placet. *Menag.*

1 Σῆμα

ερως. Περσέως ἢ ταύτην δόλῳ ἀποδιεργμένου, ἀνδρὸς ἡνιόχου, ἐς μαγικὴν ἀφημερίαν, ἐπαοιδῆς ταύτην ἐπῳδήσαντος, ἄλκαρ οἱ θεοὶ ταύτην ἐχέκασι. Κρι. τοῦτ' μ' ἐλάνθανε πώποτε τὸ κρυπτὸν, ὡς ἀνθρώπων θεοὶ οὐδεὶς εἰσι. ζώσης ἢ, τί τὸ χρήσιμον; ὡθοῦσα ἐβδελύττετο ἐς παιδοκαλίαν, ἢ κρυφίως σωφρονεῖτο, ἐ κόρην αὐτὴν ἐπωνόμαζε. Κρι. νῦ τ' ἄγνωτον ἦν Ἀθήνῃσιν, παρθένον διέμεινε μέχρι τ' ἀποθανῆν. Τρι. ἐ εἴ τις παρθένον κορυθμήσειε, ταὐτὸ γένοιτο φόβητρον τοῖς πολλοῖς. οἶδα γὰρ μυρίας ἀμελείᾳ τμηθείσας νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ. Κρήτην δὲ μιν καλέουσι. νῦν εἰ τοῦτο ἐγίνωσκον ὦ καλὲ Κριτία, πόσας γοργόνας σοι ἀπήγαγον ἐκ Κρήτης, καὶ σε φρατηγάτην ἀκροθωμάχην ἀπεκατέστησα, ποιητὴ ἢ, ἐ ῥήτορες, κ' πολύ με Περσέως διέκριναν, ὡς πλείονας γοργόνας ἐφευρηκότα; ἀλλ' ἔτι ἀνεμνήσθην τε ἐ Κρητῶν, οἳ πάρος ἐπιδείκνυόν μοι ἐ Διός σε, νῦν τὰ τοῦ μητρὸς ῥέψαντα δόχμια, ὡς ἀεὶ ἁλεῖς αἱ λόχμαι αὐτῇ ἀφμένῃσι. Κρι. ἀλλ' οὐκ ἐγίνωσκες τοῦτ' ἐπῳδόν, κ' τὰ ὄργια. Τρι. εἰ ταῦτα ὦ Κριτία ἐξ ἐπῳδῆς ἐγίνετο, ταχ' ἂν νῦν οὐ νεκρόδων ἐξέλειπεν ἄν, ἐ ἐς τὸ γλυκύπικρον φάος ἀνήγαγεν. ἀλλὰ λῆρος, παίγνιά τε, ἐ μῦθοι, ὧν ἐ ποιητῶν πρωτολογήματα. ὥστ' ἔασον νῦν ταῦτα. Κρι. Ἥραν ἢ τοῦ Διὸς γαμετὴν, ἐ κασίγνητον, ἢ ἀδελφὴν; Τρι. σίγα φ' ἀστελγεστάτης ἕνεκα μίξεως, ἐ τὸν ἐν ὠδῖν, ἐ χερσὶν ἐκπεπαμένον, παρόδραμε. Κρι. ἐ πῶς ἐπωμόγαμος, & amabilis. Perseus autem, cùm huic dolo caput amputasset, vir generosus & in arte magica laudatus, carminibus illam incantasset, in munimentum dii sibi ipsam retinuerunt. *Tri.* Hoc præclarum olim me latuit, quòd dii hominum quoque indigent. Quæ autem viventis utilitas fuit? meretricabatur nimirum per cauponas, aut latenter vitiabatur, deinde se ipsam virginem appellabat. *Cri.* Non per ignotum Deum Athenis: sed virgo permansit, usque ad decollationem. *Tri.* Ergo si quis virgini caput amputaverit, terriculamentum hoc ipsum erit multitudini? Novi enim innumeras membratim & per partes dissectas insula incircunflua, Cretam illam nomine dicunt. Quòd si igitur cognovissem hoc, ô optime Critia, quàm multas tibi Gorgonas ex Creta huc attulissem, teque ducem insuperabilem reddidissem. Poëtæ autem & oratores, multò me Perseo antepositissent, ut qui plures Gorgonas inveniissem. Verùm res Cretensium, adhuc memini: qui mihi sepulchrum Iovis tui istius demonstrabant, & occultas valles, quæ matrem ejus enutrierant, quanquam adhuc viridia ipsa ea arbusta essent. *Cri.* At nesciebas incantationem, & sacrificia quibus utendum fuisset. *Tri.* Si hæc, ô Critia, per incantationes facta sunt, fortassis etiam ab inferis excitasset illam, & in lucem dulcissimam reduxisset. Sed nugæ istæ, ac ludicra & fabulæ sunt à poëtis prodigiosè conficta. Quapropter & hanc omitte. *Cri.* Iunonem autem, uxorem Iovis, & sororem eandem, an non recipis? *Tri.* Tace obsecro, propter intemperantissimum concubitum, & istam ex manibus pedibusque extentam, cursu prætervehe. *Cri.* Quem-

συμφή γε; Τρι. ὀψεμίδινζα Θεὸν, μέγαν, ἄμβροτον, ἠθερίσπνα, ἦον πατρὸς, πνεῦμα ἐκ πατρὸς ἐκπορευόμενον, ἓν ἐκ τριῶν, ⁊ ἐξ ἑνὸς τρία τοῦτα νόμιζε. Ζλῶα τόσο᾽ ἦγε Θεόν. Κρι. ἀριθμέειν με διδάσκεις, ⁊ ὄρκῳ ἡ ζριθμητική. ⁊ γὰ ζριθμέεις ὡς Νικόμαχος ὁ γερασηνός. ζοκ οἶδα γὰ τί λέγαις, ἓν τρία, τρία ἕν. μὴ τὼ πεζακτω φῆς τὼ Πυθαγόρα, ἢ τὼ ὀζδοάδα, ἢ τριακοάδα; Τρι. [1]σίγα τὰ νέρδε, ⁊ τὰ σιγῆς ἄξια. ζοκ ἐὼ ὧδε μετρεῖν τὰ ψυλλῶν ἴχνη. ἐγὼ γάρ σε διδάξω τί τὸ πᾶν, ἢ τίς ὁ πρόσθεν πάντων, ἢ τί τὸ σύμπαν ⁊ πανῦρς. ⁊ γὰρ πρόσθεν κάγὼ ταῦτα ἔπαιχον, ἄπρξ σύ. ἡνίκα δέ μοι γαλιλαῖος ἐνέτυχεν, ἀναφαλαντίας, ἐπίρρινος, ⁊ ἐς τέρτον οὐρανὸν ἀεροβατήσας, ⁊ τὰ κάλλιστα σμεμορημκὼς, δι᾽ ὕδατος ἡμᾶς ἀνεκαίνισεν, ⁊ ἐς τὰ τῶ μακάρων ἴχνια παρεπσώδυσε, ἢ ὀκ τῶ ἀσεβῶν χώρων ἡμᾶς ἐλυτρώσατο. καί σε ποιήσω λῶ μὴ ἀκύης, ἐπ᾽ ἀληθείας ἄνθρωπον. Κρι. λέγα ὦ πολυμαθέστατε Τριεφῶν. Δῶ φόβῳ γὰρ ἔσχημαι. Τρι. ἀνέγνωκάς ποτε τὰ ⁊ Ἀριστοφάνους ⁊ δραματοποιῦ ὄρνιθας κοινωμῶτα; Κρι. ἢ μάλα. Τρι. εἴσχαάγκται παρ᾽ αὐτῦ τοιόνδε. χάος ἦν, ⁊ νύξ, ἔρεβός τε μέλαν πρῶτον, καὶ τάρταρος εὐρύς. γῆ δ᾽, οὐδ᾽ ἀὴρ οὐδ᾽ οὐρανὸς ἦν. Κρι. εὖ λέγαις. εἶπε τί ἰῶ. Τρι. ἦν φῶς ἄφθιτον, ἀόμματον, ἀκαμάτοιτον, ὃ λύφ τὸ σκότος, ⁊ τὼ ἀκρισίαν nam igitur tibi jurabo? *Tri.* Deum altè regnantem, magnum, ætherium atque æternum, filium patris, spiritum ex patre procedentem, unum ex tribus, & ex uno tria. Hæc tu lovem puta, hunc existima Deum. *Cri.* Numerare me doces, & jusjurandum, arithmetica tibi est. Nam & numeras perinde ut Nicomachus ille Gerasenus. Neque enim intelligo quid dicas: Vnum tria, tria unum: num quaternionem dicis, Pythagoricum illum, an octernionem, an numerum ex triginta constantem. *Tri.* Tace ea, quæ infrà sunt, quæque silentio digna. Non licet hoc pacto metiri pulicum vestigia. Ego enim docebo te, quid sit universum, & quis fuerit ante omnia, & quæ item constitutio, quod-ve corpus vniversi. Quando autem me Galilæus ille convenit, recalvaster, naso justo præditus, qui in tertium usque cœlum per aërem ingressus est, quæque optima atque pulcherrima sunt, inde didicit, per aquam nos renovavit, in beatorum vestigia insistere fecit, & ex impiorum regionibus nos redemit. Ac te faciam, si me audieris, verè hominem. *Cri.* Dic quæso doctissime Triephon. Timore enim quodam jam correptus sum. *Tri.* Legisti-ne aliquando Aristophanis Comici poëtæ fabulam, Aves? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Scriptum ab eo tale quippiam ibi est: A principio chaos, & nox, & tenebræ nigræ erant, & tartarus altus, Nulla autem terra, nec aër, aut polus ullus adhuc. &c. *Cri.* Rectè dicis, quid autem postea? *Tri.* Erat lux incorruptibilis, invisibilis, incomprehensibilis, quæ dissolvit tenebras, & informitatem

1 Σίγα τὰ νέρδε, καὶ τὰ σιγῆς ἄξια] Senarius. *Menag.*

ταῦτ᾽ ἐπήλυσε. λόγῳ μόνῳ ῥηϊδίᾳ ὑπ᾽ αὐτοῦ, ὡς ὁ βραδύγλωσσος ἀπεγράψατο, γῆν ἔπηξεν ἐφ᾽ ὕδασιν. οὐρανὸν ἐτάνυσεν. ἀστέρας ἐμόρφωσεν ἀπλανεῖς. δρόμους διεξάξατο, ὧς σὺ σέβῃ θεούς. γῆν ὃ τοῖς ἄνθρωποι ἐκαλλώπισεν. ἄνθρωπον οὐκ ὄντων ἐς τὸ εἶναι παρήγαγε. καὶ ἔστιν ὑφ᾽ ἁπάντων βλέπων δικαίους τε, καὶ ἀδίκους, ἐν βίβλοις τὰς πράξεις ἀπογραφόμενος. ἀνταποδώσει ὃ πᾶσιν, ἣν ἡμέραν αὐτὸς ἐπέστειλατο. Κρι. τὰ δ᾽ ἐπὶ μοιρῶν ἐπιφερόμενα ἐς ἅπαντας, εἰ χαρεῖσθαί γε καὶ ταῦτα; Τρι. τὰ ποῖα; Κρι. τὰ δ᾽ εἱμαρμένης. Τρι. λέγε ὦ καλὲ Κριτία ποῖ τὰ μοιρῶν. ἐγὼ δ᾽ μαθητὴν ἀκέσαιμι ἂν σόν. Κρι. ἦ οὐχ Ὅμηρος ὁ ἀοίδιμος ποιητὴς εἴρηκε;

Μοῖραν δ᾽ οὔ πώ φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν.

ὡδὶ δ᾽ ὃ μεγάλως Ἡρακλέης,

Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη ἡρακλείη φύγε κῆρα,

Ὅς περ φίλτατος ἦεν Διὶ κρονίωνι ἄνακτι,

Ἀλλά ἑ μοῖρ᾽ ἐδάμασσε, καὶ ἀργαλέος χόλος Ἥρης.

ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸν βίον καθειμαρμένα, καὶ τὰς ἐν τούτῳ μεταβολάς. ἴσθι δ᾽ ἔπειτα,

Πείσεται ἅσσά οἱ αἶσα, καταπλῶξές τε βαρεῖαι,

Γιγνομένῳ νήσωτο λίνῳ, ὅτ᾽ μιν τέκε μήτηρ.

καὶ τὰς ἐν ξένῃ ἐποχὰς, ἀπ᾽ ἐκείνης γένεσθαι,

Ἦ δ᾽ ὡς αἴολον ἱκόμεθ᾽, ὃς με φίλως ὑπέδεκτο.

Καὶ πάμπαν, ὑδέπω αἶσα φίλων ἐς πατρίδ᾽ ἱκέσθαι.

tem istam abegit, verbo solo dicto ab ipsa, quemadmodum tardilinguis iste descripsit: Terram firmavit super aquas, cœlum explanavit: stellas formavit fixas, cursum ordinavit, quas tu veneraris ut deos. Terram autem & floribus exornavit, hominem ex nihilo, ad essentiam produxit. Estque in cœlo, aspiciens justos pariter & injustos, & in libris describens cujusque actiones. Rependet autem omnibus, quam diem ipse præcepit. *Cri.* Quæ autem à Parcis agglomerata cunctis sunt: etiam ne illa inscribunt? *Tri.* Qualianam? *Cri.* Ea quæ ad fatum pertinent. *Tri.* Dic mihi ô optime Critia, de Parcis. Ego verò discere gestiens, ex te libenter audierim. *Cri.* An non Homerus poëta celebris ait?

At fatum effugit nemo (mihi crede) virorum.

De magno autem Herculo idem ait:

Nec vis Herculea Parcam vitavit amaram.

Quanquam diis charus foret, & Iovis inclyta proles.

Sed fato, atque ira domitus Iunonis iniquæ est.

Quin & totam vitam, omnesque in ea mutationes, fato constitutas atque ordinatas esse, idem innuit, quum ait: Vbi ille deinde,

Illa feret, quæcunque deus, Parcæque malignæ

Neverunt genito, cum matris prodiit alvo.

Etiam in peregrino solo retentiones ab eadem illa fieri, ut quum Vlysses ait:

Atque uti susceptum placido rex Æolus ore

Miserit in patriam, sed nondum fata sinebant.

Ὅτε πάντα ὑπὸ τῆ μοιρῶν γίνεται ὁ ποιητὴς μεμαρτύρηκε. τὸν γὰρ Δία μὴ θελῆσαι τὸν ἥρω
Θανάτοιο δυσηχέος ἐξαναλῦσαι,
ἀλλὰ μᾶλλον
Αἱματοέσσας ψακάδας κατέχεεν
ἔραζε,
Παῖδα φίλον τιμῶν, τὸν οἱ Πάτροκλος ἔμελλε
Φθίσειν ἐν Τροίῃ.

Quare omnia à Parcis fieri, poëta teſtatus eſt: Iovem autem neque filium voluiſſe
Ab infanda defendere morte,
ſed potiùs
Sanguineas cœlo guttas diffudit ab alto,
Ob natum, quem Patroclus prope mœnia Trojæ
Occiſurus erat.

Ἆρα ὦ Τριεφῶν, ἀφ' οὗτο μηδὲν ἀποθεῖναι τῶν μοιρῶν ἐθέλησης, εἰ καὶ τάχα πεδάρσιος ἐληνέις καὶ διδασκάλε, καὶ τὰ ἀπόῤῥητα ἐμυήθης. Tri. καὶ πῶς ὁ αὐτὸς ποιητὴς ὦ καλὲ Κριτία, διττὰ ἐπιλέγει τῷ εἱμαρμένῳ, καὶ ἀμφίβολον; ὡς τὸν μὲν πεφάξασθαι, τοιῷδε τέλει συνεῖρουσι. τοῖον γὰρ ποιήσαντα, ἑτέρῳ τέλει συντυχεῖν. ὡς ἐπ' Ἀχιλλέως. Διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε,

Quamobrem, Triephon, ob hæc nihil amplius addere de Parcis volueris, etiamſi fortaſſis in ſublime ſublatus fuiſſes, unà cum præceptore, & arcanis illis initiatus. *Tri.* Et quomodo ipſe ille poëta, ô optime Critia, duplex allegat fatum & ambiguum. ut qui hoc quidem fecerit, talem exitum ſortiatur: aliud autem faciens, in alium eventum incidat. Vt de Achille, quum dicit:

Εἰ μέν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
Ὤλεσε μέν μοι νόστος, ἄπιξ κλέος ἄφθιτον ἔσται.
Εἰ δέκεν οἴκαδ' ἵκωμαι,
Ὤλεσε μοι κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι ἔσσε᾽.
ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Εὐχηνόρος,
Ὅς ῥ' ἦ εἰδὼς κῆρ' ὀλοὴν, ἐπὶ νηὸς ἔβαινε.
Πολλάκι γάρ οἱ ἔειπε γέρων ἀγαθὸς Πολύϊδος,
Νόσῳ ὑπ' ὀχαλίῃ φθίσθαι οἳς σὺ μεταφρασίοισι,
Ἦ μετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.

Mater ait geminis me ferri ad funera fatis.
Nam ſi hîc perſiſtam, pugnemque ad mœnia Trojæ,
Eripitur reditus mihi: at inclyta fama ſequetur.
Sin autem patriam repetam charoſque penates
Fama perit, verùm in longum mihi ducitur ætas.
Sed & de Euchenore ait:
Qui non ignarus fati, conſcenderat æquor.
Namque huic ſæpe ſenex, Polyidus dixerat ante,
Aut morbo in patria periturum, & inter amicos:
Aut manibus Teucrorum, atque inter Dorica caſtra.

Οὐχὶ παρ' Ὁμήρῳ τοῦτο γέγραπται, ἢ ἀμφίβολον αὐτὴ, καὶ ἀμφίρρημον ἀπάτη; εἰ δὲ βέλτιον

An non apud Homerum hæc ſcripta ſunt? aut non ambigua hæc, atque adeò anceps deceptio? Quòd

Ϛ Διὸς ἐπεὶ ἡσθησαι σοι τὸ λόγον, [1]οὐχὶ τοῦ Αἰγίσθου εἵρηκεν ὡς ἀποχρωμένῳ μὲν τῇ μοιχείᾳ, καὶ τῷ Ἀγαμέμνονος ἐπιβουλῇ, ζῶν καθείμαρται πολὺν χρόνον, ἐπιβαλλομένῳ δὲ ταύτῃ πεῖσιν, εἰ καθυστερεῖν δοκάτου; τοῦτο καὶγὼ πολλάκις πρὸς μητρόδωρόν μου, ἐὰν κρύπτῃ τὸ πλησίον, δοκατωθήσῃ ὑπὸ τῆς δίκης. εἰ δέ γε μὴ τοῦτο πράξῃς, βιώσῃ καλῶς, ὑδέ σ' ἄκρα δέμις τέλος θανάτοιο κιχεῖν. οὐχ ὁρᾷς ὡς ἀδιόρθωτα τὰ τῶν ποιητῶν, καὶ ἀμφίλοξα, καὶ μηδέπω ἡδρασμένα; ὥστε ἔασον ἀπυνθᾶναι, ὡς καὶ σὲ ἐν ταῖς ἐπουρανίοις βίβλοις τῶν ἀγαθῶν ἀπογράψωσι. Κρι. εὖ πάντα ἀνακυλεῖς ὦ Τριεφῶν· ἀλλά μοι τόδε εἰπέ, εἰ καὶ τὰ τῶν Σκυθῶν ἐν τῷ οὐρανῷ ἱεροφαντεῖται. Τρι. πάντα, εἰ τύχοι γε χρηστὸς καὶ ὁ ἕθνεσι. Κρι. πολλὰς γε γραφὰς φῄς ἐν τῷ οὐρανῷ, ὡς ἅπαντα ἀπογράφεσθαι. Τρι. οὐσμέ, καὶ μηδὲν εἶπῃς φλαῦρον Θεοῦ δεξιοῦ. ἀλλὰ κατηχοῦμαι, πείθου παρ' ἐμοῦ, εἴπερ ζῆν χρῄζεις εἰς τὸν αἰῶνα. εἰ οὐρανὸν ὡς δέρριν ἐξέπλωσε, γῆν δ' ἐφ' ὕδατος ἔπηξεν, ἀστέρας ἐμόρφωσεν, ἄνθρωπον οὐκ ἀπὸ μηδενὸς παρήγαγε, τί παράδοξον, καὶ τὰς πράξεις πάντων εὐαπογράφους; ἓν δὲ σοὶ οἰκίδιον καθασκευάσωμαι, οἰκέτιδας δ' ἐν καὶ οἰκίσκῳ σὺν αὐτοῖς συναγαγόντι, ὑδέ ποτέ σε διέλαθε τούτων πρᾶξις ἀπόβλητος, τόσῳ μᾶλλον τὰ πάντα πεποιηκότα Θεὸν, οὐκ ἄ-

Quòd si placet, etiam Iovis orationem tibi addam: Annon Ægistho dixit: quòd si ab adulterio & insidiis Agamemnonis sese contineret, fato illi constitutum esse, ut in longum tempus viveret. Si verò in animum induceret, facere ista, mortem effugere non posse? Atque ad eum modum ego quoque vaticinatus sæpe sum. Si occideris proximum morti, condemnaberis judicio, si verò hoc non feceris, vives rectè. Nec te fas, adeò festinam incurrere mortem. An nos vides quàm minimè correcta aut emendata sunt, quæ à poëtis dicuntur? quamque item ambigua & obliqua, nec dum certa sede stabilita. Quare omnia isthæc missa fac, ut & te in cœlestibus bonorum libris inscribant. *Cri.* Bene omnia revolvis Triephon, sed mihi illud respondè: Vtrum & Scytharum res in cælo describuntur. *Tri.* Omnes, Siquidem & inter gentes Chrestus fuerit. *Cri.* Multos sanè scribas in cœlo narras, quando cuncta describuntur. *Tri.* Bona verba, Critia, neque quicquam contemptum aut vile de Deo dextero loquaris, sed Catechumenus existens, persuaderi à me tibi sine, si modò vivere cupis in ævum. Nam si cælum explanavit ut pellem, terram autem firmavit super aquas, stellas formavit, hominemque ex nihilo, ut esset, in lucem produxit, quid mirum adeò, si res quoque omnium ibi describantur? Nam & tu si domunculam aliquam ædificasses, ancillas autem & servos in ea multos congregasses, nunquam te lateret quicquam eorum, quæ ab illis gererentur, quamvis abjectum & vile. Quanto igitur magis probabile est, eum qui omnia creavit, Deum, cuncta expe-

1 Οὐχὶ τῷ Αἰγίσθῳ] Lego ἐ μοίχῳ Αἰγίσθῳ. Palm.

παίζω σὺ δύνῃ λίαν ἀμφαμεῖν ἐκείνου πρᾶξιν, καὶ ἔννοιαν; οἱ γάρ σε θεοὶ, Κότταβε τοῖς εὖ φρονοῦσιν ἐλήσουσι. *Cri.* πάνυ εὖ λέγεις καί με ἀνυσιφόρως τ' Νιόβης παῦσαι. οὐ φίλης γὰρ ἀνθρώπος ἀναπέφηνα. ὥστε τοῦτο τ' θεὸν ἀσφαλῶς σοι, μὴ κακόν τι παθεῖν παρ' ἐμοῦ. *Tri.* εἴπερ σὺ κηδεῖας μ' ὅπως φιλεῖς, μὲ ἐπιτρεπὸν τι ποιήσῃς σὺ ἐμοὶ, & ἔπρον μὴ κώσῃ σὺ φρενὸν, ἄλλο δ' εἴπῃς. ἀλλ' ἄγε δὴ τὸ θαυμάσιον ἐκεῖνο ἀκουσμάτιον ἄεισον, ὅπως κἀγὼ κατὰ χρὰσω, καὶ ἄλλως ἀκροάσωμαι, καὶ ἐχ ὡς ἡ Νιόβη ἀπαυδήσω, ἀλλ' ὡς ἐνδὸν ὄρνεον ἡδύσεσθαι, καὶ τὴν θαυμασίαν σε ἔκπληξιν κεῖ ἀνθρῳ λευμένα σπεραγαδήσω. *Cri.* ἦ τ' ἰὸν τ' σὲ πατρὸς, ὃ τοῦτο ἡδύσει. *Tri.* λέγε, δὸς δ' πνεύματι δύναμιν δ' λόγου λαβών. ἐγὼ δ' καθεδοῦμαι, δίφρῳ αἰακίδων ὁπόταν λήξεις ἀείδων. *Cri.* ἀπήειν ἐπὶ τὴν λεωφόρον, ὡσπερεῖ γε τὰ χρειωδέστατα. καὶ δὴ ὁρῶ πολὺς πάρπολυ ἐς τὸ δὲς ψηφιζόμενος. ἐπὶ δ' τῇ ἀκρᾷ, ἐφοῦτο τοῖς κείλεσιν. ἐγὼ δ' παρῆνας ἐς ἄπαυστον, καὶ τὴν χεῖρα τοῖς βλεφάροις σκιάμψας, ἐσκοπίαζον ὀξυδερκέστατα, εἴ πως ἴνα τ' φίλον γνοίσωμι. ὁρῶ δ' Κρίτωνα τ' Πολιτικὸν, παιδόθεν φίλον ὄντα, καὶ συμπολιτὴν. *Tri.* αἰδώνομαι τοῦτον. τ' ἐξιστὴν γὰρ εἴρηκας. εἶπε τί; *Cri.* & δὴ πολλὰς σκοπουμένου, ἦκον ἐς τὸ σκότος. & τὸ ἑωθινὸν χαῖρε εἰπὼν, ἐχώρουν ὡς αὐτόν. ἀνθρωπίσκος δέ τις, τὄνομα Χαρίκενος, σεσιμωμένος

ducens, inspectabam quàm acutissimè, ficubi amicorum aliquem contemplarer. Video autem Cratonem Politicum illum, qui mihi à puero usque amicus fuit, & in conviviis unà consuetus. *Tri.* Intelligo quem dicis, Inspectorem videlicet illum, sed quid postea? *Cri.* Multis itaque opposito cubito dimotis, in anteriorem partem penetravi, & matutinum illud Ave præfatus, accedebam ad ipsum. Cæterùm homuncio quidam, nomine Charicenus,

pediter, ac facilè percurrere, & uniuscujusque consilia & actiones animadvertere. Nam tui dii, pro Cottabis, ab iis qui rectè sapiunt, habentur. *Cri.* Rectè omnino dicis, & mihi nunc diversum accidit, atque Niobe olim: ex statua enim in hominem conversus sum. Quare jam deum istum tibi appono, & juro, quòd mali à me nihil patiêre. *Tri.* Si modò ex corde me diligis, ne quid alienum aut novum in me facias, Neve aliud celes animis, aliudque loquaris. Verùm age mirabilem illam auscultationem tuam tandem profer nobis, ut & ego expallescam, & prorsus immuter, & non quemadmodum Niobe, obmutescam, sed, uti Philomela in aviculam convertar, & mirabilem istam consternationem tuam in prato viridi Tragico quodam modo decantem. *Cri.* Ita per filium ex patre, haudquaquam istud fiet. *Tri.* Dic modò, ac spiritu potestatem dicendi accipiens. Ego verò sedebo, Æacidem expectans, dum cantum finiat ille. *Cri.* Abieram in viam publicam, empturus videlicet ea, quibus maximè opus habebam. Atque ibi video multitudinem admodum magnam, in aurem mutuo susurrantes, audiendi autem studio etiam labiis inhærebant. Ego verò oculos per cunctos circunferens, & manum superciliis incurvam supernè obvetu-

γεφύλλων, βέλχων τῇ ῥινὶ, ὑπόθειτε μύξων. ἐχρεμπτᾶτο ἐπισυρρέων. ὁ δὲ πρόελθε, κυανώτερος ἀνάτυ. εἶτα ἤρξατο ἐπιφθέγγεσθαι κωλοχυμέων. ὅτε ὡς ἤκουσεν, τὰς τῶν ἐξεστώτων κωλείπει ἐλεπασμὰς, καὶ τὰ χρέα τοῖς δανειστοῖς ἀποδώσει. καὶ πάντα, τὰ οἰκεῖα πάντα, καὶ τὰ δημόσια, καὶ τὰς εἰσφορὰς δώσειν, μὴ ἐξελέζαν τὸ τέχνης. ὁ κρατέφυλάρχ ἔπι πικρότερον. οἱ δὲ αὐτὸν ἔ, ἤδοντο τοῖς λόγοις, καὶ τῷ καινῷ τῶν ἀκουσμάτων ἀφεσκείνῳ. ἕτερος δὲ, τὸν ὁμῶς Χλευόχαρμος, περιβόητον ἔχων πολύσαυρον, ἀνυπόδετός τε, καὶ ἄσκεπτος, μετέπιπτε, τοῖς ὀδοῦσιν ἐπικροτῶν, ὡς ἐπιδεξιούμενοί τις κατειρωνεύεται, ἐξ ὄρεως τῶν ἀφαλυόμενος, κεκαρμένῳ τὴν κόμην, ὃν τῷ ἀκάτῳ ἀναγεγραμμένον ἄνομα ἱερογλυφικοῖς γράμμασιν, ὡς ἔτος τῷ χρυσῷ ἐπικαλύπτει τὴν λεωφόρον. ἦν δὲ ἐγὼ, καὶ μὰ τὸν Ἀριστάνδρον, καὶ Ἀρτεμιδώρου, εἰ καλῶς ἀποβήσονται ταῦτά γε τὰ ἐνύπνια οἱ ὑμῖν. ἀλλὰ σοὶ μὲν, τὰ χρέα πληρωθήσεται ἀναλόγως τῇ ἀποδόσεως. ἔτος δὲ, ἐπιπολὺ δ' ἐβούλῃ γε σεσηπέναι, ὡς πολλῶν χρυσίων ἐπορηκώς. καὶ ἔμοί γε δοκεῖτε ἐπὶ λευκόπεδα πίπτειν, καὶ δῆμον ὀνείρων καταδαρθάνειν, τοσοῦτον ἀγελαιοπολεῖν οἱ ἀκαρεῖ τῆς νυκτὸς ἅπαξ. οἰδὲ, ἀνεκρίναντο ἅπαντες, ὡς ἀποπικρίνεται ὑπὸ τοῦ γέλωτος, καὶ τὰ ἀρχαῖα μὲν κατεγίνωσκον. ἦν δὲ ἐγὼ πρὸς Κράτωνα, μῶν κακῶς πάντα ἐξερεύνησα, ἵν' εἴπω τι κωμικῶς τύπῳ, καὶ ὁ κῶν Ἀριστάνδρου τὰ Θελμισία, καὶ Ἀρτεμιδώρου τὰ Ἐφέσια ἐξίχνευσα τοῖς

vetulus, emarcidus, & naſo ſtridens, tuſſiebat primò intimum quiddam, excreabatque languidum. Erat autem ſputum morte ipſa lividius. Deinde cœpit loqui voce attenuata & exili admodum. Hic, ut antè dixi, inſpectorum relinquit eleipaſmos, & debita fœneratoribus reddet, & penſiones omnes tam privatas, quàm publicas, præterea & eiramangas capiet, non inquirens cujuſque artem. Atque etiam amariora his nugabatur. Illi autem qui circa ipſum erant, delectabantur verbis hiſce, & novitati rerum, quas audiebant, advertebant animum. Alius autem quidem, cui nomen Chleuocharmus, pallium habens admodum putre, ſine calceis, & tegmine capitis incedens, interloquebatur dentibus applaudens, ut demonſtravit mihi malè veſtitus quidam, qui ex montibus advenerat, detonſa coma, in theatro ſcriptum nomen literis ſacris, & arcanis, quòd iſte auro inundaturus eſſet viam publicam. Ego verò inquam, At juxta Ariſtandri & Artemidori præcepta, non ita bonum eventum habebunt hæc inter vos ſomnia. Sed tibi quidem debita multiplicabuntur, ſecundum proportionem penſionis, iſte autem quàm plurimum obolo etiam carebit, tanquam qui multo auro tam dives fuerit. Ac mihi quidem videmini ſuper Leucadem petram, & ſomniorum populum conſopiti, tam multa ſomniare, nocte quaſi in puncto exiſtente. Illi verò cachinnos ſuſtulerunt univerſi, ita ut riſu propè ſuffocarentur: meque ignorantiæ condemnarunt. At ego ad Cratonem converſus, inquam, Num perperam omnia olfeci ut comico modo dicam aliquid, & non juxta Ariſtandrum Thelmiſenſem, & Artemidorum Epheſium inveſtigavi ſomnia?

σκέψασιν; ἦ δ' ὅς, Σίγα ὦ Κριτίαε, εἰ ἐχεμυθεῖς, μυσταγωγήσω σε τὰ κάλλιστα, καὶ τὰ νῦν γιγνόμενα. ἃ γὰρ ὄνειροι τάδ' εἰσιν, ἀλλ' ἀληθῆ. ἐνθυμοῦμαι γὰρ εἰς μῶρα μεταφέρεται ταῦτα ἀκριβῶς ἀπὸ τοῦ Κράτωνος, καὶ τὸ ὀλισθηρὸν τῆς διανοίας αὐτῶν κατεγνωκώς, ἠρυθρίασα. καὶ σκυθρωπάζων ἐπορεύόμην, πολλὰ τὸν Κράτωνα ἐπιμεμφόμενος. εἷς δέ, ὠμὸς, καὶ πανοῦργος ἐνδοθεν, ἀραξάμενός με τοῦ λώπους, ἐπαφέσθαι τε, καὶ ἀποδυσπετοῦντος ἀπὸ τοῦ πεπαλαιωμένου ἐκείνου δαιμονίου. εἰς λόγους δὲ τούτου περιεκτείναντες, πείθει με τὰ κακοδαίμονα εἰς γῆθεν ἀνθρώπους ἀποχωρεῖν, καὶ ἀποφαίνειν τὸ δὴ λεγόμενον ἡμέρα, συγκυρῆσαι. ἔφασκε γὰρ πάντα ἐξ αὐτῶν μυσταγωγηθήναι. καὶ δὴ διήλθομεν Σιδηρέας τε πύλας, καὶ χαλκοῦς οὐδούς. ἀναβάθρας δὲ πλείστας ἀνελθόντες, εἰς χρυσοῦν ὄροφον οἶκον ἀνήλθομεν, οἷον Ὅμηρος τὸν Μενελάου φησί. καὶ δὴ ἄπαντα ἐκκωπιάζον, ὅσα ὁ νησιώτης ἐκεῖνος ἐθαύμαζεν. ὁρῶ δὲ οὐκ Ἐλένην μὰ Δί', ἀλλ' ἄνδρας ἐπικεκυφότας, καὶ καλῶς χειμένους, οἱδὲ, ἰδόντες, γνῶσιν, ἐξεναύλιας παρεχόμενοι. ἔφασκον γὰρ, ὡς εἴπνα λυχνοὺς ἀγγελίαν ἀγάγοιμεν. ἐφυγόνθ' γὰρ ἐτοι ἐκ τὰ κάκιστα ἐζυγόμενοι, καὶ ἔχαιρον ἐπὶ τοῖς λυχνοῖς, ὥσπερ αἱ ποιητοποιοὶ ἐπὶ θέατρῳ. τὰς κεφαλὰς δ' ἄλλοι χόντες, ἐψιθύριζον μὴ τὰ, ἠρόθημε,

Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν, ποίη τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες.

χρηστὸς γὰρ ἂν εἴης, ἀπὸ γε χρη-

Tum ille: Tace, inquit, Critia: Si enim silentium ages, edocebo te sacrorum pulcherrima, & quæ nunc futura sunt. Non somnia hæc sunt, sed res ipsa. Eventum autem capient in mensem qui dicitur Mesori. Hæc postquam audissem à Cratone, & lubricam ipsorum mentem cognovissem, erubui, & tristitiam præ me ferens, abii, multis Cratonem incusando. Vnus autem illorum, acerbum, & Titanicum quiddam obtuens, arreptum me veste, vellicabat, conventionem feciſſe & credens, & ab inveterato illo numine instigatus: verbis autem hæc extendendo, persuadet mihi infœlici, ut ad præstigiatores istos homines accederem, & in diem atram, quod dici solet, incurrerem. Dicebat enim se, omnia ex ipsis, quæ ad sacra & arcana pertinerent, edoctum esse. Atque ita pertransivimus, ferreasque portas, & ærea limina. Multis autem superatis scalis, in domum aurato fastigio insignem ascendimus, qualem Homerus Menelai fingit esse, Atque ipse quidem omnia illa contemplabar, quæ insularis ille adolescens. Video autem non Helenen, mehercle, sed viros in faciem inclinatos & pallescentes. Illi autem ubi me conspexerunt, gavisi sunt, & ex adverso ad nos accesserunt. Dicebant enim, num quod triste nuntium afferremus. Nam videbantur isti, quàm pessima optare, gaudebantque tristibus & malis, perinde atque in theatro furiæ. Capita autem inter se juncta tenentes consusurrabant. Postea interrogabant me:

Quisnam es & unde venis, quæ patria, quique parentes
Sunt tibi. Nam frugi quidem esse appares utique ex habitu. Tum

ego:

μαι. ὦ δ' ἐγὼ, ὀλίγοι γε χερσὶ, ὥσπερ βλέπω πανταχᾶ. Κριτίας ἦ τίνομαι. πόλις δέ μοι ἔνθεν, ὅθεν καὶ ὑμῖν. ὡς δ' ἀπερρωσθαίνοντες ἐπυνθάνοντο, πῶς τὰ τῆς πόλεως, καὶ τὰ ἔξω κόσμου, ἦν δ' ἐγὼ, χαίρουσί γε πάντες, καὶ ἔπεσι χαιρήσουσι. οἰδὲ, ἀνένδοτον ταῖς ὀφρύσιν, ἔχ ἕτω. δυσκόλως γὰρ ἡ πόλις. ἦν δ' ἐγὼ κἀγὼ τῶν αὐτῶν γνώμην, ὑμεῖς πεδάρσιοι ὄντες, καὶ ὡς ἀπὸ ὑψηλῆς ἀπωπῆς καθορῶντες, ἐξυδρικέστατα καὶ τάδε νενοήκατε. πῶς ἦ τὰ ἔξω μέρη; μῶν σκαλεύψῃ ὁ ἥλιος, ἢ ἦ σελήνη κἀγὼ κρίνεσθαι χρήσεται; ὁ Ἄρης εἰ τετραγωνισθῇ τῷ Διΐ, καὶ ὁ Κρόνος ἑξαμετρήσῃ τὸν ἥλιον, ἢ Ἀφροδίτη εἰ μὴ ἔχ Ἑρμῇ συνοδεύσῃ, καὶ Ἑρμαφρόδιτος ἀποκυήσουσιν, ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἥδεσθε, εἰ ψαλδαίας ὑετὸς σκήψουσιν, εἰ νιφετὸν πολλὰ ἐπιχρονύσουσι τὴν γῆν, χάλαζαν ἦ, ἐ ἐρυσίβην εἰ καύσουσι, λοιμὸν, ἐ λιμὸν εἰ ἐπιπέμψουσι, εἰ τὸ κεραυνοβόλον ἀχλύσει ἀπεκμεισθῇ, καὶ τὸ βαρυβρόντιον δυσχεῖρ ἀνεμεσώθη. οἰδὲ, ὡς ἅπαντα καταρρωγότες, καταφλυάρει τὰ αὐτῶν ἐρράσμια, ὡς μεζαλαγῶσι τὰ πρὸς μέζα. ἀτυζίαν ἦ, καὶ πεφοχὰ τὴν πόλιν καλέσουσι ἦ. τὰ φαβερὰ δὲ, ἥδιονα τὰ σκυθρωπὰ χρήσουσι ἦ. τάτο σκεδασθεὶς, καὶ ὥσπερ πρὸς καπνὸν οἰδηθεὶς, ἐξεστόμησα ἀνεβόησα, ὦ δειλοὶ ἀνθρῶν, μὴ μεταλα λίαν λέγετε, φηγόντες ὀδόντας κατ' ἀνδρῶν θυμαλεόντων, πνεόντων δόρυ, καὶ λόγχας, καὶ λαμπρὰ φῶς περιφαλείας. ἀλλὰ ταῦθ' ὑμῖν ἐπὶ κεφαλὴν καταβήσεται, ὡς τὴν πατρίδα ὑμῶν

ego: Pauci, inquam, frugi sunt, ut ubique video. Critias autem nomen mihi est, Civitas verò inde, unde & vobis. Vt autem illi in aëre gradientes interrogarunt, quo pacto se res civitatis, & mundus adeò totus haberet, respondens ego: Bene, inquam, habent, & insuper etiam habebunt. Illi autem abnuentes superciliis, haud ita, inquiunt, Malè enim parturit civitas. Tum ego secundum ipsorum mentem: Vos, inquam, supra terram, & in sublime sublati, & ceu ex alto cuncta intuentes, acutissimè & hæc intellectu assecuti estis scilicet. Sed quo pacto ea quæ in æthere sunt, habent sese? Num deficiet sol, & ad perpendiculum luna interponetur? Num Mars quadrangulo aspectu solem aspiciet, & Saturnus ex diametro eundem? Num Venus cum Mercurio congredietur, & Hermaphroditos procreabunt, quibus vos delectamini? num pluvias impetuosas ac vehementes demittent? num densa nive terram insternent? Grandinem autem & rubiginem devolvent? Num pestem ac famem immittent? num vas illud fulminiferum exundat, & tonitruficum receptaculum repletum est? At illi, quasi cunctis præclare gestis, deblaterabant sua ista amabilia, quòd videlicet res statim immutandæ essent, perturbationes autem & tumultus civitatem invasuræ, & exercitus ab hostibus mox superandi. Ob-hæc itaque animo conturbatus, & quemadmodum ilex incensa, intumescens, magna voce exclamavi, ô miseri hominum, ne vana adeò loquacitate efferamini, acuentes dentes adversus viros, leonum animos præ se ferentes, spirantes hastam & lanceas, & candicantes cristis galeas. Sed ista in vestrum caput convertantur, quando ita

πρὸς τύχης. ὁ γὰρ αἰτησάμενος, τοῦτο ἠκηκόει. ὁ τὸν πολυάγχονα μεθημερινὸν κατορθώκει. εἰ δέ γε μαντεῖαν, νὴ γενεῖαν ὑμῶν παρέπεισεν, διπλᾶν τὸ τῆς ἀμαθίας. γυναικῶν γὰρ διέφθειρε τοῦτο γοητεία, καὶ παίγνια. ἐπιπολὺ γὰρ τὰ τοιαῦτα αἱ τῶν γυναικῶν ἐπίνοιαι μετέρχονται. *Tri.* τί δ' οὖν ταῦτα ἔφησαν ὦ καλὲ Κριτία οἱ κεκαρμένοι τὸν γνάθιλον, καὶ τὸν Δίφνεων; *Cri.* ἅπαντα ταῦτα παρεφθάμην, εἰς ἐπίνοιαν τετραχισμένα καὶ πεφυκότες. ἔλεγον γὰρ ἡλίκης δέκα ἄσιτοι ἀμφιβεβήκαμεν, καὶ ἐπὶ παννύχοις ὑμνῳδίαις ἐπαγρυπνοῦντες, ὀνειρώττομεν τὰ τοιαῦτα. *Tri.* σὺ δὲ τί πρὸς αὐτοὺς εἶπες; μέγα γὰρ ἔφησαν, καὶ δι' ἡμερῶν. *Cri.* θάρρει. σὸν ἀληθές. ἀνεπίφθονον γὰρ τὰ κοιμίσια. τὰ γὰρ πρὸς τῶν ἀσίτων ὑμνούμενα ἔφλω σοὶ ὑμῶν, ὀπόσων ὀνειροπολεῖτε, τὰ τοιαῦτα παρεισιόντων. οἱ δ', ἐπειδὴ ὑπομειδιῶντες, ἔξω τὰ παρόντα καὶ κλινιδίω. ὧν σὺ ἐγὼ, εἰ ἀληθῆ εἰσι ταῦτα ὧν αὐθέρεοι, σὺκ ἂν ποτ' ἀσφαλῶς τὰ μέλοντα ἐξικνοῦμαι. ἀλλὰ καὶ ἀπειδέντες ὑπ' αὐτῶν, λαμβάνετε τὰ μὴ ὄντα, μὴ δ' ὑφιστάμενα. ἀλλὰ ταῦτα μὲν σὺκ οἶδ' ὅπως λαμβάνετε, ἀνέρεις πιστεύοντες. τὰ δὲ κοιμίσια βέλτιστα, τοῖς δὲ ποιηρεῖς ἥδιστα, μηδὲν ἀνάμενοι τὸ βέλτιστον. ὥστε ἐάσατε τὰς ἀλοκότους ταύτας φαντασίας, καὶ τὰ ποιηρὰ βαλώμεθα, καὶ κοιμηθῶμεν μὴ πω θεὸς ὑμῶν ἐς κόρακας βάλοι, ἀφ' τῆ πατρίδι ἐπαρᾶσθαι, ἢ λόγος κιβδήλως ἐπιφημίζειν. ὅτοι δ' ἅπαντες ἕνα θυμὸν ἔχοντες, ἐμοὶ πάλαι κατεμέμ-

patriam vestram deprimitis. Non enim in aëre gradientes ista audiviſtis, neque negotiosam mathematicam perfectè adeò aſſecuti eſtis. Quòd ſi verò vaticinia vos, & præſtigiæ huc induxerunt, duplex ignorantiæ nomen ſuſtinetis. Nam hæc mulierum atque aniculorum inventa ſunt & ludicra, Plerunque enim hujuſmodi res muliebres curæ proſequuntur. *Tri.* Quid autem ad hæc reſponderunt, ô optime Critia, iſti mente pariter, & ſententiis detonſi? *Cri.* Cuncta hæc præterierunt ad cogitationes illas à ſe inventas & exercitatas confugientes. Dicebant enim, ſoles decem abſque cibo perſeverabimus, & ad hymnos tota nocte decantandos vigilantes, talia ſomniamus. *Tri.* Tu verò quid ad ipſos dixiſti? Magnum enim & dubium quiddam dixerunt. *Cri.* Confide, nihil ignavum. Contrà enim reſpondi pulcherrimè. Nam quæ vulgo ab urbanis, inquam, de vobis jactantur, quando ſomniatis, hujuſcemodi ſcilicet proferuntur? Illi autem caninum ſubridentes, extra lectulum aliquantum progrediuntur. Ego verò, ſi vera ſunt, inquam, talia, ô ætherii, haud unquam ſanè tutò ea quæ futura ſunt, inveſtigabitis, ſed perſuaſi ab ipſis nugabimini, quæ neque ſunt neque futura ſunt. Verùm hæc quidè neſcio quo pacto nugamini, ſomniis credentes, & quæ optima ſunt, abominamini, malis autem delectamini, haud ſanè quicquam abominatione iſta promoventes. Quamobrem miſſas facite alienas iſtas imaginationes, & prava conſilia, vaticiniaque, necubi deus vos in malam rem hinc ejiciat, eo quòd patriæ mala imprecamini, & verbis adulterinis illam aſſamini. At iſti unum eumdemque omnes animum habentes, me multum increpabant.

φοντ. καὶ δὲ βλάξ, καὶ τάχα σοι καὶ τοῦτο; ἀπιτά μοι καὶ ὡς φίλω ἀναυδον ἔθηκεν, μέχρις ἂν ἡ λιθικὴ σε λαλιὰ λιθόμυθον ἀπόλυσε, καὶ ἄνθρωπον ἀπεκατέστησε. Τρι. σίγα ὦ Κριτία, καὶ μὴ ταπερεκπίπτης τῆς ὕβρεως. ὁρᾷς γὰρ ὡς ἐξωίστατα μὲ ἡ νηδὺς, καὶ ὥσπερ κυοφορῶ. ἐδὴ χθὲς γὰρ τοῖς σοῖς σε λόγοις, ὡς τὸν κωφὸν λυπῶντος. καὶ εἰ μὴ φάρμακον ἀηδέστατον ἐμπιὼν ἠρεμήσω, αὖτη ἡ μήμη οἰκεῖόσε σὺν ἐμοὶ, μέγα κακὸν ἐργάσεται. ὥστε ἔστιν τοῦτο, σὺν οὐχὶν ἅπαξ πιστεὺς ἀρξάμενος, καὶ τῶν πολυόνυμον ᾠδὴν ἐς τέλος ἐπῄσεις. ἀλλὰ τί τοῦτο; ἐχὶ Κλεόλαος ὅδ' ἐστὶν, ὁ τοῖς ποσὶ μακρὰ βιβάς, ταυδὴ ἥκει, καὶ κατέρχεται; μῶν ἐπιφανήσομαι αὐτῷ; Κρι. καὶ μάλα. Τρι. Κλεόλαε; μὴ τὸν ἀδελφεάν με ποσὶ, μὴ δὲ παρέλθῃς, ἀλλ' ἐλθὲ χαίρων, εἴγε τις μῦθον φέρεις. Κλε. χαίρετ' ἄμφω ὦ καλὴ ξυνωρίς. Τρι. πῖς ἡ σπουδή; ἀσθμαίνεις γὰρ ἐκπολύ. μῶν τι καινὸν πέπρακται; Κλε. πέπτωκεν ὀφρῦς ἡ πάλαι βοῶμένη Περσῶν, καὶ Σοῦσα, κλεινὸν ἄστυ. πᾶσά δ' ἔτι γε πᾶσα χθὼν Ἀρταίας, χαιρὲ κραταιὸν ἀδελφεωνύμου κράτος. Κρι. τοῦτ' ἐκεῖνο ὡς ἀεὶ τὸ θεῖον σὸν ἀμελεῖ τ' ἀγαθῶν, ἀλλ' αὔξει, ἄγαν ἐπὶ τὰ κρείττονα. ἡμεῖς δ' ὦ Τριεφῶν, τὰ κάλλιστα σύρραπτες ἐσμὲν ἐδυσχεράνουν γὰρ ἐν τῇ ἀποδιδόσῃ τι τοῖς τέκνοις κἀγὼ λιπεῖν ἐπὶ ταῖς ἀληθείαις. οἶδας γὰρ τἀμὲ μεῖον, ὡς ἐγὼ τὰ σά. τῶν δοκεῖ τοῖς παισὶν, αἰ

bant. Ac si placet, ista quoque tibi addam, quæ me etiam perinde ut statuam, murum reddiderunt, donec me frugi ista tua loquela, cùm jam in lapidem converterer, resolvit, & in hominem rursus restituit. *Tri.* Tace Critia, neque nugas istas longiùs extenderis. Vides enim quomodo intumuerit mihi venter: & quasi uterum gero. Morsus enim sum verbis à te modò dictis, perinde ut à cane rabiosa, ac nisi medicamentum aliquod oblivionem inducens, hausero, atque ita conquiescam, memoria hæc mecum cohabitans & quasi domi apud me residens, magnum aliquod malum procreabit. Quamobrem missos istos facito, precationem à patre incipiens, & celebre illud carmen ad finem apponens. Sed quid hoc? an non Cleolaus hic est, is qui pedibus longum adeò incedit? Seriò autem venit & accedit. Num alloquemur ipsum? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Cleolaë, nequid cursu prætervehare, neque prætereas nos: sed accede lætus, si quidem nuntium aliquod affers. *Cle.* Salvete ambo, ô præclarum par amicorum. *Tri.* Quæ autem est festinatio ista? per multum enim anhelas. Num novum aliquid gestum est? *Cle.* Cecidit supercilium illud olim Persidis Fama celebratum, atque Susa, urbs inclyta, Cadet autem & omnis terrra nobilis Arabum, Valida imperantis dextera & vi roboris. *Cri.* Hoc illud est, ut semper deus non negligit bonos. Sed auget, provehens in melius. Nos autem ô Triephon, pulcherrima invenimus. Sollicitus enim mecum ipse eram, quidnam in morte liberis meis testamento relicturus essem. Nosti enim paupertatem meam, quemadmodum ego tuas res quoque. Hoc igitur sufficit liberis, Dies videlicet impera-

ἡμέρας ἔ αὐτοκρατορ. πλὴν οὐ γὰρ ἡμᾶς ἐσι φιλίψ, ἢ ἔθνος ἡμᾶς ὑ καταπλήσι. Tri. καίγω ὦ Κριτία, ταῦτα καλέσαι τοὶς πέκνοις, ὡς ἴδωσι Βαβυλῶνα, ὀλλυμένην, Αἴγυπτον δυλευόμένην, τὰ τ Περσῶν τέκνα δυλεύοντα ἡμᾶς ἄγοντας, τὰς εὐθρομὰς τ Σκυθῶν παυομένας, εἶθ' ὧν ἢ ἀνακτηθέντας, ἡμεῖς ἦ, τ ἐν Ἀθήναις ἄγνωστον ἐφευρόντες, ἢ σεβομένους ἐπαινέσαντες, χάριν εἰς δόξαν ἐκτείνοντες, τύτῳ δὲ χαριζησόμθα, ὡς καλαξιωθέντες τοιύτε κρύτες. ὑπήκοοι γένοιμ. τὰς δ λοιπὰς, ληρεῖν ἐάσωμθα, δρκισθέντες ὑπὲρ αὐτῶν εἰπεῖν, τὸ, ἐ φροντὶς Ἱπποκλείδη τ πλὼ παροιμίαν.

Οὕτω ὁ λόγος, τοῦδ' ἕνεκα τ Λυκιανέ.

ratoris. Neque enim divitiæ nos deficient, neque nos populus perterrebit. *Tri.* Et ego, ô Critia, hæc relinquam liberis, ut videant Babylonem perditam, Ægyptum in servitutem redactam, Persarum liberos servilem ætatem agentes, excursiones Scytharum sedatas, utinam & prorsus propulsatas. Nos autem illum Athenis ignotum inventum, adorantes & manus in cœlum tendentes, gratias illi agemus, ut qui digni facti fuerimus, hujusmodi potestati atque virtuti subjecti esse. Reliquos autem istos, nugari sinamus, contenti pro ipsis dicere notum illud, quod proverbio dici solet: Non est curæ Hippoclidi.

Hic Dialogus, inter nothos Lucianis refertur.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ, Η ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΟΥΣ.

CHARIDEMVS, SIVE DE PVLCHRITVDINE.

ARGVMENTVM.

Neque hic dialogus Luciani videtur esse, id quod Aldus quoque annotavit: & cum ex stylo, quanquam is multo simplicior hic, quam in superiore est, tum ex reliquo totius corporis contextu apparet. Continet autem encomium pulchritudinis seu formæ, tribus orationibus divisum, ut pote à tribus personis in convivio tractatum, quarum priores duæ præstantiam ac dignitatem pulchritudinis commendant, multis ad hoc deorum pariter, & hominum adhibitis exemplis. Postrema autem etiam vim & effectum illius, ex mutua collatione reliquarum virtutum, & eorum quæ vulgo inter bona recensentur. Cætera plana sunt.

HER-

ΕΡΜΙΠΠΟΣ.

Περιπάτης ἔτυχον χθὲς ὦ Χαρίδημε ποιούμενος ἐν τῷ ὡθαστείῳ, ἅμα μὲν, ἐς τὴν παρουσίαν τῶν ἀγρῶν χάριν ῥαστώνης, ἅμα δ', ἔτυχον γάρ τι μελετῶν, ἐς δύο μενῶ ἡσυχίας. συντυχόντα δὴ Προξένῳ τῷ Ἐπικράτους. ὡθισπιῶν δ', ὥσπερ εἰώθειν, ἠρώτων ὅθεν τι περαίνοιτο, καὶ ὅποι βαδίζοι. ὁ δὲ, ἥκειν μὲ ἔφη καὶ αὐτὸς ἐκεῖ ἀθροισμυθίας χάριν, ἣν ᾐ εἰώθει ὡς τὸ ὕψιν γίνεσθαι τῶν ἀγρῶν, ἀπολαύσων δὲ τῆς τότε ἐπιπνεούσης αὔρας τοῦ Ἐπικράτους, καὶ κέφης αὖρας, λάθ' συμποσίου μέθῃ καλλίστου γεγονότος ἐν περιοικίᾳ, ἐν Ἀνδροκλείους τοῦ Ἐπιχάρους, τὰ ἐπινίκια πεζηκότος Ἑρμῆ. ὅπερ βιβλίον ἀναγνοὺς, ἐνίκησεν ἐν Διαφίοις, ἔφασκε δὴ ἄλλα τε πολλὰ γεγράφθαι ἀστεῖα, καὶ χαρίεντα, καὶ δὴ καὶ κάλλιστα ἐσκώμια εἰρῆσθαι τοῖς ἀνδράσιν, ἃ σκέπτεσθαι μὲ μὴ δύνασθαι εἰπεῖν ὑπό τε γήρους ἐπιλελησμένον. ἄλλως τε δ', ἐς ὕστερον ἐπιστολὴν λόγων μετεχηκότα. σὲ δ' ἂν ῥᾴδιως εἰπεῖν, ἅτε καὶ αὐτὸν ἐσκεκωμιακότα, ἐ τοῖς ἄλλοις παρ' ὅλον τὸ συμπόσιον ὡσαυτὼς τὰ νῦν. Χα. γέγονε ταῦτα ὦ Ἑρμιππε, ὑμῖν μέντοι γε ὑσὶ ἐμοὶ ῥᾴδιον ἐπ' ἀκριβείας ἅπαντα διεξιέναι. ὑ γὰρ οἷόν τε ὦ πάντων ἀκούειν, θορύβου πολλοῦ γινομένου, τῶν τε διακονουμένων, τῶν τε ἐστιωμένων, ἄλλως τε, καὶ τὸ δυσχερεστέρων ὂν μεμνῆσθαι λόγους ἐν συμποσίῳ ἡδυμένους. οἶσθα γὰρ ὡς ἐπιλήσμονας ποιεῖ καὶ

HERMIPPVS.

Deambulabam fortè heri, in suburbio, Charideme, simul ut ex agrorum aspectu me aliquantulum reficerem, simul etiam quietis & otii gratia, fortè enim tum meditabar quippiam. Obviam igitur mihi fit Proxenus Epicratis filius. Allocutus autem ipsum, quemadmodum consueveram, interrogabam, unde veniret scilicet, & quò iturus esset. Tum ille, venire se quidem etiam ipsum respondet, huc oblectationis gratia, quam ex agrorum aspectu percipere consuevisset, refici autem velle etiam temperata ac levi aura, quæ illos afflaret. Cæterum redire se à convivio, quod pulcherrimum peractum fuisset in Piræo apud Androclem Epicharis filium, qui ob partam victoriam, Mercurio sacrificasset. Vicisse autem ipsum in Diasiis, libro quodam recitato. Commemorabat autem cum alia multa, quæ ibi acta essent, urbana & festiva, tum verò & pulchritudinis encomia à viris dicta, quæ illum quidem non posse referre, oblitum eorum præ senectute, præterea non ita multum in dicendo versatum. To verò, facilè commemoraturum, ajebat ut qui & ipse encomium dixisses, & cæteris per totum convivium, animum advertisses.

Char. Facta sunt hæc Hermippe, ut dicis, Veruntamen neque mihi facile fuerit; accuratè cuncta persequi. Neque enim possibile erat omnia exaudire, multo tumultu excitato, & ab iis qui ministrabant, & ab iis qui convivabantur, præterquam quod ex difficilioribus hoc est meminisse eorum verborum, quæ in conviviis fiunt. Nosti enim quàm oblivioſos reddant, etiam eos qui alioqui plurimum

τὰς λίαν μνημονικῶς ἔχοντας. πάλιν ἀλλὰ σὴν χάριν, ὡσαὶ οἱ τῷ, τὴν διήγησιν ποιήσομαι πειρώμενος, μηδὲν παραλείπων, ὧν ἂν σὺ μνημονεύσῃς. Ερ. τούτων μὲν δὴ ἕνεκα, οἶδά σοι χάριν. ἀλλ' εἴ μοι τὰ πάντα λόγον ἐξαρχῆς ἀποδώσεις, ὃ, τι τὸ βιβλίον Ἀνδροκλῆς, πῶς τε νενίκηκε, καὶ πῶς ὑμᾶς εἰς τὸ συμπόσιον κέκληκεν, ἕως ἂν ἐκεῖνο καταδεῖν τὴν χάριν. Χα. τὸ μὲν δὴ βιβλίον, ἵν' ἐγκώμιον Ἡρακλέους ἔν τινι ὀνείρατι, ὡς ἔλεγε, ποιηθὲν αὐτῷ. νενίκηκε δὲ Διότιμον τὸν Μεγαρέα, ἀνταγωνισάμενον αὐτῷ περὶ τὰ ἀστεῖα. μᾶλλον δὲ περὶ τὰ δόξης. Ερ. τί δ' ἵν' ὁ ἐκεῖνος ἀνέγνω βιβλίον; Χα. ἐγκώμιον τῶν Διοσκούρων. ἔφασκε δὲ καὶ αὐτὸς ὑπὸ μεγάλων κινδύνων ὑπ' ἐκείνων σεσωσμένος, καὶ τοῦτο αὐτοῖς χαριεῖσθαι τὴν χάριν. ἄλλως τε, καὶ ὑπ' ἐκείνων ἐγκεκλημένος, ἐπ' ἄργυρίῳ ἰδίοις ἐν τοῖς ἐμπόροις κινδύνοις φανέντων. παρῆσαν μέντοι τῷ συμποσίῳ καὶ ἄλλοι πολλοί, οἱ μέν, συγγενεῖς αὐτῷ. οἱδὲ, ἐξ ἄλλων συνήθεις. οἳ δὲ λόγου τε ἄξιοι, τό, τε συμπόσιον ὅλον κεκοσμηκότες, καὶ κἀλλιστα ἐγκώμια διελθόντες, Φίλων τε ἦν ὁ Δεινίου, καὶ Ἀριστιππος ὁ Ἀγαθένους, ἐκ τρίτου αὐτός. συνηκολούθει δὲ ἡμῖν ἐκ Κλεώνυμος ὁ καλὸς, ὁ δὲ Ἀνδροκλέους ἀδελφιδοῦς, μειράκιον ἁπαλόν τε, καὶ πεπρυμένον. νὴν μέντοι γε ἐδόκει ἔχειν. πάνυ δὲ ἐσπουδακότες ἠρῶντο τοῦ λόγου. ἐσπούδακε δὲ ὁ Φίλων περὶ δὲ κἀλλιστα ἤρξατο λέγειν, ἐσπουδιασάτω ὅτω. Ερ. μηδαμῶς ὦ ἑταῖρε, μὴ πρὶν τὸ ἐγκώμιον

rimum memoria valent. Sed tamen tui gratia, quoad potero, commemorare tibi illa conabor, nihil eorum prætermittens, quæcunque memoria consequi potuero. *Herm.* Proinde ob hanc rem gratiam tibi habeo. Verùm enim si mihi totam à principio narrationem repetiveris, puta & quis liber fuerit, quem recitaverat Androcles, & quem, recitato eo superaverit, postremò & quosnam vos, ad convivium vocarit, ita demum plenam apud me gratiam inibis. *Char.* Ipse quidem liber encomium Herculis erat, ex somnio quodam, ceu dicebat, ab ipso compositum. Vicit autem Diotimum Megarensem illum, prospicis, imò verò pro gloria cum eo certans. *Her.* Quid autem libri erat, quod ille recitavit? *Char.* Encomium Castoris & Pollucis. Dicebat autem se quoque, ex magnis periculis ab illis servatum, hanc illis gratiam persolvisse: præsertim, cùm ab illis etiam confirmatus fuisset, de summis navium velis in extremo discrimine ipsi apparentibus. Aderant autem in convivio & alii multi partim cognati ipsius, partim aliàs familiaritate juncti, qui verò memoratu digni sunt, quique totum convivium cohonestarunt, laudesque pulchritudinis verbis persecuti sunt. Philo erat, Diniæ filius, & Aristippus Agasthenis, tertiusque ipse. Accumbebat autem nobiscum & Cleonymus, formosus ille, Androclis nepos, adolescentulus tener & delicatus, qui mentem tum habere utique videbatur. Admodum enim attentè auscultabat, quæ dicebantur. Primus itaque Philo de pulchritudine incipiebat dicere, facto in hunc modum exordio. *Her.* Nequaquam, amice, ne mihi priùs ipsa encomia exor-

ἄρξῃ, πρὶν ἂν μοι καὶ τὴν αἰτίαν ἀποδῷς, ὑφ' ἧς εἰς τοῦτο προήχθητε τὸν λόγον. Χα. εἰκῇ ἀφτερέθεις ἡμᾶς ὦ ἑταῖρε, πάλαι δυναμένους τὸν ἅπαντα λόγον διελθόντας, ἀπαλλαγῆναι. πλὴν ἀλλὰ τί πᾶν ἂν ἐρήσαιθ', ὁπότε φίλος πῖν ὤν, βιάζοιθ' ἀνάγκη γὰρ ὑφίστασθαι πᾶν ὁπῶν. ἢν δ' ζητῆς αἰτίαν τοῦ λόγου, αὐτὸς ἦν Κλεώνυμος ὁ καλός. καθημένων γὰρ αὐτῶν μεταξὺ ἐμοῦ τε, ὦ Ἀνδροκλεῖς καὶ ἄλλων, πολὺς ἐγένετο λόγος τοῖς ἰδιώταις περὶ αὐτοῦ, ἀποβλέποντές τε εἰς αὐτὸν, ὡς ὑπερεκπεπληγμένοις τὸ κάλλος. χρόνον δὲ πάντων ὀλιγωρήσαντες, καθηνθ διεξιόντες ἑξακόσια καὶ μυρία περὶ αὐτοῦ. ἀγασθέντες δ' ἡμεῖς τὸν ἀνδρῶν τὴν φιλοκαλίαν, καὶ ἅμα ἐπανέσαντες αὐτοὺς, ὡς ἀληθῶς τε πολλῆς εἶναι ὑπολαβόντας, λόσοις ἀπολείπεσθαι τῶν ἰδιωτῶν περὶ τὰ κάλλιστα, ὡς μόνων τούτων οἰόμεθα σπουδάζειν, καὶ δὴ ἠπόρημεθα τί περὶ κάλλους λόγων. ἔδοξεν δὴ ἡμῖν, σὺκ ὀνομασὶ λέγειν τὸν ἔπαινον καὶ παιδὸς, ἐπεὶ ἂν ἔχειν κάλλος, ἐμβαλεῖν γὰρ ἂν αὐτὸν εἰς τελείαν τρυφὴν, ἀλλ' ἅδε μᾶλλον ὥσπερ οἰκείνης ὕπως ἁπάντως, ὅπως ἕκαστον τύχοι λέγειν, ἀλλ' ἕκαστον εἰπεῖν ἰδίᾳ, ὅσ' ἂν ἀπομνημονεύοι περὶ αὐτοῦ σπουδαιμένου. καὶ δὴ ἀδελφὸς ὁ Φίλων σπουδῶν, ὥτασι τὸν λόγον ἐποιεῖτο, Ὡς ἦσι δεινὸν, εἰ πάνθ' ὅσα πρόπολλὰ ἐκάστης ἡμέρας, ὡς περὶ καλῶν ποιούμεθα τὴν σπουδὴν, αὐτοῦ δὲ τοῦ κάλλους ἀδένα ποιησόμεθα λόγον, ἀλλ' ὥτω καθεδούμεθα σιγῇ, ὥσπερ δεδοικότες, μὴ λάθωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς, ὑπὸ τοῦ σπουδῆς ἐπὶ τοῦτο ἐλθόντες. ἐγὼ δὲ ἐπαινῶ μὲν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἐπαινεῖν, καὶ τὴν φιλοκαλίαν τὴν ὑμετέραν, ἐπαινῶ δὲ καὶ τὴν σπουδὴν, ἣν ἔχετε περὶ τὸν λόγον, ἀλλ' ὅμως ἐπιτιμῶ τῇ ἀπειρίᾳ τῶν ἐπαινούντων. ἐγὼ δὲ ἐπιτιμῶ μὲν τῇ ἀπειρίᾳ τῶν ἐπαινούντων, ἐπαινῶ δὲ

δλίζομεν τ ἄπαυστα χρόνον εἰπόντες. καίτοι πῶς τις ἂν χρήσαιτο πρεπόντως τοῖς λόγοις, εἰ περὶ τ μηδενὸς ἀξίων σπουδάζων, περὶ ℨ καλλίστου σιγᾷν τ ὄντων; ἢ πῶς ἂν τὸ εὖ λέγειν καλὸν, σώζοιτο κάλλιον μᾶλλον, ἢ πάντα τἄλλα παρέντες, περὶ αὐτοῦ λέγειν ℨ πλεῖστα ἡμᾶς τ ἐκφύγοντα πραττομένων. ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω λέγειν μὴ ὡς χρὴ περὶ τούτου ἀφικέσθαι εἰδέναι, εἰπεῖν ℨ μηδὲν ἐπίστασθαι περὶ αὐτοῦ, ὡς οἷόν τε βραχέα περὶ τούτου πειράσομαι διελθεῖν. καλλιστος γὰρ δὴ πάντες μ' ἐπεθύμησαν τυχεῖν. πάνυ σ' ἠξιώθησαν ὀλίγοι τινές. οἱ ℨ πολῖται ἔτυχον τ δωρεᾶς, εὐδαιμονέστατοι πάντων δόξαν γενόμενοι, ℨ ὡσεὶ θεῶν, ℰ ὡσεὶ ἀνθρώπων τὸ εἰκὸς πεπεμφότες. πεμφθεὶς ℨ, τ γῶν θεῶν ἐξ ἡρώων ἠριθμοῦντο, Ἡρακλῆς τέ ἐστιν ὁ Διὸς, ℰ Διόσκουροι, καὶ Ἑλένη. ὧν ὁ μ, ἀνδρείας ἕνεκα ταύτης λέγεται τυχεῖν τ πομπῆς. Ἑλένη ℨ, ℨ κάλλους χάριν, αὐτοῦ τε μεταβαλεῖν εἰς θεὸν, καὶ τοῖς Διοσκούροις αἰτία γενέσθαι πρὸς αὐτοὺς εἰς ἥρωσιν ἀνελθεῖν τοῖς ὑπὸ γῆν συνεξελθοῦσιν. ἀλλὰ μὲν ὅσοις ἀνθρώποις ἠξιώθη τοῖς θεοῖς ὁμιλεῖν, οὐκ ἔστιν εὑρεῖν, πλὴν ὅσοι μετεσχήκασι κάλλους. Πέλοψ τε γὰρ τούτου χάριν τοῖς θεοῖς ἀμβροσίας μετέσχε, ℰ Γανυμήδης ὁ ℨ Δαρδάνου ὕστερον κεκρατηκέναι λέγεται ℨ πάντων ὑπὲρ τοὺς θεοὺς, ὡς αὐτὸν οὐκ ἀναγκέσθαι συμμετεσχεῖν αὐτῷ πινὰ τ ἄλλων θεῶν τ ἥρας τ παιδικῶν, ἀλλ' αὐτῷ μόνῳ πρέπουσαν ἡγεμόνον

imprudentibus nobis excidat. Atqui ubinam aliquis oratione meritò utatur, si, cùm de illis, quæ nullius pretii sunt, tantopere contendat, de eo quod omnium pulcherrimum est, planè conticescat? aut quomodo id quod in verbis pulchrum est, rectiùs quàm omnia alia servari poterit, si de ipso fine eorum, quæ quotidie aguntur dicere prætermittamus. Verùm ne videar monere quidem scire, quo pacto oporteat nos circa pulchrum affectos esse, dicere autem ipsum, de eo nihil posse, quoad fieri potest, de eo breviter disserere conabor. Nam pulchritudine omnes quidem cupierunt potiri: pauci autem omnino illam sunt assecuti. Qui verò donum hoc fortè adepti fuere, illi omnium beatissimi fuisse visi sunt, & apud deos, & apud homines meritò honore affecti. Atque hujus rei argumentum tale fuerit. Nam eorum qui ex Heroibus in numerum deorum recepti sunt, Hercules, & Dioscuri, & Helene, Iovis sunt proles: quorum ille quidem, fortitudinis caussa, honorem hunc consecutus esse dicitur. Helena autem pulchritudinis gratia, cum se ipsam in deam mutasse, tum fratribus Dioscuris, caussa fuisse, ut ante ipsam, in cœlum ascenderent, iis quæ cæteri vita functi sub terra obnoxii premuntur, exoluti. Quanquam etiam, quicunque hominum dignus unquam judicatus fuit, ut deorum consuetudine frueretur, alium reperire non licet, quam qui pulchritudinis particeps fuisset. Nam & Pelops eadem hac caussa cum diis Ambrosiæ particeps fuit, & Ganymedes ille Dardani, dicitur omnium summo deorum ita potitus esse. Quare etiam ipsum neque ullum deorum cæterorum alium voluisse secum venationis hujus, amorum suorum videlicet, participem fieri, sed sibi soli decorum arbitratur esse,

ἔνιοι, εἰς Γάργαρον καταβήσεσθαι ἐκεῖ τὸν ἔρωτα, ἵνα ἀναγκαίως ἐκεῖνος τὴν ἀποδημίαν ποιῆται, ὅπου αὐτὴν ἀεὶ καὶ πάντα χρόνον ἐμέλλε χρήσεσθαι. τοσαύτην δ' ἐπιμέλειαν ἀεὶ ποιεῖται τῶν καλῶν, ὥστε ὑμῖν μὲν τοῖς ἄλλοις ἐξεῖναι τὸν οὐρανὸν ἀναπτῆναι καὶ ἐπὶ γῆς ὁτῳοῦν συνεῖναι, ἐκεῖνον δὲ τὸν μέγιστον τῶν θεῶν, ὅταν ἐπὶ τὴν γῆν καταβῇ, ἐπὶ τοῦτο μόνον ἐλθεῖν, ἵνα μετὰ τοῦ ἐρωμένου γένηται. καὶ τοῦτο μὲν ἐπὶ τῇ Λήδᾳ. τοῦτο δὲ ὁποῖα ταῦρα τὴν Εὐρώπην ἐκόμιζεν. ἐκεῖνος δὲ Ἀμφιτρύωνι γενόμενος, τὸν Ἡρακλέα. καὶ πολλά γε ἂν ἔχοι λέγειν τις καὶ ἀσπάσασθαι τῶν Διὸς, ὅπως ἂν οἷς ἐπεθύμει συνείη καὶ μηχανήσεται. τὸ δὲ δὴ μίσγεσθαι, καὶ οἷον ὧν τις ἀνθρώπων. ἀμείλιχα γὰρ τοῖς θεοῖς, καὶ μὰ Δία ἀνθρώπων γε ἥδιστα, πλὴν εἰ μὴ τοῖς καλοῖς. οὐ δ' ἂν τούτοις δυσχεράνειεν, ὅπου πεπείρανται ἀνδρὸς τοῦ ποιητοῦ τῶν Ἑλλήνων ποιητῆ, ὃς φησιν, ἡ καταπλακίσκοιτο, ὡς ὁ μὲν τὴν σύνευνον ἀκοίτιν τοῦ Ἥρας, καίτοι πρὸ πάντ' εἰδυῖα ἐπιπλῆξαι αὐτῷ, ὅμως δ' αὐτὸν ὕπνος ἐφόβησεν. ὡς ἤρκεσεν αὐτῇ τὸ μηδὲν παθεῖν, ἀλλὰ μέχρι λόγων ἐλθεῖν τοῦ ὀργοῦ τοῦ Διί. τοῦ δ' ἀπαυθαδίζεσθαι οὐ τὴν ὑστέραν πάλιν ἢ ἧττον ἠνέσχετο φοβερὸν ὄντα, ἀλλ' εὐθὺς ἀπειλῆσαι αὐτοῖς ἀδράαν, καὶ θαλάσσαν ἀπειλῆσαι μέλαιναν ἢ σιδήρεον καλοῖς, ὑπὲρ μὲν τῶν πρώτων καὶ ἡμερῶν καὶ τοῖς πᾶσιν ἐμφανῆ, ὡς φῶς ἀπασιν τοῖς ἄλλοις, καὶ αὖ τὸ Ζεὺς ἐπὶ πᾶσι καταλιπὼν, ὅπως μὴ φαίνοιτο πρὸς παιδικὰ μόνα, ἑτέρᾳ τινὸς ἀπατεμένου χθονὸς, καὶ τότε καλλίστου, καὶ οἷα τὰ ἐρώντα φαντάζεται

esse; in Gargarum Idæ devolare, atque inde amasium suum, in eam locum, ubi per omne tempus cum illo consuetudinem haberet, subducere. Tantam autem curam ille semper habuit pulchrorum, ut non solùm cœlo dignatus eos fuerit, illuc ipsos attollens: sed & ipse in terram quocunque forsitan, descenderit, ut cum amatis singulis locis congrederetur. Ac eam quidem ob rem, in cygnum conversus, cum Leda rem habuit, ob eandem autè & Tauri facie Europam rapuit. Assimilatus autem Amphitryoni, procreavit Herculem, multaque alia Iovis vaframenta enumerare quispiam possit, quibus ille eorum congressu, quorum desiderio tenebatur, potitus fuit. Quod autem maximum est, quodque aliquis miretur, cùm ille cum diis versaretur (neque enim hominum ulli conversatus est, præterquam pulchris) quoties inter illos concionem aliquam habuit, ita austerus fingitur à communi Græcorum poëta, ut in priore quidem oratione, Iunonem, quanquam illa antea ubique increpare ipsum consuevisset, nihilominus tamen ita perterruerit, ut ea satis habuerit, quod nihil gravius pateretur, & intra verba duntaxat, illius ira consisteret. In posteriore autem, deos universos non minore terrore affecerit, terram una cum ipsis hominibus, & mare quoque, in sublime sublaturum sese minatus. At verò quoties cum pulchris congressurus est, ita mansuetus & blandus, omnibusque æquabilis redditur, ut apud omnes alios, etiam ipso eo, quod Iupiter est deprehenso, videlicet ne molestus aut ingratus cuiquam eorum, quos amat, videatur, alienam aliquam formam induat, eamque pulcherrimam, & quæ maximè putat, inuentem allici posse.

ἀθῳ τοσοῦτον αἰδῶς, καὶ τιμῆς παρέχεται τῷ κάλλει. Οὐχ ὁ μὲν Ζεὺς ὕτω μόνῳ ἐάλω τῷ κάλλει, τὰ δ' ἄλλων οὐδὲν θεῶν, ἵνα μᾶλλον ἔχειν δόξῃ τοῦτο κατηγορίαν. Διὸς οὐχ ὡσπερ τῷ κάλλει εἰρῆσθαι, ἀλλ' εἴ τις ἀκριβῶς ἐθελήσῃ σκοπεῖν, πάντως δὲ εὑρεῖ θεὸς τοιοῦτο πεπονθὼς ἀνθρώπινον· ὁ μὲ Ποσειδῶν, τῷ Πέλοπι ἠτιμάσατο. Τί καὶ τὸν Ἀπόλλω, τὸν Ἑρμῆν, τὸν Κάδμον. Οὐκοῦν δ' ἐλάττους ἂν αἰσχύνοιντο φανόμενοι τούτου, ἀλλ' ὥσπερ φιλοῦμαι καὶ τοῖς ἔχειν δοκεῖ, τὸ τῆς εὐπρεπείας συγχωρούμενον καλὸν δηλαδὴ, παρεχόμενοι τοῖς ἀνθρώποις. ἔτι δ', τὰ μὲν ἄλλων ἀπέχονται, ἐκφυγεῖν πειρώμενοι ἔοικε, θέτερα ἀμφισβητεῖ, καὶ ἐν ἀρχῇ, καὶ Ἀθηνᾶ μὲ, τοῖς ἀνθρώποις ἡδομένη πρὸς πολέμους, ὡσὲ Ἄρτεμις ἐφεμαχήσατο ἂν δήπου. ὡς δ' οὗτος Ἀθηνᾶ κἀκεῖνα ἐνδέχεται τῶν πολεμικῶν. Τί δ' γάμων Ἥρᾳ Ἀφροδίτη, ἀδ' αὐτὴ ὡσὲ μὴ τοῖς σπουδαίοις περὶ ἐν ἐφορᾷ. ἐκφυγεῖν δ' ἐπὶ κάλλει τοσοῦτον φρονεῖ, καὶ πάσας ὑπερβάλλεσθαι δοκεῖ, ὥστε καὶ ἡ ἔρις αὐτὰς ἀλλήλαις ἐπολεμώσατο βάλλουσα, ἐδὲν ἄλλο πρὸβαλεν αὐταῖς, ἢ κάλλος. ὅτως οἰομένη ῥᾳδίως ὅσᾳ ἤθελε κριθήσεσθαι ὀρθῶς, καὶ φρονίμως τοῦτο λογιζομένη. σκέψασθε δ' ἂν τις ὑπεύθυνον τῷ Διὶ κάλλους ἐξουσίαν. ὡς γὰ ἐλάβετο τοῦ μήλου, καὶ τὴν ἐπιγραφὴν ἀνελίξατο, ἐκάστης αὐτῆς ὑπολαβούσης εἶναι τὸ μῆλον, μὴ δ' μιᾶς δ' τολμώσης τῷ ὑπέρφορι καθ' αὑτῆς ἀντέχειν, ὡς ἂρ αἰσχρότερον ἢ ἐπέρας εἶη τὸν ὄψιν, ἀνέρχονται δὲ

Tantum reverentiæ & honoris pulchritudini exhibet. Ac non ſolum ipſe quidem Iupiter ita pulchritudine captus eſt, cæterorum autem deorum nullus, ut hæc magis accuſationem Iovis continere videantur, quàm pro pulchritudine dicta eſſe. ſed ſi quis diligenter conſiderare volet, omnibus etiam diis eadem hæc accidiſſe deprehendet. Vt verbi gratia, Neptunum Pelopis forma captum fuiſſe. Hyacinthi autem Apollinem, & Mercurium Cadmi. Præterea neque deas pudet pulchritudine captas videri, ſed hanc quaſi æmulationem quandam honoris inter ſe habent, puta eam quæ cum pulchro aliquo rem habuit, narrare poſſe, hominibus ſeſe dediſſe. Iam verò, cùm ex cæteris omnibus, unaquæque ſuæ ac certæ rei præſes ſit, de iis, quibus quæque præeſt, nulla cum altera contendit, ſed Minerva quidem hominibus ad bella gerenda præit, haudquaquam cum Diana de venatione pugnat, eodemque modo & illa Minervæ de re militari concedit. De nuptiis autem Iuno Veneri, neque hæc illi moleſta eſt ob ea, quibus illa præſidet. At contrà ſingulæ ob formam & pulchritudinem eò uſque animo efferuntur, omneſque alias excellere ſibi videntur, ut cum Eris ipſas inter ſe mutuo diſcordes & inimicas reddere vellet, nihil aliud objecerit illis, quàm pulchritudinem, tali hoc pacto facilimè ſeſe hoc quod volebat, effecturam eſſe. Ac prudenter ſanè hoc excogitavit. Animadverteritque vel inde aliquis pulchritudinis poteſtatem. Nam poſtquam pomum illud accepiſſent, & inſcriptionem legiſſent, cum unaquæque ſuum illud eſſe cenſeret, neque tamen ulla contra ſe ipſam ſuffragium ferre ſuſtineret, quòd videlicet altera turpior

τ', τὸν μὲν πατέρα, τὸν δ' ἀδελφόν τε, καὶ συνοίκησιν Διὰ, ἐπιτρέψουσι τῷ Δικάιῳ αὐτῷ. ἔχων ὁ καὶ αὐτὸς ἢ τίς ἐστι δικαιοσύνης κοινωνίᾳ, καὶ πολλῶν ἀγαθῶν ὄντων, καὶ σοφῶν, καὶ φρονίμων ἐν τῇ Ἑλλάδι, καὶ τῇ Βαρβάρῳ, οἵοί τ' ἐπιτραπῆναι τὴν κρίσιν Πάριδι τῷ Πριάμου, ψῆφον οἴσεται, καὶ καθαρὰν ἐξενεγκεῖν, ὅτι καὶ φρονήσεως, καὶ σοφίας, καὶ ῥώμης ὑπερέχει τὸ κάλλος. τοσούτου δ' ἐπιμέλειαν ἂν ποιήσαιντο, καὶ σπουδὴν, ἀκοῦσαι εἶναι καλαὶ, ὥστε καὶ τὰ ἡρώων τε καὶ ἡμιθέων ἔργα, καὶ θεῶν ποιητὰς, οὐκ ἄλλοθέν ποθεν, ἢ ἀπὸ τοῦ κάλλους πειράσεσθαι ὀνομάζειν. ἡδίων ἂν ἦν ἀκοῦσαι λευκώλενος ἡ Ἥρα, ἢ πτόσσα θεὰ, θυγάτηρ μεγάλου Κρόνου. Ἀθηνᾶ δ' οὖν ἂν βαλιθείη τριτογένεια ἀπὸ τῆς γλαυκώπιδος κωλοιάζ. Ἀφροδίτη τε τιμήσαιτ' ἂν τὴν παντὸς καλοῦ χρυσῆν. ὥσθ' ἅπαντ' εἰς κάλλος τείνει. καίτοι τοῦτ' οὐ μόνον δικάζειν ἔχει πῶς οἱ κρείττους ἔχουσι περὶ τούτου, ἀλλὰ καὶ μαρτύριόν ἐστιν ἀψευδές, ὅτι κρεῖττον εἶναι πάντων τὸ κάλλος. οὐκοῦν Ἀθηνᾶ μὲ, ἀνδρίας ἄμμε, καὶ φρονήσεως ἀφέξεται ἐπιψηφιζομένου· ἀμφοτέρων γὰρ ἀφίστατο τότων. Ἥρα δ' ἀπάσης ἀρχῆς, καὶ δυναστείας αἱρετώτερον ἀποφαίνει, σωτηρίαν αὐτῇ καὶ τὴν Διὸς ἀσφάλειαν. εἰ τοίνυν ὅτῳ μὲ θεῖον, καὶ σεμνὸν τὸ κάλλος ἐστὶν, ὅτῳ δὲ ἀφελιμώτατον τοῖς θεοῖς, πῶς ἂν ἡμῖν ἔχοι καλῶς, μὴ καὶ αὐτὸς μιμούμενος τοὺς θεοὺς, ἔργῳ τε, καὶ λόγῳ πᾶν, ὅ τι ἔχομεν σωφρονίζει τὸ κάλλος, τοῦτο μὲ

pior esset, ad Iovem, harum quidem patrem, illius autem etiam fratrem & conjugem deveniunt, litem hanc illi disceptandam committentes. Ille autem cùm & per se ipse sententiam, quænam earum pulcherrima foret, proferre posset, & multi fortes, & sapientes, & prudentes cùm in Græcia, tum inter Barbaros essent, quibus eadem causa delegari potuisset, Iudicium hoc Paridi, Priami filio commisit, manifestum adeò calculum ferens, quod & prudentiam, & sapientiam, & vires pulchritudo anteiret. Porrò tanto semper studio tantaque cura, formosæ audire expetivere, ut & heroum pariter, & deorum exornatori poëtæ persuaserint, non aliunde magis, quàm à pulchritudine sese appellare. Proinde libentius audierit niveis lacertis Iuno, quàm, antiqua dea, & Saturni magni filia. Minerva autem neque Tritogenia, quàm Glaucopis vocari maluerit. Et Venus, universo etiam redemerit, nominari, Aurea. Quæ cuncta ad pulchritudinem pertinent. Atqui hæc non modò argumento sunt, quo pacto illi, qui potiores habentur, circa hanc se gerant: sed & testimonium perhibent neutiquam falsum, quòd cæteris omnibus, præstantior eadem sit. Proinde Minerva quidem fortitudine pariter & prudentia præstare illam suffragatur, utrique enim harum præsidet ipsa. Iuno autem universa dominatione, atque potentia, expetendam magis esse, sententia sua declarat, in partem etiam Iove tanquam patrono, advocato. Quòd si igitur divina adeò res & veneranda, pulchritudo est, deinde & diis tantopere affectata, quomodo tandem honestum nobis fuerit, si non & ipsi deos imitantes, cùm rebus tum verbis, quibuscunque modis poterimus, pulchritudini patrocinemur. Atque

ὁ Φίλων περὶ τῆς κάλλους εἰπεῖν, ἐπιθεὶς τοῦτο τῇ πλάστῃ, ὡς ἐπὶ τελείῳ δή ἂν τούτων εἰρηκὼς, εἰ μὴ τὸ μακροπρολογεῖν ἡπίστατο τῶν ἀδικίων ἐν συμποσίῳ. μετ' ὀλίγον δὴ οὖν Ἀρίστιππος ἤρξατο τοῦ λόγου, πολλὰ πρότερον προκληθεὶς ὑπ' Ἀνδροκλέους. ἐβούλετο γὰρ ἑξῆς λέγειν τὸν Φίλωνα δικαιόμορφον λέγειν. ἤρξατο δὲ ὑπερθέν. Πολλοὶ πολλάκις ἄνθρωποι τὸ πρὸς τὸ βέλτιστον, καὶ ἡμῖν συμφέροντα ἀφέντες λέγειν, ἐφ' ἑτέρας τινὰς ὥρμησαν ὑποθέσεις. ἐφ' ἃ οὐ τοῖς μὲν, δοκοῦσι δόξαν ποιεῖσθαι, τοῖς δὲ ἀκροατοῖς τὰς λόγους ἡδέως λυσιτελοῦντας ποιοῦσι. καὶ διεληλύθασιν, οἶμαι, περὶ τῶν αὐτῶν ἐρίζοντες ἀλλήλοις. οἶδε, διηγούμενοι τὰ σφέτερα ἕκαστα, ἕτεροι δὲ, περὶ τῶν ἡδέως ἀκουσμάτων λογοποιοῦντες. ὡς ἐγὼ νῦν πάντα καταλιπόντες, ὅπως τι βέλτιον τύχωσιν εἰπόντες σκοπῶν. ὡς νῦν ἐγὼ περὶ τῶν ὄντων ἡδὺ ὑμῖν ἐγνωκέναι νομίζων, ἄλλως τε, καὶ τὸ πινῶν ἀγνοίας τῶν βελτίστων κατηγορεῖσθαι τοῖς αὐτοῖς περιπίπτειν, ὃ δὴ ἥδιστον οἶμαι εἶναι πάντων, τοῦ αὐτοῦ λυσιτελεστάτου, καὶ καλλίστου τοῖς ἀκούσιν ὑποθέσιν ποιήσασθαι τὸν λόγον, καὶ ἦν πᾶς ὅστισοῦν ἂν φαίη κάλλιστ' ἂν ἔχειν ἀκούειν καλλίστην. εἰ μὲν περί τινος ἑτέρας τοὺς λόγους ἐποιούμεθα νῦν, ἀλλὰ μὴ περὶ κάλλους, ἤρκεσεν ἂν ἡμῖν ἀκούσασιν ἑνὸς εἰπόντος, ἀπηλλάχθαι περὶ αὐτοῦ. τοῦτο δ' ἄρα τοσούτου ἀφθονίαν παρέχεται τοῖς βουλομένοις ἅπασῶν τῶν περὶ τούτου λόγων, ὥστ' οὐκ εἰ μὴ καὶ ἀξίαν τις ἐφικνεῖσθαι τοῦ λόγου νομίζειν δυσχεραίνοι, ἀλλ' ἦν ὡς πολλὰ

hæc quidem Philo, de pulchritudine peroravit, hoc quoque ad finem addens, quòd etiam plura his dicturus fuisset, nisi sciret orationem in conviviis longiorem improbari. Cæterum post illum statim Aristippus verba facere cœpit, multis antea ab Androcle invitatus. Neque enim volebat, veritus proximo post Philonem loco dicere. Exorsus autem inde est: Multi sæpe homines (inquit) omittentes de rebus optimis & nobis conducentibus dicere, ad alia nescio quæ argumenta abripi consuevere, ex quibus sibi quidem famam comparaturos se putant, auditores autem verbis nihil conferentibus obtundunt. Ac dicere solent, alii quidem de iisdem rebus inter se verbis contendentes, alii autem ea, quæ non existunt, commemorantes, alii etiam de iis, de quibus minimè necesse est, verba facientes. Quos sanè decebat omnibus hisce relictis, quo pacto conducibile aliquid dicere fortè possint, apud animum cogitare. Hos igitur, quando nunc ego de iis, quæ existunt, nihil sani cognoviſſe existimo, præsertim cùm aliorum ignorantiam de rebus optimis, reprehendentem in eadem vis incurrere, omnino stultitiæ cujusdam esse putem: idem argumentum orationis utilissimum atque pulcherrimum auditoribus proponam, quodque quivis fatebitur dignissimum esse, quod pulcherrimum quoque vocetur. Quòd si igitur de alia aliqua re verba faceremus, & non de pulcritudine, satis fuisset unum aliquem dicentem audisse, & exinde argumento eo relicto, ad alia transisse: nunc autem præsens hoc, tantam dicendi copiam præbet iis, qui de eo orationem instituunt, ut haudquaquam si quis pro dignitate ipsum non tractarit, ob id infeliciter sibi successisse

rem

λοῖς ἄλλοις καὶ ἐκείνός τ δυνηθῇ συμβαλέσθαι πρὸς τὴν ἐπαίνου τῆς ἀμείνονος αἴσης περιθεῖναι τύχης. τὸ γὰρ ὅτου μὴ θεραπείας ὑπὸ τῶν κρειττόνων τετιμῆσθαι, ὅτου ἢ τοῖς ἀνθρώποις θεῖον, καὶ θεοπρεπὲς ἀγάλμασιν, πᾶσι τοῖς ἔστιν οἰκειότατον κόσμου, ᾧ οἷς μὲν ἂν πάρῃ δηλοῦ πάντων ἀπαξαπλῶς ὑπερβαλλομένων, ὧν δ' ἀφίστατο μισουμένων, καὶ μὴ δεῖ προσδιλέγειν ἀξιωμένων, τίς ἂν εἴη τοιοῦτον λόγων μετέχειν ἱκανὸς, ὡς ἐπαινέσαι πρὸς ἀξίαν δρκέσαι; ἐμὲ μὲν γὰρ ἐπεδήπου ὅτου πολλῶν αὐτοῦ δεῖ τῶν ἐπαινεσόντων; ὥστε μόλις ἂν τὰ ἀξίας τύχοι, εἰ δὲν ἀπεικὸς ᾧ ἡμᾶς εἰ χειρῶν λέγειν περὶ αὐτῶν, μέλλοντάς γε μὴ φίλωνα ποιεῖσθαι τοὺς λόγους. ὅτου δὴ σιγῶντάς, ᾧ θεοπρεπῆ τ ὄντων ἐστὶν, ὥστε ἂν ὅσα θεοὶ καλὰς τετιμήκασι, δηλαδὴ λείπω. ἀλλ' ἐν οἷς τοῖς ἄνω χρόνοις ἐν Διὸς Ἐλένη γεγομένη, ὅτως ἐθαυμάσθη δηλαδὴ πᾶσιν ἀνθρώποις, ὥστ' ἐπ τῆς ἡλικίας ἧσαν αὐτὸς, καί τινα χρείαν ἐν Πελοποννήσῳ γεγόμενος ὁ Θησεὺς, ὅτου τ ὥρας ἰδὼν ἡσθῇ, ὥστ ἧσης αὐτῷ καὶ βασιλείας ἀσφαλεστάτης, καὶ δόξης ἐ τ τυχούσης, ὅμως οὐκ ᾤετο βιωτὸν αὐτῷ, πάντης ἐστερημένῳ, παρελθεῖν ἢ πάντας δαιμονίᾳ, εἰ παύτῳ αὐτῷ γένοιτο συνοικεῖν. ὅτου δ' Ἀφιναδεὺς, τὸ μὲ δηλαδὴ ᾧ πατρὸς λαθεῖν ἀπεπιὼν, μὴ γὰρ ἂν αὐτῷ αὐτὸν ἐκδῦναι μήπω ἡλικίας ἐμμένοντα, τῷ δ' ἀρχὴν ὑπερφρονήσας ἐκείνα, καὶ παρελθὼν, ὀλιγωρεῖν arbitrari debeat, sed si post multos alios, nonnihil ad priores laudes etiam ipse conferre potuerit, benigniorem fortunam experiri putetur. Nam quòd manifestè adeò, à superioribus, in honore habitum semper est, ab hominibus autem ita pro re divina, & expetenda, existimatum, omnibusque quicunque vivunt, peculiare ornamentum existit, præterea & eos, quibus adest, ab omnibus amari & coli: illos autem quibus abest, odio haberi, neque dignos quos aspicias, videri, facit, quisnam dicendi facultate præditus tanta fuerit, ut id pro eo ac dignum est, laudare sufficiat? Veruntamen, quoniam ita multis ipsi opus est laudatoribus, ut vix unquam pro dignitate tractari queat, nihil alienum aut indecorum fuerit, etiam nos aliquid de eo dicere conari, quanquam verentes nonnihil, verba facere post Philonem. Adeò autem omnium quæ sunt, veneratione dignissima, maximeque divina res, pulchritudo est, ut etiamsi omittamus dicere, quibus honoribus dii pulchros affecerе, superioribus certè temporibus illis, Helena ex Iove nata, in tanta apud omnes homines admiratione fuerit, ut cum adhuc infra ætatem esset, Theseus ob aliam quandam rem in Peloponnesum profectus, conspecta illius forma, in tantam admirationem ipsius venerit, ut cum & regnum haberet maximè tutum, & gloria excelleret nequaquam vulgari, nihilominus tamen putarit, sibi vitam vitalem, ut ille ait, non esse, si illa careret: rursum autem se omnes alios felicitate supergressurum esse, si secum illam cohabitare contingeret. Atque hoc animo cùm esset, à patre quidem ipsius accipere illam desperavit, neque enim elocaturum ipsum illam, cum nondum ad justam ætatem perveniisset, cæterùm imperio illius contempto atque despecto, spretisque insuper etiam omni-

ρήσας ἢ καὶ τὸ Πελοποννήσῳ πάντων δεινῶν, κομισθεὶς αὐτὸ τῆς ἁρπαγῆς καὶ Περίθουν ἀναλαβὼν, βίᾳ λαβὼν αὐτὴν ὁ πατὴρ, εἰς Ἀφίδναν ἐκόμισε τὴν Ἀττικῆς. καὶ τοσαύτην ἴσχε χάριν αὐτῷ τὴν συμμαχίας πάντησι, ὥσθ' ὕστερον ἐφίλησε τὴν ἄφαντον χρόνον, ὥστε καὶ τοῖς ἐπιγινομένοις παράδειγμα γενέσθαι τὴν Θησέως, καὶ Περιθόου φιλίαν. ἐπειδὴ ἢ ἔδει κείνου τὰ δὲ γενέσθαι, τὴν Δήμητρος μηνοδυσώμενον κόρην, ἐπειδὴ πολλὰ ἀναπεῖσθη, ὥστε ἡδυνήθη παύτης αὐτὸν τὸ πείρας ἀποχέσθαι καθαπεῖσαι, συμπαλλήσασι αὐτῷ, παύτην πρέπουσαν οἰόμενον αὐτῷ καθοήσειν τὴν χάριν περὶ τὸ ψυχῆς, ὑπὲρ αὐτῆς κινδυνεῦσαι. ἐπανελθόντα δ' εἰς Ἄργος, αὖθις ἀποδημεῖν αὐτὸ, ἐπειδὴ καθ' ὥραν ἦν γάμων, καίτοιγε ἔχοντες καλάς τε, καὶ εὖ γεγονυίας ὑπὸ τὸ Ἑλλάδα σφίσιν αὐτοῖς ἀγεσθαι γυναῖκας οἱ τὸ Ἑλλάδα βασιλεῖς, οἱδὲ, συμπαλθόντες, ἐμνησθόνθ παύτην, πὶς ἄλλας ἀπάσας ὑπερεδόντες ὡς φαυλοτέρας, γνόντες δ' ὅτι ἀφεμφόχητο ἔσῃ, καὶ δείσαντες μὴ πόλεμο γένηται τῇ Ἑλλάδι, μαχόμενοι πρὸς ἀλλήλους, ὀμωμόκασιν ὅρκον τοιονὶ ψήφῳ κοινῇ, ἢ μὴν ἐπικυρήσειν τὴ παύτης ἀξιωθέντα, μηδ' ἐπιτρέψειν ἤν τις ἀδικεῖν βίᾳ χειρὶ, ἁπασ ὁτιοῦν τρόπο παύτην αὐτῷ τὴν συμμαχίαν ἀφαιρεῖσθαι, ἢ μὴ ὧν ἰδίας γνώμης ἀπέτυχον πάντες, πλὴν Μενελάε. ἢ καινὴς δ' ἐπεμήσαν αὐτίκα. ὃ γὰρ Αἴαντι ὕστερον ἐλθὸ γενομένης πὶς θεὰς περὶ κάλλους, ἐπιτρέπουσι τὴν κείσιν Πάριδι τῷ Πριάμε. ὁδὲ, τῆς

bus, qui tum in Peloponneſo agebant potentibus, aſſumpto Pirithoo, raptus ſocio, à patre vi abreptam in Aphidnam, Atticæ regionis oppidum aſportavit. Tantâ autem gratiam habuit Pirithoo pro hoc auxilio præſtito, ut ipſum per omne deinde tempus ita amarit, ut etiam poſteris in exemplum abierit, Theſei & Pirithoi amicitia. At poſtquam etiam illum oportebat ad Plutonis proficiſci regnum, ambientem filiam Cereris Proſerpinam, poſtquam multis ipſum dehortatus à propoſito, ne quid tale tentaret, avertere non potuit, unà cum ipſo profectus eſt, arbitratus debere ſe hanc illi referre gratiam, ut pro eo etiam animam in periculum poneret. Cæterùm ubi hoc profecto peregrè, illa Argos mox rediiſſet, poſtquam ætate nubilis facta eſt, quanquam principes Græciæ, & formoſas alias, & ex parentibus præclaris natas, ex tota ea terra ducere uxores ſibi poſſent, nihilominus tamen convenientes, hujus proci facti ſunt, cæteris omnibus, perinde ut vilioribus contemptis. Scientes autem, quod non abſque certamine ab uno aliquo ducenda eſſet, metuenteſque ne pugnantibus inter ſe aliquibus, bellum inde toti Græciæ oriretur, de communi ſententia in hæc verba jurarunt, quòd omnes auxilium ferre vellent ei, quicunque uxorem hanc ducere dignatus fuiſſet, neque cuiquam concedere, qui injuria aliqua afficere illum aggreſſus eſſet: exiſtimantes videlicet, quiſque ſibi auxilium & ſocietatem hanc parari. Propria quidem igitur ſententia fruſtrati omnes ſunt, præter Menelaum, communis autem pacti experimentum ſtatim dederunt. Non enim multò pòſt, cum contentio inter deas de pulchritudine orta eſſet, diſceptatio ejus litis Paridi Priami

filio

μὲν σωμάτων τῶν ἡμετέρων ἡττηθείς, τὸ δωρεᾶν οἱ ἀναληφθεὶς ἡνίσσατο κρατῆς, καὶ διδύσης Ἥρας μὲν, τὴν τῆς Ἀσίας ἀρχὴν, τῷ δὲ σὺν πολέμοις Ἀθηνᾶς κράτος, Ἀφροδίτης δὲ, τὸν τῆς Ἑλένης γάμον, καὶ φαύλοις μὲν ἀνθρώποις ἡνίσσατο ἂν ποτε νομίσας σὺν ἐλαττῶν βασιλείαν, Ἑλένης δ' ἀδίνα τὸ ἐπιχειρουμένων ἀξιωθῆναι, ἐφείλετο τὸν τούτης γάμον. ἡνιομένης δὲ τῆς ὑμνημένης ἐκείνης φρατείας τῶν Τρώων, καὶ τῆς Εὐρώπης τότε πρῶτον καὶ τῆς Ἀσίας ἐλαθείσης, ἔχοντες οἱ τε Τρῶες ἀποδοῦναι τῷ Ἑλένῃ, ἀδᾶς οἰκεῖν τῷ αὐτῶν, οἵ δ' Ἕλληνες τούτῳ αὐτὴν ἐάσαντες ἔχειν, ἀπαλλάττεσθαι τὸν σὺν πολέμῳ, καὶ φρατείας δυχερῶν, οἵ δ' σὺν ἠθελήθησαν ἀμφότεροι, σὺν ἂν ποτε νομίσαντες εὑρεῖν ἀφορμὴν καλλίω πολέμου, ἢ ἧς ἐπῆνεν τότε. ἐν οἷσι δὲ τοὺς αὐτῶν παῖδας σαφῶς εἰδότες ἀπολυμένης τῆς πολέμου, σὺν ἀπέτρεψαν μᾶλλον, ἀλλ' ἐνῆκαν εἰς τοῦτο, σὺν ἐλάττων δόξαν αὐτοῖς οἰόμενοι φέρειν, ἢ ἧς παῖδας γενέσθαι, τὸ μαχομένης ὑπὲρ Ἑλένης, ἀπῆνειν. ἐν τί λέγω τοὺς αὐτῶν παῖδας; αὐτοὶ ἐκεῖς αὐτοὺς μείζω, καὶ δεινότερον ἐνεστῶτος ἢ ἐκεῖς γίγαντας αὐτοῖς ἡνιομένης πολέμου. ἐν ἐκείνῳ μὲν γὰρ μετ' ἀλλήλων. ἐνταῦθα δ', ἐμάχοντο ἐκεῖς ἀλλήλους. ἔ τί ἡνίσατ' ἂν ἐναρέστερον δεῖμα, ὅσῳ τῶν ἀνθρωπίνων ἁπάντων ὑπερέχει τὸ κάλλος παρ' ἀθανάτοις κρατεῖς; ὅπου γὰρ ὑπὲρ μὲν τῶν ἄλλων ἀδίνος ἁπάντων ἀδαμὼ

filio delegata fuit. Qui cum judicio inferior esset, quàm ut inter corpora dearum cognoscere posset, donorum autem cogeretur judex fieri. Ac Iuno quidem offerret illi totius Asiæ imperium, Minerva robur & vires ad bella, Venus autem Helenæ hujus nuptias. Ipse verò contrà secum ita cogitaret, quòd imperia quidem etiam vilibus & contemptis hominibus obvenire possent, Helena autem, non statim ullus posterorum dignus futurus esset, nuptias hujus cæteris rebus omnibus anteposuit. Postea verò exorta celebri illa expeditione contra Trojanos, & Europa tunc primum contra Asiam bello concitata, cùm Trojani possent Helena reddita, sine periculo ac metu terram suam retinere, Græci autem hanc illis habendam permittentes, omnibus illis difficultatibus, quæ ex bello & expeditionibus percipiuntur, liberari: neutri consulere sibi ipsi voluerunt, rati non aliam pulchriorem belli causam, ob quam morerentur, invenire se posse. Iam verò & dii, cùm certò scirent liberos suos in eodem bello perituros esse, haudquaquam illos ab eo absterruerunt, sed ad id ultro proficisci fecerunt, rati non minorem illi gloriam consecuturos eos esse, si pro Helena mortem obiissent, quàm quòd deorum filii procreati essent. Et quid attinet de filiis deorum dicere? cùm ipsi dii majore gravioreque certamine inter se eodem bello congressi fuerint, quàm tunc, cùm contra gigantes bellum gessere. Nam in illo contra Gigantes, communibus ac mutuis auxiliis dimicarunt: hìc autem ipsi contra se ipsos arma tulerunt. Quo sanè argumento, quodnam aliud clarius esse potest, quanto etiam ipsis Diis judicibus, cæteras mortalium res omnes antecellat pulchritudo? Nam cùm pro aliarum quidem rerum nun-

σοπαρόπαν φαίνονται διενεχθέντες, ὑπὲρ ὑ κάλλους, ἢ μόνον τὰς ἡλικίας ἐπιδειξάμενοι, ἀλλ' ἤδη ἐς ἀλλήλους ἐκαλλίσαντο πεπολεμηκότες, ἔνιοι ὑ, ἐ τραυθέντες, πῶς ἔχ ἁπάσαις ψήφοις ἐστεφανῶσαν ἁπάντων τὸ κάλλος; ἀλλ' ἵνα μὴ δόξωμεν ἀσπερεῖς τ περὶ κάλλους λόγων περὶ ταῦτα διατρίβειν ἀεὶ, ἐφ' ἕτερον βάλλομαι μεταβᾶσα, ὑδαμῶς ἔλαττον ὄν, ὥστ δεῖξαι τῷ τ κάλλους ἀξίαν, τ προτέρου εἰρημένων, τῷ Ἱππο δαμείαν Οἰνομάου. ὅσης τ ταύτης κάλλους ἀλόντας, μᾶλλον αἱρεμβρύους ἀπέφηνεν ἀποδυήσασα, ἢ ταύτης διῳκισμένους τ ἥλιον προσορᾶν. ὡς γὰρ ἐλάττες τ ἡλικίας ἡ παῖς, ἐ πὶς ἄλλας ὁ πατὴρ ἐ πολλῷ πρόσω [1] παρενεγκεῖσαν ἀφῆκε, τ μ ὥρας αὐτῆς ἀλγῶν, τοσοῦτον γὰρ αὐτῇ πρέπει, ὥστε κἀν τ γεγυμνῆθ' ὑπαγαγέσθαι ῥᾳδ' φύσιν, ἐ λαβεῖν τὰ ἄξιον αὐτῶν ἔχειν παρ' ἑαυτῆς, βάλεσθαι δ' ὁπόθεν ἀγαθὸν πλεῖστον μὲν αὐτῷ τῷ παύσῃ ἀξίῳ, πολὺ παρ' ἀνθρώπων φεύγων αἰτίας, μηχανῶ τινα μηχανᾶται τ ἐπιθυμίας ἀδικοτέρας. ἐ ὧδε ἤρξατο ῥᾳδίως, ὅθεν ἐβούλετο, κατασήσεται, ὑπὸ γὰρ ἅρματι ὡς οἷόν τε μάλιστα ἦν εἰς τάχος ὑπὸ τ τέχνης ἐξεργασαμένῳ, τὰς ὑ Ἀρκαδίας ζεύξας ὑ τῷ τότε ταχίστας ἵπποις, ἠμιλλᾶτο πρὸς τὸν μνηστῆρας τ κόρης, ἆθλον τ νίκης παρελθόντας αὐτοῖς αὐτῷ φονεῦσι, ἢ πρεσθαι τ κεφαλῆς κτηνέσθαι. ἐ ἦν δ' αὐτῷ αὐτοῖς

quam ulla ullo modo inter sese discordes fuerint, pro pulchritudine autem, non solùm filios suos in mortem obtulerint, sed ipsi inter se dimicarint, nonnulli autem etiam vulnerati fuerint: an non omnibus calculis pulchritudinem cæteris rebus universis anteposuerunt? At enim ne penuria quadam de pulchritudine dicendi, circa hunc locum commorari diutius videamur, ad alium hinc transire volo, haudquaquam his quæ antè dicta sunt, ad comprobandam pulchritudinis dignitatem, inferiorem, nempe ad Hippodamiam Arcadis illius Oenomai filiam. Quam multos enim ille, pulchritudine hujus captos, ostendit, mortem subire voluisse potiùs, quàm ab hac dissociatos, lucem intueri. Nam postquam adultam ætatem attigit puella, illamque pater non parvo intervallo cæteras omnes anteire conspexit, ipse quoque forma illius captus est. Tanta enim hæc in illa excellebat, ut etiam eum, à quo nata fuerat, præter naturam illexerit. Proinde cùm ipse quidem illam, apud sese retinere cuperet, elocare autem velle ei, qui dignus illa foret, simularet ut hominum accusationem evitaret, technam quandam machinatur, cupiditate sua multò injustiorem, per quam putabat, id quod animo intende-

bat, facilimè sese conficere posse. Nam currui, quem quoad fieri maximè potuerat, ad celeritatem arte compararat, equis, qui ea tum ætate in Arcadia omnium velocissimi erant, junctis, cum procis puellæ, aurigatione certabat, ei videlicet, qui certamine superasset, sponsam illam proponens: qui verò victus esset, illum capite privandum edicens, Iubebat autem etiam ipsam unà conscen-

[1] Παρενεγκεῖσαν] Id est, ὑπερενεγκεῖσαν. Aristides in Panathenaïco: ὁ ἢ πάντας βασιλέας παρενεγκὼν ταῖς ἀρετοῖς. Menag.

[1] Καὶ

ἁμιλλᾶσθαι τὸν ἅρμα, ὅπως ἀπολαύσωσι μὲν ταύτης, ἀμελοῖεν δὲ ἵππων. οἷόν, ἀποτυχόντος τοῦ πρώτου ἀψαμένου τοῦ δόμου, ἢ τοῦ κόρης σπασάντος μὲν τοῦ ζυγὸν, τὸ δὲ ἀποκτῆσαι πρὸς τὸ ἀγώνα, ἢ μεθεῖναι τὰ τῶν βεβλαμμένων, μεταχειρίζοντες εἶναι πολλαχόσε, τὸν δὲ ἅρματος μισήσαντες. Οἰνομάου, ἄλλος ἄλλον ἔφθυνεν ἀποθνήσκων, ὥστε δίδικος μὴ τοῦ τεθνάναι περὶ τὸ κόρης ἁμάρτῃ. [1] ἓξ πρὸς ἓξ καὶ δέκα νέων ὁ φόνος. ἦσαν δὲ σκεῖνον τὸν πονηρίας μισήσαντες ταῦτα, τάς τε τεθνεώσας ἅρμα, καὶ τῶν κόρων ἐλεήσαντες, τὰς μὲν, ὅτι κτήματος ἀπεστέρωντο τοιούτου, τῶν κόρων δὲ ὅτι τὸ ὥρας ὁ κῆρ ἡμερὸν ἀπολαύσοι, κηδεμονοί τε τοῦ νέου, ὅσις ἔμελλε, Πέλοψ δ' ἦν οὗτος, ἀγωνιεῖσθαι, ἅρμα τε χαρίζονται τούτῳ κάλλιον τέχνης ἀποιημένον, ἵππους τε ἀθανάτους, δι' ὧν ἔμελλε τοῦ κόρης κύριος εἶναι. ὃ χρήσιμε μοι, τὸ κηδεσθῆναι ἐπὶ τέρμασι τὸ νίκης ἀπεκτονώς. ὅτου τὸ τοῦ κάλλους χρῆμα, ἀνθρώποις τε θεῖον εἶναι δοκεῖ, καὶ πρώμνιον τὸ πάντων, καὶ θεοῖς ἐπιθυμητὸν πολλαχόσε. διὸ δὴ καὶ ἡμῖν οὐκ ἂν ἔχοι τις μέμφεσθαι δικαίως, προσέργως λογισαμένοις τὰ ταῦτα περὶ κάλλους διεξελθεῖν, ὅτι μὲ δὴ καὶ Ἀριστίππου διῆλθε τὸν λόγον. Ερ. σὺ δὲ λοιπὸς εἰ Χαρίδημε. ὅπως δ' ὥσπερ κορωνίδα τοῦ τοῦ κάλλους κοσμῶν ἐπιθήσῃ τὸν λόγον.

scendere currum, quò videlicet illi, huic intenti, aurigationis oblivisceretur. Cæterùm cùm qui primus certamen hoc iniisset, successu caruisset, & præterquàm quod à puella, etiam vita excidisset, reliqui cùm ad certamen obeundum cunctari, & eorum quæ semel decrevissent, quicquam detractare futile ac juvenile quiddam esse censerent: rursum autem crudelitatem Oenomai detestarentur, alius alium prævertit moriendo, perinde ac si metuerent, ne non pro puella illa mori possent. Ac processit cedes ea, donec tredecim eorum juvenum interficerentur. At dii, cùm illum ob pravitatem hanc odissent, pariter autem & eos qui mortui fuerant, & puellam miserarentur, alteros videlicet, quòd tantæ rei possessione privati essent, puellam autem, quòd forma sua per ætatem frui non posset, pro juvene eo, quicunque mox certaturus esset (erat autem is Pelops) curam advertentes, & currum illi donant pulchriorem arte factum, & equos immortales, quorum ope puella potiturus, ac dominus illius futurus esset. Et sanè factus quoque est, socero ad terminos victoriæ occiso. Adeò pulchritudo ipsa, cum hominibus divinum quiddam esse videtur, & ab omnibus coli consuevit, tum à diis quoque sæpenumero cum summo studio observata est. Quam ob rem nemo nos meritò reprehenderit, quòd operæ pretium putamus, hæc de pulchritudine disseruisse. Atque ad hunc modum & Aristippus orationem suam peregit. *Her.* At tu etiam restas Charideme: quare fac, ut quasi quandam coronidem imponas oratione tua, pulchris hisce de pulchritudine dictis.

1 Καὶ ἕως δεκαὶ δέκα νέων ὁ φόνος] Non concordat Pausanias de numero procorum ab Oenomao interfectorum, sexdecim enim ponit, quorum nomina videsis apud eum auctorem Heliacorum 2. *Palm.*

Χα. μηδαμῶς ὦ πρὸς θεῶν πρεσβύτερον προελθεῖν με βιάσῃ. ἱκανὰ γὰρ δηλῶσαι τὴν σωφροσύνην, καὶ τὰ νῦν εἰρημένα. ἄλλως τε, εἰ δ' ὅσα πρὸ ἐμοῦ εἶπον ἀπομνημονεύσοιμι. ῥᾴδιον γὰρ ἅπασι μνημονεύοις τὰ ἑτέροις εἰρημένα, ἢ τὰ αὐτῷ. Ερ. ταῦτα μὲν δὴ ἐστιν, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπεθυμοῦμεν ἐπιτυχεῖν. ἐγὼ γὰρ δὴ τοσοῦτον ἤμην τὸν λόγον σοφόν, ὅσον ἐμέλησε τοῖς σὴν ἀκοῦσαι. εἰ δὲ τούτων ἀποστερήσῃς, κἀκεῖνα μᾶλλον ἔσῃ πεπαυκώς. ἀλλὰ πρὸς Ἑρμοῦ, τὸν ἅπαντα λόγον ὥσπερ ὑφάσῃς ἐξ ἀρχῆς, λέγε. Χα. βέλτιον μὲν ἦν τούτοις ἀπαλλάττεσθαι με, τοῖς δυσχερῶν ἀγαπῶσα. ἐπεὶ δ' ὅτι προθυμεῖ καὶ τὰ ἡμέτερα ἀκοῦσαι λόγων, καὶ τοῦθ' ὑπηρετεῖν ἀνάγκη, ὧδε ποιῶ, καὶ αὐτὸς ἐποιησάμην τὸν λόγον. Εἰ μὲ πρῶτος αὐτὸς ἤρχον περὶ τοῦ κάλλους λέγειν, προοιμίων ἂν ἐδεόμην συχνῶν. ἐπεὶ δ' ἐπὶ πολλοῖς ἤρχομαι τοῖς πρότερον εἰρηκόσιν ἐμοῦ, εἰ δὲν ἀπεικὸς τοῖς ἐκείνων κεχρημένην ὡς προοιμίοις, ἐπιφέρειν ἐξῆς τὸν λόγον. ἄλλως δ' ἑτέρωσε τῶν λόγων γιγνομένων, ἀλλ' ἐκεῖσε καὶ τὰς παρόδους λαθεῖν, ὡς ἂρ' οὐκ ἔχοις ἰδίᾳ λογοποιεῖσθαι, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν ἔχοις ἐπὶ μέρους διεξερχόντων λόγον. ἑτέρῳ μὲν οὖν ἥκει γ' ἂν εἰς σύμφωνον, ἅπερ ὑμῶν ἔχοις ἔτυχεν εἰπὼν περὶ τοῦ κάλλους ἰδίᾳ τοῦτο τοσοῦτον περιεῖναι; ὥστε καὶ τοῖς ἐπιμνημονεύοις ἔχω τὰ νῦν εἰρημένα, εἰ δεῖν ἐπαίνων τοῖς αὐτό. πολλοῖς γὰρ πολλαχοῦ καὶ πρόσθεν ἅπερ δεῖν λεχθῆναι ἔχουσι δέχεσθαι

dictis. *Char.* Nequaquam, per deos quæso, ulterius progredi me cogas. Satis enim sit, indicasse tibi, & quo pacto conversati fuerimus, & hæc quæ modò dixi: præsertim cum ne illa quidem satis adhuc meminerim, quæ modò commemoravi. Multò enim faciliùs ea memoria repetiveris, quæ ab aliis dicta sunt, quàm quæ ipse dixisti. *Her.* Hoc igitur illud est, quod ab initio consequi cupiebam. Neque enim mihi tantopere orationes illorum ac tuam audire cura fuit. Quare si me hac privaveris, etiam illa frustra laborasse te scias. Sed per Mercurium quæso, totam orationem, quemadmodum à principio exorsus fueris, mihi recita. *Cha.* Satius quidem fuerat, contentum his quæ dixi, à difficilioribus abstinere me: attamen quando ita cupis, & nostram audire orationem, in hoc quoque morem tibi gerere necesse est. Proinde hoc pacto ipse quoque verba feci. Si primus ipse cœpissem de pulchritudine dicere, procœmio longo opus haberem: nunc autem quando post multos alios, qui ante me verba fecerunt, dicturus sum, nihil alienum puto fuerit, si illorum antè dictis, perinde ac procœmio usus, sequentem orationem subjungam. Præsertim cùm non alio loco, sed hoc in convivio, eodemque die, orationes istæ habeantur, ita ut liceat & præsentes latere nos, perinde ac si non quisque privatim verba faceret, sed eandem singuli per vices prosequantur orationem. Proinde alteri quidem sufficerent ad laudem utique comparandam, ea quæ vestrûm unusquisque seorsim de pulchritudine dixit. At verò hic adhuc tantum supereſt, ut & iis, qui post nos venturi sunt, extra ea quæ nunc dicta sunt, satis laudum ad prædicandam illam suppetat. Plurima enim undique circunstant, quæ & ipsa eam de se opi-

παρέχειν, ὥσπερ ἀνθῶν εὐτυχῶν λειμῶνι, ἀεὶ τὰ φαινόμενα ἄρτι προσαναθάλλοντα τοῖς ἀπολλυμένοις. ἐγὼ δ' οὐ πάντων ὀκνῶ ἕνεκα μοι δοκῶ μὴ βέλτιον εἶναι παραλιπεῖν, λέξω δ' ἁβρέχειρον, ὅπως τὰ κριθησόμενα ἀποδῶσιν, ὑμῖν τὸ μακρηγορεῖν παραλιπών, φράσω κεχαρισμένα. τοῖς μὲν οὖν ἢ δι' ἀνδρίαν, ἢ κατ' ἄλλο τι παρ' ἀρετῶν ἡμῶν προέχειν δοκοῦσι, λύσω μὴ τῷ κατ' ἡμέραν ποιεῖν εὖ, ἀναπείθοντας ἡμᾶς εὖ αὐτοῖς ἀφικνεῖσθαι, βασκαίνομεν μᾶλλον, ἐξ ὧν τ' ἂν ἐκ καλῶς αὐτοῖς τὰ πράγματα πράττωμεν ἴσμεν. καλοῦς δ' ἐ μόνον ἐ φθονοῦμεν τ' ἄρχειν, ἀλλ' οὐδ' ὑπ' ἰδιωτῶν, ἀλισκόμεθα, ὑπερφρονοῦμέν τ', ἐδ' ὑπακούομεν ὥσπερ κρείττοσιν, ὅσον ἂν ἡμῖν ἐξῇ, ἀναδύοντες αὐτοῖς. ἥδιον ἂν ὑπακούσαις τὰς ὥρας εὐτυχούσης, ἢ σωφρονούσης τῆς μὴ τοιούτου. ἐ πλείω χάριν ἂν εἰδείης τῷ πολλὰ σωφρονοῦντι μᾶλλον, ἢ τῷ μηδ' ὁπῶν ἁπαξάπασιν. κἀγὼ τὰ μὲν ἄλλων ἀκαλῶν, ὧν ἂν σὺ δεήσῃ ὦμμι, ἐ πρωτοτύπως ἀναβάλλομαι δ' τυχεῖν. κρίνας δ' ἡμῖν ἥδιος ἥδιον πώποτε γένοιο κρίνων. ἀλλ' ἐάν τι τὸ Αἰγλαίης, τὸ εἰς Ἴλιον ποτὲ σωναυβάσαν τοῖς Ἀχαιοῖς, ἐάν δ' Ὑάκινθον τὸν καλὸν, ἢ τὸ Λακεδαιμόνιον Νάρκισσον κάλλει νικῶμεν, οὐκ ἀρκεῖν ἡμῖν δοκοῦμεν, ἀλλὰ δεδοίκαμεν μὴ λάθωμεν τοῖς ἐπιγενομένοις ἐν καταλιπόντες ὑπερβολήν. χρεὼν δ' ὡς εἰπεῖν πάντων τὸ ἐν ἀνθρώποις πεπαλαιωμένων, ὥσπερ κοινὸν παράδειγμα τεθνάναι τὸ καλὸν τοῦτο. ἐ γὰρ ἐ τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἐ τὸ τοῦ Ἔρωτος ἐ τὸ τῶν Χαρίτων ἐ τὸ τῶν Μουσῶν ἐ τὸ τῶν Νυμφῶν ἐ τὸ τῶν Ὡρῶν ἐ τὸ τῶν Ἡλιάδων ἐ τὸ τῶν Ἀμαζόνων ἐ τὸ τῶν Κενταύρων ἐ τὸ τῶν Σατύρων ἐ τὸ τῶν Σειρήνων ἐ τὸ τῶν Ἑρμῶν ἐ τὸ τῶν Πανίσκων ἐ τὸ τῶν Ἡφαίστων ἐ τὸ τῶν Ἀπόλλωνος ἐ τὸ τῶν Διονύσων ἐ τὸ τῶν Ἡρακλέων ἐ τὸ τῶν Ἀσκληπιῶν ἐ τὸ τῶν Διοσκούρων ἐ τὸ τῶν Ἀχιλλέων ἐ τὸ τῶν Θησέων ἐ τὸ τῶν Ἀδώνιδος ἐ τὸ τῶν Ἀντινόου ἐ τὸ τῶν Ἑρμαφροδίτων ἐ τὸ τῶν Ἀμφιονίδων ἐ τὸ τῶν Ἀκταίωνος ἐ τὸ τῶν Ἀδωνί

δεῖσμα τὸ κάλλος ἐσί. καὶ ὥσπερ στρατηγοῖς εἰς κάλλος ἡμέληται τὸ στρατόμεδα συνάγεσθαι, ὅπως ῥήτορσι τοὺς λόγους συνθήσειαν, ὅπως μὴν γραφεῦσι τὰς εἰκόνας ζωγραφήσειαν. ἀλλὰ τί ταῦτα λέγω; ὧν τὸ κάλλος πόλλος ἐσίν. ὧν γὰρ εἰς χρείαν ἥκομεν ἀναγκαίως, σὺκ ἐλλείπομεν ὑδὲν σπουδῆς εἰς ὅσον ἔξεσι κάλλισα κατασκευάζειν. τῷ τε γὰρ Μενέλεῳ, ὑ τοσοῦτον ἐμέλησε τῆς χρείας τὸ οἴκου, ἢ ὅσον τὰς εἰσερχομένας καλὰς ποιῆσαι. καὶ δὴ τοῦτ' ἔτως πολυτελεσάτας ἅμα καὶ κατασκεύασε, καὶ κάλλισας. καὶ τῆ γνώμης ἐκ ἤμαρτεν. ὁ γὰρ Ὀδυσσέως ἔτως ἀγαθὴν ἐνόμισε τύχην, καὶ υἱὸν ἔχειν παρὸς εἰς αὐτὸν ἀφιγμένον, ὡς εἰκὸς Πεισιστράτῳ τῷ Νεσορίδῃ, Ζηνὸς ἂν τοιόδε γ' ὁλυμπίᾳ ἐνδοθεν αὐλῆ. αὐτὸς δ' ὁ ἠθερακίης παῖς, σὺκ ἄλλα τὰ χαίρειν μιλθαπαρῆς ἦλε τὰς ναῦς συστρατεύομενος τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ Τροίαν, ἢ ὅπως τὰς ὁρωμένας σκαλήσειεν ἔχη. καὶ χαλεπὸν εἴ τις ἐκόσμησε ἐξεύρεσιν βάλεται τῶν τεχνῶν, ἀνήρ πάσας ἐς τὸ κάλλος ὁράσας, καὶ τάττα τυγχάνειν ἅπαντας πεπεμένας. τοσοῦτον ὃ τὸ κάλλος τῶν ἄλλων ἁπάντων ὑπερέχειν δοκεῖ, ὥστε τὴν μὲν, ἢ δικαιοσύνης, ἢ σοφίας, ἢ ἀνδρείας μετεχόντων, πολλά τις ἂν εὕροι πρόσωπα μᾶλλον. τὴν δ' ταύτης τῆς ἰδέας κεκτημένων, βελτίον ἔσιν ἀνδρεῖον ὑδὲν, ὥσπερ δὴ καὶ τὸν μὴ μετεσχηκότων ἁπλῶς ἄμεινον ὑδέν. μόνους γὰρ τοὺς μὴ καλοὺς ὀνομάζομεν αἰσχροὺς, ὡς ὑδὲν ὂν εἴ τι πῖς ἔχων τύχοι πλεονέκτημα τῶν ἄλλων,

Nam neque duces negligunt ad pulchritudinem exercitus ſuos inſtruere, neque oratores ad eandem orationes ſuas componere, neque etiam pictores, imagines ac tabulas ſuas ſecundum illam depingere. Et quid attinet iſta recenſere, quorum finis quoque pulchritudo eſt? Quin illa quoque quibus neceſſariò utimur, haudquaquam prætermittimus, quin omnia, quam maximè fieri poteſt cum ſummo ſtudio, quàm pulcherrimè apparemus. Nam Menelaus quidem, non tantùm curavit uſum ædium, quantum ut pulchritudine earum ingredientes quaſi attonitos redderet. Et ob hoc ſumptuoſiſſimas pariter & pulcherrimas eas ædificavit. Neque etiam ſententia falſus eſt. Nam Vlyſſis filius ita admiratus eas fertur, cùm ad percunctandum de patre, eò loci veniſſet, ut ad Piſiſtratum Neſtoridem in hunc modum dixerit: Talis & ætherii forſan Iovis aula renidet. Et ipſe adoleſcentis pater non aliam ob cauſſam minio infectas duxit naves, cùm unà cum Græcis ad Trojam proficiſceretur, quàm ut aſpicientes eorum aſpectu obſtupefacere poſſet. Et fermè ſi quis ſingulas artes perpendere volet, reperiet omnes eas ad pulchritudinem tendere, eamque conſequi, pro ſummo ducere. Adeò autem pulchritudo cæteras res cunctas excellere videtur, ut iis, quæ vel cum juſtitia, vel ſapientia vel fortitudine aliqua fiunt, multa alia invenias majori pretio digna cenſeri: at verò quæ cum hac ſpecie commune aliquid habent, iis nihil quicquam melius invenire licet, ut rurſum & illis, quibus hæc conjuncta non eſt, nihil quicquam inhoneſtius. Quippe ſolos eos qui pulchri non ſunt, turpes vocamus, perinde quaſi pro nihilo habendum ſit, quicquid tandem aliquis habuerit, in

κάλλιος ἐσπημένῳ. τοὺς μὲν δὴ ἢ δημοκρατουμένοις τὰ κοινὰ διοικοῦσι, ἢ τυράννοις ὑποτεταγμένους, τοὺς μὲν, δημαγωγοὺς, τοὺς δὲ, κόλακας καλοῦμεν. μόνους δὲ τοὺς ὑπὸ ταύτῃ τῇ δυνάμει γιγνομένους, φιλοπόνους μὲν τε, φιλοκάλους ὀνομάζομεν, καὶ κοινοὺς νομίζομεν εὐεργέτας, τοὺς δὲ καλῶν ἐπιμελητάς. ὅτε τοίνυν ὅτῳ μὲν σεμνὸν τὸ κάλλος ἐστὶν, ὅτῳ δὲ τοῖς πᾶσιν ὠφέλιμον μέρος τυγχάνῃ, κέρδος τε νομίζουσι τὸ αὐτῷ τι ἀφικνεῖσθαι δυνηθῆναι, πῶς ἡμᾶς εἰκότως οὐκ ἄν τις ἐμέμψαιτο, εἰ τοσοῦτον ἔχοντες κέρδος κερδαίνειν, ἔπειθ' ἑκόντες ἀφιέμεθα, μηδ' αὐτὸ τοῦτο αἰσθόμενοι δυνηθέντες, ὅτι ζημιούμεθα; τοσοῦτον μὲ δὴ καίγε τὸν λόγον ἐποιησάμην, πολλὰ τῶν παρόντων μοι περὶ κάλλους εἰπεῖν ἀφειλὼν, ἐπειδὴ τὴν συνουσίαν ἐπικαλῶ ἀφανεστέραν ἐσεσθαι. Ερ. Εὐδαίμονές γε, οἱ τοιαύτης ἀπολελαύκαμεν τῆς συνουσίας. χεῖρον δ' ἤδη καίγε ἠδέως ἔλαττον ὑμῶν ἔχοντα ἀφῆ σε.

in quo cæteros antecellat, si idem pulchritudine careat. Proinde & eos quidem qui vel in repub. degentibus imperio præsunt, vel tyrannorum potestati subjecti vivunt, alteros quidem populares vocare solemus, alteros autem adulatores. Solos autem eos, qui huic potestati subjecti sunt, & admiramur, & cum philoponos, tum philocalos nominamus, adeoque communes benefactores censemus esse, eos, qui pulchrorum procuratores sunt. Quando igitur ita venerabilis res, pulchritudo est, ita autem ab omnibus etiam votis expetitur, & quasi pro lucro putatur, huic ministrare saltem aliquid potuisse, quomodo non meritò reprehenderit nos quispiam, quòd cum tantum lucrum lucrifacere possimus, ultro illud prodamus, ne hoc ipsum quidem verentes, damnum videlicet quod mox accipiemus? Ac tantam quidem ego quoque orationem habui, multis, quæ mihi de pulchritudine amplius dicere licebat, omissis, postquam conversationem hanc in longum adeò progressam, videbam. *Her.* Felices sanè vos, quibus tali conversatione frui licuit. Ferme autem jam etiam ego non minus voluptatis, quàm vos, per te videlicet, accepi.

Οὐδ' ὅτῳ δοκεῖ τῷ Λουκιανῷ. | *Neque hic videtur Luciani esse.*

ΝΕΡΩΝ, Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΡΥΧΗΣ ΤΟΥ ΙΣΘΜΟΥ ΕΙ ΓΝΗΣΙΟΣ.

NERO, SIVE DE FOSSIONE ISTHMI. Si modò germanus est.

ARGVMENTVM.

Totus hic dialogus, cujuscunque tandem est (nam Luciani esse neque asseri potest, neque prorsus negari) quasi quædam in Neronem invectiva est, qua potissimùm dementia illius exagitatur, quam cùm in Isthmo fodiendo, à quo & tituli ratio sumpta est, tum in obeundis Scenicis certaminibus Imperator Romanus exercuit. Estque veluti perpetua facti commemoratio, paucis quibusdam & caterorum ipsius facinorum exemplis, amplificandi caussa, adjectis, quæ tota Musonio philosopho tribuitur, qui Tuscus genere, ut Tacitus ait, cum studia juvenum præceptis sapientiæ foveret, à Nerone postremò, cùm in omnes bonos & claros æquè grassaretur, ob linguæ libertatem, ut Suidas addit, interfectus fuit. Quòd si quid hic minùs bene redditum videbitur, id Græcorum exemplarium vitio erit tribuendum.

ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ.

Ἡ ὀρυχὴ δ' Ἰσθμῷ καὶ σοὶ Μυσώνιε, ὡς χειρὸς ἄν φασι γεγονυῖα τῷ Τυραννῳ, νῦν εἶχεν Ἕλλωσα. Μυ. Ἴσθι ὦ Μενέκρατες, καὶ βελτίω ἐπιβουλεῦσαι Νέρωνα. τὰς μὲν γὰρ περιόδους τῆς Πελοποννήσου, τὰς ὑπὲρ Μαλέαν, ξυνήγε τοῖς θαλαττιομένοις, εἴκοσι σταδίων δεῖν Ἰσθμῷ ῥήγματα. Μεν. τοῦτο δ' ἂν καὶ τὰς

MENECRATES.

At Isthmi fossio, quæ in manu, ut ajunt, Tyranno fuit, & tibi Musoni, mentem habere Græcam videbatur. *Muso.* Scito Menecrates, etiam meliora cogitasse Neronem. Nam & circuitus Peloponnesi illos supra Maleam, tollere navigantibus volebat, Isthmo ad viginti stadia interrupto. *Mene.* Hoc autem & empo-

1 Νέρων] Neque hic Luciani dialogus est, quemadmodum facilè omnibus vestigiis colligi potest, ac præsertim fine dialogi. Scriptus nempe hic dialogus superstite Nerone, ac Luciano necdum nato, ut patet antedictis ad Philopatrin. *Marcil.*

2 Ἡ ὀρυχὴ Ἰσθμῷ καὶ σοὶ Μυσώνιε] Qui potest Musonius hæc ista de Isthmi perfossione differere à Nerone interfectus jam olim, ut apud Suidam est, atque alios? Hic autem Musonius sic agit, quasi qui Neroni supervixerit, ut cùm de Vindice narrat inferius in hoc Dial. Mitto jam stili indolem minimè Lucianicam, aliaque id genus argumenta. *Idem.*

1 Καὶ

ἐμπορίας ὄντων, καὶ πᾶσι ἐπιθαλάττιον πόλεσιν, καὶ τοῖς ἐν τῇ μεσογείᾳ. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἐκείναις ἀνθρώπων ὁ οἶκος πορισθήσεται, ἢν τὰ ἐπιθαλάττια αὐτῷ πρόσῃ. πεῖσαι δὴ λέξασθαι Μουσώνιε, βουλομένοις ἡμῖν ἀκροάσασθαι πάσαν, εἰ μή τι σπουδαιότερον ἔχεις ἔργον. Μὰ δίαν ἔγωγε βουλομένοις. εὖ γὰρ οἶσθ' ὅτι μᾶλλον ἐν μέσοις τοῖς καὶ φιλομούσοις ἐς ἀκοὴν ἔσται τὰ φορτικὰ ἐκεῖνα τοῦ σπουδάζειν. Μόνα τοίνυν ἐς Ἀχαΐαν φαμὲν ἄγειν, καὶ τὸ σφόδρα αὐτὸν πεπεικέναι, μηδ' ἂν τὰς Μούσας ἀνεβάλεσθαι ἄδειν. ἐθελήσῃ δὴ καὶ τὰ Ὀλύμπια, τὸ γυμνικώτατόν τε ἀγώνων, στέφεσθαι ᾄδων. τὰ γὰρ Πύθια, τέτταρα μὲν ἐκείνου μετρίως μέλλων, ἢ τοῦ Ἀπόλλωνος. μὴ γὰρ οἰηθῇ ἐκεῖνον ἐναντίως αὐτῷ πεφρονηκέναι τε, καὶ φίλων ἥττω ἡγήσασθαι, ἢ τῷ ἀποβαλεῖν βουλόμενον. ἀλλ' ἐπιτηδεύει τὴν φύσιν ἑκάστου, μεγαλοψύχως ἐκεῖνος τὰ πρὸς τὰ βασίλεια τὰ ἐπὶ τῷ Τρώικῳ ποτὲ Ἀχαιῶν σύμμαχος, ὡς τῷ Εὐβοίᾳ τε Βοιωτίας ἀπέτεμνε Εὐρίπῳ τὸ ἐδὲ τῷ Χαλκίδι. ἔπι γεφύρᾳ καὶ τῷ Δαρείου, ὡς ὁ Βόσπορος ἐγεφυρώθη αὐτῷ ἐπὶ τοὺς Σκύθας. τὰ δὲ Ἴσθμια, καὶ ὅσῳ τούτων ἔσωθεν ἐστὶν, μέγιστα τῶν μεγαλοψύχων ὄντα. ἐς πρὸς τούτοις, τὸ διο-

emporiis profuturum erat videlicet, & civitatibus cùm maritimis, tum etiam illis, quæ in mediterraneis sitæ sunt. Nam si maritima loca bene habeant, etiam illis quæ interiora sunt, domesticus agrorum proventus sufficiet. Sed hæc narra quæso Musoni, nobis, etenim omnes audiendi cupidi sumus, nisi fiquid aliud est cui tu nunc incumbere cogites. *Musa.* Narrabo, quandoquidem vultis. Nam sat scio, quòd plus etiam gratificabor, iis utique, qui ad injucundam adeò curarum officinam hanc studendi causa venerunt. Neronem igitur in Achajam cantiones ducebant, & illud item, quòd sibi ipsi vehementer persuaserat, ne Musas quidem dulciùs modulari. Volebat autem & Olympia, in quo certamine maximè athletæ nudi certant, cantando coronari. Nam quæ in Pythiis aguntur, eorum pleraque ad se magis, quàm ad Apollinem pertinere putabat. Neque enim neque illum adversus se citharam, aut carmen aliquod movere audere. Cæterùm Isthmus haudquaquam ex illis erat, de quibus hic longè ante cogitasset, sed cùm forte naturam loci conspexisset, magnificum opus hoc animo concepit; Achivorum videlicet regem, eorum, qui ad Trojam olim profecti fuere, animo proponens, qui ipse Eubœam quoque à Bœotia resecuit, medio circa Chalcidem Euripo immisso. Deinde autem & Darium, ut à quo & Bosporus ponte junctus fuerit, cum is contra Scythas proficiscenetur. Nam Xerxis factum, etiam ante ista fortassis animo cogitarat, quod magnificentissimum operum magnificorum omnium fuit. Supra omnia autem hæc, etiam illud

1 Καὶ ὡσὲ τούτοις, τὸ δ' ὀλίγῳ ἀλλήλοις ὑπομίξαι πάντας εἶσατο ✻ Ἑλλάδα, λαμπρῶς ἰδιάζειν τοῖς ἔξωθεν.] Perobscurè dictum, ac neutiquam Lucianicè. Accessit non notatus interductus post πάντας. Nam esse debuit καὶ ὡσὲ τούτοις τὸ δ' ὀλίγῳ ὑπομίξαι πάντας, εἶσατο ✻ Ἑλλάδα λαμπρῶς ἰδιάζειν τοῖς ἔξωθεν. *Præterhæc*, cogitavit, *etiam*, *quòd si omnes* Græcos *compendio isto sic inter se permiscuissent*,

λίγα ἀληθοῖς ἐπαίξας πάνυ εἰς σπουδὴν τὴν Ἑλλάδα, λαμπρὰς ἐπᾴδων τὰς ἐξωθεν. αἱ μὲν γὰρ τύραννοι φύσεις, μεγίστη μέν, ψεύσασθαι δὲ ἧκιστα ἀκόμψου τέχνου φιλίμου· ὠφελῶν δ' ὅμως τι, καὶ Ποσειδῶνα φάσκων, καὶ ἅρμα, καὶ Μελικέρτην δ', καὶ Λευκοθέαν. ἐρίζουσι δὲ αὐτῷ γενόμενοι καὶ τὴν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύοντες, ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἦξε, χρυσέμβολός τε, καὶ ἁδρόμορος τὰ μάλα, πολὺ ἄριστος τῶν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν παρεσκευασμένων ἁπάντων ἐλθεῖν. ἐνταῦθα δὴ ἐκ τῆς Κορίνθου, τὰ Ἡρακλέους ἀναλαβὼν παρεσκευάζετο πλεῖν. οἱ μὲν, δὴ καὶ ἐξηπατήκεσαν, τὰ πετράδη τὰ ἐς ὑπερβολὴν ἐξεπόνουν. ἡ φαλακρὰ δ', τὰ μάλα τι καὶ ἐπίσκιος. ἐδόκουν δέ τισι, ἐς πέμπτην ἡμέραν ἀφορίζουσι μόνην ἡμῶν τὴν Ἰσθμὸν, κατεῖδε τις ὧν Κορίνθιος λόγος ἅπαν σοφὸς, ὡς δὴ ὁ Νέρων illud putabat, Græciam per hoc quod brevi adeò, omnes inter se miseri possent, contra exteros splendidè adeò stabilitum iri. Nam tyrannorum ingenia obria quidem sunt, tangunt autem alicubi, ubi vocem hanc audiunt. Porrò progressus in scenam, hymnum quidem Amphitrites & Neptuni cecinit, & canticum quoddam non magnum. Melicertæ autem & Leucotheæ. Cum autem aureum ipsi ligonem porrexissent, Græciamque ejus tutelæ commisissent, ad fodiendum profectus est, plausu cantuque prosequentibus illum tum omnibus. Atque ubi terram ter opinor, tetigisset, deinde & quibus præfecturæ atque imperia credita erant, opus una capessere fussisset, Corinthum redit, Herculis res gestas omnes sibi visus superasse. Illi igitur qui in præcipitiis fuerant, petricosis atque difficilibus conficiendis exercebantur. Exercitus autem, ea quæ terrea ac plana erant, fodiebat. At ubi jam septimum & quintum diem quasi alligati Isthmo fuissemus, rumor quidam è Corintho venit, non ita tamen manifestus, quòd Neronem pe-

---

misisset, viderentur extranei Græciam splendidè quasi epulo accepisse. Nunc pretium advertere quemadmodum Iacobus Micyllus interpres qui de non pessimis est, rem gesserit. *Supra τὰ μάλα τι, eadem hæc, inquit, τισὶ ἔδοξαν illud putabant, Græciam per hoc, quod brevi adeo omnes inter se miseri possent, contra exteros splendidè adeò stabilitum iri.* Pro Apollo & Musæ Pseudolucianicæ. Ita ἐδόκουν est *stabilitum iri.* Haud vidi magis. Miserum Lucianum qui sub tam lentis maxillis, & hunc Pseudolucianum qui sic sub Luciani pelle vapulat. Ἑλλάδα autem Ἑλλάδα hic ἐπιτροπεύοντες dixit ad Olympiorum celebritatem cognitione se referens. *Mercl.*

1 Λαμπρὰς ὠπὸ σκάμματος] Notari debuit antiquitatis hic locus, & proclamari, *Hic fossa est ingens.* Idem.

2 Ὁ ἐξαρτος δὲ αὐτῷ χρυσοῦν δίπελλον, καὶ τὴν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύοντες] Ἐξιέρει ὁ ἐξαρτος δὲ αὐτῷ χρυσοῦν δίπελλον τῇ Ἑλλάδι ἐπιτροπεύοντες. Intelligi vult procos. Achaiæ. Non dixit ἐπιτροπεύοντος, sed ἐπιτροπεύσαντος. Quia principis adventu, finitum Procos. imperium. De ritu autem hoc isto principum in operibus novis, ad C. Suetonii Vespasianum narravi c. xix. Ridere autem qui voler, videre illi rempus genuinum interpretis. *Cum autem aureum ipsi ligonem porrexissent, Græciamque tanquam in tutelam commendassent,* &c. Quid potè capitalius? *Idem.*

μετρωνικῷ τῷ τομῷ. ἔφασαν γὰρ τὸν Αἰγυπτίους γεωμέτρας ἐκ τῆς ἑκατέρας θαλάττης τὰς φύσεις, οὐκ ἰσοπέδους αὐτοῖς σωτυχεῖν, ἀλλ' ὑψηλοτέρου ἠγυμένους τοῦ ἐν Λεχαίῳ, ὡς ἐκ τῆς Αἰγίνης διοδικένευ. πελάγους γὰρ τοσούτου ὄντος ἐπιχωρεῖν, μὴν ὑποβρύχιον ἐπινεχθῆναι τὴν Αἴγιναν. Νέρωνα δ', εἰ μὴ ὁ Ἰσθμὸν τομῆς, ὑφ' ἂν Θαλῆς μετέρησεν ὁ στρώπιός τε, ὁ φυσικώτατος. ὃν γὰρ πεῖν αὐτὸν ἧττον μᾶλλον, ἢ ὃν δημοσίᾳ ἄδειν. ἡδὲ τῶν ἑσπερίων ἐθνῶν κίνησις, καὶ ἐξύπτιος, ὡς τὸ ἐκείνης νεῦ ἀπόμεν, ὄνομα ἦ αὐτῷ Βίνδαξ, ἀπήγαγεν Ἑλλάδος τε, καὶ Ἰσθμοῦ Νέρωνα, ψυχρῶς γεωμετρήσαντα· τὰς γὰρ θαλάσσας, ἰσοζυγίους τε, καὶ ἰσοπέδους οἶδα. φασὶ δ' αὐτῷ καὶ τὰ νῦν τὸ Ῥώμης ὀλιγοδαίνειν ἤδη, καὶ ὑποδιδόναι. τοῦτ' καὶ αὐτοὶ χθὲς ἠκούσαμεν τῶν παρεπιδημούντων χιλιάρχων. Με. ἡ φωνὴ ἦ Μουσωνίου, δι' ὧν Μουσμωνεῖ, καὶ τοῦ Ὀλυμπιάδων τε, καὶ Πυθιάδων ἐρᾷ, πῶς ἔχει τῷ τυραννίνῳ; τοῦ γὰρ Λήμνιοι πλωσαλέοντων, οἱ μὲν, ἐθαύμαζον· οἱ δ', κατεγέλων. Μυ. Ἀλλ' ἐκείνος μὲν ὦ Μενέκρατες, ἄτοπος θαυμασίως ἔχει τῷ φθέγματι, ὅτ' αὖ γελοίως. ἡ γὰρ φύσις αὐτὸν, ἀμέμπτως τε, καὶ μέσως ἥρμοκε. φθέγγεται δ' κοῖλον μὴ φύσει, καὶ βαρύ, ἐγκειμένης αὐτῷ τῆς φάρυγγος. μέλη δ' ὅτω κατεσκόυασμένα βομβεῖ πῶς. οἱ δέ γε τόνοι τοῦ φθόγγου, [2] ἐπιλελοίπασι τοῦτον, pœnituisset Isthmi incisi. Dicebant autem Ægyptios geometras, altitudinem metientes, haud quaquam eandem atque æqualem utriusque maris superficiem deprehendisse, sed cùm eam partem quæ Lechæum aspicit, altiorem judicarent, de Ægina in timorem venisse. Nam si tantum pelagus contra Insulam effunderetur, periculum esse ne illa aquis obruta in profundum demergeretur. At Neronem à fodiendo Isthmo, ne Thales quidem absterriturus fuerat, quanquam sapientissimus, & naturalium rerum peritissimus. Nam incidendi illius majore studio tenebatur, quàm publicè canendi. Sed motus occidentalium gentium, & asperrimus, qui illas nunc excitat & incendit (Vindex autem nomen ipsi est) revocavit ex Græcia, & ab Isthmo Neronem frigidè maria dimensum. Nam æquè altè à terra utrumque assurgere, eandemque superficiem habere, scio. Ajunt autem ipsi & Romanas res paulatim jam labi & declinare. Id quod & ipsi ex Tribuno, qui impegerat, heri audistis. *Men.* At vox Musoni, propter quam Musas ita deperit, & Olympiadas pariter & Pythiadas amat, qualisnam tyranno est? Nam eorum qui ad Lemnum navibus veniebant, alii quidem admirabantur ipsum, alii autem etiam deridebant. *Muso.* At ille, quod ad vocem attinet, neque admiratione dignus, neque risu est. Nam ipsum natura inculpabilem, atque mediocrem formavit. Sonat autem concavum quiddam, non natura tamen, & grave, impendente illi gutture, ac carmina quidem hoc pacto accurata, quòdammodo personat. Voculationes autem sonorum lævigant hunc postquam sibi

1 Ὡς τὸ ἐκείνης νεῦν ἀπόμεν] Melius ὁ τὸ ἐκείνου νεῦ ἀπόμεν. Marcil.
2 Ἐπιλελοίπασι τοῦτον, ἐπὶ μὴ θαῤῥεῖ] Melius, ἐπιλελοίπασι τοῦτο, ἐπὶ μὴ θαῤῥεῖ

ἐπεὶ μὴ ἁρμόττει αὐτῷ. χρωμάτων ἢ φιλανθρωπίᾳ, καὶ μελοποιΐᾳ, ᾄδοντος μὲν δὴ, καὶ κιθαρῳδίᾳ εὐπειθεῖ, καὶ δὲ καιροῦ βαδίσαι, καὶ στῆναι, καὶ μεταστῆναι, καὶ τὸ νεῦμα ἐξομοιῶσαι τοῖς μέλεσιν, αἰχύνῃ ἔχοντος μόνῳ δὲ βασιλέα δοκεῖν, ἀκριβοῦν ταῦτα. εἰ δὲ μιμοῖτο τοὺς κρείττονας, φεῦ γάλωτος, ὡς γελοῖος ἂν δοκοίη σκώπτων. καίτοι μυρίαν φόβου ἐπηρτημένην, εἴ τις ἐπ' αὐτῷ γελῶν εἴη. νοῦν μὲν γὰρ μετρίως γελοῖον. ξυνάγων τὸ πνεῦμα, ἐπ' ἄκρον διῆκεν τὴν ὀδῶν ἀνακλώμενον, ὥσπερ οἱ ἐπὶ δὲ πρόσω. φύσει δ' ἐρυθρὸς ὢν ἐρυθριᾷ μᾶλλον, ἐμπιπραμένου αὐτῷ δὲ προσώπου. τὸ δὲ πνεῦμα, ὀλίγον, καὶ σὺν ἀπορρῶν πω δή. Με. εἶδ' οὖν ἀγωνιεῖσθαι αὐτὸν, πῶς ὑφέντα ὦ Μυσώνιε; τέχνη γάρ πω καθέζονται. Μυ. τέχνη μὲν, ὥσπερ οἱ τὸ πάλαι ὄντες. ἀλλ' ὑπομνήσω ὦ Μενέκρατες, τὸ πραγῳδίας πάθος αὐτῷ, ὡς ἀθρόῳ ἀπόλυται. ἴσως γὰρ κίνδυνοι καὶ τοῖς τέχνας, λὼ ἐπιτίθενται οἱ τεχνάζοντες. Με. τί τοῦτο Μυσώνιε; σφόδρα γὰρ ἀπορῶ δὲ λόγου. Μυ. ἄκρως δὴ λόγου ἀτόπου μὲν, ὑπὸ ὀφθαλμοῖς δὲ Ἑλλήνων πεπραγμένου. Ἀθροῷ γὰρ νόμος κειμένου, μήτε κωμῳδίαν ἀγωνίζεσθαι, μήτε Τραγῳδίαν, ἐδόκει Νέρωνι Τραγῳδοὺς νικᾶν. καὶ παρῆλθον εἰς τὸν ἀγῶνα τοιοῦτοι, πλείους μέν. ὁ δ' ἠπερώτης, ἄκρως φανῆς ἔχων, δόξαν μὲν ἐπ' αὐτῷ, καὶ γαυρούμενον, λαμπρότερα δὲ ἐωθότος ἐπλάττετο, καὶ δὲ στε-

sibi ipsi non confidit, Chromatum verò humanitate & modulatione facili quidem illa, & ad citharæ cantum accommodata: & ubi tempus est, ire & stare, & de loco transire, deinde & nutum cum membris exæquare, hæc accuratè facere, ejus est qui pudore solo eo afficitur, quòd rex videtur. At rursùm si imitetur superiores, hui quàm multis spectatoribus risus excidit: quanquam infinito metu impendente, si quis ipsius causa rideat. Nutat enim plus æquo, & eum spiritum attrahit, stat summis pedibus distentus & refractus, perinde ut ii qui in rota circumaguntur. Iam verò natura rubicundus existens, multòmagis etiam rubescit, cum ipsi facies incenditur, spiritus autem modicus, & ægrè alicubi sufficiens. *Mene.* Qui verò certamine cum ipso conferuntur Musoni, quo pacto se gerunt? Nam arti gratificantur scilicet. *Muson.* Arti quidem Musoni, quemadmodum & qui luctando subserviunt: sed cogita, Menecrates, Tragicum histrionem illum, quo pacto in Isthmiis, perierit. Paria enim pericula & circa artes sunt, si qui in iis ostendandis impendio elaborant. *Mene.* Quid hoc autem Musoni, admodum enim ignarus ejus sum, quod dicis? *Muson.* Audi igitur rem absurdam quidem & insolentem, attamen in conspectu Græcorum actam. Nam cùm in Isthmiis lex esset, ut neque comœdia certaret quispiam, neque Tragœdia, Neroni placuit, Tragœdos superare. Ac prodierunt ad hoc certamen plures quidem. Epirota autem ille, ut qui voce optimè valeret, & ob eam etiam celebraretur, & in admiratione esset, clariùs solito fingebat, & coronam amare se, & nihil

τῦτο nempe τὸ βομβεῖν. Alia erant & quidem ψαμμακοσπαράγματα, quæ in Luciano & Pseudosucianis notarentur; sed operæ non est. Hæc autem qualiacunque illa, ex paginis libri mei fimbriatis olim filo ætatis meæ verno, nunc παρὰ τὴν ἀδιτοφίαν exscripsi. *Marcil.*

Φάνυ ἐμοῦ, ἢ μηδὲ ἀκῆσαι πρόσθεν, ἢ δέκα τάλαντα δῶναι οἱ Νέρωνα ὑπὲρ τῆς νίκης. ὅσα ἠρίσαντό τε, καὶ μουσικῶς εἶχε. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἠγωνίζετο ὑπὸ τῇ σκηνῇ, ἐπ' αὐτῷ δὴ τούτῳ βοώντων τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τῷ ἠπειρώτῃ, πέμπει τὸ γραμμάτιον, κελεύων ὑφεῖναι αὐτῷ τῶν. αὐτὸς δὲ ὑπεραίνοντος τὸ φθέγμα, καὶ δημοσίως ἐρίζοντος, εἰσπέμπει Νέρων ἐπ' ὀκλοβάντων τοὺς ἑαυτῷ ὑποκειμένους, οἷον ὑποσηκωτάς τε τῷ πρέσμοβλῳ. καὶ γὰρ δὴ καὶ δέλτους ἐλεφαντίνους, καὶ διθύρους, προβεβλημένοι αὐτοὺς ὥσπερ εἰχιρίδια, καὶ τὸ ἠπειρώτου ἀνασήσαντες πρὸς τὸ ὦσχὲ κίονα, κατέαξαν αὐτῷ τὴν φάρυγγα, παίοντες ὀρθαῖς ταῖς δέλτοις. Με. Τραγῳδίαν δὲ εἶπε, Μυσώνιε, μιαρὸν ὄντα πάσῃ ὄψει ὀφθαλμοῖς τε Ἑλλήνων ἐργασάμενος; Μυ. παιδικὰ ταῦτα νεανίᾳ τῷ μητρολῴᾳ. Με. εἶτ' Τραγῳδίαις ὑποκειτὼ ἀπέκτεινεν ὀκτωκαίδεκα αὐτὸς τὸ φθέγμα, τί χρὴ θαυμάζειν; καὶ γὰρ δὴ καὶ τὸ Πυθικὸν στόμιον, παρ' ᾧ αἱ ὀμφαὶ ἐνέπνεον, ἀποφράττειν ἄρμασιν, ὡς μὴ ἂν τοῦ Ἀπόλλωνος φωνὴ εἴη. καίτοι ἔ Πυθίᾳ καλέξαντος αὐτὸν, εἰς τὰς ὀρέστας τε, καὶ Ἀλκμαίωνας, οἷς τὸ μητροκτονῆσαι, καὶ λόγον πολὺ δύκλειας ἔδωκεν, ἐπισθὴ πατρόσιν ἐπμώρησαν. Μυ. οὐδὲ, μηδαμῶς εἰπεῖν ἔχων ὅτῳ ἐπμώρησεν, ὑβρίζε τὸν ἔ θεὸν ᾤετο, πρωάτερα τῆ ἀληθῶν ἀκῦαν. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, τὶς ἡ προσιοῦσα ναῦς, ὡς ἐπάγειν τί ἀγαθὸν ἔοικεν. ἐστεφάνωνται γὰρ τὰς κεφαλὰς, ὥσπερ χορὸς εὐφημος. καί τις ὑμῖν

hil de ſtudio remittere velle, priuſquam à Nerone decem talenta pro victoria acciperet. At ille exaſperabatur, nam & auditus jam ſub ſcena fuerat in ipſo videlicet certamine. Acclamantibus autem Græcis, Epirotæ mittit ſcribam, qui juberet hunc ſubmittere ſibi ſeſe: ſed pergente eo, & ſupra modum attollente vocem, populariterque ac liberè cum ipſo contendente, immittit Nero in pulpita ſuos hiſtriones, tanquam qui ad hoc negotium pertinerent. Nam & libellos elephantinos, & duplices habebant, quibus præ ſe intentis, veluti pugionibus utebantur. Atque hi Epirotam ad proximam columnam erigentes, guttur ipſius fregerunt, cædentes obverſis in rectum libellis. *Mene.* Tragœdia autem vicit, Muſoni, ſceleratum adeò facinus in oculis Græcorum auſus? *Muſo.* Quid putas? ludus hic adoleſcenti fuit, qui matrem occidit quoque. *Mene.* Si verò inter Tragœdias, hiſtrionem occidit, exacta illius voce, quid adeò attinet demirari, quando & Pythicum os unde voces inſpirare ſolebant, obturare conatus fuerit ut videlicet neque Apollini vox aliqua eſſet? Quanquam ipſo Pythio, recenſente, eum inter Oreſtas & Alcmæones, quibus id, quòd matres occidêre, etiam laudis aliquam famam præbuit, poſtquam id in ultionem patrum fecerant. *Muſo.* Hic autem, cùm nullo modo dicere poſſet, quemnam ultus eſſet, contumelia à deo affectum ſeſe putabat, cùm tamen mitiora, quàm veritas exigebat, audiiſſet. Sed interea dum ſermones ſerimus, quænam navis iſta eſt, quæ huc propinquat? ut autem boni aliquid afferre videtur. Nam coronati capitibus omnes ſunt, perinde ut chorus quiſpiam, qui fauſtum aliquid nuntiaturus ingreditur. Et qui-

πρόσωπος πρότεινε τὴν χεῖρα, καὶ δεῦρο πελάσασθε ἡμῶν γαίρειν τε, καὶ χαίρειν. βοᾷ τε εἰ μὴ σαφῶς, Νέρωνα οἴομαι. Με. βοᾷ γὰρ Μουσώνιε, καὶ σαφέστερόν γε, ὅσῳ τῆς γῆς ἄπτεται. Μυ. εὖγε ὦ θεοί. Με. ἀλλὰ μὴ ἐπιθαρρήσωμεν. ἐπὶ γὰρ τοῖς νεκρῶν, ἃ φασι δεῖν.

dam ex prora manum protendit quoque, jubens & confidere nos, & gaudere, clamatque nisi non satis rectè percipio, Neronem periisse. *Mene.* Clamat enim Musoni, & manifestiùs utique, quò propiùs terram contigit. *Muso.* Euge ô dii. *Mene.* Sed ne gloriemur. Nam mortuis, ut ajunt, non decet convitiari.

ΤΡΑΓΟΠΟΔΑΓΡΑ. ΠΟΔΑΓΡΟΣ.

Ὦ στυγνὸν ἔτος, ὦ θεοῖς συγγράμμα
Ποδάγρα, πολυτίνακτε, κακυτὲ τέκνον,
Ἣν Ταρτάρου κόλποισιν ἐν βαθυσκίοις,
Μέλαινα ἐρεννὺς γαστρὸς ἐξεγείνατο,
Μαζοῖσί τ' ἐξέθρεψε, καὶ πικρῷ βρέφος
Εἰς χεῖλος ἐσπάλαξεν Ἀληκτὼ γάλα,
Τίς τὴν δυσώνυμόν σε δαιμόνων ἄρα,
Εἰς φῶς ἀνῆκεν; ἦλθες ἀνθρώποις βλάβος.
Εἰ γὰρ πεθνεῶσιν ἁμαρτανομένων πίσις
[1] Βροτῶν ὀπηδεῖ, τῷ, ἔδρασαν ἐν φάει,
Οὐ Τάνταλον ποτοῖσιν, οὐδ' Ἰξίονα
Τροχῷ προσηῶν, οὐδὲ Σίσυφον πέτρῳ,
Ἐδεῖ κολάζειν ἐν δόμοισι Πλουτέως,
Ἀπολῶς ἂν πάντας τοὺς κακῶς δεδρακότας,
Τοῖς σοῖς προσάπτειν ἀρθροκηδέσιν πόνοις,
[2] Ὡς μὲ τὸ λυπρὸν, καὶ σκαληπόρον δόμος,
Χειρῶν ἀπ' ἄκρων εἰς ἄκρας ποδῶν βάσεις,
Ἰχῶρι φαύλῳ καὶ πικρᾷ χυμῷ χαλᾷς,
[3] Πυδόμασι βιαίῳ τῷδε διαστίζον πόρους,
[4] Ἔσηκε. [5] καὶ μεμυκὸς, ἐπιτείνῃ πόνους.
Σκαλάζων σ' ἐπ' αὐτῶν, διάπυρον τρέχῃ κακὸν,
Δίναισι φλογμῶν ταύρῳ πυρπολουμένου,
Οἵᾳ κρητὴρ μέσος αἰγιαλοῦ πυρός,
[6] Ἢ Σικελὸς αὐλὼν ἁλίπορα διαφλύζων.

Ὦπυ

1 Βροτῶν ὀπηδεῖ] Malim βροτοῖς. Boivin.

2 ὡς μὲ τὸ λυπρὸν] Squallidum. Squallens. *Guietus.* Syntaxis est. ὡς τὸ δόμας μὲ λυπρὸν καὶ παλαίπωρον χειρῶν ἀπ' ἄκρων &c. ἔσηκε, ὃ μεμυκὸς ὀλιτείνῃ πόνους, ἰχῶρι φαύλῳ &c. τόδε διασφίγγον πόρους πυδόματι βιαίῳ. ἰχῶρι φαύλῳ. i. διὰ τοῦ ἰχῶρος φαύλου. τόδε διασφίγγον. i. τὸδε διασφίγγοντος. Accusativus absolutus, cujusmodi passim exempla occurrunt. *Ea re poros stringente ob spiritus inclusi vim* &c. pro τῶδε, itaque legendum est τόδε cum Guiero, qui tamen non τόδε scripsit, sed τοδὶ, calami, ut puto, ac manus lapsu. *Boivin.*

3 Πυδό-

TRAGOPODAGRA.

ARGVMENTVM.

Podagra, ceu Dea, poteſtatem carminibus celebrat. Et innuit fabula id quod ait Ovidius:

Tollere nodoſam neſcit medicina podagram.

TRAGOPODAGRA. PODAGER.

O triſte nomen, ô & exoſum Diis
Podagra, lachrymoſa, Cocyto ſata,
In Tartari ſpecubus opacis edita,
Erinnys utero quam Megæra ſuo tulit,
Et uberibus aluit, cuique parvulæ
In labra lac ſtillavit Alecto tetræ,
Inominatam quis deorum te dedit
Luci, futuram noxiam mortalibus?
Nam mortuos ſi perpetrati criminis
In luce ſequitur pœna, non erat ſiti
Plutonis atra puniendus in domo,
Proles Imoli Tantalus, nec Siſyphus
Saxo, nec hîc verſandus Ixion rota.
Tuis ſed omnes omnium ſcelerum reos
Aptare decuit membrifragis cruciatibus.
Vt calamitoſum corpus aridum meum
Manibus ab extremis ad infimas pedum
Plantas, ichore tetro, amara cum bile
Per vim retentis flatibus ſtringens poros,
Habet ſe, & inde clauſum acerbiùs dolet.
Per ipſa currit ignea peſtis viſcera,
Carnemque vorticibus populatur ignium,
Ætnæ velut crater facibus exæſtuans:
Aut Sicula vallis æquorearum rupium,

Æſti-

3 Πνεύμασι βιαίοις τοῦδε] Todd. Guietus.

4 Ἔρηκα] Diſtentum eſt. *Idem.*

5 Καὶ μυκηθμοὺς] Poteſt hic legi διδυκὰς, ut pagin. 811. διδυκὰς ὑπὸ μυχοῖσι γαίων. Longè majorem curam poſcebant Tragopodagra & Ocypus, ſed & majus otium. In nullis Codd. reliquum dramatis Ocypi comparuit. *Bourd.*

6 Η' Σικελὸς αὐλὼν ἁλιπόρῳ διασφέρων] i. Fretum Siculum Mamertinum, in quo Scylla & Charybdis. *Guietus.*

Ὅπῃ θυσξέλικτος κυμαθμὸς,
[1] Σήραξι πετρῶν σκολιὸς εἱλίσσῃ κλύδων.
[2] Ὦ δυσέκμαρτον πᾶσιν ἀνθρώποις τέλος,
Ὡς εἰς μόχθους σε πάντες ἀμφιδάλλομεν,
Ἐλπίδι ματαίᾳ μοχθοῦντες βιοτεύομεν.
Χο. Ἀνὰ Δίνδυμον Κυβήλης
Φρύγες ἔνθεον ὁλολυγήν,
Ἀμφὶ πλαγὰς πλαγὰς Ἄτης.
[3] Καὶ πρὸς μέλος κεραύλου
[4] Φρυγίου κατ' ὄρεα Τμώλου,
Κώμων βοῶσι Λυδοί.
[5] Παρηωλήνας σὺν ἀμφὶ ῥόπτροις
Κελαδοῦσι Κρηταὶ ῥυθμούς
[6] Νόμον διὰν Κορύβαντες.
[7] Κλάζει δ' ὁ βεῖθρος σάλπιγξ
Ἄρειος πρέπουσα θεῷ
Πολεμηίαν ἄτλῳ.
Ἡμεῖς δὲ σοὶ Ποδάργα,
Πρώταις ἔαρος ὑπ' ὥραις
Μύσῳ τελοῦμεν εἴκτας,
[8] Ὅτε πᾶς χλοηθήσει
Ποίαις τέθηλε λειμών,
[9] Ζεφύρου δ' ἀνθέα πνοαῖς
Ἁπαλοῖς κομᾷ πετήλοις.
[10] Ἀδὺ δύσγαμος κατ' οἶκος
Μερόπων θροεῖ χελιδών,
[11] Καὶ νύκτερος καθ' ὕλαν
Τὸν Ἴτυν σὺν δακρύοις
[12] Ἀτθὶς ᾠδοῖς ἀηδών.
Πο. ὄμμι πόνων λῴωσιν, ὦ τεί τε ποδὸς
Μοῖραν λελοιχὼς βάκτρον, ἐξέρειδε μου
Βᾶσιν τρέμουσαν, κοὐ κατίθυνον τρέβου,
[13] Ἴχνος τε βαιὸν ὡς ἐπισήσω πέδῳ.
Ἔμιρε τλῆμον γῆς δεμνίων ἄπο,

[1] Καὶ

1 Σήραξι] Σήραγξι. Guietus.
2 Ὦ δυσέκμαρτον πᾶσιν ἀνθρώποις τέλος] Χρῆμα, res. Podagra scil. Idem.
3 Καὶ πρὸς μέλος κεραύλου] Idem.
4 Φρυγίου κατ' ὄρεα Τμώλου] Omnes alii Lydiæ Tmolum montem adjudicant, & jure: fuit enim vicinus Sardibus ad meridiem; Sardes vero fuisse Lydiæ metropolin inter omnes Geographos & Historicos constat. Vt tamen aliquid pro Luciano dicam, usus est Phrygiæ nomine latissime sumpto, cujus confinia cum Lydia numquam fuerant certa & stabiliter constituta. Nam sic Strabo lib. 13: τὸ δὴ ἐξῆς εἰς τὰ νότια μέρη τοῖς τόποις τούτοις ὑμπλοκὰς ἴσχει μέχρι πρὸς τὸν Ταῦρον, ὡς τὰ Φρύγια καὶ τὰ Λύδια καὶ τὰ Καρικὰ καὶ ἔτι τὰ τῶν Μύσων δυσδιακρίτως εἶναι, παραπίπτοντα εἰς ἄλληλα. Eum vide, ubi plures rationes reddit talis confusionis, & patet Lucianum promiscue Phrygiæ & Lydiæ nomina sumpsisse, quando subjungit in sequenti versu κῶμον βοῶσι Λύδοι. Palm.

5 Πα-

Æstibus inevolubilibus: ubi fluctuans
Sinuosa ruinas unda scopulorum ferit.
Incomprehensum ô mentibus mortalium
Malum irritis te ut mitigamus fotibus
Omnes, inani dum stolidi spe fallimur.
Ch. Iuga Dindymi Cybeles
Phryges ululante voce
Tenero frequentant Atti.
Ad tibiæque cantum
Phrygiæ, super juga Tmoli
Comum celebrant Lydi.
Et in armis tum furentes
Solenne Cretico euan
Numero canunt Curetes.
Clangitque Marti feroci
Tuba prægravis, tumultus
Canendo bellicosos.
Sed nos tui Podagra
Mystæ tibi sacramus
Ineunte vere luctus,
Vbi pullulat virescens,
Pratum per omne, gramen;
Zephyrique spiritu arbores
Teneras comas regignunt:
Nuptiisque hirundo mœstis,
Hominum canit per ædes;
Nocturna perque sylvam
Philomela flens Attica
Ityn canendo luget.
Pod. O qui labori Bacule fers opem meo,
Sortite partes tertii pedis, gradum
Fulci trementem, dirige & nobis iter,
Leviaque, ut innitar solo, vestigia:
Et membra patiens excita de lectulo:

Et

5 Παραπλῆγες δ' ἀμφὶ ῥόπτρους] Τὸ δ' delendum videtur. ῥόπτρους, clavis. ἀμφὶ, circum. adverbium sine casu. *Guietus.*

6 Νόμον διὰν Κορύβαντες] Ε'ὐν fort. *Idem.*

7 Κυάζῃ ὃ βρίθουσα σάλπιγξ] i. Plena, gravida. *Idem.*

8 Ο'τε πᾶς χλοητόκοισι] i. Χλωροτόκοις. Idem.

9 Ζεφύρου ὃ πνοιαῖς ἀνδρεα πνοαῖς] Δένδρα. Idem. Si legas δένδρα cum Guieto, legendum etiam erit πνοιαῖς, non πνοαῖς. Nam ita poscit ratio versus Anacreontici seu dimetri catalectici. Sed fortasse nihil hic mutandum, ut sit Tribrachys pro Iambo pede. *Boivin.*

10 Α'δὲ] Leg. ὅτι. Guietus.

11 Καὶ νύκτερῳ] Νυκτέρους. Idem.

12 Α'τθὶς γόοις] Γοῶσ'. Idem.

13 Ι'χνος τὸ βαιὸν] Βάσιμον. Idem.

[1] Καὶ λεῖπε μελάθρων τὸν ὑπώροφον στέγην.
Σκέδασον δ' ἀπ' ὄσσων νύχιον ἀέρος βάθος,
Μολὼν ἡμέρᾳζε. Θ πρὸς ἡλίου φάος
Ἀθλοῦσιν αὖραν, πνεύμασιν φαιδρὸν πάτον.
[2] Δέκτρον γὰρ ἤδη τῦτο πρὸς πέμπτῳ φάει,
Ἐξ ἧς ζόφῳ σύγκλειστον ἡλίου δίχα,
Εὐναῖς ὑπ' ἀρρώτοισι τείρομαι δέμας.
Ψυχὴ μὲ λύει μοι, κἀ προθυμία πάρα,
[3] Βάσεις ἀμείβειν ἐπὶ θύρας ἀρμηλύφου.
Δέμας γὰρ νωθρὸν, ἀχ ὑπηρετεῖ πόδοις.
[4] Ὅμως δ' ἐπείγε θυμὲ, γιγνώσκων ὅτι
Πτωχὸς πολυχρῶν, πρὶν παθεῖν μὲ ἂν θέλῃ,
Καὶ μὴ δώσῃται, τῦτον ὑπ νεκροῖς πάθῃ.
Ἀλλ' εἶα.
[5] Τίνες γὰρ αἵδε βάκτρα νωμῶντες χερῶν,
[6] Κάρλωσα φύλλοις ἀκτέας κραδεσφεῖς,
Τίνα δαιμόνων ἄγυιαι κωμάσῃ χορόν;
Μῶν Φοῖβε παιὰν, σὸν γεραίρουσιν σέβας;
Ἀλλ' ἐ στέφονται δελφίδῳ φύλλῳ δάφνης,
[7] Ἢ μή πις ὕμνῳ βακχείων κωμάζει;
Ἀλλ' ἀχ ἕπεται κισσίνη σφραγὶς νόμοις.
Τίνες ποθ' ἡμῖν ὦ ξένοι βεβήκατε;
Αὐδᾶτε, κἀγὼ σφῶϊν ἐν μέρει λόγον.
Τίς δ' ἐστιν, ἰὼ ὑμνεῖτε, λέξατ' ὦ φίλοι.
Χο. σὺ δ' ὢν τίς, ἡμᾶς, κἀ τίνων, ἐρωτᾷς;
Ὡς γάρ σε βάκτρων, κἀ βάσις μιλυύεθν,
Μύσην ὁρῶμεν τ' ἀνικήτου θεᾶς.
Πο. Εἰς εἰμὶ κἀγὼ τ' θεᾶς ἑπάξιος.
Χο. Τὰν μὲ κυπρίαν Ἀφροδίταν
Σὺν γόνων ἐρέπτεσθαι ἀπ' αἰθέρος,
Ἀνεδρέψαθ' ἡσύμιον ἁρμοχὰν
Ἄλιος σὺν κύμασι Νηρεύς.
Τὰν δ' Ὠκεανὸς ἁβὰ παιδῶν
Ζηνὸς παρόκοιτιν Ὀλυμπίᾳ
Ἀδυκώλενον κύρεσι κήλησις

Ἤρων,

1 Καὶ λεῖπε μελάθρων] An λίπε, sic versus rotundior videtur. *Guietus.*

2 Δέκτρον γὰρ ἤδη τῦτο πρὸς πέμπῳ φάει] Φάει. f. *Idem.*

3 Βάσεις ἀμείβειν] i. Pedes alternos ponere. *Idem.*

4 Ὅμως δ' ἐπείγε] Syntax. γιγνώσκων ὅτι, ἂν πτωχὸς πολυχρῶν περιπατῆν θέλῃ, καὶ μὴ δώσῃ, τῦτον πάθῃ ὑπ νεκροῖς. Nota φράσεως insolentiam. πάθῃ pro, ἕξει θείναι. ea est vis adverbii, ὅτι, quod abundat sæpe, ut in Euang. Ioan. cap. 18. ὡς ἔν εἶπεν αὐτοῖς, ὅτι ἐγώ εἰμι &c. pro, ὡς ἔν εἶπεν αὐτοῖς τῦτο, ἐγώ εἰμι &c. Sic in hoc Luciani loco, videtur τὸ, γιγνώσκων, ὅτι πάθῃ ὑπ νεκροῖς, dictum pro, γιγνώσκων τῦτο (supp. τὸ παροιμιαζόμενον) πάθῃ ὑπ νεκροῖς ὁ Πολυχρῶν &c. *Bouvin.*

5 Τίνες γὰρ οἵδε] Male hæc reddidit interpres cum ibi ἀκτέα sit ἀκτή, id est *sam-*

Et linque culmen ædium ſublimius:
Nigramque ab oculis excutiens caliginem,
Prodi foras: & ad rutilum ſolis jubar,
Auram ſerenam ſpiritu læto trahe.
Ter quinque namque præterière jam dies,
A ſole quum procul in tenebris abditus
Incompoſito in lecto cubans diſtorqueor.
Adeſt animus, adeſt voluntas ſæpius
Vt in pedes me conjiciam, fores petens,
Sed corpus imbecille vota deſerit.
At anime propera, pauperem podagricum
Sciens eſſe, & inter mortuos hunc ponito,
Obambulare qui nequit, licèt velit.
Sed eia,
Quænam iſta turba eſt, qui manu fuſtes tenent.
Cincti coronis frondis Acteæ caput:
Cujus celebrant ebrium Dei chorum?
An Phœbe Pæan numen extollunt tuum?
At Delphica nulla cingit illos laurea.
An fors canitur laus aliqua Bacchanalium?
Sed non adeſt ſignum comis hederaceum.
Age quir, vel undenam venitis hoſpites,
Exponite nobis, veraque fateamini,
Et quam Deam canatis amici dicite.
Cho. At tu quis es, vel unde nos interrogas?
Vt enim baculus, greſſuſque nobis indicant
Myſten videmus inſuperabilis Deæ.
Pod. Vnus quidem ſum: ſed Deam non dedecens,
Ch. Venerem ſacræ Deam Cypri,
Ex ætheris ortam ſemine,
Nutriit in æquoreis aquis
Nereus decentem fabricam.
At Thetis in lato ſinu,
Oceani Iunonem in alveis,
Olympii uxorem Iovis,

Nu-

ſambucus, cujus foliis podagroſi finguntur caput cingere, quia ſambuci folia τοῖς βουβῶσι μὴ ἵστασθαι παυτελῶς, ἢ τραχεῖα. ita Dioſcorides: nec multo aliter *Plinius* & *Sammonicus* in capite *de podagra pellenda*

Parva ſabucus item hircino collita ſevo,

Boichartus de Animal. S. S. part. 2. l. 2. c. 6. *Alm.*

6 Κάρδια φύλλοις ἀκτίας καταστρεῖς] Optime Boichartus animadvertit hic *ſambucum* eſſe interpretandum; nam præter adductos, ab eo auctores confirmat id Marcellus de Medicin. cap. XXXVI. *ad podagram frigidam ſambucum quoque cum axungia, & braſſicæ cinis cum axungia impoſitus plurimum juvat.* Iiſdem pene verbis Scribonius Largus de compoſit. medic. cap. XLI. de podagra frigida. *Idem.*

7 Η' μή τις ὑμῖν βαχείων κωμάζων] Βαχείων. Guietus.

Ἤρων, ἐπηλύατο Τηθύς.
Κορυφαῖσι δ' ὄρεσσι κατὰ νέφος ἀφθίτῳ,
Ἐλόχευσε κόρης ἄτρομον φυὰν
Κρονίδης, μεγ' ἄελλον ὀλυμπίων,
Τὰν ἐρεχύδιμον Αἰγάνεων.
Τὰν δ' ἡμετέρων θεὸν ὀλβίαν,
Ὁ γέρων λιπαρεῖσιν ἐν ἀγκάλαις
[1] Πρώτην ἐλόχευσεν Ὀφίων
[2] Ὅτ' ἐπαύσατο μὲν σκότον φάος,
Ἀνέτειλέ τε λαμπέτις ἠώς,
Καὶ παμφαὲς ἀείδε σέλας,
[3] Τότε καὶ Ποδάργας ἐφάνη κρατερός
Ὅτε γὰρ λαχάνων τε τεκέσσι
Μοῖραν, Κλωθὼ τότ' ἔλυσεν,
Ἐλάσσων ἅπαν σέλας ὠκυπόδων,
Μέγα δ' ἔκτυπεν εὐρὺς αἰθήρ,
Τήνδ' ὑγλαέτοις ὑπὸ μαζοῖς,
[4] Ἐνοσσοτροφήσατο Πλειάδων.
Πο. [5] Τίσιν δ' ὑπὸ πελεκεῖς ὀργάζῃ πρωταπόλους;
[6] Χο. [7] Οὐκ αἷμα λάβρον πρηχέομεν ὑπὸ χρωτὸς σιδήρῳ,
Οὐ τεμαχὶς ἀφίεις λυγίζεται φρονεῖσιν αὐχήν,
[8] Οὐδὲ πολυκρότοις ἀσπαλάκαις πέπληγαν ὦτα,
[9] Οὐδ' ὠμὰ λακιστὰ κρέα [10] σιτούμεθα ταύρων;
[11] Ὅτε δ' πελέας ἔαρι βρύει τὸ λεπτὸν ἄνθος,
Καὶ πολυκέλαδος κόσυφος ἐπὶ κλάδεσσιν ᾄδει,
[12] Τότε μὲν μελέων ὀξὺ βέλος πέπηγε μύσαις,
[13] Ἀφανὲς, κρύφιον, δεδυκὸς ὑπὸ μυχοῖσι γήων.
[14] Πόδες. γόνυ. κνημίδιον. ἀσπαλάκης. ἰγνία. μηρός.
[15] Χεῖρες. ὠμοπλάται. βραχίονες. κόρυνα. κεφαλή.
Ἐθείρ. νέμεσ). φλέγμ. κρατεῖ. πυρεῖ. μαλάσσει,
[16] Μέχρις ἂν ἡ θεὸς τὸ πόνου ὑποφυγεῖν κελεύσῃ.
Πο. [17] Εἰς ἄρα καιρὸν τὸ κατεργασμένον
[18] Ἐλαθον ὑπάρχων; τοι γὰρ ἡκέτης σὺμμαχος

Δαί-

1 Πρώτην ἐλόχευσεν Ὀφίων] Hesy. λοχεύει, τίκτει, γίνεται. Guietus.
2 Ὅτ' ἐπαύσατο μὲν σκότον φάος] Illud φάος, ferri non potest, scripserat Lucianus χάος. Boivin.
3 Τότε καὶ Ποδάργας ἐφάνη κρατερός] Hic versus & sex sequentes spurii videntur. Guietus.
4 Ἐνοσσοτροφήσατο Πλειάδων] Ἐνοσσοτροφήσατο leg. videtur. Idem.
5 Τίσιν δ' ὑπὸ πελεκεῖς ὀργάζῃ πρωταπόλους] Hic versus senarius videtur. ὀργάζῃ. initiat. Idem.
6 Et sequentes] Σωταδικὴ μίτρα. Idem.
7 Οὐκ' αἷμα λάβρον πρηχέομεν ὑπὸ χρωτὸς σιδήρου. i. Non acie gladii sanguinem profundimus. πρηχέομεν. non πρηχέομεν. Idem.
8 Οὐδὲ πολυκρότοις] Πολυκρότοισιν. Idem.

9 Οὐδ'

Nutrivit ulnis candidam,
Summuſque divûm Iupiter,
Eſt virginis interritam
Enixus indolem vertice,
Turbas moventem Palladem.
Sed hanc beatam Deam
Primam cubitis Ophion ſenex
In delicatis protulit,
Quum deſiit tenebroſa lux,
Auroraque orta eſt lucifera, &
Sol cuncta luſtrans, tum ſimul
Se vis Podagræ protulit.
Te prodeuntem ex ilibus
Parcæ, abluit Clotho: ætheris
Riſitque vultus ſplendidus,
Cœlo ſereno detonans.
Hancque in papillis nutriit
Pluto beatus lacteis.
Pod. Sed qualibus ſacris miniſtros excitat?
Ch. Ex ore ferreo ſanguinem non fundimus:
Non illigatur flexibus colli pilus,
Nec terga talis perſtrepunt ſonantibus:
Nec fruſta crudæ paſcimur carnis boum.
Quum vere tenuis pullulat flos ulmeus,
Merulaque ramis inſidet loquacula,
Sagitta myſtis tunc acuta figitur,
Subitque clanculum artuum penetralia.
Pedem, genu, cavoſque nodos oſſium,
Taloſque, coxas, crura, ſcapulas, & manus,
Brachiaque, carpoſque, artuum & cavernulas,
Depaſcitur, vorat, urit, inflammat, tenet,
Mollitque dum Dea linquere membra juſſerit.
Pod. Ex initiatis unus ergo, & neſcius,
Eram: proinde mitis accedat Dea.

Si-

9 Οὐδ' ἀμὲ λαπιστὲ] i. Diſcerpta. Heſy. λαπίζῃ, ῥηγνύῃ, ῥήσσῃ. λαπιδῶναι, ῥαγῆναι. Guietus.

10 Σιτύμιδα] Σιτύμιδα. Idem.

11 Οὔτε ἢ πιλιάς] Οὐπότε. Idem.

12 Τότε διὰ μελίων] Τότε, τότε διὰ μελίων &c. *Idem.*

13 Ἀφαὲς κερύφιον, δελυκὸς ὑπὸ μυχοῖσι γυίων] Διαδελυκὸς. Idem.

14 Πήδε. γόνυ. κοτύλω. διαπεπλεκ. ἰσχία. μηρούς] Γόῃ, ἢδὲ μηρούς. Idem.

15 Χεῖρας. ὠμοπλάτας. βραχίονας. κόρσονα] Κόχωνα. Heſy. κόχωνα τὰ ἰσχία ἢ τὰ ὅμοια. i. τὰ ἀγδρα. Idem.

16 Μίχεις δ' ἢ θεὸς ἐπώνον χπουγαῖν] Ἀπικρυγαῖν fort. ut ſtet verſus. vel ὑπικρυγαῖν. Idem.

17 Ἔς ἄρα κἀγώ] Ἄρα. Idem.

18 Ἔλαδον ὑπάρχων; τοι γὰρ ἤκιτω παρδιμβὺς] Ἔλαδον ὑπάρχων; ἤκιτο τοι παρδιμβὺς. παρδιμενὴς, i. δίμενὴς. Idem.

1 Σὺν

Δαίμων φανεῖσα. σὺ δ' ἐγὼ μύσταις ὁμῶ,
Γύναιον κρύψεξα τὸ ποδαγρῶν ἄδυν μέλος.
Χο. [1] Σίγα μοι αἰθὴρ, καὶ νιώεμος ἔσω.
Καὶ πᾶς ποδαγρῶν, εὔφημείτω.
Γὰς [2] πρὸς θυμέλας κλινοχαρὴς
[3] Βαίνῃ δαίμων, σκίμπωνι βάσιν σηριζομένη.
Χαίροις μακάρων πολυπαοζήτη,
Καὶ σοῖς πρωτόλοις ἵλαος ἔλθοις,
Ὄμμασι φαιδρὸς. δίνης ἢ πόνοις λύσιν ἀκέσας,
Ταῖς δ' εἰαρινοῖς ὥραις.
Πο. [4] Τίς τὸν ἀνίκητόν με διαστόμου πόνου,
Οὐκ οἶδε ποδάγραν τ' ἐπὶ χθονὸς βροτῶν;
Ἢν ὅτε λιβάνων ἀτμὶς ἐξιλάσκει),
Οὔτε χρὴν αἷμα βωμίοις παρ' ἐμπύροις,
Οὐ ναὸς ὅλλυ θειοκρεμὴς ἀγάλμασιν.
Ἢν ὅτε Παιὰν φαρμάκοις νικᾷ θοίνῃ,
Πάντων ἰατρὸς τ' ὢν ὑρανῷ θεῶν.
Οὐ παῖς ὁ Φοίβου πολυμόχθης Ἀσκληπιός.
Ἐξ οὗ γὰρ ἐφύη πρῶτον ἀνθρώποις νόσων,
Τολμῶσι πάντες τὸν μὲν ἀλεξητῆρα θοίνῃ,
[5] Κυκῶντες ἀεὶ φαρμάκων τεχνήματα.
Ἄλλῳ γὰρ ἄλλου ἐπ' ἐμὲ πειρᾶζ τέχνῃ.
Τρίβωσιν ἐρεύγλωσσα, καὶ σίλπα μύει,
Καὶ φύλλα θριδάκων, καὶ νομμίων ἀνδράχνῃ.
Ἄλλοι, πράσιον. οἱ δ', πολυμογείτονα.
Ἄλλοι, κνίδας τρίβωσιν. ἄλλοι, σύμφυτον.
Ἄλλοι, φακὸς φέρουσι τὸς ὀπτηθέντων.
Σπερφυλίνου ἐφθόν. οἱ δ', φύλλα ἀβροικῶν.
[6] Γ' ὀσκύαμον. μήκωνα. βολβὸς. σίδια.
Ψύλλιον. λίβανον. ῥίζαν ἐλλεβόρου. νίτρον.
Τῆλιν μετ' οἴνου. γυρίνου. κολλάμφακον,
[7] Κυπερισσίνου κιττίδα. γύρεν κεδρίνου.
Κεφάλης ἀπίφθου φύλλα. γύψον σὺν γάρῳ.
Σπυρίδος ἀρείας αἰγὸς. αὐδρώπου κόπρον.
[8] Ἄλδρα κυάμων. ἄνθος ἀσίνου λίθου.
Ἔψουσι φρύνης. μυγαλᾶς. σαύρας. γαλᾶς.
Βατράχους. ὑαίνας. τραγελάφους. ἀλώπεκας,
Ποῖον μέπαλλον ἢ πεπείρατον βροτοῖς;

Τίς

1 Σίγα μοι αἰθὴρ] Leg. Σίγ' αἰθὴρ καὶ νήνεμος ἔσω, σίγα. i. μὴ σιγᾶς αἰθὴρ ἔσω, ἔνήνεμος. Anapaesti. Guietus.
2 Πρὸς θυμέλας κλινοχαρὴς] Hδη. θυμέλας. i. βωμέ, Idem.
3 Et sequentes sic distinguito:
βαίνῃ δαίμων, σκίμπωνι βάσιν
σηριζομένη. χαίροις μακάρων
πολυπαοτάτη, καὶ σοῖς πρωτόλοις
ἵλαος ἔλθοις, ὄμματι φαιδρῷ.

Δ'ης

Simulque cum myſtis ego hymnos ordiar,
Solitum podagricis modulaturus melos.
Ch. Tranquillus æther eſto nunc:
Linguis faveant podagrici:
En nixa baculo, diligens
Lectos, ad aras it Dea.
Salve Deûm mitiſſima,
Famulis veni mitis tuis,
Vultu ſereno: vereque hoc
Nos libera doloribus.
Podagra.
Quis eſt hominum, cui non ego inſuperabilis
Regina morborum Podagra nota ſim?
Quam nulla placant thura fumigantia,
Affuſus aris nec cruor ardentibus,
Suſpenſa templis divitum aut donaria.
Nec ipſe Bæon omnium cœleſtium
Medicus deorum vincere pharmacis poteſt,
Phœbi-ve doctus filius Æſculapius.
Mortalium ex quo ſiquidem fuit genus,
Omnes meas vires retundere geſtiunt,
Omnemque turbant pharmacorum induſtriam,
Plantaginem terunt, apiique ſemina,
Foliaque lactucarum, & agreſte peplion,
Et marrubium amnicolamque potamogetona:
Alii Cnidas terunt, aliique ſymphytum,
Lentes paluſtres, paſtinacamque illinunt
Coctam, foliaque perſica, atque hyoſcyamum,
Bulbos, papaver, malicorium, pſyllium,
Thus, atque radicem ellebori, nitrum, merum
Cum fœnogræco, gyrinen, collamphacon,
Gallam cupreſſi, pollinem hordeaceum,
Crudæque crambes folia, gypſumque ex garo
Capræque ſimum monticolæ, ſtercus viri,
Fabaſque molitas, Aſii florem lapidis,
Alii rubetas, quoſque araneos vocant
Mures, lacertas, atque muſtelas coquunt,
Ranas, hyænas, tragelaphos, vulpeculas.

Cujus

δοίης ξ κακόνοις λύσιν ἀκαίρων,
ταῖς δ' ἐιαρινὰις ἄρσαις. Guietus.

4 Τίς ἀνίκητον] Syntax. τίς βροτῶν ἢ ὅτι χθονὸς &c. *Idem.*

5 Κυκῶντες] Podagræ remedia. *Idem.*

6 Τ'οσκυάμεον. μήκωνα. βολζές. σίσλα] Σίβδλα. f. *Idem.*

7 Κυπαρισσίνλω κνίδα] Κνίδα. Idem.

8 Ἄλδρα κυάμων. ἀνθ' Ἁσίης λίθυ] Pulverem, an ſitum è lapide deraſum? *Idem.*

Τίς ἐχὲ χυμός; ποῖον ἐ δένδρε δάκρυ;
Ζώων ἁπάντων, ὁσᾶ. νεῦρα. δέρμασι.
Στέαρ. αἷμα. μυελὸς. ὀρον. ἀπόπλ(ον). γάλα.
Πίνουσιν οἱ μ̃, τὸ ἀφ̓ ποταμῶν ἄκρ(ον).
[1] Οἱ δ̓, τὸ δ̓ ὀκτώ. τὸ δ̓ ἐπὶ πλείονες, πλείονες.
[2] Ἄλλ(ον) δ̓ πίνων τὴν ἱερῶν, κρηναίρ(ε).
[3] Ἄλλ(ον) ἐπ̓ ἀοιδαῖς ἐπῳδετῶν, ἐμπαίζε(ι).
Γεδαῖ(ον) ἕτερον μῶρον ἐξαίδε λαβών.
[4] Ὁ δὲ, θεραπείαν ἔλαβε παρὰ τ̓ κράνης.
Ἐγὼ δ̓, τούτοις πᾶσιν οἰμώζειν λέγω.
Καὶ τοῖς ποιοῦσι ταῦτα, κὴ πειρῶσί με,
Εἴωθ̓ ἁπάντων μᾶλλον ὀργιλωτέρα.
Τοῖς δ̓ φρονοῦσι μηδὲν ἀνίκιχν ἐμοὶ,
Ἥκιστ ἔχω νὲν, σύμβιός τε γίγνομαι.
Ὁ γὰρ μεγαλαβὼν τ̓ ἐμῶν μυσηρίων,
Πρῶτον μ̃ σύβος σύσμειῆν διδάσκε(ι),
Τέρπων ἅπαντας, σύτραπέλως λέγων λόγως.
Πᾶσιν σὶ ὁρᾶται μ̃ γέλω(ς), κὴ κρότε,
[5] Ὅτε ἐπὶ λυτρᾷ Φερεμβρ(ον) βασταίζε(ι).
[6] Ἄτιμ γὰρ, ὡ εἶπεν Ὄμηρ(ος), ἥδ εἰμ̓ ἐγὼ
Βαίνως ἐπ̓ ἀνδρῶν κρᾶτα, κὴ βάπεις ποδῶν
Ἀπαλὰς ἔχουσα. ᾠδᾷ δ̓ τοῖς πολλοῖς βροτῶν,
Ποδάρκα καλἔμμη, μυιομμὴ ποδῶν ἄρκα.
Ἀλλ̓ εἶα μύσῃ πάντες ὀργίων ἐμῶν,
Γεραίρετ̓ ὕμνοις τὴν ἀνίκητον θεάν.
[7] Χο. ἀδαμφίλυτον ἦδ(ος) ἔχουσα κόρα,
[8] Πολυαθενὲς, ὀβελμόθυμε θεὰ,
[9] Κλῦε σῶν ἱερῶν μερόπων ὑποπτέρ.
Μέγα σὸν κράτ(ος) ὀλβιόφρον Ποδάρκα.
Ταὶ, κὴ Διὸς ὠκὺ πέφευγε βέλ(ος),
[10] Τρομέῃ δὲ σε κύμαθ̓ ἁλὸς βαθείης,
Τρομέῃ βασιλοῦς σὲ ἄνδρων αἰδῶς.
[11] Ἐπίδεσμοχαρὲς, καλλικλινοβατές.
[12] Κωλυσοδρόμε. βασσαραγάλα.
Σφυροπτησιπύρα. μηλοσιψεδαίφα.
[13] Δοιδοκωφόβα. γονυκλαυσαχρύπνα.

[1] Πε-

1 Οἱ δ̓ τὸ δ̓ ὀκτώ. τὸ δ̓ ἐπὶ πλείονες] Trajectio. legito. Οἱ δὲ τὸ δ̓ ἐπὶ. τὸ δὲ δ̓ ὀκτὼ πλείονες. Guietus.

2 Ἄλλ(ον) δὲ πίναν] Hic versus & 3. sequentes Nothi. *Idem.*

3 Ἄλλ(ον) ἐπ̓ ἀοιδαῖς ἐπῳδετῶν, ἐμπαίζε(ι)] An ἐπαοιδαῖς. i. ἐπῳδαῖς. ἐπῳδέτων. an περιάπτων, amuletorum. *Idem.*

4 Ὁ δὲ θεραπείαν ἔλαβε παρὰ τ̓ κράνης] Ἔλαβε, sed versus spurius videtur. κράνης. an τ̓ κρανείας. an à calva. Hesy. κράνη, κιφαλή. κρανίον, τὸ. Idem.

5 Ὅτε ἐπὶ λυτρᾷ] γρ. Ὅτ̓ ἐπὶ τὰ λυτρᾷ &c. *Idem.*

6 Ἄτιμ γὰ, ὡ εἶπεν Ὄμηρ(ος), ἥδ̓ εἰμ̓ ἐγὼ] Ἄτιμ γὰ ὡ Ὄμηρ(ος) εἶπ̓, ἥδ̓

Cujus metalli, haud facta sunt pericula?
Quis non probatus succus, & lachryma arboris?
Animalium omnium ossa, nervi, tergora,
Adeps, cruor, medulla, lotium, merda, lac?
Alii remedium quatuor ex rebus bibunt,
Alii quidem ex octo: exque septem plurimi:
Alius bibens sacram, repurgari studet,
Aut carminibus animum adhibens illuditur.
Iudæus excantat fatuum nactus alium:
Rursus alius à fonte remedium petit,
Omnes sed illos jubeo plorare: atque sic
Tentantibus me, occurrere iracundior
Soleo: sed in me excogitantibus nihil
Mitem & benignam præsto me: nam qui meis
Communicat mysteriis, primùm statim
Loqui docetur suaviter, dehinc jocis
Oblectat omnes: cumque risu cernitur,
Plausuque cunctis, fertur is ut in balneum.
Quam dixit Aten ille Homerus, illa sum:
Caput virorum calco: plantas occupo
Pedum tenellas: cumque sim ποδῶν ἄγρα,
Vulgo podagra dicor. At meorum agite
Mystæ orgiorum, canite non victam Deam.

Chorus.

O nympha ingenium adamantinum habens,
Multipotens, animo Dea valido,
Audi vota tuorum supplicum.
Magna potentia, vis tua magna,
O regina opulenta Podagra,
Quam Iovis horret pernix telum,
Quamque profundi fluctus pelagi,
Quam rex Orci trepidat Pluto.
O gaudens nodis, lectigrada,
Cursivetans, talorum tortrix,
Calcicrematrix, male humitanga:
Ossitremenda, genufraga, pernox,

Ar-

ἤδη εἰμ' ἐγώ. Idem. Si cum Guieto ponas εἶτα post Ὄμηρος, scribendum εἶφ', propter spiritum δασύν, qui sequitur. quod Guietus non advertit. *Boivin.*

7 Anapæsti] *Guietus.*

8 Πολυδινὴς] χρ. πολυδινῆς. Idem.

9 Κλῦε] Κλύε. Idem.

10 Τερμίξδε σὺ κύμασθ' ἁλὸς βαθείης] An βαθέης. Idem.

11 Ἐπίδεσμοχαρὴς] Ἐπίδεσμος, ligamen. idque vulnus obligatur. *Idem.*

12 Κωλυσοδρόμα] Κωλυσιδρόμα &c. *Idem.*

13 Δοιδυκωφόζα] Δοιδυκωφόζα &c. *Idem.*

[1] Περικονδυλοποδαγρίλα.
Γουνοκαμψεπίκυρτε Ποδάγρα:
Ἄγλε. δέσποινα, καιρείῳ γὰρ ὑπέστης ποδί,
Ἄκκε. ἔπος γὰρ οὐκ ἐπῶσιον φέρω,
Ἀλλ' ἔστι πᾶξις τῶν λόγων σπουδαιοπόρος.
Ἐγὼ γὰρ ὡς ἔπαξας ἠρέμῳ ποδί,
Πόλεις ἰχνεύων, πάντας ἠρώνων δόμους
Μαθεῖν ποθῶν, εἴπις σὺν ᾗ πραπὶ κρατεῖ·
Καὶ τὸ μὲ ἄλκαρ, ἦσυχον εἶδεν φρένας;
Νικωμένων ἄκαιρα σεῖν βίᾳ χρεών.
[2] Δύα δ' ὧδε φῶτα τολμηρὸν θρασύν,
Ἐφορμάζεσθαι λαοῖσι, καὶ κατωμύσθαι,
[3] Ὡς οὐκ ἔστι σὺν κράτος σεβάσμιον,
Ἀλλ' ἔκβολον βροτῶν σε θήσουσιν βίᾳ.
[4] Διόπερ κραταιῶς σπουχμώσας δέσμῳ πόδα,
Πεμπταῖον ἥκω, στέλλα Ἀλγύνας δύο.
Πο. Ὡς κραιπνὸς ἔπτης ἀίγιλαν ὤκισέ μοι.
Τίνων δὴ γῆς ὄρια δυσβάτου λιπών,
Ἥκεις; σαφῶς μύσον, ὡς ἴδω τάχος.
Ἄγλε. ὀρθὸν μὲ ἔλιπον πέντε βαθμῶν κλίμακα,
Ξύλων τετμημέναν Ἀλυτοισιν ἁρμοναῖς,
Ὅθεν με δέκτην κραδυκαλῶδες πέδον,
[5] Σκληροῖσι ταρσοῖς ἀντερεῖδον κρέμασιν.
Ὅπως Ἀλγύνας ἴχνεσιν ἀλγεινοῖς ἑπὼ,
Ἐφορμάθουν χαλιξὶν εἰσέβην ὁδόν,
Καὶ δυσπάτητον ὀξέσι κέντροις λίθων.
Μεθ' ὧν ὀλίσθων ὠκύπεσον λείας ὁδοῦ,
Ἔπεσθεν εἰς τοπεινόν. Ἀλγύνας δέ μου
Ἔσυρεν ὀπίσω πηλὸς ἀσθενῆ σφυρά.
[6] Δῖ' ἧς πεῤῥᾶν, νότῳ σὺν μελῶν ἱδρὼς
Ἔῤῥεφ, βάσιν με σαθρὰν σκλυοῦσθαι.
Ὅθεν με δέκτην πᾶν δέμας κεκμηκότα,
Πλατεῖα μὲ κέλευθος, ἀλλ' οὐκ ἀσφαλής.
[7] Τὰ μὲ γὰρ, ἔνθεν, πόθ' ὑπεῖθεν ὀχήματα,
Ἥκειμεν. ἡνίκ' ἄζεν. ἔσπερ τρέχειν.
Ἐγὼ δὴ ναθρὰν ἐλαφρὰ κυρίζων πόδα,
[8] Δόχμιον ἔβαινον εἰσόδου πέζαν στενήν,
Ἕως ἀπῆν ποδαγράμμη τροχήλατον.

Μέ-

1 Περικονδυλοποδαγρίλα] An πυρικονδυλοποδαγρίλα? supra σφυροφρησιπύρα. πῶρον, humor craſſus in articulis, tophus. *Guietus.*
2 Δύα δὲ τόδε] An Syri medici, de quibus infra? *Idem.*
3 Ὡς ὦκ ἔστι σὺν] Οὐκέτ'. Idem.
4 Διόπερ] Εἰρωνικῶς. Idem.
5 Σκληροῖσι ταρσοῖς ἀντερεῖδον κρέμασιν] Sic ir terpunge. Σκληροῖσι, ταρσοῖς ἀντερεῖδον, κρέμασιν. ordo; πέδον ἀντερεῖδον τοῖς ταρσοῖς, σκληροῖσι κρέμασι. Idem.
6 Δῖ'

Articulos cruciandi cupida,
Curvigenuflexa, potens Podagra.
Nuncius.
Domina peropportuna te fers obviam,
Audi, neque enim tibi nuntium fero frivolum,
Sed ſocia verbis ipſa res adjungitur.
Nam civitates dum tuo juſſu, pede
Lento peragrans, ſcrutor omnes per domos
Numquis tuam non hîc colat potentiam:
Alios tuarum vi manuum ſat repperi
Regina domitos, mente bona quieſcere:
Audaculi ſed hi duo temerarii
Præſente turba dejerabant acriter
Venerabilem non eſſe tuam potentiam,
Sed ejiciendam de genere mortalium,
Quare potenti vinculo tenens pedem,
Stadia duo emenſus venio quinta die.
Pod. Quam ſubitus ades ô nuntie velociſſime.
Sed queis relictis inviis oris venis?
Clarè refer quò celeritatem intelligam.
Nun. Quinque graduum ſcalas reliqui primitus,
Tremulaſque luxatis trabium compagibus:
Deinde ſternax me excipit mox area,
Duris renitens ad pedes impulſibus.
Quod iter ubi confeci gravibus veſtigiis,
Stratam ſilicibus ingrediebar ſemitam,
Ituque ſcrupulis acutis aſperam.
Hinc incidens in lubricam, & planam viam,
Dum propero progredi, ſolutum retrahit
Calces malè firmas ilico cœnum retro:
Quà traſeunti liquidus & membris mihi
Sudor fluebat, æger ut feſſum gradus
Deficeret. inde laſſus omni corpore,
Latam quidem, ad tutam minùs inſiſto viam:
Variis & hinc, & inde me vehiculis,
Vt currerem, cogentibus, & urgentibus.
Quare celer iter ſublevans ſegnem pedem,
Tranſverſus occurſum fugiens, ceſſi loco,
Donec citis quadriga tranſiret rotis: My-

6 Δι' ἧς παρῆνται] Sup. ὁδοῦ. Guietus.
7 Τὰ μὲν γὰρ, ἦν δον, πόδ'] Ἐνῆσαν δι. Idem.
8 Δόχμιος ἱ ἕαινον εἰσόδε πίζαν συνλῶ] Εἰς ὁδὸν πίζαν συνλῶ, fort. πίζαν, i. qua pedibus tantum iri poteſt. *Idem.* Guietus legit εἰς ὁδὸν. Atqui ſenſus ſine correctione apertus eſt. Interim, inquit, dum tranſirent currus, greſſus obliquè flexi, per anguſtum ſolum aditus cujuſdam. Nam πίζα eſt nomen ſubſtantivum, quo præter cætera, ſignificatur ſolum, plaga, regio. Nec vero verbum βαίνειν exigit poſt ſe præpoſitionem: quippe eleganter dicitur βαίνειν ὁδὸν &c. *Boivin.*

Μύσης γὰρ ὧν σὸς, παχὺ τρέχειν οὐκ ἔθενεν.
Πο. οὐκ εἰς μάτην βέλεσι πᾶξις ἡδέσαι
Ὀρθῶς πέπηκται, τῇδε σῇ ταφῇμίᾳ
Ἴσασι τημεῖς ἀνδρικώτατα χάλκου.
Ἔστω δέ σοι δάσημα ἡμέτερος τόδε,
[1] Ἐξῆς τριετίας πειρώμενος κύφων πόνων.
Γ' μεῖς ἦ μιαροὶ, καὶ θεοῖς ἐχθίστατοι,
Τίνες ποτ' ὄντες, καὶ πόνων πεφυκότες,
Τολμᾶτε Πηδάσους ἀνδρεμιαίαις κραταῖς;
Τῆς, ἣν ὁ Κρονίδας οἶδε νικῆσαι βίαι.
Λέγετ' ὦ κάκιστοι. Ϲ γὰρ ἡράων ἐγὼ
Ἐδάμασσα τλείστους, καὶ γ' ἐπίσταται σοφοί.
[2] Πείραμος ποδάρκης, ποδαρκὴς ὢν σκληρίζετο.
[3] Ἔθανε δ' Ἀχιλλεὺς ποδαρκὴς ὤν, ὁ Πηλέως.
[4] Ὁ Βελλεροφόντης ποδαρκὴς ὤν, σκαρτερῷ.
Θηβῶν δεινάσης Οἰδίπους, ποδαρκὴς ἦν.
[5] Ἐκ τ' Πελοπιδῶν, ποδαρκὴς ἦν ὁ [6] Πληθένης.
[7] Ποίαντ@ υἱὸς ποδαρκὴς ὤν, ἦρχε τόλε.
[8] Ἀτ@ ποδάρκης, Θεσσαλῶν ἦν ἡγεμών.
Ὃς ἐκείνῳ ἔπεσε Πριαπίλα@ ἐν μάχῃ,
Ὅμως ποδαρκὴς ὤν, καὶ πονῶν, ἦρχε τόλε.
[9] Γ' θάκης ἄνακτα λαερτιάδην Ὀδυσσέα,
[10] Ἐγὼ κατέπεφνον, οὐκ ἀκμὴν τρυγόνος.
[11] Ὡς, ὅτι χαιρήσοντες ὦ δυσδαίμονες,
Γ' σην πάθητε κόλασιν οἷς ἐδράκατε.
[12] Ια. Σύροι μὲν ἐσμὲν, οὐ δαμασκὸς τῷ γλύφ,
Λιμῷ ἦ πολλῷ, καὶ πενίᾳ κραταιόμενοι,
Γῆν, καὶ θάλασσαν ἐφέπομεν πλανώμενοι,
Ἔχομεν ἦ κείσμα πατροδόρητον τόδε,
[13] Ἐν ᾧ παρηγρεύομεν ἀλγύντων πόνων.
Πο. Τί δὴ τὸ κείσμα, καὶ πίς ἡ σκάλη, φράσον.
Ια. Μύσης με σιγᾶν ὅρκῳ, οὐκ ἐᾷ φράσαι,
[14] Καὶ λοίσθια ζητήσαντος σὺν θλῇ πατρός.
Ὃς ἔπαξε κώπην φαρμάκῳ μέγα θέλος,
Ὃ καὶ σὲ παύειν οἶδεν ἡρωϊκμόλου.
Πο. Εἶτ' ὦ κακόραβδοι, καὶ κακῶς ὀλύμενοι,

[1] Ἔστω

1 Ἐξῆς τριετίας] Sic. τριῶν ἡμερῶν ἐξῆς. Guietus.
2 Πείραμ@ ποδάρκης, ποδαρκὴς ὤν, σκληρίζετο] Κληρίζετο. Idem.
3 Ἔθανε δ' Ἀχιλλεὺς ποδαρκὴς] An quod vulneratus sit in talo? *Idem.*
4 Ὁ Βελλεροφόντης, ποδαρκὴς ὢν ἐκαρτέρῳ] An quia à Pegaso excussus, crus fortasse fregit? *Boivin.*
5 Ἐκ τ' Πελοπιδῶν ποδαρκὴς ἦν ὁ. Guietus.
6 Πληθένης] Πλειθένης. Idem.
7 Ποίαντ@ υἱὸς] Φιλοκτήτης. Idem.
8 Tres, qui sequuntur versus, suspecti. *Idem.*
9 Metrum non constat, nisi legamus Λάερτον ἦ Ὀδυσέα, aut aliquid simile.

Δάς-

Myſtes enim tuus nequibam currere.
Pod. Non iſta gratis geſta rectè res erit,
Mi nuncie: tuæ nanque promptitudini,
Parem rependam gratiam pretio pari:
Gratum iſtud eſto præmium triennio
Toto dolores perpeti tantùm leves.
Sed vos ſceleſti Dii & inviſiſſimi,
Quinam, vel à quibus parentibus editi
Audetis obniti Podagræ potentiæ,
Cujus ſuperare vim nequit Saturnius?
Heus dicite peſſimi. Quoniam heroas ego
Quamplurimos domui, ſapientes ut ſciunt.
Priamus pede celer ille, canitur podagricus,
Periit podagra Peleo Achilles ſatus:
Et Bellerophontes podagricus me pertulit,
Potenſque Thebarum Oedipus podagricus,
Et ex Pelopis podagricus erat Pliſthenes.
Et filius Pæantis etiam podagricus
Claſſi imperavit: fuit & alius celer
Dux Theſſalorum, qui ſimul atque prælio
Victus ceciderat Proteſilaus, præfuit
Claſſi, podagricus licèt, & æger foret.
Ithacæ quoque principem Laërtis filium
Vlyſſem ego, non ſpina necuit trigonos.
Nunquam ergo gaviſuri ô calamitoſiſſimi
Pœnam patiamini meritis veſtris parem.
Med. Syri quidem genere Damaſceni ſumus,
Multa fame verò coacti, & inopia
Terram, & mare peragramus, errantes, vagi.
Habemus autem quod pater unguentum dedit.
Per hoc mala conſolamur ægrotantium.
Pod. Dicas quod unguentum & quis apparatus hîc.
Med. Myſtæ eloqui me ſacramentum non ſinit,
Nec ultimum morientis edictum patris,
Qui juſſit hanc celare nos vim pharmaci,
Quod ſævientem te quoque ſcit compeſcere.
Pod. An igitur ô execrabiles, malè perditi,

Vllius

Αάρπ@· dicitur aliquando pro Λαίρπ@·. Soph. in Ajace μαστιγοφ. Α'εὶ μὲν δὴ παῖ Λαρτίου δέδορκάσι &c. *Boivin.*

10 Ε'γὼ κατέπιφνον, ὡσ ἀκμανδα τρυγόν@·] Piſcis. *Guietus.*

11 Ω'ς, ἔπι] Vt. *Idem.*

12 Ια. Σύροι μὲν] Ι'ατροὶ. Idem.

13 Ε'ν δὲ παρηγορήμῳ] Δι' ἓ. nota Phraſin. *Idem.* Ε'ν ἓ, pro δι' ἓ. Phraſis Hebraica. dicunt enim Hebræi, *in*, pro, *per*. Conteres eos in virgâ ferreâ. Plalm. 2. *Boivin.*

14 Καὶ λοιδία] Λοιδία. Guietus.

[1] Ἔ̓στιν τις ὦ γῆ φαρμάκου δρᾶσις τόση,
Ὦ χρεοδιῶν, οἵδε τὼν ἐμὼν παῦσαι βίαν;
Ἀλλ' εἶα. τὼνδε [2] σύμβασιν συνθώμεθα,
Καὶ πειράσωμεν εἴπερ φαρμάκου δύνῃ
Ὑπέρτερον πέφυκεν, εἴτ' ἐμῆ φλόγος.
Δεῦτ' ὦ σκυθρωπαὶ πάνθ' ὁμοῦ τετιμέναι
[3] Βάσανοι, πάρεδροι τ' ἐμῶν βακχευμάτων,
Πελάζετ' ἆσον. κἀγὼ σὺ μὲ ποδῶν ἄκρους
Φλέγμαινε παρσὺς δακτύλων ποδῶν ἄχει.
Σὺ δ', σφυροῖς ἔμβαινε. σὺ δ', μηρῶν ἄπο,
[4] Ἐς γόνατα λεῖβε πικρῶν ἰχώρων βάθος.
[5] Τ' μεῖς δ', χειρῶν δακτύλους λυγίζετε.
Πο. [6] Τ' σὶ ὡς ἔπαξας, πάνθ' σοι διδράκεμμα.
Κέντημ βοᾶνγες οἱ παλαίπωροι μέγα,
[7] Ἄπαυστα γῆα σεσοβολῆ σρεβλούμενοι.
Πο. Φέρετ' ὦ ξένοι μοίωμμ' ἀτρεκέσταν;
Εἰ χρεοδιὼν ὑμῶς φάρμακον τόσ' ὠφελεῖ.
Εἰ δ' σιφᾶς τόσ' ἐσν ἀνῆξεν ἐμοί,
Λιπᾶσα χαίαν, εἰς μυχὰς εἶμι χθονός,
Ἄϊσος, ἀφανὴς, πύμασα περῶσα βάθη.
Ια. ἰδὲ κέχρισμ, κὲ χαλᾷ φλογμὸν πόνων.
Οἴμοι. παπαῖγα. τέιρομμ. διόλλυμμ.
Ἄπαν πέπαρμαι γῆον ἀσκόπω κακῷ.
Οὐ Ζεὺς κεραυνῷ τῶν αἰωρεῖ βέλος,
[8] Οὐδεὶς θαλάσσης τοῖα μαίνεται κλύδων,
Οὐδὲ τροθητὴ λαίλαπος τόση βία.
Μὴ κήρ χαρον πορθεῖ με δῆγμα Κερβέρου;
[9] Μή πς ἐχίδνης ἰὸς ἀμφιβόσκει δ',
[10] Η' Δῆφ βρεχὴς ἰχῶρ κεντοῦσι πέπλος;
Ε'λέαιρ' ἄπαυστα. φάρμακον γὰ ἔτ' ἐμὸν,
[11] Οὔτ' ἄλλο, δύσατον σὸν ἀναχαλίσαι δρόμον.
Ψῆφοις δ' πάσαις, πᾶν ἔθνος νικᾷς βροτῶν.
Πο. παῦσαδε βάσανοι, κἀγὼ πόνους μειώσατε
Τῶν μεπονούντων εἰς ἐμὴν ἔριν μολεῖν.
Γίγνωσκέτω δ' πᾶς τις, ὡς μόνη θεῶν
Ἀτειλὴς ἔσσι, φαρμάκοις ὰ πείθομμ.
[12] Χο. ἔτε Διὸς βροντῆς, Σαλμωνέως [13] ἤ̓λασεν βία,

[1] Ἀλλ'

1 Ἔ̓στιν τις ὦ γῆ φαρμάκου δρᾶσις τόση] Δύναμις, efficacia. *Guietus.*
2 Σύμβασιν] Proprie, conventionem παρὰ τὸ συμβαίνειν, convenire. *Boivin.*
3 Βάσανοι, πάρεδροι] Adsecla, comites. *Guietus.*
4 Ἐς γόνατα λεῖβε πικρῶν ἰχώρων βάθ@] Πάθ@. Idem. Scribendum, σταγόν, ut metrum conſtet. *Boivin.*
5 Τ' μεῖς δ' χειρῶν δακτύλους λυγίζετε] i. Torquete. *Guietus.*
6 Τ' σὶ ὡς] Βάσανοι. Idem.
7 Ἄπαυστα γῆα σεσοβολῆ σρεβλούμενοι] Impreſſione, petitione. *Idem.*
8 Οὐδεὶς θαλάσσης τοῖα μαίνεται κλύδων] Taliter. *Idem.*

9 Μή

Vllius uſquam tanta vis eſt pharmaci,
Meam quod inunctum vim ſciat compeſcere:
Sed ſine paciſcamur, age tali fœdere,
Et experiamur anne virtus pharmaci
Futura ſit ſuperior an flammæ meæ.
Huc ô ſevera ſtatim undique convolantia
Tormenta præſides meæ veſaniæ
Ocyus adeſte: tuque ſoleas infimas
Pedum ſub ipſos uſque digitos urito,
Tu calcibus inſili, profundam tu riges,
A femoribus ad genua tabem felleam:
At vos manuum repentè digitos flectite.
Tor. En imperata ſingula fecimus tibi.
Iacent, miſerique clamitant graviſſimè,
Per omnia torti membra tuis complexibus.
Pod. Intelligamus hoſpites veriſſimè
Vobiſne proſit illitum hocce pharmacum.
Nam ſi palam ſit iſtud adverſum mihi,
Mundum relinquens ibo ſub terræ ſinus
Obſcura, & ignota, in profunda Tartara.
Med. En unximus, flammæ dolores nec levat.
Hei mihi, papæ miſer diſcrucior, intereo,
Omnia populatur membra mea cæcum malum,
Non Iupiter fert tale telum fulminis,
Non ulla ſic procella ſævit æquoris,
Non impetuoſi tanta vis eſt turbinis,
An aſperos ſuſtineo morſus Cerberi?
Num virus Echidnæ membra mea depaſcitur?
An tunica ſanie tincta Neſſi ſanguinis?
O Dea miſerêre: nam neque meum pharmacum,
Nec aliud inhibere poterit curſum tuum,
Victrix ſed omnium omnibus es ſuffragiis.
Pod. Deſinite nunc tormenta, dolores cedite,
Mecum quia cœptæ litis illos pœnitet.
Et norit unuſquiſque me ſolam omnium
Illachrymabilem, & immedicabilem Deam.
Cho. Cum Iove Salmoneus certare volens tonitribus

Fu-

9 Μή τις ἐχίδνης] Τῆς. Idem. Sic Horat. in Epod. de allio. Num viperinus hic cruor. inde etiam deſumpſiſſe videtur Lucianus, quod de Centauri veſte ait. nam ibidem ſcripſit Horatius:

Nec munus humeris officacis Herculis.
Inarſit æſtuoſus. Boivin.

10 Ἢ διαζρεχὴς ἰχῶρι καυτάυρε πέπλος] Τῆ Νέσσυ. Guletus.
11 Οὔτ' ἄλλο δυώσεις σὸν ἀναχαιτίσαι ῥόμον] Inhibere. *Idem.*
12 Χο. Οὔτε Διὸς] Hexametra μείζρα. Idem.
13 Ἤρισεν] Ἤρισε. Idem.

[1] Ἀλλ' ἴθαπε ψολόεντι δαμεῖσα θεῦ φρένα βέλε.
[2] Οὐκ ἐείσας ἠχάρη Φοίβῳ σάτυρος Μαρσύας,
[3] Ἀλλὰ λιγὺ ψάλλε κείνῳ θεῖ δέρμα Πύθιος.
Πένθος ἀείμησαν δ' ἔεαν τοκῆς ἔχε Νιόβη,
Ἀλλ' ἔπ μυρομένῃ, σοχέε πολὺ δάκρυ Σιπύλῳ.
[4] Μαιονία δ' ἀράχνη, Τειτωνίδος ἤλθεν εἰς ἔεαν,
Ἀλλ' ὀλέσασα τύπον, κὴ νεῶ ἔπ νηῷ πελέκε.
Οὐ γὰ ἴσαν μακάρων ἀρχαῖς, θράσος ἐσὶ μεράπων,
[5] Ὡ ς Διός. ὡς Λητῦς. ὡς Παλλάδος. ὡς Πυθίε.
Ἤπιον ὦ πάνδημε φέρεις ἄλγημα Ποδάργα.
[6] Κῦφον. ἐλαφρόν. ἀδεμν, βεαχυβλαβές. ἀνώδυνον.
Εὔφορον. εὐλητον. ὀλιγοδρανές. οὐ θεῖ παθεν.
[7] Πολλαὶ μορφαὶ τ ἀτυχέντων.
[8] Μελέτην ἦ πόνων, κὴ τὸ σωίηες,
Τὰς ποδαγρώσας ἀδαμυθείοθε.
[9] Ὅθεν αὐθύμως ὦ συναύκλεροι λήσεοθε
Πόνων, εἰ τὰ δικηθέντ' ἔσκ ἐτελέθη,
[10] Τοῖς δ' ἀδικήτοις, πόρον εὗρεν θεός.
Πᾶς ἀνεχέοθω τ πεαχόντων,
Ἐμπαιζομένῳ, κὴ σκωπτομένῳ,
Τοῖον γὰ ἔφυ τόδε πῆγμα.

1 Ἀλλ' ἴθαπε ψολόεντι δαμεῖσα θεῦ φρένα βέλε] i. Κατὰ τὴν φρένα δαμεῖσα. Guietus.

2 Οὐκ ἐείσας ἠχάρη Φοίβῳ σάτυρος Μαρσύας] Spondaïcus μείωμα. Idem.

3 Ἀλλὰ λιγὺ ψάλλε κείνῳ θεῖ δέρμα Πύθιος] Τὸ Πυ in Πύθιος hic corripitur. Idem.

4 Μαιονία δ' ἀράχνη, Τειτωνίδος ἤλθεν εἰς ἔεαν] Ε'c. Idem.

5 Ὡς Διός. ὡς Λητῦς. ὡς Παλλάδος. ὡς Πυθίε] Spond. μείωμα. τὸ Πυ in Πύθιος hic producitur. Idem.

Ω Κ Υ Π Ο Υ Σ.

Ὠκύπες, Ποδαλειρίε, κὴ Ἀσκασίας υἱὸς ἐγβύετο, κάλλει, κὴ δυνάμει Δι Φέρων, γυμνασίων τε, κὴ κιπηγασίων μὴ ἀμελῶν. πολλάκις ἦ θεωρῶν τὰς ἐκμήκεις τοῦ τ ἀτέγκτε Ποδάγρας, κατηγέλα, φάσκων μηδὲν ὅλως εἶναι τὸ πάθος. ἡ θεὸς τοίνυν ἀγανακτεῖ, κὴ Δι' ποδῶν ἐγρέχει. τῶδ' οὖν φέρων, κὴ δρυμήκη, ὕπλιον ὅλως τίθησιν ἡ θεός. Η' μὴ σκιὴν ἔ δοκιμάζες, ὑπόκειται σὺ Θήβας. Ὁ δὲ χρὸς, συνέσηκεν ἐξ ἐπιχωρίων ποδαγρῶν, σωιελεγχόντων τ Ὠκύπεν. Τὸ ἦ δρᾶμα, τ πάνυ ἀσείων. Τὰ ἔ δράματος πρόσωπα, Ποδάγρα. Ὠκύπες. Τροφὸς. Ἰατρὸς. Πόνος. Ἄγγελος.

Πρω-

Fumigero periit repressus numinis jaculo.
Pœnituit Phœbo congressum Marsyam satyrum,
Quando cutim circum canit ejus suave Pythius.
Litis habet luctum memorem quoque fœta Niobe:
Nanque & adhuc lugens Sipylum rigat uda lachrymis.
Mæonis ad lites Arachne, quia Pallada vocat,
Perdita, nunc scelus id testantia stamina plicat.
Impar enim est divorum affectibus humana vis,
Vt Iovis, ut Latonæ, ut Palladis, utque Pythii.
Mites, atque leves, celeresque, brevesque dolores,
Sedari, ferri, facilesque abstistere, & invalidos,
Neve graves pedibus fer, ubique Podagra celebris.
Multæ sunt formæ miserorum:
Sed podagros morbi soletur
Exercitium & consuetudo.
Quare eritis socii immemores cruciatuum.
Æquo animo, si placita non fiant,
Nec placitis iter inveniar Deus.
Quisquis es hic cui morbus gravis est,
Te ludi, riderique feras,
Nam hæc hujus natura rei est.

6 Κῦφον. ἀλαφρόν. ἀδρεμμ. βραχυτελεῖς. ἀνάδωσον] Leg. videtur; ἀσθ' ἀνάδωσον, ita ut το σθ, in ἀνάδωσον corripiatur. *Guietus.*

7 Et sequentes] Ἀναπαιστ. Idem.

8 Μελέτης ἄπονον καὶ τὸ σωθῆς] Consuetudo, assuetudo. *Idem.* Magis congrua esset oratio, si legeretur μελέτη. Boivin.

9 Οὔθεν δύσμως ὦ σωναύκληρε] Σύγκληρε. Sic autem versus distingue

Οὔθεν δύσμως ὦ σύγκληρε
Λήσεσθε πόνων. Guietus.

10 Τοῖς δ' ἀδοκήτοις, πόρον εὗρεν θεός] Εὗρε. Idem.

OCYPVS.

Ocypus Podalirii, & Astasiæ filius fuit, pulchritudine ac viribus præstans, gymnasiorumque & venationum in primis studiosus. Hic cùm sæpe videret eos qui à rigida Podagra detinerentur, irridere illos cœpit, dictitans nihil esse prorsum quòd dolerent. Indignatur itaque Dea, ac pedes illius invadit. Qui cum initio constanter ferret, ac morbum detrectaret, tandem à Dea totus prosternitur, & supinus decumbit. Scena quidem seu actio fabulæ intelligitur esse Thebis. Chorus autem ex popularibus ejus loci podagricis constituitur, qui omnes Ocypum pariter coarguunt. Fabula est ex iis quæ pro valdè urbanis habentur: interlocutores fabulæ sunt, Podagra, Ocypus, Nutritor, Medicus, Labor, Nuntius.

Προλογίζει δὲ ἡ Ποδάγρα.

Δεινὴ μὲ σὺ βροτοῖσι, κἀ δυσώνυμος
Ποδάγρα κέκλημαι, δεινὸν ἀνθρώποις κακόν.
Δεσμῶ γὰρ ὠδυνήροισι τοὺς πόδας βρόχοις,
Ἄρθροισιν εἰσδραμοῦσα μὴ νοσοῦντ' ἐμοί.
Γελῶ γὰρ τοὺς πλουτοῦντας [1] ὑπ' ἐμοῦ, καὶ μὴ λέγουσιν [2] ἀτρεκῆ τὰ συμφορᾶς,
Ἀλλ' εἰς μαζίαν σοφίαν [3] ἐξησκημένους.
Ἅπας γὰρ [4] αὐτὸν βιπολεῖ ψυδρόσημον,
Ὡς σύνεσιν ὠνεῖται, ἢ [5] σοφὸν φάσι βάσιν,
Λέγει φίλοισι μὴ φράσας τὴν αἰτίαν.
Οὐ μὴ λέγῃ γὰρ, ὡς δοκῶν λαθεῖν πικὰς,
Χρῖμ' ἐν δέ γ' ἔπαιν, μιαιφόνῳ κἀν μὴ θέλῃ.
Καὶ τότε δαμασθεὶς ὀνομάσας μὲ τὸνομα,
[6] Πᾶσι θελάμβῳ ἐμβεβάσακτον φίλοις.
Πόνῳ δέ μοι συνεργός ἐστι [7] τῶν κακῶν.
Ἐγὼ γὰρ ὑβρὶν εἰμι τούτου δίκα μάτην.
Τὸν ὃν δίκην με, κἀμὲ φρενῶν κἀθάπτῃ,
Ὅπ τ' ἄπασιν αἴτιον πόνου κακῶν,
Οὐδεὶς κακεύρησις λοιδορεῖ βρασφημίαις,
Ἀλλὰ κατ' ἐμοῦ πίμπουσι δυσφήμους ἀρὰς,
Ὡς δεσμὸν ἐλπίζοντες ἐκφυγεῖν ἐμόν.
Τί ταῦτα φλυαρῶ, καὶ λέγω πόνῳ χάριν
Πάρειμι, μὴ φέρουσα τὴν ἐμὴν χολήν;
[8] Ὁ γὰρ δόλων γέμοντα ὁ θρασὺς Ὠκύπους,
Φρονεῖ κἀθ' ἡμῶν, [9] μηδὲν εἶναί μέ τι λέγων.
Ἐγὼ δή τ' ὀργῆς, ὡς γυνὴ δεδηγμένη,
Ἀντέδακα τοῦτον ἀθεράπευτον δύσχολος,
Ὡς ἦν ἔθος μοι [10] κἀνδύλας ποδὸς τυχεῖν,
Ἤδη δή' ὁ δεινὸς [11] πόνος ἔχει λαβὼν τόπον,
Καὶ τὴν βάσιν νυγμοῖσι τρυπᾷ τὴν κάτω.
Οὐδ' ὡς δρόμοισιν, ἢ πάλῃ πλήξας ἴχνος,
Πλανᾷ γέροντα παιδαγωγὸν ἄθλιον.
[12] Καὶ κλεψίχολον ποδὸς πηδεῖς ἰχνοδρόμον,

Δύ-

1 Ὑπ' ἐμοῦ] Leg. videtur ἡμῶν ὕπο. Guietus.
2 Ἀτρεκῆ] Τ' ἀτρεκῆ fort. *Idem.*
3 Ἐξησκημένους] Paratos. *Idem.*
4 Αὐτὸν βιπολεῖ] Sibi ipsi adulatur. *Idem.*
5 Περσόφας] Περσοπίφας leg. omnino, si ratio sensus habeatur. *Idem.* Guietus sensui medetur, non metro cum legit φερσόφας. quid si legamus, ἢ τὸ φερσόφας βάσιν. Boivin.
6 Πᾶσι θριαμβῳ ἐμβεβάσακτον] i. Quasi in triumpho gestatus, i. deridetur. *Guietus.*
7 Τῶν κακῶν] Malorum, quæ facio. *Idem.*

8 Ὁ

Proloquitur autem Podagra.

Gravis hominibus, & inauſpicati nominis
Podagra vocor, mortalibus dirum malum,
Quæ vinculis aſtringo nerveis pedes,
Ingreſſa clam ſub artuum compagines.
Ridere verò ſoleo eos quos torqueo,
Dum proloqui veram mali cauſam haud volunt,
Aliamque fictam in promptu habent, qua ſe tegant.
Quilibet enim ſe decipit mendacio,
Luxatum alicubi, aut graviter alliſum pedem
Dum dictitat, veramque cauſam ſupprimit.
Quod enim ipſe celat, & latere alios cupit,
Hoc tempus invito arguit eo pòſt tamen.
Ac tum domitus, veroque nomine me vocans
Geſtatur ab amicis, triumphus omnibus.
At verò ad hanc rem, adjutor eſt labor mihi.
Neque enim ſine hoc ego ſola quicquam potuero.
Hinc mordet illud, mihi & ferit præcordia,
Quòd author ille cùm mali ſit omnibus,
A nemine petitur maleficis conviciis:
Sed imprecationibus diris petor,
Quaſi hoc modo mea effugere poſſint vincula.
Cur iſta nugor, nec ferens iram meam,
Non dico cujus gratia huc advenerim?
Etenim Dolon generoſus audax Ocypus
Effertur in nos, noſque dicit eſſe nil.
Irata verò, læſa ceu morſu mulier,
Læſi viciſſim hunc non medicabili malo,
Vt moris eſt mihi, pedis petere articulos,
Ac nunc quidem dirus Labor locum eum tenet,
Plantamque terebrat infimam ſtimulis ſuis.
At ille, ceu curſu, aut palæſtra, offenderit
Pedem, magiſtrum decipit, miſerum ſenem,
Sed bilioſum, ægrè movens captum pedem,

Pro-

8 Ὁ γὰρ Δόλων γλυκεῖ᾽, ὁ θρασὺς] Δόλον leg. videtur φερωνεῖ δόλον. Guietus. Guietus legit δόλον. vulgata lectio magis placet. Notum omnibus Dolonem fuiſſe αὐδὰς εἰκύτατον. Boivin.

9 Μηδὲν εἶναί μί τι λίγων] M' ἴπ. Guietus.

10 Κου δύλλε] Articuli. *Idem.*

11 Πόνος] Dolor. *Idem.*

12 Καὶ κλεφίχολον αὐδαπδεὶς ἰχνεύμενον] Κλεφίχωλον. ἰχνεύμενον ἰκνεύμενον leg. fort. i. νοσοῦντα. Heſy. ἰκνεῖται, ἔρχεται, νοσεῖ, καθαπτόμενοι &c. ἰκνεύμενον, pro ἰκνούμενον, Æolicè. i. à morbo petitum, qui à morbo petitur, tentat. *Idem.*

Δύσηνον αὐτὸς ἐκ δόμων [1] προσέρχεται.
Ὠκυ. πόθεν δ' ὁ δεινὸς κἀπὸ ποδῶν ἕτοιμος παρὼν,
Ἀτραυμάτιστος, ἄδακτος, ἀστένακτος πόνου;
[2] Τέτνηκε γὰρ εἶα τοξότης ἀνὴρ,
Βέλος προπέμπων, [3] κἀγὼ λέγειν βιάζεται,
[4] Τὸ δ' ἀνιάτων ἕκαστον τοιχεῖ χρόνῳ.
Τρο. ἔπαιρε σαυτὸν ὦ τέκνον, καὶ κύφισον,
Μήπως με πίπτον, κἀπιβάλῃς σὺ χωλὸς ὤν.
Ὠκυ. ἰδοὺ κρατῶ σε δίκαι βάρους, καὶ πείθομαι.
Καὶ δ' ἀνιᾶσα πόδα πρὸ, κἀγὼ κωφεύσω.
[5] Νεωτέρου γὰρ αἴσχος ἐν παισὶν ἀεὶ,
Ὑπηρέτης ἀδυνάτου γηρύζων γέρων.
Τρο. [6] Μὴ, μή τι τοῦτο μῶρε, μή με κερτόμει.
Μὴ μ' ὡς νέον κόμπαζε, τοῦτ' εἰδὼς, ὅτι
[7] Ἐν ταῖς ἀνάγκαις πᾶς γέρων ἐστὶ νέος.
Πείθου λέγοντι. [8] τὸ πέρας ἂν ὑποστάσου,
Ἔφη ὁ πρέσβυς. σὺ δ' ὁ νέος, πίπτεις χαμαί.
Ὠκυ. σὺ δ' ἂν σφαλεὶς; πίπτωκας ἄπονον ἂν γέρων.
Προθυμία γὰρ, ἐν γέρουσι παρέπτη.
Πρᾶξις δ' τούτοις, ὁπόσ' ἐστὶν εὔτονον.
Τρο. Τί μοι σοφίζῃ, καὶ λέγεις οἷα τρόπῳ
[9] Πόνου προσῆλθε σὸς ποδὸς κοίλῳ βάσει;
Ὠκυ. Δρόμοισιν ἀσκῶν, κοὔφον ὡς πρὸ ποδῶν πόδα,
[10] Τρέχων ἔσπιλα, καὶ συνεμίχθην πόνῳ.
Τρο. [11] πάλιν τρέχ', ὡς τις ἔπτην, ὃς καθήμενον,
Πώγωνα πλὴν κυρέαν ὑπ' ὠλένας.
Ὠκυ. ὁπόθεν παλαιὸν, ὡς θέλων [12] παρεμβολὴν
[13] Βαλεῖν, ἐπλήγην. τοῦτο δὴ πίσω μοι.
Τρο. ποῖον γραῶδες γίγνεται, [14] ἵνα παρεμβολὴν
Βάλωσι σὺ πληγῆς; [15] ἐκκυκλοῖς ψόφους;
Τὸν αὐτὸν ἡμεῖς εἰχόμεν λόγον ποτὲ,
Μηδὲν λέγοντες πλὴν ἀληθείαν φίλαν.
Νῦν δ' εἰσορᾷς ἅπαντα ἐξ.

O

1 Προσέρχεται] Προέρχεται leg. *Guietus.*
2 Τέτνηκε] Τείνηκε leg. *Idem.*
3 Καὶ λέγειν βιάζεται] Στείνειν leg. videtur sub. ὀπόν. Idem.
4 Τὸ δ' ἀνιάτων ἕκαστον τοιχεῖ χρόνῳ] Dolores extremi, i. acerrimi, cum tempore veniunt. i. processu temporis dolores intenduntur. *Idem.*
5 Νεωτέρου γὰρ αἴσχος ἐν παισὶν ἀεὶ] Ἐν παῖσ' ἐς' ἀεὶ, sic ratio versus postulat. *Idem.*
6 Μὴ, μή τι] Συ. f. *Idem.*
7 Ἐν ταῖς ἀνάγκαις] Videtur interpres non intellexisse hunc versum. sensus est:

Morbo subactus juvenis, instar est senis.

per ἀνάγκας hic intellige τὰς τῶν νόσων ἀνάγκας. ἀμφιβολία autem sic resolve: πᾶς νέος, γέρων ἐστι. omnis juvenis instar senis est. est tamen & alius sensus: nempe cogente necessitate, senes fungi juvenum vice. *Boivin.*

8 Τὸ

Progreditur infœlix domo ipſus hoc foras.
Ocy. Sed unde acerbus venit in pedes dolor
Hic abſque vulnere, me nec ire, ſtare nec ſinens?
At nervum, ut arcu qui ſagittas emovet,
Intendo; iniqua cogit & vis proloqui,
Cedit dolentium ultimum jam tempori.
Nut. Attolle teipſum fili, & alleva, cadens
Ne fortè, tu qui claudus es, me dejicias.
Ocy. En teneo te abſque pondere, & tibi pareo,
Ægro pedi inſiſtens, doloremque opprimens,
Nanque juniori turpe, pueros inter, eſt,
Obmurmurans miniſter, invalidus ſenex.
Nut. Ne, ne quid horum ſtulte, ne mihi objice;
Iuveniliter ne me laceſſe, illud ſciens,
Quòd juvenis eſt, quando eſt opus, quivis ſenex,
Ac crede dicenti: ultimum hoc ſi ſubtraham,
Stabo ſenex, at tu juvenis cades humi.
Ocy. Laboris expers tu ſenex labens cadis:
Siquidem parata in ſcne voluntas ſemper eſt:
Sed res & opus haud quaquam in eo itidem vigent.
Nut. Sententias cur dicis, haud quonam modo
Plantam occupavit hic tui pedis labor?
Ocy. Ludendo curſu, dum levem pono pedem,
Currens retorſi, & me implicavit hic labor.
Nut. Denuo igitur curre, uti monebat, qui ſedet,
Barbamque ſub tonſore vellit hiſpidus.
Ocy. Dum luctor ergo, ceu volens parembolam
Iacere, hanc plagam tuli: mihi tu hoc credito.
Nut. Qualis fuiſti miles, ut parembolam
Iaciens, plagam ferres? refers mendacia,
Eadem iſta diximus aliquando nos quoque:
Fatendo veritatem amico nemini.
At nunc vides ut cuncta, *deeſt quidpiam.*

Quaſ-

8 Τὸ πόδας ἀν ὑποσαλεύω] Leg. videtur; πὰς χέρας ἀν ὑποσαλεύω. quid ſi; τὸ χέρ' ἦν ὑποσαλεύω, vel τὸ χέρα &c. *Guietus.* Τὸ πόδας ferri non poteſt. addi poſſit Guieti conjecturis, γῆρας ἀν ὑποσαλεύω, ſi ſenectutem meam, id eſt, ſenectutis meæ opem tibi ſubſtraxero. vel τὸ γέροντ' ἀν &c. *Boivin.*

9 Πόν@' παρῆλθε] Πρόσηλθε. Guietus.

10 Τρέχων ἔστιλα, @ σωμαι χθὼν πόνῳ] Ἐσφηλα leg. videtur, pro ἐσφάλλω autem uſurpatum τὸ ἔστιλα hîc locum non habet. *Idem.*

11 Πάλιν τρέχ'] Proverbiale videtur quaſi remedium ſit in ſimili malo iterum currere. Vide Eraſm. Proverb. denuo currere. *Idem.*

12 Παρεμβολῶ] Le croc en jambe. i. pedis interjectus. *Idem.*

13 Βαλεῖν] Βάλλειν. Idem.

14 Ἵνα παρεμβολῶ] Hîc leg. ordo; Ποῖ@' ῥαπώτης γέρονας, ἵν σὺ πληγῆς βάλλων παρεμβολῶ. Idem.

15 Περικυκλοῖς] i. Tergiverſaris. *Idem.*

1 Ἐλε-

Ο' πόνος δ' [1]ἐλελίξας ἐμμελῶς ἀμφοτέρω.
Ια. ποῖ ποῖ κυθρώπου κλεινὸν Ὠκύπτην φίλοι,
Τὸν πόδα πονοῦσι, κἀν βάσιν παρειμένον;
[2]Ἰατρὸς γὰρ ὢν, ἔκλυον ὑπὸ φίλης νόσου,
Πάσχοντα δεινὰ τοῦτον ἀσθενῶν πάθει.
Ἀλλ' αὐτὸς ἦτος ἐγγὺς ὁμμάτων ἐμῶν,
Κεῖται κατ' ὄνης ὑπτίου βεβλημένος.
Ἀσπάζομαί σε πρεσβύ γεῖον, ὦ σὸν,
Τί τοῦτο λέγον Ὠκύπτα τέκνον.
Εἰ γὰρ μέλοιμι τυχὸν, ἴσως ἰάσομαι
Τὸ δεινὸν ἄλγος, ἢ πάθους τὴν συμφοράν.
Ὠκυ. ὁρᾷς με σωτὴρ, κἀγὼ πάλιν σωτῆρά σε,
[3]Σάλπιγγον αὐτῆς ἔνδον ἔχων σωτήριον,
Δεινὸς πόνος με ἢ ποδὸς δάκνει κρικῶς.
Δεινὸν ἦ βῆμα, κοὐχ [4]ἁπλοῦν πῇ ποδί.
Ια. πόθεν; τί πεπόνθων; μήνυσον. ἢ ποίῳ τρόπῳ;
[5]Μαθὼν γὰρ ἀληθείαν ὁ ἰατρὸς ἀσφαλῶς,
Κρεῖττον πρέσεισι. σφάλλεται ἦ μὴ μαθών.
Ὠκυ. δρόμον τιν' ἀσκῶν, κἀγὼ τέχνῃ γυμνασικῇ.
Δεινῶς ἐπλήγην ὑπὸ φίλων ὁμηλίκων.
Ια. πῶς ὄν ἀηδὴς ἡ πάρεσι φλεγμονὴ
Τόπου κατ' αὐτοῦ, κοὐκ ἔχεις τιν' [6]ἐμβροχήν;
Ὠκυ. [7]οὐ γὰρ σίγω τὸ δέσμιον τῶν ἐλκύδων,
[8]Εὐμορφίαν ἄχρηστον εἰς πολλὰς κνήμης.
Ια. τί δ' ἦν δοκεῖ σοι, κἀξακήσω σου τὸν πόδα;
[9]Ἂν γὰρ παρέχῃς μοι, γιγνώσκειν σε χρὴ,
Ὡς πᾶς τομεῖσι πλείονι αἵματός σου κενῶ.
Ὠκυ. ποίησον εἴ τι καινὸν ἐξευρεῖν ἔχεις,
Ἵν' δύνῃ δεινὸν ὧν πολλῶν παύσῃς πόνον.
Ια. ἰδοὺ σιδηρόχαλκον ἐπιφέρω τομὴν,
Ὀξεῖαν, αἱμοδιψον, [10]ἡμισρόγγυλον.
Ὠκυ. [11]ἔα. ἔα.
Τρῳ. σῶτερ, τί ποιεῖς; μὴ τύχοις σωτηρίας.
Τολμᾷς [12]σιδηρόπαρτον ἐπιβαλεῖν πόνον.
Μηδὲν καπειδὼς, πρεσφέρεις κακὸν ποσί.
Ψευδὴς γὰρ ἔκλυες, ὧν ἔργων ἀκήκοας.
Οὐ γὰρ πάλαισιν, ἢ δρόμοισιν ὡς λέγῃ,
Ἀσκῶν ἐπλήγη. τοῦτο γοῦν ἄκρως μαθὼν

Ἡ[7]λ-

1 Ε'λελίξας] Ε'λίξας. *Guietus.*
2 Ἰατρὸς γὰρ ὢν] Ἰατρὸς ὢν γὰρ f. *Idem.*
3 Σάλπιγγον] Quasi, τὸ, Σωτήριγγον, σάλπιγγα notet; fit σάλπιγγον εἶδος. Idem.
4 Α'πλοῦν] Planum. *Idem.*
5 Μαθὼν γὰρ ἀλήθειαν] Γὰρ, abundat, si metri ratio habeatur. *Boivin.*
6 Ε'μβροχήν] Irrigationem partis affectæ, quæ fit appositione lanæ, aut lini liquore aliquo medicali tincti. *Guietus.*
7 Οὐ γὰρ σίγω] i. Ferre non possum. *Idem.*

8 Εὐ-

Quassansque facilè, intorquet huc illuc labor.
Med. At ubi, ubi, amici, reperiam inclytum Ocypum,
Et pede laborantem, & vacillantem gradu?
Medicus ego accepi ex amico quopiam
Premi dolore eum, stare propter quem nequit.
Sed ipsus hîc propè jacet ante oculos meos,
Stratus supino per cubile corpore.
Salvere jubeo per Deos te, ac tuum, *hic deest aliquid.*
Quid istud Ocype dic mihi statim, *hic etiam deest aliquid.*
Si fortè enim cognoro, tollam forsitan
Gravem dolorem, cum mali causa gravi.
Ocy. At me vides ô Soter & Soteriche,
Tubæ ipsius nomen gerens Soteriche,
Sævus dolor pedem mihi arrodit malè,
Gressumque timidè facio, & haud planum pede.
Med. Vnde, aut quid accidit, expedi, aut quibus modis?
Nam medicus audiens rem ut est, dempto metu
Meliùs adit, non audiens errat ferè.
Ocy. Dum exerceo cursu, & arte me gymnastica,
Me sauciavit quispiam coætaneus.
Med. Cur ergo non est tristis inflammatio
Inibi, nec ulla mitigans rigatio?
Ocy. Quoniam haud amo, ex lana illigata vincula,
Vt quæ afferant deformitatem inutilem.
Med. Quid ergo tibi videtur? incîdam pedem,
Nam si hoc feres, scias licet, quàm plurimum
Exhauriam tibi secando sanguinem.
Ocy. Fac quicquid invenire nunc novum potes,
Vt me hoc pedum dolore liberes citò.
Med. Et sectionem acutam, & æriferream,
Cruoribibulam, semicurvam infero tibi.
Ocy. Sine, sine.
Nut. Soter quid agis? tibi-ne accidat Soteria.
Adhibere ferrisatum laborem sustines.
Malumque, nil planè sciens, infers pedi.
Deceptus etenim audisti opera, quæ audisti modò.
Nam neque palæstra iste, neque cursu, ut dictitat,
Certando læsus est: id ergo ex me audias. Prin-

8 Εὐμοιρίαν] Α'μοιρίαν legit interpret. sed τὸ δίμοιρίαν pl. ordo; ἢ σίγλω τὸ δισμὲ, δίμοιρίαν ἄχεσον &c. Appositivè; i. ἢ σίγλω τὸ δισμὲ ἢ ἐμεῖον, ἤ ἐστιν δίμοιρία εἰς σκολὲς καλὴ, τὸ μὴ σίγλιν scilicet. i. τὸ μὴ ἔχειν ἐστὶν δίμοιρία, καὶ τὸ ἔχειν δισμὲ δμοιρία, vulgi opinione. Sed fortasse τῶ τροφίως verba sunt non Ocypodis ægroti. *Gnietus.*

9 Α'γαθὲ παρέχης μοι] Τῶτο, fort. pro, μοι, leg. *Idem.*

10 Η'μιτρίχυλον] An semicircularem? *Idem.*

11 Ε'α. ἔα] Interjectio, non verbum, ut interpres exponit. *Idem.*

12 Σιδηρόπαγον] Σιδηρόηγον. Ibid. πόνον. i. dolorem. *Idem.*

I Κλι-

Ἦλθεν μὲν οὖν τοιοῦτον ὑμᾶς οὐ δόμοις.
Φαιὼν ὁ πολλὰ, κἀγὼ πάνυ ὁ δυσχὴς,
[1] Κλίνῃσιν ὑπέρθε κἀπέπεσών, ὑπνοῖ μόνῳ.
Ἔπειτα νυκτὸς δυσπίστως, σκοτούσαιν,
Ὡς δαίμονι τιθηνεῖς, [2] καὶ πάντα φόβον λαβεῖν.
Ἔλεξε δ' οἴμοι, πόθεν ἔχω κακῶν τύχας,
Δαίμων τάχα κρατῶν ἔξω πέδας;
Πρὸς ταῦτα νυκτὸς ἀνακηλήμονος μόνος.
Ὀπίσω κῆρυξ ἐξεδρύφη τὸ πόδα.
Ἐπὶ δ' ἀλέκτωρ ἡμέραν ἐσάλπισεν,
Οὗτος ἐσθόλλῃ, χέρα θεὶς ἐμοὶ πικρὸν,
Θρίωῶν, πυρέσσων, ἐπ' ἐμοὶ βάζων.
Ἀ πρὶν δὲ σοι κατεῖπε, πάντ' ἐψεύσθη,
Τὰ δεινὰ κρύπτων τ' νόσου μυσήεσα.
Ὠκυ. Γέρων μὲ ἀεὶ τοῖς λόγοις ὠτλίζεῖ,
Κωκύμονος τὰ πάντα, μηδὲν θέσεων.
Ὁ γὰρ πονῶν τε, καὶ φίλοις ψοῦδη λέγων,
Πενῶντ' ἔοικε, μαστίχλῳ μαστωμύῳ.
Ια. πλανᾷς ἀπάντως. ἄλλα δ' ἐξ ἄλλων λέγεις
Λέγων, πονεῖν μὴν. ὦ πονεῖς, ὅπου λέγεις.
Ὠκυ. πῶς ἂν φράσω σοι τῶν παθῶν τὴν συμφοράν;
Πάσχων γὰρ, οὐδὲν οἶδα, πλὴν φονᾶν μόνον.
Ια. ὅταν ἀφορμῆς δίχα πονῇ τις τὸ πόδα,
Πλάσασθαι τολεπὸν ἐς θέλησ κενὸς λόγους,
Εἰδὼς τὸ δεινὸν, ᾧ συνέζυκται κακῷ.
Καὶ νῦν μὲ ἀκμὴν εἶς.
Ἐπὰν ὁ κἀγὼ τ' ἕτερον ἀληθήσῃς πόδε,
Στένων, δακρύεις. ἢν δέ σοι φράσω θέλω.
Τῶτ' ἐσ' ἐκεῖνο κἂν θέλῃς, κἂν μὴ θέλῃς.
Ὠκυ. πόθ' ἑσ' ἐκεῖνό γ' εἰπέ, καί τι [3] καλιζεῖ.
Τρο. ἔχθ μὲ ὄνομα συμφορᾶς γέμει διπλῆς.
Ὠκυ. Οἴμοι. τί τῶτο; λέξον ὦ δόμοις γέρον.
Τρο. ἐκ δ' τόπε μὲ, ὃ πονεῖς, ἀρχὴν ἔχθ.
Ὠκυ. ποδὸς μὲ ἀρχὴν ὄνομ' ἔχθ κἀγὼς λέγεις;
Τρο. τάτῳ σὺ πεθθες ἐπὶ πελθ δεινὴν ἄρσαν.
Ὠκυ. κἀγὼ πῶς με τ' δύσηνον ἔπι;
Τρο. δεινότερ ὄσα. φείδεται γὰρ ὁ δεινός.
Ὠκυ. σωτὴρ, τί λέγεις; τί δέ με;
Ια. ἄφες με μικρὸν. ἠλόγημαι σὰ χάριν.
Ὠκυ. Τί δ' ἐστι δεινὸν, ἢ τί συμβέβηκέ σοι;
Ια. [4] Εἰς δεινὸν καὶ χώρισον πόνον ἦλθες ποδός.

Ὠκυ.

1 Κλίνῃσιν] Κλίνης. Guietus.
2 Καὶ πάντα φόβον λαβεῖν] F. καὶ πάντας φόβῳ λάβοι. Idem. Guietus legit. καὶ πάντας φόβῳ λάβοι. Si metri ratio habeatur legendum, πάντα. Boivin.
3 Καλιζεῖ] Καλιζῃ. Guietus.

4 Εἰς

Principio enim, ſanus quidem venit domum,
Poſt autem edens multum, & bibens miſer,
Solus ſuper lectum cadens, ſomnum capit.
Deinde excitatus nocte, clamat, dæmone ut
Perculſus, omnes unde corripit metus.
Dicebat autem, unde hoc malum mihi? heu miſer,
Fortaſſe dæmon potitur aliquis pede.
Noctu inſuper ſolus quoque reſidens thoro,
Ceu præco lamentando proſequitur pedem.
At ubi diem jam gallus intonat tuba,
Acceſſit, & triſtem mihi impoſuit manum,
Plorans, febricitans, corpori innitens meo.
Tibi verò, quæ dixit priùs, mentitus eſt,
Sævâ hæc volens morbi tegere myſteria.
Ocy. Verbis ſenex armatus omnis ſemper eſt:
Nil jactitans non, aſt opere præſtans parum.
Nam qui dolet, falſumque amicis differit,
Similis edenti maſtichen famelico eſt.
Med. Deludis omnes tu, aliaque aliis implicas,
Dicens dolere te, aſt ubi doleas, tacens.
Ocy. Sed quomodo morbi tibi cauſam eloquar?
Nam doleo, verùm quod doleo, tantùm ſcio.
Med. Quando abſque cauſa quiſpiam dolet pede,
Poſthac inania verba fingit ut lubet,
Sciens grave illud, quo implicatus eſt malo.
Atque is etiamnum. *hîc deeſt aliquid.*
Vbi verò & alterum pedem invadet dolor,
Flebis gemens, at dicere unum tibi volo,
Hoc illud eſt, nolis, velis, hoc illud eſt.
Ocy. Quid illud autem? quod-ve nomen eſt ei?
Nut. Nomen quidem habet, è duplici factum malo.
Ocy. Hei mihi quid hoc? dic obſecro te, dic ſenex.
Nut. Ab eo loco principium habet ubi nunc doles.
Ocy. Quantum ergo dicis à pede initium habet.
Nut. In fine ſævæ nomen huic Agræ adjice.
Ocy. Quo me ergo pacto miſerum adhuc?
Nut. Eſt ſæva nempe, nanque parcit nemini.
Ocy. Soter quid ais? quid me autem?
Med. Paulum ſinas me, negligor tui gratia.
Ocy. Quid hoc mali autem, aut quid tibi accidit grave?
Med. In grave malum incidiſti, & inſanabile.

Ocy.

4 Εἰς δεινὸν κἀχώρεισον πόνον ἦλθες ποδός] Εἰς δεινὸν ἦλθες ἀχώρεισον πόνον ποδός. Guietus. Guietus ut metrum reſtituat, legit, εἰς δεινὸν ἦλθες ἀχώρεισον πόνου ποδός. At ne ſic quidem metrum conſtat. ſpondæum enim in quarto pede ejuſmodi Iambi ſtare non patiuntur. legendum itaque

Εἰς δειν|ὸν ἦλ|θες πόνου|, ἀχώ|ρεισον | ποδός |. Boivin.

Ὠκυ. Οὐκοῦν με δεῖ ταῦτα χωλον ἐξαυτλεῖν πόνον;
Ια. [1] Χωλὸς μὲν ἂν ᾖς, ἀλλ' ἱκανὸς εἶ, μὴ φοβοῦ.
Ὠκυ. Τί δ' ἐστι χρῆμα;
Ια. ἀμφοῖν ποδοῖν σε συμποδισθῆναι [2] μιᾷ.
Ὠκυ. Οἴμοι. πόθεν μοι καινὸς εἰσῆλθεν πόνος
Ποδοῖν δ' ἄμοιν, καί με συμπάσχει κακῶς.
Ἦ πῶς ὅλως πέπηγα, μεταβῆναι θέλων.
Δειλαίνομαι γ' ποδοῖν μεταβῆσαι πόδα
Νήπιος, οἵοις βρέφος ἄφρων φοβοῦμαι.
Ἀλλ' ἄνδρα σε ταῦτα χρὴ σωτῆρα σχεῖν,
Εἴπερ τέχνη σὴ δυνατὴ, μηδὲν φοβεῖν,
Θεραπεύσειν ἡμᾶς. εἰ γὰ μὴ, διαχρήμα.
Πάσχω γὰρ ἀφανῶς. κοὐ ποδῶν τοξεύομαι.
Ια. τὰς μὲν πλανήτας ταύτελεῖς λόγους ἐγὼ,
Τὰς δ' Ἰατρῶν τὰ ὁμιλήσαντων μόνον,
Ἔργῳ γὰ μηδὲν εἰδότων σωτήριον,
Τὰ πάντα σοι πάσχοντι, συμβήμασι φράσω.
Ἄφυκτον ἦλθες ταῦτον εἰς πάθος κακόν.
Οὐ γὰρ σιδηρόπλαστον ὑπεδύσω βάσιν,
Οὐ τοῖς κακέργοις σύριγξι τηκεμήριον.
Δεινὴν γ', καὶ κρυφαίαν εἰς πάντας κακὴν,
Ἣν σὺν ἂν ἄροιτ' ἄχθος ἀνθρώπων φύσις.
Ὠκυ. αἰ. αἰ. αἰ. οἴμοι. οἴμοι.
Πόθεν μοι, τυπᾷ τὰ πόδα κρυπτὸς πόνος.
Δέξασθε χεῖρας τὰς ἐμὰς πρὸ ἢ πεσεῖν,
Οἵοις σκύτυροι βακχίοις ὑπ' ὠλένας.
Τρο. Γέρων μὲν εἶμι. πλὴν ἰδού σοι πείθομαι,
Καὶ τὰ νέον σε χειρωγῶ πρίσσους ὤν.

1 Χωλὸς μὲν ἂν ᾖς] Ἦν. Guietus.
2 Μιᾷ] i. Manette, τὸ συμποδισθῆναι &c. *Idem.*

Ocy. Nunquid me oportet claudicantem vivere?
Med. Tu claudus ut sis, nihil id est, ne-ve hoc time.
Ocy. Quid pejus autem?
Med. Iacêre utroque te impeditum pede manet.
Ocy. Hei mihi novus hic unde me invasit dolor,
In altero pede huicque compatitur malè?
Quo-ve penitus modo obrigui, ut ire hinc volo?
Formido verò dimovere pedem nimis,
Stultus, quasi infans derepentè exterritus.
Sed obsecrote per Deos Soteriche,
Tua siquid ars potest, mihi non invidens
Medeare: alioqui pereo: nam malum latet
Intus: pedesque ceu sagittis transfodit.
Med. Equidem remota ambagine verborum procul,
Hac qua medici alii solent uti modò,
Ipsaque re nullam salutis ferre opem,
Cuncta patienti breviter exponam tibi.
Principio inevitabile in malum miser
Planè incidisti: non enim compactilem,
Ferroque fictam pede subisti compedem,
Sed sævam & abditam omnibus prorsus malam,
Cujus hominum natura non tulerit onus.
Ocy. Heu miser, væ væ mihi.
Vnde hic mihi tacitus pedem terebrat dolor?
Suscipite me manibus priusquam concidam,
Perinde uti Satyri sub ulnas Bacchicos.
Nut Equidem senex sum: at ecce tibi pareo tamen,
Iuvenemque te longævus ipse manu rego.

Cætera desunt.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

Εἰς ἑαυτῆ Βίβλον.

Λυκινὸς πέδ' ἔγραψε, παλαιά τε μωρά τε εἰδώς,
Μωρὰ γὰρ ἀνθρώποις κἠν τὸ δοκεῖν σοφά.
Οὐδὲν σὺ ἀνθρώποισι [1] διαφερέδην ἔπι νόημα.
Ἀλλ' ὃ σὺ θυμοῖζεις, τεῦθ' ἑτέροισι γάλως.

Εἰς ἀσώτους.

Τὸν πατρικὸν πλοῦτον νέος ὢν Θήρων ὁ Μενίππου,
Αἰσχρῶς εἰς ἀκρατεῖς ἐξέχεεν δυπάνας.
Ἀλλά μιν Εὐκτήμων πατρικὸς φίλος ὡς ἐνόησεν
Ἤδη καρφαλέῃ πεινόμενον πενίῃ,
Καί μιν δακρυχέοντ' ἀνελάμβανε, καὶ πόσιν αὐτὸν
Θῆκε θυγατρὸς ἑῆς, πρόφρ' ἐπιμείλια δούς.
Αὐτὰρ ἐπὶ Θήρωνι παρ' ἐλπίδα ἦλυθε πλοῦτος,
Αὐτίκα πᾶς αὐτοῖς ἐπρέφετ' ἐν δυπάναις,
Γαστρὶ χαριζόμενος πᾶσαν χάριν ἐν κύβῳ κόσμου,
Τῇ δ' ὑπὸ τῷ μιαρῷ γαστέρι μοῖραν ἔσωσεν.
Οὕτω μὲ Θήρωνα τὸ δεύτερον ἀμφεκάλυψεν
Οὐλομένης πενίης κῦμα πολυῤῥόθιον.
Εὐκτήμων δ' ἐδάκρυσε τὸ δεύτερον, οὐκ ἔπι κεῖνον,
Ἀλλὰ θυγατρὸς ἑῆς πρῶτα τὸν ἀνέρα.
Ἔγνω δ' ὡς οὔτι ἔστι κακῶς κεχρημένον ἀνδρα
Τοῖς ἰδίοις, εἶναι πιστὸν ἐν ἀλλοτρίοις.

Εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον.

Θηεῖ τὸ τῶν θνητῶν, καὶ πάντα παρέρχεται ἡμέρη.
Ἦν μὴ, ἀλλ' ἡμεῖς αὐτὰ παρερχόμεθα.

Εἰς αὐτάρκειαν.

Ὃς πεθηξόμενος τῶν ἀγαθῶν ἀπέλαυσε.
Ὃς δ' βιωσόμενος φείδεται τῶν κτεάνων.
Εἰ δ' ἀνὴρ σόφος ἔστ', ὃς ἄμφω ταῦτα νοήσας,
Φειδοῖ καὶ δυπάνῃ μέτρον ἐφημόσατο.

Εἰς

[1] Διαφερέδην] Scribendum videtur διαφερτόν. Menagius.

[2] Ὡ κακῆς

LVCIANI
EPIGRAMMATA.

In suum ipsius Librum.

IACOBO MICYLLO Interprete.

Lucianus scripsi hæc, antiquaque stultaque doctus:
Id quoque enim stultum est, quod tibi valde sapit.
Nil homini certum est, nec voto vivitur uno:
Sed ridens, eadem hic elevat, ille probat.

In Theronem prodigum.

LVSCINIO Interprete.

Quum juvenis Theron bona, filius ille Menippi
Patria inexhausta perderet ingluvie:
Dives opum quidam dolet hinc accedere duram
Pauperiem, patri junctus amicitia:
Et miserum lachrymis sic consolatur obortis:
Sume animos, dos est en tibi summa gener.
Ille ubi jam præter spem partas, sorte novata,
Sensit opes, priscum concipit ingenium.
Omnis in hoc labor est, ventri ut famuletur inerti
Per fas atque nefas: sic perisse juvat.
Hinc inopem rursus socer arguit, omnia retro
Dum fluitare videt, forteque lapsa simul.
Iamque madent genæ, & luctu miser omnia complet.
Nec Theron, sed dos jam dolet, & soboles.
Heu nimium serò didicisse juvat, aliis non
Esse bonum, quisquis non fuit ipse sibi.

In vitam humanam.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Omnia mortales fugiunt mortalia cùm sint:
Et si non fugiunt, nos tamen hæc fugimus.

In sufficientiam.

VENATORIO Interprete.

Vtere divitiis veluti jamjam moriturus:
Ceu sis victurus, tu quoque parce tuis.
Ille sapit verè, qui res perpendit utrasque:
Parcus erit certo tempore, largus erit.

Εἰς μικρὸν βίον.

Τοῖσι μὲ εὖ πράττουσιν πᾶς ὁ βίος βραχύς ἐστι.
Τοῖς δ' ἡκαῶς, μία νὺξ ἄπλετός ἐστι χρόνος.

Εἰς ἔρωτα.

Οὐχ ὁ ἔρως ἀδικεῖ μερόπων βίον, ἀλλ' ἀπολάστοις
Ψυχαῖς ἀνθρώπων ἔνδ' ὁ ἔρως πρόφασις.

Εἰς χαίρειτας.

[1] Ὠκεῖαι χαίρειτες γλυκυρώτεραι, ἢν δ' βραδυῖαι,
Πάσα χάρις κενεή, μηδὲ λέγοιτο χάρις.

Εἰς ἀχαρίστους.

Φαῦλος ἀνὴρ πίθος ἐστὶ τετρημένος, εἰς ὃν ἀπάσας
Ἀντλῶν τὰς χάριτας, εἰς κενὸν ἐξέχεας.

Εἰς Θεούς.

Ἀνθρώπους μὲν ἴσους λήσεις ἄτοπόν τι ποιήσας.
Οὐ λήσεις δ' Θεοὺς οὐδὲ λογιζόμενος.

Εἰς κόλακας.

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι φύσις χαλεπώτερον εὗρεν
Ἀνθρώπου κρυφαίην ψυδομένου φιλίην.
Οὐ γὰρ ἔθ' ὡς ἐχθρὸν προφυλασσόμεθ', ἀλλ' ἀγαπῶντες
Ὡς φίλον, ἐν τούτῳ πλείονα βλαπτόμεθα.

Εἰς μυσήριον.

Ἀῤῥήτων ἐπέων γλῶσσαν σφρηγὶς ἐπικείσθω.
Κρείσσων γὰρ μύθων ἡ κτεάνων φυλακή.

Εἰς πλοῦτον.

Πλοῦτος ὁ δ' ψυχῆς, πλοῦτος μόνος ἐστὶν ἀληθής,
Τἄλλα δ' ἔχει αὐτὴ πλείονα τῶν κτεάνων.

Τόνδε

[1] Ὠκεῖαι χάριτες γλυκυρώτεραι, ἢν δὲ βραδυῖαι,
Πᾶσα χάρις κενεή, μηδὲ λέγοιτο χάρις.

Dixi in hunc sensum, in Poëmatiis meis Græcis, Epigrammate ad Guilielmum Lamonium, Principem Senatus Parisiensis:

Ἡ χάρις ὠκεῖα μικρὴ, χάρις ἐστὶ μισθός·
Καὶ παχὺς ὄγκος, ἔστ' χάρις οὐδεμία. Menagius.

In breve ævum.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Fœlici brevis est etiam longissima vita:
Tempus at immensum est, unica nox misero.

In amorem.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Mortales non lædit amor: mens crimen amori
Impingit sceleris luxuriosa sui.

In gratias.

LVSCINIO Interprete.

Munificus gratare citò, quò dulcior adsit
Cratia: nam longa mox perit illa mora.

In Ingratos.

LVSCINIO Interprete.

Rimarum plenus perdit tua dona scelestus:
Si sapis, integro vina reconde cado.

In Deos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Mortales si fortè latent tua crimina nequàm:
Quod tecum reputas non latet hocce Deos.

In Adulatores.

OBSOPOEO Interprete.

Nil homine invenit natura nocentius illo
Quàm qui sinceram fingit amicitiam.
Non hostis vobis ultrà, sed habetur amicus,
Talis: & hac ista lædimur arte crebrò.

In Mysterium.

OBSOPOEO Interprete.

Fac arcana premat tacitæ custodia linguæ,
Sermonum custos est mihi major opum.

In Divitias.

SLEIDANO Interprete.

Nobilis est animi thesaurus, nobilis ille
Postrema quisquis parte locabit opes.

Τόνδε πολυκτήμονα, καὶ πλούσιόν ἐστι δίκαιον
Κλήζειν, ὃς χρῆται τοῖς ἀγαθοῖς δικαίως.
Εἰ δέ τις εὖ ψήφοις καθεστήκειτον, ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ
Σωρεύειν ἀεὶ πλοῦτον ἐπιρρήμων.
Οὕτω ὁποῖα μέλιστα πολυτρήτοις σὺν σύμβλοις
Μοχθήσῃ, ἐπέρωι θριψομένων τὸ μέλι.

Εἰς τύχλιν.

Ἀρχὸς Ἀχαιρωΐδα γλυκύμολπε ποτὲ, νεῶν ἡ Μινύτεω.
Καὶ πάλιν ἐξ ἑτέρης βήσομαι εἰς ἕτερον.
Καὶ γὰρ ὀπηδὸς ἔλαιν με πότ' ὤλβῳ, καὶ πάλιν ὕστος
Φύεται, εἰμὶ δ' ὅλως ἀδινὸς, ἀλλὰ τύχης.

Εἰς δύστυχεῖς.

Μὴ πλέῖον, φίλος εἶ δυσπλοῖς, φίλος εἶ μακρέεσσι,
Καί σε ῥηϊδίως ἔκλυεν δίκαιόν.
Ἢν πλείονες, ἀδὺς ἔσῃ φίλος, ἀλλ' ἅμα πάντες
Ἐκβρὰς, τύχης τε ῥοπαῖς συμμεταβαλλόμενοι.

Εἰς φρόνησιν.

Ἢ βαθυδίνης βυλὴ, μετ' ἀμείνων, ἢ ἡ πλουτοῦσα
Αἰὴν ἐφελκομένη τὴν μετέπειτα ἔχει.

Εἰς βίον.

Ἐξ ἔρεα μόχθοις ἐκανώτατον, αἱ ἡ μετ' αὐτὰς
Γεγράμμεσι δικτύμναι, ζωὴν λέγουσι βροτοῖς.

Εἰς βάρος.

Εἰ πλοῦς ἐς τὸ φανερὸν, καὶ ὁδὸς δρόμον ἀμβλὺς ὑπάρχοις,
Τοῖς ποσὶ καὶ τῷ γῆρᾳ, καὶ πλέκε τῷ τύμπᾳ.

Εἰς ἀδύνατον.

Εἴς τι μετ' ἀμφὶ πίπτοις δίμας Ἰνδικόν; ἴσχιο τύχης,
Οὐ δυνάσῃ ἀνοφερὸν νύκτα καθηλιάσαι.

Εἰς

Dives erit verè, qui fidos inter amicos
Largiter effundit parta labore bona.
Sed genium quisquis defraudat, opesque tenacem
Congerit in testam, quo numerare queat,
Qualis apes, frustra studio complebit avaro
Vascula, mox fuco diripiente favos.

In Fortunam.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Fundus Achæmenidæ quondam hic fuit, inde Menippi:
Nuncque hunc, nuncque alium rursus adibit herum.
Nam se olim hic dominum ratus est, nunc retur & ille.
Illius at sola est fors hera, nullus herus.

In Fœlices.

VITO APERMACHIO Interprete.

Si non delinques, tibi diique hominesque favebunt.
Præstabunt faciles quæque precatus eris.
Ast ubi peccaris, cessat favor, omnia plena
Sunt odii, facta & fors aliena tibi.

In prudentiam.

SLEIDANO Interprete.

Sit mora consiliis. Nam si moderamine tractes,
Prosunt: ut stultè præcipitata nocent.

In Vitam.

VOLATERRANO Interprete.

Sex horæ tantùm rebus tribuuntur agendis:
Viveque post illas, littera ζῆν monet.

In Edacem.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Si properè comedis, si tardo poplite curris,
Ore velim curras, & pedibus comedas.

In Impossibile.

SLEIDANO Interprete.

Æthiopem quid stulte lavas? Nam splendida nunquam
Nox fuerit, lumen sole negante suum.

Εἰς δυσώδεις.

Οὔτε χίμαιρα τοιόνδ' ἔπνει κακὸν ἢ καθ' Ὅμηρον,
Οὐκ ἀγέλη ταύρων, ὡς ὁ λόγος πυρίπνους,
Οὐ Λῆμνος σύμπας, οὐχ ἁρπυῖαι τὰ θεῖα,
Οὐδ' ὁ φιλοκτήτης πᾶς λεπτοπόμπος.
Ὥς σε παμψηφεὶ νικᾷν τελέσιλλα χιμαίρας,
Σηπεδόνας, ταύρους, ἔρνεα, Λημνιάδας.

Εἰς τύχλιν.

Πολλὰ τὸ δαιμόνιον διώκτυκε, κἀν ἢ παράδοξα.
Τὰς μικρὰς ἀπάγει, τὰς μεγάλας καθάγει.
Καὶ σὲ τλὼ ὀφρυῶν, κἠμὲ τὸ τύφον καθαπτύσῃ,
Κἂν πολιὸς χρυσοῦ νάμασί σοι παρέχῃ.
Οὐ θρύον, εἰ μαλάχῃσιν ἄνεμος ποτὲ, τὰς δ' μεγίστας
Ἢ δρύας, ἢ πλατάνους, οἶδε χαμᾶι καθάπτειν.

Εἰς βρέφη.

Παῖδά με πενθερίστερον ἀκηδίᾳ θυμὸν ἔχοντα,
Νηλεὴς αἰδὴς ἤρπασε Καλλίμαχον.
Ἀλλά με μὴ κλαίοις. κἠμὲ γὰρ βιότοιο μετίσχει
Παῦρα, κἠμὲ παύρων τ' βιότοιο κακῶν.

Ἀπὸ ναυηγῶν.

Γλαύκῳ, κἠμὲ Νηρεῖ, κἠμὲ Ἰνοῖ, κἠμὲ Μελικέρτῃ,
Καὶ βυθίῳ Κρονίδῃ, κἠ Σαμοθρῃξι Θεοῖς,
Σωθεὶς ὁκ πελάγους Λυκίλλιος, ὧδε κέκραμαι
Τὰς τρίχας ὁκ κεφαλῆς. ἄλλο γὰ ἄδεν ἔχω.

Ἀπὸ γυναικῶν.

Ἑλλάδα νικήσασα ὑπέρβιον ἀσπίδα Μήδων,
Λαὶς ἧκεν ἑᾷ κρίλλει λιπόδλιον.
Μέτρῳ ὑνικήθη ὑπὸ χήρῃ, κἠ τ' ἔλεγχον
Ἀνθετο σοι Παφίη, τ' νεότητι φίλον,
Ἥς γὰ ἰδεῖν τυχέῃ πολιῆς παναληθέα μορφὼ,
Τῶνδε σωεχθαίρῃ κἠ σκιόεντα τύπον.

Εἰς

In Fœtidos.

BAPTISTA PIO Interprete.

Mæonides non tale malum ſpiraſſe Chimæram
Trigeminam, aut tauros credidit ignivomos,
Non omnem Lemnum, volucrum excrementa ſororum,
Aut Philoctete vulnera dira pedis.
Iudicio quare populi Teleſilla Chimæram
Vince, boves, ſanies, Lemniadas, volucres.

In Fortunam.

IO. SLEIDANO Interprete.

Multa poteſt fortuna, vel inſperata, potentes
Dejicit, ac tenues ſubvehit illa viros.
Illa ſupercilium tibi protinus auferet, & ſi
Aurifero madeat flumine tota domus.
Ventus enim malva, limoſaque abſtinet ulva,
Sed veteres ornos exagitare ſolet.

In Infantes.

VRS. VELIO Interprete.

Quinquennem rapuit puerum immiſerabilis Orcus,
Curarum vacuum nomine Callimachum.
Sed me flere cave. Nam paucos ut brevis annos
Vixi, ſic vitæ pauca ſiniſtra tuli.

De Naufragis.

VRS. VELIO Interprete.

Glauce, tibi & Nereo, Inoque tibi & Melicertæ,
Et Neptune tibi, & quos Samothraces habent:
Servatus pelago Lucillius, hanc ego tonſus,
Nil aliud quum ſit, dedico cæſariem.

De Mulieribus.

Io. BENEDICTO Interprete.

Quæ profligavit ſcutatos Græcia Medos,
Præda fuit formæ Græcia Laidicæ.
Sola ſenecta illam domuit, gratumque juventæ
Tum ſuſpendit anus Cypri tibi ſpeculum.
Cujus enim canæ veram odit cernere formam,
Obſcuratam odit cernere & effigiem,

Εἰς ἄγαλμα Ἀφροδίτης, τὸ ἐν Κνίδῳ.

Τὴν Παφίην γυμνὴν ἰδὼν ἴδεν, εἰ δέ τις εἶδεν,
Οὕτῳ· ὁ τὴν γυμνὴν ἡσυχάμῳ Παφίην.

Εἰς τὸ αὐτό.

Ξεστὸν μορφῆς ἀνέθηκα τῆς Θεσπιακὲς ἄγαλμα
Κύπελ, τῆς μορφῆς φέρτερον οὐδὲν ἔχων.

Εἰς ἄγαλμα Ἠχοῦς, ὡς τοῦ τοῦ Παγκράτους.

Ἠχὼ πετρήεσσα ὀρέων φίλε, Παιὼν ἑταίρῳ
Ἀντίτυπον φθογγὴν ἔμπαλιν ἀσσομένην.
Παυσίου γραπτῶν λάλον εἰκόνα, τοιμέσιν ἠδὴ
Παίγνιον, ὅσσα λέγεις, τοῦπι κλύων ἄπιθι.

Εἰς ἀγωνιστάς.

Οἱ συναγωνιστὴν τὸν πυγμάχον ὠνιδ' ἔθηκαν
Ἄκτιν, ὑδέπω γὰ πώποτ' ἐγαμμένον.

Εἰς τὸ αὐτό.

Πᾶσιν ὅσοις Ἕλλωσιν ἀγωνιστὴς ἅμιλλαν
Πυγμῆς, Ἀνδρόλεως πᾶσιν ἀγωνισάμην.
Ἔχον δ' ἐν Πίσῃ μὲ ἐν ἄπυρ, ὡς ἦ Πλαταιαῖς,
Ἐν βλίφαρον, Πυθοῖ δ' ἄπυρ· ἀμφοτέρῳ.
Δημοτέλης δ' ὁ πατὴρ ἐκθρύπτελ' ὡς πολιήτας,
Ἀρσὶ μ' ὡς παιδίον ἢ νεκρὸν, ἢ κηλοβάν.

Εἰς γραμματικούς.

Γλαῦξ γραμματικὴ φυτίζως, ἴλαθι μᾶσσι.
Φάρμακον ὀρθρινὴ μιλίων ἄεισε γιά.
Ἐχθὲς γὰρ καὶ σοὶ Θεσπαλλία δωρήσατο,
Καὶ βαμὸν ὑῶν μήποτε δακόμενον.
Καὶ γὰρ σὺ μεσαὶ μὲ ὁδοὶ, μηδ' ὑλάσσας,
Καὶ λιμφᾶς, πάντων δέκτελα γραμματική.

Εἰς

In Statuam Veneris, quæ est in Cnido.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Nulli nuda Venus visa est: si visa sit ulli,
Is vidit, nudam qui statuit Venerem.

In eandem.

Eodem Interprete.

Offero Cypri tuæ tibi sculpta imitamina formæ:
Forma nam melius nil mihi Cypri tua.

In Statuam Echûs tanquam à Pane.

CORNARIO Interprete.

En Echo in petris habitans ego, Panos amica,
Comparibusque sonis omnia quæ recino.
Oris imago loquens cujusvis, agricolis sum
Deliciæ, audis quæ tu loqueris abiens.

In Pugiles.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Hîc pugil à sociis positus certaminis Apis:
Quòd nulli fecit saucia membra viro.

In Idem.

Eodem Interprete.

Quodcunque instituit certamen Græcia cæstus,
Hoc inter pugiles Androleos subii.
Restitit una mihi Pisæ auris, & una Platæis
Palpebra: me Python funerat exanimem.
At pater, ut functum stadio, mutilum-ve reportet,
Civibus armatur Damoteles sociis.

In Grammaticos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Grammatice, inventrix victus, & Musa faveto:
Quæ fers Mæonio carmine dulcis opem.
Quàm tibi debuerant offerri splendida dona,
Araque non usquam destituenda sacris.
Nanque tui, plenæque viæ, pontusque refertus,
Littoraque, ô cunctis commoda Grammatice.

Εἰς δυσώδεις.

Δαίμονα πολλὰ λαλῶν ὀζοστόμος ἐξορκιστὴς,
Ἐξέβαλ' ἐχ ὄρκων, ἀλλὰ κόπρων δυνάμῃ.

Ἔρως δρεπέτης.

Ἀκύπτερος τ' ἔρωτα, τ' ὠία μαχρὸν ἐδώρῃ,
Εἴ τις σὺν τερόδισσι πλανώμενον εἶδεν ἔρωτα,
Δρεπτίδιος ἐμός ἐστιν. ὁ μὲν νυβὰς, γάρος ἔξῃ.
Μισθός τοι τὸ φίλαμμα τὸ Κύπελδος. ἢν δ' ἀμάγης νιν,
Οὐ γυμνὸν τὸ φίλαμμα, τὺ δ' ἂν ξένε, καὶ πλέον ἕξεις.
Ἐστι δ' ὁ παῖς ἀδέσποτος, οὐ εἰκῇσι πᾶσι μέλοις νιν.
Χρῶτα μὲν ἁβρὸν, πυρὶ δ' εἴκελον, ὄμματα δ' αὖτε
Δερμύλα, καὶ φλογόεντα, καὶ μὲν φρένες, αὐτὰρ λάληματα.
Οὐ γὰρ ἔστι νοεῖ καὶ φθέγξαι. ὡς μέλι, φασά.
Ἢν ᾖ χαλᾷ, νόον ἐσὶν ἀνάμερον, ἠπεροπεύειν,
Οὐδὲν ἀλαθεύειν δόλιον βρέφος, ἄρτια παίσδῃ.
Εὐπλόκαμον τὸ κόρημα, ἔχῃ δ' ἐπαμὸν τὸ πρόσωπον.
Μικκύλα μὲν πτέρυγα τὰ χαρύδρια, μακρὰ δ' βάλλῃ,
Βάλλῃ κ' εἰς Ἀχέροντα, καὶ εἰς Ἀΐδαο βασιλῆα.
Γυμνὸς μὲν τόγε σῶμα, νόον δ' οἱ ἐμπεπύκασται,
Καὶ πτερύγες ὅσσον ὄρνις, ἐφίπτασθαι ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλοις
Ἀνέρας, ἠδὲ γυναῖκας, ἐπὶ πτολίεσσιν δ' ἀνῆκε.
Τόξον ἔχῃ μάλα βαιὸν, ὑπαὶ τόξα δ' βέλεμνον.
Τυτθὸν ἐοῖ τὸ βέλεμνον, ἐς αἰθέρα δ' ἄχρι φορεῖται.
Καὶ χρύσιον ἦρι νύπτα φαρέτρεον. ἔνδοθι δ' αὖτε
Τοὶ πικροὶ κάλαμοι, τῆς πολλάκις κ' ἐμὲ τιτρώσκῃ,
Πάντα μὲ ἄχρια, πάντα. πολὺ πλείων δ' οἱ αὐτῷ
Βασὰ λαμπὰς ἐοῖσι, τ' ἄλιον αὐτὸν ἐκαίῃ.
Ἢν τύ γ' ἕλῃς τάχιον, δαμάσας ἄρα, μετ' ἐλεήσῃς,
Κἢν ποτ' ἴδῃς κλαίοντα, φυλάσσεο μή σε πλανήσῃ.
Κἢν γελάῃ, τύ νιν ἕλκε, καὶ ἢν ἐθέλῃ σε φιλᾶσαι,
Φεῦγε. κακὸν τὸ φίλαμμα, τὰ χείλεα φάρμακον οὐλόν.
Ἢν δ' λέγῃ λυθὲ παῖπα, χαρίζομαι ὅσσα μοι ὕπλα,
Μή τι θέγῃς πλάνα δῶρα, τὰ γὰρ πυρὶ πάντα βέβαπται.

Τέλος δευτέρου Ε Λυκιακῶν
μέτρων.

In Fœtidos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Oris odore gravi, non sacris dæmona verbis,
Exorcista olido depulit ore loquens.

Amor Fugitivus.

BONAVENTURA VULCANIO Interprete.

Amissum Venus inclamabat saucia natum,
Ecquis mi in triviis errantem vidit Amorem?
Ille fugax meus est. dulce index munus habebit,
Basiolum Veneris. quòd si ipsum adduxeris, hospes,
Non tibi basiolum simplex dabo; at amplius addam.
Plurima inest puero nota, qua dignoscere possis.
Non albus faciem, sed totus flammeus, acres
Scintillant oculi, mala mens, oratio blanda,
Lingua animo dispar, suavis vox mellis ad instar
Irato, mens intractabilis & fera. fallax,
Versutus puer, & mendax, immania ludit.
Crispicomum caput est illi, facieque proterva.
Estque pusillimanus, sed longè spicula mittit.
Mittit in ipsum Acherontа, & regem figit Averni.
Nudus membra volat passim, sed tecta latet mens.
Aliger instar avis, nunc hunc, nunc involat illum,
Fœmina masve siet, sedem ad præcordia figens.
Parvulus huic arcus, nervoque aptata sagitta.
Parva sagitta quidem, sed quæ æthera tendit ad usque.
Parvula post tergum pharetra aurea; at intus amari
Sunt calami, quibus improbus & me sæpe lacessit.
Omnia sæva illi, sæva omnia, sævior illa
Parvula fax, ipsum solem qua sævus adurit.
Hunc tu si capies, vinctum duc, nec miserare.
Si flentem videas, ne decipiare caveto.
Sin ridet, tu stringe trahens. Si suavia porgat,
Tu fugito: oscula dira, & labra infecta veneno.
At si dicat, Habe hæc, Tibi cuncta hæc largior arma,
Ne attrigeris. fallax donum, tincta omnia flammis.

FINIS.

PA

PALINVRVS.

ARGVMENTVM.

Duo hi dialogi sequentes, Luciani non sunt, neque græcè scripti etiam, sed quia à doctis Italis, cum Lucianicis eodem titulo conjunctos accepimus: ne horum quidem lectione fraudare quenquam voluimus, præsertim cùm ad exemplum Lucianicorum aliquo modo efficti & ipsi essent.

Interlocutores: *Palinurus, Charon.*

Pal. Obsecro te ô Charon, sine me ut jam navim conscendam. *Cha.* Quis me appellas? *Pal.* Ego navita quondam illius, quem nuper viventem transvectasti, Æneæ Trojani. *Cha.* Tu ne ille es, qui apud portus Velinos inhumatus jacebas? *Pal.* Ille ipse sum. Sed crede cœlestium nutu fieri, ut transvehar, quorum prodigiis longè lateque actæ finitimæ gentes, & ossa mea jam expiaverunt, & tumulum mihi, tumuloque insuper solennia statuerunt. Quare te oro, ô justissime Charon, patere tandem ut ingrediar, sic prospera semper sit navigatio tua, sit solida navis tua atque inconcussa. *Cha.* Rem justam petis, Palinure; ingredere, ut libet: vos verò tam confertæ umbræ, quid fatigatis me precibus? quid fatigatis? quænam hæc vis desiderii? Expectate tantisper, dum trans flumen hunc porto, regrediar quamprimum. *Pal.* Habeo tibi Charon, immortales gratias, qui me his tandem eripuisti è malis, qui me dira hac tandem, qua detinebar transfretandi cupidine liberasti. *Cha.* Amo te equidem, Palinure, tum propter Æneam regem, quem mihi nominasti, qui & super omnes, quos unquam viderim, mortales, visus est mihi singulari quadam præditus pietate, tum propter meum etiam, quod olim commune fuit tibi, magisterium: par enim sibi quisque parem affectat, delectatque magis, quæ inter pares sit, vel confabulatio vel vitæ actio. Afficiebar porrò non modico dolore, quum videbam jamdudum te in citeriore hac ripa errantem, incertumque sedis tuæ. Neque licebat tibi succurrere, propter legem mihi datam, ne quenquam, nisi humato priùs corpore, transportem. Sum enim ego minimus inter infernos habitatores, subjectusque alienæ potestati, cui parêre non tam pulchrum mihi, quàm alias necesse sit. Gaudeo autem nunc & lætor, quòd ea aliquando se sors tibi obtulerit, qua & tuum implere desiderium, & meum relevare dolorem (salva lege officii mei) possum. *Pal.* Imò ego non minùs propter te dolebam, ô Charon, quia perspiciebam tot te graves assiduosque labores perferentem sine ulla relaxatione. Neque enim me latet, quot quantisque vexari malis solent navium gubernatores, qui nihil aliud in vita, quàm na-

navigationem exercui: atque ita exercui ut nihil illa gravius, nihil periclitatius contingere mortalibus putem: propter quod credibile magis tibi videri poteſt, ſi angebat me utique fatigatio tua, repetentem animo antiquas, quas juvenis etiam ſuſtinebam nauticas fatigationes meas: quarum experientia jam edoctus ſciebam probè pari malo tuo condolere. *Cha.* Fruſtra propter me dolebas, Palinure, nam nihil moleſta mihi eſt ars mea. *Pal.* Quid ais? *Cha.* Aio gratam me habere & jucundam artem meam. Vides ut cruda viridiſque ſenectus eſt mihi? nemini haud unquam ab ipſa, qua jam omnium annos ſupero, longæva ætate mea pertæſum me eſſe laboris mei, qui quotidie inſto alacrior atque valentior: ſed intelligo cur tu aliter tibi perſuadeas. Eſt enim communis hic morbus mortalium, ut ſortis ſuæ quemque diſtædeat, vivatque contentus nemo ſtudiis ſuis, laudent verò longè, ac beatiores exiſtiment omnes, qui diverſas à ſe artes atque actiones ſequuntur, verùm falluntur maximè opinione ſua. Nam ſi rectè intueri velint, cognoſcent perſpicuè nullum eſſe in vita eorum ſtatum qui non magnis ſcateat miſeriis, quem non magnæ graveſque perturbent undique moleſtiæ & vexationes. Et ſi detur aliquando ut alter in alterius ſtudia transferatur, quàm videas tunc ſuâ cuique levia videri, quæ priùs præ gravitate accuſabat, contraque ea graviora quæ priùs levia videbantur. Itaque ſi benè conſideres, Palinure, non eſt ita gravis mea conditio, ut cenſes, neque propterea quòd nauclerus ſim, ſum eo mirabilior. Sed tu (ut video) ſequeris vanos errores mortalium, ego verò integritatem tantùm, judiciique veri lucem ſecutus, dego contentus ac lætus ſorte mea, neque adſcribo mihi calamitatem, quòd deſudem quotidie navigando & defatiger. Neque ob hoc arbitror quempiam horum, qui mecum ſimul ultimas ſedes colunt, me eſſe beatiorem, non ipſos judices Minoëm, Rhadamanthum & Æacum, quanquam magna omnes eminent poteſtate, non ipſum Ditem: quanquam ſceptro potens ſit, atque regna iſta moderetur. Sunt nanque & illi ſui labores ſuæque moleſtiæ, & majores fortè, quo & majore regiminis ſarcina premuntur. *Pal.* Potes de te tibi Charon perſuadere, ut libet, mihi enim de me nunquam perſuadere poteris; quin ars noſtra ſine ulla comparatione cæteras laboribus & periculis excedat. Quod ſiquidò tibi probarem, niſi quòd vereor tædio te afficeret fortaſſe longior narratio noſtra. *Cha.* Imò ſumma me afficeret recreatione. Nam & delectat me tecum ſermocinari, & navigantibus etiam magnam animorum refocillationem afferre ſolent hujuſmodi confabulationes. *Pal.* Quando igitur non eſt tibi injucundum, proſequar ſuſcepti ſermonis noſtri rationem, ut intelligamus, non eſſe duriorem ullam, quàm nautarum ſortem: quod tibi facilè perſuadebo, ſi animadvertas, quos æſtus & frigora tolerare eos, quos perhorreſcere tonitrus & fulgura, quibus perfundi imbribus, qua ventorum rabie agitari quotidie neceſſe ſit. Si cognoſcas quoties eos torqueri fame & ſiti, quoties ſqualore etiam teterrimo conſumi contingat; ſi attendas habita-

bitationem eorum instar carceris supellectilem, vel nullam vel sordidissimam, strata dura, cibaria aspera, potum immundissimum, indumenta spurca, incommoditatem rerum omnium, noctes insomnes, & sub divo semper, & inquietas. taceo perpetuum alioqui quoddam eorum exilium. Quos patriæ eorum exteros profugos, vagos, palantes, ignaros quietis, privatos omni (quo nihil est in vita dulcius) conjugis soboliſque fructu ac jucunditate: quis non abjectissimos, longeque omnium mortalium miserrimos esse judicabit? Prætereo Scyllam, Charybdim, Syrtes, Symplegades, tot infesta navigantibus maris pericula. Omitto tempestates, quibus nec visu quicquam est tristius, nec horribilius, quibus & ad summum vitæ usque discrimen quotidie jactantur, quatiuntur, & (quod sæpe accidit) submersi tandem obruuntur. In qua re nemo est, qui idoneus magis, quàm ego, testis adhiberi queat: qui cùm multis fuerim quassatus tempestatibus, tum ea maximè quæ me ex Sicilia in Italiam navigantem invasit, tam sæva atque horrens, ut horrori sit adhuc mihi ejus recordatio. Non possum certè (ut par esset) explicare tibi acerbitatem illius tempestatis, sed quanta extiterit, ex hoc facilè conjecturam facere potes, quòd Æneam ducem, cujus summa constantia & animi fortitudo ubique decantatur, vidi ego contrementem graviter atque ingementem, extentisque ad cœlum manibus beatos longè inclamantem eos, quibus ad Trojam oppetere contigisset, lamentantemque pari ab eorum morte ac fortissima, à Diomedis gladio se ereptum extitisse, crudelem equidem diem illuxisse omnibus ultimum, neque ex numero nostro quenquam putavi evasurum. Non ipsum Æneam, non Ilioneum, non Achatem, non Abantem, grandævumve Aletem, quorum naves longè disjectas, ad summumque penè exitium adductas, nescio quæ vis illa, nisi divina liberavit. *Cha.* Non incognita mihi narras: hæc ea ipsa die rescivi. *Pal.* Quo id modo? *Cha.* Quo id modo rogas? Anacrem illum fidumque Orontem ignoras, ductorem Lyciæ navis, is quidem tunc submersus concessit ad me, illico exponens mihi ex ordine omnia, quæ tu disseruisti, implorans deinde opem, rogitansque multum, ut se ulteriore in ripa sisterem, quòd nunquam passus fui, quum inter fluctus adhuc corpus suum sine sepulchri honore jactaretur. Nunc agit se se circum hæc stagna mœstus, atque errabundus: vidisti illum? *Pal.* Et tum vidi, & unicum meorum solatium habui, dum tantisper in ripa moratus, parieum eo detinebar infelicitate. Nec enim falsa de tristi ejus interitu retulisti, cujus adhuc imago subit mihi, dum excussum è puppi, contortumque ter eum atque circumactum, horrendum, à fluctu rapidus tandem æquore vortex absorpsit. Sanè quod ad me pertinet, nihil edisseram: qui licèt eam evaserim tempestatem, amarum tandem aliquando etiam vitæ meæ finem inveni, excussus & ipse, pariter atque jactatus inter undas (quod deerat) insuper ferro præterea obtruncatus. Ex quo nec tantùm mihi timui, quàm Æneæ, meo, ne tantis undis surgentibus,

ſpoliata magiſtro navis deficeret: hæccine eorum deliciæ, opes, tranquillitas, ſic illis vivitur, ſic moritur. Tui nunc & aliorum defende ſtudia, & artes, contendeque, ſi libet, majorem eſſe etiam eorum miſeriam & calamitatem, qui patrias incolentes ſuas, uxorumque ac filiorum ſocietate beati quieſcunt, gaudent, ludunt, hortantur, amicitias colunt, exercentur commodè, habitant magnificè, veſtiuntur cultè, convivantur lætè, cubant molliter, jucundos ſuos ac geniales agunt dies. Adde qui in urbibus optimates & primarii magnam ſibi vendicant autoritatem, habenturque ſummo in precio atque honore, qui jus dicunt, qui cauſſas agunt aliorum, qui faſces gerunt, qui ducunt exercitus, qui vel aſſiſtunt principibus, vel principes ipſi magni illuſtreſque ſunt. Quibus nec optabilius quicquam in vita eſſe video, neque beatius. *Cha.* Falleris longè Palinure, nam quos beatiores eſſe arbitraris, miſeriores illi ſunt ulla ſine dubitatione. Neque enim negaverim ſortem ſubjectam eſſe nautarum magnis malis: ſed ita ſubjectam, ne comparatione aliarum, quæ majoribus etiam gravantur incommodis, minùs certè miſera judicanda ſit. Quid enim triſtius (ut ad tuos veniam) qui patrias ſuas colunt, quid miſerabilius, quàm domi ſuæ agere, & ita agere, ut jucundiorem aliquando quàm vitam mortem optes? Quæ ulla major calamitas, quàm circundari urbem hoſtibus, ingruere bellum, volitare tela, ſtringi enſes, perfodi muros, fremere tormentis, ſaxo dirui domos, tremefieri & concuti? quemque fame ſitique deficere, corrumpi aërem, occupari mœnia, ſpoliari templa, dirumpi patrimonia, publicari bona, incendia parari, malos exultare, bonos torqueri, affici conviciis, expelli domibus, vulnerari, carcerari, relegari, deportari, trucidari filios ante parentum ora, vim pati uxores, ſtuprari gnatas. Videntur an hæc tibi mala, Palinure, & an his quæ tu meminiſti, ulla ex parte comparanda? *Pal.* Quàm vera narras, ô Charon, quàm nunc vel audiens iſta perhorreſco. Venit enim mihi in mentem, gravis illa & deploranda patriæ meæ deſolatio, Trojæ inquam, tam præpotentis olim atque prædivitis, cujus everſione nihil credo referri poſſe crudelius, aut lachrymabilius, tantaque fuit calamitatis ejus magnitudo, ut longè plura etiam atque triſtiora quàm tu ſuprà memoraveris, ſibi contigerint: quæ ſi velis, omnia tibi, ut rem certiùs agnoſcas, explicabo. *Cha.* Haud opus eſt, Palinure, quoniam & tempus non patitur, & ego hæc omnia non ſecus ac tu nota atque comperta habeo. Nam & mihi renunciaverunt, ut quæque adventabant animæ, ex illo bello profectæ. Nihil certè, ut nunc tu dixiſti, pervenit ad aures meas crudelius aut lachrymabilius. *Pal.* Faxo ut jubeas, ſed advertas Charon, graviſſima licèt hæc ſint, rariora tamen contingere, quàm ea nautarum, quæ ſuprà expoſui. *Cha.* Referam ergo alia frequentiora, & ex ipſis quidemmet civitatibus, quarum relatio augebit etiam earum miſeriam. Vade oro, & per civitatem, plateas porticuſque diſcurre, quid aliud offendes, quàm oblatrantium maledicta, inſimulationes

peſtilentiſſimas, optimi cujuſque dilacerationem, quid non? exploratorum inſidias, invidentiumque venena. Diverte modò greſſum, & artificum, mercatorumque tabernas ac conventus pete: quid aliud deprehendes, quàm ſermonum nebulas, fucos, mendacia, deceptioneſque manifeſtas. Transfer dehinc te in fora publica, ſedeſque judiciarias: quid aliud audis, quàm undique omnia magno ſtrepitu ac clamore miſceri? Quid intelliges aliud, quàm cædes, hominum compilationes, furta, graſſationes, conſpirationes, proditiones? Quæ alia occurrent tibi, niſi litigatorum jurgia, & contentiones, teſtium perjurationes, cauſidicorum prævaricationes, judicum corruptiones, præſidum ambitiones ac rapinæ? Quos ibi alios obviam tibi habebis, quàm exultantes improbos, lugentes bonos, oppreſſas viduas, proculcatos pupillos, egentes proſtratos? Attolle poſtea altiùs oculos, & atria principum perſcrutare, quam non videbis ibi aſſentatorum exaltationem, ſpeculatorum acceptionem, militum audaciam, fœneratorum voracitatem, quæſtorum improbitatem: quam non potentum hominum in tenuiores vim atque inſolentiam? Quas non concuſſiones? quas non populationes? quos non innocentes accuſari, criminari, carcerari, proſcribi? *Pal.* Gravia hæc nimis ac miſerabilia. *Cha.* At reſtant alia, quæ non minùs tibi graviora & miſerabiliora videbuntur. *Pal.* Perge. *Cha.* Quæ fortaſſis etiam graviora & miſerabiliora judicabis, quoniam domeſtica ac frequens magna eſt eorum peſtis *Pal.* Fare. *Cha.* Nolo tibi Palinure afferre in medium graves longoſque artificum & negotiatorum labores: non eos quibus afficiuntur agrorum cultores, non quibus milites, non quibus cauſidici, cæterarumque diſciplinarum ſectatores, æſtus, algores, inediam, peregrinationes, anxietates vel pericula, vulnera, cædes, diſtrictas habitationes, infinitaque agendi, cubandi, veſcendi incommoda vel faſtidia, laſſitudines, vigilias, ſollicitudines, odia, & infamationes. Nam ſi complecti cuncta ſermone meo atque exequi voluerim, tot tantaque dicenda ſe offerent, ut præ longitudine malorum ac mole, citiùs navigatio noſtra quàm oratio finem poſſit invenire. Omittam itaque & commemorabo tantum, quas inter domeſticos parietes, tum ſervorum, tum uxorum ac filiorum moleſtias ac turbationes peſſimas perferre ſolent, qui gubernationi præſunt rei familiaris. Cujus ſi ita ut navalis expertus, facilè quicquid dicturus ſum, me etiam tacente, & intelligeres & approbares. Nam ſervorum primò in dominos ſemper prompta maledicta, furta, impoſitiones, fugas, arrogantiam, negligentiam rerum dominorum, temulentiam, edacitatem, ſomnolentiam, tarditatem, ignaviam: nemo eſt qui non videat magnam afferre his, qui patiuntur, infelicitatem. Deinde filios quorum amore nihil dulcius eſſe fertur, quanta animi cum amaritudine aſpiciant parentes, vel ægrotare, vel mortem obire, quod frequenter admodum fit, ſatis exiſtimo etiam te intelligere. Quàm verò gravem & anxiam credis eſſe eorum vel parturitionem, vel educationem, vel inſtitutionem? Quoties pro eis bonos parentes

ge-

gemere, ſuſpirare, dolere, torqueri? Quanta etiam putas perturbatione affici, dum quos progenuerunt, immenſaque adeò cura aluerunt, vel parum ſibi audientes, vel rebelles ac inteſtos, poſtea habere contingat, quæ dolenter eos ferre arbitraris, dum inſani & vecordes ſunt, dum hebetis & craſſi ingenii, dum effœminati & molles, dum dilapidant & evertunt patrimonia, dum nullo bono operi & ſtudio intendunt, dum per præcipitia vitiorum omnium vitam ducunt ſuam? Quid de uxoribus loquar, quas dos tumidas, genus inſolentes, forma ſuſpectas, deformitas reddit inviſas? Quarum lingua nihil pernicioſius, quarum audacia nihil prodigioſius, quarum improbitate nihil execrabilius. Quæ jurgiis ſemper & contentionibus obtundunt viros, quæ ſemper conqueruntur, ſemper exprobrant, ſemper inſidiantur. Quibus quum deſint cætera, nunquam tamen lachrymæ, gemitus, & ſuſpiria: quæ cæca ſua, qua tantum ardent ornamentorum ambitione exhauriunt opes, labefactant domos, cogunt maritos in malos quæſtus, in dira ſcelera. Non refero turpiſſima adulteria, quibus nec punitur minus, nec peccatur magis quicquam, ea quanto dolore afficiant bonos conjuges, nemo ſatis unquam, meo judicio, enarrare poſſet, ſed magnum doloris argumentum præſtant, & graviſſimas cædes, & ingentia, quæ ſæpè propter corruptas uxores, bella exarſerunt. *Pal.* Hoc plus, quàm vellem, ſcio: nam arduum illud, quod ego vidi, Græcorum & Trojanorum bellum propter Helenæ raptum, in eam excrevit rabiem, quam nulla mundi regio ignoravit. *Cha.* Quæ toti mundo manifeſta ſunt, ea tantùm noſti Palinure, at ſi ſingula, quorum nihil me latet, intelligeres, adducereris in tantum ſtuporem, ut ſtupeſcens, etiam præ miſeratione conjugalem vitam lachrymares. *Pal.* Hui quid narras? *Cha.* Narro quæ quotidie video, & pertracto. *Pal.* Ergo connubia putas polluta & coinquinata? *Cha.* Minimè, id nunquam dixerim. *Pal.* Atqui multas memini me vidiſſe ea præditas honeſtate, ea religione ac vitæ integritate, ut divinum quiddam magis quàm humanum redolere viderentur. *Cha.* Et multas utique ejuſcemodi eſſe confiteor, ſed eas quidem, quæ optimis honeſtiſſimiſque ortæ parentibus, ebiberunt à primis annis ſobrios & caſtos mores: quæ ſanctis parentum ſuorum exemplis educatæ vitam inſtituerunt, peccare caſtigatæ, ſapienter ad manſuetudinem edoctæ, ad pietatem, ad fidem, ad divinum cultum, ad rectum compoſitumque regimen rei familiaris. Quæ ſe à thiaſis, ſaltibus, jocis: quæ ſe à ſpectaculis, ab immodeſtiore cultu, ab licentiore colloquio abdicarunt. Cæterùm quæ contra ſanctitatem, quæ malis inſtitutis, perverſiſque parentum exemplis imbutæ, molliter vixerint, aſſuefactæ deliciis, atque turpi ocio, quæ nihil niſi ſaltare, canere, fides pulſare didicerunt, quæ præterea oculis ſuis auxerunt matrum præſertim obſcœnitates & immunditias. Haſce qua fide & integritate eſſe putas erga maritos? Illabuntur ſiquidem tanquam venena tenellis mentibus parentum exempla, inde rarior etiam, quàm reris, eſt

hymenalis honestas: quò qui eas vel emendatis instituant moribus, vel sancto invitent exemplo, parentes simul rariores habeantur. Prodeunt postea in publicum quæque etiam procaciores, aperta fronte, directo gressu, quasi pudicitiam ipsæ consecrasse videantur. Et quæ secretum intra cubile probra gesserunt, cùm vestem induerint. illa contexisse atque occultasse existimant. Vosque ea, vanum vulgus, ita ut cernitis, vera ducentes esse arbitramini. At ego nihil quam quod res habet de eis judico, nuda enim hîc omnia atque aperta sunt. Non veste hîc teguntur maculæ, non pallio obnubuntur scelera, exertos omnes ac nudatos, rerumque omnium vacuos prorsus huc ingredi oportet. Quicquid in vita malè tractum maleque actum est, hîc fronte coram ipsa demum gestatur, dispoliatur, ostentatur. Quare non mirum tibi videatur, si quorumcunque nota habeo crimina, qui quorumcunque etiam nudas, ita ut prædixi, transveho umbras. Quàm proinde ingentem video earum turbam, quæ cum impudicitiam longè apertam ostendant suam, pudicissimæ tamen in vita habeantur. Quantas secum in maritos fraudes gerunt, quot simulationes, quot proditiones, quantam hyphocrisim, quot aliorum obscœnos amores, quot pollutiones, quot supposititios partus, quot mentitas enutritiones, quot alieni seminis susceptas messes. At, quod ridiculum magis est, lugent postea ignari mariti hasce sibi extinctas uxores. Laudant inter cœtus & prædicant, quasi pudicitiæ principes. Statuunt mausolea, plurimi quoque epigrammata condi, orationes scribi, & pronunciari curant in laudem ac memoriam castitatis fideique earum sempiternam. An hæc tristia & amara esse censes, Palinure? Et an comparationem ullam habere putas, cum his nautarum, quæ ea severitate & acrimonia recensuisti, ut cætera læta, fausta, deliciarumque plena (si tibi fides daretur) existimanda essent. *Pal.* Haud equidem tanta in civitatibus privatisque domibus, quanta modò enumerasti mala regnare credidissem. *Cha.* Ita proficit inexpertos sermonem aliquando inire cum his qui multarum rerum usum atque experientiam habent. *Pal.* Ita fit. *Cha.* Quid si animadvertas labores quos præferunt nautæ, corpori magis quàm animo infensos ire, concedes amplius etiam sententiam meam. Nam hujusmodi res duræ assiduo quodam usu & assuefactione mitiores fiunt, & quodammodo domantur, quas verò ego memoravi, cùm animum magis affligunt, non ita usus & assuefactio mitigare atque edomare potest. *Pal.* Consentio tibi jam, gaudeoque in eam lucem te illustrante perveniisse, ut intelligam tam magnam aliorum & majorem etiam, quàm nautarum miseriam. Sed illud non possum intelligere, quin principes saltem ac magni viri, non dicam, nautis, sed cæteris insuper quibuscunque mortalibus beatiores sint. *Cha.* Cur? *Pal.* Quoniam omnibus abundent atque affluant bonis. *Cha* Quibus? *Pal.* Honore, gloria, opibus, deliciis, amicis, potentatu, imperio. *Cha.* Hisce? *Pal.* Hisce & multò pluribus. *Cha.* Erras. *Pal.* Errorem hunc optassem in vita mihi. *Cha.* Deliras. *Pal.* Maluissem ita delirare, quàm tua cum sententia sapere.

pere. *Cha.* Quid, si nihil illis miserius? *Pal.* Quid, si nihil beatius? *Cha.* Haud unquam hoc mihi demonstrabis. *Pal.* Non tibi ii beati videntur, qui quicquid ad explendas voluptates optari potest, assequuntur? quibus convivandi, cubandi, ungendi, lavandi, ludendi, venandi, aucupandi, ad omnem nitorem atque satietatem semper facultas sit? Quibus quotquot velint concubitus fœminarum, quotquot velint arva, equi, canes: quibus tot sunt servi, tot exculta palatia, tot munitæ arces, oppida? Qui tantum possideant auri, gemmarum, vestium, suppellectilis? Quibus audiant omnes, adsurgant, inclinent? Quos populi vereantur, timeant, laudent, decantent? Qui leges dicant, mandent, exerceant, proscribant, puniant, extollant amicos, vindicent inimicos, trucident rebelles? *Cha.* Non est tam magna, ut existimas Palinure, eorum beatitudo. Non parit certè fastidium tanta bonorum continuatio, tantaque affluentia: neque sapit tantū, quæ non aliquando intermittitur voluptas. Præterea quomodo eos tu beatos judicare potes, qui tantis opibus atque deliciis suis nunquā fruuntur cum jucunditate, nunquam cum gaudio? Qui in tanta rerum copia nunquam exhilarent se, nunquam relevent animum, nunquam exultent? Qui tanta licet bonorum ubertate redundantes, tristitia tamen semper obducantur, sollicitudine premantur, anxietate torqueantur? Non tibi multò optabilior videtur privatorum conditio, quorum & vita securior, & voluptates etiam, si mentem intendes, majores sunt? Quos summa semper condit hilaritas, mulcet festivitas, explet alacritas? Quantam putas afferre delectationem communis, quæ cum uxoribus & filiis vita exigitur. Dum cubant tutè, vescuntur lætè, jocantur modestè? Quàm dulcem esse arbitraris amicorum inter se & æqualium parem vitam, domesticum usum, frequentem conventum? Quid eorum amore suavius, confabulatione gratius, curis melius atque commodius? Quantum credis lætitiæ & exultationis habeant eorum convivia, ludi, cantus, solationes? quantum dilatent animos & permulceant? quantum emanet mellis, cujus nec stillam principum aliquis degustavit? *Pal.* Haud intelligo Charon, hanc quam refers, regum tristitiam atque anxietatem, qui inter risus tantùm, blanditias, jocosque versentur, quibus semper psallatur, canatur, plaudatur: & quicquid ad transigendam hilarem vitam excogitari potest, exhibeatur. *Cha.* Etiam ut video judicas Palinure, quæ oculis tantum patent, quo errore decepti mortales, plurimùm seduci solent: sed quod certum afferre possunt judicium, exteriora corporis, quæ velamenta quædam magis sunt veritatis? Aut quid certi promittere & ostentare potest frons hominum, quæ plures quàm Proteus species mentiri, atque in plures mutare queat? Considerandæ sunt secretæ animi fibræ: perscrutandæ sunt interiores mentis latebræ: quas si pervidere ita ut frontem, posses, proh dolor quantam ibi malorum turbam: quantam formidinum atque strepitationum aciem introspiceres? quot angores, sollicitudines, suspiciones? quot pestilentes morbos & perturbationes?

quanta aperirentur ulcera, quot plagæ & cædes, quot insidiæ, quot enses, & telorum infinita genera, quæ nec somnos eorum quietos, nec cibos placidos, nec opulentiam dulcem, nec imperium jucundum, nec delicias jocosque lætos esse permittant. *Pal.* Nesciebam adhuc hæc eorum qui dominantur mala, sed cur illis contingant tanta, non capio. *Cha.* Contingunt tanta propter graves inimicitias acerbaque odia, quæ continuè cum finitimis civitatibus, cum subditis sibi populis, cum sibimetipsis etiam gerunt: quo fit ut ingravescentibus odiis, increscentibusque injuriis, quibus quotidie afficiunt quemque, necesse sit illos torqueri & affligi graviter, confidere nemini, suspicari omnia possunt, extimere muscas etiam (ut ajunt) volantes, gaudere & lætari nunquam, tristitia & mœrore detineri semper. *Pal.* Adducis me facilè, ut credam, suspectas eos habere finitimas civitates, cum quibus & infensa odia confiteor, propter continua, quæ exercentur bella, & dominandi libidinem, qua plurimum incenduntur. Cum suis verò quibus imperant populis, nihil accipere possum, nisi amatorem & dulcissimam pacem? Porrò si cum finitimis sint inimicitiæ: si oriantur bella, ac demum etiam augentur imperia, subducuntur oppida, profligantur acies, spoliantur & captivantur hostes, populationes magnæ fiunt, trophæis decoratur patria, victoriis celebratur, triumphis extollitur. Ob quæ & principum gloria, & urbium ornatus, & inimicorum timor, & populorum inter se lætitia, atque erga principes fides & amor crescit. *Cha.* At tantùm narras quæ prospera sunt & læta, ac quæ frequentibus accidunt adversa & tristia prætermittis, quasi semper eos putes debellare hostes, potiri victoria, triumphis exultare, nunquam verò vinci, prosterni, agros suos populari, bona sua diripi, & è suis se oppidis dejici, sed majora hæc prætereamus, de minoribus tantùm dicatur. Quippe si conferas quas strages suorum & cædes sustinent, comperies longè majore damno quàm lucro partas eorum victorias constare, discussaque ratione deceſſisse plus illis quàm accessisse. His adjicias ut populorum etiam suorum odia, nedum finitimorum intelligas, quòd ad inferenda bella, & persequendos hostes opus illis est ingenti & munito exercitu, multo navigio, longa armorum & machinarum præparatione, quæ quum magno & inæstimabili constent sumptu, nec proprii suppeditent reditus, necesse est novis vectigalibus vexare populos, novas inducere præstationes, novas angarias, augere tributa, multiplicare onera, exhaurire æs omnium, eradi marsupia, imò viscera pauperum, parvos atque magnos diripere, spoliare, conculcare. Inde fit, ut quum invisos manifestè se cunctis intelligant, suspectum tum sibi incipiant habere quemque: nullius fidei, nullius amicitiæ credere, conjectari omnia in malam partem. Habet enim hoc in se pessimum malefactorum conscientia, ut quos injuria affecit, nunquam revocari in amicitiam, nunquam mitigari & ad veniam moveri posse putet: proinde magis insurgitur, graviores itur in injurias, hunc proscribunt, illum carcere includunt,

dunt, quorundam patrimonia publicant, alios jugulari aut ſtrangulari jubent, voluntate pro ratione utuntur: eorum quoque quos tantis læſerunt malis cognatos, affines, amicos, ſocios, ſervos, quaſi fidei ſuæ diffidentes perſequuntur. Tum cæteri qui chariores etiam videbantur, exempla aliorum proponunt ſibi, acuuntque ipſi non minùs odia. Nam non minùs rebus ſuis ac ſaluti ſuæ timent. Ita pedetentim civitas omnis indignatur, obmurmurat, rapitur ira, odiis incenditur, coquit novas cogitationes, nova concilia molitur. Mox eò deveniunt, ut hæc intelligentes videant, quantæ ruinæ quantoque præcipitio ſubjaceant, quàm tenuiſſimo quaſi quodam filo pendeant imperia ſua. Tunc cernas eos pallere, triſtari, conſumi, expavere omnia, torqueri ſcelerum ſuorum conſcientia, quæ prima eſt pœnarum omnium, timere hoſtium inſidias, civium conſpirationes, domeſticorum proditiones, oppreſſorum vindictas. Tunc ſecurum nihil exiſtimare, niſi quòd via ac ferro teneantur. Propterea non credunt ſe tutò cuiquam, non miniſtris, non neceſſariis, non germanis, quorum majorum etiam quàm aliorum authoritatem magis formidant, arcent ſe ab aſpectu & præſentia omnium, cingunt ſe foſſis & aggeribus, claudunt ſe arcibus, quaſi ad perpetuos damnati carceres, cuſtodibus etiam tanquam ad expeditionem belli paratis ut obſidere eos putes, circumvallantur. Nihil illis dulce, nihil apertum, nihil jucundum: dormiunt cum magna inquietudine, cum majore etiam vigilant. Terret illos conventus hominum, angit ſolitudo, timent colloquia, timent ſalutationes, timent dona, ſuſpecti illis aditus, ſuſpectæ ſellæ ſuſpecti cibus & potus: qui nec etiam niſi præguſtati ſumuntur, ſuſpecti pellicum & item uxorum thori. Quibus mirum eſt, cur ſine cujuſquam præguſtatione congrediantur: ipſos verò, quorum ſe cuſtodiæ commiſerunt non minùs extimeſcunt, quibus quum carere nequeant ob tutelam ſuam, eo magis augetur eorum timor & miſeria, quo armatos pro firmiore illos præſidio eſſe neceſſe ſit. Quare alienigenas & barbaros homines, atque abjectiſſimos quoſque ſibi deligunt, eoſque frequentiùs comitantur, dejiciunt ſæpius ac exterminant, quò ſaluti ſuæ (& ſi non alia, at ſaltem hac via) conſulere poſſint. Quid fœdius & ignavius dici queat, quàm hominibus immanibus, flagitioſis ſe committere: ſuos verò, prudentes, ſobrios, juſtos ſpernere atque devitare. Quanta iſta tyrannorum felicitas, quos continuus & ingens ſemper angore afficit metus, quo non modò animi graviter excruciantur, ſed cuncta inſuper dulcia mundi dona fugantur & diſſipantur. Quantæ iſtæ eorum deliciæ, quanta gaudia: qui tranquillitatem nunquam & pacem ſibi, ne dicam populis ſuis, aut hoſtibus conceſſerunt, expertes omnino tam ſanctiſſimi atque omnium dulciſſimi boni. Quænam ubertas iſta bonorum, quæ diſtracti aliunde, neque ſciant, neque viſant, neque pertractent, neque guſtent unquam. Quanta iſta imperii bona? quæ quum ipſi videre & attrectare non poſſunt, committant neceſſe eſt aliorum curæ & gubernationi, ignari rerum ſuarum, neſcii omnium fermè, quæ ſub

se geruntur, fraudati quotidie & decepti, ab his præsertim, quos præ cæteris auxerunt: quibus tamen quum se credant, quot innocentium criminationes, quot facinorosorum falsas commendationes audiunt, quoties eorum fidem sequuti, bonos pro malis, malos pro bonis ducunt, atque hos beneficiis, illos pœnis afficiunt? Quodque gravius est, quoties ipsis etiam videntibus, hi quos tantum extulerunt, pro sententia sua in foro quosque lædunt, concutiunt, opprimunt, atque dilaniant. Quid mirum, si exardescunt postea populorum odia, si labefactatur postea eorum status atque desolatur? quanta ista, quamque optanda imperia, cum quibus & servitutem pessimam degant, subjecti tantis perturbationibus, tantis insidiis, subjecti ipsis etiam, quos sibi subjecerunt: constricti quasi quibusdam regni compedibus: clausi intra arces, quasi magni alicujus criminis rei: coarctati instar ferarum, exclusi ab omni, quæ foris capitur recreatione, privati libertate, quod est tam dulce & omnibus optabile bonum, non hominibus modò, sed cæteris insuper quibuscunque animantibus: cujus privatione, quid est quod tristius aut infelicius contingere possit? *Pal.* Non credis Charon bonos aliquos mitisque & moderatæ naturæ Tyrannos esse? *Cha.* Imò multos credo, sed tanta est dominandi libido, tantus ardor, tanta nescio quæ pestis ingenita, ut quos semel invaserit, sint summa quanvis bonitate præstantes, adeò illiciat eos, illicienque depravet, ut vita potiùs quàm imperio, quod jam occupaverunt, carere possint, vel ad conservandum, vel ad amplificandum contendunt unguibus dentibusque: ac propterea nemo est tam bonus tyrannus, cui conservationis, amplificationisque suæ gratia multis non magnas inferre injurias, atque ob eas illatas non plurimum timere, plurimas ut pati anxietates contingat. *Pal.* Miror cur tantis in malis, quæ planè ita, ut narrasti, vera esse puto, appetant tantopere mortales imperium, nisi id fortasse faciunt cupidine honoris & gloriæ. Quid nimirum tam præstans atque excellens bonum, tolerabiliores reddit tantas quas modò exposuisti miserias. Dulce quippe est mandare aliis, præferri omnibus, eminere, præcellere, venerari, timeri, suppliciter exorari, assurgi sibi, via decedi, inclinari cervicem, flecti genua, audire laudes suas, & rerum bene gestarum decantationes. Quæ quum & divina numina plurimum capiant, facilè intelligi potest, quantum & his quoque mortalium mentes capiantur. *Cha.* Quæ tantum capere potest Tyrannos ullius honoris aut gloriæ exhibitio, qui se certò invisos omnibus esse sciunt. A quibus si laudentur, si audiantur, si sibi assurgatur atque incurvetur, intelligunt palàm vel assentationis, vel timoris caussa id fieri. Quare non est ita dulcis, ut putas, hujusmodi honoris & gloriæ exterio magis quàm exhibitio. At verò dulcior is est, qui in privatos homines ab amicis & benevolis honor exhibetur, propter aliquod eorum egregium facinus, aut excellentem virtutem. Vera ista gloria, verus iste honor, ac dignus quidem, quo & divina numina capiantur. *Pal.* Nullam ergo video caussam, cur tantopere imperia desi-

de-

derentur, desiderataque conserventur: nisi quòd habendi cupido, qua tantum trahitur humanum genus, in his maximè expletur. Quò enim quisque plus auri, agrorum, ædificiorum, oppidorum, acquirere possit, nullo parcit labori, quantumvis magno & intolerabili. Neque ullus tam amarus labor, quin propter quæstum & majorem rerum cumulationem dulcescat. Ita quum tyranni super omnes plus possideant, super omnes & beatiores videntur, licet cætera eis tristia sint atque peracerba. *Cha.* Neque istud quidem affert ullam beatitudinem, nam in primis non efficit divitem major abundantia, sed minor cupiditas. Qui enim parvo contentus est, id tantùm cupit, quod necessitati vitæ sufficiat: Is abundè est locuples, propter honestum: quod facilius implere potest desiderium, quod quum & impleverit, liberatus est ab omni, qua alii rapiuntur, habendi anxietate. Qui verò, quantum libet, dives plura concupiscit, pluribus indiget, quia perseverante acquirendi insatietate efficitur minus voti compos. Quo enim magis crescit multarum rerum possessio, magis etiam cupiditas, neque finem unquam habet vorago illa cupiditatis. Deinde non est judicandus quisque, vel locuples multitudine, vel pauper paucitate divitiarum: sed vel rerum magis implemento vel necessitate. Nam si multitudinem excedunt sumptus, quomodo potest is credi dives, qui minùs habet, quàm necesse esset: quare quum necessitatem sæpius magnam patiantur, qui tantam imperii molem administrant, indigentiores etiam putandi sunt privatis hominibus: quibus licèt tenues sint opes, at necessitatibus saltem suis vel pares, vel superiores. Taceamus graves, quas quotidie expiationes vel rapinas perferunt à quæstoribus suis, & ab his maximè, quorum fidei magis credunt: qui, quo majora etiam nacti sunt imperia, eo majora utique furta, majoremque proinde rerum suarum diminutionem patiuntur, à quibus privatos saltem homines liberos esse constat. Qui & diligentius patrimonia sua ipsi per se curare, & attentius omnia intueri possunt. Dicamus verò curas & labores, quos in administrandis tantis opibus, gubernandoque tanto potentatu tolerare eos oportet, quorum fortiores quàm Herculis humeros necesse est ad sustentandam tantam molem: plures etiam quàm Argi oculos ad tantam rerum varietatem, pervidendam atque distribuendam, plura quoque quàm Iani aut Vertumni capita, ad intelligenda examinandaque tot ac tanta, cùm hostium tum populorum suorum, quæ illis negotia deferuntur. Quæ tanti animi vis, quæ non debilitetur? quæ tanta soliditas, quæ non concutiatur? quæ tanta promptitudo, quæ non remittatur? Cujus est tanta valetudo, tantum robur, qui se tam vasto curarum ponderi parum audeat polliceri? Cujus est adeò æquabilis & moderatus animus, adeò perseverans? quin tam multis tamque continuis laboribus non defatigari, non quassari, nunquam quoque confringi possit? Omittamus mortales: de nobis tantùm, qui hæc ultima loca colimus, loquamur. Verùm putas, Palinure, beatiorem esse me, qui pauper-

rimus ſum omnium, qui nihil præter hanc, quam cernis, puſillam lintrem poſſideo: vel Plutonem tam lati, tamque immenſi regni tyrannum: intelligo, etſi taceas, quale de hoc iſis judicium prolaturus, crede mihi, minimè meum cum ſuo ſtatu commutarem. *Pal.* Quare? *Cha.* Quia lætus ago, & ſumma cum quiete. Non ullius rei ullam gero, niſi transſvehendi haſce huc deſcendentes animas, & conſervandi incolumem hunc faſelum meum, ſolicitudinem. In qua dicam tibi quicquid eſt, quod me gravet. Quum enim propter vetuſtatem fatiſcat aliquando rimis, curare me oportet, ut reſtituatur integritati ſuæ. Quare eum conſuo ſæpius, & obſtruo, ſi quid rimarum eſt: hæc omnis mea cura eſt, hic omnis labor. At Pluto, cum tantis divitiis ſuis, ac regno tanto nunquam lætatur, nunquam quieſcit, tot curis carpitur, quot repletur hic umbris locus, implicatum ſemper habet ubique animum: hinc fertur, illinc rapitur, omnibus intentus locis, omnibus occupatus miniſtris, huic mandat, illum terret, alios acciri jubet, metum illi omnia incutiunt: nunc terræ hiatus, nunc motus formidat. Sæpe illum trepidare cogit lampas Phœbi, ne ulla ex parte irradiet regno ſuo. Sæpe & fulmen magni fratris, ne penetret averna atque labefactet: quoties vidi ego illum, dum rebus ſuis timet, injectum ſummo curru peragrare omnem hanc regionem, luſtrare ſines, ſcrutari omnia diligenter, aſcendere etiam in ſuperum orbem, circuire terras, perveſtigare quodcunque periculum perferre poſſet, nihil omnino incauti & inexplorati relinquere: quæ cum multis in locis, at maximè ea ſolet efficere in terris Siciliæ, quæ magis etiam eum terrent, propter magnas reluctationes Typhœi gigantis, quibus totam conquaſſat illam patriam. Nam poſtquam ipſe auſus fuit bella inferre cœlo, injecêre ſuperi ejus corpori Trinacriam, ſub qua ab omnibus undique montibus preſſus & gravatus, conatur ſæpe ſe attollere, impoſitaque ſibi rejicere. Proindeque magnos concitat motus, ac tantos quidem, ut hæc loca noſtra concutiat graviter, & tremefaciat. Cogita nunc quam læta & optanda ſit ſors hujus inferni tyranni, cujus tot dividitur animus curis, tot propellitur tumultuationibus, quem tot oporteat præcavere pericula, tot diſpenſare miniſteria, omnia percenſere, omnia corrigere, omnia vel ipſe gubernare, vel aliis gubernanda committere. Attende rogo, & vel ex hoc uno colligo ejus felicitatem. Nam ſi me deficere contingeret, huic naviculario miniſterio, quod ita neceſſarium eſt, ut vides, neceſſe eſſet eum vices meas ſubire: ne alioquin deficiente portitore, regno ſuo malè ſuccederet. *Pal.* Hoc profectò non modò verum eſſe video, ſed manibus etiam ipſis (ut ajunt) tango. Nam ea nocte, quâ aliàs ſomno gravatus è puppi in mare exciſſus fui, id continuo ſenſit Æneas meus, qui errantem ſine magiſtro navem intelligens, gubernavit eam tota ipſa nocte, non indignatus, quòd quæ ſceptrum geſtare ſolebant, remum etiam manus attrectarent. *Cha.* De magno ejus germano nihil loquor: non me latet, quantos & ille labores ac curas ſuſtinet: ſed id præcipuè ſcio;

quum

quum temeritate Phaëtontis totus penè orbis conflagraſſet: quantum tunc regno ſuo timuit, quantum tota cœli mœnia circuit, & nè quid labefactatum viribus ignis corrueret, exploravit. Prætereo tertium fratrem, moderatorem undarum, cujus plurimæ etiam ac maximæ curæ non facilè explicari poſſent, ſed præſertim quæ ſub illa quoque Phaëtontea conflagratione ad ſummum penè uſque exitium cum toto regno ſuo eum affecerunt. *Pal.* De hoc poſſum, quod oculis meis vidi, afferre teſtimonium: vidi equidem tempore illius, quem ſuprà retuli, horrendæ apud Siciliam tempeſtatis commotum graviter Neptunum, & ex alto proſpicientem vocaſſe ad ſe Eurum & Zephyrum, increpatis acriter eis pro tanta ſuſcitata tempeſtate, placaſſe ocyus omnia atque tranquilla reddidiſſe. Quod argumentum præſtat mihi evidens, plurimarum, ut inquis, ac maximarum, quòd omnia in latiſſimo imperio ſuo paria ſint, curarum ſuarum. *Cha.* Dic oro Palinure, putas-ne jam beatam eſſe tyrannorum vitam? *Pal.* Minimè. *Cha.* Optares-ne vivens eorum ſortem? *Pal.* Vt quid optarem, in quo nihil omnino optandum eſſe manifeſtè intelligo? *Cha.* Ergo certo eos arbitraris miſeros? *Pal.* Non miſeros modò, ſed omnium etiam miſerrimos. *Cha.* Mirum quòd modò eos tanta frui beatitudine prædicabas. *Pal.* Quid mirum, ſi cæcus laudet tenebras, quas poſtea luci reſtitutus damnet? *Cha.* Vis ut & alia eorum mala tibi referam? *Pal.* Reſtant item alia? *Cha.* Et alia & graviora. *Pal.* Quid audio graviora? haud unquam iſtud credam, poſſe his, quæ modò dixiſti, gravius aliquid addi. *Cha.* Credes, quum audieris. *Pal.* Dic ergo. *Cha.* Vides ut appropinquamus jam ripæ, non poſſum longiora tecum jam facere verba. *Pal.* Rogo te mi Charon, ne fallas avidiſſimam expectationem meam. *Cha.* An cæterarum umbrarum quas in littore reliqui avidiſſimam etiam expectationem vis ut fallam? *Pal.* Non diu moraberis, perge ô mi Charon. *Cha.* Imò diutius, quàm ſoleo, demoratus ſum: ſed lentus etiam navigavi propter te, cujus fabulatione delectabar. *Pal.* Age ergo, ut facis, lentiorem protrahe navigationem, ut quæ reliqua ſunt dicenda, proſequi poſſis. *Cha.* Ea tandem tanta eſt tibi audiendi cupiditas? *Pal.* Tanta. *Cha.* Morem tibi geram: qua in re illud te ſcire velim, quod plurimum miſeram reddit mortalium vitam, inſtabilitas ſcilicet, & ruina rerum. Nam certum nihil & permanens in vita quiſque ſibi polliceri queat. Quomodo is beatus cenſebitur, cujus ſummam quantumvis & plenam beatitudinem minima omnis diſturbatio violare & auferre poteſt? Sanè quum omnia apud mortales infirma atque mutabilia ſint: nulla tamen infirmior ſors eſt, atque mutabilior quàm tyrannorum, quorum etiam quum major ſit exaltatio, & ſublimata magis ſtatus altitudo, magis eſt proinde (quum mutari eos contingit) caſus & ruina. Inde tantæ tyrannorum proditiones, everſiones, trucidationes, ut nemo eorum fere unquam evaſerit, qui non vel regno depulſus, vel veneno necatus, vel cruenta aliqua & peſſima morte cæſus

vel

vel peremptus sit. Quis talem eorum vitam optabit qui pro modici temporis felicitate (si tamen illa felicitas appellanda sit) tam tristi postea, tamque amaro fine consumatur? Horret animus dicere, nam ne credas iis tantùm mortales subjectos malis esse, sensimus & horum magnam partem aliquando nos inferi, licet tam valida nobis & munita sit civitas tam firma & præpotens, atque omnibus undique præsidiis circunsepta. Non possum sine dolore meminisse illius diei, qua Hercules heros ille fortissimus hæc regna penetravit, perfregit fores, invasit regem, exterruit reginam, quam & antè socii ejus rapere adorti erant, abstraxit Cerberum, vinctumque eum catena, tum magna vi in orbem duxit, concussit loca omnia, trepidare omnes umbras atque ipsos judices fecit: me quoque non modicum læsit, quem erepta cymba conto hoc meo percussit, impulsumque graviter in mediam paludem exturbavit: timui equidem tunc desolatum ira baratrum totum. Credidi tunc supremum Plutoni finem adveniisse regni sui: neque minùs illum cum conjuge in prædam duci ad superos, quàm tartareum canem: sed paulo humaniùs cum eo actum est, quàm opinabar. Nam tandem sibi ac regno suo bene consultum est, neque tamen ita consultum est, quin tricipiti custode suo, qui tam perneccessarius erat, spoliaretur. Quòd si opinionē meam, quæ communis erat, fata coæquassent: tunc cernere fuisset, utrum beatior vel meus vel Plutonis, tanti regis status esset. Ego quidem nihil ambigo, privatus fuissem hac navicula: hoc enim habeo tantùm, quod adimi mihi possit, privatus etiam fuissem rege meo: sed quotquot alios voluissem reges, proculdubio invenissem, qui ministerio meo indigentes, servitium meum perlibenter sibi delegissent: & fortasse hoc lucri fecissem, quòd pro vetusta & attrita, qualem hanc intueris, novam mihi & magis solidam lembum acquisissem. At Pluto quantas opes, quantos honores, quantum regnum amisisset? quantam in egestatem, quantam in calamitatem decidisset? Qui neque par aliud regnum, uti parem ego, vel meliorem navim: neque parem alium famulum, uti parem ego, vel meliorem dominum inveniisset. Excedo jam modum dicendi: sed si tempus sineret, narrarem & quibus olim curis vexatus, quantoque timore percussus propter bella Gigantum fuit summus Olympi rector. Cujus narratio majorem etiam augeret eorum, quæ supra dixi, malorum confirmationem. *Pal.* Haud opus est exemplis mihi. Nam nemo mortalium fuit, qui majora quàm ego unquam viderit eorum malorum exempla. Quid enim extitit his temporibus Trojano rege majus, quid opibus suis cumulatius? Quid operibus munitius & pulchrius, & quid demum exitu tantorum bonorum tristius, quid crudelius, quid flebilius? Vidit infelix pater tam arduum & longum bellum, tot cruentas mortes natorum suorum. Vidit eversam funditus & incensam urbem. Vidit latrantem conjugem, captivatas nurus & filias, populationem tantarum divitiarum: ipse quoque, quod ultimum restabat illi senectutis suæ solatium, Pyrrhi ense confossus, & crudelissima morte consumptus est. *Cha.* Quis meliùs me

hæc

hæc novit, qui cunctos hac scapha transvexi. A quibus & omnem calamitatem suam certatim perdidici. Notus est abundè mihi Priamus, cujus cognito acerbo casu, non potui non dolere. Notus est Troilus, noti Hector & Deiphobus, nota est cætera tot filiorum ac nepotum turba: noti innumerabiles, qui illo bello perierunt, Trojani pariter & Graii duces. Nota est infinita, quæ tunc occidit, populorum manus. Nullo memini tempore longiorem interfectorum multitudinem huc descendisse, quàm illo, quo ita lassatus fui, ut præ multitudine omnibus transvehendis minimè hæc cymba sufficeret planè. Quid opus est tibi monitore, ad aperiendas eorum miserias, quas tu subjectas oculis tuis habuisti? Quòd si pro angustia temporis liceret (jam enim video propiùs nos applicare ripæ) narrarem & millia aliorum tyrannorum, ex quibus crescceret etiam magis tibi opinio eorum calamitatis. Nam illud possum, quod certo scio, tibi verum confirmare, nullum ferè me vidisse unquam tyrannorum huc descendentium (descendunt porro omnes) qui non vel alicujus veneni infectionem, vel magnas ulcerum cicatrices, & sanguinolentæ alicujus mortis horrida signa præ se ferret. Ita mirum est videre tot ac tantos necatos, confossos, cruentatos, trucidatos. *Pal.* Quis nunc se tantis in malis tyrannum unquam esse optabit? quis imperia assequi quæret, quæ jam certiùs certo cognosco, magis fugienda etiam, quàm Medusæum caput. *Cha.* Audisti quibus apud superos tyranni malis torquentur: sed si intelligeres quæ hîc apud inferos graviora etiam illis parantur, perhorresceres & longè magis eorum sortem. *Pal.* Ergo & alia hîc tyrannis parantur. *Cha.* Credis Palinure, scelera quæ patrant mortales hîc aliquando impunita esse? *Pal.* Hoc modò animadvertebam. *Cha.* Animadvertendum est igitur tibi quodcunque in vita peccatur, pari demum post mortem & respondente peccatis pœna puniri. Nam ut capias quod dico: si tu Palinure, artem tuam navicularium vivens malè exercueris: si in dominum tuum mali quicquam vel cogitaveris vel commiseris: si inaudiens dicto suo extiteris, invenies hîc tibi præparatas his quæ deliqueris, similes pœnas. *Pal.* Nihil profectò Charon, scio, quod malè egerim vel in dominum meum peccaverim, nisi somnolentam illam dormitationem meam, qua negligentiùs certè, quàm debeam, me gessi. Nam magno in periculo navim simul & dominum, quem vehebat, meum reliqui, nisi vigilantior ipse & cautior meliùs sibi consuluisset: sed pœnarum satis tum ob hoc crassum peccatum meum etiam in vita recepi. *Cha.* Recipies etiam in morte. Ibis enim quum è navi te dimisero, ad severos judices nostros, qui examinant & censent delicta omnium. Ducent quoque te in examinationem, scrutabunturque crimina tua. Videor verò videre, quali te judicabunt pœnæ subjiciendum. *Pal.* Quali? *Cha.* Parem peccato tuo tibi pœnam statuent. Nam quum somno peccaveris, æterno etiam te somno damnabunt. *Pal.* Dormiam ergo in æternum? *Cha.* Ita puto: nisi gravius sit aliud peccatum tibi.

Pal.

Pal. Sic mites habeam judices, ut non sit gravius aliud mihi. *Cha.* Nullam ergo nisi somni pœnam patieris. *Pal.* Non hæc gravis pœna mihi videtur. *Cha.* Neque asinis etiam & bobus, at magnis & excellenti aliqua virtute præditis viris gravissima existimatur. *Pal.* Quas verò, dic, pœnas perferent tyranni? *Cha.* Audis tot clamantes & lamentantes voces, tot horrificos planctus, tantum stridorem ferri, tot tractus catenarum? *Pal.* Delectabat me adeò sermocinatio tua, ut his minimè animum intenderem: sed quid audio tam triste atque horrendum, quod præ horrore pœnæ aures meæ sustinere non possunt? *Cha.* Sunt hæc quæ audis, tormenta tyrannorum. Nam quum illi in vita carcere quenquam incluserint, spoliaverint, flagellaverint, trucidaverint, in summum luctum, in summam egestatem & calamitatem deduxerint, damnati sunt etiam ab incorruptis judicibus, ad perferendas pares pœnas. Ideo teterrimis quoque carceribus inclusi, spoliati, flagellati, rotati, cæsi membratim, ac mille atrocissimis mortibus cruentati, tantos edunt, quantos audis, gemitus, tantum luctum, tot ac tantos reboatus, clamores atque ejulatus. *Pal.* Dic etiam mihi Charon, an his pœnis plectuntur, qui magni atque primarii tyrannis assistunt? *Cha.* Prorsus iisdem. Nam suasu & consilio eorum maximè committunt tyranni scelera sua. *Pal.* An & in vita illi beati? *Cha.* Non secus ac tyranni, quibus assistunt, nam iisdem quoque malis subjecti sunt, eadem enim sunt in eos populorum odia, majora etiam inter se, eædem curæ, eadem pericula: & quod miserabilius est, dejiciuntur sæpe à tyrannis suis, & vel carcere vel morte aliquando pessima afficiuntur. *Pal.* Tanta est ergo, tamque generalis omnium calamitas. Vllam verò prorsus esse putas hominum sortem, quæ beata duci possit? *Cha.* Imò beatos aliquos non nego fuisse mortales, sed perraros tamen. *Pal.* Quos perraros? *Cha.* Qui amore virtutis & literarum contempserunt cætera mundi bona. Quin se innocuos, puros, castos, integros, incorruptos conservantes, extulerunt animum altiùs ad gustandam divinam excellentiam, humana quasi sordida & abjecta relinquentes. Nam virtus per se tam dulcis, tamque jucunda res est, ut incredibiles amatoribus suis afferat voluptates. Tam nobilis & præstans est ejus possessio, ut summa quadam ubertate ditet possessores suos. Quam qui verè est assequutus, nihil præter literarum studia dulce, nihil præter Dei cognitionem habet amabile. Quæ tantum prædulcia sibi bona stabilia perpetua, incorrupta præeligit, custodit, amplectitur. Reliqua verò mundi supremo tandem gustu amara, infirma, momentanea, corruptibiliora fuco, mendaciora hilo, inaniora hilla, jejuniora papis volantibus, fugit, comtemnit, abjicit, conculcat. Contentusque seipso, ac honestissimis suavissimisque studiis suis totum nihil mundum ducit, ruentem etiam non formidat. In his recreatur, refocillatur, lætam & jucundam agit vitam, ridet tantas hominum, tamque stultas, & ultrò sibi quæsitas anxietates, tot ineptias, tot cassos labores, tot inanes cu-

curas: nemini nocet, nemini moleſtus eſt. Laudant eum omnes, prædicant, admirantur, benevolentia complectuntur, favore proſequuntur: quàm verè hic beatus eſt, qui conſcientiæ ſuæ innocentia & integritate fruitur? Quod primum eſt & dulcius omnibus, bonus ſecuruſque ſui, nullo timore angitur, nulla anguſtia torquetur, non timet largas (quibus caret, quaſque nihili facit) divitias ſibi à potentioribus eripi. Non timet à quocunque ſe lædi, qui nec quenquam ſe læſiſſe certò intelligat: quàm verè hic felix eſt, qui tot tantiſque ſe motus curis & periculis, tantarum vacuus perturbationum, ſibi ſemper aliiſque jucundus, lætetur ſemper, & omnibus quotquot ſunt mundi honeſtis, & his etiam, quæ cœlibum communes ſunt, perfruatur voluptatibus: qui humanioribus ſanctioribuſque deditus ſtudiis, contemnat omnia, contemnenſque omnia poſſideat. Nam is poſſidere omnia videtur, non qui omnibus abundet, ſed cui nihil deficiat. Porrò illi nihil deficit, qui nihil concupiſcit. Concupiſcens autem nihil, contemnit omnia, contemnenſque ita id aſſequitur, quod deſiderat. Deſiderio verò ſuo frui, ea demum vera & ſola beatitudo, beatorumque omnium plenitudo eſt. *Pal.* Hi ergo quum nihil mali egerint, pœnarum & nihil patiuntur. *Cha.* Nihil prorſus: imò propter tranſactam bene vitam, meritum magnum aſſequuntur. *Pal.* Quod? *Cha.* Vel cœli fiunt incolæ, communicantque æternùm illis cœleſtibus bonis. Vel ſi huc deſcendunt, mittuntur in Elyſium: qui locus eſt quietis ac delitiarum, ubi ſedes fortunatæ, campi aperti, læti, omnium omnino pœnarum expertes. *Pal.* O ſi mihi ad mortales redire aliquando contingeret, inclamarem quàm magna poſſem voce, admonerem pro ſuo quemque officio & dignitate, accuſarem tantam laborum, fruſtrationem, tantam curarum vanitatem, tot corruptas opiniones perverſaque judicia, ſed quàm maximè increparem, qui vel magiſtratu quopiam magno, vel imperio cæteros antecedunt, oſtenderem tanta, quæ antea ignorabam: ſed te docente nunc intelligo, mala eorum graviſſima, dictu horribilia: revocarem omnes à vitiis, ab inferendis injuriis: ad meliorem victum, à ſuperflua agendarum rerum cura: incenderem deſiderio virtutis, laudarem innocentiam, prædicarem frugalitatem, exhortarer cunctos ad bene, graviter, caſtigateque vivendum, ad ſe cognoſcendum, ad contemnendum tot caduca, & ſomni cujuſdam vel umbræ magis ſimilia mundi bona, invitarem ad honeſtas artes, ad ingenuas exercitationes, ad ſtudia literarum, ad ſpem ac contemplationem divinæ bonitatis. *Cha.* Et rectè ſanè: ſed vides & ripam attigiſſe, egredere jam. *Pal.* Et jam egreſſus ſum. Ad judices eo, placidam opto tibi ſemper navigationem: ſalve ô Charon, & vale. *Cha.* Et ego ad reliquas umbras redeo. Placidos opto tibi ſemper judices: ſalve ô Palinure, & vale.

VIR-

VIRTVS DEA.

Interlocutores, VIRTVS. MERCVRIVS.

Mercurius.

VIrtus Dea per epiſtolas oravit modò, ut ad ſe irem. Eo ut perconter quidnam me velit, illico ad Iovem redibo. *Vir.* Salve Mercuri: ago tibi gratias, quandoquidem tua in me pietas atque benignitas efficit, ut non penitus deſpecta ab omni cœtu Deorum ſim. *Mer.* Expecto quid narres: tu modò perbreves narrationes facito: nam edixit ut confeſtim ad ſe redirem Iupiter. *Vir.* Etiam-ne tecum nobis non licebit noſtras ærumnas exponere? Quos igitur habebo ultores injuriarum, ſi non modò apud ipſum maximum Iovem, verùm & apud te quem ſemper in fratris locum habui, colui, obſervavi, condolendi facultas negatur? O me miſeram, ad quos confugiam? Vnde auxilium petam? Me quidem, cùm ita deſpiciar, malo eſſe truncum aliquem, quàm deam. *Mer.* Tandem effare, dum præbeo operam. *Vir.* Viden, quàm ſim nuda & fœda? Hoc ita ut ſim, efficit fortunæ deæ impietas atque injuria. Aderam ſanè ornata apud Elyſios campos inter veteres illos amicos: Platonem ſcilicet, Socratem, Demoſthenem, Ciceronem, Archimedem, Polycratem, Praxitelem, & ejuſmodi viros doctos, qui me, dum vitam agebant, piiſſimè atque religioſiſſimè coluêre. Interea loci cùm jam non pauci ſalutatum ad nos advolaſſent, è veſtigio fortuna dea inſolens, audax, temulenta, procax, maxima armatorum turba conſepta atque ſtipata, properans ad nos, jactabunda. En, inquit, plebeja, tu-ne majoribus diis adventantibus non ultrò cedis? dolui injuriam nobis immeritis eo pacto fieri. Ac nonnihil ira concitata, inquam, neque tu maxima Dea his verbis me plebeiam efficies, neque ſi majoribus cedendum eſt, tibi turpiter cedendum cenſeo. Illa verò illico in convitium ſeſe effert adverſum me. Prætereo hîc quas contumelias in me primùm dum hæc inter nos geruntur, effuderit: idcirco Plato philoſophus cœpit contra nonnulla de deorum officiis diſputare: Illa excandeſcens, apagite hinc verboſi, inquit, Non enim decet ſervos deorum cauſſam ſuſcipere; cœperat & Cicero orator plura velle ſuadere, at ex turba armatorum erupit, Mercuri, Antonius præpotens latera illa ſua digladiatoria oſtendens, graviſſimumque pugnum in os Ciceronis injecit: hinc cæteri mei amici perculſi metu, fuga ſibi propere conſuluere, neque enim Polycletes poplites periculo, aut Phidias ſcalpro, aut Archimedes horoſcopo, aut cæteri inermes adverſus audaciſſimos armatos eoſque prædis atque homicidiis ſuetos bello ad ſeſe tuendos valebant, ergo me infeliciſſimam ab ipſis diis omnibus qui tum aderant atque hominibus de-

deſertam, pugnis ac calcibus totam confregêre, veſtes meas diripuere, in lutum proſtratam reliquere, demum abire ovantes. Ego verò ita confecta, cum primùm licuit conſcendi huc, ut I. O. M. his de rebus facerem certiorem, jam quidem mihi ut intromittat expectanti menſis elapſus eſt, dumque id ut impetrem, omnes deos exeuntes atque redeuntes precor, novas ſemper aliquas excuſationes audio. Aut enim deos ajunt vacare, ut in tempore cucurbitæ floreſcant. Aut curare ut papilionibus alæ perpulchræ pictæ adſint. Quid? igitur-ne verò aliquid ſemper habebunt negocii, quo nos excluſas teneant ac flocci pendant? Tum etiam & villicus ſuſcepit curam dudum, ne cucurbitæ ſiti pereant. Nos tamen neque diis neque hominibus cordi ſumus. Has ob res te iterum atque iterum precor, obteſtorque Mercuri, qui ſemper apud deos ipſos interpres extitiſti, & ut cauſſam hanc meam juſtiſſimam atque piiſſimam ſuſcipias. Ad te confugio, te ſupplex oro, in te omnis mea ſita eſt ſpes atque expectatio. Da quæſo, operam, ne dum à vobis excludor, ipſis quoque mortalibus ſim ludibrio. Nam erit quidem dedecus deorum ordini, ubi homunculi me tametſi infirmam deam flocci pendant. *Mer.* Audivi: doleo verùm pro vetere noſtra amicitia unum admoneo, duram nimis atque difficilem cauſſam te adverſus fortunam ſuſcepiſſe. Nam & Iupiter ipſe, ut cæteros omittam Deos, cum & ob accepta beneficia nimium fortunæ debere ſentiat, illius vires atque potentiam veretur. Ea enim ad cœlum diis aſcenſum præſtitit: atque ubi velit, valens ſua armatorum manu ejiciet. Qua de re, ſi ſapis, inter plebeios deos ignota, quoad fortunæ odium extinctum ſit, latebis. *Vir.* Æternùm latitandum eſt, ego & nuda & deſpecta abeo.

IOANNIS GEORGII GRAEVII
Notae ad tom. II. LVCIANI.

AD EIKONES.

Pag. 9. Ἀρετῇ (sc. κεκόσμηῃ) καὶ σωφροσύνῃ, καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ φιλανθρωπίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὁπόσοις ταῦτα ὅρος ἐστίν. Vertunt: *Virtute* (sit ornata) *temperantia, aequitate, humanitate, atque aliis, quaecunque his terminis comprehenduntur.* quam male, imo quam ridicule hunc locum verterint, quis tam tyro est, qui non videat! Quid enim ultima verba hic denotant, *quaecunque his terminis comprehenduntur?* aut, si possent hic aliquid significare, quomodo ex Graecis ista colligas aut exprimas? In editione Florentina: καὶ τοῖς ἄλλοις, ἐπόσα τούτης ὅρος ἐστίν. Verissime. & *aliis ornamentis, quae sunt in tali* sc. foemina *perfectissima.* quae possunt in foemina omnibus numeris absoluta esse perfectissima & absolutissima. Dudum observavit magnus Casaubonus ad Athenaeum ὅρος & πέρας alicujus rei dici quod volumus intelligi summum esse. Sic πέρας φιλίας, ὅρος πενίας esse *summam amicitiam, summam paupertatem.* His potes hoc exemplum adscribere, quod non ceperunt interpretes. Mallem tamen legere ὁπόσα τούτων ὅρός ἐστιν. & *quae alia sunt talium ornamentorum perfectissima.* Et sic Lucianum scripsisse persuasum habeo.

In eadem pagina, Καὶ τὸ γλυκὺ μέλι ἀπὸ τῆς γλώττης ἐπὶ αὐτῆς μόλιον, ἢ ἐπὶ τῆς πυλίδος χάρτης ἐκείνης ὁ Ὅμηρος ἂν εἶρηκεν. Sic Mſ. Vulgo καὶ τὸ, γλυκὺ μέλι, quod tamen non damno. Statim idem codex, καὶ πρᾶος ὑποδυόμενος ἐς τὸ ἀκόλιον, & sic legisse videtur interpres, qui bene vertit, *inque aurem blande se insinuans.* est enim ὑποδύεσθαι *blande & latenter subire, se insinuare.* pro quo mox λαθύειν p. 10. καὶ ἢ κηρὸς ἐπιφορήσῃ τὰ ὦτα, καὶ λαθῇ δὲ κηρὸς λαθύσεται σοι τὸ μέλος. *Quin etiam auribus cera obturatis, per ceram etiam cantus penetrabit.* ὑποδύομενος, quod in editis extat hic est ἀπροσδόκητον.

Pag. 11. Obscura & insulsa est versio horum verborum; ἤτοι γὰρ τοῦτο, καὶ γραφικῶς συντελεσθὲν, κάλλη τοσαῦτα, καὶ πολυειδῆς πῶς πολλῶν ἀπετελεῖν αὐτὸ αὐτῷ ἀντιμιμούμενον, *Hoc enim perexile esset, & more graphico absolutum, tot formas, & multiforme quiddam, sibi ipsi adversans, ex multis perficere.* Haec Latina quis sanus intelligat? Quid est *more graphico.* verte totum locum: *Hoc enim perexile esset, & more pictorum factum;* (scilicet unam rem pulchram ex variis rebus compositam, uti in καλλιφωνίᾳ erat factum, neccaliter possunt pictores pulchritudinem ostendere) *Tanta pulchra, & multiforme quiddam, quod secum ipse certat* (utrum scilicet alte-

ro

ro pulchrius sit) *ex multis perficere* scilicet decrevi. Totus locus sic est interpungendus: Σκόπει δὲ δὴ καὶ τὰς ἄλλας. ὃ γὰρ μίαν ὥσπερ σὺ δὴ ὂν πολλῶν συνθεὶς ἐπιδεῖξαι διέγνωκα, ἦπου γὰρ τοῦτο, καὶ γραφικῶς συνπλεκθῆν, καὶ λίαν τοσαῦτα, καὶ πολυειδῆς τι ὂν πολλῶν ἀπτηλεῖν αὐτὸ αὐτῷ ἀνθαμιλλόμενον. ista verba quasi in parenthesi posita sunt, ἦπου γὰρ τοῦτο καὶ γραφικῶς συνπλεκθῆν. Γράφειν est, pingere, γραφεῖς pictores, γραφικῶς more pictorum. quoties in hoc ipso dialogo leguntur. Sic & Latinis scribere est *pingere*. Plin. in ep. *imagines exscribendas pingendasque*. Martialis: *scriptum testudine sigma*. hoc est pictum, sed ἀνθαμιλλᾶσθαι, est certare cum adversario, & si de pluribus, dicitur inter se certare. ἀνθαμιλλᾶν est aemulus, qui cum aliquo certat. Mſ. hic non audio, qui pro ἀνθαμιλλώμενον scribit ἀνθαμιμώμενον.

Pag. 12. Ὀλύμπιον est Pericles. Diodorus Siculus. lib. 12. Ταῦτα δὲ ῥᾳδίως συνετέλεσε διὰ τὴν δεινότητα καὶ λόγου. διὸ καὶ αἰτίαν ὠνομάσθη Ὀλύμπιον. Plin. xxxv, 8. *Olympiumque ab eo pictum*, sic pulcherrime hunc locum ex Mſſ. emendavit sagaciſſimus Fridericus Gronovius, cum in iis legeretur *Olympium Iovem*, in editis ineptius *Clypeumque Athenis*. Sic & Val. Max. v. 10. *Non sine causſa igitur tanti roboris animus ad Olympii cognomen aſcendit*, ut erudite hunc locum restituit Christophorus Colerus, ejecto vocabulo *Iovis*. Non longe post Mſ. Ἀτλικωτέρως legitur in Mſ. ὃ γὰρ ἴσον ὃ ὂ ἐγγὺς ἀθηναίων ἡ τότε πολιτεία, καὶ ἡ παρὸσα τῶν Ρωμαίων δύναμις. *Neque enim aequales sunt, nec quidem proximo intervallo distant* (sed longe scilicet) *Athenienſium respublica, & istis praesens Romanorum potentia*. Edit. ὃ γὰρ ἴση, non male. sed illud magis redolet Athenas. ἴσον nimirum χρῆμα. ὃ δὲ ἐγγὺς est idiotiſmus Graecus, *ne prope quidem ad illum accidit, longis parasangis ab illa distat*. Vtitur & in sequente dialogo: μὴ γὰρ εἶναι τῶν τοιούτων ἀξίαν, μηδὲ ἐγγὺς, ὅτι μὴ δὲ ἄλλου τινὸς γυναῖκα γε ἔσαν. *Non enim talibus se dignam esse, ne quidem propius ab illis abeſſe, neque ullam aliam foeminam*. Sic enim Latinis usurpatur *propius abeſſe*. Cic. in Catone: *quod eo melius mihi cernere videor, quo ab ea propius absum*.

Pag. 25. Ἀλλ' ὦ τις πρὸς τὸ ὑπερέχον ὡς οἷόν τε ἐμβιβάζῃ τὸ ἐπαινούμενον. *Si quod laudatur ad excellentius, quoad fieri poterit extulerit*. Nec Graeca nec Latina verba reprehendo. Efficacius tamen vetus codex πρὸς τὸ ὑπερέχον ὡς οἷόν τε προσβιβάζων. ut apud Latinos *provehens*.

Pag. 27. Miratur Marcilius quos Lucianus sit secutus auctores, cum scribit in dialogo pro imaginibus, Croesi filium auditu acri Melampodem antecellere, cum scribat Herodotus illum fuisse mutum; non surdum. sed ego miror Marcilium hic haerere. Quis ignorat mutos esse quoque surdos: Imo surditatem esse causſam mutae linguae. Qui surdus natus est, loqui non potest. Vnde enim sonos vocum litterarumque percipiat. Fuerunt tamen nostro seculo cum in

Germania, tum in Anglia, qui ſurdos docuerunt motu oris litteras noſſe & pronunciare. de quo extat elegans diſſertatio Georgi Morhofii, viri eruditiſſimi, & noſtri ſtudioſiſſimi. Quin & ſurdi fuerunt his in terris, non nati, ſed morbo caſuque facti, qui ex motu labiorum aeque poterant etiam longius a ſe remotos, & muſſitantes intelligere, ac ſi articulatim ſingulas voces auribus percepiſſent. Hi videbant ſonum, non audiebant.

Pag. 38. In Toxaride: Α᾽χίλλεως καὶ Πατρόκλου φιλίαν, καὶ τὸν Θησέως καὶ Πειρίθου, καὶ τὸν ἄλλον ἑπτερέα. In his verbis καὶ τὸν ἄλλον non agnoſcit Mſ. ſunt utique delenda. Latinus interpres vertit, ac ſi legiſſet τῶν ἄλλων, quia in τὸν ἄλλον nulla ſententia ſuberat.

Pag. 39. Turbatus eſt ordo colloquentium, qui ſic conſtituendus eſt. Μνη. οὐ λέγεις. καὶ ἀφέλωσιν ὁπόσα ἐκαναὶ. πέντε ἔμοιγε δοκοῦσι ἑκατέρῳ. Το. καὶμοὶ δοκεῖ. θατέρῳ δὲ λέγε. &c. dein poſt οὐχ ὅσιον ἀπιστεῖν. Μνη. ὁμόσεσθε, εἴ τι καὶ ὄρκοις δεῖν νομίζεις; τίς δέ σοι τῶν ἡμετέρων θεῶν; ἆρ᾽ ἐκεῖνος ὁ φιλίου; ut haec ultima omnia Mneſippo tribuantur. Nam cum Mneſippus prior narrare incipiat, non poſſunt illa verba θατέρου λέγε Mneſippo convenire.

Pag. 43. Ἄλλον τινα Κρῆτα νεανίσκον τῶν χαυχρύσων, ἐφησε. *Alium quendam adoleſcentulum Cretenſem bene nummatum venata eſt.* χαυχρύσης eſt ad auri colorem accedens, ſubaureus, ut ſic dicam. ut paullo inferius χαυχρόως ſubpallidus, non convenit pecunioſo juveni hoc verbum. Videtur litteris tranſpoſitis ſcripſiſſe Lucianus τῶν πολυχρύσων.

Pag. 48. Leve mendum in omnibus editionibus conſpicitur, quod vel a tyrone poterat deleri, ἐγὼ δὲ δύσκαμίδα πολὺ μᾶλλον ἐφυμησα ἢ ῥάρυς. ſcribendum σύσκαμίδων. Eſt enim ab σύσκαμίδης. In eadem pagina paullo ante ſine ſenſu legitur, οἱ κληρονόμοι δὲ οἷς πεῦτε κατελέλειπτο, ὡς ἤκουσαν, ἦκον σύδυς ἀφιστῶντες τὰ οὐ τῶν ἀφῆκαν. Vertunt: *At haeredes quibus iſta erant legata, ut audierunt, illico venerunt, agnoſcentes ea quae teſtamento erant mandata.* Quid hoc? num ἀφιστᾶν eſt *agnoſcere*? Locus eſt corruptus. Exiſtimo Lucianum ſcripſiſſe ἀπαιτοῦντες τὰ οὐ τῶν ἀφῆκαν, *petentes quae in teſtamento illis erant legata.* Nam ἀφιστέω non memini apud quenquam inveniri. ſed ἀπαιτέω Luciano eſt familiare.

Pag. 49. De Menecratis filia deformi, ἣν ὁδὲ μὴ πάσης τ᾽ οὐσίας ἢ παιδὸς, ἥν γε τοῦ τ᾽ κωδώνης ἐκέκτητο ἠξίωσεν ἄν τις τῶν γε σύγενῶν κ᾽ πενήτων ῥᾳδίως ἀφαλέσθαι, ὅτω κεκοσμήμενα ὅσον τὸν ὄψιν. *Quam ne cum omni quidem patris ſubſtantia, quam ante multam poſſederat, dignatus fuiſſet, quiſquam ingenuus ac pauper facile accipere, quae forma eſſet tam infelici.* Sic Eraſmus vertit. Non eſt mirum nullum τῶν σύγενῶν hoc ſpinturnicium voluiſſe ducere. Omnino ſcribendum ex Mſ. τῶν ἀγενῶν. *obſcurorum, ex ima plebe.*

Pag. 54. Narrat cum quidam vinctorum in carcere Aegyptiaco limam eſſet nactus, qua λαπαξίσ τε τὸν ἅλυσιν, ἢ ἐδίδοντο ἐξῆς, τῶν κλοιῶν εἰς τοῦτον διειρομένων, καὶ λαθὼν ἄπιοιεν. Eraſmus cum in-

interpolatore Salmurienſi : *Catenam inſecuit, qua ordine adſtringebantur, cyphonibus in hanc inſertis, ſolvitque omnes.* In Graecis verbis primum non intelligo quid ſit τῷ κλοιῶι εἰς αὐτὸν διειρημένων, multo minus verſionem Eraſmi *cyphonibus in eam inſertis.* διείρημαι eſt *quaero, interrogo.* ſed legendum ex Mſ. διειρημένων. vinculis, quibus ſinguli ſeparatim ligati erant, eos dirimentibus. ὁ κλοιὸς eſt vincultum, quo vinciebantur rei in carcere, ut ſuperius ad tomum primum oſtendit. Cur *cyphones* verterit Eraſmus, ego equidem ignoro, multo minus cur in verbis, quae modo haec praeceſſerunt, interpretatus ſit, *trabem*, τοῦτο γὰρ μόλις πολλὰ ἱκετεύσας τὸ δεσμοφύλακα ἐξεμοίσατο ἂν δεῦρο αὐτῷ παραυτίκα τῷ Ἀντιφίλῳ, καὶ ὑπὸ τῷ αὐτῷ κλοιῷ δεδήσαι. *Nam hoc multis precibus a cuſtode carceris vix obtinuerat, ut proxime Antiphilo eademque in trabe vinciretur.* imo *eadem catena* ſolebant vincti interdum duo treſve eadem catena vinciri. Sic apud Romanos in carcerem conjectus, & miles, qui cuſtos ei apponebatur, eadem vinciebantur catena, ut patet ex Senecae ep. 5. *Eadem catena & cuſtodiam & militem copulat.* iſta vincula ſingularum cuſtodiarum, quibus eorum manus pedeſque conſtricti erant, alligata erant majori catenae, quam dixit Lucianus ἅλυσιν. Sic igitur in Latinam linguam vertendus hic locus : *Catenam diſſecuit, qua ordine alligabantur, vinculis in eam* (ſc. inſertis) *dirimentibus* (ſc. catenatos,) *ſolvitque omnes.* Omnes aut ſaltem paria catenatorum erant vincta compedibus, qui omnes compedes adſtringebantur catenae majori.

Paullo poſt pag. 56. rectius Mſ. καὶ αὐτὰς ἂν σοι τὰς λόγους διεξῆλθον πολλὰς, καὶ ἀγαθὰς *ipſas tibi orationes exponerem multas, & egregias,* αὐτὰς quod in editionibus eſt hic valde friget. Mox idem codex pro vulgato φαῦλον ἡήτορ γενόμενον *ſis malus orator*, pro vulgato φαῦλον ῥήτορα φανόμενον. & paullo ante illae membranae pro διηγησάμην σοι ἀγαθὰς καὶ βεβαίας φίλας, ſcriptum oſtendunt ἀγαθὰς καὶ γνησίας φίλας. *tam bonos & generoſos amicos.* nec ſpernendum quod ſequente pagina in hoc codice legitur, εἰ ἀληθὴς ὁ κυβερνήτης ἐστί. *verus ne quis gubernator ſit.* in editis eſt ἀγαθός.

Pag. 58. Valde quoque probo ſcripturam veteris libri, καὶ ἐφέστω δὲ τὸ μέγιστον ἄχρι τριῶν ἐς τὰς συνθήκας συνιέναι, *licet autem ſummum tres in foedus tale coire*, pro communi εἰς τὰς συνθήκας εἰσιέναι, non quod hanc lectionem non poſſimus tueri, ſed quod illa ſit efficacior. Eſt enim σύνειμι vox propria qua utuntur de familiaritate, quam amici ineunt & colunt, uti notum eſt.

Pag. 59. Delenda eſt diſtinctio in his verbis : καὶ τὰς ἁμάξας καταλαμβάνοντα, αὐτάνδρους τὰς πολίτιδας ἁλισκομένας. Pertinet αὐτάνδρους ad ἁμάξας, Αὐτάνδροι ἁμάξαι ſunt currus cum hominibus, quibus uxores & liberos ſuos imponebant Scythae Hamaxobii. Vertendum igitur : *Et curribus potiebantur, quos capiebant cum*

ipsis hominibus, non *cum viris*, ut Erasmus. Viri enim in castris versabantur.

Pag. 67. Ὁ ὁμόσκηνος καὶ ὁμόγλωττος τοῖς Ἀλάνοις ἦν. Erasmus: *eodem cultu, eademque cum Alanis lingua.* Sed ὁμόσκηνος est, qui eodem genere armorum utitur, ut apud Thucydidem. Ὅμηροι τοῖς Σκύθαις ὁμόσκηνοι, *iisdem armis utuntur, quibus Scythae.* Σκύη Graecis saepe sunt arma.

Pag. 73. Καμπύλῳ τῷ ξίφει ὑπολμήτις τῷ ἰγνύῳ. *adunco gladio vulneratus in poplite.* Sed legendum τῷ ἰγνύᾳ, aut τῷ ἰγνύι. dicitur enim ἰγνύα & ἰγνύς.

Pag. 77. In asino Καὶ ὅτι ἀργύρεον ἱκανὸν ἔχει. Cur ἔχοι, & non ἔχῃ, ut τείφῃ, quod sequitur. Non monuissem, nisi omnes editiones etiam Florentinam consentire in hoc vitio tolerando vidissem.

Pag. 78. In κλιποπάλῃ nihili est τὸ ἅμα in his verbis τότ' ἤδη ἐπιβὰς, ἅμα καὶ ἰξύῃ δήσας σύνεχε, Bene Mss. ἁμμα καὶ ἰξύῃ δήσας, *vincula ad ilia alligans.*

Pag. 86. Ὦ τῆς ἀφαίρει ταύτης περιεργασίας. *O intempestivam hanc curiositatem.* Περιεργασία non memini alibi apud Graecum melioris notae scriptorem occurrere, quamvis περιεργάζομαι legatur. Repone igitur ex Mss. Περιεργίας.

Pag. 88. Os dicit asino fuisse vinculo occlusum ne tempus, quod viae impendendum erat, pabulo impenderet, & tardius procederet. ὥστε ἔχειν αὖτε, καὶ ἔμενε ὄνος. *Iamque tunc stetit, asinusque mansit.* Quomodo stetit, cum tantopere properaret. lege: ὥστε ἴβλω τότε. *Tum sic obdurato ore procedebam.*

Pag. 112. Ἡ δὲ καπεχρήσατό μοι δεινῶς. Scribe: καπεχρήσατό μου δεινῶς.

Pag. 114. In Iove Confutato, elegantius in vetiri codice scribitur: Δοκεῖ δ' ἔν μοι διαφέρειν ἂν ἡ κλωθὼ μεγαλαυχήσασθαι, ὡς καὶ αὐτὸν σὲ ἀνάκειον αἰωρήσασα ἐκ τῆς ἀτρακτίδος, καθάπερ οἱ ἁλιεῖς ἐκ τῆς καλάμης τὰ ἰχθύδια. *Mihi videtur longe justiorem causam gloriandi Clotho habere, quae te ipsum attractum suspendet ex fuso, sicut piscatores in arundine pisces.* Vulgati ἠωρησα, quod quidem ferri potest. sed Mss. lectio facile prae hac Graece doctis se probabit.

Pag. 120. Ἱκανὸν καὶ τοῦτο, εἰ καὶ σὺ φῂς ἐπὶ μηδενὶ χρησίμῳ γίνεσθαι τὰς θυσίας, χρηστότητί γέ τινι, τῶν ἀνθρώπων πιθανῶν τὸ βέλτιον. *Hoc satis est, si etiam dicis nullius utilitatis caussa sacra fieri: verum bonitate quadam hominum quod praestantius est, colentium.* Sic recte interpres *colentium* sc. Deos. Nihil hic monerem, nisi Mss. juberet me non praeterire, quod in illo legitur εὐγνωμοσύνῃ, pro χρηστότητι hoc minime damno, alterum tamen est efficacius, declarat enim memorem, gratum & benevolum animum propter accepta beneficia. Sic pag. 123, idem codex pro καὶ πρὸς χειρίστης, scribit θυσίας χαριστηρίους.

Pag.

Pag. 128. In Iove Tragoedo, scribe ut in Mſ. habetur ὦ χρῶ δέσθαι πειρατάς. Eſt ex Iliad γ. v. 35. ubi eſt μιν quod omnium eſt caſuum. mox ſcribe ex Euripidis Oreſte, ἧς σὺν ἂν ἄρχοι' ἄχθος. dein idem codex: πῶς χρεὼν δ' οἰκεῖον ἐρᾷς. Mox ὡς τοι ὑποθραμματεύειν exponit vetus ſcholion ineditum ὑποτραγῳδεῖν. quod eſt verſibus tragicis reſpondere, & quaſi ſecundas agere. Neutrum horum verborum Lexici annotarunt. Iupiter ἐποτραγῳδᾷ, illi vero non poterant ὑποτραγῳδεῖν.

Pag. 133. Coloſſus Rhodius propter ingentes ſumtus in ſe factos ſibi τεθεσθαι inter deos vult vindicare, Conſulit de hac re Mercurius Iovem: τί ὦ Ζεῦ χρὴ ποιεῖν; δύσκριτον δ' ἐμοὶ γοῦν τὸ τοῦτο. εἰ μὲν γὰρ ἐς τὴν ὕλην ἀποβλέποιμι, χαλκᾶς ἐστι. εἰ δ' ὑπολογίζοιμι ἀφ' ὁπόσων ταλάντων κατεσκεύασται, ὑπὲρ τοὺς πεντακοσιομεδίμνους καὶ τὸν ἱππάδα ἂν εἴη. Hic locus imperitiſſime vertitur: *Quid facto opus Iupiter? Nam hoc iudicare difficile eſt. Nam ſi materiam reſpexero, aeneus eſt. Verum ſi ſupputem, quot in eo fabricando impenſae fuerint talenta, plures quam quingentos modios, & cenſum equeſtrem inveniam.* Oedipus ſit, qui ultima Latina verba explicet. Quid enim quingenti medimni & equeſtris cenſus faciunt ad impenſas, quas conſumſerunt in Rhodio Coloſſo erigendo? non plus ſane, quam tenuis & deſpectus rivulus ad Aegaeum mare. Paullo ante Mercurius, cum Venus quia ab Homero appelletur χρυσῆ, dixiſſet, ſibi quoque inter primi ſubſellii deos locum deberi; reſpondit, illam viſuram quoque multi auri poſſeſſorem Apollinem ἐν τοῖς ζυγίταις καθήμενον, inter zygitas ſedentem, hoc eſt tertiae claſſis Deos, quia ipſius templum ſit compilatum, ideoque Veneri cogitandum, non male ſecum agi, μὴ πάνυ ἐν ἠλικῇ ἐπικληθείσῃ. Si non inter imi ſubſellii Deos collocetur, in Deorum conventu. Haec loquendi genera ſunt ex republica Athenienſi petita, in qua Solon ſecundum cenſum diviſit in quatuor claſſes cives. Tertia claſſis erat τῶν ζυγιτῶν, qui ducentos medimnos aridorum & liquidorum pendebant reipublicae, & minas decem. Quarta erant θητῶν. Θῆτες ad nullum magiſtratum poterant adſpirare, ſed nullum quoque pendebant tributum, ut Romae *proletarii & capite cenſi*. Eandem tranſlationem retinet in ſequentibus, & affirmat ſi ſumtus ſint reſpiciendi in coloſſum impenſi, eum ſuper πεντακοσιομεδίμνους καὶ τὸν ἱππάδα ἂν εἴη. hoc eſt eum ante primi & ſecundi ordinis Deos ſedere debere. Πεντακοσιομέδιμνοι erant ex Solonis deſcriptione primae claſſis cives, qui ex ſuis poſſeſſionibus capiebant fructus quingentorum modiorum, aridorum ſimul & liquidorum, & qui aerario pendebant talentum. καὶ τὸν ἱππάδα ſc. τελοῦντες, hoc eſt quod tributum equeſtrem penderent, hoc eſt equitem cogerentur alere in uſum reipublicae. quorum facultates erant modii trecenti, tributum ſemitalentum. Hi erant ſecundae claſſis cives. Hanc diſtinctionem civium Atticorum lepide Lucianus tranſtulit ad Deos. Vide Polluc.

VIII, 10. Plutarch. in vita Solonis, & Aristidis, & Meursium in Solone Aristotelis sententiam refellentem.

Pag. 136. Cum Iupiter conquestus esset, de sordibus Mnesithei, qui ex naufragio servatus cum diis promisisset hecatombam, solvit tantum gallum senio confectum, & quatuor grana thuris, *ὡς αὐτίκα ἀποσβεσθησαι, τῷ ἄνθρακι, μὴ δὲ ὅσον ἄκρα τῇ ῥινὶ ὀσφραίνεσθαι & κάπνου ἁψάσθαι*, *ut in pruna statim extinguerentur, & vix summas nares feriret fumus ex illis natus.* Mf. *ὀσφῆσθαι*. Sed. Lege *ὀσφρᾶσθαι*. Idem quidem est quod *ὀσφραίνεσθαι*, Sed Grammatici observarunt malle Atticos *ὀσφρᾶσθαι*, quam *ὀσφραίνεσθαι*.

Ibid. Narrat Iupiter se venisse in Poecilem, & ibi varios homines invenisse, alios sub dio, alios valde clamentes, *ἐπὶ τῶν ἵππων καθημένους*. *in cathedris sedentes.* Sed Mf. *ἵππων*, & quidem rectius. Nam *θᾶκος* est Poëticum, quo Homerus aliique sunt usi, sed *θᾶκος* est scriptoribus pedestribus proprium, & notat sellam, consessum, quamvis illud quoque inveniatur apud Aristophanem.

Pag. 140. Momus ad Iovem: *εἶτ' οὐ βραχεῖ ὄψει καταγελῶντας μὲν τοὺς Ἐπικούρους, καὶ Μητροδώρους, καὶ Δαμίδας, κρατουμένους ὑ, καὶ ἀποφαττομένους ὑπ' αὐτῶν, τοὺς ἡμετέρους συνεργούς*. Benedictus: *Deinde brevi videbis irridentes Epicuros, Metrodoros, & Damidas, victosque & jugulatos ab ipsis patronos hosce nostros.* Apud Latinos sane *jugulare adversarium* legitur, pro ad incitas redigere. Sed Graecos ad ista has voces *σφάττειν* & *ἀποσφάττειν* non existimo transtulisse: sane nullum exemplum memoriae succurrit. Emenda sine morâ ex Mf. *καὶ ἀποφραττομένους ὑπ' αὐτῶν*. *Patronos hosce nostros victos, & os eis obstructum esse.* Nam *ἀποφράττειν* est os obturare adversario, ut ne hiscere possit. Pollux VIII, 15. *ἀποῤῥέφειν τὴν γλῶτταν, ἀποφράττειν τὸ τόμμα ἄμεσον*. Aliud est inserius pag. 153. cum Momo intempestiva interpellatione obtudente Deos, Iupiter respondisset, *Σὺ ἡμᾶς ἐποφάττεις ὦ Μῶμε*. quod non est, *tu mactas nos Mome*, ut interpretes. sed Latini dicunt: *Enecas nos, Mome*, ut Terentius in Andria IV, 1. *Cur me enecas?* aut *occidis nos*, ut Horat. *occidis saepe rogando.* Sed in hoc ipso dialogo pag. 157, hoc verbum ex Mf. reponendum est, *ἤδη γάρ σε τῷδε ὀῤῥάκῳ ἀποφάξω, ego te hac testa interficiam.* Vulgo frigidius, *ἀποῤῥώσω*. Paucis versibus ante: *τὰ δ' ἄλλα κρῖν' ῥᾴστα φέρεται, ὡς ἂν τύχοι ἕκαστον παραφορήσαντα*. Melius Mf. *διαφορήσαντα*. *ut quaevis forte trahitur* a vi fluminis scilicet. *διαφορήσαντα* pertinet ad *ἕκαστον*. sed in iis quae modo praecesserunt, non probo ejusdem libri scripturam, quae pro *τὰς ἀποδοὺς πέμπειν*, prae se fert *τὰς πομπὰς πέμπειν*. Nam quamvis pompae & ludi in Deorum honorem instituerentur, tamen *πομπὰς πέμπειν*, nemo dixerit. Ibidem statim & sic Mf. legendum *ἅττα ὑμέτερον ἂν εἴη*, *quare vestrarum esse partium*, non *ἡμέτερον*, sequentia indicant verba, in quibus non damno, *τὰς θυσίας καταβάλλων*, quod in editionibus extat. non possum tamen non indicare, in vetere libro haberi *τὰς θυσίας μόνον ἐπαμύνειν*. *vobis*

solis

solis sacrificia in epulis comedentibus. cum nunc partem sibi vindicent sacerdotes, partem qui sacrificant. & id magis arridet, genioque Luciani est convenientius.

Pag. 141. Ex Mſ. legendum, ἤτοι κηρωνῆ, ἢ ἄλλῃ τινὶ μηχανῇ. non ut editiones praeferunt, ἤτοι κερωνῆ τινι, ἢ ἄλλῃ μηχανῇ.

Pag. 147. Μᾶλλον δὲ ὁ σὸς ὦ Ἑρμῆ, ἀδελφός ἐστι, ὁ ἀγοραῖος, ὁ ἅδης τὸν Ποικίλον. πίτλης γὰρ ἀναπέπλησται, ὀσημέρα ἐμπατόμβου ὑπὸ τῶν ἀνδριαντοποιῶν. Sic scribitur in antiquo codice, pro quo in vulgatis habetur ἀναπλατόμβου, quod quidem & ipsum idem notat, sed alterius est interpretatio, Tritius scilicet substitutum est minus vulgato. Hoc modo vero verte: *Tuus est sane, Mercuri, frater, forensis ille, qui ad Poecilen est. Itaque pice est refertus, cum quotidie a statuariis exprimatur,* sc. eius forma, propter excellentiam. Dicebatur Ἑρμῆς Ἀγοραῖος *forensis*, quia illa porticus erat in foro, & Ἑρμῆς ὁ πρὸς τῇ πυλίδι, *Mercurius ad portulam* cujus crebra apud veteres mentio. Vide Harpocrationem, & quae ad illum notat Valleſius, nec non Meurſii Athenas Atticas lib. 1. cap. 5. Verba mox ſequentia; ἐτύγχανον μὲν ἄρτι χαλκουργῶν ἐπεπιτέθειμον, στέρνόν τε καὶ μετάφρενον. ἁρμὸς δέ μοι λέγοιεν ἀμφὶ σώματι πλαδαρὲς παρηώρητο μιμητῇ τῇ τέχνῃ, σφεκίδα χαλκῆ πᾶσαν ἐπιτεθειμένον. Vertunt; *cum ad porticum jam fabricarer aeneus, ac perque dorſum, perque pectus ungerer, factuſque inepte thorax corpori meo adpenderet, nec arte diſpari foret, ex aere totus mihi additur baltheus.* Illepide ſane & imperite. Hoc enim dicit Lucianus: *Cum fabri aerarii picem illeviſſent pectori & tergo, ridiculuſque thorax corpori imitatrice arte fictus eſſet appenſus, omni aeris figura impreſſa.* Figura nimirum aerei thoracis, quae illi pici imprimebatur. Sunt verſus alicujus Tragici, quamvis in reſponſione Iovis pro πρὸς δὲ Ἑρμαγόραν βέλτιστ' ἐμοὶ γνώμης legatur in Mſ. ἰαμβεῖζον. Μιμητὴ τέχνη, eſt ars quae imitatur, aut ſimulat, qualis eſt pictorum, & fictorum. Ἑρμῆς autem ἀγοραῖος appellatur a Iove voce una ex duabus conflata Ἑρμαγόρας.

Pag. 149 Dicit Deos ſaepius ad Aethiopas epulatum ire καὶ ἐπιπαγγέλτους *etiam invocatos.* Sed Mſ. αὐτεπαγγέλτους, quod elegans eſt vocabulum, *qui ſe ipſos invitant, qui condicunt.* Hoc enim Latinis eſt *condicere alicui*, ut apud Cic. 1. ad fam. 9; alicui ſignificare, ſe apud eum coenaturum. Eadem quidem vis eſt vocis ἐπιπάγγελος, ſed illud tamen exquiſitius.

Ibid. Manifeſtum mendum eſt in his verbis Epicurei Philoſophi, quibus dixerat Stoicos ipſos τάξιν vocare, ἀνάγκλον. εἶτα δηλαδὴ ἀγανακτήσεις, εἴ τίς σοι μὴ ἀκολουθοίη, τὰ γιγνόμενα ἅπαντα, ὁποῖά ἐστι, καταμανθάνων καὶ ἐπαινῶν, οἰόμενός τι δεδειχέναι τῶν ἐόντων, καὶ ὁποῖα διαλέγεσθαι αὐτῶν ἔφησον. Interpretes: *Deinde ſcilicet indignaberis, ſi quis te non ſequetur, cum ea quae fiunt, qualia ſunt enumeres & laudes, & putes hiſce demonſtraſſe, horum unum-*

quodque immutari providentia. Atqui non permutantur, ſed eundem ſervant ordinem illi ſyderum motus, temporum vices, & quae enumeravit alia. ſcribendum ſine dubio, ut eſt in Mſ. Διατάξεως, regi, adminiſtrari providentia. Sic paullo ante Timocles quaerebat, ἆρ' οὐ διά τινι ἢ τῶν θεῶν τάξιν ἢ ἄλλην ἐπιμέλειαν. *Hoc igitur univerſum nulla ne providentia regitur?*

Pag. 151. Ἐπεὶ καθ' ἑαυτὸν ὁ Εὐριπίδης, μηδὲν ἐπισυγύσης τῆς χρείας τῷ δράματι, τὰ δοκοῦντα οἱ λέγειν, ἄκυσεν αὐτῷ τότε παρρησιαζομένῳ. Sic lege & interpunge. ἄκυσεν pro vulgato ἀκύσῃ, quod tamen cum in hac, tum in Salmurienſi editione typographorum vitio eſt omiſſum, & τότε ex Mſ. repoſui. *Cum exſua ſententia Euripides, nulla neceſſitate fabularum compulſus, quae ipſi videntur profert, audi tunc libere loquentem.*

Pag. 152. In verſu Euripidis pro ὑγρᾷς σὺ ἀγκύλαις Mſ. ἑρμαῖς σὺ ἀγκύλαις. Mox in alio verſu ὅστις ἐστὶν ὁ Ζεὺς verte *quicunque Iupiter ſit.*

Pag. 153. Τυπὸ πόθεν ἡμῖν τὸ ἄμοχθον κακὸν ἐπηλθεῖ. Mſ. τυπὸ πόθεν ἡμῖν τὸ ἄμοχθον κακὸν ἐπήλθεν.

Pag. 154. Λ'ὐσιπλεῖς ἦ, ὑδὲ ἄλοχον ὑδὲν τι ἦλθεν ἡ ναῦς, ὁ μὴ χρήσιμον πάντως καὶ ἀναγκαῖον ὧδε τῇ ναυτιλίᾳ αὐτοῖς. *quod non utile omnino & neceſſarium ſit ipſis ad navigationem.*

Pag. 159. In Gallo ὦ γῆν πρὶν ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον μίαν κρηπῖδα ἐργάσατο. Mſ. ὦ γῆν πρὶν ἀνίχευε τὸν ἥλιον μίαν κρηπῖδα ἐργάσατο. leg. ἀνίχευε. ſed perinde eſt ſive ſequaris editos, ſive Mſ. Sic & inferius idem codex pag. 160. Οἱ πότε ἀνίχοι ὁ ἥλιος, pro φαίνοι.

Pag. 163. Ἦ Πυθαγόρας ὅτι ἀθεμιτομανίαν καὶ τὸ ἴσον ἀσεβείαν ἀνάμιγα φαγόντα, ὡς ἂν εἰ τὸν κεφαλὸν ἔφαγεν ἀλλότριος ἐδηδόκεις. *Aut ſi Pythagoras peccaſſe, & aeque impium fuiſſe, ſi fabas ediſti, ac ſi patris caput comediſſes.* Nimirum, quia Pythagoraei a fabis abſtinebant, quod illorum magiſter eas parentum capitibus eſſe ſimiles docebat. Superius in dialogo Menippi & Aeaci, cum Menippus dixiſſet in pera ſua non niſi fabas eſſe, quas nolit edere Pythagoras, reſpondet hic: Δὸς μόνον, ἄλλα ἀθάνατα νεκροῖς δόγματα· ἐμαθὸν γάρ, ὡς οὐδὲν ἴσον κύαμοι, καὶ κεφαλαὶ τοκέων οὐθέν. *Da modo. Apud inferos aliae ſunt opiniones. Didici enim hic fabas & caput parentum nihil habere ſimilitudinis.* ubi neſcio cur interpretes verrant κεφαλαὶ teſticulos. quamvis non ignorem alios hanc quoque tradere cauſſam cur Pythagoras fabis abſtinuerit, quia virides fabae ſimiles ſint ἀνδρείοις μορίοις, ut loquitur Lucianus in βίων πράσει. Sed de capite parentis Clem. Alexand. 3 Strom.

Οὐδὲ μιὸν ἔτι ἀνδρώτι κεφαλῇ ἀπείκασεν κύαμον καὶ τὸ ἐπίλυτον,
Γνοὺν τε κυάμους τρώγων, κεφαλάς τε τοκήων.

Fabas inquit prohibuiſſe Pythagoram, quod ſit legumen flatus excitans,

tans, *non quod parentis capiti sit simile, ut velit ille versus. Idem est fabas atque caput patris edere.*

Pag. 164. Καὶ μίτταλλα ὅλα χρυσίου κεκομίσθαί μοι δοκεῖς. Interpres: & *solidas auri venas mihi videris adduxisse.* Μίτταλλα ὅσα χρύσια. *totas auri fodinas*, aut *auraria metalla.* Metalla Latinis & Graecis scriptoribus sunt loca, unde metalla effodiuntur. Iustinus de Philippo VIII, 2: *Auraria in Thessalia, argenti metalla in Thracia occupat.* Sic *damnari ad metalla.*

Pag. 165. Κωλύει γὰρ οὐδὲν αὖθίς σε δειπνεῖν, ὥσπερ ὄνειρόν τινα τῆς δείπνης ἐκείνης ἀναθεωρῶντα, καὶ ἀναμερυκώμενον τῇ μνήμῃ τὰ βεβρωμένα. Latinus interpres: *Nihil enim prohibet quo minus denuo coenes, si velut illius coenae somnium reducas, & quae tum ederis, rursum commemoratione quasi rumines.* Προάγειν num est *reducere*? imo id est *educere, producere.* Non potest haec vox hic locum habere. Legendum, ut legitur in optimo codice, ἀναπλάττοντα. *si veluti coenae illius somnium, imagineris, animo concipias.* Nam ἀναπλάττειν est φαντάζεσθαι, *imaginari, animo deformare.*

Pag. 166. Σκιὰς ἐπισκοπῶν, ὁπόσαι τὸ σκιάποδι εἶη. *Subinde respiciens, quot pedum esset solarii umbra.* Recte sic Salmuriensis interpolator. Alii ineptissime. Veteres enim tempus metiebantur pedibus ad proprii corporis umbram. Pollux lib. VI, c. 8. τῇ σκιᾷ δ' ἐπεκμετροῦσι τὸ ἡμερὸν τὸ ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὁδὸν, ἵν' ἡ σκιάποδι ἐκάλουν. καὶ ἔδει πορεύεσθαι, εἰ δεκάπους τὸ σκιάποδι εἴη. *Umbra vero tempus ad coenam eundi indicebant; quam & σκιάποδι vocabant. Et σκιάποδι decem pedum existente libandum erat.* Legendum autem ἔδει σπεύδειν *properandum erat* ad coenam cum umbra decem pedum esset quia tum erat legitimum coenae tempus. Sic mensurabant tempus diei ante horologiorum inventionem, de quo multis disputat maximus virorum Salmasius in Exercitationibus Plinianis. Aristophanes in Ἐκκλησιαζούσαις:

Σοὶ δὲ μελήσει
Ὅταν ἡ δεκάπους τὸ σκιάποδι λιπαρῶς χωρεῖν ἐπὶ δεῖπνον.
Tibi vero curae erit, cum duodecim pedum umbra erit ad laute prandendum ire.

Ibid. Ἀπέχομαι κοσμίως μάλα ἐκπεπασμένου, ἀντιτρέψας τὸ τρεβώνιον, ὡς ἐπὶ θατερωτέρᾳ γένοιτο ἡ ἀναβολή. *Abeo nitide admodum cultus, sic obverso pallio, ut qua esset parte purissimum ea videretur* sic interpres. nec reprehendo, nec hic audio veterem codicem, qui pro ἀναβολή legit μεταξολή. sed ἀναβολή est ipsum pallium. Glossae ἀναξολή *amictus, amiculum.* Inferius in Timone: τὸ σχῆμα εὐτελὴς καὶ κόσμιος, τὸ βάδισμα, καὶ σωφρονικὸς τῷ ἀναβαλλῷ. *Cultu decorus, atque ornatus, incessu ac pallio modeste composito.* Sic alibi eidem ἀναβεβλημένον εὐτελῶς est qui incedit pallio decore composito.

Pag. 168. Εἶπε μηδενὸς ἀνεχομένου πλησίον καπηλεῖν αὐτῷ, ἐμὲ καπηλεύοντα φέροντες, ὡς ὀμοτράπεζοι εἴημεν. in Mss. ὑπὸ καπηλεύοντα.

quod

quod minime damnandum. *Cum, inquit, nemo vellet accumbere juxta eum, me ibi collocarunt infra ipsum, ut in eodem lecto jacueremus.* sic hic locus interpretandus. Ὁμοτρόπιζοι, sunt qui in eodem lecto triclinari cubant. In singulis lectis tres accumbere solitos nemo humanior paullo nescire potest.

Ibid. scribendum, ἄκρως ἤδη καὶ τὸ ἐνάντιον. sic Mſ.

Pag. 169. Parvae sunt duae labes, quae videntur a typographis profectae, sed quae tamen omnes inquinant editiones, in quibus scribitur χαρίπεσιν ὄμοιαι, pro χαρίτεσσιν ὁμοίαις. & ὅπι χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωνται, pro ἐσφήκωνται. Sic enim apud Homerum Il. ε. v. 51. cujus sunt, ut liquet, verba.

Pag. 170. Ὅτε τὸ ἕτερον ὄψον τοῖς Κρονίοις, δύο τόμους ἐκ ἀκάνθων ἐμβαλών. *Cum duobus extorum fustis injectis legumen coquerem saturnalibus.* ἕψω quidem mutuatur sua tempora ab ἑψέω, sed quod dudum repudiarant Atticorum aures, ut οἱ γραμματικῶν παῖδες docuerunt. Itaque pro ἥψουν malebam olim ἥψουν, sed postea Mſ. mihi ostendit legendum esse ἥψησαν, & pro τόμους, τεμάχια. sed ἀκάνθας, sunt *botuli*, *farcimina*, non intestina.

Pag. 171. Ἐπεὶ δ' ἀπέθανε πρώην, ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους, Σίμων ὁ τὰ ῥάκια τὰ πίναρα, ὁ τὸ τρύβλιον φιλείχων, ἅσμενος ἐξελαύνει, ἁλυργῆ καὶ ὑσγινοβαφῆ ἀμπεχόμενος. Et quae sequuntur. Hic aliquid excidit. Sententia enim hiat, nec est unde pendeant ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους. Salmurienſis quidem interpres multa infarcit, alia omittit, & cetera misere vertit : *Postquam vero pridie mortuus fuisset, omnes illas pecunias juxta leges, Simon ille gaudens effert, purpurea hysginoque tincta veste indutus.* Πῶ κείνται in Graecis Simon *ille gaudens effert?* Nam ἅσμενος ἐξελαύνει aliud est ut statim videbimus. Cur omisit τὰ ῥάκια τὰ πίναρα, ὁ τὸ τρύβλιον φιλείχων. Poteratne flagitiosius in hoc loco interpretando quisquam versari? Nec melius Erasmus : *At simul ac mortuus est nuper, universis illis opibus juxta leges Simon ille, qui coria patria, quia patellam circum lingebat, gaudens purpura ostroque circumtectus.* In his nulla est sententia. Ad prima autem verba ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους addendum εἶλε, quod vitio librariorum intercidit, aut simile quidem. In sequentibus quoque aliquid periit ὁ τὰ ῥάκια τὰ πίναρα nihil habent unde pendeant, & nihil significant, sed ex Mſ. haec jactura egregie sarcitur, qui in prioribus unum aut plura verba periisse luce meridiana clarius ostendit, quamvis & ipsa συνέχεια & ratio satis indicet. Sic autem in vetere codice hic locus scribitur : Ἐπεὶ δ' ἀπέθανε πρώην, ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους, καὶ νῦν ἐκεῖνος ὁ τὰ ῥάκια φιλεβεβλημένος τὰ πίναρα, ὁ τὸ τρύβλιον φιλείχων, &c. Pulchre sane & vere. Sic igitur locum totum scribe & verte : ἐπεὶ δ' ἀπέθανε πρώην, ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους * ... Σίμων. Καὶ νῦν ἐκεῖνος ὁ τὰ ῥάκια φιλεβεβλημένος πίναρα, ὁ τὸ τρύβλιον φιλείχων ἅσμενος ἐξελαύνει ἁλυργῆ καὶ ὑσγινοβαφῆ ἀμπεχόμενος. *Postquam vero pridie mortuus*

* εἶλε.

est,

est, *omnia illa secundum leges* cepit *Simon*. Et *nunc ille qui pannis sordidis indutus erat*, *qui catinum lingebat*, *hilaris equo vehitur*, *purpurea*, & *coccinea veste amictus*. ἀσμῷ ἱξελαύνῃ est laeto & alacri animo equo vehi, ἐλαύνειν est subaudito ἵππον, *equitare*. ut apud Latinos *vehere* sc. se equo, pro *vehi* frequenter legitur, sic & ἐξελαύνειν, & ἐπιξελαύνειν. Herodot. ἐξήλασε ἐς ἤθεα τὰ ἑωυτῦ. *equitavit ad suam domum*. ἐξελαύνειν proprie Germanis & Belgis est uitrijden. Hysginus quidem color differt a coccineo, cum sit medius inter purpuram Tyriam & coccinum, potest tamen *coccineus* verti. Hysginus enim color conficiebatur ex purpura, quae coccino superinducebatur, ut dudum docuere viri doctissimi. Vide Salmas. exercitat. Plinian.

Ibidem. Non reprehendo vulgatam, αἱ ἢ ἀπιλᾶσιν ἀνιλεῖν αὐτὰς· sed magis tamen probo libri veteris scripturam, in qua αἱ ἢ ἀπιλᾶσιν ἀνηρτῆσιν αὐτὰς. *Minantur se ipsas suspensuras*. Hae sunt & minae & facinora mulierum perdite amantium. In hoc ipso Luciano non unum est exemplum.

Pag. 172. Εἶτα ὤκνεις ὁ κακοδαίμων ὀλίγον τὸ ψηγμάτιον ἤκειν ἐς τὸν βίον, ἐξ ἐκείνου ἐπιπιπράμενος. Salmuriensis: *Itane neglexi infelix vel pauca frusta in vitam importare*, *cum illo essem alitus*. Sed ἤκειν ψήγμασι ἐς βίον significat ne *frusta importare in vitam*? In editione Basileensi Graeca 1555 legitur, ὀλίγον τὸ ψηγμάτιον ἤκειν. Constat sane ἥκειν construi cum secundo casu, ut apud Herodotum οὐ ἥκων χρημάτων, *sum pecuniosus*, *dives*. οὐ ἥκω φρενῶν apud eundem *sum prudens*. Sed dum semper οὐ aut πάρω, adjunctum habet. Quod concise dicunt οὐ ἥκειν τὸ χρημάτων, integrum est, οὐ ἥκων ἐπὶ πολὺ τὸ χρημάτων. Sed hic habere locum non potest, ne nunc dicam ὀλίγον legi in Mss. Florentina, Aldina, ceterisque editionibus. In Florentina vero editione scribitur ἤκων pro ἤκειν. Inde mihi persuasi excidisse & hic verbum φέρειν. Et legendum ἤκειν φέροντα. *Omisi ferre invitam*. Est loquendi genus, ut multa hujus generis alia, Graecis peculiare, ἥκω φέρων est *fero*. Isaeus: ὁ γαμούμενος ἀμφήκεις ἤκει φέρων. *non adfert factas testamenti tabulas*. Apud Poëtas vero, imprimis apud Homerum, infinita talium locutionum sunt exempla.

Pag. 173. Scribe: ἐγὼ ἢ τοσοῦτός σοι φημὶ ὑπερφυὴς μηδὲν γένεσθαι τότε. Et sic legit interpres Latinus, quamvis omnes editiones Graecae μηδὲ.

Ibid. Καὶ οὕτως εἰς Ἰταλίαν ἐκπλέουσας ὅτω διέθηκα τὰς κατ' ἐκεῖνα ἐλπίδας, ὥστε θεὸν ἤδη με. Interpolator: *Et cum in Italiam rursum vela fecissem*, *eo affectu Graecos ejus temporis imbui*, *ut me Deum praedicarent*. Palmerius cum vidisset in ultimis verbis labem haerere, censebat legendum esse, ὥστε ὡς θεὸν ἰδεῖν με. Sed una immutata litterula vidi puer fere scribendum esse, ὥστε θεὸν ἤγειν με. *ut me pro Deo ducerent*, seu *haberent*. & vere me vidisse Mss. postea declaravit qui eandem servavit scripturam.

Pag.

Pag. 175. Mſ. *Μακρὸν εἰ᾽ ἂν γένοιθ᾽ καλαμβιεῖσθαι ἔκαστα.*

Pag. 177. *Οὔτε πράγματα ἔχειν λογιζόμενον, ἢ ἀπαιτῶν, ἢ τὶς καθαρπάζοις οἰκημάτοις ἀμφυκτύων, ἢ περὶ τὰς φροντίδας λογιζόμενον.* Vertunt: *neque ſupputandis, aut repetendis pecuniis occuparis, neque cum ſceleratis diſpenſatoribus conflictaris, neque curis diſtraheris.* Sed cui perſuadebit περὶ φροντίδας λογίζεσθαι eſſe *curis diſtrahi*? ne dicam τὸ λογιζόμενον eſſe in eadem ἀπόφασει repetitum inſcite, & in ultimis verbis eſſe ἀπερισπάστως. Optime Mſ. *καὶ πρὸς τὰς φροντίδας μεμελημένον. & talibus curis diſtractus, talibus curis preſſus μεμέλεσθαι περὶ τι* eſt *alicujus rei particeps fieri.* Obvia ſunt exempla.

Ibid. *Ἑσπερινὰς περὶ δειλὰ ὀψιὰν, λυσιμελῶν λὰ δικῆ.* Vertunt: *Sero ſurgis crepuſculo, &, ſi libuerit, lavaris.* Praeſtat *ſera veſpera.* Duplex enim erat veſpera prior, & ſerior, Veſpera prior ſtatim erat a prandio, poſterior cum ſol occideret, Atticis, *δείλη, πρωΐα, καὶ ὀψία.* Suidas: *Δείλη ὀψία ἡ περὶ δύσιν ἡλίου. δείλη πρωΐα, ἡ περὶ δρῖσθ ὥραν, ἢ μετὰ τὸ ἄριστον. Sera veſpera circa ſolis occaſum: Veſpera prior, a quae eſt a prandio.* Nam verba *ἡ περὶ δρῖσθ ὥραν*, ſunt tanquam inſulſa delenda. Heſych. *δείλη πρωΐα, ἡ μετ᾽ ἄριστον ὥραν. δείλη ὀψία, ἡ περὶ δύσιν ἡλίου. Veſpera prior eſt tempus a prandio, Veſpera ſerior, quod eſt circa ſolis occaſum.* Hinc & *ſerus veſper* Latinis. Varro: *Neſcis quid ſerus veſper vehat.*

Pag. 178. *Ἢ Διονύσιος καταλυθεὶς τὴν τυραννίδα, εἰς Κορίνθου γράμματα διδάσκει.* Salmurienſis: *Aut cum Dionyſius tyrannide abdicatus Corinthi litteras docet.* Latinis *abdicare magiſtratum* dicitur is, qui ſponte illum deponit, & exuit ſe ipſe dignitate: *Abrogatur* vero magiſtratus ei, qui illo ab alio exuitur. Mallem igitur: *abrogata tyrannide*, aut *exutus tyrannide.* Sed Mſ. non inſcite. *ἢ Διονύσιος καθαιρεθεὶς τυραννίδα εἰς Κορίνθου γραμματιστὴς διδάσκει, μὴ τηλικαύτων δύναν παιδία συλλαβίζειν ἀναγκάζων. Aut Dionyſius, poſtquam extincta eſt tyrannis Corinthi Grammatiſta docet, poſt tantum imperium pueros ſyllabas connectere cogens.* γραμματιστὴς enim dicebantur, qui pueros docebant prima elementa Grammatices, Grammatici vero, qui Poëtas & alios ſcriptores interpretabantur. pro *ἀναγκάζων* idem codex *διδάσκων*, quod non probo, quia modo id vocabulum praeceſſit. Sed mox rectius in illo exaratur: *ποῖα πότε ἐπιτηδεύσεις ἐκείνου βίου*, quam in vulgatis *ποῖα τινὸς ἐπιτηδεύσεις ἐκείνου βίου, quale illud vitae genus eſſe olim expertus es.* Nam τινὸς ἐκείνου non bene junguntur.

Pag. 179. Cum recenſuiſſet regiarum divitiarum affluentiam, ſubjicit, *καὶ ἡ ἄλλη τῆς δυνάμεως πᾶσα ἐξ ὑπερβολῆς ἐξωγκωμένη*, Vertunt: *reliquaque omnis tragoedia principatus, ſupra quam credi queat, ingens.* Quid ſit *tragoedia principatus ingens*, quaerant, quibus libet ληρεῖν, & tempus perdere. Vertendum *reliquusque regius omnis apparatus, ſupra modum ingens: τραγῳδία δυνάμεως* eſt *regii faſtus choragium*, omnia, quibus reges ſuperbiunt, & ſuam oſten-

oſtentant potentiam. Amat hoc vocabulum Lucianus ut ſuperius notavimus.

Ibid. Alios conſcenſis tectis aedium magni aeſtimaſſe, ſi illis liceret videre τὰς ϖροπέμποντας, τὰς ἐπομένας, *anteambulones, & a tergo ſequentes.* Optime Mſ. τὰς ϖροπομπεύοντας qui ante me ibant, pompam quaſi regiam ducentes. Nam ϖροπέμποντας, eſt *praemittentes.*

Ibid. Hoc quoque vitioſum eſt in verbis mox ſequentibus, ἢ Ζεὺς ἐστι πάγκαλος χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος ξυνεργασάμενος, *Aut Iupiter omnibus partibus decorus, auro & ebore compactus.* Sed unde pendet χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος. Mſ. ὦ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος. quis dubitet ſic ſcribendum?

Ibid. Sequitur pervenuſta comparatio tyrannorum cum Coloſſis & ſtatuis affabre factis a praeſtantiſſimis artificibus, ſed in quibus intus nihil videatur, niſi vectes, clavos, ſtipites, καὶ πίτυλα ὑπόπηλον, hoc eſt, ſi fides interpretibus, *picemque ſublitam.* ſed Mſ. καὶ πίτζαν, καὶ πηλὸν, *& picem, & lutum.* ὑπόπηλος eſt vocabulum nihili, quod nuſquam legitur. Dicendum fuiſſet πήλινος. ſed quid moramur vera lectione inventa? Sic ſe ſcripſiſſe paulo poſt oſtendit quoque ubi Micyllus dicit, ἀθέτησον ἔφησθα τὸ πηλὸν, καὶ τοὺς γόμφους, καὶ μοχλοὺς, οἷπερ εἶσι τῆς ἀρχῆς. *Nondum oſtendiſti lutum, & clavos, & vectes regni.*

Pag. 181. In his quoque verbis maculae ſunt eluendae veteris codicis ope, quae ſic eduntur: ὁ ἢ κίνδυνος ἐμοὶ μὲν ἐκ παρολισθοῖ τὸ σμιλίον, καὶ ἀμφάρῃ τὸ τυμῆς τὸ ἐπ' ὀφθῷ, ὀλίγον τι ἀμφέξας ἢ δακτύλου ἐπιμόνῳ. Latinus interpres: *Nam mihi hoc unum periculi eſt, ut ſi paullulum aberret ſmilion, deflectatque a recta inciſione, ſummum ſecantis digitum exiguo tingat ſanguine.* Αἱμάσσειν non conſtruitur cum ſecundo caſu. ſed legendum ex Mſ. αἱμάξαι τὰς δακτύλους ἐπιμόνῳ ὀλίγον τι. & vertendus totus locus: *Mihi enim hoc unum periculum eſt, ſi ſcalpellum aberret, deflectatque ab inciſione recta, digitos leviter ſecanda vulneret.*

Ibid. Regi ſcenico tribuit Micyllus ξίφη ἐλεφαντόκωπα, καὶ ἐπίσειον κόμην. *eburneis capulis gladios, & comam ventilantem*, ſic interpres. Sed hoc nullus mortalium intelligit. Κόμη ἐπίσειος eſt *coma promiſſa*, quae flagellat cervices, *Coma vaga & volucris*, ut Tertullianus loquitur, quae motu corporis aut aurae facile movetur. Pollux IV, 19. ubi agit de perſonis Comiicis: τῷ ἢ ἐπισείῳ φαντῆτι ὄντι, ἢ ἀλαζόνι, καὶ τῶν χορῶν μέλανι, καὶ τῶν κόμῃ, ἐπισείον αἰ τρίχες. *Militi vero, qui a coma dicebatur ἐπίσειος, & jactabundus eſt color & coma niger, moventur* ſeu *vibrantur capilli* Philoſtratus in imaginibus deſcribit Cyclopem χαίτην ἀναπαίοντα ἐρῆνι, καὶ ἀμφιλαφῆ πίτνοντα δίκην. *jactantem rectos crines & multos inſtar quercus.* Talis ἐπίσειος κόμη mihi videtur conſpici in Alexandri Magni nummo, quem cum alii, tum Iacobus Sponius nuperius attulit in antiquitatibus Curioſis Gallice editis.

Ibid.

Ibid. De hiſtrionibus Regis perſonam gerentibus, *ὧν ἢ οἷα πολλὰ γίνεται προσκρούσας τις αὐτῶν ἐν μέσῃ τῇ σκηνῇ καταπέσῃ, γέλωτα δηλαδὴ παρέχει τοῖς θεαταῖς. Quod ſi quis, qualia plerumque accidunt, ipſorum aliquis impingens, media in ſcena cadat, riſum profecto movet ſpectatoribus.* ſic interpretantur. In Mſ. pro προσκρούσας habetur κενεμβατήσας; & pro παρέχει, παρέχοι. Vocabulum rarum eſt κενεμβατεῖν, *in locum vacuum venire*, ubi ſit cadendum, ut ſi quis putet ſe per ſcalas, illis ablatis, ex editiore loco deſcendere, neceſſe eſt ut cadat. Plutarchus in Flamino, cum narraſſet Graecos in ludis Iſthmiis, praeconis vocem qua liberos illo eſſe juſſerat, tanto excepiſſe plauſu, ut corvi ſupervolantes in ſtadium deciderint, cauſſam hujus rei reddit: *αἰτία ἢ τοῦ ἀέρος ῥῆξις. ὅταν γὰρ ἡ φωνὴ πολλὴ καὶ μεγάλη φέρηται, διαιρούμενος ὑπ' αὐτῆς οὐκ ἀντερείδει τοῖς πετομένοις, ἀλλ' ὀλίσθημα ποιεῖ, καθάπερ εἰς κενεμβατῆσαι. Cauſſa eſt diviſio aeris: cum enim multa & elata vox mittitur, diviſus ab ea non ſuſtinet volucres, ſed facit ut decidant, ut ſolet iis evenire qui in loca vacua veniunt*, ubi nullum eſt ſolum, cui inſiſtunt, ubi eſt hiatus, ſicut in foſſis, & puteis. Non vero in ſcena plana illos hiſtriones, de quibus loquitur, cadere, ſed de altiore loco in humiliorem & depreſſiorem, oſtendunt ſequentia, ubi totum corpus gravi illorum *κινδατεύοντων* lapſu vulnerari, & violari ait. Hujus vocabuli vim cum non cuperent ſcioli, ſubpoſuerunt notius & tritius *προσπρέσας*. Fuiſſe vero in theatris non unum locum, ubi hiſtriones poterant praecipites cadere in inferiora loca, liquet cum ex aliis antiquorum locis, tum ex Pollucis lib. IV. c. 19, ubi agit de theatri partibus.

Pag. 182. Dicit Alectryon: Nullam vitam humana tranquilliorem eſſe, ſi modo ſit *μόναις ταῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις, καὶ χρείαις ἐμμεμετρημέναις, naturalibus duntaxat cupiditatibus & uſibus circumſcripta.* Sed quis dixit *ἐμμετρέω*, aut ubi legitur *ἐμμεμετρημένος*? Nuſquam quam in hoc loco, qui merito ſuſpectus fuit viris doctis. Mſ. noſter ſcribit *ξυμμεμετρημένος*. Optime. Thucydides lib. 2, *ἐν οἷς ὡκοδόμησαί τε ὁ βίος ὁμοίως καὶ ἐπλούτησεν ξυμμετρῆσαι. Quorum vita ſimul & mors felicitate circumſcripta eſt*, hoc eſt qui viri & morientes fuerunt felices.

Ibid. *Καὶ μὰ τοιχωρυχῶν με σωφρονίσεις;* Laborare hunc locum vidit Marcilius. ſed remedium praeſentius nobis Mſ. offert, in quo legitur, *εἰμὴ καὶ τοιχωρυχῶν γε σύ με ἀναγκάσεις. Num tu me compelles parietes perfodere?* Praecedentia vero verba ſic diſtinguenda ſunt: *πῶς τοῦτο, κεκλεισμένων θυρῶν; quomodo hoc* fieri poterit, *clauſis foribus?*

Pag. 183. Locus eſt qui me diu torſit, praeſertim cum nihil in antiquo libro mihi eſſet praeſidii ad eum emaculandum. Nam inquinatum eſſe nullus dubitabam. Quis enim haec interpretetur, *ὁ δ'*, loquitur de Simone cerdone, qui luculentam creverat hereditatem, *ὡς δὲ πράξειεν ἀπιέναι τὰ κατ' ὄμμα.* Vertunt: *At ille rurſum coria*

toria calceis affuenda obrodet, ebibetque. Serice aut Scythice si interpres locutus esset aeque intelligeretur ac nunc intelligitur. quid enim *ebibet*? quid bibere ad corii rosionem? Dein ubi in Graecis sunt coria *calceis affuenda*? κοτύμμασι sunt soleae, quae calceis suppinguntur, & pedibus teruntur. At pro λαπτίνων si legas, ut sine dubio legendum λαπτῶν, omnes tenebrae discutientur, quae locum hunc reddiderant inexplicabilem? ῥυπόω est sordibus inquino, maculo, λαπτόω est sordibus purgo, emaculo, Hesych. λαπτῶ, λαπρυνῶτω. ῥῦπος γὰρ ὁ ἰὸς. λαπτῶτω est *sordibus purgatur*. ῥῦπος *enim est sordes*. Sic hunc Hesychii locum emendandum vidit olim Henricus Stephanus, cum in editis libris legatur ἀπιῶτω, & recte Stephanum legisse hic Luciani locus argumento est. Sententia igitur, Graecorum Luciani verborum haec est: *At ille rursum soleas obrodens sordibus purget.* Nam sutores etiam ore soleas crepidarum fingendo, & si quid dedecet dentibus abradendo ut magis niterent, emundasse videntur.

Pag. 184. Περὶ τ ἱκπωνά ἐστι ὑ πάνυ ἐπιμελές. Typographi vitium esse ducerem, nisi in omnibus editionibus inveniretur. Scribendum enim περὶ τ ἱκπώνα ἐστι ὑ πάνυ ἐπιμελές.

Ibid. Τὰ ἡ ἱκκαίδεκα οἶδε Σώσυλος. Mss. unam vocem, quam & exigit sententia, interponit, quae recipienda est. τὰ ἡ ἱκκαίδεκα οἶδεν, οἶμαι, Σώσυλος. *At sedecim vidit, opinor, Sosylus.* Nam se dubitare, non certo scire num viderit, ex sequentibus licet cognoscere. Paullo inferius: σιώπησον ὦ Μίκυλλε μὴ κατάφωρόν σε ποιήσῃς ἡμᾶς. Vertunt: *Tace Micylle, ne nos praesentes prodas in furto?* Quis furabatur? Atqui jam Gallus praedixerat furari non licere, nec quicquam rei alienae tangebant. Praeterea ubi in Graeco est *in furto*? Ista igitur verba dele, si Graeca recte velis intelligere.

Ibid. Σοὶ γὰρ ὅμοιος ἐμὶ κὴ τὰ πτόλια ὑπὸ μάλης ἔχω. Elegantius & ἀπλικώτερως Mss. τὰ πτόλια ὑπὸ μάλης ἄπιμι ἔχων. De quo loquendi genere paullo ante monui.

Pag. 185. Ὁρᾷς ἐπαγρυπνοῦντα κὴ τοῦτον ἐπὶ φροντίδι, ἀναλογιζόμενον τὰς τύχας, κὴ τὰς δακτύλας κατατεκληκότα. Interpres: *Vides hunc etiam curis invigilantem, digitis contortis usuras supputantem.* Sed δακτύλας κατατεκληκὼς, non est *contortis digitis*, sed *cujus digiti contabuerunt.* Sic paullo ante de Simonide: κὴ κατατεκληκὼς ὅλος ὑπὸτηκὼς ὑπὸ φροντίδων. *Et totus contabuit, & extenuatus est curis.* Sic igitur verte: *Vides hunc etiam vigilare prae curis, supputare usuras, & ejus digitos contabuisse* ut solent esse hominum morbis aut curis confectorum digiti. posses etiam vertere *digitos ejus obcallnisse, callo fuisse obductos*, sive *callo indurnisse* assidua supputatione. & hoc malo. Mox nescio cur σίλφη Latine vertatur *silpha*, ut paullo ante σμίλιον, *smilium*, cum Latina lingua has voces ignoret, & in ea suppetunt commodae, nimirum *blatta*, & *scalpellum*.

Pag. 186. In Icaromenippo. Valde fallor, aut scribendum est non longe a principio: πάλαι γὰρ ἐπικρωμή σε ὑπὸ ἡλίου καὶ σελήνας, ἐπὶ τὴν φορτικὴν ταύτην ταῖς ναυσὶ, καὶ ὑπερφυᾶ ὑποξενίζοντα. *Et enim jamdudum te sequens audio soles & lunas, & ridicula illa, stadia quaedam & parasangas tanquam peregrinum jactantem.* Vulgo legitur σταθμοὺς manfiones. sed σταδίους & παρασάγγας rectius junguntur quam σταθμοὶ & παρασάγγαι. Si quis tamen malit vulgatam tueri, per me licet, praesertim silentibus veteribus libris.

Pag. 188. Verba haec Menippi non assecuti sunt Erasmus & Salmurienfis interpres, cum καταφρονήσας αὐτῶν, καὶ τὴν ἀφὲ τούτων ἀσυδίαν ἀχολίαν τε ἀληθῶς ἀποδείκνυσθαι, ἀναπτῆναι ἢ, καὶ ἀφεὶς τὰ πάντ' ἀναδύεσθαι ἐπιχειρῶμεν, interpretantur: *Contemptis his atque horum studio, adjectoque animo ad ea quae sunt vere bona, hinc emicare, & ad universi naturam suspicere sum conatus.* ἀχολίαν τε ἀληθῶς ἀσυδίαν ὑπολαβών, non est *adjecto animo ad ea quae sunt vere bona.* sed haec significant cum praecedentibus καὶ τὴν ἀφὲ τούτων ἀσυδίαν, & *earum rerum studium abstractionem a veris bonis esse ratus, sursum oculos tollere, & universum respicere studui,* ἀχολία saepe est impedimentum, quo aliquis avocatur & abducitur a negotio & re quadam.

Pag. 191. Καὶ τὰ ὡς ἀφὲ ἑνὸς αὐτῶν ἀβελτερώτατα κατηγόρουσιν. Interpres: *eos damnantes qui de hoc veluti uno quopiam disputarent.* αὐτῶν delendum videtur, si Graece loquutus est Lucianus, uti semper accurate & emendate locutus est. In Mf. est αὐτὸν. quod nec ipsum hic locum habere potest.

Pag. 194. Πάμπολυ τὸ νεφῶν ἀπαωρᾶσαι vertit Erasmus, *plurimum nubium emensus.* sed ἀπαωρᾶν est avellere, avertere. Forte legendum ἀναπλᾶς hoc est, quod volebat Erasmus, *cum supra plures nubes evolasses.* Inferius in hoc catalogo: Ἀμφοῖ ἐμαυτὸν ἀσκητόμιλλον δίμοιρ' ἐς αἰγιόχοιο Διὸς. *me ipsum movens evolavi ad Iovis Aegiochi domum.*

Ibid. Leg. τὴν τ' ἱππόπολιν Θρῃκῶν. ex Iliad. γ. v. 4. non ἱππόπωλιν ut editur vulgo, quibus hic nullus est locus.

Pag. 199. Οὗ μὲν γὰρ ἦσαν εἰλαπίναι. Erasmus: *ubi erant convivia.* cum fit, *alibi erant convivia.* Sic Aristoteles in Oeconomico quater usus est ἄ pro *alibi.*

Pag. 201. Scribe ταῖς μυρμηκιαῖς μάλιστα ἐοίκεσαν. Nam μυρμηκιὰ est ἡ μερμήκων ὀπὴ, & mox ἀσκητόμιλλον δίμοιρ' ἐς Αἰγιόχοιο Διός.

Pag. 203. Vide ineptias interpretum haec verba ὑπεπίμπλη γὰρ ἡ ψυχὴ τὸ παρᾴδοξόν μου τ' ἐπιδημίας. καὶ ὅσοι ἀδόκα πάντες ἀνθρώποι ἀφίξεσ' ἐφοίδεσαν, τ' αὐτὸν τρόπον ἐπλημμύρους, sic vertentium: *Non nihil enim ipsos turbabat, novus & inopinatus adventus meus, & quod nunquam futurum expectabant, ut omnes homines ad eundem morem alati venirent.* In qua versione nihil sani. nescierunt

ὅσοι

ἤδη ἤδη, & ἔστι ἤπου eleganti idiotismo Graecis significare *jam jam, paulo post*, quod dudum observavit magnus Budaeus. Verte: *Turbabat enim eos non nihil nec opinus meus adventus, & quod statim* vel *mox omnes homines ad eundem modum alatos adventuros putarent.*

Pag. 206. Non absurde Mſ. προσέπαθε τοῖς ἀνέμοις καὶ ταῖς ὥραις, ἃ δεῖ ποιεῖν. Vulgati ποιεῖν. *praecepit ventis & tempestatibus, in quibus esset elaborandum.*

Pag. 207. Censeo Lucianum scripsisse τάς τε Ἡσιόδου θεογονίας ἦσαν ὑμῖν. *Hesiodi Theogonias canebant.* non τὰ θεογονίας, ut vulgo legitur.

Pag. 112. In his accusato Mſ. pro εὐδὲν ἔστιν κτήσασθαι τὸ ὦς, φασι χολῶ ἄγαν. scribit εὐδὲν ἔστιν ἀλφάσασθαι τὸ ὦς, φασιν, χολῶ ἄγαν. *Non tantum otii habens ut aurem inveniat*, hoc est, *tangat.* ἀλφάω & ἀλφάνω est invenio.

Ibid. Ἄργεια κρέα, καὶ χαλάσας ἐς τὸ αὐτὸ ἴψονται. Haec respiciunt Pythiae responsum, quod dedit Croesi legatis, cum id consulerent de Rege, quid tum ageret, apud Herodotum lib. 1. c. 47. Meminit etiam superius in Iove Tragoedo.

Pag. 213. Nec haec verba ceperunt interpretes, ἐ γὰ μόνοι κεφάλαια τοῦτα τῆ διοικήσιος, ὑετὸς, καὶ χαλάζας, καὶ ἀστραπὰς αὐτὸς οἰκονομησάμην καὶ ἀφορίζας κἀπαυρᾶν τὰ ἐπὶ μέρες φροντίδων ἀπηλλαγμένον. cum sic interpretantur: *Non enim solum generalibus illis meae administrationis, pluviis videlicet, grandinibus, ventis, & fulguribus administratis, ceu curarum parte sublevato, quiescere mihi licet.* αἱ ἐπὶ μέρες φροντίδες sunt *speciales curae*, quae singulis sunt impendendae, & opponuntur τοῖς κεφαλαίοις διοικήσιος, quae sunt, in quibus summa rerum vertitur. Sic autem vertes. *Non enim tantum praecipua illa mei imperii, pluvias, grandines, ventos, fulgura cum ipse rexi & gubernavi, levatus & solutus sum curis his particularibus.*

Cur pag. 114. in omnibus editionibus est μερμηρίζω? quis enim nescit μερμηρίζω Homericum esse verbum?

Pag. 216. Αὐτοχίδιοι φιλόσοφοι ὡς σκυτοτόμων, ἢ τεκτόνων ἐξεῖργον. Mſ. ἐξυσοῦσιν. *Philosophi extemporanei ex coriariis & fabris facti aberrant.*

Pag. 218. Mſ. Αὐτὴ μὲ σφετερῷ πω ἐπὶ ξ πάγῳ κάθησο. *Tu vero hic in colle consideto:* male in editis καθῆσαι. Nam quamvis infinitivus pro imperativo Graecis usurpatur, hic tamen collocari non potest.

Pag. 220. Καὶ μάλιστα ὁπόσοις μηδὲν τῶν ἀναγκαιοτάτων ἐξαχολεῖ. Vertunt, *inprimis quibus nihil rerum necessariarum curae est.* Περιεχολεῖ est verbum quod Graecia non novit, nec nosse potest. lege. ἀναγκαιοτάτων περιέχολεῖ. *praecipue quos nullum negotium necessarium avocat, impedit.*

Pag. 221. Ὁ μισθὸς τριῶν ἑκάστης ἡμέρης ὄψης. *Mercos pro quoque judicio*

tres oboli. Haec erat merces constituta, quae Athenis judici dabatur. Pollux Onomast. VIII, 5. τριωβόλιον ὁ τῇ δικαστῇ διδόμενον μισθός. *Tres oboli, data judici merces.* Aestimatur autem obolus Atticus octo chalcis, seu *stufero* Batavico, chalcus vero, quem Batavi *deutam* vocant. Sic & patroni causſarum merces erant tres oboli. Inferius in hoc ipso dialogo: πολλοί γε, οἱ κἂν ἐπὶ τριωβόλῳ διαῤῥαγῆναι ἕτοιμοι. *Sunt multi, qui vel trioboli gratia disrumpi parati sunt.*

Pag. 222. Τὰς παλαιὰς πρότερον διαλύσωμεν, αὗται γὰρ εἰς ὕστερον διδικασονται. *Antiquiores*, illas, inquit interpres, *prius dirimamus; Hae autem postea judicabuntur.* Non rejicio hanc scripturam, sed mihi tamen magis arridet Mſ. lectio, in quo παλαιὰς πρότερον διανύσωμεν. *priores prius expediamus* sc. causſas.

Ibid. Πλὴν ἀλλὰ κληρωτὴν δεκα. Sic Mſ. *verumtamen sortire decem.* Editi, πλὴν ἀποκλήρου.

Ibid. Γ' δὲ καὶ τὰς ὑστερογείους ἤδη Ἀθήνησιν ὁ Λαρίσῃ πάγῳ ἀποκληρώσομεν. sic Mſ. Ἀττικῶς. Vulgo ὑστερογείας.

Pag. 223. Οὐθεὶς ἐθελήσειέ γε τῷ φωτερῷ συναγορεύσαι μίθῃ. *Nemo certe velit ebrietati palam patrocinari.* Puer vidi legendum ὁ φωτερός. Et nunc firmat Mſ. in quo. οὐθεὶς ἐθελήσοι ἴγε τῷ φωτερῷ συναγορεύσαι μίθῃ. *Nemo volet aperte patrocinari ebrietati.*

Pag. 224. Dicitur ebrietas προαρπάσαι νέον ἔτι καὶ ἁπαλὸν ὄντα. Vertunt *praereptus cum esset adhuc adolescens tenellus.* sed reponendum ex Mſ. προσαρπάσαι νέον ἔτι καὶ ἁπαλὸν ὄντα, *ad se rapiens, seu attrahens adolescentem etiam tunc & valde tenerum.* pro quo c. 26. dicit, πρὸς ἑαυτὸν προσέσπασε, & statim, προσάγεται αὐτῶν τὰς πολλάς.

Pag. 227. Πλὴν ἀλλὰ ἐκεῖνά γε αὐτὸν ἐρωτᾶτε, οἵους ἂν οἴεσθαι γένεσθαι τὸν Ἡρακλέα, καὶ τὸν ἡμίθεον Θησέα, εἰ προσθέντες τῇ ἡδονῇ ἔφυγον τοὺς πόνους. *Verumtamen illud ab ipsa quaerite, quales putet fuisse nostrum Herculem & Theseum, num voluptati indulgentes, evitarint labores.* Nihil hic reprehendo, sed moneo tantum in prioribus verbis πρότερον inserere Mſ. ἐκεῖνά γε αὐτὸν πρότερον ἐρωτᾶτε, *haec prius illam interrogate.* dein pro προσθέντες in illo, ut & Anglicano scribi πειθόντες. *num persuasi a voluptate*, ut alludat ad Herculem Prodicium apud Xenephontem, cui voluptas omnibus modis persuadere conabatur, ut sua sequeretur castra.

Pag. 228. Καὶ δὴ φησι κεφάλαιον τὸ πόνων τὸν εὐδαιμονίων πρόγονον λῆρον οἰηθῆς, τοὺς μὲ ἀγκύλους ἐκείνους λόγους, καὶ λαβυρίνθους ἐμοῖσι ἀπέφυγε. Vertitur: *Et quam laborum caput, felicitatem provenire dicit, nugas ratus, obliquos illos sermones & labyrinthis similes evitavit.* In Mſ. legitur κὴ δὴ φησι ἐπὶ κεφαλαίῳ, τὸ πόνων. ἐπὶ κεφαλαίῳ, ὁ κεφαλαίῳ, & apud Thucyd. ἐν κεφαλαίῳ est uno verbo, quod & Latinis, *denique*, aut, ut Cicero, *quid quaeris? noli quaerere.* Idcircò sic vertes: *Et quam ut uno verbo dicam, laborum ait felicitatem esse, pro nugis habens, ambiguos illos sermones,*

nes, & labyrinthis similes evitavit. quamvis vulgatam non damnem, quae sic potest explicari commode, *& quam felicitatem, caput* seu *summam omnium laborum, ait esse, pronugis habens.*

Ibid. Ὥσπερ ἐπίτηλον ἐπὶ τῷ ἡλίῳ βωμὸν ἐπὶ τῷ ὑδατῳ καταφυγόντα, sic rectius Mſ. *Cum ille supplicis instar ad voluptatem, tanquam ad misericordiae aram confugerit.* editi: φόβῳ, sed tum non confugiebat, sed ante confugerat.

Pag. 230. Τοιγαροῦν ἐρήμων αὐτὸν κατεδικασάτωσαν. Male interpretantur: *indicta igitur causſa ipsum condemnent.* Est enim, *ipsum condemnent quia non obierit vadimonium.* Sic ἐρήμων ὄφλειν, est *vadimonii deserti reum esse.* Pollux VIII, 8.

Ibid. Ἐρήμων λύειν, est *deserti vadimonii absolvere*, & iterum agendi facultatem dare.

Pag. 232. Αὐτὸν ἢ τὴν γυναῖκα ἐκεῖνον. Mſ. αὐτὸς δὲ.

Pag. 233. Ἔτι χαλεπὴ κακώσεως non est *vexationis* obnoxius, ut volunt interpretes, sed *malitiosae desertionis reus.* Pollux Onom. lib. III. 3: ἀποπέμψασθαι γυναῖκα, καὶ τὸ πρᾶγμα, ἀποπομπὴ, καὶ ἀπέπεμψεν, καὶ ἀποπέμπειν δίκη. καὶ κακῶν, καὶ δίκη κακώσεως. πρωικῆς, σίτου. καὶ τοὐναντίον, ἀπόλειψις, καὶ δίκη ἀπολείψεως. & ineptissime ab interprete Latino κακῶν & κάκωσις, *affligere*, & *afflictionis poena.* Hic locus, ut plurima alia in Polluce non possunt verti Latine, quia lingua Latina caret vocablis quibus proprietatem harum Atticarum locutionum exprimat recte. Hoc vero vult ἀποπομπὴ & ἀπέπεμψεν dici de viro, qui repudiat uxorem. κακῶν & κάκωσις de eo qui eam deserit. sicut contrario ἀπόλειψις de uxore, quae virum deserit, sive nuncio remisso, sive, ut puto, malitiose, & sine causa. De τὸ ἀπολείπειν, vide quae notavi olim ad Soloecistam. Quamvis δίκη κακώσεως sit quoque actio malae tractationis, quae datur etiam parentibus adversus liberos, & pupillos. Vide Harpocrationis Lexicon.

Pag. 235. Ἐς ἢ τὴν Ἀκαδημίαν, ἢ ἐς τὸ λύκειον ἐλθόντα, τῷ βελτίστῳ τούτῳ ἀλλόγῳ συμπεριπατεῖν, ἡρέμα ἀλλιγόμυθος. πολλὰ ἔχων. &c. Vltima sic leguntur. In Mſ. cum aliquot verborum incremento: ἡρέμα συνδιαλεγομένους, τὰ ἐπαινεῖν καὶ κρότου δεομένους. πολλὰ ἔχων. *placide disputantes, laudes & plausum non desiderantes.* quae Luciani esse nemo inficiabitur.

Ibid. Dialogus dicit se ἀναβαλοῦσθαι ὑπερῴου & ὀροφῆς. sed ὑπερῷον simpliciter significat *super coelum*, vel *in coelo.* Mſ. ὑπὲρ τὸ νῶτα & ὀροφῆς. *super coeli dorsum*, hoc est supra nubes. Dialogus autem hic cum de rebus sublimibus loquitur, παραγωδεῖ, καὶ μετέωρος βαίνει.

Pag. 236. Οὔτε πεζός εἰμι, οὔτε ἐπὶ τὰ μετέωρα βέβηκα. Interpretes: *Neque pedestris, neque sublimis incedo.* ἐπὶ μετέωρα βαίνειν non est Graecae loquendi ratio. Graeci enim dicerent μετέωρον βαίνειν. Deinde num μετέωρα opponuntur πεζικοῖς? Nihil certius,

legendum esse, ut olim vidi, & nunc vere me vidisse Mss. docet, ὅτι τὸ μέτρων βίβηκα. *neque in metris incedo*, hoc est neque in prosa, nec poëtice scribor: genus meum dicendi non est quale est illorum, qui oratione soluta utuntur aut philosophi, aut oratores, aut historici, nec quale est poëtarum, sed est ex utroque mixtum. Mox καὶ ὑπὸ τῶ συνεχῶν ἐρωτήσεων κατακλασθείς, non est, ut interpretantur, *continuis interrogationibus praefractus*, sed exilis, exsiccatus, jejunus, macilentus, de qua voce superius non nihil notavi. Paullo ante repone particulam ἢ suo loco, ex quo exciderat, πάντα γὰρ μᾶλλον ἂν ἤλπισεν ἢ τὸν λιμὸν τοιοῦτος ἐσεῖν οἷος ἐμέ.

Pag. 237. Ὅτι μὴ τὰ ἰσχνὰ ἐκεῖνα καὶ λεπτὰ καθήμενον πρὸς αὐτὸν συμπερολογεῖσθαι. *quod tenuia illa & exilia cum ipso sedens argutari non soleo.* Mss. pro τὰ ἰσχνὰ scribit τὰ γλισχρὰ & pro καθήμενον συμπερολογεῖσθαι, legit, καθήμενον συμπερολογεῖσθον. Digitum non verterim, utrum eligas, & vereor ne ego quoque συμπερολογεῖσθαι, qui haec annotem.

Pag. 242. In Parasito, definitio artis habetur: τέχνη ἐστὶ σύστημα ἐκ καταλήψεων συγγεγυμνασμένων πρός τι τέλος εὔχρηστον τῷ ἐν τῷ βίῳ. Sic scribe partim ex edit. Florentina, partim ex Mss. Interpretes verterunt: *Ars est quae constat ex perceptionibus consentientibus & coexercitatis ad finem vitae utilem.* Vbi est in Graeco *consentientes*. Dein quid Latinis sint *coexercitatae* nemo dixerit, Verte: *Ars est corpus perceptionum*, quae *exercitae sunt ad quendam utilem vitae finem.* sic contra ἀσυγγύμναστοι καταλήψεις sunt perceptiones. pag. 292. quae non exercentur, aut non fuerunt exercitae vide pag. 243. ubi hanc explicat definitionem.

Pag. 245. Τέλος χαλέπτεσθαι ἴμμιναι. Sic se restituisse ait Bourdelotius. & sic Mss. qui addit ἄκρα, τέλος χαλέπτεσθαι ἄκρα, sed ἐναι retinendum esse constat ex Homeri Odyss. ι. v. 5. unde haec hausta sunt, unde etiam liquet in altero mox versu legendum πλήσαι πραπίδας, ut & extat in Florentina.

Pag. 248. Τῷ παρασίτῳ ὅτι μάγειρός ἐστι---- ὅτι δὲ χρήματα ἐστὶν ἃ ἀπολογεῖται πρὸς ἀχθεδόκα, καὶ πάντα ἴσα. *At vero parasito neque coquus est*, &c. *neque pecuniae quo quibus causam dicere gravetur.* Sic interpres: non bene equidem. Illi dicuntur ἀπολογεῖσθαι qui se defendunt contra impugnantem. Hic est ἄτοπον. lege ex Mss. ἐστὶν ἃ ἀποβυμίαν ἀχθεδόκα. *neque pecunia, quae amissa crucietur.*

Ibid. Ἀπλῶς καλῶν, ὥσπερ πᾶς λύρᾳ τὸ διδασκάλων. sic recte Mss. vulgo ἐκ διδασκάλων.

Pag. 249. Sine dubio quoque scribendum ὁ δὲ παράσιτος οὐδὲν ἔχει τῶν τροφῶν ἅμα τῇ ἀρχαῖς τῆς πόνης. *At parasitus simul atque artem orsus est, victum habet.* ἅμα τῇ ἀρχαῖς est σὺν τῇ ἀρχῇ, vel σὺν τῇ ἀρχῇ. edit. male. ἅμα τὸ ἄρχαῖς.

Pag.

Pag. 257. Ἀλλὰ τί δὴ ταῦτα εἰκάζειν, ἔχοντος αὐτῶν τὰ παράδειγματα. Vnde pendet εἰκάζειν? ſcribe ex Mſ. ἀλλὰ τί δεῖ ταῦτα εἰκάζειν; ſed *quid opus eſt iſta comparare.*

Ibid. Dicit nullum Rhetorem aut Philoſophum belli tempore ſuſtinere in campum deſcendere, & extra muros prodire. εἰ δέ τις παρεδίδου, φημὶ τῶν λειψάνου τὴν τάξιν ὑποστῆναι. *Quod ſi quis coactus id ſuſcepit, hunc deſerta acie abſceſſiſſe dico.* Sed quid ſuſcepit? *prodire in campum?* Sed vix Graecos ſic loqui exiſtimem. Mſ. belliſſime παρετάξατο. *Si quis vero in acie cogetur ſtare.* παρατάξεως eſt *inſtrus in acie.*

Pag. 259. De Socrate, cum ex proelio in palaeſtram aufugiſſet, πολὺ γὰρ αὐτὸς ἀστειότερον ἐδόκει μὴ μετεσκευάσθαι καλεῖσθαι ἀναζύειν, καὶ παρισμοῦσι θεᾶσθαι τοὺς ὑπηνήτας μειρακίσκους. quae ſic verterunt: *Ipſi multo urbanius videbatur, cum adoleſcentulis ſedendo ſe ſe ornare, & ſecum verſantibus captiunculas proponere, quam cum Spartano viro pugnare.* Verum quis unquam audivit Socratem ſe ornaſſe, aut pueros ornari in palaeſtra, ubi nudi corpus exercebant? Vide ſequentem dialogum de gymnaſiis ubi ſe non ornaſſe in iis, ſed pulvere commaculaſſe dicuntur. Adde ἀναζύειν non ſignificare *ſe ornare*, ut volunt interpretes. Omnia ſunt abſurdiſſima. Cogitabam olim pro ἀναζύειν legere παίζειν, *ludere cum pueris*, nam ſic & alibi locutus eſt. ſed poſtea in Mſ. deprehendi veram ſcripturam, in quo legitur ἀεράζειν, ſed ſcribendum ἀμαέζειν, *garrire.* Eſt in hoc verbo aculeata figura, qua Socrati exprobat oblique παιδερασίαν. Nam ὁμαέζειν proprie dicitur de colloquio amatorio, Homerus Iliad. Z.

Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄρ' ἔμελλε
Στρέψασθ' ἐκ χώρης ὅθι ἡ ὁμαδέζε γυναικὶ.
quando jam erat
Digreſſurus e loco ubi cum ſua colloquebatur uxore.

Et Iliad. χ.

Τὰ δ' ὁμαδέσασθην ἅτε παρθένω ἠΐθεός τε,
Παρθένος ἠΐθεός τ' ὁμαδέσκετον ἀλλήλοισιν.
Cum hoc confabulari, ceu virgo adoleſcensque.
Virgo & adoleſcens confabulantur inter ſe.

Hinc θρῆνυς eſt blandus mulierum ſermo, quibus capiunt animos virorum. Idem Poëta de ceſtu Veneris:

Ἔνθ' ἦεν μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ὁμαδυνὸς
Πάρφασις.
Ibi eſt quidem amor, ineſt deſiderium, inſunt blanditiae
Illicientes.

Recte enim antiquus interpres ὁμαδυνὸς πάρφασις, conjungunt, & Etymologicum magnum exponit ὁμιλία θελγτικὴ, colloquium quod praeparat, hoc eſt animum ad amandum & conſuelcendum incitat. Idem: ὅταν οἱ γυναῖκες, αἱ γαμεταὶ, οἱονεὶ ὁμαζοί τινες ὦσιν, διὰ τὸ ὁμοῦ δεῖπνον γάμου καὶ συνουσιάζειν. ἐξ οὗτος ἡ ὁμαέ-

ζειν λέγοντες, τὸ τὰς ἄνδρας γυναιξὶν ὁμιλεῖν. vide sequentia. Significat Lucianus Socratem in palaestra non de virtute disputasse cum ephebis, sed colloquia habuisse plena amoris, ac blanditiarum.

Pag. 270. In Anacharside: οὐκ ἐν πηλῷ ὑπτιοι γε, ἀλλὰ ψάμμον πρώτιστα βαθεῖαν ὑποβαλλόμενοι ἐν τῷ ἐρύγματι ἐπαμύττουσί τι ἀλλήλοις, Sic Mſ. non ταράττουσι, ut editur. *Sed hi non in luto sed altam arenam in fossa subjicientes se invicem illa adspergunt.* Paullo post dicit ἐπιπάττειν τὸν κόνιν. Haphen intelligit. de qua Mart. VII. ep. 67. *Et flavescit haphe.* Sed de hac & aliis ad palaestram pertinentibus viri docti jampridem egerunt copiose, vide imprimis eruditissimum P. Fabrum in Agonistico II, 2, & 5, & 22.

Pag. 284. Οἱ δημοσίᾳ πᾶσι πρύτανεις ἀναγιγνώσκειν μεγάλοις γράμμασιν ἅμα ἀναγεγραμμένοι. sc. νόμοι leges, *quae majusculis litteris scriptae omnibus publice legendae proponuntur.* Quid ἅμα hic sibi velit non video. In editione Florentina legitur: μεγάλοις γράμμασιν ἅμα γεγραμμένοι. In Mſ. vero μεγάλοις γράμμασιν ἀναγεγραμμένοι, ut omnino scribendum est.

Pag. 289. Υ'περφίαλος τάφῳ. Mirum hoc manifestum vitium, quod olim Marcilius animadvertit, tolerari, cum non tantum in Florentina editione & Mſ. sed & in interpretis libro recte legatur τάφρον.

Pag. 296. Recte Mſ. μηδ' ἀπαυρεθέντων τινῶν τραυμάτων, ἢ πεπτωκότων, ἢ ἄλλῃ δυσχερῶς. *Ne vulnerati aut fessi, aut alia molestia affecti deficiant:* sic non male interpres, sed male vulgati sensim μὴ ἢ πεπαυρεθέντων. Nam quis usus est τῷ πεπαυρέθαι, aut quid potest significare? Paullo ante ἀλλ' ἀνεκτότερον μέχρι ἐκάστης ἀπαυρεύσεως. *usque ad extremam animi defectionem.* Et 297. μὴ ἀξιώσαντες ἀπαυρεῦσαι ζῶντες.

Pag. 300. De luctu. Τὸ δὲ μέσον ἡ Ἀχερουσία λίμνη περίκειται. *Quodque est gravissimum praejacet Acherusia palus.* sic interpres. sed scribendum ut Mſ. περίκειται, *Acherusia palus adjacet.*

Male vertunt pag. 301. Ἐρινύες, ποιναί. *Furiae, poenae.* Cum sit, *Erinnyes, Furiae.*

Pag. 302. Ὁ μὲν γὰρ Τάνταλος ἐπ' αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὐτὸν ἕστηκε. *Tantalus in ipsa palude stat.* Sic interpres. Cur omisit αὐτὸς? quia nullus ei hic erat locus. Quid enim esset *Tantalus in ipsa palude ipse stat.* legendum αὖος. Ὁ μὲν γὰρ Τάνταλος ἐπ' αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὖος ἕστηκε. *Tantalus in illa ipsa palude siccus stat,* quippe qui *mediis sitiebat in undis.* Hanc meam emendationem certissimam esse postea firmavit vetus codex.

Pag. 305. Οὐ ἢ σωφροσύνη διαφθείρει. *non pervertet concubitus,* sed rectius antiquis liber οὐ ἢ σωφροσύνη διαφθείρει. *non te depravabit, corrumpet concubitus,* non tuam valetudinem labefactabit. παρεκτρέπειν est *avertere, abducere.* διαφθείρειν *distorquere, corrumpere.*

Pag. 308. In Rhetorum praeceptore: ἐρωτᾷς ὦ μειρακίσκε ὅπως ἂν ῥήτωρ γένοιτο κ) τὸ σεμνόπλουν τοῦτο κ) πάνδημον ὄνομα σοφιστὴς αὖτος οὐ-

νομ

νομ δέῃς. Scisciteris adolescens quo pacto Rhetor euaserit, & venustissimum illud, vulgoque celebratum nomen sophista ipse censeri possit. Sic interpres. Sed in Mſ. eſt *πάνυμνον ὄνομα* venerandum *illud & quod ab omnibus colitur nomen.*

Pag. 313. Εἰτά τι σι κελεύοι ζηλῶν ἀνδρας τοὺς ἀρχαίους ἄνδρας, ἴσως δ' ἀδύνατον ἀναγκάζειν δ' ἀδυνάτοις τὸν λόγον, ἢ ῥᾴδια μιμεῖσθαι, οἷα τὰ τῶν παλαιῶν ἐρμαῖα ἐστιν Ἡγησίου, καὶ τοῦ ἀμφὶ Κράτητα, καὶ Νησιώτου. Vertunt: *Inde te priscos illos viros imitari jubebit, inutilia orationum proponens exempla, nec imitatu facilia, qualia vetustae sunt constructionis, Hegesii, Cratetis, Nesiotae.* Primum vertendum *Hegesiae.* Ἡγησίας enim Magneſius intelligitur ille orator qui ut Cicero de eo ait in Bruto de claris oratoribus, Charifii voluit ſimilis eſſe, ac ſe ita putavit Atticum, ut viros illos prae ſe penes agreſtes putaret. *At*, inquit Cic. *quid eſt tam fractum, tam imminutum, tam in ipſa, quam tamen conſequitur, concinnitate puerile?* in Oratore dicit, eum Lyſiam voluiſſe imitari, ſed particulas incidiſſe, numeros infregiſſe, & concidiſſe, non minus ſententiis peccaſſe, quam verbis, ut non poſſit quaerere, quem appellet ineptum, qui illum cognorit. Strabo XIV Geograph. tradit eum principem fuiſſe ſtyli Aſiatici, & corrupiſſe receptam conſuetudinem Atticorum oratorum. Fragmentum ex ejus oratione laudat idem Strabo lib. IX: Ὁρῶ τὴν Ἀκρόπολιν, καὶ τὸ ἔφεδρον τῆς τριαίνης ἴχνος τὸ σημεῖον. ὁρῶ τὴν ἐλαιοῦσαν, καὶ τὸ ἱερὸν γάργηττος μύστης. Ἐκεῖνο Λεωκόριον. τοῦτο Θησεῖον. ἐν δυνάμει δηλῶσαι καθ' ἓν ἕκαστον. *Video arcem, & quod in illo eſt tridentis ſignum. Video Eleuſinem, & ſacrorum ſum myſtes. Ibi eſt Leocorium, hic Theſeum. Non poſſum enarrare ſingula.* Dein legitur in Mſ. Καὶ τὸ ἀμφὶ Κράτητα καὶ Νησιώτην. quod eſt verius. Fuit quidem Crates Trallianus Rhetor, cujus meminit inter decem hujus nominis claros viros Diogenes Laërtius, lib. IV. in Cratete, ſed is fuit obſcurus. Critias vero celebris fuit diſcipulus Socratis, corruptus a Theſſalis, & unus ex triginta tyrannis. Cic. de claris Oratoribus, cum dixiſſet de Themiſtocle, Pericle, Cleone, *huic*, inquit, *aetati ſupparet Alcibiades, Critias, Theramenes, quibus temporibus quod dicendi genus viguerit, ex Thucydidi ſcriptis, qui ipſe tum fuit, intelligi maxime poteſt. grandes erant verbis, crebri ſententiis, compreſſione rerum breves, & ob eam ipſam cauſam interdum ſubobſcuri.* vide Philoſtratum lib. I. de vitis Sophiſtarum in Critia. Per *νησιώτην* vero intelligit Gorgiam Leontinam ex Sicilia, quae κατ' ἐξοχὴν νῆσος dicitur, quia inſularum maris mediterranei fuit maximâ, is fuit Empedoclis diſcipulus, & principatum inter antiquiſſimos Sophiſtas tenuit. Vide Philoſtratum lib. I. de Sophiſtis, & Plutarchum in vitis Rhetorum.

Ibid. Πόνον δὲ καὶ ἀγρυπνίαν, καὶ ὑδροποσίαν, καὶ τὸ ἀλιπαρὲς, ἀναγκαῖα ταῦτα, καὶ ἀπαραίτητα φησί. Interpres: *Laborem autem, vigilias, aquae potum, & ſqualorem, haec omnia neceſſaria, & inevitabilia dicet.* Squalor non deſideratur in ſtudioſis eloquentiae. Mſ.

λιπαρὲς *affiduitatem*. quod reponendum. ſuperius idem mendum ope codicis antiqui delevimus.

Pag. 315. Φαίη ἂν τοιγαροῦν σὲ εὖ δεῖ πως ἀπαρασίμβῳ ὀπίσω ἔτι λοιπὸν τ' κόμης, καὶ ὑπομειδιάσας τὸ γλαφυρὸν ἐκεῖνο. Vertunt: *Te igitur ita compellabit, reliquam adhuc tibi comam demulcens, & tenerum illud ac jucundum ſubridens.* Vbi eſt in Graeco *tibi*? Theod. Marcilius legit ἀπαπασίμβῳ, *dimota nempe a fronte in tempora*, inquit. ſed Mſ. legit ἐπαπασίμενον, hoc eſt capillos promittens pectendo ſcilicet & comendo, non diſcipuli, ſed ſuos, ut pulchrior & comtior videretur, majoreque polleret auctoritate. Sic in Anthol. ἐπαπάζ γώνια dicitur, qui barbam comit & expandit. Diſcipulus non multum comae amiſerat, ſed magiſter erat calvaſter, ideoque dicit ὀπίσω ἔτι λοιπὸν τ' κόμης. Mox pro αὐτὸν ἰδίου Mſ. αὐτὸς ἰδίου.

Pag. 316. Ἕπου μόνον ὦ Κλυτίης μίλημα οἷς ἂν εἴπω, καὶ ζήλου ταῦτα. Interpres inſulte: *ſolum o gloriolae ſtudium ea, quae dico, ſequere, ac omnia imitare.* Num κλήπος eſt *gloriola*? Verte O *Clytii deliciae*, qui curae cordique eris Clytio. Sic & φιλότης amor, pro homine quem amamus tenerrime. ſic μέλημα cura, pro qui nobis curae eſt. Clytius eſt Rhetoris nomen.

Pag. 319. Τὸν ἀβραβῶνα ἢ ὠνήμιον. Mſ. τὸν ἀβραβῶνα ἢ ὠνόμιον. *pro arabo dicunt* ὠνόμιον. Προπέμιον, ἐπιπέμιον, ὠνοπέμιμος, eſt *mulcta*. ſed ὠνομία ἡ, & ὠνόμιον τὸ eſt praerogativa, ut conſtat ex Suida, & Heſychio. Videtur tempore Luciani a male loquentibus acceptum eſſe pro ἀβραβῶν, quod tamen a politioribus improbabatur. Cum tamen πρὸ ſit pretium, & ἐπὶ πρὸ pretium intendere, ὠνέομαι pluris aeſtimare, non repudiandam duco vulgatorum librorum ſcripturam, videntur enim tum temporis non emendate loquentes ὠνόμιον dixiſſe, quod penditur pro re emta ante πιπράσκω, ante juſtum pretium.

Pag. 323. Μητὲρ ἢ ἀπατρίας ἐπ' ἀμφοδίου τινος. Vertitur: *Matre vero ſartrice, in bivio quodam natus ſum.* Haec *natus ſum* inferciunt interpretes, ut ſententiam conficiant. In Graecis, ut vides, non habentur. Dein ἄμφοδον & ἄμφοδον eſt δίοδος, *bivium*, non ἀμφοδίτης. Sed moror. leg. ut Mſſ. ἀπατρείας ἐπαμφοδίτου τινος, *quae fuit ſartrix hominis venuſti.*

Pag. 328. De Coroebo in ſcholiis Mſſ. lepida legitur hiſtoria. Κόροιβος ἐπὶ μωρίᾳ τις ἀπομνημονεύεται. ὅτι γυναῖκα ἀγαγόμενος μὴ ἀπελείπετο συγκαθεύδουσαν τῇ ἀρᾷ τ πρὸς πενθερὸν αὐτῆς φόνον, καὶ ὅτου ἐκόμισεν παραθησόμενον αὐτῷ μέχρις ἂν ἡ γυναικὸς ἠφαμένης τὸ ἄρθρον ὀδύνη συνέσχεν. καὶ σὺν ἄλλοις ἀπολυθέντα, εἰ μὴ τῷ μηρίῳ ἢ ἀνδρὸς καθηψήσατο, ὅτε τὸν κοινωνίαν ἢ γάμου γάνατο. Nulla eſt cauſſa cur haec interpretemur. Apud Euſtathium in Odyſſ. κ. p. 413. edit. Baſil. eadem hiſtoria legitur, ſed tribuitur Margitae.

Ibid. Rectius Mſ. τὸν πρώτους ἀνθρώπους ἐκ τῆς γῆς Ἀττικῆς ἀναφῦναι, καθάπερ τὰ λάχανα. *primos illos homines ex Attica terra oleorum in-*

instar proveniſſe. Vulgo γῆς omittitur itaque vertit interpres *in Attica.* τῆς abſorpſerat γῆς.

Pag. 333. Ἀμφὶ πλήθουσαν ἀγορὰν vertunt *circa forum plenum* Latine valde obſcure. potius dicendum fuiſſet, *circa tempus fori pleni*, quo frequentiſſimum eſt forum, circa meridiem noſtris mercatoribus omtrent de Beurstijdt.

Pag. 334. Γ' ἱερατικὰ πνεῖ. Non poſſum quin adſcribam hic, quae in margine veteris Codicis hîc ſunt adnotata ἱερατικὰ. οἷα εἰκὸς τὰ πλεῖστα φέρει ἰκλιαῦθ ἀ πρόκλ ὑπομνηματίζῃ, οἷς ὁ προκόπ ἀντιφθέγγεται πάνυ δεξιῶς καὶ γενναίως.

Ad pag. 339. ubi mentio fit Polycleti, miror veterem Luciani Scholiaſten Mſ. notare Polycletum fuiſſe pictorem, non ſtatuarium, itaque ſe non intelligere, qui in ſtatuariorum numerum referatur a Luciano, niſi forte ſit alius Polycletus. Verba enim ſunt. Γεφυρὸς ὁ πολύκλειτ ὥσπερ καὶ ὁ Εὐφράνωρ, καὶ πᾶς ἀγαλματοποιὸς νῦν εἰσάγεται, θαυμάζω ἢ μήποτε ἕτερος ἐστὶν ὁ πολύκλειτ. Verum quis neſcit Polycletum Sicyonium Angeladae diſcipulum, & ejus Canonem, & tot ſtatuas, quas in coelum extulerunt veteres. vide Plin. xxxiv, c. 8. & de Canone ſive norma Polycleti, Galenum de Hippocratis & Platonis decretis, & in primo de temperamentis. Euphranor & pictor & fictor fuit, uti ex eodem Plinio conſtat vide lib. xxxv, 11. Critiae quoque Plinius meminit.

Pag. 341. Scribe Ἀγανακτῶ δὲ μὴ καθ' ἡμέραν ἐφ' ἱερῶν πολείαν ἐναυθῆ indignatur *niſi ſtato tempore eximiis victimis paſcatur.* Sic ſcribendus Mſ. volente hic locus & vertendus. Vulgo legitur ἀφ' ἱερῶν invito Graecae linguae genio. vertitur ſatis inepte: *niſi in tempore juſtorum ſacrificiorum epulis excipiatur.* Γέρα ſunt victimae, hoſtiae & eorum exta, quae diis adolentur. Τέλεια ἱερὰ ſunt eximiae hoſtiae, quod ἱερὰ ῥέζειν Homero eſt, hoc Thucydidi ἱερὰ θύειν, *ſacra facere, victimas caedere.* apud quem etiam legitur ἱερὰ τέλεια. dicuntur & ἱερεῖα, hoſtiae, inde ἱερεῖα ſunt quaevis animalia, quae mactantur. Polyb. lib. 2. ὕειον ἱερεῖα caro ſuilla, Athen. lib. 1. τροφὴ δὲ νεογνῶν ἱερείων *caro tenerarum pecudum.* Sic & ἱερεύειν & θύειν non tantum eſt ſacrificare, ſed & mactare. ſic & *ſacrificare* apud Plinium lib. 28, 19.

Pag. 343. Ὁ δὲ πυρετὸς, οἷος, καύσων σφοδρότερος. Benedictus: *Febris, o qualis! incendio certe vehementior.* Mſ. ὁ δὲ πυρετὸς, οἷος καῦσος σφοδρόθεος, θερμότερος. *Febris, tanquam incendium vehementiſſimum, ardentior.*

Pag 349. Ad iſta verba πεπλάσθαι νεκροὺς ἐσθῆτι μελαίνῃ, notat antiquus Scholiaſtes ineditus, veteres ſolitos cadavera nigrae veſti inſuere. Ὅτι, inquit, τοὺς νεκροὺς οἱ παλαιοὶ μελαίναις στολαῖς ἀμφίεννυσαν. & ad ſequentia, μηδὲν εἶναι τὰς ψυχὰς haec adjecit ὅτι καὶ τὰς ψυχὰς θνητὰς ἔλεγον εἶναι, ὥσπερ καὶ τὰ σώματα.

Pag. 360. Μεμφίτης ἀνὴρ τῶν ἱερῶν γραμματέων, θαυμάσιος τὴν σοφίαν. *Memphiticus vir, quidam ex ſacris illis ſcribis, mirabili ſa-*

ſapientia. ſic Benedictus. Meminit & alibi ſcribarum Aegyptiorum, in libello de ſacrificiis, ubi cum Prophetis eos conjungit, & Appul. Metam. 11. *Tunc ex his unus, quem cuncti Grammatea dicebant, pro foribus aſſiſtens, coetu paſtophororum, quod ſacroſancti collegii nomen eſt, velut in concionem vocato*, ut fuerint inter ſacerdotes Aegyptios, qui reconditam illorum ſapientiam docebant, aliiſque muneribus ſacris fungebantur. Sic & in libro de Macrobiis. p. 466. recenſet inter longaevos Aegyptios ἱερογραμματεῖς. Nec repudio lectionem editam. In Florentina tamen legitur ἱερογραμματέων, ſed in Mſ. ἱερῶν γραμμάτων, quod non puto faſtidiendum eſſe, ut ſit τῶν ἱερῶν γραμμάτων σοφίαν γευμάσιος. admirabili ſacrarum litterarum ſapientia praeditus. ſacras litteras vocabat illam myſticam Aegyptiorum ſapientiam, quae non niſi initiatis tradebatur, & circumſectis, magiam ſcilicet, & litteras Hieroglyphicas, de quibus tam multa apud Herodotum, Diodorum Siculum, Clementem Alexandrinum aliosque habentur.

Pag 352. Ἐγὼ γὰρ ὅτι μὲν τὸ δακτύλιον ἔχω ἱερὸν ἔχω, Ἀπόλλωνος δὲ πυθίου εἰκόνα ἐμπεπαίσης τῇ σφραγῖδι, καὶ ἴστε ὁ Ἀπόλλων φθέγγεται πρὸς ἐμὲ, ὑ λέγω, μή σοι ἄπιστα δόξω περὶ ἐμαυτοῦ μεγαλαυχίας. Benedictus: *At non dico me ſacrum annulum habere, cujus ſigillum exprimit Apollinis Pythii imaginem, nec mecum loqui Apollinem, ne videar ad gloriam meam res incredibiles narrare.* Pro ἄπιστα Mſ. ἀπιστῶν ſcribit. Sic autem interpretare hunc locum: *At non dico me ſacrum annulum habere, cujus ſignum Apollinis Pythii imaginem exprimat, qui Apollo mecum loquatur, ne tibi, qui haec non credis, videar de me ipſo elate loqui, ne tibi videar me oſtentare, & jactare.*

Pag. 365. Καὶ γὰρ τὸν διφθέρων ἐνύπνιον τὸν Ἡ λίωνος. *ut qui leonis exuvio ſit indutus*, bene interpres. Nec rejicio hanc ſcripturam. nam & ſic alibi loquitur Lucianus. Non fruſtra tamen in antiquo codice Mſ. legitur ἐνδύτην. Nam ſicut apud Homerum eſt ἔνδυτα *indutus eſt*, ſic & ἐνδύτην hic accipit, ſi haec ejus manus eſt, Lucianus. Nam Poëticis verbis ſaepe, ſed ſuo loco, uti hunc ſcriptorem nemini latet.

Pag. 371. In Electro, τὸ δὲ ἐμὸν ἐρῶτι ἤδη ἐποίουν ἀταλώτερον, καὶ ἄμυθον, εἴδῆτε ὡδὴ πρόσιεν. *Mea vero dicendi ratio quam ſit ſimplex, & a fabulis aliena, videtis, neque ipſi inſit modulatio.* Haec eſt verſio Salmurienſis. Sed in Mſ. eſt ἄμυσος pro ἄμυθος, quod magis probo, & verto: *mea videtis oratio quam ſit ſimplex & inerudita*, ſic ſua ipſe per modeſtiam elevat, *& quam nihil in ipſa ſit canori.* Sic enim recte verti puto ὠδῆ. Vt Craſſus apud Cic. III. de orat. de C. Carbone: *Profluens quiddam habuit Carbo, & canorum.* Et Gellius de eodem in Bruto de claris oratoribus: *L. Gellius qui ſe illi contubernalem, in conſulatu fuiſſe narrabat, canorum oratorem, & volubilem*, &c. *fuiſſe dicebat.* Vbi *volabilis* eſt, cui facile profluit oratio. Plutarchus de auditione,

tione, sic circumscribit, τῇ φωνῇ ἡμιλίαις τοῦ ᾠδικοῦ τόνου, καὶ σβέσεσιν ἡφδύνειν. *Vocem accuratis quibusdam sonis ac mollitie & modulationibus edulcare.* Μόθοι pertinent ad poëtas, non ad oratores. Quonium tamen Sophistae suis orationibus adspergebant fabulas, non contendam, si quis pro Vulgata stet acrius.

Pag. 386. Perinde quidem est sive legas, ut in editis habetur καὶ ἀναλίπλεις ἀεί, sive, ut in Mss. extat, καὶ ἀναπλίπλεις ἀεί. Utrumque enim significat *libros versas, evolvis*, utrumque verbum hunc apud scriptorem alibi quoque occurrit in hac notione. sed cum ἀναπλίπλεις, quod hic codex vetustus prae se fert, sit verbum rarius, credibile est librarios pro eo substituisse notius & tritius. Proprie ἀναπλίπλειν dicitur de voluminibus, quae evolvuntur. In sequentibus mox ineptissime vertitur, καὶ ἁλφιτοπώλας καὶ βαλανέας, *coagmentas, spolias*, cum vertendum sit *conglutinas, circumcidis*. Chartae enim glutine jungebantur, deinde frontes librorum circumcidebantur, capiti vero voluminis adglutinabatur membrana purpurea, cui plerumque litteris aureis index libri inscribebatur, ut erudite docuit maximus vir Isaacus Vossius ad Catullum pag. 52. vide quae ibi notavit, quae maxime faciunt huic loco illustrando.

Pag. 399. De non temere credendo calumniae: ὅτι Πτολεμαῖος, ὡς ἂν κἀκεῖνα καὶ ταῦτ' ἐ πάνυ φρενήρης τις ἂν. Salmurienfis: *Tum Ptolemaeus ut qui praeter cetera non esset admodum prudens.* In hac versione κἀκεῖνα omittitur, inepte, etiam si φρενήρης *prudens* exponas, opponuntur κἀκεῖνα & ἐ πάνυ, ineptius interponitur & sine sententia καὶ ταῦτα. Locus laborat cui suffragante Mss. sic sanitatem reddes: ὡς ἂν κἀκεῖνα ἀλλ' ἐ πάνυ φρενήρης τις ἂν. *qui quidem valde sed non in omnibus desipiebat.* Nam φρενήρης etiam est παραφρων, ut Suidas ostendit, frustra repugnante Stephano, quum & hic locus Suidae & Etymologici magis sententiam firmet. Nam si hic φρενήρης est prudens, quam quaeso sententiam ex Graecis verbis conficias. Quid enim est? *qui quidem summopere, & in aliis non omnino aut non valde prudens erat.* Sic neminem sanum loqui, nec sanus juret Orestes. Vides igitur recte locum inquinatissimum esse purgatum, & φρενήρης esse *imprudens*.

Pag. 400. Parum refert, utrum legas, quod editi prae se ferunt, ὅσῳ λίαν μεζόνων ἐπὶ τοῖς γεγενῆσιν, *tantopere poenituisse eorum quae egerat*; an quod in Mss. est, ὅσῳ λίαν αἰσχυνθῆναι ἐπὶ τοῖς γεγενῆσιν, *tantopere puduisse factorum.* nec tamen codicis antiqui scripturam testatam feciste lectoribus poenitet.

Pag. 425. Γ πυκνόρρυθμον ἁρμονίαν καὶ κωμικὴν εὐσταλῆ μάλα εὐκινητῶν καὶ γέλωτος ποιητικήν. Salmurienfis interpolator: *plenam affectibus tragoediam in se commovet.* Quanto rectius & elegantius Philippus Melanchthon: *agitque laeta & comica facie tragoediam meram, & nihil non triste patientem.* Sed tamen εὐκινητῶν non est *triste patiens*, sed potius cum de homine loquuntur, est graviter commotus, & affectus. Περιπαθὴς ἂν τοῖς ἤθεσι apud Athenaeum lib.

lib. 1. Dipnosoph. est qui obsoniis valde movetur & delectatur, obsoniorum valde avidus. ἐξεπαθὴς τραγῳδία est tragoedia acerba in eum, de quo agitur. ὑποκινεῖας τραγῳδίαν, Graecis est insolens loquendi genus. Sed scribendum sine dubio & mora, ut olim conjeceram, & nunc in Mss. meam conjecturam veram esse deprehendi, ὑποκεινόμην τραγῳδίαν *tragoediam agendam.* ὑποκείται est propriam histrionum fabulam agentium in scena, unde ὑποκριτὴς est histrio. In Pseudologista pag. 442. κἀκεῖνα μίμητα ὡς τὸ εἰκὸς, ἃ σοὶ τὸ πάτριον σύστασιν, τοῖς ὀρχησταῖς ὑποκεινόμενον, καὶ συμπαίγμονα ἄρχης ἀξιῶν εἶναι. Salmuriensis: *Ea etiam meminerunt, ut est consentaneum, quae in theatro juvenis agebas, cum saltatoribus respondebas, atque una chori dux esse cupiebas.* Vltima verba non recte vertuntur. ὑποκείται non est *respondere*, sed est hoc loco *secundas agere* seu *facere.* sic interpretandum, *cum histrionibus secundas faceret, & gregis dux esse cuperet.* Plautus Asin. II, 1. *Iam nunc secundas mihi facis.* Proprie autem *grex* de histrionibus. Petron.

Grex agit in scena mimum, pater ille vocatur,
Filius hic, nomen divitis ille tenet.

Grex Romanus in antiqua inscriptione de pantomimis. Ὀρχησταὶ autem dicebantur pantomimi, ut *cantores* histriones. Nondum tamen locus est ab omni mendo purgatus? Quid enim μίμους πλέα *tragoedia.* Cujus rei erat plena. Excidit vocula. Credo Lucianum scripsisse μίμους μίσους *plenam odii.* Et sic totum locum vertendum *agentem sub persona laeta & comica tragoediam valde asperam & plenam odii. asperam tragoediam* ut apud Sueton. in Augusto: *asperrimae litterae.* sed *sub persona* ut apud Mimum Syrum:

Heredis fletus sub persona risus est.

Clarissimus Vir Iacobus Tollius, conjecit legendum esse πρωΐθεν γέμειν. quod non improbo.

Pag. 436. In Pseudologista, ex Mss. ὁ τότε γελάσας ἐν ὀλυμπίᾳ ἀνὴρ ἐπὶ τῷ ὑποβολιμαίῳ Πυθαγόρᾳ *Is qui tunc in Olympia nisi super supposititio Pythagora.* Vulgati ὑπὸ τῷ ὑποβολιμαίῳ Πυθαγόρᾳ sub *supposititio isto Pythagora*, inquiunt interpretes, quod quid sibi velit nemo dixerit.

Pag. 438. Εἰπὲ γάρ μοι σοῖς πανδήμοις καὶ Γενετυλλίδι, καὶ κυβίβῃ. Benedictus: *Dic mihi per Pandemum, & Genetyllidem, & Cybiben.* absurde. Recte vidit Palmerius πάνδημος esse Veneris epitheton, nimirum est quae Lucretio dicitur *Vulgivaga Venus.* Hinc & in Mss. legitur πρὸς τ' Πανδήμου, καὶ Γενετυλλίδων. sic sane & Aristoph. in Θεσμοφοριαζούσαις.

Ὦ ς ἡδὺ μέλος ὦ πάτερ γενετυλλίδος.
Καὶ ἰυλυβιῶδες, καὶ καταγλωττισμένον.

Quam suavis cantilena, o venerandae Genetyllides, & effoeminata & lasciva. Sed tamen Γενετυλλὶς etiam legitur apud eundem in Nubibus:

Η δ' αὖ μύρα, πρόσωπα τηλεγλαῆ τιθέντα,
Δαπάνης, λαφύγμοῦ, κυλικάδος, γαστριμίδος sc. ὄζει.
Haec vero unguentum, crocum obscoena basia,
Et sumtus, & Crapulam, & Venerem, & Genetyllidem olet.

Dicuntur esse dii sive Deae praesides generationis. Vide antiquas scholia. Recte vero κυβήβης docti viri emendarunt. Non est Venus sed magna mater, Cybele, quae & Graecis & Latinis *Cybebe* dicitur. Nam & in inscriptionibus, & in antiquis membranis sic appellatur, ut apud Phaedrum in codice Remensi, ut olim mihi ostendit vir dignitate & doctrina praecellens Marquardus Gudius, qui Regi Daniae est a consiliis. Is etiam ubicunque *Cybele* legatur apud Poëtas secunda longa, aut *Cybelle* corrupte, libris antiquis auctoribus, rescribendum affirmat *Cybebe*, aut *Cubebe*, quod verissimum, & in Prudentio jam emendavit Nicolaus Heinsius. Illius autem hic meminit propter ejus amorem erga Attin, & quia lasciviissima fertur fuisse, ut ipse Lucianus in dialogis Deorum indicavit.

Pag. 440. Ὁ ζ ἑβδόμῳ, ὅτε ἄπαντες οἱ παῖδες τὸ πρῶτον ἑβδόμοις κείρεσθαι τὸ πρῶτον ἐκκλησίαις ἐπαίρε. Interpres: *Rursus alius Hebdomam, quod perinde atque pueri septimis diebus, ille etiam in concionibus luderet.* Hae septimae dies non sunt sabbata, quorum Sueton. in Tib. meminit *Diogenes Grammaticus disputare sabbatis Rhodi solitus, venientem, ut se extra ordinem audiret, non admiserat: ac per servulum suum in septimum diem distulerat*; ut existimat vir magnus. sed septimos dies cujuscunque mensis, quos hebdomades lunae dixit Gellius xv, 2. Illi dies sacri erant Apollini, quia septima luna Thargelionis natus erat, ut constat ex Hesiodo in ἔργοις καὶ ἡμέραις, v. 770. Vide ibi Proclum. Convivia tum agitabant, & pueri ludebant. Septimus quoque dies post recens natum infantem a patribus familias celebrabatur, quippe quo nomen ei imponebatur, quamvis hoc alii decima facerent. Vide Harpocrationem in ἑβδομίσαι. Sed haec septima dies huc non pertinet, sed illa septima ménsis. De qua vide viros doctissimos Meursium Graecia feriata in ἑβδόμη, & Seldenum de jure naturae & gentium III, 17.

Pag. 448. Ὁ πάνυ ἐν Τίσιαι τὸν πρῶτον εἰπόντα, ὡς τὸ δικάζεσθαι ἔργον αὐτὸς ἐποίησε. Tisiae ars est Sophistice. Fuit enim Tisias rhetor primus Sophistas, quem Aristotel. περὶ ἐλέγχων σοφιστικῶν cap. ult. cum dixisset omne omnis artis principium esse tenue ac difficile, sed illo reperto, facile postea crescere & augeri, quod & factum sit in orationibus politicis, Τισίας μὲν γὰρ πρῶτος Θρασυμάχου δ' ὕστερον Θεόδωρος δ' ὕστερον. *Tisias quidem post primos* sc. *Sophistas, Thrasymachus autem post Tisiam, Theodorus autem post hunc.*

Pag. 467. Γ' δοκοῦσιν γάρ φασι τὸ ἔθνος Mſ. γένος ut paulo ante γένη ὅλα μυρεψῶν. totae gentes. Sic apud Latinos *genus* frequenter pro populo. *Felix genus* apud Florum de Gallis, & alibi, quin & in-

interdum accipitur pro genere humano, ut docti viri ad Senecam Tragicum notarunt.

Pag. 469. Vti legendum censuerant viri doctissimi Ὁ δ' ὑγιὴς βασιλεύς, sic legitur in Mss. ut tam foeda menda diutius non sit tolleranda.

Pag. 482. De dipsadibus, caussam inextinguibilis sitis esse, quae ex morsu dipsadis oriatur, ait Lucianus ex sententia medicorum, πυκνὸν τὸν ὀρὸν, ἐπειδὰν δεδυσμένον τῷ ποτῷ ἐξυγίηται γίγνεται, ὑγρότερον ὡς τὸ εἰκὸς καὶ ῥᾴστως δυσμένον, καὶ ἐπὶ πολεῖσιν ἀφικόμενον. *Quod crassum cum sit venenum, quando postea potu madescit, celeriter movetur, humidius, ut vero simile est, redditum, & latissime diffusum.* sic interpres, nec male. Sed pro ἐπειδὰν δεδυσμένον, elegantius vetus codex, ἐπιδαψιλευόμενον πότῳ, *abundanter potu irrigatum.* Nam ἐπιδαψιλεύω est largiter & copiose praebeo.

Pag. 485. Ἀλλά μοι δοκῶ, καὶ πρὸς Φειδίου μὴ δυσχεράνητε τὴν εἰκόνα ἡμερώδη ὄσαν, ὅμοιόν τι καὶ αὐτὸς παθεῖν πρὸς ὑμᾶς. Benedictus: *Ac mihi videor, per Phidiam, ne hanc imaginem ferinam iniquo animo feratis, eodem modo erga vos affici.* Quid hic Phidias? Quis unquam per istum statuarium juravit? Mss. optime & certissime ἐπὶ φιλίᾳ, per Deum amicitiae & amoris praefidem. Ostensurus magnitudinem sui erga eos studii per φιλίου Ζῆνα, cujus & alibi meminit, jurat, se illorum majore indies flagrare studio, quo saepius eos videat, eo saepius videre desideret. vide Suidam in φιλίῳ. At εἰκὼν ἡμερώδης est similitudo a feris sumpta.

Pag. 488. Palmerius conjecit legendum esse σὺν λύπῃσι πρός τε ποινηπῆς ἀπολογίας. sic editio Florentina: male in Mss. & editis ἀσυλογίας, ut recte doctissimus Palmerius vidit.

Pag. 494. In navigatione: Ὁ μὲν γὰρ ἄλλος κόσμος εἰς χρυσοῦ, καὶ ἐσθῆτος ποικίλου πυρσούς. Salmuriensis, *Cetera enim ornamenta, picturae, veli parasium flammeum.* Quid παρήσιον Graecis, Latinis *parasium* sit, quaerant quibus libet horas bonas perdere. Ego ex Florentina editione rescribendum censeo ἐσθῆτος κηρχήσιον πυρσούς. Nam κηρχήσιον fuit summa pars mali, per quam funes traducuntur teste Servio. Paullo post in hoc ipso dialogo: καὶ πρὸ λαμπρὸν ἀστέρα, Διοσκόρων τὸν ἕτερον, ἐπικαθίσαι τῷ χηρχησίῳ, *Stellam quandam splendidam, Dioscurorum videlicet alterum, in xarchesio consedisse.* vide Polluc. l. 9. Macrob. lib. 10. *Navalis mali partem inferiorem pternam vocari. At circa mediam ferme partem πτέρυγλον dici, summam vero partem carchesium nominari.* De τῷ πτέρνα & κηρχήσιον idem notavit Pollux, sed de carchesio addit, illud aliter etiam dici πλαγίσιν, & ἰκρίσιον. Fuerant autem carchesia picta & minio illita, ut flammei essent splendoris. Apul. xi. Metam. *Malus insurgit, pinus rotunda, splendore sublimis, insignis, carchesio conspicua.* Sic edit. veteres. Sed recentiores: *splendere sublimis, insigni carchesio conspicua.* sed quid splendor

dor facit ad ſublimitatem? Puto legendum: *ſplendore ſublimi inſignis, carcheſio conſpicua.* h. e. qui malus in ſublimitate, ſeu in cacumine ſplendet, conſpicuum carcheſium ferens. Catullus:

Lucida quæ ſplendent ſummi carcheſia mali.

Pag. 502. Dicit Adimantus, ſe, ſi ex voto diteſcat, curaturum ſibi ut in promtu ſint ſalſamenta ex Hiſpania, vinum ex Italia, oleum ex Hiſpania, μέλι δ' ἀμίητον τὸ ἄπυρον, *mel vero noſtras ſine igne*, ut non male interpres, hoc eſt, mel Atticum quod ſine fumo colligebatur in argenti metallis Atticis, ut auctor eſt Strabo lib. XI, qui id vocat ἀκάπνιστον, alii ἄκαπνον, & Plin. lib. XI, 15. *Cum eximuntur mella, apes abigi fumo utiliſſimum, ne iraſcantur, aut ipſae avide verent.* &c. *Rurſus nimio fumo inficiuntur, quarum injuriam celerrime ſentiunt mella, vel minimo contactu roris aceſcentia. Et ob id inter genera ſervatur quod acapnon dicitur.* Latini ſcriptores poſteriores appellarunt *mel ſine fumo*, ut docuit *ὁ πάνυ* Reineſius lib. III. Var. lect. 4. hoc vero noſtro eſt μέλι ἄπυρον.

Pag. 592. Scribendum vel puer videat, etſi Mſ. ſileret, εἰ τὸ ἀκαθὲς ἀπυροκαυθήναι ἐμπεσόντα εἰς τὸν πυρὸν. *quid prodeſt in pyram inſilientem conflagrare?* In vulgatis eſt contra τὸ γραμματικῶν, canones *impiorum*.

Pag. 602. Καὶ ἐδὲν ὑπ' ἐ πάπηλα ὑπὸ ℥ κρύος. Nemo non politior magis probabit editionis Florentinae ſcripturam: καὶ ἐδὲν ὑπ' ὁ ἐ πάπηλα ὑπὸ ℥ κρύος. *& nihil eſt, quod non concrevit gelu.* ſed pro ἐα mallem ἐσι.

Pag. 615. Σὺν αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις βάκηλοι γαύμδμοι. Non moverem huic ſcripturae controverſiam, niſi pro κυμβάλοις ſcribendum moneret Mſ. τυμπάνοις. Nam quamvis & cymbalis uſi fuerint Galli, tympana tamen propria erant Cybelae, & ejus ſacerdotibus. Hinc & ipſa Dea & illius Prophetae ſemper cum tympanis conſpiciuntur in antiquorum monumentis. Nota haec ſunt omnia.

Pag. 624. Μὴ ὁ σῖτος φθειριζίσῃ. Benedictus: *ne frumentum vermibus corrumpatur.* Nulla eſt vox apud Graecos φθειριζίω. ſed eſt diſpeſcenda, ut in Mſ. φθειρὶ ζίσῃ, hoc eſt *verme ſcateat.* ſed tamen puto legendum φθειρῶν ζίσῃ, ut alibi dixit Lucianus σκωλήκων ζέσας, *vermibus plenus.* quamvis & φθειρὶ poſſit ferri.

Pag. 631. Ἡσυδιαίτως κρίνοντες. Syntaxis quartum caſum poſtulat. Rectius itaque Mſ. ἡσυδιαίτῳ κρίνοντες, ὡς ἂν μὴ ὁ τὸ συνδιαιτητὴν αὐτὸν αἰτιάσασθαι. *eodem cibo illum excipientes, ut convictor nihil poſſit accuſare.*

Pag. 643. Καὶ τὸ ξιφίδιον ἐπιρρίψας πάχεως ἀμᾶ τῇ φυλακωγῷ εἰς τὸ ὑπαιθρον τὸ αὐλῆς. *gladium autem extemplo per feneſtras in aream projeciſſe.* ἐπιρρίπτειν hic non poteſt locum habere. legendum ἀποῤῥίψας, quod & Mſ. prae ſe fert.

Ibid. Ἐπικαλέσας τὺς γείτονας, ὑφ' ὧν ἀκουσάντων τὸ θηρίον, συνῆλθον αὐτόν. Benedicti interpretatio haec eſt: *vicinos advocaſſe, a quibus*

quibus revulsa fera fuit servatus. Quid Graecis sit ἀναστῆσαι τὸ θηρίον & Latinis *refellere feram*, nec ego, nec quisquam norit, dixeritve. ne dicam ἀναστῆσαι nusquam esse refellere. Notat quidem Bourdelotius ad hunc locum, ut apud Petronium, *tanquam expientis exire belluae*, loquitur de Poëta Eumolpo, ut hic de tibicine. Sed haec sunt ἀνεξοδιάστα, & ad Lucianum illustrandum nihil plane faciunt. In Mſ. nihil est praesidii, in quo legitur quoque θηρίον, sed veram lectionem servavit nobis editio Florentina, in qua verissime legitur ἀναστάντων τὸ θυρίον, revulsis, effractis foribus, quas tibicen ille insanus occluserat, ut paullo ante Lucianus ostendit: τὸν δὲ παῖδα ἀναστάντα ἐπικλεῖσαί τε τὴν θύραν. *At illum statim surrexisse, & fores clausisse.* Hae fuerant a vicinis effringendae, ut posset Dionicus ex illius furiosi manibus & aedibus elabi.

Pag. 645. Ἡ δὲ χάρις ἐν τῇ μειρακίᾳ, καὶ πρὸς χάριν αὐτῇ σύνεσις. Benedictus vertit: *Iucundus enim est adolescenti, & cum ipso ad gratiam versatur.* inepte. verte *ad obsequium.* Sic enim Latinis dicitur per δίφημισμὸν illud obsequium turpe, quo quis corporis sui copiam facit alii, ut Graecis χάρις. Plutarchus in Erotico: χάρις δ', ὦ Πρωτογένης, ἡ ἐξ ἡλικίας ὑποῖξις τῷ ἄρρενι πρὸς τὸ πάλαιον κἀκληκτον. *Mi Protogenes, χάρις ab antiquis dicitur mulieris obsequium erga virum.* Sic & χαρίζεσθαί τινι ἐστὶ *consuescere cum aliquo.* Hesych. χαρίσασθαι· συγγενέσθαι. λέγονται δὲ αἱ γυναῖκες χαρίζεσθαι αἱ ὑπὸ συνουσίαν ἑαυτὰς ἐκδιδοῦσαι. χαρίσασθαι *est dare. Dicuntur enim mulieres χαρίζεσθαι quae ad concubitum sui copiam faciunt.* Hinc puella ἄχαρις, cujus flos virginitatis nondum est delibatus.

Pag. 658. De Dea Syria κεφαλὴ ἐκφύσει ἵππου. Id ipsum quoque docet Cyrillus lib. 11. tom. 11. in Esaiam, & Procopius in eundem Prophetam ad cap. 18, quippe cujus rei meminit Propheta in initio dicti capitis qui quod Lucianus vocat caput papyraceum, ajunt ollam fuisse papyraceam, cui Alexandrini injecerint epistolam scriptam ad mulieres Byblinas, qua significetur inventum esse Adonidem. Deinde obsignatam eam immisisse in mare quibusdam sacris ritibus adhibitis, &, affirmare illos qui mittant, istam ollam sponte deferri per mare Byblum, & finem luctus indicere mulieribus Bybliis. Has vero esse mulieres quas dicat Ezechiel VIII, 15. lugere *Thamuz* qui sit Adonis, uti observavit eruditissimus Seldenus de Diis Syris lib. 1. cap. undecimo. vide & Bochardi Phaleg. IV, 2. tom. 1.

Pag. 661. Χάσμα μέγα ἐγένετο. Similis narratio de tali voragine in templo Iovis Olympii Athenis, ut vulgo credebatur, a Deucalione extructo, in quam omnem diluvii aquam defluxisse narrabant, & in quam quotannis placentam e melle & farina projectam fuisse est apud Pausaniam in Atticis, & ex illo Octavius Falconerius, vir, doctrina & dignitate conspicuus, mihique natalibus, cum in vivis esset, peramicus, in nummi Apamensis explicatione, ubi plura de hoc diluvio habet, idque Noachicum fuisse ostendit, cui adstipulor, etsi de explicatione illius nummi aliter sentiam, de quo alias plura.

Pag.

Pag. 662. Ἄτης ὃ γάρ λόβος Vulgatius Ἄτις dicitur Luciano quoque in aliis locis. Hesychius notat Ἄτις a Lacedaemoniis vocari Ἄτης, τὴν Ἄτταν φασὶ Λάκωνες. Pausaniae in Achaicis etiam Ἄτης dicitur.

Pag. 663. Ἡ μισία μὲν γυνὴ] Haec culta fuit in urbe Phaenices Ioppe, alia ab Dea Syria, quae numen fuit Hierapolitanorum, mulieris formam prae se ferens, nihil piscis habens. vide magnum Salmasium in Plinianis exercitationibus.

Ibid. Καὶ ἐλεφάντων κέρατα] *Et elephantum cornua.* Vulgo *elephantum dentes* dicuntur, nimirum ebur. Id vero cornu esse non dentem contendit Pausanias in Eliacorum primo, & Aelian. IV. Hist. anim. 31. & XIV, 5. sic & in sacris litteris Apoc. XVIII, 12. cornu tribuitur elephanti, & Martialis lib. I. ep. 19, de elephante taurum interficiente:

Qui modo per totam flammis stimulatus, arenam
Sustulerat raptas taurus in astra pilas.
Occubuit tandem cornu potiore petitus
Dum facilem tolli sic elephanta putat.

Sic istud epigramma legendum, vulgo fine sensu legitur, *cornuto ardore petitus.* Mss. *cornuto dore,* hinc facile videre licet scribendum esse *cornu potiore* hoc est fortiore, meliore cornu sc. elephantis, quam est cornu bovis.

Pag. 682. Φυλάξαντες ὃ ἐπὶ ἡμερῶν ἀριθμὸν. *Observato septem dierum numero.* Mss. *ἐπὶα ἡμερῶν ἀριθμὸν. novem dierum numero.*

Pag. 686. Τὸν ὸ δεξιᾷ ϝ τ Πτολεμαῖον νεὼ. *Hunc in templo Ptolemaei ad dextram collocatum esse.* Mss. *τὸν Πτολεμαίου νεὼ.* lego. Τὸν ὸ δεξιᾷ ϝ Πτολεμαίου νεὼ, ut & legisse videntur interpretes. Ptolemaeus autem Philopator Homero templum dedicavit ut auctor est Aelianus Var. Hist. XIII, 22.

Ibid. Καὶ πίπονθας τὸ ϝ τ δόλιχον νενικηκότ. Vertitur: *cui idem accidit ac illi, qui dolicho victoriam est adeptus.* Cur non? *cui idem accidit ac illi, qui in stadio vicit.* Sic enim Latini loquuntur, qui ignorant vocem *dolichum.* Sic & statim καὶ σὺ δή μοι δοκεῖς νενικηκὼς τ δόλιχον ϝ ἔπων, inepte vertitur, *& tu certe mihi videris verborum dolicho devicto,* cum sit vertendum *& tu mihi videris in carminum stadio vicisse.*

Pag. 691. Μόνος γέ τοι τ ῥητόρων, ὡς ὁ Λεωσθένης ἐπελάμπετο εἰπεῖν, ἔμψυχον, ἃ σφυρήλατον πυρὶ καὶ τ λόγον. Benedictus: *Ac utique solus oratorum, ut Leosthenes dicere non dubitavit, animatam, non malleo fabricatam orationem protulit.* Quae fit *malleo fabricata oratio* doceant fabrorum filii: nobis, qui Musis operamur, ignota est utique. Σφυρήλατος λόγος laudatur non vituperatur. Plutarchus de oraculis Pythiae: ὥστε τοῦτ᾽ μὲ τὸ φθεγγόμενον τ σοφῶν, τὸ γνῶθι σαυτὸν, καὶ τὸ, μηδὲν ἄγαν λέγειν δὲ καὶ χαλᾷ, καὶ γυμνάζειν οὐκ ἤκιστα λέγει τὸν βραχυλογίαν, ὡς πυκνὸν καὶ σφυρήλατον ὄν οὐ λόγον φεύγουσαν ὄγκον, & quae sequuntur. *Sicuti praecepta sapientum*

quae proſcribuntur, noſce te ipſum, & illud, ne quid nimis, probamus & admiramur valde ob brevitatem, quod ſapientem & ſolidam complectantur ſententiam in paucis verbis, ſive ſine *verborum tumore*. Legendum itaque in Luciano, ut eſt in Mſ. ἔμψυχον καὶ σφυρήλατον παρεῖχε τὸν λόγον. *Vivam & ſolidam orationem edidit.* Vtraque vox qua laudat orationem Demoſthenis eſt tranſlata a ſtatuariorum arte. Signa enim vivere dicuntur & ſpirare, cum ſingulari artificis ingenio ſic ficta ſunt, ut videantur non ſtatuae eſſe, ſed viva animantia. Claudianus IV. Conſul. Honorii, quamvis ibi loquatur de veſtibus acu pictis:

Vivit opus, multaque ornatur jaſpide cultus,
Et variis ſpirat Nereia bacca figuris.

Σφυρήλατος, quae & dicuntur ὁλόσφυρος & ὁλοσφύρητος, ſunt ſolida, compacta, plena, non conflata, Plin. Hiſt. Nat. XXXIII, c. 4. *Aurea ſtatua prima omnium nulla inanitate, & antequam ex aere aliqua illo modo fieret, quam vocant holoſphyratam, in templo Anaitidis poſita dicitur.* Eſt igitur σφυρήλατος oratio, ſolida, plena graviſſimis ſententiis, in qua nullus eſt inanis verborum ſtrepitus: cui opponitur *oratorum inanis ſententiis verborum volubilitas*, uti vocatur ab Auguſto.

Pag. 693. Γνώσεται ἢ ὁ Περικλέους. σκίνει μὲν γὰρ τὰς αὐτὰς ἀστραπὰς, καὶ βροντὰς, καὶ πιθῆκος, κινοῦσι δὲ τὴν ἀκρόασιν, ἀλλ' αὐτὸν γε οὐχ ὁρῶμεν, δῆλον ὡς ὑπὲρ τὴν φαντασίαν ὄντα ἔμμετρον ἔχοντες, οὐδ' εἰσὶ ἐξαρκοῦντες πρὸς τὴν δόκησιν βάσανον καὶ κρίσιν. In hoc loco nihil ſani ſi attendas animum. Vertit Benedictus: *Hic ſatis erit eum cum Pericle conferre. Illius quidem fulgura, tonitrua, & ſuadelae quoddam calcar accepimus fama, ſed orationem ipſam non videmus. Vnde conſtat ejus nihil praeter opinionem ſtetiſſe, nec temporis probationem & judicium ſuſtinere potuiſſe.* Quam multa hic ſunt in Latinis inſarta, ut ſententia naſcatur, quae in Graecis non habentur! quam multa male ſunt verſa! Primum ἢ Περικλέους, num eſt Pericles? ἀπὸ κοινοῦ ex praecedentibus repetendum eſt ῥηθέντος. *Sufficiet tibi Periclis* ſc. eloquentia, ſi conferatur cum Demoſthenis. Dein, πειθῆνος κέντρον non recte vertitur *calcar eloquentiae*, ſed *aculeus*, quem infigebat animis auditorum ut recte Melanchthon. Mox, ἀλλ' αὐτόν γε οὐχ ὁρῶμεν, *ſed ipſum non videmus?* quem nam? Periclem? non mirum ante tot ſecula placida compoſtum quiete: ſed nec de Pericle locutus erat; ſed de τῇ τοῦ Περικλέους, de eloquentia Periclis; Itaque recte Mſ. & editio Florentina nec non Baſileenſis: ἀλλ' αὐτοῦ γε οὐχ ὁρῶμεν. *ipſam non videmus*, ſc. eloquentiam. Nulla enim oratio ejus poſteris eſt prodita. Verba quae ſequuntur, obſcurius vertuntur: δῆλον ὡς ὑπὲρ τὴν φαντασίαν οὐδὲν ἔμμετρον ἔχοντες. Salmurienſis: *Vnde conſtat ejus nihil praeter opinionem ſtetiſſe.* Pejus Melanchthon: *Quare conſtat eos praeter actionem, nullam habuiſſe ſolidam ac durabilem laudem*, ſc. orationes. Et ſic Latinus quoque Interpres videtur legiſſe.

gisse. Num φαντασία est *actio*, quod Melanchthoni placuit? Pro ἔχοντες Mſ. ὡς ἐπὶ τῇ τῶν φαντασιῶν ὕβρει ἔμφυτον ἔχουσαν, δηλ. οἷον ἐξαρκίσαι. *quae praeter imaginationem nihil quod duret habet, quippe quae non potuit sustinere temporis examen & judicium, quamvis* ἔχοντες ferri aeque possit, ac ἔχουσαν, hoc est, ex qua Periclis eloquentia nihil ad posteros est transmissum, nihilque supereſt quam illa imaginatio, illa ſpecies, quam animo informamus, ac concipimus, de ejus fulguribus & tonitribus quibus miſcuisse Graeciam audimus, non legimus, non videmus, ut in Demoſthene: φαντασία, hic non est illa Oratorum, ὅταν ἃ λέγεις ὑπ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ πάθους βλέπειν δοκῇς, καὶ ὑπ' ὄψιν τιθῇς τοῖς ἀκούουσιν. *Cum ſcilicet ea quae dicis, quaſi enthuſiaſmo & vehementiore motu correptus videris cernere, eademque auditoribus ob oculos ponere.* ut eam definit Longinus de ſublimi dicendi genere. cap. 14: ſed illa qua rem auditam cogitatione informamus, οἷον autem non pertinet ad φαντασίαν, ſed ad ῥητορικὴν.

Pag. 695. Πάσασι τῇ ζωγραφίᾳ. Veriſſime ingenioſiſſimus & amiciſſimus Menagius emendat πᾶσιν. Ejus emendationem, ne quid dubii ſuperſit, firmat Mſ. & editio Florentina.

Pag. 697. Οὐ Βοιωτίας, ἀλλ' ἴσως τι παρ' ἐμοῦ λαβόντες. Haec verba in Salmurienſi verſione ſic prioribus annectuntur, ac ſi Archiae eſſent, cum ſint Antipatri, quod recte vidit Philippus Melanchthon. Sed animanda ſunt interrogationis nota. *Non in Boeotia, non hic a me auro accepto?* cum ſcilicet potuiſtis capere vivum.

Pag. 698. Οὐ φαυλίας ἡμῖν πύλον ἤνοιξεν. ſic quidem etiam Mſ. ſed Palmerius vidit ſcribendum eſſe πύλας, veriſſime. Sic clare Florentina, ut nihil dubii inposterum ſit relictum editoribus ad veram lectionem reſtituendam.

Pag. 727. Ποτὲ δ' ἄλλό τι τοιοῦτο ὑμᾶς ἐκφέρειν φαίνεται. *Interdum aliud quidpiam huſuſmodi vos auferre videtur.* Mſ. non male ἐκφέρειν δύναται. *vos auferre poteſt.* Sed illud etiam tolerari poteſt.

ADDENDA.

Pag. 379. ad indoctum. Εἰ μὲν τοῦ διαλεχθῆναι ἢ καταπαλαισθῆναι αὐτὸ τεμαίροιτο, ἢ συμβόλους δοὺ σίας ὅτι τῶν ἐξέτασιν παρελαμβάνετε; Benedictus: *Niſi inde conjicias quod urteſi ſint ac mutili: tineaſque his dijudicandis in conſilium adhibeas?* Miror hoc vitii tolerari in omnibus editionibus. Atqui σίες non ſunt tineae, ſed σῆτες. Nam quod non nulli ajunt σῆτες quoque inveniri, ſaltem in caſibus obliquis, falluntur, & videntur hoc loco corrupto eſſe decepti. Gloſſae veteres: Σής, ὁ σῆψις, *haec tinea, robigo.*

Pag. 380. Κατὰ δὴ ταῦτα, ἴσχε ξυλλαβὼν ἐκεῖνα τὰ τῶ Δημοσθένους, ὅσα τῇ χειρὶ τῇ αὐτοῦ ὁ ῥήτωρ ἔγραψε. Vertunt: *ſi hoc eſt animo, age conquire quaecunque Demoſthenes orator propria manu ſcripſit.* Num χρὴ δὴ ταῦτα eſt Graecis *ſi hoc eſt animo?* Videtur ſcribendum: χαὶ δὴ ταῦτα ἴσχε. *Habe ſane iſta, conquiſitis quaecunque Demoſthenes propria manu ſcripſit.*

Pag. 389. l. 33. leg. ὧν οἷς διεμονῆσαι. Ibid. l. 35. hoc eſt, qui vivi.

IACOBI GRONOVII

Notæ ad

LVCIANI

Tomum II.

Pag. 11. *Γραφικῶς συμπλεκθὲν* &c.] Officio interpretum obscuriſſimus eſt hic locus, ſi quiſquam in toto Luciano. Nam præterquam quod ille graphicus mos, quem ex Opſopæo adoptat Benedictus, in Latino ſermone ſit nullus, vide quemadmodum hæc periodus contraria ſit proxime ſequenti. Quum enim nunc velint dici perexile eſſe tot formas & multiforme quiddam ex multis perficere (quod eſt una pictura diverſum quiddam depingere) atque adeo id culpetur, in proxima intelligunt eum velle depingere omnium animæ virtutum unam imaginem & quidem ad archetypum, etiam, ut debet inde ſequi, unum. At prorſus eſt adverſa loquentis mens: qui quum præmiſiſſet *ἐπιδεῖξαι δ' μίαν εἰκόνα ἐκ πολλῶν συμπλεκθέντων*, pro defenſione hujus ſuæ voluntatis interponit (*minus enim illud & ex vulgata pingendi conſuetudine confectum foret, tot pulchritudines*, variarum nempe partium, *& multiforme quiddam ex multis perficere ipſum ſecum certans*, vel cujus multiformis imaginis ſingulæ partes ex præſtantiſſimo ſumptæ & ſimulatæ, de præſtantia & imitationis perfectione dubium judicium facerent) pergit, quid facere velit, *ſed omnes virtutes animæ, ſingulatim quaque imago*, (h. e. ſic facta, ut integram picturam unaquæque virtus habeat.) *pingetur imitationem archetypi exprimens.* In proponendis animæ dotibus repudiat id quod pictor ille in corpore faciebat, qui ut Divam pulcherrimam exprimeret, ab hac puella ſumebat exemplum hujus membri vel coloris, ab alia alterius, & ſic varias pulchritudines in unam tabulam conferebat. Id in depingendis bonis animæ negat hic ſe ſequuturum, & ſic quoque illa omnia conjuncturum in una pictura, ſed ex ſingulis ſeparatam ſingularemque imaginem effecturum. *Καθ' ἑκάστην εἰκὼν μία* non debent per minorem diſtinctionem diſtrahi, ſed conjungi omnes quatuor voces, ſejunctæ ab præcedentibus & ſequentibus, quæ apponuntur, ut in tomo primo pag. 530. dixit *ξύμπαντες, ἐν τῷ μέσῳ ἵησιν*. Vbi vide noſtra.

Pag. 27. *Τὸν Φοίβα ἐξύπτιον διδυμέναι Ε Ανυκίως*] Hanc lectionem retinent omnes; etiam Latinis interpretibus offerentibus neſcio quem *Iphnea*. Et cui iſte talis auditus? manifeſte apparet tranſpoſitas literas pro *Φοίβα*, ut optime adſcripſit pater. Is notiſſimus in fa-

fabulari historia & quidem propter oculos, qui fuerunt excœcati.

Pag. 32. Ἀλλὰ καὶ ἀφ' ὑμῶν ἔμοιγε εἰσιμεῖν πάλιν] Etiam in hac editione video admissum ineptissimum in versione errorem, quem ab prioribus acceperunt, *iis quæ in vita sunt*, quum & res ipsa & Græca postulent masculinum.

Pag. 41. Καὶ εἰ πάνυ ἐπ' ὀλίγῳ ἐπεθύμησέ τις] Erasmus: *etiamsi quis admodum leviter concupiviſſet.* Benedictus: *etiamsi vel minimum concupiviſſet.* Non agitur de levi aut minima cupiditate; agitur de pretio, quo quis noctem ejus redimeret. Itaque verte, *etiamsi vel exiguo quis vellet*, etiamsi tenuem aliquis mercedem modo dignaretur solvere. Innuit ipsam non minus oblectatam Venere, quam adolescentes, ut ideo vix aliquem repelleret, qui modo parvum quid vellet impendere.

Pag. 42. Διάδηχον ἤδη πεφέρται] Ridicule interpres uterque *jamque amore illaqueatum*, quasi nunc βεβρόχος in mentem fuerit Luciano. Verte *madefactum ac mersum amore.* Et quæso cur nunc aliter confiderant, quam in Bis accusato. ἐπεὶ καὶ πάλιν ἦν ἀμφιβεβρόχως τῇ μίδῃ.

Pag. 43. Τὴν αὐλὴν κλεῖσαι] Hic quoque, ut alibi, absurde vertunt *atrium occludi*, quum in dialogo Cochlidis & Parthenidis recte vertant ista κλῄσας ἠκούσθη καὶ βοὴ καὶ ἡ αὐλαία ἠρέθισται, *domusque janua exterior effringitur*: sicut pessime de gymnasiis pag. 270. ἐν τῷ αἰθρίῳ τῆ αὐλῆς reddidit Benedictus *in atrio*, quum Opsopœus accuratior *in aula area.* Sequente pagina vides minime verti Græca in illis ἔωθεν δ' οἱ ῥαβδοῦχοι παρῆσαν, *ut autem diluxit, milites aderant*, quod factum ab interpretibus, quia incredibile videbatur ῥαβδοῦχοις officio lictorum functos, quum intelligendi sint prætores haud dubie accincti satellitibus & lictoribus. Stupidior ἀβλεψία est interpretis Salmurienſis in pagina vicina ναύκληρος ὁ μεγαλήτης scribentis *Chalcidenſis nauclerus*, quod omnino in hac editione mutari debuit.

Pag. 45. Καὶ μετ' αὐτῆς Δάμωνα τὸν Χαλκιδέα. καὶ τοῦτον ἑταῖρον αὐτῆς] Videntur mihi enervare hunc loquendi modum, dum sic distinguunt, & vertunt, *& cum ipso Damon Chalcidenſis, ejus amicus.* In his certe nulla significatio vocum καὶ τοῦτον, Distinguo & verto, καὶ μετ' αὐτῆς Δάμωνα, τὸν Χαλκιδέα καὶ τοῦτον, ἑταῖρον αὐτῆς, *& in eis Damonem, hunc quoque Chalcidenſem*, (æque ut Euthydicus) *amicum ejus.* Sic solent, quum duo in eodem conveniunt.

Pag. 48. Ἀπὸ πεντάκοντα πέντε, ὧν ἔδωκε] Toto genere confusus & absurdus in his est interpres posterior. Ita enim vides eum vertisse, ut dicat filiam datis quinque talentis quæ habebat elocaviſſe. Quæ talia plane non sunt in Græcis; & si dediſſet in hanc rem talenta quinque, profusus fuisset, non diligens in distribuendis hæreditariis bonis; ex quibus sic nihil reliquum supermansisset. Longe accuratior Erasmus: *& matrem alit Eudamida, & filiam non ita pridem elocavit, ex quinque talentis, quæ possidebat, duobus in propria filia dotem, duobus in amici filiam erogatis.* Atque ita super-

erat talentum unum in alimenta matris Eudamidæ, ſapientiſſima ratione.

Pag. 49. Ταῦτα σοὶ τὸ Ζηνόθεμιν λαπδύρεϑ'] Verterat optime Eraſmus per verbum *deploraret*. Id Salmurii futiliter degeneravit in *declararet*, ac perperam in hac editione retentum. Cavebunt ſpero poſteri.

Pag. 51. Ἀναπαλδύκῃ κ' τὸ Νεῖλον ἔχον ἤδη μῆνα] Adſumpſit ab Eraſmo Benedictus *ſextum jam menſem adverſo Nilo navigabat*. Quod quis unus homo fecit unquam? aut ſi quis feciſſet, quî non oportuiſſet fieri, ut ab illo detegerentur fontes Nili? ſed fieri id non poterat, & Nilus non niſi ad Elephantinen erat bene navigabilis. Sed neque id dicere vult Lucianus; ſed illum ſex menſes in ilta peregrinatione conſumpſiſſe, non utique ſemper navigando per adverſum Nilum, ſed per Nilum: verſus interiora ac mediterranea cœperat navigare in Nili alveo abhinc jam ſextum menſem. Καπὶ non magis de adverſo, quam de ſecundo amne ſumi docet vel ipſe Lucianus in Iove Tragœdo ſcribens, τὰ δ' ἄλλα κ' ῥᾳδίως φέρεσϑαι, & πλοῖα τὰ μὲν ἤδη κ' ῥᾳδίως πλεόμενα τῷ Δάμιδι.

Pag. 60. Διαμβλώσει τὰς ἀκοὰς] Iamdudum notatus & agnitus hic locus viris doctis, a quibus moniti interpretes non debuerunt perſeverare in mala interpretatione *denſatis telis*, quod potuit quidem fieri, ſed non ſunt ad ſenſum Græcorum exprimendum. Debuerunt *ſublatis*, quum manibus levaſſent haſtas velut transfixuri, quod fieri ſic ſolet. Vtique pag. 70. Ἥλωνε λαβὼν τὸ πελεκίδιον, κατὰ κόρδα διαμβλώσας non interpretantur *denſato*, ſed *ſublato gladio*. Eadem pagina non intelligo cur voces eas κὴ τοῦτο Ζιρινῆναι iidem reddant *idque quum temet dedideris*; quum qui ſic venit, & pronunciat Zirin, paulo ante dixerit venire quaſi ſoluturum λύτρα, non ob ſe dedendum.

Pag. 71. Ἡμεῖς μὲν κομιζομένη τινὰ ὑπὸ τοῦ λιμένος ἐκπλεύσαμεν, καὶ ἐν πλοίῳ εἰς αὐτὴν μεταϑησόμενοι ἠγοράζομεν] Ad hæc ita notavit Pater. Vertunt jam ab Eraſmo *res quaſdam importatas in portu ſpectaſſemus, in eumque è navi ſubduxiſſemus, emimus*. Immo κομιζομένη, κομιλυμένη, παυδικεῖον, οἰκήματα, quod ſibi viderunt, conduxerunt, compararunt & eo ſarcinas depoſuerunt ipſi ἀγοραζόντες, hoc eſt, in forum urbis profecti. Heſych. ἀγοράζειν, εὐαγορᾶ λέγεσϑαι. Ariſtophanes Λυσιστράτῃ pag. 860. Lugd. edit. Ἀγοράσω τ' ἐν τοῖς ὅπλοις ἐξῆς Ἀϑηναίοισι. Thucydides lib. VI. pag. 214. Καὶ ἐσπλέοντες ἠγόρασζον ἐς τὴν πόλιν, ubi Scholiaſtes perinde ut Heſychius interpretatur. Herodotus Melpomene cap. 78. ἔχων δ' ἂν τοιοῦτον Græcam veſtem, ἠγόρασε. Et cap. 164. καὶ μὲν Βαρκαῖοί τε ἄνδρες κομιζομένοι ἀγοράζονται, κλείνται. Euterpe cap. 35. Ἐν τοῖσι αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι καὶ κάπηλεύουσι, etſi hic vertant *negotiantur*.

Pag. 78. Ἡ Πάλλαυρα ἄγαλμα μὲν καὶ δείκνυσί μοι κάλλιστον οἰκήματον] Interpretes omnes *oſtenſaque domo pulcherrima*. Immo, ut com-

mo-

modissime notavit pater, κοιτῶνα, ut præcessit, cubiculum & locum dormiendi. Sic δωμάτιον pro cubiculo etiam. Vide Casaubonum ad Theophrast. pag. 263. Et occurrit aliquoties infra. Sed notabiliter pag. 112. οἱ μὲ θεράποντες, αὐτῆ πᾶ πλησίον τῆς θύρας δωματίῳ ἐκάθευδον, ubi inepte vertunt *in propinquo vestibulo*.

Pag. 79. Ἐγὼ Ἀβρέα εἰμι, εἴ τινα τῆς μητρὸς φίλων ἀκήεις] Intelligunt, *ego Abræa sum, amica si qua unquam fuit tuæ matris*, quum non videantur eam adeo arcta conjunctione vincire voces Græcæ, quæ simpliciter sonant, *ego Abræa sum, si quam matris tuæ amicam* forsan *audis* vel audisti eo nomine, ut poëta, *Fando aliquid si forte tuas pervenit ad aures Belida nomen Palamedis*.

Pag. 80. Ἡ δὲ, ὀσφὺς ἡμῖν ὑγρῶς ἐπικινεῖται. μακρὸν ὅσις σεαυτῷ σεβάψεθ. ἡ δ' σφόδρα γδ &c.] Vertunt, *Tum illa, lumbi mei agiliter moventur.... Illa impudens & vultu grata puella, Fugeris, inquit, adolescens.* At non potest ab Luciano venisse hic ordo narrandi, ut illud ἡ δ' duas periodos se invicem sequentes inchoet, ea notatione, ut significet personam loquentis. Et quæ ista fui laudatio est? Immo etiam hæc ineptia non latuit interpretes, qui non bis vertunt *Tum illa*, quod facere debuerant attenti Græcis. Præclare has turbas sanavit ac restituit pater, ἡ δ' ὀσφὺς σὴ μὲ ὑγρῶς ἐπικινεῖται. μακρὸν &c. ut sint verba laudantis juvenis, dicentisque *lumbi quidem tui agiliter mov.* Sic omnia hæc plana. Verum sequentia mire administrantur illa, καὶ τὸ λοιπὸ τῆς θεραπείας ἀδύνως ἀρδόμενον ἀεὶ ἀνέχῃ, ubi Basileenses vertunt, *cujus curam haud facile sustinebis*, Benedictus *cujus curationem haud facile sustinebis*, quæ nihil faciunt ad scopum & plenam captato lusu Palæstræ enormitatem. Pater adscripsit, F. ἡδονῆς. Vertebat igitur, *& ab ipsa curationis voluptate irrigatus semper sustinebis.* Nisi plane oxymori speciem in vulgata lectione agnoscere velimus, & ab ipso curationis dolore irrigatum dicat, ut licet dolore plenus & miser sit, semper tamen adhuc velit: quod judico verissimum.

Pag. 81. Τὰ μὲ ὕπω γυμνὰ καθ' αὑτὰ] Placet interpretibus vertere *alia suis peculis exuta.* Quid igitur? an non & λελυμένα quoque sic erant? Certe: sed illis λελυμένα videntur dictæ, non colligatæ in sertum, quod mihi non probatur, & opinor hæc tria genera sic debent intelligi, *alia sic nuda ut nascebantur* atque adeo integræ, (ut Athenæus lib. 14. scribit ἀμφλαὰς dici τὰ φάγματα τῶν κεφαλῶν αὐτὰ καθ' αὑτά.) *alia soluta* foliis non amplius cohærentibus sed abruptis, *alia in serta plexa.* Sic certe procedunt Græca. Paulo post pro ἕμμον τὸν συμπότην pater annotavit τὸν συμπότην; & sane sic jam habent interpretes.

Pag. 83. Πρῶτον δὲ κατὰ λόγον ὡς ἄμμα σφίγγε] Quum in Basileensi editione harum vocum versio esset prætermissa, Benedictus reddidit *primum in nodi modum, quod ajunt, constringe.* Vt laudo curam, sic quale dictorum possit esse ἄμμα σφίγγειν, quæ sunt

voces ſimplices, non capio, nec memini ſic legiſſe. Sed neque τὸν λόγον ita ſumitur ab Luciano, ut patet ex Icaromenippo. Κατὰ λόγον οἶμαι ἡ Ἀτλικὴ παλαισημόσυνον ἦν. Et alibi. Aliud eſt τὸν δὲ λόγον. Itaque intellexerim, *primum ut ratio exigit*, vel pro more luctandi, *velut nodum ſtringe*. Hinc enim incipiebant luctæ, ut conſtare poteſt vel ex initio libelli de Gymnaſiis, πάνυ ἔνιοι οἱ νέοι ποιοῦσιν, οἱ μὲν αὐτῶν ἀθλητικήμασι &c. licet hæc quoque ſit certa ſpecies luctæ.

Pag. 84. Καὶ ἡ δίκαιόν γε βάσανον ἔσται τυγχάνει εἰς τὸν αὐτῆς πίχυν] *Sed hera mea faſcinandi artem callet.* Sic Benedictus, quum tota hæc periodus omitteretur in editione Baſileenſi. Itaque ut negligentia hujus contraxit culpam, ita ille profecto ab ea liber non eſt, remotiſſimus ab ſenſu Luciani, qui exigit, *ſed hera mea valde invida eſt erga artificium ſuum*, & ſtudioſe abſcondit, nec ſuſtinet, ut quiſquam ejus fiat conſcius aut particeps.

Ibid. Πίτταν ὡς τὸν ἐρώμενον] Non capio, quam vere Benedictus nunc verterit *ad ſuum amatorem*, quum pag. 86. ea voce reddiderit ἐρωμένην. Vtique prudentius in Gallo pag. 181. puto ab eo verti *amaſium*. Eſt enim in Græcis differentia.

Pag. 90. Ὁ δὲ ἁπλῆ κάπῳ τὸν θάνατον ἐρχόμενον] Captavit, ut patet, elegantiam notabilem in loquendo Lucianus, quam vide ut obnubilent interpretes. Baſileenſes *mors illi attulit laborum finem*, læviſſime. Benedictus *ille vero infra delabebatur moriendo ſubſultans*, quod ſane contingit pluribus morientibus, etſi non cadant præcipites. Verte ſimpliciter *ille deorſum abibat mortem ſaltans.*

Pag. 102. Τοῖς ξίφεσιν ἐπίμονον τοὺς πίχεις] Non debeo hunc locum inobſervatum prætermittere, quia ſunt eædem voces in eadem materia, qua annotavi in tomi primi pagina 475. nec tamen nunc πίχεις aliter vertunt, quam *lacertos*, quod illic quoque volebamus. Verum neſcio quî intelligantur hæc præcedentia, τῷ κεφαλῷ κάτωθεν ἐκ τοῦ αὐχένος ἐλίσσοντες, ubi Baſileenſes, *caput ſubtus guttur ligantes*, Benedictus *depreſſa cervice caput torquentes*. Nihil horum probari poteſt, & Græca exigunt *inferne ab cervice caput verſantes* ac torquentes, ut nempe cervix cum capite videretur in omnem partem converti.

Pag. 112. Εἴτι καὶ ἀνύσαι τι ἐκείνη ἐξ ἐμοῦ, εἴτι καὶ μή] Benedictus *ſive aliquid, ſive nihil ex me faceret*; ut voces palam & caute ſequitur, ita ſane evertit omnem ſenſum, qui nullus in his eſt. Baſileenſes *qui parum curans mei jacturam* &c. quos veriſſime adſecutos cenſeo mentem auctoris. Nam ἀνύω prorſus idem hic eſt, quod ἀναλίσκω perdo & detero, parum curans, *ſi quam mei partem illa imminueret* ac corrumperet, *nec ne.*

Pag. 137. Οὐδὲν ἄλλο, ἢ μηδὲ ὅλως ἡμᾶς εἶναι λέγων] Opſopœus *breviter, nihil aliud quam in univerſum nos non eſſe*; quæ quidem ſingula unde colligat, præſertim primam vocem, non video. Itaque Benedictus omiſſa illa *nihil aliud quam nos non eſſe dicens.* Atqui ipſe

ipſe auctor & nunc & in principio teſtatus eſt multa ab eo dicta eſſe de providentia. Rurſus ſi nihil aliud quam deos non eſſe dixit, non probavit igitur, atque ita nihil profeciſſe diceremus. Sed certe & probavit ſtatuas fictas ab hominibus, & ipſum Iovem fuiſſe hominem. Sane parum videntur percipere loquutionem Luciani, qui innuit, ſic eum probaviſſe aut ἀδυνάτον Deorum aut non-providentiam *non ſecus ac ſi prorſus nos non eſſemus*, dicens homines de diis cogitare debere nihil aliud quam ſi penitus non eſſent.

Pag. 142. Α'λλ' ὁ σὺ χρὴ τὰ τοιαῦτα ἐφίεναι] Ridiculus eſt Benedictus, quum ab Opſopœo verbum Græcum vertente per Latinum *permittere* ſic abit, ut putet id notare *mandata dare* vel *injungere*, quum in Toxari pag. 58. χρὴ ἐφεῖναι δὲ τὸ μίσγειν ἄχρι τριῶν ἐς τὰς συνήθεις εἰσίναι ipſe clare viderit recte id verbum ab Opſopœo ſumptum eſſe.

Pag. 144. Δάμιν αὐτοσχεδιάσειν χρὴ δ' αὐτῇ λέγειν] Neſcio utrum Opſopæus omiſerit rectius ſecundæ vocis interpretationem, an feſtinationem ſuam indignius prodiderit Benedictus, non ſatis conſiderans vim ejus & ideo interpretans male *præſentem*. Nam æque præſens futurus erat Timocles, ſi advocato ſuo ad aurem adſtaret. Efficacia utique Græcæ vocis longe alia & major eſt, & ſatis ab viris doctis explanata, & hic ideo difficilior ad exprimendum Latine, quia ipſe Lucianus per ſequentes voces δ' αὐτῇ eam explicuit. Certe tamen notat eum & aperta facie & ſine ſimulationis velamento & proprio ore atque ingenio diſſertaturum, ut αὐτοσχεδιάσειν χρή in Timone pag. 76. edit. Salmur. tum ob alios reſpectus, tum cui αὐτοσχέδιον abeſt. Infra in Gallo ſimile occurrit, ὥστε ποτὲ ἡ φηγὸς ὑπ' Δωδώνῃ αὐτόφωνον ἐμαντεύετο.

Pag. 145. Κόμη ἀνασεσεμμένη] Non poterat Benedictus vocem minus huc aptam excogitare, quam qua uſus eſt *criſpata coma*, quæ nihil ad vaticinantes. Baſileenſes clarius *comarum ſemet erigentium horror*. Horrentes enim & jactatas comas in vatibus agnoſcunt Latini. Heliodorus libro III. dicit τίνα κόμην ἀμφίκομον καὶ τὰς κατόχους μιμεῖσθαι.

Pag. 146. Μακρὸν χαίρειν φράσας τοῖς πραγμάσι] Solet auctor dicere μακρὸν, idque videtur convenientius. In Aſino. καὶ γὰρ τοῖς ἀθλίοις πεζοδρόμοις μακρὸν χαίρειν λέγων. In Gallo. ὁ Α'χιλλεὺς ἵππος μακρὸν χαίρειν φράσας τῷ χειμετίῳ. Pagina tamen 229. μακρὸν χαίρειν τοῖς πόνοις φράσαντες.

Pag. 147. Ε'τύγχανον μὲν ἄρτι χαλκευόμενον, ὑποπεπυρωμένον τέως καὶ μεταφρενον] Vt mirifice geſſit ſe Lucianus in commentanda hac loquutione, ſic mirifici quoque fuerunt interpretes tum in ea contemplanda, tum Latine exprimenda. Nam quum vertunt *cum ad porticum jam fabricarer aneus*, paſſivo intellectu, ut patet ex ſequentibus, rem fortaſſe perhibent, ſed non appropinquant Græcis, quæ ſunt activa, notantque *eram fabricans* vel *fingens ara*, & ideo

ideo *obductus pice pectori & tergo.* Quod quum de se jactat hic in statuâ Hermagoras, ultro satis intelligendum præbet id fieri per fabros ærarios. In sequentibus vero & vana & nulla in Græcis mentio balthei, & omnia sic vertenda simpliciter: *thorax autem ridiculus* (utpote ex fragili materia & nullius munimenti) *corpori circum allitus appenderet arte imitatrice omnem uris celaturam impressam habens.*

Pag. 149. Ἔτι γὰρ καὶ ἄλλως ἐξάμβια] *Contingit enim, ut hæc incepta sint* Benedictus: *jam enim alias incepta sunt* Opsopæus, quæ sanequam non efferunt vim loquentis. Verte. *Potest enim esse ut aliter* (quam scilicet munere providentiæ) vel *temere* & fortuito *incepta* &c. Nec vero in præcedentibus illa ὡστό πως τὸ ζητούμενον συναρπάζεις interpreter aut cum Benedicto *tu quidem quæstionem corripis*, vel cum Opsopæo *tu quidem quæstionem discerpis*, sed pro argumento latenter arripis & producis id ipsum quod quæritur, & sic fraudem facis. Et nisi fallor, hunc locum innuit eumque sic exponendum putavit Henr. Valesius in postumis ad Harpocrationem pag. 145. Quin etiam mox Benedictus temere omisit in versione καὶ ἐπαινῶν; at recte Opsopæus *ac laudibus efferas.*

Pag. 163. Ἡ ἐμὴ λύκε, δεινόν τινα φῆς τὸ ἔρωτα ἢ ἀνυσίν, εἶτα πηνὸς ὢν &c.] Pater voci octavæ adscripsit ὀνείρῳ, quum manifestissime appareat ex sequentibus auctorem scripsisse vel in animo habuisse scribere masculino genere: nec tamen sequentia talia sunt, ut ad τὸ ἔρωτα referri possint, sed debeant ad ipsum ὄνειρον. Equidem hic locus simillimus est Livianis illis XXVII. 27. *L. Celius triplicem rei gestæ ordinem edit: unam traditam fama, alteram scriptam, tertiam quam ipse pro inquisita ac sibi comperta affert.* Vbi possem suspicari τὸ *ordinem* venisse ex permutatis & contractis literis pro *rationem.* Sed simile extare video in Varrone lib. I. R. R. c. 12. *Sin cogare secundum flumen ædificare, cavendum ne adversum eum ponas*, quasi putasset se scripsisse *fluvium* vel *amnem.* Item in Vitruvii præfatione libri VII. *Itaque quoniam sexto volumine privatorum ædificiorum rationes perscripsi, in hoc, qui septimum tenet numerum, de expolitionibus exponam.* Cæterum sequentia verba καὶ ὅρον ἔχων ἐ πλῆσιος τὸ ὕπνου imprudenter & inepte vertunt *metasque volandi præscriptas habeat somnium.* Ita apud interpretes insomnium habet metas volandi somnium; quæ quis intelligit? Lucianus de ipso somno id dicit, & posse tamdiu circumvolare somnium, donec duret somnus, recte & elegantissime statuit.

Pag. 171. Ἐγὼ μὲ ἰδὼν σωθήσῃ] An non σωθείσῃ? Vt infra in hoc libello. ὥστε ὁπόταν πτοῶμαι, οἱ μὲ πολλοὶ πτοοῦνται.

Pag. 177. Σαπρόδηνπινα, ἢ μαινάδας, ἢ κερμύσιν κεφαλίδας] Quum sic notabiliter mutet numerum Lucianus, iniqui sunt interpretes, qui eum non sequuntur, ut facit sane & Erasmus vertens *& manide piscículo*, & Benedictus *vel manide*, quum Lucianus clare ista numeri

ri varietate ſubindicet unam mænida ad cænam ſatis non eſſe, ſed ſaperdæ non niſi mænidas pares eſſe. Vnde & brevem mænam dixit Martialis.

Pag. 188. Α'κήρατα ἢ τὰ ἀκύπτερα] Benedictus *celeres erant ſine cera penna:* At nulli bono iſtæ celeres. Itaque Eraſmus *citra ullam ceram erant penna.* Nec tamen id ſufficiat. Melius vertiſſent *ala* vel *penna volatiles.* ſic p. 193. Πρὸς ἄκροις τοῖς ἀκυπτέροις λαβάς πως τοῖς χροὶ προσπεδήσας, imperfecte *ſummis pennis.* Vide ad pag. 647. tomi primi.

Pag. 191. Τῶν ὡς περὶ ἑνὸς αὐτῶν διαλεχθέντων κατηγνωσκον] Apparet prorſus Eraſmum, quem ſequitur Benedictus, legiſſe αὐτῷ, quod omnino requiritur.

Pag. 194. Πάμπολυ τῶν νεφῶν ὑπαπάσας] Quomodo aut hæ voces Latine reddi poſſint *plurimum nubium emenſus,* aut ſi poſſent, quid huc facerent, nullus unquam potui capere. Itaque putavi fabulatorem innuere, *quum plurimum è nubibus attraxiſſem,* atque nimia uviditate gravarer.

Pag. 200. Η' Α'χαρνῆσι πληγὰ κεκτῆται] Puerilem ſane plagam merentur interpretes licet viri doctiſſimi, tamen teterrime in omnibus editionibus hîc de Acarnania ſomniantes: tanquam Acharnæ, regio Attices, adeo carbonibus ſuis ſit obſcura, ut debuerit ab illis ignorari.

Pag. 203. Ε'δόκει μοι ὡς εἶχον εὐθὺς εἴσω παρεῖναι] Benedictus *mihi ut habebam illico videbar ingreſſurus.* Quanto rectius & elegantius Eraſmus *mihi viſum eſt protinus ita ut eram introire.* Notiſſima formula tam Græca quam Latina.

Pag. 205. Καθίσας ἐν ἑαυτὸν ἐπὶ τῇ πρώτῃ] Quum vox poſterior non poſſit alio referri, quam ad ψυχάν, opinor longe melius intellexiſſe Eraſmum *cum ad primam conſediſſet,* quam Benedictum, *quarum in prima ſedem,* quod ille haud dubie ad ſellam retulit abiens ab Græcis, quod non oportuit.

Pag. 221. Λόγων τῶν δικανικῶν ἁλίσκομαι, ὀπαδέων τῶν ὑπ' Α'ρείῳ πάγῳ δικαζομένων ἀκούων] Non conſtat his conſtructio, & corrigendum ex Baſileenſi ἀκούων π.

Pag. 226. Α'δελφὴ τῆς παρούσης δίκης ἐστί] Ab Eraſmo Benedictus accepit *quaſi quadam ſoror præſentis cauſæ eſt,* captata elegantia, ut mihi videtur, præter mentem Luciani, qui ſi tale quid intellexiſſet, ſcripſiſſet quoque ὥσπέρ τις ἀδελφή. Sed nunc ſimpliciter ἀδελφὸν ei ponitur pro æquali & ſimili, ac plane ut infra, προσπλήσιον γάρ τι καὶ τοῦτο ἔοικεν εἶναι.

Pag. 259. Ὥστε ἴσως τί μοι δοκεῖς χαριζόμενος τῇ σαυτοῦ τύχῃ κατεψεύδεταί τε ἀνδρῶν] Apparet quidem hæſiſſe in hoc loco Benedictum, dum quæ nimia attulit Opſopæus, amputare conatur, ſed dum expedire ſe ab ejus interpretatione penitus nequivit, nihilo magis lectorem adjuvit, quam fecerat prior, qui ſic interpretatur, *quibus per Iovem nequaquam voluntas erat hac illis illudendi gratia* ex-

exprobrare, ſicut tibi. Itaque parum gratia arti tua conciliare videre, tantos viros falſis contumeliis afficiendo. Ex his omittens Benedictus illa *ſicut tibi*, ſequentia reddidit *Itaque parum gratia arti tua conciliare videris contra viros hoſce mentiendo.* At quæſo quid eſt, quod in illis hic paraſitus mentitur? Vtique in præcedenti periodo teſtatur ſe hæc eadem audiviſſe ab viris bonis & fide dignis nec ob ullam cauſam ſuſpectis mendacii in iſtis hominibus. Hinc certe & in noſtra periodo aſſentitur paraſito, contra quam interpretes volunt. Nam manifeſte Græcæ voces hunc ſenſum efficiunt, *ut adeo nihil mihi videaris, gratificans tuæ arti, in illis viris mentiri.*

Pag. 263. Ὡς ἄξιόν γε φιλοσόφου νεκρὸν ἰδεῖν] Aliter videntur legiſſe interpretes, dum reddunt *adeo ut indignum ſit facinus*, aut certe intelligunt aliter. In quo dubito an audiendi ſint, & non potius Lucianum intelligere debeamus, ac ſi dicat, adeo ut ſit operæ pretium, ut mereatur & dignum ſit huic adjacens philoſophi cadaver adſpici, ob maximam inde exſtituram diverſitatem.

Pag. 265. Ὥστε τῶν μάλιστα τῶν Δικανικῶν φιλοσόφων (περὶ μὲν γὰρ ῥητόρων τί δεῖ λέγειν;) ὁ μὲν δικάζων κλινῶ δίφρους ἐπ' αὐτῇ ἰάλλω] Sic concipiendus hic locus, ut egregie diſtinguitur in editione Baſileenſi, & verſio ſimplex optime ſatisfaciet omiſſis illis ineptiis, quas abunde nimis adjiciunt interpretes. Verte. *ita ut celeberrimorum hoc tempore philoſophorum (nam de rhetoribus quid opus eſt dicere?* qui ſcilicet in foro & cauſis habitant, quod philoſophus non promittit, & ideo abſurdius ſit, quod dicet) *alius quidem in cauſa ſedens ut judex, in largitione fuerit deprehenſus, alius vero* &c.

Pag. 294. Ἐπὶ πυρὸς καὶ λύχνου] Quia video tetrum errorem ex Salmurienſi editione in hanc propagari, putavi monendum male in Latinis legi, *ut in igne & ligno uſu venit*; quem ſi modo attendat, quilibet facile corrigat. Paulo poſt non ſufficit verſio eorum ὃ δὲ ἐπ' ἰσχυρᾶς οἰμαι τῆς ῥίζης ἀνεφύη, ubi Latina habent *neque enim ab altius acta radice productum fuerat.* Neque enim in ellychnio id procedit, quod poteſt eſſe longiſſimum, ut altiſſime demittatur, nec tamen erit ἰσχνὸν, h. e. denſum, robuſtum, ut tantam ex ſe præbeat flammæ materiam, ut flatus non extinguat: ῥίζα autem δ' φωτὸς δ' λύχνου eſt principium ipſius ellychnii. Aliena eſt hic conſideratio radicis in arbore & frutice.

Pag. 300. Ἀδελφιδοῦς δ' βασιλέως Αἰακὸς ἦν] Iam notaverat Cognatus Æacum eſſe Iovis filium, Plutonem vero regem dixerat ſupra Lucianus fratrem Iovis. An hinc ergo non ſatis debuerunt moneri interpretes, ne verterent *Æacus eſt regis patruelis*, nec Æacum & Plutonem facerent patrueles, quum alter ſit patruus, alter fratris filius? Immo ipſa Græca vox debuerat eos admoniſſe.

Pag. 301. Γλαυκῶν καὶ τῆ χάσμῃ διδυτὸμενον] Vertunt, *allatrans territoſque in ſpecum redigit.* Immo plane contrarium indicant Græca, ut non tam redigantur in ſpecum, ſed abigantur, deter-

terreantur ipso specu, non scilicet tartareo, sed oris Cerberei, atque adeo verti debebat *& rictu* vel hiatu *deterrens*, nempe ab tentanda ulterius fuga.

Pag. 308. Τὸ σημεῖόν τοῦτο καὶ πάνδημον ὄνομα] Hæc duo in unam rem coire omnino nequeunt, & latet certe aliud, quod ex vetustis libris exspectandum. Interim solitus fui hic legere πάνδεινον, quod vocabulum in Philopseude quidem usurpat auctor ad malum πάνδεινα πάσχειν ἱερόσυλον ὄντα, sed in bonum occurrit & quidem in hac ipsa materia in Rhetorum præceptore πάνδεινόν τινα εἶναι τὴν λόγοις ἀγωνίσηι.

Pag. 311. Ἐφ' ὑψηλοῦ καθήσθω] Augent interpretes *in eminenti solio sedet*. At non utique, quum sic loquuntur Græci, de solio intelligunt: & ipse paulo ante citatus Cebes, quum de Beatitudine agit, ὑψηλὸν agnoscit non de solio, sed de loco, ubi illa fingitur morari, & in illo ὑψηλοῦ, quod statuit esse ἀκρόπολιν τῆς Εὐδαιμονίας, ista καθῆσθαι ἐπὶ βράχους ὑψηλοῦ. Denique Lucianus non respexit ad solium, sed ad situm loci, unde mox inquit. ὅσον δὲ σὺ ἐφορᾷς, ἐπιφυμιῶν δηλαδὴ ὀπτάσεται γοητείας ἐπὶ τῆς ἄκρας, quæ quidem ἄκρα non est demonstrata nisi in solo hoc ὑψηλοῦ, ita ut mihi certe videatur temere addi vox tertia.

Pag. 323. Μητρὸς ἢ ἀκτερίας ἐπ' ἀμφοδίου τινός] Puto ab eodem errore hæc corrupta esse, qui tomo 1. pag. 400. fecit ἐπ' Ἐὐφεγγιδίου pro ἐπ' Ἀφροδισιάδου. Certe enim vulgata non satis bene se habent, quæ quidem fient optima, si legas ἀκτερίας ἐπ' ἀμφοδίου τινός. Nam Lucianus gaudet quoque commentis talium vocum. Sic & initio Herculis Gallici agnoscit ὑπερβολείας, licet hi apud poëtas præcipuos quoque exstent. Sed maxime miror, cur mox illa συνοῦσι τινι καθηδυπάθως καὶ γλυκεῖ ἐρωτικῶς interpretentur *cum infelici, suavi tamen amatore*, quum certissime talis sit insuavis, & putidum est hæc corrigere, quæ nullius, nisi horum interpretum, oculos fugere possunt.

Pag. 328. Σπαρτοὺς τινας ἀναβεβλαστηκέναι] *Sativos quosdam progerminasse*. Ita interpretes. Sed ab Latinis hos eosdem æque ac ab Græcis Spartos appellatos fuisse discimus ex fragmento Varronis, & ideo non debuerunt boni viri appellationem celebrem & propriam sua versione obscurare. Idem occurrit tomo 1. pag. 802.

Pag. 335. Ἐν Γλαυκίᾳ τῷ Ἀλεξικλέους] Video verti *in Glaucia Alexicli filio*. At tales hi interpretes debuerunt quoque lectori demonstrare, quid in eo factum fuerit; quod quidem in hac relatione prorsus nihil dicitur. Quid enim aliud, quam retinuit semel conceptum amorem, donec potiretur amato. At hæc omnia, quæ narrantur, contigerunt in domo Glauciæ, ut patet ex duobus locis, vel dum hic adjutor dicit se ἄγειν ἐκεῖνον μόγις ἕως αὐτόν & quod tum hic dicitur βόθρον ὀρύξασθαι ἐν αἰθρίῳ τινὶ τῆς οἰκίας nempe ejusdem, vel quod tandem ipsa Chrysis. ἐπίηι καθεῖσαι τὴν ῥάβδον καὶ ἐπαλθεῖσαι versata est cum Glaucia. Itaque ἐν Γλαυκίᾳ nunc accipe, ut circa finem harum

rum insaniarum οὐ Ἀμφιλόχου, οὐ Εὐκράτους. Præterea viri docti, qui Lucianum publico dederunt, vereor ut bene contemplati sint libros scriptos, dum eum, quem nunc dicunt filium Ἀλεξικλέους, mox ab Luciano scribi faciunt, quasi patrem habuerit Ἀναξικλέα; ex quibus verum eligere sine auctoritate vetustatis nequimus.

Pag. 349. Καὶ σεσωπηκόσι ἐς τὰ κρήνια μεμιμημδμοις] In Salmurienſi editione ſimul & in hac ipſa vitioſe edi video in Latinis *ac perſonis in capitis adfictis*, ignorans utrum ſic præſes ejus & editionis & verſionis de induſtria ſcripſerit ac interpolare voluerit Th. Mori verſionem, an eam ipſam retinere, quæ eſt *in capita*, ut ſit typorum error. Certe neutrum placet. Neque enim Græca id modo volunt adſumſiſſe eos perſonas vel larvas in capita, ſed clare ſumpſiſſe larvas tales, quæ in ſpeciem ſimul & formam cranii vel calvariæ vel diu mortui capitis fictæ eſſent.

Pag. 351. Ἀλλὰ δήπου ἡμῖν ἐπικλεισθῆναι τὴν οἰκίαν ἐπαγλαμένην] Et quæ venuſtas in hoc Luciani ἐπιμυθίῳ, quod tamen nunquam his narrationibus niſi venuſtiſſimum ſubjicit, reſidebit, ſi claudatur domus aquâ referta? Immo an claudi poteſt? Periit omne auctoris ingenium, quod reſtitues ſcribendo ἐπικλυσθῆναι, ſed, inquit, oportebit domum horum aquariorum hauſtu refertam mergi & inundari. Res ipſa dictat.

Pag. 355. Οὐ γὰρ ἄλλως ἱστορίαν ἐπιδείκνυσθαι βυλόμενος] *Non quod aliter hiſtoriam edere velim.* Sic Salmurienſis. Sed per Muſas! cui bono hic illud *aliter*? Immo, *non quod temere* & futiliter *hiſtoria narratione me oſtentare volo.*

Pag. 357. Οἱ δὲ διὰ λαβὼν κατὰ θάτερα εἰς ὑπερβολὴν πεπεσὼν] Reddunt interpretes, *quem ex utraque parte mirum in modum humilem accipiens*, ut apparet, non animadvertentes, quemadmodum ipſi evertant prorſus hanc ſuam narrationem. Si enim fuit talis, hoc eſt, ex utraque parte humilis, quomodo fuit acclivis? Vtique ſic debuiſſet addere auctor acclivem fuiſſe in medio. Sed clarius ſe deſtruunt per ea, quæ mox ſequuntur, quum ſtatuunt eum locum talem fuiſſe alteri æquatum: Cui illi alteri? an loco? non certe, nec enim plures loci agnoſcuntur, ſed unius modo facies deſcribitur. Quid quod in fine hujus ipſius paginæ ἑκατέρωθεν interpretantur *ex utraque parte*, & recte. Nempe κατὰ θάτερα eſt in alteram partem. Nactus locum ab uno latere perquam humilem ac declivem, eum alteri lateri æquavit aggerando. In ſequentibus Latine reddendis difficilior ratio eſt. Dicit Lucianus ample ſatis, Κρηπῖδα μὲν βεβαιοτάτην ἅπαντι τῷ ἔργῳ βαλλόμενος, καὶ θεμελίων δίκην τῶν ἐπὶ πλεῖστον ἀσφάλειαν ἐμποιούμενος. Id deſcribendi genus quum Salmurii proximum tautologiæ exiſtimaretur, vide qui compegerit & contraxerit ſua, *poſito operi firmiſſimo fundamento, quo ſuperſtructi adificii certitudinem confirmaret.* At religioſior in his Opſopæus æquare voluit Græca *firmamentumque munitiſſimum omni futuro operi ſubjiciens, fundamentorum poſitione ſubſtruendi adificii cer-*

certitudinem confirmavit. Sed nos liquido & merito cenſemus hos floccifaciendos. Locus hic balneis fabricandis electus videtur fuiſſe prope rivum aut fontem, ad quem ſpectans alterum latus fuit declive, ut ſolet. Hunc locum adeptus Hippias planavit, *crepidinem* (vel marginem ripæ, qui extollendus erat) *quidem firmiſſimam omni operi ponens, & fundamentorum poſitione ſtabiliens ſecuritatem imponenda ædificationis*. Crepidinis firmitas vel maxime equirebatur, ne deinde preſſa ventrem faceret & extrinſecus paulatim cedens ruinam toti operi afferret.

Ibid. Πυλῶν μὲν ὑψηλὸς] Conſuetudo fere & ſenſus communis virorum inſignium tutos ab reprehenſione facit hos interpretes, dum πυλῶνα vertunt *veſtibulum* : ita ubique id fieri deprehendo. Sed quæ ſimilitudo Græci πυλῶνος ad Romanum veſtibulum? & maxime hujus, qui dicitur fuiſſe ὑψηλὸς, & ἀναβάσεις ἔχων, & ὑπὲρ μέσου ἢ ὄροφος, quæ omnia ab Romano veſtibulo ſunt alieniſſima. Res ipſa clamat. Sequentia ſic diſtinguenda ſunt, εἰς δεξιᾶς ἢ τὸ εἰς τροφὼ παρασκευασθέν οἰκημάτων (βαλανείου δὲ ἦν καὶ τοῦτο ἀρχαιοπρεπὲς) χαμαίστρωτα καὶ φωτὶ πολλῷ κεχλαμπύνεται τὸν χαρήσεις. Et verte; *ad lævam verò conclavium ad delicias comparatorum (quippe & hac balneo aptiſſima) venuſti & multa luce fulgentes receſſus*. Vulgo enim vides arenas ſine calce. Et ſicut nunc οἰκήματα non vertimus *ædiculas*, (ut inepte interpretes, & jam alibi monere debuimus) ſed *conclavia*; Sic quoque οἶκος, quæ vox frequenter ab Luciano in hac deſcriptione uſurpatur, non *domus* aut *habitatio* verti debuit (& quæſo quot ab illis domus hic ſupponuntur?) ſed cubiculum aut conclave, aut œcos, ut eam vocem in iſta ſignificatione propriam ſibi vindicarunt Latini architecti, quod & ipſum paſſim non obſervatur. Denique quum dicit εἰκόνες λίθου λευκῆς utique non ſufficit, ſi cum Salmurienſi reddas *marmoreas imagines* (an credidit marmor non eſſe niſi candidum?) ſed potius cum Opſopæo *ex albo lapide*.

Pag. 358. Τῶν δ' ἂν εἴη οὐκ ἐν αὐτῇ μάλιστα] Cur ſic potiſſimum loquatur auctor, & non maluerit οὐκ ἐν αὐτῇ, plane non capio, quum nihil vel præcedat vel ſequatur, unde iſtud fœminium dependeat. Sed eſt vitium, legendumque οὐκ ἐν αὐτῷ, orto errore, ut videtur, ex codice majuſculis literis ſcripto, & illic confuſo charactere Τ & Γ.

Pag. 359. Ἐξόδοις τε πολλαῖς πυλωμένον] Non notant hæc verba, ut credidit Benedictus *multis januarum egreſſibus munitum* (& quæſo quid eſt *muniri egreſſibus januarum*?) ſed ut recte Opſopæus, *multarumque januarum egreſſibus patens*.

Pag. 360. Μίτρᾳ τὴν κόμην ἀναδεδεμένον καὶ πορφυρίδι] Fieri non potuit, quin dum hæc ſic junguntur ab interpretibus, in iis intelligendis errarent. Et tamen quam ingenioſe iſta verterunt *mitra purpurea comam revinctum*? Sed duo prædicantur ab auctore, cujus

verba ſic diſtingue ἀναδεδεμένον, ἐν πορφυρίδι, & verte *mitra comam revinctum, purpurea in veſte.*

Pag. 361. Τοῦτο δὲ εἰκάζειν καλεῖας αὐτῶν τὸ διανόημα]. Miror, cur vertant, *quo nomine earum dominum vocari conjice*, quum non moneat vel jubeat auctor, ſed narret ſpeculatores conjicere ita vocari earum dominum.

Pag. 362. Οἱ μὲν δὴ τῷ ζυγῷ ἀφικνοῦνται] Interpretes, *alii ne principium quidem attingunt*; qui ſi eſſet Luciani ſenſus, ſaltem ſcripſiſſet ἐς τῷ ζυγῷ. Sed innuit *alii omnino non veniunt*. Et ſic rectius attenderunt in Fugitivis pag. 598. Ἀρχὴν γὰρ δὴ τὸ ἔλαιχον δίκροτον. Et in Sympoſio pag. 646. Ὥστε δὴ τῷ ζυγῷ περιεῖναι ἔξεις.

Pag. 373. Οὐ συμπεφυκὸς ὥσπερ ἡ τῶν ἀκρίδων] Vertunt *non cervici affixum, ut eſt locuſtarum*; quod unde potuerunt effingere? De cervice nihil eſt in Luciano. Et qualis quæſo cervix locuſtarum? Certe Lucianus ullam eſſe prorſus per has voces negat, quæ verti debent, *non agnata* reliquo corpori, *ut eſt locuſtarum*, non eſt continuus tractus corporis a capite ad caudam, ut in locuſtis, ſed poſt caput eſt velut intervallum, ita tamen, ut tenui fauce caput reliquo corpori annectatur, & ſic poſſit converti alia parte corporis immota & quieta. Paulo poſt etiam potuit vocem φολίδας lenius interpretari, quam per vocem *cortices*, præcipue quum loricas ſquamatas dixerint, & laminas ex ferro in eis agnoverint. Tum & ἐκ τοῦ ὀρροπύγιον reddidit inſcite, *non aculeo*, quaſi vocis hujus ſignificatio & diſcrimen, quod inter muſcam & alia inſecta notat auctor, reſpiceret formam, & non potius locum ubi ſitus ejus, in extrema nempe parte diverſa, quam eſt in veſpis & apibus.

Pag. 385. Εἰς τὸ Ἔρρον ἐμπεσοῦσαν ἐμβληθῆναι εἰς τὸ μέλαινα πόντον] Exhibuit quoque interpres *in nigrum pontum*, nec intercedo, quo minus ab poëta aliquo ſic ſcriptum credatur. Sed Lucianum nunc ſimpliciter narrantem non reſpexiſſe opinor ad talem quandam imitationem, & intellexiſſe Melan ſinum, ut illam maris partem appellari novimus ab ingrediente eam Melo fluvio. Vide Geographos.

Pag. 389. Καὶ εἴ τις ἄλλος τὸ ναῦ, τὸ ψεῦδος πλουμίνων]. Benedictus, *qui mendacio ſubditi ſunt*. Cedo, quos tales intelligam. Quin etiam quum conditionem hujuſmodi innuit auctor, uſurpat caſum tertium; ut in principio Fugitivorum. ἐξιδιοῦσθαι γῆν ἢ οἰκίαν πέντε πήχεσι. Et rurſus: Κορύπτεται ἐπιχειφομένων καὶ ναῦ τῇ κυνὶ πλουμίνων. In Reviviſcentibus. οἱ δὲ ναῦ τῇ ἑαυτῆς σκιᾷ πλουμένοι. Anaſtaſius apud Baſileenſes, *& ſi qui alii hoc modo mentiti ſunt*, ſententiam, ut videtur, non voces craſſius conſiderans. Puto velle auctorem, *& ſi quis alius eorum, qui poſt vocem ψεῦδος nomen poſitum habent.* Tales enim ſunt illi, qui præcedunt Pſeudonero & Pſeudophilippus. Similiter luſit in citato loco ex Reviviſcentibus in verbo multis præpoſito φίλος.

Pag. 419. Ἐβλήθη ἐς θάλασσαν καὶ λοιπὰ μυρμηκιάσεις] Præ-

ceſſit

ceſſit Melanchthon in vertendo *ad reliquam funeris magnificentiam additum voluit*. Et ſequitur prompte Benedictus verba hæc ipſa ſic exprimens, quod miror ab aliis, qui hunc dialogum & verſionem ejus tam accurate exegerunt, pro bono acceptum, quum nulla prorſus in Græcis fiat mentio illius funeris. Quin etiam μεγαλοψυχία non patitur, ut de impenſa pecuniaria intelligatur, Græcis ad eam exprimendam alia voce utentibus. Immo nec conſideratio magnificentiæ funeris poteſt hic locum habere. Majora deſiderantur, quæ habebis, ſi recte vertas mecum *ad reliquam rerum ſuarum magnitudinem addi voluit, ut & Deum crearet eum, qui erat mortuus*. Inter alia ingentia acta ſua referri voluit, ipſum ex mortuo feciſſe Deum.

Pag. 425. Περιπαθῆ τινα καὶ μίμουν τραγῳδίαν] Quum ſimpliciter & pari vocum ordine reddidiſſet Melanchthon *agitque lata & comica facie tragœdiam meram & nihil non triſte patientem* : Benedictus illud nudum μίμουν gravatus *plenam affectibus tragœdiam* dedit, abolito modo, quo per copulativam ſe extendit Lucianus. Id exemplum video placere aliis, qui putant ſupplendam orationem, ut legatur κακῶν μίμουν. Quod omnino nequeo probare, etſi videatur prima fronte blandiri. Nam quum dicit Lucianus καὶ μίμουν τραγῳδίαν, ſimul tacite intelligit *plenam* eorum caſuum, qui ſolent eſſe proprii tragœdiarum. Quod ipſum ſolent ſæpe omittere. Sic paulo ante dixit μεσὰς ὑπονοίας, non addito quibus rebus eſſent repletæ. Sic in Sympoſio. οἱ σοφοὶ δὲ ἠσέλγαινον, καὶ ἐλοιδοροῦντο καὶ ὑπερενεπίμπλαντο καὶ σκεκραίγασιν. Vtique nec hic ſpeciatim quidquam addit. Quin etiam Polybius libro 1. de prælio ad Ægates dicit, nunc πρὸς Ἄννωνα ποιήσεται τὸ ἀγῶνα καὶ πρὸς αὐτὰς τὰς ναυπηκὰς δυνάμεις καὶ πρόσπτ γέμοντα τὰ σκάφη, nunc εἰ μὲ γὰρ νῆες γέμουσιν δυσχρήστως διέκειντο πρὸς κίνδυνον. Idem fit apud Græcos in aliis verbis.

Pag. 445. Καὶ ἀντὶ γλώσσης, ὅσα καὶ χεῖρ χρῆσθαι δέδυνηκας] An hæc paria eſſe poſſunt illis, quæ apponuntur ab Micyllo & Benedicto *ac lingua perinde ut manu uti decreviſti?* Certe ſic illi penitus omittunt voculam ἀντὶ. Quæ quidem ſane perincommoda eſt, niſi bene inſpexeris. Legendum enim καὶ ἂν τί γλώσσης ὅσα καὶ χεὶρ χρῆσθαι δέδυνηκας; Eſt enim exprobratio per interrogationem excitatior, *& quid lingua æque ut manu uti decreviſti?*

Pag. 462. Πάρεργον τοῦτο τὸ ἐπὶ Γοργόνας πτῆσεως] Benedictus, *atque ut extra inſtitutum, volatus ad Gorgonas*. An credimus ſic inſignem virum diſtinxiſſe? Verius crediderim ortum errorem ab typis, & continuo ductu expreſſiſſe ſententiam, quam largius ediderat Micyllus, *atque hoc parergon quoddam, ſive extra propoſitam rem additum fuit ad eum, quo ad Gorgonas abiit volatum*. Ex Benedicto oportet certe tolli abſurda commatis diſtinctio, ut *volatus* ſit genitivo caſu.

Pag. 463. Ἄνω τὸ ἀντίθυρον, Ἀθηνᾶς ναὸς πτερόεντος] Sane quidem

poſt vocem tertiam video in editionibus poni parvam diſtinctionem, non ſecus ac ſi inde ſupponere deberemus viros doctos, qui vel ediderunt vel interpretati ſunt, in Græco ſermone agnoviſſe ἡ ἀντίθυρος, cujus ſecunda inclinatio foret τὴ ἀντίθυρος. Sed nunquam eo vecordiæ progredi potui, credens illos ſatis bene voces Luciani conſideraviſſe. Itaque quum puer eſſem, inſiſtens illorum veſtigiis cenſui ſcripſiſſe auctorem ἄνω τῆς ἀντίθυρος Ἀθηνᾶς ναὸς, *in medio parieti ſuperiore parte obverſum oſtio templum Minervæ poſitum eſt.* Neque hujus cogitationis nunc pœnitet, eo magis quod hunc locum videam ab viro doctiſſimo infra pag. 637. ſic tractari, quaſi vel ἄνω τὴ ἀντίθυρε aut potius τῆ ἀντίθυρε legendum eſſet: quorum utrumque non eſt immune vitii; quum nec prius bonam efficiat ſententiam aut ſyntaxin, nec etiam poſterius, quum ſi μέσης fuerit ἀντίθυρος, non fuerit neceſſe id rurſus exprimi; ſed recte dicit in medio pariete fuiſſe ἄνω ædem Minervæ ἀντίθυρον. Quin etiam quum illic ſcribit Lucianus ἐς δὲ τὸ ἀντίθυρον ἡ ἄλλη πλευρὰ, non debet ſupponi ellipſis pro ἀντίθυρον τοῖχον, qui nullus illic legitur, ſed ἐς ἓ τὸν ἀντίθυρον ſcilicet κλιντῆρα, qualem alium ad dexteram ingredientibus præceſſiſſe illic manifeſte legimus.

Pag. 468. Πρὸς τὸ ὅς μήκιστόν τι, καὶ λιπαρὸν τὸ πάσης γῆς, καὶ θαλάττης διατόπλω, γῆθος ἀφικέσθαι, τῇ ἑαυτῦ οἰκουμένῃ βασιλεύοντα ἤδη, καὶ γέροντα] Sic diſtinxit Benedictus, addita ineptiſſima verſione *longiſſimam ac pleniſſimam tota terra marique dominantem ſenectutem, jamque in ſuo ſolo regnantem & ſeneſcentem aſſequuti.* Quid enim? an Lucianus, terſus ille & liquidus, dicet ſenectutem dominantem terra marique? Porro cur jam in ſuo ſolo regnat? an etiam ante regnavit in alieno? Nihilo melius prior Opſopæus & *longiſſimam ac pleniſſimam tota terra marique dominantem ſenectutem, jamque in ſuis locis regnantem & ſeneſcentem conſequamur.* Fatue de ſe vel aſſequutis vel conſequentibus loquuntur uterque. Verte, ut clare ſonant verba, & ratio inculcat. *quo ad longiſſimam ac plenam ſenectutem veniat terra univerſa ac maris dominus, orbi ſuo imperans nunc jam ſenex.* Hoc enim intelligit votum, ut princeps, qui jam erat ſenex, maturam quoque adepturus eſſet ſenectutem.

Pag. 470. Ἀντίπατρος ὁ Ἰολάου] Probo magis Opſopæum vertentem *Antipater patre Iolao genitus*, quam Benedictum poſteriora omittentem, ut apparet, quia & filium Antipatri Iollam vel Iolaum in hiſtoria Macedonica audierat. Nam licet id ita ſit & habuerit eo nomine filium, utique & potuit patrem eo nomine habuiſſe, quod in ejus nepote, filio ſuo renovavit.

Ibid. Ἀντίγονον τὸ μονόφθαλμον φεύγων, ἐπὶ Πόντῳ ἐπελθόντα, βιάσας] Sic diſtinguunt viri docti, & ad hunc diſtinctionis canonem formant quoque verſionem, quaſi Lucianus annotari vellet eum in Ponto mortuum fuiſſe, quod mihi ab hoc ſermone alienum videtur, & diſtinguendum eſſe φεύγων ἐπὶ Πόντῳ, ἐπελθόντα βιάσας &c. *Anti-*

tigonum Coelitem fugiens in Pontum, mortuus est. Quam fugæ viam quum adnotat, tacite dat intelligendum, qua occasione regni Pontici conditor exstiterit. Et sane sic loquitur rursus auctor in Navigio. Προὶσμὲν ἤδη τὴν ἐπὶ Κορίνθου ἀφ' ἧ ὀρεινης. Et alibi plura de hac constructione dicentur, quum persuaserint sibi viri docti debere hanc poni in quarto casu, sed temere.

Pag. 488. Οὐκ ἀπερεῖσω σοὶς οὐ κατὰ ποιητικῆς ἀσυλλογίας] Recte aggressus est hunc locum Palmerius; Sed an procul dubio tetigerit verum, quod putat, valde ambigo. Negari enim nequit, quin ad vulgatam scripturam propius accedat ἀσυλλογίαν, quomodo ipse diu est quum corrigendum suspicatus fui, quam ἀπολογίαν, quod ille supponebat. Quin & significatio vocis meæ huc melius convenit, si modo examines, & ejus efficaciam ex Quintiliano huc compares.

Pag. 489. Χρησιμωτάτη ἐν τῷ βίῳ μαντικὴ νομίζοιτο. Λυ. τοῦτο μὲν οὖν &c.] Sic procedit hic locus in editionibus. Sed quid priora verba faciant ad præcedentem periodum, haud facile quis dixerit. Necessum est omnino, ut persona Luciani his omnibus præponatur, quippe cujus manifeste apparet has voces esse, qui vult concedere vaticinationem esse utilissimam hominibus, sed longe contendit ab ea abesse Hesiodum, quum pastoralia quædam monita conscriberet. Sic igitur posthac mutandæ editiones. Λυ. Χρησιμωτάτη ἐν τ. β. μ. νομίζοιτο. τοῦτο μὲ οὖν &c. Paulo ante etiam interpres vocem σεσημλεῦσθαι vitiose accepit pro singulari accusativo *quum præsignificavi*, quæ tamen est pluralis & referenda ad ὅσα. Opsopæus ad ipsum poema nescio quî retulit *poemate successus manifestante laborum.*

Pag. 490. Ἐπὶ κὰμὲ τὸ τοιοῦτόν εἴ τις αὐτῇ ἀναπηδήσῃ, σὺκ ἂν φθάνοι καμὲ μάντιν λέγων] Vnde potuit Benedictus venire ad talem versionem *quasi quis illi adscripserit, neque me vatem dixerit?* Est enim præterquam inepta, tum plane contraria sensui auctoris, quem longe melius expressit Opsopæus. *At si quis & ea quæ tu jactas, illi adscribere voluerit, & ille me quoque vatem rectissime dicere poterit.* Est enim omnino hæc vis ejus loquutionis, ut ipse novit, unde in principio Fugitivorum illa σὺκ ἂν φθάνοις κὰμὲ Ἐμπεδοκλεῖ σοὶ αὐτὸ ἐγκωλῶν vertit, *facere non poteris, quin Empedoclem ante ipsum crimineris.* Et rursus pag. 602. ὅτι σὺκ ἂν φθάνοις κηρύττων, *ne igitur præconium enunciare cunctaris.* In Symposio 634. ὅτι σὺκ ἂν φθάνοις ἐπᾶν ἡμῖς, *Itaque omnino nos excipies.*

Pag. 492. Περιηγεμθέν τὸ πλοῖον] Benedictus *navim circumagenti.* Quod quis intelligat? & quanto melior Micyllus, *per navigium circumcirca præeunte.*

Pag. 497. Εἰ σοὶς τυλάχιστόν τις λογίζοιτο] Benedictus, *si quis ad minima usque supputarit.* Ergo putavit ille maximam eam summam esse, quousque ascendere queant reditus ejus, &, si omnino nihil, ne minimum quidem, ex lucris in supputatione omittas, nunquam fore ultra duodecim talenta. Aliter censuit Micyllus, qui vertit *etiamsi quis communiora tantum computaret:* quæ tamen ver-

ſio ſubobſcura eſt, dum vix dicas utrum *communiora* intellexerit talenta, an ſubintellecto *lucra*. Certe videntur Græca ſignificare duodecim redigi talenta, ſi quis craſſo modo colligat, ſi ad minimum, non ſummum quis ſubduxerit, ſi non accuratiſſime ſingula in rationem mittantur, ſed rudius generaliuſque ediderit.

Pag. 499. Ὀλίγον ὕστερον ἡμιστάδιον τὸ πρὸ Διπύλου ἐπιλήψῃ.] Benedictus *paulo ante dimidium ſtadium quod uſque ad Dipylum ſupereſt.* Micyllus *paulo ante quam ad Dipylum perveniemus, circa extremum hemiſtadium.* Neſcio cur illis ſic placeat obſcuris eſſe & vagari; quum clare dicat *vel exiguum ſemiſtadium, quod ante Dipylum* erit nobis progredientibus reliquum, *adſumam.* De morte Peregrini. ἀλλ' ὅσον ὀλίγον ἀνατρέψαντες τὸ κρεμαστήριον.

Pag. 506. Ἀρτέμιδι θύσαντες, καὶ πᾶς πόλεως ἀτειχίστους λαβόντες, ῥᾳδίως ἄρχοντες ἀπολιπόντες] Sic quoque Benedictus *captis civitatibus immunitis, & præfectis ibidem facile relictis*, quum Micyllus pariter dediſſet *ac civitatibus nullo defendente captis, præfectiſque ibidem facile relictis.* Mihi ea ratio loquendi videtur abſurda, & diſtinguendum eſſe λαβόντες ῥᾳδίως, ἄρχοντες ἀπολ. Sic enim & ſolent ſcriptores loqui & ſenſus communis fert. Mox longe ineptius vertuntur illa καὶ τὴν θαλάττιον καὶ ὀρεινὴν Κιλικίας *utramque Cilicia oram maritimam videlicet & montanam.* Si enim ὀρεινὴ non eſt περαία, non poteſt ferri *ora*: & cur non ſimpliciter *maritimamque ac montanam Ciliciam?*

Pag. 514. Ὃς ἀδελφόν σε παύσῃ μωραίνοντα] Neſcio quid velit Benedictus *qui obductus te a ſtultitia cohibeat.* Interim probo Micyllum, *qui te indutum a ſtultitia cohibeat.*

Pag. 523. Ἀλλ' εἴ τινα δύροιμι χρῶν] Non opinor iſta notare aut bene verti ab utroque interprete *Sed ſi quam animum invenire poſſem*, aut ut alter *habere*, quod nullius ponderis eſt in hac oratione; verum *ſed utinam invenirem vetulam!* quo ſenſu frequenter ea particula etiam ab Luciano ſumitur. In Prometheo. Εἰ δὲ γένοιτο, ὦ Προμηθεῦ, ταῦτα.

Pag. 564. Τετρακιλίων ἐξαναίσασθε] Vertunt *tribus nummorum millibus redemit*, in quibus vocem ſecundam ſubducta linea notavit Pater, qui haud dubie voluit intelligi τετρακιλίων δηναρίων. Et merito. Quum manifeſte ſic intelligere appareat ipſum Lucianum ex pag. 544. ubi Charmides ait, καί τοι τοσαῦτα παρ' ἐμοῦ λαμβάνουσα, καὶ νῦν ἐπιδὴ χιλίας αὐτὴ σὺν ἐλαχον διδύναι, ubi interpres ſimpliciter *mille petenti*, quum intelligat δραχμὰς, quomodo verſi in Pſeudologiſta pag. 449. πεντήκοντα καὶ ἑπτακοσίας ἑξέτισα *ſeptingentas & quinquaginta drachmas*: Et ex Aſini loco manifeſtiore, καὶ πεφόρηκά με πέντε καὶ ἑκατὸν Ἀττικῶν, ubi idcirco vertere etiam potuerunt *quinque & viginti drachmis Atticis.* Sic ergo debuerunt quoque, pag. 611. in Saturnalibus ἀντὶ τριάκοντα μνῶν, ubi vertunt *talentis & decem nummum millibus.*

Pag. 576. Ὡς Ὀνησίκριτος ὁ Ἀλεξάνδρου κυβερνήτης ἰδὼν Κάλανον γυμνο-

καὶ μὴν φησιν] Egregias hic agnoſce interpretationes. Opſopæus, *veſuti Oneſicritus claſſis Alexandrinæ gubernator ait, cum Indum ardentem, ſicut fama eſt, conſpexiſſet.* Benedictus, *ut Oneſicritus Alexandri gubernator, cum Calanum, ut ajunt, conflagrantem vidiſſet.* Vidit ergo Benedictus Opſopæum largiorem eſſe, quam patiuntur Græca, & verbum φησιν notare non niſi alterutrum poſſe vel *ait* vel *ſicut fama eſt.* Quid decrevit ergo is ipſe? nempe accepit pro *ut ajunt*, pravo ſane judicio. Non enim magis ajunt Calanum conflagraſſe, quam Oneſicritum id vidiſſe. Sed & vide, unde comparativa loquutio pendeat. Scribit Benedictus: *Illi enim non inſiliunt in ignem ut Oneſicritus Alexandri gubernator,* quaſi vero & Oneſicritus inſiluiſſet. Quin immo Lucianus Oneſicritum unum auctorem hujus hiſtoriæ citat, & ideo non poteſt imperfecta multitudinis ac rumoris citatio locum habere, & plane ſufficere debet, ſi vertas, *ut Oneſicritus Alexandri gubernator viſo Calano ardente refert.* Maxime miror Benedicti iſtam verſionem placuiſſe Tan. Fabro, tam minute ſingula hæc quondam recognoſcenti.

Pag. 577. Οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσας αὐτὸν] Certe Benedictus, etſi in priorum ſententia aberrarit, in poſterioribus voces, prout ſunt, expreſſit, quod Tan. Faber prorſus non facit, cujus verſio plane par foret Græcis ita conceptis οὐκ ἀπ' ἐλπίδος ἀναπηδήσας αὐτὸν, cum extra ſpem non ſit, quin ex igne ſit reſiliturus. Nedum ut admitti poſſit, quod tentat, gemina negatio ante verbum ἀναπηδήσας. Sed ut habeas expedita omnia, apparet errorem ſcripturæ corrigendum eſſe & pro μὴ ἀναπηδήσας, reponendum μεταπηδήσεσθαι. Nam in ſententia verbi μεταπηδᾶν idem Faber toto cælo errat, quum rectiſſime Benedictus reddiderit.

Pag. 581. Κατόπιν δὲ τῶν κηρύκων ἀγῶν] Notavit pater quoque hic conjecturam liberam & indoctam T. Fabri, & ut ab ea caveretur, juſſit inſpici Ciceronis epiſtolam ad Luccejum. In ſchedis notavit videndum Scaligerum in Græca Euſebii pag. 420. Fabrum priorem in Agoniſtico pagg. 293. & 294. Et ſane quomodo latueruntilla in extremo Demonacte, εἶπον ποθὲν τοὺς παρόντας τῶν κηρύκων τόδε, Λήγει μὲν ἀγὼν τῶν κωλίστων ἄθλων Ταμίαι, Καιρὸς δὲ κωλεῖ μηκέτι μίμνειν?

Pag. 582. Πάλαι πότε τοσοῦτον ἐπήκουσα] Plane non neceſſaria temporis illa definitio, & opinor ſcripſit πάλαι τόχε τοσοῦτον. Sic alibi.

Pag. 590. Ἐγὼ δὲ δὴ αὐτὸς πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἶδον] Quæ verſio hæc eſt, quam nobis offert Benedictus & ſequitur Faber? *caterum ego neque ipſe ante paucos dies vidi.* Ergo aut nunquam vidit, aut ante valde multos dies vidit. Quod quid eſt? aut quomodo ad Græca? multo melius & rectius Opſopæus *caterum ego quoque illum non ita multos ante dies conſpexi.*

Pag. 615. Ὡς ἀγείρειν τῇ μητρὶ] An hi dies adhuc patiuntur, ut liceat Græcas iſtas voces ſic Latine verſas conſpici *ut Cybela matri ſeſe adjungant?* quum jam pag. 681. in Syria Dea τῇ πολλῇ μύες σὺν

τυπίω δ' ἴσως τῷ ἀλεκτρυόνι ἀγείροντας recte ut vides & aliter verterint: quum apud Maximum Tyr. differt. tertia μηδὲν τὸ σὸ τοῖς κύκλοις ἀγειρόντων ἀμφίορνξι, οἱ δυοῖν ὀβολοῖν τῷ πρωτοχρόνῳ ἀπηντακίζωσι, verterit Cl. Heinsius, *similem mendicis illis, qui in triviis stipem colligunt, & duobus obolis obvio cuique ventura prædicunt.* At jam in Pseudomanti has voces ὥσπερ οἱ τῇ μητρὶ ἀγείροντες τε καὶ σοβεῖζοντες verterant *eorum more qui a Cybele Deorum matre afflati conveniunt.* Cur non servant eundem tenorem? Certum est, ubi ἀγείρειν habet additum casum tertium, illic agi de collectione pecuniaria & capturis: sin, esse congregationem hominum, & huc potius censeo referendum locum Maximi Tyrii, quum ἀγείροντες proprie dicantur tales circulatores in variis rebus, ut ostendit Lud. Cresollius in theatro Sophistarum libro III. Præcipue vero nugantur, quum legem Saturni mox sequentem λοιπὸν δὲ τὸ ἐπιμελεῖσθαι Κρονίοις λαμβάνειν μηδὲ τοῦτο ἐξὸν intelligunt *rationem exigere ab iis qui res curant Saturnalitias „ ne id quidem fas esto.* Quid enim? an putant Lucianum construere verbum ἐπιμελεῖσθαι cum casu tertio? Cur igitur mox apud eum Saturnus scribit pag. 623. Ὁ Ζεὺς δὲ μάλιστα τὸ ποιητὸν ἐπιμελεῖται? Immo sic quoque omnis Græcia; quæ interdum & quarto casui id verbum adjungit, nunquam tertio. Omnino verte, *rationem exigere ab dispensatoribus per Saturnalia*, vel tempore Saturnalium.

Pag. 616. Τῇ ἢ πρὸ τῆς ἑορτῆς] *Caterum ante sollennitatem.* Non sufficit: nam & quum statim in præcedentibus dixit πρὸ πολλοῦ τῆς ἑορτῆς, etiam notavit tempus ante sollennitatem. Verte *caterum die ante Soll.* Nam clare distinguit inter longinquius & magis propinquum tempus.

Pag. 618. Πάντες πᾶσι συμπίνετωσαν, λῦε ἱμάντας, συμπότης δ' ἁλοίης? An non scripsit auctor πίνητε πᾶσι? Nam illud confusionem inducit. Sed videtur velle dare pauperibus privilegium, ut si velint, primi invadere possint calices, sed & remittere id possint. Vtique πάντες non opponuntur ἁλοίης, quod huc requiri videtur.

Pag. 636. Διδάσκαλον δὲ ὅτου δ' Ἀριστώνυτος, υἱὸν δ' Ζήνωνος] Ita per suas distinctiones inepte discerpunt editores in Græcis ea quæ conjungenda sunt. Ergo & Benedictus *Aristeneti Zenonis filii præceptor.* Quo quid obscurius? & quis aliter hæc adspiciat, quam facientia Aristænetum filium ac discipulum, Zenonem vero patrem? At plane hæc sunt inversa. Et quanto præclarior Erasmus, *quod esset Zenoni Aristeneti filio præceptor?* Id retine, & tolle ex Græcis importunum comma.

Pag. 639. Ὁ δὲ τοῦ Φόλου Ἡρακλῆς] Fieri nequit, ut si quis Benedicti versionem intuens *Herculem Pholensem*, ullo modo concipere possit ea Latina facta esse ex his Græcis, qui ita eximium illum Leonardum Augustinum deduxit, ut monuimus in præfatione ejus gemmis præfixa, quod tamen tunc non advertebamus. Sola Gallia est hujus putidi commenti origo. Nam doctior

rior Erasmus noster rectissime dederat, *Herculem apud Pholum.*

Pag. 640. Δεξιᾶς πάνυ ἔ Λεγεωνίτε τῇ παροινίᾳ ἐνέγκαντ(ο.] Interpretantur *inducta dextre admodum temulentia.* Desideratur alius, qui illud *inducta* interpretetur. Quid enim id sibi vult? At Luciani scopus est, *tolerante Aristaneto admodum dextre temulentiam*, non exaperato ad hoc factum in pueri sui tentatione. Herodianus libro 1. Ταῦτα χαλεπήνας ὑβριστὴς τε καὶ παροινίας ἕ σῆς, ἧς ἐπὶ τοσοῦτον ἠνεχόμην.

Pag. 645 Καλυδὼν μὲ ἥδε γαῖα Πελοπίης χθονὸς, ἐν ἀντιπόρθμοις πεδ.] Vbi mens fuit vel editorum vel interpretum, equidem nescio: longe eam ab ipsis abfuisse, quum hunc locum tractarent, facile colligas. Vt enim in Græcis distinguunt, sic in Latinis Benedictus *Hæc terra Calydon Pelopii est soli, fretum qua est parte, campos divites pingues habens*, Erasmus *Calydon quidem hæc Pelopii regio soli, Qua parte sævum spectat adversa fretum.* Atque ita Calydon ope illorum ex Ætolia transmittitur in Peloponnesum, satis ridicule. Distingue & verte, Καλυδὼν μὲ ἥδε γαῖα, Πελοπίης χθονὸς Ἐν ἀντιπόρθμοις, πεδ' ἔχουσι δίδυμόκολα. *Hæc terra* est *Calydon*, *Pelopia terra in transmarinis*, objacens Peloponneso trans fretum, *habens campos uberes.* Res ipsa clamat.

Pag. 647. Αἱ ἐπιστολαὶ ἐφάνησαν ὡς πρεσβυτικαί] Verterat Erasmus *videtis quam & ipsa epistolæ graves sint ac seniles.* Benedictus volens esse brevis, amputat postrema, relinquens *quam graves sint epistolæ*, contra prorsus quam oportuit. Non enim graves esse demonstrat, sed seniles, hoc est, frigidas, nullarum virium, infirme scriptas, plane qualis est appendix Observationum ad Melam, Londini nuper impressa.

Pag. 650. Ἰχθὺς ὁ τὸν πυρήνα] Insigne exemplum, ut error soleat augeri & quotidie invalescere. Verterat Erasmus *piscis Tagenicus.* Id eodem modo retinuit Benedictus: Sed ne quid deesset, nunc video in hac editione Græcam vocem postremam quoque incipere ab majusculo T. Habeant hoc & fruantur, quibus placet: nos censemus interpretandum *piscis ex sartagine*, quod non modo probant multa antiquorum fragmenta, sed hodieque etiam placet.

Pag. 656 Ὁκόσα ἰόντα ἐμοῦ πρεσβύτερα, ἐγὼ ἱστορέω] Vter hic interpretum laudandus, Benedictus interpretans *Quæcunque antiquiora me sunt, ab iis narrationem incipio*, an Micyllus, quem postremus fere expressit, *Quæcunque igitur antiquiora me sunt, ab iis narrationem incipiam*? Sic uterque particularem ex his facit periodum, sic uterque ἱστορέω putat verti posse *incipio narrationem.* Quæ sunt utraque ab vero alienissima. Distingue Τὰ μὲ αὐτοψίη μοῦνον, τὰ ἔ ἄλλοθί τ ἰρέων ἐδάην, ὁκόσα ἰόντα ἐμοῦ πρεσβύτερα ἐγὼ ἱστορέω, ac verte & *ex iis refero, alia quidem cognoscens quæ ipse vidi; alia ab sacerdotibus edoctus sum*, ea nempe, *quæ meis annis antiquiora commemoro.*

Pag. 683. Καὶ τὸν πατρόθεν οἶκον δηοῦτον] Mirifice interpretes,

quorum prior *& quod ex patria cujusque venit, id denuo apud se recipit*, citerior *atque hoc è patria domi recipiunt.* Imo *atque id ab patribus*, majoribus, *in domibus* & familiis suis *retinent.* Tessera illa & conjunctio hospitalis ab patre propagatur in filium & ab hoc exerçetur conservaturque. Neque sane mox dicerem *sumptis libamentis ἐπαγγείσας*, sed datis & fusis libamentis.

Pag. 685. Ὅσῳ δ' ἔφλω, δεῖ μοι καὶ τοῦτο περιπάτου] Salmuriensis interpres accipit, ac si mutetur persona, & quum antea loquutus fuerit Therſagoras, nunc incipiat Lucianus: unde voculam καὶ hic præcipue efficacem omittit in versione, quam vides esse *Ego vero, ut dixi, deambulatione opus habeo.* Hanc sententiam admisit ab Melanchthone, qui prorsus eodem modo *Tum ego: Et mihi opus est deambulatione.* Sed profecto non ita est, & continuatur persona Therſagoræ, qui quum ante jam dixerat de ambulando καὶ τοῦτο δὲ ὁμῶς, id nunc repetit dicens, *Quod igitur dicebam, etiam deambulatione quidem opus habeo; multo autem prius, ajebat, venio hunc ſalutare optans.*

Pag. 689. Ἀφθονία μὲν ὦ ἄν μοι περιῇ πάντως τοῦδ' ἐγκώμιον. οὐκ ἂν ἀπαρτᾶν νομιζόμην] Turpis macula ex Salmuriensi editione in hanc propagatur, dum sic editur, quum voces illæ τοῦδ' ἐγκώμιον pertineant ad sequentia, ad quæ retulit etiam interpres, sed infeliciſſime vertens *idque encomium non diſtrahendum putarem:* neque enim ἀπαρτᾶν est distrahere, sed suspendere. Certe melius Melanchthon, *idque encomium non exiſtimarem prætermittendum esse.* Sic ex eadem Salmuriensi paulo ante video editum monstrose Στυπτίων pro Σμύρνων.

Pag. 720. Ὀλίγων ἢ ὥσπερ τροφῆς δεόμενον, τοῦ δὲ πολλῶν ἐπιτρεφέσθαι μίκων] Benedictus *pauciſque ut nutriatur opus habeat, diutius tamen quam alii multi immoretur.* in qua interpretatione sequutus est auctorem Thomam Morum, dubito an Græca rite considerantem. Certe res ipsa non patitur, ut in his sit justa oppositio; nec si vir valens diutius, quam ægroti multi, immoretur convivio, propterea sic culpari potest, ut hic postea culpatur ab colloquentibus. Errarunt certe, quum τοῦ πολλῶν putarunt dici masculine; sunt enim neutra. Et utique illud *diutius* nullibi in Græcis. Verte, *pauciſque ut nutriatur opus habeat, quum a multis*, si multa deglutierit, *futurum sit ut enecetur.*

AD-

ADDENDA.

Pag. 9. lin. 13. Μῦθον ἀντὶ μύθε] Lindenbrogius apud Menagium Amœnitat. juris civilis c. XXXIX. in *Mutuum* legendum putat μοίχον ἀντὶ μοίτε. Almeloveen.

Pag. 10. lin. 35. Παρεσκήνηκέ] Sic interpres vertit. Quomodo id gerit nescio. Forte legendum est παρεξεσήσει à παρεξίσταμαι, & erit, quod nos vernacula lingua dicimus *tu feras ravi*. Palm.

Pag. 20. lin. 10. Μὴ καὶ ἐπιστομίσῃ μέφησιν ἐμπεριπατοῦσαν αὐτῷ] Interpres: *ne illo* (calceo) *mihi inambulanti os obturet*. Verte: *ne inambulans, pronus in os, in vultum, cadam*. Sic infra: ὅμως τὸ τρέχοντα ἐπισχὼν, ἢ ἐμποδίσας ἐπιστομιεῖ. Menagius.

Pag. 27. lin. 13. Γρηΐα] Φηΐα legendum omnino videtur. *Idem*.

Pag. 41. lin. 1. Καὶ στέφανοι ἠμπεδεγαντοι] Martialis: *A te vexatas, malo tenerosas*. Idem.

Pag. 41. lin. 1. Καὶ μῆλα πυὰ ἐποδιδηγμένα] Ex hoc loco lux affulget Theocrito in Cyclope, ubi de violento ejus in Galateam amore sic ait:

Η'ρατο δ' ἔτε ῥόδοις ἢ μήλοις ἔτε κυκνοις,
Α'λλ' ὀλοαῖς μανίαις.

Scilicet poma morsibus amasiarum lancinata amantibus data favoris erat & amoris indicium. *Palm*.

Pag. 41. lin. 31. Η'δὲ, ἀπολλὰς ἤδη νέας ἐκτρεχαλήσασα] Ἐκλεχαλίζειν τὴν νότητα· *perdere juventutem*. Plutarchus de liberis educandis. *Menagius*.

Pag. 43. lin. 33. Ἐπηχελαμισόμενοι] Ἐπηχελαμεσόμενοι, legendum omnino videtur. *Idem*.

Pag. 44. lin. 25. Α'πάγεσι παρὰ τὴ ἀρμοσὴν ὃς ἥρμοζε τὴ Α'σίαν τότε] Curutatur hoc loco Lucianus voce ἁρμοστὴς, difficile est dicere. Fuit Lacedæmoniorum propria ea vox, & id nos docet Diodorus lib. 13. his verbis: Τ'ὴν προκρίτης ἡγεμονίαν (ὃν οἱ Λάκωνες ἁρμοστὴν ἐκάλουν.) Ii suos præfectos in regiones sibi subjectas mittebant, & ἁρμοστὰς eos vocabant. At Asia, de qua hic sermo, & quæ tempore Luciani & hujus Dialogi sub Romanis erat, ut ex ipso dialogo patet, proconsularis erat provincia, & à proconsule regebatur, qui Græcis dicebatur ἀνθύπατος. Tentabam hunc nodum solvere, & dicebam forte Lucianum servasse decorum, & cum Mnesippum Laconem introduceret loquentem, cum de industria non exacte ῥωμαΐζειν facere, & non perfectam notitiam Romanorum magistratuum habentem induxisse. Sed ut verum fatear, id non mihi satisfacit, nam nec in tota orationis serie utitur alia voce, quæ Laconismum redoleat, nec ipsum nomen Μνήσιππος videtur esse Laconis, sed Μνάσιππος dicendum fuisset. Tum & infra de morte Peregrini utitur ea voce ex sua persona, δεῖ τὴ ἁρμοσὴν ἀπαχθῆναι τὴ Α'σίας. Itaque alio me verto, & puto fuisse nomen Græci magistratus, non Romani. Nam civiliter & moderate regentes provincias Romani permittebant aliquando populis, ut haberent speciem quandam regiminis & magistratus quosdam ex sua gente, sibi tamen subditos & sine jurisdictione suprema, sed nomen & δίταξίας curam habentes. Id mihi suadet Budæus in commentariis suis, qui hæc ait: ἁρμοστὰς ἐκάλουν Α'θηναῖοι οὐ εἰς τὸ οὗ ζὴν διατάττοντας. Ignoratur, unde id acceperit, sed ex eo loco colligitur fuisse Athenis ἁρμοστὰς id, quod Romæ Censores, & credo ad exemplar Censorum Romanorum institutos, nam in antiqua Athenienſium republica de iis non fit mentio apud auctores; nisi sic sit, cur ita loquutus fuerit Lucianus, mihi non liquet. *Palm*.

Pag. 48. lin. 35. Εὐδαμίδα] Εὐδαμίδαν. Menagius.

Pag. 61. lin. 24. Τ'ὸ λέοντος] Leones Scythia non habet. *Idem*.

Pag.

ADDENDA.

Pag. 115. lin. 35. Πατρὸς ἡμῖν, Πάτρας τ' Ἀχαΐας] Lucius Patrenſis. Vide Photium in Bibliotheca. *Menagius.*

Pag. 194. lin. 13. Γ'πποπόλων Θρήκων] An ἱπποτόλων? ut αἰπόλων. Non diſplicet. *Idem.*

Pag. 306. lin. 30. Οἳ Γνθὸς, ὑδλῳ πεχχεῖ] Lege ὑδλῳ πεχχεῖ, ſeu potiùs πιμχύῖ. Id eſt, *vitro incruſtat.* Indi mortuos incruſtaſſe teſtantur Herodotus & Diodorus Siculus. Peſſimè Interpres: *adipe ſuillo oblinit.* Idem.

Pag. 379. lin. 34. Η'μῖν ὸν πιστὸ] Τὸ ἡμῖν hic locum habere non videtur. An legendum ἦ μὴν? Id eſt, *revera, omnino.* Heſychius: ἦ μήν. ὄντως. Idem.

FINIS.

LVCIANI

Rerum in ſecundo Tomo memorabilium

INDEX.

A.

ABAVCHAS 73. ejus amicus Gyndanes ibid.
Abradatæ conjux formoſa 8. continentiæ exemplar. 13
Abroea Luciani matris amica. 79
Abrotonum meretrix. 515
Academia in utramque orationem parata 223. pro ebrietate & pro ſe verba facit. ibid.
Academicum eſt nihil ſtatuere poſſe. 106
Accuſatores & judices ſimul eſſe, abſurdum 22. verus accuſator palam arguit. 409
Acherontica palus prima mortuos excipit. 300
Achilles fluvium tranſiliit, & cæde Phrygum turbavit 383. Hectorem interfecit ibid. Lycaonem interfecit & Aſteropæum ibid. illi animum intendit viſus armorum 453. inter virgines abditus fuit 526. duobus fatis illum agi 772. ejus equus verſus recitans. 159. Achilles Hectorem occidit 261. à Patide occiſus. ibid.
Acino uvæ ſublatus Sophocles. 475
Acis ancilla Meliſſæ meretricis. 523
Actæon diſcerptus à canibus 560. 612. omnium hominum miſerrimus 712
Adimantus Myrrhinuſius 491. amoris maſculi arguitur ibid. ejus votum 496. & ſeq. 499. & ſequent.
Adoleſcentia per ſe ad voluptatem prona 690
Adonis ab apro offenſus, & ubi lugeatur 658. fluvius Adonis 658. 659. quotannis cruore infici putatur 659
Adorare Perſico more 505
Adraſtus à ſue abeunte Cræſi filium necat 123
Adulatoris & laudatoris differentia 27
Adyrmachus Machlynæ dux 63
Æacus Plutonis patruelis 301. cuſtos inferorum ibid.
Ægyptia lens 200
Ægyptii agricolantes 199
Ægyptii libri de terriculis 347
Ægyptii aquæ ſacrificant 152
Ægyptiorum templa 8. ſuperſtitio 30. Ægyptiorum templis, qui ſimiles ibid. Ægyptii divinis nominibus utuntur ibid. primi hominum cultum divinum inſtituerunt 657. ab iis hunc acceperunt Aſſyrii ibid. varia animalia pro diis habuerunt 713
Ægiſtho quid prædixerit Iupiter 773
Æqualitas in omni re juſta 406. res eſt jucundiſſima & convivio congruentiſſima 628
Æſchyli pugillares Dionyſius comparavit 387. ebrius tragœdias componebat 691
Æſchines Socratis ſocius imitandi peritiſſimus 12. Æſchines Socraticus fuit paraſitices ſtudioſus 254. Dialogos conſcripſit ibid. Æſchines Rhetor meticuloſus 257
Æſculapius Apollinis filius 142. aſcriptitius Deus 140. ex alienis malis, proprias ſibi moleſtias contrahit 212. ejus imago in balneo poſita 357. fulmine periit 562. medicus eſt 711
Æſopus fabularum ſcriptor 193
Æthiopem lavare 394. Æthiopes nigri 767. diei ſacrificant 159
Aëtion 6
Agamemnon cum quibus diis comparetur 29. Vinolentus 687
Agaſonis inhumana petulantia 237
Agatharcydes ſcriptor Aſiaticæ hiſtoriæ 474
Agathocles Stoicus de mercede diſcipulum in jus vocat 198
Agathocles Samius in quod diſcrimen inciderit 421. Agathocles Siciliæ tyran-

tannus 95 annos vixit 468
Agathoclis & Diniæ amicitia 40
Agathobulus 570
Agathon tragicus poëta 315
Agoræus ad Pœcilem ſtans 147
Ajax non fuit adeò magnus 173
Alani eadem lingua & cultu cum Scythis utuntur 67
Albus corporis color unde 6
Albus color mulieri convenit 257
Alcamenis pulcherrimum figmentum Venus hortenſis 4
Alceſtis ex inferis rediit 301
Alcibiades ditiſſimus fuit 125
Alcidamas Cynicus non vocatus ad convivium accedit 638. conviviator acerrimus ibid. per jocum dictus catulus Melitæus 642. inter claros oratores 690
Alcmæon laudatur quod occiderit matrem 803
Aleâ plerique victum parant 608. plerique contrà res deperdunt ibid.
Alexander Theſſalus ab uxore è medio ſublatus 197
Alexander medicus 590
Alexandri modeſtia 19
Alimenta mala corpus labefactant 719
Alys fluvius una nocte circumductus 356
Atho montem quidam vult ad Alexandri imaginem efformare 19
Amabiles incantatione fiunt qui ſunt odio digni 522
Amaſtris urbs Pontica 71
Amantis indicia quæ ſint 534
Amatoris inſani actiones 42. deformis multa dat, nihil formoſus 530. Amatores læſi, amare deſinunt ibid.
Amazon innixa haſtæ 4. quid pulcherrimum habuerit 5
Ambroſia Deorum cibus 207. Amicus liberis & uxoribus antepoſitus 74. amici vulgares quales, ſibi in utraque fortuna 36. ut eos ambiant Scythæ 37. unus homo ſum: iiſdem dolentes & gaudentes 631. Amicorum patria 38. 40. 45. 47. 49. 51
Amicus eſt ſolus fidus quo ſompotore utimur 250
Amicitiæ nomen eſt parаſitices principium 250
Amizbeas 58
Amoris ſigna 129. moleſtiæ 542. amorem puerorum docebant Plato & Socrates 651
Amoris occulti ſigna 664
Amoris duæ ſpecies 690
Ampelis meretrix 534
Amphion 10. 460
Amphilochus in Cilicia qua mercede vaticinetur 713
Anacharſis gymnaſia Græcorum reprehendit 269. & ſeq. quem in finem 277. reprehendit & irridet Lacedæmoniorum certamina 297. & ſeq.
Anacreon Lyricus 85 annos vixit 474 476
Anaxarchus Alexandri paraſitus 255
Anchoram ultimam navigantes ſacram appellant 597
Androcles Epicharis filius 781. in Diaſiis libro recitato vicit ibid. ejus oratio de pulchritudine 788
Angina cur quidam dictus 446
Animæ optimæ imago 9. & ſequent.
Animæ violenta morte occiſorum oberrant 346
Anniceris Cyrenæus 694
Annulus Gygis quid efficeret 229. Item 511. annulus ex ferro de cruce ſumpto factus 338. annuli optatæ vires 512.
Anteas Scytharum rex 90 annos vixit 469
Antia Belleropbontem ſolicitavit 427
Antigonus medicus 330
Antigonus Philippi filius monoculus 81 annos vixit 469
Antigonus filius Demetrii 80 annos vixit 469
Antigonus filii uxorem adulterio vitians 197
Antiochus Stratonicæ novercæ innuens ibid.
Antipater Macedo 80 annos vixit 470
Antipater Demoſthenem ſibi adduci optavit 697
Antiphilus Alopecenſis 51. Dinomenis filius 53. quomodo liberatus 55. ejus calamitas 52
Antiphilus pictor Apellem calumniatur 398. 399
Anubis ex ſolido auro conflatus 132
Anubis templum compilatum ab Antiphili ſervis 52
Anus cur amentur 324
Anus Theſſalæ pleraque incantatrices

ces 522
Aornus petra inacceſſa viſa 312
Apelles 6. in eum calumnia 398
Aphrodiſia 554
Apide mortuo quid faciant Ægyptii 658
Apollo oracula obliqua reddens 143. vatem ſe dicens 144. quæ præcederent oraculum ejus 145. ejus verſus ib. apud Admetum ſervivit 121. illi barba non naſcitur 208. quibus in locis oracula habeat 212. Apollinis Lycii templum & ſimulachrum 272. ubi barbatus pingatur 677. mirum ejus oraculum ibid. ſolus ignorantia liberare poteſt 755. vates & medicus 767. varius & mendax ibid. Hyacinthum amavit 786
Apollodorus orator Pergamenus Auguſti præceptor 82 annos vixit 475
Apophradi ſimilem eſſe, quid innuat 482
Apophras quid ſit 438
Appendicula irridentur à medico 331
Apri Calydonii tergus oſtentant Tegeatæ 386
Aqua communis Ægyptiis 152, ob aquæ potum Seres dicuntur diu vivere 467
Aquila viſus eſt acutiſſimi 196. quænam putetur ingenua ibid. Iovi familiaris 203. Aquila Iovia 712
ad Aras confugiunt quibus vis infertur 156
Araneus muſcæ inſidiator 374
Arabiæ regio quàm ſuavem odorem ſpiret 675
Arbaces gladium educens in Arſacem 198
in Arcadia nullus philoſophus 220
Archias quid mandati accepiſſet ab Antipatro 697
Archibius medicus philoſophum increpans 167
Archilochus poëta cujas & qualis 432
Archimedes quid ante ſua præſtiterit 355
Archiplani Scytharum duces 59
Arena cur in certaminibus uterentur 290
Areopagitarum in judiciis mos 281. noctu cauſas judicant 460
Aretæus, Eudamidas, & Charixenus amici 47
Aretes modeſtia in rebus ſecundis 13
Arganthonius Tarteſiorum rex 150 annos vixit 468
Argoæ navis carina loquuta 160
Ariadne à Baccho in cœlum adducta 710. 711
Ariarates Cappadocum rex 82 annos vixit 470
Arignotus Pythagoricus 346. dæmonem abjecit 347
Supra Ariphradem fama 434
Ariſtides in paupertate diem obiit 125. in Themiſtoclem conſpiravit 428
Ariſtæchmus Ætolus 559
Ariſtænetus philoſophus qualis 539. Zenonis filius 636. ejus filiæ epithalamium 651. 652
Ariſtander Thelmiſenſis, Artemidorus Epheſius 775. juxta Ariſtandri & Artemidori præcepta ibid.
Ariſtippus Cyrenæus Dionyſii paraſitus 254. ob Ariſtippum virtus & mollities contendunt 229. 230
Ariſtobulus Caſſandrenſis hiſtoricus nonaginta annos vixit 474
Ariſtogiton Armodii paraſitus & pauper fuit 262
Ariſtonicus Marathonius qualis vir 700
Ariſtophanis laus 236
Ariſtoteles orſus eſt paraſiticam 255
Ariſtoxenus muſicus Nelei fuit paraſitus ibid.
Arma in pace ferre non licebat Athenienſibus 293
Armenii gens bellicoſa & ſagittandi perita 506
Arrogantiæ Perſica 454
Arſaces interficiens mulierculam 198
Arſacidis nulla pulchri ratio 458
Arſacomas 62. ejus amici Macentes & Lonchates ibid.
Artaxerxes Mnemon 86 annos vixit 471. Artaxerxes alius Perſarum rex 93 annos vixit ibid.
Artem cujuſvis conditionis homines addiſcere ſolent 230.
Artis definitio 248. cuivis ineſt labor, timor &c. 248. ſordidæ artes vix neceſſaria ſuppeditant 597.
Artium effectus Deorum ſunt dona 728
Aſander Boſpori rex inedia mortuus eſt 93 annos natus 472.
Aſinus lyram auſcultans 380. 555. aſinius Cumanus 597. ex aſino conſpe-

&c

&c. 108. ex asini anxietate 111
Aspasia meretrix prudentiæ exemplum 12. 174. fuit Colossææ magnitudinis 13.
Asphodeli pratum apud inferos 301
Assentatores quales putandi 16. assentatoribus gaudentium exemplum 17. aliud ibid. & 18. assentator quomodo laudet 26. ejus finis aliquid accipere lucri 26. 27. exemplum ibid. quibus notis discernantur à se invicem laudator & assentator 28. assentatores Diniæ 40. quàm sint potentes, indocti exemplo ostenditur 389. item Pyrrhi Epirotæ ibid. assentatoris vis in bonum virum 411. 412
Astarten, lunam esse putant, Sidonia lingua 657
Assyrii columbæ sacrificant 152. ab Ægyptiis doctrinam de Deo acceperunt 657. unde notas inustas habeant 684
Ate 14
Athenarum laus 689. classis præfectura fuit summa dignitas ibid.
Athenienses causas agens 199
Athenienses irrisores in sermonibus 279. eorum urbs antiquissima 280. adversus Eumolpum & Hippolytam fortiter se gesserunt 292
Athenienses sine Demosthene, Æninenses & Thessalos esse dicebat Philippus 703
Athenodorus Augusti præceptor, cujus precibus patria levata est vectigalibus 82 annos vixit 473
Athotæ 130 annos vivunt 467
Atimarchus quidam per ignominiam vocatus 446
Attalus Philadelphus Pergamenorum rex 82 annos vixit 470
Attalo filius venenum porrigens 198
Attica crepida qualis 317. Attici soli primi homines olerum more è terra emersérunt 328. Attica paupertas 601
Attis ex solido auro conflatus 132. fuit Lydius, primusque sacra fecit Iunoni 662
Auditores si deessent Lycinus ad columnam vel statuam verba faceret 635
Aures fide minùs dignæ quam oculi 461
Aurum se amare dissimulans odio habetur 604. auri commoda 170. auri laus ex Pindaro 164. 165. alia laus 171. quàm multa mala creet 725

B.

Bacchæ Euripidis 388
Bacchis meretrix 622
Bacchus Iovis filius 134. ascriptitius Deus 140. vinum præbet 207. ei nova carmina componendi mos desiit 696. quomodo exceptus quum adversus Indos militaret 360. ex quibus constaret ejus exercitus ibid. qualis ejus currus ibid. qualis & ipse ibid. telum ejus, ignis 361. habet templum in Lesbo ubi sepultum est Orphei caput 385. fulmine periit 562. in Syriam est profectus 663. ei priapos Græci erigunt ibid. ejus parentes, patria &c. 710
Baculus Cynici Protei talento emptus 386
Balneum in usu post longum iter 78 90. ejus præclara constructio ab Hippia 356. & seq.
Baptæ 393
Barbam, comamque habebant veteres 724. barba cultus viri, ut equorum juba ibid.
Barbari non elegantiæ, sed opum amantes 454
Barcetis 66
Bardylis rex Illyriorum 90 annos superans 469. fama supra Bastam Chium 434
Basthes & Belitta amici 61
Batalus tibicen 391
Batrachion cocus 390
Battus sophista 391
Beatum est neque sitire, neque esurire, neque algere 255
tanquam Bellerophon librum circunferens 388. periculum Bellerophontis 427
in Bello ferrum gestare satius quàm aurum 169
Belittas & Basthes amici 61
Bendis ex solido auro conflata 132
Berœa Macedoniæ urbs populosa 101
Bipennis dictus est Cleodemus petipateticus 636
quæritur cur Boni plerique degant in paupertate, mali contrà 125. bonorum

rum post vitam fœlicitas 126
Boni viri à malis perduntur 411
Bona quot cum malis comparentur 721
Bonorum varietas data non ad necessitatem modò, sed ad voluptatem 719. bona alia pro valentibus, alia pro ægrotis, alia pro aliis creata 721
Bonorum quorundam caducorum enumeratio 511
Boni in vita infœlices 614. eos non negligit Deus 779. bonorum in vita status infœlix 139
Bos deus est Memphitis 152
Boüm carnes assæ mugiverunt 160. boves solis serpserunt & aufugerunt ex verubus 622
Bosporani pendebant tributum Scythis 62. eorum mos in petendis puellis ibid.
Bosporum Darius ponte junxit 799
Brachmanes apud Indos fuerunt longævi 466. philosophiæ studiosi ibid. tolerantiam ostentabant 576. salutato sole oriente pyram conscendunt 586. fœlix hominum genus quibus institutis vivant, utque igni pereant 594. Gymnosophistæ dicuntur ibid.
Branchus in rupe sedens 463
Bubonum sanationes 332
Bulim & Sperchim Lacedæmonios admiratus Xerxes, cùm posset, non occidit 701
Bupalum malitia superare 433

C.

Cæneus aliquando fuit fœmina 175
Cadaver apud Ægyptios oppignerari solitum 306
Calmidis Sofandra 4
Calanus conflagravit 576
Calceus pede major 20
Calliades pictor Ampelidis scorti amator 535
Callias fuit ditissimus 125
Callimedon proditionis arguitur 706
Callinus librorum scriptor 391
Calliope 12
Calliostratus inter claros oratores 690
Calumniarum mala 306. 396. tractatus de calumnia à p. 396 ad 432. ejus imago 398. definitio 404. in ea quot spectandæ personæ 405. Calumniator considerabatur ibid. unde originem habeat 412. qui fiat ut veritatem opprimat ibid. quis potissimum ei sit obnoxius 412. 413. unde petantur colores ejus 414. quænam sit efficacissima 417. ejus artium enumeratio 422. ingenium hominum illa audienda gaudet plerunque 423. consideratur is apud quem sit delatio ibid. & seq. Calumniari etiam justo accidit 428. homini familiare est in hoc labi ibid. quid debeat facere qui audit calumniatorem 431
Candaulæ quid acciderit 96
Canis perfecta laus 26. canis in balneo 264. canis virtutes 598. vitia ib. non ex canis podice, sed ex asini anxietate 117. Canis syderis effecta 278. Canes elephantis Indicis proceriores 342. Canis in balneo 382. non desinit corium arrodere quum semel cœperit 392. canis in præsepe 395
Cantharus philosophus 605
Carbatinæ Hyperboreorum calceamentum 335
Carbones fient thesaurus 563
Carceris incommoda 52 & seq.
Carneades recentioris Academiæ princeps 85 annos vixit 473
Cassandræ genarum rubor decorus 6
Cassiopea 18
Castalius fons divinus 490
Castrandi mos à Combabo ortus 671
Castrati vestem muliebrem gestant ibid.
Catechumenus 773
Catena Iovis 119
Causa indicta nemo damnandus 142
Causidicorum merces triobolus 223
Cebes Thebanus imagines scribebat 310
Cepa, Pelusiotis est Deus 152
Cerberi officium 448. Cerberus in oratione 448
Cercyon, Sciron, Pityocamptes, aliique viatorum cædibus insolescentes 140
Ceres panem exhibet 207
in Certamine spectanda pars nuda &c. 411
Cerva pedibus velox 331. leones cervis velociores ibid.
Cesti vis 171
Chæreas scorti Musarii amator 531 Chæreæ nuptiæ in dialogo Lapitharum.
Chaldæi ultra centum annos vivunt 467

cur hordeaceo pane vescantur ibid.
Chariclea Demonactis uxor meretrix 40. 41. ab amatore suo trucidata 44
Charicenus qualis homuncio 774. 775
Charinus scorti amator 522
Charmides amator scorti 542
Charixenus, Aretæus & Eudamidas amici 47
Charops Æginetа Cinædus ditissimus 125
Chelidonium meretrix 539
ad Chelidoneas cur ab Africo tempestates concitentur 494
Chironis pedes ab equinis ungulis nihil differebant 724
Christianorum sapientia mirabilis 565. eorum studium, erga Peregrinum 567
de Christo nonnulla 566
Chrestus idem dictus per contemptum 773. Christiani sibi persuaserunt se immortales fore ibid. aliaque de illis in seq.
Chrysarium mulier venefica 516
Chrysippi syllogismi frigidi 205. 81 annos vixit 473
Chrysis amata à Glaucia 335. meretrix 336. 534
Cibus & potus corpori tantùm conveniunt 172. 173
Cicadam ala comprehendere 432
Cilix latro 199
Cinædorum cultus 725
Cinyræ mores 315. templum Veneri dicavit in Libano 659
Civitatis loca quænam sint 263. ea lætatur parasitus ibid. civitas quid sit 282
Classis præfectura, summa dignitas Athenis 689
Claudos auspicato die veteres aversabantur 441
Cleanthes Zenonis discipulus 99 annos vixit 473
Cleodemus peripateticus 330. 636. dicax & bipennis dictus ibid.
Cleodemus Critoni venenum præbuit ut patrem necaret 648. Discipuli sui uxorem stupravit 647
Cleolaus longum gradiens 779
Cleombroti Ambraciotæ saltus 764
Clenocharmus malè vestitus 775
Clinias Architelis & Eraticleæ filius 541
Clinias orator phialam suffurans 198
Clio 128
Clonarium meretrix 225
Cochlis meretrix 556
Cœna absoluta quid habeat 650
Cœna exequialis 307
Colonarium persolvere solebant ut innuitur 717
Colophone & Delphis parata sunt omnia ad vaticinandum commoda 144
Colossus immensus à Rhodiis extructus 133
Columba apud quos sacra 662
ultra Colum vivere 344
Comam & barbam habebant veteres 724
Coma est indicium nobilitatis Ægyptiæ 492. eam religant Pallenenses ib. ubi consecraretur 684
Combabi historia 666 & seq.
Comitas majorum erga minores laudatur 14. hi soli invidiam fugiunt ibid.
Communes ses nova pulchritudine ornare sapientiæ est magnæ 358. 359
Comœdiam cum dialogo conjunxit Lucianus 237. cur apud Athenienses agerentur comœdiæ 285
Comœdis cur liceret cavillari 285. illorum in theatro habitus ibid. unus ex Comicis trigalcatus 605. 606
Comparatio elegans 21
odi memorem Compotorem 635
Consolationes parentum mortuis liberis 307
Consilium res sacra 309. 392 in Consultatione non ætatis sed boni communis habenda est ratio 142
Convivam facimus cum qui nobis est familiarissimus 250
Convivium victoriæ 570. convivii splendidi descriptio 168 & seq. ante Convivium lavandum quum est linea sex pedum 617. dicteria conviviis apta 629
Copia quid sit 718
è Copto Memnon auditus 349
Coraci à Scythis vocati Pylades & Orestes, & cur 36. quid Schythis id vocabulum notet ibid.
Corinna meretrix 528
Corœbus 328
Corporis virtus est robur 719
Corporis pulcherrimi imago 5 & seq. ut comparari soleret apud Athenienses

ſes 286
Coturnicum certamina apud Athenienſes 295. cur inſtituta 296
Cothurni metaphorica ſignificatio 440
Cratetis orationes quales 313
Cratinus poëta comicus 97 annos vixit 475
Craton politicus 774
Crepida Attica qualis 317
Cretenſes Iovis ſepulchrum oſtendunt 328. 712
Critias Neſiotes 339
Critolaus peripateticus ultra 82 annum vixit 473
Criton à Cleodemo venenum accepit ad necandum patrem 648
Crobyle meretrix 528
Crœſus Perſis riſum exhibens 178. ab oraculo deluſus 124. bonis excidit 503. ab Apolline deceptus 767. Crœſi filius 27. eum eſſe mutum dolet pater 180
Cronoſolon ſacrificus 613
Cteſias Cnidius mendacii accuſatur 327
Cteſibus hiſtoricus 124 annos vixit 474
Cumæus afinum conſpectum non ſtatim agnovit 434
Cupido luteus à mago factus 336
Cupido plus habendi malorum multorum cauſa 725
per Cybiben 438
Cyclops quidam dictus, cur 446
Cycnos non eſſe tam canoros ad Eridanum 371 & ſeq. illorum fabula ibid.
Cydias dives 510
Cydimacha 50
Cypni fluvii laus 451
Cyllenii Phaleti ſacrificant 152
Cymbalium tibicina 545
Cynæthus Demetrii aſſentator 27
Cynætho adulantior 28
Cynici perſtringuntur 717 & ſeq. de eorum vita lege totum Cynicum.
Cyrus major 100 annos natus obiit 470. cauſa mortis ejus 471

D.

Dædalus 14. ejus fabula accommodatur proſpera fortuna bene utentibus 15. alia accommodatio 128
Dæmon à mago abjicitur 337. 338. varia lingua loquens ibid. niger ibid. dæmone abjecto domus reddita habitabilis 347
Dætymones vocati paraſiti 246
Damis Epicureus & Timocles Stoicus acerrimè contendentes 137. 147
Damon & Euthydicus amicorum par 45
Dandamis 58. ejus amicus Amizocus ibid.
Darius Boſporum ponte junxit 799
Decianus 77. ſophiſta Pataræus ibid.
Deformis mulieris deſcriptio 516
Delphinum erga quoſdam officia 500
Delphis & colophone parata ad vaticinandum omnia commoda 144
Demades Rhetor meticuloſus 257. jocus ejus in id quod aquam biberet Demoſthenes 691. Macedonum fuit amicus contra patriam 706
Demænete Bucrati marito poſt mortem apparet 345
Demetrius Sunienſis Cynicus 51. ejus in Antiphilum amor ibid. hominum fictor 338. raptum indocto librum lacerat 388. 389
Demetrius Calliſtianus 469
Demetrius Platonicus apud Ptolemæum accuſatur 417
Democriti de animabus poſt mortem ſententia 349. 104 annos natus inedia mortuus eſt 472
Demodocus 460
Demonaſſa Corinthia tribas 525
Demonax inter Epheſiorum primarios 40. ut occiſus 44
Demophantus fœnerator frigidus ſcorti amator 535
Demoſthenis ſententia de reprehenſione 141. Demoſthenes ad bellum ineptus 257. 258. abjecto clypeo aufugit ibid. Thucydidis hiſtoriam octies exſcripſit 380. Demoſthenis & Homeri collatio 687. Athenæ patria 689 caſtitas & literarum ſtudium 690. orationis textura & ſententiæ 694. aquam potus orationes componebat 691. lucernam olebat ejus oratio ibid. aliæ ejus laudes ibid. & ſeq. auro inexpugnabilis 697. beatam eſſe urbem cui civis hujuſmodi obtigit ibid. quanto præſidio fuerit patriæ 698. confertur cum Themiſtocle & Pericle 699. in Calauria mortuus 700. ob Hyperidis calumniam exulavit, ſed honorificè poſtea rediit 700. 701.

omnibus aliis oratoribus anteponitur 701. consilio & prudentia commendatissimus 702. quanti faceret ipsum Philippus Macedo ibid. quid fecerit in Philippum ibid. contra ejus eloquentiam erigi trophæum non posse jebat Philippus 703. cum Aristoteles ad Alexandrum & Antipatrum ducere solebat ibid. Aristotelis judicium de ipso ibid. pro patria mori statuit ibid. furebat amore patriæ 704. veneno se interemit. 707
Demylus faber 344
Dentes serrato ebori similes 7
Derceto Semiramidis mater 662. ejus imago in Phœnicia qualis esset ibid.
Desideriorum inæqualitas 726
Deucalionis fabula 660. ejus tempore aquis obrutus est mundus 764. quæ de eo dicuntur ad Noë referenda videntur 661
Deus pater Filius & Spiritus unus ex tribus 770. in cœlo est, & quid ibi faciat 771. Deus creator omnia scit 773, 774. Deorum denominationes sortiti 30. de Deo variæ Ethnicorum opiniones 191. Deorum cultus inanis 120. obnoxii sunt Parcis 121. à se invicem differunt ibid. plerique sunt ex auro, argentove conflati ibid. curas & calamitates sustinent 128. Dii inquilini & ancipites 207. Dii omnia possunt 504
Dii varii variarum gentium 152 & seq. in eorum convivio quid quisque præbeat 207. quid agant inter convivendum nonnulli ibid. unde aliquando laudentur 694
de Diis factitiis decretum 714
Dii Ethnicorum ad Æthiopas comessatum euntes 149. Dii Ethnicorum pro cottabis habentur 774
Dextra apud Scythas in pœnam amputatur victo 38
Dialogus Philosophiæ filius 232. ejus usus 235. conqueritur quòd malè usurpetur à Luciano ibid. cum eo comœdiam junxit Lucianus 237
Diana conquesta se ad Oenei convivium non vocatam 151. ejus aræ in Tauris 153. ejus festa in Ægina 498. venationis est præses 786
Dianæ Ephesiæ templum quem in finem incensum 574. Diana de Oeneo conquesta 645
Diei adventantis signum 159
Differens & indifferens 229
Dinias cujas & qualis 40
Dinomachus Stoicus 330
Diogenes Seleucensis 88 annos vixit 473.
Diogenis de gloria dictum 24
Dionicus scyphum in pompa ostentabat 502. Dionicus medicus 654
Dionysius literas docens 178
Dionysius à Stoa ad voluptatem transfuga 226. Dionysius tyrannus ineptam tragœdiam fecit 387. idem Æschyli pugilares cur comparavit ibid.
Dionysodorus Rhetor 636. orationes in convivio pronuntiabat 641
Diotima mentis acie & consilio pollens 13. Diotimus ludi magister 539
Diotimus Megarensis 782
Diphili in Etœmoclem injuria 646
Diphilus cognomento labyrinthus 636. Scorti amator 519
Dipsas serpens nocentissimus 483 & seq.
Disci descriptio 289
Disciplinas sine bonis moribus non prodesse 648. Disciplinarum usus ad quid 283. Disciplinis vacant homines ut sint patriæ utiles 479
Discipulos à Stoicis non data mercede in vincula tradi 648
Discoracis opus 448
Divites magis fiunt improbi quàm boni 608. eorum vitia 616. non sunt verè fœlices ob voluptates aliasque delicias 624. eorum vitia & mala 625
Divites multos habent assecias 40. divitis indicia 78. ærumnosiùs vivunt quàm pauperes 171. plerique sunt infœlices 503
Divitum miseriæ 176 & seq.
Divitiæ incertæ 503. earum mala 504. ob curas fugiendæ 614. earum nulla utilitas si teste careant 626. nuptias conciliant 636
Doctis gemina portio in Saturnalibus dari solebat 616
Dodonæum templum compilatum 204
Dolicho victoriam adeptus quid faciat 686
Dolorem in mediis non esse habendum 655
Domus laus 27. 454
Domus in tegumentum comparata 718
Dorcas meretrix 536

Dorio ſcortator bonis exhauſtus à Myrtale 553
Doris meretrix 517
Drimylus dives & avarus 170. 171
Droſe meretrix 539

E.

Ebrietatis lis contra Academiam 222. 223 & ſeq. ebrietas, flagitiorum defenſio 447
Echecratis pocula levia 501
Echinum manibus accipere 237
Echo probris à Pane peti ſolet 221. quid eam eſſe putent idiotæ 452
Educatio juvenum apud Athenienſes 282. 283
Eduliorum varietas cauſa morborum 722
Effœminati deſcriptio 391
Egeſtas eſt mala, ac pejus habere ſe facit ea quibus adfuerit 719
Eiramangas capere 775
Electri fabulæ refutatio 369 & ſeq.
Eleipaſmi inſpectorum 775
Elenchus veritatis & libertatis amicus & Deus 434
Elyſius campus eſt bonorum ſedes 301
Empedocles ſapiens 195. corbonario ſimilis ibid. clam inſiliit in Ætnam 560. 562
Epeus equum ligneum fabricavit & conſcendit 356
Epicharmus poëta comicus 97 annos vixit 475
Epicteti lychnus quanti emptus & quem in finem 386
Epicurei atomi 200. providentiam negant 210. 213. 227
Epigramma majus eſſe ſcrinio 689
Epiurus Myrtales meretricis amator 553. 554
Equi laus 27
Equus Medicus centauro fatus, cappaphorus 381. ubi commodè currat 456
Eratoſthenes Grammaticus, poëta, philoſophus, geometra 82 annos vixit 476
Erichthonius è terra editus 328
Eridanus fluvius 369
Erigones canis inter ſydera 711
Eriphyle auri gratia maritum prodidit 722
Eris malum in convivium projecit 649
Eruditionis finis 283
Eſculentorum delectus ſecundum regiones 502
Ethnicorum Deorum vanitas 139
Ethnicorum variæ opiniones de Deo 191
Etœmoclis philoſophi ad Ariſtænetum epiſtola 644. canus homo & gravitatem præ ſe ferens 646. cur ad cœnam ab Ariſtæneto non invitatus ibid.
Euangeli Tarentini in Pythiis calamitas 384
Eubatidæ domus Corinthi 347
Eubœa reſecta à Bœotia immiſſo Euripo 799
Eubiotus Leucanoris frater nothus 67
Eubuli ingenium indicatur 703
Eubulides inter claros oratores 690
Euchenoris fatum 772
Eucratis obſcœnitas 185. ejus uxoris adulterium ibid. Eucrates quidam celebris mendaciis gaudens 329. Dinonis filius vir ſapiens 338. Eucrates Pyræenſis qualis vir 700
Eucritus fœnerator 635. Eucritus adoleſcens amator Corinnæ meretricis 530
Eudamidas Aretæus & Charixenus amici 47
Eumelus Eleus citharœdus 384
Eumolpus Thraces ducens Athenienſes aggreſſus 292. à Philoſophia edoctus 595
Eunuchum nanciſci inauſpicatum 441. Eunuchus fuit Philæterus Pergami rex 470
Euohe militare ſignum Bacchi 362
Euphorbi coma Gratiis aſſimilata 30. auro intexta 169. Euphorbus à Menelao occiſus 173
Euphranor 6
Eupolidis Comici laus 236
Euripides Archelai paraſitus 255
Europam Phœnices templo honorarunt 657. ejus fabula ibid. nummus in ejus honorem ibid.
Euryſtheus miſſo ſervo Hydram, Stymphalidas aves, Thracios equos, & Centauros ſuſtulit 140. Herculi imperavit 712
Euthydicus, & Damon amicorum par 45
Exequialis cœna 307

F.

Fabarum esus à Pythagora interdictus 162
Fabrorum mos ligna ad regulam adæquantium 197
Fabularum commentum reprehenditur 327. quid commodi Græcis afferrent 329. fabularum interpretes apud Arabas fuerunt longævi 466
Faciei ob mala immutatæ exemplum 53
Fagus oracula edens 160
Fama bona unde capienda, ad doctrinam 391. fama supra Ariphradem, Misthonem Bastam 434
Fatum & fortuna potentia numina 119. fatum est quod omnia facit 123. fati necessitate alios bene, alios malè agere, ac proinde nec præmio nec pœna dignos esse 126. ejus persuasio facit ut cultus divinus contemnatur 714. inevitabile 771
Febrium periodicarum profligationes 332. curantur à statuis Polydamantis & Theagenis 714
Felices esse deos negatur 211
Ferarum in nocentes immissio in Amastri 72
Ferrum in bello gestare satiùs quàm aurum 169
Fictilium sufficiens usus 639
Filius erga patrem qualis sit 477
Filium qui afficit contumelia, contumeliosus est in patrem 760
de Finibus contendentes derisi 200
Flagris se mutuò cædunt Lacedæmonii & cur 296
utra vita Fœminæ an viri sit suavior 175
Formicæ Indicæ aurum effodiunt 172. 622. quid facere soleant formicæ 200. 201. formica est camelus, proverbium 619
Fratricida fuit Gosithres 471
in Frugalitate est virtus 718
Frugi ex habitu videri 776. pauci sunt frugi 777
Fulmen uno ictu occidit 601
Funebres orationes & ludi 307
Funiculus nimium intensus abrumpitur 521
Furiæ Plutonis ministræ 301

G.

Galea Orci 229
Galilæus cui tribuitur quod Christo competit 770
Gallus assessor Mercurii 160. cur sub ortum solis canat 161
Gallus adolescens in avem mutatus 161. Gallus Mercurio sacer 182. ejus pluma dextra longissima quam vim habeat ibid. Gallorum gallinaceorum certamina apud Athenienses 295. cur instituta ibid. Galli Rheæ sacerdotes Attin imitantur 663. cur vestem muliebrem sumant 671. de eorum castratione &c. agitur ibid. seipsos cædunt 681. quando se castrent 682 quid in castratione faciant ibid.
Ganymedes ascriptitius Deus 140. ob pulchritudinem talis factus 784
Garamantes ubi habitent 482. eorum venatio ibid.
Genicularium luctandi genus 83
Gentium quarundam mores 199 & seq. per Genetyllidem 438
Geryon quid denotet 75. ejus ossa Thebani ostentant 386
Getæ belligerantes 199
Glaucias Alexiclis filius ut amore Chrysidis est captus 335. quomodo ea sit potitus 336
Glaucus laudatus 26
Gloriam consequitur, qui gloriam contemnit 24. ejus amor cur necessarius 295. solus inevitabilis 586
Glyceræ vox blanda 315. 316. meretrix 515
Gniphon fœnerator 185
Goæsus 115 annos vixit 472
Gorgias sophista 108 annos vixit 474. ratio cur tamdiu vixerit ibid.
Gorgone inspecta quid accideret 460
Gorgon fuit puella elegans & amabilis 768. 769. fuit deorum munimentum 769
Gorgona meretrix 516
Gorgus vir agrestis 556
Gosithres Artaxerxem fratrem occidit 471
Graculus Æsopi 437
Græcia quàm ampla 200
Græci philosophiam facilè exceperunt 595. qui primi ex iis ipsam complexi sint

sint ibid. Græcorum vituperium quòd præclarè de amicitia loquantur, at eam exercere nesciant 37
Gubernator bonus in tranquillitate non cognoscitur 57
Gulosi in varia mensa dubitant quid primum edere debeant 692
Gyarus insula ex Cycladibus una 44
Gygis annulus quid efficeret 229
Gymnasia reprehendit Anacharsis 269 & seq. irridet 219. eorum utilitas 271 & seq. cur in ea nudi veniant 295
Gymnosophistæ iidem ac Brachmanes apud Indos 594

H.

Hæmus mons Thraciæ 682
Hebdomam quem olim apellarint 440
Hebrus Thraciæ fluvius 682
Hectori sacra faciebant in Ilio 714
Hegesii orationes quales 313
Helena 15. non fuit pulchra quantum ait Homerus 173. fuit anus tempore Trojani belli ibid. à Thesco rapta ibid. ob pulchritudinem inter deos relata 784. à Theseo amata 789. rapta juvante Pirithoo 790. plurimos procos habuit ibid.
Hellanicus Lesbius historicus 85 annos vixit 474
Hemitheon Sybarita libidinosus 391
Hephæstionem qui non colebat, odiosus Alexandro 419. quis illi post obitum honor sit habitus ibid.
Heraclea via lapidea 2
Hercules Iovis filius 134. quædam ejus facta 140. ascriptitius Deus ibid. carnes præbet 207. quid laboribus effecerit 227. laboribus immortalitatem adeptus est 711. Ogmius dictus est à Gallis 365. ejus apud eosdem effigies ibid. & seq. Geryonis boves abegit 366. quid significet effigies ejus apud Gallos 366. 367. quicquid peregit, oratione, non vi peregit 367. se cremavit 562. quare se cremarit 576. pingitur substrato pallio in cubitum jacens 639. Pholensem Herculem ut pingant 639. nulla re indiguit 723. ob fortitudinem inter deos relatus 784
Hercules heros Tyrius, non ille decantatus 657
Hermagoræ versus 147
Hermaphroditus natura mixta est 377. utrumque membrum habet 527
Hermodorus Epicureus pejerans 198. contritus 206
Hermotimi Clazomenii animam in corpus ejus redire solitam 376
Hermon Epicureus 636. Castoris & Pollucis sacerdos 637
Herodotus mendacii accusatur 327. Lyxi filius 461
Heron nomen senis nautæ 494
Herophilus Cynicus in fornice dormiens 198
Hesiodus ex pastore poëta statim factus 310. ei musæ apparuerunt 379. poëta præstantissimus 486. Hesiodi de scriptis judicium in tractatu qui dissertatio cum Hesiodo inscribitur à p. 486 ad 491. pastor superbus 610
Hieron Syracusanorum tyrannus 92 annos vixit 468. 469. annos 70 regnavit 486
Hieromeniæ tempore nemo puniebatur 210
Hieronymus historicus 104 annos vixit 474
Himeræus poëta 22
Himeræus Phalereus qualis vir 700
Hipparchus Hypatensis 77. avarus ibid. ejus uxor maga peritissima 79. in corvum mutata 85
Hippiæ laudes 356
Hippocratis statua ænea quid faciat 341
Hippocrenen inquinare 380
Hippoclides non laborabit 368
Hippoclidi non est curæ 780
Hippodamiæ historia 792
Hippolyta Scythica adversus Athenienses militavit 292
Hircum coleatum Pani sacrificant Athenienses 219
Histriones extra theatrum quales 514
Homeri loci 118. 131. 135. ejus scriptorum fides in dubium revocatur 173. fuit camelus ibid. mendaciis poëtis conspersit 327. in Ptolomæi templo promissis capillis est depictus 686. ejus patria, genus, ætas ignota 688. non constat an Hesiodus eo sit antiquior ibid.
Homo Dei imago 31. homines ex alio

alto conſpecti ſunt formicarum inſtar 200
Hominum ſcelerata vita deſcripta 197 & ſeq.
Horſeſtum ſolum in bonis ducens facilè fert contumeliam 645
Hordeaceo pane Chaldæi cur veſcantur 467
Horarum cœli officium 147
Hortenſis Venus 4. quid in ea fuerit pulcherrimum 5
Humanarum rerum vanitas deſcripta 188
Hydriam Demoſthenis reliquias Antipatro attulit Archias 697
Hyemalis inamœnitatis deſcriptio 612
Hymnis meretrix 551
Hypata 76
Hyperboreus ſupra aquas ingrediens, & in aëre volans 335
Hyperides Rhetor ad bellum ineptus 257. 258. fuit Demoſtheni infenſus 700
Hyſpaſines Characus 85 annos vixit 471
Hyſtricrates Amiſenus hiſtoricus 92 annos vixit 474.

I.

Icarus 14. dilapſis alis decidit 188. ejus fabula accommodatur fortuna proſpera malè utentibus ibid. alia accommodatio 178. ab eo mare dictum Icarium 765
Idiotæ modeſti in convivio contrà quàm Philoſophi 649
Idomeneus Agamemnonis paraſitus, 260
Ignis flatu accenditur 294. ſacrilegis & homicidis convenit 575
Ignorantia multorum malorum cauſa 396. 431. 593
Ilias malorum 649
Hienſis Tragædos conduxit 438
Imago Sapientiæ & Intelligentiæ 12. Prudentiæ ibid. Benignitatis & humanitatis 13. caſtitatis ibid.
Imaginis muliebris perfectiſſima deſcriptio 1 & ſeq.
Imperatores quinam optimi 354. eorundem exempla 355
Impii ſuorum ſcelerum dant pœnas 573
Inæqualitas injuſta 406. ineſt magna rebus humanis 620
Quædam quæ Inauſpicata veteribus putabantur 441
Incantatio ad amorem conciliandum quî fieret 524. incantationis effectus adverſus venenum ſerpentis 334. item ad convocandos ſerpentes ibid.
Indifferentia pudenda dicebat Peregrinus 570. 571. pecunias inter indifferentia ponebat Stoicus Zenothemis 649. 650
Indigens omnium maxima 594
Indigentia quid ſit 510. quibus major minor-ve contingat 723
Indorum Machlæorum ſitus 363. quid accidat iis qui de fontibus quibuſdam ſacris biberunt ibid.
Inedia mortem ſibi conſcivere quidam. vide in Macrobiis
Inferiæ ſepulchris inferuntur 302
Inſomnium ſomni interpres 212. 213
Interitus multæ viæ 59
Intueri rem ex intervallo quid efficiat 20. 21
Invidiam ſoli fugiunt qui erga minores comiter ſe gerunt 14. in eam incidunt qui contra agunt ibid. ubi ſæviores ſint invidiæ 440
Ioëſſa meretrix 549. ejus amatores ibid.
Ion Platonicus 330. 636. qualis fuerit ibid. regula vulgo dictus ibid.
Iophantes Sophoclem patrem deſipientiæ accuſans &c. 475
Iovialia per multos annos ab Athenienſibus intermiſſa 204
Iovis oratio ad deos 135. 136
Iphigenia initiat Oreſtem & Pyladem 35. ab iis abducitur ibid.
Iphneus cæcus 27
Iſæus inter claros oratores 690
Iſidis capillos Memphitæ oſtentant 386. Iſis cognomen navis 494
Iſidorus Characenus hiſtoricus 471
Iſmenias ſeptem talentis tibias emit 381
Iſmenodora Bœotia tibicina 527
Iſocrates præ timiditate ſuggeſtum nunquam conſcendit 257. quomodo & quo ætatis anno mortuus ſit 474. 475. inter claros oratores eſt 690
Iſthmiorum præmium, pinea corona 272
Iſtiæus grammaticus 636. carmina recitans in convivio 641

Isthmi fossione quid intenderit Nero 798
in Isthmiis nec comœdia nec Tragœdia certare licebat 802
Iudicum officium tam reum quam actorem audire 407
Iupiter Philius 39. quis sit 150. deridetur quòd sit mortuus 154. in aurum mutatus 170. terram despectans 194. quid de eo sentiant homines 204. ubi vota audiat 203. quot quantisque negotiis distrahatur 213 & sequent. divitias & regna largitur 608. nullo delectu id facit ibid. scommate perstringitur in id quod transformatus est in aurum & taurum 711. 712. 766. apud Æthiopas 12 dies convivatus 767. per totum corpus prægnans factus ibid. quantum gaudeat pulchritudine 785
Iurandi mos per canes, anseres, platanos 191
Iustitia in terras à Iove denuo mittitur 215
quod Iustum est bonorum maximum dixit filius Sophronisci 215
Ixion quid fecerit in deorum convivio 632

L.

Labor Epicuro malum videtur 229. ejus utilitas 287. 288. 294. ex laboribus bona germinant 312
Labyrinthus cognomentum Diphili 636. filii Zenonis præceptor ibid.
Lacedæmonii pila certant 296. aliud certamen ibid.
Laches Areopagita 532
Lachrymis qui non flectitur, lapis est non homo 546
Lacon loris cæsus 199
Laio datum oraculum 124
Lamprias scortator 520. Thaides amator ibid.
Lapidis Heraclei vis 2
Latona Evagoræ uxor 30
Laudatores ἀνθ' ὑπνου 25. mentiri nolunt 27. laudis modum quem observet ibid. laudator & assentator unde dignoscantur 28
Laus nimia molesta 16. quatenus sit tolerabilis laus ibid. laudem non agnoscere modesti est 24. laudari nolens, laude in primis dignus ibid. est libera 25. quomodo laudandum ibid. & seq. laudis argumentum à patria rectè sumitur 689
Læna meretrix 525
Learchus omnium hominum miserrimus 712
Lecticas tanquam currus cervicibus qui ferant 722
Lectus magnus ex Indica testudine 114
Lechythio fugitivus 605
Leges majusculis elementis scriptæ apud Athenienses 284
Lemnia Venus 4. quid in ea pulcherrimum 5
Lenarum artes in adolescentes 41
Leonis pelle ridiculam simiam circumferre 329. 330. Leonis vis ad remedia 331
Leontichus medicus 330
Leosthenis elogium de Demosthene 691
Lesbia poëtria 13
Lethe fluvius memoriæ infensus 301
supra Leucadem petram consopiti 775
Leucanor Bospori rex 62
Libamina respuunt Scythæ ibid.
Libanitis 379
Liberi primi impensiùs amantur à matribus 269
Libidinis horrendæ fictum exemplum 112. libidinis gratia molestias faciunt & patiuntur homines 722
Libidines torrentis instar ferunt 726. item instar furentis equi ibid.
Libri quomodo ornarentur 387. quem inde docti capiant usum 394. liber triceps ibid.
Libyæ australe latus arena est 481. cur inhabitabilis 482
Linguæ adversus quendam oratio 445
Lirioëssa vox, hoc est, florida 367. liria sunt flores ibid.
Lonchates 62
Longævorum catalogus 467 & seq.
Lucianus masculo amori obnoxius 1. 2. adolescens formosus 79. in asinum mutatus 85. Cinædo venditur 161. olitori 106. servo ditissimi Thessalonicensis 108. devoratis rosis formam humanam recipit 114. ejus fratres, studium & patria 115. ejus calumnia adversus philosophos 190. in liberalibus disciplinis versatus est 466. parcus laudator fuit 21. ejus cum Palæstra congressus 81 & seq. sub Syri

nomine dicit quantum à Rhetorica nobilitatus fuerit 231 & ſeq. Iudicium vulgi de ejus orationibus 362. ejus ſenilis oratio qualis 368 & ſeq. ejus de ſua oratione modeſtum judicium 230. Syrum ſe videtur dicere 388 230. 231
Luſta in luto fit 272. & cur 289
ratio Lugendi mortuos 303 & ſeq. adverſus hujuſmodi luctum, increpatio 304 & ſeq.
à Luna ad ſolem quantum ſit ſpacii 186. eam incoli quidam dixerunt 190. quid illi attribuerint philoſophi 201. ejus labor perpetuus 211. ejus multæ formæ à mago oſtenſæ 336
ad Lunam cadentes ſuſcipit Syrus 337
Lupus fruſtra inhians 167
Luſtrationes quibus rebus fierent 334
Lutum cur certantibus ſubſterneretur 290
in Luxu eſt vitium 718
Lycæna meretrix 545
Lycamben malitia ſuperare 433
Lychnis gemma cur ſic dicta 676
Lychnus Epicteti ter mille drachmis emptus 386. Lychnus extinguitur facilè cui deeſt materia 294
Lycurgus Rhetor ad bellum ineptus 257. 258. Lycurgus Lacedæmoniis quando leges tulerit 297. Lycurgus legiſlator 85 annos vixit 476
Lynceus 27
Lypaën quid metaphoricè ſignificet 440
Lyra meretrix, Daphnidis filia 529
Lyſias Cephali filius 453. Lyſias ſcortator 545
Lyſimachus rex Macedoniæ 80 annos vixit 469. ei filius inſidias ſtruens 197
Lyſionis domus à meretrice everſa 42
Lyſippus Neptunum æneum fecit 132

M.

Macentes 62. ejus amici Arſacomas, & Lonchates ibid.
Macharam propriam contra ſeipſum acui iniquum 233
Machlyenſes 69
Magi merces quatuor minarum 337. mulieris magæ merces 524. Magi cur fuerint longævi 466. 467. Magicæ actiones uxoris Hipparchi 84 & ſeq.
Magidium pſaltria 545
de Magni cum parvo collatione ſententia 21
Mali poſt vitam infœlices 125. 126. in vita inulti 139. poſt vitam puniuntur 301. in vita fœlices 614
Malo alieno ſapientis exemplum 90. Nihil paſſus es mali, tibi ſi non attribuas 157
Malthace meretrix blanda voce utens 315. 316
Malvæ foliis cædere 380
Mano Arabibus imperavit 472
Margites 328
Mariti lege fiunt omnia bona uxoris 312
Maris tranquillitas allicit ad navigandum 457. Maris jactati deſcriptio 46
Marſyæ tibiæ 381
Maſiniſſa Mauruſiorum rex 90 annos vixit 471
Maſtera Leucanoris Boſpori regis uxor 67
Mater filiam ad ſcortandum hortans 521. 528. Matris deformiſſimæ filius formoſiſſimus 50
Mazæa Leucanoris filia 62
Medicus irridens uſum appendiculorum & incantamentorum 331. Medicus peritus accerſendus ægro, non diſertus 354. imperiti magis ſua ornant quàm periti 394. Medicorum eſſe naturam rerum ſcrutari 485. Medicus morbum ægroti ignorans, alium curat 694
Meduſa ſaxifica 2
Megalopola uxor præfecti equorum 96
Megilla Lesbia Leænæ amatrix 525
Melampus acumine auditus excellens 27
Melampygus 450
Meleager fame contabuit 647
Meletas declamationes vocant 436
Meliſſa meretrix 521. ejus & Charini diſſidium ibid. & ſeq.
Melitæus catulus, ſcomma in Alcidamantem 642
Mellis in dolio periit Minois filius 489
Memnon dictus oriente ſole clamare 51 è Copto auditur 349
Memphitæ Iſidis capillos oſtentant 386

Memphitis bos eſt Deus 152
Mendacium ad utilitatem prolatum laudatur 326. alius contrarium vituperatur 327
Menecles Luciani herus 111
Menecrates mulctatus facultatibus 49. filiam habuit deformiſſimam ibid.
Menelaus ultro venit 638. ejus ædium pulchritudo 796
Menelai pulchræ domus ſuſpicitur 452
Menippus quibus alis acceptis in cœlum volarit 188. 193. Cynicus acerrimus 236
Mens clauda & ſiculna 382
Menſariæ lis ob Diogenem 230
ad Mentiendum impellentes cauſæ 326
Mercatoris Sidonii conſilium Alexandro datum 311
Mercurius non callebat multas linguas 134. Deorum facundiſſimus 160. fur 183. veterator, improbus Iovis libidinoſiſſimi ſervus, adulter 708. ejus imagines quædam duplices 160. ejus officia quædam 217. quandoque eſt in inferis 301. Logius 445 Cadmum amavit 786. Mercurius & Venus congreſſu ſuo faciunt hermaphroditos 777
Meretrix ad tinnitum argenti accurrit 337. ejus ornamenta 454. quid ſoleat facere 516. Meretrici res graviſſima prolem alere 517. pauperes hac arte plerumque victum quærunt 521. iraſci poteſt: ſed contumeliam rependere non debet ibid. quomodo conciliandum odium adverſariæ meretrici 524. quid faciens diteſcere poſſit 529. qui grata ſit amatoribus ibid. Meretrices prudentes verbis non credunt 532. amare meretricem non decet 541
Meretriciæ actiones 41. 42. meretricis potenter allicientis hypotypoſis 80
Meriones therapon Idomenei 262
Meſori menſis nomen 776
Micyllus ad cœnam ad Eucrate invitatus 166. ejus ſomnium 168
Midas fame periit omnibus in aurum converſis 501
Midias ſceleratus ditiſſimus 125
Miltiades proditionis ſuſpectus 428. 429. ejus fama ſupra Biſthonem Sybaritam 434
Minervæ attributa 708. cur geſtet Gorgonem ibid. præſes bellorum 786
Minos Cretenſis bonos honore, malos verò ſupplicio afficit 126. Cretenſibus leges tulit 297. Iudex Inferorum & Iovis filius 301. prædixit filium in mellis dolio periturum 489
Mithres ex ſolido auro conflatus 132. candyn & tiaram geſtans 713
Mithridates Ponti rex Ctiſtes cognominatus 84 annos vixit 470
Mnaſcires Parthorum rex 96 annos vixit 471
Mnaſon 341
Mneſitheus ſedecim diis gallum unicum immolavit 136
Modeſtiæ exemplum 16. in rebus ſecundis ſervanda 14
Modica petens à Deo impetrat 118
Momi oratio ad Deos 138. ſemper aſper & obſurgator 141. mores ejus 709
Monumentorum vanitas 307
Mors in libertatem aſſerit 121. quibus neceſſitatibus liberet 305. putatur eſſe ſummum malum 307. mortuis ad vitam non datur reditus 299. 300. lavandi mos 302. item ungendi, coronandi & veſtiendi ibid. luctus pro illis 303. Lugentur non ſua ſed ſuperſtitum cauſa 304. pro illis ludi & funebres orationes 307. Mors velociſſima quæ igne infertur 574. omnibus hominibus eſt vitæ terminus 687. mors quæ vacat turpitudinis periculo eſt honeſtum effugium 707
Mortis genus inuſitatum in ventre jumenti 95
Moſchion ſcortator 544
Mulieres decet lævor & mollities 724
Mulieris ſumma laus 15. mulieres gallos concupiſcunt, eas etiam Galli 368. Mulier aſini amore capta 112. mulieris ſufficiens ornatus quis 454. ejus pulchritudinem minuunt ornamenta 458. Muſca formoſa mulier 376. alia poëtria 377. alia meretrix ibid.
de Mundo variæ ſententiæ 791
Muneri uni vacandum eſſe innuit 716
Murus ligneus quem inexpugnabilem eſſe reſpondit Apollo 707

Musarium meretrix 531
Muscarum encomium 372 & sequent. musca olim fuit formosa mulier 376. alia poëtria 377. alia meretrix ibid. Muscæ variæ ibid. ex musca elephantem facere ibid.
Myrmidones è formicis nati 201
Myronis opus statua discum jactans 339
Myrtale meretrix 553
Myrtium meretrix 517
Myrto cædere 380

N.

Navis ingentis descriptio 493 Nausicaa moderatè rebus secundis usa 13
Nautarum differentia 155. nautam per antennas currere tutò, & per funes ascendere mirum 493. nautarum judices esse 578
Neanthi fatuitas erga Lyram Orphei 385
Nectar potus deorum 207
Nefastus dies quis sit 439. cur institutus ibid.
Negationes duæ unam faciunt affirmationem 168
Nemeorum præmium corona apii 272
Neptunus Laomedonti servivit 121. marinam remp. administrat 141. mœnidas præbet 207. Salmonei filiam Tyro stupravit 707. Martem liberavit ibid. Pelopem amavit 786
Nero matricida, quid coram Græcis sceleris commiserit 803
Nestotæ orationes quales 313
Nestor 27. fuit parasitus Agamemnonis 260. eloquens ibid. decem tales optabat Agamemnon ibid.
Nestor Stoicus, Tiberii præceptor 92 annos vixit 474. Nestor Cænei & Exadii fuit parasitus 261. per tria sæcula vixit 466
Neuris ancilla Droses meretricis 540
Neurospasta dicta pudenda lignea 664
Nicomachus Gerasenus 770
Nilus ut depingeretur 311
Niobe lachrymans in lapidem conversa 30
Nireus 17
Nix frigore suo pedes cujusdam putrefecit 382
Notas inustas cur habeant omnes Assyrii 684
Nova pulchritudinis specimina comminisci in rebus communibus, sapientiæ est non exiguæ 358. 359
Nox in cœlo cur adsit, cùm sol semper adsit 208
Numæ Pompilii laus à virtute & senectute, supra 80 annos vixit 468
in Nuptiis non convenit obturbare 645. quid de iis sentiat Ion 651. earum præses est Venus 786

O.

Obolus ori mortui indi solitus 302. est trajectionis merces ibid. oboli variarum gentium ibid.
Olmeum inquinare 380
Obsoleta quædam vocabula græca 319
Ocream capiti, tibiæ galeam adaptare ibid.
Oculo altero intuentes fabri ligna meliùs æquant 197
Oculos sibi eruendos dat Dandamis ut amicum servet 60
Odii in meretricem adversariam conciliandi ratio 524
Oeneus Dianæ oblitus 645
Oenomaus Arcas pater Hippodamiæ, & quid ad collocandam filiam fecerit 792
Oenopion pincerna 443
Officio non debet deesse quisquam, etsi sexcenti obstent morbi 167
Ogmius à Gallis Hercules dictus 365
in Olympia singulis quinquenniis sacra Iovi fiebant 205. in Olympia aureum statui 440. à quo in Olympiam adducta sit aqua 572
Olympii tibiæ 381
Olympicis victoribus non licebat statuas corporibus majores erigere 20
Olympiorum præmium, oleagina corona 272
Olympius cum Aspasia conversari solitus 12
Onesicritus in ignem insiliit 576
Opus exordientibus eminus fulgens apponenda facies 358
Oracula ambigua 139. 143
Oratio longior in conviviis improbatur 788
Orationem effigie Mercurii, Græci,

ci, Herculis, Galli depingunt 366. 367
Oratio ſolùm in ſenectute perfecta eſt 367. oratione non vi peregit labores Hercules ibid. oratio tricuſpis 448. an ad habendam orationem faciat domus pulchritudo 452. & ſeq.
Orator debet cibo & potui parcere 49. oratores captare ſolent judicum benevolentiam 281. opus habent afflatu divino 687. Oratores, Luciani tempore, Demoſthenis orationes paucis immutatis declamabant 125
Orci galea 229
Ordinis deſertor capite mulctatur 507
Oreenſis piſcator tridentem Neptuno ſurripuit. 141
Oreſtes Thoantem occidit, & Scythas alios 35. cur ob cæſam matrem laudetur 803. Oreſtes & Pylades cur à Scythis colantur 34. iiſdem ſacrificia fiunt 32. illi Iphigeniam & deam abducunt 35
Orion cæcus Cedalionem portat 463
Oris infræni finis infœlicitas 450
Orithyam à Borea fuiſſe amatam negatur. 328
Orodeciden malitia ſuperare 433
Orpheus 10. ejus mors 385. ejus lyra ſuſpenſa in templo Apollinis ibid. ejus lyra quid præſtiterit ibid.
Orpheus Thracius à Philoſophia edoctus 595. in Argo navigavit 604. à fœminis Thraciis diſcerptus 612

P.

Pacate Apellis 6
Palæſtra ancilla Hipparchi imprudens 80
in Palamedem calumnia Vlyſſis 428
Pallenenſes comam ad pubertatem uſque religant, eamque ſenes nutriunt 492
Pammenes diſcipulus Etœmoclis 644
Pamphilus Myrtii meretricis oblitus 517
Pannychis meretrix 536
Pan qualis 218. 219. Opem Athenienſibus tulit 218. habitat infra Pelaſgium 219. hircum coleatum illi ſacrificant Athenienſes ibid. eſt paſtor, ſaltator, bellator 220. Echonem probris ſolet inceſſere 221. eum ex Arcadia Marathonem veniſſe negatur 328. ei fons apud Indos ſacer 363
Panos deſcriptio 710
Panathenæorum præmium, oleum 272. 273
Pancrates magus Memphiticus 350
Pancratio quomodo certent 272
per Pandemum 438
Pangæi magnitudo 200
Pannum lacerum extrudere 441
Paraſiticam eſſe artem 242. ejus definitio 245. ars eſt omnium optima 148. eſt præſtantior philoſophia 263. Paraſiti vitam eſſe beatam 245. Paraſiti tempore Vlyſſis vocati Dætymones 246. fuerunt heroës præſtantiſſimi 259. 260. paraſitus therapon appellatus 262. amat eos à quibus alitur ibid. eoſdem defendit 262. 263. In bello animus 262. quale ſit cadaver 263. in venatione audacia ibid. gloriam temnit, & pecunias 264. animi vacat perturbationibus 265. de paraſito non eſt qui victu indiget ibid. caſtitas 266. ornat divitem 267. ſtipat 268
Parcarum potentia 118. nomina 118, 119. ſingula per deos faciunt 122. unicuique genus mortis decernunt 141. non mutantur 615. omnia faciunt. 772
Paris Achillem occidit 261. ejus judicium 790. 791. oportet ut Parricidæ & impii ſcelerum ſuorum pœnas luant 573
Pars utraque audienda in judicio 407
Parthi gens bellicoſa 506. ſagittandi perita ibid.
Paſiphaes adulter 113
Paſſo qualem equum pinxerat 695
Patræ Achaïæ urbs 115
à Patria laudis argumentum ſumitur 689. patria nihil dulcius 477. ejus encomium à pag. 477 ad 482.
Patroclus ab Euphorbo occiſus 173. fuit paraſitus Achillis 261. ejus præſtantia ibid. facta quædam. ibid. ejus cadaver hinc atque illinc attrahebant 653
Paucis dicta recordari facile 23
Pavonis in florente prato oſtentatio 456
Pauperes iniquo animo ferunt opulentiam

tiam divitum 620. item eorundem contemptum 621. pauperum obſonia ibid. quomodo divitum fœlicitatem augeant 628. & ſeq. novam rerum partitionem ſemper petunt 631. importunæ pauperum petitiones ibid. ingratitudo ibid. ſcelus à paupere commiſſum excuſatur 448. pauperum commoda 176. pauper nec ſapiens eſſe, nec finem voluptatis conſequi poteſt 247
Paupertas Attica 601. paupertatis malum per ſui feſti tempus corrigit Saturnus. 613
Peches apud Ægyptios ſunt parvi puerули 311
Pede latiora dicuntur, quæ excedunt 25. pedibus illotis ingredi 316. pedes frigore putrefacti in nivibus 382. pedes lignei eorum in vicem poſiti. ibid. pedum officium ingredi 718
Pelias putans ſe poſſe repubeſcere 17
Pelichus dux Corinthius 339
pro Peloponnenſi regione qui pugnarunt cur ridiculi perhibeantur 200
Pelops ob pulchritudinem inter deos verſatus 784. Hippodamiam obtinuit 793
Peluſiotis cepa eſt Deus 152
Penelope Icari filia continentiæ exemplar 13
Pentheus à Bacchis diſcerptus 560. 612. omnium hominum fuit miſerrimus 712
Perdiccas Agathoclem Samium liberavit. 421
Perigrini, ſeu hoſpites, qui ſunt viri boni, quo in pretio habeantur apud Scythas 32
Peregrini mors 559. & ſeq. cognominabatur Proteus ibid. ejus vita 564 & ſeq. novus Socrates dictus 567. Peregrini bonorum pretium 569.
Phœnicem ſe tranſnominavit 578
Periclis uxor Aſpaſia 172. qualis oratio ejus 693
Perſæ igni ſacrificant 152
Perſarum reges in acie medii eſſe ſolent 506
Perſpicuè dicendum & cur 143
Phædra ut privignum accuſavit 669
Phædrus Myrrhinuſius 453
Phaëthontis fabula refutata 369 & ſequent.
Phanias incantationibus ad meretricem revocatus 523
Phanomachus dives effœminatus 503
Phaon formoſus 17
Pharia turris 194
Phemius 460
Pherecydes hiſtoricus 85 annos vixit 774
Phidias opus emendat 21. 22. ejus pulcherrimum opus, Lemnia 4
Philænidis libri 445. monile quale habeat 528
Philæterus primus Pergami rex, fuit eunuchus & 80 annos vixit 476
Philebus emptor Luciani 101
Philematium meretrix 543. duæ ſunt ejuſdem nominis ibid.
Philemon comicus, riſu ſuffocatus eſt nonageſimo anno ætatis 475
in Philippi Macedonis ebrietatem &c. invehitur Demoſthenes 687
Philinus præſtantiſſimus faber ferrarius 528
Philo Diniæ filius 782. ejus de pulchritudine verba 783
Philodes 353
Philocrates Rhetor meticuloſus 257. ejus ingenium indicatur 703
Philoctetes ſagittas habens 381
Philoſophorum variæ opiniones de Luna 201. quibus notis cognoſcantur 163. vanitas doctrinæ illorum 189. & ſeq. mores quales 202. item 208. variæ ſectæ ibid. quibus ſint ſimiles 209. quis inter eos primas partes ferat 209. Momo ſimiles ibid. infinitus numerus ibid. ſimulata probitas 216. quàm ſint boni 218. qui ſemi boni ibid. Pani adſimiles barba 219. in diſputando vehementia 220 & ſeq. illorum hypocriſis 228. quidam paraſiti eſſe cupiverunt 253. eorundem exempla ibid. & ſeq. philoſophus nullus in bellum prodiit 257. ignavi fuerunt omnes 258. quale ſit philoſophi cadaver 263. illius color ibid. in convivio eſt ut canis in balneo 264. gloriæ ſtudio tenetur ibid. Item pecuniarum ibid. variæ philoſophorum mores 267. [illegible]illorum philoſophorum deſc[illegible] 593. 597 & ſequent. philoſoph[illegible] lebantur magnopere 596. eorum varia in convivio petulantia

tia 649. pugna & cædes 653. excogitarunt nova vocabula quæ derident 714
Philosophia & Rhetorica propter suam præstantiam, scientiæ vocatæ fuerunt 251. alius aliam philosophiam esse contendit 252. diversæ philosophiæ ibid. una tantùm esse potest. ibid. philosophia Iovem appellat patrem 593. cur in terram à Iove missa 594. ad barbaros primùm ivit ibid. ad Indos primùm ibid. inde in Æthiopiam & Ægyptum 595. postea Babylonem ibid. &c. conqueritur quòd servi ad se transfugerint 596. eam addiscere longum 597
Philoxenus cur à Dionysio in Latomias conjectus 387
Phocion in paupertate diem obiit 125
Phœbis meretrix 524
Phœnix avis Indica senio confecta rogum conscendit. 578
Phœnices divini negotiatores 34. viam stellis notantes 186. 187
Phrenetici & medici contentio 642 & seq.
Phryges Lunæ sacrificant 152
Phrynonis ingenium indicatur 703
Pictoriæ lis ob Pyrrhonem 230
Pictores & poëtæ ἀνθὶ ὅμοιοι 25
Pilæ certamen apud Lacedæmonios 296
Pindari versus 165. alius locus 358. alius locus 689. alius 693
Pirithoi & Thesei amicitia in exemplum abiit 790. eorum ad inferos descensus ibid.
Pisces ubi putentur sacri 662. magis mutus quàm Piscis 159
Pistillum aquam hauriens 350
Pittacus 100 annos vixit 472. 473
Pityne fabula à Cratino edita 475
Pityocamptes, Cercyon, Sciron, aliique viatorum cædibus insolescentes 140
Platonis leges frigidæ dicuntur 205. fuit ad parasitandum inhabilis 254. ejus alatus currus 325. philosophorum sanctissimus 81 annos vixit 473
Plus vident multi quàm unus, etsi sit Phidias 22
Plutonis etymon 300. sorte ipsi manium regnum obtigit ibid. dominus inferorum 301
Plutus è tenui filo pendet 503
de Podag. vide Tit. Tragopo.
Pœnæ Plutonis ministræ 301
Poëtæ veritatem non curant 150. ἀνθὶ ὅμοιοι sunt 25. afflati à musis vera canunt, & secus 118. sunt liberi 689. à poëtis non exigendum ut omnia perfectè sibi respondeant 488. libertas & fingendi licentiæ poëticæ propria ibid. ad eam furore est opus 687
Poëtica ars quodam fato accedit 250
Polemo Stirienſis 538
Polemonis ab ebrietate ad Academiam transitus 223
Polybius Lycortæ filius quo casu 82 anno ætatis obierit 474
Polycrates bonis excidit 503
Polydamantis athletæ statua febricitantes sanat 714
Polygnotus 6
Polymnia 12
Polyprepon phrenitide laborans 642
Pontus ante Pyladem & Orestem, atque adeò Argonautas intactus 33. 34. cur inhospitum appellarent 34
Porcellus Acarnanius 533
Posidonius Apamensis Philosophus & historiæ scriptor 84 annos vixit 473
à Possidere de sumpta Philosophorum nomina 602
Potamon orator 90 annos vixit 475
Præmia certaminum 272. 295
Praxias nauclerus 532
Preces variæ variorum hominum 205. quando preces pro toto anno concipiant Romani 436
Priapos Baccho Syri erigunt 663. priapi 300. ulnarum Baccho dicati 672
Principium non est cujus non est una perceptio 253
Principio quid esset 770
Privignus Stratonices eam amavit 665
Proditores patriæ perdere volebat Antipater 697. 698
Promissiones admirandæ quamplurimis videntur incredibiles 310
Promotum vel rejectum 229
Procemio uti non licebat apud Areopagitas 281
Proserpina Domina inferorum 301
Protei Cynici baculus talento emptus 386.

386. Proteo rerum marinarum peritior 494. vates fuit 578. ejus mutationes 695
Proteſilans ex inferis rediit 301
Proteſilao ſacra faciebant in Cherroneſo 714
Providentia negata à ſophiſtis 120. Damide Epicureo 137. Timocle defenſa ibid. Item 148 & ſeq. argumenta ad eam probandam 82. & 149. argumentorum refutatio ibid. & ſeq.
Proverb. 22. 25. 89. 93. 102. 117. 134. 144. 129. 346. 348. 377. 380. 391. 521
Pſeudalexander 389
Pſeudonero ibid.
Pſeudophiloſophorum deſcriptio 593. 597 & ſeq.
Pſeudophilippus 389
Pſoram fricari jucundum 237
Ptolemæus cum ſorore rem habens 197. parum prudens 399
Ptolemæus Lagi filius regum ſui temporis fœliciſſimus, vixit ſupra 80 annos 170
Ptolemæus Philadelphus ejus filius ibid.
Pudenda lignea, dicta neuroſpaſta 664
Pugilares Æſchyli cur comparavit Dionyſius 387
Pulchrarum rerum nulla eſt ſatietas 486
de Pulchritudine oratio Diniæ 783
Purpura ex piſcibus capitur 722
Pylades & Oreſtes occidunt Ægiſthum 462. Pyladi & Oreſti ſacrificant Scythiæ 32. quid apud Scythas fecerint 33. heroës habiti apud illos 34. cur in admiratione ſint illis 35. templum conditum & ſcriptum in eo de iis elogium ibid. picturæ pro iiſdem ibid. cur eos Scythæ venerarentur 36. cur vocati Coraci ibid.
Pyrallis ſcortum 545
Pyramides umbram non præbent 51
Pyrrhi Epirotæ dementia contracta adulatorum aſſentatione 389. hæc dementia quomodo & à qua repreſſa ibid.
Pyrrhonis in morem hærere 206
Pythagoras in Euphorbum transformatur 172. in præclaris diſciplinis exercitatus 173. quomodo & ubi inſtitutus ibid. ejus auream femur 174. cur non conſueta præceperit ib. ejus ſectatores ibid. fuit Aſpaſia Mileſia ibid. fuit Crates Cynicus 175. reliquæ ejus Metempſychoſes ibid.
Pythagoræ inſtituta quædam 162. cur ſtatuerit non edendas eſſe carnes & fabas ibid. & 174. in Gallum tranſivit 161. ejus metempſychoſes ibid.
Pytheas proditionis arguitur 706
Pythiorum præmium, poma 272

Q.

Quaternio, Pythagoricus numerus 770
Quinquennale ſilentium Pythagoræ 162

R.

Rabidi canis morſus quid efficiat 353
Recurrere ſatius quàm malè currere 89
Regia dignitas bonorum caput 178
Regium eſt de regno dimicantem vulnerari 509
Regum incommoda 510. 514 & ſeq.
Regibus ſunt aures, oculique multi 390
Remedia quædam abſurda 331. oportet bonos viros bona cum ſpe Remp. defendere 687
Reprehendere facile cuivis 141
Reſurrexit quidam poſt vigeſimum diem 324
Retractationem ſcripſit Himeræus poëta 22
Rhadamanthus inferorum judex, Iovis filius 301
Rheæ ſacra ubi & à quo inſtituta 663
Rhetor nullus in bellum prodiit 257. omnes gloriam amant 264. amant pecunias ibid. eorundem animi perturbationes 265. eſt infra magniloquentiam poëtices 310
Rhetoricæ lis contra Syrum 231. ut corrupta eſt 234. quid quibuſdam dicta 237. eam vocant ſcientiam, quia pulcherrima eſt ars 251. alii autem bonam, alii malam ſentiunt ibid.

res eſt operoſa 308. 309. claros reddit 309. ad Rhetoricam duæ viæ 310. ejus imago ib. qualis initiò videatur 312. qualis utraque ad eam via ib. viæ aſperæ ad eam deſcriptio 313. & ſeq. viæ ad eandem planæ deſcriptio 314. ad viam hanc planam ducentis oratio ibid.
Rhodius ſophiſta Cynicus 51
Rhodii Coloſſum immenſum ſtruxerunt 133. 194
Rhododaphne cujuſdam cinædi cognomen 446
Rhodope mons Thraciæ 602
Riſu ſuffocatus eſt Philemon 475
Robur eſt corporis virtus 719
Romanas res labi ajebant Neronis tempore 801
Roſæ ex lauro ſylveſtri naſcentes 88. præſtigiis mutatam formam reſtituunt 86
Roxanes labia 6

S.

Sacerdotis ſummi habitus 679
Sacerdotes variorum officiorum 679
Sacra civitas eſt in Syria 656. cui ſacra ibid. quæ ſacra ibi celebrent ibid. quid faciat qui eò primùm venit 683
Sacrificiis veſcuntur Dii 207
Salmonei pœna 766
Samippi patria & votum 504
Sanitatis imago in balneo poſita 449
quinam Sapientes ſint laude digni 354
Sappho exemplar jucunditatis vitæ 13
Sardanapalus effœminatus regnavit 125. ejus mores 315
Sardonius riſus 93
Sati ex draconum dentibus Thebani 328
Saturnus Iovis pater in inferis vinctus 121. divitias & imperium dare non poteſt 607. quot dierum ſit ejus imperium ib. quid interea fieret 608. quid dare poſſet 609. quæritur an vera ſint quæ de ipſo & Iove dicuntur ibid. reſpondetur ad hoc 610. qualis illo regnante vita 611. talis ludebant ejus tempore ibid. qualis pingatur 614. patrem Cælum execuit 615. ejus tempore quàm fœlicia eſſent omnia 620. quibus rebus indulgerent per feſtum ipſius 623
Saturnalium tempore quid faceret 608. alea ludebatur ib. quid item fieret 609. licebat ſervis dominos impunè convitiis inceſſere 610. quare tunc per ſervorum & liberorum honor 611. leges Saturnalium 615. & ſeq. quid fieret dum celebrabantur 623
Satyris fons ſacer apud Malchæos Indos 363
Satyri quales eſſent 710
Satyrio nomen ſcurræ 642
Scarabeus philoſophus 603
an Scientia à recta ratione abducat 648. 649
Sciron, Pityocamptes, Cercyon, aliique viatorum cædibus inſolescentes 140
Scribæ ſacri apud Aſſyrios fuere longævi 466
Scorpionum duplex genus 483
Scurra qualis adhibitus convivio Ariſtæneti 641
Scythæ Oreſti & Pyladi ſacrificant 32. nihil amicitia melius arbitrantur 36. arcu valuerunt 37. eorum laudes ibid. pœna victo apud eos 38. bella apud eos perpetua 57. quo pacto faciant amicos ib. quot admittant 58. eorum juramentum ib. conſuetudo apud eos defendendi in tergore bubulo 64. Acinaci ſacrificant 152. in plauſtris errantes 199. viros bonos vita functos colunt 32. cur id faciant ibid. viros præclaros quamvis peregrinos, pro indigenis habent 35. patres vita functos devorant 37. pro agreſtibus & feris habiti ib. quanto melius amicitiam colant quàm Græci ibid. formoſiſſimas pellices eligunt 51. in dicendo phaleras verborum non adhibent 56. putant contumelioſum eſſe Deo vinum libare. 62. eorum divitiæ in pecoris & plauſtrorum multitudine conſiſtunt 63. illorum ſupplicandi genus maximum 65. Scythæ & Alani eodem cultu & lingua utuntur 67. Scythæ puniunt eos qui læſerunt 274. cur ſemper in armis ſint 293. ad uberiora paſcua ſubinde ſe transferunt 639
Semiramis matri Decreto templum ædificavit 662. ejus ſignum columba 676. juſſerat ſe Iunone poſthabita coli 678. morbo ad ſui cognitionem redacta ibid.
Senis decrepiti deſcriptio 304. Senes repuerascere vulgo dicunt 613. ſenectutis imbecillæ hypotypoſis 368
Sepes quidem dictus ob barbæ ſpinoſitatem 446
Sepulturæ varii modi 306
Seres ad 300 annos vivunt, & cur 467
Serpentum demulſiones 332. eorum diver-

diversæ ſpecies 334. effecta ibid. ſerpentes flatu magi incenſi ibid. ſerpentum diverſæ ſpecies 483
Servi dominorum honeſta & turpia norunt 80. non debent domini manum expectare, ut officium faciant 106. iis convenit color niger 257. ſervum qui contumelia afficit, in dominum eſt contumelioſus 760
Servius Tullius 80 annos ſuperavit 468
Servitus gravis eſt & intolerabilis 597
Sicyonia ſolea 317
Sidonii mercatoris conſilium Alexandro datum 310
Sileni fons ſacer apud Indos Machlæos 363. ejus deſcriptio ibid.
Simia eſt ſimia etiamſi aurea gerat inſignia 380. ſimiam mane nancifci inauſpicatum 441
Simmiche meretrix 522
Simonides Ceus ſupra 90 ann. vixit 475
Simonis cujuſdam mentio 170. 171 is nomen diſſyllabum voluit fieri tetraſyllabum 183. ejus cura ad conſervandas opes deſcripta ibid.
Simylus Chalcidenſis nauclerus 45
Sinathocles Parthorum rex 97 annos vixit, ſeptem regnavit 471
in Sinum non ſpuere 498
Sirenum modulatio 10
Siſinnes & Toxaris amici 71
Siſyphium pondus 501
Smyrna Ionicarum urbiū pulcherrima 3
Socrates imitandi peritiſſimus 12. undecim viris traditus eſt 125. injuſtè damnatus 215. & ſeq. ejus ex bello fuga 259. docendi quam pugnandi ſtudio magis tenebatur ibid. ad platanum docens 453. ei amicos in carcere appingunt 585. eum occiderunt idiotæ 593
Socrates calvus & ventricoſus 343. apud Athenienſes calumnia peritus. 428
Sol maſſa candens dictus 190. ab eo vapores attrahi 190. 191. 202. ejus labor perpetuus 211
Solea Sicyonia 317
de Soleciſmo à 728 ad 763.
Solonis laudes 277. 100 annos vixit 472. 473
Solum currentem vincere facile 22
Somnii portæ duæ 164. ad omnes devolat 212
Somniorum ſuper populū conſopiti 775
Sophiſtæ nomen celebratum 308. centauris comparatur 595
Sophocles poëta tragicus 95 anno obiit 475. in jus vocatus ab Iophante filio &c. ibid.
Sors ſæpè volvitur 33
Soſandra Calamidis 4
Soſylus equiſo 184
Spadonem veteres domo egredientes, inauſpiccatum putabant nanciſci 441
Spartinus Medus pede è convivio tractus 198
Spectra audito æris ferrive tinnitu fugiūt 337. ſpectrum ſemiſtadialis mulieris 341. 342. aliud juvenis pulchri candida veſte amicti 344. alia quæ domum inhabitabilem reddebant 347
Sperata non faciunt, plerumque & non ſperata faciunt dii 655
Sperchim & Bulim Lacedæmonios Xerxes admiratus non occidit 701
Sphenopogones Comœdianum qui dicti 623
Sponſa obvelabatur 637. à fœminis ſtipabatur ibid.
Statua noctu apparens 338
Statuæ Polydamantis & Theagenis febricitantes curant 714. ſtatuæ quantæ erigerentur Olympicis victoribus 20. ſtatuæ numinum non ſunt ipſa numina 28. ſtatuæ quæ moventur, ſudant, oracula edunt 659. ſtatuæ variæ earumque effecta 338. 339
Stellas aquam potare 190
Stentorem clamore vincere 304
Steſichorus Lyricus 85 annos vixit 476
Sthenebœa privignum ſuum pudicitiæ tentatæ accuſans 669
Stoa heptaphonos 588. ſtoa voluptati litem intendit 222. 226
Stoicorum mores 226. ἀντιθεῖα illorum naturæ repugnans 229. verbula miſera tantùm habent 647. ſimulant pecunias contemnere 649
Stratonices ridiculum factum quæ calva cum eſſet ſuam comam laudare vult 18. uxor fuit regis Aſſyriorum 664. à privigno amata ibid. Combabi amore capta 367. de ea dicuntur quæ de Phædra &c. 668, 669
Sthrutiones in Lybia ingentes 482
Suberibus ſervati Euthydicus & Damon 47
Sycophantæ fora & judicia ſectantur 263
Sylla multos libros Athenis in Italiam advexit 380
Syllogiſmus connutus, acervalis, mc-

tens 644. frigidi Syllogiſmi Chryſippi. 205
Syria Dea per pagos circumferri ſolita 101. ejus tibicen quid agat 102. quid alii ibid.
Syrus 51. proſæ ſcriptor 230. 231. ex Palæſtina cadentes ad Lunam ſuſcipit 337

T.

Tales 100 annos vixit 472. 473
Talus Cretenſis 340. talorum luſus temporibus Saturni uſitatus 611
Tantali pœna 302
Tardilinguis, fortè antonomasticè Moſes intelligendus. 770. 771
Tarquinius ultimus rex Romanorum ultra 90 annos vixit 468
Tartarus locus ſub terra profundus 299. ejus rex Pluto 300
Tegeatæ apri Calydonii tergus oſtentant 386
Telamonis filii Teucer & Ajax 261
Templa qua ratione condiderint veteres 454. templorum variorum enumeratio 657. & ſeq.
Teræus rex 92 annos vixit 471
Tergora direpta ſerpere viſa 160
à Terra ad Lunam quantum ſit ſpatii 186. terra quàm ſit parva 194
de Terriculis non loquendum coram juvenibus 351. 352
Terrores Plutoni miniſtrant 301
Teſtamentum Eudamidæ 47
Thaidis vox blanda 315. 316. meretrix 515
Thales Mileſius una nocte Alym circumduxit 356. ſapientiſſimus & naturalium rerum peritiſſimus 801
Thamyris 460
Theagenis de Peregrino dicta 561. & ſeq. is vocatus Neſtor 580. ſtatua febricitantes curat in Thaſo 714
Theano magnanima 13. moderatè uſa rebus ſecundis ibid.
Thebani ex ſerpentis dentibus, ſatisnatique 328. oſſa Geryonis oſtentant 386
Themiſtocles calumnia petitus ab Ariſtide 428. idem proditionis ſuſpectus 428. 429
Theopompus ob Tricaranum in judicio agens 448
Therapon paraſitum ſignificat 262
Theres Dryſorum rex 92 annos natus obiit 469
Theriſagoras quibus faciei indiciis cognoſcendus 685. poëta ibid.
Therſites 27. quali corpore fuerit 383. vecors 604. carbones fient Theſaurus 503
Theſeus maleficos in itinere excidit 140. laboribus quid effecerit 227. ex inferis rediit 308. Herculis diſcipulus: rex Athenienſium Neptuni filius, pedibus nudis, barba, comaque prolixa 724
Theſmopolis philoſophus 167
Theſpis Thebanus citharœdus 384
Theſſalæ anus pleræq; incantatrices 522
Thoas ab Oreſte occiſus 35
Thraces Zamolxidi ſacrificant 152. Eumolpum ſequuti adverſus Athenienſes 292
Thucydidis hiſtoria octies à Demoſth. exſcripta 380
Thyeſtes à fratre circumventus liberos edit 610
Tibiæ tuba, cymbaliſque dulciores 373
Tibicina Cymbalium 545. tibicina Parthenis 556
Tibiæ Timothei 381. Iſmenias tibias ſeptem talentis emit ibid.
Tigranes Armeniorum rex 85 anno ætatis obiit 471
Tigrapates Lazorum princeps 62
Timæus Tauromenites hiſtoricus 96 annos vixit 474
Timocles Stoicus pius 143. diſertus apud diſcipulos, apud multitudinem timidus &c. ibid.
Timolaus ſpectaculorum amans 491
Tinniunt aures illi de quo fit mentio 536
Tireſias fuit fœmina 175. nocuit illi dixiſſe utra vita viri an fœminæ ſit ſuavior ib. uſque ad ſex ætates vixit 466. ex muliere vir factus 527
Tiſias 448
Titanicum obtueri 776
Tmuis diu fuit ſervus 323
Tragœdiæ cur publicè apud Athenienſes agerentur 284. unde illarum materiæ 397
Tragœdorum habitus in theatro 285
Tribas mulier Lesbia 525. quid facerent tribades 526. & ſeq.
Tridente Græciam interficere 448
unus ex comicis Trigaleatus 605. 606
Triobolus cauſidicorum merces 223
Triptolemi fabula damnatur 328
Triſtitiæ cauſæ 265
Trœzenii ante nuptias Hippolyto ſacrandos capillos tondent 684

Tryphæna meretrix 542
Turris Pharia 194
Tyrannorum ingenia ebria sunt 800

V.

Vaticinii autem quomodo experirentur 212
Veneficæ merces 524
Venus Cnidiorum pulcherrimum Praxitelis opus 3. hæc statua amata 4. Venus ex albo lapide à Praxitele facta 133. Venus hortensis 4. Cnidiæ capitis descriptio 5. ejus cum Marte adulterium 161. & seq. cum Mercurio congrediens hermaphroditos facit 777
Venus myrtum præbet 207. publica & cœlestis 531. nuptiarum præses est 786
Ventus & Acinacis apud Scythas Dii 58. ventus vitæ causa ibid. ventorum nonnulli usus. 212
Verba alata sunt 461
Veritas est remedium adversus mendacia 353
Vestis Indica mollior Græca 373. vestis in tegumentum comparata 718. vestium varietas 725
Via tritissima est tutissima 694
Victoria, in convitiis sita, disputantibus 148. victoriæ convivium 510
Victorum in certaminibus æstimatio 273. 274. quid ad coronam illis accedat 277
Ad Vigilandum cadendi metus multum facit. 674
Vindex, nomen ejus qui Neronem ab Isthmo revocavit. 801
Virilia sibi amputavit Combabus 667
Virtutis & mollitiei ob Aristippum contentio 229. virtus etiam apud hostes in pretio est. 701
Visus magis quàm auditus afficit 460 ejus voluptas potentissima. 460. 461
Vita humana omnium minimum tranquilla 182. vitam mediocriter bonam qui vixerunt ubi à morte collocentur 302. vitæ necessitates 305. ad vitam producendam utilitates quæ sint 467. ut vita humana in ignorantia, indeque ortis malis versatur 593
Vlyssis facta quædam 245. apud Phæacas parasitum egit 246. ex inferis rediit 301. quid ad redimendos socios fecerit 326. 327. aures cera obturatas habuerunt 628
Vnguentodorus 605
Per Vngues audire monstrosum est 765
Vniversitas hæc sine gubernatore, uti navis, esse non potest 154. de ejus creatione 770
Vocis præclaræ descriptio 9. & seq.
Voluptas bonũ ab Epicuro censetur 229, eam detorsit ad se à Parasitica 246. quid sit ibid. secundum voluptatem victurus quid facere debeat 247. quibus illecebris voluptas plerosque pelliciat 226
Vota varia variorum hominum 165. votum pro opulentia 496. pro regno 504
Vrbes ex alto visæ formicarum nidis similes 201. venerabiliores sunt quæ Deorum sunt patriæ 478
Vulcanus claudus & mechanicus 119
Vxores juxta Platonis sententiam debent esse communes 651. cur illud ibid. Vxorem amittere minoris facit quàm filium rex quidam 665. eam repudiare licet, si injuriam fecerit 757. qui uxorem contumelia afficit in virum contumeliosus est 760

X.

Xanthus Achillis equus versus recitans 159
Xenocrates Platonis discipulus 84 annos vixit 473
Xenophanes Dexinis filius 91 annos vixit 473
Xenophilus musicus Pythagoricus philosophus 105 annos superavit ibid.
Xenophon Grylli filius 90 ann. vixit 474
Xoës diu fuit servus. 323

Z.

Zamolxis Scytharum Deus conditione fuit servus 713
Zelotypia signum amoris 534
Zelotypiæ effecta 556
Zelotypi dolore afficiuntur 534. 535
Zelotypi gestus & actiones 535
Zeno Stoicorum princeps 98 annos vixit 473
Zenothemis Massiliensis formosus & procerus deformissimam uxorem habuit 49. ejus in Menecratem studium ibid.
Zenothemis Stoicus 636. ingurgitans se cibis 638
Zirim qui exclamavit [illegible] non occiditur
de Zopyro Darii dictum 1

FINIS.